

ସାରଳା ମହାଭାରତ

ଆଦିପର୍ବ

[୧ମ ଖଣ୍ଡ]

ଗଣେଶଙ୍କ ବନ୍ଦନା

ଜୟତୁ ଦଧି-ମଙ୍ଗଳ ବିଦ୍ଧରଜ
ଯାହାର ପ୍ରସନ୍ନେ ସିଦ୍ଧ ହୁଅଇ ସର୍ବକାୟୀ । ୧ ।
ସକଳ ବିଦ୍ଧବିନାଶନ ଜୟତୁ ଗଜାନନ
ମଙ୍ଗଳ ଯୋଗେଶ୍ବର ପରମାନନ୍ଦ ପାଦପାନନ । ୨ ।
ମଙ୍ଗଳ ଶଙ୍ଖଚକ୍ର ସରୋଜ ଦଧିମୁଖ
ମଙ୍ଗଳ ବରଦାୟକ ନାଥ ସଦୟ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ । ୩ ।
ମହାବ୍ରହ୍ମ ଯୋଗେଶ୍ବର ସିନ୍ଦୂରେ ଗଜମୁଖ ମଣ୍ଡି
ଯମ ଦର୍ପ ଗଞ୍ଜି ସର୍ବ ଅପରାଧ ଦୁଷ୍ଟ ଶଶ୍ତି ॥ ୪ ।
ଜୟତୁ ଜୟତୁ ଦେବ ଚନ୍ଦ୍ର ଯେ ଶେଷର
ଜୟତୁ ଜୟତୁ ଦେବ ସିଦ୍ଧ ଲମ୍ବୋଦର ॥ ୫ ।
ଜୟତୁ ଜୟତୁ ଦେବ ସୁରଗଣ ରଖନ୍ତା
ଜୟତୁ ଜୟତୁ ଦେବ ପରମ ଗତି ଦ୍ୟନ୍ତା ॥ ୬ ।

୧।—ଯାହାର ଦ୍ରୁଶନେ... (ଗ, ଖ);

୧। ଦଧିମଙ୍ଗଳ = ଦଧିସମ୍ପାଦ୍ୟ ମଙ୍ଗଳ, କିନ୍ତୁ ଏଠାରେ ଦଧି-ଧାରଣକର୍ତ୍ତା,
ଯେ ମଙ୍ଗଳଧାରୀ

୩। ସରୋଜପରି ଦଧିପରି ସୁନ୍ଦର ଶୁକ୍ଳମୁଖ—ଦଧିମୁଖ ବହୁ ଶୋଥରେ ପାଠ । ଶଙ୍ଖାଦି
ମଙ୍ଗଳକର—କିନ୍ତୁ ସବୁ ମଙ୍ଗଳଦାତା ଗଣେଶ ବା—ସରୋଜ ଦଧିମୁଖ =
ମଙ୍ଗଳକର ଶଙ୍ଖ, ଚକ୍ର ତଥା ପଦ୍ମ ଓ ପଦ୍ମସଦୃଶ ମୁଖଧାରୀ । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ—ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ।

ସ୍ଵାମୀ ସାଂଗ୍ରାମେ ବଧ ଯଦ୍ଵଂ କୋହିଲ ହିପୁର
ତୋହୋର ବୁଦ୍ଧିବଳେ ନାଶ ଗଲୁଟି ମହାବୀର ॥ ୭ ।
ହେଲେଣ ତୁ ନାଶକଲୁ ଷାଠିୟେ ସହସ୍ର ବରଷେ
ଆକାଶରେ ସାଧୁ ସାଧୁ କଲେ ତୋତେଟି ହିଦଶେ ॥ ୮ ॥
ତୋଷେଣ ବର ତୋତେ ଦେଲେକ ଦେବରାଜା
ସକଳ ଭୁବନେ ସ୍ଵାମୀ ଆଗେ ତୋତେ ପୂଜା ॥ ୯ ।
ଯେବଣ ବେଳେ ଶାହାସୁକୁ ଅନକୁଳ କଲେ ବେଦବ୍ୟାସେ
ବଧୁ ଗାଡ଼େ ଆଗ୍ୟାଂ ତୋତେ ଦେଲେ ନିରାଶସେ ॥ ୧୦ ।
ବ୍ରହ୍ମକୁ କବିଭ ହୋଇବ ବ୍ୟାସ ମହାମୁନି
ତୁ ଲେଖନ କର ଶୁଭ ଅନକୁଳ ଘେନି ॥ ୧୧ ।
ଗଙ୍ଗା ଯମୁନା ସରସ୍ଵତୀ ତନି ନଦୀ
ରାମଦାଟ ଖର୍ପେ ସଙ୍ଗମ ହୋଇଲେ ଭେଦି ॥ ୧୨ ।
ପଶୁ ମ ପାରୁଣେ ବାଞ୍ଛାକଲୁବଟ
ପଶୁ ମମୁଣୀ ଧବଳାଙ୍ଗୀ ସରସ୍ଵତୀ ନଦୀ ତଟ ॥ ୧୩ ।
ସେହୁ ସିଦ୍ଧ ଦେବତାୟେ ବିଜୟେ ସେହୁ ଥାନେ
ହିବେଣୀ ସ୍ଵାହାନ କର ସେ ମାଧବ ଦରଶନେ ॥ ୧୪ ।
ବଟର ତଳେ ସେ ବସିଲେ ଯୋଗଧାନେ
ଶ୍ରୀଭୁଜେ ଲେଖନ ସ୍ଵାମୀ ତଳୟେ ପୈକମନେ ॥ ୧୫ ।
ବ୍ୟାସେ କହନ୍ତୁ ତୁ ଲେଖନ କର ସ୍ଵାମୀ
ଆଦି ସିଦ୍ଧ ବ୍ରହ୍ମ ତୁ କହିଲୁ ମହାବୁଦ୍ଧି ॥ ୧୬ ।
ସ୍ଵାମୀ ଯେବଣ ଶାହାସୁ ଲେଖନ କଲୁ ଯେବଣ ଯୋଗେ
ସେ ଅମୃତ ଦୃଷ୍ଟିରେ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଅ ବେଗେ ॥ ୧୭ ।

୧୨। ରାମଦାଟ ଖର୍ପେ ସଙ୍ଗମ ହୋଇଲେ ପ୍ରସିଦ୍ଧି ।

୨୮୯ ସାଂଗ୍ରାମ—ସଂଗ୍ରାମ, ହିପୁର—ହିପୁରସ୍ଥ ଅସୁରକୁ ।

୧୦୧ ଶାହାସୁ—ଶାସୁ ।

୧୧୨ ଅନକୁଳ—ଅନୁକୁଳ । ୧୪୨ ହିବେଣୀ—ଗଙ୍ଗା, ଯମୁନା, ସରସ୍ଵତୀ ।

୧୪୩ ସ୍ଵାହାନ—ସ୍ଵାହାନ=ସ୍ନାନ ୧୫୨ ତଳୟେ—ସେଠାରେ ଲୟକୁଳ ।

ଗିରିଜାର ନନ୍ଦନ ସତ ମତି ଧାନେ
ଶ୍ରୀକରେ ଲେଖନ ଘେନି ବସିଲେ ପୈକମନେ ॥ ୧୮ ।
ଯୋଗେଣ ଯୋଗେଶ୍ଵର ସଦାନନ୍ଦର ତନୟେ
ମନତରତନ ପୈକଭୁ କଲୁ ଅକ୍ଷୟା ଯୋଗ ଲୟେ । ୧୯ ॥
କରୁଣାମୟେ ନାଥ ଶରଣ ପଞ୍ଜିର ଖରଧୁ
ସଂସାର ବାସନ୍ଧୁ ନାଥ ବରଦାତା ଦେବ ସାଧୁ ॥ ୨୦ ।
ବିସ୍ତର ଭଦର ଯାହାର ଗ୍ୟାନ ସତା
ପୃଥୁଳ ଶରୀର ନାଥ ଅଭୟେ କାଳବଞ୍ଚା ॥ ୨୧ ।
ପୈ ଘୋର ସଂସାର ସାହେବ ତରବାକୁ ବଳାଇଲି ମଙ୍ଗଳା
ଦୁସ୍ତରୁ ତରାଅ ନାଥ ପୁରାଅ ମନବାଞ୍ଛା ॥ ୨୨ ।
ଶିଶିପୁଚ୍ଛମଉଳି ବଢ଼ିଶଗୁଣେ କଳା
ଭର ହରଷ ନାଥ ନୃତ୍ୟ ରଙ୍ଗେଣ ଶ୍ରେଣୀ ॥ ୨୩ ।
ଦିବାସ୍ରାସ ନ ଜାଣଇ ଯେବଣ ମହାତମା
ଅନନ୍ତକାଳ ବଞ୍ଚାଇଲୁ ସେ ପୁରୁଷଭଞ୍ଜନା ॥ ୨୪ ।
ପୁରୁଷଙ୍କର ସିଦ୍ଧି ତୁ ଦେବଙ୍କର ଆଦି
ଦର୍ଶନେ ଦୁରିତ ହରଇ ପ୍ରସନ୍ନେ କାର୍ଯ୍ୟ ସିଦ୍ଧି ॥ ୨୫ ।
ଶ୍ରୀ ବିଦ୍ଵନାଥ ଚରଣେ ମୋର ସେବା
ପୈ ଶ୍ରୀମହାଭାରତ କହିବି ମୋତେ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇବା ॥ ୨୬ ।
ତବ ପଦ୍ମପାଦେ ମୋର ବିନୟ ଭଗତି
ପଶୁଧର ନାଥ ତୁ ସଦୟେ ଗଣପତି ॥ ୨୭ ।
ଆଦି ଅନ୍ତ ମଧ୍ୟ ତୁ ଅଟୁ ସବଥାନେ
ବ୍ରହ୍ମ ଭୁଆଇଲୁ ତୁ ଭୂତ ଭବିଷ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନେ ॥ ୨୮ ।

୧୮୯ ଗିରିଜାର ନନ୍ଦନ ପ୍ରସନ୍ନ ତୋଷ ମନେ ।

୨୭୯ ଶ୍ରୀଅମୃତାକ୍ଷନାଥ ଚରଣେ ମୋର ସେବା (ପା)

୨୦୧ ବାରଧୁ—ବାରହ ବା ବାରହଣୀ । ୨୧୧ ଗ୍ୟାନ—ଜ୍ଞାନ ୨୧୧ ସତା—ଭକ୍ତମ, ସତ୍ୟ

୨୩୯ ବଢ଼ିଶ ଗୁଣ—ଗୁଣକାତ ସତ୍ତ୍ଵଲକ୍ଷଣ, ୨ ସ୍ଥାନରେ ରତ୍ନମା, ୨ ରେ ଭୁଜତା,

୩ ରେ ବିସ୍ତାର, ୩ ରେ ଖବତା, ୩ ରେ ଗମ୍ଭୀରତା, ୫ ରେ ଦୀର୍ଘତା,

୫ ରେ ସୂକ୍ଷ୍ମତା ଅଙ୍ଗ ବିଶେଷମାନଙ୍କରେ ।

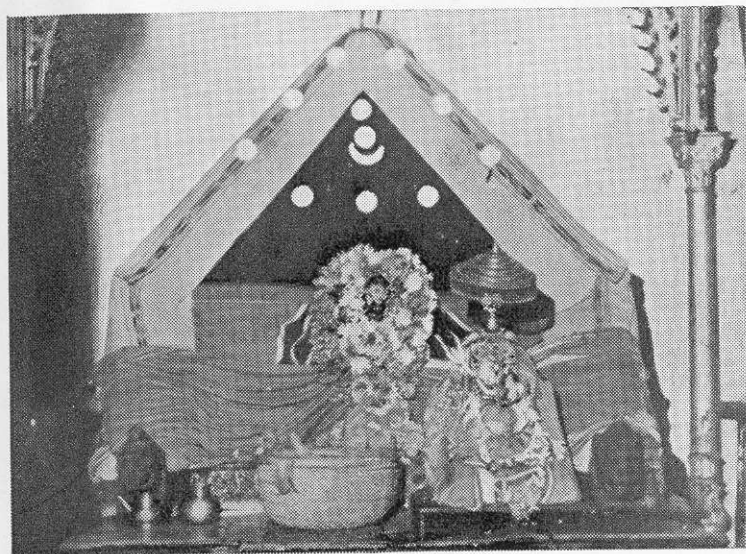
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତାମାତ ବଳଭଦ୍ର ଚରଣେ ମୋର ଆଶ
ବଦନ୍ତ ଗୁପ୍ତକ ଶୂଦ୍ରମୁନି ସାବେଳ ଦାସ ॥ ୨୯ ॥

ସାରଳାଦେବୀଙ୍କ ବନ୍ଦନା

ଜମ୍ବୁଦ୍ବୀପ ଭ୍ରୂଧଶଶ୍ଚ ଓଡ଼ିଶାସ୍ତ୍ର ମଣ୍ଡଳରେ
ଭଦ୍ରଲେଶ୍ବର ଲଙ୍କା ଚନ୍ଦ୍ରଭାସ୍କର ଦକ୍ଷିଣ କୂଳରେ ॥ ୧ ॥
ଜମ୍ବୁଦ୍ବୀର ନିଜ ଭୂମି ଯାଜନଶ୍ରୀ ନିକଟେ ଦକ୍ଷିଣ ବାଣଭାସ୍କର
କୁଶସ୍ଥଳୀ ଭୂମି ଦ୍ବାରକା ଯେ ସେବ ପୁଣ୍ୟବାସୀ ॥ ୨ ॥
ଶ୍ରୀ ଯମେଶ୍ବର ମହାଲଙ୍କା ମଉଦୟର ଉତ୍ତର ତଟେ
ମାଳ ସୁନ୍ଦର ପଦ୍ମତ ମାଳ କଳ୍ପବଟେ ॥ ୩ ॥
ବିଜୟେ ରାମକୃଷ୍ଣ ସୁଭଦ୍ରା ନାମେ ବ୍ରହ୍ମା
ଗୁରୁଶତ ବଢ଼ିଶ ସହସ୍ର ବରଷକୁ ଯୋଗଲୟେ ମହାତମା । ୪ ॥
କଳିକାଳ ଧ୍ବଂସିଣ ଭୋଗେଣ କୋଟି ପୂଜା
ପ୍ରଳୟିତେ ଖଟଇଁ ଶ୍ରୀ କପିଳେଶ୍ବର ମହାରଜା । ୫ ॥
ସେ ମାଳ ସୁନ୍ଦର ଗିରି ଉତ୍ତର କଳାଡ଼େ
ସାର ଭୂମି ଭ୍ରୂଧଶଶ୍ଚ ପୂର୍ବଦିଗ ଶିଖାନ୍ୟର ଆଡ଼େ । ୬ ॥
ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗା ନାମେଣ ଯେକଇ ନୟା ଗୋଟି
ବୃକ୍ଷମାତାଙ୍କ ପାରୁଣେ ମଉଦୟରେ ଯାଇଁ ପୁଟି । ୭ ॥

- ୧୯୧ ଉଲ୍ଲୀଶର ବଳଭଦ୍ର ଚରଣେ ମୋର ଆଶ
୧୯ ପଦପରେ କେତେକ ପୋଥିରେ ଅଧିକା ପାଠ—
ଜମ୍ବୁଦ୍ବୀ ସ୍ବାମୀ ଜଗତ ମୋହନ ବାସୁଦେବ
ଭଗତ ଜନେ ସଦୟ ନାଥ ସ୍ବର୍ଗ ସୁର ଦେବ ।
୧୯୨ ଗୁରୁଶତ ବଢ଼ିଶ ସହସ୍ର ବରଷକୁ ବଡ଼ଦ ରୂପେ ମହାତମା ।
୧୯୩ ବୃକ୍ଷମାତା ଗଙ୍ଗାଦେବୀ ସେ ମଉଦୟରେ ପୁଟି (ପା)
୧୯୪ ବାଣଭାସ୍କର—ବାଣଭାସ୍କରୀ—କାଶୀ ।
୧୯୫ ରାମ—ବଳରାମ—ଶିଷ୍ୟ, କୃଷ୍ଣ—ଜଗନ୍ନାଥ—ଭଗବାନ୍, ସୁଭଦ୍ରା—ବ୍ରହ୍ମା
—ଶୁଭ ।
୧୯୬ କଳାଡ଼େ, କଳ୍ପଡ଼େ, ଉତ୍ତର କଳ୍ପଡ଼େ, ଉତ୍ତର ବାଡ଼େ = ପାର୍ବତୀରେ ।

ସାରଳା ଠାକୁରଣୀ

ସାରଳା ଦେବୀଙ୍କ ମନ୍ଦିର

ସେ ନଦୀର ଡାରେ ପ୍ରଶୁରୁମ ଘାଟିଲଂ
 କନକାବଳୀ ନାମେ ପାଟଣା ପ୍ରକାଶିଲ । ୮ ।
 ତହିଁର ସନ୍ଧ୍ୟା ଯାବେଳ ନାମେ ଗ୍ରାମେ
 ବିଜେ ମାହେଶ୍ୱରୀ ଯାବେଳ ଚଣ୍ଡୀ ନାମେ । ୯ ।
 ମହାଯୋଗେଶ୍ୱରୀ ସେ ପରମ ବଲ୍ଲଭା
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର ଦିଅଇ ସେ ପରମ ସାଧବା । ୧୦ ।
 ବାଞ୍ଛା ସାଧି କି ସେ ଦେବୀର ଅଟଇ
 ପାଷାଣ ହୋଇକରି ବାଞ୍ଛା ତାହାର ପୁଟିଲ ॥ ୧୧ ॥
 ସର୍ବମଙ୍ଗଳା ରୂପ ମାତାଙ୍ଗୀ ମଉଁସେଲୀ
 ଗନ୍ଧ ଅର୍ଥ ଶୁଣଇଁ ସେ ହରଷେ କୁତୋହଳୀ ॥ ୧୨ ॥
 ଶ୍ରୀ ଯାବେଳା ଚଣ୍ଡୀ ନାମେ ସେ ଅଟଇ ମହାଦେବୀ
 ତାହାଙ୍କର ପୁତ୍ର ମୁଁ ସେ ଯାବେଳ ଦାସ କବି ॥ ୧୩ ॥
 ପ୍ରସନ୍ନେଶୀ ଆଗ୍ୟାଁ ମୋତେ ଦିଲେ ଶାକାମୁଖୀ
 ଲଭି ତୁ କପିଳାସ ଶ୍ରୀ ମହାଭରଥ କରି ॥ ୧୪ ॥
 ଶୁଣି ବୁଧଜନେ ନ ଧର ଆନ ଚିତ୍ତ
 ଜନ୍ମେଶ ମୁରୁଖ ମୁହିଁ ନୋହଇ ପଣ୍ଡିତ ॥ ୧୫ ॥
 ଯେକ ଲୟେ କରିଣ ଶୁଣି ସାବଧାନେ
 ଫିଟିବାକ ପାତକ ସବୁ ଦୁଷ୍ଟକୃତମାନେ ॥ ୧୬—୪୫ ॥

ମହାଭରତର ପ୍ରଣୟ

କୁନ୍ତ ରୂପର ନନ୍ଦନ ସେ ଅଗସ୍ତି ମହର୍ଷି
 ମହାବ୍ରହ୍ମବେଶ ସେ ଅମୃତ ରସ ଭଣିଆ ୧ ।

୮୧ ସେ ନଦୀର ଡାରେ ପ୍ରଶୁରୁମ ପାଟଣା ।

୧୦୧ ପ୍ରସନ୍ନେଶ ବର ଦିଅଇ... (ପା)

୧୨୧ ଫିଟିବାକ ପାତକ ଶୁଣିଲେ ଯେକମାନେ ।

୧୨୧ ମାତାଙ୍ଗୀ-ମଉଁସୀ । ୧୨୧ କୁତୋହଳୀ-କୁତୁହଳୀ

୧୪୧ ଶାକାମୁଖ-ଶାକମୁଖ—ଶକ୍ତିଧାରଣୀ ଦୁର୍ଗା । ୧୨୧ ଦୁଷ୍ଟକୃତ-ଦୁଷ୍ଟକୃତ

ବଇବସୂତ ମନୁ ପୁରାଣଲେ ଅଗସ୍ତିକି
 କହୁ ପଣ୍ଡିତ ମହାତମା ଅମୃତରସ ବାକି ॥ ୨ ।
 ଶ୍ରୀ ମହାଭାରତ ନାମ ହୋଇଲୁ କେମନ୍ତେ
 ସୈନ୍ଦବୀ ତଦନ୍ତ କରି କହିବା ମୁନି ମୋତେ ॥ ୩ ।
 ଶୁଣ ହୋ ବଇବସୂତ ମନୁ ଆଦିପର୍ବ ଚରିତ
 ଦେବତାମାନେ ଯେ ତୋଳିଲେ ସମସ୍ତ ହାଦେ ଗୁରୁ ॥ ୪ ।
 ଭୁଳାଦଣ୍ଡ କଲେ ଯେ ଦ୍ଵାଦଶ ଯୋଜନ କାଠି
 ଭିନି ଭିନି ଭୁଲ ଯୋଜନ କଲେ ବେନି କର୍ଣ୍ଣ କୋଟି ॥ ୫ ।
 ବସ୍ତୁ ଅନନ୍ତ କୋଟି ବ୍ରହ୍ମା ଅନନ୍ତ କୋଟି
 ସବୁ ପୂର୍ବେଇଲେ ନେଇ ଭୁଳାଦଣ୍ଡ କାଠି ॥ ୬ ।
 ଅଷ୍ଟାଦଶ ପୁରାଣ ପଞ୍ଚବିଂଶ ଲକ୍ଷ
 ରାମାୟଣ ଚଣ୍ଡୀପୁରାଣ ସମସ୍ତ ପୁରାଣ ପ୍ରତକ୍ଷ ॥ ୭ ।
 ବସ୍ତୁ ପୁରାଣ ରାଜା ମାରକଣ୍ଡ ପୁରାଣ ପାତର
 ଶିବ ପୁରାଣ ମନ୍ତ୍ରୀ ନାରଦ ପୁରାଣ ଉଗର ॥ ୮ ।
 ସୈ ଗୁରୁ ପୁରାଣନ୍ତ ମୁଖ୍ୟ କରି ସମସ୍ତ ପୁରାଣ
 ସୈମାନ ବସାଇଲେ ନେଇ ଭୁଳାଦଣ୍ଡ କଟକେଶ ॥ ୯ ।
 ଆରକ କଛେ ଭାରଥ ଅଷ୍ଟାଦଶ ଥୋଇଲେ
 ସମସ୍ତ ଶାହାସ୍ତ୍ର ଗୁରୁ ସୈ ମହାଗୁରୁ ହୋଇଲେ ॥ ୧୦ ।
 ଯୁଗତେ ସେ ଯଦୁ ହୋଇଲୁ ମହାଭାରତ
 ତଦୁ ମହାଭାରତ ନାମ ଦେଲେ କଣିଷ୍ଠ ଅଙ୍ଗିରା ॥ ୧୧ ।
 ତେଣୁ କହି ହୋଇଲୁ ସେ ମହାଭାରତ ନାମ
 ଭୁଲନ୍ତେ ଯଦୁ ହୋଇଲୁ ସୈ ମହା ଅସମ ॥ ୧୨—୫୭ ।

ବିଶ୍ଵାମୃତରତ

(ସମ୍ଭବପର୍ବ)

ବଇବସୂତ ମନୁ ହୋଇଲେ ପ୍ରଳମ୍ବ
 ତବ ପ୍ରସନ୍ନେ ମୁନି ମୁଁ ଅରଜିଲୁ ଅନେକ ଧର୍ମ ॥ ୧ ।
 ଶ୍ରୀକରେ ଅର୍ଘ୍ୟ ଦେନି ପଖାଳିଲେ ପାଦ ବେନି
 ମୋକ୍ଷକର କାରଣ ମୋତେ କହିବା ଅଗସ୍ତି ମହାମୁନି ॥ ୨ ।
 ବସନ କୁଣ୍ଡଳ ରତ୍ନମାଳ ଗନ୍ଧ ଯେ ଚନ୍ଦନ
 ଧୂପ ଦୀପ ନଇବେଦ୍ୟ ଉପହାର ନାନା ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ॥ ୩ ।
 ସୈତେକ ଦେଇଣ ସେ ମନୁ ମହାଭାରତ
 ଅନେକ ବାଗେଣ ସେ ମୁନିକି କଲେ ପାଦପୂଜା ॥ ୪ ।
 ଘଟରୁଷିର ନନ୍ଦନ ମୋତେ ପ୍ରତିକାର କରିବା
 ତୋହୋର ପଦ୍ମପାଦେ ମୋହୋର ଅହନିଶି ସେବା । ୫ ।
 ବଦସୁନ୍ଦ୍ର ମହାମୁନି ଶୁଣ ଯୁଗପତି
 ସପତଦ୍ଵୀପା ପୃଥୀରେ ଗୋମଦଶହଂ ଆଧିପତି । ୬ ।
 ଆଦି ହୁଁ ଶୂନ୍ୟ ଶୂନ୍ୟହୁଁ ଜାତ ପବନ
 ପବନ ହୁଁ ଜାତ ହୋଇଲେ ଯୋଗପୁରୁଷ ଶୂନ୍ୟ । ୭ ।
 ଯୋଗପୁରୁଷ ତହୁଁ ଉତ୍ପଳିଲୁ ଗାୟତ୍ରୀ
 ସୈହାଙ୍କର ତହୁଁ ଉତ୍ପଳିଲୁ ମହାମନ୍ତ୍ର ଗୁରୁ । ୮ ।
 ସୈମହାମନ୍ତ ତହୁଁ ଉତ୍ପଳିଲୁ ଗୁରୁପାଦ
 ସୈଥୁଁ ଉତ୍ପଳିଲୁ ହୋଇଲେ ଯମଦ । ୯ ।
 ଯମଦୁଁ ଉତ୍ପଳିଲୁ ହୋଇଲୁ କର୍ମଣ
 ସୈହାର ତହୁଁ ଉତ୍ପଳିଲୁ ନିରାଗୁଣ । ୧୦ ।

୧।୧ ମହାମନ୍ତୁଁ ଉତ୍ପଳିଲୁ ଗୁରୁଗୋଟି ବେଦ ।

୭।୨ ଆଧିପତି-ଅଧିପତି, ଉତ୍ପଳିତ-ଉତ୍ପଳିତ ।

୧।୨ ଯମଦ = ଯମକ (ପୁରୁଷ ଓ ପ୍ରକୃତି)

୧୦।୧ ପ୍ରକୃତି ପୁରୁଷ, ମିଳନ କାଳରେ କର୍ମଦେବ-କାଳରୂପୀ ଉତ୍ପଳିତ ଉତ୍ପଳିତ ।

ନିର୍ଗୁଣ ତତ୍ତ୍ଵଂ ଉତପତ୍ତି ହୋଇଲୁ ବୁଦ୍ଧବୁଦ୍ଧ
 ବୁଦ୍ଧବୁଦ୍ଧରୁ ଉତ୍ପତ୍ତିଲୁ ଅଣ୍ଟା ଯେ ବିବୁଧ । ୧୧ ।
 ଅଣ୍ଟା ଫୁଟିଣ ସେ ହୋଇଲୁ ନିରଞ୍ଜନ
 ନିରଞ୍ଜନୁଂ ଶକତି ହୋଇଲୁ ଉତପନ । ୧୨ ।
 ଶକତି ତତ୍ତ୍ଵଂ ଉତପତ୍ତି ହୋଇଲେ ପୁଣି ତନି
 ବହ୍ନା ବିଷ୍ଣୁ ମହେଶ୍ଵର ଯେ ତନି ନାମ ଦେନି । ୧୩ ।
 ଆହୋ ତ୍ରୟଣ ଦେବତାୟେ ଯେ ମନ୍ତ୍ରିଲେ ସମ୍ପଦର
 ତତ୍ତ୍ଵଂ ଉତପତ୍ତି ହୋଇଲେ ଶଶଧର । ୧୪ ।
 ଶଶଧରୁଂ ଉତପତ୍ତି ହୋଇଲୁ ସନ୍ତତି
 ସତୀକ୍ଷଣ କନ୍ୟା ପ୍ରଦାନ କଲୁ ଦକ୍ଷ ପ୍ରଜାପତି । ୧୫ ।
 ତନ୍ତ୍ର ହରିଲୁ ଯେ ବୃହସ୍ପତିଙ୍କ ଭାରିଆ ତାରା
 ରସେଶ ପଡ଼ିଲୁ ସେ ଉତ୍ତମ ପରଦାର । ୧୬ ।
 ତନ୍ତ୍ରଙ୍କର ବାସ୍ୟେ, ତାରା କନ୍ୟାର ରଜେ
 ତତ୍ତ୍ଵଂ ଉତପତ୍ତି ହୋଇଲୁ ବୁଧ ନାମେଶ ଆନୁଜେ । ୧୭ ।
 ଆହୋ ବୁଧର ନନ୍ଦନ ଯେ ଅଟଇ ପୁରୁରବା
 ଅମରାଧିନାଥ ସେ ହୋଇଲୁ ରାଜଦେବା । ୧୮ ।
 ପୁରୁରବାୟେ ବାଣ୍ଟିଲେ ସତରାତର ପୃଥୀ
 ନବଦ୍ଵୀପ ସପତ ସାଗର ବସାଇଲେ ବସୁମଣ୍ଡା । ୧୯ ।
 ପୁରୁରବାର ନନ୍ଦନ ଆୟୁ ମହାପାଳେ
 ଯେ ଯେ ସପତ ଦ୍ଵୀପା ପୃଥୀକ କଲୁ ଯେକସ୍ଥଳେ । ୨୦ ।
 ଆୟୁର ନନ୍ଦନ ଯେ ହୋଇଲୁ ନଦୋଷ
 ଇନ୍ଦ୍ରପଦେ ବସିଲୁ ସେ ଅମର ଆକାଶ । ୨୧—୨୮

୧୧। ନିର୍ଗୁଣ ତତ୍ତ୍ଵଂ ଉତପତ୍ତି ହୋଇଲୁକ ବେଦ ।

୧୬। ରସେଶ ଲଭିଲୁ ସେ ଉତ୍ତମ ପରଦାର ।

୧୮। ଅମରାଧିନାଥ ସେ ହୋଇଲୁ ମଦବା ।

୧୫। ଦକ୍ଷ—ଦକ୍ଷ । ୨୧। ନଦୋଷ—ନଦୁଷ

ଯଯାତି ଉପାଖ୍ୟାନ

ପୁରୁରବାର ତତ୍ତ୍ଵଂ ଉତପତ୍ତି ହୋଇଲେ କୁରୁବଂଶେ
 ନଦୋଷର ନନ୍ଦନ ଯେ ଯଯାତି ପରକାଶେ । ୧ ।
 ବଡ଼ ପ୍ରତାପୀ ସେ ଯେ ହୋଇଲୁ ଯଯାତି
 ନବ କନ୍ୟା ପ୍ରଦାନ ସେ ହୋଇଲୁ ନବଜାତି । ୨ ।
 ଶୁକ୍ରଙ୍କର ଦୁହିତା ସେ ଅଟଇ ଦେବଯାନୀ
 ଦେବକୁଳୁଂ ପ୍ରଦାନ ଯେ ହୋଇଲେ ନନ୍ଦନ । ୩ ।
 ଅୟୁରକୁଳୁଂ ପ୍ରଦାନ ହୋଇଲେ ଶରମେଷ୍ଠୀ
 ତକ୍ଷକ ନାଗର ଯେ ଦୁହିତା ସନ୍ତୁଷ୍ଟ । ୪ ।
 ନାଗକୁଳୁଂ କନ୍ୟାୟେକ ହୋଇଲୁ ପ୍ରଦାନ
 ଯେମନ୍ତ ଗ୍ରାସ ରଜା ଅଟଇ ବିଦ୍ୟମାନ । ୫ ।
 ମାନବ କୁଳର ରଜା ଅଟଇ ବୃଧସେନ
 ତାହାର ତତ୍ତ୍ଵଂ ବୃନ୍ଦାବଣୀ କନ୍ୟା ହୋଇଲୁ ପ୍ରଦାନ । ୬ ।
 ଗୋପାଳ ନୃପତି ଯେ ଉତ୍ତୁଧ୍ଵଜ ଗର
 ଯୁଗାବଣୀ ବୋଲି ଦୁହିତାୟେ ଥିଲୁ ଯେ ତାହାର । ୭ ।
 ତାହାକୁ ପ୍ରଦାନ ହୋଇଲେ ଯଯାତି
 ନିଷାଦ କୁଳରୁ ପ୍ରଦାନ ହୋଇଲେ ରେବଣ । ୮ ।
 ଶବର ରଜା ଯେ ଅଟଇ ଅଜର
 ମୃଗାଣୀ ନାମେ ଦୁହିତା ଯେ ଅଟଇ ତାହାର । ୯ ।
 ତାହାକୁ ପ୍ରଦାନ ହୋଇଲେ ଯଯାତି
 କନ୍ୟାୟେକ ଦିଲୁ କୋଶଳ ବ୍ରାହ୍ମଣ ନୃପତି । ୧୦ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ଦେଶର ରଜା ଯେ ପଛୁମ ସଉରାଷ୍ଟ୍ରର
 ତାହାର ଦୁହିତା ନାମ କୃଷ୍ଣାବଣୀ ଅଟଇ । ୧୧ ।
 ପ୍ରବାଳସେନ ବୋଲି ହାଦେ ଇନ୍ଦ୍ର ନୃପତି
 ନବମେ ପ୍ରଦାନ ହୋଇଲୁ ତାହାର ଦୁହିତା । ୧୨ ।

୪। ଶରମେଷ୍ଠୀ—ଶନିଷ୍ଠା

୧୦। ଦିଲୁ—ଦେଲୁ

ସୈମନ୍ତେ ନବ ଜାତିରୁ ନବ କନ୍ୟା ପ୍ରଦାନ
 ନବ ପୁତ୍ର ଉତ୍ପଳିଲ ଯଯାତିଙ୍କର ବିଦ୍ୟମାନ । ୧୩ ।
 ଆଦ୍ୟରେ ପୃଥ୍ବୀ ନବ ଭାଗ ରାଜା କଲେ
 ନବ ଖଣ୍ଡ ମେଦିନୀ ନବ ପୁତ୍ର ବାଣ୍ଟିଦିଲେ । ୧୪ ।
 ତାହାର ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ପୁତ୍ର ନାମ ପୁରୁ ମହାପତି
 ଓଡ଼ିଆଣୀ ଭାରିଯାର ସେ ଅଟଇ ସନ୍ତତି । ୧୫ ।
 ମାତାଙ୍କର ଭାଗ ଯେ ଓଡ଼ିଆଣୀ ମଣ୍ଡଳେ
 ତତ୍ତ୍ୱଂ ସେ ଓଡ଼ିଆଣୀ ଭୂଅଖଣ୍ଡେ ସବଂକାଳେ । ୧୬ ।
 ପୁରୁର ନନ୍ଦନ ଯେ ପ୍ରବାର ନୃପତି
 ବାର ଶତ୍ରୁ କରିଣ ଭିଆଇଲେ ଶତ୍ରୁପତି । ୧୭ ।
 ସୈକା ଖଣ୍ଡକଇଁ ଯେ କଲେକ ସାତ ସାତ ଖଣ୍ଡ
 ମଣ୍ଡଳ ଭିଆଣ କରିଯେ ଭିଆଇଲେ ପାରିଦଣ୍ଡ । ୧୮ ।
 ପ୍ରବାର ନନ୍ଦନ ମନସିବା ନାମେଣ ବାର
 ଅନେକ ଦୁଷ୍ଟଳ ମାର ସେ ଉଣ୍ଡାସିଲେ ମହାଭାର । ୧୯ ।
 ପ୍ରବାର ନନ୍ଦନ ଯେ ମନସିବା ନୃପତି
 ସୈହାଙ୍କର ନନ୍ଦନ ଯେ ଅନୁପାମ ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତ । ୨୦ ।
 ଆଗେଣ ଥାଠ ସନ୍ଧ୍ୟା କିଛି ନ ଥାଇଁ ସୈହାଙ୍କର ତୁଲେ
 ସୈକାସୈ ଛବି ଧରଇ ନବଖଣ୍ଡ ମେଦିନୀ ସାଧ୍ୟ କଲେ । ୨୧ ।
 ଆପଣେ ଅନୁସର ଭିଆଇଲେ ସପତି ଦ୍ୱାପା ପୃଥୀ
 ଧାତୁବାଦ ପୁରୁଷ ସୈ ଅନୁପାମ ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତ । ୨୨ ।
 ଅନୁପାମର ନନ୍ଦନ ଅଟଇ ଛଳାନ ବାର
 ଦୁଷ୍ୟନ୍ତ ବୋଲକର ଯେ ପୁତ୍ରବେଦି ହୋଇଲ ତାହାର ॥ ୨୩ ।
 ମନ୍ଦର ଦେଶର ରାଜା କଉସୁର ନରପତି
 ତାହାର ଦୋହିତାର ନାମ ଅଟଇ ମନ୍ଦାରବ୍ରତ ॥ ୨୪ ।

୧୪।୧ ଦ୍ୟାବା ପୃଥ୍ବୀ ନବଭାଗ ରାଜା କଲେ ।

୧୧।୧ ମନସିବା-ମନସୁ (ସଂସ୍କୃତ)

୨୦।୧ ଅନୁପାମ-ଅନୁଗ୍ରହ (ସଂସ୍କୃତ)

(ଯଯାତିଙ୍କ କନ୍ୟା ପୁତ୍ର ଶର୍ମିଷ୍ଠାଙ୍କ ଗର୍ଭରୁ ଜାତ)

୨୦।୧ ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତ-ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ତ୍ତୀ

୨୪।୧ ଦୋହିତା-ଦୁହିତା

ସୈ ଦୁଷ୍ୟନ୍ତର ମହିମା ନ ଯାଇଁ କହିଣ
 ସମୋଦ୍ର ଛଡ଼ାଇ ନେଲ ସେ ଅଣୀ ସହସ୍ର ଯୁଣ ॥ ୨୫ ।
 ସମୋଦ୍ର ଭିତରେ ନେଇଁ ଶୁଭ ଖମ୍ବେକ ପୋତିଲ
 ସେହିଠାରୁ ସମୋଦ୍ର ସୀମା ଲଦି ନୁଆରିଲ ॥ ୨୬ ।
 ତୋଷେ ମୋଦବ୍ରତ କନ୍ୟା ଦେଲ ବରମାଳା
 ଆବର ଭାରିଯା ତାର ହେଲ ଶକୁନ୍ତଳା ॥ ୨୭ ।
 ଦୁଷ୍ୟନ୍ତର ନନ୍ଦନ ଯେ ଅଟଇ ବାର ଭ୍ରଥ
 ସମୋଦ୍ର ଦୁଆଇଁ ଦିଲ ଯୋଜନ ସାତଶତ ॥ ୨୮ ।
 ସାତ ଶତ ଯୋଜନେକ ଯେ ଖଣ୍ଡେ ଖଣ୍ଡେ କଲ
 ତତ୍ତ୍ୱଂ ସେ ଭ୍ରତଖଣ୍ଡ ମେଦିନୀ ବୋଲଇଲ ॥ ୨୯ ।
 ସୈହି ସେ ଭିଆଇଲେ ଗ୍ରାମେକେ ସୀମାସୈ
 ନଳକ ମାତ୍ର କରି ପୃଥ୍ବୀ ବାଣ୍ଟିଣ ମୂଳ କସୈ ॥ ୩୦ ।
 ଆହୋ ଭ୍ରଥର ନନ୍ଦନ ଯେ ଅଟଇ ଭ୍ରମରୁ
 ସମସ୍ତ ଶାହାସ୍ର ସାଧୁଲେ ଭୂତ ଭବିଷ୍ୟ ଗ୍ୟାନୁଁ ॥ ୩୧ ।
 ସୈ ପୃଥ୍ବୀ ପୁଣ ଭାଗ ମୂଳ କଲେ
 ମଣ୍ଡଳ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ କରି ନବସୃଷ୍ଟି ଭିଆଇଲେ ॥ ୩୨ ।
 ଭ୍ରମରୁର ନନ୍ଦନ ଉତ୍ପଳିଲେ ବିରଥ
 ସୈ ସେ ଭିଆଇଲେ ଯୋଦ୍ଧା ପାତ୍ର ଅମନାତ୍ୟ ॥ ୩୩ ।
 ସୈହାଙ୍କର ନନ୍ଦନ ଉତ୍ପଳିଲ ବିଭୂରଷ
 ଖଣ୍ଡ ମଣ୍ଡଳ କରି ସୈ ବାଣ୍ଟିଲେ ରାଜ୍ୟ ଯେ ପ୍ରତପ୍ତ ॥ ୩୪—୧୧୨

୩୦।୧ ନଳମାଣ ପୃଥ୍ବୀ ବାଣ୍ଟି ମୂଳ କସୈ ।

୨୭।୧ ସମୋଦ୍ର-ସମୁଦ୍ର ୨୭।୧ ନୁଆରିଲ-ନିଆରିଲ

୩୦।୧ କସୈ-କଲେ

୩୧।୧ ଭ୍ରମରୁ-ଭ୍ରମରୁ

୩୩।୧ ବିରଥ-(ସଂସ୍କୃତ) ସୁହୋଦ୍ର ୩୩।୧ ଅମନାତ୍ୟ-ଅମାତ୍ୟ, ମନ୍ତ୍ରୀ ।

ଶମ୍ଭୁରାଣ ଉପାଖ୍ୟାନ

ବିଭୁରାଣ ନନ୍ଦନ ଶମ୍ଭୁରାଣ ଆଧିପତି
 ଆଦି ଦିଗପାଳ ମାନନ୍ତି ସେ ବରଲ ସବୁନ୍ତି ॥ ୧ ।
 ବିଶ୍ୱାନଳ କର ସେ କଳକ ଉଆଣ
 ମହାପ୍ରତାପୀ ସେ ହୋଇଲ ଶମ୍ଭୁରାଣ ॥ ୨ ।
 ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ନନ୍ଦନା ସେ ହୋଇଲ ତପଣ
 ଦେବତାସେ ସହି ନ ପାରିଲେ କନ୍ୟାର ତେଜ ସେ ମୁରତି ॥ ୩ ।
 କେବଳ ମାତ୍ର ତାହାକୁ ସଂଗ୍ୟା ଜନ୍ମ ଦେଲେ
 ଅତ୍ୟନ୍ତମତେ କେ କଳକ ଯାଇଁ ନୁଆରିଲେ ॥ ୪ ।
 ଆକାଶେ ସୟଂବର କଲେ ଦେବ ଆଦି
 ଦିଗପାଳମାନନ୍ତି ବର ସବୁସେ ସମ୍ପାଦି ॥ ୫ ।
 ତ୍ରଦଶ ଦେବତାସେ ବସିଲେ ଆସ୍ଥାନେ
 ତପଣ ସୟଂବର ଚରିତ ବିଦ୍ୟମାନେ ॥ ୬ ।
 ନବସାଗର ସେ ବ୍ରହ୍ମରାଜମାନନ୍ତି ଘେନି
 ମଳୟ ମଣ୍ଡଳେ-ଯାଇଁ ବିଜୟେ ପଦ୍ମଯୋନି ॥ ୭ ।
 ଚଉଦ କୋଟି ସେ ଶିବଗଣନ୍ତି ଘେନି ତୁଲେ
 ବୃଷଭ ବାହନେ ଯାଇଁ ରୁଦ୍ରେ ବିଜେ କଲେ ॥ ୮ ।
 ଅଳକା ଭୁବନୁଁ ବିଜେ କୁବେର ଦେବତା
 ସାତ ପଦ୍ମ ସଇନ ଘେନି ଧନାୟ ପ୍ରପଗତା ॥ ୯ ।
 ଅମର ଭୁବନ ତେଜ ଅଇଲେ ଅମରାୟ
 ଅଇରାବତ ଆସେହି ବିଜୟେ ଜମ୍ବୋଦେଶ ॥ ୧୦ ।

୫୨ ସୟଂବରେ ଦିଗପାଳମାନନ୍ତି ବରଲ ସବୁନ୍ତି । (ପା)

୧୧ ବିଭୁରାଣ—(ସ) ରୁଷ୍ଟ । ଶମ୍ଭୁରାଣ—(ସ) ସମ୍ଭୁରାଣ ।

୫୧ ସଂଗ୍ୟା—(ସ) ସଞ୍ଜା ୫୧ ଆଦି—ସୂର୍ଯ୍ୟ

୭୨ ସୟଂବର—ସୟଂବର ।

୧୦୧ ଅମରାୟ—ଅମର—ସର୍ଗ, ତାହାର ଆଧି—ଅଧିପତି—ଇନ୍ଦ୍ର,

୧୦୨ ଜମ୍ବୋଦେଶ—ଇନ୍ଦ୍ର । ଜମ୍ବୋଦେଶ ସ୍ଥାନରେ ଜମ୍ବୋଦେଶ ।

ଚଉଷଠି ପୁତ୍ର ଘେନି ଅମରଗଣ
 ବିଜୟେ ସୁରନାଥ ସୂର୍ଯ୍ୟ ସଭାସେଣ ॥ ୧୧ ।
 ଅଶରୁଣ ପବନ ଯଶ ସେ କନ୍ଦର
 କାଳଗଣନ୍ତି ଘେନି ବିଜୟେ ନାଶକର ॥ ୧୨ ।
 ମଧୁକର ମଳୟ ବସନ୍ତ ଅନନ୍ତ
 ବିଜୟେ କରୁଣାକର ଗଗନାଧିନାଥ ॥ ୧୩ ।
 ଗର୍ଜନ ନାଦ କର ନିର୍ଦ୍ଦାତ ନରପତି
 ସଅମ୍ଭରେ ବିଜୟେ ଯାଇ ମଣ୍ଡଳ ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତ ॥ ୧୪ ।
 ମେଘମାଳ ସହିତେ ନୃପତି ହେମବନ୍ତ
 ସେହି ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ମଳୟ ପବତ ॥ ୧୫ ।
 ଆହୋ ଗନ୍ଧର୍ବ ଯଶ କନ୍ଦର ସୁରସିକ ମୁନି
 ସୟଂବର କଲେ ସେ ଦେବତା ମାନନ୍ତି ଘେନି ॥ ୧୬ ।
 ସୂର୍ଯ୍ୟନେକ ସୟଂବର ଦେଖିଣ ବିବୁଧାଦି
 ଦେବତାନ୍ତ ସମାର୍ଜନା କଲେ ଦେବ ସେ ଅନାଦି ॥ ୧୭ ।
 ଦ୍ୱିଦଶ ଦେବତାମାନେ ବସିଲେ ଆସ୍ଥାନେ
 ବିନୟ ଭାବେ ପଶୁରନ୍ତି ଗଗନାଧି ଶୂନ୍ୟ ॥ ୧୮ ।
 ସୂର୍ଯ୍ୟମୋହର ଦୁହିତା ସେ ଅଟଇ ତପଣ
 ସୟଂବର ନିମନ୍ତେ ମୁଁ ବରଲ ସବୁନ୍ତି ॥ ୧୯ ।
 ସୂର୍ଯ୍ୟ ଯାହାର କଣ୍ଠେ ନେଇ ଦେବ ପୁଷ୍ପମାଳ
 ସେ ତାହାର ବଳିତ ହୋଇବ ସତ୍ୟ ପ୍ରତିପାଳ ॥ ୨୦ ।
 ଦ୍ୱିଦଶ ଦେବତାସେ ଅନେକ ବେଶ ବେଶନେ
 ବିଜୟେ ବୃନ୍ଦାଅର୍ଚ୍ଚେ ପଦ୍ମ ସେ ଆସନେ ॥ ୨୧ ।
 ବଦୟନ୍ତି କରତା ଶୁଣ ଗୋ ତପଣ
 ତୋହୋର ନିମନ୍ତେ ମୁଁ ବରଲ ସବୁନ୍ତି ॥ ୨୨ ।

୧୧୧ ଚଉଷଠି କୋଟି ସେ ମିଳିଲେ ଅମରଗଣ । (ପା)

୧୫୨ ସୟଂବରେ ବିଜୟେ ଯାଇ ମଣ୍ଡଳ ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତ (ପା)

୧୮୨ ବିନୟଭାବେ ପଶୁରନ୍ତି ଗଗନ ଲିଙ୍ଗ ଶୂନ୍ୟ । (ପା)

୧୯୨ ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତ—ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ତ୍ତୀ । ୧୮୧ ଆସ୍ଥାନେ—ଆସ୍ଥାନେ ।

୨୧୨ ବୃନ୍ଦାଅର୍ଚ୍ଚେ—ବୃନ୍ଦାର୍ଚ୍ଚେ—ଦେବତାମାନେ, ୨୨୧ କରତା—ସୂର୍ଯ୍ୟ

ଯାହାକୁ ଇଚ୍ଛା ଗୋ ବର ତୋହୋର ଶତ୍ରେ
 ପାରିଜାତକ ପୁଷ୍ପମାଳ ଗୋ ଦିଅ ତାହାର ହୃଦଗତେ । ୨୩ ।
 ପିତାର ବଚନ ଯେ ଶୁଣିଣ ତପଣ
 ମାଳା ଘେନି ମିଳିଲୁ ସେ ସୁରନାଥର କଣ୍ଠ । ୨୪ ।
 ତପଣର ତେଜ ଜାଳା ଅନଳ ପରାସ୍ତେ
 ଭୟେଣ ଅନ୍ତର ତହୁଁ ଯେ ହୋଇଲେ ସୁରସାସ୍ତେ । ୨୫ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତା ଯହୁଁ ଅନ୍ତର ହୋଇଲୁ
 ମାଳା ଘେନି ତପଣ କୁବେର ସନ୍ନିଧେ ମିଳିଲୁ । ୨୬ ।
 ପାଶକୁ ଆସନ୍ତେ ସେ ସାଂଗ୍ୟାର ଦୁଲଳା
 ତପଣର ତେଜ ଯେ ଲାଗିଲୁ ମହାଜାଳା । ୨୭ ।
 କୁବେର ଦେବତା ଯେ ସଭାରେ ନ ରହିଲେ
 ଉଠିଣ ଆପଣା ଭୁବନେ ଚଳି ଗଲେ । ୨୮ ।
 ତହୁଁ ମାଳା ଘେନି ଚଳିଲୁ ସୂର୍ଯ୍ୟର ନନ୍ଦନା
 ସନ୍ନିଧେଣ ଦେଖିଲୁ ସେ ଦେବ ପଦ୍ମଯୋନି । ୨୯ ।
 ଆହୋ ତପଣର ତେଜ ଯେ ମହାଅନଳ ପରାସ୍ତେ
 ମରୁଳ ଆସେହି ପିତା ହୋଇଲେ ଅନ୍ତର୍ଜାୟେ । ୩୦ ।
 ପିତାମହଙ୍କୁ ନ ଦେଖି ସେ ଦିନକର କୁମାରୀ
 ମାଳା ଘେନି ମିଳିଲୁ ଯହୁଁ ବିଜୟେ ବିପ୍ଳବର । ୩୧ ।
 ସଦାଶିବ କଣ୍ଠକୁ ଯାଆନ୍ତେଣ ଅବଳା
 ରୁଦ୍ର ଶରୀରେ ସେ ଲାଗିଲୁ ମହାଜାଳା । ୩୨ ।
 ଭୟେଣ ଦୁଃଖିଲେ ସେ ଦେବ ପଞ୍ଚମୁଖ
 ଶିବଗଣ ମାନନ୍ତ ଘେନି ସେ କପିଳାସେ ଗଲେ ଚଳି । ୩୩ ।
 ପୁଣି ମାଳାପୂଜକ ଯେ ଘେନିଣ ତପଣ
 ବିଜୟେ ସୁନ୍ଦରୀ ଯାଇଁ ହେମବନ୍ତର କଣ୍ଠ । ୩୪ ।

୨୯।୧ ତହୁଁ ମାଳାଘେନି ଗବନ ସୂର୍ଯ୍ୟର ବାଳୀ

୨୯।୨ ପଦ୍ମଯୋନି ନାଥ ସନ୍ନିଧେ ଯାଇ ମିଳି ।

୨୭।୧ ସାଂଗ୍ୟାର—ସଂଜ୍ଞାର

୩୦।୨ ମରୁଳ—ମରାଳ—ହଂସ

ଦେଖିଣ ଭୟେ ସେ କଲୁ ହେମବନ୍ତ
 ଆସ୍ଥାନୁଁ ଉଠି ସେ ଚଳିଗଲୁ ଶୂନ୍ୟପଥ । ୩୫ ।
 ଆହୋ ତପଣର ତେଜେ ପଳାଇଲେ ବୃନ୍ଦାଅର୍କେ
 ଯେ ଯାହାର ଭୁବନେ ଯେ ମିଳିଲେ ଦେବଲୋକେ । ୩୬ ।
 ଆଦିତ୍ୟ ବୋଇଲେ ସେ ସୟଂବର ସରଳ
 କେହି ତ କନ୍ୟାକୁ ମୋ ବରଣ ନୋହିଲୁ । ୩୭ ।
 ଦୋହତା ହୋଇଁ ଯେବେ ପିତା ଘରେଣ ରଜବଣୀ
 ପିତୃ ଲୋକମାନେ ଯେ ପାବନ୍ତ ନର୍କ ଗତି । ୩୮ ।
 ସୈନ୍ଦବନେକେ ବିଚାର କରନ୍ତେଣ ଦେବ ସୂର୍ଯ୍ୟ
 ଅଶ୍ୱେକ ଚଢ଼ିଣ ବିଜେ କଲେ ଶମ୍ଭୁରାଣ ମହାରାଜ । ୩୯ ।
 ବଦୟନ୍ତି କରତାର ଶୁଣ ଗୋ ତପଣ
 ସେ ମହାରାଜା ଗୋ ସୋମବଂଶର ଆଧିପତି । ୪୦ ।
 ସୈନ୍ଦବର ବଂଶେ ଗୋ ଅମରେ ହୁଅନ୍ତି ପାଟ
 ମାଳା ଘେନି ଯାଇଁ ଗୋ ସୈନ୍ଦବର ସନ୍ନିଧେଣ ଭେଟ । ୪୧ ।
 ପିତାଙ୍କର ବଚନେଣ ସେ ମୃଗନୟନା
 ମିଳିଲୁକ ସୁନ୍ଦରୀ କରେ ମାଳ ଅର୍ଘ୍ୟ ଘେନି । ୪୨ ।
 ଅଶ୍ୱ ଉପରେ ବିଜେ କରନ୍ତି ଶମ୍ଭୁରାଣ
 ମାଳା ଘେନିଣ ତପଣ ମିଳିଲୁ ସନ୍ନିଧେଣ । ୪୩ ।
 ନୃପତି ହୃଦରେ ନେଇ ଦଲୁକ ପୁଷ୍ପମାଳେ
 ଶ୍ରୀଭୁଜେ ଧରିନେଇ ଶମ୍ଭୁରାଣ ବସାଇଲେ କୋଳେ । ୪୪ ।
 ଦେଖିଣ ପରମ ସାନନ୍ଦ ଦେବ ଅଂଶୁମାଳୀ
 ସାଧୁ ସାଧୁ ଶମ୍ଭୁରାଣ ବୋଲି ଜୟେ ଧ୍ବନି ତୋଳି । ୪୫ ।
 ଅନେକ ସମ୍ଭବେ ସେ ରାଜାଧିରାଜପତି
 ତପଣ ପ୍ରଦାନ ଯେ କଲୁକ ଯଥାରୀତି । ୪୬ ।

୩୭।୨ କେହିତ କନ୍ୟାକୁ ମୋର ପ୍ରଦାନ ନୋହିଲୁ ।

୪୭।୧ ଅନେକ ସମ୍ଭବ କଲୁକ ସୂର୍ଯ୍ୟାଧି ।

୩୫।୧ ହେମବନ୍ତ—ହମବନ୍ତ, ୩୮।୧ ଦୋହତା—ଦୁହତା

୪୪।୧ ଦଲୁକ—ଦେଲୁକ

ଶମ୍ଭୁରାଣ ବିଳସଇ ସେ ସୁନ୍ଦରୀ ତପଣ
କୁରୁ ନାମେଣ ପୁଣି ତହୁଁ ହୋଇଲୁ ଉତପତ୍ତି । ୪୭—୧୫୯ ।

ଶାନ୍ତନୁ ଉପାଖ୍ୟାନ

ତହୁଁ ସେ କୁରୁ ବଂଶ ଜଗତେ ବିଖ୍ୟାତ
କୁରୁର ଭାରିଆ ଯେ ଅଟଇ ଭାନୁବଂଶ । ୧ ।
ସୈନ୍ଦବ ତହୁଁ ଉପୁଜିଲୁ ପାର୍ଥବ ନରପତି
ସୈମନ୍ତେଣ ସୋମବଂଶ ହୋଇଲୁ ଉତପତ୍ତି । ୨ ।
ପାର୍ଥବର ଭାରିଆ ଚନ୍ଦ୍ର ଯେ ଉତପଳା
ଶାୟେଁତନୁ ରାଜରାଷି ସୈନ୍ଦବର ବଳା । ୩ ।
ଶାୟେଁତନୁ ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ରୁଦ୍ରକୁ ସେବାକଲେ
ସପତ ଦ୍ଵୀପେ ସେ ସୈନ୍ଦବ ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତ ହେଲେ । ୪ ।
ଅତିଅନ୍ତ ଉଗତ ସେ କାଶୀ ସେବା କରି
କଷା କଉପୁନ ହୋଇଲେ ମାଥେ ଜଟାଧାରୀ । ୫ ।
ସୋମେକ ରୂପେ ହର ଗୋହତ୍ୟା ଦୋଷ କଲେ
ହଟକେଶ୍ଵର ବୋଲି ପାତାଳେ କପିଳାସେ ରହୁଲେ । ୬ ।
ଶିବ ସେବା କରି ତହୁଁ ରହୁଲେ ଶାୟେଁତନୁ
ମଞ୍ଚକୁ ନ ଆସନ୍ତି ସେ ପାତାଳ ଭୁବନୁଁ । ୭ ।
ପାତାଳେ ଥାଇଁ ସେ ମଞ୍ଚକୁ ଦ୍ୟନ୍ତ ଦୃଷ୍ଟି
ଦବ୍ୟ ତସୁରେ ଦେଖନ୍ତି ରାଜ୍ୟକୁ ପଡ଼ିଲେ ଅରସ୍ତ୍ରୀ । ୮ ।
ଦକ୍ଷିଣ ଦାନବେ ଯେବେ କରନ୍ତି ଅମାତ
ପାତାଳେ ଥାଇଁ ସେ ନାରାଜ ବିହ୍ଵଳେ ମଞ୍ଚେ ହୋଇ ବିନଶ୍ୟତ । ୯ ।
ସୈମନ୍ତେକ ସେବା କରିଥାନ୍ତି ବିଶ୍ଵନାଥ
ସପତ ଦ୍ଵୀପା ନିଛନ୍ତି କରି ରାଜ୍ୟ କରନ୍ତି ସୈନ୍ଦବ । ୧୦ ।

୧।୨ ଭାନୁବଂଶ—ଭାନୁବଂଶ

୩।୨ ଶାୟେଁତନୁ—ଶାନ୍ତନୁ

ସପତ ଦ୍ଵୀପକୁ ମନ୍ତ୍ରବଳେ ସେ ସପତ ନାରାଜ ଯେଣି
ସୁଦରଶନ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରାପ୍ତେ ବୁଲଇ ଦିବା ନିଶି । ୧୧ ।
ବଳ ଦୁର୍ବଳ କଲେ ସେ ପକାବନ୍ତ ଶିରଛେଦ
ସୈମନ୍ତେ ସପତ ଦ୍ଵୀପ ସତ୍ୟରେ ଚଳାନ୍ତି ସମ୍ପାଦ । ୧୨ ।
ଆହୋ ସୋମବଂଶ ରାଜ୍ୟେ ପରଜା ଉପୁଜାଇ ଯେବଣ କୃଷି
ବାଟିକେ ଚିନାସେ ସଜା ଦେଇ ନିଅଇ ବେନରାଣି । ୧୩ ।
କନ୍ଦୁ ଦେବତାର ତୁଲେ ତାର ଅନେକ ଗବେ ପୀରତ
କୃଷି ଭୂମିରେ ମେଘେ ବରଷନ୍ତି ରାତି । ୧୪ ।
ସନ୍ତାନ ଶୋଚନା ନାହିଁ ବ୍ରତନ୍ତ ଜନପ୍ରଜା
ସୈମନ୍ତେକ ସାର୍ଥକୁ ସେ ସୋମବଂଶ ରାଜା । ୧୫ ।
ଗଙ୍ଗା ଜାତ ହୋଇଲେ ଯେ ନିର୍ଦ୍ଦାତର ଘରେ
ଧବଳ ରୁଚିର ବସୁ ଶୁକ୍ଳାମ୍ବର ଶରୀରେ । ୧୬ ।
ନିର୍ଦ୍ଦାତ ପାଲଇ ସେ ଅନାଦି ନିରଞ୍ଜନା
ସୈନ୍ଦବର ବରଷ ଯେ ହୋଇଲୁ ନନ୍ଦନା । ୧୭ ।
ନିର୍ଦ୍ଦାତ ବୋଇଲୁ ମାଗୋ ମୁଁ କେମନ୍ତ କରବି
କୁମାରୀ ରୂପେ ହୋଇଲୁ ତୋତେ କାହାକୁ ମୁହଁ ଦେବି । ୧୮ ।
ବଢ଼ାଇ ନିରାକୁଳୀ ତୁ ଅଛୁ ଦେବୀ ତୋୟା
ତୋତେ ଦେଖିଣ ମୁଁ କରଇ ବଡ଼ ଭୟା । ୧୯ ।
ଗଙ୍ଗା ବୋଇଲେ ତୁ ଶୁଣସି ମୋହୋର ପିତା
ମୋହୋର ବଞ୍ଚଇ ସେ ଅଟଇ ରୁଦ୍ର ଯେ ଦେବତା । ୨୦ ।
ସେ ମୋହୋର ପ୍ରାଣନାଥ ଅଟନ୍ତି ଦେବ ଯେ ଶିଶୁଳୀ
ସେହି ସେ ସହି ପାରନ୍ତି ନା ମୋହୋର ଆତ୍ମାକ । ୨୧ ।
ନିର୍ଦ୍ଦାତ ହୋଇଲୁ ମାଗୋ ଶୁଣ ଧବଳାଙ୍ଗି
ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା କଲୁ ସେ ରୁଦ୍ର ପରମ ଯୋଗୀ । ୨୨ ।

୧୨।୧ ଦୃଷ୍ଟି ସେ ଦେଖି ସେ ତାଙ୍କୁ ପକାନ୍ତି ଶିରଛେଦ ।

୧୨।୨ ସୈମନ୍ତେ ସପତ ଦ୍ଵୀପ ଯାକ ନିଛନ୍ତି କଲେ ସତ୍ୟବାଦୀ ॥

୧୩।୨ କୃଷି ଭୂମିରେ ମେଘେ କରନ୍ତି ନିତ ବୃଷ୍ଟି ।

୧୫।୧ ଧନ ସନ୍ତାନ ବର୍ଦ୍ଧିତେ ସୁଖେ ବ୍ରତନ୍ତି ସକଳ ପ୍ରଜା ।

୧୯।୧ ତୋୟା—ଗଙ୍ଗାଦେବୀ

ଅନେକ ଶୀର୍ଷ ସେ କଲେ ବିଶ୍ୱକାଶୀ
ପାତାଳେ ବସିଲେ ସେ ହୋଇଣ ବଡ଼ ଦୋଷୀ । ୨୩ ।
ଗଙ୍ଗା ବୋଇଲେ ପିତା ମୁଁ ଥିବି ତୋହୋର ଘରେ
ଯେତେ କାଳେ ଆସିବେ ବରବି ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱରେ । ୨୪—୨୮ ।

ଶାନ୍ତନୁ ବିବାହ

[ଚନ୍ଦ୍ରବାୟୀ, ବିଚନ୍ଦ୍ରବାୟୀ ଓ ଶୁକ୍ରଙ୍କର ଜନ୍ମ]

ସ୍ୱେମନ୍ତେ ପିତାର ଘରେ ଯେ ଅଛଇ ଗଙ୍ଗାବାଳା
କୁମାରମାନଙ୍କ ସଂଗେ ସେ ଖେଳଇ କୁତୁହୋଳୀ । ୧ ।
ପିତାର ଘରେ ଯଦୁଂ ସହସ୍ରେ ବରଷ ବହୁଗଲ୍ଲ
ଦୋହତାକୁ ଦେଖିଣ ନିର୍ଦ୍ଦାତ ଅନେକ ହୋଧକଲ୍ଲ । ୨ ।
ପ୍ରିୟ ଜନ୍ମ ନିଷ୍ଠୁଳ ଗୋ ହୋଇଲ୍ଲ ମାତା ତୁକୁ
ଲଞ୍ଜିନା ହୋଇଲ୍ଲ ମୁକୁ ସୟଂବର କରି ବରକ ଆଣିମି ଦେବତାକୁ । ୩ ।
ଯାହାକୁ ଭାବଇ ମାଗୋ ତୋହୋର ମନ ଇଚ୍ଛୁ
ମାଳା ଦେଇଂ ବର ଗୋ ଯେ ତୋହୋର ମନବାଞ୍ଛୀ । ୪ ।
ଗଙ୍ଗା ବୋଇଲେ ତୁ ବିମୁଖ ନୋହ ତାତ
ରୁଦ୍ର ଦେବତାହୁଁ ଆନରେ ମୋର ନାହିଁ ପ୍ରିୟମତ । ୫ ।
ସେ ମୋହୋର ବଳିତ ମୁଁ ତାହାର ନାଶ
ଅନେକ ଜନ୍ମରେ ମୁହିଁ ସଦାଶିବଙ୍କ ମନୋହାରୀ । ୬ ।
ନିର୍ଦ୍ଦାତ ବୋଇଲ୍ଲ ମାଗୋ କହଇ ମୁହିଁ ତୋତେ
ତୋହୋର ଅବସ୍ଥାପେଣ ଅନେକ ଦୋଷ ମୋତେ । ୭ ।
ଅବିଭାୟୀ ଦୋହତା ପିତା ଘରେ ହୋଇଲେ ରଜବଣୀ
ସୈକୋଇଣ ପୁରୁଷ ପରିଯନ୍ତେ ପିତୃ ଲୋକକୁ ଅଗତି । ୮ ।

୮ । ସୈକୋଇଣ ପୁରୁଷ ପରିଯନ୍ତେ ପିତୃଲୋକେ ଯାଆନ୍ତି ନିର୍ଦ୍ଦାତ ।
୨ । ହୋଧକଲ୍ଲ—ଦୁଃଖରେ କାତର ହେଲ ୩ । ତୁକୁ—ତୋତେ
୩ । ମୁକୁ—ମୋତେ ୫ । ପ୍ରିୟମତ—ପ୍ରିତିଭାବ ୬ । ମନୋହାରୀ—ମନୋହାରଣୀ
ଅର୍ଥରେ ପ୍ରଯୁକ୍ତ ୮ । ଅବିଭାୟୀ—ଅବିବାହତା ।

ଗଙ୍ଗା ବୋଇଲେ ଯେବେ ଅନେକ ଯୁଗ ବହୁ ଯିବ
ସ୍ୱେମନ୍ତେ ଥିବ ତାତ ହୋଇଣ ବାଳ ଶ୍ରବ । ୯ ।
ନିର୍ଦ୍ଦାତ ପରମ ସାନନ୍ଦ ସେ ଦୋହତାର ବଚନେ
ରହିଲେ ଜାହ୍ନବା ଯେ ପିତାର ଭୁବନେ । ୧୦ ।
ଗଙ୍ଗାର ଜନମେଣ ଯେ ସତ୍ୟ ଯୁଗ ବହୁଗଲ୍ଲ
ରୁଦ୍ର ଦେବତାକୁ ସେ ଭେଟ ନ ପାଇଲ୍ଲ । ୧୧ ।
ସତ୍ୟ ଯୁଗ ସତର ଲକ୍ଷ ଅଠାଅଶୀ ସହସ୍ର ବରଷ
ଖେଳଇ ନିର୍ଦ୍ଦାତ ଘରେ ଦେଖ ବାଳୁତ ବୟସ । ୧୨ ।
ହେତୟା ଯୁଗ ବାରଲକ୍ଷ ହୟାଶୋଇ ସହସ୍ର ବରଷ ହାଦେଗଲ୍ଲ
ତଦ୍ୟାପି ଗଙ୍ଗାର ତୁଲେ ଈଶ୍ୱର ଭେଟ ନ ପଡ଼ିଲ୍ଲ । ୧୩ ।
ହେତୟା ଯୁଗ ଅନ୍ତରେ ଯେ ରୁଦ୍ର ପଞ୍ଚମୁକୁ
ଦିବାରସେଣ ଖଟିଆନ୍ତି ସେ ରୁଷି ଶାପ୍ତେଂତକୁ । ୧୪ ।
ସଦାନନ୍ଦ ପୁରୁଷ ଆସି ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଲେ
ଦୁଃଖ ଈଶ୍ୱର ପଦ ସେ ଶାପ୍ତେଂତକୁ ଯେ ଦିଲେ । ୧୫ ।
ବୋଲନ୍ତି କପାଳୀ ତୁ ଯାଅସି ସ୍ୱର୍ଗ ମଞ୍ଚ
ଭ୍ରମଣ କରି ଦେଖ ତୁହି ଭୁବନ ସୁସଞ୍ଚ । ୧୬ ।
କେବଣ ପୁରେ ଯେ କେବଣ ହୋଇଛନ୍ତି ଦେବେ
ସୈନ୍ଦ୍ରା ବୁଝି ତୁ ଚଳ ସ୍ୱର୍ଗ ମଞ୍ଚ ସୈବେ । ୧୭ ।
ସଦାଶିବର ବଚନେ ସେ ଚଳନ୍ତି ସୋମବଂଶୀ
ରୁଦ୍ର ଅବତାର ସେ ଶାପ୍ତେଂତକୁ ମଦରୁଷି । ୧୮ ।
ବଇଲେକ ଆରୋହ ସେ ମଥାରେ ଜଟାଧାରୀ
ଧବଳ ବର୍ଣ୍ଣ ଶରୀର ସେ ଦଶଇ ଯେହ୍ନେ ହିପୁରର । ୧୯ ।
ଗମଇ ଆକାଶେ ସେ ସୋମବଂଶୀ ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରଜୀ
ଲକ୍ଷେକ ଡମ୍ବରୁ ସେ ଶୂନ୍ୟେଣ ବାଜନ୍ତି । ୨୦ ।

୧୩ । ତଦ୍ୟାପି—ତଦ—ଅପି—ତଦ୍ୟାପି ସ୍ଥାନରେ ତଦ୍ୟାପି
୧୫ । ଦୁଃଖ—ଦୁଃଖୀୟ ୧୬ । ସୁସଞ୍ଚ—ସୁନ୍ଦର
୧୯ । ବଇଲେକ—ଏକ ବଳଦ, ବଳୀବନ୍ଦ ଶରୀର

କରେଣ ପିନାକ ସମାନେଶଂ ଯେକ ଧନୁସ୍ତେ
ଆରେକ ଭୁଜେଣ ଶୋହଲ ଶିଖିଲ ଗୋଟାୟେ । ୨୧ ।
ଭସ୍ତ୍ର ଶିଳେପନ ରୁଦ୍ରାସ ମାଳା ହୃଦେ
ଧବଳ ଶରୀର କି ପ୍ରତକ୍ଷେ ସଦାନନ୍ଦେ । ୨୨ ।
ସୈନ୍ୟନେକେ କରଇ ସେ ଆକାଶେ ଦିଗ ଶିଳେ
ଉତ୍ତର ପ୍ରାୟେ ଦେଶି ପୂଜା କଲେ ଦେବରାଜେ । ୨୩ ।
ଅସ୍ତ୍ରୋକା ବୃକ୍ଷ ତଳେ ଗଙ୍ଗା ତପ କରୁଥିଲ
ଶ୍ରେଣମତ ବେଳେଣ ତାର ଚିତ୍ତ ଯେ ବଳିଲ । ୨୪ ।
ଦେଶିଣ ବଚନ ଯେ ବୋଲଇ ନିରନ୍ତର
ଶାୟେଂତନୁର ଭରସା ହୁଅନ୍ତି ଗୋ ମାତ । ୨୫ ।
ପିତାର ବଚନେ ସେ ଭୁଷ୍ଟ ଧବଳାଙ୍ଗୀ
ନିର୍ଦ୍ଦାତ ହାତନ୍ତୁ ମାଳାୟେକ ନେଇ ଗଳାରେ ତାହାକଇଂ ଲୁଗି । ୨୬ ।
ଜଳ ତିଳ ଦେନିଶ ସଂକଳ୍ପ ରାୟେ କଲ
ଦୋହତା ତୋତେ ଦେବ ବୋଲି ସତ୍ୟ ମନାସିଲ । ୨୭ ।
ସୈ ମୋହୋର ସତ୍ୟ ସତ୍ୟ ବୋଲଇ ଶିଳବାରେ
ବରଣ ନିର୍ଦ୍ଦାତ ଯେ ବସାଇଲ କୋଳରେ । ୨୮ ।
ଅନେକ ବାଗେଣ ସେ ଯେ ପୂଜା ବିଧି କଲ
ଦୋହତାର ନିମନ୍ତେ ସେ ସତ୍ୟ ଯେ ପାଳିଲ । ୨୯ ।
ବର ବେଶ ହୋଇଣ ବସିଲେ ଶାୟେଂତନୁ ମହରୂଷି
ଦୁର୍ଭାସା ମହରୂଷି ତହିଁ ମିଳିଲେ ବେଗେ ଆସି । ୩୦ ।
ମେଷ କୃଷ୍ଣ ଚତୁର୍ଥୀ ଯେ ତପ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ରବାରେ
ହସ୍ତା ନକ୍ଷତ୍ର ଯେ ବେଳ ଭୃଗୁସ୍ତ୍ର ପ୍ରସରେ । ୩୧ ।
କନ୍ୟା ଲଗ୍ନ ତାରତନ୍ତ୍ର ଶୁଦ୍ଧି ଶୁଭବେଳ
ବୃଦ୍ଧି ନାମେ ଯୋଗ ପୁଣି କରଣ ଚୈତ୍ତିକ । ୩୨ ।

୨୪। ଶ୍ରେଣମତ ବେଳେଣ ତାର ଚିତ୍ତ ଯେ ବଳିଲ ।

୨୫। ଭରସା ଭରସା ହୁଅନ୍ତି ଗୋ ମାତ ।

୩୦। ଶ୍ରୀମାନ ମାତ୍ରକେ ଦୁର୍ଭାସା ମିଳିଲେକ ଆସି ।

୨୧। ପିନାକ = ଧନୁ — ପିନାକ ଅର୍ଥରେ ପିନାକ । ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ କରେଣ ପିନାକ
ଭାବେ ପୁଣି । ୩୦। ଦୁର୍ଭାସା — ଦୁର୍ଭାସା ।

ସୈନ୍ୟନେକ ସମସ୍ତେ ସେ ସାଉକାର ସାର
ଓହୋକୁଳର ସେ ଗୋବିନ୍ଦ ଉଚ୍ଚାର । ୩୩ ।
ବୋଲନ୍ତି ପୁରୋହିତେ ସେ ଗୋଷ କହ ବର
ପିତା ମାତାଙ୍କର ନାମ ସେ ତୋହୋର ଧର । ୩୪ ।
ଶାୟେଂତନୁ ବୋଲିଲେ ଆମ୍ଭେ ଅଟୁ ସୋମଗୋଷ୍ଠୀ
ଆମ୍ଭ ପଣ ବାପା ସେ ଶନ୍ତୁରାଣ ନୃପତି । ୩୫ ।
ଶନ୍ତୁରାଣର ପୁତ୍ର ସେ ଅଟଇ କୁରୁ ନରନାଥ
ତାହାର ନନ୍ଦନ ପାଥୁ ବ ନୃପତି ସାମରଥ । ୩୬ ।
ପାଥୁ ବର ନନ୍ଦନ ସେ ଆମ୍ଭେ ଅଟୁ ପୁତ୍ର । ୩୭ ।
ଶାୟେଂତନୁର ମୁଖେ ସୈନ୍ୟନେକ ବାନ୍ଧୁ ଶୁଣି
ବିସ୍ତାପ ହୋଇଲେ ସେ ଗଙ୍ଗା ଗୋସାମଣୀ । ୩୮ ।
ଗଙ୍ଗା ବୋଲିଲେ ତୁ ମନ୍ଦ କୃତ୍ୟ କଲୁ ତାତ
ନୋହଇ ଉତ୍ତର ସୈ ନୋହୋଇ ବିଶ୍ୱନାଥ । ୩୯ ।
ଉତ୍ତର ଦେବତାର ସେ କୁଳ ଗୋଷ ନାହିଁ
ପିତା ଅଜା ପଣ ଅଜା ତାହାର ପୁଣ ଅଛୁ କାହିଁ । ୪୦ ।
ସେ ସେ ସ୍ୱାମୀ ଅଟଇ ଉତ୍ତର ଦଇବତ
ଅକୁଳ ଅମାର ନିଶ୍ଚଳ ନାହିଁ ତାର ଗୋଷ । ୪୧ ।
ସୈତେ କହି ଗଙ୍ଗା ଉଠିଣ ଗଲେ ପିତାର କୋଳରୁ
ନିର୍ଦ୍ଦାତ ବୋଲିଲ ମାଗୋ କପାଇଂ ନାସ୍ତିକରୁ । ୪୨ ।
ଉତ୍ତର ବରଦ ବୋଲି ମୁଁ ମନେ କଲି ଇଚ୍ଛୁ
ଦୁଇ ଯୁଗ ପରିଧନ୍ତେ ଦୁଖ ପଡ଼ି ନ ପାଇଲି ମନବାଞ୍ଛା । ୪୩ ।
ନିର୍ଦ୍ଦାତ ବୋଲିଲେ ମାଗୋ ମୁଁ ଯେ ସତ୍ୟ କଲି ସୈନ୍ୟାଙ୍କୁ
ସତ୍ୟ ଭଗ୍ନ ଦୋଷ ମାଗୋ ହୋଉଛୁଟି ମୁକୁ । ୪୪ ।

୪୧। ଅକୁଳଥା ଯୋଗୀ ସେ କାହିଁ ତାର କୁଳନୋହି ।

୩୭। ପାଥୁ ବ — ସବୁତ ମହାଭାରତ ମତେ ପ୍ରତାପ ।

୩୩। ଓହୋ — ଓହୋ

ପିତାର ବଚନ ଯେ ଶୁଣିଣ ଧବଳାଙ୍ଗୀ
 ବାହୁଡ଼ିଣ ଆସି ଦେଶ ବସିଲକ ବେଶି । ୪୭ ।
 ଗଙ୍ଗା ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଶାୟେଁତନୁ
 ମୋହୋର ବଳର ଯେ ଅଟନ୍ତି ପଞ୍ଚନନୁ । ୪୮ ।
 ଈଶ୍ବର ବୋଲି ମୁଁ ତୋତେ କଲି ସନମତ
 ନ ଜାଣି ସତ୍ୟ ତୋତେ କଲି ମୋର ତାତ । ୪୯ ।
 ତୋହୋର ମନରେ ଯେ ବିଚାର କର ଭଳି
 ତୁ ସହ ପାରିବୁଟିକି ମୋହୋର ଆଦୌଳ । ୫୦ ।
 ଆହୋ ଈଶ୍ବର ଦେବତା ଯେ ସହ ନୁଆରିଲ
 ବହାର କମଣ୍ଡଳେ ସେ ଦେଇଣ ମୋତେ ଗଲ । ୫୧ ।
 ପିତାମହ ସହ ନପାରିଲ ମୋହୋର ଆଦୌଳ
 ବାମନ ନାରାୟଣ ପାଦେ ମୋତେ ନେଇ ଡାଳ । ୫୨ ।
 ଆହୋ ବାମନ ଦେବତା ମୋତେ ନ ପାରିଲ ସହ
 ମେରୁର ହୋଟରେ ଗୁଡ଼ିଗଲ ମୋତେ ନେଇ । ୫୩ ।
 ସେ ନ୍ୟାୟରୁ ଆଇ ମୁହିଁ ହୋଇଲି ଅମୋକ୍ଷ ଗତି
 ଶୁଦ୍ଧବାସ ନମନ୍ତେ ମୁଁ ବଳାଇଲି ମତି । ୫୪ ।
 ନିର୍ଦ୍ଦାତର ଘରେ ଜାତ ହୋଇ ଲୁଗୁଇଲି ବର୍ଣ୍ଣବିହୀନ
 ଆରତ ହୋଇଲି ମୁଁ ନ ଦେଖି ଶିଳେତନ । ୫୫ ।
 ମୁହିଁ ଯେବେ ତୋହୋର ହୋଇବଟି ମନୋହାରୀ
 ପାରିବୁଟିକି ମୋତେ ସ୍ବଭରଣ କରି । ୫୬ ।
 ଶାୟେଁତନୁ ବୋଇଲେ ତୁ ବଡ଼ଇ ଜଞ୍ଜାଳୀ
 ତ୍ରୁଥାହିଁ ସେ ସହବନା ଭାସିବାର ଆଦୌଳ । ୫୭ ।
 ତ୍ରୁଥାର ଆଦୌଳ ଯେବେ ଭାରିଯା ନ ସହବ
 ପତି ପତ୍ନୀର କେମନ୍ତେ ଶୁଦ୍ଧବାସ ହୋଇବ । ୫୮ ।

୪୮୧ ଈଶ୍ବର ବୋଲି ମୁଁ କହିଲି ପିତାର ଅଗ୍ରତ ।

୪୭୧ ପଞ୍ଚନନୁ—ପଞ୍ଚାନନ—ମହାଦେବ—ପଞ୍ଚାନନ—ପଞ୍ଚାନନୁ ସ୍ଥାନରେ—ପଞ୍ଚନନୁ
 ଉଚ୍ଚାରଣ ସୌକର୍ଯ୍ୟ ।

୫୫୧ ମନୋହାରୀ—ମନୋହାରଣୀ ଅର୍ଥରେ । ୫୫୨ ସ୍ବଭରଣ—ସ୍ବ = ସମ୍ୟକ୍—ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ,
 ଭରଣ—ପୋଷଣ ।

ଆଜନ୍ମ ନୃପତି ତୋତେ ମୁହିଁ କହଇ ନିରାଧାର
 ବାଇ ବାତୁଳୀ ମୁଁ ଯେ ଅଟଇ ଦ୍ରୋହକାରୀ । ୫୯ ।
 ଅନେକ ଦୋଷ କଲେ କୋପ ନ କରିବୁ
 ଦଶଦୋଷ କଲେ ଅପ୍ରାଧ ନ ଧରିବୁ । ୬୦ ।
 ଭୟନା ନ ବୋଲିବୁ ନ ଦେବୁ ମୋତେ ଗାଳି
 ଅନୁକ୍ରମେ ଖଟିଣ ଥିବୁ ମୋ ମନର ହିଆଳି । ୬୧ ।
 ଗଙ୍ଗା ବୋଲିଣ ତୁ ବୋଲୁଥିବୁ ଅନୁକ୍ରମେ
 ଗାଙ୍ଗୀ ବୋଇଲେ ନ ଆଇଟି ପୁରୋଇ ମୋର କ୍ରମେ । ୬୨ ।
 ଶାୟେଁତନୁ ବୋଇଲେ ଯେ ମୋହୋର ସତ୍ୟକଥା
 ଅନେକ ଦୋଷ କଲେ ସହବ ତୋତେ ନହାଇବି ଭଗତା । ୬୩ ।
 ସେହେନେକ ସତ୍ୟକ୍ରମ କଲେଟି ସତ୍ୟ ବାକି
 ପ୍ରଦାନ ହୋଇଲେ ସେ ଧବଳାଙ୍ଗୀ ସାଧବାକ । ୬୪ ।
 ସତ୍ୟେଣ ପ୍ରଦାନ ଯେ କଲେକ ନିର୍ଦ୍ଦାତ
 ଅନେକ ସମ୍ବରେଣ ସେ ଦେଲେକ ଦୁହିତ । ୬୫ ।
 ହୋମ ଦୃତ ପାରିଣା କରନ୍ତି ବର କନ୍ୟା
 ସେସନେକ ପ୍ରଦାନ ସେ ବିଭାର ବିଧାନା । ୬୬ ।
 ସେସନେକ ସମୟେ ଯେ ନିଶାର ଆଗତେ
 ଶୟ୍ୟାୟେଣ ମଧୁଶୟ୍ୟା ବାକ୍ୟ ଅନୁମତେ । ୬୭ ।

୫୯୧ ଅନେକ ଦୋଷ କଲେ ବଇରାଗ ନପାଇବୁ ।

ଅନେକ ଅପ୍ରାଧ କଲେ ତୁହି ସେ ସଦରିବୁ ॥

୬୭୧ ମଧୁଶୟ୍ୟା ଧର୍ମବାକ୍ୟ କଲେ ପୁରୋହିତେ ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ହୋମ ସେ ଯେ କଲେକ ପ୍ରୋହତେ ॥

୬୭୨ ନିଶାରେଣ ମଧୁଶୟ୍ୟା କଲେକ ଯୁଗତେ

୫୯୨ ଦଶଦୋଷ ଲକ୍ଷଣ—ନିର୍ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଚୌରବୃତ୍ତିଷ୍ଠ ଡାକନା ବ୍ୟଭିଚାରଣୀ

ମୁଖରା ହଂସ୍ରା ଦୁଷ୍ଟା ମିଥ୍ୟାବାଦନୀତୋଷିଣୀ

ପଳାୟନ ପରା ଭୂୟୋ ଦଶଦୋଷା ଇତିହାସାଃ

୧ ନିର୍ଲକ୍ଷ୍ମୀ ୨ ଚୌରଣୀ ୩ ଡାଆଣୀ ୪ ବ୍ୟଭିଚାରଣୀ ୫ କଟୁଭାଷିଣୀ ୬ ହଂସାକାରଣୀ

୭ ଦୁଷ୍ଟମିତାରଣୀ ୮ ମିଥ୍ୟାବାଦନୀ ୯ ସଦା ଅସନ୍ନଶ୍ଚା ୧୦ ବାରମ୍ବାର ଶାଶୁପରୁ
 ମକାଉଥିବା । ୬୦୧ ମନର ହିଆଳି—ମନର ସ୍ନେହପାତ୍ର,

୬୫୧ ସତ୍ୟବାକ—ସତ୍ୟ ବାକ୍ୟ ୬୬୧ ଶୟ୍ୟା—ଅବସ୍ଥାନ

ଦିନା ପାଞ୍ଚ ସାତ ସାତ ଗଲେ ନିଜ ଦେଶେ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଗିରି ବାଘୁଣାବନ୍ତ ପାଶେ । ୬୭ ।
 ଯମୁନାର କୂଳେ ସେ ରହିଲେ ନିଜ ରାଜ୍ୟେ
 ଗଙ୍ଗା ସନ୍ନିଧେଶ ଖଟିଆନ୍ତ ଶାୟେଂତନୁ ମହାଶ୍ୱଜେ । ୬୮ ।
 ଯେମନ୍ତେଶ ଅନେକ ବଢ଼ିଲୁ ପୀରତି
 ଗଙ୍ଗାର ତୁଳେ ସେ ଅନେକ ମେଳମତି । ୬୯ ।
 ସହସ୍ରେ ବରଷ ପରଯନ୍ତେ ବଢ଼ିଗଲୁ
 ମହା ଚଞ୍ଚଳା ସେ ଋଷିଙ୍କ କଟାକଲୁ । ୭୦ ।
 ନିୟମର ଦିନ ଜାଣି ସେ ବଢ଼ାଇଲୁ ରତି
 ବାରବ୍ରତ କାଳେଶ କଟାଳି ମାଗଇ ସୁରତି । ୭୧ ।
 ବାଆସ୍ତର ଉପବାସ ସେ ଋଷିଙ୍କର ଥିଲୁ
 ପ୍ରୀତି ଲଗାଇଣ ସେ ସମସ୍ତ ଛଡ଼ାଇଲୁ । ୭୨ ।
 ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତାଦଶୀ ବ୍ରତ ମାତ୍ର ସେ ଅଛଇ ଋଷିଙ୍କର
 ତହିଁକି କଟାଳି ସେ କରୁଅଛଇ ଅପାର । ୭୩ ।
 ମକର ମାସ ଶୁକଳ ପକ୍ଷ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତାଦଶୀ
 ଅନେକ ସମ୍ପାଦେ ସେ ଖଟନ୍ତି ମହରୁଷି । ୭୪ ।
 ଶାୟେଂତନୁଙ୍କ ସ୍ୱେ କଠୋର ବ୍ରତଭାବ ଦେଖି
 ଋଷିଙ୍କ ପ୍ରିୟଭାବ ବଢ଼ାଇଲୁ ସେ ଧବଳମୁଖୀ । ୭୫ ।
 ବୋଲଇ ଧବଳାଙ୍ଗୀ ଶୁଣ ହୋ ସୋମବଂଶୀ
 ବଡ଼ ନିଷ୍ଠାପର ତ ଖଟୁ ଯୁକ୍ତାଦଶୀ ଦବାନଶୀ । ୭୬ ।
 ଶାୟେଂତନୁ ବୋଲନ୍ତି ଶୁଣସି ସଂଭାତ
 ମୁକତିକି କାରଣ ସେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତାଦଶୀ ବ୍ରତ । ୭୭ ।
 ନାରାୟଣ ଆତ୍ମା ସ୍ୱେ ଅଟଇ ମହାବ୍ରହ୍ମ
 ସଂସାର ଅଗାଦକୁ ନାଉକା ଅଟଇ ଧର୍ମ । ୭୮ ।

୭୮୧ ଗଙ୍ଗା ସହସ୍ରେ ସେ ବିଜୟେ ନିଜରାଜ୍ୟ ।

୭୭୧ ପିଣ୍ଡକୁ କାରଣ ସେ ଯୁକ୍ତାଦଶୀ ବ୍ରତ ।

୭୮୧ ନାରାୟଣଙ୍କର ବ୍ରତ ଅଟଇ ମହାବ୍ରହ୍ମ ।

୭୯୧ ମହାବ୍ରହ୍ମ—ବିଦିତ ଧର୍ମକାର୍ଯ୍ୟରେ

ରାଗ ମୋହ ଅହଂକାର ସ୍ୱେ ସଂସାର ରଞ୍ଜନା
 ଅଦୃଶ୍ୟ ବନ୍ଧନ ସ୍ୱେ ସଂସାର ଧାରଣା । ୭୯ ।
 ସ୍ୱେମାନ ଯେତେକ ରାଗ ମୋହ ହଂସା
 ସଂସାର ସାଗର ସ୍ୱେ ଅଶାକାର ଜଳଧଂସା । ୮୦ ।
 ବଦୟନ୍ତି ଶାୟେଂତନୁ ଶୁଣସିରେ ପ୍ରିୟା
 ତୋହୋର ମୋହୋର ସ୍ୱେକଇ ଭାବରେ ସତଶ୍ରିୟା । ୮୧ ।
 ଭୁବ୍ଧ କରୁକନା ସ୍ୱେବେ ସ୍ୱେକାଦଶୀ ବ୍ରତ
 ତୋହୋର ମୋହୋର ବଳକୁଣ୍ଡେ ବସିବାରେ ସଂଭାତ । ୮୨ ।
 ସ୍ୱେସନେକ ମହିମା ଗୋ ସ୍ୱେ ବ୍ରତ ସ୍ୱେକାଦଶୀ
 ପାଳିଲେ ଅବଶ୍ୟ ହୁଅଇ ବଳକୁଣ୍ଡବାସୀ । ୮୩ ।
 ଶୁଣିଣ ବଚନ ସେ ବୋଲଇ ଧବଳାଙ୍ଗୀ
 ସ୍ୱେକା ମାତ୍ରକ ତୁମ୍ଭେ ନୋହିଲ ପରମ ଯୋଗୀ । ୮୪ ।
 ରାଜ୍ୟଭାର ଆବୋରିଲୁ ପୁଣି ସଂସାର ନିମନ୍ତେ
 କ୍ଷତିବୃତ୍ତି ନ ଗୁଡ଼ିଲୁ ସେ ବଂଶ କୃତ ଅର୍ଥେ । ୮୫ ।
 ରାଜପଦ ସେ ସେ ଅତି ଉଚ୍ଚକର୍ମ
 କ୍ଷତିବୃତ୍ତି ଆଚରିଲୁ ସେ ତପିଙ୍କର କିସ ଧର୍ମ । ୮୬ ।
 ରାଜ୍ୟକୁ ଉପକାର ଯହୁଁ ରାଜମାତି
 ତୁମ୍ଭର ଉପବାସ କାହିଁକି ରକ୍ଷିଯତି । ୮୭ ।

୭୯୧ ଅଦୃଶ୍ୟ ବନ୍ଧନ ସ୍ୱେ ସଂସାର ବାସ ସିନା ॥

୮୦୧ ସଂସାର ନାଶ ସିବ ଅହଂକାର ଜଳଧଂସା ।

୮୧୧ ସଂସାର ନାଶିବ ସ୍ୱେ ଅଶାକାର ଜଳଧଂସା ।

୮୨୧ ପଦ ପରେ ଅଧିକା ପାଠ—

ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ଆତ୍ମା ହାଦେ ଅଟଇ ଦଶମୀ

ନରହାର ସ୍ୱେକାଦଶୀ ନାରାୟଣଙ୍କର ବ୍ରହ୍ମ ॥

ଶିବଙ୍କର ଆତ୍ମା ସେ ଦୁଆଦଶୀ ଦିନ ।

ତନ ଦିବସର ଧର୍ମ ଅଟଇ ଭଦ୍ର ଭଦ୍ର ॥

୮୫୧ କ୍ଷତି ବୃତ୍ତି ନଗୁଡ଼ିଲୁ ବଂଶ ରକ୍ଷଣ ନିମନ୍ତେ ॥

୮୬୧ ଅଶାକାର ଜଳଧଂସା—ଶୂନ୍ୟରେ ଜଳ ବିସ୍ମର

୮୭୧ ଉଚ୍ଚକର୍ମ—କଠିନ କାର୍ଯ୍ୟ

ରାଜାର ତତ୍ତ୍ୱଂ ଉପବାସ ନୋହୋଇ ରାଜ୍ୟଚକ୍ରି
 ଦଣ୍ଡଧୀକ ଦିଗ ବିଜେ କରିବ ନା ନରପତି । ୮୮ ।
 ପର ଭୂମି ଜଣିଣ ଦେନମ ପରବସ୍ତୁ
 ସମ୍ବର କରିଣ ମୁରଟେ ସାଜୁଥିବ ନିଜଥାଟ । ୮୯ ।
 ଦଣ୍ଡ ପଲ୍ଲୀ ଯେ ଦୁଷ୍ଟନ୍ତ ନିବାରବ
 ସହଜନ ପାଳ ତପୋଧନ ଉଦ୍ଧରବ । ୯୦ ।
 ତୁ ମହାଭାରତଂ ଯେବେ ଅଟୁ ମହର୍ଷି
 ରାଜପଦେ ବସି କମ୍ପା ଭଜୁ ସ୍ୱେଦାଦିନୀ । ୯୧ ।
 ଦୁର୍ଗର ବଚନ ଯେ ବୋଇଲୁ ଜାହାଣ
 ସେ ମହାଭାରତଂ ପଣିଣ କମ୍ପା ବ୍ରତରାଜସେବ । ୯୨ ।
 ଧର୍ମ ଦୃଷ୍ଟି ଯେ ଲେଖଇ ଦେବ ତୋପା
 ର୍ଷିମଣି ତ ନୁଆରନ୍ତି ତାହାର ଚରତ ମାୟା । ୯୩ ।
 ଅନେକ ଅଗ୍ରବ ବୋଲି ବୋଇଲୁ ମହାସଖା
 ର୍ଷିଙ୍କର ତୁଲେ ସେ ବଢ଼ାଇଲୁ ପୀରତ । ୯୪ ।
 ଦିବା ରାତ୍ରେ ରମଣେଣ ହୋଅନ୍ତି ଅଶାନ୍ତି
 ନରନ୍ତରେ ରତ କ୍ରୀଡ଼ାରେ ବଞ୍ଚନ୍ତି । ୯୫ ।
 କହଇ ଅନେକ ମତେ ଗୁଟୁ ପଟଲେ
 ଆବୋର ବସିଲୁ ଯାଇଁ ର୍ଷିଙ୍କର କୋଳେ । ୯୬ ।
 ବେଶେଣ ବିବସନ କଲୁକ ର୍ଷିଙ୍କି
 ଶ୍ରେଣେଣ ପଡ଼ିଲେ ର୍ଷି ଜାହାଣ ରୂପ ଦେଖି । ୯୭ ।
 ଶୁଭିଲେ ବ୍ରତରାଜ ସେ ଜଞ୍ଜାଳୀର ଭାବେ
 ଇଚ୍ଛିଲେ ଶୃଙ୍ଗାର ଯେ ଶାୟେତନୁ ରାଜଦେବେ । ୯୮ ।
 ସ୍ୱେମନ୍ତେ ଅନେକ ଯେ ବଢ଼ିଲୁ ପୀରତ
 ଦିବାରାତ୍ରେ ରମନ୍ତି ସେ ହୋଇଣ ଅଶାନ୍ତି । ୯୯ ।

୯୪।୧ ଅନେକ ଭାବେଣ ଯେ ବୋଲନ୍ତି ମହାସଖା ।

୮୯।୨ ମୁରଟ—ଗରତ୍ ପ୍ରକାଶକର

୮୯।୨ ସମ୍ବର—ସମାବେହ

୯୦।୧ ପଲ୍ଲୀ—ସେନା ସଜ୍ଜିତ କରି ଯାତ୍ରା କରିବା । ୯୫।୧ ମହାଭାରତଂ—ମହାଭାରତ

୯୫।୨ ବଞ୍ଚନ୍ତି—ଜୀବନ୍ତି

ସ୍ୱେମନ୍ତ ସମୟେ ପ୍ରୀତି ଯେ ଅନେକ ବଢ଼ିଗଲୁ
 ପୁଣି ହାତେ ବେନ ସହସ୍ର ବରଷ ହୋଇଲୁ । ୧୦୦ ।
 ସ୍ୱେସନେ ଚଞ୍ଚଳା ଜାହାଣ ଦୁଷ୍ଟସେ ପ୍ରକୃତି
 ଆହୋ ନିଶ୍ଚଳ ହୋଇଣ ଆଇକି ନୋହଇ ତାର ଶାନ୍ତି । ୧୦୧ ।
 ବାହାର ହୋଇବାକୁ ଭାବ ସେ ଶୁଭିଲୁ
 ଶାୟେତନୁ ର୍ଷିଙ୍କି ସେ ଅନେକ ଦୁଃଖ ଦିଲୁ । ୧୦୨ ।
 ବେଳକାଳ ଜାଣି ନ ଦିଅଇ ଅନ୍ଧ ପାଣି
 ର୍ଷିଙ୍କି ଭାବ ନ ଦିଅଇ ଦିବା ଯେ ରସେଣୀ । ୧୦୩ ।
 ଧର୍ମ ଶୁଭି ଶାୟେତନୁ ପଣିଲେ ଶୃଙ୍ଗାରେ
 କାଳେ ନ ଦିଲୁକ ଦେହ ଡେଲୁଇଲୁ ଦୂରେ । ୧୦୪ ।
 ରମଣୀ ମହରେଣ ଲେଖନ ପିତୁଳା
 ରତବନ୍ଧ ଲହାଇଲେ କ୍ରୀଡ଼ା ରସେ କେଳି । ୧୦୫ ।
 ଅନେକ ଗୁଟୁ ପଟଳ କରିନ୍ତି ଗଙ୍ଗାକୁ ବାଉନ
 ର୍ଷିଙ୍କି କଥା ସେ ନ କହଇ ମାନେମା । ୧୦୬ ।
 ରତ ଶାହାସ ପୁରଣ ସେ ଶିଖାନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମରୁଷ
 ଶାୟେତନୁଙ୍କର ଥିଲେ ଗଙ୍ଗା ନ ପଶଇ ଅନେଶ୍ୱର ପୁର । ୧୦୭ ।
 ଦଣ୍ଡ କୋମଣ୍ଡଳୁ ଶୁବ ଶୁଚ ଯେ ପ୍ରୋକ୍ଷଣୀ
 ରୁଲିରେ ଲୁଇଣ ଯେ ଜାଲଇ ଅବଳା ତରୁଣୀ । ୧୦୮ ।
 କୁଣ ବିଡ଼ି ଆଦିକର କଷାବାସ ଯେ କପଟୀ
 ଜଳନ୍ତି ଅନଳେ ଭରି ସବୁ କରଇ ଭୟଞ୍ଚି । ୧୦୯ ।
 ସ୍ୱେମନ୍ତେ ଅନେକ ମତେ କରଇଲୁ ବିମୁଖ
 ଶୁଦ୍ଧବାସ ନିମନ୍ତେ ର୍ଷି-ସହଲେ ଅନେକ ଦୁଃଖ । ୧୧୦ ।

୧୦୭।୧ ବାହାର ହୋଇବାକୁ ସେ ଭାବ ଛଡ଼ା ଛଡ଼ା ।

୧୦୭।୨ ଶାୟେତନୁ ର୍ଷିଙ୍କି ସେ ଅନେକ କଟାଳି ॥

୧୦୮।୧ କୋଳେ ନ ଶୋଇଣ ଶେଢ଼ାକଲୁ ଦୂରେ ।

୧୦୮।୨ କୋଳ କରିନ୍ତେ ତୋଳି ପକାନ୍ତି ଦେବା ଦୂରେ । (ପା)

୧୦୯।୨ ରତବନ୍ଧବିହଲେ କ୍ରୀଡ଼ାରଙ୍ଗ କରି ।

୧୦୩।୨ ରସେଣୀ—ରଜନୀ ୧୦୪।୨ ଡେଲୁଇଲୁ—ପେଲିଦେଲୁ

୧୦୮।୧ କୋମଣ୍ଡଳୁ—କମଣ୍ଡଳୁ ୧୦୯।୨ ଭୟଞ୍ଚି—ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୟ କରିଦେବା

ଶ୍ରେଷ୍ଠର ବେଳେ ସେ ଅନ୍ନ ନ ଦିଅଇ ମଞ୍ଜି
 ଅଶ୍ରେଷ୍ଠ ବେଳେ ସେ ଅନେକ ମତେ ଯାଚି । ୧୧୧ ।
 ଅନେକ ବେଶ ବେଶନ ହୋଇ ମହାରୁଷି
 ଶୃଙ୍ଗାର ନିମନ୍ତେ ସେ ସନ୍ନିଧେ ଥାନ୍ତି ବସି । ୧୧୨ ।
 ପଞ୍ଚୁ ଆସି କୋଳକର ଧରନ୍ତେ ଶାୟେଂତନୁ
 ମହାବଳା ବାଳୀ ସେ ବାହାର ହୁଅଇ ଭୁବନୁ । ୧୧୩ ।
 ପଳାଇ ପଶଇ ସେ ବହୁତ ସିଂହଙ୍କର ମେଲେ
 କାମର ଚେଷ୍ଟାରେ ମହାତମା ଅନେକ ବିକଳେ । ୧୧୪ ।
 ଚନ୍ଦ୍ର ବନ୍ଧ ପିତୁଳୀ ମାନେ ଅଛନ୍ତି ସେ କାନ୍ତେ
 ତାହାଙ୍କୁ ରୁମ୍ଭନ ଦିଅଇ ମୁନି ମଦନ ଆରତେ । ୧୧୫ ।
 ହୃଦରେ ଲଗାଇଣ ସେ କରନ୍ତି ଆଲିଙ୍ଗନ
 ସେ ଚନ୍ଦ୍ର ପିତୁଳୀକ କରନ୍ତି ରମଣ । ୧୧୬ ।
 ଆହୋ କାମ ବୋଲି କରି ସେ ଯେବଣ ପୁରୁଷ
 ପୟାଣ କରନ୍ତେ ସେ ଅବସ୍ଥା ଦିଅଇ ଅବଶ୍ୟ । ୧୧୭ ।
 ପୁରୁଷ ହୋଉ ବା ସ୍ତ୍ରୀ ଜନ୍ମ ହୋଉ
 ଅନଙ୍ଗ ଶର ଘାତ କାହାର ବେଳେ ସହ । ୧୧୮ ।
 ଆରତରେ ମହାତମା ସେ ପିତୁଳୀକୁ କଲେ କେଳି
 ଧାଡ଼ିକାରେ କାମ ସେ ଯେ ପଡ଼ିଲକ ଡଳି । ୧୧୯ ।
 ପିତୁଳୀ ରମଣେ ମୁନି ଶୁଭିଳେକ ଶର୍ଯ୍ୟ
 ସଇନ୍ଦୁ ଅମୋହ ରେତୁ ମୁନିଙ୍କର ଉପୁଜିଲ ଆମ୍ଭଜ । ୧୨୦ ।
 ପୁଷ୍ପେକ ଉପୁଜିଲ ସେ ସୁନ୍ଦର ବଳବନ୍ତା
 ଦେଶିଣ କୋଳେ ତାକୁ ଧଇଲେ ତପୋବନ୍ତା । ୧୨୧ ।
 ଚନ୍ଦ୍ର ପିତୁଳୀରୁ ଯେ ଉପୁଜିଲ ଆମ୍ଭଜ
 ଚନ୍ଦ୍ରଶର୍ଯ୍ୟ ନାମ ଦେଲେ ସୋମବଂଶ ମହାରାଜ । ୧୨୨ ।

୧୧୭। ମୟାଣ ଶରେ ସେ ଅବସ୍ଥା କରଇ ଅଶେଷ ॥

୧୧୮। ଧାଡ଼ିକାରେ ତହିଁ ପଡ଼ିଲ ରେତ ଡଳି ॥

୧୨୦। ସଦୃଶ ଅମୋହ ରେତ ଉପୁଜିଲ ଆମ୍ଭଜ ॥

୧୧୭। ପୟାଣ—ପୟାଣ ୧୧୮। କାହାର ବେଳେ—କାହାଦ୍ୱାରା

୧୨୦। ସଇନ୍ଦୁ—ସଦୃଶ ବା ସମନ୍ୱି ଶବ୍ଦ ।

ଧୂସକୁ ଦେନଶ ମହାତମା ହୋଇଲେ ବାହାର
 ଗଙ୍ଗାକୁ ଲୁଗୁଇ ଦିଲେ ନେଇ ସତ୍ୟବତ୍ସା କୋଳରୁ । ୧୨୩ ।
 ଗଙ୍ଗା ନ ଜାଣୁଁ ସୈନ୍ଦ୍ରାକୁ ପ୍ରତିପାଳ ଅତି ଯତ୍ନେ
 ଧୂସକୁ କୋଳେ ଧଇଲେ ପାରେଶ୍ୱର ମହାମୁନେୟ । ୧୨୪ ।
 ଧୂସ ଗୋଟିକ ଯତନେ ପାଳିଲେ ସତ୍ୟବତ୍ସା
 ବଡ଼ଇ ଚନ୍ଦ୍ରଶର୍ଯ୍ୟ ଅଯୋନ ଜାତ ମୁଖି । ୧୨୫ ।
 ଗଙ୍ଗାର ମେଳ ପୁଣି ଯେ ହେବନ୍ତି ତପୋଧନ
 ଭୟେଣ ତାହାକୁ କିନ୍ତୁ ନ ବୋଲନ୍ତି ମହାମୁନି । ୧୨୬ ।
 ପାରେଶ୍ୱର ଶାୟେଂତନୁ ଦୁହିନ୍ତି ବସାଇ
 ପୁଛନ୍ତି ମଧୁବତ୍ସା ମାତା ଆଶ୍ୱାସ କରାଇ । ୧୨୭ ।
 ବାବୁ ଶାୟେଂତନୁ ମୋହୋର ବୋଲି କର
 ଧର୍ମେଣ ବ୍ରତଇ ନା ବାବୁ ସୈନ୍ଦ୍ର ଯେ ସଂସାର । ୧୨୮ ।
 ଆମ୍ଭେ ତୋହୋର ମାତା ପିତା ଆମ୍ଭନ୍ତ ନ ଭୁଲି
 ବାବୁ କାହୁଁ ତୁ ପ୍ରଦାନ ହୋଇଲୁ ଗଙ୍ଗା ଯେ ଜଞ୍ଜାଳି । ୧୨୯ ।
 ତାହାକୁ ଉପେକ୍ଷା କରସିରେ ବାବୁ
 ଅନେକ ଦୁଷ୍ଟ ପାଇବୁ ପ୍ରାଣେ ନାଶ ସିବୁ । ୧୩୦ ।
 ବାବୁ ଗୁରୁଜନଙ୍କର ବଚନ ନକରଇ ଯେବଣ ବଳା
 ବଂଶ ନାଶ ଯାଇଟି ଅଗାଦେଂ ବୁଡ଼ଇ ଭେଳା । ୧୩୧ ।
 ରୁଦ୍ର ଦେବତାର ସେ ଅଟଇ ଜାହ୍ନବା
 ଶିଶୁର ଦେବତାଙ୍କୁ ସେ ଅନେକ ପ୍ରାଉଷ । ୧୩୨ ।
 ଶାୟେଂତନୁ ବୋଇଲେ ମାଗୋ ତୁମ୍ଭେ ଗୁରୁଜନ
 ଦ୍ରୋହ ଲଗାଇ ବଞ୍ଚିଲେ ତୁମ୍ଭର ବଚନ । ୧୩୩ ।
 ମାତାର ବଚନ ମେଣ୍ଟିଲେ ଆୟୁଷ ହୋଇ କ୍ଷୟେ
 ପିତାର ବଚନ ଭଞ୍ଜିଲେ ଧର୍ମ ନାଶ ଯାୟେ । ୧୩୪ ।

୧୨୩। ଗଙ୍ଗାର ଦୁଲେ ପୁଣି ମିଳିଲେ ତପୋଧନ

୧୨୭। କହନ୍ତି ମଧୁବତ୍ସା ସେନେହ କରାଇ

୧୩୩। ଦ୍ରୋହ ଲଗଇ ମେଣ୍ଟିଲେ ତୁମ୍ଭର ବଚନ

୧୨୭। ମଧୁବତ୍ସା—ମଧୁମତ୍ସ୍ୟ ୧୨୮। ବ୍ରତଇ—ବର୍ତ୍ତଇ ୧୩୩। ବଞ୍ଚିଲେ—ରକ୍ଷାନକଲେ
 ମେଣ୍ଟିଣକଲେ । ୧୩୧। ଅଗାଦେଂ—ଅଗାଧେ, ଗଭୀର ଜଳରେ

ମାତାଙ୍କର ବଚନେ ଶାୟେଁତନୁ ବୋଇଲେ
ମାଗୋ ଦବସ ନ ସରଇ ମୋହୋର ଗଙ୍ଗାକୁ ନ ଦେଖିଲେ । ୧୩୫ ।
ତୁମ୍ଭେ ଆମ୍ଭର ଗୁରୁଜନ ପିଅର ଯେ ମାତେ
ତୁମ୍ଭକୁ ଉପେକ୍ଷା କରଇ ମୁଁ ଗଙ୍ଗାର ନିମନ୍ତେ । ୧୩୬ ।
ଗୁରୁଜନଙ୍କର ବଚନ ମେଣ୍ଟିଲେ ପ୍ରିୟ ଭାବେ
ଗଙ୍ଗାୟେ ବିନୋପନ୍ତ ଶାୟେଁତନୁ ରାଜଦେବେ । ୧୩୭ ।
ଯେକ ଦିନେ ଗଙ୍ଗା ପରୁରଲେ ଶାୟେଁତନୁ ମହାଗାୟା
ତୁମ୍ଭେ ଯେ ହୋଇଥାଅ ରୁଦ୍ରରେ ଭଗତା । ୧୩୮ ।
ସେ ବିଶ୍ୱନାଥ କାହିଁ ଅଛନ୍ତି ମୁନି ହେ
ସେହା ତଦନ୍ତ କରି ମୋତେ କହିବା ସନ୍ଦେହେ । ୧୩୯ ।
ଶାୟେଁତନୁ ବୋଇଲେ ପାତାଳ ଭୁବନେ
ହଟକେଶ୍ୱର କପିଳାସେ ବିଜୟେ ହିଲେଚନେ । ୧୪୦ ।
ଶୁଣି ପରମ ସାନନ୍ଦ ଯେ ହୋଇଲେ ଜାହ୍ନବୀ
ପୋଡୁ ଯେହାର ଦର ବାହାର ହୋଇଯିବ । ୧୪୧ ।
ଅନୁକ୍ରମେ ପେଟ ମାଡ଼ି ଶୋଇଥାଇ କାହିଁ
ତନୁଦିନେ ଅନ୍ନ ବେଳେକ ନ ଦିଅଇ ରାନ୍ଧି । ୧୪୨ ।
ସନ୍ଧିଧେ ବସି ସେ ଶାୟେଁତନୁ ମୁନିବର
ଆଶ୍ୱାସନା କରନ୍ତି ଯେ ଗଙ୍ଗାର ଶରୀର । ୧୪୩ ।
କପାଳ ଆଉଁଶି କ୍ଷଣେ ଚରଣ ମଞ୍ଜାଳ
ଗାଡ଼େଣ ଧରି ମୁନି କରନ୍ତି ହାଦେ କେଳି । ୧୪୪ ।
ଗାଡ଼େଣ ଯେତେବେଳେ ଧରନ୍ତି ତପୋବନ୍ତ
କେଶଧରି ମୁନିଙ୍କସେ ମାଡ଼ି ମାରଇ ବହୁତ । ୧୪୫ ।
ମାଥେଣ ମୁଥ ମାରି ପାଦେଣ ପ୍ରହାରଇ
ନଖ ଦନ୍ତ ଦାତେ ଶରୀର ବିଦାରଇ । ୧୪୬ ।

- ୧୩୭ । ତୁମ୍ଭକୁ ମୁରୁଛ ପାରଇ ଗଙ୍ଗାର ଦେଖନ୍ତେ ।
୧୩୮ । ସେହା ସନ୍ଦେହ ଫେଡ଼ି କହିବା ମୋତେ ହେ ।
୧୪୧ । ତନୁ ଦିନରେ ଅନ୍ନ ବେଳେ ଦିଅଇ ରାନ୍ଧି ।
୧୩୭ । ଗଙ୍ଗାୟେ—ଗଙ୍ଗାକୁ, ବିନୋପନ୍ତ—ବିନୟୀ ହୁଅନ୍ତି
୧୩୮ । ସନ୍ଦେହ—ସନ୍ଦେଶ ଅର୍ଥରେ

ରୁଷିକର ବସନମାନ ଶଣ୍ଡି ଶଣ୍ଡିକର ପକାଇ ଚିରି
ମାଳି ପୋଥି ବେଦ କରନ୍ତି ବାମ୍ପିରେ ପକାଇଲୁ ଲେଟିକରି । ୧୪୭ ।
ସେମନ୍ତେ ଅନେକ ଅବସ୍ଥା ମୁନିଙ୍କ ଦେଲେ ଦେବା ଗଙ୍ଗା
ଦୁର୍ଘଂସ ବୃଦ୍ଧକର ଗାଳି ଦିଅଇ ଉରଭଙ୍ଗା । ୧୪୮ ।
ଅନେକ ମନ୍ଦ ବୋଲଇ ବହୁତ ଦିଅଇ ଗାଳି
ଶାୟେଁତନୁ ବୋଇଲେ ଗଙ୍ଗାକୁ ସେଡ଼େ ବଡ଼ ଜଞ୍ଜାଳୀ । ୧୪୯ ।
ସଦଦର ଅସଦ ତୁ କରୁ ଅନମିତେ
ସଂସାର ଯାକରେ ଲେକେ ଅମାତି ବୋଲନ୍ତି ତୋତେ । ୧୫୦ ।
ପୁରୁଷଙ୍କ ଆଶା ଭଗ୍ନ କରନ୍ତି ଯେବଣ ନାଶ
ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ହୁଅନ୍ତି ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପାପାଶୁର । ୧୫୧ ।
ପତିକ ପଡ଼ାଉ ତୁ ଆନକୁ ସବ କହ
ସୁପଥ ଶୁଣିଣ ତୁ ଅମଡ଼ା ପଥ ବହୁ । ୧୫୨ ।
ସୁପକାର କରିଣ ରକ୍ଷନ କରବନ୍ତି ନିତି
ଆବର ରାକ୍ଷଣୀ ନ ଯୋଗାଇ ସେସନେକ ପ୍ରକୃତି । ୧୫୩ ।
ଅମାତି ପ୍ରକାରେଣ ଲଗାବନ୍ତି କଳି
ରାକ୍ଷଣୀ ପାଗ ଭଙ୍ଗଇ ଅନମିତେ ପାଡ଼ଇ ବୋବାଳି । ୧୫୪ ।
ସଂସାରେ ତାହାର ନିନ୍ଦା କରନ୍ତି ସକଳେ
ସେ ବଚନ ଶୁଣି ଗଙ୍ଗା କାନ୍ଦନ୍ତି ବିକଳେ । ୧୫୫ ।
ରୁଷିୟେ ବୋଲନ୍ତି ଯେ ରହ ରହ ସଂସାର
କିସ ଅର୍ଥେ ରୋଲ କରୁ ଅନମିତ । ୧୫୬ ।
ସେହମତେ ନବ ସହସ୍ର ବରଷ ଗଲ
ସହନ୍ତି ଶାୟେଁତନୁ ତୁକାର ନ ବୋଇଲ । ୧୫୭ ।

- ୧୪୮ । ଅନେକ ମନ୍ଦ ଛନ୍ଦେ ଛୁଦ୍ରେ ଦିଅଇ ଗାଳି ।
୧୫୧ । ଗୁଟୁ ପଟଲ ତୁ ସବକୁ ଆନ କହ ।
୧୫୩ । ସୁପକ୍ଷ କରି ରକ୍ଷନ କରଇ ଯେ ନିତି ।
୧୫୬ । କପାଳଂ ରୋଲ ତୁ ତୋଳୁ ଅନମିତ ।
୧୫୭ । ବେଦକରଣ—ବେଦକାଣ୍ଡ, ବେଦକଣ୍ଡିକା ପୋଥି ୧୪୮ । ଦୁର୍ଘଂସ—ଦୁର୍ଘସ
ଉରଭଙ୍ଗା—ଭୃତଫଟା । ୧୫୭ । ରୋଲ—ଗୋଲ

ସେସନେକ ଅନେକ କାଳ ସହଲେ ଶାୟେତନୁ ମହାର୍ତ୍ତ
 ସମୟେକେ ଗଙ୍ଗା ଯେ ହୋଇଲେ ଗର୍ଭବାସୀ । ୧୫୮ ।
 ଅନେକ ସାନନ୍ଦ ଯେ ହୋଇଲେ ଶାୟେତନୁ
 ସେହାନ୍ତ ସହବ ଯେ ଆଶାବତ୍ସର ତନୁ । ୧୫୯ ।
 ବନ୍ଦାପନା ଉତ୍ସବ ସୁମନ୍ତକୁ ପରୁର
 ଦଶମାସ ସପ୍ତର୍ଷିରେ ଦେଲୁ ଗର୍ଭଭାସୀ । ୧୬୦ ।
 କନ୍ୟା ମାସ ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ ନବମୀର ତଥୁ
 ଶ୍ରବଣା ନକ୍ଷତ୍ର ଯେ ବାର ବୃହସ୍ପତି । ୧୬୧ ।
 ରାସ ହୋଇଅଛି ଯେ ପଞ୍ଚଦଶ ଘଡ଼ି
 ଗଙ୍ଗାର ଗର୍ଭଂ ହାଦେ ପୁତ୍ରେକ ଅବତରି । ୧୬୨ ।
 ଗଣ୍ଡ ମୂଳ ନକ୍ଷତ୍ର ନାସ୍ତି ଯେ ଶ୍ରବଣା ମକରେ
 ପୁତ୍ର ମୁଖ ରୁଦ୍ଧିବାକୁ ଶାୟେତନୁ ପଶିଲେ ଉତ୍ତରେ । ୧୬୩ ।
 ସୁବର୍ଣ୍ଣର ପାଦେଶ ଅର୍ଦ୍ଧ୍ୟକ ଯେ ଘେନି
 ଉତ୍ତର ପୁରକୁ ଯେ ଗମନ୍ତି ମହାମୁନି । ୧୬୪ ।
 ଶାୟେତନୁ ପଶନ୍ତେ ଦେଖିଲୁ ମାନ୍ଦେଶ୍ଵରୀ
 ପୁତ୍ରକୁ ଦାଣି ପକାଇଲୁ ସେ ବେନ ଶଶୁ କରି । ୧୬୫ ।
 ନାରାୟଣ ନାରାୟଣ ସୁମର ଶାୟେତନୁ
 ବିମୁଖେ ବାହାର ହୋଇଲେ ଜାତକ ଭୁବନୁ । ୧୬୬ ।
 କୋପେଶ ମହାମା ଯେ ବିମୁଖ ହୋଇଲେ
 ପଣ୍ଡିତ ଭାବେ ପୁଣି କୋପ ସଂହରଲେ । ୧୬୭ ।
 ଦଶମାସ ଗର୍ଭରେ ଧଇଲୁକ ମାତା
 ସେ ଏବେ ମୂର୍ତ୍ତି ପାରଲ ତା ଗର୍ଭର ବ୍ୟଥା । ୧୬୮ ।
 ଆମ୍ବର କସ ହୋଇଲୁ ବୋଲି ବିରୁରଲେ
 ଏତେକ ବିରୁର ସେ କିନ୍ତୁ ହିଁ ନ ବୋଇଲେ । ୧୬୯ ।
 ଆମ୍ବର କୋପ କଲେ ସେ ବାହାର ହୋଇଯିବ
 ଘର ଶଶି ଯେ କରିଅଛୁଁ ସେ ସେହିକ୍ଷଣି ଭାଙ୍ଗିବ । ୧୭୦ ।

୧୫୮।୧ ଅନେକ ମାତ୍ର ଗାଳ ସହଲେ ଶାୟେତନୁ ମହାର୍ତ୍ତ
 ୧୫୯।୧ ସେହାନ୍ତେ ଆଶାବତ୍ସର ଯେ ହୋଇଲୁକ ତନୁ ।

ସେତେ ବୋଲି ମହାତମା କୋପ ଯେ ସଂହରି
 ଗଙ୍ଗାର ସନ୍ନିଧେଶ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ବାହୁଡ଼ି । ୧୭୧ ।
 ଅନେକ ମତେଶ ଶଟ୍ଟନ୍ତ୍ର ମନର ହୁଆଳି
 ରୁଷିଙ୍କର ସଂଗତେ ସେ ଲଗାଇଲୁ କଳି । ୧୭୨ ।
 ପୁଣି ଶାୟେତନୁକୁ ଯାଇତେ ନ ଦିଲୁ ତାର କତ
 କାମ ସଂହରଣ କରି ମୂର୍ତ୍ତିଲେ ବ୍ରହ୍ମଯତି । ୧୭୩ ।
 ଅନେକ ମତେଶ ସେ ଚୁଟୁ ପଟଳ ବୋଲି
 ଶୃଙ୍ଗାର ନ ଦେଇ ସେ ରୁଷିଙ୍କି ପକାଇଲୁ ପେଲି । ୧୭୪ ।
 ଅସମ୍ଭାଳ ହୋଇଣ ସେ ଚନ୍ଦ୍ର ଲେଖନ ପିତୁଳୀ
 ବିବସନ ହୋଇଣ ତାର ଭୁଲେ କଲେ କେଲି । ୧୭୫ ।
 ମୁଖରେ ରୁମ୍ଭନ ଦେଇ ସେ ରୁଡ଼ି କରାଇଲେ ବିଚିତ୍ର ଗତି
 ଡଳିଲୁ ଅମୋହ ରେତ ପଡ଼ିଲୁ ଯାଇଁ ଶିତି । ୧୭୬ ।
 ରୁଷିଙ୍କ ଅମୋହ ରେତ ନାଶ ଯେ ନୋହିଲୁ
 ସଇନ୍ଦୁ ଜାତ ହୋଇ ପୁତ୍ରେକ ଉପୁଜିଲୁ । ୧୭୭ ।
 କୋଳ କରି ଶାୟେତନୁ ଧଇଲେ ଆମ୍ବଜ
 ସେ ପୁତ୍ର ନାମ ହାଦେ ଦେଲେଟି ବିଚିତ୍ରବୀର୍ଯ୍ୟ । ୧୭୮ ।
 ଗଙ୍ଗାକୁ ଲୁଚାଇଣ ନେଲେ ନିଶାବାନ୍ଧ
 ଗଙ୍ଗାର ଉତ୍ତରେ ପୁତ୍ରକୁ ସମର୍ପିଲେ ସତ୍ୟବତ୍ସ । ୧୭୯ ।
 ବଦୟନ୍ତ ଅଗସ୍ତି ଶୁଣି ଆହୋ ଯୋଗେଶ୍ଵର
 ଚନ୍ଦ୍ରବୀର୍ଯ୍ୟ ବିଚିତ୍ରବୀର୍ଯ୍ୟ ହାଦେ ଅଯୋନି ଅବତାର । ୧୮୦ ।
 ପୁଣି ହିଁ ସତସଙ୍ଗ ହୋଇଲେ ସେ ଗଙ୍ଗାର ଭୁଲେ
 ଆରବେଲେ ଗଙ୍ଗା ଗର୍ଭବତୀ ହୋଇଲେ । ୧୮୧ ।
 ଆହୋ ମିଥୁନ ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ ପୂର୍ଣ୍ଣମୀର ରାତି
 ଉତ୍ତରାଷାଢ଼ା ନକ୍ଷତ୍ରେ ପୁତ୍ରେକ ହୋଇଲେ ଉତ୍ତପତ୍ତି । ୧୮୨ ।

୧୮୧।୧ ସମୟେକେ ରତରଙ୍ଗ ପୁଣି କଲେ ଗଙ୍ଗାର ଭୁଲେ ।
 ୧୮୧।୨ ପୁତ୍ରେକ ରହଲୁ ରୁଷି ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଲେ ॥
 ୧୮୨।୧ ସେ ରାସ ହୋଇଲୁ ଉତ୍ତରାଷାଢ଼ା ମକରରାଶି ।
 ୧୮୨।୨ ସେମନ୍ତର ସମୟେ ପୁତ୍ରେକ ପରକାଶି ।

ଅଳଙ୍କାର ଉତ୍ତରାତା ମକର ଯେ ରାଣି
 ସ୍ୱେମନ୍ତ ଯୋଗେଣ ଯେ ପୁଣ୍ୟେକ ପରକାଣି । ୧୮୩ ।
 ପୁଣ ଦେଖିବାକୁ ହରଷ ତପୋନିଷ୍ଠ
 ପୁଣି ଗଙ୍ଗା କାଟିଲ ସେ ପୁଣର ମୁଣ୍ଡଗୋଟି । ୧୮୪ ।
 ଦେଖିଣ ଆଶିର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଲେ ତପୋଧନୀ
 ନାରାୟଣ ନାରାୟଣ ସୁମର ବାହାର ହୋଇଲେ ମୁନି । ୧୮୫ ।
 ଆମ୍ଭେ ନିଧନେ ସେ ବହୁତ ବ୍ୟଥା ପାଇଲେ
 ହୋଧ କରି ଭର୍ତ୍ତନା କରିବାକୁ ବରୁଣଲେ । ୧୮୬ ।
 ପୁଣିହିଁ ବରୁଣଲେ ରୁଷି ସେ ମାତା ଗର୍ଭଧାତ୍ରୀ
 ଦଶମାସ ଗର୍ଭରେ ଧଇଲ ସେ ଅନେକ ଦୁଃଖେ ପଡ଼ି । ୧୮୭ ।
 ସେ ଯେବେ ସହାଧେ ପୁଣନ୍ତ ନାଶ କରି
 ଆମ୍ଭର କମ୍ପା କୋପ ବୋଲନ୍ତି ତପରୁଣ । ୧୮୮ ।
 ଯେତେ ବୋଲି ମହାତମା ଯେ କୋପ ସହରଲେ
 ପୁଣି ଗଙ୍ଗାକୁ ବହୁତ ସମାର୍ଜନା କରିଣ ବୋଇଲେ । ୧୮୯ ।
 ମକର ମାସ କୃଷ୍ଣ ପକ୍ଷ ତଥୁ ପ୍ରତିପଦା
 ସୋମବାର ଅଶ୍ଳେଷା ନକ୍ଷତ୍ର ଯୁଗତା । ୧୯୦ ।
 ସେ ଦିନ ରୁଷିଗଲେ ସମୋଦ୍ର ସ୍ନାହାନେ
 ଗଙ୍ଗାକର ସଙ୍ଗେ ଘେନି ଗଲେ ତପୋଧନେ । ୧୯୧ ।
 ପାରେଶ୍ୱର ସତ୍ୟବତ୍ସ ଗଲେ ସିନ୍ଧୁ ସ୍ନାହାନକୁ
 ସଙ୍ଗେ ଘେନିଗଲେ ଚନ୍ଦ୍ର ବିଚିତ୍ରବୀର୍ଯ୍ୟକୁ । ୧୯୨ ।
 ସମୋଦ୍ର ସ୍ନାହାନ ସାରି ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗାପେଶ ପଣି
 ବାଲି କୁମରନ୍ତ ଘେନି ସ୍ନାହାନ କରନ୍ତି ପାରେଶ୍ୱର ମହାରୁଷି । ୧୯୩ ।

୧୮୪।୧ ପୁଣ ଦେଖିବାକୁ ବାହାର ତପୋନିଷ୍ଠ

୧୮୮।୧ ଆମ୍ଭେ କିନା ବେରୁଣ ମନରେ ବରୁଣ ॥

୧୮୮।୨ ଆମ୍ଭେ କୋପ କଲେ କି ପୁଣକୁ କିଅଇଁ ପାରି ॥

୧୯୦।୧ ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ ଅଟଇ ପ୍ରତିପଦା ।

୧୯୦।୨ ଭୃଗୁଦାର ଅଶ୍ଳେଷା ନକ୍ଷତ୍ର ଗଣିତା ॥

୧୮୫।୧ ଆଶିର୍ଯ୍ୟ—ଆଶିର୍ଯ୍ୟ ୧୮୮।୧ ସହାଧେ—ସହସ୍ତରେ

୧୯୩।୨ ସମୁଦ୍ର ସ୍ନାନରେ—ସମୋଦ୍ର ପାଠଅଛି । ୧୯୩।୨ ପାରେଶ୍ୱର—ପରଶ୍ୱର

ସ୍ୱେମନ୍ତର ସମୟେ ଯାଇ ହୋଇଲେ ଶାପ୍ତେନ୍ଦ୍ର
 ଦୁଇ କୁମାର ବାହାର ହୋଇଲେ ଜଳର ଉଦ୍ୟାନୁଁ । ୧୯୪ ।
 ବାଉଁଶେ ବାଉଁଶେ ବୋଲି ଧଇଲେ ଶାପ୍ତେନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ବେନପାଦ
 ଦେଖିଣ ଧବଳାଙ୍ଗୀ ଯେ ହୋଇଲେ ବିଷାଦ । ୧୯୫ ।
 ଗଙ୍ଗା ପରୁରଲେ ସେ କାହାର ତନୟେ
 ଭୃମ୍ଭର ନିଜତନ୍ତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତେକ ଦିଶନ୍ତି ମୁନି ହେ । ୧୯୬ ।
 ତରେଣ ଶାପ୍ତେନ୍ଦ୍ର ବୋଇଲେ ନୋହଇ ଆମ୍ଭର ହିଁ
 ନ ପୁଣ ପୁଣ ବୋଲନ୍ତେ ସେହାନ୍ତ ମାରଇ । ୧୯୭ ।
 ସେତେକ ବରୁଣ ସେ ଚିତ୍ତେଣ ତପୋନିଷ୍ଠ
 ରାଗେଣ ଗଙ୍ଗା ବୋଇଲେ ସେ ଭୃମ୍ଭର ପୁଣ ଦୁଇ ଗୋଟି । ୧୯୮ ।
 ଶାପ୍ତେନ୍ଦ୍ର ବୋଇଲେ ପାଇବୁ ଆମ୍ଭେ କାହିଁ
 ତୋହୋର ତହୁଁ ଆମ୍ଭର ଗୋ ଆନ ଭାରିଯା ତ ନାହିଁ । ୧୯୯ ।
 ଶୁଣିଣ କୋପ ଯେ କଲକ ଧବଳୀ
 ଭୂତ ଭବିଷ୍ୟ ଜାଣଇ ସେ ପରମ ନରକୁଳୀ । ୨୦୦ ।
 ରାଗେଣ ବୋଇଲେ ଶାପ୍ତେନ୍ଦ୍ର ଲୁଗୁଲୁ ଯେବେ ମୋତେ
 ଅପୁଷ୍ପିକ ହୋଇ ଯେବେ ମରନ୍ତୁ ତୋହୋର ବେନ ପୁଣେ । ୨୦୧ ।
 ସେତେକ ଶାପ ଯହୁଁ ଦେଲେ ଧବଳାଙ୍ଗୀ
 ପୁଣନ୍ତ ଘେନି ପାରେଶ୍ୱର ଚଳିଲେ ତହୁଁ ବେଗି । ୨୦୨ ।
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇଁ ଯମପ୍ରଶସ୍ତ ସ୍ଥାନରେ
 ସ୍ନାହାନ ସାରି ଶାପ୍ତେନ୍ଦ୍ର ଅଇଲେ ରାଜ୍ୟରେ । ୨୦୩ ।
 ଗଙ୍ଗାର ଭୂଲେ ଶାପ୍ତେନ୍ଦ୍ର କଲେ ଯେ ଅନେକ ପୀରୁତ
 ସମୟେକେ ଗଙ୍ଗା ଯେ ହୋଇଲେ ଗର୍ଭବତ୍ସ । ୨୦୪ ।
 ପ୍ରିୟା ମେଳ ବେଳେ ତାଙ୍କୁ ପରୁରନ୍ତି ତପୋଧନ
 ପୁଣନ୍ତ କିଂପା ନାଶ କରୁ ରେ ଧବଳବଦନ । ୨୦୫ ।

୧୯୭।୨ ଆମ୍ଭର ବୋଲନ୍ତେଣ ପୁଣ ଏହାନ୍ତ ମାରଇ ।

୨୦୫।୧ ପ୍ରେମରସ ଭେଳେ ପରୁରନ୍ତି ତପୋଧନ ।

୧୯୪।୨ ଉଦ୍ୟାନୁ—ଉଦ୍ୟାନୁ—ଜଳ ଉଦ୍ୟମରୁ

୧୯୫।୧ ବାଉଁଶେ—ବାପ, ପିତା ଅର୍ଥରେ ।

୧୯୭।୨ ନିଜତନ୍ତ୍ର—ନିଜର ପୁଣ, ତନ୍ତ୍ର ଅର୍ଥ ପୁଣ ।

ଗଙ୍ଗା ବୋଇଲେ ମୋର ଦୁଷ୍ଟ ଯେ ପ୍ରକୃତି
 ପୁତ୍ର ବୋଲି ନାହିଁ ମୋର ସଦୟ ଭାବ ମତି । ୨୦୭ ।
 ଭୁଲମାସ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ତୃତୀୟା ଶ୍ରେଣୀ ଚନ୍ଦ୍ରବାର
 ରୋହିଣୀ ନକ୍ଷତ୍ର ବେଳ ଦେଉ ଯେ ପ୍ରହର । ୨୦୮ ।
 ପୁଣ୍ୟେକ ଉପୁଜିଲ ଗଙ୍ଗାର ଗର୍ଭଗତେ
 ଦେଖିବାକୁ ଶାପ୍ତେନ୍ଦ୍ର ପଣିଲେ ପୁତ୍ରର ନମନ୍ତେ । ୨୦୯ ।
 ରୁଷିଙ୍କର ଦେଖନ୍ତେ ଗଙ୍ଗା ଦେନିଲେ କରୁଅଳୀ
 ରହ ରହ ଗଙ୍ଗା ଗୋ ଶାପ୍ତେନ୍ଦ୍ର ବୋଲି । ୨୧୦ ।
 ମହା ବଇରାଗେ କରୁଅଳୀ ଦେନିଲେ ଗୋସାମଣୀ
 କରେ ତୋଳି ଦେନି କୁମରକୁ ପକାଇଲେ ହାଣି । ୨୧୧ ।
 ଶିବ ଶିବ ବୋଲି ବାହୁଡ଼ିଲେ ତପସ୍ବୀ
 ସତ୍ୟ ଭଗ୍ନ ନମନ୍ତେଣ କିଛି ବୋଲି ତ ନ ପାରି । ୨୧୨ ।
 ପୁଣି ସମୟେକେ ଗଙ୍ଗା ଯେ ହୋଇଲେ ଗର୍ଭବତୀ
 ପୁଣ୍ୟେକ ଉପୁଜିଲ ମଦନ ମୁରତି । ୨୧୩ ।
 ରୁଷିଙ୍କର ଦେଖନ୍ତେ ସେ କଲକ ଶିରଛେଦ
 ଶାପ୍ତେନ୍ଦ୍ର ବୋଇଲେ ଯେ ତ ବଡ଼ ପରମାଦ । ୨୧୪ ।
 ଯେହମତି ଗଙ୍ଗାର ଛଡ଼ ପୁତ୍ର ଉପୁଜିଲ
 ରୁଷିଙ୍କର ଦେଖନ୍ତେ ତାହା ସମସ୍ତ ନାଶକଲ । ୨୧୫ ।
 ପୁଣି ସମୟେକେ ହୋଇଲ ଗର୍ଭବତୀ
 କିଛି ହିଁ ନ ବୋଲନ୍ତି ଶାପ୍ତେନ୍ଦ୍ର ମହାଯତି । ୨୧୬ ।
 ଦଶମାସ ଗର୍ଭଭାବ ସହି ନ ପାରି କାତ୍ୟାୟନ
 କୋଳ କରି ସମ୍ପୋଧନା କରନ୍ତି ମହାମୁନି । ୨୧୭ ।
 ଗଙ୍ଗା ବିରୁଦ୍ଧ ମୁଁ ଅନେକ କଷ୍ଟ ଦେଲି
 ଆତ୍ମାରୁ ଜାତ କରି ପୁତ୍ରନ୍ତ ନାଶ କଲି । ୨୧୮ ।

୨୦୮/୧ କରୁଅଳୀ—ଏକପ୍ରକାର ତରବାଣ

a sort of sword-Marathi Dictionary (Molesworth)

ଭ୍ରମବଶତଃ ପୋଥିମାନଙ୍କରେ କରାଗଲା ଲେଖାଅଛି ।

ଯେତେକ ଦୋଷେଣ ମୋତେ କୋପ ତ ନ କଲ
 ଭ୍ରମନା ନ କରିଣ ଯେ ଗାଙ୍ଗୀ ନ ବୋଇଲ । ୨୧୯ ।
 ଗୁଡ଼ି ଯାଇ ନ ପାରଇଁ ଯେ ମୁହିଁ ସତ୍ୟବ୍ରତେ
 ସତ୍ୟକୁ ଲଢ଼ିଣ ଯେଥୁଁ ଯିବଇଁ କେମନ୍ତେ । ୨୨୦ ।
 ଯେ ଦାନ୍ତ ଯେ ପୁତ୍ର ଗୋଟିକ ଅବଶ୍ୟ ମାର୍ଦ୍ଦ
 ଭ୍ରମନା ନ ବୋଇଲେ ଆପଣା ତୋଟି ମେଲାଇବି । ୨୨୧ ।
 ଯେସନେକ ବିରୁଦ୍ଧେ ହୋଇଲ ଗର୍ଭଭାବ
 ମହାବଳବନ୍ତ ପୁତ୍ର ଭାବ ସହିତ ନୁଆରି । ୨୨୨ ।
 ବୋଇଲ ମାହେଶ୍ବରୀ ଶୁଣିମା ମୁନି ହେ
 ବଡ଼ ବଳବନ୍ତା ପୁତ୍ର ଯେ ଦାନ୍ତ ଗୋଟିୟେ ଗର୍ଭେ ରହେ । ୨୨୩ ।
 ରୁଷି ବୋଇଲେ ବଳବନ୍ତା ହୋଉ କି ସୁନ୍ଦର ହିଁ ହୋଉ
 ପ୍ରାପତ ଯେବେ ନୋହଇ ସେ ଜନ୍ମ ହୋଉ କିନା ନୋହୁ । ୨୨୪ ।
 ଯେତେ ବୋଲି ବିରୁଦ୍ଧ କରନ୍ତି ଶାପ୍ତେନ୍ଦ୍ର
 ଅଳସ ସୁନ୍ଦରୀ ଦଶମାସ ଯେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ । ୨୨୫ ।
 ବିରୁମାସ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ପ୍ରତିପଦା ଦିନେ
 ରୋହିଣୀ ନକ୍ଷତ୍ର ଭଗ୍ନବାର ବିଦ୍ୟମାନେ । ୨୨୬ ।
 ସିଦ୍ଧି ନାମେ ଯୋଗ ପୁଣି କରଣ ବାଣିଜ୍ୟ
 ରାସ ପାଞ୍ଚ ଦଣ୍ଡରେ ଜନମ ହୋଇଲ ତନୁଜ । ୨୨୭ ।
 ପୁତ୍ରର ପ୍ରସବ ଶୁଣି ଗଣନ୍ତି ମହାଭୀତି
 ଅମୃତ ଯୋଗେ ପୁତ୍ର ଉପୁଜିଲ ରୋହିଣୀ ଦୃଢ଼ବୀ । ୨୨୮ ।
 ଶୁଦ୍ଧଙ୍କର ବେଳେ ଉତପତ୍ତି ହୋଇଲକ ବଳା
 ପୃଥୁଳ ସୁସଞ୍ଚ ବନ୍ଧଣ ଗୁଣେ କଳା । ୨୨୯ ।
 ପଞ୍ଚମରେ ଶନିଶ୍ଚର ଚତୁର୍ଥେ ଦୃଢ଼ସ୍ପତି
 ରବି ସପତମେ ଚନ୍ଦ୍ର ଲଗ୍ନରେ ଅଛନ୍ତି । ୨୩୦ ।
 ତୃତୀୟେ ରାହୁ ଯେ କେତୁ ଅଛଇ ନବମେ
 ମଙ୍ଗଳ ଯେ ଯେକାଦଶେ ଶୁକ୍ର ହିଁ ନବମେ । ୨୩୧ ।

୨୧୮/୨ ଭ୍ରମନା—ଭ୍ରମନା

ଅଷ୍ଟମେ ବୁଧ ଶୁଭ ଯୋଗେଣ ବସେ
ବାମେଣ ଯୋଗୀ ଈଶାନ୍ୟ କୋଣେ ବସେ । ୨୩୧ ।
ବତ୍ତଣ ପାଦରେ ଅଛଇ ମାହେନ୍ଦ୍ର ଯୋଗ
ସୈନ୍ଦବିଂଶ ପାଦେ ଜନ୍ମ ନାହିଁ ଆରେକ ପାଦେ ଭୋଗ । ୨୩୨ ।
ପାଦେଣ ଯେ ଜାତ ହୋଇଲୁକ ବାଳ
ଦେଖିଣ ଜାହାଗ ଧଇଲେକ କୋଳ । ୨୩୩ ।
ଶାୟେଂତନୁ ଦେଖି ବୋଇଲେ ସେ ବଡ଼ ବିଚକ୍ଷଣ ବଳା
ଜଗଜ୍ଜିତା ଯୋଗେଶ୍ଵର ଚଉଷଠି ଗୁଣେ କଳା । ୨୩୪ ।
ବୋଲନ୍ତି ଜାହାଗ ଆସ କି ନା ରାସେ
ଦେଖ କିନା ମୁନି ହେ ତୁମ୍ଭର ତନୟେ । ୨୩୫ ।
ଶାୟେଂତନୁ ବୋଇଲେ ସେ ଅପ୍ରାପତ ଆତ୍ମକୁ
ଆତ୍ମର ନ ଦେଖିଲେ ଶୁଭେ ଆତ୍ମର ପୁତ୍ରକୁ । ୨୩୬ ।
ଆସ ହୋ ଭଗବନ୍ତ ଦେଖ କି ନା ବଳା
ଦେଖନ୍ତେ ମୁକତ ଅଟଇ ପୁଣ୍ୟଶୀଳା । ୨୩୭ ।
ପୁତ୍ର ଗୋଟି ଉତପତ୍ତି ଗର୍ଭେ ଯେତେବେଳେ
ମୁଖ ଗୁହାନ୍ତେଣ ମାତା ପିତାର ଜବନ ସୁଫଳେ । ୨୩୮ ।
ଦୁଃଖସୈଣ ପିତା ତାର ଗୁହ୍ୟବ ବଦନ
ଜନ୍ମକୁ ଫିଟଇ ତାର ଅପୁତ୍ରିକ ଲକ୍ଷଣ । ୨୩୯ ।
ଜଡ଼ ଅବା ମରୁ ଅବା ମନ୍ଦର କରମେ
ପିତା ମୁକତ ହୋଅଇ ଅନେକ ହାଦେ ଧର୍ମେ । ୨୪୦ ।
ସୈନ୍ଦବି ବିଗୁଣ ସେ ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀବନ୍ତ
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପାଦେ ଅର୍ଦ୍ଧେକ ଦେନିଲେ ମୁନି ହସ୍ତେ । ୨୪୧ ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଗାୟତ୍ରୀ ଗୁଆ ଘୃତ ଯେ ପୁରୋଇ
ନେତର ବଳିତାପେ ଶ୍ରୀଫଳେକ ଲୁଇ । ୨୪୨ ।

୨୩୭।୨ ଆତ୍ମକୁ ଦେଖି ନ ଶୁଭେ ପୁତ୍ରକୁ ॥

୨୩୯।୧ ନବତନ ପୁତ୍ରର ଯେ ଗୁହ୍ୟେ ବଦନ

୨୩୯।୨ ଜଗତକୁ ଫିଟଇଟି ଅପୁତ୍ରିକ ଲକ୍ଷଣ ॥

୨୪୦।୨ ପିତାକୁ ମୁକତ ହୋଅଇ ଅନେକ ହାଦେ ଧର୍ମେ ॥

୨୪୨।୨ ନେତରୁ ନେତ—ନେତ—ବସ, ଶ୍ରୀଫଳ—ନଡ଼ିୟା

ଚଳନ୍ତି ମହାତ୍ମା ଯେ ପୁତ୍ର ଦେଖିବାକୁ
ପୁତ୍ର ନ ନିରେଖି ଚଳନ୍ତି ଭିତର ପୁରକୁ । ୨୪୩ ।
ଅନୁଡ଼ି ଘରେ ଯାଇଁ ବିଜୟେ ସୋମବଂଶୀ
ପୁତ୍ରକୁ ଦେନିଣ ଗଙ୍ଗା ସାଷ୍ଟାମେ ଅଛୁ ବସି । ୨୪୪ ।
ଦେଖ ଦେଖ ମହାତ୍ମା ସେ ତୋହୋର ପୁତ୍ର ଗୋଟି
ଅର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଦେଇ ନିରେଖି ଗୁହାନ୍ତି ତପନସି । ୨୪୫ ।
କରେଣ ଦେନିଲ ଗଙ୍ଗା ବିଜେ କର୍ଣ୍ଣକଟାର
ରୁଷିଙ୍କର ଦେଖନ୍ତେ ସେ ପୁତ୍ରକୁ ଲେଉଟଇ ମାର । ୨୪୬ ।
ଗଙ୍ଗାର ହାଥ ଯେ ଧଇଲେ ଶାୟେଂତନୁ
ଆଲେ ଗାଙ୍ଗି କେତେ ପୁତ୍ର ନାଶ କଲୁ କିନ୍ତୁ । ୨୪୭ ।
ଆଲେ ଛଡ଼ ପୁତ୍ର ମାଇଲୁ ନ ପୁରୁଲ ତୋର ଅଭାବୁ
ଆଲେ ଆଲେ ଗାଙ୍ଗି ତୁ ଅଟୁ ବଡ଼ ମନ୍ଦ ନଷ୍ଟ । ୨୪୮ ।
ଯେତେକ ଅଛନ୍ତି ଯେ ସଂସାରେ ପୋଷଣ
ସବୁର ଅପାଦ ପଡ଼ୁ ମୁଣ୍ଡେ ତୋର ନିତି । ୨୪୯ ।
କଟାର ଦେନି ସେ ଗୁପୋଡ଼େକ ମାର
ପେଲି ପକାଇ ପୁଅକୁ ଦେନିଲେ ଉଚ୍ଛୁଡ଼ି । ୨୫୦ ।
ଗଙ୍ଗା ଉଷତ ହୋଇଲେ ଶାୟେଂତନୁଙ୍କର ବଚନେ
ଆହୋ ସତ୍ୟ ପୁରୁଲ ମୋର ଯାଉଅଛି ମହାମୁନ୍ୟେ । ୨୫୧ ।
ସୈନ୍ଦବି ବୋଲିବାକୁ ମୁଁ ବାଟ ଗୁହ୍ୟଥୁଲି
ଗାଙ୍ଗି ବୋଲିବା ପାଇଁ ଛଡ଼ ପୁତ୍ର ମାଇଲି । ୨୫୨ ।
ସୈନ୍ଦବି ବୋଲି ଦେଖା ଯେ ଉଠିଲେ ବଦନ
ପୁତ୍ରକୁ ଛୁଡ଼ି ଗଙ୍ଗା ହୋଇଲେ ତୋଷମନ । ୨୫୩ ।
ଶାୟେଂତନୁ ଉଠି ଧଇଲେ କୋଳ କରି
ସଞ୍ଜୟେ ସେ ବ୍ରତ ଯେ ପୁରୁଲ ତୋହୋର ? । ୨୫୪ ।

୨୪୭।୨ ଆଲେ ଗାଙ୍ଗି କେତେ ପୁତ୍ରଙ୍କର ପ୍ରାଣ ଦେଲୁ ॥

୨୫୧।୨ ବ୍ରତ ପୁରୁଲ ମୋହୋର ଯାଉଅଛି ମହାମୁନ୍ୟେ ॥

୨୫୨।୨ ଗାଙ୍ଗି ନ ବୋଲିବାରୁ ଛଡ଼ ପୁତ୍ର ମାଇଲି ॥

୨୪୭।୧ କର୍ଣ୍ଣକଟାର—ଛୋଟ କଟୁରା । ସଂସ୍କୃତ କଟାର ଶବ୍ଦରୁ କଟାର

୨୪୯।୨ ଅପାଦ—ଆପଦ

୨୫୩।୨ ସଞ୍ଜୟେ—ନିଶ୍ଚୟେ—ସମ ଅବ୍ୟୟ ନି ଅବ୍ୟୟ ଅର୍ଥରେ—

ସେବେ ଯେ ଜାତ କଲୁ ବାଳୁତ ପୁତ୍ର ଗୋଟି
 କେମନ୍ତେ ବ୍ରତବ ସେ ନ ପାଇଲେ ଶୀର ପୁଟି । ୧୫୫ ।
 ଲେଉଟିଣ ଗୁଣି ସେ ଜାହାଣ ବୋଇଲ
 ଜାଁ କଲେ ଜାଉଁ ମଲେ ମରୁ ମୋହୋର କସ ଗଲ । ୧୫୬ ।
 ଗାଡେଣ କୋଳ କରି ଧଇଲେ ମହାମୁନି
 ରାଗେଣ ପେଲି ପକାଇଲ କାନ୍ଦାମା । ୧୫୭ ।
 ତୁ କଂପା ମୋତେ ଆବୋରିଣ ଧରୁ
 ବ୍ରତ ପୁରଲ ବାହାର ହୋଇଲି ମୁଁ ତୋର ଘରୁ । ୧୫୮ ।
 ସତ୍ୟ ମାନଥିଲି ସେତେ ଦିନ ପରିଯନ୍ତେ
 ଭୁକ୍ତ ପଣେ ସେବା ମୁଁ କରିଥିଲି ତୋତେ । ୧୫୯ ।
 ଗଙ୍ଗା ବୋଇଲେ ମୁଁ ଥାଇ ଗାଙ୍ଗି ବୋଇଲେ ନ ଥାଇ
 ଗାଙ୍ଗି ବୋଇଲୁ ତୁ ଯାଉଛୁ ମୁଁ ବ୍ରତ ପୂରାଇ । ୧୬୦ ।
 ସେବେ ମୁଁ ତୋହୋର ଗୁରୁ ତୁ ମୋହୋର ଶିଷି
 ଗୁରୁ ପତ୍ନୀ କି କଂପାଇ କୁଇଁଲୁ ମହରସି । ୧୬୧ ।
 କୋପେଣ ବଚନ ବୋଇଲେ ଗଙ୍ଗାଦେବୀ
 ମତେ ଯେ କୁଇଁଲୁ ତୋତେ ମୁହିଁ ଶାପ ଦେବ । ୧୬୨ ।
 ସେ ପୁତ୍ର ତହୁଁ ଜାତ ହୋଇବ ଯେବଣ ସୁତ
 ତୁ ଶାୟେଁତନୁ ଶିରଛେଦ ହୁଅ ତାର ହସ୍ତ । ୧୬୩ ।
 ଉରେଣ ଗୁଡ଼ିଲେ ସେ ଶାୟେଁତନୁ ମହାମୁନି
 ଧାତକାରେ ଜଳେ ସମ୍ଭାଇଲେ ଅନାଦି କାଟ୍ୟାୟନ । ୧୬୪ ।
 ପୁତ୍ର ଗୋଟି ଦେନ ମୁନି ବିସ୍ମୟ ମନ ହୋଇ
 ବିଗୁରି ବିଗୁରି ମୁନି ଯେ ଶୁଷ୍କ ନାମ ଦେଇ । ୧୬୫ ।

- ୧୫୬।୧ ଇଚ୍ଛାୟେ ଜାଉଁ ଇଚ୍ଛାୟେ ମରୁ ମୋର କସ ଗଲ ॥
 ୧୫୮।୧ ତୁ କଂପା ଆବର ମୋତେ ଧରୁ ॥
 ୧୫୯।୧ ସତ୍ୟ ମାନଥିଲୁ ଯେତେ ଦିନ ପରିଯନ୍ତେ ॥
 ୧୬୦।୧ ସେବେ ତୁ ମୋହୋର ଶିଷ୍ୟ ଯେ ତୋର ଗୁରୁ ମୁହିଁ ॥
 ୧୬୧।୧ ମୋହୋର ସ୍ତ୍ରୀ ସେବେ ହୋ ସଦାଶିବ ଅଟଇ ॥
 ୧୫୫।୧ ଶୀରପୁଟି—ଶୀରପୁଟାୟେ, ଶୀର ଟୋପାଏ
 ୧୫୬।୧ କାନ୍ଦାମା—କାଟ୍ୟାୟନ ।

ଜାଇଲେ ଜାଉଁ ମଲେ ଆବା ମରୁ ଗଙ୍ଗା ଯେ ବୋଇଲ
 ଇଚ୍ଛା ମୃତ୍ୟୁ ବର ସେ ଶୁଷ୍କଙ୍କର ଯେ ହୋଇଲ । ୧୬୬ ।
 ପାରେଶ୍ବର ଶାୟେଁତନୁ ଭୂରଶ୍ରବା ତନି ଭ୍ରାଥେ
 ପାରେଶ୍ବରହୁଁ ବ୍ୟାସେ ହୋଇଲେ ସମୁତ । ୧୬୭ ।
 ଶାୟେଁତନୁର ତହୁଁ ଉପୁଜିଲେ ଚନ୍ଦ୍ର ବିଚନ୍ଦ୍ରବର୍ଣ୍ଣ
 ଶୁଷ୍କ ହିଁ ଉପୁଜିଲେ ତୃଣାୟ ଆମୁଜ । ୧୬୮ ।
 ଶାୟେଁତନୁ ମହାରଷିଙ୍କର ତନି ଯେ ସନ୍ତତି
 ଆଦିହୁଁ କୁରୁବଂଶ ହୋଇଲେ ସେଥୁଁ ଉତପତ୍ତି । ୧୬୯—୪୫୨ ॥

ଚନ୍ଦ୍ରବୀର୍ଯ୍ୟ ଓ ବିଚନ୍ଦ୍ରବୀର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ବିବାହ

ଭାରଦ୍ବାଜଙ୍କର ନନ୍ଦିନୀ ପତ୍ନୀବତୀ
 ବ୍ୟାସ ପ୍ରଦାନ ହୋଇଲେ ସେ କନ୍ୟା ରୂପବନ୍ତୀ । ୧ ।
 ପଦ୍ମଦଳ ଦେଶର ରାଜା ପଦ୍ମନାଭ
 ପଞ୍ଚଭୂତ ଲୟ କରି ସେ ଖଟଇ ବାସୁଦେବ । ୨ ।
 ଦାନେଶ ଅତି ପୁଣ୍ୟ ସେ ମାନେଶ ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତ
 ଗ୍ୟାନେଶ ପଣ୍ଡିତ ସେ ସକଳ ହୃଦେ ବ୍ରତ । ୩ ।
 ସେ ରାଜାର ରାଜ୍ୟ ଅଧର୍ମ ନ ପଶି
 ଯତ ସତ ହିୟା ସେ ଯୋଗେଶ ନର୍ଦ୍ଦୋଷୀ । ୪ ।
 ସାଗରେକ ରଥ ବେନ ସାଗରେକ ହାଥୀ
 ସାତ ସାଗର ବାଜା ତନିସାଗର ପାରିଦଶ୍ବ ନୃପତି । ୫ ।
 ଅଶ୍ବୀଦଶ ଶତ୍ରୁଣୀ ଖଟଇଁ ସଇନ
 ମହାସମ୍ପଦ ରାଜା ସେ ଅଟଇ ମହାଗ୍ୟାମୀ । ୬ ।

- ୧୬୬।୧ ଇଚ୍ଛାୟେ ଜାଉଁ ଇଚ୍ଛାୟେ ମରୁ ମୋର କସ ଗଲ ॥
 ୧।୧ ବ୍ୟାସ ପ୍ରଦାନ ହୋଇଲେ କନ୍ୟା ରୂପବନ୍ତୀ ॥
 ୨।୧ ପଞ୍ଚଭୂତ ସେକ କରି ସେ ଖଟଇ ବାସୁଦେବ ॥
 ୫।୧ ଯତ ସତ—ଯମ ଓ ସତ୍ୟ, ଅହଂସାଦିଗୁଣ, ସମ୍ପଦ ।

ପଦ୍ମନାଭ ରାଜା ଯେ ଜଗତେ ବିଖ୍ୟାତ
ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ରାସ୍ତେ ସେ ଅଟଇଁ ନିର୍ଜଣ । ୭ ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ଅମନାତ୍ୟ ଯେ ନରବଧୁ ଖଟନ୍ତି
ସେ ପଦ୍ମନାଭ ରାଜାର ଶତେକ ସନ୍ତତି । ୮ ।
ଗୁରୁକନ୍ୟା ତାହା ତହୁଁ ହୋଇଲେ ଉତପତ୍ତି
ସୁରନାଭ, ସଉନାଭ, ବଜ୍ରନାଭ ଶର
ଯୋଗନାଭ, ବଳନାଭ, ଶୁଭନାଭ ଶୁର । ୯ ।
ଜୟନାଭ, ସମନାଭ, ଗଗନନାଭ ନାମ ଦେବା
ମାଳନାଭ, ବରୁଣନାଭ, ଅରୁଣନାଭ ପ୍ରଭା । ୧୦ ।
ସୈନ୍ୟମତେ ପଦ୍ମନାଭର ଅନେକ ସନ୍ତତି
ଭାଗ୍ୟବର ସେହି ସେ ଅଟଇଁ ମହାଛନ୍ଦୀ । ୧୧ ।
ମଳୟ ମାଳ ବଂଶେ ହୋଇଲେ ଉତପତ୍ତି
ସୈନ୍ୟ ରୂପେ ବଂଶ ତାର ବଢ଼ାଇ ବିଖ୍ୟାତ । ୧୨ ।
ତାହାର ତହୁଁ ଉପୁଜିଲୁ ଗୁରୁ ଯେ କୁମାରୀ
ଅମ୍ବା, ଅମ୍ବିକା, ଅମ୍ବାଳିକା, ଅମ୍ବିକିକା ସୁନ୍ଦରୀ । ୧୩ ।
ଗନ୍ଧର୍ବ ଅଂଶେ ସେ ଅଟନ୍ତି ବିଦ୍ୟାଧରୀ
ଚୈଲେକ୍ୟ ରୂପେ ତାଙ୍କୁ ନାହିଁ ପଟାନ୍ତର । ୧୪ ।
ଚନ୍ଦ୍ର ବିଚନ୍ଦ୍ର ସେ ଶାୟେଁତନୁଙ୍କର ବଳା
ଅମ୍ବିକା ବାଳୀ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ଣ୍ଣକୁ ବରଲ । ୧୫ ।
ବିଭ୍ରା ଯୋଗେଣ ସେ କରଇ ପ୍ରଦାନ
ମାନଲୁ ନୃପତି ସେ ସକଳୁ କର ମନ । ୧୬ ।
ମକର ଶୁକ୍ଳ ଦଶମୀ ରେହଣୀ ନକ୍ଷତ୍ର
ସୋମବାର ଶୁଭ ଯୋଗ ଧଇଲେ ପଣ୍ଡିତେ । ୧୭ ।

୧୪।୨ ଚୈଲେକ୍ୟରେ ରୂପେ ତାଙ୍କୁ ନାହିଁ ସମସର ॥

୧୭।୨ ପାଳଲୁ ନୃପତି ସେ ସକଳୁ ବଚନ ॥

୭।୨ ନିର୍ଜଣ—ପାରଦର୍ଶୀ ।

୮।୨ ଅମନାତ୍ୟ—ଅମାତ୍ୟ

ସେ ଦିନରେ କଲେକ ସେହୁ ବିଭ୍ରା ଅନକୁଳ
ଅନେକ ସାନନ୍ଦେଣ କଲେ ଉତ୍ସବ ମଙ୍ଗଳ । ୧୮ ।
ଅନେକ ସମୁଦେଶ ସୋମବଂଶର ନୃପତି
ବରକୁ ଦେନଶ ଯେ ଚଳନ୍ତି ବରଜାତି । ୧୯ ।
ଅନେକ ଗରତୁର ଉଦ୍ଭଣ୍ଡ ପାଟିଛନ୍ଦ
ଚଳାଇ ଚତୁରଙ୍ଗ ସଜନି ଯେ ଗଜ ଅଶ୍ୱ ପାଦାନ୍ତ ରଥ । ୨୦ ।
ଚଳନ୍ତି ଶାୟେଁତନୁ ପାରେଶ୍ୱର ଭୂରଣ୍ଡବା
ଅନେକ ଦେଶର ଯେ ଚଳିଲେ ରାଜଦେବୀ । ୨୧ ।
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇଁ ପଦ୍ମଦଳ ଦେଶେ
ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ଣ୍ଣ କୁମର ବିଜୟ ବରବେଶେ । ୨୨ ।
କାଶ୍ୟପ ଗୋତ୍ରେ ଯେ ପଦ୍ମନାଭ ନରପତି
ସୋମ ଗୋତ୍ରେଣ ଯେ ଶାୟେଁତନୁ ମହାଯତି । ୨୩ ।
ସୀତକାର ବରଣ କଲେ କଉଶିକ ପୁରୋହିତେ
ବିଭ୍ରା ସଂଯୋଗ କରନ୍ତି ବେନ କୁଳ ଗୋତ୍ରେ । ୨୪ ।
ସୈନ୍ୟନେକେ ପ୍ରଦାନ କଲେକ କୁମାରୀ
ଅନେକ ଯେ ଯତୁକୁ ବିଭ୍ରାଯୋଗ ସାର । ୨୫ ।
ହୋମ କରଣେ ବିଭ୍ରା ବିଧି ହୋଇଲୁ ସମାପତ
କୁମାର କୁମାରୀ ପାରଶା କରନ୍ତି ଯେ ଘୃତ । ୨୬ ।
ବିଭ୍ରା ସାରଣ ବରକନ୍ୟା ଗଲେ ନିଜ ପୁରେ
ଭୋଜନ ଆଶୋବନ ସାରଣ ବିଜୟେ ଶୟନ ମନ୍ଦିରେ । ୨୭ ।
ସୈନ୍ୟନେକେ ବରକନ୍ୟା ବିଭ୍ରା ସଂଯୋଗେ
ରାଜାମାନେ ଭୋଜନ କଲେ ଅନେକ ସମୁଦେ । ୨୮ ।

୧୮।୨ ଅନେକ ସାନନ୍ଦେଣ କଲେ ବିଭ୍ରା ମଙ୍ଗଳ

୨୪।୨ ବିଭ୍ରା ସଂଯୋଗ କରନ୍ତି କାଳ ଉଚିତ ଗୋତ୍ରେ ॥

୨୮।୨ ସୈନ୍ୟନେକେ ବରକନ୍ୟା ବିଭ୍ରା ପ୍ରସଙ୍ଗେ ॥

୨୪।୨ କଉଶିକ ପୁରୋହିତେ ସ୍ଥାନରେ କାଶ୍ୟପ ପୁରୋହିତେ ପାଠ ଅଛି ॥

୨୭।୨ ଆଶୋବନ—ଆତମନ

ବରକନ୍ୟାକରଂ ବିଭା କରଇ ନୃପତି
ଚଳନ୍ତି ସାନନ୍ଦେ ସେ ସୋମବଂଶ ଆଧିପତି । ୨୯ ।
ବିଚିତ୍ରବୀର୍ଯ୍ୟ ବିଭା ପରମ ସାନନ୍ଦେ
ତାହାଙ୍କର କନ୍ୟାକୁ ଦଲ୍ଲକ ଆନନ୍ଦେ । ୩୦ ।
ଅମ୍ବାଲିକା ନାମେ କନ୍ୟା ଅମ୍ବିକାଞ୍ଚ ସାନ ସେ ବହେଣୀ
ବିଚିତ୍ରବୀର୍ଯ୍ୟକୁ ପ୍ରଦାନ କଲ୍ଲକ ନୃପମଣି । ୩୧ ।
କନ୍ୟାନ୍ତ ଘେନି ବାହୁଡ଼ଲେ ଶାପ୍ତେଂତନୁ ମହାମୁନେ
ପ୍ରବେଶ ମହାମା ଯାଇଁ ଆପଣା ଭୁବନେ । ୩୨—୪୮୪ ।

ଭୀଷ୍ମଙ୍କ ବିବାହ ପ୍ରସ୍ତାବ

ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ହୋ ଯୁଗପତି
ବିଚିତ୍ରବୀର୍ଯ୍ୟ ବିଚିତ୍ରବୀର୍ଯ୍ୟ ବିଭାର ଯୁଗତି । ୧ ।
କନ୍ୟାନ୍ତ ଘେନି ସେ ବିଳସନ୍ତି କୁମରେ
ସନ୍ତାନ ଜାତ ନୋହିଲ୍ଲ ପୁତ୍ରଙ୍କର କୋଳେ । ୨ ।
ଦେଖିଣ ବିରସ ଶାପ୍ତେଂତନୁ ମହର୍ଷି
ଗଙ୍ଗାର ଶାପ ମନରେ ଉପଲେପି । ୩ ।
ବିଶେଷେ ମାହେଶ୍ୱରୀ ଆବର ନିଜମାତା
ଗଙ୍ଗାର ଶାପ୍ୟ ସେ ପ୍ରତକ୍ଷେଣ ବିଧାତା । ୪ ।
ମନରେ ବିରୁର ସେ ଭଲନ୍ତି ତପନିଷ୍ଠି
କେମନ୍ତେ ପୁତ୍ର ମୋର ମାତା ଶାପ ମେଣ୍ଟି । ୫ ।
ମନେ ମନେ ବିରୁର କରନ୍ତି ତପୋଧନ
ଶାପ ବଞ୍ଚାଇବାକୁ ବୁଦ୍ଧି କରନ୍ତି ମହାଗ୍ୟାନୀ । ୬ ।
ଅନେକ ଯାଗ ଯଜ୍ଞ ମନ୍ତ୍ର ସେ ବରଣ
ତଥାପି ଗଙ୍ଗାର ଶାପ ନ ଗଲ୍ଲ ମେଣ୍ଟଣ । ୭ ।
ଅପୁତ୍ରିକ ହୋଇଲେ ଚନ୍ଦ୍ର ବିଚିତ୍ରବୀର୍ଯ୍ୟ
ସନ୍ତାନ ନୋହିଲ୍ଲ ସେ ବଂଶର ଗ୍ରାହକେ । ୮ ।

୩୧ ଦେଖିଣ ବିରୁରଲେ ଶାପ୍ତେଂତନୁ ମହାବ୍ରତ ।

୩୧।୧ ବହେଣୀ—ଭଉଣୀ । ୩୨ ଉପଲେପି—ଉପନାସିବୁ ଉପଲେପି, ଭାବ ।

ବିରୁରନ୍ତ ମହାତମା ସୋମବଂଶ ଆଧିପତି
ଭୀଷ୍ମଙ୍କୁ ରାଇଣ ସେ ମହାବ୍ରତ ପରୁରନ୍ତି । ୯ ।
ତୁ ବାବୁ ପ୍ରଦାନ ହୋଅସି କୁମାରୀ
ବଂଶକୁ ରକ୍ଷା କର ସନ୍ତାନ ଜାତ କରି । ୧୦ ।
ପ୍ରେତେକ ବିରୁର ସେ କରଣ ମହର୍ଷି
ଭୀଷ୍ମଙ୍କ ପାଇଁ କନ୍ୟା ସେ ଲେଉଟନ୍ତି ସୋମବଂଶୀ । ୧୧ ।
ସେହି ପଦ୍ମଦଳ ଦେଶେ ପଦ୍ମନାଭ ନୃପତି
ଅମ୍ବା କନ୍ୟା ବୋଲି ତାର ଆରେକ ଦୋହତି । ୧୨ ।
ତାହାକୁ ସପ୍ତମ୍ବର ସେ କଲ୍ଲକ ନୃପମଣି
ଲକ୍ଷେକ ନୃପତି ସେ ବରଣ କରି ଆଣି । ୧୩ ।
ଅନେକ ଉତ୍ସବ ସେ କଲ୍ଲକ ମଳୟାଦିଳ
ଆରମ୍ଭେ ମିଳିଲେ ଯାଇଁ ସମସ୍ତ ମହାପାଳ । ୧୪ ।
ସମସ୍ତ ରାଜାଙ୍କୁ ଦିଅଇ ମଣୋହିଂ
ଅଶ୍ୱ ଗଜଙ୍କୁ ବାରି ଘାସ ଚରଣି ସମସ୍ତ ଭୁଲ୍ଲଇଁ । ୧୫ ।
ଆହୋ ଦ୍ୱାଦଶ ଯୋଜନ ଯେ ଛୁପ୍ପାର ମଣ୍ଡପ
ପ୍ରେସନେକ ସମ୍ପଦ ସେ କରିଅଛି ନୃପ । ୧୬ ।
ପୃଥ୍ୱୀରୁ ବରି ଆଣିଲେ ଚାରି ଉଣା ଲକ୍ଷେକ ନୃପତି
ଅନେକ ସମ୍ବେଶ ସେ ବସିଣ ଅଛନ୍ତି । ୧୭ ।
ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ହୋ ରାଜ ସାଇଁ
ଶାପ୍ତେଂତନୁକୁ ଚାରିଗଣେ ନିମନ୍ତଣ କଲେ ଯାଇଁ । ୧୮ ।
ଅମ୍ବାର ସପ୍ତମ୍ବର ଉତ୍ସବ ବୋଲନ୍ତି ନିମନ୍ତଣେ
ଭୀଷ୍ମ ବୋଲନ୍ତି ହୋ ଶୁଣ ଚାରିଗଣେ । ୧୯ ।
ଆହୋ ବୋଲନ୍ତି ଗାଙ୍ଗେବ ପଦ୍ମଦଳ ମନ୍ଦକଲ୍ଲ
ଦୁଇ ଦୋହତା ଆମ୍ଭ ଦୁଇ ଭାଇନ୍ତି ଦେଲ୍ । ୨୦ ।
ଆରେକ କନ୍ୟା ଯେବେ ଅଛଇଁ ତାହାର
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ସେ କନ୍ୟା ପ୍ରଦାନ କରୁ ଦଣ୍ଡଧର । ୨୧ ।
ପ୍ରେତେକ ବିରୁର ସେ ଚାରିଗଣ ସମସ୍ତେ
ପଦ୍ମଦଳ ଦେଶକୁ ଯେ ବାହୁଡ଼ଲେ ଦୂତେ । ୨୨ ।

ପଦ୍ମନାଭ ରାଜାକୁ କହିଲେ ବେଗେ ଯାଇ ଚାଲି
 ଶ୍ରୀ ଦେବ ନାଶ ଗଲ ଯେ ତୋହାର ସପ୍ତଂବର । ୨୩
 ଆମ୍ଭେ ଅନେକ ଦେଶ ଯେ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରି ଗଲୁ
 କୁଞ୍ଜଗଳ ଦେଶେ ଯାଇଁ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲୁ । ୨୪ ।
 ଶାପ୍ତଂବରକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କଲୁ ମାଳା ଦେଇ
 ଶୁଷ୍କ ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ କଥରେ ବସାଇ । ୨୫ ।
 ଅମ୍ଭିକା ଅମ୍ଭାକଳା କନ୍ୟା ଚନ୍ଦ୍ର ବିଚିତ୍ରବର୍ଣ୍ଣକୁ ଦେଲେ
 ଆରେକ କନ୍ୟା ଯେବେ ଅଛୁ ମୋତେ କମ୍ପାଇଁ ନ ବଢ଼ିଲେ । ୨୬ ।
 ଆହୋ ଚାରିଗଣେ ତୁମ୍ଭେ କହ ବେଗେ ଯାଇଁ
 ଅମ୍ଭା କନ୍ୟାକୁ ଶୁଷ୍କ ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭକୁ ଦେବା ପାଇଁ । ୨୭ ।
 ଶୁଣିଣ ବିରସ ଯେ ହୋଇଲେ ନୃପତି
 ଆଗନ୍ତୁ ନ ପୁଟରେ ଗୋପ୍ୟ କର ଶୁଭ । ୨୮ ।
 ଲକ୍ଷେ ରାଜା ହାତେ ବର କଲି ସପ୍ତଂବର
 ଅନେକ ଆରମ୍ଭେଣ ବସିଲେ ନୃପବର । ୨୯ ।
 ଆହୋ ଯତନେଣ ଆଣିଲି ମୁଁ ସପ୍ତଂବର ନିମନ୍ତେ
 ନାହିଁ କଲେ ରାଜାପୁ କି ଜାଆଁଇବେ ମୋତେ । ୩୦ ।
 ଶୁଣିଣ ଚାରିଗଣେ ହୋଇଲେକ ମନେ ତୁଷ୍ଟି
 ବହନ କରି ଆଣିଲେ ସଭାକୁ କନ୍ୟା ଗୋଟି । ୩୧ ।
 ମାଗୋ ରାଜାନ୍ତ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ତୋହାର ନିମନ୍ତେ
 ବରବେଶ ହୋଇ ଯେବେ ବସିଲେ ନୃପନାଥେ । ୩୨ ।
 କନ୍ୟାକଲ୍ଲ ଦେଖାବନ୍ତ ସପ୍ତଂବର ବିଧାନେ
 ମାଳା ଦେଇ ବର ଗୋ ଯାହାକୁ ଇଚ୍ଛୁ ତୋର ମନେ । ୩୩ ।
 ଆହୋ ଯେମନ୍ତ ସମୟେ ଶୁଷ୍କଙ୍କର ଦୁତ
 ମନୁମଥ ସେନାପତି ଦେଶେ ଶତେକ ରଥ । ୩୪ ।
 ସପ୍ତଂବର ସ୍ଥାନେ ଆସି ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ମନୁମଥ
 ବୋଲନ୍ତି ଚାରିଗଣେ ଆମ୍ଭେ ଶୁଷ୍କଙ୍କର ଦୁତ । ୩୫ ।
 ଯେବଣ କନ୍ୟାକୁ କରୁଅଛ ସପ୍ତଂବର
 ସେ ଅମ୍ଭା କନ୍ୟାକୁ ତୁ ଶୁଷ୍କଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କର । ୩୬ ।

ପଦ୍ମନାଭ ବୋଇଲେ ସେ ଗାଙ୍ଗେବ ମହାଶୟୀ
 ଆଗନ୍ତୁ ଜାଣିଥିଲେ କମ୍ପାଇ ସପ୍ତଂବର କରନ୍ତି । ୩୭ ।
 ଦେଶ ଯେବେ ସପ୍ତଂବର କଲିଲ୍ ଲକ୍ଷେକ ରାଜା ଆଣି ।
 ଯେହା ଶୁଣିଣ କି ପାରିବ ଯେହୁଣି । ୩୮ ।
 ମନୁମଥ ବୋଇଲୁ ତୁମ୍ଭେ ହୋ ଶୁଣ ରାଜାମାନେ
 ତୁମ୍ଭେ ଯେ ଅଇଲ ସପ୍ତଂବର ବିଧାନେ । ୩୯ ।
 ଯେ ପଦ୍ମନାଭ ରାଜାର ବେନ ଯେ କୁମାରୀ
 ଚନ୍ଦ୍ର ବିଚିତ୍ରବର୍ଣ୍ଣଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ ତାହାଙ୍କର । ୪୦ ।
 ଅମ୍ଭେ କନ୍ୟାକୁ ଶୁଷ୍କ ଦେବଙ୍କୁ ଦେବା
 ଯେ କନ୍ୟାକୁ ପ୍ରଦାନ ହୋଇବେ ଗାଙ୍ଗବା । ୪୧ ।
 ତୁମ୍ଭେ ହୋ ବିଚାର ସମସ୍ତ ରାଜାଗଣ
 ଶୁଷ୍କ ବିଜେ ହାତେ କରିବେ ଯେହୁ ଶଶ । ୪୨ ।
 ଯେବେ ହୋ ତୁମ୍ଭେ କରିବ ଅବଶ୍ୟା
 ଶୁଷ୍କଙ୍କର ପୁତ୍ରକୁ ତୁମ୍ଭର କିସ ଯେ ପ୍ରତାପ୍ୟା । ୪୩ ।
 ରାଜାଗଣମାନ ଶୁଣି ସମସ୍ତେ ଭୟ କଲେ
 ଶୁଷ୍କଙ୍କର ଆଗତ ଶୁଣି ସେ ସଭାରୁ ଉଠିଲେ । ୪୪ ।
 ସମସ୍ତ ରାଜାପୁ ବୋଇଲେ ପଦ୍ମନାଭକୁ ରାଜ
 ଆମ୍ଭେ ଯାଉଅଛୁ ଯେ ଯାହା ଭବନକଲ୍ଲ । ୪୫ ।
 ଯେ କନ୍ୟାକୁ ତୁମ୍ଭେ ପ୍ରଦାନ କରିବି ହୋ ଶୁଷ୍କଙ୍କୁ
 ଗାଙ୍ଗେବର ଭୟ ଯେ ଲାଗିଲ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ । ୪୬ ।
 ପଦ୍ମନାଭ ବୋଇଲେ ମୁଁ ଯେ ବଢ଼ିଲି ତୁମ୍ଭେ
 ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରଦାନ ମୁଁ କରିବି ଦୋହତ । ୪୭ ।
 ରାଜାମାନେ ବୋଇଲେ ହୋ ଯେତେ କାହାର ସାହାସ
 ଜଳନ୍ତା ଜୋଇରେ କେନ୍ଦ୍ର ନେଇଣ ଦେବ ଝାସ । ୪୮ ।
 ଯେତେ ବୋଲି ରାଜାଙ୍କୁ ଲାଗିଲ ବଡ଼ ଭୟେ
 ସପ୍ତଂବର ଭାଗ କରି ପଳାଇଲେ ସବରାୟେ । ୪୯ ।

ସଭା ଭଗ୍ନ କରି ତହୁଁ ଚଳିଲେ ସମସ୍ତ ନୃପତି
 ଅନେକ ଅଭିମାନେ ଗଲେ ଯେ ଯାହାର ଶିତି । ୫୦ ।
 ପଦ୍ମନାଭ ରାଜା ଅନେକ ସାନନ୍ଦ
 ଶୁଷ୍କକୁ କନ୍ୟା ଦେବି ବୋଲି ବଢ଼ାଇ ଆହ୍ଲାଦ । ୫୧ ।
 ଗଙ୍ଗାର ନନ୍ଦନ ଯେବେ ହୋଇବେ ମୋହୋର ଜୁଆଇଁ
 ଯେହାଉଁ ଭାଗ୍ୟମୁହିଁ ଆଉ ଅବା ପାଇବଇଁ କାହିଁ । ୫୨ ।
 ଦୋହତାକୁ କୋଳେ ଧରି ବୋଇଲ ପଦ୍ମନାଭ ରାଜନ
 ଅନେକ ପୁଣ୍ୟ ଯେ ତୋହୋର ସାଧୁ ସାଧୁ ଜୀବନ । ୫୩ ।
 ଗଙ୍ଗାର ନନ୍ଦନ ତୋର ହୋଇବ ହାଦେ ବର
 ପଞ୍ଚୁ କଟକରେ ସେ ଅଟଇ ଠାକୁର । ୫୪ ।
 ଅମର ବର ପାଇଛି ଯାହାର ମୃତ୍ୟୁ ଇଚ୍ଛା
 ଜଗଜ୍ଜିତା ନାଥ ସେ ଅଭୟେ ବର ବାଞ୍ଛି । ୫୫ ।
 ଅନେକ ଉତ୍ସବ ଯେ କରଇ ନରସାଇଁ
 ପରମ ସାନନ୍ଦେଶ ଯେ ଦିଲ ଅନେକ ବଧାଇ । ୫୬ ।
 ଯେସନେକ ସମୟେ ଯେ ଜଣାଇଲେ ନରପତି
 ମନୁମଥ ସେନାପତିକ ରାଇ ସେ ବୋଇଲେ ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତ । ୫୭ ।
 ଆହୋ ବହନ ହୋଇ ଯାଇ ତୁ କହ ଶାୟେନ୍ଦ୍ରକୁ
 ସତ୍ୟ କଲ କନ୍ୟା ମୁଁ ଯେ ଦେବଇ ଶୁଷ୍କକୁ । ୫୮ ।
 ପ୍ରତ୍ୟେ ଦେଖିଲ ହୋ ଭଞ୍ଜିଲ ସୟମ୍ବର
 ଶୁଷ୍କକୁ ଦେବଇଁ କନ୍ୟା ସତ୍ୟ ସତ୍ୟ ଯେ ମୋହୋର । ୫୯ ।
 ଆଗ୍ୟାଁ ପ୍ରମାଣେ ସେ ଗଲକ ଦୁତପତି
 ଶୁଷ୍କଙ୍କ ଗୁମ୍ଫାରେ ଯାଇଁ ପ୍ରବେଶ ତଡ଼ିତ । ୬୦ ।
 କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ଣ ସେ ସେନାପତି କହିଲ
 ତୋହୋର ଆଗ୍ୟାଁୟେ ଦେବ ସୟମ୍ବର ଭଞ୍ଜିଲ । ୬୧ ।
 ଅନେକ ସାନନ୍ଦ ରାଜା ହୋଇଲ ତୋହୋର ଯେ ନାମେ
 ବହୁତ ହରଷ ହୋଇଲ ରାଜା ତୁମ୍ଭ ଅନୁକର୍ମେ । ୬୨ ।

ସ୍ବାମୀ ବହନ ପିବା ଚୁଲ ସାଜ ଯେବେ ସଜନି
 ପ୍ରୋହତ ହକାରି ବିଭା ଅନକୁଳ ଘେନି । ୬୩ ।
 ଅମୃତ ଯୋଗେ ମକର ଶୁକଳ ସପତମୀ
 ସେ ଦିନ ଅନକୁଳ କଲେ କୁରୁରାଜସ୍ବାମୀ । ୬୪ ।
 ବାହୁଡ଼ାଇ ଚୁରଗଣେ ପେଶିଲେ ବେଗେ ଦୁତି
 ମକର ଶୁକଳ ସପତମୀ ବିଭା ଯୋଗ ଅମୃତ । ୬୫ ।
 ଚୁରଗଣେ କହିଲେ ଯାଇଁ ପଦ୍ମନାଭରାଜା ଆଗେ
 ମଙ୍ଗଳ ଘେନିଲ ରାଜା ତୁମ୍ଭର ଅନକୁଳ ଯୋଗେ । ୬୬ ।
 ବରବେଶ ହୋଇଛନ୍ତି ଶୁଷ୍କ ମହାରଥୀ
 ଗଙ୍ଗାଉ ଉଦେ ଯେ ଅନେକ ବିଦ୍ୟା ଭଗତି । ୬୭ ।
 ନ ଚାହିଁ ନ ପଡ଼ି ଶିଖିଲେ ଅକ୍ଷର ଲେଖନ
 ଗୁରୁ ବିଦ୍ବଦେ ଶିଖିଲେ ଅନେକ ବିଦ୍ୟାମାନ । ୬୮ ।
 ମନ୍ଦେଶ ଶହସ୍ରେଶ ଯେ ହୋଇଲେ ଭଗତି
 ଅଗରୁରୁ ବିଦ୍ୟା ଶିଖିଲେ ଶୁଷ୍କ ମହାରଥୀ । ୬୯ ।
 ବିଭାଯୋଗ ଘେନି ସେ ସଜ ହୋଅନ୍ତି କୁରୁଗରେ
 ଶୁଭ ମଙ୍ଗଳ ଯୋଗ ଦିଅନ୍ତି ପାରେଶ୍ବରେ । ୭୦ ।
 ଶୁଷ୍କ ରୁହାଇଲେ ପ୍ରଶୁରାମଙ୍କ ସହିତେ
 ହରିରାମ ମାଳରାମ ରଘୁରାମ ଚାନ୍ଦ୍ରାଧେ । ୭୧ ।
 ବିଶ୍ବାମିତ୍ର ଆଦିକରି ଅଟନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମଗୁଣ
 ଯଦୁରାମ ଆଦିକରି ପ୍ରବେଶ ବାରୁଣାବନ୍ତ ପୁରା । ୭୨ ।
 କାଶୀଶ୍ବର ରାଜା ଯେ ନିର୍ଦ୍ଦର ଗଣପତି
 ରତ୍ନପର୍ଣ୍ଣ ସଦାନନ୍ଦ ଆବର ଅନେକ ଶରଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତ । ୭୩ ।
 ଅରୁଣସେନ ମାଧବସେନ ବିହମସେନ ରାୟେ
 ବରୁ ଯୋଗେଶ ଯେ ଯାହାର ଦଣ୍ଡଘେନି ଆୟେ । ୭୪ ।
 ଯେସନେକ ଦ୍ଵାରେ ବାଜଇ ଶରତୁର
 ଅନେକ ଆଠ ସଜନି ମହା ଯେ ସମ୍ବର । ୭୫ ।
 ଅନେକ ଅପକ୍ଷୟ କରନ୍ତି ନୃତ୍ୟ ଗୀତ
 ମଙ୍ଗଳ କୟେବାର ତହିଁ କରନ୍ତି ଚଣ୍ଡପୁତ୍ର । ୭୬ ।

ରଥ କୋଟିସ୍ତେ ଯେ ଗଜ ପାଞ୍ଚ ଖବ
ବାର ପରାଧ୍ୟ ଶୁରୁସାଣି ଶ୍ରେଣୀର ଭୂରଙ୍ଗବ* । ୭୭ ।
ଉଦ୍ଧୃତ ପାଟଞ୍ଜଳ ଆଲମ୍ବ ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷି
ଉଦ୍ଧୃତଲେ ଦାଣ୍ଡେ ଯେହ୍ନେ ଦବସେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ନ ଦେଖି । ୭୮ ।
ଟମକ ନିଶାଣ ଡୋଲ ତୁରୁ ଶଙ୍ଖ ନାଦେ
ଆକାଶ ଉଡୁଲଇ ହୋ ଗଜନ ଶବ୍ଦେ । ୭୯ ।
ଲକ୍ଷେକ ଗୋଦୋହନ କରନ୍ତି ଶିବ ଆଲେ
ବିଷ୍ଣୁ ବରଣେ ତନୁଲକ୍ଷ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଜପନ୍ତି ମନ୍ତ୍ରବଳେ । ୮୦ ।
ଦେବୀଙ୍କ ଅନେକ ହାଦେ ଶୀତଳଦ୍ରବ୍ୟ ପୂଜା
ପୋଡ଼ ମେଷ ଛୁଗଳ ଦିଅନ୍ତି ବଳିଭୋଜା । ୮୧ ।
ଗ୍ରହ ଶାନ୍ତି ମନ୍ତ୍ର ତହିଁ ପଡ଼ନ୍ତି ଗଣକେ
ଗୁରୁ ହାରେ ଅନୁରୋଧ ଦିଅନ୍ତି ସେ ଲୋକେ । ୮୨ ।
ମୃଦଙ୍ଗ ତାଳ କଂସାଳ ରସବେଶୀ
ସ୍ୱର୍ଗର ଅପରାଗ ଭରହର ଗାୟେଣୀ । ୮୩ ।
ଆହୋ ଉତ୍ତରେଣ ଦେବପୂଜା ସାରିଣ ଗାଙ୍ଗବେ
ବ୍ରହ୍ମା ବରଣପୂଜା ସାରିଣ ସବ ଦେବେ । ୮୪ ।
ବରବେଶ ହୋଇଣ ଧବଳାଙ୍ଗୀର ବଳା
ଅନେକ ସୁତ ସେ କରନ୍ତି ଦେବୀ ସର୍ବମଙ୍ଗଳା । ୮୫ ।
ନମୋ କାତ୍ୟାୟିନୀ ଗୋ ବିଂଶତିରବାସୀ
ଦେବଙ୍କର ତେଜ ଘେନି ଯାହାର ଶରୀର ପରକାଶି । ୮୬ ।
ସହସ୍ରୋକ ଭୁଜ ଦେବୀ ତୋର ଅନେକ ଆୟୁଧ
ମାନସା ରୂପଧର ଅସୁର କଲୁ ବଧ । ୮୭ ।
ଅଭୟ ପିଙ୍ଗଳାକ୍ଷୀ ଗୋ ନାଶକର ଦର୍ପ ଶ୍ରୀ
ନବ କୋଟି କାନ୍ତାମା ଯାହାର ଶରୀର ଉପକ । ୮୮ ।

୭୭। ଶୁରୁସାଣି—ଶୁରୁସାଣୀ—ଭରଣ ଦେଶସ୍ଥ ଶୁରୁସାଣୀ ଜିଲ୍ଲା ।
ଶ୍ରେଣୀର—ତେଜସ୍ୱାନ ଯୋଡ଼ା ।

୮୩। ରସବେଶୀ—ବାଦ୍ୟ ବିଶେଷ । ୮୩। ଭରହର—ଉଚ୍ଛ୍ୱାସ ।

ଅଦୋର ରୂପ ଚନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର ହାସମୁଖୀ
ଆକାଶ କ୍ଷେପଣୀ ଗୋ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ବେନି ଆଣି । ୮୯ ।
ଡବ ଡବ ବାଦ୍ୟ ମା ଗୋ ଶ୍ରୀଭୁଜେ ଡମ୍ବରୁ
ଶମଶାନେ ଭ୍ରମଣୀ ଗୋ ନର ଅସ୍ଥି ମାଳା ଉରୁ । ୯୦ ।
ହାଣ ହାଣ ମାର ମାର ଡାକେଶ୍ୱର ଡାକେ ତୋଳ
ରଣରଙ୍ଗ ମନ୍ତ୍ରମା ନାଚନ୍ତି କୂତୋହଳୀ । ୯୧ ।
ବିବସନସାହା ମା ଗୋ ମତ୍ତ ସେ ମାତାଙ୍ଗୀ
ରସନ ଝଟନ ବିହତ ଦାଡ଼ ଲଗି । ୯୨ ।
ଆକାଶେଶ ଦୃଷ୍ଟି ଗୋ ପାତାଳେଶ ଦୃଷ୍ଟି
ବାହାନ ଇଚ୍ଛିଲୁ ମାରୋ ଗଜରପ୍ତ ପିଠି । ୯୩ ।
କାଳ କାମ ନଦ୍ରା ଗୋ ମୋହନା କାମସେଣା
ଉଡ଼ଙ୍ଗ ମାଳ ହୃଦେ ଗୋ ବାହୁଡ଼ି କଙ୍କଣା । ୯୪ ।
ଜଟା କୁଣ୍ଡଳୀ ଗୋ ଭୂଷଣି ଦୁମୁର
ବନ୍ଧସ୍ଥଳେ ଲୁଲଇ ଯାର ମହାରମାଳ ହାର । ୯୫ ।
ଚକ୍ଷୁପୁଟ ଗୁଞ୍ଜପୁଟ ନୃତ୍ୟ ରଙ୍ଗେଣ ଭୋଳୀ
ହାକେଣୀ ଡାକେଣୀ ଗୋ ରଣରଙ୍ଗେ କୂତୋହଳୀ । ୯୬ ।
ଚନ୍ଦ୍ରଘଣ୍ଟା ମହାମାୟା ବିଜୟା ବିରୂପା
ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ହାସ ଗୋ ମହାପିଙ୍ଗଳା ମହାତପା । ୯୭ ।

୯୦ { ଡବ ଡବ ଡମ୍ବରୁ ଗୋ ଶ୍ରୀଭୁଜେଶ ବାଜେ
ଝଡ଼ଗ ଝପର ତୋହୋର ହସ୍ତରେ ବିରାଜେ ।
୯୩। ଆକାଶେଶ ଓଷ୍ଠ ଗୋ ପାତାଳେଶ ଦୃଷ୍ଟି ।
୯୪ { ଡଙ୍ଗାଳୀ କଙ୍କାଳୀ କାମସେନା ମୋହନା ଦୁଲ୍ଲଭା
କାଳ କାମ ନଦ୍ରା ମୋହନା କାମସେଣା ।
୯୫। କଟା କୁଣ୍ଡଳୀ ଗୋ କଷଣୀ ଦୁମୁର ।
୯୬। ଯମଘଣ୍ଟା ମହାତେଜ ନରୁଜା ବିରୂପା ।

୯୭। ବିବସନସାହା—ବିବସନଶାୟୀ । ଶାୟୀରୁ—ସାହା ।
୯୭। ରସନ—ଜିହ୍ୱା, ଝଟନ—ଝଟକିବା, ବିହତ—ବିକଟ, ଦାଡ଼—ଦଂଷ୍ଟ୍ରା—ଦାନ୍ତ
୯୭। ଚକ୍ଷୁପୁଟ, ଗୁଞ୍ଜପୁଟ—ନୃତ୍ୟ ବିଶେଷ ।
୯୭। ଚନ୍ଦ୍ରଘଣ୍ଟା—ତୃତୀୟ ଚନ୍ଦ୍ରଘଣ୍ଟେଇ । ଦେବୀଙ୍କ ତୃତୀୟ ନାମ—ଦେବୀକବତ ।

ଯୋଗେଶ ଯୋଗେଶ୍ଵରୀ ଗୋ ଜୟତୁ ଜୟ ଗୋସାମଣୀ
 ଅପାଦଶଶ୍ରୀ ଗୋ ସୁରଲେକରସଣୀ । ୯୮ ।
 ଶ୍ରୀଚଣ୍ଡୀ ସାବେଳା ସବମଙ୍ଗଳା ପରସାଦେ
 ଶ୍ରୀମହାଭାରତ ଆଦିପଦ ଶାହାସ୍ର ସବାଦେ । ୯୯ ।
 ଶ୍ରୀ ମଙ୍ଗଳା ନାମ ଗୋଟିକ ମୋର ତଳିୟେ ଧାୟେ
 ଶୁଦ୍ରମୁନି ସାବେଳା ଦାସକୁ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଅ ମାୟେ । ୧୦୦-୫୮୪ ।

—୧୦୫—

ଭୀଷ୍ମଙ୍କ ପ୍ରତିଜ୍ଞା

ଶୁଣ ହୋ ବରବସୁତ ମନୁ ବଦନ୍ତ ଅଗସ୍ତି
 ଦେବକି ଅନେକ ସୁତ କଲେକ ଶୁଷ୍କ ମହାରଥୀ । ୧ ।
 ଅନେକ ବାଞ୍ଛା କରନ୍ତି ଗଙ୍ଗାର ତନୟ ମହାରଥୀ
 ବିଭକ୍ତ ଅନକୂଳ ଯୋଗ ମୋତେ ଦେବା ଜଗତମାତା । ୨ ।
 ଯେ ତୋତେ ଆରାଧନା କରଇ କରୁ ତାକୁ ରକ୍ଷା
 ଭଗତଜନମଣ୍ଡଳୀ ଗୋ ପୂରୁଅ ମୋର ମନବାଞ୍ଛା । ୩ ।
 ଶିରେଣ ରତ୍ନମଣି ଗୋ ମୁକୁଟ ତଳହଳା
 ହୃଦେଣ ଭୂଷଣ କଣ୍ଠେଣ ରତ୍ନମାଳା । ୪ ।
 ତାଡ଼ ତୋଡ଼ର ସୀମନ୍ତ ଜଗଦଳା କର୍ଣ୍ଣେ କର୍ଣ୍ଣାଞ୍ଜଳ
 ଖେଳନ୍ତା ସିଂହ ଜାଣି ଦଶଇଂ ଜାହ୍ନବୀର ବାଳ । ୫ ।

୯୮ । ସୁଦୟା କର ମୋତେ ଗୋ ଚଣ୍ଡିକା ନାୟେକାଣୀ ।

୩୯ ଯେ ତୋତେ ଆରତେ ଚନ୍ଦ୍ରନ୍ତ ପୂରୁଅ ମନବାଞ୍ଛା ।

୩୨ ଭଗତ ମଣ୍ଡଳୀ ଗୋ ଯାହାର ଯେଉଁ ଇଚ୍ଛା ॥

୪ । ହୃଦେଣ ପଦେକ ଗୋ କଣ୍ଠେଣ ବନମାଳା ।

୩୨ ମଣ୍ଡଳୀ—ବସୁଳୀ ।

ନୟନେ ଅଞ୍ଜନ ଗୋ ପୟରେଣ ଅଳତା
 ନବତନ ବସନ କୁକୁମ ଭୂଷଣେ ମନ୍ଦସୂତା । ୬ ।
 ଦଧିମାଛ ଅନକୂଳ ଶୁଭଯୋଗ ଦେନ
 ଗଣିକାଗଣମାନେ ଦିଅନ୍ତି ଦୁଳ୍ଲହଳି ଧୂନି । ୭ ।
 ବେନି ଲକ୍ଷ ଗୁମର ତାଳନ୍ତି ସନ୍ନିଧାନେ
 ବିଜୟେ ଗାଙ୍ଗେବ ଯାଇଁ ଶାୟେତରୁଙ୍କ ବିଦ୍ୟମାନେ । ୮ ।
 ପାଦେଣ ପାଦ ଅର୍ଘ୍ୟ ଦେଇଣ ପରଶାମି
 ବିଭା କାର୍ଯ୍ୟକୁ ବିଜୟେ କରିବା ଦେବ ସ୍ଵାମୀ । ୯ ।
 ଦଧିବାମନ ସୁମର ଅନକୂଳ କରିବା
 ଶତ୍ରୁନାଭ ରାଜ୍ୟକୁ ଦେବ ବିଜେ କରି ଯିବା । ୧୦ ।
 ଶୁଷ୍କଙ୍କ ମୁଖରୁ ପ୍ରେସନେକ ବାକ୍ୟ ଶୁଣି
 ଶାୟେତରୁ ଅମୀଭୂତ ପୂର୍ବ ବେବସ୍ଥାୟେ ଜାଣି । ୧୧ ।
 ହେଠମାଥ ହୋଇ ବସିଲେ ତପନସ୍ଥି
 ବେନି ଲେତନରୁ ହୋଇଲୁ ଅଶ୍ରୁଜଳ ବୃଷ୍ଟି । ୧୨ ।
 ପିତାର ହୋଧ ଦେଖି ପଶୁରନ୍ତି ମହାରଥୀ
 ସାନନ୍ଦେଣ ଅଶ୍ରୁଜଳ କି ବିଷାଦେଣ ପିତା ମତି ? । ୧୩ ।
 ଶାୟେତରୁ ବୋଇଲେ ଶୁଷ୍କଙ୍କ ମୁଖ ଶୁଣି
 ବାବୁ ଆନନ୍ଦ ହୋଇଲି ତୋହୋର ବୋଲି ପାଇ । ୧୪ ।
 ପୁଣି ବିଷାଦ ହୋଇଲି ବାବୁ ମୁଁ ପୂର୍ବରୁକଥା ମଣି
 ଚକ୍ଷୁକେ ଆନନ୍ଦ ଚକ୍ଷୁକେ ବିଷାଦ ସେ ବହଇ ପାଣି । ୧୫ ।
 ଶୁଷ୍କ ବୋଇଲେ ଆନନ୍ଦ ହୋଇଲି ମୋତେ ଦେଖି
 ବିଷାଦ ସ୍ଥାନ କେତୁ ସ୍ଵାମୀ କହ ଉପଲେଖି । ୧୬ ।

୭୨ ନବତନ ବସନ ପତନୀ ଭୁଜେ ମଙ୍ଗଳ ସୂତା ।

୭୨ ନବତନ ବସନ ପିତା କାଳେଣ ପବିତ୍ର ସୂତା ।

୭୨ ନବତନ ବସନ ଶୋଭା ଭୁଜେଣ ମନ୍ଦ ସୂତା ।

୮୨ ଭାକନ୍ତି ଚଣ୍ଡପୁତ୍ର କୟେବାର ବିଧାନ ।

୧୩୨ ଆନନ୍ଦେଣ ଅଶ୍ରୁଜଳ କି ବିଷାଦେଣ ହୋଧମତି ।

୧୭୨ ବିଷାଦ ହୋଇଲେ କିଂପା ଆନେ ଧର୍ତ୍ତ୍ୟ ଉପେକ୍ଷି ।

୧୩୧ ହୋଧ — ଶୋକ ୧୭-୨-ଉପଲେଖି-ଉପନାସ-ଯଥାର୍ଥତଃ ଭବ

ପାଠାନ୍ତର ମାନ

ଶାୟେତନୁ ବୋଇଲେ ବାବୁ ତୋହୋର ମାତା ଗାଙ୍ଗୀ
 ତୋତେ ନାଶ କରନ୍ତେ ଆମ୍ଭେ ହୋଇଲୁ ବଇରାଣୀ । ୧୭ ।
 ରାଗେଣ ତାହାକୁ ଆମ୍ଭେ ବୋଇଲୁ ଭୟନା
 ନ ସହି ଚଳି ଯାନ୍ତେ ଅନାଦି ଅପଣ୍ଡା । ୧୮ ।
 ଆମ୍ଭେ ଯାଇ ଗଙ୍ଗାକୁ ଧଇଲୁ କୋଳ କରି
 ପ୍ରସବ କରି ଗଙ୍ଗା କମ୍ପେ ପୁଅନ୍ତ ପକାଇଲୁ ମାରି । ୧୯ ।
 ଗଙ୍ଗା ବୋଇଲୁ ମୁଁ ତୋହୋର ପରମ ଗୁରୁ
 ବରତ ପୁରୁଲୁ ମୋର କଂପାଇ ମୋତେ ଧରୁ । ୨୦ ।
 କୋପେଣ ଶାପ ମୋତେ ଦେଲେକ ଧବଳୀ
 ଯେ ପୁଅର ବାସ୍ୟେ ପୁଅ ଉତ୍ପୁଜିଲେ ତୁ ହୋଇବୁ ବିଷାବଳି । ୨୧ ।
 ବାବୁ ତୁ ଯେବେ ବିଭାରେ ହୋଇବୁ ନନ୍ଦନ
 ଅବଶ୍ୟ ପୁଅ ଯେ ତୋହୋର ହୋଇବ ଉତ୍ତପନ୍ନ । ୨୨ ।
 ବାବୁ ତୋହୋର ମାତା ଯେ ଶାପ ଦେଇଅଛି ମୋତେ
 ଅବଶ୍ୟ ଶିର ଛେଦନ ହୋଇବି ତୋହୋର ପୁଅଙ୍କର ହାଥେ । ୨୩ ।
 ପିତାର ବଚନ ଶୁଣି ଶୁଷ୍କ ଯେ ମୁରୁଟି
 ଧାଡ଼ିକାରେ କାଢ଼ି ପକାଇଲେ ମଥାରୁ ମୁକୁଟ । ୨୪ ।
 ଗୁଡ଼ିଲେ ବର ବେଶ ବସିଲେ ଶୁଷ୍କ ମହତମା
 ବାଦ୍ୟମାନ ରୁଦ୍ଧାଇଲେ ବିଷାଦ ସବ ଆତ୍ମା । ୨୫ ।
 ପ୍ରଶୁରୁମ ବୋଇଲେ ଶୁଷ୍କ କଂପାଇ ବରସିଲୁ
 ବରବେଶ ତେଜି କମ୍ପା ମୁକୁଟ ଫେଇଲୁ । ୨୬ ।
 ଶୁଷ୍କେ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣି ରାଜଦେବେ
 ମୋହୋର କସ ବିଭା ଯେ ପିତାର ଅଭାବେ । ୨୭ ।
 ଅନେକ ବାଗେ ପିତା ଅର୍ଜୁନ ହାତେ ପୁଅ
 ପୁଅବାଞ୍ଛା କରଇ ଯେ ବଂଶରକ୍ଷା ହୋଇବା ନିମନ୍ତ । ୨୮ ।

୨୮।୨ ଯେ ପୁଅର ପୁଅ ହାଥେ ତୁ ହୋଇବୁ ବିଷାବଳି ।

୨୮।୧ ମୁରୁଟି—ତେଜସ୍ବୀନ ।

ମୋହୋର ପୁଅ ହୋଇଲେ ଯେବେ ପିତା ନାଶ ଯିବ
 ସେ ବିଭାରେ ହାତେ ମୋର କସ ଧର୍ମ ଉତ୍ପୁଜିବ । ୨୯ ।
 ପୁଅ ସେ ରକ୍ଷା ଯେ କରଇ ନିଜ ବଂଶ
 ମୋହୋର ପୁଅରେ ଯେବେ ଶାୟେତନୁ ପ୍ରାୟେ ପିତା ଯିବେ ନାଶ । ୩୦ ।
 ଆବର ବିଭାୟେଣ ମୋର କସ ପିରେଜନ
 ଗୁଡ଼ିଲ ମାୟା ମୋହ ନୋହୁ ଯେ ସନ୍ତାନ । ୩୧ ।
 ଡାହାଣାକୁତେକ ଶଙ୍ଖେ ଜଳତଳ ଲୁଇ
 ଦାରା ସଂଘରଲେ ଶୁଷ୍କେ ସଂକଳ୍ପ କରଇ । ୩୨ ।
 ଶରୀରେ ଆୟୁଷ ଥାଇଁ ମୋହୋର ଯେତେକାଳ ପରିଯନ୍ତେ
 ସତ୍ୟ ସତ୍ୟ ତିନିବାର ସତ୍ୟ ଅଲଘିତ ନିୟମ ଅଛି ମୋତେ । ୩୩ ।
 ନୋହୁ ନୋହୁ ଭାରିଆ ପୁଅ ସନ୍ତାନହଁ ପଛେ ନୋହୁ
 ଯେମନ୍ତେ ଶାୟେତନୁ ମୋର ଚିରଆୟୁ ରହୁ । ୩୪ ।
 ଉପେଶିଲେ କାମ ମୋହ ସଂଘରଣ କଲେ ଦାରା
 ଯାବତ ଉଦୟେ ହୋଇବେ ଚନ୍ଦ୍ର ଦିବାକର । ୩୫ ।
 ତୋହୋର ଯେତେ ବରସ ମୋହୋର ବିଭା ଶୁଣି
 ପରମ ଯୋଗୀ ପୁରୁଷ ସେ ଶୁଷ୍କ ଯିବି ରୁଡ଼ାମଣି । ୩୬ ।
 ସାଗ୍ରେ ସାଗ୍ରେ ବାରତା ଶୁଭଇ ପଦ୍ମଦଳ ଦେଶେ
 ଶୁଷ୍କେ ବିଜେକରି ଆୟୁଅଛନ୍ତି ବର ବେଶେ । ୩୭ ।
 ବରଣ କାଳେ ଯେତେ ଯୁବଣ ଜନେ ଆସି
 ଅମ୍ଭା କନ୍ୟାର ଆଗରେ ସମସ୍ତେ ପରଶନ୍ସି । ୩୮ ।
 ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ତୁ ପୁଣ୍ୟ କରିଥିଲୁ ଗୋ ଆୟୁ
 ଗଙ୍ଗାର ନନ୍ଦନ ଶୁଷ୍କେ ହୋଇବେ ତୋହୋର ଗୋ ସାଇଁ । ୩୯ ।

୨୮।୧ ବିଭାୟେଣ କସ ମୋର ପରିରେଷ ।

୨୮।୨ ମୋହୋର ପୁଅ ହସ୍ତେ ଯେବେ ପିତା ହେବେ ପ୍ରାଣ ନାଶ ।

୩୩।୨ ସୁଛେ ପିତା ଶାୟେତନୁ ମୋର ଚିରଜୀବୀ ଥାଉ ।

୩୫।୨ ଯାବତ ରହୁଥିବେ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ର ଦିବାକର ।

୩୭।୧ ସାଗେ ସାଗେ ଶବଦ ଶୁଭଇ ପଦ୍ମଦଳ ଦେଶେ । ସାଜ ସାଜ ମଧ୍ୟ ପାଠାନ୍ତର

୩୫।୧ ସଂଘରଣ—ସଂଘରଣ, ହ ସ୍ଥାନରେ ଦ ।

୩୭।୧ ସାଗ୍ରେ ସାଗ୍ରେ—ଏକାଠି ଲଗିପଡ଼ି । ୩୮।୨-ସାଇଁ-ସାମୀ

ପିତା ମାତା ତୋର ସାଥୁକ, ଜୀବନ ତୋର ଧନ
 ଶୁଭକ୍ଷଣେ ଉପୁଜିଲୁ ଅମୃତ ଯୋଗ ଦେନ । ୪୦ ।
 ଅନେକ ସାନନ୍ଦେ ଯେ ଉତ୍ସବ ରାସେ କରି
 ଭୋଜନ ଯୋଗାଡ଼ ଯତ୍ନକୁ ସମ୍ଭାର ଆଦିକରି । ୪୧ ।
 ରଥ ଗଜ ଅଶ୍ୱ ପାଦାନ୍ତ ଦେନ ଅନେକ କୋଟି
 ସମ୍ଭରେ ପଦ୍ମନାଭ ରଜା ଆସଇ ପାଣ୍ଡୁଟି । ୪୨ ।
 ଦଣ୍ଡ ଦେନ ରଜା ଆସଇ ପୃଥ୍ୱୀ ପୁରନ୍ତେ
 ଶି ପୁର ନଦୀର ଯେ ଉତ୍ତର ତଟାନ୍ତେ । ୪୩ ।
 ଶୁଷ୍କଙ୍କର ତହିଁକି ଯେଉଁ ଦୁତେ ଯାଇଥିଲେ
 ବାହୁଡ଼ି ବିସ୍ତାପ ହୋଇଣ ଆସି ପଦ୍ମନାଭକୁ କହିଲେ । ୪୪ ।
 ଭୋ ସ୍ୱାମି ଶୁଷ୍କ ମହାରଥୀ ବିଭୀଷଣ ଆସୁଥିଲେ
 ଆସନ୍ତେଣ ପିତା ଶାପ୍ତେନ୍ଦ୍ର ନରୋଧିପ । ୪୫ ।
 ଯୋଗାଡ଼ ମାନନ୍ତ ଠାବେ ଠାବେ ରୁହାଇଲେ
 ବରଜାତ ଲୋକମାନେ ସବୁ ବାହୁଡ଼ିଣ ଗଲେ । ୪୬ ।
 ପଦ୍ମନାଭ ବୋଇଲେ ମୁଁ କେବଣ ପାପ ଦୋଷୀ
 କିମ୍ପାଇଁ ନରୋଧି କଲେ ଶାପ୍ତେନ୍ଦ୍ର ମହର୍ଷି । ୪୭ ।
 ବାହୁଡ଼ଇ ନରନାଥ ଆପଣା ନିଜ ପୁରୀ
 ଶୂରଗଣ ବଚନକୁ କେବେହେଁ ସଂପ୍ରତି ନ କରି । ୪୮ ।
 ସେ ଦିନକଲ୍ ବାଟ ଶୁଣି ରହିଲ ନରପତି
 ସେ ଯୋଗାଡ଼ ମାନ ସବୁ ବିନାସିଲେ ବରଜାତ । ୪୯ ।
 ଦିନା ଶୁଣି ବାଟ ଶୁଣି ରଜା ବିମୁଖ ହୋଇଲ
 ଜଉନାଭ ବୋଲି ତାର ପୁତ୍ରକୁ ବରଗିଲ । ୫୦ ।
 ସୈନ୍ୟର ତଦନ୍ତ ବାବୁ ବୁଝିଥିଲେ ଯାଇଁ
 ଶୁଷ୍କେ ବିଭୀଷଣ ନ ଅଇଲେ କିସ ପାଇଁ । ୫୧ ।
 ରଜାର ବଚନେ ତହିଁ ଗଲେ ବେନ ପୁତ୍ର
 ସପତ ଦିନେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ବାରୁଣାବନ୍ତେ । ୫୨ ।

୪୩।୧ ଦଣ୍ଡଦେନ ରଜା ଆସନ୍ତେ ପୃଥ୍ୱୀ ପୁରଇ

୪୩।୨ ଉନିପୁର ଲୋକେ ଦେଖି ତାଟକା ଯେ ହୋଇ ॥

ଶାପ୍ତେନ୍ଦ୍ରକୁ ପ୍ରଣାମତ୍ୟ ଜଉନାଭ ସଉନାଭ
 ସ୍ୱାମୀ ବିଭୀଷଣ କଂପା ନ ଗଲେ ଶୁଷ୍କଦେବ । ୫୩ ।
 ଶାପ୍ତେନ୍ଦ୍ରକୁ ବୋଇଲେ ସେ ଦାର ସଂହରଲ
 ଆମ୍ଭର ନିମନ୍ତେ ସେ ବିଭୀଷଣ ଯେ ନୋହିଲ । ୫୪ ।
 ତୁମ୍ଭେ ଆବର ଶୁଷ୍କକୁ ନ କରିବ ବାବୁ ଆଣ
 ଆନକୁ ପ୍ରଦାନ କର ଯାଆ ହୋଇଣ ନରାଣ । ୫୫ ।
 ଶୁଷ୍କଙ୍କୁ ରଇ ଆଣିଲେ ପିତା, ତାହାଙ୍କର କତି
 ବାବୁ ପଦ୍ମନାଭ ରଜା ପିଆଇଲ ପୁତ୍ର ଯେ ଦୁହିନ୍ତ । ୫୬ ।
 କନ୍ୟା ଗୋଟିକ ବାବୁ ତୁ ଦୁଅସି ପ୍ରଦାନ
 ସନ୍ତାନ ନଥିଲେ ତୁଟଇ ଧର୍ମମାନ । ୫୭ ।
 ଶୁଷ୍କେ ବୋଇଲେ ଆବର ହୋଅଇ କି ସେ କଥା
 ମୋହୋରେ ନାଶ ଯିବ କି ତୋହୋର ପ୍ରାୟେ ପିତା । ୫୮ ।
 ଅନେକ ଜଣାବନ୍ତେ ନାସ୍ତିହିଁ ସେହୁ କଲେ
 ରଜାର ବେନ ପୁତ୍ର ବାହୁଡ଼ିଣ ଗଲେ । ୫୯ ।
 ଆପଣା ରାଜ୍ୟରେ ସେ ହୋଇଲେ ପରବେଶ
 ପିତାଙ୍କୁ ବାରତା କହିଲେ ତାତ ଶୁଭସି ଶୁଷ୍କଙ୍କର ଆଣ । ୬୦ ।
 ପିତାର ନିମନ୍ତେ ସେ ସଂହରଲେ ଦାର
 ସକଳ କରିଣ ସେ ଶୁଭଲେ ମହାଗର । ୬୧ ।
 ପୁତ୍ରଙ୍କର ମୁଖରୁ ସୈନ୍ୟନେକ ବାଣୀ ଶୁଣି
 ବିରୁର ବୋଇଲ ସେ ପଦ୍ମନାଭ ନୃପମଣି । ୬୨—୬୪୭ ।

ଅମ୍ଭା ଉପାଖ୍ୟାନ

[ଅମ୍ଭାଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଶାଲୁ ନୃପତି ବରଣ]

ବାବୁ ଅମ୍ଭା କନ୍ୟାକୁ ଶାଲୁ ମାରୁଥିଲୁ ପୂର୍ବେ
 ମୁହିଁ ତାହାକୁ ନାସ୍ତି କଲି ମଉଗବେ । ୧ ।

୫୪।୨ ଆମ୍ଭର ନିମନ୍ତେ ବାହୁସେ ବିଭୀଷଣ ଯେ ନୋହିଲ ।

୫୭।୨ ସନ୍ତାନ ନଥିଲେ ନ ଗଇଇ ଧର୍ମମାନ ।

୫୯।୧ ଅନେକ ମତେ ମନାଇ କହିଲେ, ନାସ୍ତି ସେହୁ କଲେ ।

୫୮।୨ ମୋହୋରେ—ମୋହାର । ୬୧-୧-ସଂହରଲେ-ସଂହରଲେ-ଶୁଭଲେ

ସପ୍ତମ୍ବର କରିଥିଲି ତାହା ଶୁଷ୍କ ନାଶ କଲ
 କାଳେ ଦୁହିତାକୁ ମୋର ପ୍ରଦାନ ନୋହିଲ । ୨ ।
 ବାବୁ ଅଞ୍ଜନସେନ ନାମେ ଅଟଇ ତାର ମନ୍ତ୍ରୀ
 ଶାଳୁର ତହିଁକି ତାକୁ ପଠିଆଇଲ ଭୂଅପତି । ୩ ।
 ଶାଳୁକଇଁ ମାଳା ଦେଇ ବରଆସ ଯା ବହନ କରି
 ତାହାକଇ ପ୍ରଦାନ କରିବି ସେ ମୋହୋର ଯୋଗେଶ୍ୱର । ୪ ।
 ରାଜାର ବଚନେ ଚଳିଲ ମନ୍ତ୍ରୀବର
 ଶାଳୁର ଦେଶେଣ ସେ ପ୍ରବେଶ ସଭୁର । ୫ ।
 ଶାଳୁକୁ ଜଣାଇଁ ଯାଇଁ କଲିକ ଦର୍ଶନ
 କହିଲିକ ମନ୍ତ୍ରୀବର ସକଳ ବିଧାନ । ୬ ।
 ତୁ ସହଁ ଆଗହଁ କୁମାରକୁ ମାଗୁଥିଲୁ ରାସ୍ତେ
 ପଦ୍ମନାଭ ନୃପତି ତୋତେ ଦେବ ଦୁହିତା ଗୋଟିସେ । ୭ ।
 ଶାଳୁ ବୋଇଲି ସେ ଅମ୍ଭେ କନ୍ୟାବାଳୀ
 ସେହି ସେ ଅଟଇ ମୋର ମନର ହିଆଳ । ୮ ।
 ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଇଲି ସେହି ସେ ହୋଅଇ ଯୁଗତେ
 ଅମ୍ଭାନାମେ କନ୍ୟାହଁ ସେ ତୋତେ ଦେବଇଁ ଯଥାର୍ଥେ । ୯ ।
 ଶୁଣିଣ ସାନନ୍ଦ ସେ ହୋଇଲି ମହାପତି
 ମାଳା ଦେଇଁ ବରଲି ସେ ପଦ୍ମନାଭର ମନ୍ତ୍ରୀ । ୧୦ ।
 କୃଷ ଶୁକଳ ସପ୍ତୋଦଶୀ ଶୁକ୍ରବାର
 ଅନୁରାଧା ନକ୍ଷତ୍ର ହାଦେ ଭୋଗ ସେ ଦିନର । ୧୧ ।
 ସମଦଣ୍ଡ ଦେନ ତୋହୋର ଯିବୁଟି ଦଣ୍ଡସାଇଁ
 ଶାଳୁ ଅନେକ ଗଉରବ କଲି ହରଷ ହୋଇ । ୧୨ ।
 ପଦ୍ମନାଭ ନୃପତି ଯେବେ ମୋତେ ଦେବଟି ଦୋହିତ
 ସେହାଉଁ ମୁହିଁ ଆନ କି ଲେଖିବି ପୁଣ୍ୟ ଅର୍ଥ । ୧୩ ।
 ବର ବରଣ ଅଇଲି ସେ ପଦ୍ମନାଭ ମନ୍ତ୍ରୀ
 ଅନେକ ଉତ୍ସବ ତହିଁ କଲେକ ନୃପତି । ୧୪ ।

୩୨ ଶାଳୁର ତହିଁକି ପେଷିଲିକ ତଡ଼ିତ ।

୧୩୨ ସେହାଉଁ ଆବର କନ୍ୟା ହୋଇବ ପୁରୁଷାର୍ଥ । ୩-୨ ଭୂଅପତି-ଭୂପତି-ରାଜା

ଅମ୍ଭା କନ୍ୟାର ନିମନ୍ତେ ରାସ୍ତେ ପଦ୍ମନାଭ
 ପୁଣି ହଁ ବିଦ୍ରା ଯୋଗାଡ଼ କଲିକ ସମ୍ଭବ । ୧୫ ।
 ଇଷ୍ଟ କୁଟୁମ୍ବ ବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧବନ୍ତମାନ
 ଅନେକ ଦେଶର ରାଜା କଲି ନିମନ୍ତଣ । ୧୬ ।
 ଅନେକ ରଥ ଦେନି ସେ ଶାଳୁ ଦଣ୍ଡଧାରୀ
 ବିଦ୍ରା ଯୋଗେଣ ରାଜା ଆସଇ ଆଟ ରାଜି । ୧୭ ।
 ଚଉଦିଂଶ ନଗ୍ରେ ଆସି ହୋଇଲି ପ୍ରବେଶ
 ଶାଳୁକୁ ପରୁରଲି ନୃପତି ମହାଦାସ । ୧୮ ।
 ଶାଳୁ ବୋଇଲି ମୋତେ ବରଲି ପଦ୍ମନାଭ
 ଅମ୍ଭେ କନ୍ୟା ମୋତେ ଯେ ପ୍ରଦାନ କରିବ । ୧୯ ।
 ମହାଦାସ ବୋଇଲି କିଂପା ଅନମିତ୍ତେ ଅଇଲୁ
 ଡଗର ମୁଖେ କି ବାରତା ନ ପାଇଲୁ । ୨୦ ।
 ଅମ୍ଭେ କନ୍ୟାକଇଁ ସପ୍ତମ୍ବର କଲି
 ଗଙ୍ଗାର ନନ୍ଦନ ଶୁଷ୍କର ଯେ ସପ୍ତମ୍ବର ଭାଜିଲ । ୨୧ ।
 ଆମ୍ଭର ଆଉଁ ଆଉଁଶ ଯେ ମାଳା ଦେଇ ବର
 ଶୁଷ୍କେ ହାଦେ ପ୍ରଦାନ କରିବ କୁମାର । ୨୨ ।
 ସେସନକ ବାରତା ସହଁ ପାଇଲି ବାଟରେ
 ଶାଳୁ ବାହୁଡ଼ିଲି ସେ ଶୁଷ୍କର ଡରେ । ୨୩ ।
 ନିଚସେ ଯେବେ କନ୍ୟା ଶୁଷ୍କକୁ ବରଲି
 ଯୁଗତେ ସେ କନ୍ୟା ଗୁରୁପତ୍ନୀ ହେଲ । ୨୪ ।
 ଶାଳୁ ବାହୁଡ଼ିଲି ସେ ସେସନେକ କଥା ଶୁଣି
 ବାଟ ଶୁଣି ସେ ଯେ ପଦ୍ମନାଭ ନୃପମଣି । ୨୫ ।
 ଦିବସ ରାତି ସେ ବେନି ଅନକୂଳ ସରିଲି
 ରାତି ହଁ ପାହିଲି ହୋ ଶାଳୁ ତ ନଇଲି । ୨୬ ।

୧୮୧ ଚଉଦିଂଶ ନଗ୍ରେ ଯାଇ ହୋଇଲେ ପରବେଶ ।

୨୭୨ ଗୁରୁପତ୍ନୀ ବୋଲିକରି ସେହି ସେ ନଇଲି ।

ପଦ୍ମନାଭ ସ୍ଥାନରେ ପଦ୍ମଲତା ବୋଲି ମଧ୍ୟ ପାଠ ଅଛି ।

ଡଗର ବାରତା କହିଲୁ ବେଗେ ଯାଇ
 ଶୁଷ୍କର ଡରେ ସେ ନଇଲୁ ଗୋସାଇଁ । ୨୭ ।
 ପୁଣି ହିଁ ସେହି ଅନଳ ନାଶ ଗଲ
 ଯୁବା ବୟସ ସେ ଅମ୍ଳା କନ୍ୟାର ହୋଇଲୁ । ୨୮ ।
 ତୃଷ୍ଣାୟେ ବରଲୁ ସେ ନୃପତି ବାରବାହୁ
 ଶୁଷ୍କର ବରଣ ଶୁଣି ନ ଅଇଲୁ ସେହୁ । ୨୯ ।
 ଚତୁର୍ଥେଣ ମାନ-ଅରଜୁନକୁ ବରଲୁ
 ବରପୁରୀ ବୋଲି ସେ ବିଷା ହିଁ ନୋହିଲୁ । ୩୦ ।
 ଯେମନ୍ତେ ଅନେକ ଦେଶ ରଜା ବରଲୁ ନୃପତି
 ଶୁଷ୍କର ଡରେ କେହି ନୋହିଲେ ତାର କତି । ୩୧ ।
 ପଞ୍ଚଦଶ ବରଷ ହୋଇଲୁ କୁମାରୀ
 ଯୁବା ବୟସ ଯହୁଁ ହୋଇଲୁ ମନୋହାରୀ । ୩୨ ।
 ଯହୁଁ ପ୍ରଦାନ କେହି ନୁହନ୍ତା ହୋଇଲୁ
 ଦୋହତାକୁ ଘେନି ରଜା ବାରୁଣାବନ୍ତେ ଗଲୁ । ୩୩ ।
 ଶୁଷ୍କର ସନ୍ଧ୍ୟେ ଯାଇଁ ମିଳିଲୁ ନୃପମଣି
 ଗୁମୁରେଣ ଉଭା ରାସ୍ତେ କଲକ ଦୁଲଣୀ । ୩୪ ।
 ବୋଇଲୁ ଭୋ ଗାଙ୍ଗେବ ଯେ ଆମ୍ଭର ଅଟଇ କୁମାରୀ
 ନ ନାଶିଲୁ ନ ପୋଷିଲୁ ଗୁଡ଼ିଲୁ ବରଣ କରି । ୩୫ ।
 କେବଣ ଦ୍ରୋହ କଲୁ ତୋତେ ଯେ ମୋହୋର ଦୁଲଣୀ
 ଯେବେହେଁ ସମ୍ଭାଳ ଅଇଲୁ ଗୁମୁକୁ ତୋହୋର ଘେନି । ୩୬ ।
 ଶୁଷ୍କ ବୋଇଲେ ମୁଁ ତୋହୋର ଦୁହିତାକୁ ବରଲି
 ତାହାକୁ ଉପେଶି କି ଆନକୁ ବିଷା ଦେଲି । ୩୭ ।
 ପିତା ମୋହୋର ନାଶ ପିବ ମୋହୋର ପୁତ୍ର ହୋଇଲେ
 ଦାସ ସଦରିଲି ମୁହିଁ ଶାୟେଁତନୁଙ୍କର ବୋଲେ । ୩୮ ।

୩୦ { ଗୁରୁପତ୍ନୀ ବୋଲି କରି ସେହି ସେ ନଇଲୁ
 ଶୁଷ୍କର କନ୍ୟା ବୋଲି ବିଷା ସେ ନୋହିଲୁ ।

୩୨ { ଯୁବା ବୟସ ସେ ଯଉବନ ଭାରି ।

୩୪ { ଶୁଷ୍କର ସନ୍ଧ୍ୟେ ସମର୍ପିଲୁ ନୃପମଣି
 ଗୁମୁରେ ଉଭା ସେ ହୋଇଲୁ ଦୁଲଣୀ ।

ଗାଙ୍ଗେବ-ଗାଙ୍ଗେୟ—ସ୍ୱ-ସ୍ଥାନରେ ବ—ଗଙ୍ଗାଙ୍କ ପୁତ୍ର ଶୁଷ୍କ ।

ଯାହାକି ପାରୁ ତୁ ପ୍ରଦାନ କରି ବାଳୀ
 ମୁହିଁ ଉପେଷା କଲି ସତ୍ୟ ପ୍ରତିପାଳି । ୩୯ ।
 ପଦ୍ମନାଭ ବୋଇଲେ ଭୋ ଶୁଷ୍କ ଅନେକ ଦେଶରୁ ମୁଁ ବରଲି ଦଣ୍ଡଧରେ
 କେହି ପ୍ରଦାନ ନୋହିଲେ ତୋହୋର ସେ ଡରେ । ୪୦ ।
 ଶାୟେଁତନୁ ପରଶର ଭୃଶ୍ଵବାନ୍ତ ବୋଇଲୁ
 ଜଣେ ଜଣେ ଗୁହାରି କରିଲ ସେ ଦୋହତାକୁ ଦେଖାଇ । ୪୧ ।
 ଯଉବନବନ୍ତୀ ସେ ସୁସଞ୍ଜ କାମେମା
 ଅମ୍ଭୁ ରୂପବନ୍ତୀ ସେ ତୈଲେକ୍ୟମୋହିନୀ । ୪୨ ।
 ଅନେକ ବାଗେ ଡିଆରିଲେ ପିତାମହ ଲେକେ
 କାହାରି ବୋଲି ଶୁଷ୍କ ନ କଲେ ଦୃଢ଼ ବାକ୍ୟେ । ୪୩ ।
 ସତ୍ୟେଣ ସଂସାର ଅଛଇ ନା ପ୍ରବର୍ତ୍ତି
 ସତ୍ୟ ମେଣ୍ଟିଲେ ପ୍ରାଣୀ ହୋଅନ୍ତି ନର୍କଗତି । ୪୪ ।
 ମୁହିଁ ସେ ବ୍ରତ କଲି ପିତାର ନିମନ୍ତେ
 ତୁମ୍ଭେ କିଂପା ଧର୍ମ ମୋହୋର ଭଞ୍ଜିଛୁ ଅନମିତ୍ତେ । ୪୫ ।
 ସବୁକରି ବଚନ ଯହୁଁ ଧର୍ମିଲେ ଗାଙ୍ଗେବ
 ଦେଶିଣ ବିରସ ସେ ହୋଇଲେ ପଦ୍ମନାଭ । ୪୬ ।
 ପଦ୍ମନାଭ ବୋଇଲୁ ସେ ଦୁହିତାକୁ ରାଇ
 ତୁ ଆବର ମୋର ପୁରେ କରିବୁ କିସ ଯାଇ । ୪୭ ।
 ଶୁଷ୍କୁ ସେବା ଗୋ କରିଥାଅ ଅନୁବ୍ରତେ
 ପୋଷିଲେ ପୋଷୁ ଅବା ନାଶିଲେ ନାଶୁ ତୋତେ । ୪୮ ।
 ସେବା କରୁଥିଲେ କରିଲ ଅବା ଦୟା
 ବିରୁଣି ଖଟି ଗୋ ଥାଅ ମହାମାୟା । ୪୯ ।
 ଅମ୍ଭା କନ୍ୟାକୁ ସେ ଗୁଡ଼ିଣ ନରନାଥ
 ଚଳିଲେ ନିଜ ରାଜ୍ୟେ ରଜା ବିମୋହିତ ଚିତ୍ତ । ୫୦ ।

୪୩ { ଅନେକ ବାଗେ ଡିଆରିଲେ ପିତାମହେ (ପା)

୪୯ { ସେବା କରୁଥିଲେ ଅବା କରିଲ ସଦୟେ
 ବିରୁଣି ମନ ଜାଣି ଖଟିଥାଅ ମାୟେ । (ପା)
 ଧର୍ମିଲେ-ଧର୍ମିଲେ ।

ରାଜାର ନୟନା ସେ ନବଯଉବନା
 ଶୁକ୍ରଙ୍କର ନବରେ ଖଟଇ ସେ ଦିବା ସେ ରଘୁେଣୀ । ୫୧ ।
 ଶୁକ୍ଳେ କୋପ କଲେ ଦେଖିଣ ସେ ନାଶ
 ବୋଇଲେ ସେ ପାମେର କି ନିଅ ବାଳ ଧର । ୫୨ ।
 କୋପେଣ ବାହାର କଲେ ପାତ୍ର ଅମନାତେ
 ଦେଖିଣ ସୁନ୍ଦର ସେ ବିମୋହିତ ଚିତ୍ତେ । ୫୩ ।
 ବୋଲଇ ସୁନ୍ଦର ଶୁଣ ହୋ ଗାଙ୍ଗେବ
 ମୋତେ ନାଶ କଲେ କିସ ଧର୍ମ ତ ହୋଇବ । ୫୪ ।
 ସେହା ଶୁଣି ବୋଇଲେ ସେ ଶାପ୍ତେତନୁର ଶିଷି
 ତୋତେ ଦେଖିଲେ ମୁହିଁ ମନରେ ବଡ଼ ହାସୀ । ୫୫ ।
 ବହୁତ ଭୟ ମୋତେ ଲଗଇ ତୋତେ ଦେଖି
 ପଳାଇଣ ଯାଅ ତୁ ମୋହୋର ରାଜ୍ୟକୁ ଉପେଷି । ୫୬ ।
 ଅମ୍ଭାକନ୍ୟା ବୋଇଲ ଆର କାହିଁକି ମୁଁ ଯିବି
 ମୋହୋରେଣ ଅବଶ୍ୟ ତୁ ହୋଇବୁ ପରାଧିବ । ୫୭ ।
 ଅମ୍ଭା କନ୍ୟା ବୋଇଲ ମୁଁ ଯାଉଅଛି କନା
 ଯହଁ ତହଁ ମଲେ ମୁଁ ହତ୍ୟା ତୋତେ ସିନା । ୫୮ ।
 ଅନେକ ଭୟନା ଯହଁ ବୋଇଲ ଶୁକ୍ରଙ୍କର ଆଗେ
 ତୋତେ ନାଶିବ ବୋଲି ମୁଁ ଝାସିବି ପ୍ରୟାଗେ । ୫୯—୬୦ ।

ଅମ୍ଭା ଚରିତ

ସୈତେକ ବୋଲଣ ସେ ଆସଇ ସୁନ୍ଦରୀ
 ପ୍ରଶୁରୁମଙ୍କ ଆଗେ କାନ୍ଦ କଲି ଗୁହାଣ । ୧ ।

୫୮୧ ମୋତେ ନାଶ କଲେ ତୋତେ ଧର୍ମ କି ସହକ ।

୫୮୨ ମୋତେ ନାଶ କଲେ ତୋତେ କି ପୁରୁଷାର୍ଥ ହୋଇବ ।

୫୮୩ ରଘୁେଣୀ—ରଜନୀ ।

୫୮୪ ଶିଷ୍ୟରୁ ଶିଷି ।

ଗଙ୍ଗାକୁଳେ ବସିଣ ସେ କାନ୍ଦଇ ସୁବତ୍ସା
 ପ୍ରଶୁରୁମେ ପରୁରଲେ ଆସି ତୁ ଅଇଲୁ କାହାର କତି । ୨ ।
 ସେ ତୋହୋର ରୂପ ଶୁଣ ଦେବେ ଅଗୋଚର
 ତୋତେ ଉପେକ୍ଷା କଲ ଗୋ କେବଣ ପାମର । ୩ ।
 ଅମ୍ଭା କନ୍ୟା ବୋଇଲ ଗୋସାଇଁ ମୁହିଁ ବଡ଼ ଦୁଖୀ
 ମୁହିଁ ସେ ଶରଣ ମାଗଇ ମହତ ଜନ ଦେଖି । ୪ ।
 ପ୍ରଶୁରୁମ ବୋଇଲେ ଗୋ ସେ ତୋହୋର ଇଚ୍ଛା
 ସତ୍ୟ କଲୁ ଆମ୍ଭେ ତୋର ପୁରୋକ୍ତ ମନବାଞ୍ଛା । ୫ ।
 ସେ ଆମ୍ଭର ସତ୍ୟ ସତ୍ୟ ସି ବାରହଁ ସତ୍ୟ
 ସେହୁକ୍ଷଣି ଦେବୁଁ ବର ମାଗ ରେ ସୁବତ୍ସା । ୬ ।
 ଅମ୍ଭା କନ୍ୟା ବୋଇଲ ମୋତେ ଦେବ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇବା
 ଆମେ କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ ମୋତେ ସ୍ୱାମୀ ଦାନ ଦେବା । ୭ ।
 ମାଗରେ ସୁନ୍ଦର ଯାହାକୁ ତୋର ଇଚ୍ଛା
 ତନି ଲୋକରେ ଦେବୁଁ ଯାହାକୁ କରୁଁ ବାଞ୍ଛା । ୮ ।
 ଅମ୍ଭା କନ୍ୟା ସେ ବୋଇଲ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣସି ମହାଯତ
 ବରଣ ପ୍ରଦାନ ମୋତେ ନୋହିଲ ଶୁଷ୍ଟ ମହାରଥୀ । ୯ ।
 ମୁହିଁ ସେ ଅମ୍ଭା କନ୍ୟା ପଦ୍ମନାଭର କୁମାରୀ
 ମୁଁ ତାହାକଇଁ ଦାନ ମାଗଇ ମୋତେ ଦେବା ତପସ୍ୱୀ । ୧୦ ।
 ପ୍ରଶୁରୁମ ବୋଇଲେ ନୀଳରାମ ରଘୁରାମଙ୍କୁ ରାଜ
 ଶୁକ୍ରକୁ ସମର୍ପଣ କରିଆସ ସେହାକଇ ତୁମ୍ଭେ ନେଇ । ୧୧ ।
 ସ୍ୱାମୀର ଆଗ୍ୟା ସେ କରି ନବେଶିତ ଶିର
 କନ୍ୟା ଦେନଗଲେ ମାଳରାମ ରଘୁରାମ ବାରୁଣାବନ୍ଧୁପୁର । ୧୨ ।
 ଆହୋ ଶୁକ୍ଳେ ତୋତେ ପ୍ରଶୁରୁମଙ୍କର ଆଗ୍ୟା ହୋଇଲୁ ବାବୁ
 ଅମ୍ଭେ କନ୍ୟାକୁ ତୁ ପ୍ରଦାନ ହୋଇବୁ । ୧୩ ।
 ଶୁକ୍ଳେ ବୋଇଲେ ରଘୁରାମଙ୍କ ମୁଖ ଚୁହିଁ
 ତୁମ୍ଭର ଉତ୍ତରଣେ କି ବିଷୟ ହୋଇବଇ ମୁହିଁ । ୧୪ ।

୨୧୫ ଗଙ୍ଗାକୁଳେ ଯାଇଁ କାନ୍ଦଇ ସୁନ୍ଦରୀ

୨୧୬ ପ୍ରଶୁରୁମେ ବୋଇଲେ ଆରେ କାହାର ତୁ ନାଶ ।

ମୋହୋର ଭୟ କି ତୁମ୍ଭର ପ୍ରଶୁରମଙ୍କୁ
 କପାଳଂ ପ୍ରଦାନ ହୋଇବ ମୁଁ ଅମ୍ଭା କନ୍ୟାକୁ । ୧୫ ।
 ମାଳରାମ ବୋଇଲେ ପ୍ରଶୁରମଙ୍କ ଆଗ୍ୟଂ ମେଣ୍ଟୁ
 ଅବଶ୍ୟ ତୋହୋର ଶିରଛେଦ ହୋଇବ କଣ୍ଠତଟୁ । ୧୬ ।
 ପ୍ରଶୁରମ ଆଗେ କହିବି ମୁଁ ଯାଇଁ
 ନିତୟେ ମରବୁ ରେ ଦୁଷ୍ଟ ମତି ପାଇଁ । ୧୭ ।
 କୋପରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବୋଇଲେ ମାଳରାମକର
 ପ୍ରଶୁରମ ଆଗେ ତୋର କହୁ କିନା ଯାଇ । ୧୮ ।
 ମାଳରାମ ରଘୁରାମ ଯେ ଗଲେକି ବାହୁଡ଼ି
 ଅମ୍ଭା କନ୍ୟାହଂ ପଛେ ଗୋଡ଼ାଇଛି କାନ୍ଦକରି । ୧୯ ।
 ପ୍ରଶୁରମେ ବିଜେ କରି ଅଛନ୍ତି ସିଂହପୁର ପର୍ବତେ
 ରଘୁରାମ ମାଳରାମ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ବେନି ଭ୍ରାତେ । ୨୦ ।
 ପ୍ରଣପତ୍ୟ ହୋଇଣ ମାଳରାମ ଯେ ବୋଇଲ
 ସ୍ବାମୀ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଆତ୍ମକୁ ଯେ ଅନେକ କୋପ କଲ । ୨୧ ।
 ବୋଇଲ ଆସୁକି ନା ବାବୁ ତୋହୋର ପ୍ରଶୁରମ
 କେତେମାନେ ପାରୁ ସେହୁ ଆସି କରୁ ଯେ ସାଂଗ୍ରାମ । ୨୨ ।
 ଅମ୍ଭା କନ୍ୟା କାନ୍ଦଇ ଯେ ବଡ଼ଇ ବରକୁଲେ
 ପ୍ରଶୁରମ ମହାକୋପ କଲେ ଆଗ୍ୟଂ ଯେ ମେଣ୍ଟିଲେ । ୨୩ ।
 ଧାମଇଁ କୋପେଣ ଯେ ପ୍ରଶୁଧର ନାଥ
 ପଛେଣ ଗୋଡ଼ାବନ୍ଧୁ ନୀଳ ରଘୁ ହଳୀରାମ ଭିନିଭ୍ରାଥ । ୨୪ ।
 ମାନମା ଅବସ୍ଥା ଯେ ହୋଇଣ ଅମ୍ଭା ଯୁବତୀ
 ସେହି ଗୋଡ଼ାଇ ଅଛି ତାହାଙ୍କର ପଛକଡ଼ି । ୨୫ ।
 କାଳାନଳ ମୁଣ୍ଡି ହୋଇ ମହାବୀର ପ୍ରଶୁରମ
 ରାଗେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠଙ୍କର ଆସ୍ଥାନ । ୨୬ ।
 ପ୍ରଶୁରମଙ୍କର କୋପ ଦେଖିଣ ଯେ ଶ୍ରେଷ୍ଠମହାରଥୀ
 ରାଗେଣ ନ ଗଲେ ଯେ ପ୍ରଶୁରମଙ୍କର କତି । ୨୭ ।

୧୭।୨ ନିତୟେ ଶିରଛେଦ ହୋଇବ ତୁ ବଡ଼ ଦୁଷ୍ଟ ଅଟୁ ।

୨୭।୧ କାଳାନଳ ରୂପ ହୋଇଣ କୋପେ ପ୍ରଶୁରମ ।

କୋପେଣ ପ୍ରଶୁରମ ଯେ ବୋଲନ୍ତି ଉତ୍ତର
 ଆରେ ମୋହୋର ଆଗ୍ୟଂ ଭ୍ରଷ୍ଟ କଲୁ କେବଣ ଦର୍ପ ଯେ ତୋହୋର ।
 ଆତ୍ମର ଜାଣନ୍ତେ ତୁ ଯେ ବରଲୁ ଯେହାକୁ
 ବରଣ ବିଦ୍ରା ନୋହିଲୁ ତୁ ରେ ଯେ ଅମ୍ଭା କନ୍ୟାକୁ । ୨୮ ।
 ପାରେଶ୍ବରେ ବୋଇଲେ ବାବୁ ଶୁଣ ତୁ ରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ
 ତୋତେ କୋପ କରିଣ ଅଛନ୍ତି ପ୍ରଶୁରମ । ୨୯ ।
 ବଡ଼ଇ ଦୁଷ୍ଟ କାଳାନଳ ଯେ ମହା ବିହମ
 ଯୁଗାନ୍ତେକ ନାଥ ଯେ ଅଟଇ ଦୁତି ଯମ । ୩୦ ।
 ବାବୁ ଜମଦଗ୍ନିଙ୍କର ଯହଂ ବିଷାଦ ଦେଖିଲ
 ଭିନି ଭାଇ ମାତାଙ୍କର ଶିର ଛେଦି ପକାଇଲ । ୩୧ ।
 ଅଣଦୟା ପୁରୁଷ ଅଣ ଯେ ଉପ୍ରୋଧୀ
 ଅଭୟେ ଅବୟେ ଯେ ହିଲେକେ ମହାଯୋଧ୍ୟ । ୩୨ ।
 ଯେହାର କୋପ କଲେ ବାବୁ କେହି ତ ନ ବଞ୍ଚି
 ଯେକୋଇଣ ବାର ନିଷନ୍ଧୀ କଲକ ଯେହୁ ପୃଥୀ । ୩୩ ।
 ସତ୍ୟ ଯୁଗ ଭୋଗ କଲ ଯେ ଶନ୍ଦି ବୃତ୍ତି ପଣେ
 ଅନେକ ଉପାୟେ ବିଦ୍ୟା ରଞ୍ଜିଲ ଯେ ଆପଣେ ଆପଣେ । ୩୪ ।
 ଯେହାଙ୍କର ତୁଲେ ବାବୁ ତୁ ନୋହସି ବିବାଦୀ
 କଟାକ୍ଷ ନୟନେ ଗୃହ୍ୟଲେ ଯେ ହୋଇବୁ ଶିରଛେଦୀ । ୩୫ ।
 ଆତ୍ମର ଶପଥ ବାବୁ ନାସ୍ତି ତୁ ନ କର
 ଅମ୍ଭେ କନ୍ୟାକୁ ପ୍ରଦାନ ହୋଅ ଆତ୍ମର ବୋଲ କର । ୩୬ ।
 ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବୋଇଲେ ମୁଁ କେମନ୍ତେ ପ୍ରଦାନ ହୋଇବି
 ଭରିଯାର ନିମନ୍ତେ କେମନ୍ତେ ମୁଁ ପିତାଙ୍କୁ ନାଶ ଯେ କରିବି । ୩୭ ।
 ପାରେଶ୍ବର ବୋଇଲେ ବାବୁ ତାହାକୁ ପ୍ରଦାନ ହୋଇ
 ଶୃଙ୍ଗାର ବଞ୍ଚାଇ ପଛେ ତାକୁ ଅପବାଦ ବାକ୍ୟ ଦେଇ । ୩୮ ।
 ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ପିତୃଗଣେ
 ମୁହିଁ ଶୁଣିଲି ଯେ ଅଗସ୍ତିଙ୍କର ପୁରାଣେ । ୪୦

୩୮।୨ “ଯେକୋଇଣ ବାର ………ପୃଥୀ” ପାଦନ୍ତ ପରେ କେତେକ ପୋଥିରେ
 ‘ଯେହାକୁ ତୋହରରେ କିଏ ଅଛି ବୁଦ୍ଧି’ ।

ଭରଣ ଦବସେ ଅଶୁଭ ହୋଅନ୍ତି କାମ ନାଶ
 ପ୍ରଥମ ଦିନ କୁଇଁଲେ ଗୁଣ୍ଡାଳ କୁଇଁଲେ ଦୋଷ ସର । ୪୧ ।
 ଯେତେ ବସେ କୁଇଁ ତେତେ ବସେ ସ୍ନାନାନ ଯେ କରି
 ସେ ଦିନେ ଉପବାସ କଲେ ସେ ଦିନର ପାପ ହରି । ୪୨ ।
 ଦୁଷ୍ଟାୟ ଦବସେ କୁଇଁଲେ ରଜବତୀ ନାଶ
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ହୋଅନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ଦୋଷ ସର । ୪୩ ।
 ଦୁଷ୍ଟାୟ ଦବସେ ଯେ ସେ ପ୍ରୀତିକୁ ହୁଅନ୍ତି
 ପୂଜା ଲଜ ଭାଙ୍ଗିଲେ ପାଇ ଯେବଣ ଅଗତି । ୪୪ ।
 ଚତୁର୍ଥ ଦବସେ ଯେ ହୋଅନ୍ତି ପ୍ରିୟଙ୍କର ପାଶ
 ଗୋହତ୍ୟା ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ମାତୃହରଣ ହିଁ ଦୋଷ । ୪୫ ।
 ଶୁଭ ସ୍ନାନାନ କରିବ ପଞ୍ଚମ ଦବସେ
 ସେ ଦିନ ପୁରୁଷ ଯିବ ତାହାଙ୍କର ପାଶେ । ୪୬ ।
 ନାନା ଧର୍ମ ଇଚ୍ଛି ପିତୃକାର୍ଯ୍ୟ ଆଦି କରି
 ସମସ୍ତ ତେଜ୍ୟା କରି ତାହାରେ ହୋଇବ ବ୍ରତରୁଣ । ୪୭ ।
 ପଞ୍ଚମ ଦିନୁ ସପ୍ତମ ଦିନ ପରିଯନ୍ତେ
 ଯେବଣ ପୁରୁଷ ଉପେକ୍ଷା କରନ୍ତି ନାନା ବ୍ରତ କର୍ମ ଅର୍ଥେ । ୪୮ ।
 ସେ ବହୁଲ ଶ୍ରୋଣିତ ଆହାର କରନ୍ତି ତାହାର ପିତୃଲୋକେ
 ସେ ସନେକ ଅଛି ଶାହାସ୍ତ୍ର ଧର୍ମ ବାକ୍ୟେ । ୪୯ ।
 ଶୁଷ୍କ ବୋଇଲେ ବିଷ ହୋଇଣ କେମନ୍ତେ ଶୃଙ୍ଗାର ନ ଇଚ୍ଛିବି
 ମୋହୋର ପୁତ୍ର ହୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ନାଶ ଯେ କରିବି । ୫୦ ।
 ସେ ସନେକ ବଚନ ଯଦୁଂ ବୋଇଲେ ଗାଙ୍ଗାବେ
 ଶୁଣିଣ ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଲେ ପାରେଶ୍ବର ଦେବେ । ୫୧ ।
 ପ୍ରଶୁରୁମ-କଇ କୋପେ ବୋଇଲେ ଶୁଷ୍ଟ ମହାରଥୀ
 ଆହୋ ପ୍ରଶୁରୁମ ମୋହୋର ତୋତେ କସ ଭାବ । ୫୨ ।

୪୫। ଶିବଲିଙ୍ଗ ଭାଙ୍ଗିଲେ ପାଇ କେବଣ ଅଗତି

୪୫। ଲିଙ୍ଗଭଗ୍ନ ଦୋଷ ଲଭଇ ଯୁଗତି ।

ପଳା ଯା ମିଛେ ସେଥେଁ ନ ଦେଖା ବଡ଼ପଣ
 ସହୋଦ୍ର କଳଙ୍କ ନ କରାଅସି ଅକାରଣ । ୫୩ ।
 ତୁ ମୋହୋର ସହୋଦ୍ର ଅଟୁ ହୋ ଯଥାର୍ଥ
 ସେହି ଗୁର ପାଇଁ କମ୍ପା ମରକୁ ଦେବ ଭ୍ରାତ । ୫୪ ।
 କଞ୍ଚିତ ଦୋଷେଣ ହାଦେ ବଡ଼ପଣ ନ ନାଶି
 ଶ୍ରୀକାଳ ଯୁଦ୍ଧେ ସିଂହ ହୁଅଇଟି ଧର୍ମ । ୫୫ ।
 ଶୁଷ୍ଟଙ୍କର ମୁଖୁଁ କଟୁ ବଚନ ଯେ ଶୁଣି
 କୋପେଣ ଧାଇଁଲେ ସେ ଗର ପଶୁଧର ପାଣି । ୫୬ ।
 ଯଦୁଂ କୋପେଣ ଧାଇଁଲେ ସେ ଜମଦଗ୍ନିର ବଳା
 ମାଇଲେ ଶୁଷ୍ଟଙ୍କୁ ସେ କୋପେଣ ଅନଗଳା । ୫୭ ।
 ଶୁଷ୍ଟଙ୍କୁ ପ୍ରଶୁରୁମ ଯେ ଧଇଲେ ଆକର୍ଷି
 ଶୁଷ୍ଟଙ୍କୁ ତଳେ ପାଡ଼ି ହୃଦେ ମାଡ଼ି ବସି । ୫୮ ।
 ମୁଣ୍ଡ ମୋଡ଼ି ଶୁଷ୍ଟଙ୍କର ଲେଉଟି ପଶୁଧର
 ଧାଡ଼ିକାରେ ଲେଉଟାଇଲେ ଗଙ୍ଗାର କୁମର । ୫୯ ।
 ପ୍ରଶୁରୁମଙ୍କୁ ତଳେ ପାଡ଼ି ମାଡ଼ି ବସିଲେ ହୃଦଗଡ଼େ
 ବାମକରେ ଗୁପିଣ ପ୍ରହାର କଲେ ମୁଥେ । ୬୦ ।
 ଶୁଷ୍ଟଙ୍କର ମୁଥ ପଡ଼ିଲ ଯେ ବଜ୍ରଦାତ ଜାଣି
 ପ୍ରଶୁରୁମଙ୍କର ନାସିକା ବାଟେ ବହୁଲକ ଶ୍ରୋଣି । ୬୧ ।
 ଦେଖିଣ ଧାଇଁ ପଡ଼ିଲେ ଶାୟେଁତନୁ
 ଶୁଷ୍ଟଙ୍କର ଭୁଜ ଧଇଲେ ଯୁଗମନୁ । ୬୨ ।
 ରହ ରହ ବାବୁରେ ଶୁଷ୍ଟ ମହାରଥୀ
 ସୋଦରେ ସୋଦରେ କମ୍ପା ହେଉଛ ନାଶଗତି । ୬୩ ।
 ଶାୟେଁତନୁ ପାରେଶ୍ବର ରୁହାଇଲେ ସାଂଗ୍ରାମ
 ଲଜ ପାଇ ତଦୁଂ ଗଲେକ ପ୍ରଶୁରୁମ । ୬୪ ।
 ଅମ୍ବା କନ୍ୟା ତଦୁଂ ପ୍ରାଗ ଶର୍ପକଇଁ ଗଲୁ
 ଦ୍ବିବେଶୀରେ ସ୍ନାନାନ କରି ସେ ମାଧବ ପୂଜିଲୁ । ୬୫ ।

୫୩। ପଳା ଯା ବେଗେ ନୋହୁ ବୋଲୁ ବଡ଼ପଣ

୫୩। ସୋଦର ବଧ ତୁ ନ କରାଅ ଆପଣ ।

୫୪। ସେ ଗୁର କଥାକୁ ଦୁଃସ୍ବ କରିବା ବେଳ ଭ୍ରାତ ।

୫୫। ଧର୍ମ—ଧର୍ମ

ଭୋ ମାଧବ ମୋତେ ତୁହି ହୋଇଥାଅ ସାକ୍ଷୀ
 ଶୁକ୍ଳର ପ୍ରମାଦେ ଯେ ମୁଁ ହୋଇଲି ନିରମାଣୀ । ୭୭ ।
 ଶୁକ୍ଳର ଉପରେ ହତ୍ୟା ହୋଉ ଯେ ମୋହୋର
 ମାଧବ ସାକ୍ଷୀ କରି ଝାସିଲୁ ପ୍ରୟାଗର । ୭୮ ।
 ମୁହିଁ ପ୍ରିୟ ମାତର ନୁହଇ ନା ଯୋଧୁ
 ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ଶୁକ୍ଳର ମୁହିଁ କରିବଇ ସାଧୁ । ୭୯ ।
 ଯେ ମୋହୋର ରୂପ ଗୁଣ ଲକ୍ଷଣ ଦେଖନ୍ତେ
 ଶୁକ୍ଳ ଶହସ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ସଂଗ୍ରାମେ ଯୁଗତେ । ୮୦ ।
 ଦ୍ଵିଗୁଣୀରେ ପଣି ଯେ ଲଗାଇଲୁ ବହନ
 ଲଗାଇଲୁ ମାତ୍ରକେ ଯେ ଜଳିଲୁ ତତକ୍ଷଣି । ୮୧—୮୨୫ ।

ଅପୁତ୍ରକ ହୋଇ ଚନ୍ଦ୍ରବୀର୍ଯ୍ୟ ଓ ବିଚନ୍ଦ୍ରବୀର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ

ବଦୟନ୍ତ ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ଯୋଗେଶ୍ଵର
 ଯେସନେକ ଚରିତ ହାଦେ ଯେ ହୋଇଲୁ ଶୁକ୍ଳର । ୧ ।
 ଶୁକ୍ଳ ଦାର ସଂଘରଲେ ପିତାର ନିମନ୍ତେ
 ଗଙ୍ଗାର ଶାପୁଁ ଅପୁତ୍ର କ ହୋଇଲେ ଆବର ବେନି ଭ୍ରାଥେ । ୨ ।
 ଯେମନ୍ତେଣ ରାଜ୍ୟ କରନ୍ତୁ ବେନି ଭାଇ
 ଅନେକ ଯାଗ ଯଗ୍ୟ କରନ୍ତୁ ସନ୍ତତି ଅର୍ଥ ପାଇଁ । ୩ ।
 ଗଙ୍ଗାର ଶାପ କେ ଆନ କରି ପାରି
 ଅନେକ ବାଗେଣ ଯେ ପୁତ୍ର ନୋହିଲୁ ତାହାଙ୍କର । ୪ ।
 ଅପୁତ୍ର କ ହୋଇ ରାଜ୍ୟ କଲେ ତିନି ଭ୍ରାଥେ
 ପଞ୍ଚୁ କଟକେ ରାଜ୍ୟକଲେ ନବ ସହସ୍ର ବରଷ ପରିଯନ୍ତେ । ୫ ।
 ମହା କ୍ଷତ୍ରିୟେଣ ଅନେକ ରାଜ୍ୟ ସାଧୁ
 ଚନ୍ଦ୍ର ବିଚନ୍ଦ୍ର ହୋଇଲୁ ଗଳିତ କୋଷ୍ଠ ବ୍ୟାଧୁ । ୬ ।
 ଅନେକ ବେଦ ବୈଦ୍ୟେ କରି ଉତ୍ତର ନୋହିଲୁ
 ନାନା ମଉଷୟ କିଛିହିଁ ନ କାଟିଲୁ । ୭ ।

ଯେହି ରେଗେଣ ନାଶ ଗଲୁକ ଚନ୍ଦ୍ରବୀର୍ଯ୍ୟ
 ବଞ୍ଚିତେ ନୁଆରିଣ ସେ ହୋଇଲେ ପ୍ରାଣ ତ୍ୟାଜ । ୮ ।
 ସମୟକେ ବିଚନ୍ଦ୍ରବୀର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରୟାଗେଣ ଗଲେ
 ଅପୁତ୍ର କ ଦୋଷେ ସେ ନିବେଶୀ ସଙ୍ଗମେ ଝାସ ଦେଲେ । ୯ ।
 ଚନ୍ଦ୍ର ବିଚନ୍ଦ୍ର ବୀର୍ଯ୍ୟ ନାଶ ଗଲେ ଅପୁତ୍ର କ ହୋଇ
 ଶୁକ୍ଳେ ଦାର ସଂଘରଲେ ପୁତ୍ର ଜାତ ନାହିଁ । ୧୦ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଶସ୍ତ ଯମ ପ୍ରଶସ୍ତ ହସ୍ତିନା ଜଇନ୍ତା ବାରୁଣା
 ହତ ପାଟ ହୋଇଲୁ ନାହିଁ ନା ଧାରଣା । ୧୧ ।
 ଶୁକ୍ଳେ ଦିଗ ବିଜେ କରି ଶତ୍ରୁକୁ ବିନାଶି
 ପଞ୍ଚୁରାଜ୍ୟ ସମ୍ଭାଳିଲେ ଅଇରି ଦର୍ପ ଧଂସି । ୧୨ ।
 ପାରେଶ୍ଵର ପରୁରଲେ ଶାପ୍ତେନ୍ଦ୍ରକୁ ରାଇ
 ଯେତେ ବଡ଼ ବଂଶ ବୁଡ଼ିଲୁ ଗଙ୍ଗାର ଶାପ୍ୟ ପାଇ । ୧୩—୧୮୮ ।

ବ୍ୟାସଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର, ପଣ୍ଡୁ ଓ ବିଦୁରଙ୍କର ଜନ୍ମ

ପାରେଶ୍ଵର ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଗୋ ସତ୍ୟବତ୍
 ଅମ୍ବିକା ଅମ୍ବାଳିକା ତଥାର ଦୁହିନ୍ତ । ୧ ।
 ବଂଶେଣ ପୁତ୍ର ଗୋ ଉତ୍ପଜେ ଯେମନ୍ତେ
 ବଧୂନ୍ତ ପଠିଆଅ ବ୍ୟାସଙ୍କ ସମେତେ । ୨ ।
 ବ୍ୟାସ ରୁଷି କରନ୍ତୁ ବଧୂନ୍ତ ରମଣ
 ସନ୍ତାନ ଉତ୍ପଜିବ ବଂଶକୁ ହୋଇବ କାରଣ । ୩ ।
 ସତ୍ୟବତ୍ ବୋଇଲେ ସ୍ଵାମି ହୋଅଇକି ଯେମନ୍ତ
 ଦେବଶୂର ଭାଇବୋହୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ଅତିଅନ୍ତ । ୪ ।

୧୯।୨ ଉତପାତ ହୋଇଲୁ ପୃଥ୍ଵୀରେ ନାହିଁ ନା ଧାରଣା ।

୧୯।୨ ଯେତେ ବଂଶ ବୁଡ଼ିଲୁ ସମ୍ଭାଳନ୍ତା କେହି ନାହିଁ ।

୪ { ସତ୍ୟବତ୍ ବୋଇଲେ ସ୍ଵାମି ହୋଅଇକି ଯେମନ୍ତ ପ୍ରକାର
 { ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଶୁଣୁର ଯେ ଭ୍ରାଥାବଧୂ ବହୁତ ଅନ୍ତର ।

୮।୨ ବଞ୍ଚିତେ ନୁଆରିଣ—ବଞ୍ଚିବାକୁ ନ ପାରି ।

ଯେତେକ ବରୁଣ ଚଳିଲେ ସତ୍ୟବତ୍ସ
 ଅମ୍ବିକା ଭୁବନେ ଯାଇଁ ବଜସ୍ବେ ମହାସତ୍ତା । ୫ ।
 ଦେଶିଣ ପୂଜାବଧି କଲେକ ଯୋଗେଶ୍ୱରୀ
 ଗୁରୁପତ୍ନୀଙ୍କ ପାଦେ ପ୍ରଳମ୍ବିତ କରି । ୬ ।
 ଶରୀର ଆଶ୍ୱସନା କଲେକ ସତ୍ୟବତ୍ସ
 ବଲକୁଳ ହୋଇଁ ଭାଷନ୍ତୁ ଉକତ । ୭ ।
 ଯେତେ ବଡ଼ ବଂଶ ନାଶ ଗଲୁକ ଅନମିତେ
 ଭୟଗଲ୍ଲର ଗୋ ପୁଣି ଅଙ୍କୁରଇ କେମନ୍ତେ । ୮ ।
 ସନ୍ତାନ ଜାତକୁ ଅଛଇଟିକି ବୁଦ୍ଧି
 କେମନ୍ତେ ଉପାୟେ ଗୋ କରିବା କାର୍ଯ୍ୟ ସିଦ୍ଧି । ୯ ।
 କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ଣ ଯେ ଅମ୍ବିକା ବୋଇଲୁ
 ସମସ୍ତେ ତ ଦେଖିଲେ ମୋହୋର ସଙ୍ଗପଣେ ଦିନ ଗଲୁ । ୧୦ ।
 ସତ୍ୟବତ୍ସ ବୋଇଲେ ଗୋ ମୋତେ ନ ବୋଲ ନିକି ଯେହୁ
 ବଂଶ ଜାତ କରିବା ଗୋ ଗୁଡ଼ ଧର୍ମସୁତା । ୧୧ ।
 ଅମ୍ବିକା ବୋଇଲେ ଗୋ କରିବୁ ତୁମ୍ଭର ବୋଲ
 ଆମ୍ଭେ ସତ୍ୟବ୍ରତ ଗୁଡ଼କୁ ପୁରୁଷ କାହା କର । ୧୨ ।
 ଶୁଣୁକୁ ବୋଲ ଯା ଆସନ୍ତୁ ଆମ୍ଭର ଯେ ତହିଁ
 ଶୁଣ୍ଢରେ ବଂଶ ଉଷା କରି ଆନରେ କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ । ୧୩ ।
 ବଧୂଙ୍କର ବଚନେ ଚଳିଲେ ସତ୍ୟବତ୍ସ
 ଯେକାନ୍ତେ ବସାଇ କହିଲେ ଶୁଣୁ ମହାରଥୀ । ୧୪ ।
 ବାବୁ ତୋହୋର ସତ୍ୟବଚନ ଯେ ନୋହିବାକ ଆନ
 ଆରେ ବଂଶ ଯେ ବୁଢ଼ାଇଲ କେବଣ ବଧାନ । ୧୫ ।
 ବାବୁ ଅମ୍ବିକା ଅମ୍ବାଳିକା ତୁଲେ କର ତୁ ରମଣ
 ପୁତ୍ର ଉପୁଜାଅ ବଂଶ କର ଉଦ୍ଧାରଣ । ୧୬ ।

୭ { ଶରୀର ଆଶ୍ୱସନା କଲେ ମାହେଶ୍ୱରୀ
 ବଲକୁଳ୍ୟ ହୋଇଣ ବୋଲନ୍ତୁ ହୋଧଭର ।

୧୧ { ସତ୍ୟ ସତ୍ୟ ବ୍ରତ ମୋର ନ ବୋଲ ମାୟେ ସେହୁ
 ପୁତ୍ର ଜାତ କରିବା ଗୁଡ଼ ଧର୍ମ ଦେହା ।

ବଦୟନ୍ତୁ ଗାଙ୍ଗବେ ତୁ ଶୁଣ ଅନାଦି ମାହେଶ୍ୱରୀ
 ତୁ ପରମ ଗୁରୁ ତୋହୋର କୋପକଲ୍ ଡର । ୧୭ ।
 ମୁଁ ଯେ ଦାସ ସଂହରଲ ପିତାର ନିମନ୍ତେ
 ସତ୍ୟ କଲ୍ଲର କୃତ ମୁଁ ଗୋ ଲଙ୍ଘିବି କେମନ୍ତେ । ୧୮ ।
 ମାତାର ବଚନ ଯଦୁଁ ନ କଲେ ହାଦେ ଶୁଷ୍କେ
 ସତ୍ୟବତ୍ସ ଉଠିଗଲେ ହୋଇଣ ବଡ଼ ବିଷ୍ଣୁ । ୧୯ ।
 ଅନେକ ବରୁଣ ତହୁଁ ସତ୍ୟବତ୍ସ ଗଲେ ଉଠି
 ଯମୁନା ନଦୀ କୁଳେ ବ୍ୟାସକୁ ଯାଇଁ ଭେଟି । ୨୦ ।
 ବ୍ୟାସେ ପ୍ରଣପତ୍ୟ ହୋଇଲେ ମାତା ସତ୍ୟବତ୍ସକ
 ଶ୍ରେ ମାତା ତୁମ୍ଭେ ଗୋ ବିଜେ କରିଥିଲ କାହିଁକି । ୨୧ ।
 ବସିଲେ ମାହେଶ୍ୱରୀ ଭାଣ୍ଡୀର ବଟତଳେ
 ବେନି ଲେଟନରୁ ଯେ ବହଇ ଅଶ୍ରୁଜଳେ । ୨୨ ।
 ମାଗୋ ଧଇର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଣ ଥିର କରି କହ
 କେବଣ ସନ୍ଧି ଗୋ ଲାଗିଲୁ ସନ୍ଦେହ । ୨୩ ।
 ହୋଧ ଶାନ୍ତି କରି କହନ୍ତୁ ଦାସ ରାଜାର କୁମାରୀ
 ବାବୁ ତୁ ମୋହୋର ପୁତ୍ର ପଣ୍ଡିତ ତପୀ ବ୍ରହ୍ମଗୁଣ । ୨୪ ।
 ବାବୁ ଚନ୍ଦ୍ର ବିଚନ୍ଦ୍ର ବାଧ୍ୟ ଅପୁତ୍ର କି ହୋଇ ମଲେ
 ଶାୟେଁତରୁ ନିମନ୍ତେ ଶୁଷ୍କେ ଦାସ ସଂହରଲେ । ୨୫ ।
 ତୁମ୍ଭର କାଳକୁ ଯେବେ ନାଶ ଗଲୁ ସୋମବଂଶ
 କେହି ବରୁଣ ନ କଲ ଯେଥିର ଅର୍ଥ କିସ । ୨୬ ।
 ବାବୁ କେବଣ ବାଗେ ବଂଶ ହୋଇବାକ ରଣ
 ସଂହାର ଜନଙ୍କର ବାବୁ ତୁ ପୁରୁଷ ମନବାଞ୍ଛୀ । ୨୭ ।
 ବାବୁ ଦୁଷ୍ଟ ନାରାୟଣ ବୋଲି ତୋତେ ବଦନ୍ତ ସୟଲେ
 ଅନାଦି ଗର୍ଭେ ତୁ ଯେ ପଶୁ ସବକାଳେ । ୨୮ ।

୨୦।୨ ଯମୁନା ନଦୀରୁ ବ୍ୟାସେ ଆସୁଣ ତାଙ୍କୁ ଭେଟି

୨୩ { ମାଗୋ ତମହାର ହୋଇଲୁ ସ୍ଥିର କରି କହ
 କେବଣ ଶୋଚନା ଗୋ କହିବା ସନ୍ଦେହ ।

୧୯।୨ ବିଷ୍ଣୁ—ବିଷ୍ଣୁସ୍ତ୍ରାବରେ ।

ଯାବତ କାଳକୁ ବାବୁ ଯେ କଥା ରହିଲ
 ବ୍ୟାସ ପ୍ରାୟେ ମହର୍ଷି ଆଉଁ ବଂଶ ନାଶଗଲ । ୨୯ ।
 ଅନାଦି ପୁରୁଷ ତୁ ଅଶାକାର ତେଜା
 ତୁ ତ ନ କଲୁ ବାବୁ ଗୋସ ବର୍ଗ ଚନ୍ଦ୍ରା । ୩୦ ।
 ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ମା ଗୋ ଶୁଣ ଆଦିନାଶ
 କେବଣ ବୁଦ୍ଧିରେ ଯେବେ ପାରିବା ଗୋ ବଂଶକୁ ଉଦ୍ଧାର । ୩୧ ।
 ପାଟେଣ ପୁତ୍ର ଯେବେ ହୋଇବ ସନ୍ତତି
 ତେବେ ସେ ବଂଶକୁ ହୋଇବ ନା ମହାକ୍ଷଣୀ । ୩୨ ।
 ଯଗ୍ୟ କରିବା ଯେବେ ସନ୍ତତି ନିମନ୍ତେ
 ସତ୍ୟବତ୍ସା ବୋଇଲେ ହୋଇବ କାଳ କେତେ । ୩୩ ।
 ବାବୁ ଯେକା ବଂଶକେ ହତ ଜନ୍ମୋପାପ ଆଦିକର ସାତବଂଶ ପାଟ
 ଭୀଷ୍ମଙ୍କର ଭୟେ ସେ ନବର୍ତ୍ତି ଅଛୁ ପରଥାଟ । ୩୪ ।
 ବାବୁ ଯେହ ଦ୍ଵାଦଶ ଦିବସରେ ଯେବେ ହୋଇବ କୁମର
 ତେବେ ସେ ରାଜ୍ୟ ରକ୍ଷା ହୋଇବ ବିଚୁର କାର୍ଯ୍ୟ କର । ୩୫ ।
 କହନ୍ତି ଧାର୍ମିକ ମା ଗୋ କହ କେବଣ ବୁଦ୍ଧି
 ଶୀଘ୍ରେଣ କେବଣମତେ ହୋଇବ କାର୍ଯ୍ୟ ସିଦ୍ଧି । ୩୬ ।
 ସତ୍ୟବତ୍ସା ବୋଇଲେ ବାବୁ ଅଛୁନି କଥାୟେ
 ତୁ ମୋହୋର ନନ୍ଦନରେ ମୁଁ ତୋହୋର ମାୟେ । ୩୭ ।
 ତୁ ଇହ କୁଳକୁ ବାବୁ ରେ ଉପେକ୍ଷା କର ଲଜ
 ସମସ୍ତ ଧର୍ମ ଗୁଡ଼ି ଦେନବା ପୁତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ । ୩୮ ।
 କଥାୟେ କହବ ବାବୁ ଯଦି ନ କରିବୁ ନାସ୍ତି
 ମୋହୋର ଶପଥଟି ତୋତେ, ବଦନ୍ତ ସତ୍ୟବତ୍ସା । ୩୯ ।
 ସେ ଯେ ପରମ ପଣ୍ଡିତ ବଦୟନ୍ତ ମହାତମା
 ଗୁରୁ ବଚନ ମେଣ୍ଟି ନାଶ ଗଲ ସନକ ନାମେ ବ୍ରହ୍ମା । ୪୦ ।
 ମାତା ପିତା ବଚନ ଯେ ପୁତ୍ରକୁ ନିରାଧାର
 ଯେହା ଚିହ୍ନିଲେ ପିଣ୍ଡ ପ୍ରାଣ ଯେକଇ ଶରୀର । ୪୧ ।

୩୯।୨ କେବଣ ବିଧିରେ ପାରିବା ଗୋ ସୋମବଂଶ ଉଦ୍ଧାର ।

୩୯।୨ ମୋହୋର ଶପଥ ତୁ ନ ବୋଲିବୁ ଅନାଦି ।

ସବ୍ୟେ ଅସବ୍ୟେଣ ଗୁରୁ ବୋଇଲୁ ଯେବଣ ବାଣୀ
 ଯେହା ବଞ୍ଚିଲେ ନାଶ ଗଲଟି ମଉପ୍ରାଣୀ । ୪୨ ।
 ଯେହେହେକ ଆଗ୍ୟାଁ ମୋତେ ଦେବାକ ହୋଉ ବେଶି
 ସତ୍ୟବତ୍ସା ପ୍ରତିବାଚ ତୁହ ସେ ମୋହୋର ପରମ ଯୋଗୀ । ୪୩ ।
 ବାବୁ ଆମ୍ଭର ବଧୂ ଯେ ଅମ୍ଭିକା ଅମ୍ଭାଳିକା
 ଯେହାଙ୍କର ତୁଲେ ପ୍ରୀତି ହୋଅ ପୁତ୍ର ଯେକା । ୪୪ ।
 ରତି ରଜ କର ତୁହ ଦୁହିଙ୍କର ତୁଲେ
 ଶୁଣିଣ ବ୍ୟାସେ ଯେ ଅମ୍ଭୀଭୂତ ହୋଇଲେ । ୪୫ ।
 ମାଗୋ ଯେ ତ ବଢ଼ାଇ ଦୁର୍ଲଭ ଯେ ତ ବଢ଼ାଇ ଅନ୍ତର
 ଆମ୍ଭର ଲକ୍ଷ୍ମିଲେ ନାଶ ଗଲଟି ସଂସାର । ୪୬ ।
 ସତ୍ୟବତ୍ସା ବୋଇଲେ ବାବୁ କଂପା ନ ଭରସୁ
 ସଂସାର ଜନଙ୍କର ଅଲେପ୍ୟ ପାପ ଧଂସୁ । ୪୭ ।
 ବିଶେଷେଣ ପରମଦାରୁ ଆବର ଭ୍ରାଥ ବଧୂ
 ପୁତ୍ର ଉତପତ୍ତି ହୋଇଲେ ଯେ ବଂଶ ହୋଇବ ସାଧୁ
 ବାବୁ ତୋହୋର ଶର୍ଯ୍ୟେଣ ଉପୁଜିବ ଯେବଣ ପୁତ୍ର
 ଗ୍ୟାନବନ୍ତ ବଳବନ୍ତ ହୋଇବ ହାଦେ ପଣ୍ଡିତ ଭାଗ୍ୟବନ୍ତ । ୪୮ ।
 ବାବୁ ଆମ୍ଭର ବଂଶେଣ ଥିବେ ଯେତେକ ପାପୀ
 ସମସ୍ତନ୍ତ ମୋକ୍ଷ କରିବ ସେ ପୁତ୍ର ଅଦ୍ୟାପି । ୪୯ ।
 ତୁ ଯେ କଥାକୁ ହେଲା ନ କର ରେ ବାବୁ
 ବଡ଼ବୋହୁ ଅମ୍ଭିକା ତହିଁକି ଯେହୁକ୍ଷଣି ଯିବୁ । ୫୦ ।
 ବ୍ୟାସେ ପ୍ରତିବାଚ ମାତା ଗୋ ମୋହୋର ହୋଇଲୁ ସନମତ
 ତୁମ୍ଭେ ଯାଇଁ ତପ୍ତାର ଗୋ ବଧୂ ଯେ ମାନନ୍ତ । ୫୧ ।
 ବ୍ୟାସଙ୍କୁ ସନମତ କରଇ ଚଳିଲେ ସତ୍ୟବତ୍ସା
 ଅମ୍ଭିକା ଭୁବନେ ସେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେକ ଝାଡ଼ି । ୫୨—୮୪୧ ।

୪୭ { ସତ୍ୟବତ୍ସା ବୋଇଲେ ବାବୁ କଂପାଇ ନ ରସୁ
 { ସଂସାର ଲୋକଙ୍କର ପାପ ଭାସ ଧଂସୁ ।

୫୨।୨ ତପ୍ତାର—ବୃଦ୍ଧାଅ ।

ଅମ୍ବିକା ଓ ଅମ୍ବାଲିକାଙ୍କୁ ସତ୍ୟବତୀଙ୍କର ଉପଦେଶ

ଯେକାନ୍ତେ ବସାଇଲେ ପଦ୍ମନାଭର ବେନି କୁମାରୀ
 ପରମ ଅର୍ଥ କହି ସତ୍ୟବତୀ ଯେ ଭୟାର । ୧ ।
 କଥାୟେ ପରୁରକୁଂ ସତ୍ୟବତୀ ତୁମ୍ଭେ ବେନି
 ସତ୍ୟ କର ତୁମ୍ଭେ ଗୋ ସୋମବଂଶର ଠାକୁରାଣୀ । ୨ ।
 ଶୁଣି ଅମ୍ବିକା ଅମ୍ବାଲିକା କରନ୍ତି ଦଇନ
 କେମନ୍ତେ କରକୁଂ ଯେହା ହୋଇବ ଧର୍ମଦାନ । ୩ ।
 ମାଗେ ତୁମ୍ଭେ ଆମ୍ଭର ଠାକୁରାଣୀ ଆମ୍ଭେ ତୁମ୍ଭର ଦାସୀ
 ସ୍ୱାମୀଙ୍କର ବଚନ କାହିଁ ସେବକ ଜନ ନାହିଁ ଯେ ପ୍ରକାଶି । ୪ ।
 ମାଗୋ ଗତ ବୁଦ୍ଧି ମାନ ହରାଇଲୁ ସମସ୍ତେହେଂ
 ରାଜ୍ୟଭ୍ରଷ୍ଟ ହୋଇଲୁ ଚନ୍ଦ୍ରା ଲଗିଲୁ ସନ୍ଦେହେ । ୫ ।
 କେବଣ ବାଗେ ଯେବେ ଭୟ ଯେ ଅକୁର
 ତୁମ୍ଭେ ଯେମନ୍ତେ ଆଗ୍ୟାଂ ଦେବ ପରମ ମାହେଶ୍ୱରୀ । ୬ ।
 ସତ୍ୟବତୀ ପ୍ରତିବାଚ ତୁମ୍ଭେ ଦୁହେଁ ମୋହୋର ଦେହ କୁଅଂ
 ପାପ ବୋଲଇଂ କି ପୁଣ୍ୟ ବୋଲଇଂ ତୁମ୍ଭେ ଯେକ ମନ ହୁଅ । ୭ ।
 ଅମ୍ବିକା ବୋଲିଲେ ତୁମ୍ଭେ ପରମ ମାହେଶ୍ୱରୀ
 ଯେତେକାଳ ପରିଧନ୍ତେ ଆଗ୍ୟାଂରେ ବ୍ରତୁଂ ତୁମ୍ଭର । ୮ ।
 ଯେବେ ମରବା ବେଳକୁ କିଂପା ବଞ୍ଚିବୁ ଗୁରୁବାକ୍ୟ
 ବରୁର କହିବା ଯେଣେ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ହୋୟେ ଶକ୍ୟ । ୯ ।
 ମାଗୋ ଶୁଷ୍କ ଋତୁଂ ଗଲି ତୁମ୍ଭେ ତଥାର
 ଦାର ହେଲେ ସଂଘରଲ ଶୁଷ୍କ ନରାଧାର । ୧୦ ।

* { ଲଜ୍ଜା ମାନନ୍ତ ଗୁଡ଼ି ମୋତେ କହ ମାୟେ ।
 { ରାଜ୍ୟ ଭ୍ରଷ୍ଟ ହୋଇଲୁ ବହୁତ ସନ୍ଦେହେ ॥

୧ { ଯେବେ ସରିଲ କଥା କିଂପାଂ ମୁଆଇବା ଗୁରୁବାଣୀ
 ୨ { ବରୁର କହିବା ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ସତ୍ୟବାକ୍ୟ ପୁଣି ।

୧୦। ସେ ଦାର ସଂଘରଲେ ସତ୍ୟବ୍ରତ କର ॥

୮। ବ୍ରତୁଂ—ବର୍ତ୍ତୁଂ

ବ୍ୟାସ ଯେ ମୋହୋର ଅଟନ୍ତି ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ପୁତ୍ର
 ତାହାର ତୁଲେ ତୁମ୍ଭେ ହୋଇବ ପ୍ରିୟମତ । ୧୧ ।
 ମାଗୋ ଅମୋହ ରେତ ତାହାର ଅକ୍ଷୟେ ଯେ ବୀର୍ଯ୍ୟ
 ସରଦୁ ଉତପତ୍ତି ହୋଇବ ଗୋ ବେନି ଯେ ଆମ୍ଭଜ । ୧୨ ।
 ସତ୍ୟବତୀଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱଂ ଯେସନେକ ବାକ୍ୟ ଶୁଣି
 ମୁର୍ଚ୍ଛାଗତ ହୋଇଲେ ସେ ବେନି ଯେ ବହେଣୀ । ୧୩ ।
 ବେନି ଭୁଜେ କୋଳ କରି ସେ ଧଇଲେ ଦୁହିନ୍ତି
 ମୁଖେ ଚୁମ୍ବନ ଦେଇ ପ୍ରବୋଧନ୍ତି ମହାସଖା । ୧୪ ।
 ମାଗୋ ବହୁତ ଅନ୍ତର କଥା କହିଲ ନ ବରୁର
 ଦେଉଣୁରର କେମନ୍ତେ ହୋଇବୁଂ ମନୋହାରୀ । ୧୫ ।
 ମାତବନ୍ତ ହୋଇ ମାଗୋ ଅମାତ କିଂପାଇଂ କହିଲ
 ଜଳ ଅଗ୍ନି କିଂପା ଯେକ ଯେ ଯୋଗ କରାଇଲ । ୧୬ ।
 ମାଗୋ ଅଗ୍ନି ଯେ ଅଟନ୍ତି ହାଦେ ଦେବ ବ୍ରହ୍ମା
 ଗଙ୍ଗା ଯେ ସେ ବାମଦେବଙ୍କର ବାମା । ୧୭ ।
 ଯେନ୍ୟାୟୁଂ ବ୍ରହ୍ମା ଯେ ରୁଦ୍ରଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱଂ ଅଟନ୍ତି ଜ୍ୟେଷ୍ଠ
 ଗଙ୍ଗା ଅଗ୍ନି ତ କରାଇଲେ ଯେକ ଭେଟ । ୧୮ ।
 ନ ଜାଣି ଜଳ ଅଗ୍ନି ଯେ ଧରନ୍ତି ଯେକ ହସ୍ତେ
 ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଶଶୁର ଭ୍ରାତ୍ର ବଧୂ ଯେକ ଯୋଗ ପାପ ଯୁଗତେ । ୧୯ ।
 ସେ ପାପେ ଦୃଷ୍ଟିତ ହୁଅନ୍ତି ଯେବଣ ଜନ
 ମହାପାପ ଦୋଷ ଯେହୁ ଚନ୍ଦ୍ରପତେ ସେ କରନ୍ତି ଲେଖନ । ୨୦ ।
 ଯେ କଥା ବରୁର କିଂପା ନ କର ଗୋ ଶାଶୁ
 ଯେତେ ନରକ ଦୋଷରେ ଦେଖୁଂ ଦେଖୁଂ କିଙ୍କେ ପଶୁ । ୨୧ ।
 ସତ୍ୟବତୀ ବୋଲିଲେ ଗୋ ଉପୁଜିଲେ ସନ୍ତତି
 ସେ ପୁତ୍ରେ ସକଳ ଦୋଷ କରନ୍ତି ନା ଶାନ୍ତି । ୨୨ ।

୧୧। ତାହାର ତୁଲେ ଯେ ତୁମ୍ଭେ ହୋଇବ ସୁରତ ॥

୧୮। ଜଳ ଜୁଇରେ ନ କରି ତେଣୁ ଭେଟ

ଜଳ ଜୁଇ ଦୁହିନ୍ତି କରିଲେ ଯେକ ଭେଟ ॥

୧୨। ଅମୋହ—ଅମୋଦ, ଅବ୍ୟର୍ଥ ୧୩। ବହେଣୀ—ଉଡ଼ଣୀ ୧୪। କିଙ୍କେ—କିମ୍ପାଇ

ବ୍ୟାସର ଅଂଶେ ଉପୁଜିବ ଯେବଣ ପୁତ୍ର
ପାପ କଳଙ୍କ କିଛି ନ ଥିବ ଆତ୍ମର ଯେ ଗୋପ । ୨୩ ।
ଉଠିଣ ମହାତ୍ମାଣୀ ଧଇଲେ ବେନ ହସ୍ତ
ମାଗୋ ନାସ୍ତି ନ କରବଟି ମୋହୋର ଶପଥ । ୨୪ ।
ଅମ୍ବିକା ଅମ୍ବାଳିକା ବୋଇଲେ ବସ ଗୋ ଭୁମ୍ଭେ ପରମଗୁରୁ
ସୈକେ ତ ଅପୁତ୍ର କ ହୋଇଲୁଁ କଟାଳ କେତେ କରୁ । ୨୫ ।
ସତ୍ୟବତ୍ସ ବୋଇଲେ ମାଗୋ ଶୁଣ ପୂର୍ବର କଥା
ସନ୍ତାନ ଧର୍ମ କହଇ ଶୁଣ ଗୋ ବାରତା । ୨୬ ।
ମାଳା କମଳା ବୋଲି ବେନ ଯେ ଭୟେଣୀ
ଦାସ ରାଜାଙ୍କର ସେ ଅଟନ୍ତି ପାଟରାଣୀ । ୨୭ ।
ମା ଗୋ ଦାସ ରାଜା ରାଜ୍ୟ କଲେ ଦଶ ସହସ୍ର ବର୍ଷ ପରମନ୍ତେ
ସନ୍ତାନ ନୋହିଲ ସେ ଥିଲେ ସତ୍ୟବ୍ରତେ । ୨୮ ।
ମା ଗୋ ରାଜାର ବାସ୍ୟରେ ଯହୁଁ ନୋହିଲ ସନ୍ତତି
ପର ଦାସପୁଣ୍ୟ ସେ ହୋଇଲେ ବେନ ଯୁବକ । ୨୯ ।
ଯାହାର ବାସ୍ୟେ ସେ ଉପୁଜଇ ପୁତ୍ର
ତାହାନ୍ତ ଘେନି ଶୁଙ୍ଗାର କରାଇଲେ ଗୁପତ । ୩୦ ।
ସୈମନ୍ତେ ହେଁ ସନ୍ତାନ ନ ପାଇଲେ ବେନ ଦେବୀ
କାଳେ ନ ମାନିଲେ ସେ ମାନତି ଗୁରୁ ଗଉରୋବ । ୩୧ ।
ମଳାଶୁର ଜ୍ୟେଷ୍ଠାଶୁର ଭଗିନୀ ଜାମାତା
ସୈଶେହେଁ ରେତ ଯୋଗ କରାଇଲେ ଅପ୍ରମିତା । ୩୨ ।
ସୈମନ୍ତେଶ ରେତ ଯୋଗ କରାଇଲେ ଅମାତ
ସୈକା ଦୁହିତାପ୍ତେ ମୁଁ ହୋଇଲି ଉତପତ୍ତି । ୩୩ ।
ମାତା ବୋଇଲେ ମୁଁ ଉପୁଜାଇଲି ଅସଦବାଟେ
ତୁ ସତ୍ୟବତ୍ସ ଥାଅ ଗୋ ନାଉକାଞ୍ଜଳ ଘାଟେ । ୩୪ ।
ଦାସ ରାଜାର ପୁତ୍ର ନାହିଁ ମୁହିଁ ସୈକକ ଦୁହିତା
ଧର୍ମକୁ ଯେ ଆଗତ କରାଇଲେ ମୋହୋର ଯେ ପିତା । ୩୫ ।

୨୯।୨ ପରେଣ ପ୍ରିୟଭବ ହେଲେ ବେନ ଯେ ଯୁବକ ।

୩୨।୨ ରତ ଯୋଗ କରାଇଲେ ଅପ୍ରମିତା ।

ମୁଁ ଦ୍ଵାଦଶ ବରଷ ହୋଇଲି ଯେତେବେଳେ
ପିତା ଥାପିଲେ ମୋତେ ଯେ ଯମୁନା ନଦୀ କୂଳେ । ୩୬ ।
ପିତାପ୍ତେ ବୋଇଲେ ଗୋ ତୁ ନାବ ବାହୁଥିବୁ
ଦୁଇ କୁଳ ଲୋକଙ୍କୁ ତୁ ପାରି କରି ଦେଉଥିବୁ । ୩୭ ।
ଧନ କଉଡ଼ି କିଛି ନ ଘେନିମୁ ଯାଗିଲେ
ସୁଖେଣ ପାରି କରି ଦେବୁ ନାବେଣ ବସିଲେ । ୩୮ ।
ପିତାର ଆଗ୍ୟାଂରେ ମୁଁ ରହିଲି ଯମୁନାର ତଟେ
ସୁଖେଣ ପାରି କରି ଦିଅଇ ମୁହିଁ ଜଳ ଘାଟେ । ୩୯ ।
ମାତାଙ୍କର ଅମାତ ଅସଦ ପଣ ଦେଖି କରି
କେହି ପ୍ରଦାନ ନୋହିଲେ ମୋତେ, ପିତାହିଁ ବର ନ ବର । ୪୦ ।
ସୈମନ୍ତେ ରାସ ଦିବସେ ନଉକାପ୍ତେ ମୋର ବସିଥାଇଁ
କଷଣ ନିମନ୍ତେ ଯେ ଆସଇ ତା ଦିଅଇ ପାରିଥାଇ । ୪୧ ।
ସୈମନ୍ତେ ନାବ ମୁଁ ବାହଲି ବେନ ସମ୍ଭାର
ଦିନେକ ନାବରେ ଆସି ବସିଲେ ପାରେଶ୍ଵର ମୁନିବର । ୪୨ ।
ପାରେଶ୍ଵର ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ ତପନସ୍ତୁ
ଆନ କାହାକିଲ୍ ନ ବସାଅ ନାବ ଗୋଟି । ୪୩ ।
ମୁଁ ବୋଇଲି ସେ ନାବେ ପଞ୍ଚାଶ ଜଣ ବସି
ସୈକା କେମନ୍ତେଣ ଭଡ଼ାପ୍ତେ ହୋଇବ ମହାରଷି । ୪୪ ।
ପାରେଶ୍ଵର ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ କିଛି ହିଁ ନୋହୁଁ ଗରୁ
ତପୋଧନ ଲୋକ ଆମ୍ଭେ ନାବେ ବସିବାକୁ ଡରୁ । ୪୫ ।
ସୈକା ସୈବେ ଆତ୍ମନ୍ତ ନିଅ ଭୁମ୍ଭେ ପାରିଥାଇ
ନୋହିଲେ ନାବରୁ ଆମ୍ଭେ ଯାଉଛୁ ଉତ୍ତର । ୪୬ ।

୪୦ { ମାତାର ଅଗତ ଅସଦ ପଣ ଆତ୍ମର ଜାଣି
କେହି ପ୍ରଦାନ ମୋତେ ନୋହିଲେ ନୃପମଣି ।

୪୪।୨ ସୈକା କେମନ୍ତେଣ ଭାବ ହୋଇବ ମହାରଷି ।

୪୫।୨ ତପୋଧନ ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ ବସିଲେ ଭୟ କରୁ ।

୪୬।୨ ନୋହିଲେ ସେ ଆମ୍ଭେ ପଡ଼ୁଅଛୁ ଡେଇଁ ।

ବସ ମହାର୍ଷି ବୋଲି ଲୋକନ୍ତ ବାହାର କଲି
ପାରେଶ୍ବରଙ୍କୁ ବସାଇଁ ମୁଁ ନାବନ୍ତ ବାହାଲି । ୪୭ ।
ନଦୀରେ ନାବ ବାହି ବେଗେ ଚଳିଗଲୁଁ
ମଧ୍ୟ ନଦୀରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲୁଁ । ୪୮ ।
ସୁନ ଜୟନ ଅତ୍ୟନ୍ତମାନ ପୃଥୁଳ ସୁନ୍ଦର କାୟା
ନାବରେ ଦେଖି ମହାତମା ମୋତେ କଲେ ମାୟା । ୪୯ ।
ନ ଚଳଇ ନାବ ମୁଁ ଯେ ବାହି ବାହି ଫୁଟି
ମଧ୍ୟ ନଦୀରେଣ ଦ୍ଵାଦେ ବୁଲଇ ମୋର ନାବ ଗୋଟି । ୫୦ ।
ଦୃମେଣ ହିପଶ୍ଚ ହୋଇଲୁନି ମୋର କାୟେ
ଦେହରୁ ପଶନ୍ତ ଗୋ ଉଡ଼ିଗଲା ବାୟେ । ୫୧ ।
ରୁଷି ଆଗ ମଙ୍ଗେ ମୁହିଁ ଆଇ ପଛ ମଙ୍ଗେ
ନୟନ ପୂର୍ବେଇ-ମୁନି ମୋର ଦେଖନ୍ତି ସୁନ ଜଢ଼େ । ୫୨ ।
କାମେଣ ବେଭଲ ସେ ହୋଇଲେ ତପଶ୍ଵରୀ
ଆରମ୍ଭେ ବୋଲନ୍ତି ଆଲେ ବେଗେଣ କରୁ କିନା ପାରି । ୫୩ ।
ରୁଷିହେ ଦୁଇବରଷ ହେଲୁ ମୁଁ ବାହୁଅଛି ନାବ
କେଉଁଠିସି ଦିନେ ନାହିଁ ଯେସନେକ ଭାବ । ୫୪ ।
ଭୁମ୍ଭର ମାୟା, ନୋହିଲେ ଗଙ୍ଗାକ ଆମ୍ଭକୁ ଲେଉକଲ
ନଦୀରେ ଡେଇଁପଡ଼ି ଭୁମ୍ଭେ ମୋହୋର କସ ଗଲ । ୫୫ ।
ପାରେଶ୍ବରେ ବୋଇଲେ ତୁ ନାବ ବାହି ଯେ ନ ପାରୁ
ଆମ୍ଭନ୍ତ ଅପର୍ୟାପ୍ତ ଦେଇ କାହିଁ ନଦୀରେ ପକାଇଁ ଲେଉ ମାରୁ । ୫୬ ।
ଗଙ୍ଗା ଯେବେ କଷଣ କଲୁଟି ମହାର୍ଷି
ମୁହିଁ ଯେ ନଦୀ ଭିତରେ ପଡ଼ୁଅଛି ଝାସି । ୫୭ ।
ଭୋ ଜାହାବି ଗୋ କର ମୋତେ ଭୋଗ୍ୟ
ରାଜକୁମାରୀ ମୁଁ ଯେଥକୁ ନୋହିଲୁଟି ଯୋଗ୍ୟ । ୫୮ ।

୪୭। ତାଙ୍କର ବୋଲେ ମୁଁ ଲୋକନ୍ତ ବାହାର କଲି ।

୫୭। ଗଙ୍ଗା ଯେବେ ଲେଉ କଲୁଟି ମହାର୍ଷି ।

୪୭। ପାରେଶ୍ବର — ପରଶ୍ଵର

୫୧। ଦୃମେଣ — ଝାଲରେ ୫୩। ବେଭଲ — ବହୁଳ

୫୬। ଅପର୍ୟାପ୍ତ — ଅପର୍ୟାପ୍ତ

ସ୍ଵେତେ ବୋଲି ଜଳେ ପଡ଼ିଗଲା ଝାସି
କୋଲ କର ମୋତେ ଧଇଲେ ପାରେଶ୍ବର ମହାର୍ଷି । ୫୯ ।
କୋଲେ ଧରଣ ମୁନି ଜାନ୍ତୁରେ ବସାଇଲେ
ମଦନ ଆରତେ ମୁନି ମୁଖେ ରୁମ୍ଭ ଦେଲେ । ୬୦ ।
କାମ ଅସାଷ୍ଟମେ ମୁନି ରମଣ କଲେ ବାଞ୍ଛା
ବଦନ୍ତି ମହାର୍ଷି ଆମ୍ଭର ତୋତେ ଇଚ୍ଛା । ୬୧ ।
ଆପଣେ ବଧୂଙ୍କ ଅଗ୍ରତେ କହନ୍ତି ସତ୍ୟବତୀ
ଆମ୍ଭର ଚରନ୍ତମାନ ମାଗୋ ଶୁଣ ଯେସନେକ ଶୁଭ । ୬୨ ।
ପାରେଶ୍ବର ବୋଇଲେ ମାୟା କଲୁ ତୁକୁ
ତୁ ଗୋ ସତ୍ୟବତୀ ଯେବେ ରମଣ ଦିଅ ମୁକୁ । ୬୩ ।
ମୁହିଁ ବୋଇଲି ମୁନି ହେ ଶୁଭ ଶୁଭ-ମୁକୁ
ଲଜ୍ଜା କିଁ କେ ନ ପାଇଲି ମୋତେ ଶୃଙ୍ଗାର ମାଗିବାକୁ । ୬୪ ।
ମୁହିଁ ବାଳସ୍ତ୍ରୀ ପୁଣି ଅବିଭାଜିତ ଅରଜବତୀ
ଆମିଷେ ବଢ଼ିଲୁ ଆମ୍ଭେ ଅଟୁ କରବ୍ରତୀ । ୬୫ ।
ପରସ୍ତ୍ରୀ ବ୍ରହ୍ମସ୍ତ୍ରୀ ଆବର ଗୁରୁଙ୍କ ପତନୀ
ହରିଲେ କେବଣ ଦୋଷ କହ ଆହେ ମହାମୁନି । ୬୬ ।
ଅଗ୍ୟାନ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ମୁନି ହେ ଭୁମ୍ଭେ ଗ୍ୟାନଦାତା
ଭୁମ୍ଭର ଅମାତ ଆଶ୍ଵର ଲେଉ ଅପ୍ରମିତା । ୬୭ ।
ଅଗ୍ୟାମୀ ପ୍ରାଣୀକିତ କିଛି ଦୋଷ ନାହିଁ
ପଣ୍ଡିତ ହୋଇ ପାପ କଲେ ତାଙ୍କୁ ମୁକତି ଅଛି କାହିଁ । ୬୮ ।
ଗଣ୍ଡୁଷ କର ବୋଲି ମୁନି ମନ୍ତ୍ରଣ ଦେଲେ ଚକ୍ର
ହୋଇବୁ ତୁ ରଜବତୀ ଭବରସ ତୋହୋର ଯେ ଗକ୍ର । ୬୯ ।
କମଣ୍ଡଳୁ ଜଳ ଦେନି ମୁନି କରାଇଲେ ସ୍ନାହାନ
କର୍ମସ୍ତ୍ରୀ ଗର ଆମୋଦଇ ଯେକଇ ଯୋଜନ । ୭୦ ।
ଗର ସମୀର ବହଲ ଯେକ ପୁଣି ପରଯନ୍ତେ
ପାରେଶ୍ବର ଯୋଜନଗରା ନାମ ଦେଲେଟି ଯେ ମୋତେ । ୭୧ ।

୬୭। ଭୁମ୍ଭର ଅଣ ଆଶ୍ଵର ଅଦିଅ ଅପ୍ରମିତା ।

୬୭। ପତନ — ପଡ଼ି

ଯେବଣ ଜଳେ ତୁହି ରତ୍ନ ସ୍ନାନ କରୁଥିବୁ
 କର୍ମର ଚନ୍ଦନ ଗନ୍ଧ ଦେନ ଯୋଜନେ ବହୁକୁ । ୭୨ ।
 ଆଲୋ ବ୍ରହ୍ମରୂପି ଆମ୍ଭେ ତୋତେ କଲୁ ଶ୍ରଦ୍ଧା
 ଆଜନ୍ମ ନାମ ତୋର ହୋଇ ଯୋଜନ ଯେ ଗନ୍ଧା । ୭୩ ।
 ସତ୍ୟବତ୍ସା ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ପାରେଶ୍ବର
 ଆକାଶେ ଉଦିତ ହାଦେ ଦେଖ କରତାର । ୭୪ ।
 ଦିବସେ ଶୃଙ୍ଗାର କରନ୍ତେ ବଡ଼ ଦୋଷ
 ଶିରଞ୍ଜେ ଦୋଷ ଶାପ ଦିଅଇଟି ଜନ୍ମନାଶ । ୭୫ ।
 ପାରେଶ୍ବର ବୋଇଲେ ନ ଦେଖୁ କରତାର
 ଧୋତ ଅନ୍ତରାଶେ ରୁଦ୍ଧାଇଲେ ନ ଦିଶିଲେ କରତାର । ୭୬ ।
 ଦିବସ ଶୃଙ୍ଗାରେ ଯେ ବନିତା ରହିଲା
 ମେଷ ମାସ ଶୁକ୍ଳ ପକ୍ଷ ତୃତୀୟା ହୋଇଥିଲା । ୭୭ ।
 ଦିବସେ ଶୃଙ୍ଗାର କଲେ ଆୟୁଷ ହୋଇ କ୍ଷୟେ
 ସନ୍ତାନ ଉତପତ୍ତି ହୋଇଲେ ଦୁଷ୍ଟ ହୋଇ ତନୟେ । ୭୮ ।
 ଦୁହିତା ହୋଇଲେ ସେ ହୋଇଅଇ ମହାଶ୍ରେଣୀ
 ହତବୀର୍ଯ୍ୟ ହତ ଆସ୍ୟ ହୋଇ ନାଶ ଯାଇ ବେଶି । ୭୯ ।
 ଦିବସ ଶୃଙ୍ଗାର ମୁନି ହୋୟେ ଯେସନେକ ଅବସ୍ଥା
 ତୁମ୍ଭେ ବ୍ରହ୍ମରୂପି ତୁମ୍ଭ ତତ୍ତ୍ବ ନିକ ମୁହିଁ ଗ୍ୟାନ୍ତା । ୮୦ ।
 ଲୋକେ ପୁର ଅଛନ୍ତି ଯେ ବେନି କୁଳାଶ୍ରେ
 ରାଜକୁମାରୀ ହୋଇ କେସନେ ପଶିବ ଅବାଟରେ । ୮୧ ।
 ତତକ୍ଷଣେ ମାୟା ଯେ କଲେକ ବ୍ରହ୍ମରୂପୀ
 ବଇଶାଶ ମାସେ ଯେ ଆଜ୍ଞାଦିଲା କୁହୁଡ଼ି । ୮୨ ।
 ରୂପିଙ୍କର ମନ୍ଦବଳେ ନାବ ରହିଲା ମଧ୍ୟନଦୀ
 ବେନି କୁଳାଶ୍ରେ ନ ଲାଗଇ ରୂପି ଅଟେ ମନ୍ଦବାଦୀ । ୮୩ ।

୭୭।୧ ଦିବସେ ଶୃଙ୍ଗାର ଯେ ସହଲ ବନିତା ।

୭୮।୨ ସନ୍ତାନ ଉତପତ୍ତି ହୋଇଲେ କୁଷ୍ଠବ୍ୟାଧି ହୋୟେ

୮୧।୧ କୁଳାଶ୍ରେ — କୁଳାନ୍ତରେ, କୁଳ ବାହାରେ

ମୁନି ହେ ଧର୍ମ ନାଉକାଞ୍ଚେ ଅଗାଧ ଜଳ ଭିତରେ
 ପାପକୁ ଭୟେ କେମନ୍ତେ ନ କର ପାରେଶ୍ବରେ । ୮୪ ।
 କାମଦେବ ବୋଲି ଯେବଣ ମହାତମା
 ମେଣ୍ଟି ନୁଆରି କୋପେ ଶାପ ଦେଲେ ବ୍ରହ୍ମା । ୮୫ ।
 ଧର୍ମ ଗୁଡ଼ି କନ୍ୟାକୁ କୋଳେ ଧଇଲେ ବ୍ରହ୍ମରୂପି
 ଯୋଜନଗନ୍ଧାର ତୁଲେ ଶୃଙ୍ଗାର ରସେ ପଶି । ୮୬ ।
 ବିଶେଷେ ମହାତମା ରତ୍ନ ଶାସ୍ତ୍ର ଜିତା
 ଅନେକ ରସେ ଶୃଙ୍ଗାର ସହଲା ବନିତା । ୮୭ ।
 ମେଷମାସ ଶୁକ୍ଳ ପକ୍ଷ ତୃତୀୟା ଯେ ତୃତୀୟା
 ସେ ଦିନ ରୂପିଙ୍କର ଶୃଙ୍ଗାର ସତସ୍ତ୍ରୀୟା । ୮୮ ।
 ତୈଳିଳ କରଣ ଭୁବୁବାର ଶୁଭଯୋଗ
 ମେଷ ସଂକରାନ୍ତର ଯେ ସାତ ଦିନ ଭୋଗ । ୮୯ ।
 ନବମ ଘରେ ଚନ୍ଦ୍ର ବୃହସ୍ପତି ଯେକାଦଶେ
 ବାମେ ଯୋଗିନୀ ଅମୃତବେଳା କାଳବଶେ । ୯୦ ।
 ମାହେନ୍ଦ୍ର ଯୋଗେ ଉତପତ୍ତି ହୋଇଲୁକ ବଳା
 ଅତି ସୁନ୍ଦର ସେ କୃଷ୍ଣ ବର୍ଣ୍ଣ କଳା । ୯୧ ।
 ସଇନ୍ଦ୍ର ନନ୍ଦନ ଯେ ହୋଇଲୁ ଉତପତ୍ତି
 ଦେଖିଣ ପରମ ସାନନ୍ଦ ହୋଇଲେ ସତ୍ୟବତ୍ସା । ୯୨ ।
 ପୁଷ୍କର କୋଳ କଲେ ପାରେଶ୍ବର ମହାରୂପି
 ମାହେନ୍ଦ୍ର ଯୋଗେ ହୋଇଲୁ ଶ୍ରେଣୀ ବୃଷରୂପି । ୯୩ ।
 ପୁଷ୍କର କୋଳେ ଧଇଲେ ପାରେଶ୍ବର
 ବ୍ୟାଞ୍ଜୋଳ ରୂପ ଦେଖି ନାମ ଦେଲେ ବ୍ୟାସ ମୁନିବର । ୯୪ ।
 ପୁଷ୍କର କୋଳେ ଧରିଅଛନ୍ତି ମହାମୁନି
 ରୋଦନ ସରୁପେ ଯୁଦ୍ଧ ଶବଦ କରଇ ବେଦଧୁନି । ୯୫ ।
 ଦେଖିଣ ମହାତମାର ନ ପୁରଇ କିଛି
 ମହାବ୍ରହ୍ମ ଭେଦିଲା ସେ ଅଜପାଲୟେ ବଢ଼ି । ୯୬ ।

୯୪ ବ୍ୟାଞ୍ଜୋଳ — ବିଶୃଙ୍ଖଳ, ବିଷମ, ଅଜପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଅସମାନ । ୯୭।୧ ବଢ଼ି — ବଢ଼ି

ମହାବୀରାଟ ପୁଣି ଦେଖି ଗଙ୍ଗା ଲେଉଟି କଲ
 ଭଡ଼ ଭଡ଼ କରି ଗଙ୍ଗା ନାବ ବୁଡ଼ାଇଲ । ୧୭ ।
 ବୁଡ଼ିଲେ ନାଉଁରା ଶୁଣିଲେ ବୁଝିଯିବ
 ନଦୀ ଭିତରକୁ ପୁଣି ପକାଇଲେ ଝାଡ଼ । ୧୮ ।
 ଆଗୋ ଅଗାଧ ଜଳରେ ପଡ଼ିଲ ବାଳ ଶିଶି
 ଅନାଦି ତୋପା ସମ୍ଭାଳିଲେ ମୁନି ବେଦବ୍ୟାସି । ୧୯ ।
 ଗଙ୍ଗାକୁ ଲାଗିଲ ମହାତେଜ ଜାଳା
 ହାସେଣ ଗୁଡ଼ିଲ ସେ ଅନାଦି ତଞ୍ଜଳା । ୨୦ ।
 ଅଗାଧ ଗଭୀରେ ପଡ଼ିଲ ବାଳ ଶିଶି
 ଅନନ୍ତ କୋଟି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଭେଦ ପାତାଳ ବୈକୁଣ୍ଠେ ଯାଇ ବସି । ୨୧ ।
 ମହାବ୍ରହ୍ମ ଭେଦିଲ ସେ ବାଳୁତ ତନୟେ
 ଅଶାକାର ବିଷ୍ଣୁ ଦେଖିଲ ସେ ଅନନ୍ତ ଯୋଗଲୟେ । ୨୨ ।
 ଦେଖିଣ କୋଳେ ଧଇଲେ ସ୍ବାମୀ ଯେ ପୁରୁଷ ଅଶାକାର
 ସାନନ୍ଦେଣ ଗୋପ୍ୟ କଲେ ସେ ଉଦର ଭିତର । ୨୩ ।
 ଶୂନ୍ୟ ପୁରୁଷର ସେ ଦେଖିଲ ବର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର
 କୋଟି କୋଟି ଅବତାର ସେ ହୋଇଲେ ପ୍ରସନ୍ନ । ୨୪ ।
 ସମସ୍ତ କୃତୋଦ୍ଦଳେ ଦେଖିଲ ଅନାଦି
 ଶୂନ୍ୟ ପୁରୁଷ ଗର୍ଭେ ପଶିଲ ମହାବ୍ରହ୍ମ ସାଧୁ । ୨୫ ।
 ଶୂନ୍ୟକୁ ଶୂନ୍ୟ ସେ କଲକ ଲେଖନ
 ଅକାଳେ ଭିଆଇଲେ ଭୂତ ଭବିଷ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ । ୨୬ ।
 ବାଞ୍ଛିଣ ବ୍ରହ୍ମା ଯେ କହିଲେ ଅନୁବ୍ରତେ
 ଆଗ୍ୟାଂ ହୋଇଲ ଯେହା ତୁ ବିସ୍ତାର କର ଜଗତେ । ୨୭ ।
 ଅଦୃଶ ଅକାରଣ ଅଲପ୍ତ ଭୁବନ
 ସୈଷ୍ଟ୍ୟକୁ ଶୁଣନ୍ତା ନାହିଁ ତୋହୋ ଅର୍ଥମାନ । ୨୮ ।

୧୦୮।୧ ଅକାଶ୍ୟ ଅଶାକାର ଅଲପ୍ତ ଭୁବନେ

୧୦୮।୨ ସୈଷ୍ଟ୍ୟ ଶୁଣନ୍ତା ନାହିଁ ତୋହୋର ଅର୍ଥମାନେ

୧୧।୨ ତୋପା — ନଦୀ

ଶୁଣି ଗୋ ବଧୂମାନେ ବୋଲନ୍ତି ସତ୍ୟବତୀ
 ସୈତେ ବାଗେ ହାଦେ ସନ୍ତତି ଉତପତ୍ତି । ୧୦୯ ।
 ଆଗୋ ବାରତା ପାଇଣ ଅଇଲ ଦାସରାୟେ
 ପାରେଶ୍ବରଙ୍କୁ ଆଶିଣ ମୋତେ ପ୍ରଦାନ ଯେ କସ୍ତେ । ୧୧୦ ।
 ଆମ୍ଭ ଆଦି ଜନ୍ମ ଗୋ ଅଟଇ କରବ୍ରତୀ
 ବ୍ୟାସ ବଞ୍ଚାଇଲ ହାଦେ ଅଜାତି ଅଗତି । ୧୧୧ ।
 ମହାବ୍ରହ୍ମ ଘେନଣ ସମସ୍ତ ଯେକରୁ କଲ
 ସେ ବେଦବ୍ୟାସ ଅନେକ ପୁରୁଷ ଉଦ୍ଧରିଲ । ୧୧୨ ।
 ମା ଗୋ ବ୍ୟାସଙ୍କର ଶର୍ଯ୍ୟେ ଉପୁଜିବ ଯେବଣ ପୁଣି
 ବଳବନ୍ତ ଧାର୍ମିକ ହୋଇବ ବୀର୍ଯ୍ୟବନ୍ତ । ୧୧୩ ।
 ଭୁଲେ ଆନ କିଛି ନ ଧର ଗୋ ମନେ
 ପରମ ଗତି ଲଭ ଗୋ ବ୍ୟାସର ପରସନ୍ତେ । ୧୧୪ ।
 ଅମ୍ଭିକା ବୋଇଲେ ଗୋ ଶୁଣ ସତ୍ୟବତୀ
 ପ୍ରିୟ ଜନ୍ମ ପୋଡ଼ୁ ପୋଡ଼ୁ ଆମ୍ଭେ ଗୋ ଅଟୁ ମନ୍ଦ ଜାତି । ୧୧୫ ।
 ସଦାୟେଣ ଅଶରତ ଅମାତ ଅନ୍ଧିୟା
 ସମସ୍ତ ବିଧିଂସିଲୁ ନାମ ସତଶ୍ରୟା । ୧୧୬ ।
 ମନ୍ଦର ଶାଳ ଯେହ୍ନେ ହୁଅଇ ହେଠମାଥ ଅସମ୍ଭାଳ
 ପୁରୁଷ ସୁନ୍ଦର ଦେଖିଲେ ଆମ୍ଭେ ହୋଉ ମଉଲେକୀ । ୧୧୭ ।
 ତେଣୁ ଟି ପ୍ରମଦା ନାମ ଯେ ଅଟଇ ଆମ୍ଭର
 ଅନୁବ୍ରତେ ଇଚ୍ଛା କରୁଁ ପୁରୁଷ ସୁନ୍ଦର । ୧୧୮ ।
 ଆମ୍ଭେ ଅବା ବାଞ୍ଛା କଲୁ ଅନର୍ଯ୍ୟାପି
 ସେ କମ୍ପା ଲଘି ବେ ବ୍ୟାସ ପଣ୍ଡିତ ମହାତପୀ । ୧୧୯ ।
 ସତ୍ୟବତୀ ବୋଇଲେ ଗୋ ଭୁଲର ଇଚ୍ଛା କଲେ
 ସୈଷ୍ଟ୍ୟଶି ଅଶାଈବି ଭୁଲର ବୋଇଲେ । ୧୨୦ ।

୧୧୩।୨ ବଳବନ୍ତ ଧାର୍ମିକ ହୋଇବ ବୀର୍ଯ୍ୟବନ୍ତ ।

୧୧୭।୨ ସମସ୍ତ ପ୍ରିୟମାନେ ନୁହନ୍ତି ସତଶ୍ରୟା ।

୧୧୮।୧ ଆମ୍ଭେ ଅବା ଆନକୁ ବାଞ୍ଛୁ ଅନ୍ଧାପି ।

୧୧୦।୨ କସ୍ତେ — କଲେ ୧୧୮।୧ ଅନ୍ଧାପି — ଅଭ୍ୟାସକ ।

ବଦୟନ୍ତୁ ବଧୂମାନେ ସ୍ୱେଥା ଯେତେ ପାତକ ହୋଇ
 ସେ ପାତକରେ କାରେଣୀ କେ ହୋଇବ ଗୋସାଇଁ । ୧୨୧ ।
 ସତ୍ୟବତ୍ସା ବୋଇଲେ ମୁଁ ଯେ ଭେଟାଉଛି ତୁମକୁ
 ସେ ପାପ ମାନ ଗୋ ଲାଗିବଇଁ ମୁକୁ । ୧୨୨ ।
 ଯଦ୍ୟପି ବଧୂମାନେ ପଶନ୍ତି ଅନ୍ୟ ବାଟେ
 ଗୁରୁ ପର୍ତ୍ତମାନେ ତାହା ରଖନ୍ତି ଆକଟେ । ୧୨୩ ।
 ତୁମ୍ଭେ ଯେବେ ମା ଗୋ ଭିଆଇଲ ସ୍ୱେମନ୍ତ
 ତୁମ୍ଭର ବଚନେ ଆମ୍ଭେ କଲୁ ସନମତ । ୧୨୪ — ୧୨୫ ।

ବ୍ୟାସଙ୍କ ଔରସରେ ଅମ୍ବିକାଙ୍କ ଗର୍ଭରୁ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କ ଜନ୍ମ ଓ ଅମ୍ବିକାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ

ଆହୋ ବଧୂନ୍ ତୁ ଆଉ ତଳିଲେ ସତ୍ୟବତ୍ସା
 ବ୍ୟାସଙ୍କୁ ତହୁଁ ଘେନି ସେ ଯେ ଅଇଲେ ନିଶାଗତ । ୧ ।
 ଅମ୍ବିକାର ଭୁବନେ ଯାଇଁ ହୋଇଲେ ପରବେଶ
 ସତ୍ୟବତ୍ସା ତୁ ଆଉ ପେଷିଲେ ବେଦବ୍ୟାସ । ୨ ।
 ଶୁଭିଲେ ସୁଦୃଶ ସେ ଦିବ୍ୟ ଯେ ପଲଙ୍କେ
 ରତ୍ନମୟ ମନ୍ଦିରେ ପ୍ରବେଶ ମୁନି ସେକେ । ୩ ।
 ବ୍ୟାସକର ଦେଖିଣ ଅନେକ ସଲଙ୍କ ଭୟମତ
 ହେଠମାଥ ହୋଇ ଶଯ୍ୟାରେ ଶୁଭିଲ ମହାସତ୍ତା । ୪ ।
 ବ୍ୟାସେ ବିଜେ କଲେ ଯାଇ ପଲଙ୍କ ଉପରେ
 ଅଭ୍ରମ ପୁରୁଷଙ୍କୁ ଆନ୍ଦେଷିଲ କାମଶରେ । ୫ ।

୧୨୪ { ମୁହଁ ଯେବେ ଯତ୍ନେ ଭିଆଇଲ ସ୍ୱେମନ୍ତ
 ବଶରକ୍ଷା ନମନ୍ତେ ତୁମ୍ଭେ ଗୋ କର ସନମତ ॥

୧୨୬ ବ୍ୟାସଙ୍କୁ ସୁମରଲେ ସେ ମିଳିଲେ ଆସି ଝାଡ଼ ।

୧୨୭ ଶେଳାକୁ ବଦନ କରି ଶୁଭିଲ ମହାସତ୍ତା ।

ପରମ ପୁରୁଷ ଦେଖି ଦେଖା କଲେ ମହାଭୟେ
 ଶରୀର କମ୍ପିତ ତାର କଦଳୀପତ୍ର ପ୍ରାୟେ । ୬ ।
 ମହା ସଲଙ୍କିତ ସେ ବ୍ୟାସଦେବ ତପନସ୍ଥି
 କାମେଶ ବିଭଳିତ ହୋଇଲେ ଗ୍ୟାନ ଭ୍ରଷ୍ଟ । ୭ ।
 ଅମ୍ବିକାର ମେଲେ ବ୍ୟାସ ମହାର୍ଷି
 କୋଳ କରି ମହାତମା ଧଇଲେ ଆନ୍ଦେଷି । ୮ ।
 ଆରେ ପରମ ବଧୂ ଭଞ୍ଜରେ ମାନନ
 ବିନୟେ ଉତ୍ତର ଦ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟାସ ମହାମୁନି । ୯ ।
 ଯୋଗ ତେଜ ମହାତମା ମଦନ ବେଉଲେ
 ଅମ୍ବିକା କନ୍ୟାକୁ ଘେନିଲେ ମୁନି କୋଳେ । ୧୦ ।
 ସଲଙ୍କିତ ସଙ୍କୋଚିତ ମାନସ ମାନବତା
 ହେଠ ବଦନ ହୋଇ ସେ ବସିଲ ମନେ ମହାଭ୍ରାନ୍ତ । ୧୧ ।
 ଅନେକ ଗୁଟୁ ପଟଳ କହନ୍ତି ମୁନି ବ୍ୟାସେ
 ନ ଦିଅଇ ସମାସ୍ୟା ନ କହଇ ହରଷେ । ୧୨ ।
 ଦ୍ୱାରେ ଲାଗିଣ ଯେ ଅଛଇଁ ସତ୍ୟବତ୍ସା
 ଭୋ ଧର୍ମ ଦେବତା କର ବଧୂର ପୀରତ । ୧୩ ।
 କାମ ଦେବତାଙ୍କୁ ସୁମରଣା କଲେକ ମନେ ଧ୍ୟାନେ
 ଶ୍ରୀ ଜଗମୋହନ ପୁରୁଷକୁ ଯେ ଦେଖା ସୁମରନ୍ତି ପଞ୍ଚମନେ । ୧୪ ।
 କମଳାର ନୟନ ଜୟ ତୁ ଅନଙ୍ଗ
 ଯୋଗ ନିର୍ଜିତ ତଳିୟେ ଶଙ୍କର ଦର୍ପଭଙ୍ଗ । ୧୫ ।
 ଭୁବନ ସୁନ୍ଦର ତୁ ମୁନିମାନଙ୍କର ତପ ଭଞ୍ଜ
 ସ୍ତ୍ରୀର ପୁରୁଷଙ୍କର ତୁ ସମସ୍ତ ଦର୍ପ ଭଞ୍ଜ । ୧୬ ।

{ ଅମ୍ବିକାର ଭୁଲେ ସେ ବ୍ୟାସ ତପନସ୍ଥି
 କୋଳ କରି ଧଇଲେ ଲଙ୍କା ଭୂଟି ॥
 ୧୩୬ ଭୋ ଧର୍ମ ଦେବତା ଭକ୍ତ ସ୍ୱେ ପୀରତ ।
 ୧୫୬ ଯୋଗ ତଳିୟେ ନିର୍ଜିତ ଦର୍ପ ଭଙ୍ଗ ।

ଜୟ ତୁ ଜୟ ସୁନ୍ଦର ଅନଙ୍ଗ ପୁଷ୍ପ ଧନୁ
 ମହା ପଦ୍ମନ ତୁ ମାଧବ ନାରାୟଣଙ୍କର ତନୁ । ୧୭ ।
 ଶ୍ରୀହସ୍ତେ ଶୋଭାବନ ପୁଷ୍ପ ପଞ୍ଚୁବାଣ
 ଯୁବାଜନ ଦର୍ପ ମର୍ଦ୍ଦିନୀ ମୟାଣ । ୧୮ ।
 ରତ୍ନ ଦେଶଙ୍କର ବଞ୍ଚିତ ଚରଣେ ନମସ୍ତେ
 ବିଜେ କର କାମ ତୁ ଅମ୍ବିକାର ଗାନ୍ଧେ । ୧୯ ।
 ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ ସପ୍ତଳ ସ୍ୱପାର ହୃତକାଶୀ
 ଛଡ଼ି ରତ୍ନ ଶ୍ରେଣୀ କରନ୍ତା ତୁ ପୁଷ୍ପ ଶୃଙ୍ଖଳା । ୨୦ ।
 ମାଦନ ମୋହନ ଶୋଷଣ ତାପନ ପ୍ରମୁଦ ପଞ୍ଚୁଶର
 ତପତ୍ତମ କଲୁଟି ହିମ୍ବର ଶିବଙ୍କର । ୨୧ ।
 କୁମାର ସମ୍ଭବ ହୋଇଲୁକ ତୋହୋରେ
 ତାରକା ବଧ କଲୁ ସେ କାର୍ତ୍ତିକ ଛଡ଼ିଶିରେ । ୨୨ ।
 ତାରଣ କାରଣ ତୁ ଉଦ୍ଧାରଣ ଦଇବତ
 ତରୁଣ ନାରାୟଣ ତୁ ସକଳ ଜନ ବନ୍ଧୁ । ୨୩ ।
 ଶ୍ରୀବତ୍ସଲକ୍ଷଣ ନନ୍ଦନ ଚରଣେ ନମୋଽସ୍ତୁତେ
 ବିନୟ ଶୁଦ୍ରମୁନି ସାବେଲ ଦାସ ନିତ୍ୟେ । ୨୪ ।
 ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ବଇବସୁତ ମନୁ
 ଯାହା ପୁରା କଲୁ ଶତ ମନୁ ତନୁ । ୨୫ ।
 ଅନେକ ସୁତ ଯନ୍ତ୍ର କଲୁକ ଯୋଜନଶକ୍ତି
 ଶୁଣିଣ ପରମ ସାନନ୍ଦ ସେ ଭେଟିଲୁ ପଞ୍ଚୁଶର ଯୋଦ୍ଧା । ୨୬ ।
 ଅମ୍ବିକାର ଅଙ୍ଗେ ପଡ଼ିଲୁ ସେ ଅନଙ୍ଗ ସୁନ୍ଦର
 ଭେଦିଲୁ ମୟାଣ ବାଣ ପଞ୍ଚୁଶର । ୨୭ ।
 କାମ ଅସାଷ୍ଟମେଣ ପଡ଼ିଲୁ ଯୁବକ
 ବ୍ୟାସଙ୍କର ତୁଲେ ସେ ଇଚ୍ଛଲୁକ ରତ୍ନ । ୨୮ ।
 ଆହୋ ସେହୁ ମାହେଶ୍ୱରୀ, ଯେକେ ବ୍ୟାସ ମହାମୁନି
 ନିଜନ ମନ୍ଦିରେ ସେ ଶୃଙ୍ଗାର କଲେକ ଯେ ବେନି । ୨୯ ।

୧୭। ତନୁ—ପୁର (ତନୁ—ପୁର :- ଆସାପିତୁପ୍ରନୂର୍ଦ୍ଦାସ — ୮-୩-୨୪ ରୁବ୍ଦବେଦ-
 ତନୁ—ତନୟ, ପୌତ୍ର—ତୁଁ ସୋମସୁରସପ୍ତସ୍ତୋକସ୍ୟମାତାତନୁନାମ-୯-୭୭-୧୮)
 ୧୮। ମୟାଣ — କନ୍ଦର୍ପ, ମଦନ ।

ଅକ୍ଷୟେ ମହାତମା ସେ ଅଜୟେ ଅବୟେ
 ନ ଚଳଇ ମହାରସ ସେ ପାଶାଣର ପ୍ରାୟେ । ୩୦ ।
 ବଢ଼ିଲୁ ଶୃଙ୍ଗାର ସେ ପ୍ରାକ୍ରମେ ବଳବନ୍ତା
 ଚଳଇ ମହାରସ ସେ ପ୍ରତିଗ୍ୟା ଶକତା । ୩୧ ।
 ପ୍ରାଣ ଅପାନ ବ୍ୟାନ ଉଦାନ ସମାନ ପଞ୍ଚୁଆମ୍ବା
 ଯେହାକୁ ଦୃଢ଼ କରିଣ ଇଚ୍ଛିଲୁ ମହାତମା । ୩୨ ।
 ଯଦ୍ୟପି ଶୃଙ୍ଗାର ହୋଇଲୁ ବେନି ରଙ୍ଗେ
 ଲଜ୍ଜାଭରେ ସୁନ୍ଦରୀ ନ ଛୁଡ଼ିଲୁ ତାହାର ଅଙ୍ଗେ । ୩୩ ।
 ମିଥୁନ ଅର୍ଦ୍ଧବାସର କୃଷ୍ଣ ଉଭେଦଶୀ
 ଅମ୍ବିକାର ତୁଲେ ଶୃଙ୍ଗାର କଲେ ବ୍ୟାସ ମହାରସି । ୩୪ ।
 ଯେସନେକ ଶୃଙ୍ଗାର ଯେ ରାସ ଅଷ୍ଟାଦଶ ଦଣ୍ଡ
 ଛୁଡ଼ିଲା କାମଦେବ ଚନ୍ଦ୍ର ଅର୍ଦ୍ଧଶଶ୍ତ୍ର । ୩୫ ।
 ଢଳିଲୁକ ମହାରେତ ଯେ ପ୍ରସର ହେଲୁ ବିନ୍ଦୁ
 ଅସାଷ୍ଟମ ହୋଇଲୁ ସୁନ୍ଦରୀ ଦର୍ପ ଇନ୍ଦୁ । ୩୬ ।
 ମହାବ୍ରହ୍ମ ଭେଦଣ ଛୁଡ଼ିଲେ ମୁନି ଶର୍ଯ୍ୟ
 ଅମୋହ ରେତ ପଡ଼ିନ୍ତେଣ ସୁନ୍ଦରୀ ଆମ୍ବା ହୋଇଲୁ ବିସର୍ଜ । ୩୭ ।
 ପ୍ରାଣ ତେଜ୍ୟା ହୋଇଣ ସେ ପଡ଼ିଲୁ ଯୁବକ
 କୋଳ କରି ଧଇଲେ ସେ ପଣ୍ଡିତ ଉଗ୍ୟ ଯତି । ୩୮ ।
 ଅସାଷ୍ଟମେ ସୁନ୍ଦରୀ ସେ ନୁଆରିଲୁ ତେଜ
 ସଇନ୍ଦୁ ପୁଷ୍ପେକ ଯେ ହୋଇଲୁ ଉତପତ୍ତି । ୩୯ ।
 ପୃଥ୍ୱୀର ମଧ୍ୟେ ସେ ଯେ ପଡ଼ିଲୁକ ବାଳ
 ପାଦପାତେ ମେଦନୀ କର୍ମିଲୁ ମେରୁ ଟଳମଳ । ୪୦ ।
 ପୁତ୍ର ପ୍ରସବଣ ଅମ୍ବିକା ନାଶ ଗଲୁ
 କୋଳ କରି ମହାତମା ସେ ପୁତ୍ରକୁ ଧଇଲୁ । ୪୧ ।
 ପୁତ୍ର ଦେନି ହିଆରେ ଲଗାଇଲେ ମୁନିବର
 ତୋଷେଣ ଧରାଇଲେ ବଜ୍ର-ହୋଉ ତୋହୋର ଶରୀର । ୪୨ ।

୩୪।୧ ଉଭେଦଶୀ—ହସ୍ତୋଦଶୀ

୩୫।୨ ପଡ଼ିଲା କାମ ଦେବଅଙ୍ଗେ ଅର୍ଦ୍ଧଶଶ୍ତ୍ର ।

ଧାତକାରେ ସତ୍ୟବତୀ ପଶିଲେ ଭିତରକୁ
 ପୁଅ ଗୋଟିକୁ ବ୍ୟାସେ ସମର୍ପିଲେ ମାତାଙ୍କୁ । ୪୩ ।
 ପୁଅ କୋଳେ ଦେଇ ସେ ମୁନବର ଉତ୍ତମା
 ଶୂନ୍ୟେଣ ଅନ୍ତର୍ଜାନ ସେ ଗଲେ ମହାତମା । ୪୪ ।
 ପୁଅ ଗୋଟି କୋଳେ ଧରି ବିଶ୍ୱରନ୍ତ ସତ୍ୟବତୀ
 ବଢ଼ିଣ ଗୁଣେ ସୁନ୍ଦର ସେ ଅନଙ୍ଗ ମୁରତି । ୪୫ ।
 ରୂପ ଗୁଣ ବିସର ଦେଖା ନରୋପନ୍ତ ପୁଅକୁ
 ତଦନ୍ତ କରି ଗୃହ୍ୟଲେ ମାୟେ ବେନ ଲେଚନକୁ । ୪୬ ।
 ସୁଦଳ ସୁନ୍ଦର ସୋହାଗ ସାର୍ଥକ ମହାବଳା
 ଦେଖିଲେ ଚକ୍ଷୁରେ ସେ ନାହିଁ ବେନ ଡୋଳା । ୪୭ ।
 ପୁଣି ପୁଣି ନରୋପନ୍ତ ଅତିଅନ୍ତ ଶରଧେ
 ବିଷାଦ ହୋଇଲେ ଦେଖା ଦେଖିଣ ବେନଚକ୍ଷୁ ଅଛେ । ୪୮ ।
 ହରଷ ଗୁଡ଼ି ଦେଖା ବିରସ ମହାକଷ୍ଟ
 ସେ ପୁଅ ନାମ ଯେ ଦେଲେ ଧୃତିରାଷ୍ଟ୍ର । ୪୯ ।
 ଅମ୍ବିକା ପଡ଼ିଅଛି ମୃତୁ ଶବ ହୋଇ
 ଶାପ୍ତେନ୍ଦ୍ର ଶ୍ୱଶୁ ଭୂରଣିବା ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇଁ । ୫୦ ।
 ପୁଅ ଜାତ ଶୁଣି ଅନେକ ଉତ୍ସବ ସାନନ୍ଦ
 ନୟନ ଅଛ ଦେଖି ହୋଇଲେ ବିଷାଦ । ୫୧ ।
 ଅନେକ ଦାନ ସେ ଦେଲେ ବିପ୍ର ଯୋଗେ
 ଅମ୍ବିକା ଦେଖି ସେ କଡ଼ାଇ ନେଲେ ବେଗେ । ୫୨ ।
 ଚିତା ଆରୋପଣ କଲେ ଶମଶାନେ
 ପ୍ରେତକାର୍ଯ୍ୟ କରାଇଲେ ଶାହାସ୍ତ୍ର ବିଧାନେ । ୫୩ ।
 ଆହୁତି ଘୃତ ପାରଣା କଲେ ଯେକାଦଶେ
 ପୁଅକର ପ୍ରତିପାଳନ୍ତ ହରଷ ବିରସେ । ୫୪ ।
 ପୁଅକୁ କୋଳେ ଧରିଣ ଭାଳନ୍ତ ସତ୍ୟବତୀ
 ଯେତେ ଅବସ୍ଥାୟେ, କରାଇଲେ ଯେତେ ପୀରତି । ୫୫ ।

୪୬ । ରୂପ ଗୁଣ ନରେଣି ଦେଖା ବିସରଲେ
 ବେନ ଲେଚନକୁ ପୁତ୍ରର ତଦନ୍ତ କରି ଗୃହ୍ୟଲେ ॥

କାଳେଣ ନୟନ ରାଜାପଣକୁ ନୋହିଲୁକ ଯୋଗ୍ୟ
 କାହିଁର ଫକ୍ତ ସୋମବଂଶ ଯେସନେ ପରିତ୍ୟାଗ । ୫୬ ।
 ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ମୁଖୁଁ ଶୁଣିଲେ ତଥ୍ୟବାଣୀ
 ଜାତ ଅନଳୁ ଯୋଗ ବେଳ ଜାଣି । ୫୭ ।
 ପୁଅର ହୋଇଲୁ କୃତ୍ତିକା ବୃଷ ରାଶି
 ଶୁଦ୍ଧ ସେସେ ବ୍ରହ୍ମରାଷ୍ଟ୍ର ଜନ୍ମ ଆସି । ୫୮ ।
 ଶୁଣ ହୋ ସୁଗମକୁ ବଦନ୍ତ ଅଗସ୍ତି
 ଅଛ ପୁଅ ଦେଖି ବିଷାଦ ସତ୍ୟବତୀ । ୫୯ ।
 ରାଜାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ତ ନୋହିଲୁ କୁମର
 ଭୋ ଦଇବ ପୁରୁଷ ତୁ କର ପ୍ରତିକାର । ୬୦--୧୦୨୫ ।

ସତ୍ୟବତୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟାସଙ୍କ ଆଗମନ ଓ ଅମ୍ବାଲିକା ଗର୍ଭରୁ ପାଣ୍ଡୁଙ୍କ ଜନ୍ମ

ପୁଣି ବ୍ୟାସକର ସୁମରଲେ ଦେଖା ଧାନେ
 ମାତାଙ୍କର ପାଶେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ମହାମୁନେୟ । ୧ ।
 ପୁଅ ଗୋଟିକ କୋଳେ ଧରି ଦାସ ରାଜାର କୁମାରୀ
 ବ୍ୟାସଙ୍କର କୋଳେ ନେଇ ଦେଲେକ ଯୋଜନଗରା ନାଗ । ୨ ।
 ବାବୁ ଯେତେ କଷ୍ଟେ ଉପୁଜାଇଲୁ ସନ୍ତତି
 ନୟନ ଭ୍ରଷ୍ଟ ହୋଇଲୁ ସେ ରାଜ୍ୟକୁ ଅଗତି । ୩ ।
 ବାବୁ ଶରୀରକୁ ସାର ହାଦେ ଅଟଇ ବେନ ଚକ୍ର
 ସେ ନୟନ ଭ୍ରଷ୍ଟ ହୋଇଲୁ ତାକୁ ମନରେ କସ ବାଞ୍ଛୁ । ୪ ।
 ଯେତେକ ପାତେକ ତୁ ଯେ କଲୁ ବ୍ରହ୍ମରାଷି
 ଅଛେଣ ସେ ଯେ ବଂଶ ତ ହୋଇଲୁ ଉଦାସୀ । ୫ ।

୫୬।୨ କାହାର ଯୋଗୁଁ ସୋମ ବଂଶ ଯେତେକ ପାପ ଭୋଗ ।

୫୭।୨ ପୁଅ ଜାତ ବେଳେ ଅନଳୁ ଜାଣି ।

ହୋଧ କରିଣ ସତ୍ୟବତ୍ସା କହନ୍ତି ବ୍ୟାସକୁ
 ପୁଣି ଯେବେ ବିଜେ କର ବାବୁ ଅମ୍ଭାଳିକା ପୁରକୁ । ୭ ।
 ତାହାର ଭୁଲେ ପୁଣି ତୁ ବଡ଼ାଅ ପୀରତି
 ପୁଣି ଜାତ ହୋଉ ବାବୁ ରାଜ୍ୟଧର ମୂରତି । ୮ ।
 ଶୁଣିଣ ବିଷାଦ ହୋଇଲେ ତପୀ ଭଗବନ୍ତ
 କେତେ କରନ୍ତି ମା ଗୋ ଅଲୋକିତ ପାତକନ୍ତ । ୯ ।
 ସତ୍ୟବତ୍ସା ବୋଇଲେ ବାବୁ ଯେବେ ସେ ହରିଲୁ
 ଆବର ପାତକକୁ ବାବୁରେ କଂପେ ଭୟେ କଲୁ । ୧୦ ।
 ବାବୁ ମୋହୋର ଶପଥ ତୋତେ ନ ଧର ମନେ ଆନ
 ପାତକ ଦୂର କରି ଉପୁଜାଅ ସନ୍ତାନ । ୧୧ ।
 ବ୍ୟାସକୁ ସନମତ କରାଇଲେ ଯୋଗେଶ୍ଵରୀ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଦେଶ ଅମ୍ଭାଳିକା ପୁରୀ । ୧୨ ।
 ତିଆରିନ୍ତି ସତ୍ୟବତ୍ସା ଅମ୍ଭାଳିକାର ସମେତେ
 ଅନେକ ଭଗତି ଅମ୍ଭାଳିକା ହୋଇଲୁ ପ୍ରଣପତ୍ୟ । ୧୩ ।
 ସତ୍ୟବତ୍ସା ବୋଇଲେ ମା ଗୋ ଶୁଣ ଅମ୍ଭାଳିକା
 ତୁ ମୋହୋର କୁଳମଣ୍ଡଳୀ ଅଟୁ ଗୋ ଯେକା । ୧୪ ।
 ଅମ୍ଭିକାର ହୋଇଲୁ ପୁଣି ସେ ଗୋଟିୟେ
 ତୁ କଂପେ ଭୁଷ୍ଟ ହୋଇଲୁ ନ କଲୁ ଉପାୟେ । ୧୫ ।
 ଯେମନ୍ତେ ପୁଣି ଗୋଟିୟେ ହୁଅଇ ତୋର ଜାତ
 ତହିଁକି ଉପାୟ ବୁଦ୍ଧି କରସି ଗୋ ମାତ । ୧୬ ।
 ଅମ୍ଭାଳିକା ବୋଇଲୁ ଗୋ ଗୁଡ଼ିବା କେହ୍ନେ ଧର୍ମ
 ନୋହଇ କିନା ପୁଣି ଲିଖିତ ଯେହ୍ନେ ମୋର କର୍ମ । ୧୭ ।
 ସତ୍ୟବତ୍ସା ବୋଇଲେ ବୁଦ୍ଧି ଉପାୟେ ଗୋ ଥିଲେ
 ବଣ ରକ୍ଷା କର ଗୋ ସେ ଯାହାର ବୁଦ୍ଧିବଳେ । ୧୮ ।

୭।୨ ପୁଣି ଜନ୍ମ ହୋଉ ବାବୁ ରାଜ୍ୟକୁ ଆଧିପତି ।

୮।୨ ଶୁଣିଣ ବିମଣିତ (ବ୍ୟୁତ) ହୋଇଲେ ତପୀ ଭଗବନ୍ତ ।

୧୨।୨ ତିଆରିନ୍ତି ସତ୍ୟବତ୍ସା ଅନେକଦ୍ଵ ମତେ ।

୨।୨ ହୋଧକରିଣ—କାହିଁକି

ଦୁଇ ଭୟେଣୀ ଯେବେ ଆଆନ୍ତି ସେହି ମତେ
 ତାହାର ସଂପଦ ତୁ ମୁହଁକୁ କେମନ୍ତେ । ୧୯ ।
 ଯେବେ ବ୍ୟାସ ଆସିବେଟି ତୋହୋର ଭବନକୁ
 ଭବେଣ ଭଗତି ତୁ ହୋଇବୁ ତାହାକୁ । ୨୦ ।
 ଯେକ ମନେ ଯେକ ଯୋଗେ ବଡ଼ାଅ ପୀରତି
 ରାଜ୍ୟଧର କୁମରେକ ହୋଉ ଉତପତ୍ତି । ୨୧ ।
 ଶୁଙ୍ଗାର କାଳେ ଅମ୍ଭିକା ଅସାଷ୍ଟମ ହୋଇଲୁ
 ନୟନ ବୁଜିଲୁ ପୁଣି ଅନ୍ଧ ସେ ହୋଇଲୁ । ୨୨ ।
 ବ୍ୟାସକର ଆନନ୍ଦେଶ ଦିଅସି ଶୁଙ୍ଗାର
 ତୋହୋର ପୁଣି ଗୋଟି ଗୋ ହୋଉ ରାଜ୍ୟଧର । ୨୩ ।
 ଯେହ୍ନା ଶୁଣି ବିଷାଦ ଗୁଡ଼ିଲୁ ମାନବତା
 ଅମ୍ଭାଳିକାକୁ ବେଶନ କରାଇଲେ ସତ୍ୟବତ୍ସା । ୨୪ ।
 ବ୍ୟାସନ୍ତ ଘେନି ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଅନ୍ତେଶ୍ଵର ପୁରେ
 ବିଜେ କରାଇଲେ ନେଇ ଚନ୍ଦ୍ରଶାଳା ମନ୍ଦିରେ । ୨୫ ।
 ଅନେକ ବେଶ ବେଶନ କରାଇଲେ ଅମ୍ଭାଳିକା
 ବ୍ୟାସକର ଭେଟ କରାଇଲେ ଶତ୍ରୁନିକା । ୨୬ ।
 ପାରେଶ୍ଵର ନନ୍ଦନ ହୋଇଲେ ଆନ ବେଶ
 ପାଣ୍ଡୁର ବର୍ଣ୍ଣ ମୁନିଙ୍କର ଶରୀର ପରକାଶ । ୨୭ ।
 ଚନ୍ଦନ ଅଗର ଚଉସମ କର୍ପୁର କସ୍ତୁରୀ
 ନାନା ସୁଗନ୍ଧ ସେ ଶରୀରେ ଲେପନ କରି । ୨୮ ।
 ଅନେକ ଆଭରଣ ଅଳଙ୍କାର କାପେ
 ରୁଷି ରୂପ ଗୁଡ଼ି ଦିଶିଲେ ରାଜ୍ୟଧର ପ୍ରାୟେ । ୨୯ ।

୨୦।୨ ତାହାମେଲେ ଯେକ ଯୋଗେ ବଡ଼ାଅ ପୀରତି ।

୨୦।୨ ରାଜ୍ୟେଶ୍ଵର କୁମରେକ ହୋଉ ଉତପତ୍ତି ॥

୨୭।୨ ପରଶର ନନ୍ଦନ ହୋଇଲେ ଦିବ୍ୟ ବେଶ

୨୫।୨ ଶତ୍ରୁନିକା — ଶତ୍ରୁନିକୀ (ଓଡ଼ିଆରେ ଶତ୍ରୁନିକା) କଂସେଇ, ଶିକାରୀ, ଶବର -

ଏଠାରେ ମହାଭାରତର କବ୍ୟାହେତୁ ।

ଜଗବନ୍ଧନ ପୁରୁଷ ଅଟଇ ମହାବ୍ରହ୍ମ
 ଅନଙ୍ଗ ସୁନ୍ଦର ସେ ପୁରୁଷଙ୍କ ଉତ୍ତମ । ୨୯ ।
 ଦାସୀ ଗୁରୁ ଗ୍ୟାନ ଗୁରୁ ଶିକ୍ଷାଗୁରୁ ମହାଭାଷ୍ୟ
 ପରମ ଗୁରୁ ସାଧକ ପୁରୁଷ ଅନାଦି ସର୍ବଗ୍ୟ । ୩୦ ।
 ଦ୍ଵିପାୟନ ନାରାୟଣ ଯେ ପ୍ରଳୟ କାଳବଞ୍ଚି
 ଷାଠିୟେ ଲକ୍ଷ ମହାଭାରତ ଯେହୁ କଲେ ସଞ୍ଚା । ୩୧ ।
 ମଦନ ଭାବନା ସେ ଅଟଇ ଅମ୍ବାଳିକା
 ପରମ ଯୋଗେଶ୍ଵରୀ ସେ କାମରସ ଶିଖା । ୩୨ ।
 ମଦନ ମନ ପବନ ଭିନ୍ନହିଁ ନିରୋଧ
 ଘୋଷିଲୁ ମୟାଣ ଭେଟିଲୁ କାମ ଯୋଧୀ । ୩୩ ॥
 ରକ୍ତ ଶେଦ ଘେନଣ ବିଜୟେ ମୁନି ଯେକେ
 ଅମ୍ବାଳିକା ପ୍ରିୟଭାବ କଲୁ ଯେ ପଲଙ୍କେ । ୩୪ ।
 ଧର୍ମ ଧର୍ମ ସୁମରନ୍ତ ଦାସ ରାଜାର କୁମାରୀ
 ସ୍ତ୍ରୀ ଧର୍ମ ପୁରୁଷ ସୋମବଂଶ ହୋଇ ଯେ ଉଦ୍ଧାର । ୩୫
 ମଦନ ଶରଦାୟେ ଭେଟିଲେ ମହାର୍ତ୍ତ
 ଅମ୍ବାଳିକାକୁ କୋଳ କରି ଧଇଲେ ଆହେଷି । ୩୬ ।
 ଧର୍ମ ଧର୍ମ ସୁମରନ୍ତ ଯେ ପଦ୍ମନାଭର ବାଳୀ
 ଭୁଜେ ଭୁଜେ ଭଞ୍ଜ ମହାତମା ବିନୟେ ହୁଆଲ । ୩୭ ।
 ହୃଦୟରେ ହୃଦ ଭଞ୍ଜ ମୁଖରେ ରୁମ୍ଭନ
 କାମର ଆତୁରେଣ ମୁନି ହୋଇଲେ ବିବସନ । ୩୮ ।
 ବିବସନ କରିଣ କୋଳେ ଧଇଲେ ମହାମୁନେୟ
 ହାସ୍ୟ ଲାସ୍ୟ ପ୍ରେମ କୁତୋହଲେ ଅଧର ପାନେ । ୩୯ ।
 ଚନ୍ଦ୍ରକଳା ଭେଦଲୁ ସେ ରତନାୟ ଯୋଗେ
 ଧାତୁ ମାତୁ ବାମାର ଚଳିଲୁକ ବେଗେ । ୪୦ ॥

୨୯।୧ ମହା ଯୋଗେଶ୍ଵର ପୁରୁଷ ସେ ଅଟନ୍ତି ମହାବ୍ରହ୍ମ
 ୩୦।୧ ସକଳ ସାଧକ ପୁରୁଷ ଅନାଦି ସର୍ବଗ୍ୟ ॥
 ୩୧।୧ ପରମ ମାହେଶ୍ଵରୀ ସେ କାମରସ ଶିଖା ॥
 ୩୨।୧ ଭୁଜେ ଭଞ୍ଜ ଅମ୍ବାଳିକାକୁ ମନର ହୁଆଲ ।
 ୪୦।୧ ଧାତୁ ବାଦ ରସ ବୁଞ୍ଚିଲୁ କାମ ବେଗେ ।

ରସ ଖଳିତ ସଦ୍ଘଂ ହୋଇଲୁ ପରମଦା
 ଭାବେଣ ଭାବନା ଆକର୍ଷକ ବ୍ରହ୍ମସିଦ୍ଧା । ୪୧ ।
 ମୁଖେ ରୁମ୍ଭନ ଦେଇ ଭଞ୍ଜ ବେନଭୁଜ ଗଡେ
 ଅମ୍ବାଳିକା ବୋଇଲୁ ମୋହୋର ପ୍ରାଣ ରଖ ତପୋବନ୍ଦେ । ୪୨ ।
 ଶୃଙ୍ଗାର ମାଗଇ ବାଳୀ କାମର ଉଦାଟେ
 ସାମଳା ତରୁ ଯେହ୍ନେ ଜଡ଼ିତ ଯେକ ଭେଟେ । ୪୩ ।
 ଅଭୟେ ବିଭୀଷଣ ତ ମୁନି ରତ୍ନରଙ୍ଗେ ଇଚ୍ଛା
 ଗୁଡ଼ିଲୁ ଲଜ ଭୟ ପୁରୋଇଲୁ ମନବାଞ୍ଛା । ୪୪ ।
 ଭାବେଣ ବୁଞ୍ଚିଲୁ ସେ ପରଶ ପ୍ରକୃତି
 ହେଠମାଥ ଶୃଙ୍ଗାରେ ଅଶାନ୍ତ ଅସିପୁତ । ୪୫ ।
 ମରୁଣୀର କୃଷ୍ଣ ଚତୁର୍ଥୀ ଯେ ଅର୍ଜୁନର
 ସେହିଣୀ ନକ୍ଷତ୍ର ବୃଷ ଚନ୍ଦ୍ର ସେ ଦିନର । ୪୬ ।
 ବିଷ୍ଣୁ ସଂହାରୁ ଦିନ ପରଶ ଯେ ସ୍ଵେଚ୍ଛା
 ବାଳବ ନାମେ କରଣ ଶିବ ନାମେ ଯୋଗ । ୪୭ ।
 ସେହିଣୀ ବୃଷସିଂହୀ ଜାତ ଶୁକ୍ଳସେନୀ
 ସପତମ ଘରେ ଶୁକ୍ଳ ନବମେ ବୃହସ୍ପତି । ୪୮ ।
 ଯେସନେକ ସମୟେ ଉତପତ୍ତି ହୋଇଲୁକ ବଳା
 ସ୍ଵର୍ଗ ଘଡ଼ିଯେକଠାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ରକଳା । ୪୯ ।
 ମରକତ ରସାଶିଲୁ ପ୍ରାୟେ ଦଶଇ ଦେହବର୍ଣ୍ଣ
 ଶିଖୀ ସିଦ୍ଧ କପାଳ ଯେ ଘଟିତ ଲେଖନ । ୫୦ ।
 ଆରକତ ପଦ୍ମଜାଣି ଦଶଇ ବେନ ଚକ୍ର
 ଗଜରାୟ ବସସ୍ଥଳ ମଝା ସମକଳ୍ପ । ୫୧ ।
 ଆକର୍ଷଣ ବାହୁ ବିଜେ ମକରକେତନ ସରୁପ
 ଚଉଷଠି ଗୁଣ ଲକ୍ଷଣ ଅନଙ୍ଗ ସମଧାପ । ୫୨ ।

୫୦।୧ ମରକତ ରସାଶ ଦଶଇ କନକ ବର୍ଣ୍ଣ ।
 ୫୦।୧ ଶିଖଣ୍ଡ କପାଳ ଘଟିତ ଲେଖନ ॥
 ୫୧।୧ ଆକାଶବାହୁ ନବିତ ବସସ୍ଥଳ
 ୫୨।୧ ପରମଦା — ପ୍ରମଦା

ଅନେକ ଲକ୍ଷଣେ ଉତପତ୍ତି ହୋଇଲୁକ ସୁତ
 ଦିବ ଭୁବ ପାତାଳ ସିଲେକେଏ ବିଦତ । ୫୩ ।
 ଅମୃତ ବେନ କୁଣ୍ଡଳ ଶୋଭିତ ବେନ କର୍ଣ୍ଣେ
 ଶୁଦ୍ଧ ପଦକମଣି ଶୋଭିତ ସନ୍ନିଧାନେ । ୫୪ ।
 ପୁତ୍ର ଦେଖି ଉଷତ ସେ ହୋଇଲେ ସତ୍ୟବତ୍ସ
 ଦିଗପାଳମାନଙ୍କୁ କରନ୍ତି ଅନେକ ଯେ ପୁତ୍ର । ୫୫—୧୦୮୦ ।

ସତ୍ୟବତୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଶିବ ସ୍ତୁତି

ପ୍ରଣପତ୍ୟ ଉମାପତି ପାଦେ ମୋର ଶିର
 ଅଖଣ୍ଡିତ କପୋଳେ ଦେଇଣ ବାମକର । ୧ ।
 ପାବକ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଯାହାର ଲେପନ କଳାଂଶୁ
 ପିନାକ ସାରଙ୍ଗ ଶୂଳ ଉତ୍ପରୁ ଲେପନ ଯାର ପାଂଶୁ । ୨ ।
 ଶୁଦ୍ଧ ସୁଧାକର ନିର୍ମଳ ଯାହାର ବସୁ
 ସ୍ଵସିଦ୍ଧ ଭାବ ଆସନ ଆଦି ଅନାଦି ଯାହାର ସ୍ଵରୂପ । ୩ ।
 ହରପାଦ ବନ୍ଦଇଁ ଯେବଣ ମହାଭୈରବୀ
 ଅନନ୍ତ ହାର ତରୁ ପରମ ଗ୍ୟାନ ଯୋଗୀ । ୪ ।
 ଅନେକ ସମ୍ଭବ ଯେ ମୃତୁ ଶିରମାଳା
 ଫଣୀମଣି ଭୂଷଣ ତୋ କୁଣ୍ଡଳ ଭଲହଳା । ୫ ।
 ଉଦ୍ଧୃତ ପିଙ୍ଗଳ ଯେ କେଶ ଲେହନ ବର୍ଣ୍ଣ ଜଟୀ
 ଶଶାଙ୍କ ମଉଳି ତାଣ୍ଡବ ଭ୍ରୁକୁଟି । ୬ ।
 ସିତ ପୀତ ଲେହନ ହରିତ ସମ ନୋହେ
 ଅନଳ ଆଦିତ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ର ଅକାର ଚଉର କଳା ଶୋହେ । ୭ ।
 ଯୋଗେନ୍ଦ୍ରନାଥ ପରମ ଦୟାଳୁ ବିଶ୍ଵନିଧି
 ବିପୁର ଅକ୍ଷକ ଅସୁର ଶିର ଛେଦ । ୮ ।

୨।୧ ନାଶକର ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଯାହାର ନୟନ କଳାଂଶୁ ।

୨।୨ ପିନାକ ଖଡ୍ଗ ଶୂଳ ଉତ୍ପରୁ ଲେପନ ପାଂଶୁ ॥

୩।୨ ସିଲେକ ସହାର କର୍ତ୍ତା ଅନଙ୍ଗ ଯା ରପୁ ।

୨।୧ ପାବକ—ଅଗ୍ନି, ପ୍ରଚଣ୍ଡ—ସୂର୍ଯ୍ୟ, କଳାଂଶୁ—ଚନ୍ଦ୍ର ୨।୨ ଚଉର—ଚତୁ, ଶୁର

ବସୁଳ ବସନ ଉଲଗ୍ନ ନାହିଁ ତୋହାର ଲଜ୍ଜା
 ତୁ ଦେବ ବାମଦେବ ଅର୍ଦ୍ଧାଙ୍ଗ ଶିରଜା । ୯ ।
 ସୁଖେଣ ଅନକୁଳ ଦେଲୁ ଭୂମିକାର ପତି
 ସତ୍ଵରଜ ତମ ତୋର ତତ୍ତ୍ଵ ଉତପତ୍ତି । ୧୦ ।
 ପ୍ରଣମିତ ସୁରପତି ଶଶୀ ମଦୁନାଥ
 ତବ ପାଦପଦ୍ମେ ଭୂଷଣ ହୋଉ ମୋର ମାଥ । ୧୧ ।
 ବିପୁରାସ ପାଦ ପଙ୍କଜେ ଅଙ୍କିତ ମୋର ଶିରେ
 ଶୁଦ୍ଧମୁନି ସାବେଳ ଦାସ ପ୍ରଣମିତ ବିଶ୍ଵେଶ୍ଵରେ । ୧୨—୧୦୯୨ ।

ବ୍ୟାସଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ ଦିବ୍ୟଚକ୍ଷୁଦାନ, ଯଜ୍ଞସୂକ୍ତଠାରୁ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଓ ପଣ୍ଡୁଙ୍କର ବିଦ୍ୟାପାଠ

ବଦୟନ୍ତି ଅଗ୍ନି ଶୁଣ ହୋ ଯୁପେତି
 କୁରୁବଂଶେ କୁମର ଯେ ପଣ୍ଡୁ ଉତପତ୍ତି । ୧ ।
 ପୁତ୍ରନ୍ତ କୋଳେ ଧରି ସାନନ୍ଦ ଯୋଜନଗନ୍ଧା
 ସିଦ୍ଧଲେକ୍ୟ ମୋହନ ପୁତ୍ର ଦେଖି ସମସ୍ତେ କଲେ ହୃଦା । ୨ ।
 ବ୍ୟାସଙ୍କ ବଦନ ଶୁଦ୍ଧ ବୋଇଲେ ସତ୍ୟବତ୍ସ
 ଧର୍ମ ରକ୍ଷା କଲୁ ପୁତ୍ର ଉତ୍ପଳାଇଲୁ ସନ୍ତତି । ୩ ।
 ବଂଶେଣ ସାଧୁ ଯେ ଉତ୍ପଳିଲୁ ତୋର ଧନ
 ସୋମବଂଶ ଉଦ୍ଧରିଲୁ ତୁ ପଣ୍ଡିତ ଭଗ୍ୟ ମୁନି । ୪ ।
 ଆକାଶେଣ ସାଧୁ ସାଧୁ ତୋତେ କଲେ ବୃନ୍ଦାଅର୍ଚ୍ଚନା
 ସ୍ଵେଦନେକ ପୁତ୍ର ଜାତ କରନ୍ତା ନାହିଁ ସେକେ । ୫ ।
 ବାବୁ ଅମ୍ବିକାର ପୁତ୍ର ଗୋଟି ଯେ ଉତ୍ପଳାଇଲୁ କୁଳ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ
 ଚକ୍ରର ବିହ୍ଵନେ ନାମ ତା ହୋଇଲୁ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର । ୬ ।

୫।୨ ସ୍ଵେଦନେକ କରନ୍ତି ନାହିଁ ନାହିଁ ସିଲେକେ ।

୨।୨ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର — ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ।

ତେହୋର ମହିମା ପୁଣି ବଡ଼ ଅସମ୍ଭବ ଜାଣି
 ସେତେ ବଳବନ୍ତା ପୁଣି ହୋଇଲକ ପୁଣି । ୨ ।
 ମାତାର ବଚନେ ମୁନି ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରକୁ ଦୟା କଲେ
 ଦିବ୍ୟଚକ୍ର ମହାତମା ହୃଦୟେ ତାର ଦେଲେ । ୮ ।
 ଗର୍ଭକୁ ଗୃହିଲେ ତାକୁ ଦିଶଇ ସମସ୍ତ
 ଭୂଲେଣ ଛୁଡ଼ି ମୁନି ଗାଲବ୍ୟର ସୁତ । ୯ ।
 ଅନ୍ତସିଦ୍ଧା କର୍ଣ୍ଣସିଦ୍ଧା ରସ ଧାତୁବାଦ ବିଦ୍ୟା
 ଆକର୍ଷଣ ବିକର୍ଷଣ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ମନ୍ତ୍ରସିଦ୍ଧା । ୧୦ ।
 ଅନୁନମେଣ ଆମନ୍ୟାୟେ ଅଙ୍ଗନ୍ୟାସ ଧାୟେ
 ଯୋଗବ୍ରହ୍ମ ମୁଦ୍ରା ସାତୁକ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମ ତଳିୟେ । ୧୧ ।
 ଧରଣ ଧାରଣ ବ୍ରହ୍ମ ଗୁଟିକା ଅଞ୍ଜନ ରସ ରସାୟନ
 ସଞ୍ଜୟ କୁମାରକୁ କରାଇଲେ ପଠନ । ୧୨ ।
 ଶର ଶାହାସ୍ତ୍ର ସୁର ସାଗର ସଂକଳ୍ପ ବଳ
 ଗ୍ୟାନ ଧ୍ୟାନ ଶାସ୍ତ୍ର ସଂହିତା ବେଦ ବିଦ୍ୟା ସକଳ । ୧୩ ।
 ସେତେକେ ସଞ୍ଜୟକୁ କଲେ ସଂକଳ୍ପିତା
 ଆବର ଚଉଦ ବିଦ୍ୟା ଶତେ ଶ୍ରୀମା ନିର୍ଜିତା । ୧୪ ।
 ଧାର୍ମିକ ବିବେକ ସେ ଗାଲବ୍ୟର ସୁତ
 ଅନ୍ଧ ନନ୍ଦନର ଭୂଲେ କରାଇଲେ ପ୍ରିୟମତ । ୧୫ ।
 ସଞ୍ଜୟେ କହନ୍ତେ ସେ ଶିଖଇ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
 ବ୍ୟାସର ପ୍ରସନ୍ନେ ସେ ମହା ଧାର୍ମିକ ବଳିଷ୍ଠ । ୧୬ ।
 ପୁଣି ପ୍ରତିପାଳିଲେ ଦେବୀ ଅନେକ ଯତନେ
 ପୁଣି ଦେଖିଣ ମୁନି ଗଲେ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନେ । ୧୭ ।

୧୪।୧ ସଞ୍ଜୟକୁ କହିଲେ ସଂକଳ୍ପିତା ।

୧୪।୨ ଚଉଦ ବିଦ୍ୟା ଶତେ ଶାସ୍ତ୍ରାୟେକା ନିର୍ଜିତା ॥

୧୦।୨ “ଆକର୍ଷଣ ... ମନ୍ତ୍ରସିଦ୍ଧା” ପାଦାନ୍ତ ପରେ ‘ଠ’ ପୋଥିରେ ଅଧିକା ପାଠ:-

ସ୍ତମ୍ଭନ ମୋହନ ଆଦି ମନ୍ତ୍ରେ ଦେଇ ଲୟ

ଯୋଗ ବ୍ରହ୍ମା ଦନ୍ତ ମୁଦ୍ରା ସାର୍ଥ କଳ କାୟ । (ଠ)

୧୧।୧ ଆମ୍ଭାୟ — ବେଦପାଠ, ଅପଭ୍ରଂଶ — ଆମନ୍ୟାୟ

ପୁଣି ଦେଖି ହରଷ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଭୂରଣବୀ
 ପାରେଶ୍ବର ଶାୟେତନ୍ତୁ ଦେଖି ହରଷ ପୁଣି ସମ୍ଭବା । ୧୮ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ପଣ୍ଡୁ ପତନ୍ତ ପୁଣି ବେନି
 ପାଳନ୍ତି ସତ୍ୟବତୀ ଦାସ ରାଜାର ନନ୍ଦନା । ୧୯—୧୧୧୧ ।

—୪୦୪—

ଅମ୍ଭାଳିକାର ପ୍ରୟାଗରେ ଝାସ

ଅମ୍ଭାଳିକା ବୋଇଲେ ଯେ ଶୁଣ ସତ୍ୟବତୀ
 ବଚନ ଅଲକ୍ଷିତେ ମୁଁ ହୋଇଲି ଅଗତି । ୧ ।
 ଦୁରପଦ ପାତକେ ଉପୁଜାଇଲୁ ଆତ୍ମଜା
 ମମ ଦୃଷ୍ଟିତ କର୍ମ କୁଲେଣ ବଡ଼ ଲଜ୍ଜା । ୨ ।
 ଅନେକ ପାତକ ଦୋଷେ ହୋଇଲି ମହାଭର
 ପୁଣି ଜାତ କଲୁ ଗୋ ସମ୍ଭାଳ ମୋହୋର । ୩ ।
 ଯତନେ ଦେଖି ପ୍ରତିପାଳ ନ ଭଲ ଗୋ ମୁକୁ
 ମୁହଁ ଯିବି ମା ଗୋ ପ୍ରୟାଗ ଶୀର୍ଷକୁ । ୪ ।
 ଦୋଷ ଦହନ ନିମନ୍ତେ ଶୀର୍ଷେ ଝାସିବି ଅବଶ୍ୟ
 ମୁକୁଇଁ କଲ୍ୟାଣ ଗୋ କରିବା ହରଷ । ୫ ।
 ମାତାୟେ ବାରଣ ନ କଲେ ଧର୍ମ ଅର୍ଥେ
 ରାଜ୍ୟଧର ପୁଣି ଆନ୍ତେ ମାତା ଯିବୁ ଗୋ କେମନ୍ତେ । ୬ ।
 ଆହୋ ଭୂଲେଣ ଘେନିଲେ ସେ ଦ୍ଵାଦଶ କାମିନୀ
 ଶୀର୍ଷବାସ ନିମନ୍ତେ ବାହାର ତପୋଧନୀ ବେଶ ଘେନି । ୭ ।
 ଛୁଡ଼ିଲୁ ରାଗ ମୋହ ମାତାଙ୍କର ସୋଗ
 ପଞ୍ଚମାସେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ପ୍ରୟାଗ । ୮ ।

୨।୨ ଦୃଷ୍ଟିତ କର୍ମେଣ ଉତ୍ତୟ କୁଳକୁ ଲଜ୍ଜା । (ପା)

ଫ { ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ ବନମାର୍ଗ ପଥେ ।
 ପଞ୍ଚମାସେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ ପ୍ରୟାଗ ଶୀର୍ଷେ ॥ (ପା)

ତୁଳମାସ ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ ଶନିବାର ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀ
 ଶ୍ରେୟଶୀ ନକ୍ଷତ୍ରେ ଦେବୀ ପ୍ରୟାଗେଷ ପଣି । ୯ ।
 ସ୍ନାତ୍ବାନ ସାରି କରି ଦେବୀ ମାଧବ ଦରଶନ
 ବଟର ତଳେଶ ବିପ୍ରଙ୍କୁ ଅନେକ ଦିଲେ ଦାନ । ୧୦ ।
 ଶ୍ରେୟେବ ମାଧବ ମୋହୋର ଆବର ପାତକ ଯେ ନାହିଁ
 ପରେଣ ହିଂସା ଅପବାଦ ନୋହିଲୁ ମୁହିଁ । ୧୧ ।
 ଯେକ ପାତେକ କଲି ମୁଁ ବଂଶ ରକ୍ଷାର ନିମନ୍ତେ
 ଜ୍ୟେଷ୍ଠାଶୁର ଶୂଙ୍ଗାର କରାଇଲୁ ଗୁରୁ ବଚନର ଅର୍ଥେ । ୧୨ ।
 ଯେ ମୋହୋର ଦୋଷ ଖଣ୍ଡଣ କରିବା ଶିରରଙ୍ଗ
 ଦ୍ଵିତୀ ଧର୍ମ ଦୋଷରୁ ମୋତେ ଉଦ୍ଧାରବା ବେଗ । ୧୩ ।
 ଯେତେକ ଦୋଷ ସେ ପଦ୍ମନାଭର କୁମାରୀ
 ହିବେଶୀ ସମସ୍ତେ ଝାସିଲୁ କରତାର ସୁମରି । ୧୪ ।
 ଗୁରୁ ହରଣ ଦୋଷ ଯେ ସମସ୍ତ ନାଶ କଲେ
 ନିରଞ୍ଜନ ସରୂପେ ଯାଇଁ ସେ ଆକାଶେ ବସିଲୁ । ୧୫—୧୯୨୭ ।

ଲୁକେଶ୍ଵରଙ୍କର ପଣ୍ଡୁ ଓ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟା ଦାନ

ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ପଣ୍ଡୁ ବଡ଼ନ୍ତ ବେନି ଭ୍ରାତେ
 ପ୍ରସନ୍ନେ ତାଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟା ଦିଲେ ଗାଲବର ସୁତେ । ୧ ।

୧। “ଶ୍ରେୟଶୀ ନକ୍ଷତ୍ରେ ଦେବୀ ପ୍ରୟାଗେଷ ପଣି” ପାଦାନ୍ତପରେ ଅଧିକା ପାଠ :-
 ଶୁଣିଣ ଦେବୀ ଯେ ବୋଲନ୍ତି ବଚନ ।
 ଅନାଦି କଥା କରି କାହା ମୁଖ ଗୁହ୍ୟୁଆବା ପୁଣି ॥
 ଜାଇଁ ଥିଲେ ଅଜାଣି ମଲେ ସଦଗତ । (ସଦଗତ ଅର୍ଥାତ୍ ମଲେ କଥା ଗଲ)
 ମୋହୋର ପ୍ରଭୁ ମଲେ ପୁଣି କାହୁଁ ହୋଇଲୁ ଉତପତ୍ତି ॥
 ସ୍ଵେମନ୍ତ ବଚନ ଯହୁଁ ଶୁଣିଲେ ସତ୍ୟବତୀ ।
 ରୁନା ହୋଇଲେ ମନକୁ ଦୁଃଖ ମତ ॥
 ଯେଉଁ ସମୟରେ ଗୋ ପ୍ରୟାଗରେ ଝାସିବ ।
 ସମସ୍ତ ପାତକ ଗୋ ଜାହ୍ନବାଙ୍କି ଦେବ ॥

୧୧। ପରେଣ ଶୂଙ୍ଗାର ଅପବାଦ ନୋହିଲୁ ମୁହିଁ । (ପା)

୧୨। ଜ୍ୟେଷ୍ଠାଶୁରକୁ ଶୂଙ୍ଗାର ଦେଲି ବଚନ ଅଲଘିତେ । (ପା)

ରକ୍ଷତ ମାସ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ତଥା ଚନ୍ଦ୍ରବାର
 ଜ୍ୟେଷ୍ଠା ନକ୍ଷତ୍ର ଭୋଗ ଯେ ଅଟଇ ସେ ଦିନର । ୨ ।
 ଶୁଭ ନାମେ ଯୋଗ ବବ ନାମେ ଯେ କରଣ
 ବ୍ୟାସେ ବିଜେ କଲେ ଆସି ବାରୁଣାବନ୍ଦେଣ । ୩ ।
 ବେନି ପୁଷ୍ପନ୍ତ ଦେନଶ ସତ୍ୟବତୀ
 ବ୍ୟାସଙ୍କର କୋଳେ ନେଇ ଦେଲେ ବେନି ଯେ ସନ୍ତତି । ୪ ।
 ପୁଷ୍ପନ୍ତ ଦେଶୀ ହରଷ ଯେ ପାରେଶ୍ଵର ତନ୍ତୁ
 ଅନ୍ତକୁ ପଣ୍ଡୁକୁ ନେଇଁ ବସାଇଲେ ବେନି ଜାନ୍ତୁ । ୫ ।
 ବିଦ୍ୟାପାଠମାନ ଯେତେ ସଞ୍ଜୟ ଦେଇଥିଲୁ
 ବ୍ୟାସଙ୍କର ଅଗ୍ରତେ ସମସ୍ତ ପଠନ ହୋଇଲୁ । ୬ ।
 ହଇହୟ ବଂଶେ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁରୁ ବୋଲି
 ତାହାଙ୍କର ନନ୍ଦନ ଭବଗୁରୁ କହିଲି । ୭ ।
 ଭବଗୁରୁ ନନ୍ଦନ ବରଲଚନ୍ଦ୍ର ଗୁରୁ
 ରୁଦ୍ରେଶ୍ଵର ବୋଲି ତାହାଙ୍କର ପୁତ୍ର ଗୁରୁ । ୮ ।
 ରୁଦ୍ରଗୁରୁ ନନ୍ଦନ ଯେ ଗୁରୁ ବିରୁପାକ୍ଷ
 ସ୍ଵେହାର ନନ୍ଦନ ଯେ ଗୁରୁ ବିଭୁରୁକ୍ଷ । ୯ ।
 ବିଭୁରୁକ୍ଷର ନନ୍ଦନ ଅନଙ୍ଗସେନ ଗୁରୁ
 ସ୍ଵେହାଙ୍କର ପୁତ୍ର ସୁରଚନ୍ଦ୍ର ନାମେ ଗୁରୁ । ୧୦ ।
 ସୁରଚନ୍ଦ୍ର ନନ୍ଦନ ଗୁରୁ ବଜ୍ରମାଳୀ
 ସ୍ଵେହାର ନନ୍ଦନ ଗୁରୁ ପ୍ରତୀକ୍ଷାବଳୀ । ୧୧ ।
 ପ୍ରତୀକ୍ଷାବଳୀର ପୁତ୍ର ଭାଗ୍ୟବର ଗୁରୁ
 ସ୍ଵେହାଙ୍କର ନନ୍ଦନ ଲୁକେଶ୍ଵର ଗୁରୁ । ୧୨ ।
 ସେ ଗୁରୁ ବଂଶ ଯାକେ ବ୍ୟାସଙ୍କୁ ଆନ୍ତି ଖଟି
 ବ୍ୟାସେ ଶିଖାଇଲେ ଅଶ୍ରୁତ ଅଦୃଷ୍ଟି । ୧୩ ।

୨। ବ୍ୟାସଙ୍କର ଆଗେ ସେ ପାଠ ବୋଇଲେ ।

୩। ବ୍ୟାସଙ୍କର ଶ୍ରୁମୁରେ ତାହା ଉକ୍ତ କରାଇଲୁ ॥ (ପା)

୭। ହରିହର ବଂଶେ ଯେ ଭାଗ୍ୟବର ଗୁରୁ ବୋଲି ।

୧୧। ହରିହର ବଂଶେ ଯେ ଭାଗ୍ୟବର ଗୁରୁ ବୋଲି । (ପା)

(ହରିହର ପ୍ରାୟ ସବୁ ପୋଥିରେ)

ସନ୍ନିଧେ ରାଇଲେ ବ୍ୟାସେ ଲେକେଶ୍ବର ଗୁରୁକୁ
ବିଦ୍ୟା ଶସ୍ତ୍ର ଶାସ୍ତ୍ରାସ୍ତ୍ର ପଢ଼ାଅ ହୋ ସେ ବେନ କୁମାରକୁ । ୧୪ ।
ବ୍ୟାସଙ୍କର ଆଗ୍ୟାଂରେ ଗୁରୁ ଲେକେଶ୍ବର
ଆଖଡ଼ା ଯେକ ରଞ୍ଜିତେ ଯାଇ ବନସ୍ତ ଭିତର । ୧୫ ।
ଶର ବିଦ୍ୟା ଶିଖାନ୍ତି ସେ ଲେକେଶ୍ବର ଗୁରୁ
ଧନୁ ସୋଣ ଫଳା ଖଣ୍ଡା ମାଲ ବିଦ୍ୟା ଡମ୍ବରୁ । ୧୬ ।
ପରଞ୍ଚ କୋନ୍ତ ନାରାଜ ଅସିପଦ ଯାତି
ସକଳ ବିଦ୍ୟାୟେଣ ନିର୍ଜିତା ସର୍ବନିଷ୍ଠ । ୧୭ ।
ଅନେକ ବିଦ୍ୟାରେ ସେ ହୋଇଲେ ନିର୍ଜିତା
ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ରାସ୍ତ୍ର ମନ୍ତ୍ରୋଷ ସେ ପଣ୍ଡିତ ଭାଗ୍ୟବନ୍ତ । ୧୮ ।
କକଡ଼ା ମାସ କୃଷ୍ଣ ପକ୍ଷ ତଥୁ ଯେ ଚଉତି
ପଣ୍ଡିତ ବାର ଶତଭିଷା ନକ୍ଷତ୍ର ଯେ ଘଟି । ୧୯ ।
ବାୟୁବ୍ୟ ନାମେ କରଣ ଇନ୍ଦ୍ର ନାମେ ଯୋଗ
କକଡ଼ା ସଂକରାନ୍ତିକ ପୈକୋଇଶ ଦିନ ଭୋଗ । ୨୦ ।
ଲେକେଶ୍ବର ଗୁରୁ ବିଦ୍ୟା ଶିଖାନ୍ତି କୁମାରେ
ସେ ଦିନ ଆଖଡ଼ାରେ ବିଜୟ ଭାଗ୍ୟବରେ । ୨୧ ।
ପଣ୍ଡୁ କୁମାରକୁ ଦେଖି ସେ ହରଷ ହୋଇଲେ
ସକଳ ବିଦ୍ୟାମାନ ପରୀକ୍ଷ କରାଇଲେ । ୨୨ ।
ନାନା ବିଦ୍ୟାରେ ସେ ନିର୍ଜିତା କୁମାରେ
ହରଷେଣ ପଣ୍ଡୁକୁ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଲେ ଭାଗ୍ୟବରେ । ୨୩ ।
ସାଧୁକ ଶହସ୍ର ମନ୍ତ୍ର ଶିଖାଇଲେ ଆଦିଗୁରୁ
ଶବ୍ଦକୁ ଭେଦବ ଯେ ଶହସ୍ର ପ୍ରହାର କରୁ । ୨୪ ।

- ୧୭ ଶର ସାଧନ ଶିଖାନ୍ତି ସେ ଲେକେଶ୍ବର ଗୁରୁ ।
ଧନୁ ସୋଣ ଫଳା ଖଣ୍ଡା ମାଲ ବିଦ୍ୟା ଡମ୍ବରୁ । (ପା)
୧୮ ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ରାସ୍ତ୍ର ମନ୍ତ୍ରୋଷ ସେ ପଣ୍ଡିତ ଭାଗ୍ୟବନ୍ତ । (ପା)
୨୧ ହରଷେଣ ପୁତ୍ରକୁ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଲେ ଭାଗ୍ୟବରେ । (ପା)
୨୪ “ଶବ୍ଦକୁ ଭେଦବ ଯେ ଶହସ୍ର ପ୍ରହାର କରୁ” ପାଦାନ୍ତ ପରେ ପୋଥି
ବିଶେଷରେ ଅଧିକା ପାଠ :—
ଆମ୍ଭର ବିଦ୍ୟାରେ ପଣ୍ଡୁ ଶୁରବନ୍ତ । ହୋଅ ରାଜ୍ୟରେ ।
ଅଦୃଷ୍ଟି ବିଦ୍ୟା ତୋତେ ଦେବା ହୋ କୁମରେ ॥

ଶବ୍ଦଭେଦ ବିଦ୍ୟା ଶିଖାଇଲେ ତାହାକୁ
ପ୍ରସନ୍ନେଣ ଅନେକ ବିଦ୍ୟା ଦିଲେକ ସେ ପଣ୍ଡୁକୁ । ୨୫—୧୧୫୧ ।

ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କର ବିବାହ ପ୍ରସ୍ତାବ ଓ ଅନେକ ରାଜକନ୍ୟାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ

ସତ୍ୟବତୀ ବୋଇଲେ ଶ୍ଯାମୁକୁ ବସାଇ
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରକର ବିଭା କରାଅ କନ୍ୟା ଗୋଟିପ୍ପେ ଲେଡ଼ାଇ । ୧ ।
ଶୁଣିଣ ସାନନ୍ଦ ଯେ ଶ୍ଯାମୁ ମହାରଥୀ
ଶାଲୁ ରାଜାର ଦୁହିତା ନାମ ଶାଲୁବତୀ । ୨ ।
ଶ୍ଯାମୁ ସୁହସ୍ତେ ସନ୍ତକ ଦେଲେ ଶାଲୁ ରାଜାକୁ
ତୋହୋର ଦୁହିତା ଗୋଟି ଦେବୁ ଆମ୍ଭର ପୁତ୍ରକୁ । ୩ ।
ଶାଲୁ ପରମ ସାନନ୍ଦ ହୋଇଲୁ ଶ୍ଯାମୁଙ୍କର ବଚନ ଶୁଣି
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରକର ଦେବା ନିମନ୍ତେ କନ୍ୟା ସମ୍ଭାର କରି ଆଣି । ୪ ।
ସମଦଣ୍ଡ ଦେନିଣ ଶାଲୁ ଯେ ନୃପତି
ଦୁହିତାକୁ ଦେନି ମିଳିଲୁ ସତ୍ୟବତୀଙ୍କର କତି । ୫ ।
ସତ୍ୟ ବାକ୍ୟ କରି ଯଦୁଂ ଶାଲୁ ରାଜନ ମାନିଲୁ
ସେହି ଦିନ ରାତ୍ରେ ସେ କନ୍ୟା ପ୍ରାଣ ତ୍ୟାଗ କଲୁ । ୬ ।
ଦେଖିଣ ଶାଲୁ ଯେ ଅନେକ ବଇକୁଲୁ ହୋଇଲୁ
ସମୁଦା ନୟା କଲେ ସେ କନ୍ୟାକୁ ଦହନ କରି ଗଲୁ । ୭ ।
ଅନଙ୍ଗ ଦେଶର ସେ ଅନଙ୍ଗସେନ ରାୟେ
କାଳିନ୍ଦୀ ନାମେଣ ଯେ ତାହାର ଦୁହିତା ଗୋଟିପ୍ପେ । ୮ ।
ତାହାକୁ ବରଣ ହୋଇଲୁ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ରାୟେ
ସତ୍ୟ କରାଇଣ ଦିଲେ ମାଳା ଯେ ଗୋଟିପ୍ପେ । ୯ ।

- ୨୫ ପ୍ରସନ୍ନେଣ ଅନେକ ମନ୍ତ୍ର ସେ ଦେଲେକ ପଣ୍ଡୁକୁ । (ପା)
୨୬ ଶାଲୁ ରାଜାର ଦୋହିତା ନାମ ମରୁଦ୍ବତୀ । (ପା)
୫ { ସମଦଣ୍ଡ ସଜକର ସେ ଶାଲୁ ମହାପତି ।
ଦୋହିତା ଦେନି ରାଜା ଆସଇ ତଡ଼ତି ॥ (ପା)

ବରଣ କରିଣ ସେଣେ ଅଇଲେ ଶାସ୍ତ୍ରୋତ୍ତମ
 ସେ କନ୍ୟା ଗୋଟି ନାଶ ଗଲ ସେହି ଦିନୁ । ୧୦ ।
 ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଶର ଯେ ରାଜା ଗଣପତି
 କନ୍ୟାୟେ ତାହାର ଘରେ ହୋଇଲ ଉତପତ୍ତି । ୧୧ ।
 ତାହାର ନାମ ଯେ ଅଟଇ ଶରପୁତ୍ର
 ପାରେଶ୍ୱର କନ୍ୟା ବରଲେ ପୁତ୍ରରାଷ୍ଟ୍ରକୁ, ଆଇ ସତ୍ୟବତ୍ତ । ୧୨ ।
 ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଶ ରାଜା ଗଣପତି ସାନନ୍ଦ ହୋଇଲ
 ମୋହୋର ଅନେକ ଗ୍ରନ୍ଥ ବୋଲି ନଗ୍ରେ ଉତ୍ସବ କରାଇଲ । ୧୩ ।
 ସୋମବଂଶକର ଦେବ ଯେ ମୋହୋର କୁମାରୀ
 ସେହି ବଂଶ ଯେ ମଧ୍ୟ ଭୁବନେ ଅଧିକାରୀ । ୧୪ ।
 ସେସନେକ ବିଗ୍ରହ କରନ୍ତେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଗଣପତି
 ଶରପୁତ୍ର କନ୍ୟା ନାଶ ଗଲ ସେହି ରାତି । ୧୫ ।
 ସେହିମତେ ଅନେକ କନ୍ୟା ଗଲେ କ୍ଷୟେ
 ପୁଣିହୁଁ ବରଲେ ଆନ ଯେ କନ୍ୟାୟେ । ୧୬ ।
 କର୍ଣ୍ଣମାଧବ ରାଜା କନ୍ୟା ଦେବା କଲ
 ପୁତ୍ରରାଷ୍ଟ୍ର ନାମେଣ ଯହୁଁ ସତ୍ୟ ମନାସିଲ । ୧୭ ।
 ସେ କନ୍ୟାକୁ ସେ ଦିନ ସର୍ପ ଡଂସନ ହୋଇଲ
 ନାମ ଧରିବା ମାତ୍ରକେ ସେ କନ୍ୟା ନାଶ ଗଲ । ୧୮ ।
 ବଇବସୁତ ମନୁ ପୁରା କଲେ ଅଗସ୍ତିଙ୍କି
 କନ୍ୟାୟେ କଂପେ ନାଶ ଯାନ୍ତି ପୁତ୍ରରାଷ୍ଟ୍ର ନାମ ରାଣିକ । ୧୯ ।
 ଅଗସ୍ତି ପ୍ରତିବାଚ ସେହାର କୃତ୍ତିକା ବୃଷରାଣି
 ଜାତରେ ବ୍ରହ୍ମ ରାକ୍ଷସ ଯେ ସେମନ୍ତେଣ କନ୍ୟା ନାଶି । ୨୦ ।
 ବ୍ୟାସ ପରା ମହାର୍ଷି ଶର୍ମିଷ୍ଠ ପ୍ରଦାନ କଲ
 ବ୍ରହ୍ମ ଅସୁର ପଣେ କଂପେ ଜନମ ଲଭିଲ । ୨୧ ।
 କୃତ୍ତିକା ଯୋଗେ ମୁନି ଯେ ପଣିଲେ ଶୃଙ୍ଗାରେ
 ରୋହିଣୀ ବେଳେ ଶର୍ମିଷ୍ଠ ଗୁଡ଼ିଲେ ମୁନିବରେ । ୨୨ ।

ଅମ୍ବିକା କନ୍ୟା ଯହୁଁ ଶୃଙ୍ଗାର ସହି ନୁଆରିଲ
 ଗତ ଆତ୍ମା ପ୍ରାୟେକ ସେ ମୋହେଣ ପଡ଼ିଲ । ୨୩ ।
 ଆରତେ ମହାତମା ଯେ ତେଜ୍ୟା କଲେ ରେତ
 ତେଣୁ କରି ବ୍ରହ୍ମ ଅସୁର ଲକ୍ଷଣେ ହୋଇଲକ ଜାତ । ୨୪ ।
 ଅଗସ୍ତି ବୋଇଲେ ଯେ ବଇବସୁତ ମନୁକୁ
 ଏହେହେକ ଯୋଗ ହୋଇଲ ପୁତ୍ରରାଷ୍ଟ୍ରକୁ । ୨୫ ।
 ବ୍ରହ୍ମ ଅସୁର ଲକ୍ଷଣେ ସେ ହୋଇଲ ଉତପତ୍ତି
 ତେଣୁ କରି କନ୍ୟାମାନେ ବରଣ ହୋଇଲେ ହୋଉଛନ୍ତି ବିନଶ୍ୟତ । ୨୬ ।
 ବଇବସୁତ ମନୁ ବୋଇଲେ ପୁଣି ସେ ହୋଇବ କେମନ୍ତ
 ସେ କଥା ତଦନ୍ତ କରି ମୋତେ କହିବା ଉପବନ୍ତ । ୨୭ ।
 ଅଗସ୍ତି ବୋଇଲେ ହୋ ଶୁଣ ଯୁଗପତି
 ପୁତ୍ରରାଷ୍ଟ୍ର ବରଣରେ ଏକଉତ୍ତର ଶତେ କନ୍ୟା ହୋଇଲେ ଯେ କ୍ଷତ । ୨୮ ।
 ବ୍ରଜଗିରି ଦେଶର ରାଜା ଯେ ଶରକେତନ
 ସେ ଆସି କନ୍ୟାୟେ କଲ ପରଦାନ । ୨୯ ।
 ଆହୋ ସେ କନ୍ୟାର ନାମ ଯେ ଅଟଇ ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ
 ଅନେକ ସମ୍ଭବେ କନ୍ୟା ଆଣି ଦଲ୍ଲକ ନରପତି । ୩୦ ।
 ପୁତ୍ରରାଷ୍ଟ୍ର ଅଛ ଅଟଇ ବେନ ଆଶି
 ଅନ୍ୟ ଦେଶକୁ ନ ଯାଇ ବିଭକ୍ତ ଲୋକେ ଉପହାସ କରନ୍ତି ଦେଖି । ୩୧ ।
 ସେମନ୍ତେ କନ୍ୟା ମାନନ୍ତି ଆଶନ୍ତି ପରରାଷ୍ଟ୍ର
 ବିଶେଷେଣ ନୃପତି ସେ ବଂଶେଣ ଗରଷ୍ଠ । ୩୨ ।
 କନ୍ୟାନ୍ତ ସେ ଆଶନ୍ତି ବାରୁଣାବନ୍ତ ବିଭା କରିବାକୁ
 ସେ କଥା ରହିଲୁଟି ସେବେ ସୋମବଂଶ ରାଜ୍ୟକୁ । ୩୩ ।
 ରାଜାୟେ ବିଭା ହୋଇଁ ନ ଯାନ୍ତି ସେହି ଦିନୁ
 କନ୍ୟାୟେ ଆସନ୍ତି ନିଜର ଭୁବନୁଁ । ୩୪ ।

- ୨୯ ଶ୍ରୀ ନଗର ଦେଶ ରାଜାଧି କେତନ ।
 ସେ ରାଜା କନ୍ୟାୟେକ କଲକ ପ୍ରଦାନ ॥ (ପା)
 ୨୯ ଗିରିବର ବଜ୍ରଦେଶର ରାଜା ଶର ଯେ କେତନ ।
 ସେ ଆସି ଲେଉଟିଲ କନ୍ୟାୟେ କରିବ ପ୍ରଦାନ ॥ (ପା)

କନ୍ୟା ପ୍ରଦାନ କଲ ସେ ଶରକେତନ
ମହୁଣୟା ଯୁଗତେ କରାଇଲେ ଶୟନ । ୩୫ ।
ଝିଡ଼ାରଙ୍ଗ ସାରଣ ଶୁଭଲେ ବରକନ୍ୟା
ମରଣ ଶୋଇଅଛି ସେ ଚନ୍ଦ୍ରବଦନା । ୩୬ ।
ପ୍ରାତକାଳେ ସୁନ୍ଦରୀ ନେଲେ ଶମଶାନେ
ଦହନ କରି ଶୁଭ ହୋଇଲେ ଯେକାଦଶ ଦିନେ । ୩୭ ।
ବିଭା ଯୋଗ କରନ୍ତେ ଯହୁଁ ଅନେକ କନ୍ୟା ମଲ୍ଲ
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ କନ୍ୟା କେନ୍ଦ୍ର ଦିଅନ୍ତା ନୋହଲ୍ଲ । ୩୮—୧୧୮୯ ।

ବିଦୁରଙ୍କ ଜନ୍ମ

ସମୟେକେ ବିଜେ କଲେ ବ୍ୟାସ ମହାଯତି
ଦେଖିଣ ସାନନ୍ଦ ସେ ହୋଇଲେ ସତ୍ୟବତ୍ସ । ୧ ।
ବ୍ୟାସଙ୍କୁ ରାଇଣ ସେ ବୋଲନ୍ତି ଯେକାନ୍ତେ
ଅମ୍ଭୁବତ୍ସ ଅନେକ ମତେ ହୋଇଥାଇ ଉଗତ ମୋତେ । ୨ ।
ହରିକେଶର ଦେଶର କେଶବ ନୃପତି
ସେ ରାଜା ଅଟଇ ଶୂଦ୍ର ଯୋନରେ ଉତପତ୍ତି । ୩ ।
ତାହାର ନନ୍ଦନା ନାମ ଅଟଇ ଅମ୍ଭୁବତ୍ସ
ତାହାକଲ୍ ପ୍ରଦାନ ହୋଇଲୁ ବିଚିତ୍ରାୟ୍ୟ ନୃପତି । ୪ ।
ଯେ ଦୁହେଁ ଯହୁଁ ହୋଇଲେ ପୁତ୍ରବନ୍ଧୁ
ଯେ ଅମ୍ଭୁବତ୍ସର ମନ ବାବୁ ବହୁତ ବିକୃତ । ୫ ।
ତୁ ମୋହୋର ନନ୍ଦନ ବାବୁ ପରମ ପଣ୍ଡିତ ଗ୍ୟାନବନ୍ଧୁ
ଅମ୍ଭୁବତ୍ସର ତହୁଁ ପୁତ୍ର ଗୋଟିୟେ କର ତୁମ୍ଭେ ଜାତ । ୬ ।

୩୭। ଦହନ ସାରି ଶୁଭ ହୋଇଲେ ବାର ଦିନେ ।

୫। ପୁତ୍ରବନ୍ଧୁ (ଶାଶୁ ଓଡ଼ିଆ) ପୁତ୍ରବତ୍ସ ।

ମାତାଙ୍କର ବଚନେ ଯେ ବିଜୟେ ମୁନବରେ
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ ଅମ୍ଭୁବତ୍ସର ପୁରେ । ୭ ।
ଅମ୍ଭିକା ଅମ୍ଭାଳିକା ତହୁଁ ଜାଣି ଅଛନ୍ତି ସେ କରତି
ତତକ୍ଷଣେ ଅନେକ ବେଶ ବେଶନ ବୋଇଲୁ ପ୍ରିୟବନ୍ଧୁ । ୮ ।
ବ୍ୟାସଙ୍କର ଶୃଙ୍ଗାର ସେ ସହିଲୁ କୁଳ
ହରଷେଣ ରସିଲୁ ସେ ମେଳଭାବ ମତି । ୯ ।
ତୁଳ ମାସ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ସପତମୀ ବୃହସ୍ପତି ବାର
ପୁଷ୍ୟ ନାମରେ ନକ୍ଷତ୍ର ଅଟେ ସେ ଦିନର । ୧୦ ।
ସାଧ୍ୟ ନାମେ ଯୋଗ କରଣ ନାମ ବବ
ସଇନ୍ଦୁ ଜାତ ହୋଇଲୁ ବାଳକ ଅପୁରୁଷ । ୧୧ ।
ଅମୃତ ଯୋଗ ଘେନି ଉତପତ୍ତି ହୋଇଲୁକ ସୁତ
ଦେଖିଲେ ବ୍ୟାସ ସେ ପରମ ପଣ୍ଡିତ । ୧୨ ।
ପାଦେଶ ଜନମ ସେ ହୋଇଲୁ ନନ୍ଦନ
ବେନି ପାଦେ ପଦ୍ମ ଚିହ୍ନ କରତଲେ ଶଙ୍ଖ ମୀନ । ୧୩ ।
ବିଦୁର ବାକ୍ୟେଣ ଶ୍ରବଇ ବିବ୍ୟବାଣୀ
ବିଦୁର ନାମ ତାକୁ ଦେଲେ ବ୍ୟାସ ମହାମୁନି । ୧୪ ।
କୋଳେ ଧରି ବ୍ୟାସେ ମୁଖେ ଦେଲେକ ରୁମ୍ଭନ
ବୋଇଲେ ଭୂତ ଭବିଷ୍ୟେ ତୁ ହୁଅସି ଗ୍ୟାନବାନ । ୧୫ ।
ସମସ୍ତ ଦୃଶ୍ୟ ତୋତେ ହୋଉ ରେ ବାଳବନ୍ଧୁ
ଅନୁକ୍ରମେ କରୁ ତୋର ନ ଶୁଭିବ ଲକ୍ଷୀ । ୧୬ ।
ଦଣ୍ଡ ବଳ ବୁଦ୍ଧି ତୋତେ ହୋଉ ସାବଧାନ
ପଣ୍ଡିତ ଧାର୍ମିକ ପଣେ ତୋର ସବଦା ଯାଉ ଦିନ । ୧୭ ।
ଯେସନେକ ବର ଯେ ବ୍ରହ୍ମ ଗୁରୁ ଦିଲେ
ପୁତ୍ରକୁ ସମର୍ପିଲେ ନେଇ ସତ୍ୟବତ୍ସଙ୍କର କୋଳେ । ୧୮ ।

୧୧। ସଇନ୍ଦୁ ଜାତ ହୋଇଲୁ ଯେକବାଳ । (ପା)

୧୭। ବ୍ରହ୍ମ ବିଧି ଯୋଗ ତୋତେ ଦୃଶ୍ୟମାନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ । (ପା)

୧୮ ଯେସନେକ ବରଦେଲେ ମହାବ୍ରହ୍ମ ପୁରୁଷ ।

ସତ୍ୟବତ୍ସଙ୍କର କୋଳେ ନେଇ ଦିଲେ ବାଳଶିଷ ॥ (ପା)

୮। କରତି—କୃତି—କାର୍ଯ୍ୟ ୧୭। ଲକ୍ଷୀ—ଲକ୍ଷ୍ମୀ

ପାରେଶ୍ୱର ବୋଇଲେ ବାବୁ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଜାତିରେ ବ୍ରହ୍ମ ଅସୁର
 ଯେବଣ କନ୍ୟାକୁ ବରଇ ସେ ହୋଅଇ ଅପହାର । ୧୯ ।
 ବ୍ୟାସ ବୋଇଲେ ଗୋ କିଛିହିଁ ନ ଭଲ ମାୟେ
 ମନ୍ଦକ୍ଷଣେ ଜାତ ହୋଇଲୁ ମୁହିଁ ତହିଁକି ବୁଦ୍ଧି କରି ସିନା ଉପାୟେ ।

୨୦—୧୨୦୯

ବ୍ୟାସଙ୍କର ଗାନ୍ଧାରସେନ ସାକ୍ଷାତ

ସୈତେ କହିଁ ବ୍ୟାସେ ଗଲେ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନେ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇଁ ଗାନ୍ଧାରସେନ ଆସ୍ଥାନେ । ୧ ।
 ଗାନ୍ଧାରସେନ ବୋଲି ତହିଁର ନରପତି
 ଯେକ ଉତ୍ତର ଶତେ ପୁଅ ତାର ସୈକଲ୍ ଦୁହିତ । ୨ ।
 ଦୁହିତାର ନାମ ଯେ ଅଟଇ ଗାନ୍ଧାରୀ
 ମନ୍ଦକ୍ଷଣେ ଜାତ ହୋଇଲୁ ବ୍ରହ୍ମ ଯେ ଅସୁର । ୩ ।
 ଜ୍ୟେଷ୍ଠମାସ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ଅମାବସ୍ୟା ରାତି
 କୃତ୍ତିକା ନକ୍ଷତ୍ରେଣ ସେ ହୋଇଲୁ ଉତ୍ପତ୍ତି । ୪ ।
 ନିତ୍ୟାନ୍ତ ଉଆଁସୀ, ଜାତି କୃତ୍ତିକା ବୃଷଭୀଷ୍ଣ ବ୍ରହ୍ମ ଯେ ଅସୁର
 ସୈହେଷ୍ଠେକ ଲକ୍ଷଣେ ସେ ଜନ୍ମିଲୁ ଗାନ୍ଧାରୀ । ୫ ।
 ଯାହାକୁ ବର ବରଇ ଗାନ୍ଧାରସେନ ରାୟେ
 ମାଳା ଦେଇ ବରଲେ ସେ ନୃପତି ଯାଇ କ୍ଷୟେ । ୬ ।
 ଉତ୍କଳ ଦେଶର ସେ ଭୀଷ୍ମବନ୍ଧୁ ନୃପତି
 ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କି ବରଲୁ ସେ ମଲ୍ଲ ତତକ୍ଷଣାନ୍ତ । ୭ ।
 ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ଦେଶର ସେ ନୃପତି ବିରୁପାକ୍ଷ
 ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କି ବରଲୁ ସେ ନଶିଲୁ ପ୍ରତକ୍ଷ । ୮ ।
 ନିକଟ ରାଜାମାନେ କେହି ବିଭା ଯେ ନୋହିଲେ
 ଦୁରେଶ ବାଇଶି ରାଜା ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କ ବର ମଲେ । ୯ ।
 କେହି ପ୍ରଦାନ ନୋହିଲେ ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କ
 ବିକଳ ଗାନ୍ଧାରସେନ ଦୁହିତାକୁ ଦେଖି । ୧୦ ।

୧୧) ଅପହାର—ମୃତ ୮) ନଶିଲୁ—ନଷ୍ଟହେଲୁ, ମଲ୍ଲ ।

ବିରୁରଇ ଗାନ୍ଧାରସେନ ଦୁହିତା ରୂପ ଲକ୍ଷି
 ଯେହାର ସମାନେ ବର କାହିଁ ପାଇବଇଁ ଲକ୍ଷି । ୧୧ ।
 କୁନ୍ଦ ମାସ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ପ୍ରତିପଦା ଦିନେ
 ବ୍ୟାସ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଗାନ୍ଧାରସେନ ଭୁବନେ । ୧୨ ।
 ଦେଖିଣ ସାନନ୍ଦ ସେ ନୃପତି ଗାନ୍ଧାରୀ
 ଉଦକ ଡାଳଇ ନେଇଁ ବ୍ୟାସମୁନିଙ୍କ ପୟୁର । ୧୩ ।
 ଆପଣେ ଗାନ୍ଧାରସେନ ପୟୁର ପଖାଳି
 ବ୍ୟାସଙ୍କର ପାଦ ଉଦକ ନିବେଶିତ ଶିରେ ତୋଳି । ୧୪ ।
 ନବ ନେତ ବସନ କୁଣ୍ଡଳ ରତ୍ନମାଳା ଦିଲୁ ମହାରାଜା
 ଆସନ ପାଦାସନ ପାଦାର୍ଦ୍ଧ୍ୟ କଲୁ ଦିବ୍ୟ ପୂଜା । ୧୫ ।
 ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସିଂହାସନେ ନେଇ ବସାଇଲେ ବ୍ୟାସଙ୍କୁ
 କିଙ୍କର ହୋଇ ପରୁରଇ ମୁନି ଅନୁଗ୍ରହ କରି ମୁକୁ । ୧୬ ।
 ଦେଶ ବଂଶ ମୋର ହୋଇଲୁ ମୋକ୍ଷଗତି
 ପ୍ରତକ୍ଷେ ଦେବ ନାରାୟଣ ବେଦବ୍ୟାସ ମୋତେ ଦେବାକ ଗତି ମୁକତି ॥
 ସୈ ତୋହୋର ପାଦରଜ ପଡ଼ିଲୁ ମୋହୋର ପୁରେ
 ଅକାରଣେ କାରଣ ପାଇଲୁ ମୁନିବରେ । ୧୭ ।
 ଅନେକ ବିନୋୟି ହୋଇ ସୁତି କରି ଗାନ୍ଧାରସେନ ନରନାହା
 ସଂସାରକୁ ଗତି ଦିଲୁ ଦେବ ଭାଷିଲୁ ସ୍ୱାମୀ ଯାହା । ୧୮ ।
 ମୁହିଁ ତୋହୋର ଦାସର ଦାସ ଅଟଇ ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ
 ସଂସାର ତାଣିଲୁ ନାଥ ଅମୃତ ବଚନେ । ୧୯ ।
 ଭୂତ ଭବିଷ୍ୟ ବ୍ରତମାନ ଗ୍ରନ୍ଥମାନ କଲୁ
 ଅଶାକାର ମନ୍ତ୍ରେ ତୁ ଶୂନ୍ୟ ପୁରୁଷ ବୋଧୁଲୁ । ୨୦ ।
 ଅନାଦି ବିଷ୍ଣୁ ତୋତେ ଠାବ ଦିଅଇ ବକ୍ଷୟଲେ
 ନାରାୟଣ ରୂପ ତୁ ଦେଖୁ ମହାପ୍ରଳୟର କାଳେ । ୨୧ ।
 ଅନେକ ସୁତି କରି ସେ ଗାନ୍ଧାରସେନ ସ୍ୱାମୀ
 ବ୍ୟାସଙ୍କର ପାଦତଳେ ଶତ ସହସ୍ର ଦଣ୍ଡ ପରଶାମି । ୨୨ ।

୨୧ ଭୂତ ଭବିଷ୍ୟତ ବ୍ରତମାନ ତୁ ସମସ୍ତ ଗ୍ରନ୍ଥକାରୀ ।
 ବ୍ରହ୍ମାଦି ଦେବତାସୂକ୍ତେ ତୋହୋର ଶାସ୍ତ୍ର ଉକ୍ତ କରି । (ପା)
 ୨୧) ଅଷ୍ଟାଙ୍ଗ ମନ୍ତ୍ରେ ଯେ ଭାଷିଲୁ ବୋଧୁଲୁ । (ପା)
 ୧୧) ଲକ୍ଷି—ଲକ୍ଷି

ଶ୍ରୀପତ୍ୟବତ୍ସା ନନ୍ଦନ ଚରଣ ମୋର ହୃଦେ
ଶୁଦ୍ରମୁନି ସାବେଳଦାସ ନମେ ସଦାନନ୍ଦର ପଦ୍ମପାଦେ । ୨୪ ।
ଶୁଣ ବଇବସୂତ ମନୁ ବଦୟନ୍ତ ଅଗସ୍ତି
ବ୍ୟାସେ କଲ୍ୟାଣ କଲେ ଗାନ୍ଧାରସେନ ନୃପତି । ୨୫ ।
ବସ, ବସ ମହାରାଜା ତୋର ସିଦ୍ଧ ହୋଉ ମନବାଞ୍ଛା
ଅରଷ୍ଟ ଶାନ୍ତି ହୋଉ ତୋହୋର କୁଟୁମ୍ବ ଶମେ ରକ୍ଷା । ୨୬ ।
ଆହୋ ! କୁଶଳ ହୋଇଅଛନ୍ତି ନା ତୋହୋର ସୋଦରେ
ପାଟ ମହାଦେଉ ତୋର ଶମେ ଅଛନ୍ତି ନା ପୁରେ । ୨୭ ।
ପୁତ୍ର ସନ୍ତତି ତୋହୋର ବ୍ରତନ୍ତି ନା ସଦାଗୁରେ ଭାଗ୍ୟେ
ନାତଗଣମାନେ ତୋହୋର ବ୍ରତନ୍ତି ନା ଆରୋଗ୍ୟେ । ୨୮ ।
ଦେବତା ବ୍ରାହ୍ମଣେ ହୋଉଅଛୁ ନା ଭଗତ
ହରିକି ଆହୁତି ଦେଉଛୁ ତ ନିତପ୍ରତି । ୨୯ ।
ଦୁର୍ଗା ଦରଦ୍ରୁକୁ ଅନ୍ନ ତୁ ଦେଉ ନା ନୃପତି । ୩୦ ।
ଶୂନ୍ୟ ପୁରୁଷମାନେ କରୁ ଅଛନ୍ତି ନା ବୃଷ୍ଟି
ସୁବିଧାନେ ଫଳଦାୟକ ହୋଉଛୁ ନା ସୃଷ୍ଟି । ୩୧ ।
ସଂସାର ପାଳନ କରୁଅଛୁ କି ନା ରାଜା
କୁଶଳେ ବ୍ରତନ୍ତି ନା ତୋହୋର ଜନପ୍ରଜା । ୩୨ ।
ପ୍ରଜାନ୍ତ ପାଳଣ ରାଜା ନ କରୁ ନା ଅବଧି
ଦଇତ ଦାନବ ମାନନ୍ତ ରାଜା କରୁଅଛୁ ନା ସାଧୁ । ୩୩ ।
ଶୀର୍ଷେ ଉପଦର୍ପ ନାହିଁ ନା କଉଶୋପ
ତପିଜନ ରକ୍ଷା କରୁଅଛୁ କି ନା ସର୍ବ । ୩୪ ।

- ୨୪।୧ ସତ୍ୟବତ୍ସା ନନ୍ଦନଙ୍କୁ ତଳସ୍ଥେ ମୋହୋର ହୃଦେ । (ପା)
୨୬।୧ ପାଟ ବର୍ଣ୍ଣା ଶମେ ବ୍ରତଇ ନା ପୁତ୍ର ପୌତ୍ର ପରବୀରେ । (ପା)
୩୧ ମେଘମାନେ ସମସ୍ତେ କରନ୍ତି ନା ବୃଷ୍ଟି ।
ସାବଧାନେ ଫଳ ଦେଉଛୁ ନା ସୃଷ୍ଟି । (ପା)
୩୩।୧ ପ୍ରଜା ପାଳନ ରାଜ୍ୟେ କରୁ ନା ଯଥାବଧି । (ପା)

ସର୍ବସୁବିଧାନେ ହୋଉଅଛି ନା ରାଜ୍ୟ
ସଂସାର ଶୁଭଧନ ରାଜାକୁ ସର୍ବକାର୍ଯ୍ୟ । ୩୫ ।
ଆହେ ସମସ୍ତ ସୁବିଧାନ ମୋହୋର ଶୁଣିମା ମହାମୁନେୟ
କଥାୟେ କହିବି ଶୁଣିମା ହୋଉ ସାବଧାନେ । ୩୬ ।
ସ୍ୱାମୀ ଦୁହିତା ଗୋଟିସ୍ଥେ ଅଛଇ ନାମ ତା ଗାନ୍ଧାରୀ
କୃତ୍ତିକା କୃଷ୍ଣାଶି ଜାତରେ ବ୍ରହ୍ମ ଅସୁର । ୩୭ ।
ଯେତେକ ନୃପତି ମୁଁ ବରଲି ବିଦ୍ୟମାନେ
ବାଇଶି ରାଜା ମଲେ ବରଣ ବିଧାନେ । ୩୮ ।
ଦୁହିତାକୁ ପ୍ରଦାନ ନୋହିଲେ କେହି ଡରେ
ଯୁବା ଯୁବତୀ ସେ ଅଛି ମୋହୋର ଘରେ । ୩୯ ।
ଦୁହିତା ଯେବେ ପିତା ଘରେ ଅବିଭାଜିତ ରଜବତୀ
ତାହାର ଶୋଣିତେ ପିତୃ ଲୋକେ ସ୍ୱାହାନ କରନ୍ତି । ୪୦ ।
ସ୍ୱେଦନେକ ଦୋଷ ପୁରୁଣେ ମୁଁ ଶୁଣି
ବିଧୁର ଆତ୍ମା କରି ଥାଇ ଶରୀର କଳଙ୍କ ଜାଣି । ୪୧ ।
ମୋତେ ପ୍ରତିକାର କରିବା ପାରେଶ୍ୱର ତନୟେ
ଗାନ୍ଧାରୀକ ମୋର କରିବା କେବଣ ଉପାୟେ । ୪୨ ।
ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ରାଜା ହୋଅଇ ସ୍ୱେମନ୍ତ
ସତାଇଶି ନକ୍ଷତ୍ର ସମସ୍ତେ ହୋନ୍ତି ଜାତ । ୪୩ ।
ଅଶ୍ୱିନୀ ମଘା ମୂଳାର ଆଦ୍ୟ ତନୟଣ୍ଡ
ଦୋଷ ଲଗିବାରୁ ତାର ନାମ ଜାଣି ଗଣ୍ଡ । ୪୪ ।
ଜ୍ୟେଷ୍ଠା ଅଶ୍ଳେଷା ରେବତୀ ଶେଷ ପାଞ୍ଚଦଣ୍ଡେ
ଗଣ୍ଡଦୋଷ ଲଗେ ଲେଖାଅଛି ଶାସ୍ତ୍ର ଖଣ୍ଡେ । ୪୫ ।

- ୩୫।୧ ସଂସାର ଶୁଭଧନ ରାଜାକୁ ଶୁଭକାର୍ଯ୍ୟ । (ପା)
୪୦।୧ ତାର ଶୋଣିତ ପିତୃ ଲୋକେ ପିବନ୍ତି । (ପା)
୪୧।୧ ବିଅର୍ଥ ଶରୀର ଥାଇ କଳଙ୍କ ଲଗିଣ ଜାଣି । (ପା)
୪୨।୧ ଗାନ୍ଧାରୀକ ମୋର କରିବା ବରଣ ଉପାୟେ । (ପା)
୪୫ ପାଦ “ଜ୍ୟେଷ୍ଠା ଅଶ୍ଳେଷା ରେବତୀ ଶେଷ ପାଞ୍ଚଦଣ୍ଡେ” ଠାରୁ ୫୭ ପାଦାନ୍ତ “ବ୍ୟାସେ
କହିଲେ ଗାନ୍ଧାରସେନର ଅଗ୍ରତେ ।” ମଧ୍ୟରେ କେତେକ ପୋଥିରେ ପାଠାନ୍ତର ।
ଜ୍ୟେଷ୍ଠା ଆଠଦଣ୍ଡ ଅଶ୍ଳେଷା ଦଶଦଣ୍ଡ
ରେବତୀ ପାଞ୍ଚଦଣ୍ଡ ଗଣ୍ଡ ନିରଜିତ । ୪୫ । ୪୦।୧ ଅବିଭାଜିତ—ଅବିବାହିତ ।

ଅଶ୍ୱିନା ଦିବସେ ଯେବେ ପଡ଼ଇ ଦବସ
ପୁଅ କନ୍ୟା ଉପୁଜିଲେ ସେହି ଗଣ୍ଡ ଦୋଷ । ୪୭ ।
ପିତାକୁ ସେ ଗଣ୍ଡଦୋଷ ବରଷେ ଲଗଇ
ସେହି ଯୋଗେ ଯେବେ ଜାତ ରାସରେ ହୁଅଇ । ୪୮ ।
ମାତାକୁ ଖୋଲ ବରଷ ଲଗେ ଗଣ୍ଡ ଦୋଷ
ଆବର କହୁଛୁ ଶୁଣ ଗାନ୍ଧାର ନରେଣ । ୪୯ ।
ଉଭୟ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଯେବେ ହୁଅଇ ସନ୍ତତି
ସେହି ପୁଅ ନାଶଯାଇ ଜାଣ ତତକ୍ଷଣାନ୍ତ । ୫୦ ।
ମଦା ନକ୍ଷତ୍ରରେ ଗଣ୍ଡ ଆଦି ଭିନ୍ନଦଣ୍ଡ
ସେଥି ଜନ୍ମ ହେଲେ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ପାଇ ଗଣ୍ଡ । ୫୧ ।
ମୂଳା ନକ୍ଷତ୍ରର ଆଦ୍ୟ ଭିନ୍ନଦଣ୍ଡେ ପାଇ
ଗୁରବର୍ଷ ଗଣ୍ଡ ଯେବେ ପୁଅ ଉପୁଜଇ । ୫୨ ।
ଜ୍ୟେଷ୍ଠା ନକ୍ଷତ୍ରର ଜାଣ ଅନ୍ତ ପାଞ୍ଚଦଣ୍ଡ
ସେଥି ଜନ୍ମ ହେଲେ ବେନ ବର୍ଷ ପାଇ ଗଣ୍ଡ । ୫୩ ।
ଅଶ୍ଳେଷା ରେବତୀର ଯେ ଅନ୍ତ ପାଞ୍ଚଦଣ୍ଡ
ସେଥି ଜନ୍ମ ହେଲେ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ପାଇ ଗଣ୍ଡ । ୫୪ ।

ଅଶ୍ୱିନା ଦିବ ଦଣ୍ଡରେ ଯେବେ ପୁଅ ଦୋହଡ଼ି ଜାତ ହୋଇ
ଦବସେ ଉତପତ୍ତି ହୋଇଲେ ପିତାକୁ ଖୋଲ ବରଷକୁ ଗଣ୍ଡ ପାଇ । ୫୫ ।
ସେହି ଯୋଗେ ଯେବେ ରାସେ ହୁଅଇ ଜାତ
ମାତାକୁ ଖୋଲ ବରଷକୁ ଗଣ୍ଡ ଲଗଇ ନିରତାନ୍ତ । ୫୬ ।
ଉଭୟ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଯେବେ ଉପୁଜଇ ସନ୍ତତି
ସେ ପୁଅ ନାଶ ଯେ ଯାଇ ତତକ୍ଷଣାନ୍ତ । ୫୭ ।
ମଦା ନକ୍ଷତ୍ର ଯେ ଆଦି ଗୁର ଦଣ୍ଡ
ସେଥେ ଜନ୍ମ ହୋଇଲେ ଆଠ ବରଷେ ପାଇ ଗଣ୍ଡ । ୫୮ ।
ମୂଳା ନକ୍ଷତ୍ର ଯେବେ ଗୁର ଦଣ୍ଡ ଆଇ
ଗୁର ବରଷକୁ ଗଣ୍ଡ ସେଥେ ଯେ ଜନ୍ମ ପାଇ । ୫୯ ।
ଜ୍ୟେଷ୍ଠା ନକ୍ଷତ୍ର ଯେ ପ୍ରଥମ ଆଠଦଣ୍ଡ
ସେଥେ ଜନ୍ମ ହୋଇଲେ ବେନ ବରଷକୁ ପାଇ ଗଣ୍ଡ । ୬୦ ।
ଅଶ୍ଳେଷା ନକ୍ଷତ୍ର ଯାତ ଦଣ୍ଡର ମଧ୍ୟେ
ଦ୍ୱାଦଶ ବରଷକୁ ଗଣ୍ଡ ପାଇ ସାଧେ । ୬୧ ।

ସେତେ ଯୋଗେ ଦବସରେ ଜନମ ଲଭିଲେ
ପିତାକୁ ଗଣ୍ଡ ଲଗଇ ପୁଅ କନ୍ୟା ହେଲେ । ୬୨ ।
ରାସକାଳେ ଉପୁଜଇ ଯଦ୍ୟପି ସନ୍ତତି
ମାତାକୁ ଗଣ୍ଡ ଲଗିବ ବୋଲନ୍ତି ଅଗସ୍ତି । ୬୩ ।
ଉଭୟ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଯେବେ ଉପୁଜଇ ବାଳି
ତାହାର ଉପରେ ପରାଭବ କରେ କାଳ । ୬୪ ।
ଗଣ୍ଡଦୋଷ ଲଗଇ ଯେ ସେତେକ ନକ୍ଷତ୍ରେ
ବ୍ୟାସେ କହଲେ ଗାନ୍ଧାରସେନର ଅଗ୍ରତେ । ୬୫ ।
ଦେବ ଅସୁର ମାନବ କୁଳେ ଜାତ
ସେହାଙ୍କର ପ୍ରକୃତି ବାରିବା କେମନ୍ତେ । ୬୬ ।
ଅଶ୍ୱିନୀ ମୃଗଶିରା ପୁଷ୍ୟା ହସ୍ତା ରେବତୀରେ ପୁଅ କନ୍ୟା ଉତପତ୍ତି
ଶ୍ରବଣା ପୁନର୍ବସୁ ଅନୁରାଧା ସ୍ୱାତି ଦେନ ଦେବ ଅଂଶ ହୋନ୍ତି । ୬୭ ।
ଦ୍ୱିଜା ଆରଦ୍ରା ରୋହିଣୀ ଉତ୍ତର ଘେନୁଅ
ପୁରୀ ପାଲଗୁମା ଉତ୍ତରପୁରୀସାତା ଦ୍ରବ୍ୟ । ୬୮ ।
ପୁରୀସାତା ଉତ୍ତର ପାଲଗୁମା ସେ ଦୁଇ ନକ୍ଷତ୍ରେ ଉତପତ୍ତି
ସ୍ଥିର ହୋଇ ପୁରୁଷ ହୋଇ ମନୁଷ୍ୟ ଅଟଇ ଜାତି । ୬୯ ।
କୃତ୍ତିକା ମଦା ବିଶାଖା ଜ୍ୟେଷ୍ଠା ଶତଭିଷ
ଅଶ୍ଳେଷା ଧନିଷ୍ଠା ଚିନ୍ତା ମୂଳା ସେ ହୁଅନ୍ତି ରାସସ । ୭୦ ।

ରେବତୀ ନକ୍ଷତ୍ରର ଦୋଷ ପାଞ୍ଚଦଣ୍ଡ
ସେଥେ ଜନମ ହୋଇଲେ ବରଷେ ପାଇ ଗଣ୍ଡ । ୭୧ ।
ସେତେ ଯୋଗେ ଦବସେ ଜନମ ଲଭିଲେ
ପିତାଙ୍କର ଗଣ୍ଡ ଦୋଷ ପୁତ୍ର ଦୋହଡ଼ି ଉପୁଜିଲେ । ୭୨ ।
ରାସକାଳେ ଯେବେ ଉପୁଜଇ ସନ୍ତତି
ମାତାଙ୍କର ଗଣ୍ଡଦୋଷ ଲଗଇ ବୋଲିଲେ ଅଗସ୍ତି । ୭୩ ।
ଉଭୟ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଯେବେ ଉପୁଜଇ ବାଳି
ତାହାର ଉପରେ ଭେଗ ହୁଅଇ କାଳ । ୭୪ ।
ଗଣ୍ଡଦୋଷ ଲଗଇ ଯେ ସେତେକ ନକ୍ଷତ୍ରେ
ବ୍ୟାସେ କହଲେ ଗାନ୍ଧାରସେନର ଅଗ୍ରତେ । ୭୫ ।

୫୮ । ସେହାଙ୍କର ପ୍ରକୃତି ଜାଣିବା କେମନ୍ତେ ।

କୃତ୍ତିକା ନକ୍ଷତ୍ରେ ଉପୁଜିଲୁ ଗାନ୍ଧାରୀ
ଆବର ଉଆଁସୀ ହୋଇଲୁ ଜାତରେ ବ୍ରହ୍ମ ସେ ଅସୁର । ୭୩ ।
ଆହୋ ଚନ୍ଦ୍ର ନକ୍ଷ୍ତ୍ର ହୋଅଇ ସେ ଅମାବଲ ଦିନ
ଅତି ଦୋଷେ ପ୍ରିୟ ହୋଅନ୍ତୁ ଉତପନ୍ନ । ୭୪ ।
ସେ ଉଆଁସୀ କନ୍ୟାକୁ ବିଭ୍ରା ହୋଅଇ ଯେବଣ ପୁରୁଷ
ତାହାର ଦେହ ଲଗନ୍ତେ ଯଶ ଶ୍ରୀ ଆୟୁଷ ହୁଅଇ ନାଶ । ୭୫ ।
ପ୍ରେସନେକ ସନ୍ଦେଶ ଯନ୍ତ୍ରଂ ବ୍ୟାସେ କଲେ ପୁଚ୍ଛା
ଶୁଣିଣ ଗାନ୍ଧାରୀସେନ ନୃପତି ପଡ଼ିଲୁ ମୁକ୍ତ । ୭୬ ।
କୋଳେ ଧଇଲୁ ତୋଳି ତାର ବିଜୟସେନ ମନ୍ତ୍ରୀ
ସାଷ୍ଟମ କରାଇଲେ ଯେ ପଣ୍ଡିତ ଭଗ୍ୟଂ ଯତି । ୭୭ ।
ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ବାବୁ ଶୁଣ ରାଜା ଗାନ୍ଧାର
ଆମ୍ଭର ବୁଦ୍ଧିପ୍ରେ ଅଛି କରିବା ପ୍ରତିକାର । ୭୮—୧୨୭୭ ।

ସାହାଡ଼ା ବୃକ୍ଷ ମାହାତ୍ମ୍ୟ

ଗୋଲକ ବୃକ୍ଷ କରତାର ରଥେ ଚକ
ମହାକଳପ ବୃକ୍ଷ ସେ ହରଇ ମହାପାତକ । ୧ ।
ପୂର୍ବେ ସିଂଜିତ ତାହା କଲେକ ପ୍ରଜାପତି
ଦୋଷୀ କନ୍ୟା ହୋଇଲେ ତାକୁ ବିଭ୍ରା କରିବ ଯୁଗତି । ୨ ।
ଗାନ୍ଧାରୀସେନ ବୋଇଲୁ ସେ ବୃକ୍ଷ ଅଛି ମୋହୋର ନବର ମହାଆନେ
ମୁଁ ତାହାକୁ ମୁନି ହୋ ପୂଜା କରଇ ନିତି ଦିନେ । ୩ ।

- ୭୫ ସେହି କନ୍ୟାକୁ ବିଭ୍ରା ହୁଅନ୍ତୁ ଯେବଣ ଜନ ।
ତାହାର ଦେହ ଲଗନ୍ତେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଆସ୍ୟ ହୋୟେ କ୍ଷୀଣ ॥
୧। ବିଭ୍ରା କରାଇବା ଗୋଲକ ବୃକ୍ଷକୁ ।
ମହାକଳ ବୃକ୍ଷ ସେ ହରଇ ପାତକକୁ ॥ (ପା)
ସାହାଡ଼ା ବୃକ୍ଷ ଗୋଟିପ୍ରେ ବିଭ୍ରାକର ଆଶି ।
ମହାକଳପ ବୃକ୍ଷ ସେ ହରଇ ପାପ ଶ୍ରେଣୀ ॥ (ପା)
୨। ଦୂଷିତ କନ୍ୟା ବିଭ୍ରା ହୋଇଲେ ହୁଅଇ ସେ ଚିତ । (ପା)

ବ୍ୟାସେ ପ୍ରତିବାଚ ତୁ ଭଗ୍ୟବନ୍ତ ରାଜା
କସ ପଳ ଅଛି ତୁ ସାହାଡ଼ା ବୃକ୍ଷ କରୁ ପୂଜା । ୪ ।
ଗାନ୍ଧାର ସେନ ପ୍ରତିବାଚ ସେ କରତାର ରଥଚକ
ଦ୍ରୁଣନେ ହରଇ ସେ ଅଶେଷ କୋଟି ପାତକ । ୫ ।
ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ରାଜା ନୋହଇଟି ପ୍ରେମନ୍ତ
ଆମ୍ଭର ତହୁଁ ଶୁଣ ହୋ ଶାହାସ୍ତ୍ର ସଂଗତ । ୬ ।
ବୃକ୍ଷର ମାସ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ତଥୁ ସେ ଦଶମୀ
ଗୁରୁବାର ଶତଭିଷା ନକ୍ଷତ୍ରେ ବିଜୟେ ବିଶ୍ୱନାଥ ସ୍ଥାମୀ । ୭ ।
ନନ୍ଦକେଶ୍ୱର ଦେବ ବୃକ୍ଷର ପଲ୍ଲୀ
ପିଠିରେ ବିଜେ କଲେ ଦେବ ପିନାକୀ ଶୂଳପାଣି । ୮ ।
ହୃଦରେ ଆଭରଣ ଉଡ଼ିଙ୍ଗ ସପତ ଫେରୁ
ଅନ୍ତରାକ୍ଷେ ବାଜଇ ନବଲକ୍ଷେ ଡମ୍ବରୁ । ୯ ।
କଉତୁକେ ବିହତନ୍ତ ସ୍ଥାମୀ ଦେବରାଜେ
ବଇଲୁ ଆରୋହଣ ଦେବ ମଧ୍ୟପୁରେ ଦିଗବିଜେ । ୧୦ ।
ଅନେକ ଶୀର୍ଷେ ପଶି ଆସନ୍ତୁ ସୁତଲେ
ଚଳନ୍ତୁ ମହେଶ୍ୱର ବଇତରଣୀ ନଦୀ କୂଳେ । ୧୧ ।
ସାହାଡ଼ା ବୃକ୍ଷ ଗୋଟିପ୍ରେ ଅଛି ବାମ କତି ଲଗି
ପକ୍ଷ ଗୋଟିପ୍ରେକ ବଇଲୁ ମଥାରେ ଘେନିଲୁକ ବେଗି । ୧୨ ।
ଈଶ୍ୱର ପୂଜା କଲେ ଶୁଣ ହୋ ମହାବୃକ୍ଷର
ପ୍ରେ ପକ୍ଷ ଗୋଟି ମଥାରେ ଘେନିଲୁ କି ସୁଲଭ ହୋଇବ । ୧୩ ।
ବୃକ୍ଷର ବୋଇଲୁ ଦେବ ବାମେ ଯେବେ ସାହାଡ଼ା ବୃକ୍ଷ ଥାଇ
ପକ୍ଷ ଗୋଟିପ୍ରେ ଶିରେ ଘେନିଲେ ଅମୃତ ଯୋଗାଡ଼ ପାଇ । ୧୪ ।
ଡାହାଣ ଭାଗେ ଯେବେ ବୟର ବୃକ୍ଷ ଥାଇ
ତହୁଁରୁ ପକ୍ଷ ଗୋଟିପ୍ରେ ଘେନିଲେ ଶନ୍ତୁ ଶପ୍ତେ ଯାଇ । ୧୫ ।

୧୮। “ପ୍ରେସନକ ବୋଇଲେ” ପାଦାନ୍ତ ପରେ ପୋଥି ବିଶେଷରେ
ଅଧିକା ପାଠ :—

ମାଣୋଟକ ନମ ସ୍ତୁତ୍ୟଂ ସର୍ବପାପ ପ୍ରଣାଶନଃ ।
ପ୍ରଚୁରଂ ଭୋଜନଂ ଦେହ ଦେବ ବୃକ୍ଷ ନମୋଽସ୍ତୁତେ ॥

୧୫। ବୟର — ବଦର — ବରକୋଳି ।

ଆଗରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦୁବ ଦେଖିଲେ ମଥାରେ ଘେନିମ ତୋଳି
 ଅନେକ ଦୋଷ ଯସ୍ତୁ ଯାସ୍ତେ ଶୁଣିମା କପାଳୀ । ୧୬ ।
 ଭୁଲସୀ ବୃଷ ଯେବେ ଦେଖିବ ପଛକଡ଼ ଲେଉଟି
 ମଥାପେଶ ଘେନିମ ହାଦେ ଝଡ଼ିଲୁ ପସ ଗୋଟି । ୧୭ ।
 ଗ୍ୟାନେ ଅଗ୍ୟାନେଶ ଯେତେକ ପାପ ଅଛୁ
 ତକ୍ଷଣେ ସକଳ ପାତକ ଯାଇ ଲେଉଟୁ । ୧୮ ।
 ସୁପକ୍ଷୁ ଅନ୍ନ ପ୍ରାପତ ସାହାଡ଼ା ପସ ଘେନିଲେ
 ସ୍ୱେଦନେକ ଚରିତ ବୃଷଭ ବୋଇଲେ । ୧୯ ।
 ଭୋଜନ ପାପତ ହୋଅଇ ସାହାଡ଼ା ପସେକ ଘେନିଲେ
 ଆଜି ପଶୁଣି ଜାଣିମା ସଦାନନ୍ଦେ ବୋଇଲେ । ୨୦ ।
 ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ଭୁବନ ବୁଲିଲେ ମହାଦେବ
 ପାଣି ଘାସ ଆହାର କଡ଼ିକ ସେ ନ ନିଅନ୍ତି ବୃଷଭ । ୨୧ ।
 ମନ ସରି ବୃଷଭକୁ ସେ ବୁଲନ୍ତି ଉପବାସେ
 ଗିରି ଅରଣ୍ୟ ବୁଲନ୍ତି କ୍ଷେପନ୍ତି ଆକାଶେ । ୨୨ ।
 ବାହୁଡ଼ନ୍ତି କପିଳାସେ ବିଜେ କଲେ ଆଦିତ୍ୟର ଅସ୍ତେ
 କପିଳାସ ନିକଟେ ବିଜୟେ ପଞ୍ଚବଳୁ ସିନେହେ । ୨୩ ।
 ଅମୃତ ଯୋଗାଡ଼ ଯେ ରଜନ କରନ୍ତି ଉମା
 ସ୍ୱାମୀକି ବାଟ ଗୁହ୍ୟେଶ ବିମୁଖ ଦେଖା ବାମା । ୨୪ ।
 ତେର ଘଡ଼ି ଯନ୍ତ୍ର ଗଡ଼ି ଗଲୁ କରତାର
 ଆପଣେ ଠାକୁରାଣୀ ବିଜେ କଲେ ମୁଣୋହର । ୨୫ ।
 ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପଇଲମେ ସକଳ ଯୋଗାଡ଼ନ୍ତି ଭର
 ପିଠା ଖିରିସା ଗୋଟିକା ଛେନା ତାଗଡ଼ା ଆଦି କର । ୨୬ ।
 ସୁବର୍ଣ୍ଣ କୋପରରେ ସମସ୍ତ ପୁରୋଇଁ
 ଦେବେ ପିନ୍ଧେ ଅନ୍ନ ପାଣି ଦେଇ ଭୁଣେ ପଞ୍ଚଗୁଣି ଲୁଇ । ୨୭ ।
 ପାଣି ଆଧାର କରି ତନୁଗୁଣି ଭୂଞ୍ଜି
 ସ୍ୱେଦନକ ସମୟେ ଉତ୍ତରୁ ଡବ, ଡବ ବାଜି । ୨୮ ।

୨୭।୧ କୋପରରେ—ସମ୍ପୃକ୍ତ କର୍ପର, ଚଟକା ପାସ ବିଶେଷ । ବେଣୁ ଲଗିଥିବା ଗହ୍ୱର
 ଆଳି, କରେଇ ପରି । କାଞ୍ଚୋଲରେ — ପାଦ ବିଶେଷରେ, ବେଲ ।

୨୮।୨ ଲେଉଟୁ—ଛୁଡ଼ି ।

ଶୁଣିଣ ଗୋସାମଣୀ ଯେ ବିଷାଦ ହୋଇଲେ
 କେମନ୍ତ କରିବ ମୁହଁ ଶିଶୁରେ ବିଜେ କଲେ । ୨୯ ।
 ସଂକୋଚେଶ ମୁଣୋହ ଗୁଡ଼ ଉଠିଲେ ବେଗ ହୋଇ
 ବୃଷଭ ଗୁଆଣିରେ ଲୁଗୁଇଲେ ନେଇ । ୩୦ ।
 ପିଠା ଖିରି ଶାକର ପୁରୋଇଲେ କାଞ୍ଚୋଲରେ
 ଆଞ୍ଜୋବନ ସାରି ଦେଖା ହୋଇଲେ ବାହାରେ । ୩୧ ।
 ରତନ ଝଙ୍କରେ ଦେଖା ପାଣି ଯେ ପୁରୋଇ
 ଗୁମୁରେ ପ୍ରବେଶ ଯେ ହୋଇଲେ ମହାମାଞ୍ଜ । ୩୨ ।
 ନନ୍ଦକେଶ୍ୱରକୁ ରାଇ ଆଗ୍ୟାଂ ଦିଲେ ସଦାନନ୍ଦ
 ବୃଷଭ ଗୋଟିକ ନେଇ ଗୁଆଣିରେ ବେଗେ ବାଜି । ୩୩ ।
 ଆଗ୍ୟାଂ ପ୍ରମାଣେ ନନ୍ଦକେଶ୍ୱର ଗଲୁ
 ଯତନ କରି ତାକୁ ଖମ୍ବରେ ନେଇ ବାନ୍ଧିଲୁ । ୩୪ ।
 ଶିଶୁରେ ଆଗ୍ୟାଂ ଦିଲେ ନନ୍ଦକେଶ୍ୱରକୁ ରାଇ
 ଖଡ଼ ଆହାର ଘାସ ପାଣି କିଛି ଅନ୍ନ ନ ଦେବୁଟି ବଇଲଇଁ । ୩୫ ।
 ସ୍ୱାମୀ ଆଗ୍ୟାଂପେଶ ସେ ଦୃଢ଼କରି ବାନ୍ଧଣ ଅଇଲୁ
 ବଜ୍ରର କଳିଣୀ ଦେଇ ସେ କବାଟ କଲିଲୁ । ୩୬ ।
 ବୃଷଭ ବିଗୁରଇ ମୋତେ ଶିଶୁର କଷିଲେ
 କରତାର ନାଥ ସେହା କମ୍ପାଇ ନ ବିଗୁରିଲେ । ୩୭ ।
 ମୋହୋର ସ୍ୱେତେକ କଥା ଯେ ନିଷ୍ଠୁଳ ହୋଅନ୍ତେ
 ଆବର କରତାରକୁ କେ ଭଗତ ହୋଇବ ଯୁଗତେ । ୩୮ ।
 ନିସତେଶ ବାସି ଖଡ଼ ନାଡ଼େ ଦିଅନ୍ତେ ସେ ଭୁଣେ
 ଦେଖିଲୁ ଅମୃତ ଯୋଗାଡ଼ ପୁରୁଅଛୁ ଭୁଣେ । ୩୯ ।
 ସନ୍ତୋଷେଶ ଭୋଜନ ଯେ କଳାକ ବୃଷଭ
 ସୁମରଇ ସ୍ୱେକ ଲୟେ କରି ହାଦେ କରତାର ଦେବ । ୪୦ ।
 ଭୂଞ୍ଜିଣ ବଇଲ ଯେ ହୋଇଲା ଆନନ୍ଦ
 ହେ ବୁଧ ଜନେ କରତାର ନାଥକୁ ନିତ୍ୟେ ବନ୍ଦ । ୪୧ ।

୩୦।୨ ବୃଷଭ ନିହାଣୀ (ନିଧାମ୍ବ)ରେ ପୁରୋଇଲେ ନେଇ । (ପା)

୩୭।୧ ବୃଷଭ ବିଗୁରଇ ଶିଶୁର କଷଟ ମୋତେ କଲେ । (ପା)

୩୩।୨ ଗୁଆଣିରେ — ଖାଇବା କୁଣ୍ଡ ସ୍ଥାନରେ ।

ଈଶ୍ଵର କଷଣରୁ ହୋଇଲଟି ପାର
 କିସ କରି ପାରଇଟି ଆବର ନାଶକର । ୪୭ ।
 ଯେହୁ ହସ୍ତରେ ଫଳ ଲଭନ୍ତି ବିରଞ୍ଚି ନାରାୟଣ ପ୍ରସାଦେ
 ଶୁଦ୍ରମୁନି ସାବେଳ ଦାସ କରତାର ପଦ୍ମପାଦେ ବନ୍ଦେ । ୪୮ ।
 ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଗାନ୍ଧାରସେନ ନୃପତି
 ଯେ ପଦ ଶିରେ ଘେନିଲେ ସେସନେକ ଫଳଶ୍ରୁତି । ୪୯ ।
 ଭୂଞ୍ଜିଣ ବୃଷଭ ସି ପୁତ୍ର ହୋଇଲୁ
 ଶୋଷକୁ ପଣା ଶ୍ରେଷ୍ଠକୁ ଅମୃତ ଯୋଗାଡ଼ ପାଇଲୁ । ୫୦ ।
 ଶୋଇଅଛି ବୃଷଭ ହୋଇଣ ମହାସି ପୁତ୍ର
 ଶୁଭେଶ ପ୍ରସର ଯେ ହୋଇଲକ ରାତି । ୫୧ ।
 କବାଟ ଫେଡ଼ି କରି ଦେବ ଯେ ସୁଡ଼ିଲେ
 ଭିତରକୁ ପଶିଲେ ଦେବ ବୃଷଭ ବିକଳେ । ୫୨ ।
 ଈଶ୍ଵରେ ହସିଲେ ଯେ ମହା ବୃଷଭକୁ ଚାହିଁ
 କିସ ଫଳ ପାଇଲୁ ହୋ ସାହାଡ଼ା ବୃଷ ଦାହ । ୫୩ ।
 ବଇଲ ବୋଇଲୁ ଦେବ ଶାହାସ୍ର ନୋହଇ ଯେ ମିଥ୍ୟା
 ସୁଖେଶ ପାରି ହୁଅନ୍ତି ଯେତେ କରତାର ଭଗତା । ୫୪ ।
 ଈଶ୍ଵର ବୋଇଲେ ପାଇଲୁ ତୁ ଯେହ୍ନେ
 ସ୍ଵପାର ଜନଙ୍କୁ ପ୍ରାପତ ହୋଉ ତେହ୍ନେ । ୫୫ ।
 ବୃଷଭ ବୋଇଲୁ ଦେବ ପ୍ରତକ୍ଷେ ପାଇଲି
 ତୁମ୍ଭର ମୁଣୋହି ନ କରୁ ମୁଁ ଆଗେ ଯେ ଖାଇଲୁ । ୫୬ ।
 ଯେ ଯାହାକୁ ସ୍ଵାମୀ ହୋଇଥାଇ ଭଗତା
 ଅବଶ୍ୟ ସେ ତାହାନ୍ତ କରନ୍ତି ନା ଚନ୍ଦ୍ରା । ୫୭ ।
 ସେବକ ଚନ୍ଦ୍ରା ଯେବେ ସ୍ଵାମୀକି ନ ଲାଗିବ
 କେବଣ ମତେ ସେ ଏ ସ୍ଵପାରୁ ତରବ । ୫୮ ।
 ଯେତେକ ଯୋଗାଡ଼ ତୁମ୍ଭର ମଡ଼ଫୁଲ
 ତୁମ୍ଭର ମୁଣୋହି ନ କରୁ ମୁଁ ଆଗ ତା ପାଇଲି । ୫୯ ।
 ସ୍ଵାମୀ ଲୟେ କରି ଦେଖ ନି ମୋହୋର ଗୁଆଣି
 ଗନ୍ଧ ଆମୋଦଇ କର୍ପୁର ରସ ଜାଣି । ୬୦ ।

ସ୍ଵରୂପ ଦେଖି ଈଶ୍ଵର ବିଷାଦ ହୋଇଲେ
 ପାଦପାଦି ସଜ୍ଜିତ ହୋଇ ପଶୁରିଲେ । ୬୧ ।
 ବୃଷଭକୁ ନେଇ ଟି କେନ୍ଦ୍ର ଦିଲୁ ମୋ ଯୋଗାଡ଼
 ତୁମ୍ଭେ ଜାଣ ନିକି ଦେବି ଏଥୁର ତଥ୍ୟ ଯେ ବେଶ୍ଵର । ୬୨ ।
 ପାଦପାଦି ହସିଲେ ଈଶ୍ଵରଙ୍କ ବଦନେ
 ତୁମ୍ଭର ଆସିବା ବିଳମ୍ବ ଦେଖିଣ ସି ଲୋଚନେ । ୬୩ ।
 ସମସ୍ତ ବାଡ଼ିଣ ଦେବ ବସିଲି ମୁଁ ଭୂଞ୍ଜି
 ସେସନ ସମୟେଶ ତୁମ୍ଭରୁ ଶବଦ ବାଜି । ୬୪ ।
 ସ୍ଵଧାୟେଶ ତୁମ୍ଭେ ମୋତେ କୋପ କରିବ ବୋଲି
 ସବୁ ନେଇ ବୃଷଭ ଗୁଆଣିରେ ଭରିଲି । ୬୫ ।
 ସଦାନନ୍ଦ ହସିଲେ ଗିରିଜାର ବଚନେ
 ସେହ୍ନେକ କରି ଯେ ପ୍ରାପତଟି କରନ୍ତି ଦେବତାମାନେ । ୬୬ ।
 ବଦୟନ୍ତି ବ୍ୟାସେ ପାରେଶ୍ଵର ନାନେ
 କରତାକୁ ସେବିଲେ ତପଫଳ ଶ୍ରୁତି ହାଦେ ଅଟଇ ସେସନେ । ୬୭ ।
 ଚୁଲ ହୋ ରାଜା ସେବେ ସାହାଡ଼ା ବୃଷ ଯେ ଦେଖିବା
 ଗାନ୍ଧାରୀକ ତାହା ପ୍ରଦାନ କରିବା । ୬୮ ।
 ଭିତର ନବର ଅଗଣା ମଧ୍ୟ ସ୍ଥାନେ
 ଗୋଲକ ବୃଷ କଲେ ବରବେଶ ବିଧାନେ । ୬୯ ।
 କନ୍ୟାବେଶ ଯେ କଲେକ ଗାନ୍ଧାରୀ
 ମଙ୍ଗଳ ବାକ୍ୟେ ତାଙ୍କୁ ସୀତକାର ବରଣ କରି । ୭୦ ।
 ଉଦକ-ପାଦ ଗୋସ ଯେ ଶାକୋଟ ବୃଷ
 ବୃନ୍ଦା ଅର୍କ ଗୋସ ସେ ଗାନ୍ଧାରସେନ ବଂଶ । ୭୧ ।
 ଉଭୟ କୁଳ ଗୋସ ଉଚ୍ଚାରିଲେ ମୁନେ
 ଗୋଲକ ବୃଷ ଗାନ୍ଧାରୀକ କଲେକ ପ୍ରଦାନେ । ୭୨ ।
 ଗାନ୍ଧାରୀର କର ଗୋଲକ ବୃଷ ଡାଲେ
 କୁଣ ବନ୍ଧନ କରନ୍ତି ମୁନି ମନ୍ତ୍ରବଳେ । ୭୩ ।

ଗାନ୍ଧାରୀ କୃଷ ଯନ୍ତ୍ରଂ ଯେକ ଯୋଗ ହୋଇଲ
ସେ ସାହାଡ଼ା କୃଷ ଗୋଟି ତତ୍ତ୍ଵଶାନ୍ତି ମଲ୍ । ୭୯ ।
ଦେଖିଣ ଚକିତ ଯେ ହୋଇଲେ ମୁନି ବ୍ୟାସେ
ଗାନ୍ଧାର ସେନ ନୃପତି ବସିଲ୍ ବିରସେ । ୮୦ ।
ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ତୁ ନ ଭଲ ନୃପତି
ସମସ୍ତ ଅରସ୍ଥି ଏହାର ହୋଇଲାନି ଶାନ୍ତି । ୮୧—୧୩୪୮ ।

~~~~~

ଗାନ୍ଧାରୀ ସହ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କ ବିବାହ

ତୁ ଯେବେ ହାଦେ ଆମ୍ଭର ବଚନ କରିବା
ଗାନ୍ଧାରୀକ ତୋର ଆମ୍ଭ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରକଲ୍ ଦେବା । ୧ ।
ବ୍ୟାସଙ୍କ ବଚନେ ରାଜା ସମଦଣ୍ଡ ସାଜି
ଚଳଇ ମହାରାଜା ହସ୍ତିନାପୁର ମଝି । ୨ ।
ଗାନ୍ଧାରୀକ ଘେନି ଚଳିଲେ ବ୍ୟାସ ମହାଯତି
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରକୁ ପ୍ରଦାନ କଲେ ସେ ଯୁବକ । ୩ ।
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବ୍ରହ୍ମ ଅସୁର କୃତ୍ତିକା ବୃଷରାଣି
ଗାନ୍ଧାରୀ ବ୍ରହ୍ମ ଅସୁର ଆବର ଉଆସୀ । ୪ ।
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ନାୟେଂ ବରଲ୍ ଅନେକ କନ୍ୟା ମଲ୍
ଗାନ୍ଧାରୀକ ବର ବାଇଣି ରାଜା ନାଗ ଗଲ୍ । ୫ ।
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରକଲ୍ ନାହିଁ କନ୍ୟା ଗାନ୍ଧାରୀକ ନାହିଁ ବର
ଯେ ଜାତି ବ୍ରହ୍ମ ଅସୁର ସେ ବ୍ରହ୍ମ ଅସୁର । ୬ ।
ଦୁହିଁଙ୍କର ଯେକ ଯୋଗ ହୋଇଲ୍ ପୀରତି
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଗାନ୍ଧାରୀ ହୋଇଲେ ଯେକ ମେଳମତି । ୭ ।
ବଦୟନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ବଇବସୁତ ମନୁ
ଗାନ୍ଧାରୀକ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଯେ ହୋଇଲେ ପ୍ରଦାନୁ । ୮ ।

୭୯ { ଗାନ୍ଧାରୀକ କର ତତ୍ତ୍ଵଂ କୃଷରେ ଲଗିଲ୍ ।
ସାହାଡ଼ା କୃଷ ଗୋଟି ତତ୍ତ୍ଵଶେ ଜଳଗଲ୍ ॥ (ପା) }

୫୧ ନାୟେଂ — ନାମେ ।

ବେନି ଅସୁର ସେ ହୋଇଲେ ସମଯୋଗ
ବଢ଼ିଲ୍ ପୀରତି ଉପୁଜିଲ୍ ବହୁତ ରଙ୍ଗ । ୯—୧୩୫୭ ।

~~~~~

କୁନ୍ତୀଙ୍କ ବାଲ୍ୟ ଚରିତ, ଦୁର୍ବାସାଙ୍କ ସେବା ଓ ତାଙ୍କଠାରୁ ବରପ୍ରାପ୍ତି

ବଇବସୁତ ମନୁ ପୁରୁଷକଲେ ଅଗସ୍ତିଙ୍କି
ପଣ୍ଡୁକୁ କେମନ୍ତେ ବିଦ୍ର କଲେ କହିବା ବ୍ରହ୍ମବାକି । ୧ ।
ଶୁଣ ହୋ ମହାତମା ଯୁଗାନ୍ତେକ ପୁରୁଷ
ପଣ୍ଡୁର ଚରିତ ଶୁଣିମା ଅମିୟ ଦିବ୍ୟ ରସ । ୨ ।
ସିଦ୍ଧପୁର ନଗ୍ରେ କୁନ୍ତଭୋଜ ନୃପତି
ତାହାର ଭାରିଆ ନାମ ଅଟଇ ଜମ୍ବୁବଢ଼ୀ । ୩ ।
ମଦନ ମହାଦେବର ସେ ଅଟଇ କୁମାରୀ
କରବାର ପୁରର ସେ ଅଟଇ ଅଧିକାରୀ । ୪ ।
କୁନ୍ତଭୋଜ ରାଜାର ସେ ଯେକଲ୍ ଦୁହିତା
ଶ୍ରଦ୍ଧାପୂର୍ବ ନୃପତି ନାମ ଦିଲେ ତାହାକୁ କୋଇନ୍ତା । ୫ ।
ବଡ଼ାଇ ସୁନ୍ଦର ସେ ଅଟଇ ଭାଗ୍ୟବନ୍ତୀ
ଅତି ସୁନ୍ଦର ସେ ଅତୁଳାୟି ତ ଯୁବକୀ । ୬ ।
ପୁତ୍ର ନ ଥାଇ ସେ କୁନ୍ତଭୋଜ ରାଜାର
ଯେକା ଦୁର୍ଲ୍ଲଭୀକ ତାର ସ୍ରାଗ ଯେ ଅପାର । ୭ ।
ବୃଷଭ ମାସ ପଞ୍ଚମୀ ବୃହସ୍ପତି ବାର
ଗୁରୁପୁଷ୍ୟା ଯେ ଅମୃତ ଯୋଗ ସେ ଦିନର । ୮ ।
ବବ ନାମେ କରଣ ଯେ ଶୂଳ ନାମେ ଯୋଗ
ବୃଷଭ ସଙ୍କରାନ୍ତିକ ତେର ଦିନ ଭୋଗ । ୯ ।

୩୧ ହସ୍ତିପୁର ନଗ୍ରେ ରାଜା, ସାହାପୁର ନଗ୍ରେ ରାଜା ।

୫୧ ମଦନ ମହାଦେବର ସେ ଅଟଇ କୁମାରୀ ।

୧୨ ବାକି — ବାକ୍ୟ ।

୭୨ ସ୍ରାଗ — ସରାଗ, ଶ୍ରଦ୍ଧା ।

ସେମନ୍ତ ସମୟେଣ ଦୁର୍ଭାସା ମହାର୍ଷି
 କୁନ୍ତଭୋଜ ରଜା କଟକେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଆସି । ୧୦ ।
 ଦେଖି କୁନ୍ତଭୋଜ ରଜା ପାଦାର୍ପଣ ଦେଲ
 ନିମ୍ନରିଲ ମହାତମା ହୋ ଆଜନ୍ତନ ମୋତେ ଭଲ । ୧୧ ।
 ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ ସୁଫଳ ହୋଇଲ ଆଜ ମୁକୁ
 ମ୍ ଶମ ହୋଇବି କି ତୋର ପାଦପଦ୍ମ ପଶାଳବାକୁ । ୧୨ ।
 ଦୁର୍ଭାସାୟେ ପ୍ରତିବାତ ତୁ ଅଛୁ ନା କୁଣ୍ଡଳେ
 ପାଦ ଅମନାତେ ଖଟି ଅଛନ୍ତି ନା ସକଳେ । ୧୩ ।
 ସମସ୍ତ କୁଣ୍ଡଳ ବୋଲି ବୋଇଲେ କୁନ୍ତଭୋଜ
 ଜୀବନ ସୁଫଳ ମୁନି ହେ ଦେଖିଲି ମୁଁ ତୋତେ ଆଜ । ୧୪ ।
 ଦୁର୍ଭାସାୟେ ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ ଅଇଲୁ ତୋହୋର ରାଜ୍ୟକୁ
 ଚତୁର୍ମାସ୍ୟା ବଞ୍ଚିବୁ ବସା ଖଣ୍ଡିୟେ ଦେବୁ ମୁକୁ । ୧୫ ।
 ବଢ଼ାଇ ସମ୍ପଦ ରଜା ଦେଖିଲୁ ତୋର ପୁରୀ
 ରହିବାକୁ ତୃଷ୍ଣା ଯେ ବଳିଲ ଆମ୍ଭର । ୧୬ ।
 କୁନ୍ତଭୋଜ ବୋଇଲେ ମୁଁ କସ କରିବି
 ରୁହାଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଭଗତି ହୋଇ ନୁଆରିବି । ୧୭ ।
 ଯାଅ ବୋଲି ବୋଇଲେ ତୋର କୋପ ଉପୁଜିବ ତନୁ
 ଜାଣି ଅନୁଗ୍ରହ ମୋତେ କରିବା ତପୋଧନୁ । ୧୮ ।
 ଦଶ ସହସ୍ର ଯୋଜନେ ମୁଁ ଅଟଇ ଅଧିକାରୀ
 ଦଶ ଭ୍ରାତ୍ର ସୁତ ନାହିଁ ନା ମୋହୋର । ୧୯ ।
 ରାଜ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ରାୟେଣ ନ ପୁଣ ପାସୋରଇ ତୋତେ
 ତୁ ଈଶ୍ଵର ସମାନେ ମହାର୍ଷି ନୟଣ କୋପ କରୁ ମୋତେ । ୨୦ ।
 ଦୁର୍ଭାସାୟେ ବୋଇଲେ ତୁ କାହୁଁ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ସେବା କରିବୁ
 ତୋହୋର କରି ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଜଣେ ତୁ ଦେଇଥିବୁ । ୨୧ ।
 ଆଶ୍ରମ ଗୋଟିକ ଲିପିବ ଅଗଣା ହୋଟି ଦେବ
 ପାଣି ଝରସ୍ଥେ ଆଶ୍ରମ ଫୁଲ ପୁଡ଼ାୟେ ତୋଳି ଦେବ । ୨୨ ।

୧୮ { ଯାଅ ବୋଇଲେ କୋପ ତୋର ବଢ଼ିବ ବ୍ରହ୍ମସୁତ ।
 ଜାଣି ଅନୁଗ୍ରହ ମୋତେ କରି ତପୋଧନୁ ॥

ପାଲଟା ବସ୍ତ୍ର ଖଣ୍ଡ ପଶାଳିବ ନେଇ
 ସେତେକ କରିଣ ସେଟି ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଭଗତି ହୋଇ । ୨୩ ।
 କୁନ୍ତଭୋଜ ବୋଇଲ ମୁଁ ଆନକୁ କଂପେ ଦେବି
 ସେକା ଦୁହିତା ଗୋଟିୟେ ମୋହୋର ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଆଉ ସେବି । ୨୪ ।
 ଦୁହିତାଙ୍କୁ ରାଇ ସେ ଆଗ୍ୟାଂ ଦିଲେ କୁନ୍ତଭୋଜ
 ଆଶ୍ରମ ଖଣ୍ଡିୟେ କଲେ ନଗର ବାହନ । ୨୫ ।
 କୋଇନ୍ଦାୟେ ହୋଇଥାଇ ବିନୟ ଭଗତେ
 ଦୁର୍ଭାସା ରୁଷିକି ସେବା କରିଇ ଅନୁଗ୍ରହେ । ୨୬ ।
 ରାସ ପ୍ରସ୍ତରେ ଅଗଣା ପଥର
 ଗୋମୟ ଘେନି ଛେର ପକାଇ ଯତ୍ନ କରି । ୨୭ ।
 ନିତିପ୍ରତି ପାଚିଲ ଆମ୍ଭପଦ ଲୁଚିୟେ ଆଶଇ ସାଉଁର
 ପଶାଳି ପୀଡ଼ାରେ ଶୁଖାଇ ପାଲଟା କାଗ୍ରେଟି । ୨୮ ।
 ଗଡ଼ୁ ତମ୍ବାପାଣି କପୋର ମାଜଇ ଆମ୍ଭିଲେ
 ଆଶ୍ରମ ଖଣ୍ଡିକ ଲେପଇଁ କୃଷ୍ଣ ଗୋମୟରେ । ୨୯ ।
 ବିଭୂତି ଗୁଡ଼ାୟେ ମେଦଇ ସଞ୍ଚ କରି
 ପଦ ଗୁଡ଼ାୟେ ଆଶଇ ସେ ବେଲ ଗଛରୁ ପାରି । ୩୦ ।
 ବାଳୁତ ବୟସ ସେ ରଜାର କୁମାରୀ
 ସୁଗ୍ୟାମା ପଣେ ଥାଇ ରୁଷିକି ସେବା କରି । ୩୧ ।
 ରୁଷି ରାସେ ସମାଧିରେ ବସିଥାନ୍ତି ଯେ ଭିତରେ
 କପାଟ ଗୋଟି ପାଡ଼ି କୋଇନ୍ଦା ବସିଥାଇ ବାହାର ଦୁଆରେ । ୩୨ ।
 କୋଇନ୍ଦାର ଭଗତେ ଅନେକ ସନ୍ତୋଷ ଦୁର୍ଭାସା
 ନାନା ଖର୍ଯ୍ୟକୁ ମୁନି ନ କଲେ ମମାଷା । ୩୩ ।
 କୁନ୍ତଭୋଜ ରାଜ୍ୟେ ମୁନି ରହିଲେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତେ
 ଚତୁର୍ମାସ୍ୟାକୁ ବୋଲି ରହିଲେ ପାଞ୍ଚବରଷ ପରିଯନ୍ତେ । ୩୪ ।
 ମଉଦୟ ଶୀର୍ଷେ ଅର୍ଦ୍ଧେ ଦୟା ପଡ଼ି ପାଦ ଚାରି
 ଦକ୍ଷିଣ ମଉଦୟକ ସମସ୍ତେ ଯାଉଛନ୍ତି ଶୀର୍ଷ କରି । ୩୫ ।

୩୨ { ରୁଷିକ ଆଶ୍ରମେ ବସିଥାଇ ନିରାଧାରେ ।
 କପାଟ ପାଡ଼ି ଭିତ୍ତି ବସିଥାଇ ଦ୍ଵାରେ ॥

କୁନ୍ତସ୍ତେଜ ରାଜାର ଅଗ୍ରତେ ମିଳିଲେ ତପୋବନ୍ଧୁ
ଦଣ୍ଡ କମଣ୍ଡଳ ମୁନି ତାମ୍ରପାତ୍ର ହସ୍ତେ । ୩୭ ।
ଦେଶିଣ ଉଠିଲ ସେ ମହାଧର ସ୍ଵାମୀ
ମୁନିଙ୍କର ଚରଣେ ସେ ହୋଇଲ ପରଶାମି । ୩୮ ।
ସୈତେକାଳେ ଅନୁଗ୍ରହ ମୋତେ କଲେକ ଦୁର୍ଭାସା
ସମୟେକ ଆସିଣ ପୁରଲ ମମାସା । ୩୯ ।
ଦୁର୍ଭାସା ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ ସୈଦାନ୍ତ ସେ ଅଇଲୁ
ପାଞ୍ଚବରଷ ହୋଇଲ ତୋର ରାଜ୍ୟରେ ରହିଲୁ । ୪୦ ।
ବୋଇଲ ନୃପତି ନିସ୍ତରିଲ ତପୋବନ୍ଧୁ
ସୈମନ୍ତ ହୋଇ କେ ତୋତେ ହୋଇଛୁ ଭଗତ । ୪୧ ।
ଦୁର୍ଭାସାୟେ ବୋଇଲେ ବଡ଼ ସୁସ୍ଥେଣ ସେ ଥିଲୁ
କୋଇନ୍ଦ୍ରାଙ୍କର ଭଗତେ ନାନା ଶୀର୍ଷ ଉପେଷିଲୁ । ୪୨ ।
ଆମ୍ଭେ ତୋହୋର ପୁରେ ଅନେକ ପାଇଲିକ ସୁସ୍ଥ
ଆହୋ କୁନ୍ତସ୍ତେଜ ତୋତେ ପ୍ରାପତ୍ ହୋଉ ଶତେ ପୁନଃ । ୪୩ ।
ସୋମବଂଶେ ସୁଲକ୍ଷଣୀ ହୋଉ ତୋର କୋନ୍ଦା
ସାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରୁ ସୈଦାନ୍ତ ଧର୍ମ ସେ ଦେବତା । ୪୪ ।
ଧର୍ମବଳେ ବଳବନ୍ତା କ୍ଷତ୍ରୀ ହୋଇ ତୋର ପୁନଃ ହୋଉ ଜାତ
ପଞ୍ଚ କଟକରେ ଠାକୁରାଣୀ ହୋଉ ତୋ ଦୁହିତ । ୪୫ ।
ସୈସନେକ ବର ଦେଇ ଚଳନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମଧତ୍ତି
କୋଇନ୍ଦ୍ରାୟେ ଗୋଡ଼ାଇଛନ୍ତି ସେ ମୁନିଙ୍କ ପଛକଟି । ୪୬ ।
ରାଜ୍ୟ ଗୁଡ଼ି ମହାମ୍ଭାୟେ ପଶିଲେ ବନସ୍ତରେ
କୋଇନ୍ଦ୍ରାୟେ ଗୋଡ଼ାଇ ଅଛନ୍ତି ପଞ୍ଚକୋଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତରେ । ୪୭ ।
କୋଇନ୍ଦ୍ରାୟେ ଛୁଙ୍କିଲେ ବନସ୍ତରେ ଫୁଟି
ଧାଡ଼ିକାରେ ଦୁର୍ଭାସାୟେ ଗୁହ୍ୟଲେ ଲେଉଟି । ୪୮ ।
ଦୁର୍ଭାସାୟେ ବୋଇଲେ ତୁ ଗୋଡ଼ାଇ ଅଛୁ ଆଜି
ଆମ୍ଭେ ଗୁଡ଼ି ତୋହୋର ଚିତ୍ତ ନ ବଳଇ ଯାଇ । ୪୯ ।
ବାହୁଡ଼ି ଯାଅ ମା ଗୋ ନ ପଶି ବନସ୍ତକୁ
ବ୍ୟାଘ୍ର ଭଲିକେ ଅଛନ୍ତି ନାଶ କରିବେଟି ତୁକୁ । ୫୦ ।

୪୭। କୋଇନ୍ଦ୍ରାୟେ ଗୋଡ଼ାଇ ଅଛନ୍ତି ପଞ୍ଚକୋଶ କୋଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତରେ ।

କୋଇନ୍ଦ୍ରାୟେ ବୋଇଲେ ମୁଁ ଈଶ୍ଵର ସମାନେ ରୁଷିକି ସେବା କଲି
ସୈତେକାଳ ସେବା କରି ମୁଁ ସେ ନିଷ୍ଠଳ ହୋଇଲି । ୫୦ ।
ବାଲି କୁଡ଼ି ଗୋଟିସୈ କୁଡ଼ାଇ ପସ ଲେଟିସୈ ତହିଁରେ ଦେଇ
ଲସୈ କରି ସେବିଲେ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇ ସେହି । ୫୧ ।
ତୋହୋର ପର ରୁଷିକି ସୈତେକାଳ ସେବା କଲି
ନିଷ୍ଠଳ ହୋଇଲି ମୁଁ କିଛି ନ ପାଇଲି । ୫୨ ।
ଦୁର୍ଭାସାୟେ ବୋଇଲେ ତୁ ତ ତୁମ୍ଭା ହୋଇଥିଲୁ
ପାଞ୍ଚବରଷ ସେ ସେବା କରି କିଛିହୁଁ ନ ମାଗିଲୁ । ୫୩ ।
ମହାମନ୍ତ ହାଦେ ଗୋ ନ ଦେଉଟି ଯାବ
ଆମ୍ଭେ ବିଗୁରଲୁ ସୈଦାନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ କିଛି । ୫୪ ।
ସୈବେ ହେ ମହାତମା ମୋତେ ଅନୁଗ୍ରହ କରିବା
ସ୍ତ୍ରୀ ଆମ୍ଭେ ମନ୍ଦଜାତି ପଦାର୍ଥେକ ଦେବା । ୫୫ ।
ଦୁର୍ଭାସାୟେ ବୋଇଲେ ଗୋ ସେ ତୋହୋର ଇଚ୍ଛା
ଦେବୁ ଅବଶ୍ୟ ଯେମନ୍ତେ ସୁନ୍ଦର ତୋର ପୁରୋଇ ମନବାଞ୍ଛା । ୫୬ ।
ମୁହିଁ ବାଲି ସ୍ତ୍ରୀ ମୁନି ହେ ନ ଜାଣଇଁ ସନ୍ଦେହ
ଜାଣି ମହାତମା ମୋତେ କରିବା ଅନୁଗ୍ରହ । ୫୭ ।
ଦୁର୍ଭାସାୟେ ବୋଇଲେ ଗୋ ଆଜି ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ଯେହ୍ନେ ବ୍ରତ
ସୁନ୍ଦର ଭ୍ରାତା ହୋଇବ ସୁଭାଗ୍ୟ ପଣ୍ଡିତ ଭାଗ୍ୟବନ୍ତ । ୫୮ ।
ସୁପୁତ୍ର ହୋଇବ ତୋର ଅତିଅନ୍ତ ବଳବନ୍ତା
ସାଂଗ୍ରାମକୁ କେବେହେଁ ନୋହିବ ପଛଗତା । ୫୯ ।
ସୈସନେକ ବାଞ୍ଛା ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ପ୍ରକୃତ
ସୁନ୍ଦର ପୁରୁଷ ଦେଖିଲେ ହୋଅନ୍ତି ଭୋଳମତି । ୬୦ ।
ଆମ୍ଭେ ଦେବୁ ତୋତେ ମହାମନ୍ତ ଜପାମାଳୀ
ସୈଦାନ୍ତ ଯତ୍ନ କରି ତୁ ଆଅସି ସମ୍ଭାଳ । ୬୧ ।

୫୦। ସୈତେ କାଳ ସାୟେ ସେବି କିଛି ଯାବ ନ ପାଇଲି ।

୫୫। ସ୍ତ୍ରୀ ଆମ୍ଭେ ଅଭାଗି ପଦାର୍ଥେକ ଦେଇ ।

୫୮। ସବୁଠାରୁ ପୁନଃ ହୋଇବ ଅଶବ ବଳବନ୍ତା ।

ଶେଜ୍ୟା ଗତେଶ ଗୋ ସୁମରକୁ ଯାହାକୁ
ସେ ଆସି ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇବ ଜାଣ ତୁକୁ । ୭୨ ।
ଯଦ୍ୟପି ବ୍ରହ୍ମା ଇନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ପବନ ଯେ ବିଷ୍ଣୁ
ମୂର୍ଦ୍ଧନି ପାଟି ପ୍ରାଣ ଯିବ ନ ଅଇଲେ ତା ଘଟୁ । ୭୩ ।
ଜୟାମାଳୀ ଦେଇଣ ଯେ ଗଲେ ବ୍ରହ୍ମଯତି
ଅନ୍ତଃସ୍ଥେ ମହାତମା ଗଲେ ଚତସଶାନ୍ତି । ୭୪—୧୪୨୧ ।

କର୍ଣ୍ଣିଙ୍କ ଜନ୍ମ

ଦୁର୍ଭାସାଙ୍କ ବଚନ ଯେସନେକ ଶୁଣି
ବିରୁର କରଇ ସେ କୁନ୍ତଭୋଜର ଦୁଲଣୀ । ୧ ।
ଯେ ମହାଯତି ଯେବେ ମାଳା ଦେଇ ଗଲେ ମୋତେ
ସେଥିରୁ ଚନ୍ଦ୍ର ମୁଁ ଜାଣିମି କେମନ୍ତେ । ୨ ।
ଯମୁନା କୂଳେ ଦେବୀ ଶାଳପତ୍ର ଶେଜ୍ୟା ଗୋଟି କଲେ
ମେରୁ ପୃଷ୍ଠ ହୁଅନ୍ତେ କରତାର ସୁମରଲେ । ୩ ।
ଅନ୍ତଃସ୍ଥେ ଦେବ କରତାର ଆସନ କର୍ମ ଲ
ଦୁର୍ଭାସାଙ୍କ ମହାମନ୍ତ୍ର ସେ କୋଇନ୍ତା ସୁମରଲ । ୪ ।
ମୁଁ ଯେହା ବଞ୍ଚାଇ ନ ଯିବି କେମନ୍ତେ
ବିଜୟେ ବିରଞ୍ଚି ନାରାୟଣ କୋଇନ୍ତାଙ୍କ ଶେଜ୍ୟାଗତେ । ୫ ।
କୋଇନ୍ତାକୁ କରତାର ଧଇଲେ ନିଜ କୋଳେ
ମୁଖେ ଚୁମ୍ବନ ଦେଲେ ମଦନ ରସ ଭୋଗେ । ୬ ।
କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ଣ ବୋଇଲେ ଭୋଜର କୁମାରୀ
କେ ଟି ତୁ ମହାତମା ମୋତେ ବଳାକାର କରି । ୭ ।
ବୋଲନ୍ତି ଆରେ ମୁହିଁ ସେ କରତାର ବିରଞ୍ଚି ନାରାୟଣ
ରକ୍ଷିଙ୍କର ମହାମନ୍ତ୍ର ମୋତେ କଲୁ ସୁମରଣ । ୮ ।
ଯେବେ ମୋତେ ଶୁଙ୍ଗାର ଦେବୁ ନା ରେ ବାଳୀ
ଅନେକ ବାଗେ ତାକୁ କଟାଇ କଲେ ଅଂଶୁମାଳୀ । ୯ ।

୭୨।୨ ସେ ଆସି ପ୍ରବେଶ ହୋଇବ ଜାଣ ତୁକୁ ।

କୋଇନ୍ତାୟେ ବୋଇଲେ ମୁଁ ଅବିଭାଜି ଅଟଇ ଅରଜବଣ
ତୁ ଦିଗପାଳ ହୋଇ ମୋତେ କରୁଛୁ ଅମାତି । ୧୦ ।
ଦିନକରନାଥ ବୋଇଲେ ତୁ ମନ୍ଦକୃତ କଲୁ
ଅଲଗି ବାମା ହୋଇ ମୋତେ କିଂପେ ସୁମରଲୁ । ୧୧ ।
ଭୋ କରତାର ମୁଁ ସୁମରଲି ରକ୍ଷି ବିଦ୍ୟା ପରାଶ ନମନ୍ତେ
ସୁଗ୍ୟାମା ନାଥ ତୁ ମୋତେ ହରକୁ କେମନ୍ତେ । ୧୨ ।
ବିରଞ୍ଚି ବୋଇଲେ ଦୁର୍ଭାସାଙ୍କର ମହାମନ୍ତ୍ର କେହୁ ମେଣ୍ଟି
ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରାଣ ହାରିବ ମୁର୍ଧୁନା ଯାଇ ପାଟି । ୧୩ ।
ତୁ ମୋତେ ସୁମରଣା କଲୁ ନ ବିରୁର
ରମଣ ନ କଲେ ମୁଁ ତ ନ ଯାଇ ବାହୁଡ଼ି । ୧୪ ।
ଯମୁନା ନଦୀତୀରେ ଗହନ ଅଟବ୍ୟା
କୋଇନ୍ତାକୁ ଶୁଙ୍ଗାର ଇଚ୍ଛିଲେ କରତା ଆଦିଦେବା । ୧୫ ।
ଶାନ୍ତି ମୁଣ୍ଡି ହୋଇଣ ଯେ କମଳଲେଟନ
ଇନ୍ଦ୍ର ବଡ଼ାଇଲେ ସେ ଭଗର ସମାନ । ୧୬ ।
ଅଖଳତ କନ୍ୟା ସେ ଅଟଇ ସୂଚୀଭେଦ
ସୂଚୀନାଡ଼ ସୁରୁପେଶ ଉପସ୍ଥ କଲେ ଦେବ । ୧୭ ।
ବିବସନସାସ୍ତ୍ର ସେ ହୋଇଣ ଦେବା ଦେବୀ
ଅଗ୍ୟାଂନ ବାଳ ସ୍ତ୍ରୀ ସେ କାମେଶ ଅଭାବ । ୧୮ ।
କିଞ୍ଚିତ ଶୁଙ୍ଗାର ସେ କଲେ କରତାରେ
ବାହୁଡ଼ି ନ ଗଲେ ଦେବ ଦୁର୍ଭାସାଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରରେ । ୧୯ ।
ସୂର୍ଯ୍ୟ ପତନ କାଳରେ ସେ ଭୋଜର କୁମାରୀ
ବଇକୁଳ ହୋଇ ଦେବୀ ଅନେକ ବିନୟ କରି । ୨୦ ।
ଭୋ କରତାର ନାଥ ନ ଶୁଭ ତୋର ସୂର୍ଯ୍ୟ
ଅମୋହ ରେତ ଦେବ ମୋହୋର ଗର୍ଭେ ରହିବ ଆତ୍ମଜ । ୨୧ ।
ଅବିଭାଜିତ କନ୍ୟା ଆବର ଅରଜବଣ
ଆବର ଗର୍ଭେ ମୋହୋର ରହିବ ସନ୍ତତି । ୨୨ ।

୧୭ { ସୂଚନାଡ଼ ସମାନେ କଲେକ ସଂଯୋଗ ।
ସୂଚୀର ପ୍ରମାଣେ ଇନ୍ଦ୍ର କଲେ ବିରଞ୍ଚି ଦେବ ॥

୧୮୧ ବିବସନସାସ୍ତ୍ର — ବିବସନଶାସ୍ତ୍ରୀ ।

ପିତାର ବଦନ ମୁଁ ଗୃହିବି କେମନ୍ତେ
ଆବର ପ୍ରଦାନ କେ ହୋଇବାକ ମୋତେ । ୨୩ ।
ଉଭୟ କୁଳକୁ ଉପୁଜିବ ବହୁତ ଲଜ
ଅନୁଗ୍ରହ କରି ଦେବ ଗର୍ଭେ ନ ଗୁଡ଼ ତୋ ଶାୟୀ । ୨୪ ।
ଦିନକର ନାଥ ବୋଇଲେ ଗୋ ରତରଂଗ କଲେ
ଲିଙ୍ଗ ଭଙ୍ଗ ଦୋଷ ହୋଅଇ ଶାୟୀ ନ ଗୁଡ଼ିଲେ । ୨୫ ।
କୋଇନ୍ଦ୍ରା ବୋଇଲେ ଯେବଣ ଶାୟୀ ତୁ ଗୁଡ଼ିବୁ ଦିନକର
ସଇନ୍ଦୁ ଉତପତ୍ତି ହୋଉ ଯେ କୁମର । ୨୬ ।
କୋଇନ୍ଦ୍ରାଙ୍କର ବଚନ ଶୁଣିଣ ବିରଞ୍ଚି
ଭାଲିଲୁ ମହାରେତ ଗର୍ଭେଣ ନ ସଞ୍ଚି । ୨୭ ।
ଶାୟୀ ପତନ କାଳେ ଦେଶ ଗାଡ଼େଣ କୋଳ କଲ
ଅନେକ ରଙ୍ଗେ ସ୍ୱାମୀ ଶୃଙ୍ଗାର ରସ ଦଲ । ୨୮ ।
ଉପସ୍ଥ ଘୋଟିଲୁ କୋଇନ୍ଦ୍ରାଙ୍କର ଗର୍ଭଗତେ
ବିରଞ୍ଚି ବୋଇଲେ ପୁତ୍ର ଜାତ ହୋଉଛି ଟି ତୋତେ । ୨୯ ।
କୋଇନ୍ଦ୍ରା ବୋଇଲେ ଘେ ଦେବ ଭବଦ୍ରୁ ଜାତ ନ ହୋଉ ସନ୍ତତି
ଭବ ଗଳନ୍ତେ ମୁଁ ଯେ ହୋଇବି ଅସଞ୍ଜ । ୩୦ ।
କୁଳକୁ ଦୁଷିତ କଲି ଯେ ମୋହୋର ଦୁହିତା ପଣେ
ବିକଳ ଦେଖି ଦୟା କଲେ ବିରଞ୍ଚି ନାରାୟଣେ । ୩୧ ।
କର୍ଣ୍ଣ ଦ୍ୱାରେ ଶାୟୀ ଯେ ଟେକିଲେ ଉଜାଣି
ସୈନ୍ଦବନେକେ ଅଛି ସେ ପୁତ୍ରରୁ ନିର୍ବାଣି । ୩୨ ।

୨୭। ସଦୃଶ ଉତପତ୍ତି ପୁତ୍ର ହୋଇବ ତୋହୋର ।

୩୧। କୁଳକୁ ଦୁଷିତ କଲି ମୋହୋର ମନ୍ଦ ପଣେ ।

୩୨ { କର୍ଣ୍ଣ କଦି ବୋଲି ଶାୟୀ ଟେକିଲେ ଉଜାଣି ।
ଯେହ୍ନେ ସେ ଅଛଇ ପୁତ୍ରର ଉଆଣ ॥

୩୨। “ସୈନ୍ଦବନେକେ ନିର୍ବାଣି” ପାଦାନ୍ତ ପରେ ଅଧିକା ପାଠ:—

ସଇନ୍ଦୁ ଜାତ ହୋଇ ବାହାର ହୋଇଲକ କର୍ଣ୍ଣେ ।

ଉତପତ୍ତି ହୋଇଲ ଦୁଷା ଇନ୍ଦ୍ର ଯେହ୍ନେ ॥

୩୨। ନିର୍ବାଣି — ନିର୍ବାଣି ।

ମହା ଅମୋହ ରେତ ଅକ୍ଷୟ ସେ ଶାୟୀ
କର୍ଣ୍ଣ ବାଟେ ସଇନ୍ଦୁ ଉପୁଜିଲ ଆମ୍ଭଜ । ୩୩ ।
ଦେଖିଣ ପରମ ସାନନ୍ଦ ହୋଇଲେ କମଳଲେଚନ
କୋଳକର ନାମ ଦେଲେ ତାହାର ଶର କର୍ଣ୍ଣ । ୩୪ ।
କର୍ଣ୍ଣେଣ ଗୁପିଲେ ସ୍ୱାମୀ ଅମୃତ କୁଣ୍ଡଳ ବେନି
ତାତୁରେ ଗୋପ୍ୟାନ କଲେ ଅମୃତ ଅଭେଦ କପଟ ମଣି । ୩୫ ।
ଶରୀରେ ଲେପନ କଲେ ବଜ୍ର ଯେ ଛଉରି
କର୍ଣ୍ଣେଣ କୁମରର ମହାବ୍ରହ୍ମ ମନ୍ତ୍ର ପଡ଼ି । ୩୬ ।
ଆକୁଞ୍ଚିତ କେଶ ରସାଣିଲ ପାଟିଆ କପାଳ
ଶରୀର ଚକ୍ଷୁ ନାସା ସୁନ୍ଦର ଗଣ୍ଡସ୍ଥଳ । ୩୭ ।
ଶାର୍ଦ୍ଦୂଳ ଆକର୍ଷଣ ଦିଶଇ ଶରୀର ସରୋଜ
ହସ୍ତୀର ଥୋର ହସ୍ତ ଜଣି ଦିଶଇ ବେନି ଭୁଜ । ୩୮ ।
ଆରକ୍ତ ବେନି ଲେଚନ ବିରାଜିତ ବେନି ନେତ୍ର
କନକ କନ୍ଦ ପଟଳ ଯେହ୍ନେ ପର୍ଣ୍ଣ ପଦ୍ମ । ୩୯ ।
ଅଫୁଟ ଚମ୍ପାକର୍ଣ୍ଣ ଜାଣି ଦିଶଇ ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠ
ଉଲଟ କଦଳୀ ଜାନୁ ସୈନ୍ଦବ ସୁନ୍ଦର ଗୋଟି । ୪୦ ।
ସୁନ୍ଦର ସୁସଞ୍ଜ ଅଭୁଳାୟିତ ବଳା
ଅନଙ୍ଗ ସୁନ୍ଦର ଜାଣି ତେଜ ଅନର୍ଗଳା । ୪୧ ।
ନାନା ଶହସ୍ର ତୋର ଶରୀରେ ନ ଫୁଟୁ
କୋନ୍ଦ ପରଶୁ କୃପାଣ ତୋ ଶରୀରେ ନ କାଟୁ । ୪୨ ।
ରଣେ ଅଭୟ ତୁ ହୁଅସି ରେ କୁମର
ଦାନେଣ ସାହେର ତୁ ହୋଅସି ମହାଶର । ୪୩ ।

୩୩। କର୍ଣ୍ଣରେ କୁମରର ମହାମନ୍ତ୍ର ସ୍ୱର ।

୪୦। { ଆରୋହଣ ଜାନୁ ଯେହ୍ନେ ଚଞ୍ଚଳ ମୁଦ୍ରା ଗୋଟି ।
ଜଞ୍ଜ ଜାନୁ ଯେହ୍ନେ ସୁବଳିତ ସୁନ୍ଦର ଗୋଟି ।

୪୩। ଦାନେଣ ସାର୍ବ ତୁ ହୁଅ ରେ ମହାଶର ।

୪୪। ସୈଲେକ୍ୟେ ଜଣନ୍ତା ହୋଇ ତୁ ସାଂସ୍ରାମ କର ବାବୁ ।

୪୩। ସାହେର — ସାଗର ।

ଯେତେବେଳେ ପରସନ୍ତେ ତୁ ରଥରେ ବସିଥିବୁ
 ହେଲେକେନ୍ଦ୍ରକିଶୋରୀ ତୋତେ ସାଗ୍ରାମେ ନୋହୁ କେ ରେ ବାବୁ । ୪୪ ।
 ଅନେକ ବିଦ୍ୟା ତାକୁ ଦେଇଣ ମାରତଣ୍ଡ
 ଉଦୟ ଗିରି ଭେଦି ବିକାଶିଲେ ଉଦଣ୍ଡ । ୪୫ ।
 କୁମର କୋଳେ ଧରି ସେ ଭୋଜର କୁମାରୀ
 କିସ ବୁଦ୍ଧି କରିବି ବୋଲଣ ମନରେ ବିଚାରି । ୪୬ ।
 ଯେ ସୁସଞ୍ଚ ପୁତ୍ର ଗୋଟିକି ମୁଁ କେମନ୍ତ କରିବି
 ପିତା ମାତା ଶ୍ରମରେ ମୁଁ କି ବୋଲି ବୋଲିବି । ୪୭ ।
 ଅବଶ୍ୟ ପରୁରବେ ମୋତେ ବାଳୁତ ପୁତ୍ରକର ଦେଖି
 ବୋଲିବେ କାହୁଁ ପାଇଲୁ ତୁ ଯେ ପୁତ୍ର ଗୋଟିକି । ୪୮ ।
 ମାତା ପିତାଙ୍କ ଆଗରେ ମୁଁ କେମନ୍ତେ କହିବି ମିଥ୍ୟା
 ସତ କହିଲେ ତ ହୋଇବ ଲଜ୍ୟା ଅପ୍ରମିତା । ୪୯ ।
 ପରଦାସପ୍ତେଶୀ ବୋଲି କେହି ପ୍ରଦାନ ନୋହିବେ
 ସମସ୍ତେ ହେଁ ଦୁର୍ଭାଷା ରୁଷିକି ଦୋଷ ଦେବେ । ୫୦ ।
 ବୋଲିବେ ମୁନିଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଯେ ଥିଲକ ସମୟେ
 ଦୁର୍ଭାଷାଙ୍କର ରମଣେ ଯେ ଉପୁଜିଲ ତନୟେ । ୫୧ ।
 ଯେ ଜପାମାଳୀ ଥିଲେ କାହିଁକି ମୋର ଶୁଭ
 ଅନେକ ବାଗେ ମୁଁ ଯେ କରିବି ପୁତ୍ର ଉତପତ୍ତି । ୫୨ ।
 କରେଣ ଦେବ ଦେବୀ କର୍ଦ୍ଦମ ଲେଟିୟେ
 ଆପଣେ ଗଢିଲେ ଦେବୀ ମଞ୍ଜୁଷ ଗୋଟିୟେ । ୫୩ ।
 ତହିଁର ଭିତରେ ସେ ପୁତ୍ରକର ଭରି
 ଯମୁନା ନଦୀକର ସେ ଦେଲେ ପିଞ୍ଜି କରି । ୫୪ ।
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ବାଳ ଆଦିତ୍ୟ ପ୍ରାୟେ ତେଜ ଯେବଣ ତନୟେ
 କର୍ଣ୍ଣର ତେଜ ଲଗି କର୍ଦ୍ଦମ ହୋଇଲ ପୁବର୍ଣ୍ଣ ମଞ୍ଜୁଷର ପ୍ରାୟେ । ୫୫ ।

୪୭। ପିତା ମାତା ମୁଖ ମୁଁ କେମନ୍ତେ ରୁହିବି ।
 ୫୪। ଯମୁନା ନଦୀକ ପିଞ୍ଜି ଦେଲେ ଲେଟି କରି ।
 ୫୫। ପୁତ୍ରର ତେଜ ଲଗି କର୍ଦ୍ଦମ ହୋଇଲ ପୁବର୍ଣ୍ଣ ମଞ୍ଜୁଷ ପ୍ରାୟେ ॥
 ୫୫। କର୍ଦ୍ଦମ ସ୍ଥାନରେ କେତେକ ପୋଥିରେ କର୍ଦ୍ଦମ ଅଛି ।

ଯମୁନା ନଦୀରେ ସେ ଗଲ ଉପୁତଥାଇ
 ଶିଶାନ୍ୟ ମୁଖ ହୋଇ ଯାଉଛି ହେଁ ବୁଡ଼ି ହୋଇ । ୫୬ ।
 ବାରୁଣାବନ୍ତ ତହିଁ ପଞ୍ଚତରଣ ଯୁଗ
 ସେ ମଞ୍ଜୁଷ ଲଗିଲ ଯାଇ ଉତ୍ତରାଙ୍କ କୋଣ । ୫୭—୧୪୭୮ ।

ରାଧାଙ୍କର କନ୍ୟା ଚରଣ ଓ ତାହାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତିପାଳନ

ଗାଲବର ନନ୍ଦନ ସେ ଅଟଇ ସଞ୍ଜୟେ
 ରାଧେଶୀ ବୋଲଣ ଯେ ତାହାର ଦୋହତାୟେ । ୧ ।
 ପୁତ୍ରଜନ୍ମେ ସେ ଅନୁଗ୍ରହୁ ଅଟଇ ଅପରାଧ
 ବାସବକୁ ସ୍ଵେଦଭାବ ନ କରଇ ଗର୍ବ ଧରି । ୨ ।
 ରାଗେଣ ସୁରନାଥ ଅଭିଶାପ ଶୁଣି
 ଯାଆ ଲେ ପାମରୀ ହୋଅ ତୁ ମାନୁଷୀ । ୩ ।
 ସଞ୍ଜୟେ ମନ୍ତ୍ରୀର ଭାରିଯା ନାମ ତା ଶରଧା
 ସେ ତୋତେ ପାଳୁ ଲେ ନାମ ତୋର ହୋଉ ରାଧା । ୪ ।
 ବାସବର ଶାପେ ସେ ସ୍ଵର୍ଗରୁ ପଡ଼ିତ
 ସେହି ସରୁପେ ସେ ହୋଇଲ ବାଳୁତ । ୫ ।
 ସିଂହ ବୃହସ୍ପତି ଯେ ପଡ଼ିଥିଲ ଗଉଡମୀ
 ଅନେକ ଜନେ ତହିଁ ଗଲେ ଶୀର୍ଷ ଭ୍ରମି । ୬ ।
 ଜନ ଗହନ ମେଲେ ସେ ବାଳୁତ ତହିଁ ଥିଲା
 ସଞ୍ଜୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ତାହା ଶୀର୍ଷରେ ଭେଟିଲା । ୭ ।
 ଅନ୍ତରାଳ ହୋଇ ସେ କାନ୍ଦଇ କୁମାରୀ
 ଶରଧାବତୀ ଯେ ତାହାକୁ ଧଇଲ କୋଳ କରି । ୮ ।
 କେହି ତାହାକୁ ମୋହୋର ବୋଲି ବୋଲନ୍ତା ନୋହିଲ
 ସଞ୍ଜୟ ଭାରିଯା ତାକୁ ହସ୍ତିନା ଦେନଣ ଅଇଲ । ୯ ।

୨। ବାସବକୁ ଉପହାସ୍ୟ କଲ ସେ ଗର୍ବ କରି । (ପା)
 ୫୭। ହେଁ—ଅଧ ୨। ଅପରାଧ — ଅପରାଧ

ରାଧା ନାମ ଦିଲ୍ ତାହାକର ଭାଳି
ସୁନ୍ଦର ଦେଖିଣ ତାକୁ ଯତନେ ପ୍ରତିପାଳି । ୧୦ ।
ସେ ସଂଜୟ ଦୁହିତା ଗଲ ଯମୁନା ସ୍ନାହାନେ
ମଂଜୁଷ ଗୋଟିୟେ ହେଠକୁଡ଼ ଦେଖଇ ଜଳର ଉଦୟାନେ । ୧୧ ।
କର ବଡ଼ାଇ ଧଇଲ୍ ଦେଖା ବଡ଼ ଯେ ଶରଧା
ମଂଜୁଷ ସମେତେ ଦେନ ସେ ବେଗେ ଗଲ ରାଧା । ୧୨ ।
କଲ୍ରେ ଆଣି ତାହା କଲ୍ ବେନ ପାଳି
ଦେଖିଲ୍ ବାଳ ଆଦିତ୍ୟ ଜାଣି ଯେ ଦୁଲ୍ଲଳ । ୧୩ ।
ପୁଅକୁ କୋଳେ ଦେନ ଗଲ୍ଲକ ନିଜ ପୁରେ
ସଂଜୟେ ବୋଇଲେ ଆସି ସମ୍ଭାଳ କୁମରେ । ୧୪ ।
ସେ ପୁଅ ଗୋଟିକି ତୁ ଗୋ ଆଣିଲୁ ଶରଧାୟେ
ସେହାର ନାମ ଗୋଟି ଯେ ହୋଇବ ରାଧେୟେ । ୧୫ ।
ଯଦ୍ କରି କର୍ଣ୍ଣକୁ ପାଳିଲା ସେ ସଂଜୟ କୁମାରୀ
ଅନୁଭବ ନୃପତିକର କନ୍ୟା ପ୍ରଦାନ କରି । ୧୬—୧୮୯୪ ।

କୁନ୍ତୀଙ୍କ ସହ ପଣ୍ଡୁଙ୍କର ବିବାହ

ଯମୁନା ଜଳେ ଯେ ପୁଅକୁ ପକାଇ
କୋଇନ୍ଦ୍ରା ଦେଖା ଗଲେ ବିଷାଦ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ । ୧ ।
ଶରୀର ସମ୍ଭାଳି ତହୁଁ ଗଲେ ଦେଖା କୋନ୍ଦେ
ଅନ୍ତେଶ୍ୱରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଭେଜର ଦୁହିତେ । ୨ ।
ଦୁର୍ଭାସାଙ୍କର କଲ୍ୟାଣ ଯେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ହୋଇଲ୍
କୁନ୍ତୀଭେଜ ନୃପତିର ତନୟୁସ ଉପୁଜିଲା । ୩ ।
କର୍ଣ୍ଣଭେଜ, ଗାରଭେଜ, ଆବର ମୁକୁନ୍ଦଭେଜ
ପ୍ରେମନ୍ଦେ ଉପୁଜିଲେ ରଜାର ତନ ଯେ ଆମ୍ଭଜ । ୪ ।

୧୫ { ସେ ପୁଅ ଗୋଟିକି ଯେ ଆଣିଲୁ ଶରଧା ଭାବେ ।
ସେହାର ନାମ ଗୋଟି ହୋଇ ଯେ ରାଧେବେ । (ପା)

ବଳବନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ସେ ଅଟନ୍ତି ଜଗଜ୍ଜଣା
ବିଦ୍ୟାରେ କୁଶଳ ହୋଇଲେ ସେ କୁନ୍ତୀଭେଜର ଦୁଲ୍ଲଣା । ୫ ।
କାର୍ତ୍ତିକମାସ ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ ବୃଥବାର ଯେ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା
ଆକାମାବଇ ସ୍ନାହାନ ଦିନ ଗଙ୍ଗାକୁ ଗଲେ କୁନ୍ତୀଭେଜ ସ୍ୱାମୀ । ୬ ।
ସେହି ଗଙ୍ଗା ସ୍ନାହାନକୁ ଶୁଷ୍କେ ଯେ ଅଇଲେ
କୁନ୍ତୀଭେଜ ରଜା ତୁଲେ ମଇତ୍ର ହୋଇଲେ । ୭ ।
ଦୁଇ ଲୋକଙ୍କର ହୋଇଲ୍ ରେହଣୀ ବୃଷ ରାଣି
ମଇତ୍ର ଯୋଗ ହୋଇଲେ ସେ ଗଙ୍ଗାକୁଲେ ବସି । ୮ ।
ପଣ୍ଡୁ କୁମର ଯାଇଅଛି ଯେ ଶୁଷ୍କଙ୍କର ତୁଲେ
କୁମାରୀମାନଙ୍କର ତୁଲେ କୋଇନ୍ଦ୍ରାୟେ ଯାଇଥିଲେ । ୯ ।
ପଣ୍ଡୁ ବସିଲେ ଯାଇ ଶୁଷ୍କଙ୍କର କୋଳେ
କୋଇନ୍ଦ୍ରାୟେ ବସିଛନ୍ତି କୁନ୍ତୀଭେଜର ଜାନୁରେ । ୧୦ ।
ସେହେନେକ ସରୁପ ହେଉଲେ ସତ୍ୟବଂଶୀ
କୁନ୍ତୀଭେଜକୁ ପରୁରିଲେ କି ଯେ ତୋହୋର ଦୋହଣୀ । ୧୧ ।
ସେ ଦୋହଣୀ ବୋଲି ବୋଇଲେ କୁନ୍ତୀଭେଜ ରାଧେ
ପ୍ରଣପତ୍ୟ ହୋଇଲେ ଯାଇଁ ସତ୍ୟବଂଶୀଙ୍କର ପାୟେ । ୧୨ ।
ପାରେଶ୍ୱର ବୋଇଲେ ତୁ ଶୁଣ ନରନାଥ
ଆମ୍ଭ ପୁଅ ପଣ୍ଡୁକର ପ୍ରଦାନ କରି ତୁ ତୋହୋର ଦୋହଣୀ । ୧୩ ।
ଶୁଣିଣ କୁନ୍ତୀଭେଜ ସାନନ୍ଦ ହୋଇଲ୍
ଦେବଇ ଦୋହଣୀ ବୋଲି ସତ୍ୟ ଉଚ୍ଚାରିଲ୍ । ୧୪ ।
ସେହି ଶୀର୍ଷ ସ୍ଥାନେ ସେ ଉତ୍ସବ କରାଇଲ୍
ବିଭାର ଶୁଭଯୋଗ ଲଗ୍ନ ବେଳ ଧଇଲ୍ । ୧୫ ।
କାଶ୍ୟପ ଗୋଷ୍ଠ ସେ କୁନ୍ତୀଭେଜ ନରପତି
ସୋମବଂଶ ଗୋଷ୍ଠ ଯେ ବିଚିତ୍ରବୀର୍ଯ୍ୟର ସନ୍ତତି । ୧୬ ।
ଓହୋକୁଲ ଗୋଷ୍ଠ ଉଚ୍ଚାରିଣ କଲେ ସତ୍ୟବାକି
ବିଷା ଶୁଭଯୋଗ କରାବନ୍ତି ପୁରୋହିତ ଉଦ୍ଦାଳକ । ୧୭ ।

୧୮୯ ଦୁହିତା ପୁଅ ଦେନ କୁନ୍ତୀଭେଜ ରାଧେ ।

୧୯୦ ଓହୋକୁଲ—ଉତ୍ତମ କୁଳ । ବାକ—ବାକ୍ୟ

ଶୁଭେଷ ପ୍ରଦାନ ଯେ ହୋଇଲ କୁମାରୀ
ପଦ୍ମେକ ରଥ ଯତ୍ନକୁ ଦଲେକ ଦଣ୍ଡଧାରୀ । ୧୮ ।
ବେନି ପଦ୍ମ ଗଜ ଯେ ଶୁଭ ପଦ୍ମ ହସ୍ତେ
ଦ୍ରାବଣ ଯୋଜନ ପୃଥୀ ରଜା ଯତ୍ନକୁ ଦିଅେ । ୧୯ ।
ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ପାଟକ୍ଷଣ ଆଲମ୍ବ ଯେକଲକ୍ଷ ଅନେକ ବାଦ୍ୟ
ଯତ୍ନକୁ ଦଲ ରଜା ପରମ ସାନନ୍ଦ । ୨୦ ।
ଶତେ ପଦ୍ମ ଗୋଧନ ଦଲକ ନୃପମଣି
ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ଧନ ଭଣ୍ଡାର ଦାନ ଦଲକ ଆଣି । ୨୧ ।
ଭାଷେ ବୋଇଲେ ଶାୟେତନୁକୁ ଅତି ବିନୟେ କରି
ଅପୁଷ୍ପିକ ଦୋଷୁ ମୁଁ ନୋହିବି ଦଣ୍ଡଧାରୀ । ୨୨ ।
ଭୂରଣ୍ଡବାୟେ ତ ନ ପଶିବେ ରାଜ୍ୟପଦେ
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ନାଶଗଲେ ସେ ହେଲେ ଚକ୍ର ଅନ୍ତେ । ୨୩ ।
ବିଦୁର ବିଚିତ୍ର ସେ ଅଟଇ ଅନ୍ୟ ଜାତି
ପଣ୍ଡୁକୁ କରାଇବା କି ପଞ୍ଚୁ କଟକେ ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତୀ । ୨୪ ।
ପାରେଶ୍ବର ବୋଇଲେ ତୁ ସତ କି ମିଛ କହୁ
ପଣ୍ଡୁକୁ ରାଜପଦ ଦଲେ ତୁ ନିଜ ଅମରସ ବହୁ । ୨୫ ।
ଭାଷେ ବୋଇଲେ ମୋର ଚିତ୍ତେ ଆନ ନାହିଁ
ସତ୍ୟ ସତ୍ୟ ବାକ୍ୟେ ଦୃଢ଼ ବ୍ରତ କଲି ମୁହିଁ । ୨୬ ।
ପାରେଶ୍ବର ଶାୟେତନୁ ଶୁଣି ପରମ ସାନନ୍ଦ ହୋଇଲେ
ରାଜ୍ୟେଶ ଅବିଷେକ ପଣ୍ଡୁକୁ କରାଇଲେ । ୨୭ ।

୨୦।୧ { ପାଟକ୍ଷଣ ଯେକଲକ୍ଷ ଆଲମ୍ବ ଯେମାନ ହାଦେ ।
ଆଠ ସହସ୍ର ଆଲମ୍ବ ଯେ ଯେକଲକ୍ଷ ବାଦ୍ୟେ । (ପା)

୨୨।୨ ଅପୁଷ୍ପିକ ଅପାଟିତ ଦେବ ଦଣ୍ଡଧାରୀ ।

୨୩ { ଭୂରଣ୍ଡବାୟେ ନ ପଶିଲେ ରାଜ୍ୟ ଧର୍ମେ ।
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ନାଶ ଗଲେ ଅନ୍ତର କରମେ ॥
ଭୂରଣ୍ଡବାୟେ ନ ପଶିବେ ରାଜ ଯୋଗେ ।
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ନାଶ ଗଲେ ଅନ୍ତମନ୍ତ ଲଗେ ॥ (ପା)

୨୬।୨ ସତ୍ୟ ସତ୍ୟ ବାକ୍ୟେ ଦୃଢ଼ ବ୍ରତ କଲି ମୁହିଁ । (ପା)

୨୫।୨ ଅମରସ—ଅମର (କୋପ—ସମାର ଅଭାବ)

ବ୍ୟାସେ ବଶିଷ୍ଠେ ମାରକଣ୍ଡେ ଆଦି କରି
ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅର୍ଥ୍ୟ ଦଲେ ସମସ୍ତ ତପରୁଣ । ୨୮ ।
ଅନେକ ଯାଗ ଯଗ୍ୟ କଲେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେ ଆଦୃତ
କୋଟିପୈ ଶୀର୍ଷ ଦେନ ପୁଷ୍କର କ୍ଷେତ୍ର ଆଧିପତି । ୨୯ ।
ଅବିଷେକ କଲେ ନେଇ ପଣ୍ଡୁ କୁମରର ଶିରେ
ଜୟ ଜୟ ବାଣୀ ଯେ ଶୁଭଲ ଭଜି ପୁରେ । ୩୦ ।
ବିଭା ଅବିଷେକ କଲେ କଳପବଟ ତଲେ
ନରେନ୍ଦ୍ର ପଦ ଦଲେ ପଣ୍ଡୁକୁ ଶୁଭବେଲେ । ୩୧ ।
ସମଦଣ୍ଡ ଦେନଶ ଚଳନ୍ତି ନିଜ ଦେଶେ
ପୁରଜନମାନେ ଯେ ଅନେକ ହରଷେ । ୩୨ ।
କାଶୀ ଦେଶର ରଜା ନାମ କାଶୀଶ୍ବର
ଅନୁମତି ନାମେଶ ଥିଲ ଦୋହତା ତାହାର । ୩୩ ।
ବିଦୁରକୁ ପ୍ରଦାନ କରାଇଲେ ଅନୁମତି ପୁରଣ
ସେ କାଶୀଶ୍ବର ରଜା ଯେ ଅଟଇ ବୈଷ୍ୟ ଜାତି । ୩୪ ।
ଅନ୍ତ ପଣ୍ଡୁ ବିଦୁର ହୋଇଲେ ଭଜିତ୍ରାପେ
ପଣ୍ଡୁ ରଜା ପଦେ ବସିଲେ ଧର୍ମ ଅର୍ଥେ । ୩୫ ।
ଶୁଣ ବରଦୟୁଧ ମନୁ ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
ତ୍ରେଲୋକ୍ୟେ ବିଦିତ ହୋଇଲ ସେ ପଣ୍ଡୁ ନରପତି । ୩୬ ।
ଧାର୍ମିକ ବିବେକ ଦୟାଳୁ ସେ ପଣ୍ଡୁ ମହାରାଜା
ଦାନେ ଶୁଭବନ୍ତା ସେ ଦେବ ବିପ୍ରେ ବଡ଼ ପୂଜା । ୩୭ ।
ହରିଭାଗ ଦିଅଇ ରଜା ଅନୁବ୍ରତେଶ ଆଦୃତ
ନିଯୋଗ ଭିଆଣ ରାଜଯୋଗ କରୁଥାଇ ନିତି । ୩୮ ।
ଭାଷେ ବିଦ୍ୟା ଶୁଭ ହୋଇଲେ ପଣ୍ଡୁକୁ
ଅନେକ ବିଦ୍ୟା ଯେ ଶିଖାଇଲେ ତାହାକୁ । ୩୯ ।

୩୩।୨ ଉଦନମନ୍ତ୍ର ବୋଲି ଦୋହତା ତାହାର ।

(ମହନମନ୍ତ୍ର, ଉନ୍ମାଳିତା, ଉଦାନବତୀ, ପୁଣ୍ୟାବତୀ ବୋଲି ଦୁହତାର ନାମ-କରଣ
ଯୋଥୁ ବିଶେଷରେ ଦେଖାଯାଏ)

୩୬।୨ ଦାନେଶ ସାରୁ ସେ ବିଦୁଜନେ ପୂଜା ।

୨।୨ ଆଧିପତି—ଅଧିପତି ୩୧।୧ ଅବିଷେକ—ଅବିଷେକ

ଶାହାସ୍ତ୍ର ବିଦ୍ୟା ଉତ୍ତମ ଧନୁସାର ବିଦ୍ୟା
 ମାଲବିକା ବିତମ୍ବଣ ପଦମନ୍ତ୍ର ସିଦ୍ଧା । ୪୦ ।
 ସୈମନ୍ତେ ମହାଭରଣଂ ଶରୀବର ଅଟଇ
 ବୁଦ୍ଧିବନ୍ତେ ବଳବନ୍ତେ ଅଷ୍ଟାଦଶ ବୟୋଂଶ ଖଟଇ । ୪୧ ।
 ଗୁଣବନ୍ତ ଶ୍ରାବ୍ୟବନ୍ତ ପଣ୍ଡିତ ଶସ୍ତ୍ର ମହାଯୋଧୀ
 ସତ୍ୟ ବିବାଦୀ ନୋହଇ ସମସ୍ତ କଲ ସାଧୁ । ୪୨ ।
 ସୂର୍ଯ୍ୟବଂଶ ରାଜା ରତ୍ନପନ୍ଥ ନୃପତି
 ପଣ୍ଡୁ ରାଜାକୁ ଖଟଇ ସେ ଅନୁବ୍ରାଜା । ୪୩ ।
 ଗଙ୍ଗା ବଶିଂକ ରାଜା ଶ୍ଵଷ୍ଟ ମହାରଥା
 ଆଗିଆଣି ଥାଠେ ସେ ଚଳଇ ପ୍ରତ୍ୟାଂ ସାମରଥା । ୪୪ ।
 ହରିହର ବଂଶ ରାଜା ରୁଦ୍ରଦେବ ମହାମଲ୍ଲ
 ତିରୁଣ ଲକ୍ଷ ଯୋଦ୍ଧା ଦେନ ଖଟଇ ପଣ୍ଡୁ ନୃପତିର ଭୁଲ । ୪୫ ।
 ଅଳ୍ପେକ ଦେଶର ରାଜା ଅଟଇ ବିରୂପାକ୍ଷ
 ଡାହାଣ ପଶାୟେ ଖଟନ୍ତି ଶରୀ ନବଲକ୍ଷ । ୪୬ ।
 ଭୋଜବଂଶର ନୃପତି ବିଷ୍ଣୁ ଭୋଜସେନ
 ପଞ୍ଚଲକ୍ଷ ଯୋଦ୍ଧା ଦେନ ଖଟଇ ପଣ୍ଡୁ ରାଜାର ସନ୍ନିଧାନ । ୪୭ ।
 ବ୍ରହ୍ମ ଦେଶର ଠାକୁର ମଦନସେନ ବ୍ରହ୍ମ
 ସମଦ୍ରଷ୍ଟ ଦେନ ଖଟଇ ସେ ମହା ସମୁରେଶ । ୪୮ ।
 ରୁଦ୍ର ବଂଶର ରାଜା ଭଲରବ ନୃପତି
 ସେହି ପଣ୍ଡୁକୁ ଖଟଇ ପରମ ସାନନ୍ଦ ମତି । ୪୯ ।
 କାକୁତ୍ସ୍ଥ ବଂଶର ନୃପତି ଇନ୍ଦ୍ରପାଦ
 ସେହି ଖଟଇ ନୃପତି ସୋମବଂଶ ନରେନ୍ଦ୍ର । ୫୦ ।

୪୧।୨ ବୁଦ୍ଧିବନ୍ତେ ବଳବନ୍ତେ ଅଷ୍ଟାଦଶ ଶରଣୀ ଅଟଇ । (ପା)

୪୨।୨ ହତ୍ୟା ବିବାଦୀ ନୋହଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସାଧୁ । (ପା)

୪୩।୧ ହରିହର—ଅନେକ ପୋଥିରେ ।

୪୬।୧ ଅଳ୍ପେକ ବଂଶରେ ଯେ ରାଜା ବିରୂପାକ୍ଷ । (ପା)

୪୮।୨ ଖଟିଆଇ ପଣ୍ଡୁ ନୃପତି ସନ୍ନିଧାନ । (ପା)

୪୯।୨ ବୟୋଂଶ—ବଂଶ

୪୮।୨ ମନୁରେଶ—ସମୁଦେଶ, ଆଡମ୍ବରରେ

ନବ ଦୀପେ ସପତ ସାଗରେ ଯେତେ ରାଜା
 ସୋମବଂଶ ନୃପତିଙ୍କ ସମସ୍ତେ କରନ୍ତି ପାଦ ପୂଜା । ୫୧ ।
 ସୈମନ୍ତେ ପଣ୍ଡୁକୁ ଖଟନ୍ତି ଅଷ୍ଟାଦଶ ବଂଶ
 ସ୍ଵର୍ଗ ଭୂଲ୍ୟ ସେ ବାରୁଣାବନ୍ତ ଦେଶ । ୫୨ ।
 ଅନେକ ସମୁଦେ ସେ ଖଟନ୍ତି ମହାରାଜେ
 ଅନେକ ସନ୍ଧ୍ୟା ଦେନ ମଧ୍ୟ ସ୍ଵାଗେ ବିଜେ । ୫୩ ।
 ପାରେଶ୍ଵର ଶାୟୋଂତନୁ ଗାଧୁ ଜମଦଗ୍ନି
 ସୈନ୍ଦ୍ରାନ୍ତ ସେବା କରଇ ସେ ଶୁଭ ଅନକୂଳ ଦେନ । ୫୪ ।
 ସୈନ୍ଦ୍ରାଙ୍କର ପୁତ୍ରେ ଯେ ବ୍ୟାସେ ବିଶ୍ଵାମିତ୍ରେ
 ପ୍ରଶୁରାମ ଶ୍ଵଷ୍ଟେ ଅଟନ୍ତି ଚୁରିତ୍ରାପେ । ୫୫ ।
 ସୈନ୍ଦ୍ରାନ୍ତ ଆରାଧନା କରନ୍ତି ନୃପ ପଣ୍ଡୁ
 ସମସ୍ତେହେଁ ବାଞ୍ଛା କରନ୍ତି ପଣ୍ଡୁର ଆପାଦ ଖଣ୍ଡୁ । ୫୬ ।
 ସପତ ଦୀପା ପୃଥୀରେ ଥାପିଲେ ପାରିଦ୍ରଷ୍ଟ
 ଶବଦ ଭେଦା ଶର ପେଷନ୍ତେ ପୃଥ୍ଵୀ ନବଶସ୍ତ୍ର । ୫୭ ।
 ଜନ୍ମୋଦ୍ଧାପ ବାରରାଷ୍ଟ୍ର ଛତ୍ରଣ ମଣ୍ଡଳେ
 ପାଶେକ ପାରିଦ୍ରଷ୍ଟ ଯେ ଖଟନ୍ତି ସର୍ବ କାଳେ । ୫୮ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ରହିଲେ ହସ୍ତିନା ଭୃବନେ
 ଭୂରଶ୍ରବାକୁ ବସାଇଲେ ଇନ୍ଦ୍ରପ୍ରସାସ୍ତ ସ୍ଥାନେ । ୫୯ ।
 ଶ୍ଵଷ୍ଟେ ବସିଲେ ଯେ ଯମପ୍ରଶସ୍ତ ସ୍ଥାନ ମାଡ଼ି
 ଜଇନ୍ତା ରାଜ୍ୟେ ପଣ୍ଡୁ ରାଜା ବସିଲେ ବାରୁଣାବନ୍ତେ ବିଦୁରକୁ ଗୁଡ଼ି । ୬୦ ।
 ଦେଶ ହୋ ପଣ୍ଡୁ ରାଜାର ଶ୍ରାବ୍ୟବନ୍ତ ପଣ
 ସୋଦର ସମ୍ଭାଳି ଦିଗ ବିଜୟେ କରଇ ଆପଣ । ୬୧ ।
 ଧୂଂସଇ ରିପୁ ଦର୍ପ ରଖଇ ତପୀଜନ
 ଦଇତ ଦାନବର ଉପଦର୍ପ ନାହିଁ ଶିଭୁବନ । ୬୨ ।

୫୭।୨ ସୈନ୍ଦ୍ରାଙ୍କର ପ୍ରସନ୍ନେ ସମସ୍ତ ବିନ୍ଦୁ ଖଣ୍ଡୁ । (ପା)

୫୮।୨ ସନ୍ନିଧେ ପାରିଦ୍ରଷ୍ଟ ଖଟନ୍ତି ସର୍ବକାଳେ । (ପା)

୬୨।୨ ଦତ୍ୟ ଦାନବଙ୍କର ଭୟ ନାହିଁ ଶର୍ପସ୍ଥାନ । (ପା)

୫୯।୧ ଦୀପ—ଦ୍ଵୀପ

୫୭।୨ ଆପାଦ—ଆପଦ ୫୮।୨ ପାଶେକ—ପାଶରେ

ମାତୃମୂଳ କରି ଯେ ଯଯାତି ଭୁଆଇଲେ
ମାତୃକ ବାଟିକର ପଶୁରାୟେ ସିରିଜିଲେ । ୭୩ ।
ବାଟିୟେ ଯେ ଚଷଇ ପଞ୍ଚଟିୟେ ଦିଅଇ ସଞ୍ଜା
ଦ୍ଵାଦଶ ଫଳ ଅରଜି ସୁଖେଶ ଦିନ ଖଟନ୍ତି ପରଜା । ୭୪ ।
ଅନେକ ଧନ ଧାନ୍ୟ ସମ୍ପଦ ଅଚଳ
ସାଧୁ ସାଧୁ ଧନ ସମସ୍ତେ ହେଁ ପଶୁକୁହଁ ବୋଲି । ୭୫—୧୫୫୯ ।

ପଶୁଙ୍କର ବନେ ଅବସ୍ଥିତି ଓ ରାଜ୍ୟ ପରିଚ୍ଛଳନା

ଭୂଲମାସ ପଞ୍ଚମୀ ଦିନ ପଶୁ ବଜେ କଲେ ହସ୍ତିନାକୁ
ଧୀର ଧୀର ହୋଇ ଯାଉଛନ୍ତି ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ ଦ୍ରୁଶନ କରିବାକୁ । ୧ ।
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବୋଲୁଛନ୍ତି ଗାନ୍ଧାରୀ ଅଗ୍ରତେ
କିଂପାଇ ବ୍ୟାସ ମୁନି ଜାତ କଲେ ଆବର ଯେ ମୋତେ । ୨ ।
ପଶୁରାୟେ ତାହା ଶୁଣିଲେ ପୁରକ ଅନ୍ତରେ
ଧୀରେଶ ଭୂମା ହୋଇ ଶୁଣନ୍ତି ସେହଠାରେ । ୩ ।
ଗାନ୍ଧାରୀ ପୁରୁଷକଲେ ଧୃତ ଯେ ରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ
ସ୍ଵେତେ ବିରସ କଲ ସ୍ଵାମୀ କିଂପାଇ ମନକୁ । ୪ ।
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବୋଲିଲେ ତୁ ଶୁଣ ଗୋ ଗାନ୍ଧାରୀ
ସାବତ ସଂପଦ ହାଦେ ଦେଖିତ ନୁଆର । ୫ ।
ମୁହଁ ଅଟଇ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ପଶୁ ଅଟଇ କନିଷ୍ଠ ସାମୁଜ
ପୃଥ୍ଵୀରେ ବିକାଶିଲ ପଶୁର ବଳବାୟୀ । ୬ ।

୭୫ { ଅଚଳ ଧନ ଧାନ୍ୟ ସମ୍ପଦ ଅଚଳନ୍ତି ।
ସାଧୁ ସାଧୁ ଧନ ସମସ୍ତେ ପଶୁ କୁ ବୋଲନ୍ତି । (ପା)

୩ { ପଶୁ ରାଜାୟେ ତାହା ଶୁଣିଲେ ଅନ୍ତରେ
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଲୟେ କରି ଅଛନ୍ତି ସେହଠାରେ ।

୪। ସ୍ଵେତେ ଅବିରୁଦ୍ଧ ଦେବ କିଂପାଇଁ ତୁକୁ ।

୭୩। ସିରିଜିଲେ—ସୃଜିଲେ

୭୫। ଅଚଳ—ସ୍ଥିର

ଅନେକ ସଂପଦ ତାର କହିତ କି ପାରି
ମରଣ ସ୍ଵେଦାତ୍ମ ଭଲ ସହିତ ନୁଆର । ୭ ।
ଭଲ ଦିନ ଖୋଜି ଗୋ ପ୍ରାଣ ଶୀର୍ଷ ପିବା
ସି ବେଶୀ ସଂଗମେ ହାଦେ ଶରୀର ଝାସିବା । ୮ ।
ଛନ୍ଦୀ ପଣ ହୋଇଣ ଯେବେ ପର ପୋଷଣ କରି
ରଜା ହୋଇ ଯେବେ ସଂଗ୍ରାମେ ଭୟେ କରି । ୯ ।
ଦେବତା ହୋଇ ଯେବେ ପରରେ ନିର୍ଦ୍ଦୟା
ଶୀର୍ଷ ହୋଇ ଯେବେ ହୋଅଇ ସେ ମାୟା । ୧୦ ।
ସୁନ୍ଦର ସ୍ତ୍ରୀ ଯେବେ ହୁଅଇ ଦୁର୍ଭାଗୀ
ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ନିଗ୍ରହଣ ନୋହଇ ଯେବଣ ଯୋଗୀ । ୧୧ ।
ପଣ୍ଡିତ ହୋଇ ଯେବେ ନୋହଇ ଉପାୟବନ୍ତ
ମହାତମାଙ୍କର ବଚନେ ସ୍ଵେତେକ ଜୀବନ ବିଅର୍ଥ । ୧୨ ।
ଗାନ୍ଧାରୀ ବୋଲିଲେ ଯୁଗତ ସ୍ଵେଦୁ କଥା
କପାଳ ନିହିତ କି ହୋଇବ ଅନ୍ୟଥା । ୧୩ ।
ଯାହା ସେ ଅରଜି ନାଥ ତାହା ହାଦେ ଭୁଞ୍ଜି
ସମସ୍ତେ ପୁଣ୍ୟବନ୍ତ ନୋହନ୍ତି ମୃତ୍ୟୁ ମଣ୍ଡଳ ମହି । ୧୪ ।
ସ୍ଵାମୀ ସୁକୃତ ବୋଲଣ ଯେବଣ ପୁରୁଷ
ନାନା ରୂପ ଧରଇ ସେ ନୋହଇ ପ୍ରାଣ ନାଶ । ୧୫ ।
ଶଶି ଆ କୁବୁଜା ଯେ ଅପାରଗ ଗ୍ରେଷ୍ଠ
ବଳବନ୍ତ କେ ଶୂର୍ପ କେ ଉଚ୍ଛର୍ଷ କେହୁ ମୋଟା । ୧୬ ।
ସୁନ୍ଦର ପୁରୁଷ ସେ କ୍ଷମିୟୁ ପଣ୍ଡିତ ପୁରୁଷ
କ୍ଷଣେ ବାତୁଳ ସେ କ୍ଷଣେ ହରଷ ବିରସ । ୧୭ ।

୧୨। ମହାତମାଙ୍କ ବାକ୍ୟେ ସ୍ଵେତେକ ଜୀବନ ନିର୍ଦ୍ଦଶିତ । (ପା)

୧୩। କପାଳ ଲେଖନ, କପାଳ ଲିଖିତ । (ପା)

୧୫। ସ୍ଵାମୀ କର୍ମ ବୋଲି ଯେବଣ ପୁରୁଷ । (ପା)

୧୧। ଦୁର୍ଭାଗୀ—ମନ୍ଦଭାଗ୍ୟବନ୍ତ ୨। ନୁଆର — ନପାର

୧୬। ଶର୍ପ—ଶର—ବାଜରା, ଉଚ୍ଛର୍ଷ—ଉଚ୍ଛ

ଚେତନା ପୁରୁଷ ସେ ଚେତ ନ ଚେତଇ କ୍ଷଣେ
 ସକଳ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡକୁ ସେ ପୁରୁଷ ଯେକା ଜଣେ । ୧୮ ।
 କୁତୋହଳେ ଖେଳୁଥାଇ ସେ ନାନା ରୂପ ଧରି
 କ୍ଷଣେ ଗୋରା କ୍ଷଣେ କଳା ଶ୍ୟାମଳ ରୂପେ ଅବତରି । ୧୯ ।
 କ୍ଷଣେ ଖଣ୍ଡ ପାଙ୍ଗୁଳ କ୍ଷଣେକେ ହୋଅଇ ଅର
 ନାନା ବର୍ଣ୍ଣ ରୂପକୁ ତାହାର ଯେ ସଧ । ୨୦ ।
 ସେ ସୁକୃତ ମହାତମା ଯେତେବେଳେ ଧରିଥାଇ ଯେବଣ ରୂପ
 ଉତପତ୍ତି ମାନବମାନେ ହୁଅନ୍ତି ସେହି ଯେ ସରୂପ । ୨୧ ।
 ଛୁଡ଼ ମେଲ ତୁ ଅଭିମାନ ରାୟେ ନ ଭଲ ନ ଚିନ୍ତ
 ଦୁଶ ସୁଶ ସ୍ବାମୀ ହୃଦଗତେ କରିଥାଅ ଯେକଭ । ୨୨ ।
 ବାହକ ପରର ଦେଖି ନୋହିବା ବିକଳ
 ସୁଦଶା କୁଦଶା ହୋ ଅଳ୍ପ ହୋୟେ କାଳ । ୨୩ ।
 ଚଇତନ ପୁରୁଷକୁ ନାଥ ଯେକଭ କର
 ପଣ୍ଡୁକୁ ପର ବୋଲି ଶରୀର ନ ହର । ୨୪ ।
 ଯେ ସଂସାର ଯାକ ଯେହୁ କରଇ ଯେକତ
 ତେବେ ସେ ତର ଯେଥୁ ହୁଅଇ ମୁକତ । ୨୫ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବୋଇଲେ ତୁ କହିଲୁ ନା ଯେମନ୍ତ
 ପର ସଂପଦ ଦେଖି ମୁଁ ନ ପାରଇ ରେ ସଂଘାତ । ୨୬ ।
 ଗାନ୍ଧାରୀ ବୋଇଲେ ଯେ ଅଟଇ ଯେ କଥା
 ପାପୀଲେକଙ୍କୁ ସେ ହୋଅଇ ଅନେକ ଅବସ୍ଥା । ୨୭ ।

୧୮।୧ ଚେତନା ପୁରୁଷ ସେ ନ ଚେତଇ ଅନୁକ୍ଷଣେ । (ପା)

୨୪।୨ ପିଣ୍ଡକୁ ପ୍ରବୋଧ ନାଥ ଶରୀର ନ ହର ॥ (ପା)

୨୭।୧ ଗାନ୍ଧାରୀ ପ୍ରତିବାକ୍ୟ ଶୁଣ ସରୂପ ମୋର କଥା । (ପା)

୨୦।୧ ଖଣ୍ଡ—ବିକଳାଙ୍ଗ, ଖଣ୍ଡିଆ; ପାଙ୍ଗୁଳ—ପାଗଳ ବା ବିକୃତ ମସ୍ତିଷ୍କ

୨୧।୧ ସରୂପ—ସରୂପ

୨୩।୧ ବାହକ—ବାହ୍ୟ ଆଡ଼ମ୍ବର ବା ସମ୍ପଦ

୨୬।୨ ସଂଘାତ—ମିତଣୀ

ବିରୁର ନାୟେକ ଯେ ଅଟଇ ଜନ୍ମପତି
 ଆକାଶେଣ ବିରୁରଇ ସେ ମଞ୍ଜେଣ ଦିଅଇ ଶାସ୍ତି । ୨୮ ।
 ପାଙ୍ଗୁଳ ବଧୂର ଖଣ୍ଡେ କୁବୁଜ ଅଦୃଷ୍ଟି
 ଯମର ଶାସ୍ତିମାନ ଦେବ ଅଟଇ ସବୁଟି । ୨୯ ।
 ଜନମୁଁ ଯେମାନେ ବିକଟ ବାସି
 ମନ୍ଦ ପ୍ରକୃତି ଯେମାନେ ନ ପାରନ୍ତି କୁଶଳ ସହି । ୩୦ ।
 ଡିଙ୍ଗର ସ୍ବଭାବ ସେ ହିଂସା ଯେ ପ୍ରକୃତି
 ଆପଣେ ବନ୍ଧ ଯେ ପର ସଂପଦ ଦେଖି ନୁଆରନ୍ତି । ୩୧ ।
 ପରନିନ୍ଦା ପରହିଂସା ପରମାଦ ଛାଡ଼ ହୋ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
 ଅନିତ୍ୟ ସଂସାର ଯେ ମାୟା ଚନ୍ଦ୍ରପଟ । ୩୨ ।
 ଲୋଭ ମୋହ କାମ ହୋଧ ଅହଂକାର ହିଂସା
 ଯେହା ଦୂର କରି ନାଥ କର ନିକଳଙ୍କ ମମାତା । ୩୩ ।
 ଅନେକ ବାଗେଣ ଯେ ତିଆରଇ ଗାନ୍ଧାରୀ
 ଶାନ୍ତି ମନ ଆତ୍ମା ନୋହିଲୁ ତାହାର । ୩୪ ।

୨୮।୧ ବିଷ୍ଣୁ ରଞ୍ଜନାରେ ସେ ଅଟଇ ଜନ୍ମପତି । (ପା)

୨୯ { ପାଗଳ ବଧୂର ଖଣ୍ଡିଆ କୁବୁଜ ।
 ଯମର ଯେ ଶାସ୍ତି ଅଟଇ ଦେବରାଜ ॥ (ପା)

୩୦ { ଜନମୁଁ ଯେମାନେ ଅଟନ୍ତି ବିକଟ ବାସି
 ମନ୍ଦ ପ୍ରକୃତି ଯେ ନ କହନ୍ତି ସଲଖି ॥ (ପା)

୩୧ { ଡିଙ୍ଗର ଲୋକଙ୍କର ହିଂସା ଯେ ପ୍ରକୃତି ।
 ଆପଣେ ହିଂସା ବନ୍ଧ ପର ସଂପଦ ଦେଖି ନ ପାରନ୍ତି ॥ (ପା)

୩୩ { ଯେହା ଦୂର କରି ଶାନ୍ତି ମୂର୍ତ୍ତି ଧର ।
 ଯେହା ଦୂର କରି ନାଥ ଧର କର ମମାତା ॥ (ପା)

୩୪ { ଅନେକ ବାଗେଣ ଯେ ଗାନ୍ଧାରୀ ତିଆର
 କେହୁଣିସି ମତେ ନ ଦେନ ଦଣ୍ଡଧାରୀ । (ପା)

୨୯।୧ ଖଣ୍ଡେ—ଖଣ୍ଡିଆ ବିଶିଷ୍ଟ ପୁରୁଷ, ଖଣ୍ଡିଆ ।

ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଗାନ୍ଧାରୀ ଯେମନ୍ତ ବୋଲିବାର ସମୟେ
ତୁମ୍ଭା ହୋଇ ସମସ୍ତ ଶୁଣୁଛନ୍ତି ପଣ୍ଡୁରାୟେ । ୩୫—୧୫୯୪ ।

ପଣ୍ଡୁ ମହାରାଜାଙ୍କର ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କ ସହୃଦ ସାକ୍ଷାତ ଓ ମାତ୍ରୀ ସହ ବିଭା

ଧାତକାରେ ବିଜେ କଲେ ପଣ୍ଡୁରାଜ ସ୍ଵାମୀ
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କର ଚରଣେ ହୋଇଲେ ପରଶାମି । ୧ ।
ଗାନ୍ଧାରୀ ଅନ୍ତର ହୋଇଲେ ଦେଖିଣ ରାଜାଙ୍କୁ
ସଞ୍ଜୟେ କହିଲେ ରାଜା ଧୃତ ଯେ ରାଷ୍ଟ୍ରକୁ । ୨ ।
ପଣ୍ଡୁ ବିଜେ କଲେ ହୋ ଶୁଣି ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
ବାଞ୍ଛାସିଦ୍ଧ ହୋଇ ବୋଇଲେ ମନରେ ମହାତୁଷ୍ଟ । ୩ ।
ପଣ୍ଡୁ ବୋଇଲେ ତୁ ହୋ ଶୁଣି କୁରୁପତି
ମୁହିଁ କେଉଁଠା କାଗେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ନୋହିଲି ଭଗତି । ୪ ।
ତୋହୋର ଭଗତେ ମୁଁ ବ୍ରତଇ ସବକାଳେ
ତୁ ମୋତେ ପାପ ମନ ଧଇଲୁ ବସସ୍ଥଳେ । ୫ ।
ସ୍ଵାମୀ ମୋହୋର ସଫଦ ଦେଖି ଉଷତ ନୋହିଲୁ
ସାବତ ସଫଦ ବୋଲି ସେ ମୋତେ ଯେ ବୋଇଲୁ । ୬ ।
ଅମନାତ୍ୟ ପୁରୋହିତେ ସେ ହକାରିଲେ ନୃପତି
ଭୂରାଶ୍ରବା ଶାୟେତନୁ ଶୁଷ୍କ ମହାରଥୀ । ୭ ।
ଆଜହୁଁ ସଞ୍ଜକୁ ମୋର ହୋଇଲ ନୟମ
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ ସମର୍ପିଲି ଦଣ୍ଡ ସମସ୍ତ ରାଜ୍ୟଧର୍ମ । ୮ ।
ସେ ପଞ୍ଚ କଟକେ ସ୍ଵାମୀ ତୁହି ସେ ଅଧିକାଞ୍ଚ
ସଫାର ପାଳଣ ତୁ ଭୋଗ କର ବସୁନ୍ଧରୀ । ୯ ।

୩୫ { ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଗାନ୍ଧାରୀ ଯେମନ୍ତେକ ସମସ୍ୟାୟେ
ଅନ୍ତରେ ଥାଇ ଉଦ୍ଘାତେ ଶୁଣଇ ପଣ୍ଡୁରାୟେ । (ପା)

୧୫୯ ହୋଇଲେ ପରମାଣି—ପ୍ରଣାମ କଲେ

ସଞ୍ଜୟେ କହିଲେ ହୋ ଅଛ କାହିଁ ନୃପ
ସେହାରେ ଧୂସି ହୋଅଇ କି ରପୁବଳ ଦର୍ପ ? ୧୦ ।
ପଣ୍ଡୁ ବୋଇଲେ ମୁଁ ବନସ୍ତରେ ଥିବି
ପଞ୍ଚ କଟକ ରାଜ୍ୟ ମୁଁ ନତ୍ୟେହେଁ ଭ୍ରମିବି । ୧୧ ।
ଦୁଷ୍ଟ ରୋର ଦାନେବ ମୁଁ ସମସ୍ତ ମାରିବି
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଆଗ୍ୟା ମୁଁ ଶିରରେ ଧରିଥିବି । ୧୨ ।
ମୋହୋର ତହୁଁ ଅଧିକ ଭଗତ ହୋଇଥିବ ସତ୍ତ୍ଵେଁ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ
ଅମାତ ହୋଇଲେ କହିବ ଯାଇଁ ମୁକୁ । ୧୩ ।
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟ ଦେଇ ପଣ୍ଡୁ ଯେ ନୃପତି
ରାଜ୍ୟରୁ ବାହାର ହୋଇଲେ ତୁଲେଣ ଦେଖ କୁନ୍ତୀ । ୧୪ ।
ଭ୍ରମଇ ନରନାଥ ଗହନ ବିପିନେ
ମହା ପରମଲ ଦିଶନ୍ତି ଉଚ୍ଚ ବୃକ୍ଷମାନେ । ୧୫ ।
ସେମନ୍ତେଣ ପଣ୍ଡୁ ଭ୍ରମଇ ଘୋର ବନେ
ହସ୍ତିନାର ଈଶାନ୍ୟ ଭାଗେ ବୃନ୍ଦାଅର୍କ ବନେ । ୧୬ ।
ଯମୁନା ନଦୀ ଯେ ବହଇ ଉତ୍ତରଗାମୀ
ଶତଶିଂଗ ପର୍ବତରେ ରହିଲେ ପଣ୍ଡୁ ଦେବ ସ୍ଵାମୀ । ୧୭ ।
ପାର୍ବଣ ଜୋତିଷପୁର ରାଜା ଭଗବାନ
ମଦନାବତୀ ବୋଲି ତାହାର ଭାରିଆ ବିଦ୍ୟମାନ । ୧୮ ।
ବନେ ମୃଗୟା ବିନୋଦ ସେ କରଇ ଭଗବାନ ନୃପତି
ମାଦି ବୋଲିଣ ତାହାର ଦୁହିତା ଉତପତ୍ତି । ୧୯ ।
ବନେଣ ଭ୍ରମନ୍ତେ ସେ ପଣ୍ଡୁଙ୍କୁ ଭେଟିଲ
ମାତ୍ରୀ କନ୍ୟାକୁ ରାୟେ ପ୍ରଦାନ କରିଦଲ । ୨୦ ।
ଅନେକ ସମ୍ଭବେ ରାଜା ଦଲକ କୁମାରୀ
କୋଇଲା ମାତ୍ରୀଙ୍କି ଦେନ ପଣ୍ଡୁ ରହିଲେ ଶତଶିଂଗ ଗିରି । ୨୧ ।

୧୫ { ଦୁଷ୍ଟ ତରୁଣ ଦାନବ ମାରିବି ମୁଁ ଜାଣି
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଆଗ୍ୟା ସେଥକୁ ହୋଇବ ଧାରଣୀ । (ପା)

୧୫୧ ମହା ପରମଲ ଦିଶନ୍ତି ଉଚ୍ଚ ଶାଳମାନେ । (ପା)

ବେନ ଭାରିଯାନ୍ତ ଘେନ ପଶୁ ବହୁଡ଼ନ୍ତି ବନେ
 ଯମପ୍ରସନ୍ନ, ଇନ୍ଦ୍ରପ୍ରସନ୍ନ, ହସିନା, ବାରୁଣୀ, ଜଇନ୍ତା ଭ୍ରମଇ ପ୍ରତିଦିନେ । ୨୨
 ପ୍ରତିଦିନ ଦୁଷ୍ଟ ରକ୍ଷସ ମାନନ୍ତ ମାରଇ ଯେ ଖେଦ
 ଆପଣେ ଦୁଖେ ପଡ଼ଇ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟ ପରସିଦି । ୨୩ ।
 ସିଂହ ଶୁକଳ ହସୋଦଣୀ ଶତ୍ରୁ ଯେ ବାର
 ଶତଭିଷା ନକ୍ଷତ୍ର ଅଟଇ ବେଳ ଦଣ୍ଡ ତେର । ୨୪ ।
 ତୈଳ ନାମେ କରଣ ଶୂଳ ନାମେ ଯୋଗ
 ସିଂହ ସଂକରାନ୍ତ ଅଶତରଶ ଦିନ ଭୋଗ । ୨୫—୧୭୧୯ ।

ପଣ୍ଡୁଙ୍କର ମୃଗୟା ଓ ଅଗ୍ନି କା ମହାରାଷିଙ୍କର ଶାପ ପ୍ରଦାନ

ସେଦିନ ପଣ୍ଡୁ ଯେ ପଶୁ ମ ପ୍ରଦେଶେ
 ଗହନ ବନେ ପଶିଲେ ମୃଗୟାର ରସେ । ୧ ।
 ଶତଭିଷା ନକ୍ଷତ୍ର ଭଗ୍ନ ପାଦ ବେଳେ
 କର୍ମେ ଅର୍ଜି ଅଛୁ ଲେଖନ ଯାହା କପାଳେ । ୨ ।
 ଭଗ୍ନ ପାଦ ବେଳେ ଯେ ବାହାର ହେଲେ ବନେ
 ଲେଡ଼ି ନ ପାଇଲେ ଯେ ଆହାର ଜବମାନେ । ୩ ।
 ଅଜମିତ ବନେ ଯେ ଭବାନୀ ନାମେ ନଦୀ
 ସରସ୍ୱତୀ ଧାରେ ଯେ ଦକ୍ଷିଣ ମୁଖି ଭେଦି । ୪ ।
 ସେ ନଦୀର ପଶୁ ମ କୋଣେ ଶରବୋଧନ ପଦ
 ଗଙ୍ଗା କଳକୁ ସେ ଅଟଇ ଯେ ଯୁଗ ସାତ । ୫ ।

୨୩ । { ଆପଣେ ଦୁଖେ ପଡ଼ଇ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ ରାଜ ସିଦି
 ଆପଣେ ଦୁଖେ ପଡ଼ଇ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ ଦୟେ ରାଜ୍ୟ ସପତ୍ତି ॥ (ପା)

୨୫ । ସିଂହ ସଂକରାନ୍ତ ଉଣେଇଶ ଦିନ ଭୋଗ । (ପା)

୩୧ । ଉତପାତ ବେଳେ ଯେ ବାହାର ରାଜନେ । (ପା)

୫୧ । ଉତ୍ସର୍ଗ ବିସ୍ତାର ସେ ଅଟଇ ଯୋଜନ ସାତ । (ପା)

୨୨୧ ଦହଡ଼ନ୍ତି—ବହରନ୍ତି

ଜୀବ ନ ପାଇଣ ମହାଶ୍ରମେ ନୃପବର
 ବିଜୟେ ପଶୁରୂପେ ସେ ପଦ ତପର । ୬ ।
 ସେସନେକ ସମୟେ ଯେ ହରିତା ନାମେ ମୃଗୁଣୀ
 ତୃଷାୟେ ଅଇଲୁ ସେ ନଦୀକ ଲେଡ଼ି ପାଣି । ୭ ।
 ଅଗ୍ନି କା ମହାର୍ଷି ତା ଅନ୍ତରାକ୍ଷେ ଦେଖି
 ଧାତକାରେ ଯାଇଁ ସେ ଧଇଲେ ମୃଗୁଣୀକ । ୮ ।
 ମୃଗୁଣୀର ତୁଲେ ଶୃଙ୍ଗାର କରନ୍ତି ସେ ଯଦି
 ଗାଡ଼ ଆଳିଙ୍ଗନେ ସେ ଯେ ଭଜିଲୁ ବିମତି । ୯ ।
 ରକ୍ଷିଙ୍କର ଶୃଙ୍ଗାର ସେ ଯେ ମହାଭାଗ ତେଜ
 ରବେକ ଦେଲୁ ସେ ଯେ ଶବଦ ବିସର୍ଜ । ୧୦ ।
 ପଶୁ ଶୁଣିଲେ ତାହା ସପତ ଯୋଜନ ଦୂରେ
 ଗଣ୍ଡାର ରାବ ପ୍ରାୟେକ ତା ମଣିଲେ ଦଣ୍ଡଧରେ । ୧୧ ।
 ଯୁଗତେ ପଶୁ ଯେ ଅଟନ୍ତି ଶବଦଭେଦୀ
 ଶବଦକୁ ମହାତମା ଶହସ୍ର ଘେନି ବନ୍ଧି । ୧୨ ।
 ଶବଦକୁ ନାସଜ ଯେ ଗଲୁ ଅନ୍ତରାକ୍ଷେ
 ଧାତକାରେ ପଡ଼ିଲୁ ମୃଗୁଣୀ ରକ୍ଷିର ବଛେ । ୧୩ ।
 ରକ୍ଷିର ପିଠି କଛେ ପଡ଼ି ହୃଦୟ ଗତେ ଗଳି
 ମୃଗୁଣୀର ହୃଦଗତେ ପଡ଼ି ପିଠିକ ନିକଳି । ୧୪ ।
 ସୈନ୍ଦବ ନାସଜକେ ଜଡ଼ିତ ହୋଇଲେକ ବେନ
 ମୃଗୁଣୀ କ ଘେନି ତଳି ପଡ଼ିଲେ ମହାମୁନି । ୧୫ ।
 ମୃଗ ପଡ଼ିଲୁ ବୋଲି ଧାଇଁଲେ ପଶୁ ନୃପ
 ଦେଖିଲେ ନାସଜ ଘାତେ ରକ୍ଷି ହତ ଦର୍ପ । ୧୬ ।
 ବାଳ ପୁଞ୍ଜା ଭିଡ଼ଣ କଷା ବସନ କାଛଟି
 ଶିରେଣ ଜଟା ଭାର ଶୀତ ତରୁ ଯେ ଭୁକୁଟି । ୧୭ ।
 ଯାମଳା କୃଷ ଯେହ୍ନେ ଅଟଇ ଅଭିନ
 ହରଣୀ କୋଳେ ଘେନି ଅଛନ୍ତି ମହାମୁନି । ୧୮ ।

ଦେଖିଣ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଲେ ମହାରାଜ
 ନିର୍ଯ୍ୟାସ ଅଗ୍ନି ଜାଣି ମୁନିବର ତେଜ । ୧୮ ।
 ମୁଖେ ପାଣି ସିଞ୍ଚିଲେ କୁଞ୍ଜଗଳ ଆଧିପତି
 ତେଜନା ପାଇ ସାଷ୍ଟାମ ହୋଇଲେ ବ୍ରହ୍ମଯତି । ୧୯ ।
 ପଶୁ ପୁରୁଷଲେ ତୁ କେବଣ ମହାତମା
 ସୈନ୍ଦବ ମହାମୁନି କିଂପେ କଷ୍ଟୋର କଲ କାମା । ୨୦ ।
 ଶୃଙ୍ଗାର ଆରତେ କି ନ ପାଇଲୁ ଫୁଲ
 ନିର୍ଜନ ସ୍ଥାନ ଦେଖି ହରିଲୁ ମୃଗନାରୀ । ୨୧ ।
 କୋପେଣ ଶାପ ଯେ ଦେଲେ ଭଗବନ୍ତ
 ଶୃଙ୍ଗାର କାଳେ ମୋତେ କଲୁରେ ଶରଦାତ । ୨୨ ।
 ଯୁଗତେ ପର ଶୃଙ୍ଗାର ଭଞ୍ଜିତ ନୁଆରି
 ଲଙ୍ଘ ଉଗ୍ର କଲେ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ଦୋଷ ସରି । ୨୩ ।
 ବିନା ଅପରାଧେ ମେ ଥିନ କାଳେ ଶରଦାତ କଲୁ ପଶୁ
 ତୋହୋର ଶୃଙ୍ଗାର କାଳେ ଅକସ୍ମାତେ ଅକାଳ କାଣ୍ଡ ପଡ଼ୁ । ୨୪ ।
 ଫୁଲ ଯୋଗେଣ ତୁ କରନ୍ତେଣ ରତି ।
 ତୁକୁ ହୋଉ ରେ ମୋହୋର ପ୍ରାୟେ ଶାସ୍ତି । ୨୫ ।
 ରାଗେଣ ଶାପ ବିହଇ ତପୋବନ୍ତ
 ପଶୁ ପୁରୁଷଲେ ମହାତମା ଥିର ହୋଇ କହ ତଥ୍ୟ । ୨୬ ।
 ତୁ କେ ଟି ସୈମନ୍ତ ହୋଇଲୁ ପରପଞ୍ଚ
 ମୃଗେଣ ମାନୁଷେ କାହିଁ ଶୃଙ୍ଗାର ହୋୟେ ସଞ୍ଚ । ୨୭ ।
 ରୁଷି ବୋଇଲେ ତୁ ଶୁଣ ହୋ ସୋମବଂଶୀ
 ବୃହସ୍ପତି ବଂଶେ ଉତପତ୍ତି ପାଠରୁଷି । ୨୮ ।
 ପାଠ ରୁଷିଙ୍କ ତନୁଜ ମୁନି ଅରୁଣ ତେଜ
 ସୈନ୍ଦବର ନନ୍ଦନ କାକୁତ୍ସ ମହାବୀର୍ଯ୍ୟ । ୨୯ ।
 ସୈନ୍ଦବର ନନ୍ଦନ ମୁନି ଯେ ସତ୍ୟତପା
 ତାହାଙ୍କର ନନ୍ଦନ ହୋ ବିଧିପ ବିରୂପା । ୩୦ ।

୨୦।, ସୈନ୍ଦବ ମହାମୁନି ହୋଇ ହେଲୁ ପାପକର୍ମୀ । (ପା)

୨୮।, ବୃହସ୍ପତି ଦଇବତେ ଉତପତ୍ତି ପାଠରୁଷି । (ପା)

୨୦।, କଷ୍ଟୋର—ବିଡ଼ମୁଣ, ଅନ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ୨୦।, କାମା—କାମଦେବ

ବିରୂପାର ନନ୍ଦନ ଜଳଦ ମହାରୁଷି
 ଜାମୁତବାହନ ବୋଲି ତାହାର ଯେ ଶିଷି । ୩୧ ।
 ଜାମୁତବାହନଙ୍କର ପୁତ୍ର ଯମନକ ଯତି
 ଯମନକର ନନ୍ଦନ ମୁନି ପ୍ରଜାପତି । ୩୨ ।
 ପ୍ରଜାପତିର ନନ୍ଦନ ଅଗ୍ନିକାର ମହାରୁଷି
 ମୁରୁ ସେ ଅଗ୍ନିକାର, ବାଳକାକୁଂ ରୁଷି । ୩୩ ।
 ଯେତେବେଳେ ମୁଁ ଉପୁଜିଲି ମାତାର ଗର୍ଭରୁ
 ଶୀର ପାନ ନ କଲି ବଞ୍ଚିଲି ଦିନ ସବୁ । ୩୪ ।
 ଜନମନ୍ତ୍ର ଆହାର ମୁଁ କଲି ଉପେକ୍ଷା
 ଆହାର ନିଦ୍ରା ମଇଥିନ ନ କଲି ବାଞ୍ଛା । ୩୫ ।
 ସୈନ୍ଦବେକେ ବଞ୍ଚିଲି ମୋହୋର ଜନ୍ମଯାକେ
 ସମସ୍ତ ଧର୍ମ ଦେନି ମୁଁ ବସିଲି ଘୋର ତପେ । ୩୬ ।
 ପାଣି ପବନହୁଁ ମୋର ଆନ ନାହିଁ ଭୋଜି
 ଛଡ଼ି ରୁତୁ ବଞ୍ଚିଲି ନିରାକାର ତଳପୃଷ୍ଠେ ଭଜି । ୩୭ ।
 ସୈନ୍ଦବ ଆସନେ ମୋର ସଞ୍ଚୟେ ଚାରି ଯୁଗ
 ଚାରି ଯୁଗ ପୂରିଲେ ମୋହୋର ହୁଅଇ ରାସ ଦିବା ଭୋଗ । ୩୮ ।
 ସୈନ୍ଦବମତେଣ ବଞ୍ଚିଲି ମୁହିଁ ଯୁଗ ମନୁ ଭଜି
 ମୋତେ ସେ ମନୁ ଅର୍ଥ ପରୁରଇ ପଦ୍ମଯୋନି । ୩୯ ।
 କାଳ ଅମୀତ ଯହୁଁ ହୋଇଲି କଳି
 ଶରୀର ଅବସାନ କଲି ମନ ଭୋଜି । ୪୦ ।
 ସୈନ୍ଦବେକେ ଗଲି ଆକାଶ ଭୁବନକୁ
 କାଳବିକାଳ ଦେଖି ଗୁଡ଼ି ପଳାଇଲେ ମୁକୁ । ୪୧ ।

୩୨-୩୩ { ଜାମୁତ ବାହନର ପୁତ୍ର ଯମନକ ଯତି ।
 ଯମନକର ନନ୍ଦନ ସୋଡ଼ଳ ମହାଯତି ॥
 ସୋଡ଼ଳର ନନ୍ଦନ ପ୍ରଜାପତି ମହାରୁଷି ।
 ମୁହିଁ ତାହାଙ୍କର ଅଗ୍ନିକ ହୋଇଲି ବାଳଶିଷି ॥ (ପା)

୪୦। { ଶରୀର ଅବସାନ କଲି ମତଭୋଜି ।
 ଶରୀର ଅବସାନ କଲି ମହାଭୋଜି । (ପା)

ଦୁତଙ୍କର ସାସ ଦେଖି ପରୁରଇ ନାଶକର
ମୁହଁ ସେ ଅଭୟାରେ ଭୁମ୍ଭର କାହାକଇ ଡର । ୪୨ ।
ବିନୟ ଭାବ ହୋଇ କହନ୍ତି ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ ଶରେ
ପ୍ରଣପତ୍ୟ ହୁଅନ୍ତି କୃତାନ୍ତକର ଆଗରେ । ୪୩ ।
ଶୁଣ ଦେବ ଜନ୍ମନାଥ ସିଲେକ୍ୟ ଆଧିପତି
ଅଗ୍ନିକାର ମହରଷି ଦେବ ସଞ୍ଜୀବନୀ ପୁରକୁ ଆସିଣ ଅଛନ୍ତି । ୪୪ ।
ରୁଷିଙ୍କର ତେଜ ଦଶଇ କାଳ ଅନଳ ତେଜ ପ୍ରାୟେ
ସାସେଣ କଙ୍କରଗଣେ କରୁଛୁ ବଡ଼ ଭୟେ । ୪୫ ।
ମହାଯୋଗ ପୁରୁଷ ସେ ପ୍ରତକ୍ଷେଣ ବ୍ରହ୍ମଦିନୀ
ତେଣୁ କରି ସାସେ ପଳାଇଲୁ ଶୁଣ ଜନ୍ମରଜା । ୪୬ ।
ରୁଷିଙ୍କ ଦେଖିଣ ଯେ ଉଦ୍ଧା ଜନ୍ମପତି
ବିନୟ ଭକ୍ତିଭାବେ ପରୁରଇ ସଞ୍ଜୀବନୀ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତ । ୪୭ ।
ଆହୋ ଅଗ୍ନିକାର ତୁମ୍ଭେ ଯେ ମଞ୍ଚପୁରେ ଥିଲ
ଚରନ୍ତନ ଖାରତି ତୁମ୍ଭେ କିସ କିସ ରୁହାଇଲ । ୪୮ ।
ବଦୟନ୍ତି ମହାତମା କଲୁ ଅନେକ ଧର୍ମ
ଯହୁଁ ସେ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କର ନିତ୍ୟକର୍ମ । ୪୯ ।
ଅନେକ ଯାଗ ଯଜ୍ଞ କଲୁ ରଜାର ନିମନ୍ତେ
ଖଣ୍ଡିଲୁ ମହାପାତେକ ଆପାଦ ଶାନ୍ତି ଅର୍ଥେ । ୫୦ ।
ମେଘେ ଅନାବୃଷ୍ଟି କରନ୍ତି ଯେବଣ କାଳେ
କୋଟି ହୋମ କରଇ ଦୃଷ୍ଟି କଲୁ ମଞ୍ଚସ୍ଥଳେ । ୫୧ ।
ରୁଷିଙ୍କର ବଚନେ ବଦୟନ୍ତି ନାଶକର ଜନ୍ମପତି
ଭୁମ୍ଭର ବଂଶକୁ କାରଣ ଅଛନ୍ତି କି ସନ୍ତତି । ୫୨ ।

୪୨।୨ ମୋହୋର ଆଉଁରେ ଭୁମ୍ଭକୁ କାହାକଇ ଡର । (ପା)

୪୨।୨ ମହାତପେ ଆବୋରିଲୁ ମହାଯୋଗ ବ୍ରହ୍ମ (ପା)

୪୯ { ବଦୟନ୍ତି ମହାତମା କଲୁ ଅନେକ କର୍ମ
ତେଣୁ ସେ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କର ବିଦତ ଧର୍ମ । (ପା)

୪୭।୨ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ—ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ—ରଜା

ରୁଷି ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ ହୋ ଦାସ ସଦରିଲୁ
ଅପାର କାଳ ପରିଯନ୍ତେ ଶୃଙ୍ଗାର ଲେଉଟିଲୁ । ୫୩ ।
ଅଶଦୋଷୀ ମହାତମା ନୁଆରିଲୁ ଦୋଷ ବାଛୁ
ବିରୁରଇ ନାଶକର ସ୍ୱେଧେ ଶାସ୍ତି ଅଛୁ । ୫୪ ।
ସ୍ୱେଡ଼େ ଭଗ୍ୟ ମହାତମା ହୋଇ କିଂପେ କଲୁ ସ୍ୱେଡ଼େ କୃତ୍ୟ
ସନ୍ତାନ ନ ଥିଲେ ସକଳ ଧର୍ମ ଅଟଇ ବିଅର୍ଥ । ୫୫ ।
ସନ୍ତାନ ଉତ୍ପତ୍ତିକାନ୍ତ ସେ ନାନା ଧର୍ମ କର୍ମ କରି
ତୃଣପୁ ବୟସେ ଯେ ହୋଇ ତପରୁଣ । ୫୬ ।
ସନ୍ତାନ ବିହୁନେ ସକଳ ଧର୍ମ ଦୂର କରି
ପରମ ପଣ୍ଡିତ ପୁରୁଷ ହୋଇ ତୁ ସ୍ୱେଦା କିଂପେ ନ ବିରୁଣ । ୫୭ ।
ଯମର ବଚନେ ବଦୟନ୍ତି ମହାମୁନି
ଚତୁର୍ଥ ବୟସେ ଶୃଙ୍ଗାର ଲେଉଟିଲୁ କନ୍ୟାୟେ ପ୍ରଦାନ । ୫୮ ।
ତାହାର ତୁଲେ ଅନେକ କଲୁ ଯେ ରମଣ
ଯେତେ ଶୃଙ୍ଗାରଟି ସମସ୍ତ ହୋଇଲୁ ଅକାରଣ । ୫୯ ।
ନାଶକର ବୋଇଲେ ତୁ ଯେ ଗ୍ୟାନେଣ ଉତ୍ତମ
କୁସ୍ଥାନେ ପଡ଼ିଲେ ମହାତ୍ମା ନାଶ ଯାଇ ସକଳ ଯେ ଧର୍ମ । ୬୦ ।
ସେ ଭାରିଯାର ତହିଁ ଯେବେ ନ ଉତ୍ପତ୍ତିଲୁ ସନ୍ତତି
ଅନ୍ୟ କନ୍ୟାୟେ କିଂପାଇଁ ପ୍ରଦାନ ନୋହିଲୁ ମହାଯତି । ୬୧ ।
ରୁଷି ପ୍ରତିବାଚ ଆମ୍ଭେ ହୋଇଲୁ ପଞ୍ଚୁ ବିଭା
କାହାର ତହିଁ ପୁତ୍ର ନୋହିଲୁ ରେ ବାବା । ୬୨ ।
ନାଶକର ବୋଇଲୁ ଯେବେ ସନ୍ତାନ ନୋହିଲୁ ସ୍ୱେତେ ମତେ
ବର୍ଯ୍ୟ ତରଳ ହୋଇଲୁ ଯେ ଚତୁର୍ଥ ବୟସ ଅନ୍ତେ । ୬୩ ।
ପଞ୍ଚଦଶ ପରିଯନ୍ତେ ବାଳୁତ ହୋଇଥାଇଁ
ବିଂଶ ପଞ୍ଚ ବରଷେ ଶୃଙ୍ଗାର ଲେଉଟଇ । ୬୪ ।
ନାନା ସୁନ୍ଦର ହୋଇଥାଇଁ ପଞ୍ଚଦଶ ବରଷ ପରିଯନ୍ତେ
ମହାମତ୍ତ ହୋଇଥାଇଁ କାହିଁ ନ ଲେଖଇ ଦର୍ପ ଅର୍ଥେ । ୬୫ ।

୬୦।୨ କୁସ୍ଥାନେ ରହିଲେ ମହାତ୍ମା ନୁହଇ ଟି ପୁଣ୍ୟ । (ପା)

୫୩।୨ ସଦରିଲୁ—ସଦରିଲୁ—ତ୍ୟାଗକଲୁ

ପଞ୍ଚତରଣ ବରଷ ଉତ୍ତରେ ଗୁଡ଼ିକ ସେ ସେମାନ
 ବିଚକ୍ଷଣ ବୁଦ୍ଧି ଦିଶଇ ଇଚ୍ଛଇ ସନ୍ତାନମାନ । ୭୭ ।
 ଚୂଳିଶ ବରଷ ଯଦୁଂ ହୋଅଇ ବୟସ
 ତରୁଣ ବୁଦ୍ଧି ଆସି ହୋଅଇ ପ୍ରକାଶ । ୭୮ ।
 ଧନ ସନ୍ତାନ ଇଚ୍ଛଇ ଆପଣେ ଆପେ ପୁଣି
 ଦେବତା ବ୍ରାହ୍ମଣେ ଉଗତ ମାତା ପିତା ଜାଣି । ୭୯ ।
 ଚୂଳିଶ ଯାଇଣ ଯେ ପଞ୍ଚାଶ ବରଷ ପ୍ରବେଶ
 ଶୀର୍ଷ୍ୟ ପତନ ହୋଅଇ ନିଜ ତନୁ ଆଳସ୍ୟ । ୮୦ ।
 ଷାଠିୟେ ବରଷ ହୋଅନ୍ତେଣ ପ୍ରାଣୀ
 କାମ ଚନ୍ଦ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ସେ ରହଇ ଠାବ ଜାଣି । ୮୧ ।
 ସତୁର ବରଷ ହୋଇଲେ ହୋଅଇ ମତି ଭୋଳା
 ଶୀର୍ଷ୍ୟ ନାଶ ଗଲୁ ହୋ ତହିଁ ନାହିଁ କାମକଳା । ୮୨ ।
 ଅଣୀ ବରଷ ହୋଇଲେ ଚିତ୍ତ ଭ୍ରମଇ ଯେ ସବୁ
 ତହିଁ ସନ୍ତତି ଲେଡ଼ିଲେ ଆଉ କାହିଁ ସେ ପାଇବୁ । ୮୩ ।
 ଅପରପର ନ ଚିହ୍ନଇ ନଉ ଯେ ବରଷେ
 କୁଟୁମ୍ବେ ଭ୍ରାନ୍ତି କରଇ ସୋଦର ନ ଚିହ୍ନଇ ପାଶେ । ୮୪ ।
 ଶତେ ବରଷେ ହୋଇଲେ ହୋଅଇ ବାଳଭୋଳା
 ସେ ପ୍ରାଣୀକର ଲେଡ଼ିଲେ ଆଉ କାହିଁ ରତି ମେଳା । ୮୫ ।
 ଶୁଣ ହୋ ଅଗ୍ନିକାର କହଇ ମୁହିଁ ତୁକୁ
 ଯେ ମାୟା ପଟଳ ଅଟଇ ଯେ ଯେ କଳ ଯୁଗକୁ । ୮୬ ।
 ମହାମା ପୁରୁଷ ହୋଇ ନ ପାରିଲୁ ତଥ୍ୟ ଜାଣି
 ଅଦଉଡ଼ିରେ ବନ୍ଧନ ହୋଇ ନାଶ ଗଲେ ସର୍ବପ୍ରାଣୀ । ୮୭ ।
 ମଧ୍ୟସ୍ତରେ ଉତପତ୍ତି ହୋଇଲେ ସନ୍ତାନ ହିଁ ସେ ମୂଳ
 ସନ୍ତାନ ନ ଥିଲେ ସମସ୍ତ ଧର୍ମ ହିଁ ନଷ୍ଟଲ । ୮୮ ।
 ତୁମ୍ଭେ ସେ ଭିଆଇଲୁ ଯେହ୍ନା ଆଦି ଅନ୍ତ କରି
 ମୋହୋର ହାଥେ ଦିଲୁ ସିଗୁଣ ଦଉଡ଼ି । ୮୯ ।
 ଯୁଗତେଣ ପୁଣି ଜାତ ନୋହିଲୁ ମହର୍ଷି
 ହଠକର୍ମ ଶାହାସ୍ତ୍ର କଂପେ ନୁଆରିଲ ପଣି । ୯୦ ।

୭୪୧ ସେ ପ୍ରାଣୀ ତହିଁ ଆଉ ନାହିଁ କାମକଳା । (ପା)

ଷଟ୍ କର୍ମ ଶାହାସ୍ତ୍ର ଯେ ଭିଆଇଲେ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ରେ
 ଯେକ ଭାରିଯାରେ ପୁଣି ନ ଉପୁଜିଲେ ଭିଆଇବ ଛଡ଼ ଅର୍ଥେ । ୮୦ ।
 ମୁକୁର ଆସି ବୋଇଲେ ଶୁଣସି ରେ ଯମ
 ଛଡ଼ କର୍ମେ ଉପୁଜାଇଲେ ଦେବୁ ତାକୁ ମୋକ୍ଷ କର୍ମ । ୮୧ ।
 ବିଭାଇ ଭାରିଯାରେ ଯେବେ ନ ଉପୁଜିବ ସନ୍ତତି
 ପରର ପଳଲୁ ସ୍ତ୍ରୀ ଯେବେ ହୁଅଇ ରଜବଞ୍ଚ । ୮୨ ।
 ଦୁଃଖା ପେଷିଣ ତାହା ତହିଁ ଧନ ଦେଇ
 ପାକାଶୁକ ସ୍ନାନ ଦିନେ ପର ତୁଲେ ଶୃଙ୍ଗାର କରଇ । ୮୩ ।
 ତହିଁ ମହାତମା ଯେବେ ନ ଉପୁଜଇ ସନ୍ତାନ
 ଯାହାର ବୃତ୍ତି ନାହିଁ ସେ ଭୂମି କଣି ଉପୁଜାଇବ ଶସ୍ୟମାନ । ୮୪ ।
 ସେ ଶସ୍ୟ ଭୋଗ କରିବ ନାହିଁକ ସେ ପ୍ରାଣୀ
 ବିଶ୍ୱାମିତ୍ରେ ଶାହାସ୍ତ୍ର ଯେସନେକ ପରମାଣି । ୮୫ ।
 ତେଣେ ହେଁ କାରଣ ନା ହୁଅନ୍ତା ତୁମ୍ଭକୁ
 ଅଳପେ ବୁଦ୍ଧି ହୋଅନ୍ତା ନା ମୋତେ ଜଣିମାକୁ । ୮୬ ।
 ଅଗ୍ନିକାର ରସି ବୋଇଲେ ତାହିଁ ଅପାର ଆମ୍ଭେ କଲୁ
 ତେମନ୍ତେହେଁ ପୁଣି ଜାତ କରି ତ ନୁଆରିଲୁ । ୮୭ ।
 ତାହା ଶୁଣି ବିରସ ଯେ ହୋଇଲେ ଜନ୍ମ ଶିଶୁ
 ଯେତେ ବଡ଼ ମହାତମା ହୋଇଲୁ ନକ ବାସ । ୮୮ ।
 ଆରେକ ଉପାୟେ କି କରି ନ ପାରିଲୁ ମହାମୁନେ
 ଧନ ଦେଇ ପୋଷି ନୁଆରିଲୁ କି ପରର ନନ୍ଦନେ । ୮୯ ।
 ତାହାକୁ ବିଭକ୍ତଲେ ଧର୍ମ ପାଞ୍ଚ ଭାଗ ହୁଅନ୍ତା
 ଭାଗେ ତୁମ୍ଭକୁ ଚତୁର୍ଥ ଭାଗ ପିତାକୁ ଲଗନ୍ତା । ୯୦ ।
 ତେଣେ ହେଁ କାରଣ ହୁଅନ୍ତା ତୁମ୍ଭକୁ
 ବଂଶକୁ କାରଣ ହୁଅନ୍ତା ସଂକେତ କରିବାକୁ । ୯୧ ।
 ତୁମ୍ଭେ କି ନ ଜାଣ ମୁଁ କିସ କହିବଇଁ ତୁମ୍ଭକୁ । ୯୨ ।
 ରସି ବୋଇଲେ ହୋ ତାହାହିଁ ଆମ୍ଭେ କଲୁ
 ଧନ ଦେଇ ପୁଣିକ ଅତି ଯହେଣ ପୋଷିଲୁ । ୯୩ ।

୯୧୧ { ବଂଶକୁ ଆଆନ୍ତା ନା ମୁକତ କରିବାକୁ । (ପା)
 { ବଂଶକୁ ତୁମ୍ଭର ଆଆନ୍ତା ନାମ ସଂକେତ କରିବାକୁ । (ପା)

ସୌମନେକ ଆତ୍ମର କର୍ମେ ଅଛି ଅରଜିଲ
 ବସ୍ତ୍ରକାଳେ ସେ ପୁଣି ହିଂ ପଡ଼ି ନାଶ ଗଲ । ୧୪ ।
 ରୂଷିଙ୍କର ବଚନେ କ୍ଷାୟ ନାଶକର
 କାଳ ବିକାଳକୁ ରାଇଣ ବୋଇଲେ ଜନ୍ମୁଙ୍କ ଶିଶୁର । ୧୫ ।
 ଆତ୍ମା ପୁଣି ଦୋହତା ଯେବେ ସୌଦାର ମଞ୍ଚେ ନାହିଁ
 କୁନ୍ଦୀପାକ ନରକେ ପକାଅ ସୌଦାକୁ ରେ ନେଇ । ୧୬ ।
 ଯମର ବଚନ ଶୁଣି କାଳ ଯେ ବିକାଳ
 କୋପାନଳ ହୋଇ ଧଇଲେ ସେ ଅଗ୍ନିକାର ରୂଷିଙ୍କର ବାଳ । ୧୭ ।
 ରୂଷିଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ଯେ ଦେଖିଲେ ଧର୍ମଲୋକେ
 ଆରେ ରହ ରହ ବୋଲଣ ଉଚ୍ଚ ସ୍ଵରେ ଦେଲେ ଡାକେ । ୧୮ ।
 ରୂଷିଙ୍କର କେଶ ଛଡ଼ାଇଲେ ଆସି ପ୍ରସନ୍ନେ ନିରାକରେ
 ଆତ୍ମା ନାଶକର ଆତ୍ମକୁ ଦେବୁ କି ଉପୁଗାରେ । ୧୯ ।
 ସୌ ପଣ୍ଡିତ ମହାମୁନି ଅଟଇ କଲ୍ପ ରୂଷି
 ବେଳକ ମହାତମା ସୌଦାକୁ ଉପୁଗାର କରସି । ୨୦ ।
 ଆରେକ ଜନ୍ମ ଗୋଟି ସୌବେ ଶୁଭସି ସୌଦାକୁ
 ମଞ୍ଚପୁରେ ପୁଣି ଜାତ କରି ସୌ ଆସନ୍ତୁ ସ୍ଵର୍ଗକୁ । ୨୧ ।
 ଯମର ଆଶ୍ୟାଂସେ ଯେ ଶାସ୍ତି ଦେଉଥିଲେ
 ଧର୍ମ ଆତ୍ମା ଲୋକେ ତାହାକୁ ଶାନ୍ତି କରାଇଲେ । ୨୨ ।
 ନାଶକର ଦେବତା ପ୍ରତିବାତ ଯାଅ ମଧ୍ୟ ସ୍ଵର୍ଗେ
 ପୁଣି ଜାତ କରି ମହାତ୍ମା ହୋ ଆସସି ଭୁବି ବେଗେ । ୨୩ ।
 ବନ୍ଧୁଂ ପଳାଇ ଆସନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମରୂଷି
 ଚନ୍ଦ୍ରପୁରେ ତଥାନ୍ତ ମୁନିଙ୍କ ଗୋଡ଼ାଇ ବେଗେ ଆସି । ୨୪ ।
 ଜପତପମାନ ଭୁବର ଶୁଭ ହୋ ମହରୂଷି
 ସମସ୍ତ ତେଜ୍ୟା କରି ମୁନି ହେ ସନ୍ତାନ ଜାତ କରସି । ୨୫ ।

୧୪। ବସ୍ତ୍ର କରାଇଲୁ ବାବୁ ସେ ପୁଣି ପଡ଼ି ମଲ । (ପା)

୧୫। ଚଣ୍ଡ ପ୍ରଚଣ୍ଡକୁ ବୋଇଲେ କାଳଦଣ୍ଡ ଧର । (ପା)

୧୮। ରୂଷିଙ୍କର ବିକଳ ଦେଖିଣ ଧର୍ମଲୋକେ । (ପା)

୧୭। ଦୋହତା—ଦୁହତା—ହିଅ

୧୯। ନିରାକର—ସ୍ଵର୍ଗବାସୀ ଅର୍ଥରେ—ସ୍ଵର୍ଗସ୍ଥ ଧର୍ମବନ୍ଧୁ ପୁରୁଷ

ବଦସୁନ୍ଦ ମୁନିବର ଶୁଣ ହୋ ପଣ୍ଡୁରାୟେ
 ସୌମନେକ ଗତ ମୋତେ ହୋଇଲୁ ଯମର ସଭାୟେ । ୧୦୬ ।
 ଧର୍ମେଣ ଅଇଲୁ ମୁଁ କୁଟୁମ୍ବ ଜାତ ଅର୍ଥେ
 ବନ୍ଧୁମି ଭାବି ବସିଲୁ ମୁଁ ବିଂଶିର ପରବତେ । ୧୦୭ ।
 ମନୁଷ୍ୟ ଶୃଙ୍ଗାର ମୁଁ କଲିଂ ଅପ୍ରମିତ
 ଅନେକ ବାଗେଣ ପୁଣି କୁଟୁମ୍ବ ନୋହିଲୁକ ଜାତ । ୧୦୮ ।
 ସୌମନେକ ସମୟେ ହରତା ନାମେ ମୁଗୁଣୀ
 ଶୋଷରେ ଅଇଲୁ ସେ ଆହାର କରି ପାଣି । ୧୦୯ ।
 ସୌ ମୁଗୁଣୀ ହାଦେ ଅଟଇ ପବନ ଜୀବ
 ସୌଦାର ତମି ଆସନ କରନ୍ତି ସଦାଶିବ । ୧୧୦ ।
 ସୌ ସେ ଶୃଙ୍ଗାର କଲିଂ ମୁଁ ଇଚ୍ଛା
 ସନ୍ତାନ ଜାତ ଅର୍ଥେ କଲିଂ ମନବାଞ୍ଛା । ୧୧୧ ।
 ପାଣି ଆହାର କରି ଲେଉଟନ୍ତେ ମୁଗୁଣୀ
 ଆହେଷି ଧଇଲୁ ମୁଁ ବେଶ୍ଵକାର ଭାବ ଜାଣି । ୧୧୨ ॥
 ଶୃଙ୍ଗାର ଇଚ୍ଛନ୍ତେ ସନ୍ତାନ ଜାତ ଅର୍ଥେ
 ବେନଜନ ନାଶ ଗଲୁ ତୋହୋର ଶରଦାତେ । ୧୧୩ ।

୧୦୬। ବଦସୁନ୍ଦ ବସି ଭାଲି ନିର୍ଦ୍ଦର ଗିରି ପରବତେ । (ପା)

୧୦୭। ସୌଦାରେ ବାହାନ କରନ୍ତି ପବନ ଦେବ । (ପା)

୧୧୨। ଆହେଷି ଧଇଲୁ ମୁଁ ବେଶ୍ଵକାର ଭାବ ଜାଣି । ପାଦାନ୍ତ ପରେ ଅଧିକା ପାଠ-

ଶୃଙ୍ଗାର ଇଚ୍ଛାକୁ ସେ ସନ୍ତାନ ଜାତ ଅର୍ଥେ

ନାଶକର ବଚନ ଯେ ଧରି ହୃଦଗତେ ।

ଆକ୍ରେଷି ଧରନ୍ତେ ଡାକ ଦେଲୁ ଯେ ମୁଗୁଣୀ

ବଳାହାର ମୋତେ କଲୁ ହୋ ମହାମୁନି ।

ମୁଗର ଡାକନ୍ତେ ଶୁଣିଲୁ ପଣ୍ଡୁ ରାୟେ ।

ନାରାଜେକ ଧରି ବନ୍ଧୁଲୁ ମୋର କାୟେ ॥

ନାରାଜ ଶୁଭନ୍ତେ ଉପରେ ମୋର ପଣ୍ଡ

ମୁଗୁଣୀ ସଗତରେ ହୋଇଲୁ ବେଗେ ଜଡ଼ି ॥

ସୌମନେରେ ରାଜା ସୌ ରୂଷିଙ୍କ ଅଗ୍ରତେ

ବେନ କଲୁ ନାଶ ଗଲୁ ତୋହୋର ଶରଦାତେ ।

୧୦୭। ବନ୍ଧୁମି—ଟିକଏ ସ୍ଥିର ହୋଇ

ତୁ ମହାରାଜା ପଞ୍ଚ କଟକେ ଆଧିପତି
 ନାରାଜ କାତ ମହାତମା ହୋ ପାଇଲୁ ନି ବଡ଼ ଶାସ୍ତି । ୧୧୪ ।
 ରୂଷିର ବଚନେ ଯେ ଧଇଲେ ନାରାଜ
 ବାମକର ପିଠିରେ ଦେଇ ମାଡ଼ିଲୁ ମହାରାଜ । ୧୧୫ ।
 ନାରାଜ କାତର ସେ ଗାଡ଼େଣ ଉଷୁଡ଼ି
 ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ ହୋଇଲୁ ମହାତମା ଭୂମିରେଣ ପଡ଼ି । ୧୧୬ ।
 ହରିତା ମୃଗୁଣୀ ଆବର ଅଗ୍ନିକାର ମହାରୂଷି
 ବୀର୍ଯ୍ୟ ପତନେ ହୋଇଲୁ ମୃଗୁଣୀ ଗର୍ଭବାସୀ । ୧୧୭ ।
 ଦୁହିଙ୍କର ଆତ୍ମା ଅବସାନ କାଳେ
 ଗର୍ଭରୁ ପୁତ୍ରେକ ଯେ ପଡ଼ିଲୁ ମଞ୍ଚା ତଳେ । ୧୧୮ ।
 ମୃଗର ଶରୀର ତାହାର ମଣିଷର ମୁଣ୍ଡ ଗୋଟି
 ସେ ପୁତ୍ର ଦେଖିଣ ପ୍ରାଣ ଗୁଡ଼ିଲେ ତପନସ୍ଥି । ୧୧୯ ।
 କୃତାନ୍ତକ ଦେଖି କଲେ ଅନେକ ଯେ ପୂଜା
 ସ୍ୱର୍ଗ ଆସ୍ଥାନେ ବସାଇଲେ ନେଇଣ ବିଡ଼ୋଜା । ୧୨୦ ।
 ଯେବଣ ପୁତ୍ର ହାଦେ ଜାତ ହୋଇଲୁ ରୂଷିଙ୍କର ବୀର୍ଯ୍ୟ
 କୋଳେଣ ଧଇଲେ ତାହା ପଣ୍ଡୁ ମହାରାଜେ । ୧୨୧ ।
 ଆକାଶ ବାଣୀ ପଡ଼ିଲୁ ପଣ୍ଡୁ ମହାରାଜାକୁ
 ମୃଗରୂଷି ବୋଲି ନାମ ଦିଅ ସେ ପୁତ୍ରକୁ । ୧୨୨ ।
 ଶୁଣିଲୁ କାଠ କୁଡ଼ାଇ ଚିତା ଆରେପଣ
 ରୂଷି ମୃଗୁଣୀ ଦୁହିଙ୍କ ଦହନ କଲେକ ଆପଣ । ୧୨୩ ।
 ମୃଗୟା କୁମର ଘେନିଗଲେ ଶତଶିଂଗ ପବତେ
 ବେନି ଭାରିଯାଙ୍କ ମୁଖ ନ ରୁହିଲେ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ଦୋଷ ନିମନ୍ତେ । ୧୨୪ ।

୧୧୪। ଶହସ୍ର କାତ ବାବୁ ଦେହ ହେଉ ଶାନ୍ତି । (ପା)

୧୧୫। ମୃଗୟା ରୂଷି ବୋଲି ନାମ ଦିଅ ସେ ପୁତ୍ରକୁ । (ପା)

୧୧୬। ଉଷୁଡ଼ି—ଉଛୁଡ଼ି, ବଳପୂର୍ବକ ଆକର୍ଷଣ କରିବା—ବଳରେ ଟାଣିବା—

ଉତ୍ତ+ସ୍ତ+ଶିତ—ଉତ୍ତାରଣ କରିବା—ଟାଣି ବାହାର କରିବା ।

୧୧୭। ବିଡ଼ୋଜା—ଭୟ

କୋଇନ୍ଦ୍ରାୟେ ପରୁରିଲେ ଶୁଣ ସ୍ୱାମୀ ମହାଗ୍ୟାନ୍ତା
 ଧାର୍ମିକ ବିବେକ ପଣ୍ଡିତ ସତ୍ୟବ୍ରତା । ୧୨୫ ।
 ହେଠ ମାଥ ହୋଇ ସ୍ୱାମୀ କଥା କଂପେ ଯେ ନ କହୁ
 କେବଣ ଦ୍ରୋହ କଲୁ ଆତ୍ମର ବଦନ ନ ରୁହୁ । ୧୨୬ ।
 ପଣ୍ଡୁ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ମହାଗ୍ୟାନ୍ତା
 ବେନି ବଂଶେ ଉତପତ୍ତି ତୁମ୍ଭେ ମହାବ୍ରହ୍ମ ଘେନି । ୧୨୭ ।
 ମୁହିଁ ମହାପାତକ କଲି ଶୁଣସି ଗୋ କୋଇନ୍ଦ୍ରା
 ମୃଗୟା ବିନୋଦେ ହାଦେ ମୁହିଁ କଲି ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା । ୧୨୮ ।
 ଅଗ୍ନିକାର ମହାରୂଷିଙ୍କି ମାଇଲି ଶୃଙ୍ଗାର କାଳେ
 କୋପେଣ ମହାତ୍ମା ମୋତେ ଶାପ ଦିଲେ ପ୍ରାଣ ତ୍ୟାଗ ବେଳେ । ୧୨୯ ।
 ଶୃଙ୍ଗାର କାଳେ ଅଦୋଷେ ନାରାଜ କଲୁ ପଣ୍ଡୁ
 ତୋହୋର ଶୃଙ୍ଗାର କାଳେ ଅକାଳ କାଣ୍ଡ ପଡ଼ୁ । ୧୩୦ ।
 ଯେତେ ହତ୍ୟା କଲି ଶୁଣ ଗୋ ଭେଜର କୁମାରୀ
 ତେଣୁ ସେ ବିରସ ହୋଇ ବୁଲଇ ଦିଗାମ୍ବରୀ । ୧୩୧ ।
 କୋଇନ୍ଦ୍ରାୟେ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଗୋ ପ୍ରାଣନାହା
 ଦଇବ କୃତ ଲେଖନ ସ୍ୱାମୀ କରିଅଛୁ ଯାହା । ୧୩୨ ।
 ଆପଣେ ଯାହା କରି ସ୍ୱାମୀ କର୍ମ ତାକୁ ବୋଲି
 ତୁମ୍ଭର କିସ ଗଲୁ ସ୍ୱାମୀ ମୁହିଁ ହାଦେ ନାଶ ଗଲି । ୧୩୩ ।
 ଯେ ପୁତ୍ର ଗୋଟି ସ୍ୱାମୀ ଅଟଇ କାହାର
 ପଣ୍ଡୁ ବୋଇଲେ ଯେ ଅଗ୍ନିକାର ମହାରୂଷିଙ୍କର । ୧୩୪ ।
 ମୃଗ ମହାରୂଷି ବୋଲି ଯେ ପୁତ୍ରର ନାମ ଗୋଟି
 ଅବସାନ କାଳେ ମୋତେ ସମର୍ପିଲେ ତପନସ୍ଥି । ୧୩୫ ।
 କୋଇନ୍ଦ୍ରାୟେ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ପ୍ରାଣନାଥ
 ଅଗ୍ନିକାର ବୋଲି ସେ କେବଣ ଭଗବନ୍ତ । ୧୩୬ ।

୧୨୫। ଧାର୍ମିକ ବିବେକ ପଣ୍ଡିତ ଶକ୍ତି । (ପା)

୧୨୬। ଦଇବ ଲେଖନ କେ ଆନ କରି ତାହା । (ପା)

୧୩୧। ଦିଗାମ୍ବରୀ—ଦିଗମ୍ବର ଅର୍ଥ—ସନ୍ନ୍ୟାସୀ—କୈନ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ରୂପେ—ନିଷ୍ଟାମହୋଇ

ସୈନ୍ୟେବତ୍ ମହାର୍ଷି ହୋଇ କର୍ମ ନ ଆଦରଲ୍ଲ
 କୋପ ନ ସଂହାର ତୋତେ ଲେଉଟି ଶାପ ଦଲ୍ଲ । ୧୩୭ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟ ସମର୍ପିଲୁ ଧର୍ମ ଅର୍ଥେ
 ଧର୍ମ ହିଁଦାସ ଆସି ତୋତେ ହୋଇଲ୍ଲ ଯଥା ଅର୍ଥେ । ୧୩୮ ।
 କର୍ମକୁ ଆଦର ଯେ ରହଲେ ଘୋର ବନେ
 ତହୁଁ ମୃଗୟା ନ ଯାଇ ପଶୁ ଯେ ରାଜନେ । ୧୩୯ ।
 ବ୍ୟାସଙ୍କୁ ସୁମରଣା କଲେ ପଶୁ ଯେ ନୃପତି
 ମହା ବ୍ରହ୍ମରାଷି ଆସି ମିଳିଲେ ତତକ୍ଷଣାନ୍ତ । ୧୪୦ ।
 ସଂଗତେଣ ଅଛନ୍ତି ଶାନ୍ତିପ୍ରେ ସହସ୍ର ଶିଷି
 ଶତଶିଂଗ ପର୍ବତେ ମିଳିଲେ ବ୍ୟାସ ମହାର୍ଷି । ୧୪୧ ।
 ବଧୂନ୍ତ ଘେନି ପ୍ରଣୟତ୍ୟ ହୋଇଲ୍ଲକ ପଶୁ
 ବ୍ୟାସ କଲ୍ୟାଣ କଲେ ତୋତେ ବନସ୍ତେ ପ୍ରମାଦ ନ ପଡୁ । ୧୪୨ ।
 ଆସନ ପାଦାସନ ଦେଇ ପଶୁ ରାୟେ
 ମସ୍ତକେ କର ଦେଇ ପୁଣି ପୁଣି ବନସ୍ତେ । ୧୪୩ ।
 ଶ୍ରୀବ୍ୟାସେ ଆଗ୍ୟାଂ ଦିଲେ ଶୁଣି ରେ ନନ୍ଦନ
 କେମନ୍ତେ ବନେ ପଶିଲୁ କିସ ଅଭିମାନ । ୧୪୪ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସନ୍ନ ରାଜ୍ୟ ବାବୁ ଛୁଡ଼ିଲୁ କେମନ୍ତେ
 ପଶୁ ବୋଇଲେ ଘୋର ତାତ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କ ନିମନ୍ତେ । ୧୪୫ ।
 ଅନ୍ଧ ହୋଇଣ ସେ ରାଜପଦକୁ କଲେ ଇଚ୍ଛା
 ମୁହିଁ ବୋଇଲି ହୋ ଭ୍ରାତା ଘୋର କର ମନବାଞ୍ଛା । ୧୪୬ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟ ଦେଇ ଘୋର ତାତ ପଶିଲି ଘୋର ବନେ
 ଅନୁବ୍ରତେ ବଞ୍ଚଇ ଅଟବ୍ୟା ଗହନେ । ୧୪୭ ।
 ମାରଇ କଉଶଳ ରଖଇ ତପି ଜନେ
 ଅନୁବ୍ରତେ ଭ୍ରମଇଁ ମୁଁ ଖଟଇ କଟକ ପଞ୍ଚୁସ୍ଥାନେ । ୧୪୮ ।
 ବଦୟନ୍ତି ବ୍ୟାସେ ତୁ ହୋ ସାଧୁ ସହୋଦର
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟ ଦେଇ ଅବସ୍ଥା ପାଉ ବନସ୍ତର । ୧୪୯ ।

୧୩୭।୧ ତେଜେ ବଡ଼ ମହାର୍ଷି ସୈନ୍ୟେବତ୍ କର୍ମ ଆଦରଲେ । (ପା)

୧୪୫।୧ ପଶୁ ବୋଇଲେ ସୈନ୍ୟା ବିହଲେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଭ୍ରାତେ । (ପା)

୧୩୭।୧ ସଂହାର—ସହର—ଭାଗ କର

ପଶୁ ବୋଇଲେ ମୁନି ହେ ଶୁଣିମା ମୋର କଷ୍ଟ
 ଅଗ୍ନିକାର ମହାର୍ଷିଙ୍କି ମୁଁ କଲଇ ପ୍ରାଣେ ଭ୍ରଷ୍ଟ । ୧୫୦ ।
 ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ଦୋଷ ମୁଁ ବସାଇଲି ମୋର କାୟେ
 ଘୋର ବ୍ରହ୍ମରାଷି ମୋତେ କହିବା ଯେଣେ ପାତେକ ହେବ କ୍ଷୟେ । ୧୫୧ ।
 ସୁବର୍ଣ୍ଣର ସିଂହାସନେ ବିଜେକଲେ ବ୍ୟାସେ
 ବ୍ୟାସଙ୍କର ଛୁମୁରେ ଉଦ୍ଧା ସର୍ବ ଶିଷ୍ୟେ । ୧୫୨ ।
 ରତ୍ନ ଝରିରେ ମାର ଘେନି ମୁନି ପାଦ ପଶାଳିଲେ ନୃପତି
 ଅନେକ ପୂଜା କଲେ ବିନୟ ଭଗତ । ୧୫୩ ।
 ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ତୁ ହୋ ନ ଭ୍ରାତା ନୃପମଣି
 ଅଗ୍ନିକାର ମହାର୍ଷିଙ୍କି ଶରଦାତ କଲୁ ତୁ ନ ଜାଣି । ୧୫୪ ।
 ଅଗ୍ୟାମୀ ଲୋକର ହୋ ବହୁତ ଦୋଷ ଯେ ନ ଥାଇ
 ବ୍ୟାସେ ପଶୁକୁ ଶାନ୍ତି କରନ୍ତି ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର କଥା କହି । ୧୫୫ ।
 ଅଗ୍ନିକାର ମହାର୍ଷି ଅଜିଲି ସେ କରନ୍ତି
 ପୁର ନିର୍ମିଲି ତାର କପାଳ ଘଟସୂନି । ୧୫୬ ।
 ପଶୁ ବୋଇଲେ ବ୍ରହ୍ମବେଶ୍ଟ ମୁନି ଭୂତ ଭବିଷ୍ୟ ମହାଗ୍ୟାମୀ
 କେବଣ ପାତକେ ଦୂଷିତ ହୋଇଲେ ଅଗ୍ନିକାର ମୁନି । ୧୫୭ ।
 ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ବାବୁ ଶୁଣି ପଶୁ ନୃପ
 ସତ୍ୟ ଯୁଗର ବାରତା ତୋତେ କହିବଇଁ ସରୂପ । ୧୫୮ ।
 ଶୁଣି ସାବଧାନେ ହୋ ଅପାର କାଳର କଥା
 କର୍ମ କଲୁ ନାମ ସତ୍ୟ ଯୁଗର ବାରତା । ୧୫୯ ।
 କୁଣି ଘାପର ରାଜା ଯେ ଅନଙ୍ଗସେନ ନୃପତି
 ତାହାର ଭାରିଯା ନାମ ଅଟଇ ରତ୍ନାବଳୀ । ୧୬୦ ।
 ରାଜା ହୋଇଣ ସେ ଅଟଇ ମହାଗ୍ୟାମୀ
 ଜିତ ଇନ୍ଦ୍ରପୁ ପଣେ ସାଧନ ତାର ଯେକଇ ବନିତା । ୧୬୧ ।

୧୫୧।୧ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ଦୋଷ ଯେ ଲାଗିଲି ମୋର କାୟେ । (ପା)

୧୫୭।୧ ଅଗ୍ନି କା ରାଷି ଅଜିଲି ସୈନ୍ୟେବତ୍ କୃତ୍ୟ । (ପା)

୧୫୮।୧ ସତ୍ୟଯୁଗ ବାରତା ତୋତେ କହିବା ସନ୍ଦେହ । (ପା)

୧୫୭।୧ କରନ୍ତି—କୃତ—କର୍ମ

ସ୍ବାମୀ ଅପାର କଲୁ ସେ ଯତସତ କ୍ରୟା ।
 ଅନୁରାଧା ନକ୍ଷତ୍ରେ ଜାତ ତାର ପ୍ରିୟା । ୧୭୬ ।
 ଯାହାର ନକ୍ଷତ୍ର ଅଟଇ ଅନୁରାଧା
 ପ୍ରିୟ ହୋଇଲେ ଦୋରୁଣ କାମରେ ଶରଧା । ୧୭୭ ।
 ପୁରୁଷ ହୋଇଣ ସେ ତେଜଇ ସର୍ବ ଧର୍ମ
 ଅଷ୍ଟ ନକ୍ଷତ୍ର ସେ ଅଟଇ କଳାକାମ । ୧୭୮ ।
 ଅଶ୍ୱିନୀ ଶ୍ରେଷ୍ଠୀ ପୁଷ୍ୟ ଅନୁରାଧା
 ସ୍ବାମୀ ଶ୍ରବଣା ଶତଭିଷା ରେବତୀ କାମବାଧା । ୧୭୯ ।
 ଅଷ୍ଟ ନକ୍ଷତ୍ର ଯେବେ ଉପୁଜଇ ପ୍ରିୟ
 ଅନୁକୃତେ କାମ ବାଧା ସେ ଅଟଇ ଦୋରୁଣ । ୧୮୦ ।
 ଯେ ଅଷ୍ଟ ନକ୍ଷତ୍ର ଯେବେ ଉପୁଜଇ ପୁରୁଷ ପ୍ରିୟ
 ଅନୁକୃତେ କାମ ବାଧା ହୁଅନ୍ତି ଅନ୍ୟାୟ । ୧୮୧ ।
 ସେ କୁଣ ପାପର ରଜା ଅଟଇ ସତ୍ୟବାଦୀ
 ଭାରିଯା ପରଦାରେଣୀ ସେ ରଜ୍ୟେଣ ପରସିଦି । ୧୮୨ ।
 ସକଳ ତପ ଧର୍ମ ସେ ନ ଛାଡ଼ଇ ରାୟେ
 ଜିତ ଇନ୍ଦ୍ରପୁ ପଦ ତାର ଯେକା ଭାରିଯାୟେ । ୧୮୩ ।
 ଆବର ପ୍ରଦାନ ସେ ନୋହଇ ଦଣ୍ଡଧାରୀ
 ଯେକା ଭାରିଯାୟେ ତାହାର ସେହି ସେ ମନୋହାରୀ । ୧୮୪ ।
 ଭାରିଯାକୁ ତିଆରିଲ ସେ ଭଟ୍ଟ ମିଶ୍ରନ୍ତ ବସାଇ
 ପରଦାର ଦୋଷେ ପ୍ରିୟଙ୍କି ମୁକତି ଗତି ନାହିଁ । ୧୮୫ ।
 ଶୁଣିମା ପରିଯନ୍ତେ ସେ ଦେନଥାଇ ହୃଦେ
 ରଜା ଅନ୍ତର ହୋଇଲେ ସେ ଚଳଇ କାମ ଖେଦେ । ୧୮୬ ।

୧୭୬। ଅପାର କାଳର ସେ ଯତସତ କ୍ରୟା । (ପା)

୧୭୭ । ଯେ ଅଷ୍ଟ ନକ୍ଷତ୍ର ଯେ ଅଟଇ ପୁଷ୍ୟବତୀ ।
 (ଅନୁକୃତେ କାମକାରୀ ସେ ଅଟଇ ଯୁବତୀ ॥ (ପା)

୧୭୮ । ଯେ ଅଷ୍ଟ ନକ୍ଷତ୍ର ଯେବେ ଅଟଇ ପ୍ରିୟ ପୁରୁଷ ।
 (ଅନୁକୃତେ କାମକାରୀ ଦୋରୁଣ ଅବଶ୍ୟ ॥ (ପା)

୧୭୯ । ଯତଇନ୍ଦ୍ର ପଣେ ତାର ଯେକଇ ବନିତାୟେ । (ପା)

୧୮୦ । ରଜା ଅନ୍ତର ହୋଇଲେ ସେ ଚଳଇ କାମ ସଧେ । (ପା)

ଅନେକ ବାଗେ ନୃପତି ତିଆରିଲ ଦିବାରସେ
 ପୁରୁଣ ବାକ୍ୟ ଶୁଣାଇଲ ଦ୍ଵାଦଶ ବରଷ ପରିଯନ୍ତେ । ୧୭୩ ।
 ଯେ ସେ ପାପ ଆଚରଇ ଅଟେ ମନ୍ଦ ଜାତି
 କେବେହେଁ ସେ ନ ଛାଡ଼ଇ ଅମୀତି ପ୍ରକୃତି । ୧୭୪ ।
 ଅନେକ ଭୋଗ ଦେଇଣ ଯତନେ ପ୍ରତିପାଳି
 ପରଦାରୁଁ ଆନେ ନ ରସେ ଜଞ୍ଜାଳୀ । ୧୭୫ ।
 ମକର ସଂହାରୁକ ଗଲେ ସମୋଦ୍ର ସ୍ବାହାନେ
 ଅଗ୍ନିକାର ଋଷିଙ୍କି ଦେଖିଲେ ଦୋର ବନେ । ୧୭୬ ।
 ସଗେଣ ଅଛଇ ତାର ଅନେକ ପୋଇଲ
 ଝଡ଼ା ବାକୁଟିଆଣି ଚୁଙ୍ଗଡ଼ାୟିତ ମୁଦୁସୁଲ । ୧୭୭ ।
 ଶୁଣ ହୋ ମହାରଜା ପ୍ରିୟଙ୍କର ପ୍ରକୃତି
 ସେ ଋଷିଙ୍କି କୋଳ କରି ଧଇଲ ଯାଇ ଝାଡ଼ି । ୧୭୮ ।
 ଦଣ୍ଡ କମଣ୍ଡଳ ମୁନିଙ୍କର ପକାଇଲ ଉଚ୍ଛୁଡ଼ି
 ଆହେଷି କୋଳ କରି ଧଇଲ ଭୁଜରେ ଭୁଜ ଭଡ଼ି । ୧୭୯ ।
 ବୋଲଇ ଶିଂଶୁପା ଗଛ ତଳକୁ ଆସ ଯଡ଼ି
 ମୁରଂ ରାଜକନ୍ୟା ମୋତେ ଦିଅସି ସୁରତି । ୧୮୦ ।
 ଅପାର ପ୍ରିୟ ଅଛନ୍ତି ସେ ପୁରୁଷ ଅଟଇ ଯେକା
 ଦେଖିଣ ବ୍ରହ୍ମରସି ହୋଇଲେ ତାଟକା । ୧୮୧ ।
 କୋପେଣ ମହାତମା ଛଡ଼ାଇ ଦେଲେ ପେଲି
 ବିଷ୍ଣୁୟେ ହୋଇଣ ମୁନି ନାରାୟଣ ନାରାୟଣ ବୋଲି । ୧୮୨ ।
 ମୁଖେ ରୁମ୍ଭନ ଦେଇଣ ବୋଲଇ ଶତଶ୍ରୟା
 ବୁକୁ ଶୀତଳାଇ ଖାଇଲେ ଗଳା କୁଣ୍ଡିଆଡ଼ି କରେ ଯଡ଼ିୟା । ୧୮୩ ।
 ଯଦ୍ୟପି ବିପ୍ର ତୁ ଅଟୁସି ଯୁଗତେ
 ସୁଲଭ ଭୋଜନ ଦେଖିଲେ ପଳାଉ କେମନ୍ତେ । ୧୮୪ ।

୧୭୫। ପର ଦାରୁରୁ ଆନ ସେ ନ ଜାଣଇ ଜଞ୍ଜାଳୀ ॥ (ପା)

୧୮୩। ବୁକୁ ପଣନ୍ତି କାଡ଼ି କୁଣ୍ଡିଆଇତ ହୁୟା ॥ (ପା)
 (ବୁକୁର ବସ୍ତ୍ର କାଡ଼ି ଆଉକାନ୍ତି ହୁୟା (ପା)

ମୁହିଁ ରାଜାର ଭାରିଆ ରାଜାର କୁମାରୀ
ମୋହୋର ଅଙ୍ଗ ଲାଗି ପାତକ ଗଲାନି ତୋହୋର । ୧୮୫ ।
କିଛିହିଁ ନ ବୋଲି ଚଳି ନ ପାରନ୍ତି ଅଗ୍ନିକାର
ଉକ୍ତେ ଡାକ ଦିଲୁ ହୋ ଅନଙ୍ଗସେନ ପ୍ରତିକାର କର । ୧୮୬ ।
ଶବଦଭେଦା ସେ ସେ ଅନଙ୍ଗସେନ ରାୟେ
ପାଦୁକା ମନ୍ତ୍ର ମୌଷୟ ଜାଣଇ ସେ ମିଳିଲୁ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାୟେ । ୧୮୭ ।
ଦେଖିଲୁ ମହର୍ଷିଙ୍କି ଧରଅଛି ଆପଣାର ରାଣୀ
ଦେଖିଣ ରାଗେ ଅଧର ଯେ କଂପାଇଲୁ ନୃପମଣି । ୧୮୮ ।
ମହର୍ଷି ବୋଲନ୍ତି ସେ କେବଣ ରାଷ୍ଟ୍ରୀ
ତୋହୋର ଆଆନ୍ତେ ସେ ମୋତେ କଟାଳ କରଇ ଆସି । ୧୮୯ ।
କୋପେଣ ରାଣୀର କେଣ ଧଇଲୁ ନୃପମଣି
ବିଜେ କର୍ତ୍ତ୍ତିକଟାଣୁ ଦେନ ପକାଇଲୁ ହାଣି । ୧୯୦ ।
ମହର୍ଷି ଗଲେ ତହୁଁ ମହୋଦଧି ସ୍ନାହାନେ
ବିଜେ କଲେ ନରପତି ଆପଣା ଭୁବନେ । ୧୯୧ ।
ଯମ ଧର୍ମ ପୁରାଣେ ବିଚାର ହୋଇଲୁ
ଯମ ବୋଇଲୁ ରାଜା ସ୍ତ୍ରୀ ହତ୍ୟା କଲୁ । ୧୯୨ ।
ଅନୁଆଗ୍ୟାଂ ହୋଇଲେ ସେ ଅଗ୍ନିକାର ମହର୍ଷି
ତାହାର ଡାକ ଦିଲେ ରାଜା ହୋଇଲୁକ ଆସି । ୧୯୩ ।

୧୮୫ । ମୋହୋର ଅଙ୍ଗଲାଗି ପାତକ ଗଲାନି ତୋହୋର । ପାଦାନ୍ତ ପରେ ପାଠାନ୍ତର-
ଲଜ୍ୟାଭାବ ଛାଡ଼ି ତୁ ମୋହୋର ସଙ୍ଗେ ଯାସି
କିଛି ହିଁ ନ କହୁ ପାରଇ ଅଗ୍ନିକାର ମହର୍ଷି ।
ଉକ୍ତେ ଡାକ ଦିଲୁ ଅନଙ୍ଗସେନ ହାହୁ କର
ଶବଦ ଭେଦା ସେ ଅନଙ୍ଗସେନ ନୃପବର ॥
ପାଦୁକା ମନ୍ତ୍ର ମହୋଦଧି ସେ ଗୁଣିଲୁ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନେ
ଧାତକାରେ ମିଳିଲୁ ସେ ମୁନଙ୍କର ସନ୍ନିଧାନେ ॥

୧୯୨ । ଅନଙ୍ଗସେନ ରାଜା ସ୍ତ୍ରୀ ହତ୍ୟାରେ କାରେଣୀ ହୋଇଲୁ । (ପା)

୧୯୩ । ଅନୁଆଗ୍ୟାଂ ହୋଇଲେ—ଅନୁରୋଧ କଲେ (ଅନୁଜ୍ଞା)

ଯମ ବିଚାରେଣ ରାଜା ମହର୍ଷି
ସେ ଦୁହେଁ ହୋଇଲେ ସେ ସ୍ତ୍ରୀ ହତ୍ୟା ଦୋଷୀ । ୧୯୪ ।
ଯମ ଧର୍ମ ପୁରାଣେ ପୁଣି ବିଚାର ହୋଇଲୁ
ରାଜା ମହର୍ଷିଙ୍କି ହତ୍ୟା ଦୋଷ ନ ଲାଗିଲେ । ୧୯୫ ।
ଭାରିଆ ହୋଇ ଯେବେ ହୋଇଲୁ ପରଦାରାୟେଣୀ
ସ୍ବାମୀ ଦଣ୍ଡିବ ନାହିଁ କି ? ଦୋଷ ପରିମାଣି । ୧୯୬ ।
ଯୁଗତେଣ ରାଜା ଆବର ସେ ତାହାର ପ୍ରିୟା
ଦୋଷକୁ ସେ ଶାସ୍ତି ଦିଲୁ ପାପ ନ ବୋଲିବା ତାହା । ୧୯୭ ।
ରୁଷି ହାସ କଲେ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟା ପ୍ରାୟେ ମଣି
ତାହାର ଉପରେ ଦୋଷ ଗଲୁ ସେ ଅଟଇ ପରଦାରାୟେଣୀ । ୧୯୮ ।
ରୁଷିଙ୍କି ଶୃଙ୍ଗାର ସେ କଲୁଲୁ ଅନୁଦମେ
ବନେଣ ଉପୁକୁ ମୃଗୁଣୀ ରୂପ ଜନ୍ମେ । ୧୯୯ ।
ଅଗ୍ନିକାର ମହର୍ଷିଙ୍କି ଯେବେ ଇଚ୍ଛିଲୁ ରତ କର
ମୃଗୁଣୀ ରୂପେ ରୁଷିଙ୍କର ହୋଉ ମନୋହାରୀ । ୨୦୦ ।
ରୁଷିରେଣ ନାଶ ଯେବେ ହୋଇଲୁ ଯୁବତି
ସେ କନ୍ୟା ଯୋଗେ ନାଶ ଯାଉ ଅଗ୍ନିକାର ମହାଯତି । ୨୦୧ ।
ମୃଗୁଣୀ ରୁଷି ଦୁହିଙ୍କର ଶୃଙ୍ଗାର ଯେ ସରି
ପଣ୍ଡୁ ରାଜାୟେ ସେହାଙ୍କୁ ନାରାଜ ଘାତ କର । ୨୦୨ ।
ସ୍ତ୍ରୀହତ୍ୟା ପାତକ ଯେ ଅଗ୍ନିକା ମହର୍ଷିଙ୍କର ଥିଲୁ
ପଣ୍ଡୁଙ୍କର ନାରାଜ ଘାତେ ତାହାଙ୍କର ସମସ୍ତ ଶଯ୍ୟ ଗଲୁ । ୨୦୩ ।
ବ୍ୟାସେ କହିଲେ ତୁ ଶୁଣ ରାୟେ ପଣ୍ଡୁ
ଦେବତାଙ୍କର ସଞ୍ଚିତ ତୁ କଂପାଇ ଧର୍ମ ଗୁଡ଼ୁ । ୨୦୪ ।
ପଣ୍ଡୁ ବୋଇଲେ ମୋତେ କୋପେଣ ଶାପ ଦିଲୁ
ଶୃଙ୍ଗାର ବେଳେ ତୋତେ ଅକାଳ କାଣ୍ଡ ପଡ଼ୁ ରେ ବୋଇଲୁ । ୨୦୫ ।
ସେସମ୍ବନକ ବୋଲିଣ ଶାପ ଦିଲୁ ମୁକୁ
ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ବଡ଼ ଦୁର୍ଭାର ଶାପ ଦିଲୁ ତୁକୁ । ୨୦୬ ।

୧୯୪ { ଶଯ୍ୟ ଶୁଷ୍ଟ ବୋଇଲେ ରାଜା ଅଗ୍ନିକା ମହର୍ଷି
ସେ ଦୁହେଁ ହୋଇଲେ ସ୍ତ୍ରୀ ହତ୍ୟା ଦୋଷୀ (ପା)

ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ଯେ ହୋଇଲ ମହାକଷ୍ଟ
ତପି ଲୋକଙ୍କର ଶାପ କେବେହେଁ ନ ଲେଉଟି । ୨୦୭ ।
ବ୍ୟାସେ ତିଆରିନ୍ତି ପଣ୍ଡୁଙ୍କୁ ଯେକାନ୍ତେ ବସାଇ
ବାବୁ ଦୁର୍ଭାସାଙ୍କର ମହାମନ୍ତ କୋଇନ୍ତାୟେ ଛନ୍ତି ପାଇ । ୨୦୮ ।
ବଧୂମାନଙ୍କୁ ତୁ ନ ଧରିବୁ ହଂସାୟେ
ବାବୁ ସନ୍ତାନ ଉତ୍ପତ୍ତି ଯେହାର ଉପାୟେ । ୨୦୯ ।
ବାବୁ ପ୍ରିୟ ସେ ଅଟନ୍ତି ଅନେକ ବୁଦ୍ଧିମନ୍ତୀ
ଉପାୟେଣ କରି ହାତେ ଜାତ ସେ କରନ୍ତି ସନ୍ତତି । ୨୧୦—୨୧୧ ।

ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କର ପଣ୍ଡୁଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟକୁ ଫେରାଇବା ନିମନ୍ତେ ଆସିବା ଓ ଶିବ ସ୍ତୁତି

ଅନେକ ବାଗେ ତିଆରିଲେ ବ୍ୟାସେ ଯେ ପଣ୍ଡୁଙ୍କୁ
ଚଳିଲେ ମହାମୁନି ଯେ ହସ୍ତିନା ଭୁବନକୁ । ୧ ।
ଯହଁ ସେ ବିଜେ କରି ଅଛନ୍ତି ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
ପାରେଶ୍ୱର ନନ୍ଦନ ଯାଇ ମିଳିଲେ ନିକଟେ । ୨ ।
ସଞ୍ଜୟେ ବୋଇଲେ ସ୍ୱାମୀ ଶୁଣ କୁରୁନାଥ
ବ୍ୟାସେ ବିଜେ କଲେ ଆସି ତୋହୋର ଅଗ୍ରତ । ୩ ।
ଆସ୍ତାନ ତେଜିଣ ଉଠିଲେ ଅନ୍ଧରାଜା
ସତ୍ୟବତ୍ସ ନନ୍ଦନର ପାଦେ କଲେ ପୂଜା । ୪ ।
କୃଷ୍ଣାଞ୍ଜନ ଗୁଲ ଗୋଟିୟେ ରଜା ଦିଲ
ଉଭା ହୋଇଣ ରଜା ସମସ୍ତ ପୁରୁ କଲ । ୫ ।

୨୦୭ { ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ଯେହୁ ସେ ବଡ଼ କଷ୍ଟହୁଁ ।
ତପିମାନଙ୍କର ଶାପ କେବେହେଁ ନ ମେଣ୍ଟଇ । (ପା)
ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ଯେହୁ ସେ ବଡ଼ କଷ୍ଟ
ତପିମାନଙ୍କର ଶାପ କେବେହେଁ ନୋହୁ ଭୁଷ୍ଟ । (ପା)

୨୦୯/୧ ସନ୍ତାନ ଜାତ କରନ୍ତୁ ଯେ ଯାହାର ମନସା । (ପା)

୫୧ କୃଷ୍ଣାଞ୍ଜନ—କୃଷ୍ଣାଞ୍ଜନ

ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ବାବୁ ଶୁଣ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
ପଣ୍ଡୁଙ୍କୁ ପଡ଼ଇ ବନେ ଦୁସଦ୍ ସଙ୍କଟ । ୬ ।
ଅଗ୍ନିକାର ମହର୍ଷିଙ୍କି ସେ ଶରଦାତ କଲ
କୋପେଣ ମହାମା ତାକୁ ଦୁରପଦ ଶାପ ଦିଲ । ୭ ।
ପିତା ବ୍ରହ୍ମରଷିଙ୍କର ବଦନୁଁ ଅନ୍ଧ ଯେସନକ ବାକ୍ୟ ଶୁଣି
ରଥ ଗଜ ଅଶ୍ୱ ଯେ ସଇନି ପଲଣି । ୮ ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପଲଙ୍କରେ ବିଜୟେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
ହାନ୍ତୋଳାରେ ଚଢ଼ି ଗାନ୍ଧାରୀ ବାହାର ନିକଟ । ୯ ।
ଦଶଲକ୍ଷ ରଥ ଯେ ପଞ୍ଚାଶ ଲକ୍ଷ ହସ୍ତୀ
ସତୁରି ଲକ୍ଷ ବାରୁ ପାଞ୍ଚ ଶଉଣୀ ପାଦାନ୍ତ । ୧୦ ।
ପାଟଣସ ଆଲମ୍ବ ବିମଳ ଯେକ ଲକ୍ଷେ
ଗୁମର ଲକ୍ଷେ ଯେ ଯେକଲକ୍ଷୀ ଲକ୍ଷେ । ୧୧ ।
ଉଦଣ୍ଡ ଲକ୍ଷେ ମୟୂର କଣ୍ଠା ଲକ୍ଷେ
ଶଙ୍ଖବାଦ୍ୟ ଶରତୁର ବାଜେ ଲକ୍ଷେ ଲକ୍ଷେ । ୧୨ ।
ଟମକ ନିଶାଣ ଯେ ଯେମାନ ଲକ୍ଷେ ଲକ୍ଷେ
ହସ୍ତୀ ଘୋଡ଼ା ପାଇକ ପଲଣି ଅଛନ୍ତି କାଛେ କାଛେ । ୧୩ ।
ଯେସନେକ ଥାଠ ଘେନି ଅମ୍ବିକାର ବଳା
ବିହତନ୍ତ୍ର ବନେ ସେ ତେଜ ଅନର୍ଗଳା । ୧୪ ।
ଚଳନ୍ତି ଯୋଦ୍ଧାୟେ କାନନ ବନ ଖେଦି
କାଳଅଗ୍ନି ନାମେଣ ଭେଟିଲେ ଯେକ ନଦୀ । ୧୫ ।
ସେ ନଦୀର କୂଳେ ବିଜେ ବିଶ୍ୱନାଥ
କାଳଅଗ୍ନି ନଦୀ ସେ ଅଟଇ ମହାତୀର୍ଥ । ୧୬ ।

୧୧ ମୟୂର ଧ୍ୱଜ ରଥେ ବିଜୟେ ନରନାଥେ ।

୧୧/୧ ପାଟଣସ ଲକ୍ଷେ ଆଲମ୍ବ ଗୁମର ଲକ୍ଷେ ।

୧୧/୧ ଯେକଲକ୍ଷୀ ଲକ୍ଷେ ଉଦଣ୍ଡହଁ ଲକ୍ଷେ ।

୮/୨ ପଲଣି—ଯାହା ନିମନ୍ତେ ସାଜିବା ।

୧୩/୨ ପଲଣି—ବେଗରେ ଗମନ କରି ।

ବିଦୁର ସଞ୍ଜୟେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ମୂଳେ
 ଗଙ୍ଗାର ନନ୍ଦନ ଯେ ଶୁଷ୍କ ମହାବଳେ । ୧୭ ।
 ଶୀର୍ଷରେ ସ୍ନାହାନ କରି ବିଶ୍ୱନାଥଙ୍କୁ କଲେ ଭୂଷି
 କାଳଅଗ୍ନି ମହାଲିଙ୍ଗ ଜୟ ତୁ କାଶୀପତି । ୧୮ ।
 ଉତପତ୍ତି ପ୍ରଳୟ ତୋ ତହଂ ନାହିଁ ଆନ
 ଅନ୍ଧକ ବିଦାରଣ ଜୟ ତୁ ହିଲେଚନ । ୧୯ ।
 ବଇଲ ବାହାନେ ଭ୍ରମଣ ଅନୁବ୍ରତେଣ ମତି ଶ୍ରେଳା
 ଭଇରବ ରୂପ ଧରି ପାତିଲୁ ମହାଶଳା । ୨୦ ।
 କମଳାର ନନ୍ଦନ ଅନଙ୍ଗ କାମଦେବ
 ତାହାକୁ ଦହିଲୁ ତୁ ପିତାର ଅଭାବ । ୨୧ ।
 ନରାଳୟ ପୁରୁଷ ତୁ ନ ଜାଣୁ ଦେବ କିଛି
 ନାରାୟଣର ଅଭାବେ ତୁ କାଳକୂଟ ଭସି । ୨୨ ।
 ସ୍ୱାମି କାଶୀପତି ନାଶ ଗଲୁ ତୋହୋର କୂଟବୃଦ୍ଧି
 ଦୟା ସାଗର ନାଥ ତୁ ଶୃଙ୍ଗାର ବାରାନ୍ଧ୍ୟ । ୨୩ ।
 ଯେକା ଚରଣେକ ଚତୁର୍ଭୁଜ ହିଲେଚନ ପଞ୍ଚୁ ଯେ ବଦନ
 ନାମ ବିଶ୍ୱନାଥ ତୁ ଗଙ୍ଗାର ରମଣ । ୨୪ ।
 ଖପର କୋଠାର ଘେନି ମହାମତ୍ତ ଶ୍ରେଳା
 ଡବ ଡବ ଡମ୍ବରୁ ମତୁଆଳ ଖେଳା । ୨୫ ।
 ଚଣ୍ଡିକା ମତୁଆଳ ଯୋଗୀ ଘୋରରତ୍ନ
 ପ୍ରେତ ପିରୁଣ ବେତାଳମାନନ୍ତ ଘେନି ଖେଡ଼ି । ୨୬ ।
 ରକ୍ତବର୍ଣ୍ଣେ ହାସ ସୁନ୍ଦର କପାଳୀ
 ରକ୍ତ ବସନ ସିନ୍ଦୂର ରକତ ମନ୍ଦାରମାଳୀ । ୨୭ ।
 ଅପୂର୍ବକର ନାଟ ଖଣ୍ଡି କାଳାନ୍ତ ଶ୍ରେଳା
 ବୃଷଭ ବାହାନ ନାଥ ତେଜ ଅନର୍ଗଳା । ୨୮ ।

୧୭ { ବିଦୁର ସଞ୍ଜୟ ମୂଳେ ଗଙ୍ଗାର ନନ୍ଦନ
 ବିଶ୍ୱନାଥଙ୍କୁ ସେ କରନ୍ତି ଦର୍ଶନ ।
 ୧୮ ଭୂଷି—ସୁତି ୨୩, ଶୃଙ୍ଗାର ବାରାନ୍ଧ୍ୟ—ଶୋଭା ସମୁଦ୍ର
 ୨୫, ୨୬ କୋଠାର—ପରଶୁ—ପାର୍ବୀ ୨୭, ପିରୁଣ—ପିଶାଚ, ୨୭, ୨୮ ହାସ—ଆସ
 ୨୯, ଖେଡ଼ି—ଖେଳ ।

ଅସାଷ୍ଟମ ମହାତମା କାୟ ମହାମତ୍ତ
 ଅଚିନ୍ତା ପୁରୁଷ ନାଥ ପର ଦୁଃଖେ ଚନ୍ଦ୍ରା । ୨୯ ।
 ସିନ୍ଦୂର ବିଲେପନ ଅଶାକାର ରୂପ
 କ୍ଷଣେ ବୃଦ୍ଧ କ୍ଷଣେ କନ୍ଦର୍ପ ସରୂପ । ୩୦ ।
 କେ ମାତ ପିତା କେ ଭ୍ରାତୃୟା କେ ଭଗିନୀ
 ନାଚନ୍ତି ଗାବନ୍ତି ଭଣ୍ଡ ଗୀତ ଘେନି । ୩୧ ।
 କଡ଼ା ଦାଉଣ୍ଡି ଯେ ଟହ ଟହ ଘୁମୁର
 କେ କାହାଳ କରନ୍ତି କେ ନାଚନ୍ତି ହି ପୁର । ୩୨ ।
 ହି ଶାୟେକ ବାଣାୟେକ ହେରମ୍ଭ ଗଣପତି
 ନନ୍ଦୀ ମହାକାଳ ଚଣ୍ଡି ପ୍ରଚଣ୍ଡ ସେନାପତି । ୩୩ ।
 ଜୟନ୍ତକ ଅଜୟନ୍ତକ ଜାତୁ ମଲ୍ଲି ଶେଷପାଳ
 ଉନମତ୍ତର କାଳ କାଦମ୍ବରୀ ପାନେ ମତ୍ତଭୋଳ । ୩୪ ।
 ଧୁଧୁକାର ତାଣ୍ଡବ ପରପଞ୍ଚ ଯେ ଯୋଗୀ
 ଅବଧୂତ ନାଥ ପିଙ୍ଗଳ ବଇରାଗୀ । ୩୫ ।
 ବଳି ଶ୍ରେଜା ମାୟେଂସ ଶ୍ରେଜା ଆବର ପୋଡ଼ାବଳି
 ଶଉର୍ଯ୍ୟବନ୍ତ ଶ୍ରେଳାନାଥ ନାନା ରଙ୍ଗେଶ କେଳି । ୩୬ ।
 ଗିରିଜାର ବଲ୍ଲଭ ମହା ଭଇରବ ମୂରତି
 ଶୂଦ୍ରମୁନି ସାଶେଳା ଦାସର ଅଟଇ ପ୍ରକୃତି । ୩୭ ।
 ସ୍ୱାମୀ ଯାବତ ଚନ୍ଦ୍ର ଦିବାକର କାଳ
 ତୋହୋର ଲୟ ମୋର ହୃଦରେ ସମ୍ଭାଳ । ୩୮ ।
 ମୁହଁ ମହାଭାରତ ଯେ କହିବ ଆଦିପର୍ବ
 ଦୁଃଖୀ ଖଣ୍ଡ ଯେ ଅପୂର୍ବ ରସ ଭାବ । ୩୯—୧୮୭ ।

୩୬ { ଶମଶାନେ ମାୟେଂସ ଆବର ପୋଡ଼ାବଳି
 ବୀର୍ଯ୍ୟବନ୍ତ ଶ୍ରେଳାନାଥ ନାନାରଙ୍ଗେ ଖେଳି ।
 ପାତକ ଭଜା ମାୟ ଘୋଷିଣ ତାର ଖେଳା
 ମହାବ ରସ ପାନେ ନିରନ୍ତରେ ଶ୍ରେଳା ।

ଶତଶୃଙ୍ଗ ପଦ୍ମର ବର୍ଣ୍ଣନା

କାଳଅଗ୍ନି ନାଥ ପୂଜଣ କୁରୁନାଥେ
 ବିଜେ ସୋମବଂଶୀ ମଳୟ ବସନ୍ତ ପଦ୍ମେ । ୧ ।
 ଶତଶୃଙ୍ଗ ନାମେଣ ଦେଖିଲେ ଯେବଣ ଗିରି
 ଶୁଭ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଘଟଣ ଯୋଜନ ଶତେ ଚାରି । ୨ ।
 ତହିଁ ଉପରେ ଯେ ଅଛଇ ରସ କୂପ
 ଅଷ୍ଟ ଲେହ ପକାଇଲେ ବିବିଧ ରସ ରୂପ । ୩ ।
 ବୃକ୍ଷ ଶ୍ରେତ ବର୍ଣ୍ଣ ପଦେ ଧବଳ ବର୍ଣ୍ଣ
 ପୁଷ୍ପ କନକ ବର୍ଣ୍ଣ ଉଦୟେ ଯେହ୍ନେ ଜହ୍ନ । ୪ ।
 ବେନ ଶତ ଯୋଜନ ଉତ୍ତର ଚାରି ଶତ ଯୋଜନ ପୋତି
 ତହିଁର ଉପରେ ଯେ ଯାଗ କଲେ ଦକ୍ଷ ଧାତା । ୫ ।
 ସେ ପଦ୍ମେ ବାଟ ଅଛି ପାତାଳ ଭୁବନକୁ
 ଈଶାନ ଶିଖେ ଉଠିଲେ ଯାଇ ଆକାଶ ଭୁବନକୁ । ୬ ।
 ଜମ୍ବୁ ଦୀପର ପୈ ମଧ୍ୟ ସ୍ଥାନ ଯେ ଅଟଇ
 ପଞ୍ଚତରଣ ଧାର ଗଙ୍ଗା ସେ ପଦ୍ମେ ଫୁଟଇ । ୭ ।
 ତହିଁ ସେ ଉତ୍ତପତ୍ତି ହୋଇଛନ୍ତି ସବ ନଦୀ
 ମେରୁ ଆକୃତ ହୋଇ ସଙ୍ଗମ ମଉଦୟ । ୮ ।
 ଶତେକ ଶିଂଗ ଅଛଇ ସେ ପଦ୍ମ ଉପରେ
 ସୁବର୍ଣ୍ଣର ଶିଂଗ ବସଇ ସେ ଈଶାନ୍ୟ ଦିଗରେ । ୯ ।
 ବଇଁଠ ଯିଏ ଶିଂଗ ବସଇ ଦକ୍ଷିଣ ଭାଗ କିଛି
 ଶୁଭ ଶିଂଗ ବସଇ ପଶ୍ଚିମ ମୂରତି । ୧୦ ।
 ମାଣିକ୍ୟର ଜ୍ୟୋତି ଶିଂଗ ଉତ୍ତରେ ବସଇ
 ମରକତ ଶିଂଗ ବାୟୁବ୍ୟ କୋଣେ ପ୍ରକାଶଇ । ୧୧ ।

୧ { କାଳ ଅଗ୍ନି ନାଥ ପୂଜଣ କୁରୁନାଥ ।
 ବିଜୟେ ସୋମବଂଶୀ ମଳୟବସନ୍ତ ବନେ ଗିରିଗୁହା ।

୧୦ । ୨ ରୂପାର ଶିଂଗ ବସଇ ପଶ୍ଚିମ ମୂରତି

ଶତଶୃଙ୍ଗ—ଶତଶିଂଗ । ୩ । ଅଷ୍ଟଲେହ—ଧାତୁ ୪ । ଜହ୍ନ—ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ।
 (ପ୍ରାକୃତ ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ।)

ମାଳା ଶିଂଗ ବସଇ ନଇରୁତ କୋଣେ
 ଅଷ୍ଟ ରସ ଶିଂଗ ଅଛଇ ଅଗ୍ନି କୋଣେ । ୧୨ ।
 ଯେକ ଯେକ ଶିଂଗ ସେ ଦ୍ଵାଦଶ ଯୋଜନ ସ୍ଥଳୀ
 ଶତେ ଯୋଜନ ଉତ୍ତର ପାଞ୍ଚ ଯୋଜନ ଅଗୁଳି । ୧୩ ।
 ଈଶାନ୍ୟ କୋଣେ ବସଇ ଦିବାକର
 ନୈରୁତ କୋଣେ ବସଇ ଶଶଧର । ୧୪ ।
 ମେଘେ ବିଶ୍ରାମ କରନ୍ତି ବାୟୁବ୍ୟର କୋଣେ
 ଅଗ୍ନିକୋଣେ ବିଶ୍ରାମ କରନ୍ତି ଦେବ ନାରାୟଣେ । ୧୫ ।
 ଈଶାନ୍ୟ ଶିଂଗ କୋଣେ ସେ ଆକାଶକୁ ପଛ
 ବାୟୁବ୍ୟ ଶିଂଗ କୋଣେ ବସନ୍ତି ବିଶ୍ଵନାଥ । ୧୬ ।
 ମେରୁର ଅନୁଜ୍ୟେ ଶତଶିଂଗ ଗିରି
 ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟେ ସେତୟା ଯୁଗେ ହନୁମନ୍ତ ନେଲ ସେ ଉପତି ॥
 ସୁସଞ୍ଚ ପଦ୍ମେ ବୋଲି ଶ୍ରୀରାମ ଦୟା କଲେ
 ଅଙ୍ଗଦକୁ କହି ତାକୁ ଲୁଚାଇ ଥୋଇଲେ । ୧୮ ।
 ସ୍ଵାମୀଙ୍କର ଆଗ୍ୟାଂ ପୈ ତାହା ଅଙ୍ଗଦ ଫିଙ୍ଗି ଦିଲ
 ଜମ୍ବୋଦୀପ ମଧ୍ୟ ସ୍ଥାନେ ଯାଇଣ ପଡିଲ । ୧୯ ।
 ଆଦି ଈଶାନେ ସେ ଶତଶିଂଗ ଗିରି
 ଅଳକା ଭୁବନକୁ ଅଗୁଳି ଗୁଣ ଚାରି । ୨୦ ।
 ସେ ପଦ୍ମ ଉପରେ ରହିଛନ୍ତି ପଶ୍ଚିମପୈ
 ସପତ ଦୀପ ଦିଶଇ ତହିଁ ଆଇଁ କଲେ ଯେକ ଲୟେ । ୨୧ ।
 ସେବା କଲେ ପରସନ୍ନ ହୋଅଇ ପରବତ
 ସେ ପଦ୍ମେ ଜନମ ହୋଇଲେ ହୋଅନ୍ତି ଶୂରବନ୍ତ ବଳବନ୍ତ । ୨୨ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବିଜେ କଲେ ଶତଶିଂଗ ପଦ୍ମେ
 ପଶ୍ଚିମ ଦ୍ରାଘନ କଲେ କୁରୁନାଥର ଅଗ୍ରତେ । ୨୩ ।
 କରେଣ ଧାମଣା କାଠର ଧନୁ କଣ୍ଟା ବାୟୁବ୍ୟର ଗୁଣ
 ମଜୁର ପକ୍ଷୀ ଆଉରଣ ଫିରିକ ନାରାଜ ଶୋଣ । ୨୪ ।

୧୩ । ଉତ୍ତର—ଉତ୍ତର, ଉତ୍ତ । ଅଗୁଳି—ଓସାର, ପ୍ରସ୍ଥ

୨୩ । ଦ୍ରାଘନ—ଦର୍ଶନ ୨୪ । ମଜୁର—ମୟୂର

କଣ୍ଠେଶ ଗୁଞ୍ଜର ମାଳୀ ଲେହନ ବର୍ଣ୍ଣ ଆଶି
ବିଜେ କର୍ଣ୍ଣ କଟାର ମେଖଳା ଝିଙ୍କ ପକ୍ଷୀ । ୨୫ ।
ବେଶ୍ମକାର ସରୁପେ ବିଜୟେ ପଶୁରାୟେ
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଅଗ୍ରତେ କହିଲେ ସଞ୍ଜୟେ । ୨୬ ।
ପଶୁ ଦର୍ଶନ କଲେ, ଶୁଣ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
ଅନେକ ମଧୁର ବଚନ କହନ୍ତି ରାୟେ ଜ୍ୟେଷ୍ଠେ । ୨୭ ।
ବାବୁ ପରମ କଳାଶ ହୋଇ ହୋଅ ଚରଣାଶ ଆଶ୍ୟ
ଧନ ସନ୍ତାନ ବର୍ଦ୍ଧିତ ହୋଇ ଶୁଣେ ହୋଇ ଯଶ । ୨୮ ।
ବାବୁ ଶୁଣିଲି ମୁଁ ବନସ୍ତେ ଆପଣି ପଡ଼ିଲକ ତୋତେ
ପାରେଶ୍ୱର ନନ୍ଦନ କହିଲେ ହାଦେ ଆସି ମୋତେ । ୨୯ ।
ଅନେକ ବଇକୁଳ ହୋଇଲି ମୋର ଚିତ୍ତେ । ୩୦ ।
କରପଦ ଯେଉଁ ଯେ ପଶୁ ମହାରଥା
ସଞ୍ଜି ପି କହିଲି ହାଦେ ସକଳ ବାରତା । ୩୧ ।
ଭୋ ଭ୍ରାଥ ଅଗ୍ନିକାର ମହାର୍ଷି ଶାପ୍ୟ ଦିଲକ ମୋତେ
ଶୁକାର କାଳେ ଅକାଳ କାଣ୍ଡ ପଡ଼ୁ ହାଦେ ତୋତେ । ୩୨ ।
ଅନେକ ବଇକୁଳ ହୋଇଲେ ଶୁଣି ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
ଧର୍ମ ଆଶେ କଲ ଲେକକୁ ବାବୁ ପଡ଼ିଲ ସଞ୍ଜେ । ୩୩ ।
ରାଜ୍ୟକୁ ଯିବା ଗୁଲ ବାବୁ ନ ଥିବା ସେହୁ ଘୋର ବନେ
ଅନେକ ଆପାଦ ବାବୁ ସେ ଥାଇଛି ଅରଣ୍ୟେ । ୩୪ ।
ବୋଲନ୍ତି ପଶୁ ନୃପତି ଶୁଣ ମହାଗ୍ୟାନ୍ତା
ସ୍ୱାମୀ ତୁମ୍ଭେ କିସ ଜାଣ ସେ ପଦ୍ମ ବାରତା । ୩୫ ।
ସ୍ୱାମୀ ତୁମ୍ଭେ ବିଜେ କରଥାଅ ଯେ ହସ୍ତିନା
ସେ ପଶୁ କଟକେ ତୁମ୍ଭେ ଯେ ବଜ୍ରସେନା । ୩୬ ।

୨୫। ବିଜେ କର୍ଣ୍ଣ କଟାର ମେଖଳା ଝିଙ୍କ ପକ୍ଷୀ ।

୨୬। ଅନେକ ସମାର୍ଜନା ସାଧୁତା କରନ୍ତି ରାୟେ ଜ୍ୟେଷ୍ଠେ ।

୩୦। ଅନେକ ବିପଦ ବାବୁ ପାଇବୁଛି ଅରଣ୍ୟେ ।

୨୭। ବେଶ୍ମକାର—ବ୍ୟାଧ ୨୮। ଶିଳା—ବିକାଳଜାଣ, ଚରଣା—ଚରଣା

୩୦। ବଇକୁଳ—ବିକଳ ଭାବ ୩୧। ଆପାଦ—ଆପଦ

ଅନେକ ବିନୋୟି ହୋଇ ପଶୁ ଯେ ନୃପତି
ବଡ଼ କୁତୋହଲେ ଫଳ ଯୋଗାଡ଼ ଆଶି ଦିଲେ ଅପ୍ରମିତ । ୩୭ ।
ସନ୍ଧ୍ୟା ସାଗର ଆଦି ଯେତେକ ରଜାର ଭୁଲେ ଥିଲେ
ଆମ୍ଭ ପଣସ କଦଳୀ ଦାରାସ ସମସ୍ତେ ଭୁଞ୍ଜିଲେ । ୩୮ ।
ଅନେକ ଯୋଗାଡ଼ ଦିଲେ ପଶୁ ନରପତି
ଭୁଞ୍ଜି ଶ ସାତ ଶତଶୀ ବଳ ହୋଇଲେ ସି ପୁତ । ୩୯ ।
ମଣୋହ ସାରିଶ ଯେ ଆଶୋବନ କସ୍ତେ
କର୍ପୁର ତାମ୍ବୁଲ ଯେ ଭୁଞ୍ଜିଲେ କୁରୁରାୟେ । ୪୦ ।
ଭାଷୁ ଭୂରସବ୍ଦ ସଞ୍ଜୟେ ବିଦୁର
ସମଦଣ୍ଡ ଘେନ ବିଜୟେ ନିଜ ପୁର । ୪୧ ।
ଥୋକାୟେକ ଦୁର ପଶୁ ପାଶ୍ଚେଟି ଅଇଲେ
ରତକାମ ବୋଲିଶ ପଦ୍ମ ତଳୁ ବାହୁଡ଼ିଲେ । ୪୨ ।
ଚଳନ୍ତି ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଥାଠ ସେନା ଘେନି
ହସ୍ତିନା ଭୁବନେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ସଇନି । ୪୩—୧୯୧୧ ।

ପଶୁ ଓ କୁନ୍ତୀଙ୍କ ଆଳାପ, ଅଗସ୍ତିଙ୍କ ଆଗମନ ଓ ଉପଦେଶ

ପଶୁ ରହିଲେ ଯେ ଶତଶିଂଶ ପଦ୍ମତେ
ପାକାପରଶ ଯେ ହୋଇଲେ ଦେଶ କୋନ୍ତେ । ୧ ।
ଶୁଭ ସ୍ନାହାନ କଲେ ସେ ପଞ୍ଚମ ଦିବସେ
ରାତ୍ରେ ବିଜେ କଲେ ପଶୁ ରଜାୟେ ପାଶେ । ୨ ।
ପଶୁ ବୋଇଲେ ଶୁଣସି ରେ ପ୍ରାଣସଖି
ମୋର କର ଧରି ତୁ ହୋଇଲୁ ମହାଦୁଖୀ । ୩ ।

୩୭। ବଜ୍ରା ଦୁହାଳି ଯୋଗାଡ଼ ପଶୁ ଦିଲେ ଅପ୍ରମିତ ।

୩୮ { ସନ୍ଧ୍ୟା ସାଗର ଆଦି ଯେତେକ ବଳ ଥିଲେ
ଆମ୍ଭ ପଣସ ନଟୀକାଳ ସବୁକୁହୁ ଅଞ୍ଜିଲି ।

୩୯। ମୋହୋର ହାଥ ଧରି ତୁ ହୋଇଲୁ ନରମାଣୀ ।

୪୦। ଆଶୋବନ—ଆତମନ—ମୁଖପୋତି, କସ୍ତେ—କଲେ

୪୧। ପାକାପରଶ—ପାକାସ୍ତ୍ର (ରଜୋବଶ)

କୋଇଲୀୟେ ବୋଇଲେ ସ୍ଵାମୀ ବିକଳ ନୋହିବା
ମୁହଁ ରଜବଣ ମୋତେ ଆକଟ କରାଇବା । ୪ ।
ପରମ ସାଧବା ଯେ ସୁଗମା ଶ୍ରୀୟା
ତାହାର ଶରୀର ଆକର୍ଷଣ କଲେ ପଣ୍ଡୁ ରଜା । ୫ ।
ଯୁବଣ ପତି ଯେତେବେଳେ ଯେକ ଯୋଗ ହୋଇଲୁ
ପ୍ରତାପୀ କାମଦେବ ସେ ଅନେକ କଠୋର କଲୁ । ୬ ।
ପଣ୍ଡୁ ଲଜ୍ଜା କଲେ ଯଦୁଂ ସେ ଶୃଙ୍ଗାର
ଧାତକାରେ କୋଇଲୀୟେ ତଦୁଂ ହୋଇଲେ ବାହାର । ୭ ।
କୋଇଲୀୟେ ଭୁଞ୍ଜି କରନ୍ତି ପିତୃ ଯେ ଲୋକଙ୍କୁ
ସ୍ଵାମୀର ଅଭିଶାପ ହୋଇଲୁ ବଞ୍ଚିଲୁ ଶୃଙ୍ଗାରକୁ । ୮ ।
ଭୃମ୍ଭର ଚରଣ କରୁଅଛୁଂ ଆମ୍ଭେ ସେବା
ପୈଥକୁ ମହାତମା ମୋତେ କୋପ ନ କରିବା । ୯ ।
ବଞ୍ଚିଲେ ଶୃଙ୍ଗାର ଗୁଡ଼ିଲେ ରତ୍ନ ଆଶା
ସଂକଳ୍ପ କରିଣ ଯେ ଗୁଡ଼ିଲେ ମମାଷା । ୧୦ ।
ରତ୍ନ ଲଜ୍ଜା ନ କଲେ ସେ ମହତ ସାଧବା
ସ୍ଵାମୀର ନମନ୍ତେ କରି ଶୃଙ୍ଗାର ମନେଣ ନ ଭାବି । ୧୧ ।
କୋଇଲୀୟେ ତଥାଗତେ ମାତ୍ରୀଙ୍କି ହକାର
କେତେକାଳ ବଞ୍ଚିବାଟି ଯୁବା ବୟସ ଧରି । ୧୨ ।
ମାତ୍ରୀ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ନ ଭଲ କିଛି ଲଜ୍ଜା
ସ୍ଵାମୀର ଅଜିଲ ସିନା ଭୁଞ୍ଜିଲ ଶ୍ରୀୟା । ୧୩ ।
କାହାକିଂ ଦୋଷ କରିଅଛୁଂ, ଅଜିଅଛୁଂ ପାପ
ଅକାରଣେ ନାଶ ଗଲୁନି ଆମ୍ଭର ଯେ ତପ । ୧୪ ।
ଇଦଂ ପ୍ରତିବାଚ ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ହୋ ଦଣ୍ଡଧାରୀ
କର୍ମ ଆଦରଣ ସେ ରହିଲେ ବେନ ନାଶ । ୧୫ ।
ପୈଥୁ ଅନନ୍ତରେ ଶୁଣ ହୋ ନୃପରାୟଣ
ଶ୍ରୀମହାଭାରତ ଶୁଣି ପାତେକ କର ଶୟେ । ୧୬ ।

ଦାର ସଂଘରଲେ ପତି ଯେ ପତନୀ
ସ୍ଵାମୀ ଶୟାଗତ ନୋହିଲେ ଯୁଗତେ ବରଷ ତନି । ୧୭ ।
ଶତଶିଂଗ ପଦ୍ମତେ ବିଜୟେ ପଣ୍ଡୁ ରଜା ସ୍ଵାମୀ
କୋଇଲୀୟେ ମଦନାବଳୀ ଅଛନ୍ତି ପାରୁଣେ ଶୂନ୍ୟ ଘେନି । ୧୮ ।
ବସନ୍ତ ଋତୁ ବୈଶାଖ ମାସ ଶୁକଳ ଯେ ପକ୍ଷ
ଅଗସ୍ତି ଭେଟିଲେ ଯାଇଁ ସେ ପଣ୍ଡୁଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ । ୧୯ ।
ଶୁକଳ ପକ୍ଷ ତୃତୀୟା ଆବର ଅକବାର
କୃତ୍ତିକା ନକ୍ଷତ୍ର ଭୋଗ ସେ ଦିନର । ୨୦ ।
ତତ୍ତ୍ଵେ ନାମେ କରଣ ଅତିଗଣ୍ଡ ନାମେ ଯୋଗ
ମେଷ ସଂହାନ୍ତିକ ବେନ ଦିବସ ଯେ ଭୋଗ । ୨୧ ।
ସେ ଦିନ ବିଜେ କଲେ ଅଗସ୍ତି ମହାର୍ଘି
ଭୂଲେଣ ଅଛନ୍ତି ତାହାଙ୍କର ଶୁକଣ ସହସ୍ର ଶିଷି । ୨୨ ।
ଅଗସ୍ତିଙ୍କି ଦେଶିଣ ସାନନ୍ଦ ପଣ୍ଡୁ ରଜା
ପାଦାର୍ପଣ ଦେଇଣ ଯେ ମୁନିଙ୍କି କଲେ ପାଦ ପୂଜା । ୨୩ ।
ବସନ କୁଣ୍ଡଳ ଆବର ବଇଜୟନ୍ତୀ ମାଳା
ସାନନ୍ଦେଣ ଦିଲେ ନେଇ ସେ ଅମ୍ବାଳିକାର ବଳା । ୨୪ ।
ମୁନିଙ୍କର ପାଦ ଉଦକ ଜଳ ଆଣି
ଶିରରେ ନିବେଶିତ ପଣ୍ଡୁ ରାୟେ ପୁଣି । ୨୫ ।
କୃଷ୍ଣାଞ୍ଜନ ଗୁଲ ଗୋଟିୟେ ଗୋଟିୟେ ଆଣି
ଆସନେ ବସିଲେ ବାଳଶିଲ୍ୟା ସକଳ ଯେ ମୁନି । ୨୬ ।
କୁଶଳ ବାରତା ଯେ ପରୁରନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମରାଜ
କ୍ଷମେଣ ବ୍ରତ ଅଛୁ ନା ପଞ୍ଚ କଟକେ ଅଧିକାରୀ । ୨୭ ।
ସୋଦ୍ଧି ମା ପଣ ତୋର ଜାଣିଲୁ ଆମ୍ଭେ ତପ୍ୟ
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଅଟଇ ତୋର ଅଦକ୍ଷ ଅଯୋଗ୍ୟ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଭ୍ରାତ । ୨୮ ।

୨୫୨ ଶିରେ ନିବେଶିତ ପଣ୍ଡୁ ରଜାର ବେନରାଣୀ ।

୧୭୧ ପତନୀ—ପତ୍ନୀ—ସ୍ତ୍ରୀ

୨୭୧ କୃଷ୍ଣାଞ୍ଜନ—କୃଷ୍ଣାଞ୍ଜନ

୨୮୧ ସୋଦ୍ଧି ମା—ସୋଦରମା—ଭ୍ରାତୃସ୍ନେହ ।

ତାହାକୁ ଦକ୍ଷ କରାଇଲୁ ଆପଣା ସ୍ୱାର୍ଥପଦେ
ଆପଣେ ବନଗାମୀ ହୋଇଲୁ ସୋଦର ପରମାଦେ । ୨୯ ।
ସେ ସମସ୍ତ ଯିବ କଥାହିଁ ସେ ରହୁଥିବ
ଦୟାକୁ ଘଟକୁ ଧର୍ମ କେମନ୍ତେଣ ଗୁଡ଼ିବ । ୩୦ ।
ପରତେ ଗ୍ୟାମା ପିଣ୍ଡ ଅଟୁ ତୁ ରାସ୍ତେ ପଣ୍ଡୁ
ଅନ୍ଧକୁ ରାଜ୍ୟ ଦେଇ ତୁ ବନସ୍ତେ ଦୁଖ ପଡୁ । ୩୧ ।
ଅଇରି ଦର୍ପମାନ ନଶୋଧନ କରୁ ରାଜା
ସଂସାର ଜନ ରଖି ସୁଖେଣ ପାଳୁ ପ୍ରଜା । ୩୨ ।
ସାଧୁ ଜୀବନ ଗୋଟି ପଣ୍ଡୁ ଅଟଇ ତୋହୋରି
ରାଗ ମୋହ ଅହଙ୍କାର ପକାଇଲୁ, ଦୂର କରି । ୩୩ ।
ସାବତେଣ ସଂପଦ ଦେଲୁ ନୋହଇ ସେ କ୍ଷମ
ସତ୍ୟେଣ ସଂସାର ପାଲିଲୁ ଜିଣିଲୁ ସବୁ ଧର୍ମ । ୩୪ ।
ଶତ ସହସ୍ର ଦଣ୍ଡ ପ୍ରଣମିତ ପଣ୍ଡୁ ଯେ ନୃପତି
ତୁମ୍ଭର ପ୍ରସାଦେ ସମସ୍ତ ସାଧୁ ହେ ଅଗସ୍ତି । ୩୫ ।
ପଣ୍ଡୁ ପ୍ରତିବାକ୍ୟ ମୁନି ହେ ମୁଁ କଲି ମନ୍ଦକୃତ୍ୟ
ରୁଷି ମୃଗୀ ସଙ୍ଗମ ଅଛୁ କି ସ୍ୱେମନ୍ତ । ୩୬ ।
ଅଗସ୍ତି ବୋଇଲେ ହୋ ତପି ଲୋକମାନେ
ବଳବତ୍ସୁ ଦୟାସେ ଯେ ଆନ୍ତ ଘୋର ବନେ । ୩୭ ।
କାମଦେବ ବୋଲି କରି ସେ ଯେବଣ ପୁରୁଷଇ
ବଢ଼ଣ କଳା ଘେନଣ ସେ ସବୁରି ଦେହେ ବସଇ । ୩୮ ।
ତେଲୋକ୍ୟେ ଜଣିବାକୁ କେ ସମାନ ନାହିଁ ସେ କାମକୁ
ସେହି ସେ ନାଶ କରଇ ସମସ୍ତ ତପିମାନଙ୍କୁ । ୩୯ ।
ଯହଁ ଧର୍ମ ତହିଁକି ଦରୁଣ ଯୋଗଇ ଶର
ଦୁଇଭୁ ଗୋଟିସ୍ତେ ଅଛୁ କାମକୁ ଜିଣିମାକୁ କୋଟିକର । ୪୦ ।

୩୭।୨ { ରୁଷି ମୃଗୁଣୀ ସଙ୍ଗମ ଅଛୁ କି ସ୍ୱେକ ଯୋଗମତ
{ ରୁଷିଙ୍କର ଶୃଙ୍ଗାର ଅଛୁ କି ମୃଗୁଣୀର ସଂଗତ ।
୩୮।୨ ବଢ଼ଣ କଳା ଘେନ ସମସ୍ତ ଦୃଢ଼େ କରେ ବାସ ।
୪୦।୨ ଦୁଇଭେ ସେ ଜଣିବାକୁ ଗୋଟିଏ କୋଟିକର ।

୨୮।୧ ସୋଦ୍ରମା—ସୋଦରମା—ଭ୍ରାତୃସ୍ନେହ ୪୦।୧ ଦୁଇଇ—ଦୁର୍ଲଭ

ସେ କାମ ଯେତେବେଳେ କରଇ ଉନ୍ମୁମତ୍ତ
କେ କାହାର ଗଉରୋବ କେ କାହାର ମାନିତ । ୪୧ ।
ବନସ୍ତରେ ସ୍ତ୍ରୀଶକ୍ତି ସେ ପାଇବେ କାହିଁ ଲେଖି
କେ ବିନ୍ଦୁ ପକାନ୍ତି ହସ୍ତରେ ରେତ କରି । ୪୨ ।
ପକୁଁ କଦଳୀର ଚୋପା ଲାଇଣ କେ କରଇ ରତି
ତେମନ୍ତେ ହେଁ ତାଲି କରି ରେତ ପକାବନ୍ତି । ୪୩ ।
କେ ମୃତ୍ତିକା ଖଣ୍ଡିରେ ଜଳା ଗୋଟିସ୍ତେ କରି
ପକାଇ ମହାରସ ଭିତରେ ପକ ଭରି । ୪୪ ।
କେ ଗାଈ ମଇଁଷୀ କେ ଅବା ମେଷ ଛେଳି
ନାନା ପ୍ରକାରେ କରନ୍ତି ରତି ରସ କେଳି । ୪୫ ।
ମୃଗୁଣୀ ଜୀବ ତ ପବିତ୍ର ହୋଇଲ
ଅମେଶ୍ୱରୀ ତପୀ ସ୍ୱେମନ୍ତେଣ ନାଶ ଗଲ । ୪୬ ।
ପଣ୍ଡୁ ବୋଇଲେକ ଅଗ୍ନିକାର ମହର୍ଷି
ମୃଗୁଣୀ ସ୍ୱେକ ଘେନି ସେ ରମଇ ବନେ ପଣି । ୪୭ ।
ଶବଦ ଶୁଣି ମୁଁ ନାରାଜ କଲି ବୃଷ୍ଟି
ରୁଷି ମୃଗୁଣୀ ଦୁହେଁ ଯେ ନାରାଜେଣ ପୁଟି । ୪୮ ।
ରାଗେଣ ଶାପ୍ୟ ହଲ ମୋତେ ମୁନି ଗରୁ
ଶୃଙ୍ଗାର କାଳେ ତୋତେ ଅକାଳ କାଣ୍ଡ ପଡୁ । ୪୯ ।

୪୧ { ବନସ୍ତରେ ସ୍ତ୍ରୀଶକ୍ତି ପାଇବା କାହିଁ ଲେଖି ।
କେ ଶର୍ମ ପକାଇ ହସ୍ତରେ ଧରି କରି ।
କେ ବିନ୍ଦୁ ପକାନ୍ତି ହାଥରେ ତରଳ କରି ।

୪୩ { ପକୁଁ କଦଳୀ ଫଳ ଲାଇ କେ କରନ୍ତି ରତି
କେଉଁଠି ମତେ ରେତ ପକାବନ୍ତି ।

୪୪ { କାସିକା ଗୋଟିସ୍ତେ ଜଳା ଗୋଟିସ୍ତେ କରି
ତହିଁ ସେ ରେତ ଯେ ଗୁଡ଼ିନ୍ତି ତପଗୁଣ ।

୪୯।୧ ରାଗେଣ ଶାପ ମୋତେ ହଲକ ସେ ବଡ଼ ।

୪୩।୧ ପକୁଁ—ଫଳ—ପାଚିଲା ୪୯।୧ କାସିକା—ଘଡ଼ି, କଳସ

୪୭।୭ ଅମେଶ୍ୱରୀ—ଅମୋଗ, ୪୯।୧ ଗରୁ—ଗୁରୁ ୫୨।୧ ଦୁରାଗତ—ଦୁର୍ଲଭ୍ୟ

ଜନ୍ମ ତ ନିଷ୍ଠୁଳ ହୋଇଲୁ ନାଶ ଗଲୁ ବଂଶ
 କହିବା ଅଗସ୍ତି ହୋ ମୋତେ ପ୍ରତିକାର କସ । ୫୦ ।
 ଅଗସ୍ତି ବୋଇଲେ ସେ ନୁହଇଟି ମଡ଼ଭୋଳା
 ନାଶକର ଶାସ୍ତିରେ ମୃଗୁଣୀ ସ୍ବଗେ ମେଲା । ୫୧ ।
 ଦୁରାପଦ ଶାପ ତୁ ଯେ ପାଇଲୁ ମହାରାଜା
 ନାଶ ଯିବୁଟି ରାଜା ଶୃଙ୍ଗାର ରସେ ନ ଯା । ୫୨ ।
 କୋଇଲି ମାଦ୍ରୀ ବେନ ରାଣୀନ୍ଦ୍ରଂହକାର
 ତୁ ଆପଣେ ଆଗ୍ୟାଂ ଦେବୁ ନା ତିଆରି । ୫୩ ।
 କେଉଁଠା ବାଗେ ଗୋ ଉତପତ୍ତି ହୋଅଇ ସନ୍ତତି
 ତହିଁକ କାରଣ ତୁମ୍ଭେ କର ବେନ ଯେ ଯୁବକ । ୫୪ ।
 ଶାହାସ୍ର ପୋଥି ଫେଇ ମୁନ ଶୁଣାନ୍ତି ବେନ ରାଣୀ
 ସନ୍ତାନକୁ ଉପାୟ କର ଗୋ ଭୋଜର ଦୁଲଣୀ । ୫୫ ।
 ଯତନେ ପର ରେତ ନ କଲ ତହିଁ ଇଚ୍ଛା
 ସନ୍ତାନ ନିମନ୍ତେ କରିବ ନାହିଁ କି ଗୋ ମନବାଞ୍ଛା । ୫୬ ।
 ସ୍ବାମୀଙ୍କି ସ୍ବକୋଟ ଗୋ ନ କର ମାହେଶ୍ବରୀ
 ପୁତ୍ର ଉତ୍ପତ୍ତି ଗୋ ଲଭ ସ୍ବର୍ଗ ପୁଣ୍ୟ । ୫୭ ।
 ଅଗସ୍ତି ବୋଇଲେ ଗୋ ଶୁଣ ଦେବୀ କୋନ୍ତେ
 ଦୁର୍ଭାସାଙ୍କ ମହାମନ୍ତ ଅଛି ତୋହୋର ଯେ ହସ୍ତେ । ୫୮ ।
 ମାନବ ଇଚ୍ଛିଲେ ଗୋ ହୋଇବ ଦୋରୁଣ
 ଦେବତାନ୍ତ ଇଚ୍ଛୁ କର ଗୋ ହୁଅ ରତିକାଶ୍ବ । ୫୯ ।
 ଦେବ କଳା ଘେନି ଗୋ ଦେବେ ହୁଅନ୍ତି ଜନମ
 ଗୁଡ଼ିବ ଦୁପାତକ ଉଦ୍ବିତ ହେବ ଧର୍ମ । ୬୦ ।

୫୧।୨ ନାଶ ଯିବୁଟି ସ୍ତ୍ରୀଶଙ୍କର ପାଶକୁ ନ ଯା ।
 ୫୨।୧ ଯହେଣ ତୁ ଗୋ ନ କର ରତି ଇଚ୍ଛା ।
 ୫୮।୨ ଦୁର୍ଭାସାଙ୍କ ଜପାମାଳୀ ଅଛି ତୋହୋର ହସ୍ତେ ।
 ୫୯।୨ ଦେବତାନ୍ତ ଘେନି ଗୋ ହୁଅ ରତିକାଶ୍ବ ।
 ୬୦ { ଦେବ କଳା ଘେନି ପୁତ୍ର ହେଉ ଜନମ
 ୬୦ { ଶଶୁ ଦୁପାତକ ଉଦ୍ବିତ ହୋଇ ଧର୍ମ

୫୧।୧ ଦୁରାପଦ—ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ୍ୟ ୬୦।୨ ଦୁପାତକ—ଦୁଃଖ ଓ ପାପ

କୋଇଲି ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଗୁରୁ ପରମ ଗୁରୁ
 ତୁମ୍ଭର ଆଗ୍ୟାଂ କେ ଅନ୍ୟସ୍ତ୍ରା କରିପାରୁ । ୬୧ ।
 ଅଗସ୍ତି ବୋଇଲେ ମା ଗୋ ଯେହେତ୍ବେକ ଅଛି ପୁବେ
 ତୁମ୍ଭେ କିଛି ଅନ୍ତର ନ ଧରି ମନେ ଯେବେ । ୬୨ ।
 ଆଗୋ ସ୍ତ୍ରୀଶଙ୍କର ଧର୍ମ ଗୋ ଅଟଇ ଯୁଗତ
 ସ୍ବାମୀର ଶର୍ଯ୍ୟେ ଯେବେ ନ ଉତ୍ପତ୍ତିକ ସନ୍ତତି । ୬୩ ।
 ଆଗୋ ପରଦାର କରଇ ଗୋ ଉତ୍ପତ୍ତିକ ବଂଶ
 ସ୍ବାମୀର ଅଭିଶାପ ତୁମର କସ ଦୋଷ । ୬୪ ।
 ତୁମ୍ଭର ଉପର ବଂଶେ ସନ୍ତତି ବିହ୍ବନେ
 ଦେଖିଲଟିକି କେମନ୍ତେ କଲେ ଶାଶୁମାନେ । ୬୫ ।
 ବ୍ୟାସେ ଅଟନ୍ତିଟିକି ତାହାଙ୍କର ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଶଶୁର
 ତାହାନ୍ତ ଘେନି ପୁଣି ଇଚ୍ଛିଲେ ଶୃଙ୍ଗାର । ୬୬ ।
 ଅନ୍ତ ପଣ୍ଡା ବିଦୁର ଉତ୍ପତ୍ତିଲେ ତନିତ୍ରାଥେ
 ତୁ ଅଟୁବୁଝି ଗୋତେ ଥାଅ ଯେଥେ । ୬୭ ।
 ଯେବେ ଯାଉଅଛୁ ଆମ୍ଭେ ଆସିବୁ ସମୟେ
 ଆମ୍ଭର ଗୋଟରେ ଦେବୁଟି ତୋହୋର ତନୟେ ଗୋ ମାୟେ । ୬୮ ।
 କୋଇଲିକୁ ବୋଇଲେ ମା ଗୋ ଆମ୍ଭର ବୁଦ୍ଧି କର
 ଅବିଭାଜିତ କାଳେ ତୁ ଇଚ୍ଛିଲୁ ଶୃଙ୍ଗାର କରତାର । ୬୯ ।
 କର୍ଣ୍ଣ ଜନ୍ମ ହୋଇଲୁଟି ଆଦିତ୍ୟଙ୍କର ଶର୍ଯ୍ୟେ
 ରାଧେବ ପାଳିଲୁଟି ସେହୁ ତୋହୋର ଆମ୍ଭଜେ । ୭୦ ।
 କୋଇଲିୟେ ବୋଇଲେ ମୁନ ହେ ତୁମ୍ଭେ କାହିଁ ଥିଲ
 ଯେ ମୋହୋର ମନ୍ତ୍ର ପରାଣ ତୁମ୍ଭେ କେମନ୍ତେ ଜାଣିଲ । ୭୧ ।
 ଅଗସ୍ତି ପ୍ରତିବାଚ ଆମ୍ଭେ ଭୂତ ଭବିଷ୍ୟ ଗ୍ୟାଂତା
 ପୁରାଣେ ସି କଅଛି ଆଗତ ଭବିଷ୍ୟ କଥା । ୭୨ ।

୬୧।୨ ତୁମ୍ଭର ଆଗ୍ୟାଂ କେ ଜନ୍ମେଣ ଆକ କରୁ ।
 ୬୨।୨ ତୁମ୍ଭେ କିଛି ଭ୍ରାନ୍ତି ନ କର ଗୋ ଯେବେ ।
 ୬୭।୨ ସ୍ତ୍ରୀ ଅପଣ୍ଡାକୁ ସେ ଅଛଇ ଯୁଗତେ ।

ଯେବେ ତୋତେ ହୋ କହୁଅଛୁ ଆଗତକୁ
 ଧର୍ମେଣ ପୁଣି ଗୋ ପ୍ରାପତ ହେବ ତୁକୁ । ୭୩ ।
 ପବନେଣ ପୁଣି ହୋଇବ ସମ୍ଭୂତ
 ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତା ତହୁଁ ଗୋ ପୁଣ୍ୟେକ ହେବ ଜାତ । ୭୪ ।
 କର୍ଣ୍ଣକୁ ବୋଇଲେ ଗୋ ତୋର ହୋଇବ ପୁଣି ଚୁରି
 ପୁଣିହୁଁ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଶ୍ଯମ ଅର୍ଜୁନ ତନୁ ନାମ ଧରି । ୭୫ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ହାଦେ ଯେ ପ୍ରତକ୍ଷେ ହୋଇବାକ ବ୍ରହ୍ମା
 ଶ୍ଯମସେନ ହୋଇବ ଯେ ଈଶ୍ଵର ମହାତମା । ୭୬ ।
 ଅର୍ଜୁନ ହୋଇବ ଯେ ପ୍ରତକ୍ଷେ ବିଷ୍ଣୁନାଥ
 ଯେମନ୍ତେ ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ଶିବ ହୋଇବେ ତନୁ ପୁଣେ ଜାତ । ୭୭ ।
 ମାଦ୍ରୀକି ଦୟା କରିବୁଟି କୋନ୍ତ ଭୋଜର ଦୁଲ୍ଲଭୀ
 ଯେହାକୁହୁଁ ଦେବୁଟି ବେଳେ ଦୁର୍ଭାସାଙ୍କ ମନ୍ତ୍ର ଜପାମାଳ । ୭୮ ।
 ଯେହାର ତହୁଁ ଜାତ ହୋଇବ ପୁଣି ବେନ ଗୋଟି
 ଭାବର ନିବାରିଣ କରିବେ ଯେ ନବସୃଷ୍ଟି । ୭୯ ।
 ମା ଗୋ ଯେ କଥା ଅନ୍ତର, ନୋହଇଟି ଆନ
 ଆମ୍ଭର ଶପଥ ଟି ନ ଧର ଆନ ମନ । ୮୦ ।
 ସୁଲକ୍ଷଣୀ ଆଶିଷ ଦେଲେ ମହାତ୍ମା ଅଗସ୍ତି
 କୁଣ ଶେଳ୍ୟା ଗୋଟିଯେ ଦେଲେ ଦେଶଙ୍କ ମନ୍ତ୍ର । ୮୧ ।
 ଯେ ଶେଳ୍ୟାରେ ଶୋଇଣ ଦୁର୍ଭାସାଙ୍କର ମହାମନ୍ତେ
 ଯାହାକୁ ସଙ୍କେତ କରିବୁ ସେ ଭେଟିବ ଯୁଗତେ । ୮୨ ।
 ମୋହନ ଅଞ୍ଜନ ଦିଲେ ଯେ ମଦନାକୁ
 ଯେହାନ୍ତ ଯେନ ମୋହ ତୁ ଅଶ୍ଵିନୀ କୁମାରକୁ । ୮୩ ।
 ସୁକୁମାର ସୁନ୍ଦର ସେ ସଗ୍ୟାଂର ଅଟଇ ଚୁଟି
 କୁମାର ସମ୍ଭୁଣେ ଯାକୁ ଅଛୁ ଆକାଶେ ପାଟ । ୮୪ ।

୮୦।୧ ମାଗୋ ଯେ କଥା କେବେ ନ କରିବୁଟି ଆନ ।

୮୧।୨ ଶେଳ୍ୟା—ଶୟ୍ୟା

୮୪।୧ ସଗ୍ୟା—ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ପତ୍ନୀ

ସେ ବେନ କୁମାର ଗୋ ତୋତେ ଅନଙ୍ଗ ଭୋଗ କରାଇବେ
 ବେନ ପୁଣେ ଉପୁଜିବେ ନାମ ଦେବୁ ନକୁଳ ସହଦେବେ । ୮୫ ।
 ସହଦେବ ବୋଲଣ ତୋର ଯେବଣ ପୁଣି ଗୋଟି
 ଭୂତ ଭବିଷ୍ୟ ତାହାକୁ ଦିଶିବ ନବସୃଷ୍ଟି । ୮୬ ।
 ଅନେକ ପୁଣ୍ୟ ଧର୍ମ ସେ କରିବେ ଦ୍ଵାପରେ
 ଚରନ୍ତନ କାର୍ତ୍ତି ରୁଦ୍ରାଇବେ ସେ ମଧ୍ୟ ଭୁବନରେ । ୮୭ ।
 କୋଇନ୍ତାକୁ ଭଗତ ଗୋ ହୋଇ ଆଅସି ମଦନା
 ମାଗୋ କୋଇନ୍ତା ଯେହାକୁ ଦୟା କରିଥୁବୁଟି ଯେ ତୋହୋର ଦାସୀ ସିନା
 ଅଗସ୍ତିଙ୍କ ବଚନେ ସେ ହୋଇଲେ ପରମ ଶାନ୍ତି
 ରୁଡ଼ିଲେ ଦୋଷାଦୋଷମାନ ହୋଇଣ ନିଭ୍ରାନ୍ତି । ୮୮ ।
 ପଣ୍ଡୁରଜା କୋଇନ୍ତା ମାଦ୍ରୀ ଯେନ ହୋଇଲେ ପରିଣାମି
 ସେଠାରୁ ଅନ୍ତର୍ଧାନ ହୋଇଲେ ଅଗସ୍ତି ମହାମୁନି । ୯୦—୨୦୦୧ ।

ଯୁଧିଷ୍ଠିରଙ୍କ କନ୍ଦ

ପଣ୍ଡୁ ତଥାରେ ଶୁଣିଲଟିକ ପୁରାଣେ
 ଦୁଷ୍ଟା ବ୍ରହ୍ମା କହିଲେ ଶାହାସ୍ର ପରମାଣେ । ୧ ।
 କୋଇନ୍ତାଯେ ବୋଇଲେ ଦେବ କହିଲେ ଅଗସ୍ତି
 ତାହାଙ୍କର ବଚନେ ଯେହେ ହୋଇବ ଫଳଶ୍ରୁତ । ୨ ।
 ପଣ୍ଡୁ ବୋଇଲେ ଆବର ବିଳମ୍ବ ନ କର
 ଦେଖିବି ନନ୍ଦନ ଗୋ ଫପ୍ରତେ ହୋଇବ ମନର । ୩ ।
 କୋଇନ୍ତାଯେ ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ ବୁଝିବାକ ଭଲ ଡିଅ
 ଇନ୍ଦ୍ରଯେ ଯେବେ କରାଇବା ପୁଣି ଉତପତ୍ତି । ୪ ।

୮୫।୧ ସେ ବେନ କୁମାରେ ତୋତେ ଭୋଗ୍ୟ ଯେ କରିବେ ।

୮୫।୨ ପଣ୍ଡୁ ରାୟେ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣିଲଟିକ ସତ ।

୮୮।୨ ମାଗୋ କୋଇନ୍ତା ଯେହାକୁ ଦୟା କରିଥୁବୁଟି ଯେ ତୋହୋର ଭୃତ୍ୟର ଭୃତ୍ୟ ସିନା

୮୭।୨ ଚରନ୍ତନ—ଚରନ୍ତନ

ବିରୁଦ୍ଧ କରନ୍ତି ଯେ ଶତଶିଂଗ ପଦ୍ମତେ
 ପଶୁ ଅନ୍ଧାର ବିଜେ କରି ପଶିଲେ ବନସ୍ତେ । ୫ ।
 ଯତନେଶ ଭାବିଯାନ୍ତି ଶୁଭର ରାସକାଳେ ରାସେ
 ଯେମନ୍ତେ ପାରନ୍ତି ସେ ଉପୁଜାନ୍ତି ତନୟେ । ୬ ।
 ସେମନ୍ତେଶ ମନେ ବିରୁଦ୍ଧ ପଶୁ ବୁଲନ୍ତି ଘୋର ବନେ
 କରନ୍ତି ବେଶ ମୃଗୟା ସେ ଗହନ ଅରଣ୍ୟେ । ୭ ।
 ବଇଶାଶ ଶୁକଳପତ୍ର ପ୍ରତପଦା ଚନ୍ଦ୍ରବାର
 ଦ୍ଵିଜା ମେଷ ରାଶିକ ଭୋଗ ସେ ଦିନର । ୮ ।
 ତୈଳଲ୍ୟ ନାମେ କରଣ ପ୍ରୀତି ନାମେ ଯୋଗ
 ମେଷ ସଂହାନ୍ତିକ ଉଶାଲଶ ଦିନ ଭୋଗ । ୯ ।
 ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଅଛଇ ସାତ ଦିନ ରାତି
 ମଦନାକୁ ବସାଇ ଭଲନ୍ତି ଦେବା କୋନ୍ତୀ । ୧୦ ।
 ଅଗସ୍ତିଙ୍କ ବଚନେ କୁଶ ଶେଜ୍ୟା ଗୋଟିଏ କଲେ
 ଝିନ ବସ୍ତ୍ର ଗୋଟିୟେ ଉପରେ ଘୋଡ଼ାଇଲେ । ୧୧ ।
 ଶଉଚ ଭବ ହୋଇଣ ଦେବା ଦେଶ ବେଶନ ହୋଇ
 ପୁଷ୍ପ ପାଖୁଡ଼ା ଗୁଡ଼ା ଉପରେଶ କର୍ପୁର ଗୁଣ୍ଡିକ ଉଛୁଇ । ୧୨ ।
 ଦୁର୍ଭାସାଙ୍କ ଜପାମାଳୀ ଘେନିଲେ ଦେବା ହସ୍ତେ
 ଭୋ ଧର୍ମ ଦେବତା ବୋଲି ସୁମରଲେ ହୃଦଗତେ । ୧୩ ।
 ନିଜ ପତିର ତୁଲେ ଗୋ ନୋହଲକ ରତି
 ସେହା ସେ ଅରଜିଲୁ ଆନେ ସ୍ନାନ ଯେ ସୁବଶା । ୧୪ ।
 ସେ କଷଣୁ ସ୍ଵାମୀ ଧର୍ମ ଦେବ କର ପାରି
 ଧର୍ମ ଧର୍ମ ସୁମରଇ ଦେବା ଭୋଜର କୁମାରୀ । ୧୫ ।
 ଆସନ କର୍ମିଲ ସ୍ଵାମୀ ନିରଞ୍ଜନ ପୁରୁଷ
 ଶୁକ୍ଳାମ୍ବର ପୁରୁଷ ଆସି ହୋଇଲେ ବେଗେ ଦୃଶ୍ୟ । ୧୬ ।

- ୧୨ { ଅଶଉଚ ଭବ ଶୁଭି ବେଶ ବେଶନ ହୋଇ ।
 ଶଉଚ ଭବ ହୋଇଣ ସେ ବସନ ସାର୍ବ ହୋଇ ।
 ୧୨।୨ ପୁଷ୍ପ ପାଖୁଡ଼ା ଉପରେଶ କର୍ପୁର ଗୁଣ୍ଡିକ ଉଛୁଇ ।
 ୧୨।୩ ଆସନ କର୍ମିଲ ସ୍ଵାମୀ ନିରଞ୍ଜନ ପୁରୁଷ ।

କୁଶ ଶଯ୍ୟା ଯୁଗତେ ଆସି ବିଜୟେ ଧର୍ମ ନିରଞ୍ଜନ
 ଦେଶିଣ କୋଇନ୍ତାୟେ ବିନୟ ଭଗତ ମାନ । ୧୭ ।
 ବାବୁ ଦୁର୍ଭାସା ମହର୍ଷିର ମନ୍ତ୍ର ପରସାଦେ
 କୋଇନ୍ତାକୁ ଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଲ ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରାୟେ ହାଦେ । ୧୮ ।
 ଅନେକ ପୂଜା କରନ୍ତି ଦେବା ଯେ କୋଇନ୍ତା
 ଦେଶିଣ ପରମ ସାନନ୍ଦ ସେ ଧର୍ମ ଦେବତା । ୧୯ ।
 ଦେଶିଣ କୋଇନ୍ତାୟେ ହୋଇଲେ ଧୀରମତ
 ଶୂନ୍ୟ ପୁରୁଷ ତୁଲେ ବଡ଼ାଇଲେ ଅନେକ ପୀରତ । ୨୦ ।
 ଶୃଙ୍ଗାର ପରିଚୋଷେ ଅକ୍ଷୟ ନିରଞ୍ଜନ
 ତେଜଲେ ଶର୍ମ୍ୟ ସେ ସମୁଦେ ବିଦ୍ୟମାନ । ୨୧ ।
 ଅମୃତ ଯୋଗେ ଅତାଇ ପ୍ରହର ରାତି
 ସଇନ୍ଦୁ ପୁଷ୍ପେକ ଯେ ହୋଇଲ-ଉତପତ୍ତି । ୨୨ ।
 ଶୁକ୍ଳାମ୍ବର ଶରୀର ଆଦିତ୍ୟ ତେଜ ଜାଣି
 ନିକଳଙ୍କେ ଉତପତ୍ତି ସେ ଜାଣି ନିଶାମଣି । ୨୩ ।
 ଆକାଶ ଭୁବନେ ବିକାଶିଲ ଯେ ଜ୍ୟୋତି
 ଗୁହକଇ କୋଳେ ଧଇଲେ ଦେବା କୋନ୍ତୀ । ୨୪ ।
 ସୁନ୍ଦର ନିର୍ମଳ ନିକଳଙ୍କ କାୟେ
 ସୁକୁମାର ଶରୀର ଦଶଇ ଶୁଭ ସସ୍ତ୍ର କର ପ୍ରାୟେ । ୨୫ ।
 ଶ୍ରୀଶଶ୍ଵ କପାଳ ଯେ ଅମୃତ ରେଖ ପାଟି
 ତଳ କୁସୁମ ନାସିକା ରକ୍ତ କୁମୁଦ ଦୃଷ୍ଟି । ୨୬ ।
 ଲଳିତ ଶ୍ରବଣ ଯେ ପଦ୍ମ ବିନ୍ଦୁ ଓଷ୍ଠ
 ବଳିଶ ବେନି ବାହୁ ଗଣ୍ଡସ୍ଥଳ ମୋଟ । ୨୭ ।
 କନକ ମୃଣାଳ ବେନି ଯେ ବାହୁଟି
 ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ର ବଦନ କମଳ ମୁଖ ଗୋଟି । ୨୮ ।

- ୨୧।୧ ଶୃଙ୍ଗାର ସାରି ତୋଷେ ଅକ୍ଷୟ ନିରଞ୍ଜନ ।
 ୨୩।୨ ଯେସନେକ ଉଦେ ହୁଅନ୍ତି ନିଶାମଣି ।
 ୨୬।୧ ଶ୍ରୀଶଶ୍ଵ କପାଳ, ଶ୍ରୀଶଶ୍ଵ—ଚନ୍ଦନ, ତତ୍ତ୍ଵସଦୃଶ ଶୁକ୍ଳବର୍ଣ୍ଣ କପାଳ ।

ଅଭୟେ ଆକର୍ଷଣ ବସସ୍ଥଳ ଯେ ବିରାଜି
କନକ କଳ୍ପ ବୃକ୍ଷ ଗଜରସୁ ମୟା ବୁଝି । ୨୯ ।
ପ୍ରଳୟ ବାହୁ ଜାନୁ କମଳ ସୁସଞ୍ଜ
ନୋହଇ ସଙ୍ଗର୍ଷ ସେ ନୋହଇ ପ୍ରଳୟ ଉଞ୍ଜ । ୩୦ ।
ଆରକ୍ତ କୁସୁମ ଜାଣି ବେନି କରସ୍ଥଳୀ
ନିକଟେକ ପୁଟେକ ଚମ୍ପୈକ ଜାଣି ଶୋଭିତ ଅଙ୍ଗୁଳୀ । ୩୧ ।
ବିଦ୍ୟାସିତ ଦଶନହ କୁଦ ପାଖୁଡ଼ା ପ୍ରାୟେ ଜାଣି
ପୃଥୀକ ଅଳଙ୍କାର ପ୍ରାୟେ ଦଶଇ ଆଜାନୁ ବେନି ପାଣି । ୩୨ ।
ବିନ୍ଦମ ସିଂହ ଶୋଭା ଦଶଇ ବେନି ଜାନୁ ଠାଣି
ବେନି ପାଦ କାନ୍ତି ରକତ କୁମୁଦ ଜାଣି । ୩୩ ।
ପୋପେଲା ରେଖ ଯେହ୍ନେ ପାଦ ଦଶ ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠି
ସେବଣ ପାଖୁଡ଼ା ଜାଣି ଦଶନହ ପୁଟି । ୩୪ ।
ବେନି ପାଦ ସ୍ଥଳୀ ବିରାଜିତ ପଦ୍ମ ଚନ୍ଦ୍ର
ଶଙ୍ଖ ମସ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ର ବେନି କରସ୍ଥଳେ ଗୋପ୍ୟାନ । ୩୫ ।
ଶରଦ ଅଦିତ୍ୟ ପ୍ରାୟେ ଘଟଣ ଯାହାର ତନୁ
ସେ ସେ ମହାତ୍ମା ଭେଦିଲ ଶୂନ୍ୟ ଆସନୁ । ୩୬ ।
ମୁକତି ଗତି ପୁରୁଷ ସେ ଦ୍ଵାପର ପୁରକୁ
ପ୍ରତକ୍ଷେ ନିରଞ୍ଜନ ଜାତ କଲେ କାଳଦର୍ପ ଧର୍ମବାକୁ । ୩୭ ।
ଉଦୟେ ଚନ୍ଦ୍ର ଯେହ୍ନେ ନିକଳଙ୍କ ସୂର୍ଯ୍ୟମଣି
ଲଲଟେ ଶୂନ୍ୟ ପୁରୁଷ ଖଞ୍ଜିଲେ ତାହା ଆଣି । ୩୮ ।

୩୧।୧ ଅଙ୍ଗୁଳିତ ଚମ୍ପୈକ ଜାଣି ଦଶଇ ଅଙ୍ଗୁଳି ।
୩୫।୨ ଶଙ୍ଖ ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର, ଶଙ୍ଖ ପଦ୍ମ ଚନ୍ଦ୍ର ।

୩୮।୧ { ଉଦୟ ପ୍ରାୟେ ଶୋଭା ନିଷ୍ଠଳଙ୍କ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଜାଣି
ଉଦୟେ ପାଦ ସ୍ଥଳେ ନିଷ୍ଠଳଙ୍କ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଜାଣି ।
ଉଦୟେ ପ୍ରାୟେ ପାବକ ସୁଦ୍ଧ ଯେ ସୂର୍ଯ୍ୟମଣି
ଅମୃତାକ୍ଷ ରତ୍ନ ଯେ ଅଟଇ ସୂର୍ଯ୍ୟମଣି ।

୨୯।୧ ଆକର୍ଷଣ—ବଳପ୍ରକାଶକ

୨୯।୨ କନକ କଳ୍ପବୃକ୍ଷ—ସୁବର୍ଣ୍ଣ କଳ୍ପଲତା—ଇଚ୍ଛାପ୍ରଦ ବୃକ୍ଷ, ସୁବର୍ଣ୍ଣ ବାସ୍ତାତରୁ

୩୨।୧ ବିଦ୍ୟାସିତ—ବିକସିତ ୩୪।୧ ପୋପେଲା—ପ୍ରବାଳ ୩୫।୨ ନହ—ନଶ

ହୃଦୟେ ଭୃଷଣ ତାର କଣୟ ପୁଷ୍ପମାଳ
ଶତଚକ୍ର ପୁଷ୍ପ ସ୍ଥାପିଲେ ଗଣ୍ଡସ୍ଥଳ । ୩୯ ।
ସଦୟେ ଶୋଭାବନ ସତ୍ୟ ପଞ୍ଚମୁଦ୍ରା
ପାପ ଆତ୍ମା ଛଡ଼ାଇଲେ ସେ ଅନାଦି ବ୍ରହ୍ମସିଦ୍ଧା । ୪୦ ।
ଭୂତ ଭବିଷ୍ୟ ଜାଣିମା ହୃଦଗତେ
ଦିବ୍ୟଚକ୍ଷୁ ପରପତ କରାଇଲେ ସେ ନିରଞ୍ଜନ ଦଇବତେ । ୪୧ ।
ପୁତ୍ର କୋଳେ ଧରି ବଦୟନ୍ତ କରତା
ସେ ମଧ୍ୟ ଭୁବନେ ହେବୁ ତୁହି ସେ ଧର୍ମ ଦେବତା । ୪୨ ।
ସେ ମଞ୍ଚ ସ୍ଵର୍ଗେଶ ଦେବତାୟେ ହୋଇ ଯଦ୍ୟପି ଉତପତ୍ତି
ସମସ୍ତେ ହେଁ ତୋହୋର ଦାସ ତୁ ସବୁଙ୍କର ଆଧିପତି । ୪୩ ।
ନାରାୟଣ ଉତପତ୍ତି ହୋଇବେ ମଞ୍ଚପୁରେ
ସେ ହରି ଆରାଧନା କରିବେ ତୋହୋର ପୟରେ । ୪୪ ।
କୋଟି ଶୀର୍ଷ ସ୍ନାନେଶ ବାବୁ ଯେତେ ଫଳ ଶ୍ରୁତି
ତବ ନାମ ସୁମରନ୍ତେ ସଂସାର ଜନେ ପାବନ୍ତୁ ସଦଗତି । ୪୫ ।
ଦ୍ରୁଶନେ ଲଭନ୍ତୁ କୋଟିୟେ ଅଶ୍ରୁମେଧ ଯଗ୍ୟଂ ଫଳ
ସେ ମଧ୍ୟ ଭୁବନକୁ ବାବୁ ତୁହି ସେ ଧର୍ମ ଦିଗପାଳ । ୪୬ ।
ଅନୁକ୍ରମେ ଧର୍ମକ୍ରମ ଯେ ତୋହୋର ଇଚ୍ଛା
ସେବେ ସେ ସୃଷ୍ଟି ବାବୁ ଧର୍ମେ କର ରକ୍ଷା । ୪୭ ।
ସେସନେକ ବର ଦେଇ ସ୍ଵାମୀ ନିରଞ୍ଜନ
ଶୂନ୍ୟେଶ ମହାତମା ଯେ ହୋଇଲେ ଅନ୍ତର୍ଧାନ । ୪୮ ।
ପୁତ୍ରକୁ କୋଳେ ଧରି ବସିଛନ୍ତି ଦେବୀ କୋନ୍ଦା
ମାତ୍ରୀ ଆରୋପଣ କଲେ ଅଗ୍ନି ଯେ ଦେବତା । ୪୯ ।
ଧର୍ମ ସୁମର କର ପୁତ୍ର ଦିଲ ରାବ
ବିଜୟକେତନ ପଦ୍ମେ ଥାଇ ଶୁଣିଲେ ପଣ୍ଡୁ ରାଜଦେବ । ୫୦ ।

୩୯ { ହୃଦରେ ଭୃଷଣ ତାରକ ବ୍ରହ୍ମବ୍ୟାଂନ
ଶୋଚ ଧର୍ମ ସ୍ଥାପିଲ ପ୍ରହ୍ଳ ନିରଞ୍ଜନ ।

୪୮।୨ ଅନ୍ତର୍ଧାନ—ଅନ୍ତର୍ଦାନ

ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ଘଟି ଆସି ହୋଇଅଛି ରାତି
ଶ୍ରୀହସ୍ତେ ଧନୁ ଧରି ଆସି ମିଳିଲେ ପଣ୍ଡୁ ଯେ ନୃପତି । ୫୧ ।
ପଦ୍ମ ତଳେ ବିଜୟେ ଅମ୍ବାଳିକା ତନୟେ
ଅନ୍ଧାର ଭେଦି ପଦ୍ମେ ଦଶୁଅଛି ଦବସର ପ୍ରାୟେ । ୫୨ ।
ଗିରିବର ଶିଖରେ ଯାଇ ଉଠିଲେ ନୃପମଣି
ପାଷାଣ ଝଡୁ ଅଛି ପୁଷ୍ପର ରାବ ଶୁଣି । ୫୩ ।
ସ୍ୱର୍ଗ ତେଜି ଚନ୍ଦ୍ର ଦେବତା କି ପଦ୍ମେ ଉଦୟେ
ରାସକାଳେ ପଦ୍ମେ ଦଶଇ ଶୁକ୍ଳାମ୍ବର ପ୍ରାୟେ । ୫୪ ।
ହରଷେ ପଣ୍ଡୁରାଜା ବିଜେ କଲେ ସନ୍ନିଧାନେ
ସାନନ୍ଦେ ଅଶ୍ରୁଜଳ ବହଇ ବେନି ଯେ ନୟନେ । ୫୫ ।
ପୁଷ୍ପକଲ ଦେଖଇ ରାଜା ଅନେକ ହରଷେ
ମାନ୍ଦ୍ରୀ ବୋଇଲେ ଦେବ ନୁ ଆସ ପୁଷ୍ପପାଶେ । ୫୬ ।
ଗଣ୍ଡମୂଳ ଦୋଷ ଜାଣିମା ତଥ୍ୟ କରି
ଶୁଣିଣ ହସିଲେ ସେ ପଣ୍ଡୁ ଦଣ୍ଡଧାରୀ । ୫୭ ।
କୁନ୍ତଭୋଜର ନନ୍ଦନା ଆଦି ଯେ ଅପର୍ଣ୍ଣା
ସେ ଦୋଷରୁ ଉତ୍ତରବାକୁ ସେ ପରମ ପଣ୍ଡିତ ସିନା । ୫୮ ।
ଦ୍ରାହ୍ମଣ ରୂପ ଧରି ଦେବଗୁରୁ ବୃହସ୍ପତି
ଶ୍ରୀହସ୍ତେ ଧରିଛନ୍ତି ସେ ସପତାଙ୍ଗ ପୋଥି । ୫୯ ।
ବଦୟନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ବଇବସୁତ ମନୁ
ସୋମ ବଂଶେଣ ପଣ୍ଡୁରାଜା ଧର୍ମେ ଜାତ ତନୁ । ୬୦ ।
ମେଘମାସ ଶୁକ୍ଳ ପକ୍ଷ ପ୍ରତିପଦାର ତଥ୍ୟ
ଚନ୍ଦ୍ରବାର ଶ୍ରେଣ ଅତାଇ ପ୍ରହର ରାତି । ୬୧ ।
ଚୈତଳ ନାମେ କରଣ ପ୍ରୀତି ନାମେ ଯୋଗ
ଦ୍ୱିଜା ନକ୍ଷତ୍ରର ସତାଇଣ ଦଣ୍ଡ ଶ୍ରେଣ । ୬୨ ।
ମେଘ ରାଶିକୁ ଯେ ନାହିଁ ପାପ ଗ୍ରହଦୋଷ
ମେଘ ରାଶିରେ ଯେ ସୂର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି ବାସ । ୬୩ ।
ମଙ୍ଗଳ କ୍ଷେତ୍ରୀ ହୋଇଣ ଉପୁଜିଲ ବଳା
ମିତ୍ର ଘରେ ରହି ଚନ୍ଦ୍ର ହୋଇଅଛି ମେଳା । ୬୪ ।

୫୩୧ ସ୍ୱର୍ଗ ତେଜି ଚନ୍ଦ୍ର ଦେବତା କି ପଦ୍ମେ ଉଦୟେ ।

ଚଉପର୍ମି ନାମ କାଳ ଅମୃତ ଘରେଣ ସ୍ଥିତି
ଇଶାନେଶ ଯୋଗିନୀ ଯେ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ମୂର୍ତ୍ତି । ୬୫ ।
ମାହେନ୍ଦ୍ର ଯୋଗ ଦେନଶ ସେ ଉତ୍ତପତ୍ତି ନନ୍ଦନ
ବୃହସ୍ପତିଙ୍କର ବଚନେ ସେ ସାନନ୍ଦ ପଣ୍ଡୁରାଜନ । ୬୬ ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣସ୍ଥାଳୀରେ ପଞ୍ଚୁରୁଦ୍ଧ ଦେନ ରାୟେ
ଗୁଆ ଘୃତ ପୂରେଇ ଅଷ୍ଟ ରତ୍ନେ ଘାପ ଯେ ଗୋଟିଏ । ୬୭ ।
ପଞ୍ଚୁ ମାଣିକ୍ୟ ଦେନ ଅର୍ଘ୍ୟ ସେ ଯୋଗାଡ଼
ଥର ଲଗ୍ନେ ପୁଷ୍ପ ଦେଖିତେ ବିଜୟେ ଦଣ୍ଡଧାରୀ । ୬୮ ।
ବୃହସ୍ପତି ବୋଇଲେ ଯେଥୁ ପାପଦୋଷ ଗଣ୍ଡଯୋଗ ନାହିଁ
ଲଭ୍ୟ କୋଟିପୂ ପୁଣ୍ୟ ପୂ ପୁଷ୍ପ ମୁଖ ଗୁହଁ । ୬୯ ।
ପଣ୍ଡି ତଙ୍କର ବଚନେ ସାନନ୍ଦ ମହାରାଜା
ଜନ୍ମର ମନ୍ଦିରେ ପଣି ଦେଖଇ ଆମ୍ବୁଜା । ୭୦ ।
ଅର୍ଘ୍ୟ ନେଇଣ ରାଜନ ଜୟେ ଧୂନି ତୋଳି
ଶୂନ୍ୟ ଦେବସ୍ତ୍ରୀ ମାନେ ଦିଅନ୍ତି ହୃଦହୃଳି । ୭୧ ।
ଦେଖିଲେକ ପଣ୍ଡୁରାଜା ପୁଷ୍ପର ବଦନ
ଆକାଶରୁ ଅଦଭୂତେ ପୁଷ୍ପ ବୃକ୍ଷିକଲ ମନ୍ଦବାନ । ୭୨ ।
ସାଧୁ ସାଧୁ ବୋଲି ଧୂନି ଶୁଭଲ ଗୋଟିପୂ
ଗଗନୁ ପୁଷ୍ପ ବୃକ୍ଷି କଲେକ ଦେବତାୟେ । ୭୩ ।
ପୁଷ୍ପକଲ ଦେଖି ରାୟେ ଅନେକ ଉଷତ
ବୁଡ଼ିଲର ବଂଶ ମୋର ଧର୍ମେଣ ଉଦିତ । ୭୪ ।
ସାଧୁ ସାଧୁ କୋଇନ୍ତାୟେ ଗୋ ଜୀବନ ତୋହୋର
ଦୁର୍ଭାସାଙ୍କର ମନ୍ତ୍ର ସେ ମୋତେ ହୋଇଲ ଉପଗାର । ୭୫ ।
କେବଣ କ୍ଷଣକେ ଉଗତ ହୋଇ ତୋଷିଲୁ ମହର୍ଷି
ତୋହୋର ପ୍ରସନ୍ନେ ଗୋ ମୁଁ ହୋଇଲ ସ୍ୱର୍ଗବାସୀ । ୭୬ ।
ଅନେକ ପୁରସରି ବୋଲନ୍ତି ପଣ୍ଡୁରାୟେ
ତୋହୋର ସେ ପୁଣ୍ୟ ନା ବୋଲନ୍ତି କୋଇନ୍ତାୟେ । ୭୭ ।

୬୫୧ ଚଉପର୍ମି ବେଳକାଳ ଅମୃତାକ୍ଷେଣ ସ୍ଥିତି ।
୬୬୧ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଥାଳୀରେ ପଞ୍ଚୁ ମାଣିକ୍ୟ ପୂରେଇ ରାୟେ ।
୬୭୧ ଦେବଗୁରୁ ବଚନେ ସାନନ୍ଦ ପଣ୍ଡୁରାଜା ।

ପଣ୍ଡୁ ପ୍ରତିବାଚ ଶୁଣି କୁନ୍ତ ଭୋଜର ଦୋହତା
 ପୁତ୍ର ଗୋଟିକର ନାମ ଦେସି ସଂସାର ଜନହତା । ୭୮ ।
 କୋଇଲାପ୍ତେ ନାମ ତୋଳନ୍ତି କରେ ଘେନଣ ଅର୍ଘ୍ୟଗୋଟି
 ସ୍ତେ ପୁତ୍ର ନାମ ମୋର ହୋଇବ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ । ୭୯ ।
 ଅନେକ ସାନନ୍ଦ ଯେ ମଙ୍ଗଳ ଧନ ତୋଳି
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ନାମ ଗୋଟି ସଂସାର ହିତକାରୀ । ୮୦ ।
 ପୁତ୍ର ଉଦ୍ଧତ ଉତ୍ସବ କରାଇଲେ ନୃପମଣି
 ପୂଜନ୍ତି ମଙ୍ଗଳା ଦିଉଛୁ ଗୋସାମଣୀ । ୮୧ ।
 ପୁତ୍ର ପ୍ରତିପାଳିଲେ ପଣ୍ଡୁ ଯେ ନୃପତି
 ଶତଶିଂଗ ପଦ୍ମରେ ରାଜା ଅନୁକ୍ରମେ ଆନ୍ତି । ୮୨ ।
 ରାଜେଶ ଭ୍ରମର ସେ ପଞ୍ଚୁ କଟକ ପୁରୀ
 ଦେଖିଲେ ନାଶ କରଇ ଦୁର୍ଭାର ଦୁଷ୍ଟ ଅଇରି । ୮୩ ।
 ଦେଶାଭର ବାରତା କହିଲେ ହସ୍ତିନା ଭୁବନେ
 ପଣ୍ଡୁରାଜାର ପୁତ୍ର ଉତ୍ତପତ୍ତି ଦେବ ହୋଇଲୁ ବିଦ୍ୟମାନେ । ୮୪ ।
 ଶୁଣିଣ ସାନନ୍ଦ ସେ ଅମ୍ବିକାର ସୁତ
 ଉତ୍ସବ କରାଇ ରାଜା ପଞ୍ଚୁ ଯେ ପ୍ରଶସ୍ତ । ୮୫ ।
 ସନ୍ତତି ଉତ୍ସବ ବୋଲିଣ ରାଜା ନଗ୍ରେଶ ଘୋଷଣ
 ଅନେକ ଦାନ ଦିଅଇ ନୃପତି କୁରୁରାଜ । ୮୬ ।

୭୯ { କୋଇଲାପ୍ତେ ନାମ ତୋଳନ୍ତି କରେ ଅର୍ଘ୍ୟ ଘେନି
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ନାମ ଦିଲେ କୋନ୍ତଭୋଜର ନନ୍ଦନା ।

୮୧, ୮୨ ପୂଜନ୍ତି ସର୍ବମଙ୍ଗଳା ଦୁର୍ଗା ମହାମାୟ ।

୮୩, ୮୪ ନାଶ କରଇ ଦୁଷ୍ଟ ଦାନବ ଅଇରା ।

୮୫ { ଦେଶାଭର ବାରତା କଲ ସେ ହସ୍ତିନା ନବରେ ।
 ପଣ୍ଡୁର ପୁତ୍ର ଉତ୍ତପତ୍ତି ଶତଶିଂଗ ପଦ୍ମରେ ।

୮୬, ୮୭ ମଙ୍ଗଳା ଦିଉଛୁ—ପିଠିଦିଉଛୁ—ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ଶଶୀକଳା ଓ ସ୍ବନଭାଷୀ—ଶିଶୁଙ୍କର
 ରକ୍ଷାକାରଣୀ । ୮୮, ୮୯ ଦେଶାଭର—ତଗର

ସୁବର୍ଣ୍ଣ ରଥେକ ସାଜଣ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
 ଗାନ୍ଧାରୀର ସହଚେ ବିଜେ କଲେ କୁରୁରାଜ ଶ୍ରେଷ୍ଠ । ୮୭ ।
 ଶାପ୍ତେଂତନୁ ପାରେଶ୍ବର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଭୃଗୁସବ୍ୟ
 ବିଦୁର ସମେତେ ଘେନି କୁରୁରାଜ ଦେବା । ୮୮ ।
 ପଣ୍ଡୁର ପୁତ୍ର ଜନ୍ମ ଶୁଣି ବ୍ୟାସ ମହର୍ଷି
 ତୁଲେଣ ଅଛନ୍ତି ଭାଙ୍ଗିର ଷାଠିଏ ସହସ୍ର ଶିଷି । ୮୯ ।
 ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ମହାତମା ଶତଶିଂଗ ପରବତେ
 ବଶିଷ୍ଠ ମାରକଣ୍ଡ ଦୁର୍ଭାସା ସମେତେ । ୯୦ ।
 ପୌଲସ୍ତି ବିଶବ୍ୟ ରୁଷି ସୁଦେବ ଅଗସ୍ତି
 ଶତଶିଂଗ ପଦ୍ମରେ ବିଜୟେ ତତକ୍ଷଣାନ୍ତ । ୯୧ ।
 ବିଶ୍ବାମିତ୍ର ଜନକ ଆବର ସୁମନ୍ତକ
 ଦେବରୁଷି ବ୍ରହ୍ମରୁଷି ରାଜରୁଷି ବାଳଶିଲ୍ୟା ଯେ ଶୌନକ । ୯୨ ।
 କୁନ୍ତଭୋଜ ରାଜା ସହଚେ ସାଜଣ ସମଦଣ୍ଡ
 ଅନେକ ସମ୍ଭବେ ବିଜୟେ ଶତଶିଂଗ ମଧ୍ୟଶଣ୍ଡ । ୯୩ ।
 ଦେଶି ରୁଷିଗଣମାନଙ୍କୁ ପଣ୍ଡୁ କଲେ ପାଦପୂଜା
 ସମସ୍ତକଲ୍ କୃଷ୍ଣାଞ୍ଜନ ଗୁଳ ଦିଲେ ମହାରାଜା । ୯୪ ।
 ଗନ୍ତାଙ୍ଗବ ମାରଣ କରନ୍ତି ପିତୃ କାମ୍ୟଶ୍ରାଦ୍ଧ
 ପୁତ୍ରକୁ ଆଶିଷ କରଇ ରାଜାର ବହୁତ ସଧ । ୯୫ ।
 ବନଫଳ କଦମ୍ବଲ ରୁଷିଙ୍କି ଭୋଜନ
 ସ୍ବେଦନେକ ସମ୍ଭବ କରଇ ରାଜନ । ୯୬ ।
 ସମାର୍ଜନା କଲ ରାଜା ସମସ୍ତ ତପନସ୍ତୁ
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ ପଣ୍ଡୁରାପ୍ତେ ଆସଇ ପାଗ୍ଲେଟି । ୯୭ ।
 ଅନୁମାନ ପଦ୍ମରେ ଭେଟିଲେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
 ପଣ୍ଡୁ ପ୍ରଶପତ୍ୟ ଯାଇଁ କୁରୁସାଇଁ ନିକଟେ । ୯୮ ।

୮୮, ୮୯ ସତ୍ୟବତୀ ସହଚେ କୁରୁରାଜ ଠାବ ।

୯୫, ୯୬ ପୁତ୍ରକୁ ଆଶି ରାଜା ବିଜେ ସଭାମଧ୍ୟ ।

୯୮, ୯୯ ପଣ୍ଡୁ ପ୍ରଶପତ୍ୟ ହୋଇଲକ ପଦପୃଷ୍ଠେ ।

୯୫, ୯୬ କୃଷ୍ଣାଞ୍ଜନ—କୃଷ୍ଣାଞ୍ଜନ, କୃଷ୍ଣସାର ମୃଗତମ୍ବ ।

ବିଦୁର କହିଲେ ଯେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ରାଜାକୁ
 ପଶ୍ଚିମପୁର ଦ୍ରୁପଦ ଦ୍ଵାଦେ ଆସି କଲେକ ଭୁବିଷ୍ଣୁ । ୧୯୮ ।
 ଶୁଣିଣ କଲ୍ୟାଣ ବାଞ୍ଛା କଲେ ମହାଭୟେ
 ଯାହା ବାଞ୍ଛା କଲୁ ପ୍ରାପତ ହୋଇ ତୋଷେ । ୧୯୯ ।
 ସମଦଣ୍ଡ ଘେନଣ ସେ ବିଜୟେ କୁରୁପତି
 ପୁତ୍ର ଉଚ୍ଛବ କରନ୍ତି ମହାତୋଷ ମତି । ୨୦୦ ।
 ପୁତ୍ରକୁ କୋଳେ ଧରିଣ ସେ ଦେଖନ୍ତି ଗାନ୍ଧାରୀ
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର କୋଳେ ପୁତ୍ର ଦିଲେ ତୋଳି କରି । ୨୦୧ ।
 ପୁତ୍ରକୁ କୋଳେ ଧରି ସାନନ୍ଦ କୁରୁବିଂ
 ଶରୀର ଶୀତଳ ହୋଇଲୁ ହୃଦରେ ଲଗାଇ । ୨୦୨ ।
 ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ସାଧବା ସେ ଭୋଜର କୁମାରୀ
 ବଂଶ ଉଦ୍ଧାରଣ ସେ ବୁଦ୍ଧି ଉପାୟେ କରି । ୨୦୩ ।
 ସେ କୋନ୍ତ ଭୋଜ ନୃପତି ଯେ ଘେନଣ ସଜନି
 ଶତଶିଂଗ ପଦ୍ମରେ ପ୍ରବେଶ ସମଦଣ୍ଡ ଘେନି । ୨୦୪ ।
 ଦୋହତା ଜାମାତା ନାତି ଦେଖିଣ ସେ ରାଜା
 ଅନେକ ଧନରତ୍ନ ଦେଇ ବହୁତ କଲୁ ପୂଜା । ୨୦୫ ।
 କୋଇଲିକ କୋଳେ ଯେ ପୁତ୍ରକୁ ବସାଇ
 ସର୍ବ ଅଳଙ୍କାର ବେଶ ବେଶନ କରାଇ । ୨୦୬ ।
 ଶିର ଉଚ୍ଛବ ବନ୍ଦାପନା କରନ୍ତି ଶୁଭଯୋଗେ
 ଜଗତ ଉଷତ ଉଲ୍ଲାସ ମଞ୍ଚପୁର ସ୍ଵର୍ଗେ । ୨୦୭ ।
 ପାଞ୍ଚଦିନ ରହିଲେ ସେ ଶତଶିଂଗ ପଦ୍ମରେ
 ରତ୍ନମାନେ କଲ୍ୟାଣ କରନ୍ତି ମହାମନ୍ଦେ । ୨୦୮ ।
 ଧର୍ମ ବର୍ଦ୍ଧିତ ହୋଇ ରେ ତୋହୋର ସୁହେଷ୍ଠି
 ସ୍ଵର୍ଗରେ ବସୁ ଦିଗପାଳ ମେଲେ ସେହି ଦେହଗୋଟି । ୨୦୯ ।
 ସେସନେକ ବାଞ୍ଛା କଲେକ ସକଳ ମହାରୁଷି
 ଶୁଣିଣ ପଶୁ ମହାରାଜା ମନେଣ ମହାତୋଷୀ । ୨୧୦ ।

୧୯୮, ୧୯୯, ୨୦୦, ୨୦୧, ୨୦୨, ୨୦୩, ୨୦୪, ୨୦୫, ୨୦୬, ୨୦୭, ୨୦୮, ୨୦୯, ୨୧୦

୧୯୮, ୧୯୯, ୨୦୦, ୨୦୧, ୨୦୨, ୨୦୩, ୨୦୪, ୨୦୫, ୨୦୬, ୨୦୭, ୨୦୮, ୨୦୯, ୨୧୦

ପଶୁକୁ କୋଳେ ଧରି ବଦୟନ୍ତି ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
 ରାଜ୍ୟକୁ ଶୁଭ ବାବୁ ବନସ୍ତେ ପଡ଼ଇ ନିଜ କଷ୍ଟେ । ୧୯୧ ।
 ପଶୁ ବୋଲନ୍ତି ଭ୍ରାତୃ ଶୁଣିମା ମୋହୋର ବାଣୀ
 ସେ ଶତଶିଂଗ ପଦ୍ମରେ ଅଟଇ ଅମର ଭୁବନ ଜାଣି । ୧୯୨ ।
 ସେହୁଦାତା ରାଜ୍ୟ ତୋର ନୋହଇ ବଡ଼ ସୁସ୍ଥ
 ସେଥକୁ ନିକଟ ଦ୍ଵାଦେ ଅଟଇ ସକଳ ଶର୍ପ । ୧୯୩ ।
 ରାଜ୍ୟହୀନ ରଖିବ ତପୋବନ ହିଁ ରଖିବ
 ଭୁବ ଆଗ୍ୟା ଘେନି ସେହି ପଦ୍ମରେ ଥିବ । ୧୯୪ ।
 ତୁ ସେମ ହୋଇ ସ୍ଵାମୀ ଆସି କୁଣ୍ଡଳେ
 ମୁହିଁ ଶୁଭ ଧର୍ମସର ତୋହୋର ବାହୁବଳେ । ୧୯୫ ।
 ସନ୍ତାନକୁ ଲଗ୍ନ ତୁ କରି ନୃପମଣି
 ଗାନ୍ଧାରୀକ ପୁତ୍ର ନାହିଁ ମୁଁ ବଶିଷ୍ଠଙ୍କ ତତ୍ତ୍ଵ ଅଛି ଶୁଣି । ୧୯୬ ।
 ସେସନେକ ପ୍ରବୋଧ ସେ ପଶୁ ମହାରାଜା
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ନୃପତିକ ସେ କଲେ ପାଦ ପୂଜା । ୧୯୭ ।
 ଅନେକ ସମ୍ପଦେଶ ତଳଇ କୁରୁପତି
 ବିଜୟେ ମହାରାଜା କୁଞ୍ଜଗଳ ଦେଶ ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ତ୍ତୀ । ୧୯୮ ।
 ଥୋକାୟେ ଦୂର ପଶୁ ଅଇଲେ ପାଶ୍ଚେଷ୍ଠି
 ବ୍ୟାସଙ୍କ ଚରଣେ କରଇ ପ୍ରଣାମତ୍ୟ ଶିରଲେଟି । ୧୯୯ ।
 ବୁଡ଼ନ୍ତେଣ ବଂଶ ସ୍ଵାମୀ ଭୁବ ସେ କଲୁ ରକ୍ଷା
 ସେବେ ଯେମନ୍ତେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କର ସନ୍ତାନ ହୋଅଇ ସେ କଥା କର ବାଞ୍ଛା
 ତତ୍ତ୍ଵ ଅନ୍ତର୍ଧାନେ ଗଲେ ସମସ୍ତ ମହାରୁଷି
 ବାହୁଡ଼ଇ ପଶୁ ରାଜା ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କ ନିବେଶି । ୨୦୦ ।
 ଶତଶିଂଗ ପଦ୍ମରେ ରାଜା ହୋଇଲେ ପ୍ରବେଶ
 କୁନ୍ତଭୋଜ ନୃପତି ଗଲେ ନିଜ ଦେଶ । ୨୦୧ ।

୧୯୧, ୧୯୨, ୧୯୩, ୧୯୪, ୧୯୫, ୧୯୬, ୧୯୭, ୧୯୮, ୧୯୯, ୨୦୦, ୨୦୧

୧୯୮ { ସେସନେକ କହି ଯେ ପଶୁ ମହାରାଜା
 { ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କ ଚରଣେ କଲେ ଦିବ୍ୟ ପୂଜା ।

୧୯୮, ୧୯୯, ୨୦୦, ୨୦୧, ୨୦୨, ୨୦୩, ୨୦୪, ୨୦୫, ୨୦୬, ୨୦୭, ୨୦୮, ୨୦୯, ୨୧୦

ରହଲେ ପଶୁ ଯେ ଭାରିଯାନ୍ତି ଘେନି
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ତୁଲେ ହସ୍ତିନାକୁ ଗଲେ ବ୍ୟାସ ମହାମୁନି । ୧୨୪—୨୧୨୫ ।

ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ପ୍ରହୃତିଙ୍କ ଜନ୍ମ

ଅନେକ ବିନୟ ଭାବ ଅମ୍ବିକାର ସୁତ
ଗାନ୍ଧାରୀ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବ୍ୟାସଙ୍କୁ ଅନେକ ଭଗତ । ୧ ।
ପୁତ୍ରଦାନ ଅର୍ଥେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତି ନୃପତି
ଶୁଣି ବିଚାର କରନ୍ତି ପଣ୍ଡିତ ଭଗ୍ୟଂ ଯତି । ୨ ।
ଧ୍ୟାୟେ କର ଜାଣିଲେ ସେ ପଣ୍ଡିତ ବ୍ରହ୍ମବେଦ
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଶର୍ଯ୍ୟେ ପୁତ୍ର ନାହିଁ ବିଚାରନ୍ତି ମହାଗ୍ୟାଂତା । ୩ ।
ଶୁଣ ହୋ ମହାରାଜା ବଦୟନ୍ତି ମହାଯତି
ଗାନ୍ଧାରୀ ଗର୍ଭେ ତୋର ନାହିଁ ପୁତ୍ର ଯେ ସନ୍ତତି । ୪ ।
ଲଗିଲ ମହାଭୟେ ବ୍ୟାସଙ୍କର ବଚନେ
ବଂଶକୁ କାରଣ ମୋତେ କରବା ମହାମୁନେ । ୫ ।
ବ୍ୟାସେ ପ୍ରତିବାକ୍ୟ ଶୁଣି ସି ହୋ ବାବା
ସନ୍ତାନ ନିମନ୍ତେ ମହାଯଗ୍ୟଂ କରାଇବା । ୬ ।
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବୋଇଲେ ମୁଁ ନ ଜାଣଇ ଯଗ୍ୟଂ ତଥ୍ୟ
ତୋହୋର ଆଗ୍ୟାଂ ପ୍ରମାଣେ ମୁଁ ଦେବଇ ସମସ୍ତ । ୭ ।
ବିଶ୍ୱମାସ ଶୁକଳ ଚଉଁଠି ଯେ ଡିଅୁ ଗୁରୁବାର
ଶ୍ରବଣା ନକ୍ଷତ୍ର ଯେ ଅଟଇ ସେ ଦିନର । ୮ ।
ବାଣିଜ୍ୟ ନାମେ କରଣ ଶୁଳ ନାମେ ଯୋଗ
ବିଶ୍ୱ ସଙ୍କରାନ୍ତକ ଚଉଦିନ ଭୋଗ । ୯ ।
ପୃଷ୍ଠନେକେ ଅନକୁଳ କରନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମଯତି
ଯମୁନା ନଦୀକୂଳେ ଯଗ୍ୟଂ ଆରୋପନ୍ତି । ୧୦ ।

୪୧ ଗାନ୍ଧାରୀ କ୍ଷେତ୍ରେ ନାହିଁ ଆବର ପୁତ୍ର ଯେ ପ୍ରାପତି ।

ହଳ ଘେନି ଭୂମି ଚିରଲେ ଶୁଭଯୋଗେ
ମାଦିତଳ ବୁଣନ୍ତି ଜଳ ଉଦେ ପାଗେ । ୧୧ ।
ମହାରାସ ପାଇଣ ସେ ପବନ ତଳ ଉଠି
ମକର ମାସ ମଧ୍ୟରେ ତଳ ପଡ଼ଇ ସେ ପୁଟି । ୧୨ ।
ଯଗ୍ୟଂଶାଳ ତୋଳିଲେ ଶୁଭ ଅନକୁଳେ
ଦିଗପାଳମାନନ୍ତ ବରଲେ ଶୁଭ ଯେ ମଙ୍ଗଳେ । ୧୩ ।
ବଶିଷ୍ଠ ମାରକଣ୍ଡ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ଅଗସ୍ତି
ଯଗ୍ୟଂ ଯାଗନିକ ବରଲେ ପାରେଶ୍ୱର ସନ୍ତତି । ୧୪ ।
ଉଦାଳେକ ବାମଦେବ ଯୌମ୍ୟ ପୁରୋହିତେ
ବାହାର ବରଣେ ଯାଗନିକ ସୁମନ୍ତେ । ୧୫ ।
ବ୍ରହ୍ମା ବରଣ ହୋଇଲେ ଦୁର୍ଭାସା ତପୋବନ୍ତେ
ଯାଗକୁଣ୍ଡ ଖୋଲନ୍ତି ଶାହାସୁ ଯୁଗତେ । ୧୬ ।
ଅନେକ ବାଳଶିଳ୍ପା ମିଳିଲେ ବ୍ରହ୍ମରଷି
ଶୁଭ ଯୋଗ ଘେନଣ ଦୁର୍ଭାସାୟେ ମହାଯଗ୍ୟଂ ବସି । ୧୭ ।
ବଦୟନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ହୋ ବଇବସୁତ ମନୁ
ପ୍ରଥମ ମହାଯାଗ ଅନକୁଳ କଲେ ମକର ପଞ୍ଚମୀର ଦିନୁ । ୧୮ ।
ଚନ୍ଦ୍ରବାର ନକ୍ଷତ୍ର ସେ ଦିନ ଉତ୍ତର ଫାଲଗୁନି
ବାଳବ ନାମେ କରଣ ସତ୍ତ୍ୱାଗ୍ୟ ଯୋଗ ଘେନି । ୧୯ ।
ବୈଶ୍ନାବର ବରଣ କଲେ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ତୁଲେ
ଦ୍ୱାଦଶ ସମିଧ ଯବ ତଳ କଲେ । ୨୦ ।
ଗୁଆ ଦୃତ ଲକ୍ଷେକ ଭାର ଅନେକ ଶୀତଳ ଦ୍ରବ୍ୟ
ବାହୁଟିଆ କୃଷ୍ଣାଞ୍ଜନ ଗୁଲ ସବୁ ଥିବ । ୨୧ ।
ପୃଷ୍ଠନେକ ଆରମ୍ଭେ ଯେ ଯଗ୍ୟଂର ଉଆଣ
ଚତୁର୍ବେଦୀ ଲକ୍ଷେକ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବରଣ । ୨୨ ।
ବିଜୟେ ମହାରାଜା ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ନୃପତି
ତୁଲେଣ ଛନ୍ତି ଗାନ୍ଧାରୀ ଗାନ୍ଧାରସେନର ଦୋହଣ । ୨୩ ।

୧୧—ପଦ ପୂର୍ବରେ ଗୋଟିଏ ପୋଥିରେ ଅଧିକା ପଦ ଅଛି ।

{ ସକଳ ଘେନି ମୁନି ଶୁଭ ଯୋଗେ ତଳନ୍ତି ।
{ ସେ ନଦୀ କୂଳେ ଯଗ୍ୟଂ ଭୂମି ଖଣ୍ଡି ସେ କରନ୍ତି ।

ସୁହସ୍ତେ ଦେନିଲ ରାସେ କନକ ଆଞ୍ଜୁଳି
 ମହାଯଗ୍ୟଂ କୁଣ୍ଡରେ ଅଷ୍ଟଭୂତରଗତ ବେଳ ଦିଅନ୍ତି ତୋଳି । ୨୪ ।
 ଅଶ୍ୱମେଧେ ଶତେ ଘୃତ ଆଞ୍ଜୁଳି ଦେଇ ତୋଳି
 ଯବ ତିଳ ବୃଷ୍ଟି ସେ କରନ୍ତି ମହାଆଳୀ । ୨୫ ।
 ପାଖୁଡା କୁସୁମ ଶତେ ବେଳ ବୃଷ୍ଟି
 ମହାମନ୍ତ ଆଧ୍ୟାନ କରନ୍ତି ସକଳ ତପନସ୍ତୁ । ୨୬ ।
 ସହସ୍ତେକ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଦିଅନ୍ତି ହବିର୍ଭାଗ
 ଅନେକ ପକ୍ୱଂ ଯେ ଶୀତଳ ସର୍ବ ଦ୍ରବ୍ୟ ଭୋଗ । ୨୭ ।
 ନିତ୍ୟକର୍ମ ବିଧାନ ସାରିଲେ ତପୋବନ୍ଧେ
 ବିଜୟେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଗମନ୍ତି ପଞ୍ଚୁଷ୍ଠାର୍ଥେ । ୨୮ ।
 ପଞ୍ଚୁ କଟକ ବେଢି ଅଛନ୍ତି ପଞ୍ଚୁଷ୍ଠାର୍ଥ
 ସ୍ନାହାନ ସାରି ଆସଇ ଅମ୍ବିକାର ସୁତ । ୨୯ ।
 ଅନେକ ଘୃତ ସେ ବରଷନ୍ତି ଆହୁତି
 ଅଜପା ମନ୍ତେ ବରଣ ମାରକଣ୍ଡ ଯତି । ୩୦ ।
 ପଞ୍ଚ ଦିବସ ଆହୁତି ଦିଅନ୍ତି ତପୋବନ୍ଧେ
 ଅନୁବ୍ରତେ ଅଗ୍ନି ବୁଲଇ ବାମାବର୍ତ୍ତେ । ୩୧ ।
 ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ସୈଥେ ଦିଅନ୍ତେ ଆହୁତି
 ଦୋହତା ମାତ୍ର ତୋହୋର ହୋଇବ ଉତପତ୍ତି । ୩୨ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବୋଇଲେ ମୁନି ହେ ତେତେଣ ପ୍ରିୟୋଜନ କସ
 ପୁତ୍ର ସନ୍ତାନ ଉତପତ୍ତି ହୋଇଲେଟି ରକ୍ଷା ହେବ ବଂଶ । ୩୩ ।
 ପୁଣି ଅଗ୍ନି କି ଯେ କରନ୍ତି ବହୁତ ସୁତ
 ମହାମନ୍ତ ବାକ୍ୟେ ହାଦେ ଦିଅନ୍ତି ଆହୁତି । ୩୪ ।
 ଯଦ୍ୱଂ କଷ୍ଟୋର କଲେ ବ୍ୟାସ ମହାମୁନି
 ଡାହାଣାବର୍ତ୍ତେକ ହୋଇଣ ବୁଲଇ ବହନ । ୩୫ ।
 କନକ ରସାଣ ଶୁଣ୍ଠ ବସାଇଲେ କୁଣ୍ଡର ଭିତରେ
 ଘୃତ ଦେଇ ତଣ୍ଡୁଳ ମେଲିଲେ ବ୍ୟାସ ମୁନିବରେ । ୩୬ ।
 ପୁଟାଇ ତଣ୍ଡୁଳ କାଢିଲେ ବ୍ୟାସ ତପନସ୍ତୁ
 କୁଣ୍ଡଳେ ବସାଇଲେ ପରିମଳ ଅନ୍ନ ପୁଟି । ୩୭ ।

ମାରକଣ୍ଡେ ବୋଇଲେ ହୋ ଶୁଣ କୁରୁବୀର
 ସ୍ନାହାନ କରି ଆସୁ ଗାନ୍ଧାରୀ ଭାରିଆ ତୋହୋର । ୩୮ ।
 (ସୈନ୍ଦ୍ରାଶୁଣି) ନିତ୍ୟକର୍ମ ସାରି ଅଇଲେ ଗାନ୍ଧାରୀସେନ ଦୁଲଣୀ
 ବିଷ୍ଣୁ ବାକ୍ୟ କରନ୍ତି ଅମୃତ ଯୋଗ ଜାଣି । ୩୯ ।
 ଦେଖିଲେ ଅନ୍ନ ଯେ ପୁଟିଅଛି ଶତେ ଗୋଟି
 ବାଛୁଣ କାଢିଲେ ତାହା ମାରକଣ୍ଡ ତପନସ୍ତୁ । ୪୦ ।
 ବଦପୁନ୍ତ ମହାଭାସେ ମା ଗୋ ଆସ ଆସି ମାଗ ବର
 ସେ ମନବାଞ୍ଛିା ଯେ ସିଦ୍ଧ ହୋଉ ଗୋ ତୋହୋର । ୪୧ ।
 ଯେହ୍ନେ କଳପଣା ହୁଅଇ ମିଳଇ ତୋର ବାଞ୍ଛିା
 ହରଷ ହୋଇ ଆସି ମାଗ ବର ଇଚ୍ଛୁ । ୪୨ ।
 ଶତ ସହସ୍ର ଦଣ୍ଡ ହୋଇଣ ପ୍ରଳମ୍ବିତ
 ପୁଣ ପୁଣ ବିନୟେ ବହୁତ ଭଗତ । ୪୩ ।
 ତୁମ୍ଭେ ବ୍ରହ୍ମରାଷି ମୋତେ ସଦୟେ କରିବା
 ଯେବେ ଅନଗୁହ ମୋତେ ଶତେ ପୁତ୍ର ଦେବା । ୪୪ ।
 ଗାନ୍ଧାରୀ ବଚନ ଶୁଣିଣ ସନ୍ତୋଷ ତପୋଧନ
 ରହୁଥିଲେ ପାଇଲେ ସେ ଶତଗୋଟି ଅନ୍ନ । ୪୫ ।
 ଗାନ୍ଧାରୀକ ବୋଇଲେ ଆସି ପ୍ରାଣନ ଏହା କର
 ବାଞ୍ଛିା ପ୍ରାପତ ଯେ ହୋଇବ ତୋହୋର । ୪୬ ।
 ଯେହ୍ନେ ସିଦ୍ଧ ବାଞ୍ଛିା ପ୍ରାପତ ହୋଇଲୁ
 ତନି ପୋଷେ ତଣ୍ଡୁଳ ମା ଗୋ ଶତେ ଗୋଟି ପୁଟିଲୁ । ୪୭ ।
 ସୈନ୍ଦ୍ରାକୁ ଗ୍ରାସ ଆସି କର ମହାସଖା
 ଅରଜିଲୁ ଅନେକ ପୁଣ୍ୟ ତୁ ହୋଇଲୁ ପୁତ୍ରବନ୍ଧା । ୪୮ ।
 ରକ୍ଷିଙ୍କର ବଚନେ ଗ୍ରାସ କଲୁ ଅନ୍ନ
 ଯାଗ ସମାପତ ସେ କଲେ ମହାମୁନ୍ୟ । ୪୯ ।
 ଅନେକ ଦାନ ଦକ୍ଷିଣା ଦେଲେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
 ରକ୍ଷିମାନେ କଲ୍ୟାଣ କଲେ ମହାଭୃଷ୍ଟ । ୫୦ ।
 ଅନେକ କାଳକୁ ଗୋ ରହୁ ଦେବା କଥା
 ଉପୁଜୁ ଶତେ ପୁତ୍ର ଗୋ ହୁଅନ୍ତୁ ଭାଗ୍ୟ ବଳବନ୍ତ । ୫୧ ।

ସୈନ୍ୟନେକ ବର ଦିଲେ ସମସ୍ତ ତପୋଧନ
 ହରଷେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ରୁଷିଙ୍କର କଲ୍ୟାଣ ଘେନ । ୫୨ ।
 ରୁଷିଙ୍କ ସନ୍ତୋଷ ରାଜା କଲ ଭଗତି ଭାବେ
 ଚଳିଲେ ମୁନିମାନେ ଯେ ଯାହାର ଠାବେ । ୫୩ ।
 ରାଜାଗଣମାନେ ଗଲେ ଯେ ଯାହାର ଭୁବନେ
 ଲଭଇ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଅନେକ ପୁଣ୍ୟମାନେ । ୫୪ ।
 ଦାନେଣ ଅତି ପୁଣ୍ୟବନ୍ତ ଯେ ହୋଇଲେ ନୃପବର
 ଅନୁକ୍ରମେ ଧର୍ମ ରାଜା ସଦୟା ଶରୀର । ୫୫ ।
 ଶୁଣଇ ଧର୍ମ ପୁରାଣ ରାଜା ଭାରିଯା ସହିତେ
 ଦେବମନ୍ତ୍ର ବରଣ ଯେ କରଇ ଅନୁକ୍ରମେ । ୫୬ ।
 ଅନେକ ଉତ୍ସବ ରାଜ୍ୟେ କରଇ ହରଷେ
 ସାନନ୍ଦ ଚିତ୍ତେ ରାଜା ପିତୃ ଦେବତା ପୋଷେ । ୫୭ ।
 ରୁଷିଙ୍କର ମହାମନ୍ତ କେନ୍ଦ୍ର ଆନ କରି
 ମହାମନ୍ତେ ଗାନ୍ଧାରୀ ଯେ ହୋଇଲୁ ଗର୍ଭ ଭାରି । ୫୮ ।
 ପ୍ରକୃତ ଅନ୍ତରେ ସେ ଅନୁଆନେ ଇଚ୍ଛା
 ଯାହା ମାଗଇ ନୃପତି ଦିଅଇ ମନବାଞ୍ଛା । ୫୯ ।
 ନିଦାଘ କାଳେ ଯେ ବଇଶାଣ ମାସଇ
 ଗଙ୍ଗା ସ୍ନାନେ ଗାନ୍ଧାରୀ ବିମାନ ଚଢ଼ି ଆସଇ । ୬୦ ।
 ବିମାନୁ ଓହ୍ଲାଇ ଦେଶ ବସଇ ଗଙ୍ଗାକୂଳେ
 ଚଳି ନ ପାରଇ ସେ ଗର୍ଭର ବିକଳେ । ୬୧ ।
 ଶତେପୁତ୍ର ଗର୍ଭରେ ଯେ ହୋଇଲୁ ମହାଭାରି
 ସମ୍ଭାଳି ନ ପାରି ସେ ପକାଇଲୁ ଉଦୁଗାରି । ୬୨ ।
 ରୁଷିଙ୍କ ଅନ୍ଧ ଯେ ଅଭୁଟ ହୋଇଥିଲୁ
 ପକାଇ ଗାନ୍ଧାରୀ ଯେ ମୂର୍ଖାଗତ ଗଲୁ । ୬୩ ।
 ରୁଷିଙ୍କ ସ୍ତବିତ ଯେ ଅମଳାନ ଚରୁ ଅନ୍ଧ
 ଜଳେ ପଡ଼ି ଦିଶଇ ସେ କନକର ବର୍ଣ୍ଣ । ୬୪ ।

୫୫, ଅନୁକ୍ରମେ ଧର୍ମ ରାଜା ଦୟାସାର ।

୬୩, ଅମଳାନ—ଅମ୍ଳାନ—ଶୁଦ୍ଧ

ଗାନ୍ଧାରୀ ପଡ଼ିଛି ଯେ ଗତ ଆତ୍ମା ହୋଇ
 ଗଙ୍ଗା ସ୍ନାନ କରି ଯାନ୍ତେ ବ୍ୟାସେ ଭେଟିଲେକ ଯାଇଁ । ୬୫ ।
 ଦେଖିଲେ ମୂର୍ଖାଗତେ ପଡ଼ିଛି ଗାନ୍ଧାରୀ
 କମଣ୍ଡଳୁ ପାଣି ଛୁଞ୍ଚିଲେ ବ୍ୟାସେ ବ୍ରହ୍ମରୁଣ । ୬୬ ।
 ମହାମନ୍ତ ପାଇ ସେ ଦେଶ ହୋଇଲେ ସଚେତନ
 ଦେଖିଣ ବିରସ ହୋଇଲେ ପାରେଶ୍ୱରଙ୍କ ନନ୍ଦନ । ୬୭ ।
 ଦୁଃଖେଣ ଅରଜିଲୁ ଯେବଣ ଆହୁତ
 ସୈନ୍ୟନେକ ବିପାକ କର୍ମ ନୋହିଲୁକ ସନ୍ତତି । ୬୮ ।
 ଶାହାସ୍ତ୍ର ନିନ୍ଦିତ ଯେ ହୋଇଛି ଯୁଗତେ
 ସମସ୍ତ ଅନ୍ଧ ସୈନ୍ୟକରୁଣ୍ଡ କରି ଘେନିଲେ ତପୋବନ୍ତେ । ୬୯ ।
 କମଣ୍ଡଳୁ ପାଣି ଛୁଞ୍ଚି ମୁନି ଜୀବନ୍ୟାସ କଲେ
 ଅମୃତ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଗୁହଁ ଉଠ ଉଠ ରେ ବୋଇଲେ । ୭୦ ।
 ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ନାରାୟଣ ସେ ଯେବଣ ମହାମୁନି
 ଶତେପୁତ୍ର ଜନ୍ମ ହୋଇଲେ ମହାଗର୍ଭ୍ୟ ଘେନି । ୭୧ ।
 ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ସେ ମକରଧ୍ୱଜ ପ୍ରାୟେ
 ତନୁଭୁବନ ମୋହନ୍ତ ସେ ବାଳୁତ ତନୟେ । ୭୨ ।
 ଦେଖିଣ ଗାନ୍ଧାରୀ ଯେ ସେ ପରମ ସାନନ୍ଦେ
 ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ଆସି ପୁତ୍ର ସମ୍ଭାଳ ତୋ ହାଦେ । ୭୩ ।
 ଶତେପୁତ୍ର ବିମାନେ ଶୁଆଇ ଗାନ୍ଧାରୀ
 ସେହଠାରେ ଅନ୍ତର୍ଧାନ ହୋଇଲେ ବ୍ୟାସ ବ୍ରହ୍ମରୁଣ । ୭୪ ।
 ପୁତ୍ରନ୍ତ ଘେନି ଦେଶ ବିଜୟେ ନିଜପୁରେ
 ବିଦୁର କହିଲେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କ ଆଗରେ । ୭୫ ।
 ସାବଧାନ ହୋଇ ଶୁଣିମା ଦଣ୍ଡଧାରୀ
 ଶତେପୁତ୍ର ଘେନଣ ହାଦେ ବିଜୟେ ଗାନ୍ଧାରୀ । ୭୬ ।
 ଅନେକ ହରଷ ହୋଇଲେ ଶୁଣି ଅନ୍ଧରାୟେ
 ଆଣି କୋଳେ ଦେ'ସି ମୁଁ ଧରଇ ତନୟେ । ୭୭ ।
 ପ୍ରଥମ ପୁତ୍ରକୁ ଘେନଣ ବିଦୁର
 କୁମରକୁ ଦିଲେ ନେଇ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କ କୋଳର । ୭୮ ।

୭୧, ଶତେ ପୁତ୍ର ଜନ୍ମ ହୋଇଲେ ମହା ତେଜ ଘେନି ।

ପ୍ରଥମ ପୁରକୁ କୋଳେ ଘେନି କୁରୁପତି
 ଦୁହରେ ଚକ୍ଷୁ ଘେନି ସେ ବାରଇ ତୋଷମତି । ୭୯ ।
 ଅଛ ବୋଇଲୁ ବିଦୁର ଯେ ପୁର କେବଣ ଲକ୍ଷଣବନ୍ତ
 ବିଦୁରେ ବୋଇଲେ ଯେ ପନୁଗା ନାରାୟଣ ସଞ୍ଜାତ । ୮୦ ।
 ଦୁଇ ପାଦରେ ଯେହାର ଅଛଇ ପଦ୍ମଚନ୍ଦ୍ର
 ଶଙ୍ଖ ପଦ୍ମନୟ ବେନି କର ତଳେ ଶୋହାବନ । ୮୧ ।
 ଯବ ମନ୍ତ୍ର ଆଶ୍ରେପଣ ଯେହାର ଦକ୍ଷିଣ କରପୁଲି
 ଉଭୟ ପଦ୍ମ ବିଦ୍ୟମାନ ଶୋହାବନ ଅଙ୍ଗୁଳି । ୮୨ ।
 ଚଉରାଶି ଲକ୍ଷଣ ଚଉଷଠୀ ଗୁଣବନ୍ତ
 ଆକର୍ଷଣ ମୁରତି ତାତ ଯେ ମହା ବଳବନ୍ତ । ୮୩ ।
 ଯେହେଞ୍ଚି ଲକ୍ଷଣବନ୍ତ ସ୍ବାମୀ ତୋହୋର ପ୍ରଥମ ପୁର ଗୋଟି
 ଜଗଜନମୋହନ ପନୁଗା ନାରାୟଣ ସେ ଟି । ୮୪ ।
 ପୃଥୀକ ଧାରଣା ଯେ ହୋଇବ ଯେକା ଜଣେ
 ଲକ୍ଷେ ରାଜା ଶକ୍ତିଧୃବେ ଯେହାର ଚରଣେ । ୮୫ ।
 ଜମ୍ବୁଦୀପ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇବ ଯେକଛନ୍ଦ ରାଜା
 ଯେହାର ପ୍ରସାଦେ ପାଇବୁ ଅନେକ ତୁ ପୂଜା । ୮୬ ।
 ଗୁଣକର କାରଣ ଯେ ତୋର ହୋଇଲୁ ତନୟେ
 ସମ୍ପଦ ହିଁ ଅରଜିବ ନାଥ ଯେ ଅଳପ ସମୟେ । ୮୭ ।
 ହେଲେକ୍ୟ ସାଧ୍ୟ ଯେ କରିବ ସବୁନୃପେ
 ମାନଗୋବିନ୍ଦ ଶରପୁ ଯେ ବୋଲାଇବ ପ୍ରତାପେ । ୮୮ ।
 ଗୁଣବନ୍ତ ବିବେକ ଧାର୍ମିକ ବିଧ୍ୟଂସ
 ପୁଣି ଯେ ପୁର ପ୍ରମାଦେ ନାଶ ଯିବ ତୋର ବଂଶ । ୮୯ ।

୭୯ । { ଶରୀର ଆର୍ଦ୍ର ମୁଖେ ଚନ୍ଦ୍ରନ ଦେଲେ ଥରମତି ।
 ଦୁହରେ ଲକ୍ଷଣ ସେ ବାରଇ ତୋଷମତି ॥

୮୫ । ପୃଥ୍ବୀକ କାରଣେ ହୋଇବ ଯେକା ଜଣେ ।

୮୬ । ସମସ୍ତ ଭୂପାଳ ମାନେ କରିବେ ପାଦ ପୂଜା ।

୮୮ { ହେଲେକ୍ୟ ସାଧ୍ୟ କରିବ ଯେ ଯେକ ନୃପ ରୂପେ ।
 ମାନଗୋବିନ୍ଦ ରୂପ ଯେ ହୋଇ ପରତାପେ ॥

୮୯ । ଶୋହାବନ—ଶୋଭାବନ ୮୯ । ବିଧ୍ୟଂସ—ଶତ୍ରୁ ଭବାପନ୍ନ, ବିନାଶଶୀଳ

ଦୁଷ୍ଟ ପ୍ରକୃତି ଅସଂଖ୍ୟ ସେ କଳହ ପ୍ରିୟା
 କୋଟିପାଦେ ଅନୁବ୍ରତେ କନ୍ଦରେ ଥିବେ ଶ୍ରିୟା । ୯୦ ।
 କୁଳ କ୍ଷୟାନ୍ତକ ଯେହୁ ହୋଇବ ତୋର ପୁର
 ମହାମାୟା ମଧୁପିଙ୍ଗଳ ଅଶାନ୍ତ ପ୍ରକୃତି ନ ସନ୍ଧିବ ଜଗତ । ୯୧ ।
 ଅପଂଶ୍ୟତ ଅପକୀର୍ତ୍ତି ଅର୍ଜିବ ବହୁତ ଜଗତେ
 କଳି ଅଂଶେ ଜାତ ହୋଇଲୁ ଯେ ତୋହୋର ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ପୁତ୍ର । ୯୨ ।
 ଯେତେକାଳ ପରଯନ୍ତେ ତୋହୋର ପୁର ଯେ ନ ଥିଲୁ
 ଦୁର୍ଭାସାଙ୍କର ମହାମନ୍ତେ ତୋର ଶତେକ ପୁର ଉପୁଜିଲୁ । ୯୩ ।
 ଯେକ ପୁରକୁ ଯେବେ ମୁକ୍ତି ପାରିବୁ ଦଣ୍ଡଧାରୀ
 ଆଶ୍ୟଂ ଦେବୁ ଯେହାକୁ କି ପକାଇବି ମାର । ୯୪ ।
 ଯେକ ପୁର ନାଶଗଲେ ତୋର ଅନେଶ୍ୱର ପୁର ଭଲେ ଥିବେ
 ଚରନ୍ତନ ପୃଥୀ ଭୋଗ କରିବୁ ତୋତେ ଧର୍ମ ନ ଛାଡ଼ିବେ । ୯୫ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ପରୁରଲେ ଶୁଣି ସି ହୋ ବିଦୁର
 ଆରେ ବାବୁ ଅନେଶ୍ୱର ପୁରକର କହନ ବିରୁର । ୯୬ ।
 ଆରେକ ପୁର ପୁଣି ହଲକ କୋଳର
 ବୋଇଲେ ବିଦୁର ଯେ ପୁର ନିଅସି ଦଣ୍ଡଧର । ୯୭ ।
 ଦୁଜ ପୁର କୋଳରେ ଧଇଲେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
 ପବିତ୍ର ସମାନେ ଗରୁ ସେ ମହା ମହା ବଳଷ୍ଟ । ୯୮ ।
 କରପଦ ଯୋଡ଼ଣ ସେ ବୋଲଇ ବିଦୁର
 ଯେ ମହା ଦର୍ପିଷ୍ଠ ସ୍ବାମୀ ଦୁଷ୍ଟ ଯେ ଦୃଢ଼ର । ୯୯ ।
 ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ଲକ୍ଷଣ ବିରୁରଇ ବିଦୁର ମହାତମା
 ଯେକୁଂ ଯେକ ଦୁଷ୍ଟ ଯେ ଅଟନ୍ତି ଅପ୍ରତିମା । ୧୦୦ ।
 ଅପ୍ରୀତି ଲକ୍ଷଣ ଯେ ସମସ୍ତେ ମହାଦୁଷ୍ଟ
 ଯେବେ ଆନନ୍ଦ ହୋଉଂକୁ ପଛନ୍ତେ ପାଇବୁ ଦାରୁଣ କଷ୍ଟ । ୧୦୧ ।

୯୫ । ଚରନ୍ତନ ରାଜ୍ୟ ତୋତେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନ ଛାଡ଼ିବେ ।

୧୦୦ { ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ଲକ୍ଷଣ ବିରୁରଇ ବିଦୁର ମହାତମା
 ଯେକେ ଯେକେ ଦୁଷ୍ଟ ଯେ ଅନେଶ୍ୱର ପ୍ରକୃତି ।

୧୦୧ । ମଧୁ—ମଦମତ୍ତ, ପିଙ୍ଗଳ—ସେ ଅସାଧୁ ଓ ବିରକ୍ତପ୍ରଦ କଥା କହେ
 (ମରହଟ୍ଟ ଅଭ୍ୟାସ)

ଗୁଣବନ୍ତ ଉତ୍ପୁଜାଇ ଯେବେ ନାଶଗଲେ ହାଦେ ବଳା
ସେହି ସେ ମହାକଷ୍ଟ ବୋଲି ବିଦୁର ବୋଇଲୁ । ୧୦୨ ।
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବୋଇଲେ ବାବୁ ଯେହୁ ସେ କହିଲୁ
ପୁତ୍ରମୁକ୍ତିବାକୁ ବୋଇଲୁ ପୁଣି ସବୁନ୍ତି ବାଛିଲୁ । ୧୦୩ ।
ପୁଣି ସବୁନ୍ତି ଯେ ବୋଇଲୁ ଦୋଷକାରୀ
କର୍ମେ ଯାହା ଫଳବ ତାହା କେନ୍ଦ୍ର ଆନ କରି । ୧୦୪ ।
ଭାଗ୍ୟ ଯେ ପ୍ରାପତ ତାହା ମୁକ୍ତିବା କେମନ୍ତେ
ଲଘେ କରି ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରଲ ବ୍ୟାସ ତପୋବନ୍ତେ । ୧୦୫ ।
ପାରେଶ୍ୱରଙ୍କର ନନ୍ଦନ ସତ୍ୟବତ୍ସଙ୍କର ସୁତ
ବ୍ୟାସେ ବିଜେ କଲେ ଆସି କୁରୁନାଥର ଅଗ୍ରତ । ୧୦୬ ।
ସଞ୍ଜୟେ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ମହାରାଜୀ
ପାରେଶ୍ୱର ନନ୍ଦନ ଯେ ବିଜେ କଲେ ଧାତି । ୧୦୭ ।
ଆସ୍ତାନ ତେଜି ଉଠିଲେ ଯେ କୁରୁବଲ ସ୍ତ୍ରୀମୀ
ବ୍ୟାସ ଚରଣେ ଶତ ସହସ୍ର ଦଣ୍ଡ ପରଶାମି । ୧୦୮ ।
ସମସ୍ତ ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବ୍ୟାସଙ୍କ ସନ୍ଧ୍ୟେ ଦିଲେ ନେଇ
ପୈକା ପଲଙ୍କ ଗୋଟିକରେ ସବୁ ପୁତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଶୁଆଇ । ୧୦୯ ।
ଭୋ ବ୍ୟାସେ ତୋହୋର ପରସାଦେ ମୋହୋର ଶତେ ତନୁ
ପୁତ୍ରନ୍ତ ତୋହୋର କୋଳେ ଧରି କଲ୍ୟାଣ କରି ଅବଧାନୁ । ୧୧୦ ।
ପ୍ରଥମ ପୁତ୍ର ଗୋଟି ନେଇ ବିଦୁର ବ୍ୟାସଙ୍କର କୋଳେ ଦିଲୁ
ବଡ଼ ବିଚକ୍ଷଣ ବୋଲି ମହାମୁନି ବୋଇଲୁ । ୧୧୧ ।
ଶରୀର ଆଉଁଶି ବୋଇଲେ ତୋହୋର ଶରୀର ବଜ୍ର ହୋଉ
ଆତ୍ମର ସର୍ଜନ ଯେହୁର ତହିଁ କଥାୟେ ଆଉ । ୧୧୨ ।
ବାକୃତ ବେନ ଜାନୁ ଯେକଠାରେ ଲଗିଥିଲୁ
ତହିଁରେ ହସ୍ତ ନ ଲଗିଲୁ ଛୁଦ୍ର ଯେ ରହିଲୁ । ୧୧୩ ।
ଅଭବ୍ରତେକ ସିଂହର ତୋହୋର ହୋଉ ପରାକର୍ମୀ
ଜଗଜ୍ଜଣା ହୋଅ ତୋତେ କେନ୍ଦ୍ର ଜଣନ୍ତା ନୋହୁ ସାଂଗ୍ରାମ । ୧୧୪ ।
ସୈବନେକ ବର ଯହୁଁ ଦିଲେ ତପୋବନ୍ତେ
କାନ୍ଦନ୍ତେ ଦକ୍ଷିଣ ଚରଣ ବାଜିଲୁ ବ୍ୟାସଙ୍କ ହୃଦଗତେ । ୧୧୫ ।

ଅସାଷ୍ଟମ ହୋଇ ଯେ ପଡ଼ିଲେ ବ୍ରହ୍ମଯତି
ନାସିକା ବାଟେ ଶ୍ରୋଣିତ ବହଇ ଅପ୍ରମିତ । ୧୧୬ ।
ସାଷ୍ଟାମ ହୋଇଲେ ତହିଁ ବସିଲେ ବ୍ରହ୍ମବେଶ
ସୈହସଣି ବର ଦିଲୁ ରେ ସୈତେକ ବଳବନ୍ତ । ୧୧୭ ।
କଳ୍ପ ଆତ୍ମା ମୋ ତୁଟିଲୁ ତୋହୋର ଚରଣ ବାଜୁଁ
ସାଂଗ୍ରାମ କାଳେ ତୋହୋର ସୈହ ଚରଣ ଭଞ୍ଜୁ । ୧୧୮ ।
ଅଭବ୍ରତେକ ସିଂହର ପ୍ରାକର୍ମୀ ତୋହୋର
ସୈକା ସିଂହର ପ୍ରାକର୍ମୀ ତୁ ହୋଅ ଅପହାର । ୧୧୯ ।
ପ୍ରଥମେ ଦୁର୍ବୁଦ୍ଧି ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରା କରାଇଲୁ ମନ
ସୈ ତୋହୋର ପୁତ୍ର ନାମ ହୋଉ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ । ୧୨୦ ।
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କ ଅଗ୍ରତେ ସୈହା ସଞ୍ଜୟେ କହିଲୁ
ନିକଳଙ୍କ ପୁତ୍ରକୁ ହାଦେ କଳଙ୍କ ଲଗିଲୁ । ୧୨୧ ।
ଶୁଣିଣ ବିରସ ଯେ ହୋଇଲୁ ନୃପତି କୁରୁ ବୀର
ତଳସୈ କରି ଚନ୍ଦ୍ରଲେ ସେ ଦୁର୍ଭାସା ମୁନିବର । ୧୨୨ ।
ଦଣ୍ଡ କମଣ୍ଡଳ କଷା କଉପୁନି
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ମହାତ୍ମା କୁରୁନାଥର ସନ୍ଧ୍ୟାଧାନ । ୧୨୩ ।
ସଞ୍ଜୟ କହିଲେ ହୋ ଶୁଣ କୁରୁପତି
ବିଜେ କଲେ ମହାତ୍ମା ଦୁର୍ଭାସା ମହାଯତି । ୧୨୪ ।
ଆସ୍ତାନ ତେଜିଣ ସେ ଉଠିଲୁ କୁରୁରାୟେ
ମୁନିଙ୍କ ପଦ୍ମପାଦେ ଅର୍ଘ୍ୟ ପୂଜା କୟେ । ୧୨୫ ।
ଦୁର୍ଭାସା ମୁନି ହୋ ମୋର ପୁତ୍ରନ୍ତ ତୁ ଶୂନ୍ୟ
ତୋହୋର ପ୍ରସାଦେ ଯେ ପାଇଲୁ ମୁଁ ସୈହା । ୧୨୬ ।
ଦୁର୍ଭାସାୟେ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ହେ ମୁନି ବ୍ୟାସେ
ପୁତ୍ରଙ୍କର ନାମ କିସ କିସ ଦେଲଟି ସନ୍ତୋଷେ । ୧୨୭ ।

୧୧୮।୧ କଳ୍ପ ଆତ୍ମା ଦେହ ମୋର ପ୍ରାସ ପାଇଲୁ ତୋ ଚରଣ ବାଜି ।

୧୨୦ { ପ୍ରଥମେ ଦୁର୍ବୁଦ୍ଧି କଲୁ ରେ ନନ୍ଦନ ।
(ତୋହୋର ନାମ ଗୋଟି ହୋଉ ରେ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ॥

ବୋଲନ୍ତି ବ୍ୟାସେ ଯେ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ପୁତ୍ରକୁ
 ଦୁଷ୍ଟ ବୁଦ୍ଧି ଜାଣି ହିଂସାଧନ ନାମ ଦାଦେ ଦିଲକ୍ଷଂ ଯେହାକୁ । ୧୨୮ ।
 ଦୁଜ ପୁତ୍ର ଗୋଟିକ ଦୁର୍ଭାଷା ଧଇଲେକ କୋଳେ
 ମୁଖେ ରୁମ୍ଭନ ଦେଇ ଲଗାଇଲେ ବସସ୍ଥଳେ । ୧୨୯ ।
 ପୁଣି ବିରୁଦ୍ଧନ୍ତି ଦୁର୍ଭାଷା ତପୋବନ୍ଧେ
 କୋଳେ ଧରି ବୋଇଲେ ଶତେ ସିଂହ ପ୍ରାକର୍ମି ହୋଉ ତୋତେ । ୧୩୦ ।
 ହସ୍ତ ଗୋଟି ମୁଷ୍ଟି କରି କାନ୍ଦନ୍ତେଶ ବାଳ
 ସେ ମୁଷ୍ଟି ବାଜିଲୁ ଦୁର୍ଭାଷାକ ବସସ୍ଥଳ । ୧୩୧ ।
 ଉତ୍ତନଶାସ୍ତ୍ର ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ମହାମୁନି
 ଘଡ଼କେ ଚେତନ ପାଇଲେ ସାଷ୍ଟମ ଯେ ଘେନି । ୧୩୨ ।
 ମୁଷ୍ଟି ବାଜନ୍ତେଶ ମୁନି ଅସାଷ୍ଟମ ହୋଇଲେ
 ସେ ଦୁସହ ଘାତ ପାଇ ତାହାକର ଦୁଶାସନ ନାମ ଦିଲେ । ୧୩୩ ।
 ଆପଣାର ସର୍ଜନା ବୋଲି ଇଚ୍ଛାୟେ ଯେବେ ଅନଗୁହ କଲେ
 ରାଗ ସହ ନ ପାରି ଶାପ ତାକୁ ମୁନି ଯେ ଦିହଲେ । ୧୩୪ ।
 ଆରେ ଦକ୍ଷିଣ ଭୁଜେ ପ୍ରହାର କଲୁ ମୋତେ ମୁଥେ
 ଆତ୍ମା ବିସର୍ଜନ ହୋଇଲୁ ତୋହୋର ମୁଥଘାତେ । ୧୩୫ ।
 ମୋହୋର ଶାପ ତୋତେ ନ ଯାଉ ରେ ଗଡ଼
 ସୋଦର ଶାସ୍ତି ଦେଉ ତୋତେ ଦକ୍ଷିଣ ଭୁଜ ଉପାଡ଼ି । ୧୩୬ ।
 ଯେସନେକ ଶାପ ଦିଲେ ଦୁର୍ଭାଷା ମହରଷି
 ଶାପ କଥା ଶୁଣି ବ୍ୟାସେ ମନେ ମନେ ହସି । ୧୩୭ ।
 ସଞ୍ଜୟ ବୋଇଲେ ହୋ ଶୁଣ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
 ରକ୍ଷିମାନଙ୍କରେ ତୋତେ ହୋଉଛି ପୁତ୍ର କଷ୍ଟ । ୧୩୮ ।
 ଜାତ ହିଂ କଲେ ବର ହିଂ ଦାଦେ ଦିଲେ
 ରାଗ ସହ ନୁଆର ଶାପ ହିଂ ପ୍ରାଉବିଲେ । ୧୩୯ ।

୧୨୮ । ହିଂସାଧନ ନାମ ଦାଦେ ଦିଲକ୍ଷଂ ଯେହାକୁ ।

୧୩୭ { ଯେସନେକ ଶାପ ଦିଲେ ଦୁର୍ଭାଷା ତପୋବନ୍ଧେ
 { ଶାପ କଥା ଶୁଣି ମୁନି ବିସ୍ମୟେ ମନଭୁଷ୍ଟ

୧୩୯ । ରାଗ ସହ ନ ପାରି ପ୍ରାଉବିଲେ ।

୧୩୯ । ଶାପହଂ ପ୍ରାଉବିଲେ—ଶାପରୂପ ପରାଉବକୁ ପ୍ରଦାନ କଲେ ।

ଯେହେ ସେ କର୍ମେଶ ପ୍ରାପତ ହୋଇଲୁ ତୁକୁ
 ପୁତ୍ର କୋଳେ ନ ଦିଅ ରକ୍ଷିମାନଙ୍କୁ । ୧୪୦ ।
 ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ଯେ ଦୁର୍ଭାଷାଙ୍କର ମହାମନ୍ତେ
 ଶତେ ପୁତ୍ର ପ୍ରାପତ ହୋଇଲୁକ ରାଜା ତୋତେ । ୧୪୧ ।
 ଦୁ ଅକ୍ଷରେ ହାଦେ ସବୁଙ୍କର ନାମ
 ପ୍ରଥମ ପୁତ୍ର ନାମ ଯେ ହୋଇଲୁ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ । ୧୪୨ ।
 ଦୁଜେଶ କୁମାର ହୋଇଲୁ ଦୁଶାସନ
 ଶତେକ ପୁତ୍ର ନାମଟି ଦେବାକ ଅନୁମାନ । ୧୪୩ ।
 ତକ କୁମାର ନାମ ଦିଲେ ଯେ ଦୁର୍ମନ
 ଚତୁର୍ଥ କୁମାର ଯେ ଦୁଃଶାଳ ବୋଲି ନାମ । ୧୪୪ ।
 ଦୁର୍ଜନ ନାମେ ପୁତ୍ର ହୋଇଲୁ ପଞ୍ଚମେ
 ଦୁର୍ବୀର ନାମ ଯେ ହୋଇଲୁ ଷଷ୍ଠମେ । ୧୪୫ ।
 ଦୁରନ୍ତକ ନାମ ଯେ ହୋଇଲୁ ସପ୍ତମେ
 ଦୁର୍ବିନ୍ଦ ନାମ ଯେ ହୋଇଲୁ ଅଷ୍ଟମେ । ୧୪୬ ।
 ଦୁରନ୍ତ ନାମ ହୋଇଲୁ ନବମେ
 ଦୁସହ ନାମ ଯେ ହୋଇଲୁ ଦଶମେ । ୧୪୭ ।
 ଯେକାନ୍ଦଶ ନାମ ହୋଇଲୁ ଦୁରାମ । ୧୪୮ ।
 ଦୁସମ ନାମ ଯେ ହୋଇଲୁ ଦ୍ଵାଦଶମେ
 ତ୍ରୟୋଦଶମେ ନାମ ହୋଇଲୁ ଦୁଷ୍ଟାମେ । ୧୪୯ ।
 ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶମେ ନାମ ଦୁର୍ମାଳୀ ହୋଇଲୁ
 ପଞ୍ଚଦଶ ନାମ ଦୁକୁଳ ଯେ ହେଲୁ । ୧୫୦ ।
 ଦୁକର୍ଣ୍ଣ ନାମଟି ଅଟେ ଆର ଭାଇ
 ଦୁର୍ଦ୍ଦଶ ନାମେ ଯେ ସପ୍ତଦଶ କୁମାର ହୋଇ । ୧୫୧ ।
 ଦୁଦକ୍ଷ ନାମ ଯେ ଆରେକ ପୁତ୍ର ଗୋଟି
 ଦୁର୍ଗମ ନାମ ଆରେକ ବଳିଷ୍ଠ । ୧୫୨ ।
 ଦୁରାଷ୍ଟ୍ର ନାମେ ହୋଇଲୁ ବିଂଶ ବାଳ
 ଯେକବିଂଶ ନାମ ହୋଇଲୁ ଦୁଃଶଳ । ୧୫୩ ।
 ଦୁଷକ ବୋଲି ବାଇଶି ପୁତ୍ର ନାମ,
 ଦୁର୍ଭାର ବୋଲି ଆରେକ ପୁତ୍ର ନାମ । ୧୫୪ ।

ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ନାମ ଦିଲେ ଦୁର୍ଭୀମ
 ପଞ୍ଚବିଂଶ ନାମ ହୋଇଲୁ ଦୁର୍ନାମ । ୧୫୫ ।
 ଦୁରାଣ ନାମ କୁମର ଶଷ୍ଠ ବଂଶ
 ସପ୍ତବିଂଶ ପୁତ୍ର ନାମ ଦିଲେକ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ । ୧୫୬ ।
 ତତ୍ତ୍ଵର କନିଷ୍ଠ ନାମ ଦିଲେ ଦୁସନ
 ଉନବିଂଶ ଦୁଷଣ ନାମ ଅନୁଜ ବିଦ୍ୟମାନ । ୧୫୭ ।
 ଦିଂଶ ପୁତ୍ର ନାମ ହୋଇଲୁ ଯେ ଦୁଷ୍ଟ
 ଦ୍ଵେକବିଂଶ ଦୁରନ୍ତ ନ ହୋଇଲୁ ବଳିଷ୍ଠ । ୧୫୮ ।
 ଦୁର୍ଦ୍ଦଶ ବୋଲି ତାହାର ସାମୁଜ
 ତାହାର ସାନ ନାମ ଦିଲେ ଯେ ଦୁରଜ । ୧୫୯ ।
 ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ପୁତ୍ର ନାମ ହୋଇଲୁ ଦୁର୍ଦ୍ଦାନ
 ତତ୍ତ୍ଵ ଜାତ ହେଲେ ଦୁର୍ଦ୍ଦାନୁ ଦୁରାସ ଦୁରାଶନ । ୧୬୦ ।
 ଦୁଶପ୍ତ ଦୁସନ୍ତେକ ଦୁସ୍ତର ଦୁବହଣ
 ଦୁର୍ମାଳ ଦୁରନନ୍ଦ ଦୁର୍ଦ୍ଦର ଦୁର୍ମର୍ଷଣ । ୧୬୧ ।
 ଦୁରପଦ ଦୁରକ ଦୁର୍ଦ୍ଦାସ ଦୁକାଳ ଦୁରାୟ
 ଦୁରନନ୍ଦ ଦୁର୍ଗତ ଦୁଷ୍ଟ ପ ଦୁରାଳୟ । ୧୬୨ ।
 ଦୁର୍ମତି ଦୁରଙ୍ଗ ଦୁର୍ଜୟ ଦୁର୍ଦ୍ଦଧ ଦୁର୍ଦ୍ଦାର
 ଦୁରକର୍ଣ୍ଣ ଦୁର୍ଭାଷ ଦୁର୍ଭାବ ଦୁଷ୍ଟର । ୧୬୩ ।
 ଦୁର୍ଣ୍ଣବ ଦୁର୍ମୋହ ଦୁର୍ଭାଗ ଦୁର୍ଲ୍ଲୟ ଦୁର୍ଭୟ ଦୁରାମୟ
 ଦୁକେତୁ ଦୁରାୟନ ଦୁରିତି ଦୁତନୁ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧ ଦୁରାଶୟ । ୧୬୪ ।
 ଦୁବାହ ଦୁର୍ନିଶ୍ଚୟ ଦୁବହ ଦୁର୍ମଦ
 ଦୁରାୟ ଦୁରାୟ ଦୁଷ୍ଟେଜ ଦୁରାସଦ । ୧୬୫ ।
 ଦୁର୍ମୋକ ଦୁର୍ମୁଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦାନ ଦୁଶଳ ଦୁବାକ
 ଦୁର୍ବିଗାହ ଦୁର୍ବିମାତ ଦୁରାଧ ଦୁରାଶକ । ୧୬୬ ।
 ଦୁରଭୟକ ଦୁର୍ଦ୍ଦୟ ଦୁରହ ଦୁର୍ମୋହ
 ଦୁର୍ଦ୍ଦଶ ଦୁର୍ବିମୋଚନ ଦୁର୍ଭେଦ୍ୟ ଦୁସାଧ । ୧୬୭ ।
 ଦୁର୍ଭାଷା ବୋଇଲେ ଶୁଣ ହୋ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
 ଯେକୁଁ ଯେକ ପୁତ୍ର ତୋର ମହା ଯେ ବଳିଷ୍ଠ । ୧୬୮ ।

ଶୁରବନ୍ଧୁ ପୁତ୍ର ତୁ ଘେନି କୁରୁବନ୍ଧୁ
 ସୁଖେଶ ତୁ ରାଜ୍ୟ କର ନରବନ୍ଧୁ । ୧୬୯ ।
 ପଣ୍ଡୁର ପ୍ରସାଦେ ତୋତେ ନାହିଁ ନା ଅମାତ
 ଆପଣେ କଷ୍ଟେ ସେ ତୋତେ ଶୁଭ ଚିନ୍ତ । ୧୭୦ ।
 ତଥାପି ଶୀର୍ଷକ ଗଲେକ ଦୁର୍ଭାଷା
 ବ୍ୟାସେ ବିଜେ କଲେ ଯାଇଁ ଶତଶିଂଶ ବସା । ୧୭୧ ।
 ପଣ୍ଡୁରାୟ ପ୍ରଳମ୍ବିତ ବ୍ୟାସଙ୍କର ପଦ୍ମପାଦେ
 ଅନେକ ସମ୍ପଦ ସ୍ଵାମୀ ହେ ତୁମ୍ଭର ପରସାଦେ । ୧୭୨ ।
 କେଉଁଠି ଭୁବନେ ତୁମ୍ଭେ ଥିଲୁ ପିତାମହ
 ହସ୍ତିନାର କୁଶଳ ବାରତା ମୋତେ କହ । ୧୭୩ ।
 ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ହୋ ଦୁର୍ଭାଷାଙ୍କର ମନ୍ଦବଳେ
 ଶତେପୁତ୍ର ଉପୁଜିଲୁ ଗାନ୍ଧାରୀର କୋଳେ । ୧୭୪ ।
 ମହା ଆରମ୍ଭେ କୁମରେ ବଡ଼ାଇ ବଳବନ୍ଧୁ
 ଦୁଷ୍ଟ ପ୍ରକୃତି ସେ ହୋଇବେ ଜଗୁଜିତା । ୧୭୫ ।
 ତଥାପି ପଣ୍ଡୁ ହୋ ତୋହୋର ଭାରିଯାକୁ
 ଗାନ୍ଧାରୀ ପୁତ୍ର ରାଜ୍ୟ ନୋହିବଟି ତୁକୁ । ୧୭୬ ।
 ଦେବତାଙ୍କର ମଧ୍ୟେ ବଳବନ୍ଧୁ ମରୁତ
 ସେ ପବନର ବାୟେ ଉପୁଜିଲୁ ହନୁମନ୍ତ । ୧୭୭ ।
 ଦେବତାମୁଖରେ ସେ ହୋଇଲୁ ମହାବ୍ରତୀ
 ପବନେ ସେତୁ ବାନ୍ଧିଲୁ ଯେକଦାନ୍ତ । ୧୭୮ ।
 ଶ୍ରୀରାମ ପ୍ରସନ୍ନେ ସେ ହୋଇଲୁ ବିଜାଣ
 ପବନର ବାୟେ ପୁତ୍ର ଗୋଟିପେ କରସି ଗୋ ଦେବ । ୧୭୯ ।
 ଅମରାଧି ନାଥ ଗୋ ସେ ଇନ୍ଦ୍ର ଯେ ଦେବତା
 ତେଣେ ହେଁ ପୁତ୍ର ଗୋଟିପେ ଜାତ କରା ଗୋ ମାତା । ୧୮୦ ।

୧୭୦ { ପଣ୍ଡୁର ପ୍ରସାଦେ ତୋତେ ନାହିଁ ନା କିଛି ଭାତ ।
 ଆପଣେ କଷ୍ଟପାଇ ତୋତେ ଶୁଭ ଚିନ୍ତେ କୁରୁପତି ॥
 ୧୭୭ । ଗାନ୍ଧାରୀ ପୁତ୍ରଙ୍କର ରାଜ୍ୟ ନ ଦେବେଟି ତୁମ୍ଭକୁ ।

୧୭୯ । ନରବନ୍ଧୁ — ନରପତି

ସୈତେକ କାର୍ଯ୍ୟ ଗୋ ହୋଅଇଟି ସିନା ତୋହୋର
ତୁ ମହାଭରଣଂ ଗୋ ବିରୁର କାର୍ଯ୍ୟ କର । ୧୮୧ ।
କହିଣ ବ୍ୟାସେ ଗଲେ ଶୂନ୍ୟ ଭୁବନେ
ଅନ୍ତରାକ୍ଷ ହୋଇଣ ଚଳିଲେ ଗଗନେ । ୧୮୨—୨୩୦୭ ।

ଭୀମ ଜନ୍ମ

ଅନେକ ସାନନ୍ଦ ହୋଇଲେ କୋଇନ୍ଦାୟେ ପୁତ୍ରକର୍ମ ଦେଖି
ଅଭିମନ୍ୟୁ ସ୍ନେହେଣ ସେ ପାଳନ୍ତି ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟିକ । ୧ ।
ସାତ ବରଷ ଯେ ହୋଇଲେ ଧର୍ମସୁତ
ରୁଲନ୍ତେଣ ଚରଣ ନ ବାଜଇ ଭୂମିଗତ । ୨ ।
ଦିନେକ ଦେହରେ କଖିଲ ମଣା ଗୋଟିୟେ
ଧୀର କରି ଉଡାଇ ଦିଲ ବାଳୁତ ତନୟେ । ୩ ।
ଦିନେକ ଲମ୍ବ ଗଛରୁ ଝିଞ୍ଜିପିଟି ଗୋଟିଏ ଯଡଲ
ପଦ୍ମରେ ପଡନ୍ତେଣ ସେହି ଅସାଷ୍ଟମ ହୋଇଲ । ୪ ।
ଖେଳୁଁ ଖେଳୁଁ ତାହା ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟି କୁମର ଦେଖି
ଲକ୍ଷଣବନ୍ତ କୁମର ତାହା କାନରେଣ ଫୁଙ୍କି । ୫ ।
କୋଇନ୍ଦାୟେ ଦେଖିଣ ତାହା ହୋଇଲେ ଅଶ୍ରିୟ
ବିରୁରନ୍ତ୍ରୀୟେ ପୁତ୍ରରେ ନୋହିବ କିଛି କାର୍ଯ୍ୟ । ୬ ।
ଆଦ୍ୟନ୍ତଂ ଗାନ୍ଧାରୀ ଯେ ଅଟଇ ହିଂସାକାଶ
ସୈ ପୁତ୍ରକୁ ଦେନି କି କାର୍ଯ୍ୟ କରି ପାରି । ୭ ।
ଅଭିହଂ ଧର୍ମପଣେ କି ରହଇ ଛଦୀପଣ
ଦୁଖ ପଡି ଉପୁଜାଇଲି ନୋହିଲ କାରଣ । ୮ ।
ଭୋ ଧର୍ମପୁରୁଷ ସୈହେଷ୍ଟ୍ୟେକ ମୋର କର୍ମ
କେବଣ ପାପପଣେ ହୋଇଲି ମୁଁହି ଜନ୍ମ । ୯ ।

୧୮୧।୨ ତୁ ମହାଦେବ ଗୋ ବିରୁର କାର୍ଯ୍ୟ କର ।

୧୮୨ { କହିଣ ବ୍ୟାସେ ଯେ ଗଲେ ଅନ୍ତର୍ଜାନେ ;
ଅମରାଧି ପୁରେ ପ୍ରବେଶ ମହାଶୂନ୍ୟେ ।

୧୮୩ କେବଣ ପାପକର୍ମେ ହୋଇଲି ମୁଁହି ଜନ୍ମ ।

ସ୍ତ୍ରୀ ଜନ୍ମରେ ମୁଁ ହୋଇଲି ଅସଙ୍ଗ
କେତେ ଭ୍ରାତାରେ ଦିନ ଯିବ କର୍ମର ଅଗତ । ୧୦ ।
ପ୍ରଥମେ ଆଦିତ୍ୟ ଦୁଜେଣ ପଣ୍ଡୁରାୟେ
ତୃତୀୟେ ଧର୍ମଦେବତା ବାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଦାନ କୟେ । ୧୧ ।
ସୈତେକେହେଁ ଭୋ ଧର୍ମଦେବତା ନୋହିଲ ମୋର କାର୍ଯ୍ୟ
ସୈତେ ବଡ଼ ରାଜକୁଳେ ଉପୁଜି ଲେଉଟିଲି ସବ ଲଜ । ୧୨ ।
ସଂସାରେ ଉପୁଜି ଦେବ ନ କଲି କିଛି ଧର୍ମ
କେମନ୍ତ କରି ମୁକତ କରିବଟି ଯମ । ୧୩ ।
ରାଗ ମୋହ ଅହଙ୍କାର ଥିଲେ ଉପୁଜିଟି ଅନେକ ପାପ
ରାଜପଦେ ବସିଲେ ବଡ଼ାଇ ପରତାପ । ୧୪ ।
ସୈତେକ ବିରୁର କରନ୍ତେଣ ଦେବୀ ବସି
ଆଦିତ୍ୟ ଅସ୍ତ୍ର ହୋଇଲେ ପ୍ରବେଶ ଆସି ନିଶି । ୧୫ ।
ଅନ୍ଧାର ବିଜେ କଲେ ପଣ୍ଡୁ ଗହନ ବିପିନେ
ବେନ ଭାରିଜା ପୁତ୍ର ଗୋଟି ଅଛନ୍ତି ସେ ସ୍ଥାନେ । ୧୬ ।
ମାତ୍ରୀର କୋଳେ ଦେବୀ ସମର୍ପିଲେ ପୁତ୍ର ଗୋଟି
ଗୀତରସେ ମଦନା ନିଦ୍ରା କରାଇଲ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟି । ୧୭ ।
ଶ୍ରୀବଣ ଶୁକଳ ପକ୍ଷ ତୃତୀୟାର ଉପ
ତୃତୀୟା ତେର ଦଣ୍ଡ ଉତ୍ତରେ ଚଉଠୀ ବାର ବୃହସ୍ପତି । ୧୮ ।
ନକ୍ଷତ୍ର ଯେ ପୂରା ସେ ଦିନର ଭୋଗ
ତତ୍ତ୍ୱ ନାମେ କରଣ ସିଦ୍ଧ ନାମେ ଯୋଗ । ୧୯ ।
ଶେଷ୍ୟାୟେକ ସୁସଞ୍ଚ ଯେ ଆପଣେ କୋନ୍ଦା ଦେବୀ କଲେ
ତହିଁର ଉପରେ ବସି ଦୁର୍ଭାସାଙ୍କର ଜପାମାଳୀ ଦେନିଲେ । ୨୦ ।
ପଞ୍ଚଭୂତ ଆତ୍ମାରେ ଲୟେ କରଣ ଦେବୀ କୋଇନ୍ଦା
ଧାନେଣ ସୁମରିଲେ ସେ ଦୁର୍ଜୟ ପବନ ଦେବତା । ୨୧ ।

୧୦।୨ { କେତେ ଭ୍ରାତାରେ ଦିନଯିବ କର୍ମର ଅଗ୍ରୀତ
କେତେ ଭ୍ରାତାରେ ଦିନଯିବ ହୋଇଲି ଅଗତ ।

୧୧।୨ ରାଜଦ୍ରୁମେ ପଶିଲେ ବଡ଼ଇ ପରତାପ ।

୧୨।୨ ଲେଉଟିଲି—ରୁଡ଼ିଲି ୧୪।୨ ପରତାପ—ପ୍ରତାପ

ଅମୃତ ପୁରୁଷ ସେ ରୂପିର ମହାମନ୍ତେ
 ବିଜେ କଲେ ପବନ ଦେବତା କୋଇନ୍ତାଙ୍କର ଶେଷ୍ୟାଇ ଯୁଗତେ । ୨୨ ।
 ବାମ କରେ ପାଶ ଯେ ଦକ୍ଷିଣେ ମୁଦୁଗର ପୁଣି
 ଦେଖିଣ ପଶ୍ଚାତ୍ କୁନ୍ତଭୋଜର ଦୁଲଣୀ । ୨୩ ।
 ମହାପ୍ରଭୁ ତେଜ ଦଶଇ ଲେହିତ ବର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ
 ଅଦଭୁତ ମହାତ୍ମା କାହୁଁ ବିଜେ କଲୁ ମୋହୋର ସମୀପେ । ୨୪ ।
 ବଦୟନ୍ତି ଶୂନ୍ୟ ପୁରୁଷ ତୁ ଯାହା ପୁମରଲୁ କୋଇନ୍ତା
 ଚେତନା ପୁରୁଷ ହାଦେ ମୁଁ ପବନ ଦେବତା । ୨୫ ।
 ତୁ ମୋତେ ଅଭିଳାଷ କଲୁ କୋନ୍ତଭୋଜର ଦୁଲଣୀ
 ଅମୃତ ପୁରୁଷ ମୁଁ ବିଜେ କଲି ଦୁର୍ଭାସାଙ୍କର ମନ୍ତ୍ର ଭୟେ କରି । ୨୬ ।
 ସରୁପ ଜାଣି ଦେବୀ ସଲକ୍ଷିତ ମତି
 ପବନ ଦେବତାୟେ କୋଇନ୍ତାଙ୍କୁ କୋଲେ ଧଇଲେ ତତକ୍ଷଣାନ୍ତ । ୨୭ ।
 ସ୍ୱେଦନେକ ପ୍ରଭୁ ଭାରିଯା ବିବସନଶାସ୍ତ୍ରୀ
 ମଦନା ହିଁ ଯତନେ ଗୁଡ଼ିଗଲ ସନ୍ଧିଧେ କେହି ନାହିଁ । ୨୮ ।
 ମରୁତ ଦେବତା ତୁଲେ ଯହୁଁ ଶୃଙ୍ଗାରକୁ ଇଚ୍ଛା
 ବଢ଼ିଲୁ ରତରଙ୍ଗ ଓହୋ କୁଳର ମନବାଞ୍ଛା । ୨୯ ।
 ଚନ୍ଦ୍ର ପବନ ଘେନି ପଞ୍ଚଶ ପ୍ରକୃତି
 ବଳବନ୍ତ ଦେବତାର ଶୃଙ୍ଗାର ସହିଲୁ ସେ ଅନାଦି ଶକତି । ୩୦ ।
 ଚନ୍ଦ୍ରମେଳକ ଘେନି ବିଷ୍ଣୁ ବାତ ପ୍ରସନ୍ନେ
 ଗୁଡ଼ିଲୁ ମହାସାର୍ପ୍ୟ ସେ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶ୍ଟ ପବନେ । ୩୧ ।
 ପବନ ଦେବତାର ସେ ଅମୋହ ରେତ ପତି
 ମୁର୍ଚ୍ଛାଗତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ କୋଇନ୍ତାୟେ ସହି ତ ନୁଆରି । ୩୨ ।
 କୋଳ କରି ଧଇଲେ ପବନ ଦେଇଣ ଜୀବନ୍ୟାସ
 ଆପଣାର ଆତ୍ମା ଯାଇ ତାହାର ଗର୍ଭରେ ପ୍ରବେଶ । ୩୩ ।

୨୯ { ମରୁତ ଦେବତା ଦେବୀ ଶୃଙ୍ଗାର ରସ ଇଚ୍ଛା ।
 ବଢ଼ିଲୁ ଶୃଙ୍ଗାର ପୁରୁଲ ମନବାଞ୍ଛା ॥

୩୧/୧ ଚନ୍ଦ୍ରବଳ ଘେନି ବିଷ୍ଣୁ ବାତ ପ୍ରସନ୍ନେ (ପବନେ)

୩୨/୧ ଅମୋହ—ଅମୋଦ

ଯହୁଁ ମହାଭାସ ସହି ନ ପାରିଲେ ଦେବୀ କୋନ୍ତୀ
 ସଇଲୁ ପୁତ୍ରେକ ଯେ ହୋଇଲୁ ଉତପତ୍ତି । ୩୪ ।
 କୋଇନ୍ତାଙ୍କର ଗର୍ଭରୁ ପୁତ୍ରେକ ଅବତରି
 ଧରହର କମ୍ପୁଅଛି ଚୂରଣତ ଯୁଣ ଶତଶିଂଗ ଗିରି । ୩୫ ।
 ପୁତ୍ରରାବେ କମ୍ପିଲୁ ଆକାଶ ସପତ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ
 ଆଠଲକ୍ଷ ପଦ୍ମ ଘେନି କମ୍ପିଲୁ ମେଦିନୀ ନବଶଶ୍ତ୍ର । ୩୬ ।
 ପୁତ୍ର ଦେଖି ପବନ ଦେବତା ସାନନ୍ଦ ଚିତ୍ତେ
 ଦେଖଇ ଭୁବି ଭୁବନ ସେ କମ୍ପଇ ଅପ୍ରମିତେ । ୩୭ ।
 ଦେବରାଜା ଗିରିରାଜା କମ୍ପଇ ଯମରାଜା
 ଭୀମସେନ ନାମ ଦିଲେ ପବନ ଦେବରାଜା । ୩୮ ।
 ପୁତ୍ରକଇ ନାମ ଦେଇ ସେ ଚଳିଲେ ପବନ ପୁଣି
 ନନ୍ଦନ ଦେଖି ସାନନ୍ଦ କୁନ୍ତଭୋଜର ଦୁଲଣୀ । ୩୯ ।
 ମହାଦୋର ଅନ୍ଧକାର ବରଷନ୍ତି ମେହେ
 କ୍ଷେପନ୍ତି ବଳାହକେ ଯେହ୍ନେ ବିଜୁଳି କନକରେହେ । ୪୦ ।
 ପୁତ୍ରଗୋଟି ଘେନି ଦେବୀ ରାସକାଳେ ପଦ୍ମତେ ଅଛଇଁ ବସି
 ମହାମତ୍ତ ବ୍ୟାଘ୍ରକ ଗର୍ଜନ କଲୁ ଆସି । ୪୧ ।
 ବ୍ୟାଘ୍ରର ଗର୍ଜନ ଶୁଣି ହାସିଲେ ଦେବୀ କୋଇନ୍ତେ
 ଭୟେଣ ଗୁଡ଼ି ପଳାଇଲେ ପୁତ୍ରକୁ ପକାଇ ଶତଶିଂଗ ପଦ୍ମତେ । ୪୨ ।
 ଚୂରଣତ ଯୋଜନ ଯେବଣ ମହାଗିରି
 ସେ ପଦ୍ମତ ରସାଂଗତ ହୋଇଲୁ କୁମର ଯହୁଁ ପତି । ୪୩ ।
 ମହାଭାସ ପଦ୍ମତ ଯହୁଁ ପଶିଲୁ ରାସାନ୍ତଳେ
 ଦେଖିଣ ହାସିଲେ ସକଳ ଦିଗପାଳେ । ୪୪ ।
 ପୁତ୍ରନ୍ତ ତଳେ ପକାଇ କୁନ୍ତୀ ପଳାଇଲେ ଡରେ
 ଧାଡ଼ିକାରେ ଉଠିଲେ ସେ ବୃକ୍ଷର ଉପରେ । ୪୫ ।

୩୯/୧ ପୁତ୍ରକଇ ନାମ ଦେଇ ସେ ଚଳିଲେ ପ୍ରାଣମଣି ।

୪୦/୧ ମେହେ—ମେଦେ ୪୦/୨ ରେହେ—ରେଣେ ।

୪୧/୧ ପୋଥିମାନଙ୍କରେ ବ୍ୟାଘ୍ର ସ୍ଥାନରେ ବ୍ରାହ୍ମ ଅଛି ।

ପଦ୍ମେ ପଡ଼ି କାନ୍ଦଇ ସେ ବାଳଶିଷି
 ଶ୍ରାବଣମାସ ଘୋର ଅନ୍ଧକାର ପଛୁମୁଁ ବତାସ କରି ବରଷି । ୪୭ ।
 ପଡ଼ିଅଛି ନନ୍ଦନ ଉତ୍ତନଶାସ୍ତ୍ର ହୋଇଁ
 କାନ୍ଦଇ ନନ୍ଦନ ଯେ ବାଳୁତ ରାବ ଦେଇ । ୪୮ ।
 ଗର୍ଜନ ନାଦ କରି ଧାମଇ ମନ୍ତ୍ର ବ୍ରାହ୍ମ
 ପୁତ୍ରକୁ ଘୋଷିଲୁ ସେ କରିବ ଆଧାର ଯୋଗ । ୪୯ ।
 କାନ୍ଦଇ ସେ ଶ୍ରୀମତେନ ଚରଣ ହଲଇ
 ବ୍ୟାଘ୍ରର ମୁଧୁନରେ ବାଜିଲୁ ପାଦ ଯାଇ । ୫୦ ।
 ଶ୍ରୀମତେ ଦକ୍ଷିଣ ଚରଣ ବାଜିଲୁ ବ୍ୟାଘ୍ରର ମୁଧୁନା
 ବାଜିଲେ ମୁଧୁନା ତାର ହୋଇଲୁ ଶତେ ଚୁନା । ୫୧ ।
 ରୁଧିର ବୃଷ୍ଟି ହୋଇ ପଡ଼ିଲୁକ ବ୍ୟାଘ୍ର
 ରଜନୀ ପ୍ରଭାତ ହୋଇଲୁ କାନ୍ଦଇ ଯେ ପୁତ୍ର । ୫୨ ।
 କୋଇଲାୟେ ଉଠିଛନ୍ତି ବୃଷର ଉପରେ
 ପଶୁ ଆସି ହୋଇଲେ ଶତଶିଂଗ ପଦ୍ମରେ । ୫୩ ।
 ଦେଖିଲେ କାନ୍ଦୁଅଛି ସୁନ୍ଦର ବାଳୁତ
 ପୁତ୍ର ପାଦତଳେ ବ୍ୟାଘ୍ର ହୋଇଅଛି ହତ । ୫୪ ।
 ପୁଣି ଯେ ରୋଦନ କରନ୍ତେ ବାଳୁତ
 ସରୁପ ଦେଖିଣ ପଶୁ ହୋଇଲେ ଚକିତ । ୫୫ ।

୪୭।୧ କାନ୍ଦଇ ନନ୍ଦନ ଯେ ମେଘ ଗରଜଇ ।

୫୦ { ବାଳୁତ ପୁଅର ପାଦ ବାଜି ବ୍ୟାଘ୍ରର ମୁଧୁନ
 ବାଜି ବ୍ୟାଘ୍ର ମୁଣ୍ଡ ହୋଇଲୁ ଶତେ ଚୁଣି ।

ଅନ୍ୟ ଯୋଧରେ —

୫୧ ରୁଧିର ବୃଷ୍ଟି ହୋଇ ପଡ଼ିଲୁ ବ୍ୟାଘ୍ର ବର ।
 ରଜନୀ ପ୍ରଭାତ ହୋଇଲୁ ପଡ଼ିଲୁ ପଦ୍ମ ଉପରେ ॥
 ପଶୁ ଆସି ହୋଇଲେ ଶତଶିଂଗ ପଦ୍ମରେ ।
 ଦେଖିଲେ ରୋଦନ କରଇ ସୁନ୍ଦର ବାଳୁତେ ॥
 ପୁତ୍ର ଦେଖି ପଶୁ ରଜା ହୋଇଲେ ହରଷ ଚିତ୍ତ ।
 ବରୁରଇ କେବଣ ମାୟା ଯେ ରୋଦନ କରଇ ବାଳୁତ ॥

୪୭।୧ ଉତ୍ତନଶାସ୍ତ୍ର—ଉତ୍ତନଶାସ୍ତ୍ରୀ ୪୮।୧ ଆଧାର—ଆହାର ୪୯।୧ ବ୍ରାହ୍ମ—ବ୍ୟାଘ୍ର

ଚଉଦିଗକୁ ଅନାଇ ଅମ୍ବାଳିକା ସୁତ
 ଭାଲିଲେ ମାୟା କରିଛୁ କେବଣ ଦଇବତ । ୫୫ ।
 କେବଣ ମହାମାୟା ଯେ ପୁତ୍ର ଗଲୁ ଗୁଡ଼ି
 କେଶିକ ଗଲୁ ପୁତ୍ର ଯେକା ଅଛି ପଡ଼ି । ୫୬ ।
 ଅନଙ୍ଗ ଶରୀର ଜାଣି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ତେଜ ପୁଟି
 ବରୁରନ୍ତି ପଶୁରୁପେ ଯେ କାହାର ପୁତ୍ର ଗୋଟି । ୫୭ ।
 ସ୍ୱାମୀକ ଦେଖିଣ କୋନ୍ତଭୋଜର କୁମାର
 ଭୟ ଗୁଡ଼ିଣ ଦେଖା ବୃଷରୁ ଅବତରି । ୫୮ ।
 ପଶୁର ଦେଖନ୍ତେ ଯେ କାନ୍ଦଇ କୁମର
 ବାମପାଦ ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠ ବାଜିଲୁ ପଦ୍ମ ଶିଖର । ୫୯ ।
 ଅନାଦି ସିଦ୍ଧ ସେ ଅଟଇ ଗିରିବର
 ଶିଂଗ ଭୁଟନ୍ତେ ଅନୁବ୍ରତେ ବହୁଅଛି ଶୀର । ୬୦ ।
 ଶିଂଗ ଦ୍ୱାଦଶ ଯୋଜନ ତଳ ଶତେ ଯୋଜନ ଶିର
 ବାମପାଦ ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠ ଲାଗି ହୋଇଲୁ ଶତେ ଚୁର । ୬୧ ।
 କୋପେ ପ୍ରଜ୍ଜ୍ୱଳିତ ହୋଇଲୁ ଡଙ୍ଗର
 ପ୍ରଥମରେ ପାଦ ମୋଡେ କଲୁ ରେ ପ୍ରହାର । ୬୨ ।
 ରାଗେଣ ବ୍ୟଥା ପାଇ ବୋଇଲୁ ଗିରିବର
 ବାଳୁତ ବୟସୁଁ ଯେତେ ପ୍ରାକର୍ମୀ ତୋହାର । ୬୩ ।
 ଜନ୍ମ ହୋଇଲୁ ତୁ ମୋହାର କୋଲର
 ମୋର ଶାପ ତୋତେ ଫଳୁ ରେ ମରୁତ କୁମର । ୬୪ ।
 ଆରେ ଆରେ ଶ୍ରୀମା ତୁ ପ୍ରଥମ ଯୁଦ୍ଧେ ହାର । ୬୫ ।
 ଯେସନେକ ଶାପ ଯନ୍ତ୍ର ଗିରିବର ଦିଲୁ
 ଆସିଣ କୋଇଲା ଦେଖା ପୁତ୍ରନ୍ତୁ ସମ୍ଭାଳିଲୁ । ୬୬ ।
 ପଶୁ ପୁଞ୍ଜା କଲେ କୋନ୍ତା ଯେ କାହାର ନନ୍ଦନ
 ଯେ ପୁତ୍ର ଦେଖି ସାନନ୍ଦ ହୋଇଲୁ ମୋ ମନ । ୬୭ ।

୫୫।୧ ଦେବକୁମାର ପ୍ରାୟେ ଦଶେ ପୁଣି ଯେ ତ ॥

୬୦।୧ ଶିଂଗ ଭୁଟନ୍ତେ ଅନୁବ୍ରତେ ବହୁର ରୋଧର ॥

୬୧।୧ ପ୍ରାକର୍ମୀ—ପ୍ରାଣମ

ଆହୋ ସ୍ବାମୀ ତୁମ୍ଭେ ଗୁଣି ଗଲ ଯେବଣ ରାତି
 ମେଘ ଅନ୍ଧାର କରି ବରଷଇ ଘୋରମୁର୍ତ୍ତି । ୭୮ ।
 କାମେଣୀ ସୁମରିଲି ମୁଁ ପବନ ଦେବତାଙ୍କୁ
 ସେ ମହାପୁରୁଷ ଆସି ଆବୋରିଲେ ମୁକୁ । ୭୯ ।
 ତାହାରେଣୀ ପୁଣେକ ପ୍ରାପତ ହୋଇଲି ଯେ ମୋତେ
 ଭ୍ରମସେନ ନାମ ଯେହାକୁ ଦିଲେକ ମରୁତେ । ୮୦ ।
 ଶୁଣିଣ ପଣ୍ଡୁ ରାୟେ ହୋଇଲେ ଅନେକ ଉଷତ
 ବୋଇଲେ ପୁଣ ଗୋଟି ମୋର କୋଳେ ଦିଅସି ସ୍ବାତ । ୮୧ ।
 ଯେତେ ବୋଲି ପୁଣକୁ ଧଇଲେ ପଣ୍ଡୁ ନରନାଥ । ୮୨ ।
 ଯେ ପବତ ଶାପ ଦିଲି ଯେ ପୁଅକୁ
 ଅନେକ ବିନୋୟୀ ହୋଇ ଦେବା କହିଲେ ପବତକୁ । ୮୩ ।
 ହେ ମହତ ପବତ ଆମୁନ୍ତ ସମ୍ଭାଳିଲୁ
 ପବନ ଦେବତାର ପୁଅର ଆର୍ଦ୍ରୋଳି ସହିତ ନୁଆରିଲୁ । ୮୪ ।
 ତୋହୋର ତହୁଁ ଆମ୍ଭେ କରୁଅଛୁଁ ବାସ
 ତୁ ସମ୍ଭଳ ଆମ୍ଭର ଯେ ସହିବୁ ଦଣ ଦୋଷ । ୮୫ ।
 ନିକଳଙ୍କ କରି ମୁଁ ଯେ ପୁଣ କଲି ଜାତ
 ବାଳୁତକୁ କୋପ କମ୍ପେ କଲୁ ହେ ମହତ ପବତ । ୮୬ ।
 ପୁଣକଇ ଶାପ ମୋର ଦିଲୁ ନ ବିରୁଦ୍ଧ
 ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ କାଟନ୍ତୁ ଜନେ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ କରି । ୮୭ ।
 ଆବର ଶାପ ଦେଇଁ ଲେଉଟୁଛଇ କୋନ୍ତେ
 ବିନୟ ଶ୍ରବ ହୋଇ ବୋଲଇ ପରବତେ । ୮୮ ।
 ରାଗେଣ ଯେବଣ ଶାପ ଦେଲୁସି ଗୋ ମାୟେ
 ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ କରଇଲୁ ଅତୁଟ ମୋର କାୟେ । ୮୯ ।
 ଆହୁରିହିଁ ଶାପ ଦେଇ ଲେଉଟୁଅଛୁ ମୋତେ
 ରହ ରହ ମାତା ଗୋ ମୁଁ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଲି ହିଁ ତୋତେ । ୯୦ ।

୭୮।୧ ହାସେଣ ସୁମରିଲି ପବନ ଦେବତାଙ୍କୁ
 ୭୯।୧ ତାହାର କଲାଣେ ପୁତ୍ର ପ୍ରାପତ ହୋଇଲିକ ମୋତେ ॥
 ୭୫।୧ ପବନ ଦେବତା ଅଭେପଣେ ବିସରିଲୁ ॥
 ୭୫।୧ ଆବର ଅତଳ ରୁ ସହିବୁ ନା ସବ ଦୋଷ ।

ଅବଶ୍ୟ ଯେ ପୁଣ ତୋର ପ୍ରଥମ ଯୁଦ୍ଧରେ ହାରିବ
 ଦୁଜ ଯୁଦ୍ଧରେ ମୋତେ ସୁମରଣା କରିବ । ୯୧ ।
 ପବନର ବାୟ୍ୟେ ଜାତ ଯେ ତୋହୋର ପୁଣ ଭ୍ରମ
 ଶତେ ସିଂହର ଯେହାର ହୋଇବ ପରାସମ । ୯୨ ।
 ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ବସିବି ଯେହାର ଦକ୍ଷିଣ ପାଣି
 ବ୍ରୁ କୋଦର ମୁରତି ହୋଇବ ବ୍ରୁହାଣ୍ଡ ଶିରୋମଣି । ୯୩ ।
 ଯଦ୍ୟପି ବ୍ରୁହା ବିଷ୍ଣୁ ମହେଶ୍ବର ହୋଇବ
 ବ୍ରୁ କୋଦର ମୁରତି ଦେଖି ସବୁନ୍ତି ଭୟେ ଉପୁଜିବ । ୯୪ ।
 ଯେତେବେଳେ ହୀତାକଲୁ ନିରଞ୍ଜନ ଦେବତାଙ୍କୁ ଦେନି
 ତୋହୋର ନାମ ଗୋଟା ଗୋ ପ୍ରତ୍ୟେ ନିରଞ୍ଜନ । ୯୫ ।
 ପବନକଇ ଦେନିଣ ରମଣ କଲୁ ଗୋ ଆଜ ରାତି
 ପ୍ରଭଞ୍ଜନା ନାମ ତୋର ଆଜ ହୁଁ ଦେବା କୋନ୍ତୀ । ୯୬ ।
 ସତ୍ୟଯୁଗ ଅନ୍ତେ ସେତୟା ଯୁଗେ ଗଉତମ ମହାମୁନି
 ଅହଲ୍ୟା ମହାସଖା ଗୋ ତାହାର ଭାବନା । ୯୭ ।
 ଋଷିଙ୍କର ଘରେ ଉତପତ୍ତି ଅନାଦିରୁପ ଦେନି
 ପିତାମାତାୟେ ନାମ ତୋର ଦିଲେ ପ୍ରଭଞ୍ଜନା । ୯୮ ।
 ସେ ଜନମେ ସହିଲୁ ତୁ ବାୟ୍ୟଦାତା ମରୁତ
 ମହାବଳବନ୍ତ ତୋର ତହୁଁ ଜାତ ହୋଇଲେ ହନୁମନ୍ତ । ୯୯ ।
 ସେତୟା ଯୁଗେ ପ୍ରଦାନ ତୋତେ ହୋଇଲେ ଉତଙ୍ଗ
 ପୁଣି ପବନେ ହୋଇଲି ତୋର ରତି ରଙ୍ଗ । ୧୦୦ ।
 ସେ ମହାବାୟ୍ୟର ଭାଗ ତୁହି ସିନା ସହ
 ପୃଥୀର ନିମନ୍ତେ ତୁହି ମହାଭାଗ ଯେ ବହୁ । ୧୦୧ ।
 ଯେବେ କୋନ୍ତ ଭୋଜର ଘରେ ହୋଇଲୁ ଉତପତ୍ତି
 ପ୍ରଥମରେ ତୋଷିଲୁ ଗୋ ଦୁର୍ଭାସା ମହାଯତି । ୧୦୨ ।
 ସେ ତୋତେ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଲେ ଦୟା ପ୍ରତିପାଳି
 ଅଜପା ମହାମନ୍ତେଣ ଦିଲେକ ଜପାମାଳୀ । ୧୦୩ ।

୯୮।୧ ଦୁଜ ଯୁଦ୍ଧରେ ମୋତେ ଯେ ବାରେକ ସୁମରିବ ।
 ୯୭।୧ ଅହଲ୍ୟା ମହାସଖା ଗୋ ତାହାର ଘରଣୀ ।
 ୧୦।୧ ଉତଙ୍ଗ—ଉତଙ୍ଗ

ତୁ ଯେ ପରମ ବୈଷ୍ଣବା ଦେବା ଯେ ଅର୍ଜୁନପୁଣ୍ୟ
ମୋତେ ସେ ଦୟାକର ଗୋ ପଣ୍ଡୁରାଜ ବାମା । ୯୪ ।
ଶୁଣିଣ ସନ୍ତୋଷ ଯେ କୋଇନ୍ଦ୍ରା ହୋଇଲେ
ତୁ ମହତ ଗିରିବର ବୋଲଣ ବୋଇଲେ । ୯୫ ।
ମୋହୋ ଶାପ ତୋତେ ନୋହିବାକ ଆନ
ଥୋକାୟେ ଖଣ୍ଡ ହୋଇ ହୋଇବ ଦେବତାମାନ । ୯୬ ।
ଜଗତଯାକ ତୋତେ ଆରାଧନା କରିବେ
ତୋହୋର ଥିଲୁ ଆନେ ଦେବତାୟେ ବସିବେ । ୯୭ ।
ବଦନ୍ତ ଅଗସ୍ତି ଶୁଣିଣି ମହାରଥା
ଶୁଣ ସାବଧାନେ ଶ୍ରୀମଦେବର ବାଳକାଳ କଥା । ୯୮ ।
ଶ୍ରୀମକୁ ଶୁଆଇଣ ଦେବା କୋନ୍ଦ ଭୋଜର କୁମାରୀ
ରାଜଣା ବଧୁ ଯୋଗାଡମାନ ଦେବା ସାରି । ୯୯ ।
ମାନ୍ଦ୍ରୀ କୋଇନ୍ଦ୍ରାୟେ ଗଲେ ଗଙ୍ଗା ଯେ ସ୍ନାନାନେ
ପଣ୍ଡୁ ରହିଛନ୍ତି ଯେ ଉଦ୍ଦାଳକ ବନେ । ୧୦୦ ।
ରାଜଶାଖାଳରେ ସେ ପଶିଲୁ ମାରୁଡ଼ି
ପାକଶାଳେ ଯାଇ ମିଳିଲୁ ତଡ଼ିତ । ୧୦୧ ।
ଭାତ ଭିଡ଼ଣ ଯେତେ ଥିଲୁଟି ରାଜଣା
ସବୁଠାରୁ ଅଧେ ଅଧେ ଭୁଞ୍ଜିବ ବାଳୁତ ଦୁଲଣା । ୧୦୨ ।
ବାହୁଡ଼ଣ ଆସି ଶ୍ରୀମଦେବ ସେହଠାରେ ଶୁଭେ
ସ୍ନାନ ସାରି ଅଇଲେ ଦେବା ଯେ କୋଇନ୍ଦ୍ରେ । ୧୦୩ ।
ପଣ୍ଡୁ ବିଜେ କଲେ ନିତ୍ୟକର୍ମ ସାରି
ମଣୋହିଠାରେ ସେ ବିଜୟେ ଦଣ୍ଡଧାରୀ । ୧୦୪ ।
କୋଇନ୍ଦ୍ରା ଦେବା ବିଜେ କଲେ ରାଜଶାଖାଳରେ
ଦେଖିଲେ ଅଧେ ଅଧେ ନାହିଁ ରାଜଣା ହାଣ୍ଡିରେ । ୧୦୫ ।
ବାହୁଡ଼ କହିଲେ ଯାଇ ପଣ୍ଡୁରାଜ ଆଗେ
ଭୋ ଦେବ ଅଧେ ଅଧେ ନାହିଁ ରାଜଣା ଯୋଗାଡ ପାଗେ । ୧୦୬ ।

୧୦୦ ମାନ୍ଦ୍ରୀ କୋନ୍ଦ୍ରା ଦୋହେ ଗଲେ ସ୍ନାନସାରି ।
ପଣ୍ଡୁ ଯେ ରହିଛନ୍ତି ଉଦ୍ଦାଳକ ନାମେ ଗିରି ॥
୧୦୩୧ ଶୁଭେ—ଶୁଭ

ପଣ୍ଡୁ ବୋଇଲେ ଶିଢ଼ିଲୁର ପଂକ୍ତ ଅନ୍ଧ
ବିଶୋଇଲେ ହୁଅଇ ସେ ଅଳପ ବିଧାନ । ୧୦୭ ।
ଆହୁତକ ଆଧାର ଦିଲେ ଅନ୍ଧ ଯେ ମେଞ୍ଜନ
ଦେବ ପିତୃ ଦେଇ ଆପଣେ କଲେକ ଭୋଜନ । ୧୦୮ ।
ଏହିମତ ବାଳୁତ ଭୁଞ୍ଜିବ ନିତି ପ୍ରତି
ଦିନୁ ଦିନୁ ଆଧାରେ ବଢ଼ିଲୁ ପୀରତି । ୧୦୯ ।
ପୁଆଇ ପୁଆଇ କରି ଭୁଞ୍ଜୁ ଭୁଞ୍ଜୁ ଅଳପ ରହିଲୁ
ଏହିମତ ବରଷ ପରିଯନ୍ତେ ଗଲୁ । ୧୧୦ ।
ଜ୍ୟେଷ୍ଠମାସ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ଚଉଁ ଶୌରବାର
ଉତ୍ତରାଷାଢ଼ା ନକ୍ଷତ୍ର ଭୋଗ ସେ ଦିନର । ୧୧୧ ।
ବବନାମେ କରଣ ସିଦ୍ଧି ନାମେ ଯୋଗ
ରୂପର ସୁଦାନ୍ତିକ ଦ୍ଵାଦଶ ଦିନ ଭୋଗ । ୧୧୨ ।
ସେ ଦିନ ପାକଶାଳେ ପଶିଣ ବାଳଶିଷି
ମହାସରାଗ କରି ସମସ୍ତ ଗରସି । ୧୧୩ ।
ଭୁଞ୍ଜୁ ଭୁଞ୍ଜୁ ନନ୍ଦନ ସମସ୍ତ କଲୁ ଭକ୍ଷା
ଯୋଗାଡ ସରିଲୁ ହାଣ୍ଡିମାନ ହେଲୁ ଭୁଞ୍ଜା । ୧୧୪ ।
ବାହୁଡ଼ ଶୋଇଲୁ ଯାଇ ଶଯ୍ୟାରେ ଯୁଗତେ
ସ୍ନାନ ସାରି ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ଦେବା କୋନ୍ଦେ । ୧୧୫ ।
ପଣ୍ଡୁ ବିଜେ କଲେ ଆସି ଆପଣା ଆସନେ
କୋଇନ୍ଦ୍ରାୟେ ବିଜେ କଲେ ପାକଶାଳା ଭୁବନେ । ୧୧୬ ।
ପ୍ରଥମ ଓରେୟାରେ ଦେଖିଲେ ତହିଁ କିଛି ନାହିଁ
ଆଶ୍ଚିତ ହୋଇଲେ ଦେବା ସମସ୍ତ ପାକ ରହିଁ । ୧୧୭ ।
ବିସ୍ଫୁୟେ ହୋଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ପଣ୍ଡୁ ରାଜାଙ୍କର କତି
କେବଣ ଚରିତ ବୋଲି ପୁଞ୍ଜା କୟେ ପଣ୍ଡୁ ନୃପତି । ୧୧୮ ।

୧୦୭୧ ବିଶୋଇଲେ—ବିଶ୍ରାମ କରିବା ପରେ—ରହିଗଲୁ ପରେ
୧୦୮୧ ମେଞ୍ଜନ—ବ୍ୟଞ୍ଜନ ୧୦୧୧ ପୁଆଇ—ଅନ୍ଧ ବ୍ୟଞ୍ଜନାଦି ପ୍ରାସ୍ତ କରାଇ
୧୧୧୧ ଶୌରବାର—ସୂର୍ଯ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଶନିବାର
୧୧୨୧ ଓରେୟା—ଓରିଆ—ଉରିଆ—ଅନ୍ଧପାଦ

କୋଇଲୀଘେ ବୋଇଲେ ଦେବା ମଣୋହ ଯୋଗାଡ଼
କିନ୍ତୁ ନାହିଁ ଦେବ ଦାଣ୍ଡିମାନଙ୍କର । ୧୧୯ ।
ପଣ୍ଡୁ ପ୍ରତିବାର ତୁ ଥିବ ଦୋଇଆଅ ପ୍ରିୟା
ତଦନ୍ତ କରି ଦେବା ବୁଝିବା ଆମ୍ଭେ ଯେହୁ । ୧୨୦ ।
ଶୀତଳ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ଭୁଞ୍ଜିଲେ ନୃପମଣି
ଦିନ ଅସ୍ତ ଗଲ ପାହୁଲ ରୟଣୀ । ୧୨୧ ।
ପଣ୍ଡୁ ବୋଇଲେ ଆଜି ଯୁଧା ବଡ଼ ଲାଗି
ଦୁଗୁଣା ମଡ଼ଫୁଲ ରାଜଶା କରି ବେଗି । ୧୨୨ ।
କୋଇଲୀ ମାଦ୍ରୀ ଯେ ପାକ ସଞ୍ଚା କଲେ
କବାଟ କଲି ତନୁହେଁ ସ୍ନାହାନକୁ ଗଲେ । ୧୨୩ ।
ବଦୟନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣି ସି ମହତ
ଭ୍ରମସେନ ବାଳୁତ କୁତୁହୋଳ ଚରିତ । ୧୨୪ ।
ଶୋଇଲ ଠାବରୁ ଗୁଳୁଗୁଣା ମାରି ଉଠି
ରାଜଶା ଶାଳେ ପଣି ପାକନ୍ତ କରି ଅଇଁ । ୧୨୫ ।
ପଣ୍ଡୁ ଗୁପତ ହୋଇ ବସିଥିଲେ ପରବତେ
ଧାତକାରେ କବାଟ ଫେଡ଼ିଣ ପଣିଲେ ଗୁହଗତେ । ୧୨୬ ।
ମଡ଼ଫୁଲ ଘରେ ଯେ ପଣିଲେ ଗୁପତ ହୋଇ
ଦେଖିଲେ ଭ୍ରମସେନ ପାକନ୍ତ ସବୁ ଖାଇ । ୧୨୭ ।

୧୨୪।୧ ‘ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି’ ପରେ ଅନ୍ୟ ପୋଥିରେ ଅଧିକା ପାଠ—

ବଦୟନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣି ଯୁଗ ମହା ରାଜନ ।
ବାଳୁ କୁତୋହୋଳ ଚରିତ ବିଧାନ ॥
ସୈକଦିନେ ପଣ୍ଡୁ ଗୁପତ ଆନେ ବସି ।
ଶୋଇଲ ଠାବରୁ ବାଳୁତ ଉଠିଆସି ॥
ସମସ୍ତ ପଦାର୍ଥ ଯେ କରି ଉଦ୍ଧିଷ୍ଟ ।
ରାଜଶାଖାଳେ ପଣି ପାଗ କରେ ନଷ୍ଟ ॥
ପଣ୍ଡୁ ଭିତରେ ପଣିଲେ ଗୁପତେ ।
ଧାତକାରେ କବାଟ ଫେଡ଼ି ପଣିଲେ ଗୁହଗତେ ॥

୧୨୧।୨ ରୟଣୀ—ରାଣି, ରଜନୀ ୧୨୨।୨ ମଡ଼ଫୁଲ—ଅନ୍ୟାନ୍ୟଜାତି
୧୨୫।୧ ଗୁଳୁଗୁଣା—ଗୁଳୁଗୁରୁ ମାରି, ପେଟେଇ ହାମୁଡ଼ି ଉଠି
୧୨୭।୧ ମଡ଼ଫୁଲ ଘରେ—ରାଜଶା ଘରେ

ବେସାଳିନ୍ତ କରେ ଘେନି ବିସ୍ତାର କରଇ ତୁଣ୍ଡ
ସୈକା ଗ୍ରାସକେ ତୋକଇ ଯିପୁଡ଼ି କରଇ ପିଣ୍ଡ । ୧୨୮ ।
ରାଗେଣ ପଣ୍ଡୁ ବୋଇଲେ କୋପ ସଂଘର ନ ପାରି
ହାଣିମି ବୋଲି ସେ ଶତଗ ବେଗେ ଲେଉଟି । ୧୨୯ ।
ସାଂଜୋୟା ଶାଳେ ପଣି ଆଶନ୍ତେ ଅସିବର
ବାହାର ହୋଇ ପଳାଇ ସେ ବାଳୁତ କୁମର । ୧୩୦ ।
ଅସିପବ ଘେନି ରାୟେ ଅଛନ୍ତି ଗୋଡ଼ାଇ
ପବନହୁଁ ବେଗେ ବାଳୁତ କୁମର ପଳାଇ । ୧୩୧ ।
ବନ କନ୍ଦର ପବତ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଅଟବ୍ୟା
ମହାରାଜେ ଗୋଡ଼ାବନ୍ଧୁ ପଣ୍ଡୁରାଜ ଦେବା । ୧୩୨ ।
ଭ୍ରମସେନ ପଳାନ୍ତେ ପଣ୍ଡୁ ଗୋଡ଼ାଇ ପଛକଡ଼ି
ପଣ୍ଡୁର ପଛେ ଅଗ୍ନି ବ୍ରାହ୍ମଣେକ ହୋଇଣ ଧାମନ୍ତି । ୧୩୩ ।
ପଣ୍ଡୁ ବୋଇଲେ ମୋହୋର ଅବଶ୍ୟ ନୟମ
ନିଶ୍ଚୟେ ଆଜି ତୋର ଶିର ହେଦିବି ରେ ଭ୍ରମ । ୧୩୪ ।
କୋଇଲୀ ମାଦ୍ରୀ ଦୁହେଁ ସ୍ନାହାନ କରି ଆସୁଥିଲେ
ଧାଇଁ ଶାଳେ କରି ପଣ୍ଡୁ ରାଜାକୁ ଧଇଲେ । ୧୩୫ ।
ରାଗେଣ ମହାରାଜା ଯେ ଅନେକ ମନ୍ଦ ବୋଲି
କୋପେଣ ବେନି ଭାରିଯାନ୍ତ ପକାଇଲେ ପେଲି । ୧୩୬ ।
ବିକଳ ହୋଇ କରି ବୋଇଲେ କୋଇଲୀଘେ
ଅଗ୍ୟାନେ ଦୋଷ କଲ ବାଳୁତ ତନୟେ । ୧୩୭ ।

୧୨୮ { ବେସାଳି ଟେକିଣ ବିସ୍ତାର କରେ ତୁଣ୍ଡ
ଗ୍ରାସକେ ଯେପି ତୃପତ କରେ ପିଣ୍ଡ ।

୧୩୦।୧ ସାଂଜୋ ପରେ ବସିଣ କାତନ୍ତେ ଅସିବର ।

୧୨୮।୧ ବେସାଳିନ୍ତ—ବୃହତ୍ ଭେଜନ ପାତ୍ର ବିଶେଷତଃ ପତ୍ରର ବଡ଼ ଠୋଲ ବା ଦଳା
(ମରହଟ୍ଟୀ—Molesworth Dictionary)

A plate or platles formed by leaves tacked together

୧୩୦।୧ ସାଂଜୋୟା ଶାଳେ—ସାଞ୍ଜୁ—କବଚ—ଶତଗ ରାଣିବାର ଖୋଲ, ଯେଉଁ
ଘରେ ସାଞ୍ଜୁମାନ ଥାଏ ।

କାହିଁର ପଣ୍ଡାୟେ ତୁମେ ଧର୍ମ ଦଇବତ
ପୁଣ୍ୟ ଗୋଟିକ ମୋହୋର ରକ୍ଷା କରିବା ମହତ । ୧୩୮ ।
ରୋଦନ କରିଣ ଯେ ପଳାଇ ପୁଣ୍ୟ ଆଗେ
ଅସିବର ଉଦ୍ଧାର ଗୋଡ଼ାଇ ପଣ୍ଡୁ ରାଗେ । ୧୩୯ ।
ପଣ୍ଡୁର ପଛକଡ଼ ବିଚକ୍ଷଣ ବ୍ରାହ୍ମଣେକ ହୋଇ
ଅଗ୍ନି ଦେବତାୟେ ପଛେ ଅଛନ୍ତି ଗୋଡ଼ାଇ । ୧୪୦ ।
ତାହାଙ୍କର ପଛକଡ଼ କୋଇନ୍ଦାୟେ ଗୋଡ଼ାବନ୍ଧୁ
ମାଦ୍ରୀଦେବୀ ପଛରେ ଧାପ ଦେଇଛନ୍ତି । ୧୪୧ ।
ସ୍ୱେମନ୍ତେ ପଳାଇ ସେ ଯେ ବାଳୁତ ନନ୍ଦନ
ଭ୍ରମସେନ ପଳାଇଲୁ ଶତପତି ଯୋଜନ । ୧୪୨ ।
ଉଦ୍ଧାବନ୍ଧୁ ବୋଲଣ ଯେ ପବିତ୍ର ଗୋଟିଏ
ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଝୁଣିଲୁ ତାହା ବାଳୁତ ତନୟେ । ୧୪୩ ।
ଭନ ଯୋଜନ ଆୟତନ ସେ ପବିତ୍ର ପ୍ରଗଣା
ଭ୍ରମସେନ ଝୁଣନ୍ତେଣ ହୋଇଲୁ ମସିରୁଣା । ୧୪୪ ।
ସେ ପବିତ୍ର ତଳେ ଅଛି ନଦୀ ଯେ ଗୋଟିୟେ
ତହିଁ ଯାଇ ହୃତ ପଡ଼ିଲୁ ବାଳୁତ ତନୟେ । ୧୪୫ ।
ରାଗେ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲୁ ପଣ୍ଡୁ ବାଳୁତ ଉପର
ବାମ କରେ ଆନ୍ଦେଷି ଧଇଲୁ ଭ୍ରମସେନର ବାଳ । ୧୪୬ ।
ଶତଗ ଦେନିଣ ପଣ୍ଡୁ ହାଣି ଲେଉଟଇ ନିର୍ଭରେ
ଖଣ୍ଡା ଧଇଲେ ଯାଇଁ ଦେବ ବୈଶ୍ଣାବରେ । ୧୪୭ ।
କୋପେଣ ଉଚ୍ଛୁତନ୍ତେ ପଣ୍ଡୁ ଦେବରାୟେ
ମାରିବି ସେ ଦୁଷ୍ଟ ପୁଣ୍ୟ ଗୁଣ ହୋ ପଣ୍ଡାୟେ । ୧୪୮ ।

୧୩୮ { କାହିଁର ପଣ୍ଡାୟେ ତୁମେ କାହିଁର ଦଇବତ ।
ପୁଣ୍ୟ ଗୋଟିକ ମୋହୋର ରକ୍ଷା କରିବା ତପୋବନ୍ଧୁ ।

୧୪୧ { ତାହାଙ୍କର ପଛକଡ଼ ଗୋଡ଼ାବନ୍ଧୁ ମାଦ୍ରୀ କୋଇନ୍ଦା ।
ଅତି ବ୍ୟାକୁଳ ସେ ରାଜାର ବେନି ବନିତା ।

୧୪୭/୧ ରାଗେଣ ଧାଇଁଣ ସେ ପଣ୍ଡୁ ମହାପାଳ ।

୧୩୯/୨ ଉଦ୍ଧାର—ଉଦ୍ଧାବନ୍ଧୁ—ତୋଳି ୧୪୧/୨ ଧାପ—ବେଗରେ ଯାଉଛନ୍ତି

ଅଗ୍ନି ବୋଇଲେ ରାଜା କୋପ କମ୍ପା ସେତେ
ଅଗ୍ୟାନ ବାଳକ ସେହାର ଦୋଷ ଅଛି କେତେ । ୧୪୯ ।
ଆହୋ ରାଜା ତୁମେ ଥିବ କରନି ନିଶ୍ଚୟ
ବାଳ ଗୁଣ ରାୟେ ଥିବ ହୋଇ ବସ । ୧୫୦ ।
କୁନ୍ତୀ ମାଦ୍ରୀ ଦୁହେଁ ରାଜା ବାମ ହସ୍ତକୁ ଧଇଲେ
କୌଣସି ମତେ ଚୁଲଗୋଟି ଛଡ଼ାଇ ନ ପାରିଲେ । ୧୫୧ ।
ବୈଶ୍ଣାବର ବୋଇଲେ ବାଳୁତର କସ ଦୋଷ ବାବୁ
ସଞ୍ଚି କରଣ କହନି ମୋତେ ସବୁ । ୧୫୨ ।
ପଣ୍ଡୁ ବୋଇଲେ ତୁ ଶୁଣ ସୁଗ୍ୟାନା ଦ୍ୱିଜ ଶ୍ରେଷ୍ଠା
ପାକମାନ ସବୁ ମୋର କରଇ ଅଇଁଠା । ୧୫୩ ।
ଭାରିଆ କହନ୍ତି ମୁନି ଜାଣଇଁ ସ୍ୱେମନ୍ତ
ପାକ ନାଶ କଲୁନି ସେ ବର୍ଷ ପରିଯନ୍ତ । ୧୫୪ ।
ଦେବ ପିତୃ ଅତିଥି ଅଗ୍ନି ଆଦି କରି
ସେହାର ଉତ୍ତିଷ୍ଠମାନ ଦିଅଇ ସବୁକୁହିଁ ନ ବିଚାରି । ୧୫୫ ।
ବରଷକ ଦିନୁଁ ସେହାର ସେହେନେକ ପ୍ରକୃତି
ସେ ମନ୍ଦ ଦୁଷ୍ଟକୁ ମୁଁ ଥୋଇବି କେମନ୍ତି । ୧୫୬ ।
ଦଇନି କରୁଅଛି ପଣ୍ଡାୟେ ସେହାର ପାଇଁ ନ ବୋଲ
ସେହାର ବ୍ରତଥୁଲେ ମୋହୋର କାଳେହେଁ ନାହିଁ ଭଲ । ୧୫୭ ।
ସମସ୍ତ ଶିୟା ମୋର ଭାଙ୍ଗିଲୁ ମହାଦୁଷ୍ଟ
ବାଳୁତ କାଳୁଁ ସେହାର ହୋଇଲୁ ସେତେ ପେଟ । ୧୫୮ ।
ବୈଶ୍ଣାବର ବୋଇଲେ ପଣ୍ଡୁ ସ୍ୱେମନ୍ତ ତୋର କଥା
କଣକଲୁ ଦୋଷକୁ ଦେଉଁ ସେତେକ ଅବସ୍ଥା । ୧୫୯ ।
ବାଳପୁଅ ଆବର ମାଛ ସଙ୍ଗେ ସରି
ଅଗ୍ୟାନ ମୁତ ଲେକ ସେ ସେଥକୁ ବିଚାରି । ୧୬୦ ।
ତୁ ଯେ ବୋଇଲୁ ମୁଁ ଦିଅଇ ପିତୃ ଲେକକୁ
ପିତୃଲେକେ ଆଶା କରନ୍ତି ବାଳୁତ ଉତ୍ତିଷ୍ଠକୁ । ୧୬୧ ।
ଯେବେ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ଗୋହତ୍ୟା କରିଥିବ
ସନ୍ତାନ ଥିଲେ ଶାସ୍ତି ନ ଦିଅଇ ଯମ ଦେବ । ୧୬୨ ।

୧୫୯/୨ କଣକଲୁ ଦୋଷକୁ ଶିର ଛେଦନ ଅବସ୍ଥା । ୧୫୫/୨ ଉତ୍ତିଷ୍ଠ—ଉତ୍ତିଷ୍ଠ

ସେ ଅବା ପାତକ କଲ ମୂର୍ଖ ଯେ ଅଗ୍ୟାନେ
 ପୁଣି ଗୋଟିଏ ଅଛୁ, ସେହାର ମୋକ୍ଷ କରିବା କାରଣେ । ୧୭୩ ।
 ସନ୍ତାନକୁ ଆଶା କରଇ ଯମର ବରୁର
 ତାହାକୁ ଶାସ୍ତି ଦେଇ ନ ପାରଇ ନାଶକର । ୧୭୪ ।
 ଅନେକ ପୁଣ୍ୟ କର ଯେବେ ଅପୁଣ୍ୟ ହୋଇ ମରଇ
 ଅନେକ ଅବସ୍ଥା ତାକୁ ଦିଅଇ ଜନ୍ମସାଇଁ । ୧୭୫ ।
 ଶତ୍ରୁ ଅଶତ୍ରୁ ହୋଇ ବ୍ରତଥାଉ ବାଳ
 ବଂଶକୁ କାରଣ ସେ ହୋଇଥାଇ ସବକାଳ । ୧୭୬ ।
 ସେହା ବରୁର କର ତୁ ପଣ୍ଡୁ ମହାପାଳ । ୧୭୭ ।
 ବାଳୁତ ଅଇଁଠା ପାଇଲେ ପିତୃଗଣେ
 ବହୁତ ସାନନ୍ଦ ତାଙ୍କର ଉପୁଜଇ ମନେ । ୧୭୮ ।
 ପଣ୍ଡୁ ବୋଇଲେ ଯେବେ ପିତୃଲୋକେ ହୋଇଲେ ତୁ ପୁତ୍ର
 ଇଷ୍ଟଦେବତାମାନନ୍ତ ଯେ ଅନ୍ନ ଦିଅଇ ମୁଁ ନିତି । ୧୭୯ ।
 ସେ ଧର୍ମ ମୋହୋର ନାଶ ଗଲ ହୋ ଦ୍ଵିଜବର
 ଶୁଭକି ନା ଶତ୍ରୁଗେ ଛେଦିବ ସେହାର ଶିର । ୧୮୦ ।
 ଦେବତାୟେ କାହିଁ ଆନ୍ତି ହୋ ମହାଶୟ
 ଶୟରରେ ସେ ନିଜ ଦେବତା ବଦନ୍ତ ଦୋହୋର । ୧୮୧ ।
 ପ୍ରଥମ ଶିର ତାଳୁରେ ବିଜେ କରନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମା
 କପାଳ ପାଟିରେ ହାଦେ ନାରାୟଣ ମହାତମା । ୧୮୨ ।
 ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦେବତା ଅଟନ୍ତି ଚକ୍ଷୁ ବେନି
 ନାସିକାୟେ ବସଇ ପବନ ମହାଶ୍ୟାମା । ୧୮୩ ।
 ଦୁଇ ଆଡେ ଯେ କର୍ଣ୍ଣପୁଲୀ ବେନି
 ରୁଦ୍ର ଦେବତା ବସଇ ଭ୍ରୁକୁଟିଗଣ ଦେନି । ୧୮୪ ।
 ବେନି ଶ୍ରବଣେ ବସଇ ରାୟେ ଚକ୍ରତନ
 ଗର୍ଭଭେଦି ବସଇ ରାୟେ ଶୂନ୍ୟ ନରଞ୍ଜନ । ୧୮୫ ।

୧୭୮ { ବାଳୁତ ଉତ୍ତମ ଇଚ୍ଛନ୍ତି ପିତୃଗଣେ
 { ସେହନେକ ବାଣୀ ସେ ଉପୁଜେ ପୁରାଣେ ।

୧୭୯ । ଶୟରେ ସକଳ ଦେବେ ବସନ୍ତି ବୋଲନ୍ତି ଦୋହୋର ।

୧୮୫ । ଦୋହୋର — ଅଗ୍ନି

ବଢ଼ିଣ ଦନ୍ତ ଯେ ବସଇ ବେନି ପାଟି
 ବଳୁ ନିର୍ଦ୍ଦାତ ବସନ୍ତି ଶ୍ରବଣେ ଦେନଟି । ୧୮୬ ।
 ଅନୁସରି ରୁନିର ସଦନ ମଉଳି
 ଶୁଦ୍ଧ ବୃହସ୍ପତି ବସନ୍ତି ବେନି ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରଲ । ୧୮୭ ।
 ଋଷ ଭୂଲେ ବସଇ ଯେବଣ ଓଷ୍ଠ
 ସେହି ସେ ଇନ୍ଦ୍ର ଆସନ କରଇ ସୁର ରାଷ୍ଟ୍ର । ୧୮୮ ।
 ଗଣ୍ଡସ୍ଥଳ ଆବୋରି ବସନ୍ତି ପଞ୍ଚତରଣ ଦେବତା
 କୃତ କୃତାନ୍ତକଗଣ ଆଦି ଜିତା । ୧୮୯ ।
 ସଲ୍ଲଳ ଶଇଳ ଶୋଭାବନ ସମୀର
 ମନ ତଳୟେ ଯେ ଗ୍ୟାନ ବୁଦ୍ଧି କଣ୍ଠର । ୧୯୦ ।
 କଣ୍ଠର ତଳେ ବସନ୍ତି ସୈତେକ ଦେବତା
 ହୃଦଗତେ ରୋମେ ବସନ୍ତି ନକ୍ଷତ୍ର ଅପ୍ରିମିତା । ୧୯୧ ।
 ଦ୍ଵାଦଶ ବିଶ୍ଵେଦେବା ବସନ୍ତି ହୃଦଗତେ
 ସନକ ସନାତନ ବସନ୍ତି କରସ୍ଥଳ ଯୁଗତେ । ୧୯୨ ।
 ଚଉଦ ବିଦ୍ୟାୟେ ବସନ୍ତି ବେନି କରସ୍ଥଳୀ
 ସାଧନ ତଳୟେ ବସନ୍ତି ଆଦିଷଣ ମହାବଳୀ । ୧୯୩ ।
 ପ୍ରାକର୍ମ ଗ୍ୟାନବନ୍ତ ବଳବନ୍ତ ଶକତା
 ବେନି ଭୂଜେ ବସନ୍ତି ସତାଇଣ ଦେବତା । ୧୯୪ ।
 ନାଭିଠାରୁ ଉପରକୁ ତାଳୁ ବ୍ରହ୍ମହାର ଯାକେ
 ସୈଫେ ଶ୍ରେଣ କରନ୍ତି ତେତିଶ କୋଟି ଦେବଲୋକେ । ୧୯୫ ।
 ପିତୃ ଦଇବତ ପୁରୁଷ ବସନ୍ତି ନାଭିମଣ୍ଡଳ ମାଡ଼ି
 ସଂକଳ୍ପ ଉଦକ ଅନ୍ତେ ସେହୁ ଯାନ୍ତି ଗୁଡ଼ି । ୧୯୬ ।
 ଭନ ଦିବ୍ୟୁପୟେ ଆକାଶକୁ ଉଜାଣି
 ଧାତୁ ଭେଦି ତଳକୁ ବହଇ ନବହର ପାଣି । ୧୯୭ ।

୧୭୭ । ବେନି ବଳୁ ପାଟି ଆପଣେ ଅଗ୍ନି ସେଟି ।

ଉପରକୁ ବହଇ ଧାରେ ତଳକୁ ବହଇ ଧାରେ
 ଆଗକୁ ବହଇ ଧାରେ ଧାରେକ ପଡ଼ଇ ଆକାଶରେ । ୧୮୮ ।
 ପୃଥ୍ବୀ ଆପ ତେଜ ବାୟୁବ୍ୟ ଆକାଶ
 ପଞ୍ଚଧାତୁ ଭେଦି ସେ ଦ୍ଵାଦଶ ପୁରୁଷ । ୧୮୯ ।
 କାଳ କାମ ଅର୍ଥ ଧର୍ମ ଅନୁସାର ପାଞ୍ଚ
 ସିଦ୍ଧ ପୁରୁଷମାନଙ୍କ ସେ ଦୃଢ଼ ସଞ୍ଚ । ୧୯୦ ।
 ବେନି ଜାନୁ ମାଡ଼ି ନାଡ଼ି ମଣ୍ଡଳ ପରିଯନ୍ତେ
 ଯୋଗ ପୁରୁଷମାନେ ସେଥେ ବସନ୍ତି ପଞ୍ଚଶତେ । ୧୯୧ ।
 ତୁ ଯେ ବୋଇଲୁ ମୁଁ ଦେବତାଙ୍କୁ ଦିଅଇ ଅନ୍ନ
 ଶରୀରେ ସେ ଆନ୍ତ ନା ସମସ୍ତ ଦେବତାମାନ । ୧୯୨ ।
 ପଣ୍ଡୁ ବୋଇଲେ ଯେ ଭୂମିରେ ପଦ ପାଡ଼ି
 ନାମ ସଂକେତ କରି ଯେ କରସ୍ଥଳେ ପାଣି ଛୁଡ଼ି । ୧୯୩ ।
 ପଣ୍ଡାୟେ ବୋଇଲେ ତାହା ଆମ୍ଭେ କହୁଁ ତୋହୋର ଆଗେ
 ସେ ଅନ୍ନକୁ ପାଆନ୍ତି ଯେ ଅଷ୍ଟକୁଳା ନାଗେ । ୧୯୪ ।
 ହାଣ୍ଡି ଯା ଗୁଣ୍ଡାଳିୟା ଆମ୍ଭୁଆ ଶାଙ୍କରୀ
 ଭଲୁଙ୍କା ରାସସା ଶେପଶୀ ଶେଷପାଳା । ୧୯୫ ।
 ସୈତେକ ପିଣ୍ଡାତ ଗରମାନେ ଅଇଁଠା ଚଣ୍ଡିବୋଲି
 ପ୍ରତିବାୟେ ଭୂଞ୍ଜିଲେ ପଦେ ଦିଅଇ କର ତୋଳି । ୧୯୬ ।
 ପଦରୁ ଯାଇଣ ଯେବେ ପଡ଼ଇ ଭୂଇଁରେ
 ତାହା ଆହାର କରନ୍ତି ଅଇଁଠା ଅଷ୍ଟଗରେ । ୧୯୭ ।
 ପଞ୍ଚ ଅସୁର ଅଛନ୍ତି ହୋ ପଞ୍ଚଭୂତ ଆତ୍ମାକୁ
 ବାହାରେ ମେଞ୍ଚାୟେ ଦେଲେ ସେ ଭୋଗ୍ୟ ହୋଅଇ ତାହାକୁ । ୧୯୮ ।
 ଚଣ୍ଡ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଦୃଢ଼ ମହାକାଳ ଅନଳ
 ସେ ମେଞ୍ଚିକ ଖାଇ ଜାଅନ୍ତି ସେମାନେ ରକ୍ଷାପାଳ । ୧୯୯ ।

୧୯୧।୧ ବେନି ନାଡ଼ିବାଡ଼ି କମଳ ପରିଯନ୍ତେ ॥

୧୯୫ { ହାଣ୍ଡିଆ ପଶାଳିଆ ଆନ୍ତୁଆ ଖକରା ଅନ୍ନ ।
 ତାରକା ରାସାୟଣୀ ଖାଣର ପ୍ରେତମାନ

୧୯୭।୧ ସୈତେକ ପିଣ୍ଡାତ ଚଣ୍ଡମାନେ ଅଇଁଠା ଗର ବୋଲି

ବାହାର ମେଞ୍ଚାୟେ ନ ଦେଇ ଭୂଞ୍ଜନ୍ତି ଯେ ଅନ୍ନ
 ଅସୁର ଭୋଜନ ହାଦେ ହୋଇଛି ସେଦିନ । ୨୦୦ ।
 ହିରଣ୍ୟଗର୍ଭ ବୋଲି ଅଷ୍ଟ ହସ୍ତୀବର ବଧାନ
 ପାଦ ଅରବିନ୍ଦେ ହୋଅଇ ଗୋପ୍ୟାନ । ୨୦୧ ।
 ପାଦ ଶଉଚ ଜଳରେ ସେ ହୁଅନ୍ତି ଯି ପୁତ୍ର
 ସମସ୍ତ ଦେବତାୟେ ଯେ ଶରୀରେ ଅଛନ୍ତି । ୨୦୨ ।
 ଜନଜନ୍ତୁ ଥିଲେ ସେ ଦେବତାୟେ ପାଆନ୍ତି ପୂଜା
 ଆପଣେ ଅତି ଯି ପୁତ୍ର ହୋଇଲେ ସମସ୍ତେ ହୁଅନ୍ତି ପୂଜା । ୨୦୩ ।
 ପଣ୍ଡୁ ବୋଇଲେ ହୋ ଦେବତାୟେ ହୋଇଲେ ଯି ପୁତ୍ର
 ଦୋହରୀ ଅଗ୍ନିରେ ମୁଁ ଆହୁତି ଦିଅଇ ନିତି । ୨୦୪ ।
 ଅଗ୍ନି କି ଅସି ପୁତ୍ର କଲେ ନାଶଯାଇ ପିଣ୍ଡ
 ସେ ଯେ ଅମାତି କଲ ପୂଜିବ କେମନ୍ତେ ନ କାଟିବି ମୁଣ୍ଡ । ୨୦୫ ।
 ପଣ୍ଡା ବୋଇଲେ ତୁ ନ ଜାଣି ହୁଡ଼ିଲୁ ଯେବେ
 ଅଗ୍ନି ଦେବତାୟେ ଥାଆନ୍ତି ସବୁଙ୍କର ଗର୍ଭେ । ୨୦୬ ।
 ସବ୍ୟେ ଅସବ୍ୟେ ଯେବେ କରଇ ଭକ୍ଷ
 ସମସ୍ତ ଦହନ କରଇ ସେ ଅଗ୍ନି ପରତକ୍ଷ । ୨୦୭ ।
 ଅଗ୍ନି ଦେବତାୟେ ନ ଜାଣନ୍ତି ନା ଉତ୍ତିଷ୍ଠ
 ସମସ୍ତ ଭକ୍ଷନ୍ତି ସେ ହୋଟାନଳ ଦୃଷ୍ଟ । ୨୦୮ ।
 ଉତ୍ତିଷ୍ଠ ଅଣଉତ୍ତିଷ୍ଠ ସେ ନ ଜାଣନ୍ତି କିଛି
 ଦହନ ପାନ ପୁରୁଷ ସେ ସମସ୍ତ ପାରେ ଭକ୍ଷ । ୨୦୯ ।
 କହୁ କହୁ ରୋଷେଣ କହିଲେ ମହାତମା
 ଆମ୍ଭେ ସେ ଦୋହରୀ ଅଗ୍ନି ବୈଶ୍ଵାନର ଦେବବ୍ରହ୍ମା । ୨୧୦ ।
 ତୁ ଆଜ ସିନା ଦେଖିଲୁ ହୋ ପଣ୍ଡୁ
 ଦେବବରଷ ହୋଇଲାନି ହୋ ଉତ୍ତିଷ୍ଠ ମାନ ଛୁଡ଼ୁ । ୨୧୧ ।

୨୦୧।୧ ହିରଣ୍ୟଗର୍ଭ ବୋଲି ଆଠହାଣ ବର୍ଜମାନ ।

୨୦୩।୧ ଆପଣେ ତୁ ପୁତ୍ର ସେ ଆପଣେ ହୁନ୍ତି ପୂଜା ।

୨୦୮।୧ ସମସ୍ତ ଭକ୍ଷନ୍ତି ସେ ହୋଟାନଳ ପ୍ରତକ୍ଷ ॥

୨୦୮।୧ ଦୃଷ୍ଟ—ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ

ସମସ୍ତ ଭକ୍ତି ଆମେ ହୋଉ ଯେ ସିପୁଡ଼ି
 ବାଳୁତଙ୍କର ଦୋଷ ଦେନବାର ନୋହଇ ଯୁଗତି । ୨୧୨ ।
 ଅଗ୍ନିର ପ୍ରତିବାକ୍ୟେ ଶାନ୍ତ ପଣ୍ଡୁରାଜା
 ତତକ୍ଷଣେ କେଶ ରାଜା ଛୁଡ଼ିଲୁ ଆତ୍ମଜା । ୨୧୩ ।
 ପଣ୍ଡୁ ବୋଇଲେ ଯେବେ ବୈଶ୍ଣାବର ଦେବ
 ତୁମ୍ଭ ନିଜ ସରୁପ ମୋତେ ଦେଖାଇବ । ୨୧୪ ।
 ଯେମନ୍ତେ ମୋହୋର ମନେ ପ୍ରତେ ଯାଇଁ
 ନିଜ ସରୁପ ମୋତେ ଦେଖାଇବା ଗୋସାଇଁ । ୨୧୫ ।
 ପଣ୍ଡୁର ବଚନେ ବୋଲନ୍ତି ବୈଶ୍ଣାବର
 ମୋହୋର ନିଜ ସରୁପ ଯେବେ ଦେଖିବାକୁ ଶରଧା ତୋହୋର । ୨୧୬ ।
 ପଣ୍ଡୁ ବୋଇଲେ ଦେବ ସମ୍ପଦ ନିମନ୍ତେ
 ନିଜ ଶରୀର ଦେଖାଇବା ମୋତେ । ୨୧୭ ।
 ପଣ୍ଡୁର ବଚନେ ସାନନ୍ଦେ ଅଗ୍ନି ଦଇବତେ
 ଆପଣାର ନିଜ ଶରୀର ବିକାଶିଲେ ଜଗତେ । ୨୧୮ ।
 ମହା ଅନଳ ବିକାଶିଲୁ ଜ୍ୟୋତି
 କୋଟିପ୍ରେ ତେଜ ହୋଇ ବିକାଶିଲେ ଅଗ୍ନି ମୁଖି । ୨୧୯ ।
 ମହା କାଳାନଳ ବିକାଶିଲୁ କାପ୍ରେ
 ଦେଖିଣ ପଣ୍ଡୁକୁ ଲଗିଲୁ ମହାଭୟେ । ୨୨୦ ।
 ଭୟେଣ ଅନ୍ତର ହେଲେ ନୃପମଣି
 କୋଇଲା ମାତ୍ରୀ ପଳାଇଲେ ବେନି ରାଣୀ । ୨୨୧ ।
 ମହାଭୟେ ପଣ୍ଡୁ ପଳାଇଲେ ବହନ
 ଅଗ୍ନି ଦେବତା ପାରୁଣେ ଅଛଇ ଶ୍ରମସେନ । ୨୨୨ ।
 ଅନଳ ଜ୍ୟୋତିକ ତାର କିଛି ଭୟ ନାହିଁ
 ଅଗ୍ନି ଦେବତାଙ୍କ କୋଳେ ଅଛି ରହି । ୨୨୩ ।
 ମହା ଭୟେ କରି ପଳାଇଲେ ନୃପବର
 ବେନି ରାଣୀ ଦେନି ରହିଲେ ଯୋଜନକ ଅନ୍ତର । ୨୨୪ ।
 ଦୋହୋରାଙ୍କ ମୁଖି ଦେଖି ପଣ୍ଡୁ ନୃପତି
 ଅଗ୍ନି ଦେବତାଙ୍କୁ କରଇ ବହୁତ ଭୁଞ୍ଜି । ୨୨୫ ।

ଜୟ ତୁ ବୈଶ୍ଣାବର ଅନାଦି ସିଦ୍ଧ ଦେବତା
 ଜୟ ତୁ ବୈଶ୍ଣାବର ସୟଳ ଦହନ୍ତା । ୨୨୬ ।
 ଜୟ ତୁ ବୈଶ୍ଣାବର ଅନନ୍ତ କାଳବଞ୍ଚା
 ଜୟ ତୁ ବୈଶ୍ଣାବର ଅନନ୍ତ ରୂପ ସଜା । ୨୨୭ ।
 ଜୟ ତୁ ବୈଶ୍ଣାବର ଅନାଦି ସିଦ୍ଧ ବ୍ରହ୍ମା
 ଜୟ ତୁ ବୈଶ୍ଣାବର ଦାବାନଳ ମହାତ୍ମା । ୨୨୮ ।
 ପିଙ୍ଗଳ ଜଟାଶିର ରୂପ ଅନଳ ବ୍ରହ୍ମ
 ଜୟ ତୁ ବୈଶ୍ଣାବର ଯଗ୍ୟରେ ପୂର୍ଣ୍ଣକାମ । ୨୨୯ ।
 ଜୟ ତୁ ଜୟ ଦେବ କୃତ ଅନଳ
 ହାହୋଲା ଲହରୀ ଦେବ ତୁମ୍ଭ ସେ ମହାବଳ । ୨୩୦ ।
 ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ ଛୋଟ ଅନଳ ନାଥା
 ବ୍ରହ୍ମ ନିରାକାର ମହାତ୍ମା ଆକାଶ କରତା । ୨୩୧ ।
 ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ ଯୋଗ ଯେ ଅନଳ
 ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ ବଡ଼ବା ଅନଳ । ୨୩୨ ।
 ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ନିର୍ଦ୍ଦାତ ବଜ୍ର ସଚୀ
 ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ ପାତାଳ ଅନଳ ରୁଚି । ୨୩୩ ।
 ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ ମହାବ୍ରହ୍ମ ଅଗ୍ନି
 ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ସୁର ତରଙ୍ଗ ମୁନି । ୨୩୪ ।
 ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ ନିତ୍ୟକର୍ମ ଦୋହୋରା
 ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ ସବଂଭବ ସରସା । ୨୩୫ ।
 ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ ସ୍ବାହା ସ୍ବାଧା ଚରଣେ ନମାମି
 ମୁହିଁ ତୋହୋର ଚରଣ ତଳେ ଶତେ ସହସ୍ର ଦଣ୍ଡ ପରଶାମି । ୨୩୬ ।
 ଗୋପ୍ୟାନ ପୁରୁଷ ସ୍ବାମୀ ତୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରତିପାଳୁ
 ନିରାକାର ଦଇବତ ତୁ ଚକ୍ର ଯେ ଅଚକ୍ର । ୨୩୭ ।
 ଶରଦ ଶିଖିର ହେମ ବସନ୍ତ ଶ୍ରୀଷମ ବରଷା
 ପ୍ରେ ଛତ ଋତୁ ହେତୁ ତୁ ଦ୍ବାଦଶ ଯେ ମାସା । ୨୩୮ ।
 ଋତୁକେ ହେତୁ ତୁ ଆନ ଆନ ଯେ ମୂରତି
 ତୋହୋର ଉତ୍ତିଷ୍ଠ ଖାଇ ସତରତର ବର୍ଣ୍ଣି । ୨୩୯ ।

୨୩୩ । ୨ ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ ପାତାଳ ଅନଳଗ୍ରାସୀ ।

କାହିଁରେଣ ଅଛୁ ନାଥ ହାଦେ କାହିଁରେଣ ନାହିଁ
ଆହାରେଣ ଦର୍ପ ତୋହୋର ଗୋପ୍ୟାନେ ଦେଖାଉ । ୨୪୦ ।
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ରାଜା ଯଶୋଂ ଦେବ ଅନେକ ଦୃଢ଼ ଭକ୍ତି
ଲୁହୁବୁଦ ହୋଇ ଦେବ ମହାଗିରି ହୋଇଅଛି । ୨୪୧ ।
କେବଣ ପୁରୁଷ ସଞ୍ଜିବି କହିବ ତୋହୋର ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ଣ୍ଣ ଗୋଟି
ପୈକଲପ୍ତେ ସରଇ ମେଦିନୀ ନବ କୋଟି । ୨୪୨ ।
ସ୍ୱେଦଜ, ଅଶ୍ରୁଜ, ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱଜ, ଜରାୟୁଜ ଗୁଣିଣାନି
ବିନା ଅଗ୍ନିରେ ତ କେହି ନ ବ୍ରତନ୍ତି ପ୍ରାଣୀ । ୨୪୩ ।
ଭିତରେ ଦେବ ଭୁବି ବାହାରେ ଦେବ ଭୁବି
ମହା ଅନଳ ରୂପେଣ ଦେବ ସକଳ ଦ୍ରବ୍ୟ ଦହି । ୨୪୪ ।
ନାନା ପାତକ ଯେବେ କରିଥିବ ପ୍ରାଣୀ
ହୋମ କରିଣ ତୋର ତହିଁ ପକାବନ୍ତି ଆଣି । ୨୪୫ ।
ଅଭୟା ପୁରୁଷ ତୁ ସମସ୍ତ ଦେବ ବହୁ
ଆପଣା ଶରୀରରେ ଲଇ ଦେବ ସର୍ବପାପ ଦହୁ । ୨୪୬ ।
ସାଧୁ ମାହେଶ୍ୱରୀ ସେ ଦକ୍ଷର କୁମାରୀ
ତବ ତେଜ ଶୀତଳ କଲେ ହୋଇଲେ ମନୋହାରୀ । ୨୪୭ ।
ଶ୍ରୀ ଦୋହୋର ଅଗ୍ନିଙ୍କର ସେବେ ପଦ୍ମପାଦେ
ଧର୍ମ ବର୍ଦ୍ଧିତ ହୋଇବ ସ୍ୱାମୀ ତୋହୋର ପ୍ରସାଦେ । ୨୪୮ ।
ଶ୍ରୀ ବୈଶ୍ଣାବର ଅଗ୍ନିଙ୍କର ଚରଣେ ମୁହିଁ ଦାସ
ଶୂଦ୍ରମୁନି ସାବେଳାଦାସ ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ଅଭ୍ୟାସ । ୨୪୯ ।
ପୈସନେକ ସୁଖ ଯହଁ କଲେ ପଣ୍ଡୁ ନୃପତି
ମହାତେଜ ଶୁଭ ଅଗ୍ନି ହୋଇଲେ ଶାନ୍ତିମୁଖି । ୨୫୦ ।
ପଣ୍ଡୁ କୋଇନ୍ଦ୍ରା ମାତ୍ରୀ ହୋଇଲେ ସନ୍ନିଧାନ
ଦେଖି ଅଗ୍ନି ଦେବତା ହୋଇଲେ ତୋଷମନ । ୨୫୧ ।

୨୪୦ { କାହିଁରେ ଅଛୁ କେଉଁଠାରେ ନାହିଁ ।
କାହାରେଣ ଦର୍ପ ତୁ ତୋହୋର ଦେଖାଉ ॥
ପଣ୍ଡୁ ବୋଇଲେ ନିଜ ରୂପ ମୋତେ କଥା ନ ଦେଖାଉ ॥
୨୪୫, ୨ କାଳାନଳ ରୂପେଣ ତୁମେ ସକଳ ଜନ୍ତୁ ଦହି ।

କୋଇନ୍ଦ୍ରା ମାତ୍ରୀ ଦେବୀ ଦୁହେଁ ଆସେ
ପ୍ରଣାମତ୍ୟ ହେଲେ ଅଗ୍ନି ଦେବତାଙ୍କ ପାସେ । ୨୫୨ ।
ଭ୍ରମସେନକୁ ଆଶ୍ୱାସନା କଲେ ବୈଶ୍ଣାବର
ଶାନ୍ତି ହୋଇ ମହାତ୍ମା ତାଙ୍କୁ ଦିଲେ ବର । ୨୫୩ ।
ବୈଶ୍ଣାବର ବୋଇଲେ ତୋହୋର ଆହାରେ ଏଡ଼େ ଛଦା
ହୋଟ ଅନଳେ ତୋତେ ହୋଉ ବଡ଼ କ୍ଷୁଧା । ୨୫୪ ।
ଆହାରେ ଅସିପୁତ ହୁଅସି ରେ ଭ୍ରମା
ଆହୋ ପଣ୍ଡୁ ଯେ ପୁତ୍ର ତୋହୋର ଉଦ୍ଧରଣ ସୀମା । ୨୫୫ ।
ପଣ୍ଡୁ ବୋଇଲେ ଯେ ଆଜନ୍ମେ ଯେତେ ଅସିପୁତ
ଅସଂଖ୍ୟପକ ଖାଇବ ଯେ କାହିଁ ଦେବ ନିତି । ୨୫୬ ।
ଦୋହୋରାସେ ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ ହୋଇଲୁ ପ୍ରସନ୍ନ
ନିତିପ୍ରତି ରାଗଣା ଯେହାକୁ ହୋଇବ ବିଦ୍ୟମାନ । ୨୫୭ ।
ଗଉରା ଶଉରା ଆବର ନଳବଧୁ
ଯେ ଭିନି ପାକ ଯେହାକୁ ହୋଇବ ପରସିଦ୍ଧି । ୨୫୮ ।
ଅକଟା ଅବଟା ଯେ କଥା ଯୋଗାଡ଼ର
ଯେହା ହସ୍ତ ଲଗନ୍ତେ ହୋଇବ ଅମିୟ ରସସାର । ୨୫୯ ।
ଭୋଜନେ ଅସିପୁତ ହୋଉ ତୋହୋର ବଳା
ସଂଗ୍ରାମେ ଅସିପୁତ ହୋଉ ଅରୁଣିକା । ୨୬୦ ।
ଶୃଙ୍ଗାରେ ଅସିପୁତ ହୁଅସି ରେ ଭ୍ରମ
ବ୍ରଜୋଦର ମୁରତିକ ତୋର କେହି ନୋହିବେ ସମ । ୨୬୧ ।
ଶୁଣ ବଇବସୁତ ମନୁ ବଦନ୍ତି ଅଗ୍ନି
ପଣ୍ଡୁ ପ୍ରଣାମତ୍ୟ ହେଲେ ବୈଶ୍ଣାବର କତି । ୨୬୨ ।
ବହୁତ ପ୍ରସନ୍ନ ହେଲେ ବାଳୁତ କୁମରକୁ
ବୈଶ୍ଣାବର ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଲେ ଭ୍ରମସେନକୁ । ୨୬୩ ।
ବର ଦେଇ ବୈଶ୍ଣାବର ଗଲେ ଅନ୍ତର୍ଧାନେ
ପଣ୍ଡୁ ବାହୁଡ଼ି ବିଜେ କଲେ ମନୋହର ବନେ । ୨୬୪ ।
ଭ୍ରମସେନକୁ କାଶେ ଘେନିଲେ ପଣ୍ଡୁ ରାଜା
ତାହାଙ୍କର ପଛରେ ଗୋଡ଼ାବନ୍ଧୁ ବେନି ଯେ ଭାରିଯା । ୨୬୫ ।

ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ ଶତଶିଂଗ ପଦ୍ମେ
 ପୁଣି ଭାରିଯା ଘେନି ରହିଲେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତେ । ୨୨୭ ।
 ବଲ୍ଲବସୁତ ମନୁ ପରୁଷଲେ ଅଗସ୍ତି ମହାଦେବ
 କୋଇଲିକ କଥା ତ ଅତି ଅସମ୍ଭବ । ୨୨୮ ।
 ଧର୍ମ ଦେବତାଙ୍କର ସେ ସହିଲୁ ଆରଦୋଳ
 ପବନ ଦେବତା ଯେ ସେ ଅଟଇ ମହାବଳୀ । ୨୨୯ ।
 ମାନସା ହୋଇଣ ସେ ଦେବତାଙ୍କୁ ଦିଅଇ ରତ୍ନ
 ଯେ ବଡ଼ ଆଶ୍ରମ କଥା କହିବା ଅଗସ୍ତି । ୨୩୦ ।
 ଶୁଣ ହୋ ମନୁ ପୁରୁଷ ବଦୟନ୍ତ ଅଗସ୍ତି ମହାମୁନେୟ
 ସତ୍ୟଯୁଗେ ଅଞ୍ଜନା ଯେ ଅଟଇ ପୁରୁଷନେ । ୨୩୧ ।
 ସେକାଳେ ପବନ ଦେବତା ସଙ୍ଗରେ ପୀରତି
 ଶିଶୁର ଶାନ୍ତି ଆଣି ଦିଲକ ତଡ଼ତି । ୨୩୨ ।
 ସେ ଶାନ୍ତି ସମ୍ଭାଳି ଇଚ୍ଛୁଲ ଗର୍ଭଗତେ
 ତତ୍ତ୍ୱ ଜନ୍ମ ହୋଇଲେ ଶର ହନୁମନ୍ତେ । ୨୩୩ ।
 ସେ ହନୁମନ୍ତଟି ହେତୟା ଯୁଗେ ମହାମଲ୍ଲ
 ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ତାହାକୁ ବୁଝିଲେକ ଭଲ । ୨୩୪ ।
 ସତ୍ୟଯୁଗରେ ଯେ ଅଞ୍ଜନା ରୂପ ଧରି
 ଯେବେ କୋନ୍ତୋଭୋଜ ରାଜାର ଘରେ ଅବତରି । ୨୩୫ ।
 ଦ୍ଵାପରଯୁଗେ ଯେ ସେ ଭାବ ନିବାରିବା ଅର୍ଥେ
 ପବନ ଦେବତା ଆସି ସମ୍ଭବେ ଭେଟିଲୁ ଯୁଗତେ । ୨୩୬ ।
 ତତ୍ତ୍ୱଟି ଜାତ କଲେ ଭ୍ରମସେନ ତାହାର ପୁଣି
 ଯେ ଯୁଗେ ଭାଗ ଯେ କରିବ ରସାଂଗତ । ୨୩୭ ।
 ଶତଶିଂଗ ବହୁତ କଲୁ କୋଇଲିକୁ ବିନୟେ
 କୋଇଲିକୁ ପଶୁରାଜା କଲୁକ ମହାଭୟେ । ୨୩୮ ।
 ମୁହିଁ ଅଗ୍ୟାନ ଯେ ଗ୍ୟାନ ମୋର ନାହିଁ
 ତୁ ଅନାଦି ଅପଣ୍ଡା ଅଛୁ ଯେହେନେକ ରୂପ ବହି । ୨୩୯ ।

୨୨୭।୨ ଯେ ଯ ଗେ ଭାବ ଯେ କରିବ ସମାପତ ।

ଶତଶିଂଗ ପଦ୍ମେ କହନ୍ତେ ତୁ ଅଟୁ ମହାଦେବୀ
 ଆତ୍ମ କୋଇଲି ଗୋ ତୋତେ ଥିବି ମୁହିଁ ସେବି । ୨୪୦ ।
 କହିଣ ପଦ୍ମେ ଯେ ହୋଇଲୁ ଗୋପ୍ୟାନ
 କୋଇଲିୟେ ବିନୟ ଭାବେ ଶଟନ୍ତ ପବନ । ୨୪୧ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଭ୍ରମସେନ କୋଇଲିକର ପୁଣି ବେନି
 ଅତିସ୍ନେହେ ପାଳନ୍ତି ମାତ୍ରୀ ମକରଧୂଜର ନନ୍ଦନା । ୨୪୨ ।
 ଭ୍ରମସେନର ସପତ ବରଷ ଉତ୍ତରେ
 ଦୁଷ୍ଟ ପ୍ରକୃତି ଦେଖି କୋଇଲିୟେ କରନ୍ତି ବିରୁଦ୍ଧେ । ୨୪୩ ।
 ବଳବନ୍ତ ମୁଖି ଯେ ହୋଇବ ଅପଣ୍ଡିତ
 ଧନୁ ଶହସ୍ର ବିଦ୍ୟାରେ ଯେ ନୋହିବ ନିର୍ଜିତ । ୨୪୪—୨୪୫ ।

ଅନୁନଙ୍କ ଜନ୍ମ

ପାଳଗୁନ ମାସ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଅନ୍ତରେଣ ତଥା
 କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ଦ୍ଵିତୀୟା ପଣ୍ଡିତ ବାର ରାତି । ୧ ।
 ନକ୍ଷତ୍ର ଭୋଗ ଯେ ଉତ୍ତର ପାଳଗୁନ
 ପଶୁ ରାଜା ମୃଗୟାକୁ ବିଜୟେ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଭ୍ରମସେନ ଘେନି । ୨ ।
 ମହାନିଶା କାଳେ ଶେଷ୍ୟାର ଯୁଗତେ କୋନ୍ତୋଭୋଜ ରାଜାର ଦୁଲ୍ଲଳୀ
 ଶ୍ରୀହସ୍ତେ ଘେନିଲେ ସେ ଦୁର୍ଭାସାଙ୍କ ଜପାମାଳୀ । ୩ ।
 ଧ୍ୟାନେଣ ସୁମରଣା ସେ କଲେକ ଦେବରାଜ
 ଜାଣିଣ ଅନେକ ଅଳଙ୍କାରେ ବାସବ ଦେବ ସଜ । ୪ ।
 ହୃଦରେ ଲମ୍ବାଇ ପାରିଜାତକ ପୁଷ୍ପମାଳା
 କୋଟିୟେ ଅଭିଷେକ ଅଳଙ୍କାର ଶୋଭିତ ତଳହଳା । ୫ ।
 ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗେ ଲେପନ ମୃଗଲତା କସ୍ତୁରୀ
 କୋଇଲିକ ଶେଷ୍ୟାରେ ଆସି ବିଜୟେ ବଜ୍ରଧାରୀ । ୬ ।

ଦେଖିଣ ସାନନ୍ଦ ସେ ଭେଜର ଦୁଲ୍ଲୀ
ଶର୍ପକଳ ଘେନ ପାଦ ସେ ପଖାଳ । ୭ ।
ପାଦଅର୍ଥ୍ୟ ଦେଇଣ କୋଇଲୀପେ କରନ୍ତି ଅନେକ ସୁଖ
ଜୟ ତୁ ସୁରନାଥ ଅମର ଆଧିପତି । ୮ ।
ଜମ୍ବୋ ଦକ୍ଷ୍ୟ ଦର୍ପ ଧଂସିଲୁ ଦେବ ଅବହେଳେ
ତେଣୁ ସେ ଜମ୍ବୋଭେଦୀ ନାମ ବହୁଲୁ କୁତୋହଳେ । ୯ ।
ଅଭୟେ ମୁଦୁଗର କରେଣ ବଜ୍ର ଶକତି
ହେଲେଣ ନାଶିଲୁ ହିରଣ୍ୟକଶିପୁର ନାତି । ୧୦ ।
ଅଜଙ୍ଗମ ଅକମ୍ପ ଅସିବର ପରଶୁ କୁଠାରେ
ବାହନ ଇଚ୍ଛିଲୁ ଦେବ ଅଇରାବତର ଉପରେ । ୧୧ ।
ଶତୀର ବଞ୍ଚିତ ନାଥ ଅନଙ୍ଗ କାମମୁଖି
ଚଉପଠୀ କୋଟି ବିଦ୍ୟାଧରାଜି ଅଭିଳାଷ ନିତି ପ୍ରତି । ୧୨ ।
ଅମରାଧିନାଥ ତୁ ଅଳକାପୁର ରକ୍ଷା
ଅବିଚାର ନନ୍ଦନ କଣ୍ଠପର ବଢ଼ା । ୧୩ ।
ଅଶାକାର ପୁରୁଷ ତୁ ଦେଖିଲୁ ବର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର
ତେଣୁ ସେ ଲଲିଟ ତୋର ହୋଇଲୁ ସୁବର୍ଣ୍ଣ । ୧୪ ।
ସୁଗର ଠାକୁର ତୁ ବୃନ୍ଦାଅର୍ଚ୍ଚ କୁଳଦକ୍ଷ
କୋଟିଏ ଭୁବନ ଦୃଷ୍ଟି ତୁ ଅଟୁ ସହସ୍ରାକ୍ଷ । ୧୫ ।
ଅନେକ ବିଳାସୁଣୀ ଖଟନ୍ତି ଅନୁକ୍ରମେ
ଭରହରଷ ନାୟକ ଦେବ କଣ୍ଠପର ଗୋହେ । ୧୬ ।
କୋଟିଏ ଭୁବନର ତୁ ଖଣ୍ଡୁସି ଅରକ୍ଷି
ତୋହୋର ଆଗ୍ୟାଂପେଣ ମେଘ ସଚରାଚର ବୃଷ୍ଟି । ୧୭ ।
ସଦା ଆନନ୍ଦ ନାଥ ତୁ ବାହନ ମଉନାଗ
ପାତାଳ ଅମ୍ଳ ତୋହୋର ଅନନ୍ତ ଉତ୍ତମ । ୧୮ ।

୧୦।୨ { ହେଲେ ବୟଲୁ ପବତଙ୍କ ପକ୍ଷୀ
ହେଲେ ବ୍ୟୁସିଲୁ ନାଥ ଦୈତ୍ୟ ଯେ ନୃପତି ।
୧୫।୧ ବୃନ୍ଦାଅର୍ଚ୍ଚ—ବୃନ୍ଦାରକ—ଦେବ ୧୮।୨ ଅମ୍ଳ—ସ୍ତମ୍ଭ

ବ୍ରହ୍ମଦତ୍ତ ମୁଣ୍ଡ ମୋଡ଼ିଲୁ ଚନ୍ଦ୍ର ବୋଲେ
ରିପୁ ପୁରୁଷ ପଳାବନ୍ତ ତୋହୋର ଶହସ୍ର ଧଇଲେ । ୧୯ ।
ଲେଭେଣ ହରିଲୁ ନାଥ ଗଉଡମର ପତନୀ
ସେ ମହାତମାର ଶାପେ ତୁ ହୋଇଲୁ ସହସ୍ର ଯୋନି । ୨୦ ।
ଶାନ୍ତି ହୋଇଲୁ ସେ ଆପାଦ ମାନସ ସରୋବରେ
ଦୁଷ୍ଟ ନିବାରଣ କଲୁ ନାଥ ନିର୍ଦ୍ଦାତ ବଜ୍ରଶରେ । ୨୧ ।
ତୁ ଦେବ ଜଳ ସ୍ଥଳ ନିରାକୁଳ ଅନାଦି
କୃତାନ୍ତକ ନାଥ ସ୍ୱାମୀ ଜୟ ତୁ ଜମ୍ବୋଭେଦୀ । ୨୨ ।
ସପତ ସାଗର ଜଳ ସ୍ଥଳ ନାଥ ନବଦ୍ୱୀପା ପୃଥୀ
ତୋହରେଣ ଦେବ ସଚରାଚର ବ୍ରତ । ୨୩ ।
ଯମଦଣ୍ଡ କାଳଦଣ୍ଡ ଶୂଳଦଣ୍ଡ
ଦଣ୍ଡାଧିପତି ଦେବ ତୁହି ସେ ସର୍ବଦଣ୍ଡ ଶଣ୍ଡ । ୨୪ ।
ବେଦବର ମନ୍ତ୍ରବର ଶାହାସୁବର ନାଥ
ସତ୍ୟବନ୍ତ ପୁରୁଷ ସ୍ୱାମୀ ତୁ ପରମ ପଦାର୍ଥ । ୨୫ ।
ଦର୍ଶନେ ପ୍ରସନ୍ନେ ତୁ ଦୁର୍ଗତି ଦୁଃଖ ଧଂସି
ଯମର ଉପରେ ଦେବତ ସକଳ ଦର୍ପ ବିନାଶୀ । ୨୬ ।
ବ୍ରହ୍ମାର ଉପରେଣ ତୋହୋର ବ୍ରହ୍ମପଦ
ମହେଶ୍ୱର ଉପରେ ତୁ ମହେଶ ଦେବ ଇନ୍ଦ୍ର । ୨୭ ।
କଉସୁଭ ମଣି ବିରାଜିତ ଯା'ର ହୃଦେ
ଚନ୍ଦ୍ରକିରଣ ମଣି ଲଲିଟ ସାନନ୍ଦେ । ୨୮ ।
ଜାତ ଅନ୍ତ କରି ନାଥ ତୁହି ସେ ଭିଆନ୍ତା
ନିର୍ଭୟା ପୁରୁଷ ତୁ ଯେ ପ୍ରସନ୍ନେ ଗତି ଦ୍ୟନ୍ତା । ୨୯ ।
ସମ୍ବଳ ସାହେରନାଥ ଭଗତ ଜଗନ୍ନାଥ
ମୁହିଁ ମନୁଷ୍ୟ ଜନ୍ମ ମଞ୍ଚପୁରେ ନ ଗୁଡୁ ମୋର ଚିନ୍ତା । ୩୦ ।

୨୫ { ଦେବଙ୍କର ଦେବ ତୁ ଅଟୁ ସୁରନାଥ ।
ବେଦ ଶାହାସୁର ନାଥ ତୁ ପରମ ପରମାର୍ଥ ।
ସତ୍ୟବନ୍ତ ପୁରୁଷ ନାଥ ଆବର ପରମାର୍ଥ ।

୩୦।୧ ସମ୍ବଳ ସହଜ ତୁ ଜଗତଜନ ଚିନ୍ତା ।

୧୮।୨ ରିପୁ ପୁରୁଷ — ରିପୁ ପୁରୁଷ

ନାଶକର ନିଶାକର ଯାହାର ଆଶ୍ୟାଂରେଣ ବଢ଼ି
 ତେଣୁ କରି ତୋତେ ମୁଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଛ ଅଭ୍ୟର୍ଥୀ । ୩୧ ।
 ଶ୍ରୀ ଅମରାଧିନାଥ ଚରଣ ମମ ହୃଦେ
 ଶୁଦ୍ରମୁନି ସାବେଳ ଦାସ ବଦୟନ୍ତ ପରମ ସାନନ୍ଦେ । ୩୨ ।
 କହନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ଆହୋ ଯୁଗପତି
 ଏହି ମନୁ ତବ ଅର୍ଥେ ଜଗତେ ବିଶ୍ୟାତି । ୩୩ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତାଙ୍କୁ କୋଇନ୍ଦ୍ରାୟେ କଲେ ପୂଜା
 ଶୃଙ୍ଗାର ସମ୍ପଦ ରସ ମାଗଇ ଦେବରାଜା । ୩୪ ।
 କୁନ୍ଦଭୋଜର ନନ୍ଦନା ସେ କାର୍ଯ୍ୟେଣ କାର୍ଯ୍ୟବନ୍ତୀ
 ଭାବଭର ବହନ୍ତି ସେ ଅନାଦି ଦଇବଶା । ୩୫ ।
 କୋଇନ୍ଦ୍ରାଙ୍କର ତୁମ୍ଭି ଯେ ଶୁଣିଣ ବଜ୍ରଧାରୀ
 ମହା ସନ୍ତୋଷେଣ ଆଲିଙ୍ଗନ ଚୁମ୍ବନ ସେହୁ କରି । ୩୬ ।
 ବଂଶେଣ ନିକଳଙ୍କ ମହାମନ୍ଦେଣ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ
 ଇନ୍ଦ୍ରେଣ ରମଣ ଯେ ବଢ଼ିଲୁ ମହାନିଶି । ୩୭ ।
 ଶତଶିଂଗ ପଦ୍ମରୁଁ ସେ ଗଙ୍ଗା ହୋଇଛୁ ଉତପତ୍ତି
 ପାତାଳ ଭେଦିଛୁ ପଞ୍ଚତରଣ ଧାରୁ ମୂର୍ତ୍ତି । ୩୮ ।
 ପାଦ୍ମିନୀ ଭାବିନୀ କାମିନୀ ପାପନାଶିନୀ
 ଗଙ୍ଗା ଗୋମତୀ ନମିତା ବଇସଣୀ । ୩୯ ।
 ମେଖଳା ବିପ୍ଳବ ଭଲୁଙ୍କୀ ଭଲଭେଷ
 ଯମୁନା ସରସ୍ବତୀ ପାତାଳ ସନ୍ତୁଷା । ୪୦ ।
 କାଶୀ କଉଶିକା ଅରଣ୍ୟ ମେଖଳା
 ବେଣୀ ଗଉଡମୀ ନାରାୟଣୀ ଚଞ୍ଚଳା । ୪୧ ।
 ବିଜୟା ବିଦିତପତା ଗଗନଗୁପତା
 ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗା ବୃହସ୍ପତି ନନ୍ଦନା ବୃଦ୍ଧମାତା । ୪୨ ।
 ତମସା ସଉଦ୍ରା ଚଉରା ଧବଳାଙ୍ଗୀ
 ବୃଦ୍ଧାୟୀ ହରପ୍ତିୟା ଅନନ୍ତା ଯୋଗାଙ୍ଗୀ । ୪୩ ।

ପଞ୍ଚତରଣ ଧାରୁ ସେ ପଦ୍ମତେ ପୁଟଇ
 ମହାଶର୍ପ ମାନେ ସେ ବିଷ୍ଣୁ ପାଦ ଅଟଇ । ୪୪ ।
 ତହିଁ ମିଶ୍ରିତ ଯେ ସରସ୍ବତୀ ବିବେଣୀ
 ତହିଁର ଶରେ ଇନ୍ଦ୍ର କୋଇନ୍ଦ୍ରାଙ୍କର ରମଣୀ । ୪୫ ।
 ସେ ନନ୍ଦର ଶରେ ଅଛୁ ଅର୍ଜୁନ ନାମେ ବନ
 ଶୀତଳ ଅମିୟ ବହଇ ପବନ । ୪୬ ।
 ବିଶେଷେ ବସନ୍ତ ଋତୁ ମୀନମାସ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ପ୍ରଥମ ଦୁଷ୍ପୟା
 ଭୃଗୁବାର ଉତ୍ତର ପାଳଗୁମ୍ଫା ଶତଶ୍ରୀୟା । ୪୭ ।
 ବାଣିଜ୍ୟ ନାମେ କରଣ ଧୃତି ନାମେ ଯୋଗ
 କନ୍ୟା ଚନ୍ଦ୍ରମାକୁ ସପତମ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗ । ୪୮ ।
 ଦୁଷ୍ପୟା ଦିନେ ଶନ୍ତର ଚତୁର୍ଥେ ବୃହସ୍ପତି
 ଅମୃତାକ୍ଷ ନାମେ କାଳ ପାତାଳେ ଭୋଗ ରାତି । ୪୯ ।
 ରାତ୍ରି ନବମରେ ଚନ୍ଦ୍ର ବଳୀୟାର ଯୋଗେ
 ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଶୃଙ୍ଗାର କୋଇନ୍ଦ୍ରା ଦେବଙ୍କର ସଙ୍ଗେ । ୫୦ ।
 କୋଇନ୍ଦ୍ରାୟେ ବୋଇଲେ ଦେବ ଶୁଣିମା ସୁରପତି
 ସଇନ୍ଦ୍ର ପୁଷ୍ପେକ କରବୁଟି ଉତପତ୍ତି । ୫୧ ।
 ପୁଷ୍ପର ଦର୍ପ ମୁଁ ସହି ନୁଆରଇ ଭାରି
 ମଣ୍ଡଳାଧିପତି ତୁ ଆକାଶକୁ ଅଧିକାରୀ । ୫୨ ।
 ମହାବଳବନ୍ତା ତୁ ଦେବତାଙ୍କର ରାଜ
 ମୁହିଁ ମାନୁଷୀଟି ସହି ନୁଆରଇ ଯେ ତୋହୋର ଶର୍ଯ୍ୟ । ୫୩ ।
 ଆଦିତ୍ୟ ଅବିଭାଜିତ କାଳେ ମୋତେ ଆଦିତ୍ୟ ରମଣ କଲୁ
 ସଇନ୍ଦ୍ର ପୁଷ୍ପେକ ଉତପତ୍ତି ଯେ ହୋଇଲୁ । ୫୪ ।
 ସେହି ପ୍ରକୃତି ଯେ ଭାବିଲୁକ ମୋର ଅଙ୍ଗେ
 ଯେବେ ମୁଁ ଗର୍ଭର ଭାବ ସହିବ କେବଣ ବାଗେ । ୫୫ ।
 ଶୁଣିଣ ସାନନ୍ଦ ଯେ ପୁରନ୍ଦର ଦେବତା
 କୋଇନ୍ଦ୍ରାୟେ ରମଣ ଇଚ୍ଛଇ ବରଦାତା । ୫୬ ।

୪୪ { ଈଶାନ ମୂରତି ହୋଇ ଯାଇ ସାଗରେ ଭେଟଇ ।
 { ମହାଶର୍ପ ମାନେ ସେ ବିଷ୍ଣୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଅଟଇ ।

୪୫।୧ ତହିଁ ମିଶ୍ରିତ ଯେ ସୁରନଦୀ ବିବେଣୀ ।

ବିଶେଷେ କାମିନୀ ସେ ପ୍ରୋତାୟେ ବୟସୀ
ଦେବରାଜା ତୁଲେଣା କ୍ରୀଡ଼ାରଙ୍ଗେ ରସି । ୫୭ ।
ଅପରାଧ ରମଣୀ ସେ ରତ ଶାସ୍ତ୍ର କତା
ଚନ୍ଦ୍ର ପବନ ବାରିଣ ସେ ଶୃଙ୍ଗାରେ ଶକତା । ୫୮ ।
ପ୍ରିୟଜନଙ୍କର ସଭାବ ସେ ଗାତ ଶୃଙ୍ଗାରେଣ ସି ପୁତ୍ର
ଅଗ୍ନିଦେବତା ଯେହ୍ନେ ଘୃତେ ହୋନ୍ତି ଶାନ୍ତି ମୁଖି । ୫୯ ।
ମନ୍ତ୍ର ତନ୍ତୁ ଘେନ ଯେବଣ ପୁରୁଷ ପାବନ୍ତି କେଳି
ରାସ ଦିବସେ ସେ ସହ ପାରନ୍ତି ଆର୍ଦ୍ରାଳି । ୬୦ ।
ମନ ଚଇତନ ଯେକତୁ କଲ ସଞ୍ଚା
ପବନ ହେଠାଇଣ ଉଜାଣି କଲକ ସେ ବଞ୍ଚା । ୬୧ ।
ଶୁଭ ସୁଭ ଧୃତ ଶାନ୍ତି ସୁଷୁମ୍ନା
ପୈ ପଞ୍ଚନାଥ ଅଟଇ ଶରୀରକୁ ବଜ୍ରସେନ୍ଦ୍ରା । ୬୨ ।
ତରଳ ତାରଳ ଇଥଂଳା ପିଥଂଳା ଘୋଟି
ନବ ନାଥ ମୂଳେଣ ଅଛଇ ବାଆସ୍ତୋର କୋଟି । ୬୩ ।
ପୈହାନ୍ତି ପୈକତୁ କର ପଞ୍ଚମଣର ଘେରୀ
ଅନଙ୍ଗ ବଞ୍ଚାଇଲ ସେ ପୁରୁଷ ପରମ ଯୋଗୀ । ୬୪ ।
ଅଗ୍ୟାନେ ହେଠାଇଲ ସେ ଟେକିଲ ପୈକ ବ୍ରହ୍ମେ
ବାସୁରା କ୍ରୀଡ଼ା କଲେ ଭବ ଯେ ସାଗ୍ରାମେ । ୬୫ ।
ଖେପଇ ବାସବ ଯେ ନଖଦନ୍ତ ଶର
କୋଇନ୍ତାୟେ ବଞ୍ଚାବନ୍ତି ନ ପୁଟଇ ଶରୀର । ୬୬ ।
ଓହୋବଳ ସାଗ୍ରାମେ ବଢ଼ିଲ ରସପୁର
ଭବ ଭଗ ଶାନ୍ତି ଯେ ନୋହିଲ କାମବର । ୬୭ ।

୫୮ । ୧ { ଚନ୍ଦ୍ରକଳା ଜାଣଇ ସେ ଶୃଙ୍ଗାରେ ଶକତା
ଚନ୍ଦ୍ର ପବନ ମାରିଣ ସେ ଶୃଙ୍ଗାରେ ଶକତା

୬୧ { ମନ ଚଇତନ ଯେକତୁ କଲ ସାଚି ।
ପବନ ହେଠାଇଣ ଉଜାଣି ବନ୍ଧ ଆମୟ ।

୬୫ । ୧ ଅଗ୍ୟାନେ ଧଇଲ ଯେ ତଳିଲ ପୈକ ବ୍ରହ୍ମ ।

୬୭ । ୧ କେହି କାହାକୁ ଯେ ନ କରନ୍ତି ସାଧେ ।

ଅଦୃଷ୍ଟି ନାରାଜ ବନ୍ଧଇ ପଞ୍ଚବାଣ
ଭାବେ ଅନେଧାଅନ ପୀଡ଼ୁଛୁ ମୟାଣ । ୬୮ ।
ବିଶେଷେ ବନ ଗହନ ନିଗମ ସ୍ଥାନ ଭୂମି
ଆକାଶେ ଦୃଶ୍ୟଭାବ ରେହଣୀ ବଲ୍ଲଭ ଦେବସ୍ୟାମୀ । ୬୯ ।
ବସନ୍ତେ ଚନ୍ଦ୍ରମାୟେ ମହା ନିରମଳ
ସମସ୍ତ ଦିଶଇ ସେ ଦିବସଦ୍ୱଂ ପରିମଳ । ୭୦ ।
ଅଶାନ୍ତ ଶୃଙ୍ଗାରେଣ ଅଭିଷ୍ଟ ଦେବରାଜ
ରଜନୀ ନିକଟେ ଶେଷ ସେ ଗୁଡ଼ିଲେ ମହାବୀର୍ଯ୍ୟ । ୭୧ ।
ଦୁହେଁ ମନ ଶାନ୍ତି ସେ ପରମ ସାନନ୍ଦୁ
ସୁସଞ୍ଜେ କୁମାରେକ ଉତପତ୍ତି ହୋଇଲ ସଇନ୍ଦୁ । ୭୨ ।
ମାତଳ ମେଲେ ଯେ ଥିଲେ ଚଞ୍ଚଳାଗଣ ଅନ୍ତରାକ୍ଷେ
ପୁଷ୍ପକ ଘେନଣ ଯାଇଁ ମିଳିଲେ ସହସ୍ରାକ୍ଷେ । ୭୩ ।
ଦେବଗଣେ ଦୁନ୍ଦୁଭ ବଜାନ୍ତି ରଙ୍ଗେ ଘେନି
ଚଉଷଠି କୋଟି ଅପରାଧ ଦିଲେ ହୃଳହୃଳ ଧୂନି । ୭୪ ।
ଅମଳାଣ ବସ୍ତ୍ର ଯେ ପିନ୍ଧଣ ସବ୍ ବାଳୀ
କେନ୍ଦ୍ର କୋନ୍ତାକୁ ଧରଇ କେ ପୁନକୁ ସମ୍ଭାଳି । ୭୫ ।
ତପତ ଜଳ ଘେନି ସୁବାସିତ ପାଣି
ପୁନ ଅଙ୍ଗ ପଖାଳନ୍ତି ଅତ୍ୟନ୍ତ କୋମଳ ଜାଣି । ୭୬ ।
ମଧୁ ଘୃତ କପିଳାର କ୍ଷୀର ଯେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତି
କୁମାରର ଅଙ୍ଗେ ନେଇ ଲେପନ କରନ୍ତି । ୭୭ ।
ଆପଣେ ଥାଇଣ ସେ ସୁରେଶ୍ୱର ରାଜା
ଶ୍ରୀହସ୍ତେ ଅର୍ଘ୍ୟ ଘେନି କୁମାରକୁ କଲେ ପୂଜା । ୭୮ ।
ରମ୍ଭା ଉଦ୍‌ବୀଣୀ ମଦନା ମେନକା କାମସେଣା
ଶେଷ୍ୟାୟେ ସୁଗତେ ଶୁଆଇଲେ ସମସ୍ତେ ଅପଣ୍ଡା । ୭୯ ।
ମାଲେନ୍ଦ୍ରୀ ଦଳ ପରାୟେ କୁମରର ତନ୍ତୁ
ବିଚିତ୍ର ବେଶନ ରୂପ ସୁନ୍ଦର କି କୋଟି ସୂର୍ଯ୍ୟଭାନୁ । ୮୦ ।
ଅତି ସୁନ୍ଦର ସେ ଅର୍ଜୁନ ନାମେ ବନ
ସେ ବନେଣ ଯେ ପୁନ ହୋଇଲ ଉତପନ୍ନ । ୮୧ ।

ଅତିଅନ୍ତ ହରଷ ହୋଇଣ ମଦବାନ
 ଅର୍ଜୁନ ବନ ଦେଖି ପୁଣି ନାମ ଦିଲେ ଅରଜୁନ । ୮୨ ।
 ବୃହସ୍ପତି ଗଣିଲେ ସପତାଙ୍କ ପାଞ୍ଜି ଦେନ
 ପୁଣି ଜାତ ହୋଇଲ ଉତ୍ତର ପାଲଗୁମା । ୮୩ ।
 ବୃହସ୍ପତି ବୋଇଲେ ଅତିଅନ୍ତେ ସୁନ୍ଦର ସଉଜ୍ଜମ
 ତେଣୁ ଦେବଗୁରୁ ଦିଲେ ପାଲଗୁନ ସୈନ୍ଦବ ନାମ । ୮୪ ।
 ଉତ୍ତର ପାଲଗୁମା ହୋଇଲ କନ୍ୟା ଶୁଣି
 ଗଣ୍ଡମୂଳ ନାସ୍ତି ମାହିନ୍ଦ୍ର ଯୋଗ ଭାଷି । ୮୫ ।
 ସବ ଶୁଣେ ସୁନ୍ଦର ସୁଲକ୍ଷଣ ସୁରବଇଁର ବଳା
 ଅମର ଆସନକୁ ବିଜୟେ ଆଶଶ୍ରୁଳା । ୮୬ ।
 ଅମର ଅଳଙ୍କାର ଯେତେ ଦେବରାଜାରୁ ଥିଲ
 ପୁଣିକଇ ମଣ୍ଡିଣ ସୁରନାଥ ବେଗେ ଗଲ । ୮୭ ।
 ଉଦ୍‌ଗୀ ଆସି ଧଇଲେ କୋଳରେ,
 ସବ୍ୟସାଚୀ ନାମ ଦିଲେ ଯୁବଣ ରହ ସାରେ । ୮୮ ।
 ପଣ୍ଡୁ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ସୁର ନୟା କୁଳେ
 ହିତୁବନ ମୋହନ ପୁଣି କୋଇଳାଙ୍କର କୋଳେ । ୮୯ ।
 ଦେଖିଣ ମହାରାଜା ଅନେକ ସାନନ୍ଦେ
 ବହୁତ ପୁରସର କୋଇଳାଙ୍କୁ ହାଦେ । ୯୦ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଶ୍ରୀମ ଅରଜୁନ ଯେ ପୁଣି ତନ
 ପାଳନ୍ତି କୋଇଳାପୁ ମାଦ୍ରୀ ଦେବୀ ଦେନ । ୯୧ ।

୮୨ { ଅତିଅନ୍ତ ହରଷ ଯେ ହୋଇଲେ ମଦବାନ ।
 { ରୂପ ବଳେଣ ପୁଣି ନାମ ଦିଲେ ଅରଜୁନ ।

୮୫୧ ଗଣ୍ଡମୂଳ ନାସ୍ତି ବୋଲଣ ଗୁରୁ ଭାଷି ।

୮୬୧ { ଅମରଗଣ ଦେନ ବିଜୟେ ଆଶଶ୍ରୁଳା ।
 { ଅମର ଭୁବନେ ବିଜୟେ ଆଶଶ୍ରୁଳା ।

୯୦୧ { ବହୁତ ପ୍ରଣାମେ କୋଇଳାଙ୍କୁ ଆନନ୍ଦେ ।
 { ବହୁତ ପୁରସାର୍ଥ କୋଇଳାଙ୍କୁ ଆନନ୍ଦେ ।

୮୫୧ ସଉଜ୍ଜମ—ସୌଷ୍ଟବ ବା ସୁସମଶକ୍ତ ସୁସମ—ଶୁଭାକାର, ସୌଷ୍ଟବ—ସୁଉଡ଼ଲ
 ୮୬୧ ସୁରବଇଁ—ସୁରପତି

ବଇବସୁତ ମନୁ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଅଗସ୍ତିପୁ
 ମୁକୁଇଁ ଫେଡ଼ିବ କଥାପୁକ ସନ୍ଦେହେ । ୯୨ ।
 ଧର୍ମ ଦେବତାପୁ ଯେବଣ ପୁଣି ଗୋଟି
 ତାହାର ନାମ ଦିଲେ କିମ୍ପା ଧର୍ମ ଯେ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ । ୯୩ ।
 ଅଗସ୍ତି ପ୍ରତିବାକ୍ୟ ଶୁଣିମା ମହାରାଜେ
 ପ୍ରଥମେ କର୍ଣ୍ଣ ଉପୁଜିଲ ସେ ପୁଣି ହୋଇଲ ଦୁଜେ । ୯୪ ।
 କୋଇଳାପୁ ବୋଇଲେ କର୍ଣ୍ଣ ମୋହୋର ଜ୍ୟେଷ୍ଠ
 ଗଙ୍ଗାରେ ପକାଇଲ ମୁଁ ବାଳୁତ ଗ୍ୟାନ ଭ୍ରଷ୍ଟ । ୯୫ ।
 ସେ ପୁଣି ଲେଉଟିଲେ ଯାଇବ ଆର କାହିଁ
 ଦୁଜେ ଉପୁଜିଲ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ପୁଣି ସେହି । ୯୬ ।
 ମହାଗ୍ୟାନବନ୍ତ ସେ ଅହର୍ନିଶି କର୍ମ
 ତେନ୍ଦ୍ରାୟୁଁ କରି ନାମ ଦିଲେ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଦେବ ଧର୍ମ । ୯୭ ।
 କୋଇଳା ଦେବୀଙ୍କର ଯେ ତନି ପୁଣି ଉପୁଜିଲ
 କୋଇଳାଙ୍କୁ ଭଗତି ହୋଇଁ ମଦନା କିସ କଲ । ୯୮ ।
 ତନି ପୁଣି ଦେନ ସେ କୋଇଳା ଦେବୀ ଭାଳି
 ସହି ନୁଆରଇ ଆଉ ପର ଶୁଙ୍ଗାର ଆଦୌଳି । ୯୯ ।
 ଆପଣା ସ୍ବାମୀ ଜାଣଇଁ ଆପଣା ଭାରିଧାର ଚନ୍ଦ୍ରା
 ପର ପୁରୁଷ ଶୁଙ୍ଗାରେ ବଡ଼ାଇ ଅବସ୍ଥା । ୧୦୦—୨୭୯ ।

ପୁଣି ନିମନ୍ତେ ମାଦ୍ରୀର ନାରାୟଣଙ୍କୁ ସୁରଣ, ନାରାୟଣଙ୍କ
 ନାସ୍ତିରେ ଦୁବାସାଙ୍କର ଅନ୍ୟ ଦେବତାଙ୍କୁ ସୁରଣ
 କରିବାକୁ ମାଦ୍ରୀଙ୍କୁ କଥନ

ନ ପାରଇ ସହି ତାର ଶୁଙ୍ଗାର ଆଦୌଳି
 ମଦନାକୁ ବସାଇ ଦେବୀ ସନ୍ନିଧରେ ଭାଳି । ୧ ।

୧୯୧୨ ପଞ୍ଚଭୂତ ଆତ୍ମାରେ ଡାକଣ ବିକଳି ।

୧୭୧୨ ଦୁଜେ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ—ଦୁଜେଷୁ ୧୭୧୨ ତେନ୍ଦ୍ରାୟୁଁ—ସେହି ହେତୁ

ତୁ ମାତ୍ରୀ ମୋହୋର ସପତଣୀ ହୋଇଲୁ ଅବା
 ଭୃତ୍ୟର ଭୃତ୍ୟ ହୋଇଣ ତୁ ମୋତେ ବହୁତ କଲୁ ସେବା । ୨ ।
 ତୁ ମୋହୋର ଅଭିନ୍ନ ପ୍ରାଣର ସଂଦାତୁଣୀ
 ମୋତେ ସେବା କରି ହୋଇବୁ କି ଅପୁତ୍ର କି ଲକ୍ଷଣୀ । ୩ ।
 କୋଇଲିପୁ ମାତ୍ରୀକି ଦିଲେ ଜପାମାଳି
 ଦିଗପାଳ ଗୋଟିକୁ ସୁମରଣା କର ମନର ହିଆଳୀ । ୪ ।
 ଆପଣେ ଥାଇ କୋନ୍ତଭେଜର ଦୁହିତେ
 ମଦନାକୁ ସଞ୍ଚିତ କଲେ ସେ ଶେଷ୍ୟାର ଯୁଗତେ । ୫ ।
 ମଦନା ମହାଦେବୀ ଯେ ଅଟଇ କୁମାରୀ
 ସେହାର ମାତା ଅଟଇ ମଳୟ ବସନ୍ତା ଅପରାଧ । ୬ ।
 ବାସବର କୋପେ ସେ ପାଇ ଅଭିଶାପ
 ମଧ୍ୟ ପୁରେ ଉପୁଜିଲୁ ଧର ମାନ୍ୟସୀ ସରୁପ । ୭ ।
 ତାହାର ଦୋହତା ଯେ ମଦନାବତୀ ନାମ
 ବାଛଣ ପଶୁ ରଜାକୁ କଲକ ପ୍ରଦାନ । ୮ ।
 ତାହାର ରୂପଗୁଣ କହିତ କି ପାରି
 ପୃଥ୍ବୀ ଅଳଙ୍କାର ସେ ଅଟଇ ସୁନ୍ଦରୀ । ୯ ।
 କରେଣ କୋଇଲିପୁ ଦିଲେକି ଜପାମାଳି
 ଯାହାକୁ ଇଚ୍ଛା ତୋର ସୁମର ମନେ ଭାଳି । ୧୦ ।
 ଯେତେକ ତଥାପି ଗଲେ ଦେବୀ କୋନ୍ତେ
 ମାତ୍ରୀ ବେଶନ ହୋଇଲୁ ଶେଷ୍ୟାର ଯୁଗତେ । ୧୧ ।
 ବୋଇଲେ ଧର୍ମ ପବନ ଇନ୍ଦ୍ରେ କୋଇଲିପୁ ପୁତ୍ର କଲେ ଜାତ
 ଦେବତାଙ୍କ ମଧ୍ୟେ ଆଉ ନାହିଁ ବଳବନ୍ତ । ୧୨ ।
 ନାରାୟଣ ଦେବତାଙ୍କୁ ସୁମରବି ଆଜି
 ବିଷ୍ଣୁଙ୍କର ଶର୍ଯ୍ୟେ ମୋର ଉପୁଜୁ ତରୁଜ । ୧୩ ।
 ମୋହୋର ପୁତ୍ରଗୋଟି ହୋଇବ ଯେ ବଳବନ୍ତ
 ସପତ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡକୁ ସେ ହୋଇବ ଯେ ଯେକଛନ୍ତି । ୧୪ ।

୧୧। ଶୋଭନ ହୋଇ ଦେବୀ ବସିଲେ ଶେଷ୍ୟାର ଯୁଗତେ ।

୪। ହିଆଳୀ—ଆନନ୍ଦଦାୟକ ୫। ସଞ୍ଚିତ—ସ୍ଥାପିତ

ଗାନ୍ଧାରୀ ପୁତ୍ରନ୍ତ କୋଇଲି ପୁତ୍ରନ୍ତ ଜଣି
 ଯେ ମୋହୋର କୁମର ହୋଉ ଯେକାଙ୍ଗ ନୃପମଣି । ୧୫ ।
 ଯେତେକ ବିଗୁର ଦେବୀ ଯେକାନ୍ତ ନିଶାକାଳେ
 ନାରାୟଣ ସୁମରଇ ସେ ଦୁର୍ଭାସା ମନ୍ଦବଳେ । ୧୬ ।
 ବଇନେନ୍ଦ୍ରପୁ ବାହାନେଣ ସେ ଦେବ ନାରାୟଣ
 ଅନ୍ତରାକ୍ଷେପ ବିଜେ କଲେ ଶତଶିଂଗ ପଦ୍ମତେଣ । ୧୭ ।
 ଅନେକ ବେଶନ ହୋଇ ମଦନସେନର କୁମାରୀ
 ଅର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ତଳେ ଥୋଇଲୁ ସେ ନାରାୟଣ ନାରାୟଣ ସୁମର । ୧୮ ।
 ଯେମନ୍ତ ସମୟେ ଯାଇଁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବିଜେ କଲେ
 ଦେଶିଣ ମାତ୍ରୀଦେବୀ ଆସନ ତେଜ୍ୟା କଲେ । ୧୯ ।
 ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ତୁ ଶୁଣ ପଶୁର ପାଟରଣୀ
 ନିରାକାର ବୋଧୁଲୁ ତୋହୋର ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ସପତଣୀ । ୨୦ ।
 ତାହାର ଶର୍ଯ୍ୟେ ଉପୁଜିଲୁ ଯେବଣ ପୁତ୍ର ଗୋଟି
 ନିରଞ୍ଜନ ଦେବତା ସେ ମୋହୋର ଠାକୁର ଯୁଦ୍ଧେଷୁ । ୨୧ ।
 ତୁ ମୋହୋର ମାତା ଗୋ ପ୍ରତପେ ନିରଞ୍ଜନ
 ପୁତ୍ରକୁ କିମ୍ପା ସୁମରଲୁ ମହାମନ୍ତ ଦେନ । ୨୨ ।
 ରଞ୍ଜିତ ମହାମନ୍ତ ଗୋ କେମନ୍ତେ ଯିବି ମେଣ୍ଟି
 ନିଜ ପ୍ରାଣ ବିସର୍ଜିବି ମୃଧୁନା ଯିବି ପାଟି । ୨୩ ।
 ମାତାର ତୁଲେ ଗୋ କାହିଁ ପୁତ୍ରର କାମ ଭେଟ
 ମୋତେ କରାଇଲୁ ଗୋ ଦୁସନ୍ତ ସଂକଟ । ୨୪ ।
 ତୁ କିମ୍ପା ବିଗୁର ଗୋ ନ କଲୁ ସେହା ମନେ
 ଗ୍ୟାନ ଥାଉଁ ଥାଉଁ ଗୁରୁପତ୍ନୀ ହରିବି କେସନେ । ୨୫ ।
 ଯେମନ୍ତ କର୍ମ କିମ୍ପା କଲୁ ଗୋ ମାହେଶ୍ୱରୀ
 ମୋତେ ସୁମରଲୁ କଥାନ୍ତ ନ ବିଗୁର । ୨୬ ।
 ଯେବେ କିସ ବିଗୁର କର ଗୋ ମହାମାଣୀ
 ମାତ୍ରୀ ଅଶ୍ୱିନ ହୋଇଲେ ନାରାୟଣଙ୍କ ବଚନ ଶୁଣି । ୨୭ ।
 ମମ କର୍ମେ ଯେହେନେକ ଫଳ ଫଳଲୁ ଚନ୍ଦ୍ରପାଣି । ୨୮ ।

୧୭। ଯେମନ୍ତ ବିଗୁର ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଶାକାଳେ ।

୧୭। ବଇନେନ୍ଦ୍ରପୁ—ବୈନତେୟ, ଗରୁଡ଼, ବିନତା ପୁତ୍ର

ଅନ୍ତରେ ଆଇଁ ଯେ ଦେଖୁଥିଲେ ଦେଖା କୋଇନ୍ତା
 ଧାତକାରେ ବିଜେ କଲେ ଧର୍ମର ବନତା । ୨୯ ।
 ଦେଖିଲେ ନାରାୟଣ ଶଙ୍ଖ ଚନ୍ଦ୍ରଧାରୀ
 କୋଦଣ୍ଡ ଧରିଣ ନାଥ ବିଜୟେ କି ବିରୁର । ୩୦ ।
 ନାରାୟଣଙ୍କ ବିଜେ ଦେଖି କୋଇନ୍ତାୟେ ଆଶ୍ରିତ
 ସୁଗାମୀ ମାତ୍ରୀ ତ ପାଇଲ ଦେବରାଜ । ୩୧ ।
 ସୈନ୍ୟର ଶର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ତପତ୍ତି ହୋଇଲେ ସନ୍ତତ
 ନାରାୟଣ ତରୁଣ ଯେ ହୋଇବ ସୈନ୍ୟକରଣୀ । ୩୨ ।
 କୋଇନ୍ତାକୁ ଦେଖିଣ ସେ ଦେବ ଚନ୍ଦ୍ରଧାରୀ
 ଧାତକାରେ ନାରାୟଣ ଗରୁଡ଼ ପିଠିରୁ ଅବତର । ୩୩ ।
 ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ମାଗୋ ନରଞ୍ଜନ ତୋଷିଲୁ ମହାମନ୍ତ ବଳେ
 ଧର୍ମ ଦେବତାୟେ ବିଜେ କଲେ ଆସି ତୋର କୋଳେ । ୩୪ ।
 ବିବୁଧାଦିଗଣ ଯାହାର ନ ଦେଖନ୍ତି ବର୍ଣ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ର
 ସେ ଧର୍ମ ମହାତମା ତୋତେ ହୋଇଲେ ପ୍ରସନ୍ନ । ୩୫ ।
 ଆନନ୍ଦ ଯେ ତୁମ୍ଭର ପୁତ୍ର ତୁମ୍ଭେ ଆନନ୍ଦ ମାୟେ
 ତୁମ୍ଭେ କିମ୍ପା ଚନ୍ଦ୍ରଲ ମାଗୋ ସୈନ୍ୟନେକ ଉପାୟେ । ୩୬ ।
 ଗୁରୁପତ୍ନୀ ଶିଷ୍ୟପୁତ୍ର କାହିଁ ଅଛି ସୈନ୍ୟ ଯୋଗ
 ଦୁର୍ଭାଷାଙ୍କ ମନ୍ତ୍ର କେହ୍ନେ କରିବ ପରିତ୍ୟାଗ । ୩୭ ।
 ସୈନ୍ୟ କଥା ବିରୁର ଗୋ କରିବା ମାହେଶ୍ୱରୀ
 କୋଇନ୍ତାୟେ ବୋଇଲେ ସୈନ୍ୟ ତ ନ ଜାଣିଲ ବିରୁର କରି । ୩୮ ।
 ସୈନ୍ୟ କହୁଁ କୋଇନ୍ତାକୁ ଲଗିଲ ମହାଶ୍ୱତ
 ତହିଁକି ପ୍ରିୟଯୋଗ ଜଗନ୍ନାଥେ କରନ୍ତି ନାସ୍ତି । ୩୯ ।
 କୋଇନ୍ତାୟେ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ବିଜେ କରିବା ଦାମୋଦର
 ଆଗୋ ମାତ୍ରୀ ତୁ ଆନ ଦେବତା ସୁମର । ୪୦ ।

୩୪।୨ ଦୁଇ ନରଞ୍ଜନ ଉପୁଜିଲେ ତୋର କୋଳେ ।

୩୫।୨ ସେ ସିଦ୍ଧ ମହାତ୍ମା ତୋତେ ହୋଇଲେ ପ୍ରସନ୍ନ ।

୩୬।୨ ତୁମ୍ଭେ ଚନ୍ଦ୍ରଲ କିମ୍ପା ମାଗୋ ଆନନ୍ଦ ଉପାୟେ ।

ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ମାଗୋ ଦୁଃସନ୍ତ ହୋଇଲୁକ ମୋତେ
 ଦୁର୍ଭାଷାଙ୍କର ମହାମନ୍ତ ମୁଁ ବଞ୍ଚିମି କେମନ୍ତେ । ୪୧ ।
 ସୈନ୍ୟକୁ ପ୍ରତିକାର ସିନା ସେହି ରୁଷିହିଁ ଜାଣନ୍ତି
 ତାହାକୁ ସୁମରଣା କର ମାଗୋ କୁନ୍ତୀ । ୪୨ ।
 ଶୁଣିଣ ସାନନ୍ଦ ଯେ ଭେଜରାଜର କୁମାରୀ
 ସୈନ୍ୟ ଲୟେ କରି ଦୁର୍ଭାଷାଙ୍କୁ ଯେ ସୁମର । ୪୩ ।
 ଦଣ୍ଡ କମଣ୍ଡଳ କଷା କଉପୁନା ଶୀତାଂସୁ
 ତାମ୍ର ବର୍ଣ୍ଣ ଗାନ୍ଧ ଅଙ୍ଗେଣ ଲେପନ ପାଂଶୁ । ୪୪ ।
 ନାରାୟଣଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ଦୁର୍ଭାଷା ମହରଷି
 ଅର୍ଘ୍ୟ ଦେନ ପୂଜା କଲେ ଯେ ପଣ୍ଡୁରାଜାର ପାଟବଂଶୀ । ୪୫ ।
 ଦୁର୍ଭାଷାୟେ ବୋଇଲେ ମାଗୋ ମାତ୍ରୀ ତୁ ମନ୍ତ୍ର କୃତ୍ୟ କଲୁ
 ନାରାୟଣ ଦେବତାଙ୍କୁ କିମ୍ପେ ସୁମରଲୁ । ୪୬ ।
 ଦୁର୍ଭାଷାଙ୍କ ବଚନେ ବଦୟନ୍ତି ଦାମୋଦର
 ଭେ ମୁନିବର ତୋହୋର ବଚନ ସୈନ୍ୟକ ପ୍ରତିକାର କର । ୪୭ ।
 ନାରାୟଣଙ୍କ ଆପଦ ଶଣ୍ଡିଲେ ଦୁର୍ଭାଷା
 ଆନ ପୁରୁଷକୁ ମଦନାବଳୀ ଗୋ ବଳାଅ ମନାଷା । ୪୮—୨୭୩ ।

ଦୁର୍ଭାଷାଙ୍କର କୁନ୍ତୀଙ୍କ ପୁତ୍ର ଦର୍ଶନ କାଳରେ ହରି ଅର୍ଜୁନଙ୍କର
 ସାକ୍ଷାତ । ବ୍ୟାସଙ୍କୁ କୃଷ୍ଣ-ଅର୍ଜୁନର ମିତ୍ରତା ଯୁଗ ଯୁଗ
 କରି ହେବା ବର୍ଣ୍ଣନ । କୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଶ୍ୱରୂପଦର୍ଶନ

ଦୁର୍ଭାଷା ବୋଇଲେ ଆଗୋ କୁନ୍ତୀଭେଜର କୁମାରୀ
 ଦେଖିବା ଆଶା ନୋ ପୁତ୍ରନ୍ତ ତୋହୋର । ୧ ।
 ଶୁଣିଣ ଉଷତ ଯେ ପଣ୍ଡୁର ପାଟବଂଶୀ
 ସୁଦେଶି ଶ୍ରୀମ ଅର୍ଜୁନ ତନି କଇ ଆଣି । ୨ ।

୪୧।୨ ଦୁର୍ଭାଷାଙ୍କର ମହାମନ୍ତ ମେଣ୍ଟିବି କେମନ୍ତେ ।

୪୭।୨ ତୋହୋର ବଚନେ ସୈନ୍ୟକୁ ଅଛି କି ପ୍ରତିକାର ।

ପୁଣିନ୍ଦ୍ର ଘେନଣ ସେ ଭୋଜର ନନ୍ଦନା
 ଶତସହସ୍ର ଦଣ୍ଡ ପ୍ରଲମ୍ବ ଦୁର୍ଭାସା ମହାମୁନି । ୩ ।
 ଦୁର୍ଭାସାୟେ ବୋଇଲେ ତୋର ପୁରୁ ମନବାଞ୍ଛା
 ସୁଖେ ପଞ୍ଚୁ କଟକ ଭୋଗ କର ସେ ତୋହୋର ସଇଚ୍ଛା । ୪ ।
 ନାରାୟଣ ନରୋପନ୍ନ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟିକ ବଦନ
 ଶୁକ୍ଳାମ୍ବର ପୁରୁଷ ଯେ ପ୍ରତପ୍ତେ ନରଞ୍ଜନ । ୫ ।
 ଧବଳ ଶରୀର ଶୁଦ୍ଧ ସସ୍ତ୍ରୀକର ପ୍ରାୟେ
 ନାରାୟଣ ପ୍ରଣପତ୍ୟ ହୋଇଲେ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟିକ ପଦ୍ମପାୟେ । ୬ ।
 ମହା ଧାର୍ମିକ ସେ ବିବେକ ଗୁଣବନ୍ତା
 ଅଜପା ଲୟେ କଲ୍ୟାଣ କଲେ ନ କହିଣ କଥା । ୭ ।
 ନାରାୟଣ ବିଗୁରନ୍ତି ଯେ ପୁରୁଷ ମହାବ୍ରହ୍ମ
 ଜନ୍ମର ସୁଫଳ ହୋଇଲୁ ପାଇଲି ଦରଶନ । ୮ ।
 ଅନେକ ସାନନ୍ଦ ସେ ହୋଇଲେ ଦେଖିଣ ଅର୍ଜୁନକୁ
 ହୃଦରେ ଲଗାଇ ବୋଇଲେ ମୋହୋର ଯେହି ସେ କଳାବୁକୁ । ୯ ।
 ଗଳାରେ ଲମ୍ବାଇଲେ କୃଷ୍ଣ ମରକତ ମଣି
 ଅନେକ ଅଳଙ୍କାର ଆଭରଣ କଲେ ଦେବ ଚନ୍ଦ୍ରପାଣି । ୧୦ ।
 ଅନେକ ସନ୍ତୋଷେ ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ
 କୋଳରେ ଧରି ହରି ଦୁତିକୃଷ୍ଣ ନାମ ଦିଲେ । ୧୧ ।
 ଯହୁଁ ଅର୍ଜୁନକୁ କୋଳେ ଧଇଲେ ଶ୍ରୀପତି
 ସରୁପ ବାରଣ ନୋହିଲୁ ଦୁହିଁଙ୍କର ଯେକ ମୁର୍ତ୍ତି । ୧୨ ।
 ଅର୍ଜୁନକୁ ଘେନଣ ଦେବ ବନମାଳୀ
 ମଥୁରା ନ ଗଲେ ଶତଶିଂଗ ପଦ୍ମତେଣ ଖେଳି । ୧୩ ।

୭।୨ ଅକ୍ଷୟ କଲ୍ୟାଣ କଲେ ଦେବ ନ କହିଲେ କଥା ।

୮।୨ ଜନ୍ମର ସୁଫଳ ହୋଇଲି ଭେଟିଲି ନରଞ୍ଜନ ।

୮ { ନାରାୟଣ ବିଗୁରନ୍ତି ଯେ ପୁରୁଷ ମହାବ୍ରହ୍ମ ।
 ଜନ୍ମର ସୁଫଳ ମୋର ଦେଖିଲି ଦେବସ୍ତ୍ରୀମୀ ।

୧୩।୨ { ମଥୁରାରୁ ଆସନ୍ତି ଶତଶିଂଗ ପଦ୍ମତକୁ ଖେଳି
 ମଥୁରାଠାରୁ ଆସନ୍ତି ଶତଶିଂଗ ପଦ୍ମତେଣ ଖେଳା

୭।୧ ସସ୍ତ୍ରୀକ—ସୁଟିକ ।

ମହା ଅରଣ୍ୟେ ପଶନ୍ତି କ୍ଷୀତା ଚଙ୍ଗରସେ
 ରାହେଣ ଅର୍ଜୁନର ମେଲେ, ମଥୁରା ଦିବସେ । ୧୪ ।
 କୃଷ୍ଣ ଅର୍ଜୁନ ଦୁହେଁ ଅଛନ୍ତି ଯମୁନା କୂଳେ ବସି
 ବାରି ତ ନ ହୁଅନ୍ତି ଦୁହେଁ ଯେକ ସରୁପ ପ୍ରାୟେ ଦିଶି । ୧୫ ।
 ହସନ୍ତି ରସନ୍ତି ଖେଳନ୍ତି ସେ କ୍ଷୀତା ଚଙ୍ଗ ରସେ
 ଯେମନ୍ତର ସମୟେ ଆସି ମିଳିଲେ ମୁନି ବ୍ୟାସେ । ୧୬ ।
 ବ୍ୟାସଙ୍କୁ ଦେଖି ଉଠିଲେ କୃଷ୍ଣ ଅରଜୁନ
 ଶତସହସ୍ର ଦଣ୍ଡ ପ୍ରଲମ୍ବ ହୋଇଲେ ପଶୁନାନ । ୧୭ ।
 ବ୍ୟାସେ ପ୍ରତିବାକ୍ୟ ତୁମ୍ଭର ବହୁତ ଅନ୍ତର
 ଶତଶିଂଗ ପଦ୍ମତକୁ ମଥୁରା ଶୁର ସହସ୍ର ଯୋଜନ ଦୂର । ୧୮ ।
 ଯେତେ ଦୂରେ ଥାଇଁ ତୁମ୍ଭର କେମନ୍ତେ ଯେତେକ ପୀରତ
 ମନୁଷ୍ୟ ଦେଖି ନାରାୟଣ କେମନ୍ତେ ଧୀର ମତି । ୧୯ ।
 ନାରାୟଣ ବଦନ୍ତି ଶୁଣ ମୁନି ବ୍ୟାସେ
 କୁମୁଦ ଥାଇ ଜଳେ ଚନ୍ଦ୍ର ଥାଇ ଆକାଶେ । ୨୦ ।
 ଦୁଇ ଲକ୍ଷ ଯୋଜନ ବହୁତ ଅନ୍ତର
 କୁମୁଦବରୁ ନାମ କମ୍ପା ବହିଲୁ ଶଶଧର । ୨୧ ।
 ଯାହାରେ ଯାହାରେ ସେ ଅଟଇ ପ୍ରୀତିଭ୍ରବ
 କେ ଆକାଶେ କେହୁ ପାତାଳେ କେହୁ ରାସ ଦିବ । ୨୨ ।
 ଘାପିତ ସତ୍ୟଯୁଗେ ମୁଁ ନାରାୟଣ ଅବତାର
 ଯେ ମୋହୋର ଅର୍ଜୁନ ଅଟଇ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଦାମୋଦର । ୨୩ ।
 ଶୁକ୍ଳାମ୍ବର ସତ୍ୟଯୁଗେ ଅଶାକାର ବିଷ୍ଣୁ ହାରେ
 ଜୟେ ବିଜୟେ ହୋଇ ଥାଇଁ ବୈକୁଣ୍ଠ ପୁରେ । ୨୪ ।
 ଭବାନୀ ସତ୍ୟଯୁଗେ ମୁଁ ଅଟଇ ମାଳାମ୍ବର
 ଯେ ମୋହୋର ସଖା ଅଟଇ ରୁଦ୍ର ଅବତାର । ୨୫ ।
 ବିଧୂତ ସତ୍ୟଯୁଗେ ମୁଁ ଅଟଇ ବିଷ୍ଣୁ ନାଥ
 ସନକ ନାମେ ବ୍ରହ୍ମା ଯେ ମୋର ପଞ୍ଚଭୂତ । ୨୬ ।

୨୦ { କୁମୁଦ ଥାଇ ଯେ ଅକାଦ ଜଳ ଗନ୍ଧୀରେ
 ଚନ୍ଦ୍ର ଦେବତା ଥାଇ ଆକାଶ ଶୂନ୍ୟ ପୁରେ ।

୨୩।୧ ଘାପି ସତ୍ୟଯୁଗେ ମୁଁ ଅଶାକାର ଅବତାର ।

ଅଭିନୁ ସତ୍ୟଯୁଗେ ମୁଁ ଅଟଇ ଅନନ୍ତ
 ଭକ୍ତ ଅବତାରେ ଯେ ମୋହୋର ପ୍ରାଣହୃତ । ୨୭ ।
 ହରି ମେଖଳା ସତ୍ୟଯୁଗେ ମୁଁ ଗରୁଡ଼ ନାରାୟଣ
 ଯେ ମୋହୋର ମିତ୍ର ଟି ଶ୍ରୀବତ୍ସ ବ୍ରାହ୍ମଣ । ୨୮ ।
 ଯେହୁ ମୋହୋରେ ପ୍ରୀତିହୋଇ ବହୁତ ଗର୍ବ କଲ
 ତୋ ତହୁଁ ବଡ଼ ହୋଇବି ବୋଲି ବୋଲଣ ବୋଇଲ । ୨୯ ।
 ସେ କଥାକୁ ଯେହୁକୁ ମୁଁ ଅନେକ ରାଗ କଲି
 ଅନ୍ଧ ଅନ୍ଧୁଣୀ ଘରେ ଜାତ କରାଇଲି । ୩୦ ।
 ଦରିଦ୍ର ଅବସ୍ଥା ହୋଇ ମାଗୁଥାଇ ଭିକ୍ଷା
 ଯେତେ ଶାସ୍ତି ହେଲ ମୋତେ ଦଣ୍ଡେହେଁ ନ କଲ ଉପେକ୍ଷା । ୩୧ ।
 ଦିନେ ଭିକ୍ଷା ମାଗି ଯାଉଅଛି ଯେ ନଗକୁ
 ମାୟା କରି ଲୁଚାଇଲି ମୁଁ ଲୋକ ଯେ ମାନଙ୍କୁ । ୩୨ ।
 ଅପାର ନଗ ଉତ୍ତାଦ ଶିବପୁର ଆଦି କରି
 ଆରତେଣ ଭ୍ରମିଲନ ଦେଶ ନଗ ଚାରି । ୩୩ ।
 ଜନ ମନୁଷ୍ୟ କାହିଁ ଯେ ନ ଦେଖି
 ବାହୁଡ଼ ଆଶ୍ରମକୁ ଆସଇ ମହାଦୁର୍ଗା । ୩୪ ।
 ଜଗନ୍ନାଥ ପାଷାଣ ଯେ ଦେଖିଣ କୋପ କଲ
 ବାମ ପାଦ ନେଇ ମୋର ହୃଦୟେ ମାଇଲ । ୩୫ ।
 ମୁର୍ତ୍ତିବନ୍ତ ହୋଇଣ ମୁହିଁ ଉଭା ଯେ ହୋଇଲି
 ବଥା ପାଇଲୁ ବୋଲି ମୁଁ ତାର ବେନି ପାଦ ମଞ୍ଚାଳିଲି । ୩୬ ।
 ଭୋ ବ୍ୟାସେ ଯେହୁର ମୋହୋର ଭାବ ଯେତେ ହାଦେ
 ଯେହୁର ପାଦଚିହ୍ନ ଦେଖ ହୋ ମୋହୋର ହୃଦେ । ୩୭ ।
 ହିରଣ୍ୟ ସତ୍ୟଯୁଗେ ମୁଁ ନରସିଂହ ମୂରତି
 ଯେହୁ ପ୍ରହଲଦ ରୂପେ ହିରଣ୍ୟ ଘରେ ଉତପତ୍ତି । ୩୮ ।
 ହିରଣ୍ୟ ବିଦାର ମୁଁ ଯେହୁକୁ ବସାଇଲି କୋଳେ
 ଚରନ୍ତନ ପଦ ଦେଲି ଗଗନ ମଣ୍ଡଳେ । ୩୯ ।
 କୁତୁହୋଲ ଇଚ୍ଛାୟେ ସାଂଗ୍ରାମ ପୁଣି କଲୁ
 ଶସ୍ତ୍ର ପ୍ରଶସ୍ତ ହୋଇଣ ଅବତାର ହେଲୁ । ୪୦ ।

ଶ୍ରୀହସୋଗ ଇଚ୍ଛାହିଁ ହୋଇ କୁତୁହୋଲେ
 ନାମ ବହିଲୁ ହାଦେ ଆମ୍ଭେ କେତୁ ଯେ ମଙ୍ଗଳେ । ୪୧ ।
 ମୁହିଁ କେତୁ ହାଦେ ମଙ୍ଗଳ ଅଟେ ଯେହୁ
 କାଳ ଅନରୂପେ ଆମ୍ଭେ ଛଡ଼ା ଛଡ଼ ନୋହୁଁ । ୪୨ ।
 ଯେ ମହା ମଣ୍ଡଳେ ସତ୍ୟଯୁଗେ ପ୍ରଶୁରାମ ଅବତାରେ
 ଦୁହେଁ ଜନମ ହୋଇଲୁ ଜମଦ ଅଗ୍ନି ଘରେ । ୪୩ ।
 ମୁହିଁ ପରଶୁରାମ ଯେ ଅଟଇ ମାଳରାମ
 କ୍ଷତ୍ରୀ ଅନ୍ତ କରିଣ ପାଳିଲୁଁ ଅନେକ ଧର୍ମ । ୪୪ ।
 ଦ୍ଵିଜବା ହୋଇଲୁଁ ପ୍ରଶୁରାମ ଅବତାରେ
 ଆନ କଳାୟେ ଉପୁଜିଲୁଁ ଦଶରଥ ଘରେ । ୪୫ ।
 ମୁହିଁ ଯେ ହାଦେ ଶ୍ରୀରାମ ଯେ ଅଟଇ ବୀର ଭ୍ରଥ
 ଯେବେ ଦ୍ଵାପରଯୁଗେ ଆମ୍ଭେ ହୋଇଲୁ କୃଷ୍ଣ ପାଥ । ୪୬ ।
 ଅନେକ ଅବତାର ଆମ୍ଭେ ହୋଉଅଛୁଁ ଯେହୁ ମତେ
 ତୁମ୍ଭେ ବ୍ୟାସେ ଆମ୍ଭେ ଅନ୍ତର କରି ଯେ କେମନ୍ତେ । ୪୭ ।
 ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ କହିଲ ଦେବରାଜା
 ମୋତେ ନାରାୟଣ, ଦେଖି, ସମ୍ପ୍ରତେ ଉପୁଜା । ୪୮ ।
 କୃଷ୍ଣ ଅର୍ଜୁନ ତୁମ୍ଭେ ଯେକ କଳା ବେନି
 ଭାବର ନିବାରଣ ଅର୍ଥେ ତୁମ୍ଭେ ଉତପତ୍ତି ହୋଇଲ ମେଦିନୀ । ୪୯ ।
 ତୁ ସ୍ଵାମୀ ଯେହୁକୁ ବିଶ୍ଵରୂପ ଦେଖା
 ଯେ ଯେବେ ଦେଖି ପାରଇ ଅଟଇ ତୋର ସଖା । ୫୦ ।
 ଗୋବିନ୍ଦେ ବୋଇଲେ ହୋ କେମନ୍ତ ପାଳିଗୁନି
 ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ସଂପ୍ରତେ ଯା'ନ୍ତୁ ବ୍ୟାସ ମହାମୁନି । ୫୧ ।
 କେମନ୍ତ ଟି ବିଶ୍ଵରୂପ ଅଟଇ ତୋହୋର
 ଦେଖିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ଦେବ ଅଛଇ ମୋହୋର । ୫୨ ।
 ନାରାୟଣ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଲେ ଅର୍ଜୁନ ବଚନେ
 ଧଇଲେ ବିଶ୍ଵରୂପ ଦେବ ସ୍ଵାମୀ କମଳଲୋଚନେ । ୫୩ ।

୪୭ { ମୁହିଁ ଶ୍ରୀରାମ ଯେ ଅଟଇ ଲକ୍ଷଣ ।
 { ସେତୟାରେ ଉପୁଜିଲୁ ଯେହୁନ ରୂପେଣ ।
 ୪୮, ମୋତେ ନାରାୟଣ ତୁ ସମ୍ପ୍ରତେ ଉପୁଜା ।

ବ୍ୟାସଙ୍କ ବଚନେ ଅର୍ଜୁନ କୁତୋହୋଲେ
 କ୍ଷଣକେ ମୃଧୁନ ଲଗିଲ ଗଗନମଣ୍ଡଳେ । ୫୪ ।
 ଆକାଶେ ଘୋଟିଲ ସେ ନାରାୟଣ କାୟା
 ସ୍ୱର୍ଗେ ଶିର ହୋଇଲ ଅଦଭୁତେ ମାୟା । ୫୫ ।
 ଆକାଶେ ଶିର ପାଦ ଯେ ରାଧାନୁଳ
 ମଧ୍ୟ ଭୁବନ ହୋଇଲ ନାଭି ଯେ ମଣ୍ଡଳ । ୫୬ ।
 ଶୂନ୍ୟ ମଣ୍ଡଳ ଯେ ବନ୍ଧସ୍ଥଳ ହୋଇଲ
 ମଣ୍ଡଳ ଶିଖା ଖଣ୍ଡି ଗଣ୍ଡସ୍ଥଳେ ବିକାଶିଲ । ୫୭ ।
 ବେନି ଲେଚନ ଯେ ହୋଇଲ ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ
 ଦେବତାୟେ ରୋମାବଳୀ ହୋଇଲେ ସହଜେ । ୫୮ ।
 ଚନ୍ଦ୍ରଧର ସ୍ୱାମୀ ହୋଇଲେ ଚତୁର୍ଭୁଜେ
 ପଞ୍ଚଦଶ ଅଗ୍ନି ବିରାଜିଲେ ତେଜେ । ୫୯ ।
 କରତଳ ମଧ୍ୟେ ଯେ ବିକାଶିଲେ ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠ
 ପଦ୍ମମାନେ ତହିଁ ହୋଇଲେ ଗୋପ୍ୟାନଟି । ୬୦ ।
 ସପତ ସାଗର ଯେ ସିନ୍ଧୁ ମହାଘୋଷ
 ଦକ୍ଷିଣ କରସ୍ଥଳେ ସେ ହୋଇଲ ଗଣ୍ଡୁଷ । ୬୧ ।
 ନାରାୟଣ କରତଳେ ରହିଲ ଯଦୁଂ ପାଣି
 ତହିଁ ସେ ଭୃଜକୁ ପାଣି ବୋଲଣ ବଖାଣି । ୬୨ ।
 ଚାରିଖାନ ଚଉରାଶୀ କୋଟି ଜୀବ ପୃଥିବୀର ମୂଳେ
 ସେମାନେ ରହିଲେ ନାରାୟଣଙ୍କ ବାମ କରସ୍ଥଳେ । ୬୩ ।
 ସେହେନେକ ବିଶ୍ୱରୂପ ଧଇଲେ ଜଗତଭୂତ
 ସେକା ଶରୀର ବିକାଶିଲ ତନି ଯେ ଜଗତ । ୬୪ ।
 ଅର୍ଜୁନର ବଦନ ଚାନ୍ଦ୍ରାନ୍ତ ମୁନି ବ୍ୟାସେ
 ନ ପୁଣ ଦହିଜ ହୁଅଇ କୃଷ୍ଣର ତରାସେ । ୬୫ ।

୫୭। ମଣ୍ଡଳା ଶିଖିଖଣ୍ଡ ଅନେକ ବିକାଶିଲ ।

୬୩। ସେମାନେ ରହିଲେ ନାରାୟଣଙ୍କ ବନ୍ଧସ୍ଥଳେ ।

୬୫। ତରାସେ—ଜ୍ୟୋତିରେ

ବ୍ରହ୍ମା ଦେବତା ଯାହା ଦେଖିତ ନୁଆରିଲ
 କରସ୍ଥଳୀ ଗଙ୍ଗାରେ ବୁଡ଼ଣ ପଡ଼ିଲ । ୬୬ ।
 ଶ୍ୱେତସ୍ୱଜା ଯଗ୍ୟଂ କାଳେ ଅଗ୍ନି କୁଣ୍ଡରେ ପାଂଶୁ
 ରୁଦ୍ର ଦେବତା ତହିଁ ପଡ଼ି ଲେଟି ହୋଇଲେ ଶୀତାଂଶୁ । ୬୭ ।
 ସେ ପାତଂଶରେ ପଡ଼ି ରୁଦ୍ର ଦେବତା ମୁହଁ ଯାନ୍ତି
 ତେଣୁ ସେ ହର ନାମ ବହିଲେ ପଶୁପତି । ୬୮ ।
 ପବନ ଯେ ଆତଯାତ ନାରାୟଣଙ୍କ ନାସାଗ୍ରତେ
 ତେଣୁ ସେ ବିଷ୍ଣୁ ବାତ ନାମ ବହିଲେ ମରୁତେ । ୬୯ ।
 ସମସ୍ତ ବୁଡ଼ିଲ ନାରାୟଣଙ୍କ କାୟାକେ
 ବିଷ୍ଣୁ ଆଶ୍ରକେ ରହିଲେ ସମସ୍ତ ବୃନ୍ଦାଅର୍ଚ୍ଚକେ । ୭୦ ।
 ଅର୍ଜୁନ ହସିଲ ବାକ୍ସିତ ମତି ବୃନ୍ଦାସାୟେ
 ବୋଇଲ ଆବର ବତିବୁ ନା ପୈତୃକ ତୋର କାୟେ । ୭୧ ।
 ଶୁଣିଣ ହସିଲେ ଯେ ପାରେଶ୍ୱର ସନ୍ତତି
 ଭୋ ଦେବ ନାରାୟଣ ହୋଅସି ଶାନ୍ତିମୁଖି । ୭୨ ।
 ସେ କାୟା ଘୋଟିଲ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ କୋଟି ଗୁଣ
 ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲ ଭୋ ଦେବ ତୋହୋର ଅଛୁଟି କି ଆହୁର । ୭୩ ।
 ମୁହିଁ ହାଦେ ତୋର ଉଦରେ ପଶଇ କାଳେ କାଳେ
 ସେ ତୋହୋର ଲେମ୍ପେ ମୁଁ ଲୁନ ହୋଇ ସବକାଳେ । ୭୪ ।
 ମୁଁ ତୋତେ ଭୟ କଲି ନାଥ ଦେଖିଣ ତୋହୋର ବିଶ୍ୱମୁଖି
 ଭାବେ ବୋଲଇ ଆହୁର ବତିବୁ ନା ଶିଶୁପତି । ୭୫ ।
 ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ମୋହୋର ତୋ ତହିଁ ବାନ୍ଧବ ନାହିଁ

ବୋଲି ଜାଣିଥିଲ

ଆଉ ସେତେ ଜଣେ ଅଛୁ ବୋଲି ସେବେ ସେ ପ୍ରତି ଗଲ । ୭୬ ।
 ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ଅର୍ଜୁନ ହୋ ତୋହୋର ଜୀବନ ସାଧୁ ସାଧୁ
 ନାରାୟଣର ବଳିଭ ତୁହି ସେ ପ୍ରାଣ ବନ୍ଧୁ । ୭୭ ।

୬୮। ସେ ଶାଈ କୁଣ୍ଡରେ ପଡ଼ି ରୁଦ୍ର ମୁହଁ ଯାନ୍ତି ।

୭୪। ସେ ତୋହୋର ଶରୀର ଲୁଦ ହୋଅଇ ଯୋଗବଳେ ।

୭୫। ବୃନ୍ଦାଅର୍ଚ୍ଚକେ—ବୃନ୍ଦାରକେ, ଦେବତାମାନେ

ଅର୍ଜୁନର ଭୟ ଦେଖିଣ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ
 ଛୁଡ଼ିଲେ ବିଶ୍ଵରୂପ ହୋଇଲେ ସାମାନ୍ୟ । ୭୮ ।
 ଅର୍ଜୁନକୁ କୋଳ କରି ବଦୟନ୍ତି ମୁନି ବ୍ୟାସେ
 ଭାବ ନିବାରଣ କରିବୁ ଶରତେ ଶ୍ରୀରାଜ ମଞ୍ଜୁ ତୁ ସେ । ୭୯ ।
 ଅର୍ଜୁନକୁ ଛୁଡ଼ିଲେ ଶତଶିଂଗ ପରବତେ
 ବ୍ୟାସେ ତତକ୍ଷଣେ ହୋଇଗଲେ ଅନ୍ତର୍ଗତେ । ୮୦ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଗଲେ ଯେ ମଥୁରା ଭୁବନେ
 ଗୋପପୁରେ ପ୍ରବେଶ ବାଳୁତ ବିଧାନେ । ୮୧—୨୮୧୯ ।

ନକୁଳଙ୍କର ଜନ୍ମ

ଅଶିଷ ଶୁକଳ ଯେ ଦଶମୀ ଗୁରୁବାର
 ଶରଦ ରତ୍ନ ମଧ୍ୟେ ଶ୍ରବଣା ନକ୍ଷତ୍ର ସାର । ୧ ।
 କୌଳବ ନାମେ କରଣ ଶୁକ ନାମେ ଯୋଗ
 ଜନ୍ୟା ସଙ୍କରାନ୍ତକ ପଞ୍ଚମ ଦିନ ଭୋଗ । ୨ ।
 ସେ ଦିନ ପଣ୍ଡୁ ଅନ୍ଧାର ବିଜେ କଲେ ବନେ
 ମାଦ୍ରୀ ବସିଛନ୍ତି ଯେ ଶେଷ୍ୟାର ବିଧାନେ । ୩ ।
 ବୋଇଲେ ଦୁର୍ଭାସାଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରେ ମୁଁ ନାରାୟଣ ସୁମରଲି
 ଅପ୍ରାପତ ହୋଇଲି ମୁଁ ବୁଝି ନୁଆରିଲି । ୪ ।
 ମୁହିଁ ବାଳୁତ ଯେ ଅଟଇ ସୁକୁମାରୀ
 ଗାତ ଶୁଙ୍ଗାର ଗର୍ଭ୍ୟ ମୁଁ ନ ପାରଇ ସହର । ୫ ।
 ଅଶ୍ଵମାକୁମାର ଯେ ଆଦିତ୍ୟଙ୍କର ସୁତ
 ଦେବେ ବଡ଼ ବଳବନ୍ତା କୁମାର ହୁଅନ୍ତୁ । ୬ ।

୫୧ ମୁହିଁ ନାହୁଁଲି ଯେ ଅଟଇ ସୁକୁମାରୀ ।

୭୧ ସେ ବଡ଼ ସଂଜ୍ଞ ବଳବନ୍ତ ଭଞ୍ଜବନ୍ତ ।

୧୧ ଅଶିଷ—ଆଶ୍ଵିନ ୫୧ ସହର—ସଭର

ଶ୍ରୀହସ୍ତେ ଘେନିଲେ ସେ ଦୁର୍ଭାସାଙ୍କର ଜପାମାଳୀ
 ଲଘେ କରି ସୁମରଲେ ଦୁଃଖ ଅଂଶୁମାଳୀ । ୭ ।
 ସୁରବର ସୁନ୍ଦର ସେ ଲେହନାସ ରୂପ
 ଅମୃତାସ ପୁରୁଷ ସେ ପ୍ରତକ୍ଷେ କରର୍ପ । ୮ ।
 ରାହରେ ସେ ତେଜ ଲାଗିଲ ଶତଶିଂଗ ପବତ
 ଦିବସ ପ୍ରାୟ ଦଶିଲ କୁମାର ଉଦବେଗ ଗତ । ୯ ।
 ଅନେକ ଅଳଙ୍କାର ଭୂଷଣ ତାର କାୟେ
 ଦେଖିଣ ପୂଜା କଲ ସେ କୁମାରକୁ ନିଭୟେ । ୧୦ ।
 କୁମାରଙ୍କ ତୁଲେ ସେ ମଦନା ପୀରତ
 ରହସ ଛଛନ୍ଦେଣ ମନେଣ ଯି ପୁତ । ୧୧ ।
 ଦ୍ଵାସ୍ୟ ପରିଦ୍ଵାସ୍ୟ ଯେ ଶୁଙ୍ଗାର ବିନୋଦେ
 ପ୍ରେମ ଗୁଚ୍ଛୁ ପଟଳ ପରମ ଆନନ୍ଦେ । ୧୨ ।
 ମାଦ୍ରୀର ରଜେ ଅଶ୍ଵମାକୁମାରଙ୍କ ଶର୍ଯ୍ୟ
 ସଜନ୍ତୁ ଉତପତ୍ତି ହୋଇଲି ପୈକଇ ଆମ୍ଭଜେ । ୧୩ ।
 କୁମାର ସମ୍ଭବେ ନକୁଳ ବୋଲି ବଳା
 ତାକୁ ଅଶ୍ଵିନୀ ନାମ ଦିଲେ ଅରୁଣିକା । ୧୪ ।
 ନବଦନ ଅନ୍ଧାର ଯେ ବାହନୀ କୁଳ ଘେନି
 ନବକୁଳ ସଙ୍ଗମ ପୈକଇ କାମିନୀ । ୧୫ ।
 ନବନୟା କୁଳେ ଯେଣୁ କୁମାର ଉତ୍ପଜିଲ
 ତେଣୁ କରି ମହାତ୍ମା ନକୁଳ ନାମ ଦିଲ । ୧୬ ।
 ଅତି ସୁକୁମାର ଯେ ସେହୁ ବାଳଶିଷ
 ନିର୍ଧୁମ ଅଗ୍ନି ଜାଣି ତେଜ ତା ବିକାଶି । ୧୭ ।

୧୧୧ ରହସ୍ୟ ସୁଷମରେ ଏକମେଲେ ରତି ।

୧୩୧ ସଦ୍ୟ ଉତପତ୍ତି ହୋଇଲି ପୈକଇ ଆମ୍ଭଜେ ।

୧୪ { ଅଲେଖ ଘଟଣ ଜାଣି ଦଶଇ ସେ ବାଳ
 କୁମାର ସମ୍ଭବେ ଯେ ଉତ୍ପଜଇ ନକୁଳ ।

୧୧୧ ଛଛନ୍ଦେଣ—ସଞ୍ଜନେନ

ଶ୍ରବଣା ନକ୍ଷତ୍ରେ ଯେ ଭସୁକିଲକ ବାଳ
ଅତି ସୁକୁମାର ସେ କୁମାର ନକୁଳ । ୧୮ ।
ତତ୍ତ୍ୱଂ ଅଶ୍ୱିନୀ କୁମାରେ ଅନୁଗ୍ରହେ ଚଳଗଲେ
ଅତି ଆନନ୍ଦେ ମାତ୍ରୀ ପୁତ୍ରକୁ ପାଳିଲେ । ୧୯ ।
କୋଇଲାଙ୍କର ତନୁ ପୁତ୍ର ଗାନ୍ଧାରୀର ଶତେ ପୁତ୍ର
ମାତ୍ରୀର ଯେକ ପୁତ୍ର ହୋଇଲ ସମୃଦ୍ଧ । ୨୦ ।
ଦେଶୀ ପଣ୍ଡୁରାଜା ହୋଇଲେ ଆନନ୍ଦ
ଗୃହ ପୁତ୍ରକଲ କୋଇଲାପୁତ୍ର ପାଳିଲେ ସାନନ୍ଦ । ୨୧—୨୮୪୦ ।

ଦୁର୍ବାସାଙ୍କ ହସ୍ତିନା ଗମନ, ତାଙ୍କ ବରରେ ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କର ପୁନର୍ବାର ଏକ ପୁତ୍ର ଓ କନ୍ୟା ଜନ୍ମ

ସ୍ୱପ୍ନବ ଶୁକ୍ଳ ଯେ ଅଷ୍ଟମୀର ହାଦେ ଦିନ
ଦୁର୍ବାସା ମହର୍ଷିପୁତ୍ର ହସ୍ତିନାକୁ ଗବନ । ୧ ।
ଗାନ୍ଧାରୀ ସ୍ତ୍ରୀହୀନ କରି ଆସଇ ଯମୁନା ନଦୀ ଖରେ
ପୈମଳ ସମୟେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ଦୁର୍ବାସା ମୁନିବରେ । ୨ ।
ଦୁର୍ବାସାଙ୍କୁ ଦେଖିଣ ଯେ ପ୍ରଣପତ୍ୟ ଗାନ୍ଧାରୀ
ଆଶିଷ୍ୟ ବାଞ୍ଛା ତାକୁ କଲେ ବ୍ରହ୍ମଗୃହ । ୩ ।
ଗାନ୍ଧାରୀ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ପ୍ରତକ୍ଷେ ବ୍ରହ୍ମବେଦ
କେଉଁଠି ଲକ୍ଷଣେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଭଗତ ହୋଇଲେ କୋଇଲା । ୪ ।
ଦୁର୍ବାସାପୁତ୍ର ବୋଇଲେ ଆଉ ଇଚ୍ଛା ଯେବେ ତୋହୋର
ହୋଇବ ପ୍ରାପତ ତୋତେ ମାଗୁ କିନା ବର । ୫ ।
ମହାମନ୍ତ ଆମ୍ଭେ ଦେଇ ନ ପାରୁଁ ହାଦେ ଯାବ
ମାଗ ତୋହୋର ଇଚ୍ଛା ଯେଣେ ତୋତେ ରୁଚି । ୬ ।

ଗାନ୍ଧାରୀ ବୋଇଲେ ମୁନି ହେ ତୁମ୍ଭର ମନ୍ତ୍ରବଳେ
ଶତପୁତ୍ର ପାଇଲି ମୁଁ କର୍ମର ସୁଫଳେ । ୭ ।
ପୁତ୍ରକୁ କୋଲେ ଧରି ବୋଇଲେ ବ୍ୟାସ ତପନସ୍ଥ
ସଜ୍ଜନ ନୁହନ୍ତି ପୁତ୍ର ତୋହୋର ସମସ୍ତେ ମହାଦୁଷ୍ଟ । ୮ ।
ଅବଶରେ ବାଞ୍ଛା କଲୁ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ରାଣୀ
ରାଜ୍ୟକୁ କେହି ତୋହୋର ନୋହିବେ କାରେଣି । ୯ ।
ଗାନ୍ଧାରୀ ବୋଇଲେ ମୋତେ ଅନୁଗୃହ କରିବା
ବଂଶକୁ କାରଣ କରିବା ମୋତେ ଗୋଟିପୁତ୍ର ପୁତ୍ର ଦେବା । ୧୦ ।
ଆବର ଦେବା ମୋତେ ଦୋହତା ଗୋଟିପୁତ୍ର
ଭଗତ ଘେନି ମହାମା ମୋତେ କରିବା ସଦୟେ । ୧୧ ।
ଗାନ୍ଧାରୀ କଟାଳ କଲେ ଯମୁନା ନଦୀ କୂଳେ
ଦେଶ ହୋ ମହାତମା ଦୁର୍ବାସାଙ୍କର ମନ୍ତ୍ର ବଳେ । ୧୨ ।
ସନ୍ତତି ଜାତ କର ବୋଲି ରାମ ଯେ ଭୁଲସୀ
ତତ୍ତ୍ୱଂ ଫୁଲ ଗୋଟିପୁତ୍ର ପତ୍ର ଗୋଟିପୁତ୍ର ତୋଳିଲେ ମହର୍ଷି । ୧୩ ।
ପୈତ୍ର ଆୟୁ ଆମ୍ଭମାନ ତୁ କରିସି ଗାନ୍ଧାରୀ
ପଣ୍ଡିତ ପୁତ୍ରକ ପାଇବୁ କନ୍ୟା ସୁଦୟ ସୁକୁମାରୀ । ୧୪ ।
କମଣ୍ଡଳୁ ପାଣି ତଳୁ ଯେକ ଦିଲେ ତପନସ୍ଥ
ଗାନ୍ଧାରୀ ଗର୍ଭଗତ କଲ ହୋଇଣ ମହାଭୃଷ୍ଣ । ୧୫ ।
ରୁଷିଙ୍କର ମହାମନ୍ତ ଅନ୍ତର ନୋହିଲ
ପୁତ୍ରକ ଦୁହିତାପୁତ୍ର ତାର ଗର୍ଭରେ ରହିଲ । ୧୬ ।
ମହାମନ୍ତ ଦେଇ କରି ଗଲେ ଯେ ଦୁର୍ବାସା
ଗାନ୍ଧାରୀ ଶରୀର ଯେ ହୋଇଲ ମହା ଅଳସା । ୧୭ ।
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ପୁତ୍ରାକଲେ ଶୁଣ ଗୋ ଗାନ୍ଧାରୀ
ଭଦର ଆଉଁଶି ବୋଇଲେ ତୁ ତ ହୋଇଲୁ ଗର୍ଭଗତ । ୧୮ ।
ଗାନ୍ଧାରୀ ବୋଇଲେ ଦୁର୍ବାସାପୁତ୍ର ଦୟା କଲେ ମୋତେ
ଗର୍ଭେ ପୁତ୍ର ଦୁହିତା ରହିଲେ ରୁଷିଙ୍କର ମନ୍ତ୍ର । ୧୯ ।
ଶୁଣିଣ ବିରସ ହୋଇଲେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
ଅପାର କୁଟୁମ୍ବେ ବହୁତ ଅଛି କଷ୍ଟ । ୨୦ ।

ଗାନ୍ଧାରୀ ବୋଇଲେ ସେ ଅଟନ୍ତି ଅଜାତି
 ପରମ ପଣ୍ଡିତ ପୁତ୍ର ହୋଇବ ସେ ଶାନ୍ତି । ୨୧ ।
 ଧନୁ ଶୁକଳ ପକ୍ଷ ସେ ସପ୍ତୋଦଶୀ ଦିନ
 ସଉତରବାର ନକ୍ଷତ୍ର ମୃଗଶିରା ମିଥୁନ । ୨୨ ।
 ବେଳ ମଧ୍ୟ ସ୍ଥାନେ ବିଜୟେ ଦିନକର
 ଶୁଭ ଲଗ୍ନ ଯୋଗେ ଉତ୍ତପତ୍ତି ହୋଇଲୁ କୁମର । ୨୩ ।
 ଗାନ୍ଧାରୀ ଦେଖିଲୁ ବଡ଼ ଗୁଣେ ସୁସଞ୍ଜ
 ସେ ପୁତ୍ରର ନାମ ଦିଲେଟି ଦୁରୁଦହ । ୨୪ ।
 ତାହାକୁ ଗୋଡ଼ାଇ ଯେକ ଦୋହତାୟେ ହୋଇଲୁ
 ସୁନ୍ଦର ପଣ ଦେଖିଣ ଗାନ୍ଧାରୀ ଦୃଶିଲୁ ନାମ ଦଲୁ । ୨୫ ।
 ଦୃଢ଼ ଦୃଶିଲୁ ଉତ୍ତପତ୍ତି ହୋଇଲେକ ବେନ
 ଅନେକ ହରଷ ସେ ଗାନ୍ଧାରୀସେନର ନନ୍ଦନ । ୨୬ ।
 ସ୍ବେମନ୍ତ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରର ଯେକ ଉତ୍ତର ଶତ୍ରୁପୁତ୍ର
 ଦୃଶିଲୁ ନାମ ହୋଇଲୁ ଯେକହଂ ଦୋହତ । ୨୭ ।
 ଦୁର୍ଭାସାଙ୍କର ମନ୍ତ୍ରେ ସେ ସନ୍ତାନ ହୋଇଲୁ
 କୁ ଅକ୍ଷରେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ସବୁର ନାମ ଦଲୁ । ୨୮ ।—୨୮୭୮ ।

ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କ ଅକ୍ଷପଟଳ ବାନ୍ଧିବା, କୁନ୍ତୀଙ୍କର ହସ୍ତିନାକୁ ଯିବା,
 କର୍ଣ୍ଣକୁ ଦେଖିବା ଓ ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କୁ ଅକ୍ଷ ପଟଳ
 ବାନ୍ଧିବାରୁ ନିବର୍ତ୍ତାଇବା

ବଦୟନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ନରପତି
 ସ୍ବେୟ ଅନନ୍ତରେ କଥା ଶୁଣ ଦବ୍ୟସ୍ତତ । ୧ ।
 ସ୍ବାମୀର ଅକ୍ଷପଟ ଦେଖିଣ ଗାନ୍ଧାରୀ
 ଆପଣେ ଆପଣେ ଦେଖା ମନରେ ବିସର । ୨ ।

୨୪୧ ଦୁରୁଦହ—ଦୁରୁଦହ—(ଅତ୍ୟଧିକ ଦକ୍ଷ ଅର୍ଥରେ) ଯଥା ଦୁରୁବଳ
 ୫୧ ଦୃଶିଲୁ ଦେଖିବାର ଯୋଗ୍ୟ

କେବଣ ପାତକ ସ୍ବାମୀ କରମ ବିପଦ
 ସନ୍ତାନ ଉତ୍ତବ ରାଜା ନ ଦେଖଇ ସମ୍ପଦ । ୩ ।
 ସ୍ବାମୀର ଅକ୍ଷପଟଳ ଯେବେ ବେନ ଆଖି
 ମୁହଁ ସେ ପାମର କିଏ ତାହାର ଦୁଖ ଦେଖି । ୪ ।
 କପାଳେଶ୍ବର ଶୀର୍ଷେ ଦେଖା ସକଳ ଯେ କଲ
 ସ୍ବାମୀର ଦୁଖ ନ ଦେଖିବ ବୋଲି ଅକ୍ଷପଟଳ ବାନ୍ଧଲୁ । ୫ ।
 ଗାନ୍ଧାରୀକ କତାବଇ ଦେଖା ରୂପେବ କୁମାରୀ
 ସଞ୍ଜୟର ଦୁହିତା ସେ ମାଧବସେନର ମନୋହାରୀ । ୬ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ କତାବଇ ସେ ସଞ୍ଜୟେ ମହାମନ୍ତ୍ରୀ
 ସ୍ବେସନେକ ବଞ୍ଚଇ ହସ୍ତି ନାୟେ କୁରୁପତି । ୭ ।
 ବ୍ୟାସେ କହିଲେ ଯାଇ ଶତଶିଂଗ ପଦ୍ମତେ
 କୋଇନ୍ଦ୍ରା ମାତ୍ରୀ ଦେଖା ପଣ୍ଡୁର ଅଗ୍ରତେ । ୮ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଅକ୍ଷପଟ ଦେଖିଣ ନ ପାରି
 ଆପଣେ ଅକ୍ଷପଟଳ ବାନ୍ଧଲୁ ଗାନ୍ଧାରୀ । ୯ ।
 ଶୁଣିଣ ପଣ୍ଡୁ ଯେ ମନରେ ବିସର
 ମନେଣ ଆରତ ହୋଇଲେ ପଣ୍ଡୁ ନୃପଧାରୀ । ୧୦ ।
 ବ୍ୟାସଙ୍କର ବଚନେ ପଣ୍ଡୁ ଅନେକ ବିକଳ
 ଗାନ୍ଧାରୀ କି ନିମନ୍ତେ ବାନ୍ଧିଲେ ଅକ୍ଷ ଯେ ପଟଳ । ୧୧ ।
 ଭୋଜନ ଶୟନ ଗବନେ ସେ ବାଟ କତାଉଣ ଥିଲ
 ସ୍ବେବେହେଁ ସ୍ବାମୀକି ବଡ଼ କଟାଳ ପଡ଼ିଲ । ୧୨ ।
 କୋଇନ୍ଦ୍ରାୟେ ବୋଇଲେ ସ୍ବାମୀ ଗୁଲ ହସ୍ତି ନାକୁ ଯିବା
 ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କ ଅକ୍ଷପଟଳ ଚକ୍ଷୁ ରୁ କତାଇବା । ୧୩ ।

୪୧ ମୁହଁ ରତେଣୀ କିଏ ସମ୍ପଦ ସ୍ବେବେ ଦେଖି ।
 ବ୍ୟାସେ ବିକଳେ ସେ ଶତଶିଂଗ ପଦ୍ମତେ ।
 କୋଇନ୍ଦ୍ରା ମାତ୍ରୀ ପଣ୍ଡୁ ବହୁ ବିନୟ ମତେ ।
 ଗାନ୍ଧାରୀ ଅକ୍ଷ ପଟଳ ବଢ଼ି ବ୍ୟାସବନ୍ତେ
 ପଣ୍ଡୁ ତାହା ଶୁଣିଲେ ଶତଶିଂଗ ପଦ୍ମତେ ।
 ୧୨୨ ସ୍ବେବେହେଁ ସ୍ବାମୀକି ବଡ଼ କଟାଳ ପଡ଼ିଲ ।

୧୧ ବିସର—ବିସ୍ମର

ପଣ୍ଡ ବୋଇଲେ ସେ ଅଛ ଅଛୁଣୀର ଅବସ୍ଥା
 ମୋହୋର ବେଳେ ଦେଖି ତାହା ନୋହୁବ ଗୋ କୋଇନ୍ତା । ୧୪ ।
 କୋଇନ୍ତା ବୋଇଲେ ମୁଁ ଯିବି ହସ୍ତିନାକୁ
 ଅନେକ ବାଗେ ତଥାବଦି ଗାନ୍ଧାରସେନ ଦୁହିତାକୁ । ୧୫ ।
 ପଣ୍ଡ ବୋଇଲେ ଯେ ମିଳଇ ଉଚିତ
 ଯାଆ, ଯାଆ ବାମା ଗୋ ବହନ ହୋଇ ଆସ କୋନ୍ତ । ୧୬ ।
 ପୁଅନ୍ତ ଦେନଶ ଯାଅ ଗୋ ତୋହୋର ତୁଲେ
 ଅନ୍ଧପଟଳ ଫେଡ଼ବ ସେହୁ ଗୋ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟିକି ଦେଖିଲେ । ୧୭ ।
 କୋଇନ୍ତାୟେ ସଜ ହୋଇଲେ ହସ୍ତିନା ଭୁବନକୁ
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଗାନ୍ଧାରୀ ପୁଅନ୍ତ ଦେଖିବାକୁ । ୧୮ ।
 କୋଇନ୍ତାୟେ ତଥାଗଲେ ଶୁଣ ଗୋ ମଦନା
 ଆଗୋ ସ୍ଵାମୀକି ସେବି ଥାଅ ମୁଁ ବହନ ଆସଇ ସିନା । ୧୯ ।
 ଯେ ତୋହୋର ରୂପଗୁଣ ସୁସଞ୍ଚି ହାଦେ ଦେଖି
 ନ ପୁଣ ପଣ୍ଡୁ ବିଜୟେ କରନ୍ତିଟି ତୋହୋର ତହିଁକ । ୨୦ ।
 ଶୁଣିଣ ହସିଲୁ ସେ ଭାବନା ମଦନା
 ଯେମନ୍ତ କଥାକୁ ଦେଖ ଗୋ ମୁହିଁ ସେ ବଜ୍ରସେହନା । ୨୧ ।
 କୋଇନ୍ତାୟେ ତଥାଗଲେ ସମ୍ଭାଳ ମଦନା
 ଯେତେ ତଥାଗ ଦେଖ ଗବନ ହସ୍ତିନା । ୨୨ ।
 ଆହୋ ଶିବ ପାଦ ବୋଲି ଏକଇ ଶବରେ
 ତୁଲେ ତା ଦେନଲୁ ସେ ଦାରାସ ଫଳ ଗରେ । ୨୩ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟି ଭୀମ ଅର୍ଜୁନ ନକୁଳ କୁମାର
 ଚୁରିପୁରକୁ କଲେ ସବାଙ୍ଗ ଅଳଙ୍କାର । ୨୪ ।
 ବନସ୍ତରେ ଥାଆନ୍ତୁ ଯେକତା ନାମେ ମେଷ
 ଅର୍ଜୁନ ନକୁଳ ବାହାନ କଲେ ବେନି ଶିଷ । ୨୫ ।

୧୭।୧ ପଣ୍ଡୁ ବୋଇଲେ ଗୋ ଯେ ମିଳଇ ଯୁଗତ ।

୨୨।୧ କୋଇନ୍ତାୟେ ତଥାଗଲେ ଆକଟ ବଚନ ।

୨୫।୧ ଇକତା, ଇତିକା, ଏକତା, ଇତ୍ୟାଦି ପାଠ ପୋଥିମାନଙ୍କରେ ଅଛି ।

ଧବଳ ଶ୍ଵେତାର ତୁରଙ୍ଗ ବେନି ଗୋଟି
 ତାହା ଆଗେହଣ କଲେ ଭୀମ ସେ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟି । ୨୬ ।
 ପୁଅନ୍ତ ଦେନଶ କୋନ୍ତଭୋଜର କୁମାରୀ
 ହସ୍ତିନା ଭୁବନକୁ ବିଜୟ କଲେ ମାହେଶ୍ଵରୀ । ୨୭ ।
 ମକର ମାସ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ଦୁର୍ଗାପୁର ତିଥି
 ସଉର ବାର ମହା ନକ୍ଷତ୍ର ଯୁଗତ । ୨୮ ।
 ବିଷ୍ଣୁ ନାମେ କରଣ ପ୍ରୀତି ନାମେ ଯୋଗ
 କୋଇନ୍ତାୟେ କେଜେକଲେ ହସ୍ତିନା ଭୁବନ ମାର୍ଗ । ୨୯ ।
 ରାଧେଶା କନ୍ୟାକୁ ଦେଖିଲେ ଯମୁନା ପ୍ରାହାନ୍ତେ
 କୋଇନ୍ତାକୁ ପ୍ରଣୟତ୍ୟ ଅନେକ ଭକ୍ତି ମାନେ । ୩୦ ।
 ଦେଖିଣ କୋଳ କଲେ କୋନ୍ତଭୋଜର ନନ୍ଦନା
 କୁଶଳ ବାରତା ସେ ପୁରୁଷ ପୁଣ ପୁଣି । ୩୧ ।
 ରାଧେଶା ବୋଇଲେ ଗୋ ତୋର ପୁତ୍ର ଚୁରିଗୋଟି
 ଶମା ସାଧଣା ତୁ ଉଦ୍ଧରନ୍ତା ନବ ସୃଷ୍ଟି । ୩୨ ।
 କୋଇନ୍ତାୟେ ପୁରୁଷ କଲେ ହୋଇଣ ହରଷ
 ଆଗୋ ରାଧେଶା ତୋର ପୁତ୍ର ଦୁହିତା କସ । ୩୩ ।
 ରାଧେଶା ବୋଇଲେ ତୁ ମୋ ପ୍ରାଣ ଅଧିକାରୀ
 ପ୍ରିୟ ଲୋକ ତୁଲେ ମିଥ୍ୟା କହି ତ କି ପାରି । ୩୪ ।
 ବରଷ ବାଇଶ ଗୋ ପୁରୀ ପୁରୀ କଥା
 ଯେହୁ ଯମୁନାରେ ସ୍ନାନ କରନ୍ତେ ଗୋ ମାତା । ୩୫ ।
 ଜଳେ ଉପୁରିଆଇଁ ଆସୁଛି ମଞ୍ଜୁଷା ଗୋଟିୟେ
 ମହାତେଜେ ଦିଶୁଅଛି ନିର୍ଧାମ ଅଗିନି ପରାୟେ । ୩୬ ।
 ତାହା ଧଇଲି ମୁଁ ସାହାନର କାଳେ
 ମହାଭାର ପାଇ ପାଣି ପକାଇଲି କୂଳେ । ୩୭ ।
 ପାଷାଣେ ସେ ପଡ଼ିଣ ହୋଇଲୁ ବେନି ପାଳ
 ତହୁଁ ବାହାର ହୋଇଲୁ ଯେକଇ ଦୁଲ୍ଲଭ । ୩୮ ।

୨୭।୧ ଧବଳ ଶ୍ଵେତାର ବାଜି ବାରଣ ବେନି ଗୋଟି ।

ଲେହନ ବର୍ଣ୍ଣ ତେଜ ବାଳ ଆଦିତ୍ୟର ପ୍ରାୟ
 ଶ୍ରବଣେ ଅମୃତ କୁଣ୍ଡଳ ବଜ୍ରହରା ନିର୍ମିତ ସେ କାୟ । ୩୯ ।
 ତାଳୁରେ ବିରଜଇ ଅଭେଦ କପଟମଣି
 ସୈମନ୍ତ ପୁର ଗୋଟି ମୁଁ ପାଇଲି ଗୋସାମଣୀ । ୪୦ ।
 ରାଧେଶା ବଚନେ ହସିଲେ ମାହେଶ୍ୱରୀ
 ତୋତେ ସେ ପ୍ରାପତ ହୋଇଲୁକି ପାଳିଲୁ ଯନ୍ତ୍ରକର । ୪୧ ।
 ମା ଗୋ ଦୁର୍ଭାସାୟେ ମୋତେ ଜପାମାଳା ଦିଲେ ବାଳକାଳେ
 ବିଦ୍ୟା ପରାଷ ନିମନ୍ତେ ସୁମରଲି ଆଦିତ୍ୟକୁ ମନ୍ତ୍ର ବଳେ । ୪୨ ।
 ଶୁଙ୍ଗାର କଲେ ମୋତେ ଦିନକର ନାଥ
 ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦ ପୁଷ୍ପେକ ସେ ହୋଇଲୁ ସମ୍ବତ । ୪୩ ।
 କର୍ଣ୍ଣର ବାଟେ ଗୋ ପୁର ହୋଇଲୁ ଉତପତ୍ତି
 କର୍ଣ୍ଣ ବୋଲି ନାମ ଦିଲେ ବଦୟନ୍ତ ଦେଶା କୋନ୍ତି । ୪୪ ।
 ଲଜେଶ ନ ନେଲି ଗୋ ପିତାର ରାଜ୍ୟକୁ
 ମଞ୍ଜୁଷେ ଭରି ପକାଇଲି ଯମୁନା ଭିତରକୁ । ୪୫ ।
 ମୋହୋର ସୁପଳ ଗୋ ତୋହୋର ପରମ ସେ ଭାଗ୍ୟ
 ସେ ମୋହୋର ନନ୍ଦନ ଗୋ ହୋଇଲୁ ତୋତେ ଯୋଗ୍ୟ । ୪୬ ।
 ମୋହୋର ଜ୍ୟେଷ୍ଠପୁର ଗୋଟି ହୋଇଲୁ ତୋତେ ଶାଖା
 ଆଗୋ ରାଧେଶା ତୁ ମୁକୁର କର୍ଣ୍ଣକୁ ଆଣି ଦେଶା । ୪୭ ।
 ଶୁଣିଣ ସାନନ୍ଦ ସେ ସଞ୍ଜୟ କୁମାରୀ
 କୋଇଲୁକୁ ଦେନ ଦିନେ ଆପଣା ନିଜପୁରୀ । ୪୮ ।
 ରାଇଶ ରାଧେଶା ସେ ଆଣିଲୁ କର୍ଣ୍ଣକୁ
 କୋଇଲୁୟେ ବୋଇଲେ ବାଉଁଶେ ଚନ୍ଦ୍ରଲୁ ଟିକି ମୁକୁ । ୪୯ ।
 କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ଣ ସେ ବୋଲଇ ଗାର କର୍ଣ୍ଣ
 ମୁହିଁ ଜାଣଇଁ ଗୋ ସମସ୍ତ ବିଧାନ । ୫୦ ।
 ଅବିଭାଜିତ କାଳେ ଗୋ ମନ୍ତ୍ର ପରାଷ ନିମନ୍ତେ
 ଆଦିତ୍ୟ ଦେବତାଙ୍କୁ ସୁମରଲୁ ଅଭିନବ ବନସ୍ତେ । ୫୧ ।
 ଛୁଦ୍ରେଣ ଶୁଙ୍ଗାର ତୋତେ କଲେ କରତାର
 କର୍ଣ୍ଣ ବାଟେ ତୋହୋର ମୁଁ ହୋଇଲି ବାହାର । ୫୨ ।

ମାଟିର ମଞ୍ଜୁଷ କରି ମୋତେ ଯତନେହେଁ ଭରି
 ଜଳରେ ଭରି ମେଲିଲୁ ନିରାଶ ମୋତେ କରି । ୫୩ ।
 ଉଧୁଡ଼ିଆଇଁ ଅଇଲି ଜଳର ଉଦୟାନେ
 ହସ୍ତିନାୟେ ଲାଗିଲି ଗୋ ପଞ୍ଚ ସହସ୍ର ଯୋଜନେ । ୫୪ ।
 ରାଧେଶା କନ୍ୟା ପାଳିଲୁ ମୋତେ ଧର୍ମେ
 ରାଧେବ ନାମ ମୋତେ ଦିଲେ ନିଜକର୍ମେ । ୫୫ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରର ନନ୍ଦନ ଗୋ ଅଟଇ ଦ୍ରୁପଦ
 ଅନେକ ପ୍ରୀତି ଗୋ ତାହାର ମୋହୋର ଅଭେଦ ମନ । ୫୬ ।
 ମୋହୋର ଅଟଇ ଗୋ ଜ୍ୟେଷ୍ଠା ନକ୍ଷତ୍ର ରାଶି
 ଜ୍ୟେଷ୍ଠା ନକ୍ଷତ୍ରରେ ଜାତ ଗାନ୍ଧାରୀ ଶିଷି । ୫୭ ।
 ସୈମନ୍ତେ ସୈବ ରାଶିରେ ମରଣ ଆମ୍ଭେ ହୋଇଲୁ ସେ ବେନ
 ଦଣ୍ଡେ ମୁରୁଛି ନ ପାରୁ ଦିବା ସେ ରଘୁେଶୀ । ୫୮ ।
 ରୁଚିପୁରୁଷ ରାଇଶ ଦେଶା ସେ କୋଇଲେ
 ବାବୁ ପ୍ରଣପତ୍ୟ ହୁଅ ରେ କର୍ଣ୍ଣର ପାଦଗତେ । ୫୯ ।
 ସୈବ ତୁମ୍ଭର ଜ୍ୟେଷ୍ଠଭ୍ରାତା ଅଟଇ ସମ ପିତା
 ମୁହିଁ ତୁମ୍ଭର ଅଟଇ ରେ ଗର୍ଭଧାରୀ ମାତା । ୬୦ ।
 ମାତାଙ୍କର ବଚନେ ନକୁଳ ଅର୍ଜୁନ ଭୀମ ସେ ସୁହେଷ୍ଠି
 କର୍ଣ୍ଣର ପାଦତଳେ ଯାଇଁ ସମସ୍ତେହେଁ ଲେଟି । ୬୧ ।
 ଅନେକ କଲ୍ୟାଣ କଲୁ କର୍ଣ୍ଣ ଜ୍ୟେଷ୍ଠଭ୍ରାତା
 ରାଧେଶା କନ୍ୟାର ସେ ଅନେକ ହରଷ ଚିତ୍ତ । ୬୨ ।
 କର୍ଣ୍ଣ ମାତାଙ୍କୁ ସେ ହୋଇଲୁ ପରିଶ୍ରାମ
 ସୈବ ପୁରମାନଙ୍କର ଗୋ କିସ କିସ ନାମ । ୬୩ ।
 ମାତାୟେ ବୋଇଲେ ବାବୁ ସୈବ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ପୁର ଗୋଟି
 ସୈବାର ନାମ ବାବୁ ହୋ ଅଟଇ ସୁହେଷ୍ଠି । ୬୪ ।
 କର୍ଣ୍ଣ ବୋଇଲୁ ମା ଗୋ ମନ୍ତ୍ର କୃତ୍ୟ କଲୁ
 ଦୁଜ ପୁରକୁ କେସନେ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ନାମ ଦିଲୁ । ୬୫ ।
 ମୋତେ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ପଣେ ଥୋଇଲୁ କାହିଁ ମାତେ
 ସୈବ ପୁରନ୍ତ ତୋର ଆବର ମୁଁ ସମ୍ଭାଳିବି କେମନ୍ତେ । ୬୬ ।

ତୁ ସେ ମାତା ହୋଇ ମୋତେ କଲୁ ଗୋ ନିରାଶ
ମୁଁ ବାଳୁତ ହୋଇ କେନ୍ଦ୍ରେ ବଢାଇବି ମୁହାଁସ । ୭୭ ।
କୋଇନ୍ଦା ପ୍ରତିବାଚ ତୁ ନ ହୋଅସି ବିମନ
ମୋହୋର ସଙ୍ଗେ ଚଳ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଦେବ ନାମ । ୭୮ ।
ଯେ ଭ୍ରାଥଙ୍କ ଉପରେ ତୋତେ ରଜା କରାଇବି
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କ ଚନ୍ଦ୍ର ମାଗି ପଞ୍ଚ କଟକେ ତୋତେ ଛନ୍ଦ ଧରାଇବି । ୭୯ ।
ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ନାମ ତୋତେ ଦେବଙ୍କ ସମ୍ମୁଖେ
ରୁଣି ଶୁଭ ତୋତେ ସେବା କରୁଥିବେ । ୮୦ ।
ଆସ ବାବୁ ଯିବା ଆମ୍ଭର ପୁରକୁ
ଶତଶିଂଶେ ଦର୍ଶନ କରିବୁ ପଶୁକୁ । ୮୧ ।
ଯେ ଦୁର୍ଜ ପୁତ୍ର ହୋଇ ଗୋ ବଢିଲୁ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ନାମ
ସେହାକୁ ମାଇଲେ ସିନା ଦଶିବ ମୋହୋର ଧର୍ମ । ୮୨ ।
ସେହାର ଥିଲେ ମୋହୋର ସମ୍ପଦ ନାହିଁ କିଛି
ଯେ ଯେବେ ମୋତେ ମାରଇ ସେହାର ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ନାମ ହୋଉସି । ୮୩ ।
ଯେ ମୋହୋର ବ୍ରତଟି ଅଟଇ ନିୟମ
ସେମାନଙ୍କର ତୁଲେ ମୁହିଁ ନୋହିଲଇ ସରସମ । ୮୪ ।
ଯେତେ ବୋଲି କର୍ଣ୍ଣ ଗଲୁକ ତହୁଁ ରାଗେ
ଆଉ ବେଳେ ନୋହିଲୁ ସେ କୋଇନ୍ଦାଙ୍କର ଆଗେ । ୮୫ ।
ପୁଅନ୍ତୁ ଘେନି କୋନ୍ଦଭୋଜର କୁମାରୀ
ନାରାୟଣ ନାରାୟଣ ବୋଲି ଅନେକ ବିସର । ୮୬ ।—୨୯୪୪।

କୁନ୍ତୀଙ୍କର ହସ୍ତି ନା ପ୍ରବେଶ ଓ ଗାନ୍ଧାରୀକୁ ଅନ୍ଧପଟଳ ଛାଡ଼ିବାକୁ ଅନୁରୋଧ

ଶୁଣ ହୋ ଯୁଗଧର ବୋଲନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମବେଦୀ
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ମନ୍ଦିରେ ବିଜେ କଲେକ କୋଇନ୍ଦା । ୧ ।

୭୭ { ତୁ ସେ ମାତା ହୋଇ କଲୁ ମୋତେ ହିଂଦାସ
ମୁଁ ବାଳୁତ ହୋଇ କେମନ୍ତେ ବଢାଇବି ଆଶ ।
୭୮ । ସେହାକୁ ମାଇଲେ ମୋର ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ପଦ ଅଛି ।
୭୯ । ସେ-ମୋହୋର ସକଳ ଅଛଇ ନିୟମ ।

ସଞ୍ଜୟ ଜଣାଇଲେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଅଗ୍ରତେ
ରୁଣପୁତ୍ର ଘେନି ବିଜେ କଲେ ଦେବୀ କୋନ୍ଦେ । ୨ ।
ଶୁଣି ଉଠିଲେ ଗାନ୍ଧାରସେନର କୁମାରୀ
ରୁଣପୁତ୍ର ଘେନି କୋନ୍ଦା ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କ ଚରଣେ ପଡ଼ି । ୩ ।
ଅନେକ କଲ୍ୟାଣ ବାଞ୍ଛନ୍ତି ଗାନ୍ଧାରସେନର କୁମାରୀ
ଅହେଓ ସୁଲକ୍ଷଣୀ ହୋଅ ଗୋ ବ୍ରତରାଣୀ । ୪ ।
ପୁତ୍ରନ୍ତୁ ଦେଖିଣ ସେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ହରଷ
ରୁଣ କୁମାରେ ପିତା ଚରଣେ ଆବେଶ । ୫ ।
ସଞ୍ଜୟେ କହିଲେ ଶୁଣ ଅନ୍ଧ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
ପଶୁର ତନୟେ ଦିଅ ତବ ପାଦ ପୁଷ୍ପ । ୬ ।
ପୁତ୍ରେ କୋଲେ ବସାଇ ଅନ୍ଧ ରଜନ
ଅନେକ ଉଷତ ହୋଅଇ ମନେ ମନ । ୭ ।
ପୁତ୍ରକୁ କୋଲେ ଧରି ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ନୃପତି
ଗାନ୍ଧାରୀ ଚରଣେ ପ୍ରଳମ୍ବିତ ଦେବୀ କୋନ୍ଦା । ୮ ।
କୁଶଳ ସମ୍ଭାଷଣ ହୋଇଲେ ବେନି ଜନ
ଗାନ୍ଧାରୀକ ପ୍ରଳମ୍ବ କଲେ ଶ୍ରୀମ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ନକୁଳ ଅର୍ଜୁନ । ୯ ।
କୋଇନ୍ଦାୟେ ବୋଇଲେ ମା ଗୋ ଯେ କଥା କ ଯୋଗାଇ
କମ୍ପା ଅନ୍ଧ ପଟଳ ଗୋ ବାନ୍ଧଲ ମହାମାୟା । ୧୦ ।
ଗାନ୍ଧାରୀ ବୋଇଲେ ମୋର ଯେସନେକ ସ୍ବାମୀର ଯୋଗ
ମୁହିଁ ଛାଡ଼ାର ଭାରିଆ କରିବି ଟିକି ଭୋଗ ? । ୧୧ ।
କୋଇନ୍ଦାୟେ ବୋଇଲେ ଗୋ ନୁହଇ ଯେ ପଦ
ପୁଅ ଗୋଟିମାନଙ୍କର ଦେଖିବୁଟି ନା ସମ୍ପଦ । ୧୨ ।
ଅନେକ ଦୁଖେ ଗୋ ଅରଜିଲୁ ପୁଅଙ୍କୁ
ଯେବେ ପ୍ରତିପାଳଣା କରିବୁଟିକି ସେହାଙ୍କୁ । ୧୩ ।
ଗାନ୍ଧାରୀ ବୋଇଲେ ସମସ୍ତେ ମୋର ଦୁଷ୍ଟ
ଯାହା କର୍ମେ ଅର୍ଜି ଅଛଇ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର । ୧୪ ।
ସ୍ବାମୀର ଯେବେ ଦୃଶ୍ୟ ନାହିଁ ମୋର କିସ ଦୃଶ୍ୟ
ସ୍ବାମୀ ଯେବେ ମୋହୋର ଅଦୃଶ୍ୟ ତେବେ ନାହିଁ ମୋହୋର ଦୃଶ୍ୟ । ୧୫ ।

୪।୨ ଅହେଓ—ଅହୁଅ, ଅବଧବା

ତୁ ମୋହୋର ମାତା ଗୋ ନ ବୋଲ ମୋତେ ଆନ
ମୋର କୁମରଙ୍କର ମାତା ଗୋ ସାର ଅଭିମାନ । ୧୬ ।
କାହାର ବୋଲ ସେ ନ କଲ ଗାନ୍ଧାରୀ
ସୁଖେ ଅଛ ପଟଳ ବାନ୍ଧଲ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ମନୋହାରୀ । ୧୭ ।
ଦି ଯୋଧନ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଭାଇ ସେକମେଲେ
ପାଞ୍ଚ ଉତ୍ତର ଶତେ ତ୍ରାଥ ଖେଳନ୍ତି କୁତୋହଲେ । ୧୮—୨୧୭୨ ।

ସହଦେବଙ୍କ କନ୍ୟା

ଶୁଣ ହୋ ଯୋଗେଶ୍ଵର ବୋଲନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମବେଶ୍ଵ
ମାତ୍ରୀକ ଗୁଣେ ଯେ ଅଛଲେ ଦେବୀ କୋଇନ୍ତା । ୧ ।
ମହାନିଶା କାଳେ ସେ ମଦନସେନର କୁମାରୀ
ଉତ୍ତନସାଗ୍ର ହୋଇ ପଲଙ୍କେ ଅଛଇ ପଦ୍ମପତ । ୨ ।
କରେଣ ଦୁର୍ଭାସାଙ୍କର ଘେନି ଅଛୁ ଜପାମାଳୀ
ସେ ଧରମ ଦେବତା ବୋଲି ପଞ୍ଚମନେ ଭାଳି । ୩ ।
ସେ ଯେ ଅଲେଖ ତଳକ ଶୃଙ୍ଗାର ସୁରତି
ଭାରିପାର ରୂପ ବିଳସିବ ନିଜ ପତି । ୪ ।
ସେ ମହାରାଜା ସେମନ୍ତ କିମ୍ପା କଲୁ ପଣ୍ଡୁ
ଆବର ବର ପାଇଲୁ ନାରାଜ ହୃଦେ ମଉଁ । ୫ ।
କରେ ଧର ଅଛଇ ଦୁର୍ଭାସାଙ୍କ ଜପାମାଳୀ
ସ୍ଵାମୀକ ସୁମରଣ ସେ କର୍ମ ଘେନି ଭାଳି । ୬ ।
ପଣ୍ଡୁନାମ ଜପଇ ସେ ଜପାମାଳା ଘେନି
ଅନୁଗ୍ରହେ ମିଳିଲେ ପାଇ ପଣ୍ଡୁ ନୃପମଣି । ୭ ।
ଦେଖିଣ ହାସିଲେ ସେ ସୁଦୟା ମଦନା
ତୁମ୍ଭର ଆମ୍ଭର ସ୍ଵାମୀ ଗୁଣ ବ୍ରତ ସିନା । ୮ ।

୨୧୯ ମହାନିଶାକାଳେ ସେ ମଦନ ମହାଦେବର କୁମାରୀ ।
୩୧୨ ସେ କର୍ମ ପୁରୁଷ ସେମନ୍ତ କଲୁ ଧୋଲି ଭାଳି ।

ତୁମ୍ଭ କିମ୍ପା ନିଶା ରାତିରେ ଅଛଲୁ ଆମ୍ଭର ତହିଁକି
ମୁହିଁ ହାସିଲ ସ୍ଵାମୀ ତୁମ୍ଭର ଆଗତ ଦେଖି । ୯ ।
ପଣ୍ଡୁ ବୋଇଲେ ଦୁର୍ଭାସାଙ୍କର ଜପାମାଳୀ ହସ୍ତେ ଘେନି ସୁମରଲୁ ମୋତେ
ସେହାକୁ ବଞ୍ଚାଇ ମୁଁ ଯିବଇଁ କେମନ୍ତେ । ୧୦ ।
ଦେବେ ଦାନବେ ଯାହା ନ ପାରନ୍ତି ମେଣ୍ଟି
ଅବଶ୍ୟ ସ୍ଵପ୍ନାଶ ବିସର୍ଜିବ ମୃଧୁନା ଯିବ ପାଟି । ୧୧ ।
ସଞ୍ଜସେ ମୃତ୍ୟୁ ମୋହୋର ହୋଇଲ ନିକଟ
ମୃତ୍ୟୁକାଳେ ପୁଅନ୍ତ ମୁଁ ନ ପାଇଲି ଭେଟି । ୧୨ ।
ସେ ମନ୍ତ୍ର ମେଣ୍ଟିଲେ ଗୋ ନ ବ୍ରତଇ ସଂସାରୀ
ଶୃଙ୍ଗାର କଲେ ଗୋ ମରବି ସେହୁକ୍ଷଣି । ୧୩ ।
ଆବର କିପାଇଁ ରମଣ ଗୁଣବି ମନ ଇଚ୍ଛୁ
ଅକାରଣେ ସୁଦୟା ଗୋ ତୁ କଲୁ ମନ ବାଞ୍ଛୁ । ୧୪ ।
ମାତ୍ରୀ ବୋଇଲେ ମୁଁ ନ ଚିନ୍ତଇ ତୋତେ
ଅଦଭୁତେ ନୃପତି ଭେଟିଲୁ କିମ୍ପା ମୋତେ । ୧୫ ।
ବିଶେଷେ ଅଟଇ ସେ ନିର୍ଜନ ସ୍ଥାନ ଭୂମି
କୋଇନ୍ତାସେ ନାହାନ୍ତି ମାତ୍ରୀକ କଟାଳିଲେ ପଣ୍ଡୁ ନୃପମଣି । ୧୬ ।
ପଲଙ୍କ ଉପରେ ବସିଲେ ଦେବ ମାତି
ମଦନାକୁ କୋଳ କଲେ ସ୍ଵାମୀ ସେ ଶାପକୁ ଭୟ ଗୁଡ଼ି । ୧୭ ।
ମାତ୍ରୀ ସୁମରଇ ନାରାୟଣ ହାସି ହାସି
ମୁହିଁ ଶ୍ରୀ ମାତ୍ରକ ପୁରୁଷ ବଳବନ୍ତା ସେହି । ୧୮ ।
ପୁରୁଷ ବଳ କଲେ ଶ୍ରୀ କାହିଁ ରଖି
ସେହେନେକ ଘଟସୁତ ବିହ୍ନ ଅଛୁ ଲେଖି । ୧୯ ।
ଧର୍ମ ଧର୍ମ ସୁମରଇ ମଦନ ମହାଦେବର ନନ୍ଦନା
ପଣ୍ଡୁ ବିବସନ କଲେ ମାତ୍ରୀକ କୋଳେ ଘେନି । ୨୦ ।
ଯହିଁ ସେ ପାତକ ତହିଁ କାମଦେବର ଅମାତ
ସମସ୍ତ ବୁଢ଼ାଇଲ ଅନଙ୍ଗ ସେନାପତି । ୨୧ ।
ବିପରୀତ ବୁଦ୍ଧି ପ୍ରସରଇ ନିଶିବାର ବେଳେ
ମଦନାକୁ ପଣ୍ଡୁ ରାଜା ଧଇଲେକ ଯାଇଁ ବଳେ । ୨୨ ।

୨୧୧୨ ଅହନ୍ତା ବୁଢ଼ାଇଲ ଅନଙ୍ଗ ସେନାପତି ।

ମାତ୍ରୀର ତୁଲେ ଯେ ବଢ଼ିଲ ଶୃଙ୍ଗାର
ହାସ୍ୟ ଉଲ୍ଲାସ ଯେହ୍ନେ କାମର ବେଗର । ୨୩ ।
ପଣ୍ଡୁ ରାଜାର ରମଣ ନାହିଁ ତନିଶ ବରଷ ପରିସନ୍ଦେ
କାମ ସହାରଣ କଲୁ ସେ ମହାଯୋଗ ମତେ । ୨୪ ।
ଅନେକ ରମଣ ବଢ଼ିଲ ପୀରତ
ବହୁତ ଶୃଙ୍ଗାରେ ସେ ଅଶାନ୍ତ ଅସି ପୁତ । ୨୫ ।
ଦଳବର ଘଟସୁର କେନ୍ଦ୍ର ଆନ କରି
ଯାହା ସେ ଶାପ ଦିଲେ ଅଗ୍ନିକାର ବ୍ରହ୍ମରୁଷ । ୨୬ ।
ହେଁ ପୁରୁ ଶୃଙ୍ଗାର ସମୟେ ଅପ୍ରମିତେ
ନିର୍ଦ୍ଦାତ ନାରାଜେକ ପଡ଼ିଲ ଅଦଭୁତେ । ୨୭ ।
ମହାରକ୍ଷିକର ଶାପ କେନ୍ଦ୍ର ଆନ କରିପାରୁ
ବୋଇଲେ ଯେ ତୋହୋର ଶୃଙ୍ଗାର କାଳେ ଅକାଳ କାଣ୍ଡ ପଡ଼ୁ । ୨୮ ।
ସେ ରକ୍ଷିର ଶାପ ଯେ ଅନ୍ୟଥା ନୋହିଲ
ପଣ୍ଡୁର ଶୃଙ୍ଗାର କାଳେ ଅଦଭୁତେ ଆସି ନାରାଜ ପଡ଼ିଲ । ୨୯ ।
ଆକାଶୁଁ ପଡ଼ିଲ ଶର ପଣ୍ଡୁ ରାଜାର ପିଠି
ମାତ୍ରୀର ହୃଦୟରେ ବାହାର ହୋଇଗଲୁ ପୁଟି । ୩୦ ।
ମହାତେଜ ବଳବନ୍ତା ଅଭିଶାପ ବାଣୀ
ଅଦଭୁତେ ପଡ଼ି ହରିଲୁ ପଣ୍ଡୁ ମାତ୍ରୀଙ୍କର ପ୍ରାଣ । ୩୧ ।
ଶୃଙ୍ଗାର ପ୍ରାନ୍ତ ଯେ ହୋଇଲ ନିକଟ
ସାମ୍ୟ ପ୍ରଦାନ ହୋଇଲ ଉତ୍ତମ ସକଟ । ୩୨ ।
ଯେବଣ ସାମ୍ୟ ପଡ଼ିଲ ମାତ୍ରୀର ଗର୍ଭଗତେ
ସେ ଅମୋହ ରେତ ନାଶ ନୋହିଲ ଯୁଗତେ । ୩୩ ।
ମାତ୍ରୀ ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ ହୋଇଲ ଶେଷାତେ
ସଇଦୁ ପୁତ୍ରେକ ଯେ ହୋଇଲ ଉପଜାତେ । ୩୪ ।
ଶୁଣ ହୋ ମହାରାଜା ବଦୟନ୍ତ ଅଗସ୍ତି
ସୋମବଣ ଠାକୁର ପଞ୍ଚୁ କଟକେ ଆଧିପତି । ୩୫ ।

୨୩, ହାସ ରସ ଯେତେ ବୀଡ଼ା ରଙ୍ଗ ବେଗର ।

୨୪, ସହାରଣ—ତ୍ୟାଗ କରାଇ—ସହରଣ—ତ୍ୟାଗକଲ

ଯାହା ସେ ଅରଜିଲ କର୍ମର ବିପତ୍ତି
କାହାର ବେଳେ ସେ ହୋଇବ ଅନିତ । ୩୬ ।
ଅଲଘିତ କର୍ମ ପଣେ ଯେ ପଣ୍ଡୁ ନାଶଗଲୁ
କେହି ଜଣେ ପୁର ଯେ ଆବୋରନ୍ତା ନୋହିଲ । ୩୭ ।
ପୁର ଗୋଟି ପଡ଼ିଅଛି ଭୂମିର ମଧ୍ୟେ
ବାଳୁତ କୁମର କାହୁଁ ଅତି ହୋଧେ । ୩୮ ।
ସ୍ବେମନ୍ତର ସମୟେ ଯେ ରଘୁଶୀ ପ୍ରସ୍ତ
ଉଦେଶିର ପ୍ରଦକ୍ଷିଣ ଦିନକର ନାଥ । ୩୯ ।
ହେଁ ଲୋକ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡର ସେ ଅଟଇ ଦବ୍ୟ ଆଶି
ପାପ ପୁଣ୍ୟ ବିପଦ ସମ୍ପଦ ସମସ୍ତ ହିଁ ଦେଖି । ୪୦ ।
ଲକ୍ଷେକ ଯୋଜନେ ଥାଇ ଦେଖିଲେ କରତାର
ମାତା ପିତା ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ ପୁତ୍ରେକ ହୋଇଛି ଅବତାର । ୪୧ ।
ଗନ୍ଧନ ଘୋର ଅରଣ୍ୟ ଅଟଇ ଅଟବ୍ୟ
ଶତଶିଂଗେ ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ ପଣ୍ଡୁ ରାଜଦେବା । ୪୨ ।
ଅନେକ ଜୀବଜନ୍ତୁ ମାନେ ତହିଁ ଛନ୍ଦ୍ର ପୂରି
ବ୍ୟାଘ୍ର ଭଲୁକ ଗିଧିମା ପ୍ରେତ ତହିଁ ଭୂରି । ୪୩ ।
ସ୍ବେମାନେ ବେଢ଼ିଲେ ସେ ଅପାର ଗନ୍ଧନ
ମୃତୁପିଣ୍ଡ ବାଳୁତ କୁମାର ଉପିତେ କଲେ ମନ । ୪୪ ।
ବାଳୁତ ପୁତ୍ର ଚିଆଇଁ ଗୁହଁଲୁ ମୁଖ ତୋଳି
ପିରୁଣ ଜୀବମାନେ ଗଲେ ସବେ ଜଳି । ୪୫ ।
କୁମାର ନୟନ ତେଜ ଯେ କାଳାନଳ ଜାଣି
ଶୂନ୍ୟ ପୁରୁଷମାନେ ହାସିଲେ ଗଗନ ଯେ ମଣି । ୪୬ ।
ଆକାଶେଶ ଦେଖିଲେ ଯେ ଗଗନ ବିହାରୀ
ଚନ୍ଦ୍ରାମଣି ପୁରୁଷ ସେ ସକଳ ଚନ୍ଦ୍ରାକାଶ । ୪୭ ।
ଆଗ୍ୟାଂ ଦିଲେ ଅଶ୍ବିନୀ କୁମାରନ୍ତ ରାଇ
ପୁରକଇ ଭୂମ୍ବର ହୋ ସମ୍ଭାଳ ବେଗେ ଯାଇ । ୪୮ ।

୪୨, ଦୟା ବସିଲୁ ଦିନମଣି ନାଥଙ୍କର ପୁତ୍ରକୁ ଦେଖି କରି ।

୩୬, ଅନିତ—ଅନିତ୍ୟ, ଅଲ୍ପକ୍ଷଣ ସ୍ଥାୟୀ ।

୪୩, ଭୂରି—ପ୍ରଚୁର ।

ସେ ପୁଣି କାରଣ ହୋଇବ ତୁକୁ । ୪୯ ।
 ବିରଞ୍ଚି ନାରାୟଣଙ୍କର ଆଗ୍ୟାଂ ପରମାଣେ
 ଅଶ୍ୱିନୀ କୁମାରେ ଯାଇ ଭେଟିଲେ ତତକ୍ଷଣେ । ୫୦ ।
 ଦେଖିଲେ ନନ୍ଦନ ପତିତ ଉତ୍ତନସାଗ୍ର ହୋଇ
 କୁମାରକୁ କୋଳ କରି ଧଇଲେ ଗୁଣଗ୍ରାସୀ । ୫୧ ।
 ଜାତ ହୋଇଲୁ ପୁତ୍ର ଯେ ସମ୍ଭାଳନ୍ତା ନୋହିଲୁ
 କ୍ଷୀର ପାନ ନ ପାଇ ଯେ କୁମର ନାଶ ଗଲୁ । ୫୨ ।
 ଅଶ୍ୱିନୀ କୁମାରେ କୋଳ କରି ଧଇଲେ ବାଳ ବନ୍ଧୁ
 ଦେଖିଲେ ପୁତ୍ର ଶରୀରେ ପ୍ରାଣ ନାହିଁ କିଛି । ୫୩ ।
 କାନ ପୁଞ୍ଜନ୍ତୁ ମହାତ୍ମା ଆଦିତ୍ୟର ଶିଷି
 ମୃତୁ ଗତ କୁମର ସେ ଚେତନା ନ ଦିଶି । ୫୪ ।
 ଭ୍ରାତୃ ଅଶ୍ୱିନୀ କୁମାରେ ମୁଁ ଯେ ମଦକୃତ୍ୟ କଲି
 ଅକାରଣେ ଆସି ମୃତୁ ପିଣ୍ଡକୁ ଛୁଇଁଲି । ୫୫ ।
 ଗଗନେ ସେ ଆଗ୍ୟାଂ ମୋତେ ଦିଲେ କରତାର
 ବୋଇଲେ ପୁତ୍ର ଯାଇଁ ସମ୍ଭାଳିବି ତୋହୋର । ୫୬ ।
 ଆସନ୍ତେଣ ପୁତ୍ର ଗୋଟି ପ୍ରାଣେ ନାଶ ଗଲୁ
 ମୋହୋର ଧରିବା ଯାୟେ ଆତ୍ମା କମ୍ପାଇ ନ ଥିଲୁ । ୫୭ ।
 ଯେ ମୃତୁ ପିଣ୍ଡକୁ ପକାଇ ବାହୁଡ଼ଣ ଗଲେ
 ଦେବତାୟେ ହାସ୍ୟ କରିବେ ନା ମୋତେ ସେ ଦେଖିଲେ । ୫୮ ।
 ଯେତେକ ବିରୂପ ସେ କୁମାର ମହାତ୍ମା
 ଆପଣା ତନୁରୁ ସେ କାଢିଲେ ଅର୍ଦ୍ଧ ଆତ୍ମା । ୫୯ ।
 ସେ ମୃତୁ ପିଣ୍ଡରେ ପ୍ରବେଶ କରାଇଲେ ଜୀବ
 ଜୀବନ୍ୟାସ ମନ୍ତ୍ର ପଢିଲେ ଅଶ୍ୱିନୀକୁମାର ଦେବ । ୬୦ ।
 ଅମୃତ ଭାବେ ଗୃହ୍ୟଣ ପୁଞ୍ଜିଲେ କାନ ଗୋଟି
 ଗତ ଆତ୍ମା କୁମର ଗୃହ୍ୟଣ ଯେକ ଦୃଷ୍ଟି । ୬୧ ।
 ଆପଣା ତନ୍ତ୍ର କାଢି ଭରି ଦିଲେ ଯନ୍ତ୍ର ଜୀବ
 ତେଣୁ କରି ଅଶ୍ୱିନୀ କୁମାରେ ନାମ ଦିଲେ ସହଦେବ । ୬୨ ।

୫୮୧ ସ୍ଥାନମାନ ପୁଞ୍ଜନ୍ତୁ ସେ ଆଦିତ୍ୟର ଶିଷି ।

ତୋଷେଣ ବର ଦିଲେ ପ୍ରସନ୍ନେ ଅଶ୍ୱିନୀ
 ଆରେ କୁମର କରକୁ ଗୃହ୍ୟଣେ ଦିଶୁ ତୋତେ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ କୋଟି ଭିନ୍ନ । ୬୩ ।
 ଭୂତ ଭବିଷ୍ୟତ ଗ୍ୟାଂତା ହୁଅ ରେ ସହଦେବ
 ମନ୍ତ୍ରୀ ପଣେ ତୋତେ ଦୃଶ୍ୟ ହୋଇ ଗତ ଆଗତ ସବ । ୬୪ ।
 ଯେ ତୋତେ ପରୁରବ ଗତ ଆଗତ କଥା
 ଅବଶ୍ୟ ତୁ କହିବୁ ଭୂତ ଭବିଷ୍ୟ ବାରତା । ୬୫ ।
 ଆହୋ ଯେସନେକ ବର ତାକୁ ଦିଲେ କୁମାର ଅଶ୍ୱିନୀ
 ମହାତ୍ମାର ପ୍ରସନ୍ନେ ସେ ହୋଇଲେ ମହାଗ୍ୟାମୀ । ୬୬ ।
 କୁମାର ଆଗ୍ୟାଂ ଦିଲେ ସେ ବିଶ୍ୱ ଦେବତାଙ୍କୁ
 କୋଇନ୍ତାୟେ ଆସିବା ଯାୟେ ସମ୍ଭାଳି ଥାଅ ପୁତ୍ରକୁ । ୬୭ ।
 ସହଦେବଙ୍କୁ ଦିଲେ ନେଇ ବିଶ୍ୱଦେବୀଙ୍କର କୋଳେ
 ଚଳିଲେ ଅଶ୍ୱିନୀ କୁମାର ଆକାଶ ମଣ୍ଡଳେ । ୬୮—୩୦୩୦ ।

କୁନ୍ତୀଙ୍କର ହସ୍ତିନା ପ୍ରବେଶ ଓ ପଣ୍ଡୁଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁରେ ଶୋକ ପ୍ରକାଶ

ବଇବସୂତ ମନୁ ପୃଷ୍ଠ କଲେ ହୋ ଅଗସ୍ତି
 ହସ୍ତିନାରେ ପ୍ରବେଶ ଆସି ହୋଇଲେ ଦେବୀ କୁନ୍ତୀ । ୧ ।
 କର୍ଣ୍ଣର ନଗରୁ ମାତା ଅଇଲେ ତତକ୍ଷଣେ
 ସଞ୍ଜୟେ କହନ୍ତି ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କର ଆଗେ । ୨ ।
 ପଣ୍ଡୁ ପାଟରଣୀ ଭ୍ରମକୁ ଅବଧାୟ
 ପୁତ୍ରବନ୍ତୀ ଯଶୋବନ୍ତୀ ହୁଅ ରେ ଭୋଜର କୁମାରୀ । ୩ ।
 ଗାନ୍ଧାରୀ ତାହାଙ୍କର ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଛନ୍ଦି ବସି
 ସାନନ୍ଦ ହୋଇ ବେନି ଜନ କୁଶଳ ସମ୍ଭାଷି । ୪ ।
 ଦିନା ଦୁଇ ଭିନ୍ନ ରହିଲେ ଭୋଜର କୁମାରୀ
 ଦ୍ରୂପଦଧନର ସଙ୍ଗତରେ ଶେଳନ୍ତି ଭାଇ ଭଉଁ । ୫ ।
 ଅଗସ୍ତି ବୋଇଲେ ହୋ ଶୁଣ ଦଣ୍ଡଧାରୀ
 ଗଙ୍ଗାକଇ କୋଇନ୍ତା ଗଲେ ସ୍ନାହାନ ଯେ କରି । ୬ ।

ଅନେକ ଅଳଙ୍କାର ଭରି ଭୋଜର କୁମାରୀ
 ଶ୍ରୀହସ୍ତେ ଦର୍ପଣ ଘେନି ଆପଣା ରୂପ ଅନୁସର । ୭ ।
 ଦେଖଇ ଅଲେଖ ତଳଣ ଦିଶଇ ବିଭଳି
 ଅଲକ୍ଷଣ ଦେଖା ମନେ ମନେ ଭାଳି । ୮ ।
 ବିରୁଣି ବୋଇଲେ କୋଇଲାପେ କେମନ୍ତେ ଦିଶଇ ମୋର କାପେ
 ଶରୀର ଦିଶିଲ ମୋର ବିଧବା ଲକ୍ଷଣ ପ୍ରାପ୍ତେ । ୯ ।
 କି ଅବା ବନେ ପ୍ରମାଦ ପଡ଼ିଲ ପଣ୍ଡୁକୁ
 କି ଅବା ପ୍ରମାଦ ପଡ଼ିଲ କୋନ୍ତଭୋଜ ରାଜାକୁ । ୧୦ ।
 ଜାତ କଲ ପିତା କି ଆବର ସ୍ଵାମୀ ଦେବତା
 ଦୁହିଁଙ୍କ ଅବସାନେ ବିଭଳିତ ଦିଶଇ ବନିତା । ୧୧ ।
 ମୁହିଁ ସେ ପଣ୍ଡୁକୁ ଛୁଡ଼ି ଅଇଲି ବନେ
 ମଦନାର ତୁଲେ ଅବା ନୀଡ଼ା କଲେ କି ତୋଷ ମନେ । ୧୨ ।
 ସ୍ଵରପେ ସ୍ଵାମୀ ମୋର ରମଣ କି ଇଚ୍ଛୁ କଲ
 ଋଷିର ଶାପ ସେ ମେଷଣ ନ ଗଲା । ୧୩ ।
 ଛୁଡ଼ିଣ ଅଇଲି ନ ପାରିବି ଦେଖି
 ଅନେକ ହୋଧ ଅବସ୍ଥାରେ ଲୁଅ ବହଇ ବେନି ଆଖି । ୧୪ ।
 କୋଇଲାପେ ବିଜେ କଲେ ଗାନ୍ଧାରୀ ସମୀପେ
 ପଣ୍ଡୁକୁ ପ୍ରମାଦ ଆଗୋ ପଡ଼ିଲ କି ବନସ୍ତେ । ୧୫ ।
 ମୁଁ ବହନ ଯାଉଛି ଶତଶିଂଗ ପଦ୍ମରେ
 ସ୍ଵାମୀର ବଦନ ଆଉ ଗୁହଁକି କେବଣ ମତେ । ୧୬ ।
 ଗାନ୍ଧାରୀ ବୋଇଲେ ଗୋ ନୋହଇ ସ୍ଵେମନ୍ତ
 ନଇଲେକେ ଅଜପେ ସେ ପଣ୍ଡୁ ନରନାଥ । ୧୭ ।
 ଶବ୍ଦ ଭେଦା ମହାତ୍ମା ହେଲେକେ ଅଧିକାରୀ
 ତନି ଭୁବନ ମଧ୍ୟରେ ଗୋ କେ ଅବା ତାହାକୁ ସର । ୧୮ ।
 କୋଇଲାପେ ବୋଇଲେ ଗୋ ପଡ଼ିଲି ଅପରପେ
 ମାତ୍ରୀର ମେଲେ ନାଶ ଗଲିନି ପଣ୍ଡୁରାପେ । ୧୯ ।
 ସ୍ଵେଦି ବିରୁର ସତ ଗୋ ଅଟଇ ଗାନ୍ଧାରୀ
 ଆବର ପଣ୍ଡୁକୁ କି ପାଇବି ମୁହିଁ ଲେଖି କରି । ୨୦ ।

୨୦।୧ ସ୍ଵେ ବିରୁର ନିୟୁତ ଗୋ ଅଟଇ ଗାନ୍ଧାରୀ ।

ବହନ ସଜ ସେ ହୋଇଲେ ଦେଖା କୋନ୍ତେ
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଆଶ୍ୟାଂ ଦିଲେ ବିଦୁର ସମେତେ । ୨୧ ।
 ସଞ୍ଜପେ ତୁ ଯାଅ ଶୁଣୁକୁ ଆଦି କରି
 ବଧୂଙ୍କର ସଙ୍ଗତେ ଶତଶିଂଗ ଗିରି । ୨୨ ।
 ଅଲେକିତ ବଚନ କହିଲେ ଦେଖା ସେ କୋଇଲେ
 ପଣ୍ଡୁକୁ ଘେନି ଆସ ତୋହୋର ସଙ୍ଗତେ । ୨୩ ।
 ବିଦୁର ବୋଇଲେ ମାପେ ଗୋ ତୋ ପୋସେ ସ୍ଵେଥେ ଥାନ୍ତୁ
 ଭୂରସବାପେ ପଛେ ତୋ ପୋଅନ୍ତ ଘେନି ଯାନ୍ତୁ । ୨୪ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଗାନ୍ଧାରୀ ସନ୍ନିଧେ ପୋଅନ୍ତ ମାନ ଦେଇ
 ବାବୁ ତୁମ୍ଭେ ସ୍ଵେଥେ ଖେଳୁଥାଅ ମୁଁ ନଦାରୁ ଆସେ ଯାଇଁ । ୨୫ ।
 ପଛୁ କଦଳୀ ଖଣ୍ଡ ରସ ଦିବ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ମାନ
 ପୁଅଙ୍କର ହାତେ ଦେଇ କରାଇଲେ ତୋଷ ମନ । ୨୬ ।
 ଦ୍ରୁପଦନ ଧୂଶାସନ ସଙ୍ଗେ ଖେଳନ୍ତୁ
 ପୁଅନ୍ତ ଛୁଡ଼ି ତହୁଁ ଚଳିଲେ ଦେଖା କୋନ୍ତେ । ୨୭ ।
 ଶୁଣୁ ଭୂରସବା ସଞ୍ଜପେ ବିଦୁର
 ସ୍ଵେମାନେ ଆସେହଲେ ରଥର ଉପର । ୨୮ ।
 ବିମାନେ ଆସେହା କୋନ୍ତଭୋଜର ଦୁହିତା
 ଶତଶିଂଗ ପଦ୍ମତକୁ ବୋଲି ବାଟ କଟାନ୍ତି ଦେଖା କୋନ୍ତେ । ୨୯ ।
 ବୃନ୍ଦାଅର୍କ ବନେ ସେ ହୋଇଲେ ପ୍ରବେଶ
 ଦେଖିଲେ ସେ ଅମଙ୍ଗଳ ବନସ୍ତ ଦଶଦିଶ । ୩୦ ।
 ହା ହା ବଳିଭ ବୋଲି ବୋଲନ୍ତି କୋନ୍ତଭୋଜର ନନ୍ଦନା
 ଜୀବନ୍ତେଣ ପଣ୍ଡୁକୁ କି ଦେଖିବି ତସୁ ଘେନି । ୩୧ ।
 ଶିବପାଦ ନାମେଣ ଯେବଣ ଶବର
 ସେ ଯାଇଥିଲ କୋଇଲାଙ୍କ ସଙ୍ଗତର । ୩୨ ।
 ଯହୁଁ ବିଅର୍ଥ ସ୍ଵେଣେ ହୋଇଲେ ପଣ୍ଡୁରାଜା
 ହସ୍ତିନାକୁ ଯାଉଅଛି ସେ କରତ ଭାରିଯା । ୩୩ ।

୨୬।୧ ହାନ୍ଦୋଳାପେ ଆସେହା କୁନ୍ତଭୋଜର ଦୁହିତା ।

୩୩।୧ ଯହୁଁ ପ୍ରାଣ ବିସର୍ଜନ ହୋଇଲେ ପଣ୍ଡୁ ରାଜା ।

କୋଇଲିଘୋ ପଶୁରେ ଆଲେ କରୁଣୀ
 ପଣ୍ଡୁ ମାତ୍ରୀଙ୍କର କହ ଶୁଭ ବାଣୀ । ୩୪ ।
 ପୋଷ୍ଟେଲା ନାମେ କରୁଣୀ ସେ କୋଇଲିଘୋ ବୋଲେ
 ପଣ୍ଡୁ ମାତ୍ରୀ ଗୋ ତୋର ଶତଶିଂଶେ ଛନ୍ଦ୍ର ଭଲେ । ୩୫ ।
 ଉଷତ ହୋଇଲେ ଶୁଣି କୋନ୍ଦଭେଜର ବାଳୀ
 ହୃଦର ବ୍ୟଥା ଦେଖ ଗୁଡ଼ଲେ ବିକଳ । ୩୬ ।
 ଧାତକାରେ ବିଜେ କଲେ ପବତ ଶିଖରେ
 ପଣ୍ଡୁ ମାତ୍ରୀ ପଡ଼ିଛନ୍ତି ଆତ୍ମା ଅଚେତରେ । ୩୭ ।
 ଉଲଗ୍ନସାହୁ ହୋଇ ମାତ୍ରୀ ପଡ଼ିଛଇ ପଲଙ୍କ ଉପରେ
 ଦୁହିଁଙ୍କର ଶରୀର ପୁଟିଅଛି କାଳଚନ୍ଦ୍ର ଶରେ । ୩୮ ।
 ବିଦୁର ଦେଖିଣ ପଡ଼ିଲେ ମୁକ୍ତି ଗତେ
 ବିମାନ୍ କୋଇଲିଘୋ ପଡ଼ିଲେ କି ଜାଣି ବଜ୍ରଦାତେ । ୩୯ ।
 ହା, ହା ନାଥ ବୋଲି ରେବନ୍ତ ମାହେଶ୍ୱରୀ
 ଗୁଣସାର ନାଥ କିମ୍ପା ନାଶ ଗଲୁ ହୃତ । ୪୦ ।
 ସ୍ୱାମୀକି କୋଳ କରି ହୃଦରେ ଲଗାଇ
 ଶତଚନ୍ଦ୍ର ବଦନ ଗୋଟିର ମୁଁ ଆପାଦ ଦେନି ଯାଇ । ୪୧ ।
 ପ୍ରାଣର ବଳିତ ମୋର ଦୁର୍ଗାର ସଂସାର ଗୋଟି
 ମୃତପିଣ୍ଡ ଦେନିଶ ଦେଖା ପଡ଼ଇ ମହା ଲେଟି । ୪୨ ।
 ହା, ହା ଜଗବଦନ ନାଥ ମୋତେ କେଉଁଠି ଗତି କଲୁ
 ଗଣ୍ଡର ସମୋଦ୍ରେ ମୋହୋର ଭେଳା ବୁଢ଼ାଇଲୁ । ୪୩ ।
 ଧର୍ମେଶ ରାଜ୍ୟ ରକ୍ଷା କଲୁ ପ୍ରାଣଗୁରୁ
 ପାପ ଲଙ୍ଘିଲୁ ଧର୍ମ ଅଧର୍ମ ବିରୁଦ୍ଧ ନ କରୁ । ୪୪ ।
 ମୁହିଁ ଶତେଶୀ କିମ୍ପା ଗୁଡ଼ ଗଲି ତୋତେ
 ମାତ୍ରୀ ସ୍ୱେମନ୍ତ କର୍ମ କଲୁ ଅଦଭୂତେ । ୪୫ ।
 ଆହା ପ୍ରାଣନାଥ ପଞ୍ଚୁ କଟକେ ଅଧିକାଶ
 ଶୋକ ସମୋଦ୍ରେ ମୋତେ ଗଲୁ ଗୁଡ଼ କରି । ୪୬ ।

୩୮୧ ଉଲଗ୍ନସାହୁ ହୋଇ ମାତ୍ରୀ ପଡ଼ିଛ ପଲଙ୍କ ଉପରେ ।
 ୪୫୨ ମାତ୍ରୀ ସ୍ୱେମନ୍ତ ତୋତେ କଲୁ ଅନମିତେ ।

କୋଇଲିଘୋର କୋଳରୁ ଛଡ଼ାଇ ମୃତୁ ଶବ
 ଆପଣେ କୋଳ କରି ଧଇଲେ ଗାଙ୍ଗେବ । ୪୭ ।
 ଭୂରସବାସ୍ତେ ପଣ୍ଡୁକୁ ଧଇଲେକ କୋଳେ
 ଆନେ ଅଛୁ ବାବୁ ତୁ ରେ ପଶିବୁ ଅନଳେ । ୪୮ ।
 ତୁ ସେ ଜନ୍ମୋଦ୍ଧାପକୁ ଅଳଙ୍କାର ଗୋଟି
 ସ୍ୱେତେ କୃତ୍ୟ କଲୁ ତୋତେ ଅଗ୍ନି କାର ତପୋନିଷ୍ଠ । ୪୯ ।
 ସ୍ୱେତାକର ହୋଧ ଦେଖି ବିଶ୍ୱଦେବୀ ପୁରୁଷେ
 ସହଦେବ କୁମରକୁ ଆଣିଲେ ହରଷେ । ୫୦ ।
 କୋଇଲିଘୋର କୋଳେ ନେଇ ଦିଲେ ବିଶ୍ୱଦେବେ
 ପଣ୍ଡୁର ପୁତ୍ର ଗୋଟି ଯେ ସ୍ୱେତାକର ନାମ ସହଦେବେ । ୫୧ ।
 ମାତ୍ରୀର ତୁଲେ ରମଣ କରିବାର ବେଳେ
 ସ୍ୱେ ପୁତ୍ର ଗୋଟି ଉତପତ୍ତି ହୋଇଲୁ ପଣ୍ଡୁର ନାଶକାଳେ । ୫୨ ।
 ଅଗ୍ନି ମା କୁମାରେ ପାଳିଲେ ମହାମନ୍ତ ଦେଇ
 ଆପଣାର ତତ୍ତ୍ୱ ଅର୍ଦ୍ଧ ଆୟୁଷ ଲଗାଇ । ୫୩ ।
 ସତ୍ତ୍ୱକୁ ଶୁଦ୍ଧି ଶ ସ୍ୱେ ପୁତ୍ରକୁ ଦିଲେ ଜୀବ
 ତେଣୁ କରି ସ୍ୱେତାକର ନାମ ଦିଲେ ସହଦେବ । ୫୪ ।
 ଶୁଣିଣ କୋଇଲିଘୋ ପୁତ୍ରକୁ ପ୍ରତିପାଳି
 ହୋଧ ସମ୍ଭାଳିଲେ କୋନ୍ଦଭେଜର ଦୁଲ୍ଲୀ । ୫୫ ।
 ଭୂରସବାସ୍ତେ ପଣ୍ଡୁକୁ ଧଇଥିଲେ କୋଳେ
 ଶୋକଭର ହୋଇ ଲଗାଇଲେ ବସସ୍ଥଳେ । ୫୬ ।
 ଭୂରସବା ଶୁଷ୍କ କଲେ ହୋଧ ସଂସାରଣ
 କୋଇଲିଘୋ ବୋଇଲେ ଗୋ ଗୁଡ଼ ତୁ କାରୁଣ୍ୟ । ୫୭ ।
 ଯେ ସେ ଗଲୁ ତାହା ଲେଖିଲେ ପାଇବା ଆଉ କାହିଁ
 ଚିତା ଆରୋପଣ କଲେ ଗଙ୍ଗା କୂଳେ ନେଇ । ୫୮ ।
 ଚନ୍ଦନ ଅଗର ସରଳ କାଷ୍ଠ ଆବର ଦେବଦାରୁ
 ଅଗ୍ନି ଆରୋପଣ କଲେ ତେଜ ସେ ବିସ୍ତାରୁ । ୫୯ ।
 ଅଗ୍ନି ଦାନ ଦିଲେ ଯେ ମହାମନ୍ତ ବାକ୍ୟ
 ହିରଣ୍ୟ ଦାନ ଦିଲେ ଗୋଧନ ଅନେକେ । ୬୦ ।

୫୮୧ ସରଳ—ଶାଳ ଗଛ

ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପଲଙ୍କରେ ଶୁଆଇଲେ ମୃତୁ ଶବ
ବେନିକତି ଧଇଲେ ଭୂରସବା ଗାଙ୍ଗେବ । ୬୧ ।
ଅନେକ ହୋଧ କଲେ ପଣ୍ଡୁର ବଦନ ଦେଖି
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡକୁ ଧାରଣା ତୁ ହୋଇଲୁ ନରମାଣୀ । ୬୨ ।
ତନିବାର ପ୍ରତିକ୍ଷଣ କଲେ ବହନିକ
ଅନଳେ ବସାଇଲେ ପଣ୍ଡୁ ନୃପତିକ । ୬୩ ।
କୋଇଲାପେ ମାଦ୍ରୀକ ଯେ କୋଳ କରି ନେଲେ
ଆନ ଅଗ୍ନି ଆରୋପଣ କରି ମାଦ୍ରୀକ ଶୁଆଇଲେ । ୬୪ ।
ଶମଶାନ ଭୂମିକ ବାଳୁତ ସହଦେବକର ନେଲେ
ତଳ କୁସୁମ ଘୃତ ଘେନିଣ ମୁଖା ଅଗ୍ନି ଦିଆଇଲେ । ୬୫ ।
ଦହନ କଲେ ସେ ପଣ୍ଡୁ ମଦନାକୁ
ଅନେକ ହରଷ ହେଲେ ପୁତ୍ର ଦେଖି ପାଶୋରିଲେ ପଣ୍ଡୁକୁ । ୬୬ ।
ପଣ୍ଡୁ ମାଦ୍ରୀ ଦୁହଙ୍କି ଅଗ୍ନି ସଂସାର କରି
ଅଗ୍ନି ଶାନ୍ତି କଲେ ଜଳ ଅବଧାର । ୬୭ ।
ଶୁଶାନ ଭୂମିରୁ ଆସିଲେ ସହଦେବ କୋନ୍ତୀ
ଶୀତଳ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ପରାଶନ କରନ୍ତି । ୬୮ ।
ଭୂରସବାପେ ବୋଇଲେ ମା ଗୋ ବହନ ହୋଇ ଯିବା
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଅଗ୍ରତେ ଯାଇ ପ୍ରେତକାର୍ଯ୍ୟ କରାଇବା । ୬୯ ।
କୋଇଲାପେ ବୋଇଲେ ଗୁରୁପେ ହସ୍ତିନାକୁ ଯାଆନ୍ତୁ
ମୁହିଁ କପାଇଁ ଯିବି ଶତଶିଂଶ ପରବତୁଁ । ୭୦—୩୧୦୦ ।

କୁନ୍ତୀଙ୍କର ଶତଶିଂଶ ପବତରେ ରହିବା ଓ ଭୀଷ୍ମଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ ପଣ୍ଡୁଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଖବର କହିବା

ପୁଅନ୍ତୁ ଅଶାଈ ଦିଅ ମୋର ଯେଥ
ମୁହିଁ ରହି ପାରିବି କି ଗାନ୍ଧାରୀ ସଙ୍ଗତ । ୧ ।

୬୫ { ସହଦେବ ହସ୍ତେ ଦିଆଇଲେ ମାଦ୍ରୀକ ମୁଖାଅଗ୍ନି
ଶୁଶାନ ଭୂମିରୁ ଆସିଲେ ପଣ୍ଡୁ ନୃପତିକ ।
୬୩୧ ପ୍ରତିକ୍ଷଣ—ପ୍ରତିକ୍ଷଣ ୬୮, ପରାଶନ—ପ୍ରାଶନ—ଉକ୍ଷଣ

ଦୁଷ୍ଟ ପ୍ରକୃତି ସେ ଅଟଇ ଗାନ୍ଧାରୀ
ପୁତ୍ର ଗୋଟି ମାନେ ତାର ଅଟନ୍ତି ଦୁଷ୍ଟ ଆରୁଣ । ୨ ।
ତାହାର ବେଳେ ମୋତେ ନୋହଇ ସମ୍ଭାଳି
ସେ ସହି ନ ପାରିବେ ମୋର ଉମାର ଆରଦୋଳି । ୩ ।
ସୋଦରେ ସୋଦରେ ଦୁଇ ହୋଇବାକ କି ନିମନ୍ତେ
ପୁଅନ୍ତୁ ଘେନି ମୁଁ ଯେଥେ ଥାଇଁନା ନିଶ୍ଚିନ୍ତେ । ୪ ।
ଭୀଷ୍ମଙ୍କୁ ପରିଶାମି ବୋଲନ୍ତି ଦେବା କୋଳେ
ପୁଅନ୍ତୁ ବହନ କରି ଅଶାଈବା ଯେଥେ । ୫ ।
ଭୀଷ୍ମେ ବୋଇଲେ ମା ଗୋ ନୋହଇ ଯେମନ୍ତ
ପଣ୍ଡୁର ତେଜେ ଯେଥେ ହୋଇଥିଲୁ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ । ୬ ।
ଅସୁର ବଳ ଦୁଷ୍ଟ ରାକ୍ଷସ ଶିର ଛେଦି
ସଜଲେକେ ଅସମ୍ଭବ ପଣ୍ଡୁ ଅଟଇ ଶବଦଭେଦ । ୭ ।
ତେଡେ ବଡ଼ ଛନ୍ଦୀ ଗୋ ପାର ନ ଗଲଟି କାଳେ
ଅବଶାପ ହୋଇଲଟି ଗୋ କର୍ମର ଅବଳେ । ୮ ।
ଅଦୋଷେଣ ସେ ନାଶ ଗଲଟି ରାୟେ ପଣ୍ଡୁ
ରାଜ୍ୟକୁ ଯିବା ଗୋ ମାୟେ ଯେ ବନସ୍ତ ପୁତୁ ପୁତୁ । ୯ ।
କୋଇଲାପେ ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ ରହିଥିଲୁଁ ଯେଥେ
ନିର୍ଦ୍ଦୟୀ ହୋଇଥିଲୁ ତନିଣ ପଞ୍ଚାଶ ବର୍ଷ ପରିଯନ୍ତେ । ୧୦ ।
ଯେ ଥାନ ଗୁଡ଼ ଯିବାକୁ ନ ବଳଇ ମୋର ଇଚ୍ଛା
ତହିଁକି ମୋତେ ନେଇ କରି ନ ପାରିବଟି ରକ୍ଷା । ୧୧ ।
ଯେତେବେଳେ ପରିଯନ୍ତେ ସ୍ଵାମୀ ତ ମୋର ନାହିଁ
ଯେମନ୍ତେହେଁ ପବତ ଅଛି ମୋତେ ସହି । ୧୨ ।
ସ୍ଵାମୀର ଶବ ଯେ ମୋର ପଡ଼ିଲକ ଯେଥେ
କେମନ୍ତେ ଯିବି ପ୍ରେତକାର୍ଯ୍ୟ ନ ସରିବା ପରିଯନ୍ତେ । ୧୩ ।
ଯେବେ ତୁମ୍ଭେ ଦେବ ବିଜେ କରି ଯିବା
ପୁଅନ୍ତୁ ଘେନିଣ ମୋର ବହନ ଆସିବା । ୧୪ ।
କୋଇଲାପେ ଯେ ସେ ପରମ ମାହେଶ୍ଵରୀ
ଚଳିଲେ ଗାଙ୍ଗେବ ଯେ ଦେବାର ଆଗ୍ୟାଂୟେଣ କରି । ୧୫ ।

ଭୀଷ୍ମ ଭୂରସବା କିଦୂର ସହତେ
ବାହୁଡ଼ଣ ଆସନ୍ତୁ ଯେ କୋଇଳାକୁ ଗୁଡ଼ଣ ବନସ୍ତେ । ୧୭ ।
ହସ୍ତିନା ରାଜ୍ୟରେ ଯେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଆଗେ ଯାଇ ଗାଙ୍ଗେବ ବସିଲେ । ୧୮ ।
ସଞ୍ଜିୟେ କହିଲେ ଶୁଣ ଆହୋ କୁରୁପତି
ସନ୍ଧିଧେ ବିଜେ କଲେ ଭୀଷ୍ମ ମହାରଥୀ । ୧୯ ।
ଆସ୍ଥାନ ତେଜ ଯେ ଉଠିଲେ ସୋମବଂଶୀ
ଭୀଷ୍ମଙ୍କ ଚରଣେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଶିର ଯେ ନିବେଶି । ୨୦—୩୧୧୯ ।

ଭୀଷ୍ମଙ୍କ ମୁଖରୁ ପଣ୍ଡୁଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ବାତ୍ସା ଶୁଣି ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କ ଶୋକ

ତୁମ୍ଭେ ଯେ ଗଲ ଶତଶିଂଗ ପଦ୍ମତକୁ
ତୁଲେ କମ୍ପେ ନ ଆଶିଲ ପଣ୍ଡୁ ଯେ ରାଜାଙ୍କୁ । ୧ ।
ଭୀଷ୍ମେ ବୋଇଲେ ସେ ତହିଁରେ ରହିଲ
ଶତଶିଂଗ ପଦ୍ମତକୁ ବୋଲି ତାକୁ ଦଇବ ସିଂହଳ । ୨ ।
ଆମ୍ଭେ ଯେହୁଣି ବାହୁଡ଼ଣ ଯିବୁ
ପୁଅନ୍ତ ନେଇ ତାର ଶତଶିଂଗେ ଦେବୁ । ୩ ।
ଭୀଷ୍ମଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱ ଶୁଣି ପଣ୍ଡୁର କୁମାରେ
ଲଟ ଶେକୁଥିଲେ ହିଂସାଧନ ସଙ୍ଗତରେ । ୪ ।
ବାରତା ପାଇଣ ସେ ଅଇଲେକ ବାଲେ
ଦେଶିଣ ଭୀଷ୍ମ ପୁଅକୁ ଧଇଲେକ କୋଳେ । ୫ ।
ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ଭୀମ ଯେ ଅର୍ଜୁନ ନକୁଳ
ଦେଶିଣ ଗାଙ୍ଗେବ ନୟନୁ ବହେ ଅଶ୍ରୁଜଳ । ୬ ।
ଅନେକ କରି ପରୁରନ୍ତି ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
ଭୀଷ୍ମେ କହିଣ ନ ପାରନ୍ତି ହୋଧର ଗରଷ୍ଠେ । ୭ ।
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବୋଇଲେ ଶୁଣିମା ମହାଗୁରୁ
କି ନିମନ୍ତେ ହୋଧ ଗତ କହିତ ନୁଆରୁ । ୮ ।

ଭୀଷ୍ମେ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ତୁ ରାଜପୁତେ
ବଡ଼ ଦୁଲଭ କଥା ତୋତେ କହିବା ଯେକାନ୍ତେ । ୯ ।
ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ପୁରୁଷକଲେ ଭୀଷ୍ମଙ୍କ କୋଳେ ବସି
ମାତାୟେ ଆମ୍ଭର କେତେବେଳେ ହୋଇବେ ଯେଥେ ଆସି । ୧୦ ।
ଭୀଷ୍ମେ ବୋଇଲେ ବାବୁ ଆସୁଛନ୍ତି ପଛେ
ପୁଅନ୍ତ ଘେନିଗଲେ ସେ ଭୋଜନର ନିମନ୍ତେ । ୧୧ ।
ଭୀଷ୍ମେ ଯେକାନ୍ତେ କହିଲେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ
ଆହୋ କୁରୁନାଥ ବିପତ୍ତି ପଡ଼ିଲ ପଣ୍ଡୁଙ୍କୁ । ୧୨ ।
ଗାନ୍ଧାରୀ ଅନ୍ଧପଟଳ ବାନ୍ଧବାକ ଶୁଣି
ପୁଅନ୍ତ ଘେନି ଯେଥକୁ ଅଇଲେ କୋନ୍ତ ଭୋଜର ଦୁଲଣୀ । ୧୩ ।
ପଣ୍ଡୁ ତେଣେ ମୁରୁଛି ନ ପାରିଲେ ଶୃଙ୍ଗାର
ମଦନାର ତୁଲେ ବଡ଼ିଲ ପ୍ରିୟ ଭାବ ଅପାର । ୧୪ ।
ଯାହା ସେ ଶାପ ଦିଲେ ଅଗ୍ନି କାର ମହରଷି
ଓହୋକୁଳ ଶୃଙ୍ଗାର କରନ୍ତେଣ ମହାନିଶି । ୧୫ ।
ମହାମ୍ଭାର ଶାପ ନ ପାରିଲ ମେଣ୍ଟି
ଅନ୍ତରାଳେ ନାରାଜ ପଡ଼ିଲ ଦୁହିଙ୍କର ଶରୀର ଗଲ ପୁଟି । ୧୬ ।
ପଣ୍ଡୁ ମାତ୍ରୀ ଦୁହେଁ ହାଦେ ନାଶ ଗଲେ
ସେ ସମୟେ ସଇନ୍ଦୁ ପୁଷ୍ପେକ ଜନ୍ମିଲେ । ୧୭ ।
ଅଶ୍ୱିନୀ କୁମାର ତାକୁ ପ୍ରାଣଦାନ କଲ
ସହଦେବ ବୋଲି ସେହୁ ପୁଅ ନାମ ଦିଲ । ୧୮ ।
ଆମ୍ଭେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲୁ ଶତଶିଂଗେ
ଦେଶିଲୁ ପଣ୍ଡୁଙ୍କୁ ଯେସନକ ବିଯୋଗେ । ୧୯ ।
କୁମାର ଗୋଟିକ ସମ୍ଭାଳି ଥିଲେ ବିଶ୍ୱଦେବାୟେ
କୋଇଳାଙ୍କର କୋଳେ ଆଣି ଦିଲେ ସେ ବାହୁଡ଼ ତନୟେ । ୨୦ ।
ଅନେକ କ୍ରୋଧ ସେ କୋଇଳା ଦେଖି କଲ
ପଣ୍ଡୁର ଅବସ୍ଥା ଦେଖି କାହାର ଦେହ ନ ରହିଲ । ୨୧ ।
ଚିତା ବହନ ଆମ୍ଭେ କଲୁ ଆରୋପଣ
ପଣ୍ଡୁ ମାତ୍ରୀଙ୍କି ଦହନ କଲୁ ତତକ୍ଷଣ । ୨୨ ।

କୋଇନ୍ଦା ନ ଅଇଲେ ଶତଶିଂଗ ପଦ୍ମଂ
ତାହାର ପୁଅନ୍ତ ଘେନି ଆମ୍ଭେ ଯିବୁଂ ସେଥୁଂ । ୨୩ ।
ଶୁକ୍ରଙ୍କର ମୁଖୁଂ ସେସନକ ବାଣୀ ଶୁଣି
ଅନ୍ଧରାଜା ଶୋକ କଲୁ ମହାହୋଧ ବାଣୀ । ୨୪ ।
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ରାଜେ ରାଇଲେ ଦେବୀ ଗାନ୍ଧାରୀ
ଶତଶିଂଗ ପଦ୍ମତକୁ ଯିବା ଗୋ ପୁଅନ୍ତ ଘେନି ପଶୁକୁ ଯୋ ଦେଖି । ୨୫ ।
ସ୍ଵାମୀର ଅଗ୍ରତେ ଗାନ୍ଧାରୀ ବୋଇଲୁ
ମୋତେ ଲୁଚାଇବାର କିସ କାରଣ ହୋଇଲୁ । ୨୬ ।
ପଶୁ ନାଶ ଗଲୁର ହୋଇଲୁନି ପାଞ୍ଚଦିନ
ତହିଁକି ଯାଇ କିସ କରିବା ରାଜନ । ୨୭ ।
ରୁଡ଼ିଲେ ଆଶ ସେ ହୋଇଲେ ନିରାଶ
ହୋଧ କରିଣ ସେ କରନ୍ତି ଉପବାସ । ୨୮ ।
ପ୍ରେତ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ସେ ରାଇଣ ପୁରୋହିତେ
ପୋଷ୍ଟେ ନ ଜାଣନ୍ତି ପ୍ରେତକାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅ ଗୁପ୍ତେ । ୨୯ ।
ହେ ଦେବ ଶୁଣୁ ତୁମ୍ଭେ ବାହୁଡ଼ଣ ଯିବା
କୋଇନ୍ଦା କୁମର ଗୋଟିକି ଘେନିଣ ଆସିବା । ୩୦ ।
ଗାନ୍ଧାରୀ ବୋଇଲେ ମୁଁ ଯିବିଲି ଶତଶିଂଗ ପରବତେ
ହୋଧ ଶାନ୍ତି କରାଇ କୋଇନ୍ଦାକୁ ଘେନି ଆସିବି ସାଥେ । ୩୧ ।
ପୋଷ୍ଟଙ୍କର ହୋଧ ନ ଦେଖିବା ନିମନ୍ତେ
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ପ୍ରେତକାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି ଗୁପ୍ତେ । ୩୨—୩୧୫୧ ।

ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କର ଶତଶିଂଗ ପଦ୍ମତକୁ କୁନ୍ତୀଙ୍କୁ ଆଣିବା ନିମନ୍ତେ ଗମନ, ବ୍ୟାସଙ୍କର କୁନ୍ତୀଙ୍କୁ ଉପଦେଶ

ସେଥୁ ଅନନ୍ତରେ ଶୁଣ ହୋ ନୃପନାଥେ
ସେମନ୍ତେଣ ତହିଁ ଗଲୁ ଦିନା କେତେ । ୧ ।
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଗାନ୍ଧାରୀ ବିରୁଦ୍ଧ ହୃଦଗତେ । ୨ ।

ଗାନ୍ଧାରୀ ବିଜେ କଲେ ହସ୍ତିନା ଭୁବନୁଂ
ଆଗେ ସହସ୍ତ୍ରକ ରଥ ଘେନିଣ ଗଙ୍ଗାଙ୍କର ତନୁ । ୩ ।
ସହସ୍ତ୍ରକ ପରିବାସ ଘେନି ଗାନ୍ଧାରୀସେନର ଦୁଲଣୀ
ଚଳନ୍ତି ମହାସତୀ କୋଇନ୍ଦା ଦେଶଙ୍କଇ ଆଣି । ୪ ।
ବ୍ୟାସେ ବିଜେ କଲେ ଶତଶିଂଗ ପଦ୍ମତେ
ଦେଖିଣ ନିଉଗୁଳି କଲେକ ଦେବୀ କୋନ୍ତେ । ୫ ।
ପୁତ୍ର ଗୋଟିକି ନେଇ ଦିଲେ ବ୍ୟାସଙ୍କ ହୋତରେ
ପୁତ୍ର ଦେଖିଣ ସାନନ୍ଦ ହୋଇଲେ ମୁନିବରେ । ୬ ।
ହରଷେ ପୁତ୍ରକୁ ବର ଦିଲେ ତପନିଷ୍ଠ
ଭୂତ ଭବିଷ୍ୟ ଗତ-ଆଗତ ହୋଉ ତୋତେ ଦୃଷ୍ଟି । ୭ ।
କୋଇନ୍ଦାକୁ ତିଆରନ୍ତି ପାରେଶ୍ଵରଙ୍କ ତନୟେ
ପଶୁ ଅଭାବେଣ ହୋଧୁତ ନୋହୁ ଆଗୋ ମାୟେ । ୮ ।
ଗୁଡ଼ିସି ହୋଧ ତୁ ଗୋ ଭୋଜର କୁମାରୀ
ପୁତ୍ରନ୍ତ ଘେନି ଆସି ସୁଖେ ଥାଅସି ରାଜ୍ୟ କରି । ୯ ।
କୋଇନ୍ଦାୟେ ବୋଇଲେ ମୁଁ ପ୍ରୟାଗ ଖର୍ଚ୍ଚେ ଯିବି
ବାଞ୍ଛାବଟ ତଳେ ମୁଁ ପ୍ରାଣ ବିସର୍ଜିବି । ୧୦ ।
ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ଗୋ ନୋହଇଟି ସେମନ୍ତ
ଅନେକ ଦୋଷଟି ଗୋ ହୋଅଇ ଆତ୍ମାଘାତ । ୧୧ ।
ପଞ୍ଚ ଗୋଟି ପୁତ୍ର ଗୋ ପାଇଲୁ ତୋର କର୍ମେ
ସେ ପଞ୍ଚ ରାଜ୍ୟ ମାତା ଗୋ ପାଳିବୁ ତୋର ଧର୍ମେ । ୧୨ ।
ତୁମ୍ଭେ ବିରାଜ କମ୍ପାଇ ଗୋ ହୋଉଛ ମହାଦେବୀ
କୁନ୍ତଭୋଜର ନନ୍ଦନା ଗୋ ତୁ ପରମ ସାଧବୀ । ୧୩ ।
ସେ ସଂସାର ଯାକ ଗୋ ମାୟା ପଟଳ ସିନା
ବିପତ୍ତିତ ମାୟା ପାଶ ଗୋ ଦଇବ ରଞ୍ଜନା । ୧୪ ।
ସୁଖେଣ ଦିନ ଗୋ ନେବ ଦେବୀ କୋନ୍ତେ
ଭାବ ନିବାରଣ କରିବେ ସେ ତୋହୋର ପୁତ୍ରେ । ୧୫ ।
ଜାତ ହୋଇଲେ ଗୋ ଅବଶ୍ୟ ହୋଇ ମୃତୁ
ସେମନ୍ତେଣ ଚାହିଁ ଯୁଗ ହୋସେ ଆତୁଯାତୁ । ୧୬ ।

ସ୍ୱେମନ୍ତେଣ ପଞ୍ଚରେ ଗୋ ଚଳନ୍ତି ପଥଶ୍ରାନ୍ତ
 ଆତଯାତ ଲୋକେ କି ଗୋ ବଳମ୍ବେ ରହିଥାନ୍ତି । ୧୭ ।
 ତୁ ଦେବା ଗୋ କିନ୍ତୁହିଁ ଭ୍ରାନ୍ତି ନ କର ସ୍ୱେଧିକ
 ଯେତେବେଳେ ଧର୍ମ ଆଇ ସମସ୍ତ ପୁଣ୍ୟ ଦେଖି । ୧୮ ।
 ଆମ୍ଭେ ପ୍ରଳୟ କାଳେ ପଶୁ ବସ୍ତୁ ନାଥ ପଞ୍ଜରାୟେ
 କାଳ ଉଚିତ ମରଣକୁ ବଡ଼ ଭୟେ । ୧୯ ।
 ସୁଖ ଭୋଗ ଇଚ୍ଛା ହୋ କରନ୍ତି ଯେବଣ ପ୍ରାଣୀ
 ମୃତୁ ସମାପତ କରଇ ଗୋ ନିଶ୍ଚୟେ ନିକଟେ ଆଣି । ୨୦ ।
 ଯେ ସେ ଗଲ ତାହା ଲୋଡ଼ିଲେ ନ ପାଇ
 ଥିଲ ଧୁଆନ୍ତ ଯତନେ ସେବେ ସମ୍ଭାଳ ଗୋ ଆଇ । ୨୧ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଲଣ ତୋର ଯେବଣ ପୁଣି ଗୋଟି
 ପ୍ରତ୍ୟେ ଦେଖୁ ସିନା ନିରଞ୍ଜନ ଦେବତା ଅଟେ ସେଟି । ୨୨ ।
 ଶ୍ଯମ ଚରଣ ଗୋ ଅସ୍ତ୍ରାଣ୍ୟ ଅଟଇ ମୋତେ
 ଅର୍ଜୁନ ବୋଲଣ ସେ ନାରାୟଣଙ୍କ ପଞ୍ଚଭୂତେ । ୨୩ ।
 ନକୁଳ ବୋଲଣ ସେ ଯେବଣ ପୁଣି ଅଟଇ
 କୁମାର ମୁଖେ ତାକୁ ଆକାଶେ ପାଟ ଅଛଇ । ୨୪ ।
 ସେ ବାଳୁତ ପୁଅ ଗୋଟିର ସେହେନେକ ଲକ୍ଷଣ
 ପ୍ରତି ପ୍ରମଦା ଗୋ ତୁମ୍ଭେ ତଥ୍ୟହିଁ ନ ଜାଣ । ୨୫ ।
 ଶର୍ପକୁ ଇଚ୍ଛା ଯେବେ କଲସି ଗୋ ମାୟେ
 ବଡ଼ ବଡ଼ ହୋଅନ୍ତୁ ଗୋ ତୋହୋର ତନୟେ । ୨୬ ।
 ଶ୍ରିରାଜର ଧର୍ମ ତୋତେ ଗୋ ହୋଉ ପରପତ
 ପୁଣିନ୍ତ ଦେନଣ ଗୋ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରାପତ ଚନ୍ଦ୍ର । ୨୭ ।
 ପଶ୍ଚିତ ପଣେ ଗୋ ସ୍ତବର ସବକଥା
 ଆମ୍ଭନ୍ତ ଦେଖି ଗୋ ଶୁଭ ନିଜ ସ୍ୱାମୀର ଯେ ଚନ୍ଦ୍ର । ୨୮ ।
 ସ୍ୱେମନ୍ତେ ଅନେକ ତଥାରିଲେ ବ୍ୟାସ ମହାଯତି
 ଦଣ୍ଡ ଦେନଣ ଶ୍ଯଷ୍ଠେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଝାଡ଼ି । ୨୯ ।

୧୭ { ସ୍ୱେମନ୍ତେ ପଥକ ଗଛ ମୂଳରେ ବସନ୍ତି
 { ଶ୍ରମ ସାରିଣ ସେ ଯେହା ମତେ ଚଳି ଯାନ୍ତି ।

ବ୍ୟାସଙ୍କର ପାଦତଳେ ସମସ୍ତେ ହୋଇଲେ ପରଶାମି
 କ୍ଷମେ ଆଶିଷ କଲ୍ୟାଣ ବ୍ୟାସ ମହାମୁନି । ୩୦ ।
 ଆପଣେ ପ୍ରୋହତ ଯେ ହୋଇଲେ ଉଦ୍ଧାଳକେ
 ପ୍ରେତକାର୍ଯ୍ୟ ବିଧି କରନ୍ତି ବେଦବାକ୍ୟେ । ୩୧ ।
 ଶ୍ରାଦ୍ଧକର୍ମ ସେ ଯେ କଲେ ଶମଶାନେ
 ଦୃତ ପାରଣା କଲେ ସେକାଦଣ ଦିନେ । ୩୨ ।
 ଦୃତ ଦେନ ସଞ୍ଜୟ ଗଲେ ହସ୍ତିନାକୁ
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଭଣି କରି ରଖିଅଛନ୍ତି ପୁଅକୁ । ୩୩ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଦ୍ରୂପଦନର ଅନେକ ପୀରତି
 ଖେଳ ରସେ ଭାବେ ପାସୋରି ମାତା ପିତା ଦୁହିନ୍ତି । ୩୪ ।
 ବନସ୍ତରେ ଥିଲେ ସେ ସଙ୍ଗମେଳ ନାହିଁ
 କୁତୋହୋଲେ ରହିଲେ ସେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ ରୁହିଁ । ୩୫ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ପରୁରଲେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କ କୋଳେ ବସି
 ପିତା ମାତା ତହିଁକି ଯିବୁ ତାତ ଆଗ୍ୟାଁ ମୋତେ ଦେସି । ୩୬ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ପ୍ରତିବାକ୍ୟ ଶୁଣି ରେ ତନୟେ
 ସ୍ୱେଧକୁ ଆସୁ ଅଛନ୍ତି ସିନା ତୁମ୍ଭର ବାପ ମାୟେ । ୩୭ ।
 ଗାନ୍ଧାରୀ ଗଲେଣି ବାବୁ ତାହାଙ୍କୁ ଆଣିମାକୁ
 ପୋଡ଼ଇ କି ନା କିମ୍ପା ଯିବା ଗହନ ବନସ୍ତକୁ । ୩୮ ।
 ଭଲ ଭଲ ପଦାର୍ଥମାନ ଦିଲେକ ଅପୂର୍ବ
 ସବୁ ଅଳଙ୍କାର କଲେ ପୁଅନ୍ତ ରାଜଦେବ । ୩୯ ।
 ପହରଣ କରାଇଲେ ଦେବାଙ୍ଗ ବସନ୍ତ
 ଯେସନକ ବାଗେ ଭଣି ବାଳୁତ ପୁଅନ୍ତ । ୪୦ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ସୁମରନ୍ତି ଶ୍ରେ ଦେବଧର୍ମ
 ବାଳୁତ ପୁଣିନ୍ତ ହୋଇଲ ସେହେନେକ କର୍ମ । ୪୧ ।

୩୩। ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ମୁଚ୍ଛିତ ଅଛନ୍ତି ବାଳୁତ ପୁଅକୁ ।

୩୫। କୁତୋହୋଲେ ରହିଲେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ ଦାହି ।

୩୩। ମୁଚ୍ଛିତ—ଭୁଲି, ମୋହକରି

୩୫। ରୁହିଁ—ମୁଖ ରୁହିଁ, ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କ ଅନୁରୋଧରେ

ଯେସନେକ ଯୋଗମାନ କଲୁ କି ପ୍ରଜାପତି
ପିତାର ଅଭାବେ ପୁତ୍ର ନେବଣ ବାଗେ ବ୍ରତ । ୪୭ ।
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବୋଇଲେ ହେ ଦଇବ ତୁ ସିଂହଲୁ ସତରତର
ବିନା ଅପରାଧେ କିମ୍ପେ ନାଶ କଲୁ ଯେ ସଂସାର । ୪୮ ।
ନୋହୁ ନୋହୁ ଯେତେ କଷ୍ଟ ଯେ ନୋହୁ ସଂସାରକୁ
କେବଣ ଭାବେ ଜନମ କରଇ ସମସ୍ତକୁ । ୪୯ ।
ଜାତହୁଁ କଲୁ ଯେବେ ମରବେ ନା ପ୍ରାଣୀ
ତୋହୋର ତହୁଁ ବିଶ୍ୟଂ ଆବର କେ ପରିମାଣି । ୫୦ ।
ଯେବେ ସିଂହଲୁ ସେ ହୋଇବ ଚରନ୍ତନ
ମହତ ଲୋକର ବାକ୍ୟ କମ୍ପା ହୋଇବାକ ଆନ । ୫୧ ।
କିନ୍ତୁ ମାୟା ଯେ ନ ପାରିଲୁ ବୁଝି
ନାଶକର ଲେଖା ତ ନ ପାରିଲୁ ଶୁଣି । ୫୨ ।
ଯେତେ ଯେତେ ଦେବତା କଲେ ଯେତେ କୃତ୍ୟ
ତାହା ନାଶ କରିବାକୁ ଭାବିଲେ ଯେମନ୍ତ । ୫୩ ।
କେହି ନୁଆରିବ ନାମକର ବଞ୍ଚି
ନ ଜାଣି ପ୍ରାଣୀ ମରନ୍ତି କମ୍ପା ଆମ୍ଭେ ସଞ୍ଚି । ୫୪ ।
ଅବସ୍ଥେ ପୁରୁଷ ଯାହା ସଞ୍ଚିଲ ଦୃଢ଼ କରି
କାଳାନେକ ପୁରୁଷ ଯେ ଧର୍ମିଲ ଦଣ୍ଡିଆ । ୫୫ ।
କରୁଳୀ ବଞ୍ଚି ପଦ୍ମପାଦେ ମୋର ସେବା
ଶୁଦ୍ରମୁନି ସାବେଲ ଦାସକୁ ଚର ଆଶ୍ୟ ଦେବା । ୫୬—୩୨୦୨ ।

ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କ ଶୋକରେ ଯୁଧିଷ୍ଠିର ତତ୍ତ୍ୱ କଥା କହି
ସାନ୍ତ୍ୱି ନା ପ୍ରଦାନ କରିବା

ବଦୟନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ମନୁ ଗ୍ୟାନ୍ତା
ସୈଥିର ଉତ୍ତାରୁ ହୋଇଲୁ ଯେତେ କଥା । ୧ ।

୪୪୧୨ କି ନ୍ୟାୟଂ ମୃତୁ ଜାତ କରଇ ଜନମାନଙ୍କୁ ।
୪୪୧୩ ମହତକର ବାକ୍ୟ କେବେହେଁ ନୋହେ ଆନ ।

ରୋଗାର୍ତ୍ତୀ ଅପଣ୍ଡିତ ଅଗ୍ୟାମ ଜନ ଲୋକେ
ମଲ ଲୋକଙ୍କୁ ସେ ବିରୁଦ୍ଧ କରନ୍ତି ଶୋକେ । ୨ ।
ତାହାର ଯେତେ ପୁଣ୍ୟ ମୁକତି ଗତି ଦେବା
ଯୁଧିଷ୍ଠି କହନ୍ତି ଶୁଣ ହୋ ରାଜଦେବା । ୩ ।
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଯହୁଁ ବିସରିଲେ ପୁଅନ୍ତ କୋଳେ ଧରି
ଅନ୍ଧ ଲୋଚନରୁ ବହଇ ହୋଧ ଅଶ୍ରୁ ବାରି । ୪ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ଶୁଣିମା ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ତାତ
ପୃଥୀପତି ହୋଇ କମ୍ପା ହୋଧ ଅପ୍ରମିତ । ୫ ।
ଯୁଗତେ ରାଜ୍ୟେ ଯେବେ ରାଜା ହୋସେ ହୋଧୀ
ମନ୍ଦ ବୁଦ୍ଧି ହୋଅଇ ଶରୀରେ ହୋସେ ବ୍ୟାଧି । ୬ ।
ଅଭିଷେକ ହୋଇବା ରାଜାର ଅଶ୍ରୁଜଳ ପଡ଼ନ୍ତେଣ ସୃଷ୍ଟି
ପୃଥୀ ଫଳଦାୟକ ନୋହଇ ଇନ୍ଦ୍ର ନ କରଇ ବୃଷ୍ଟି । ୭ ।
ନୃପତି ହୋଇ ଯେବେ ହୋଅଇ ହୋଧକାରୀ
ସନ୍ତାନ ହାନି ହୋଅଇ କରୁ ଗୁଡ଼ଇ ଶିଶୁ । ୮ ।
ରାଜା ହୋଇ ଯେବେ ହୋଧ କରଇ ଶ୍ରେ ପିତା
ପ୍ରଥମେ ହବିର୍ଭାଗ ନ ଦେନଇ ଅଗ୍ନି ଯେ ଦେବତା । ୯ ।
ରାଜାର ଧର୍ମେ ସେ ବ୍ରତଇ ମହାୟାଳୀ
ରାଜାଇ ହୋଧେ ଦେଶ ସମସ୍ତେ ହୋଅନ୍ତି ବିକଳି । ୧୦ ।
ରାଜା ହୋଇ ଯେବେ ଅଦତ୍ତତେଣ ହୋଧୀ
ଗର୍ଯ୍ୟ ହାନି ହୋଅଇ ଶନ୍ତ ନୋହଇ ସାଧୁ । ୧୧ ।
ପରରାଷ୍ଟ୍ର ଶୂରଗଣେ ଗୃପତେ ଆଆନ୍ତି ପିତା
ରାଜ୍ୟର ବିଲକ୍ଷଣ ପରରାଷ୍ଟ୍ରକୁ ହୋଅଇ ବାରତା । ୧୨ ।
ଚକ୍ର ଅବା ତୋହୋର ହୋଇଲୁ ଅଦୃଶ୍ୟ
ବଳବନ୍ତ ପଣ୍ଡିତ ତୁ ଗ୍ୟାନ୍ତା ଭୂତ ଯେ ଭବିଷ୍ୟ । ୧୩ ।
ଆହାତେଣ ଜିତା ହାଦେ ହୋଇବାକ ରାଜା
ଶୃଙ୍ଗାରେଣ ଜିତା ହୋଇ ବିଲସିବ ଅନେକ ଭାରିଆ । ୧୪ ।
ଶହସ୍ରେ ଶାହସ୍ରେଣ ହୋଇବ ଜଗୁକିତା
ପରରାଷ୍ଟ୍ର କିଣିମ ବାହାନେ ନିର୍ଜିତା । ୧୫ ।

୧୫୧୬ ରାଜା ହୋଇ ଯେବେ ଅନମିତେ ହୋଧୀ ।

ଆଗ୍ୟାଂରେ ଥିବେ ପାତ୍ର ମନ୍ତ୍ରୀ ଗୋ ଶକତା । ୧୭ ।
ପ୍ରତାପ ଗୁଣ ବହୁବ ହୋଇ ଅଶବୋଧୀ
ପରଭୂମି ଦେନମ ସମରେଶ ନରେନ୍ଦ୍ର । ୧୮ ।
ଦଣ୍ଡେ ବଣ୍ଟିଲେ ରାଜାକୁ ନୋହଇ ଅଧର୍ମ
କ୍ଷମା କୁଳକୁ ନାଥ ଦେବନେକ ନିଜ କର୍ମ । ୧୯ ।
ଦେବନେକ ପରମାର୍ଥ କଥା ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ କହିଲେ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ
ଶୁଣିଣ ରାଜା ବୋଇଲେ ତୁ ମୋହୋର ସାଧୁ ପୁତ୍ର ଗୋଟି । ୨୦ ।
ଦେବେ ଗ୍ୟାନବନ୍ତ ତୁ ବାକ୍ସ ବସୁଧୁ
ନ ପତି ପଣ୍ଡିତ ବାବୁ କେମନ୍ତେ ବିଦ୍ୟୁ । ୨୧ ।
ହୃଦରେ କଳଙ୍କ ଦେନିଲେ ରାଜା ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଗୁଣ ବାଛୁ
ଆବର ପୁଅଙ୍କର ମୋର ଜୀବନ କାହିଁ ଅଛି । ୨୨ ।
ବାକ୍ସ ପୁତ୍ର ବୋଲି ମୁଁ ଖେଳାଇଲି ଦେହାକୁ
ଅନ୍ତେଶ ବ୍ରହ୍ମଗ୍ୟାନ ଦେ ଶିଖାଇଲି ମୁକୁ । ୨୩ ।
ରାଗ ଶକ୍ତି ଧରି ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବୋଇଲି
ବାବୁ ତୋହୋର ପିତା ପଣ୍ଡୁ ଶତଶିଂଗେ ନାଶ ଗଲ । ୨୪ ।
ଶୁଦ୍ଧ ଘୃତ ଦେନିଣ ଅଇଲେ ସଞ୍ଜୟେ
ଦେଖୁଁ ଗଣ୍ଡୁଷ କର ବାବୁ ଲିତାୟେ, ଲିତାୟେ । ୨୫ ।
ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଇଲେ ବାବୁ ପଣ୍ଡୁର ନିମନ୍ତେ
ତହିଁକ ସନ୍ତାପ କି ନା ତାତ କରୁଅଛୁ ଦେବେ । ୨୬ ।
ପାପ ଯେ କଲ ପଣ୍ଡୁ ଅଳପେ ନାଶ ଗଲ
ଆମ୍ଭର କୃତ୍ୟମାନ ସେ ଦେଖି ନ ପାରିଲ । ୨୭ ।
ମଲେ ଗଲେ ପଣ୍ଡୁ ଆମ୍ଭର ନାହିଁ ଚିନ୍ତା
ତୁ ମାତ୍ର କ୍ଷମେ କୁଣିଲେ ଆପଣି ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ପିତା । ୨୮ ।
ହେ ତାତ ରୋଗିତ ଅପଣ୍ଡିତ ଅଗ୍ୟାମା ଯତ୍ନ ଲୋକ
ମଲ ଲୋକଙ୍କୁ ଦେମାନେ କରୁଥାନ୍ତି ଶୋକ । ୨୯ ।

୧୮।୨ କ୍ଷମାକୁଳକୁ ରାଜା ଦେବନେକ ବିଧାନ

୨୦।୨ ନ ପତି ପଣ୍ଡିତ ବାବୁ କେମନ୍ତେ ବୁଦ୍ଧି ଭୟ ।

୨୧।୨ ଆବର ପୁଅଙ୍କର ମୋର ରାଜ୍ୟ କାହିଁ ଅଛି ।

୨୯ { ହେ ତାତ ଅପାବନ ମୂର୍ଖ ଯେ ଅଟନ୍ତି ଯେବଣ ଲୋକ ।
ମଲ ଲୋକ ମରନ୍ତି କିମ୍ପା କରନ୍ତି ଶୋକ ।

ତାହାର ପୁଣ୍ୟ ଥିଲା ସେ ଭୋଗ କରୁଥିଲା
ତାହାର ପୁଣ୍ୟ ସରିଲା ସେ ଅଳପେ ନାଶ ଗଲ । ୨୯ ।
ତୋହୋର ମୋହୋର ଶୋକ କଲେ କିସ ହୋଇବ ମଲ ଲୋକକୁ
ଆପଣେ କଷ୍ଟୀ ହୋଇଲେ କି ପାଇବା ପିତାକୁ । ୩୦ ।
ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ତଥାରିଲେ ଧୃତ ଯେ ରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ
ଅନ୍ଧ ବୋଇଲି ତୁ ଧାରଣା ହୋଇଲୁ ପଞ୍ଚକୃତକକୁ । ୩୧ ।
ଦେ କୁଳକୁ ଉତପତ୍ତି ଛୁଡ଼ି ସେ ମହାବ୍ରହ୍ମ
ଶୋକ ହୋଧ ତେଜିଲା ସେ କୁରୁରାଜ ସ୍ବାମୀ । ୩୨ ।
ପାଞ୍ଚ ଉତ୍ତର ଶତେ ପୁତ୍ର ଦେନ ଅନ୍ଧ ଗଙ୍ଗାୟେ ସେ କଲେ ସ୍ବାନ
ଶୁଦ୍ଧ ଘୃତ ପାରଣା କରାଇଲେ ଉଦ୍ଧାଳକ ମହାମୁନୀ । ୩୩—୩୨୩୫ ।

ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କ କଥାରେ କୁନ୍ତୀଙ୍କ ଶତଶୃଙ୍ଗକୁ ସ୍ତୁତି ଓ ହସ୍ତିନା ଗମନ

ବଦୟନ୍ତ ଅଗସ୍ତି ଶୁଣି ସି ମନୁ ରାୟେ
ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ନ ଦେଖିଣ ସେ ବିକଳ କୋଇଲାୟେ । ୧ ।
କୋଇଲାଙ୍କ ଅଗ୍ରତେ ସେ କହିଲେ ଭୂରସବା
ହେ ମାତ ହସ୍ତିନା ପୁରକୁ ଚାଲି ଯିବା । ୨ ।
ମା ଗୋ ବାଟ ଚାହିଁ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ରାୟେ
ଅନ୍ଧ ଭୋଜନ ନାହିଁ ଗୋ ତୁମ୍ଭର ଯିବା ଯାୟେ । ୩ ।
ଆମ୍ଭର ବଚନ ଗୋ ନ କର ବୋଲି ମାୟେ
ଗାନ୍ଧାରୀକ ପଠିଆଇଲେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ରାୟେ । ୪ ।
ସେ ଚାହିଁଥିବ ଗୋ ଅଛନ୍ତି ତୋର ତହିଁ
ଦେ ପୁତ୍ର ଦେନ ଚାଲି ଯିବା ମହାମାୟୀ । ୫ ।
ଗାନ୍ଧାରୀ କୋଳ କରି ଧଇଲେ କୋଇଲାଙ୍କୁ
ମା ଗୋ ଯିବା ଚାଲି ଆମ୍ଭ ସଙ୍ଗେ ହସ୍ତିନା ଭୁବନକୁ । ୬ ।
କୋଇଲାୟେ ବୋଇଲେ ଗୋ ତୁମ୍ଭେ ନୋହସି ଦୟାବନ୍ତ
ସମ୍ଭାଳି ନ ପାରିବ ଗୋ ମୋହୋର ପୁଅନ୍ତ । ୭ ।

ଯେବେ ମୋତେ ଅପାର କରିଛ ସଦୟେ
 କାଳେ ମୋତେ ସମ୍ଭାଳି ନ ପାରିବ ବୋଲିଲେ କୋଇଳାୟେ । ୮ ।
 ସେ ଚାରି ପୁଅ ଗୋ ଆଆନ୍ତୁ ତୋର ତହିଁ
 ଯେ ସାନ ପୁଅ ଗୋ ଦେନି ସେଥେ ଆଇଁ ରହି । ୯ ।
 କୋଇଳାଙ୍କର ଅଗ୍ରତେ କହନ୍ତି ଗାନ୍ଧାରୀ
 ରାଜ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ବନେ କି ଥିବୁ ଦୁଖ ପତି । ୧୦ ।
 ଯେ ସଂସାର ଦୁଖ ନ ଦେଖିବି ବୋଲି
 ତେଣୁ କରି ହାଦେ ମୁଁ ଅନ୍ଧପଟଳ ବାନ୍ଧିଲି । ୧୧ ।
 ଅନ୍ଧ ଅନ୍ଧୁଣୀ ଆମ୍ଭେ ହୋଇଲୁ ଅତଳ
 ସବୁ ପୁଅନ୍ତ ମାତା ଯତନେ ପ୍ରତିପାଳ । ୧୨ ।
 କେତେକାଳ ଗୁଡ଼ିକୁ ଆମ୍ଭେ ଅନ୍ଧ ଯେ ଅନ୍ଧୁଣୀ
 ତୁହି ସେ ପଞ୍ଚୁରାଜ୍ୟକୁ ହୋଇବୁ କାରେଣୀ । ୧୩ ।
 ଯେକା ପଣ୍ଡୁକୁ ମାତ୍ର ଗୋ ମୁଁ ଦେଇ ନ ପାରିବି
 ତୋହୋର ଆଗ୍ୟାଂବୁଜା ହୋଇ ପୁଣି ଥିବେ ସେବି । ୧୪ ।
 ଉଠିଣ ଗାନ୍ଧାରୀ କୋଇଳାକୁ କୋଳ କଲେ
 ମୁଁ ତୋହୋର ଆପାଦ ଦେନି ଯାଇଁ କି ନା ଶିର ଆଉଁଶିଲେ । ୧୫ ।
 କୋଳ କରି ନେଇ କୋଇଳାଙ୍କୁ ବସାଇଲେ ରଥେ
 ସହଦେବଙ୍କୁ କୋଳେ ଧଇଲେ ଦେବୀ କୋନ୍ତେ । ୧୬ ।
 ଶିବପାଦ ନାମେ ରାଇଲେ କିରାତକୁ
 ତୁ ବାବୁ ଅନେକ ଭଗତ ହୋଇଥିଲୁ ପଣ୍ଡୁଙ୍କୁ । ୧୭ ।
 ଶତଶିଂଗ ପଦ୍ମତେ ରାଜ୍ୟ କରି ତୁ ନିଶ୍ଚିନ୍ତେ
 ଯେ ଧନମାନ ତୁ ବିଳସ ସୁଚିତ୍ତେ । ୧୮ ।
 ଅନେକ ପୁରୁଷାର୍ଥ ଥାଇ ସବୁ ହାରେ
 ଜଗତ ହିତ ତୋତେ ବୋଲନ୍ତି ପଣ୍ଡୁ ନୃପବରେ । ୧୯ ।
 ତୁହି ସଖା ହୋଇଲୁ ଯେହୁ ବନସ୍ତକୁ
 ଅନେକ ଭଗତ ଭାବେ ଖଟିଥିଲୁ ପଣ୍ଡୁଙ୍କୁ । ୨୦ ।
 ଯେବେ ଯେଥେ କିରାତ ତୁ ହୋଅ ମହାପାଳ
 ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ସେହୁ କରିଥିବୁଟି ଚିରକାଳ । ୨୧ ।

ତୁହି ସବକାଳେ ସେହୁ କରିଥିବୁ ମୁକୁ
 ଯେଥକୁ ଅଇଲେ ସମ୍ଭାଳିବୁ ତୁ ମୋହୋର ପୁଅଙ୍କୁ । ୨୨ ।
 ଭୋ ମହତ ଗିରିବର ମୋତେ ଦୟା କରିଥିବା
 ମୋହୋ ପାପ କରମେ ତୋତେ କରି ନ ପାରିଲି ସେବା । ୨୩ ।
 ହିମବନ୍ତର ନନ୍ଦନ ଗିରିଜାର ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଭ୍ରାତା
 ଶରଣ ରକ୍ଷଣ ସ୍ବାମୀ ତୁ ଗିରିବର ମହତ । ୨୪ ।
 ପଦ୍ମତ ସୁତି କରି ଆସନ୍ତି ଶାକନ୍ତରୀ
 ଲେଉଟି, ଲେଉଟି ଚାହିଁ ଅଇଲେ ଯୁଗ ଚାହିଁ । ୨୫ ।
 ଶୁଷ୍କ ଭୂରସବୀ ଗାନ୍ଧାରୀ କୋଇଳା ଦେବୀ
 ହସ୍ତିନାକୁ ଚଳିଲେ ବ୍ୟାସଙ୍କର ପଦ ସେବି । ୨୬ ।
 ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ଗୋ ଶୁଣସି ଗାନ୍ଧାରୀ
 ଯେମନ୍ତେ କୋଇଳାୟେ ପଣ୍ଡୁଙ୍କୁ ନ ସୁମର । ୨୭ ।
 ଯତନ କରି ଗୋ ଯେହୁଙ୍କୁ ଆସି ପ୍ରତିପାଳି
 ତୁ ମହତ କୁଳୀଣ ଗୋ ଅଟୁ ଶୁଦ୍ଧଶାଳୀ । ୨୮ ।
 ଶତଶିଂଗ ଗୁଡ଼ିଲ ସେ ତୋହୋର ପ୍ରତିଆଶୁ
 ଆମ୍ଭେ ହସ୍ତିନାକୁ ସମୟେକେ ଯାଇଁ ଆସୁ । ୨୯ ।
 ତଥାପି ବାହୁଡ଼ିଲେ ପାରେଶ୍ବରଙ୍କ ସୁତ
 ପ୍ରୟାଗେଶ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେକ ତପୋବନ୍ତ । ୩୦ ।
 ହସ୍ତିନାରେ ପ୍ରବେଶ ଯାଇ ହୋଇଲେ ଦେବୀ କୋନ୍ତେ
 ସଞ୍ଜୟେ କହିଲେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କ ଅଗ୍ରତେ । ୩୧ ।
 ଭୋ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଆଶିଲୁ ଆମ୍ଭେ କୋଇଳାଙ୍କୁ
 କୋଳେ ନେଇ ଦିଲେ ନନ୍ଦନ ସହଦେବଙ୍କୁ । ୩୨ ।
 ହୃଦେ ଭରିଣ ସେ ବୋଲଇ ଅନ୍ଧରାୟେ
 ଯେହେନେକ ଅରକ୍ଷିତ ତୁ ହୋଇଲୁ ରେ ତନୟେ । ୩୩ ।
 ହୋଧ ସମ୍ଭାଳଣ ସେ କଲେକ ସମସ୍ତେ
 ଗରୁ ଚିନ୍ତାଭରେ ସେ ରହିଲେ କୋଇଳେ । ୩୪ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ଶ୍ରୀମ ଅର୍ଜୁନ ନକୁଳ ସହଦେବ
 ଯେ ପାଞ୍ଚନନ୍ଦନ ସେ ହୋଇଲେ ଯେକଠାବ । ୩୫—୩୬୭୯ ।

ରାଜକୁମାରଙ୍କ ବିଦ୍ୟାଶିକ୍ଷା ପ୍ରସଙ୍ଗେ ଦ୍ରୋଣଙ୍କ ଜନ୍ମ ଉପାଖ୍ୟାନ

ବଦୟନ୍ତୁ ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ହୋ ଯୁଗପତି
ପଞ୍ଚପୁତ୍ର ପାଳି ରହିଲେ ଦେବୀ କୋନ୍ତୀ । ୧ ।
କାଶୀପତି ବୋଲି କରି ଯେକଲ ଦ୍ଵିଜବର
ପାଠ ଗୁରୁ ହୋଇଲେ ସେ ସବୁ ଭାଇଙ୍କର । ୨ ।
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବୋଇଲେ ଶ୍ଵଶୁର ପାଶେ
ସମସ୍ତ ପୁତ୍ରମାନଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟା ଶିଖାଅ ଆଦେଶେ । ୩ ।
ଭାଗ୍ୟବର ବିଦ୍ୟାଗୁରୁ ହୋଇଲେ ତୁମ୍ଭକୁ
ସେ ବିଦ୍ୟା ପ୍ରସନ୍ନେ ଯେ ଶିଖାଅ ପୁଅକୁ । ୪ ।
ଇନ୍ଦ୍ରପ୍ରସନ୍ନ କବିରେ ହିରଣ୍ୟକ ବନ
ତହିଁ ନେଇ ଆଖଡ଼ା କଲେ ଗୋପ୍ୟ ଥାନ । ୫ ।
ଶ୍ଵେତ ବିଦ୍ୟାଗୁରୁ ହୋଇଲେ ଆଖଡ଼ାର
ବିଦ୍ୟା ଆରମ୍ଭ ଯେ କଲେ କ୍ଷତ୍ରିବର । ୬ ।
ସକାଳ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଦୁଇବେଳ ଆଖଡ଼ା
ଦ୍ଵିପ୍ରହରେ ସର୍ବ ପାଠ ପଢ଼ନ୍ତୁ ସର୍ବ ଶର । ୭ ।
ବଇବସୁତ ମନୁ ଯେ ପଢ଼ିଲେ ବ୍ରହ୍ମରାଜ
ଶ୍ଵେତ ବିଦ୍ୟାଗୁରୁ ହୋଇଲେ ଦଣ୍ଡଧାରୀ । ୮ ।
ଦ୍ରୋଣ ବିଦ୍ୟାଗୁରୁ ହୋଇଲେ କେମନ୍ତେ
କାହିଁ ଯାଇ ମିଳିଲେ ସେ ଭରଦ୍ଵାଜଙ୍କ ସୁତେ । ୯ ।
ଭରଦ୍ଵାଜଙ୍କ ନନ୍ଦନ ଅଟନ୍ତୁ ଗୁରୁ ଦ୍ରୋଣେ
କ୍ଷତ୍ରୀ ବିଦ୍ୟା ସେ କାହିଁ ପାଇଲେ କି କାରଣେ । ୧୦ ।
ଯେଥର ଚରିତ ମୋରେ କହିବା ତପନସ୍ତୁ
ଶୁଣିଣ ଭ୍ରାନ୍ତ ମନରୁ ଯାଉ ମୋର ପିଟି । ୧୧ ।
ବଦୟନ୍ତୁ ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ବଇବସୁତ ମନୁ
କଶ୍ୟପ ଗୋତ୍ରୀ ଯେ ଅଟନ୍ତୁ ଶତମନୁ । ୧୨ ।
ଶତମନୁର ପୁତ୍ର ତାରଣ ମହର୍ଷି
ଅଜମୀତ ବୋଲି କରି ଯେହାଙ୍କର ଶିଷି । ୧୩ ।

ଅଜମୀତ ନନ୍ଦନ ଅଟଇ କୃତକେଶୀ
ବ୍ରହ୍ମରାଜ ସେ ଅନେକ ଜୀବ ନାଶି । ୧୪ ।
କୃଷ୍ଣ ଅବତାରେ ତାକୁ ମାଇଲେ ଦେବ ହରି
ଯେହାର ନନ୍ଦନ ଯେ ଅଟଇ ସଉଭରି । ୧୫ ।
ସଉଭରିର ନନ୍ଦନ ନାରାୟଣ ମହର୍ଷି
ସ୍ଵୟେଂଶ ତପୋବନ୍ତ ପୁରୁଷ ତପସ୍ଵୀ । ୧୬ ।
ନାରାୟଣର ନନ୍ଦନ ମଦନ ତପୋବନ୍ତ
ଯେହାର ନନ୍ଦନ ନାମ ହେଲୁ ବ୍ରହ୍ମବେଣୁ । ୧୭ ।
ବ୍ରହ୍ମବେଣୁର ନନ୍ଦନ ଶରଦ ମହର୍ଷି
ଭାନୁବନ୍ତ ବୋଲି କରି ଯେହାଙ୍କର ଶିଷି । ୧୮ ।
ଭାନୁବନ୍ତର ନନ୍ଦନ ସୁଦେବ ବ୍ରାହ୍ମଣ
ତାହାଙ୍କର ନନ୍ଦନ ମାରକଣ୍ଡ ଦେବ ଜାଣ । ୧୯ ।
ମାରକଣ୍ଡର ନନ୍ଦନ ଶରଣ ତେଜ ମୁନି
ତାହାର ନନ୍ଦନ ଅଟଇ ଶାନ୍ତିପନୀ । ୨୦ ।
ଯେହାଙ୍କର ନନ୍ଦନ ଅରୁଣ ମହର୍ଷି
ଜଳଦ ବୋଲିଣ ଯେହାଙ୍କର ଶିଷି । ୨୧ ।
ଜଳଦର ନନ୍ଦନ ଦ୍ଵାଦଶ ବିଶ୍ଵଦେବା
ଯେ ସେ ମୃଗପାଳ ଶଟନ୍ତୁ ମଦବା । ୨୨ ।
ଦ୍ଵାଦଶ ବିଶ୍ଵଦେବାୟେ ସ୍ଵୟରଣ କଲେ ରତି
ବିଭା ହୋଇଣ ସେ ଉପେକ୍ଷିଲେ ଯୁବଣ । ୨୩ ।
ପୁରୁଷ ନୟଂସକ ସେ ହୋଇଲେ ମହାଯତି
ନରାଣି ଭାଙ୍ଗିଲେ ସେ ଅନଙ୍ଗ ଦର୍ପ ମୁଣ୍ଡି । ୨୪ ।
ବ୍ୟାସେ କହିଲେ ସେ ଅପୂର୍ବିକ ହୋଇଲେ
ଯମ ଶାସ୍ତି ବିଅଇ ସଂଜାବନୀ ପୁର ଗଲେ । ୨୫ ।

୧୪। ଅଜମୀତ ନନ୍ଦନ ଅଟଇ କୃତକେଶୀ ।

୨୦। ଶାନ୍ତିପନୀ—ଶାନ୍ତିପନୀ

୨୦। ଶାନ୍ତିପନୀ—ସାନ୍ତିପନୀ, ୨୩। ସ୍ଵୟରଣ—ସ୍ଵୟରଣ—ତ୍ୟାଗ

ଅନେକ ପାତକ ଯେବେ ମଧ୍ୟ ପୁରେ କରି ଥିବ
 ସନ୍ତାନ ଥିଲେ ସେହୁକୁ ଦଣ୍ଡି ନ ପାରିଲ ଯମଦେବ । ୨୭ ।
 ଧର୍ମଲୋକ ବିରୁଦ୍ଧ ବୋଲନ୍ତି ସେହୁକୁ ନ ଦିଅ ଶାସ୍ତି
 ମଞ୍ଚେ ସନ୍ତାନ ଅଛି ସେହୁକୁ କରିବେ ସଦଗତି । ୨୮ ।
 ପୁତ୍ର ଯେବେ ଶ୍ରେୟାଙ୍କର ନ କରିବ ଧର୍ମ ବାଟ
 ତେତେ ବେଳେ ପଛେ ସେହୁର ମାଂସ କାଟ । ୨୯ ।
 ଅପୁତ୍ର କି ହୋଇ ଯେ ମରନ୍ତି ଯେବଣ ପ୍ରାଣୀ
 ଧାତକାରେ ନାଶକର ତାକୁ ଶାସ୍ତି ଦିଅଇ ଆଣି । ୩୦ ।
 ସନ୍ତାନ ଯାହାର ଗୋଟିପୁ ଥାଇ ପିତାର ମରନ୍ତେ
 ପିତାକୁ ଯମ ଶାସ୍ତି ଦେଇ ନ ପାରିଲ ସେ ପୁତ୍ର ମରିବା ପରିଯନ୍ତେ । ୩୧ ।
 ବିଶ୍ୱଦେବାୟେ ଶୁଣିଲେ ବ୍ୟାସଙ୍କର ପୁରାଣେ
 ପୁତ୍ର ଜାତ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛନ୍ତି ପୁଣି ମନେ । ୩୨ ।
 କାମସେଣା ନାମେଣ ସୈବକ ଅପସରା
 ବାସବ ଦେବତାର ସଙ୍ଗେ ସେ କ୍ରିଡ଼ା ରଙ୍ଗ କରି । ୩୩ ।
 କାମ କୁତୁହୋଲେ ସେ ପ୍ରେମରସ ଭରେ
 ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତାଙ୍କୁ ସେ ନିନ୍ଦା କଲକ ଶୁଙ୍ଗାରେ । ୩୪ ।
 ବୋଇଲ ଇନ୍ଦ୍ର ତୁ ହୋ ମୋତେ ରମଣେ ନୋହୁ ସରି
 ଅଭୟେ କାମେନୀ ସେ ଇନ୍ଦ୍ରକୁ ତଳେ ପାଡ଼ି । ୩୫ ।
 କରଇ ରମଣ ସେ ଇନ୍ଦ୍ର ବାସବର ଉପରେଣ ଉଠି
 ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତା ତାହାକୁ ବିକୋତଲ ତଦ୍ୟାପି ନ ପାରିଲ ଉଠି ପୁଣି । ୩୬ ।
 କାମ ଶଳିତ ଯହୁଁ ହୋଇଲକ ବାଳୀ
 ଅଚେତ ହୋଇ ପଲଙ୍କ ତଳେ ପଡ଼ିଲ ସେ ତଳି । ୩୭ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତାଙ୍କ ଶରୀରେ ବିଦାରଣ ନଶ, ଦନ୍ତ, ଦାୟେ
 ଶରୀର ଯାକ ବିକୋତଲ କଣ୍ଠି ଲତା ପ୍ରାୟେ । ୩୮ ।
 କାମ କାଳେ ତାହାର ଗୋଚର ନ ଶଲ
 ଶୁଙ୍ଗାର ନିଗ୍ରହେ ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତାର କୋପ ଯେ ବଢ଼ିଲ । ୩୯ ।
 ମୁହିଁ ରତି ଶାହାସେଣ ନିର୍ଜିତା ବେଶ୍ୟାନ୍ତ ବିକୋତ
 କୋଟିପୁ ବିଳାସୁଣୀ ମୁଁ ରମଣ କରଇ ନିତି । ୪୦ ।

ତୋତେ ହାରିଲି ମୁଁ ଶୁଙ୍ଗାର ରତିକାଳେ
 ପୁରୁଷ କୁଳକୁ ଦୁଷିଲୁ ତୁ ଅମର ମଣ୍ଡଳେ । ୪୧ ।
 ମୋହୋରେ ହି ପୁତ୍ର ତୁ ନୋହିଲୁ ଶୁଙ୍ଗାରେ
 ବାତୁଳୀ ହୋଇ ତୁ ଲେ ବୁଲ ମଧ୍ୟପୁରେ । ୪୨ ।
 ଅଭାବେ ଭ୍ରମ ତୁ ଲେ ଲଜ କରି ଉପେକ୍ଷା
 ଥନ ଜାନୁ ଭବମାର୍ଗ ତୋର ମଞ୍ଚପୁରେ ଦେଖା । ୪୩ ।
 ମଞ୍ଚେଣ ବୁଲୁଥିବୁ ତୁ ଉଲଗ୍ନସାହା ହୋଇ
 ସମସ୍ତେ ଶୁଙ୍ଗାର ତୋତେ କରନ୍ତୁ ଥନ ଜାନୁ ଗୃହିଁ । ୪୪ ।
 ମୋହୋରେ ହି ପୁତ୍ର ଯେ ନୋହିଲୁ ରତିକାଳେ
 ଲକ୍ଷେ ଇନ୍ଦ୍ର ଭୋଗ କରି ତୁ ଗଲ ମଞ୍ଚମଣ୍ଡଳେ । ୪୫ ।
 କାର୍ଯ୍ୟୁଣ୍ୟ ହୋଇ ବାଳୀ କହଇ ଉତ୍ତର
 ଭୋ ବାସବ ଦେବତା ମୋତେ କର ପ୍ରତିକାର । ୪୬ ।
 ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ହୋଇଣ ମୁଁ ହୋଇଲି ମହାଗର୍ବୀ
 ପ୍ରକୃତ ଜାଣି ନୁଆରିଲି ମୁହିଁ ସେବ । ୪୭ ।
 ମୁହିଁ ଅମର ଅଷ୍ଟ ନାୟେକାରେ ଅଟଇ ସୈବକ
 କେତେ କାଳରେ ଖଣ୍ଡି ବି ମୋହୋର ପାତେକ । ୪୮ ।
 ଭବିନୀ ଭାବେ ପୁଣି ଦୟା କଲେ ଇନ୍ଦ୍ର
 ହେତୟା ଯୁଗେ ତୁ ଅନେକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମନ୍ଦ । ୪୯ ।
 ହେତୟା ଯୁଗ ତେରଲକ୍ଷ ପଞ୍ଚରୁଲକ୍ଷ ସହସ୍ର ବରଷ ପରିଯନ୍ତେ
 ବିଶ୍ୱେ ଦେବତାୟେ ତୋତେ ରମନ୍ତୁ ହେତୟା ଯୁଗ ଅନ୍ତେ । ୫୦ ।
 ତାହାଙ୍କର ଶର୍ଯ୍ୟେ ଉପୁଜିବ ସୈବକ ପୁତ୍ର
 ସେ ପୁତ୍ର ଦର୍ଶନ ମାତ୍ରେ ତୋତେ ସ୍ୱର୍ଗ ହୋଉ ପରାପତ । ୫୧ ।
 ସୈବନେକ ଶାପ ଯହୁଁ ଦିଲେ ପୁରନ୍ଦର
 ମଞ୍ଚେ ଆସି ବାତୁଳୀ ହୋଇଣ ସେ ବୁଲଇ ବନସ୍ତର । ୫୨ ।
 ହି ଭୁବନ ମୋହିନୀ ସେ ଅପୂର୍ବ ଚଞ୍ଚଳା
 ଥନ ଜାନୁ ଦେଖାଇ ସେ ବୁଲଇ ଲଙ୍ଗଳା । ୫୩ ।
 ବିଶ୍ୱ ଦେବତାୟେ ତାକୁ ଦେଖନ୍ତି ନିତି ପ୍ରତି
 ସୈବ ଦେଖଇ ତାକୁ ଇନ୍ଦ୍ରପୁ କରଇ ରତି । ୫୪ ।

୪୫।୧ କଙ୍କର ହୋଇ ବାଳୀ କହଇ ଉତ୍ତର ।

କାମେନାକୁ ଗାତେ ଶାପ ଦିଲେ ସୁରସାଲଂ
 ଶାପ ତେରେଷ୍ଟା ଲୁଗିଲ ହୋଇଲ ସେ କାମେ ବାଇ । ୫୪ ।
 ଭୁଲ ମାସ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ଦ୍ଵିତୀୟାର ତଥୁ
 ଦ୍ଵିଜା ନକ୍ଷତ୍ର ଯେ ବାର ବୃହସ୍ପତି । ୫୫ ।
 କୌଳବ ନାମେ କରଣ ବ୍ୟତିପାତ ନାମେ ଯୋଗ
 ଭୁଲ ସଂହାନ୍ତିକ ଗୁର ଦବସ ଯାଇ ଭୋଗ । ୫୬ ।
 ସେ ଦିନ ଭ୍ରମିଣ ଯାଉଛୁ ବାଭୁଳୀ
 ଉଷାକୁର ଶୀର୍ଷରେ ସେ ଶରୀର ପଖାଳ । ୫୭ ।
 କଣ୍ଠପୁ ଗିରି ଉପରେ ଅଛଇ ବାଳୀ ଶୋଇ
 ଦ୍ଵାଦଶ ପୁରୁଷ ଯେ ମୋହ ଗଲେ ଗୁହଂ । ୫୮ ।
 ବୋଇଲେ ଅଟଇ ଯେ ତ ଆକାଶର ଅପସରା
 ଅତି ଗର୍ବେ ଯେହୁକୁ ଶାପ ଦିଲେ ବଜ୍ରଧାରୀ । ୫୯ ।
 ଯେହୁର ଭୁଲେ ହୋ ସତ୍ତ୍ଵେ ରମଣ କର
 ଅବିଷଣେ ଧାୟେ କରଇ ଶୃଙ୍ଗାର । ୬୦ ।
 ସମସ୍ତେ ଶୁଦ୍ଧିବା ହୋ ଯେକ ଯୋଗ କରି ବୀର୍ଯ୍ୟ
 ବିତକ୍ଷଣ ହୋଇଣ ଯେଥୁ ଉପୁଜିବ ଆତ୍ମଜ । ୬୧ ।
 ବନେ ପର୍ବତେ ତ ଯେକା ଅଛଇ ଯୁବକ
 ବିଶ୍ଵଦେବାୟେ ତାହାକୁ ଶୃଙ୍ଗାର କଲେ ଧାତି । ୬୨ ।
 ରତି ଭୋଗ କଲେ ସେ ଦ୍ଵାଦଶ ବିଶ୍ଵଦେବ
 ସବୁହଂ ବୀର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କଲେ ଭବ । ୬୩ ।
 ଦ୍ଵାଦଶ ବୀର୍ଯ୍ୟ ଯେକା ଗର୍ଭେଣ ରହିଲ
 ଯେକଇ ପୁତ୍ର ସେ ମହାଭାବ ପାଇଲ । ୬୪ ।
 କକତା ମାସ ଆବର ଗୁଣ୍ଡିମାର ରାସ
 ରବିବାର କୁମ୍ଭ ରାଶି ଶତଭିଷା ନକ୍ଷତ୍ର । ୬୫ ।
 ବିଷ୍ଣୁ ନାମେ କରଣ ଅତିଗଣ୍ଡ ଯୋଗ
 କକତା ସଂକରାନ୍ତର ନବଦିନ ଭୋଗ । ୬୬ ।

୬୩ { ଦ୍ଵାଦଶହଂ ବୀର୍ଯ୍ୟ ଗୁଣ୍ଡିମାର ଅସମୁଦ୍ର ।
 { ସବୁହଂ ବୀର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କଲେ ଗର୍ଭ ।

୬୫, ୬୬ ବିତକ୍ଷଣ—ବିତକ୍ଷଣ

ତଥୁ ବାର ନକ୍ଷତ୍ର ଯେ ଚନ୍ଦ୍ର ଯୋଗବଳେ
 ପୁଷ୍ପେକ ଉପୁଜିଲ ଯେ ମହାନିଶା କାଳେ । ୬୭ ।
 କୁମର ମହାପ୍ରତାପୀ ମହାଭାଷୁ ରୂପୀ
 ପେଟ ବିଦାରଣ ପୁତ୍ର ଜନମ ହୋଇଲେ କ୍ଷେପି । ୬୮ ।
 ଦ୍ଵାଦଶ ବଦନ ଦ୍ଵାଦଶ ତାର ଭୁଜ
 ଆଦିତ୍ୟକୁ ଲୁଗିଲ କୁମାରର ତେଜ । ୬୯ ।
 ପୁତ୍ର ଜନ୍ମିଲ ଯେ ମାତା ନାଶ ଗଲ
 ବିଶ୍ଵଦେବା ପୁରୁଷ ତାହା କୋଳେଣ ଧଇଲ । ୭୦ ।
 ସ୍ଵରୂପ ଦେଖିଣ ତୋଷ ହୋଇଲେ ମହାଯତି
 ଦ୍ଵାଦଶ ବଦନ ଯେ ସବୁଙ୍କର ମୂର୍ତ୍ତି । ୭୧ ।
 ମହାଭାବ ପାଇଣ ଯେ ମାତା ନାଶ ଗଲ
 ଦ୍ଵାଦଶ ବିଶ୍ଵଦେବାଙ୍କ ବୀର୍ଯ୍ୟ ସଂହର ହୋଇଲ । ୭୨ ।
 ପୁତ୍ର କୋଳେ ଧରି ସେ ଦ୍ଵାଦଶ ପୁରୁଷ
 ତୋଷଣେ ନାମ ତାକୁ ଦିଲେ ଭରଦ୍ଵାଦଶ । ୭୩ ।
 ପୁତ୍ର ଉପୁଜାଇ ସେ ବାଭୁଳୀ ନାଶ ଗଲ
 ଅମର ପୁରେ ସୁରନାଥକୁ ଦ୍ରୁପଦ ସେହୁ କଲ । ୭୪ ।
 ଦେଖିଣ ସାନନ୍ଦ ଯେ ହୋଇଲେ ମଦବାନ
 ଶାପକୁ ଅନଗ୍ରହ କଲେ ସୁରରାଜ ପୁଣ । ୭୫ ।
 ବିଶ୍ଵଦେବା ସମର୍ପିଲେ ଯଦୁ ମହାର୍ଷିଙ୍କ
 ସେ ନେଇ ଥାଳିଲେ ଅଗ୍ୟାନ ବାଳ ଶିଷିକ । ୭୬—୩୩୪୭ ।

ଦ୍ରୋଣଙ୍କ ଜନ୍ମ ଓ କୃପା ସହ ବିବାହ

ବଦୟନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ବୈବସୁତ ମନୁ
 ଯେ ସେ ଭରଦ୍ଵାଦଶ ବଢିଲ ବ୍ରହ୍ମଗ୍ୟାନ୍ତୁ । ୧ ।

୨୧୨ { ଦ୍ଵାଦଶ ବିଶ୍ଵଦେବା ବୀର୍ଯ୍ୟ ସ୍ଵରା ହେଲ ।
 { ଦ୍ଵାଦଶ ବିଶ୍ଵଦେବାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମେ ହୋଇଲ ।

ଆହୋ ମହାପାଳ ରାଜ୍ୟର ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ
ତାହାର ନନ୍ଦନା ଯେ ଶ୍ରୀମତୀ ସରସ୍ବତୀ । ୨ ।
ଭରଦ୍ବାଜେ ପ୍ରଦାନ ହୋଇଲେ ସେ କନ୍ୟାକୁ
ବଦାପନା କାଳୁଁ ରମଣ ନ କଲ ଯେ ତାକୁ । ୩ ।
ତପରେଣ ଇନ୍ଦ୍ର ମାଲଲେ ବ୍ରହ୍ମରାଜ
ଶିଷ୍ୟମୁନୀ ଟେକି ସେ ହୋଇଲେ ତପବାସୀ । ୪ ।
ସେ ଶ୍ରୀମତୀ ଭଗତ ହୋଇ ଥାଇ ଅନୁବ୍ରତେ
ଶୃଙ୍ଗାର ଲେଖିଲେ ସେ ଶତବରଷ ପରଯନ୍ତେ । ୫ ।
ପ୍ରୟାଗ ଶୀର୍ଷରେ ପୁରାଣ ପଢ଼ୁଅଛନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
ଯେତେ ଥିଲେ ତପ, ସନ୍ତାନ ନ ଥିଲେ ନାହିଁ ସଦଗତ । ୬ ।
ପ୍ରେମନେକ ଚରିତ ଶୁଣିଲେ ପୁରାଣ ବଚନେ
ଅନେକ ବିରସ ବାଳୀ ସନ୍ତାନ ବିହନେ । ୭ ।
ଶ୍ରୀମତୀ ପୁରାଣ କଲେ ପୁରାଣ ବେଳେ ଅଗସ୍ତିଙ୍କି
ସ୍ବାମୀ ପରଦାର ଶୃଙ୍ଗାର କଲେ କିସ ଦୋଷ ଶ୍ରୀମତୀ । ୮ ।
ଅଗସ୍ତି ବୋଇଲେ ମା ଗୋ କରବାନା ଉପାୟେ
ଅଷ୍ଟ ପ୍ରକାରେ ଜାତ କରବା ଅଛୁ ତ ତନୟେ । ୯ ।
ନିଜ ସ୍ବାମୀ ଶାୟେଁ ଯେବେ ନୋହିଲ ସନ୍ତତି
ଯଗ୍ୟ କରଇ ସେ ସନ୍ତାନ କରବ ଉତପତ୍ତି । ୧୦ ।
ତେଣେ ପୁତ୍ର ଯେବେ ନୋହିଲକ ଜାତ
ଶୀର୍ଷ ସେ ପଣି ଲେଖିବ ଯେ ଫଳ ପ୍ରାପତ । ୧୧ ।
ପ୍ରେମନ୍ତେ ହେଁ ଯେବେ ନୋହିଲ ସନ୍ତାନ
ରାମାୟଣ ଶୁଣ ମା ଗୋ ଆଦି ଅନ୍ତ ମଧ୍ୟମାନ । ୧୨ ।
ତେତେ ବାଗେ ଯେବେ ନୋହିଲ ସନ୍ତାନ
ପର ପୁତ୍ର ଗୋଟିଏ କଣି କରବ ପାଳନ । ୧୩ ।
ତହିଁରେ ଯେବେ ପୁତ୍ର ନ ପାଇବ ଲେଖି
ପରଦାର କରଇ ହୋଇବ ଦୋଷୀ । ୧୪ ।
ତେତେ ବାଗେ ଯେବେ ନୋହିବ ଆତ୍ମଜା
ଧର୍ମ ଅର୍ଥେ ବିକ୍ରା ହୋଇବା ଆପଣା ଭାଣ୍ଡା । ୧୫ ।

୧୬ । ଶୀର୍ଷରେ ପଣି ଲେଖିବ ଭଲ ପଦାର୍ଥ ।

ଯେତେ ବାଗେ ଯେବେ ନୋହିବ ସନ୍ତତି
ବାଟେ ବୃଷ ଲଗାଇବା ବୋଇଲେ ଅଗସ୍ତି । ୧୬ ।
ଅଷ୍ଟ ପ୍ରକାରେଣ ସନ୍ତତି ଜାତ କଥା
ଶ୍ରୀମତୀ ଜନମାନଙ୍କୁ ଗୋ ବଡ଼ ଦୁଲ୍ଲଭ ଅଟଇ ମାତା । ୧୭ ।
ଯେତେ ବାଗେ ଯେବେ ନୁଆରିଲ ସନ୍ତତି ଜାତ କରି
ପ୍ରାଣ ଝାସିଲେ ହୋଅଇ ଅପୁତ୍ର କ ଦୋଷୁଁ ତର । ୧୮ ।
ପ୍ରାଣ ବିବେଶୀରେ ଝାସିଲେ ଫିଟଇ ଅପୁତ୍ର କ ଦୋଷ
ଯମ ଦେବତା ଆସି ନୁଆରିନ୍ତି ତାହାର ପାଶ । ୧୯ ।
ପୁରାଣ ବାକ୍ୟ ଯଦୁଁ କହିଲେ ଅଗସ୍ତି
ଶୁଣି ବିସରିଲେ ସେ ଶ୍ରୀମତୀ ସରସ୍ବତୀ । ୨୦ ।
ସେହି ବାଣ୍ଟି ବଟ ତଳେଣ ଦେଖା ବସି
ଦ୍ରୋଣ ପକ୍ଷୀକ ଭଗତ ଭାବେ ଭାବିଲ ଶୁଭ୍ରକେଶୀ । ୨୧ ।
ଶତେ ବରଷ ଲଘେ କଲ ମହାସଖା
ଦେଖିଣ ବୋଇଲେ ଦ୍ରୋଣ ପକ୍ଷୀ ମହାଯତି । ୨୨ ।
ଧର୍ମ ପକ୍ଷୀ ବୋଇଲେ ବର ତୁ ମାଗ ରେ ଶ୍ରୀମତୀ
ବିନୟ ଭାବେ ବୋଇଲେ ଭରଦ୍ବାଜଙ୍କର ପ୍ରିୟା । ୨୩ ।
ହେ ଧର୍ମ ପକ୍ଷୀ ମୋତେ ଅନଗୃହ କରବା
ଅତିଭାଗ୍ୟ କରଣ ମୋତେ ପୁତ୍ର ଗୋଟିୟେକ ଦେବା । ୨୪ ।
ଅତି ନରେଣ ଦେଖି ଦୟା କଲେ ଧର୍ମ ପକ୍ଷୀ
ହୃଦୟରେ ଦୟା ବସିଲ ତାହାର କଷ୍ଟ ଦେଖି । ୨୫ ।
ଦକ୍ଷିଣ ଅଂଶୁ ପକ୍ଷ ଦେଲେ ତମ ଯେ ଗୋଟିୟେ
ପ୍ରେମା ନେଇଣ ଯତନ କରସି ଗୋ ମାୟେ । ୨୬ ।
ପ୍ରେମୁଁ ଉତପତ୍ତି ହୋଇବ ଯେବଣ ପୁତ୍ର ସନ୍ତତି
ମହାଭାଗ୍ୟ ବଳବନ୍ତା ସେ ହୋଇବ ମହାଭାଣ୍ଡୀ । ୨୭ ।

୧୬ । { ବାଟେ ରୁପିଲେ ସେ ଶୁଣଇ ଦୁର୍ଗତି
ଗହନ ବିନ ପଥେ ଜଳଛନ୍ତି ଦେବ କହିଲେ ଅଗସ୍ତି (ପା)

୧୭ { ଅଷ୍ଟ ପ୍ରକାରେଣ ସନ୍ତତି ଜାତ କଥା ।
ଶ୍ରୀମତୀ ଜନମାନଙ୍କୁ ଗୋ ବଡ଼ ଦୁଲ୍ଲଭ ଅଟଇ ମାତା । (ପା)

୨୦ । ବିସରିଲେ—ବିସରିଲେ

ଦ୍ରୋଣ ପକ୍ଷୀ ଉନ୍ମ ଘେନଣ ସେ ଶ୍ରୟା ସରସ୍ବତୀ
 ସେହି ପ୍ରାଗ ଶୀର୍ଷେ ତାହାକର ଧରଥାଇ ନିତି । ୨୮ ।
 ପଞ୍ଚଦଶ ବରଷେ ସେ ପୁଟିଲ ଉନ୍ମ ଗୋଟି
 ମହାବ୍ରହ୍ମେ ପୁଣ୍ୟେକ ବାହାର ହେଲ ଉନ୍ମ ପୁଟି । ୨୯ ।
 ମନସର ଶରୀର ହୋ ଧର୍ମ ପକ୍ଷୀର ବଦନ
 ସୁଚୀମୁଖ ଓଷ୍ଠ ରକତ ତାମ୍ର ବର୍ଣ୍ଣ । ୩୦ ।
 ବେନି ଭୃଙ୍ଗେଣ ଅଛି ପକ୍ଷ ଲତାୟେ ଲତାୟେ
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଶଇ ସେ ଗରୁଡ ପକ୍ଷୀର ପରାୟେ । ୩୧ ।
 ଦେଖିଣ ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଲେ ଭାର ସେ ଦ୍ଵାଦଶେ
 ଦ୍ରୋଣ ପକ୍ଷୀ ପରସାଦେ ପାଇଲୁଟି ଯେହେନେକ ଶିଷେ । ୩୨ ।
 କୁମାରକୁ ତୋଳିଣ ଧଇଲେ ତପନିଷ୍ଠ
 ବୋଇଲେ ଯେହାର ନାମ ହୋଉ ଦ୍ରୋଣ ଗୋଟି । ୩୩ ।
 ଅଗସ୍ତି ବୋଇଲେ ଶୁଣ ବଇବସୁତ ମକୁ
 ସେ ଦ୍ରୋଣ ହୋଇଲେ ଭରଦ୍ଵାଜଙ୍କ ତରୁ । ୩୪ ।
 ଅତି ଯତନ କରି ସେ କୁମାରନ୍ତ ପାଳିଲେ
 ସପତ ବରଷେ ସେ ତାକୁ ବଢୁ ବ୍ରତ କଲେ । ୩୫ ।
 ଆହୋ କୁଶବ୍ରହ୍ମ ବୋଲି ସେ ଶୁକ୍ରବ୍ରହ୍ମର ବଳା
 ପ୍ରଜାପତିଙ୍କର ଗୋସେ ସେ, ତାହାର ତେଜ ଅନର୍ଗଳା । ୩୬ ।
 କୁଶବ୍ରହ୍ମଙ୍କର ପୁତ୍ର କୃପ ସେ ଆରୁର୍ଯ୍ୟ
 ତାହାଙ୍କର କୃପା ବୋଲଣ ଭଗ୍ନୀ ସେ । ୩୭ ।
 ଭରଦ୍ଵାଜ ସେ କନ୍ୟାକୁ ସୁସଞ୍ଜ ଦେଖି
 ଦ୍ରୋଣକୁ ବିଭା କରାଇଲେ ସେ କୁମାର କୃପୀକ । ୩୮ ।
 କୃପା କନ୍ୟାକୁ ଘେନି ଦ୍ରୋଣେ ସେ ଅଇଲେ
 ବାକ୍ରତ କାକ୍ରଂ ସେ ଶୀର୍ଷବାସୀ ତ ହୋଇଲେ । ୩୯ ।
 ଚନ୍ଦ୍ରାଗା ଶୀର୍ଷେ ସେ ଭେଟିଲେ ପ୍ରଶୁରୁମକୁ
 ଜମଦଗ୍ନିଙ୍କ ନନ୍ଦନ ପରୁରଲେ ଦ୍ରୋଣକୁ । ୪୦ ।
 ବେଦ ଆଧ୍ୟାନ ଜାଣୁ ନ ଟିକି ବାବୁ
 ମହାମନ୍ତ୍ରର ଉଂକାର କରନ୍ତି ଆନେ ପରାଷ କରବୁ । ୪୧ ।

ଯଜୁର୍ବେଦ ଉଂକାରଲେ ଭୂତ ସେ ଭବିଷ୍ୟ
 ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ କର୍ମ ଲ ସେ ମହାମନ୍ତ୍ର ହାସେ । ୪୨ ।
 ପ୍ରଶୁରୁମ ଅଛନ୍ତି ପ୍ରାଗବଟ ଶୀର୍ଷେ
 ଆସନ କର୍ମ ଲ ଜମଦଗ୍ନିଙ୍କର ସୁତେ । ୪୩ ।
 କ୍ଷଣେକ ବିଶ୍ରାମ ନାହିଁ ମହାବ୍ରହ୍ମ ତପୀ
 ଶୀର୍ଷବାସେ ଆଗମନ ସେ ଶତ୍ରୁସ୍ର ଧର୍ମ ଆରୋପି । ୪୪ ।
 ମକର ମାସେ ଦାନ ଦେଇଅଛନ୍ତି ପ୍ରାଗେ
 ଛନ୍ଦୀବଦ୍ୟା ଗୁଡ଼ି ପଶିଲେ ଧର୍ମ ମାର୍ଗେ । ୪୫ ।
 ଦ୍ରୋଣେ ରହିଅଛନ୍ତି ସେ ଆକାଶ ଗଙ୍ଗା କୂଳେ
 ଭିକ୍ଷାପାତ୍ର କରି ବ୍ରତଲେ ଧର୍ମ ବଳେ । ୪୬ ।
 ଭିକ୍ଷାପାତ୍ର ଧରି ବଞ୍ଚନ୍ତି ବେନି ପ୍ରାଣୀ
 ନଗ୍ନେ ଭିକ୍ଷା ମାଗି ବ୍ରତନ୍ତି ଗଙ୍ଗାକୂଳେ ଆଶି । ୪୭— ୩୩୯୩ ।

ଦ୍ରୋଣ ଓ ଦ୍ରୁପଦଙ୍କ ଚରିତ

ଶୁଣ ହୋ ସେ ପଞ୍ଚାଳ ଦେଶର ରାଜା ସେ ଦ୍ରୋପଦ
 ତାହାର ବଇର ସେ ଅଟଇ କରତ । ୧ ।
 ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ମାସ ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ ପଞ୍ଚମୀ ଗୁରୁବାର
 କରତ ଦଣ୍ଡ କଲ ଦ୍ରୋପଦ ଉପର । ୨ ।
 ଦ୍ରୋପଦ କରତର ହୋଇଲ ଅନେକ ଯୁଦ୍ଧ
 ବହୁତ ଯୋଦ୍ଧାୟେ ପଡ଼ିଲେ ସାଂଗ୍ରାମର ମଧ୍ୟ । ୩ ।
 ସାଂଗ୍ରାମରେ ଅସ୍ରାଂଜୟେ ପାଇଲେ ଦ୍ରୋପଦ
 ଦଣ୍ଡ ଭଗ୍ନ ହୋଇ ପଳାଇଲେ ପାଂଶୁଳ ନରେନ୍ଦ୍ର । ୪ ।
 ଭକ୍ତିଶ ଦ୍ରୋପଦ ପଳାଇଲ ରାଜ୍ୟ ଗୁଡ଼ି
 କରତ ନୃପତି ବସିଲ ପାଂଶୁଳ ଦେଶ ମାତ । ୫ ।

୪୨/୧ ଯଜୁର୍ବେଦ ଅଭ୍ୟାସ କଲେକ ହରଷେ (ପା)
 ୧/୧ ଦ୍ରୋପଦ, ଦ୍ରୋପତ—ଦ୍ରୁପଦ ୪/୧ ଅସ୍ରାଂଜୟେ—ପରଜୟ ଅର୍ଥରେ

ହତବ୍ରଜ୍ୟ ହୋଇ ଯେ ଦ୍ରୋପଦ ପଳାଇଲ
 ଗଙ୍ଗାକୂଳେ ରଜା ଭଗନସ୍ତ୍ର ହୋଇଣ ରହିଲ । ୭ ।
 ମହାଭରତବେଶା ଯେ ଗଙ୍ଗା ନଦୀ କୂଳେ
 ଦ୍ରୋଣ ରହିଛନ୍ତି ସେ ସ୍ଥାନେ ସବକାଳେ । ୮ ।
 ନିତ୍ୟକର୍ମ ସାର ଦ୍ରୋଣ ବସିଛନ୍ତି ତପେ
 ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ବର ଆସି ମିଳିଲ ସମୀପେ । ୯ ।
 ଦ୍ରୋଣଙ୍କୁ ନମସ୍କାର ହୋଇଲେ ଦ୍ରୋପଦ
 କଳାଶ ବାଞ୍ଛାକଲେ ରଜା ତୋତେ ନ ପଡୁ ପ୍ରମାଦ । ୧୦ ।
 କେବଣ ଦେଶର ଶର ନୃପତି ତୁ ଅଟୁ
 ବ୍ରଜ୍ୟ ଭର ତେଜ କମ୍ପା ବନବାସ ଖଟୁ । ୧୧ ।
 ବଚଣ ଗୁଣେ ସୁନ୍ଦର ସୁକୁମାର ଅଟଇ ତୋର କାୟେ
 ମୃଧୁନା ଅବିଷେକା ଅଟୁ ଦଶୁଛୁ ହତବ୍ରଜ୍ୟ ପ୍ରାୟେ । ୧୨ ।
 ଦ୍ରୋପଦ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣିମା ବ୍ରହ୍ମଗୁଣ
 ପାଂଶୁଳ ଦେଶର ମୁଁ ଅଟଇ ଅଧିକାରୀ । ୧୩ ।
 ମୋହୋର ବ୍ରଜ୍ୟକୁ ବାହୁଲ କରତ ମହାପାଳେ
 ବ୍ରଜ୍ୟଭର ସିଂହାସନ ଘେନିଲ ମୋର ବଳେ । ୧୪ ।
 ପାଞ୍ଚାଳ ନୃପତି ମୁଁ ପଞ୍ଚକୂଟକେ ଆସୁପତି
 ମୋହୋର ନାମ ଗୋସାଇଁ ଦ୍ରୋପଦ ନୃପତି । ୧୫ ।
 ଦ୍ରୋଣ ବୋଇଲେ ସେ ମନ ମନେଣ ବରୁର
 ତୋହୋର ମୋହୋର ନାମ ଯେକା ଅକ୍ଷରେ ପଡ଼ି । ୧୬ ।
 ଆମ୍ଭର ନାମ ଦ୍ରୋଣ ତୁମ୍ଭର ନାମ ଦ୍ରୋପଦ
 ତୁ ମହାବ୍ରଜା ଆମ୍ଭର ହୋଇଲୁ ମଇତ୍ର । ୧୭ ।
 ଦ୍ରୋପଦ ବୋଇଲୁ ଦେବ ବୋଲିବାକୁ ନୋହିଲି ମୁଁ କ୍ଷମ
 ତୁମ୍ଭେ ମହାଭରତ ଅଟ ହୋ ମହାବ୍ରହ୍ମ । ୧୮ ।
 ଠାକୁର ଦାସର ଯେକା ନାମ ହୋଇଲେ
 ସେହିକି ମଇତ୍ର ହୋଇବ ଦ୍ରୋପଦ ବୋଇଲେ । ୧୯ ।
 ଦ୍ରୋଣେ ବୋଇଲେ ମିତ୍ର ହୋଇଲ କି ବାଇ
 ନାମର ମଇତ୍ର ହୋ ଅତି ଭାଗ୍ୟରେ ସେ ପାଇ । ୨୦ ।

ତୋହୋର ମୋହୋର ଅଛୁନ ପୀରତି
 ଶୁଣିଣ ସାନନ୍ଦ ହୋଇଲେ ଦ୍ରୋପଦ ନୃପତି । ୨୧ ।
 ଆହୋ ଦ୍ରୋଣ ଅନେକ ଯେ ପାଉଛନ୍ତି ଦାନ
 ପ୍ରତିଗ୍ରହ କରି ମହାମୁ ଅର୍ଜିଲେ ଅନେକ ଧନ । ୨୨ ।
 ମହା ବେଦାନ୍ତୀ ଦେଖି ପ୍ରଶୁରୁମ ନୃପତି
 ଦ୍ରୋଣକୁ ବହୁତ ଦାନ କଲେ ଭଣ୍ଡାର ଆସୁପତି । ୨୩ ।
 ଦ୍ରୋପଦ ରଜାର ଯଦ୍ବଂ ସେ ବିପତ୍ତି ଦେଖିଲେ
 ଅନେକ ଧନ ଥିଲୁ ଦ୍ରୋଣ ଦ୍ରୋପଦକୁ ଦିଲେ । ୨୪ ।
 ଅନେକ ଦାନ ଘେନନ୍ତି ଦ୍ରୋପଦର ନିମନ୍ତେ
 ଯେସନେକ ଲଗଇ ଦ୍ରୋଣ ଦିଅନ୍ତି ନିତ୍ୟେ ନିତ୍ୟେ । ୨୫ ।
 ବ୍ରଜ୍ୟରୁ ନୃପତି ଧନ ଆଣିଥିଲୁ ଯେତେ
 ଥାଠକୁ ଅର୍ଘ୍ୟ ଲ ନବ ବରଷ ପରିଯନ୍ତେ । ୨୬ ।
 ଧର୍ମ ବାସନା ସେ ଅଟଇ ଦ୍ରୋପଦ ନୃପତି
 ଆନ ଭୂମି ନ ଲଂଘଇ ନ ଯାଇ ଆନ କତି । ୨୭ ।
 ଯେତେ ବାଗେଣ ସେ ଦ୍ରୋପଦ ରାୟେ ବ୍ରତି । ୨୮ ।
 କରତ ରଜା ତାହାର ବ୍ରଜ୍ୟ ମାଡ଼ି ବସିଥିଲୁ
 ଯେକୋଇଣ ବରଷ ପରିଯନ୍ତେ ବ୍ରଜ୍ୟ ନ ଛୁଡ଼ିଲୁ । ୨୯ ।
 ରଜାର ଥାଠକୁ ଯଦ୍ବଂ ନ ମିଳିଲ ଅନ୍ନ
 ତେଣୁ କରି ମଲେ ସନ୍ଧ୍ୟା ମୋର ଥାଠ ହୋଇଲୁ କ୍ଷୀଣ । ୩୦ ।
 ଦ୍ରୋଣ ବୋଇଲେ ସମସ୍ତ ଥାଠକୁ ହକାରି
 ଯାହାକୁ ଯେତେ ଲଗଇ ତାହାକୁ ଆମ୍ଭେ ଦେବୁ ପଡ଼ି । ୩୧ ।
 ହସ୍ତୀ ଘୋଡ଼ାକୁ ଦିଲେ ଚରଣୀ ପିଉଣୀ ଆଦି କରି
 ଯେମନ୍ତେ ଦ୍ରୋଣ ସମ୍ଭାଳିଲେ ଦ୍ରୋପଦ ଥାଠକୁ ଆବୋରି । ୩୨ ।
 ଦ୍ରୋଣଙ୍କର ଭରିଯା ଯେ କୃପା ମାହେଶ୍ବରୀ
 ଅତୁଟ ବିଦ୍ୟା ଯେ ପ୍ରସନ୍ନ ତାହାର । ୩୩ ।

୨୧।୧ କାନ୍ତାର ପାଇଲେ ଯଦ୍ବଂ ନ ପାଇଲେ ଅନ୍ନ (ପା)

୩୦।୧ ଦ୍ରୋଣ ବୋଇଲେ ମଇତ୍ର ତୋର ସୈନ୍ୟକୁ ଯେତେ ଲେଖି । (ପା)

୩୨।୨ ଅନ୍ନପୂର୍ଣ୍ଣା ବିଦ୍ୟାୟେ ପ୍ରସନ୍ନ ତାହାର । (ପା)

ଦକ୍ଷିଣ କରେ ଅଛୁ ତାର ଶଂଖ ପଦ୍ମନିଧି
 ଦିଲେ ଦାନ ନ ସରଇ ତାର ମହିମା ପ୍ରସିଦ୍ଧି । ୩୩ ।
 ସ୍ବେକ କଠାକରେ ଅନ୍ନ ଯେ ରନ୍ଧିଲେ
 ଆଠକୁ ଅନ୍ନ ଅଖଇ ନ ସରଇ ଭଲେ ପରଶିଲେ । ୩୪ ।
 ସେ ମହାସଖା ଅନ୍ନ ଦିଅଇଟି ନିତ୍ୟେ
 ନିତି ପ୍ରତି ପୁଣି ଯାହାକୁ ଯେତେ ଲଗଇ ଯୁଗତେ । ୩୫ ।
 ସ୍ତ୍ରୀ ପୁରୁଷ ପୁଣି ସତ୍ତ୍ବେଂ ଆଦି କରି
 ରହିଲେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତେ ପଞ୍ଚାଳ ଦେଶକୁ ପାସୋର । ୩୬ ।
 ଦ୍ରୋଣେ ଦିଅନ୍ତୁ ଯେ ଅସ୍ତ୍ରରତ୍ନମାନ
 ଯାହାକୁ ଯେତେ ଲଗଇ ଅଳଙ୍କାର ବିଧାନ । ୩୭ ।
 ଦ୍ରୋଣଙ୍କର ପ୍ରସାଦେ ରହିଲେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତେ
 ରହିଲେ ଦ୍ରୋପଦ ଚଉବିଂଶ ବରଷ ପରିଯନ୍ତେ । ୩୮ ।
 ଅଗସ୍ତି ବୋଇଲେ ଶୁଣ ହୋ ଯୁଗପତି
 ମଇତ୍ର ଯୋଗ ହୋଇଲେ ସୈନ୍ୟନେକ ପୀରତି । ୩୯ ।
 କିରତ ରଜା ସେ ପଞ୍ଚାଳ ଦେଶେ ଅଛୁ ରହି
 ଅନେକ ସୁସ୍ଥେଷ ସେ ପାଳିଲୁକ ମନ୍ତ୍ର । ୪୦ ।
 ଆପଣା ରାଜ୍ୟରେ ସେ ପାତକୁ ବସାଇଣ ଥିଲୁ
 ତାହାର ରାଜ୍ୟକୁ ତେଣେ ଦରଦସେନ ଯେ ବାହିଲୁ । ୪୧ ।
 ଦେଶାନ୍ତର ବାରତା କଲୁ ବ୍ରହ୍ମ ବୈତରଣୀ କୂଳେ
 କିରତ ବିଜେ କରିଅଛୁ ରଣସ୍ଥଳୁ ପଦ୍ମତର ତଳେ । ୪୨ ।
 କିରତର ଅଗ୍ରତରେ କହନ୍ତି ମୁନେନ୍ଦ୍ର
 ସ୍ବାମୀ ଆବର କମ୍ପା ପଞ୍ଚାଳ ଦେଶେ ରହି । ୪୩ ।
 ତୋହୋର ଦେଶକୁ ତେଣେ ବାହିଲୁ ଦରଦ
 ଆପଣା ଦେଶ ଗୁଡ଼ି ପର ଦେଶରେ କି ସମ୍ପଦ । ୪୪ ।
 ସୈନ୍ୟ ବଳ ବସେସ ଦେବ ସବଦା ନ ଥିବ
 ଯେ ଯାହାର ରାଜ୍ୟ ପୁଣି ସେହୁ ସେ ଦେନିବ । ୪୫ ।
 ଚରନ୍ତନ କାଳକୁ ସୈନ୍ୟ କଥା ରହିଥିବ । ୪୬ ।

୩୪।୧ ସ୍ବେକ କୁଡୋଇଆରେ ଅନ୍ନ ସେ ରନ୍ଧିଲେ । (ପା)

ତୁଳ ମାସ ଶୁକ୍ଳ ପକ୍ଷ ଦଶମୀର ଦିନ
 ପଞ୍ଚାଳ ଦେଶ ଗୁଡ଼ିଲୁ ଯେ କିରତ ରାଜନ । ୪୭ ।
 ଆପଣା ଦେଶକୁ ସେ ଗଲୁକ କିରତ
 ଦରଦର ତୁଲେ ସଂଗ୍ରାମ ହୋଇଲୁ ଅପ୍ରମିତ । ୪୮ ।
 ପଞ୍ଚାଳ ଦେଶେ ଯେ ଦ୍ରୋପଦ ରାଜାର ଲୋକ ଥିଲେ
 ରାଜାର ଆଗେ ଯାଇ ବାରତା କହିଲେ । ୪୯ ।
 ଭୋ ସ୍ବାମୀ କିରତ ରାଜା ଯେ ଆମ୍ଭ ରାଜ୍ୟ ଦେନଥିଲୁ
 ତାହାର ରାଜ୍ୟକୁ ଦେବ କିରତ ବାହୁଡ଼ି ଗଲୁ । ୫୦ ।
 ଆମ୍ଭର ରାଜ୍ୟକୁ ଦେବ ବହନ ଚଳି ଆସ
 ଶୁଣିଣ ଦ୍ରୋପଦ ନୃପତି ସେ ହୋଇଲୁ ହରଷ । ୫୧ ।
 ଦ୍ରୋଣଙ୍କର ପାଦତଳେ ଦ୍ରୋପଦ ରାଜା ପରିଣାମି
 ତୋହୋରେଣ ମୋହୋର ଆପାଦ ଖଣ୍ଡଣ ଗଲୁ ଦେବ ସ୍ବାମୀ । ୫୨ ।
 କିରତ ରାଜା ଯେ ଗୁଡ଼ିଲୁ ମୋହୋର ଦେଶ
 ଭୋ ମଇତ୍ର ମୋହୋର ରାଜ୍ୟକୁ ଯିବା ଆସ । ୫୩ ।
 ଦ୍ରୋଣେ ପରମ ସାନନ୍ଦ ହୋଇଲେ ତାହା ଶୁଣି
 ଧର୍ମେଣ ତୋହୋର ରାଜ୍ୟ ପ୍ରାପତି ହୋଇଲୁ ନୃପମଣି । ୫୪ ।
 ସଂପଦ ବିପଦ ସୈନ୍ୟ ସମସ୍ତେ ସମସ୍ତେ
 ଅନୁକ୍ରମେ ପ୍ରାଣୀକ ବିପଦ ନାହିଁ କାୟେ । ୫୫ ।
 ଭୋ ମଇତ୍ର ଯାଅସି ତୋହୋର ମଣ୍ଡଳେ
 ସୁବିଧାନେ ରାଜ୍ୟେ ତୋର ବସ ଶୁଭବେଳେ । ୫୬ ।
 ତୋହୋର ରାଜ୍ୟ ସୈନ୍ୟେ କର ଯାଇ ସୁସ୍ଥେ
 ଜନ ସଂସାର ଭଜନ୍ତୁ ଶଟନ୍ତୁ ଅମନାତ୍ୟେ । ୫୭ ।
 ଆଗ୍ୟାଂ ପ୍ରମାଣେ ଚଳନ୍ତି ପ୍ରକୃତ ନିଯୋଗୀ
 ରାଜ୍ୟ ଭୋଗ ସମ୍ପଦ ତୋତେ ମଣ୍ଡଳ ହୋଉ ଭୋଗୀ । ୫୮ ।
 ସଂସାର ତୋହୋରେ ଭଜଇ ଯେତେବେଳେ
 ଆମ୍ଭେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇବୁ ତୋହୋର ସୁବିଧାନ ମଙ୍ଗଳେ । ୫୯ ।

୫୩ { ତେଣୁ କିରତ ଗଲୁ ଆମ୍ଭର ଦେଶ ଗୁଡ଼ି
 ଶୁଭଯୋଗେ ରାଜା ବସିବା ଯାଇ ମାଡ଼ି । (ପା)

୫୮।୨ ସୁଖେଷ ବ୍ରତ ରୁନ୍ଦେ ମଣ୍ଡଳ ହେଉ ଭୋଗୀ ।

ଦ୍ରୋପଦେ ପ୍ରଣିପତ୍ୟ ଦ୍ରୋଣଙ୍କର ପଦ୍ମପାଦେ
 ସମସ୍ତ କୁଶଳ ସିନା ତୁମ୍ଭର ପରସାଦେ । ୭୦ ।
 ଶ୍ରେ ମରୁତ ଶୂଲପିବା ମୋହୋରେ ଅଛୁ ଯେବେ ସଦୟେ
 ରାଜ୍ୟେ ମୋହୋର କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ ସଦା ତୋତେ ଲୟେ । ୭୧ ।
 ଦ୍ରୋଣେ ବୋଇଲେ ତୁ ମତେ କଟାଳ ନ କର
 କଥାୟେ କହିବା ହେ ବଚନ ନିରାଧାର । ୭୨ ।
 କୃପା କନ୍ୟା ଯେ ହୋଇଅଛୁ ଆଶାବତୀ
 ଶୂରମାସ ହୋଇଲୁ ଅଳସ ପ୍ରକୃତ । ୭୩ ।
 ଗର୍ଭିଣୀ ସ୍ତ୍ରୀ ଶୁକ ଆନ ଠାବ କରି ତ ନ ପାର
 ଶ୍ରେ ମରୁତ ଯିବୁଁ ପ୍ରସବ ହୋଇଲେ ନାଶ । ୭୪ ।
 ଦ୍ରୁପଦେ କହିଲେ ଶ୍ରୀଦ୍ରୋଣଙ୍କ ତନୁ
 ରାଜ୍ୟେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପଣିଲେ ନ ପୁଣ ମୋତେ ଚିହ୍ନ । ୭୫ ।
 ଦ୍ରୋପଦ ବୋଇଲେ ମୋହୋର ଯେହେନେକ କର୍ମ
 ନିଶ୍ଚୟ ମୋତେ ଯେବେ ଶୁଭବଟି ଧର୍ମ । ୭୬ ।
 ତେତେବେଳେ ତୋତେ ଅବା ନ ଚିହ୍ନିବି
 ଅପ୍ରତେ ହୋଇଲେ ସଞ୍ଜୟେ ନାଶ ଯିବି । ୭୭ ।
 ଦ୍ରୋଣେ ବୋଇଲେ ତୁ ନ କର ମନେ କିଛି ଭ୍ରାନ୍ତି
 ତୋହୋର ମୋହୋର ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ସେସନେକ ପୀରତି । ୭୮—
 ୩୪୭୧ ।

ଦ୍ରୁପଦଙ୍କ ରାଜ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ଓ ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦ୍ରୋଣଙ୍କ ଅପମାନ

ଅନେକ କଲ୍ୟାଣ କଲେକ ତପୋବନ୍ଧୁ
 ଅନେକ ଧନ ଦିଲେ ଶ୍ରୀଦ୍ରୋଣଙ୍କ ସୁତ । ୧ ।
 ସମଦଣ୍ଡ ଘେନି ତହୁଁ ଗଲେକ ଦ୍ରୋପଦ
 ପଞ୍ଚାଳ ଦେଶରେ ସେ ପ୍ରବେଶ ନରଇନ୍ଦ୍ର । ୨ ।
 ପଞ୍ଚାଳ କଟକେ ଭିଆଇଲେ ନିଜ ପୁର
 ସମସ୍ତ ଶକ୍ତିଲେ ସାପେନ୍ଦ୍ର ପାଦ ପରିବାର । ୩ ।

ରାଜ୍ୟେ ଦ୍ରୋପଦ ବସିଲେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତେ
 ସଂସାର ପାଳନ କରଇଲେ ଅନୁକ୍ରମେ । ୪ ।
 ଦ୍ରୋଣେ ରହିଛନ୍ତି ମହାଭୈରବୀ ଗଙ୍ଗାକୁଳେ
 କୃପାକ ପୁରୁଷ ବାକ୍ୟ କହିନ୍ତି ପ୍ରାତକାଳେ । ୫ ।
 ଗଙ୍ଗାକୁଳେ ଦ୍ରୋଣେ ରହିଲେ ସୀମନ୍ତେ
 ସେ ବିଧି ବଦାପନା ପୁଣ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଅର୍ଥେ । ୬ ।
 ସିଂହ ମାସ କୃଷ୍ଣ ପକ୍ଷ ଷଷ୍ଠୀ ତିଥି
 ସଞ୍ଜରବାର ସେଦିନ ନିଶ୍ଚୟ ରେବତୀ । ୭ ।
 ବିଷ୍ଣୁ ନାମେ କରଣ ଶୁକ ନାମେ ଯୋଗ
 ସପତମୀ ଚନ୍ଦ୍ର ହେଲୁ ଦିନଶେଷ ଭୋଗ । ୮ ।
 ରେବତୀର ଭୋଗ ରାତ୍ର ପାଞ୍ଚଦଶ ଗଲୁ
 ଆଦ୍ୟ ନକ୍ଷତ୍ର ଅଶ୍ଵିନୀ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲୁ । ୯ ।
 ଯେ ତିନି ଦଣ୍ଡର ମଧ୍ୟେ ଧୃଷ୍ଠକେ ହୋଇଲୁ ଜାତ
 ମାତା ଗଣ୍ଡକୁ ପାଇଲୁ କୃପା ହୋଇଲୁ ହତ । ୧୦ ।
 ପୁଣି ଜାତ ହୋଅନ୍ତେ ମାତା ନାଶ ଗଲୁ
 ଅଶ୍ରୁମା ବୋଲି ଦ୍ରୋଣ ପୁଣି ନାମ ଦିଲୁ । ୧୧ ।
 ଅନେକ ବଇକୁଳ ସେ ହୋଇଲୁ ମହାତମା
 ଅତି ଯତନେ ପାଳିଲେ ପୁଣି ଅଶ୍ରୁମା । ୧୨ ।
 କୃପା ନାଶ ଗଲୁ ପୁଣିକର ପ୍ରସବ
 ଶ୍ରୀଦ୍ରୋଣ ଦହନ କଲେ ଆଶ୍ଵେପିଣୀ ହବ । ୧୩ ।
 ଅଶ୍ଵିନୀ ସଂସ୍କାର କଲେକ ଦ୍ଵିଜବରେ
 ପାଣିର ଫେଣ ନେଇ ଦିଅନ୍ତି ପୁଣିର ତୁଣ୍ଡରେ । ୧୪ ।
 ବନସ୍ତରେ ଥାଇ ସେ ଅମୃତା ନାମେ ଲଲ
 ତହିଁର ରସ ଦେଇ ଖିଆନ୍ତି ବାଳୁତ ପୋଇ । ୧୫ ।
 ମନେ ବିରୁଦ୍ଧେ ଦ୍ରୋଣେ ପଡ଼ିଲୁ ପରମାଦ
 ଆମ୍ଭର ମରୁତ ଯେ ଅଟନ୍ତି ଦ୍ରୋପଦ । ୧୬ ।
 ମରୁତ ତହିଁକ ସେ ପୁଣି ଗୋଟିକ ଘେନି ଯିବୁ
 ଧେନୁ ଗାଈ ଗୋଟିୟେ ମାଗିଣ ଆଣିବୁ । ୧୭ ।

୭୧୧ ସୀମନ୍ତେ—ସୀମନ୍ତୋନ୍ମୁଖ କର୍ମ, ସେହୁ ଗର୍ଭାଧାନାଦି ଦଶସଂସ୍କାର ମଧ୍ୟରେ ।

ଆବର ମାଗିବୁ ଆଶ୍ରମ ଶଶିପ୍ତେ
ସୁସ୍ତେଶ ରହିବୁ ପୁଣି ଗୋଟି ବଡ଼ ହେବା ଯାପ୍ତେ । ୧୮ ।
ବିପଦର କାଳ ମଇଦି ହିଁ ସେ ସମ୍ଭାଳଇ
ସୋହଦ୍ର ଆଶ୍ରେ ନ ଯୋଗାଇ ବିପଦ କାଳକଇ । ୧୯ ।
ପତ୍ନୀ ଭ୍ରଷ୍ଟ ହୋଇଣ ସେ ଚନ୍ଦ୍ରା ଅନ୍ତରାଳେ
ଦ୍ରୋଣେ ଚଳିଲେ ହୋ ରାଜ୍ୟ ଯେ ପଞ୍ଚାଳେ । ୨୦ ।
- କୋଳେଶ ପୁତ୍ର ଯେ ଘେନିଣ ଅଶସ୍ତ୍ରମା
ଦ୍ରୋପଦ ରାଜ୍ୟେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ମହାତମା । ୨୧ ।
ହସ୍ତେ ଦଣ୍ଡ କମଣ୍ଡଳ ବାଳ ପୁତ୍ର ଘେନି
ସିଂହଦ୍ବାର ଲେକେ ତାଙ୍କୁ ନ ପାରିଲେ ଚିହ୍ନି । ୨୨ ।
ଅନେକ ରଥ ଗଜ ଅଶ୍ବ ଯେ ସଜନି
ଗହଳ ଧନ୍ଦୋଳ ଘାପ୍ତେ କଡ଼ରେ ଆଉଜିଲେ ମୁନି । ୨୩ ।
ଦ୍ରୋଣ ବୋଇଲେ ଦ୍ବାର ନାୟେକକୁ ଚୁହିଁ
ରାଜାର ଗୁମୁରେ ବାବୁ ଜଣାଅ କି ନା ଯାଇଁ । ୨୪ ।
ଆମ୍ଭେ ରାଜାଙ୍କର ମଇଦି ହାଦେ ଅଟୁଁ ବାବୁ
ଦ୍ବାର ଗୁଡ଼ିକୁ କି ଆମ୍ଭେ ଦ୍ରବନ କରିବୁ । ୨୫ ।
ତାହା ଶୁଣି ହସିଲେ ଯେ ଦ୍ବାରପାଳମାନେ
ବୋଇଲେ ପଳା ଯା ବ୍ରାହ୍ମଣ ବାତୁଳ ଅଗ୍ୟାନେ । ୨୬ ।
ତୁ ଅଟୁଁ ଦରିଦ୍ର ଭିକାରୀ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଦେଶାନ୍ତରୀ
ରାଜାକୁ ମଇଦି ବୋଲୁ ଭୟ କିଂପା ନ କରି । ୨୭ ।
ଥୋକାପ୍ତେ ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭର ଅଧିକାରୀ
ହତ ରାଜ୍ୟ କାଳେ ସେ ଥିଲେ ଦେଶାନ୍ତର କରି । ୨୮ ।
ସେ କାଳରେ ଅବା ହୋଇଥିବେ ମଇଦି
ଜଣାଇବା ପଣ୍ଡାପ୍ତେ ତୁମ୍ଭେ ରହିଥାଅ ପ୍ତେଥ । ୨୯ ।
ରଥ ଗଜ ଅଶ୍ବ ସଜନି ବଡ଼ାଇ ଗହନ
କଡ଼ପ୍ତେ ହୋଇ ବସିଥାଅ କରାଇବା ଦ୍ରବନ । ୩୦ ।
ଦେବାକର୍ମ ନ ସାରି ରାପ୍ତେ ରସାଣ ଲଗି ହୋଇ
ଆସ୍ରାନ ନବରେ ବିଜେ ବାଂକପୁରେ ଯାଇଁ । ୩୧ ।

୨୫୨ ତୁମ୍ଭେ ଗୁମୁରେ ଜଣାଇଲେ ଦର୍ଶନ କରିବୁ । (ପା)

ସ୍ବେମନ୍ତର ସମୟେ ଦ୍ବାର ନାୟକ ବେଗେ ଗଲ
ପ୍ରଣପତ୍ୟ ହୋଇଣ ଯେ ମଥାରେ ହାଥ ଦିଲ । ୩୨ ।
ଅବଧାନ ଭେ ଦେବ ପଞ୍ଚାଳ ଆଧିପତି
ତୁମ୍ଭର ମଇଦି ଦେବ ଆସିଣ ଅଛନ୍ତି । ୩୩ ।
ଦ୍ରୋପଦେ ବୋଇଲେ ଯେବେ ଅଇଲେ ମଇଦି
ରଥ ଗଜ ଅଶ୍ବ ପାଦାନ୍ତ ବଳ ଅଛନ୍ତି କେତେ । ୩୪ ।
ଦ୍ବାରପାଳ ବୋଇଲେ ଶୁଣିମା ଦେବରାପ୍ତେ
ଦରିଦ୍ର ବ୍ରାହ୍ମଣେକ କୌଳେ ବାକ୍ସତ ପୁତ୍ର ଗୋଟିପ୍ତେ । ୩୫ ।
ଦଇବେ ହେଠମାଥ ରସ ଲଗି ହୋଇ
ମହାମତ୍ତ ବେଳେ ସେ ଲଗିଛୁ ଗଞ୍ଜାଇ । ୩୬ ।
ସ୍ବେମନ୍ତର ସମୟେ ଚୁର କହିଲୁ ବାରତ
ଶୁଣିଣ କୋପ କଲେ ନୃପତି ଦ୍ରୋପତ । ୩୭ ।
ଆହୋ ରାଜ୍ୟରେ ମୋହୋର ପାତ୍ର ମନ୍ତ୍ରୀ ନାହାନ୍ତି ଯେ ପୁଣି
ରାଜାର ମଇଦି ବୋଲୁଛୁ ଭୟ କି ବ୍ରାହ୍ମଣ । ୩୮ ।
ପ୍ତେତେ ମାତ୍ରକ କଥା ନାହିଁନା ବିଚାରକୁ
ସ୍ବେସନେକ ବାରତା ଯେ ଜଣାଇଲୁ ମୁକୁ । ୩୯ ।
ମହାପ୍ରଭୁ ପଣେ ବୋଇଲେ ଦଣ୍ଡଧାରୀ
ମୋହୋର ଗୁମୁରୁ ସ୍ବେହାକୁ ନିଅରେ ବାଳ ଧରି । ୪୦ ।
ଜଣାଇଲୁ ଦୃତ ଯେ ଦ୍ବାର ଚୁରମାନନ୍ତ
ଅନେକ ଦଣ୍ଡମଣ୍ଡ କରାଇଲେ ନୃପତି । ୪୧ ।
ଅପରାଧ ପାଇଣ ସେ ଦୃତେ ଅତି କୋପାନଳ
ଧାଇଁ ଯାଇଁ ଧଇଲେ ସେ ଦ୍ରୋଣଙ୍କର ବାଳ । ୪୨ ।
କାହିଁର ଅଟୁଁ ତୁ ରେ ଦାନୁଆ ବ୍ରାହ୍ମଣ
ରାଜାଙ୍କର ମଇଦି ବୋଲି ବୋଇଲୁ ଅକାରଣ । ୪୩ ।
ତୋହୋରେଣ ଗଞ୍ଜଣା ପାଇଲୁ ଅପ୍ରମାଦେ
ଧର୍ମେ ବଞ୍ଚିଲୁ ଆମ୍ଭେ କିଂଚିତ ଅପରାଧେ । ୪୪ ।

୩୯ { ସ୍ବେତେକ ପାତେକ କଥା ନୋହୁଲ ନିବାରଣ କରିବାକୁ
{ ସ୍ବେ ବାରତା ଜଣାଇବାକୁ ବୋଇଲୁ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ । (ପା)

୪୨/୧ ପ୍ରାଞ୍ଜିପ୍ତେ ପାଇଣ ସେ ଅତି କୋପାନଳ । (ପା)

କେ ଯାଇ ତାହାର କେଶ ଧଇଲେ କୋପ କରି
 କେ ଲେଡ଼ା ଗୋଇଠା ବଧା କହୁଣି ଅଛନ୍ତି ମାରି । ୪୫ ।
 କେ ତୁଣ୍ଡେ ବଣ୍ଡା ମାଡ଼ି ପକାବନ୍ତି ଧୂଳି
 ବାଳୁଡ଼ ପୁଅ ଗୋଟି ଦେଉଅଛୁ ବୋବାଳି । ୪୬ ।
 କେ କୁରୁଳି ଗାଲରେ ମାରନ୍ତି ନେଇ ବଧା
 କେ ଗୋଡ଼େ ଫିଙ୍ଗାଇ ଗଲେ ପକାବନ୍ତି ଖୁଦା । ୪୭ ।
 ଅଇଣ୍ଡା ପତରେଣ ଟେଳା ମାରନ୍ତି ମିଶାଇ
 ଧୂଳି ଆଞ୍ଜି ଲାପେ କେ ମାରନ୍ତି ତାକୁ ନେଇ । ୪୮ ।
 ହରିୟା ଜୁରିୟାମାନେ ମାରୁଛନ୍ତି ବେଢ଼ି କରି
 ବଡ଼ ବେଗେ ନଗ୍ରୁଁ ଦିଲେ ବାହାର କରି । ୪୯ ।
 ବିକଳେ ଦ୍ରୋଣ ପୁଅ ଗୋଟି ଲଗାଇଛନ୍ତି ହିଆରେ
 ବରଷଣ ପରାୟେ ଟେଳା ପଡ଼ୁଛନ୍ତି ଉପରେ । ୫୦ ।
 ଅନେକ ପ୍ରାଉବ ପାଇଣ ଯେ ଅଇଲେ ବାହୁଡ଼
 ବାହୁଡ଼ିଲେ ହରିଆମାନେ ନଗ୍ରୁଁ ବାହାରେ ଗୁଡ଼ି । ୫୧ ।
 କେଶୀ ନଦୀକୁଳେ ବସି ବିରୁରନ୍ତି ଦ୍ରୋଣେ
 ଶୁଣାଇ ମୋଡ଼ା ତହିଁକି ଆମ୍ଭେ ଅଇଲୁ ଅକାରଣେ । ୫୨ ।
 ଆହେ ପ୍ରଜାପତି ସ୍ବେମନ୍ତ କରି ଲେଖି
 ରାଜପଣ ହେଲେ ସେତେ ଗର୍ବ ହାଦେ ଦେଖି । ୫୩ ।
 ଯେତେକ ବାଗେ ସମ୍ଭାଳିଲି ମୁଁ ହ ବନେ
 କ୍ଷଣକର ଉପୁଗାର ଅହର୍ନିଶି ଥାଇ ମନେ । ୫୪ ।
 ମୁଁ ସେହାକୁ ସମ୍ଭାଳିଲି ଚଉବିଂଶ ବରଷ ପରିଯନ୍ତେ
 ସେଥକୁ ଉପୁଗାର ମାନ ହୋଇଲୁ ସେତେ ମୋତେ । ୫୫ ।
 ଶାହାସୁ ମିଥ୍ୟା କି ହୋଇଲୁ ଅବିରୁରେ
 ଧର୍ମ ନାଶ ଗଲୁ ମୋର ପର ଉପୁଗାରେ । ୫୬—୩୫୧୭ ।

୫୧ { ଅନେକ ପ୍ରାଉବ ପାଇଲେ ତପସ୍ବୀ
 ବାହୁଡ଼ିଲେ ହରିୟାମାନେ ନଗ୍ରୁଁ ବାହାର କରି । (ପା)
 ୫୪, ୫୫ କ୍ଷଣକର ଉପୁଗାର ନ ରଖିଲୁ ମନେ । (ପା)

ଦ୍ରୋଣଙ୍କର ପଶୁରାମଙ୍କଠାରୁ ଅସ୍ତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତି

ଦ୍ରୋଣେ ଯାଉଛନ୍ତି ସନ୍ତାପିଣ କର୍ମକୁ
 ମଣିକର୍ଣ୍ଣିକା ଶୀର୍ଷେ ମୁଣ୍ଡାଇବୁଁ କେଶକୁ । ୧ ।
 କୋଟିସ୍ବେ ଶୀର୍ଷରେ ବୁଡ଼ିଲୁ ଅଛି ଯେବଣ ବାଳ
 ସେ କେଶ ବିକୋତ ଧଇଲେ ପାପିଷ୍ଠ ଶୁଣାଇ । ୨ ।
 ପ୍ରୟାଗ ସିବେଶୀରେ ଯାଇ କରିବା ପ୍ରାହାନ
 ତହିଁ ସେ ହରିବି ନା ଦୁସହ ପାପମାନ । ୩ ।
 ସେତେ ବିରୁରଣ ସେ ଭାରଦ୍ବାଦଶଙ୍କ ସୁତ
 ଅଶସ୍ତ୍ରମାକର ଘେନି ଚଳିଲେ ପ୍ରାଗବଟ ଶୀର୍ଷ । ୪ ।
 ସେ ମହାଶୀର୍ଷେ ପ୍ରଶୁରାମ ଛନ୍ତି ରହି
 ଦ୍ରୋଣେ ବିକଳେ ବେଦ ଆଧ୍ୟାନ କଲେ ପ୍ରଶୁରାମଙ୍କ ମୁଖ ଶୁଣି । ୫ ।
 ଯଦୁବେଦ ଆଧ୍ୟାନ କଲେ ପଞ୍ଚତରଣ ଶ୍ଳୋକ ବାଛି
 ଶୁଣି ପ୍ରଶୁରାମ ଅମ୍ଭୀଭୂତ ହୋଇ ନ ପୁରଇ କିଛି । ୬ ।
 ରହ ରହ ବ୍ରାହ୍ମଣ ତୁ ଅଟୁ ମହାବ୍ରହ୍ମ ବେଦୀ
 ସେତେ ବଡ଼ ବ୍ରାହ୍ମଣ ହୋଇ ତୁ କେବଣ ଅର୍ଥେ ସେତେ ହୋଧୀ । ୭ ।
 ଦ୍ରୋଣେ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଜମଦଗ୍ନିଙ୍କର ଶିଷି
 ମୁହିଁ ଭାରଦ୍ବାଦଶଙ୍କ ନନ୍ଦନ ଦୁଜେ ଗୋସ୍ଥ ପାଠରୁଷି । ୮ ।
 ମୁହିଁ ଅନେକ ଗଞ୍ଜି ହୋଇଲି ଭୋ ପ୍ରଶୁରାମ
 ମୋହୋର ମାନ ସାରି ଉଦ୍ଧରି ଧର ଧର୍ମ । ୯ ।
 ଶୁଣିଣ ପ୍ରଶୁରାମ ଅନେକ ସାନନ୍ଦ ମନ
 ସତ୍ୟ କଲୁ ମାଗ ଦିଜି ଯେଣେ କଲୁ ଧ୍ୟାନ । ୧୦ ।
 ତାହାଶାବ୍ରତେକ ଶଙ୍ଖ ଜଳ ତଳ ଲଇ
 ପ୍ରଶୁରାମ ଦ୍ରୋଣଙ୍କର ହସ୍ତେ ଦିଲେ ନେଇ । ୧୧ ।
 ପ୍ରଶୁରାମେ ଦେଉଛନ୍ତି ଉପର ହସ୍ତ କରି
 ସକଳ ବାକ୍ୟେଣ ସତ୍ୟ ସତ୍ୟ ଯେ ଉଚ୍ଚାରି । ୧୨ ।

୧୧, ୧୨ ମୋହୋର ମାନ ଉଦ୍ଧାର କରି ରଖିବ ସେ ଧର୍ମ ।
 ୧୧, ୧୨ ତାହାଶାବ୍ରତେକ ଶଙ୍ଖ—ଦକ୍ଷିଣାବର୍ତ୍ତ ଶଙ୍ଖ ।

ତଳହସ୍ତ କରିଣ ଯେ ଦେହୁଛନ୍ତି ଦ୍ରୋଣେ
ମାଗ ହୋ ଦ୍ଵିଜବର ତୋତେ କାରଣ ହୋଅଇ ଯେଣେ । ୧୩ ।
ତୁ ଯେ ଅନଳ ନାଗପୁଣ ମୋତେ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇବୁ
ତୋହୋର ଶସ୍ତ୍ର ଶାସ୍ତ୍ରମାନ ସବୁ ମୋତେ ଦେବୁ । ୧୪ ।
ପ୍ରଶୁରୁମେ ବୋଇଲେ ଯାହା ମାଗିଲୁ ଦ୍ଵିଜବର
ତୋତେ ପ୍ରାପତ ହୋଇ ମୋହୋର ସମସ୍ତ ଶସ୍ତ୍ର ମନ୍ଦ ସାର । ୧୫ ।
ତଳହସ୍ତ କରିଣ ପାତି ଅଛନ୍ତି ଦ୍ରୋଣେ
ଉପର ହସ୍ତ କରିଣ ପ୍ରଶୁରୁମେ ତୋଳି ଦିଲେ ଧନୁହୋଣେ । ୧୬ ।
ପ୍ରଶୁ ମୁଦୁଗର କୋଠାର ଶକତି
କୋନ୍ତ ଅସିବର ବିଜେ କର୍ଣ୍ଣକଟାର ଯେ କାତି । ୧୭ ।
ବଜ୍ର ଶର ଅନଳ ଶର ଅମୋହ ଶକତି
କାଳ ପାଶ ନାଗ ପାଶ ବ୍ରହ୍ମ ଶର ଦିଅନ୍ତି । ୧୮ ।
ଅଗ୍ନି ଗଦା ହେମ ଗଦା ଗରୁଡ଼ ପନ୍ଥଗା ଶର
ସୂର୍ଯ୍ୟାବ୍ରତେକ ଗଦା ବ୍ରହ୍ମ ଗଦା ଅଗ୍ନିଶର । ୧୯ ।
ବ୍ରହ୍ମ ଶକତି ରୁଦ୍ର ଶକତି ମହାକାଳ ଶକତି
ମୂଷଳ କାଇଂସିକା ସୂର୍ଯ୍ୟାବ୍ରତେକ ଶକତି ଅନଳ ଶକତି । ୨୦ ।
ଜମଦଗ୍ନିଙ୍କର ପୁତ୍ର ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଲେ
ସମସ୍ତ ଶହସ୍ର ଶାହାସ୍ର ହୋଣମାନ ଯେ ଦ୍ରୋଣଙ୍କ ହସ୍ତେ ଦିଲେ । ୨୧ ।
ପ୍ରଶୁରୁମ ବୋଇଲେ ମୋର ସତ୍ୟ ସତ୍ୟ
ନ ସାଧୁ ସମସ୍ତ ବିଦ୍ୟା ତୋତେ ହୋଉ ପ୍ରାପତ । ୨୨ ।
ସମସ୍ତ ବିଦ୍ୟା ଦାନ ଦିଲେ ପ୍ରଶୁରୁମ ଧର୍ମ ଅର୍ଥେ
ଦ୍ରୋଣେ ଦେନିଲେ ଦ୍ରୋପଦକୁ ସାଧୁବା ନିମନ୍ତେ । ୨୩ ।
ଯେହ୍ନେ ଆଗ୍ୟାଂ ଦିଲେ ଜମଦଗ୍ନିଙ୍କର ଶିଷ
ନ ସାଧୁ ଛନ୍ଦୀ ହୋଇଲେ ଦ୍ରୋଣ ମହର୍ଷି । ୨୪ ।
ଆହସଣ ଗଣ୍ଡି ମୁଠି ପ୍ରତାପ୍ୟାଂ ଗୁଣ ମାନ
ସମସ୍ତ ତୋଷେ ଦିଲେ ରେଣୁକା ନନ୍ଦନ । ୨୫ ।

୧୩ । ତୋଷେ ବୋଇଲେ ଯେ ଇଚ୍ଛୁ ମାଗ ହୋଇଲି ପ୍ରସନ୍ନ ।

୧୪ । ତୁ ଯେବେ ଦ୍ଵିଜବର ମୋତେ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇବୁ ।

ଅନେକ ଶସ୍ତ୍ରମାନ ଯେତେକ ସାଧୁଥିଲେ
ତୋଷେଣ ଦ୍ରୋଣଙ୍କୁ ପ୍ରଶୁରୁମ ଦିଲେ । ୨୬ ।
ଆମ୍ଭେ ସମସ୍ତେ ଯେ ସାଧୁଲୁ ସମସ୍ତ ବିଦ୍ୟା
ସେବେ ନ ସାଧୁ ବ୍ରାହ୍ମଣ ତୁ ହୋଇବୁ ତପସିକା । ୨୭ ।
ସୈତ ପାଟବଂଶୀ ବିଦ୍ୟାଶୀ ବ୍ରାହ୍ମଣ
ସମସ୍ତ ବିଦ୍ୟା ତୋତେ ପ୍ରାପତ ହୋଉ ଦ୍ରୋଣ । ୨୮ ।
ପ୍ରଶୁରୁମ ବୋଇଲେ ହେ ସମସ୍ତ ଶସ୍ତ୍ରମାନେ
ସମ୍ବଲେକ୍ୟ ଖେଦୁହ୍ନିଲେ ଆମ୍ଭର ଯେହ୍ନେ ବଚନେ । ୨୯ ।
ଦ୍ରୋଣକୁ ସେହ୍ନେମତ ହୁଅ ହେ ପ୍ରାପତ
ଶହସ୍ର ଗୁରୁ ହୋଉ ଦ୍ରୋଣ ଜଗତେ ବିଖ୍ୟାତ । ୩୦ ।
ଶହସ୍ରମାନ ତଳିବାକୁ ମନ୍ଦମାନ ସହିତେ
ସୈମାନ ହିଂ ପ୍ରାପତ ହୋଉ ହେ ଦ୍ରୋଣ ତୋତେ । ୩୧ ।
ପ୍ରଶୁରୁମଙ୍କ ବିଦ୍ୟା ବୋଲି ବୋଲନ୍ତୁ ଜଗତେ
ଗୁରୁପଣକୁ ସମସ୍ତେ ହୋଅନ୍ତୁ ଉଗତେ । ୩୨ ।
ବିଦ୍ୟାମାନ ମୋର ତହୁଁ ଦେନି ହୋଅ ଦ୍ରୋଣ ଗୁରୁ
ଯୋଦ୍ଧା କୁଳେ ତୋତେ ସମସ୍ତେ ବଦନା ଯେ କରୁ । ୩୩ ।
ଦ୍ରୋଣ ବୋଇଲେ ହୋ ପ୍ରଶୁରୁମ ତୁମ୍ଭେ ଯେ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଲ ମୁକୁ
ବିନୟ ଶ୍ରବ ହୋଇ ବଦନା କରନ୍ତି ତାହାଙ୍କୁ । ୩୪—୩୫୫୧ ।

ପଶୁରାମଙ୍କ ବନ୍ଦନା

ଜୟ ଜୟ କାଳାନ୍ତେକ ଛନ୍ଦୀ ବର୍ଗ ଧ୍ଵଂସା
ମହାମା ପୁରୁଷ ତୁ ନିର୍ଦ୍ଦୟେ ନିରଂଶା । ୧ ।
ଶୁଭ ସର୍ବକ ବିରଜିତ ଯାହାର ତେଜବର୍ଣ୍ଣ
ଶୂର ସୋହତ ନାଥ ଜଗତ ମୋହନ । ୨ ।

୨୮ । ସୈତେ ପାଟବଂଶୀ ସୁବିଦ୍ୟା ବ୍ରାହ୍ମଣ । (ପା)

୧ { ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଶହସ୍ର କାଳାନ୍ତେକ ଦର୍ପ ଋଜି
ମହା ପୁରୁଷ ତୁ ପ୍ରପଞ୍ଚ ନିର୍ଦ୍ଦୟେ ନିରଂଶା । (ପା)

୧ । ନିରଂଶା—ଅସୁବିକ, ନିରହଂସା—ପାପଶୂନ୍ୟ —(ନିରଂଶା) ୨ । ସୋହତ—ସୁନ୍ଦର

ପରମ ବ୍ରହ୍ମ ପୁରୁଷ ହୃଦୟେ ବିଦ୍ୟା ସାଧୁ
ଦ୍ରୁଣେ ପାପ ହରନ୍ତା ପ୍ରସନ୍ନେ କାର୍ଯ୍ୟ ସିଦ୍ଧି । ୩ ।
କୃପା ସାଗର ନାଥ ଦାରିଦ୍ର ଦୁଃଖଧି । ୪ ।
ଭୂଅ ଭାର ହରଣ ତୁ ପୁରୁଷ ଅସକନ୍ଦା
ଜମ୍ବୁ ପଟଳ ରୁଚିର ପୁରୁଷ ଅଜପା ଲୟେ ଛଦା । ୫ ।
ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଯୋଗାନ୍ତକ ପୁରୁଷ ସତ୍ୟଯୁଗ ଭେଗୀ
ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଯୋଗାନ୍ତକ ସାତୁକ୍ୟ ପରମ ଯୋଗୀ । ୬ ।
ଆକର୍ଷଣ କୃପାଜଳ ସୁବିକଟ ଦୃଷ୍ଟି
ପାଦକ ଅନ୍ତକ ବିକ୍ରମ ବିକଟି । ୭ ।
ଶହସ୍ର ବିଦ୍ୟାରେ ତୁ ସହସ୍ର ଅର୍ଜୁନ ଦର୍ପଧଂସୁ
ସୁର ଦର୍ପ ଧଂସନ କରେଣ ତୋର ଶଶ ପ୍ରଶୁ । ୮ ।
ଆଗ୍ୟାଙ୍କର ଠାକୁର ତୁ ଯାହାର ଅଶବଞ୍ଚା
ସୈକ ଶରେ ଦିଗ ଭଞ୍ଜନ ଧଂସନ୍ତା ସବଂସଞ୍ଚା । ୯ ।
କୃପା ସାଗର ନାଥ ଦରିଦ୍ର ଦୁଃଖ ବିଧଂସା
ବାଞ୍ଛା ସାଗର ନାଥ ସ୍ବାମୀ ପୁରୁଷ ମନବାଞ୍ଛା । ୧୦ ।
ଅତିଅନ୍ତ ବିକଟାଳ ପିତାର ବଚନ ପ୍ରତିପାଳ
ମାତା ଭ୍ରାଥାଙ୍କର ରୁଧିର କଲୁ ବଳ । ୧୧ ।
ତୁ ଦେବ ସଂସାରରେ ସମସ୍ତ ଦର୍ପ ଭଞ୍ଜୁ
ପ୍ରାଣ ଉଦ୍ଧାରଣ ନାଥ ଦୁସହ ଦର୍ପ ଗଞ୍ଜୁ । ୧୨ ।
ସେ ସତଗୁରର ପୃଥ୍ବୀ କି ତୁହି ସେ ସୈକ ଦେବ
ସଦାନନ୍ଦ ପୁରୁଷ ତୁ ଅଭୟେ ସଦାଶିବ । ୧୩ ।
ସମସ୍ତେ ନରେଶ ତୁହି ସେ ସବଂ ଟାଣ
ସପତ ବ୍ରହ୍ମଣ୍ଡେ ତୋର ମେଣ୍ଟନ୍ତା ନାହିଁ ଆନ । ୧୪ ।

୮ । { ଶହସ୍ର ବିଦ୍ୟାରେ ତୁ ସହସ୍ର ଅର୍ଜୁନ, ସହସ୍ରାକ୍ଷର ଦର୍ପ ଧଂସୁ
{ ଶହସ୍ର ବିଦ୍ୟାରେ ତୁ ସହସ୍ରା ଅର୍ଜୁନ ଶୂର ଦର୍ପ ଧଂସୁ । (ପା)

୫ । ଭୂଅ—ପୃଥ୍ବୀ, ବା ପଞ୍ଚଭୂତ ୫ । ପୁରୁଷ ଅସକନ୍ଦ—ପୁରୁଷ ରାଜ, ପୁରୁଷ ଶ୍ରେଷ୍ଠ
(ସ୍ବୟ—ରାଜା)

୬ । ଆକର୍ଷଣ—ଅନ୍ୟକୁ ବଶୀଭୂତ କାଶ, କୃପାଜଳ—ଦୟାର ଉସ୍ତ

୭ । ପାଦକ ଅନ୍ତକ—ପାଦକର ଯମ—ପାତକ ଅନ୍ତକ—ପାପ ବା ପାପୀ ନାଶକାରୀ

ଅଂଶାବତାରେ ଦେବ ଅନନ୍ତ କୋଟି ମୁଖି
ପ୍ରଶୁରୁମ ଅବତାରେ ନାହିଁନା ଆନ ଛନ୍ଦୀ । ୧୫ ।
ରାଗ ନ ସହଲୁ ନାଥ ପିତାର ନିମନ୍ତେ
କ୍ଷନ୍ଦୀ ଅନ୍ତ କଲୁ ନାଥ ସେକୋଇଶ ବାର ପରିସନ୍ତେ । ୧୬ ।
କେବଣ ଯୋଗ ବଳେ ସ୍ବାମୀ ବଢ଼ିଲୁ ତୋର ନାମ
ମହା ଭୟେ ଉପୁଜିଲୁ ନାମ ପ୍ରଶୁରୁମ । ୧୭ ।
ଅନେକ ପାତକ ଦେବ ତୋର ଦ୍ରୁଣେ ଭଞ୍ଜା
ଦୁରିତ ନିବାରଣ ନାଥ ନାଶକର ଦର୍ପଗଞ୍ଜା । ୧୮ ।
ଯାବତ ଚନ୍ଦ୍ର ସେ ଦିବାକର ବ୍ରତ ଥାଉ
ପ୍ରଶୁରୁମ ନାମ ଗୋଟି ମୋର ହୃଦେ ରହୁ । ୧୯ ।
ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ଭବଂ ମୁହିଁ ତବ ପଦ୍ମ ପାୟେ
ଶୁଦ୍ଧମୁନି ସାରେଳା ଦାସ ସେବକ ପ୍ରଶୁରୁମ ଧାୟେ ୨୦—୩୪୭୧ ।

ଦ୍ରୋଣଙ୍କର ହସ୍ତିନା ଆଗମନ, କୃପଙ୍କ ଘରେ ବାସ ଓ ଗୁରୁପଦ ଲଭ

ବଦୟନ୍ତ ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ବଇବସୁତ ମନୁ
ପ୍ରଶୁରୁମଙ୍କ ବଦନା କଲେ ଭାରଦ୍ବାଜଙ୍କ ତନୁ । ୧ ।
ସମସ୍ତ ବିଦ୍ୟା ଦିଲେ ସେ ଜମଦଗ୍ନିଙ୍କ ଶିଷି
ବିଦ୍ୟା ସାର୍ଥକୁ ହୋଇଲେ ଦ୍ରୋଣ ମହାର୍ଷି । ୨ ।
ଶସ୍ତ୍ରମାନ ଦେନିଲେ ଗୁରୁ ଦ୍ରୋଣେ
ସେ ଯେବେ ପ୍ରାପତ ହୋଇଲୁ ନା ଜାଣିମା ସୈଥର କାରଣେ । ୩ ।

୩ “ସେ ଯେବେ ପ୍ରାପତ ହୋଇଲୁ ନା ଜାଣିମା ସୈଥର କାରଣେ” ପାଦାନ୍ତ
ପରେ ‘ଅନ୍ୟ’ ପୋଥିରେ ଅଧିକା ପାଠ:—

ଜୟ ତୁ ସରସ୍ବତୀ ଗୋ ବିଷ୍ଣୁର ପାଟରାଣୀ
ବେଦ ଭରତ ତୁ ଜାତ କଲୁ ପଦ୍ମଯୋନି ।
ଶ୍ରେତ ବଦନା ଗୋ ଶୁକ୍ଳବର୍ଣ୍ଣ ଜ୍ୟୋତି
କାଶୀ ଦେଶରୁ ମା ଗୋ ହୋଇଲୁ ଉତପତ୍ତି ।

ଦ୍ରୁପଦ ଯେ ଆମ୍ଭେ ଦିଲ୍ ଅନେକ ଶାସ୍ତି
 ଶରୀରେ ବ୍ୟଥା ପାଇଲୁ ଅନେକ ଦୁର୍ଗତି । ୪ ।
 ସଂଗ୍ରାମ କରିବୁ ଆମ୍ଭେ ଦ୍ରୁପଦର ତୁଳେ
 ଯୁଦ୍ଧ କରି ନ ପାରିବୁ ସେ ବାଳୁତ ପୁତ୍ର ଥିଲେ । ୫ ।
 ହସ୍ତିନାୟେ ଅଛନ୍ତି ଯେ କୃପ ନାମେ ଆରୁର୍ଯ୍ୟ
 ତାହାର ଘରେ ନେଇ ଛୁଡ଼ିବା ବାଳୁତ ଆମ୍ଭଙ୍କେ । ୬ ।
 ପୁତ୍ର ରୁହାଇ ଆସିବୁ ପଞ୍ଚାଳ ଦେଶେ
 ଦ୍ରୁପଦର ତୁଳେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବୁ ନିଶ୍ଚୟେ । ୭ ।
 ସେତେକ ବିରୁଦ୍ଧ ସେ ଗଲେ ହସ୍ତିନାକୁ
 କରପକ୍ଷେ ଧନୁ ହୋଣେ କାଶେ ଘେନିଲେ ଅଶସ୍ତ୍ରମାକୁ । ୮ ।
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇଁ କୃପ ଆରୁର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ଘରେ
 ଦେଖିଣ ଆରୁର୍ଯ୍ୟ ଆଶ୍ଚିତ ହୋଇଲେ ସନ୍ନିଦରେ । ୯ ।
 କୃପାରୁର୍ଯ୍ୟ ପୁରୁଷଲେ ଭଗ୍ନୀକ ନ ଦେଖି
 ସଂଗରେ ତୁମ୍ଭେ କଂପା ନ ଆଣିଲ କୃପୀକ । ୧୦ ।
 ସେ ପୁତ୍ର ଗୋଟି ହାଦେ କାହାର ହୋ ଦ୍ରୋଣେ
 ତପୀପଣ ଛାଡ଼ି କଂପେ ଧଇଲ ଧନୁ ହୋଣେ । ୧୧ ।
 ଅନେକ ବାଗେ ଯେ ପରୁରଲେ କୃପେ
 ଆସନେ ବସାଇଲେ ଗଉରୋବେ ସମୀପେ । ୧୨ ।
 ସ୍ନାହାନ କରାଇ ଭୋଜନ ଦିଲେ ତୁ ପୁତ୍ର
 ଆସ୍ଥୋବନ ସାରି ଆସନେ ବସାଇଲେ ମହାଯତି । ୧୩ ।

ଅରୁଣ ଲେଚନା ଗୋ ଗରୁଡ଼ ଶର ନାସା
 ବିଶାଳ କଟି ଗୋ ବୃଷାଳ ଦନ୍ତ ଭାସା ।
 ବାହୁ ଯୁଗଳ ଗୋ ଶରୀର ଯନ୍ତ୍ରଧାରୀ
 ନାନା କରୁଥିଲେ ଶ୍ରୀ ବିଷ୍ଣୁ ମନୋହାରୀ ।
 ସ୍ନାନ ଦାନ ପାନ ମା ଗୋ ଅଭୟ ଗହନ
 ଅଶ୍ଟିର କୋକିଳ ଯେହ୍ନେ ଚୁଟ ଘନ ।
 ଶରୀର ଶକତା ମା ଗୋ ବିଦ୍ୟାରେ ଆଧିପତି
 ତେଣୁ କରି ପିତା ନାମ ଦିଲେ ସରସ୍ବତୀ ।

କୃପ ଆରୁର୍ଯ୍ୟ ପୁଛା କଲେକ ଦ୍ରୋଣଙ୍କୁ
 ସେ ଶହସ୍ରମାନ ହେ କେ ଦିଲ୍ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ । ୧୪ ।
 ସୁସ୍ଥ ହୋଇ କହନ୍ତି ହରଷ ଭାବ ହୋଇ
 ମୁକତିକର କାରଣ ପାଇଲୁ ସେ ପୁତ୍ରକର । ୧୫ ।
 ଆହୋ କୃପାରୁର୍ଯ୍ୟ ବିପଦ ଆମ୍ଭଙ୍କଠା ପଡ଼ିଲ
 ସେ ପୁତ୍ର ପ୍ରସବ ହାଦେ କୃପୀ ନାଶ ଗଲ । ୧୬ ।
 କୃପେ ବିଷାଦ ହୋଇଲେ ତାହା ଶୁଣି
 ଅତି ଦେଶାନ୍ତର ହୋଇଲୁ ଅପ୍ରମାଣୀ । ୧୭ ।
 ସେଥେଁ ଯେବେ କରିଥାନ୍ତି ଗୃହବାସ
 ଆମ୍ଭ ଭଗ୍ନୀ କଂପେ ହୁଅନ୍ତା ପ୍ରାଣ ନାଶ । ୧୮ ।
 କୃପ ଆରୁର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ଭାରିଯା ଲଘୁମଣି
 ତାହା ଗୋଚରେ ଅଶସ୍ତ୍ରମାକର ସମର୍ପିଲେ ଆଣି । ୧୯ ।
 ସେ ପୁତ୍ର ଗୋଟିକି ଗୋ ପାଳସି ଯତନେ
 ଆମ୍ଭର ପୁତ୍ର ହୋ ହାଦେ ସେହାକୁ ନ ଦେଖିବୁ ଭଲେ । ୨୦ ।
 ସେତେ ଶୁଣି ଲଘୁ ପୁତ୍ରକୁ କାଶେ ଘେନି
 ଆଶ୍ୱାସନା କରି ମୁଖେ ରୁମ୍ଭନ ଦିଲେ ପୁଣି । ୨୧ ।
 ସମସ୍ତ ଶହସ୍ରମାନ ଘେନିଣ ଦ୍ରୋଣ ମହାକ୍ଷତ୍ରୀ
 ବନସ୍ତେ ପଣି ବିଦ୍ୟା ସାଧନ୍ତି ନିତି ପ୍ରତି । ୨୨ ।
 ପ୍ରଶୁରୁମଙ୍କର ଶିକ୍ଷାୟେ ଚଳନ୍ତି ଶସ୍ତ୍ରମାନ
 ଶରଦାତ ହୋଇ ପଡ଼ନ୍ତି ସମସ୍ତ ଜୀବମାନ । ୨୩ ।
 ହରିଣ ବାହୁଟିଆ ଗଣ୍ଡା ଜୀବ ମାରି
 କୃପ ଆରୁର୍ଯ୍ୟ ଘରକୁ ଆଣନ୍ତି ଭାର କରି । ୨୪ ।
 ଶିବପୁର ନଗ କୌଶିକ ବ୍ରାହ୍ମଣ
 ତାହାର ତତ୍ତ୍ୱ କନ୍ୟା ଗୋଟିୟେ ପ୍ରଦାନ ହୋଇଲେ ଦ୍ରୋଣ । ୨୫ ।
 ସେ କନ୍ୟାର ନାମ ଯେ ଅଟଇ ହରିତା
 ସେ କୁମାରୀ ହୋଇଲୁ ଦ୍ରୋଣଙ୍କର ବନିତା । ୨୬ ।
 ପାଳଗୁନ୍ୟ ଶୁକଳପକ୍ଷ ସଉରବାର ଶସ୍ତ୍ରୀ
 କୃପ ଆରୁର୍ଯ୍ୟ ରାଇଲେ ଦ୍ରୋଣ ତପନସ୍ତୁ । ୨୭ ।

ବାରୁଣାବନ୍ଧ ଆଶତାକୁ ଶୁଲ ଆମ୍ବେ ଯିବା
 ରଜକୁମରମାନଙ୍କର ଶର ସାଧନ ଦେଖିବା । ୨୮ ।
 କୃପେ ଦ୍ରୋଣେ ଗଲେ ହସ୍ତିନା ଆଶତାକୁ
 ଶୁଷ୍ଟେ ପୁଅନ୍ତ ଖେଳାଉଛନ୍ତି ଶହସ୍ର ସୁନ୍ଦ ଜାଣିମାକୁ । ୨୯ ।
 ଦ୍ରୋଣେ କୃପେ ଦୁହେଁ ଉଭା ହୋଇଣ ଅଛନ୍ତି
 ଦେଖିଲେ ସମସ୍ତେ ଶର ସାଧନା କରନ୍ତି । ୩୦ ।
 ଖେଳେ ହିଂସାଧନ ଲଟ ଗୋଟିୟେ ମାରିଣ ଯେ ଦିଲ
 ସେ ଲଟ ଖଣ୍ଡି କୃପରେ ଯାଇଣ ପଡ଼ିଲ । ୩୧ ।
 ଶୁଷ୍ଟଙ୍କର ଅଗ୍ରତେ କହିଲେ ଯାଇଁ ଶୁଟ
 ବାମ୍ପୀର ଭିତରେ ଦେବ ପଡ଼ିଲ ଯାଇ ଲଟ । ୩୨ ।
 ସଭୟେ ରୁଣ୍ଡ ହୋଇଲେ ବାମ୍ପୀ କୃପ ବେଢ଼ି
 ଦେଖିଲେ ସାତତାଳ ଗଭୀରେ ଲଟ ଅଛି ପଡ଼ି । ୩୩ ।
 ହିଂସାଧନ ବୋଇଲୁ ଯେହା କାଢ଼ିବା କେମନ୍ତେ
 ପଶିବ ନୁଆରିଲୁ ଗଭୀର ଅପ୍ରମିତେ । ୩୪ ।
 ଦ୍ରୋଣ ବୋଇଲେ ଯେ ସାମାନ୍ୟ କୃପ ଗୋଟି
 ଯେ ଛୁର ପୁଣ କିସ ଦୃଷ୍ଟି ବିଦ୍ୟା ସେଟି । ୩୫ ।
 ହିଂସାଧନ ବୋଇଲା ତୁମ୍ଭେ ହୋ କାହିଁର ବ୍ରାହ୍ମଣ
 ଦୃଷ୍ଟି ବିଦ୍ୟା ବୋଇଲ ଯେବେ ଲାଟ ଦେଖି ଆଣ । ୩୬ ।
 କୃପାଶୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ବୋଇଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଦଶଙ୍କ ତନୟେ
 ଉପାଡ଼ି ଆଣ ହୋ ଗୁରୁତଥା ଲେଉଟେ । ୩୭ ।

୨୯ । { ଶୁଷ୍ଟେ ପୁଅକୁ କୋଥ ଖେଳାଉଛନ୍ତି ସୁନ୍ଦ ଜାଣିବାକୁ ।
 ଶୁଷ୍ଟେ ପୁଅକୁ ଫଳ କରୁଛନ୍ତି ବିଦ୍ୟା ଜାଣିମାକୁ ।
 କୋଥ ଖେଳାବନ୍ତ ସେ ମହାଶାନ୍ତି ମୁର୍ତ୍ତି ।
 ଫଳ ଖେଳ ଦେଖନ୍ତେ ଦେଖ ତୋଷ ମତି ।

୩୧ । { ସୀଥା କୃପ ଗୋଟିକେ ସେ ଯାଇଣ ପଡ଼ିଲ
 ସୀତା କୃପରେ ସେ ଯାଇଣ ପଡ଼ିଲ ।

୩୫ । ଯେ ଛୁର କି ସାମାନ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟି ବିଦ୍ୟା ସେଟି ।

୩୬ । ଉପାଡ଼ି ଆଣ ହୋ ଗୁରୁତଥାର ଫଳ ଲେଉଟେ ।

୨୯ । କୋଥ—ଆମ୍ବଟାକୁଆରେ ଖେଳ:—(Marhathi Dictionary,
 Molesworth) କୋଥ, କୋପ୍ତ ଉଭୟ ପାଠ ଅଛି ।

କୃପ ଆଶୂର୍ଯ୍ୟ ତାହା ଦେନ ଅଇଲେ ବହନ
 ଗୁରୁତଥା ଶର ଗୋଟିୟେ ଦେନଲେକ ଦ୍ରୋଣ । ୩୮ ।
 ମନ୍ତ୍ର ପତି ମାଇଲେ ସେ କୃପର ଭିତରେ
 ଗୁରୁତଥା ଶର ଯାଇ ବସିଲୁ ଲଟର ଉପରେ । ୩୯ ।
 ପୁଣ ଆରେକ ଗୋଟିୟେ ଦିଲେ ଦ୍ରୋଣ ଫିଙ୍ଗି
 ସେ ଗୋଟି ଉପରେ ଯେ ଗୋଟି ବସିଲୁ ଯାଇ ବେଗି । ୪୦ ।
 ପୁଣ ଗୋଟିଏ ଫିଙ୍ଗି ଦିଲେ ଭିତରେ
 ଯେ ଗୋଟି ବସିଲୁ ଯାଇ ସେ ଗୋଟି ଉପରେ । ୪୧ ।
 ଦ୍ରୋଣଙ୍କର ମନ୍ତ୍ର ମହାମା ଦେଖନ୍ତି ସବୁ ନୃପ କୁମରେ
 ଗୁରୁତଥା ଶର ଗୁଡ଼ିଲେ ସାତ ତାଳ କୃପରେ । ୪୨ ।
 ଦ୍ରୋଣେ ଦେନଲେ ଯେଉଁ ଉପର ଶର ଗୋଟି
 କୃପରୁ ବାହାର ଯେ ହୋଇ ଅଇଲୁ ଲଟ ଗୋଟି । ୪୩ ।
 ଶୁଷ୍ଟଙ୍କ ଛୁମ୍ବରେ ଯେ ପକାଇଲେ ନେଇ
 ସମସ୍ତେ ଆଶ୍ଚିତ ହୋଇଲେ ତାହା ଶୁଣି । ୪୪ ।
 କାହାକିଲେ ଗୋତର ନାହିଁ ନ ଦିଶଇ ବାଟ
 ଗୁରୁତଥା ନାଗଜେ ସେ ବାହାର ହୋଇଲୁ ଲଟ । ୪୫ ।
 ଗୁରୁଶ୍ରେଷ୍ଠ ହୋଇଲ ହୋ ତୁମ୍ଭେ ଦ୍ଵିଜବର
 ଯେ ଦାନ୍ତି ଜାଣିବା ଦେଖି ବିଦ୍ୟା ଯେ ତୁମ୍ଭର । ୪୬ ।
 ହସ୍ତିରୁ ବଜ୍ରା ମୁଦି ପକାଇଲେ କୃପରେ ହିଂସାଧନ
 ଯେ ଦାନ୍ତି ବୁଝିବା ନା ତୋହୋର ମନ୍ତ୍ର ଗୁଣ ପୁଣ । ୪୭ ।
 ଦ୍ରୋଣେ ବୋଇଲେ ଯେ ନୋହେ ଅସ୍ତ୍ରସେପ
 ସମୋଦ୍ର ନଦୀ ନୋହଇ ଯେ ଛୁର ମାସ କୃପ । ୪୮ ।
 ପ୍ରତାପ୍ୟା ଗାତ ଦେଖିଣ ହିଂସାଧନ ହଟୁଁ
 ହସ୍ତିଁ ଦ୍ରୋଣେ ଆପଣେ ଯେ କାଢ଼ିଲେ କୁଶବଟୁ । ୪୯ ।
 କୁଶବଟୁ ପକାଇଲେ କୃପର ଭିତରେ
 ମୁଦି ଆବୋର ବସିଲୁ ଯାଇ ଶୁର ଫେରେ । ୫୦ ।

୪୩ । ଦ୍ରୋଣେ ତୋଳିଲେ ସେ ଉପର ଫଳ ଗୋଟି ।

୪୫ । ପ୍ରୋତି ଗାତ ଦେଖି ହିଂସାଧନ ହଟୁଁ ।

୪୭ । ବଜ୍ରା—ଉକ୍ତୃଷ୍ଟ

ଆସ ରେ ବୋଲିଣ ଡାକ ଦିଲେ ଦ୍ରୋଣ ଗୁରୁ
କୁଶବତ୍ସୁ ଲଗି ମୁଦି ବାହାର ହୋଇଲ କୁପରୁ । ୫୧ ।
ଭୀଷ୍ମଙ୍କ ଗୁମୁରେ ମୁଦି ପକାଇଲେ ନେଇ
ଭୀଷ୍ମେ ଆଶ୍ରିତ ହୋଇଲେ ତାହାକଇଁ ଗୁହଁ । ୫୨ ।
ଭୀଷ୍ମେ ବୋଇଲେ ଶୁଣସି ହୋ ବ୍ରାହ୍ମଣ
ଭରଦ୍ବାଜଙ୍କ ନନ୍ଦନ ଅଟ କି ତୁମ୍ଭେ ଦ୍ରୋଣ । ୫୩ ।
କୃପ ଆରୁର୍ଯ୍ୟେ ବୋଇଲେ ଯେହୁ ସେ ଦ୍ରୋଣ ଅଟନ୍ତି
ପ୍ରଶୁରୁମଙ୍କ ବିଦ୍ୟା ଯେ ସମସ୍ତ ଜାଣନ୍ତି । ୫୪ ।
ଭୀଷ୍ମେ ବୋଇଲେ ଦ୍ରୋଣେ ଦୟା କର ଯେ ପୁଅକୁ
ବିଦ୍ୟାଗୁରୁ ହୋଇ ବିଦ୍ୟା ଶିଖାଅ ହୋ ଯେହୁଙ୍କୁ । ୫୫ ।
ଅନେକ ବାଗେ ବୋଇଲେ କୃପ ଯେ ଆରୁର୍ଯ୍ୟେ
ତହୁଁ ବିଦ୍ୟାଗୁରୁ ହୋଇଲେ ଭରଦ୍ବାଜଙ୍କର ଆତ୍ମଜେ । ୫୬ ।
ତୁଳ ମାସ କୃଷ୍ଣ ପକ୍ଷ ଚଉଁଠି ଗୁରୁବାର
ସେହିଶି ନକ୍ଷତ୍ର ଯେ ବୃଷ ରାଶି ଅଟଇ ସେ ଦିନର । ୫୭ ।
ତେତିଲ ନାମେ କରଣ ଶିବ ନାମେ ଯୋଗ
ତୁଳ ସଂକ୍ରାନ୍ତିକ ପକ୍ଷ ଦିନ ଭୋଗ । ୫୮ ।
ସେ ଦିନ ବିଦ୍ୟାକୁ ଅନକୁଳ କଲେ ଦ୍ରୋଣ
ଗଣନାଥ ଆଶତା ଚଣ୍ଡୀ ପୂଜିଲେ ତତକ୍ଷଣ । ୫୯ ।
ସକାଳ ସନ୍ଧ୍ୟାୟେ ବେନ ବେଳ ସାଧନ୍ତି ଆଶତା
ମଧ୍ୟାହ୍ନ ବେଳେ ପାଠ ପଢନ୍ତି ସର୍ବ ଶର । ୬୦ ।
ଧାର୍ଯ୍ୟ ଆହୁଷଣ ମାଲ ଯେ ଗୁରୁଗୁଞ୍ଜ
ପଟା କୋନ୍ତ ବିକାଶ ସମସ୍ତ ଗୁରୁ ସଞ୍ଜ । ୬୧ ।
ବେଦ ଶାହାସ୍ର ମନ୍ତ୍ରେ କଲେକ ନିର୍ଜିତ
ଯେ ମନ୍ତ୍ରେଣ ଶିଷ ହୋଇଲେ ନିବିଡ଼ତ । ୬୨ ।

୬୧ { ଆରଣ ଆକର୍ଷଣ ମାନ ଗୁରୁଗୁଞ୍ଜ
ପଟ କୋନ୍ତ ଭଲ ବିକାଶ ସର୍ବ ସଞ୍ଜ ।

୬୨ { ଯେମନ୍ତେଣ ସମସ୍ତ ଶର ଗଲ ଯେ ମାଲନ୍ତା
ସମସ୍ତ ଶାହାସ୍ର ମାନ କରନ୍ତି ମୁଖ ହସ୍ତା ।

୬୨।୨—ନିବିଡ଼ତ—କୁଶଳ, ସୁସମ୍ପନ୍ନ

ସୁଝେଷ୍ଠି ଭୀମ ଅର୍ଜୁନ ନକୁଳ ସହଦେବ
ଦ୍ରୁପାଧନ ଯେକ ଉତ୍ତର ଶତେ ଭ୍ରାଥ ଅଶସ୍ତ୍ରମା ରାଧେବ । ୬୩ ।
ଯେମନ୍ତେ ଆଠ ଉତ୍ତର ଶତେ ଭଲ
ପ୍ରଶୁରୁମଙ୍କର ବିଦ୍ୟା ଦ୍ରୋଣେ ସମସ୍ତ ଶିଖାଇ । ୬୪ ।
ଲଖପଟା ଆକାଶ ତଳେ କଲେ ନେଇ
ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇବାର ପାଇଁ । ୬୫ ।
ପଟା ଜଳା କଲେ ଯେକୋଇଣ ଗୋଟି
ଦ୍ରୁପାଧନ ବିଚିତ୍ରେ ଜଳା ପାଶେ ବସଇଟି । ୬୬ ।
ନୋହିଲେଣ ଚନ୍ଦ୍ର ଉପରେଣ ବସି
ଭୀମର ବିଚିତ୍ରେ ଜଳା ଆନଠାରେ ପଶି । ୬୭ ।
ଧୁଶାସନ କେହି ନ ବିଚିତ୍ରେ ସମର କରି
ଦ୍ରୋଣେ ସେ ସାତତାଳ ବିଚିତ୍ରେ ଅନୁସରି । ୬୮ ।
କର୍ଣ୍ଣର ହସ୍ତରେ ନେଇ ଦିଲେକ ଯେ ଧନୁ
ବାଙ୍କ ଚନ୍ଦ୍ର ଦୁଇ ବିଚିତ୍ରେ ରାଧେବର ତନୁ । ୬୯ ।
ଦେଶିଣ ହରଷ ମନ ହେଲେ ଦ୍ରୁପାଧନ
ଚମକାର ପଡ଼ଇ ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ମନ । ୭୦ ।
ଅର୍ଜୁନର ହସ୍ତେ ଗୁରୁ ଦିଲେ ନେଇ ଗୁପ
ବାଙ୍କ ଚନ୍ଦ୍ରକୁ ଗଲାଇ ବିଚିତ୍ରେ ପାର୍ଥବ । ୭୧ ।
ଗୁରୁଙ୍କୁ ନମସ୍କାର କରି ଧନୁରେ ନାରାଜ ବସାଇ
ବାଙ୍କରୁଲି ଚନ୍ଦ୍ରେ ଅଠର ଦ୍ଵାରେ ଶର ଯାଇ । ୭୨ ।
ଦେଶିଣ ଚମକାର ହୋଇଲେ ଦ୍ରୁପାଧନ
ଗୁରୁଙ୍କର ତହୁଁ ତ ହୋଇଲେ ଅଧିକ ଅର୍ଜୁନ । ୭୩ ।
ଅଶସ୍ତ୍ରମା ହସ୍ତେ ଧନୁ ପିତା ଦିଲେ ନେଇ
ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରକୁ ବାଣ ବିଚିତ୍ରେ ବାଳ ଯେ ତନଇ । ୭୪ ।
କରେ ନାରାଜ ଧରି ଧନୁରେ ଗୁଣ ଦିଲ
ପିତା ନାମ ଧରି ବିଚିତ୍ରେ ପଞ୍ଚଚନ୍ଦ୍ରେ ନାରାଜ ଚଳି ଗଲ । ୭୫ ।
ଦେଶିଣ ଦ୍ରୋଣ ଯେ ହୋଇଲେ ଚକିତ
ବାସବ ରାଧେବକୁ କେହି ନୋହିଲେ ସାମର୍ଥ । ୭୬ ।

୭୮।୧—କେହି—କପରି

ତାଲ ଫର ଆଡ଼ଣ ପାଟଣ ଓହାଡ଼ଣ
କର୍ଣ୍ଣର ତୁଲେ ସମକଛ ହୋଇବ ଅର୍ଜୁନ । ୭୭ ।
ଦ୍ରୁପାଧନର ତୁଲେ ଶ୍ରମସେନ
ମାଲ ବିଦ୍ୟାରେ ପଥରେ ପକାନ୍ତି ସମାନ । ୭୮ ।
ନକୁଳ ଧୁଶାସନ ଦେନଶ ଶାବେଳୀ
ଶତ ଭେଡ଼ା ପରିଯନ୍ତେ ନକୁଳ ଦିପ୍ତେ ପେଲ । ୭୯ ।
ଧୁଶାସନ ଦିଅଇ ପଞ୍ଚାବନ ଭେଡ଼ା
ଅଶସ୍ତ୍ରମା ଦିଅଇ ପଞ୍ଚାଶୀ ପହଣ୍ଡ ଛଡ଼ା । ୮୦ ।
ଦୁଇଶତ ଭେଡ଼ା ଦୁଞ୍ଚାଇ ଦିଅଇ ଅର୍ଜୁନ
ଶତ ଭେଡ଼ା ଦୁଞ୍ଚାଇ ଦିଅଇ ବୀର କର୍ଣ୍ଣ । ୮୧ ।
ଦେଶିଣ ଦ୍ରୁପାଧନ ହୁଅଇ ତାତସ୍ତ
ସାଧୁ ସାଧୁ ଧନ୍ୟ ରେ ତୁ ପଣ୍ଡୁ ରଜାର ଗୁଟ । ୮୨ ।
ମାଲ ବିଦ୍ୟାସ ସମ ବିଦ୍ୟା ସିଦ୍ଧ
ଧନୁ ସାପ୍ତକ ବିଦ୍ୟା ସମସ୍ତେ ହେଲେ ସାଧ । ୮୩—୩୭୫୪ ।

ଜାରା ଶବର ଉପାଖ୍ୟାନ

ଅଗସ୍ତି ବୋଇଲେ ଶୁଣ ବରବସୁତ ମନୁ
ଜାରା ନାମେ କରତ ଯେ ଅଜପତିର ତନୁ । ୧ ।
ଗଣ୍ଡା ଦୁଇଗୋଟା ଦେନ ଅଇଲ ଯତନେ
ବାରୁଣାବନ୍ଧକର ଚଳଇ ତୋଷମନେ । ୨ ।
ମଥାରେ ମଳୁର ଝାଲ କଣ୍ଠେ ଗୁଞ୍ଜର ମାଲ
ଲେହନ ବର୍ଣ୍ଣ ନେସ ଶରୀରେ ରଙ୍ଗଧୁଲ । ୩ ।
ଧାମଣା କାଠର ଧନୁ କଣ୍ଠା ବାସ୍ତବେ ଶୁଣ
ତାଲ ଆଭରଣ ଫିରିକ ନାରାଜ ହୋଣ । ୪ ।

୮୨୧—ତାତସ୍ତ—କାତର ।

୩୧—ମଳୁର—ମୟୂର

ସୈନ୍ଦବେନେକ ସରୁପେ ଅଜପତିର ତନୟେ
ଦ୍ରୋଣକୁ ଦ୍ରୁଶନ କଲ ବାରୁଣାବନ୍ଧ ଆଶତାୟେ । ୫ ।
ଗଣ୍ଡା ଦେଶି ସାନନ୍ଦ ହୋଇଲେ ଦ୍ରୋଣ ଗୁରୁ
ମୁହିଁ ବିଦ୍ୟା ପୁତ୍ର ହୋଇକ ଆଶ୍ୟାଂ ଯେବେ କରୁ । ୬ ।
ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ବୋଇଲ ହୋ ଆଉ ସେ କରତ
ବନର ଲେକ ସେହାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଛି ବହୁତ । ୭ ।
ଶୁଣିଣ କୋପ କଲ ସେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବଳା
ରାଗେଣ ବୋଇଲ ତୁ ଶୁନ କରତ ରେ ବହନ ସେଥୁ ପଳା । ୮ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲ ସେ ନୋହଇ ସେମନ୍ତ
ବନର ଲେକ ସେହାରେ ଅଛଇ କାର୍ଯ୍ୟ ବହୁତ । ୯ ।
ଗଣ୍ଡା ହରିଣ ଯେ ମୃଗ ବାହୁଟିୟା
ଗୁମେଶ ଆଦି କରି ଆଶୁପୁବ ଜିଆଦ ସାଲେହା । ୧୦ ।
ଆଉ ବୋଲି କରି ଆଶ୍ୟାଂ ଦଲେ ଗୁରୁ ଦ୍ରୋଣେ
ଦ୍ରୁପାଧନ ବୋଇଲେ କପାଂ ଉଣ୍ଡାଅ ଅକାରଣେ । ୧୧ ।
ଧୁଶାସନକୁ ବୋଇଲ ସେହାକୁ ନିଅ ବାଲ ଧରି
ବନସ୍ତେ ଛୁଡ଼ ଆସ ଅନେକ ଅବସ୍ଥା କରି । ୧୨ ।
ଶୁଣିଣ ଧୁଶାସନ କେଶ ଧରିଣ ଯେ କୋପେ
ଯୋଜନକ ଅନ୍ତରେ ଯେ ଛୁଡ଼ଲ ଗରୁ ତାପେ । ୧୩ ।
ସେ ଜାରା କରତ ଅନେକ ହୋଧ କଲ
ଆଶତା ଶାଳରୁ ଆପଣା ପଲ୍ଲି କି ଝାଡ଼ କାଟି ନେଲ । ୧୪ ।
ଆପଣା ପଲ୍ଲି ଦ୍ଵାରେ ଉଆଇଲ ଆଶତା
ଦ୍ଵାଦଶ ଯୋଜନେ ଥାଇ ସାଧଇ ମହାଶର । ୧୫ ।
ଆପଣା ଦ୍ଵାରେ ଥାଇ ବାରୁଣାବନ୍ଧ ଆଶତାକୁ ଲୟ ଦେଇ
ଦ୍ଵାଦଶ ଯୋଜନେ ଥାଇ ବିଦ୍ୟା ସାଧଇ ତହିଁ । ୧୬ ।
ଦେଖ ହୋ ମହିମା ପ୍ରତାପୀ ଶବର
ଦ୍ଵାଦଶ ଯୋଜନେ ଥାଇ ତଲପ୍ତେ କରଇ ଜାରା । ୧୭ ।

୧୦୧୨ ସୟମୁର ଆଦି କରି ପାରାଧୁ ବରେହା ।

୧୪୧ ଆଶତା ଶାଳରୁ ଆପଣା ପଲ୍ଲି କି ଲଟା କଟାଇଲ ।

ଯେବଣ ପାଦ ଗତି କରନ୍ତି ଦ୍ରୋଣ ଗୁରୁ ଦେବେ
 ସେହି ମତି ସାଧନ୍ତି ସବ କରୁଛେବେ । ୧୮ ।
 ସେହି ଗତିକ ଗୁହ୍ୟ ଶବର ସାଧଇ ସବ ବିଦ୍ୟା
 ସମସ୍ତ ଶିଖିଲୁ ସେ ଶନ୍ତିୟୁ ମହାସିଦ୍ଧା । ୧୯ ।
 ତାର ନାମେଣ ଯେ ତାହାର ପ୍ରିୟବନ୍ଧ
 ସେ କରୁତକୁ ବୋଇଲୁ ବିମୁଖ କରି ମତି । ୨୦ ।
 ଆମ୍ଭେ ବନର ଲୋକ ବନ ଖବ ଆହାରି
 ମୃଗୟା ନ ଯାଇ କଂପା ଧାଇଁ ଧାଇଁ ମରି । ୨୧ ।
 ଜାର ବୋଇଲୁ ତୁ ଶୁଣିବି ରେ ସଂଘାତ
 କାଳେ ଜାଣିମୁ ସିନା ଯେଥର ତଦନ୍ତ । ୨୨ ।
 ଭରିଯା ବୋଇଲୁ ଯେହାକୁ କସ କସ ବୋଲି
 କେବଣ ପ୍ରକୃତି ତୋର ଯେହା କୁହି ନ ପାରିଲ । ୨୩ ।
 ଅକାରଣେ ପାମର ରେ କଂପେ ଧାଇଁ ଧାଇଁ ମରୁ
 ଯେହା ଯେ ସାଧୁଅଛୁ ହୋ କେ ତୋହାର ଗୁରୁ । ୨୪ ।
 ଅଣ ଗୁରୁରେ ବିଦ୍ୟା ଯେ ନୋହଇ ପରପତି
 ମୁଖ ପାମର ହୋ ତୁ ବନରେ ଜାତ । ୨୫ ।
 ଭରିଯାର ବଚନ ପରମ ହିତ କଲୁ
 ମାଟିର ଦ୍ରୋଣେକ ସେ କରୁତ ବେଗେଣ ଆସିଲୁ । ୨୬ ।
 ମଥାରେ ଖଞ୍ଜିଲୁ ସେ କୃଷ୍ଣ ମୃଗର ଚମର
 ଗୁଞ୍ଜିରା ମାଳୀୟେ ଖଞ୍ଜିଲୁକ ଲଲାଟେ ତାହାର । ୨୭ ।
 ସସ୍ଥିକ ବେନ ଗୋଟି ଚକ୍ଷୁରେଣ ଖଞ୍ଜି
 ଗୁଞ୍ଜି ଗରଗଡ ମାଳୀ ଗଳାରେ ଅଛୁ ରଞ୍ଜି । ୨୮ ।
 କୋଇଲି ସୂତା ପଇତା ଆଉରଣ କଲା ବାମ କରେ
 କୁମୁଦ ମାଳ ଉତ୍ତୁର ଲମ୍ବାଇଲୁ ଛନ୍ଦେ । ୨୯ ।
 ଚନ୍ଦନ କାଠ ଘୋର ହୃଦରେ ଦିଲା ଚିତା
 ଧାମଣା କାଠର ଧନୁ ଧରାଇଲା ବାମ ହସ୍ତା । ୩୦ ।

୨୯।୨ ମୃଗୟାକୁ ନ ଯାଇ ଅଣକଇ ହୋଇ କମ୍ପା ମରି ।

ତାହାଣ ଭୁଜର ଯେ ତର୍ଜନୀ ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠ
 ଆଖଡ଼ାଶାଳକୁ ତାହାର କରାଇଛୁ ଦୃଷ୍ଟି । ୩୧ ।
 ସେ ମୃତ୍ତିକା ଦ୍ରୋଣର ଚରଣାମୁଜ ସେବି
 ସାଧୁଲ ସମସ୍ତ ବିଦ୍ୟା କରୁତସେନ ବଇଷ୍ଣୁଂଘ । ୩୨ ।
 ବଦୟନ୍ତ ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ହୋ ଯୁଗପତି
 ଯେମନ୍ତେ ବିଦ୍ୟା ସାଧୁଲ ଚଉବିଂଶ ବର୍ଷ ପରିଯନ୍ତୁ । ୩୩ ।
 ସମସ୍ତ ବିଦ୍ୟାରେ ସେ ହୋଇଲୁ ନିର୍ଜିତା
 ଧନୁ ବିଦ୍ୟାରେ ସେ ହୋଇଲୁ ବଳବନ୍ତ । ୩୪—୩୬୮ ।

ଯୁଧିଷ୍ଠିରବିଜୟ ଅସ୍ତ୍ର ପରୀକ୍ଷା

ବସନ୍ତ ରୁତୁ ସେ ପାଲଗୁନ ମାସ
 ବହୁଳ ପକ୍ଷ ତୃଷ୍ଣାୟା ଶୁକ୍ଳଙ୍କ ଦିବସ । ୧ ।
 ହସ୍ତା ନକ୍ଷତ୍ର ଯେ ବଢ଼ଣ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗ
 ବାଣିଜ୍ୟ ନାମେ କରଣ ଶୁକ୍ଳ ନାମେ ଯୋଗ । ୨ ।
 ଅଗ୍ନିକୋଣେ ଯୋଗିନୀ ନାରାୟଣୀ ମୂର୍ତ୍ତି
 ସପତମେ ଚନ୍ଦ୍ର ଯେ ପଞ୍ଚମେ ବୃହସ୍ପତି । ୩ ।
 ଯେସନେକ ଯୋଗ ଅନଳୁ ବାତି
 ବିଦ୍ୟା ପରୀକ୍ଷ ନମନ୍ତେ ଶୁଭ ବେଳା ଧରି । ୪ ।
 ଯେକା ହୋଇ ଗୁରୁ ପଶିଲେ ଘୋର ବନେ
 ରାହେ ବିଜେ କଲେ କୁଣ୍ଡଳୀ ନଦୀ ସନ୍ଧିଧାନେ । ୫ ।
 କୋଣେ ପରିଯନ୍ତେ ନେଲେ ବନ କାଟି
 କୁଣ୍ଡଳା ନାମେ ଦେଖିଲେ ଯେକ ପଦ୍ମ ଗୋଟି । ୬ ।
 ସେ ପଦ୍ମ ଉପରେ ଥିଲୁ କୃଷ୍ଣ ଅଗ୍ର ବୃକ୍ଷେ
 ନାରାଜେ ଅଧେକ ତାହା ଛେଦିଲେ ପ୍ରତିକ୍ଷେ । ୭ ।
 ସେ ଖମ୍ବ ଉପରେ ବସାଇଲେ ଖଡ଼ିକା ଗୋଟିୟେ
 ତହିଁର ଉପରେ ବସାଇଲେ ଶୃଙ୍ଗଧାନ ଗୋଟିୟେ । ୮ ।

୩୨।୨ ବଇଷ୍ଣୁଂଘ—ବିଶ୍ଵମୁଖ—ବିଶ୍ଵାସୀ

ତହିଁର ଉପରେ ଗରଗଡ଼ ଗୋଟିୟେ ଯେ ଥୋଇ
 ଗରଗଡ଼ ଉପରେ ସୋରଷ ଗୋଟିୟେ ବସାଇ । ୯ ।
 ସେସନେକ ଉପାୟେ କଲେ ଦ୍ରୋଣେ ତହିଁ
 ରାଜପୁତ୍ର ମାନେ ସେହୁ ନ ଜାଣନ୍ତି କେହି । ୧୦ ।
 ବାହୁଡ଼ ଅଇଲେ ଭାରଦ୍ବାଦଶଙ୍କ ସୁତେ
 କୁମରନ୍ତ ଦେନଗଲେ ବିଦ୍ୟା ପରାସ ନମନ୍ତେ । ୧୧ ।
 ସେ ନଦୀର ଶରେ ରହିଲେ ଭାରଦ୍ବାଦଶଙ୍କ ତନୁ
 କର୍ଣ୍ଣର ହାଥରେ ଗୁରୁ ଦିଲେ ପ୍ରଥମେଣ ଧନୁ । ୧୨ ।
 ବୋଇଲେ ନାରାଜ ପୁରୋଇ ନରୋପନ ରେ କର୍ଣ୍ଣ
 କସ କସଇ ଦଶଇ ରେ ପଦ୍ମତର ସ୍ଥାନ । ୧୩ ।
 କର୍ଣ୍ଣ ଗୁହଁଲ ଯେ ନାରାଜ ପୁରୋଇ
 ବେନ ଜାନୁ କମ୍ପିଲ ଯେ ଅରହର ହୋଇ । ୧୪ ।
 ଆହସଣ କରି ଯେ ଗୁହଁଲ ଖର କର୍ଣ୍ଣ
 ଗୁରୁଙ୍କର ମୁଖ ଗୁହଁ ବୋଲଇ ବଚନ । ୧୫ ।
 ପଦ୍ମତ ଗୋଟିୟେ ଦଶଇ ଗୁରୁ ଦୁରେ
 ଖମ୍ବ ଗୋଟିୟେ ଦଶଇ ତହିଁର ଉପରେ । ୧୬ ।
 ତହିଁର ଉପରେ ଶତକା ଦଶଇ ଗୋଟିୟେ
 ଶତକାର ପରେ ଦଶେ ଶୃଙ୍ଗଧାନ ଗୋଟିୟେ । ୧୭ ।
 ଶୃଙ୍ଗଧାନ ଉପରେ ଗୁରୁ ହେ ଅଛଇ ଗରଗଡ଼ ପୁଣି
 ଆନ କିଛି ହିଁ ନ ଦଶଇ ବେନ ଯେ ନୟନ । ୧୮ ।
 ସୋରଷ ନ ଦଶଇ ବୋଇଲେ ଗୁରୁ ଦ୍ରୋଣେ
 ଗୁରୁପାଦେ ବିଦ୍ୟା ତ ନୋହିଲ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣେ । ୧୯ ।
 କର୍ଣ୍ଣ ହସ୍ତରୁ ଧଇଲେ ଅଜଙ୍ଗ ନାମା ଧନୁ
 ଅଶସ୍ତ୍ରମା ହସ୍ତେ ଦିଲେ ଭାରଦ୍ବାଦଶଙ୍କର ତନୁ । ୨୦ ।
 ତୁ ମୋହୋର ନନ୍ଦନରେ କ୍ଷତ୍ରୀୟ ପୁତ୍ର ଗୋଟି
 ଧନୁରେ ନାରାଜ ପୁରୋଇ କର ବାବୁ ଦୃଷ୍ଟି । ୨୧ ।
 କସ କସ ଦୃଶ୍ୟ ବାବୁ ରେ ହୋଇବାକ ତୋତେ
 ନରୋପି କହନ ବାବୁ ମୋହୋର ଅଗ୍ରତେ । ୨୨ ।

ପିତାର ଆଗ୍ୟାଂରେଣ ନାରାଜ ପୁରୋଇ ଶିଷି
 ଆହସଣ ବୋଇଲକ ତାତ ପଦ୍ମତେକ ଦଶି । ୨୩ ।
 ତହିଁର ଉପରେ ଦଶଇ ଖମ୍ବ ଯେ ଗୋଟିୟେ
 ଖମ୍ବର ଉପରେ ଦଶଇ ଶତକା ଗୋଟିୟେ । ୨୪ ।
 ଅନ୍ତରେ ଗରଗଡ଼ ଗୋଟିୟେ ଦଶଇ ତାତ
 ଆନ କିଛି ନ ଦଶଇ କହିଲ ବଳବନ୍ତ । ୨୫ ।
 ଛୁଡ଼ ଧନୁ ବୋଲି ଦିଲେ ଯୁଦ୍ଧେଶ୍ବର ହସ୍ତେ
 ଧନୁରେ ନାରାଜ ପୁରୋଇ ନରୋପନ କୌନ୍ତେ । ୨୬ ।
 ଯେତେବେଳେ ଧନୁ ଆହସିଲେ ଯୁଦ୍ଧେଶ୍ବ
 ଆହସଣ କରନ୍ତେ କମ୍ପିଲ ବେନ ମୁଷ୍ଟି । ୨୭ ।
 ବନସ୍ତ ଉତରେ ଦଶଇ ପଦ୍ମତ ଗୋଟିୟେ
 ପଦ୍ମତ ଉପରେ ଦଶଇ ଖମ୍ବ ଯେ ଗୋଟିୟେ । ୨୮ ।
 ଖମ୍ବର ଉପରେ ଅଛି ଶତକା ଗୋଟିୟେ
 ଆନ କିଛି ନ ଦଶଇ କହିଲ ଗୁରୁ ହେ । ୨୯ ।
 ଛୁଡ଼ ଛୁଡ଼ ଧନୁ ବୋଲି ବୋଇଲେ ଭାରଦ୍ବାଦଶଙ୍କ ତନୁ
 ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଦ୍ୟା ନ ଦଶଇ ସେତେ ଜଣ ଠାୟେ । ୩୦ ।
 ଦି ଯୋଧନ ହସ୍ତେ ଦ୍ରୋଣେ ଦିଲେକ ନେଇ ଧନୁ
 ନାରାଜ ପୁରୋଇ ନରୋପନ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ତନୁ । ୩୧ ।
 ଧନୁ ଆହସିଣ ବୋଲଇ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
 ଅପାର ଦୁରେ ଦଶଇ ଧବଳ ପଦ୍ମତ ଗୋଟି । ୩୨ ।
 ଖମ୍ବ ଗୋଟିୟେକ ଦଶଇ ତହିଁର ଉପରେ
 ଶତକା ଗୋଟିୟେ ଦଶଇ କଞ୍ଚିତ ମାନ୍ଦକରେ । ୩୩ ।
 ଆନ ତହିଁ କିଛି ନ ଦଶଇ ଶୁଣିମା ଗୁରୁ ହେ
 ଦ୍ରୋଣେ ବୋଇଲେ କିଛି ହିଁ ତୁ ନ ପାଇଲୁ ସନ୍ଦେହେ । ୩୪ ।
 ଦି ଯୋଧନ ହସ୍ତରୁ ଧନୁ ଯେ ଛଡ଼ାଇ
 ଧୁଶାସନ ହସ୍ତେ ଅଜଙ୍ଗ ଧନୁ ଦିଲେ ନେଇ । ୩୫ ।
 ଦେଶ ରେ ଧୁଶାସନ କସ କସ ଦଶି
 ଗୁରୁଙ୍କର ବଚନେ ନାରାଜ ପୁରୋଇ ଆହସି । ୩୬ ।

ବନସ୍ତ ଭିତରେ ପଦ୍ମତେଜ ଦଶଇ ତାତ
ମେଘମାଳମାନ ଦଶଇ ଅପ୍ରମିତ । ୩୭ ।
ଛୁତ ଛୁତ ବୋଲି ଧୁଣାସନ କରୁ ଧନୁ ଘେନି
ଭୀମସେନ ହସ୍ତରେ ଦିଲେକ ଗୁରୁ ଦ୍ରୋଣି । ୩୮ ।
ନାରାଜ ପୁରୋଇ ନରୋପ ରେ ଭୀମସେନ
କସ କସ ଦଶଇ କହ ସରୁପ ବଚନ । ୩୯ ।
କହଇ ଭୀମସେନ ଯେ ଶୁକଳ ପଦ୍ମତ
ଖମ୍ବ ଗୋଟିୟେ ଦଶଇ ବିଦ୍ୟମାନ ସାକ୍ଷାତ । ୪୦ ।
ଖଡ଼ିକା ଗୋଟିୟେ ଦଶଇ ଗୁରୁ ହେ
ଆନ କିଛି ନ ଦଶଇ ବୋଇଲେ ସନ୍ଦେହେ । ୪୧ ।
ବୋଇଲେ ହିଂସୋଧନ ଗଦା ବିଦ୍ୟାରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ
ସମସ୍ତ ଭ୍ରାତମାନେ ଯେହୁ ରୂପେ ପୁଣି । ୪୨ ।
ଛୁତ ଛୁତ ବୋଲି ହସ୍ତରୁ ଧନୁ ଘେନି
ସନଧେଶ ରାଇଲେ କୁମାର ଫାଲଗୁନି । ୪୩ ।
ଅଜଙ୍ଗ ଧନୁ ଦିଲେ ତାହାର ଯେ ହସ୍ତେ
ନାରାଜ ପୁରୋଇ ବାବୁ କର ଦୃଷ୍ଟି ପାତେ । ୪୪ ।
ନାରାଜ ପୁରୋଇ ସେ ନରୋପଇ ଅରଜୁନ
ଗୁରୁଙ୍କର ଅଗ୍ରତେ କହଇ ଫାଲଗୁନୀ । ୪୫ ।
ଆଠ ସହସ୍ର ଆଠ ଶତ ଅଠାଇଶି ପହଣ୍ଡେ
ପଦ୍ମତ ଉପରେ ଦଶଇ ବୃକ୍ଷର ଅର୍ଦ୍ଧ ଖଣ୍ଡେ । ୪୬ ।
ତହିଁର ଉପରେ ଦଶଇ ଖଡ଼ିକା ଗୋଟିୟେ
ତହିଁର ଉପରେ ଅଛି ଶୃଙ୍ଗଧାନ ଗୋଟିୟେ । ୪୭ ।
ଶୃଙ୍ଗଧାନ ଉପରେ ଗରଗଡ଼ ଯେ ଅଛଇ
ତହିଁର ଉପରେ ସୋରଷ ଗୋଟିୟେ ଦଶଇ । ୪୮ ।
ଖମ୍ବକୁ ବିନ୍ଧିବି କି ଖଡ଼ିକାକୁ ବିନ୍ଧିବି
କହ ଗୁରୁ ହେ ଶୃଙ୍ଗଧାନକୁ ନାରାଜ ସନ୍ଧିବି । ୪୯ ।

୪୯।୧ ଧନୁ ମଧ୍ୟ ପୋଥିମାନଙ୍କରେ ଅଛି ।

ଗରଗଡ଼କୁ ବିନ୍ଧିବି କି ସୋରଷକୁ ବିନ୍ଧିବି ସନ୍ଦେହେ
କାହାକୁ ବିନ୍ଧିବି ମୋତେ ଆଗ୍ୟାଂ ହୋଉ ଗୁରୁ ହେ । ୫୦ ।
ଦ୍ରୋଣେ ବୋଇଲେ ବାବୁ ଛୁତ ଛୁତ ଧନୁ
ତୁ ସେ ଭାରତର ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣକୁ ଯେ ମଧ୍ୟ ଭୁବନୁ । ୫୧ ।
ଅର୍ଜୁନ ପୁରୋଇ ଅଛି ବିଦ୍ୟା ଶର
ଦେଖି ଅଛନ୍ତି ବେଢ଼ି ସବୁ ରାଜକୁମର । ୫୨ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲୁ ଗୁରୁ ହେ ପୁରୋଇଲି ଶର
ନ ବିନ୍ଧିଲେ ଦୋଷ ଯେଥେ ଅଛଇ ଅପାର । ୫୩ ।
ଦ୍ରୋଣେ ବୋଇଲେ ବାବୁ ତୁ ଦୃଢ଼ କରସି ମୁଷ୍ଟି
ନିଶ୍ଚଳ ହୋଇ ଖମ୍ବ ଖଡ଼ିକା ଧାନ ଗରଗଡ଼ ଗୋଟି । ୫୪ ।
ସମସ୍ତେ ତହିଁରେ ଯେ ହୋଇଥିବେ ନିଶ୍ଚଳ
ତହିଁ ଉପରେ ସୋରଷ ଗୋଟିୟେ ହୋଇବ ବେନିଫାଳ । ୫୫ ।
ଯେହେନେକ ସରୁପ ନାରାଜ ବିନ୍ଧି ବାବୁ
ବିନ୍ଧିଲେ ଜଗଜିତା ତୁହି ରେ ହୋଇବୁ । ୫୬ ।
ଦ୍ରୋଣଙ୍କର ଯତନେ ସାନନ୍ଦ ଫାଲଗୁନି
ହୃଦଗତେ ଲୟେ କଲୁ ଅବଲୋକନ ଶସ୍ତ୍ର ଘେନି । ୫୭ ।
କିଞ୍ଚିତ ପ୍ରାୟମେ ସେ ବିନ୍ଧିଲୁ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଶର
ଅନ୍ତରାକ୍ଷେ ପଡ଼ିଲୁ ସେ ସୋରଷ ଉପର । ୫୮ ।
ବିଦ୍ୟାର ସରୁପ ଦେଖ ହେ ମହାପାଳ
ନାରାଜ ପଡ଼ି ସୋରଷ ହୋଇଲା ବେନି ଫାଳ । ୫୯ ।

୫୮।୨ { ଅନ୍ତରାକ୍ଷେ ନାରାଜ ପଡ଼ିଲୁ ସୋରଷ ଉପରେ ।
ନାରାଜ ପଡ଼ିଲୁ ସୋରଷ ହୋଇଲା ବେନିଫାଳେ ।

୫୯।୧ “ବିଦ୍ୟାର ସରୁପ ଦେଖ ହେ ମହାପାଳ” ସ୍ଥାନରେ ଅଧିକା ପାଠ—
ବିଦ୍ୟା ପରାସ ହାଦେ ଦେଖ ହୋ ମହାପାଳେ
ଖମ୍ବ ଖଡ଼ିକା ଗରଗଡ଼ ଧାନ ଅଛଇ ନିଶ୍ଚଳେ ।
ଦୁଇଫାଳ ହୋଇ ସେ ସୋରଷ ରହୁଲୁ
ବିଦ୍ୟା ପରାସ ଅର୍ଜୁନ ଯେମନ୍ତଟି କଲୁ ।
ଧନୁ ଉଛୁଡ଼ିଲେ କମ୍ପଇ ହାଦେ ମୁଷ୍ଟି
ପବନ ଗତି ପ୍ରାୟେ କମ୍ପଇ ତାର ମୁଷ୍ଟି ।
କିଞ୍ଚିତ ଅବଲୋକନେ ବିନ୍ଧିଲୁ ସବୁସାତୀ ବାର
ଅନ୍ତରାକ୍ଷେ ନାରାଜ ପଡ଼ିଲୁ ସୋରଷ ଉପର ।

ଖମ୍ବ ଶତକା ଧାନ ଗରଗଡ଼ ନ ଟଳିଲ
 ଦୁଇଫାଳ ହୋଇ ସୋରଷ ସେହି ଗରଗଡ଼ରେ ରହିଲ । ୭୦ ।
 ପ୍ରତକ୍ଷେ ବିଦ୍ୟା ଦେଖିଲେ ଦ୍ରୋଣ ଗୁରୁ
 ସାଧୁ ସାଧୁ ଧନ ଗୋଟିୟେ ଶୁଭଲ ଆକାଶରୁ । ୭୧ ।
 ଦେଖି ପରମ ସାନନ୍ଦ ଭରଦ୍ବାଜଙ୍କ ଶିଷି
 ବାବୁ ପ୍ରଶୁରମଙ୍କର ବିଦ୍ୟା ତୋହୋର ତହିଁ ଅଛି । ୭୨ ।
 ଯେତେ ବିଚାରି ସେ ରୁଷିକୁଳ ବଞ୍ଚ
 ତୁହି ସେ ଭାବ ବାବୁ ନିବାରକୁ ପ୍ରତକ୍ଷ । ୭୩ ।
 ଆବର ଯେମାନଙ୍କରେ କିଏ ପ୍ରୟୋଜନ
 ବାହୁଡ଼ ଶିଷ୍ୟନ୍ତ ଘେନି ଅଇଲେ ବାରୁଣାବନ୍ତ ଭୁବନ । ୭୪—୩୭୫୨ ।

ଦ୍ରୋଣଙ୍କୁ କୁମ୍ଭୀର ମୁଖରୁ ଅର୍ଜୁନଙ୍କ ରକ୍ଷା

ବାହୁଡ଼ଲେ ଦ୍ରୋଣ ଶିଷ୍ୟଗଣନ୍ତ ସମେତେ
 ଗଙ୍ଗାକର ଗଲେ ଆହୁଷ୍ଟିକ ନିମନ୍ତେ । ୧ ।
 ଅର୍ଜୁନ ରାଇ ଆଗ୍ୟାଂ ଅବଧାର
 ତୁ ସେ ଯାଅନି ବାବୁ ଆମ୍ଭର ନିଜ ପୁଣି । ୨ ।
 ତଳ ଶଶିୟେ ଆଣ ବାବୁ ମଥାରେ ଲଗାଇବାକୁ
 ସେ ତଳ ତଳେ ନ ଥୋଇବୁ ବାବୁ ମୋହୋର ଶପଥ ତୁକୁ । ୩ ।
 ଗୁରୁ ଆଗ୍ୟାଂ ଶିରେ ନିବେଶି ଅର୍ଜୁନ ତଳି ଯାଇ
 ଗୁପ୍ତେ ହିଁ ଯୋଧନକୁ ପାଶକର ରାଇ । ୪ ।
 ମନଭେଦା ବିଦ୍ୟା ଯେ କହିଲେ ଗୁରୁ ଦ୍ରୋଣେ
 ନାଗଜ ପୁରୋଇ ହିଁ ଯୋଧନ ହୋଇଲ ଠାଣମାଣେ । ୫ ।
 ମନ୍ତ୍ର ସୁମର ବିକଳ ସୁଦେ ଶର
 ନାଗଜ ନ କ୍ଷେପିଲ ଯାଇ ପକ୍ଷକ ଉପର । ୬ ।
 ଛୁଡ଼ ଛୁଡ଼ ବୋଲି ଗୁରୁ ଆପଣେ ଧନୁ ଧରି
 ମନ୍ତ୍ର ଆବାହନେ ନାଗଜ ସଜାନ କରି । ୭ ।

ସେ ନାଗଜ ଯାଇ ପଡ଼ିଲ ପକ୍ଷକ ଉପରେ
 ଦେଖି ରହି ପକ୍ଷମାନେ ପଡ଼ିଲେ ଭୂମିରେ । ୮ ।
 ତହୁଁ ଶ ଦ୍ରୋଣେ ଯେ ବେଗେ ଚଳି ଗଲେ
 ଶିଷ୍ୟମାନନ୍ତ ଘେନି ନଦୀ କୂଳରେ ରହିଲେ । ୯ ।
 ଅର୍ଜୁନ ଗଲ ଯେ ଗୁରୁଙ୍କ ମନ୍ଦିରେ
 ତଳ ଖୋରି ଘେନି ସେ ଆସଇ ବେଗେ ଖରେ । ୧୦ ।
 ଦେଖିଲ ବଟବୃକ୍ଷ ସେ ପକ୍ଷ ନାହିଁ କିଛି
 ହୃଦଗତେ ବିଚାରି ଜାଣିଲ ସଦସାଚୀ । ୧୧ ।
 ସୈନ୍ୟର ନିମନ୍ତେ ଗୁରୁ ପେଷିଲେକ ମୁକୁ
 ଗୁପ୍ତେ ମନ୍ତ୍ର ସୈନ୍ୟା କହିଲେ ହିଁ ଯୋଧନକୁ । ୧୨ ।
 ହୃଦଗତେ ବିସରଲ ଗର ଫାଲଗୁନ
 ପଞ୍ଚ ନାଗଜ ବିକଳ ମହାମନ୍ତ ଘେନି । ୧୩ ।
 ତଳ ଖୋରି ଗୋଟି ଥୋଇଲା ସେ ନାଗଜ ଉପରେ
 ଗୁରୁଙ୍କର ବଚନ ଯେ ନିବେଶିତ ଶିରେ । ୧୪ ।
 ଧନୁରେ ଶସ୍ତ୍ର ଦେଇ ଠିଆ ଠାଣି ହୋଇଲା
 ନାଗଜମାନ ପେଷି ସେ ବେଶମାନ ଛୁନାଇଲା । ୧୫ ।
 ତହୁଁ ତଳ ଖୋରି ଘେନି ଗମଇ ଅତି ବେଗେ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା ଯାଇ ଗୁରୁଙ୍କର ଆଗେ । ୧୬ ।
 ଦେଖିଣ ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଲେ ତପୋବନ୍ତେ
 ସେ ତଳ ଗୁରୁ ଲଗାଇଲେ ନିଜ ମାଥେ । ୧୭ ।
 ଗଙ୍ଗାଜଳେ ଗୁରୁ ପଶିଲେ ଅବଗାହ
 ଜଳପ୍ରସ୍ତ ଥିଲା ସେ ଧଇଲା ନଠାଇ । ୧୮ ।
 ଯଦ୍ୟପି ଆପଣେ ତ ବିନାଶି ପାରଇ
 ଶିଷ୍ୟନ୍ତ ହାକ ଦିଲେ ଅତି ଆକୁଳ ହୋଇ । ୧୯ ।
 ସମସ୍ତେ ପଳାଇ ଯାଇ କୂଳରେ ଉଠିଲେ
 ଅର୍ଜୁନ ରହିଲା ସୈନ୍ୟା ଗୁରୁଙ୍କର ତୁଳେ । ୨୦ ।
 ଧନୁରେଣ ନାଗଜ ସେ ପୁରୋଇ ଛୁଡ଼ିଲା
 ପ୍ରାଣ ବିସର୍ଜିଣ ଜଳପ୍ରସ୍ତ ହିଁ ପଡ଼ିଲା । ୨୧ ।

ଦ୍ରୋଣଙ୍କର ଅଙ୍ଗେ ନୋହିଲକ ଆଘାତ
କୁମ୍ଭୀର ମାତ୍ରକ ସେ ହୋଇଲକ ହାତ । ୨୨—୩୭୭୪ ।

ଦ୍ରୋଣଙ୍କର ଅର୍ଜୁନକୁ ବ୍ରହ୍ମଶିର ଶର ପ୍ରଦାନ

ଶୁଣ ହୋ ରାଜନ ସନ୍ତୋଷ ହୋଇ ଗୁରୁ କୁଳେ ଯାଇ ଉଠି
ବ୍ରହ୍ମଶିର ଶର ଦଲେକ କରଟୀ । ୧ ।
ସାମାନ୍ୟକର ପେଷିଲେ ଆପଣା ପ୍ରାଣ ନାଶ ଯାଇ
ମହାମ୍ବା ଜନ ହୋଇଲେ ସେ ନିଶ୍ଚୟେ ନଶଇ । ୨ ।
ତହୁଁ ଶ ମମନ କରି ଆସନ୍ତି ଗୁରୁ ଶିଷ୍ୟ
ସେହି ବଟବୃକ୍ଷ ତଳେ ହୋଇଲେ ପ୍ରବେଶେ । ୩ ।
ଦେଖିଲେ ଶାଶା ହୋଇଅଛି ମୃଣ୍ମିତ
ହୃଦୟରେ ବିରୁଦ୍ଧ ଜାଣିଲେ ରକ୍ଷୟୁତ । ୪ ।
ଅର୍ଜୁନକର ହକାର ବୋଇଲେ ବଚନ
ଆମ୍ଭର ବଚନ ତୁ ଲଢ଼ିଲୁ ବିଦ୍ୟମାନ । ୫ ।
କରପଥ ଯୋଡ଼ ସେ ବୋଇଲ ଅରଜୁନ
ତୁମ୍ଭର ବଚନ ମୋତେ ଶିରଗ୍ରତ ଜାଣ । ୬ ।
ତୁମ୍ଭିଗତେ ମୁଁ ଯେ ନ ଥୋଇଲି ତଳ ଖୋରି
ପଞ୍ଚ ନାଗଜ ବିନ୍ଧି କୁରୁଳି ଥୋଇଲି ଗଗନ ଚାରି । ୭ ।
ଶୁଣିଣ ଗୁରୁ ଯେ ହୋଇଲେ ସନ୍ତୋଷ
ମନ ଛେଦନ ମନ୍ତ୍ର କହିଲେ ଉପଦେଶ । ୮ ।
ମୁଖେ ଚୁମ୍ବନ ଦେଇ ଶରୀର ଆଉଁଶି
ତହୁଁ ଆସି ନିଜ ମନ୍ଦିରେଣ ପଶି । ୯ ।

- ୨୧୨ ମହା ଶୟକୁ ସେ ଯେ ସେ ଶର ବିନ୍ଧଇ ।
୨୧୩ ତୁମ୍ଭର ବଚନ ମେଣ୍ଟି ବାକୁ ମୁଁ ନୋହିଲ ରାଜନ ।
୨୧୪ ପଞ୍ଚନାଗଜ ବିନ୍ଧି ଥୋଇଲି ଗଗନ ଚାରି ।
୨୧୫ ମୁଖେ ଚୁମ୍ବନ ଦେଇ ବଚନ ଆଶୁସି ।

ଶିଷ୍ୟମାନେ ଗଲେ ଯେ ଯାହା ନିଜ ବାସ
ଗୃହକର୍ମେ ଯାଇ ଗୁରୁ ହୋଇଲେ ପରବେଶ । ୧୦—୩୭୮୪ ।

କୌରବ ପାଣ୍ଡବାଦଙ୍କର ଅସ୍ତ୍ରପରୀକ୍ଷା

ଅଗସ୍ତିଙ୍କି ପରୁରିଲେ ବଇବସୁତ ମନୁ
ସୈଥ ଉତ୍ତରୁ କେବଣ କୃତ କଲେ ଭାରଦ୍ବାଦଙ୍କ ତନୁ । ୧ ।
ପୁଣ କେତେହେଁକ ଦିନ ବହି ଯାଆନ୍ତେ
ହୃଦୟରେ ବିରୁଦ୍ଧ କଲେ ଶ୍ରୀୟା ଦେବା ସୁତେ । ୨ ।
ଗୁପ୍ତ ପରୀକ୍ଷା ଆମ୍ଭେ କରାଇଲୁ ନିରୁତେ
ସୈବେ ବିଦ୍ୟା ପରୀକ୍ଷା କରିବା ଦେଖନ୍ତୁ ସମସ୍ତେ । ୩ ।
ତହୁଁ ଶିଷ୍ୟନ୍ତ ଘେନି ଗୁରୁ ବେଗେ ଚଳି ଗଲେ
ରାଜାର ସିଂହଦ୍ବାରେ ଯାଇଣ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ । ୪ ।
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର କୃପ ଆଶ୍ୱତ୍ଥ୍ୟ ଯେ ସୋମଦତ୍ତ
ବାଲହକ ବିଦୁର ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତ । ୫ ।
ଭୀଷ୍ମକର ଦ୍ରୋଣେ ବୋଇଲେ ପୁଣ ବାକ୍ୟନ୍ତ
ଶସ୍ତ୍ର ଶାସ୍ତ୍ରତ ପାଇଲେ ପୁଣି ବହୁତ । ୬ ।
ଆମ୍ଭର ବିଦ୍ୟା ତୁମ୍ଭର ଦେଖିବାର ଉଚିତ
ଶୁଣିଣ ସନମତ କଲେକ ବହୁତ । ୭ ।
ଭୀଷ୍ମେ ବୋଇଲେ ଯେ ବିଦୁରଙ୍କୁ ରୁଦ୍ଧ
ଦ୍ରୋଣେ ବୋଇଲେ ବିଦ୍ୟା ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ । ୮ ।
ସଭା ସମ୍ଭର ହୋ କର ତୁମ୍ଭେ ଯାଇ
ଦାଣ୍ଡେ ଦୋଷଣ ଦିଆଅ ରୁରଗଣ ରାଇ । ୯ ।
ଶୁଣିଣ ତକ୍ଷଣେ ବିଦୁର ଚଳି ଗଲେ
ନଗ୍ନେ ଦୋଷଣ ଦିଆଇ ସମସ୍ତ ରୁଣ୍ଡ କଲେ । ୧୦ ।

- * { ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରେ ପୁରୁଷ କଲେ ତାକ ସୋମଦତ୍ତ
{ ବାଲହକ ବିଦୁର ରୁଦ୍ଧାଞ୍ଜ ସମସ୍ତ ।

ସୁବର୍ଣ୍ଣର କଳସ ଖଞ୍ଜିଲେ ଦିବ୍ୟ ରତ୍ନ
 ମୁକୁତାର ସୋପାନ ଲମ୍ବିତ ବିଚିତ୍ର ବିଚିତ୍ର । ୧୧ ।
 ବିଚିତ୍ର ସଭାପତି କଲେ ବିଦ୍ୟମାନ
 ମିଳିଲେ ସଭାପତି ଯେ ଶ୍ରୀ ବଶ୍ୟ ବିପ୍ର ଜନ । ୧୨ ।
 ନଗ୍ର ନର ନାଗ୍ର ମିଳିଲେ ସମସ୍ତ
 କୁମାରମାନେ ମିଳିଲେ କରେ ଅସ୍ତ୍ର ଶସ୍ତ୍ର । ୧୩ ।
 ନାନା ବାଦ୍ୟ ବଜାଇଲେ କଲେ ଶଙ୍ଖଧ୍ବନି
 ସୁନ୍ଦର ଦେଖାଇଲେ ଯେ ଯାହାର ଶସ୍ତ୍ର ଘେନି । ୧୪ ।
 ଦେଖି ସଭାଜନେ ହୋଇଲେ ତମକାର
 ପୈକକୁ ଆରେକ ଯେ ତେଜ ମହା ପରଶର । ୧୫ ।
 ବିଦୁର କହନ୍ତେ ହାଦେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଜାଣି
 ଜଣେ ଜଣେ ପ୍ରତି ସନ୍ତୋଷ ବଖାଣି । ୧୬ ।
 ନାନା ଶସ୍ତ୍ର ବିଦ୍ୟା ଦେଖାଇଲେ ସବ
 ସାଧୁ ସାଧୁ ଅର୍ଜୁନ ବୋଲି ନଗ୍ର ଶୁଭଲ ପୈକ ରାବ । ୧୭ ।
 ଶ୍ରୀମଦ୍ବିଯୋଧନ ମେଲନ୍ତି ଗଦାଯୁଦ୍ଧ
 ଅଶସ୍ତ୍ରମା ଯାଇଁ କଲେ ମଧ୍ୟେଶ ବିରୋଧ । ୧୮ ।
 ଅର୍ଜୁନ ଧନୁ ଆହେଷି କଲ ଅଗ୍ନି ଶର
 ପ୍ରଜ୍ଜ୍ୱଳିତ ବହନ ଉଠିଲ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡର । ୧୯ ।
 ପୁଣ ବାରୁଣା ଶର କଲକ ସବସାତୀ
 ପବନା ଶସ୍ତ୍ର ଦାସେ ପ୍ରଶର ବହୁଅଛି । ୨୦ ।
 ପବନାସ୍ତ୍ର ମେଦାସ୍ତ୍ର ବିଜୟାସ୍ତ୍ର ମାଳା
 ମେଦା ଶସ୍ତ୍ର ପବତ ସ୍ତ୍ରୀଜଇ ଇନ୍ଦ୍ର ବଳା । ୨୧ ।
 ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମେ ହୋଇ ତଳଇ ଶସ୍ତ୍ରଦାତ
 ଶଶେ ରଥ ଶଶେ ଗଜ ଶଶେ ଅଶ୍ୱଗତ । ୨୨ ।
 ଶଶେ ତୁରଙ୍ଗ ଗତ ଶଶେ ଭୂମିଗତ
 ଲୁହା ଶରେକ ପୁଣ ବିନ୍ଧଲ ଶର ଦାତ । ୨୩ ।

୧୪୨ ଶହସ୍ର ଦେଖାନ୍ତି ଯେ ଯାହାର ତେଜ ଘେନି ।

ସଭାର ସମସ୍ତେ କରନ୍ତି ଧନ ଧନ
 ସାଧୁ ସାଧୁ ଶସ୍ତ୍ର ବିନ୍ଧଇ ପାଲଗୁନି । ୨୪ ।
 ଦ୍ବିଯୋଧନ ବୋଇଲ ଅଶସ୍ତ୍ରମାକୁ ରାଇ
 ସମସ୍ତ ବିଦ୍ୟା ତ ଅଛି ତୋହୋର ତହିଁ । ୨୫ ।
 ଶତେ ଭାଇ ଘେନି ହୋଇଲେ ପୁଣ କତି
 ଦତ୍ୟ ବିନାଶନେ ଯେସନେକେ ପଶୁପତି । ୨୬ ।
 ତଦନ୍ତରେ ପୁଣ କହୁଁ ହୋଇଲକ ଆସି
 ବାଳଅକ ଜାଣି ଶରୀର ଜ୍ୟୋତି ଦିଶି । ୨୭ ।
 ଯେତେକ ଶର ଦେଖାଇଲ ଶର ପାଥ
 ତୁଲ ଶହସ୍ର କଲ ସେ ରାଧେବର ସୁତ । ୨୮ ।
 ଦ୍ବିଯୋଧନ ଦେଖି ଯାଇଁ କଲ କୋଳାଗ୍ରତ
 ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ସଖା ମୋତେ ହୋଇଲୁ ଭେ ମୈତ୍ର । ୨୯ ।
 ଅଙ୍ଗ ଦେଶ ରାଜ୍ୟ ତୁ ଭୁଞ୍ଜିବୁ ବିପୁଳ
 କହୁଁ ବୋଇଲ ତୁ ହୋ ଶୁଣ ମହାପାଳ । ୩୦ ।
 ଅର୍ଜୁନ ତୁଲେ କରାଅ ମୋତେ ଯୁଦ୍ଧ
 ମୁଁ ତାହାକୁ ଜିଣି ପାରଇ ରଣ ମଧ୍ୟ । ୩୧ ।
 କୃପ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟେ ବୋଇଲେ ଅର୍ଜୁନ ରାଜାର କୁମର
 ସାରଥୀର ତନୟେ ହୋଇ ପୈତେକ ଗବ ତୋହୋର । ୩୨ ।
 ତୋହୋର ମାତା ପିତାକଇ କର ଯା ଅନୁମତ
 ପଛେଣ ଯୁଦ୍ଧ କର ଅର୍ଜୁନ ସଙ୍ଗତ । ୩୩ ।

୨୬ { ଶତେ ଭାଇ ପୁଣ ହୋଇଲେ ଯାଇ କତି
ଦତ୍ୟ ବିନାଶନେ ଯେସନେକେ ପଶୁପତି ।

୨୭ { ଶ୍ରବଣରେ କୁଣ୍ଡଳ ମୁକୁଟ ଶିରରେ ବିକାଶି
ସହଜେ ରତ୍ନ କୁଣ୍ଡଳ ପ୍ରକାଶି ।

୨୮ { ଶୁଣିଣ କହୁଁ ଯେ ଲକ୍ଷ୍ୟାୟେ ନିବର୍ତ୍ତିତ
ଦୁଃସ୍ତ୍ରୀ ରହିଲ ଯେ ରାଧେବର ସୁତ ।

ଶୁଣି କରି କର୍ଣ୍ଣ ଯେ ହୋଇଲ ନ୍ୟୁନପକ୍ଷ
ଦ୍ରୂପଦନ ତାହାକର ଆବୋରଲ କର । ୩୪ ।
ଶୂରବନ୍ଧୁ ଜନ କି ହୁଅନ୍ତି ଅକୁଳୀନ ?
ଅର୍ଜୁନ ସରିକି କର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛୁ ଘଟଣା । ୩୫ ।
ଭୀମସେନ ବୋଇଲ ସାରଥୀର ସୁତ
ରଥ ସେ ବାହୁବ ସୁଦ୍ଧ ନୋହଇ ସୁଗତ । ୩୬ ।
ସୈନ୍ୟ ଅନନ୍ତରେ ଆସ୍ଥାନ ମଉଳି
ଯେ ଯାହା ସ୍ଥାନକର ଗଲେ ସବେ ଚଳି । ୩୭ ।
ଦ୍ରୋଣ ଗୁରୁ ଚଳିଲେ ଆପଣା ଭୁବନେ
ଅନେକ ଦେଶ ଘୋଷ ପାଇଲେ ରହୁ ଯାନେ । ୩୮ ।
ଶୁଣ ହୋ ରାଜନ ପୁଣି ହିଁ କରନ୍ତି ବିଦ୍ୟା ଉପାସନ
ମିଳଣ ଦେଖନ୍ତି ନଗ୍ର ଜନମାନ । ୩୯ ।
ନାଗଜ ବିରନ୍ତି ସେ ଲକ୍ଷେକ ଉତ୍ତର
ଯେ ଯାହାର ବଳ ଧନୁ ହସ୍ତେ ଧରି । ୪୦ ।
ଧନୁ ଧରି ନାଗଜ ବିରନ୍ତେ ଅଶ୍ରମାର କମ୍ପଇ ଭୁଜ
କର୍ଣ୍ଣର ଜାନ୍ତି କମ୍ପଇ ନିଉନ ହୋସେ ତେଜ । ୪୧ ।
ଦ୍ରୂପଦନ ଶିର କମ୍ପଇ ଧନୁରେ ନାଗଜ ବିରଲେ
ଧୂଶାସନ ବୁକୁସ୍ଥଳ କମ୍ପଇ ଧନୁ ଆହେଷିଲେ । ୪୨ ।
ନାଗଜ ପୁରୋଇଲେ କୁମର ସୁଝେଷ୍ଟି
ପବନ ଗତି ପ୍ରାୟେ କମ୍ପଇ ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠି । ୪୩ ।
ଭୀଷ୍ମଙ୍କର କମ୍ପଇ ଶିର ଦ୍ରୋଣଙ୍କର କମ୍ପଇ ଭୁଜ
ନିକମ୍ପ ଅର୍ଜୁନ ସେ ବାସେବର ଆମ୍ବୁଜ । ୪୪ ।
ତଦନ୍ତ କରିଣ ବୁଝିଲୁନି ସର୍ବ ତତ୍ତ୍ୱ
ସୈନ୍ୟଙ୍କର ହସ୍ତରେ ହୋଇବ ସବୁଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ । ୪୫ ।

୩୪ { ଶୁଣି କର୍ଣ୍ଣ ଲଜ୍ଜାସେ ନିରୁତ୍ତର
ଦ୍ରୂପଦନ ବୋଇଲ ସପକ୍ଷ ହୋଇଲ ମୋହୋର ।
୩୫ { ଅନେକ ଦେଶ ଘୋଷ ପାଇଲେ ହାଦେ ଦାନେ ।
୩୬ { ଶୁଣ ହୋ ରାଜନ ପୁଣି କରନ୍ତି ବିଦ୍ୟା ଉପଦେଶମାନ ।
୩୭ { ଉପାସନା—ସେବା

ସୈନ୍ୟାନୁ କରିଣ ରାଇଲେ ଦ୍ରୋଣେ ଆପଣାର ବଳା
ସୈନ୍ୟ ଥିଲେ ନନ୍ଦନ ରେ ମରିବୁ, ବନ୍ଧନ ହୋଇ ପଳା । ୪୬ ।
ଯେବଣ ନାଗଜ ଗୋଟି ବାବୁ ରେ ବିରଇ ପାଲଗୁନି
ସେ ନାଗଜ ମୁନେ ଦିଶଇ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ଭିନି । ୪୭ ।
ସୈନ୍ୟେନେକ କରି ସୈନ୍ୟକୁ ସ୍ଥିଳି ବଧାତା
ସେ ଲେକ୍ୟେ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ସୈନ୍ୟକୁ ନାହିଁ ନା ଜଣନ୍ତା । ୪୮ ।
ଅବଶ୍ୟ ଦ୍ରୂପଦନ ନ ଛାଡ଼ିବ ତୋତେ
ତୁ ପୁଣି ବଧ ହୋଇ ଶି ଅର୍ଜୁନର ହସ୍ତେ । ୪୯ ।
ପୁଣି ହିଁ ବିଦ୍ୟାମାନ ଯେ କରନ୍ତି ଆରମ୍ଭ
ବାହୁମୁହିଁ ଛନ୍ଦା ଯେ ପାତଲେ ଦ୍ୱାରେ ଦମ୍ଭ । ୫୦ ।
ପଞ୍ଚଶ ସହସ୍ର ପିଟଣା ମୁଗୁରରେ ଲଗାଇ
କାଠ ଜଳା ଭିତରେ ଓଟାରନ୍ତି ସବେ ଖରେ ଯାଇଁ । ୫୧ ।
ପ୍ରଥମେ ଦ୍ରୂପଦନ ଓଟାରଇ ସାତ ସହସ୍ର ବଳ
ଧୂଶାସନ ଓଟାରଇ ପାଞ୍ଚ ସହସ୍ର ବଳ । ୫୨ ।
କୃପେ ଗୁରି ସହସ୍ର ଭୀଷ୍ମେ ପଞ୍ଚଶତ ଭିରଣ ସହସ୍ର ବଳ
ଦ୍ରୋଣେ ଓଟାରଲେ ଗୁଳିଣ ସହସ୍ର ପରିତାଳ । ୫୩ ।
ସୁଝେଷ୍ଟି ଦେବ ଓଟାରନ୍ତି ଭିରଣି ସହସ୍ର ଗରୁ
ପଞ୍ଚାଶ ସହସ୍ର ଓଟାରନ୍ତି କ୍ରକୋଦର ଭୟାଙ୍କାରୁ । ୫୪ ।
କର୍ଣ୍ଣ ଓଟାରନ୍ତି ନଉ ସହସ୍ର ଭାର
ଅଶ୍ରମା ଓଟାରନ୍ତି ଅଠୋସ୍ତର ସହସ୍ର ପରିତାଳ ଭାର । ୫୫ ।
ସହଦେବ ଗୁରି ସହସ୍ର ନକୁଳ ପଞ୍ଚଭିରଣ ବଳ
ଦ୍ରୂପଦନର ଅନେଶ୍ୱତ ଭ୍ରାଥ ସୈନ୍ୟ ରୂପେ ପରିତାଳ । ୫୬ ।
ଅର୍ଜୁନେ ଓଟାରନ୍ତି ସହସ୍ତେ ଲକ୍ଷେ ଭାର
ଦେଶି ଚମକାର ହୋଇଲେ ଦ୍ରୋଣେ ସମସ୍ତେ କୁରୁବାର । ୫୭ ।
ଦ୍ରୋଣେ ଅଶ୍ରମାକୁ ଡାକିଲେ ସନ୍ଧି ଧର
ଜୀବନ ନିମନ୍ତେ ବାବୁ ଯେ ଧୂର୍ଜଟି ସେବା କର । ୫୮ ।
ପୁଣ୍ୟତୋୟା ନଦୀକୂଳେ ସରସ୍ୱତୀ କୂଳେ
ନିରଞ୍ଜନ ସୁମର ବାବୁ ଉଦେ ବଟ ତଳେ । ୫୯ ।

୬୦ { ନିରଞ୍ଜନ ସୁମର ବାବୁ ଉଦାଳକ ବଟ ମୂଳେ ।

ଯେବେ ହସିନାକୁ ଯିବାକୁ କରୁ ଇଚ୍ଛା
ଅମର ବର ତୁ ବାବୁ କର ମନ ବାଞ୍ଛା । ୭୦ ।
ଦ୍ରୋଣଙ୍କର ବଚନେ ଯେ ଚଳଇ ଅଶସ୍ତ୍ରମା
ତୁଲେଣ ମାତୁଳ ସେ ଚଳଇ କୃପ ବ୍ରହ୍ମା । ୭୧ ।
ପୁଣ୍ୟତୋୟା ନଦୀ ଖରେ ରଞ୍ଜିଲେ ଆଶ୍ରମେ
ଅଜୟା ଲୟେ କର ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରଲେ ଦେବ ବ୍ରହ୍ମେ । ୭୨ ।
ସରସ୍ୱତୀ ଯେ ସ୍ନାହାନ କରି ଯାନ୍ତି ଅନୁବ୍ରତେ
ଆହାର ତେଜ୍ୟା କଲେ ପଞ୍ଚଦଶ ବରଷ ପରିଯନ୍ତେ । ୭୩—୩୮୪୭ ।

ଗାନ୍ଧାରୀ ଓ କୁନ୍ତୀଙ୍କର ବିବାଦ

ବଦୟନ୍ତି ବଇବସୂତ ମନୁ ଶୁଣିମା ଅଗସ୍ତି ହେ
କଥାୟେ ପରୁରକି ବଡ଼ାଇ ସନ୍ଦେହେ । ୧ ।
ବଦ୍ୟା ପରାସ କଥା ଶୁଣିଲି ମୁହିଁ ଭଲେ
ସ୍ୱେଧୁଁ ଉତ୍ତରେଣ ପୁଣି କେବଣ କୃତ୍ୟ କଲେ । ୨ ।
କୋଇନ୍ତା ଗାନ୍ଧାରୀର ବିବାଦ ବାରତା
ବଦୟନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣି ମନୁ ମହାରଥା । ୩ ।
ବସନ୍ତ ରତ୍ନ ଯେ ପାଲଗୁନ ମାସ
କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ସପ୍ତମୀ ଆଦିତ୍ୟ ଦିବସ । ୪ ।
ଗାନ୍ଧାରୀ କୋଇନ୍ତା ଏହୁ ବେନି ଯାୟେ
ଯମୁନା ନଦୀକ ସେ ପ୍ରାତସ୍ନାନ କରି ଗୟେ । ୫ ।

୭୧ “କୃପ ବ୍ରହ୍ମା” ପଦ ପରେ ଗୋଟିଏ ପୋଥିରେ ଅଧିକା ପାଠ—

ଉତ୍ତରକୁରଠାରେ ନରଞ୍ଜନ ଦାହ
ମଉଳା ଭଣ୍ଡା ବସିଲେ ନପ୍ରୋହ ।
ଆଶତା ସାରି ପୁରୁ ନବରେ ପରବେଶ
ଅର୍ଜୁନ ପ୍ରବେଶ ଯାଇ ମାତାଙ୍କର ପାଶ ।

୫୧/ ଯାୟେ—ଯାତା—ଭାଇଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ

ସୁବର୍ଣ୍ଣର ହାତୋଳାରେ ବିଜୟେ ଗାନ୍ଧାରୀ
ତୁଲେଣ ଅଛନ୍ତି ଅନେକ ଦାସୀ ପରିବାର । ୬ ।
ଅଗର ଚନ୍ଦନ ଯେ କର୍ପୁର କସ୍ତୁରୀ
କୁଣ ଅଗ୍ର ଶୁଗୁଳ ନଇବେଦ୍ୟ ଆଦି କରି । ୭ ।
ଆଲଟ ଶୂମର ଯେ ଦେନଶ ଯୁବଣୀ
ବିଶ୍ୱନାଥ ଭଗତ ନମନ୍ତେ ଯମୁନା କୁଳକର ଚଳଣ ଯାଆନ୍ତି । ୮ ।
କୋଇନ୍ତାୟେ ଦେବୀ ଯାଆନ୍ତି ସ୍ୱେକାଙ୍ଗେ
ପୁଷ୍ପ ନଇବେଦ୍ୟ ଦେନ ଚଳନ୍ତି ସେ ବେଗେ । ୯ ।
ଯମୁନା ଜଳେ ପଶି ନିତ୍ୟ କର୍ମ ସାରି
ରହେଶ୍ୱର ପ୍ରାସାଦେ ପଶିଲେ ଗାନ୍ଧାରୀ । ୧୦ ।
ହାତୋଳାରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଗାନ୍ଧାରୀସେନ ଦୋହଣୀ
ବିଶ୍ୱନାଥ ଦ୍ରୁଣନେ ଗମଇ ରାଧେବ କନ୍ୟା ଅଛୁ କିନ୍ତୁ । ୧୧ ।
ସ୍ୱେମନ୍ତ ସମୟେ କୋନ୍ତଭୋଜର ଦୁଲ୍ଲୀ
ଦେଉଳେ ପ୍ରବେଶ କରେ ଦେନ ଅର୍ଘ୍ୟସ୍ଥାଳୀ । ୧୨ ।
ରାଧେବୀ ଜଣାଇଲ ଯେ ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କର ଅଗ୍ରତେ
କୋନ୍ତାୟେ ବିଜେ କଲେ ତୁମ୍ଭର ସଙ୍ଗତେ । ୧୩ ।
ଗାନ୍ଧାରୀ ବୋଇଲେ କୋଇନ୍ତାଦେବୀ ଗୃହିଁ
କି ନମନ୍ତେ ପ୍ରାସାଦକୁ ଅଇଲୁଁ ତୁହି । ୧୪ ।
ଯାବତ କାଳେ ସ୍ୱେ ଲିଙ୍ଗ ଅଟଇ ମୋହୋର
ତୁ କମ୍ପା ପୂଜିବୁ ଶୁନ ଜୀବନ ତୋହୋର । ୧୫ ।
ଯେବଣ ନାରୀ ଅଟନ୍ତି ତ୍ରୁଥା ଯେ ବିଯୋଗୀ
ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସେ ଅଟଇ ଅଲଗୀ । ୧୬ ।
ପ୍ରସ୍ତାପ ବାକ୍ୟେଣ ଅନେକ ବୋଲି ବୋଲି
ହାବୋଡ଼ା ହାବୋଡ଼ି ହୋଇଣ ହୋଇଲେ ପେଲି ପେଲି । ୧୭ ।
ବେନି କୁଳ ଅପ୍ରୀତି ଦେଖିଣ ବିଶ୍ୱନାଥ
ଦୁଇ ଯାଆଙ୍କର ସେ ମିଳିଲେ ଅଗ୍ରତ । ୧୮ ।
ବଦୟନ୍ତି ଶଶିଧର ମର କିସ ପାଇଁ
ଆମ୍ଭେ ଦେବତାୟେ କାହାର ନୋହୁଁ ଆଉ । ୧୯ ।

ଯହଂ ଶ୍ରେଣ ପାଇଁ ତହଂ ଆମ୍ଭେ ଥାଇଁ
 ଅକାରଣ କଥାରେ ତୁମ୍ଭର କଳି କସ ପାଇଁ । ୨୦ ।
 ପ୍ରଭାତେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଶତେ ଚମ୍ପା ଦେନ ଆଗେ ଯେ ପୂଜଇ
 ଆମ୍ଭେ ତାହାର ହୋଇଲୁ ବୋଇଲେ ଦେବରାଜଇ । ୨୧ ।
 ନ ପୂଜି ବେନି ଯାୟେ ନବରେ ପ୍ରବେଶ
 କୋଇଲାୟେ ବୋଇଲେ ମୁଁ କରିବଇଁ କସ । ୨୨ ।
 ଶତେକ ପୁତ୍ର ତାହାର ପୁଷ୍ପେ ପୁଷ୍ପେ ମାଗନ୍ତେ
 ଶତେକ ପୁଷ୍ପ ତ ହୋଇବାକି ଯୁଗତେ । ୨୩ ।
 ସବେ ମୋହୋର ପଞ୍ଚଗୋଟି ତନୟେ
 ପଞ୍ଚାଶୋଇ ଗୋଟି କାହୁଁ ହୋଇବ ଉପାୟେ । ୨୪ ।
 ଶୁଣ ହୋ ମହାରାଜା କବାଟ କଳି ଶୁଭଲେ କୋନ୍ତାୟେ
 ସ୍ବେମନ୍ତର ସମୟେ ମିଳିଲୁ ଧନ୍ବଜୟେ । ୨୫ ।
 ମାତାକଇ ଅନ୍ଧ ମାଗିଲୁ ପାଥ ଯାଇଁ
 ଉଠିଣ କୋଇଲାୟେ ବୋଇଲେ ଅର୍ଜୁନକୁ ଗୁହଁ । ୨୬ ।
 ଆଜ ବାବୁ ଗଲି ମୁଁ ମହାଦେବ ଦ୍ରୁପଦେ
 ଗାନ୍ଧାରୀ ଅନେକ ଝିଂଝାସିଲୁ ଶୁଣ ପାଲଗୁନେ । ୨୭ ।
 ବୋଇଲୁ ଆମ୍ଭର ଦେବତା ଯେ ଅଟଇ କାଳେ କାଳେ
 ତୁ କମ୍ପା ପାମେଶ୍ବ ପଶିଲୁ ଦେଉଳେ । ୨୮ ।
 ସେତେକ ବଚନେ ମୁଁ ପାଇଲି ଅପମାନ
 ଦୁହିଙ୍କର ଅଗ୍ରତେ ଉଭା ହୋଇଲେ ହିଲେତନ । ୨୯ ।
 ତୁମ୍ଭେ କହଲ ଗୋ ନ କର ବେନି ଯାୟେ
 ଆମ୍ଭର ମୁଖରୁ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣସି କଥାୟେ । ୩୦ ।
 ଆଜ୍ଞା ଦିଲେ ଦେବ ବଚନ ନିରାଧାର
 ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଶତେ ଚମ୍ପା ଦେନ ଯେ ପୂଜଇ ଆମ୍ଭେ ହୋଇବୁ ତାହାର । ୩୧ ।
 ତାହାର ଶତେ ପୁତ୍ର ସେ ଶତେ ଚମ୍ପା ପାଇବ
 ମୋର ପାଞ୍ଚ ପୁତ୍ର ସେ ପାଞ୍ଚ ପୁଷ୍ପ ହିଁ ହୋଇବ । ୩୨ ।
 ପଞ୍ଚାଶୋଇ ପୁଷ୍ପ କାହୁଁ ଆଣିବି ମୁହିଁ
 ସେ କଥା ମନେ ଗୁଣି କବାଟ ବନ୍ଦିଲଇଁ । ୩୩ ।

୩୩।୨ ସେ କଥା ମନେ ଗୁଣି କବାଟ କଲିଲଇଁ ।

ଯାହା ସେ ଧାତା କଲାକ ଲିଖିତ
 ଭ୍ରଥା ବିଯୋଗେ ମୁଁ ହୋଇଲି ଅମହତ । ୩୪ ।
 ସେତେ ବୋଲଣ ସେ ଭୋଜରାଜାର ଦୁହିତା
 ଉଚ୍ଚେ ସ୍ବେଦନ କଲେ ମନରେ ମହାଚିନ୍ତା । ୩୫ ।
 ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ମାତା ଚନ୍ଦ୍ରା ନ କର
 ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପୁଷ୍ପ ସିନା, ଭ୍ରାନ୍ତି ମନେ ନ ଧର । ୩୬ ।
 କନକ ଶତେ ପାଖୁଡା ହୋଇଥିବ ଶତେ ଦଳ
 ସୁବର୍ଣ୍ଣେ ସୁବର୍ଣ୍ଣେ କାଲୁ ପୁରୋଇବ ଦେଉଳ । ୩୭ ।
 ଅର୍ଜୁନ ବଚନେ ବେଶି ଉଠି କୋନ୍ତୀ ମାତ
 ସୁବର୍ଣ୍ଣର ପଇଲମେ ଦିଲେ ଦଧି ଅନ୍ଧ ଦୃଢ଼ । ୩୮ ।
 ସେ ଯାହାର ଇଚ୍ଛାୟେ ସ୍ବାହାନ ଭୋଜନ ସାର
 ସୁଖେ ପଞ୍ଚସାରେ ନିଦ୍ରା ଅପହର । ୩୯ ।
 ସେଥି ଅନନ୍ତରେ ରସେଣୀ ପ୍ରଭାତେ
 ବିମଳ ସୁଶୀତଳ ବହଇ ମରୁତେ । ୪୦ ।
 ପ୍ରାସାଦମାନଙ୍କରେ ଶଙ୍ଖ ଧ୍ବଜ ପୂରି
 ନିଦ୍ରା ତେଜି ଉଠିଲେ ଭୋଜରାଜାର କୁମାର । ୪୧ ।
 ପୁତ୍ରକଇ ତୋଳି ଦେବା ବଚନ ସମ୍ଭାଷି
 ଶୁଣିଣ ଅର୍ଜୁନ ଉଠିଣ ବେଗେ ଆସି । ୪୨ ।
 ସୁବର୍ଣ୍ଣର ପାସେ ଦେବା ଯୋଗାଡନ୍ତ ଲଇ
 ମାତା ପୁତ୍ର ଚଳି ଗଲେ ସେ ଲଙ୍ଗ ଠାବକଇ । ୪୩ ।
 ଯମୁନା ଜଳେ ପଶି କଲେକ ସ୍ବାହାନ
 ତପଣ ସାର ପ୍ରାସାଦ ଭିତରେ ପଶିଲେ ବେନି ଜନ । ୪୪ ।
 ଅଗର କର୍ପୁର କସ୍ତୁରୀ ଲେପନ ହାତେ କରି
 ଚମ୍ପା ନାଗେଶ୍ବର ବକୁଳ ଶିରେଣ ଉଭାରି । ୪୫ ।
 ବହୁତ ବିଧି ଯେ ଶୀତଳ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ
 ଅଗ୍ରତେ ଥୋଇ ଦେବା ହୋଇଲେ କାପୁର୍ଣ୍ୟ । ୪୬ ।
 କରପସ ଯୋଡ଼ି ସୁନ୍ଦର କଲେକ ଅପାର
 ଜୟ ତୁ ଉମାପତି ଦେବ ତୁ ସେ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର । ୪୭ ।

ଜୟ ତୁ ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱର କପାଳଧର ପାଣି
ସୁର ସିଂହ ମୁନି ଯାହାର ଚରଣେ ପରଶାମି । ୪୮ ।
ଷାଠିୟେ ସହସ୍ର ବରଷ ସମର ଘୋର ଯୁଦ୍ଧ
ଗଣନାଥ ପ୍ରସନ୍ନେ ତ୍ରୁପୁର କଲୁ ବଧ । ୪୯ ।
ଦିପୁରୁର ବୋଲି ତୋତେ ସଂସାରେଣ ଭାଷି
ମମ କଷ୍ଟ ଉଦ୍ଧାରଣ କର ଦେବ କାଶୀ । ୫୦ ।
ତ୍ରୁଥା ବିଯୋଗେ ମୁହିଁ ଅଟଇ ଅନାୟୁଣୀ
ତବ ପଦ ପାଦେ ମୋର ଶତେକ ଦଇନି । ୫୧ ।
ଜୟ ଜୟ ପାଦପ୍ରାଣ ପ୍ରାଣନାଥ ଦେବ ହର
ମୁହିଁ ନିରମାଣୀ ମୋତେ କର ପ୍ରତିକାର । ୫୨ ।
ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱନାଥ ପାଦପଦ୍ମେ ମୋହୋର ମାଥ
ବଦନ୍ତୁ ସାବେଳା ଦାସ ମୁଁ ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ତୋହୋର ଭୃତ୍ୟ । ୫୩ ।

୪୮ ଠାରୁ ୫୩ ପଦ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକା ପାଠ—

ଜୟ ତୁ ଦିପ୍ତମୁକ ଧର୍ମେଶ ନାଟେଶ୍ୱର
ଜୟ ତୁ ଉମା ଦେବୀ ବଲ୍ଲଭ ଚନ୍ଦ୍ର ଶେଖର ।
ଜୟ ତୁ ଲିଙ୍ଗେଶ୍ୱର ଉଦ୍ଧାରୟଣୀ
ଜୟ ତୁ ବିଭାବହର ଦେବ ଶୂଳପାଣି ।
ଉମାର କୋପରେ ଦକ୍ଷ ଯଜ୍ଞ ଭଞ୍ଜା
ଅନ୍ଧେକ ବିନାଶ ତ୍ରୁପୁର ଗର୍ବ ଗଞ୍ଜା ।
ଷାଠିୟେ ସହସ୍ର ବରଷ ମହା ଯୁଦ୍ଧେ
ଗଣନାଥର ପ୍ରସନ୍ନେ ଅନ୍ଧେକ କରି ବଧେ ।
ଦିପୁରୁର ବୋଲି ତୋତେ ଜଗତରେ ଭାଷି
ମମ କଷ୍ଟ ସଙ୍କଟୁଁ ଉଦ୍ଧାର ଦେବ କାଶୀ ।
ତ୍ରୁଥା ବିଯୋଗେ ମୁଁ ହୋଇଲି ଅନାୟୁଣୀ
ତବ ପାଦ ପଦ୍ମେ ମୋର ଶତେକ ଦୟା ନି ।
ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ପାଦପ୍ରାଣ ପ୍ରାଣନାଥ ଦେବ ହର
ମୁଁ ସ୍ଥାନ ନିରମାଣୀ ମୋତେ ପ୍ରତିକାର କର ।
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱର ପାଦ ପଦ୍ମେ ମୋର ଆଶ
ବଦନ୍ତୁ ସାବେଳା ଦାସ ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ଅଭ୍ୟାସ ।

ପାଦ ଅର୍ପ୍ୟ ନେଇ ସେ ମନୁ ମହାରାଜା
ଅଗସ୍ତିଙ୍କ ଚରଣେ ସେ କଲୁ ଦିବ୍ୟ ପୂଜା । ୫୪ ।
ଭୋ ଦେବ ଅର୍ଜୁନ ଗଲୁ ସୁବର୍ଣ୍ଣେଶ୍ୱର ଲିଙ୍ଗ ତହିଁ
କିସ କାରଣ ଯେ ପୁଣି ତହିଁ ହୋଇଲଇଁ । ୫୫ ।
ଶୁଣ ହୋ ରାଜନ ପାଥ ବାବଲ ଶରେକ ପେଷିଲୁ ପରଚଣ୍ଡ
ଅପ୍ରେଂଲା ଶିର ଛୁଡ଼ି ହୋଇଲୁ ବେନି ଖଣ୍ଡ । ୫୬ ।
ପୁଣି ବାବଲେକ ବିନ୍ଧଲୁ ଦୃଢ଼ ମୁଷ୍ଟି
କୁବେର ପଦ୍ମନାଭ ସୁଲୀନାନ ପକାଇଲୁ କାଟି । ୫୭ ।
ଜଳଧର ବାଣ ପୁଣି ବିନ୍ଧଲୁକ ଶର
ପଦ୍ମ ବରଷିଲୁ ପାଣିର ସଙ୍ଗର । ୫୮ ।
ଅପ୍ରେଂଲା ଶିର ବୁଡ଼ି ସୁବର୍ଣ୍ଣ କୁଡ଼ କୁଡ଼ ହୋଇ ପଡ଼ି
ଶତେ ଶତେ ପାଶୁଡ଼ା ଅଶ୍ଟ ରହେ ଜଡ଼ି । ୫୯ ।
ଶୁଣ ହୋ ରାଜା ଗାନ୍ଧାରୀ ଗଲୁ ଯେ ବହୁତ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରି
ପୁଷ୍କର ବସି ପରୁରଇ କର ଯେ ପ୍ରସାରି । ୬୦ ।
ସମୁଦା କୂଳେ ଅଛନ୍ତି ଲିଙ୍ଗର ସୁବର୍ଣ୍ଣେ
ବାବୁ ମାନଗୋବିନ୍ଦ ତୁ ଶୁଣ ସାବଧାନେ । ୬୧ ।
ସେ ଲିଙ୍ଗ ଦ୍ରୁଶନେ ଗଲି କାଲି ମୁହିଁ
କୋଇନ୍ଦ୍ରାପ୍ରେ ଗଲେ ସେ ଲିଙ୍ଗକଇ ଦାହି । ୬୨ ।
ତାହାର ମୋହୋର ଯେ ହୋଇଲୁ ଉଦ୍ଧବୀତ
ମୁହିଁ ବୋଇଲି ତୋହୋର ଯେ କେବଣ ପରପଞ୍ଚ । ୬୩ ।
କାଳେ କାଳେ ଯେ ଲିଙ୍ଗ ଅଟଇ ମୋହୋର
ତୁ କଂପା ଆସି ଯେହି ଲିଙ୍ଗର କଡ଼ର । ୬୪ ।
ଯେମନ୍ତ ଉଦ୍ଧବୀତ ଶୁଣି ବିଶ୍ୱବାସୀ
ଲିଙ୍ଗର ମଧ୍ୟୁଁ ଦେବ ବିଜେ କରି ଆସି । ୬୫ ।
ଆମ୍ଭ ଦୁହିଙ୍କର ଅଗ୍ରତେ ଉଦ୍ଧବ ହୋଇ
ପରମାର୍ଥ ବଚନ କହିଲେ ଉମାସାଇଁ । ୬୬ ।
କାଲି ପ୍ରଭାତେ ଶତେକ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଚମ୍ପା ଦେନି
ଯେ ପୂଜା କରିବ କାଲି ପାହିଲେ ରଜନୀ । ୬୭ ।

୨୧୨ ଦାହି—ପୂଜା କରି ।

ଆମ୍ଭେ ତାହାର ସେ ହୋଇବୁ ନିୟତେ
 ସୈନ୍ୟନେକ ବଚନ ସେ ବୋଇଲେ ବିଶ୍ୱନାଥେ । ୭୮ ।
 ତୁମ୍ଭେ ମୋହୋର ଯେ ଅଟ ଶତ ପୁତ୍ର
 ସୈନ୍ୟକଲ ମୋତେ କାରଣ କରିବ ନିୟତ । ୭୯ ।
 ଶୁଣି ମାନଗୋବିନ୍ଦ ପରମ ସାନନ୍ଦ
 ଶତେ ଭ୍ରାତା ତତ୍ତ୍ୱଂ ସେ ଶତେ ଚମ୍ପା ଧର ଆନନ୍ଦ । ୮୦ ।
 ରଜନୀ ପ୍ରଭାତେ ଚଳଇ ଗାନ୍ଧାରୀ
 ସୁବର୍ଣ୍ଣେଶ୍ୱର ଦେଉଳେ ବିଜେ ଯାଇଁ କର । ୮୧ ।
 ଶତେ ପରବାସ ଅଛନ୍ତି ତାର ତୁଲେ
 ଯମୁନା ଶରରେ ଦେଖା ବିଜୟେ ଯାଇଁ କଲେ । ୮୨ ।
 ସ୍ନାନ ସାର ଅଇଲେ ଦେବତା ଦ୍ରୁପଦ ପାଇଁ
 ଦେଖିଲୁ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପୁଷ୍ପ ପଡ଼ିଛି କୁତ କୁତ ହୋଇ । ୮୩ ।
 ଦେଖି ସେ ବିରସ ଯେ ହୋଇଲୁ ଗାନ୍ଧାରୀ
 ଦେବ ଆଳ ଦେଖି ସେ ବାହୁଡ଼ଇ ଖର କରି । ୮୪ ।
 ବାହୁଡ଼ଣ ନଗରେ ସେ ପଶଇ ତୁରିତ
 ମନେଶ ବିରସ ସରସ ନାହିଁ ଚିତ୍ତ । ୮୫ ।
 ଗାନ୍ଧାରୀ ପ୍ରଶଂସଇ ଧନ୍ୟ କୋନ୍ତା ଦେଖା
 ଧନ୍ୟ ଲକ୍ଷଣେ ପୁତ୍ର ଜାତ କଲୁ ଧନ୍ୟ ତୁ ସାଧବା । ୮୬ ।
 ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ତୋହୋର ପୁତ୍ର ପାଲଗୁନ
 ସୈନ୍ୟନେକ ପ୍ରଶଂସା କଲକ କାମିନୀ । ୮୭ ।
 ସୈନ୍ୟନ୍ତ ବିରୁଦ୍ଧ ସେ ଗାନ୍ଧାରସେନର ଦୁହିତ
 ମନରେ ବିଦିଷ୍ଟା ଧର ସେ ହୋଇଲୁ ଚକିତ । ୮୮ ।
 ସୈନ୍ୟ ଅନନ୍ତରେ ଶୁଣ ଦବ୍ୟ ରସ
 ଯାହା ସେ କହିଲେ କୁନ୍ତ ରକ୍ଷିର ଶିଷ । ୮୯ ।
 ଦେବତାମାନେ କଲେକ ବହୁତ ସ୍ତୁତି
 ଜୟ ତୁ ପାର୍ଥିବ ତୁ ତୋଷିଲୁ ଦେଖା କୋନ୍ତା । ୯୦ ।
 ସୁର ପୁରେ ଶୁଭଲ ଜୟେ ଜୟେ
 ଦେବତାୟେ ନାମ ଦଲେ ଯେ ଧନଞ୍ଜୟେ । ୯୧ ।

ଧନରେ ତୋଷି ଧନଜୟେ ନାମ ପାଇଲୁ
 ଶୁଣ ବଇବସୂତ ମନୁ ଅଗସ୍ତି କହିଲୁ । ୯୨ ।
 ପଦ୍ମନଧି କାଟିଲୁ ଯେ ଅର୍ଜୁନ ଶୂପଦ୍ରୁ
 ବାହୁଡ଼ ସେ ନଧି ହୋଇଲୁ କେମନ୍ତ । ୯୩ ।
 ସୈନ୍ୟର ଚରିତ ମୋତେ କହ ତପୋବନ୍ତ
 ଅଗସ୍ତି କହିଲେ ଶୁଣ ହୋ ମନୁ ମହତ । ୯୪ ।
 ଦେବତାମାନେ ସ୍ତୁତି କଲେ ଅର୍ଜୁନକୁ
 ଯେବଣ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଦିଲୁ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଲଙ୍କାକୁ । ୯୫ ।
 ବାହୁଡ଼ାଇ ରତ୍ନମାନ ଥୋଅ ଧନୁର୍ଧର
 କୁବେର ଭୁବନ ଯେ ନ କର ନାରଖାର । ୯୬ ।
 ଦେବତାଙ୍କ ବଚନେ ଭୂମିରୁ ନାରାଜ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ
 ବାହୁଡ଼ାଇ ରତ୍ନନଧି କୁବେର ଭଣ୍ଡାରେ ଥୋଇଲୁ । ୯୭ ।
 ପଦ୍ମକଲଁ ଯେ ଅଟଇ ଯେବଣ ନଧି
 ମହାକଳ୍ପ କୋଷ ସେ ଅଟଇ ପ୍ରସିଦ୍ଧି । ୯୮ ।
 ଅହୋମୁଖୀ ନାରାଜ ପବନରୁ ଜାତ
 ସେ ନଧିର ସୁଲୀ ହୋଇଲୁ ଜଡ଼ିତ । ୯୯ ।
 ବାହୁଡ଼ ସଂଘରଲୁ ପଦ୍ମନଧିର ଭିତରେ
 ଅର୍ଜୁନର ମହିମା ତୁ ଶୁଣିଲୁ ନୃପବରେ । ୧୦୦ ।
 ଶୁଣି ପରମ ସାନନ୍ଦ ମନୁ ମହାଗ୍ୟାନ୍ତା
 ଦେବକୁ ଦୁର୍ଲଭ ସେ ଅର୍ଜୁନର କଥା । ୧୦୧—୩୯୩ ।

ଏକଲବ୍ୟ ଉପାଖ୍ୟାନ

ସୈନ୍ୟ ଅନନ୍ତରେ ଦ୍ରୋଣେ ଶିଷ୍ୟ ମାନନ୍ତ ହକାର
 ବାବୁ ତୁମ୍ଭେ ଯାଅସି ମୃଗୟା ବିନୋଦ କରି । ୧ ।

୧. { ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ଦ୍ରୋଣେ ଶିଷ୍ୟ ପୁତ୍ରନ୍ତ ହକାର
 { ବାବୁ ତୁମ୍ଭେ ଯାଅସି ମୃଗୟା ବିନୋଦ କରି ।

ଅଶ୍ରୁମାଳୁ ପ୍ରସବ କୃପା ନାଶ ଗଲ
 ତାହାର ପ୍ରାଣ ତ୍ୟାଜ ଦବସ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲ । ୨ ।
 ଗଣ୍ଡା ଗୋଟିପ୍ପେ ବାବୁ ମାରି ଆଣ ଯାଇ ବନ୍ଧୁ
 ଗୁରୁଙ୍କର ବଚନେ ଚଳନ୍ତି ସବୁ ତନୁ । ୩ ।
 ପଶୁମେ ଶ୍ରମ ଅର୍ଜୁନ ଦକ୍ଷିଣେ ଶର କର୍ଣ୍ଣ
 ଶତେ ସୋଦର ଘେନି ଉତ୍ତରକୁ ଚଳଇ ଦ୍ରୁଯୋଧନ । ୪ ।
 ଭ୍ରମନ୍ତି କୁମାରେ ଖେଦନ୍ତି ମୃଗାରି
 କ୍ଷିପ୍ତେ ନ ଗୁଡନ୍ତି ଯେ ଗଣ୍ଡା ଜୀବ ଲେଉଟି । ୫ ।
 ଦକ୍ଷିଣେ କର୍ଣ୍ଣ ଲେଉଟି ନ ପାଇଲ ଗଣ୍ଡା ଜୀବ
 ମୃଗ ଭାବେକ ଘେନି ଦ୍ରୁପଦ କଲ ଗୁରୁଙ୍କୁ ରାଧେବ । ୬ ।
 ପଶୁମ କୋଶଳେ ଗଲେ ଶ୍ରମସେନ ଅରଜୁନ
 ଗଣ୍ଡା ଦୁଇ ଗୋଟା ଘେନି ଗୁରୁଙ୍କୁ ଦ୍ରୁପଦ କଲେକ ପଞ୍ଚୁଦନ । ୭ ।
 ଉତ୍ତରକୁ ଗଲେ ଯେ ଦ୍ରୁଯୋଧନ ଶତେ ଭ୍ରାତ
 ଖେଦନ୍ତି ବନ ଗହନେ ଯେ ଅନେକ ପଦ୍ମତ । ୮ ।
 ଲେଉଟନ୍ତି ଗହନ ଅଟବ୍ୟା ପୁଣ୍ୟ ଗଣ୍ଡା
 ଖେଦନ୍ତି ବନସ୍ତରେ ବିହତନ୍ତି ଦୁର୍ଲ୍ଲଭା । ୯ ।
 ମଣିନାଗ ବୋଲି ଯେକଇ ପଦ୍ମତ ଗୋଟିପ୍ପେ
 ତହୁଁର ତଳେ ଅଛି ଜଳଦାଟ ଗୋଟାପ୍ପେ । ୧୦ ।
 ସେ ପାଣି ଘାଟ ଜଗି ଅଛନ୍ତି ଅନୁସରି
 ତହୁଁକ ନିକଟ ଜାଗ ବେଞ୍ଚକାର ପୁରୀ । ୧୧ ।
 ସେ ଜାଗ ଶବର ଭାରିଆ ଶିରପା ନାମେ ବାଳୀ
 ସ୍ବାମୀକ ବୋଇଲ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇଥାଅ ଯେ ପଲ୍ଲୀ । ୧୨ ।
 ସ୍ବାନ କରି ମୁଁ ଆଶଙ୍କ ଜଳ ଘଟି ଗୋଟିପ୍ପେ
 ହାରକୁ ତଳପ୍ପେ କରିଥାଅ ମୋର ଆସିବାର ଯାପ୍ପେ । ୧୩ ।
 ସ୍ବାମୀକ ସମ୍ପୋଧୁ ଚଳଇ ଶବର ତରୁଣୀ
 ସରୋବରେ ପଶି ଘଟେ ପୁରୋଇଲ ପାଣି । ୧୪ ।

୫।୧ ମନେ ମନେ ଅନୁସରି ଗଣ୍ଡା ଜୀବ ଲେଉଟି ।
 ୧।୧ ଖେଦନ୍ତି ଗହନ ବନ ଅଟବ୍ୟା ସେ ପଶି ଗଣ୍ଡା ।
 ୧୧।୨ ତହୁଁର ନିକଟ ଯେ କରତ ବେନୁ ପୁରୀ ।

ଘଟ ଶରେ ଥୋଇ ସାରିଲ ସ୍ବାହାନ
 କଲେ ଆସି କଲ ପଦ ପରିହରଣ । ୧୫ ।
 ମଥାରେ ବସାଇଲ ପାଣିଘଟ ଗୋଟି
 ସିଂହ ଠାଣି ଜାଣି ସେ ଆସଇ ଲେଉଟି । ୧୬ ।
 ଦୁରେ ଥାଇ ଦେଖିଲ ତାକୁ ଧୁଶାସନ ମୁତେ
 ଆନ୍ଦେଷି ବେନି ଭୁଜେ ତାକୁ ଧଇଲକ ଗାତେ । ୧୭ ।
 ଦେଖି ସେ ଶିରପା ଯେ ଗୁହଂଲ ଲେଉଟି
 କି ଭୁବନେ ସୁନ୍ଦର ବାଳୁତ ଯେ କାହାର ପୁତ୍ର ଗୋଟି । ୧୮ ।
 ଶବରଣୀ ଦେଖନ୍ତେ ସେ ଧାଇଁଲେ ସବୁ ଦୁଷ୍ଟେ
 ବେଢ଼ିଣ ଶବରଣୀକ ହରି ଲେଉଟିଲେ ପାପିଷ୍ଠେ । ୧୯ ।
 ଭେ ନାଥ ରଖ ବୋଲି ଉଚ୍ଚେ ଦିଲ ଡାକେ
 ଭେ ସ୍ବାମୀ ବଳାହାର କରନ୍ତି କାହାର ଦୁଷ୍ଟ ଲେକେ । ୨୦ ।
 ଉଚ୍ଚସ୍ବରେ ଯହୁଁ ଶୁଭଲ ଭାରିଆ ରୋଦନ ବାଣୀ
 ଆଶତାରେ ଥାଇ ତାହା ଜାଗ ଶବର ଶୁଣି । ୨୧ ।
 ହସ୍ତରେ ଧନୁଶର ଘେନି ବାହାର କରତ
 ଧାଇଁଣ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲ ଯାଇଁ କୁରୁବାରଙ୍କ ସଙ୍ଗତ । ୨୨ ।
 ମହା ବିକଟାଳ ସ୍ବରୂପ ସେ ଭଇରବ ମୂରତି
 ହାକ ଦିଅଇ କରତ ରେ ତୁମ୍ଭେ କାହାର ହୋ କତି । ୨୩ ।
 ଶୁଣିଣ ପ୍ରତପ୍ତ ମୂରତି ଧୁଶାସନ ମହାଶୟ
 ପ୍ରତାପ୍ୟାଁ କରି ବୋଇଲ ମରବୁ ରେ ଶବର । ୨୪ ।
 ବନତର ଲେକ ହୋଇ କଂପା ତୋହୋର ଯେମନ୍ତ ଘରଣୀ
 ରଜାଙ୍କର ଅବିଷେକକୁ ଯେ ଯୋଗାଇ ପାଟରଣୀ । ୨୫ ।
 ଆମ୍ଭେ ସୋମବଂଶୀ ପୃଥୀକ ଆଧିପତି
 ଯେହାର ନିମନ୍ତେ ତୁ ରେ ହୋଇବୁ ପ୍ରାଣେ କ୍ଷତି । ୨୬ ।
 ଦୁର୍ଭୀର ବଚନ ଶୁଣି ସେ ଜାଗ ବେଞ୍ଚକାର
 ଧନୁରେ ବସାଇଲ ଆନ୍ଦେଷିଣ ଶର । ୨୭ ।

୧୧।୨ ବେଢ଼ିଣ ଶବରଣୀକ ଧରିଲେ ପାପିଷ୍ଠେ ।
 ୨୩।୧ ମହା ବିକଟାଳ ଠାଣି ସେ ଭଇରବ ମୂରତି ।
 ୨୬।୨ ଯେହାର ନିମନ୍ତେ ତୁ ରେ ହୋଇବୁ ପ୍ରାଣେ ବିନଶ୍ୟତି ।

ଭୂମିକ ଗୋଟିୟେ ବିନ୍ଧିଲୁ ଗୁରୁଙ୍କ ନାମ ଧରି
ମଥାରେ ମୃତ୍ତିକା ଦେନିଲୁ ଦ୍ରୋଣ ଗୁରୁଙ୍କୁ ସୁମରି । ୨୮ ।
ସ୍ବେକ ଉତ୍ତର ଶତେ ଯେ ଅଟନ୍ତି କୁରୁସାରେ
ଜଣେ ଜଣେକେ ପୁରୋଇଲୁ ଶତେ ଶତେ ଶରେ । ୨୯ ।
ଅବିଷଣେ ବାଣ ଯଦ୍ବଂ ବିନ୍ଧିଲୁ ମହାମନ୍ତେ
ଜଣେକେ ଶତେ ଶତେ ଶର ପଡ଼ିଲୁ ହୃଦଗତେ । ୩୦ ।
ବି ପଣ୍ଡ ଗଳିତ ଯେ ଶରୀରେ ଅସ୍ତ୍ର ଭେଦି
ପଡ଼ିଲେ କୁରୁସାରେ ରୁଧିର ବହଇ ନୟା । ୩୧ ।
ଭୀଷ୍ମାକୁ ଦେନିଣ ତଳଇ ଶର ଜାଗ
ଆପଣା ପଲ୍ଲୀରେ ପ୍ରବେଶ ଶବର । ୩୨ ।
ଦ୍ରୋଣେ ବାଟ ଗୁହାନ୍ତି ଦ୍ବିଯୋଧନ ତ ନଇଲୁ
ପଥ ନିରୋପନ୍ତେ ଦ୍ବୀଦଶ ଦିବସ ହୋଇଲୁ । ୩୩ ।
ସଙ୍ଗରେ ଦେନିଲେ ଗୁରୁ କର୍ଣ୍ଣ ଶ୍ଯମ କିଶ୍କିଣୀ
ବାଟ ଅନୁସରି ହାଦେ ଆସନ୍ତି ପାଗ୍ଲେଟି । ୩୪ ।
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇଁ ସରୋବର କୁଳ
ଦେଖିଲେ ପଡ଼ିଛନ୍ତି କୁରୁସାର ସକଳ । ୩୫ ।
ଯେସନେକ ବୃଷେ ଲେଟନ୍ତି ମହାବାତ କାଳେ
ତେସନେ ଦିଶନ୍ତି ଯେ କୁରୁସାର ସକଳେ । ୩୬ ।
ହୃଦେ ନାରାଜ ପଡ଼ି ପିଠି କତିକି ପୁଟି
ମହା ପ୍ରତାପ ଶରେ ଭୂମିରେ ଛନ୍ତି ଲେଟି । ୩୭ ।
ଶ୍ଯମସେନ ଧାଇଁ ଯାଇଁ ଦେଖିଲୁକ ଦୁରୁ
ସମସ୍ତେ ଶରଦାତେ ପଡ଼ିଛନ୍ତି ହେ ଗୁରୁ । ୩୮ ।
ଭୀଷ୍ମଦାସଙ୍କର ନୟନ ଦେଖିଣ ବିଗୁରଲେ
ସ୍ବେ ତ ଆନୁର ବିଦ୍ୟା ବୋଲି ଅର୍ଜୁନକୁ ପଚାରିଲେ । ୩୯ ।
ଦେଖନ୍ତି ସ୍ବେ ବନସ୍ତରେ କେ ଅଛଇ ପାଲଗୁନି
ପ୍ରଶୁରୁମଙ୍କର ବିଦ୍ୟା କେ ଆନ ଅଛଇ ଦେନ୍ତି । ୪୦ ।

୨୯।୨ ଜଣେକେ ଶତ, ଶତ ବାଣ ପଡ଼ିଲୁ ନିର୍ଦ୍ଦାତେ ।
୩୨।୨ ଆପଣା ପଲ୍ଲୀରେ ଯାଇଁ ସାନନ୍ଦ ଶବର ।

ଆନକୁ ଗୋଚର ନୋହଇ ସ୍ବେ ବିଦ୍ୟା
ମାନବେ ଗୋଚର କାହିଁ ସ୍ବେତେକ ପ୍ରସିଦ୍ଧା । ୪୧ ।
ଗୁରୁଙ୍କର ବଚନେ ଲେଉଟଇ ସଙ୍ଗସାଚୀ
ଦେଖିଲୁ ଗହନ ବନେ ଶବର ପଲ୍ଲୀ ସ୍ବେକ ଅଛୁ । ୪୨ ।
କିରୀଟ ଆଶତାରେ ପଟାସ୍ବେ ବିନ୍ଧଇ ବାଣ
ଅର୍ଜୁନକୁ ଦେଖି ବାହାର ତତକ୍ଷଣ । ୪୩ ।
ହସ୍ତେ ଧାମଣା କାଠର ଧନୁ କଣ୍ଟା ବାସ୍ବେଂଶର ଗୁଣ
କଟି ମେଖଲେ କୋଠାର ପିରିକ ନାରାଜ ହୋଣ । ୪୪ ।
ଗଦ ଗଦ ବାକ୍ୟେ କିସ କିସ ବୋଲି
ଅର୍ଜୁନ ଉପରକୁ ସେ ଆସୁଅଛୁ ପେଲି । ୪୫ ।
ଡାକ ଦିଅଇ ଜାଗ ତୁ ରେ କାହାର କତି ଅଟୁ
ମୁହିଁ ବନତର ମୋହୋର ଆଶ୍ରମେ କିନା ଭେଟୁ । ୪୬ ।
ଆଷ୍ୟ ଥାଉଁ ଥାଉଁ କିନା ଭରସୁ ଅଛୁ ମରଣକୁ
ମାରିଣ ପଛାଇ କି ବଳି ଦେବ ମୁଁ ତୁକୁ । ୪୭ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲୁ ଆରେ ଶୁଣସି କିରୀଟ
ସ୍ବେ ମୋହୋର ଭଲ ମାନନ୍ତି କେ କଲ ଶରଦାତ । ୪୮ ।
ଅର୍ଜୁନ ବଚନ ଶୁଣି ଜାଗ ଶବର ଯେ କୋପେ
ଧନୁରେ ନାରାଜ ପୁରୋଇଲୁ ଗୁରୁ ତାପେ । ୪୯ ।
ଆହୋଷିଣ ଶର ଗୁଡ଼ନ୍ତେ ଦେଖିଲୁ ପାଲଗୁନି
ଶବରକୁ ମାଇଲୁ ଯେ ବିଦ୍ୟା ଶସ୍ତ୍ର ଦେନ୍ତି । ୫୦ ।
ଶରେ ଶର ପଡ଼ିତାଳ ହେଉଣ ଅଛନ୍ତି
ଭଜଣ ସମସ୍ତ ଶହସ୍ର ରୁର ହୋଇ ଯାନ୍ତି । ୫୧ ।
ଶତେ ନାରାଜ ଗୁପେ ପୁରୋଇଲୁ ଜାଗ
ଅର୍ଜୁନ ଉପରକୁ ବିନ୍ଧିଲୁ ସେ କୋପେ ମହାଶର । ୫୨ ।

୪୫।୧ ଗଦ ଗଦ ବାକ୍ୟେ କିସ ବୋ କିସ ବୋ ବୋଲି ।
୪୬।୧ { ଡାକ ଦିଅଇ ଜାଗ ତୁ ରେ କାହାର ସୁତ ଅଟୁ
ଡାକ ଦିଅଇ ଜାଗ ତୁ ରେ କାହାର ଗୁଟ ଅଟୁ ।
୪୮।୨ ସ୍ବେ ମୋର ପ୍ରାଣର ଭାଇ କିହୁଁ କଲ ହୁତ ।

ଶତେକ ନାରାଜ କୋପେ ପେଷିଲ ଅରଜୁନ
ଛେଦି ପକାଇଲ ସେ ସମସ୍ତ ଶର ମାନ । ୫୩ ।
କରତ ଅର୍ଜୁନ ସେ ହୋଅନ୍ତେ ଅନ୍ୟୋଅନ୍ୟ
ଶହସ୍ର ବିଦାତେଣ ଯେ କର୍ମିଲ ମେଦମା । ୫୪ ।
କଷ୍ମଣି ଟଙ୍କାର ଶୁଭିଲ ଗୁଣ ଘୋଷ
ଭନି ଭୁବନକଇ ଲଗିଲ ବଡ଼ ସାସ । ୫୫ ।
ଦ୍ରୋଣେ ଶୁଣିଲେ ଯଦୁଂ ସହସ୍ର ମାନଙ୍କର ବାଣୀ
କର୍ଣ୍ଣ ଶ୍ରମ ଘେନି ଗୁରୁ ଧାଇଁଲେ ବେଗେ ପୁଣି । ୫୬ ।
ଗୁରୁ ଦେଖିଲେ ଅର୍ଜୁନ କରତର ସମର
ଜାଗ ଅର୍ଜୁନକୁ ପୁରୋଇ ଅଛୁ ଲକ୍ଷେ ଶର । ୫୭ ।
ଦ୍ରୋଣେ ରେଟିଲେ ସମର କରନ୍ତେଣ ବେନି
କେହି କାହାକୁ ନ ଦୁଃଖନ୍ତି ଅନ୍ୟୋଅନ୍ୟ । ୫୮ ।
ଦ୍ରୋଣେ ଡାକ ଦିଅନ୍ତି ରହ ରହ ବାବୁ
କାହାର ତହୁଂ ସାଧୁଲୁ ଯେ ବିଦ୍ୟାମାନ ସବୁ । ୫୯ ।
କାହାର ଶିଷ ତୁ କେ ତୋହୋର ଗୁରୁ
କାହାର ବିଦ୍ୟା ସାଧୁ ତୁ ଯେତେ ଯୁଦ୍ଧ କରୁ । ୬୦ ।
କରତ ବୋଇଲି ତୁ ଶୁଣ ହୋ ବ୍ରାହ୍ମଣ
ମୋହୋର ବିଦ୍ୟାଗୁରୁ ଅଟନ୍ତି ହାଦେ ଦ୍ରୋଣ । ୬୧ ।
ଗୁରୁ ଅମ୍ଭୀଭୂତ ହୋଇଲେ କରତ ବଚନେ
ଆମ୍ଭେ ସେ ଦ୍ରୋଣ ହୋ ବାବୁ ଅଟୁ ବିଦ୍ୟମାନେ । ୬୨ ।
ବଦୟନ୍ତି ଦ୍ରୋଣେ କାହିଁ ଅଛନ୍ତି ତୋର ଗୁରୁ
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଦେଖାନି ତୁ କାହାକୁ ସେବା କରୁ । ୬୩ ।
ଆପଣା ଆଖତା ଶାଳକୁ ସେ କତାଇଣ ନେଲି
ମାଟିର ଦ୍ରୋଣକୁ ଯେ ନେଇଣ ଦେଖାଇଲା । ୬୪ ।
ଯେ ମୋହୋର ଗୁରୁ ଅଟଇ ଦ୍ରୋଣ ସିଦ୍ଧା
ଯେହାକୁ ସେବଣ ମୁଁ ଲଭିଲି ସବୁ ବିଦ୍ୟା । ୬୫ ।
ଗୁରୁ ପୂଜା କଲେ ତୁ କେମନ୍ତେ ସାଧ କଲୁ
ଅଦୃଷ୍ଟି ଅଶ୍ରୁତରେ କେମନ୍ତେ ଯେମାନ ପାଇଲୁ । ୬୬ ।
ଆମ୍ଭର ମନ୍ତ୍ରବଳେ ତୁହି ସେ ମାଇଲୁ । ୬୭ ।

୭୭। ଆମ୍ଭର ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ହୋ କ ଦୋଷେ ମାଇଲୁ ।

ବୋଲଇ କରତ ମୁଁ ଗଲଇଂ ବାରୁଣେ
ବୋଇଲି ବିଦ୍ୟା ମୋତେ ଶିଖାଅ ଗୁରୁ ଦ୍ରୋଣେ । ୭୮ ।
ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟି ବୋଲି ଜଣେ ମୋତେ ଦୟା କଲୁ
ହିଂସୋଧନ ବୋଲି ମୋତେ ତହୁଂ ବାହାର କରି ଦିଲୁ । ୭୯ ।
ଅପମାନ ପାଇ ମୁଁ ଯେ ବାହୁଡ଼ି ଅଇଲି
ବାରୁଣାବନ୍ତଠାରୁ ଯେଠାକୁ ବୋଲି ବନସ୍ତ କାଟିଲି । ୮୦ ।
ଆଖତାୟେ ଭିଆଇଲି ମୁଁ ପଲ୍ଲୀର ଦୁଆରେ
ମୃତ୍ତିକା ଦ୍ରୋଣ ଗୋଟି ମୁଁ ଆପିଲି ସାଧୁଲି ସମ୍ଭରେ । ୮୧ ।
ଯେହୁଠାରେ ଥାଇ ଗୁହଂଇ ମୁଁ ବାରୁଣାବନ୍ତ ଆଖତାକୁ
ଦୃଷ୍ଟିପାତ କରିଥାଇଁ ଦ୍ଵାଦଶ ଯୋଜନକୁ । ୮୨ ।
ଯେବଣ ପାଦଗତି କରନ୍ତି ଦ୍ରୋଣ ଗୁରୁ
ମୁଁ ଯେଥେ ସାଧଇ ଯେ ସମସ୍ତ ଗତି କରୁଁ । ୮୩ ।
ଶୁଣି ଦ୍ରୋଣ ଗୁରୁ ଯେ ପରମ ସାନଦେ
ଜାଗକଇଁ ଆଣି ବସାଇଲେ ଆପଣା ସନ୍ନିଧେ । ୮୪ ।
ଆମ୍ଭେ ସେ ଦ୍ରୋଣ ଗୁରୁ ଅଟୁ ଯେ ସେ ଶ୍ରମ ଅର୍ଜୁନ କର୍ଣ୍ଣ
ଯାହାକୁ ଶରଦାତ କଲୁ ସେହି ସେ ହିଂସୋଧନ । ୮୫ ।
ଯେସନ ବଚନ ଶୁଣିଣ ଶର ଜାଗ
ଗୁରୁଙ୍କ ପାଦପଦ୍ମେ ପ୍ରଳମ୍ବ ମହାସାର । ୮୬ ।
ଦ୍ରୋଣେ ବୋଇଲେ ତୁ ଆମ୍ଭର ବିଦ୍ୟା ପୁତ୍ର ବାବୁ
ସେ ପୁତ୍ର ମାନ ଯେ ମାଇଲୁ ଆମ୍ଭର ହିଁ ସବୁ । ୮୭ ।
ବିଦ୍ୟା ପରାଷ ଯେବେ ବାବୁ ଜାଣିମା ଯୁଗତେ
ପୁଣ ସେ ପୁତ୍ରମାନେ ଆମ୍ଭର ବ୍ରତନ୍ତି କେମନ୍ତେ । ୮୮ ।
ଜାଗକଇଁ ଘେନି ଗଲେ ସେ ସାଂଗ୍ରାମ ଭୂମିକି
କରତ ବୋଇଲି ଯେହୁଣି ଗୁରୁ ହେ ଜୀଆଂଇବ ସଭିକି । ୮୯ ।
ଧନୁରେ ବସାଇ ଜୀବନ୍ୟାସ ଶର କଲୁ ବୃଷ୍ଟି
ମୋହ ତେଜି ଉଠିଲେ ସେ ସକଳ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର । ୯୦ ।
ଦ୍ରୋଣଙ୍କର ପାଦପଦ୍ମେ ହୋଇଲେ ପରଶାମି
ଶବର ଶରଦାତେ ପ୍ରାଣତ୍ୟାଜ ହୋଇଲୁ ଆମ୍ଭେ ସ୍ଵାମୀ । ୯୧ ।

୭୭। ସେ ପୁତ୍ରମାନେ ଯେ ଆମ୍ଭର ଜାଣ ସବୁ ।

ତୋହୋର ପରାୟେ ଗୁରୁ ସେବ ଆମ୍ଭେ ବିଦ୍ୟାମାନ ସାଧୁଲୁ
 କରତ ମାନ୍ଦ୍ୟ ସମରେ ଆମ୍ଭେ କ୍ଷୟେ ଗଲୁ । ୮୨ ।
 ପ୍ରଶୁରାମଙ୍କର ବିଦ୍ୟାକୁ ଆମ୍ଭେ ଗୁରୁ ଦ୍ରୋଣ
 ଅଭାବେ ଶିଖାଇଲ କିନ୍ତୁ ନୋହିଲ କାରଣ । ୮୩ ।
 ଧୂକ ହୋଇ ଆମ୍ଭେ ଜୀବନ ଆମ୍ଭେ ଛାଡ଼ି କୃତେ କସ କାର୍ଯ୍ୟ
 କେସନେ ଜନ ମୁଖ ଶୁଣିବୁ ହୋଇଣ ନିଲଜ୍ଜ । ୮୪ ।
 ଦ୍ରୋଣେ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ନ ଭାବ କିନ୍ତୁ ଚିତ୍ତ
 ଆମ୍ଭେ ବିଦ୍ୟା ପୁଣି ଯେ ଅଟଇ କରତ । ୮୫ ।
 ମୈକଲ ବିଦ୍ୟାୟେ ଧର୍ମ ହୋଇଲ ଭ୍ରାତା ବେନି
 ଘରେ ଘରେ ଯେକ ସୋଦରେ ହୋଇଲେ ଅନ୍ୟୋଅନ୍ୟ । ୮୬ ।
 ଯେଥକୁ ଅଭିମାନ ହୋଇ କର ତ ନ ଯୋଗାଇ
 ଆମ୍ଭେ ବିଦ୍ୟା ପୁଣି ଅଟଇ ଜାଣ ଯେହୁ । ୮୭ ।
 ଶଶ୍ୱାଦେନ ଗଲ ଯେ ପ୍ରଥମେ ଆଶତାକୁ
 ତୁମ୍ଭେ ଅଭିମାନ କରି ଯେ ବାହାର କରିଦଲ ଯେହୁକୁ । ୮୮ ।
 ଦ୍ରୋଣଙ୍କର ବଚନେ ଦ୍ରୁପଦୋପନ ହୋଇଲ ପରମ ଶାନ୍ତି
 ଦ୍ରୋଣେ ବୋଇଲେ ଜାର ରେ ତୁ ଯେ ବନେ ଥାଅ ନିଭ୍ରାନ୍ତି । ୮୯ ।
 ଆମ୍ଭେ ଯାଉଅଛୁ ହସ୍ତିନା ଭୁବନକୁ
 ବାରୁଣାବନ୍ତୁ ଭାଙ୍ଗି ଦେଇଣ ଆଶତାକୁ । ୯୦ ।
 ଆମ୍ଭେ ବୋଲେ ତୋତେ ସମସ୍ତ ପ୍ରାପତ ହୋଇ
 ତୋତେ ତ ସମରେ ଜଣନ୍ତା କେହି ନୋହୁ ଆଉ । ୯୧ ।
 ଉଷତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲ କରତ ଗୁରୁଙ୍କ ଚରଣେ
 ଦକ୍ଷିଣା ମାଗ ହୋ ମୁକୁ ଗୁରୁ ଦେବଇଁ ଯେହୁକ୍ଷଣେ । ୯୨ ।
 ଶୁଣିଣ ଦ୍ରୋଣ ଗୁରୁ ପରମ ସାନନ୍ଦ ଚିତ୍ତେ
 ଗୁରୁ ଦକ୍ଷିଣା ଶିଷ୍ୟରେ ଲଗଇ ଯୁଗତେ । ୯୩ ।
 ସତ୍ୟ କଲେ ତୋତେ ମାଗିବ ଦକ୍ଷିଣା
 ଯୁଗେ ଯୁଗେ କଥା ଥିବ ମୋହୋର କହଣା । ୯୪ ।

୮୨, ଆମ୍ଭେ ଶତେ ଭ୍ରାତା ପାଇଲୁଟି ଲଜ ।

୮୯, ଯେଥକଇଁ ମନେ ନ କର ତୁ ଭ୍ରାନ୍ତି ।

ଜାର ବୋଇଲ ସ୍ୱାମୀ ସତ୍ୟ କଲ ମୁହିଁ
 ମୋହୋର ଶିରକମଳ ମାଗିଲେ ହେଁ ଦେବଇଁ । ୯୫ ।
 ଗୁରୁ ବୋଇଲେ ତୁ ଯେବେ ସତ୍ୟ କଲୁ ରେ ବାବୁ
 ଦକ୍ଷିଣ ହସ୍ତ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠ କାଟି ମୋତେ ଦେବୁ । ୯୬ ।
 ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠ ଗୋଟି ଧଇଲେ ଗୁରୁ ଟାଣି
 ନାରାଜ ବିଚିତ୍ରେ ହସ୍ତେ ନ ଥିବଟି କଷ୍ଟଣି । ୯୭ ।
 ଗୁରୁ ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠରେ ବିନ୍ଦୁ ତୁ ଶର
 ଯେତେକ ଦିଲେ ଗୁରୁ ଦକ୍ଷିଣା ହୋଇଲ ଆମ୍ଭେ । ୯୮ ।
 ଜାର ବୋଇଲ ଗୁରୁ ହେ ଯେବେ ଭୟ କଲ ମୁକୁ
 ମୁକୁଇଁ କଳଙ୍କ କରି ଉଦ୍ଧରିଲ ଯେମାନଙ୍କୁ । ୯୯ ।
 ଯେବଣ ଅଭିମାନ କଲେ ମୋତେ ବାରୁଣାବନ୍ତେ
 ସେ କଥା ଶଣ୍ଡ କ ମୁଁ ଧରିଥିଲ ହୃଦଗତେ । ୧୦୦ ।
 ମୁହିଁ ସେ ନାଶ କରନ୍ତି ଦ୍ରୁପଦୋପନର ବଣ
 କୁରୁବଳ ମାନନ୍ତ ସବୁନ୍ତି କରନ୍ତି ଯେ ଧୂଂସ । ୧୦୧ ।
 ଜାଣି ତ ରକ୍ଷା କଲ ଯେମାନଙ୍କୁ ଗୁରୁ ହେ
 ପରମ ମହାତ୍ମା ତୁ ସଞ୍ଚିଲୁ ସନ୍ଦେହେ । ୧୦୨ ।
 ଯେତେ ବୋଲିଣ ଯେ କୃତ୍ତା ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠ କାଟିଣ ସେ ଦିଲା
 ତାହା ଦେଖି ଗୁରୁଙ୍କର ଚିତ୍ତ ହରଷ ହୋଇଲା । ୧୦୩ ।
 ଜାରକୁ କଲ୍ୟାଣ କରି ରୁଦ୍ଧାଇଲେ ନିଜ ଆଶ୍ରମେ
 ପୁଣି ଯେନ ଗଲେ ବାରୁଣାବନ୍ତ ଭୁବନେ । ୧୦୪ ।
 ବିଜେ କଲେ ମହାତ୍ମା ହସ୍ତିନା ନଗ ପୁଣି
 ନିଜ କର୍ମ ବିଧାନେ ଗଲା ପୁଣି ବରଷ ଗୁରୁ । ୧୦୫—୪୦୪୩ ।

୧୦୦ { ଯେବଣ ଅଭିମାନ କଲେ ମୋତେ ବାରୁଣାବନ୍ତ ନଗେ
 { ସେ କଥା ଶଣ୍ଡ କ ମୁଁ ଧରିଥିଲ ରାଗେ ।

ଅର୍ଜୁନର ସ୍ଥାନ ପଦାର୍ଥ ଆଶିବା ଓ ନିଜର ଅସ୍ତ୍ର କୁଶଳତା ଦର୍ଶାଇ ଦ୍ରୋଣଙ୍କଠାରୁ ବର ପ୍ରାପ୍ତି

ଶୁଣ ହୋ ମହାବ୍ରତା ଯତଂ ଦିନ ବିଦ୍ୟା ପରୀକ୍ଷା କଲେ
ସେହି ଦିନୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟେବେ ମନେ ଅନ୍ତର ଧରିଲେ । ୧ ।
ଦ୍ରୂପଦ ଯେ ମୂଳେ ଯେ ବିଚାର କରନ୍ତି
ଆମ୍ଭ ତହିଁ ଗୁରୁଙ୍କର ନାହିଁ ଶୁଦ୍ଧମତି । ୨ ।
ଦ୍ରୋଣ ଯେ ଆମ୍ଭର ବିଦ୍ୟାଗୁରୁ ହୋଇଲେ
ଯେକା କରି ଅର୍ଜୁନକୁ ସେ ଶସ୍ତ୍ର ଶିଖାଇଲେ । ୩ ।
ଆମ୍ଭ ଶତେ ଯେକ ଉତ୍ତର ବିଦ୍ୟାୟେ ଶକ୍ତି ନୋହିଲୁ
ଦ୍ରୋଣ ପ୍ରାୟେ ଗୁରୁ ଆଉଁ ବିଦ୍ୟା ନ ପାଇଲୁ । ୪ ।
ମୈତ୍ରନ୍ୟ ବିଚାର ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ତନୟେ
କର୍ଣ୍ଣ ଦ୍ରୂପଦ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ମୂଳେ ଗୁରୁଙ୍କୁ ବିନୟେ । ୫ ।
ଭେ ଗୁରୁ ତୁମ୍ଭେ ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ରାୟେ ସକଳ ନିର୍ଜିତା
ପ୍ରଶୁରମଙ୍କ ବିଦ୍ୟାୟେ ତୁମ୍ଭେ ଦୈଲକ୍ୟ ଜଣନ୍ତା । ୬ ।
ତୁମ୍ଭର ମନରେ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଶୁଦ୍ଧ ଚିତ୍ତ ନାହିଁ
ଯେକା କରି ଅର୍ଜୁନକୁ ଶିଖାଅସି ଗୋପାଳ । ୭ ।
ଦ୍ରୋଣ ପ୍ରାୟେ ଗୁରୁଙ୍କୁ ଆମ୍ଭେ ସେବା କଲୁ
ବିଦ୍ୟା ନ ପାଇଣ ଆମ୍ଭେ ଅସାଧୁକ ଯେ ହୋଇଲୁ । ୮ ।
ଦ୍ରୋଣ ବୋଇଲେ ଯେହ୍ନେ ଆମ୍ଭର ମନ୍ଦ କର୍ମ
ତୁମ୍ଭର ବିଦ୍ୟା ଶିଖାଇ ଆମ୍ଭେ ହୋଇଲୁ ଅକାରଣ । ୯ ।
ତୁମ୍ଭର ଆମ୍ଭେ ବିଦ୍ୟା ଶିଖାଇଲୁ ଶୁଦ୍ଧ ଚିତ୍ତେ
ଗଣ୍ଡି ମୁଠି ଦୃଢ଼ କରି ଦେଖାଉଁ ନିଜ ଗାନ୍ଧେ । ୧୦ ।
ହସ୍ତ ଧରି ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଜଣେ, ଜଣେ ଦେଖାଇ
ତୁମ୍ଭେ ତାହା ନ ଶିଖି ଯେ ମନରେ ଗର୍ବ ବଢ଼ି । ୧୧ ।
ତୁମ୍ଭର ବିଦ୍ୟା ଶିଖାଇଲେ ଅର୍ଜୁନ ଦେଖଇ
ଦେଖିଣ ଶିଖଇ ସେ କାହାକଲ ନ ପରୁରଇ । ୧୨ ।

୧୩ ତୁମ୍ଭର ବିଦ୍ୟା ଶିଖାଇ ଆମ୍ଭେ ପାଇଲୁ ଅପମାନ ।

ଯେବଣ ନାଗଜ ଧରଇ ପାଲଗୁନ
ମୋତେ ଗୋତର ନୁହଇ ସେ ବୋଇଲେ ଦ୍ରୋଣ ମୁନି । ୧୩ ।
ପ୍ରଶୁରମ ବିଦ୍ୟା ତାକୁ ହୋଇଲୁ ପ୍ରାପତ
ଦେଖିଣ ଶିଖଇ ସେ ବାସବର ସୁତ । ୧୪ ।
ଦ୍ରୂପଦ ଯେ ବୋଇଲୁ ତୁମ୍ଭର ଶୁଦ୍ଧ ଚିତ୍ତେ
ତେଣୁ କରି ସମସ୍ତ କହିଲୁ ଗାର ପାଥେ । ୧୫ ।
ଦ୍ରୂପଦ ବଚନେ ଦ୍ରୋଣେ ଭୁମି ହେଲେ
ସମସ୍ତେ କୁରୁସାରେ ଅର୍ଜୁନକଲଂ ହଂସା କଲେ । ୧୬ ।
ସେଥୁ ଅନନ୍ତରେ ଶୁଣ ବଇବସୁତ ମନୁ
ବିଦ୍ୟାର ମହିମା ହୋ ଶୁଣ ଯୁଗରାଜ ତନୁ । ୧୭ ।
ଯେକ ଦିନରେ ଯେ ଦ୍ରୋଣେ ଉପାୟେକ କଲେ
ସବୁ ପୁଅନ୍ତ ଘେନି ଯମୁନା ସ୍ନାନେ ଯେ ଗଲେ । ୧୮ ।
ବାଟରେ ଦେଖିଲେ ସୁସଞ୍ଚ ଶାଳ ବୃକ୍ଷେ
ଦ୍ରୋଣ ବୋଇଲେ ଯେଠାରେ ବୁଝିବା ପରୀକ୍ଷେ । ୧୯ ।
ଅର୍ଜୁନକୁ ବୋଇଲେ ବାବୁ ତୁ ବାହୁଡ଼ଣ ଯିବୁ
କୃପକର ଘରୁ ସ୍ନାନ ସଞ୍ଚା ଯେ ଆଶିବୁ । ୨୦ ।
ତଳ ଅୟେଂଳା ସୁସଞ୍ଚ ଅଭ୍ୟାସମାନ
ଭୁଞ୍ଜେ ନ ଥୋଇ ଆମ୍ଭଠାକୁ ଆଶିବୁ ଯେ ପୁଣ । ୨୧ ।
ଗୁରୁଙ୍କର ବଚନେ ସେ ଚଳିଲୁ ଅର୍ଜୁନ
ବୃକ୍ଷର ତଳେ ଯାଇଁ ମିଳିଲେ ଗୁରୁ ଦ୍ରୋଣ । ୨୨ ।
ଦ୍ରୂପଦ ବେନି କରି ସଂକ୍ଷେପି ଧରିଲେ ଗୁରୁ ଦ୍ରୋଣ
ଦୃଷ୍ଟି ମୁଷ୍ଟି ଗଣ୍ଡି ଦୃଢ଼ ସେ କରିଣ । ୨୩ ।
ଦ୍ରୂପଦ କରେ ଗୁରୁ ଦିଲେ ଧନୁ ହୋଣ । ୨୪ ।
କରୁଣା ନାଗଜ ସେ ଗୁଣରେ ବସାଇ
ଯେକ ଦୃଷ୍ଟିରେ ନାଗଜ ବିଦି କୁରୁସାଳ । ୨୫ ।
ଶୁଣି ଦ୍ରୂପଦ ବିଦି ପଦମାନ କଲକ ଛେଦନ
କୁରୁସାଳମାନଙ୍କର ଆନନ୍ଦ ପଞ୍ଚମନ । ୨୬ ।

୨୩୧ ସଂକ୍ଷେପ—ଶାଣି

ଶିଷ୍ୟନ୍ତ ଘେନି ମୁନି ପ୍ରବେଶ ସମୁଦାର କଲେ
 ମଥା ଯୋଗାଣ ଘେନି ଅର୍ଜୁନ ସେ ବୃଷଠାରେ ମିଳେ । ୨୭ ।
 ଦେଖିଲେ ବୃଷରେ ପଦ ଗୋଟିପ୍ରେକ ନାହିଁ
 ଆଶ୍ଚିଜ ଅର୍ଜୁନ ସେ ବୃଷକୁ ପୁଣି ଚାହିଁ । ୨୮ ।
 ଦେଖିଲୁ ଦ୍ରୋଣଙ୍କର ପଡ଼ିଛି ପାଦ ଗତି
 ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଗୁପ୍ତ ବିଦ୍ୟା ଶିଖାଇଲେ କୁରୁପତି । ୨୯ ।
 ସେହିମତି ଅର୍ଜୁନ ପାଦ ଗତି କଲ
 ପାଞ୍ଚଗୋଟି ନାଗଜ ଭୂମିକି ମାଇଲ । ୩୦ ।
 ତହିଁର ଉପରେ ସ୍ନାହାନ ସଞ୍ଚା ଥୋଇ
 ଅବଲୋକନ କର ବିହ୍ୱଳକ ତହିଁ । ୩୧ ।
 ବଞ୍ଚି ଗୋଟିମାନ ଯେ ପକାଇଲ ଛେଦି
 ସ୍ନାହାନ ସଞ୍ଚାମାନ ଘେନି ସେ ତଳଇ ମନଭେଦୀ । ୩୨ ।
 ଗୁରୁଙ୍କର ସନ୍ନିଧେ ନେଇ ସ୍ନାହାନ ସଞ୍ଚା ଦିଲେ
 ସୁଗନ୍ଧ ତଳଇ ସେ ମଥାରେ ଲଗାଇଲେ । ୩୩ ।
 ଯମୁନା ନଦୀରେ ସେ ପଶିଲେ ଦ୍ରୋଣେ ଯାଇ
 ସମସ୍ତ ଶିଷ୍ୟମାନେ ପଶିଲେ ଝୁସାଇ । ୩୪ ।
 ସ୍ନାହାନ କରନ୍ତେ ଯେ କୁନ୍ତୀରେକ ଅଇଲ
 ଦ୍ରୋଣ ଗୁରୁଙ୍କୁ ସେ ଯେ ଆନ୍ଦେଷିଣ ନେଲ । ୩୫ ।
 ସମସ୍ତ ଶିଷ୍ୟମାନେ ତରେ ଅଇଲେ ପଳାଇ
 କୁନ୍ତୀର ଗୁରୁଙ୍କୁ ନେଉଛି ଘୋସରାଇ । ୩୬ ।
 ଜଳରୁ ଦ୍ରୋଣ ଗୁରୁ ଆସି ତ ନୁଆରଇ
 ରଖ ରଖ ବୋଲି ସେ ଶିଷ୍ୟଙ୍କୁ ଡାକ ଦେଇ । ୩୭ ।
 ଦେଖି ଶ୍ରୀମତେନ ଜଳ ଭିତରକୁ ଡେଇଁଲ
 ଆନ୍ଦେଷିଣ କରି ଯାଇଁ କୁନ୍ତୀରକୁ ଧଇଲ । ୩୮ ।
 ଭିତରେ ଜଳପ୍ରସ୍ତ ସେ ହୋଇଲା ନିଧନ
 ଦ୍ରୋଣ ଗୁରୁ ବୋଇଲେ ଧନ୍ୟ ରେ ଶ୍ରୀମତେନ । ୩୯ ।

୩୨।୧ ବୃଷି ଗୋଟିମାନ ଯେ ପକାଇଲ ଛେଦି

୩୪।୨ ସମସ୍ତ ଶିଷ୍ୟମାନେ ପଶିଲେ ଅବଗାହ ।

୩୭।୨ ରଖ, ରଖ ବୋଲି ସେ ମିଛେ ଡାକ ଦେଇ ।

ତୁହି ସେ ସୂତେ ବେଳେ ଦିଲୁ ଶାବଦାନ
 କିସ ଦେଇ ତୋଷ କରିବି ତୋର ମନ । ୪୦ ।
 ଗଦା ବିଦ୍ୟା ତୋତେ ଗୋଟିପ୍ରେ ଦେବଇଁ ପ୍ରସନ୍ନ
 ମୋହୋର ଗଦା ବିଦ୍ୟାରେ ତୁ ସକଳ ଭୁବନ ଜଣ । ୪୧ ।
 ବଳରାମ ଗଦା ବିଦ୍ୟା ବୋଲନ୍ତି ଜଗତେ
 ଆରେ ତୋର ଗଦା ବିଦ୍ୟା ପ୍ରକାଶୁ ସେହି ମତେ । ୪୨ ।
 ଅତୁଟ ଗଦା ବିଦ୍ୟା ଦ୍ରୋଣେ ଶ୍ରୀମତେନକୁ ଦିଲେ
 ସିଦ୍ଧଲୋକ ବିଶ୍ୟାତ ହୋଅ ଶ୍ରୀମତେନକୁ ବୋଇଲେ । ୪୩ ।
 ଗଦା ବିଦ୍ୟା ପାଇଣ ସେ ସାନନ୍ଦ ଶ୍ରୀମତେନ
 ତହୁଁଣ ପୁଅନ୍ତ ଘେନି ଦ୍ରୋଣେ କରନ୍ତି ଗମନ । ୪୪ ।
 ନେଉଟି ଗୁରୁ ଯେ ତରୁ ତଳେ ମିଳିଲେକ ଯାଇଁ
 ଦ୍ରୋଣେନ ବୋଇଲୁ ସେ ଶାଳବୃଷକୁ ଚାହିଁ । ୪୫ ।
 ଆମ୍ଭେ ଯେ କାଟିଲୁ ସମସ୍ତ ପଦମାନ
 ବଞ୍ଚିମାନଙ୍କୁ କେ କାଟିଲୁ ବୋଲଇ ଦ୍ରୋଣେନ । ୪୬ ।
 ଦ୍ରୋଣେ ବଦୟନ୍ତି ଶୁଣ ରେ ଅର୍ଜୁନ
 ତୋହୋର ନାଗଜ ପ୍ରାୟେ ତ ଦଶଇ ବିଦ୍ୟାମାନ । ୪୭ ।
 ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ମୁଁ କୃପଙ୍କ ଘରକୁ ଗଲି
 ସ୍ନାହାନ ସଞ୍ଚା ଘେନି ମୁଁ ଶୀଘ୍ରେଣ ଅଇଲି । ୪୮ ।
 ବୃଷ ଉପରକୁ ମୁଁ ଚାହିଁଲି ନୟନ
 ଦେଖିଲି ପଦମାନେ ଭୂମିରେ ପଡ଼ନ । ୪୯ ।
 ନିରେଖି ଚାହିଁଲି ମୁଁ ଗୁରୁଙ୍କ ପାଦଗତି
 ସେହି ମତି କରି ମୁଁ ବାବଲ ପେଷିଲଇଁ ଧାତି । ୫୦ ।
 ବଞ୍ଚିମାନ ସବୁ ଛେଦି ପକାଇଲି ଭୂମି
 ଶୁଣିଣ ଅନ୍ତୀଭୂତ ଦ୍ରୋଣ ମହାମୁନି । ୫୧ ।
 ଦ୍ରୋଣେନ ବଦନ ଚାହିଁ ବୋଲନ୍ତି ବଚନ
 ସୂତ ବିଦ୍ୟା ଅବା କାହୁଁ ଅଜିଲୁ ଅର୍ଜୁନ । ୫୨ ।
 ତୁମ୍ଭେମାନେ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ବୋଲୁଥାଅ ଜଗତେ
 ସବୁ ସତ୍ୟ ଆମ୍ଭେ, ତୁମ୍ଭେ ଯହୁଁ ଶିଷ୍ୟ ପୁତ୍ରେ । ୫୩ ।

୪୭।୨ ବଞ୍ଚି—ଡେମ୍ଫ

ଅର୍ଜୁନକୁ ଚାହିଁଣ ଯେ ବୋଇଲେ ଗୁରୁ ଦ୍ରୋଣ
ସେ ଭରତର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀକୁ ତୁହିଁ ସେ ଯେ ଜନ୍ମ । ୫୪ ।
ଧୃଷ୍ଣାସନ ବୋଇଲ ଗୁରୁ ହେ ଅର୍ଜୁନ ଆଗ୍ୟାଂ ତ ମେଣ୍ଟିଲ
ସ୍ନାହାନ ସଞ୍ଚାମାନ ସେ ଭୂମିରେ ଥୋଇଲ । ୫୫ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲ ଗୁରୁ ହେ ଧୃଷ୍ଣାସନ ବୋଇଲ ଯେମନ୍ତ
ପଞ୍ଚ ନାରାଜ ଭୂମିକ ମାଇଲ ଭୂରତ । ୫୬ ।
ତହିଁ ଉପରେ ଯେ ସ୍ନାହାନ ସଞ୍ଚା ମୁଁ ଥୋଇଲି
ବାବଲ ଶରେ ସବୁ ବଞ୍ଚିମାନ ତ ଛେଦିଲି । ୫୭ ।
ଗୁରୁଙ୍କର ଆଗ୍ୟାଂ ମେଣ୍ଟିଲ ଯେବଣ ଶିଷ
ବିଦ୍ୟା ଅପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଅଳପେ ଯାଇ ସେ ନାଶ । ୫୮ ।
ଦ୍ରୋଣ ଦେଖିଲେ ନାରାଜ ମୁନ ବସିଛି ଭୂମିର
ଦେଖି କରି ଚକିତ ଯେ ହୋଇଲେ କୁରୁବାର । ୫୯ ।
ପରମ ସାନନ୍ଦ ହୋଇଣ ଆନନ୍ଦ ପଞ୍ଚମନ
ସକଳ ବିଦ୍ୟା ତୋତେ ହୋଉ ରେ ଅରଜୁନ । ୬୦ ।
ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଣ ଅର୍ଜୁନକୁ ବର ଦିଲେ
ପୁଅନ୍ତ ଘେନି ଦ୍ରୋଣ ଇନ୍ଦ୍ରପ୍ରସାଦକୁ ଗଲେ । ୬୧ ।
ଲକ୍ଷେକ ପାତ କର ଶରମାନ ବିଚକ୍ତି
ସେହି ଦିନୁ ପୁଣି ହାତ ସୁସ ଯେ କରନ୍ତି । ୬୨ ।
ଯେବଣ ନାରାଜ ବିଚକ୍ତି ଅର୍ଜୁନ
ଦେଖି କୁରୁବାରଙ୍କର ହୃଦୟ କମ୍ପମାନ । ୬୩ ।
କହନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ପଣ୍ଡିତ ବ୍ରହ୍ମବେଦୀ
ବରଦୟୁତ ମନୁ ଶୁଣନ୍ତି ଅମୃତ ରସ କଥା । ୬୪ ।
ନମାମି ସିଦ୍ଧ ସାବେଳା ଜଙ୍ଗେର ପୁର ବାସୀ
କଳିକାଳ ପାତକ ତୋହୋରେ ହୋୟେ ଧର୍ମ । ୬୫ ।
ତୁ ସେ ବ୍ରହ୍ମଗ୍ୟାଂନୀ ଅନାଦି ଅପଣ୍ଡି ସାବେଳା ଗୋସାମଣୀ
ଅଦୃଷ୍ଟି ଅଶ୍ରୁତ ତୁ ବଞ୍ଚାଇଲୁ ଆଶି । ୬୬ ।

୭୧। ସେହି ଦିନୁ ଶର ସେ ବିଚକ୍ତି ନିତି ପ୍ରତି । (ପା)

୭୧। ସୂତ—ହସ୍ତରେ ଶର ଯୋଜନା କରନ୍ତି

ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ମୁହିଁ ନୋହଇ ଶାହାସ୍ତ୍ର ବାଦୀ
ପଣ୍ଡିତ ଜନ ମଧ୍ୟେ ମୁଁ ନ ପଶିଲି ପ୍ରସିଦ୍ଧି । ୭୭ ।
ସେ ସିଦ୍ଧ ଦେବୀ ମୋତେ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଲ
ଅକଳନ୍ତା ଶ୍ରୀ ମହାଭାରତ ମୋତେ ଆଗ୍ୟାଂ ଦିଲ । ୭୮ ।
ଜଙ୍ଗେର ପୁର ବାସିନୀ କୃପାଜଳ ନନ୍ଦନୀ
ତାହାର ଆଗ୍ୟାଂ ପ୍ରମାଣେ ମୁଁ ହୋଇଲି ଶୁଦ୍ରମୁନି । ୭୯ ।
ସେ ସିଦ୍ଧ ଦେବୀ ଚରଣେ ମୋର ସେବା
ଶୁଦ୍ରମୁନି ସାବେଳା ଦାସକୁ ଗତି ମୁକ୍ତି ଦେବା ୭୦—୪୧୧୩ ।

ଦ୍ରୋଣଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ କୁରୁପାଣ୍ଡବଙ୍କର ଦୁପଦଙ୍କୁ ବନ୍ଦୀକରି ଘେନି ଆସିବା

ସୈନ୍ୟ ଅନନ୍ତରେ ଯେ ବରଦୟୁତ ମନୁ
ଯାହା ପୁଞ୍ଜା କଲୁ ତାହା କହିବା ସାବଧାନ । ୧ ।
ମୀନ ଶୁକଳ ଯେ ହସ୍ତୋଦ୍‌ଘୀ ଅର୍ଜବାର
ହସ୍ତା ନାମେ ନକ୍ଷତ୍ର ଯେ ଭେଗ୍ୟ ସେ ଦିନର । ୨ ।
ତୈତ୍ତଲ୍ୟ ନାମେ କରଣ ଗଣ୍ଡ ନାମେ ଯୋଗ
ମେଷ୍ଠସ୍ତକରାନ୍ତକ ପରଣ ଦିନ ଭେଗ । ୩ ।
ଆଶତା ଶାଳେ ବସି ଅଛନ୍ତି ଗୁରୁ ଦ୍ରୋଣେ
ଭ୍ରାଥମାନନ୍ତ ଘେନି ଗୁମୁରେ ଉଭା କୁରୁବଣେ । ୪ ।
ଦ୍ରୋଣେ ବୋଇଲେ ବାବୁ ହେ ଆମ୍ଭେ ଅଟୁଁ ଯେ ଶୀର୍ଷବାସୀ
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟା ଦେବା ନିମନ୍ତେ ଆମ୍ଭେ ସମୟେ ରହିଲୁ ଆସି । ୫ ।
ରୁଷି ବିପ୍ର ଭଗବନ୍ତ ଆବର ବ୍ରହ୍ମରୁଷି
ପାଦ ଶ୍ରମେ ଭ୍ରମନ୍ତେଣ ସେ ଧର୍ମକୁ ଆଚର । ୬ ।
ତୁମ୍ଭେ ପରମ କଲ୍ୟାଣ ହୋଇଆଅ ଶମେ
ଆମ୍ଭେ ଶୀର୍ଷ ଯାହା କରିବୁ ବାବୁ ଯିବୁଁ ନିଜ ଧର୍ମେ । ୭ ।
ଦ୍ରୋଣାଧିନ ଧୃଷ୍ଣାସନ ଆବର ଗର କର୍ଣ୍ଣ
ସୈନ୍ୟାନ୍ତେ ତିଆରିନ୍ତି ଭାରଦାସଙ୍କ ନନ୍ଦନ । ୮ ।

ଯଦ୍ୟପି ବିଦ୍ୟା ହୋ ଶିଖାଇଲୁ ଆମ୍ଭେ
 ଭ୍ରମ ଅର୍ଜୁନ ବିବାଦ ନୋହିବାକ ତୁମ୍ଭେ । ୯ ।
 ତୁମ୍ଭେ ଯେକ ସୋଦର ଅଟେ ସେ ଅଭିନ
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟିକି ଭଗତ ହୋଇ ଥିବଟି ପଣ୍ଡୁର ସମାନ । ୧୦ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟିକର ତୁଲେ କେବେ ଅଭାବ ନୋହିବ ରେ ବାଳ
 ଯେ ଶିଶୁ ସମ୍ପଦ ଦେନ ଥିବ ସବକାଳ । ୧୧ ।
 ଦ୍ରୂପଦ ଯୋଧନ ବୋଇଲୁ ଯୋଡ଼ଣ ବେନି କରପଦ
 ଅନେକ କାଳ ବିଦ୍ୟା ଯେ ଶିଖାଇଲୁ ଆମ୍ଭେ । ୧୨ ।
 ଗୁରୁ ଦକ୍ଷିଣା ମାଗ ଆମ୍ଭେ ଦେବୁ ଯେ ତୁମ୍ଭେ
 ଯାହା ଇଚ୍ଛା ମାଗ ହୋ ଭଗବନ୍ତ । ୧୩ ।
 ଯେମନ୍ତେ କେତେହେଁ ଦନ ତହିଁ ଗଲୁ
 ସମସ୍ତ ଭ୍ରାତଙ୍କୁ ଭଲ ଦ୍ରୂପଦ ଯୋଧନ ପରୁରଲ । ୧୪ ।
 ଗୁରୁ ଦକ୍ଷିଣା ଦେବୁ ଆମ୍ଭେ ମାଗସି ହୋ ଗୁରୁ
 ଯେ ମନେ ଇଚ୍ଛା ଦେବୁ ବାଞ୍ଛା ଯାହା କରୁ । ୧୫ ।
 ଗୁରୁ ଦକ୍ଷିଣା ନ ଦେଇ ସାଧନ୍ତି ଯେ ବିଦ୍ୟା
 ସେ ବିଦ୍ୟା ପରାପତ ନୋହିବଟି ଦେବ ସିଦ୍ଧା । ୧୬ ।
 ଗୁରୁ ବୋଇଲେ ବାବୁ ଶୁଣ ହୋ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
 ତୁ ଯାହା ବୋଇଲୁ ଯେ କଥା ସତ୍ୟଟି । ୧୭ ।
 ଆମ୍ଭେ ତଳ ହସ୍ତ କରି ଦାନ ଦେନଲୁ ପ୍ରଶୁରୁମଙ୍କ ତହୁଁ
 ଆମକୁ ଦାନ ଆମ୍ଭେ ମାଗିବୁ ଅବା କାହୁଁ । ୧୮ ।
 ବାଞ୍ଛାଗୁରୁ ଶିକ୍ଷାଗୁରୁ କୋଦଣ୍ଡ-ଘୋଷାଗୁରୁ
 କାରଣ ପୁରୁଷ ତହୁଁ ପ୍ରତିଗ୍ରହ ଆମ୍ଭେ କରୁ । ୧୯ ।
 ଧନ ଦାନେ ତୁମି ଦାନେ ଆମ୍ଭର ନାହିଁ ପ୍ରିୟୋଜନ
 ଆମ୍ଭେ ଦକ୍ଷିଣା ଦେବ ସତ୍ୟ କର ଦୃଢ଼ ମନ । ୨୦ ।
 ଦ୍ରୂପଦ ବୋଇଲୁ ତୁମ୍ଭେ ଯାହା ମାଗ ତାତ
 ଅବଶ୍ୟ ଦେବୁ ଯେହା ଆମ୍ଭର ହିବାର ସତ୍ୟ ସତ୍ୟ । ୨୧ ।

୧୮ । ଭାଇରେ ଭାଇରେ ଭଲ ନୋହିବଟି ତୁମ୍ଭେ ।

୧୯ { ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟିକର ଯେବେ ଅପ୍ରୀତି ହୋଇବ ରେ ବାଳ ।
 ସେହି ଶିଶୁ ସମ୍ପଦ ନ ରହିବ ଚରକାଳ ।

ଦ୍ରୋଣେ ବୋଇଲେ ବାବୁ ହେ ମାଗୁଅଛୁ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ
 ଦ୍ରୋପଦ ରାଜାକଲ ଧରି ଆଣି ଦେବ ମୁକୁ । ୨୨ ।
 ମୁହଁ ତୁମ୍ଭର ଗୁରୁ ତୁମ୍ଭେ ମୋହୋର ଦୁଲ୍ଲଖା
 ଯେତେକ ଦିଲେ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ହୋଇବ ଗୁରୁ ଦକ୍ଷିଣା । ୨୩ ।
 ଶୁଣିଣ ଦ୍ରୂପଦ ଯୋଧନ କୋପେଣ ପ୍ରବଣ
 ଦ୍ରୋପଦ ପୁରକୁ ଯିବା ସାଜ ରେ ସମଦଣ୍ଡ । ୨୪ ।
 ରଥ ଗଜ ଅଶ୍ୱ ସଇନ ପାଦାନ୍ତ
 ତୋଳ ଦମାଳୁ ଭେର ବାଜଇ ଅପ୍ରମିତ । ୨୫ ।
 ଗଜ ତୁରଙ୍ଗ ଗହନେ ହାବୋଡ଼ନ୍ତି ରଥେ
 ଶ୍ରେଣୀର ତୁରଙ୍ଗମ ଚଢ଼ି ବିହତନ୍ତି ରାଉତେ । ୨୬ ।
 ସାର ତୁର ଟମକ ବିଜୟୋଷ ବାଜି
 ଯେକାଦଶ ଶତ୍ରୁଣୀ ସୈନ୍ୟ ବଳ ସାଜି । ୨୭ ।
 ଦଣ୍ଡ ସଜ ଦେଖି ହସଇ ଫାଲଗୁନ
 ଦ୍ରୋଣେ ବୋଇଲେ ଯେ ତୋର ବିରୁଦ୍ଧକୁ ନ ଯୋଗାଇ କି ପୁଣି । ୨୮ ।
 ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲୁ ଗୁରୁ ହେ ମୁଁ ହସିଲୁ ଯେଥକୁ
 ଯେତେ ଦଣ୍ଡ ସଜ କମ୍ପେ ଦ୍ରୁପଦ ଗୁରୁକୁ । ୨୯ ।
 ଯେ ସେ ଜଣେ ଯାଇଁ ଆଶଇଁ କି ନା ଧରି
 କିଞ୍ଚିତ କଥାକୁ କମ୍ପେ ଯେତେ ଦଣ୍ଡ ଭଜି । ୩୦ ।
 ଦ୍ରୂପଦ ବୋଇଲୁ ତୁ ଜନ୍ମହୁଁ ଯେ ନଷ୍ଟ
 ଯେତେକ ପ୍ରତାପ୍ୟାଁ କଲୁ ସବୁ ଗରୁ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ । ୩୧ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ଗୁରୁ ବୋଲି ସହିଲେ ଯେ ତୋତେ
 ଭାଗ୍ୟବର ହୋଇଲେ ନାଶ ଯାଆନ୍ତୁ କିଞ୍ଚିତେ । ୩୨ ।
 ଯେହି ଗୁରୁଙ୍କ ଗୁମୁରେ ଯେତେ ଦର୍ପ କଥା କହୁ
 ଅଳପ ଜାଣି ତୁ ଯେ ପ୍ରତାପ୍ୟାଁ ଅପାର ତ ବହୁ । ୩୩ ।
 ଆହୋ ଦ୍ରୋପଦ ବୋଲି ଯେବଣ ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତ
 ମହା ବିବେକ ଧାର୍ମିକ ବଳବନ୍ତ ପଞ୍ଚାଳ ଦେଶର ଆଧିପତି । ୩୪ ।
 ପଦ୍ମେକ ରଥ ଯେ ନବସାଗର ହାଥୀ
 ଗୁରୁ ପରାପୁଅ ଅଶ୍ୱ ନବ ଶତ୍ରୁଣୀ ପାଦାନ୍ତ । ୩୫ ।

ଶୁଣି ସହସ୍ର ପାରିଦଶ୍ୟ ଖଟନ୍ତି ରାଜା ଯେକେ
 ତାହାକୁ ଧରି ଆଣିମୁ ତୁ ଯେକାଇ ଜଣକେ । ୩୭ ।
 ବୋଲଇ ବାସକି ଯେ ଯେହା ନୋହଇ ଅକାରଣ
 ଗୁରୁଙ୍କର ବଚନ ସିନା ଅଟଇ ପରମାଣ । ୩୮ ।
 ଗୁରୁଙ୍କର ଆଗ୍ୟାଂୟେ ଯେବଣ ବଚନ
 ତାହା ସେ ସାର କରି ଶୁଣ ହୋ ହୁଯୋଧନ । ୩୯ ।
 ଦ୍ରୋଣେ ଯେବେ ଆଗ୍ୟାଂ ଦେବେଟି ନିରୁତାନ୍ତେ
 ଦ୍ରୋପଦ ଗୁରୁକୁ ମୁଁ ଆଣିବି କ୍ଷଣକର ମାତ୍ରେ । ୪୦ ।
 ହୁଯୋଧନ ବୋଲଇ ଦେଖି ଯାଅ ନ ରେ ବାବୁ
 ଦ୍ରୋପଦକୁ ଆଣିଲେ ସେ ପ୍ରତାପ୍ୟାଂ ସାରୁ ସବୁ । ୪୧ ।
 ଅଜଙ୍ଗମ ଧନୁ ଅସୟେ ସୋଣ ବେନ
 ଶ୍ରୀକରେ ଦ୍ରୋଣେ ନେଇ ଦିଲେକ ପାଲଗୁନ । ୪୨ ।
 ଯେକା ଅର୍ଜୁନ ଚଳଇ ଗୁରୁ ବାକ୍ୟେ
 ଶତ ସହସ୍ର ଦଣ୍ଡ ପ୍ରଳୟ ଗୁରୁଙ୍କର ପାଦ ଉଦକେ । ୪୩ ।
 ଦ୍ରୋଣେ ବୋଲଲେ ବାବୁ ତୁ ହୋଅସି ଜଗୁଜିତା
 ସ୍ୱର୍ଗ ମଞ୍ଚ ପାତାଳେ କେ ତୋତେ ନୋହୁ ନା ଜଣନ୍ତା । ୪୪ ।
 ଗୁରୁଙ୍କ ଆଗ୍ୟାଂ ପ୍ରମାଣେ ଚଳଇ ଦୁଃଶାସ୍ତ୍ର
 ଜଗୁଜିତା ସୁନ୍ଦର ସେ ପ୍ରତାପ୍ୟାଂ ଗରିଷ୍ଠ । ୪୫ ।
 ବନ ନଗ୍ର ଜିଣିଣ ସେ ପ୍ରବେଶ ପାଞ୍ଚାଳ ଦେଶେ
 କୃଷ୍ଣବେଣୀ କୁଳେ ଶର ଚଳଇ ହରଷେ । ୪୬ ।
 ରାଜ୍ୟର ନିକଟେଣ ମଳୟ ନାମେ ଶିରି
 ତହିଁର ଶିଖରେ ଯେ ବିଜୟେ ଧନୁର୍ଯ୍ୟାସ । ୪୭ ।
 ଶିରେ ରହମଣି ମୁକୁଟ କୁଣ୍ଡଳ ଶୋଭା
 ଶୂରବନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ରୁଚିର ଗୁରୁ ପ୍ରଭା । ୪୮ ।
 ଦେଶାତ୍ମର ପୁଞ୍ଜା କଲେ ଲକ୍ଷଣ ଗୁଣ ଦେଖି ସବୁ
 କେବଣ ରାଜାର ତୁ କୁମର ଅଟୁ ବାବୁ । ୪୯ ।

୪୪। ଦ୍ରୋପଦକୁ ଭାସେଇ ମଞ୍ଚ ପ୍ରତାପ୍ୟାଂ ଗରିଷ୍ଠ ।

୩୪୯ ନିରୁତାନ୍ତ—ନିତାନ୍ତ ୪୫। ପାଦ ଉଦକେ—ପାଦ ଉଦେଶ୍ୟେ

ବୋଲଇ ବାସକି କହ ରେ ତୁମ୍ଭର ରାଜାକୁ
 ଦ୍ରୋପଦର ବଇଶ୍ୟ ମୁଁ ଆସିଛି ସାଂଗ୍ରାମ କରିବାକୁ । ୫୦ ।
 ତୁମ୍ଭେ କହ ଯାଇଁ ବେଗେ ତୁମ୍ଭ ରାଜାଙ୍କ ଆଗର
 ଦଣ୍ଡ ଦେନ ଆସି କରୁ ମୋର ତୁଲେ ଯେ ସମର । ୫୧ ।
 ଶ୍ରୀବନ୍ତ ଲେକଙ୍କର ଆଗ୍ୟାଂ ନୋହଇ ନା ଭ୍ରଷ୍ଟ
 ଦ୍ରୁପଦେ ବୋଧ ହୋଇ ପ୍ରସନ୍ନେ ପୁରୋଇ ପେଟ । ୫୨ ।
 ରାଜାର ଦଣ୍ଡକୁ ଯେକା ଜଣକ ହିଁ ବାହ
 ଶୁଣି ତାହାର ବଚନ ଭ୍ରଷ୍ଟ ନ କଲେ ସେ କେହି । ୫୩ ।
 ଦେବାଇଁ ନ ସାରି ରାୟେ ବିଜୟେ ଅବକାଶେ
 ମନ୍ତ୍ରୀ ଅମାନାତ୍ୟମାନେ ଖଟିଛନ୍ତି ପାଶେ । ୫୪ ।
 ଦେଶାତ୍ମର ବାରତା କହଇ କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ି
 ଅଶକ୍ୟ କଥାୟେ ଦେବ ଶୁଣିମା ଅବଧାର । ୫୫ ।
 ରାଜାମାନଙ୍କର ଯେ ଦେଶାତ୍ମର ଦିବ୍ୟ ଚକ୍ର
 ସବ୍ୟ ଅସବ୍ୟ କହଣେ ମନ୍ତ୍ରୀ ତାହା ବାଛୁ । ୫୬ ।
 ଦେବ ! ହସ୍ତେଣ ଧନୁ ଆର ହସ୍ତେ ଶହସ୍ତେକ ଅଛି ଧରି
 ଯେସନେକେ ବିଦ୍ୟାଧର ଗଗନୁଁ ଅବତରି । ୫୭ ।
 ବୋଲଇ ବାରତା କହ ତୁମ୍ଭର ରାଜାକୁ
 ଦଣ୍ଡ ଦେନ ଆସି ସାଂଗ୍ରାମ ଦେଉ ମୁକୁ । ୫୮ ।
 ଦ୍ରୋପଦ ବୋଲଲେ କରୁଣାକର ପାତ୍ରକୁ ରାଇ
 କେହୁ ଅଟଇ ସେ ତୁମ୍ଭେ ବୁଝି ଆସ ଯାଇ । ୫୯ ।
 ରାଜାର ବଚନେ ଯେ ପାତ୍ର ଚଳି ଗଲ
 ଅହବ୍ରତେକ ଯୋଦ୍ଧା ତୁଲେଣ ଦେନଲ । ୬୦ ।
 ଆସନ୍ତି ମତ୍ତ ନାଗେ ଦାଣ୍ଡରେ ସବେ ପୁର
 ନାଦ ଶବଦେ ଯେ ଆସନ୍ତି ଝଞ୍ଜାସ । ୬୧ ।
 ଧର, ଧର, ମାର, ମାର ଶୁଭଇ ଘୋର ବୋଧ
 ଝଲକନ୍ତି ଲଞ୍ଜିୟା ଯେ ବାଲ କରଣ ଯେହ୍ନେ ରବ । ୬୨ ।

୬୦। ଦଣ୍ଡାରବ ଶବଦେ ଯେ ଆସନ୍ତି ଝଞ୍ଜାସ ।

୬୧। ଝଞ୍ଜାସ—ଝମ ଝମ କରିବା, ବାଦ୍ୟ ବାଦକ

୬୨। ଲଞ୍ଜିୟା—କେନାଥବା ଶସ୍ତ୍ର ବିଶେଷ

ପଦ୍ମେ ଆରାଧ୍ୟା ଦେଖଇ କୋନ୍ତାଙ୍କର ସୁତେ
ଦଶ ଧାଉଁଡ଼ ଦଶ ନାରାଜ ବନ୍ଧଲେ କହୁତେ । ୭୨ ।
ଧାଉଁଡ଼େ ଆସୁଥିଲେ ଦଶ ସହସ୍ର ମଉଁ ଗଜେ
ଅହୁକ୍ରତେକ ହସ୍ତୀ ପଡ଼ିଲେ ଦଶ ନାରାଜେ । ୭୩ ।
ଚିତାରେ ବାଜି ବାଣ ମଳୟର ବାଟେ ନିକଳି
ହସ୍ତୀ ଉପରୁ ଯୋଦ୍ଧାୟେ ପଡ଼ିଲେ ମୋହେ ତଳି । ୭୪ ।
ରାଜାର ଅଗ୍ରତେ ଯାଇ କହିଲେ ମୁନେହ
ଦଣ୍ଡ ଦେନି ଦ୍ରୋପଦ ଆପଣେ ଅଇଲୁ ଯେ ବାହୁ । ୭୫ ।
ପଦ୍ମେକ ରଥ ବଢ଼ିଣ ପଦ୍ମ ହସ୍ତୀ
ଅଶୀ ସାଗର ବାରାସ ସାତ ଶଉଣୀ ପାଦାନ୍ତ । ୭୬ ।
ଧାମନ୍ତ ଯୋଦ୍ଧାୟେ ଯେ ସିଂହ ରଡ଼ି କରି
ସାତ ଯୋଜନ ପରିଯନ୍ତେ ଥାଠ ଆସଇ ପୁରୁ । ୭୭ ।
ପଦ୍ମେ ଉପରେ ଥାଇ ବିରୁର କରଇ ଅର୍ଜୁନ
ସାଧୁ ସମ୍ପଦ ତୋର ରେ ଦ୍ରୋପଦ ଧନ୍ୟ ତୋ ଜୀବନ । ୭୮ ।
ଗୁରୁ ଆଶ୍ୟାଂ ଯେ ନ ଦିଲେ ତୋତେ ପ୍ରାଣେ ମାରବାକୁ
ବିନା ଅପରାଧେ କିମ୍ପେ ମାରବି ସେହାକୁ । ୭୯ ।
ଗୁରୁଙ୍କର ମରଣ ସେ ଅଟନ୍ତି ଯୁଗତେ
ଗୁରୁ ମରଣ ମୁଁ ନାଶ କରିବି କେମନ୍ତେ । ୮୦ ।
ସଦଭାବେ ମୋତେ କହି ଅଛନ୍ତି ଗୁରୁ ଦ୍ରୋଣେ
ମନଭେଦୀ ନାରାଜ ଗର କାତି ଲକ୍ଷ ସୋଣେ । ୮୧ ।
ମୋହନା ନାରାଜ ଭେଦିଲୁ ସେ ଦ୍ରୋପଦର ଆଟ
ଅନେକ ନାରାଜ ଯାଇ ହୋଇଲୁକ ଭେଟ । ୮୨ ।
ରଥକେ ସହସ୍ର ନାରାଜ ଯେ ଗଜକେ ପାଞ୍ଚ ଶତ
ଅଶ୍ବକେ ଅତାଇ ଶତ ପାଦାନ୍ତକେ ସେକ ଶତ । ୮୩ ।

୭୨। ଗୁଣ ଟଙ୍କାର ଦଶ ନାରାଜ ମାରଲୁ କହୁତେ ।

୭୪। ଚିତାରେ ବାଜି ବାଣ ପଛ ବାଟେଣ ନିକଳି ।

୭୫। ମୁନେହ—ଦୂତ ୭୬। ବାରାସ—ଅଶ୍ବାରୋହୀ

ସେତେକ ନାରାଜ ସେକା ଅର୍ଜୁନ ଯେ ଭେଦି
ସାତ ଯୋଜନ ମାଡ଼ି ଥାଠ ପଡ଼ିଲେ ଆଗୁଦି । ୭୪ ।
ମୋହେଣ ଅଚେବନ ହୋଇ ଯେ ପଡ଼ିଲେ ସଇନ
ଦ୍ରୋପଦ ରାଜାକୁ ଯାଇ ଧଇଲେ ପାଲଗୁନି । ୭୫ ।
ଦ୍ରୋପଦ ବୋଇଲେ ବାବୁ ତୁ କେବଣ ପୁରୁଷ
ସିତୁବନେ ନାହିଁ କାର ସେମନ୍ତ ସାହସ । ୭୬ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ମୁଁ କୋଇନ୍ତାଙ୍କ ସୁତ
ଦ୍ରୋଣ ଗୁରୁ ତହୁଁ ବିଦ୍ୟା ଶିଖିଲ ଅପ୍ରମିତ । ୭୭ ।
ସେ ଗୁରୁ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଦକ୍ଷିଣା ମାଗିଲେ
ଦ୍ରୋପଦ ରାଜାକୁ ଆଣି ଦିଅସି ବୋଇଲେ । ୭୮ ।
ତାହାଙ୍କର ବଚନେ ମୁଁ ଅଇଲୁକ ସେଥ
ତେଣୁ କରି ସଇନ ତୋର କଲଇଁ ନିପାତ । ୭୯ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଦ୍ରୋପଦ ଭ୍ରାନ୍ତି ତୁ ନ କର ହୋ କିଛି
ଦ୍ରୋଣଙ୍କର ଶିଷ ମୁଁ ତୋତେ ନେମାକୁ ଆସି ଅଛି । ୮୦ ।
ମୋହୋର ଥିଲେ ତୋତେ ନାହିଁ ପରମାଦ
ମନେ ଭ୍ରାନ୍ତି ତୁମ୍ଭେ କିଛି ନ କର ଦ୍ରୋପଦ । ୮୧ ।
ଦ୍ରୋପଦ ବୋଇଲୁ ମୁଁ ଦ୍ରୋହ କରିଛି ଦ୍ରୋଣଙ୍କୁ
ଭେ ଅର୍ଜୁନ ତୁମ୍ଭେ ଯେ ଶରଣ ରଖ ମୁକୁ । ୮୨ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ମୁଁ କରିବି ସେକ ଶାସ୍ତି
ଗୁରୁଙ୍କ ବଚନେ ଶିଷ୍ୟେ ଥାଆନ୍ତିଟି ବଢ଼ି । ୮୩ ।
ଡୋର ଗୋଟିୟେ ଦେନି ବାନ୍ଧବି ଯେ କର
ସେଥକୁ ଭେ ତାତ ମୋତେ କୋପ ଯେ ନ କର । ୮୪ ।
ଶାସ୍ତି ଦେଖିଣ ତୋତେ ଦୟା କରନ୍ତୁ ଦ୍ରୋଣେ
ଚର କୋପୀ ନୋହନ୍ତି ସେ ମହାଶାନ୍ତି ବ୍ରାହ୍ମଣେ । ୮୫ ।

୭୪ { ସେତେକ ନାରାଜ ଯେ ଅର୍ଜୁନ ହସ୍ତ ଫିଟି
ସାତ ଯୋଜନ ମାଡ଼ି ପଡ଼ିଲେ ଥାଠ ଗୋଟି ।

୮୩। ଗୁରୁ ବଚନ ଦିଲେ ନ ଥାନ୍ତି ନା ବଢ଼ି ।

୭୫। ଅଚେବନ—ଅଚେତନ

ଦ୍ରୋପଦ ବୋଇଲି ଯେହ୍ନେ ତାହାଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟାଂ
 ତୋହୋର ବଚନ କେସନେ କରିବି ଅବଗ୍ୟାଂ । ୮୭ ।
 ଆନେଶ ଦ୍ରୋପଦ ପଛେ ବାର ପାଲଗୁନ
 ନବ ଦିନେ ଚଳି ଗଲେ ଯୋଜନ ଶତ ଭିନି । ୮୮ ।
 ବାରୁଣାବନ୍ତ ସେ ଆଶତାର ନିକଟେ
 ଦ୍ରୋପଦକୁ ବନ୍ଧନ ସେ କଲି ଡୋର ପାଟେ । ୮୯ ।
 କେଶ ବାସ ଅସମ୍ଭାଳ ଧୂଳିରେ ଧୂସର
 ବିବଶ ବିଛନ୍ନ କରି ଦେଇ ନେଲି ଗୁରୁଙ୍କ ଛୁମ୍ବର । ୯୦ ।
 ବାମ କରେ ଅଛି ଦ୍ରୋପଦର କେଶ ଧରି
 ଆଶତା ଘରେ ପଶିଲି ଦ୍ରୋପଦଙ୍କୁ ବାନ୍ଧି କରି । ୯୧ ।
 ପଲଙ୍କ ଉପରେ ଗୁରୁ ଅଛନ୍ତି ଯେ ଶୋଇ
 ଦ୍ରୋପଦକୁ ଘେନି ଅର୍ଜୁନ ଅଛି ଉଭା ହୋଇ । ୯୨ ।
 ଗୁରୁଙ୍କର ନିଦ୍ରା ମୁଁ ଭଞ୍ଜିବି କେମନ୍ତେ
 ପାଦତଳେ ପଲଙ୍କ ଖୁରରେ ବାନ୍ଧିଲେ ଦ୍ରୋପଦେ । ୯୩ ।
 ଆହୋ ମୁହଁ ଯାଉଅଛି ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଦେବଙ୍କ ଛୁମ୍ବର ଯାୟେ
 ତୁ ସୈନ୍ୟ ପଡ଼ି ରୋଦନ କରୁଥାଅସି ଯେ ରାୟେ । ୯୪ ।
 ମହାଭାରତ ଗ୍ରାହଣ ଅଟନ୍ତି ଦ୍ରୋଣ ଗୁରୁ
 ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ତୋତେ ବିଚାରି ଦୟା କରୁ । ୯୫ ।
 ନିସତ ହୋଇ ତୁ ନ ପଳାଇବୁଟି ଦ୍ରୋପଦ
 ନାରାଜ ବିଚାରି ଯେତେ ଦୂରେ ଥିଲେ ହୋଇବୁ ଶିରଛେଦ । ୯୬ ।
 ମୁଁ ଯେବେ ଶୁଣି, ବିଦୁର, ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଆଶଇ ରାଇ
 ତୋତେ ପାରି କରି ଦେବୁନି ସମସ୍ତେ ବିନୋଇ । ୯୭ ।
 ବାହାର ହୋଇ ଗଲିକ ତହୁଁ ଦୁଃଶାସନ
 ମନେ ବିଚାରଇ କଥାୟେ ଅଇଲି ପାଶୋର । ୯୮ ।
 ଦ୍ରୋପଦ ସନ୍ଧ୍ୟା କମ୍ପା ମୋହେ ପଡ଼ିଥିବେ
 ସେ କି ଆଉ ଆସି ଆମ୍ଭଙ୍କୁ କିସ ଯୁଦ୍ଧ ଯେ କରିବେ । ୯୯ ।

୮୯। ବରୁଣ କରିଦେଇ ନେଲି ଗୁରୁଙ୍କ ଛୁମ୍ବର ।

୯୦। ତୋହୋ ପାଇଁ ସମସ୍ତେ କହନ୍ତି ବିକଳାଇ ।

୯୫। ନିସତ—ନିସତ୍ତ୍ୱ, ଦୁର୍ବଳ । ୯୬। ବିଛନ୍ନ—ବିଷଣ୍ଣ, ବ୍ୟାକୁଳ

ନୋହଇ ବଇର ସେ ଅଟଇ ବ୍ରାହ୍ମଣ
 କିଞ୍ଚିତ ଦୋଷେ ଯହୁଁ ଆଗ୍ୟାଂ ଦିଲେ ଗୁରୁ ଦ୍ରୋଣ । ୧୦୦ ।
 ସୈନ୍ୟନେକ ସମୟେ ଘେନିଲେ ଜୀବନଧାସ ଶର
 ଦ୍ରୋପଦ ଆଠକୁ ଜୀବ ଦେବୁ ବୋଇଲି ବାସବ କୁମର । ୧୦୧ ।
 ଆଗ୍ୟାଂ ପ୍ରମାଣେ ସେ ଶର ଚଳି ଗଲି
 ଭିନି ଶତ ଯୋଜନେ ପଡ଼ି ସେ ସମସ୍ତ ଜୀଆଇଲି । ୧୦୨ ।
 ବାହୁଡ଼ି ନାରାଜ ଆସି ଅର୍ଜୁନ ହୋଣରେ ପଶି
 ସାଧ ସାଧୁ ବୋଇଲେ ସେ ସୁର ସ୍ୱର୍ଗବାସୀ । ୧୦୩ ।
 ଦ୍ରୋପଦର ସଇନ ମୋହ ତେଜଶ ଉଠିଲେ
 ରାଜାକୁ ବନ୍ଦୀ କରି ନେଲି ସେ ଯେ ଗୋଳେ କଲେ । ୧୦୪ ।
 ଯେ ଯାହା ପୁରେ ସେ ରୋଦନ କଲେ ଲେକେ
 ସମୟେ ଜାଣି ପୁଣି ଶାନ୍ତି ହୋଇଲେକ ଥୋକେ । ୧୦୫ ।
 ସୈନ୍ୟ ଅନନ୍ତରେ ଯେ ଅର୍ଜୁନ ଚଳି ଗଲି
 ଶୁଷ୍କ ବିଦୁର ସଞ୍ଜୟ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ କି ରୁଣ୍ଡ କଲି । ୧୦୬ ।
 ଦ୍ରୋପଦ ବାପୁଡ଼ାକୁ ଆଣି ଅଛି ଧରି
 ଗୁରୁଙ୍କୁ କହି ସମସ୍ତେ ହେଁ ଦେବା ପାରି କରି । ୧୦୭ ।
 ସୈନ୍ୟର ସମୟେ ଯେ କର୍ଣ୍ଣ ଦ୍ରୁପାଦନ
 ଶତେକ ଭାଇ ତୁଲେ ସେ କୁମାର ଧୂଶାସନ । ୧୦୮ ।
 ଆଶତା ଶାଳେ ଆସି ପ୍ରବେଶ ସମସ୍ତେ
 ଦେଖିଲେ ବାନ୍ଧଣା ହୋଇଛି ନୃପତି ସୈନ୍ୟେ ଉଗନସ୍ତେ । ୧୦୯ ।
 ଧାଇଁବା ବାଳ ତାର ଦ୍ରୁପାଦନ ଧଇଲି ଯାଇଁ ହାତ
 ମାରନ୍ତି ଦ୍ରୋପଦକୁ ଦେଅନ୍ତି ଅନେକ ଶାସ୍ତି । ୧୧୦ ।
 ମୂର୍ଖ ଦୃଢ଼ର ସେ ଦୁଷ୍ଟ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
 ନାରାଜ ଘେନି ଦ୍ରୋପଦକୁ କଲିକ ସାତ ବେଞ୍ଚି । ୧୧୧ ।
 ମାରନ୍ତି ଲେଡ଼ା ଗୋଇଁଠା ପଛବାହା କରିଣ ଯେ ବାନ୍ଧି
 ଅର୍ଜୁନ ରଖ, ରଖ ବୋଲି ଉଠି ସ୍ୱରେ ନୃପ କାନ୍ଦି । ୧୧୨ ।

୧୦୮। ଉଗନସ୍ତ—ଉଗନସ୍ତ, ଶୈଶ୍ୟ ଦ୍ୱାନ ବା ଉଗ୍ରସ୍ତ, ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଛି ।

୧୧୦। ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର—ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରର ପୁତ୍ର—ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ (ଧାତରାଷ୍ଟ୍ରର ଅପତ୍ରାସ୍ତ୍ର)

ଗୋଳ ଶବଦ ଶୁଣି ଚିଆଁଇଲେ ଗୁରୁ ଦ୍ରୋଣେ
ଦେଖିଲେ ଦ୍ରୋପଦର କେଶ ବାସ ଅସମ୍ଭାଳନେ । ୧୧୨ ।
ଦ୍ରୋଣେ ବୋଇଲେ ରହ ରହ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
ଯେ ଆମ୍ଭର ମଇତ୍ର ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ୱର ହେ ଟି । ୧୧୩ ।
ପଲଙ୍କରେ ଥାଇଁ ଦ୍ରୋପଦର ଅବସ୍ଥା ଦେଖିଲେ
ହା ହା ମଇତ୍ର ବୋଲି ଉଠିଣ କୋଳ କଲେ । ୧୧୪ ।
ତୁ ମୋହୋର ମଇତ୍ର ଅଟୁ ପଞ୍ଚ ଭୂତ ଆତ୍ମା
ନ ଜାଣି ଅପ ଗଞ୍ଜିଣା ପାଇଲୁ ମହାତମା । ୧୧୫ ।
ଶାନ୍ତି ସରଳ ଅକ୍ଷତ ଗୁରୁ ଦିଲେକ ସମ୍ଭରେ
ଯାଅ ଯାଅ ମଇତ୍ର ହୋ ତୋହୋର ନିଜ ପୁରେ । ୧୧୬—୧୧୭୯ ।

ଦ୍ରୁପଦଙ୍କର ତପସ୍ୟା

ଛୁଡ଼ିଲେ ଦ୍ରୋପଦକୁ ପଳାଇଲ ବକଳେ
କାଶୀ ନଦୀ ବହଇ ହେମବନ୍ତ ପର୍ବତର ତଳେ । ୧ ।
ଗୌରୀ ତପ କରୁଥିଲେ ସେ ଥାନରେ
ଲଜେଶ ରାଜ୍ୟକୁ ନ ଗଲେ ଦ୍ରୋପଦ ଈଶ୍ୱରେ । ୨ ।
ସୈନ୍ତେ ଅବସ୍ଥା ହୋଇଣ ରାଜ୍ୟକୁ କେମନ୍ତେ ଯିବି
ଅମନାତ୍ୟ ପାତ୍ରଙ୍କ ମୁଖ ଯେ କେମନ୍ତେ ଗୁହ୍ୟବି । ୩ ।
ଜୀବନ ନିଆଣୀ ରାଜା ବସିଲ ଘୋର ତପେ
ଛୁଡ଼ିଲ ରାଗ, ମୋହ, ହିଂସା ବସିଲ ତପୋଧନ ରୂପେ । ୪ ।
ପଞ୍ଚ ଭୂତ ନିମଜ୍ଜି ବସିଲ ମହାରାୟେ
ରୁଦ୍ର ଦେବତାଙ୍କୁ ଜପଇ ଅଜପା ମନ୍ତ୍ର ଲୟେ । ୫ ।
ଅଣ ଅକ୍ଷର ନାଥ ଯେ କୃପାଜଳ ସିନ୍ଧୁ
ଅନ୍ଧକ ବିଦାରଣ ମଉଳିଧର ଇନ୍ଦ୍ର । ୬ ।

୩୨ ତପୋଧନ ସ୍ଥାନରେ ତପସ୍ବିନ ପାଠ ଅଛି ।

୧୧୩୨ ଅପ ଗଞ୍ଜିଣା—ଅପମାନ ୧୧୭୯ ସରଳ—ଅଳଙ୍କାର ବିଶେଷ

୨୧୮ ଗୌରୀ—ଗୌରୀ, ପାବଣୀ

ସଂସାର ଦର୍ପ ଶୁଖିଲ ଯେବଣ କାମଦେବ
ସଦାନନ୍ଦ ପୁରୁଷ ତୋହୋର ନାମ ସଦାଶିବ । ୭ ।
ବ୍ରହ୍ମାର ଶାପେ ଦେବ ଦହିଲୁ ଅନଙ୍ଗ
ଅଶାକାର ପୁରୁଷ ତୁ ଯେ ଧଇଲୁ ସୋଡଳ ଅଙ୍ଗ । ୮ ।
ଆଦି ଈଶାନ ନାଥ ତୁହି ସେ ଜଗତ ଗୁରୁ
ସେ କଳକାଳ ଧର୍ମସିବାକୁ ନାଥ ତୁହି ସେ ଚନ୍ଦ୍ରା କରୁ । ୯ ।
ସ୍ୱାମୀ ଯେକ କାୟାକୁ ଯାହାର ପଞ୍ଚୁଣିର
ସୁର ପାବକ ନାଥ ତୋହୋର ନାମ ଗଙ୍ଗାଧର । ୧୦ ।
ସଂସାରକୁ ସାର ତୋର ମହାରୁଦ୍ର ମନ୍ତ୍ରେ
ଶୈଳଜାର ବଳିଭ ତୁ ପିନାକ ଧରୁ ହସ୍ତେ । ୧୧ ।
ସରଳ ଯେବଣ ଯେ କାଳାନଳ ଉଡ଼ଙ୍ଗ
କଟି ମେଖଳା ସେ ଯେ ଅନନ୍ତ ଭୁଜଙ୍ଗ । ୧୨ ।
କାମ ପତନ ନାଥ ନ କଲୁ ଯେହା କିଛି
ସେକ ତଳୟେ ଭଜିଲୁ ଯୋଗ ଲୟେ ବାଛି । ୧୩ ।
ସେ ସତରଘର ଜୀବ ଜନ୍ତୁ କଲୁ କାଟ ପୋକ
ଉଲଗ୍ନସାସ୍ତ୍ର ହୋଇ ଲଭିଲୁ ହୈଲେକ । ୧୪ ।
ପିନାକ ଶାରଙ୍ଗ ଖଟ୍ୱାଙ୍ଗ ଉତ୍ତରୁ ଯେ ହସ୍ତେ
ଡାକ ଗହନ ନାଦେ ପଳାନ୍ତି ଦୁରପାତେ । ୧୫ ।
ପ୍ରତର୍ଯ୍ୟାଂ ସାର୍ଥକୁ ନାଥ ଦକ୍ଷର ଯାଗଭଞ୍ଜା
କପିଳାସ ବିହରଣ ବ୍ରହ୍ମାର ଶିରଗଞ୍ଜା । ୧୬ ।
କବଚ ବିଦାରଣ ତୁହି ସେ ଆଦି ଈଶାନ
ନମସ୍ତେ ବିରୂପାକ୍ଷ ଦେବ ହିଲେଚନ । ୧୭ ।
କରୁଣାକର ନାଥ ହୈଲେକ୍ୟଚନ୍ଦ୍ରାମଣି
କୋଟିୟେ ଯୁଗ ଗଲେ ସ୍ୱାମୀ ନିମିଷକ ପ୍ରାୟେ ମଣି । ୧୮ ।
ସ୍ୱାମୀ ମାଳକଣ୍ଠ ତବ ଶ୍ରୀ ଚରଣେ ନମାମି
କପିଳାସ ସିଂହଦ୍ୱାର ମୋତେ ପ୍ରାପତ କର ଦେବ ସ୍ୱାମୀ । ୧୯ ।

୮୨ ଅଙ୍ଗ ସ୍ଥାନରେ ଲଙ୍ଗ ଅଛି

୧୦୨ ସୁର ସାଇଁ କପଇ ନିତ୍ୟ, ନାମ ଗଙ୍ଗାଧର ।

୧୪୨ ବଇଲସାସ୍ତ୍ର ହୋଇ ବିଭ୍ରମି ଭୁଜଲେକ ।

ଗିରିଜା ବଲ୍ଲଭ ଶ୍ରୀ ଚରଣେ ନିତ୍ୟେ ମୁହିଁ ଦାସ
କିଞ୍ଚିତ ଶଶ୍ରଣ କରିବା ନାଥ କାଳଦଣ୍ଡ ପାଶ । ୨୦ ।
ଶ୍ରୀ ମହେଶ୍ୱର ରୂପକୁ ଶତେ ସହସ୍ର ଦଣ୍ଡ ପରିଣାମି
ବଦୟନ୍ତି ଶାହାସ୍ତ୍ର ଯୋଗେ ସାବେଳା ଦାସ ଶୂଦ୍ର ମୁନି । ୨୧—୪୨୫୦

ଅର୍ଜୁନର ପ୍ରତିଜ୍ଞା

ଅଗସ୍ତି କହିଲେ ଯେ ପୁରାଣ ସଂଯୋଗେ
ଅର୍ଜୁନ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କହନ୍ତି ଯେ ବରବୟସ ମନୁ ଆଗେ । ୧ ।
ଦ୍ରୋଣଙ୍କର ଭାରିଯା ପାକ ସମ୍ପାଦନ କରି
ସ୍ନାହାନ ନିମନ୍ତେ ଯେ ଯାଆନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମଗୁରୁ । ୨ ।
ସୁରଭି ନଦୀକୁ ସ୍ନାହାନ କରିଣ ଯାଉଣ ଘର୍ବ ପଥେ
ବାଟରେ ତେନ୍ତୁଳି ବୃକ୍ଷେକ ଦେଖିଲେ ଭାରଦ୍ୱାଜଙ୍କର ସୁତେ । ୩ ।
ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ ଲ ପଲ୍ଲବ ହୋଇଛୁ ବୃକ୍ଷରଜ
ବେଗେଣ ଦ୍ରୋଣେ ପେଷିଲେ କରୁଣ ନାରାଜ । ୪ ।
ବୃକ୍ଷରୁ ପତ୍ତ ଯାକ ଝାଡ଼ି ପକାଇଲେ
ଜାହ୍ନବାକ ବୋଲି ଗୁରୁ ସ୍ନାହାନ କରି ଗଲେ । ୫ ।
ସୈମନ୍ତ ସମୟେ ଯେ ଅର୍ଜୁନ ଅଇଲ
ଗୁରୁଙ୍କ ଘରଠାରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲ । ୬ ।
ଅର୍ଜୁନେ ପଚାରିଲେ ଗୁରୁ ଗଲେ କେଣେ
ଅନ୍ନ ତିଆର ନର ବାବୁ ଗୁରୁ ଗଲେ ସ୍ନାହାନେ । ୭ ।
ସୈତେ ଶୁଣି ଶର ସେହି ପଥେ ଗବନ
ବାଟରେ ଦେଖିଲେ ତେନ୍ତୁଳି ବୃକ୍ଷର ବେବସ୍ତ୍ରାମାନ । ୮ ।
ଚଇସ ମାସ ନୋହଇ ସୈତ ପତ୍ତ ଝଡ଼ା ଦିଲ
ସୈତେ ବୋଲି ସେ ବୃକ୍ଷରଜ କଥରେ ହୋଇଲା । ୯ ।

୨୦ । ୨ { କିଞ୍ଚିତ ଶଶ୍ରଣ କରିବା ନାଥ ସକଳ ମୋହ ପାଶ ।
କ୍ଳେଶ ଶଶ୍ରଣ କରି ସ୍ୱାମୀ ନ ଯିବି ନାଶକର ପାଶ ।

ଦେଖଇ ପତ୍ତ ଯେ ନାରାଜେ ଛେଦନ
ହୃଦରେ ବିରୁଦ୍ଧ ବୋଲଇ ଦ୍ରୋଣଙ୍କ କଥାମାନ । ୧୦ ।
ସୈ ମହାଶୟରେ ବୃକ୍ଷ ହେଉଛୁ ଦଗଧି
ଦେଖିଣ ହୃଦଗତେ ମନରେ ବଡ଼ ହୋଧୀ । ୧୧ ।
ପବନା ଶରେକ ଗୁଣରେ ବସାଇଲ
ପତ୍ତମାନ ଉଡ଼ାଇ ଯେ ଯାହା ଠାବରେ ଲଗାଇଲ । ୧୨ ।
ମନ୍ତ୍ରବଳେ ଶୁଣିଲ ପତ୍ତ କଥା କରି
ସମସ୍ତ ଲଗାଇଲ ନେଇ ମନ୍ତ୍ରବଳ କରି । ୧୩ ।
ସୈତେ କୃତ୍ୟ କରି ବାହୁଡ଼ି ଅଇଲ
ନିଜ ମନ୍ତ୍ରରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲ । ୧୪ ।
ଗୁରୁ ସ୍ନାହାନ ତର୍ପଣ ବେଗେ ସାରି
ବାହୁଡ଼ି ଆସନ୍ତେ ବାଟରେ ବୃକ୍ଷ ଦେଖିଲେ ବ୍ରହ୍ମଗୁରୁ । ୧୫ ।
ଗୁହ୍ୟେ ଦେଖିଲେ ମୁଁ ପତ୍ତ ଝାଡ଼ି ଡାଙ୍ଗ କରି ଯାଇଥିଲି
ସୈତେ କଲ କେହୁ ମୁଁ ତାହାକୁ ହାରିଲି । ୧୬ ।
ସୈତେ ବୋଲି ଦ୍ରୋଣେ ଭୁବିତେ ଅଇଲେ
ଘରେ ଆସି ଦ୍ରୋଣେ ଭେଜନେ ବସିଲେ । ୧୭ ।
ବୋଇଲେ ହରିତା ଗୋ ସୈତକୁ ଆସିଥିଲେ କିପ୍ପେ
ବୋଇଲେ ସୈତକୁ ଆସିଥିଲ ବାସବର ପୋସ୍ପେ । ୧୮ ।
ବିରୁଦ୍ଧ ବୋଇଲେ ସୈତହାର ଛେଦନ
କାଲି ପରୁର ବୁଝିବା ସୈ କଥା ଅର୍ଜୁନ । ୧୯ ।
ରାସ ପାହିଲେ ଉଦୟ ହୋଇଲେ ମାରତଣ୍ଡ
ସମସ୍ତେ ଆଶତାଶାଳେ ହୋଇଲେକ ରୁଣ୍ଡ । ୨୦ ।
ଗୁରୁ ବୋଇଲେ ଅର୍ଜୁନ ଗଲୁ ଯେ ଆନୁର ମନ୍ତ୍ରରେ
ଆନୁକୁ ଉଦ୍ଦେଶି ଗଲୁ ତୁ ଯେ ଗତ ଯେ ପଥରେ । ୨୧ ।
ସେ ବୃକ୍ଷରଜକୁ ବାବୁ କେବଣ କୃତ୍ୟ କଲୁ
ଶୁଣିଲେ କୁରୁଗରେ ଗୁରୁଙ୍କ ମୁଖରୁ । ୨୨ ।
ବାବୁ ସମସ୍ତ ପତ୍ତ ଭଞ୍ଜି ସୁମନ୍ତବଳେ ଗଲି ଭଲ
ଶୁଣିଲ କଥା ଶରେ ପବନା ଶରେ ଉଡ଼ାଇ ଶଞ୍ଜିଲ । ୨୩ ।

୨୨ । ୨ ପତ୍ତମାନ ଉଡ଼ାଇ ଯେ ଯାହା ତେଜରେ ଲଗାଇଲ ।

ଶୁଣି କୁରୁବୀରେ ହୋଇଲେ ତରସ୍ତ
କି ଜାଣି ତଇଲ ଭଣ୍ଡେ ପଡ଼ିଲ କାଟି ପୋକ । ୨୪ ।
ବାବୁ ତୋହୋର ଉଦ୍ଦତରେ କୁଟୁମ୍ବେ ବିଗ୍ରହ ପଡ଼ିବ
ଅବଶ୍ୟ ଦ୍ରୁଯୋଧନ ଯୁଦ୍ଧେଷୁଙ୍କର ସାଂଗ୍ରାମ ହୋଇବ । ୨୫ ।
ସୈନ୍ୟେକ ବଚନ ଶୁଣିଣ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
ମନରେ ଗରୁଡ଼ିବା ବାହାରେ ଭାବ ଭୁଷ୍ଟି । ୨୬—୪୨୭୭ ।

ଦ୍ରୋଣଙ୍କର ପ୍ରୟାଗ ଗମନ, ଅଶ୍ୱଥ୍ତମା ଓ କୃପଙ୍କର ତପସ୍ୟା, କୌରବଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କୁ ଆଣିବା ଓ ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦର୍ଶନ

ଅଗସ୍ତି କହିଲେ ପୁରାଣ ସଂଯୋଗେ
ବଇବସୁତ ମନୁ ଶୁଣନ୍ତି ଆସ୍ତ୍ରାଗେ । ୧ ।
ଶ୍ରୀ ମହାଭାରତ ସୈ ଆଦିପର୍ବ କଥା
ସଂସାର ଗତି ଲଭି କାୟେ ମୁକତି ଅର୍ଥ ଦାତା । ୨ ।
ଯେବଣ ଗ୍ରନ୍ଥ ଶୁଣିଲେ ଯଶ ଶିଶୁ ଆୟୁଷ ବଢ଼ଇ
ଶତ୍ରୁ କ୍ଷୟେ ଯାୟେ ଅରଷ୍ଟି ଦର୍ପ ଯେ ଗଞ୍ଜଇ । ୩ ।
ଦ୍ରୋଣ ଗୁରୁ କୁରୁବୀରମାନଙ୍କର ପ୍ରତାପ୍ୟା ଦେଖିଲେ
ନାରାୟଣଙ୍କ ଅଗ୍ରତେ ବଳରାମେ ଯେ କହିଲେ । ୪ ।
ବଡ଼ ସାଧନେ ସାଧୁ ଅଛନ୍ତି ହସ୍ତିନା
ଆଶ୍ରମାଶାଳ ତହିଁ ଯାଇ ଦେଖି ଯିବା ଭାଇ କହ୍ନା । ୫ ।
ତାଳଧୂଜ ରଥେ ବିଜୟେ ବଳଦେବ
ନନ୍ଦଦୋଷ ରଥରେ ବିଜୟେ ମାଧେବ । ୬ ।

ତାଳଧୂଜ ରଥରେ ଯେ ସୁବଳ ସାରଥୀ
ନନ୍ଦଦୋଷ ରଥ ଦାରୁକ ବାହଇ ତଡ଼ିତ । ୭ ।
ବସନ୍ତ ରତ୍ନ ଯେ ପାଲଗୁନ୍ୟ ମାସ
ଶୁକଳପକ୍ଷ ତୃତୀୟା ଭୁବୁବାର ଦିବସ । ୮ ।
ରେବଣ ନକ୍ଷତ୍ର ଯେ ବାଣିଜ୍ୟ ନାମେ କରଣ
ମାହେନ୍ଦ୍ର ଯୋଗ ଘୋଡ଼ି ବାରୁଣାକୁ ଚଳନ୍ତି କାହ୍ନୁ ସଂକ୍ଷେପେ । ୯ ।
ଦ୍ରୋଣେ ଯେ ଗଲେ ପ୍ରାଗ ମହାଶର୍ପେ
ପାଣ୍ଡୁଟି ଗଲେ ସାତ ଉତ୍ତର ଶତେ ଭ୍ରାଥେ । ୧୦ ।
ଦ୍ରୋଣଙ୍କୁ ନେଇ ଗୁଡ଼ିଲେ ଅଜଙ୍ଗପାଦ ବନେ
ସମସ୍ତେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ କୃପ ଅଶ୍ୱଥ୍ତମାର ତପସ୍ଥାନେ । ୧୧ ।
ଦେଖିଲେ ଅଶ୍ୱଥ୍ତମାର ସୈନ୍ୟଙ୍କ ଆସନ
ଚଉଦ ବରଷ ହୋଇଲେ ସୈନ୍ୟଙ୍କ ନିଶ୍ଚଳ ନୟନ । ୧୨ ।
କାହାରିଲ ନାମ ଯେ ନ ଧରଇ ତାର ମନେ
ଶୂନ୍ୟକୁ ଲୟ କରି ଗୁହଂଇ ଗଗନେ । ୧୩ ।
ବୋଧଇ ଅଶାକାର ସାଧଇ ବ୍ରହ୍ମଗ୍ୟାନ
ସୈନ୍ୟନ୍ତେ ଚଉଦ ବରଷ ସୈନ୍ୟ ଲୟେ ମନ । ୧୪ ।

୭ ପଦ ପରେ ଅଧିକା ପାଠ—

- { ବଦନ୍ତି ଦ୍ରୋଣେ ଯେ ଶିଷ୍ୟନ୍ତ ବସାଇ
ଆମ୍ଭେ ପ୍ରାଗ ଶର୍ପକୁ ଯିବୁ ଶୁଣ ସଂ ଭାଇ ।
- ୧୦।୧ { ସୈନ୍ୟେକ ବୋଲି ଦ୍ରୋଣେ ଶର୍ପକୁ କଲେ ଅନକୂଳ
ଚଳନ୍ତି ଦ୍ରୋଣ ଗୁରୁ ପ୍ରୟାଗ ଶର୍ପ ବଟ ତଳ ।
- ୧୦।୨ { ସାତ ଉତ୍ତର ଶତେ ଭ୍ରାଥ ପାଣ୍ଡୁଟି ସୁଣ ଗଲେ
ଅଜଙ୍ଗକ ବନେ ନେଇ ଦ୍ରୋଣଙ୍କୁ ଗୁଡ଼ିଲେ ।
- ୧୧।୧ { ଦ୍ରୋଣଙ୍କୁ ନେଇ ଗୁଡ଼ିଲେ ଅଜଙ୍ଗ ଘୋର ବନେ ।
ଦ୍ରୋଣଙ୍କୁ ନେଇ ଗୁଡ଼ିଲେ ଅଜୟେକ ବନେ ।
- ୧୨।୨ ଚଉଦ ବରଷ ହୋଇଲେ ତଲୟେ ନୟନ ।

ପବନ ନିରୋଧି ଯେ ଟେକଇ ଉଜାଣି
 ଦ୍ଵାଦଶ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ଯେକତ୍ତ କରି ଆଣି । ୧୫ ।
 ବଂଶ ଆଙ୍ଗୁଳ ଗଙ୍ଗା ବୋଲି ଶୋଷି
 ସ୍ଵେଦୁ ସେ ନିଦ୍ରା ଅଳସ ନୁଆସି । ୧୬ ।
 ପଞ୍ଚମୁନା ନାଳ ଯେ ତନ୍ତ୍ରତର ବାଟ
 କ୍ଳାଳାନଳ ଟେକଇ ସେ ଶ୍ରୀହଟ ଯେ ପାଟ । ୧୭ ।
 ଷଡ଼ାଇ ପକାଇଲ ବାସୁରା ଯେ ମୁଦ୍ରା
 ଧାତା ଦୃଢ଼ କରିଣ ଭଞ୍ଜିଲ ମହାନଦ୍ରା । ୧୮ ।
 ନିଦ୍ରା ପୁରୁଷଟି ସେ ଅଟଇ ଯେ କାଳ
 ସ୍ଵେଦୁ ସେ ନାଶ କରଇ ସକଳ । ୧୯ ।
 ପବନ ଉଜାଣି ଯାଇ ନବଦ୍ଵାର ବାଟେ
 ତାହା ସବୁ ବନ୍ଦନ ଶିଷୁମୁନା ବାଟେ । ୨୦ ।
 ନବ ଦ୍ଵାର ନିରୋଧି ଯେ ବସିଛି ମହାମୁଣ୍ଡ
 ଦେଖି ନ ଦେଖଇ ଶୂନ୍ୟ ଶବଦ ସୀମା । ୨୧ ।
 ଜହ୍ନା ଗୋପ୍ୟାନ କଲ ସେ ଦକ୍ଷିଣାର ମୂଳେ
 ତହିଁରୁ ଅମୃତ ପାନ କଲ ସର୍ବକାଳେ । ୨୨ ।
 ସାତୁକା ପୁରୁଷ ସେ ଅଭୟେ କାଳକୁ
 ଅମାୟା ପୁରୁଷ ସେ ଗୁହ୍ୟେ ଶୂନ୍ୟକୁ । ୨୩ ।
 ନାହିଁ ନାହିଁ ପବନ ନାହିଁ ପଞ୍ଚଶାଖା
 ନାହିଁ ନାହିଁ ନି ଆଙ୍ଗ ନାହିଁ ନା ବାଟ ରେଖା । ୨୪ ।
 ନାହିଁ ପରସନ୍ନ ନାହିଁ ନା ଅପ୍ରସନ୍ନ
 ଜହ୍ନା ଇନ୍ଦ୍ରି ଗୋପ୍ୟ କଲ ନିଗ୍ରହ ବାସନ । ୨୫ ।

୧୫ { ଆହାର ନିଦ୍ରା ଯେ ମଇଥୁନ ଉପେଶି
 { ପବନ ନିରୋଧି ଉଜାଣି ଟେକଇ ଅଦ୍ୟାପି ।

୨୨।୨ ଅମୃତ ପାନ କଲ ପବନର ବଳେ ।

୧୮।୧ ଷଡ଼ାଇ—ଛଡ଼ାଇ; ସାତୁକା—ସାତୁକି ।

ନିରାଶିତ ଜପ ଯନ୍ତ୍ର କଲ ଅଶାକାରେ
 ଆସନ ଗୁଡ଼ିଣ ଯେ ଉଠିଲେ ନିରାକାରେ । ୨୬ ।
 ଶୂନ୍ୟେଣ ଶବ୍ଦ ଶୁଭିଲ ବର ମାଗ ଅଶସ୍ତ୍ରମା
 ସାମାଧିରେ ଥାଇଁ ଉତ୍ତର ଦିଲେ ମହାତମା । ୨୭ ।
 ଶବଦ ଶୁଭିଲ ସ୍ଵାମୀ ନ ଦଶଇ ଶରୀର
 ଅଶ୍ରୀର କୋକିଳ ଜାଣି ବାଣୀ ସୁସ୍ଵର । ୨୮ ।
 ଆରେ କେବଣ ଭୁବନକୁ କରୁଅଛି ଇଚ୍ଛା
 ବର ମାଗ ତୋହୋର ଯେବଣ ମନ ବାଞ୍ଛା । ୨୯ ।
 ଅଶସ୍ତ୍ରମା ବୋଇଲ ମୁଁ ଉତ୍ତପତ୍ତି ହୋଇଲି ଭୁବ
 ସ୍ଵେ ପୃଥୀ ଥିବା ଯାସ୍ଵେ ମୁଁ ସ୍ଵେଦମତେ ଥିବି । ୩୦ ।
 କାଳ କାମ ନିଦ୍ରା ମୋତେ ନ ପୀଡ଼ିବ ନୟନେ
 ହୋଉ ତୋତେ ପ୍ରାପତ ବୋଲି ବୋଇଲେ ଦେବ ଶୂନ୍ୟେ । ୩୧ ।
 କୃପ ଆଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟ୍ୟ ମାଗିଲେ ଯେହୁ ବର
 ସ୍ଵେ ପୃଥୀ ଥିବା ଯାସ୍ଵେ ମୁହିଁ ହୋଇବି ଅମର । ୩୨ ।
 ବିଜାଗ ହୋଇବି ସ୍ଵାମୀ ତୋହୋର ସେ ବରେଣ
 ହୋଉ ବୋଲି ବୋଇଲେ ଶୂନ୍ୟ ପୁରୁଷ ଶୂନ୍ୟେଣ । ୩୩ ।
 କରପଦ ଯୋଡ଼ି ବୋଇଲ ଅଶସ୍ତ୍ରମା
 ଆବର ବର ମୋତେ ଦେବୁ ହେ ମହାତମା । ୩୪ ।
 ହସ୍ତନା ଭୁବନେ ଥିବାକୁ ମୋର ଆଶ
 ବ୍ରହ୍ମବେଦ ବିଦ୍ୟାୟେ ମୁଁ ନୋହିବି ନିରାଶ । ୩୫ ।
 ଅସ୍ତ୍ର ହୋଉ ବୋଲି ବୋଇଲେ ଦେବ ଶୂନ୍ୟ
 ବ୍ରହ୍ମବେଦ ବିଦ୍ୟାୟେ ତୁମ୍ଭେ ହୁଅସି ମହାଗ୍ୟାନା । ୩୬ ।
 ସ୍ଵେମନ୍ତ ସମୟେ ଯାଇ ହୋଇଲେ କୁରୁଗରେ
 ଦେଖିଲେ ଗତ ଆତ୍ମା ପ୍ରାୟେ ପଡ଼ିଛନ୍ତି ଭୂମିରେ । ୩୭ ।
 ଅଶସ୍ତ୍ରମା କୃପ ଯେ ଆହାର ବିହନେ
 ଉଠି ବସି ନ ପାରନ୍ତି ଆତ୍ମବଳ ସ୍ଥାନେ । ୩୮ ।

୨୬ { ନିରାଶିତ ଜପ ଯନ୍ତ୍ର ପାଇଲ ନିରାଧାର
 { ଆସନ ଗୁଡ଼ିଣ ଯେ ଉଠିଲ ଦମ୍ଭ କରି ।

ଧୂଶାସନ କୋଳ କରି ଧଇଲେ ଅଶସ୍ତ୍ରମା
କାନ୍ଦେଣ ଦେନିଲେ ସେ ଶସ୍ତ୍ରୀୟ ମହାତମା । ୩୯ ।
କୃପ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟକୁ ଧଇଲେ ହିଂସାଧନ
କାନ୍ଦେ ବସାଇଲେ ସେ ଧୂତରାଷ୍ଟ୍ରର ନନ୍ଦନ । ୪୦ ।
ଦେନିଣ ଆସୁ ଅଛନ୍ତି ବାରୁଣୀ ପ୍ରଣୟେ
ରାମକୃଷ୍ଣକୁ ଭେଟିଲେ କଉସୁଭ ପଦ୍ମେ । ୪୧ ।
ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଶ୍ରୀମ ଅର୍ଜୁନ ସହଦେବ ନକୁଳ
ପ୍ରଣୟେଣ ହୋଇଲେ ବଳଦେବଙ୍କ ପୟର । ୪୨ ।
ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଦେବଙ୍କୁ କୃଷ୍ଣ ନମସ୍କାର କଲେ
କଳାଶ କଲେ ଧର୍ମରାୟେ ନୃପତିର ତୁଲେ । ୪୩ ।
ରାମକୃଷ୍ଣକୁ ନମସ୍କାର ନ କଲେ କୁରୁଗରେ କେହି
ଅନେକ ଅପ୍ରସ୍ତୁତ କଥାମାନ କହି । ୪୪ ।
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ବାରୁଣୀବନ୍ଦେ ଯାଇଁ
ଅଶସ୍ତ୍ରମା କୃପକୁ ଅନେକ ବଧାଇ । ୪୫ ।
ସ୍ନାହାନ ଭୋଜନ ସେ କଲେ ସବେ ତହିଁ
କୃଷ୍ଣ ଭୋଜନ କଲେ କୋଇଳାଙ୍କ ପୁରେ ରହି । ୪୬ ।
ସର୍ପନ୍ତ ମଉଳେ ବହନ୍ତି ଦେବ କାମପାଳ
ପବନ ଆହାରେ ସେ ବ୍ରତନ୍ତି ସବକାଳ । ୪୭—୪୩୨୩ ।

କୌରବଙ୍କର ବଳରାମଙ୍କ ଠାରୁ ଗଦା ବିଦ୍ୟାଶିକ୍ଷା,
ଅର୍ଜୁନଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ନ କରିବାର କାରଣ କଥନ ।

ସୁଦୃଷ୍ଟେଣ ବୋଇଲେ ହୋ ଦ୍ରୋଣ ତୁମ୍ଭ ବିଦ୍ୟାରୁ ହୁ
କି,କି ବିଦ୍ୟା ଶିଖାଇ ଅଛନ୍ତି ଦେଖି ପରାକ୍ଷା ଆମ୍ଭେ କରୁ । ୧ ।
ଧନୁ ଶହସ୍ର ବିଦ୍ୟା ଯେ ଦେଖିଲେ ସମସ୍ତ
ବଳରାମେ ବୋଇଲେ ନୋହିଲୁ ସାଧନ ଗଦାହସ୍ତ । ୨ ।

୪୫୧ ଅଶସ୍ତ୍ରମା କୃପକୁ ଅସ୍ତତ ବନ୍ଦାଇ ।

ବଳରାମେ ଗଦା ଯେ ଧଇଲେ ଆପଣେ
ଆହୁଷଣ ଗତି କଲେକ ଦେବ ସୁଦୃଷ୍ଟେଣେ । ୩ ।
ଶୂନ୍ୟ ପବନେ ଗଦା ବୁଲାଇଲେ ଉଠି
ଆହୁଷଣ କରିଣ ଯେ ସହରନ୍ତ ଦେବ ମୁଷ୍ଟି । ୪ ।
ହିଂସାଧନ ବିନୟ ଭାବେଣ ହୋଇଲୁ ପରଶାମି
ସେ ଗଦା ହସ୍ତ ମୋତେ ଶିଖାଇବା ଦେବ ସ୍ବାମୀ । ୫ ।
ବଳରାମେ ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭ ଆଶତା ରଜବ୍ରତ ପଦ୍ମେ
ଯାହାର କାର୍ଯ୍ୟ ତହିଁକି ଯାଅ ନିତ୍ୟେ, ନିତ୍ୟେ । ୬ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲୁ ସ୍ବାମୀ ଦ୍ରୋଣେ ଯେ ଆମ୍ଭର ଗୁରୁ
ତାଙ୍କର ବିଦ୍ୟା ବିନ୍ଦୁ ଆମ୍ଭେ ଆନ ଯେ ନ ଲେଉଟୁ । ୭ ।
ଯେକ ଗୁରୁକେ ଯେ ଅନେକ ବିଦ୍ୟା ହୋୟେ ସାଧୁ
ବ୍ୟାଧି ନାଶ ଯାଇଛି କଲେ ଯେକ ମଉଷୟ । ୮ ।
ଅପାର ଔଷଧରେ ନ ବର୍ତ୍ତଇ ରୋଗୀ
ଅପାର ଅନ୍ନ ଖାଇଲେ ନାଶ ଯାଇ ଯୋଗୀ । ୯ ।
ଅପାର କୁଟୁମ୍ବେ ହୋଧ ହୋଇ ଅପାରର
ଅପାର ପ୍ରତିଗ୍ରହେ ବ୍ରାହ୍ମଣେ ନାଶ ଯାଇ । ୧୦ ।
ଅପାର ବୁଦ୍ଧିରେଣ ଯେ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋୟେ ହାନି
ଆପଣେ ନାଶ ଯାଇ ଅପାର ମତ ଦେନ । ୧୧ ।
ଅପାର ସ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରସଙ୍ଗ ହୋଇଲେ
ଆୟୁଷ ଶୟେ ଯାଇ ଅପାର ଶୃଙ୍ଗାର କଲେ । ୧୨ ।
ଅପାର ଲୋକରେ ଇନ୍ଦୁର ନୋହେ ମାରି
ଅପାର ଶର୍ପ କଲେ ହୋଅଇ ଦେଶାନ୍ତର । ୧୩ ।
ଅପାର ହିଂସାରେ ଦେହ ପତନ ଯେ ହୋଇ
ଅପାର ଲୋଭରେ ହାଦେ ମଙ୍ଗଳ ତୁଟଇ । ୧୪ ।

* { ରାମର ହରଷ ବେଳେ ହିଂସାଧନ ବର ମାଗି
ଯେ ଗଦା ହସ୍ତ ତୋର ଶିଖାଅ ମୋତେ ବେଗି ।

୧୯୧ ଅପଣେ ନାଶ ଯାଇ ଅପାର ମନ୍ତ୍ର ଦେନ ।

୧୯୨ ଆୟୁ ଶୟେ ଯାଇ ଅପାର ସାଧନ ହୋଇଲେ ।

ଅର୍ଜୁନ ଶ୍ରୀକ୍ଷିତ ସେ ଅପାର କଥାକୁ
ଅପାରୁଁ ଅପାର ଯେ କହିଲୁ ଯୋଗାନ୍ତକୁ । ୧୫ ।
ସୈନ୍ୟନେକ କଥା ଶୁଣି ହ୍ରାସୋପନ ବୋଲିଲୁ
ତୁମ୍ଭର ନ ଗଲେ ଆମ୍ଭର କିସ ଯେ ହୋଇଲୁ । ୧୬ ।
ଆମ୍ଭେମାନେ ଯାଇଁ ସେ ଶିଖିବୁଁ ଗଦାବିଦ୍ୟା
ଶୁଣି ପରମ ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଲେ ଯୋଗସିଦ୍ଧା । ୧୭ ।
ବାହୁଡ଼ି ରାମ କୃଷ୍ଣ ଗଲେ ନିଜ ଦେଶ
ହସିନା ରାଜ୍ୟରେ ରହିଲେ କୁରୁବଂଶ । ୧୮ ।
ହ୍ରାସୋପନ ଯାଇଁ ନିତ୍ୟ ରଇବତ ପଦ୍ମକୁ
ବଳରାମଙ୍କ ଗଦା ବିଦ୍ୟା ସାଧନ କରିବାକୁ । ୧୯ ।
ଗଦାବିଦ୍ୟା ଶିଖିଲେ ସେ ବଳରାମଙ୍କର ସଙ୍ଗତେ
ଗଣି ମୁଁ ସକଳ ଜାଣିଲେ ଶତେ ଭ୍ରାତେ । ୨୦—୪୩୪୩ ।

ଭୀମସତୀ ବିବାହ

ଶୁଣ ହୋ ରାଜନ ବିଜୟ ନଗ୍ର ବୋଲଣ ସେ ଦକ୍ଷିଣ କୋଣରେ
ଭୂମନୁ ବୋଲି କରି ତହିଁର ମହାପାଳେ । ୧ ।
ତାହାର ଭାରିଆ ନାମ ଭୁବନାବଳୀ
ତାହାର ଦୁହିତାର ନାମ ହୋଇଲୁ ଭୀମସତୀ । ୨ ।
ବଡ଼ାଇ ସୁନ୍ଦର ସେ ଅଟଇ ମହାଗ୍ୟାମୀ
ବେଦଶାସ୍ତ୍ର ନିର୍ଜିତ ଯେ ଅଟଇ ପୁଣ୍ୟମାମୀ । ୩ ।
ମାତାର ତତ୍ତ୍ୱ ସେ ଯେ କଲୁ ଶ୍ରୀର ପାନ
ଶ୍ରୀର ଆହାରେ ବ୍ରତଇ ନ ଭୁଞ୍ଜଇ ଅନ୍ନ । ୪ ।
ଦେବାଙ୍ଗ ବସନ ଯେ ପିନ୍ଧଇ ଯୁଗତେ
ନ ପଢ଼ିଣ ଶାସ୍ତ୍ର ସେ ବଶାଣୁ ଆୟୁ ନିତ୍ୟେ । ୫ ।
କୋକିଳ ଧ୍ବନି ସୁସ୍ବରେ ଶୁଣଇ ଦିବ୍ୟ ରସେ
ବିତକ୍ଷଣ ସୁନ୍ଦରୀ ସେ ନାହିଁ ନା ଆକାଶେ । ୬ ।

୪।୨ ଶ୍ରୀର ଆହାରୁଁ ସେ ନ ଲେଉଟଇ ଆନ ।

ଭୂମନୁ ପରୁରଇ ଗୋ ପ୍ରିୟ ଜନ୍ମ ତୁହି
କାହାକୁ ପ୍ରଦାନ ଗୋ କରିବାକ ଆୟୁ । ୭ ।
ଶୁଣିଣ ବଚନ ଯେ ବୋଲଇ ଭୀମସତୀ
ତୁ ମୋତେ ବିମୁଖ ନୋହ ମୁଁ ଅଟଇ ମହାସତୀ । ୮ ।
ଆମ୍ଭେ ଶୁଣିକନ୍ୟା ଶୂନ୍ୟର ଯେ ଦେବୁଣୀ
ଦ୍ଵାପର ଯୁଗେ ଆସି ମଧ୍ୟ ଭୁବନେ ଉତ୍ତପତ୍ତି । ୯ ।
ସତ୍ୟ ଯୁଗେ ଆମ୍ଭେ ରତ ଅହିଲୁ ଦମନ୍ତୀ ବେଦମଣି
ସେତୟାରେ ସୀତା ତାର ସାବିତ୍ରୀ ଇନ୍ଦ୍ରମଣି । ୧୦ ।
ଦ୍ଵାପରେ ଆମ୍ଭେ ଜନ୍ମିଲୁ ରେବତୀ ରୁକ୍ମଣୀ
ଭୀମସତୀ ଦ୍ଵାପରୀ ଆମ୍ଭେ ଶୁଣି ଯେ ଭୟେଣୀ । ୧୧ ।
ତୁମ୍ଭେ ଆମ୍ଭକୁ ବିମୁଖ ନୋହସି ହୋ ତାତ
ମର ନ ମର ଆମ୍ଭେ କୌତୁକେ ହୋଉ ଜାତ । ୧୨ ।
ଆମ୍ଭର ଯେତେବେଳେ ତାତ ହୋଇବଟି ଇନ୍ଦ୍ର
ତୋହୋର ଆଗରେ କହିବୁ ଯେହ୍ନେ ମନ ବାଞ୍ଛା । ୧୩ ।
ସୈନ୍ୟ ବଚନେଣ ସମୟେକ ଗଲୁ
ଶୟେ ଚଉଷଠୀ ବରଷ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଲୁ । ୧୪ ।
ବାକୁଡ଼ି ଭାବେଣ ସେ ଖେଳଇ କୁମାରୀ
ପୁଣିହିଁ ଭୂମନୁ ଦୁହିତାକୁ ପରୁର । ୧୫ ।
ମା ଗୋ କେହେନେକ ଆଗ୍ୟା ଦେବୁ ନାହିଁ କି ମୋତେ
କାହାକି ପ୍ରଦାନ କରିବଇଁ ତୋତେ । ୧୬ ।
ଭୀମସତୀ ବୋଲଇ ଯେବେ ହୋଇଲୁ ଆରତ
ରାଜାନ୍ତ ଆଣି ସୟମ୍ଭର କର ତାତ । ୧୭ ।
ଦୁହିତାର ବଚନେ ଶୁଣିଲୁ ନୃପମଣି
ଧନବନ୍ତ ରାଜା ମୁଁ ଗୋ ନୋହଇ ଦୁଲ୍ଲଖି । ୧୮ ।
ଲକ୍ଷେ ନୃପତି ଯେ ଅଛନ୍ତି ପୃଥିବୀରେ
ସୟଂବର କଲେ ଆସିବେ ସବୁ ନୃପବରେ । ୧୯ ।
ଯାହାକୁ ନୁଆଣିବ ସେ ହୋଇବ ଅବରଣ
ଧର୍ମ ନାଶ ଯିବ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇବ ଅକାରଣ । ୨୦ ।

୧୦।୧ ସତ୍ୟଯୁଗେ ଅହିଲୁ ଯେ ଅରୁଣ ଚନ୍ଦ୍ର ଦମୟନ୍ତୀ ।

ସତ୍ୟ ଯୁଗେ ଯାଗ କଲେ ଜମଦଗ୍ନି ମହାଯତି
 ସହସ୍ରା ଅର୍ଜୁନକୁ ନ ବର ବରଲେ ସବୁନ୍ତି । ୨୧ ।
 ଯେକା ଜଣକ ସେ ଧାଡ଼ି ଦଲ୍ଲକ ଯଗ୍ୟକାଳେ
 ଶହସ୍ର ଦାୟେ ପଳାଇଲେ ସେ ସମସ୍ତ ମହାପାଳେ । ୨୨ ।
 ଜମଦଗ୍ନିର ସେ ଆସି ଛେଦଲ୍ଲକ ଶିର
 ଯାଗ ଶ୍ରୀକ୍ଷିଣ ସେ ସମସ୍ତ କଲ୍ଲ ଜୂର । ୨୩ ।
 ସପ୍ତବର କଲେ ସେ ସମସ୍ତ ଲେକ ଆସି ଯାଇ
 କାର୍ଯ୍ୟ ନୋହଇ ସେ ଆପଣେ ନାଶ ଯାଇ । ୨୪ ।
 ଭ୍ରମରଣ ବୋଇଲ୍ଲ ତାତ ସପ୍ତବର ଯାଗ କଲେ
 ଧର୍ମ ନାଶ ଯାଇଁ ଜଣେକ ହିଁ ନ ବରଲେ । ୨୫ ।
 ଭ୍ରମର ବୋଇଲ୍ଲ ମୁଁ ଅଟଇ ଧନସ୍ଥାନ
 ଯେତେ ସନ୍ଧ୍ୟାକୁ ମା ଗୋ କାହୁଁ ଦେବ ଅନ୍ଧ । ୨୬ ।
 ଭ୍ରମରଣ ବୋଇଲେ ତାତ ଧନକୁ ନ କରସି ଚନ୍ଦ୍ରା
 ମୁହିଁ ସେ ତୋତେ ହୋ ଧନ ଅନ୍ଧ ଯେ ଦିଅନ୍ତା । ୨୭ ।
 ଭ୍ରମର ବୋଇଲେ ମୁଁ ସମ୍ପ୍ରତି କେହ୍ନେ ଯିବି
 ପଶ୍ୟ ଦେଖିଲେ ମୁଁ ତୁମ୍ଭେ ହୋଇବି । ୨୮ ।
 ଯୋଗାଡ଼ ଗୋଟିୟେ ତାତ ନିର୍ମିତ ତୁମ୍ଭେ କର
 ମୋହୋର ମନ୍ତ୍ର ପାଣି ଫୁଟିଦେକ ଭର । ୨୯ ।
 ସେ ପାଗ ରାଜଲେ ହୋଇବ ଅମିୟ ରସ
 ସମଦଣ୍ଡ ସନ୍ଧ୍ୟା ତୋହୋର ଇଚ୍ଛାୟେଣ ପରଣ । ୩୦ ।
 ଲକ୍ଷେକ ରାଜାର ଯେତେକ ସଜନି
 ଇଚ୍ଛାବଦ୍ଧ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତୁ ତାତ ଯେ ଯାହା ଥାଉ ସେ ନ୍ୟ ଦେନ । ୩୧ ।
 ପଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଦେବା ମନ୍ତ୍ର ପାଣି ଦଲ୍ଲ
 ନିଜ ପାକେ ନେଇ ଭ୍ରମର ବସାଇଲ । ୩୨ ।
 ଅମୃତ ରସ ପାଗ ହୋଇଲ୍ଲ ଯୁଗତେ
 ପରଶିଲେ ନ ସରଇ ସଜନି ବଳ ଯେତେ । ୩୩ ।
 ଯେକାଦଶ ଶତ୍ରୁଣୀ ରାଜାର ଅଟଇ ଥାଉ
 ଯେକା ଯୋଗାଡ଼କେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅନ୍ଧ ନ ହେଲ୍ଲ ନିଅଣ୍ଟ । ୩୪ ।

୨୯।୨ ମୋହୋର ମନ୍ତ୍ର ପାଣି ଫୁଟିଦେ ନିଉଡ଼ ।

ଭ୍ରମର ବୋଇଲ୍ଲ ମା ଗୋ ସେ ବଡ଼ ଦୁଲ୍ଲଭ
 ସେ ମଧ୍ୟ ଭୁବନେ ନାହିଁ ଗୋ ସେସନେକ ସୁଲ୍ଲଭ । ୩୫ ।
 ଯେମନ୍ତ ପ୍ରସନ୍ନକୁ ଅଟୁ ଅଟୁଟାଇ
 କେଉଁଠି ପୁଣ୍ୟ ବଳେ ସେସନେକ ଭିଆଇ । ୩୬ ।
 ଦୁହିତା ପ୍ରତିବାତ ତାତ ଶୁଣିମା ଭୁଅପତି
 ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ଭାରିଯା ଅଟଇ ସାବିତ୍ରୀ । ୩୭ ।
 ଆନେ ସାତ କନ୍ୟା ତାହାଙ୍କର ପରିବାଣୀ
 ରେବତୀ ଚକ୍ରଣୀ ଭ୍ରମରଣ ଦ୍ରୋପଦୀ ଆଦି କର । ୩୮ ।
 ଅରୁରଣ ଅଞ୍ଜନା କମଳା ଦେନି ସାତ
 ସେ ବ୍ରହ୍ମାୟେଣୀ ପ୍ରସନ୍ନେ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ରାଜଣା ବିଦ୍ୟା ପରପତି । ୩୯ ।
 ଭ୍ରମର ବୋଇଲ୍ଲ ମା ଗୋ ମିଳାଇଲୁ ଅନ୍ଧ
 ଧନ ନ ଥିଲେ ନୋହଇ ଅବିଚ୍ଛନ୍ନେ ଦାନ । ୪୦ ।
 ଭ୍ରମରଣ ବୋଇଲ୍ଲ ତାତ ଧନକୁ ନ କର ଚନ୍ଦ୍ରା
 ଯେତେ ଧନ ମାଗୁ ତାତ ମୁଁହିଁ ସେ ଦିଅନ୍ତା । ୪୧ ।
 ଭ୍ରମର ବୋଇଲେ ମା ଗୋ ପଶ୍ୟକୁ ମୋତେ ଦେଖାଇବୁ ନା କାରଣ
 ପଶ୍ୟ ଦିଲେ ସପ୍ତବରକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିବି ସେହୁକ୍ଷଣ । ୪୨ ।
 ଭ୍ରମରଣ ବୋଇଲ୍ଲ ତାତ ସେହି ସେ ପାଷାଣ
 ଧରା ଧରି କରିଣ ମୋହୋର ଗୁମ୍ଫାକୁ ଆଣ । ୪୩ ।
 ସାତ ସାଙ୍ଗୀ ଲାଗିଲ୍ଲ ଦୃଢ଼ କରି
 ଭ୍ରମରଣ ଗୁମ୍ଫାରେ ଆଣି ଥୋଇଲେ ଥର କରି । ୪୪ ।
 ଭ୍ରମରଣ ଡାହାଣ କର ଦିଶିଲ୍ଲ ପାଷାଣେ
 ଅଗ୍ନିହୁଁ ଉତ୍ତର ରହୁ ହୋଇଲ୍ଲ ତତକ୍ଷଣେ । ୪୫ ।
 ଦେଶିଣ ଆଶ୍ରିଜ ଯେ ଭ୍ରମର ନରପତି
 ପ୍ରତ୍ୟେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମା ଗୋ ହୋଇଲ୍ଲ ଉତପତ୍ତି । ୪୬ ।
 ଭ୍ରମରଣ ବୋଇଲ୍ଲ ତାତ ମୋର ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ସେ ସିଦ୍ଧି
 ଦୁଇ ହାଥେ ଅଛୁ ମୋର ଶଙ୍ଖ ପଦ୍ମନୟ । ୪୭ ।

୪୦।୧ ଭ୍ରମର ବୋଇଲ୍ଲ ମା ଗୋ ମିଳାଇ ସେବେ ଅନ୍ଧ ।

୪୫।୨ { ଅଗ୍ନି ହୁଁ ତେଜ ସେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଲ୍ଲ ତତକ୍ଷଣେ ।
 ପାଣି ଦ୍ରବ୍ୟ ଉତପତ୍ତି ପାଷାଣ ହୋଇଲ୍ଲ ତତକ୍ଷଣେ ।

ମାଂକଡ଼ା ପଥରେ ଲଗାଇଲେ ମୋର କର
 ଯତଂ ରତ୍ନ ଇଚ୍ଛୁବ ସେହି ହୋଇବ ପାଣିଦ୍ରବ୍ୟ ସାର । ୪୮ ।
 କନ୍ୟା ମାସ ଶୁକଳ ପକ୍ଷ ଦଶମୀ ଯେ ତଥୁ
 ଶରଦ ଉଚ୍ଛବ ଅନ୍ତେଶ ଅପରାଜିତା ପାବଣୀ । ୪୯ ।
 ପଣ୍ଡିତ ବାର ଯେ ଶ୍ରବଣା ନକ୍ଷତ୍ରେ
 ସପ୍ତଂବରକୁ ଅନକୂଳ ଦେନଇ ଭୂମନୁ ନୃପତ୍ୟେ । ୫୦ ।
 ଶୁଦ୍ରକ ନାମେଶ ତାର ମନ୍ତ୍ରୀକ ତତକ୍ଷଣେ ରାଜ
 ରାଜାନ୍ତ ନିମନ୍ତଣ କର ସପ୍ତଂବର କୃତ୍ୟ କହି । ୫୧ ।
 ଶୁଦ୍ରକ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶୁଣି ଅନେକ ହରଷ
 ଦେଶାନ୍ତର ପେଷିଲୁ ସେ ଶୁଭଦିଗ ପାଶ । ୫୨ ।
 ଭାନୁମଣ୍ଡା ସାହିଷ୍ଣେ ଚନ୍ଦ୍ରପଟେକ ଲିହଲୁ
 ରାଜାଙ୍କୁ ଦେଖାଇବାକୁ ସେ ସନ୍ଦେଶ ଭିଆଇଲୁ । ୫୩ ।
 ମନ୍ତ୍ରୀର ବଚନେ ଯେ ଚଳିଲେ ସର୍ବ ଦୂତେ
 ରାଜାନ୍ତ ନିମନ୍ତଣ କରନ୍ତି ତୁରନ୍ତେ । ୫୪ ।
 ଭାନୁମଣ୍ଡାର ସପ୍ତଂବର ବୋଲଣ ଜଣାଇଂ
 ଲେଖନ ଚନ୍ଦ୍ରପଟ ଗୁମୁରେ ଦେଖାଇଂ । ୫୫ ।
 ଭାନୁମଣ୍ଡାର ଗୁମୁକୁ ରାଜା ଆଶଙ୍କଂ ପାଷାଣ ସର୍ବ
 ତାହାର କର ଲଗନ୍ତେ ହୋଅଇ ପାଣିଦ୍ରବ୍ୟ । ୫୬ ।
 ସୈନ୍ୟମନ୍ତେ ରାଜାର ଅନେକ ପାଣିଦ୍ରବ୍ୟ ହୋଇଲୁ
 ନବର ଭଣ୍ଡାରମାନ ଯେ ଥୋଇତେ ଠାକ ନୋହିଲୁ । ୫୭ ।
 ବିଶ୍ୱକର୍ମା ମୂଳେ ଅନେକ ଦ୍ରବ୍ୟ ବାନ୍ଧି
 ଗୁମୁ ମଣ୍ଡୋପକେ ଉପାୟେ କରିଣ ଦଢ଼ି । ୫୮ ।
 ଗୁମୁ ମଣ୍ଡୋପ ଭିଆଇଲୁ ଶୁଭ ଯୋଗେ
 ଛନ୍ଦ ଘରମାନ ରାଜା ଭିଆଇଲୁ ବେଗେ, ବେଗେ । ୫୯ ।
 ଅଶ୍ୱଶାଳ ଗଜଶାଳ ନଦୀ କୂଳେ ତୋଳାଇ
 ସୁବର୍ଣ୍ଣର କଳସ ରାଜା ଘରେ, ଘରେ ବସାଇ । ୬୦ ।

୪୯। ଶରଦ ଉଚ୍ଛବ ଅନ୍ତେଶ ଅପରାଜିତା ପବତଥୁ । (ପା)
 ୫୨। ପେଷାଇଲୁ, ପେଷିଲୁ ଅଛି ୫୭। ପାଣିଦ୍ରବ୍ୟ—ସୁବର୍ଣ୍ଣ, ରତ୍ନ

ନେତର ପାତାଙ୍ଗ ଉଡ଼ଇ ଫରହର
 କଦଳୀ ଶୋଣା ଯେ ଉତ୍ତରନ୍ତି ଦ୍ୱାର ଦ୍ୱାର । ୬୧ ।
 ଅଶୀ ପଦ୍ମ ଘର ଯେ ଭୂମନୁ ରାଜାର ନଗରେ
 ବିଜୟା ମଣ୍ଡଳ ଭୂମନୁ ରାଜା ମଣ୍ଡଳ ସମ୍ବନ୍ଧରେ । ୬୨ ।
 ଯେସନେକ ଭୂମନୁ ପୁର ଦଶଇ ଇନ୍ଦ୍ର ବାରସ୍ୱଣ
 କି ସେ ଭୁବନ ଦଶଇ ଅଳକାପୁର ଜ୍ୟୋତି । ୬୩ ।
 ଅକ୍ଷତ ପାଇଣ ଆସନ୍ତି ରାଜାଗଣମ ନେ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇଂ ବିଜୟା ନଗ୍ର ଆନେ । ୬୪ ।
 ପାଦାଅର୍ଚ୍ଚ୍ୟ ପାଦାସନ ଦେନଣ ଭୂମନୁ ରାଜା
 ସମସ୍ତ ନୃପତିମାନଙ୍କୁ କରଇ ପାଦ ପୂଜା । ୬୫ ।
 କଳିଙ୍ଗ ଉଡ଼ଙ୍ଗ ବଙ୍ଗ ଯେ ତେଲଙ୍ଗ
 ଖାଞ୍ଜିଣ ଦେଶ ଯେ ତଦ୍ୱିତ ଦେଶଭାଗ । ୬୬ ।
 ଚିତ୍ର ଦେଶ ବାର ଦେଶ ମହାଭାରତ ଦେଶ
 ଭୋଟ ଦେଶ ମହାର ଦେଶ କାଞ୍ଚଂସ ଯେ ଦେଶ । ୬୭ ।
 ମଙ୍ଗଳା ଦେଶ ଡାହାଳ ଦେଶ ଦେଶ ବେଲୁଡ଼ଳ
 କ୍ଷୀରଣ ଦେଶ ଖେଚର ଦେଶ ଦେଶ ଯେ ଭୂପାଳ । ୬୮ ।
 ମାଳବ ଦେଶ ଗୁର୍ଜର ଦେଶ ଦେଶ ମରହଟ୍ଟ
 ମଗଧ ଦେଶ ମଥ୍ୟ ଦେଶ, ଦେଶ ଯେ ଗୁଜୁରାଟ । ୬୯ ।
 କାଶୀ ଦେଶ କଉଶିକ ଦେଶ, ଦେଶ ଯେ କୁକୁଜ
 ଉଜ୍ଜୟିନୀ ଦେଶ ପାରିଜାତ କନାଉଜ । ୭୦ ।
 କ୍ଷେତ୍ର ଦେଶ, ବିକ୍ଷେତ୍ର ଦେଶ, ଦେଶ ଯେ ଗାନ୍ଧାର
 ମାଳ ଦେଶ, ଅମାଳ ଦେଶ, ଦେଶ ଯେ ନେପାଳ । ୭୧ ।
 ଶାଖା ମଣ୍ଡଳ ଭାଖା ମଣ୍ଡଳ ବଜ୍ରଗିରି ମଣ୍ଡଳ
 ଶୋଣିତ ମଣ୍ଡଳ ଯେ କଶ୍ୟପ ମଣ୍ଡଳ । ୭୨ ।
 ମେରୁ ମଣ୍ଡଳ ରାଜା ଆସନ୍ତି ସକଳ ମଳୟ ମଣ୍ଡଳ
 ମନ୍ଦର ମଣ୍ଡଳ ଆବର ପଦ୍ମ ଯେ ମଣ୍ଡଳ । ୭୩ ।

୬୨। ଶାଖା ମଣ୍ଡଳ ଭାଖା ମଣ୍ଡଳ ବଂଶଗିରି ମଣ୍ଡଳ ।
 ୭୧। ପାତାଙ୍ଗ—ପତାକା; ୭୪। ଆନେ—ସ୍ଥାନେ

କୋଶଳ ମଣ୍ଡଳ ଯାଜନଗ୍ର ମଣ୍ଡଳ
ଅମର ମଣ୍ଡଳ କୁଞ୍ଜଗଳ ମଣ୍ଡଳ । ୭୪ ।
ବାରୁଣା ମଣ୍ଡଳ ଇନ୍ଦ୍ର-ପ୍ରସନ୍ନ ମଣ୍ଡଳ । ୭୫ ।
ସୈମନ୍ତେ ଛତ୍ରଶ ମଣ୍ଡଳ ଜମ୍ବୁଦ୍ୱୀପ ପୃଥୀ
ବାର ରାଷ୍ଟ୍ର କରଣ ସୈନ୍ଦ୍ରା ଭିଆଇଲେ ଯଯାତି । ୭୬ ।
ବାର ମଲ୍ଲ ସିଂହ ମଲ୍ଲ ଅପ୍ରମିତ ରାଷ୍ଟ୍ର
ବିଷ ରାଷ୍ଟ୍ର ଯେ ଜଳନ୍ତର ରାଷ୍ଟ୍ର । ୭୭ ।
ଭାନୁ ରାଷ୍ଟ୍ର ଆଦି ଆବର ଯେତେ ରାଷ୍ଟ୍ର
ଅଯୋଧ୍ୟା ରାଷ୍ଟ୍ର ବିନ୍ଧ୍ୟମାଳ ରାଷ୍ଟ୍ର ସିଂହ ରାଷ୍ଟ୍ର । ୭୮ ।
ପଶ୍ଚିମେ ସୋମ ରାଷ୍ଟ୍ର ଦକ୍ଷିଣେ ଉତ୍ତର ରାଷ୍ଟ୍ର
ମଧୁବନ ରାଷ୍ଟ୍ର କଶ୍ୟପ ସତ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର । ୭୯ ।
ସୈମନ୍ତେ ବାର ରାଷ୍ଟ୍ର ଭିଆଣ ଯେ ମୂଳେ
ରାଷ୍ଟ୍ରପତିମାନେ ଭିଆଇଲେ ସର୍ବକାଳେ । ୮୦ ।
କାମପୁର ନଗ୍ରୀ ଯେ ଉଜ୍ଜାଣ ନଗ୍ରୀ
ପାଣ୍ଡେଲ ନାମେ ନଗ୍ରୀ ଯେ ଯାଜନ ନଗ୍ରୀ । ୮୧ ।
କାଞ୍ଚୀ ନଗ୍ରୀ, ରୁଦ୍ର ନଗ୍ରୀ ଯେ ହୋଳ ନାମେ ନଗ୍ରୀ
ବଡ଼ବାନଳ ନଗ୍ରୀ ବିଜୟା ନାମେ ନଗ୍ରୀ । ୮୨ ।

ଭୃକ୍ଷ, ରୁକ୍ଷ, ବିଜେପୁର, ଗୌରୀ, କଣ୍ଡୀଟ, କାଶ୍ମୀର, ନିର୍ବର,
ଉଜ୍ଜଳ, ପାଞ୍ଚାଳ, ଶୋଭାଙ୍ଗ, ବିରାଟ, ସୋମ ଦେଶ, ବିପଦ, ଦୃଷ୍ଟାନୁ,
(ଦୁରାନ୍ତ, ଦୃଶନ୍ତ) ସୈନ୍ଦ୍ର ଦେଶମାନଙ୍କର ନାମ ଦୁଇ ଖଣ୍ଡ ପୋଥିରେ
ଅଧିକା ଅଛି, କିନ୍ତୁ ଉକ୍ତିତ ମୂଳ ପାଠ ଅନ୍ୟ ପୋଥିମାନଙ୍କରେ ସମାନ ।
୭୭୧ ମଣ୍ଡଳମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ—ଦଣ୍ଡ, ମଧୁ, ସୁକାନ୍ତ, ଉଦେ, କ୍ଷୀଣ, ଶମୟ,
ପୁଣ୍ୟ, ଶଉରୀ, କୋମର, ଅଟଳ ସିଂହ, ସୁଜନ, ବୈଳ, ପାଣି, ହମବନ୍ତ
ନରେଶ୍ୱର, ସୁତଳ,—ଗୋଟିସ୍ୱେ ଗୋଟିସ୍ୱେ ପୋଥିରେ ଅଧିକା ଅଛି ।
ରାଷ୍ଟ୍ର, ଧୃତି, ଧମାନ୍ତ—ଛପା ବହିରେ ଅଧିକ ।
୭୮୧ ରାଷ୍ଟ୍ର ମଧ୍ୟରେ—କେର ରାଷ୍ଟ୍ର, ବାରମୟ, ଅପ୍ରମିତ, ବଂଶିତ, ଜଳଭୂରଙ୍ଗ,
ଘୋଟ, ବାଉନୁ ବିରାଷ୍ଟ୍ର, ମନ୍ଦବଳ, ଅନୁମତି, କୟା, ଅମିତ, ଜିତ,
ଭୋଟ, ଅଜମିତ ।

୮୦ { ସୈ ରୂପେ ବାର ରାଷ୍ଟ୍ର ଯେ ଭିଆଣ ମଣ୍ଡଳେ
ରାଷ୍ଟ୍ରପତିମାନେ ଯେ ଯାହା ଆସନ୍ତି ସକଳେ ।

କୁଣ୍ଡ ନଗ୍ରୀ ବେଦ ନଗ୍ରୀ ଯେ ମାହେନ୍ଦ୍ର ନାମେ ନଗ୍ରୀ
ହିଂଜଳ ନାମେ ନଗ୍ରୀ କୋନ୍ଦାବର ନାମେ ନଗ୍ରୀ । ୮୩ ।
ପଦ୍ମଦଳ ନଗ୍ରୀ, ବିଷ୍ଣୁ ନଗ୍ରୀ, ସୁର ନଗ୍ରୀ, ବ୍ରହ୍ମଧାତୁ ନଗ୍ରୀ
ଜମ୍ବୁଦ୍ୱୀପ ନଗ୍ରୀ, ଭୋଜ ନଗ୍ରୀ, ଅନୁଭବ ନାମେ ନଗ୍ରୀ । ୮୪ ।
ସୈ ନଗ୍ରମାନଙ୍କର ଯେତେକ ନୃପତି
ଭୂମନ୍ତୁ ରାଜ୍ୟେ ବିଜେ କଲେ ସକଳ ଆଧିପତି । ୮୫ ।
ଦକ୍ଷିଣେ ମହୋଦଧି କୋଶଳ ପଶ୍ଚିମେ ସୋମରାଷ୍ଟ୍ର କୋଶଳ
ଭୈରବ କୋଶଳ ଯେ କାଉଁରୀ କୋଶଳ । ୮୬ ।
ଅରବିନ୍ଦ କୋଶଳ ବଂଶମାଳ କୋଶଳ
ଉତ୍ତର କୋଶଳ ଯେ ମସ୍ତଦେଶ କୋଶଳ । ୮୭ ।
ମେରୁ କୋଶଳ କୃଷ୍ଣମ ସତ୍ୟାନଳ କୋଶଳ । ୮୮ ।
ଭାନୁମଣ୍ଡଳ କୋଶଳ ଯେ ଉଦୟଗିରି କୋଶଳ
ଈଶାନ୍ୟ ଭାଗେ ବସେ ଗୁରୁ ଯେ କୋଶଳ । ୮୯ ।
ଜଳ ତରଙ୍ଗ କୋଶଳ ଫାଲଗୁନ କୋଶଳ ପୁରୀ
ଅଜଙ୍ଗ କୋଶଳ ରୁକ୍ଷ କୋଶଳ ଗୁରୁ । ୯୦ ।
ସ୍ଥଳରଙ୍ଗ କୋଶଳ ଫାଲଗୁନ ଯେ ଅନନ୍ତାଇ କୋଶଳ
ସୈମନ୍ତେ ଆସନ୍ତି କୋଶଳ ଅଧିକାରୀ ସକଳ । ୯୧ ।
କୋଶଳାଧିପତିମାନେ ଦଣ୍ଡ ଛନ୍ଦ ଘେନି
ଭାନୁମଣ୍ଡଳ ଦେଶେ ପ୍ରବେଶ ଯେ ଯାହା ସନ୍ଧ୍ୟା ଘେନି । ୯୨ ।
ଉତ୍ତର ଦକ୍ଷିଣ ପୂର୍ବ ପଶ୍ଚିମ ଦିଗ ଗୁରୁ
ସମସ୍ତ ଦେଶରୁ ଯେ ଆସନ୍ତି ଦଣ୍ଡଧାରୀ । ୯୩ ।

୮୫ ମୁଦ୍ରତ ପୁସ୍ତକରେ—ମାଳ, ଅମାଳ, ଯେନାବଳୀ, ମଧୁରୀ, ସୁତଳ,
ଯମୁନା, ଶଶ୍ୱପୁର, ବିନ୍ଧ୍ୟବର, ସୁବଳୟ, ବିତାଳ, କନକଳ ଓ ମେଶଳ
ପ୍ରଭୃତି ନଗ୍ରମାନଙ୍କର ନାମ ଅଛି । କିନ୍ତୁ ପ୍ରାୟ ପୋଥିମାନଙ୍କରେ
ସୈମାନଙ୍କର ନାମ ନାହିଁ । ପୁନଶ୍ଚ କେତେକ ପୋଥିରେ ମନମୁଖୀ
ନାମ ଅଛି ।

୮୮ ମେରୁ କୋଶଳ, କୃଷ୍ଣମ, ମଳୟାନଳ କୋଶଳ ।

୯୦୧ ଅଜଙ୍ଗ କୋଶଳ କରଞ୍ଚ କୋଶଳ ଗୁରୁ ।

ସବୁନ୍ତି ସେକ ସରୁପେ ରାସେ କରନ୍ତି ପୂଜା
 ବର ବେଶେ ମଙ୍ଗଳେ ବିଜୟେ ସବୁ ରାଜା । ୯୪ ।
 ସମସ୍ତ ନୃପତିଙ୍କି କନେକ ସିଂହାସନ
 କରେଣ ରହ ଦେଇ ରାଜା କରଇ ସନମାନ । ୯୫ ।
 ପଛମେ ଦୁଇ ଉଣା ପଞ୍ଚାଶ ସହସ୍ର ନୃପତି
 ଉତ୍ତରେ ସେକ ଉଣା ଚାଳିଶ ସହସ୍ର ନୃପତି । ୯୬ ।
 ପୂର୍ବ ଦିଗେ ସେକ ଉଣା ସାତ ସହସ୍ର ରାଜନ
 ଦକ୍ଷିଣେ ତନ ସହସ୍ର ରାଜା ବସନ୍ତି ବିଦ୍ୟମାନ । ୯୭ ।
 ସେମନ୍ତେ ଯେ ଚାରି ଉଣା ଲକ୍ଷେକ ନୃପତି
 ଭୀମରାଜା ଦେଶେ ଆସି ସମସ୍ତେ ମିଳନ୍ତି । ୯୮ ।
 ବ୍ରହ୍ମ, ଶିବିୟ, ବଶ୍ୟ, ଶୁକ୍ର ଜାତି ଚାରି
 ଦ୍ରବ୍ୟ ଦାନବ ରାକ୍ଷସ ପିଣ୍ଡାତ ଆଦି କର । ୯୯ ।
 କନ୍ଧ, ମହାର, କରାତ, ବବର ନୃପତି
 ଶରବ, ଯକ୍ଷ, କନ୍ଧର, ଭୂପାଳ ବାରସୁଖ । ୧୦୦ ।
 କନାଡ଼ଜ, ମହାରାଷ୍ଟ୍ର, ତେଲଙ୍ଗ, ମହାରାଜା
 ଉତ୍ତଙ୍ଗ, ଖାଞ୍ଜିଶ ଦେଶ ଅଷ୍ଟାଦଶ ବର୍ଗ ଲେଖା । ୧୦୧ ।
 ସମସ୍ତ ରାଜାମାନେ ଯେ ଯାହାର ସନ୍ଧ୍ୟା ତୁଲେ
 ରଥ ଗଜ ଅଶ୍ବ ଦେଶ ସମୁଦ୍ରେ ବିଜେ କଲେ । ୧୦୨ ।
 ଦେଶିଣ ସାନନ୍ଦ ଯେ ଜମୁସେନର ବାଳ
 ସମସ୍ତ ରାଜାଙ୍କୁ ଦିଲ୍ଲ ବରଣ ରହ ମାଳ । ୧୦୩ ।
 ଅନେକ ସୂପକାର ରଜନ କରନ୍ତି ଛଦ୍ମଶାଳେ
 ନିଷକର୍ମ ସାରି ମୁଣୋହଁ କରନ୍ତି ସକଳ ମହାପାଳେ । ୧୦୪ ।
 ରାଜାନ୍ତି ସମାଜି ସେ ଭୂମନ୍ତ ନୃପତି
 ଆପଣେ ବିଜେ କଲେ ଯହଁ ଅଛି ଦୁହିତା ଭୀମରାଜା । ୧୦୫ ।
 ବିନୟ ଶ୍ରବ ହୋଇ ସେ ପରୁରେ ନୃପତି
 ମା ଗୋ ତୋହୋର ଆଗ୍ୟାଂସେ ଅଶାଲଲ ରାଜା ସବୁନ୍ତି । ୧୦୬ ।
 ବୋଲଇ କେବଣ ବିଧାନ ହେବ କହ ତଥ୍ୟ କର
 ମାଳ ଗୋଟିସେ ଦେଶ ଗୋ ତୋହୋର ଇଚ୍ଛାସେ ବର ବର । ୧୦୭ ।

ଅନେକ ସମୁଦ୍ରେ ଯେ ବିଜେ କଲେ ନୃପ
 ତୁହି ସେ ବାରିବୁ ନା ରାଜାଙ୍କର ବିଚକ୍ଷଣ ରୂପ । ୧୦୮ ।
 ଭୀମରାଜା ବୋଲଲ ତାତ ବିଚାର କର ତୋର ବୁଦ୍ଧି
 କେବଣ ରାଜା କରେ ଅଛି ଶଙ୍ଖ ପଦ୍ମନୟ । ୧୦୯ ।
 ସେ ରାଜାକୁ ପ୍ରଦାନ କରିବୁ ତାତ ମୋତେ
 ଭୂମନ୍ତ ବୋଲଲ ମା ଗୋ ତାହା ମୁଁ ଜାଣିମି କେମନ୍ତେ । ୧୧୦ ।
 ତୁ ଗୋ ମାତ ଦେଶ ଯାଇ ରାଜାଙ୍କର ବର୍ଣ୍ଣ ଚିହ୍ନ
 ତୁ ପରମ ମାହେଶ୍ବରୀ ସେ ସବୁ ତୋତେ ଦୃଶ୍ୟମାନ । ୧୧୧ ।
 ଦୁହିତାର ବଚନେ ଚଳଇ ଭୂମନ୍ତ
 ସବୁ ମଧ୍ୟେ ବିଜେ କଲେ ତୁଲେଣ ପଞ୍ଚଦିଶ ତନୁ । ୧୧୨ ।
 କନ୍ୟା ଶୁକଳ ଯେ ଦଶମୀର ଦିନ
 ଭଗବାନ ନକ୍ଷତ୍ର ଶ୍ରବଣା ବିଦ୍ୟମାନ । ୧୧୩ ।
 ରାଜାସେ ସପ୍ତବରକୁ ଅନକୂଳ କଲେ
 ଚତୁର୍ଥସର ମଧ୍ୟେ ସବୁ ସମୁଦ୍ରେ କରାଇଲେ । ୧୧୪ ।
 ମକର ମାସ ଶୁକଳ ପକ୍ଷ ଦଶମୀର ତଥ୍ୟ
 ରୋହିଣୀ ନକ୍ଷତ୍ର ଯେ ବାର ବୃହସ୍ପତି । ୧୧୫ ।
 ବାଳବ ନାମେ କରଣ ବଇଧୂତ ନାମେ ଯୋଗ
 ମକର ମାସ ସକରାନ୍ତିକ ଚଉଦ ଦିନ ଭୋଗ । ୧୧୬ ।
 ତାର ଚନ୍ଦ୍ର ଯୋଗ ବାର ନକ୍ଷତ୍ର ଶୁଭ ଅନକୂଳ ବିଚାର
 ଅମୃତ ଯୋଗେ ନୃପତି ସବୁକୁ ସ୍ବୀକାର କର । ୧୧୭ ।
 ଶ୍ରୀହସ୍ତେ ଅର୍ଘ୍ୟ ଦେନ ଭୂମନ୍ତ ମହାରାଜା
 ପଞ୍ଚାମୃତ ଯୋଗାଡ଼ ଦେନ ରାଜାଙ୍କୁ କରଇ ପାଦପୂଜା । ୧୧୮ ।
 ବସନ କୁଣ୍ଡଳ ଯେ ରତ୍ନ ମାଳ ଦେଇ
 ସକଳ ରାଜାଙ୍କୁ ବର ବେଶ କରାଇ । ୧୧୯ ।

୧୦୮ । ତେବେ ସେ ବିଦ୍ବତ୍ତରୁ ନା ରାଜାଙ୍କର ବିଚକ୍ଷଣ ରୂପ ।
 ୧୧୮ । ପଞ୍ଚରତ୍ନ ଦେନ ରାଜାଙ୍କୁ କଲ ପାଦପୂଜା ।
 ୧୦୮ । ବିଚକ୍ଷଣ—ବିଚକ୍ଷଣ, ୧୧୨ । ତନୁ—ସୂକ୍ଷ୍ମ

ଶିରେଣ ମୁକୁଟ ଯେ ହୃଦରେ କୁସୁମର ମାଳ
କୁଙ୍କୁମ ଲେପନ କରି ବରଣ କଲ ମହାପାଳ । ୧୭୦ ।
ମଧ୍ୟ ସଭାୟେ ବିଜେ ଦକ୍ଷିଣ କୋଶଳାଧି
ସକଳ ନୃପତିଙ୍କି ପ୍ରଣପତ୍ୟ ବିନୟ ବିଧି । ୧୭୧ ।
ପୁଣ ପୁଣ ପ୍ରଣପତ୍ୟ ଶତ ସହସ୍ର ପରଶାମି
ମୁଁ ଯହିଁକ ସୟଂବର କଲି ଅବଧାୟ ଶୁଣିମା ଦେବ ସ୍ୱାମୀ । ୧୭୨ ।
ମୋହୋର ଦୁହିତା ନାମ ଅଟଇ ଭ୍ରମୁମଣି
ତାହାର ନିମନ୍ତେ ସୟଂମୁର କରି ବରଲ ସବୁନ୍ତି । ୧୭୩ ।
ଯେକ ପଦ୍ମକଞ୍ଚଂ ଯେହ୍ନେ ଲକ୍ଷେକ ଭ୍ରମର
ତେସନେକ କୃଷ୍ଣ ମୋହୋର ସୟଂବର । ୧୭୪ ।
ଯେକ ଦୁହିତାୟେ ମୋହୋର ଅଟଇ ଭ୍ରମୁମଣି
ତାହାକଇ ବର ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଉଣା ଲକ୍ଷେକ ନୃପତି । ୧୭୫ ।
ତୁମ୍ଭର ଇଚ୍ଛାକୁ ସେ ନୋହଇ ଯୁଗତେ
ତାହାର ଇଚ୍ଛାୟେ ସେ ବର ବରବ ବିରୁର ଅନୁମତେ । ୧୭୬ ।
ଯାହାକଇ ଇଚ୍ଛା ସେ ବରବ କୁମାରୀ
ମାଳା ଦେଇ ବରବ ସେ ତାହାର ହୋଇବ ମନର ହିଆଳ । ୧୭୭ ।
ଯେ କଥାକୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନୋହବ ସମସ୍ତ ରାୟେ
ଲକ୍ଷେ ରଜାଙ୍କୁ ସବେ ମୋହୋର ଯେକଇ ଦୁହିତାୟେ । ୧୭୮ ।
ମାଳା ଦେଇ ସୁନ୍ଦରୀ ଧରିବ ଯାହାରଟି ହାଥ
ସେହି ସେ ହୋଇବ ନା ତାହାର ପ୍ରାଣନାଥ । ୧୭୯ ।
ଯେଥକୁ ସତ୍ୟ ବଚନ ମୋତେ କରିବା ଗୋସାଇଁ
ତୁମ୍ଭେ ଅଭିମାନ କଲେ କନ୍ୟାକୁ ସଭାକୁ ଆଣି ନାହିଁ । ୧୮୦ ।
ରଜାମାନେ ବୋଇଲେ ଯେ ଅଟଇ ଯଥାର୍ଥ
ସମସ୍ତ ରଜାମାନେ ଆମ୍ଭେ ଅଟୁ କ ଅପଣ୍ଡିତ ? । ୧୮୧ ।
ଦୁଷ୍ଟ ରଜାମାନେ ଯେଥୁ ଅଛନ୍ତି ବହୁତ
ଶକ୍ତି ବକ୍ତି ଯେଥେଁ ହୋଇବ କୁ ଚରିତ । ୧୮୨ ।

୧୭୮।୧ ପୁଣ ପୁଣ ପ୍ରଣପତ୍ୟ ଶତ ସହସ୍ର ଦଣ୍ଡ ପରଶାମି
୧୮୨।୨ ଶକ୍ତି ବକ୍ତି ଯେଥେଁ ହୋଇବ କହିତ ।

ଓଢ଼ ଓଢ଼ ଲେକଙ୍କର ପ୍ରକୃତି ଅଟଇ ମନ୍ଦ
କାଳେ ନ ସହବ ହୋଇବ ବଡ଼ ଦୁନ୍ଦ । ୧୮୩ ।
ରଜାଙ୍କର ବଚନ ଶୁଣିଣ ଭ୍ରମନ୍ତୁ
ଯେତେ ବଡ଼ ପ୍ରମାଦ କି ହୋଇବ ମୋହୋର ଗ୍ୟାନୁଁ । ୧୮୪ ।
ବାଣୀ ବକ୍ତ୍ରନାଲ ଯେ କାଳଦମନ
ମେରୁଣୁ ଶମ୍ଭର ସକଳ ଯାତୁଧାନ । ୧୮୫ ।
ଯେମାନେ ବୋଇଲେ ନ ଶ୍ରୀ ଚୁମ୍ଭେ ରାୟେ କିଛି
ସୟଂମୁର ବିଧାନେ ଯେବେ ଯେସନେକ ବିଧି ଅଛି । ୧୮୬ ।
ନିମନ୍ତେ ବରଣ କଲେ ଅବଶ୍ୟ ଯାଇ ତହିଁକି
ଯେକ କନ୍ୟା ପ୍ରାପତ କି ହୁଅଇ ସଭାଙ୍କି ? । ୧୮୭ ।
ସମସ୍ତ ରଜାୟେ ବୋଇଲେ ହୋଇଲି ଆମ୍ଭର ସତ୍ୟ
ଯାହାର ସୁକର୍ମ କନ୍ୟା ତାହାକୁ ହୋଇବ ପ୍ରାପତ । ୧୮୮ ।
ବିଶ୍ୱନାଥଙ୍କୁ ସେ ସେବିଅଛି ପୂର୍ବେ
ତାହାର ପୁନ୍ୟ କି ସମସ୍ତେ ପାଇବେ ? । ୧୮୯ ।
ସମସ୍ତ ନୃପତି ଆମ୍ଭେ ଅଟୁ ଯେକ ଗୋସା
ଜଣେ କନ୍ୟା ପାଇଲେ ଆମ୍ଭେ ସମସ୍ତେ ହିସୁତି । ୧୯୦ ।
ଯେଥକଞ୍ଚଂ ଭ୍ରାନ୍ତି ରଜା ନକର ତୋର ଚିତ୍ତେ
ଦୁହିତାକୁ ଆଣି ତୋର ସଭାର ସମେତେ । ୧୯୧ ।
ଦେଖିବାକୁ ବର୍ଣ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ର ତୋର କେମନ୍ତ କୁମାରୀ
ସୟଂବର କନ୍ୟା ମୁଣ ରୁହିଲେ ଦୁଷ୍ଟ ଅପହର । ୧୯୨ ।
ରଜାମାନଙ୍କୁ ସେ କରଇ ଦୃଢ଼ ବ୍ରତ
ନିଜ ଭୁବନେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ନୃପତି । ୧୯୩ ।
ଦୁହିତାକୁ ବେଶ ବେଶନ କରଇ ନୃପମଣି
ଅଷ୍ଟରୁ ଖଚିତ ହାତୋଳାୟେ ଦେବାଙ୍କ ବସ୍ତ୍ର ଟାଣି । ୧୯୪ ।
ଲକ୍ଷେକ ଶୂନ୍ୟ ତାଳନ୍ତି ବେନି କତି
ଲକ୍ଷେକ ଉଦ୍ଧୃଷ୍ଟ ଲକ୍ଷେକ ପାଟ ଛଣି । ୧୯୫ ।
ଲକ୍ଷେକ ଜୟ ଶଙ୍ଖ ପୁରଇ ଅଗ୍ରତେ
ଧାଇମାନେ ଗୋଡ଼ାବନ୍ଧୁ ଭୁଲେଣ ଅହିବ୍ରତେ । ୧୯୬ ।

୧୯୪।୨ ଅଷ୍ଟରୁ ଖଚିତ ହାତୋଳାୟେ ଦେବାଙ୍କ ବସ୍ତ୍ର ଗୁପ୍ତେଣୀ ।
୧୯୫।୧ ଓଢ଼—ମାତ, ଭୁଜ ।

ସୁବର୍ଣ୍ଣର ଯୋଗାତମାନ ଦେନଶ କାମିନୀ
 ଧାମନ୍ତ୍ର ଅସମ୍ଭାଳେ କରିଣ ମଙ୍ଗଳ ଯେ ଧୁନି । ୧୪୭ ।
 ସହସ୍ର ବନିତା ନୃତ୍ୟ କରନ୍ତି ଅଗ୍ରତେ
 ବିଜୟେ ବିଳାସୁଣୀ ସମ୍ବନ୍ଧର ସମେତେ । ୧୪୮ ।
 ସମ୍ବନ୍ଧର ମଧ୍ୟରେ ସେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ମେଡ଼ ଜଗଣ
 ଶରଦକାଳ ଆଦିତ୍ୟ ଜାଣି ଦଶଇ ତାର ଜ୍ୟୋତି । ୧୪୯ ।
 ସନ୍ତରେ ଥାଇ ବୋଲଇ ନୃପତି ଜଗସନ୍ନ
 ଅମୂଲ୍ୟ ରୂପ ବର୍ଣ୍ଣ ଯେ ପୂର୍ଣ୍ଣମୀର ଗୁଣ । ୧୫୦ ।
 କନ୍ୟାକୁ ଓହ୍ଲାଇଲେ ହାତୋଳର ମଧ୍ୟମ
 ପନ୍ଥା ନାରାୟଣ ଯାହାର ପ୍ରାଣବନ୍ଧୁ । ୧୫୧ ।
 ଜଗସନ୍ନ ବଚନ ନିରାଧର ଦେନ
 ପାଦେଶ ଉଭା ହୋଇଲ ସଭାୟେ ନନ୍ଦନା । ୧୫୨ ।
 ରାଜାୟେ ଦେଖନ୍ତି ନିକଳଙ୍କ ଚନ୍ଦ୍ର ତେଜ
 କାମଗତେ ମୁକ୍ତାଗତ ଦେଶିଣ ସବରଜ । ୧୫୩ ।
 ସାଧ, ସାଧୁ ସାଧନା ସେ ପ୍ରତ୍ୟେ ଅନ୍ନପୂର୍ଣ୍ଣା
 ଆନ୍ଦେ ଅନମିତ୍ରେ ଅଇଲୁ ଯେ ଦେବଙ୍କୁ ଶୋଗ୍ୟ ସିନା । ୧୫୪ ।
 ଜଗସନ୍ନ ନରପତି କରଇ ବିଚାର
 ଯେହାକୁ ବର ନାହିଁ ସେ ସଭାର ମଧ୍ୟର । ୧୫୫ ।
 ପ୍ରତ୍ୟେ ଦିଗପାଳ ଯେବେ ବିଜୟେ କରଇ ଯେଥୁ
 ତାହାର ବଳିଆ ସେ ହୋଇବ ଭାନୁମଣି । ୧୫୬ ।
 ମୋହୋର ବିଚ୍ଚରେ ତ ଯେଥୁ ନାହିଁ କିଛି କାର୍ଯ୍ୟ
 ହୋଇଲୁ ଦୁଷିତ ଯେଥେ ଉପୁଜିବ ବହୁତ ଲଜ । ୧୫୭ ।
 ଚନ୍ଦ୍ର ବାଞ୍ଛିକ କି ନକ୍ଷତ୍ରଗଣଙ୍କୁ
 ଚିତ୍ତ ବିରସ କଲନି ସୁନ୍ଦରୀ ଦେଶିଣ ରାଜାମାନଙ୍କୁ । ୧୫୮ ।
 ଦୁହିତାର ଅଗ୍ରତେ ଯେ ବୋଲଇ ରାଜା ଭୂମନୁ
 ସମ୍ବନ୍ଧର କଲୁ ଗୋ ତୋ ଆଗ୍ୟା ପରମାଣୁ । ୧୫୯ ।
 ଧାର୍ମିକ ବଂଶିକ ଯେ ବିବେକ କୁଳଶୀଳ
 ଯେହାର ତହୁଁ ବଂଶିକ ନାହାନ୍ତି ରବିତଳ । ୧୬୦ ।

୧୫୪ { ସାଧୁ, ସାଧୁ ସାଧନା ସେ ପ୍ରତ୍ୟେ ଅନ୍ନପୂର୍ଣ୍ଣା
 ଆନ୍ଦେ ଅନମିତ୍ରେ ଅଇଲୁ ଯେ ଦେବଙ୍କୁ ଶୋଗ୍ୟ ସିନା ।

ଯେମନ୍ତେ ତୋର ମନକୁ କରିଅଛୁ ବାଞ୍ଛି
 ଯାହାକୁ ପାର ଆଉ ବରସି ତୋହୋର ଇଚ୍ଛା । ୧୬୧ ।
 ପିତାର ବଚନ ଶୁଣି ବୋଲଇ ଭାନୁମଣି
 ପରୁର ଶଙ୍ଖନିଧି ପଦ୍ମନିଧି ବହଇ କେବଣ ନୃପତି । ୧୬୨ ।
 ଦୁହିତାର ବଚନେ ଯେ ବୋଲଇ ନରସାଇଁ
 କରପସ ଯୋଡ଼ି ରାଜାଙ୍କୁ କହଇ ବିନୋୟି । ୧୬୩ ।
 ସ୍ବାମୀ ଆନ ସନ୍ଦେଶ ମୋର ଲେଖନ୍ତା ନାହିଁ କିଛି
 ଯେକ ସନ୍ତକ ମୋହୋର ଦୁହିତାୟେ ବାଛି । ୧୬୪ ।
 ଶଙ୍ଖନିଧି ପଦ୍ମନିଧି ଅଛଇ ଯାହାର କରେ
 ତାହାକଇଁ ଦୁହିତା ମୋର କରିବ ସମ୍ବନ୍ଧରେ । ୧୬୫ ।
 ରାଜାର ବଚନେ ଯେ ବୋଲଇ ଜଗସନ୍ନ
 ଶଙ୍ଖନିଧି ପଦ୍ମନିଧି ଯେକା ବହନ୍ତି ରାମଚନ୍ଦ୍ର । ୧୬୬ ।
 ମାନବ ଜନ୍ମେ କାହିଁ ଯେତେକ ଲକ୍ଷଣ
 ଶଙ୍ଖନିଧି ପଦ୍ମନିଧି ଯେକା ବହନ୍ତି ନାରାୟଣ । ୧୬୭ ।
 ଜଗସନ୍ନ ବଚନେ ବୋଲଇ କାଶୀଶ୍ଵର ନୃପତି
 ମୁଖ ଭବେଣ କହିଲୁ ନା ମଗଧ ଅଧିପତି । ୧୬୮ ।
 ଶଙ୍ଖନିଧି ପଦ୍ମନିଧି ଯାହାର କରେ ନାହିଁ
 ମୁକୁନ୍ଦା ଅଭିଷେକ ସେ ହୋଇବ ପୁଣି କାହିଁ । ୧୬୯ ।
 ବିଷ୍ଣୁ ଅଂଶ ନ ଥିଲେ ପୃଥିବୀକ ନୋହଇ ଆଧିପତି
 ବିଷ୍ଣୁ କଳା ନ ଥିଲେ କି ସେ ହୋଇ ଅଭିଷେକ ନୃପତି । ୧୭୦ ।
 ମୁଖ ସ୍ଵଭାବ ଭୂମନୁ ତୁ ନ ଜାଣୁ କିଛି
 ଶଙ୍ଖନିଧି ପଦ୍ମନିଧି ହୋ ସବୁର କରେ ଅଛି । ୧୭୧ ।
 କାଶୀଶ୍ଵର ବଚନେ ଚଳଇ ନୃପରାୟେ
 ତୋର ଇଚ୍ଛାୟେ ବର ପାଇଲୁ କି ଗୋ ମାୟେ । ୧୭୨ ।
 ମା ଗୋ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଜେକଲେ ଯେତେକ ନୃପତ୍ୟେ
 ଶଙ୍ଖନିଧି ପଦ୍ମନିଧି ଅଛି ସବୁଙ୍କର ହସ୍ତେ । ୧୭୩ ।
 ଭାନୁମଣି ବୋଲଲେ ସଙ୍କେତ ବୁଝି ତାତ
 ଯେ ଦଟଣ ଶିଳା ଗୋଟି ନେଇ ଦିଅ ରାଜାଙ୍କର ହସ୍ତ । ୧୭୪ ।

ଯାହାର କର ଲାଗିଲେ ସେ ହୋଇବ ପାଣିଦ୍ରବ୍ୟ
 ତାହାକୁ ପ୍ରଦାନ କର ତାତ ସେ ମୋହୋର ବଳିଭ । ୧୭୫ ।
 ସେସନେକ ନିଷ୍ଠୁର ବଚନ ଯହୁଁ ବୋଇଲୁ ଭ୍ରମୁମଣୀ
 ଘଟଣ ପାଶାଣ ଘେନି ଗଲୁ ଭ୍ରମୁମଣୀ ନୃପତି । ୧୭୬ ।
 ଜାର ଶାଲୁ ଦମଦୋଷ ଦନ୍ତବକ୍ତ୍ର କାଶୀଶ୍ଵର
 ପରାସ ନମନ୍ତେ ରାଜା ଦିଅଇ ସବୁଙ୍କର ହସ୍ତର । ୧୭୭ ।
 ଲକ୍ଷେ ନୃପତିଙ୍କର ଦିଲ କର ପସେ
 ପାଶାଣହୁଁ ଆନ ସେ ନୋହିଲୁ ଯୁଗତେ । ୧୭୮ ।
 ସନ୍ତକ ନାସ୍ତି ବୋଲି ଦେଖି ନିହଲୁ ଭ୍ରମୁମଣୀ
 ବୋଇଲୁ ତାତ ସେ ସୟଂବରେ ନାହିଁ ମୋହୋର ପତି । ୧୭୯ ।
 ମୋହୋର ଇଚ୍ଛାସ୍ତେ ଯେବେ ନ ପାଇଲି ବର
 ମୋହୋର ନମନ୍ତେ ଧଂସି ହୋଇଲୁ ପିଅର । ୧୮୦ ।
 ବୋଲଇ ନୃପତି ସେ ସଭାରେ ଉଭା ହୋଇ
 ଦୁହିତାର ଇଚ୍ଛା ମୋହୋର ନୋହିଲୁ ଗୋସାଇଁ । ୧୮୧ ।
 ତୁମ୍ଭେ ରାଜାମାନେ ମୋତେ ଅନୁଗ୍ରହ କରିଥିବା
 ସେ ଯାହାର ଭୁବନକୁ ବିଜେ କରି ଯିବା । ୧୮୨ ।
 ଶୁଣିଣ ବିରସ ହୋଇଲେ ରାଜାଗଣ
 ଜଳୁକା ମୁଖରେ ଯେହ୍ନେ ଦେଇଟି ଲବଣ । ୧୮୩ ।
 ସୁଜନ ରାଜାମାନେ ଯିବାକୁ କଲେ ଇଚ୍ଛା
 ଦୁର୍ଜନ ରାଜାମାନେ ଇଚ୍ଛାଲେ ମନ୍ଦ ବାଞ୍ଛା । ୧୮୪ ।
 ବୋଇଲେ ସେ ଯେବେ କନ୍ୟା ଆତ୍ମକୁ ନ କରିବ ପ୍ରଦାନ
 ଆତ୍ମକୁ କମ୍ପାଇଁ ବିଷୟ କଲ ବରବେଶ ବିଧାନ । ୧୮୫ ।
 କେ ବୋଲଇ ଭ୍ରମୁମଣୀ ନୃପତିର ମୁଣି କାଟି
 ବଳେ ଘେନି ଶୁଲି ଯିବା ସେହୁ କନ୍ୟା ଗୋଟି । ୧୮୬ ।
 ସେସନେକ ଥୋକେ ବିରୁର କରନ୍ତି ଦୁର୍ବୁଦ୍ଧି
 ଶୁଣିଲେ ଧର୍ମମାନ ଆଚରଲେ ଅବଧି । ୧୮୭ ।

୧୮୩ । ଜଳୁକା—ଜଳରେ ଓକ ଅର୍ଥାତ୍ ବାସସ୍ଥାନ ଯାହାର ସେ ଜଳୁକା
 —ଜୋକ ଜଳୁକା ଭାଷାରେ ହୋଇଅଛି ।

ଧର, ଧର ମାର, ମାର ଶୁଭଲ ଗରୁ ରେଳ
 ଉକ ବାତ ଶବଦରେ ପଡ଼ଇ ଚନ୍ଦ୍ରଲ । ୧୮୮ ।
 ଶୁଣି ହୋ ରାଜନ ସେସନେକ ସମୟେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରର ତନୟେ
 ବଳରାମଙ୍କ ସଙ୍ଗତେ ଥିଲେ ରଈବ୍ରତ ପଦ୍ମ ଆଶତାୟେ । ୧୮୯ ।
 ବଳରାମେ କହିଲେ, ଶୁଣ ଦ୍ରୂପଦାଧନ
 ଦକ୍ଷଣ କୋଣରେ ଭ୍ରମୁମଣୀ ରାଜନ । ୧୯୦ ।
 ତାହାର ଦୁହିତା ନାମ ଭ୍ରମୁମଣୀ
 ଦୁହିତା ଅର୍ଥେ ସୟଂବର କରଇ ନୃପତି । ୧୯୧ ।
 କର୍ଣ୍ଣର ହସ୍ତ ଧରିଣ ରାଜନ
 ଶୁଲ ଦେଖିବା ନା ସୟଂବର ବିଧାନ । ୧୯୨ ।
 ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ବଲ୍ଲବସୁତ ମନୁ
 ସୟଂବରକୁ ବିଜେ କଲ ରାଜା ଦ୍ରୂପଦାଧନ । ୧୯୩ ।
 ପୁଣି ଗୋଲ ଶବଦ ଶୁଣି ଧାଇଁଲେ କୁମରେ
 ଧରିଛନ୍ତି ଅନେକ ଶତ୍ରୁସ୍ତ୍ର ମାନ କରେ । ୧୯୪ ।
 ଦେଖନ୍ତି ଭ୍ରମୁମଣୀ ରାଜ୍ୟରେ ମହାଗୋଲ
 ଘୋର ଶବଦ ବାକ୍ୟେ ଶୁଭଲ ଚନ୍ଦ୍ରଲ । ୧୯୫ ।
 ଦୁର୍ଧନ ବୁଦ୍ଧି କରି କନ୍ୟା ନେଇ ଲେଉଟନ୍ତି ବଳେ
 ଭ୍ରମୁମଣୀ ଆବୋରିଲେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କର ବାଳେ । ୧୯୬ ।
 ରାଜାଙ୍କର ଦୁର୍ବୁଦ୍ଧି ଦେଖି ସେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର ନାନ
 କରେଣ ଧନୁ ଧଇଲ ସେ ମହାବଳୀ କର୍ଣ୍ଣ । ୧୯୭ ।
 କେ ବଳେ କନ୍ୟା ନେବ ରେ କାହାର ସେତେ ଦର୍ପ
 ଶଶେଶ୍ଵର ଦେଖିଲେ ଯେହ୍ନେ ମହାଭୟ କରଇ କାଳସର୍ପ । ୧୯୮ ।
 ମେରୁ ତତ୍ତ୍ଵେ ବଡ଼ମା ଅଟଇ ଧନୁର୍ଧର
 ଅଭେଦ କପଟ ବଜ୍ର ଛତୁର ସେ କର୍ଣ୍ଣ ମହାବୀର । ୧୯୯ ।
 ଗଜ ପଲ ଦେଖି ଯେହ୍ନେ କେଶରୀ ଧାମଇ ଗଲଗାଜ
 କର୍ଣ୍ଣ ମୁଣି ଦେଖି ରାଜାଙ୍କର ଦର୍ପ ଶୁଣି । ୨୦୦ ।

୧୯୭ { ରାଜାଙ୍କର ଦୁର୍ବୁଦ୍ଧି ଦେଖି ସେ ରାଧେବର ବଳା
 କରେ ଧନୁ ଧଇଲ ସେ ଶତ୍ରୁସ୍ତ୍ର ଅଭିଶା ।

ଆହେ ରହ ରହ ବୋଲି ଯେ କାଳଦମନ ଜାଗି
 ଲକ୍ଷେ ଲକ୍ଷେ ଯୋଦ୍ଧା ଘେନି ଧାଇଁଲେ ସବୁ ଗାରି । ୨୦୧ ।
 ଦ୍ରୋଣଙ୍କର ବିଦ୍ୟାରେ ସେ ଯେ ଅମାପ ବଳବନ୍ତ
 ଅଭୟେ ଶସିବର ସେ ସୋହୃଦ ରଣଜିତା । ୨୦୨ ।
 ହାବୋଡ଼ା ଶର ଘେନି ସେ ମାଇଲି ଜାଗିକୁ
 ଯେକ ଶହସ୍ର ତେଜ ଲଗିଲ ସକଳ ରାଜାଙ୍କୁ । ୨୦୩ ।
 ରଥ ଭଗ୍ନ ହୋଇ ଯେ ପଡ଼ିଲ ମଗଧ ଶତ୍ରୁର
 ଦଶ ସହସ୍ର ରଥୀ ଯେ ପଡ଼ିଲେ ତାହାର ସଙ୍ଗତର । ୨୦୪ ।
 ଜାଗର ଅସାଷ୍ଟମ ଦେଖି କାଳଦମନ ଭଞ୍ଜି
 ଯେକା କର୍ଣ୍ଣ ଲକ୍ଷେ ରାଜାଙ୍କର ଦର୍ପ ଗଞ୍ଜି । ୨୦୫ ।
 ଅବିଚ୍ଛନ୍ନେ ନାରାଜ କର୍ଣ୍ଣ କରେ ବିନ୍ଧୁ
 ଆଠେଶ ଶୁଭିକ କର୍ଣ୍ଣ ଜୀବନ ତୋର ସାଧୁ ସାଧୁ । ୨୦୬ ।
 କର୍ଣ୍ଣର ବଳଶର୍ଯ୍ୟ ଦେଖିଣ ନୃପତି ଭୂମନୁ
 କର୍ଣ୍ଣର ଭୂଲେ ନାରାଜ ବିଚ୍ଛଳେ ଘେନିଣ ପଞ୍ଚବିଂଶ ତନୁ । ୨୦୭ ।
 ହିଂସାଧନ ଧୂଶାସନ ଯେକ ଉତ୍ତର ଶତେ ଭ୍ରାଥେ
 ଗଦା କୋନ୍ତ ନାରାଜ ଯେ ହୋଇ ଧନୁ ହାଥେ । ୨୦୮ ।
 ପଣ୍ଡିତ ରାଜାମାନେ ଆଗନ୍ତୁ ଗଲେ ଅପସରି
 ଦମ୍ଭ ଇଚ୍ଛୁ କଲେ ହୋ ରାଜା ସହସ୍ର ଯେ ଗୁରି । ୨୦୯ ।
 କର୍ଣ୍ଣର ମହିମା ଯେ ଦେବେଶ ଅଗୋଚର
 ଭଞ୍ଜିଲେ ଦୁର୍ବଳକ ବଳ କେହି ନ ରହିଲେ ଶୁମୁର । ୨୧୦ ।
 ରଣ ଭଗ୍ନ ହୋଇ ପଳାଇଲେ ସକଳ ନୃପମଣି
 ଭୂମନୁ ନୃପତି ଆବୋରିଲ ସେ ଶସିପୁ ରୁଡ଼ାମଣି । ୨୧୧ ।
 ଦେଖିଣ ପ୍ରଶଂସା କରଇ ସେ ନୃପତି ଭୂମନୁ
 ସାଧୁ ସାଧୁ ବାଉଁଶେ କାହାର ଭୂମେ ଅଟ ତନୁ । ୨୧୨ ।
 ଦୟାସାଗର ଭୂମେ ପର ଦୁଶେଶ ଦୁର୍ଗା
 ଶରଣ ପଞ୍ଜର ବାଉଁଶେ ଭୂମେ ଉଦ୍ଧରିଲ ନିରମାଣୀ । ୨୧୩ ।
 ଭୂମନୁ ନୃପତି ପରୁରଇ ତାହାର ଦୁହିତାକୁ
 କର୍ଣ୍ଣକୁ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଯୋଗାଇ କି ତୋହୋର ବିରୁରକୁ । ୨୧୪ ।

୨୦୩।୨ ଯେକ ଶହସ୍ର ତେଜ ଲଗିଲ ଲକ୍ଷେକ ରାଜାଙ୍କୁ ।

ବୁଢ଼ିଲ ରାଜ୍ୟ ମୋର ଉଦ୍ଧର ଧଇଲକ ହେଲେ
 ନାହିଁ ନାହିଁ ସମଯୋଦ୍ଧା ଯେହାକୁ ରବିତଲେ । ୨୧୫ ।
 ଧର୍ମେଶ ଆସି ରକ୍ଷା ଯେ କଲ ହାଦେ ମୋତେ
 ମୋହୋର ଧର୍ମ ଉଦ୍ଧତ ଗୋ ହୋଉ ଯେହାକୁ ପ୍ରଦାନ କଲେ ତୋତେ ।
 ପିତାର ନିଷ୍ଠୁର କଷ୍ଟୋର ବିନୟ ବଚନ ଶୁଣି
 ଇଚ୍ଛୁଲ ସନମତ ସେ ରାଜାର ଦୁଲଣୀ । ୨୧୬ ।
 ଶ୍ରୀକରେ ସୁଦୟ ଯେ ଘେନି ମାଳ ଉତ୍ତଳ ମାଳୀ
 କର୍ଣ୍ଣର ଶୁମୁରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲ ଶୁଦ୍ଧଶାଳୀ । ୨୧୭ ।
 ରାଧେବ ବୋଇଲ ମୋତେ ନ ବର ଗୋ ସଂସାତ
 ଆପଣେ ରାଧେବ ଧଇଲ ଭୀମଶର ହାଥ । ୨୧୮ ।
 ହିଂସାଧନ ଅଗ୍ରତେ ନେଇ କନ୍ୟାକଇ କଲ ଉଦ୍ଧ
 ଯେ ସେ କୁରୁବଳ ନାଥ ଯେହାକୁ ମାଳା ଦେଇ ବରବା । ୨୧୯ ।
 ହିଂସାଧନ ବୋଇଲ ମଇତ୍ର କନ୍ୟା ଇଚ୍ଛୁଲ ଭୂମକୁ
 ଭୂମର ଭାରିଆ ଦେଇ କେହେ ଲେଉ ମୁକୁ । ୨୨୦ ।
 କର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତିବାତ ତୁ ମୋହୋର ପରମ ଗୁରୁ
 ତୋହୋର ଆନ୍ତେ ରାଜା ଦୁହିତା ମୋତେ ଦେଇ ଲେଉ । ୨୨୧ ।
 ଶଙ୍ଖନିଧି ପଦ୍ମନିଧି ମଇତ୍ର ଦେଶ ଯେହାକୁ ଯେ ହସ୍ତେ
 ତୋହୋର ଶଙ୍ଖ ପଦ୍ମ ନିଧି ଅଛୁ କରଗତେ । ୨୨୨ ।
 ମୁକୁନ୍ଦା ଅଭିଷେକ ସେ ଅଟଇ ଭୀମଶର
 ତୁ ଯେ ସୋମବଂଶ ଆଧିପତି ମାନ ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତ । ୨୨୩ ।
 ତୋର ଆଉଁକ କନ୍ୟା ହୋଇବ ମୋହୋର
 ଦକ୍ଷିଣ କୋଶଳେ ଯେ ଭୂମନୁ ରାଜେଶ୍ୱର । ୨୨୪ ।
 ରାଜାର କୁମାରୀ ହୋଇବ ଯେ ରାଜାର ବଳିଭ
 ଅନାଦି ଅପଣ୍ଡୀ ଅଟଇ ମାହେଶ୍ୱରୀ ସାଧବା । ୨୨୫ ।
 ଅବ୍ୟୟ ପଦ୍ମନିଧି ଅଛଇ ଯାହାର ହସ୍ତେ
 ମୁଁ ତାହାକଇ ପ୍ରଦାନ ହୋଇବି କେମନ୍ତେ । ୨୨୬ ।

୨୧୭।୧ କଷ୍ଟୋର—କଠୋର

ଭିତରେ ସାନନ୍ଦ ବାହାରେ ନାହିଁ କରୁଥିଲୁ
 କର୍ଣ୍ଣର ନିଷ୍ଠୁର ବଚନେ ଦ୍ରୂପଦାଧନ ସନମତ କଲୁ । ୨୨୮ ।
 ଦ୍ରୂପଦାଧନ କରେଣ ଅକ୍ଷୟ ନୟ ଦେଖି
 ଅନେକ ସାନନ୍ଦେ ସେ ବରଲ ଶଶିମୁଖୀ । ୨୨୯ ।
 କର୍ଣ୍ଣର ମହତ ପଣ ଦେଖ ହୋ ଭଗ୍ୟ ଜନେ
 ଆପଣାର କନ୍ୟା ନେଇ ସମର୍ପିଲୁ ଆନେ । ୨୩୦ ।
 ଯହୁଁ ଭାବ ତହୁଁ ଯେସନେକ ପୀରତ
 କର୍ଣ୍ଣ ଦ୍ରୂପଦାଧନର ଯେକଲ ଆତ୍ମା ଶୁଦ୍ଧମତ । ୨୩୧ ।
 କର୍ଣ୍ଣର ବଚନେ ବରଲ ଯହୁଁ ବାଳୀ
 ଗଣିକାଗଣମାନେ ଦିଅନ୍ତି ହୁଳହୁଳୀ । ୨୩୨ ।
 କୋଳେଣ ଦ୍ରୂପଦାଧନକୁ ଧରିଣ ବରଲ ନୃପତି ଭୂମନୁ
 ବର ବେଶ କରନ୍ତି ନେଇ ଗାନ୍ଧାରୀର ତନୁ । ୨୩୩ ।
 ସୟଂବର ବାରତା ଶୁଣି ବ୍ୟାସ ପାରେଶ୍ଵରେ
 ଦୁର୍ଭାସା ମାରକଣ୍ଡ ସମସ୍ତ ମୁନବରେ । ୨୩୪ ।
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାରଂ ଭୂମନୁ ମନ୍ଦିରେ
 ଦେଖିଲେ ଅନେକ ପୂଜା କଲ ସେ ଭୂମନୁ ମନ୍ତ୍ରପାଳେ । ୨୩୫ ।
 ଦ୍ରୂପଦାଧନ ଧୂଶାସନ କର୍ଣ୍ଣ ଯେ ଦୁର୍ଜୟେ
 ବେଦବ୍ୟାସଙ୍କର ଚରଣେ ଅନେକ ବିନୟେ । ୨୩୬ ।
 ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ରାଜା ଶୁଣ ତୁ ଭୂମନୁ
 ଯେ ପୁତ୍ରମାନେ ସମସ୍ତେ ଅଟନ୍ତି ଆତ୍ମର ତନୁ । ୨୩୭ ।
 ପଞ୍ଚୁ ରାଜ୍ୟରେ ଠାକୁର ଯେ ଅଟନ୍ତି ସୋମବଂଶୀ
 ନିର୍ମଳ ନିକଳଙ୍କ ଯେ ଅଟନ୍ତି ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ । ୨୩୮ ।
 ଯେ ଜନ୍ମୋପାପ ପୃଥୀକି ଯେ ଅଟନ୍ତି ଧାରଣ
 ଯେବେ ସେ ଜାଣିଲୁ ହୋ ତୋର ଭାଗ୍ୟବନ୍ତ ଶୁଣ । ୨୩୯ ।

୨୨୯ ଅନେକ ସାନନ୍ଦେ ସେ ବରଲ ଶଶି ମୁଖୀ ପାଦାନ୍ତ ପରେ ଅଧିକା ପାଠ—

{ ଗୁଲନ୍ତେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଅବେଶ୍ଵ ପୁଷ୍ପ ଫୁଟଇ
 { ଦେଖିଣ ସୁନ୍ଦର ମନ ସନ୍ତୋଷ ଅଟଇ ।

୨୩୨/୨ ଗଣିକାଗଣ ତହୁଁ ମଙ୍ଗଳ ଧୁନି ତୋଳି ।

୨୩୮/୨ ନିର୍ମଳ ନିକଳଙ୍କ ଅଟନ୍ତି ଶୁଭ୍ରହଂସୀ ।

ବ୍ୟାସଙ୍କର ମୁଖୁଁ ରାଜା ଯେସନେକ ବାକ୍ୟ ଶୁଣି
 ଭୋ ଦେବ ସୟଂବର ମୁଁ କଲଇ ନ ଜାଣି । ୨୪୦ ।
 ରାଜାଙ୍କୁ ନ ବରଲ ଦୁହିତା ଭ୍ରମୁମଣ
 ବୋଇଲୁ ଶଙ୍ଖ ପଦ୍ମ ନୟ ଅଛି ଯାହାର ହସ୍ତେ ସେହି ମୋହୋର ପତି ॥
 ପାଷାଣେ କର ଲଗନ୍ତେ ଯେବେ ହୋଅଇ ପାଣି ଦ୍ରବ୍ୟ
 ମୁହିଁ ତାର ବଲ୍ଲଭ ସେ ମୋହୋର ବଲ୍ଲଭ । ୨୪୧ ।
 ଯେତେ ଗୁଣବନ୍ତ ନୋହିଲେ ଜାଣ କେହି
 ବଳେ ନେଇ ଇଚ୍ଛାକଲେ ମାରିବେ ମୁକୁଇଁ । ୨୪୨ ।
 ଧର୍ମ ଭଦ୍ରତ ମୋହୋର ହୋଇଲୁ ଯୁଗତେ
 ଯେମାନେ ଆସି ମୋତେ ଆବୋରିଲେ ଅଦଭୁତେ । ୨୪୩ ।
 ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ଯେହ୍ନେ ସିଂ କଲେ ପ୍ରଜାପତି
 କାହାର ବେଳେ ସେ ନୋହିଲ ଅମାତ । ୨୪୪ ।
 ବହୁତ କାଳର କଥା ରାଜା ଯେହ୍ନେ ନ ଜାଣୁ
 ଶୁଣସି ସାବଧାନେ ଆମ୍ଭେ ଶାହାସ୍ର ବଖାଣୁ । ୨୪୫ ।
 ଆକାଶ ଭୁବନେ ଯେ ମଧ୍ୟ ଭୁବନ ଶୂନ୍ୟ ଠୁଲେ
 ଦେବତାୟେ ଉତପତ୍ତି ଯେଥୁ ହୋଅନ୍ତି ସବକାଳେ । ୨୪୬ ।
 ଦ୍ରୂପଦାଧନ ବୋଲିଣ ସେ ଯେବଣ କୁମାର
 ପନ୍ଥଗା ନାରାୟଣ ପ୍ରତପ୍ତେ ଅବତାର । ୨୪୭ ।
 ପନ୍ଥଗ ବଳ ବୋଲି ଯେକଲ ବଇକୁଣ୍ଠ
 ସେ ପନ୍ଥଗ ବିଷ୍ଣୁର ତହୁଁ ଆସନ ଗରିଷ୍ଠ । ୨୪୮ ।
 ଶୁଦ୍ଧ ସସ୍ଥିକ ବର୍ଣ୍ଣ ସେ ଅଟଇ ନରକାର
 ଦିବା ରାତ୍ର ନ ଭେଦଇ ଯାହାର ଶରୀର । ୨୪୯ ।
 ଶୁଭ ସତ୍ୟ ଯୁଗେ ଶୁଦ୍ଧେକ ନାମେ ବ୍ରହ୍ମା
 ପନ୍ଥଗା ବିଷ୍ଣୁଙ୍କୁ ସେ ଲୟେ କଲ ମହାତମା । ୨୫୦ ।

୨୪୭/୧ ବହୁତ ଗହନ ରାଜା ତୁ କିଛିହୁଁ ନ ଜାଣୁ ।

ସ୍ୱର୍ଗ ତେଜ ମଞ୍ଚ ତେଜ ପାତାଳ ଯେ ତେଜ
 ସୁତଳ ରାସାନ୍ତଳ ଅତତାଳ ଭଜ । ୨୫୨ ।
 ଭୁତଳ ଭୁବନେ ରାଜା ଅଟୁ ଯେ ଭୂମନୁ
 ସେ ଜନ୍ମେ, ଜନ୍ମେ ତୋର ଦୁହିତା ଅଟଇ ଭାନୁ । ୨୫୩ ।
 ସେ ପୁର ସୁରଗଣ ଯେ ଇଚ୍ଛାକଲେ ତୁକୁ
 ସେ ଭାନୁମଣୀ ସୁଦଶକୁ ଦେଲୁ ପନ୍ଥା ବସ୍ତୁକୁ । ୨୫୪ ।
 ଆହୋ ଭୂମନୁ ଭୂଅତଳେ ତୋହୋର ଦୁହିତା ତପ କଲ
 ଲକ୍ଷେକ ବରଷ ପରିଯନ୍ତେ ନାରାୟଣଙ୍କୁ ଚିନ୍ତଲ । ୨୫୫ ।
 ଅଷ୍ଟାଙ୍ଗ ଦେଖିଣ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଲେ ନିରାକାର
 ଭାନୁ କମଳାକୁ ସେ ଆପଣେ ହୋଇଲେ ବର । ୨୫୬ ।
 ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଣ ଯେ ବୋଇଲେ ପରମ ଯୋଗୀ
 ତୁ ମୋହୋର ବଲ୍ଲଭ ରେ ଜନ୍ମେ, ଜନ୍ମେ ଭୋଗୀ । ୨୫୭ ।
 ସେ ଭାନୁ କମଳାକୁ ଘେନି ବଇକୁଣ୍ଠକୁ ଗଲେ ନାରାୟଣ
 କାଳ ବଞ୍ଚାଇଲେ ସେ ଯୋଗ ପୁରୁଷ ମେଲେଣ । ୨୫୮ ।
 ସେ ଶୁଦ୍ଧେକ ବ୍ରହ୍ମା ଗଲ ଶରଦ ବଇକୁଣ୍ଠକୁ
 ସାତ ମନୁ ଚନ୍ଦ୍ରା କଲ ସେ ପନ୍ଥା ବସ୍ତୁ ରୂପକୁ । ୨୫୯ ।
 ଯେତେ କଠୋର ସେ ନ ପାଇଲ ସମାଧି
 ନାରାୟଣ ରୂପ ସେ ଚିନ୍ତଲ ପରମାଦି । ୨୬୦ ।
 କଠୋର ତପ ଦେଖି ସେ ଭଲନ୍ତି ନିରାକାର
 ଭାନୁ କମଳାକୁ ରାଇ ସେ ବୋଇଲେ ଉତ୍ତର । ୨୬୧ ।
 ବ୍ରହ୍ମ ଚିନ୍ତୁଅଛି ସେ ଆନନ୍ଦ ଦେଖିବ
 ବର କାମ୍ୟ କରି ସେ ଭୁବନକୁ ଯିବ । ୨୬୨ ।
 ଯେଥେ ରହିଲେ ସେ କଲ୍ପ, କଲ୍ପ ବହୁଧିବ
 ନବସୃଷ୍ଟି କେ ପୁନ ଭିଆଣ କରିବ । ୨୬୩ ।
 ତେଣୁ କରି ଦୃଶ୍ୟ ଆନନ୍ଦ ନୋହିଲୁ ତାହାକଇ
 ରାଗେଣ ଲେଉଟୁଅଛି ଶିର କମଳ ମେଲଇ । ୨୬୪ ।

ଭାନୁମଣୀ ବୋଇଲୁ ଶୁଣିମା ଅନାଦି
 ଆକାଶହୁଁ ସୁସ୍ଥ କି ଏଥିର ସମ୍ପ୍ରାପ୍ତ । ୨୬୫ ।
 ପନ୍ଥା ବୋଇଲେ ଯେ ସ୍ୱର୍ଗ ମଞ୍ଚ ବେନି ପୁରେ
 ଅନେକ ଭୋଗ ତହିଁ ବଳସନ୍ତ ଦେବ ନରେ । ୨୬୬ ।
 କାଳେ ପୁଣ ମୃତ୍ୟୁ ହୁଅଇ ପରାପତ
 ନାଶକର ଦଣ୍ଡେ ପୁଣି ହୋଇବ ବିଧାତ । ୨୬୭ ।
 ସୁଖ ଭୋଗ କରୁଛୁ କେ କରନ୍ତି ଯେ ଇଚ୍ଛା
 ଯେଣୁ ସ୍ୱର୍ଗ ମଞ୍ଚଭୁବନ କରନ୍ତି ମନବାଞ୍ଛି । ୨୬୮ ।
 କୃତାନ୍ତକ ଦଣ୍ଡକୁ ଯେ କରନ୍ତି ମନଭ୍ରାନ୍ତି
 ଯେଣୁ ଯେ ଭୁବନେ ଆନନ୍ଦ ସେ ବିଦ୍ଧ ଚିନ୍ତି । ୨୬୯ ।
 ତୁ ପ୍ରିୟାରେ ଯେବେ ଆନନ୍ଦ ବଚନ କର
 ତୁ ସେ ଉଭା ହୋଅ ବିଧାତାର ଗୁମ୍ଫର । ୨୭୦ ।
 ତୋତେ ଦେଖିଣ ତାହାର ତପ ଧର୍ମ ଭଞ୍ଜୁ
 ଆନନ୍ଦ କଠୋର ତପ କରି ସେ ନ ଭଜୁ । ୨୭୧ ।
 ମଦନ ସଙ୍ଗେ ଘେନି ବସନ୍ତ ସଙ୍ଗତେ ତୋର ଥିବ
 ଶୁଣ ହୋ ଭୂମନୁ ପୁର ସେ ସନେକ ସୁଭବ । ୨୭୨ ।
 ସେ ଯେ ପନ୍ଥା ନାରାୟଣର ବଚନ ଅର୍ଥ ପାଇ
 ଅନେକ ବେଶ ବେଶନେ ବ୍ରହ୍ମାର ଗୁମ୍ଫୁକୁ ଯେ ଯାଇ । ୨୭୩ ।
 ଶ୍ରୀକରେ ଅର୍ଦ୍ଧେକ ଦେନଶ ମାହେଶ୍ୱରୀ
 ଶୁଦ୍ଧେକ ଗୁମ୍ଫୁରେ ମିଳିଲେ ଅବଧାର । ୨୭୪ ।
 ଅର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଗୋଟିୟେ ନେଇ ଦିଲେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ମାଥେ
 ହୃଦୟ ଶବ୍ଦ କଲେକ ପରମାର୍ଥେ । ୨୭୫ ।
 ସେ ଶୁଦ୍ଧ ଅପର୍ଣ୍ଣାର ହୃଦୟ ପଶିଲ ତାହାର ଗର୍ଭେ
 ମଦନ ଶର ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ପେଶିଲ କାମଦେବେ । ୨୭୬ ।
 ରେତ ଖଳିତ ହୋଇଲୁ ଭଜିଲୁ ମହାତପ
 ଦେଖିଲକ ବେଦବର ମୋହିନୀ ସରୂପ । ୨୭୭ ।
 ଧ୍ୟାନେ ଜାଣିଲୁ ସେ ବସ୍ତୁ ନାଥର ମାୟା
 କୋପେଣ ପ୍ରଜ୍ୱଳିତ ସେ ଅନାଦି ସିଦ୍ଧ କାୟା । ୨୭୮ ।

ସାତ ମନୁ ପରିଧନ୍ତେ ତପ ଘୋର କଷ୍ଟଂ
 ନିର୍ଦ୍ଦୟା ପକ୍ଷ ମୋତେ ପ୍ରସନ୍ନ ନୋହିଲୁ ପନ୍ନଗା ବିଷ୍ଣୁ । ୨୭୯ ।
 ସ୍ୱେତେ ତପେ ବିଷ୍ଣୁ ପ୍ରସନ୍ନ ନୋହିଲୁ ଯେବେ ମୋତେ
 ସମାଧି ସରୁପ ନ ଦେଖାଇଲୁ ତୁ ଯୁଗତେ । ୨୮୦ ।
 ମଞ୍ଚପୁରେ ଜାତ ହୋଅ ମନସ୍ୟ ସରୁପେ
 ସମସ୍ତେହେଂ ଦେଖନ୍ତୁ ତୋତେ ଅଜପା ଅଶତପେ । ୨୮୧ ।
 ଆଗୋ ଭ୍ରୁ କମଳା ତପ ଯେ ଭଞ୍ଜିଲୁ ମୋହୋର ଆସି
 ତୁହି ସେ ମଧ୍ୟ ଭୁବନେ ଜାତ ହୋଅସି ମନୁଷୀ । ୨୮୨ ।
 ଦୁଃଖ ଅର୍ଜିଲୁ ତପ ଅଟଇ ଯେବେ ସତ
 ପତି ପତ୍ନୀ ତୁମ୍ଭେ ବେନ ନର ଯୋନିରେ ହୋଅ ଜାତ । ୨୮୩ ।
 ତପ ଧର୍ମ ଗୁଡ଼ି ଯେବେ ରାଗ ଯଦ୍ଵଂ ସେ ଭଜିଲୁ
 ରାଗ ମୋହ ହିଂସାୟେ ଧର୍ମ ନାଶ ଗଲୁ । ୨୮୪ ।
 ନାରାୟଣ ଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଲେ ଶୁଦ୍ଧକ ବ୍ରହ୍ମାକୁ
 ଆହୋ ବେଦବର ତୁ କୋପ କଲୁ ଯେ ଆତ୍ମକୁ । ୨୮୫ ।
 ରାଗେ ବୋଇଲେ ବ୍ରହ୍ମା ତୁ ଯେ ଆତ୍ମକୁ ନୋହିଲୁ ଦୃଶ୍ୟ
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର କୋଳେ ଜନମି ମାନବ ମେଳେ ବସ । ୨୮୬ ।
 ଭୂମନୁର ଦୁହିତା ସ୍ୱେ ହୋଉ ଭ୍ରମୁମଣ
 ତୁମ୍ଭକୁ ପ୍ରଦାନ ହୋଉଥାଉ ନିତି । ୨୮୭ ।
 ଅନୁବ୍ରତେ ବର ବେଶ ହୋଉଥାଅ ନିତ୍ୟେ
 ନମସ୍କାର ନ କରିବୁ ମାତା ପିତା ସହତେ । ୨୮୮ ।
 ଯାହାକୁ ନମସ୍କାର କରିବୁ କର ତୋଳି
 ଦେବତା ହୋଇଲେ ସେ ଅବଶ୍ୟ ଯିବ ଜଳ୍ୟ । ୨୮୯ ।
 ସ୍ୱେଦା ଶୁଣି ବୋଇଲେ ପନ୍ନଗା ନାରାୟଣ
 ମୁଁ ଯେବେ ମଞ୍ଚପୁରେ ହୋଇବଇଂ ଜନ୍ମ । ୨୯୦ ।
 କଥାୟେ କହିବି ମୁଁ ଶୁଣ ବେଦବର
 ଅନର୍ଥ୍ୟ ମଣି ମୁକୁଟ ଥିବ ମୋହୋର ଶିର । ୨୯୧ ।
 ଶୁଣିପାଦେ କମଳା ଥିବେ ବିଜେ କରି
 ଭୋଗ ମୋହ ବାଧା ମୋତେ ନୋହିବାକ ସରି । ୨୯୨ ।

ସ୍ୱେ ଭ୍ରୁ କମଳା ମଞ୍ଚେ ନାମ ହୋଇବ ଭ୍ରମୁମଣ
 ମାନଗୋବିନ୍ଦ ନାମେ ହୋଇବି ମୁଁ ସ୍ୱେଦାର ପତି । ୨୯୩ ।
 ଅଷ୍ଟଦିନେ ମଙ୍ଗଳ ମୁଁ ହୋଉଥୁବ ବାଳୀ
 ସ୍ୱେତେକ ବଚନ ଯେ ମୋହୋର ପ୍ରତିପାଳି । ୨୯୪ ।
 ବ୍ୟାସେଂବୋଇଲେ ବାବୁ ଶୁଣିବା ଭୂମନୁ
 ପନ୍ନଗା ବିଷ୍ଣୁ ରୂପ ସ୍ୱେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରର ତନୁ । ୨୯୫ ।
 ଭ୍ରୁ କମଳା ଯେ ଅନାଦି କମଳମା
 ପନ୍ନଗା ନାରାୟଣର ସ୍ୱେ ଅଟଇ ଜନ୍ମେ, ଜନ୍ମେ ଘରଣୀ । ୨୯୬ ।
 ଯେତେବେଳେ ପ୍ରଦାନ ସ୍ୱେ ହୋଇବ ଭ୍ରମୁମଣ
 ମାନଗୋବିନ୍ଦ ହୋଇବ ସ୍ୱେ ମାନ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁଣ । ୨୯୭ ।
 ଅଷ୍ଟଦିନେ ମଙ୍ଗଳ ସେ ହୋଉଥୁବ ବାଳୀ
 ଶୁଦ୍ଧେକ ବ୍ରହ୍ମାର ଯେ ବଚନ ପ୍ରତିପାଳି । ୨୯୮ ।
 ବର କନ୍ୟା ସ୍ୱେ ହୋଉଥୁବେ ଅନୁବ୍ରତେ
 ସ୍ୱେଥେ ଥିବ ଭ୍ରାତୃର ନିବାରିବା ପରିଧନ୍ତେ । ୨୯୯ ।
 ଶୁଣ ହୋ ମନୁ ପୁରୁଷ ବଦୟନ୍ତୁ ଅଗସ୍ତି
 ବ୍ୟାସେ ଛଡ଼ାଇଲେ ଓହୋ କୁଳର ଭ୍ରାନ୍ତି । ୩୦୦ ।
 ଭ୍ରମୁମଣକୁ ହୋ ପ୍ରଦାନ କର ଦ୍ଵିଯୋଧନକୁ
 ସ୍ୱେ ଅନାଦି ଅପର୍ଣ୍ଣୀକୁ କାହିଁ ବର ଲେଉ ଆନକୁ । ୩୦୧ ।
 ତୁହି ତ ଭୂତଳ ପୁରର ଅଟୁ ଆଧିପତି
 ସ୍ୱେଥେ ଉତ୍ତପତ୍ତି ହୋଇଲେ ସମସ୍ତ ହୋଇ ଭ୍ରାନ୍ତି । ୩୦୨ ।
 ଭୂମନୁ ଅନେକ ସାନନ୍ଦ ହୋଇଲେ ବ୍ୟାସଙ୍କର ବଚନେ
 ଭ୍ରମୁମଣ ଉଚ୍ଛବ କରାଇଲେ ରଜା ବିଭର ବିଧାନେ । ୩୦୩ ।
 ନଗ୍ରେଣ ମଙ୍ଗଳ ଯେ ଅନେକ ଉଚ୍ଛବ
 ବିଭକୁ ସଞ୍ଚିତ ରଜା କରିଥିଲୁ ସବ । ୩୦୪ ।
 ଶଶଧର ଗୋସ୍ତ ଯେ ଶର ଦ୍ଵିଯୋଧନ
 ଉଦ୍ଘାଳକ ଗୋସ୍ତ ଯେ ଭୂମନୁ ରଜନ । ୩୦୫ ।
 ଉଦ୍ଘାଳକ ଗୋସ୍ତେ ପୁରୋହିତେ କରବନ୍ତୁ ବିଭ
 ପରମ ସାନନ୍ଦ ସେ ହୋଇଲେ ରଜ ଦେବା । ୩୦୬ ।

ଭୂମନୁ କୋଳରେ ଯେ ବିଜୟ କଲେ ଭ୍ରମରା
ବ୍ୟାସଙ୍କର କୋଳେ ବସିଲେ କୁରୁପତି । ୩୦୭ ।
ସୈନ୍ୟନେକ ପ୍ରଦାନ ଯେ ବିଭା ସୋମ ଗୋସେ
ଦେଶ କାଳ ବାକ୍ୟ ଉଚ୍ଚାରନ୍ତି ଉଦ୍ଦାଳକ ପୁରୋହିତେ । ୩୦୮ ।
ସତ୍ୟ ବାକ୍ୟେଣ ବରଣ ସୀତକାର ସାର
ବିଭା ସମୁଦେ ସେ ସମର୍ପିଲେ କୁମାର । ୩୦୯ ।
କୁଶଦ୍ରୁ କରବନ୍ତି ପୁରୋହିତେ
ତାହାଣ ବ୍ରତେକ ଶଙ୍ଖେ ଜଳ ଭଲ ଘେନି ରାୟେ ହସ୍ତେ । ୩୧୦ ।
ଦୁହିତା ପ୍ରଦାନ କଲୁ ଦକ୍ଷିଣା ଦିଅସି ହୋ ରାୟେ
ଯେସନେ ବିଧାନ କରୁ ତୋହୋର ଉପାୟେ । ୩୧୧ ।
ଶଙ୍ଖେ ଜଳ ଭଲ ଘେନିଣ ଭୂମନୁ
ପଦ୍ମେକ ଗାବ ଦିଲୁ ସବଜ୍ଞା କରି ଧେନୁ । ୩୧୨ ।
ଗୁରୁ ଲକ୍ଷ ଅଶ୍ୱ ଦିଲୁ ସେ ଶ୍ରେଣୀର ଯେ ବାଜୀ
ପବନହୁଁ ବେଗବନ୍ତ ଅଟନ୍ତି ମହାତେଜ । ୩୧୩ ।
ଲକ୍ଷେକ ଗଜକେ ଲକ୍ଷେ ଗୁମର ଉଦ୍ଧରି
ଲକ୍ଷେକ ଗଜ ଦିଲୁ ଶ୍ରେତବର୍ଣ୍ଣ କର । ୩୧୪ ।
ସପତ ଉଣ୍ଡାର ଯେ ଦିଲୁ ଅଶ୍ୱରୁ
ଲକ୍ଷେକ ଧାଉଁ ଦିଲୁ ଗଣିକାଗଣ ମାନ । ୩୧୫ ।
ଲକ୍ଷେକ ପାଟଛନ୍ଦ ବେନଲକ୍ଷ ଉଦ୍ଧରି
ରାଜନ ସୀମା ପାଣି ଛଡ଼ାଇଲୁ ଗୁରୁଗତ ପାରଦଣ୍ଡ । ୩୧୬ ।
ଆଲମ୍ବ ଗୁମର ଅଗଣିତ ଦିଲୁକ ରାୟେ
ଅନେକ ଗର ତୁର ସମୁଦେ ବଜାୟେ । ୩୧୭ ।
ଅହିବ୍ରତେକ ରଥ ସୁବର୍ଣ୍ଣେଣ ସାଜି
ରଥଙ୍କରେ ଯୋଗିଲୁ ଗୁରୁ ଗୁରୁ ବାଜୀ । ୩୧୮ ।
ଯଉତୁକ ପାଣି ସେ ଗୁଡ଼ିଲୁ ଦଣ୍ଡଧାରୀ
ଅନେକ ସମୁଦେ କହି ତ କି ପାର । ୩୧୯ ।
କନ୍ୟା ସମର୍ପଣ କଲୁ ଭୂମନୁ ନୃପ ରାୟେ
ଲଜା ହୋମ ସାରିଲେ ପ୍ରୋହିତ ମୁନି ଧାୟେ । ୩୨୦ ।

୩୦୯।୬ ବିଭା ସମୁଦେ ଦୟେ କୁମାର ।

ଦୃତ ପାରଣା କଲେ ବର କନ୍ୟା ବେନି
ମୁନିଗଣ ମାନେ କଲେ ଆଶିଷ୍ୟ ଯେ ଧୂନି । ୩୨୧ ।
ଚର ଆଶ୍ୟ ହୋଅ ତୁ ଶୁଭ ସୁଲକ୍ଷଣୀ
ସୌଭାଗ୍ୟବନ୍ତୀ ମାନେ ବନ୍ଦାଇଲେ ଅର୍ଘ୍ୟ ଘେନି । ୩୨୨ ।
ବିଭା ସାରିଣ ସେ ଗଲେ ନିଜ ପୁରେ
ଯେ ବିଧି ମୁଣୋହି କରନ୍ତି ସମୁଦେ । ୩୨୩ ।
ଅଶ୍ୱ ଦବସ ରହିଲେ ବିଭା ମଙ୍ଗଳ ଯୋଗେ
ପୁଣି ହିଁ ବିଭା ହୋଇଲୁ ଭ୍ରମରାକ ସେହି ବାଗେ । ୩୨୪ ।
ସୈନ୍ୟ ଅନନ୍ତରେ ଶୁଣ ବଇବସୁତ ମନୁ
ବିଭା ସାରି ତଳଇ ଯେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରର ତନୁ । ୩୨୫ ।
ରଥ ଗଜ ଅଶ୍ୱ ସଇନି ପାଦାନ୍ତି
ତଳନ୍ତି ହସ୍ତିନାକୁ କୁରୁବଇ ଗର ଶକ୍ତି । ୩୨୬ ।
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ କୁଞ୍ଜଗଳ ଦେଶେ
ଭୀଷ୍ମ ବିଦୁରେ କହିଲେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରର ପାଶେ । ୩୨୭ ।
ଭୋ ଦେବ ଅବଧାନ ହୋଅସି କହିଲ ସଞ୍ଜୟେ
ବଡ଼ ସମୁଦେ ଆସନ୍ତି ତୋହୋର ତନୟେ । ୩୨୮ ।
ଭ୍ରମରା ଦେଶର ଭୂମନୁ ବୋଲି ରାଜା
ଦକ୍ଷିଣ କୋଣେ ଅନେକ ତାଙ୍କୁ ପୂଜା । ୩୨୯ ।
ତାହାର ଦୁହିତା ଯେ ଅଟଇ ଭ୍ରମରା
ଦ୍ରୂପଦକୁ ପ୍ରଦାନ କଲୁ ସେ ନୃପତି । ୩୩୦ ।
କନ୍ୟାକଇ ଘେନି ସେ ଅନେକ ସମୁଦେ
ବହୁତ ଯେ ଯଉତୁକ ଦିଲୁକ ନୃପବରେ । ୩୩୧—୪୭୭୪ ।

ବିରୂପାକ୍ଷ ସଙ୍ଗେ ସମର

ଚଳନ୍ତି ଥାଠ ସେ ଯେ ତିନିୟୁଣ ମାଡ଼ି
ପ୍ରଥମ ଦିନ ଗଲେ ଯେ ପଥ ବଢ଼ି । ୧ ।

୩୨୯।୧ ଅମୃତ ପାରଣା ବିଭା ଶୁଭ ଯୋଗେ କଲେ ବର କନ୍ୟା ଘେନି ।
୩୨୯।୨ ଚର ଆଶ୍ୟ—ଚର ଆଶୁଷ—ଚର ଆଶୁ—ଦୀର୍ଘାଶୁ

ସମୁଦ୍ରେ ହସ୍ତିନାକୁ ଚଳଇ କୁରୁସାଲଂ
 ଶତେକ ଭ୍ରାଥ ଦେନ ନୃପମଣି ଆସଇ । ୨ ।
 ସେମନ୍ତର ସମୟେ ଯେ ବିରୁପାକ୍ଷ ଶର
 ଶୂନ୍ୟେଶ ରଥ ଚଢ଼ି ଭ୍ରମଇ ଅସୁର । ୩ ।
 ବ୍ରହ୍ମାର ବରେ ସେ ଯେ ଅମାପ ବଳବନ୍ତ
 ଯାହାର ଧନୁ ଧରନ୍ତେ କମ୍ପଇ ବିଧାତା । ୪ ।
 ଭ୍ରମଣ କରନ୍ତେ ସେ ଗୁହ୍ୟଲ୍ଲ ଶୂନ୍ୟେଶ
 ଶର ବାଦ୍ୟମାନ ଶୁଭଲ୍ଲ ଶ୍ରବଣ । ୫ ।
 ବିଜୟା ସାରଥ୍ୟକ ବୋଇଲ୍ଲ ଅସୁର
 ଅଦଭୂତେ ବନେଶ ଯେ ବାଜଇ ଶର ତୁର । ୬ ।
 କେବଣ ରାଜାୟେ ଯେ ଆସଇ ରଥ ବାହି
 କାହାର ଶ୍ରେଷ୍ଠେ ଦର୍ପ ଶର ତୁର ବଜାଇ । ୭ ।
 ସେମନ୍ତ ଶୁଣି ସାରଥ୍ୟ ଅନ୍ତରାକ୍ଷେ ଗୁହ୍ୟ
 କୁରୁବଳ ଥାଠ ନ ଦଶଇ ମସ୍ତା । ୮ ।
 ବିଜୟା ସାରଥ୍ୟ ବୋଇଲ୍ଲ ଶ୍ରେ ଦେବ
 କେବଣ ରାଜା ମର୍ତ୍ତେ ବଡ଼ାଇ ସୁଲଭ । ୯ ।
 ଶୁଣିଣ ବିରୁପାକ୍ଷ ବୋଇଲ୍ଲ ହୋଧେଶ
 ବାହା ମୋର ରଥ ଅଜଙ୍ଗ ନାମେ ବନ । ୧୦ ।
 ସହସ୍ରେ ଶାର୍ଦ୍ଦୂଳ ଯୋଗଲ୍ଲ ଅଛୁ ତହିଁ
 ତନ ଦଣ୍ଡେ ତନ ଭୁବନେ ଭ୍ରମଇଁ । ୧୧ ।
 ତତକ୍ଷଣେ ସାରଥ୍ୟ ଟେକିଲ୍ଲକ ଯାନ
 ରହୁ ଗ୍ରାସ କଲ୍ଲ କି ପୂର୍ଣ୍ଣମୀର ଜହ୍ନ । ୧୨ ।
 ଲେହାର ରଥ ସେ ଯେ ଯେବଣ ନିର୍ଜିତା
 ଦୀର୍ଘ ପ୍ରତି ତାର ଅଟଇ ଅସୁତା । ୧୩ ।
 ବାବୁ ସେ ରଥ ତାର ଦେବ ରଥ ଜାଣି
 ପନ୍ଥ ପନ୍ଥ ଲମ୍ବନ୍ତ ଅସ୍ତରହେ ମଣି । ୧୪ ।
 ନେତର ଚରାଳ ଉପରେଶ ଉଡ଼ି
 ଚକର ଶବ୍ଦ ଯେ ମେଘ ଘଡ଼ଘଡ଼ି । ୧୫ ।

ଅଦଭୂତ ଶବ୍ଦ ଶୁଣିଣ କୋଳାହଳ
 ଉପରକୁ ଦୃଷ୍ଟି ଯେ କରନ୍ତି କୁରୁବଳ । ୧୬ ।
 ମିଥୁନ ମାସେ ଯେହ୍ନେ ଦଶନ୍ତ ମେଘମାଳ
 ତେସନ ଦଶଇ ରଥ ଯେ ଶାମଳ । ୧୭ ।
 ତଥୁର ମଧ୍ୟେ ଯେ ବିଜୁଳୀ ତେଜ ଝଳି
 ଅସ୍ତରହେ ଲମ୍ବନ୍ତ ସେ ତେଜରୁ ଉଗୁଳି । ୧୮ ।
 ଦେଶିଣ କୁରୁବଳ ନ ପାରିଲେ ବାରି
 କେ ବୋଲଇ ବାସେବ ସେ ଅମର ଅଧିକାରୀ । ୧୯ ।
 କେ ବୋଲେ ଗନ୍ଧର୍ବ ସେ ଅଙ୍ଗାର ପନ୍ଥଗ
 ରଥ ଆଗେହ ସେ ଭ୍ରମଇ ମଧ୍ୟସ୍ବର୍ଗ । ୨୦ ।
 ଶୁଣିଣ କର୍ଣ୍ଣ ସେ ଯେ ବୋଇଲ୍ଲକ ଗୁହ୍ୟ
 ଅଙ୍ଗାର ପନ୍ଥଗହ୍ନ ଆନ ସେ ନୋହଇ । ୨୧ ।
 ମାନଗୋବିନ୍ଦର ବିଭ୍ର ସମଯୋଗ ଶୁଣି
 ଆକାଶରେ ଉଚ୍ଛବ ଯେ କରାୟେ ବଜ୍ରପାଣି । ୨୨ ।
 ଅର୍ଜୁନ ଲେଖାୟେ ସେ ଅଟଇ ଟି ତାତ
 ଅବଶ୍ୟ ସୁର ରାଜା ଅବା ଆସଇ ଦେଶି ତ । ୨୩ ।
 ଅଶସ୍ତ୍ରମା ବୋଇଲ୍ଲ ହୋ ଅଇରାବ୍ରତ ନାହିଁ
 ସେ କେହ୍ନେ ମଦବା କର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଲୁ ତୁ ବାଇ । ୨୪ ।
 ବଜ୍ର ତତ୍ତ୍ୱଲ୍ୟ ତ ଶୁଭଇ ଘଡ଼ଘଡ଼ି
 କି ଅବା ସ୍ବର୍ଗ ଯେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟକୁ ପଡ଼େ ଝଡ଼ି । ୨୫ ।
 ସ୍ତ୍ରୀଭୂତ ଥାଠ ଯେ ନ ପାରନ୍ତି ଯାଇ
 ମାନଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲ୍ଲ ଧୁଶାସନକଇ ଗୁହ୍ୟ । ୨୬ ।
 କେବଣ କଥାୟେ ବୁଝି ତଥ୍ୟ କର
 ଶୁଣିଣ ଧୁଶାସନ ଉଠିଲ୍ଲ ଝୁଣି ଶିର । ୨୭ ।
 ରେ ରେ କାର କର ଉଠିଲ୍ଲ କୋପଭରେ
 ଯାଇଣ ମିଳିଲ୍ଲ ଅଶସ୍ତ୍ରମାଙ୍କର ଗୁମ୍ଫରେ । ୨୮ ।
 ବୋଇଲ୍ଲ ଧୁଶାସନ କୋପେଶ ଶିର ଝୁଣି
 ଅଭୟ ଶେଷୀ ତୁମ୍ଭେ ଆଗେ ଆଗିଆଣି । ୨୯ ।

କିସ ଶବଦ ଅବା ଆକାଶେ ଶୁଭଲ
 ଭୟ କରି ତୁମ୍ଭ ରଥ ଥର କଲ । ୩୦ ।
 କର୍ଣ୍ଣକୁ ଧୁଶାସନ କହନ୍ତେ ଉତ୍ତର
 ଆକାଶୁଁ ଆସଇ ଯେ ଖସିଣ ରହୁବର । ୩୧ ।
 ମେରୁ ତୁଲ୍ୟ ଜାଣି ଆକାଶୁଁ ପଡ଼ଇ ଖସି
 ଦେଖିଣ କୁରୁବଳେ ରହଲେକ ହାସି । ୩୨ ।
 ସୈନ୍ୟମନ୍ତ ସମୟେ ବିରୁପାକ୍ଷ ଶର
 ଲେହା ଧନୁରେ ଯୋଗୁଇଲ ବାମ କର । ୩୩ ।
 ଯୋଜନେ ଉଦ୍ଧୈ ଆଇ ସେ ଯେ ଅସୁର ମହାଶର
 ବିନ୍ଧଇ ଶର ସେ ଯେସନେ ଜଳଧାର । ୩୪ ।
 ଶଶମୁନା ଶର ବିନ୍ଧଇ ହୋଶୁଁ କାତି
 ରଥୀ ହାଥୀ ପାଦାନ୍ତ ଯେ ପଡ଼ିଲେ ବିଛଡ଼ି । ୩୫ ।
 ଅଦଭୁତ ଦେଖି ଶର ଅଶସ୍ତ୍ରମା କର୍ଣ୍ଣ
 ସେ ଶରେ ଧନୁ ଯେ କଲେ ଆମଞ୍ଚନ । ୩୬ ।
 ଅନ୍ତରାକ୍ଷେ ବାଣ ଯେ ଗଗନୁଁ ପଡ଼ଇ ଖସି
 କେଉଁଠିସି ପ୍ରକାରେ ନୋହନ୍ତି ଶର ନାଶି । ୩୭ ।
 ମୁଖ ଟେକି ଚାହିନ୍ତେ ଲଲଟେ ପଡ଼େ ଶର
 କର୍ଣ୍ଣ ଦେଖନ୍ତେ ସନ୍ଧ୍ୟ ହୋଇଲେ ଅପହାର । ୩୮ ।
 ମର୍ତ୍ତ୍ୟକୁ ଆସୁ ଆସୁ ବିରୁପାକ୍ଷ ଶର
 କୋଟିପ୍ରେ ଯୋଦ୍ଧା ସେ ଯେ ପେଷିଲ ଯମପୁର । ୩୯ ।
 ଅନ୍ତରାକ୍ଷୁଁ ଅଜଙ୍ଗ ବନକୁ ଆସୁ ଆସୁ
 ଅସଂଖ୍ୟ ଯୋଦ୍ଧା ସେ କଲକ ଧୁଳି ପାଂଶୁ । ୪୦ ।
 ସାରଥୀକ ବୋଇଲ ରେ ଶୁଣ ମୋ ଉତ୍ତର
 ଶହୁର ସମ୍ମୁଖକୁ ବାହା ମୋର ରହୁବର । ୪୧ ।
 ଶୁଣିଣ ବିଜୟା ଯେ ବାହୁଲକ ଯାନ
 ଭେଟେ ପଡ଼ିଲ ଯେ ସେ ଆଗ ଥାଠେ କର୍ଣ୍ଣ । ୪୨ ।
 କର୍ଣ୍ଣର ରହୁବର ଜାଣିଣ ମନ୍ଦର
 ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ ଜାଣି ହସ୍ତରେ ଧନୁ ତାର । ୪୩ ।

ଅଭେଦ କପଟ ବଜ୍ର ଛତୁର ଅମୃତ କୁଣ୍ଡଳ
 ଦେଖିଣ ବିରୁରଇ ସେ ଯେ ଲେହନାକ୍ଷର ବାଳ । ୪୪ ।
 ସୈନ୍ୟମନ୍ତ ଲକ୍ଷଣ ଯେ ସୈନ୍ୟର ତହିଁ ଅଛି
 କେବଣ ଦିଗପାଳ ସୈନ୍ୟ ମର୍ତ୍ତ୍ୟରେ ବୁଲୁଛି । ୪୫ ।
 ସୈନ୍ୟମନ୍ତ ବିରୁର କର୍ଣ୍ଣର ମୁଖ ଗୁହଁ
 ବୋଲଇ କେବଣ ଦେଶର ରାଜା ଅଟୁ ତୁହି । ୪୬ ।
 କାହାର ଭରସାରେ ଶର ତୁର ବାଡ଼ି
 ସମଦଣ୍ଡ ପଲ୍ଲୀ ଦେଶ ଭ୍ରମି ଯାଉ । ୪୭ ।
 ଆଜ ଜାଣିମା ରେ ବଡ଼ମା ତୋହୋର
 କେ ଆଜ ରଖିବ ରେ ବହୁ ହରିହର । ୪୮ ।
 ସୈନ୍ୟମନ୍ତ କଥା ଯହୁଁ ଶୁଣିଲ ଧୁଶାସନ
 ପିଟିଲ ଗଦା ସେ ଯେ କରଣ ମହାତମ । ୪୯ ।
 ଲେହାର ରଥେ ବାଜି ପଡ଼ିଣ ରୁର ଗଲ
 ଅନେକ ବେଳ ଶତ୍ରୁଗ ତୋଳି ପ୍ରହାରିଲ । ୫୦ ।
 ବାଜନ୍ତେ ରଥରେ ଯେ ଶଶ ଅସିଧାର
 ଭଗନସ୍ତ୍ର ହୋଇଣ ପଡ଼ିଲ ଶତେ ରୁର । ୫୧ ।
 ଦେଖିଣ କୋପ କଲ ରାଧେବର ବକ୍ତ
 ଆବର ଅଶସ୍ତ୍ରମା ସଙ୍ଗେ ତାର ଅଛି । ୫୨ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ ଜାଣି ଶରେ ଧଇଲେ ବେନ ଗୁର
 ଦକ୍ଷ ଉପରକୁ ଶର କରନ୍ତି ପରାଭବ । ୫୩ ।
 ନିମିଷେକ ଭିତରେ ଶରେ ଲକ୍ଷେ ବାଣ ବିନ୍ଧି
 ମଧ୍ୟ ପୁରକଇଁ ସେ ଯେ ଶରେଣ ନିରୋଧ । ୫୪ ।
 ଦେଖିଣ ଅସୁର ଯେ ହୋଇଲ କୋପାନଳ
 ହୋଶରୁ କାତିଲ ସେ ଶର କାଳାନଳ । ୫୫ ।
 ଆକର୍ଣ୍ଣ ପରିଯନ୍ତେ ଓଟାରିଣ ବାଣ
 ଶରନ୍ତ ନାଶିବାକୁ ବିନ୍ଧଇ ଗରୁଡ଼ାଣ । ୫୬ ।
 ତତକ୍ଷଣେ ବାଣ ସେ ଯେ ଚଳିଲେ ଅନ୍ତରାକ୍ଷେ
 ସେ ଅଗ୍ନିରେ ଶର ଦହନ ହୋଇଲ ପ୍ରତାପେ । ୫୭ ।

ଶରନ୍ତ ନାଶି ଧୁଶାସନ ଉପରେଣ ପଡ଼ି
 ପଡ଼ିଲ ମହାବୀର ଯେ ଗୁଡ଼ି ସିଂହ ରଡ଼ି । ୫୮ ।
 ଦେଖିଣ କର୍ଣ୍ଣକୁ ଯେ ନ ଫୁରଇ କିଛି
 ପଦ୍ମତା ଶରେକ ଯେ ବିନ୍ଦୁ ଗର ବାଛି । ୫୯ ।
 ବିରୁପାକ୍ଷ ଅସୁର ଯେ ବଜ୍ରଶର ବିନ୍ଦୁ
 ବଜ୍ରର ବିଦାତେ ଯେ ଗିରିରାଜ ଛେଦି । ୬୦ ।
 ପୁଣିହିଁ କର୍ଣ୍ଣ ଯେ ବିନ୍ଦୁ ମେଘାଶର
 ପବନା ଶରେ ତାହା ନିବାରେ ଅସୁର । ୬୧ ।
 ଅଶସ୍ତ୍ରମା ଅଗ୍ନି ଶର ବିନ୍ଦୁଲକ ଦୃଢ଼କର
 ଜଳଧାରା ଶରେ ତାହା ଅସୁର ନିବାରି । ୬୨ ।
 ପଲ୍ଲବା ଶରେକ ଯେ ଗୁରୁ ସୁତ ଗୁଡ଼ି
 ସ୍ୱର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପାତାଳ ଧାମନ୍ତ୍ର ଫେରୁ ଧରି । ୬୩ ।
 ଦେଖିଲ ଯେ ତାହା ଲେହନାକ୍ଷ ସୁତ
 ଗରୁଡ଼ା ଶରେ ତାହା ନିବାରେ ଦଇତ । ୬୪ ।
 ବିନ୍ଦୁ, ବିନ୍ଦୁ ବେନି ଗରେ ହୋଇଲେ ବିମୁଖ
 ବିରୁରନ୍ତ ଦାନବ ତ ଆମ୍ଭକୁ ଦିଲ ଦୁଖ । ୬୫ ।
 ସୈନ୍ୟ ବିରୁର ସେ ବିରନ୍ତେ ବେଗେ ଶର
 ଅସୁର ଛେଦଇ ତାହା କଞ୍ଚିତ ପ୍ରକାର । ୬୬ ।
 ମହା ଶୁଷ୍କ ରୂପେ ଯେ କର୍ଣ୍ଣ ମହାବଳୀ
 ତନିକାଣ୍ଡ ଗୁଣେ ବସାଇଲେ ଆଦ୍ରାବଳୀ । ୬୭ ।
 ଅସୁର ଉପରକୁ ବିନ୍ଦୁ ଶେଷତରେ
 ପଡ଼ିଲେ ଶର ସେ ଯେ ମହାଦତ୍ୟର ଉପରେ । ୬୮ ।
 ବଜ୍ରସେହା ଫୁଟି ଅଙ୍ଗେ ଶର ଯାଇଁ
 ଗଜିଲ ଦାନବ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ କମ୍ପାଇ । ୬୯ ।
 ବ୍ୟଥା ପାଇଲ ସେ ଯେ ଲେହନାକ୍ଷ ବାଳ
 କୋପେଣ ଧଇଲ ସେ ଯେ ଭୈରବ ମୁଖଳ । ୭୦ ।
 ପ୍ରଥମ ମୁଖଳ ସେ ଯେ ପିଟିଲକ ତୋଳି
 କର୍ଣ୍ଣର ସାରଥୀ ରଥ ସହିତେ ହେଲେ ଧୂଳି । ୭୧ ।

ଆଡ଼ ହୋଇ କର୍ଣ୍ଣ ପଳାଇଣ ଯାଉଁ
 ପଛରୁ ମୁଖଳ ପିଟିଲ ଅସୁର କୁଳ ଶତ୍ରୁ । ୭୨ ।
 ସେ ମୁଖଳ ବାଜି କର୍ଣ୍ଣ ରୂପର ଉଦ୍‌ଗାର
 ଭୂମିରେ ପଡ଼ିଲ ସେ ରୂପରେ ପ୍ରାଣ ହାରି । ୭୩ ।
 ଦେଖିଣ ଅଶସ୍ତ୍ରମା ଟେକିଲେ ରତ୍ନବର
 ଅସୁର ଉପରକୁ ଯେ ବିନ୍ଦୁଲେ ଦେବ ଶର । ୭୪ ।
 ବଜ୍ର ସେହାରେ ନ ଭେଦି ଶର ପଡ଼ିଲ ଲେଉଟି
 ସେ ଭୈରବ ମୁଖଳ ଅଶସ୍ତ୍ରମାକୁ ନେଇ ପିଟି । ୭୫ ।
 ଅଶସ୍ତ୍ର ସିଂହ ସେ ଅନାଦିର ବରେ
 କିଛିହିଁ ନୋହିଲ ସେ ମୁଖଳ ପ୍ରହାରେ । ୭୬ ।
 ହୁଁକାରେ ତନି ବେଳ ରିଂହାଇ ପିଟିଲ
 ଅଶ୍ୱ ସାରଥୀ ସହିତେ ରଥ ଧୂଳି କଲ । ୭୭ ।
 ତଦ୍ୟାପି ଅଶସ୍ତ୍ରମାର ନୋହିଲକ କିଛି
 ବିରୁର ଯେହାରେ ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଛି । ୭୮ ।
 ସୈନ୍ୟ ବିରୁର ଦ୍ରୋଣିର ଚରଣ ଧଇଲ
 ଆପଣା ଲେହନାକ୍ଷ ରଥେ ନେଇ କରୁଡ଼ିଲ । ୭୯ ।
 ଯହୁଁ ସେ ଲେହନାକ୍ଷ ରଥେ ପିଟିଲ ନିଠାଇ
 ମୋହ ହୋଇଲେ ସେ କୃପୀଙ୍କ ତନୟ । ୮୦ ।
 ବିଜୟା ସାରଥୀକ ବୋଇଲ କାମରର
 ରଥ ଦଣ୍ଡ ଉପରେ ଯେ ସୈନ୍ୟକୁ ବନ୍ଦନ କର । ୮୧ ।
 ଶୁଣିଣ ସାରଥୀ ଯେ ଦଣ୍ଡ ପରେ ଥୋଇ
 କର ଚରଣ ସେ ଯେ ବାନ୍ଧିଲ ନିଠାଇ । ୮୨ ।
 ସୈ ତନି ଗରେ ଯହୁଁ ହରାଇଲେ ପ୍ରାଣ
 ଶୂଳ ଦେନ ପଶିଲ ଯାଇଁ ରଜାର ଆଠେଣ । ୮୩ ।
 କଦଳୀ ବୃକ୍ଷ ଯେହେ ବାଡ଼ି ଦାସେ ଭାଜି
 ଶୂଳ ଦାତେ ସନ୍ଧ୍ୟା ଯେ ପଡ଼ିଲେ ନିମଜ୍ଜି । ୮୪ ।
 ମଧ୍ୟ ଗହଣରେ ଆସଇ ଦ୍ୱିଯୋଧନ
 ସତାଶୋଇ ଭାଇ ସେ ଦେନଶ ସଙ୍ଗତେଣ । ୮୫ ।

୭୬।୧ ହୁଁକାରେ ତନି ବେଳ ରିଂହାଇଁ ପିଟିଲ ।

ଡଗର ଜଣାଇଲ ଶୁଣିମା କୁରୁପତି
 ଧୁଶାସନ ଅଶସ୍ତ୍ରମା କର୍ଣ୍ଣ ଦ୍ଵାରରେ ଖବଡ଼ । ୮୭ ।
 ଅକସ୍ମାତେ କାହୁଁ ଅଇଲ ଅସୁର
 ଅନେକ ସନ୍ଧ୍ୟା ସେ ଯେ ପେଷିଲ ଯମପୁର । ୮୮ ।
 ଅଶସ୍ତ୍ରମା କର୍ଣ୍ଣ ବହୁତ ଯୁଦ୍ଧ କଲେ
 କର୍ମ ଅବଳେ ସେ ଯେ ଜଣି ନ ପାରିଲେ । ୮୯ ।
 ଧୁଶାସନ କର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିରେ ଛନ୍ଦି ପଡ଼ି
 ଅଶସ୍ତ୍ରମାକୁ ରଥେ ବାନ୍ଧିଅଛୁ ଭିତ୍ତି । ୯୦ ।
 ଶୁଣିଣ ଦ୍ରୂପଦାଧନ ପଡ଼ିଲକ ଶିତି
 ଶ୍ରୀକରେ ତୋଳଣ ଯେ ଧଇଲ ଭୀମପଣ । ୯୧ ।
 ମୁଖେ ପାଣି ସିଞ୍ଚଣ ସେ ସଚେତ କରାଇ
 ସର୍ପୀରେ ବଚନ ସେ ଯେ ସ୍ଵାମୀକ ଭାଷଇ । ୯୨ ।
 ଅକସ୍ମାତେ ଶତ୍ରୁ ଯେବେ ହୋଇଲ ବର୍ଜମାନ
 ଲକ୍ଷେ ରଜାକୁ ସ୍ଵାମୀ ଜଣିଲ ଯେବଣ କର୍ଣ୍ଣ । ୯୩ ।
 ଆବର ଅଶସ୍ତ୍ରମା ଧୁଶାସନ ମାରି
 ସୈନ୍ୟନ୍ତ ନାଶ ଦେଖି ଯେ ମହାହୋଧ କରି । ୯୪ ।
 ଜାଣିଲ ତା ଗୁମୁରେ ବ୍ରହ୍ମାଦି ନୋହେ ରହ
 ଭାଇନ୍ତ ଦେନ ସ୍ଵାମୀ ପଛଦୁଆ ଦିଅ । ୯୫ ।
 ଦଇନ କରଇ ସ୍ଵାମୀ ଏ ତୋର ଚରଣେ
 ଶରୀର ନ ହାର ସ୍ଵାମୀ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ରଣେ । ୯୬ ।
 ଶୁଣିଣ କୁରୁବଇ ବୋଲଇ ବଚନ
 ପଛକୁ ପଳାଇବି କି ହୋଇଣ ଶସ୍ତ୍ରୀମାନ । ୯୭ ।
 ପ୍ରାଣର ସଖା ମୋର ପଡ଼ିଲ ଯେବେ କର୍ଣ୍ଣ
 ଆବର ଧୁଶାସନ ଗୁରୁଙ୍କ ନନ୍ଦନ । ୯୮ ।
 ସନ୍ଧ୍ୟା ସାଖା ବଳ ଯେ ପଡ଼ିଲେ ବହୁତ
 ଆବର ସଂହାତ କସ ମୋହୋର ଜୀବିତ । ୯୯ ।
 ସୈନ୍ୟନେକ ସମୟେ ଧାମଇ ଅସୁର
 ରଥ ଚଢ଼ି ଟି କରଇ ସବ ରୁର । ୧୦୦ ।

ଦେବକୁ ଦୁଇଭ ସେ ଅସୁରର ଯୁଦ୍ଧ
 ମୃଗ ପଳାଇ କି ଦେଖିଣ ବନେ ବ୍ୟାଧ । ୧୦୧ ।
 ଶୂଳ ଦେନ ପିଟଇ ରଜା ଗଳଗାଜି
 ରଥୀ ପାଦାନ୍ତ ପଡ଼ିଲେ ନିମଜ୍ଜି । ୧୦୨ ।
 ଭୀମପଣି ଗୁଡ଼ି ରଜା ଦ୍ରୂପଦାଧନ
 ସତାଶୋଇ ଭାଇ ଦେନ ଧାମଇ କୋପମନ । ୧୦୩ ।
 ଉଭାରି ଗଦା ସେ ଯେ ପିଟିଲ ଯେତେବେଳେ
 କିଛି ହିଁ ନୋହିଲ ସେହୁ କଲେବରେ । ୧୦୪ ।
 ଗଦାବର ବିଅର୍ଥେ ଗାନ୍ଧାରୀ ପୋୟେ
 ସିଂହର ଆଗେ ଯେହେ ମଉ ହସ୍ତୀ ରହେ । ୧୦୫ ।
 ଭୈରବୀ ଶୂଳ ଦତ୍ତ ପିଟିଲ ରଂଘାଇ
 ମୋହେଣ ପଡ଼ିଲେ ଶତାଶୋଇ ଭାଇ । ୧୦୬ ।
 ସନ୍ଧ୍ୟାନ୍ତ ମାରି ସେ ଯେ କଲକ କୁଡ଼ି କୁଡ଼ି
 ଯୋଜନ ପରିଯନ୍ତେ ପଡ଼ିଲ ପୟେଡ଼ି । ୧୦୭ ।
 ଭୀମପତି ରଜା ଯେତେକ ସନ୍ଧ୍ୟା ଦେଇଥିଲ
 ବିରୁପାକ୍ଷ ଗର ସବୁନ୍ତ ମାଇଲ । ୧୦୮ ।
 ଦ୍ରୂପଦାଧନର ସନ୍ଧ୍ୟା ନିଶୋଧନ କରି
 ଗୋଟିୟେ ହୋଇଁ ମାସ ନ ଅଇଲେ ଉତ୍ତର । ୧୦୯ ।
 ସୈନ୍ୟାନ୍ତ ମାରି ସେ ରଥକୁ ଦିଲ ଗୁହଁ
 ଅସୁର ସୁନ୍ଦରୀ ସେ ଦେଖିଲକ ତହିଁ । ୧୧୦ ।
 ରୂପେ ପଟାନ୍ତର କି ସେ ସହସ୍ରେ ପାବଣୀ
 ତେସନେକ ସରୁପ ଦଶଇ ଭୀମପଣ । ୧୧୧ ।
 ବିଶ୍ଵରଇ ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ମୋହୋର ଜୀବନ
 ନିଶ୍ଚୟେଁ ଲଭିଲ ମୁଁ ପ୍ରିୟଙ୍କ ରତନ । ୧୧୨ ।
 ସୈନ୍ୟେକ ବିଶ୍ଵର ସେ ଯେ ନିରେଖିଣ ଗୁହଁ
 ଭୀମପଣ ରୂପକୁ ସେ ମନେ ବାଉନଇ । ୧୧୩ ।

୧୦୦।୧ ଯୁଦ୍ଧ ସ୍ଥାନରେ ଯୁଦ୍ଧ ସବୁ ପୋଥିମାନଙ୍କରେ ।

୧୦୭।୧ ଭୀମପତି—ଭୂମନୁ

ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ସୁନ୍ଦରୀ ଧନ୍ୟ ତୋର ଅଙ୍ଗ
 ସଂସାର ଛାଡ଼ିବ ତୋତେ ଦେଖିଣ ଅନଙ୍ଗ । ୧୧୩ ।
 ଧନ୍ୟ ସେ ପ୍ରଜାପତି ସଂସାର ଚନ୍ଦ୍ରା ଛାଡ଼ି
 କଲେ ପରିସନ୍ତେ କି ତୋହୋର ରୂପ ଗତି । ୧୧୪ ।
 ଚନ୍ଦ୍ରମା ବଦନ ମୁଁ ଯାଇଁ ନିଉଛୁଳି
 କେବଣ ରଜାର ତୁ ଅଟୁ ଗୋ ଦୁଲ୍ଲଳୀ । ୧୧୫ ।
 ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ସୁନ୍ଦରୀ ଧନ୍ୟ ତୋହୋର ବର୍ଣ୍ଣ
 ପାଦର ଅଙ୍ଗୁଳି ଜାଣି କଢ଼ିର ସମ୍ମାନ । ୧୧୬ ।
 ଭଲ ଶୋଭିତ ଯେ ଅଟଇ ପାଦ ଲଖ
 କନ୍ଦର୍ପ ପୁରୁଷର କି ଅଟଇ କାମରେଖ । ୧୧୭ ।
 ଅଳତା ବେଢ଼ିଣ ଚରଣ ନୁ ଶୋଭୁ
 ଦେଖିଣ କାମ ଯେ ନ ଯିବ ଆର କାହିଁ । ୧୧୮ ।
 ଉଲଟ ରମ୍ଭା ପ୍ରାୟେ ଦଶଇ ବେନି ଜାନୁ
 ମୟା ସିଂହ ଜାଣି ସେ ତାହାର କୁଶାନୁ । ୧୧୯ ।
 ସମାନ ଶ୍ରୀଫଳ ଜାଣିଣ ସୁନ ବେନି
 ପୀୟୂଷ ପୁରୋଇ ରଖିଅଛୁ ଘେନି । ୧୨୦ ।
 କର୍ଣ୍ଣ କର ପ୍ରାୟେ ଦଶଇ କର ବେନି
 କନ୍ଦର୍ପକୁ ବିକ୍ଷଇ କୁସୁମ ବାଣ ଘେନି । ୧୨୧ ।
 କମ୍ବୁ କଣ୍ଠ ପ୍ରାୟେ ଦଶଇ କଣ୍ଠ ତୋର
 ସୁରଙ୍ଗ ଅଧର ବିମ୍ବ ଫଳର ଆକାର । ୧୨୨ ।
 ଭୁଲତା ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ ଚନ୍ଦ୍ରମା ବଦନ
 କୁଞ୍ଚିତ ହୋଇବାରେ ରୋମ ମୂଳମାନ । ୧୨୩ ।
 ସ୍ବାମୀର ହୋଧେ ଶ୍ରମ ଝାଳ ରୋମ ମୂଳୁଁ ଗଳି
 ଚନ୍ଦ୍ରବଦନ କିବା ଏକଭେ ଓହୋଳି । ୧୨୪ ।
 ଅସ୍ତ୍ରରହେ ଜଡ଼ିତ ଯେବଣ ଅଳଂକାର
 ସର୍ବାଙ୍ଗେ ସୁନ୍ଦର ଭାନୁମଣ୍ଡର ଶରୀର । ୧୨୫ ।

୧୧୯ । କୁଶାନୁ—କୁଶତନୁ (ତ-ଅ-ଅପଭ୍ରଂଶ) କୁଶିତ (କୁଶବତ୍ ତନୁ) କୁଶ-ଅନୁ—
 କୁଶାନୁ, ଶୀଘ୍ର, ସୂକ୍ଷ୍ମ କଟି ।

ବେଳ ଅସ୍ତ ହେବାକୁ ତିନି ଦଣ୍ଡ ଥାଇ
 ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମାରି ଭାନୁମଣ୍ଡ ପାଶକୁ ଯାଇ । ୧୨୬ ।
 ରୂପକୁ ନିରୋପନ୍ତେ ରାସ ଦିବା ଗଲ
 ତଥାପି ଭାନୁମଣ୍ଡ ବର୍ଣ୍ଣ ବର୍ଣ୍ଣ ନ ପାରିଲ । ୧୨୭ ।
 ସେ ତ ନ ବରୁଇ ଦଇବ ସଂଯୋଗ
 ଏବମୁତ କନ୍ୟା ମୁଁ ଯେ କରିବଇଁ ଭୋଗ । ୧୨୮ ।
 ଯେତେକ ବିରୁଣ ମେରୁର ଯେ ନାତି
 ରୂପକୁ ବାଉନନ୍ତେ ଗଲ ଦିବାସୁତି । ୧୨୯ ।
 ଯେସନେକ ସମୟେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ କୁମର
 ପ୍ରୟାଗକୁ ଯାଇଥିଲେ ନାରଦ ମୁନିବର । ୧୩୦ ।
 ଶୀର୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟ ସାରି ମନ ଦଣ୍ଡ ଚଢ଼ି
 ହସ୍ତିନା ଭୁବନକୁ ଆସନ୍ତେ ଆଗ ବଢ଼ି । ୧୩୧ ।
 ମେରୁ ତଉଲ୍ଲ ଯେ ଦିଶିଲ ରଥମାନ
 ଦେଖିଣ ବିରୁଣ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ନନ୍ଦନ । ୧୩୨ ।
 କେବଣ କଥାୟେ ନ ଗଲ ବାରଣ
 ଧାନେଣ ଜାଣିଲେ ସେ ନାରଦ ମହାମୁନି । ୧୩୩ ।
 ହସ୍ତିନାର ରଜା ଯେ ମାନଚକ୍ରକୁ
 ଭାନୁମତ ରଜ୍ୟରୁ ପ୍ରଦାନ ହୋଇଲ ଭାନୁମଣ୍ଡ । ୧୩୪ ।
 ସମଦଣ୍ଡ ଘେନି ହସ୍ତିନା ଆସନ୍ତେ
 ବାଟରେ ବିନାଶ କଲେ ଲେହନାକ୍ଷର ସୁତେ । ୧୩୫ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠିଙ୍କ ଅଗ୍ରତେ କହିବା ଆମ୍ଭେ ଯାଇଁ
 ଯେତେ ବୋଲି ଶୀଘ୍ର ଚଳିଲେ ତପସାଇଁ । ୧୩୬ ।
 ବାରୁଣାବନ୍ତରେ ଯେ ଅଛନ୍ତି ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲ ଯାଇଣ ତପୋନିଷ୍ଠି । ୧୩୭ ।
 ଭୀମ ଅର୍ଜୁନ ନକୁଳ ସହଦେବ
 ଯେକଭେ ବସିଣ ଯେ ଅଛନ୍ତି ପାଣ୍ଡେବ । ୧୩୮ ।
 ନାରଦଙ୍କୁ ଦୁରହଂ ଦେଖିଣ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି
 ଆସନେ ବସାଇ ସେ ପୂଜନ୍ତି ତପୋନିଷ୍ଠି । ୧୩୯ ।

୧୨୮ । ନ ବରୁଇ—ନ କହୁ

ପ୍ରଣପତ୍ୟ ହୋଇଣ ଯେ ଶୁଭଲେ ପାପେଶ
ସନ୍ତୋଷେ ମୁନବର କରନ୍ତି କଲ୍ଲାଣ । ୧୪୦ ।
ଧନ ଶ୍ରୀ ଆପୁଷ ବର୍ଜିତ ହୋଉ ତୁକୁ
ଆମ୍ଭେ ଯାଇଥିଲୁ ପ୍ରସାଗ ଶର୍ପକୁ । ୧୪୧ ।
ଅଜଙ୍ଗପାଦ ବନେ ଆସନ୍ତେଣ ବାଟେ
ମୃତୁ ଶବ ଦେଖିଲୁଁ ଯେ ସମସ୍ତ କୁରୁଥାଠେ । ୧୪୨ ।
ପୈଥକଇଁ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବିରୁର କାର୍ଯ୍ୟ କର
ସୈତେ କହି ଅନ୍ତର ହେଲେ ମୁନବର । ୧୪୩ ।
ଶୁଣିଣ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଯେ ପଡ଼ିଲେକ ତଳି
କୋଳ କରିଣ ଧଇଲେ ଶ୍ଯମ ମହାବଳୀ । ୧୪୪ ।
ମୁଖରେ ପାଣି ସେ ଯେ ସିଞ୍ଚିଲେ ସହଦେବ
ଧୀର ଧୀର କରି ସେ ଯେ ବିଞ୍ଚଇ ପାର୍ଥବ । ୧୪୫ ।
ଘଡ଼କର ମଧ୍ୟେ ଦେବ ଚେତନା ଯେ ପାଇଁ
ଶୋକେଣ ଦରଶନ୍ତି ଅବମାନ ରୁହିଁ । ୧୪୬ ।
ଦା ହା ମାନଗୋବିନ୍ଦ ବୋଲଣ ଶୋକ କଲେ
ଆଜ ହୁଁ ଅନ୍ଧ ରାଜା ମୋର ଅନାସ୍ତ୍ର ହୋଇଲେ । ୧୪୭ ।
ତୋ କରେ ପଦ୍ମନାଭ ଥିଲୁ ମୋର ବାବୁ
ବିଧାତା ଅବଶେ ସେ ହରାଇଲୁ ସବୁ । ୧୪୮ ।
ମୁଖ ପଶେ ବାବୁ ରେ କାହିଁ କଳି କଲୁ
ସମଦଣ୍ଡ ଦେନିଣ ଯେ ଆପଣେ ପ୍ରାଣେ ମଲୁ । ୧୪୯ ।
ଯୁଦ୍ଧେଷୁଙ୍କ ବଚନେ ଶ୍ଯମ ପରିଣାମି
ଅକାରଣେ କିମ୍ପା ହୋଧ କରି ହେ ଦେବ ସ୍ବାମୀ । ୧୫୦ ।
ସେ ମୁଖ ପାପିଷ୍ଠ ଅଟନ୍ତି ପ୍ରମାଦ
ଆମ୍ଭର ହିତେ ତାଙ୍କୁ ଆନେ କଲୁ ବଧ । ୧୫୧ ।
ତହିଁକି ଭୋ ଦେବ ହୋଧ ଯେ ନ କର
ରୁଲି ପୈବେ ହସ୍ତିନାକୁ ଯିବା ହେ ସଭର । ୧୫୨ ।
ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଲନ୍ତି ରେ ହସ୍ତିନାକୁ ଯାଇ
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ହୋଧେ କି ଜୀବନ ମୋର ରହି । ୧୫୩ ।

ନକୁଳ ବୋଇଲେ ସ୍ବାମୀ ଗଲୁ ମଲୁ ଯିବା
ତାହାନ୍ତ ଲେଉଟିଲେ ଆଉ କି ପାଇବା । ୧୫୪ ।
ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଲନ୍ତି ରେ ନୋହଇ ସୈମନ୍ତ
ଯଦ୍ୟପି ନ ଜାଇଁବେ ଗାନ୍ଧାରୀ ଶତେ ପୁତ୍ର । ୧୫୫ ।
ମୁକୁ ହିଁ ଜଣେ ରେ ହୋଇଲି ତାଙ୍କ ତୁଲେ
ଯଦ୍ୟପି ମୋହୋର ଶତେ ଭ୍ରାଥ ମଲେ । ୧୫୬ ।
ସେମାନେ କେଉଁଠାରେ ଅଛନ୍ତି ରେ ପତି
ତାହାନ୍ତ ଦେଖିଲେ ମୁଁ ଯେ ଅବଶ୍ୟ ଆତ୍ମା ଗୁଡ଼ି । ୧୫୭ ।
ସହଦେବକୁ ରୁହିଁ ପୁଛନ୍ତି ବାରତ
ତୁ ସେ କାଣୁ ତୁତ ଭବିଷ୍ୟ ଆଗତ ନୟୁତ । ୧୫୮ ।
କହ ତଥ୍ୟ କରି ପ୍ରତେ ଯେଣେ ଯାଇଁ
ଅକାରଣେ କିମ୍ପା ମଲୁ କୁରୁସାଇଁ । ୧୫୯ ।
କାହାର ସଙ୍ଗେ ସେ ଯେ ବିବାହ ହୋଇଲୁ
କେ ସୈତେ ବଳିଷ୍ଠରେ ତାହାନ୍ତ ବଧ କଲୁ । ୧୬୦ ।
ଯୁଦ୍ଧେଷୁଙ୍କ ବଚନେ ମନ୍ତ୍ରୀ ରୁଡ଼ାମଣି
କରପସ ଯୋଡ଼ଣ ବୋଲଇ ମୃଦୁ ବାଣୀ । ୧୬୧ ।
ଭୋ ସ୍ବାମୀ କହଇ ହୋଇବା ସାବଧାନ
ଯେଉଁ ହେତୁ ମଲେ ସେ ଗାନ୍ଧାରୀ ନନ୍ଦନ । ୧୬୨ ।
ରଇବ୍ରତ ପଦ୍ମକୁ ଗଲେ କୁରୁସାରେ
କର୍ଣ୍ଣ ଅଶ୍ରୁମା ଦେନିଣ ସଙ୍ଗତରେ । ୧୬୩ ।
ଗଦା ଶିଖାବନ୍ତ ଦେବ ବଳେବର
ଅଛନ୍ତି କୁରୁସାରେ ରଇବ୍ରତ ପଦ୍ମତର । ୧୬୪ ।
ଭୀମତ ରାଜ୍ୟରେ ଭୂମନୁ ନୃପତି
ତାହାର ଦୁହିତା ନାମ ଅଟଇ ଭୀମସେନ । ୧୬୫ ।
ସବୁ ସୁଲକ୍ଷଣୀ ସେ ଅଟଇ ନବଯୁବା
ତା ରୂପ ସମାନକୁ କମଳା ନୋହିବା । ୧୬୬ ।
ସେ ଭୀମସେନ ରାଜା ବିରୁର ମନେ
କାହାକଇଁ କନ୍ୟା ଯେ କରିବା ପ୍ରଦାନେ । ୧୬୭ ।

ସ୍ୱେମନ୍ତ ଭଲନ୍ତେ ଯେ କିଛି ଦିନ ଗଲ
 ଲକ୍ଷେକ ରାଜାଙ୍କୁ ସେ ଯେ ସମ୍ବୁଦ୍ଧରେ ବରଲ । ୧୭୮ ।
 ଦୁହିତା ବୋଇଲ ଶୁଣ ତାତ ପୁଣି
 ରୁଣ୍ଡ ହୋଇଲେ ସେ ଯେ ସକଳ ରାଜାଗଣ । ୧୭୯ ।
 ଶଙ୍ଖ ପଦ୍ମ ନିଧୁ ଅଛୁ କାହା କରେ
 ପରାସ୍ତା କର ଶିଳା ତାହାଙ୍କ ହସ୍ତରେ । ୧୮୦ ।
 କର ଲଗି ପାଷାଣ ହୋଇବ ପାଣିଦ୍ରବ୍ୟ
 ନିଶ୍ଚୟ ଜାଣ ତାତ ସେ ମୋହୋର ବଳିଭ । ୧୮୧ ।
 ଶୁଣିଣ ଭୂମନ୍ତ ପରାସ୍ତ ଯେ କଲ
 ସଂକେତ ନୋହିଲକୁ ରାଜାଙ୍କୁ କହିଲ । ୧୮୨ ।
 ଶ୍ରେ ନୃପସ୍ତେ ମୋତେ ଦୟା କରିଥିବା
 ନୋହିଲ ସଂକେତ ଯେ ଯାହାର ରାଜ୍ୟେ ଯିବା । ୧୮୩ ।
 ସୁଗାମୀ ରାଜାମାନେ ବାହୁଡଲେ ଶୁଣି
 ଦୁଷ୍ଟ ରାଜାମାନେ ଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭିଲେ ଆଣି । ୧୮୪ ।
 ବୋଲନ୍ତି ଦୁଷ୍ଟ ରାଜାୟେ ସ୍ୱେମନ୍ତ ବାଞ୍ଛା ତୁକୁ
 କମ୍ପାଇ ବର ବେଶ କଲୁ ତୁ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ । ୧୮୫ ।
 ଉଜ୍ଜବାତ ଗୋଳ ଶୁଭର ବହୁତ ଦୂର
 ରଇବ୍ରତ ପବତରୁ ଆସଇ କୁରୁସାର । ୧୮୬ ।
 ଦ୍ରୂପଦଧନ ଉଗର କହଇ ବାରତ
 ଭୀମସେନ ରାଜ୍ୟରେ ଦେବ ଭୂମନ୍ତ ନରନାଥ । ୧୮୭ ।
 ତାର ଦୁହିତାର ନାମ ଅଟଇ ଭୀମସେନ
 ସମ୍ବୁଦ୍ଧରେ ବରଲ ଲକ୍ଷେକ ନୃପତି । ୧୮୮ ।
 ଉଗର ମୁଖରୁ ସେ ଶୁଣିଣ ବାରତ
 ଭୀମସେନ ରାଜ୍ୟକୁ ଚଳିଲେ କୁରୁନାଥ । ୧୮୯ ।
 ଦେଖିଲ ରାଜା ସଙ୍ଗେ ଯୁଦ୍ଧେ ରାଜା ମନ୍ଦ
 ଭୂମନ୍ତକୁ ଆବୋରିଲ ରାଜା ମାନ ଯେ ଗୋବିନ୍ଦ । ୧୯୦ ।
 ଲକ୍ଷେ ରାଜାକୁ ତହିଁ କିଣିଲ ଶର କର୍ଣ୍ଣ
 ଭୀମସେନ ପ୍ରଦାନ ହୋଇଲ ଦ୍ରୂପଦଧନ । ୧୯୧ ।

ଅନେକ ଯତ୍ନତୁକ ଯେ ଦିଲ୍ଲକ ନରସାଇଁ
 ଭୀମସେନକୁ ଦେନ ରାଜା ହସ୍ତ ନାକୁ ଆସଇ । ୧୯୨ ।
 ଅନେକ ସମ୍ଭାରେ ରାଜା ଆଠ ଯେ ପଲ୍ଲୀ
 ଶତେ ଭ୍ରାଥ କର୍ଣ୍ଣ ଶରବର ଦ୍ରୋଣି । ୧୯୩ ।
 ଅଜଙ୍ଗପାଦ ବନେ ହୋଇଲେ ପ୍ରବେଶ
 ବାଜଇ ଦମା ଶର ତୁର ବିଜୟୋଷ । ୧୯୪ ।
 ସ୍ୱେମନ୍ତର ସମୟେ ବିରୂପାକ୍ଷ ଶର
 ଶୂନ୍ୟେଣ ଭ୍ରମଇ ସେ ଚଢ଼ିଣ ରହୁବର । ୧୯୫ ।
 ଶରବର ବାଦ୍ୟ ଶୁଣିଲ ଯଦୁଂ କର୍ଣ୍ଣେ
 ତତକ୍ଷଣେ ଟେକିଲ ଲେହନ ନିର୍ମିତ ଯାନେ । ୧୯୬ ।
 ଗଗନୁ ଆସୁଂ ଆସୁଂ ବିହଲକ ଶର
 ରଥୀ ହାଥୀ ଛୁଡ଼ି ପଡ଼ିଲେ ପୟୋଦାର । ୧୯୭ ।
 ଅନେକ ଯୁଦ୍ଧ କଲେ ଅର୍ଣ୍ଣ ଅଶସ୍ତ୍ରମା
 କର୍ମର ଅବଳେ ସେ ଯେ ହାରିଲେ ମହାତମା । ୧୯୮ ।
 ସ୍ୱେମନ୍ତ ସମୟେ ଧୂଶାସନ ଶର
 ଗଦା ପ୍ରହାରିଲ ଅସୁର ଉପର । ୧୯୯ ।
 ସେ ଗଦା ସହ ଯେ ଅସୁର କୁଳସାଇଁ
 ଭଇରୋଷ ମୁଷଳ ଯେ ପିଟିଲ ରଂଘାଇ । ୨୦୦ ।
 ଶଲର ଦାତେ ଧୂଶାସନ ହାରିଲକ ପ୍ରାଣ
 ସେ ଶୂଳ ନେଇ ପିଟିଲ କର୍ଣ୍ଣ ଉପରେଣ । ୨୦୧ ।
 ତତକ୍ଷଣେ ରାଧେବ ପଡ଼ିଲ ଉତ୍ତନଶାସ୍ତ୍ର ହୋଇ
 ଅଶସ୍ତ୍ରମାର ଆଠେ ଟେକିଲ ରଥ ବେଗେ ନେଇ । ୨୦୨ ।
 ଅନେକ ସମର ସେ ଦତ୍ୟର ସଙ୍ଗେ କଲେ
 ଅନାଦର ବରେ ସେ ଶୂଳ ବଞ୍ଚାଇଲେ । ୨୦୩ ।
 ଦେଖିଣ ଅସୁର ଯେ ମହାହୋଧ କଲ
 ଚରଣ ଧରିଣ ରଥେ ନେଇ କରୁଡ଼ଲ । ୨୦୪ ।
 ମୋହ ହେଲ ଯଦୁଂ ଗୁରୁଙ୍କ ତନୟ
 ଆପଣାର ରଥେ ନେଇ ଭଡ଼ି ବାନ୍ଧଇଁ । ୨୦୫ ।

ସେହନା ମାରି ସେ ଯେ ସନ୍ଧ୍ୟାକୁ ମାଇଲ
 ଶୁଳ ପ୍ରହାର ଯେ ବଳ ବିଧାୟିଲ । ୧୯୭ ।
 ଦୁଃସୋଧନ ଆଦି ସତାଶୋଇ ଭାଇ
 ତାହାନ୍ତ ମାଇଲ ଶୁଳେ ଲେହନାସ ନେଇ । ୧୯୮ ।
 ନିଶୋଧନ କରିଣ ସେ କୁରୁବଳ ଆଠ
 ରଥର ଉପରକୁ ଚାହିଁଲ ଦ୍ରୁପିଷ୍ଠ । ୧୯୯ ।
 ସୁତ କରନ୍ତେ ଯେ ଦିବାଗତି ଯାଇଁ
 ଭୀମସେନ ରୂପକୁ ସେ ବଞ୍ଚି ନ ପାରଇ । ୨୦୦ ।
 ଯୁବଣ ମୋହେ ଉଭା ହୋଇଅଛି ଅସୁର
 ଭୀମସେନ ଯେନ ଯିବ ନିଜ ପୁର । ୨୦୧ ।
 ଶୁଣିଣ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ସେହା ହୋଇଲେ ବଇକୁଲ
 ଶୁଣିଣ ହୋଧର ଭାବେଇ ଯେ ମଲ୍ଲ । ୨୦୨ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଇଲେ ରେ ଶୁଣ ଧନଞ୍ଜୟେ
 ସେମନ୍ତକୁ ଯେ ଯେ କଳଙ୍କ ବଡ଼ ହୋୟେ । ୨୦୩ ।
 ଯଦ୍ୟପି କଉରବେ ହୋଇଲେ ଅମାମ୍ନା
 ସେ ଦୁଷ୍ଟମାନଙ୍କର ମୁଁ ଦୋଷ ଯେ ନ ଦେନି । ୨୦୪ ।
 ଆମ୍ଭେ କିନ୍ତାସ ଯେବେ କଲେ କଉରବେ
 ଧର୍ମ ଦେବତା ତାଙ୍କୁ ଦିଅଇଁ ପରାଉବେ । ୨୦୫ ।
 ଧର୍ମ ଥିଲ ଲୋକେ ତରନ୍ତି ଦୁଷ୍ଟରେଣ
 ଧର୍ମ ହୀନେ କଉରବେ ହରାଇଛନ୍ତି ପ୍ରାଣ । ୨୦୬ ।
 କେମନ୍ତେ କାହିଁରେ ପଡ଼ିଅଛି ସେହି
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବଚନେ ବାହାର ଚାହିଁ ଭାଇ । ୨୦୭ ।
 ସହଦେବକଇଁ ବଦନ୍ତି ଧର୍ମଗୁଣ
 ଆଗରେ ମନ୍ତ୍ରୀବର କତାଅ ତୁ ବାଟ । ୨୦୮ ।
 ଶୁଣିଣ ସହଦେବ ଆଗରେଣ ହୋଇ
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଭୀମ ଅର୍ଜୁନ ନକୁଳ ପଛେ ଛନ୍ତି ଧାଇଁ । ୨୦୯ ।
 ପବନ ହୁଁ ବେଗେ ସେ ଯେ ଶେଷନ୍ତି ପାଣ୍ଡବ
 ପୁଣି ହୁଁ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଲନ୍ତି ଚାହିଁଣ ସହଦେବ । ୨୧୦ ।

କେବଣ ବଣରେ ଯେ ଅସୁର ଅବତାର
 କାହାକଇଁ ସେବଣ ଯେ ପାଇଅଛି ବର । ୨୧୧ ।
 କୁରୁବଳ ମାରିବାକୁ ଯେ ସାମର୍ଥ ହୋଇ
 କେବଣ ଦେଶରେ ସେ ଯେ ଅସୁର ରହଇ । ୨୧୨ ।
 ତାହା ସଞ୍ଜି ପୋତେ କହ ମନ୍ତ୍ରୀବର
 ଶୁଣିଣ ବୋଇଲେ ସେ ମାନ୍ତ୍ରୀର କୁମର । ୨୧୩ ।
 ଶୁଣିଣ ସାବଧାନେ ଅସୁର ଆଦ୍ୟ ଜନ୍ମ
 ଯେଥୁ ସେ ଅସୁର ହୋଇଲେ ସାର୍ଥମ । ୨୧୪ ।
 ଶିବାନ୍ତକ କାଳ ଯେକ ସତ୍ୟ ଯୁଗ ଲୟେ
 ପ୍ରଳୟାନ୍ତକ କାଳ ହୋଇଲୁ ଫେନମୟେ । ୨୧୫ ।
 ନିରଞ୍ଜନ ନାଥ ଶୟନ ଯୋଗବଳେ
 ଅନାଦି ମହାଦେବ ବାକ୍ୟଦେବାର କୋଳେ । ୨୧୬ ।
 ନାସିକାରୁ ରସ ପକାନ୍ତେ ନାରାୟଣ
 ସେ ବେନ ଅସୁର ଉତପତ୍ତି ତତକ୍ଷଣ । ୨୧୭ ।
 ଆସନ୍ତେ ଆକାଶକୁ ଶେଷନ୍ତି ଦଇତେ
 ମଧୁ କଇଟଭ ନାମ ଯେ ସଙ୍କେତେ । ୨୧୮ ।
 ନାରାୟଣ ସୀମସ୍ଥାନେ ଅଛନ୍ତି ବାକ୍ୟଦେବ
 କୃଷ୍ଣକୁ କୋଳେ ଧରି ପରମ ବୈଷ୍ଣବ । ୨୧୯ ।
 ଅନନ୍ତ କୋଟି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଜଳମୟେ ଅଗାଧ
 ସେ ବେନ ଦତ୍ୟଙ୍କର ନ ତନ୍ତୁଇ ପାଦ । ୨୨୦ ।
 ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ସେ ଦେଖିଣ ଧବଳାଙ୍ଗୀ
 ସେ ବେନ ଶରେ ଦେଖି ଶୁଙ୍ଗାର ବେନ ହେଁ ଯେ ମାଗି । ୨୨୧ ।
 ସରସ୍ୱତୀ ବୋଇଲେ ଭୋ ଦେବ ନାରାୟଣ
 ମୋତେ ଅଭିଳାଷ ଯେ ମାଗନ୍ତି ବେନ ଜନ । ୨୨୨ ।
 ଶୁଣିଣ ନାରାୟଣ ଶୁଣିଲେ ଯୋଗବଳ
 କାଳାନଳ ଜାଣି ଭ୍ରମଇ ବେନ ଡୋଳ । ୨୨୩ ।
 ଚନ୍ଦ୍ର ଧରି ଭ୍ରମି ଆସନ୍ତେ ଅନାଦି ଶ୍ରୀହର
 ମଧୁ କେଟଭ ଦୁହେଁ କର ଯେ ପ୍ରସାରି । ୨୨୪ ।

ଶ୍ରେୟେନ ନ ଚକ୍ରିଲୁ କଲୁ ଆମ୍ଭେ ହୋହ
 ସେ ଅନରୂପେ ଶାସ୍ତି ସ୍ଵାମୀ ଆମ୍ଭକୁ ଯେ ଦିଅ । ୨୨୪ ।
 ଭକ୍ତ ଉପୁଜାଇ ମାଗିଲେ ଯହୁଁ ବର
 ସ୍ଵାମୀ ଯହୁଁ ପାଣି ନାହିଁ ତହୁଁ ଆମ୍ଭକୁ ଯେ ମାର । ୨୨୫ ।
 ଶୁଣିଣ ନାରାୟଣ ବହଲେ ଗାର ତରୁ
 ଦୁଇ ଦାନବନ୍ତ ମାଡ଼ି ବସିଲେ ଦୁଇ ଜାନୁ । ୨୨୬ ।
 ଗଦାୟେ ମେଲି ଦେବ ମାଂସ କଲେ ଲୋଚୁ
 ଜଳୋଦକ କରିଣ ସେ ପୃଥୀ କଲେ ସଞ୍ଚା । ୨୨୭ ।
 ସହଦେବ ବୋଲଇ ଶୁଣିମା ଧର୍ମସୁତ
 ସେ ମେଦାସୁରକୁ ଯେ ମେଦିଲେ ଅରୁଂତ । ୨୨୮ ।
 ସେ ମେଦାସୁର ମେଦି ଜଳେ ପକାନ୍ତେ ଗଦାଧର
 ପଞ୍ଜର ଅସ୍ତି ଶଶ୍ରେ ରହିଲ ଶେଷ ତାର । ୨୨୯ ।
 ତଳେ ପକାନ୍ତେ ବିମ୍ବ ସେକ ହେଲ
 ଅନନ୍ତ ବିମ୍ବର ବୋଲି ଅନାଦି ନାମ ଦିଲା । ୨୩୦ ।
 ତାର ଉପରେ ପଡ଼ିଲା ମାଂସ ଲୋଚୁ
 ତେଣୁ ସେ ମେଦିନା ନାମ ବିଷ୍ଣୁ କଲେ ସଞ୍ଚା । ୨୩୧ ।
 ସହଦେବ ବୋଲନ୍ତି ଶୁଣିମା ଧର୍ମବକ୍ତ୍ର
 ଅସୁର ମାଂସେ ସ୍ଵାମୀ ମେଦିନା ହୋଇଅଛି । ୨୩୨ ।
 ସେ ଅସୁର ବଂଶ କହଇ ଶୁଣିମା ସାବଧାନେ
 ସେଣୁ ଅସୁର ହୋଇଲେ ବର୍ଧମାନେ । ୨୩୩ ।
 ମଧ୍ୟକାର ବୋଲି ଅସୁରାଧି ଗୋସେ
 ସେ ବଂଶେ ଉତପତ୍ତି ତ୍ରହୋସ ବୋଲି ପୁଣେ । ୨୩୪ ।
 ତ୍ରହୋସର ନନ୍ଦନ ଜମ୍ବୁଦତ୍ୟ ବୋଲି
 ଜମ୍ବୁଦତ୍ୟର ପୁତ୍ର ଜପାସୁର କହିଲ । ୨୩୫ ।
 ଜପାସୁର ନନ୍ଦନ ଯେ ଦପାସୁର ଗାର
 ଦପାସୁର ପୁତ୍ର ହୋଇଲା ଅଙ୍ଗିର । ୨୩୬ ।
 ଅଙ୍ଗିରର ନନ୍ଦନ ମୟେ ବୋଲି ଗାର
 ମୟେର ନନ୍ଦନ ଉତପତ୍ତି ଲୋହାସୁର । ୨୩୭ ।

ଲୋହାସୁର ପୁତ୍ର ଯେ ଅସୁର ବିତସ
 ତାହାର ନନ୍ଦନ ଶୂଳକ ମହାଦସ । ୨୩୮ ।
 ଶୂଳକର ନନ୍ଦନ ବଜ୍ରନାଭ ଅସୁର
 ବଜ୍ରନାଭ ନନ୍ଦନ ସୌଦାସ ରାକ୍ଷସ ମହାସାର । ୨୩୯ ।
 ଜଳତରଙ୍ଗ ନାମେ ସେହାର ସେ ଶିଷ୍ୟ । ୨୪୦ ।
 ସେ ଜଳତରଙ୍ଗ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ କୁଲିଲା
 ଅନନ୍ତ ବିମ୍ବର ପାତାଳେ ଠାବ କଲା । ୨୪୧ ।
 କଟକ କରି ତହୁଁ ରହିଲା କାମରର
 ସହସ୍ରେକ ବାର ଧାଡ଼ି ଦିଲାଇ ଅମର । ୨୪୨ ।
 ଉରେଣ ସ୍ଵର୍ଗ ଗୁଡ଼ି ପଳାବନ୍ଧୁ ଦେବବୃନ୍ଦ
 ଜୁର କରି ଆଶଇ ସ୍ଵର୍ଗର ସମ୍ପଦ । ୨୪୩ ।
 ଜଳତରଙ୍ଗ ନନ୍ଦନ ଅସୁର ଗାର ମେଧା
 ସେ ସେ ଆକାଶକୁ କଳାକ ଶରଧା । ୨୪୪ ।
 ମେଧାସୁର ନନ୍ଦନ ଅଟଇ କୃତକେଶୀ
 ସ୍ଵସାର ଦହିଲା ସେ ଯେ ନାଶିଲା ସବୁ ରୁଷି । ୨୪୫ ।
 କୃତକେଶୀ ନନ୍ଦନ ଜଟାସୁର ନାମ
 ସେ ମହା ମୁଦ ଯେ ନାଶିଲା ସବୁ ଧର୍ମ । ୨୪୬ ।
 କୃତକେଶୀ ପୁତ୍ର ଅଟଇ ଲୋହତାପ
 ଶ୍ଵସ୍ତର ବରେ ସେ ଯେ ପ୍ରତାପୀ ମହାଦସ । ୨୪୭ ।
 ସେ ପୁଣି ସ୍ଵର୍ଗକର ଅନେକ ଧାଡ଼ି ଦିଲା
 ଉରେଣ ଶତୀପତ ସ୍ଵର୍ଗ ଗୁଡ଼ି ଦିଲା । ୨୪୮ ।
 ବହୁତ ଦ୍ରବ୍ୟ ସେ ଯେ ଆଶିଲା ଜୁର କରି
 ସେ ପାପିଷ୍ଠର ମନ ଯେ ବଳିଲା ଦେବ ସ୍ତ୍ରୀ । ୨୪୯ ।
 ଯହୁଁ ସ୍ଵର୍ଗ ଗୁଡ଼ି ପଳାଇଲାକ ବଜ୍ରଧର
 ସ୍ଵର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପାତାଳ ପାଳିଲେ ଅସୁର । ୨୫୦ ।
 ମକର ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ ଯେ ପୌର୍ଣ୍ଣମୀର ଦିନ
 ମଦା ନାମେଣ ନକ୍ଷତ୍ର ଯେ ଅଟଇ ବିଦ୍ୟମାନ । ୨୫୧ ।
 ଗର ନାମେ କରିଣ ଅତଗଣ୍ଡ ନାମେ ଯୋଗ
 ମକର ସଙ୍କରାନ୍ତକ ସତର ଦିନ ଭୋଗ । ୨୫୨ ।

ସେ ଦିନ ଲେହନାସ ମେରୁକୁ ଦିଲ ଧାଡ଼ି
 ବିରୁର ଆଜ ତାକୁ ପକାଇବି ଉପାଡ଼ି । ୨୫୩ ।
 ଯେମନ୍ତେ ବିରୁର ସେ ଯେ ମେରୁ ସ୍ଥାନେ ମିଳି
 ହୁଁକାର ଶବଦ ଯେ କଲ ଯାତୁଧାନ ମହା ଯେ ଉଛୁ ଲା ୨୫୪ ।
 ତନି ବେଳ ଝାଙ୍କନ୍ତେ ହଲିଲକ ମେରୁ
 ଟଳିଲକ ପୃଥୀ ନୋହିଲକ ଯହୁଁ ଗରୁ । ୨୫୫ ।
 ବିକଳେ ମେରୁ ସେ ଯେ ବୋଲଇ ଅସୁରକୁ
 କମ୍ପାଇ ଦୁର୍ଧୃତ ତୁ କରୁଅଛୁ ମୁକୁ । ୨୫୬ ।
 ମୁହଁ ତ ରେ ତୋହୋର ନୋହିଲ ବଇରି
 ନିଶ୍ଚଳେ ମାଡ଼ ମୁଁ ଯେ ବସଇ ବସୁରଣ । ୨୫୭ ।
 କମ୍ପାଇ ମହାଦତ୍ୟ କୋପ ମୋତେ କରୁ
 ତୋତେ ସାମାନ୍ୟ ମୁଁ କାହିଁ ହେବି ଗରୁ । ୨୫୮ ।
 ମେରୁର କାକୁଡ଼ି ବିନୟ ବାଣୀ ଶୁଣି
 ଶାନ୍ତି ଭଜିଲ ସେ ଅସୁର କୁଳ ଚୁଡ଼ାମଣି । ୨୫୯ ।
 ବୋଲଇ ଯଦ୍ୟପି ତୋତେ ମୁଁ ନ ଉପାଡ଼ିବି
 କିସ ଦେବୁ ମୋତେ ଯେ ବାହୁଡ଼ଣ ଯିବି । ୨୬୦ ।
 ମେରୁ ବୋଲଇ ଯେ ତୋହୋର ଇଚ୍ଛା
 ମାଗୁ କିନା ତୋର ପୁରୁ ମନ ବାଞ୍ଛା । ୨୬୧ ।
 ଲେହନାସ ବୋଲଇ ସତ୍ୟ କର ତୁହି
 ତଦଅନ୍ତ କରି ଯାହା ମାଗିବି ମନାଇଁ । ୨୬୨ ।
 ଶୁଣିଣ ହେମାଦ୍ର ଯେ ସତ୍ୟ ସତ୍ୟ କହି
 ତୁ ଯାହା ମାଗିବୁ ଅବଶ୍ୟ ଦେବି ମୁହଁ । ୨୬୩ ।
 ଶୁଣିଣ ଲେହନାସ ବୋଲଇ ନିରାଧାର
 ମୁକୁଇଁ ଦେବୁ ସରିତା ଦୁହିତା ତୋହୋର । ୨୬୪ ।
 ଶୁଣିଣ ମେରୁ ସତ୍ୟ ଭଗ୍ନ ନୋହିଲ
 ସରିତାକୁ ଆଣିଣ ଲୋହନାସକୁ ଦିଲା । ୨୬୫ ।
 କନ୍ୟା ଦେନ ଅସୁର ବାହୁଡ଼ଲ ଧାଡ଼ି
 ସେ ଦିନୁଁ ମେରୁକଇଁ କଲ ବହୁତ ପୀରତି । ୨୬୬ ।

ଅନନ୍ତ ବିମ୍ବରେ ବିହରନ୍ତେ ଯାତୁଧାନ
 ଯେମନ୍ତେ ଗଲ ତହିଁ କେତେହେଁକ ଦିନ । ୨୬୭ ।
 ସରିତାର ସଙ୍ଗେ ପ୍ରୀତି ବଶ ହୋଇ
 ଆବର ସ୍ୱର୍ଗକୁ ଯେ ନ ଯାଏ ଦଣ୍ଡ ବାହି । ୨୬୮ ।
 ସ୍ୱର୍ଗେ ଦେବତାୟେ ଯେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତେ ରହିଲେ
 ବହୁତ ପ୍ରଶଂସା ସେ ଯେ ମେରୁକଇଁ କଲେ । ୨୬୯ ।
 ଯେଥୁ ଅନନ୍ତରେ ଶୁଣିମା ଭୋ ଦେବ
 ଚାଲି ଯାଉଁ ଯାଉଁ କହଇ ସହଦେବ । ୨୭୦ ।
 ବୈଶାଖ କୃଷ୍ଣ ଯେ ଅମାବଲ ଦିନ
 ରେବତୀ ନକ୍ଷତ୍ର ଯେ ଅଟଇ ବିଦ୍ୟମାନ । ୨୭୧ ।
 ବିଷ୍ଣୁ ନାମେ କରଣ ବ୍ୟତିପାତ ନାମେ ଯୋଗ
 ମେଷ ସଙ୍କରାନ୍ତ କ ବାଇଣ ଦିନ ଭୋଗ । ୨୭୨ ।
 ଭଗ୍ନ ବାରର ରାସ ଅଟଇ ବିଦ୍ୟମାନ
 ସରିତାର ଗର୍ଭରୁ ଉତ୍ପତ୍ତି ନନ୍ଦନ । ୨୭୩ ।
 ମହା ଉଗ୍ର ତେଜ ଯେ ପ୍ରଚଣ୍ଡ କାଳାନଳ
 ଦିନୁ ଦିନୁ ବଡ଼ଇ ଅସୁର ଅଭୂର୍ଗଳ । ୨୭୪ ।
 ନାମ ତାହାର ଯେ ଦିଲା ଲୋହନାସ
 ଯେ ପୁତ୍ର ନାମ ମୋର ଅଟଇ ବିରୁପାକ୍ଷ । ୨୭୫ ।
 ଜନ୍ମ ହୋଉଁ ଯେଶୁ ଶୁକ୍ଳ ରୂପ ହେଲା
 ତେଣୁ କରି ବିରୁପାକ୍ଷ ବୋଲି ପିତା ନାମ ଦିଲା । ୨୭୬ ।
 କିଛି ଦିନ ଅନ୍ତରେ ବୋଲଇ ସରିତା
 ଭୋ ପୁତ୍ର ତପସ୍ୟା କର ରେ ବିଧାତା । ୨୭୭ ।
 ଯାହାର ପ୍ରସନ୍ନେ ଜଗ ମୃତ୍ୟୁ ନାହିଁ
 ଅଭୟେ ବର ଦୟେ ସାବିତ୍ରୀ ଦେବୀର ସାଇଁ । ୨୭୮ ।
 ଶୁଣି ବିରୁପାକ୍ଷ ସନମତ କଲା
 ତପସ୍ୟା କରିବାକୁ ବିମ୍ବରୁ ବାହାରିଲା । ୨୭୯ ।
 ଦେଖିଲା ପୃଥୀ ଯେ ଅଗାଧ ବିଦ୍ୟମାନ
 ଗ୍ରାମ ପାଟଣା ନଦ ନଦୀ ଯେ ଉପବନ । ୨୮୦ ।

ମହା ଘୋର ବନେ ପ୍ରବେଶ ରାକ୍ଷସ
 ଜଣିଣ ଗଲା ସେ ହଟକେଶ୍ବର ଦେଶ । ୨୮୧ ।
 ଭୁଞ୍ଜିତ୍ବା ବନ ଯେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପରିମଳ
 ସେ ବନେ ବସିଲା ଯେ ଆସନ ନିଶ୍ଚଳ । ୨୮୨ ।
 ଷୋଳ ଉତ୍ତରୁ ଯେ ଗ୍ୟାନ ତତ୍ତ୍ୱ ଧରି
 ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ତପସ୍ୟା କରି ନି-ଆହାର । ୨୮୩ ।
 ନବ ସହସ୍ର ବର୍ଷ କଲା ଘୋର ତପ
 ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ମେ କରି ଦୁରାତ୍ମା କଉଶୋପ । ୨୮୪ ।
 ଅନଳ ଜାଳଣ ସେ ମାଂସ କାଟି ଦେହୁ
 ଅଗ୍ନିର ଭିତରେ ମାଂସ କାଟି ଦେଉ । ୨୮୫ ।
 ଅଗ୍ନିରେ ଦିଅନ୍ତେ ଯେ କଅଁଳଇ ଅଙ୍ଗ
 ପଶୁ ମାଂସ କାଟି ଯେ ଦିଅଇ ହବି ମଧ୍ୟ ଭାଗ । ୨୮୬ ।
 ଯେ ପ୍ରମାଣେ ତପ ଯେ ଦାନବ କରଇ
 ନବ ସହସ୍ର ବରଷ ନି-ଆହାରେ ଥାଇ । ୨୮୭ ।
 ଯେତେ କଷ୍ଟେ ନ ଦେଖିଲାକ ଚନ୍ଦ୍ର ବର୍ଣ୍ଣ
 ପୁଣ ଦହିଲା ଯେ ଶରୀର ଯାତୁଧାନ । ୨୮୮ ।
 ଯେକୋଇଣି ସହସ୍ର ବର୍ଷ ଅଗ୍ନିରେ ଦେହ ଝାସି
 ଆହୁତ ସମର୍ପିଲା ଅଗ୍ନିରେ ଯାଇଁ ପଣି । ୨୮୯ ।
 ଅନଳ ଭିତରେ ଯେ ନିବେଶିଲା କାୟା
 ଦହନ ନୋହିଲା ସେ ଯେ ପିତାମହର ମାୟା । ୨୯୦ ।
 ଜଳଇ ବହନ ଯେ ନିଜ ତେଜ ଲାଗି
 ଦୁରାପଦ କଷ୍ଟେ ଜୀବନ ପରିତ୍ୟାଗି । ୨୯୧ ।
 ମହାକଷ୍ଟୋର ଦେଖି ଉପେ କଲେ ବୃନ୍ଦାଅର୍କେ
 ଧାତାର ତହିଁକି ଯେ ଗଲେ ଦେବ ଲୋକେ । ୨୯୨ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ପବନ ଦେବ ବୃହସ୍ପତି
 ସୂର୍ଯ୍ୟ ନଳକୁବେର ବରୁଣ ନୈରୁତି । ୨୯୩ ।
 ବ୍ରହ୍ମଗଣ ଆଦି ସପ୍ତ ଦେବଲୋକେ
 ବସୁଧା ସହିତେ ସମସ୍ତେ ଦେବେ ଶୋକେ । ୨୯୪ ।

ଯଶୋବନ୍ତୀ ଭୁବନେ ବିଜୟେ ବେଦବର
 ଆସ୍ତ୍ରାନ ତଳେ ଉଦ୍ଧା ସମସ୍ତ ଦେବବର । ୨୯୫ ।
 ଶତ ସହସ୍ର ଯେ ପ୍ରଣମ୍ୟ ଦଇନ
 ଦେଖିଣ ପ୍ରତିବାର ଦିଅନ୍ତି ପଦ୍ମଯୋନି । ୨୯୬ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିବାର ପିତାମହ ସଂଚ
 ସ୍ବୟଂ ସମ୍ଭାଷଣ କରନ୍ତି ବିରଞ୍ଚି । ୨୯୭ ।
 କିନ୍ତୁତ କାରଣେ ଅଇଲ ବୃନ୍ଦାଅର୍କେ
 ମୁଖେ ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠି ଦେଇ ଦେବେ ଶୋକେ । ୨୯୮ ।
 ବୃହସ୍ପତି ବୋଇଲେ ତୁ ଜଗତର ବନ୍ଧୁ
 କାରଣ ନାଥ ତୁ ଯେ କୃପାଜଳ ସିନ୍ଧୁ । ୨୯୯ ।
 ଲେହିତାକ୍ଷର ସୁତ ବିରୂପାକ୍ଷ ଶର
 ସେ ତୋତେ ଲକ୍ଷ୍ମେ ଯେ କରଇ ଅପାର । ୩୦୦ ।
 କାହାର ସମ୍ପ୍ରାପ୍ତ ସେ ଯେ ଦେନମ ଯାତୁଧାନ
 ଶୁଣିଣ ବୋଲନ୍ତି ସେ ଚତୁର ବଦନ । ୩୦୧ ।
 ମୁଁ ତାହାକୁ ବର ଦେବଇ ନିରାଧାର
 ତୁମ୍ଭେ ଦେବେ ଯାଅ ଯେ ଯାହାର ଘର । ୩୦୨ ।
 ଶୁଣିଣ ଦେବେ ଗଲେ ଯେ ଯାହାର ସ୍ଥାନ
 ମରୁଳ ବାହନେ ବିଜେ ଚତୁର ବଦନ । ୩୦୩ ।
 ବିରୂପାକ୍ଷ ସନ୍ନିଧେ ଯାଇଁ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
 କମଣ୍ଡଳୁ ପାଣି ଯେ ସର୍ପୀରେ ସିଞ୍ଚିଲେ । ୩୦୪ ।
 ଗର୍ଭଂ ଶତେ ଗୁଣେ ହୋଇଲ ଅସୁର
 ବ୍ରହ୍ମା ବୋଇଲେ ମାରୁ କି ନା ବର । ୩୦୫ ।
 କର ପଦ ଯୋଡି ବୋଲଇ ସରିତା ତନୟେ
 ଭୋ ସ୍ବାମୀ ବେଦବର ମୁଁ ହୋଇବି ଅକ୍ଷୟେ । ୩୦୬ ।
 ଅସ୍ତ୍ର ହୋଉ ବୋଲଣ ବୋଇଲେ ପିତାମହ
 ଭୋ ସ୍ବାମୀ ବେଦବର ବଜ୍ର ହୋଉ ମୋର ଦେହ । ୩୦୭ ।
 ଦେବାସୁର ନରେ ଯେ ନ ମରିବି ମୁହିଁ
 ଦେବ ଶର ମାନ ମୋର ଅଙ୍ଗେ ନ ଭେଦଇ । ୩୦୮ ।

ଭ୍ରମି ଆସିବ ସ୍ୱର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପାତାଳ ମୋର ଯାନ
 ସାଂଗ୍ରାମେ ମୋତେ କେହି ନୋହିବେ ସମାନ । ୩୦୯ ।
 ଅସ୍ତ୍ର ହେଉ ବୋଲି ବୋଇଲେ ବେଦବର
 କର ପସ ଯୋଡ଼ି ବୋଲଇ ଅସୁର । ୩୧୦ ।
 ଶ୍ରେ ପିତାମହ ଦିଲୁ ଅଭୟେ ଯେ ବର । ୩୧୧ ।
 ମୃତ୍ୟୁ ଭେଦ ମୋର କହିବା ନା ତତ୍ତ୍ୱ
 ଶୁଣିଣ ଉତ୍ତର ବୋଲନ୍ତି କୁଶକେତୁ । ୩୧୨ ।
 ପଞ୍ଚ ଇନ୍ଦ୍ର ଜନ୍ମିବେ ଯେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ଭୁବନେ
 ସେ ତୋର ହନ୍ତକାରୁ ପାଣ୍ଡେବ ପାଲଗୁନେ । ୩୧୩ ।
 ଶୁଣିଣ ବିରୁରଭ ଅସୁର କୁଳପତି
 ଯେକ ଇନ୍ଦ୍ର ସିନା ସ୍ୱର୍ଗରେ ଆଧିପତି । ୩୧୪ ।
 ପଞ୍ଚ ଇନ୍ଦ୍ର କାହିଁ ଏକତ୍ରେ ଜନ୍ମ ହୋଇ
 ଧନ୍ୟ ମୋର ବର ଅଭୟେ ବର ପାଇ । ୩୧୫ ।
 ଯେମନ୍ତ ବିରୁର ସେ ବୋଇଲ ଦାନବ
 ଶ୍ରେ କୁଶକେତୁ ମୋର ଅମୃତ ଲିଙ୍ଗ ଥିବ । ୩୧୬ ।
 ପଞ୍ଚ ଇନ୍ଦ୍ର ଯେବେ ମୋତେ ପକାଇବେ ହାଣି
 ପୁନ ପୁନ ଶିର ମୋର ଲଗିବ ତତକ୍ଷଣି । ୩୧୭ ।
 ଅମୃତ ଲିଙ୍ଗ ମୋର ନାହି ପଦ୍ମେ ଥିବ
 ସେ ଥିବା ଯାଏ ମୋର ମୃତ୍ୟୁ ଯେ ନୋହିବ । ୩୧୮ ।
 ଅସ୍ତ୍ର ହେଉ ବୋଲି ବୋଇଲେ ବେଦବର
 ଅନ୍ତର୍ଧାନ ହୋଇଲେ ଅସୁରକୁ ଦେଇ ବର । ୩୧୯ ।
 ସେ ଦିନୁ ରାକ୍ଷସ ଯେ ଦିଗବିଜେ କଲ
 ଅନେକ ରଜା ସେ ଯେ ରାକ୍ଷସ ଜିଣିଲ । ୩୨୦ ।
 ବ୍ରହ୍ମା ବରେ ସେ ଯେ ଅସୁର ମହାବୀର
 ସରି ନୁହନ୍ତି ତାକୁ ସମରେ ହରିହର । ୩୨୧ ।
 ଭୀମସେନା କି ଯେବେ ରଥରେ ବସାଇବ
 ପାତାଳ ଭୁବନକୁ ବୋଲି ଘେନି ଯିବ । ୩୨୨ ।
 ଜଳଅନ୍ତାର ପୁର ଯେ ଅଟଇ କୁଣ୍ଡଳୀ
 ଭେଦ ନୋହିଇ ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ଯେବେ ମିଳି । ୩୨୩ ।

ଶୁଣିଣ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଶ୍ରାମକୁ ଆଶ୍ୟାଂ ଦିଲେ
 ଆଗରେ ଦତ୍ୟକୁ ନିରୋଧ ବୋଇଲେ । ୩୨୪ ।
 ଶୁଣିଣ ପାବନ ଯେ ଧାଇଁଲକ ଖରେ
 ଅଜଙ୍ଗପାଦ ବନେ ପ୍ରବେଶ କୃକୋଦରେ । ୩୨୫ ।
 ଦେଖିଲ ପଡ଼ିଣ ଯେ ଅଛନ୍ତି କୁରୁସାରେ
 ରଥରେ ବନ୍ଧନ ଦ୍ରୋଣଙ୍କ କୁମରେ । ୩୨୬ ।
 ବନ୍ଧନେ ଚେତନା ସେ ପାଇଲ ଅଶସ୍ତ୍ରମା
 ଦୂର ହୁଁ ଦେଖିଲ ଯେ ଆସଇ ଶର ଶ୍ରାମା । ୩୨୭ ।
 କର ଚରଣ ସେ ଯେ ନ ପାରଇ ଚାଲି
 ଦାରୁଣ ରାକ୍ଷସ ତାକୁ ବାନ୍ଧିଛ ନିରୋଧି । ୩୨୮ ।
 ରଥର ସନ୍ଧ୍ୟେ ମିଳିଲା ପବନର ନାନ
 ବିଜୟା ସାରଥୀକ ଧଇଲକ ବନ୍ଧନ । ୩୨୯ ।
 ତୋଳି କରୁଛନ୍ତି ରଥ ଚକର ଉପରେ
 ଛେଚି ହୋଇ ସାରଥୀ ଯେ ପଡ଼ିଲା ଭୂମିରେ । ୩୩୦ ।
 ଅଶସ୍ତ୍ରମା ପାଶେ ପ୍ରବେଶ ପାବେନ
 ଧକ୍କାର କରଇ ସେ ଯେ ଗୁରୁସୁତ ଚିହ୍ନି । ୩୩୧ ।
 ଅସିପସ ଘେନିଣ ବନ୍ଧନ ତାର କାଟି
 ଅଶସ୍ତ୍ରମା ବାହା ଧରି ତଳକୁ ଦିଲା ଗୁଡ଼ି । ୩୩୨ ।
 ବଜ୍ର ସମ ଗଦା ରଥେ ପ୍ରହାରିଲା
 ଅଶ ଚକ ଅଶ୍ୱ ରଥନ୍ତ ଧୁଳି କଲା । ୩୩୩ ।
 ତଦ୍ୟାପି ବିରୁପାକ୍ଷ ନ ଜାଣଇ କିଛି
 ଭୀମସେନା ରୂପ ଦେଖି ମୋହ ହୋଇଅଛି । ୩୩୪ ।
 ଯେଥୁ ଅନନ୍ତରେ ଭୀମସେନା ରାଣୀ
 ସ୍ୱାମୀ ସନ୍ଧ୍ୟ ଅଭାବେ ଯେ କାନ୍ଦଇ ତରୁଣୀ । ୩୩୫ ।
 ଯେତେ ହୋଧ ତାର କହିତ କି ପାରି
 ଲକ୍ଷେ ରାଜାନ୍ତ ମୋ ପିତା ଥିଲ ବର । ୩୩୬ ।
 ଶଙ୍ଖ ପଦ୍ମ ନିଧି ସନ୍ତେକ ନ ପାଇ
 ନାସ୍ତି କଲି ମୁହିଁ ପିତାର ମୁଖ ଚାହିଁ । ୩୩୭ ।

ଶୁଣି ପିତା ମୋର ରଜାଙ୍କୁ ଅବଧାର
 ନୋହିଲ ସଙ୍କେତ ନାହିଁ କଲ ମୋ କୁମାରୀ । ୩୩୮ ।
 ସଜ୍ଜନ ରଜାମାନେ ବାହୁଡଲେ
 ଦୁଷ୍ଟ ରଜାମାନେ ଯେ ଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭିଲେ । ୩୩୯ ।
 ଅକସ୍ମାତେ ସ୍ବାମୀ ଯେ ହୋଇଲୁ ଉତପନ୍ନ
 ଲକ୍ଷେ ରଜାଙ୍କୁ ଯେକା ଜଣିଲ ଶର କର୍ଣ୍ଣ । ୩୪୦ ।
 ଛୁର ଦନ୍ତୁଳ ଯେ ଦୁର୍ଭାର କାମରୂପୀ
 ତାହାକୁ ଭୋ ସ୍ବାମୀ ଯେ ହାରିଲ ଅଦ୍ୟାପି । ୩୪୧ ।
 ଆଶା ଦେଖାଇ ଯେ ନି-ଆଶା କରି ଗଲୁ
 ଯେତେ ମୁଁ କହିଲି ମୋର ବୋଲ ନ ମାନିଲୁ । ୩୪୨ ।
 ସୁନ୍ଦର ସୁଲକ୍ଷଣ ଅଟୁ ନବ ଯୁବା
 ବୃକ୍ଷରେ ଉଠାଇ ନିଶ୍ଚିଣ୍ଟି କାଟିଲୁ ମୋର ବାବା । ୩୪୩ ।
 ଅନଙ୍ଗ ସୁନ୍ଦର ଯୁବା ବୟସ ମୂରତି
 ଶଙ୍ଖ ପଦ୍ମ ନିଧି ଶ୍ରୀକରେ ତୋର ସ୍ଥିତି । ୩୪୪ ।
 କାର୍ତ୍ତିବ୍ରାତ ତୋର ନ ଜାଣଇ ମୁହିଁ
 ପୂର୍ବେଶ କି ପୂଜି ନ ଥିଲି ମୁଁ ଉମାସାଇଁ । ୩୪୫ ।
 ସ୍ବାମୀର ଗୁଣ ମୁଁ ଯେ ବାହୁନବ କିସ
 ଜଳନ୍ତା ଅନଳେ ମୁଁ ଯେ ନିଶ୍ଚେଁ ଦେବ ହୋସ । ୩୪୬ ।
 ତଳକୁ ନ ଆସଇ ଅସୁର ଭୟ ପାଇ
 ରଥର ଉପରେ ସେ ଯେ ବାହୁନି କାନ୍ଦଇ । ୩୪୭ ।
 ଯେଥୁ ଅନନ୍ତରେ କର୍ଣ୍ଣ ମହାବଳୀ
 ବିରୂପାକ୍ଷ ଦାତେ ସେ ଯେ ପଡ଼ିଥିଲ ତଳ । ୩୪୮ ।
 ରାକ୍ଷମାନେ ସେ ଯେ ମୃତ୍ୟୁ ପାଇ ଥିଲ
 ରାକ୍ଷର ଅନ୍ତେ ପୁଣି ଅରୁଣ ଉଦୟ । ୩୪୯ ।
 ଆଦିତ୍ୟର ସୁତ ଯେ ଅଟନ୍ତି କର୍ଣ୍ଣଶର
 ଅମୃତ କୁଣ୍ଡଳ କର୍ଣ୍ଣେ ରଞ୍ଜିତ କରତାର । ୩୫୦ ।
 ସେ କୁଣ୍ଡଳ ଥିଲେ ମୃତ୍ୟୁ ତାର ନାହିଁ
 ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ କରଣେ ଅମୃତ ଝରଇ । ୩୫୧ ।

ଶୀତ ରଶ୍ମି କାଳେ ମୃତ୍ୟୁ ପାଇଥିଲ
 ରବି ଉଦେ ହୁଅନ୍ତେ ଅମୃତ ସୁବିଲ । ୩୫୨ ।
 ମୁଖେଣ ପଶନ୍ତେ କର୍ଣ୍ଣ ପାଇଲ ତେଜନ
 ନ ଉଠଇ ତରେ ସେ କରିଣ ଭୟ ମନ । ୩୫୩ ।
 ଯେମନ୍ତ ସମୟେ ଯେ ପବନ ତନୟେ
 ଅସୁର ରଥ ଉଗ୍ର କରି ସିଂହ ରତି ଦିୟେ । ୩୫୪ ।
 କର୍ଣ୍ଣ ଶୁଣିଲ ଯଦ୍ଧଂ କ୍ରୁରକୋଦର ଡାକ
 ଆକାଶର ପାଣି କି ସେ ପାଇଲ ଚୁଡ଼େକ । ୩୫୫ ।
 ପବତ ସମାନେ ବେନି ଗଦା ତୋଳି
 ରାକ୍ଷସ ଉପରକୁ ଯେ ଧାମଇଁ ମହାବଳୀ । ୩୫୬ ।
 ଚକ୍ର ମଳି କର୍ଣ୍ଣ ଉଠିଲିକ ଧାଡ଼ି
 ଦେଖିଣ ଅଳପ ହସଇ ମାରୁଡ଼ି । ୩୫୭ ।
 ଅଶସ୍ତ୍ରମା ଶ୍ଯମ କର୍ଣ୍ଣ ଘେନି ତନି
 ରାକ୍ଷସ ଉପରକୁ ଧାମଇଁ ପାବେନି । ୩୫୮ ।
 ରଥ ତଳେ ଯେ ଦାନେବ ଅଛୁ ରହି
 ସିଂହ ରତି ଶୁଣି ପଛକୁ ଦିଲ ଚୁହିଁ । ୩୫୯ ।
 ମେରୁ ତୁଲ୍ଲ ଜାଣି ଶ୍ଯମସେନ କାୟେ
 ମନ୍ଦର ତୁଲ୍ଲ ବେନି ଗଦା ଘେନି ଧାୟେଁ । ୩୬୦ ।
 ରେ ରେ କାର ଶବଦେ ଉଡ଼ୁଲିଲିକ ମହା
 ବାମ ଡାହାଣେ କର୍ଣ୍ଣ ଅଶସ୍ତ୍ରମା ରହି । ୩୬୧ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ଧନୁ ଜାଣି କରେ ରୂପ ଧରି
 ଶ୍ଯମ ସଙ୍ଗେ ଧାମନ୍ତି ବିହମ କେଶରୀ । ୩୬୨ ।
 ଅସୁର ବିଦାତେ ମରି ଜାଇଁ ଥିଲେ
 ଶ୍ଯମକୁ ବଳ ପାଇ ଉଠିଣ ଧାଇଁଲେ । ୩୬୩ ।
 ଅସୁର ସନ୍ଧ୍ୟେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ଯାଇଁ
 ଅସୁରକୁ ଚୁହିଁ ଶ୍ଯମସେନ ବୋଲଇ । ୩୬୪ ।
 ଆଜ ସେ ବିଧାତା ତୋତେ ମୃତ୍ୟୁ ଦିଲ
 ସଞ୍ଜୀବନୀ ନାଥ ତୋର ପାଞ୍ଜି ଯେ ପୋଛିଲ । ୩୬୫ ।

ସେମନ୍ତ କହନ୍ତେ ଅସୁର କଲ ଦୃଷ୍ଟି
 ଆପଣା ରଥରେ ନାହିଁ ସାରଥୀ ଗୋଟି । ୩୭୭ ।
 ବିପତ୍ତି ଦେଖି ଅସୁର ମନେ ଭ୍ରାନ୍ତି
 ସେ ରଥ ଭାଙ୍ଗିଲ କେ ସେତେକ ମହାବଳୀ । ୩୭୮ ।
 ଦେଖିଲ ଆଗରେ ଭୀଷଣ ଉଦ୍ଧ
 ବିଦ୍ୟାଧରର ପ୍ରାୟେ ଦଶନ୍ତ ଯେ ଶୋଭା । ୩୭୯ ।
 ବୋଲଇ ମାନବ ରେ ପୁରୁଷ ତୁମ୍ଭ କାଳ
 ସେତେକ ଆଠ ମାର ପଦା କଲ ସକଳ । ୩୮୦ ।
 ଆବର ଜୀବନ ରେ ପାଇବ କି ତୁମ୍ଭେ
 ମୋର ମୁଖେ ଭେଟ ପଡ଼ିଲ ତୁମ୍ଭେ ଯେବେ । ୩୮୧ ।
 ସେମନ୍ତ କହିଣ ପାମର ଅସୁର
 ଭୀମସେନ ଅଙ୍ଗେ ଶୂଳ କଲକ ପ୍ରହାର । ୩୮୨ ।
 ଶୂଳ ପଡ଼ନ୍ତେ ଭୀମ ପାତଲ ବାମ ଅଙ୍ଗ
 ପଡ଼ିଣ ଶୂଳ ଯେ ହୋଇଲ ବିଭୀଷ । ୩୮୩ ।
 ଦେଖିଣ ପାବେନ ଯେ ରେ ରେ କାର କରି
 ବାଉଁଶ ବାଉଁଶ ଭର ଗଦା କରେ ଧରି । ୩୮୪ ।
 ଧାଇଁ ପିଟିଲ ସେ ଯେ ପବନର ବସ୍ତି
 କାଳେବର ଗଦା ପଡ଼ି ନୋହିଲ ତାର କିଛି । ୩୮୫ ।
 ଧନୁ ଧରି କର୍ଣ୍ଣ ଅଶ୍ରୁମା ଥିଲେ ରହି
 ଅସୁର ଉପରକୁ ବାଣ ବିନ୍ଧିଲେ ନିଠାଈ । ୩୮୬ ।
 ଦେଖିଣ ଅସୁର ଯେ ପ୍ରତିଶର କରି
 ଦୁହିଁଙ୍କର ଶର ଦୂର ହୁଁ ନିବାର । ୩୮୭ ।
 ଅଗ୍ନି ଶରେକ ଯେ ବିନ୍ଧିଲେ ଗୁରୁ ସୁତ
 ଜଳ ଧାରା ଶରେ ତାହା ନିବାରିଲ ଦଇତ । ୩୮୮ ।
 ମେଘାଶରେକ ଯେ ବିନ୍ଧିଲ କର୍ଣ୍ଣଶର
 ଗର୍ଜନ୍ତୁ ମେଘମାନେ ପ୍ରଳୟ ମହା ଘୋର । ୩୮୯ ।
 ଅସୁର ବିନ୍ଧିଲା ଯେ ପବନାଶର ବାଣ
 ପବନ ବିଘାତେ ମେଘେ ଉଡ଼ିଲେ ଗଗନ । ୩୯୦ ।

ପଞ୍ଚଶତ ଶର ଗୁରୁ ସୁତ ମାର
 କିଞ୍ଚିତ ଶରେ ତାହା ଅସୁର ନିବାର । ୩୯୧ ।
 କୋପେଣ କର୍ଣ୍ଣ ବାର ପନ୍ଥା ଶର ମାର
 ଗରୁଡ଼ା ଶରେ ତାହା ଅସୁର ନିବାର । ୩୯୨ ।
 ଅସୁର ବୋଲେ ମାନବ ପୁରୁଷ ତୋର କାଳ
 ଶୂଳ ଧରି ସେ ଯେ ଧାମଇଁ ମହାବଳ । ୩୯୩ ।
 ଅସୁର ଧାମନ୍ତେ ଧାମନ୍ତୁ ପାବେନ
 ବାଉଁଶ ବାଉଁଶ ଭର ଗଦା କରେ ଘେନି । ୩୯୪ ।
 ଅସୁର ଭୀମସେନ ପଡ଼ିଲେ ଯେ ଭେଟ
 ଶରୀର ଗଜ ଯେହ୍ନେ ମେରୁର ନିକଟ । ୩୯୫ ।
 ଶୂଳ ଧରି ଅସୁର ପିଟିଲକ ନେଇ
 ବାମ ଅଙ୍ଗ ପାତଲ ଯେ ପବନ ତନୟ । ୩୯୬ ।
 ଶୂଳ ବାଜନ୍ତେଣ ଭୀମସେନ ଗର୍ଜି
 ଗଦା ବୁଲଇ ଭୀମ ପିଟିଲ ଗଲଗାଳି । ୩୯୭ ।
 ସେ ଗଦା ପଡ଼ିଲ ଯେ ଅସୁରର କାୟେ
 କ୍ଷଣେ ଅଚେବନ ଅସୁରକୁଳ ରାୟେ । ୩୯୮ ।
 ଚେତନା ପାଇ ପୁଣି ଉଠିଲ ତଡ଼ତ
 ଦେଖିଲ ଭୀମ ଜଣେ ଉଦ୍ଧ ହୋଇଛନ୍ତି । ୩୯୯ ।
 ଶୁଣ ହୋ ରାଜନ ବୋଲନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ମହାର୍ଷି
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଅର୍ଜୁନ ନକୁଳ ସହଦେବ ମିଳିଲେକ ଆସି । ୪୦୦ ।
 ଅଜଙ୍ଗପାଦ ବନକୁ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଗୁହ୍ୟଲେ
 ବିଧାତାକୁ ସୁମର ଅନେକ ଶୋକ କଲେ । ୪୦୧ ।
 ଅର୍ଜୁନକୁ ଗୁହ୍ୟ ବୋଲନ୍ତି ଧର୍ମନାମ
 ଦେଖ ରେ ଭ୍ରାତା ପଡ଼ିଛନ୍ତି ଶତେ ଗାରାସ ନନ୍ଦନ । ୪୦୨ ।
 ଭାଇଙ୍କର କଷ୍ଟ ମୁଁ ପାଶୋରିବି କେମନ୍ତେ
 ସେ ଅନାସ୍ତ ହୋଇଲେ ଆମ୍ଭର ଦେଶନ୍ତେ । ୪୦୩ ।
 ପୋଡୁ ଆମ୍ଭ ଆମ୍ଭର ନିଲଜ ଶରୀରେ
 ଶତେ ଭ୍ରାତା ଯେବେ ପଡ଼ିଲେ ସମରେ । ୪୦୪ ।

ଯୁଦ୍ଧେଷୁ କର ଶୋକ କହ ତ ନୋହଇଁ
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ କି ସମୋଧନା କରନ୍ତି ତନ ଭାଇ । ୩୯୪ ।
 ତେଣେ ଅସୁର ସଙ୍ଗେ ଯୁଦ୍ଧ କରନ୍ତି ତନ ଜଣ
 ରେରେକାର କରନ୍ତେ ଶୁଣିଲ ଅର୍ଜୁନ । ୩୯୫ ।
 ଅସୁର ସନ୍ଧିଧେ ଚାରି ଭାଇ ହୋଇଲେ ପ୍ରବେଶ
 ଦେଖି ଶ୍ରୀମ ଅଶସ୍ତ୍ରମା କର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଲେ ହରଷ । ୩୯୬ ।
 କର୍ଣ୍ଣକୁ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ନମସ୍କାର କରି
 ଅଶସ୍ତ୍ରମାକୁ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ କୋଳାଗ୍ରତ କରି । ୩୯୭ ।
 ଅର୍ଜୁନଙ୍କୁ ଚାହିଁ ବୋଲନ୍ତି ଯୁଦ୍ଧେଷୁ
 ଅସୁରକୁ ବନ୍ଧନ ବାବୁ କର ରେ କରଟୀ । ୩୯୮ ।
 ଅସୁର ଶ୍ରୀମସେନ ସମର ମହାଦୋର
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ କି ଆଗ୍ୟାରେ ଧାମଇଁ ବାସବ କୁମର । ୩୯୯ ।
 ଗାଣ୍ଡୀମ ଧନୁ ପାଥ ଧରିଅଛୁ କରେ
 ଯାଇଁ ମିଳିଲ ଅସୁର ଆଗରେ । ୪୦୦ ।
 ଅସୁରକୁ ଦେଖି ଅର୍ଜୁନ ପ୍ରଜ୍ବଳି
 ଗାଣ୍ଡୀମ ଧନୁରେ ପୂର୍ବେଇ ଆସ୍ତ୍ରାବଳି । ୪୦୧ ।
 ଶରକୁ ତିଆରଇ ଶର ପାଲଗୁନ୍ୟ
 ଅସୁରର ପ୍ରାଣ ଘେନି କହନ । ୪୦୨ ।
 ଶରକୁ ତିଆରି ବେଗେ ଛୁଡ଼ି ଦିଲ
 ଲେହନାସ ସୁତ ଦେହେ ବାଜି ଉପୁଡ଼ି ପଡ଼ିଲା । ୪୦୩ ।
 ଟହ ଟହ ହୋଇଣ ଯେ ହସଇ ଦଇତ
 ସେଣେ କି ମାନବାରେ ଜଣିବୁ ଆତ୍ମନ୍ତ । ୪୦୪ ।
 ଲୋହାର ଧନୁ ଯେ ବିରୁପାକ କରେ ଧରି
 ଅର୍ଜୁନ ଉପରକୁ ବିକିଲା କୋଟି ଚାରି । ୪୦୫ ।
 କିଞ୍ଚିତ ଶରେ ତାହା ଛେଦଇ ଅର୍ଜୁନ
 ହାବୋଡ଼ା ଶରେକ ବିକିଲା ଶର ପାଲଗୁନ୍ୟ । ୪୦୬ ।
 ହାବୋଡ଼ାରେ ଅସୁର ଯେ ପଡ଼ିଲା ଭୂମିଗତେ
 ପୁଣି ତେଜନା ପାଇଁ ଉଠିଲା ଭୂରତେ । ୪୦୭ ।

ବଜ୍ର ମୁଦ୍ଗର ଅସୁର ପିଟିଲକ ଧରି
 ଅର୍ଜୁନ ଛେଦିଲା ତାହା ବଜ୍ରଶର ମାରି । ୪୦୮ ।
 କୋଟି ଅବୁଦ୍ଧ ଶର ଅର୍ଜୁନ ଓଟାରି
 ଅସୁର ଉପରକୁ ବିକିଲେ କୋପ କରି । ୪୦୯ ।
 ବିରୁପାକ ଅସୁର ତାହା ଦୁରହଂ ନବାର । ୪୧୦ ।
 ମନଭେଦୀ ଶର ଯେ ଅର୍ଜୁନ ବେଗେ ପେଷି
 ବୋଲେ ବିରୁପାକ ଅସୁରକୁ ପକାଅ ବେଗେ ନାଶି । ୪୧୧ ।
 ଶରକୁ ତିଆରି ଅର୍ଜୁନ ଛୁଡ଼ି ଦିଲା
 ଅମୋଘ ଶରେ ଅସୁର ତଳିଣ ପଡ଼ିଲା । ୪୧୨ ।
 କ୍ଷଣକେ ତେଜନା ପାଇଲା ଅସୁର
 ଅର୍ଜୁନକୁ ଚାହିଁ ବୋଲଇ କୋପଭର । ୪୧୩ ।
 ଶୂଳ ବୁଲାଇଣ ଉଠଇ କୋପଭରେ
 ଅର୍ଜୁନ ଛୁମୁରେ ମିଳିଲା ସଭୁରେ । ୪୧୪ ।
 ଡାକ ଦିଅଇ ମାନବାରେ ପୁରିଲା ତୋର କାଳ
 ଗାରଡ଼ ନ ଜାଣି କାଳ ସର୍ପ ମୁଖେ ଅଙ୍ଗୁଳି ଭର । ୪୧୫ ।
 ରେ ରେ ମାନବା ତୁ କେବଣ ଜାଣୟା
 ଭରଣ ପ୍ରମାଣେ କାଟିବି ତୋର କାୟା । ୪୧୬ ।
 ରେ ରେ ମାନବା ସୁମର ତୋ ପିତାମାତା
 ରେ ରେ ମାନବା ସୁମର ତୋର ଇଷ୍ଟ ଯେ ଦେବତା । ୪୧୭ ।
 ପହଞ୍ଚି କରଣ ଶୂଳ ଘେନି ପିଟି
 ବଜ୍ରା ଶରେ ତାହା ଛେଦଇ କରଟୀ । ୪୧୮ ।
 ଅଧାରନ୍ତ୍ର ବାଣ ଯେ ପେଷିଲା ଶର ଟାଣି
 ବିରୁପାକ ଶର ଯେ ପକାଇଲା ହାଣି । ୪୧୯ ।
 କନ୍ଧୁ ମୁଣ୍ଡ ପୁଣି ହୋଇଲା ଉତପତ୍ତି
 ଟହ ଟହ ହୋଇଁ ହସଇ ଦକ୍ଷପତି । ୪୨୦ ।
 ଅସୁର ହସନ୍ତେ ଅର୍ଜୁନ କୋପାନଳ
 ହୋଣୁଁ କାତିଲ ଯେ ନାରାଜ ମହାକାଳ । ୪୨୧ ।
 ଦେଖିଣ ଅସୁର ଯେ ବୈଷ୍ଣବ ଚନ୍ଦ୍ର ଘେନି
 ନ ବିକିଲା, ଅର୍ଜୁନ ମହାକାଳ ପକାଇବ ଛୁନି । ୪୨୨ ।

ଦେଖିଣ ଅର୍ଜୁନ ସେ କରଇ ବିଚାର
 ବଡ଼ ଦୁର୍ଭାଗ ସେ ଅଟଇ ନିଶାଚର । ୪୨୩ ।
 ସେତେ ବୋଲଣ ସେ ଯେ ଗନ୍ଧର୍ବ ଶର ବିନ୍ଧି
 ରୁଦ୍ରା ଶରେ ତାହା ବିରୁପାକ ଛେଦି । ୪୨୪ ।
 ଶିନି ଶିନା ଶର ଯେ ବିନ୍ଧଇ ଅସୁର
 ସ୍ୱର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପାତାଳ ପୁରଇ ତନୟର । ୪୨୫ ।
 ଯଦ୍ୱଂ ପାର୍ଥ ଦେଖିଲ ଅସୁର ମାୟା ରଣ
 ଶରେକ ବିନ୍ଧଇ ତମିର ବିଦାରଣ । ୪୨୬ ।
 ତକ୍ଷଣେ ତମିର ପାଟି ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଠଇ
 ଦଶଦିଗ ନିର୍ମଳ ଦିଶିଲ ରଣ ଭୁଞ୍ଜି । ୪୨୭ ।
 କୁହୁକା ଶରେକ ବିନ୍ଧଇ ବାସବ
 କୁହୁଡ଼ି ଘୋଟିଲ ସଚରାଚର ଭୁବ । ୪୨୮ ।
 ଦେଖିଣ ଦାନବ ପ୍ରତି ଅସ୍ତ୍ର କରି
 ପବନା ଶରେକ ବିନ୍ଧଇ ଆଗ ବଢି । ୪୨୯ ।
 ପବନ ବିଦାତେ କୁହୁଡ଼ି ପାଟିଲ
 ଶର ପଥମାନ ସକଳ ଦିଶିଲ । ୪୩୦ ।
 ନାରାୟଣ ଶର ଅସୁର ବିନ୍ଧଇ
 ରୁଦ୍ରା ଶରେ ତାହା ଅର୍ଜୁନ ନିବାରଇ । ୪୩୧ ।
 ପଦ୍ମା ଶରେକ ଅର୍ଜୁନ ଯେ ବିନ୍ଧି
 ବଜ୍ରା ଶରେ ତାହା ଅସୁର ଛେଦି । ୪୩୨ ।
 କପାଳକୁ ଅର୍ଜୁନ ବିନ୍ଧଇ ଲକ୍ଷେ ବାଣ
 କଣ୍ଠକୁ ଶତେ ବାଣ ବିନ୍ଧଇ ଗରୁ ଟାଣ । ୪୩୩ ।
 ଅବୁ ଦେକ ଶର ଲଭି ମଣ୍ଡଳକୁ
 ସେତେ ଶର ବିନ୍ଧଇ ବିରୁପାକ ଅସୁରକୁ । ୪୩୪ ।
 ଦେଖିଣ ଅସୁର ପ୍ରତି ଅସ୍ତ୍ର କରି
 ଅର୍ଜୁନ ଶର ସବୁ ଦୂରନ୍ତ ନିବାର । ୪୩୫ ।
 ଶର ନିବାରଣ ବିରୁପାକ ଅସୁର
 ସୋଣୁ କାଢିଲ ସେ ନାଗପାଶ ଶର । ୪୩୬ ।

ଶରକୁ ତିଆରଇ ଅସୁର-କୁଳପତି
 ସେ ମାନବାର ପ୍ରାଣ ଦେନ ତୁ ତଡ଼ତି । ୪୩୭ ।
 ଆଗ୍ୟାଂ ପାଇଣ ନାଗମାନେ ଚଳି
 ଗର୍ଜନ ନାଦରେ କୁରୁମ ଉଛୁଳି । ୪୩୮ ।
 ସଚରାଚର ଯେ ଘୋଟିଲେ ନାଗବଳ
 ବୃନ୍ଦାଅର୍କେ ଦେଖି ଯେ ହୋଇଲେ ବିକଳ । ୪୩୯ ।
 କର୍ଣ୍ଣ ଡାକ ଦିଅଇ ରେ ଶୁଣ ସବ୍ୟସାଚୀ
 ଗରୁଡ଼ା ଶର ବେଗେ ତୁ ବିନ୍ଧ ଆମଞ୍ଚ । ୪୪୦ ।
 ଗରୁଡ଼ ପାଣି ଶର ଅର୍ଜୁନ ମାରି
 ଦେଖିଣ ନାଗମାନେ ପଳାଇଲେ ଡରି । ୪୪୧ ।
 ଅର୍ଜୁନ ବିଚାରଇ ସେ ନୋହଇ ସାମାନ୍ୟ
 ସେହାକୁ ଜିଣିମାକୁ ମୁଁ ନୋହଇ ଭ୍ରାଜନ । ୪୪୨ ।
 ସେମନ୍ତ ବିଚାର ସେ ଯେ ବାସବ କୁମର
 ଅବୁ ଦେକ ବାଛୁ ବିନ୍ଧଇକ ଶର । ୪୪୩ ।
 ବିରୁପାକ ଅସୁର ଦେଖିଲ ତା ଦୂରେ
 ଛେଦି ପକାଇଲ କିଞ୍ଚିତ ପ୍ରକାରେ । ୪୪୪ ।
 ଶୁଣ ହୋ ରାଜନ ବଦୟନ୍ତ ବ୍ରହ୍ମବେଶ
 ତନି ଦବସ ତନି ରାସ ଯୁଦ୍ଧ ଅପ୍ରମିତା । ୪୪୫ ।
 ସହଦେବକୁ ଚାହିଁ ବୋଲନ୍ତ ଧର୍ମନାମ
 କେମନ୍ତେ ଅସୁର ହୋଇବ ନାଶମାନ । ୪୪୬ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠିଙ୍କ ଆଗ୍ୟାଂରେ ମନ୍ତ୍ରୀ ରୁଡ଼ାମଣି
 କର ପଲ୍ଲବକୁ ସେ ଚାହିଁଲ ତତକ୍ଷଣି । ୪୪୭ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠିଙ୍କ କହଇ ମାୟା ଦେଶଙ୍କର ଶୁଟେ
 ଅମୃତ ଲଙ୍କ ଅଛୁ ଅସୁର ଲଭିତଟେ । ୪୪୮ ।
 ଅଗ୍ନି ଶର ଯେବେ ଲଭିରେ ପଡ଼ିବ
 ତେବେ ସେ ଅସୁର ପ୍ରାଣତ୍ୟାଜ ହେବ । ୪୪୯ ।
 ହୃଦକୁ ପଶୁପଦ ବିନ୍ଧନ୍ତ ଶର ପାଥ
 ଅଧାରନ୍ତ ବାଣେ ଛିଡ଼ିବ ମୁଣ୍ଡ ଲେହନାସ ସୁତ । ୪୫୦ ।

ସେ ତନୁ ଶର ପାର୍ଥ ବନ୍ଧୁ ବେଗେ ଟାଣି
 ଅସୁର ପ୍ରାଣ ହରନ୍ତୁ ଏହିକ୍ଷଣି । ୪୫୧ ।
 ସେମନ୍ତ ମନ୍ତ୍ରୀ ଯଦ୍ବଂ କହିଲା ସନ୍ଦେଶ
 ଶୁଣି ପଞ୍ଚୁ ଭ୍ରାତେ ହୋଇଲେ ହରଷ । ୪୫୨ ।
 ଅଶସ୍ତ୍ରମା ବୋଇଲେ ଶୁଣି ଶର ପାଥ
 ସେ ଦକ୍ଷକୁ ବେଗେ କର ପ୍ରାଣେ ହତ । ୪୫୩ ।
 ଶୁଣିଣ ଅର୍ଜୁନ ଯେ ମନେ ଗରୁ ଶଙ୍ଖ
 ଲଞ୍ଜ ମାଡିଲେ ଯେହ୍ନେ ଗର୍ଜଇ ପନ୍ଥଂଗ । ୪୫୪ ।
 କାଳାନଳ ଶର କାତିଲକ ସୋଣୁ
 ଗାଣ୍ଡୀମେ ବସାଇଲା କର କୋପ ମନୁ । ୪୫୫ ।
 ପଶୁପଦ ଶର ମଧ୍ୟ ଗୁଣେ ଥୋଇଂ
 ଅଧାତମ ପୁଣ ଗାଣ୍ଡୀମେ ବସାଇଂ । ୪୫୬ ।
 ସେ ତନୁ ଶର ଯଦ୍ବଂ ବସାଇ ପାର୍ଥ ଗୁଣେ
 ଶଙ୍ଖ ଚନ୍ଦ୍ର ଗଦା କ ଧଇଲେ ନାରାୟଣେ । ୪୫୭ ।
 ବଶିଷ୍ଠେ ଅର୍ଜୁନ ଶରନ୍ତ ଓଟାର
 ଶରମୁନେ ରହିଲା କ ସପନ ସିରୁ ବାର । ୪୫୮ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରାଦି ଦେବତାସ୍ତେ ଦେଖି ଉପେ କଲେ
 ଦିନ ଥାଉଁ ଥାଉଁ ଆଦିତ୍ୟ ଅସ୍ତ ହେଲେ । ୪୫୯ ।
 ଉରେଣ ବାସୁକି ନ ଟେକଇ ଶିର
 ଅର୍ଜୁନ ଓଟାର ଯେ ବନ୍ଧିଲା ଶାସନ । ୪୬୦ ।
 ଅହିବ୍ରତେ ବଜ୍ରଦାତ କ ଶରଙ୍କ ଗର୍ଜନ
 ଲାଭରେ ପଡିଲା ଯେ ଶର ହୃତାଶନ । ୪୬୧ ।
 ବୁକୁରେ ପଡିଲା ପଶୁପଦ ଶର
 ଅଧାତମ ପଡିଲା କଶିର ଉପର । ୪୬୨ ।
 ମହା ଅଗ୍ନି ଶର ଲାଭରେ ପଡିଲା
 ଲାଭ ମଣ୍ଡଳକୁ ସେ ଯେ ବେଗେଁ ହାନ୍ତୋଳିଲା । ୪୬୩ ।
 ଅମୃତ ଲିଙ୍ଗପରେ ପଡିଲାକ ମାଡି
 ଅଗ୍ନିର ତେଜେ ସେ ଶୂନ୍ୟ ଗଲା ଉଡି । ୪୬୪ ।

କଶିକୁ ଅଧାତମ ବରୋଳି କାଟିଲ
 ତକ୍ଷଣେ ମୁଣ୍ଡ ତାର ଛେଦି ପକାଇଲ । ୪୬୫ ।
 ପଶୁପଦ ତାର ପଡିଲା ହୃଦଗତେ
 ବେନି ପାଳ ହୋଇ ଯେ ପଡିଲା ଦଇତେ । ୪୬୬ ।
 ଉତ୍ତନସାଗ୍ର ହୋଇ ପଡିଲା ଅସୁର
 ଗୁଡିଲା ସିଂହ ରଡି କର୍ମିଲ ତନୁପୁର । ୪୬୭ ।
 ପ୍ରାଣ ଗୁଡିଲା ସେ ପଡିଲା ଧରଣୀ
 ସମସ୍ତେ ପ୍ରଶଂସା କରନ୍ତି ଅର୍ଜୁନକୁ ପୁଣି । ୪୬୮ ।
 ସ୍ବର୍ଗେଣ ଯୁଦ୍ଧ ଦେଖୁଥିଲେ ବୃନ୍ଦାଅଙ୍କେ
 ଅର୍ଜୁନ ଶିରେ କୁସୁମ ବୃଷ୍ଟି କରନ୍ତି ଦେବଲୋକେ । ୪୬୯ ।
 ଦୁଃଶାସନ ଶବଦ କରନ୍ତି ଦେବାଙ୍ଗନା
 ଦୁଃଶା କୃଷ୍ଣ ରୂପ ବାସବସୁତ ସିନା । ୪୭୦ ।
 ଅର୍ଜୁନକୁ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଲନ୍ତି ବଚନ
 ଶତେ ଭ୍ରାତା ଯେମନ୍ତେ ପାଇବେ ଜୀବନ । ୪୭୧ ।
 ନୋହିଲେ ଜୀବନେ ନାହିଁ ମୁହିଁ ବ୍ରତ
 ସେମନ୍ତ କହିଁ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ହୋଧ ଯେ କରନ୍ତି । ୪୭୨ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁକର ନିଷ୍ଠୁର ଶୁଣି ପାର୍ଥ
 ମନରେ ଧ୍ୟାନ ସେ କରଇଁ ଶତୀନାଥ । ୪୭୩ ।
 ଜୟ ତୁ ବଜ୍ରଧର ଦେବଙ୍କ ଶିରୋମଣି
 ଦଇନି କରଇଁ ମୁଁ ଯେ ଆସିବା ସେହିକ୍ଷଣି । ୪୭୪ ।
 ଜୟ ତୁ ପିତାମହ ଅମର ଅଧିକାରୀ
 ଅମୃତ ଦେନ ବିଜୟେ କରିବା ବଜ୍ରଧାରୀ । ୪୭୫ ।
 ଅନେକ ସୁତ ଯଦ୍ବଂ କଲିକ ଅର୍ଜୁନ
 ଧ୍ୟାନେଣ ଜାଣିଲେ ଦେବ ମନ୍ଦବାନ । ୪୭୬ ।
 ସାରଥୀ ଆଜ୍ଞା ଦିଲା ସୁନାସୀର
 ବେଗେ ହୋ ମାତଳି ରଥ ସଜ କର । ୪୭୭ ।
 ଶୁଣିଣ ମାତଳି ରଥ ସଜକଲା
 ପୁରନ୍ଦର ଆଗରେ ନେଇଁ ଉତ୍ତରଲା । ୪୭୮ ।

ବିଦ୍ୟାଧରମାନେ ହୋଇଲେ ଯେ ସଜ
 ଦୁନ୍ଦୁଭ ବଜାଇ ବିଜୟେ ଦେବରାଜ । ୪୭୯ ।
 ତେତିଶ କୋଟି ଦେବ ଦେନଶ ଆଶଶ୍ରୁଳ
 ଅଜଙ୍ଗପାଦ ବନେ ବିଜୟ ଦେବତା ସକଳ । ୪୮୦ ।
 ଦେବତାନ୍ତ ଦେଶି ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଆସନ ଉପେଶି
 ରଥରୁ ଉତ୍ତରଲେ ଦେବ ସହସ୍ରାସି । ୪୮୧ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଶୂମ ଅର୍ଜୁନ ନକୁଳ ସହଦେବ
 ବାସବକୁ ନମସ୍କାର କଲେ ପଞ୍ଚୁ ଯେ ପାଣ୍ଡବ । ୪୮୨ ।
 ଅନ୍ତରାକ୍ଷ ଉହି ବୋଇଲେ ମଦବା
 କି କାର୍ଯ୍ୟେ ଯୁମରଣା କଲ ମୋର ବାବା । ୪୮୩ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଇଲେ ତାତ ସଙ୍କଟ କାଳ ମୋର
 ମାନଗୋବିନ୍ଦ ଶତେ ଭାଇ ମୋର ଅଟନ୍ତି ସହୋଦର । ୪୮୪ ।
 ଭୀମସେନ ରାଜ୍ୟରୁ ଯେ ଭୀମସେନ ଦେନ
 ଆପଣା ରାଜ୍ୟକୁ ଯେ ଥାଠ ଯେ ପଲ୍ଲୀ । ୪୮୫ ।
 ବିରୁପାକ୍ଷ ଶର ସମସ୍ତକୁ ନାଶ କରି
 ସେ ରାକ୍ଷସକୁ ପାର୍ଥ ସାଂଗ୍ରାମେ ନିବାର । ୪୮୬ ।
 ଯେ ତୋର ପ୍ରସାଦେ ସେ ମଲ୍ଲିଚି ଅସୁର
 ଜୀଆଇଁ ଦେବା ତାତ ଶତେ ଭାଇ ମୋର । ୪୮୭ ।
 ଶୁଣିଣ ଶତୀସାଇଁ ହରଷ ହୋଇଁ
 ଅମୃତା ଶରେକ ଯେ ଅର୍ଜୁନ କରେ ଦେଇଁ । ୪୮୮ ।
 ବଦନ୍ତ ପୁରନ୍ଦର ଶୁଣ ପାଲରୁନ
 ବିରା ଥାଠ ସେ ନ୍ୟ ଜାଇଁବେ ବହନ । ୪୮୯ ।
 ଶୁଣିଣ ବିବକ୍ତ ତାହା ଗାଣ୍ଡିମେ ପୂରୋ
 ବିକଳ ନାରାଜ ମୃତ୍ୟୁ ଥାଠକଇଁ । ୪୯୦ ।
 ମାନଗୋବିନ୍ଦ ଆଦି ଅଠାଲୋଇଁ ଭାଇ
 ଅମୃତ ଶର ଲଗି ଉଠିଣ ଉଭା ହୋଇଁ । ୪୯୧ ।
 ମୃତ୍ୟୁ ଥାଠ ତାର ଉଠନ୍ତି ତତତ
 କର୍ଣ୍ଣକୁ ପରୁରଇ ମାନଚନ୍ଦ୍ରଶା । ୪୯୨ ।

ଭୋ ମରାତ ସନ୍ଧ୍ୟା ମୋର କମ୍ପାଇଁ ଅପହାର
 କର୍ଣ୍ଣ ବୋଇଲି ମରାତ ମାଇଲ ଅସୁର । ୪୯୩ ।
 ସମସ୍ତକୁ ମାର ଭୀମସେନ ନିଅନ୍ତେ
 କାହୁଁ ପାଣ୍ଡବେ ଆସି ମିଳିଲେ ଯେ ବନସ୍ତେ । ୪୯୪ ।
 ସେତେ ବଡ଼ ଦାନବ ଅର୍ଜୁନ ବଧ କଲ
 ଅମୃତା ଶରେ ପୁଣି ଭୁବନ ଜୀଆଇଲ । ୪୯୫ ।
 ଶୁଣି ମାନଗୋବିନ୍ଦ ମଉନବ୍ରତ ହୋଇ
 ପାଣ୍ଡବକୁ ସମସ୍ୟା ନ ଦିଲ କୁରୁସାଇଁ । ୪୯୬ ।
 ଧୃଷ୍ଣାସନ ଆଦି ସକଳ ସନ୍ଧ୍ୟା ତା'ର
 ଦତ୍ତକର ମଧ୍ୟେ ଯେ ପାଇଲେ ଶରୀର । ୪୯୭ ।
 ଦ୍ରୂପଦଧନ ଯାଇଁ ବସିଲକ ରଥେ
 ସମଦଣ୍ଡ ଚକ୍ର ବୋଇଲ କୁରୁନାଥେ । ୪୯୮ ।
 ରାଜାର ବଚନେ ଯେ ଚଳିଲେ ସବ ସଇନ
 ଦମା ଦୁନ୍ଦୁଭ ଯେ ବାଜଇ ବିଦ୍ୟମାନ । ୪୯୯ ।
 ଭୀମସେନ ଦେନ ଚଳଇ କୁରୁସାଇଁ
 ମୂର୍ଖ ସୁଭାବେଣ ଅଟଇ ମଦବାଇ । ୫୦୦ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ କିଛି ସମସ୍ୟା ନ ଦିଲ
 ପାଣ୍ଡବକୁ ଦେଶି କନ୍ତୁ ଯେ ମଣିଲ । ୫୦୧ ।
 ଯଦୁଁ ହସ୍ତିନାକୁ ପ୍ରବେଶ କୁରୁସାଇଁ
 ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତାୟେ ସୁରପୁରକଇ ଯାଇଁ । ୫୦୨ ।
 ଅପମାନ ପାଇଁ ପାଣ୍ଡବ ପଞ୍ଚରାଣ
 ବାରୁଣାବନ୍ତକୁ ଯେ କରନ୍ତି ପୟାଣ । ୫୦୩ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଆଗେଣ ସଞ୍ଜୟେ ଯେ କହି
 ଶୁଣିମା ସାବଧାନେ ଅମ୍ବିକାଚନୟି । ୫୦୪ ।
 ଭୀମସେନ ରାଜ୍ୟରୁ ବିଭା ହୋଇଁ ଭୀମସେନ
 ସମ୍ବେଦ ଆସଇ ଦ୍ରୂପଦଧନ କୁରୁପତି । ୫୦୫ ।
 ସମଦଣ୍ଡ ଦେନଶ ଆସନ୍ତେଣ ବାଟେ
 ଅଜଙ୍ଗପାଦ ବନେ ଭେଟିଲ ଲେହତାସ ସୁତେ । ୫୦୬ ।

ସମସ୍ତ ସନ୍ଧ୍ୟା ତୋର ମାରି କଲ ଶେଷ
 କର୍ଣ୍ଣ ଦ୍ଵିଯୋଧନ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମାରି ଅସୁର ରାକ୍ଷସ । ୫୦୭ ।
 ଭୀମସାମାଜିକ ନେମାକୁ ବିରୁଦ୍ଧେ ଦଇତ । ୫୦୮ ।
 ସୈନ୍ୟ ସମୟେ ନାରଦ ଦେବରଷି
 ପ୍ରୟାଗକୁ ଆସନ୍ତି ଅଜଙ୍ଗ ବନେ ପଶି । ୫୦୯ ।
 ଦେଖିଲେ ସେଠାରେ ମୃତ୍ୟୁ ଶବ ଆଠ
 ନାରଦେ କହିଲେ ଯାଇଁ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟିଙ୍କ ଅଗ୍ରତ । ୫୧୦ ।
 ଭୀମସେନ ଅର୍ଜୁନ ନକୁଳ ସହଦେବ ଘେନି
 ଅନେକ ଯୁଦ୍ଧ କଲେ ଅସୁର ସଙ୍ଗେ ପୁଣି । ୫୧୧ ।
 ସହଦେବ କହିଲୁ ତାର ମୃତ୍ୟୁ ଭେଦ
 ଅର୍ଜୁନ ବିନାଶ କଲକ ଦନୁଜ । ୫୧୨ ।
 ଅମୃତ ଶରେକ ଯେ ମାଇଲୁ ସବ୍‌ସାଗୀ
 ଅମୃତ ଆହାରେ ଶତେ ଭାଇ ଉଠି । ୫୧୩ ।
 ଦେଖିଣ ଦ୍ଵିଯୋଧନ ଶର ତୋର କଲ ଅପମାନ
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟି ଗଲେ ସେ ବାରୁଣା ଭୁବନ । ୫୧୪ ।
 ଶୁଣି ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ହରଷ ବିରସ ମନ
 ବିଦୁରକୁ ରାଇ ଆଗ୍ୟାଂ ଦଲକ ରାଜନ । ୫୧୫ ।
 ପୁଣେ ଯେବେ ଉଦିତ ହୋଇଲେ ମୋହୋର
 ପୁରେଣ ଉଚ୍ଛବ ତୁ କର ହୋ ବିଦୁର । ୫୧୬—୫୧୯ ।

ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନର ଭୀମସାମାଜିକ ସହ ଦ୍ରୁପଦାରେ ପ୍ରବେଶ

ରାଜାର ବଚନେ ଯେ ଅମୁବଞ୍ଚିତ ବଳା
 ସାନନ୍ଦେ ଉଚ୍ଛବ ସେ ରାଜ୍ୟରେ କରାଇଲ । ୧ ।
 ହାଟ ବାଟ ଦାଣ୍ଡ ସମସ୍ତ ପରିମଳ
 ସୁବର୍ଣ୍ଣର କଳସ ଉତ୍ତରଲେ ସବ୍‌ପୁର । ୨ ।

ବହୁତ ପୁରଜନ ମିଳି ଧାମନ୍ତ ଗହଳେ
 ଅନେକ ସାନନ୍ଦ ହରଷ ସବୁର ମନରେ । ୩ ।
 ଦ୍ରୁପଦାର ଆଠ ଘେନି ଭୀମ ସେ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟି
 ଅନେକ ସମ୍ଭବେ ସେ ଯାଆନ୍ତି ପାଣ୍ଡୁଟି । ୪ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଶସ୍ତେ ଭେଟିଲେ ଧର୍ମଦେବ ଯାଇ
 ଭୀଷ୍ମ ଆଶ୍ଵିନ ହୋଇଲେ ତାହାକଇଁ ଶୁଣି । ୫ ।
 ଦ୍ଵିଯୋଧନ ବିଜୟେ ଶେଷ ହସ୍ତୀର ଉପରେ
 ସବ୍‌ ଅଳଙ୍କାରେ ଭୀମସାମାଜିକ ଅଛଇ କୋଳରେ । ୬ ।
 ସମୋଦ୍ର ମନ୍ଥୁ ଯେହ୍ନେ ଦେବ ନାରାୟଣ
 ଲକ୍ଷ୍ମୀକ ଘେନି ଯେହ୍ନେ ଆସନ୍ତି ବୈକୁଣ୍ଠ ଭୁବନ । ୭ ।
 ଚନ୍ଦ୍ରର କୋଳେ ଯେହ୍ନେ ଦିଶଇ ରେହଣୀ
 ଉମା ଘେନି ଯେହ୍ନେ ବିଜୟେ ଶୁଳପାଣି । ୮ ।
 ରତ୍ନକ ଘେନି ଯେହ୍ନେ ବିଜୟେ କନ୍ୟା
 ଦ୍ଵିଯୋଧନ ଭୀମସାମାଜିକ ଦେଖିଲେ ତେସନ ସରୁପ । ୯ ।
 ଅନେକ ଶର ତୁର ବାଜଇ ଯେ ଗଗନ ଉଚ୍ଛୁଳି
 ଶଶିକା ଗଣମାନେ ସାନନ୍ଦେ ଦ୍ୟୁତ ହୁଲହୁଲ । ୧୦ ।
 ଶଙ୍ଖ ଧ୍ଵନି ଶବଦ ଯେ ଘନ ଘନ ପୁର
 ମଙ୍ଗଳ ଗୀତି ଗାବନ୍ତି ବାଜଇ ମହୁର । ୧୧ ।
 ବାମାନ୍ତ ଶୁଣି ଯେ ବିହତନ୍ତ ରାଜତେ
 ବୁଲବନ୍ତି ଲଙ୍କିଆ ଅସିପସ କୋନ୍ତେ । ୧୨ ।
 ସୈନ୍ୟସେନ ସମ୍ଭବେ ଯେ ଆସନ୍ତି ଦାଣ୍ଡ ପୁର
 ଅନେକ ହରଷେଣ କୁତୁହୋଲେ ଗୋଡାବନ୍ତି ନଗ୍ର ନର ନାୟ । ୧୩ ।
 ବୋଲନ୍ତି ସେବେ ସେ ଦ୍ରୁପଦା ପୁର ଶୋହଲ
 ପଣ୍ଡୁ ବନବାସ ଦିନୁ ସୈନ୍ୟ ଦିନେ ସୈନ୍ୟେଂ ନ ଦେଖିଲ । ୧୪ ।
 ଚକ୍ରର ଦରିଦ୍ର ଫିଟିଲ ସେହ୍ନେ ଦେଖି
 ସେବେ ସେ ରାଜ୍ୟ ହୋଇବ ଅନେକ ସୁଖୀ । ୧୫ ।
 ଅନେକ ସାନନ୍ଦେ ଯେ ରାଜ୍ୟ ଜନ ହରଷ
 ଦଧି ମଙ୍ଗଳ ସୁମର ଯାଇଁ ରାଜ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ । ୧୬ ।

ଅନେକ ସୁଲକ୍ଷଣୀ ଘେନି ବିଜୟେ ଗାନ୍ଧାରୀ
 ହସ୍ତେ ଅର୍ଘ୍ୟ ଘେନି ଶୁଭ ଅବଧାର । ୧୭ ।
 ହସ୍ତୀରୁ ଓହ୍ଲାଇଲ ଦ୍ରୂପଦ ଶ୍ରୀମତୀର ଭୁଜ ଧରି
 ଆସାନେ ବିଜେ କରି ଅଛନ୍ତି ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଗାନ୍ଧାରୀ । ୧୮ ।
 ଦ୍ରୂପଦ ଶ୍ରୀମତୀ ବୋଇଲ ଶୁଣିମା ଗୋ ଦେବୀ ମାୟେ
 ଜନ୍ମହୁଁ ଅଛ ହୋଇଲେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ରାୟେ । ୧୯ ।
 ଚକ୍ରପାଣି ଅଛ କିମ୍ପା ହୋଇଲ ଆପଣ
 ଅଛ ପଟଳ ଫେଡ଼ ମା ମୋହୋର ବୋଲ ଶୁଣ । ୨୦ ।
 ଆମ୍ଭେ ଉତ୍ତପତ୍ତି ଯେ କଲ ଗର୍ଭଗତେ
 ସୈନ୍ଦବ ସମ୍ପଦ ମା ଗୋ ଚକ୍ର ପାତ୍ର ନ ଦେଖିବ କେମନ୍ତେ । ୨୧ ।
 ସ୍ବାମୀର ଅଭିମାନକୁ ଗୋ ଭୁଲେ ନ ବଡ଼
 ଆମ୍ଭର ସମ୍ପଦ ଦେଖ ଗୋ ଅଛ ପଟଳ ଫେଡ଼ । ୨୨ ।
 ଭ୍ରମର ଦେଶର ସେ ଭୁମରୁ ନୃପତି
 ତାହାର ଦୁହିତାର ନାମ ଅଟଇ ଭ୍ରମର । ୨୩ ।
 ଲକ୍ଷେକ ରାଜା ଆଣି କଲକ ସମ୍ପଦରେ
 ସୈନ୍ଦବ ସାହସ୍ୟ ମୃତ୍ୟୁରେ ନ ମିଳିଲ ବରେ । ୨୪ ।
 ଦୁଷ୍ଟ ରାଜାମାନେ ସୈନ୍ଦବ ନେଇ ଲେଉଟୁଥିଲେ ବଳେ
 କର୍ଣ୍ଣ ସାଂଗ୍ରାମ କଲ ଜିଣିଲ ସମସ୍ତ ମହାପାଳେ । ୨୫ ।
 ସୈନ୍ଦବ କର୍ଣ୍ଣ ଘୋର ସାଂଗ୍ରାମେ ଜିଣିଲ ସବୁକୁ
 ବଳେ ଛଡ଼ାଇ ଆଣିଲ ସୁନ୍ଦରୀ ଭ୍ରମର । ୨୬ ।
 କର୍ଣ୍ଣକୁ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲ ଭ୍ରମରୁ ଦଣ୍ଡପାଶ
 ଆପଣେ ପ୍ରଦାନ ନୋହିଲ ମୋତେ ଦିଲ ଅନୁଗ୍ରହ କରି । ୨୭ ।
 ଦୈଲକ୍ୟର ମୋହିନୀ ସେ ଅଟଇ ରୂପବନ୍ତୀ
 ଶଙ୍ଖନିଧି ପଦ୍ମନିଧି ସୈନ୍ଦବ ବେନି କରରେ ବିରାଜନ୍ତୁ । ୨୮ ।
 ପାଷାଣେ କର ଲଗନ୍ତେ ସୈନ୍ଦବ ହୋଅଇ ପାଣିଦ୍ରବ୍ୟ
 ସୈନ୍ଦବ ବଡ଼ ସମ୍ପଦ ମାତା ଗୋ କେମନ୍ତେ ନ ଦେଖିବ । ୨୯ ।
 କ୍ଷଣେ ଅଛ ପଟଳ ଗୋ କାଢ଼ିମେଲ ଗାନ୍ଧାରୀ
 ଆମ୍ଭେ ଅର୍ଘ୍ୟ ଦେଇ ପଛେ ବାନ୍ଧ ଦୃଢ଼ କରି । ୩୦ ।

ଗାନ୍ଧାରୀ ବୋଇଲ ବାବୁ କିସ ସମ୍ପଦ ଦେଖିବ
 ବିପଦ ଦେଖିଲେ ପୁଣି କେମନ୍ତେ ମୁକ୍ତିବି । ୩୧ ।
 ତୁ ସୈନ୍ଦବ ସମ୍ପଦ ରେ ବୁଝୁଅଛୁ ବାଳ
 ସୈନ୍ଦବ ସମ୍ପଦ ବାବୁ ରେ ନ ଥିବ ଚିର କାଳ । ୩୨ ।
 ଜନ୍ମ କାଳୁଁ ଦେଖିଲି ମୁଁ ତୁମ୍ଭର ଦୁଷ୍ଟ ଯେ ପ୍ରକୃତ
 ଯେତେ କଥା ଶୁଣଇ ବାବୁ ସବୁହୁଁ ଅମାତ । ୩୩ ।
 ବିଦୁର କହିଲେ ଯେବଣ ପରମାର୍ଥ ବାଣୀ
 ଅଛ ପଟଳ ବାନ୍ଧିଲି ମୁଁ ତାହାର ବଚନ ଶୁଣି । ୩୪ ।
 ସମ୍ପଦ ବିପଦ ହୋଇଥାଇ ଗତାଗତ
 ନ ଦେଖିବି ମୁଖରେ ଶୁଣି ମୋହୋର ସୁତ । ୩୫ ।
 ସୈନ୍ଦବ ସମ୍ପଦ ତୋତେ ନ ଥିବ ଚିରକାଳ ପରମନ୍ତେ
 ହରଷ ବିରସ ନ କରୁଅ ପୁତ୍ର ମୋତେ । ୩୬ ।
 ଗାନ୍ଧାରୀ କହିଲେ ଯହୁଁ ନରପତି ବାଣୀ
 ଦ୍ରୂପଦ କୋପ କଲ ମାତାର ବଚନ ଶୁଣି । ୩୭ ।
 କୋଇଲିଆୟେ କଲ୍ୟାଣ କଲେ ଆଶିଷ୍ୟ ଦେଇ
 ଭ୍ରମରୀକ ଘେନି ଚନ୍ଦ୍ରଶାଳା ପୁରେ ବିଜୟେ କଲେ ଯାଇଁ । ୩୮ ।
 ଭ୍ରମରୀକ ଘେନି ବିଜୟେ ନିଜ ଭୁବନେ
 ସଞ୍ଜୟେ କହିଲେ ଯାଇଁ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ସନ୍ନିଧାନେ । ୩୯ ।
 ବଡ଼ାଇ ସମ୍ପଦ ରାଜା ଅଜିଲେ ତୋହୋର ଯେ ପୁତ୍ର
 ରାଜ୍ୟେ ପଶନ୍ତେ ଦିଶଇ ଯେସନେ ଶତୀ ଇନ୍ଦ୍ର ସଞ୍ଜାତେ । ୪୦ ।

୩୪। ବିଦୁର କହିଲେ ମୋତେ ବେଦବ୍ୟାସଙ୍କର ଉଦ୍ଦିଷ୍ୟ ବାଣୀ (ପା)

୪୦ ମୁକ୍ତି ପ୍ରସ୍ତୁତରେ—ସଞ୍ଜାତେ—ପାଦାନ୍ତ ପରେ—(୧୨୩ ପୃଷ୍ଠାରେ)

କେତେକ ପଦ ଅଛି—ସାରଳା ବନ୍ଦନା ।

ଶତୀ ପ୍ରାୟ ଶୋଭା ଦିଶେ ଭ୍ରମରୁ ନନ୍ଦନା
 ଇନ୍ଦ୍ର କୋଳେ ଶତୀ ଥିବା ପ୍ରାୟେ ସେହି ବେନି ॥
 ସାନନ୍ଦ ହୋଇଲେ ଶୁଣି ଅଛ ନରପତି
 ଜୟ ତୁ ଜୟ ସାରଳା ଦେବୀ ଗୋ ପାବଣୀ ॥

ସେଥୁ ଅନନ୍ତରେଣ ମନୁ ମହାରାୟେ
ଶ୍ରୀ ମହାଭାରତ ଶୁଣି ପାପ କର ଶୟେ । ୪୧ ।
ବଦୟନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ହୋ ବରବୟୁତ ମନୁ
ଅନେକ ଉଚ୍ଚବ ହୋଇଲ ଦ୍ରୁପଦ ନା ଭୁବନୁ । ୪୨ ।
ସେଥୁ ଅନନ୍ତରେ କେବଣ କୃତ୍ୟ କଲେ
କେମନ୍ତେ କର ବ୍ୟାସ ସରୋବର ଭିଆଇଲେ । ୪୩ ।
ସେହା ମୋତେ ସଞ୍ଜି ପି କହିବା ମୁନିବର
ଭୁମ୍ଭର ବଚନେ ମୁଁ ହୋଇବି ଗ୍ୟାନସାର । ୪୪ ।
ଦ୍ରୁପଦ ନା ଭୁବନ ଈଶାନ୍ୟର କୋଣେ
ତହିଁ ସେ ବ୍ୟାସେ ସରୋବର କରନ୍ତି ଆପଣେ । ୪୫ ।

ଯଜ୍ଞେ କାୟା ବିନାଶିଲୁ ସ୍ବାମୀ ଅପମାନେ
ସ୍ବାମୀର ବରହ ସହ ନ ପାରି ଆପଣେ ॥
ଜନମିଲୁ ଆସି ପୁଣି ହିମାଳୟ ଘରେ
ରହିଲୁ ଗୋ ମାତା ମେନା ଦେବୀର ଉଦରେ ॥
ତପ କର ସ୍ବାମୀର ପାଇଲୁ ଗୋ ଭେଟ
ଭୋଲାନାଥ ସ୍ବାମୀ ମନ କଲୁ ଗୋ ଉଚ୍ଚାଟ ॥
ଦେବତାୟେ ଆସି ତୋତେ କଲେ ବହୁ ପୁତ୍ର
ପୁତ୍ରେକ ପ୍ରଦାନ ତାଙ୍କୁ କଲୁ ହେଁ ମବଣ ॥
ସ୍ବଳ ଜନନୀ ନାମକୁ ବହୁଲୁ ସେ ଦିନୁ
ଦେବଆଟେ ସେନାପତି ହେଲୁ ତୋର ସୁନୁ ॥
ଭାରକ ଅସୁର ବଧ କଲୁ ତୋ କୁମର
ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ମୁହଁ ତୋର ଚରଣେ କିଙ୍କର ॥
ତେଣୁ ମୋ ନାମ ସାରଳା ଦାସ ହେଲୁ ମାତ
ଜନମ କାଳରୁ ମୁହଁ ମୂର୍ଖ ଅପଣିତ ॥
ଏ ଭରତ ଲେଖିବାକୁ ମୋର କି ଶକତି
ତୋହୋର କୃପାରୁ ସିନା ବଳିଲୁ ମୋ ମତି ॥
ସଦା ତୋହୋର ଚରଣେ ମୋହୋର ଦୟିନୀ
ସାରଳା ଦାସ ମୋହୋର ନାମ ଶୁଦ୍ର ମୁନି ॥

ଏହା ପ୍ରସିଦ୍ଧ ପ୍ରାୟ ଜଣାଯାଏ (ମୁଦ୍ରିତ ପୁସ୍ତକର ପାଠ)

(ବେତାଇଲେ) ନଉ ଭାଗ ଦୀର୍ଘ ବଡ଼ିଣ ଭାଗ ପ୍ରତି
ଗୁରପାଣେ ବସାଇଲେ ପାତ୍ରାଣ ଅପ୍ରମିତ । ୪୬ ।
ହର ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ଶିବଦେବ ହେଲେ ସ୍ତମ୍ଭ
ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ କଳା କାଣ୍ଡ ଅଶ୍ବି ମାକୁମାରେ ମେରୁଦଣ୍ଡ । ୪୭ ।
ଅଶ୍ବି କୋଟି ଗନ୍ଧର୍ବ ହୋଇଲେ ରୁଅ ବତା
ରୁଷି ବଚନ ଅପଗ୍ୟାନ କରବ ହୃଦ ପାଟିବ ତଥା । ୪୮ ।
ଅଶ୍ବି ବରୁଣ କୁବେର ସତାଇଣ ନକ୍ଷତ୍ର
ସେମାନେ ହୋଇଲେ ପାଣି ପାଟିଆ ଥମ୍ଭ ତଥ୍ୟ । ୪୯ ।
ଗୁର ମେଘେ ଯେ ହୋଇଲେ ଗୁର ପୀତା
କୁଶଳ ମଧ୍ୟେ ବିଭୂତି ପଡ଼ଇ ସ୍ୟନ୍ଧିଭା । ୫୦ ।
ସୁଦୃଶେନ ଚନ୍ଦ୍ର ଉପରେ ଭ୍ରମୁ ଥାଇଁ
ଦୁଷ୍ଟଜନ ଦେଖିଲେ ଶିର ଛୁଡ଼ି ପଡ଼ଇ । ୫୧ ।
ଅଶଗତି ଲୋକକୁ ଦିଅଇ ନେଇ ଠାବ
ବଳାକୁରେ ପଶିଲେ ତାହାର ପ୍ରାଣ ଯିବ । ୫୨ ।
ମାଣକ ଆକାରେ ଯେ ବେତାଇଲେ ବେତା
ଆପଣେ ବ୍ୟାସେ କଲେ ସରୋବରେ ପୀତା । ୫୩ ।
ସଞ୍ଜିୟେ କହନ୍ତି ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଆଗର
ଆପଣେ ବ୍ୟାସେ ଥାଇ କଲେ ବ୍ୟାସ ସରୋବର । ୫୪ ।
ଶୁଣିଣ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଯେ ବଡ଼ ହରଷ ହୋଇଲୁ
କି ହୋଇବ ବୋଲି ଯେ ମନ୍ତ୍ରୀକ ପରୁରଲ । ୫୫ ।
ସଞ୍ଜିୟେ ଗୁପ୍ତ କଲେ ନ କହିଲେ ସେହୁ କଥା
କି କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇବ ସେ ଭିଆଉ ଅପ୍ରମିତା । ୫୬ ।
ସୁଝେଷ୍ଟିକି ସହଦେବ କହିଲେ ଗୁପ୍ତ ଯେ କର
ଦ୍ରୂପଦନ କୁଶଳ ବାରତା କହଇ ବିରୁର । ୫୭ ।
ହସ୍ତିନା ଲୋକଙ୍କୁ ସେ ଚମକାର ଲାଗିଲା
କି କଥା ହୋଇବ ବୋଲି ବିଦୁର ସଞ୍ଜିୟୁ ପରୁରଲା । ୫୮ ।
କ୍ଷିଦ୍ର ଦେହରେ ରଖି କହନ୍ତି ସଞ୍ଜିୟେ
ବ୍ୟାସ ସରୋବରେ ପଶିଲେ ଶବ୍ଦ ରକ୍ଷା ହୋୟେ । ୫୯ ।

କିନ୍ତୁ ଦିନ ଅନ୍ତରେ ବ୍ୟାସ ସଞ୍ଜୟ ବାସୁଦେବ
 ସହଦେବକୁ ବସାଇ କହନ୍ତି ଗୁପ୍ତ ଭାବ । ୭୦ ।
 ଯେ ଗୁପ୍ତ କଥା ବାବୁ ନ କହିବୁ କାହିଁ
 ବାସୁଦେବଙ୍କୁ ବ୍ୟାସେ ଅନେକ ବିନୋୟୀ ହୋଇ । ୭୧ ।
 କେଶୀ-ଦତ୍ୟ-ଧଂସନ୍ତା ତୋତେ ଚହନ୍ତା କେହି ନାହିଁ
 ଦୁଷ୍ଟ ନିବାରଣ ସବୁ ପାଳନ୍ତା ନାଥ ତୁହି । ୭୨ ।
 ଦଶରଥ ଘରେ ଜନ୍ମ ଜାତ ମଘା
 ରୁଷିଙ୍କର ଯଶଂ ରଖିଲୁ ନାଥ ତୁହି । ୭୩ ।
 ତୋହୋର ବାହୁ ବଳେ ରୁଷିଙ୍କର ସେବା
 ଅପାର ଦୁର୍ଧଂସ ନାଥ ମୁକତି ଗତି ଦେବା । ୭୪ ।
 ଶ୍ରେତ ପୀତ ଲେହିତ କୁକୁମ ଯେ ବର୍ଣ୍ଣେ
 ମାଳ ସସ୍ଥିକ ନାଥ ବାଉନମି କସ ଗୁଣେ । ୭୫ ।
 ଯଦୁକୁଳ ନୟନ ମୁକତି ଗତି ଦ୍ୟନ୍ତା
 ଦେବଙ୍କା କୋଳେ ନାଥ ତୁହି ସେ ସମ୍ଭୂତା । ୭୬ ।
 ଯେ ବ୍ୟାସ ସରୋବର ନାଥ ତୁମ୍ଭର ପ୍ରସନ୍ନେ
 ନାରାୟଣ ସୁହୃଣେନ ଚନ୍ଦ୍ର ଦେବୁ ତୋଷ ମନେ । ୭୭ ।
 ବାସୁଦେବ ତୋଷ ହୋଇ ବୋଇଲେ ଅସୁ ହୋଉ
 ଶଂସୁ ପଶ ହୋଇ ଯେ ପଶିବ ତାର ପ୍ରାଣ ଯାଉ । ୭୮ ।
 ବାସୁଦେବଙ୍କୁ ମନାଇ ଚଳିଲେ ବେଦବ୍ୟାସ
 ଗଙ୍ଗାକୁଳେ ଯାଇଁ ହୋଇଲେ ପ୍ରବେଶ । ୭୯ ।
 ବାସୁଦେବ ସଞ୍ଜୟେ ଚଳିଲେ ଯେ ଯାହାର ପୁର
 ସହଦେବ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠିଙ୍କ ଗୁମ୍ଫର । ୮୦ ।
 କାହିଁ ଥିଲୁ ବୋଲି ପଚାରିଲୁ ଦେବ ଧର୍ମ
 ସଞ୍ଜୟେ ବାସୁଦେବ* ଦେଖୁଥିଲୁ ବ୍ୟାସ ସରୋବର ଆଶ୍ରମ । ୮୧ ।
 କି ହୋଇବ ବୋଲି ପଚାରିଲୁ ଧର୍ମ ଦେବ
 ଅପାର ଦିନ ଅନ୍ତରେ ଦ୍ଵିଯୋଧନକୁ ରକ୍ଷା ଯୋଗ ହୋଇବ । ୮୨ ।
 ଯେ ବେନି କୁଳେ ଉତ୍ପଳିବ ମହାଭାରତ
 ଗୁପ୍ତ କରଥାଅ ବାବୁ ନ କର ପ୍ରଘଟ । ୮୩ ।

ଯେ ଯାହାର ମାର୍ଗେ ସେ ରହିଲେ କାଳ ଜାଣି
 ଅଗସ୍ତିଙ୍କି ପଚାରିଲୁ ବରବସୁତ ପୁଣି । ୭୪—୫୨୭୪ ।

କୁରୁ ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ଦ୍ଵିମାଣି ଖେଳ

ବଦନ୍ତ ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ବରବସୁତ ମନୁ
 ଅନେକ ଉଚ୍ଛବ ସେ ହୋଇଲୁ ହସ୍ତିନା ଭୁବନୁ । ୧ ।
 ଭୀଷ୍ମଙ୍କର ଆଗ୍ୟଂ, ଶୟେ ଅଶ୍ଵ ଉତ୍ତର କୁମାରେ
 ମହା ପ୍ରିୟ ଭାବରେ ଆଶତାରେ କଉତୁକ କରେ । ୨ ।
 ବଳରାମଙ୍କର ତତ୍ତ୍ଵଂ ସେ ଗଦାବିଦ୍ୟା ପାଇ
 କାହାକିଲ୍ ଗଣନା ନ କରନ୍ତି ଦ୍ଵିଯୋଧନ ଶତେ ଭାଇ । ୩ ।
 ଆଶତାୟେ ପଣି ଗଦାୟୁଦ୍ଧ କରନ୍ତି ନିତି
 ଭୀମସେନ ଧୁଶାସନର ଯେ ହୋଇଲୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅପ୍ରିତି । ୪ ।
 କର୍ଣ୍ଣ ଅର୍ଜୁନର ଯେ ଉତ୍ପଳିଲୁ ଅଭାବ
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠିଙ୍କି ଦ୍ଵିଯୋଧନ ନ କରଇ ପ୍ରିୟଭାବ । ୫ ।
 ଗଜ ଅଶ୍ଵ ଚଢ଼ିଣ ଯେ ହିଞ୍ଜିତ ଖେଳନ୍ତି
 ପଶା ଆଶତା ଯେ ନ୍ୟାୟବଳ ଖେଳୁଥାନ୍ତି । ୬ ।
 ପୟାନ୍ତ ପାଦ ଗରୁ ଧାଉଡ଼ି ନିମିତ୍ତେ
 ନାନା କଉତୁକେ ଖେଳନ୍ତି ପୁଷ୍ପମାନେ ସମସ୍ତେ । ୭ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଶସ୍ତ ଆଶତାୟେ କଉତୁକ ସଂକୁଡ଼େ
 କୁତୁହୋଳେ ଭିଆଇଲେ ଦ୍ଵିମାଣି ନାମ ଖେଡ଼େ । ୮ ।
 ଦ୍ଵିଯୋଧନ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ଯେ ହୋଇଲେ ମୂଳଗଣ୍ଡି
 ଭୀମ ଧୁଶାସନ ହୋଇଲେ ତଳଗଣ୍ଡି । ୯ ।

୩୨ କାହାକିଲ୍ ଭୟିତା ନାହିଁ ଦ୍ଵିଯୋଧନ ଶତେ ଭାଇ ।
 ୫୧ ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଶସ୍ତ ଆଶତାରେ କୁତୁହୋଳର ସଭାବ ।
 ୭୧ ପୟାନ୍ତ—ପାଦଗୁରୁ, ପାଦଗୁଳନ
 ୮୧ ସଂକୁଡ଼େ—ସଂକୁଡ଼, ସମ୍ୟକ୍ ଦ୍ଵିୟାରେ, କାର୍ଯ୍ୟରେ

କର୍ଣ୍ଣ ଅର୍ଜୁନ ଗଲେ ଯେ ଗଣ୍ଡି ଭାଗେ
ଦ୍ରୂପଦ କର୍ଣ୍ଣ, ଅର୍ଜୁନ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠିଙ୍କ ଭାଗେ । ୧୦ ।
ଧୃଷ୍ଣୟ କର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଲେ ଦ୍ରୂପଦର ଲାଗେ । ୧୧ ।
ଶଲ୍ୟ ସହଦେବ ଦୁହେଁ ଗଣ୍ଡି ଯେ ହୋଇଲେ
ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠିଙ୍କ ସହଦେବ ଦ୍ରୂପଦକୁ ଶଲ୍ୟେ । ୧୨ ।
ନକୁଳ ଅଶ୍ରମା ଗଣ୍ଡି ଗଲେ ଅନୁବ୍ରାତ
ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ଭାଗେ ନକୁଳ ଦ୍ରୂପଦ ଅଶ୍ରମେ । ୧୩ ।
ସୂସନେକ ଗଣ୍ଡି ଭୀଷଣ ସମକଳେ
ଧୃଷ୍ଣୟ ବୋଇଲା ଭୀମ ତୁମ୍ଭେ ପୀତ ହୋଇଲ ପ୍ରତାପେ । ୧୪ ।
ଭୀମସେନ ହସିଲା ଧୃଷ୍ଣୟର ବଚନେ
ତୁମ୍ଭେ ଆଡେ ହୋଇ ଶତେ ଭାଇମାନେ । ୧୫ ।
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ତୁମ୍ଭେ ହୋ ନ ଦିଅ ଯେକା ଜଣେ । ୧୬ ।
ଶଲ୍ୟ କୃପ ଅଶ୍ରମା କର୍ଣ୍ଣ ଯେ ସହଦେ
କଳ୍ପକେ ହୋଇ ତୁମ୍ଭେ ପଞ୍ଚ ଉତ୍ତର ଶତେ । ୧୭ ।
ଆମ୍ଭେ ପାଞ୍ଚ ଭାଇ ହୋଇଲୁ ଯେକ କଳ୍ପ
ଖେତର ଚରଣ ଜାଣିମା ନା କେ ହାରଇ ଜଣଇ ଯୁଗତ । ୧୮ ।
ଭୀମସେନ ବଚନେ ଦ୍ରୂପଦ କଲା ସମମତ
ପଞ୍ଚମ ଭାଗେ ରହିଲେ ପାଞ୍ଚ ଉତ୍ତର ଶତେ ଭ୍ରାତ । ୧୯ ।
ପୂର୍ବ ଭାଗେ ହୋଇଲେ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ପାଞ୍ଚ ଭାଇ
ମଧ୍ୟରେ ବେନ ଶମ୍ଭୁ ପୋଡ଼ିଲେ ଗାର ଦେଇ । ୨୦ ।
ଭୀମାନେ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ପଶ୍ଚିମେ ଦ୍ରୂପଦ ଭାଗ ଆଡେ
ବଢ଼ିଲା ଉଚ୍ଚ ବାଚ ଝିମାଣି ରସ ଖେତେ । ୨୧ ।
ପ୍ରଥମେ ଗୋଡ଼ାଇଲା କୁମାର ଧୃଷ୍ଣୟ
ପଳାବନ୍ଧୁ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ପବନହଂ ବେଗେ । ୨୨ ।
ବନର ଦେଖି ଯେହ୍ନେ ଖେଦଇ ହରିଣୀ
ନିଶ୍ଵାସ ଧରି ଖେଦଇ ଧୃଷ୍ଣୟ ଗରମଣି । ୨୩ ।

୨୨।୨ { ପଳାବନ୍ଧୁ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ଯେସନେ ପବନ ବାହାନ ।
ପଳାବନ୍ଧୁ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ହୋଇଣ ଖେଳ ଭଗ୍ନ ।
୨୨।୨ କଳ୍ପକେ—ଏକ ପାଖରେ ।

ରେ ରେ କାର କର ଧାଇଁଲ ବେଗେଣ ଶେପି
ଚରାୟେ ମାରିଣ ମାଇଲ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠିଙ୍କ । ୨୪ ।
ଅସାମ୍ଭବେ ପଡ଼ିଲେ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ଧୃଷ୍ଣୟର ଗୁପୋଡ଼ ଦାତେ
ନାସିକା ବେନ ପୁଡ଼ାରୁ ବହଇ ଶୋଣିତେ । ୨୫ ।
ମାରିଣ ଧୃଷ୍ଣୟ ବାହୁଡ଼ଇ ଲେଉଟି
ଆରେ ଆରେ ବୋଲି ଭୀମସେନ ଧାମଇ ପାଲଟି । ୨୬ ।
ମଧ୍ୟ ଦାଣ୍ଡରେଣ ମାଇଲ ଧୃଷ୍ଣୟକୁ
ସୂକା ପ୍ରହାରକେ ଭଞ୍ଜିଲ ତାହାର ବୁକୁ । ୨୭ ।
ଦ୍ରୂପଦ ପଳାବଇ ଗୋଡ଼ାୟେ ମାରୁଡ଼
ସୂକା ଗୁପୋଡ଼ାକେ ପଡ଼ିଲ କୁରୁପଡ଼ । ୨୮ ।
ଦୁର୍ଜୟ ଦୁର୍ବାଳ ଦୁର୍ବଳର ମେଲେ
ପୟରକେ ଶର ମାଇଲ କରସ୍ଥଲେ । ୨୯ ।
ଶତେ ଭାଇଙ୍କି ମାଇଲ ଶତେ ଯେ ଭେଡ଼ାୟେ
କର୍ଣ୍ଣ ହଂ ପଡ଼ିଲ ଭୀମ ହାଦେ ଦାୟେ । ୩୦ ।
ଶତେ ପହଣ୍ଡେ ମାଇଲ ଶତେ ଭ୍ରାତଙ୍କୁ
ଗାନ୍ଧି ପ୍ରହାରେ ଭଞ୍ଜିଲ ସମସ୍ତହଂ ବୁକୁ । ୩୧ ।
ଅଶ୍ରମାକୁ ଶେପି ମାଇଲ ବସସ୍ଥଲେ
ମୁର୍ଦ୍ଧାଗତେ ପଡ଼ିଲେ କୁରୁ ଯେ କୁମରେ । ୩୨ ।
ଶଲ୍ୟ ପଳାବନ୍ଧୁ ବାହୁଟିଆ ଜୀବ ଜାଣି
ନିଶ୍ଵାସ ଟେକି କଟାଳ କଲ ଭୀମ ଆଣି । ୩୩ ।
ଚରାୟେ ମାରିଣ ହାବୋଡ଼ାଇଲ ଶଲ୍ୟଙ୍କୁ
ଗାଡ଼ ପ୍ରହାରେ ଶଲ୍ୟ ପଡ଼ିଲେ ମାଡ଼ ବୁକୁ । ୩୪ ।
ବାମ ପାଦ ପଡ଼ିଲ ପିଠିର ମଧ୍ୟ ଖଣ୍ଡେ
ଡାହାଣ ଚରଣ ପଡ଼ିଲ ଶଲ୍ୟଙ୍କର ମୁଣ୍ଡେ । ୩୫ ।

୨୨।୨ ଆରେ ଆରେ ବୋଲିଣ ଭୀମସେନ ଧାଇଁଲ ପାଲଟି ।
୨୨।୨ ମଧ୍ୟଗଣ୍ଡିରେ ମାଇଲ ଧୃଷ୍ଣୟକୁ ।
୩୦ { ଶତେ ଭାଇଙ୍କି ମାଇଲ ଶତେକ ଗୁପୋଡ଼େ
କର୍ଣ୍ଣ ହଂ ପଡ଼ିଲ ଭୀମସେନର ହାବୋଡ଼େ ।

ମୁଣ୍ଡ ପାଟିଣ ଯେ ବହଳା ଗହନ ଶ୍ରୋଣି
ବାହୁଡ଼ଇ ବ୍ରୁକୋଦର ବିନ୍ଦମ ସିଂହ ଠାଣି । ୩୭ ।
ସବୁ କୁରୁ ଶରେ ପଡ଼ିଲେ ଅସାଷ୍ଟମ ହୋଇ
ଶଲ୍ୟ କର୍ଣ୍ଣ ଅଶସ୍ତ୍ରମା କାହାର ଚେତନା ଯେ ନାହିଁ । ୩୮ ।
ବଦୟନ୍ତ ମହାମୁନ ବ୍ରହ୍ମବେଶ୍ଟ ଅଗସ୍ତି
ଆଦି ହୁଁ ଯେହଠାରୁ କୁରୁ ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ଉପୁଜିଲା ଅପ୍ରୀତି । ୩୯ ।
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କର ଅଗ୍ରତେ କହିଲେ ସଞ୍ଜୟେ
ଖେତର ବିନୋଦେ ପଡ଼ିଲେ ଅସାଷ୍ଟମେ ତୋହୋର ପୋୟେ । ୪୦ ।
ଯେକାୟେ ଶ୍ଯମସେନ ମାଇଲା ସବୁକୁ ହିଁ ଖେତେ
ହିମାଣି ଭିଆଇଲେ ଯେକା କୁତୁହୋଲେ ପ୍ରୀତି । ୪୧ ।
ଶ୍ଯଷ୍ଠେ ସଞ୍ଜୟେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ
ପୁଅନ୍ତ ଆଣିଲେ ଚେତନା କରାଇ । ୪୨ ।
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ସୁମରଇ ରେବଣା ପ୍ରାଣବନ୍ତୁ
ଜୟ ତୁ କାମପାଳ ଅଭୟ ବର ଇନ୍ଦୁ । ୪୩ ।
ଶୁଭ ସଶ୍ଟିକ ପ୍ରାୟେ ଯାହାର ଶରୀର ବିରଜି
ଅଶାକାର ପୁରୁଷ ତୁ ଅଜପା ଲୟେ ଭଜି । ୪୪ ।
ଅଦୃଷ୍ଟି ମହେଶ୍ୱର ଧବଳ ବର୍ଣ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ର
ଅଭୟ ଅବ୍ୟକ୍ତ ଯାର ବଚନ ଅପୂର୍ଣ୍ଣ । ୪୫ ।
ଯେକ ଆସନେ ଯାହାର କୋଟିୟେ କଳ୍ପ ବହି
ମଉଳି ଆଭରଣ ସ୍ୱାମୀ ମହା ଦର୍ପ ଅହି । ୪୬ ।
ଅଚେବନ ପୁରୁଷ ପାଇଲୁ ଯୋଗ ଚନ୍ଦ୍ରା
ନାଶକର ଦର୍ପ ତୁହି ସେ ଭଞ୍ଜନା । ୪୭ ।
ଅସମ୍ଭବ ପୁରୁଷ ତୁ ଗତି ମୁକତି ଦିଅନ୍ତା
କାଳାନ୍ତକ ପୁରୁଷ ଯୋଗେଶ ଯୋଗ ଚନ୍ଦ୍ରା । ୪୮ ।

୪୦ { ଯେକା ଶ୍ଯମସେନ ମାଇଲା ହିମାଣି ଖେତେ
ହିମାଣି ଭିଆଇଲେ କୁତୁହୋଲେ ସଫୋଡ଼େ ।

୪୪ । ମହାବ୍ରହ୍ମ ସ୍ୱାମୀ ତୁ ଅଟୁ ନିରଂଜନ ।
୪୫ । ଅଭୟ ଶାନ୍ତି ଯାହାରେ ଅଜପାରେ ଗ୍ୟାନ୍ ।

ଶ୍ୱେତ ଶଙ୍ଖ ପଶୁର ଲୋହିତ ପୀତ ବାସଇ
କୁଙ୍କୁମ ମାଳ କଳେବର ଶିରରେ ସପତ ପଂଶୀ ବସଇ । ୪୯ ।
ଯୋଗ ଭୋଗ ସୋଗ ଯାହାର ଅଭୟେ
ପବନ ଉଜାଇଲୁ ନାଥ ତୁ ଅଜପା ଯୋଗ ଲୟେ । ୫୦ ।
ନିଶ୍ଚଳ ଆସନ ସ୍ୱାମୀ ଯାହାର ଭୁବନ ସଉନୟ
ସବୁ ସୋଦର ବନ୍ଧୁ ଦ୍ରୁଶନେ କାର୍ଯ୍ୟ ସିଦ୍ଧି । ୫୧ ।
ପ୍ରସନ୍ନେ ପ୍ରାପତ ହୋଅଇ ବଇକୁଣ୍ଠ ଭୁବନ
ଜଗ ବନ୍ଦନ ସ୍ୱାମୀ ସୁଜଳ ନୟନ । ୫୨ ।
ମହା ଯୋଗ ଲୟେ ଦେବ ଉତ୍ତରାୟଣ ଶର୍ପେ
ଝରଇ ସୁଧାରସ ଦେବ-ସନ୍ତାପ କରନ୍ତେ । ୫୩ ।
ଶ୍ରୀଭୁଜେ ଶୋଭାବନ ଯାହାର ସମର୍ପେକ ସଉନୟ
ଦ୍ରୁଶନେ ଦହନ ସ୍ୱାମୀ ହୋଇ ସବୁ ବନ୍ଧ । ୫୪ ।
ଅମ୍ବା କଦମ୍ବା ପ୍ରଳମ୍ବା ଅସୁର ଧଂସି
ରେବଣା ରମଣ ନାଥ ଅଭୟ ଯୋଗ ଅଭ୍ୟାସି । ୫୫ ।
ସୁରସିଦ୍ଧ ମୁନି ଯାହାର ଚରଣ ବନ୍ଦେ
ଅଭୟ ବର ଦେଉ ନାଥ ପରମ ସାନନ୍ଦେ । ୫୬ ।
କାଳାନଳ ବଞ୍ଚାଇଲୁ ଅନାଦି ପରମ ଯୋଗୀ
କଳିକାଳ ଦର୍ପ ଧଂସି ଇନ୍ଦ୍ର କଲୁ ଭୋଗୀ । ୫୭ ।
ଶତେ ବେଳ ବିନୟ ମୁଁ କାମପାଳ ଚରଣେ
ଭଗତି ମୁକତି ନାଥ ଛାଡ଼ି କଲି ଦେବ ମୁଁ ତୋହୋର ଶରଣେ । ୫୮ ।
ରେବଣା ରମଣ ସ୍ୱାମୀ ହଳାୟୁଧ ପାଣି
ଅନନ୍ତ କୋଟି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ନାଥ ତୁହି ସେ ଶିରୋମଣି । ୫୯ ।
ଅମାତ ସଂସାରେ ନାଥ ଲୋଭ ମୋହ ହୋଧ ହିଂସା
ଯେଥୁଁ ତରବାକୁ ମୁହିଁ ବଢ଼ାଇଲି ମମାତା । ୬୦ ।
କେଶୀ ବିଦାରଣ ନାଥ ଚରଣେ ନମାମି
ଯେ ଭବ ସାଗରୁ ଉଦ୍ଧର ଦେବ ସ୍ୱାମୀ । ୬୧ ।

୫୭ । କଳିକାଳ ଧଂସି ତୁ ରକ୍ଷାକର ଭୁବ ।

୫୯ । ସୁଜଳ—ସୁନ୍ଦର

ଶ୍ରୀ ମଳାମ୍ବର ନାଥକୁ ଶତ ସହସ୍ର ଦଣ୍ଡବତ ପାଦ ତଳେ
ଶୂଦ୍ରମୁନି ସାବେଳ ଦାସ ମାଗଇ ସବ କାଳେ । ୭୧—୫୩୨୫ ।

କୁନ୍ତୀସହ ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ଇନ୍ଦ୍ରପ୍ରସାଦେ ଅବସ୍ଥିତି

ଆହୋ କୁରୁବଲ ନୃପତି ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
ଅନେକ ଭୂସ୍ତି କଲ ବଳରାମଙ୍କୁ ହୋଇ ଭୂଷ୍ଟ । ୧ ।
ଧାନେ ଚନ୍ଦ୍ରଲ ଯହୁଁ ଅମ୍ବିକାର ବାଳ
ଆସନ କର୍ମିଲ ଦେବ ସ୍ୱାମୀ କାମପାଳ । ୨ ।
ହସ୍ତିନା ନଗେ ଦେବ କଲେକ ବିଜୟେ
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଅଗ୍ରତେ କହିଲେ ସଞ୍ଜୟେ । ୩ ।
ଆସନ ତେଜ ଉଠିଲ କୁରୁରାଜ ସ୍ୱାମୀ
ଶ୍ରୀ ବଳରାମଙ୍କ ଚରଣେ ଦଣ୍ଡ ପରଶାମି । ୪ ।
ହୋଧର ହୋଇଣ କହଇ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
ଭୋ ଦେବ କାମପାଳ ଦେଶ ମୋହୋର ପୁତ୍ରଙ୍କର କଷ୍ଟ । ୫ ।
ଯହୁଁର ନିମନ୍ତେ ମୁଁ କଲି ହୃଦେ ଭ୍ରାନ୍ତି
ଖେତର ବିନୋଦେ ଶ୍ରୀମା ମାଇଲ ସବୁନ୍ତି । ୬ ।
ବଳରାମେ ବୋଇଲେ ତୁ ଭ୍ରାନ୍ତି ନ କର କିଛି
ଖେତର ପରିହାସେ ହୋ ସୈନ୍ୟନେକ କୃତ ଅଛି । ୭ ।
ମୋହୋର ବିଦ୍ୟାୟେଣ ଯେ ଅଟନ୍ତି ଶକ୍ତି
ଗଦା ଯୁଦ୍ଧେଣ ସେ ହୋଇବେ ଜଗଜ୍ଜିତା । ୮ ।
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କର ଶତେପୁତ୍ର ମସ୍ତକେ ବଳଦେବ ଦିଲେ ହସ୍ତ
ଆଜହୁଁ ସେମାନେ ଅଟନ୍ତି ଆମ୍ଭ ପୁତ୍ର । ୯ ।
ତୁ କିଛି ଭ୍ରାନ୍ତି ହୋ ନ କର ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ
ସୈନ୍ୟଙ୍କର ସମସ୍ତ କଥା ଲଗଇ ଯେ ମୁକୁ । ୧୦ ।
ବଳରାମଙ୍କ ବଚନେ ଭୂଷ୍ଟ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
ଗୁଣଲକ ମନ ଭ୍ରାନ୍ତି ଶରୀର କଲ ଭୂଷ୍ଟ । ୧୧ ।

ତହୁଁ ବିଜୟେ କାମପାଳ ଦ୍ୱାରକା ଭୁବନେ
ସନଧେ ପୁରୁକଲେ ଦେବ ଜନାର୍ଦ୍ଦନେ । ୧୨ ।
କହନ୍ତି କାମପାଳ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କ ସବକଥା
ଭବେଣ କହିଲେ ଦେବ ଶେତର ବାରତା । ୧୩ ।
ବଳରାମେ ନ ଜାଣନ୍ତି ଅର୍ଜୁନ ଭୁଲେ ବାସୁଦେବର ପୀରୁତି
ଦ୍ରୂପଦନକୁ ଆବୋର କହିଲେ ହଳପତି । ୧୪ ।
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ପୁଅଙ୍କର ମଥାରେ ହାଥ ଦେଲି
ସମସ୍ତ ବିଦ୍ୟା ଶିଖାଇ ତାହାନ୍ତ ଆବୋରିଲି । ୧୫ ।
ପଣ୍ଡୁର ପୁଅଙ୍କୁ ସେ କଲ ବଡ଼ ଭ୍ରାନ୍ତି
ସୈନ୍ୟ ଦ୍ରୂପଦନ ତାହାର ଜଣିବ ସବୁନ୍ତି । ୧୬ ।
ସେ ପାଞ୍ଚ ପୁତ୍ରନ୍ତ ମାର ପଞ୍ଚୁ କଟକେ ହୋଇବ ରାଜା
ସୈନ୍ୟନ୍ତ କରି ସଞ୍ଚିଲି ମୁଁ ଗାରାସା ତନୁଜା । ୧୭ ।
ବଳରାମଙ୍କ ମୁଖୁଁ ସୈନ୍ୟନେକ ବାକ୍ୟ ଶୁଣି
ହୃଦଗତେ ବିରୁଦ୍ଧ ଦେବ ଚନ୍ଦ୍ରପାଣି । ୧୮ ।
ଗରୁଡ଼ ପିଠିରେ ବିଜେ କଲେ ଦେବ ହରି
ବିଜୟେ ନାରାୟଣ ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ନଗର । ୧୯ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ନାମେଣ ସୈନ୍ୟଙ୍କ ପବତ ଗୋଟିୟେ
ରାଜିକାଳେ ନାରାୟଣ ତହୁଁକି କଲେକ ବିଜୟେ । ୨୦ ।
ଅର୍ଜୁନଙ୍କୁ ସୁମରଣା କରନ୍ତି ଦେବ ଧାନେ
ବାସବି ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲ ବାସୁଦେବଙ୍କ ସନ୍ନିଧାନେ । ୨୧ ।
ଦେଖିଲ ନାରାୟଣ ଗରୁଡ଼ ପିଠିରେ ବିଜେ
ଶତ ସହସ୍ର ଦଣ୍ଡ ପ୍ରଳମ୍ବିତ ଇନ୍ଦ୍ରର ଆମ୍ଭଜେ । ୨୨ ।
ଅର୍ଜୁନକୁ କୋଳ କରିଣ ଦେବ ଯେ ମୁରାରି
ପରୁରନ୍ତି କୁଶଳ ବାରତା ଦେବ ଦଇତାରି । ୨୩ ।

୧୪।୨ ଦ୍ରୂପଦନକୁ ଆବୋର କହିଲେ ହଳପତି ।

ଏହି ପଦ ସ୍ଥାନରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପାଠ—

ଅପାର ବଚନ କହିଲେ ହଳପତି ।

ଦ୍ରୂପଦନର ଗାରମା କହିଲେ ହଳପତି ।

କେବଣ ଚରତ ହୋଇଲା ଝିମାଣି ଖେତ ବାଗେ
 କୁରୁ ବାରେ ପଡ଼ିଲେ ପୁଣି ଶ୍ରମସେନ ରାଗେ । ୨୪ ।
 ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲା ସ୍ବାମୀ ପ୍ରଥମେ ଧୂଶାସନ ଗୋଡ଼ାଇଲା
 ଅସାଷ୍ଟମ କରି ଦେବ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠିଙ୍କି ମାଇଲା । ୨୫ ।
 ସେ ରାଗ ସହ ନ ପାରିଲେ ଯେ ମାରୁତି
 ଯେକା ନିଶ୍ବାସକେ ସେ ମାଇଲେ ସବୁନ୍ତି । ୨୬ ।
 ଅଭିମାନେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବଳରାମଙ୍କୁ ସୁମର
 ହସ୍ତିନାୟେ ପ୍ରବେଶ ଆସି ହୋଇଲେ ହଳଧାରୀ । ୨୭ ।
 ଅନେକ ପ୍ରତାପ୍ୟାଂ ଯେ କଲେକ ମାଳାମ୍ବର
 ମସ୍ତକେ ହସ୍ତ ଦେଇ ବୋଇଲେ ଯେ ପୁଣେ ଆଜ ହୁଂ ଆମ୍ବର । ୨୮ ।
 ଶ୍ରୀହର ବୋଇଲେ ବଳରାମଙ୍କୁ ମୂଳ କରି ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଭିଆଇଛି ମନ୍ଦ
 ଅବଶ୍ୟ ତୁମ୍ଭର ତୁଲେ ହୋଇବଟି ବଡ଼ ଦ୍ରବ୍ୟ । ୨୯ ।
 ଆଜହୁଂ ବିଶ୍ବାସ ତୁମ୍ଭେ ନ ଯିବଟି ଧତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ
 କର୍ଣ୍ଣ ଅଶସ୍ତ୍ରମା ଶଲ୍ୟ ହିଂସୋଧନକୁ । ୩୦ ।
 ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ସ୍ବାମୀ ତୋହୋର ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଯେବେ ଯେତେ ଚନ୍ଦ୍ର
 ଲକ୍ଷେ ବଳରାମ ହୋଇଲେ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ନାହିଁ ନା ଜଣନ୍ତା । ୩୧ ।
 ଅର୍ଜୁନର ପ୍ରତାପ୍ୟାଂ ଦେଖିଣ ସାନନ୍ଦ ମଧୁରପୁ
 ପ୍ରତାପ୍ୟାଂ ସାଧୁକ ତୁମ୍ଭର ବୁଝିଲୁଂ ବଳବଦ୍ଧ । ୩୨ ।
 ଆହୋ ଭୋଜନେ ଶୟନେ ତୁମ୍ଭେ ନ ଯିବଟି ବିଶ୍ବାସ
 ଶତ୍ରୁର ଛୁଦ୍ର ବୁଦ୍ଧିରେ ହୋଅଇ ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ ନାଶ । ୩୩ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ଶ୍ରମ ନକୂଳ ସହଦେବଙ୍କୁ ତିଆରି
 ବୁଦ୍ଧି ଉପାୟେ କରି ଯେହାଙ୍କ ସଙ୍ଗ ଯାଅ ଅପସରି । ୩୪ ।
 କହିଣ ନାରାୟଣ ଗଲେକ ଅନ୍ତରାକ୍ଷେ
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠିଙ୍କି ଅର୍ଜୁନ ଯେ କହିଲେ ପ୍ରତାପେ । ୩୫ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ସେ ଜଗତ ମୋହନ
 ସମସ୍ତ ବିଚାର ସେ ଜାଣନ୍ତି ପାପ ପୁଣ୍ୟ । ୩୬ ।
 ଆମ୍ଭେ ତ ହୋଇଥାଉଁ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ ଭଗତେ
 ସେ ଆମ୍ଭନ୍ତ ଆନ ଭାବ ଧରିବେ କେମନ୍ତେ । ୩୭ ।

ହୃଦରେ କଳଙ୍କ ଥାଇଟି ଯେବଣ ପ୍ରାଣୀ
 ତାହାର ପାପଟି ତାହାକୁ ହୋଅଇ ହାନି । ୩୮ ।
 ଧର୍ମକୁ ଆଶ୍ରେ କରି ବାବୁ ଥାଅ ହୃଦଗତେ
 ଧର୍ମଥିଲେ ପାପଟି ନ ଲାଗଇ ଯୁଗତେ । ୩୯ ।
 ଅଜାତ ଶତ୍ରୁ ହୋ ଯାହାର କୋପ ନାହିଁ
 ଅର୍ଜୁନକୁ ଶାନ୍ତି କରାଇଲେ ପରମାର୍ଥ କଥା କହି । ୪୦ ।
 ପୁଅନ୍ତ ବସାଇଣ ଯେ ଭଲଇ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
 ଶ୍ରମକୁ ଭ୍ରାନ୍ତି ମୋର ହୃଦରେ ଗରୁ କଷ୍ଟ । ୪୧ ।
 ସଞ୍ଜୟ ବୋଇଲେ ଯେବେ ଅନ୍ତର ଧଇଲୁ ଚିତ୍ତେ
 ପଣ୍ଡୁର ପୁତ୍ରନ୍ତ ତୁ ଆଉ ସମ୍ଭାଳକୁ କେମନ୍ତେ । ୪୨ ।
 ହୃଦରେ ବିକୃତ ହୋଇଲୁ ଯେବଣ ପ୍ରାଣୀଙ୍କି
 ତାହାନ୍ତ ଦେନଣ ଆଉ ତୁ ବିଶ୍ବାସ କରିଥାଉ ନିକି । ୪୩ ।
 ସଞ୍ଜୟ ବଚନେ ସେ ରଜା କୁରୁପତି
 ବିଦୁରକୁ ଯେକାନ୍ତେ ରାଇଲ ନିଶାବୁଦ୍ଧି । ୪୪ ।
 ବାବୁ ପରମ ପଣ୍ଡିତ ତୁ ଅଟୁ ମହାଗ୍ୟାଂତା
 କେମନ୍ତେ ବିଚାର କରୁ ଶ୍ରମସେନର କଥା । ୪୫ ।
 ବିଦୁର ବୋଇଲେ ସ୍ବାମୀ ଅଗ୍ୟାନ ବାଳକାଳେ
 ପ୍ରୀତି ଅପ୍ରୀତି ହୋଉଥାନ୍ତି ସେ ଖେତର କୁତୁହୋଲେ । ୪୬ ।
 ତହିଁକି କମ୍ପାଇ ସ୍ବାମୀ କରୁ ମନେ ତାପ
 ତୋ ତତ୍ତ୍ୱ ବିଷକେ ଆନେ କେ ଅଛି ତାହାଙ୍କର ବାପ । ୪୭ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବୋଇଲେ ଶ୍ରମାର ଜ୍ଞାନ ଥିଲେ
 ମୋହୋର ପୁଅଙ୍କୁ ଭଲ ନାହିଁ ମୋର ପ୍ରୀତି ବତାଇଲେ । ୪୮ ।
 ବିଦୁର ବୋଇଲେ ଯେବେ ଚିତ୍ତରେ ଧଇଲୁ ଅନ୍ତର
 ସଙ୍ଗରୁ ଛଡ଼ାଇ ସେ ପାଞ୍ଚଙ୍କୁ ଦୂର କର । ୪୯ ।
 ବିଦୁର ବଚନେ ସେ ବୋଲନ୍ତି ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
 ଯେହା ଯେ କହିଲୁ ବାବୁ ସରୁପ ଅଟଇ । ୫୦ ।

୩୮।୨ ତାହାର ପାଟ ଖଡ଼ଗେ ତାହାକଇ ହାଣି ।

୪୮।୨ ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ମୋର କୁଶଳ ନାହିଁ ଧୃଷ୍ଣରାଷ୍ଟ୍ର ବୋଇଲେ ।

ହସ୍ତିନା ରାଜ୍ୟ ଅନ୍ତରେ ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ପୁରେ
 ତହିଁ ଭୁବନେକ ଉଆଇଲେ କୁରୁବୀରେ । ୫୧ ।
 ଆଶତାରେ ଶ୍ରୀମତେନ ପଶଇ ନିତି ପ୍ରତି
 ଗଦା ବୁଲଇ କରଇ ବିହମ ମୂରତି । ୫୨ ।
 କରବାର ବୋଲି ସେକଇ ପରବତେ
 ଯୋଜନେକ ଆୟତନ ଉଚ୍ଚର ନଳ ଶତେ । ୫୩ ।
 ଗଦା ବୁଲଇ ସେ ସହର ନୁଆରଲ
 ପବତ ଉପରେ ନେଇ ବୁଲଇ ପ୍ରହାରଲ । ୫୪ ।
 ଲେହାର ବେନ ଗଦା ବାଉନ ବାଉନ ଭର
 ଶ୍ରୀମତେନ ଗଦା ଘାତେ ସେ ପବତ ହୋଇଲ ରୂର । ୫୫ ।
 ଦେଶିଣ ହାସିଲେ ଯେ କୁରୁବୀରମାନେ
 ଶୁଣେ କହିଲେ ଯାଇ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କ ସନ୍ଧିଧାନେ । ୫୬ ।
 ଆହୋ କୁରୁବଇ ତୁ ସାବଧାନେ ଶୁଣ
 ଶ୍ରୀମର ମହିମା ଆମ୍ଭେ ଦେଶିଲୁ ସେହିକ୍ଷଣ । ୫୭ ।
 କରବାର ପବତକୁ ଜାଣନା କି ଭଲେ
 ସେ ପବତ ରୂର ହୋଇଲ ଶ୍ରୀମତେନ ଗଦା ପ୍ରହାରେ । ୫୮ ।
 ବାଳୁତ ବୟସେ ତାର ସେତେକ ମହିମା
 ଜଗତ ଦର୍ପି ମର୍ଦ୍ଦିବ ସେ ପବନ ନଦନ ଶ୍ରୀମା । ୫୯ ।
 ପୁଅନ୍ତ ତିଆରିଣ ତୋହୋର ଆଶ୍ରୟ ପ୍ରତିପାଳ
 ଶ୍ରୀମ ତୁଲେ କେହି ନୋହିବେ ବାରୁଆଳ । ୬୦ ।

୫୧। ଗଦା ବୁଲଇ କରଇ ବ୍ରହ୍ମକୋଦର ମୂର୍ତ୍ତି ।

୫୨। ଯମଦର୍ପ ଧ୍ୟାନ ସେ ପବନ ନଦନ ଶ୍ରୀମା ।

୫୩। ମଦମତ୍ତ ସିଂହ ପ୍ରାୟେ ଦଶଇ ସେ ଶ୍ରୀମା ।

୬୦। { ଶ୍ରୀମ ତୁଲେ କେହି ନୋହିବେଟି ଶେଳୁଆଳ
 { ଶ୍ରୀମ ତୁଲେ କେହି ନ କରିବେ ଦୁଇ କଳି ।

୫୫। ନୋହାର, ଲେହାର ଦୁଇ ପାଠ ଅଛି ।

୬୦। ବାରୁଆଳ—କଳହ

ଯାହାକୁ କରିବ ସେ ପ୍ରହାର ପରିହାସେ
 କେହି ନ ବଞ୍ଚିବଟି ଶ୍ରୀମାର କୋପ ହାସେ । ୬୧ ।
 ଶୁଣୁକର ବଚନେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ ଲଗିଲ ମହାଚିନ୍ତା
 କେବଣ କ୍ଷଣେ ତାକୁ ଜାତକଲ ଦେଖା ଯେ କୋଇନ୍ତା । ୬୨ ।
 ସେମନ୍ତ ସମୟେ ଯେ ପଶୁର ତନୟେ
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଚରଣେ ଯେ ପ୍ରଣପତ୍ୟ ହୋୟେ । ୬୩ ।
 ସଞ୍ଜୟେ ବୋଇଲେ ସ୍ଵାମୀ ଶୁଣିମା କୁରୁପତି
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ଶ୍ରୀମ ଅର୍ଜୁନ ଆସି ପ୍ରଣପତ୍ୟ ହୁଅନ୍ତି । ୬୪ ।
 କଲ୍ୟାଣ ବାଞ୍ଛା କଲେ ସେ କୁରୁବୀର ନରସାଇଁ
 ଆଗ୍ୟା ଦଲେ ପୁଅନ୍ତ କିତରେ ବସାଇ । ୬୫ ।
 ବାବୁ ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦେ ତୁମ୍ଭେ ରହିଥାଅ ପାଞ୍ଚ ଭାଇ
 ଶ୍ରୀମର ବଚନ ହିଂସାଧନ କ୍ଷଣେହେଁ ନ ସହଇ । ୬୬ ।
 ଅନୁକ୍ରମେ କରବେଶ ହୋଉଥାଇ ମାନଗୋବିନ୍ଦାୟି ପଣେ
 ଉତ୍ତକର୍ମ ବଜାଇ ସେ ହୋଇଲ ଆପଣେ ଆପଣେ । ୬୭ ।
 କିଞ୍ଚିତ ମାନ ସେ ନ ସହଇ ମାନଗୋବିନ୍ଦ
 ବିନା ତପେ ଅରଜିଲ ସେସନେକ ସମ୍ପଦ । ୬୮ ।
 ତୋର ଭାଇ ଶ୍ରୀମା ଅଟଇ ବଡ଼ ମନ୍ଦ
 ସେକାଠାରେ ଥିଲେ ବାବୁ ଉପକ୍ରମ ବଡ଼ ଦନ୍ଦ । ୬୯ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ତାତ ସେକଥା ଯୁଗତ
 ତୋହୋର ଆଗ୍ୟା ପ୍ରମାଣେ ଆମ୍ଭେ ରହିବୁଁ ଇନ୍ଦ୍ର ଯେ ପ୍ରସାଦ । ୭୦ ।
 ସେମନ୍ତ ସମୟେ ଶ୍ରୀମତେନ ଆଶତାରେ ପଶି
 ବେନ ଗଦା ବୁଲଇଲ ପୃଥୀକ ଆହେଷି । ୭୧ ।
 ଦେଶିଣ ଉପେ କଲ ଦେଖା ଯେ ବୟୁଧା
 ବିନୟ ଭାବେ କହିଲ ଶ୍ରୀମାକୁ ବଚନ ପ୍ରସିଦ୍ଧା । ୭୨ ।
 ସେତେ ଆହେଷଣେ ଗଦା ପିଟନ୍ତେ ମୋହୋର ଉପରେ
 ରାଧାଂଗତ ହୋଇବି ନା ଗଦା ପିଟନ୍ତେ ମହାଭାରେ । ୭୩ ।
 ଗଦା ସହରଲ ସେ ଗର ପୃଥୀର ବିକଳେ
 ପୁଣି ହିଁ ଗଦା ବୁଲଇ ଧାମଇ କୁତୁହୋଲେ । ୭୪ ।

ବନ ପଦ୍ମତ ଡଙ୍ଗର କନ୍ଦର କର୍ମି ଲେ ତାହାର ମୁଣି ଦେଖି
 ଶୂନ୍ୟ ପୁରୁଷେ ପଳାଇଲେ ଆସନ ଉପେଷି । ୭୫ ।
 ଗଦାବର ବୁଲାଇ ସେ ବିହମ ରୂପ କଲା
 ଆନନ୍ଦଶ କରି ସେ ଆକାଶକୁ ଗୁହଂଲା । ୭୬ ।
 ଅଧର ପୁଷ୍ପ କରି ଓଷ୍ଠରେ ଦନ୍ତ ଗୁପି
 ଯମ ଦେବତା ଭୟେ କଲା ଯାସିଲା ଅଦ୍ୟାପି । ୭୭ ।
 ବୋଲଇ ମାରୁତ ସେ ଗଦା ବର ମହାଭର
 ପୃଥ୍ବୀ ପଦ୍ମତେ ସହ ନୁଆରିଲେ ଦେବ ଯେ ଅସୁର । ୭୮ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରର ଶୟେ ପୋସେ ସହ ପାରିବେ କି ମୋହୋର ଗଦା
 ତାହାଙ୍କର ଉପରକୁ ମୁହଁ ଯେ ବହୁଛି ଗଦା ସବଦା । ୭୯ ।
 ଭୀମସେନ ଗଦା ମୁଣ୍ଡି ଦେଖିଣ କୁରୁଗରେ
 ଡିଆଁ ଦୁଆଇଁ ଲଟି ପାଡ଼ିଲେ ଆଶତାରେ । ୮୦ ।
 ପ୍ରଥମେ ହି ଯୋଧନ ଡିଆଇଁ ପଞ୍ଚାଶ ଗଜ ହାଥ
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଡିଆନ୍ତି କୋଡ଼ିଶେ ପ୍ରସ୍ତ । ୮୧ ।
 ଧୁଶାସନ ଡେଇଁଲ ପଞ୍ଚଷଠି ଗଜ
 ବଡ଼ି ଗଜ ଡେଇଁଲେ ଅଶ୍ୱିନୀଙ୍କ ଆମ୍ବୁଜ । ୮୨ ।
 କର୍ଣ୍ଣ ଡେଇଁଲ ନଉ ଗଜ ହାଥ
 ଅଶସ୍ତ୍ରମା ଡେଇଁଲ ପଞ୍ଚାଅଶୀ ଗଜ ହାଥ । ୮୩ ।
 ଶଲ୍ୟ ଡେଇଁଲେ ପଞ୍ଚାବନ ହାଥ କାଠି
 ସହଦେବ ଡେଇଁଲେ ପଞ୍ଚ ତରଣ ଗଜଟି । ୮୪ ।
 ହି ଯୋଧନ ଶତେ ଭାଇ ସେହିମତ ଡେଇଁଲେ
 ପଞ୍ଚାବନ ଗଜ ଯେ ଦ୍ରୋଣେ ଡେଇଁ ଗଲେ । ୮୫ ।
 ଅର୍ଜୁନେ ଡେଇଁଲେ ଶୟେ ଗଜ କାଠି
 ଦେଖି ଚମକାର ଯେ ହୋଇଲେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର । ୮୬ ।
 ବୋଇଲ ଗୁରୁଙ୍କଠାରୁ ବଡ଼ ହୋଇଲା ଅର୍ଜୁନ
 ଜାଣିଲେ ହୃଦେ ବହୁତ ବଳ ବସୁମାନ । ୮୭ ।

୭୭ { ଗଦାବର ଘେନି ଶର ଆହେଷଣ କଲ
 ନୟନ ତରୁଟି ସେ ଆକାଶକୁ ଗୁହଂଲା ।

ସୈମନ୍ତେ ଭୀମସେନ ଡେଇଁଣ ଯେ ଗଲା
 ଶୟେ ପଞ୍ଚସ୍ରା ଗଜରେ ଉଭା ସେ ହୋଇଲା । ୮୮ ।
 ସୈମନ୍ତେ ବାରତା କହିଲେ ଦେବ ଶଲ୍ୟ
 କୁରୁନାଥ ବୋଲଇ ଭୀମା ଅଟଇ ମହାବଳେ । ୮୯ ।
 ଆହୋ ଗଦା ବୁଲାଇ ଭୀମା ମହାମୁଣି କଲା
 ଗାନ୍ଧାରୀ ଶତେ ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ଗଦା ଆହେଷି ବୋଇଲା ୯୦ ।
 ଦଇଲୋକ୍ୟ ସେ ଗଦା ତ ଆନ ଲୋକେ ନ ପାରିବେ ସହ
 ତାହାଙ୍କର ଉପରକୁ ଗଦା ଭାର ଅଛି ବହୁ । ୯୧ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବୋଲଲେ ବାବୁ ଶୁଣିଲୁ ଟିକି ଯୁଦ୍ଧେଷୁ
 ଅନୁବ୍ରତେ ଭୀମାର ପ୍ରକୃତ ଅଟଇ ବଡ଼ ଦୁଷ୍ଟି । ୯୨ ।
 ସେହୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବେଳକୁ ପୋସେ ମୋର ଯେବେ ଆନ୍ତେ
 ଶତେ ଭାଇ ହୋଇଣ ଭୀମାକୁ ବେଢ଼ିଣ ଅବଶ୍ୟ ମାରନ୍ତେ । ୯୩ ।
 କୋଇନ୍ତାସେ ବୋଲଲେ ମୋତେ ଭୀଷ୍ମେ ନାଶ କଲେ
 ଶତଶିଂଶ ପଦ୍ମତୁଁ ମୋତେ ଅନମିତେ ଆଣିଲେ । ୯୪ ।
 ପୁଅନ୍ତ ଘେନିଣ ତହିଁ ଅଇଲେ ଅଭିମାନେ
 ରହିଲେ କୋଇନ୍ତାସେ ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଶସ୍ତ ସ୍ଥାନେ । ୯୫ ।
 ପୁଅନ୍ତ ଘେନିଣ ଦେଶ କୋନ୍ତଭେଜର କୁମାରୀ
 ଭୀମକଇଁ ରାଇ ସନ୍ନିଧେ ଡିଆର । ୯୬ ।
 ସେତେ ଦୁଷ୍ଟ ବୁଦ୍ଧି କି ଆଚରଣ କଲୁ ବାବୁ
 ତୋହୋରେଣ କାର୍ଯ୍ୟ ନାଶ ଯାଉଅଛି ସବୁ । ୯୭ ।
 ଅନେକ ଦୟା ଆମ୍ଭଙ୍କୁ କରିଥିଲେ କୁରୁପତି
 ସେକା ତୋହୋର ପ୍ରମାଦେ ବାବୁ ଉପୁଜିଲା ବିକୃତ । ୯୮ ।
 ଭୀମସେନ ଶୁଣଇ କୋଇନ୍ତାଙ୍କ ବାଣୀ
 ହୃଦରେ ନ ଧରଇ ତାହା ବଧୀର ମତ ଜାଣି । ୯୯ ।
 ରଜନୀ ପ୍ରଭାତେ ସ୍ନାନ ସାରିଣ ନିତ୍ୟ କର୍ମ
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରିଯାନ୍ତି ଦେବ ଧର୍ମ । ୧୦୦ ।

୧୦୧ ଭୀମସେନ ନ ଶୁଣଇ କୋଇନ୍ତାଙ୍କ ବାଣୀ ।

ମାତା ଗାନ୍ଧାରୀ କି କରନ୍ତି ନମସ୍କାର
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବୋଇଲେ ବାବୁ ବସ ଯା ସଭାର । ୧୦୧ ।
ସଭାରେ ପ୍ରବେଶ ହୁଏ ପାଞ୍ଚ ଭାଇ
ଆସ୍ତ୍ରାନେ ଦ୍ରୂପଦେବ ବିଜୟେ ଗୁଣଗ୍ରାସ୍ତ୍ରୀ । ୧୦୨ ।
ଶତେକ ଭ୍ରାତା ଦେନଶ ବିଜୟେ କୁରୁବାର
ଶୁଷ୍ଟ ଭୂରସବା ଶଲ୍ୟ କୃପ କର୍ଣ୍ଣ ବିଦୁର । ୧୦୩ ।
ଅଶ୍ରୁମା ଆଦି କରି ସମସ୍ତେହେଁ ଛନ୍ତି ବସି
ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ପାଞ୍ଚ ଭାଇ ସଭାରେ ଉଭା ହୋଇଛନ୍ତି ଆସି । ୧୦୪ ।
ଶୁଷ୍ଟ ଭୂରସବା ଶଲ୍ୟଙ୍କୁ କଲେ ନମସ୍କାର
କାଶ୍ୟାପ ଧାତ୍ୟ ଲଞ୍ଜ ଉଭା ହୋଇଲେ ମଧ୍ୟ ସଭାର । ୧୦୫ ।
ଦ୍ରୂପଦେବ ବୋଇଲେ ଯୁଦ୍ଧେଷୁଙ୍କି ଧର୍ମପୁର ବସ
ଭୀମସେନକୁ ବୋଇଲେ ବସରେ ପବନର ଶିଷ । ୧୦୬ ।
ଅର୍ଜୁନକୁ ବୋଇଲେ ବସରେ ବାସବ
ନକୁଳକୁ ବୋଇଲେ ବସରେ ଅଶ୍ୱିନୀ ସମ୍ଭବ । ୧୦୭ ।
ସହଦେବକୁ ବୋଇଲେ କୁମାର ପୁର ବସ
ଦୁଃସାସନ କନ୍ତ କରି ବୋଇଲେ ଦିଂଘାସ । ୧୦୮ ।
ଆଗ୍ୟାଂ ପ୍ରମାଣେ ବସନ୍ତି ପଞ୍ଚୁ ଗରେ
ଆସ୍ତ୍ରାନ ମଉଳିଲ ପହଞ୍ଚି ଉତ୍ତରରେ । ୧୦୯ ।
ଚଳନ୍ତି ପଞ୍ଚୁ ଭାଇ ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଶସ୍ତ ଭୁବନକୁ
ଭୀମସେନ ଯାଇ ପରୁରଇ କୋଇଲାଙ୍କୁ । ୧୧୦ ।
ମାଗୋ ଦ୍ରୂପଦେବ ସଭାପୂର୍ବକହଇ ଅମୀତ
ପାଞ୍ଚଙ୍କର ପିତା କହଇ ଆନ ଆନ ପ୍ରତି । ୧୧୧ ।

୧୦୮।୧ ପଶୁର ପୁର ବସ ମାଦ୍ରୀର ପୁର ବସ ।
୧୧୧।୧ ପାଞ୍ଚ କରି ପିତାଙ୍କର ନାମ ଭନ୍ନ ଭନ୍ନ ପ୍ରତି ।

କୋଇଲା ପ୍ରତିବାଚ ବାବୁ ନ ଜାଣୁ ରେ ଭୀମ
ପିତାର ନାମ ଉଦ୍ଧତ ହୋଇଲେ ପୁଅକୁ ଅନେକ ଧର୍ମ । ୧୧୨ ।
ଗ୍ୟାନ ପ୍ରାପ୍ତେ କହଲେ କୋନ୍ତଭୋଜର ନନ୍ଦନ
ମାତାଙ୍କର ବଚନେ ଭୀମସେନ ହୋଇଲେକ ତୁନି । ୧୧୩ ।
ପୁଣି ହିଂ ହସ୍ତିନାକୁ କରନ୍ତି ଗବନ
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କି କରନ୍ତି ଦରଶନ । ୧୧୪ ।
ଶୁଭ କଲ୍ୟାଣ ବାଞ୍ଛନ୍ତି ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ପୁତ୍ରେ ଅବଧାର
ସଭାପୂର୍ବ ବସ ବୋଲି ବୋଲନ୍ତି ଦୟାଭାବ କରି । ୧୧୫ ।
ପିତାର ଆଗ୍ୟାଂ ଯେ ପୁତ୍ରେ ଅଟଇ ଅଲଘିତ
ସଭାରେ ପ୍ରବେଶ ଯାକ ହୋଇଲେ ପଞ୍ଚୁ ଭ୍ରାତା । ୧୧୬ ।
ଶୁଷ୍ଟ ଭୂରସବା ଶଲ୍ୟଙ୍କୁ ନମସ୍କାର ହୋଇ
ଆସ୍ତ୍ରାନେ ଉଭା ହୋଇଲେ ଦେବ କରସ୍ଥଳେ ବିନୋୟି । ୧୧୭ ।
ଆହୋ ଧର୍ମପୁତ୍ର ବସ ବୋଲି ବୋଇଲେ ଦ୍ରୂପଦେବ
ପବନର ନନ୍ଦନ ବସ ହୋ ଭୀମସେନ । ୧୧୮ ।
ଅର୍ଜୁନକୁ ବୋଇଲେ ରେ ବାସବର ପୁତ୍ର ବସ
ନକୁଳ ସହଦେବକୁ ବୋଇଲେ ବସହୋ ଅଶ୍ୱିନୀକୁମାରଙ୍କ ଶିଷ । ୧୧୯ ।
ଦ୍ରୂପଦେବ ଆଗ୍ୟାଂରେ ବସନ୍ତି ପଞ୍ଚୁ ଗରେ
ଅଭିମାନ ପାଇ ସେ ବସନ୍ତି ସଭାରେ । ୧୨୦ ।
ବେଳ ପ୍ରହରକ ଉତ୍ତରରେ ମଉଳିଲ ଆସ୍ତ୍ରାନ
ଦ୍ରୂପଦେବ ପ୍ରବେଶ ହୋଅଇ ଆପଣା ଭୁବନ । ୧୨୧ ।
ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଚଳନ୍ତି ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଶସ୍ତକୁ
ସ୍ତ୍ରୀହୀନ ଭୋଜନ କରନ୍ତି ନିତ୍ୟକର୍ମ ମାନଙ୍କୁ । ୧୨୨ ।
ଯେହି ମତି ନିତି ପ୍ରତି ହୋଅନ୍ତି ଆତ ଯାତ
ପ୍ରତିଦିନ ଦ୍ରୂପଦେବ ବୋଇଲେ ଯେହିମତି । ୧୨୩ ।

୧୧୨।୧ ପଞ୍ଚ ପିତାଙ୍କର ନାମ ଧରି ତାଙ୍କଲେ ଉଦ୍ଧତ ହୋୟେ ଧର୍ମ ।
୧୧୯।୧ ପ୍ରହରକ ମଧ୍ୟରେ ମଉଳିଲ ଆସ୍ତ୍ରାନ ।
୧୨୨।୧ ସ୍ତ୍ରୀହୀନ ନିତ୍ୟକର୍ମ ସାର ଚଳନ୍ତି ଭୋଜନକୁ ।

ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଅଜାତ ଶତ୍ରୁ ତାହାଙ୍କର ନାହିଁ କୋପ
 ମହାଭାରତେ ଶ୍ରୀମତେନ ପାଇଲ ପରତାପ । ୧୨୪ ।
 କୋଇଲିଙ୍କର ଚରଣ ତଳେ ଛିକିକୋଦର ପଡ଼ି କହେ
 କୁଟ ବଚନ ସହ ନୁଆରଇ ଗୋ ମାୟେ । ୧୨୫ ।
 କୋଇଲିମାୟେ ବୋଇଲେ ତୁ ଅଟୁ ବଡ଼ ମନ୍ଦ
 ଅନୁକ୍ରମେ ଚନ୍ଦ୍ରା କମ୍ପା କରୁଥାଉ ଦୟା । ୧୨୬ ।
 ପିତାର ପୁଣ୍ୟ ସିନା ବ୍ରତଇ ନା ବାଳ
 ପିତାର ବଚନେ ପୁତ୍ରକୁ ଆଶ୍ୟ ଚରକାଳ । ୧୨୭ ।
 କୋଇଲିଙ୍କର ମୁଖ ଚାହିଁ ରାଗେଣ ବୋଇଲ ଶ୍ରୀମ
 ପାଞ୍ଚ ଭାଇଙ୍କର ଧରଇ ପାଞ୍ଚ ପିତାଙ୍କର ନାମ । ୧୨୮ ।
 କୋଇଲିମାୟେ ବୋଇଲେ ତୁ ନ ଜାଣୁ ରେ ମନ୍ଦ ବାଇ
 ପଞ୍ଚ ଦେବତାଙ୍କର ଯେକ ଆତ୍ମା ଅଟନ୍ତି ସେହି । ୧୨୯ ।
 ଶ୍ରୀମତେନ ବୋଇଲ ଆତ୍ମନ୍ତ ଜନ୍ମ କଲୁ କେମନ୍ତେ
 ପଣ୍ଡୁର ନାମ ନ ପଡ଼ଇ ସଭାର ଅଗ୍ରତେ । ୧୩୦ ।
 କୋଇଲିମାୟେ ବୋଇଲେ ପଣ୍ଡୁ ଅଟନ୍ତି ମନୁଷ୍ୟ
 ଦେବ କଳା ହିଁ ସେ ସବୁ ଶରୀରେ ପ୍ରବେଶ । ୧୩୧ ।
 ବାବୁ ଭଲ କଥା ସେ କହଇ ହିଁ ଯୋଧନ
 ତହିଁକି ବିକୃତ ବାବୁ ନ ଧରୁ ଶ୍ରୀମତେନ । ୧୩୨ ।
 ସମାର୍ଜନ କରି କୋଇଲିମାୟେ କଲେ ଶାନ୍ତି
 ହସ୍ତିନା ଭୁବନକୁ ପୁଣି ଯାଆନ୍ତି ନିତି ପ୍ରତି । ୧୩୩ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କ ପୁଣି ନମସ୍କାର କରି
 ଆସ୍ଥାନେ ବସ ବୋଲି ଆଗ୍ୟା ଅବଧାୟ । ୧୩୪ ।
 ପ୍ରବେଶ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଯେ ହୋଇଲେ ଆସ୍ଥାନେ
 ପାଞ୍ଚକଇ ପଞ୍ଚ ପିତା ନାମ ଧରଇ ହିଁ ଯୋଧନେ । ୧୩୫ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଅଜ୍ଞାନ ଯେ ନକୁଳ ସହଦେବ
 ଯେହାଙ୍କର ମନେ ନାହିଁ ବିକୃତ ସଭାବ । ୧୩୬ ।

୧୨୫।୧ କୋଇଲିଙ୍କ ଶ୍ରୀମତେନ ପଡ଼ି ପାୟେ ।

୧୩୧।୧ ଦେବ ନାରାୟଣ ସବୁଙ୍କର ହୃଦରେ ପ୍ରକାଶ ।

୧୩୨।୧ ତହିଁକି ତୁ କମ୍ପା ବାବୁ ଶ୍ରୀମତେନ ।

ଶ୍ରୀମତେନ ବିସର ପାଇଲ ବଡ଼ ଲଜ୍ଜା
 ବିରୁଦ୍ଧ ଯେ କଥା ନ ସହବା ଶରୀର କରିବାକୁ ତେଜ୍ୟା । ୧୩୭ ।
 ଭାଗ୍ୟବ ଶୁକଳ ଶସ୍ତ୍ରୀ ସତ୍ତର ଯେ ବାର
 ସ୍ବାମୀ ନକ୍ଷତ୍ର ଯେ ଭୋଗ ସେ ଦିନର । ୧୩୮ ।
 ଶିଷ୍ଟ ନାମେ କରଣ ଯେ ବିଷ୍ଣୁ ନାମେ ଯୋଗ
 ସ୍ବୟଂ ସହାନ୍ତର ଯେ ଦଶ ଦିନ ଭୋଗ । ୧୩୯ ।
 ସେ ଦିନ ହସ୍ତିନା ସଭାୟେ ହୋଇଲ ସେହୁ କଥା
 ଉପହାସ୍ୟ କଲେ କୁରୁବୀରେ ଯେହା ସେ କଲ କୋଇଲି । ୧୪୦ ।
 ମାତାର ଅନାଗୁରେ ପୁତ୍ରଙ୍କୁ କଲଙ୍କ ରହିଲ
 ଯେତେ ବଡ଼ ସଭାରେ ଅନ୍ୟ ଉପହାସ୍ୟ ଉପୁକଲ । ୧୪୧ ।
 ବଂଶେଶ ପୁତ୍ର ଯେବେ ନୋହିବାକ ଜାତ
 ଅନାଗୁଣ ନୋହୁ ନା ସେ ଗର୍ଭଧାୟ ମାତ । ୧୪୨ ।
 ତତ୍ତ୍ଵଂଶ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଅଇଲେ ଲଜ୍ଜା ପାଇ
 ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଶସ୍ତ ଭୁବନେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେକ ଯାଇ । ୧୪୩ ।
 ଶ୍ରୀମତେନ ଉତ୍ତର ସମସ୍ୟା କାହାକୁ ହିଁ ନ ଦିଲ
 ନିଜ ମନ୍ଦରେ କପାଟ ପାଡ଼ଣ ଶୁଭଲ । ୧୪୪ ।
 ସ୍ବାହାନ ଭୋଜନ ସେ ନ କଲକ କିଛି
 କଟୁ ବଚନ ଶୁଣି ସେ ମୃତ୍ୟୁକୁ ଲାୟେ କରିଅଛି । ୧୪୫ ।
 ମୁଣୋହିର ବେଳ ଯତ୍ନ ହୋଇଲ ଯୁଗତେ
 ଶ୍ରୀମତେନକୁ ଯାଇ ଲେଖନ୍ତି ଦେବା କୋନ୍ତେ । ୧୪୬ ।
 ବାବୁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଅସ୍ତ ବେଳ ହୋଇଲ ଉଠ ଉଠ ଛିକିକୋଦର
 ସ୍ବାହାନ ସାରି ବାବୁ ମୁଣୋହିକ ବିଜେ କର । ୧୪୭ ।
 ଶ୍ରୀମତେନ କବାଟ ପାଡ଼ି ଶୋଇଛି ବଜ୍ର ଯେ କାଳଣୀ
 କୋଇଲିଙ୍କର ବଚନ ସେ ଶ୍ରବଣେ ନ ଶୁଣି । ୧୪୮ ।
 ଆରେ ଆରେ ଶ୍ରୀମା ବୋଲି ମାୟେ ଡାକ ଦେଇ ପୁଟି
 ଶବ୍ଦ ଘୋର ଶୁଣି ବିଜେ କଲେକ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ । ୧୪୯ ।

୧୪୭।୧ ଶ୍ରୀମତେନକୁ ଯାଇ ତୋଳନ୍ତି ଦେବା କୋନ୍ତେ ।

ସେ ଅନ୍ଧ ଆଗ୍ୟାଂ ପୁଣି ଦିଅଇ ଆମ୍ଭକୁ
ଯତନେ ପଠିଆଇଂ ସଭାରେ ଆମ୍ଭକୁ ଝିଂଘାସ କରିବାକୁ । ୧୭୧ ।
ସେ ଗୁଣ୍ଡାଳ ପୁଣି ତାହା ସଂଘରଇ କେମନ୍ତେ
କହିତେ ହେଂ ଆଗ୍ୟାଂ ମୋତେ ନ ଦିଅଇ କଦାଶ୍ଚିତେ । ୧୭୨ ।
ମାର ବୋଲି ବୋଇଲେ ମୁଁ ଲେଟାଇ ଆସିବି ସେ ସବୁନ୍ତି
ଭାଷୁ ଭୂରସବା ଶଲ୍ୟ ଆଦି ସକଳ ମହାରଥୀ । ୧୭୩ ।
ଛନ୍ଦୀ କୁଲେ ଜାତ ହୋଇ ସେ ଅଟଇ ମହାପାତ୍ରୀ
ଅନୁକ୍ରମେଣ ଅଣକୋପିତ ସେ ଅଟଇ ଅଦ୍ୟାପି । ୧୭୪ ।
ଭୀମସେନର ବଚନ ଶୁଣି ବୋଲନ୍ତି ଅରୁଣ
କବାଟ ଫେଡ଼ ମାରୁଛି ମୁଁ କହଇ ସେଥିର ଅର୍ଥ । ୧୭୫ ।
ଉଠିଣ କ୍ରକୋଦର ଫେଡ଼ଲ କବାଟ
ଭୀମସେନ ବାସୁଦେବ ସେକାନ୍ତେ ହେଲେ ଭେଟ । ୧୭୬ ।
ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ସେ ତୋତେ ଝିଂଘାସ କହିଲେ
ତୁ ସେବେ କୁଟ ବଚନ ନୁଆରିବୁ କି ଦର୍ପ ଥିଲେ । ୧୭୭ ।
ବୋଲଇ ମାରୁଛି ମୁଁ ନ ଜାଣଇ ନାଥ ତାହା
କେଉଣ କଥାଟି କହିବା କାଳନ୍ଦୀର ପ୍ରାଣନାହା । ୧୭୮ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ପ୍ରତିବାତ ତୁ ଧରିଥାଅ ହୃଦଗତେ
ପବନ ପୁଅ ବୋଲି ତୋତେ ବୋଲିବ ଯୁଗତେ । ୧୭୯ ।
ଭୀମସେନ ବୋଇଲ ମୁଁ ନ ଜାଣଇ କିଛି
କେଉଣ କଳଙ୍କ ଖଣ୍ଡି ମୋତେ କହିବା ଶ୍ରୀବତ୍ସ । ୧୮୦ ।
ଗୋବିନ୍ଦେ ବୋଇଲେ ଭୀମସେନର ଅଗ୍ରତେ
ବସ ହେ ପବନସୁତ ବୋଲି ବୋଲିବ ସେ ତୋତେ । ୧୮୧ ।
ତାହାର ବଚନ ତୁ ସଭାରେ ନ ସହିବୁ
ଆହୋ ଗୋଲକ ପୁଅ ମୁଁ ବସୁଅଛି ନି ବୋଲିବୁ । ୧୮୨ ।

୧୭୧ { ସେ ଗୁଣ୍ଡାଳ ପୁଣି ତାହା ସହଇ କେମନ୍ତେ
କହିତେ ହେଂ ଆଗ୍ୟାଂ ନ ଦିଅଇ କୃତେ ।

୧୭୭ { ବାସୁଦେବ ସେମନ୍ତ ବଚନ ବୋଇଲେ
ତାଙ୍କୁ କଟ ବଚନ ବୋଲି ତୋହୋର ଶକ୍ୟ ଥିଲେ ।

ସୈନ୍ୟନେକ ବଚନ ଯଦି ଶୁଣିମ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
ସଭାରେ ଲଜ୍ଜା ସିନା ସେ ପାଇବ ଲେଉଟି । ୧୮୩—୫୫୦୮ ।

ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନର ଅପମାନ ଓ ପାଣ୍ଡାବ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ

ସୈନ୍ୟନେକ ବୁଦ୍ଧି ଯଦୁଂ କହିଲେ ଅରୁଣ
ଅନୁଷ୍ଠେଣ ଭୀମସେନ ଦୋଷି ବୋଲଇ ଗୋଲକ ପୁଅ, ଗୋଲକ ପୁଅ । ୧ ।
କହିଂଣ ନାରାୟଣ ଗଲେ ଅନ୍ତର୍ଧାନେ
ଗୋଲକ ପୁଅ, ଗୋଲକ ପୁଅ ବୋଲଇ ସ୍ନାହାନ ଭେଜନେ । ୨ ।
ଅନ୍ଧ ଗୁଡାସେ ଭୁଞ୍ଜଇ ମହା ରୋଷେ
ଗୋଲକ ପୁଅ, ଗୋଲକ ପୁଅ ବୋଲଇ ହରଷେ । ୩ ।
ଆଞ୍ଞୋବନ ସାର ଶୟନ ଥାନେ ବିଜେ
ଗୋଲକ ପୁଅ, ଗୋଲକ ପୁଅ ବୋଲି ମନେ ମନେ ହେଜେ । ୪ ।
ରାସ ଯଦୁଂ ହୋଇଲୁ ତନି ପହର ଯେ ଆସି
ପାହାନ୍ତି କି ନଦ୍ରା ଘାରିଲୁ ପବନର ଶିଷି । ୫ ।
ତତକ୍ଷଣେ ପାଣ୍ଡୋରଲ ପାଣ୍ଡବ ସୁନ୍ଦର
ଉଠି ତଉକତି ଦରଶଇ ଶୟନ ମନ୍ଦିର । ୬ ।
ହା ହା ପଦ ଗୋଟି ଗଲୁ ମୋର କେଉଣ କତି
ଲେଉଟେ ସହଦେବକୁ ହାବୋଡ଼ଲୁ ଯାଇଁ ହାତ । ୭ ।
ସେ କେ ଟି ବୋଲି ଯେ ଉଠି ବସିଲୁ ସହଦେବ
ଭୀମସେନ ବୋଲଇ କେଉଣ ନାମ ଗୋଟି କହିଲେ ବାସୁଦେବ । ୮
ସହଦେବ ବୋଇଲେ ସେ ଗୋଲକ ପୁଅ ବୋଲି
ନିସ୍ତରିଲି ନିସ୍ତରିଲି ବାବୁ ରେ ହରାଇଲୁ ପାଇଲି । ୯ ।
ଗୋଲକ ପୁଅ ଗୋଲକ ପୁଅ ବୋଲୁଅଛି ମନେ ମନେ
ରଘୁଣୀ ପାହଲୁ ଉଠିଲୁ ଭୀମସେନେ । ୧୦ ।

୧୮୩୨ ସଭାରେ ଲଜ୍ଜା ପାଇ ସେ ଯାଇ ସିନା ଉଠି ।

୫୫୧ ହେଜେ ସ୍ଥାନରେ ଭଜେ ପାଠ ଅଛି ।

ବହନ ସ୍ନାହାନ ସାରିଲୁ ହରଷେ
 ଗୋଲକ ପୁଅ, ଗୋଲକ ପୁଅ ହୃଦ ମଧ୍ୟେ ଘୋଷେ । ୧୧ ।
 ମହା ହରଷ ହୋଇ ବୋଲଇ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠିଙ୍କି
 ଗୁଲ ସ୍ଵାମୀ ! ଦେଖି ଯିବା ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ତହିଁକ । ୧୨ ।
 ସେ ଯେବେ ଆନନ୍ଦ ହୋଇଲେ ବିଶ୍ଵନାଥ ଦେବତା
 ଦେବ ପିତୃ ଗୁଡ଼ିକ ଯେବେ ହୋଇଲୁ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଭଗତା । ୧୩ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ଗମିତା କରନ୍ତି ହସ୍ତିନା ଭୁବନକୁ
 ଗୋଲକ ପୁଅ, ଗୋଲକ ପୁଅ ବୋଲି ବାଟ କତାଇ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ଦେବକୁ ॥
 ବୋଲନ୍ତି ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ଆରେ କି କି ବୋଲୁ ମନ୍ଦ
 ନ ପୁଣି ଭାଇଙ୍କର ତୁଲେ ମୋର ଲଗାଉ କଳି ହୃଦ । ୧୪ ।
 ଆଗେଣ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ପଛେଣ କରଟୀ
 ତାହାଙ୍କର ପଛେ ନକୁଳ ସହଦେବ ବେନ ଗୋଟି । ୧୫ ।
 ପ୍ରତ୍ୟହନ ଯାଆନ୍ତି ଯେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ
 ସବୁର ପଛେ ଗୁଲଇ ଶ୍ରମସେନ କାହାକୁ ହିଁ ସମାଦ ନ ଦେବାକୁ । ୧୬ ।
 ସେ ଦିନ ଆଗ ହୋଇ ଶ୍ରମସେନ ଗୁଲଇ ବେଗି ବେଗି
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ଦେବକୁ କୋଣ ଦୁଇ ଗୁଡ଼ି ଗୁଲଇ ଗରୁ ତ୍ୟାଗୀ । ୧୭ ।
 ଲେଉଟି କରି ଗୁହଂଇ ସେ ଶ୍ରମସେନ
 ଦେଖିଲୁ ପଛେ ଅଛନ୍ତି ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ରାଜନ । ୧୮ ।
 ଶ୍ରମକଇ ଦେଖିଲେ ଯେ ଧର୍ମର କୁମରେ
 ବୋଇଲେ ଆଜି ତୁ ତ ଗଲୁ ବେଗ ବେଗରେ । ୧୯ ।
 ଶ୍ରମସେନ ବୋଇଲେ ମୁଁ ଆଗ ନୋହିବି
 ତୁମ୍ଭେ ଯେବେ କୋପ କର ମୁଁ ପଛେ ପଛେ ଯିବି । ୨୦ ।
 ସବୁର ପଛରେ ଥାଇ ଗୁଲଇ ମାରୁଡ଼ି
 ଗୋଲକ ପୁଅ, ଗୋଲକ ପୁଅ ବୋଲଇ ରୋଷମତ । ୨୧ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଭୁବନେ ହୋଇଲେ ପରବେଶ
 ନମସ୍କାର କଲେ ଯାଇଁ ଅନ୍ଧ ରାଜାର ପାଶ । ୨୨ ।

୧୧।୨ ଗୋଲକ ପୁଅ ବୋଲି ନ ଗୁଡ଼ିକ ହୃଦଗତେ ।

୧୭।୨ ସମାଦ—ସମ୍ବାଦ, ନିଜର ମନ କଥା ପ୍ରକାଶ ।

ଆସନରେ ବସ ବୋଲି ବୋଇଲେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
 ହିଂସାଧନ ପାଶେ ଯାଇ ବିଜୟେ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି । ୨୪ ।
 ଧର୍ମସୁତ ବସ ବୋଲି ବୋଇଲେ କୁରୁବାର
 ଅଣକୋପୀ ନାଥ ଯାଇ ବସିଲେ ସଭାର । ୨୫ ।
 ଅର୍ଜୁନକୁ ବୋଇଲେ ହୋ ବସ ଇନ୍ଦ୍ର ସୁତ
 ଆଗ୍ୟାଂ ପ୍ରମାଣେ ଯାଇଁ ବସିଲୁ ବାର ପାଥ । ୨୬ ।
 ନକୁଳ ସହଦେବଙ୍କୁ ଯେ ବୋଇଲେ ଆଗ୍ୟାଂ ଅବଧାଣ
 ଅଶ୍ଵିନୀ କୁମାର ସୁତେ ବସ ବୋଲି ବୋଇଲେ ଦଣ୍ଡଧାରୀ । ୨୭ ।
 ନକୁଳ ସହଦେବ ବସିଲେ ସଭାୟେ
 ପଛେ ପରବେଶ ହେଲୁ ଯାଇଁ ପବନତନୟେ । ୨୮ ।
 ହିଂସାଧନ ବୋଇଲୁ ପବନ ପୁଅ ବସ
 ଆହୋ ଗୋଲକ ପୁଅ ମୁଁ ବସୁଛି ବୋଲି ବୋଇଲୁ ହରଷ । ୨୯ ।
 ଭୂରସବା ଶ୍ଵେତେ ହସିଲେ କରତାଳି ଦେଇ
 ଯେହେନେକ ମରମ ଖଣ୍ଡି ତୁ ଭିଆଇଲୁ କାହିଁ । ୩୦ ।
 ଯେହେନେକ କଥା ଶୁଣିଣ କୁରୁପତି
 ବିସରିଲୁ ଆତ୍ମା ଗୁହଂଇ ଚଉକଡ଼ି । ୩୧ ।
 ଅନେକ ବିସରି ଲଜ୍ଜା ପାଇଲୁ ମାନ ଯେ ଗୋବିନ୍ଦ
 ମଥା ପୋତି ମହାବୀର କପାଳେ ଦିଲୁ କର ଧ୍ଵଜ । ୩୨ ।
 ତକ୍ଷଣେ ଆସ୍ତ୍ରାନ୍ତୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲୁ କୁରୁପତି
 ଅଭିମାନ ପାଇ ଗଲୁ ମାନଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତ । ୩୩ ।
 ଭିତର ଆହୁଟ ଭୁବନେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲୁ
 କପାଟ ପାଡ଼ି ରାଜା ବିସରି ଶୁଭିଲ । ୩୪ ।
 ମୁଣୋହର ବେଳେ ଜଣାଇଲେ ସୁପକାରେ
 ଲେଉଟି ମାନଗୋବିନ୍ଦଙ୍କୁ ଉତ୍ତର ସବା ଦ୍ଵାରେ । ୩୫ ।
 ସଞ୍ଜୟେ ବିଦୁରେ ଆଦି କରି ସମସ୍ତେ ହେଁ ପରବେଶ
 ଶ୍ଵେତ ଭୂରସବାୟେ ମିଳିଲେ ଯାଇ ପାଶ । ୩୬ ।
 କବାଟ ଫେଡ଼ି ବାବୁ ମାନଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତ
 କି ନିମନ୍ତେ ବିକୃତ ବଡ଼ାଇଲୁ ଯେ ତୋହୋର ମତି । ୩୭ ।

୩୪।୧ ଭିତର ଆହୁଟ ଭୁବନ—ଭିତର କୁଟ ଭୁବନ, ଆହୁ ଭୁବନ, ଗମ୍ଭୀର ଘର ।

ସୂର୍ଯ୍ୟ ବେଳେ ମୁଣୋହି କରିବା ବାବୁ ଉଠ
 କଠୋର ଦେଶିଣ ବଜେ କଲେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର । ୩୮ ।
 ଡାକନ୍ତି ପିତା ବାବୁ ଉଠ ରେ କୁରୁପତି
 ତୁ ମାନେ ମାନଗୋବନ୍ଦ ଉଠ ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତ । ୩୯ ।
 କି ନିମନ୍ତେ କପାଟ କଲ ଶୁଭିଲୁ ରେ ବାବୁ
 ତୁ ସେ ପଥୁ କଟକେ ପାଳନ୍ତା ଅଟୁ ସବୁ । ୪୦ ।
 କର୍ଣ୍ଣ ମହାବୀର ଯେ ଦ୍ଵାରେ ଦେଇ ଡାକ
 କେବଣ ନିମନ୍ତେ ମଇଦ ତୁମ୍ଭର ଯେତେ ତାପ । ୪୧ ।
 କାହାକିଲଂ ରଜା ନନ୍ଦିନୀ ସମ୍ଭାଷି
 ଆପଣେ ଗାନ୍ଧାରୀ ଯେ ବଜେ କଲେ ଆସି । ୪୨ ।
 ଗାନ୍ଧାରୀ ଡାକ ଦିଅନ୍ତି ଉଠି ରେ ବାଳ
 ତୁ ସେ ପଥୁ କଟକେ ଅଟୁ ମହାପାଳ । ୪୩ ।
 ତୁହି ସେ ଭଗ୍ୟବନ୍ତ ବାଇ ହୋଉ କାହିଁ
 ସମସ୍ତେ ମୁଣି ଯେବା ତୁହି ସେ ବୁଝାଇ । ୪୪ ।
 ବାବୁ ତୋହୋର ଅପଣ୍ଡିତ ପଣେ ପୃଥୀ ହୋଇଲୁ ଭାସି
 ତୋହୋର ବିରୁଦ୍ଧ ଯେ ନ ଯୋଗାଇ ତାହା ପକା ନାଶି । ୪୫ ।
 କୁକୁଡ଼ି କୁଶଧ୍ୟାୟେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ହୁଅଇ ହାନ
 ଅଭୟେ ପୁରୁଷ ତୁ କାହାକିଲଂ ଯେତେ ଅଭିମାନ । ୪୬ ।
 ଅପଣ୍ଡିତ ଲେକଙ୍କର ଯେସନକ ଗତି
 ଛନ୍ଦି କି ଯେମନ୍ତ କଥା ତ ନୋହଇ ଯୁଗତି । ୪୭ ।
 ତୁହି ଯେ ସଂସାରେଣ ଅଟୁ ଦଣ୍ଡଧାରୀ
 ଅନେକ ବୁଝାଇଁ କହଇ ମାତା ଯେ ଗାନ୍ଧାରୀ । ୪୮ ।
 ଦ୍ରୂପଦ୍ୟନ୍ତ ବୋଇଲୁ ମାତା ଗୋ ତୋତେ କହଇ ବିଶ୍ଵାସ
 ଶ୍ରୀମା ସବୁ ମଧ୍ୟେ ମୋତେ କହଇ ହିଂସାସ । ୪୯ ।
 ମନହିଁ ସେ ଜାଣଇ ଗୋ ହୃଦରେ ଯେତେ ପାପ
 ମାତାହିଁ ସେ ଜାଣଇଁ ପୁତ୍ରର ଯେତେ ବାପ । ୫୦ ।

୩୯୧ ତୋଳନ୍ତି ପିତା ବାବୁ ଉଠ ରେ କୁରୁପତି । (ପା)

ଗାନ୍ଧାରୀ ବୋଇଲେ ବାବୁ ତୁହି ସେ ମନ୍ଦ କଲୁ
 ଆପଣାର ମନ୍ଦପଣେ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ନାଶ କଲୁ । ୫୧ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ତୋହୋର ଯୁଗତେ ଅଟଇ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଭ୍ରାତ
 ତାହାକୁ ନିତ୍ୟେ ତୁ ବୋଲୁ ବସ ହୋ ଧର୍ମଯୁତ । ୫୨ ।
 ସେ କି ବିଦ୍ୟମାନେ ନୋହନ୍ତି କି ତୋର ପଥୁ ଭାଇ
 ଆପଣାର ଛୁଦ୍ର କଥା ଆପଣେ ସେ ଲୁଚାଇ । ୫୩ ।
 ପଣ୍ଡୁ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଯେ ନୋହନ୍ତି ନା ଭିନ୍ନ
 ତୋତେ ଲଜ ନୋହଇ କି ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଅଭିମାନ । ୫୪ ।
 ସୋହୋଦ୍ରେ ହିଂସାସ ଯେ କଲୁ ତୁ ଯୁଗତେ
 କାଳେଶୁ ପାପ ଆସି ଦୁଷାଇଲୁ ତୋତେ । ୫୫ ।
 ଦ୍ରୂପଦ୍ୟନ୍ତ ବୋଇଲୁ ମା ଗୋ ମୋହୋର ପିତା ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
 ଗାନ୍ଧାରୀସେନ ଦୁହିତା ତୁ ବଂଶେଶ ଗରିଷ୍ଠ । ୫୬ ।
 ପିତା ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଗାନ୍ଧାରୀ ମୋର ମାତା
 ଗୋଲକ ପୁତ୍ର ବୋଲି ଶ୍ରୀମା ବୋଲଇ ଅମର୍ଜିତା । ୫୭ ।
 ଶୁଷ୍କ ଭୂରସବାୟେ ହସିଲେ ତାହା ଶୁଣି
 ଲଜେ ଅପମାନ ପାଇଲି ଗୋସାମଣୀ । ୫୮ ।
 ଗାନ୍ଧାରୀ ବୋଇଲେ ତୁ ପଣ୍ଡିତ ମୋର ପୁତ୍ର
 ପାଣ୍ଡବକୁ ହିଂସାସ କଲୁନି ଯେ ବହୁତ । ୫୯ ।
 ଆପଣାର ଶରୀରେ ପଡ଼ିଛି ଅଂସାଇ
 ପରକୁ ହସୁ କିମ୍ପା ନାସିକାରେ ହସୁ ଦେଇ । ୬୦ ।
 ଦ୍ରୂପଦ୍ୟନ୍ତ ବୋଇଲୁ ମା ଗୋ ଯେ ଅର୍ଥ କେମନ୍ତ
 ଗୋଲକ ପୁତ୍ର କଥା ମୋତେ କହସି ଗୋ ମାତ । ୬୧ ।
 ଗାନ୍ଧାରୀ ବୋଇଲେ ବାବୁ ତୁ ଯେବେ ମୁଣୋହି କର ଉଠ
 ମୁଣୋହି ଉଠାରେ କହଇ ଏଥିର ଅର୍ଥ ଗୋଟି । ୬୨ ।
 ଦ୍ରୂପଦ୍ୟନ୍ତ ବୋଇଲୁ ଯେମନ୍ତ କଲଙ୍କ ଅଛି ଯେବେ
 କାହିଁକି ଗୁପ୍ତ କରୁ କହୁ କିନା ଯେବେ । ୬୩ ।

୫୭୧ ଅମର୍ଜିତା—ଅମର୍ଯ୍ୟାଦା

ତହିଁର ଅର୍ଥ ଗୋ ଶୁଣିଲେ ମହାମାୟୀ
 ତେବେ ସେ ଉଠିଣ ମୁଁ କରିବି ମୁଣୋହ । ୭୪ ।
 ଗାନ୍ଧାରୀ ବୋଇଲେ ବାବୁ ଶୁଣ ପୁତ୍ରର କଥା
 ଗାନ୍ଧାରୀସେନ ରାଜା ଅଟଇ ଯେ ମୋର ପିତା ୭୫ ।
 ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ମାସ ଅମାବସ୍ୟ କୃତ୍ତିକା ନକ୍ଷତ୍ରେ
 ସେ ଦିନ ଉତ୍ତପତ୍ତି ମୁଁ ହୋଇଲି ଯୁଗତେ । ୭୬ ।
 ଜାତ ଉଆଁସୀ ଆବର ବ୍ରହ୍ମ ଅସୁରୀ
 କେହି ମୋତେ ପ୍ରଦାନ ନୋହିଲେ ଡରି କରି । ୭୭ ।
 ଦୁର ରାଜା ମାନନ୍ତ ବାବୁ ରେ ପିତା ଯେ ବରଲ
 ମୋହୋର ନାମେ ବରଲେ ବାଇଣି ରାଜା ମଲ । ୭୮ ।
 ବ୍ୟାସକୁ ହକାର ଗାନ୍ଧାରୀସେନ ପୁଚ୍ଛଇ
 ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ଯେହାକୁ ବିଦ୍ର କରିବା ଗୋଲକ ବୃକ୍ଷକଇ । ୭୯ ।
 ପିତାଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଅଗଣାୟେ ଗୋଲକ ବୃକ୍ଷ ଥିଲ
 ବ୍ୟାସକୁ ନେଇ ତାହା ଗାନ୍ଧାରୀସେନ ଦେଖାଇଲ । ୮୦ ।
 ଆପଣେ ବ୍ୟାସେ କନ୍ୟାବେଶ କରାଇଲେ ମୁକୁ
 ବରବେଶ କରାଇଲେ ସେ ଗୋଲକ ବୃକ୍ଷକୁ । ୮୧ ।
 ମୋତେ ପ୍ରଦାନ କରାଇଲେ ପାରେଶ୍ୱରଙ୍କ ସୁତ
 ଗୋଲକ ବୃକ୍ଷର ଡାଳେ ବାନ୍ଧିଲେ ମୋହୋର ଡାହାଣ ହସ୍ତ । ୮୨ ।
 କୁଣ୍ଡରେ ବନ୍ଧନ କଲେ ସତ୍ୟବତ୍ସର ବାଳ
 ଶଙ୍ଖେ ଗାନ୍ଧାରୀସେନ ଲୁଇଁ ଦଲ ଜଳ ଭଲ । ୮୩ ।
 ମୋହୋର କର ତାହାର ତହିଁ ଲୁଗିଲ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ
 ତତକ୍ଷଣେ ମଲ ସେ ଗୋଲକ ମହାବୃକ୍ଷେ । ୮୪ ।
 ତୋହୋର ପିତା ବ୍ରହ୍ମ ଅସୁର ତାହାକୁ କନ୍ୟା କେ ଦିଅନ୍ତା ନାହିଁ
 ଶତେ ଅସ୍ତ୍ରଭର କନ୍ୟା ମଲ୍ଲିନୀ ତାହାର ବରଣ ଗୁହଁ । ୮୫ ।
 ବ୍ୟାସେ ଥାଇ ଯେହା ଯେ ଆପଣେ ଉଆଇଲେ
 ଧୂତରାଶ୍ଟ୍ରକୁ ଆଣି ମୋତେ ଦିଆଇଲେ । ୮୬ ।
 ଯେହେନେକ ବିଶ୍ୱାସ କଥା କେହି ନ ଜାଣନ୍ତି ଆନ
 ବ୍ୟାସେ ବାସୁଦେବେହିଁ ଜାଣନ୍ତି ଯେହେନେକ ବିଧାନ । ୮୭ ।

ଯାହା ଲେଖିଲୁ ବାବୁ ତୁ ତାହାହିଁ ପାଇଲୁ
 ପରକୁ ଛୁଦ୍ର କହି ଆପଣା ଛୁଦ୍ର ମରମ କତାଇଲୁ । ୮୮ ।
 ଭୀମା ଯାହା କହିଲ ସେ ଅଟଇ ନିତୟେ
 ଶୁଣିଣ ବିଷାଦ ହୋଇଲ ଗାନ୍ଧାରୀତନୟେ । ୮୯ ।
 ଯେତେ ଅର୍ଥ କେମନ୍ତେ ଜାଣିଲକ ଭୀମା
 ନ ଜାଣି ଦୃଢ଼ଲ ମୁଁ ନାଣିଲ ଆପଣାର ସୀମା । ୯୦ ।
 ନିତି ପ୍ରତି ଭୀମା ଯେ ଦିପଦ ବୋଲୁଥିବ ମୋତେ
 ଆବର ସଭାୟେଣ ମୁଁ ବସିବି କେମନ୍ତେ । ୯୧ ।
 ଗାନ୍ଧାରୀସେନ ପାମର କିନ୍ତା ଯେମନ୍ତ କୃତ୍ୟ କଲ
 ବିଧବା କନ୍ୟାକୁ କେମନ୍ତେ ମୋ ପିତାକଇଁ ଦଲ । ୯୨ ।
 ଯେହେନେକ ପାପ କ୍ଷଣେ ଯେବେ ହୋଇଲୁ ତୁ ଜାତ
 ପିତା ଘରେ ପଡ଼ି କିଂପେ ନ ମଲୁ ଗୋ ମାତ । ୯୩ ।
 ଯେତେ ବୋଲି କର୍ମକୁ ଆଦର ଶର ଉଠି
 ସ୍ୱାହାନ ନିତ୍ୟ କର୍ମ ଯେ ସାରିଲୁ ଧୂତରାଶ୍ଟ୍ର । ୯୪ ।
 ମତସ୍ତୁଲରେ ବିଜେ ରାଜା ମହାବୀର
 ସେହିଦିନୁ ହିଂସାଧନ ନ ବସଇ ଆସ୍ତାନର । ୯୫ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଇଲେ ଭୀମସେନର ମୁଖ ଗୁହଁ
 ହିଂସାଧନକୁ ଅମାତ କଥା କହିଲୁ କିସ ପାଇଁ । ୯୬ ।
 ଭୀମସେନ ବୋଇଲ ନିତି ଦିନ ଆନନ୍ତ କରଇ ହିଂସାସ
 ଅନେକ ସହିଲୁନି ଆମ୍ଭେ ପ୍ରତି ଯେ ଦିବସ । ୯୭ ।
 ପାଞ୍ଚକର ପିତା ନାମ ଧରଇ ସଭାରେ
 ଉପହାସ କରନ୍ତି ନା ଆନନ୍ତ ସକଳ କୁରୁବୀରେ । ୯୮ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଇଲେ ତାହାର ପିତା ଧୂତରାଶ୍ଟ୍ର ମାତା ଯେ ଗାନ୍ଧାରୀ
 ଗୋଲକ ପୁଅ ତାହାକଇଁ କିଂପା ବୋଇଲୁ ନ ବିରୁର । ୯୯ ।
 ଭୀମସେନ ବୋଇଲ ଦେବ ହୋଇଅଛୁନି ସେହି
 ନୋହିଲେ କିଂପା ତଳନ୍ତା କଳଙ୍କ ଯେବେ ନାହିଁ । ୧୦୦ ।

୮୫। ୧ { ମୁଣୋହରେ ବିଜେ କଲେ ମହାବୀର
 { ମୁଣୋହରେ ବିଜେ କଲେ ମାନଗୋବିନ୍ଦ ବୀର ।

ଶୁଣିଣ ତବଦ ଯେ ଧର୍ମର ନନ୍ଦନ
ମନେ ମନେ ତୋଷ ହୋଇଲେ ଭ୍ରମସେନ । ୯୧ ।
ପ୍ରବେଶ ସୁଦେଶୁଁ ହୋଇଲେ ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଶସ୍ତ ପୁରେ
ନିତ୍ୟ କର୍ମେଣ ସେବନ୍ତୁ ସେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ପୟରେ । ୯୨—୫୭୦୦ ।

ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନର ପାଷାଣ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ

ସେହି ଦିନୁ ଆସ୍ଥାନରେ ନାହିଁ ଜାଣ ସଭା
ଯେ ଯାହାର ଆସ୍ଥାନେ ଆନ୍ତ୍ର ସକଳ ରାଜଦେବା । ୧ ।
କୂଟ କପଟ ଛନ୍ଦୀ ଯେ ମାନଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତ
ବୁଦ୍ଧିବନ୍ତା ଭାଗ୍ୟବନ୍ତା ଉପାୟେ ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତ । ୨ ।
ଲେହନିର ବୋଲି ଯେକ ପଦ୍ମତ ଗୋଟିୟେ
ଉଚ୍ଛର୍ଗ ପୋତା ବିସ୍ତାର ସେ ଅଟେ କୋଶମୟେ । ୩ ।
ଶିଳପୀ ବିରାଣୀ ମାନନ୍ତ ସମସ୍ତ ରୁଣ୍ଡି ଆଇଁ
ଶ୍ରୀଭୁଜେ ଶାଢ଼ୀ ସରଳ ଅନେକ ରତ୍ନ ଦେଇ । ୪ ।
ରାଜକାଳେ ପଦ୍ମତେ ସେ ଲଗାଇଲୁ ନେଇ
ଯେ ପଦ୍ମତ ଗୋଟି ଖୋଲିବ ଭିତରେ ଭଙ୍ଗାଇ । ୫ ।
ଯତନ କରିବ ଖୋଲି ପ୍ରାୟେ କରି
ଯେକଇ ଦୁଆରେ ଯେ ହୋଇବ ତାହାର । ୬ ।
ଘର ପ୍ରାୟେ କରି କରିବ ଯେ ସଞ୍ଚା
ଯେତେ ବୋଲି ଆଗ୍ୟା ଦିଲୁ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବସା । ୭ ।
ଯୋଜନେକ ବିସ୍ତାର ହୋଇବାକ ସଞ୍ଚ
ଉଚ୍ଛର୍ଗ ହେବ ଦୁଇ ଯୋଜନ ଯେ ଉଞ୍ଚ । ୮ ।
ତହିଁକ ନିର୍ବାଣ କରିବ ବଜ୍ର କବାଟ ଯେ ଗୋଟି
ବାହାରେ ଥାଇ କଲିଲେ ସେ ଭିତରେ ନ ଫିଟି । ୯ ।

୫୧୨ ଯେ ପଦ୍ମତ ଗୋଟି କୋରିବ ଭିତରେଣ ଭଙ୍ଗାଇ ।

୫୧୩ ସରଳ—ଅଳଙ୍କାର ବିଶେଷ ।

ଜଣକେ ବରତନ କଲୁ ଗ୍ରାମ ପାଞ୍ଚଖଣ୍ଡ
ମାସକେ ବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଲୁ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଯେକ ମାତ । ୧୦ ।
ପାଞ୍ଚ ଉତ୍ତର ଶତେକ ଲୁଗିଲେ ବିରାଣି
କାଟନ୍ତୁ ପାଷାଣ ଯେହ୍ନେ ବଜ୍ର କାଟ ନିର୍ବାଣି । ୧୧ ।
ଦ୍ଵାଦଶ ବରଷେ ତାହା କଲେକ ନିର୍ମିତ
ସଉତ୍ତରୀ ନଦୀ କୂଳେ ସଉତ୍ତରୀ ବନସ୍ତ । ୧୨ ।
ତହିଁର କୂଳେ ଅରବିନ୍ଦ ଲେହନିର
ଉପାୟେଣ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ତାହା ପଥର ଘର କରି । ୧୩ ।
ଘଟଣ ନିର୍ମିତ ଯେତେବେଳେ ହୋଇଲୁ ସପ୍ତର୍ଷି
ଭିତରେ ପିତୃଲିଙ୍ଗ ଉପାଲେ ଚନ୍ଦ୍ର ଯେ ଲେଖନ । ୧୪ ।
ଗୁପ୍ତେ କରାଇଲୁ ତାହା ନ ଜାଣନ୍ତା କେହି
ଦିନେକ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ମାତା ଗାନ୍ଧାରୀ ଆଗେ କହି । ୧୫ ।
ଭେ ମାତା ମହାସଖା ଆଗ୍ୟା ଦେବା ମୁକୁ
ମୁହିଁ ଯିବି ମାତା ଗୋ ଗାନ୍ଧାରୀସେନ ରାଜ୍ୟକୁ । ୧୬ ।
କେମନ୍ତ ସପଦେ ଗୋ ଅଛଇ ମୋର ଅଜା
କେମନ୍ତ କରିଣ ସେ ପାଲଇ ଜନପ୍ରଜା । ୧୭ ।
କଥା ପାଶୋରିଲେ ନ ଜାଣିଲେ ଗାନ୍ଧାରୀ
ଯାଅ ବୋଲି ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନକୁ ଆଗ୍ୟା ଅବଧାରୀ । ୧୮ ।
ଧୃଷ୍ଣାସନ ଦୁଜୟେ କର୍ଣ୍ଣ ଶଲ୍ୟ କୃପ
ଅଶସ୍ତ୍ରମା ସହତେ ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତ ନୃପ । ୧୯ ।
ଯେତେକ ସଙ୍ଗର ସନ୍ଧ୍ୟା କୁମାର କୁରୁପତି
ଗାନ୍ଧାରୀସେନ ରାଜ୍ୟକୁ ସେ ଚଳଇ ତତ୍ତତ । ୨୦ ।
ରାଜ ଦିବସେଣ କରନ୍ତି ପ୍ରୟାଣ
ହସ୍ତିନାକୁ ଗାନ୍ଧାରୀସେନ ରାଜ୍ୟ ପନ୍ଦର ଶତ ଯୁଗ । ୨୧ ।
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇଁ ପନ୍ଦର ଦିବସେ
କଟକେ ପ୍ରବେଶ ଯାଇଁ ହୋଇଲେ ହରଷେ । ୨୨ ।
ବାରତା ପାଇଣ ସେ ଗାନ୍ଧାରୀସେନ ନୃପତି
ଦଣ୍ଡ ସନ୍ଧ୍ୟା ଘେନି ସେ ପାଚ୍ଛେଟି ଆସଇ ତତ୍ତତ । ୨୩ ।

ବଇଭୂର୍ଯ୍ୟ ପଦ୍ମ ତଳେ ହୋଇଲେ ଭେଟା ଭେଟି
ଗାନ୍ଧାରସେନ କୁଶଳ ବାରତା ପୁଛଇ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର । ୨୪ ।
ଦ୍ରୂପଦେନ ବୋଇଲୁ ଶୁଣିମା ମାତ ତାତ
ସନ୍ଧ୍ୟାବଳ ଗୁପ୍ତ ତୋହୋର ମୋହୋର ହୋଇବା ପୈକାନ୍ତ । ୨୫ ।
ପଦ୍ମ ଉପରେ ଯାଇଁ ବସିଲେ ଅଜା ନାତି
ବଂଶାଧିକ ରାଜା ତୁ ଅଟୁ ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତ । ୨୬ ।
ମୁହଁ ସହି ନୁଆରଇ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟିଙ୍କ ଆରଦୋଳ
ସେ ନିମନ୍ତେ ଅଜା, ଅଇଲି ତୋହୋର ତୁଲେ ଭାଳ । ୨୭ ।
ଭୀମସେନ ଅନେକ ହିଂସାସ କଲୁକ ମୋତେ
ମୁହଁ ତାହାର ପ୍ରାଣ ତ୍ୟାଗ କରିବି କେମନ୍ତେ । ୨୮ ।
ଭୁଇଁ ଛୁଇଁ ଶ୍ରବଣେ ହସ୍ତ ଧରି ଗାନ୍ଧାର
ବାବୁ ଯେବଣ କଥା କହିଲୁ ସେ ଦୁସହ ଅଗୋଚର । ୨୯ ।
ତୋହୋର ବେଳେ ପାଣ୍ଡବନ୍ତ ବଳବନ୍ତେ ନୋହୁଁଟି ଯେ ସରି
ଦେବ କଳା ଘେନି ସେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅବତର । ୩୦ ।
ଧର୍ମର ଶର୍ଯ୍ୟ ଜାତ ସେ ଯେବଣ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟି
କର ଲେଉଟାନ୍ତେ ଯାହାର ଲେଉଟଇ ନବ ସୃଷ୍ଟି । ୩୧ ।
କୁକ୍ରୋଧର ଜାତ ହାଦେ ପବନର ଶର୍ଯ୍ୟ
କରେଣ ଗଦା ଧରିଲେ ହାସଇ ଦେବରାଜେ । ୩୨ ।
ମହା ବଳବନ୍ତା ସେ ପ୍ରତ୍ୟାଂ ସାଧୁକ ଭୀମ
ଛତ ଲକ୍ଷ ଯୋଜନ ଆଇଁ ତାହାକଇଁ ହାସ କରଇ ଯମା ୩୩ ।
ବାସବର ନନ୍ଦନ ଯେବଣ ପାଲଗୁନ
ପୈକା ନାରାଜକେ ହେଲେକ୍ୟ ପାରଇ ସେ ଜଣି । ୩୪ ।
ନକୁଳ ବୋଲଣ ତାହାର ଯେବଣ ଅନୁଜ
ଆକାଶେ ପାଟ ଅଛି ଅଶ୍ୱିନୀ କୁମାରଙ୍କ ଆମ୍ବୁଜ । ୩୫ ।
ତାହାର ଅନୁଜ ଯେ ସହଦେବ ବୋଲି
ଭୂତ ଭବିଷ୍ୟ ଗ୍ୟାନ୍ତା-ମୁଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦେଖିଲି । ୩୬ ।
ବାବୁ ମୋହୋର ବଚନ ଶୁଣି ରେ ମାନଗୋବିନ୍ଦ
ସମୟେ ବ୍ରତଥାଅ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟିଙ୍କରେ ନ କର ତୁ ହତ । ୩୭ ।

ଦ୍ରୂପଦେନ ବୋଇଲୁ ତାତ ସମର ନ କରିବି
ଉପାୟେ କରିଣ ହାଦେ ପାଣ୍ଡବନ୍ତ ମାରିବି । ୩୮ ।
ଭୀମାର ବଳ ଶର୍ଯ୍ୟକୁ ମୋହୋର ଭୟ ନାହିଁ
ଯାହାକୁ ମାଳାମୁର ଦେବ ହୋଇଛନ୍ତି ସାହି । ୩୯ ।
ଗାନ୍ଧାରସେନ ବୋଇଲୁ ବାବୁ କେବଣ ଉପାୟେ
ଦ୍ରୂପଦେନ ବୋଇଲୁ ଆସ ଦେଖାଇବି ଦେବରାୟେ । ୪୦ ।
ଗାନ୍ଧାରସେନ ବୋଇଲୁ ଯେବେ ଅଇଲୁ ମୋର ପୁରେ
ଦିନା ପାଞ୍ଚସାତ ରହୁକୁ ନା ମୋହୋର ପୁର ମନ୍ଦିରେ । ୪୧ ।
ଦ୍ରୂପଦେନ ବୋଇଲୁ ତାତ କଟାଳ ନ କର ଯେ ମୋତେ
ପାଣ୍ଡବନ୍ତ ନାଶ କଲେ ମୁଁ ବ୍ରତଇ ନିଶ୍ଚିନ୍ତେ । ୪୨ ।
ସମସ୍ତ ସନ୍ଧ୍ୟାମାନ ପଠିଆଅ ତୋହୋର ଦେଶ
ବର୍ଗ କୁଟୁମ୍ବମାନ ଘେନି ସଙ୍ଗତେ ମୋର ଆସ । ୪୩ ।
ଆପଣାର ଶତେ ପୁତ୍ର ଘେନଣ ଗାନ୍ଧାର
ଆବର ଛପୁାଣୋଇ ଭ୍ରାଥ ଘେନଣ ବନ୍ଧୁ ସଙ୍ଗର । ୪୪ ।
ଆପଣାକୁ ଲୁଇ ଶୟେ ସତାଣୋଇ ଜଣ
ଦ୍ରୂପଦେନ ତୁଲେ ଗାନ୍ଧାରସେନ କରଇ ପୟାଣ । ୪୫ ।
ସଉଭଦ୍ର ବନେ ଯାଇଁ ହୋଇଲେ ପ୍ରବେଶ
ଲେହଣିର ପଦ୍ମରେ ମିଳିଲେ ତାର ପାଣ । ୪୬ ।
କୁଟ କପଟ ରାଜା ଫେଡ଼ଲୁ କବାଟ ଗୋଟି
ଆପଣେ ଭିତରେ ଯାଇ ପଶିଲୁ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର । ୪୭ ।
ତାହାକୁ ଗୋଡ଼ାଇ ଯେ ପଶିଲେ ଗାନ୍ଧାରସେନ
ପିତାର ସଙ୍ଗତେ ପଶିଲେ ଗାନ୍ଧାରସେନ ପୁତ୍ରମାନ । ୪୮ ।
ଦ୍ରୂପଦେନ ବୋଇଲୁ ବିରୁର କର ପିତା
ଭୀମାର ଗଦାଘାତ ଯେ ସହିବଟି ପଦ୍ମତା । ୪୯ ।
ପୈହା ଭୋ ପିତା ବିରୁର କର ଦୃଢ଼ କରି
କବାଟ ପାଖିବି ପାଣ୍ଡବନ୍ତ ଭିତରେ ମୁଁ ଭରି । ୫୦ ।

ଦେଖି ବିରୁର କରଇ ଗାନ୍ଧାରସେନ ନୃପତି
ବାବୁ ହିଂସାଧନ ତୁ ଉପାୟେ ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତ । ୫୧ ।
ତୋହୋର ବୋଲେ ଯେହା ହୋଇଲ ନିବାଣି
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଦିଶୁଅଛି ଇନ୍ଦ୍ର ବାରସୁଖ ପୁର ଜାଣି । ୫୨ ।
ଭଲ କରି ପିତାପୁତ୍ର ଯେହାକୁ ବିରୁର କର
କାହାର କିସ ବୁଦ୍ଧି କହ ମୋହୋର ଆଗର । ୫୩ ।
ଯେତେକ ବଚନ କହ ବାହାର ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
ବାହାରେ ଥାଇ ପାଉଲ ବଜ୍ର ଜାଲଣୀ କବାଟ ଗୋଟି । ୫୪ ।
ଗାନ୍ଧାରସେନ ବୋଇଲ କବାଟ ଫେଡ଼ ବାବୁ
ସବ୍ୟସାଚୀ ନାଥ ତୋତେ ବୁଦ୍ଧି ଦୃଶ୍ୟ ସବୁ । ୫୫ ।
ହିଂସାଧନ ବୋଇଲ ଶୁଣ ହୋ ଗାନ୍ଧାର
ତୁମ୍ଭେ ନିରୁତାନ୍ତ ବଇର ଅଟ ଯେ ମୋହୋର । ୫୬ ।
ମାତାକୁ ମୋହୋର ଯେବଣ କୃତ୍ୟ କଲୁ ଗାନ୍ଧାରସେନ ରାଜା
ବିଧବା ଜନ୍ୟା କରଇଲୁ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କ ଭରଯା । ୫୭ ।
ଗୋଲକ ଦୃଷ୍ଟ ଯେ ବିଭକାଳେ ମଲ୍ଲ ଯୁଗତେ
ବିଧବା ଜନ୍ୟା ପିତାକୁ ମୋହୋର ଦଲୁ ତୁ କେମନ୍ତେ । ୫୮ ।
ଅଗ୍ନିରେ ଦହନ କିଂପେ ନ କଲୁ ମହାତମା
ସେ କଥା କଲଙ୍କ ମୋତେ ସଭାରେ ବୋଇଲ ଶ୍ରୀମା । ୫୯ ।
ତୋତେ ମାଇଲେ ମୁଁ ପାଶୋରଇ ସେ କଥା
ତୋହୋର ନିମନ୍ତେ ମୋତେ ହାଦେ ଲଜ୍ଜା ଅପ୍ରମିତା । ୬୦ ।
ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ନିବାଣ ନୋହଇ ଯେ ଦର
ତୋହୋର ନିମନ୍ତେ ନିବାଣ କରିଛୁ ଯେହୁ ପୁର । ୬୧ ।
ତୁ ଯେବେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତେ ଥାଅ ଯାଉଅଛୁ ମୁହିଁ
ବଜ୍ର ଯନ୍ତ୍ର ଜାଲଣୀ କଲିଲ, ତହୁଁ ଗଲକ କୁରୁସାଲ । ୬୨ ।
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲ ଯାଇଁ ଆପଣା ନିଜ ଦେଶ
ସ୍ବାହାନ ଭୋଜନ ସେ କରଇ ହରଷ । ୬୩ ।

୬୪।୧ ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଭଣ୍ଡି କହୁଲି ତୋହୋର ଆଗର ।

୬୪।୨ ନିରୁତାନ୍ତ—ନିତାନ୍ତ ।

ଗାନ୍ଧାର ବାରତା ପାଇଲେ ତଥ୍ୟ କରି
ହିଂସାଧନ ସନ୍ନିଧେ ବିଜେ କଲେ ମାହେଶ୍ଵର । ୬୪ ।
ବାବୁ ପିତାକୁ ମୋହୋର ଲଇଲୁ ପଥର ଘରେ
ଆରେ ସୋଦର ବଧରେ ପଶିଲୁ ବାଳୁତ ପାମରେ । ୬୫ ।
ଗାନ୍ଧାରସେନ ବ୍ରତଥିଲେ ତୋତେ ରେ ପରମ ହିତ
କେବେହେଁ ବାବୁ ନ ବାହୁଡ଼ଇ କଲ କର୍ମ କୃତ୍ୟ । ୬୬ ।
ହିଂସାଧନ ନ ଶୁଣଇ ଗାନ୍ଧାର ବୋଲ
ଗୋଟିଯେ କରି ହିଂସାଧନ ନ କଲୁ ତୁହି ଭଲ । ୬୭ ।
ଯଦ୍ୟପି ପିତାକୁ ମୋହୋର କଲୁ ଯେତେ କୃତ୍ୟ
ଅନ୍ନ ଦେଉଥାଅ ତାହାର ଜୀବନ ଥିବା ପରିଯନ୍ତ । ୬୮ ।
ହିଂସାଧନ ବୋଇଲ ମା ଗୋ ତୋହୋର ବଚନେ
ଦେବଇଁ ଅନ୍ନ ଯାହା ମାଗିଲୁ ତୋଷ ମନେ । ୬୯ ।
ମାତାଙ୍କର ବଚନେ ଆଶ୍ୟାଂ ଦଲୁ କୁରୁସାର
ବସାଣ କଲୁ ଗାନ୍ଧାରକୁ ନିତ୍ୟେ ଅନ୍ନ ଯେକ ଭର । ୭୦ ।

୭୧।୨ କୃତରେ ହିଂସାଧନ ନ କଲୁ ବାବୁ ଭଲ ।

୭୦ ପଦ “ମାତାଙ୍କର ବଚନେ ଆଶ୍ୟାଂ ଦଲୁ କୁରୁସାର ।” ପାଦାନ୍ତ ପରେ ଭଲ ପାଠ—

ମାତାଙ୍କର ବଚନେ ଆଶ୍ୟାଂ ଦଲୁ କୁରୁସାର
ବସାଣ କଲୁ ଗାନ୍ଧାରକୁ ନିତି ଅନ୍ନ ଦଣ ଭର ।
ପାଣି ତହିଁକି ଦିଅଇ ଦୁଇ ଭର ଲେଖାୟେ
ଜଣକେ ପାଣି ଯେ ପଡ଼ଇ ପାୟେ ପାୟେ ।
ଜଳା କବାଟି ବାଟେ ବତାଇ ଦିଅନ୍ତି ପ୍ରତିଦିନ
ଦେଖିଣ ଗାନ୍ଧାରସେନ ବିରୁରଇ ମନ ।
ଆତ୍ମକୁ ଧରି ହିଂସାଧନ ଦୁଶ ଦଲୁ ପୁଣି
ସେହୁମତି ଦଲୁ ମାସକ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନ୍ନ ।
ସେହୁଠାରୁ ପାଞ୍ଚ ଭର ଦଲୁ ହିଂସାଧନ
ପୁଣି କିନ୍ତୁ ଦିନ ଦୁଇ ଭର ଲେଖାୟେ ଦଲୁ ଅନ୍ନ ।
ପୁଣି ଭରେକ ଦିଅଇ ହସ୍ତ ଯେ ଆଞ୍ଜୁଳା
ବେନିମାସ ଭରେକ ଲେଖାୟେ ସେ ଦଲୁ ।
ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ପୁତ୍ର ଶଙ୍କୁନ ପରଶଇ ଭଲ
ଗାନ୍ଧାରସେନ କହଇ ମୃତ୍ୟୁ ଆସି ନିକଟ ହୋଇଲ ।

ଭରେକ ଅନ୍ନ ଆବର ପାଣି କଳସାୟେ
 ଗୁଣ୍ଡିର ଜଳା ବାଟେ ବଢାଇଣ ଦୟେ । ୭୧ ।
 ଦେଖିଣ ଗାନ୍ଧାରସେନ ବରୁର କରଇ ମନେ
 ଅନ୍ନ ଶାସ୍ତିରେ ମଲେ ମୁକତି ନୁହନ୍ତି ଜନେ । ୭୨ ।
 ସମସ୍ତେହେଁ ପାତନ୍ତି ତାହାଣ କର ଗୋଟି
 ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ପୁତ୍ର ଶଙ୍କୁନ ସବୁକୁହଁ ଦଅଇ ବାଣି । ୭୩ ।
 ଜଣକେ ହୋଅଇ ପୋଷେ ପୋଷେ ଅନ୍ନ
 ଦତ୍ତାୟେକ ପାଣି ଚକ୍ରପେ ଗ୍ରାସ ପୁଣ । ୭୪ ।
 ସୈନ୍ୟନେକ ନିତି ପ୍ରତି ଦଅଇ କୁରୁବଇ
 ଉପାୟେ ଶଙ୍କୁନ ତହୁଁ ଥୋକାୟେ ଥୋକାୟେ ରଖିଥାଇ । ୭୫ ।
 ଭାତ ପୁଡାୟେ ଚକଟି ଲେପିଥାଇ କାନ୍ଦେ
 ବୁଦ୍ଧି ଭିଆଇଲୁ ଆପଣା ବ୍ରତବା ନିମନ୍ତେ । ୭୬ ।
 ବଦୟନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ହୋ ଯୁଗଧର
 ରଥ ମାସ ପରିଯନ୍ତେ ଦିଲୁ ଅନ୍ନ ଯେକ ଭର । ୭୭ ।
 ଛ ମାସ ଅନ୍ତରେ ପୁଣ ବୁଦ୍ଧି ଯେକ କଲ
 ଅଙ୍ଗାୟେକ ଦଅ ବୋଲି ସୁପକାରକୁ ବୋଇଲୁ । ୭୮ ।
 ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ମାସ ଶୁକ୍ଳ ପକ୍ଷ ଚଉଦିର ଦିନ
 ଆଗ୍ୟାଂୟେ ବଢାଇ ଦିଲୁ ଅଧ ଭରେକ ଅନ୍ନ । ୭୯ ।
 ତାହା ବାଣି ଭୁଞ୍ଜିଲେ ସମସ୍ତେ ବିକଳେ
 ଆଳୟେକ ଅନ୍ନ ପୁଣି ଦିଲୁ ଅନ୍ତକାଳେ । ୮୦ ।
 ତାହା ଦେଖି ବରୁର କରଇ ନୃପତି ଗାନ୍ଧାରସେନ
 ବାବୁ ସବୁନ୍ତି ଅଦୋଷେ ନାଶ କଲଟି ଦ୍ରୁଯୋଧନ । ୮୧ ।
 ଶୟେ ସତାଶୋଇ ଜଣକୁ ଆଳୟେକ ଭାତ
 ସୈନ୍ୟେକ ଆହାର କରି ହୋ ବ୍ରତବା କେମନ୍ତ । ୮୨ ।
 ଦ୍ରୁଯୋଧନର ତ ଆନ୍ଦେ ନୋହୁଁ ନା ବଇରି
 ବିନା ଅପରାଧେ କିଂପା ଆନୁନ୍ତ ନାଶ କରି । ୮୩ ।

ସୈ ମୋହୋର ବଂଶ ଯେ ମାରୁଅଛି ଅନମିତେ
 ତାହାର ବଂଶ କେନ୍ଦ୍ର ନାଶ କରିବ ସୈନ୍ୟମତେ । ୮୪ ।
 ସୈ ଆଳକ ଭାତ ଜଣକ ହିଁ ଭୁଞ୍ଜି
 ପିତୃ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଦ୍ରୁଯୋଧନ ବଂଶ ଗଞ୍ଜି । ୮୫ ।
 ଗାନ୍ଧାରସେନ ରାଜାର ସୈନ୍ୟନେକ ବଚନ ଶୁଣି
 ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ପୁତ୍ର ଶଙ୍କୁନ କହିଲୁ ଦୂତ ବାଣୀ । ୮୬ ।
 ତୁ ଯେହ୍ନେ ଆଗ୍ୟାଂ ଦିଲୁ ନରସାଇଁ
 ମୁହିଁ ପାରିବି ଦ୍ରୁଯୋଧନର ବଂଶ ନାଶ କରାଇ । ୮୭ ।
 ଗାନ୍ଧାରସେନ ବୋଇଲୁ ଆଳକ ଅନ୍ନ ଖାଅ
 ସବୁର ଆସ୍ୟ ଦେନଶ ତୁ ଶୁଭେଶ ବ୍ରତ ଥାଅ । ୮୮ ।
 ସେ ଆଳକ ଅନ୍ନ ଯେ ଭୁଞ୍ଜିଇ ଶଙ୍କୁନ
 ସତ୍ତ୍ୱେଁ ପ୍ରାଣ ପୟାଣ ହୋଇଲେ ଅବସାନ । ୮୯ ।
 ଶୟେ ପଞ୍ଚାଶୋଇ ଜଣ ହୋଇଲେ ପ୍ରାଣତ୍ୟାଜ
 ଶଙ୍କୁନ ଦେନ ବ୍ରତ ଅଛି ଗାନ୍ଧାରସେନ ରାଜ । ୯୦ ।
 ଗାନ୍ଧାରସେନ ପରୁରଇ ଶୁଣ ରେ ଶଙ୍କୁନ
 ତୁ ମୋହୋର ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ପୁତ୍ର ଅଟୁ ମହାଗ୍ୟାମ । ୯୧ ।
 ମୁହିଁ ଯେ ପୁତ୍ର ରେ ରକ୍ଷା କଲି ତୋତେ
 ଦ୍ରୁଯୋଧନର ବଂଶ ତୁ ନାଶିବୁ କେମନ୍ତେ । ୯୨ ।
 ଶଙ୍କୁନ ବୋଇଲୁ ତାତ ଅଛି ନି ମୋହୋର ବୁଦ୍ଧି
 ତୋହୋର ବଚନ କହ ମୋତେ କେମନ୍ତେ କାର୍ଯ୍ୟ ସିଦ୍ଧି । ୯୩ ।
 ତୁମ୍ଭେ ତ ଯାଉଅଛୁ ବୁଦ୍ଧି ସୈ ମୋତେ କହ
 ହୃଦରେ ଧରିଥିବି ତୋହୋର ବଚନ ସନ୍ଦେହ । ୯୪ ।
 ଗାନ୍ଧାରସେନ ବୋଇଲୁ ଶୁଣସି ମୋହୋର ପୁତ୍ର
 ମୁହିଁ ଯେତେବେଳେ ହୋଇବି ମୃତ୍ୟୁ ପରାପତ । ୯୫ ।
 ସୈ ମୋହୋର ତାହାଣ କରର ପବ ଅସ୍ଥି
 ତାହା ଯତନ କରି ଥୋଇଥିବୁ ନ ଜାଣିମ କୁରୁପତି । ୯୬ ।

ଡାହାଣ ହାଥର ଡାହାଣ ପବ ଗୋଟି
 ତାହା କରାଇବୁ ବାବୁ ପଣା ଦୁଇ କାଠି । ୯୭ ।
 ବାମ ହାତର ପବ କରାଇବୁ ପଣାର ଗୁଟି
 କରାଇବୁଟି ନିବିଂଶ ଯତନ କରି ଭରଣ ଗୋଟି । ୯୮ ।
 ଅବଶ୍ୟ ଦ୍ରୁଯୋଧନ ତୋତେ କରିବ ବଡ଼ ଜଣେ
 ରଜାର ତୁଲେ ବସିବୁ ତୁ ମହାମନ୍ତ୍ରୀ ପଣେ । ୯୯ ।
 ବାବୁ ତୁ ତ ନାଶ କରି ନୁଆରିବୁ ତାହାକୁ
 ପଣା ଖେଳାଇବୁ ତୁ ଦ୍ରୁଯୋଧନ ସଂଗେ ପାଣ୍ଡବଙ୍କୁ । ୧୦୦ ।
 ଆପଣେ ପାତକୁ ତୁ କୁଟି କପଟ ପଣା
 ଦାନ ପଡୁଥିବଟି ତୋହୋର ମମାଷା । ୧୦୧ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟି କି ହରାଇବୁ ଜଣାଇବୁ ଦ୍ରୁଯୋଧନ
 ପଣା ଖେଳାଇ ଯେ ଦେନାଇବୁ ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ରଜ୍ୟ ସିଂହାସନ । ୧୦୨ ।
 ଆମ୍ଭା ସହିତେ ଜଣାଇବୁ ଦ୍ରୁଯୋଧନକୁ
 ସଭାର ତଳେ ନେଇ ବସାଇବୁ ପାଣ୍ଡବଙ୍କୁ । ୧୦୩ ।
 ସମୁଦ୍ଧେ ଆସ୍ତ୍ରାନେ ବସିଥିବ କୁରୁରଜା
 ସଭାର ତଳକୁ କେଶ ଧରି ଅଣାଇବୁ ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ଭାରିଆ । ୧୦୪ ।
 ବିବସନ କରାଇବୁ ଆଣି ମହାସଭା ତଳେ
 ସେ କଥାମାନ ଶ୍ରୀମା ଲହୁଥିବ ବସସ୍ଥଳେ । ୧୦୫ ।
 ତହିଁର ରାଜା ଯେ ଦେନଶ ଶ୍ରୀମସେନ
 ଦ୍ରୁଯୋଧନର ବଂଶ ନାଶ କରିବ ସାଂଗ୍ରାମେଣ । ୧୦୬ ।
 ବାବୁ ତୁହି ରଣ ଯାଗ୍ୟ କରିବୁ ସହଦେବର ହସ୍ତେ
 ଭଣ୍ଡାକୁ ମରାଇ ନ ରହିବୁ କଦାଚିତେ । ୧୦୭ ।
 ଜଳ ସ୍ଥଳ ଅନଳେ କହୁଅଛୁ ତୋତେ
 ପାଣ୍ଡବେ ବଧ ନୋହନ୍ତୁ କେଉଁଠାସି ମତେ । ୧୦୮ ।
 ଶଙ୍କୁନ ବୋଇଲୁ ତାତ କହିଲୁ ଯେଉଁଠା କଥା
 ଦେବଙ୍କୁ ଅଶକ୍ୟ ଯେ ତୋହୋର ବାରତା । ୧୦୯ ।

୧୦୭। ଭଣ୍ଡାକୁ ମରାଇଣ ମରବୁ ପଶ୍ଚାତେ ।

ଯେ ତୋହୋର ଭୁଜ ଯେତେ ପୁଣ୍ୟ କରିଥିଲୁ କାହିଁ
 ସଂପ୍ରତେ କରଅ ମୋତେ ଯେଥିର କଥା କହି । ୧୧୦ ।
 ଗାନ୍ଧାରସେନ ବୋଇଲୁ ବାବୁ ଯେ ସେତୟା ଯୁଗର କଥା
 ଶହସ୍ର ଶାହାସ୍ତେ ମୁଁ ଅଟଇ ନିର୍ଜିତା । ୧୧୧ ।
 ପଣା ଖେଳିଲେ ମୁଁ ହାରଇ ପ୍ରତିଦିନେ
 ଗଙ୍ଗାକଇଁ ସେବା କଲି ମୁଁ ପୁତ୍ର ରେ ପଣାର ଅଭିମାନେ । ୧୧୨ ।
 ପଞ୍ଚଦଶ ବରଷ ପରିଯନ୍ତେ ମୁଁ କଲି ଘୋର ତପ
 କଠୋର ତପେ ଦେଖିଲି ବାବୁ ଗଙ୍ଗାଙ୍କ ସରୁପ । ୧୧୩ ।
 ଉତ୍ତ୍ରାଙ୍କ ଖର୍ପେ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଲେ ଧବଳାଙ୍ଗୀ
 ବୋଇଲେ ଗାନ୍ଧାରସେନ ରେ ବର ମାଗ ବେଗି । ୧୧୪ ।
 ମୁଁ ବୋଇଲି ଗୋ ମାତ ସୁଦୟା କର ମୋତେ ଆଦି ନାରୀ
 ତୋହୋର ତହୁଁ ଦେବୁ ମୋତେ ବିଜୟ ପଣା ସାର । ୧୧୫ ।
 ପଣାରେ କେହି ମୋତେ ନୋହିବେ ଜଣନ୍ତୁ
 ପ୍ରସନ୍ନେ ପଣା ସାର ମୋତେ ଦିଲେ ଆଦିମାତା । ୧୧୬ ।
 ବିଜୟା ପଣା ସାର ବାବୁ ଆସନ୍ତେଣ ଦେନ
 ଗଙ୍ଗା ବୋଇଲେ ଯେ ତୋର ତହିଁ ଥିବ ବରଷ ଯେ ତନି । ୧୧୭ ।
 ତନି ବରଷରେ ତୁ ତନି ଭୁବନ ଜିଣିବୁ
 କଥା ରୁହାଇ ଆଣି ମୋତେ ବାବୁ ରେ ବାହୁଡ଼ାଇ ଦେବୁ । ୧୧୮ ।
 ଗଙ୍ଗାହୁଁ ବିଜୟା ସାର ଦେନ ଅଇଲି ତନୟେ
 ଅନେକ ରଜାଙ୍କୁ ବାବୁ ରେ ମୁଁ ଜିଣିଲି ପଣାୟେ । ୧୧୯ ।
 ଧନ ଭଣ୍ଡାର ଆଣିଲି ରଥ ଗଜ ପାଦାନ୍ତ
 ପଣାର ଭୟେ କେହି ନଇଲେ ମୋର କତ । ୧୨୦ ।

୧୧୫। ଶ୍ରେ ମାତ ସୁଦୟା ଗୋ ମୋତେ କର ଆଦି ନାରୀ ।

୧୨୦ ପଦ ପରେ ଅଧିକା ପାଠ—

ତନି ବରଷକୁ ଆଣିଲି ସାତ ବରଷ ଗଲ
 ଲେଖିବାର ବେଳେ ଗଙ୍ଗା ସାର ନ ପାଇଲୁ ।
 ନ ପାଇଣ ଗଙ୍ଗା ଦେଶ ଶାପ ଅନୁସର
 ଯାଅ ରେ ଗାନ୍ଧାରସେନ ପଥର ଘରେ ବଂଶ ମରୁ ତୋହୋର ।

ଚକ୍ର ବରଷ ଉତ୍ତରେ ମୁଁ ଉତ୍ତର ଶୀର୍ଷକୁ ଗଲି
 ଗଙ୍ଗାକୁ ତୁଷ୍ଟି କରି ମୁଁ ବିଜୟା ପଶା ଦେଲି । ୧୨୧ ।
 ପଶା ଦେନମାକୁ ଦେଶ ପାତଲେକ ହସ୍ତ
 ବିନୟ ଶ୍ରବେ ଗୋସାମଣୀକୁ ଯୋଡ଼ିଲି ବେନି କରପତ୍ର । ୧୨୨ ।
 ତୁ ଯେବେ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଲୁ ମାହେଶ୍ୱରୀ ମୁକୁ
 ଚରନ୍ତନ କଥା ରହୁ ମୋହୋର ବଂଶକୁ । ୧୨୩ ।
 ଗଙ୍ଗା ବୋଇଲେ ପଶା ପାତଲୁ ଯେବଣ କରସ୍ଥଳେ
 ତୋହୋର ମୃତୁକାଳେ ଅସ୍ଥି ଦେନମ ତୋହୋର କୁମରେ । ୧୨୪ ।
 ଡାହାଣ ହସ୍ତ ପବେ କରିବ ଦୁଇ ପଶା କାଠି
 ବାମ ହସ୍ତର ପବ କରିବ ପଶାଗୁଣ୍ଡି ଚିରଣ ଗୋଟି । ୧୨୫ ।
 ତୋହୋର ବଂଶକୁ ଯେ ରହିବ ଚରନ୍ତନେ
 କେହି ଜଣନ୍ତା ନୋହିବଟି ହେଲେକ୍ୟ ଭୁବନେ । ୧୨୬ ।
 ଗଙ୍ଗାର ପ୍ରସନ୍ନ ବାବୁ ନୋହଇ ଆନ କଲ
 କହୁଁ କହୁଁ ଗାନ୍ଧାରସେନ ପ୍ରାଣତ୍ୟାଜ ହୋଇଲୁ । ୧୨୭ ।
 ପିତାର ବଚନେ ସେ କୁମାର ଶଙ୍କୁନି
 ଦୁଇ ହସ୍ତର ଅସ୍ଥି ପବ ଯତନ କରି ଦେନ । ୧୨୮ ।
 ଶୟେ ଛୟାଶୋଇ ଜଣ ତ ପ୍ରାଣତ୍ୟାଜ ହୋଇଲ
 ସୈକମାସ ଶଙ୍କୁନି ପ୍ରାଣ ସେ ପାଇଲ । ୧୨୯ ।
 ଥାଳିସୈକ ଅନ୍ନ ଯେ ଦେଉଥିଲ କୁରୁପତି
 ଅନ୍ତେଶ ପୁଣି ନ ଦିଲ ତାହା ମୂର୍ଖମତି । ୧୩୦ ।
 କାହ୍ନୁରେ ଶଙ୍କୁନି ଲେପିଥିଲ ଯେବଣ ଅନ୍ନ
 ତାହା ଖାଇ ପ୍ରାଣ ସେ ରଖଇ ପ୍ରତିଦିନ । ୧୩୧—୫୭୩୧ ।

ଉତ୍ତର ତହିଁ ଯେ ବୋଲଣା ମୋତେ କରି
 ସୈମନ୍ତ ବୋଲି ମୋତେ ଶାପ ଅନୁସରି ।
 ୧୨୩୨ ଚରନ୍ତନ କଥା କେମନ୍ତେ ରହିବ ମୋହୋର ବଂଶକୁ ।
 ୧୨୩୩ ବାମ ହସ୍ତର ପବ କରିବ ଗୁଳି ଖୋଲ ଗୋଟି ।

ଶଙ୍କୁନିର ମନ୍ତ୍ରୀତ୍ୱ ଲାଭ

ସୈଥୁ ଅନନ୍ତରେ ବିଲଙ୍କ ଦେଶ ରାଜା
 ଅଗସ୍ତିଙ୍କ ଚରଣ ତଳେ କଲ ଦିବ୍ୟ ପୂଜା । ୧ ।
 ଗାନ୍ଧାରସେନର ବଂଶ ପଥର ଘରେ ଭରି
 ବିନା ଦୋଷେ ନାଶ କଲ କୁରୁ ଦଣ୍ଡଧାରୀ । ୨ ।
 ଶୟେ ସତାଶୋଇ ଜଣ ସବେ ଗଲେ ନାଶ
 ଶଙ୍କୁନି ମାସକ ଯେ ରହିଲ ଅବଶେଷ । ୩ ।
 ସୈଥୁ ଅନନ୍ତରେ ହେଲ ଯେ କେବଣ ଚରିତ
 ବିରୁଦ୍ଧ ଆଗ୍ୟାଂ ମୋତେ କହିବା କୁମୁସୁତ । ୪ ।
 କହନ୍ତି କୁମୁସୁତ ଶୁଣିମା ବିଲଙ୍କାଧି
 କେତେ ଦିନ ଅନନ୍ତରେ ସେ କୁରୁକୁଳ ନିଧି । ୫ ।
 ଦିନ ପ୍ରକୃତି ସଂସ୍କାର ନିମନ୍ତେ ରାଜନ
 ରହୁ କଠାଉ ଚଢ଼ି ବିଜେ ତୋଟା ଜଗନ୍ନାଥ ସ୍ଥାନ । ୬ ।
 ସଙ୍ଗେ ରହୁଥିଲେ ମାର ଧରି ତାର ଦାସୀ
 ବଟ ମୂଳେ ରାଜନ ମିଳିଲକ ଆସି । ୭ ।
 ମୁସ୍ତ କରନ୍ତେଶ ଧାର ଗଲ ବେଗେ ବହି
 ବଟଫଳ ଭସିଲ ଦେଖି ନରସାଇଁ । ୮ ।
 ମନେ ବିରୁଦ୍ଧ କରଇ ରାଜା ହିଂସାଧନ
 ସୈନ୍ତେ ବୃଷର ଫଳ ଯେ ସୈନ୍ତେକ ସାମାନ୍ୟ । ୯ ।
 ସୈବେ ଭସି ଯାଉଅଛି କିଞ୍ଚିତ ମତ ହୋଇ
 ସୈଥୁ ଗଜ ଅଛି ପାଞ୍ଚ ସାତ ଶତହଂ । ୧୦ ।
 ବିଧାତାର ବଶେ ସୈ ଗଜମାନେ ବୃଷ ହେବେ ଯେବେ
 ସମୋଦ୍ର ପ୍ରାୟେ ଜଳ ବରଷିଲେ ସୈ ପୁଣି କିଛିହଂ ନୋହିବେ । ୧୧ ।
 ବୃଷକୁ ଗୁହ୍ୟଲ ଅଟଇ କେତେ ଦାରୁ
 ମନେ ମନେ ବିରୁଦ୍ଧ ହସିଲ ରାଜା କୁରୁ । ୧୨ ।
 ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ବିଧାତା ଅଟଇ ପ୍ରଭୁ ପଣ
 କାହିଁକି କେତେ ରୂପେ କରିଛୁ ନିନ୍ଦାଣ । ୧୩ ।

ବୃକ୍ଷମାନଙ୍କର ରଜା ଯେବଣ ସ୍ଥାବର
 ତା ଗଜ ହସିଲ ମୁହରେ ମୋହୋର । ୧୪ ।
 ତଳକୁ ଅନାଇଁ ରଜା ବୃକ୍ଷକୁ ଅନାଇଁ
 ମନେ ମନେ ବିରୁରଣ ହସିଲ କୁରୁସାଇଁ । ୧୫ ।
 ଯହୁଁ ସେ ହସିଲ ଗାନ୍ଧାରୀ ନନ୍ଦନ
 ଦାସୀହୁଁ ହସିଲ ହୋଇ ହୁଷ୍ଟ ମନ । ୧୬ ।
 କୋପେ ହିଁ ଯୋଧନ ବୋଇଲ ମୁଦୁସୁଲକି ।
 କିମର୍ଥେ ହସିଲୁ କେବଣ କଥା ଦେଖି । ୧୭ ।
 ସରୁପ କରି କହ ଲେ ଯେ ତୋର କେବଣ ପ୍ରକୃତି
 ଉପହାସ କଲୁ କି ଅନମିତେ ହସିଲୁ ନିବୃତ୍ତି । ୧୮ ।
 ମୁଦୁସୁଲ ବୋଇଲ ଶୁଣିମା ଗୋସାଇଁ
 ତୁମ୍ଭେ ଯହୁଁକି ହସିଲ ମୁହଁ ହସିଲ ତହୁଁ ପାଇଁ । ୧୯ ।
 ରାଜନ ବୋଇଲ ମୁଁ କି ନିମନ୍ତେ ହସିଲ କହ
 ନ କହିଲେ ତୁ ଆଜି ନାଶ ଗଲୁ ତ ନିଶ୍ଚୟ । ୨୦ ।
 ମୁଦୁସୁଲ ବୋଇଲ ଶୁଣିମା ଗୋସାଇଁ
 କାଲି ପ୍ରଭାତେ ଦେବାଇଁନେ ଜଣାଇବି ମୁହଁ । ୨୧ ।
 ନୃପତି ବୋଇଲେ କାଲି ଯେବେ ମୋତେ ନ କହିବୁ ସତ
 ନାସା ଶ୍ରବଣ ଦୁଇ କରିବି ତୋର ହତ । ୨୨ ।
 ଆଗ୍ୟାଁ ଦେଇ ରାଜନ ଗଲୁ ନିଜ ପୁର
 ଯେଥୁ ଅନନ୍ତରେ ଶୁଣି ବିଲଙ୍କ ନୃପବର । ୨୩ ।
 କଣ୍ଠ କରି ମୁଦୁସୁଲ ଗଲକ ଭିତର
 ମନେ ବିରୁରଇ ମରଣ ହୋଇଲ ମୋହୋର । ୨୪ ।
 ନ ଜାଣି ହସିଲ ମୁଁ କି କହିବି କାଲି ପ୍ରଭାତେ
 ଶ୍ରେ ଧର୍ମ ଦେବତା ପ୍ରତିକାର କର ମୋତେ । ୨୫ ।
 ଆଜି ଦିନ ବଞ୍ଚାଇଲି ବଳ ବୁଦ୍ଧି କରି
 କାଲି ନୃପତି ଦଣ୍ଡିବ ମୁଁ କି ରୂପେ ହୋଇବି ପାରି । ୨୬ ।
 ଯେଉଁ ଦିନୁ ଗାନ୍ଧାରୀ ବଂଶ ବନ୍ଦୀ କରି
 ପଥର ଘର ଭିତରେ ଭରିଲ ଦଣ୍ଡଧାରୀ । ୨୭ ।

ଅନ୍ଧ ଜଳ ଯାହା ଦିଅଇ ମାନ ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତ
 ବନ୍ଦୀ ଘର ଭିତରେ ଦାସୀ ପ୍ରବେଶ କରୁଥିବୁ ନିତି । ୨୮ ।
 ସେ ଦିନ ଅନ୍ଧ ଘେନି ମନର ବିରସେ
 ପ୍ରବେଶ ହେଲୁ ଯାଇଁ ବନ୍ଦୀ ମନ୍ଦିର ପାଶେ । ୨୯ ।
 ଗୁଣ୍ଡୁରି ଜଳା ଦାଟେ ଡାକିଲୁ ଥର କରି
 କେ ଅଛ ଅନ୍ଧ ବାବୁ ନିଅ ବେଗ କରି । ୩୦ ।
 ବିହୁ ତୁମ୍ଭକୁ ମୋତେ କଲକ ଅନ୍ତର
 କାଲି ନାସା ଶ୍ରବଣ ମୋ ଛେଦିବ ନୃପବର । ୩୧ ।
 ଭିତରେ ଆଇଣ ଶଙ୍ଖୁନି କହଇ ବଚନ
 କି ଦୋଷେ ନାଶ ତୋତେ କରିବ ରାଜନ । ୩୨ ।
 ଦାସୀ ବୋଇଲୁ ଦେବ ନ ଜାଣଇ କିଛି
 ପ୍ରକୃତି ସମ୍ଭାରେ କାଲି ଗାନ୍ଧାରୀର ବସ୍ତ୍ର । ୩୩ ।
 ବଟ ବୃକ୍ଷ ମୂଳେ ବିଜୟ କଲ ଆସି
 ମୁହଁ ମାର ବହନ୍ତେ ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ ହସି । ୩୪ ।
 ତଳକୁ ଚାହିଁ ସେ ନେତ୍ରକୁ ବୁଜିଲ
 ବୃକ୍ଷକୁ ନିରେଖି ସେ ପୁଣି ହୁଁ ହସିଲ । ୩୫ ।
 ରଜା ହସି ଉଠନ୍ତେ ହସିଲଇଁ ମୁହଁ
 ଶୁଣି ରାଜନ ବୋଇଲୁ ଲେ ହସିଲୁ କାହିଁ ପାଇଁ । ୩୬ ।
 କରଯୋଡି ବୋଇଲି ମୁଁ ନ ଜାଣଇ କିଛି
 ତୁମ୍ଭେ ଯହୁଁକି ହସିଲ ମୁଁ ତହୁଁକି ହସିଲ କୁରୁବସ୍ତ୍ର । ୩୭ ।
 ରଜା କହିଲୁ ତୁ କହ ମୋର ମନର ବାରତା
 ନୋହିଲେ ପ୍ରାଣେ ତୋତେ ମାରିବି ସବୁଥା । ୩୮ ।
 ଯେମନ୍ତେ ବୋଲି ଆଗ୍ୟାଁ ଦେଇଛନ୍ତି ଦଣ୍ଡଧାରୀ
 କାଲି ପ୍ରଭାତରେ ଯେ ପକାଇବ ମାରି । ୩୯ ।
 ଶଙ୍ଖୁନି ବୋଇଲୁ ମା ଗୋ ନ କର ମନେ ଚିନ୍ତା
 ଆମ୍ଭେ କହିବା ରାଜାର ଅନ୍ତର୍ଗତ ବାରତା । ୪୦ ।
 ଯେମନ୍ତେ ରାଜନ ତୋତେ ନ ବୋଲିବ କିଛି
 ଯେମନ୍ତେ ଆଶ୍ରିତ ଉପାୟ ଆମ୍ଭ ତହୁଁ ଅଛି । ୪୧ ।

ଯେତେବେଳେ ରାଜନ ତୋତେ ପୁଚ୍ଛିବ ବାରତ
 ବୋଲିବୁ ଶୁଣ ପ୍ରଭୁ କୁରୁକୁଳନାଥ । ୪୬ ।
 ବଟ ମୂଳେ ଯେତେବେଳେ କଲୁ ଯେ ପ୍ରକୃତି
 ବଟ ଗଜ ଉପୁଡ଼ିଆଇ ମୁଣର ସୋହୃଦ । ୪୭ ।
 ଗଜକୁ ଅନାଇ ବୃଷକୁ ଅନାଇ
 ବିଧାତା ସୁମର ହସିଲୁ କୁରୁସାଇଁ । ୪୮ ।
 ଶଙ୍ଖନ ତହୁଁ ତଥ୍ୟ ବିରୁର ପାଇ ଦାସୀ
 ରାଜାର ଛମ୍ପରେ ମିଳିଲୁ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇ ଆସି । ୪୯ ।
 ପ୍ରସାଦୁଁ ଉଠି ଦାସୀକ ପୁଚ୍ଛିଲୁ ଦଣ୍ଡଧାରୀ
 ସୁଦଣ୍ଡ କହଇ ଉପୁକୁ ଦୂର କରି । ୫୦ ।
 ବଟମୂଳେ ବିଜୟେ ଯେ କଲୁ ଦଣ୍ଡଧର
 ରହୁଣ୍ଡରେ ମୁଁ ଯେ ଧରିଥିଲି ମାର । ୫୧ ।
 ମୁଣରେ ଭୁମ୍ବର ବଟ ମଞ୍ଜି ଯେ ଭାସନ୍ତେ
 ବୃଷକୁ ଚାହିଁ ତଳକୁ ଚାହିଁ ହସିଲୁ କୁରୁନାଥେ । ୫୨ ।
 ଅନ୍ତର୍ଗତ ବାରତା କହିଲୁ ଦାସୀ ଯହୁଁ
 ଶୁଣିଣ ଆଶ୍ରମ ହେଲୁ କୁରୁକୁଳପ୍ରଭୁ । ୫୩ ।
 ଦାସୀକ ଅନାଇ ଦଣ୍ଡେ ମଉନ ହୋଇ ରହି
 ମନେ ମନେ ଅନ୍ତର୍ଗତେ ଭାଲୁ କୁରୁସାଇଁ । ୫୪ ।
 ଦାସୀ ଛୁରକ ନୁହେଁ ଯେହାର ଯେ ବୁଦ୍ଧି
 ଭୂତ ଭବିଷ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ଭନି କାଳେ ସିଦ୍ଧି । ୫୫ ।
 ଯେମନ୍ତ ଜନ ନିଶ୍ଚେଁ କହିଲୁ ଯେହାରେ
 ଦାସୀକ ଚାହିଁଣ କହିଲୁ କୁରୁସାରେ । ୫୬ ।
 ତୋହୋର ଚରତ ଯେ ନୋହଇ କଦାଚିତ
 କହ ତୋତେ କହିଲୁ କେବଣ ପଣ୍ଡିତ । ୫୭ ।
 ଧନରହ ବହୁତ ଅଳଙ୍କାର ଦେବି
 ଯାବତ ଦୋଷ ତୋହୋର କ୍ଷମା ମୁଁ କରିବି । ୫୮ ।

ଦାସୀ ବୋଇଲୁ ଆହୋ ଶୁଣିମା କୁରୁନାଥ
 ପ୍ରତିଦିନ ଯାହାକୁ ମୁଁ ଦିଅଇ ମାର ଭାତ । ୫୯ ।
 ପଥର ଘରେ ଯାହାକୁ ରଖିଛୁ ନୃପବର
 ସେ କହିଲୁ ତୋର ଯେ ହୃଦୟ ବିରୁର । ୬୦ ।
 ଶୁଣିଣ ରାଜନ ବହୁତ ହରଷ ହୋଇଲୁ
 ବହୁତ ଧନରହେ ତହୁଁ ଦାସୀକ ମଣ୍ଡିଲୁ । ୬୧ ।
 ଆସ୍ଥାନ ଜଗଣ୍ଡରେ ଯେକାନ୍ତେ ବିରୁରଲେ ବସି
 ଯେହ ସେ ଉପାୟେ ଶତ୍ରୁକୁ ପାରିବଇଁ ନାଶି । ୬୨ ।
 ଭୂତ ଭବିଷ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ଜାଣଇ ଭନି କଥା
 ଯେହ ସେ ମନ୍ତ୍ରୀ ପଣକୁ ସଭାରେ ଯୋଗ୍ୟତା । ୬୩ ।
 ସକଳ ସଭାଜନ ଘେନିଣ ନରପତି
 ତେର ମାସେ ବିଜେ କଲକ କୁରୁପତି । ୬୪ ।
 କଟାଟ ଫେଡ଼ାଇଲୁ ଯାଇଁ ମାନ ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତ । ୬୫ ।
 ହାକଇ ଦ୍ରୁପଦଧନ ଦ୍ଵାରେ ଉଭା ହୋଇ
 ଜୀବନ୍ତା କେ ଅଛୁ ବୋଲି ଡାକଇ କୁରୁସାଇଁ । ୬୬ ।
 ଅନ୍ନ ଖିନ୍ନେ ଶଙ୍ଖନ କହଇ ହୋଧ ବାଣୀ
 ଅନମିତେ ମୋର ବଂଶ ତୁ ନାଶିଲୁ ନୃପମଣି । ୬୭ ।
 ଶୟେ ଛୟାଶୋଇ ଜଣ ମାଇଲୁ ମୋହୋର ହୋ ରାୟେ
 ନିଲଜ ଆତ୍ମା ମୋର ବ୍ରତଛୁ ଯେକାୟେ । ୬୮ ।
 ଯେହାଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଶରୀର କମ୍ପା ନ ଯାଉ
 ଧକ ମୋହୋର ଜୀବନ ଗିଧୁମା ମାଂସ ଖାଉ । ୬୯ ।
 କର୍ମକୁ ନିନ୍ଦା ହୋଧ କରଇ ଶଙ୍ଖନ ।
 ହୃଦୟେ ବୈକୁଲ୍ୟ ରାଜାର ହୋଧ ମାନ । ୭୦ ।
 ଆଗ୍ୟାଂ ଦିଲୁ ସେ ଧୁଶାସନ ଦୁର୍ଜୟକୁ
 ଭିତରେ ପଶି ଆଶ ରେ ମୋହୋର ଛମ୍ପକୁ । ୭୧ ।
 ଆଗ୍ୟା ପ୍ରମାଣେ ସେ ପଶିଲେ ଭିତରେ
 ଶଙ୍ଖନ କି କୋଳ କରି ଆଶନ୍ତୁ ବେନି ବରେ । ୭୨ ।

ଭିତରୁ ବାହାର ସେ ହୋଇଲୁ ଶଙ୍କୁନି
 ଦ୍ରୁଯୋଧନ ବୋଇଲୁ ମାମୁ ଜୀବନ ତୋହୋର ଧନ । ୭୦ ।
 କନେକ ରତ୍ନ ଘଟେ ପାଣି ଯେ ପୁରୁଷେଇ
 ସ୍ନାହାନ କରଇଲୁ ଆପଣେ ସନ୍ଧ୍ୟା ଉଦ୍ଧା ହୋଇ । ୭୧ ।
 ଅନେକ ସୁଗନ୍ଧ ଯେ ଲଗାଇ ତାହାର କେଶେ
 ସ୍ନାହାନ କରଇ ପିନ୍ଧାଇଲେ ଝିନ ବାସେ । ୭୨ ।
 ଅନେକ କୁସୁମେଶ କେଶ ସାଞ୍ଜୋଇ
 ଅଷ୍ଟ ରତ୍ନ ଅଳଙ୍କାର ଶରୀରେ ଆଉରଣ କରଇ । ୭୩ ।
 ଚନ୍ଦନ ଚତୁସମ ମୃଗଲତା କସ୍ତୁରୀ
 ଆପଣେ ଦ୍ରୁଯୋଧନ ଶଙ୍କୁନି ଶରୀରେ ଲେପନ କରି । ୭୪ ।
 ଶ୍ରୀହସ୍ତେ ପାଟ ଶାଢ଼ୀ ଦଲ୍ଲକ କୁରୁପତ
 ଯେ ପଞ୍ଚୁ କଟକେ ମାତୁଳ ତୁମ୍ଭେ ଯେକାଙ୍କ ମହାମନ୍ତ୍ରୀ । ୭୫ ।
 ଯେ ସେ ନାଶ ଗଲେ ତୋର ପିତା ବାହେବ ସୋହୋଦରେ
 ତାହା ମାତ୍ର ତୋତେ ଦେଇ ନ ପାରିବ ମନ୍ତ୍ରୀବରେ । ୭୬ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସନ୍ନ ଯମ ପ୍ରସନ୍ନ ହସିନା ଜୟନ୍ତା ବାରୁଣୀ
 ଯେ ପଞ୍ଚୁ ରାଜ୍ୟକୁ ମାମୁ ତୁହି ସେ ଧାରଣୀ । ୭୭ ।
 ବଇଁଠା ରାଜା ସେ ଆଜନ୍ମ ମୋହୋର
 ତୋହୋର ଆଗ୍ୟାନ୍ତ ସେ ପଞ୍ଚୁ ରାଜ୍ୟକୁ ନିରାଧାର । ୭୮ ।
 ଆଲମ୍ବ ପାଟଛନ୍ଦ ଉଦ୍ଧରନ୍ତି ବେନପାଶେ
 ଗୁମ୍ଫରେ ଫୁରଇ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ବନ୍ଧା ଶଙ୍ଖ ଲକ୍ଷେ । ୭୯ ।
 ଲକ୍ଷେକ ଆଲଟ ଯେ ତାଳନ୍ତି ବେନ କଡ଼
 ବାମ ଡାହାଣେ ଉଦ୍ଧରଲେ ଦଶ ଲକ୍ଷ ରଥୀ । ୮୦ ।
 ଆଗେଣ ମହାମତ୍ତ ଯେ ପାଞ୍ଚ ଲକ୍ଷ ଗଜ
 ପଛରେଣ ପାଞ୍ଚ ମତ୍ତ ଅଶ୍ଵ ଗୋଷାର କଲେ ସଜ । ୮୧ ।
 ଯେସନେକ ସମ୍ପଦ କରଇଣ ଶଙ୍କୁନି
 ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କ ଗୁମୁକୁ ଦ୍ରୁଯୋଧନ ଗଲୁ ଘେନି । ୮୨ ।

୮୦।୧ { ଲକ୍ଷେକ ଗୁମର ଯେ ପଡ଼ଇ ବେନ କଡ଼
 ଲକ୍ଷେକ ଗୁମର ତାଳନ୍ତି ବେନ କଡ଼ ।

ସଞ୍ଜୟେ କହିଲେ ଶୁଣ ହୋ ଗାନ୍ଧାରୀସେନର ଦୋହତ
 ଶଙ୍କୁନି ନାମେଣ ଯେ ବ୍ରତଲ ତୋହୋର ଯେକ ଭ୍ରାତ । ୮୩ ।
 ଅନେକ ପୁରୁଷାର୍ଥ ଯେ କରଇଲୁ ଦ୍ରୁଯୋଧନ
 ଦୁଃଖ ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରାୟେ ଦିଶଇ ଗାନ୍ଧାରୀସେନ ନାନ । ୮୪ ।
 ଗାନ୍ଧାରୀ ବୋଇଲେ ଯେ ସତ୍ତ୍ଵେଂ ଗଲେ ନାଶ
 ଯେକା ପାମର ତୁ ଜୀବନେ କଲୁ ଆଶ । ୮୫ ।
 ମୁହିଁ ଯେବେ ତୋହୋର ରେ ପ୍ରକୃତ ଜାଣିଲି
 ତୁ ଯେକା ବ୍ରତଲୁ ଦ୍ରୁଯୋଧନର ବଂଶ ନାଶ କରିବୁ ବୋଲି । ୮୬ ।
 ମୋହୋର ବଚନ ଶୁଣି ରେ କୁରୁ-ରାଜ-ଦେବ
 ଶଙ୍କୁନି ବଚନକୁ ବାବୁ ରେ ନ ଯିବୁ ସଦଭାବ । ୮୭ ।
 ଯାହାର ବଂଶ ନାଶ କଲୁ ତାହାକୁ କଲୁ ମନ୍ତ୍ରୀ
 ଉଦ୍ଧୟେ କୁଳ ନ ପାଇବି ବୋଲି ବୋଇଲେ ମହାସଖା । ୮୮ ।
 ପିତା କୁଳ, ସ୍ଵାମୀ କୁଳ ଅବଶ୍ୟ ଯିବ ନାଶ
 ଯହିଁ ପାପ ତହିଁ ନାଶ ହୋଅନ୍ତୁ ଅବଶ୍ୟ । ୮୯ ।
 ଗାନ୍ଧାରୀ କହିଲେ ସିଦ୍ଧ ଅର୍ଥ ବାଣୀ
 ମୁଖ ଦ୍ରୁଯୋଧନ ତାହା ଶ୍ରବଣେ ନ ଶୁଣି । ୯୦ ।
 ରାଗେଣ ଗାନ୍ଧାରୀସେନକୁ ରାୟେ ମାର
 ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ରାଗେ ହୋ ଅପାର ବିସରି । ୯୧ ।
 କର୍ଣ୍ଣ ଶଙ୍କୁନି ଯେ ଅଶସ୍ତ୍ରମା କୃପ
 ଯେହାନ୍ତ ଘେନି ଯେକାନ୍ତେ ଭକ୍ତଥାଇ ନୃପ । ୯୨ ।
 ବିଦୁରେ କହିଲେ ଯେ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟିଙ୍କ ଅଗ୍ରତେ
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବାବୁ ରେ ଅନେକ କୋପ କଲୁ ତୋତେ । ୯୩ ।
 ତୁ ବାବୁ ଯେ କଥାନ୍ତ ବୁଝିଥାଅ ପରମାଣି
 ଅନେକ ପ୍ରମାଦ ତୋତେ ଚନ୍ଦ୍ରବ କୁରୁମଣି । ୯୪ ।

୮୮ { ମାତୃ ପିତୃ କୁଳ ହୋଇବ ବିନଶ୍ୟତ
 ଯେସନେକ ବୋଲି ଭଲନ୍ତି ମନ ମତ ।

୮୮ { ନିଶ୍ଚୟେ ଗୁଡ଼ିଲି ମୁହିଁ ଦୁଇ କୁଳର ଆଶ
 ମାତୃ ପିତୃ କୁଳ ନାଶ ଯିବ ଯେ ଅବଶ୍ୟ ।

ରାଜା ଗାନ୍ଧାରସେନ ବଂଶ ନାଶ କଲୁ ତୁମ୍ଭ ରାଜେ
ଶଙ୍କୁନ ମହାମନ୍ତ୍ରୀ ହୋଇଲୁ ଶୁଭ ଯୋଗେ । ୯୫ ।
ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରମାଦ ସେ ଚନ୍ଦ୍ରବଟି ତୁମ୍ଭକୁ
ବହୁତ ବାନ୍ଧେ ସମ୍ଭାଳି ଥିବଟି ଭୀମସେନକୁ । ୯୬ ।
ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ପରୁରନ୍ତ୍ର ବିଦୁର ଅଗ୍ରତେ
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ସେତେ ରାଗ କରନ୍ତୁ କିନା ମୋତେ । ୯୭ ।
ଯଦ୍ୟପି ଅଦୟା ମୋତେ କରିବେ କୁରୁରାୟେ
ତୁହି ମାତ୍ର ତାତ ମୋତେ କରଥାଅ ସଦୟେ । ୯୮ ।
ବିଦୁର ବାସୁଦେବେ ଯେବେ ହୋଇବେ ସପକ୍ଷ
ସୈଲେକ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ମୋତେ କେ ଅଛି ସମକକ୍ଷ । ୯୯—୫୮୩୦ ।

କତୁ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଓ ଭୀମର ବିଷ ଲଢୁ ଭକ୍ଷଣ

ବଦୟନ୍ତୁ ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ବଇବସୁତ ମନୁ
କୂଟ ଉପାୟେ ପାଞ୍ଚୁଅଛି ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ତନୁ । ୧ ।
ଦ୍ରୌପଦ୍ୟନ କର୍ଣ୍ଣ ଶଙ୍କୁନ ଅଶସ୍ତ୍ରମା
ବାରୁଣାବନ୍ତେ ବସି ଭାଲନ୍ତୁ ମହାତମା । ୨ ।

{ ନିଜେ କ୍ଷିଦ୍ର ନ ଛାଡ଼ଇ ଦ୍ରୌପଦ୍ୟନ ମନୁ
କୂଟ କପଟ କରୁଅଛି ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ତନୁ ।

“ବଦୟନ୍ତୁ ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ବଇବସୁତ ମନୁ” ପାଠ ପରେ ଦୁଇଗୋଟି

ପୋଥିରେ ଅଧିକା ପାଠ—

ବଦୟନ୍ତୁ ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ବଇବସୁତ ମନୁ
ଇନ୍ଦ୍ରକୁ ସୁମରଣା କଲେ ପରମହତ ଗ୍ୟାନୁ ।
ଦ୍ରୌପଦ୍ୟନ ଅଭିଧନ୍ତୁ ବହୁତ ଜଂଘାସିଲୁ
ଭୋ ପିତା କେମନ୍ତେ ସ୍ୱେଧୁଂ ପାର ହୋଇବୁ ବୋଇଲୁ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ସପକ୍ଷ ହୋଇ ଚନ୍ଦ୍ରସେନକୁ ପଠିଆଇ
ଦ୍ରୌପଦ୍ୟନକୁ ବାନ୍ଧି ଆଶା ରେ ସ୍ୱର୍ଗକିଞ୍ଚ ।
ଆଗ୍ୟାଂ ପରମାଣେ ଚନ୍ଦ୍ରସେନ ଗଲୁ
ମତଫୁଲି ଠାରୁ ଦ୍ରୌପଦ୍ୟନକୁ ବାନ୍ଧି ନେଲୁ ।
ଶୂନ୍ୟ ରଥରେ ପକାଇ ନେଲୁ ଦ୍ରୌପଦ୍ୟନ
ଆକାଶକୁ ନିଅନ୍ତେ ଉଚ୍ଛବ ହୋୟେ ମନ ।

ତୁଳମାସ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ଦ୍ୱିତୀୟାର ତଥ
ବନସ୍ତେ ଥାଇ ଭାଲଇ ମାନ ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରଜା । ୩ ।
ଆହୋ ପୁରୋଚନ ନାମେ ଯେକଇ ଦ୍ୱିଜବର
ସୈକା ହୋଇଥାଇ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବନସ୍ତ ଭିତର । ୪ ।
ପୂର୍ବ ଅଭିଶାପରୁ ଅଶ୍ୱବସୁରୁ ଯେକ ବସୁ
ଶାପ ଅନୁମତୁଂ ଯେ ବୁଲଇ ବନ କନ୍ଦର ଦେଶୁ । ୫ ।

ହସ୍ତିନା ରାଜ୍ୟଯାକ ଚମତ୍କାର ପଡ଼ିଲୁ
ଦ୍ରୌପଦ୍ୟନ ରାଜାକୁ ଶୂନ୍ୟ ପୁରୁଷ ହରି ନେଲୁ ।
ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଦେବଙ୍କୁ କହିଲେ ଅରଜୁନ
ଆମ୍ଭ ଅପମାନେ ଦ୍ରୌପଦ୍ୟନକୁ ନେଲୁ ଚନ୍ଦ୍ରସେନ ।
ଶୁଣିଣ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଦେବ ବିଚାରଲେ
ଆରେ ଅର୍ଜୁନ ତୁ ସାଧ୍ୟ କର ଭଲେ ।
ନୋହିଲେ ମୁହଁ ମରବଟି ତୋହୋର ଯେ ଆଗେ
ନ ମରଇଂ ବୋଲି ବାସୁଦେବଙ୍କ ରାଣ କହିଲି ମୁହଁ ସେବେ ।
ଶୁଣିଣ ଅର୍ଜୁନ ଯେ ନାରାଜ ପ୍ରହାରିଲୁ
ଶରପଥ କରି ସେ ବାଟ ନିରୋଧଲୁ ।
ବାଟ ନ ପାଇଣ ସେ ଚନ୍ଦ୍ରସେନ ଗନ୍ଧର୍ବ
ରଥ ନ ଚଳିଲୁ ସେ ରହିଲୁ ଶୂନ୍ୟ ଠାବ ।
ବୋଲଇ ଗନ୍ଧର୍ବ ସେ କଲଇଂ ଭଲ କୃତ
ଗଞ୍ଜିଣ ଅପମାନ ବଚନ କହିଲୁ ପାଣ୍ଡବନ୍ତୁ ।
ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ହୃତରେ ମୁଁ ଆଶିଲଇଂ ଧରି
ସେ ହେତୁ ନ ବିଚାରି ମୋତେ ପଥ ନିରୋଧନା କରି ।
କେମନ୍ତ କରି ସେ ଦ୍ରୌପଦ୍ୟନକୁ ରଖନ୍ତୁ
ଦେଖିବା ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ବଳ ଶତ୍ରୁର୍ଥ ଯେ ମତ ।
ସେତେ ବିଚାରି ଗନ୍ଧର୍ବ ପକାଇ ଦେଲୁ ଭୂମିଗତ,
ଶରେ ସାଗର କରି ବାନ୍ଧି ଆଣିଲୁ ବୀର ପାଥ ।
ଦ୍ରୌପଦ୍ୟନକୁ ସେ ଯେ କୋପେଣ ଗୁଡ଼ି ଦିଲୁ
ରଥ ରଖ ଅର୍ଜୁନ ବୋଲି ଦ୍ରୌପଦ୍ୟନ ଶୂନ୍ୟରେ ଡାକ ଦିଲୁ ।
ଶରେ ଶରେ ନିଶାଣି କରି ତଳାଇ ଆଣିଲୁ
ତୁଳା ପଟ ପ୍ରାୟେ ଆସି ନବରେ ପଡ଼ିଲୁ ।

ପୃଷ୍ଠ ଅନୁକର୍ମରେ ଯେ ବନ ପର୍ବତେ ଅଛନ୍ତି ବସି
ପୁରୋଚନ ପଣ୍ଡାୟେ ସନ୍ନିଧେ ହୋଇଲେକ ଆସି । ୭ ।
ଧାର୍ମିକ ବିବେକ ବେଦ ଶାହାସ୍ତ୍ରୋଣ ନିର୍ଜିତା
ବେଦ ଆଧ୍ୟାନ ସେ କରଇ ବ୍ରାହ୍ମଣ ମହତା । ୮ ।
କର୍ଣ୍ଣ ପରୁରଲେ ତୁମ୍ଭେ କାହିଁର ପଣ୍ଡା ହେ
ବନସ୍ତେ ତ୍ରୁମୁଅଛ ହୋଇଣ ନିଉଁସେ । ୯ ।
ବ୍ୟାଘ୍ର ଭାଲୁକେଣ ତୁମ୍ଭେ ନ କର କ ଶଙ୍କା
ସେ ଘୋର ବନସ୍ତେ ତୁମ୍ଭେ ବୁଲ କଂପେ ଯେକା । ୧୦ ।
ପୁରୋଚନ ବୋଇଲୁ ତୁମ୍ଭେ କାହିଁର ନରପତି
ହତ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରାୟେ ତୁମ୍ଭର ଭାଳୁଣି ଯେ ମତି । ୧୧ ।
କର୍ଣ୍ଣ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ହୋ ଦ୍ଵିଜବର
ପଞ୍ଚକଟକେ ଆଧିପତି ସେ ଦ୍ଵିଯୋଧନ ମହାବୀର । ୧୨ ।
ସେହାର ବଡ଼ କଷ୍ଟ ଶହର ଉପଦର୍ପେ
ଅନେକ ବିସରଇ ରାଜା ବଇର ମତ୍ତ ଗବେ । ୧୩ ।

ତକ୍ଷଣେ ଉଠାଇ ଆଣିଲୁ ଫାଲଗୁନ
ବୋଇଲୁ ଅର୍ଜୁନରେ ବର ମାଗ ସେହୁକ୍ଷଣି ।
ବୋଇଲୁ କି ବର ମୁକୁଇ ଦେବୁ ମାଗିବି ତୋତେ
ତୋହୋର ଅନର୍ଘ୍ୟ ମୁକୁଟ ଯେବେ ଦେବୁ ମୋତେ ।
ସତ୍ୟ ସତ୍ୟ ବୋଇଲୁ ଦେବ ଦ୍ଵିଯୋଧନ
ଯେତେବେଳେ ମାଗିବୁ ସତ୍ୟ ସେ ବଚନ ।
ସତ୍ୟ ମନାଇ ଚଳିଲୁ ଧର୍ମ ଦେବ
ଆପଣା ଶହ କୁ ପର ମାରୁଥିଲେ ତହୁଁକି କଲେ ହୋଧ ।
ଅଶାକାର ପୁରୁଷ ଛଳ ସ୍ଵେଦ ନାହିଁ
ରେ ରେ କାର ବଚନ କରି ହୋଧ ଯେ କରଇ ।
ସେମାନ ସହକାରେ ପୁଣି ସ୍ଵର୍ଗଗାମୀ ହୋଇବେ
ସେହୁ ଶରୀର ଘେନି ସେ ସ୍ଵର୍ଗକୁ ଚଳି ଯିବେ ।
ଶୁଣ ହେ ପୁରୀଂ ଜନ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠିଙ୍କର ମହମା
ଶତ୍ରୁ ମରନ୍ତେ ନାଶ କରଇ ଆପଣା ନଜ ଆତ୍ମା ।
୭୧ ଆହୋ ଦ୍ଵିଯୋଧନ ମୂଳେ ଦୁଷ୍ଟେ ପର୍ବତେ ଛନ୍ତି ବସି ।
୮୧ ସେକାକା ଆସୁ ଅଛନ୍ତି ବନସ୍ତ ଭିତର ।

ବିଚକ୍ଷଣ ବିବେକ ଧାର୍ମିକ ମହାଭୟେ
କେତେକ ଶହୁ ସେ ତାହାକୁ ତୋହୋର ସ୍ଵେତେକ ଭୟେ । ୧୩ ।
ରଥ ଗଜ ଅଶ୍ଵ ପାଦାନ୍ତ ବଳ ତାର କେତେ
ସବେ ମାଆ ରାଣ ପାଞ୍ଚ ଗୋଟି ପୁତ୍ରେ । ୧୪ ।
ପୁରୋଚନ ବୋଇଲୁ ସ୍ଵେତେକ ଗୁରକୁ
ବେଢ଼ିଣ ମାରି କି ହୋ ନ ପାରିଲୁ ତାହାକୁ । ୧୫ ।
ଦ୍ଵିଯୋଧନ ବୋଇଲୁ ତାକୁ ପ୍ରାକର୍ମେ ନୋହୁ ସରି
ଯୁଦ୍ଧେଶ ବଳବନ୍ତା ପ୍ରାକର୍ମେ କେଶରୀ । ୧୬ ।
ପୁରୋଚନ ବୋଇଲୁ ମୋହୋର ଅଛୁ ନ ଉପାୟେ
ମୁହିଁ ତାହା ନାଶ କରି ପାରିଲୁ କୁରୁରାୟେ । ୧୭ ।
ସେମନ୍ତ ଶହୁ ସେ ତୁମ୍ଭର ତାହାକୁ ସ୍ଵେତେ ଭୟେ
ଯାହା କହିବି ମୁଁ କରିବି କଥାୟେ । ୧୮ ।
ଗ୍ରାମ ଗୋଟିୟେ ମାନ୍ୟକ ତୁ ତାହାକୁ ଗୁଡ଼ିକୁ
ଜଉ ସଜଳସ ଗୁଆୟୁତ ଛଣପଟ ମୋତେ ଦେବୁ । ୧୯ ।
ଜଦୁର ଘରେକ ମୁଁ ଭିଆଇବି କୁଟେ
ଜଉ ସଜଳସ ଗୁଆୟୁତ ଛଣପଟେ । ୨୦ ।
ଆହୋ ପାଣ୍ଡବନ୍ତ ରୁହାଇବୁ ସେ ଘରେ ଆଣି
ନିଦ୍ରା କାଳେଣ ଜାଳି ଦେବଇଁ ମୁହିଁ ସେ ରସେଣୀ । ୨୧ ।
ଜଦୁର ଘରେ ଦହନ ହୋଇବେ ପଞ୍ଚୁ ବୀରେ
ସେକାକା ରାଜା ତୁ ହୋଇବୁ ପଞ୍ଚୁ କଟକରେ । ୨୨ ।
ଶୁଣିଣ ପରମ ସାନନ୍ଦ ହୋଇଲୁ କୁରୁପତି
ବ୍ରାହ୍ମଣକଇଁ ସମ୍ଭାଳିଲୁ ଅନେକ କରି ପ୍ରୀତି । ୨୩ ।
ବୋଇଲୁ ସେହୁ ବାରୁଣାବନ୍ତ କଟକ ଯେ ମୋହୋର ରାଜ୍ୟ
ତୋହୋର ଆଗ୍ୟାଂସେ ସେହୁ ଗୁଡ଼ିଲି ହୋ ଦ୍ଵିଜ । ୨୪ ।
ଅନେକ ରହୁ ଦେଇ ସେ କଲକ ଗଉରୋବ
ଆତ୍ମାହୁଁ ଅଧିକ ସେ ହୋଇଲୁ ପ୍ରିୟ ଭାବ । ୨୫ ।
ଜଉ ସଜଳସ ଗୁଆୟୁତ ଛଣପଟ
ସେ ଗୁରୁକି ମର୍ଦ୍ଦି ପୁରେକ ନିର୍ମିତ କଲୁ କୁଟ ଯେ କପଟ । ୨୬ ।
୩୧

ବିବିଧ ଲେଖନ ଉପରେ ନିବିଂଶି
 ଲମ୍ବନ୍ତି ଅସ୍ତ୍ର ରତ୍ନେ ମୁକୁତା ଝରମଣି । ୨୭ ।
 କାନ୍ତ ଶୂଳ ସେ ରୁଅ ବତା ଆଦି କରି
 ଜଉ ସଜଳସ ଗୁଆଦୃତ ଛଣପଟେ ଜଡ଼ି । ୨୮ ।
 ଭିତରେଣ ସମାନ ଉପରେ ବିବିଧ କମ
 ଝଲକନ୍ତି ମଣି ରତ୍ନ ଚରାଳ ଉତ୍ତମ । ୨୯ ।
 ସୁବର୍ଣ୍ଣର କଳସ ଯେ ବସାଇ ଉପରେ
 ପୁର ନିବିଂଶ କଲ ଗ୍ରାସ୍ତ୍ରଣ ପାଞ୍ଚ ବରଷରେ । ୩୦ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟିଙ୍କି ହକାର ଯେ ବୋଇଲେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
 ବାବୁ ତୋହୋର ଥିବା ନ ଯୋଗାଇ ହସ୍ତିନା କଟକେ । ୩୧ ।
 ବାବୁ ଶ୍ରମସେନ ହୁ ଯୋଧନ ହୋଇଲେ ଅନେକ ଅପ୍ରୀତି
 ହନ୍ତ ହୋଇବ ବାବୁ ନ ରହ ତୁ ଯେଥୁ । ୩୨ ।
 ତୁମ୍ଭେ ଗୁଡ଼ିଲୁ କଟକ ବାରୁଣାବନ୍ତେ
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟି ରାଜ୍ୟ ଶ୍ରେଣ କର ପଞ୍ଚୁ ଭ୍ରାଥେ । ୩୩ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟି ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ ଆଦ୍ୟହଂ ବନଚର
 ଜନ୍ମହଂ ବଢ଼ିଲୁ ଆମ୍ଭେ ଶତଶିଂଗ ପବତର । ୩୪ ।
 ଯେ ତୋହୋର ଆଗ୍ୟାଂ ଯେ ଶିରେ ଧରି ମାନୁ ଆମ୍ଭେ ପଞ୍ଚୁ ଭ୍ରାଥେ
 ବାରୁଣାବନ୍ତ ରାଇଜେ ତାତ ରହୁ ନିଶ୍ଚିନ୍ତେ । ୩୫ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରର ଆଗ୍ୟାଂ ଶିରେ ନିରାଧାର କରି
 ଶୁଭ ଅନକୁଳ ଯୋଗ ଲଗ୍ନ ଯେ ବିରୁଦ୍ଧ । ୩୬ ।
 ମାର୍ଗଶୀର କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ପ୍ରତିପଦା ଚନ୍ଦ୍ରବାର
 ବୃଷରାଶିକୁ ଶ୍ରେଣ ଯେ ଅଟଇ ସେ ଦିନର । ୩୭ ।
 ତେତିଳ ନାମେ କରଣ ଶିବ ନାମେ ଯୋଗ
 ତାର ଚନ୍ଦ୍ର ବଳ ଶଶୀ ରେହଣୀ ଘରେ ଶ୍ରେଣ । ୩୮ ।
 ଯେସନେକ ଶୁଭ ଶୁଭ ଯୋଗ ଅନକୁଳେ
 ବାରୁଣାବନ୍ତକୁ ଅନକୁଳ କଲେ ଶୁଭଲଗ୍ନ ବେଳେ । ୩୯ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟି ଶ୍ରମ ଅର୍ଜୁନ ନକୁଳ ସହଦେବ
 କୋଇନ୍ତାକୁ ଘେନି ଚଳିଲେ ପଞ୍ଚୁ ଯେ ପାଣ୍ଡବ । ୪୦ ।

ପ୍ରବେଶ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟି ଯାଇ ବାରୁଣାବନ୍ତ ପ୍ରଶସ୍ତେ
 ଜହୁର ଘର ଦ୍ଵାରେ ଯେ ରହିଲେ ପଞ୍ଚୁ ଭ୍ରାଥେ । ୪୧ ।
 ଦେଖନ୍ତି ଭୁବନ ଯେ ଅତି ପରମଳ
 ସୁବର୍ଣ୍ଣ କଳସ ଯେ ବସଇ ତଳହଳ । ୪୨ ।
 ଚଉଂଶ ନବର ବିସ୍ତାର ଭିଆଣ ସାତପୁର
 ଖଞ୍ଜିତ ରହ ମଣି ମାଣିକ୍ୟ ବିସ୍ତାର । ୪୩ ।
 ସୁବର୍ଣ୍ଣର ପାତା ଯେ ଉପରେ ଗୁପ୍ତେଣୀ
 ମରକତ ବଇତୁର୍ଯ୍ୟ ଗଜଦନ୍ତ ଶୁଭମଣି । ୪୪ ।
 ପୀତାର ଉପରେଣ ମାଣିକ୍ୟ ପୁଞ୍ଜି ପୁଞ୍ଜି
 ବାଳ ଆଦିତ୍ୟର ତେଜ ପ୍ରଭାତେଣ ଗଞ୍ଜି । ୪୫ ।
 ପୀତାର ଉପରେଣ ନିବିଂଶ ଯେ ଅସ୍ତ୍ରରତ୍ନ କମ
 ଦେଖିଣ ଅନେକ ଉଷତ ଯେ ହୋଇଲେ ବାର ଶ୍ରମ । ୪୬ ।
 ଶ୍ରମସେନ ବୋଇଲେ ଯେ ବଡ଼ ସୁସଞ୍ଚି ଭୁବନ ଗୋଟି
 ବାରସ୍ତ୍ରଣ ଭୁବନ ଜାଣି ତେଜ ଯେହାର ପୁଟି । ୪୭ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟି ବୋଇଲେ ବାବୁ ଭିତରେଣ ପଣ
 କେମନ୍ତ ସରୁପ ତାହା ତୁ ବିରୁଦ୍ଧ ଆସ । ୪୮ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟିଙ୍କ ଆଗ୍ୟାଂ ପ୍ରମାଣେ ମାରୁତ
 ଜହୁର ଘର ଭିତରେ ପଶିଲ ତତକ୍ଷଣାନ୍ତ । ୪୯ ।
 କଣସ୍ତ ପକ୍ଷ ରସାଣି ଅନେକ ରହ ଖଞ୍ଜି
 କି ଅବା ବାରାନ୍ଧସ ଘେନି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଯେଥୁ ଭଜି । ୫୦ ।
 ଶ୍ରମସେନ ବୋଇଲୁ ସ୍ଵାମୀ ଶୁଣ ରାଜଦେବ
 ଯେତେ ଦୟା କିଂପେ କଲ ମାନଗୋବିନ୍ଦ କେଉଁଣ ପ୍ରସ୍ତାବ । ୫୧ ।
 ଯେ ମଧ୍ୟ ସ୍ଵର୍ଗରେଣ ଯେମନ୍ତ ଦେଖିଲ ମୋର ନାହିଁ
 ମୁହିଁ ଆଶିଜ ହୋଇଲି ଯେ ପୁରକଇଁ ଗୁହଁ । ୫୨ ।

୪୩ { ଗୁରପାଣେ ଲମ୍ବନ୍ତି ମୁକୁତାର ହାର
 ଦେଖନ୍ତି ମଣିଗଣ ଯେ ମାଣିକ୍ୟ ଅପାର ।

୫୦ । ୨ { କି ଅବା ବାରସ୍ତ୍ରଣ ତହିଁକି ଲଗିଅଛି ।
 କି ଅବା ବାରାନ୍ଧସ ତହିଁକି ଲଗିଅଛି ।

ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ପୁଅକୁ ମୋର ଅନେକ ଗୁଣ ଥିଲା
 ଯେ ଦିବ୍ୟ ଭୁବନ ଦେଖନ୍ତେ ଦେବ ସମସ୍ତ ପାଶୋର ଗଲା । ୫୩ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ଯେ ସେ ମୂର୍ଖ ପ୍ରାଣୀ
 ପଣ୍ଡିତ କଥା ସେ ଯେ କେବେହେଁ ନ ଶୁଣି । ୫୪ ।
 ଆପଣେ ବିଜେ କଲେ ଜଉ ଘରର ଭିତରେ
 ପୁର ପରିମଳ ଜାଣନ୍ତି ପଞ୍ଚୁ ଗରେ । ୫୫ ।
 ଚନ୍ଦ୍ରଶାଳା ପୁରେ ଚଉଁଶ ଭୁବନ
 ଦକ୍ଷିଣ ଜଗତା ଯେ ନାନାବିଧ ରହୁ ଚନ୍ଦ୍ର । ୫୬ ।
 ମେଢକ ନିବାଣ ଯେ ଦେଖିଣ ତୋଷମତି
 ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱର ଆସନ କି ଅମର ବାରସ୍ୱତୀ । ୫୭ ।
 ଭିତରେଣ ଥାଇ ଜଉ ଗୁଆୟୁତ ଛଣପଟ ଜଡ଼ି
 ଉପରେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ରସାଣ ପସ ଅଷ୍ଟରହେ ଖଞ୍ଜିଣି କରି । ୫୮ ।
 ଦେଖନ୍ତି ସୁସଞ୍ଜ ଯେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅମୂଲ୍ୟ
 କୁବେର ଅଳଙ୍କା ଭୁବନ ଯେ ନୋହଇ ସମଭୂଲ । ୫୯ ।
 ପ୍ରତ୍ୟେ ପରିମଳ ସେ ଦେବ ଭୁବନ ପ୍ରାୟେ
 ଦେଖିଣ ପରମ ସାନନ୍ଦ ସେ ଧର୍ମର ତନୟେ । ୬୦ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ହୋ ଆମ୍ଭେ ପଞ୍ଚୁ ଭ୍ରାତେ
 ଆମ୍ଭର ମାତା ଅଛନ୍ତି କୋନ୍ତ ଭୋଜର ଦୋହତେ । ୬୧ ।
 ଯେହେନେକ ପୁର ଯେ ନିବାଣ କଲ ଦ୍ରୁପଦନ
 କାହାର ବିରୁଦ୍ଧକୁ ଯେହା ଦିଶଇ କେସନ । ୬୨ ।
 ମାୟେ ବୋଇଲେ ବାବୁ ଯେ ବଡ଼ ସୁସଞ୍ଜ ପୁର
 ଦ୍ରୁପଦନ ବଡ଼ ସଦାବେ ଯେହା ନିବାଣ କରି । ୬୩ ।
 ତାହାର ହୃଦେ ଯେ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ନାହିଁ ପାପ ବାଧା
 ମାନଗୋବିନ୍ଦ ଯେ ପୁର କରାଇଲ ବହଣ ଶରଧା । ୬୪ ।

୫୫ । ପୁର ସୁସଞ୍ଜ ଦେଖି ବିରୁଦ୍ଧ ପଞ୍ଚୁ ଗରେ ।

୫୬ । { ମେଢକ ନିବାଣ ପଛମ ଦ୍ୱାର କଡ଼ି ।
 ମେଢ ନିବାଣ ଆବର ଦକ୍ଷିଣ ଜଗତା ।

ଭୀମସେନ ବୋଇଲ ଦେବ ଯେ ଅତିଅ ସୁସଞ୍ଜ ପୁର
 ଅନେକ ପ୍ରିୟ ଭାବେ ଯେହା ନିବାଣିଲ ଦଣ୍ଡଧାର । ୬୫ ।
 ଯେବେ ସେ ଜାଣିଲ ଦ୍ରୁପଦନର ନିକଳଙ୍କ ହୃଦ୍ୱା
 ସୋଦ୍ରମା ପଣ ଦେବ ପାଳିଲ କୁରୁନାହା । ୬୬ ।
 ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲ ଦେବ ଦ୍ରୁପଦନ ଅଟଇ ଭଲ
 ବଢିଲ ପୀରତି ଦେବ ହୋଇଲ ସମଭୂଲ । ୬୭ ।
 ସୋଦ୍ରମା ପଣ ଦେବ ଜାଣିମା କେମନ୍ତେ
 ଭଲ ବାଞ୍ଛା କରଇ ଦେବ ତାହାର ହୃଦଗତେ । ୬୮ ।
 ଅଭାବକୁ ଭାବ ଯେବେ କରନ୍ତି ଯେବଣ ପ୍ରାଣୀ
 ସୁଜନ ସଙ୍ଗତରେ ତାହାନ୍ତର ଗଣି । ୬୯ ।
 ସୋଦର ସୋଦ୍ରମା ପଣ ଜାଣିମା କେମନ୍ତେ
 ଧନ ପ୍ରାଣ ଭାରିଆ ଭାବଇ ହୃଦଗତେ । ୭୦ ।
 ନକୁଳ ବୋଇଲ ଦେବ ତାର ନିକଳଙ୍କ ହୃଦ୍ୱା
 ତେଣୁ ସେ ଦ୍ରୁପଦନ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଦିଲ ଯେହା । ୭୧ ।
 ସେ ମହା ଧାର୍ମିକ ବିବେକ ସୋଦ୍ରମ
 ଆମ୍ଭନ୍ତ ସମ୍ଭାଳିଲ ଅଟଇ ତାର ଧର୍ମ । ୭୨ ।
 ସହଦେବ ବୋଇଲ ଦେବ ବଡ଼ ସୁସଞ୍ଜ ପୁର
 ଅତି ଅନନ୍ତ ଅଲେଖ ସେ କଣୟ ବିସ୍ତାର । ୭୩ ।
 ଦ୍ରୁପଦନ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ କାହିଁ ଯେତେକ ସୁହୃଦେ
 କପଟ ପ୍ରାୟେ ଦେବ ବୁଝଇ ମୋହୋର ହୃଦେ । ୭୪ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି କୋଳ ଯେ କଲେ ସହଦେବଙ୍କୁ
 ତୋହୋର ପ୍ରସାଦେ ବାବୁ କାରଣ ଅଛଇ ମୁକୁ । ୭୫ ।
 ସହଦେବଙ୍କୁ ଘେନି ଯେକାନ୍ତ ହୋଇଲେ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ଦେବ
 ବାବୁ କେମନ୍ତ କପଟ ରେ କହୁଥି ସହଦେବ । ୭୬ ।

୭୧ । ଆମ୍ଭନ୍ତ ସମ୍ଭାଳିଲ ତାହାର ସ୍ୱେମନ୍ତ ମହମା ।

୭୩ । ଅଷ୍ଟରହେ ଅଲେଖ ଦେବ ଅନେକ ବିସ୍ତାର ।

୭୫ । { ଯେତେକ ସୋହୋଦେ ବାବୁ କାରଣ ଅଛଇ ମୁକୁ ।
 ତୋହୋର ପ୍ରସାଦେ ବାବୁ ମୁକତ ଅଛଇ ମୁକୁ ।

୭୬ । ବାବୁ କେମନ୍ତ ଗୋପ୍ୟାନ କଥା କହୁଥି ସହଦେବ ।

ସହଦେବ କହଇ ପୁରୋଚନ ନାମେ ଦ୍ଵିଜ
 ତାହାର ଭିଆଣ ସେ ଅଟଇ ଧର୍ମରାଜ । ୭୭ ।
 ଜଉ ସଜଳସ ଛଣପଟ ଗୁଆୟତ ଭରି
 ସେହାର ସଂଯୋଗେଣ ଘର ନିବାଣ ସେ କରି । ୭୮ ।
 କାନ୍ତ ଗୁଳ ରୁଅ ବତା ଆଦି କରି
 ଜଉ ସଜଳସ ଗୁଆୟତେ ଜତି । ୭୯ ।
 ନଦ୍ରା କାଳେ ସେଥୁ ଲଗାଇବ ଜୁଇ
 ସେମନ୍ତ ଭିଆଣ କରିଅଛି କୁରୁସାଇଁ । ୮୦ ।
 ସୁଝେଷ୍ଟି ମନେ ମନେ ସୁମରନ୍ତି ଧର୍ମ ଧର୍ମ
 ବାବୁ ଗୋପ୍ୟ କର ନି ସେ କଥା ନ ଜାଣୁ ଶର ଶ୍ରୀମ । ୮୧ ।
 ଜାଣିଲେ ସେକ୍ଷଣି ଦ୍ରବ୍ୟ ସେ କରିବ ସାଂଗ୍ରାମ
 ଦ୍ରୁପାଦନ ଶତେ ଭାଇଙ୍କି ମାରିବ ଅନ୍ତ ତମ । ୮୨ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ପୁଅନ୍ତ ସେ ସବୁନ୍ତ ମାରିବ
 ଅନ୍ତରାଜା ଗୋଟି ସେ ଅନାସ୍ତ୍ର ହୋଇବ । ୮୩ ।
 ବାବୁ ସେ ଅବା କପଟ କଲ ନ ବରୁରି
 କେମନ୍ତେ ଧର୍ମେ ଆନ୍ତେ ହୋଇବା ସେଥୁଁ ପାରି । ୮୪ ।
 ସହଦେବ ତୁମା ହୋଇଲେ ସୁଝେଷ୍ଟିଙ୍କ ବଚନେ
 ରହଲେ ଜଗବନ୍ଦନ ବାରୁଣାବନ୍ତ ଛାନେ । ୮୫ ।
 କ୍ରୀଡ଼ନ୍ତି ବିହତନ୍ତି ଘୋର ବିଟପ ବନ ଭେଦ
 ମାରନ୍ତି ବରେହା ହରିଣ ବାହୁଟିଆ ବନଚର ଖେଦ । ୮୬ ।
 କୁତୁହୋଲେ ବେଶେ ବିହତନ୍ତି କୁରୁଳି
 ଯେସନେକେ ସିଂହ ବନେ ନିର୍ଭୟେ ହୋଇ ଖେଳି । ୮୭ ।
 ମୃଗ ବାହୁଟିଆ ଗଣ୍ଡା ଜୀବ ମାନ ଧରି
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କ କତିକି ଯାଆନ୍ତି ପକ୍ଷକେ ଦ୍ରୁପାଦ କରି । ୮୮ ।
 ପୁରୋଚନ ରାଇଣ ପରୁରଇ ଦ୍ରୁପାଦନ
 ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁକୁ ଅଛୁଟିକି ବିଧାନ । ୮୯ ।

୮୭। (କୁତୁହୋଲେ ବିନୋଦ କରନ୍ତି ପାଞ୍ଚ ଭାଇ ।
 କୁତୁହୋଲେ ବନ ପର୍ବତ ଉଛୁଳି ।

ପୁରୋଚନ ବୋଇଲ ମୁଁ ଗଙ୍ଗାକୂଳୀୟା ଦ୍ଵିଜ
 ଅଥବା ବେଞ୍ଚା ବ୍ରାହ୍ମଣ ମୁଁ ସମସ୍ତ ବିଦ୍ୟାରେ ଗ୍ରାହକ । ୯୦ ।
 ଯେଉଁଣିସି ପ୍ରକାରେ ଯେ ନାଶିବା ଶକ୍ତିକୁ
 ତହିଁକି ଅଧର୍ମ କିଛି ନାହିଁ ନା ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ । ୯୧ ।
 ବିଷ ଯୋଗାଡେକ ସେବେ ଭିଆଇବ ମୁହିଁ
 ଶ୍ରୀମାକୁ ପରଷିବା ଶ୍ରବେଣ ଭୁଞ୍ଜାଇ । ୯୨ ।
 ଶୁଣି କରି ହରଷ ହୋଇଲ ଦ୍ରୁପାଦନ
 ବେଗ କରି ସେହା କର ହୋ ବ୍ରାହ୍ମଣ । ୯୩ ।
 ରାଜ୍ୟକୁ ରୁହାଇବୁ ତୋହୋର ବୁଦ୍ଧିମତେ
 ପ୍ରଥମେ ସେ କଥା ହୋ କର ଯଥା ଅର୍ଥେ । ୯୪ ।
 ସେଥୁ ଅନ୍ତେ ସଞ୍ଜାୟେ ବିଦୁର ଭୂରସବା ଶୁଭ୍ର ସହଜ
 କର୍ଣ୍ଣ ଅଶସ୍ତ୍ରମା ଶଲ୍ୟ ଶକୁନି କୃପ ମାନନ୍ତ । ୯୫ ।
 ସେହାନ୍ତ ବସାଇଣ ସେ ଯେ ଭାଳନ୍ତି ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
 ରାଜ୍ୟକଇଁ ଅଯୋଗ୍ୟ ମୁଁ ନୟନ ମୋର ଭ୍ରଷ୍ଟ । ୯୬ ।
 ବ୍ୟାସେ ଦୁର୍ଭାସା ଅନୁରାଗେଣ କରି
 ପୁଅନ୍ତ ପାଇଲି ମୁଁ ଶନ୍ତିସୁ ଦୁର୍ଭାରି । ୯୭ ।
 ପୁଅ ଗୋଟିସେ ଅବିଷେକ କରାଇବ ରାଜ୍ୟକୁ
 ଧର୍ମ ସରୁପ ବରୁରି କହିବ ଜାଣ ମୁକୁ । ୯୮ ।
 ଭୟ ଉପୋଧ ଦୁହିଙ୍କି କର ତୁମ୍ଭେ ପରିତେଜ୍ୟା
 ସେ ପଞ୍ଚ ରାଜ୍ୟକୁ ହୋ କେନ୍ଦ୍ର ହୋଇବ ମହାରାଜା । ୯୯ ।
 ଶୁଣିଣ ସମସ୍ତ ଯୋଧାୟେ ହୋଇଲେକ ତୁଷ୍ଟୀ
 ଭୂରସବାୟେ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର । ୧୦୦ ।
 ଧର୍ମ ନିମନ୍ତେ ଯେବେ ପରୁରଲୁ ଦୂତ କରି
 ନ ପୁଣ କୋପକୁ ତୁ ରସେ କରୁନା ବରୁରି । ୧୦୧ ।

୯୫। ସେହାନ୍ତ ଘେନଣ ଭଲଇ କୁରୁନାଥେ ।

୯୬। ରାଜ୍ୟକଇଁ ଅଯୋଗ୍ୟ ମୁଁ ନୟନ ମୋର ଭ୍ରଷ୍ଟ ।

ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବୋଇଲେ କିଛିହୁଁ ନାହିଁ କୋପ
 ଯେସନେକେ ବହୁତ ବିଚାରକୁ ଆସଇ ସରୁପ । ୧୦୬ ।
 ଆହୋ ସବୁନ୍ତ ବସାଇ ବଦୟନ୍ତ ସୋମବଂଶୀ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଭୂଷଣ
 ଆମ୍ଭର ବିଚାରକୁ ଯୋଗାଇ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟିଙ୍କି ରାଜ୍ୟ ଦେବା । ୧୦୭ ।
 ଯାହାର ବଚନକୁ ଭଜଇ ସଂସାର
 ତାହାକଇ ଆସଇ ଯେ ଯୁଗତେ ରାଜ୍ୟ ଭର । ୧୦୮ ।
 ଆମ୍ଭନ୍ତ ଯେନ ଯେବେ ଭାଲୁ କୁରୁନାଥ
 ଆମ୍ଭର ବିଚାରକୁ ଯେ ଯୋଗାଇ ପ୍ରେମନ୍ତ । ୧୦୯ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟି ଥିଲେ ତୋହୋର ହିଂସାଧନ ନୋହଇ ରାଜା
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟିଙ୍କି ଭଜଇ ସଂସାର ଜନ ପ୍ରଜା । ୧୧୦ ।
 ଅଳପ ଦୋଷେ ଯେବେ ବହୁତ କରଇ କୋପ
 ଦୁର୍ଭାର ଭର ସେ ଜାଣ କିସ କରିବ ନୃପ । ୧୧୧ ।
 ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଦର୍ପେ ଅବା ହିଂସାଧନକର କରୁ ତୁ ରାଜା
 ଅନେକ ଦେଶ ଭଞ୍ଜିବ ଯେ ପଳାଇବେ ଜନ ପ୍ରଜା । ୧୧୨ ।
 ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ପୁତ୍ର ଆଉଁ କନିଷ୍ଠ ପୁତ୍ର ନୋହଇ ରାଜ୍ୟ ନୃପ
 ଅଦିଷ୍ଠ ପୁତ୍ର କି ସେ ତାହାକୁ ଭଞ୍ଜିବୁ ତୁ ତାହାର ବାପ । ୧୧୩ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟିଙ୍କି ରାଜ୍ୟ ଦିଲେ ପ୍ରେମେକ ରାଜ୍ୟ ହୋଇବ
 ନିର୍ଦ୍ଦୟ ହୋଇଣ ସୁବିଧାନେ ଦିନ ଯିବ । ୧୧୪ ।
 ତୁ ଅବା ବେଳେ ଆମ୍ଭର ବୋଲ ଭଞ୍ଜିବୁ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
 ଆପଣେ ଛନ୍ଦ ଉଡାଇ ବସିବ ସେହୁ ପାଟ । ୧୧୫ ।
 ପ୍ରେମା ରାଜଜେ ହୋ ଦୁଇଦଣ୍ଡ ହୋଇଲେ
 ଅନେକ ଦ୍ରବ୍ୟ ହୋଇବ ଦିନ ନ ଯିବଟି ଭଲେ । ୧୧୬ ।

୧୦୬।୧ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବୋଇଲେ କିଛିହୁଁ ନାହିଁ ଦୋଷ ।

୧୦୬।୨ ପ୍ରେସନେକ ବିଚାର ଉନ୍ମତ୍ତ ଦିଶଇ ତ ।

୧୦୭ { ଦୁର୍ଭାର ଅପାଳକ ସେ ଅଟେ କିସ ନୃପ ।
 ଦୁର୍ଭାର ଅଗ୍ନି ଯେସନେକେ ସେହୁ ହରୁପ ।

୧୦୮। ଅଦିଷ୍ଠ—ଅଦିଷ୍ଠ, ଅକୃଷ୍ଣ ।

ତୋତେ ସେ ରାଜା ପଦ ଦିଲେ ଶାପ୍ତେନ୍ଦ୍ରର ତରୁ
 ବଳେ ତୋର ରାଜ୍ୟ ଯେନିଲଟି କାଳ ଯେ ଦମନୁ । ୧୧୭ ।
 ପଳାଇ ପଶିଲୁ ଯାଇ ତୁ ଶତଶିଂଶ ପଦତେ
 ମାଡ଼ଣ ବସିଲୁ ରାଜ୍ୟ ଦମନ ପଞ୍ଚଇ ପ୍ରଶସ୍ତେ । ୧୧୮ ।
 ପଶୁ ଯେ ସେ ବେଳେ ତପସ୍ୟାପ୍ରେ ହୋଇଥିଲେ ଅଗ୍ନିପୁର
 ରାଜ୍ୟ ସୁଖେ ଶ୍ରେଣ କଲୁ କାଳ ଯେ ଦମନ । ୧୧୯ ।
 ପଞ୍ଚଦଶ ବରଷ ଯଦୁଂ ପଶୁର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଲୁ
 ଭାଗ୍ୟବର ତୋଷି ଅନେକ ବିଦ୍ୟା ସାଧ କଲୁ । ୧୨୦ ।
 କାଳଦମନର ତୁଲେ ଅନେକ ଘୋର ଯୁଦ୍ଧ
 ପଶୁ ତାହାକୁ ଜିଣିଲୁ ତେଜଶ ଦିନର ମଧ୍ୟ । ୧୨୧ ।
 ଚଉବିଂଶ ଶେଷଣୀ ଯେ ଦମନର ଆଠ
 ପଶୁର ଶର ଘାତେ ସେ ହୋଇଲେ ମୃତ୍ୟୁ କାଟ । ୧୨୨ ।
 ପଞ୍ଚ ପୁରୁଷ ଯେନ ସେ ରାଜ୍ୟ ବସିଥିଲୁ
 ପଶୁର ବିଦାତେ ତାର ବଂଶ ନାଶ ଗଲୁ । ୧୨୩ ।
 ତୋତେ ବସାଇଲୁ ଆଶି ହସ୍ତିନା ଭୁବନେ
 ତୋତେ ସଂପଦ ଦେଇଣ ସେ ପଶିଲୁ ଘୋର ବନେ । ୧୨୪ ।
 ପଶୁର ଅର୍ଜୁନର ପ୍ରେମ ଅଟଇ ପଞ୍ଚ ରାଜ୍ୟର
 ତାହାର ପୁତ୍ରକରଁ ସେ ସଂସାର ଯୋଗାଇ । ୧୨୫ ।
 ତୁ ଅବା ପ୍ରେମ କଥା ହୋ ରାଜା କରୁ ଶୁପତ
 ସେ ଜାଣି ଅଛନ୍ତି ଯେ ସମସ୍ତ ତଦନ୍ତ । ୧୨୬ ।

୧୧୫ ପଦ ପରେ ଭଲ ପାଠ:—

ପଶୁ ସେ ବେଳରେ ତପେ ହୋଇଥିଲେ ମନୁ
 ପଞ୍ଚଦଶ ବରଷରେ ହୁଅନ୍ତେ ତପ ପୂର୍ଣ୍ଣ ।
 ଭାଗ୍ୟବର ତୋଷି ବିଦ୍ୟା ଅନେକ ପାଇଲୁ
 କାଳଦମନର ତୁଲେ ଘୋର ଯୁଦ୍ଧ କଲୁ ।
 ପଶୁ ରାଜା ଜାଣଇ ଯେ ଶବଦ ଭେଦ ବାଣ
 ତେଜଶ ଦିନରେ ଶସ୍ତ୍ରବଳ ହୋଇଲୁ ଶାଣ ।

୧୨୫। ପଶୁର ପୁତ୍ରକୁ ସଂସାର ଜନ ଯେ ଭଜଇ ।

ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଥିଲେ ତୋତେ ରାଜ୍ୟଭାର ନାହିଁ
 ସେଥି ମଧ୍ୟ ଯୁଦ୍ଧେଷୁକି ସମାଜି ପାର ଯେବେ ଧର୍ମ କଥା କହି । ୧୨୩
 ବିଦୁରେ ବୋଇଲେ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ହୋଇବେ ଯେବେ ଶାନ୍ତି
 ଶ୍ରୀମ ଅର୍ଜୁନ କଂପେ ଭଜିବେ ହିସୁକ । ୧୨୪ ।
 ଶଙ୍କୁନ ବୋଇଲେ ମୋର କଥାୟେ ଅଛଇ
 ପଣ୍ଡୁର ପଞ୍ଚୁ ପୁତ୍ରକୁ ଯେବେ ନିଶେଷ କରି ମାରଇଁ । ୧୨୫ ।
 ତେବେ ସେ ହିଁ ଯୋଧନ ସେ ରାଜ୍ୟ ହେବ ରାଜା
 ସୁଖେ ଭୋଗ୍ୟ କରିବ ରାଜ୍ୟ ଜନ ପ୍ରଜା । ୧୨୬ ।
 ଧର୍ମ ଧର୍ମ ସୁମର ସମସ୍ତେ ସଭାରୁ ଗଲେ ଉଠି
 ପାଣ୍ଡବନ୍ତ ମାରିବାକୁ ବୁଦ୍ଧିପୂର୍ବକ କରଇ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର । ୧୨୭ ।
 କୃତ କପଟ ଭିଆଉଅଛନ୍ତି ଶଙ୍କୁନ ପୁରୋଚନ
 କର୍ଣ୍ଣ ଧୂଶାସନ ଶତେ ଭାଇ ହିଁ ଯୋଧନ । ୧୨୮ ।
 ବିଷ ଲଢୁର ଯୋଗାଡ଼ ଯେ ଭିଆନ୍ତି ମନେ ଭାଳି
 ଧର୍ମ ତେଜ୍ୟା କଲେ ଯେ ଅସତ୍ୟ ପ୍ରତିପାଳି । ୧୨୯ ।
 ମନେଶ ବିରୁରନ୍ତି ସେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ରାୟେ
 କେବଣ ବୁଦ୍ଧି ସେବେ କରିବା ଉପାୟେ । ୧୩୦ ।
 ସେଥି ଅନ୍ତରେ ସେ ପଣ୍ଡୁର କୁମରେ
 ଭ୍ରମନ୍ତି ମୃଗୟା ବିନୋଦେ ପଞ୍ଚୁ ଶରେ । ୧୩୧ ।
 ଗଣ୍ଡା ଗୋଟିପୂର୍ବେ ମାଇଲେକ ଦୋର ବନେ
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଇଲେ ରେ ଶୁଣ ଶ୍ରୀମସେନେ । ୧୩୨ ।
 ଅପୂର୍ବ ପଦାର୍ଥ ସେ ନଅ ହସ୍ତନାକୁ
 ଗଣ୍ଡା ଗୋଟି ନେଇ ଦେଇ ଆସ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ରାଜାକୁ । ୧୩୩ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ କର ବଚନେ ସେ ପବନର ଶିଷି
 ଗଣ୍ଡା ଗୋଟି ଘେନି ସେ ହସ୍ତନାକୁ ଆସି । ୧୩୪ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ସଜୟେ ବିଦୁର କୃପ ଅଶସ୍ତ୍ରମା
 ସେହୁଦାନ୍ତ ଘେନି ଭାଲଇ ଶିଷି ପୁ ମହାତମା । ୧୩୫ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବୋଇଲେ ନ ଭାଞ୍ଜି ତୁମ୍ଭେ ମୋତେ
 ସେତୟା ଯୁଗେ କେମନ୍ତେ କଲେ ଦଶରଥେ । ୧୩୬ ।

ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ଯେ ଅଟନ୍ତି ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ପୁତ୍ର
 ତାହାକୁ ଗୁପ୍ତ ରାଜ୍ୟ ଦିଲକ ଭରଥ । ୧୩୭ ।
 ବିଦୁରେ ବୋଇଲେ ସେ ଖଳ ବଚନେ ସେମନ୍ତ କଲ
 ଭ୍ରଥ ରାଜା ନୋହିଲ ଆପଣେ ନାଶ ଗଲ । ୧୩୮ ।
 ବିଦୁରେ ବୋଇଲେ ତୁ ନ ଭାଳ ନ ସେମାନ
 ମନ୍ଦବୁଦ୍ଧି ଭାଳଣ ପୁଅନ୍ତ କରୁଛୁ ଅନ୍ୟୋଅନ୍ୟ । ୧୩୯ ।
 ଆପଣେ କଷ୍ଟ ହୋଇ ମରବୁ ବଂଶହୀଁ ନାଶ ଯିବ
 ତୋହୋର ବୁଦ୍ଧିବଳେ ଭ୍ରଥ ସେମନ୍ତ ହୋଇବ । ୧୪୦ ।
 ସେମନ୍ତ ଭାଲେଣି ତହିଁ ହୋଇବାର ସମୟେ
 ଗଣ୍ଡାଗୋଟି ଘେନି ଶ୍ରୀମସେନ ପ୍ରବେଶ ଆସି ହୋୟେ । ୧୪୧ ।
 ବିଦୁରେ ବୋଇଲେ ତାତ ନ ଧର କଂପା ସୀମା
 ଗଣ୍ଡା ଗୋଟି ଘେନି ଦ୍ରୁପଦ କଲ ଶ୍ରୀମା । ୧୪୨ ।
 ସେମନ୍ତ ଭଗତ ତୋତେ ହେଉଛନ୍ତି ପୁତ୍ର
 ସେହୁହାକୁ ପାପ ଚିତ୍ତ ତୁ ଧରିବୁ କେମନ୍ତେ । ୧୪୩ ।
 ଭଗତ ଲୋକଙ୍କୁ ଯେ ଧରଇ ପାପ କଥା
 ଆପଣେହିଁ ନାଶ ଯାଆନ୍ତି ପାପେ ବୁଝନ୍ତି ସବୁଆ । ୧୪୪ ।
 ସେ କଥା ମାନ ଯେବେ ମିଥ୍ୟାଟି ହୋଇବ
 ସେ ସଂସାରେ ଜନ ଆଉ କେମନ୍ତେ ବ୍ରତବ । ୧୪୫ ।
 ସ୍ବର ପାତକେଶ ସେବେ ହୋଇଲୁ ସ୍ଥାନ ଚକ୍ର
 ସେ ଜନ୍ମେ ପୁଣି ପରେ ପ୍ରମାଦ ଚିନ୍ତୁଅଛୁଁ । ୧୪୬ ।
 ସେମନ୍ତ ପାତକ କଲେ ଉପରକୁ ନାହିଁ ତ ସଦଗତ
 ନକ ହିଁ ସେ ଅଛୁଟି ତୋତେ ନାଶକର ଶାସ୍ତି । ୧୪୭ ।
 ବିଦୁର ବଚନେ ଅଛ ଉଠିଲ ଶିର ଝୁଣି
 ଶଣ୍ଡା ସେକ ଘେନି ଆସଇ ବିଦୁରକୁ ହାଣି । ୧୪୮ ।
 କୋଳ କରି ଧଇଲେ ସେ ଅଶସ୍ତ୍ରମା କୃପେ
 ରହ ରହ ନୃପତି କଂପେ ସେତେକ ପରିତାପେ । ୧୪୯ ।
 ଉଠିଣ ବିଦୁର ଯେ ଗଲେକ ନିଜ ସ୍ଥାନେ
 ବୋଇଲେ ବଂଶ ନାଶ କଲୁ ତୋହୋର ମନ୍ଦ ଗ୍ୟାନେ । ୧୫୦ ।

ଶ୍ରୀମଦେନକୁ କୋଳ କରି ଧଇଲେ ନିକଟେ
 ମୁଖେ ଚୁମ୍ବନ ଦେଇ ବଦୟନ୍ତ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର । ୧୫୧ ।
 ବାବୁ ତୁ ଯାଇ କହିବୁ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟିଙ୍କ ଆଗର
 ସୋଦରେ ଅନ୍ୟେ ଅନ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ବିଦୁର । ୧୫୨ ।
 ତାହାର ବଚନକୁ କେହି ନ ଯିବଟି ବିଶ୍ୱାସ
 ନାରାୟଣ ଭିଆଇ ସେ ସବୁନ୍ତି କରିବଟି ନାଶ । ୧୫୩ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବୋଇଲେ ହିଂସାଧନକୁ ରାଜ
 ଶ୍ରୀମଦେନକୁ ଘେନି ଭୁଞ୍ଜିବସ ସବୁ ଭାଇ । ୧୫୪ ।
 ପିତାର ବଚନେ ହିଂସାଧନ ଶ୍ରୀମକୁ କୋଳ କରି
 ସରୋବରେ ପଶି ସ୍ନାହାନ ବେଗେ ସାରି । ୧୫୫ ।
 ଠାବ ସଜାଡ଼ି ରାଜଲେ ପୁରୋଚନ
 ଶ୍ରୀମକୁ ପାଶେ ଘେନି ବସିଲେ ହିଂସାଧନ । ୧୫୬ ।
 ତାହାଣେ ହିଂସାଧନ ବାମେ ଧୁଶାସନ
 ମଧ୍ୟରେ ବସାଇଲେ ଯେ ପବନ ନନ୍ଦନ । ୧୫୭ ।
 ରତ୍ନହରିରେ ଦିଲେକ ସୁବାସିତ ପାଣି
 ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପଇଲମ ଯେ ଗୁମୁରେ ଦିଲେ ଆଣି । ୧୫୮ ।
 ପରଶଇ ଅନ୍ନ ଯେ ବିପ୍ର ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପାତ୍ର ଘେନି
 ଚନ୍ଦ୍ର ଅଛି ପ୍ରମାଦ ସେ ବିପ୍ର ଯେ ଅଗ୍ୟାମୀ । ୧୫୯ ।
 ଭୋଜନେ ଅର୍ଥ ପୁଣି ସେ ପବନର ବଳା
 ଭୁଞ୍ଜିବୁ କ୍ରୋଦର ସେ ଆହାରେ ମତି ଭୋଜା । ୧୬୦ ।
 ଦୁଦୁର ମଞ୍ଜି ଗଞ୍ଜାଇ ଶାକର ମିଶାଇ ଭରି
 ମାଛରେ ମିଶାଇଲୁ ତାହା ରାନ୍ଧିଲୁ ଯଦୁ କର । ୧୬୧ ।
 ଉପରେ ଭଲ ଥିଲା ତାହା ହିଂସାଧନକୁ ଦିଲୁ
 ତଳେ ଜଡ଼ି ବିଷମାନ ତାହା ଶ୍ରୀମଦେନକୁ ପରଶିଲୁ । ୧୬୨ ।
 ମଧୁର ସୁଆଦରେ ତାହା ଭୁଞ୍ଜିବ ମାରୁତ
 ଜାଇଫଳ ଗରଳ ମିଶାଇ ଦେଲୁ ଖଣ୍ଡ ପଣା କତି । ୧୬୩ ।

୧୫୩ । ଶ୍ରୀର ଶାର ମିଶାଇ ସେ ସବୁନ୍ତି କରିବଟି ନାଶ ।

ହିଂସାଧନ ବୋଇଲୁ ମୋତେ ଶୋଷ ନାହିଁ
 ଶ୍ରୀମଦେନ କତିକି ସେ ଦିଲୁକ ବତାଇ । ୧୬୪ ।
 ସୁଖେଣ ପିଅଇ ସେ ପାଣ୍ଡବ ସୁନ୍ଦର
 ଦୁଗୁଣ ଦାରିଲୁ ବିଷ ମଧୁର ଆହାର । ୧୬୫ ।
 ଅଧାମ ଭିତରେ ଲଇଲୁ ଅଛି ମହୁର ସିଂହତା ଜାତି
 ତହୁଁ କପୋରାୟେ ଦିଲୁ ସେ ଶ୍ରୀମଦେନ କତି । ୧୬୬ ।
 ଖଣ୍ଡ ଶାକର ଯେ ମେଦିଲୁ ଅଛି ତହୁଁ
 ଭୁଞ୍ଜିବୁ କ୍ରୋଦର ମନେଣ ହରଷ ପାଇଁ । ୧୬୭ ।
 ଭୋଜନ ଅନ୍ତେ ନେଇ ପରଶିଲେ ବିଷ ଲଢୁ
 ଅହିବ୍ରତେକ ଲଢୁ ତା ଗ୍ରାସ ବଡୁ । ୧୬୮ ।
 ଲଢୁର ସୁସ୍ୱାଦ ଯେ ଅତି ଉପମା ଦେଖି
 ଗୋଟାୟେ ଗୋଟାୟେ କରି ଭୁଞ୍ଜିବ ନୟନ ନିରେଖି । ୧୬୯ ।
 ଗଞ୍ଜାଇ ଫଳ ଦୁଦୁର ଫଳର କାକର
 ଆବର ମିଶ୍ରିତ ତହୁଁ ସିଂହତା ଜାତି ମହୁର । ୧୭୦ ।
 କାଳସର୍ପର ବିଷ ଲଢୁରେ ସେ ଭରି
 ଦେହକୁ ଭସିଣ ବ୍ରହ୍ମାଦର ପ୍ରାଣ ହାରି । ୧୭୧ ।
 ଲୁଗିଲୁ ବିଷ ଯେ ପଡ଼ିଲୁ ଅଚେତେ
 ମଧୁର ରସ ପାଇ ସେ ବିଷ ଖେପିଲୁ ନିଜ ଗାନ୍ଧେ । ୧୭୨ ।
 ଭୁଞ୍ଜି ଭୁଞ୍ଜିଣ ତଳି ପଡ଼ିଲୁ ଗର ଶ୍ରୀମ
 ସେହଠାରେ ଲେଟି ସେ ହୋଇଲୁ ଅସାଷ୍ଟମ । ୧୭୩ ।
 ଆନମାନ ନିଶ୍ଚଳ ନ ବହଇ ପବନ
 ଛୁଡ଼ିଲୁ ପଞ୍ଚଭୂତ ହୋଇଲୁ ଅଚେବନ । ୧୭୪ ।
 ଆଦିତ୍ୟ ଅସ୍ତ ଯହୁଁ ଗଲେ ପଶ୍ଚିମ ଦିଗ ଭାଗେ
 ରାସ ଅଧ ଆସି ଯେ ହୋଇଲୁ ନିଶା ଯୋଗେ । ୧୭୫ ।
 ଧୁଶାସନ ଦୁର୍ଜୟେ ଦୁର୍ବିନ୍ଦ ଦୁରାସ୍ତ୍ର
 ଶ୍ରୀମକୁ ଧରିନେଇ ପକାଇଲେ ଜଳ ଘାଟି । ୧୭୬ ।

୧୭୬ । ତହୁଁ ଚତୁର୍ଥେ ଦିଲୁ ସେ ଶ୍ରୀମଦେନ କତି ।

୧୭୬ । ଲଇଲୁ—ଗୁହାତ ।

ଯମୁନା ନଦୀରେ ଯେ ଥାଆନ୍ତି ନାଗେଣୀ
 ଶ୍ରମସେନକୁ ବାନ୍ଧିନେଇ ମେଲିଲେ ତହିଁ ପାଣି । ୧୭୭ ।
 ଯେହି ଜଳ ମଧ୍ୟେ ନାଗୁଣୀ ଯାକୁ ଖାଉ
 କୁରୁବାର ମାନଙ୍କର ଆପଦ ଆସୁଁ ଯାଉ । ୧୭୮ ।
 ଯେତେ ବୋଲି ଚାହିଁହେଁ ଅଛଲେ ପକାଇ
 ଶ୍ରମକର ମାରି ସ୍ୱପ୍ନ ହୋଇଲେ କୁରୁସାଇଁ । ୧୭୯ ।
 ଶୁଣ ବଇବସୁତ ମନୁ ବଦୟନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
 ଧର୍ମ ଥିଲା ପ୍ରାଣୀକ ନ ଆସେ ପାପ କଥା । ୧୮୦ ।
 ଅନନ୍ତ ନାଗର ଦୁହିତା ବେଲବାଳୀ
 ପଦ୍ମେକ ନାଗେଣୀ ଦେନ ସେ କରଇ ଜଳକେଳି । ୧୮୧ ।
 ନାଗେଣୀ ବଳ ଦେନଶ ସେ ଖେଡ଼ ଖେଡ଼ନ୍ତି ଜଳେ
 ପଦ୍ମ ବିଦ୍ୟତି ଯେ ଶିଶିର ରତ୍ନ କାଳେ । ୧୮୨ ।
 ନାଗେଣୀ ବିଚାରନ୍ତି ଯେତ ବଢ଼ାଇ ଅପୁର
 ଶିଶିରେ ସୁଲଭ ତ ବସନ୍ତ ପଲ୍ଲବ । ୧୮୩ ।
 କାଲି ତ କିଛିହିଁ ନ ଥିଲା ଯେହୁ ଜଳେ
 ଅଦଭୁତେ ହୋଇ ବିଦ୍ୟାନ୍ତ କମଳେ । ୧୮୪ ।
 ଦେଖନ୍ତି ଗୋଟାୟେ କିଏ ଅପୁରୁଷ
 ଲେଉଟନ୍ତେ ଦେଖିଲେ ସେ ସୁନ୍ଦର ମୃତୁ ଶବ । ୧୮୫ ।
 ଅତି ସୁକୁମାର ସୁସଞ୍ଜ ତାହାର କାୟେ
 ରାହକାଳେ ଦଶଇ ଶରଦ ଚନ୍ଦ୍ରମାର ପ୍ରାୟେ । ୧୮୬ ।
 ଦେଖିଣ କୋଳ କରି ଧଇଲା ବେଲବାଳୀ
 ଯେ ପୁରୁଷ ଅଟଇ ମୋ ମନର ହିଆଳ । ୧୮୭ ।
 କୋଳ କରି ନାଗେଣୀ ଯେ ବୁଢ଼ାଇଲେ ତାହାକୁ
 ଦେନ ଗଲେ ସୁନ୍ଦର ସେ ପାତାଳ ଭୁବନକୁ । ୧୮୮ ।
 ଶ୍ରମରେ ନେଇ ଦିଲେ ଅନନ୍ତ ନାଗରାଜା
 ବିଚାରଇ ଅନନ୍ତ କେବଣ ଦିଗପାଳ ଆମ୍ଭଜା । ୧୮୯ ।

ଅମୃତ ଦିଲା ଆଣି ବିକ୍ରୋଦର ମୁଖେ
 ନବ ଶସ୍ତ୍ର ନାଗର ବଳ ହୋଇ ଉଠିଲା ପ୍ରତକ୍ଷେ । ୧୯୦ ।
 ସାମ୍ବନ ହୋଇ ବୀର ଚାହିଁଲେ ରତ୍ନକି
 ଦେଖଇ ଜଳଭୁବନ ପୁର ଅଛଇ ଅପ୍ରମିତ । ୧୯୧ ।
 ରତ୍ନକି ଚାହିଁ ମନରେ ବିଚାରି
 ମୁହିଁ ତ ପଡ଼ିଲି ଆସି ଜଳ ଭୁବନ ଅନ୍ଧାର ପୁର । ୧୯୨ ।
 କେ ମୋତେ ଆଣି ଯେଥେ କଲକ କପଟେ
 ଅଗାଧ ଜଳ ଭୁବନ ଯେଥୁଁ ମୁଁ ଯିବି କେବଣ ଘାଟେ । ୧୯୩ ।
 ଯେ ନାଗେଣୀ ବଳମାନଙ୍କୁ ପକାଇବି ମାରି
 ଯିବାକର ବାଟ ନାହିଁ ଯେ ଜଳ ଅନ୍ଧାରପୁର । ୧୯୪ ।
 ପୁଣି ବିଚାରଇ ଯେହାଙ୍କର ତୁଲେ ହୋଇବି ପୀରତି
 ଭାବ ବଢ଼ାଇଲେ ମୋତେ ସେ ଅଛଇ ସଦଗତି । ୧୯୫ ।
 ଶ୍ରମସେନ ବୋଇଲା ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଗୋ ନାଗେଣୀ
 ମୁଁ ହିଁ ଯେ ମାନୁଷ କେହୁ ମୋତେ ଯେଥକୁ ଆଣି । ୧୯୬ ।
 ଶ୍ରମସେନର ବଚନେ ସେ ଅନନ୍ତ ଦୁଲ୍ଲୀ
 ଶ୍ରମକୁ କୋଳ କରିଣ ସେ ବୋଇଲା ବେଲବାଳୀ । ୧୯୭ ।
 ଅନନ୍ତ ନାଗ ଦୁହିତା ଆମ୍ଭେ ଜଳଭୁବନ ବାସୀ
 ସନ୍ଧ୍ୟାବାଳୀ ବେଲବାଳୀ ବିଫଳାଳୀ ଉଦାସୀ । ୧୯୮ ।
 ଯେ ଚାହିଁ କନ୍ୟାୟେ ଆମ୍ଭେ ଅନନ୍ତ ଦୁଲ୍ଲୀ
 ଯମୁନା ଜଳ ଗଭୀର ଯୋଜନ ସହସ୍ର ଯେ ଚାହିଁ । ୧୯୯ ।
 କ୍ଷୀତା ରଙ୍ଗ କରନ୍ତେ ଭେଟିଲୁ ତୁକୁ ଯାଇଁ
 ମୃତୁ ପିଣ୍ଡ ଗୋଟି ଯେ ତୁ ଥିଲୁ ଉପୁଷ୍ଟଆଇଁ । ୨୦୦ ।
 ବିଧୋଧନ ତୋତେ ଯେ ଭୁଞ୍ଜାଇଣ ନେଲ
 କପଟ କୁଟ କରିଣ ସେ ତୋତେ ବିଷଲଭୁ ଦିଲ । ୨୦୧ ।
 ଲୁଚୁଥେ ଖାଇଣ ତୁ ପଡ଼ିଲୁ ଅଚେବନେ
 ଅଗାଧ ଜଳେ ତୋତେ ପକାଇଲେ କୁରୁବାରମାନେ । ୨୦୨ ।

ଆମ୍ଭେ ଭେଟିଲୁ ତୋତେ କ୍ଷୀତାରଙ୍ଗ ବେଳେ
 ଅନନ୍ତ ନାଗ ଶୁମ୍ଭକୁ ତୋତେ ଆଣିଲୁ ପାତାଳେ । ୨୦୩ ।
 ଅମୃତ ଦେଇଁଣ ତୋତେ ଜିଆଇଁଲେ ଆମ୍ଭ ତାତ
 ତୁ ଯେବେ ମାରଣ ଲେଉଟୁଅଛୁ ଯେ ଆମ୍ଭକୁ । ୨୦୪ ।
 ପରକୁ ଉପଚାର କଲେ କି ଆପଣେ ନାଶ ଯିବା
 ଲେଖି ଲେକିଛୁ ହୋ ଉପଚାର ନ କରିବା । ୨୦୫ ।
 ନାଗେଶୀର ବଚନେ ଶ୍ରୀମତେନ ପରମ ଶାନ୍ତି
 ଶୁଭଲ କୋପଭର ବତାଇଲୁ ପୀରୁତ । ୨୦୬ ।
 ଅନନ୍ତ ବିଜେ କଲେ ଶ୍ରୀମତେନର ସନ୍ଧିଧାନେ
 ପବନର ନନ୍ଦନ ଦେଖି ସାନନ୍ଦ ପଞ୍ଚମନେ । ୨୦୭ ।
 ବାବୁ ତୁ ଯେ ସୋମବଂଶୀ ଅଟୁ ମହାବଳୀ
 ମୋହୋର ଦୋହତା ତୋତେ ପ୍ରଦାନ କରିବି ବେଲାବାଳୀ । ୨୦୮ ।
 ବୋଲଇ ମାରୁତି ତୋର ଯେହେକ ବିଶ୍ଵରଇ
 ମୋହୋର ବେଳେ କି ତାହା ନାସ୍ତି କରି ପାରଇ । ୨୦୯ ।
 ଯାଚିଲୁର କନ୍ୟା ଯେ ଯାଚିଲୁର ଅନ୍ତ
 ଯେହା ଉପେକ୍ଷିଲେ ନାଶ ଯାଇ ଧର୍ମ । ୨୧୦ ।
 ଅମୃତ ଯୋଗେ ସେ ସୀତକାର କରି ନାଗରାୟେ
 ବେଲାବାଳୀ କନ୍ୟାକୁ ଶ୍ରୀମତେନକୁ ପ୍ରଦାନ କୟେ । ୨୧୧ ।
 ନାଗେଶୀ ପ୍ରଦାନ କରି ସେ ଅନନ୍ତ ନାଗରାଜା
 ଅନେକ ସମ୍ପଦେ ଶ୍ରୀମତେନକୁ କଲୁ ପୂଜା । ୨୧୨ ।
 ପୁରୁଷ ବଶ ବିଦ୍ୟା ସେ ଜାଣଇ ନାଗେଶୀ
 ଭାବେ ବଶ୍ୟ ହୋଇଲୁ ସେ କାଳଦଣ୍ଡ ପାଣି । ୨୧୩ ।
 ଅନନ୍ତ ବୋଇଲୁ ମୁଁ ଅପୂର୍ବ ଦେବଇଁ କିସ
 ଯତ୍ନକୁ ଦିଲୁ ଅମୃତ କୁନ୍ଦ ବିଶେଷ । ୨୧୪ ।

୨୦୩।୨ ଦେଖିଣ ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଲୁ ତୋତେ ଭଗତ କୁତୁହୋଲେ ।

୨୧୩।୨ ଭାବେ ଭଗତ ହୋଇଲେ ଅନନ୍ତ ନୃପମଣି ।

୨୧୪।୨ ଅମୃତ ନବ କୁଣ୍ଡ ସେ ଆଣି ଦିଲୁ ସନ୍ତୋଷେ ।

୨୦୫।୨ ଲେଖି—ନାଚ ।

ବିଶ୍ଵରଇ ଶ୍ରୀମତେନ ଯେହା କାହିଁ ଥୋଇବି
 ପିଣ୍ଡ ବିସ୍ଫୁଟ ହେବ ମୁଁ ଯେହା ଆହାର କରିବି । ୨୧୫ ।
 ନବ ନିଶ୍ଵାସକେ ନବ କୁଣ୍ଡ ପିଇଲୁ
 ଆହୁରି ନବ ସନ୍ତସ୍ତ ନାଗର ବଳ ହୋଇଲୁ । ୨୧୬ ।
 ଯେକେ ମହାବଳୀ ପବନ ତନୟେ
 ଅମୃତ ଖାଇ ତାର ଅବଳ ବଳ କାୟେ । ୨୧୭ ।
 ପାତାଳେ ରହିଲୁ ଶର ନାଗେଶୀ ରଙ୍ଗ ରସେ
 ପାଶୋରିଲୁ ସୋହୋଦନ୍ତ ସୁରତ ମହାଂସେ । ୨୧୮ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ଦେବ ପଶୁରନ୍ତ ଅର୍ଜୁନକୁ ହକାର
 ଶ୍ରୀମ ଗଣ୍ଡା ଦେନଗଲୁ ହସ୍ତିନା ରାଜ୍ୟ ପୁରୀ । ୨୧୯ ।
 ନବ ଦିବସ ହୋଇଲୁ ନ ଆସିଲୁ ଆଜକୁ
 କେମନ୍ତେ ଶ୍ରୀମତେନ ମୁର୍ଦ୍ଧିଲୁ ଆମ୍ଭକୁ । ୨୨୦ ।
 କୋଇଲୁଣ୍ଡେ ବୋଇଲେ ସେ ଦ୍ରୁପଦନର ମେଳ ପାଇଁ
 ଖେତ କଉତୁକେ ଯେ ଅଛଇ ତହିଁ ରହିଁ । ୨୨୧ ।
 କୋଇଲୁଙ୍କର ବଚନେ ସେ ପୁଣି ଛଡ଼ ଦିବସ ଗଲୁ
 ଶୋଳ ଦିବସ ହୋଇଲୁ ବାରତା ନୋହିଲୁ । ୨୨୨ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ଅର୍ଜୁନ ଗଲେ ଶ୍ରୀମତେନକୁ ଲେଖି
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇଁ ହସ୍ତିନା ନଗ ପୁରୀ । ୨୨୩ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କ ପାଦତଳେ ହୁଅନ୍ତୁ ପରଶାମି
 ଶ୍ରୀମ ଯେ ଅଇଲୁ, କେଣେ ଅଛୁ ସ୍ଵାମୀ । ୨୨୪ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବୋଇଲେ ସେ ଅଇଲୁ ଯେବଣ ଦିନ
 ଗଣ୍ଡା ଗୋଟି ଦେଇଗଲୁ ଯେଥେ ନ କଲୁ ଭୋଜନ । ୨୨୫ ।
 ତପଣେ ଗଲୁ ସେ ନ ରହିଲୁ ଯେଥେ
 ଶୁଣିଣ ଆଶ୍ଵିନ ହୋଇଲେ ଧର୍ମସୁତ । ୨୨୬ ।
 ଦ୍ରୁପଦନ ଧୁଶାସନ ଶଙ୍କୁନ କୃପ କର୍ଣ୍ଣକୁ
 ଜଣେ ଜଣେ ପୁରୁ କରନ୍ତି ଦେଖିଲ କି ଶ୍ରୀମକୁ । ୨୨୭ ।

୨୧୮।୨ { ପାଶୋରିଲୁ ସୋହୋଦନ୍ତ କନ୍ୟା ଅଭିଳାଷେ ।
 { ପାଶୋରିଲୁ ସୋହୋଦନ୍ତ ନାଗେଶୀର ବିଶ୍ଵାସେ ।

ସମସ୍ତେ ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭର ଦେଖିଲୁ ତ ନାହିଁ
 ପଞ୍ଚ କଟକେ ଲେଉଟନ୍ତି ମହା ହୋଧ ହୋଇ । ୨୨୮ ।
 କୋଇଲିଙ୍କର ଅଗ୍ରତେ ପୁରୁ କଲେ ଚଉତ୍ରାଥେ
 ଭୀମକୁ ଲେଉଟି ଗୋ ନ ପାଇଲୁ ପଞ୍ଚ କଟକ ପ୍ରଶସ୍ତେ । ୨୨୯ ।
 ସୈମନ୍ତେ ପାଣ୍ଡବେ ହୋଅନ୍ତି ବିକଳ
 ସବୁଙ୍କର ନୟନୁଁ ବହେ ଅଶ୍ରୁଜଳ । ୨୩୦ ।
 ବଦୟନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ବଇବସୁତ ମନୁ
 ପାଣ୍ଡବଙ୍କୁ ମନ ପେକା ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଗ୍ୟାନୁ । ୨୩୧ ।
 ଶୁଣିଣ ବିଷାଦ କୋନ୍ତଭୋଜର କୁମାରୀ
 କେଶେ ଗଲୁ ଦୁର୍ଗାର ସଂହାତ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଛୁଡ଼ି କରି । ୨୩୨ ।
 ଧର୍ମରାଜା ବୋଇଲେ ମାତା ଗୋ ନୋହୁଁ ବିଷାଦ ମନେ
 ଭୀମସେନକୁ ଲେଉଟି ନ ପାଇଲୁ ଜୀବନେ । ୨୩୩ ।
 କୋଇଲିଏ ବୋଇଲେ ବନ କନ୍ଦର ଦେଶେ
 ସଙ୍ଗତ ହୋଇ ଲେଉଟୁଥିବ ନ ଜାଣିମେ ରାକ୍ଷସେ । ୨୩୪—୨୩୫ ।

୨୨୯ ପଦ ପରେ ମୁଦ୍ରାତ ପୁସ୍ତକରେ ଅଧିକା ପାଠ—
 ନ କହି କେଣିକି ଗଲୁ ଆରେ ଭୀମସେନ
 କପଟେ ମାଲିଲେ ଅବା ଗାନ୍ଧାରୀ ନନ୍ଦନ ।
 ତୋହୋର ବିହ୍ୱନେ ବାବୁ ସକଳ ଅନ୍ଧାର
 ସୈମନ୍ତ କରନ୍ତେ ଶୋକ ଚାରି ସହୋଦର ।
 ବୋଇଲେ ଯାଉଛୁ ମାତ ଖୋଜିବାକୁ ପୁଣି
 ଭୀମ ବିହ୍ୱନେ ମରବା ଆମ୍ଭେ ପାଞ୍ଚ ପ୍ରାଣୀ ।
 ବୋଇଲେ କୁନ୍ତୀ ଭୁଞ୍ଜୁ ରଖୁ ବାସୁଦେବ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସୁମର ବାବୁ ଯାଅ ସେଥୁଁ ଜବ ।
 ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀହରି ସୁର ଗଲେ ଚାରି ଭାଇ
 ଶାରଳା ଦାସ ଶାରଳା ପାଦପଦ୍ମ ଯାୟି ।

ପାଣ୍ଡବାୟୁର ବଧ

ଆହୋ ଅନ୍ଧକର ବଂଶେ ଯେ ପାଣ୍ଡବାୟୁର ବୀର
 ପଶୁବଞ୍ଚର ଗର୍ଭରୁ ଯେ ଉତ୍ପନ୍ନ ବ୍ରହ୍ମ ଅସୁର । ୧ ।
 ଅନ୍ଧକର ପୁତ୍ର ଯେ ପାଣ୍ଡବା ମହାୟୁର
 ହସ୍ତିନା ଭୁବନକୁ ସେ ବାହୁଲ ମହାଗର । ୨ ।
 ଆଠ ସନ୍ଧ୍ୟା ନାହିଁ ସେ ଅସୁରର ଭୁଲେ
 ବ୍ରହ୍ମା ରୁଦ୍ରକର୍ମ ସେ ଜଣାଇ ସାଂଗ୍ରାମେ ପଶିଲେ । ୩ ।
 ବାମକରେ ଶଲ ଡାହାଣ କରେ କୃପାଶର
 ସୈତେକ ଦେନଶ ସେ ସକଳ ଭୁବନ ଜଣାଇ । ୪ ।
 ସାଂଗ୍ରାମେ ନିର୍ଭୟା ସେ ଦାନବ ମହାବଳୀ
 ଜିଉରୁ ରୁଧିର ଦେଇ ହିଂସୁତ କଲୁ ଉଦ୍‌ଯୁକାଳୀ । ୫ ।
 ପ୍ରସନ୍ନେ ବର ତାକୁ ଦିଲେ ମହାଦେବୀ
 ଭଗବତ ବରେ ସେ ଦାନବ ହିଂସା । ୬ ।
 ସେ ପାଣ୍ଡବାୟୁର ଯେ ବାହୁଲ ଭୁବନ ହସ୍ତିନା
 ଶରରେ ଶହସ୍ର ନ ଭେଦଇ ସେ ଅଟଇ ବଜ୍ରସେହା । ୭ ।
 ଯେତେକ ଜୀବ ଜନ୍ତୁ ଦେଖୁଅଛି ପଥେ ଯାଉଁ
 ଆହାର ନ ଅଣଇ ଯେତେକ ଜନ୍ତୁ ଖାଉଁ । ୮ ।
 ହସ୍ତିନା ରାଜ୍ୟେ କଲୁ ଅନେକ ଅରସ୍ତ୍ର
 ବାରତା ପାଇଣ ଧାଇଁଲେ ସେ କୁମାର ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର । ୯ ।
 ରକ୍ତବ୍ରତ ଆଖତାୟେ ବଳରାମଙ୍କ ଭୁଲେ ଥିଲେ
 ନିଦାୟ ବନେ ସେ ପାଣ୍ଡବାୟୁରକୁ ଦେଖିଲେ । ୧୦ ।
 କର୍ଣ୍ଣ ବୋଇଲୁ ପୈ ଯେ ଅଟଇ ଅସୁର ଅରି
 ତପବନ ଭୀଷ୍ମ ସେ ରକ୍ଷିନ୍ତ ନାଶ କରି । ୧୧ ।

- * { ସାଂଗ୍ରାମେ ନିର୍ଭୟା ଦାନବ ମହାବଳୀ
 ଅଭୟ ବର ତାକୁ ଦିଲେ ଯେ କପାଳୀ ।
 ୭ { ଭଗତ କରିଣ ସେ ଦାନବ ହିଂସା
 ତାହାକୁ ଯୁଦ୍ଧେ କେହି ନୋହୋନ୍ତି ସମ୍ଭବ ।

୧୫୧ ଅସୁର ଅରି—ଅସୁର ଶ୍ରେଷ୍ଠ; ଅରି—ଶତ୍ରୁ (ଉତ୍ତର ୧୦, ୨୮-୧)

ଦ୍ଵିଯୋଧନ ବୋଇଲ ବେତଣ ଧର ସ୍ଵେଦା
 ମାରବା ନିଶାତର ତପୋଧନକ ଦୋରେହା । ୧୨ ।
 ସ୍ଵେତେକ ବିଗୁରି ବେତିଲେ ତାହାକଇ କୋପେ
 ନରଜନ୍ତୁ ଦେଖି ସେ ଉଷତ କଉଣୋପେ । ୧୩ ।
 କୁରୁସରେ ଗଦା ମୁଷଳନ୍ତ ବୁଲଇଲେ ତୋଳି
 ଅସୁର ଶରୀରେ ପଡ଼ି ଗଦାବର ହୋଇଲକ ଧୁଳି । ୧୪ ।
 ଗଦାବର ଭଞ୍ଜନ୍ତେ ଯେ ହୋଇଲେ ବିରସେ
 ଲେଟି ହୋଇ ରହିଲେ ସମସ୍ତ କୁରୁସର ନିରାଶେ । ୧୫ ।
 ଦେଖିଣ ପାଣ୍ଡବାସୁର ଅତି ଗରୁ ତାପ
 ବକ୍ତ ମୁଷଳ ଦେନି ସେ ମାଇଲ କଉଣୋପେ । ୧୬ ।
 କର୍ଣ୍ଣ ଦ୍ଵିଯୋଧନ ଧୁଶାସନ ଦୁର୍ଜୟେ
 ଅଶସ୍ତ୍ରମା ଆଦି କରି ପଡ଼ିଲେ ଅସୁର ଶସ୍ତ୍ର ଘାୟେ । ୧୭ ।
 ତବଦେଶ କୁରୁସରେ ପଲାଇଲେ ବିକଳେ
 ସବୁନ୍ତି ହିଁ ଗୋଡ଼ାଇ ମାଇଲ ବକ୍ତ ଯେ ମୁଷଳେ । ୧୮ ।
 ଗାନ୍ଧାରୀ ଶତେ ପୁତ୍ର ଆବର କର୍ଣ୍ଣ ଅଶସ୍ତ୍ରମା
 ସବୁନ୍ତି ମାଇଲ ସେ ଅସୁର ଦୁରତମା । ୧୯ ।
 ସବୁଙ୍କର କେଶ ସେ ଧଇଲ ଲେଟି କରି
 ବେନି ଭୁଜେ ତୋଳି ଆଶଇ ବାରୁଣାବନ୍ତ ଗିରି । ୨୦ ।
 ବୋଇଲ ଦଇବେ ଯେବେ ଦିଲକ ମେଞ୍ଜନ
 ସ୍ଵେ ପଦ୍ମତ ଉପରେ ବସି କରିବି ଭୋଜନ । ୨୧ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ରହି ଅଛନ୍ତି ସେହି ବାରୁଣାବନ୍ତେ
 ଭୀମସେନକୁ ନ ଦେଖି ବୁଲନ୍ତି ଚାରି ଭ୍ରାଥେ । ୨୨ ।
 ପଦ୍ମତ ଉପରେ ସେ ମୃତୁ ପିଣ୍ଡମାନ ଥୋଇଁ
 ନଦୀରେ ସ୍ନାନ ଯେ କରଇ ଅବଗାହି । ୨୩ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ଦେଖିଲେ ଯେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରର ପୁଅନ୍ତି
 ଭୟେଶ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ଦେବ ହୋଇଲେ ଅନ୍ତର୍ଗତ । ୨୪ ।

୧୫/୧ ଶଲ୍ୟ ଆଦି କରି ଯେ ଆବର କୃପବ୍ରହ୍ମା ।

ଭୀମକୁ ସୁମରନ୍ତି ଯେ ଦେବ ଧର୍ମଶିଷି
 ବାବୁ ଅନାସୁର ନାଥ ତୁ କେଣେ ଅଛୁ ପଣି । ୨୫ ।
 ବାବୁ କେବଣ ରାକ୍ଷସ ମୋର ଭାଇନ୍ତ ନାଶ କଲ
 ଆମ୍ଭେ କି ବ୍ରତକୁ ସ୍ଵେତେ ପ୍ରମାଦ ପଡ଼ିଲ । ୨୬ ।
 ହୋଧରେ ସୁମରଲେ ଯହୁଁ ଧର୍ମର ନୟନ
 ପାତାଳେ ଆସନ ଯେ କର୍ମିଲ ଭୀମସେନ । ୨୭ ।
 ବୋଇଲ ବିକ୍ରୋଦର ଶୁଣ ଗୋ ବେଲବାଳୀ
 ମୋତେ ନ ଦେଖି ମୋହୋର ସୋଦରେ ବିକଳୀ । ୨୮ ।
 ଜାତଗୁରୁ ଯେ ଅଟନ୍ତି ମୋର ନିଜ ମାତ
 ଆତ୍ମାଗୁରୁ ମୋର ଭୁବି ପ୍ରାଣର ସଂଘାତ । ୨୯ ।
 ଭ୍ରାତା ମାତାଙ୍କୁ ମୁଁ ଯାଇଁ ଦ୍ରୁପଦ କରିବି
 ପୁଣି ତୋର ତହିଁକି ଗୋ ବହନ ଆସିବି । ୩୦ ।
 ବୋଇଲ ଯେ ବେଲବାଳୀ ଶୁଣ ହୋ ପ୍ରାଣନାଥ
 ଦେଖିବୁ ନାହିଁ କି ସ୍ଵାମୀ ତୋହୋର ସୋଦରନ୍ତ । ୩୧ ।
 ତୋହୋର ଶର୍ମସ୍ୟ ଯେ ମୋହୋର ଗର୍ଭେ ପଡ଼ି
 ମୋହୋର ଉଦର ଯେ ହୋଇଛି ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ ଭାରି । ୩୨ ।
 ସ୍ଵେଥକୁ ନ ପୁଣି ସ୍ଵାମୀ ମନେ କରୁ ଭ୍ରାନ୍ତି
 ନ ପୁଣି କାଳେ ବୋଲୁଛି ତୁ ହୋଇଲୁ ଅସଖ । ୩୩ ।
 ଭୀମସେନ ବୋଇଲ ଗୋ ଅବଶ୍ୟ ହୋଇବ ଦୁଲ୍ଲଭ
 ନାମ ଦେବୁଟି ତାହାର ତୁ ବଳୀ ଯେ ବେଲଲ । ୩୪ ।
 ମୁହିଁ ଯେ ମହାବଳୀ ତୁ ଅଟୁ ବେଲବାଳୀ
 ଦୁହିଁଙ୍କର ନାମ ଦେଇ ଥିବୁଟି ନାଗର ଦୁଲ୍ଲଭ । ୩୫ ।
 ନାଗେଶୀକ ବୁଝାଇ ସେ ଚଳଇ ବିକ୍ରୋଦର
 ନାଗେଶୀର ମାୟାରୁ ସେ ଯେ ହୋଇଲ ବାହାର । ୩୬ ।
 ସ୍ନାନ କରିଣ ସେ ଆସଇ ପାଣ୍ଡବାସୁର କଉଣୋପ
 ମୃତୁ ପିଣ୍ଡମାନଙ୍କର ସେ ମିଳିଲ ସମୀପ । ୩୭ ।

୩୪/୨ ନାମ ଦେବୁଟି ତାହାର ତୁ ବଳୀ ଯେ ବେଲଭଲ ।

ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଅର୍ଜୁନ ନକୁଳ ସହଦେବ
 ଚୂର ଗୁରୁ ଆସିଣ ମିଳ ଓଗାଳିଲେ ଦାନବ । ୩୮ ।
 ଦେଖିଣ ଦାନବ ସେ ମୁଣ୍ଡଲେକ ବୁଲିଲ
 ପଦ୍ମ ଉପରକୁ ସେ ଆସୁଅଛି ଧାଇଁ । ୩୯ ।
 ଦେଖିଣ ଅର୍ଜୁନ ବିହଲ ହାବୁଡ଼ା ନାମେ ଶର
 ଧାଡ଼ିକାରେ ପଡ଼ିଲ ସେ ଦାନବ ଉପର । ୪୦ ।
 ଦେହ ଫୁଟିଲ ସେ ହାବୋଡ଼ା ଶରଦାତେ
 ରୁଧିର ବୃଷ୍ଟି ଯେ ହୋଇଲ ଦୁରପାତେ । ୪୧ ।
 ପୁଣି ଉଠିଲ ସେ ଦୁର୍ଭର କଉଶୋପ
 ଅର୍ଜୁନକୁ ଶୂଳେ ପିଟିଲ ଗରୁ ତାପ । ୪୨ ।
 ଅର୍ଜୁନ ପ୍ରହାର କଲା ବଜ୍ର ଯେ ମୁଦ୍‌ଗର
 ବେନ ଶସ୍ତ୍ର ହାବୋଡ଼ନ୍ତେ କର୍ମିଲା ସ୍ଵର୍ଗପୁର । ୪୩ ।
 ଯେହେନେକ ସାଂଗ୍ରାମ କରନ୍ତେ ଘୋର ମହାରଣ
 ଭ୍ରମସେନ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା ତତକ୍ଷଣ । ୪୪ ।
 ଦେଖିଣ ପରମ ସାନନ୍ଦ ହୋଇଲେ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ
 ବାବୁ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ପୁଅଙ୍କର ଦେଶ ରେ ଅରଷ୍ଟି । ୪୫ ।
 ବାବୁ ରଜବ୍ରତ ପଦ୍ମ ଆଶତାରୁ ଆସୁଛନ୍ତି
 ପାଣ୍ଡବାସୁର ଦତ୍ୟ ଯେ ମାଇଲ ସବୁନ୍ତି । ୪୬ ।
 ଆହାର କରନ୍ତେ ଆମ୍ଭେ ଭେଟିଲୁ ଅସୁରକୁ
 ଅନେକ ଯୁଦ୍ଧ କରି କିଣି ନ ପାରିଲୁ ଯେହାକୁ । ୪୭ ।
 ଭ୍ରମସେନ ବୋଇଲ ଦେବ କଥାକୁ ନ ବଡ଼
 ଶାଉ ଶାଉ ଅସୁର କଉଶେବଙ୍କୁ ତୁମ୍ଭେ ବେଗେ ଗୁଡ଼ । ୪୮ ।
 ଆପଣାର ବଇରି ଦେବ ମାରୁଅଛି ପର
 ଯେହ ସେ ପରମ ହିତ ହାଦେ କାର୍ଯ୍ୟହୀନ ଅପାର । ୪୯ ।
 ଗଣ୍ଡା ଗୋଟି ଘେନି ଦେବ ଗଲ ଯେବଣ ଦିନେ
 ଭୁଞ୍ଜାଇ ବସାଇଲେ ମୋତେ ହିଂସାଧନ ଧୁଣାସନେ । ୫୦ ।

୪୮ । ଶାଉ ଅସୁର ଏ କଇଶେବ ବଡ଼ ମୁତ ।

କପଟ କରିଣ ଅଛନ୍ତି ଯେ ପାକ ମହାରସ
 ତହିଁର ଭିତରେ ଲଇ ମୋତେ ପରଶିଲେ ବିଷ । ୫୧ ।
 ବିଷ ଖାଇ ଦେବ ମୁଁ ତଳିଲି ଯେତେବେଳେ
 ନାଗେଣୀ ଶାଉ ବୋଲି ମୋତେ ମେଲି ଦିଲେ ଅଗାଧ ଜଳେ । ୫୨ ।
 ସ୍ଵାମୀ ଅନନ୍ତ ନାଗର ଯେ ଦୋହତା ବେଲବାଳୀ
 ନାଗେଣୀ ବୃନ୍ଦ ଘେନି ସେ କ୍ଷୀତାରଙ୍ଗ କେଳି । ୫୩ ।
 ମୋତେ ଦେଖି ପାତାଳ ଭୁବନକୁ ଘେନି ଗଲେ
 ଅମୃତ ଦେଇ ମୋତେ ସେ ଜୀଆଇଁଲେ ସୁବେଳେ । ୫୪ ।
 ଅନନ୍ତ ରାଜା ମୋତେ ବିଷ ଦିଲକ କୁମାରୀ
 ଅନେକ ଭଗତ ମୋତେ ହୋଇଲ ନାଗର କୁମାରୀ । ୫୫ ।
 ଆସନ କର୍ମିଲ ଦେବ ତୁମ୍ଭର ସୁମରନ୍ତେ
 ଯେକା ନିଶ୍ଵାସକେ ଅଇଲ ନାଗୁଣୀର ମହାମନ୍ତେ । ୫୬ ।
 ଗୋ ଦେବ ନାଶ ଆମ୍ଭେ ଯାହା କରନ୍ତୁ ବଇରି
 ଦଇବ ନାଶିଲ ଯେହାକୁ ଶୋକ ଗୁଡ଼ ଦଣ୍ଡଧାରୀ । ୫୭ ।
 ଗୁଡ଼ ଗୁଡ଼ ଦେବ କୌରବନ୍ତ ପାଣ୍ଡବାସୁର ଶାଉ
 ଯାବତ କାଳକୁ ଆମ୍ଭର ଅରଷ୍ଟି ମାନ ଯାଉ । ୫୮ ।
 ଯଦ୍ୟପି ହିଂସାଧନ ଯେଥୁ ପ୍ରାଣ ପାଇଯିବ
 ଅନେକ ଦୁଶ ପାଇବା ଦେବ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରାପତ ନୋହୁବ । ୫୯ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଇଲେ ବାବୁ ହିଂସାଧନକର ନ କର କୋପ
 ଦଇବ ଦଣ୍ଡ ବିହଲ ତହିଁର ଅନରୂପ । ୬୦ ।
 ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ପାପ ଚିତ୍ତେ ଯାହା ଚିନ୍ତିଲ ଆପଣେ
 ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଦେଖ ବାବୁ ଫଳିଲ ଯେହେଷଣେ । ୬୧ ।
 ବାବୁ ରେ ଅଶଉପଗାଣ ପରହଂସକ ଯେଉଁ ପ୍ରାଣୀ
 ଆପଣେ ନ କଲେ ଯେହା ଦଇବ ବିହଇ ଯେ ଆଣି । ୬୨ ।

୫୧ । ଲତୁର ଭିତରେ ମୋତେ ଭରିଣ ଦିଲେ ବିଷ ।

୬୨ { ପରରେ କିଂସଚି କରନ୍ତି ଯେଉଁ ପ୍ରାଣୀ
 ଅନ୍ୟ ପ୍ରାଣେ ନୋହୁଲ ଦଣ୍ଡ ବିହ ତ କଲ ଆଣି ।

ଧର୍ମେ ସେ ଶୁଣି ଯୁଗେ ବଧୂତ ଅଟଇ ରେ ବାବୁ
 ଧର୍ମ ସେ ସତରଘର ପାଳନ କରଇ ସବୁ । ୭୩ ।
 ଧର୍ମ ଥିଲେ ଜୟାଂସ ନାହିଁଟି ପ୍ରାଣୀକ
 ଆପଦ ବିପଦ ପଡ଼ିଲେ ଧର୍ମେ ସେ ପ୍ରାଣୀକ ରଖି । ୭୪ ।
 ବାବୁ ଅନିଷ୍ଟ ସଂସାର ସେ ନୋହଇ କାହାର
 ଜଳ ବିମ୍ବ ଫୋଟକା ପ୍ରାୟେ ସଂସାର ବିହର । ୭୫ ।
 ତୁ ଯେ ଅଧର୍ମରେ ନୋହୁ ମୋର ଶ୍ରମ
 ମୃତୁ ପିଣ୍ଡ ଜାଆଇଲେ ଉଦ୍ଧତ ହୋଇ ଧର୍ମ । ୭୬ ।
 ଅଧର୍ମ ଲୋକଙ୍କୁ ବାବୁ ଧର୍ମ କରୁଅଛୁବା
 ସେହି ତମୁ ନାଶ ଯିବେ ଆମ୍ଭେ ଧର୍ମେ ଉତ୍ତରବା । ୭୭ ।
 ବାବୁ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ପୋଷେ ଯେ ଆମ୍ଭର ସୋଦର
 ସେହାନୁ ଉଦ୍ଧର ଭାଇ ଧର୍ମ ଉତ୍ତରୁ ତନ ପୁର । ୭୮ ।
 ମୁହିଁ ତୋର ଆପଦ ଦେନଇ ଆରେ ବାପ
 ଅସୁରକୁ ବଧ କର ହିଂସାଧନକୁ ଛାଡ଼ କୋପ । ୭୯ ।
 ଆମ୍ଭର ଦେଖନ୍ତେ ଯେବେ ହିଂସାଧନ ନାଶ ଯିବ
 ଅନ୍ଧରାଜ ଗୋଟି ମୋର ଭାଇ ରେ ଅନାସ୍ତ ହୋଇବ । ୮୦ ।
 ବାବୁ ଯଦ୍ୟପି କଉଶେବ ରେ ମରବେ ସେ ପ୍ରସାବେ
 ମୁହିଁ କି ବ୍ରତବି ହିଂସାଧନର ଅଭାବେ । ୮୧ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁଙ୍କର ମୁଖରୁ କଷ୍ଟର ବଚନ ଯେ ଶୁଣି
 ଅସୁର ଉପରକୁ ଶର ଉଠିଲ ଶିର ଝୁଣି । ୮୨ ।
 ହିଂସାଧନକୁ ଦେଖିଣ ପାଣ୍ଡବାସୁର ବେଗେ
 ବଜ୍ର ମୁଷଳ ଧରି ପିଟିଲ ଶ୍ରମସେନ ବାମ ଅଙ୍ଗେ । ୮୩ ।
 ପଡ଼ଣ ବଜ୍ର ମୁଷଳ ରୁର ହୋଇଗଲ
 ଅସିବର ଦେନ କୋପେ ଅସୁର ଧାଇଁଲ । ୮୪ ।
 ଶତ୍ରୁ ପ୍ରହାରନ୍ତେ ଯେ ଧଇଲ ମାରୁତି
 ଅସୁର ହାଥୁଁ ଉଛୁଡ଼ି ଦେନଲକ ଝାଡ଼ି । ୮୫ ।
 ସେ ଅସିବର ଶ୍ରମ ଉଦ୍ଧବାହୁ କରି ହାଣି
 ପଡ଼ଣ ଅସୁରର ଛୁଡ଼ିଲ ଦକ୍ଷିଣ ପାଣି । ୮୬ ।

ପୁଣି ଆରେକ ବେଳ ଯେ ପ୍ରହାର ଶ୍ରମ କଲ
 ବାମ କର ପାଡ଼ିଲ ଯେ ଛୁଡ଼ଣ ପଡ଼ିଲ । ୮୭ ।
 ପୁଣି ଆରେକ ବେଳେ ପିଟିଲ କୋପାନଳେ
 ତାକୁଠାରୁ ପାଦ ପରିଯନ୍ତେ ହୋଇଲେ ବେନି ପାଲେ । ୮୮ ।
 ପଦେଶ ବର ତାକୁ ଦେଇଛନ୍ତି ଭଦ୍ର କାଳରାସି
 ଶରୀରେ ନ କାଟିବ ତୋର ବଜ୍ର ଛେଲ କାଢ଼ି । ୮୯ ।
 ଶୀଘ୍ର ଅସିବର ଶୂଳକେ ଦିଲେ ହାଥେ
 ସେ ଦୁହେଁ ହସ୍ତରେ ଥିଲେ ହିଂସାଧନେ କେହି ଜଣନ୍ତା ନାହିଁ ତୋତେ
 ତୋହୋର ହିଁ ଶହସ୍ର ଛୁଡ଼ାଇ ତୋତେ ଯେ ମାରଇ
 ତେବେ ସେ ଶରୀର ତୋହୋର ହୋଇବ ଅପହାରଇ । ୯୦ ।
 ସେ କାଳୀଙ୍କର ବଚନ ହେ ନୋହଇ ଆନ କଲ
 ତାହାର ଅସିବରେ ସେହି ସେ ନାଶ ଗଲ । ୯୧ ।
 ନମସ୍ତେ ସୁରବର ସୁନ୍ଦର ଶ୍ରୀରାମ
 ନମସ୍ତେ ଇଚ୍ଛାଙ୍କୁର ବଂଶ ମଣ୍ଡନ ଗୁଣ ଧାମ । ୯୨ ।
 ନମସ୍ତେ ରଘୁନାଥ ଅମଳାଶ ସୂର୍ଯ୍ୟବଂଶୀ
 ନମସ୍ତେ ଶ୍ରୀରାମ କଉଶୋପ ବଳ ଧ୍ବଂସୀ । ୯୩ ।
 ନମସ୍ତେ ଶ୍ରୀରାମ କୋଦଣ୍ଡ ଘାଷା ଗୁରୁ
 ନମସ୍ତେ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ରାବଣ ଦପି ହରୁ । ୯୪ ।
 ବାସୁନ୍ଧବ ବନ୍ଧନ ନାଥ ହରିବଳ ପ୍ରାଣବନ୍ଧୁ
 ଅଧାରଣ ପୁରୁଷ ଉଦ୍ଧାରଣ ତୁହି ପବିତ୍ର ପୂର୍ଣ୍ଣିମା । ୯୫ ।

୭୮ । “ତାକୁ ଠାରୁ ପାଦ ପରିଯନ୍ତେ ହୋଇଲେ ବେନିପାଲେ ।” ପାଦାନ୍ତ ପରେ

କେତେକ ପୋଥିରେ ଅଧିକା ପାଠ—
 ପଡ଼ିଲ ଅସୁର ସେ ମେରୁରୁ ଅଗୁଣିଲ
 ପଡ଼ିଲେ କର୍ମିଲ ସେ ପବିତ୍ର ମଣ୍ଡଳ ।
 ପଡ଼ିଲ ଦତ୍ୟ ଯେ ମେରୁ ଗିରି ଜାଣି
 ପୁଣି ବର ତାକୁ ଦେଇଥିଲେ ଗୋସାମଣି ।

୮୨ । ବାସୁନ୍ଧବ ବନ୍ଧନ ନାଥ ଜାନକା ପ୍ରାଣବନ୍ଧୁ ।

୮୩ । ଇଚ୍ଛାଙ୍କୁର—ଇଚ୍ଛାଙ୍କୁର

ଆବର ଜଙ୍ଗମ ଯେ କାଟ ପତଙ୍ଗ ଆଦି
ତବ ପ୍ରସାଦେ ନାଥ ସବୁର ବ୍ରତ ସିଦ୍ଧି । ୮୭ ।
କଉଶିକର ପ୍ରସନ୍ନେ ତାତକା ଦର୍ପ ଗଞ୍ଜି
ଜନକ ରସି ଘରେ ଶିବଧନୁ ଶ୍ରୀ । ୮୮ ।
ଅଭୟ ଭୁବନେ ଯେ ବଲ୍ଲଭପୁର ବାସୀ
ଯାହାର ନାରାଜେ ଅସୁର ଦର୍ପ ଧଂସି । ୮୯ ।
ଅନନ୍ତ ଦୁର୍ଗମ ଜଳ ଯେ କଲ୍ଲ ଯେକ ବାଟ
ଅହଲ ସ୍ୱର୍ଗ ପାଇଲ ପିଟିଲ ଗରୁ କଷ୍ଟ । ୯୦ ।
ଶ୍ରୀ ଭଗବନ୍ତ ନାରାୟଣ ଚରଣେ ଶରଣ
ସୂର୍ଯ୍ୟ ବଂଶିକ ନାଥ ମୋତେ କରିବା ଉଦ୍ଧାରଣ । ୯୧ ।
ଯଦ୍ୟପି ଶ୍ରୀରାମ ମୁଁ ଦେଖନ୍ତି ବେନି ଡୋଳେ
ସ୍ନାହାନ ଭେଜନ ମୁହିଁ ତେଜନ୍ତି ସବକାଳେ । ୯୨ ।
ଅଭୟ ପଦ୍ମପାଦ ଗୋଟି ପାଷାଣର ରେଖା
ସ୍ୱେ ସଂସାର ଅନ୍ଧ ପଟଳରୁ ମୋତେ ମୁକତି ବାଟ ଦେଖା । ୯୩ ।
ନୟନେ ନ ଦେଖି ଯାହା ଶ୍ରବଣେ ନ ଶୁଣିଲି
ଗ୍ୟାନ୍‌କୁ ଉପଲେଖି ମୁଁ ଶବଦକୁ ଗୋଡ଼ାଇଲି । ୯୪ ।
ଶ୍ରୀ ଜାନକା ବଲ୍ଲଭ ଚରଣେ ନିଜ ଦାସ
ଶୁଦ୍ରମୁନି ସାବେଳ ଦାସକୁ ବୈକୁଣ୍ଠରେ ଦେବା ବାସ । ୯୫—୭୧୫୯ ।

କରୁଣା ଦାହର ମନ୍ତ୍ରଣା

ଆହୋ ବଦୟନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ହୋ ଯୁଗବାସୀ
ଅମୃତ ରସ ଭରଥ, ଶରୀର ଯେହ୍ନେ ତୋଷି । ୧ ।

୯୫ { ଜାନକା ବଲ୍ଲଭ ଚରଣେ ମୋର ସେବା
ଶୁଦ୍ରମୁନି ସାବେଳା ଦାସକୁ କପିଳାସ ଦେବା ।
ପାଷାଣର ବଲ୍ଲଭ ଚରଣେ ମୁହିଁ ଘୋଷି
ଶୁଦ୍ରମୁନି ସାବେଳା ଦାସ ମୁଁ କପିଳାସ ବାସୀ ।

୯୦୧ ଅହଲ—ଅହଲୀ

ପାଣ୍ଡବାସୁରକୁ ଯଦ୍ୱଂ ପାଣ୍ଡବେ ବଧ କଲେ
ତଦ୍ୱଂ ସେ ପାଣ୍ଡବ ନାମ ପାଞ୍ଚେନ୍ଦ୍ରଂ ବହଲେ । ୨ ।
ଧାତୁବାଦ ପୁରୁଷ ବୋଇଲେ ଶୂନ୍ୟଦେବ
ଆଜନ୍ମଂ ତୁମ୍ଭ ନାମ ହେଉ ଯେ ପଞ୍ଚୁପାଣ୍ଡବ । ୩ ।
ଅସାମ୍ବିତ ହୋଇ ଯେ ପଡ଼ିଥିଲେ କୁରୁଗରେ
ଶରୀର ପାଇଲେ ସେ ଅଜୁନର ଜୀବନାସ ଶରେ । ୪ ।
ଭ୍ରମସେନ ବୋଇଲୁ ରେ ପ୍ରତାପ୍ୟଂ କରୁଥିଲୁ
କପଟ ଭ୍ରାତା ମୋତେ ବିଷଲତୁ ଦେଲୁ । ୫ ।
ତୁମ୍ଭର ନିମନ୍ତେ ରେ ପାଣ୍ଡବାସୁର ନାଶି
ପାଣ୍ଡବ ନାମ ଆନନ୍ତ ଦିଲେ ସ୍ୱର୍ଗବାସୀ । ୬ ।
ଚଳନ୍ତି କୁରୁଗରେ ଅନେକ ଅଭିମାନେ
ବିଜୟେ କୁରୁଗରେ ହସ୍ତିନା ଭୁବନେ । ୭ ।
ସଞ୍ଜୟେ କହିଲେ ଶୁଣ ଅମ୍ଭିକାର ସୁତ
ପୁଅଙ୍କର ଚରିତ ତୋର ଶୁଣ ବିପତ୍ତି । ୮ ।
ବଳରାମଙ୍କର ମେଳୁଁ ଆସନ୍ତେ ତୋର ପୁତ୍ର
ପାଣ୍ଡବାସୁର ଦାନବ ଯେ ଦେଖିଲୁ ବନସ୍ତେ । ୯ ।
ସାଂଗ୍ରାମ କରି ସବୁନ୍ତୁହିଁ ମାଇଲୁ ମହାଶୈଳେ
ଭକ୍ଷଣ କରିବ ସବୁ ପକାଇ ଅନଳେ । ୧୦ ।
ପଣ୍ଡୁର ନନ୍ଦନ ଯେ ଦେଖିଲେ ସ୍ୱେମନ୍ତର ସମୟେ
ଅସୁର ମାରି ପ୍ରତାପ୍ୟଂ ସାଗୁ କଲୁ ପବନ ତନୟେ । ୧୧ ।
ଅସୁର ମାରି ଯଦ୍ୱଂ ପ୍ରତାପ୍ୟଂ ସାଗୁ କଲେ
ପଞ୍ଚୁ ପାଣ୍ଡବ ବୋଲି ଆକାଶେ ଡାକିଲେ । ୧୨ ।
ସଞ୍ଜୟ କହନ୍ତେଣ ପ୍ରବେଶ ହିଂସାଧନ
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କ ଅଗ୍ରେ ସମସ୍ତ କହିଲୁ କର୍ଣ୍ଣ । ୧୩ ।
ଶକୁନି କହିଲୁ ଦେବ ଶୁଣ କୁରୁବଳ
ଭ୍ରମସେନ ପାର କଲୁ ସେ ବିଷଲତୁ ଖାଇ । ୧୪ ।
ସଞ୍ଜୟେ ତୋ ବଂଶ ନାଶ ହେବ ହୋ କୁରୁବଳଂ
ପାଣ୍ଡବେ ବ୍ରତଥିଲେ ତୋର ପୁଅଙ୍କର ଜୀବନ ନାହିଁ । ୧୫ ।

ଶୁଣିଣ ବସାଦ ହୋଇଲୁ ସେ ଅମ୍ବିକାର ବଳା
ଅଗାଧ ସମୁଦ୍ରେ ନିଶ୍ଚୟ ମୋହୋର ବୁଝିଲୁକ ଭେଳା । ୧୭ ।
ଶଙ୍କୁନି ବୋଇଲୁ ତୁ ଶୁଣ ରାଜ୍ୟେଶ୍ବର
ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ନାଶ ଯେହ୍ନେ ଉପାୟେ ଦେବ କର । ୧୮ ।
ଯେସନେକ ବିରୁର ଯେ କରଇ କୁରୁନାଥେ
ପାଣ୍ଡବେ ରହୁଛନ୍ତି ବାରୁଣାବନ୍ତ ପ୍ରଶସ୍ତେ । ୧୯ ।
ବାସୁଦେବଙ୍କୁ ସୁମରନ୍ତି ସେକାନ୍ତେ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ
ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ସୁମରନ୍ତେ ଦେବ ମିଳିଲେ ଗରୁଡ଼ର ପିଠି । ୨୦ ।
ରାଜ ଅର୍ଜୁନାନେ ଶଙ୍କୁନି ହକାଶ ଭଗବାନ
ସଙ୍ଗତେ ଘେନିଛନ୍ତି ସହଦେବ ମନ୍ତ୍ରୀ ପୁଣ । ୨୧ ।
ତନି ଜଣ ବସି ଯେ ବିରୁର କରନ୍ତି
ଜହ୍ନୁର ତୁମ୍ଭ ପାଇଁ ଭୀଷଣ ଅଛୁଟି କୁରୁପତି । ୨୨ ।
ସହଦେବ ବୋଇଲେ ତୁ ମାତୁଳ ଶୁଣିମା
ଜହ୍ନୁର ଘର ଭୀଷଣ ଅଛନ୍ତି କାହାକୁ ରଖିବେ ମହାତମା । ୨୩ ।
ଗୋବିନ୍ଦେ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ହୋ ବେନି ମନ୍ତ୍ରୀ
ଯୁଦ୍ଧେଷୁକି ତକାଇ କହିବା ସେ ଘାନ୍ତି । ୨୪ ।
ବଦନ୍ତି ଶଙ୍କୁନି ଶୁଣିମା ବାସୁଦେବ
ଧର୍ମ ସୁତଙ୍କୁ ଦେବ କି ଅବା କହିବ । ୨୫ ।
ଯୁଦ୍ଧେଷୁକି ହକାର ଆଣିଲେ ନିଶା ଭାଗେ
ସକଳ ବୃଷ୍ଟି ଯେ କହନ୍ତି ତାଙ୍କ ଆଗେ । ୨୬ ।
ପୁରୁଷନ ପଣ୍ଡା ଯଦୁଘର ବେଗେ ଦହନ କରିବ
ବୋଲନ୍ତି ଧର୍ମ ନନ୍ଦନ ଶୁଣ ବାସୁଦେବ । ୨୭ ।
ସେ ଘୋର ସଙ୍କଟରୁ ତୁମ୍ଭେ ସେ ରଖିବ
ତୁମ୍ଭେ ସାହାଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ କେ କିସ ଯେ କରିବ । ୨୮ ।
ବ୍ୟାସ ବାସୁଦେବ ବିଦୁର ମୋତେ ସପକ୍ଷ ହୋଇଥିଲେ
କେନ୍ଦ୍ର ଜଣିମ ମୋତେ ପୃଥ୍ବୀରେ ଭଲେ । ୨୯ ।

୨୦।୧ ଶଙ୍କୁନି ସୁମରଲେ ଭଗବାନ । ପୁରୁଷନ ଓ ପୁରୋଚନ ପାଠ ଅଛି ।
“ବାସୁଦେବଙ୍କୁ ସୁମରନ୍ତି” ଠାରୁ “ପୁରୋଚନ ରାଜା” ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଦମାନ କେତେକ
ପୋଥିରେ ଛୁଟିଅଛି—

ସେକାନ୍ତେ ବାସୁଦେବ କହିଲେ ସହଦେବଙ୍କୁ
ରାହେଣ ଜଗାଇ ରଖାଇବ ପୁର ଶ୍ରୀମତ୍ୟେନକୁ । ୨୯ ।
ସେତେ କହି ଶଙ୍କୁନି ବାସୁଦେବ ଅନ୍ତର୍ଜାନେ ଗଲେ
ହରି ହରି ସୁମର ପାଣ୍ଡବେ ନିଜ ନବରକୁ ଅଇଲେ । ୩୦ ।
ପୁରୁଷନ ରାଜା ବୋଇଲୁ କୁରୁପତି
ତୁ ଯା ବ୍ରାହ୍ମଣ ହୋ ପାଣ୍ଡବଙ୍କର କତି । ୩୧ ।
ସୁପକାର ପଣେଣ ପାକ ସଞ୍ଚ ଦେବୁ
ବିଷ ପରଶିଣ ତୁ ପାଣ୍ଡବନ୍ତ ନାଶିବୁ । ୩୨ ।
ନିଦ୍ରା ଯିବେ ପାଣ୍ଡବେ ଯେବଣ ନିଶାକାଳେ
ଜହ୍ନୁର ଘରେ ତୁ ଲଗାଇବୁ ଅନଳେ । ୩୩—୭୧୯୨ ।

ଦୂର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଆଜ୍ଞାରେ ପୁରୋଚନର ବାରୁଣାବନ୍ତ ଗମନ

ରାଜାର ଆଗ୍ୟାଂ ସେ ପାଇଣ ପୁରୁଷନ
ବାରୁଣାବନ୍ତକୁ ସେ ଚଳଇ ବହନ । ୧ ।
ଆଷାଢ ମାସ ବିଷ୍ଣୁ ସେ ପୂର୍ଣ୍ଣିମାର ଦିନ
ଉତ୍ତରାଷାଢା ନକ୍ଷତ୍ର ଯେ ଧନୁ ବିଦ୍ୟମାନ । ୨ ।
ସେ ଦିନ ପୁରୁଷନ ଯେ ବାରୁଣାବନ୍ତ ଗଲ
ଯୁଦ୍ଧେଷୁକି ସନ୍ନିଧ୍ୟ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲୁ । ୩ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ଦେଖିଣ ଯେ ପରୁରନ୍ତି ଦେବୀ କୋନ୍ତେ
କେବଣ କାର୍ଯ୍ୟେ ବିପ୍ର ଅଇଲ କାହିଁର ନିମନ୍ତେ । ୪ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣ ବୋଇଲୁ ଶୁଣ ଭୋଜର କୁମାର
ତୁମ୍ଭେ ଯେ ଦୁଶ ପାଉଅଛ ପାକ ପଚନ କରି । ୫ ।
ମୁହିଁ ବଢ଼ିବ ଜାଣଇ ରାଜଣା ବିଧାନ
ପାକ ରଞ୍ଜନ କରି ମୁଁ ଦେଉଥିବି ପ୍ରତିଦିନ । ୬ ।

୭ { ମୁହିଁ ବଢ଼ିବ ପଣେ ଅଟଇ ସୁପକାର
ପୁରୁଷନ ନାମଟି ଅଟଇ ମୋହୋର ।

୩୦।୧ ଅନ୍ତର୍ଜାନେ ଗଲେ—ସେଠାରୁ ଦୂର ହେଲେ ।

ପୁରୁଷନ ବୋଇଲା ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବୋଲି ଯେବଣ ରାୟେ
 ତୁମ୍ଭର ଚନ୍ଦ୍ରାକୁ ତାର ଅନୁକ୍ରମେ ଧ୍ୟାୟେ । ୭ ।
 ତାହାର ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ନାହିଁ ତାହାଙ୍କର ଚନ୍ଦ୍ର
 ଅନୁକ୍ରମେ ଧରଇ ସେ ପଞ୍ଚ ପୁତ୍ରଙ୍କର କଥା । ୮ ।
 ପୁରୁଷନ ବଚନ ଶୁଣି ବୋଲନ୍ତି ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠିର
 ସହଦେବଙ୍କୁ ହକାର ଯେକାନ୍ତେ ନୃପବର । ୯ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ଚରିତ୍ର ତୁ କେମନ୍ତ ପ୍ରାୟେ ମଣ୍ଡୁ
 ତୁ ଯେ ବିତରଣ ବାବୁ ସବୁ କଥା ଜାଣୁ । ୧୦ ।
 ସହଦେବ ବୋଇଲୁ ଦେବ ଉତ୍ତର କୋଶଳେ
 ଗ୍ୟାନସ୍ବର ନଗ୍ର ବୋଲି ଗଙ୍ଗା ନଦୀ କୂଳେ । ୧୧ ।
 ନଉ ସହସ୍ର ସାଠିୟେ ଘର ତହିଁ ଯେ ବସଇ
 ସମସ୍ତେହେଁ କୁଗ୍ୟାମା ନାଶ କରନ୍ତି ମନୁଷ୍ୟଂ । ୧୨ ।
 ତହିଁର ମହାଜନ ଯେ ଅଟଇ ଶାସେମା
 ପାପ ପ୍ରକୃତ ଦେବ ଅଟଇ କୁଗ୍ୟାମା । ୧୩ ।
 ଗଉଡ଼ିଆ ଗୋଖର ଯେ ଅଟଇ ମନ୍ଦ ବାଟି
 ଘର ଭିଆଇଲୁ ଯେ ଜଉ ସଜଳସ ଗୁଆୟୁତ ଛଣପଟି । ୧୪ ।
 ଭୀମସେନ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଯେଟି ଦିଲ ବିଷ ଲଢୁ
 ଯେବେ ଆମ୍ଭନ୍ତ ଯେ ନାଶ କରିବ ନେଇଣ ବିଷ ଯୋଗାଡୁ । ୧୫ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ରହ ରହ ରେ ସହଦେବ
 ଭୀମସେନ ଜାଣିଲେ ଏହାକୁ ପ୍ରାଣେ ନାଶ କରିବ । ୧୬ ।
 ସବ୍ୟ ହୋଉ କି ଅସବ୍ୟ ହୋଉ ଅଟଇ ବ୍ରାହ୍ମଣ
 ଅଥବାବେଦୀ ଯେ ବହଇ ବିପ୍ର ଲକ୍ଷଣ । ୧୭ ।
 ଯେହାର ପାପେ ହୋ ନାଶ ଯାଉ ଯେହ
 ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ଦୋଷ ନ ଲାଗୁ ଆମ୍ଭକଂ । ୧୮ ।
 ମୋହୋର ଶପଥ ବାବୁ ସଂଘରଣ କର ଗର୍ଭେ
 କଦାଶ୍ଚିତେ ନ କହବୁଟି ଭୀମସେନର ଆଗେ । ୧୯ ।

୧୩ । ଯାଗ ପାଗ ପ୍ରତିପାଳ ଯେ ଅଟଇ କୁଗ୍ୟାମା ।

ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ହୋ ଶୁଣିମା ପଣ୍ଡାୟେ
 ତୁମ୍ଭନ୍ତ ହକାର ଯେବେ ପେଷିଲେ ପିତାୟେ । ୨୦ ।
 ଆଦିହଂ ଜାତ ହୋଇଲୁ ଶତଶିଂଗ ପଦ୍ମତେ
 ବନ ପଲ ଭୃଞ୍ଜୁ ଆମ୍ଭେ ଆଉଁ ଯେ ବନସ୍ତେ । ୨୧ ।
 ବନସ୍ତହଂ ଏବେ ଆମ୍ଭର ସେହି ସେ ପ୍ରକୃତ
 ଅନ୍ନ ମେଞ୍ଜନେ ଆମ୍ଭେ ନୋହୁ ନା ଦ୍ବିପୁତ୍ର । ୨୨ ।
 ପିତା ଯେବେ ପେଷିଲେ ତୁମ୍ଭେ ଥାଅ ଆମ୍ଭ ତୁଲେ
 ଅନ୍ନ ପାଞ୍ଚନ କରି ଦେବ ଆମ୍ଭର ଇଚ୍ଛା ଯେ ହୋଇଲେ । ୨୩-୨୪୧୪

ବିଦୁର କତୁଗହ ଦ୍ବାରେ ପ୍ରବେଶ

ରହିଲେ ପୁରୁଷନ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠିଙ୍କର ତୁଲେ
 ହୃଦରେ ପାପ ଚିତ୍ର ବାହାରେ ଅନେକ ପୀରତ ବଜାଇଲେ । ୧ ।
 କୁମ୍ଭ ମାସ ଶୁକଳ ପକ୍ଷ ଅଟଇ ତଥୁ ସପ୍ତମୀଦଶୀ
 ଗୁରୁବାର ଦିନ ପୁଷ୍ୟା ନକ୍ଷତ୍ରର ବେଳେ ଆସି । ୨ ।
 ସେ ଦିନ ରାସକାଳେ ଆସି ବିଜେ କଲେ ବିଦୁରେ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ସେହୁ ଜୟଘର ଦ୍ବାରେ । ୩ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି କି ତୋଳି ସେ ପଣ୍ଡିତ ମହାଭାଗ୍ୟଂ
 ରାସରେ ସନ୍ନିଧେଶ ବସାଇ କହନ୍ତି ସବ୍ୟଂ । ୪ ।
 ବାବୁ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଚରିତ୍ର ମଣିଲୁ କି ମନେ
 ଅଭିଷେକ କରଇ ଲେଉଟଇ ଦ୍ବିଯୋଧନେ । ୫ ।
 ଆମ୍ଭନ୍ତ ଘେନି ଭାଳିଲୁ ସନ୍ନିଧେ ବସାଇ
 ଭୀଷ୍ମ ବୋଇଲେ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ଆଉ ଦ୍ବିଯୋଧନକୁ ପାଟ ନାହିଁ । ୬ ।
 ତାହା ଶୁଣି କୋପ କଲ ରଜା ଅଭ
 ତେଣୁ କରି ତୁମ୍ଭନ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ରଲ ପରମାଦ । ୭ ।

୭ { ତାହା ଶୁଣି କୋପ କଲ ସେ ମାନଗୋବିନ୍ଦ
 ତେଣୁ କରି-ତୁମ୍ଭନ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ରଲ ପରମାଦ ।
 ମଧୁ ପିଙ୍ଗଳ ଜାତି ସେ ଅଟଇ ବଡ଼ ମନ୍ଦ
 ତା ଠାରୁ ମନ୍ଦ ଅଟଇ ବାପ ତାର ଅନ୍ଧ ।

ଗୋଖରା ବ୍ରାହ୍ମଣ ଯେ ଅଟଇ ମହାଦୁଷ୍ଟ
ଭ୍ରମସେନକୁ ବିଷଲତୁ ଖୁଆଇଲୁ ଯେ ପାପିଷ୍ଠ । ୮ ।
ଧର୍ମେଣ ପାର ହୋଇଲୁ ତୋହୋର ଅନୁଜ
ସମସ୍ତ ହେତୁ କରି ହୁଏତେ ତୋହୋର ବୁଝ । ୯ ।
ଆହୋ ଯେ ପୁର ଭିଆଇଲୁ ପୁରଞ୍ଜନ କପଟେ
ଜଉ ସଜଳସ ଗୁଆୟତ ଛଣପଟେ । ୧୦ ।
ଯେବଣ ପାକଟି କରିବ ରଞ୍ଜନ
ସବୁହିଁ ବିଷ ତାହା ନ କରିବଟି ଭୋଜନ । ୧୧ ।
ରାସ ରେ ବାବୁ ରେ ତୁମ୍ଭେ ଯେବେ ନିଦ୍ରା ଯିବ
ସେହି ଦିନ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଯେ ପୁର ପୋଡ଼ ଦେବ । ୧୨ ।
ଅଗ୍ନି ନ ଥିବଟି ଜହ୍ନଘରର ଭିତରେ
ଯେହ୍ନା ତେଜ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ କରସି ନିର୍ଭରେ । ୧୩ ।
ସେ ଅବା ବାପ ରେ ତୁମ୍ଭେ ଚନ୍ଦ୍ରଲ ପାପ ଚିତ୍ତ
ଗୁପ୍ତେ ପାର ହୋଅ ସମୟେ ନ ଆଅ ଯେଥ । ୧୪ ।
କେ କେମନ୍ତେ ବିରୁର କରିଇ ତଥ୍ୟ କରି
ତୁମ୍ଭେ ଚନ୍ଦ୍ରାହିଁ ସେ ଥିବ ହୃଦେ ଧରି । ୧୫ ।
ଯେତେ କହି ସେ ଗଲେ ଅମୁବଞ୍ଚାର ସୁତ
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ ପ୍ରଳମ୍ବିତ କଲେକ ତୁରତ । ୧୬ ।
କଲ୍ୟାଣ ବାଞ୍ଛା ଯେ କରିଇ କୁରୁବଇ
ଆସନ ପାଇଣ ଯେ ବସଇ ତହିଁ ଯାଇଁ । ୧୭ ।
ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଦେବ ହକାରଲେ ଯେ ଭ୍ରମସେନକୁ
ତୁ ସବୁ ରାସେଣ ଇଚ୍ଛା ଯେ ନ କରିବୁ ନିଦ୍ରାକୁ । ୧୮ ।
ମହା ବନସ୍ତ ଯେ ଦଇତ ଦାନବଙ୍କ ଭୂମି
ବ୍ୟାଘ୍ର ଭଲୁକ ମୟମତ ହସ୍ତୀ ଯେଥୁ ଅନେକ ବିଶ୍ରାମି । ୧୯ ।

ଦିବସେ ସେପଇ ମାରୁତ ଘୋର ବନେ
ଶାଇଜ ଜୀବ ମାରି ଭୁଞ୍ଜଇ ପ୍ରତିଦିନେ । ୨୦ ।
କନ୍ଦମୂଳ ଦାରୁଷ ଭୁଞ୍ଜଇ ସୁଧାବେଳ ଜାଣି
ଭ୍ରମସେନ ଜହ୍ନଘରେ ଭ୍ରମୁଥାଇ ସେ ରୟଣୀ । ୨୧ ।
ପାତାଳ ଭୁବନେ ଭ୍ରମସେନ ଯେ ବେଲବାଳୀକ ପ୍ରଦାନ ହୋଇଲୁ
ତାହାର ତହୁଁ ବଳୀବେଲଭଲ ନାମେ ପୁଣେକ ଉପୁଜିଲୁ । ୨୨ ।
ବତାଇ ସୁନ୍ଦର ସେ ଅତି ବଳବନ୍ତ
ଅନନ୍ତର ନାତି ସେ ଅନେକ ଶାହାସ୍ତ୍ର ନିର୍ଜିତା । ୨୩ ।
ରୂଷଭ ମାସ ଶୁକଳ ପକ୍ଷ ଦଶମୀର ଦିନ
ସୋମବାର ସେ ଦିନ ନକ୍ଷତ୍ର ହସ୍ତାକନ୍ୟ । ୨୪ ।
ସେ ଦିନ ପୁରଞ୍ଜନ ପଣ୍ଡା ଗଲୁ ହସ୍ତିନା ଭୁବନକୁ
ବାରତା କହିଲୁ ଯାଇଁ ହିଂସୋଧନ ରଜାକୁ । ୨୫ ।
ଆହୋ ଅନ୍ଧ ପାଞ୍ଚନ ନାହିଁ ପାଣ୍ଡବଙ୍କର
କନ୍ଦମୂଳ ଭସନ୍ତି ସେ ଯେହ୍ନେ ବନଚର । ୨୬ ।
ଅଗ୍ନି ବିବର୍ଜିତ ଦେବ କଲେକ ଜହ୍ନଘର ଘରେ
ଲେଉଟିଲେ ନ ପାଇ ଅଗ୍ନି ଗହନ ବନସ୍ତରେ । ୨୭ ।
ଆନ ଘରମାନ ଯେବେଟି ଥାଇ ସନ୍ଧି ଧାନେ
ତେବେ ଅଗ୍ନି ପାଇବା ଲେଉଟିବା ବିଧାନେ । ୨୮ ।
ଶଙ୍କୁନ ବୋଇଲୁ ମୋହୋର ବଚନ କରିବା
ହିମାଶିଶାଳମାନନ୍ତ ଯେ ତହିଁ ତୋଳାଇବା । ୨୯ ।
ସାଞ୍ଜୁ ଘଟଣ ଯେ କରୁଥାନ୍ତି ବିରାଣିମାନେ ତହିଁ
ଲେଉଟିବାର ବେଳେ ଯେ ପାଇବାକ ଜୁଇ । ୩୦ ।

୨୦।୨ କ୍ଷତ୍ର ଜୀବ ମାରି ବ୍ରତଇ ପ୍ରତିଦିନେ । (ପା)

୨୩ { ତା ନାମ ବେଲବାଳୀକ ଥିଲା ତାର ମାତା
ପୁତ୍ରକୁ ଦେଖି ଆନନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଦୁହିତା । (ପା)

୨୮।୨ ତେବେ ସେ ଅଗ୍ନି ପାଇବା ନା ଗୃହସ୍ଥାନେ ।

୨୦।୨ ଶାଇଜ—ଶାଦ୍ୟ

ଯେତେବେଳେ ନିଦ୍ରା ଯେ ଯାଆନ୍ତି ରୟଣୀ
 ହିମାଶିଶାଳୁଂ ଅଗ୍ନି ଆଶି ଲଗାଇ ଦେବା ପୁଣି । ୩୧ ।
 ଶଙ୍କୁନର ବଚନ ଯେ ଶୁଣିଲୁ ସେ ମାନଗୋବିନ୍ଦ
 ଦଟଣ ବିକାଶି ମାନନ୍ତ ରାଇ ଆଗ୍ୟାଂ ଦିଲୁ ସେ ନରେନ୍ଦ୍ର । ୩୨ ।
 ଶାନ୍ତୀ ସରଳ ଅନେକ ରହୁ ଦିଲୁକ ବଧାଇ
 ସହସ୍ରେ ଶାଳ ଭିଆଅ ବାରୁଣାବନ୍ତେ ରହୁ । ୩୩ ।
 ନଦୀର ସନ୍ନିଧେଶ ଆବର ବନସ୍ତ ନିକଟ
 ଅଙ୍ଗାର ପୋଡ଼ିବାକୁ ତହିଁ ପାଇବାକ ଅନେକ କାଠ । ୩୪ ।
 ଭ୍ରାଥମାନେ ମୋର ଯେ ରହିଲେ ତହିଁ ଯାଇ
 ପାଣ୍ଡବନ୍ତ ସପକ୍ଷ ତୁମ୍ଭେମାନେ ଥିବ ହୋଇ । ୩୫ ।
 ଆପଣେ ବିଜେ କଲେ ମହାମନ୍ତ୍ରୀ ଶଙ୍କୁନ
 ବାରୁଣାବନ୍ତେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ବିକାଶିମାନନ୍ତ ଘେନି । ୩୬ ।
 ଯଦୁର ଘର ବେତାଇ ପାଡ଼ିଲେ ମହାଶଳା
 ଶଙ୍କୁନ ସନ୍ନିଧେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ପଣ୍ଡୁରାଜାର ବଳା । ୩୭ ।
 ମାତୁଳ ବୋଲି କର କଲେ ନମସ୍କାର
 ଯେ କିଏ ଭିଆଣ ବୋଲି ପରୁଷଲେ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟିର । ୩୮ ।
 ଶଙ୍କୁନ ବୋଇଲୁ ତୁ ଶୁଣ ଧର୍ମସୁତ
 ଶୁଣି ସାବଧାନେ କହଇ ତୋତେ ସତ । ୩୯ ।
 ପୁରୁଷନ ପଣ୍ଡା ଯେ ଯାଇ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ କହିଲେ
 ମହାଦୋର ଅରଣ୍ୟେ ତୋର ପୋଷ୍ଟେ ଯେକା ହୋଇ ରହିଲେ । ୪୦ ।
 ଶୁଣିଣ ଦ୍ରୂପଦେବନ ହୋଇଲୁ ମହାବେଶ
 ହିମାଶିଶାଳ ମାନନ୍ତ ତୁମ୍ଭେ ଦିଲୁ ସାଙ୍ଗ । ୪୧ ।

୩୭। “ବାରୁଣାବନ୍ତେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ବିକାଶି ମାନନ୍ତ ଘେନି” ପରେ
 ମୁଦ୍ରାତ ପୁସ୍ତକରେ—

ଜଦୁଗୃହ ବେଢ଼ି ପୁଣି ରହିଲେକ ତହିଁ
 କାଠ କାଟି ଜମା କଲେ ବନସ୍ତରୁ ବହୁ ।
 ସନ୍ନିଧେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ପଣ୍ଡୁରାଜା ବଳା
 ଦେଖିଲେ ଗୁରୁ ପାରୁଣେ ଅଙ୍ଗାରର ଖଳା ।

ଶଙ୍କୁନ କହିଲୁ ଯେ ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ସନ୍ନିଧାନେ
 ନିର୍ଭୟେ ହୋଇଣ ତୁମ୍ଭେ ଥିବ ନା ଦୋର ବନେ । ୪୨ ।
 ରାସ ଦିବସେ ବିକାଶି କରୁଥିବେ ଘଟଣ
 ପଞ୍ଚଦଶ ମାସେ ସବୁ ହୋଇବ ସ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ୪୩ ।
 ଦ୍ରାବଣ ନଳେ ବଖରାୟେ କରନ୍ତି ନିବାଣ । ୪୪ ।
 ଯେମନ୍ତେ ସହସ୍ର ବଖରା ଘର ହୋଇଲୁ ନିର୍ମିତ
 ଲେହକାର ବିକାଶିମାନେ ଲାଗିଲେ ସମସ୍ତ । ୪୫ ।
 ପୁରୁଷନ ଥାଇ ହୋ ସେ ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ତୁଲେ
 ତୁମ୍ଭେ ସଙ୍ଗ ବାବୁ କରାଇଲ ମୋହୋର ବୋଲେ । ୪୬ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟି ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ମହାଭାଗ୍ୟ ପଣ୍ଡିତ
 ଧାର୍ମିକ ବିବେକ ତୁମ୍ଭେ ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ନିର୍ଜିତ । ୪୭ ।
 ତୁମ୍ଭର ଗ୍ୟାନେ କି ହୋଇ ପାପ କଥା
 ଧର୍ମହିଁ ସାହାପକ୍ଷ ହୋଇବ ନା ସବୁଥା । ୪୮ ।
 ରହିଲୁ ଦ୍ୱିଜବର ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟିଙ୍କର ତୁଲେ
 ହିମାଶିଶାଳ ବିକାଶିମାନେ ଶାଳନ୍ତ ସିଞ୍ଚିଲେ । ୪୯—୭୨୭୪ ।

ହିମାଶିଶାଳ ନିର୍ମାଣ

ସିଂହ ଶୁକଳ ସୟୋଦଶୀ ତଥୁ ଅର୍କବାର
 ଧନିଷ୍ଠା ନକ୍ଷତ୍ର କୁମ୍ଭ ରାଶି ଭେଗ୍ୟ ଅଟଇ ସେ ଦିନର । ୧ ।
 ବିଦୁର ମହାତ୍ମା ଯେ ବିଜେ କଲେ ନିଶାକାଳେ
 ଭୀମସେନକର ଦେଖିଲେ ବାରୁଣାବନ୍ତ ପଦ୍ମତର ତଳେ । ୨ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟିଙ୍କ ଦ୍ୱିକାର ଆଶ ମୋର କତି
 ଆଗ୍ୟାଂ ପ୍ରମାଣେ ବେଗେ ଚଳଇ ମାରୁତି । ୩ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟି ଅର୍ଜୁନଙ୍କୁ ଘେନିଣ ବ୍ରାହ୍ମଣଦର
 ବିଦୁରଙ୍କୁ ଭେଟିଲେ ସେ ପୁରନଦୀ ଶର । ୪ ।
 ବିଦୁର କହିଲେ ତୁ ଶୁଣ ହୋ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟି
 ଅନୁବ୍ରତେ କପଟ ତୁମ୍ଭେ ଚନ୍ଦ୍ର ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର । ୫ ।

ଝିମାଣିଶାଳ ବିକାଶିମାନନ୍ତ ତୋହୋ ସନଧେ ରୁହାଇ
 ତହିଁର ତଦନ୍ତମାନ ଜାଣିଲୁଟି କି ତୁହି । ୭ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟି ବୋଇଲେ ତାତ ଥିଲ ମୁହିଁ ଯେକା
 ଦତ୍ୟ ଦାନବଙ୍କୁ ମୋତେ ଲଗୁଥିଲ ବଡ଼ ଶଙ୍କା । ୮ ।
 ଶଙ୍କୁନ ପ୍ରସନ୍ନେ ମୁଁ ହୋଇଲି ନିର୍ଭୟେ
 ଅପାର ସାଙ୍ଗ ମୁଁ ପାଇଲି ପିତାମହେ । ୯ ।
 ସେ ମୋହୋର ତାତ ଯେ ଅଟନ୍ତି ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
 ସକଳ ଚନ୍ଦ୍ରା କରବାକୁ ବଂଶକୁ ସେହୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ । ୧୦ ।
 ଅନେକ କାଳ ମୁଁ ରହିଲି ଘୋର ବନେ
 ଅନେକ ଅରସ୍ଥି ବଞ୍ଚିଲି ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କ ପ୍ରସନ୍ନେ । ୧୧ ।
 ବିଦୁର ବୋଇଲେ ତୁ ଧର୍ମ ନ ଛାଡ଼ିବୁ କଦାଚିତେ
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରର ପ୍ରକୃତ ତୋତେ ନୋହଇ ନା ଯେମନ୍ତେ । ୧୨ ।
 ଯେମନ୍ତେ ନାଶଯିବ ତୁମ୍ଭେ ପାଞ୍ଚ ଭାଇ
 ତହିଁକି ବୁଦ୍ଧି ହାଦେ ଅନୁବ୍ରତେ ଚନ୍ଦ୍ରଅଛି ସେହି । ୧୩ ।
 ତୁ ଯେ ବୋଲୁଅଛୁ ହୃଦଗତେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ମୋହୋର ପିତା
 କେବଣ ବାଗେ ସହବଟି ତାକୁ ଧର୍ମ ଯେ ବିଧାତା । ୧୪ ।
 ବାବୁ ଝିମାଣିଶାଳମାନ ଯେ ତୋଳାଇଲ ଯତନେ
 ଅଗ୍ନି ନ ପାଇଲ ଯହୁଁ ପୁରଞ୍ଚନ ତୋହୋର ଭୁବନେ । ୧୫ ।
 ଝିମାଣିଶାଳମାନ ଯେ ଯେଥି ନିମନ୍ତେଟି
 ଅଗ୍ନି ଘେନି ପୁରଞ୍ଚନ ଦହିବ ନିଶାସିତ । ୧୬ ।
 ବାବୁ ଏମନ୍ତେଟି ହାଦେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର କଥା
 ବାବୁ ସାବଧାନ ହୋଇଥାଅ ଯେମନ୍ତ ବେବସ୍ତା । ୧୭ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟି ବୋଇଲେ ତାତ ତୋହୋର ଯେବେ ଯେହେନେକ ଚନ୍ଦ୍ର
 କେ ମୋତେ ହେଲେକେ ଅଛି ପ୍ରମାଦ ବିହନ୍ତା । ୧୮ ।
 କହିଣ ବିଦୁର ଯେ ଗଲେ ନିଜ ଶ୍ଳାନେ
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟି ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ବାରୁଣାବନ୍ତ ଭୁବନେ । ୧୯ ।
 ହସ୍ତେଶ ଶତଗ ଯେ ଘେନଣ ବିଦୁର
 ହସ୍ତ ନା ଭୁବନେ ଯେ ଭ୍ରମଇ ପୁରେ ପୁର । ୨୦ ।

ନିଶାକାଳେ ଯାନ୍ତେଣ ହସ୍ତ ନା ଭୁବନ ଭ୍ରମି
 ତୁଲେଣ କେହି ନାହିଁ ଯେକସରେ ରାୟେ ଗମି । ୨୧ ।
 ପୁରୁଷେକ ଦେଖିଲେ ସେ ବୁଲଇ କୋନ୍ଦି କୋନ୍ଦି
 ଚରକୁଟୀ ବସେକ ସେ କଟିରେ ଅଛି ପିନ୍ଧି । ୨୨ ।
 ନୟନେ ଅଞ୍ଜନ ଯେ ମଥାରେ କେଣ ଧୁନେ
 ପରପଞ୍ଚ ଅବସ୍ଥା ସେ ବସୁର ବିଦୁନେ । ୨୩ ।
 ନିଶାପତକ ଦେଖିଣ ସେ ହୋଇଲି ଗୁପତ
 ଧାଇଁ ଯାଇ ବିଦୁରେ ଯେ ଧଇଲେ ତାର ହସ୍ତ । ୨୪ ।
 ବିଦୁରେ ବୋଇଲେ ରେ ତୁ ଅଟୁ କାହାର କତି
 ପ୍ରପଞ୍ଚ ଅବସ୍ଥାରେ ତୁ ଦିଶୁ ଧୁନ ଜାତି । ୨୫ ।
 ଯେ ହସ୍ତ ନା ଭୁବନେ ଯେମନ୍ତ ଲୋକ ଦେଖିଲ ତ ନାହିଁ
 ଯେହେନେକ ଦାରିଦ୍ର ଅବସ୍ଥା ହୋଇଲୁ ତୁହି କାହିଁ । ୨୬ ।
 ଯେଥିର ସରୁପ କହ ତୁ ମୋହୋର ଅଗ୍ରତେ
 ମିଛ କହିଲେ ପ୍ରାଣେ ନାଶିବଟି ତୋତେ । ୨୭—୨୮୯ ।

ଖନିକାର ଟସକର ବୃତ୍ତାନ୍ତ

ବିଦୁର ବଚନେ ସେ ବୋଲଇ ଟସକର
 ମୁହିଁ ଯେବଣ ଜାତି ଶୁଣିମା ଦଣ୍ଡଧର । ୧ ।
 ମୁହିଁ ଟସକର ଯେ ଅଟଇ ଯୁଗତେ
 ବିଦୁର ବୋଇଲେ ଟସକର ଜାତିରେ କେମନ୍ତେ । ୨ ।
 ମୁଁ ଅଟଇ ହାଦେ ଚଉର୍ଥୀ ଧୁନ ଜାତି
 ଦାର ବାସ ନାହିଁ ମୋର ଚଉର୍ଥୀ କର୍ମେଣ ବ୍ରତ । ୩ ।
 ପୁଣ ପରୁରଇ ଅମୁବଞ୍ଚର ବାଳ
 କେବଣ ମତେ ପରଧନ ଚଉର୍ଥୀ ଯେ କର । ୪ ।

୩।୨ ଆନ ବେଉସା ନାହିଁ ମୁଁ ଚଉର୍ଥୀ କର୍ମେ ବ୍ରତ ।

୨୧।୧ କୋନ୍ଦି କୋନ୍ଦି—କନ୍ଦି କନ୍ଦି

କାନ୍ତ ଖୋଲଣ ଦେବ ପଶଇ ଭିତରେ
 ପର ଧନ ଚଉର୍ଥ୍ୟ କରି ନୟେ ନିଶାକାଳେ । ୫ ।
 ବିଦୁରେ ବୋଇଲେ ଥାନ୍ତି କବାଟ ପାଡ଼ି କରି
 କେବଣ ବାଗେ ପଶି ତାହାଙ୍କର ଭିତର ପୁର । ୬ ।
 କହଇ ଟସକର ଶୁଣିମା ଗୋସାଇଁ
 ଶୁଣିଗାନ ଚଉରାଶି ଲକ୍ଷ ଜନ୍ତୁ ନାଗପୁଣ ଭିଆଇ । ୭ ।
 ଚଉର ବୋଲି କରି ଯେକ ଜାତିସେ ଭିଆଇଲ
 ଲକ୍ଷଣା ଦଣ୍ଡ ବୋଲି ଶସ୍ତ୍ରକ ସିଂଗଲ । ୮ ।
 ତାହା ଦେନ କାନ୍ତ ଖୋଲଇ ନିଶା ରାତି
 ଭିତରେ ପଶିଲେ ଦେବ କେହି ନ ଜାଣନ୍ତି । ୯ ।
 ବିଦୁରେ ବୋଇଲେ ତାର ସରୁପ ମୋତେ କହ
 କାହା ହାଥେ ଲକ୍ଷଣା ରେ କେତେବେଳେ ଗଢ଼ାଅ । ୧୦ ।
 କହଇ ଖନିକାର ସ୍ଵାମୀ ଶୁଣିମା ସାବଧାନେ
 ତୁଳମାସ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ଅମାବସ୍ୟ ଚଣ୍ଡୀପୂଜା ଦିନେ । ୧୧ ।
 ଶିଖାଣା ନକ୍ଷତ୍ର ଯେ ଅଟଇ ସେ ଦିନର
 ସେ ଦିନ ଲକ୍ଷଣାକୁ କରନ୍ତି ବିରୁର । ୧୨ ।
 ତହିଁର ପାହାନ୍ତି ଯେବେ ରେବଇ ଅବଳା
 ଚଉର୍ଥ୍ୟ ବିଦ୍ୟାକୁ ସେ ଅଟଇ ଶୁଭ ଅନକୁଳା । ୧୩ ।
 ଯେଉଁ ମହାରଣାର କୃତ୍ତିକା ଚୂଷ ରାଶି
 ତାହାକୁ ବରଣ କରି ଅମାବସ୍ୟ ନିଶି । ୧୪ ।
 ପ୍ରାତେ ସ୍ନାନ କରି କଳା ବସ୍ତ୍ରକ ଥାଇ ପିନ୍ଧି
 ମଲ୍ଲ ମାଇପଙ୍କ ଶଙ୍ଖା ପଟିସେ ବାମ ହସ୍ତେ ବାନ୍ଧି । ୧୫ ।
 ରାସ ହୋଇଲେଣ ଶାଳଯନ୍ତ୍ର ପୂଜା କରି
 ନବତନ ଅଗ୍ନି ଲେହ ପାଷାଣରୁ ଉତ୍ତର । ୧୬ ।

- ୮ । ଲକ୍ଷଣା ବୋଲି ଦେବ ପଦାର୍ଥ ଭିଆଇଲ ।
 ଶଶନ୍ତ ଦଣ୍ଡା ବୋଲି ଶସ୍ତ୍ରକ ହୋଇଲ ।
 ୧୪ । ତାହାକୁ ବରଣ କରି ଆମ୍ଭେ ଦେବ ଆସି ।

ରାସ ତିନି ପ୍ରହରେ କୃଷ୍ଣ ଗୁଗଳେକ ନେଇ
 ଚଉରୁଣୀ ଦେବୀଙ୍କ ରକତ ଭାତ ବଳି ଦେଇ । ୧୭ ।
 ତେ ଦେବ ଅବଳାମାନଙ୍କର ସେ ପ୍ରଥମ ରାବ ସେ ବୋବାଲି
 ଅଗ୍ନିରେ ନେଇ ଲୁହା ସିଝାଇ ପରିତାଳି । ୧୮ ।
 ଯୋଗେଣ ନିବାଣ ସେ କରଇ ମହାରଣା
 ସିଅଧାର କରି ଦଣ୍ଡ କରଇ ଲକ୍ଷଣା । ୧୯ ।
 ତେ ଦେବ ବିଦୁର ଶୁଣିମା ସାବଧାନେ
 ଆପଣେ ସଞ୍ଚିଲେ ତାହା ଦେବ ଜନାର୍ଦ୍ଦନେ । ୨୦ ।
 ସ୍ଵାମୀ ଗୋପପୁରେ ଜନମ ସେ ହୋଇଲେ ବନମାଳୀ
 ରଙ୍ଗା ଅବତାରେ ବିଳସିଲେ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ । ୨୧ ।
 ଶ୍ରୀହରି ରାଧାର ଭୂଲେ ଅନେକ ପୀରତି
 ଚନ୍ଦ୍ରସେଣ ଗୁଆଲ ରାଧାର ନ ଛୁଡ଼ଇ କତି । ୨୨ ।
 ରାସରେ ଶୁଆଇ ଥାଇ ତାହାର ନିଜ ଗନ୍ଧୀର
 ଅନେକ ଯତନେ ସେ କବାଟ କିଲି କରି । ୨୩ ।
 ମଦନ ଆରତ ହୋଇ ଦେବ ବନମାଳୀ
 ରାଧାର ନିମନ୍ତେ ସେ ରାସେ ବୁଲନ୍ତି ଅନ୍ତରାଳି । ୨୪ ।
 ସାତ କବାଟ ଅନ୍ତରେଣ ଚନ୍ଦ୍ରସେଣା ଶୋଇଛି ରାଧିକାକୁ ଦେନ
 ପଶି ତ ବାଟ ଲେଖି ନ ପାଇଲେ ଦେବ ସ୍ଵାମୀ ରପୁଣୀ । ୨୫ ।
 ଅସମ୍ଭାଳ ହୋଇ ସ୍ଵାମୀ ମଦନ ଆରତେ
 ରାଗେଣ କବାଟ ହରି ପେଲନ୍ତି ହେଠ ମାଥେ । ୨୬ ।
 କବାଟ କଣ୍ଟା ଗୋଟିସେ ଲାଗିଲ କପାଳ
 ଲଲଟ ପୁଟିଣ ରୂପର ବହଇ ଝର ଝର । ୨୭ ।
 ଧାତାଙ୍କୁ ଚନ୍ଦ୍ରା ସେ ଲାଗିଲ ମନେ ବଡ଼ ଭ୍ରାନ୍ତି
 ନାଗପୁଣକୁ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଲେ ପିତାମହ ଧାତ । ୨୮ ।

- ୧୭ । ଶୁକୁଟୀ ଚମାରୁଣୀ, ପିତେଇ ସଉରୁଣୀ ସେମାନେ ଦେବୀ ଅଟନ୍ତି ।
 ୧୭ । ଚଉରୁଣୀ ଦେବୀ, ସଉରୁଣୀ, ଚଉଣୀ, ଚଉରାଣୀ, ଚଳଣା, ଚଉରାଣୀ,
 ସଉରୁଣୀ, ଚଣ୍ଡୀଦେବୀଙ୍କୁ ପ୍ରଭୃତି ପାଠ ଭନ୍ନ ଭନ୍ନ ପୋଥିରେ ଅଛି ।

ରୂପର ବହନ୍ତେ ହରି ପକାବନ୍ତି ପୋଛି
 କଟାକ୍ଷ ମନ୍ତେଣ ବେଦବର ପୁକନ୍ତି ଶ୍ରୀବଧି । ୨୯ ।
 ନାରାୟଣଙ୍କ ରୂପର ରୁହାଇଲେ ବେଦପତି
 ପିତାମହ ବିଜେ କଲେ ନାରାୟଣଙ୍କର କତି । ୩୦ ।
 ଭୋ ଦେବ ନାରାୟଣ କି ହୋଇଲି ବିରହିତ
 ଗୋପାଳ ନିରୋଧ କଲ ପୁଷ୍ପେକର ଦୁହିତ । ୩୧ ।
 ଯେ ଲେହ ଯନ୍ତ୍ର ତୋତେ ଦେଉଛି ବନମାଳୀ
 ଯେହା ଦେନ ଭିତରେ ପଣ କାନ୍ତ ଖୋଳ । ୩୨ ।
 ସେ ଶହସ୍ର ଗୋଟି ଦେନ ଦେବ ଯେ ଅରୂପ
 ତତକ୍ଷଣେ ଖୋଳିଲେ ଗୋପାଳର ପାଷାଣର କାନ୍ତ । ୩୩ ।
 ବ୍ରହ୍ମାର ମାୟାରେ ଯେ ନ ଶୁଭଇ କାହାକୁ
 କାନ୍ତ ଖୋଳ ବନମାଳୀ ପଣିଲେ ଭିତରକୁ । ୩୪ ।
 ରାଧାକୁ ଲଗିଅଛି କାମଣର ବାଧା
 କେଶବର ଶୃଙ୍ଗାରକୁ ଲଘେ କରିଅଛି ରାଧା । ୩୫ ।
 ଅଞ୍ଜନ ବିଦ୍ୟା ଯେ ଦେଇଥିଲେ ବେଦପତି
 ନୟନେ ଲଗାଇ ହରି ଗୃହିଲେ ଚଉକତି । ୩୬ ।
 ଦିବସ ଯେପନେକ ଦଶଇ ଆଲୁଅମୟେ
 ଅନ୍ତର ଘର ଦଶଇ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଦୟ ପରାୟେ । ୩୭ ।
 ଆରେକ ବିଦ୍ୟାୟେ କହିଲେ ବେଦବରେ
 ନିଦ୍ରାଧୁଳି ଗୁଡାପେକ ଦିଲେ ନାରାୟଣଙ୍କ ହସ୍ତରେ । ୩୮ ।
 ତାହା ନେଇ ପକାଇଲେ ଗୋପାଳ ଉପରେ
 ଅସାଷ୍ଟମେ ନିଦ୍ରାରେ ପଡିଲେ ଗଉଡେ । ୩୯ ।
 ରାଧାର ହାଥ ଧରି ନାରାୟଣ ତୋଳି
 ଧାଡ଼ିକାରେଣ ଉଠିଣ ସେ ଯେ ବସିଲୁ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ । ୪୦ ।
 ରାଧାର ହସ୍ତ ଧରି ପଇଠି ଗନ୍ଧିରି
 ହରଷେ ବାସୁଦେବ କ୍ଷୀତାରଙ୍ଗ କରି । ୪୧ ।

୩୪ { ଯାହାର ମାୟା ଅଗୋଚର ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ।
 { ଖୋଳ ବନମାଳୀ ପଣିଲେ ଭିତରକୁ ।
 ୩୫, ଦୁହିତି ଆଲୁଅ ପ୍ରାୟେ ଦଶଇ ଆଲୁଅମୟେ ।

ରସ ଖଳିତ ହୋଇ ଭାଗିଲୁ ସରଗ
 ସେହି ବାଟେ ବାହାର ହୋଇଲେ ଶ୍ରୀରଙ୍ଗ । ୪୨ ।
 କେଶବ ବିରୁରନ୍ତ ଯେ ବିମ୍ବରେ ହୋଇଲୁ କାର୍ଯ୍ୟସିଦ୍ଧି
 ଯେହି ବିମ୍ବରେ ସର୍ବକାଳେ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇବ ପ୍ରସିଦ୍ଧି । ୪୩ ।
 ଯେମନ୍ତେ ନାରାୟଣ ଲକ୍ଷେ ଶୃଙ୍ଗାର କଲେ
 ତେଣୁ ଯେ ଶହସ୍ର ଗୋଟିକୁ ଲକ୍ଷଣା ନାମ ଦିଲେ । ୪୪ ।
 ଯେ ବିଦ୍ୟାରେ ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ ସିଦ୍ଧି କରିଣ କହ୍ନାଇ
 ମୋତେ ଦିଲେକ ଅଞ୍ଜନ କଳ୍ପଳ ବିଦ୍ୟା ନିଦ୍ରା ଗୁଣି ସିଦ୍ଧଦାୟୀ । ୪୫ ।
 ବିଦୁରେ ବୋଇଲେ ବଡ଼ାଇ ସୁସଞ୍ଚ ପରସ୍ତାବ
 ତୋହୋର କେଶବର ଏଡେ କାହିଁ ଭାବ । ୪୬ ।
 ବିନୟ ଭାବ ହୋଇ କହଇ ଖଲ୍ୟକାର
 ବାସୁଦେବ ଯେ ଗୋପପୁରେ ରଙ୍ଗ ଅବତାର । ୪୭ ।
 ରାଧାର ଭୂଲେ ଯହୁଁ ନ ପାଇଲେ ପୀରତି
 ସନ୍ନିଧ୍ୟେ ହକାରିଲେ ସରହସୁଦୟ ଦୁଃଖ । ୪୮ ।
 ସେ ଅମର ସୁନ୍ଦର ସୁଗର ଅଟଇ ଦୁତକାଶ
 ଯେହାର ମୂଳେ ଭୋଗ୍ୟ ଚଉଷଠୀ କୋଟି ବିଦ୍ୟାଧର । ୪୯ ।
 ସୁନ୍ଦନ ମୋହନ ଯେ ବଣ୍ୟ ଉଚ୍ଚାଟନ
 ଗୁଟିକା ଅଞ୍ଜନ ଯେ ଧରଣ ଧାରଣ । ୫୦ ।
 ସମସ୍ତ ବିଦ୍ୟା ଯେ ଜାଣଇ ସରହସୁଦୟ
 ଭାବ ରସ ବଚନେ ପାଷାଣ ହୋୟେ ଜଡ଼ । ୫୧ ।
 ନୟନୁଅ କହ୍ନାଇ ବୋଲି ନିଦ୍ରା କରୁଥିଲେ
 ସେ ସରହସୁଦୟ ଦୁତିକାର ବଚନେ ସମସ୍ତେ ବଣ ହୋଇଲେ । ୫୨ ।
 ବଇଶାଖ ଶୁକଳ ପକ୍ଷ ଚଉଠୀର ଦିନ
 ରୋହିଣୀ ଭୋଗ ଯାଇ ମୃଗଶିରା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ । ୫୩ ।

୪୪, ୨ ଯେମନ୍ତେ ଗୋବନ୍ଦ ଲକ୍ଷେ ଗୋପସିଂହ ରମଣ କଲେ ।
 ୪୫, ୨ ଅଞ୍ଜନ ଗୁଟିକା ଗୁଣି ହରି ମୋତେ ଦେଇ ।
 ୫୦, ୨ ଧରଣ ଧାର ନିର୍ବାଣ (ନିର୍ମାଣ) ସରହ ସୁନ୍ଦର ଦୁଃଖ ।
 ୫୧, ୨ ଭାବ ରସେ ଜାଣେ ସେ ପାଷାଣ ତରଳ କରି ।

ସେ ଦିନ ରାଧିକା ପୁରେଣ ଅଛୁ ରହି
 ଶାଶୁ ଗଲ ତାର ହିଅକୁ ଶାଶୁଘରକୁ ପୁଆଇ । ୫୪ ।
 ବସନ୍ତ ଉଚ୍ଛବ ଯେ ମଧୁରା ନଗପୁର
 ଦହି ଦୁଧ ଘୃତ ସର ଘେନିଗଲେ ଗଉଡ଼େ କଂସର ଗୁମୁର । ୫୫ ।
 ଗୋପାଳୁଣୀ ଗଲ ଯଦ୍ଵଂ ଶୂନ୍ୟ ମନ୍ଦିର ହୋଇଲ
 ସେ ସରହସୁଦରା ଦୁତିକାଙ୍କୁ ରାଧିକା ହକାରିଲ । ୫୬ ।
 ଆପଣାର ଅଳଙ୍କାରମାନ ସମସ୍ତ କାଢି ଦିଲ
 ସେ ସରହସୁଦରାଙ୍କ ରାଧିକା ମଣ୍ଡିଲ । ୫୭ ।
 ଆପଣାର ଅଲେଖ ତଳକ ବସ୍ତ୍ର ପିନ୍ଧାଇ
 କବେରୀ ଭାର ଖୋଷା ଖୋଷିଲ ପୁଷ୍ପ ମାଳା ଲୁଇ । ୫୮ ।
 କସ୍ତୁରୀ ଗନ୍ଧ ଯେ ଲେପନ କଲ ତାର ଅଙ୍ଗେ
 ଆପଣାର ତାମ୍ବୋଳ ଭୃଞ୍ଜାଇ ଅଧର କଲ ସୁରଙ୍ଗେ । ୫୯ ।
 ବୋଇଲ ସଂଘାତ ଗୋ ଯାଅ ଯେହୁ ଶଶ
 ନନ୍ଦ ପୁଅ କହାଇ କି ବହନ କରି ଆଣ । ୬୦ ।
 ଆପଣାର ନେପୁର କାଢି ଦୁତିକା ପାଦେ ଦେଇ
 ରାଧିକାର ବଚନେ ସରହସୁଦରା ଚଳଇ । ୬୧ ।
 ରାଧିକାର ନିମନ୍ତେ ଦେବ ମଧୁହାରୀ
 ମାଧବୀ ଲତା ତଳେ ଛନ୍ତି ପଥ ଅନୁସରି । ୬୨ ।
 କ୍ଷଣେ ଯମୁନା କୂଳେ କ୍ଷଣେ କଦମ୍ବ ବୃକ୍ଷେ ଉଠି
 ପର ଦାସ ଶୃଙ୍ଗାରେ ହରି ଯେହେନେକ କଷ୍ଟ । ୬୩ ।
 ଯେମନ୍ତେ ପଛା ଅନୁସରନ୍ତି ଜଗନ୍ନାଥ
 ନେପୁର ଧୂନ ଶୁଭଲ ଦୁତିକା ଗବନର ପଥ । ୬୪ ।
 ଧାଡ଼ିକାରେ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲେ କଦମ୍ବର ଡାକୁଂ
 ତରଙ୍ଗ ନୟନେ ହରି ଧୂଢ଼ାନ୍ତି ହେଳୁ ହେଳୁ । ୬୫ ।

୫୪ । { ଶାଶୁ ଗଲ ତାର ହିଅ ଘରକଇ ।
 { ଶାଶୁ ଗଲା ତାର ହିଅକୁ ଜଗାଇ ।

ମଦନ ରସେ ବୁଡ଼ାଇ ଅଛନ୍ତି କୃଷ୍ଣ ନିଜ କାୟେ
 ଦୁତିକାକୁ ଦେଖିଲେ ସୁତଳ ଆଭରଣମୟେ । ୬୬ ।
 କାମ ଆରତେଣ ଯେ ଦେବ ମଧୁହାରୀ
 ରାଧିକା ବୋଲି ହରି ଦୁତିକାକୁ କୋଳ କରି । ୬୭ ।
 ମଦନ ଆରତେ ଦେବ କିଛି ନୁଆର ପରୁର
 ଦୁତିକାର ପିନ୍ଧିଲ ବସନ ଦେବ ପକାଇଲେ ଫେଡ଼ି । ୬୮ ।
 ବିଶେଷେ କୁଞ୍ଜିଲତା ଗହନ ଘୋରବନ
 ବସନ୍ତ ରତ୍ନ ମଳୟାନିଳ ଖେଦଇ ମଦନ । ୬୯ ।
 ବସନ୍ତ କୋକିଳ ଧୂନ ଦିଅଇ ସେ ରତ୍ନ
 ମନସିକ ବାଣୀଦାତେ ଦହଇ କାମ ତତ୍ତ୍ଵ । ୭୦ ।
 ଯେହେନେକ ଭ୍ରାନ୍ତି କଲକ କାମଦେବ
 ପରମଗ୍ୟାନୀ ନାଥ ନ ପାଇଲ ସଦିଭବ । ୭୧ ।
 ରାଧିକାର ବେଶ ଅଳଙ୍କାରମାନ ନୟନେଣ ଦେଖି
 ରାଧିକା ବୋଲି ଶୃଙ୍ଗାର କଲେକ ଦୁଃଖି । ୭୨ ।
 ହେଠ ଉବୁଡ଼ାୟେ ଶୃଙ୍ଗାର ରସ ଭେଲେ
 ମୁଖେ ରୁମ୍ଭନ ଦେଇ ସେ ଭିଡ଼ନ୍ତି ବସସ୍ଥଳେ । ୭୩ ।
 ମଦନ ଆରତେ ଦେବ ଅସମ୍ଭାଳ ଘେନି
 ମୁଖେ ମୁଖ ଲଗାଇଁ ଯେ ନ ପାରନ୍ତି ଚିହ୍ନି । ୭୪ ।

୬୬ { ମଦନ ଶର ଯେ ଘାରଇ ନିଜ କାୟେ
 { ଦୁତିକାକୁ ମଣିଲେ ରାଧିକାର ପ୍ରାୟେ ।

୬୭ । { କାମ ଅସାଷ୍ଟମେ ଦେବ ମଧୁହାରୀ (ପା)
 { କାମ ଆରତେ ବିହ୍ଵଳ ଦେବ ମଧୁହାରୀ (ପା)

୭୦ { ବସନ୍ତ ବୋଲି ଅଟଇ ଯେବଣ ରତ୍ନ
 { ଉଚ୍ଛାଦା କରଇ ସେ କାମଶର ତତ୍ତ୍ଵ

୭୧ { ଯେହେନେକ ଭ୍ରାନ୍ତି ଭୁଆଇ କାମଦେବ
 { ପରମ ବ୍ରହ୍ମ ନାଥ ଧରି ନ ପାରିଲେ ସ୍ଵଭବ ।

୭୩ । ବିପଦରତ ରତ୍ନ କଲେ ଶୃଙ୍ଗାର ବିଭେଲେ ।

୭୦ । ତତ୍ତ୍ଵ — ତତ୍ତ୍ଵ

ଦୁତିକା ବୋଲଣ ସେ ସେବଣ ଯୁବଣ
 ତାହାର ବୟସେ ସେ ନାହିଁ କେହି ପୃଥୀ । ୭୫ ।
 ପାଚିଲ କେଶ ତାର ଅତି ଗଳିତ ଖଳିତ କାୟେ
 ପରପଞ୍ଚ ଦିଶଇ ସେ କେନ୍ଦୁ କାଠ ପ୍ରାୟେ । ୭୬ ।
 ଅତିହଂ ଉଚ୍ଛର୍ଷ ସେ ପ୍ରଳୟ ହାଥ ଗୋଡ଼
 ତାହାର ଭୁଲେ ହରି ଶୃଙ୍ଗାର ରସ ଖେଡ଼ । ୭୭ ।
 ଅତି ଆରତେ ଯହୁଁ ହରି ବୁଡ଼ାଇଲେ କାୟେ
 ଦୁତିକା ପାଚିଲ କେଶ ଦିଶିଲ ସେ ସେବଣ ପାଖୁଡ଼ା ପ୍ରାୟେ । ୭୮ ।
 ହାସ୍ୟ ଲସ୍ୟ ରତି ରଙ୍ଗେ ଶୃଙ୍ଗାର ରସ ଭାବେ
 ଲଖ ଦନ୍ତବାତେ ଶରୀର ବିଦାର ଲେ ପ୍ରସ୍ରାବେ । ୭୯ ।
 ବାଳୁତ ପୁରୁଷକୁ ବୃଦ୍ଧସିଂହ ଭାବ
 ଉଷତେ ମହନ୍ତାସ ସହଇ ଚୁଟୁ ଭାବ । ୮୦ ।
 ହୃଦକୁ ହୃଦ ଭିତ ମୁଖେ ଦିଅଇ ରୁମ୍ଭନ
 ପ୍ରେମେ ବୋଲନ୍ତି ପ୍ରିୟେ ମୋର ରଖି ଖବନ । ୮୧ ।
 ସାର୍ଥକ ପୁରୁଷ ସେ ଶୃଙ୍ଗାରେଣ ଜିତା
 ଦୁଃଖି ଅନେକ କାଳର ବୃଦ୍ଧ ସେ ବନ୍ଧିତା । ୮୨ ।
 ଅପାର କାଳେ ପାଇଲ ବାଳୁତ ପୁଅ ଗୋଟି
 ରସ ରଙ୍ଗ ଶୃଙ୍ଗାରେ ସରହସୁଦୟ ପୁଟି । ୮୩ ।
 ରାଧିକା ବୋଲି ହରି ଥିଲେନି ଖେଦ କରି
 ହାଦେ ଶୃଙ୍ଗାର ଅନ୍ତେ ଦୁତିକା ପଡ଼ିଲ ଅସାଷ୍ଟମ ଧାଡ଼ି । ୮୪ ।
 ଯେତେବେଳେ ରସ ଖଳିତ ହୋଇଲ
 କାମ ଭ୍ରଷ୍ଟ ହୋଅନ୍ତେ ସ୍ରାଗହଂ ଶ୍ରାଂଜଲ । ୮୫ ।
 ଗୁଣିଣ ବସିଲେ ଦେବ ଶୃଙ୍ଗାର ଉପେକ୍ଷି
 ଦୁତିକାର ବର୍ଣ୍ଣ ଚିହ୍ନ ସାଷ୍ଟମ ହୋଇ ଦେଖି । ୮୬ ।

୭୭। ପାଚିଲା କେଶ ଗଳିତ ତାର କାୟେ (ବିଗଳିତ କାୟେ ।)

୮୨। ଦୁଃଖ ଅନେକ କାଳର ଅଟଇ ପୋଷଣ ।

୮୦। ମହନ୍ତାସ—ମାନତି ସ୍ତ୍ରୀ, ଏଠାରେ ବୃଦ୍ଧା ସ୍ତ୍ରୀ ।

୮୫। ସ୍ରାଗ—ସରଗ

ନାସାରେ ହସ୍ତ ଦେଇ ହସିଲେ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ
 ବିସରିଲେ ପଞ୍ଚମନ ବସ୍ତ୍ର ପିନ୍ଧିବାକୁ ନାହିଁ ମନ । ୮୭ ।
 ଯହୁଁ ଶ କେଶବ ବସିଲେ ମଥା ପୋତି
 ଅସମ୍ଭାଳ ହୋଇଣ ପଳାଇଲ ଦୁଃଖ । ୮୮ ।
 ଆପଣାର ବସ୍ତ୍ର ବାରି ନୁଆରିଲ
 ବେଗେ ବେଗେ କହାଇ ବସ୍ତ୍ର ପିନ୍ଧି ପଳାଇଲ । ୮୯ ।
 ବସ୍ତ୍ର ନ ପିନ୍ଧନ୍ତି ହରି ନ ବାନ୍ଧନ୍ତି କେଶ
 ରାଧିକାକୁ ଗୁଣି ଦୁତିକାରେ କଲ ରତିରସ । ୯୦ ।
 କେବଣ କଲଇଁ ପାପ ଯେ କାମର ଅମାତ
 ମୋହୋର ଭଳିକ ବିହ୍ୱଳ ଯେତେ ବଡ଼ ଶାସ୍ତି । ୯୧ ।
 କାହାର ବୋଲେ ମୁହିଁ କଲଇଁ ଯେତେ କଥା
 ମାନବମାନନ୍ତ ତ ହୋଇବ ଅନେକ ଅବସ୍ଥା । ୯୨ ।
 ମୁହିଁ ଯାହା କଲି ତହିଁକି ଗୋଡ଼ାଇବ ସଂସାର
 ଗୁରୁ ଗଉରବେନ୍ଦେ ହୋଇବ ଅନେକ ଅବେଭାର । ୯୩ ।
 ବୃଦ୍ଧ ବୟସ ତ ନୁଆରିଲି ମୁହିଁ ବାରି
 ଥାବକେ ବୁଡ଼ିଲି ମୁଁ କାମ ମହାଭାରି । ୯୪ ।
 କେତେ କାଳର ସେ ମହନ୍ତା ନାଶ ଗୋଟା
 ତାହାକଇ କାମ ମୋତେ କରଇଲ ଚେରଷ୍ଟା । ୯୫ ।
 ନ ପୁଣି ରାଧିକାର ଗୁମୁରେ କହଇ ଯାଇ
 ଅନେକ ଉପହାସ୍ୟ ମୋତେ କରିବେ ସେ ରାସ୍ତା । ୯୬ ।
 ଭେ ସରସ୍ୱତୀ ଦୁତିକାର କଣ୍ଠେ ହୋଅ ଆଲିଙ୍ଗନ
 ଯେ କଥା ମାନ ନ କହୁ ଦୁତିକା ରାଧିକା ଆଗରେଣ । ୯୭ ।
 ପୁଣି ବିଚ୍ଛିରିଲେ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ବଡ଼ ଗର୍ବ
 ପର ଦାସ ଶୃଙ୍ଗାର କିମ୍ପାଇ ଆନକୁ କହିବ । ୯୮ ।

୯୫। ତାହାକଇ କାମ ମୋତେ କରଇଲା ହଟା ।

୯୭। ଭେ ସରସ୍ୱତୀ ଦୁତିକାର କଣ୍ଠେ ହୋଅ ଆଭରଣ ।

୯୫। ମହନ୍ତା ନାଶ—ମହାନାଶ

ଯଦ୍ୟପି କହିବ ଯେ ରାଧିକାର ଆଗ
 ରାଧିକା ଶୁଣିଲେ ଯେହୁକୁ କରିବ ମହାରାଗ । ୧୯ ।
 ଯେତେକ ବରୁଣ ସେ ଉଠିଲେ ଦେବ ହରି
 ବସୁ ତୋଳି ଦେଖିଲେ ଦୁଇକା ପାଲଟା ଶାନ୍ତି । ୧୦୦ ।
 ତା'ଦେଖି ସ୍ଵାମୀ ମନ ଦୁଗୁଣ ବରସ
 କଥା ଅନୁସରି ଯେ ମାଡ଼ିଲୁ ପୁଣ ହସ । ୧୦୧ ।
 ଯେହେନେକ ଅବସ୍ଥା କଲୁଟି ଅନଙ୍ଗ
 ଜଗବନ୍ଦନ ପୁରୁଷକୁ କଲୁ ଯେସନେକ ଯୋଗ । ୧୦୨ ।
 ପର ଦାସ ଶୃଙ୍ଗାର ଯେ ନୋହୁ ମୋଡୁ ପୋଡୁ
 ପର ଦାସକୁ ଯେ ଇଚ୍ଛିବ ଶରୀର ତାର ଛୁଡୁ । ୧୦୩ ।
 ପରଦାସ ହରଣେ ଯେ ଯେହେନେକ ଅବସ୍ଥା
 କେଉଁଠି ରସେ ମୁଁ ଉଆଇଲି ଯେତେ କଥା । ୧୦୪ ।
 ପର ଦାସ ସ୍ତ୍ରୀ ଯେ ଅମୃତ ତହୁଁ ସୁଆଦ
 ଯେବେ ସେ ଜାଣିଲି ପର ଦାସ ପରମାଦ । ୧୦୫ ।
 ନାରାୟଣ ବରସ ଯେ ହୋଇଲେ ଯେସନେ
 ପରଦାସକୁ ନ ବଡ଼ ସଂସାର ଜନମାନେ । ୧୦୬ ।
 କାମେନୀ କାମସେଣୀ ସେ କାଉଁରୀ କାମାକ୍ଷୀ
 ସ୍ତ୍ରୀକୁ କୁଳକୁ ହାଦେ ସେ କାମ ଦେଇଅଛି । ୧୦୭ ।
 କମଳା ପିଙ୍ଗଳା ବଗଳା ମାତଙ୍ଗୀ ଅଭୟା
 କଳୁଷନାଶିନୀ କମଳାକ୍ଷୀ ବିମଳା ବିଜୟା । ୧୦୮ ।
 କାମାକ୍ଷୀ ସୁମର ନରେ କାମ କଷ୍ଟ ଗୁଡୁ
 ସୁଦାସ ଇଚ୍ଛୁ କର ସଂସାର ନ ପଡୁ । ୧୦୯ ।
 କାମ ସାଗର ବୋଲି ତ ଅକାଦ ମହାଜଳ
 କାହାକିଲୁ ଦୃଶ୍ୟ ନାହିଁ ଯେ ତହିଁର ଥଳକୁଳ । ୧୧୦ ।

୧୦୮ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ପୁସ୍ତକରେ (ରାଧାମୋହନ) କମଳା ପିଙ୍ଗଳା ମାତା ଶବଳା ବିହ୍ଵଳା
 ସରଳା ତରଳା କଳା ବିମଳା ସାରଳା ।

୧୦୯ ପର ଦାସକୁ ସହର ସଂସାର ନ ଛୁଟୁ ।

ଜଗମୋହନ ପୁରୁଷର ଭାଜିଲ ଯେତେ ଦର୍ପ
 ପର ଦାସ ସେ ଉପକାଇ ସକଳ ପାପ । ୧୧୧ ।
 ଶଶକ ମାତ୍ର ସିନା ପର ଦାସ ରସ ସଙ୍ଗ
 ଶଶକ ଉତ୍ତରେ ସେ ହୋପେ ସବ ଉଙ୍ଗ । ୧୧୨ ।
 କାମାକ୍ଷୀ କାମସେଣୀ ଚରଣେ ସେବା ନିନ୍ଦ
 ପର ଦାସ ସଙ୍ଗରେ ମୋର ନ ବଳାଅ ମନ୍ଦ । ୧୧୩ ।
 ପରଦାସ କଷ୍ଟ ଯେ ଅଟଇ ଯେମନ୍ତ
 ପର ଦୁଖେ କାତର ତୁ ଗୋ ସବୁଙ୍କର ମାତ । ୧୧୪ ।
 ତୋହୋର ଆଗ୍ୟାଂୟେ କହିଲି ଶୁଦ୍ରମୁନି ମୋହୋର ନାମ
 ଯେ କଥାକୁ ଅନ୍ତର ମୋତେ ନ କରାଅ ମତିଭ୍ରମ । ୧୧୫ ।
 ତୁହି ସେ ସିଂହବାହିନୀ ଗୋ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ହିଙ୍ଗୁଳା
 ଯେ ସଂସାର ଜନଙ୍କୁ ଅଭୟ ଦିଅସି ସିଦ୍ଧି ସାରଳା । ୧୧୬ ।
 ମୁହିଁ ତୋର ପୁତ୍ର ଯେ ସାରଳା ଦାସ ବୋଲି
 ଅବଶ୍ୟ ପାଇବଇ ମୁହିଁ ଯାହା ବାଞ୍ଛା କଲି । ୧୧୭—୧୧୮ ।

ଶ୍ରୀହରିଙ୍କର ବାଲଲୀଳା ଓ ଖନିକାରର ବିବର ନିର୍ମାଣ

ବଇବସୂତ ମନୁ ପୁରୁ କଲେ ଅଗସ୍ତିଙ୍କି
 ବଡ଼ାଇ ଚରିତ୍ର କହିଲ ବଡ଼ାଇ ରସ ବାକି । ୧ ।
 ଦୁଃଖର ଉତ୍ତିଷ୍ଠ ବସୁ ଯେ ନାରାୟଣ ଦେଖିଲେ
 ଆପଣା ବସୁ ବୋଲି ଶ୍ରୀକରେ ଦେନିଲେ । ୨ ।
 ମନେ ବରସ ହୋଇ ପକାଇଲେ ଭୂମି
 କସ ବସୁ ପିନ୍ଧିଲେ ଜଗତ-ଭୂତ ସ୍ଵାମୀ । ୩ ।
 ବଦୟନ୍ତ ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ହୋ ମନୁ ପୁରୁଷ
 ବସୁ ପକାଇ ଉଲଗ୍ନେ ବସିଲେ ହୃଷୀକେଶ । ୪ ।
 ବାଆଁଠା ଗୋଟିପ୍ପେ ଭାଞ୍ଜିଲେ ଦେବହରି
 ଲହେଣ ଚରିଲେ ତାହା ବେନିପାଳ କରି । ୫ ।

କୋମଳ ସୁସଞ୍ଜ ହୋଇ ବାହାରଲକ ଶିର
 କାଛଟା କଲେ ନେଇ ତାହା କଟିରେ କରି ଡୋର । ୭ ।
 ବେଶୁ ବସ୍ତ୍ର ଗୋଟି ଯେ କଟିରେ ଭିଡ଼ିଲେ
 ପୁଣି ଅଗସ୍ତିଙ୍କି ବଇବସୁତ ମନୁ ପରୁରଲେ । ୮ ।
 ଶ୍ରେ ମୁନି ଦୁତିକା ଗଲ ଯେ ରାଧିକା ଶ୍ରୀମୁକୁ
 କିସ ଉତ୍ତର ବୋଇଲ ସରହସୁନ୍ଦରୀ ତାହାକୁ । ୯ ।
 ଅଲେଖ ତଳକ ହୋଇ ବସିଛି ରାଧିକା
 ବିଷ୍ଣୁ ଅଭିସାରକା ଯେ ଆସିବେ ବାସୁଦେବ । ୧୦ ।
 ଶ୍ରୀମୁରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲ ସରହସୁନ୍ଦରୀ ଦୁଃଖ
 ଝାଲେଣି ସି ପଣ୍ଡ ଯେ ବିରସ ତାର ମତି । ୧୧ ।
 ସରହସୁନ୍ଦରୀକ ପଚାରଇ ରାଧିକା
 କେଶବ ନୁ ଆସୁଁ ସଖୀ ଅଇଲୁ ତୁ ଯେକା । ୧୨ ।
 ଦୁଃଖ ବୋଇଲ ରାଧା ଯେ ତୋହୋର ଯେତେ ବେଗ
 ତୁକୁ ହିଁ ତାହାର ନାହିଁ ଯେତେ ସ୍ରାଗ । ୧୩ ।
 ରାଧିକା ବୋଇଲ ଆଉ ଯେ ତୋହୋର ଅଧର
 ବିରସ ଦିଶଇ ତ ରୁମ୍ଭିଲ ଆକାର । ୧୪ ।
 ଦୁତିକା ବୋଇଲ ଲେ ଶୁଣ ସଂଭାବୁଣୀ
 ତୋହୋର ପାଇଁ ବୋଇଲ ଅନେକ ଚୁଟୁ ବାଣୀ । ୧୫ ।
 ଅନେକ ଚାଟୁ ପଟଳ କଲି ଉଜାଇଁ ପ୍ରକାଶ
 କହି କହି କଣ୍ଠ ଶୁଣିଲ ତେଣୁ ମୋହୋର ଅଧର ବିରସ । ୧୬ ।
 ଚାଟୁ ପଟଳ କହିଲି ଅନେକ ଯେ ରଞ୍ଜି
 ମୁହଁ ସେ ଫୁଟିଲି ତୋତେ ସେ କେବେହେଁ ନ ଭଜି । ୧୭ ।
 ରାଧିକା ବୋଇଲ ଖୋପା ଖୋପିଲ ସୁସଞ୍ଜ କରି
 ଆଉଁଳ ହୋଇ ମୁହଁ କତିକି ପଡ଼ଇ ମାଡ଼ି । ୧୮ ।
 ଦୁତିକା ବୋଇଲ ଶୁଣ ଗୋ ରାଧିକା
 ବଚନେ ନ ଭଜିଲାକୁ ତାକୁ କଲାଇ ଦୟିନୀ । ୧୯ ।

୯ କମ୍ପାଇଁ ଯେତେବେଳେ ଯାହା ନ ଅଇଲେ ବାସୁଦେବ ।

୧୦ { ଅଲେଖ ତଳକ ହୋଇ ରାଧିକା ଛନ୍ଦ୍ର ବସି
 ୧୧ { ଶ୍ରୀମୁରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଦୁଃଖ ଆସି ।

ଅପାର ବେଳ ଯାହା ଶୁଭିଲି ପାହେ ପଡ଼ି
 ତେଣୁ ସେ ଖୋପା ମୋହୋର ଲେଉଟି କପାଳକୁ ପଡ଼ି । ୨୦ ।
 ରାଧା ବୋଇଲେ ଗଳାରେ ଲଇଲି ରତ୍ନମାଳୀ
 ପିଠିକତିକ ସମସ୍ତ ଥୋପାମାନ ତଳି । ୨୧ ।
 ଆଗୋ ପିଠି କତିକି ରତ୍ନମାଳୀ ହୃଦକତିକି ଝୁମ୍ପା
 ଯେହେନେକ ବିଭଳିତ ହୋଇଲ ତୋହୋର କମ୍ପା । ୨୨ ।
 ଦୁଃଖ ବୋଇଲ ମୁହଁ ଯେତେବେଳେ ଶୁଭିଲି ପାହେ ପଡ଼ି
 ରତ୍ନମାଳ ମାନ ଲେଟିଲ ତେଣୁ ଗଣ୍ଠି ଫେଡ଼ି । ୨୩ ।
 ବିକଳେ ଝୁମ୍ପାମାନ ଆଗକତିକି ଦେଲି ଲେଉଟାଇ
 ହସ୍ତକେ ଗଣ୍ଠି ମୁଠି ଧଇଲି ନଠାଇ । ୨୪ ।
 ତେମନ୍ତେ ଯେଣିକି ଲେଉଟିଲ ପାଟଝୁମ୍ପା
 ରାଧିକା ବୋଇଲ ସଖୀ ତୋ ପିଠିରେ ଧୁଳି କମ୍ପା । ୨୫ ।
 ଯେତେବେଳେ ସଖୀ ଗୋ ଧଇଲି ମାଳୀର ଗଣ୍ଠି ମାନ
 ଲେଉଟାଇ ପାଡ଼ିଲ ମୋତେ ମୁଁ ପଡ଼ିଲି ଉତ୍ତନ । ୨୬ ।
 ତେମନ୍ତେ ପିଠିରେ ଗୋ ମୋହୋର ଲୁଗିଲି ଧୁଳି
 ତୋହୋରେ ସହଲି ମୁଁ ଯେତେକ ଆରଦୋଳି । ୨୭ ।
 ରାଧିକା ବୋଇଲେ ଆଉ ଯେ ତୋହୋର କାହେ
 ବିଦାର ହୋଇଅଛି ଲଖ ଦନ୍ତ ଶତ ପ୍ରାୟେ । ୨୮ ।
 ଦୁଃଖ ବୋଇଲ ଅପାର ଦାନ୍ତ ଯହୁଁ ଶୁଭିଲି ଗଡ଼ଦାଳି
 ନ ଯାଇଁ ନ ଯାଇଁ ବୋଲି ମୋତେ ପାଦରେ ଦିଲ ପେଲି । ୨୯ ।
 କଣ୍ଠିକା ଲଟାୟେ ମୁଁ ପଡ଼ିଲି ମୁହଁ ମାଡ଼ି
 କଣ୍ଠାମାନ ଲୁଗି ଶରୀର ମୋର ଛୁଡ଼ି । ୩୦ ।
 ରାଧିକା ବୋଇଲେ ମୁହଁ ତୋତେ ପିନ୍ଧାଇଲି ମୋହୋର ଝିନିଶାଢ଼ି
 ପୁରୁଷ ବସ୍ତ୍ର ଗୋଟିଏ ଅଇଲୁ କପର ପିନ୍ଧି କରି । ୩୧ ।
 ଦୁତିକା ବୋଇଲ ମୁଁ ଅନେକ ବୋଇଲି ବିନୋୟି
 ଯେତେ କଷ୍ଟ ଦେଖି ଆସିବାକୁ ସନମତ କଲା ସେହି । ୩୨ ।
 ଯେତେ କଷ୍ଟରେ ସେ ସନମତ କଲା
 ଆଜ ରାତ୍ରେ ତାହାର ପୁରକୁ ଯିବି ସେ ବୋଇଲା । ୩୩ ।

୩୩/୨ ଯେତେ କଷ୍ଟ ଦେଖି ଆସିବାକୁ ସନମତ କଲା କହ୍ନାଇ ।

ମୁହଁ ବୋଇଲି ଯେବେ ଯିବୁ ଆଜର ନିଶି
 ମୋହୋର ହାଥେ ରାଧିକାକୁ ସନ୍ତକ ଦେସି । ୩୩ ।
 ରାଧା ସମ୍ପ୍ରତେ ଯାଉ ତୋହୋର ସନ୍ତକ ଦେଶି
 ସନ୍ତକ ଦେଶିଲେ ସମ୍ପ୍ରତେ ଯାଉ ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖୀ । ୩୪ ।
 କୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ କିଛି ସନ୍ତକ ନାହିଁ ଗୋ ଦୁଃଖି
 ପିନ୍ଧିଲର ବସ୍ତ୍ର ଅଛି ମାସ ମୋର ପେକା । ୩୫ ।
 ମୁହଁ ବୋଇଲି ଯେହୁ ଦେବୁ ନ ପାଲଟି
 ତୁ ପିନ୍ଧ କହାଇ ରାଧିକା ଶାଢ଼ି ଗୋଟି । ୩୬ ।
 ତୋର ବସ୍ତ୍ର ବୋଲି ହୋଇଲୁ ଉଷତ
 ସେ ଶାଢ଼ି ଆପଣେ ପିନ୍ଧିଲେ ଜଗନ୍ନାଥ । ୩୭ ।
 ତାହାଙ୍କର ପିନ୍ଧିଲ ବସ୍ତ୍ର ମୁହଁ ପିନ୍ଧିଲ
 ପରତେ ନିମନ୍ତେ ମୁହଁ ସନ୍ତକ ଆଣିଲ । ୩୮ ।
 ଶୁଣିଣ ରାଧିକା ଯେ ପରମ ସାନନ୍ଦ ଚିତ୍ତ
 ମୋହୋର ପାଇଁ ଆଉ ପାଇଲ ଦୁଖ ବହୁତ । ୩୯ ।
 ଅନେକ ବିକଳ ଯେ ହୋଇଲେ ରାଧିକା
 ବାଳୁତ କୁମାରୀକର ଉଣ୍ଡିଲ ଦୁଃଖି । ୪୦ ।
 ଟସକର କହଲୁ ଦେବ ଶୁଣିମା ବିଦୁର
 ଦୁଃଖକୁ ନାରାୟଣ କଲେ ଯେ ଶୁଙ୍ଘାର । ୪୧ ।
 ସରହସୁଦସର ଗର୍ଭେ ଯେ ପଡ଼ିଲ ବାସୁଦେବର ବାସ୍ୟ
 ନବମାସେ ଉତପତ୍ତି ମୁଁ ଯେ ହୋଇଲି ଆତ୍ମଜ । ୪୨ ।
 ସରହସୁଦସ ବୋଇଲି ଯେ ତୋହୋର ବାସ୍ୟେ ହେଟି
 ତୋତେ ସେବା କରି ଆଉ ଯେ ମୋହୋର ପୁତ୍ର ଗୋଟି । ୪୩ ।
 ଦୁଃଖର ଗର୍ଭରୁ ମୁଁ ହୋଇଲି ଅବତାର
 ନାମ ମୋହୋର ହରି ଦିଲେ ଖଲ୍ଲକାର । ୪୪ ।
 ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ଦିଲ ଯେ ଲକ୍ଷଣା ପ୍ରତ୍ୟେକ
 ତାହା ମୋହୋର ହାଥେ ଆଣି ଦିଲେକ ଶ୍ରୀବତ୍ସେ । ୪୫ ।
 ମୋତେ ବୋଇଲେ ରେ ତୁ କଥାପେକ କର
 କଦମ୍ବ ତଳକୁ ଜୁଣେ ଯେ ରାଧିକାର ପୁର । ୪୬ ।

୪୬ । ଦୁଃଖକୁ ଶୁଙ୍ଘାର କଲେ ନାରାୟଣ ନିର୍ଭର ।

ଯେହୁ କଦମ୍ବ ତଳକୁ ବିମ୍ବର ଗୋଟିଏ ଖୋଲିବୁ
 ରାଧିକାଙ୍କର ପଲଙ୍କ ତଳେ ନେଇଣ ପୁଟାଇବୁ ବାବୁ । ୪୭ ।
 ନାରାୟଣଙ୍କ ଆଗ୍ୟାଂସେ ମୁଁ ଖୋଲିଲି ବିମ୍ବର
 ରାଧିକାର ପୁରେ ପୁଟିଲୁ ଦିନ ଯେ ଅଠର । ୪୮ ।
 ତାଳେକ ଉତ୍ସର୍ଗ ବିଦ୍ରାବ ତାଳ ତଳ
 ରାଧିକା ଲୁଗୁଲ ଥାଇ ବିମ୍ବର ପଥରେକ ଘେନି । ୪୯ ।
 ରାଧି ହୋଇଲେ ଯେ ଶୁଆଳକୁ ନିଦ୍ରା କରଇ
 ବିମ୍ବରେ ପଣି ରାଧିକା କଦମ୍ବ ମୂଳକୁ ଯାଇ । ୫୦ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରପ୍ରେ ଶୁଙ୍ଘାର ଦିଅଇ ସେ ଚନ୍ଦ୍ରବଦନ
 ଗୋପାଳ କଥରେ ଯାଇ ଶୋଅଇ ରଜନୀ । ୫୧ ।
 ମୋହୋର ଚରଣ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣିବି ବିଦୁର
 ଖଲ୍ଲକାର ନାମେଣ ମୁଁ ଅଟଇ ଟସକର । ୫୨ ।
 ଶୁଣିଣ ବିଦୁର ବିରୁରଇ ପରମାର୍ଥ
 ଯେହୁ ମୋହୋର ପୁଅକର ହୋଇବାକ ହିତ । ୫୩ ।
 ବିଦୁର ପୁଛା କଲେ ଶୁଣି ରେ ମହାବଳୀ
 କେତେ ଦୂର ତୁ ହୋ ବିମ୍ବର ପାରୁ ଖୋଲି । ୫୪ ।
 ଖଲ୍ଲକାର ବୋଲେ ଯାହାର ଯେତେ ଦୂରେ ହୁଅଇ କାର୍ଯ୍ୟ
 ତେତେକ ସମ୍ପାଦି ମୁଁ ପାରଇ ଗ୍ରାହକ । ୫୫ ।
 ଶୁଣିଣ ବିଦୁର ଯେ ପରମ ସାନନ୍ଦେ
 ଟସକର ଘେନିଣ ତଳିଲେ ନିଜ ଫନ୍ଦେ । ୫୬ ।
 ତୁ ଯେବେ ଚଉର୍ଥ୍ୟ ରେ ଭେଟିଲୁନି ମୋତେ
 ଆବର ବେଳେ ଚଉର୍ଥ୍ୟପଣ କରିବୁ କେମନ୍ତେ । ୫୭ ।
 ଦୁଇ ଅଧିକାର ବିଦୁରର ହସ୍ତିନା ନଗରୀ
 ନଗ ରକ୍ଷା କରଇ ଆବର ଉତ୍ସାର ଅଧିକାରୀ । ୫୮ ।
 ରାଧେଶ ବିଦୁର ତୁଲେ ଘେନିଣ ଖଲ୍ଲକାର
 ଉତ୍ସାରୁ ପାଣିଦ୍ରବ୍ୟ ଦିଲେ ଯେକ ଭାର । ୫୯ ।
 ସୁଖେଶ ବିଳସ ତୁ ରହି ହସ୍ତିନାପୁର
 ଆବର ବେଳେ ଚଉର୍ଥ୍ୟ ପଣ ନ କରିବୁ ଖଲ୍ଲକାର । ୬୦ ।

ଧନ ରହ ମାନ ପୋତି ଥୋଇଲ ନିଜପୁରେ
 ଅନୁବ୍ରତେ ଗୋଡ଼ାଇ ଥାଇ ବିଦୁରଙ୍କ ସଙ୍ଗତରେ । ୬୧ ।
 ଦିନେକ ଟସକର ବୋଇଲ କର ଯୋଡ଼ି
 ତୁମ୍ଭେ ଯେ ମୋତେ ପୋଷୁଅଛ ମୁଁ କସ ଉପୁଗାଣ । ୬୨ ।
 ବିଦୁର ବୋଇଲେ ମୁଁ ତୋତେ ପୋଷୁଅଛି
 ତୋହୋରେଣ ମୋତେ ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଛି । ୬୩ ।
 କେବଣ ମତେ ତୋତେ ମୁଁ କରିବି କାରଣ
 ଆଗ୍ୟା ଦିଅ ମୋତେ ଉଆଇବି ସେହିଦିନ । ୬୪ ।
 ବିଦୁରେ ବୋଇଲେ ତୁ ଯେବେ ଗଢ଼େ କରୁ ଗୋପ୍ୟ
 କାହାର ଅଗ୍ରତେ ନ କହିବୁଟି ରେ ମୋହୋର ବାପ । ୬୫ ।
 ତେବେ ସେ ବାବୁ ରେ କହି ପାରଇ ତୋତେ
 ଖଲ୍ଲକାର ବୋଇଲ ମୁଁ ନୋହଇ ସେମନ୍ତେ । ୬୬ ।
 ମୀନମାସ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ଦୁଃଖପୁ ଭୁବିବାର
 ହସ୍ତା ନକ୍ଷତ୍ରର ଶେଷ ଭେଗ ସେ ଦିନର । ୬୭ ।
 ଖଲ୍ଲକାର ଘେନି ଅମ୍ଭୁବଞ୍ଚାର ବାଳ
 ବେନିଜନେ ମିଳିଲେ ଯାଇ ସୁରନୟା କୁଳ । ୬୮ ।
 ପଥ ବୁଲାଇଣ ଘେନି ଗଲେ ଟସକରକୁ
 ଜନ୍ମର ଘରେ ନେଇ ଭେଟାଇଲେ ତାହାକୁ । ୬୯ ।
 ସୁରନୟା କୁଳକୁ ଜନ୍ମର ଘର ସେକାଦଶ ଜୁଣ
 ବାବୁ ବିମ୍ବର ଗୋଟିପେ ତହିଁ କରିବୁ ନିରବାଣ । ୭୦ ।
 ଖଲ୍ଲକାର ବୋଇଲ କସ ତୋହୋର ଚନ୍ଦ୍ରା
 ମୁହିଁ ସେ ସେହା ଯେ ଅଟଇ ବିହନ୍ତା । ୭୧ ।
 ନାରାୟଣ ସୁମର ସେ କଲ ଶୁଭ ଅନକୂଳ
 ତୁଣିର ପବତ ତହିଁ ଖୋଲଇ ବିମ୍ବର । ୭୨ ।
 ବିଦୁରେ ବୋଇଲେ ଦ୍ଵାପରଯୁଗ ଦେଉଳ ଉଇ ଯେତେ
 ଆଠ ସହସ୍ର ଆଠ ଶତ ଅଠାଇଣ ହାଥ ପରିଧନ୍ତେ । ୭୩ ।
 ଉଇ ହୋଇବ ଯେ ବିସ୍ତାର ହୋଇବ ତେତେ
 ଉଭରେ ଜଣେ ଯିବ ଆସିବ ସଂପୋତେ । ୭୪ ।

ଟସକର ବୋଇଲ ତୋହୋର କାର୍ଯ୍ୟ ଯେତେ
 ଆହୁରି ବିସ୍ତାର ମୁଁ କରି ପାରଇ ତେତେ । ୭୫ ।
 ଖଲ୍ଲକାର ବିମ୍ବରେ ଲଗାଇ ବିଦୁର
 ରାହେ ଆପଣେ ନେଇ ଦିଅନ୍ତି ଅନ୍ନ ଜଳ । ୭୬ ।
 ମକର ମାସ ଶୁକଳ ପକ୍ଷ ପୂର୍ଣ୍ଣମୀର ଦିନ
 ମଙ୍ଗଳବାର ନକ୍ଷତ୍ର ସେ ଦିନ ଧ ବଂଧ୍ୟାଲଗୁନ । ୭୭ ।
 ସେ ଦିନ ହରି ବଳରାମ ବେନି ଭ୍ରାଥେ
 ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ହସ୍ତ ନା ରାଜ୍ୟେ କୁରୁନାଥ ଅଗ୍ରତେ । ୭୮ ।
 ବିଦୁରେ ଦେଖିଲେ ରାମ କୃଷ୍ଣ ବେନି
 ଅନେକ ପୂଜା କଲେ ବିନୋୟ ଦୟାଳି । ୭୯ ।
 ଆସ୍ତାନ୍ତୁ ଉଠି ଦେବ ବିଜେ କରି ଯାନ୍ତେ
 ପଛେଣ ଗୋଡ଼ାଇ ଅଛନ୍ତି ଅମ୍ଭୁବଞ୍ଚାର ସୁତେ । ୮୦ ।
 ଆଗ ହୋଇ ଗଲେ ଦେବ ବଳରାମେ ତୁରତେ
 ସେକାନ୍ତେ ବିଦୁରକୁ ପୂଜା କଲେ ଜଗନ୍ନାଥେ । ୮୧ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ପାଣ୍ଡବଙ୍କୁ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରଇ ପରମାଦ
 ସେ ପାର ହୋଇବେ ସେକା ତୋହୋର ପରସାଦ । ୮୨ ।
 ବିଦୁରେ ବୋଇଲେ ମୋତେ ନ କହ ସେତେ କଥା
 ସ୍ଵାମୀ ତୋତେ ସେ ଲଗଇ ପାଣ୍ଡବଙ୍କ କଥା । ୮୩ ।
 ଦ୍ରୌପଦୀ କୁଟେ ଝିମାଣିଣ ଲ କଲ ବାରୁଣାପ୍ରବେଶେ
 ଜନ୍ମର ଘରେ ଦହନ କରାଇବ ପୁରୁଷନ ପଣ୍ଡା ହାଥେ । ୮୪ ।
 ଖଲ୍ଲକାର ନାମେଣ ଯେ ସେକଇ ଟସକର
 ତାହାକୁ ଲଗାଇ ମୁହିଁ କରୁଅଛି ବିମ୍ବର । ୮୫ ।
 ରାଜକାଳେ ଦେବେ ସେ ଯେ ଜନ୍ମର ଘର ଜାଳି
 ସେ ବିମ୍ବର ବାଟେ ପାଣ୍ଡବେ ରାହେ ଯିବେ ଗଳି । ୮୬ ।
 ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ସେ ଖଲ୍ଲକାର ଚଉର୍ଥୀ
 ସରହସୁଦର୍ଶ ପୁଷ ସେ ଆମ୍ଭର ଆମ୍ଭଜ । ୮୭ ।
 ଆମ୍ଭେ ଶିଖାଇଲୁ ତାହାକୁ ଚଉର୍ଥୀପଣ ବିଦ୍ୟା
 ବିମ୍ବର ଖୋଳି ପାରଇ ସେ ବଚନ ସଂସିଦ୍ଧା । ୮୮ ।

ବିଦୁରେ ବୋଇଲେ ହୋ ଶୁଣିମା ଗୋସାଇଁ
 ଖଲ୍ଲିକାର ବଚନ ସେ ଆହୁରି ଅଛି କହି । ୮୯ ।
 ସେ ଯେ ଖୋଳୁଅଛି ଦେବ ବିମ୍ବର ଗୋଟି
 ଅସମ୍ଭାଳ ହୋଇ କାହିଁ ସମ୍ଭାଳିବ ମାଟି । ୯୦ ।
 ଖୋଳିବାକୁ ଶକତା ସେ ଅଟଇ ଦାମୋଦର
 କେମନ୍ତେ ପ୍ରକାରେ ମାଟି ହୋଇବାକ ଦୂର । ୯୧ ।
 ବିଦୁର ତହୁଁ ପୈସନେକ ବଚନ ଶୁଣି
 ମନେ ମନେ ବିଚାର ସେ କରନ୍ତି ଚନ୍ଦ୍ରପାଣି । ୯୨ ।
 ଯେତେ ବୋଲି ବିଷ୍ଣୁ ମୁଣ୍ଡିକି ଧଇଲେ
 ବେନି ଭୁକ୍ତରୁ ବେନି ପୁରୁଷ ଭିଆଇଲେ । ୯୩ ।
 ଛୁଆ ମାୟା ନାମେ ଯେ ଅଟନ୍ତି ବେନି ଗର
 ତାହାନ୍ତ ରାଇ ଆଗ୍ୟାଂ ଦିଲେକ ଦାମୋଦର । ୯୪ ।
 ତୁମ୍ଭେ ଦୁହେଁ ଯେବେ ସୁରନୟା କୁଳକୁ ଯିବ
 ଖଲ୍ଲିକାର ବାମ ଡାହାଣେ ଲାଗିଥିବ । ୯୫ ।
 ଯେତେକ ଭୂମି ସେ ଖୋଳିବ ପ୍ରତକ୍ଷ
 ସେ ମୃତ୍ତିକାମାନ ତୁମ୍ଭେ ଦୁଇଭାଇ ଭକ୍ଷ । ୯୬ ।
 ହୋଟ ଅନଳ ଯେ ଥୋଇଲେ ତାହାଙ୍କର ଗର୍ଭେ
 ସେ ମୃତ୍ତିକାମାନ ଦହନ ହୋଇବ ପଡ଼ିଲେ ଉଦର ଭାଗେ । ୯୭ ।
 ନାରାୟଣଙ୍କ ଆଗ୍ୟାଂପୂର୍ବେ ସେ ମହାଶର ବେନି
 ଖଲ୍ଲିକାରକୁ ସପକ୍ଷ ହୋଇଲେ ମୃତ୍ତିକା ଦହନ କଲେ ଭାଇ ବେନି । ୯୮ ।
 ଖୋଳନ୍ତି ଟଙ୍କର ଯେ ଭକ୍ଷନ୍ତି ବେନି ଦକ୍ଷ
 ତନୁହେଁ ବିମ୍ବର ଯେ ଭିଆଇଲେ ପ୍ରତକ୍ଷ । ୯୯—୧୦୦ ।

ବିଦୁରଙ୍କର ବାରୁଣାବନ୍ତ ଗମନ

ଶ୍ରୀବତ୍ସ ଶୁକଳ ଯେ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀ ଦିନ
 ଭଗବାନ ଉତ୍ତରାଷାଢ଼ା ନକ୍ଷତ୍ର ବିଦ୍ୟମାନ । ୧ ।
 ସେ ଦିନ ବିଦୁର ଗଲେ ବାରୁଣାବନ୍ତକୁ
 ରାଜ ଅତୀତ ପ୍ରହରେ ଭେଟିଲେ ଜଦୁର ଘରଦ୍ୱାରକୁ । ୨ ।

ବାଉନ ବାଉନ ଭାର ବେନି ଗଦା ଧରି
 ରାସକାଳେ ବୁଲଇ ଶ୍ରୀମ ଜଦୁଦର ବେଡ଼ି । ୩ ।
 ବିଦୁରକୁ ଦେଖି ଶ୍ରୀମ ଡାକ ଦଲ୍ଲ କେ କେ ଟି ରେ
 ଆପଣାର କାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲି ମିଳିଲେ କଥରେ । ୪ ।
 ବିଦୁରଙ୍କୁ ଶ୍ରୀମସେନ କରଇ ନମସ୍କାର
 ବାବୁ ତୁମ୍ଭା ହୋଇ ଯାଇ ତୁ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟିଙ୍କ ହଜାର । ୫ ।
 ତୁମ୍ଭା କରି ତୋଳି ଆଣଇ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟିଙ୍କ
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟି ବିନୋୟି ହୋଇଲେ ଯେ ବିଦୁରଙ୍କର ଦେଖି । ୬ ।
 ବିଦୁରେ ବୋଇଲେ ତଲେ କରିଥାସି ମନେ
 ବିମ୍ବର ଗୋଟାଏ ପୁଟିବଟି ଜଦୁଦର ଆନେ । ୭ ।
 ଖଲ୍ଲିକାର ଟଙ୍କରକୁ କରିବଟି ଅନେକ ଗଉରୋବ
 ତାହାର ପ୍ରସାଦେ ତୁମ୍ଭେ ଗୋପ୍ୟାନେ ପାର ହୋଇ ଯିବ । ୮ ।
 କଉରବେ ତୁମ୍ଭେ ଝିଆସ କରିବେ ଅନେକ
 ଭଲେ ପାରି ହୋଇଯାଅ ସମୟେକ । ୯ ।
 ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ସାହାପକ୍ଷ ଅଟନ୍ତି ଜଗନ୍ନାଥେ
 ସମୟେକ ବଞ୍ଚି ବାବୁ ଦୁଖେଣ ବନସ୍ତେ । ୧୦ ।
 ପାଞ୍ଚଗୋଟି ଭ୍ରାଥ ମାତାଙ୍କୁ ଦେନ ଛଡ଼ ପ୍ରାଣୀ
 ଯେକ ଆତ୍ମା ହୋଇଥିବ ନୋହିବ ପରାପର ଜାଣି । ୧୧ ।
 ମାତାଙ୍କୁ ସେବା କରି ଥିବଟି ବନସ୍ତେ
 ଦୁଖେଣ ସମୟେକ ବାବୁ ବଞ୍ଚି ପଞ୍ଚୁ ଭ୍ରାଥେ । ୧୨ ।
 ଯେତେ କହି ପୁଣି କହିଲେ ବିଦୁର
 ପୁରୁଷନ ହାଥେ କିଛି ନ କରିବଟି ଆହାର । ୧୩ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟି ବୋଇଲେ ତୁହି ଯେ ଆହୁର ପିତା
 ତୁହି ସେ ଅଟୁ ଆହୁନ୍ତ ଧର୍ମ ଯେ ଦେବତା । ୧୪ ।
 କହିଣ ବିଦୁର ଗଲେକ ଗହନ ବନସ୍ତେ
 ସୁରନୟା ଶରେ ଯେ ଯିଶିର ପବିତେ । ୧୫ ।

୩୨ ରାସେ ଶ୍ରୀମସେନ ଜଉଦରେ ଉଭର (ପା)

୪୨ ଅପଣାର ଲେକ ବୋଲି ମିଳିଲେ କଥରେ ।

ବିମ୍ବରେ ପଶିଲେ ଯାଇ ମହା ନିଶାକାଳେ
 ଦେଖିଲେ ବିମ୍ବର ଯେ ବିସ୍ତାର ନବ ତାଳେ । ୧୬ ।
 ଦେଖିଲେ ବିମ୍ବରେ ବିମ୍ବର ଅତିହୀନ ବିସ୍ତାର
 ବରଷକେ ହୋଇଲଣି ପାଞ୍ଚଯୋଜନ ଦୂର । ୧୭ ।
 ଅନେକ ଧନରହୁ ଦିଲେ ଯେ ଟଙ୍କରକୁ
 ତୋହୋର ଉପୁଗାର ମୁଁ କହିବି କାହାକୁ । ୧୮ ।
 ସେତେ ବୋଲି ବିମ୍ବରେ ଯେ ବାହାର ହୋଇଲେ
 ସୁରନୟା କୁଳ ନାବ ବାହୁକ କଇବ୍ରତକୁ ଦେଖିଲେ । ୧୯ ।
 ନାବ ଗୋଟି କୁଳେ ଲଗାଇ ବସିଅଛି କଣ୍ଡେପୁର
 ରାସେ ଜନ ଅଇଲେ କରି ଦିପ୍ତ ପାର । ୨୦ ।
 ବିମ୍ବରେ ବୋଇଲେ ରେ କେବଣ ତୁ ଜାତି
 ସେ ବନ ନୟା କୁଳେ କିମ୍ପେ ବସିଲୁ ନିଶାଭାତ । ୨୧ ।
 ମୁଁ ଦେବ ନିଷାଦ ଅଟଇ କଇବ୍ରତ
 ନାବରେ ବସାଇ ପାର କରଇ ଜନମାନନ୍ତ । ୨୨ ।
 ପ୍ରଣେ ବୋଧସେ ଯେ ଗଣ୍ଡାସେ ଆଦି କରି
 ସେଣେ ବ୍ରତଇ ମୁଁ ଜୀବନ ଆହାର । ୨୩ ।
 ବିମ୍ବରେ ବୋଇଲେ ଏ ମାନଗୋବିନ୍ଦର ରାଜ୍ୟ
 ସମସ୍ତ ଜନେ ସେଥେଁ ବ୍ରତନ୍ତୁ ଅଇଶୁର୍ଯ୍ୟ । ୨୪ ।
 ତୋହୋର ପରାସେକ କଷ୍ଟି ଲେକ ସେଥୁ ନାହିଁ
 କେତେ ଦିନ ବଞ୍ଚୁ ତୁ ଜଳଚର ହୋଇ । ୨୫ ।
 ନାବ ଗୋଟି ବୁଡାଇ ତୁ ଆସ ହୋ କଇବ୍ରତ
 ସେ ତର ପଥୁ ଲେକେ ନୋହନ୍ତୁ ସେଥେ ଆତଯାତ । ୨୬ ।
 ବିମ୍ବର ବଚନେ ନାବ ବୁଡାଇଲୁ କଣ୍ଡେପୁର
 କଇବ୍ରତକୁ ଘେନି ତହୁଁ ଗଲେକ ବିମ୍ବର । ୨୭ ।
 ଭଣ୍ଡାର ଫେଡଣ ତାହାକୁ ଦିଲେ ଅନେକ ଧନ
 ଆପଣାର ପୁରେ ତାକୁ କଲେକ ଗୋପ୍ୟାନ । ୨୮ ।
 ବିମ୍ବର ପ୍ରସନ୍ନେ ତାର କଷ୍ଟ ପାରଗଲ
 ଦିନେ ସେ କଣ୍ଡେପୁର ବିମ୍ବରକୁ ପରୁରଲ । ୨୯ ।

ସେତେ ଧନ ଦିଲେ ମୋତେ ଭଣ୍ଡାର ଫେଡ
 ମୁହିଁ ଗୁରୁ ସ୍ଥାନ ତୋତେ କଉଁଗୁଣେ ହୋଇବି ଉପୁଗାର । ୩୦ ।
 ବିମ୍ବରେ ବୋଇଲେ ତୁ ଅଟୁ ଯେ ମହତ
 ତୋହୋରେ କାରଣ ମୋତେ ଅଛଇ ବହୁତ । ୩୧ ।
 କଇବ୍ରତ ହସ୍ତ ଧରି ନେଲେ ନିଶାକାଳେ
 ବିମ୍ବର ସନ୍ଧ୍ୟେ ହୋଇଲେ ରାସକାଳେ ସୁରନୟା କୁଳେ । ୩୨ ।
 ବିମ୍ବରେ ବୋଇଲେ ତୁ ସେହିଠାରେ ଜଗି ବସିଥିବୁ
 ଦିବସେ ନାବ ଗୋଟି ପାଣିରେ ବୁଡାଇବୁ । ୩୩ ।
 ରାସେଣ ପାଣିରୁ କାଢି ରଖିବୁ ବିମ୍ବର ଦ୍ଵାର
 ବିମ୍ବରୁ ଯେ ଆସଇ ତାଙ୍କୁ କରିଣ ଦେବୁ ପାର । ୩୪ ।
 ପାରି କରି ଦେବୁ ସୁରନୟାର ପଛମ କୁଳକୁ
 ତେତେବେଳେ ଯାଇ ବାରତା କହିବୁ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ । ୩୫ ।
 ବିମ୍ବର ବଚନେ ସେ ନିଷାଦ କଇବ୍ରତ
 ନାବ ଘେନି ଜଗି ବସିଲୁ ସେ ସୁରନୟା ତଟ । ୩୬ ।
 ଦିବସେ ନାବ ଗୋଟି ବୁଡାଇ ଘରେ ଥାଇଁ ଯାଇଁ
 ରାସେ ପାଣି ନିଗାଡି ବିମ୍ବର ଦ୍ଵାରକୁ ଯାଏ ବାହୁ । ୩୭ ।
 ବିମ୍ବର ଖୋଲିଲୁ ଯେ ଟଙ୍କର ଖଲ୍ଲକାର
 ବିମ୍ବରେ ନିବାଣ ହୋଇଲୁ ବରଷ ସେଗାର । ୩୮ ।
 ମୀନମାସ ଶୁକଳ ପକ୍ଷ ଦଶମୀର ନିଶି
 ଭୌମବାର ଅଶ୍ଳେଷା ଅନ୍ତରେ ଭେଗ ମଦା ସିଂହ ରାଶି । ୩୯ ।
 ସୁକର୍ମୀ ନାମେ ଯୋଗ ବାଣିଜ୍ୟ ନାମେ କରଣ
 ରାସ ନବ ଘଡ଼ ମାନେ ଫିଟିଲୁ ବିମ୍ବର ଜହ୍ନଘର ଉତ୍ତର କଣ । ୪୦ ।
 ସେହି ଠାବରେ ଶୋଇଥିଲୁ ଶର ଯେ ଅଜୁନ
 ଧାଡ଼ିକାରେ ଚିଆଇଁ ଉଠିଲୁ ସେ ବାସବର ନାନ । ୪୧ ।
 କେ ରେ କେ ରେ ବୋଲଣ ଦରାଣି ଲୁ ରାଗେ
 ବାମ କରେ ଟଙ୍କର କେଣ ଧଇଲୁକ ବେଗେ । ୪୨ ।
 ବୋଲଇ ଖଲ୍ଲକାର ମୋତେ ଛୁଡ଼ ବାର ପାଥ
 ବିମ୍ବର ଆଗ୍ୟାଂସେ ମୁଁ ତୁମ୍ଭର କାର୍ଯ୍ୟେ ହିତ । ୪୩ ।

ସୈନ୍ୟନେକ ବଚନ ଶୁଣିଣ କିଶ୍କିଣୀ
 ତତକ୍ଷଣେ ଟଙ୍କରର ଗୁଡ଼ିଲେ କେଶ ଗୋଟି । ୪୪ ।
 ଆଶ୍ୱାସନା କରିଣ ସେ ବାସବର ସୁତ
 କନ୍ଧରେ ବସାଇ ବାରତା ପୁଛଇ ତୁରନ୍ତ । ୪୫ ।
 କନ୍ଧରେ ବସି କରି ଯେ କହଇ ଚଉର୍ଥୀ
 ସୈନ୍ୟ ବିମ୍ବରେ ପଣି ତୁମ୍ଭେ ଯିବ ଦେବରାଜ । ୪୬ ।
 ଦ୍ରାବଣ ବରଷକୁ ମୋତେ ଅନେକ ଧନ ଦେଇ
 ବିଦୁରଙ୍କ ଆଶ୍ୟାଂସେ ମୁଁ ବିମ୍ବର ଭିଆଇ । ୪୭ ।
 ଅର୍ଜୁନ ତୋଳିଲୁ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଦେବ ଠାକୁରଙ୍କୁ
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ହକାରଲେ ଯେ ଶ୍ରୀମସେନକୁ । ୪୮ ।
 ସୈନ୍ୟ ବିମ୍ବର ଭିତରେ ଯାଇ ପଶନ୍ତ ରେ ମାରୁତି
 କେତେ ଥଳ କେତେ ଦୀର୍ଘ କେତେ ଉଚ୍ଛ୍ୱାସ ଯେ ପ୍ରତି । ୪୯ ।
 ଯାଇ ପାରିବାଟି କି ସୈନ୍ୟ ବିମ୍ବରେଣ ପଣି
 ଆଶ୍ୟାଂସେ ବିକ୍ରୋଦର ଗଲୁକ ମହାନଶି । ୫୦ ।
 ବାଉନ ବାଉନ ଗଦାସର ବେନି ହାଥେ
 ବିମ୍ବର ଭିତରେ ମାରୁତି ଗମଇ ଉଷତେ । ୫୧ ।
 ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବାହୁ କରି ବେନି ହାଥ ତୋଳି ଗଲୁ
 ଆକାଶ ପ୍ରାୟେ ହୋଇ ସେ କାହିଁ ନ ଲାଗିଲୁ । ୫୨ ।
 ସୈନ୍ୟ ଯୋଜନ ବିମ୍ବର ଖେଦଇ ବିକ୍ରୋଦର
 ପ୍ରବେଶ ମାରୁତି ଯାଇ ସୁର ନଦୀର ଯେ ଖର । ୫୩ ।
 ବାହୁଡ଼ା ବେଳକୁ ମାରୁତି ବିସ୍ତାରିଲୁ ବେନି ହସ୍ତ
 ଦୁଇ କନ୍ଧ ନ ଲାଗିଲୁ ଆହସଣ ବେନି କରପସ । ୫୪ ।
 ବିରୁରଇ ମାରୁତି ସୈନ୍ୟ ସାଗ୍ରାମ ପଡ଼ିଲେ
 ଯୁଦ୍ଧକୁ ଠାବ ଯେ ହୋଇବଟିକ ଦୁଇ ଭୁଜ ଆହେଷିଲେ । ୫୫ ।
 ଗଦା ବୁଲଇ ଯେ ଦୁଇ କରେ ଖର
 ଗଦା କାହିଁ ନ ହାବୋଡ଼ଲୁ ପାତାଳ ବିମ୍ବର । ୫୬ ।
 ଶୁଷ୍କ ରୂପ ଧରିଣ ଯେ ବିକ୍ରୋଦର ଗଲୁ
 ଜଦୁର ଘରେ ଯାଇଁ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଦେବଙ୍କୁ କହିଲୁ । ୫୭ ।

ବଡ଼ାଇଁ ଆଶ୍ୱିନ ଦେବ ସୈନ୍ୟ ଟଙ୍କର କଥା
 ଦେବଙ୍କୁ ଅଶକ୍ୟ ସୈନ୍ୟ ଅସମ୍ଭବ ବଳବନ୍ତା । ୫୮ ।
 ଯେବଣ ବିମ୍ବର ସୈନ୍ୟ ସମ୍ପାଦିଲୁ ଟଙ୍କର
 ମଞ୍ଚ ସ୍ୱର୍ଗ ପ୍ରାୟେ ଦେବ କିଛି ନାହିଁ ଯେ ଅନ୍ତର । ୫୯ ।
 ଶୁଣିଣ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଦେବ ପରମ ସାନନ୍ଦ ଚିତ୍ତେ
 ଟଙ୍କରକୁ ଅନେକ ରହ ଦିଲେ ଜଦୁରରେ ଥିଲୁ ଯେତେ । ୬୦ ।
 ତୁ ଆମ୍ଭ ନିମିତ୍ତେ ଯେତେ କଷ୍ଟ ପାଇଲୁ ଖଲ୍ୟକାର
 ଧର୍ମେଣ ରାଜ୍ୟ ପାଇଲେ ତୋହୋର କରୁଛୁ ଉପୁଗାର । ୬୧ ।
 ଟଙ୍କର ବୋଇଲୁ ଦେବ ବିଦୁର ମହାତ୍ମା ହିଁ ଥିଲେ
 ତୁମ୍ଭେ ପଞ୍ଚୁ କଟକ ପ୍ରାପତ ହୋଇବ ଭଲେ । ୬୨ ।
 ନାମଶିର ନାମେ ଯେ ପଦ୍ମ ଗୋଟାୟେ
 ବିମ୍ବର ଦ୍ୱାରେଣ ନେଇ ଶ୍ରୀମ ଗୁପ୍ତି ଗୋପ୍ୟ କସ୍ତେ । ୬୩ ।
 ଖଲ୍ୟକାର ଗଲୁ ଯେ ବିଦୁର ସନ୍ନିଧାନେ
 ବିମ୍ବର ପରାସ କଲେ ପାଣ୍ଡବ ଶ୍ରୀମସେନେ । ୬୪ ।
 ଶୁଣିଣ ବିଦୁର ଯେ ଅନେକ ସାନନ୍ଦେ
 ଖଲ୍ୟକାରକଇ ବହୁତ ଧନ ଦିଲେ ଆନନ୍ଦେ । ୬୫ ।
 ସେହି ରାତ୍ରେ ସେ ଟଙ୍କରକୁ ତୁଲେ ଘେନି
 ଜଦୁର ଘରେ ପ୍ରବେଶ ଦିବା ଅନ୍ତେଣ ରୟଣୀ । ୬୬ ।
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇଁ ଜଦୁର ଘରେଟି
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭେଟିଲେ ଯାଇଁ ଧର୍ମରାଜା ଯୁଦ୍ଧେଷୁ । ୬୭ ।
 ବୋଲନ୍ତି ମୁଁ ତ ସଞ୍ଜିଲୁ ସୈନ୍ୟନେକ ସନ୍ଦେହେ
 ଧର୍ମେ ସୈନ୍ୟ ପାର ହୋଇଯାଅ ସମୟେକ ବାଉଁଶେ । ୬୮ ।
 ଯେମନ୍ତ ବାବୁ ରେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ନ ଜାଣନ୍ତି ଆନ ଜନେ
 ବରଷ କେତେ ରହ ଯାଇ ଅଗମ୍ୟ ଘୋର ବିପ୍ଳବେ । ୬୯ ।
 ଜାଣିମା ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର କେମନ୍ତ କଥା ଧରଇ ହୃଦେ
 କେମନ୍ତେ ବିରୁରଇ ସେ ବିଷାଦ କି ଆନନ୍ଦେ । ୭୦ ।

ପରମ ଆଶ୍ୟ ତୁମ୍ଭେ ହୋଅ ପାଞ୍ଚୁଭାଇ
 ବରଷେ କେତେ ବାବୁ ତୁମ୍ଭର ଆମ୍ଭର ଭେଟା ଭେଟି ନାହିଁ । ୭୧ ।
 ମୋହୋର ଆଇଷ୍ୟ ଘେନି ବ୍ରତ ଥାଅ ଭଲେ
 ଅଇରି ଦର୍ପ ଗଞ୍ଜିବ ବନସ୍ତେ ଭେଟିଲେ । ୭୨ ।
 ଯେତେ ବୋଲଣ ସନ୍ଧିଧେ ରାଇଲେ ଶ୍ରୀମକୁ
 ବାବୁ କଷ୍ଟ କର୍ମ କରି ଧରିଥିବୁ ଶରୀରକୁ । ୭୩ ।
 ବାବୁ ରେ ବନସ୍ତେ ପଶନ୍ତେ ହୋଇବ ଅନେକ କଷ୍ଟ ଦୁଃଖ
 ଶରୀର ରକ୍ଷଣ ନମନ୍ତେ ଯାଇ ମାଗିବଟି ରେ ଭିକ୍ଷ । ୭୪ ।
 ଅଳପ ସମୟେଟି ବାବୁ କର୍ମର ବିପଦ
 ତତ୍ତ୍ୱ ଅଇଲେଟି ପ୍ରାପତ ହୋଅଇ ସିନା ରାଜ୍ୟ ସମ୍ପଦ । ୭୫ ।
 ଯେତେକ ତଥାପଣ ଯେ ଗଲେକ ବିଦୁର
 ତୁଲେଣ ଗୋଡ଼ାଇ ଅଛୁ ଖଲ୍ଲକାର ଟସକର । ୭୬—୭୫୭ ।

କରୁଣା ଦାହ ଓ ଭୀମଙ୍କର ଅଗ୍ନି ସ୍ତବ

ବିଦୁରେ ହସ୍ତିନା ଭୁବନେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେକ ଯାଇ
 ଅଛନ୍ତି ପାଣ୍ଡବ ଯେ ଜଦୁର ଘରେ ରହି । ୧ ।
 ବିଦୁରେ ଗଲେ ଯେ ଦ୍ଵାରକା ଭୁବନକୁ
 ସମସ୍ତ ସବାଦ କହିଲେ ଶ୍ରୀ ବାସୁଦେବଙ୍କୁ । ୨ ।
 ମୋହୋରେ ଯେତେକ ଯେ ହୋଇଲୁ ଦାମୋଦର
 ତୋହୋର ବୁଦ୍ଧିବଳେ ସ୍ଵାମୀ ଜଦୁରୁ ପାରିକର । ୩ ।
 ଶ୍ରୀକଣ ଶୁକଳ ଯେ ହସ୍ତୋଦଣୀ ଚନ୍ଦ୍ରବାର
 ମୂଳା ନକ୍ଷତ୍ର ଯେ ଭୋଗ ଅଟଇ ସେ ଦିନର । ୪ ।
 ବିଦୁରେ ବୋଇଲେ ହରି କେବଣ କୃତ୍ୟ କରିବା
 କେମନ୍ତେ ପାଣ୍ଡବନ୍ତ ପାର କରି ଦେବା । ୫ ।
 ବିମ୍ବର ବାଟେ ଯେବେ ହୋଇବେ ବାହାର
 କେବଣ ବୁଦ୍ଧି ଉପାୟେ ଅଛଇ ତୋହୋର । ୬ ।
 ବୋଲନ୍ତି ଶ୍ରୀହରି ଶୁଣ ହୋ ବିଦୁର
 ଯେ କଥାକୁ ଉପାୟେ ଅଛନ୍ତି ମୋହୋର । ୭ ।

ମେଘନ୍ତ ହକାରିଣ ବୋଲନ୍ତି ନାରାୟଣ
 ବାରୁଣାବନ୍ତେ ଘୋର କରିବ ବରଷଣ । ୮ ।
 ନାରାୟଣଙ୍କ ଆଶ୍ୟାଂୟେ ବରଷନ୍ତୁ ମେଘେ
 ମୁଷଳ ଧାର ପ୍ରମାଣେ ସେ ବରଷନ୍ତୁ ଉଚ୍ଛରଣେ । ୯ ।
 ଅନୁଭବ ବନେ ଅଜରାଜ ନାମେଣ କରାତ
 ଜୟନ୍ତା ନାମେ ଭାରିଯା ତା କୋଳେ ପାଞ୍ଚ ପୁତ୍ର । ୧୦ ।
 ନିର୍ଦ୍ଦାତ ବଜ୍ର ସୂତ୍ର ପଡ଼ିଲୁ ତାର ବାସ
 ଅଜ ଶବର ଉପରେ ପଡ଼ିଲୁକ ସେ ହୋଇଲୁକ ନାଶ । ୧୧ ।
 ଆଶ୍ରମ ଗୋଟି ଯେ ତାର ଗଲୁ ଜଳ
 ପାଞ୍ଚ ଗୋଟି ପୁତ୍ର ଘେନି ପଳାଇଲୁ ବିକଳୀ । ୧୨ ।
 ଜଦୁର ଘର କାନ୍ଥରେ ସେ ଲୁଗିଲୁକ ଯାଇଁ
 ଶ୍ରୀମଦେନ ବୋଇଲୁ ଲେ ଆସୁଅଛୁ କାହିଁ । ୧୩ ।
 କେ ଟି ବୋଲଣ ଶୁଣିଲେ ଦେଶ କୋନ୍ତୀ
 ଆସ ଆସ ମହାମାଣୀ ଗୋ ଅଟୁ କେଉଁଣ ଜାତି । ୧୪ ।
 ମୁହିଁ କରୁଣୀ ଅଟଇ ବନରର
 ପାଞ୍ଚ ଗୋଟି ପୁତ୍ର ଗୋ ଅଟଇ ମୋହୋର । ୧୫ ।
 ସ୍ଵାମୀ ମୋହୋର ନାଶ ଗଲୁ ବଜ୍ର ସୂତ୍ରୀ ଘାୟେ
 ରହିବାକୁ ଠାବ ଖଣ୍ଡିଏ ଦେଅସି ଗୋ ମାୟେ । ୧୬ ।
 ଯେ ପାଞ୍ଚଗୋଟି ପୁତ୍ର ଯେ ତୋହୋର ବାଳ ଶିଶ
 ନାମ ଗୋଟି ଆଉ ଅଟଇ ତୋର କିସ । ୧୭ ।
 ବୋଲଇ ଶବରଣୀ ଶୁଣ ଗୋସାମଣୀ
 ମୋହୋର ନାମ ଅଟଇ ଜୟନ୍ତା ଶବରଣୀ । ୧୮ ।
 କୋଇନ୍ତା ବୋଇଲେ ଗୋ ଭିତରେ ରହ ଆସି
 ନାମ ଅକ୍ଷର ପଡ଼ିଲୁ ତୁ ମୋହୋର ବୟେସୀ । ୧୯ ।
 ମୋହୋର ପାଞ୍ଚଗୋଟି ପୁତ୍ର ତୋହୋର ପାଞ୍ଚପୁତ୍ର
 ଆସ ଆସ ପଇଁ ଗମ୍ଭୀରରେ ପଶସି ରେ ସଦାତ । ୨୦ ।
 ଶ୍ରୀମ ଦ୍ଵାର ଗୁଡ଼ି, ସେ ପଶନ୍ତୁ ଭିତରେ
 ମାତାଙ୍କର ଆଶ୍ୟାଂୟେ ଗୁଡ଼ିଲୁ ଦ୍ଵାର କୁକୋଦରେ । ୨୧ ।

ପଇଁ ଗନ୍ଧାରେ ସେ ରହିଲୁ ଶବରୁଣୀ
 ଶେଷ୍ୟା ଗୋଟିୟେ ତାହାକୁ କୋଇନ୍ତା ଦଲେ ଆଣି । ୨୨ ।
 ବନସ୍ତେ ଅନେକ ଯେ ଅଇଲେ ଦୁଖ ପାଇ
 ଉଷ୍ମେ ନିଦ୍ରା ଗଲେ ଯେ ଅସାଷ୍ଟମ ହୋଇ । ୨୩ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟି ଶ୍ରମ ଅର୍ଜୁନ ନକୁଳ ସହଦେବ
 କୋଇନ୍ତାକୁ ଘେନି ଭିତରେ ପଶିଲେ ପଞ୍ଚୁ ପାଣ୍ଡବ । ୨୪ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟି ଦୋଇଲେ ଶୁଣସି ଗୋ ମାୟେ
 ସ୍ୱେଥୁ ପାର ହୋଇଯିବା ସ୍ୱେଦୁ ଯେ ସମୟେ । ୨୫ ।
 ପଦ୍ମକୁ ଆଡ଼ିଆଇ ପଶିଲେ ଭିତରେ
 କୋଇନ୍ତାକୁ ଶ୍ରମସେନ ବସାଇଲୁ ଶିରେ । ୨୬ ।
 ତାହାଣ କାନ୍ଦେ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟି ବାମ କାନ୍ଦରେ କଣ୍ଠାଟୀ
 ଦୁଇ କାଶେ ବସାଇଲୁ ନକୁଳ ସହଦେବ ଦୁଇ ଗୋଟି । ୨୭ ।
 ବାଉନ ବାଉନ ଭାର ଗଦା ଧରି ବେନି ହସ୍ତେ
 ବିମ୍ବରେ ଚଳଇ ଶ୍ରମ ପବନ ଅପତ୍ୟେ । ୨୮ ।
 ସୁର ନଦୀ କୂଳେ ନେଇ ବସାଇଲୁ ପାଞ୍ଚନ୍ତ
 ଜହୁର ଘରକୁ ଶ୍ରମସେନ ଲେଉଟି ଅଇଲୁ ନିଶାସୁତ । ୨୯ ।
 ବିମ୍ବରେଣ ପଶି ଆସି ଜହୁ ଘରେ ମିଳି
 ଝିମାଣିଶାଳୁ ଅଗ୍ନି ଆଣି ବାମକରେ ଦିଲୁ ଜାଳି । ୩୦ ।
 ଶ୍ରମସେନ ତୋଳିଲୁ ପୁରଞ୍ଜନ ପଣ୍ଡାକୁ
 ତୁ ସେ ପ୍ରତାପ୍ୟାଂ କଲୁ ପାଣ୍ଡବନ୍ତ ମାରବାକୁ । ୩୧ ।
 ପ୍ରତାପ୍ୟାଂ ସାରୁ ହୋଇଲୁ ତୋହୋର ଦ୍ୱିଜବର
 ପାଣ୍ଡବନ୍ତ ମାର ରାଜ୍ୟ ଦିଅ କୁରୁବାର । ୩୨ ।

୨୫୨ ପଦ “ସ୍ୱେଥୁ ପାର ହୋଇଯିବା ସ୍ୱେଦୁ ଯେ ସମୟେ” ପରେ ଅଧିକା ପାଠ—

ବଧାତା ଆଣି ସୁଜଳନ ସ୍ୱେଦା
 ଆତ୍ମନ୍ତ ଧର୍ମ ହୋଇଲୁନି ସାହା ।
 ପୁରଞ୍ଜନକୁ ଦେଖିଲେ ବାହାର ପିଣ୍ଡାୟେ ଅଛି ଶୋଇ
 ନିଦ୍ରାରେ ଅଚେବନ ଶରୀରେ ଗ୍ୟାଂନ ନାହିଁ ।

ଜହୁର ଘରେକ ଯେ କପଟେ ଭୁଆଇଲୁ
 ଭୁଞ୍ଜାଇ ବସାଇ ମୋତେ ବିଷ ଖୁଆଇଲୁ । ୩୩ ।
 ପୁରଞ୍ଜନକୁ ଝିଞ୍ଜାସଇ ପବନର ବଳା
 ଧାଡ଼ିକାରେ ଜହୁର ଘରେ ଲଗାଇଲୁ ହୁଳା । ୩୪ ।
 ଜଉ ସଜଳସ ଗୁଆଦୃତ ଛଣପଟ
 ସ୍ୱେ ଚୁରକି ମେଦି କରି ଘର କରିଛୁ କପଟ । ୩୫ ।
 ଯେତେବେଳେ ହୁଳା ଲଗାଇଲେ ଜହୁର ଘରେ
 ଜଳିଲୁ ଅନଳ ଯେ କାଳାନଳ ପରଶରେ । ୩୬ ।
 ପଣ୍ଡାୟେ ପଳାଅ ତୁମ୍ଭେ ବାହାର ହୋଇ
 କାହୁଁ ଆଣି ଲଗାଇଲୁ ତୁମ୍ଭେ ଜୁଇ । ୩୭ ।
 ସ୍ୱେଦୁଷଣି ଆମ୍ଭେ ମରବଇଁ ପୋଡ଼ି
 ତୁମ୍ଭେ ପଳାଅ ପଣ୍ଡା ହେ ଅଗ୍ନି ଆସୁଅଛୁ ମାଡ଼ି । ୩୮ ।
 ତୁରତେ ଅଗ୍ନି ଲଗିଲୁ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଶ୍ରମ ଦୁହିଙ୍କର କର
 ମୁହଁ ମାଡ଼ି ପଡ଼ିଲୁ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଭୂମିର । ୩୯ ।
 ଶ୍ରମସେନ ପଳାବନ୍ତେ ଅଗ୍ନିର ତେଜ ଲଗି
 ଅନେକ ଭୂସ୍ତି ଶ୍ରମ କଲୁ ପରମ ଯୋଗୀ । ୪୦ ।
 ରହ ରହ ପବନ ନନ୍ଦନ ମୋହୋର ହାତରୁ ଯିବୁ କାହିଁ
 ରହିଣ ଶ୍ରମସେନ ବିସ୍ତାପ ହୋଇ ଭୂସ୍ତି କରଇ ତହିଁ । ୪୧ ।
 ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ ବୈଶ୍ଣାବର
 ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ ଦୋହୋର ଅବତାର । ୪୨ ।
 ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ ଦହନ ପାପ ଘୋର
 ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ ଗୋପ୍ୟାନ ଦୋହୋର । ୪୩ ।
 ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ ଆହାରେ ମଉଣ୍ଡେଲ
 ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ ସିଦ୍ଧ ଅନଗିଳା । ୪୪ ।
 ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ କାଳ ଯେ ଅନଳ
 ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ ପ୍ରସନ୍ନେ ପିଙ୍ଗଳ । ୪୫ ।
 ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ ମହାରୁଦ୍ର ମୂର୍ତ୍ତି
 ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ କୋଟ ଅନଳ ଜ୍ୟୋତି । ୪୬ ।

ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ ଶୂନ୍ୟ ପୁରୁଷ ଦକ୍ଷ
ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ ଅଭୟ ସବଂ ଭକ୍ଷ । ୫୭ ।
ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ ତୁହି ପିତା ମାତା
ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ ପ୍ରସନ୍ନେ ବର ଦ୍ୟନ୍ତା । ୫୮ ।
ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ ସୁରସିକ ମହାବ୍ରହ୍ମ
ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ ପ୍ରସନ୍ନେ ଅଭୟ ସ୍ୱାମୀ । ୫୯ ।
ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ ମହାବ୍ରହ୍ମ ତେଜା
ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ ମୂର୍ଖ ଦର୍ପ ଭଞ୍ଜା । ୬୦ ।
ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ କାଳାନଳ ହୁଅ ଶାନ୍ତ
ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ ଅନଳ ଅନନ୍ତ ମୂର୍ତ୍ତି । ୬୧ ।
ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ ସ୍ୱାହାର ବଲ୍ଲଭ
ଶୂନ୍ୟମୁନି ସାଗୋଳା ଦାସ ଭକ୍ତ ବିନୟ ଭାବ । ୬୨ ।
ଭ୍ରମସେନ ତୁମ୍ଭେ କଲୁ ବୈଶ୍ଣାବର ଦେବତାକୁ
ଅପାଦ କାଳେ ସ୍ୱାମୀ କଟାଳ ନ କର ମୁକୁ । ୬୩ ।
ମୋତେ ଯେବାରେ ଯେଥୁ ରକ୍ଷା କଲେ ଦେବ ହବି
ମୋହାର ସମାନେ ସ୍ୱାମୀ ଶତେ ଜଣ ତୋତେ ଦେବ । ୬୪ ।
ଯେତେକ ତୁମ୍ଭେ କରଣ କ୍ରକୋଦର
ଧାତକାରେ ପଶିଲୁ ଯାଇଁ ପାତାଳ ବିମ୍ବର । ୬୫ ।
ହାରେଣ ଶୁପିଲୁ ସେ ପବତ ଶିଳା ଗୋଟି
ଧାତକାରେ ଧାଇଁ ଯାଇଁ କ୍ରକୋଦର ଭେଟିଲୁ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ । ୬୬ ।
ଅନେକ ଧନରହୁ ନେଲୁ ଜହୁର ଘରୁ
ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଇଲେ ଯେହା ଆଣି କସ କରୁ । ୬୭—୭୭୩୯ ।

କୁମ୍ଭୀର ଦୈତ୍ୟ ବଧ

ସୈମନ୍ତେ ବିମ୍ବର ଦ୍ୱାରେ ଗରେ ବିରୁଦ୍ଧ ବସି
କଲୁତ ନାବ ଘେନି ମିଳିଲୁକ ଆସି । ୧ ।

ତାହାକୁ ଦେଖି ଗରେ ବିମ୍ବରେ ହୋଇଲେ ଗୁପ୍ତ
ସ୍ୱାମୀ ରହ ରହ ବୋଲି ତାକ ଦିଅଇ କଲବ୍ରତ । ୨ ।
ବିଦୁର ମହାତମା ମୋତେ ଅନେକ ଧନରହ ଦିଲେ
ନବ ବରଷ ଜଗିଲି ମୁହିଁ ରାସେ ନଦ୍ରା ନାହିଁ ଭଲେ । ୩ ।
ବିଦୁରଙ୍କ ବଚନ ଯେ ଶୁଣି ଅଛନ୍ତି ଯୁଗତେ
ବିମ୍ବରୁ ବାହାର ହୋଇଲେ ପଞ୍ଚୁ ଭ୍ରାଥେ । ୪ ।
କଲବ୍ରତ ବଚନ ଶୁଣି ସେ ହୋଇଲେ ହରଷ
ତାହାକୁ ଦେଖିଣ ପାଣ୍ଡବେ ପରମ ସନ୍ତୋଷ । ୫ ।
ନାବରେ ବସ ସ୍ୱାମୀ ଦେବ ପାରିଆଇ
ତର ପଡ଼ିଲୁ ଯେଥେ ଆତଯାତ ନାହିଁ । ୬ ।
ପ୍ରଥମ ନାବରେ ବସିଲେ ଦେବ କୋଳେ
ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଦୁର୍ଜେଣ ତୃଣୟେ ଗର ପାଥେ । ୭ ।
ଚତୁର୍ଥେଣ ବସିଲେ ଯେ ନକୁଳ ସହଦେବ
ପଛେ ଭ୍ରମସେନ ଉଠି ବସିଲୁକ ନାବ । ୮ ।
ଭ୍ରମସେନର ଭାବ ନାବ ନ ସହଲ
ଭଡ଼ ଭଡ଼ ହୋଇଣ ନାବ ଗୋଟି ବୁଡ଼ଗଲ । ୯ ।
ଧାତକାରେ ନାବୁଁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲୁ କ୍ରକୋଦର
ତୋଳଣ ନାବ ଗୋଟି ସେ ଧଇଲୁ ବାମ କର । ୧୦ ।
ପାଣି ନଗାଡ଼ଣ ଯେ ବସିଲୁ ପୁଣ ନାବେ
ଭ୍ରମସେନ ବସିବାକୁ ନାବ ନ ସହ ସୁଭାବେ । ୧୧ ।
କରପହ ଯୋଡ଼ଣ ବୋଲଇ କଣ୍ଠେପୁର
ଭ୍ରମସେନ ଠାକୁର ବସନ୍ତ ନାବ ବଡ଼ ମଙ୍ଗର । ୧୨ ।
ଛପେ ହୋଇ ବସିବା ଆମ୍ଭେ ସାନ ମଙ୍ଗ କଡ଼
ପୁଣନ୍ତ ଘେନି ସାନ ମଙ୍ଗେ ବସିଲେ ଦେବ କୋଳୀ । ୧୩ ।
ଯାଇଁଣ ଭ୍ରମସେନ ନାବ ବଡ଼ ମଙ୍ଗେଣ ଉଠି
ମହାଭାବେ ନାବ ଗୋଟି ଯେ ପଡ଼ୁଛୁ ଲେଉଟି । ୧୪ ।
ପୁଣି ହିଁ ଭ୍ରମସେନ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲୁ ଭୁବତେ
ନାବ ସମ୍ଭାଳି ଧଇଲୁକ କରପହେ । ୧୫ ।

କକଡ଼ା ମାସରେ ଯେ ମହା ବରଷାର କାଳ
 ପୁରୁଅଛି ନଦୀ ଯେ ନ ଦଶଇ ବେନି କୁଳ । ୧୬ ।
 ଅନେକ ତାଳ ଗଣ୍ଡାର ନ ପାଇ ଯେ ଥଳ
 ଭଲଇ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ଦେବ ମନେଣ ଗରୁ ବକଳ । ୧୭ ।
 ସହଦେବ ମୁଖ ଗୁହ୍ୟ ପରୁରନ୍ତ ଧର୍ମସୁତେ
 ନାବ ନ ସହଇ ବାବୁ ପାରି ହୋଇବା କେମନ୍ତେ । ୧୮ ।
 ସହଦେବ ବୋଇଲେ ଆଗ୍ୟାଂ ଦେବାକ ଶ୍ରୀମସେନ ଠାକୁରଙ୍କୁ
 ଗଦା ଦୁଇ ପକାନ୍ତୁ ଯେ ନଦୀର ଭିତରକୁ । ୧୯ ।
 ପାଣିର ଭିତରେ ଆଉ କି ନା ପଡ଼ି
 ବାହୁଡ଼ାର ବେଳେ ଯେଥୁଂ ନେଇଁ ସିନା କାଢ଼ି । ୨୦ ।
 ଯେକେ ହେଁ ବଳବନ୍ତା ଆବର ବେନି ଗଦା ହସ୍ତେ
 ବାଉନ ବାଉନ ଭର ବେନି ଗଦା ଜାଣି ବେନି ପବତେ । ୨୧ ।
 ନାବ ମାତ୍ର ସିନା ଯେ କେମନ୍ତେ ସହବ
 ବ୍ରୁକୋଦର ମୁରତି ଯେହାର ହେଲେକେ ଅସମ୍ଭବ । ୨୨ ।
 ସହଦେବର ବଚନେ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି କର ଆଗ୍ୟାଂ ପ୍ରମାଣେ
 ସୁରନଦୀ ଭିତରେ ଗଦା ଗୁଡ଼ିଲେ ଶ୍ରୀମସେନେ । ୨୩ ।
 ସାନ ମଙ୍ଗେ ପାଞ୍ଚେ ହେଁ ବ୍ରୁକୋଦର ବଡ଼ ମଙ୍ଗେ
 ବସିଲେ ନାବରେ କଣ୍ଡେୟାର ବାହଇ ଅତି ବେଗେ । ୨୪ ।
 ନଦୀରେ ନାବ ଜଳ ଚହଲ ଶୁବ ଶୁଣି
 ଜଳପ୍ରଭ ବାହାର ହୋଇଲୁ କୃତାନ୍ତେକ ଜାଣି । ୨୫ ।
 ପଞ୍ଚତରୁଣ ତାଳ ପରଯନ୍ତ ପୁରୁଅଛି ଜଳ
 ତୁଣ୍ଡ ବିସ୍ତାରି କୁମ୍ଭୀର ଜଳ କଲକ ହାୟୋଳ । ୨୬ ।
 ଦେ ଦେ ବୋଲଣ ଡାକ ଦିଅଇ ଶୁଷ୍କ ରୂପେ
 ନାବ ହେଁ ବୁଡ଼ି ହେଉଅଛି ତାର ପରତାପେ । ୨୭ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ପୁଛା କଲେ ହୋ ଯେ କଥା କେମନ୍ତ
 କର ପଦ ଯୋଡ଼ଣ ଯେ କହଇ କଇବ୍ରତ । ୨୮ ।
 ସ୍ବାମୀ ଗୁରୁ ଯୁଗ ହେଲୁନି କୁମ୍ଭୀର ଅଛଇ ଯେହୁ ତୁଠେ
 ଜଣେକ ବସାଣ ଅଛଇ ପଡ଼ଇ ଯେ ଭେଟେ । ୨୯ ।

ସ୍ବାମୀ ନବ ବରଷ ହେଲୁନି ପଡ଼ଇ ଯେହୁ ତର
 ଶୁଧାର୍ଥୀ ହୋଇ ଅଛଇ ଯେ ଜଳପ୍ରଭ ଅସୁର । ୩୦ ।
 ଜଣେ ନ ପାଇଲେ ଜଳ ହାୟୋଳ କରିବ
 ନାବ ବୁଡ଼ାଇ ସ୍ବାମୀ ସମସ୍ତ ଭକ୍ଷିବ । ୩୧ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ଦେବ ଗୁହ୍ୟଲେ ଶ୍ରୀମସେନର ବଦନ
 ବାବୁ ଦୁସହ କଷଣ ପଡ଼ଇ ଯେହୁଷଣ । ୩୨ ।
 ତୁ ମୋହୋର ସୋଦର ପଣ୍ଡିତ ଭଗ୍ୟଂ ଦକ୍ଷ
 ସତ୍ତ୍ଵେ ମରିବା କି ବାବୁ ଜଣେକ ଯେଥୁଂ ବାଛ । ୩୩ ।
 ବ୍ରୁକୋଦର ବୋଇଲୁ ଦେବ ସହଦେବ ଅଟଇ ସାନ
 କିଛି ହିଁ ନ କହଇ ବାକ୍ସତ ଅଗ୍ୟାନ । ୩୪ ।
 ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ଭୁବନର ବାରତା ଆଇ ତାହାର ଗର୍ଭେ
 ଜାଣି ନ କହଇ ଯେ ମୋଡ଼ା ପାପିଷ୍ଠ ସହଦେବେ । ୩୫ ।
 ମୋହୋର ବିରୁରେ ସହଦେବକଇ ଦେବା
 ଆମ୍ଭେ ପାଞ୍ଚେ ହେଁ ଗୁଲ ପାରି ହୋଇ ଯିବା । ୩୬ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ରେ ଯେ ମାତା ପିଅର ଅବସାନେ
 ଯେ ପୁଅ ଗୋଟି ରେ ଉପୁଜିଲୁ ପଣ୍ଡୁର ଉଦୟାନେ । ୩୭ ।
 ବ୍ରୁଯୋଧନ ପର ପୁଅ ବୋଲି ଭାଗ ନ ଦେବ ଆମ୍ଭକୁ
 ରାଜ୍ୟକୁ କାରେଣି ଅଛଇଟି ଯେକ ସହଦେବକୁ । ୩୮ ।
 ଆବର ବିଶେଷେ ଯେ ଜାଣଇ ସମସ୍ତ
 ଭୂତ ଭବିଷ୍ୟ ଯେ ଜାଣଇ ଗତ ଯେ ଆଗତ । ୩୯ ।
 ଯେହା ପର ବିତକ୍ଷଣ ଭାଇକ ଦେବଇଁ କେମନ୍ତେ
 ମନ୍ତ୍ରୀ ପଣେ ରାଜ୍ୟ ଭିଆଣେ ଅଟଇ ଶକତେ । ୪୦ ।
 ଆନ ଜଣେକ ବାଛ ବାବୁ ସହଦେବକୁ ଗୁଡ଼ି
 ଶ୍ରୀମସେନ ବୋଇଲୁ ଯେ କରପଦ ଯୋଡ଼ି । ୪୧ ।
 ସ୍ବାମୀ ନକୁଳ ଯେ ଅଛଇ ଅତି ସୁକୁମାର
 ଶତେ ପଳ ଚନ୍ଦନ ଲେପଇ ମାଛ ଗୋଟିଏ ବସିଲେ ଶରୀର । ୪୨ ।

୪୦।୧ ମନ୍ତ୍ରୀ ଅଭାବେ ରାଜା ନୋହଇ ଯୁଗତେ । (ପା)
 ୩୭।୨ ଉଦୟାନେ—ମୃତ୍ୟୁପରେ

ହଂସୁଲ ତୁଳୀ ଉପରେ ଦେବ କର୍ପୁରର ଗୁଣ୍ଡି
 ତହିଁ ପଦ୍ମ ଥିଲେ ଯେହାକୁ ନିଦ୍ରା ନ ମାଡ଼ି । ୪୩ ।
 ବନସ୍ତେ ଯେତକ ଦ୍ରବ୍ୟ ପାଇବା ଆମ୍ଭେ କାହିଁ
 ଅବଶ୍ୟ ବନସ୍ତେ ମରିବ ଯେ ସୁଖ ଭୋଗ ବାଟ ଚାହିଁ । ୪୪ ।
 ସ୍ୱାମୀ ମୋହୋର ଯେ ତୁମ୍ଭେ ବଚନେକ କରିବା
 ନକୁଳକୁ ଦେଇ ଚାଲି ପାରି ହୋଇ ଯିବା । ୪୫ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବିସରିଲେ ଶ୍ରମସେନର ବଚନେ
 ବାବୁ ସାବତ ମାତାର ପୁତ୍ର ଗୋଟି ମୁଁ ଦେବଇଁ କେସନେ । ୪୬ ।
 ଆକାଶରେ ପାଟ ବାବୁ ଅଛଇ ଯାହାକୁ
 ମୁଇଁ କେମନ୍ତେ ରେ ନାଶ କରିବି ତାହାକୁ । ୪୭ ।
 ଆନ ଜଣକ ହୋଇ ଚାହିଁ ଧର ନାମ
 କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ଣ ବୋଲଇ ଶ୍ରମସେନ । ୪୮ ।
 ସ୍ୱାମୀ ବଡ଼ଇ ପାପିଷ୍ଠ ମୋଡ଼ା ଅଟଇ ଫାଲଗୁନ
 ଶରଣ ପଶିଲ ଶତ୍ରୁକୁ ଯେ ନ ମାରଇ ଶସ୍ତ୍ର ଘେନି । ୪୯ ।
 ଅବଶ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟୋପନର ତୁଲେ ଆମ୍ଭର ସାଂଗ୍ରାମ ହୋଇବ
 ବିରଥୀ ବିଶସ୍ତ ହୋଇଲେ ଯେ ଶତ୍ରୁକୁ ଛୁଡ଼ି ଦେବ । ୫୦ ।
 ଯେହାଉଁ ପାପିଷ୍ଠ ଦେବ ନାହିଁ ଆନ ଜଣେ
 ଶତ୍ରୁକୁ ପାଲଇ ଯେ ସୋଦ୍ରମା ବନ୍ଧୁ ପଣେ । ୫୧ ।
 ଛନ୍ଦୀ ହୋଇ ଦେବ ଦୟାବନ୍ତ ହୋଇଲେ
 ରାଜ୍ୟ ପ୍ରାପତ ହୋଇ କି ଯେତେ ମନ୍ଦ ଲୋକ ଥିଲେ । ୫୨ ।
 ସାଂଗ୍ରାମ ବେଳକୁ ଦେବ ଯେ କଳଙ୍କ ନ ଆଉ
 ଅର୍ଜୁନକୁ ଦେବା ଯେ କୁମ୍ଭୀରୀ ଦତ୍ତ ଖାଉ । ୫୩ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ କୋଳ କରି ଧଇଲେ ଅର୍ଜୁନକୁ
 ଜାନୁରେ ବସାଇ ନାରାୟଣ କୃଷ୍ଣ ନାମ ଦିଲେଟି ଯେହାକୁ । ୫୪ ।

୪୩ { ହଂସୁଲ ତୁଳୀ ଖଟରେ କର୍ପୁରର ଗୁଣ୍ଡି
 ତଦ୍ୟାପି ତାହାକଇ ଦେବ ନିଦ୍ରା ଯେ ନ ମାଡ଼ି । (ପା)
 ୪୯ { ଶୂନ୍ୟ ହସ୍ତ ଲୋକକୁ ନ ମାରଇ ଶସ୍ତ୍ର ଘେନି । (ପା)

ଯାହାର ପିଅର ବାବୁ ରେ ଅଟଇ ମଦବା
 ଅମରାଧ ନାଥ ଅଛଇ ସ୍ୱର୍ଗସୁର ଦେବା । ୫୫ ।
 ଯଦ୍ୟପି ଅର୍ଜୁନକୁ ଦେବା ଆମ୍ଭେ ଯେଥେ
 ବାସବ ବାସୁଦେବ କୋପୁଁ ବ୍ରତବା କେମନ୍ତେ । ୫୬ ।
 ବିଦ୍ୟା ଶିଖାଇବା ବେଳେ ମୋତେ ଦ୍ରୋଣ ଗୁରୁ ବୋଲଲେ
 ହେଁ ଲୋକ୍ୟ ଜଣିମାକୁ ଅର୍ଜୁନ ଅଟଇ ଭଲେ । ୫୭ ।
 ଭଲ କରି ଯେହାକୁ ପାଳିଥାଅ ଯତନେ
 ଯେହାରେ ଯେ ରାଜ୍ୟ ପାଇବୁଟି ବିଦ୍ୟମାନେ । ୫୮ ।
 ବାବୁ ଯେମନ୍ତେ ବୋଲି ଦ୍ରୋଣ ଗୁରୁ କହିଗଲେ ମୋତେ
 ଗୁରୁଙ୍କର ବଚନ ମୁଁ ଶ୍ରଦ୍ଧା ବି କେମନ୍ତେ । ୫୯ ।
 ଯେ ମୋହୋର ବେଳେ ଦେଇ ନ ପାରିଇ ବିବଚ୍ଛ
 ଯେ ତିନିନ୍ଦ୍ର ଛୁଡ଼ି ବାବୁ ଆନ ଜଣେ ବାଛ । ୬୦ ।
 ଶ୍ରମସେନ ବୋଲଇ ଯେ ତିନିହେଁ ନୋହିଲେ
 ତୁମ୍ଭେ ତ ନ ଯିବ ମୁହିଁ ନ ଯିବ ତୁମ୍ଭର ବୋଲେ । ୬୧ ।
 ସ୍ୱାମୀ କୋଇନ୍ଦ୍ରାୟେ ଅଛନ୍ତି ଯେ ବୃଦ୍ଧ ମହନ୍ତାସ
 ପଣ୍ଡୁର ପ୍ରସାଦେ ଯେ ଅନେକ ଭୋଗ କରି । ୬୨ ।
 ବନସ୍ତେ ସୁସ୍ଥ ପାଇବା ଆମ୍ଭେ କାହିଁ
 ଦଇବେ ବୟେସାଧକ ଯେ ମରିବେ ବନେ ଦୁଖ ପାଇ । ୬୩ ।
 ଯେହାଙ୍କର ଆଉଁ ଆମ୍ଭର ଯିବାର କି ମିଳଇ ଉଚିତ
 ପୁତ୍ର ଅଭାବେ ତାଙ୍କୁ ଦୁଖ ହୋଇବ ବହୁତ । ୬୪ ।
 ଯେ ଚାଲି ନୁଆରିବେ ଯେ ଜଞ୍ଜାଳିବେ ଆମ୍ଭକୁ
 କୋଇନ୍ଦ୍ରାଙ୍କୁ ଦେବା କି ଯେ କୁମ୍ଭୀରୀ ଦଇତକୁ । ୬୫ ।
 ଶ୍ରମସେନ ବଚନେ ବିକଳ ହୋଇଲେ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ
 ଆମ୍ଭେ ଜାଣିଲୁ ଶ୍ରମା ତୁ ବଡ଼ ମୂର୍ଖ ହେଟି । ୬୬ ।

୫୭ { ହେଁ ଲୋକ୍ୟ ଧର୍ମବାକୁ ତୋହୋର ଅର୍ଜୁନ ଜନ୍ମ ହୋଇଲେ ।

୬୫ { ଯେହାଙ୍କ ଆଉଁ ଆମ୍ଭର ଯାଇ ନ ଯୋଗାଇ
 ଆମ୍ଭେ ମଲେ ଜଳ ଢଳି ଯେ ପାଇବେ କାହିଁ ।

ବାବୁ ଗର୍ଭଧାତୁ ମାତା ଆତ୍ମକୁ ମୁଖରେ ଶୀର ଦଳ
ଆତ୍ମାରୁ ଜାତ କରିଣ ଆତ୍ମକୁ ପାଳିଲ । ୭୭ ।
ତାହାର ବ୍ରତଥୁଲେ ସେ ଆତ୍ମକୁ ଅଛଇ ବହୁତ ଧର୍ମ
ତାହାକୁ କେହ୍ନେ ଦତ୍ୟକୁ ଦେଇ ଲେଖୁ ରେ ଶ୍ରୀମ । ୭୮ ।
ଶ୍ରୀମସେନ ବୋଇଲ ଆତ୍ମେ ସମସ୍ତେ ସୋଦର
ସମସ୍ତେ ଭାଇ ଆତ୍ମେ ସେକ ମାତା ପିଅର । ୭୯ ।
ଆତ୍ମର ତହୁଁ ବାହାର ସେ ଦେବ ଅଟଇ କଣ୍ଠେୟାର
ସେହାକୁ ଦେଇ ଆତ୍ମେ ହୋଇ ଯିବା ପାର । ୮୦ ।
ଶ୍ରୀମସେନ ବଚନେ ଦେବ ହୋଇଲେ ବିରସ
ପୁଣି କ୍ଷଣକେ ସ୍ଵାମୀକି ମାଡ଼ିଲକ ହସ । ୮୧ ।
ବାବୁ ଆତ୍ମର ନିମନ୍ତେ ସେ ଜଗିଥାଇ ନିଷାଦ
ନବ ବରଷ ହୋଇଲାନି ରାତ୍ରି ନ ମାଡ଼ଇ ନିଦ । ୮୨—୮୨୧୧ ।

ଭୀମକୁ ଜଳପ୍ରସାଦ ପ୍ରଦାନ ଓ ଭୀମର ଭୀଷ୍ମ ରୂପ ଧାରଣ

ଖରା ବରଷା ଯେ ଶୀତ ଆଦି କରି
ଗୃହ ବାସ ତେଜ କରି ଜଗି ଥାଇ ଜଳ ଯେ ଅନ୍ଧାର । ୧ ।
ପାପ ପୁଣ୍ୟ ଶ୍ରୀମା ତୁ କିଛି ହିଁ ନ ବରୁ
ଯେ ସେ ଉପୁଗାଣ ତାକୁ ବାଟରେ ନେଇ ମାରୁ । ୨ ।

- ୭୧। { ସମସ୍ତେ ଭ୍ରାତା ଆତ୍ମେ ସେକ ହିଁ ଶରୀର ।
ସମସ୍ତେ ଭ୍ରାତା ଆତ୍ମେ, ସେକ ଯେ ପିଅର ।
୭୦ ପଦ ପରେ ୨ଟି ପୋଥିରେ ଅଛି:—
ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଇଲେ ସେହା ନୋହଇ ଧର୍ମ କଥା
ବିଦୁରଙ୍କ ବଚନେ ସେ ଆତ୍ମକୁ କଲ ଧର୍ମ ପିତା ।
୭୧। { କ୍ଷଣକେ ସ୍ଵାମୀ ଯେ ଛାଡ଼ିଲେ ନିଶ୍ଵାସ
କାହାକୁ ଭଲେ ତୁମ୍ଭେ ହୋଇବ ହରଷ ।
୧। { ଗୃହବାସ ତେଜ କରି ଜଗିଥାଇ ଯତ୍ନ କରି ।
ଗୃହବାସ ତେଜ କରି ଜଗିଥାଇ ପାହାଣ ।

ମାତାଙ୍କର ବଦନ ଗୁହ୍ୟ ଧର୍ମସୁତ
ମା ଗୋ ଆତ୍ମେ ଅଟୁ ତୋହୋର ଭିନ୍ନ ଗୋଟି ପୁତ । ୩ ।
ନକୁଳ ସହଦେବ ଦୁହିଁନ୍ତ ଦୁର କରି
ତୋହୋର ଭିନ୍ନ ପୁନ ହୁଁ ଜଣେ ଦିଅସି ବିରୁର । ୪ ।
କୋଇନ୍ଦ୍ରାୟେ ବୋଇଲେ ରେ ଦୁଷ୍ଟ ଅଟଇ ଶ୍ରୀମ
ମଦ ବିଦିକେ ସେହାର ନାହିଁ ଆନ କର୍ମ । ୫ ।
ସେହାରେ ସେ ଅନ୍ତର ଧଇଲେ ଆତ୍ମକୁ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
ଗୁରୁ ଗଉରବ ମାନ୍ୟ ନାହିଁ ଅନୁବ୍ରତେ ଅଟଇ ମହା ଦୁଷ୍ଟ । ୬ ।
ଷାଠିୟେ ପଡ଼ି ଅଣିଲେ ସେ ବେଳକୁ ସେ ନ ଅଣି
ପେଟ ନ ପୁରଲେ ସେ ହୋଉଥାଇ ମହା କଷ୍ଟ । ୭ ।
ଭିକ୍ଷା ମାଗି ତ ସେ ନ ଯିବ କଦାଶ୍ଚିତେ
ଅଳପ ନୟନେ ଯାର ନ ଦଶଇ ଯୁଗତେ । ୮ ।
ଯାଅ ଯା ପଣ୍ଡାୟେ ବୋଲି ଯେହୁଟି ବୋଲିବ
କୁଡ଼ିଆ ଗୋଟି ଉପାଡ଼ଣ ତାହାର ସବୁନ୍ତ ମାରିବ । ୯ ।
ସେତେ କୁ ଦୁଷ୍ଟ ଆତ୍ମ ସଙ୍ଗତେ ନ ଥାଉ
ଶ୍ରୀମାକୁ ଦେବା ସେବେ ସେ ଜଳପ୍ରସା ଖାଉ । ୧୦ ।
ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଦେବ ମାୟେ କରନ୍ତେ ସେସନ ଭାଲେଣି
ଦୁହିଁଙ୍କର ବିରୁର ସେ ଶ୍ରୀମସେନ ଜାଣି । ୧୧ ।
ବୋଇଲ ଭୁନୁର ମନ ଗୋ ମୁହିଁ ଜାଣିଲାନି ଆଉ
ମୋତେ ଦେମାକୁ ଗୋ ଭାବୁଛ ତୁମ୍ଭେ ଦୁଇ । ୧୨ ।
ସେତେ ବୋଲି ଶ୍ରୀମା ନୟନେ ପଡ଼ିଲକ ତେଜ
ଜଳପ୍ରସା ଆଦେଷି ଧଇଲ ନିଠାଇ । ୧୩ ।

- ୫୨ ଦୁଇ କରିବା ବିଦିକେ ତାକୁ ନ ରୁଟଇ ଆନ ।
୧୨ ପଦ “ମୋତେ ଦେମାକୁ ଭାବୁଛ ଗୋ ତୁମ୍ଭେ ଦୁଇ” ପରେ ସେକ ପୋଥିରେ ଥିବା
ଅଧିକା ପାଠ—

ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଇଲେ ବାବୁ ତୋତେ କିମ୍ପା ଦେବି
ଜଳପ୍ରସା ଖାଉ ମୋତେ ମୁହିଁ ଯେ ପଡ଼ିବ ।

ଦୁଇ ହସ୍ତେ ଧରି ଉପରକୁ ଫିଙ୍ଗି ଦିଲ
ତୁମ୍ଭିକା ମୁଣ୍ଡି ପ୍ରାୟେ ଶ୍ଵାସ ଉଦରେ ପଶିଲ । ୧୪ ।
କୁମ୍ଭୀର ଗର୍ଭ ଦଶଇ ପାତାଳ ବିମ୍ବର ପ୍ରାୟେ
ଗର୍ଭରେ ପଶିଅଛି ଯେ ପବନ ତନୟେ । ୧୫ ।
ତହୁଁ ନାବ ବାହି କରି ନେଲ କଣ୍ଠେୟାର
ଗୁରୁ ଭାଇ ମାତାୟେ ଓହ୍ଲାଇଲେ କୂଳର । ୧୬ ।
ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଅନେକ ହୋଧ କଲେ ଶ୍ଵାସକୁ ନ ଦେଖି
ଅବିକ୍ଷଣ ଲୁଅ ବହଇ ବେନି ଆଖି । ୧୭ ।
ନକୂଳ ସହଦେବ ଆବର କରଟୀ
ଅସାଷ୍ଟମ ହୋଇଣ ସେ ଭୂମିରେଣ ଲେଟି । ୧୮ ।
ଆରେ ଆରେ ମୋର କାହିଁ ଗଲୁ ବଳବନ୍ତା ଭାଇ ଗୋଟି
ଅନେକ ବିକଳେ ଯେ ବୋଲନ୍ତି ଯୁଦ୍ଧେଷୁ । ୧୯ ।
କେଣିକ ଯିବି ଶ୍ଵାସ ରେ ତୋହୋର ଅଭାବେ
ବାଟ କତାଇଣ କେ ନେବ ମୋତେ ଯେବେ । ୨୦ ।

ସ୍ଵେମାନନ୍ତ ଘେନି ବାବୁ ବୁଲୁ ତୁମ୍ଭେ ସୁଖେ
ମୁହଁ ଆଧାର ହୋଇବି ଜଳପ୍ରଭ ମୁଖେ ।
ସ୍ଵେତେ ବୋଲି ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ପଡ଼ୁଛନ୍ତି ତେଇଂ
ଶ୍ଵାସହେନ ବୋଇଲୁ ରହୁ ରହୁ ଗୋସାଇଁ ।
ତୁମ୍ଭେ କମ୍ପା ଯିବ ମୁହଁ ପଛେ ଯିବି
ଜଳପ୍ରଭ ମୁଖେ ଆହାର ହୋଇବି ।
ଆବର ଭାଇ କାହିଁ ଦେଖିବି ମୋର ଆଖି
ଝର ଝର ହୋଇ ଲୁଅ ବହଇ ବେନି ଆଖି ।

୧୪।୯ { ତୁଣ୍ଡ ବିସ୍ତାରିଣ ଶ୍ଵାସକୁ ଗର୍ଭକୁ ଖେପିଲ ।
ତୁଣ୍ଡ ବିସ୍ତାରି ଶ୍ଵାସକୁ ଗର୍ଭରେ ଭରିଲ ।
ତୁଣ୍ଡ ବିସ୍ତାରିଲ ଶ୍ଵାସକୁ ଅଳପେ ଗିଳି ଦିଲ ।

୨୦ { ବାଟେ ବସାଇଣ କାଟିଲୁ ଆମ୍ଭର ତଣ୍ଡି
ତୋହୋର ବିହ୍ୱଳେ ଆମ୍ଭେ ହୋଇଲୁ ମହାକଣ୍ଠି
କେଣିକ ଯିବୁ ଶ୍ଵାସ ରେ ତୋତେ ହରାଇଟି
ସ୍ଵେଦନ୍ତ କାରୁଣ୍ୟ ଧନ ଅଶ୍ରୁ ଜଳ ବୃଷ୍ଟି ।

ମନ୍ଦ ଅଗ୍ନି ହୋଇଲେ ଯେହ୍ନେ ନିବଳ ହୋଅନ୍ତି ପ୍ରାଣୀ
ଦଶ ଦଶ ଅନ୍ଧାର ହେଲୁ ମୋତେ ଜାତି ଅନ୍ଧ ଜାଣି । ୨୧ ।
ରସୁ ସାସ କରୁଥିଲୁ ତୋହୋର ପ୍ରାକର୍ମ ଦେଖି
ତୋହୋର ଅଭାବେଣ ମୁଁ ହୋଇଲି ନିରମାଣି । ୨୨ ।
କୋଇନ୍ତାୟେ ବୋଇଲେ ବାବୁ କେତେ କରୁ ଶୋକ
ରସେଣୀ ପାଇଲେ ପୁଣି ଜାଣିମେ ସବଲେକ । ୨୩ ।
ହଜିଲ ବଣା ଲେକଙ୍କୁ ବାବୁ ଥିବା କି ବାଟ ଚାହିଁ
ମଲୁ ନୁଆସଇ ଭୟ କାହିଁ ନ ଆଙ୍କୋରଇ । ୨୪ ।
ଗୁରୁ ପୁଅଙ୍କର ଯେ ହସ୍ତ ଦେଖି ଧରି
ପଶିଲେ ଗହନ ବନେ ନରସିଂହ ସୁମର । ୨୫ ।
ଶ୍ଵାସ ତୁମ୍ଭା ହୋଇଅଛି କୁମ୍ଭୀରର ଗର୍ଭେ
ଭାଇ ମାଆଙ୍କର ମନ ଜାଣିମା ନା ସ୍ଵେଦ ପରସ୍ତାବେ । ୨୬ ।
ଯେତେବେଳେ ନିରାଶେ ସେ ଗଲେ ଘୋର ବନେ
କୁମ୍ଭୀର ଗର୍ଭେ ଶ୍ଵସ୍ତରୁପ ଧଇଲେ ଶ୍ଵାସସେନେ । ୨୭ ।
ବିକ୍ରୋଦର ମୂରତି ଧଇଲୁ ମହାବଳ
ଶରୀର ବିକାଶିଲୁ ଉଚ୍ଛର୍ଗ ନବତାଳ । ୨୮ ।
ପଞ୍ଚ ତାଳ ଉଚ୍ଛର୍ଗ ଯେ କୁମ୍ଭୀର ଗର୍ଭ ଗୋଟି
ମହା ଭାଗ ପାଇଗଲୁ ତାର ପେଟ ପାଟି । ୨୯ ।
କୁମ୍ଭୀରକୁ ମାରି ଚର୍ମ ଛଡ଼ରି ଶ୍ଵାସ କରି
ଉପରେ ପକାଇ କରି ହୋଇଁ ବାହାର ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ସୁମର । ୩୦ ।
ନାବ ଗୋଟି ଘେନି ଆସଇ କଣ୍ଠେୟାର
ରାଗେଣ ଗୃପୋତ୍ତକ ମାଇଲୁ ବିକ୍ରୋଦର । ୩୧ ।

୨୧।୨ ଦଶଦଶ ଅନ୍ଧାର ମୋତେ ଦଶିଲୁ ରସେଣୀ ।

୩୧ ପଦ ପରେ ପାଠାନ୍ତର—

ନାବ ଗୋଟି ଘେନି ଯାଉଅଛି କଳବ୍ରତ
ରାଗେ ଗୃପୋତେ ମାରିଲୁ ପବନର ସୁତ ।
ତାହାଙ୍କ ଭାଲିଲୁ ବେଳେ ତୁହି ବସିଥିଲୁ
ମୋତେ ଦେବାକୁ ତୁହି ରେ ସନମତ କଲୁ ।

ତାହାଙ୍କର ଭାଳେଣିରେ ତୁହି ପଶିଥିଲୁ
ମୋତେ ଦେବାକୁ ବୋଲୁଁ ରେ ତୁହି ସନମତ କଲୁ । ୩୨ ।
କୋପେଣ ମୁଣ୍ଡ ତାର ପକାଇଲ ମୋଡ଼ି
ନାବ ଗୋଟି ଭାଙ୍ଗିଲୁ ଶତଶତ କରି । ୩୩ ।
ପ୍ରକୋପିତ ବଦନ ହୋଇଁ ଧାମଇଁ ଘୋର ବନେ
ମେଘନା କମ୍ପି ଅଛୁ ତାର ଚରଣ ଉଦାନେ । ୩୪ ।
ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ମା ଗୋ ମୁଣ୍ଡ ତ ପୋଡ଼ିଲୁ
କେଉଁଠା ରାକ୍ଷସ ଆତ୍ମକୁ ଦେଖିଣ ଧାଇଁଲୁ । ୩୫ ।
ଆରେ ମୋହୋର ଭାଇ ମୁହିଁ କମ୍ପାଇଁ ନ ମଲି
ତୋତେ ମରାଇ ମୁହିଁ ସଂପୋଡ଼େ ନାଶ ଗଲି । ୩୬ ।

କୋପେ ଆଜି ମୁଣ୍ଡ ତୋର ପକାନ୍ତିରେ ମୋଡ଼ି
ନାବ ଗୋଟି ଭାଙ୍ଗି ମୁଁ ଶତେ ଖଣ୍ଡ କରି ।
ବିଦୁରଙ୍କ ଯୋଗୁ ତୋର ରଖିଲି ପରାଣ
ସ୍ବେ କଥା ତୁ ନ କହଣ କରିବୁ ଗୋପନ ।
କେବଳ ତୁ ବିଦୁରଙ୍କ ଆଗରେ କହିବୁ
ଆଜି କେହି ଜାଣିଲେ ତୁ ସର୍ବଶେ ମରବୁ ।
ତସ୍ବେ ନାବିକ କହଇ ରଖ ମୋର ପ୍ରାଣ
ତହିଁ ତୁମ୍ଭ ପାଦେ ପଶିଲି ଶରଣ ।
ସତ୍ୟ କହୁଅଛୁ କେତେ ନ କହିବି କାହିଁ
ସ୍ବେହା କହି ନାବ ଗୋଟି ଦିଲୁ ସେହୁ ବାହି ।

୩୭ ପଦ ପରେ ଅଧିକା ପାଠ—
ସ୍ବେମନ୍ତ ଦେଖିଣ କରେ ଧନୁ ଧଇଲ ଅର୍ଜୁନ
ଦୋଷକୁ ସୁମରି ନାରାଜ କରଇ ସନ୍ତାନ ।
ପେଟିଲୁ ଅର୍ଜୁନ ଯେ ନାରାଜ ଖଣ୍ଡମୁନା
ପଡ଼ିଣ ନାରାଜ ହୋଇଲୁକ ଚୁନା ।
ପୁଣି ହୁଁ ବାସବ ସେ ବିଚ୍ଛଳିକ ଶର
ପଡ଼ି ହୁଁ ଶହସ୍ର ନ ଭେଦିଲୁ ଶରୀର ।
ପୁଣି ହୁଁ ଅମୋଘ ଶର ପେଟିଲୁ ସର୍ବସାତୀ
ଉପୁଡ଼ିଲୁ ଶର ପଡ଼ିଲୁ ତତ୍ତ୍ବଶାନ୍ତି ।
କୋଇଲାସ୍ବେ ବୋଇଲେ ରହ ରହ ପାଥ
ଅସୁର ନୋହଇ ସେ ଶ୍ରୀମତି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ।

କୋଇଲା ବୋଇଲେ ବାବୁ ତୁ ନ ଭଲ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି
ଦାନବ ନୋହଇ ତୋହୋର ଭାଇ ଶ୍ରୀମସେନ ହେଟି । ୩୭ ।
ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ବୋଇଲୁ ମା ଗୋ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ନିର୍ଦ୍ଦୟା
ସ୍ତ୍ରୀ ଲଙ୍ଘ ହୋଇ ପାଷାଣ ତୋର ହସ୍ତ । ୩୮ ।
ଗର୍ଭଧାତୁ ହୋଇଣ ପୁତ୍ରକୁ ମରାଇ
ଗର୍ଭ ତୋହୋର ଗୋ କିଛିହୁଁ ନ ବଧାଇ । ୩୯ ।
କୋଇଲାସ୍ବେ ବୋଇଲେ ଭ୍ରାନ୍ତି ତୁ ନ କରି କିଛି
କୁମ୍ଭୀର ଦତ୍ୟ ମାର ତୋର ଭାଇ ଆସୁଅଛୁ । ୪୦ ।
ସ୍ବେସନେକ ବିଚାର କରନ୍ତେ ଦେବ ଧର୍ମେ
ସନ୍ନିଧେଶ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ବୀର ଶ୍ରୀମେ । ୪୧ ।
କୋଇଲାଙ୍କର ପାଦେ ଶ୍ରୀମ ହୋଇଲୁ ପରଶାମି
ଶ୍ରୀମକୁ କୋଳ କଲେ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ଦେବ ସ୍ବାମୀ । ୪୨ ।
ବାବୁ ଆତ୍ମର ଦେଖନ୍ତେ ତୋତେ ଚିଲିଲୁ କୁମ୍ଭୀର
କେବଣ ବାଗେ ବାବୁ ରେ ହୋଇଲୁଁ ବାହାର । ୪୩ ।

କୁମ୍ଭୀର ଗର୍ଭେ ଆଇଣ ବ୍ରାହ୍ମଦର
ଅନ୍ତ ଚରିଣ ଗର୍ଭେ ହୋଇଲୁ ବାହାର ।
ତାହାର ଚର୍ମ ଯେ ଘୋଡ଼ାଇଣ ହୋଇ
ଆସଇ ବ୍ରାହ୍ମଦର ଆତ୍ମକୁ ଡରାଇ ।
ସ୍ବେମନ୍ତ ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କ ଦିଅଇ ଶ୍ରୀମ
କୁମ୍ଭୀରକୁ ଦେଇ ମୋତେ ସ୍ବେବେ କରୁଛୁ ସାଂଗ୍ରାମ ।
ସ୍ବେତେ ବୋଲି ସନ୍ନିଧେ ପ୍ରବେଶ ମାରୁଛୁ
ଦେଖିଣ ମନୁ ଭ୍ରାନ୍ତି ଫିଟିଲୁକ ଧାତୁ ।

୪୪ { କୁମ୍ଭୀର ଗୁଲ ସେ ଘୋଡ଼ି ଯେ ହୋଇଣ
ସନ୍ନିଧେ ଯାଇ ସେ ଡରଇ ପୁଣ ପୁଣ ।
ଦେଖିଣ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ହୋଇଲେ ତରସ୍ବ
ଶ୍ରୀମକୁ ଶାଇ ସ୍ବେବେ ଆତ୍ମକୁ କଲୁ ଗ୍ରସ୍ତ ।
ଶ୍ରୀମସେନ ବୋଲଇ ନ ଡର ତୁମ୍ଭେ ସ୍ବେବେ
କୁମ୍ଭୀରୀକ ମାରଣ ଅଇଲୁ ମୁହିଁ ସ୍ବେବେ ।

ଶ୍ରୀମତେନ ବୋଇଲୁ ସ୍ୱାମୀ ଗର୍ଭେ ତାର ଥିଲି
 ଓଦର ବିଦାରି ଦେବ ମୁଁ ବାହାର ହୋଇଲି । ୪୪ ।
 କହଇ ଶ୍ରୀମତେନ ସାନନ୍ଦ ତୋଷ ମନେ
 ଚୁଲଇ ପବନ ଗତି ଘୋର ଗହନ ବନେ । ୪୫ ।
 ଚୁଲନ୍ତେ ଶତେ ହାଥ ହୋଇ ଯେକ ଭିତ୍ତି
 ହାବୋଡା ଘାତେ ବୃକ୍ଷ ପଦ୍ମତ ହୋଇଛନ୍ତି ଚୁର । ୪୬ ।
 ଚୁଲି ନ ପାରି କୋଇନ୍ତାୟେ ବସିଲେକ ଫୁଟି
 ରହ ରହ ଶ୍ରୀମତେନ ଚୁଲି ନ ପାରିଲେ ମାୟେ ବୋଲି ବୋଲନ୍ତି ସୁହେଷୁ
 ଶ୍ରୀମତେନ ବୋଇଲୁ ମାତା ଗୋ କେମନ୍ତ କରନ୍ତି
 ହିଯୋଧନ ବେଶକାରେ ଚୁଲନ୍ତି ଯେଥୁଁ କେତେ କାଳ ଯା'ନ୍ତି । ୪୭ ।
 କୋଇନ୍ତାକୁ କୋଳ କରି ଧଇଲୁ ପାବେନ
 ମଥାର ଉପରେ ବସାଇଲୁ କରେ ଘେନି । ୪୮ ।
 ଡାହାଣ କନ୍ଧେ ଯୁହେଷୁ ବାମ କାନ୍ଧେଶ କରନ୍ତି
 ନକୁଳ ସହଦେବ ବେନି କାଶେ ବେନି ଗୋଟି । ୪୯ ।
 ପବନହୁଁ ବେଗେ ଶେପଇ ଶ୍ରୀମତେନ
 ଘଡ଼କେ ଯାଉଅଛୁ କୋଡ଼ିୟେ ଯୋଜନ । ୫୦ ।
 ବନ ଜୀବମାନେ ପଳାବନ୍ତି ତରେ
 କୁତୁହୋଲେ ଗଣ୍ଡା ଗୟଳ ହରଷେ ଧରଇ ବିକ୍ରୋଦରେ । ୫୧ ।
 ବଇବସୁତ ମନୁ ପୁଞ୍ଜାକଲେ ଅଗସ୍ତିକି
 ଜହୁର ଘରୁ ପୁରୁଷନ ଗଲୁ ଯେ କେଶିକି । ୫୨ ।
 ଶବରୁଣୀ ପଞ୍ଚପୁତ୍ର କଲେ ଯେ କେମନ୍ତ
 ଏହା ମୋତେ ସଞ୍ଜି ପି କହିବା ତପୋବନ୍ତ । ୫୩ ।

୪୫୧ ପଦ ପରେ ଅଧିକା ପାଠ:—

ତାହାଙ୍କର ଭେଟ ପଡ଼ିଲେ ହୋଇବ ଅସାର
 ତୁମ୍ଭେ ଓ ଧର୍ମ ଆତ୍ମା ଜାଣିଣ ବରୁର ।
 ଯୁହେଷୁ ବୋଇଲେ ତୋହୋରେ ଥରୁ ହୋଇ
 ସେ ଦୁରୁଗମ ପଥରୁ କେମନ୍ତେ ପାର ହୋଇବାଇଁ ।
 ଯୁହେଷୁଙ୍କ ବଚନ ଶୁଣିଣ ବିକ୍ରୋଦର
 ତୁମ୍ଭେ ମିଳିଲେ ଯାଇଁ ମାତଙ୍ଗ ଶ୍ରୀମୁର ।

ଅଗସ୍ତି ପ୍ରତିବାକ୍ୟ ଶୁଣ ମହାମନୁ
 ଜହୁର ଘର ଦହିଲୁ ଯେ ପବନର ତନୁ । ୫୪ ।
 ଅଗ୍ନିର ତେଜେ ଯେ ପଡ଼ିଲୁ ମିଳାଇ
 ପୁରୁଷନ ପଣ୍ଡା ଯେ ନାଶ ଗଲୁ ତହିଁ । ୫୫ ।
 ଜୟନ୍ତା ଶବରୁଣୀ ପଞ୍ଚପୁତ୍ର ଘେନି
 ମହାନଦ୍ରାୟେ ସେ ଦହନ ହୋଇଲୁ ଚୟେଣୀ । ୫୬ ।
 ଶବରୁଣୀ ପଞ୍ଚପୁତ୍ର ଶବରୁଣୀ କି ଘେନି ଛଡ଼ ଜଣ
 ତାହାଙ୍କର ତୁଲେ ଯେ ମଲୁ ପୁରୁଷନ ବ୍ରାହ୍ମଣ । ୫୭ ।
 ଯେ ସାତେ ହେଁ ଦହନ ହୋଇଲେ ଜହୁର ଘରେ
 ସମସ୍ତ ନାଶ ଗଲେ ଅଗ୍ନିର ସମ୍ଭରେ । ୫୮ ।—୭୭୭ ।

ଶବରୁଣୀର ପଞ୍ଚପୁତ୍ରଙ୍କର ପୂର୍ବ ବୃତ୍ତାନ୍ତ

ଅଗସ୍ତିକି ପୁଞ୍ଜା କଲେ ବଇବସୁତ ମନୁ
 ବଡ଼ ଦୁଲଭ କଥା କହିଲୁ କୁନ୍ତ ରକ୍ଷିକ ତନୁ । ୧ ।
 କେଉଁଠା ପାତକ ଯେହୁ କରଥିଲେ ପୁର୍ବେ
 ବିନା ଦୋଷେ କେମନ୍ତେ ଦହନ ହୋଇଲେ ଅପ୍ରସାଦେ । ୨ ।
 ଯେହୁ କହିବା ମୋତେ ପଣ୍ଡିତ ଭଗ୍ୟ ଯଡ଼
 ଶୁଣିଣ ମହାତମା ଯେ ପିଟିବ ମନ ଭ୍ରାନ୍ତି । ୩ ।
 କହନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ହୋ ସାବଧାନେ
 ପୂର୍ବର କୃତ୍ୟେ ଦହନ ହୋଇଲେ ଶବରୁଣୀ ପୁତ୍ରମାନେ । ୪ ।
 ବାଂଝକଲୁ ଦେଶ ରଜା ଗାଧ ଯେ ନୃପତି
 ଭୋଜବଂଶେଶ ସେହୁ ଅଟଇ ଆଧିପତି । ୫ ।
 ସେ ଗାଧର ନନ୍ଦନ ଯେ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ରଜା
 ମଞ୍ଜେଶ ନରପତି ସେ ଜାଣିଣ ବିତୋଜା । ୬ ।

୭। ବିତୋଜା—ଭନୁ

ଦିଗବିଜେ କରଇ ଯେ ସମସ୍ତ ଦିଗେ ପଶି
 ଅନେକ ରାକ୍ଷସ ସେ ମାରଇ ଆହେଷି । ୭ ।
 ପଦ୍ମେକ ରଥ ତାର ବେନ ପଦ୍ମ ହସ୍ତୀ
 ଚାରି ସାଗର ଅଶ୍ୱ ସାତ କ୍ଷତ୍ରଣୀ ପାଦାନ୍ତ । ୮ ।
 ଯେତେକ ଘେନି ରାଜା କରଇ ଦିଗବିଜେ
 ବନ ଅରଣ୍ୟ ଖେଦି ମାରଇ ଦନୁଜେ । ୯ ।
 ମକର ଶୁକଳ ପକ୍ଷ ନବମୀର ତଥ୍ୟ
 ସେ ଦିନ ଦିଗବିଜେ କଲ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ନୃପତି । ୧୦ ।
 ଅରଣ୍ୟ ଖେଦଇ ରାଜା ଅନ୍ଧପାଣି ନାହିଁ
 ଦଶମୀ ଯେକାଦଶୀ ଯେ ଖେଦଇ ଅବଗାହି । ୧୧ ।
 ତିନି ଦିନ ଉପାସେ ଭେଟିଲେ ସତ୍ତ ଭ୍ରମେ
 ଯାନ୍ତେଣ ଭେଟିଲେ ଯାଇଁ ବଶିଷ୍ଠଙ୍କ ଆଶ୍ରମେ । ୧୨ ।
 ଦେଖିଣ ବଶିଷ୍ଠେ ତାଙ୍କୁ କଲେକ ଅର୍ଥ୍ୟ ପୂଜା
 ବୋଇଲେ ଅତି ଶ୍ରମେ କାହିଁ ଥିଲ ମହାରାଜା । ୧୩ ।
 ରାଜା ପ୍ରତିବାକ୍ୟ ଅସୁର ଉପଦର୍ପେ ଖେଦଲୁ ବନବାସେ
 ମାଇଲି ଅନେକ ଦୁଷ୍ଟ ପିରୁଣ ରାକ୍ଷସେ । ୧୪ ।
 ଅଶକତେ ଚାଲି ନୁଆରନ୍ତି ବଳ
 ତିନି ଦିବସ ହେଲାନି ନାହିଁ ଅନ୍ଧ ମେଲ । ୧୫ ।
 ବଶିଷ୍ଠେ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ରାୟେ
 ଆମ୍ଭର ତହିଁ ଅଛୁ ଅନ୍ଧ ଯେ ପ୍ରତାପେ । ୧୬ ।
 ଗୋଟି ଚାରି ଭୂଞ୍ଜି ତୁ ଯାଅ ନୃପମଣି
 ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ବୋଇଲେ ମୋହୋର ବଳ ସାତ କ୍ଷତ୍ରଣୀ । ୧୭ ।
 ବଶିଷ୍ଠେ ବୋଇଲେ ସନ୍ଧ୍ୟା ଘେନଣ ବସିବା ବିଶ୍ୱାମିତ୍ରେ
 ସମସ୍ତେ ହେଁ ବାଣ୍ଟି ଭୂଞ୍ଜି ଅନ୍ଧ ଅଛୁ ଯେତେ । ୧୮ ।

୧୨ { ତିନିଦିନ ଉପାସେ ସେ ବନେ ଭ୍ରମନ୍ତେଣ
 ଭେଟିଲେ ସେ ରାକ୍ଷସର ବଶିଷ୍ଠ ଆଶ୍ରମ ।

୧୨/୧ ସତ୍ତ—ସତ୍ତ, ବଳ, ଶରୀର

ବଶିଷ୍ଠେ ବୋଇଲେ ପାତ ହୋ ଶାଳ ପତ୍ର ଗୁଡାୟେ
 ସମସ୍ତେ ସିଅଁ ଦନା ଗୋଟିୟେ ଗୋଟିୟେ । ୧୯ ।
 ସୁମନ୍ତକୁ ବୋଇଲେ ତୁ ଦୁହଁ ଗାଈ ଗୋଟି
 ମେଞ୍ଜନ ଯେ ନାହିଁ ଦେବା ଦୁଧ ପୁଟି । ୨୦ ।
 ବଶିଷ୍ଠଙ୍କର ଭାରିଯା ଯେ ଅଟନ୍ତି ଅରୁକ୍ଷଣ
 ଭାତ ଓରୟା ସେ ରାକ୍ଷଣ ଅଛନ୍ତି । ୨୧ ।
 ସାତ କ୍ଷତ୍ରଣୀ ବଳ ଘେନି ଯେ ସେହି ବନସ୍ତେ
 ତିନି ଯୋଜନ ମାତ୍ର ବସିଲେ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ରେ । ୨୨ ।
 ବଶିଷ୍ଠଙ୍କ ଚେଲ ପଞ୍ଚାଶ ସହସ୍ର ଯେ ଶିଷି
 ଅରୁକ୍ଷଣ ତାଳି ଦିଅନ୍ତି ଯେ ସମସ୍ତେ ପରଶି । ୨୩ ।
 ଗାଈ ଗୋଟିକର ଦୁଧ ଓରୟା ଗୋଟିକର ଭାତେ
 ଯାହାକୁ ଯେତେକ ଅଛଇ ଭୂଞ୍ଜନ୍ତି ସମସ୍ତେ । ୨୪ ।
 ଦିନ ଅର୍ଦ୍ଧେ ରାଜା ମୁଣୋହିଁ ରେ ବିଜେ କଲ ।
 ଆଦିତ୍ୟ ଅସ୍ତ ଯାକେ ମୁଣୋହିଁ ସରିଲ । ୨୫ ।
 ସମସ୍ତ ସଇନ ଭୂଞ୍ଜି ହୋଇଲେ ତ୍ରୁପୁତି
 ଆଶ୍ୱେନଂବନ ସାରି ଆସ୍ତାନ୍ତେ ବିଜେ ନରପତି । ୨୬ ।
 ବିଶ୍ୱାମିତ୍ରେ ବୋଇଲେ ଶୁଣିମା ମୁନି ହେ
 ବଡ଼ାଇ ଆଶ୍ୱିନ ଦେଖିଲୁ ସନ୍ଦେହେ । ୨୭ ।
 ଗାଈ ଗୋଟିକର ଦୁଧ ଓରୟା ଗୋଟିକର ଭାତ
 ଯେତେକ ଅଛଇ ମୋର ସାତ କ୍ଷତ୍ରଣୀ ସନ୍ଧ୍ୟା ବଳବନ୍ତ । ୨୮ ।
 ବଶିଷ୍ଠ ପ୍ରତିବାକ୍ୟ ଶୁଣ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ରାୟେ
 ଆହୁରି ହୋଇବ ନା ପଶାଳ ଗୁଡାୟେ । ୨୯ ।
 ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ବୋଇଲେ ଶୁଣିମା ତପନସ୍ତୁ
 ମୋତେ ଦେବା ଯେ ତୁମ୍ଭର ଗାଈ ଗୋଟି । ୩୦ ।
 ସହସ୍ରେକ ଧେନୁ ଗାବ ମୁହିଁ ଦେବଇଁ ତୁମ୍ଭକୁ
 ବଶିଷ୍ଠେ ବୋଇଲେ ଲୋକ କେ ଆମ୍ଭର ସମ୍ଭାଳିବାକୁ । ୩୧ ।
 ଯେକା କାମଧେନୁ ମୋର ଅଟଇ ଯୁଗତେ
 ବିୟାଶେ ବିଆଇଲେ ଦୁହଁ ମନୁୟେ ପରିଯନ୍ତେ । ୩୨ ।

ତୁ ରାଜା ମହା ପଣ୍ଡିତ ଅଟୁ ଭଗ୍ୟବନ୍ତେ
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ଗାବ ତୁ ଯେ ହରିବୁଂ କେମନ୍ତେ । ୩୩ ।
 ଶୁଣି ବିଶ୍ୱାମିତ୍ରେ ତୁମ୍ଭା ଯେ ହୋଇଲେ
 ଦୁଷ୍ଟ ଜନ ମାନେ ଯେ ରାଜାକୁ ଜଣାଇଲେ । ୩୪ ।
 ଶୁଲ ହୋ ଯେବେ ବନସ୍ତ ଠାବରେ ଗୋପ୍ୟ ହୋଇଥିବା
 ଚରିବା ଠାବରୁ ଗାବ ଅତାଇଣ ନେବା । ୩୫ ।
 ଦୁଷ୍ଟଙ୍କର ବଚନେ ଯେ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ରାଜା
 ମୁଁ ଯେଠାରେ ରୁଷିକି ବୋଲୁଥାଇଁ ତେଣେ ଅତାଇ ନଅ ଯା । ୩୬ ।
 ରାଜାର ବଚନେ ଚଳିଲେ ଶର ଦୁଷ୍ଟେ
 ଗାଈ କି ଭେଟିଲେ ଯାଇ ବଇତରଣୀ ନଦୀ ତଟେ । ୩୭ ।
 ଅତାଇ ନେମାକୁ ବୁଦ୍ଧିପୂର୍ବକ କଲେ ମହାରଥା
 ଦୁଷ୍ଟଙ୍କ ଦେଖି କୋପ କଲେ ଜଗତ ମାତା । ୩୮ ।
 ଶୁର ଖାଇ ଲୁଦେ ଦେଖା ଶୁଦ୍ଧିଲେ କୋପ ଦୁଷ୍ଟ
 ଦେଖି ତା ମହାସାରେ କରେ ଧଇଲେ ଯା । ୩୯ ।
 ଦେଖିଣ ଗୋ ମାତା ମାଇଲେ ନେଇ ଶିଝେ
 ଫୁଟିଲେ ଅଶ୍ରୁ ଯୋଦ୍ଧାପୂର୍ବ ପଳାବନ୍ତ ବେଗେ । ୪୦ ।
 ସହସ୍ରେକ ଯୋଦ୍ଧାପୂର୍ବ ଯେ ବେଡିଥିଲେ ଗାଈ
 ରାଗେଣ ମହାଦେଇ ମାଇଲେ ଗୋଡ଼ାଇ । ୪୧ ।
 ରୁଷି ଯଦୁଂ ଗାଈ ନ ଦିଲେ ମାଗନ୍ତେ
 ସମଦଣ୍ଡ ଦେନ ଆସି ବେଡିଲେ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର । ୪୨ ।
 ଦେଖିଲେ ଯୋଦ୍ଧାମାନେ ସମସ୍ତେ ଛନ୍ଦ୍ର ପଡ଼ି
 ସୁଖେଣ ଗୋ ମାତା ନଦୀରେ ପାଣି ହେଉ । ୪୩ ।
 ଦେଖିଣ ଆଗ୍ୟାଂ ଦିଲେ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ରାଜା
 ସଇନକ ବୋଇଲେ ରେ ଅତାଇ ଆଣ ଯା । ୪୪ ।
 ରାଜାର ବଚନେ ଧାଇଁଲେ ବେଗେ ଥାଠ
 ଗଜ ଅଶ୍ରୁ ଯୋଦ୍ଧାପୂର୍ବ ମହା ମହା ବଳିଷ୍ଠ । ୪୫ ।

୪୩। ସୁଖେଣ ଗୋ ମାତା ନଦୀରେ ପାଣି ପିୟେ ଚର (ପା)

୪୩। ହେଉ—ହରିଣ କରବା, ବ୍ରହ୍ମଣ କରବା, ପାନ କରବା—ଧାତୁର
 ଅନେକାର୍ଥକୁ ହେଉ ।

ଲକ୍ଷେ ପୁର କରିଣ ସେ ବେଡିଲେ ଗାଈକି
 ଗୋ ମାତାର କୋପ ଯେ ବଡିଲୁ ଥାଠ ଦେଖି । ୪୬ ।
 ବେନ ଶିଝେ ହୋଇଲେ ତା'ର ପରଶୁ ଶାସ କାନ୍ତ
 ନିଶ୍ୱାସ ବହଲୁ ପବନ ଅଶରୁଣ ମୁଣି । ୪୭ ।
 ପାଦ ହୋଇଲେ ତା'ର ଅସିବର ଶାସ ମୁନା
 ପିଠିର ଚର୍ମ ତା'ର ହୋଇଲୁ ବଜ୍ର ସେହା । ୪୮ ।
 ରେମେ ହୋଇଲେ ଦେଶଙ୍କର ଅସ୍ତ୍ର ଶାସ ବାଣ
 ଝାଡନ୍ତେ ବର୍ଷିଲୁ ଯାଇ ସନ୍ଧ୍ୟାଙ୍କ ଶରୀର ଉପରେଣ । ୪୯ ।
 ଦାୟେଣ ସନ୍ଧ୍ୟା ଦଣ୍ଡ ଯେ ପଡିଲେ ନିମଜାଇ
 ଯମ ଦେବତା ପାଞ୍ଜି ପୋଛୁଲୁ ସବୁନ୍ତ ହିଁ । ୫୦ ।
 ହତ୍ୟାକୁ ବିମୋଚନ କଲେ ସର୍ବ ସଇନ
 ରାଗେଣ ବିହଲେ ଧନୁ ଶସ୍ତ୍ର ଦେନ । ୫୧ ।
 ଶହସ୍ରମାନ ପଡିଲେ ଗାଈର ଶରୀରେ
 ବଜ୍ର ଛଉରିରେ ପଡି ଉଛୁଡନ୍ତୁ ଶରେ । ୫୨ ।
 ନିଶ୍ୱାସ ଗୁଡିଲେ ଦେଶ ଅତି କୋପଭରେ
 ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ସଇନ ଉଡି ପଡିଲେ ଅପାର ଦୂରରେ । ୫୩ ।
 ପବନ ବହଲୁ କି ଅଶରୁଣ ମୁଣି ଦେନ
 ଯେ ଯଦୁଂ ପଡିଲେ ସେ ଲେଟିଲେ ଧରଣୀ । ୫୪ ।
 ସାତ ଶତ୍ରୁଣୀ ବଳ ଯେ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ରଙ୍କର ଥିଲୁ
 ପୂଜା ଗୋ ମାତାର କୋପେ ସମସ୍ତ ନାଶ ଗଲୁ । ୫୫ ।
 ତେର ଜଣ ଦେନ ରାଜା ଗଲୁ ସନ୍ଧ୍ୟା ଭଗ୍ନ ହୋଇ
 ଭରଦ୍ୱାଦଶଙ୍କ ଆଶ୍ରମେ ପ୍ରବେଶିଲୁ ଯାଇଁ । ୫୬ ।
 ଭରଦ୍ୱାଦଶ ବୋଇଲେ ତୋର ସନ୍ଧ୍ୟା କାହିଁ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର
 ସନ୍ଧ୍ୟାର ବିହନେ ରାଜା ଦିଶୁ ତ ବିପତ୍ତ । ୫୭ ।
 କାହାର ତୁଲେ ରାଜା ହୋଇଲୁ ବିବାଦୀ
 ସକଳ ଭୁବନ ତ ସମସ୍ତ ପାରୁ ସାଧୁ । ୫୮ ।

୫୮। ପାଦ-ଯେ ହୋଇଲୁ ଚନ୍ଦ୍ରହାସ ଶାସ ମୁନା (ପା)

୫୯। ହତ୍ୟାକୁ ବିମୋଚନ ଯେ ନ କଲେ ସଇନ । (ପା)

ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର କହିଲେ ଯେ ବଶିଷ୍ଠଙ୍କର କଥା
ଲେଖେଣ ହରି ମୁଁ ଆଶୁଥିଲି ତାଙ୍କର ଗୋ ମାତା । ୫୯ ।
ଅନେକ ରାଜା ମୁଁ ଜଣିଲି ସାଂଗ୍ରାମେ
ଗୋ ମାତା ନାଶ କଲି ମୋର ସରନ ଅନୁକ୍ରମେ । ୬୦ ।
ରାଜ୍ୟ ଭାର ମୋର କିଛି ନୋହିଲି ମହାବ୍ୟାଂତା
ଧର୍ମ ବଳହୀନ ସେ ଅସଂଖ୍ୟ ବଳବନ୍ତା । ୬୧ ।
ପୋଡ଼ୁ ପୋଡ଼ୁ ରାଜ୍ୟ ମୋର ନାହିଁ ପ୍ରିୟୋଜନ ।
ସୂକ୍ଷ୍ମ ବୋଲି ଗୁଣିଲି ସେ ରାଜ୍ୟ ଆଶାମାନ । ୬୨—୬୮୩୨ ।

ବଶିଷ୍ଠଙ୍କର ଅଷ୍ଟବସୁଙ୍କ ପ୍ରତି ଅଭିଶାପ

ସମସ୍ତ ତେଜ୍ୟା କରି ତପକୁ କଲି ଇଚ୍ଛା
ପଶିଲି ଧର୍ମେ ରାଜା ଅମର ପଦ କଲି ବାଞ୍ଛା । ୧ ।
ମହାଦେବର ଚପେ ସେ ବସିଲେ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର
ଶୂନ୍ୟ ଭେଦ ତଳସ୍ତେ କରନ୍ତି ଶୁଦ୍ଧ ଚିତ୍ତେ । ୨ ।
ଲେହ ଚୁରି ଭସିଲି ନବ ସହସ୍ର ବରଷ
ଶୂନ୍ୟ ପୁରୁଷମାନେ ହୋଇଲେ ଆସି ଦୃଶ୍ୟ । ୩ ।
ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ବୋଇଲେ ଅଷ୍ଟବସୁଙ୍କୁ ରାଜ
ବଶିଷ୍ଠଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱ ଦିଅ ମୋତେ କାମଧେନୁ ଗାଈ । ୪ ।
ରାଜରାଜର ବଚନେ ଚଳିଲେ ଅଷ୍ଟବସୁ
ବଶିଷ୍ଠଙ୍କର ଗାଈ ସେ ଦେଖିଲେ ଆଶ୍ରମରେ ପଶୁ । ୫ ।
ଚଉର୍ଥୀ ପଣ ଧରି ପଶିଲେ ନିଶାକାଳେ
ଆଶ୍ରମେ ପଶି ଗାଈ ଫେଇଲେ ବାହୁ ବଳେ । ୬ ।
ଗାଈକି ଓଡ଼ାଇ ସେ ନେଇ ଯାଉଛନ୍ତି ବନେ
ରସେଣୀ ପ୍ରଭୃତି ମନ୍ଦିରେ ଗାଈ ନ ଦେଖିଲେ ମହାମୁନେୟ । ୭ ।

ଦୁହିଁବାକୁ ଲେଖିଲେ ନାହିଁ ଗାଈ ଗୋଟି
ଆଶ୍ରମ ଚଉକଡ଼ି ଲେଖନ୍ତି ତପନିଷ୍ଠ । ୮ ।
ଅନେକ ଶ୍ରମେଣ ପଡ଼ି ଲେଖନ୍ତି ମୁନି ଗାଈ
ବସୁସ୍ତେ ବୋଇଲେ ସ୍ୱେଦନ୍ତେ ନେମା ସେ କମ୍ପାଇ । ୯ ।
ମହାମନ୍ତ ଧୂଳି ପକାଇ ଆଶେ ଅଷ୍ଟଭାଇ
ଆପଣା ଇଚ୍ଛାସ୍ତେ ଯେ ପଛେ ଗୋଡ଼ାଇ ଅଛି ଗାଈ । ୧୦ ।
ଦୃମନ ପଦ୍ମତେ ଯେ ବାନ୍ଧିଲେ ନେଇ ଗାଈ
ଗଣ୍ଡାସ୍ତେକ ମାରି ସେ ସତ୍ତ୍ୱ ଶ୍ରେୟନ ଖାଇ । ୧୧ ।
ଗାଈକି ଲେଖଣ ଯାଉଅଛନ୍ତି ବଶିଷ୍ଠେ
ଭେଟିଲେ ଗାଈକି ଦୃମନ ଗିରି ନିକଟେ । ୧୨ ।
ଧାଇଁ ଯାଇଁ କଡ଼ରେ ଭେଟିଲେ ବ୍ରହ୍ମରାଜ
ଆଶ୍ୱାସି ଗାଈକି ଫେଇଲେ ଦଉଡ଼ି । ୧୩ ।
ପଦ୍ମତ ଉପରୁ ଧାଇଁ ଅଇଲେ ଉମା ବସୁ
ବଶିଷ୍ଠଙ୍କ ଉପରେ ପିଟିଲେ ଯାଠି ଯେ ପରଶୁ । ୧୪ ।
ଯାଠି ପଡ଼ି ମୁନି ଅଙ୍ଗ ମହା ବ୍ୟଥା ପାଇ
ରାଗେଣ ବୋଇଲେ ତୁ ଆଥ ରେ ନୟାସକ ହୋଇ । ୧୫ ।
ମଞ୍ଚେ ଜାତ ହୁଅ ଯାଇଁ ଗଙ୍ଗାର ଉଦରେ
ଅସୁନି କ ହୋଇ ନାଶ ଯାଅ ତୁ ଭାରଥ ଯୁଦ୍ଧରେ । ୧୬ ।
ବିଷମ ଶାପ ପାଇ ଉମାବସୁ ଯେ ଗଲି
ଶେଷେ ଶ୍ୱଷ୍ଟ ଗଙ୍ଗାର ପୁତ୍ର ଯେ ହୋଇଲି । ୧୭ ।
ବଶିଷ୍ଠେ ଯାଉଛନ୍ତି ଅତୀକ୍ଷଣ ଗାଈ
ଅନଳ ବସୁ ଧାଇଁ ଲଉଡ଼ି ସ୍ତେକ ବୁଲଇ । ୧୮ ।
ଅନଳ ବସୁ ବଶିଷ୍ଠଙ୍କୁ ପିଟିଲି ନେଇ ବାଡ଼ି
ବଶିଷ୍ଠେ ବୋଇଲେ ତୁ ଅନ୍ଧ ହୋଇଥାଅ ପଡ଼ି । ୧୯ ।
ସେ ମହାମୁନି ଶାପ ଯେ ମେଣ୍ଟଣ ନ ଗଲି
ଅନଳେକ ବସୁ ତତକ୍ଷଣେ ଅନ୍ଧ ଯେ ହୋଇଲି । ୨୦ ।

ଅନଳ ବସୁ ବୋଇଲ ଶୁଣ ହେ ବଶିଷ୍ଠ
 ବଶିଷ୍ଠଙ୍କ ଆଗ୍ୟାଂସେ ଆମ୍ଭେ ପାଇଲୁ ଯେତେ କଷ୍ଟ । ୨୧ ।
 ଚକ୍ର ମୁକତକୁ ମୋତେ କହିବା କାରଣ
 ବଶିଷ୍ଠେ ବୋଇଲେ ପଡ଼ିଥାଅ ଯେହ ବନସ୍ତେଶ । ୨୨ ।
 ଦ୍ଵାପର ଯୁଗେ ଯେ ଅରଣ୍ୟେ ଆସିବେ ଧର୍ମ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ
 ତାହାଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ତୋହୋର ଅଳ ପଟଳ ଯିବ ଫିଟି । ୨୩ ।
 ପ୍ରାୟେକ ବସୁ ଧାଇଁଲେ କୋପ ଅପ୍ରମିତେ
 ବଶିଷ୍ଠଙ୍କର ଗାଈ ନିଅନ୍ତେ ଧଇଲେ କୋପ ଚିତ୍ତେ । ୨୪ ।
 ଗାଈ ଧରି ବଶିଷ୍ଠଙ୍କୁ ପକାଇଲେ ପେଲି
 ବାଡ଼ିଯେକ ପିଟିଲେ ସେ ଅନେକ ମନ୍ଦ ବୋଲି । ୨୫ ।
 କୋପେଶ ଶାପ ତାଙ୍କୁ ଦିଲେ ମୁନ ଦ୍ଵିଜ
 ବୋଇଲେ ପର ଉତ୍ତରାସ୍ତ୍ର ହୋଇ ଜହୁର ଘରେ ହୁଅସି ଦହଜ । ୨୬ ।
 ପୁଣି ଗାଈ ଘେନି ଯା'ନ୍ତେଶ ତପୋଧନ
 ଆର ପାଞ୍ଚ ବସୁ ଧାଇଁଲେ ମହା କୋପ ମନ । ୨୭ ।
 ଲଞ୍ଜିତପେ ଲଞ୍ଜିତପେ ଘେନି କୋପେଶ ବୁଲଇ
 ବଶିଷ୍ଠଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରହାର କଲେ ନେଇ । ୨୮ ।
 ମୁହଁ ମାଡ଼ି ତୁମିରେ ପଡ଼ିଲେ ବଶିଷ୍ଠେ
 ଗାଈ ଘେନିଶ ଯାଆନ୍ତି ପଞ୍ଚ ବସୁ ବଳିଷ୍ଠେ । ୨୯ ।
 ସାଷ୍ଟମ ହୋଇଶ ମୁନି କଲେ କୋପ
 ରାଗେଶ ବସୁଙ୍କୁ ବଶିଷ୍ଠେ ଦିଲେ ଶାପ । ୩୦ ।
 ପାଞ୍ଚେ ହେଁ ହୋଅ ତୁମ୍ଭେ ଗଙ୍ଗାଙ୍କର ପୁଅ
 ଜନ୍ମିଲ ଦିନ ହିଁ ତୁମ୍ଭେ ଶିରଞ୍ଜେଦ ହୋଅ । ୩୧ ।
 ଶାପ ଦିଅନ୍ତେଶ ବସୁ ହିଁ ଅପସର
 ଶ୍ରୋ ବଶିଷ୍ଠ ନ ଜାଣି ତୋହୋର ଗାବ କଲୁ ଚୋରି । ୩୨ ।
 ଶିରଞ୍ଜେଦ ହୋଇବୁ ଯେବେ ମାତାଙ୍କର ହସ୍ତେ
 ମୁକତକ କାରଣ କହିବା ତପୋବନ୍ତେ । ୩୩ ।
 ବଶିଷ୍ଠେ ବୋଇଲେ ରେ ଚୋରାଇଲ ଯେ ମୋହୋର ଗାବ
 ବେନି ଜନ୍ମେ ତୁମ୍ଭେ ରେ ମୁକତ ହୋଇବ । ୩୪ ।

ଗଙ୍ଗାର ହାଥେ ଶିର ଛେଦନ ହୋଇବ ବାଳକାଳେ
 ପୁଣି ଜନ୍ମ ହୋଇବ ଶବରୁଣୀର କୋଳେ । ୩୫ ।
 ଅଜ ଶବର ନାମେ ତୁମ୍ଭର ହୋଇବ ତାତ
 ସେହି କରତ ଉପରେ ପଡ଼ିବ ବକ୍ର ନିର୍ଦ୍ଦାତ । ୩୬ ।
 ମାତା ତୁମ୍ଭର ତୁମ୍ଭନ୍ତ ଘେନି ପଳାଇବ
 ବାରୁଣୀବନ୍ତେ ଧାଇଁ ଜହୁର ଘରେ ଆଉଜିବ । ୩୭ ।
 ଜହୁର ଘରେ ଦହନ ହୋଇବ ସେହି ରାତି
 ତହିଁ ତୁମ୍ଭେ ଦହନ ହୋଇବ ପାଞ୍ଚ ମୁଣ୍ଡି । ୩୮ ।
 ଆରେ ଅଷ୍ଟବସୁ ତୁମ୍ଭେ ଚୋରାଇଲ ମୋହୋର ଗାବ
 ଗୋରୁ ଚୋର ନାମ ତୁମ୍ଭନ୍ତ ରହୁ ଗୁରୁ ଯୁଗ । ୩୯ ।
 ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ମନୁ ମହା ଧାର୍ମିକ
 କହନ୍ତେଶ କଥା ଯେ ନ ସରଇ ଅନେକ । ୪୦ ।
 ଆହୋ ବଶିଷ୍ଠଙ୍କ ଶାପେଶ ଅଷ୍ଟ ବସୁ
 ଜହୁ ଘରେ ଛଡ଼ ବସୁ ଶରୀର କଲେ ପାଂଶୁ । ୪୧ ।
 ଶୁଭାଙ୍ଗ ସାଧାଙ୍ଗ ଭଞ୍ଜ ଶ୍ରାବ୍ୟବନ୍ତ
 ସବଂଗ୍ୟ ପ୍ରାଗ୍ୟ୍ୟ ଯେ ଛଡ଼ ବସୁ ସଙ୍କେତ । ୪୨ ।
 ଶବରୁଣୀ ପୁତ୍ର ହୋଇ ପଞ୍ଚ ବସୁ ହୋଇଲେ ଦହନ
 ପ୍ରାୟେ ବସୁ ଦହନ ହୋଇଲେ ପଣ୍ଡା ପୁରଞ୍ଜନ । ୪୩ ।
 ଅନଳ ବସୁ ଅଳ ହୋଇ ପଡ଼ି ଅଛି ବନେ
 ସେ ମୁକତ ହୋଇବ ଯୁଦ୍ଧେଷୁଙ୍କ ଦରଶନେ । ୪୪ ।
 ଉମା ବସୁ ଗଙ୍ଗାର ପୁତ୍ର ଶ୍ଵଷ୍ଟ ମହାତେଜା
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ନିମନ୍ତେ ଶରଥ ଯୁଦ୍ଧେ କରବେ ଶରଣ୍ୟା । ୪୫ ।
 ଯେମାନେ ଅଷ୍ଟ ବସୁ ଅଟନ୍ତି ଗୋରୁ ଚୋର
 ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ନିମନ୍ତେ ଧୂସିବେ ଶରୀର । ୪୬ ।
 ବଶିଷ୍ଠଙ୍କ ଶାପ୍ୟ୍ୟ ଯେ ହୋଇଲେ ମୁକତ
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ ଏହାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟେ ଯେ ହୋଇଲେକ ହତ

୪୭।୨ ଯୁଦ୍ଧେଷୁଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟେ ହେବ ଯେହାଙ୍କର ହତ ।

୪୭।୧ ଶୁଭାଙ୍ଗ, ସାଧାଙ୍ଗ, ଭଞ୍ଜ, ଶ୍ରାବ୍ୟବନ୍ତ, ମୁକତ, ବିଭାତ

ଶୁଣିଣ ପରମ ସାନନ୍ଦ ହୋଇଲେ ମନୁ କଳ୍ପ ରାଜା
ଅଗସ୍ତିଙ୍କ ପଦ ପାଦେ କଲେକ ପାଦ୍ୟ ଅର୍ଘ୍ୟ ପୂଜା । ୪୮ ।
ସାଧୁ ମହାତ୍ମା ତୁମ୍ଭେ ପରମ ପଣ୍ଡିତ ଅଗସ୍ତି
ଅମୃତ ରସ ମହାଭରଥ ଶୁଣି ପାଇଲ ପରମ ଗତି । ୪୯ ।
ମନୁ ବୋଇଲେ ଯେମାନେ ସମସ୍ତେ ହୋଇଲେ ଦହନ
ଗୋପ୍ୟାନେ ପାଣ୍ଡବେ ଯେ ଗଲେକ ଘୋର ବନ । ୫୦ ।
ସୈନ୍ୟ ବାରତା ସେ ପାଇଲକ କୁରୁପତି
କସ କସ ବୋଇଲେ ସଭାୟେ କହିବା ମହାଯତି । ୫୧—୬୮୮୩ ।

ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଶୁଣି ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କର ଶୋକ ଓ ପ୍ରେତ କ୍ରୟା ସାଧନ

ବଦନ୍ତ ଅଗସ୍ତି କୁମ୍ଭ ରଖିକର ତରୁ
କଳି କାଳ ଧ୍ୟାନ ନିମନ୍ତେ ଶୁଣ ବଲବୟୁତ ମନୁ । ୧ ।
ରାସରେ ଜନ୍ମ ଗୃହ ହୋଇଲକ ଦହନ
ପଳାଇଣ ଗଲେ ହିମାଶିଖାଳ ଲୋକ ମାନ । ୨ ।
ସମୁଦେ ଆସ୍ଥାନେ ବିଜୟେ କୁରୁପତି
କରପସ ଯୋଡ଼ଣ ଡଗରାୟେ ବାରତା କହନ୍ତି । ୩ ।
ସ୍ଵାମୀ ପାଣ୍ଡବେ ଥିଲେ ଯେ ଜୟର ଘରେ ରହି
ଆଜ ରାସ କାଳେ ଦେବ ହୋଇଲେ ସବେ ଦହି । ୪ ।
ପୁରଞ୍ଜନ ପଣ୍ଡା ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗତେ ଶୋଇଥିଲ
ତାହାଙ୍କର ସଙ୍ଗତେ ସେ ଦହନ ହୋଇଲ । ୫ ।
ସୈନ୍ୟନେକ ବାରତା ଶୁଣି ରାଜା କୁରୁପତି
ମୁକ୍ତିଗତେ ପଡ଼ିଲ ସେ ମାନଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରଜ । ୬ ।
ଧୃତାସନ ଦୃଢ଼ୟେ ଏକ ଉତ୍ତର ଶତେ ଭ୍ରାଥ
ଶହସ୍ର ପକାଇ ଯେ ହୋଇଲେ ମୁକ୍ତିଗତ । ୭ ।
ଭୂରସବାୟେ ଶୁଣିଲେ ଯେ ଶୁଷ୍କ ମହାରଥୀ
ଶଲ୍ୟ କୃପ ଶଙ୍କୁନ ସଞ୍ଜୟେ କୁରୁପତି । ୮ ।

ଭିତରେ ବାରତା ଯେ ପାଇଲେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
ବକ୍ର ଦାତ ପ୍ରାୟେ ପଡ଼ିଲେ ଅଚେଷ୍ଟେ । ୯ ।
ଥାନମାନ ନିଚଳ ରାୟେ ଅସାଷ୍ଟମେ ଅଛୁ ପତି
ନିଜ ପ୍ରାଣ ନିଶ୍ଚଳ କି ପ୍ରାଣ ଗଲୁ ଛୁଡ଼ି । ୧୦ ।
ସ୍ଵାମୀକି କୋଳ କରି ଧଇଲେ ଗାନ୍ଧାରୀ
ମୁଖେ ଜଳ ନେଇ ସିଞ୍ଚିଲେ ପରିବାସ । ୧୧ ।
କୋଳ କରି ମନ୍ତ୍ରୀବର ଧଇଲ ସଞ୍ଜୟେ
କେଶ ବାସ ଅସମ୍ଭାଳ ଚେତନ ନାହିଁ କୁରୁରାୟେ । ୧୨ ।
ଆହା ପୁତ୍ର ବୋଲଇ ରୋବଇ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
ସୈନ୍ୟକାଳେ ଧାତା ମୋତେ ଦିଲକ ପୁତ୍ର କଷ୍ଟ । ୧୩ ।
ପୁତ୍ରନ୍ତ ପାଲିଲ ମୁହିଁ ପଣ୍ଡୁର ଅଭାବେ ।
ସୈନ୍ୟ ଦହ ପ୍ରମାଦ ହୋଇ ବୋଲି ମୁଁ ଥୋଇଲି ଆନ ଠାବେ । ୧୪ ।
ଜଗତ ମୋହନ ବାବୁ ଜଗତ ତାରଣ ନାମ ଗୋଟି
ଅନାସ୍ତର ବାନ୍ଧବ ମୋହୋର ଦୁର୍ଗୀର ସଦାତ ସୁହେଷ୍ଟି । ୧୫ ।
ଅଜାତ ଶତ୍ରୁ ବାବୁ ସବଗ୍ୟ ସୁଧର୍ମ
ଆରେ ମୋହୋର ବାବୁ ଅର୍ଜୁନ ଶର ଶ୍ରାମ । ୧୬ ।
ବଳବନ୍ତା ଶକତା ଯେ ଧାର୍ମିକ ବୁଦ୍ଧିବନ୍ତା
ପର ଲୋକ ବାନ୍ଧବ ବାଉଁସେ ଅଭୟେ ରଣଜିତା । ୧୭ ।
ଅନାଥର ନାଥ ବାବୁ ମୋର ଅନ୍ଧର ଲଢ଼ିତି
ସୈନ୍ୟକ୍ରମେ ଜାତ ଅନ୍ଧ ଆବର ଦୁର୍ଗୁଣେ କଷ୍ଟ ପତି । ୧୮ ।
ବାବୁ ପାଣ୍ଡବାୟୁର ମାର ଉଦ୍ଧରିଲୁ କୁରୁବଂଶ
ପାଣ୍ଡବ ନାମ ତୁମ୍ଭେ ଦିଲେ ଯେ ବିଦିଶ । ୧୯ ।
ହା ହା ରେ ନନ୍ଦନ ମୋର କେଉଁଠି କତି ଗଲୁ
ଗଣ୍ଡର ସୋମୋଦ୍ରେ ମୋହୋର ଭେଳା ବୁଡ଼ାଇଲୁ । ୨୦ ।
ଦୁର୍ଗୀର ସଦାତରେ ମୋହୋର ପ୍ରାଣ ପଞ୍ଚୁଭୂତ
ମୁହିଁ ତୁମ୍ଭର ଅପାଦ ଦେନ ଯାଇଁ ରେ ପଞ୍ଚୁପୁତ୍ର । ୨୧ ।
ଦେବ ଲୋକେ ତୁମ୍ଭେ କଲେ ଯହୁଁ ଜନ୍ମ
କେବଣ ପାପ ଦୋଷେ ନାଶ ଗଲକ ସୈନ୍ୟେ ଧର୍ମ । ୨୨ ।

ଆରେ ବାବୁ ମୋହୋର ନନ୍ଦନ ଅର୍ଜୁନ ରେ ଦୁଶକୃଷ୍ଣ ପାଲଗୁନ
 ସେ ନାମ ଗୋଟି ଦିଲେ କୃଷ୍ଣ କୋଳେ ତୋତେ ଦେନ । ୨୩ ।
 ବାବୁ ସେ କଉଁ ଘନ ଜୀବ ଆବର ଦୁଖ ଉପରେ ଦୁଖ
 ମୁହିଁ ବ୍ରତ ଗୁଣ୍ଡାଳ ଗୁହଁବି କାହା ମୁଖ । ୨୪ ।
 ବାଳ ଶବ ଗୁଣ୍ଡ ପୁଣେ ଆବର ହୋଇଲ ରେ ଯୁବା
 ଓହୋ କୁଳ ବୁଢ଼ାଇଣ କେଣେ ଗଲ ବାବା । ୨୫ ।
 ରୋବଇ ଗାନ୍ଧାରୀ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରର ପାଟରଣୀ
 ଭୂମିରେ ପଡ଼ଇ ଦେଶ ଯେହ୍ନେ ବଜ୍ରଦାତ ଜାଣି । ୨୬ ।
 ବଜ୍ରଦାତେ ଶରୀର ମୋହୋର ହୋଉଛି ବିଦାରି
 ପୋଡ଼ୁ ମୋହୋର ଶରୀର କେମନ୍ତେ ଥିବ ଧରି । ୨୭ ।
 ଅନ୍ଧ ପଟଳ ବାନ୍ଧଲ କାହାର ଦୁଖ ନ ଦେଖିବାକୁ
 କଷ୍ଟ ଉପରେ କଷ୍ଟ ନ ଗଲ ହାଦେ ମୁକୁ । ୨୮ ।
 ଆରେ ଆରେ ବାବୁ ସେ ମୋହୋର ନକୁଳ ସହଦେବ
 ସୁଲକ୍ଷଣ ବୁଦ୍ଧି ଗୋଟି ଯାହାର ଅମୃତ ରସ ଶବ । ୨୯ ।
 ବାବୁ ଗୁଲନ୍ତେ ଶୋହଇ ରେ ମୋହୋର ପଞ୍ଚୁ କଟକ ପୁରୀ
 ଆସ୍ଥାନ ଶୋହଇ ଯେହ୍ନେ ବିଜୟେ ମୁରାରି । ୩୦ ।
 ପ୍ରମାଦର ଡରେ ଭୁଲନ୍ତ ବାବୁ ଲୁଗୁଇଲ ନେଇ
 ସମ୍ପୋତେ ନାଶ ଗଲ ମୋହୋର ଘନ ବୁଦ୍ଧିରେ ତହିଁ । ୩୧ ।
 ବାବୁ ରେ ଆନନ୍ଦ ମରଣ ହୁଅନ୍ତା, ଭୁଲର ଆଗେ
 ନିଲଜ ଆମ୍ବା କମ୍ପେ ନ ଭୁଟଇ ପୁଣି ଶୋଗେ । ୩୨ ।
 ପୁଣେ କମ୍ପା ନାଶ ଗଲେ ମାତା ପିତା ଆଉଁ ଆଉଁ
 ଶ୍ରେ ଦଇବ ପୁରୁଷ ସେହ୍ନେ ଭିଆଣ କଲୁ କାହୁଁ । ୩୩ ।

୩୦।୧ ଆସ୍ଥାନେ ବସିଲେ ଶୋହଇ ଯେସନେ ଅମର ପୁରୀ ।

୩୨ ଏହି ପଦପରେ ଅଧିକା ପାଠ—

ଭାଆ ଆବର ପୁଣି ଗୁହଁବୁ କାହାର ମୁଖ
 ହେ ଦଇବ ପୁଣି କଷ୍ଟ ଦିଲୁ ସେତେ ଦୁଖ ।

୩୨।୨ ଶୋଗେ—ଶୋକେ ।

ଆଗୋ କୋଇନ୍ଦା ତୁ ଯେ ମୋହୋର ପ୍ରାଣ ସଖୀ
 ତୋହୋର ପୁଣିହୁଁ ଅଧିକ ମୋହୋର ପୁଣେ ଦେଖି । ୩୪ ।
 ଆମ୍ଭେ ତ ବସିଲୁ ଯେ ହୋଇ ଅନ୍ଧ ଯେ ଅନ୍ଧୁଣୀ
 ସେହ୍ନେ ପଞ୍ଚୁ କଟକରେ ଭୁବି ସେ ଠାକୁରଣୀ । ୩୫ ।
 କାହାକୁ ସମର୍ପିଲୁ ତୋହୋର ସେତେକ ସମ୍ପଦ
 ମେଣ୍ଟି ତ ନ ପାରିଲୁ ଗୋ କର୍ମର ବିପଦ । ୩୬ ।
 ଦରଶ ହୋଇଣ ଅନ୍ଧ ଯେ ବାହାର ହୋଇ ଆସି
 କେଉଁଠା ଅଗାଦେ ପଶିବି ଶରୀର ମୋର ଝାସି । ୩୭ ।
 କେ ମୋତେ କଡ଼ାଇଣ ନେବ ଜହୁର ଘରେ
 ଅନ୍ଧ ଅନ୍ଧୁଣୀ ଦହି ହୋଇବୁ ପୁଣିକ ସଙ୍ଗତରେ । ୩୮ ।
 ହିଯୋଧନ ବୋଇଲୁ ତାତ ହୋଧରେ ନୁହ ବାଇ
 ଦହିଜ ଗଲ ଶରୀର ଆବର ଲୋଡ଼ିଲେ କାହିଁ ପାଇ । ୩୯ ।
 ତୁ ତାହାଙ୍କର ଗୁଣ ଜାଣୁଟିକି ପିତା
 ଆନନ୍ଦ ମାଇଲୁ ସେ ପାଣ୍ଡବା ଦଇତା । ୪୦ ।
 ନଦୀରେ ପଶି ଦେହ ପଶାକୃଷ୍ଣ ଖାଇବ ବୋଲି ସବୁନ୍ତି
 ସେମନ୍ତର ସମୟେ ଯାଇଁ ଭେଟିଲେ ସୁତ କୁନ୍ତୀ । ୪୧ ।
 ମୁହିଁ ତାହାନ୍ତ ତାତ କରିଅଛି ଅନେକ ଯେ ପାପ
 ସେ କଥା ଶରୀରେ ଯେ ନ ବହିଲେ ଗରୁଡ଼ାପ । ୪୨ ।
 ଯୁଦ୍ଧରେ ମାରିଲେ ସେ ପାଣ୍ଡବାସୁରକୁ
 ଅମୃତ ଦେଇଣ ତାତ ଜିଆଇଲେ ଆନନ୍ଦ । ୪୩ ।
 କଲ ଉପୁଗାର ଯେ ନ ସୁମରନ୍ତି ଜନ
 ଅବଶ୍ୟ ହୁଅନ୍ତି ସେ ନରକେ ପଡ଼ନ । ୪୪ ।
 ସେସନେକ ସଖା ଯେ ଅଟନ୍ତି ମୋହୋର ସୋହୋହେ
 ସେହ୍ନେନେକ ପାପ କର୍ମ ପିତା ମୋତେ ପଡ଼ଇ ହାଦେ । ୪୫ ।
 ଜାଣ ଶବର ମାଇଲୁ ଯେ ଆନନ୍ଦ ବାଳ କାଳେ
 ଦ୍ରୋଣ ଗୁରୁ ଆନ୍ତେ ସେ ମୋତେ ଉଠଇଲେ କେଳେ । ୪୬ ।

କହୁଁ କହୁଁ ଦ୍ରୂପଦ ଯେ ପଡ଼ିଲ ମହା ଲେଟି
କେ।ପେ ପଡ଼ି ଗଡ଼ି ଯାଉଛନ୍ତି ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର । ୪୭ ।
ଶତେ ଭାଇଙ୍କର ହୋଧ କହି ତ କି ପାରି
ନିର୍ଦ୍ଦାତ ବାଣ କି ପଡ଼ୁଅଛି ଅଙ୍ଗେ ସବୁଙ୍କର । ୪୮ ।
ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ବହୁନେ ମୋର ଜୀବନେ କାର୍ଯ୍ୟ କସ
ସୈନ୍ୟଣି ଭଣିବ ମୋତେ କେ ଆଣି ଦେବ ବିଷ । ୪୯ ।
ଦେହ ମିଳାଉ ମୋର ଯେ ଅର୍ଜୁନର କଷ୍ଟ ଦେଖି
ତୋହୋର ଅଗ୍ରବେ ବାବୁ ରେ ହୋଇଲି ନିରମାଣି । ୫୦ ।
ଦଶ ଦଶ ମୋତେ ଅନ୍ଧାର ଦଶିଲ
ଶରଦ ଚନ୍ଦ୍ରମାକୁ କି ରହୁ ଗରସିଲ । ୫୧ ।
ଉର ଶିର ଦ୍ରୂପଦ ପାଷାଣେ କୋଡ଼ି
କୋଳ କରି ଗାଙ୍ଗେବ ଧଇଲେ ତାକୁ ଭଞ୍ଜ । ୫୨ ।
ଭୁବିସଦାୟେ ଧରି ଅଛନ୍ତି ଧୁଶାସନକୁ
ସଞ୍ଜୟେ ଧରି ଅଛନ୍ତି ଅନ୍ଧ ଯେ ରାଜାକୁ । ୫୩ ।
ରାଧା ଧରି ଅଛୁ ଯେ ଗାନ୍ଧାରସେନ ଦୁହିତାକୁ । ୫୪ ।
ବିଦୁର ମହାତମା କହଇ ଶାନ୍ତି ବୁଦ୍ଧି
ରହ ରହ ଦ୍ରୂପଦ ତୁ ଅନମିତ୍ତେ ନୋହସି ହୋଧୀ । ୫୫ ।
ଆମ୍ଭର ଦେହ ନ ସହଇ ତୋହୋର ହୋଧ କଲେ
ପାଣ୍ଡବେ ଆସିବେ କି ତୋହୋର ନାଶ ଗଲେ । ୫୬ ।
ସମସ୍ତେ ମରବା କି ହୋ ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ପାଇଁ
କେ ପାରୁ ସୁଦୈବିକ ଆଶୁନା ଜାଆଇଁ । ୫୭ ।
ଅପ୍ରମିତ ହୋଧ କରନ୍ତି ସବେ ମିଳି
କ୍ରହାଣ୍ଡ ଉଛୁଳୁଛି ଅସଂଖ୍ୟ ବୋବାଳି । ୫୮ ।
ସମସ୍ତ ଗୁଜ୍ଜରେ ବାରତା କହିଲେ ଦେଶାତ୍ମରେ
ପାଣ୍ଡବେ ଦହନ ହୋଇଲେ ବାରୁଣାବନ୍ତ ଜଦୁର ଘରେ । ୫୯ ।
ଦ୍ରୋଣେ ଥିଲେ ଯେ ସି ପୁରୁଷଙ୍କ ମନ୍ଦିତେ
ତପ ଧର୍ମ ଉପେକ୍ଷି ଆସନ୍ତି ଶୀଘ୍ରଗତେ । ୬୦ ।

୪୭୧ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଓ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର—ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଓ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ।

ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଆସି ହସ୍ତିନା ଭୁବନେ
ବିଦୁରଙ୍କୁ ପଚାରନ୍ତି ଭାରଦ୍ବାଜଙ୍କର ନାନେ । ୬୧ ।
ଲେସେ ଅନ୍ଧ ସବୁଙ୍କର ଚକ୍ଷୁ ବେନି
ଦ୍ରୋଣ ଗୁରୁ ବୋଲି କେହି ନ ପାରିଲେ ଚିହ୍ନ । ୬୨ ।
ବିଦୁରଙ୍କୁ ଦ୍ରୋଣେ ପଚାରନ୍ତି ସେକାନ୍ତେ
ତୋହୋର ଆନ୍ତେ ପାଣ୍ଡବେ ନାଶଗଲେ କେମନ୍ତେ । ୬୩ ।
ବିଦୁର ବୋଇଲେ ଶ୍ରୀମ ଧୁଶାସନ ଯଦୁଂ ହୋଇଲେ ଅସ୍ତ୍ରୀତ
ଧୁଅନ୍ତ ଘେନି ଅପସରିଲେ ଦେଶ ଯେ କୋଇନ୍ତୀ । ୬୪ ।
ବାରୁଣାବନ୍ତେ ଯାଇଁ ରହଲେ ଅନେକ ସୁସ୍ତେ
ପ୍ରମାଦ ଉପୁଜିଲ କର୍ମର ଘଟ ସୁସ୍ତେ । ୬୫ ।
ବିଦୁର ନରାଣ ବଚନ ଶୁଣି ଦ୍ରୋଣ ଗୁରୁ
ଶରୀର ବିଅର୍ଥ କଲେ ଅର୍ଜୁନ ସୁମରୁ ସୁମରୁ । ୬୬ ।
ଧାଇଁ ଧାଇଁ କୋଳ କରି ଧଇଲେ ଅଗ୍ରସ୍ତମା
ଭେ ପିତା ତୁମ୍ଭେ ନୋହ ଅସାଷ୍ଟମ ଆତ୍ମା । ୬୭ ।
ବିଦୁର ବୋଇଲେ ହୋ ସମସ୍ତେ ଥିର ହୋଇ ରହ
ପଣ୍ଡିତ ପଣ କରି କମ୍ପା ଜଣେ ହେଁ ନ କହ । ୬୮ ।
ମଳାଇବା ଲୋକଙ୍କୁ କି ବିକଳ ହୋଇବା
ଦୂତ ବରଗିବା କି ଆପଣେ ଲେଉଟବା । ୬୯ ।
ଶବ ପଡ଼ିଅଛି ପ୍ରାଣ ଗଲ ଗୁଡ଼ି
ତହିଁ କି ଉପାୟ କରିବା ଦବ୍ୟ ମଉଷୋଧ ଲେଉଟ ? ୭୦ ।
ଅଗ୍ନି ଦହଇ କଲ ସବୁଙ୍କର ଗାନ୍ଧି
କାୟା ଭସ୍ମ ହୋଇଲ କାଳ ଯହିଁ ତ ପ୍ରାପତ । ୭୧ ।
ଦହନ ପାନ ପୁରୁଷ ସେ ଗ୍ରାସିଲକ ଆପଣ
ତହିଁକି ହୋଧ କର କେବଣ କାରଣ । ୭୨ ।
ରହ ରହ କୁରୁନାଥ ଗୁଡ଼ି ମେଲ ଶୋକ
କସ ତୋତେ ବୁଝାଇବି ତୁ କି ଅଛୁ ମୁଖ । ୭୩ ।

୭୩୧ ଲେସେ—ଲୁହରେ ।
୭୩୨ କର୍ମର ଅନର୍ଥ, କର୍ମର ଆୟତ୍ତେ, କର୍ମର ଅଲଘିତେ, କରମର ଚିହ୍ନେ ।

ବାବୁ ଗୁଡ଼ି ମେଲ ହୋଧ ମୋହବଜ ଚନ୍ଦ୍ରା
 ଥର ହୋଇ ରହି କି ଯାଆନ୍ତା ପଥ ଶ୍ରାନ୍ତା । ୭୪ ।
 କାଳ ବୋଲି କରି ହୋ ଯେବଣ ପୁରୁଷ
 ନିର୍ଦ୍ଦୟା ନିରାପସ ସେ କାହାକୁହିଁ ନୋହେ ବଣ୍ୟ । ୭୫ ।
 ତାହାକୁ ଜାଣିମାକୁ ଯେଥେ କେ ଅଛୁ ସାମରଥ
 କମ୍ପା ଅନେକ ରାଜ୍ୟ ସିଂହାସନ ଗୁଡ଼ିଲେ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର । ୭୬ ।
 ସବୁ ସୁଖ ଗୁଡ଼ି ପରିତ୍ୟାଜ ଗୁଡ଼ିଲେ ସୁଖ ଭୋଗୀ
 ଗୁଡ଼ିଲେ ଜଞ୍ଜାଳ ସେ ହୋଇଲେ ପରମ ଯୋଗୀ । ୭୭ ।
 ହୋଦର ନିଧନେ ସେ ଅନେକ କଷ୍ଟ ବୋଲି
 କେ ଯେଥେ ଅମର ଅଛୁ ସମସ୍ତେ ମରବା କାଳି । ୭୮ ।
 ଆହୋ ବଡ଼ ଭାଗ୍ୟବନ୍ତା ସେ ପାଣ୍ଡବେ ପୁଣ୍ୟ ଦେହୀ
 କାହାର କଷ୍ଟ ନ ଦେଖି ଧର୍ମ ପଥେ ଗଲେ ଆଗ ହୋଇ । ୭୯ ।
 କେହୁ ଆଗେ କେହୁ ଅବା ହୋଇ ଥାଇ ପଛ
 ବହନ୍ତା ପାଥକୁ କମ୍ପା ଅରଗଳ ଦେଉଅଛ । ୮୦ ।
 ଆରମ୍ଭେ ମୁରଟ ହୋଅ ହୋଧ ଗୁଡ଼ି ମେଲ
 ପର ରାଷ୍ଟ୍ରକୁ ଯେତେ ହୋଧ କଲେ ନୋହଇ ଭଲ । ୮୧ ।
 ହରି ବଳରାମ ଯେ ବିଜୟେ ରଞ୍ଜିତ ପବତେ
 ଇନ୍ଦ୍ର ଉଚ୍ଛବ ଯାହା ବିଧାନେ ଯଦୁ ଭୋଜ ସମସ୍ତେ । ୮୨ ।
 ସ୍ୱେଦନେକ ସମୟେ ମିଳିଲେ ମୁନେହି
 ଉଗ୍ରସେନର ଆସ୍ତାନେ ବାରତା ଯାଇ କହି । ୮୩ ।
 ସ୍ୱାମୀ ପାଣ୍ଡବେ ଥିଲେ ବାରୁଣାବନ୍ତ ଜହର ଘରେ
 କୋଇନ୍ତା ଆଦି କରି ଦହନ ହୋଇଲେ ପାଣ୍ଡବ ପଞ୍ଚୁଣରେ । ୮୪ ।
 ଦେଶାଭର ତହୁଁ ସ୍ୱେଦନ ବାରତା ଶୁଣି
 ଉଗ୍ରସେନେ ଜଣାଇଲ ଦେବ ଚନ୍ଦ୍ରପାଣି । ୮୫ ।
 ଶୁଣ ଦେବ ଯଦୁବାର ବିପତ୍ତି ବାରତା
 ଜହର ଘରେ ନାଶଗଲେ ପଞ୍ଚୁ ପାଣ୍ଡବେ ଆବର କୋଇନ୍ତା । ୮୬ ॥

୮୦ । ୧ ବହନ୍ତା ପାଥକୁ କମ୍ପା ଅରଗଳ ଦେଉଅଛ ।

୮୧ । ୧ ପାଥକୁ—ଜଳକୁ ।

ଲୋକତେ ଚକିତ ହୋଇଲେ ଚନ୍ଦ୍ରପାଣି
 ପୁଣି ଛଦ୍ରମେ କାନ୍ଦନ୍ତି ଲୋଚିଣ ଧରଣୀ । ୮୭ ।
 ଯହୁଁ ଆପଣେ ଅପାର ଶୋକ କଲେ ଶ୍ରୀପୁରୁଷୋତ୍ତମ
 ନାରାୟଣକୁ ଶାନ୍ତି କରନ୍ତି ଦେବ ବଳରାମ । ୮୮ ।
 ବଳରାମ ବାସୁଦେବ ଅନେକ ବିକଳ
 ପୁଣ ପୁଣ ନିଚେଷ୍ଟ ଦେବ କାମପାଳ । ୮୯ ।
 ହା ହା ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଲି ବୋଲନ୍ତି ହଳପତି
 ଅଦୋଷେ ନାଶ ଗଲ କର୍ମର ବିପତ୍ତି । ୯୦ ।
 ସଞ୍ଜୟେ ପାଣ୍ଡବେ ଯେବେ ହୋଇଲେ ପ୍ରାଣତ୍ରାଣ
 ଅନେକ କଷ୍ଟ ପାଇବ ନୃପତି ଧୃତିରାଷ୍ଟ୍ର । ୯୧ ।
 ବଦୟନ୍ତି ସର୍ବ ସେଣ ଶୁଣ ହୋ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ
 ଧୃତିରାଷ୍ଟ୍ର ତହୁଁକି ଯିବାଟିକି ପାଣି ଦରଶନ । ୯୨ ।
 ଦାରୁକ ସାତ୍ୟକି ହକାର ବୋଲନ୍ତି ଦେବରାଜ
 ତାଳଧ୍ୱଜ ନନ୍ଦଦୋଷ ବେଗ କରି ସାଜ । ୯୩ ।
 ନାରାୟଣଙ୍କ ଆଗ୍ୟାଂୟେ ବେନ ଯେ ସାରଥୀ
 ଅନେକ ରହୁ ସେ ରଥରେ ମଣ୍ଡନ୍ତି । ୯୪ ।
 ତାଳଧ୍ୱଜ ରଥ ସାଜଇ ଦାରୁକ
 ଉପରେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ବଜ୍ରା ଶ୍ରେତ ରୂପର ଯେକ ଲକ୍ଷ । ୯୫ ।
 ଡାକିମ୍ବ ନେତ ଯେ ଲମ୍ବାନ୍ତି ଚଉପର
 ଶତେ ସରି ମାଣିକ୍ୟ ମୁକୁତା ମାଳମାନ ଝର । ୯୬ ।
 ନେତର ଚରାଳ ପାତାଳ ଯେ ଫିରିଫିରିବନ୍ତି ବାୟେ
 ଚାରି କୋଣେ ଦାସୀନେତର ଆଲମ୍ବ ଶୟେ ଶୟେ । ୯୭ ।
 ସୁବର୍ଣ୍ଣ କାଠିରେ ଅଷ୍ଟ ରହେଣ ଉଦଣ୍ଡ
 ତଳନ୍ତି ବଇତୁ ଯୌଧ୍ୟ ମାଳା ରହେଣ ରୁଚିକାଣ୍ଡ । ୯୮ ।
 ସହସ୍ରେ ସହସ୍ରେ ପତନି ସ୍ୱାସ କନକରେ ଜଡ଼
 ଫେରକେଣ ଗଜମୁକୁତା ପାଞ୍ଚ ପାଞ୍ଚ ସରି । ୯୯ ।

୯୪ । ୧ ଅନେକ ଯତନେ ସେ ରଥ ମଣ୍ଡନ୍ତି ।

୯୭ । ୧ ପାଣି ଦର୍ଶନ—ଉର୍ବଶୀ ପ୍ରଭୃତି କାନ୍ଦି ।

ତଥୁର ସଙ୍ଗତେ ମରକତ ଧାଡ଼ି ଧାଡ଼ି
 ରନ୍ଧ ପାଟିପୁ। ଉପରେ ମାଣିକ୍ୟ ଦର୍ପଣ ଅଛୁ ଜଡ଼ି । ୧୦୦ ।
 ଶତେ ମୁକୁତାରେ ମାଣିକ୍ୟ ପୁଞ୍ଜି ପୁଞ୍ଜି
 ତରୁଣ ଆଦିତ୍ୟ ତେଜ ପ୍ରସାଦରେ ଗଞ୍ଜି । ୧୦୧ ।
 ରଥର ଗୁରୁକୃତ ସୁବର୍ଣ୍ଣର ଘଣ୍ଟିକା
 ପରିମଳ ଶବଦେ ଯେ ଝଟକନ୍ତି ରତନର ଶିଖା । ୧୦୨ ।
 ଶୁକଳ ପତନି ରଙ୍ଗ ପତନି ଦାସୀନେତ ତୁଲେ
 ଗଜ ବନ୍ଧ ମାନନ୍ତ ନେଇ ଉପରେ ରଞ୍ଜିଲେ । ୧୦୩ ।
 ତାଳଧ୍ବଜ ରଥେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଅସ୍ତ୍ରକ୍ରତେକ ଲମ୍ବି
 ଯେସନେକ ଅମର ସଭା ଦିଶଇ ଆରମ୍ଭି । ୧୦୪ ।
 ରଥର ଗୁରୁ ପୀତ ସୁବର୍ଣ୍ଣର କୋଶ କାଣ୍ଡ
 ଝଟକନ୍ତି ସ୍ଵାସ୍ଵସ୍ଵେ ଯେହ୍ନେ ଉଦୟ ମାରତଣ୍ଡ । ୧୦୫ ।
 ଯେସନେକ ସୁରୁପ ଯେ ତାଳଧ୍ବଜ ରଥ ଶୋଭା
 କୁବେର ଭୁବନ ଜାଣି ଚନ୍ଦ୍ର କରଣ ପ୍ରଭା । ୧୦୬ ।
 ଶ୍ଵେତ ଅନନ୍ତ ଗୋକୁର ଶାଘୁଲ ଗୁରୁ ବାଜା
 କଳପୀ ହସ୍ତେ ଯେ ଅଟନ୍ତି ମହାତେଜ । ୧୦୭ ।
 ଯେକା ନିମିଷକେ ତେଲେକ୍ୟ ପାରନ୍ତି ଖେପି
 ମହାଯାଗୁଁ ସମୃଦ୍ଧ ହସ୍ତେ ଅଟନ୍ତି କାମରୂପୀ । ୧୦୮ ।
 ତାହାଙ୍କର ମୂଳେ ସହସ୍ରେ ସହସ୍ରେ ବାଜା
 ଗୁଣ୍ଡାର ତୁରଙ୍ଗମ ସେ ପବନୁ ବେଗ ତେଜ । ୧୦୯ ।
 ଯେ ଅଶ୍ଵନ୍ତ ଯୋଡ଼ିଲ ନେଇ ଦାରୁକ ସାରଥୀ
 ଶେଷା ପକ୍ଷୀ ପ୍ରାୟେ ସେ ଖେପନ୍ତି ଗଗନ ଗତି । ୧୧୦ ।
 ତାଳଧ୍ବଜ ରଥେ ବିଜୟେ କାମପାଳ
 ଶ୍ରୀଭୁଜେ ଶୋଭମାନ ସ୍ଵାମୀର ସଉନନ ମୁଷଳ । ୧୧୧ ।
 ଶିରେଣ ସପତ ପଟା ଯେ ଭୁଜଙ୍ଗ ମଉଳି
 ରେବତୀର ବଞ୍ଚିତ ସ୍ଵାମୀ ପ୍ରତାପ୍ୟା ସାମରଥୀ ଦେବ ହଳୀ । ୧୧୨ ।

୧୦୧୧ ଶ୍ଵେତ ଶବଦ ଯେ ଝଟକନ୍ତି ଉଡ଼ୁ ଶିଖା ।

ଶିରରେ ସୀମନ୍ତ କଟିରେ ମେଖଳା ପବିତ୍ରା
 ମାଳ ବସନ ଆଉରଣ ସ୍ଵାମୀ ଲେହନ ବର୍ଣ୍ଣ ନେତ୍ରା । ୧୧୩ ।
 ଯାହା ମଙ୍ଗଳ ସୁଯୋଗେ ଶୁଭ ଅନକୁଳେ
 ଭୁଜଙ୍ଗ ମଣ୍ଡଣ ସ୍ଵାମୀ ବିଜୟେ କାମପାଳେ । ୧୧୪ ।
 ଦାରୁକ ମଣ୍ଡିଲ ଯେ ନନ୍ଦିଘୋଷ ରଥ
 ଅନେକ ସମ୍ଭରେ ସ୍ଵାମୀ ବିଜୟେ ଜଗନ୍ନାଥ । ୧୧୫ ।
 ଶେତ ଗୋକ୍ଷୀର ଶଙ୍ଖ କାମପାଳ ଗୁରୁ ହସ୍ତେ
 ଜଳ ବାରଣ ଅନଳ ନିସ୍ଵାରଣ କାୟେ । ୧୧୬ ।
 ଶ୍ରୀଭୁଜେ ଶଙ୍ଖ ଚନ୍ଦ୍ର ଶାରଙ୍ଗ କୌମୋଦୀ
 ବିଜେ ଜଗମୋହନ ସ୍ଵାମୀ ପରମ ସାନନ୍ଦୀ । ୧୧୭ ।
 ଉଡ଼ନ୍ତି ହସ୍ତବର ପବନ ଗତି ଜାଣି
 ଦେଖିଣ ଅନେକ ସାନନ୍ଦ ଦେବ ଦିନକର ମଣି । ୧୧୮ ।
 ବାହାନ୍ତି ତୁରଙ୍ଗମ ସେ ବେନି ସାରଥୀ
 ହସ୍ତିନା ଭୁବନେ ବିଜେ କୃଷ୍ଣ ହଳପତି । ୧୧୯ ।
 ଅମଙ୍ଗଳ ଭୁବନ ଯେ ଦିଶଇ ନାରାୟଣ
 କଳହ ଆସ୍ତ୍ରାନ ପ୍ରାୟେ ସେବନ୍ତି କୁରୁବାର । ୧୨୦ ।
 ଶ୍ରୀଶକ୍ତି ଚନ୍ଦନ ମାନ ଗୋବିନ୍ଦର କାୟେ
 ନୋଧ ଭରେ ନୃପତି ହୋଇଛୁ ରେଣୁ ମୟେ । ୧୨୧ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଦ୍ରୂପଦଧନ ସବୁର କଷ୍ଟ ଦେଖି
 ଆସନ୍ତି ବେନି ଭ୍ରାଥେ ଯାନ ବାହାନନ୍ତ ଉପେଖି । ୧୨୨ ।
 ସଞ୍ଜୟେ କହିଲେ ଶୁଣ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
 ସ୍ଵାମୀ ସନ୍ନିଧେ ତୋହୋର ବିଜେ କଲେ ରାମ କୃଷ୍ଣେ । ୧୨୩ ।
 ଅମ୍ବିକାର ନନ୍ଦନ କହଇ ଶୋକ ଭରେ କଥା
 ଯେହ୍ନେନେକ ବିପଦ ସ୍ଵାମୀ ବିହଲ ମୋତେ ଧାତା । ୧୨୪ ।
 ରାମ ଧୂଶାସନ ଯଦ୍ଵଂ ହୋଇଲେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ମୁହଁ ଯେକାନ୍ତେ ଭାଲିଲ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠିକି ଘେନି । ୧୨୫ ।
 ଯେକଠାରେ ଥିଲେ ବାବୁ ହୋଇବ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ବାରୁଣାବନ୍ତେ ଉଦ୍ଧ ଯାଇଁ ଭାଇନ୍ତ ତୋର ଘେନି । ୧୨୬ ।

ଗୁରୁଜନ ବଚନେ ଦେବ ଅଲଘିତ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ
 ବାରୁଣାବନ୍ତେ ରହିଲେ ମୋର ପୁତ୍ର ପାଞ୍ଚ ଗୋଟି । ୧୨୭ ।
 କାଳି ରାସେ ଦେବ ମୋତେ ପଡ଼ିଲ ବପଦ
 ସେ ପଞ୍ଚ ପୁତ୍ରକୁ ହାଦେ ପଡ଼ିଲ ପରମାଦ । ୧୨୮ ।
 ଝିମାଣିଶାଳୁ ଅଗ୍ନି ଶକ୍ତ ଦେବ ପୁର ଦହନ ହୋଇଲ
 କୋଇଲା ସହତେ ମୋର ପଞ୍ଚ ପୁତ୍ର ନାଶ ଗଲ । ୧୨୯ ।
 ବିନାଶ କାଳକୁ ଦେଖ ବିପତ୍ତିତ ବୁଦ୍ଧି
 ବିପଦ କର୍ମେଣ ମୋହୋର ଯେସନେକ ଲକ୍ଷି ବିଧି । ୧୩୦ ।
 କହୁଁ କହୁଁ ମୃଷାଗତ ହୋଇଲେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
 ରହ ରହ କୁରୁପତି ବୋଲି ଧଇଲେ ଜଗନ୍ନାଥ । ୧୩୧ ।
 ଜଗୁଜନ ବନ୍ଧୁ ଯେ ଜଗତ ଜନ ହୃତକାଶୀ
 କେବଣ ପାତକେ ମୋତେ ଯେତେକ ବିପତ୍ତି ପଡ଼ି । ୧୩୨ ।
 ଦ୍ରୂପାଧନ ଅସାଷ୍ଟମ ବଳରାମଙ୍କ ମୁଖ ଦେଖି
 ବେଳେକ ସୋଦରନ୍ତ ସ୍ବାମୀ ନ ପାରିଲୁ ରଖି । ୧୩୩ ।
 ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ କୁରୁପତି
 ଦଇବ କୃତ୍ୟ ତୋତେ ହୋଇଲ ଅମାତ । ୧୩୪ ।
 ବଳରାମେ ବୋଇଲେ କାହିଁ ଦହନ ହୋଇଲେ ପାଣ୍ଡବେ
 ଭୁଲ ହୋ ଦେଖିଯିବା ବୋଲନ୍ତି ବଳଦେବେ । ୧୩୫ ।
 ରାମର ବଚନେ ସଜ ହୋଇଲେ କୁରୁଥାଠ
 ଅନେକ ଗହଳ ଯେ ହୋଇଲ ମୁରାଟ । ୧୩୬ ।
 ଯଦୁର ଘର ଦେଖିବାକୁ ଯାଆନ୍ତି ସଇନ
 ମହାତେଜ ହୋଇ ଯେ ଦହୁ ଅଛୁ ଅଗ୍ନି । ୧୩୭ ।
 ବିଦୁରକୁ ଯେକାନ୍ତେ ପଚାରିଲୁ ଜନାଘନ
 ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ଚରିତ ହୋ କେବଣ ବିଧାନ । ୧୩୮ ।

ବିଦୁରେ ବୋଇଲେ ଦେବ ଗଲେନି ପାର ହୋଇ
 ଅରଣ୍ୟ ପଶିଲେନି ଯେ ଯେହାକୁ ଗୋଚର ନାହିଁ । ୧୩୯ ।
 ଭୋ ନାଥ ନାରାୟଣ ତୁ ମନ୍ଦ କୃତ୍ୟ କଲୁ
 ଯେ ଜଦୁର ଘର ଦେଖାଇ କିମ୍ପା ଯେହାକୁ ଆଖିଲୁ । ୧୪୦ ।
 ଯେଥରେ ଦହନ ହୋଉଛନ୍ତି ଶବରୁଣୀ ପଞ୍ଚ ପୁତ୍ରେ
 ନ ପୁଣି ଚିହ୍ନନ୍ତି ଯେ ଦେଖିଲେ ନିଜ ଗାନ୍ଧେ । ୧୪୧ ।
 ଶ୍ରୀହରି ସାସିଲେ ଯେ ବିଦୁର ବଚନେ
 ସୁଦୃଶେଣ ଚନ୍ଦ୍ର ପେଶିଲେ ଅଗ୍ନି ଦହନ ସ୍ଥାନେ । ୧୪୨ ।
 ନ ଚିହ୍ନନ୍ତି କୁରୁ ଖରେ ଦୁର୍ଗୁଣ ତେଜ ବହୁ
 ବାସୁଦେବର ମାୟା ହୋ ଜାଣିମାକ କେହୁ । ୧୪୩ ।
 ଯେ ସେ ମାୟାଧର ହୋ ମହାମାୟା ରଞ୍ଜନା
 ଭାବ ନିବାରବାକୁ ଯେ କୂଟ ଉପାୟେ ସିନା । ୧୪୪ ।
 ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ହୋ ଶୁଣ କୁରୁପତି
 ମୃତୁ ପିଣ୍ଡ ଗନ୍ଧ ଲାଗିଲେ ନିଶ୍ଚୟ ଯେ ସତ । ୧୪୫ ।
 ଦୂରେ ଥାଇ ଦେଖନ୍ତି ସମସ୍ତ ଶରମାନେ
 ଦେଖୁଛନ୍ତି ଛତ୍ର ପିଣ୍ଡ ହୋଉଛନ୍ତି ଦହନେ । ୧୪୬ ।
 ହା ହା ଦଇବ ବୋଲି ଯେ ପଡ଼ିଲୁ କୁରୁପତି
 ଭୀଷ୍ମ, ଦ୍ରୋଣ, କର୍ଣ୍ଣ, ଭୂରୀସେନା, ଶଲ୍ୟ, ଅଶ୍ୱତ୍ଥାମା ସବୁ ଶେ
 ଦ୍ରୂପାଧନ ଶତେ ଭ୍ରାତେ ଆବର କୁରୁଦେବେ
 ସମସ୍ତେ ବଜ୍ର ଘାତେ ପଡ଼ିଲେ ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ଅଭାବେ । ୧୪୭ ।
 ରାମକୃଷ୍ଣ ସମାର୍ଜନା କରନ୍ତି ସବୁନ୍ତି
 ଗୋବିନ୍ଦେ ବଦନ୍ତି ହୋ ହୋଧ କର ଶାନ୍ତି । ୧୪୮ ।
 ହୋଧ ଶାନ୍ତି କର ହୋ ଅମ୍ବିକାର ସୁତ
 ଅନେକ ହୋଧ ଅବସ୍ଥା ତୋତେ ଅଛନ୍ତି ବହୁତ । ୧୪୯ ।

ଅପାର କୁଟୁମ୍ବ ତୁ ଯେ ଅରଜିଲୁ ଧୂତରାଷ୍ଟ୍ର
ମୋହୋର ବରୁରେ ତୋତେ ହୋଇବ ଅନେକ କଷ୍ଟ । ୧୫୧ ।
ଧୂତରାଷ୍ଟ୍ର ଦ୍ରୂପଦଧନକୁ ଶାନ୍ତି ଯେ କରଇ
ବାହୁଡ଼ ହସ୍ତି ନା ଭୁବନକୁ ଆସନ୍ତି କୁରୁସାଲଂ । ୧୫୨ ।
ପ୍ରେତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଯେସନେକ ବଧୁ
ହାସାରିକ ଧର୍ମକୁ ରଜା ଯେସନେକ ହୋଇ ସିଦ୍ଧି । ୧୫୩ ।
କରନ୍ତି କୁରୁସାରେ ପ୍ରେତକାର୍ଯ୍ୟ ବଧାନ
ରହିଲେ ଯଦୁ ନନ୍ଦନ କୁରୁ ରଜାର ଆସ୍ଥାନ । ୧୫୪ ।
ନବ ଦିବସ ପରିଯନ୍ତେ ଅନେକ ଦାନ ଦିଲେ
ଦଶାହ ଶ୍ରାଦ୍ଧ କରି ସୈନ୍ଦବୀ ପିଣ୍ଡ ଦିଆଇଲେ । ୧୫୫ ।
ହୋମ କର୍ମେଣ କରନ୍ତି ଘୃତ ପାକ
ପାରଣା ଆରୋବନ ଶୁଦ୍ଧ ଯେ ପାତକ । ୧୫୬—୧୫୭ ।

ନାସପୁଣ୍ଡରମାୟା କେ କରି ପାରିବ ଗୋଚର
ସୁଦୃଶେନ ଦୁଃଖନାରେ ଚିହ୍ନି କୁରୁସାର ।
ନେଇଣ ଅଙ୍ଗୁଳରେ ଦେଖାଇ ଦିଅନ୍ତି ହରି
ସୁବେଷ୍ଟିର ଶ୍ରୀମ ଅର୍ଜୁନ ନକୁଳ ସହଦେବ ଆଦି କରି ।
ସୈନ୍ଦବୀ କୋଇଳା ଅଟନ୍ତି ହୋ ପଣ୍ଡୁଙ୍କର ରାଣୀ
ପୁରସନ ପଣ୍ଡା ସୈନ୍ଦବୀ ମଲ୍ଲ ଅକାରଣେ ପୁଣି ।
ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଚିହ୍ନି ଦେବ ଭଗବାନ
ବାଳରାମ ଆଦି ନ କରି ବାରଣ ।
ଫେରିଣ ଆସନ୍ତି ସମସ୍ତେ କୁରୁ ବାରେ
ବାଟରେ କହନ୍ତି ଜାହାଙ୍କୁ ଚନ୍ଦ୍ରଧରେ ।

ସାରଳା ମହାଭାରତ

ଆଦି ପର୍ବ

୨ୟ ଶ୍ଳୋ

ମୁଖ୍ୟ ସଂକଳକ, ସଂଗ୍ରାହକ ଓ ସଂପାଦକ

ଡକ୍ଟର ଏ ଆର୍ତ୍ତବିହାରୀ ମହାନ୍ତି

ଏମ୍. ଏ., ଡି. ଲିଟ୍., ପଦ୍ମଶ୍ରୀ

ପ୍ରଥମ ମୁଦ୍ରଣ
୧୯୭୫

Vol 2-2

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ
ସାଂସ୍କୃତିକ ବ୍ୟାପାର ବିଭାଗ
ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ

ମୁଦ୍ରାକର:—
ଶ୍ରୀ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ପାଢ଼ୀ
ଶାରଦା ପ୍ରେସ,
ବ୍ରହ୍ମପୁର (ଗଞ୍ଜାମ)

ସୂଚୀପତ୍ର

Vol 2-3

ଆଦିପର୍ବ

(ଦ୍ୱିତୀୟ ଖଣ୍ଡ)

ବିଷୟ	ପୃଷ୍ଠାଙ୍କ
୧ । ଶକ୍ରାଜିତ ବଧ	୫୭୯
୨ । ଶକ୍ରାଜିତର ପୂର୍ବପୁରୁଷ ବୃଷ୍ଣନ୍ତ	୫୮୯
୩ । ମଧୁବନ ବୃଷ୍ଣନ୍ତ ଓ କନ୍ଦର ଦୈତ୍ୟ ବଧ	୫୯୫
୪ । ହିଡ଼ମୁକ ବଧ ଓ ଘଟୋକ୍ରତ ଜନ୍ମ ବୃଷ୍ଣନ୍ତ	୬୦୧
୫ । ଅର୍ଜୁନ କର୍ତ୍ତ୍ତିକ କପିଳା ବଧ ଓ ତାହାଙ୍କର ପାପ ଖଣ୍ଡନ	୬୧୮
୬ । ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନର ଅଭିଷେକ ଓ କର୍ଣ୍ଣ ମହିମା ବର୍ଣ୍ଣନା	୬୩୭
୭ । ଦୁଃଶାସନ ପ୍ରଭୃତି ଭୀଷମାନଙ୍କର ବିବାହ	୬୪୩
୮ । ଦ୍ରୁପଦର ବରଲାଭ	୬୪୯
୯ । ଦ୍ରୁପଦର ସନ୍ତତି ଯଜ୍ଞ ଓ ଶ୍ରୀଶଶ୍ତି ଜନ୍ମ	୬୫୮
୧୦ । ଜୟଦ୍ରଥ ସହିତ ଦୁଃଶୀଳାର ବିବାହ	୬୭୭
୧୧ । ଶ୍ରୀଶଶ୍ତି ବିବାହ	୬୭୭
୧୨ । ମାତାଙ୍କ ଶୋକରେ ଶ୍ରୀଶଶ୍ତିର ପୁରୁଷଭ ପ୍ରାପ୍ତି	୬୭୯
୧୩ । ପାଣ୍ଡବାଦିଙ୍କର ଭୀଷାଚରଣ	୬୮୭
୧୪ । ଶିବପୁରେ ଚୂଣ୍ଡାଳବଳ ବଧ ଓ ଭୀମଙ୍କର ରାଜ୍ୟାଭିଷେକ	୬୯୩
୧୫ । ବିଷ୍ଣୁଙ୍କର ପଣ୍ଡାଙ୍କର ଶିବପୁର ରାଜ୍ୟଲାଭ	୭୦୫
୧୬ । ବକାସୁର ବୃଷ୍ଣନ୍ତ	୭୧୩
୧୭ । କୁନ୍ତୀଙ୍କର ପ୍ରସାଦରେ ଭୀମଙ୍କୁ ବକାସୁର ବଧ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରେରଣ	୭୨୫
୧୮ । ଦ୍ରୌପଦୀ ସ୍ୱୟମ୍ବରେ ଲକ୍ଷ ନିର୍ମାଣ	୭୩୭
୧୯ । ଅଙ୍ଗାରପନ୍ନଗ ଯୁଦ୍ଧ	୭୪୭
୨୦ । ପାଣ୍ଡବଙ୍କର କୁରାଜଶାଳେ ପ୍ରବେଶ	୭୫୮
୨୧ । ଦ୍ରୌପଦୀ ସ୍ୱୟମ୍ବର	୭୬୪
୨୨ । ସ୍ୱୟମ୍ବର ସଭାରେ ରାଜାମାନଙ୍କର ସ୍ୱରୂପ ନିର୍ଣ୍ଣୟ	୭୭୭

ବିଷୟ

- ୨୩ । ଲୁଗାବିଛା
୨୪ । ରଜାମାନଙ୍କ ସହିତ ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ଯୁଦ୍ଧ
୨୫ । ଦ୍ରୌପଦୀର ପୂର୍ବଜନ୍ମ କଥା
୨୬ । ଦ୍ରୌପଦୀ ପରଶସ୍ତ୍ର
୨୭ । ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ଅର୍ଦ୍ଧରାଜ୍ୟ ଦାନ
୨୮ । ମାଳତୀ ଶବ୍ଦ ଉପାଖ୍ୟାନ
୨୯ । ହରିଜନ ବ୍ରତ
୩୦ । ଲକ୍ଷ୍ମଣକୁମାର ଜନ୍ମ
୩୧ । ପ୍ରଚଣ୍ଡାସୁର ବଧ

ପୃଷ୍ଠାଙ୍କ

- ୮୦୮
୮୫୭
୮୯୭
୯୩୨
୯୪୮
୯୭୩
୯୭୫
୯୭୮
୯୭୯

ଆଦିପର୍ବର ଅନ୍ତରିକ୍ତ ପାଠ

- ୩୨ । ମହାଦ୍ରୁପିର ବିବରଣୀ
୩୩ । ପଞ୍ଚପାଣ୍ଡବଙ୍କର ଶୀରପାନ

- ୧୦୨୭
୧୦୩୩

ଆଦିପର୍ବର ପରଶିଷ୍ଟ

- ୩୪ । ସାରଳା ଦେବୀଙ୍କ ବନ୍ଦନା
୩୫ । ଜଗନ୍ନାଥ ବନ୍ଦନା
୩୬ । ଦ୍ରୌପଦୀ ସ୍ୱୟମ୍ବର ସ୍ଥାନରେ ପାଠ
୩୭ । ସଞ୍ଜୟ, ଶକୁନି, ବିଦୁର ଓ କୃଷ୍ଣଙ୍କର ପରମର୍ଶ

- ୧୦୩୭
୧୦୫୭
୧୦୬୧
୧୦୭୭

ସାରଳା ମହାଭାରତ

ଆଦିପର୍ବ

[ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ଳୋ]

ଶତ୍ରୁଜିତ ବଧ

ଶୁଣ ବରଦାସୁତ ମନୁ ବଦନ୍ତ ଅଗସ୍ତି
ଦ୍ୱାରକାହଂ ହସ୍ତିନାକୁ ଅଇଲେ ଶ୍ରୀପତି । ୧ ।
ଶତ୍ରୁଧନୁ ଅନାଧୃଷ୍ଟ ଆବର କୃତବର୍ମା
ରାହକାଳେ ତନୁହେଁ ଭାଲିଲେ ପାପ ଆତ୍ମା । ୨ ।
କୃତବର୍ମା ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶତ୍ରୁଧନୁ ଅନାଧୃଷ୍ଟ ଶୁଣ
ଶତ୍ରୁଜିତ ରାଜାର ବେଶିଲଟିକି ମଦ ପଣ । ୩ ।
ତାହାର ଦୁହିତା ଯେ ଅଟଇ ଶତ୍ରୁବଂଶୀ
ଆତ୍ମକୁ ଦେବ ବୋଲି କହିଥିଲ ସତ୍ୟବ୍ରତ । ୪ ।
ପ୍ରସନ୍ନାଜିତ ନିମନ୍ତେ ହରିକୁ ଯହୁଁ ଅପବାଦ ଦିଲ
ତରେଣ ବାସୁଦେବକୁ ସତ୍ୟଭାମା ପ୍ରଦାନ ଯେ କଲ । ୫ ।
ସୈନ୍ୟନେକ ଅପବାଦ ଯହୁଁ କଲ ସୈନ୍ୟ ମୋତେ
ମୁହଁ ସେ ଭୋଜବଂଶୀ ଅଟଇ ନା ଯୁଗତେ । ୬ ।
କୃତବର୍ମାର ବଚନେ ବୋଲଇ ଶତ୍ରୁଧନୁ
କ୍ଷତ୍ରୀ ଲୋକ ପ୍ରମାଦ କରନ୍ତି ସେହି ଅପମାନୁଁ । ୭ ।
ମୋତେ ଦେବ ବୋଲି ବୋଲଇ ସତ୍ୟଭାମା କୁମାରୀ
ବାଳକାକୁଁ ସେ ମୋତେ ଥିଲ ସତ୍ୟ କର । ୮ ।
ତରେଣ ବାସୁଦେବକୁ ପ୍ରଦାନ କଲ ବାଳୀ
ସୈନ୍ୟେକ ଅପମାନ କଲ ଆତ୍ମକୁ ଶତ୍ରୁଜିତ ଭଳି । ୯ ।

ତାହାର ବଚନ ଶୁଣି ବୋଲେ ଅନାଧୃଷ୍ଣ
 ଶହାଜିତହଂ ଆନ କେ ଅଛଇ ପାପିଷ୍ଠ । ୧୦ ।
 ବାଳ କାଳହଂ କୋଲେ ବସାଇଲୁ ମୁକୁ
 ସତ୍ୟ ବାକ୍ୟେଣ ବୋଲିଅଛି ସତ୍ୟଭାମା ଦେମି ତୁକୁ । ୧୧ ।
 କାଳେଣ ହରିଙ୍କି କନ୍ୟା କଲକ ପ୍ରଦାନ
 କାହାର ବେଳେ ସହ ଯେହେଷ୍ଠେକ ଅଭିମାନ । ୧୨ ।
 ହରିଙ୍କି ପିଠିଆଇ କଲୁ ଯେହେଷ୍ଠେକ କୃତ୍ୟ
 ଯେବେଲକ ରକ୍ଷା କରି ପାରିବେଟିକ ଜଗନ୍ନାଥ । ୧୩ ।
 କୃତବର୍ମାୟେ ବୋଇଲେ କେ ପାରଇ ଯାଇ
 ଶହାଜିତକୁ ମାଇଲେ ସକଳ ଅଭିମାନ ସରଇ । ୧୪ ।
 କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ଣ ବୋଲଇ ଅନାଧୃଷ୍ଣ
 ତୁମ୍ଭର ଆଗ୍ୟାଂ ହୋଇଲେ ଯେହେଷ୍ଠେକ ମୁଁ କରିପାରଇ ପ୍ରାଣଭ୍ରଷ୍ଟ । ୧୫ ।
 ଶତଧନୁ ଅନାଧୃଷ୍ଣ କୃତବର୍ମା ସମୀପେ
 ଶହାଜିତ ଶୟନ ମନ୍ଦିରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଗୋପେୟ । ୧୬ ।
 ହସ୍ତେ ଶଶ୍ମାୟେକ ଧରଣ ଅନାଧୃଷ୍ଣ
 ଶହାଜିତ ଶୟନ ମନ୍ଦିରେ ପଶିଲୁ ପାପିଷ୍ଠ । ୧୭ ।
 ବିଷ୍ଣୁର ପୁର ସେ ଅଭୟ ଭୁବନ ଅଟଇ
 କାହାର ଘରେ ତହିଁ କବାଟଇ ନ ପଡ଼ଇ । ୧୮ ।
 ଯମର କାଳଦଣ୍ଡ ନ ପଶଇ ଯେବଣ ପୁରୀ
 ତେଲେକେ ଅଜୟେ ସେ ଦ୍ଵାରିକା ନଗର । ୧୯ ।
 ରାହେଣ ପଶିଲୁ ସେ ଅନାଧୃଷ୍ଣ ଗର
 ନିଦ୍ରାୟେ ଶହାଜିତ ଶୋଇଛି ପଲଙ୍କର । ୨୦ ।
 କରେ ଧରିଅଛି ବିଜେକର୍ଣ୍ଣକଟାର
 ରାତ୍ର ଅତାଇ ପହରେ ମିଳିଲୁ ଶହାଜିତ ପୁର । ୨୧ ।
 ରତ୍ନ ପଲଙ୍କ ଉପରେ ନେତ୍ରର ସୁପାତି
 ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଶିକୁଳାରେ ଜଳଇ ମାଣିକ୍ୟର ସହସ୍ରେକ ବଡ଼ି । ୨୨ ।
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁବା ସୁନ୍ଦର ସହସ୍ର ବିଳାସୁଣୀ
 ପଲଙ୍କ ତଳେ ଶୋଇ ଅଛନ୍ତି ଅପଞ୍ଚର ବୃନ୍ଦ ଜାଣି । ୨୩ ।

ନେତର ଚନ୍ଦ୍ରାତପ ରଞ୍ଜିତ ଅଛି ଉପରେ
 ମୁକୁତାର ମାଳମାନେ ଲମ୍ବନ୍ତ ନିରନ୍ତରେ । ୨୪ ।
 ମରକତର ତୁଲେ ଶଞ୍ଜିତ ସପତ ସର
 ଠାବେ ଠାବେ ଲଗିଅଛି ମୁକୁତାର ଝର । ୨୫ ।
 ଦୁଃଖ ଅମର ସ୍ଵର୍ଗ ଜାଣି ତାହାର ଭୁବନ
 ଅମର ବାରସ୍ଵଣ ତହିଁକି ନୋହଇ ସମାନ । ୨୬ ।
 ଯାହାର ଜୁଆଇଁ ଅଟନ୍ତି ଗୋବିନ୍ଦେ
 ଅଭୟେ ଭୁବନ ତା'ର ପରମ ସାନନ୍ଦେ । ୨୭ ।
 ଦୁଃଖ ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରାୟେ ସୁନ୍ଦର ବଳିଷ୍ଠ
 ନିର୍ଦ୍ଦୟା ଟଙ୍କର ରୂପେ ପଶିଲୁ ଅନାଧୃଷ୍ଣ । ୨୮ ।
 ଉତ୍ତାନସାହୀ ହୋଇ ଶୋଇଛି ହଇହୟ ବଂଶ ନୃପମଣି
 ହୃଦୟରେ ଅଛି ତାର ସ୍ୟମନ୍ତକ ମଣି । ୨୯ ।
 ବିଜେ କର୍ଣ୍ଣ କଟାର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵବାହୁ କରି ଧରି
 ଶହାଜିତ ନୃପ ଉପରେ ନିରାଶେ ପ୍ରହାରି । ୩୦ ।
 ମହା ପ୍ରତାପୀ ଅଟଇ ସେ ଅନାଧୃଷ୍ଣ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶ
 ଶହାଜିତ ନୃପତି ହୋଇଲୁ ବେନ ଶଶ୍ଵ । ୩୧ ।
 ପଲଙ୍କ ଉପରେ ତାକୁ ପକାଇଲୁ ହାଣି
 କରେଣ ଘେନିଲୁ ସେ ସ୍ୟମନ୍ତକ ମଣି । ୩୨ ।
 ବାହାର ହୋଇଲୁ ସେ ମହା ନିଶାକାଳେ
 ଅନାଧୃଷ୍ଣ ଶତଧନୁ କୃତବର୍ମା ବସିଲେ ଯେକମେଲେ । ୩୩ ।
 ଅକୂର ଯେ ତାହାଙ୍କର ଅଟଇ ବିଶ୍ଵାସୀ
 ତାହାର ଶ୍ଵମୁରେ ଭିନିହେଁ ମିଳିଲେକ ଆସି । ୩୪ ।
 ଅକୂର ଆଗରେ କହିଲେ ଯେ ସମସ୍ତ ବାରତ
 ଆଜ ରାତ୍ର କାଳେ ଆମ୍ଭେ ମାଇଲୁ ଶହାଜିତ । ୩୫ ।
 ଅକୂର ବୋଇଲୁ ହୋ ତୁମ୍ଭେ ମନ୍ଦ କୃତ୍ୟ କଲ
 ଭାଗ ସମ୍ଭାଳି ନ ପାରି କିମ୍ପା ମୋତେ ନ କହିଲ । ୩୬ ।

ଅବଶ୍ୟ ଜାଣିବେ ଯେହା ଦେବ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ
 ପାପ କଥା ଗୋଟି କେତେ ନୋହଇ ଗୋପ୍ୟାନ । ୩୭ ।
 ଭଜନ୍ତେ ପଣିଲ ତୁମ୍ଭେ ନାଶ ଯିବାର ବୁଦ୍ଧି
 ନଶନ୍ତ କାଳକୁ ଆସି ଆବୋରିଲ ବ୍ୟାଧି । ୩୮ ।
 ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଯାହାର ଗର୍ଭଗତ
 ସତ୍ୟଭାମା ବାସୁଦେବଙ୍କର ଅଟେ ପଞ୍ଚଭୂତ । ୩୯ ।
 ନବତନ ଶଶୁର ଯେ ନବତନ ଭାରିଯା
 ଅବଶ୍ୟ ତୁମ୍ଭକୁ କୋପ କରିବେ ଦେବରାଜା । ୪୦ ।
 ଅକୂର ବୋଇଲ ତୁ ଶୁଣ ଅମ୍ଭିକାର ବଳା
 ଦ୍ଵାରିକାୟେ ନ ଆହୋ ବହନ ଯେଥୁ ପଳା । ୪୧ ।
 ସ୍ଵାମନ୍ତ୍ରକ ମଣି କମ୍ପେ ଆଣିଲ ନ ବିରୁଦ୍ଧି
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ସନ୍ତକ ହୋଇଲ ହସ୍ତରେ ତୋହୋରି । ୪୨ ।
 ବିଶେଷେଣ ଦୋଷୀ ଆବର ସନ୍ତକ ଯେ ଥିଲେ
 କେହି ରଖି ନ ପାରିବେ ବାସୁଦେବ କୋପ କଲେ । ୪୩ ।
 ଅକୂର ତହୁଁ ନରାପସ ବଚନ ଶୁଣି
 ତାହାର ହସ୍ତରେ ଦିଲ ସ୍ଵାମନ୍ତ୍ରକ ମଣି । ୪୪ ।
 ମହାଭୟେ କରିଣ ସେ ଶତଧନୁ ଅନାଧୃଷ୍ଟ
 ଦୁହେଁ ଆରମ୍ଭେ ନ ରହଲେ ଦ୍ଵାରିକା ଭୁବନେ ଗରଷ୍ଠ । ୪୫ ।
 ଯେଥୁ ଅନନ୍ତରେ ପ୍ରସରିଲ ରାତି
 ଚିଆଁଇ ଉଠିଲେ ଶନ୍ଦାକିତର ଯୁବଣ । ୪୬ ।
 ଦେଖିଲେ ବେନ ଖଣ୍ଡ ହୋଇ ପଡ଼ି ଅଛଇ ନୃପମଣି
 ମହା ଗହଳେ ସୁନ୍ଦରୀମାନେ କଲେ ଉଚ୍ଚ ସ୍ଵରେ ଧ୍ଵନି । ୪୭ ।
 ହା ହା ସ୍ଵାମୀ ବୋଲି ଯେ ରୋଦନ କଲେ ସର୍ବ ବାଳୀ
 ଉଚ୍ଚ ସ୍ଵରେ ଶବଦ ଯେ ଶୁଭଲ ବୋବାଳି । ୪୮ ।

୩୮ { ଭଜନ୍ତେ ପଣିଲ ତୁମ୍ଭେ ପାପ ବାରିନଧି
 { ବିନାଶ କାଳେ ଚନ୍ଦ୍ରଲ ଏହି ମନ୍ତ୍ର ବୁଦ୍ଧି ।

୪୫ { ମହାଭୟ କରି ଅନାଧୃଷ୍ଟ ଶତଧନୁ
 { ଦୁହେଁ ଆରମ୍ଭେ ଗଲେ ଦ୍ଵାରିକା ଭୁବନେ ।

ଶନ୍ଦାକିତ ଭୁବନେ ଗୋଲ ଚନ୍ଦ୍ରଲ ଶବଦ ଶୁଣି
 ଧାଇଁଲେ ଅନେକ ତହୁଁ ଯଦୁ ବୀରମଣି । ୪୯ ।
 ଯଦୁ ବଂଶ ଭୋଜ ବଂଶ ବୃଷ୍ଟୀବଂଶ ଆଦି କରି
 ଚଉବଂଶ ଯୋଜନ ଲେକେ ସମସ୍ତେ ଆସି ପୁର । ୫୦ ।
 ପିତାର ଅଭାବ ଶୁଣିଣ ସତ୍ୟଭାମା
 ଅନ୍ତେଶ୍ଵରୁ ବାହାର ସେ ନାରାୟଣଙ୍କର ବାମା । ୫୧ ।
 ହା ହା ତାତ ବୋଲି କେଣ ବାସ ଅସନ୍ତାନେ
 ଉଚ୍ଚ ସ୍ଵରେ ରୋଦନ କରି ସେ ଧାମନ୍ତ୍ର ବିକଲେ । ୫୨ ।
 ପିତାର ଭୁବନେ ବିଜୟେ ମହାସତ୍ତା
 ଦେଖିଲେ ପିତାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯେସନେକ ଶାସ୍ତି । ୫୩ ।
 ତନୁ ଭ୍ରମ ତାହାଙ୍କର ବେନ ପାଟ ବଂଶୀ
 କୋଳ କରି ସ୍ଵାମୀକ ଧରିଛନ୍ତି ଆନ୍ଦେଷି । ୫୪ ।
 ରୂପରେ ବିଲେପନ ସବୁଙ୍କର କାୟେ
 ଅସ୍ତ୍ରବୃତ୍ତେକ ଯୁବଣ ସର୍ବତ୍ର ଶୋଣିତମୟେ । ୫୫ ।
 ପିତାର ଅଭାବ ଦେଖିଣ ଶନ୍ଦାକିତ
 ସବୁକୁହୁଁ ଶୁଣୁଁ ଦେବା ହୋଇଲେ କୋପମୁର୍ତ୍ତି । ୫୬ ।
 କେବଣ ଦୋଷ କଲ ପିତା ଯେ ମୋହୋର
 ଅଦୋଷେ ନାଶ କମ୍ପା ଗଲେ ନୃପବର । ୫୭ ।
 ସୁଦୃଶେଣ ଚନ୍ଦ୍ର ଯେ ବୁଲଇ ପରଚନ୍ଦ୍ର
 ମାଛୁ ତିରଣ ପଡ଼ିଲେ ହୋଅଇ ଶତେ ଖଣ୍ଡ । ୫୮ ।
 ଯମର କାଳଦଣ୍ଡ ନ ପଶଇ ଯେବଣ ପୁରୀ
 ଆନର ଦର୍ପେ କି ମୋହୋର ପିତାକୁ ନାଶ କରି । ୫୯ ।
 ସଞ୍ଚିତ କରିଣ ଯେ ମାଇଲେ ମୋହୋର ତାତ
 କାହାକୁ ଦୋଷ କଲ ନୃପତି ଶନ୍ଦାକିତ । ୬୦ ।
 ଗୋସାମଣୀଙ୍କର ମୁଖୁଁ ଯେସନେକ ବାକ୍ୟ ଶୁଣି
 ସମସ୍ତେ ହେଁ ଭୟ କଲେ ମନରେ ଚିନ୍ତା ଦେନ । ୬୧ ।

ସାସେଣ କେନ୍ଦ୍ର ନ ରହିଲେ ତାହାଙ୍କର କତି
 ଜଗତମାତା ଠାକୁରାଣୀ କମ୍ପା ଆନୁକୁ ଦେଉଅଛ ଅପରୁତ । ୬୨ ।
 ଯାହାର ଜୁଆଇଁ ଅଟନ୍ତି ଦେବ ଜନାଦ ନ
 ତାହାରେ ପ୍ରମାଦ କେ ବିହବ ଦ୍ଵାରକା ଭୁବନ । ୬୩ ।
 ଉଗ୍ରସେନ ସହଚେ ନନ୍ଦ ଉପନନ୍ଦ ବସୁଦେବ
 ସମସ୍ତେ ରୋବନ୍ତି ଶତ୍ରାଜିତର ଅଭବ । ୬୪ ।
 ସୟୁଲେକେ ଅସଖ୍ୟ ଯେବଣ ଚରିତ
 କାହାର ସ୍ଵେତେ ଦର୍ପ ସ୍ଵେ ଭୁବନେ ପ୍ରମାଦ କରି ତ । ୬୫ ।
 କେଶେଶ ସତ୍ୟଭାମା ପୁଷ୍ୟକ ବିମାନ ଆରୋହି
 ଦ୍ଵାରକା ସୁରୁଁ ଦେବୀ ଆପଣେ ସଜ ହୋଇ । ୬୬ ।
 ପୁଷ୍ୟକ ଆରୋହି ବାହାର ଦେବୀ ଦ୍ଵାରକା ଭୁବନୁ
 ପିତା ଅବା ମୋହୋର ନାଶ ଗଲ ବାସୁଦେବଙ୍କର ଗ୍ୟାନୁଁ । ୬୭ ।
 ପ୍ରସନାଜିତ ନାମେ ଯେ ଦଲ୍ଲକ ଅପବାଦ
 ସେ ରାଗ ନ ପାଶୋର ଅବା କରୁଛଇ ପରମାଦ । ୬୮ ।
 ଜାଣିମା ନା ସ୍ଵେଥିର ତଦନ୍ତ ବିମାନ
 ଦ୍ଵାରକାଉଁ ବାହାର ଦେବୀ ଆରୋହି ପୁଷ୍ୟକ ଯାନ । ୬୯ ।
 ଶୂନ୍ୟେଶ ଗମନ କଲେ ଦେବୀ ହସ୍ତିନା ଭୁବନକୁ
 ଉଞ୍ଚ ସୁରେ ରୋଦନ କରି ଯାନ୍ତି ସୁମର ପିତାକୁ ୭୦ ।
 ସତ୍ୟଭାମାଙ୍କର ଗମନ୍ତେ ପଦ୍ମନ ଶାମ୍ବ ଗଦ
 ବିରୁନ୍ତି ଦ୍ଵାରକାସ୍ଵେ ପଡ଼ିବ ବହୁତ ପରମାଦ । ୭୧ ।
 ଆଗେ ଦେବୀ ଗମନ୍ତି ରୋବନ୍ତି ଉଞ୍ଚ ସୁରେ
 ସାଙ୍ଗରେ ଗୋଡ଼ାଇଲେ ତନି ଯେ କୁମାରେ । ୭୨ ।
 ପଛେଶ କୁମାରେ ଗୋଡ଼ାବନ୍ତି ବିରସେ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଦେବୀ କୁଞ୍ଜଗଳ ଦେଶେ । ୭୩ ।
 ପ୍ରେତକାର୍ଯ୍ୟମାନ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ କରଇ
 ପରମାର୍ଥ କହି କଷ୍ଟ ମାନ ପାଶୋରଇ । ୭୪ ।

୬୨।୨ ଅପରୁତ—ଅପରାଧ ।

୬୫।୧ ଅସଖ୍ୟ—ଅଶକ୍ୟ ।

ହସ୍ତିନା ପୁରୁ ବାହାର କୃଷ୍ଣ କାମପାଳେ
 ନନ୍ଦଦୋଷ ତାଳଧ୍ଵଜ ଆରୋହି ଆସନ୍ତି ପ୍ରାତକାଳେ । ୭୫ ।
 ତାଳଧ୍ଵଜ ରଥେ ବିଜୟେ ଦେବ ହଳୀ
 ନନ୍ଦଦୋଷ ରଥରେ ବିଜୟେ ବନମାଳୀ । ୭୬ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଶସ୍ତ ଯାସ୍ଵେ ଦ୍ଵିଯୋଧନ ଅଇଲ ପାଣ୍ଡୁଟି
 ବିଶାଶତେ ଯୋଜନ୍ତୁଁ ବାହୁଡ଼ଇ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର । ୭୭ ।
 ଗୋବିନ୍ଦେ ବୋଇଲେ ଶୋକ ନ କରନ୍ତି ବାବୁ
 ଆବର ପାଣ୍ଡବନ୍ତ ଲେଉଟଲେ ତୁ କାହିଁ ଯେ ପାଇବୁ । ୭୮ ।
 ନାଶ ଗଲ ପ୍ରାଣୀକ ଚନ୍ଦ୍ରାକଳେ ଆପଣେ ଦେହ ହାରି
 ତୁ ସେ ପଞ୍ଚୁ କଟକରେ ଅଟୁ ଅଧିକାରୀ । ୭୯ ।
 ଦ୍ଵିଯୋଧନ ବୋଇଲୁ ଭୋ ବାସୁଦେବ ପାଶୋରିଲ ପାଣ୍ଡବଙ୍କୁ
 ତୁ ହୋ ନାରାୟଣ ଅନୁଗୃହ କରିଥିବୁ ମୁକୁ । ୮୦ ।
 ସ୍ଵେତେ ବୋଲି ବାହୁଡ଼ଇ କୁରୁସାଇଁ
 ଚଳନ୍ତି ନାରାୟଣ ସେ ରଥ ଲେଉଟାଇ । ୮୧ ।
 ଚଳନ୍ତି ବାସୁଦେବ କୁଞ୍ଜଗଳ ଦେଶେ
 ଦେଖିଲେ ବିମାନେକ ଆସଇ ଆକାଶେ । ୮୨ ।
 ଦାରୁକ ବୋଇଲୁ ଦେବ ଶୁଣିମା କାମପାଳେ
 ଅମର ଭୁବନ ତେଜି କି ବିଜେ କଲେ ଆଶଶ୍ରୁଲେ । ୮୩ ।
 ଗୋବିନ୍ଦେ ନିରୋପନ୍ତି ପୁଷ୍ୟକ ବିମାନ ଦେଖି
 ପ୍ରିୟଲିଙ୍ଗ ବିମାନ ପ୍ରାୟେକ ଆସଇ ଗଗନ ଉପେଷି । ୮୪ ।
 ନିରୋପିଣ ବଦନ୍ତି ଯେ ଦେବ ହଳପତି
 ସ୍ଵେ ବିମାନ ଦିଶଇ ଦ୍ଵାରକାଉଁ ଅଇଲ ମୁରତି । ୮୫ ।
 ଦୁରେଶ ଦେଖିଲେ ଦେବୀ ନନ୍ଦଦୋଷ ତାଳଧ୍ଵଜ
 ଉଞ୍ଚସୁରେ ରୋବନ୍ତି ଦେବୀ ନାମ ଧରି ପିତା ଶତ୍ରାଜିତ ରଜ । ୮୬ ।
 ଯଦୁଁ ସନ୍ନିଧେ ଦେବୀ ଭେଟିଲେ ବିମାନ
 ତଳି ପଡ଼ିଲେ ଦେବୀ ହୋଇଣ ମୋହମାନ । ୮୭ ।
 ଦାରୁକ ସାରଥୀ ଦୁଃଶାସନ ରଥ ତାଳଧ୍ଵଜ
 ଆପଣେ ରଥୁଁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲେ ଦେବରଜ । ୮୮ ।

ନାରାୟଣ କୋଳ କରି ଧଇଲେ ଶନ୍ଦାବଣୀ
 ଦେଖିଣ ଆଶ୍ରିତ ଦେବ ହୋଇଲେ ହଳପତି । ୮୯ ।
 ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଲନ୍ତି ଶୁଣ ଶରଦତନ୍ତ୍ରମୁଖୀ
 କାହିଁର ନିମନ୍ତେ ସଖି ତୁ ହୋଇଲୁ ପ୍ରେତେ ଦୁଖୀ । ୯୦ ।
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ର ବଦନ ତୋର ମଳିନ କିଏ ପାଇଁ
 ଅମଳିନ ମୁଖ ତୋର ପରିମୁଣ୍ଡା ଯାଇ । ୯୧ ।
 ପ୍ରାଣର ବଞ୍ଚିତ ମୋର ହୃଦ ପଞ୍ଚଭୂତ
 ତୋହୋର ହୋଧ ଦେଖି ମୋହୋର ଶରୀର ତୁଟଇ ରେ ସଂଯାତ । ୯୨ ।
 ଶନ୍ଦାବଣୀ ବୋଇଲୁ ଦେବ ପ୍ରେତେକ କପଟ କିଂପା କଲି
 ପ୍ରେଶିକ ଆପଣେ ଆସି ତେଣେ ମୋର ପିତାକୁ ମରାଇଲ । ୯୩ ।
 ଅଗାଧନେ ପିତା ମୋର ତୋତେ ଅପବାଦ ଦିଲି
 ମୋତେ ସମର୍ପି ଦେଇ ତୋତେ ଶରଣ ପଶିଲି । ୯୪ ।
 ବିଶ୍ୱାସଯାତକ ହୋଇଲୁ ଦେବ ହରି
 ଶରଣ ଜନ ନାଶ କଲେ ରୌରବ ନର୍କରେ ଯେ ପଡି । ୯୫ ।
 ପ୍ରେସନେ ନିରାଶ କରି କହିଲେ ଯହୁଁ ସୁରେଶା
 ରାମକୃଷ୍ଣକୁ ଗୋଚର ନ ଗଲୁ ହୋଇଲେ ତାଟକା । ୯୬ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଲନ୍ତି ସଖି କୋପ କରି ଶାନ୍ତି
 କେହ୍ନେନେକ ସରୁପ ଗୋ କହସି ନିଭ୍ରାନ୍ତି । ୯୭ ।
 ପ୍ରେସନେକ ସମୟେ ପଦ୍ମନ ଶାମ୍ଭ ଗଦ
 ଶତେ ସହସ୍ର ଦଣ୍ଡ ପ୍ରଲମ୍ବିତ ହୋଇଲେ ରାମକୃଷ୍ଣ ପଦ୍ମପାଦ । ୯୮ ।
 ଶ୍ରୀହରି ପରୁରନ୍ତି ବାବୁ ଶୁଣ ମୀନକେତନ
 ଶନ୍ଦାଜିତ ରାଜାର ଚରିତ କେସନ । ୯୯ ।
 ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ପ୍ରତିବାତ ଶୁଣ ହୋ ଜଗତ ଭୂତ
 ଆଜ ରାତିରେ ନାଶ ଗଲୁ ନୃପତି ଶନ୍ଦାଜିତ । ୧୦୦ ।
 କେବଣ ମହାତମା ନିଶାୟେ ପଶିଲୁ ତାହାର ପୁରୀ
 ଶନ୍ଦାଜିତକୁ ଛେଦିଲୁ ବେନି ଶଶ୍ତ୍ର କରି । ୧୦୧ ।

୧୦୧ । { ଅମ୍ଳାନ ସୁନ୍ଦର ମୁଖ ତୋହୋର ନିଭ୍ରାନ୍ତି ଯାଇ ।
 ଅମ୍ଳାନ ମୁଖର ମୁଁ ଆଶାଦ ଦେନି ଯାଇ ।

ପଦ୍ମନ କହନ୍ତେ ବିସରିଲେ ଜଗତଭୂତ
 କାହାର ଫକ୍ତ ଦ୍ୱାରକାୟେ ମୋହୋର ହୋଇଲୁ ପ୍ରେମନ୍ତ । ୧୦୨ ।
 କାହାକୁ କେବଣ ଦୋଷ କଲୁ ଶନ୍ଦାଜିତ ନୃପତି
 କେବଣ ପାତକେ ହୋଇଲୁ ତାକୁ ପ୍ରେତେକ ଯେ ଶାନ୍ତି । ୧୦୩ ।
 ହୋଧ ନ କରି ସତ୍ୟଭାମା ଗୋ ମୋହୋର ବୋଲୁ ଶୁଣ
 ଅବଶ୍ୟ କରିବି ମୁଁ ତୋହୋର ପିତାର କାରଣ । ୧୦୪ ।
 ତୋହୋର ପିତାକୁ ଯେ ମାଇଲୁ ଅନମିତ୍ତେ
 ଦ୍ୱାରକାରେ ଥୋଇବି କି ତାହାର ବଂଶହୁଁ ସହିତେ । ୧୦୫ ।
 ସତ୍ୟଭାମାକୁ ସମାର୍ଜନା କଲେ ଦେବହରି
 ଦ୍ୱାରକା ଭୁବନକୁ ତହୁଁ ଆସନ୍ତି ଖର କରି । ୧୦୬ ।
 ଦ୍ୱାରକା ଭୁବନେ ଯେ ଭ୍ରାନ୍ତି ଦୁଷ୍ଟମାନେ
 ସତ୍ୟଭାମା ଗଲେ ଯେ ହସ୍ତିନା ଭୁବନେ । ୧୦୭ ।
 ଅକୂର ବୋଇଲେ ଯେ ହକାର ଶତଧନୁ
 ଦ୍ୱାରକାରେ ନୋହଇ ପ୍ରେମନ୍ତ ବାସୁଦେବ ଗ୍ୟାନୁଁ । ୧୦୮ ।
 ଅବଶ୍ୟ ବାସୁଦେବ ଲେଖିବେ ସତ୍ୟଭାମାର ବଚନେ
 ତୁ ହୋ ଶତଧନୁ ନ ଆଅ ଦ୍ୱାରକା ଭୁବନେ । ୧୦୯ ।
 ସତ୍ୟଭାମା କୋପ ଶାନ୍ତି ହୋଇବା ପରିସନ୍ତେ
 ସମୟେକେ ଜଣାଇ ପଛେ ଅଶାଇଁ ସିନା ତୋତେ । ୧୧୦ ।
 ଅକୂର ବଚନ ଶୁଣିଣ ଶତଧନୁ
 ଦ୍ୱାରକାଠୁଁ ବାହାର ହୋଇଲୁ ବୃହଧ୍ୱଜର ତନୁ । ୧୧୧ ।
 ଦ୍ୱାରକାଠୁଁ ପଳାଇଲୁ ସେ ମହା ନିଶାକାଳେ
 ଗହଳ ଅରଣ୍ୟେ ପଶିଲୁ ସେ ପ୍ରାଣର ବିକଳେ । ୧୧୨ ।
 ସତ୍ୟଭାମାକୁ ଦେନି ଦେବ ଯଦୁସାଇଁ
 ଦ୍ୱାରକା ଭୁବନେଶ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ଯାଇଁ । ୧୧୩ ।
 ବିଜେ କଲେ ବାସୁଦେବ ଶନ୍ଦାଜିତର ଭୁବନେ
 ଦେଖିଲେ ରୋଦନ କରୁଛନ୍ତି ବେଡି ସମସ୍ତ ନାରାଗଣେ । ୧୧୪ ।
 ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ମୁଖ ଗୁହଁ ଦନ୍ତେ ତରଣ ଧରି ପଡି
 ରୋଦନ୍ତି ବିଳାସୁଣୀ ସେ ଶିରେ କରି ତାଡି । ୧୧୫ ।

ଯେ ଭୁବନକୁ କେବଣ ଦ୍ରୋହ କଲ ଶତ୍ରାଜିତେ
 ଯେଥେ ଆପାଦ ନାହିଁ ତୋହୋର ଦେଖନ୍ତେ । ୧୧୭ ।
 ସମସ୍ତଙ୍କ ବିକଳ ଦେଖିଣ ମଧୁରିପୁ
 ଦେଖିଲେ ବେନି ଶଶ୍ତ୍ର ହୋଇଛି ଶତ୍ରାଜିତର ବସୁ । ୧୧୭ ।
 ରାଗେଣ କାଳାନଳ ସ୍ଥାମୀ ତେଜ ଯେ ବିକାଶି
 ବଳରାମେ ବୋଇଲେ ଯେ ପୁରକୁ କେବଣ ସେ ଦୋଷୀ । ୧୧୮ ।
 ଯମଦଣ୍ଡ ନ ପଶଇ ଯେବଣ ଦ୍ଵାରିକାକୁ
 କପେଟି ଶସ୍ତ୍ର ହୋଇଲୁ ଯେ ମୋହୋର ଭୁବନକୁ । ୧୧୯ ।
 ବଳରାମେ ବୋଇଲେ ସମର୍ଥଜିତକୁ ରାଇ
 ପିତାଙ୍କୁ ତୋର ଯେ ଦହନ କର ନେଇ । ୧୨୦ ।
 ଜାଣିମା ତଦନ୍ତ କରି କେ ଯେତେକ ବଇରି
 ଯେତେବେଳେ ତାହାକୁ ପାଇବା କାହିଁ ଲେଖି କରି । ୧୨୧ ।
 ଗୋବିନ୍ଦେ ସମାର୍ଜନା କରନ୍ତି ସବୁନ୍ତି
 ନାରାୟଣ ବଚନେ ସମସ୍ତେ ହୋଇଲେକ ଶାନ୍ତି । ୧୨୨ ।
 ଦିବ୍ୟ ପଲଙ୍କରେ କଲେ ଆରୋପଣ
 ପ୍ରେତ ପ୍ରତିଗ୍ରହ ଯେ ଦେନିଶ ବ୍ରାହ୍ମଣ । ୧୨୩ ।
 ପଲଙ୍କ ଉପରେ ନେଇ ଶୁଆଇଲେ ଶବ
 ଶମଶାନ ଭୂମିରେ ନେଇ କଲେ ଶତ୍ରାଜିତ ରାଜଦେବ । ୧୨୪ ।
 ଚିତା ଆରୋପଣ କରି ବସାଇଲେ ମୃତୁ କାପେ
 ମୁଖା ଅଗ୍ନି ଦଲୁ ଶତ୍ରାଜିତର ତନୟେ । ୧୨୫ ।
 ଦହନ କଲେ ନୃପତିକ ଶମଶାନ ମଧ୍ୟେ
 ପ୍ରତିହନ ପ୍ରେତକାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି ପ୍ରେତ ଭୂମିର ସ୍ତନିଧେ । ୧୨୬ ।
 ହବି ପାକ ଶୁଦ୍ଧ ହୋଇଲେ ଯେକାଦଶ ଦିନେ
 ବ୍ରାହ୍ମଣେ ଶୁଦ୍ଧ କରାଇଲେ ଘୃତର ପାରଣେ । ୧୨୭—୧୨୭୭

ଶତ୍ରାଜିତର ପୁରପୁରୁଷ ବୃତ୍ତାନ୍ତ

ଅଗସ୍ତିଙ୍କି ପୁତ୍ରା କଲେ ବଇବସୁତ ମନୁ
 ଶତ୍ରାଜିତ ପୁର ଜନ୍ମ ଗୋଷ ଯେ କହିବା ବ୍ରହ୍ମଗ୍ୟାନ୍ତୁ । ୧ ।
 କେବଣ ବଂଶରେ ହୋ ଅଟଇ ସେହୁ ରାଜା
 ଯେହା ମୋତେ ସଞ୍ଜି ପି କହିବାକ କୁମ୍ଭ ରଞ୍ଜିତ ଆନୁଜା । ୨ ।
 ଅଗସ୍ତି ପ୍ରତିବାର ଶୂର ବଂଶେ ଅଟଇ ରାଜା
 ଶୂରର ପୁତ୍ର ଯେ ହୋଇଲୁ ଶମ୍ଭୁ ରାଜା । ୩ ।
 ଶମ୍ଭୁଜିତର ପୁତ୍ର ହୋଇଲୁ ପୁରୁଜିତ
 ଯେହାର ପୁତ୍ର ଯେ ହୋଇଲୁ ଧର୍ମକ୍ଷେତ୍ର । ୪ ।
 ଧର୍ମକ୍ଷେତ୍ରର ପୁତ୍ର ହୋଇଲୁ ଜୟେବନ୍ତ
 ଯେହାର ପୁତ୍ର ହୋଇଲୁ ଯଗ୍ୟନ୍ନକ । ୫ ।
 ଯଗ୍ୟନ୍ନକର ପୁତ୍ର ହୋଇଲୁ ଲୀଳାଜିତ
 ଲୀଳାଜିତର ପୁତ୍ର ହୋଇଲୁ ଭଗ୍ୟବନ୍ତ । ୬ ।
 ସୁକାନ୍ତି ନଗ୍ର ବୋଲି ପୁର ଦିଗ ରାଗେଣ
 ଭଗ୍ୟବନ୍ତ ରାଜାର ମହିମା ତୁ ଶୁଣ । ୭ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ଶାସନ ଯେ ପାଞ୍ଚ ସହସ୍ର ବସଇ
 ବେଦ ବିଦ୍ୟାରେ ସେ ନିର୍ଜିତ ହୁଅଇ । ୮ ।
 ଶିଶିକ ବୋଲିଣ ସେ ଯେକଇ ବ୍ରାହ୍ମଣ
 ତାହାର ଭଗିଯାର ନାମ ଶ୍ରୀବନ୍ତୀ ଯେ ପୁଣ । ୯ ।
 ସମୟେକ ଶିଶିକ ବ୍ରାହ୍ମଣ ପରଲୋକ ହୋଇଲୁ
 ତାହାର ପତ୍ନୀ ବାଳ ବିଧବା ହୋଇଲୁ । ୧୦ ।
 କିନ୍ତୁଦିନ ଅନ୍ତରେ ସେ କୁମାରୀ ଚଳିଲୁ
 ସେ ଦେଶେ ସାଧବ ପୁତ୍ରକୁ ଦେନ ଗୁପ୍ତେ ଦୁହିତାପ୍ତେ ଜାତ କଲ । ୧୧ ।
 ସେ ଦୁହିତାକୁ ସେହି ରାତ୍ରେ ନେଇ ଗ୍ରାମ ବାହାରେ ପକାଇଲୁ
 ମୁଣ୍ଡବଥା ପେଟବଥା ବୋଲି ଘରେ ପାଶେକ ଶୋଇଲୁ । ୧୨ ।
 ରାତ୍ରି ପାହାନ୍ତିରେ ଗ୍ରାମରୁ ଶୁଗାଳମାନେ ଯାନ୍ତି
 ରୋଦନ କରନ୍ତେ ସେ ବାଳୀକ ଦେଖନ୍ତି । ୧୩ ।

ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ସୂର୍ଯ୍ୟର କରଣ ଜାଣି
ରାସ ପାହଲର କ ଉଦୟେ ଦନମଣି । ୧୪ ।
ସେ ବାଳୀ ଗୋଟିକ ଜମୁଣା ଦେନଗଲ
ଆପଣା ବନ ଭୂମିରେ ନେଇଣ ରଖିଲ । ୧୫ ।
ଅନେକ ଗଛରୁ ସେ କ୍ଷୀର ଆଣଇ ଯେ ଫେଇ
ସୈମାନ ଆଣି ଦଅଇ ବାଳକା ଭୁଣ୍ଡେଣଇ । ୧୬ ।
ଗ୍ରାମ ଭିତରେ ପଣି ରାସକାଳେ ନିରାଶରେ ନିଅନ୍ତି ପାଣି ପେଜ
କୁମାରୀ ଭୁଣ୍ଡରେ ଦଅଇ ନେଇଣ ଅଗ୍ରାହଜ । ୧୭ ।
ସୈମନ୍ତେ କୁମାରୀକ ସେ ବରଷେକ କଲେ
ବନସ୍ତ ଭିତରୁ ଜାମୁ କରମଜା ବଇଁଚ କୋଳ ଦଲେ । ୧୮ ।
ଯେଉଁ ରତ୍ନରେ ଯେଉଁ କୋଳ ଫଳ ତୋଳଣ ଆଣନ୍ତି
ବାଳକାର ହସ୍ତେ ତାହା ଖାଇବାକୁ ଆଣି ଦ୍ୟନ୍ତି । ୧୯ ।
ଆଖି କାକୁଡ ପଣସ ସୁଫଳ ପଦାର୍ଥ
ତାହା ଆଣି ଦଅନ୍ତି ସେ ବାଳକାର ହସ୍ତ । ୨୦ ।
ଖାଇ ଭୁଞ୍ଜି ବଡଇ ସେ ନୟନ କାମ ଜାଣି
ଦେଖି ହରଷ ହୋଅନ୍ତି ସେ ଶ୍ରୀଗାଳ ଶ୍ରୀଗାକୁଣୀ । ୨୧ ।
ସପତ ବରଷ ହୋଇଲ ସେ ବାଳକା ଯଦୁଂ
ଅଳ୍ପ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବସ୍ତ୍ର ଆଣି ଦଅନ୍ତି ତହୁଁ । ୨୨ ।
ସୈମନ୍ତେଣ ପାଳଣ ଥାଇଁ ସେ ଶ୍ରୀଗାଳ
ସୂର୍ଯ୍ୟ ତେଜ ଦିଶଇ ସେ ଗଗନ ମଣ୍ଡଳ । ୨୩ ।
ସୈକ ଦନକରେ ସେ ବେନ ପ୍ରାଣୀ ନାହାନ୍ତି
ବିମ୍ବରୁ ବାହାର ସେ ହୋଇଲ ବାଳକା ରୂପବନ୍ତୀ । ୨୪ ।
ମନେଣ ବିଚାରୁ ମୁଁତ ବଡଇ ବୃଦ୍ଧ ଜମୁଣାର ଘର
ସୈହାର ଗଭୀରୁ ମୁଁ ନୋହଇ ବାହାର । ୨୫ ।
ପ୍ରାଣର ସଖା କରି ମୋତେ ସୈ ପାଳନ୍ତି
ସେ ବେନ ପ୍ରାଣୀ ମୋହୋର ମାତା ପିତା ଅଟନ୍ତି । ୨୬ ।
ଗଗନେ ଥାଇ ଦନକର ସେ ରୂପ ନିରେଖନ୍ତି
ଧନ୍ୟ ତୁ ସୁନ୍ଦରୀ ରେ ନବ ଯୁବା ମୁରତି । ୨୭ ।

ଶରୀର ତୋହୋର କୁସୁମ ପ୍ରାୟେକ ଦିଶନ୍ତି
କେଶ ଗୁମର ଭ୍ରମର ମୁରଟ କରନ୍ତି । ୨୮ ।
କର୍ଣ୍ଣ ଉଡକ କାମ କମାଣ କଣି
ଉଦର ପୃଥୁଳ ନାଭି ଗଭୀର ପଦ୍ମ ପଦ ରସାଣି । ୨୯ ।
ଜାତି ପଦ୍ମମା ସେ ଅଟଇ ରୂପବନ୍ତୀ
ମୁନିଜନ ମାନେ ତାକୁ ଦେଖି ମୋହ ଯାନ୍ତି । ୩୦ ।
ଦିନୁ ଦିନୁ ସୁନ୍ଦରୀ ସେ ବଡଇ ବିକରାଳ
ଭାରିଆ କହଇ ସେ ଶ୍ରୀଗାଳ ଆଗର । ୩୧ ।
କାହାକଇଁ ଦେବା ଆମର ଦୁହିତା ଗୋଟି
କେ ନେବ ନ ଜାଣି ଆମ୍ଭେ ପଶୁ ଜନ୍ମ ଗୋଟି । ୩୨ ।
ବୋଲଇ ଶ୍ରୀଗାଳ ଶୁଣ ରେ ସଦାତ
ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ତାହାର କପାଳେ ଯାହା କରୁଥିବେ ନିର୍ମିତ । ୩୩ ।
ସୈମନ୍ତେ କିଛି ଦିନ ଅନ୍ତରେ ବିଦର୍ଭର ରାଜା
ବନ ପାରିଧି ନିମନ୍ତେ ଯାଇଁ ସେ ଆପଣେ ସନ୍ୟଗଞ୍ଜା । ୩୪ ।
ଷୋହଳ ଶାୟେନ୍ତ ବାସ୍ତବ୍ୟ ନିଯୋଗନ୍ତ ଦେନ
ବନସ୍ତେ କ୍ଷେପି ସେ ଆସଇ ରାଜଧାନୀ । ୩୫ ।
ଖଣ୍ଡେ ଦୁରେ ରାଜା ସାହାଡା ବୃଷ ତଳେ ବାରୁ ଲାଗି ହୋଇଲ
ନିଗମ ବନ ଭୂଇଁରେ କାମିନୀକ ଦେଖିଲ । ୩୬ ।
ଲୋକ ଗହଳ ଭୁଣ୍ଡ ଶୁଣି ବାଳୀ ବିମ୍ବରେ ପଶିଲ
ଲୋକ ଗହଳ ଭୁଣ୍ଡ ରାଜନ ଦେଖି ନ ଦେଖିଲ । ୩୭ ।
କାହାକୁହିଁ ଫେଡ଼ ନ କହିଲେ ନୃପନାଥ
ଆପଣା ହୃଦରେ କଥା ରଖି ଖୋଜନ୍ତି ପରସ୍ତେ ପରସ୍ତ । ୩୮ ।
ପାରିଧି କରି ରାଜା ଲେଉଟିଣ ଗଲ
ଛ ମାସ ପରିଯନ୍ତେ ରାଜନ ସେ ଠାବରେ ଜଗିଲ । ୩୯ ।
ସୈକ ଦନକରେ ରାଜା କଷା ବସନ ପରିହରଣ
ବନସ୍ତ ଭିତରେ ବୁଲଇ ରାଜା ଇତସ୍ତତ ମନ । ୪୦ ।

ଦେଖଇ ରାଜା ଯାଇ ଖେପିଲେ ନ ପାଇ
ମାନୁଷ୍ୟ ଦେଖିଲ କେଣେ ଯେଠାବଇଂ ଗଲ ବୋଲି ବୋଲଇ । ୪୧ ।
ଗୋପତେ ବିମ୍ବର ଭିତରେ ଯାଇଣ ପଶଇ
ମହା ଅଗମ୍ୟ ଜନ ମନୁଷ୍ୟର ଦେଖା ନାହିଁ । ୪୨ ।
ସେ ଦିନ ନୃପତି ଯେ ବାହୁଡ଼ି ଆସଇ । ୪୩ ।
ଆରଦ୍ଧନ ସେ ଭେଷ ନ ଧରି ବନସ୍ତକୁ ଗଲ
ଛଦ୍ରମ ରୂପ ସେ ରାଜନ ଧଇଲ । ୪୪ ।
ଭୈର ରୂପେ ଜଗି ବସିଲେ ରାଜା ଜାନ୍ତି ଗଛ ଉପର
ବିମ୍ବର ଭିତରୁ ବାହାର ଯୁବଣ ରତ୍ନ ସାର । ୪୫ ।
ନରେଶି ନରେଶେ ରାଜା ରୂପ ଯେ ଲକ୍ଷଣ
କାହାର ଦୁହିତା କି ଯେ ବନ ଦେବଣ ପୁଣ । ୪୬ ।
କ୍ଷଣକ ଉତ୍ତରୁ ଅଇଲେ ଜମ୍ବୁକ ବେନି ପ୍ରାଣୀ
ଖାଇବାରେ ଆଣିଥିଲେ ଆଖୁ କାକୁଡ଼ି ପଣସ ପୁଣି । ୪୭ ।
ଦୁହିତାର ହସ୍ତେ ସେ ଯେ ସମସ୍ତ ଗ୍ରନ୍ଥ ଦିଲେ
ଥୋକାୟେ ଖାଇ ଥୋକାୟେ ବିମ୍ବରକୁ ନିଲେ । ୪୮ ।
କ୍ଷଣକ ଉତ୍ତରୁ ରାଜନ ବୃକ୍ଷରୁ ଉତ୍ତରିଲେ
ଯେହାର ପଦାର୍ଥ ବୋଲି ମନେଣ ବିଚ୍ଛିରିଲେ । ୪୯ ।
ଯେହାକୁ ମାଗିଲେ ଯେ ହୋଇବ କାରଣ
ପଶୁ ଜନ୍ତୁ ଘରେ ଯେ ବାଳକ ନ ଯାଇ ସ୍ବହରଣ । ୫୦ ।
ଯେତେ ବୋଲି ରାଜା ତାର କଥରେ ହୋଇଲେ
ଜମ୍ବୁକ ବେନି ପ୍ରାଣୀ ଉପେ ବିମ୍ବରେ ପଶିଲେ । ୫୧ ।
ସେ ସତ୍ୟ ଯୁଗରେ ଯେ କଥା ପ୍ରମାଣ
ଚଉପାୟାଙ୍କ କଥା ମନୁଷ୍ୟ ରୂପେଣ । ୫୨ ।
ନୃପତି କହନ୍ତି ଶୁଣ ହୋ ଜମ୍ବୁକ
ଯେ ତୋହୋର ଦୁହିତା ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଦେବୁ କି । ୫୩ ।

୪୪।୨ ଭେଷ—ବେଶ ।

୪୫।୧ ଜାନ୍ତି ଗଛ—ଜୟନ୍ତୀ ଗଛ ।

ଜମ୍ବୁକା ବୋଇଲ ଗୋସାଇଁ ମୋହୋର ହିଅକୁ ତୁମ୍ଭେ କେମନ୍ତେ
ବିଭ୍ରା ହେ ହୋଇବ
ମୋହୋର ହିଅକୁ ବିଭ୍ରା ହୋଇଲେ ବହୁତ ଲଜ ଯେ ପାଇବ । ୫୪ ।
ମାନୁଷ୍ୟର ଦୁଇ ଗୋଡ଼ ବିଧାତାର ଭିଆଣ
ଆମ୍ଭ ପଶୁଜନଙ୍କର କଲ ଚାରି ଯେ ଚରଣ । ୫୫ ।
ଶୁଣିଣ ରାଜନ ଯେ ଅଳପ ହସିଲେ
ତୋହୋର ଦୁହିତା ଦେବୁ ବୋଲଣ ବୋଇଲେ । ୫୬ ।
ନୃପତି ବଚନ ସେ ନାସ୍ତି କରି ନୁଆରିଲ
ଦେବ ଦୁହିତା ବୋଲି ସନମତ କଲ । ୫୭ ।
କେବଣ ଦିନରେ ଆମ୍ଭେ ବିଭ୍ରା ଯେ ହୋଇବୁଁ
ଯେହା ବିଚ୍ଛିରିଣ କହ ବନସ୍ତରୁ ଯିବୁଁ । ୫୮ ।
ମକର ମାସ ଶୁକ୍ଳ ପକ୍ଷ ପଞ୍ଚମୀ ଭୁବୁବାର
ସେ ଦିନରେ ବିଚ୍ଛିରିଲେ ବିଭ୍ରା ଲଗ୍ନ ସାର । ୫୯ ।
ବୋଲନ୍ତି ରାଜନ ଶୁଣ ବଚନ ମୋହୋର
ଯେ ତୋହୋର ଦୁହିତାକୁ ଦେବ ଆମ୍ଭର ନବର ଠାର । ୬୦ ।
ଶୁଣିଣ ଜମ୍ବୁକା ବୋଲଇ ବଚନ
ତହିଁ ଦିଲେ ହୋଇବ ମୋହୋର ବଂଶକୁ କଥା ସ୍ଥାନ । ୬୧ ।
ଯେଠାବରୁ ଆସି ତୁମ୍ଭେ ବିଭ୍ରା ହୋଇ ଯିବ
ଯେ ବଚନ ଶୁଣି ରାଜା ବୋଲଇ ସଦୃଶ । ୬୨ ।
ମୋହୋର ଅଇଲେ ସନ୍ଧ୍ୟାବଳ ଯେ ଆସିବ
ଯେତେକ ଲୋକଙ୍କୁ କାହୁଁ ଅନ୍ଧ ଭୋଜନ ଯେ ଦେବ । ୬୩ ।
ଶୁଣିଣ ଜମ୍ବୁକା ଯେ ବୋଲଇ ବଚନ
କେଉଁ ବୃତ୍ତି ମୋତେ ଦେଇଅଛ ଯେ ଶାସନ । ୬୪ ।
ଯେ ବଚନ ଶୁଣି ରାଜା ବାହୁଡ଼ି ଗଲ
ମକର ଶୁକ୍ଳ ପଞ୍ଚମୀ କି ବିଭ୍ରା ଆରମ୍ଭିଲ । ୬୫ ।
ଷୋହୋଲ ସାୟେନ୍ତ ବାସୋର ନୟୋଗନ୍ତ ଦେନ
ପଞ୍ଚ ସୁରେ ବାଦ୍ୟ ବଜାଇ ବାହାର ରାଜା ବିପ୍ରଙ୍କୁ ଦେନ । ୬୬ ।
ରାଜାର ରାଜକର୍ମ ଯେସନେକ ଜାଣ
ତତକ୍ଷଣେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ସେହି ଯେ ଠାବେଣ । ୬୭ ।

ବେଳ ପ୍ରହରେଣ ଭିତରେ ବିଭା ଆରମ୍ଭ କଲେ
କୁମ୍ଭ ଲଗ୍ନରେ ସେ ବିଭା ଯେ ହୋଇଲେ । ୭୮ ।
ବିଭା ହୋଇ ଯଉଁତୁକ ଦେବାର ବେଳେଣ
ବିପ୍ର ବୋଇଲୁ କି ଦକ୍ଷିଣା ଦେବୁ ଦିଅ ହୋ ବହନ । ୭୯ ।
ଜନ୍ମୁଣା ବୋଇଲୁ ରଜା ଶୁଣ ମୋ ବଚନ
ସେ ତୋହୋର ରଜ୍ୟ ଯେ ପଂଚଶ ସହସ୍ର ଯୋଜନ । ୮୦ ।
ଯାବତ ଉଠିଆସେ ତୁମ୍ଭର କୋଠ ଧନ
ପଡ଼ିଅ ପୃଥୀ ସେ ଅଟଇ ମୋହୋର ପୁଣ । ୮୧ ।
ତାହା ତୋତେ ଦିଲୁ ହୋ ସତ୍ୟ ସତ୍ୟ କରି
ଉଠାଇ ସେହା ଭୋଗ୍ୟ କର ହୋ ଦଣ୍ଡଧାରୀ । ୮୨ ।
ହସ୍ତ ଧରି କନ୍ୟାକୁ ସମର୍ପଣ ଦିଲୁ
ସେହାର ଦଶ ଦୋଷ କ୍ଷମା କରିବ ବୋଇଲୁ । ୮୩ ।
ହାହୋଲାରେ ବସାଇ ରଜା ରଣୀ ରଜ୍ୟକୁ ଗଲେ
ଚନ୍ଦ୍ର ସେହଣୀ ଯେସମ୍ବେକ ଶୋଭା ସେ ପାଇଲେ । ୮୪ ।
ଦକ୍ଷିଣା ପୃଥ୍ବୀ ଦେଇ ଶୁଗଳ ବାହାର ହୋଇଲୁ
ସେ ଭୂମିରେ ସେ ପାଣି ଆହାର ନ କଲୁ । ୮୫ ।
ଅଶ୍ବଦ୍ଧନ ପରିଯନ୍ତେ ସେ ରଜା ପୃଥୀରେ ଚଳିଲୁ
ଉପାସ ଭୋକ ଶୋଷରେ ଜଳ ଆହାର ନ କଲୁ । ୮୬ ।
ତାହାର ସତ୍ୟ ଦେଖି ଇନ୍ଦ୍ର ପାଣି ବରଷିଲେ
ଭୂମିରୁ ପାଣି ନ ଖାଇ ଦେହରୁ ପାଣି ସେ ଖାଇଲେ । ୮୭ ।
ସେ ରଜାର ସୀମାନ୍ତ ବାହାର ହୋଇ ଗଲେ
ସେହେକ ସତ୍ୟ ଅନ୍ୟ ଲୋକ ନ ମାନିଲେ । ୮୮ ।
ସେ ଭିକ୍ଷାଂକିତର ପୁତ୍ର ହୋଇଲୁ ଗୁଣଜିତ
ଗୁଣଜିତର ପୁତ୍ର ହୋଇଲୁ ଶମ୍ଭାଜିତ । ୮୯ ।
ସେହାର ପୁତ୍ର ହୋଇଲୁ ସେ ସମର୍ଥକ
ବାସୁଦେବର ଶିଳା ସେ କହିଲେ ସତ୍ୟ ନିକ । ୯୦—୯୧୪୭ ।

୧ ଉଠାଇ—ଉଠିଯା କରି ।

ମଧୁବନ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଓ କିନ୍ଦର ଦୈତ୍ୟ ବଧ

ବଦନ୍ତ ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ହୋ ମନୁ ମହତ
ପ୍ରସ୍ତାବ ବାକ୍ୟେ କହିଲି ଶ୍ରୀମହାଭାରତ । ୧ ।
ଅଗସ୍ତିଙ୍କି ପୁତ୍ରା କଲେ ବଲ୍ଲବସୁତ ମନୁ
ପାଣ୍ଡବେ କେବଣ କୃତ୍ୟ କଲେ ଗହନ ଅରଣ୍ୟ । ୨ ।
କହନ୍ତୁ ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ହୋ ଯୁଗପତି
ପାଣ୍ଡବଙ୍କୁ ଦ୍ରୁପଦଧନ ଯେ ହୋଇଲୁ ନିଭ୍ରାନ୍ତ । ୩ ।
ପାଣ୍ଡବେ ପ୍ରବେଶ ଯାଇଁ ଗହନ ଅରଣ୍ୟେ
ଗମନ୍ତୁ ରାତ୍ରି ଦିବସେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ବନେ । ୪ ।
ରଘୁଣୀ ପ୍ରଭାତେ ଶ୍ରୀମକୁ ପୁତ୍ରନ୍ତୁ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ
ନିତ୍ୟ କର୍ମ ସାରିବା ବାବୁ ଦେଖନ୍ତି ପାଣିଦାଟି । ୫ ।
ସ୍ବାମୀର ଆଗ୍ୟାଂସେ ଚଳଇ ଦ୍ରୁକୋଦର
ଭ୍ରମଇ ମାରୁତ ଅଟବ୍ୟା ବନ ଦୋର । ୬ ।
ଖେଦଇ ବନ ଗହନ ଲେଉଟଇ ଚଉକଡ଼ି
ଲେଉଟି ଜଳ ଦାଟି ଯେ ନ ପାଇଲୁ ମାରୁତ । ୭ ।
ଦେଉ ପ୍ରହର ଆସି ହୋଇଲୁ ଦିନକର
ବିଜୟେ ପାବେନା ଯାଇଁ ସରଯୁ ନଦୀ ଡାର । ୮ ।
ନଦୀର ଡାରେ ଦେଖିଲୁ ସେକ ମଧୁବନ
ଭୂମିରେ ଝଡ଼ ପଡ଼ିଛି ପଛୁ ଫଳ ମାନ । ୯ ।
ଆମ୍ଭ ପଶସ ଯେ କଦଳୀ ନଟିକାଳ
ନାନା ଫଳଭରେ ଶାଖା ଲେଟନ୍ତି ଭୂମିର । ୧୦ ।
ଶ୍ରୀମଦେନ ପଶିଲୁ ଯାଇ ମଧୁବନ ଭିତରେ
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଧାର ସେ କଲୁ ଦ୍ରୁକୋଦରେ । ୧୧ ।
ଫଳ ଭାର ଗୋଟିସେକ ତୋଳିଲୁ ମାରୁତ
ଯୁଦ୍ଧେଷୁଙ୍କ ପାଇଁ ନେମ ବୋଲି ବିରୁରଇ ତାର ମତି । ୧୨ ।
ସରଯୁ ନଦୀରେ ପଶି ଗର ସ୍ରାହାନ ଯେ କଲୁ
ଭେଜନ ଆଳସେ ନିଦ୍ରା ଯେ ତାହାକୁ ଦାଲେ । ୧୩ ।

୧୧।୨ ସପୋତେ ଆହାର କରଇ ଦ୍ରୁକୋଦର ।

ଫଳଭର ଗୋଟି ଗର ସୀମସ୍ଥାନେ ଦେଇ
 ଅତେତନେ ନିଦ୍ରାରେ ଯେ ଗର ଶୁଭଲ ସୁସ୍ଥ ପାଇ । ୧୪ ।
 ମନୁ ପୁଚ୍ଛାକଲେ ଶୁଣିମା ଅଗସ୍ତି ମୁନିବର
 ସେହି ମଧୁବନ ତୋଟା ଅଟଇ କାହାର । ୧୫ ।
 ଆହୋ ବଇବସୁତ ମନୁ ପୁଚ୍ଛାକଲୁ ଯାହା
 କିନ୍ତୁ ବୋଲି କରି ଅସୁର କୁଳର ଯେ ନାହା । ୧୬ ।
 କୁନ୍ତୀର କିନ୍ତୁର ଯେ ଅଟନ୍ତି ବେନି ଭ୍ରାତା
 ସୁର ନଦୀ ଭିତରେ କୁନ୍ତୀରକୁ ମାଇଲ ପବନର ସୁତ । ୧୭ ।
 କିନ୍ତୁର ଦତ୍ୟ ଯେ ପୈତ୍ରାର କନିଷ୍ଠ ଭାଇ
 ମଧୁବନ ତୋଟାର ଠାକୁର ଅଟଇ ଯେ ସେହି । ୧୮ ।
 ସେ ଦଇତ ଶ୍ଵେତେର ହାଦେ ତୋଟା ମଧୁବନ
 ଅସୁର ଭୟେ ତହିଁ କେହି ନ କରନ୍ତି ଗବନ । ୧୯ ।
 ସେ ତୋଟା ପୁରେଣ ବିଜୟେ ମାରୁତି
 ନିଶଙ୍କେ ଶ୍ରୀମଦେନ ଶୋଇଛି ନିଭ୍ରାନ୍ତି । ୨୦ ।
 ମଣୋହିଁ ବେଳେ ବିଜେ କଲକ ଅସୁର
 ଦେଖଇ ବୁଲି କରି ମଧୁବନ ତୋଟା ପୁର । ୨୧ ।
 ମନୁଷ୍ୟ ଗର ଯହୁଁ ଗରାଇଲ ମଧୁବନେ
 ଦେଖିଣ ଅସୁର ଯେ ଲେଉଟଇ ତୋଷମନେ । ୨୨ ।
 ଯାଇଣ ଭେଟିଲ ସେ ସରସ୍ୟ ନଦୀ ଖରେ
 ଅସାଷ୍ଟମ ହୋଇ ସେ ଶୋଇଅଛି ବ୍ରହ୍ମକୋଦରେ । ୨୩ ।
 ମକର କେତନ ଜାଣି ଦିଶଇ ତାର କାୟେ
 ଦେଖିଣ ସାନନ୍ଦ ଯେ ଅସୁରେଶ୍ଵର ରାୟେ । ୨୪ ।
 ବୋଇଲ ଆଜର ଦିବସ ଅଟଇ ମୋର ଧନ୍ୟ
 ଇଚ୍ଛାୟେ ନରବଳି ଆଜ କରିବି ଭୋଜନ । ୨୫ ।
 ନଦରେ ପଶି ସ୍ନାନ କରଇ କଉଶୋପ
 ଶ୍ରୀମଦେନ ସନ୍ଧ୍ୟା ଆସି ବିକାଶଇ ଗରୁଡ଼ାପ । ୨୬ ।
 ନଦରେ ପାଣ୍ଡବ ଯେ ହୋଇଛି ଅସାଷ୍ଟମ
 କୋପେଣ ଗର୍ଜଇ ସେ ଅସୁର ମହା ତମ । ୨୭ ।

ଶ୍ରୀମଦେନ ସନ୍ଧ୍ୟା ଦିଲକ ଉଷ୍ମେ ରଡ଼ି
 ଯେସନେକ ଶିରବର ଭଞ୍ଜି ପଡ଼େ ଝଡ଼ି । ୨୮ ।
 ନିଦ୍ରାୟେଣ କିଛି ନ ଜାଣଇ ମାରୁତି
 ପୁଣି ଅସୁର ରଡ଼ି ଦିଲ ଶ୍ରୀମଦେନ କଡ଼ି । ୨୯ ।
 ତଦ୍ୟାପି ନିଦ୍ରା ତାହାର ଭଗ୍ନ ଯେ ନୋହିଲ
 ଶାଳ ବୃକ୍ଷେନ ଘେନି ଉପରେ ପ୍ରହାରଲ । ୩୦ ।
 ଭଞ୍ଜିଣ ବୃକ୍ଷ ଯେ ହୋଇଲ ଶତେ ରୁଡ଼ି
 ତଦ୍ୟାପି ନିଦ୍ରା ଭଙ୍ଗ ନୋହିଲ ବ୍ରହ୍ମକୋଦର । ୩୧ ।
 ପୁଣି ସେ ପଦ୍ମତେକ ଧରିଣ ବୁଲଇ
 ଶ୍ରୀମଦେନ ବାମ ଅଙ୍ଗେ ପ୍ରହାର କଲ ନେଇ । ୩୨ ।
 ପଦ୍ମତ ରୁଡ଼ି ହୋଇଲ ଶ୍ରୀମଦେନର ବାମ ଅଙ୍ଗେ ପ୍ରତି
 ଚିଆଁଇ ଉଠିଲ ଗର ରେ ରେ କାର କରି । ୩୩ ।
 ଅସୁରକଇ ସମାସ୍ୟା ଦିଅଇ ପାବନ
 କାହିଁର ରେ ପାମର ମୂର୍ଖ ତୁ ଅଗ୍ୟାମ । ୩୪ ।
 ପରର ନିଦ୍ରା ଭଞ୍ଜିଣ ନ ଯୋଗାଇ
 ଆପଣାର ପୁତ୍ର ଶିର ଛେଦନ ଦୋଷ ପାଇ । ୩୫ ।
 ଅସୁର ବୋଇଲ ଯେ ମୋହୋର ଅଭୟେ ଭୁବନ ଗୋଟା
 ମନୁଷ୍ୟ ହୋଇ କେମନ୍ତେ ଭେ ପଶିଲୁ ଯେ ତୋଟା । ୩୬ ।
 ଇଷ୍ଟ ଦେବତା ତୋହୋର ସୁମର ରେ ମାନବ
 ସଞ୍ଜୟେ ପାଞ୍ଜି ତୋର ପୋଛିଲ ନାଶକର ଦେବ । ୩୭ ।
 ତୁହି ସେ ମାନବ ରେ ଅଟୁ ମୋର ଭକ୍ଷ
 ଜୀବନ ହରାଇଲୁ ଆଜ ପଡ଼ିଲୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ । ୩୮ ।
 ଅସୁର ପ୍ରତ୍ୟାଂ ଦେଖି କୋପେଣ ପାବନ
 ଗର୍ଜିଣ ଉଠିଲ ସେ ମହା ତେଜ ଘେନି । ୩୯ ।
 ଅସୁରକୁ କୋଳ କରି ଧଇଲ ବାମ ଭୁଜେ
 କୋପେଣ ଆଦିଷଇ ଦୁର୍ଭାର ଦନ୍ତୁଜେ । ୪୦ ।
 ଶ୍ରୀମଦେନକଇ ଧରି ପାଡ଼ିଲ ଅସୁରଧି
 ପାଣ୍ଡବ ସୁନ୍ଦର ସେ କାଳାନ୍ତକ ମହାଯୋଧୀ । ୪୧ ।

ପ୍ରଥମେ ସମରେ ସେ ହାରଇ ଶତଶିଂଗର ଶାପେ
 ପ୍ରଥମ ଦାନ୍ତ ହାରଇ ବଚନ ଅନୁରୂପେ । ୪୭ ।
 ଦୁଃଖୀୟ ଯୁଦ୍ଧେ ସେ ଶ୍ରମସେନ ଭୂତେଣ ଉଠି
 ଅସୁରକଇ ବିକ୍ରୋଦର ସେ ପାତଲ ଲେଉଟି । ୪୮ ।
 ମନ୍ଦର ମାଡ଼ି ଯେହ୍ନେ ବସଇ ହେମବନ୍ଧ
 ସତ୍ୟ ଯୁଗେ ଯୁଦ୍ଧେ ଯେହ୍ନେ ଶସ୍ତ୍ର ପରଶସ୍ତ୍ର । ୪୯ ।
 ଶ୍ରମସେନ ମାଡ଼ି ବସିଲ ଅସୁର ବସସ୍ଥଳେ
 ମୃତ୍ୟେକ ପ୍ରହାର କଲ ପବନ ଦୁଲ୍ଲଳେ । ୫୦ ।
 ବଜ୍ର ପଡ଼ନ୍ତେ ପବତ ଯେହ୍ନେ ପଡ଼ଇ ଭ୍ରାଂଜି
 ଶ୍ରମସେନର ମୁଥଦାତେ ଅସୁର ପଡ଼ଇ ଗଲଗାଜି । ୫୧ ।
 ପୁଣି ପ୍ରହାର ସେ କଲକ ବିକ୍ରୋଦର
 ଅସୁର ଶିର ଛୁଞ୍ଚି ହୋଇଲ ଶତେ ଚୂର । ୫୨ ।
 ଯହୁଁ କିନ୍ନର ଦତ୍ୟକୁ ମାଇଲ ପାବନ
 ଆକାଶେ ଶୁଭଲ ଯେ ସାଧୁ ସାଧୁ ଧୁନ । ୫୩ ।
 ପୃଥ୍ବୀ ଦେଶ ମାରୁତିକୁ ଅନେକ ସୁତି କଲ
 ତୋହୋର ପ୍ରସାଦେ ଭବଭର ମୋର ଉଶ୍ମାସ ହୋଇଲ । ୫୪ ।
 ଶରଣ ପଞ୍ଜର ତୁ କଇଛା ଜଗଜ୍ଜେଠୀ
 ପ୍ରତାପ୍ୟାଂ ସାର୍ଥକ ତୁ କ୍ଷତ୍ରୀବର ମହାଶ୍ରେଷ୍ଠୀ । ୫୫ ।
 କୁମ୍ଭୀର ଦତ୍ୟକୁ ପ୍ରହାର କଲୁ ଜଳେ
 ଗଙ୍ଗା ଉଶ୍ମାସ ହୋଇଲ ତୋହୋର ବାହୁବଳେ । ୫୬ ।
 କାଳେବର ଧାରଣା ତୁ ଶରଣ ପଞ୍ଜର ବାରଧ୍ବ
 ପ୍ରତାପ୍ୟାଂ ପାଳନ ତୁ ଜୀବନ ତୋର ସାଧୁ । ୫୭ ।
 ସୈନ୍ୟନେକ ସୁତି ଯେ କଲକ ବସୁଧା
 ପୁରୁଷବର ସାଧୁ ତୁ ବଚନ ତୋର ସିଦ୍ଧା । ୫୮ ।
 ହିତମୁକକୁ ବଧ କର ସୈନ୍ୟ ହିତମୁକ ବନେ
 ତପୋଧନେ କାରଣ ପାଆନ୍ତୁ ତୋହୋର ପ୍ରସନ୍ନେ । ୫୯ ।

ଦେବତାଙ୍କର ଆଗ୍ୟାଂ ତୁମ୍ଭକୁ ହୋଇଲ ଆକାଶେ
 ସୈନ୍ୟ ଶୁର ଦତ୍ୟ ବଧ ନିମନ୍ତେ ତୁମ୍ଭେ ପେଷିଲେ ବନବାସେ । ୫୫ ।
 କିନ୍ନର ଦତ୍ୟ ବଧ କରି ଶ୍ରମସେନ
 ଫଳ ଭର କାନ୍ଦେ ପାତ ପବନର ନାନ । ୫୬ ।
 ପତର ଝରି ସୈନ୍ୟ ସିଦ୍ଧି ପୁରୋଇଣ ପାଣି
 ବାହୁଡ଼ଇ ବିକ୍ରୋଦର ପବନ ଗତି ଜାଣି । ୫୭ ।
 ସୁଝେଷ୍ଠି ବାଟ ଚାହିଁ ଅଛନ୍ତି ଶ୍ରମସେନକୁ
 ବାବୁ ରେ ଅରଜୁନ ଯାଅନି ଥୋକାସୈ ଦୂରକୁ । ୫୮ ।
 ଶ୍ରମ ଗଲ ଯେ ସୈନ୍ୟେବେଳ ପରିଧନ୍ତେ
 କି ଅବା ପ୍ରମାଦ ତାକୁ ଧରିଲ ବନସ୍ତେ । ୫୯ ।
 ସୈନ୍ୟ ମହା ଦୋର ଗହନ ବନ ଯେ ଅଟବ୍ୟା
 କେଉଣ ଦାନବ ତାକୁ ବିରୋଧୁଲ ଅବା । ୬୦ ।
 ସ୍ବାମୀର ଆଗ୍ୟାଂ ନିବେଶିତ ଶିରେ ଘେନି
 ଶ୍ରମକୁ ଅନୁସରି ତଳଇ ପାଲଗୁନି । ୬୧ ।
 କରୁଣାକର ବୋଲି ସୈନ୍ୟ ପବତ ଗୋଟିସୈ
 ସେ ସ୍ଥାନରେ ଭେଟିଲ ଶ୍ରମ ଧନୁର୍ଜୟେ । ୬୨ ।
 ଶ୍ରମସେନର ପାଦେ ଅର୍ଜୁନ ଶତ ସହସ୍ର ଦଣ୍ଡ ପରିଶାମି
 ଅପାର ବେଳତ କିମ୍ପା ବିଳମ୍ବ କଲ ସ୍ବାମୀ । ୬୩ ।
 ଶ୍ରମସେନ ହସିଲ ଅର୍ଜୁନ ବଦନ ଚାହିଁ
 କିନ୍ନର ବୋଲି ଦତ୍ୟେ କୁମ୍ଭୀର ଦତ୍ୟର ସାନଭାଇ । ୬୪ ।
 ମଧୁବନ ତୋଟାପୁରେ ମୋତେ ସେ ବିରୋଧ
 ମହା ବଳବନ୍ତା ସେ ଅସୁରେଶ୍ବର ମହାଯୋଧୀ । ୬୫ ।
 ଅନେକ ଦ୍ରବ୍ୟ ହୋଇଲ ତାହାର ମୋହୋର
 ସଂଗ୍ରାମେ ବଧୁଲି ସେ ଅସୁରେଶ୍ବର ବୀର । ୬୬ ।
 ତେଣୁ କରି ବିଳମ୍ବ ହୋଇଲ ପାଲଗୁନି
 ଅପ୍ରମାଦେ ଅଇଲି ସୈନ୍ୟ ପଛୁ ଫଳ ଭର ଘେନି । ୬୭ ।
 ଶ୍ରମ ଅର୍ଜୁନ ଦୁହେଁ ହୋଇଲେ ସମ୍ଭାଷି
 ସୁଝେଷ୍ଠି ଦେବଙ୍କ ଶ୍ରମରେ ହୋଇଲେକ ଆସି । ୬୮ ।

ଜଳ ଉଦକେ ସ୍ନାହାନ କରିନ୍ତି ଧର୍ମସୁତ
 ଗୁମ୍ଫାରେ ଅର୍ଜୁନ କହଇ ଅସୁର ବଧର ବାରତ । ୭୯ ।
 ଶୁଣିଣ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ମହା ବିଷାଦ ଯେ ଚିତ୍ତେ
 ଅସୁର ତୁଲେ ଦ୍ରବ ତୁ ଯେକା ବାବୁ ରେ ଉଆଇଲୁ କେମନ୍ତେ । ୮୦ ।
 ସାଖା ସହୋଦର ବାବୁ ସଙ୍ଗତେ ନାହିଁ କେହି
 ଆଉ ବେଳେ ଯେତେ ସାହାସ ତୁ ନ କରିବୁଟି ମୋର ଭାଇ । ୮୧ ।
 ଭୀମସେନ ବୋଇଲୁ ସ୍ବାମୀ ଯତୁନେ ନ ଲେଉଟଇ
 ପାଇଣ୍ଟଲ ନ ଗୁଡ଼ଇ ଦେବ ବ୍ରତ ମୋର ଯେହି । ୮୨ ।
 ସ୍ବାହାନ ତର୍ପଣ ଯେ ସାରିଲେ ଜପ ମନ୍ତ୍ର ଦେବ ପୂଜା
 ଫଳ ଭୋଜନେ ବିଜୟେ ଧର୍ମର ଆତ୍ମଜା । ୮୩ ।
 ଭୋଜନ ସାରି ଦେବ କଲେ ଆଶୋବନ
 ଭୋଜନ ଆଳସ୍ୟେ ଦେବ କଲେକ ଶୟନ । ୮୪ ।
 ଯେକା ଫଳ ଭାରକେ ଦେବ ବଞ୍ଚିଲେ ତନି ଦିନ
 ପଞ୍ଚ ଦିବସ ରହିଲେ ସେହି ବନସ୍ତେଶ । ୮୫ ।
 ସେ ବନସ୍ତୁ ଚଳନ୍ତି ଦେବ ଗହନ ଘୋର ଗ୍ରାହ
 ସର୍ପିଣୀ ନାମେ ନଦୀ ଗୋଟି ଯମୁନା ନଦୀରୁ ଯେ ବହି । ୮୬ ।
 ସେ ନଦୀର ଖରେ ଯାଇଁ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
 ଦାଋଭୋଜ ପଦ୍ମେ ଯାଇଣ ରହିଲେ । ୮୭ ।
 ଖାଇବ ଫଳ ମାନ ଲେଉଟ ନ ପାଇଲେ ଘୋର ବନେ
 ଅଖାଇବ ଫଳ ତହିଁ ଲମ୍ବଇ ଗହନେ । ୮୮ ।
 ତୁଳ ମାସ ଶୁକଳ ପକ୍ଷ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀ ଶତ୍ରୁବାର
 ଅଶ୍ୱିନ ନକ୍ଷତ୍ର ଭୋଗ ସେ ଦିନର । ୮୯ ।
 ତତ୍ତ୍ୱଲ୍ୟ ନାମେ କରଣ ବରାହାନ ନାମେ ଯୋଗ
 ବିଷ୍ଣୁ ସଙ୍କରାନ୍ତକ ପତିଣି ଦିବସ ଭୋଗ । ୯୦ ।
 ସେ ଦିନ ପାଣ୍ଡବେ ଯେ ସର୍ପିଣୀ ନଦୀ କୂଳେ
 ନିରାଶ ବଞ୍ଚିଲେ ସେ ନ ପାଇ କନ୍ଦମୂଳେ । ୯୧ ।
 ବାଘ ଭଲୁଙ୍କ ମୟେମତ୍ତ ହସ୍ତୀ
 ଯେ ଜବମାନେ ତହିଁ ଅଛନ୍ତି ଅପ୍ରମିତ । ୯୨ ।

୭୩୧ ସ୍ବାହାନ ତର୍ପଣ ସାରି ଅଜପା ମନ୍ତ୍ର ବଳେ ପୂଜା ।

ଅଖାଇବ ଫଳ ଭକ୍ଷନ୍ତି ପୃଥୀର କାର୍ଯ୍ୟ କରି
 ଧର୍ମ ଉଦ୍ଧତ କରନ୍ତି ଆପଣେ ଦୁଖ ପଡ଼ି । ୯୩ ।
 ଅନେକ ଦୂର ମୃଗ ଯେ ଖେଦନ୍ତି ମହା ଖରେ
 ଗଣ୍ଡା ହରିଣ ମାରି ଖାନ୍ତି ଶତ୍ରୁର ରାକ୍ଷା ବିଧାନରେ । ୯୪ ।
 ଆକାଶକୁ ଲାଗିଛନ୍ତି ଶାଳ ବୃକ୍ଷମାନେ
 ଅନେକ ଛୁଇଁ ଯେ ବିହରନ୍ତି ଘୋର ବନେ । ୯୫ ।
 ବଡ଼ ସୁସ୍ଥ ପାଇଣ ରହିଲେ ପଞ୍ଚୁ ଛନ୍ଦୀ
 ଜନ ମନୁଷ୍ୟ ଆତାଗମ ନାହିଁ ନା ନଗ୍ର କଡ଼ି । ୯୬ ।
 ଅଗର ଚନ୍ଦନମାନ ଅଛନ୍ତି ଅପ୍ରମିତେ
 ଖାଇବ ଫଳମାନ ନ ପାଇଲେ ସେ ବନସ୍ତେ । ୯୭ ।
 ମୃଗୟା ବିହାରେ ମାରନ୍ତି ବନ ଖବ
 ଶତ୍ରୁର ବିଧି ରାକ୍ଷାରେ ବ୍ରତନ୍ତି ପାଣ୍ଡବ । ୯୮ ।
 ନିର୍ମଳ ଠାବ ଦେଖି ସେ ରହିଲେ ବନସ୍ତେ
 ଦତ୍ୟ ଦାନବ ରାକ୍ଷସ ନାହିଁ ବ୍ରତନ୍ତି ବଡ଼ ସୁସ୍ଥେ । ୯୯ ।
 ପସ କୁଡ଼ିୟା ଆତ୍ମ ମକ୍ତି ବ୍ରତନ୍ତି ବନବାସ
 ସେ ବନେ ରହିଲେ ପାଣ୍ଡବେ ତନି ଯେ ଦିବସ । ୧୦୦—୭୩୩୪ ।

ହିତମୁକ ବଧ ଓ ଘଟୋକ୍ରତ ଜନ୍ମ ବୃତ୍ତାନ୍ତ

ବଇଶାଖ ଶୁକଳ ଯେ ପୌର୍ଣ୍ଣମୀର ତଥ
 ଅନୁରାଧା ନକ୍ଷତ୍ର ଯେ ବାର ବୃହସ୍ପତି । ୧ ।
 ଆକାମାବେ ସ୍ବାହାନ କରିବା ନିମନ୍ତେ
 ପୁନ୍ୟତୋୟା କୂଳକୁ ଚଳନ୍ତି ପଞ୍ଚୁ ଭ୍ରାଥେ । ୨ ।
 ସେ ପୁନ୍ୟତୋୟା ନଦୀରେ ସ୍ବାହାନ କରି ପିଣ୍ଡ ଦାନ ଦିଲେ
 ସେ ସରସ୍ୱତୀ ନଦୀ ଖରେ ପାଞ୍ଚ ଦିବସ ରହିଲେ । ୩ ।
 ତତ୍ତ୍ୱ ଚଳନ୍ତି ସେ ଘୋର ଗହନ ବନେ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ସେ ହିତମୁକ ବନେ । ୪ ।

୧୦୧୨ ଦତ୍ୟ ଦାନବ ମାରି ବଞ୍ଚନ୍ତି ବଡ଼ ସୁସ୍ଥେ ।

ହିରଣ୍ୟକେଶୀ ନାମେ ଯେକ ନୟା ଗୋଟି
 ଆକାଶ ଗଙ୍ଗାଞ୍ଚେ ସେ ସାଗର ସଙ୍ଗମେ ଯେ ପୁଟି । ୫ ।
 ସେ ନଦୀର କୂଳେ ବିଜେ ପଞ୍ଚୁ ଯେ ପୁରୁଷେ
 ବିପାକ କର୍ମେ ସେ ଖେଦନ୍ତ ବନବାସେ । ୬ ।
 ଦେଖନ୍ତୁ ହିରଣ୍ୟକ ବନ ଅତିଅ ବୃଷାଳ
 ଅବସନ୍ତେ ବସନ୍ତ ତହିଁ ଅଛି ପଞ୍ଚୁ ଫଳ । ୭ ।
 ଆମ୍ଭ ପଣସ ଯେ କଦଳୀ ନଟିକାଳ
 ଜାମ୍ଭୁ ଜମ୍ବିଳ ତାଳ ତମ୍ବାଳ କଣ୍ଟାହୋଳ । ୮ ।
 ଅବସନ୍ତେ ବସନ୍ତ ଯେ ଲେଉଟିଲେ ତହିଁ ପାଇ
 ଯାହା ମନେ ଇଚ୍ଛା କର ସମ୍ପଦ ହୋଇ ସେହି । ୯ ।
 ବଡ଼ାଇ ବିପ୍ରାର ବନ ପାଞ୍ଚ ଯୋଜନ ସୁଲୀ
 ନିତି ପ୍ରତି ନଦୀ ଜଳ ମାଡ଼ଇ ବେନି ତଳି । ୧୦ ।
 ବନ ଦେଖି ସାନନ୍ଦ ଉଚ୍ଛର୍ଗ ପଞ୍ଚୁ ଜନ
 ବିହତନ୍ତ ଦାରୁଷ ଫଳ କରନ୍ତୁ ଭୋଜନ । ୧୧ ।
 ଫଳ ଭକ୍ଷନ୍ତେ ଭଞ୍ଜିଲୁ ଶୁଧା ଖେଦ
 ମଳୟ ପବନ ଲଗି ମାଡ଼ଲୁ ଦୋର ନଦ । ୧୨ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଇଲେ ବାବୁ ଶୁଣ ଶ୍ରୀମତେନ
 ନିଦ୍ରା ଯିବି ଦଣ୍ଡେ ବାବୁ ଜାନୁ ଦିଅ ସୀମଥାନ । ୧୩ ।
 ଶ୍ରୀମତେନ ଜାନୁରେ ସୀମଥାନ ଦେଇ
 କାଶୀ ନଦୀ ଶରେ ଶୁଭିଲେ ଚାରିଭାଇ । ୧୪ ।
 ନିଦ୍ରାର ଆଳସେ ଶୋଇଲେ କୋଇଲୁ ଦେଶ ଆସି
 ମହା ଶ୍ରମେ ନିଦ୍ରା ମାଡ଼ଲୁ ଆହାର ପୁଷ୍ପ ପାଇ । ୧୫ ।
 ବହୁତ ଆହାରେ ସେ ବହୁତ ଯେ ନିଦ୍ରା
 ଆତ୍ମା ନ ଅଗୋଚର ଭଞ୍ଜିଲୁ ପଞ୍ଚୁ ମୁଦ୍ରା । ୧୬ ।
 ଶୁଭିଲେ ପାଣ୍ଡୁର ନନ୍ଦନେ ହୋଇଲେ ଅସାଷ୍ଟମ
 କୁଣ ଶେଷ୍ୟାୟେ ଶାଳ ପତ୍ର ପାତ ଶୁଭିଲେ ଦେବ ଧର୍ମ । ୧୭ ।
 ଶ୍ରୀମତେନ ଜଗିଅଛି ସୀମଥାନେ ବସି
 ଆଦିତ୍ୟଙ୍କ ଅସ୍ତକାଳ ହୋଇଲୁକ ଆସି । ୧୮ ।

ଦେଖିଣ ନୋଧ ଯେ କରଇ ମାରୁତି
 ଆନନ୍ଦ ଉପୁଜାଇ କୋଇଲୁ ପାଇଲୁ ଯେତେ ଶାସ୍ତି । ୧୯ ।
 କୋନ୍ଦସ୍ତେଜ ରଜାର ଗୋ ଅଟୁ କୁଳର ମଣ୍ଡଣୀ
 ସୋମବଂଶ ଠାକୁରଣୀ ଗୋ ଅଟୁ ପଣ୍ଡୁରଜାର ପାଟରଣୀ । ୨୦ ।
 ନିରଞ୍ଜନ ଦେବତା, ପବନ ଦେବତା, ବାସବ ତୋହୋର ପତି
 ଆନନ୍ଦ ଜୀବନ ଥାଉ ମାତା ଗୋ ତୋହୋର ଯେତେକ ଯେ ଶାସ୍ତି । ୨୧ ।
 ଧନ ଧନ ଆନନ୍ଦ ଜୀବନ ଯେ ଶ୍ରୀଧର କୁଳର
 ବଳ ଦର୍ପ ଥାଉ ଯେ ହୋଇଲୁ ଧନ ଗୁର । ୨୨ ।
 ଭୋ ସ୍ୱାମୀ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ତୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନିରଞ୍ଜନ
 ଯାହାର ପାଦେ ନାରାୟଣେ କରନ୍ତୁ ବନ୍ଦନ । ୨୩ ।
 ଅଜାତଶତ୍ରୁ ଦେବ ଧର୍ମ ଯେ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ
 କର ଲେଉଟାନ୍ତେ ଯାର ଲେଉଟଇ ନବସୃଷ୍ଟି । ୨୪ ।
 ଦିବ୍ୟ ସୁପାତି ଦେବ ଶେଷ୍ୟା ଯୁଗତେ
 ଯେଥେ ନିଦ୍ରା ସ୍ୱାମୀ ତୋତେ ମାଡ଼ଲୁ କେମନ୍ତେ । ୨୫ ।
 ଅର୍ଜୁନ ବଦନ ଚାହିଁ ନିରୋପଇ ଶ୍ରୀମତେନ
 ବାବୁ ବାସବର ପୁତ୍ର ତୋତେ ବାସୁଦେବେ ଅଭିନନ୍ଦ । ୨୬ ।
 କୋଳରେ ବସାଇ ତୋତେ ଶ୍ରୀ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ
 ନାରାୟଣ ଦିଲେ ତୋତେ ଦୁଃଶାସ୍ତ୍ର ନାମ । ୨୭ ।
 ଯେ ମହାମଣ୍ଡଳେ ତୋତେ ନାହିଁ ଲକ୍ଷୀ ବଳବନ୍ତା
 ସୁରବର ସୁନ୍ଦର ତୁ ହିଲେକେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଜଣନ୍ତା । ୨୮ ।
 କାହାର ଭୟେଶ ବାବୁ ତୋହୋର ଯେତେକ ଯେ ଶାସ୍ତି
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁକ କଲା କୃତ୍ୟ ଆନନ୍ଦ ଯେତେକ ଦୁର୍ଗତି । ୨୯ ।
 ନକୁଳ ବଦନ ଚାହିଁ ଶ୍ରୀମତେନ ପରଶଂସି
 ବାବୁ ଶରଦ ପୌର୍ଣ୍ଣମୀ ଚନ୍ଦ୍ର ଜାଣି ତୋହୋର ବଦନ ବିକାଶି । ୩୦ ।
 ଅତି ସୁକୁମାର ରେ ଅଟୁ ମୋହୋର ବାପ
 ଅଶ୍ୱିନୀ ନନ୍ଦନ ତୋତେ ଜାଣନ୍ତୁ ବୃନ୍ଦାଅର୍କ । ୩୧ ।
 ଆକାଶେ ପାଟ ତୋତେ ଅଛି କୁମାର ମୁଖେ
 କେବଣ ପାତକେ ରେ ବାବୁ ତୋହୋର ଯେତେ ଦୁଖେ । ୩୨ ।

ମାଛ ଗୋଟିୟେ ଯେବେ ଶରୀରେ ତୋହୋର ବସି
 ଶତେ ପଳ ଚନ୍ଦନ ଶରୀରେ ତୋର ଦାସି । ୩୩ ।
 ବେଲୁଣୀ ତୁଳୀ ଉପରେ ନେତର ସୁପାତି
 ତହିଁ ତୋତେ ନିଦ୍ରା ନ ମାଡ଼ଇ ନିଶାବୁଦ୍ଧି । ୩୪ ।
 ନେତର ଶେଯ୍ୟା ଉପରେ ବାବୁ ପୁଷ୍ପର ପାଖତି
 ତହିଁର ଉପରେ ଯେ କର୍ପୁର ରୁଣି ସିଆଡ଼ି । ୩୫ ।
 ତହିଁ ତୋତେ ନିଦ୍ରା ନ ମାଡ଼ଇ ରେ ଭାଇ
 ପେ ଶାଳ ପତ୍ର ଶେଯ୍ୟାୟେ କେସନେ ଶୁଭଲୁ ସୁସ୍ଥ ହୋଇ । ୩୬ ।
 ବାବୁ ସହଦେବ ରେ ମନ୍ତ୍ରୀ ରୂପାମଣି
 ଆରେ କରକୁ ଗୁହ୍ୟାନ୍ତେଣ ତୋତେ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ଭୁବନ ବାରତା ଜାଣି
 ଭୂତ ଭବିଷ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ତୋତେ ଦିଶଇ ଗତ ଯେ ଆଗତ
 ଆମ୍ଭର ତୁଲେ ବାବୁ ରେ ପାଇଲୁ ପେତେ ଦୁଖ ଭ୍ରାଥ । ୩୭ ।
 ପେ ତୋହୋର ଅବସ୍ଥା ବାବୁ କଷ୍ଟମାନ ଦେଖି
 ଜଳ କିମ୍ପେ ନ ଯାଇ ପେ ମୋହୋର ବେନି ଆଣି । ୩୮ ।
 କାହାକୁ ଉପେ ଆମ୍ଭେ ଅଛଇଁ ସିଦ୍ଧଲେକେ
 କୁରୁବଳ ଯାକ ସବୁନ୍ତି ମାରି ପାରଇ ମୁଁ ପେକେ । ୪୦ ।
 ବଚନ ଦରିଦ୍ର ହୋଇ ତୁ ନାଶଗଲୁ ସ୍ୱାମୀ
 ସମ୍ପଦ ଆଉଁ କିମ୍ପେ ବିପଦେଣ ଭ୍ରମି । ୪୧ ।
 ପେସନେକ ବିରୁଦ୍ଧ ସେ ହୋଧ କରଇ ବିକ୍ରୋଦର
 ହିରଣ୍ୟ ପଦ୍ମେ ଥାଇ ଶୁଣିଲୁ ହିତମୁକ୍ତ ଅସୁର ମହାବୀର । ୪୨ ।
 ହିତମୁକ୍ତ ନାମେଣ ତାହାର କନିଷ୍ଠ ଭୟେଣୀ
 ତାହାକୁ ରାଇ ବୋଇଲୁ ଅସୁର ମୁତ ଯେ ଅଗ୍ୟାମୀ । ୪୩ ।
 ଆସୁ ଜିଭ ସୁବଣ କଲୁ ସୁକୃତ ମୋହୋର
 ନରବଳ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲୁ ଆଜ ପେହୁ ବନସ୍ତର । ୪୪ ।
 ଯାଅନି ତଳିଣ ଗୋ ବେଗ ପେହୁଷଣ
 ମାନ୍ୟ ଉଷ ମିଳିଲୁ ଗୁମୁକୁ ମୋର ଆଶ । ୪୫ ।
 ଭ୍ରାଥାର ବଚନେ ତଳଇ ହିତମୁକ୍ତ
 ନିର୍ଦ୍ଦର ଘୋର ବନସ୍ତେ ଯାଇଣ ସେ ଦେଖି । ୪୬ ।

ଦେଖିଲୁକ ବସି ଅଛଇ ପବନର ତନୟେ
 ଦିଶଇ ମାରୁତ ଯେ ଅନଙ୍ଗ ରୂପ ପ୍ରାପ୍ତେ । ୪୭ ।
 ଦେଖିଣ ଦାନବୀ ଯେ ମଦନ ଶରେ ଘାରି
 ଅସାଷ୍ଟମ ହୋଇଲୁ ଧର୍ମ ଧର୍ମ ସୁମରି । ୪୮ ।
 ଅସୁର ରୂପ ଗୁଣିଲୁ ଯେ ମଦନେ ଅସାଷ୍ଟି
 କାମସେଣା ପ୍ରାପ୍ତେ ହୋଇଲୁ ରୂପ ଗୋଟି । ୪୯ ।
 ଅତି ସୁକୁମାରୀ ମାନସା ମାନରୂପୀ
 ମଦନ ଶର ଶରୀରେ ତାହାର ଯେ ବ୍ୟାପି । ୫୦ ।
 ଶ୍ରୀମତେନର ପାଦ ତଳରେ ହୋଇଲୁ ପରିଣାମି
 ବୋଇଲୁ କାମଜଳ ସାଗରୁ ମୋତେ ଉଦ୍ଧର ଧର ଦେବ ସ୍ୱାମୀ । ୫୧ ।
 ଶ୍ରୀମତେନ ଆଶ୍ରୟ ହୋଇଲୁ ତାହାର ବଚନେ
 ଦେବ ପ୍ରିୟ ପ୍ରାପ୍ତେ ଦିଶୁ ମା ଗୋ ଥିଲୁ କେଉଁଣ ଭୁବନେ । ୫୨ ।
 ଅନେକ ଆଉରଣ ଭୁଷଣ ତୋହୋର ଯେ କାପେ
 ପ୍ରତ୍ୟେ ଦିଶୁ ତୁ ଯେ ଆକାଶ ରତ୍ନା ପ୍ରାପ୍ତେ । ୫୩ ।
 ସଦାଶିବର ଭାରିଆ ତୁ ଗୋ ଅଟୁ କି ପାଦଜୀ
 ପଦ୍ମ ବନ ତେଜି କି କମଳା ଉତପତ୍ତି । ୫୪ ।
 ମୁହିଁ ମାନବ ଅଟଇ ମହାଦୁର୍ଗା
 ତୁ କିମ୍ପାଇ ଇଚ୍ଛା କରୁ ଗୋ ଶରଦ ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖି । ୫୫ ।
 ତୁକୁହିଁ ବର ଗୋ ଯୋଗାଇ ଅନଙ୍ଗ ସୁନ୍ଦର
 ପେ ମୋହୋର ଅବସ୍ଥା କାଳେ କିସ ଶୃଙ୍ଗାର ତୋହୋର । ୫୬ ।
 ତୁ ଯେବେ ଶୃଙ୍ଗାର ଇଚ୍ଛାଲୁ ମହାମାୟି
 ଅଳକା ନାଥ ତୋତେ ବର ପଣରେ ଯୋଗାଇ ! ୫୭ ।
 ଗୁଣିଣ ମେଲ ଗୋ ମୋହୋର ମମାଣ
 ପେ ଦୁଖ କାଳେ ତୁ କିମ୍ପା ବତାଇଲୁ ଆଶା । ୫୮ ।
 ଶ୍ରୀମତେନ ହିତମୁକ୍ତ କଥା ହୁଅନ୍ତେଣ ତହିଁ
 ହିତମୁକ୍ତ ବିମୁଖ ହୋଇ ହିତମୁକ୍ତ ବାଟ ଗୁହ୍ୟ । ୫୯ ।
 ଶ୍ରୀମତେନ ପରୁରଇ ଗୋ ତୁ ଅଛୁ କାହାର କତି
 କେ ତୋହୋର ସ୍ୱାମୀ ତୁ କାହାର ସୁବଜ୍ର । ୬୦ ।

ନିଷ୍ଠୁଳ ଜୀବନ ତୋର ହୋଇଲୁ କିଏ ଅର୍ଥେ
 ନିଜ ସ୍ୱାମୀ ଗୁଡ଼ି କିମ୍ପା ପରଦାର ଇଚ୍ଛା ମୋତେ । ୬୧ ।
 ହିତମୁଖୀ ବୋଇଲୁ ତୁ ଶୁଣ ପ୍ରାଣ ପତି
 ହିତମୁଖୀ ଦତ୍ତ ବୋଲି ନିଦାୟ କୁଳେ ଉତପତ୍ତି । ୬୨ ।
 ତାହାର ପୁଅ ଯେ ଦାନବ ଜପାସୁର
 ଜପାସୁର ନନ୍ଦନ ହାଦେ ଅସୁର ମହାଦୋର । ୬୩ ।
 ଦୋରମୁଖର ନନ୍ଦନ ଦାନବ ରୁଦ୍ରମାଳୀ
 ତାହାର ନନ୍ଦନ ଯେ ଅସୁର ବିଂହମାଳୀ । ୬୪ ।
 ଯେ ଦାନବର ପୁଅ ଯେ ଭୀଷ୍ମର ଅସୁର
 ଯେହାର ନନ୍ଦନ ଯେ କେତୁମାଳୀ ଶର । ୬୫ ।
 କେତୁମାଳୀର ପୁଅ ଅସୁର ପ୍ରଳୟା
 ପ୍ରଳୟାର ନନ୍ଦନ ଦତ୍ତ ଶର ଅମ୍ବା । ୬୬ ।
 ଅମ୍ବାର ନନ୍ଦନ ଯେ ନିର୍ବାଚ କପଟ
 ନିର୍ବାଚର ନନ୍ଦନ ବଜ୍ର ଯେ କପଟ । ୬୭ ।
 ବଜ୍ର କପଟର ଗୁରୁ ପୁଅ ଉପୁଜିଲୁ
 କୁନ୍ତୀର କନ୍ଦର ବକ ହିତମୁଖ ନାମ ଦିଲୁ । ୬୮ ।
 ସେ କୁନ୍ତୀର ଦତ୍ତ ଅଛୁ ସୁର ନଦୀ ଭିତରେ
 ସେ କନ୍ଦର ଦାନବ ଥାଇ ଯେ ମଧୁବନ ତୋଟାରେ । ୬୯ ।
 ହିତମୁଖ ଦତ୍ତ ଅଛଇ ଯେହୁ ହିତମୁଖ ବନେ
 ବକ ଶୁଣି ଅଛୁ ଯେହୁ କରନ୍ତା ନଗ୍ର ଭୁବନେ । ୭୦ ।
 ଯେ ଗୁରୁ ଭାଇଙ୍କର ମଧ୍ୟେ ମୁଁ ଅଟଇ ଯେହୁ ହିଁ ବହେଣୀ
 ହିତମୁଖୀ ନାମ ମୋହୋର ଶୁଣ ହୋ ଶରମଣି । ୭୧ ।
 ମୁକୁ କାହାକୁ ହିଁ ପ୍ରଦାନ ନ କଲୁ ଦଇତା
 ଯୁବା ବୟେସ ହୋଇଲୁ ମୁଁ ଅପ୍ରତିଷ୍ଠା ବିରହିତା । ୭୨ ।
 ଯେତେକାଳେ ସ୍ୱାମୀ ପାଇଲୁ ମୁଁ ତୋତେ
 ଯେ ଅସୁର ଭୋଗ ଭୂମି ଯେ ପଶିଲ କେମନ୍ତେ । ୭୩ ।
 ହିତମୁଖ ଦତ୍ତ ପେଷିଲୁକ ରାଇ ମୋତେ
 ମୁହଁ ଅଇଲୁ ତୁମ୍ଭେ ଧର ନେମାର ନମନ୍ତେ । ୭୪ ।

ନର ମାନୁଷ୍ୟ ତୁମ୍ଭେ ଆମ୍ଭର ଭକ୍ଷ ସିନା ସ୍ୱାମୀ
 ମୁହଁ ଅଇଲୁ ତୁମ୍ଭେ ଅନ୍ତଃସ୍ତେ ଧର ନେମି । ୭୫ ।
 ତୋହୋର ରୂପ ଦେଖି ମଦନେ ଆରତ
 ଗୁଡ଼ିଲି ଲଜ୍ଜା ମୁଁ ସୋଦରେ ନ କଲିଂ ଶ୍ରୀ । ୭୬ ।
 ସୋଦରନ୍ତ ଗୁଡ଼ି ମୁଁ କଲି କାମ ଇଚ୍ଛା
 ତୁମ୍ଭକୁ ହିଁ ମାଗଇ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇ ପୁରୁଅ ମନବାଞ୍ଛା । ୭୭ ।
 ଯେସନେକ ସମୟେ ହିତମୁଖ ହିତମୁଖୀର ବିଳମ୍ବ ଦେଖି
 ଧାମଇ ହିତମୁଖ ଧର୍ମକୁ ଉପେଖି । ୭୮ ।
 କାଳାନ୍ତେକ ଅସୁର ସେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଂ ସାମରଥୀ
 ଆକାଶ ମଣ୍ଡଳେ ଯାଇ ଲଗିଛୁ ତାହାର ମଥା । ୭୯ ।
 ବାମ କରେ ପଦ୍ମ ତାହାଶ କରେ ବୃଷ
 ଅଭୟେ ମନ୍ଦର ଗିରି କି ଉଡ଼ି ଆସଇ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ । ୮୦ ।
 ଶାଂକର କେଶ ଦଶଇ ଭାଇବେ ରୂପ ଜାଣି
 ଦଶ ଶୂନ୍ୟ ମଣ୍ଡଳ ଦଶଇ ବେନ ପାଣି । ୮୧ ।
 ତମ୍ଭାରନ୍ତ ପ୍ରାୟେକ ଦଶଇ ବେନ ଆଖି
 ଦୁରେ ଥାଇଣ ତାହା ଦେଖିଲୁ ହିତମୁଖୀ । ୮୨ ।
 ଲହ ଲହ ଜିଭ୍ୟା ଦଶନ ବିକଟ
 ରେ ରେ କାର ଶବଦେ ଶଂକାଳି କାକଂଳ ପେଟ । ୮୩ ।
 ଆରେ ଆରେ ବୋଲି ଅସୁର ଆସଇ ଧାମି
 ହିତମୁଖୀ ବୋଇଲୁ ବହନ ପଳା ସ୍ୱାମୀ । ୮୪ ।
 ଆସୁଅଛୁ ହିତମୁଖ ମହା ବଳିଷ୍ଠ
 ଯାହାର ଭୟରେ ଆସନ ଗୁଡ଼ଇ ସୁରଶ୍ରେଷ୍ଠ । ୮୫ ।
 ପାଞ୍ଚବେଳ ଧାଡ଼ି ଦିଲୁ ଅମର ସ୍ୱର୍ଗକୁ
 ବଜ୍ର ଦୋନ ବାସବ ପିଟିଲୁ ଯେହାର ବୁକୁ । ୮୬ ।
 କୋଟିୟେ ରଶ୍ମିର ଚେନ ଯେବଣ ବଜ୍ର ଶକତି
 ସେ ଶତ୍ରୁ ବଞ୍ଚାଇଲୁ ଅସୁର ମହାଶେଷୀ । ୮୭ ।
 ତାହାକୁ ସଂଗ୍ରାମେ ସମାନ ନାହିଁ କେହି
 ବଜ୍ରେଣ ନିର୍ବାଣ ସେ ଅସୁରର ଦେହ । ୮୮ ।

ଯେ ମୋହୋର ବଚନ ସ୍ଵାମୀ ଶୁଣିମା ନରୁତାନ୍ତେ
 ଅସୁର ମୁଖୁ ପଳାଇତେ ବାଟ ନାହିଁ ତୋତେ । ୮୯ ।
 ଯେକା ଘଟଣାକେ କୋଣେ ଯାଇ ଖେପି
 ପୃଥୀ ଡେଇଁତେ ପାରେ ସେ ଅସୁର କାମରୂପୀ । ୯୦ ।
 ଅସୁର ନିକଟ ହୋଇଲୁ ଆସି ପାଞ୍ଚ ଯୋଜନ
 ନୁଆରନି ପଳାଇ ତୁମ୍ଭେ ଛଡ଼ ଜଣ । ୯୧ ।
 ମୋହୋର କାନ୍ଧରେ ତୁମ୍ଭେ ସମସ୍ତେହେଁ ବସ
 ଅନ୍ତରାକ୍ଷେ ତୁମ୍ଭେ ମୁଁ ଦେନି ଯାଇଁ ଅବଶ୍ୟ । ୯୨ ।
 ଭ୍ରମସେନ ବୋଇଲୁ ଗୋ ଜାଣିଲି ତୋର ମନ
 କାନ୍ଧରେ ବସାଇ ତୁ ସବୁନ୍ତ ଶିଳକୁ ବହନ । ୯୩ ।
 ହୃତମୁଖ ବୋଇଲୁ ଯେବେ ଅପ୍ରତେ କଲୁ ମୋତେ
 ଅଲଘିତ ନିୟମ ମୁଁ କଲି ସି ବାର ସତ୍ୟ ସତ୍ୟେ । ୯୪ ।
 ଯେବେ ସ୍ଵାମୀ ତୋହୋର ହୋ ଅଛଇ ପରାନ୍ତମ
 ଅସୁରର ତୁଲେ ତୁ କରସି ସାଂଗ୍ରାମ । ୯୫ ।
 ଯଦ୍ୟପି ହୃତମୁଖ ଅଟଇ ମୋର ଭାଇ
 ତାହାର ଭୟେ ମୋତେ ବର ନାହିଁ କେହି । ୯୬ ।
 ତୁ ମୋହୋର ବଞ୍ଚିଉ ବଢ଼ିଲୁ କାମ ଖେବ
 ତୋହୋର ମୋହୋର ତ ଯେକଲୁ ଅଭେଦ । ୯୭ ।
 ତାହାର ମୃତୁ ଭେଦ କହଇ ତୋତେ ସାଧ
 ଯେବଣଠାରେ ମାଇଲେ ଅସୁର ହେବ ବଧ । ୯୮ ।
 ଭ୍ରମସେନ ବୋଇଲୁ ମୋତେ କହସି ପ୍ରିୟବତୀ
 ହୋଇଲୁ ଭାରିଯା ମୋହୋର ସିବାର ସତ୍ୟ ସତ୍ୟେ । ୯୯ ।
 ସ୍ଵାମୀ ବିଶ୍ଵନାଥ ତପେ ତୋଷିଲୁ ନବ ସହସ୍ର ବରଷ ପରିଧନ୍ତେ
 ବୋଇଲୁ ହେଲେକେ ଘୋଷିବ ମୁଁ ବିଶ୍ଵରୂପେ ବିଶ୍ଵନାଥେ । ୧୦୦ ।
 ଦେବ ଦାନବ ମାନବ ଆଦି କର
 ସପତ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ମୋତେ ନୋହୁବ କେହି ସମସର । ୧୦୧ ।

ଯେବେ ପ୍ରସନ୍ନ ମୋତେ ହୋଇଲୁ ବିଶ୍ଵରୂପ
 କାୟା ମୋହୋର ହୋଉ ବଳୁ ଛଉରି ବଳୁ ମୋତେ ଖେପ । ୧୦୨ ।
 ଘେଲେଣ ବଳୁ ଯେ ଖେପିଲେ ବିଶ୍ଵରୂପେ
 ତାଳିଲେ ମହାରସ ସେହି ହୃତମୁଖର ଗାନ୍ଧେ । ୧୦୩ ।
 ଲଭି ଗଭୀର ତହିଁରେ ମାସ ନ ପଡ଼ିଲ
 ଶରୀର ଯାକ ତାହାର ବଳୁ ଯେ ହୋଇଲୁ । ୧୦୪ ।
 ଜାଣିଥିବୁ ସ୍ଵାମୀ ସାଂଗ୍ରାମର କାଳେ
 ଗଭୀର ନାଭିରେ ଯେ ମାରିବୁ ନେଇ ଶୂଳେ । ୧୦୫ ।
 ତେଣେ ନାଶ ଯିବଟି ଦଇତ ତୋ ଅଖି
 ଆନ ଯୁଦ୍ଧେ ହେଲେକେ କେ ତାକୁ ନାହିଁ ସମସର । ୧୦୬ ।
 ଆହୋ ହରଣ୍ୟକ ପରବତେ ଅଛଇଟି ଶକତି
 ଆକାଶକୁ ଧାନ୍ତି ଦିଲେ ତା ଦେନଇଁ ଦତ୍ତ ପତି । ୧୦୭ ।
 ଭ୍ରମସେନ ବୋଇଲୁ ତୁ ଶକତି ମୋତେ ଆଶ
 ତୋହୋର ଭାବ ମୁଁ ଜାଣିମି ଯେହୁକ୍ଷଣ । ୧୦୮ ।
 ଯେତେକ ବଚନେ ସେ ଖେପିଲୁ ଅସୁର
 ଯେକା ହାଥକ ତହିଁକ ଦିଲୁକ ବିସ୍ତାରି । ୧୦୯ ।
 ପାଞ୍ଚ ଯୋଜନେକେ ଅଛୁ ଯେ ହରଣ୍ୟକ ଗିରି
 ହୃତମୁଖର ଭୁଜ ପାଇଲୁ ତହିଁକ ବୋଲି କରି । ୧୧୦ ।
 ଭ୍ରମସେନ ଦେଖିଲୁ ସେ ଶକତି ଆଶିଲୁ ବାମ କରେ
 ଶକତି ସମର୍ପିଲୁ ଭ୍ରମସେନର ହାଥରେ । ୧୧୧ ।
 ଭ୍ରମସେନ ବୋଇଲୁ ତୁ ହସ୍ତେ ଦେନଥିବୁ
 ସାଂଗ୍ରାମେ କଟାଳ ପଡ଼ିଲେ ନେଇ ମୋତେ ଦେବୁ । ୧୧୨ ।
 ନିଦ୍ରାୟେ ଅସାସ୍ତ୍ରମ ମୋହୋର ଦ୍ରାଘ ମାୟେ
 ନିଦ୍ରା ଭଙ୍ଗ କଲେ ଯେ ଅପ୍ରମିତ ଦୋଷ ହୋୟେ । ୧୧୩ ।
 ତୋତେ ଲଗଇଟି ଯେ ପାଞ୍ଚକରି କଥା
 ମୁହଁ ଯେହୁକ୍ଷଣ ସାଂଗ୍ରାମେ ମାରଇଁ ଦଇତା । ୧୧୪ ।
 ଆରେକ କଥାୟେ ତୋତେ ମାଗଇ ହୃତମୁଖ
 ନ ପୁଣ ମୋତେ କୋପ କରୁ ଭାଇ କଷ୍ଟ ଦେଖି । ୧୧୫ ।

ହିତମୁଖ ବୋଇଲୁ ଯେ ତୋହୋର ବଇରି
 ସେ ମୋହୋର ଶସ୍ତ୍ର ଦ୍ଵାଦେ ବେଗେ ପକାଅ ଯେ ମାରି । ୧୧୦ ।
 ଅର କରି କାତିଲୁ ସେ ସୀମସ୍ଥାନୁଁ ଜାନୁ
 ଗର୍ଜିଣ ଉଠିଲୁ ଯେ ପବନର ତନୁ । ୧୧୧ ।
 ଅସୁର କାୟା ବିକାଶି ଅଛୁ ଯେତେ
 ଶ୍ଵାମସେନ କାୟା ବିକାଶିଲୁ ତେତେ । ୧୧୨ ।
 ହସ୍ତେ ଉପାଡ଼ି ଧଇଲୁ ବେନି ଦୃଷ୍ଟ
 ଶତ୍ରୁ ଆକ୍ରମଣ ପ୍ରାୟେ ପବନର ବକ୍ତ । ୧୧୩ ।
 ହିତମୁଖ ଶ୍ଵାମସେନ ଦୁହେଁ ହୋଇଲେ ଯେକହର
 ଦାନେବ ବୁଲୁଛନ୍ତି ଦକ୍ଷିଣ କରେ ପଦ୍ମତେଜ ଧର । ୧୧୪ ।
 ବୁଲୁଛନ୍ତି ପିଟିଲୁ ନେଇ ସେ ଶ୍ଵାମସେନ ଉପରେ
 ପଦ୍ମ ପଡ଼ିଲୁ ଆସି ଶ୍ଵାମସେନ ମଥାରେ । ୧୧୫ ।
 ପଡ଼ିଣ ଗିରିବର ଶତେ ଖଣ୍ଡ ହୋଇଲୁ
 ଶ୍ଵାମସେନ ଶରୀରେ ପଡ଼ି ଧୁଳି ଯେ ହୋଇଲୁ । ୧୧୬ ।
 ଆରେ ସାଧୁ ସାଧୁ ପ୍ରତାପ୍ୟା ମାନବ ରେ ଦଇତ ଯେ ବୋଲି
 କୋପେଶ୍ଵର ଶ୍ଵାମସେନକୁ ହିତମୁଖ ଦେଲୁ ପେଲି । ୧୧୭ ।
 ଅସୁର ଡାକ ଦିଅଇ ଆଲେ ହିତମୁଖ
 ସୋଦର ଶୁଭିଲୁ ତୁ ଯେ ପର ପୁରୁଷକୁ ଦେଖି । ୧୧୮ ।
 ଯେହାର ରକତ ପାନେ କରଇଁ ଆଜି କେଳି
 ତୋହୋର ମୁଣ୍ଡ କାଟି ଦେବଇଁ ବିଷାବଳୀ । ୧୧୯ ।
 ଅନେକ ପ୍ରତାପ୍ୟା ଯଦୁଁ କଲୁ ଅସୁର
 ହିତମୁଖ ବୋଇଲୁ ଭାଇ ଆଗେ ଯେଥୁଁ ହୋଅ ପାର । ୧୨୦ ।
 ରାଗେ ଶ୍ଵଶୁ ମୁଣ୍ଡି ଧଇଲୁ ଦଇତେ
 ବେନି ଭୁଜ ବଜାଇଲୁ ବେନି ଯୋଜନ ପରିଧନ୍ତେ । ୧୨୧ ।
 ଧାଡ଼ିକାରେ ସେ ଉପାଡ଼ିଲୁ ବେନି ଯେ ପଦ୍ମ
 ପୁଣି ପ୍ରହାର କଲୁ ନେଇ ଶ୍ଵାମସେନର ମାଥ । ୧୨୨ ।

୧୧୮।୨ ଶ୍ଵାମସେନ କାୟା ଉତ୍ତର କଲୁ ତେତେ ।

ବାମ ଅଙ୍ଗ ପାଡ଼ିଲୁ ପବନର ସୁତ
 ପଡ଼ି ଚୁର ହୋଇଗଲୁ ସେ ବେନି ପରବତ । ୧୨୩ ।
 ପୁଣି ଶ୍ଵାମସେନ ପିଟିଲୁ ନେଇ ବେନି ଶାଳ ବୃକ୍ଷ
 ଅସୁର ଶରୀରେ ପଡ଼ି ଚୁର ହୋଇଲୁ ପ୍ରତାପ । ୧୨୪ ।
 ହିତମୁଖ ବୋଇଲା ତୁ ମୋହୋର ନରବଳି
 କେମନ୍ତେ ଯେତେ ଦର୍ପ ବହୁଲୁ ରେ ତୋହୋ ଗୁରୁ ଭଳି । ୧୨୫ ।
 ଶ୍ଵାମସେନ ବୋଇଲା ତୁ ରେ ନ ଜାଣିଲୁ ତତ୍ତ୍ଵ
 ମୋହୋର ଦ୍ଵାପେ ଯେ ତୋହୋର ନିଜ ମୃତୁ । ୧୨୬ ।
 ଯେସନେକ ବଚନ ଶୁଣି ଦୁର୍ଭର ଦଇତ
 କୋପେଶ୍ଵର ଶ୍ଵାମସେନକୁ ମାଇଲା ବଜ୍ର ମୁଥ । ୧୨୭ ।
 ରାଗେ ବେନି ମୁଥ ମାଇଲା ଯେ ଶ୍ଵାମ
 ସି ପଣ୍ଡ ଗଳିତ ଶରୀରେ ବହଇ ଯେ ଦୃମ । ୧୨୮ ।
 ରାଗେ ଶ୍ଵାମସେନକୁ ଧଇଲା ଦତ୍ତବ୍ରଜ
 ଆକ୍ରମଣ କରି ଯେ ଭିତ ବେନି ଭୁଜ । ୧୨୯ ।
 ପାଦେଶ୍ଵର ପାଦକୁ ଛଦିଲା ଅସୁର ମହାଦଳ
 ଅସୁରକୁ ପେଲି ପକାଇଲା ପବନର ବକ୍ତ । ୧୩୦ ।
 ଅସୁର ବସସ୍ଥଳେ ଶ୍ଵାମ ବସିଲୁ ମାଡ଼ି
 ବେନି ମୁଥ ପ୍ରହାର କଲୁ କୋପେଶ୍ଵର ଅଧର କାମୋଡ଼ି । ୧୩୧ ।
 ହୁକାର ଶବ୍ଦ କଲୁ କରୁଣୋପେ
 ଶ୍ଵାମସେନକୁ ଲେଉଟାଇ ପାଡ଼ିଲୁ ନିଜ ଭୁଜ ଦପେ । ୧୩୨ ।
 ଶ୍ଵାମସେନକୁ ମାଡ଼ି ହିତମୁଖ ବସଇ ହୃଦେ
 ବଜ୍ର ମୁଥେକ ମାଇଲୁ ଯେ ଶ୍ଵାମସେନର ମାଥେ । ୧୩୩ ।
 ଯେସନେ ଆକାଶୁଁ ପଡ଼ଇ କି ବଜ୍ର ଭଞ୍ଜି
 ପ୍ରତାପ୍ୟା କରି ଶ୍ଵାମସେନ ଉଠିଲୁ ଗଳଗାଳି । ୧୩୪ ।

୦ ପଦ ପରେ କେବଳ ଗୋଟିଏ ପୋଥିରେ ଅଧିକା ପାଠ—

ଯେସନେକ ଆକାଶରୁ ପଡ଼ଇ ବଜ୍ର ସୃଷ୍ଟି
 ପବନ ନନ୍ଦନ ତାହା ଆବୋରିଲୁ ଆମସ୍ତ ।

ପୁଣି ଅସୁରକୁ ଲେଉଟାଇ ପାଡ଼ିଲୁ ଶର ଶ୍ରୀମ
 ଅସୁର ବସସ୍ଥଳେ ବସିଲୁ ଶରୀରୁ ବହଇ ଦୃମ । ୧୪୧ ।
 ପୁଣି ପୁଣି ଅସୁର ପାଡ଼ିଲୁ ଲେଉଟାଇ
 ଶ୍ରୀମସେନର ହୃଦେ ବସିଲୁ ନିଠାଇ । ୧୪୨ ।
 ଶ୍ରୀମସେନକୁ ହିତମୁକ କରୁଥିଲୁ ତୋଳି
 ଉତ୍ତର ଗିରି ପଦ୍ମତ ଭଜି ହୋଇଲୁକ ଧୁଳି । ୧୪୩ ।
 ଶ୍ରୀମସେନ ଆହେଷି ଧଇଲୁ ଅସୁରକୁ
 ବେନି ଭୁଜେ ଭିତ୍ତି ଚୁପିଲୁ ତାର ବୁକୁ । ୧୪୪ ।
 ଧରନ୍ତି ପଡ଼ନ୍ତି ଗଡ଼ନ୍ତି ମାଲବରେ
 କେହି କାହାକୁ ଓଛ ନୋହନ୍ତି ନା ଯୁଧେ । ୧୪୫ ।
 ହିତମୁକ ଶ୍ରୀମସେନର ବଢ଼ିଲୁ ସମର
 ଦଶ ଯୋଜନ ପରିଯନ୍ତେ ବନସ୍ତ ହୋଇଗଲୁ ରୁର । ୧୪୬ ।
 ରୋଧୁର ବିଲେପନ ହୋଇଲୁ ବେନି ଅଙ୍ଗ
 ବେନି ସଙ୍ଗେ ଯେସନେ ଲଗନ୍ତି ଅଙ୍ଗ ସଙ୍ଗ । ୧୪୭ ।
 ବାରଣ ନ ଯାଇ ଯେହ୍ନେ ଯାମଳା ବେନି ବୃଷ
 ରୋମେ ରୋମେ ରୋଧୁର ଗଲଇ ପ୍ରତପ୍ତ । ୧୪୮ ।
 ଜଡ଼ିତ ହୋଇଲୁନି ଦୁହିଙ୍କର କାପେ
 ପ୍ରତକ୍ଷେ ଦଶନ୍ତ ସେ ଯେକ ଶରୀରର ପ୍ରାପ୍ତେ । ୧୪୯ ।
 ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ କମ୍ପିଅଛି ସାଂଗ୍ରାମେ ଘୋରମୁଦ୍ରା
 ତଦ୍ୟାପି ନ ଭଞ୍ଜିଲୁ ଯେ ପାଣ୍ଡେବଙ୍କର ନିଦ୍ରା । ୧୫୦ ।
 ଗତି ଗତି ଗଲେ ଯହୁଂ ଯୋଜନ ପଞ୍ଚଦଶ
 ଦେଖଇ ହିତମୁକ ହୋଇଲୁ ଅଦୃଶ୍ୟ । ୧୫୧ ।
 ହିତମୁକ ବୋଇଲୁ ଗୋ ଉଠ କିନା ମାୟେ
 ପୁଣି ପଡ଼ିଲୁ ତୋର ଦୁସହ ଅପରପେ । ୧୫୨ ।

ପ୍ରତଗ୍ୟାଂ କର ଶ୍ରୀମ ଉଠିଲୁ ଗଲଗାଜି
 ମେରୁ ମନ୍ଦର ପଦ୍ମତ କି ପଡ଼ିଲୁକ ଭଜି ।
 ଦୁହେଁ ନିଶହସ୍ତ ଭୁଜେ ଭିତ୍ତିଭିତ୍ତି
 ପଡ଼ିଣ ଭୂମିରେ ଯାଆନ୍ତି ଗଡ଼ାଗଡ଼ି ।

ଝାଡ଼ିକାରେ ଉଠିଲେ ଯେ ଯୁଧେଷ୍ଠି ରାଜ ଦେବ
 ଶ୍ରୀମସେନକୁ ନଦେଖି ରୋଦନ୍ତି ନକୁଳ ସହଦେବ । ୧୫୩ ।
 ବୋଲଇ ହିତମୁକ ଗୋ ନିଦ୍ରା ଗଲ ଯେମନ୍ତ ଯେ ହୋଇ
 ତୋହୋର ପୁଅକୁ ଧରି ନିଲୁ ହିତମୁକ ମୋହୋର ଭାଇ । ୧୫୪ ।
 ଧାମନ୍ତି ପାଣ୍ଡବେ ଯେ ଯୁଧେଷ୍ଠି ଅରଜୁନ
 କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ହିତମୁକ ଧାମଇଂ ବହନ । ୧୫୫ ।
 ଅନ୍ତର୍ଗତେ ହିତମୁକ ଧାମଇ କୋପମୁଖି
 କରେ ଘେନି ଅଛୁ ଶୂଳ ଯେ ଶକତି । ୧୫୬ ।
 ଦେଖି ହିତମୁକ ସାନନ୍ଦ ହୋଇଲୁ
 ଆଶ ଗୋ ଶକତି ବୋଲି ଭୁଜ ଯେ ପାଡ଼ିଲୁ । ୧୫୭ ।
 ଶ୍ରୀମସେନ ପ୍ରତଗ୍ୟାଂ କଲୁ ଅସୁରକ ଦେଖି
 ଶ୍ରୀମସେନ ହସ୍ତେ ଦଲୁ ଶକତି ହିତମୁକ । ୧୫୮ ।
 ଶ୍ରୀମସେନର ହାଥେ ଯହୁଂ ଶକତି ପଡ଼ିଲୁ
 ଦେଖିଣ ଦାନବର ଆତ୍ମା ଉଛୁଟିଲୁ । ୧୫୯ ।
 ଯହୁଂ ଦାନବ ହୋଇଲୁ ବିରସ ଭବ
 ଅସୁର ବସସ୍ଥଳ ମାଡ଼ି ବସିଲୁ ପାଣ୍ଡବ । ୧୬୦ ।
 ବାମ ଭୁଜେ ବସସ୍ଥଳ ମାଡ଼ି ବସିଲୁ ପାବନ
 ନାଭିମଣ୍ଡଳେ ପ୍ରହାର କଲୁ ଶୂଳ ଘେନି । ୧୬୧ ।
 ନାଭି ମଣ୍ଡଳେ ପଡ଼ି ପୁଟିଲୁ ତାହାର ଯେ ପିଠି
 ପୃଥୀରେ ପଶିଲୁ ସେ ଯୋଜନେକ କଣ୍ଠି । ୧୬୨ ।
 ଶୂଳ ମାରି ଶ୍ରୀମ ମାଡ଼ି ବସିଲୁ ବସସ୍ଥଳେ
 ଯେସନେ ନରସିଂହ ହରଣ୍ୟ ବିଦାରଣ କାଳେ । ୧୬୩ ।
 ଯୁଧେଷ୍ଠି ଦେଖି ଶାସିଲେ ଶ୍ରୀମସେନର ମୁଖି
 ଭୟେଣ କେହି ଆସି ନୁଆରନ୍ତି କତି । ୧୬୪ ।

୧୬୪। “ଭୟେଣ କେହି ଆସି ନୁଆରନ୍ତି କତି”—ପାଦ ପରେ ଅଧିକା ପାଠ—
 ଭୟ କଲେ ଦେଖି ସେହି କାଳାନ୍ତକ ମୁଖି,
 ଶ୍ରୀମ ଦେଖି ଭୀଷଣ ହେଲେ ମାତା ଦେବୀ କୁନ୍ତୀ ।

ହୃତମ୍ଭିଜା ବୋଇଲି ମାତା ଶୁଣ ନ ଭଲ କିଛି ମନ
 ହୃତମ୍ଭିଜ ବଧ କଲି ତୋହୋର ନନ୍ଦନ । ୧୭୫ ।
 ଦନୁଜର ପ୍ରାଣତ୍ୟାଜେ ଶ୍ଯମସେନ ପରମ ଶାନ୍ତ ମୁଖି
 ସନ୍ନିଧେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ପାଣ୍ଡବ ଗୃହ ମୁଖି । ୧୭୬ ।
 ଶ୍ଯମସେନ ପ୍ରଣୟତ୍ୟ ମାତାଙ୍କର ପାଦେ
 କୋଳେ ଧରି ମୁଖେ ଚୁମ୍ବନ ଦିଲେ ଧର୍ମର ତନୟେ । ୧୭୭ ।
 ବାବୁ ମୁହିଁ ତୋହୋର ଦେନ ଯାଇ ରେ ଅପାଦ
 ମୋତେ ନ କହି କେମନ୍ତେ ପଶିଲୁ ଯେତେକ ପରମାଦ । ୧୭୮ ।
 ଶ୍ଯମସେନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ନିଦ୍ରାଗଲ ସ୍ବାମୀ
 କେହି ନ ଜାଣିଲେ ଯେ ଅସୁର ଭୋଗଭୁମି । ୧୭୯ ।
 କୋଇଲିଙ୍କ ପାଦ ତଳେ ପ୍ରଣୟତ୍ୟ ହୃତମ୍ଭିଜା
 ବିକ୍ରୋଦର ବହୁତ ପ୍ରଣୟକ ତାହା ଦେଖି । ୧୮୦ ।
 ଦାନବା ହୋଇ ତୋର ଯେତେ ମହତ ବାଣୀ
 ସୋଦର ଛୁଡ଼ିଣ ଆନନ୍ଦ ରଖିଆଣି । ୧୮୧ ।
 କୋଇଲିପୈ ବୋଇଲେ ମାଗୋ ହୋଇଲି ସିପୁଡ଼ି
 ଯେ ମନେ ବାଞ୍ଛି ଗୋ ଦେବର ସତ୍ୟ ସତ୍ୟ । ୧୮୨ ।
 ହୃତମ୍ଭିଜା ବୋଇଲି ଗୋ ଯେ ତୋହୋର ପୁଷ୍ପଗୋଷ୍ଠି
 ଯେହାକୁ ଦେଖିଣ ମୁହିଁ ମଦନେ ଅସାସ୍ଥି । ୧୮୩ ।
 ସୋଦର ଛୁଡ଼ିଲି ମୁଁ ଯେହାଙ୍କର ନିମନ୍ତେ
 ମଦନ ଶର ଯେ ପୀଡ଼ିତ କଲି ମୋତେ । ୧୮୪ ।
 ପ୍ରିୟ ଲଙ୍ଗ ଜନ୍ମ ଗୋଟି ଅଟଇ ଦୁଲଭ
 ଆଗ୍ୟାଂ ଦିଅ ତୋହୋର ଯେ ପୁଷ୍ପଗୋଷ୍ଠି ମୋର ହୋଇବ ବଳିଭ । ୧୮୫ ।

ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇ ବୋଇଲେ ପୁଣି ମହାସତୀ
 ଭୋ ଧର୍ମ ଦେବତା ଆସୁ ଆସୁ ମୋର ପୁତ୍ର ବଢ଼ି ।
 ହୃତମ୍ଭିଜା ବୋଇଲି ତୁମ୍ଭେ କିଛି ହିଁ ନ ଭଲ
 ହୃତମ୍ଭିଜ ଦୈତ୍ୟକୁ ବଧ କଲେ ମହାବଳ ।
 ୧୭୯/୧ ଦାନବା ହୋଇଣ ଯେତେ ମହତ ପରାଣୀ ।
 ୧୭୮/୧ ଯେ ତୋହୋ ଲଗ୍ନ ବର ମାଗ ଯେ ମୋହୋର ସତ୍ୟ ।
 ୧୭୩/୧ ଯେହାକୁ ଦେଖି ମୁକୁ ମଦନ ଶର ଘୋଷି ।

କୋଇଲିପୈ ବୋଇଲେ ମାଗୋ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ପୁତ୍ର ମୋର ଅଛୁ
 ତାହାକୁ କମ୍ପେ ତୁ ହାଦେ ମନରେ ନ ବାଞ୍ଛି । ୧୭୬ ।
 ହୃତମ୍ଭିଜା ବୋଇଲି ଯାହାର ଯାହାକୁ ଭବ
 ପ୍ରଜାପତି ଉଆଣ ଗୋ ନୋହଇ ଆନ ଠାବ । ୧୭୭ ।
 ଦେବ ଦତ୍ୟ ଯେସନେ ସୋମୋଦ୍ର ମନ୍ତ୍ରିଲେ ସତ୍ୟଯୁଗେ
 କମଳା ଉପୁଜିଲେ କୃଷ୍ଣର ଉଦୟୋଗେ । ୧୭୮ ।
 ଲଙ୍କାପୈ ବର ଯେ ବରଲେ ଆଦିନାଥ
 ବ୍ରହ୍ମା ରୁଦ୍ର ଲୟ ଆଉଁଶ ସେ ନାରାୟଣକୁ ବର । ୧୭୯ ।
 ଆନନ୍ଦ କାମବତୀ ଆନନ୍ଦ ଯେହେନେକ ଲଙ୍କା
 ବିଗୁର ମାଳା ଦେଉଁ ଗୋ ଯାହାକୁ ମନବାଞ୍ଛି । ୧୮୦ ।
 ହୃତମ୍ଭିଜା ବୋଇଲି ଆହୋ ଶ୍ଯମ ବିଗୁରୁ କେମନ୍ତ
 ମୁହିଁ ତୋହୋର ବଳିଭ ତୁହି ମୋହୋର ନିଜ କାନ୍ତ । ୧୮୧ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ବାବୁ ନ ଭଲ ଆନ ଚିତ୍ତେ
 ଆଦ୍ୟତ୍ଵଂ ଭବନୀ ଭବିଷ୍ଣୁ ତୋତେ । ୧୮୨ ।
 ଯେ ମହା ଚଞ୍ଚଳା ତୁ ହାଦେ ମହା ବଳିଷ୍ଠ
 ଯେହାଉ ତୋହୋର ସେ ମିଳଇ ସଫଟ । ୧୮୩ ।
 ଆୟୁରବେଦୀ ଯେ ଅଟନ୍ତି ସୋମବର୍ଣ୍ଣୀ
 ଆଦ୍ୟତ୍ଵଂ ବ୍ରହ୍ମଗୋଷ୍ଠୀ ଯେ ଉତପତ୍ତି ପାଠ ରଖି । ୧୮୪ ।
 ଆୟୁରବେଦେ ଯେ ଅଟନ୍ତି ନିରଞ୍ଜନା
 ଅଜପା ଗାୟତ୍ରୀ ଯେ ଜପନ୍ତି ଅଟନ୍ତି ସିଦ୍ଧି ବନ୍ତା । ୧୮୫ ।
 ଗନ୍ଧର୍ବ ଯୋଗେ ଗୁପ୍ତେଣ ଅଛୁ ବିଭ୍ର
 ଶ୍ଯମକୁ ହୃତମ୍ଭିଜା ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି ଆଦିଦେବା । ୧୮୬ ।
 ପବନ ଦେବତା ଯେ କରନ୍ତି ବେଦ ଧୁନି
 ବିଭ୍ରଯୋଗ କରଇଲେ ହୃତମ୍ଭିଜା କାମେନୀ । ୧୮୭ ।
 ହୋମ କର୍ମଣ କଲେ ତୋହୋର ଆଗେ ପଣ
 ଦୃତ ପାରଣା ତହିଁ କଲେ ବେନ ଜନ । ୧୮୮ ।
 ଯଉତୁକ ପାଇଲେ ସେ ହୃତମ୍ଭିଜ ବନ
 ଲଭଇ କୁମାରୀ ଯେ ପାଣ୍ଡବ ଶ୍ଯମସେନ । ୧୮୯ ।

କୁମ୍ଭମାସ ଶୁକଳ ପକ୍ଷ ଦଶମୀ ତଥୁ ଅର୍କବାର
 ପୁଷ୍ୟା ନକ୍ଷତ୍ରକୁ ଯେ ଭୋଗ୍ୟ ସେ ଦିନର । ୧୯୦ ।
 ଶୁଭ ନାମେ ଯୋଗ ଯେ ଗର ନାମରେ କରଣ
 କୁମ୍ଭ ସଙ୍କରନ୍ତିକ ପଞ୍ଚମୀ ଦିନ ଭୋଗ ଜାଣ । ୧୯୧ ।
 ଶ୍ରାମସେନ ଶୁକାର ହିତମ୍ବି ଶାର ଭୂଲେ
 ହିରଣ୍ୟ ଗିରି ଉପରେ ପୁଣ୍ୟତୋୟା ନଦୀ କୂଳେ । ୧୯୨ ।
 ସୁସଞ୍ଜ ପବତ ଯେ ଅଶାୟ ନିର୍ମଳ
 ଆମ୍ଭ ପଣସ କଦଳୀ କଣ୍ଟାହୋଲ ନଟୀକାଳ । ୧୯୩ ।
 କେନ୍ଦୁ କଇଁଅ ବେଲ ବଇଁଚ କୃନ୍ଦାହୋଲ
 ଅବସନ୍ତେ ବସନ୍ତ ତହିଁ ଫଳନ୍ତି ପାଚନ୍ତି ସବକାଳ । ୧୯୪ ।
 ଯାହା ମନେ ବାଞ୍ଛା ତହିଁ ତାହା ପାଇ
 ସଦା ବସନ୍ତ ପବନରେ ପ୍ରଚେତା ସିଦ୍ଧ ଭୂଇଁ । ୧୯୫ ।
 କଣ୍ଟା ଗିରି ପବତ ତଳେ ବହଇ ପୁନ୍ୟତୋୟା ସରସ୍ୱତୀ
 ହିରଣ୍ୟୋଶ୍ୱର ଲଙ୍କା ସେ ଜଳେ ଉତ୍ତପତ୍ତି । ୧୯୬ ।
 ଯେସନେକ ବନ ସେ ପବନ ପବତ ଶୁଭ ସ୍ଥାନ
 ଜନ ଜନ୍ତୁ ଆତଯାତ ନାହିଁ ଦଶ ସହସ୍ର ଯୋଜନ । ୧୯୭ ।
 ହିତମ୍ବିକ ଧାତ ପତଇ ଦଶ ସହସ୍ର ଯୋଜନେ
 ତାର ଭୟେ ଆତାଗମ ନାହିଁ ତହିଁ ଜନେ । ୧୯୮ ।
 ଶତଶିଂଗଡ଼ ଉଶ୍ମାସ ନିର୍ମଳ ଥାନ ଭୂମି
 କ୍ରୀଡ଼ା କୁତୋହୋଲେ ରହିଲେ ଦେବସ୍ତ୍ରୀ । ୧୯୯ ।
 ଗଣ୍ଡା ଗୟେଲ ହରଣ ବାହୁଟିୟା ଶାବମାନେ
 ରାମ ପାରସ୍ତ ବେଞ୍ଚ ଧରନ୍ତି ତୋଷମନେ । ୨୦୦ ।
 ରହିଲେ ପଶୁର ନନ୍ଦନେ ହିତମ୍ବିକର ବନସ୍ତେ
 ମହାସୁସ୍ତେ ରହିଲେ ତହିଁ ସାତ ବରଷ ପରସନ୍ତେ । ୨୦୧ ।
 ଶ୍ରାମ ହିତମ୍ବି ଶାର ବହତ ପୀରତ
 ପୁରସ ସାନନ୍ଦେ କୁତୋହୋଲ ମତି । ୨୦୨

୧୯୪।୧ କେନ୍ଦୁ କଇଁଅ ବେଲ ବୟେଁଚ ହାହୋଲ ।

୧୯୫।୨ ସଦା ବସନ୍ତ ପବତ ଶିବସିଦ୍ଧ ଭୂଇଁ ।

କନ୍ୟା ଶୁକଳ ଯେ ପୌର୍ଣ୍ଣମୀର ଦିନ
 ପଣ୍ଡିତବାର ଅଶ୍ୱିନୀ ଦିନା ସନ୍ଧ୍ୟାମାନ । ୨୦୩ ।
 ରାସ ହୋଇଅଛି ଅତୀତ ପ୍ରହର
 ହିତମ୍ବି ଶାର ସଙ୍ଗେ ଶୁକାର ବିକ୍ରୋଦର । ୨୦୪ ।
 ସାତ ବରଷ ପରସନ୍ତେ ନିତ୍ୟେହେଁ କରଇ କେଳି
 ସାଧନ ପୁରୁଷର ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଯେ ନ ତଳି । ୨୦୫ ।
 ଚନ୍ଦ୍ର ପବନ ଯେ ଯେକଭ କରି ବୁଡାଇ ଥାଇ ମନ
 କାମ ବୁଡାଇଲ ନେଇ ଗଣ୍ଡ ସୁଷୁମ୍ନ । ୨୦୬ ।
 ମାରଇ ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଯେ ତାରଇ ଚଞ୍ଚଳା
 ସୂର୍ଯ୍ୟର ଭୂଲେଣା କାମକୁ କରଇ ମେଲା । ୨୦୭ ।
 ପବନ ଉଜାଣି ଯେ ଆକାଶ ଦ୍ୱାରେ ଭେଦି
 ଅଶାନ୍ତି ଭଜିଲ ଗୁଡ଼ଇ କାମ ବ୍ୟାଧି । ୨୦୮ ।
 ଆନ ଠେଇଁ ଥୋଇଲ ପଞ୍ଚୁ ଭୂତ ଆତ୍ମା
 କାମଜିତା ପୁରୁଷ ସେ ଧାରଣେ ମହାତମା । ୨୦୯ ।
 ଯେତେ ବାଗେଣ ସେ ଯେ ଶୁକାର ରଣ ଇଚ୍ଛା
 ସାତ ବରଷରେ ଶାସ୍ତ୍ରୀ ନ ତାଳିଲ ତାହାର କାମ ବାଞ୍ଛା । ୨୧୦ ।
 ସେ ଦିନ ଅଟେ ଶରଦ ରତ୍ନ ଯେ ପୌର୍ଣ୍ଣମୀ
 କାମ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ ଚନ୍ଦ୍ରମା ଅଷ୍ଟମୀ । ୨୧୧ ।
 ଶୁକାରେ ମତ୍ତ ଯେ ବିକାଶିଲ ତେଜ
 କାମ ସଂଘରଣ କଲ ପକାଇ ମହା ଶାସ୍ତ୍ରୀ । ୨୧୨ ।
 ହିତମ୍ବି ଶାର ଗର୍ଭେ ପକାଇଲ ମହାରେତ
 ସମ୍ଭାଳି ନୁଆରଲ ବାଳୀ ତାହାର ଗର୍ଭଗତ । ୨୧୩ ।
 ଅସମ୍ଭାଳ ଶାସ୍ତ୍ରୀ ସେ ଅସାଷ୍ଟମ ବାଳୀ
 ସମ୍ଭାଳି ନୁଆର ଗର୍ଭେ ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଯେ ପଡୁଅଛି ତଳି । ୨୧୪ ।
 ନାଶ ନ ଗଲ ସେ ଅମୋହ ମହାରେତ
 ସଇନ୍ଦୁ ପୁଷ୍ପେକ ହୋଇଲ ସମ୍ଭୂତ । ୨୧୫ ।
 ଗର୍ଭ ଶାସ୍ତ୍ରୀ ପଡ଼ନ୍ତେ କଣ୍ଟା ପବତେ
 ଘଟ ଘଟ ଶବଦ ଶୁଭିଲ ଜଗତେ । ୨୧୬ ।

ଆକାଶୁଁ ବସୁନ୍ଧରାରେ ଯେହ୍ନେ ଜଳଧାରା ପଡ଼ଇ ଗଗନୁଁ
 ତେସନ ଶବଦ ଶୁଭୁଲ୍ଲ ମଧ୍ୟ ଯେ ଭୁବନୁଁ । ୨୧୭ ।
 ସେହ୍ନେ ଶବଦ ଯେ ବିକାଶିଲ୍ଲ ବାଣୀ
 ସଇନ୍ଦୁ ପୁଷ୍ପେକ ଉପୁଜିଲ୍ଲ କେତୁର ତେଜ ଜାଣି । ୨୧୮ ।
 ରବେଶ କର୍ମି ଲେ ଆକାଶେ ଦିଗପାଲେ
 ଅନ୍ତର ଭ୍ରମସେନ କଣପୁ ପଦ୍ମତର ତଳେ । ୨୧୯ ।
 କୋଇନ୍ଦ୍ରାୟେ ଯାଇଁ ଧଇଲେ ନନ୍ଦନ
 ମହାବଳବନ୍ତା ସେ ପଦ୍ମତର ସମାନ । ୨୨୦ ।
 କୋଳରେ ପୁତ୍ରକୁ ଦେଖା ନ ପାରିଲେ ସନ୍ତାଳି
 ହିରଣ୍ୟ ଗିରି ଉପରେ ପଡ଼ିଲ୍ଲକ ତଳି । ୨୨୧ ।
 ଯେକାଦଶ ଯୋଜନ ଆୟତନ ପଦ୍ମତ
 କୋଇନ୍ଦ୍ରାଙ୍କ କୋଳୁଁ ପଡ଼ନ୍ତେ ପଦ୍ମତ ହୋଇଲ୍ଲ ରାଧାଂଗତ । ୨୨୨ ।
 ଆପଣେ କୋଳ କରି ଧଇଲେ ମାରୁତି
 ଘଟଉଛନ୍ତ ନାମ ଦିଲେ ଦେବ କୋନ୍ଦୀ । ୨୨୩ ।
 ଲେଉ ମୋହ ବସିଲ୍ଲ ଯେ ହିତମୁକି ବନେ
 ନିଜିନ୍ତେ ରହିଲେ ତହିଁ ପଣ୍ଡୁର ନନ୍ଦନେ । ୨୨୪ ।
 ପଦ୍ମ କୁଡ଼ପୁ ଆଶ୍ରମ ସିଂହଲେ ସେହ୍ନେ ବନେ
 କରନ୍ତି କୁତୋହୋଲ ଯେ ପଣ୍ଡୁର ନନ୍ଦନେ । ୨୨୫—୨୫୭୧ ।

ଅର୍ଜୁନ କର୍ତ୍ତୃକ କପିଳା ବଧ ଓ ତାହାଙ୍କର ପାପ ଖଣ୍ଡନ

ସୈଥୁ ଅନନ୍ତରେ ଶୁଣ ହୋ ଯୁଗପତି
 କୁନ୍ତମାସ ଶୁକଳ ପକ୍ଷ ଦୁଷ୍ଟପୁର ତଥୁ । ୧ ।
 ଶତଭିଷା ନକ୍ଷତ୍ର ଅଟଇ ସେ ଦିନର
 ସେ ଦିନ ଅଟଇ ଯେ ଅର୍ଜ ନାମେ ବାର । ୨ ।
 ଗର ନାମେ କରଣ ଶୁଭ ନାମେ ଯୋଗ
 କୁନ୍ତ ସଂହାନ୍ତିକ ସାତ ଦିନ ଭୋଗ । ୩ ।

ସେଦିନ ଶାଳ ବୃକ୍ଷ ତଳେ ବସିଣ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠିନ୍ଦ୍ର
 ଅର୍ଜୁନକୁ ବସାଇ ବଚନ ପ୍ରକାଶନ୍ତି । ୪ ।
 ଆହୋ ପିତୃ କାର୍ଯ୍ୟ ଆବର ପିତୃ ପୁତ୍ର ଜାତ
 କାମ୍ୟ ଶ୍ରାଦ୍ଧ କରିବା ଗୋ ଆତ୍ମର ସଂସାର । ୫ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠିଙ୍କ ବଚନେ ଶର ଧନର୍ଜୟେ
 କାନ୍ଦେଶ ଗାଣ୍ଡିମ ପାତ୍ର ବନସ୍ତକୁ ଯାୟେ । ୬ ।
 କରେଶ ଶୋଭିତ ତାର ଗାଣ୍ଡିମ ଶର ଧନୁ
 ସର୍ପୀରେ ଗବନ କରଇ ବାସବର ତନୁ । ୭ ।
 ହିରଣ୍ୟ ଗିରି ନାମେ ଯେକଇ ପଦ୍ମତ
 ତହିଁ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ବାସବର ସୁତ । ୮ ।
 କରେ ଗୁଲଇ ନିରୋପଇ ତତ୍ତ୍ୱକତି
 ଦେଖି ଜାଣେ ପଲାଇଲେ ପ୍ରାଣକୁ କରି ଭୁତି । ୯ ।
 ଗଣ୍ଡା ନ ଦେଖିଣ ଶର ଯେ ଫାଲଗୁନ
 କୃଷ୍ଣବେଣୀ ପଦ୍ମତେ ଉଠିଲ୍ଲ ଧନୁ ଘେନି । ୧୦ ।
 ଗଣ୍ଡା ନ ପାଇଣ ବୁଲଇ ବନ ଘନ
 ଶରତର ହୋଇ ବୁଲଇ ଶର ଅରଜୁନ । ୧୧ ।
 ବିସ୍ମୟ ହୋଇଣ ଅରଜୁନ ତହିଁ ତଳି
 ମହନ୍ତ ତନୟା ନୟାରେ ଯାଇଁ ମିଳି । ୧୨ ।
 ଦକ୍ଷିଣ ବାହୁନା ପବନ ମହାନୟା
 ତହିଁ ବସି ମନ୍ତ୍ରସିଦ୍ଧ କରି ସାଧୁ । ୧୩ ।
 ମହାପରବତ ସେ ଅଟଇ ସିଦ୍ଧ ବନ
 ସରସ୍ୱତୀ ନୟା ଦକ୍ଷିଣ କଡ଼ରେ ଭେଦନ । ୧୪ ।
 ସେ ନୟା ଖରେ ପାଣି ପିଅଇ ସବସାଗୀ
 ମୁଖରେ ପାଣି ପକାଇ କରେ ଧନୁ ଆମଞ୍ଚ । ୧୫ ।
 ମହନ୍ତ ନାମେଶ ଯେକଇ ପରବତ
 ତହିଁ ଉପରେ ଯାଇଁ ଉଠିଲ୍ଲ ଶର ପାଥ । ୧୬ ।
 ପୂର୍ବ ମୁଖ କରି ନିରୋପଇ ଶରମଣି
 ଦେଖଇ ମଉଦଧୀରେ ମହାନୟା ଆଣି । ୧୭ ।

ମହା ପ୍ରବୀର ସଙ୍ଗମ ଶୀର୍ଷ ଦେଖି
ଦକ୍ଷିଣ ତଟକୁ ଶର ଗୁହଂଇ ନରେଶି । ୧୮ ।
କପିଳା ଗୋମାତା ଚନ୍ଦ୍ରଅଛି ତହିଁ
ଦେଖିଣ ଶରମଣି ହରଷ ଚିତ୍ତ ହୋଇ । ୧୯ ।
ସ୍ନେହ ସେ ଗଣ୍ଡାଶବ ହୋଇବ ଯୁଗତେ
ଆନ ଶବ ନୋହଇ ବୋଲି ଶର ଭଲଇ ହୃଦଗତେ । ୨୦ ।
ଶୂଢ଼ ଶରେକ ଶର ବାଛିଣ କହଇ
ଧନୁରେ ବସାଇ ତିଆରଇ ବାସବ ତନୟି । ୨୧ ।
ସେ ଶବକୁ ମାର ବୋଲଣ ଆଶ୍ୟାଂ ଦେଇ
ଆଶ୍ୟାଂ ପ୍ରମାଣେ ବାଣ ଅନ୍ତଃସ୍ଥେ ଚଳଇ । ୨୨ ।
ଚଳଇ ବାଣ ଯେ ଆଶ୍ୟାଂ ପରମାଣେ
କପିଳାର ସନଧ୍ୟେ ଭେଟଇ ତତକ୍ଷଣେ । ୨୩ ।
ଦେଖିଣ ବାଣ ବିରୁରଇ ହୃଦଗତେ
କପିଳାର ପ୍ରାଣ ମୁଁ ଦହଇ କେମନ୍ତେ । ୨୪ ।
ଗୋହତ୍ୟା ପ୍ରୀତି ହତ୍ୟା କଲେ ପାର ନାହିଁ
ସ୍ନେହା ମୁଁ ମାଇଲେ ମୋର କିଛି ଜଣା ନାହିଁ । ୨୫ ।
କେତେ କୋପ କରି ତୁ ଶର ପାଥ
ଅକାରଣେ କେମନ୍ତେ କରିବ ସ୍ନେହା ଘାତ । ୨୬ ।
ଅନ୍ତର ହୋଇ ସେ ଠାବରେ ବାଣ ବସିଲୁ
ତନି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ବସି ସେ ସୁର ବାଣ ହୋଇଲୁ । ୨୭ ।
ବାଣ ନ ଯାନ୍ତେ ବିରୁରଇ ପାଲଟୁନି
ମହା ପ୍ରକୋପିତ ହୋଇଲୁ କରେ ଧନୁ ଘେନି । ୨୮ ।
ପୁଣି ଧନୁରେ ବସାଇଲୁ ଦିବ୍ୟ ଶର
ତୁ ଯାଇ ସେ ଶବକୁ ବେଗେ ପ୍ରହାର ଯେ କର । ୨୯ ।
ପାଥର ବଚନେ ଚଳଇ ଦିବ୍ୟ ଶର
ତୁରନ୍ତେ ପଡ଼ିଲୁ କପିଳା ଉପର । ୩୦ ।
ପଡ଼ନ୍ତେ କପିଳା ହୋଇଲୁ ବେନି ଶଶି
ଶବଦ ଶୁଭଲୁ ସପତ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ । ୩୧ ।

ପ୍ରାଣ ଘେନି ବିରୁରଇ ଦିବ୍ୟ ଶର
କପିଳା ବଧ କରି ପାର ନାହିଁ ତନି ପୁର । ୩୨ ।
ଶିଶୁର ଦେବତାୟେ ପୁଣି ଗୋହତ୍ୟା କଲେ
ସେ ମହାଦେବକୁ ପାର ନ ଗଲୁ ତ ଭଲେ । ୩୩ ।
ବାସୁଶସୀ ମଣିକର୍ଣ୍ଣିକାରେ ହର ପଣି
କାହିଁରେ ଶିଶୁରେ ପାର ନାହିଁ ହୋଇଲେକ ଧୂଂସି । ୩୪ ।
ଭଇଭେକ ରୂପ ଯେ ଧଇଲେ ଶିଶୁରେ
ମୋତେ ତ ପାର ନୋହବ ତନି ପୁରେ । ୩୫ ।
ସ୍ନେହେ ବୋଲି ବାଣ ଭୂମିରେ ବସିଲୁ
ହତ୍ୟା ଦୋଷେ ବାଣ ବିସ୍ମୟେ ହୋଇଲୁ । ୩୬ ।
ବାଣ ଲେଉଟି ନ ଯାନ୍ତେ ଶର ପାଥ
ବାବଲ ଶର ଶର ଧରିଲୁକ ହାଥ । ୩୭ ।
ବାଣକୁ ତିଆରଇ ଶର ସବସାରୀ
ମୋହୋର ବୋଲି କରି ନ ଆସିବୁ ଘୁଷ୍ଟି । ୩୮ ।
ସେ ଶବକୁ ତୁ ବେଗେ ଘେନି ଆସ
ଧନୁରେ ବସାଇ ସେ କହଇ ବିଶ୍ୱାସ । ୩୯ ।
ନିମିଷେକେ ଆଣି କରିବ ମୋର କତି
ବେଗେ ନଇଲେ ତୋତେ ଅନଳେ ଦେବ ଶାସ୍ତ୍ର । ୪୦ ।
ଶ୍ରେଷ୍ଠେ ଚଳଇ ସେ ଅତି ଖରତରେ
ଗର୍ଜିଣ ପଡ଼ିଲୁ ଯାଇ କପିଳା ଉପରେ । ୪୧ ।
ଅନ୍ତ ଅନ୍ତ କରିଣ ଆଶଇ ଗୋମୁଣ୍ଡ
ଘେନଣ ବାଣ ଯେ ଚଳିଲୁ ପରଚଣ୍ଡ । ୪୨ ।
ଆସନ୍ତେଣ ଅନ୍ତରୁ ଫୁଟି ଖସି ପଡ଼ିଲୁ
ପବିତ୍ରେଶ୍ୱର ବୋଲି ମହା ଲଙ୍ଘକ ହୋଇଲୁ । ୪୩ ।
ରକତ ବୃଷ୍ଟି ହୋଇଲୁ ଯେତେ ଦୂର
ମହାକେ ଲଙ୍ଘକ ହୋଇ ଉପୁଜିଲୁ ପୃଥୀର । ୪୪ ।
ଶବ ଘେନି ପାଥର କତିରେ ପ୍ରବେଶ
ନରେଶି ଦେଖି ପାଥ ହୋଇଲୁ ବିରସ । ୪୫ ।

କପିଳାର ମୁଣ୍ଡ ଗୋଟି ଦେନି ଗରମଣି
 ହୃଦଗତେ ପାଥ ବିରୁରଇ ପୁଣି ପୁଣି । ୪୭ ।
 କପିଳା ଦ୍ରୋହ ମୁଁ କଲି ଅଦ୍ୟାପି
 ମାଳତୀ ଲତାର ଉପରେ ତାହା ଥାପି । ୪୮ ।
 ପଞ୍ଚୁ ଆତ୍ମାରେ ବସି ଭଲଇ ଗର ପାଥ
 ଅନମିତ୍ରେ ଗୋବଧ ମୁଁ କଲି ଯେତେ କୃତ୍ୟ । ୪୯ ।
 କି ବୋଲି ବୋଲିବେ ମୋତେ ଦେବ ପୁରନ୍ଦର
 ମୋହୋର ମୁଖ ନ ଚାହିଁବେ ଦେବ ଚନ୍ଦ୍ରଧର । ୫୦ ।
 ଦେବଗଣ ମାନେ କିସ ବୋଲିବେଟି ମୋତେ
 କାହାର ମୁଖ ମୁଁ ଚାହିଁବି ନ ପାରିବି ଯୁଗତେ । ୫୧ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ କର ମୁଖ ମୁଁ କେମନ୍ତେ ଚାହିଁବି
 ମନେ ମନେ ବସି ଭଲଇ ବାସେବି । ୫୨ ।
 ପୁଣି ମନେ ବିରୁର କରଇ ଅରଜୁନ
 ଆସି ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ କି ସନ୍ଧିଧାନ । ୫୩ ।
 ମଥା ପୋତି ବୃଷ ଉଦ୍ଧାତେଣ ହୋଇ
 ତୁମ୍ଭର ମୁଖ କେମନ୍ତେ ଚାହିଁବି ମୁଁ । ୫୪ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଦେବ ବୋଲିଲେ କିସ କଲୁ ।
 କି ନିମନ୍ତେ ମୋର ମୁଖ ନ ଚାହିଁଲୁ । ୫୫ ।
 ସହଦେବ ବଦନ ଚାହିଁଲେ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ
 କିସ ଦୋଷ କଲୁ ବନସ୍ତେ ମୋହୋର ଭାଇଗୋଟି । ୫୬ ।
 ଗଣ୍ଡା ଆଣି ପଶିଲୁ ଥିଲୁ ଆମ୍ଭେ
 ତୋହୋର ବଚନ କିସ ବିରୁରୁ ସହଦେବେ । ୫୭ ।
 ପ୍ରାଣର ସଖା ମୋହୋର ଅଟଇ ପାଲଗୁନ
 ଯେହାରେ ଉଦ୍ଧାସ ହୋଇବି ମେଘନା । ୫୮ ।
 କି ନିମନ୍ତେ ମୋହୋର ମୁଖ ନ ଚାହିଁଲୁ ତୋଳି
 ବିରୁର ସହଦେବ ପାତଲ କୁଣ୍ଡଳୀ । ୫୯ ।
 କରପଥ ଯୋଡ଼ଣ କହଇ ସହଦେବ
 ଶୁଣ ତୁମ୍ଭେ ଯେକମନେ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ରାଜଦେବ । ୬୦ ।

ତୁମ୍ଭ ଆଗ୍ୟାଂୟେ ଗଣ୍ଡା ଆଣି ଗଲେ ପାଲଗୁନ
 ଅରଣ୍ୟେ ବୁଲନ୍ତେଣ ଦିବା ଯେ ରଘୁେଣୀ । ୬୧ ।
 ଦେଖି ଗଣ୍ଡା ଜବେ ପଳାଇଲେ ବହୁତ ଦୂର
 ତରେ ଲୁଚିଲେ ଯାଇ ବନ ଗିରି କନ୍ଦର । ୬୨ ।
 ଗଣ୍ଡା ନ ପାଇ ସେ ବୁଲନ୍ତି ଘୋର ବନେ
 ଗଣ୍ଡା ଜୀବମାନ ନ ଦେଖିଲେ ନୟନେ । ୬୩ ।
 ଶୁଧାରେ ଆରତ ହୋଇଣ ଯାଇଁ ପଦ୍ମତେଣ ଉଠି
 ପୂର୍ବ ମୁଖ ହୋଇଣ ଦିଲେ ଯେକଦୃଷ୍ଟି । ୬୪ ।
 ଦେଖିଲେ ଗୋମାତା କପିଳା ତହିଁ ଚରୁଅଛି
 ଗଣ୍ଡା ଜବ ବୋଲି ବିରୁରଲେ ବିବକ୍ତି । ୬୫ ।
 ଯେହୁ ସେ ଗଣ୍ଡା ଜବ ବୋଲି ବୋଇଲା ଦିବ୍ୟ ଶର
 ବାଣ ପଡ଼ିଲା ଯାଇଁ କପିଳା ଉପର । ୬୬ ।
 କପିଳାର ମୁଣ୍ଡ ଦେଖି ଚକିତ ବୀର ପାଥ
 ମନେ ବିରସ ହୋଇ ଯୁମରେ ଜଗନ୍ନାଥ । ୬୭ ।
 ଲଜ୍ଜାକରି ତୁମର ମୁଖ ନ ଚାହିଁବି
 ଗୋହତ୍ୟା କଲେ ଦେବ ବସିଲୁ ଠାବ ନାହିଁ । ୬୮ ।
 ସହଦେବକୁ ବୋଇଲେ କରବା କିସ ବୁଦ୍ଧି
 କେମନ୍ତେ ଶଶିଶ ହୋଇବ ପାପ ବ୍ୟାଧି । ୬୯ ।
 ସହଦେବ ବୋଇଲେ ଦେବତାୟେ ହୋଇଲେ ଗୋଟି
 ତେବେ ସେ ଶଶିବା ହୋଇବ କି ପାପ ଦୋଷ ସେଟି । ୭୦ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଇଲେ ପାଥ ହରିକି ଧାୟେ କର
 ସେହି ସେ ଅପାଦ ଶଶିବେ ତୁମ୍ଭର । ୭୧ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁକର ବଚନେ ଗର ଧନର୍ଜୟେ
 ଯେକମନେ କୃଷ୍ଣକୁ ବସି କଲୁ ଧାୟେ । ୭୨ ।
 ଚନ୍ଦ୍ରଶିଳା ପରେ ବିଜେ କରିଥିଲେ ଚନ୍ଦ୍ରଧର
 ସତ୍ୟଭାମା ଦେବୀ ବସିଛନ୍ତି କନ୍ଦର । ୭୩ ।
 ଆସନ କଂପିଲୁ ଯେ ଜାଣିଲେ ଦେବହରି
 ଗରୁଡ଼କୁ ଧାୟେ କଲେ ଯେ ମୁରାରି । ୭୪ ।

ସତ୍ୟଭାମାୟେ ବୋଇଲେ ମୋତେ ତେଜ୍ୟା କଲୁ ହରି
 କସ ବିଦିୟା ମୋର ପାଇଲୁ ଦେବ ଦଇତାର । ୭୪ ।
 ବୋଲନ୍ତି କେଶବ ଶୁଣ ଗୋ ପ୍ରାଣ ସହ
 ମୋତେ ସୁମରଣା କଲ ପାଣ୍ଡବ ବିବରଣ । ୭୫ ।
 ସତ୍ୟଭାମା ବୋଇଲା ପାଣ୍ଡବେ ଜଦୁର ଘରେ ମଲେ
 ପୁଣି ସେ କେମନ୍ତେ ନାଥ ବ୍ରତଣ ଅଇଲେ । ୭୬ ।
 ଦିବସେ ସ୍ୱପ୍ନ କ ଦେଖିଲୁ ଯଦୁସାଇଁ
 ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ମଲାର ଆଜକୁ ସଷ୍ଟ ବରଷ ହୋଇ । ୭୭ ।
 କାହିଁ ହୋଇଲ ବାଇ କାହିଁ କଲ କେମନ୍ତ
 ସ୍ୱେଥର ଚରିତ ମୋତେ କହିବ ଜଗତଭୂତ । ୭୮ ।
 ବୋଲନ୍ତି ମାଧବ ଶୁଣ ଗୋ ପ୍ରାଣସହ
 ମୋହୋର ଥିଲେ ପାଣ୍ଡବେ ପାରି ନୋହି କାହିଁ ? । ୭୯ ।
 ଶୁଣ ପ୍ରାଣ ସହ କହିଲ ମୁଁ ତୋତେ
 ପାଣ୍ଡବେ ମଲେ ତୁ କାହିଁ ଦେଖିବୁ ଯେ ମୋତେ । ୮୦ ।
 ସେ ଯେ ପାଣ୍ଡବେ ପ୍ରତକ୍ଷେ ଦେବ ହରି
 ମହାଭାବ ନିବାର ଶରତେ ଅବତରି । ୮୧ ।
 ଗୋବିନ୍ଦ ଜଗମୋହନ ପୁଣି ଶମ୍ଭବଣ
 ସେ କଥା କାହିଁ ପୁଟ ନୋହିବ ପ୍ରିୟବଣ । ୮୨ ।
 ରମ୍ୟେକ ଦ୍ୱୀପେ ଯେ ଥିଲ ପକ୍ଷୀବର
 କୃଷ୍ଣର ସୁମରନ୍ତେ ଅଇଲ ଖରତର । ୮୩ ।
 ପକ୍ଷୀର ବାତ ଘାତେ ଗିରିବର କର୍ମିଲେ
 ଗିରି କନ୍ଦର ଅରଣ୍ୟ ସମସ୍ତ ରୁର ଗଲେ । ୮୪ ।
 ଦ୍ୱାରକାୟେ ପ୍ରବେଶ ଖଗେଶ୍ୱର
 ଶତେ ସହସ୍ର ପ୍ରଣପତ୍ୟ କୃଷ୍ଣର ପୟର । ୮୫ ।
 କସ ଅର୍ଥେ ସୁମରଣା କଲ ଦେବ ହରି
 କେନ୍ଦ୍ର ଅସଖ୍ୟ ମୋତେ ଆଖ୍ୟା ଦେବା ଦଇତାର । ୮୬ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣେ ବୋଇଲେ ହୋ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠିଙ୍କ ଦେଖି ଯିବା
 ନିର୍ଦ୍ଦର ଝର ଅରଣ୍ୟେ ଯାଇଣ ପଶିବା । ୮୭ ।

ଗରୁଡ ପିଠିରେ ବିଜେ କଲେ ଦେବ ହରି
 ଦଡ଼କେ ମିଳିଲେ ଯାଇ ହିତମୁକ ନାମେ ପୁର । ୮୮ ।
 ଯେତେ ଦୂରେ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠିଙ୍କର ଦିଶିଲ ଆସନ
 ଗରୁଡ ପୁଷ୍ପରୁ ଉତ୍ତରି ଭଗବାନ । ୮୯ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠିଙ୍କ ପୟରେ ପ୍ରଣପତ୍ୟ ଦେବ ହରି
 ଉଠିଣ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି କୋଳ କରି । ୯୦ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ଶୁଣିମା ଜଗତଭୂତ
 ସ୍ୱାମୀ ଗଣ୍ଡା ଆଣି ଯାଇ କପିଳା ବଧ କଲ ଶର ପାଥ । ୯୧ ।
 ଶୁଣିଣ ନାରାୟଣ ବିରସ ହୋଇଲେ
 ଅର୍ଜୁନର ମୁଖ ଗୁହଁ ଦେବ ସମାସ୍ୟା ଦିଲେ । ୯୨ ।
 ନ ଜାଣି ଦୋଷ କଲୁ ପ୍ରାଣର ସଂଘାତ
 ମୋତେହେଁ ଅଗୋଚର କଲୁ ଯେ ଉତକୃତ । ୯୩ ।
 ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ଧାୟେ କଲେ ଦେବ ହରି
 ଜାଣିଣ ଧାତା ମରୁଳ ପିଠିରେ ବିଜେ କରି । ୯୪ ।
 ତୁଲେଣ ଅଛନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମରାଜିମାନେ
 ଶାଠିୟେ ସହସ୍ର ଶିଷ ଘେନି ଚତୁର ବଦନେ । ୯୫ ।
 କନ୍ଦରେ ପଇତା ହସ୍ତରେ କୁଣ ବଟୁ
 ଛତା ଧୋତ ପୋଥି ଅନ୍ତରାସ ଭୁବନ ଘଟୁ । ୯୬ ।
 ଯହିଁରେ ବିଜେ କରିଛନ୍ତି ଦେବ ହରି
 ନାରାୟଣ ସନ୍ନିଧାନେ ଯାଇ ଧାତା ବିଜେ କରି । ୯୭ ।
 ଦେଖିଣ କୃତ କୃତ ଦେବ ଚକ୍ରଧର
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ଦେବେ ଯାଇ ନମନ୍ତି ପୟର । ୯୮ ।
 ବସିତେ ଆସନ ଦିଲେ ଦେବ ଧାତା
 ସମାର୍ଜନା ବଚନେ କହନ୍ତି ଧର୍ମସୁତା । ୯୯ ।
 ଅର୍ଜୁନର କଥା କହନ୍ତି ସଞ୍ଜିପି
 ଅଛୁଟି କି କାରଣ ଦେବ କହିବା ଅଦ୍ୟାପି । ୧୦୦ ।
 ବ୍ରହ୍ମାୟେ ବୋଇଲେ ଦେବତାନ୍ତ ସୁମର
 ପାପ ଦୋଷ ଶଶ୍ୱଣ କରିବେ ଚକ୍ରଧର । ୧୦୧ ।

ଧାତାର ବଚନେ ଦେବ ଦଇତାଣ୍ଡ
 ସଉରଭ ପାଶେ ଜଳ ଭର ଦେବତାକୁ ସୁମର । ୧୦୨ ।
 ନାରାୟଣଙ୍କ ଚନ୍ଦ୍ରନେ ଜାଣିଲେ ଦେବ ହର
 ବିଜେ କଲେ ଦେବ ବୃଷଭ ଉପର । ୧୦୩ ।
 କରେଣ ସି ଶୂଳ ଲଲଟେ ଗନ୍ଧ ଘଟି
 କଟିରେ ବ୍ରାହ୍ମ ଚର୍ମ ଭୂଷଣ ଲାଙ୍ଗଟି । ୧୦୪ ।
 ସୁଦ୍ଧ ସସ୍ତ୍ରକ ବିରାଜଇ ନିଜ ଗାନ୍ଧ
 ଉନ୍ମୁରୁ ବଜାଇ ବିଜେ କରନ୍ତି ସି ଅନେନ୍ଦ୍ର । ୧୦୫ ।
 ଶିବଗଣ ତୁଲେ ଚଉଦ କୋଟି
 ନନ୍ଦକେଶ୍ବର ତୁଲେ ବିଜୟେ ଧୂଳଟି । ୧୦୬ ।
 ବିଦ୍ୟାବିଜେ ବିଜୟେ ଇନ୍ଦ୍ରର ବାହନେ
 କାର୍ତ୍ତିକେଶ୍ବର ବିଜେ କଲେ ମୟୂର ଆରୋହଣେ । ୧୦୭ ।
 ଈଶ୍ବରେ ବିଜେ କଲେ ହିଞ୍ଜମ୍ବକ ବନେ
 ଦେଶି ପୂଜା କଲେ ଧର୍ମର ନନ୍ଦନେ । ୧୦୮ ।
 ଜଗନ୍ନାଥେ ପ୍ରଣପତ୍ୟ ବିଶ୍ବନାଥ ପାଦତଳେ
 ଅର୍ଜୁନ କଥା ମାନ କହନ୍ତି ସୋଡଳେ । ୧୦୯ ।
 ପୂଜା ପାଇ କର ରହିଲେ ଦେବ ହର
 ଗଜାନନ ସହଚେ କାର୍ତ୍ତିକ କୁମାର । ୧୧୦ ।
 କାର୍ତ୍ତିକ ପୟରେ ନମନ୍ତି ଯୁଦ୍ଧେଷୁ
 ଦୁର୍ଗା ବିଜେ କଲେ ସିଂହର ଯେ ପିଠି । ୧୧୧ ।
 ମାହେଶ୍ବର ବିଜେ କଲେ ହିଞ୍ଜମ୍ବକ ବନର
 କରେ ଶୋଭାବନ ଦେଶର କାନ୍ତ ଯେ ଖପର । ୧୧୨ ।
 ହିଞ୍ଜମ୍ବକ ବନେ ବିଜୟେ ଶାକାମ୍ବେରୀ
 ଦେଶିଣ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଦେବ ପ୍ରଣପତ୍ୟ କର । ୧୧୩ ।
 ଅସୁକାର ବଚନ ଉଚ୍ଚାରନ୍ତି ଉଦ୍ରକାଳୀ
 ମଞ୍ଚେଶ୍ବରୀ ରାଜା ତୁ ହୁଅ ସତ୍ୟ ପ୍ରତିପାଳ । ୧୧୪ ।

୧୦୪।୧ ଘଟି—ବୃଷ୍ଟି

୧୦୭।୨ ଧୂଳଟି—ଧୂଳଟୀ—ମହାଦେବ ।

୧୧୩।୧ ଶାକାମ୍ବେରୀ—ଶାକମ୍ବରୀ—ଦୁର୍ଗା

ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଇଲେ ଦେବ ଦୋଷ କ୍ଷମା କର
 ଯେ ହତ୍ୟା ଦୋଷ ମା ଗୋ ତୁମ୍ଭର ହୋଉ ପାର । ୧୧୫ ।
 ଦୁର୍ଗେ ବୋଇଲେ ତୋର ପୁରୋଇବ ଆଶ
 ଯେ ମଞ୍ଚ ମଣ୍ଡଳେ ତୁ ଅଛୁ ସାଧୁ ପୁରୁଷ । ୧୧୬ ।
 ରହିଲେ ଶାକାମ୍ବେରୀ ହିଞ୍ଜମ୍ବକ ବନେ
 ମୃଗ ବାହନେ ବିଜେ କଲେ ଯେ ପବନେ । ୧୧୭ ।
 ତୁଲେଣ ଅଇଲେ ଅଶଂଶ୍ବଣ ପବନ ଦେନ
 ବିଜେ କଲେ ଯହଂ ଅଛନ୍ତି ପଦ୍ମଯୋନି । ୧୧୮ ।
 ସପତ ରତ୍ନ ଦେନ କୁବେର ମହାତମା
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯହଂ ଅଛନ୍ତି ବେଦ ବ୍ରହ୍ମା ୧୧୯ ।
 ଅଇରାବତ କାନ୍ଧରେ ଦେବ ଇନ୍ଦ୍ର
 ଚଉଷଠୀ କୋଟି ତୁଲେ ବିଦ୍ୟାଧର ଦେବ ବୃନ୍ଦ । ୧୨୦ ।
 ପୁରନ୍ଦର ଅଶୀଲକ୍ଷ ଖାର ମାନ
 ଯେ ଯାହାର ଯାନ ବାହାନେ କରନ୍ତି ଗବନ । ୧୨୧ ।
 ଜୟେମୁନି ଚନ୍ଦ୍ରସେନ ଆବର ସବୁ ବ୍ରାହ୍ମଣ
 ଯେମାନେ ହୋଇଛନ୍ତି ସଇନ ଆଗଣ । ୧୨୨ ।
 ଦେବ ପୁରୁଷ ସଂଗରେ ବିଜେ ନବଗ୍ରହେ
 ରାହୁ କେତୁ ଆଦିକର ବିଜୟେ ସଭିପୁଂ । ୧୨୩ ।
 ବାୟୁ ବରୁଣ ଦଶ ଦିଗ ପାଳେ
 ଯେ ଯାହାର ଯାନ ବାହାନେ ଅଇଲେ ସକଳେ । ୧୨୪ ।
 ସତାଇଣ ଲକ୍ଷ ଚନ୍ଦ୍ର ଦେବତା ଆଦିକର
 ବିଜେ କଲେ ଯାଇ ହିଞ୍ଜମ୍ବକ ନାମେ ପୁର । ୧୨୫ ।
 ରବି ଶୁକ୍ର ବୁଧ ଶନିଶ୍ଚର ମୂଳେ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇଁ ଦେବତାଙ୍କ ମଣ୍ଡଳେ । ୧୨୬ ।
 ସନକ ସନାତନ ଶ୍ବସ୍ତ୍ର ମହାଦେବ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯହଂ ଅଛନ୍ତି କେଶବ । ୧୨୭ ।

କୋଟିପ୍ରେ ରୂପି ଘେନି ବିଜୟେ ବେଦବ୍ୟାସ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇଁ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବେଦଙ୍କର ପାଶ । ୧୨୮ ।
 ପଡ଼ଲୁଣ୍ଡି ଅଇଲେ ଲକ୍ଷେ ତେଲ ଘେନି
 କୋଟିପ୍ରେ ତେଲ ଘେନି ବିଜୟେ ମାରକଣ୍ଡ ମହାମୁନି । ୧୨୯ ।
 ଦେବ ରୂପି, ବ୍ରହ୍ମ ରୂପି, ରାଜ ରୂପି ମୂଳେ
 ଯମଦ ଅଗ୍ନିର ମୂଳେ ବସିଲେ ସକଳେ । ୧୩୦ ।
 କୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ବାସବର ମୁଖ ଗୁହ୍ୟ
 ସୁଧର୍ମା ସଭା ଅଶାଅ ସୁରସାଇଁ । ୧୩୧ ।
 ଜଗନ୍ନାଥ ଆଗ୍ୟାଁ ପାଇ ଦେବ ଦଇବତ
 ଦେବ ସଭା ବସାଇଲେ ଭୁବିତ । ୧୩୨ ।
 ସମସ୍ତେ ହେଁ ବିଜେ ଅମର ଆସ୍ତାନେ
 ଉପରେ ପୁଷ୍ପ ବୃଷ୍ଟି କଲେ ମଦବାନେ । ୧୩୩ ।
 ଭର ହରଷ ରଂଗେ ନୃତ୍ୟ କରନ୍ତି ବିଳାସୁଣୀ
 ଗାନ୍ଧାରୀ ନୃତ୍ୟ କରନ୍ତି ରଙ୍ଗ ଖଟଣି । ୧୩୪ ।
 ବ୍ରହ୍ମଗଣା ଧଇଲେ ଯେ ବ୍ରହ୍ମାର ନନ୍ଦନ
 ନୃତ୍ୟ ରସେ ମଉ ହେଲେ ଦେବ ଗଣ । ୧୩୫ ।
 ସୈନ୍ୟମନ୍ତ୍ରର ସମୟେ ସଭାରେ ଉଭା ହୋଇଲେ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ
 ପ୍ରଣପତ୍ୟ ହୋଇ ଦେବ ସଭାରେ ଯାଇଁ ଉଠି । ୧୩୬ ।
 ଉଠ ଉଠ ବୋଲନ୍ତେ ଦେବ ହର
 ସୈନ୍ୟମନ୍ତ୍ର ବାଞ୍ଛା ପୂର୍ବେତ୍ତ ତୋହୋର । ୧୩୭ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଇଲେ ପିତା ଅର୍ଜୁନ କପିଳା ବଧ କଲ
 ତେଣୁ କରି ମୋତେ ଶଙ୍କା ଲାଗିଲ । ୧୩୮ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ଗୋବିନ୍ଦ ଧାତା ଯେ ଆପଣ
 ହରିହର ବରିତ ବୁଝିଲ କେସନ । ୧୩୯ ।
 କୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ଧାତା ଭାବର ଅର୍ଥେ
 ପୃଥୀରେ ଜାତ ଆମ୍ଭେ ହୋଇଲୁ କୃଷ୍ଣ ପାର୍ଥେ । ୧୪୦ ।
 ସେ ଯେବେ ପାପୀ ମୁଁ କିସ ଅପାପୀ
 କୃଷ୍ଣ ଅର୍ଜୁନ ଶୟଳେ ବୋଲନ୍ତି ଅଦ୍ୟାପି । ୧୪୧ ।

ତୁ ଯେବେ ଧାତା ବିହଲୁ ପାପ ଦୋଷେ
 ଆମ୍ଭେ ଦୁହେଁ କଂପା ଥିବୁ ମଞ୍ଚ ଦେଶେ । ୧୪୨ ।
 ପୃଥୀର ଭାବର ଉତ୍ସାହ ନିମନ୍ତେ
 ଆମ୍ଭେ ଦୁହେଁ ଜାତ ହୋଇଲୁଁ କୃଷ୍ଣ ପାର୍ଥେ । ୧୪୩ ।
 ସାଂଗ୍ରାମ ଭୂମିରେ ଗୋ ବ୍ରାହ୍ମଣ ସମସ୍ତେ ପଡ଼ି
 ତହିଁର ଦୋଷ ଯେବେ ମୋତେ ବିଚାରବ ବେଦଗୁର । ୧୪୪ ।
 ସେ ତ ନୟନେ ନ ଦେଖିଲ କଲ ଜୀବ ଘାତ
 ସେ କଷଣୁଁ ଯେବେ ପାର ନ କରିବୁ ବିଧାତ । ୧୪୫ ।
 କୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ଅର୍ଜୁନଙ୍କୁ ପାପଦଶା ବିହଲେ
 ଭାବ କେମନ୍ତେ ଉତ୍ସାହ ହୋଇବ ବୋଇଲେ । ୧୪୬ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ବୋଇଲେ କୃଷ୍ଣ ଅର୍ଜୁନ ସେକ ଆତ୍ମା
 ତୋହୋର ଦେହରୁ ଜାତ ଅଟନ୍ତି ସେକ ଆତ୍ମା ବେଦବ୍ରହ୍ମା । ୧୪୭ ।
 ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ରୋଧର ଶିଶୁର ବିଭୂତି
 ବିଷ୍ଣୁର ଦେହ ସେ ଇନ୍ଦ୍ରର ଆଗତି । ୧୪୮ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ବୋଇଲେ ସେ ମୋହୋର କୁମର
 ସୈନ୍ୟକୁ ମୁକତ କରିବା ବେଦବର । ୧୪୯ ।
 ବିଷ୍ଣୁ ଇନ୍ଦ୍ର ଯଦୁଁ ହୋଇଲେ ବିନୋଇ
 ସୈନ୍ୟକୁ ହତ୍ୟା ଦୋଷ ଅଛି ଦେବ କାହିଁ । ୧୫୦ ।
 ଧାତା ଆଗ୍ୟାଁ ଦିଲେ ନାରଦକଇଁ ରାଇ
 ଯଗ୍ୟକୁ ଆରମ୍ଭ କର ବ୍ୟାସଙ୍କୁ ବସାଇ । ୧୫୧ ।
 ନାରଦ କହିଲେ ନାରାୟଣଙ୍କ ଅଗ୍ରତେ
 ଯାଗକୁ ଆରମ୍ଭ ହୋ କର ନରପତି । ୧୫୨ ।
 କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଅନେକ ବିନୋଇ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ
 ତୋହୋରେ ସକଳ ନାଥ ଶଶିର ଅରିଷ୍ଟ । ୧୫୩ ।
 ଯାଗକୁ ସମ୍ଭାର ନାଥ ପାଇବୁ ଆର କାହିଁ
 ତୋ ତଦୁଁ ଆନ ତ ସଖା ନାଥ ନାହିଁ । ୧୫୪ ।

ନାରଦଙ୍କୁ ରାଜ ବୋଇଲେ ଦେବହର
 ରତ୍ନାକର ଭୁବନୁଂ ସମ୍ଭାର ଆଶ ଶକ୍ୟ ଯେତେ ତୁମ୍ଭର । ୧୫୫ ।
 ମାୟାଧର ନାଥ ସେ ମାୟା କୁଟ କଲ
 ରତ୍ନାକର ଭୁବନେ ମୁନି ସମସ୍ତ ପାଇଲ । ୧୫୬ ।
 ବିଶ୍ୱକର୍ମାଙ୍କୁ ରାଜ ଆଗ୍ୟାଂ ଦିଲେ ଦେବ ହରି
 ଯଗ୍ୟଂ ଶାଳ ଭୁବନ ଭିଆଅ ଯତ୍ନ କରି । ୧୫୭ ।
 ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ଆଗ୍ୟାଂୟେ ଶିଳ୍ପୀ ବେଗେ ଗଲ
 ଶଶକର ମଧ୍ୟେ ଯଗ୍ୟଂ ଶାଳା ଭିଆଇଲ । ୧୫୮ ।
 ଦେବରଷି, ବ୍ରହ୍ମରଷି ବସିଲେ ଯଗ୍ୟଂ ଶାଳେ
 ଦାବାନଳ ଅଗ୍ନି ଆପିଲେ ମହାନଳେ । ୧୫୯ ।
 ଗୁଆଦୃତ ଯେ ଜଳ ତଳ ଘେନି
 ଆଦୃତରେ ବରଣ ହୋଇଲେ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ମୁନି । ୧୬୦ ।
 ମୁକତି ଘଟ ନେଇ ଯଗ୍ୟଂ ଆଶ୍ୱେପିଲେ
 ଈଶ୍ୱର ଦେବତା ସନ୍ଧ୍ୟେ ବିଜେ କଲେ । ୧୬୧ ।
 ପବନ ଦେବତା ମୁନି ବେଦବ୍ୟାସ
 ପାପ ଶାନ୍ତି ମନ୍ତ୍ର ପଢନ୍ତି ଭରଦ୍ୱାଜ । ୧୬୨ ।
 ଅଗସ୍ତ୍ୟ ପଢନ୍ତି ମୁକତି ଗାୟତ୍ରୀ
 ଯେ ବ ବଶିଷ୍ଠ ତପସ୍ବରା । ୧୬୩ ।
 ଅର୍ଜୁନ କଲଂ ଆଶି ଯାଗ କଥରେ ବସାଇଲେ
 ମୁକତ ମନ୍ତ୍ର ଶ୍ରୀ ଜଳ ସ୍ନାହାନ କରାଇଲେ । ୧୬୪ ।
 ଅଜପା ଗାୟତ୍ରୀ ପଢନ୍ତି ସମସ୍ତ ରଷି
 ଆପଣେ ବେଦବର ବୋଲନ୍ତି ନ ଲଗୁ ଗୋବତ୍ସା ଦୋଷି । ୧୬୫ ।
 ସକଳ ଦେବତାୟେ ଜୟେ ଜୟେ ଧୁନି କଲେ
 ପାଥର ଶିରେ ପଞ୍ଚାମୃତ ସିଞ୍ଚିଲେ । ୧୬୬ ।
 କୋଟିୟେ ଶ୍ରୀ ଘେନି ଅଇଲେ ପୁଷ୍କର
 ଅଭିଷେକ କଲ ନେଇ ଅର୍ଜୁନର ଶିର । ୧୬୭ ।
 ଅପସରାମାନେ କରନ୍ତି ମଙ୍ଗଳ ଧୁନି
 ହୃଳହୃଳ ନାଦ କରନ୍ତି କାମିନୀ । ୧୬୮ ।

ସୁସ୍ୱରେ କାମିନୀମାନେ କରନ୍ତି ନୃତ୍ୟଗୀତ
 ମଙ୍ଗଳ ପଢନ୍ତି ଚଣ୍ଡିମୁନି ଧୁନି । ୧୬୯ ।
 ଗୋମଘାରେ ସ୍ନାହାନ କରାଇଲେ ହୀନବାସ ପିତାଙ୍କ
 ଦେବ ସଭାରେ ପାଥକୁ ବସାଇଲେ ନେଇ । ୧୭୦ ।
 ଯେମନ୍ତେ ମତେ ପାଥକୁ ମୁକତି ହୋଇଲ
 ମକତେଶ୍ୱର ଲଙ୍କା ପୃଥୀରେ ରହିଲ । ୧୭୧ ।
 ମାଳତୀ ଲଙ୍କାକ ଯେ ଘୋଡ଼ାଇଲ ମୁଣ୍ଡର
 ଗୋକର୍ଣ୍ଣେଶ୍ୱର ସେ ହୋଇଲ ପୃଥ୍ୱୀର । ୧୭୨ ।
 ରଞ୍ଜିତମାନେ ଅନେକ କଲ୍ୟାଣ ଭାଷି
 ଅସ୍ତ୍ର କରାଇଲେ ପାତେକ ହୋୟେ ଧଂସି । ୧୭୩ ।
 କୃଷ୍ଣ ଆଗ୍ୟାଂ ଦିଲେ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟିକି ଗୃହଂ
 ତୁମ୍ଭର ପାପମାନ ଶରୀରେ ହୋଉ ନାହିଁ । ୧୭୪ ।
 ପାପ ପୁଣ୍ୟ କହି ତୁମ୍ଭେ ଯେଥେ ଯାଅ ପାଞ୍ଚଭାଇ
 ଶରୀର ନିର୍ମଳ ହୋଉ ତୁମ୍ଭର ଦେବତାଗଣ ଗୃହଂ । ୧୭୫ ।
 ନାରାୟଣ ବଚନେ ଗଲେ ପଣ୍ଡୁର ନନ୍ଦନ
 ନାରାୟଣ ପ୍ରସନ୍ନେ ପାପ କଲେ ଦହନ । ୧୭୬ ।
 ଜଗନ୍ନାଥେ ବୋଇଲେ ପାପ ଶରୀରେ ଯେବେ ଥାନ୍ତା
 ତୁମ୍ଭର ଦୁଇଭ୍ରାତେ ଦୁଇ ଦ୍ୱାର ଲଗନ୍ତା । ୧୭୭ ।
 ଯେବେ ନିକଳଙ୍କ ହୋଇବ ତୁମ୍ଭର ଦେହ
 ନାରାୟଣ ହରଷ ହୋଇଲେ ପାଣ୍ଡବନ୍ତ ଗୃହଂ । ୧୭୮ ।
 ଯେବେ ସେ ନିର୍ମଳ ହୋଇଲେ ପାଣ୍ଡବ ଧର୍ମରାୟେ
 ଯେ ପାଥକୁ ଘେନି ଭାବ ହରଦି ଥୋକାୟେ । ୧୭୯ ।
 ତୁ ଧର୍ମରାୟେ ସ୍ୱାମୀ ଦୟାକରି ଥିବା
 ତୋହୋର ଚରଣେ ଥାଉ ମୋହୋର ସେବା । ୧୮୦ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟି ବୋଇଲେ ସ୍ୱାମି ତୋହୋର ଆଶ୍ରିତେ
 ସତ୍ୟେ ବ୍ରତ ଆମ୍ଭେ ପଣ୍ଡୁର ପଞ୍ଚୁପୁତ୍ର । ୧୮୧ ।

ସ୍ବାମି ଯେବଣ କୂଟ କଲେକ କଉଁସେବେ
 ଦୁଃସ୍ତରୁ ତରଲୁ ତୋହୋ ଯୋଗୁଁ ବାସୁଦେବେ । ୧୮୨ ।
 ହରି କୂଟେ ନେଇ ଶ୍ରୀମକୁ ବିଷ ଲଢୁ ଦିଲେ
 ନାଗେଣୀ ଖାଉ ବୋଲି ଜଳେ ପକାଇଲେ । ୧୮୩ ।
 ବାରୁଣାବନ୍ତେ ନେଇ କଲେ ଯେଉଁ କୂଟେ
 ପୁରେକ ଭିଆଇଲେ ଗୁଆଦୃତ ଛଣ ପଟେ । ୧୮୪ ।
 ତରଲୁ ତହୁଁ ହରି ତୋହୋର ପରସାଦେ
 ଦ୍ଵାପର ଯୁଗେ ଶରଣ ତୋର ପାଦେ । ୧୮୫ ।
 ଗୋହତ୍ୟା ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ଦୋଷମାନ
 ତୋହୋର ଶରଣେ ଶଶ୍ଵ ପାତକମାନ । ୧୮୬ ।
 ସଦୟା ଦୟା ହୋଇବୁ ଦେବ କାଶି
 ଅବିଚ୍ଛନ୍ନେ ବିଜୟେ ବିଶ୍ଵବାସୀ । ୧୮୭ ।
 ଯେ ତୋତେ ଯେକାବେଳେ ନୟନେ ଦେଖିବ
 କୋଟିପ୍ରେ ଜନ୍ମର ପାପ ଯେ ହରିବ । ୧୮୮ ।
 ଦେଖିଲେ କିଂଚିତ ପାପ ନ ଥିବ ଶରୀରେ
 ତୋର ମୁଖ ଦେଖନ୍ତେ ବସିବ ସ୍ଵର୍ଗପୁରେ । ୧୮୯ ।
 ସଦାଶିବ ନାଥ ପ୍ରତକ୍ଷେ ଉଭା ହୋଇ
 ଇନ୍ଦ୍ର ନିତି ବରଷା କରିବ ତୋର ତହିଁ । ୧୯୦ ।
 ନିତିହିଁ ବରଷା କରିବ ସୁରପତି
 ମୋହୋର କଥା ରହିଥିବ ପୃଥି । ୧୯୧ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ଗୋବିନ୍ଦ ଧାତା ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ପାଞ୍ଚଭାଇ
 ଧାତା ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଯେଥେ ଲଙ୍ଗେ ଲଙ୍ଗେ ଥୋଇ । ୧୯୨ ।
 ତେତିଶ କୋଟି ଦେବତା ପାଣ୍ଡବ ପାଞ୍ଚଭାଇ
 ଲଙ୍ଗ ପୂଜନ୍ତୁ ଯେ ମନ୍ତ୍ର ପରିଦାଇ । ୧୯୩ ।
 ବାଲୁକା ଲଙ୍ଗେକ ପୂଜି ଉପରେ ବେଲପତ୍ରି ତାଳି
 ଲଙ୍ଗେ ବିଦାର ବିଜେ କଲେ ଦେବ ଶୂଳୀ । ୧୯୪ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ଯାହା ପୂଜିଲେ ଇନ୍ଦ୍ରୋଶ୍ଵର ବୋଲି ହୋଉ
 ଯମେ ଯାହା ପୂଜିଲେ ଯମେଶ୍ଵର ବୋଲିଉ । ୧୯୫ ।

ବ୍ରହ୍ମା ଯାହାଙ୍କୁ ପୂଜିଲେ ବ୍ରହ୍ମେଶ୍ଵର ଜାଣି
 ଚନ୍ଦ୍ର ଯାହା ପୂଜିଲେ ଚନ୍ଦ୍ରୋଶ୍ଵର ପୁଣି । ୧୯୬ ।
 ବରୁଣ ଯାହା ପୂଜିଲେ ବରୁଣେଶ୍ଵର ନାମ ହୋଇ
 କୁବେର ଯାହା ପୂଜିଲେ କୁବେରଶ୍ଵର ନାମ ବହି । ୧୯୭ ।
 ତେତିଶ କୋଟି ଦେବେ ପୂଜିଲେ ତେତିଶ ନାମ ବହିହୋଇ
 ଠିକ ଠିକ ନାମ ମୁଁ ଯେ କହିଲି ବଞ୍ଚାଇ । ୧୯୮ ।
 ପଞ୍ଚୁ ପାଣ୍ଡେବ ଯେ ଲଙ୍ଗେ ଲଙ୍ଗେ ପୂଜି
 ଧର୍ମେଶ୍ଵର, ଶ୍ରୀମେଶ୍ଵର, ଅର୍ଜୁନେଶ୍ଵର, ନକୁଳେଶ୍ଵର, ସହଦେବେଶ୍ଵର
 ପୃଥୀରେ ଉପୁଜି । ୧୯୯ ।
 କୋଇନ୍ଦ୍ରା ଯାହା ପୂଜିଲେ କୋନ୍ଦେଶ୍ଵର ନାମ ହୋଇ
 ବ୍ରହ୍ମାୟେ ଆଗ୍ୟାଂ ଦିଲେ କୋଇନ୍ଦ୍ରାଙ୍କର ତନଇ । ୨୦୦ ।
 ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ପାତକ ମୁକତ ଯେ ଶର୍ପ
 ସ୍ଵର୍ଗଂ ପୁଷ୍ପ କୃଷ୍ଣି କରୁଥିବ ସୁରନାଥ । ୨୦୧ ।
 ନିତି ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତା ଯେଥୁ ବରଷିବ
 ତେବେ ସେ ହରନାଥ ଦେହ ଶୀତଳ ହୋଇବ । ୨୦୨ ।
 ବ୍ରହ୍ମା ଆଗ୍ୟାଂ ଦିଲେ ବ୍ୟାସଙ୍କୁ ଯେ ଗୃହିଂ
 ପୂଜା ଯେଥୁରେ କେ କରୁଥିବ ରହି । ୨୦୩ ।
 ସହଦେବ ବଦନ ଗୃହିଂଲେ ବ୍ୟାସ ମହାର୍ଘି
 ଚଉକତି ବୁଲି ବାବୁ ରେ ଦେଖ ଉପଲେସି । ୨୦୪ ।
 ବ୍ୟାସଙ୍କର ବଚନେ ଚଳଇ ସହଦେବ ମନ୍ତ୍ରୀବର
 ଟୁଙ୍ଗା କରବା ଖୋଲନ୍ତେ ଦେଖିଲୁ ଶବର । ୨୦୫ ।
 ଶବରକୁ ଘେନି ଚଳିଲୁ ମନ୍ତ୍ରୀ ବେଗେ
 ଧାଡ଼ିକାରେ କଲୁ ନେଇ ବ୍ୟାସଙ୍କର ଆଗେ । ୨୦୬ ।
 କୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ହୋ ଶବର
 ପାଣି ପତ୍ର ନେଇ ପୂଜା କର ହର । ୨୦୭ ।

ତଟେଣ ମାଛ ବାହଇ କପିଳା
 ଗେଣ୍ଡା ମାଂସ ଭକ୍ଷନ୍ତି ଜାତରେ ତପ୍ତେଂଳା । ୨୦୮ ।
 ତାହାକୁ ଘେନି ଶର ସଭାରେ ପରବେଶ
 ଦେଶିଣ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଦେବ କଲେ ଉପହାସ । ୨୦୯ ।
 ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ତୁ ସବୁଦୂତେ ନାଥ
 ଯେ ଯେବେ ଅମାତ୍ୟ, ଅଛଇ କେ ନାଥ । ୨୧୦ ।
 ଛପନ ନେଟି ଜୀବ ଜନ୍ତୁ ସଭାୟେଂ ଯେକ ପ୍ରାଣ
 ଯେବେ ନାରାୟଣ କେନ୍ଦ୍ରେ କଲୁ ଭିଆଣ । ୨୧୧ ।
 ସହଦେବ ବୋଇଲୁ ନାଥ ଜନ୍ମରେ ବାଉଁଶ
 ଗେଣ୍ଡା ଶାମୁକେ, ବ୍ରତନ୍ତୁ ଯେ ଆହାର । ୨୧୨ ।
 କୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ଯେ ଶବର ଭବକୁ ବଢ଼ିଲୁ
 ଯେହାର ଦେହରୁ ପାପ ସକଳ ଧ୍ୱଂସ ଗଲୁ । ୨୧୩ ।
 ନର ନାରାୟଣ ମଞ୍ଜେ ଅବତାର
 କ୍ଷୟେ ଜୀବତ ତୋଷିବ ସବୁ ଯେକକାର । ୨୧୪ ।
 ବ୍ରହ୍ମାୟେ ଯେହାକୁ ଦିଅ ପଇତା
 ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଯେହାର ପୁରାଣ ଆଉ କଥା । ୨୧୫ ।
 ଆପଣେ ବେଦ ବ୍ୟାସେ କୋଇଲୁ ସୁତା ଘେନି
 ତପ୍ତେଂଳା ଗଳାରେ ପକାଇଲେ ମହାମୁନି । ୨୧୬ ।
 ଶ୍ରୀ ଜଳ ପୁଣି ସେ ସିଞ୍ଚିଲେ ମୁନିବର
 ଆଜନ୍ମ ହୋଇଲୁ ତୁ କାଳିନ୍ଦୀ ବିପ୍ରବର । ୨୧୭ ।
 ବାଉଁଶ ଶାସନ ବୋଲି ଯେହାର ନାମ ହୋଇ
 ଯେ ଆମ୍ଭର କଥା ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଆଉ । ୨୧୮ ।
 ବାଉଁଶ ଆଣି କରି ଯେ ବସାଇଲୁ ଗ୍ରାମ
 ତେଣୁ କରି ହୋଇଲୁ ବାଉଁଶ ଶାସନ ନାମ । ୨୧୯ ।
 ଦେବତାୟେ ଥାଇ ତମ୍ବା ପଟା ଲେଖନ କରଇ
 ଯେ ଯେହା ହରଇ ଯେ ସେ ଦୋଷ ଅପହରଇ । ୨୨୦ ।
 ଯୁଗେ ଯୁଗେ ହୋଇ ପୁରାଣରେ ଆଉ କଥା
 କଥା ରହିବ ଦୋଷ ହରିବେ ସବୁଆ । ୨୨୧ ।

ଯେସନେକ ତାମ୍ରପଟା ମହାଜନଙ୍କୁ ଦେଇ
 ଦେବତା ଗଣମାନେ ଗଲେ ଯେ ଯାହାର ତହିଁ । ୨୨୨ ।
 ରହିଲେ ପାଣ୍ଡବେ ହିରଣ୍ୟ ବନେ
 ଆଉ ଦିନ ମହାଦ୍ୱ ପଦକୁ କରନ୍ତି ଗମନେ । ୨୨୩ ।
 କୋଇଲୁ ଆଦିକରି ପଞ୍ଚୁ ପାଣ୍ଡବେ
 ଗୋକର୍ଣ୍ଣେଶ୍ୱରକୁ ଦେଖନ୍ତି ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ରାଜଦେବେ । ୨୨୪ ।
 ମନ୍ତ୍ରକୁଣ୍ଡେ ପଣି ସ୍ନାନ ଦେବ କରି
 ଦେଖନ୍ତି ସଦାନନ୍ଦ ମାହେନ୍ଦ୍ର ନାମେ ଗିରି । ୨୨୫ ।
 ନିଜ ସ୍ୱରୂପ ଧରଣ ବଶ୍ୟନାଥ ତହିଁ ଉଭା
 କି ଜାଣି ଦିଶଇ ସେ ଚନ୍ଦ୍ର କରଣ ଆଭା । ୨୨୬ ।
 ପଞ୍ଚ ରତ୍ନ ଦେଇ ପୂଜା କଲେ ପାଣ୍ଡୁର ଆତ୍ମଜ
 ସ୍ୱର୍ଗେଶ ପୁଷ୍ପ ବୃଷ୍ଟି କଲେ ଦେବରାଜ । ୨୨୭ ।
 ପୂଜନ୍ତି ଯେକମନେ ଦେବ ବିଶ୍ୱବାସୀ
 ଯୋଗ ଲାଭେ କରି ଦେବ ଭୃଷ୍ଟ ଅଭ୍ୟାସୀ । ୨୨୮ ।
 ଜୟ ବିଅମ୍ଭକ ଆଦି ଶୂଳ ହସ୍ତା
 ଜୟ ତୁ ସଦାଶିବ ଅଭୟେ ବରଦାତା । ୨୨୯ ।
 ଜୟ ତୁ ସଦାଶିବ କପିଳ ସ୍ୱର୍ଗବାସୀ
 ଜୟ ତୁ ସଦାନନ୍ଦ ବିପ୍ଳବ ଦର୍ପ ଧ୍ୱଂସୀ । ୨୩୦ ।
 ଜୟ ତୁ ସଦାନନ୍ଦ ମତି ଭୋଳା
 ଜୟ ତୁ ସଦାନନ୍ଦ ଆନନ୍ଦ ମତି ମୁକୁଳା । ୨୩୧ ।
 ଜୟ ତୁ ସଦାନନ୍ଦ ଦକ୍ଷର ଯଗ୍ୟ ଦର୍ପଭଞ୍ଜ
 ଜୟ ତୁ ସଦାନନ୍ଦ ଯୋଗୀ ଜନ ମନ ରଂଜୁ । ୨୩୨ ।
 ଜୟ ତୁ ସଦାନନ୍ଦ କପିଳାସ ବାସୀ
 ଜୟ ତୁ ସଦାନନ୍ଦ ଅକଳଦର୍ପ ଧ୍ୱଂସୀ । ୨୩୩ ।
 ଜୟ ତୁ ସଦାନନ୍ଦ ଆଦି ନରଞ୍ଜନ
 ଜୟ ତୁ ସଦାନନ୍ଦ ଆଦି ଶ୍ରୀମାନ । ୨୩୪ ।
 ଜୟ ତୁ ସଦାନନ୍ଦ ରାବଣ ବର ଦ୍ୟୁତୀ
 ଜୟ ତୁ ସଦାନନ୍ଦ ପଞ୍ଚମ ବକ୍ତ୍ର ସାତା । ୨୩୫ ।

ଜୟ ତୁ ସଦାନନ୍ଦ ଅନାଦି ପଞ୍ଚମୁଖ
 ଜୟ ତୁ ସଦାନନ୍ଦ ଜୟ ଶଶିରେଖ । ୨୩୭ ।
 ଜୟ ତୁ ସଦାନନ୍ଦ ଭଗତ ମଙ୍ଗଳା
 ଜୟ ତୁ ସଦାନନ୍ଦ ଭଗତକୁ ଭୋଳା । ୨୩୮ ।
 ଜୟ ତୁ ସଦାନନ୍ଦ ସଞ୍ଜା ରଞ୍ଜା
 ଜୟ ତୁ ସଦାନନ୍ଦ ଅଭୟେ କାଳ ବଞ୍ଚା । ୨୩୯ ।
 ଜୟ ତୁ ସଦାନନ୍ଦ ପାବଣୀ ପ୍ରାଣନାଥା
 ଜୟ ତୁ ସଦାନନ୍ଦ ଶଶିଗଙ୍ଗା ମଥା । ୨୪୦ ।
 ଜୟ ତୁ ସଦାନନ୍ଦ ସୃଷ୍ଟି ଉଦ୍ଧାରଣ
 ଜୟ ତୁ ସଦାନନ୍ଦ ପାପମାନ ଶଶ୍ୱତ । ୨୪୧ ।
 ଜୟ ତୁ ସଦାନନ୍ଦ ଦେବଙ୍କର ରାଜ
 ସବୁଭୂତ ନାଥ ତୁହି ଅନାଦି ଆତ୍ମଜ । ୨୪୨ ।
 ଜୟ ତୁ ସଦାନନ୍ଦ ରେଖ ଅରେଖ
 ଜୟ ତୁ ସଦାନନ୍ଦ କାଳ ଗରଳଭକ୍ଷ । ୨୪୩ ।
 ଜୟ ତୁ ସଦାନନ୍ଦ କରୁଣା କର ଇଚ୍ଛା
 ଜୟ ତୁ ସଦାନନ୍ଦ ଜଗତ ଜନ ମୋକ୍ଷା । ୨୪୪ ।
 ଜୟ ତୁ ସଦାନନ୍ଦ ଅନାଦି ବିଶ୍ୱବାସୀ
 ଜୟ ତୁ ସଦାନନ୍ଦ ଅଭୟେ ବ୍ରହ୍ମରାଣୀ । ୨୪୫ ।
 ଜୟ ତୁ ସଦାନନ୍ଦ କାଳ ଗରଳ ଭକ୍ଷକ
 ଜୟ ତୁ ସଦାନନ୍ଦ ସଂସାର ଜୀବ ଦାତା । ୨୪୬ ।
 ଜୟ ତୁ ସଦାନନ୍ଦ ଲେହନ ପିଙ୍ଗଳ ଦେବ
 ଜୟ ତୁ ସଦାନନ୍ଦ ଲଙ୍ଗଟ ନାମ ବହୁବ । ୨୪୭ ।
 ଜୟ ତୁ ସଦାନନ୍ଦ ସମ ସୁଖ ଦୁଖ
 ଜୟ ତୁ ସଦାନନ୍ଦ ଉଦ୍ଧାରଣ ମମ ଦୁଖ । ୨୪୮ ।
 ଜୟ ତୁ ସଦାନନ୍ଦ ଭଗତ ଅନୁମତେ
 ଜୟ ତୁ ସଦାନନ୍ଦ ଦୁଦୁର ଦେବୁ ଚିତ୍ତେ । ୨୪୯ ।
 ଜୟ ତୁ ସଦାନନ୍ଦ ଅନାଦି ଶୂଳ ପାଣି
 ଜୟ ତୁ ସଦାନନ୍ଦ ଅଭୟେ ବ୍ରହ୍ମ ଗ୍ୟାମୀ । ୨୫୦ ।

ଜୟ ଜୟ ମହାଦେବ ଉମା ପ୍ରାଣନାଥ
 ଶୁଦ୍ରମୁନି ସାବେଳା ଦାସ ତବ ଭକ୍ତ । ୨୫୧ ।
 ସୈମନ୍ତେ ଅନେକ ଭୃଷି କଲେକ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ
 ନିଜ ରୂପ ଧରି ଉଦ୍ଧା ପ୍ରସନ୍ନ ଧୂର୍ଜଟି । ୨୫୨ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଦେବ ଶତବାର ଯେ ପ୍ରଣମି
 ତୋର ପ୍ରସନ୍ନେ ମୁକତ ହେଲ ଦେବସ୍ୱାମୀ । ୨୫୩ ।
 ହର ବୋଇଲେ ସମସ୍ତ ଜନ୍ମ ପାତକ ତୋର ଶୟେ ଯାଉ
 ସମସ୍ତ ଅରସ୍ଥି ଖଣ୍ଡି ରାଜ୍ୟ ପ୍ରାପତ ହୋଇ । ୨୫୪ ।
 ବର ଦେଇ ଅନ୍ତରାଳେ ଗମିଲେ ଶିବୁରାଜ
 ରହିଲେ ମହାଦ୍ରୁପିର ଶିଖେ ପଣ୍ଡୁଙ୍କର ସୁତ । ୨୫୫—୨୫୬ ।

ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନର ଅଭିଷେକ ଓ କର୍ଣ୍ଣ ମହିମା ବର୍ଣ୍ଣନ

ସୈନ୍ୟ ଅନନ୍ତରେ ଶୁଣ ହୋ ଯୁଗପତ
 ଇତି ଶ୍ରୀ ମହାଭାରତ ଏ ଆଦିପର୍ବ ଶାନ୍ତି । ୧ ।
 ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ନିଧନେ ନୃପତି ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
 ବରଷ ବେନ ପରିଯନ୍ତେ ହୋଇଲ କର୍ଣ୍ଣ କର୍ଣ୍ଣ । ୨ ।
 ପାଣ୍ଡବର ଶୁଭ୍ର ଉପେକ୍ଷିଲ ସବୁଭ୍ରାତୁ
 ଶ୍ୱଶୁ ଭୂରୀଶଂକର ଘେନି ଭଲଇ କୁରୁପତି । ୩ ।
 ଦ୍ରୋଣ କର୍ଣ୍ଣ ଶଲ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶକୁନ
 ଭଲଇ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ସବୁନ୍ତ ହିଁ ଘେନି । ୪ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବସିଣ ଭଲଇ ସଭାର
 ସମସ୍ତ କୁଟୁମ୍ବ ସୋଦର ବାନ୍ଧବ ମୋହୋର । ୫ ।
 ମୁହିଁ ଚକ୍ରଧର ରାଜକୁ ନୋହଇ ଯୋଗି
 ତୁମ୍ଭର ବିରୁଦ୍ଧେ କହ ମୁଁ ଦ୍ରୁପଦକୁ ରାଜ୍ୟ ଦେବ । ୬ ।
 ଶ୍ୱଶୁ ବୋଇଲେ ସେହି ସେ ଭାଗ୍ୟବନ୍ତ
 ଶ୍ରୀବନ୍ତ ଶୂରବନ୍ତ ଅଭୟ ବଳବନ୍ତ । ୭ ।

ହସ୍ତେ ପଦ୍ମ ପାପେ ପଦ୍ମ ଯାହାର ସେ ଅଛି
 ଅନୁବ୍ରତେ କରୁ ନ ଛାଡ଼ଇ ଲକ୍ଷ୍ମୀ । ୮ ।
 ଗୁଣ ଦେବ ନାମେଣ ଯେ ଯେକଇ ଗ୍ରହପୁତ୍ର
 ତାକୁ ରାଇ ପୂଜା କଲେ ଅମ୍ବିକାର ସୁତ । ୯ ।
 ଗୁଣ ଦେବ ପଣ୍ଡିତ ଶୁଭ ଅନକଲ କହିଲେ
 ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଯେବଣ ଦିନ ଅଯୋଧ୍ୟାୟେ ଅବିଷେକ ହୋଇଲେ । ୧୦ ।
 ଧନୁ ଶୁକଳ ଯେ ପୌର୍ଣ୍ଣମୀର ତଥ
 ପୁଷ୍ୟା ନକ୍ଷତ୍ର ଯେ ବାର ବୃହସ୍ପତି । ୧୧ ।
 ତୈଳ ନାମେ କରଣ ଆୟୁଷ୍ମାନ ନାମେ ଯୋଗ
 କକତା ଘରେ ତନ୍ତ୍ର ଅଟଇ ଯେ ଭୋଗ । ୧୨ ।
 ଶ୍ରୀରାମ ଅବିଷେକ ତହିଁକି ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ବାଛି
 ସେ ଦିନକୁ ଅବିଗୁଣ ଦୋଷ ନାହିଁ କିଛି । ୧୩ ।
 ଧଇଲେ ଅନକଲ ଶୁଭ ଯୋଗ ଲଗେ
 ଗୁରୁ ପୁଷ୍ୟା ଅନକଲ ଅମୃତ ଯୋଗ ମାନେ । ୧୪ ।
 ଅବିଷେକ ଯୋଗାତ ଯେ କରଇଲେ ସମସ୍ତ
 ରାଜ୍ୟେଣ ଉଚ୍ଛବ କରନ୍ତି ନରନାଥ । ୧୫ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣନ୍ତ ବରି ଅନେକ ଦାନ ଦେଇ
 ଅପାଦ ଶାନ୍ତି ନିମନ୍ତେ ଚଣ୍ଡିକା ପ୍ରୋକ୍ତ ପଡ଼ାଇ । ୧୬ ।
 ପଞ୍ଚଶାଖା ତାଳ କଲେ କନେନ ଦଣ୍ଡଗୋଟି
 ଦେବବରଣ ପ୍ରତିମାମାନ ହରକରେ ଘଟି । ୧୭ ।
 ସମସ୍ତ ସମ୍ପାଦିଲ ଶଙ୍କୁନି ମହାମନ୍ତ୍ରୀ
 ଶୀତଳ ଯୋଗାତମାନନ୍ତ ଦେଇ ଦେବତାନ୍ତ ହିପୁତ । ୧୮ ।
 ଶ୍ଵେତ ହସ୍ତୀ ଏକ ସାଜିଲେ ଅନେକ ସମ୍ବରେ
 ପାଟ ଅଶ୍ଵ ସାଜିଲେ ଦେବାଙ୍ଗ ବସନରେ । ୧୯ ।
 ବଶିଷ୍ଠ ବିଶ୍ଵାମିତ୍ର ବାମଦେବ ପୁରୋହିତ
 ମାରକଣ୍ଡ ବାଲମିକି ବ୍ୟାସଦେବ ସହୃଦ । ୨୦ ।

ଅଗସ୍ତି ଜନକ ସନକ ତପଗୁଣ
 ସମସ୍ତ ରୂପମାନେ ପ୍ରବେଶ ହସ୍ତିନା ରାଜ୍ୟ ପୁର । ୨୧ ।
 ପଞ୍ଚୁ କଟକେ ଦ୍ଵିଯୋଧନ ଆଗ୍ୟାଂ ଅବଧାର
 ସମସ୍ତ ବିଧାନେ ଅବିଷେକ ରାୟେ କରି । ୨୨ ।
 କୋଟିୟେ ଶୀର୍ଷ ଆଧିପତି ଯେ ପୁଷ୍କର
 ଅବିଷେକ କଲ ନେଇ ଦ୍ଵିଯୋଧନ ଶିର । ୨୩ ।
 ହବି କି ଆହୁତି ଦିଲେ ଘୃତ ଯୋଗେ
 ଭାନୁମଣ୍ଡଳ କୋଳେ ଘେନି ରାୟେ ବିଜେ କଲେ ବେଗେ । ୨୪ ।
 କୋଳେ ଶୋଭାବନ ଭାନୁମଣ୍ଡଳ ପାଟରଣୀ
 ପଞ୍ଚାମୃତ ପଦାର୍ଥ ପୁରୋହିତେ ଦିଲେ ଆଣି । ୨୫ ।
 ତାହାଣ ପଶାୟେ କନେକ ଦଣ୍ଡଧର
 ଶଙ୍କୁନି ମହାମନ୍ତ୍ରୀ ମଙ୍ଗଳ ସୀତକାର କରି । ୨୬ ।
 ବାମ ପଶାୟେଣ ଯେ କର୍ଣ୍ଣ ଅଶସ୍ତ୍ରମା
 ଦ୍ରୋଣ ଗୁରୁ, ଶଲ୍ୟ, ବାହ୍ଲିକ, କୃପବ୍ରହ୍ମା । ୨୭ ।
 ଭୂରଶର୍ବାୟେ ଆଗରେ ରୂପରେକ ତାଳି
 ମଙ୍ଗଳ ହୁଳହୁଳି କଲେ ସବ୍‌ବାଳୀ । ୨୮ ।
 ଲକ୍ଷେକ ପାଟ ଛନ୍ଦ ଧରନ୍ତି ଚଉକତି
 ଆଲମ୍ବ ଯେକ ଲକ୍ଷି ଉଦଣ୍ଡ ପଞ୍ଚଲକ୍ଷି ବିରଜନ୍ତି । ୨୯ ।
 ବାଜଇ ବାରତୁର ସାଜଇ ସମଦଣ୍ଡ
 ହୁଳହୁଳି ନାଦେ କମ୍ପଇ ଭୂଅଶଣ୍ଡ । ୩୦ ।
 ସୁବର୍ଣ୍ଣ ବରା କୋଟିଏ ଶଙ୍ଖ ଆଗେ ପୁର
 ଲକ୍ଷେକ ବିଳାସୁଣୀ ମଙ୍ଗଳ ସୀତକାର । ୩୧ ।
 ରାଜ୍ୟେଣ ଅବିଷେକ ହୋଇଲେ କୁରୁପତି
 ପଞ୍ଚୁ କଟକେ ସେ ଭ୍ରମର ମାନ ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତୀ । ୩୨ ।
 ଶତୀକ ଘେନଣ ଯେହ୍ନେ ବିଜୟେ ମଦବା
 ଅମର ବୃନ୍ଦ ପ୍ରାୟେ ସମସ୍ତ ଦଶଇ ଶୋଭା । ୩୩ ।

ଅନେକ ରାଜ୍ୟରୁ ଯେ ମିଳିଲେ ସବୁରାୟେ
ଅନେକ ଗହଳ ସେ ରାଜାଙ୍କର ସନ୍ଧ୍ୟା ଦାୟେ । ୩୪ ।
ଅନେକ ଭଣ୍ଡାର ଯେ ବଧୂଂସିଲ ଅଧିକାରୀ
ପାତ୍ର ଅମାନାତ୍ୟ ଯୋଦ୍ଧା ସବୁକୁହୁଁ ଶାନ୍ତି । ୩୫ ।
ଅନେକ ଅଳଂକାର ଯେ ଆଭରଣ ସବୁକାୟେ
ଦଶଇ କୁରୁପତି ଅଳକାନାଥ ପ୍ରାୟେ । ୩୬ ।
ଆସ୍ତ୍ରାନେ ବିଜେ କଲେ ହିଂସାଧନ ନରପତି
ନିଯୋଗ ଅଧିକାରୀମାନେ ଭିଆଇଲେ ସମସ୍ତେ । ୩୭ ।
ପାରିଦଶ୍ୟ ସମଦଶ୍ୟ ସମସ୍ତ ଭିଆଣ
ଅମାନାତ୍ୟମାନଙ୍କ ମୂଳେ ଦଲ ତତକ୍ଷଣ । ୩୮ ।
ପୃଥ୍ବୀରେ ଯେତେ ଶସ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ପ୍ରଜା
ବାଟିକେ ଶୁଣି ହାରୁ ଦେଉଥିବ ସଞ୍ଜା । ୩୯ ।
ବାଟିକେ ଶ୍ରୀରାମ ମୁଦ୍ରା ଯେ ଚିନାୟେ ବାରି ବାସୁ ଭୂମି
ସେବନେକ ଆଗ୍ୟାଂ ଦଲେ ହିଂସାଧନ ସ୍ୱାମୀ । ୪୦ ।
ଆପଣାର ବେନି କରସ୍ଥଳ କର୍ଣ୍ଣ
ପଞ୍ଚବଂଶ ହାଥେ ଭିଆଇଲେ ନଳ କାଠି । ୪୧ ।
ସୈନ୍ୟକୁ ଦଣ୍ଡା ଗୋପନ୍ନ ମାତକ ମାଣେ
ସୈନ୍ୟନେକ କରି ଭିଆଇଲେ କୁରୁରାଣେ । ୪୨ ।
ବେନିମାଣ ମାତକେ ବରତନ ପରଜାକୁ
ବିହନ ଭିଆଣ କଲେ ଭଣ୍ଡାରୁ ଦେବାକୁ । ୪୩ ।
ବାରଗୁଣ୍ଠ ସେ ଯେ ଛତ୍ରଶ ମଣ୍ଡଳେ
ଦେବତା ପୂଜା ସୈନ୍ୟ ଦେନନ୍ତ ସବୁକାଳେ । ୪୪ ।
ନିଯୋଗ ଭୂମି ଫେଡ଼ି ଦଲେ ଦେବତାକୁ
ଯଯାତିଙ୍କ ପାଞ୍ଜି ପ୍ରମାଣେ ଦଲେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ । ୪୫ ।
ତହୁଁ ବିଜେ କଲେ ସେ ନିଜ ଭୁବନେ
ଶିରେ ଅର୍ଘ୍ୟ ଦଲେ ରାଷ୍ଟ୍ରର ଭାର୍ଯ୍ୟମାନେ । ୪୬ ।

୩୯।, { ବାଟିକେ ଶୁଣି ଭରଣ ଭିଆଇଲେ ସଞ୍ଜା
ବାଟିକେ ପଡ଼ିଥିବେ ଭିଆଇଲେ ସଞ୍ଜା ।

ଯେ ବିଧି ସ୍ନାହାନ ସାରିଣ ମୋଶୋହିରେ ବିଜେ
ଦେବ ଦୋହୋରାକୁ ଭୂତେଣ ବଳି ଦିଜେ । ୪୭ ।
ଆପଣା ପିତୃ ଲୋକନ୍ତ ଦେଇ ଅନ୍ଧ
ପାଣି ଗୁଡ଼ ନୃପତି କଲେକ ଭୋଜନ । ୪୮ ।
ଅମୃତ ରସପାକ ପରସନ୍ତ ସୁପକାରେ
ମୁଶୋହି ସାରି ରାଜା ଆଞ୍ଞୋବନ ମନ୍ଦିରେ । ୪୯ ।
ଛବିଶାଳେ ଭୋଜନ ପାତ୍ର ଅମାନାତ୍ୟମାନେ
ଯେ ଯେତେବେଳେ ଇଚ୍ଛନ୍ତି ସୁଖେଣ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତି ଅନ୍ନେ । ୫୦ ।
କର୍ଣ୍ଣକଇ ଶାନ୍ତି ଦଲେ ଆପଣେ କୁରୁରାଜେ
ଦୁଷ୍ଟ ନିବାରଣ ମେଧ ତୁ କରିବୁ ଦିଗବିଜେ । ୫୧ ।
ମୁହଁ ପାଟେ ଠାକୁର ତୁ ଆଠେଣ ଆଧିପତି
ତୋତେ ସମର୍ପିଲି ସେ ସତରାତର ପୃଥୀ । ୫୨ ।
ରାଜାର ଆଗ୍ୟାଂସେ ସେ କର୍ଣ୍ଣ ମହାବୀର
ମହାବଳବନ୍ତା ସେ ପୃଥୀକ ମହାଭାର । ୫୩ ।
ବାରୁଣାବନ୍ତେ ଉଠି ସେ ବିହମଇ ପାଦେକ
ପାଞ୍ଚ ପହଣ୍ଡେ ତେଇଂ ଯାଅଇ ପଞ୍ଚୁକଟକ । ୫୪ ।
ଯେବଣ ଠାବେ ବିହମି ତେଇଂ ପଡ଼ଇ ଭୂମିରେ
ବସୁଧା ମୁଖୁଁ ରୁଧିର ବହଇ ଝର ଝରେ । ୫୫ ।
କର୍ଣ୍ଣକୁ ଅନେକ କଲ ଦେଖା ତୁମ୍ଭି
ଧୀର ହୋଇ ବିହମିବୁ ବାବୁ ରେ ବୋଲେ ବସୁମଣ୍ଡା । ୫୬ ।
କର୍ଣ୍ଣ ବୋଇଲୁ ବିହମ ନ କରିବି ପାଦଦାତେ
ପ୍ରତିଦିନ ଦେଉଥିବୁ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଭାର ଶତେ । ୫୭ ।
ଭୟେଣ ସନମତ କଲ ଦେଖା ପୃଥୀ
ତୁ ଥର ହୋଇ ଗମିବୁ ମୁଁ ଶତେ ଭାର ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଦେଉଥିବି ନିତ । ୫୮ ।
ବସୁଧା ଦେଖା ଯହୁଁ କଲ ସନମତ
ସର୍ପାରେ ଗମଇ ସେ କର୍ଣ୍ଣ ମହାମଉ । ୫୯ ।

୪୭।, ଦେବ ଦୋହୋରାକୁ ଭୂତବଳି ଭୋଜନ ଦିଅନ୍ତି ଦିଜେ ।

ବସୁଧାର ମୁଖେ ଯେ ଅଛଇ ମହାରସ
 ତାହା ନେଇ ତାଳଇ ପାଷାଣ ପରଶ । ୭୦ ।
 ସେ ପରଶ ପାଷାଣ ଲଗାନ୍ତେ ପଥରେ
 ଶତେ ଭର ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଝରଇ ସେ ବାରୁଣାବନ୍ତ ପଦ୍ମତରେ । ୭୧ ।
 ଉଜାଣ ବଂଶିକ କରଇ ଅଟଇ ଅଜପତି
 ଶତେ ଭର ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସେ ବହୁଶ ନଅଇ ନିତି । ୭୨ ।
 ମିଥୁଳା ଭୁବନ ଯେ କର୍ଣ୍ଣର ନିଜ ବାସ
 ସେହୁ ଦିଅଯୋଧନ ଦିଲ ତାହାରେ ଅଙ୍ଗଦେଶ । ୭୩ ।
 ତହିଁ ଯାଇ ନିତ୍ୟେ ପ୍ରବେଶ ହୋଅଇ ଶତେ ଭର ସୁବର୍ଣ୍ଣ
 ରଜାକୁ ପଞ୍ଚବଂଶ ଭର ଦିଅଇ ଗର କର୍ଣ୍ଣ । ୭୪ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରକୁ ଭରେ ଗାନ୍ଧାରୀକ ଭରେ
 ସଞ୍ଜୟକୁ ଭରେ ଭୃଷସବାକଇ ଭରେ । ୭୫ ।
 ଶୁଷ୍କକୁ ଭରେ ଦ୍ରୋଣକୁ ଭର ବେନ
 ଅନ୍ତେଶ୍ୱରେ ଭୀମସେନା ତହିଁକ ଦିଅଇ ଭର ତନ । ୭୬ ।
 ଅଶ୍ରମାକୁ ଭରେ କୃପକଇଁ ଯେକ ଭର
 ଦୁଇ ଭର ନିତ୍ୟାପତି ପାବନ୍ତ ବିଦୁର । ୭୭ ।
 ଶତେକ କନେଷ୍ଠ ଯେ ରଜାଙ୍କର ଭ୍ରାତ
 ସେହୁକୁ ସବୁକୁହିଁ ଦିଅଇ ପଞ୍ଚବଂଶ ଭର ନିତ୍ୟ । ୭୮ ।
 ରଜାଙ୍କର ଭଉଣୀ ଯେ ଅଟଇ ଦୃଶିଳା
 ତାହାକୁ ଭରେ ଦିଅଇ କର୍ଣ୍ଣ ମହାଗର । ୭୯ ।
 ଦିଅଯୋଧନ ରଜାର ଯେତେକ ସେବକ ପ୍ରକୃତି
 ସବୁକୁଇଁ କରି ପାଞ୍ଚ ଭର ଦିଅଇ ନିତି । ୮୦ ।
 ଯେବଣ କରଇମାନେ ନିତ୍ୟେ ହେଁ ଆଶନ୍ତ ବହି
 ତାହାଙ୍କଇଁ ଭରେ ଦିଅଇ ସବୁକୁହିଁ । ୮୧ ।
 ନିତ୍ୟ କର୍ମ ସ୍ନାହାନ ବେଳେ ଯେ କର୍ଣ୍ଣ ମହାବଳୀ
 ଗଙ୍ଗାକୁ କନକ ପକାଇ ତନି ଯେ ଆଞ୍ଜୋଳ । ୮୨ ।
 ଆର ଅଙ୍ଗାକ ଆକାଶକୁ କରଇ ବୃଷ୍ଟି
 ଯେ ଯେତେ ପାରଇ ସୁଖେଣ ସାଉଁଟି । ୮୩ ।

ପୃଥ୍ୱୀ ଉପରକୁ ବେନ ଭର ବିଞ୍ଚି
 କୁଟୁମ୍ଭ ମାଗନ୍ତାକୁ ବେନ ଭର କାହାକୁହିଁ ନ ବିଞ୍ଚି । ୧୪ ।
 ବସେ ଯାଇଁ ରହିଲ ରତନ ଭର
 ଭରେକ ନିତି ପେଟଇ ଆପଣା ଭଣ୍ଡାର । ୧୫ ।
 ତେପନ ଭର ଦେନ ବସଇ କର୍ଣ୍ଣ ମହାଛନ୍ଦୀ
 ସାତ ଘଡ଼ ପରିସନ୍ତେ ଦାନ ଦିଅଇ ନିତି । ୧୬ ।
 ବଦୟନ୍ତ ଅଗସ୍ତି ବଇବସୁତ ମନୁଙ୍କ ଆଗେ
 କର୍ଣ୍ଣର ମହିମା ଉଦ୍ଦତ ଗୁରୁ ଯୁଗେ । ୧୭ ।
 କର୍ଣ୍ଣର ମହିମା ଯହୁଁ ଜଗତେ ବିଖ୍ୟାତି
 କଞ୍ଚନ ଦେଶର ରଜା ଅନଙ୍ଗସେନ ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତୀ । ୧୮ ।
 ତାହାର ଭରିଯା ନାମ ଅଟଇ ତୁଳସୀ
 ପତିଭକ୍ତା ସ୍ତ୍ରୀ ସେ ପତିବ୍ରତା ହିଁ ମମାଷା । ୧୯ ।
 ତାହାର ଦୁହିତା ନାମ ଅଟେ ରତୁବତୀ
 କର୍ଣ୍ଣକୁ ପ୍ରଦାନ କଲ ଅନଙ୍ଗସେନ ନୃପତି । ୨୦ ।
 ରତୁବତୀର ପତି ସେ ଅଙ୍ଗ ଦେଶ ରଜା
 ଜଗତେ ବନ୍ଦନ ସେ କୋଇଳାଙ୍କର ଆତ୍ମଜା । ୨୧—୨୮୯୭ ।

ଦୁଃଶାସନ ପ୍ରଭୃତି ଭାଇମାନଙ୍କର ବିବାହ

ଅଗସ୍ତି ପୁରୀ କଲେ ବଇବସୁତ ମନୁ
 ଭୀମସେନା ପ୍ରଦାନ ହୋଇଲ ଦିଅଯୋଧନୁ । ୧ ।
 ଆବର ଶତେ ଭାଇଙ୍କର ବିବାହ
 ସଞ୍ଜୟ ମହାତ୍ମା ମୋତେ ତାହା କହିବା । ୨ ।
 ବୃନ୍ଦାଅର୍କ ଦେଶର ଗରବାହୁ ଦଣ୍ଡଧାରୀ
 ଧୃଶାସନକୁ ପ୍ରଦାନ କଲକ କୁମାର । ୩ ।
 ତାହାର ନାମ ଯେ ଅଟଇ ହଂସାବଳୀ
 ହଇହୟ ବଂଶିକ ପବନ ଶୁଭଶାଳୀ । ୪ ।

କୃପାଣ ଦେଶର ରାଜା ଅଟେ ସୂର୍ଯ୍ୟସେନ
 ସୂର୍ଯ୍ୟାବତ୍ତା କନ୍ୟାକୁ ଦୁର୍ଜୟେ ପ୍ରଦାନ । ୫ ।
 କର୍ଣ୍ଣାଟ ଦେଶର ରାଜା ଯେ ଅନନ୍ତ
 ଦୁର୍ବିନ୍ଦକୁ ଦିଲ ଅନନ୍ତାବତ୍ତା ଦୁହିତ । ୬ ।
 ମାନଭଞ୍ଜ ଦେଶର ଯେ କେଶବ ନୃପମଣି
 ଦୁକର୍ଣ୍ଣ କଇ ଦିଲ କମଳା ନାମେ ଦୁଲଣୀ । ୭ ।
 ଉଜ୍ଜାଣ ଦେଶର ଯେ କର୍ଣ୍ଣ କେଶର ରାଜା
 ଦୁରାକର୍ଣ୍ଣକୁ ଦିଲ ଚନ୍ଦ୍ରାବତ୍ତା ନାମେ ତନୁଜା । ୮ ।
 ପଦ୍ମଦଳ ଦେଶର ରାଜା ଯେ ପଦ୍ମକେଶରୀ
 ଦୁନାମକୁ ଦିଲ ପଦ୍ମାବତ୍ତା କୁମାରୀ । ୯ ।
 ମାଧବ ଦେଶର ରାଜା ନୃପତି ସଉଭରୀ
 ଦୁର୍ଭାନୁକୁ ଦିଲ ସତ୍ୟା ନାମେ କୁମାରୀ । ୧୦ ।
 ମଳୟ ଦେଶର ବସନ୍ତସେନ ରାୟେ
 ଦୁରନ୍ତେକକଇ ଦିଲ ତାହାର ବସନ୍ତାବତ୍ତା କନ୍ୟାୟେ । ୧୧ ।
 ଅନୁହର ଦେଶର ରାଜା ପଦ୍ମସେନ ନୃପତି
 ଦୁରାକ୍ଷକୁ ଦିଲ ତାର ମାଳା ନାମେ ଦୁହିତା । ୧୨ ।
 ବଜ୍ରଗିରି ଦେଶର ବାମଦେବ ରାୟେ
 ଦୁର୍ବାଳକୁ ଦିଲ ଯେ ମୋହିନୀ ନାମେ କନ୍ୟାୟେ । ୧୩ ।
 ଚଣ୍ଡୀହର ଦେଶର ରାଜା କୃତକେଶୀ
 ଦୁକାଳକୁ ଦିଲ ତାର ଦୁହିତା ସୌଦାସୀ । ୧୪ ।
 ମଗଧ ଦେଶର ରାଜା ଯେ ଦୁରଭିଷେନ ରାୟେ
 ଦୁଷନ୍ତକୁ ଦିଲ ଯେ ଜାନକୀ ନାମେ କନ୍ୟାୟେ । ୧୫ ।
 ତରଙ୍ଗ ଦେଶର ରାଜା ଯେ ଅତମିତ
 ଦୁର୍ମନକୁ ଦିଲ ଯେ ସନ୍ଧ୍ୟା ନାମେ ଦୁହିତ । ୧୬ ।
 ଅନୁଭବ ଦେଶର ଯେ ଦରଦସେନ ରାୟେ ।
 ଦୁର୍ଗରକୁ ଦିଲ ଯେ ଜରତା ନାମେ କନ୍ୟାୟେ । ୧୭ ।
 ସୁରସିକ ଦେଶର ରାଜା ସୁରପତି
 ଦୁର୍ଦାସକୁ ତାହାର ଦୁହିତା ହାରାବତ୍ତା । ୧୮ ।

ମଧୁବନ ଦେଶର ଯେ କୈଟଭସେନ ରାଜା
 ଦୁକେଶକୁ ଦିଲ ଯେ ଜନିତା ନାମେ ତନୁଜା । ୧୯ ।
 ନିର୍ଘର ଦେଶର ରାଜା ଗଣପତି
 ଦୁଷ୍କାମକୁ ଦିଲ ଯେ ଦୋହିତା ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତି । ୨୦ ।
 ବିରାଟିରି ଦେଶର ନୃପତି ବିରାଟମାଳୀ
 ଦୁସେକକୁ ଦିଲ ଯେ ଦୁହିତା ରତ୍ନାବଳୀ । ୨୧ ।
 ମଣ୍ଡଳ ଦେଶର ରାଜା ମଣ୍ଡଳ ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତ
 ଦୃଷାମକଇ ଦିଲ ଯେ ତାହାର ଦୁହିତା ତାରାବତ୍ତା । ୨୨ ।
 ବେଲଭଲ ଦେଶର ରାଜା ବେଲାଇକେଶରୀ
 ଦୁରନ୍ତକୁ ଦିଲ ତାହାର ଦୁହିତା ବେଲବଳୀ । ୨୩ ।
 ଭୋଟ ଦେଶର ରାଜା ଉଦେଭାନୁ
 ମାନମା ନାମେ କନ୍ୟା ଦୁରାକ୍ଷକୁ କଲ ପ୍ରଦାନୁ । ୨୪ ।
 ମାଳତୀ ଦେଶର ରାଜା ମାନକେତୁ
 ଦୁଷୟକୁ ଦିଲ ମାଳତୀ ଦୋହିତୁ । ୨୫ ।
 ଅରଣି ଦେଶର ରାଜା ପ୍ରତାପ ମଲ୍ଲ
 ଦୁସନକୁ ଦିଲ ତାର ଦୁହିତା ଅବାହୁଳ । ୨୬ ।
 ତାରଣ ଦେଶର ରାଜା ତାରଣ ନୃପତି
 ଦୁର୍ଘ୍ଣୟକୁ ଦିଲ ତାର କନ୍ୟା ଇଚ୍ଛାବତ୍ତା । ୨୭ ।
 ମହାର ଦେଶର ମହାର ସେନ ରାଜା
 ଦୁର୍ଦ୍ଦଶକୁ ଦିଲ ତା'ର ସାରମଣୀ ତନୁଜା । ୨୮ ।
 ମେରୁ ଦେଶର ରାଜା ମେରୁଶୂଳ
 ଚଞ୍ଚଳା କନ୍ୟାକୁ ପ୍ରଦାନ କଲ ଯେ ଦୁର୍ବାଳ । ୨୯ ।
 ବୈଶ୍ଣାନର ଦେଶର ଅନଳସେନ ଦେବା
 ଦୁର୍ଜନକୁ ଦିଲ ତା'ର ଦୁହିତା ବଲ୍ଲଭ । ୩୦ ।
 ମାଳବ ଦେଶର ଯେ ରାଜା କୃତବର୍ମା
 ଦୁରପଦକୁ ଦିଲ ଦୁହିତା ନାମେ ବାମା । ୩୧ ।
 ମାଳ ଦେଶର ରାଜା ମାଳସେନ
 ଦୁସମ କଇ କନ୍ୟା ଦିଲ ମାଳାବତ୍ତା ନାମ । ୩୨ ।

ଚକୋର ଦେଶର ରାଜା କନ୍ୟା ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତ
 ଦୁର୍ଦ୍ଦାନ୍ତକର ପ୍ରଦାନ କଲ ଦୁହିତା ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ । ୩୩ ।
 ନୈରତ ନୃପତି ମରୁତସେନ ରାୟେ
 ଦୃକେଶକୁ ଦଲ ତାହାର ମାଧବୀ ନାମେ ଦୁହିତାୟେ । ୩୪ ।
 ଡାହାଳ ଦେଶର ରାଜା ଅଟଇ କୃତକେଶୀ
 ଦୁତନୁକୁ ଦଲ ଦୁହିତା ଶୁଭ୍ରକେଶୀ । ୩୫ ।
 କାଉଁରୀ ଦେଶର ରାଜା ଅଟେ କାମପାଳା
 ଦୁର୍ଯ୍ୟସକୁ ଦଲ ବାଳାବତୀ ବାଳା । ୩୬ ।
 ଅସ୍ମଦ ଦେଶର ଯେ ରାଜା ହିଗର୍ଜି
 ହିବଞ୍ଚା କନ୍ୟାକୁ ଦଲ ଯେ ଦୁର୍ଦ୍ଦନ୍ତ । ୩୭ ।
 କନାଉଜ ଦେଶର ରାଜା ବନମାଳୀ
 ଦୁରାଧକୁ ଦଲ ପୁଷ୍ପମାଳୀ । ୩୮ ।
 ବଙ୍ଗାଳ ଦେଶର ରାଜା ଅଟେ ସଦାଶିବ
 ମଦନାବତୀ କନ୍ୟା ଦଲ ଯେ ଦୁଶିବ (ଦୁଷ୍ଟଭ) । ୩୯ ।
 ଶାକଲ୍ୟ ଦେଶର ଯେ ଶାଲୁନାମେ ନୃପତି
 ଦୁବ୍ରହ୍ମକୁ ଦଲ ଯେ କନ୍ୟା ଶାଲୁବତୀ । ୪୦ ।
 ଭୀମାର ଦେଶର ରାଜା ଯେ ମାନ ଅରଜୁନ
 ଦୁର୍ମହାକୁ ଅନୁପମା କନ୍ୟା କଲକ ପ୍ରଦାନ । ୪୧ ।
 ଖାଞ୍ଜିଶ ଦେଶର ରାଜା ଉର୍ଦ୍ଧବାହୁ
 ସୁମତି କନ୍ୟାକୁ ପ୍ରଦାନ କଲ ଯେ ଦୁର୍ବାହୁ । ୪୨ ।
 ହିନ୍ଦୁତ ଦେଶର ରାଜା ଅଟଇ ବୈଭୂର୍ଯ୍ୟସେନ
 ବିଶାଖା ନାମେ କନ୍ୟାକୁ ଦଲ ଦୁରାଦନ । ୪୩ ।
 ମାନ ଦେଶର ରାଜା ମାନଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତୀ
 ଦୁକେତୁକୁ ଦଲ ତାହାର ଦୁହିତା ମାଳାବତୀ । ୪୪ ।

୩୩୧ ଗଣପତି ରାଜାର କନ୍ୟା ନାମ ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତ ।— ପୋଥି ବିଶେଷରେ ପାଠ ।

୪୧।୨ ଦୁର୍ମହା ସ୍ଥାନରେ ଦୁରହୁ ପାଠ ଅଛି ।

୪୩।୨ ଦୁରାଦନ, ଦୁରାଦନ ଦୁଇ ପାଠ ଅଛି ।

ଶରଦ ଦେଶର ରାଜା ଶରଦଞ୍ଜନ
 ଦୁଷ୍ଟକୁ ଦଲ ତାର ଦୁହିତା କାଞ୍ଚନ । ୪୫ ।
 ମହାରାଷ୍ଟ୍ରର ରାଜା ଅଟଇ ସୁମନ୍ତ
 ସୁମନ୍ତା କନ୍ୟା ଦଲ ଯେ ଦୁର୍ବାକ । ୪୬ ।
 ଗାର ଦେଶର ରାଜା ଅଟଇ ଗାରବାହୁ
 ଗାରବତୀ କନ୍ୟାକୁ ପ୍ରଦାନ କଲକ ଦୁସହୁ । ୪୭ ।
 ମହାରୀର ଦେଶର ରାଜା ଅଟଇ ମାନଧାତା
 ଦୁର୍ଭୀମକୁ ଦଲ କନ୍ୟା ଅଳକା ନାମେ ଦୁହିତା । ୪୮ ।
 ସମପାଦ ଦେଶର ରାଜା ଯେ ଶତମନୁ
 ଶ୍ରୀବତୀ ନାମ କୁମାରୀ ଦଲକ ଦୁଦାନୁ । ୪୯ ।
 ଶୀର ଦେଶର ରାଜା ଅଟଇ ସୋମଦତ୍ତ
 ଦୁର୍ଭାବକୁ ଦଲ ଗୋପାବାଳୀ ନାମେ ଦୋହିତ । ୫୦ ।
 ସୌରାଷ୍ଟ୍ର ଦେଶର ରାଜା ନାମ ତା ଶତର
 ଦୁକଞ୍ଚକର ଦଲ ଯେ କନ୍ୟା ଶାକାମ୍ବେରୀ । ୫୧ ।
 କାଶୀଦେଶର ଯେ କାଶୀଶୂର ରାଜା
 ଦୁହରକୁ ଦଲ କାମାକ୍ଷୀ ନାମେ ତନୁଜା । ୫୨ ।
 କୌଶିକ ଦେଶର ରାଜା ଅଟଇ କାକୃଷ୍ଣ
 କୌଶିକୀ କନ୍ୟାକୁ ଦଲ ଯେ ଦୁରାଗତ । ୫୩ ।
 ଛନ୍ଦ ଦେଶର ରାଜା ଅଟଇ ଗାରଭଙ୍ଗ
 ଛନ୍ଦାବତୀ କନ୍ୟାକୁ ଦଲ ଯେ ଦୁରାଙ୍ଗ । ୫୪ ।

୪୭।୨ ଦୁସହୁ, ଦୁରହୁ ଦୁଇଟି ପାଠ ଅଛି ।

୪୮।୨ ଅଳକା, ଅଣ୍ଡିକା ।

୫୪।୨ ଛନ୍ଦାବତୀ କନ୍ୟାକୁ ଦଲ ଯେ ଦୁରାଙ୍ଗ । ଏହି—ପାଦ ପରେ ଛନ୍ଦା ବହୁର
 ଅଧିକା ପାଠ:—

ସମସ୍ତେ ଏ ଦୁଷ୍ଟଜନ ସଙ୍ଗେ ଯିବେ ଶୟ

ଦୁର୍ଦ୍ଦଶକୁ ରଖିବେ ଯେ ଯୁଧିଷ୍ଠିର ରାୟ ।

ମହାଜାନବନ୍ତ ଅଟେ କୁମର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶ

ଦୁର୍ବାସା ମୁନି ଅଟନ୍ତି ମୁନିଙ୍କର ମୁଖ୍ୟ ।

ଅସଂଖ୍ୟକ ମହାଭାରତ ଅକଳିତ ସାଗର
ତାହା ଗଣିବାକୁ ଶକ୍ୟ ଅଛଇ କାହାର । ୫୫ ।
ଖଣ୍ଡରେ ଲେଖନ କେ କରି ପାରିବ ଗଙ୍ଗାର ବାଲି
ଅକଳିତ ସାଗର କେ ପାରିବାକ କଲି । ୫୬ ।
ମାରକଣ୍ଡ ଲେଖନ କରି ନ ପାରିଲେ କଲୁ ମୁଖେ
ଅଗାଧ ସାଗରେ ନେଇ ମେଲିଲେ ବିମୁଖେ । ୫୭ ।
ଧର୍ମ ଅର୍ଥ କାମ ମୋକ୍ଷ ବହୁଇ ଯେବଣ ନଦୀ
ଉତପତ୍ତି ପ୍ରଳୟକୁ ସେ ପାରିବ ସମ୍ପାଦି । ୫୮ ।
ମାନବେ ଜନମିଲି ମୁଁ ପୃଥ୍ବୀ ଦୁଷ୍ଟତେ
ମୁନିମାନଙ୍କର ସଙ୍ଗ ମୁଁ ଯେ ନୋହିଲି ଯୁଗତେ । ୫୯ ।
ଅମାତ୍ୟ ସଂସାର ମୁଁ ନୁଆରିଲି କଲି
ଅନ୍ତ କରି କେତେ ମୁଁ କହିବି ମନର ହିଆଲି । ୬୦ ।
ଜଙ୍ଗେରପୁର ବାସିନୀ ନର୍ମଦା ସରସ୍ବତୀ
ଅଭୟେ ହିଙ୍ଗୁଳା ନାମ ସାଗେଲା ଚଣ୍ଡୀ ମୁଖି । ୬୧ ।
କଳିକାଳ ବିରୁଦ୍ଧ ଶରୀର କଲି ଗୋପ୍ୟ
ସେ ଦେବୀ ଶକ୍ତିଲ ମୋର ଗତ ଦୋଷ ପାପ । ୬୨ ।
ସରୁପ ଦେଖାଇଲି ସେ ମାଳ ସୁନ୍ଦରେ
ସିଦ୍ଧ ପୋଥି ଦେଇଣ ଆଗ୍ୟାଂ ଦିଲେକ ମୋହୋରେ । ୬୩ ।
ତାହାର ଆଗ୍ୟାଂସ୍ତେ ମୁଁ କହିଲି ଯେତେ କଥା
ଶ୍ରୀଚଣ୍ଡୀ ସାଗେଲା ପ୍ରସନ୍ନେ ମୁଁ ଅଭୟେ ବକତା । ୬୪ ।

ସନ୍ତୋଷ ମନେ ଏ ନାମ ଦେଲେ ମହାମୁନି
ତେଣୁ ସେ କୁମାର ଗୋଟି ଅଟେ ମହାଜ୍ଞାନୀ ।

୫୫ । ମୁଦ୍ରାତ ପୁସ୍ତକରେ ୪୭ଟି କନ୍ୟାମାନଙ୍କର ନାମ ଓ ୪୭ଟି ପୁତ୍ରଙ୍କର
ନାମ ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି । ତାଳପତ୍ର ପୋଥିମାନଙ୍କରେ ୫୯ଟି କନ୍ୟା ଓ
ପୁତ୍ରମାନଙ୍କର ନାମ ଅଛି । ପରେ କିଏ କେଉଁ ଦେଶ ରାଜାର କନ୍ୟାକୁ
ବିବାହ କଲ ତାହା କୌଣସି ତାଳପତ୍ର ପୋଥିରେ ଉଲ୍ଲେଖ ନାହିଁ ।

୫୫ । ଦୁର୍ବଳ, ଦୁର୍ବଳ

ସଂସାର ଜନ ହୃଦେ ପ୍ରକାଶିଲି ଗ୍ରନ୍ଥ ମୁହିଁ
ଶୁଦ୍ରମୁନି ସାଗେଲ ଦାସ ମୁକ୍ତି ଗତି ପାଇଁ । ୬୫—୬୯୭ ।

ଦୁଃପଦର ବରଲଭ

ସ୍ବେଧୁଁ ଅନନ୍ତରେ ବଇବସୁତ ମନୁ ରାଜା
ଅଗସ୍ତିଙ୍କ ପାଦ ପଦ୍ମେ କଲି ଦିବ୍ୟ ପୂଜା । ୧ ।
ବ୍ରହ୍ମପଦ ସାଧକ କୁମ୍ଭ ଋଷିର ତନୁ
କଥାୟେ ପୂଜା କରିବି କହିବା ବ୍ରହ୍ମ ଗ୍ୟାଂନୁ । ୨ ।
ଦ୍ରୋଣଙ୍କର ଅପମାନେ ଯେ ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ବର ଗଲି
ବୋଇଲି ଯେ ଈଶ୍ବର ଦେବତାଙ୍କୁ ତପକଲି । ୩ ।
ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଲେ ଟିକି ଦେବ ଉମାପତି
କିସ କାମନା କଲି ସେ ପଞ୍ଚାଳ ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତୀ । ୪ ।
ତୁ ମହାପଣ୍ଡିତ ଯେ ଅଟୁ ଉଗ୍ୟଂ ଋଷି
ସ୍ବେ କଥା ଅଗସ୍ତି ମୋତେ କହିବା ବିଶେଷି । ୫ ।
ବଦନ୍ତ ଅଗସ୍ତି ଯେ ପଣ୍ଡିତ ମହାବ୍ରହ୍ମ
ଭବିଷ୍ୟ କଥାମାନ କହନ୍ତୁ ମହାତମ । ୬ ।
ଶୁଣିମା ସାବଧାନେ ବିଲଙ୍କ ଆଧିପତି
ରୁଦ୍ରକୁ ତଳସ୍ବେ କଲି ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ବର ନୃପତି । ୭ ।
ଅଠର ବରଷ ତପ କଲି ସେ ନିରାଶେ
ପବନ ହିଁ ମାଇଲି ସେ ନିରାଶ ଉପବାସେ । ୮ ।
ବୁଡ଼ିଲି କାୟା ଯେ ଶରୀର ପଡ଼ଇ ଲେଟି
କଠୋର ଦେଖିଣ ବିଜେ କଲେକ ଧୂଳିଟି । ୯ ।
ଦେଖିଲେ ଦ୍ରୋପଦ ଯେ ଅତି ଅଶକତ
ତାରଣ ମନ୍ତ୍ରେଣ ଜଳ ଯେ ସିଞ୍ଚିଲେ ବିଶ୍ବନାଥ । ୧୦ ।

୮ । ପଞ୍ଚମନ ମାଇଲି ସେ ନିରାଶ ଉପବାସେ ॥

ଚେତନା ପାଇଣ ସେ ଯେ ବସିଲ ରାଜ ଦେବା
 ଧୂଳିଟୀ ପୁରୁଷ ଦେଖି ହୋଇଲେ ରାୟେ ଉଭା । ୧୧ ।
 ଯେକା ମହାମା ଯେ ଉଭା ପରମ ମହାଯୋଗୀ
 ହୋଇଲି ପ୍ରସନ୍ନ ବର ମାଗ ହୋ ବେଗି ବେଗି । ୧୨ ।
 ଦ୍ରୋପଦ ବୋଇଲୁ ତୁ କାହିଁର ମହାତମା
 ଦୁଖେ ଅଜିଲ ତପକୁ କଷଣ କରୁ ଅନୁକର୍ମା । ୧୩ ।
 ବିଶ୍ୱନାଥେ ବୋଇଲେ ତୁ କାହାକୁ କରୁ ତପ
 ଦ୍ରୋପଦ ବୋଇଲୁ ମୁଁ ସେବକ ବିଶ୍ୱରୂପ । ୧୪ ।
 ତୁମ୍ଭେ ଯେବେ ଅଟ ଦେବ ଅନାଦି ଈଶାନ
 ଦେଖିବ ତୋହୋର ନାଥ ମୁହିଁ ଯେ ବର୍ଣ୍ଣ ଚହ୍ନ । ୧୫ ।
 ଦ୍ରୋପଦର ବଚନେ ସ୍ୱାମୀ ସେହଠାରେ କଲେ ମାୟା
 ଝାଡ଼ିକାରେ ଦ୍ରୋପଦକୁ ଦେବ ଦେଖାଇଲେ ନିଜ କାୟା । ୧୬ ।
 ଶୁକ୍କାମ୍ବର ଶରୀର ଧବଳ କୁସୁମ ଜାଣି
 ବସସ୍ଥଳେ ବିରାଜଇ ତମିର ବିଦାରଣ ମଣି । ୧୭ ।
 ଦେଖିଣ ସାନନ୍ଦ ଯେ ଦ୍ରୋପଦଶୂର ରାୟେ
 ରାଧି ଦଶିଲୁ ଯୁଗତେ ଦବସ ପରାୟେ । ୧୮ ।
 ସିଦ୍ଧଧାନ ବୋଧନ ସାଧନ ଅଧାନ
 ସବଂଗ୍ୟାନ ନାଥ ବିକାଶିଲେ ପଞ୍ଚୁ ଯେ ବଦନ । ୧୯ ।
 ଭସ୍ମଲେପନ ପିଙ୍ଗଳ ନିଶିଳ ପବିତ୍ର କେଶୁ
 ବିସ୍ତାର ବସସ୍ଥଳ ପ୍ରଳୟିତ ଶୀତାଂଶୁ । ୨୦ ।
 ଶରୀର ଧବଳ ଚନ୍ଦ୍ରଧବଳ ମଉଳି
 ମହାରସ ଘେନିଣ ଶତରତ୍ନ ଗଳି । ୨୧ ।
 ସୋମ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଅନଳ ଦଳିତ ପଞ୍ଚଦଶ ତୋଳେ
 ବଇରାଗ ଭରଣ ଯେ ଦୃଶ କପାଳେ । ୨୨ ।
 ଅର୍କ ଇନ୍ଦୁ ଅନଳ ରୂପ ବିଧାରଣ ପଣ୍ଡିତ
 ଜୟ ତୁ ଅନଙ୍ଗ ଅନିକ ବିଦାରଣ ଅକାରଣ ଅନମିତ । ୨୩ ।
 ଅସମ୍ଭବ ଗଙ୍ଗା ଯମୁନା ସରସ୍ୱତୀ ପୁନ୍ୟ ତୋୟା
 ଶିର ପଞ୍ଚଜଟାରୁ ଅଦଭୂତେ ବହନ୍ତି ମହାମାୟା । ୨୪ ।

ଧବଳ ପିଙ୍ଗଳ ଲେହନ ବର୍ଣ୍ଣ କଳା
 ମଳ ଆରକତ ଯେ ଶରୀର ପିଙ୍ଗଳା । ୨୫ ।
 ଉତଙ୍ଗ ଶିଖର ମଉଳି ଛତ କୁଣ୍ଡଳୀ
 ରୁଦ୍ର ସ୍ୱରୂପ ସୂର୍ଯ୍ୟହୁଁ ତେଜ ବଳି । ୨୬ ।
 ବୈଶ୍ୱାନର କାଳାନଳ ପ୍ରାଣତ୍ୟାଜ ପିଙ୍ଗଳା
 ଜାତ ଅନଳ ଲୁଇ ଯେ ପାଞ୍ଚ ପିଙ୍ଗଳା । ୨୭ ।
 ପଞ୍ଚ ଲଲିତେଶ ପଞ୍ଚଦଶ ଅନଳ ପୁଟି
 କଞ୍ଚିତ ଦୋଷେ ଦହନ୍ତି ବିଷ୍ଣୁର ପୁତ୍ର ଗୋଟି । ୨୮ ।
 ସରସ୍ୱତର ରାସାଂଗତ ତାଣ୍ଡବେ ଚଞ୍ଚଳା
 କୁତୋହୋଳ ଖେଡ଼ ଯୁଦ୍ଧ ସ୍ୱାମୀ ଆରମ୍ଭ ମହାଶଳା । ୨୯ ।
 ମାତଙ୍ଗ ଲେଟେ ଯାହାର ଶରୀର ଦୃଢ଼
 ଦଶ ଲହ ବିଶଇ ଜାଣି ମାରତଣ୍ଡ । ୩୦ ।
 ବିଶଦ୍ୱାଙ୍ଗ ଦଣ୍ଡ ମଣ୍ଡଳ ଦେବ ମଉଳି
 ଭୂଷଣ କୋଦଣ୍ଡ ଉଦଣ୍ଡ କପାଳୀ । ୩୧ ।
 ମାୟା ଆରେପଣ ଶରୀରେ ହିରଣ୍ୟ ଚରକୁଟି
 ହୃଦେ ଭୁଜଙ୍ଗ ମାଳ ଅନନ୍ତ କାଢ଼େଟି । ୩୨ ।
 ଉତ୍ତରପୁଣ ଦକ୍ଷିଣାୟନ ପୁରୁଷ ବେନି
 ବାମେ ଦକ୍ଷିଣେ ଲଗି ଅଛନ୍ତି ଶୂଳେ ଶୂଳେ ଘେନି । ୩୩ ।
 ବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଘର୍ଦ୍ଦର ଗଗନେ ବନମାଳ
 ବାରାହଧର ନାୟକ ପ୍ରସନ୍ନ ସୁତଳ । ୩୪ ।
 ତାକ ଉନ୍ମୁରୁ ବାଣା କର୍ଣ୍ଣାଟ ସ୍ୱର ନାଦେ
 ଚଳନ୍ତି ଭୁକୁଟିଗଣ ମଣ୍ଡ ରସଶାଢ଼େୟ । ୩୫ ।
 ପରହରଣ ବାସ ଅଞ୍ଚଳ ଦିଗବସନ
 ସଜଲେକେ ଏକ କାୟା ବଇଲ ବାହାନ । ୩୬ ।
 ମନୁଷ୍ୟ ଶିର ମାଳୀ ବସସ୍ଥଳେ ମାତାଙ୍ଗୀ
 ହରିବ୍ରହ୍ମା ସପ୍ତେ ଯାନ୍ତେ ଧାରଣ ପରମଯୋଗୀ । ୩୭ ।

୩୦।୧ ମଉରସ ପାନେ ଯାର ଶରୀର ଦୁର୍ଦ୍ଦଣ୍ଡ

୩୨।୧ ମୟାଣ ଆଗେ ପୟାଣ ସୁନା ଚରକୁଟି ।

କରେଣ ବିରଜଇ ଅନନ୍ତ ନାଗ ନାମେଣ ପବିତ୍ରା
 କଣୟ ଗିରି କୁଣ୍ଡଳ ସ୍ୱାମୀ ଗର ମଳୟ ଚିତା । ୩୮ ।
 ଅନଙ୍ଗ ଦହନ କରି ଲେପନ ଦେହେ ପାଂଶୁ
 କାମଦେବ ତତ୍ତ୍ୱଂ ସୁନ୍ଦର ଯେବଣ ଦେହ ଦିଶୁ । ୩୯ ।
 ସୈନ୍ଦବେନେକ ସ୍ୱରୂପେ ସ୍ୱାମି ବିଜୟେ କାପାଳୀ
 ପାଞ୍ଚାଳକଇ ଦୃଶ ହୋଇଲେ ଆକାଶ ମଣ୍ଡଳୀ । ୪୦ ।
 ସ୍ୱରୂପ ବର୍ଣ୍ଣ ଦେଖାଇଲେ ବାମଦେବ ସ୍ୱାମୀ
 ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ୱର ଶତ ସହସ୍ର ଦଣ୍ଡ ପରିଣାମି । ୪୧ ।
 ଭଗତ ଦେଖି ବିଶ୍ୱନାଥ କଲେ ଅନୁରାଗ
 ବଦନ୍ତ କାଶୀ ଆରେ ଦ୍ରୋପଦ ବର ମାଗ । ୪୨ ।
 ଦ୍ରୋପଦ ବୋଇଲ ସ୍ୱାମୀ ସାବଧାନେ ଶୁଣ
 ମୂଢ଼ଂ ସାଗ୍ରାମେ ଜଣିମି ଗୁରୁ ଦ୍ରୋଣ । ୪୩ ।
 ତତ୍ତ୍ୱଂକ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇ ମୋତେ ବର ଦେବା
 ଅଳକ ବିଦାରଣ ସ୍ୱାମି ଅନାଦି ଗୁରୁଦେବା । ୪୪ ।
 ଈଶ୍ୱର ହସ୍ତେ ଯେବଣ ଧନୁ ଦେଖି
 ଭଗତ ଭାବେ ଦ୍ରୋପଦ ମାଗିଲ ପିନାକ । ୪୫ ।
 କୋଟିୟେ ସହସ୍ର ବଳ ଯେବଣ ଧନୁ
 ସେ ଧନୁ ବହନ୍ତା ନାହିଁ ତନି ଯେ ଭୁବନୁ । ୪୬ ।
 ଅନନ୍ତ ପିନାକ ସେ ଶତ ସହସ୍ର ବଳ
 ଦ୍ରୋପଦ ରାଜା ହାତରେ ଦିଲେକ ସୁତଳ । ୪୭ ।
 ରୁଦ୍ର ଶହସ୍ର ପଶୁପତି ଶକ୍ତିମୁନା
 ଖଟ୍ୱାକ ସିଂହଲ ଅଭୟେ ବଜ୍ରସେହା । ୪୮ ।
 ଦ୍ରୋଣନ୍ତ ଜଣ ବୋଲି ଦିଲେ ପଶୁପତି
 ଦ୍ରୋପଦ ବୋଇଲେ ଭେ ଦେବ ଶ୍ୱସ୍ତ୍ର, ଭୂରସବା, ଅଶସ୍ତ୍ରମା
 ଦ୍ରୋଣଙ୍କୁ ଆବୋରନ୍ତ । ୪୯ ।
 ସୈନ୍ଦବନ୍ତ ଜଣିଲେ ସେ ଦ୍ରୋଣଙ୍କୁ ହୋୟେ କାଶୀ
 ସୈ ବର ପ୍ରାପତ ମୋତେ କରିବା ଦେବ କାଶୀ । ୫୦ ।

୪୭।୧ ପିନାକ—ପିନାକ ଅର୍ଥରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଅଛି ।

୪୮।୧ ପଶୁପତି—ପାଶୁପତ ଅସ୍ତ୍ର

କର୍ଣ୍ଣ କୃପ ଶଲ୍ୟ ଶଙ୍କୁନ କୁରୁପତି
 ଅଦୋଷେ ସୈମାନେ ମୋତେ କଲେ ସାତବେଣ୍ଟି ଶାସ୍ତ୍ର । ୫୧ ।
 ସୈନ୍ଦବନ୍ତ ସହତେ ଜଣିମି ମୂଢ଼ଂ ରଣେ
 ସୈମାନଙ୍କର ଗୁରୁ ଅଟନ୍ତି ହାଦେ ଦ୍ରୋଣେ । ୫୨ ।
 ଈଶ୍ୱରେ ବୋଇଲେ ଅଶସ୍ତ୍ରମା ଶ୍ୱସ୍ତ୍ର
 ମୋହୋରେ ଜୟ ଯେ କୁହନ୍ତି ସତ୍ୟଧର୍ମ । ୫୩ ।
 ଭେଲେ ତୋତେ ମୁଁ ବର ଦେବଇଁ ନିଶ୍ଚୟ ଅବା
 ପଛେ ସିଦ୍ଧି ନୋହିଲେ ସମସ୍ତେ ନାଶଯିବା । ୫୪ ।
 ଆରେ ସୈନ୍ଦବନ୍ତ ଦ୍ରୋପଦ ନ ଜଣିମୁ କଦାଚ୍ଛିତେ
 ଅର୍ଜୁନର ସୋଦର ସୈ ଅଟନ୍ତି ଯୁଗତେ । ୫୫ ।
 ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ମହେଶ୍ୱର ଇନ୍ଦ୍ର ସୈ ଶୁର ଦିଗପାଳେ
 ସୈକା ଅର୍ଜୁନ ଉତପତ୍ତି ସୈ ମୃତ୍ୟୁ ମଣ୍ଡଳେ । ୫୬ ।
 ଆମ୍ଭେ ସୈକେ ସୈକେ ଯୁଦ୍ଧେ ଅର୍ଜୁନକୁ ନୋହୁ ସର
 ତୁ ତାହାନ୍ତ କେମନ୍ତେ ଜଣିମୁ ଅର୍ଜୁନ ଯେ ଆବୋରି । ୫୭ ।
 ଦ୍ରୋପଦ ବୋଇଲ ସ୍ୱାମୀ ଶୁଣିମା ଦେବରାୟେ
 ମୋତେ ଦେବ ଦେବା ଦୁହିତା ଗୋଟିୟେ । ୫୮ ।
 ସେ ଦୁହିତା ଗୋଟିକ ଅର୍ଜୁନକୁ ପ୍ରଦାନ କରିବି
 ଦୁହିତା ଦେଇ ତାକୁ ସମର୍ପି ହୋଇବି । ୫୯ ।
 ସେ ମୋହୋର ଜାମାତା ଯେ ହୋଇବ ଯୁଗତେ
 କଉରବନ୍ତ ମରାଇବି ମୁଁ ଅର୍ଜୁନର ହସ୍ତେ । ୬୦ ।
 ଈଶ୍ୱର ବୋଇଲେ ସାଧୁ ସାଧୁ ହୋ ଦ୍ରୋପତ
 ସୈ ବଚନ ଗୋଟି ତୋର ହୋଇବ ନିରୁତାନ୍ତ । ୬୧ ।
 ଯାଅ ଯା ଦ୍ରୋପଦ ତୋତେ ଜିହ୍ୱାସେନା ହୋଉ ପରପତି
 ତାହାରେ ଭାରତର ହୋଉ ନା ସମାପତ । ୬୨ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ଯେ ନାଶ ଗଲ ଭଣ୍ଡା ରାଷିର କୋପେ
 ସ୍ୱାମୀର ଅଭାବେ ଶତୀ ଯେ ବସିଲ ଘୋର ତପେ । ୬୩ ।

୫୫ ତୋର ଯୁଦ୍ଧକଲେ ତାଙ୍କୁ ଅର୍ଜୁନ ଆବୋରିବ ।

ମୋହୋର ବରମାନନ୍ତ ସମସ୍ତ ନାଶ ଯିବ ॥ ସୁସ୍ତକ ବିଶେଷରେ ପାଠ ॥

୬୨।୧ ଜିହ୍ୱାସେନା—ସାଗ୍ୟଂସେନା

ଆମ୍ଭେ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଲୁ ହର ଯେ ପାଦଶା
 ପଦ୍ମ ଦେହ ପଦ୍ମ ଦେହ ବୋଲି ସେ ବୋଇଲୁ ପଞ୍ଚୁଦାନ୍ତି । ୭୪ ।
 ଆମ୍ଭେ ବୋଇଲୁ ଯାହା ଇଚ୍ଛା ଲୁ ବନିତା
 ଆରେ ସୁନ୍ଦରୀ ତୋର ହୋଉ ପଞ୍ଚୁ ଭ୍ରାତା । ୭୫ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତା ଯେକା ଜନ୍ମିଲୁ ପାଞ୍ଚ ମୃତ
 ସେ ପାଣ୍ଡବକୁ ହୋଉ ଯେକା ସଖା । ୭୬ ।
 ଈଶ୍ଵରେ ବୋଇଲେ ଦୁର୍ଘାସା ବଶିଷ୍ଠ
 ଦ୍ରୋପଦ ଭ୍ରବନେ ଯାଗ ଆରୋପଣ କର ମନ୍ତ୍ର ଜଳ ଘଟ । ୭୭ ।
 ଯାଗରୁ ଜାତ କର ଦୁହିତା ଗୋଟିୟେ
 ଦ୍ରୋପଦ ପ୍ରଦାନ କରୁ ପାଣ୍ଡବ ଧନୁର୍ଜୟେ । ୭୮ ।
 ଯେହାର ମନବାଞ୍ଛା ହୋଉ ସେ ପ୍ରାପତ
 ଅନେକ କଷ୍ଟେ ଯେ ଆମ୍ଭକୁ ହୋଇଲୁ ଭଗତ । ୭୯ ।
 ବର ଦେଇ ବିଜେ କଲେ ସଦାଶିବ
 ପୁଷ୍ପେକ ବିମାନ ଦ୍ରୋପଦକୁ ଦିଲେ ଆଦିଦେବ । ୮୦ ।
 ରୁଦ୍ରଙ୍କ ଶହସ୍ରମାନ ଘେନିଅନ୍ତୁ ନିଜ ହସ୍ତେ
 ଅନେକ ଅଳଙ୍କାର ଆଭରଣ ତାହାର ଯେ ଗାନ୍ଧେ । ୮୧ ।
 ଈଶ୍ଵର ସେବାରେ ଯେହେନେକ ଫଳ ଶ୍ରୁତି
 ଅମର ବିଳାସୁଣୀମାନେ ଶୁମର ତାଳନ୍ତି । ୮୨ ।
 ଯେତେବେଳେ ଅର୍ଜୁନ ଦ୍ରୋପଦକୁ ଧରି ନେଲୁ
 କିରୀଟ ରାଜା ତେଣେ ତାର ରାଜ୍ୟ ମାଡ଼ଣ ବସିଲୁ । ୮୩ ।
 ଦ୍ରୋପଦର ସନ୍ଧ୍ୟାମାନ ମାଇଲୁ ସବୁ ଖେଦ
 ପୁଣି ଦୁହିତା ତାର ଯେ ନ ଥିଲୁ ସମ୍ପାଦି । ୮୪ ।
 ଦ୍ରୋପଦ ରାଜାର ଭାରିଆ ନାମ ପଦ୍ମାବତୀ
 ପଦ୍ମକେଶର ରାଜାର ସେ ଅଟଇ ଦୋହିଣୀ । ୮୫ ।
 ରାଜକାଳେ ମହାଦେଈ ପଳାଇଣ ଗଲୁ
 ବିମ୍ବାଧର ଶବରର ଘରେଣ ରହିଲୁ । ୮୬ ।
 ସେ କିରୀଟ ତହୁଁ ତାହାକୁ ଘେନିଗଲୁ ରାଜେ
 ପଦ୍ମଦଳ ଦେଶେ ନେଇ ଦିଲୁ ରାଜାର ଅଗ୍ରତେ । ୮୭ ।

ଦୁହିତାକୁ ସମ୍ଭାଳିଲୁ ପଦ୍ମଦଳ କେଶରୀ
 ଭିନ୍ନ ନବରେ ଥୋଇଲୁ ଅତି ଯତ୍ନ କରି । ୮୮ ।
 ବିଶ୍ଵନାଥ ପ୍ରସନ୍ନେ ନୃପତି ଦ୍ରୋପଦ
 ପାଞ୍ଚାଳ ଦେଶେ ଆସି ବିଜୟେ ନରନାଥ । ୮୯ ।
 ଆକାଶ ମଣ୍ଡଳେ ରାଜା ପୁଷ୍ପେକ ବିମାନ ଉଡ଼ାଇ
 ଜଗତି ଉପରେ ରାଜା ବିଜେ କଲୁ ଯାଇଁ । ୯୦ ।
 ରାଜାର ଅଗ୍ରତେ ଯାଇଁ କହିଲେ ମୁନେନ୍ଦ୍ର
 କୋପେଶ କରୁତ କରେ ଶତଗ ଘେନି ଧାଇଁ । ୯୧ ।
 ଧାମଇଁ କରତେଶ୍ଵର ଜଗଣ ଉପରକୁ
 ଯୋଧା ଅମାନାତ୍ୟ କେହି ଗୋଡ଼ାଇ ନ ପାରିଲେ ତାକୁ । ୯୨ ।
 ଜଗଣ ଉପରେ ବିଜୟେ ଦ୍ରୋପଦ ନୃପତି
 ଈଶ୍ଵର ଦୁଷ୍ଟ ପିନାକ ଧରିଅଛୁ ହସ୍ତେ । ୯୩ ।
 କିରୀଟ ଉଠି ଆସନ୍ତେ ବିଜୁଲୁ ଯେକ ଶର
 ରୁଦ୍ରଶର ପଡ଼ିଲୁ ଯାଇଁ କିରୀଟ ଉପର । ୯୪ ।
 ଶହସ୍ରର ତେଜେ ଦହିଜ ହୋଇଲୁ ତାହାର କାୟେ
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିଶିଲୁ ସେ କାମଦେବ ଦହନ ପରାୟେ । ୯୫ ।
 କିରୀଟ ଧାମନ୍ତେ ଯେ ଆସୁଥିଲେ ଅମନାତ୍ୟ
 ସେ ଦହିଜ ହୋଇଲେ ଦ୍ରୋପଦର ଶରଦାତେ । ୯୬ ।
 ପଳାଇଲେ ସଇନି ଯେ ସମସ୍ତ ଆଶା ତେଜି
 ବିଜଇ ନାରାଜ ଦ୍ରୋପଦ ଗଲଗାଜି । ୯୭ ।
 ଅବିଚ୍ଛନ୍ନେ ବାଣ ବିଜଇ ପଶୁପଦ
 ନାରାଜ ପଡ଼ି ଭୟ ହୋଅନ୍ତି ସମସ୍ତ । ୯୮ ।
 ରଥ ଗଜ ଅଶ୍ଵ ସମସ୍ତ ଗୁଡ଼ି ପଳାଇଲେ
 ଗୋଡ଼ାଇ ଅନେକ ସଇନି ମାଇଲେ । ୯୯ ।
 ଈଶ୍ଵରଙ୍କ ଶହସ୍ରମାନ ତହୁଁ ପରାସ କରନ୍ତେ
 କିରୀଟର ସନ୍ଧ୍ୟା ନାଶ ଗଲେକ ସମସ୍ତେ । ୧୦୦ ।
 ଦଶ ପଦ୍ମ ରଥ କୋଡ଼ିୟେ ପଦ୍ମ ହସ୍ତୀ
 ଭିରଣ ପଦ୍ମ ଅଶ୍ଵ ଯେ ଅଗଣିତ ପାଦାନ୍ତି । ୧୦୧ ।

ମହା ସମ୍ପଦେ କରତ ରାଜ୍ୟ କରୁଥିଲ
 ସେହି ସମ୍ପଦ ଦ୍ରୋପଦ ମାଡ଼ିଣ ବସିଲ । ୯୨ ।
 ପାରିଦଶ୍ଚ ରାଜାମାନେ ପଳାଇଣ ଥିଲେ
 ଦ୍ରୋପଦ ରାଜାକୁ ଯେ ଦ୍ରୁଶନ ଆସି କଲେ । ୯୩ ।
 ବାରତା ପାଇଣ ରାଜା ପଦ୍ମ ଦଳ କେଶରୀ
 ପଦ୍ମାବତୀକ ଦେନି ଅଇଲୁ ବଜେ କର । ୯୪ ।
 ତୁଲେଣ ଅଇଲେ ତାର ସାତ ଶେଉଣି ସନ୍ତ
 ଅନେକ ରଥ ଗଜ ଅଶ୍ବ ଯେ ଆଣିଲୁ ବହୁତ ଧନ । ୯୫ ।
 ଦ୍ରୋପଦ ନୃପତିକ କଲୁ ଦରଶନ
 ମହାଦେଈ ବଜେ କଲେ ଅନ୍ତେଶ୍ବର ଭୁବନ । ୯୬ ।
 ଅନେକ ଦେଶର ଯେ ରାଜାଗଣମାନେ
 ଦ୍ରୁଶନ କଲେ ଆସି ଦ୍ରୋପଦର ସନ୍ଧିଧାନେ । ୯୭ ।
 ଅନେକ ସମ୍ପଦ ଅରଜିଲୁ ଦ୍ରୋପଦ ଈଶ୍ବର ପରସନ୍ନେ
 ଅଳକାପୁର ଜାଣି ତାହାର ଭୁବନେ । ୯୮ ।
 ଭିନି ଯୋଜନ ମାଡ଼ି କଟକ ତାହାର
 ଅନ୍ୟ ଜାତି ଲୋକଙ୍କର ସହଚେ ସୁବର୍ଣ୍ଣର ଘର । ୯୯ ।
 ଦେଶିଣ ପ୍ରଶଂସା ଯେ କରନ୍ତି ଦେବତାୟେ
 ହରଷେ ବରଷନ୍ତି କଣ୍ଠପୁ ରତ୍ନମୟେ । ୧୦୦ ।
 ଯହୁଁ ଆନନ୍ଦ ତହୁଁ ସମସ୍ତେ ହେଁ ଭଜି
 ପୁଣ୍ୟବନ୍ତ ଲୋକ କଲୁଁ ସମସ୍ତେ ହେଁ ପୂଜି । ୧୦୧ ।
 ପୁଣ୍ୟ ସ୍ଥାନକୁ ସେ ପୁଣ୍ୟବନ୍ତ ଲୋକେ ଯାନ୍ତି
 ଉଚ୍ଛବ ଭୁବନେ ସେ ଯେ ଉଚ୍ଛବ କରନ୍ତି । ୧୦୨ ।
 ପୁଣ୍ୟକୁ ପୁଣ୍ୟ ସେ ହୋଅଇ ଘଟଣ
 ପାପକୁ ପାପ ସେ ହୁଅଇ ବନ୍ଧୁ ପଣ । ୧୦୩ ।
 ଯେବଣ ରାଜା ରାଜ୍ୟ ପାଲଇ ସୁବିଧାନେ
 ତହୁଁ ସେ ପାଲନ୍ତିଟି ଦିଗପାଳମାନେ । ୧୦୪ ।
 ପୁଣ୍ୟ ଭୁବନେ ସେ ବସନ୍ତି ଦଇବତେ
 ପାପ ଆତ୍ମର ସ୍ଥାନକୁ ନୟାନ୍ତି କଦାଶ୍ଚିତେ । ୧୦୫ ।

ଧର୍ମ ଦେଶିଣ ଯହୁଁ ଦେବତାୟେ କରନ୍ତି ବିଜେ
 ପୃଥୀ ଫଳ ଦାୟେକ ହୋଅଇ ପାଲନ୍ତି ଦେବରାଜେ । ୧୦୬ ।
 ଈଶ୍ବର ସେବା ଯହୁଁ କଲୁକ ଦ୍ରୋପଦ
 ସମସ୍ତେ ଧାର୍ମିକ ଯେ ପାଲନ୍ତି ଧର୍ମ ଅର୍ଥ । ୧୦୭ ।
 ଘରେ ଘରେ ପୁରାଣ ଅର୍ଥ ଯେ ବଖାଣି
 ଯିବ ଅବା ପାତେକ ଥାଇ ଗୁଡ଼ଇ ତାହା ଶୁଣି । ୧୦୮ ।
 ପୁଣ୍ୟପୁର ଭୁବନ ଦେଶି ପାପ ପୁରୁଷେ
 ଭୟେ ଆଡେ ହୋଇ ପଳାନ୍ତି ପଣି ନ ପାରନ୍ତି ପାଶେ । ୧୦୯ ।
 ଅମାତ୍ୟ ସଂସାର ଯେ ମାୟା ପଟଳ ବାବା
 ପାପ ଆତ୍ମର ଲୋକଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରସଙ୍ଗ ନୋହୁବା । ୧୧୦ ।
 ପାପ ଆତ୍ମର ଗୁଡ଼ ଧର୍ମ କର ଇଚ୍ଛା
 ଯାହା ହୃଦେ ଚିନ୍ତବ ପ୍ରାପତ ହୋୟେ ବାଞ୍ଛା । ୧୧୧ ।
 ଧର୍ମ ଆତ୍ମର ଯେବେ ନାଶ ଯିବ ପ୍ରାଣୀ
 ସ୍ବର୍ଗେ ବସଇଟି ଅମର ଲୋକ ଜାଣି । ୧୧୨ ।
 ଯମ ଶିଳ୍ପ ନ ପାଇଟି ଧର୍ମ ଅର୍ଥ ଲୋକଙ୍କୁ
 ନିରାଧାର ଆଗ୍ୟାଁ ଦେଇ ଥାଇ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରପତିକୁ । ୧୧୩ ।
 ପାପ ଆତ୍ମର ନ କରଇଟି ପୁଣ୍ୟବନ୍ତ ପ୍ରାଣୀକି
 ଯୁଗତେ କହିବ ତୁମ୍ଭେ ଯାହାର ଯେହ୍ନେ ଦେଶି । ୧୧୪ ।
 ଯମ ବୋଲି କର ଯେବଣ ପୁରୁଷଇ
 ଧର୍ମ ଦେବତା ଶରୀରେ ତାହାର ବସଇ । ୧୧୫ ।
 ପାପକୁ ଅପରାଧ ପୁଣ୍ୟକୁ ଦିଅଇ ଗତି
 ଯେହ୍ନା ବିରୁର ନାରାୟଣଙ୍କୁ ହୋଅି ଭଗତି । ୧୧୬ ।
 ପାପ ନ ପଶଇଟି ଶରୀରେ ଗ୍ୟାନ୍ ଥିଲେ
 ଶୁଦ୍ରମୁନି ସାବେଳ ଦାସେ ଯେହ୍ନା ବିରୁର ବୋଇଲେ । ୧୧୭-୮୦୭ ।

ଦ୍ରୁପଦର ସନ୍ତତି ଯଜ୍ଞ ଓ ଶ୍ରୀଶତ୍ରୁଞ୍ଜନ

ବଦନ୍ତ ଅଗସ୍ତି ବଲ୍ଲବସୁତ ମନୁ
ଦ୍ରୋପଦ ରାଜାର କଥା ଶୁଣିଲୁ ଅବଧାନୁ । ୧ ।
ଦ୍ରୋପଦ ରାଜାର ଯଦୁଂ ଦେଖିଲେ ଧର୍ମକଥା
ସୁବିଧାନେ ପାଳିଲେ ଧର୍ମ ଯେ ଦେବତା । ୨ ।
ଦିବସେଣ ଖରା କରଇ ରାସେଣ କରଇ ବୃଷ୍ଣ
ଦିଗୁଣ ଫଳ ଦାୟେକ ହୋଇ ତାର ସୃଷ୍ଟି । ୩ ।
ଦ୍ରୋପଦ ରାଜାର ଧର୍ମ ଶୁଣିଣ ଧାର୍ମିକେ
ଆକାଶୁଂ ଆସନ୍ତ ବଶିଷ୍ଠ ଦୁର୍ଭାସା ବାଲମିକେ । ୪ ।
ବ୍ୟାସ ବଲ୍ଲଶମ୍ଭାୟନ ମାରକଣ୍ଡ ଶୁକବ୍ରହ୍ମା
ଜୟେମୁନି ବିଶ୍ଵାମିତ୍ର ଗଉତମ ମହାତ୍ମା । ୫ ।
ମହାମନ୍ତ ପବନ ଉତ୍ତର ପାଣି କରେ ଘେନି
ଦ୍ରୋପଦ ରାଜ୍ୟ ଯାଇଁ ବିଜୟେ ସବ ମୁନି । ୬ ।
ଆସ୍ତାନେ ବିଜୟେ କରି ଅଛଇଁ ଦ୍ରୋପତେ
ରୁଷିମାନେ ଆସି ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ସମସ୍ତେ । ୭ ।
ରୁଷିମାନକୁ ଦେଖି ଉଠିଲେ ମହାରାଜା
ଚରଣ ପଶାଳଣ କଲ ପାଦ ପୂଜା । ୮ ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପୀତାରେ କୃଷ୍ଣାଞ୍ଜନ ଛତ୍ତର ପାତ
ପୂଜା ପାଇ ବସିଲେ ସମସ୍ତ ତପରୁଣ । ୯ ।
ବେଦ ଆଧ୍ୟାନ ଯେ କରନ୍ତି ସବ ରୁଷି
ସହସ୍ରେ ଆସ୍ୟ ଭର୍ଜନ ତୁ କୋଟି କନ୍ତ ହୋଅସି । ୧୦ ।
ସବୁଙ୍କର ପାଦ ଯେ ଦ୍ରୋପଦ ପଶାଳିଲେ
ଭାରିଯା ସହସ୍ରେ ଉଷତେ ପାଦ ଉଦେକ ଘେନିଲେ । ୧୧ ।
ଶତେ ସହସ୍ର ଦଣ୍ଡ ପ୍ରଳମ୍ବିତ କରି
ଗଡ଼ଦାଲି ଶୁଭଲ ପଞ୍ଚାଳ ଦେଶର ଦଣ୍ଡଧାରୀ । ୧୨ ।
ସମସ୍ତ ରୁଷିମାନେ କଲ୍ୟାଣ ଯେ କଲେ
ଚିର ଆଇଷ ହୋଅ ବୋଲି ସାନନ୍ଦେ ବୋଇଲେ । ୧୩ ।

ବସ ବସ ରାଜା ହୋ ବୋଇଲେ ରୁଷିମାନେ
ରାଜ୍ୟ ତୋହୋର ହୋଉଅଛି ନା ସୁବିଧାନେ । ୧୪ ।
ହବିର୍ଭାଗ ପାତ ଅଛନ୍ତି ନା ଦେବଲୋକେ
ଇନ୍ଦ୍ର ବୃଷ୍ଣ ରାଜ୍ୟ କରେ ନା ସୁପାଳକେ । ୧୫ ।
ଦେବତା ବ୍ରାହ୍ମଣେ ହୋଉଅଛି ନା ଭଗତି
ସୁବିଧାନେ ଫଳ ଦାୟେକ ହୋଉଅଛି ନା ପୃଥୀ । ୧୬ ।
ଅନ୍ନ ଜଳଛନ୍ଦ ଦାନ ଦେଉଅଛି ନା ଭୁକ୍ତି ଭଲେ
ପାତ ଅମନାତ୍ୟେ ଚଳନ୍ତି ନା ତୋର ବୋଲେ । ୧୭ ।
ପରରାଷ୍ଟ୍ର ଅପରସ୍ତେ ନାହିଁ ନା ରସ୍ତେ ଭୁକ୍ତି
ଅସୁର ଭୟରୁ ରକ୍ଷା କରୁ ନା ତପିଜନଙ୍କୁ । ୧୮ ।
ଧାତ ଦିଲେ ସାବଧାନ ହୋଉଅଛି ନା ରସ୍ତେ
କୃଷିକାରୀ ଲୋକଙ୍କୁ କରୁଛୁ ନା ତଳସ୍ତେ । ୧୯ ।
ଦଣ୍ଡ ମଣ୍ଡ ରାଜା ଶୁଣୁଟିକି ଗୁହାରି
ଆରୋଗ୍ୟ ବ୍ରତନ୍ତି ନା ତୋ ପୁର ନରନାରୀ । ୨୦ ।
ଗଜ ଅଶ୍ଵଙ୍କୁ ଅନୁବ୍ରତେ କରୁଛୁ ନା ଚିନ୍ତା
ରସ ମୂଳ ପରାଷ ହୋଉଛୁ ନା ଭୁଗତା । ୨୧ ।
ଦଣ୍ଡ ମଣ୍ଡଳ ଯେ ସମସ୍ତ ପାରିଦଣ୍ଡ
ଭଣ୍ଡାର ରକ୍ଷା କରନ୍ତି ନା ହୋଇଣ ସେ ରୁଣ୍ଡ । ୨୨ ।
ଅଶ୍ଵ ଗଜକୁ ଦେଉ ନା ଚରଣି ପିଉଣି
ମୁଣୋହି କରୁଅଛୁ ନା ସୂର୍ଯ୍ୟବେଳ ଜାଣି । ୨୩ ।
ଦେବାଜନ ନିଯୋଗ ହୋଉଛୁ ନା ସବ ଚିନ୍ତା
ଦେଶାଞ୍ଚରେ କହୁଛନ୍ତି ନା ପରରାଷ୍ଟ୍ରର ବାରତା । ୨୪ ।
ଆରୋଗ୍ୟ ହୋଇ ବ୍ରତଅଛୁ ନା ମହାରାଜା
କୁଶଳେ ବ୍ରତନ୍ତିଟିକି ତୋହୋର ଜନପ୍ରଜା । ୨୫ ।
କର୍ମ ତଣ୍ଡକାରେ ବ୍ରତବୁ ନରପତି
ଅପରାଧ କଲ ଲୋକକୁ ନ ଦେବୁ ଶିର ଶାସ୍ତ୍ର । ୨୬ ।

ପରଜାକୁ ଚିନ୍ତା ନ ରୁଡ଼ିବୁ ତୋହୋର ହୃଦେ
 କୃଷିଭାଗୀ ଲୋକଙ୍କୁ ରଜା ନ କରିବୁ ପରମାଦେ । ୨୭ ।
 ସ୍ୱଦାସ୍ତେ କ୍ରତୁଅଛୁ ନା ରାଧେ ମଣି
 ପୁତ୍ର ପତ୍ନୀ କୁଶଳେ ଅଛନ୍ତି ନା ପୁଣି । ୨୮ ।
 ଦ୍ରୋପଦେ ବୋଇଲେ ସମସ୍ତ ସିଦ୍ଧିକଥା
 ଶ୍ରେୟସେ ନାହିଁ ମୋର ପୁତ୍ର ଯେ ଦୁହିତା । ୨୯ ।
 ବଶିଷ୍ଠ ଦୁର୍ଭାସା ରାଜା ଈଶ୍ୱରେ ଆଗ୍ୟାଂ ଦିଲେ
 ବିପାକ କର୍ମ ମୋହୋର ତାହା ପାସୋରଲେ । ୩୦ ।
 ବଶିଷ୍ଠେ ବୋଇଲେ ରଜା ହୋଧ କର ଶାନ୍ତି
 ଆମ୍ଭେ ଆସିଅଛୁ ନା ଯେ ତହିଁର ନିମନ୍ତ୍ର । ୩୧ ।
 କାଶୀ ନଦୀ ଶରେ ପବନ ଥାନ ଭୂମି
 ସେଥେଁ ଯାଗଶାଳ ତୋଳାଅ ଆରମ୍ଭି । ୩୨ ।
 ପୂର୍ବେ ନନ୍ଦ ଶ୍ରେୟାଳ ରଜା ସେଥେଁ ସନ୍ତତି ଯାଗ କଲ
 ବୃହତ୍ସଜ ନାମେ ତାର ପୁତ୍ରକ ଉତ୍ପତ୍ତି । ୩୩ ।
 କନ୍ୟା ଶୁକଳ ସେପୁଅଣୀ ଚନ୍ଦ୍ରବାର
 ଉତ୍ତରଶ୍ରେୟୋ ନକ୍ଷତ୍ର ଶ୍ରେୟ ସେ ଦିନର । ୩୪ ।
 ତତ୍ତୁଲ୍ୟ ନାମେ କରଣ ହର୍ଷ ନାମେ ଯୋଗ
 ଭୁଲ ସଂହାନ୍ତିକ ତିନି ଦିନ ଶ୍ରେୟ । ୩୫ ।
 ଶରଦ ରତ୍ନ ଅନୁଭବ ନାମେଶ କାଳ
 ଦଶଦଶ ଉତ୍ତାରେ ବୃହସ୍ପତିଙ୍କର ବେଳ । ୩୬ ।
 ତାର ବାର ନକ୍ଷତ୍ର ଯୋଗ ଅନୁକୂଳେ
 ଯାଗଶାଳ ଶୁଭ ହୋଇଲୁ ସର୍ବମଙ୍ଗଳେ । ୩୭ ।
 ଜଟି ହଟି ବଟୀ ଯେ ଶାଶୋଟି
 ସେ ଚାରି ବୃକ୍ଷ ପ୍ରଳୟ ଉତ୍ତାରେ ବେଟି । ୩୮ ।
 ସେ ଚାରି କାଠେ କଲେ ଯାଗଶାଳ ଓର
 ବରୁଣ ଦଇବତମାନେ କଲେ ଜଳଧାର । ୩୯ ।

ଈଶାନେ ମାରକଣ୍ଡ ପଛମେ ମୁନି ଶାନ୍ତି
 ଦକ୍ଷିଣେ ଈଶ୍ୱର ମୁନି ପୂର୍ବେ ଦୁର୍ଭାସା ନିମନ୍ତ୍ର । ୪୦ ।
 ବ୍ରହ୍ମା ବରଣ ଯେ କଲେ ମହାମନ୍ତେ
 ଯାଗେଣ ଯାଗନକ ହୋଇଲେ ବଶିଷ୍ଠ ପୁରୋହିତେ । ୪୧ ।
 ଦୁର୍ଭାସା ମାରକଣ୍ଡ ବ୍ୟାସ ଗଉତମେ
 ସେ ଚାରିହେଁ ବରଣ ଯେ ହୋଇଲେ ହୋମକର୍ମେ । ୪୨ ।
 ଅଶ୍ୱାଦଣ ସମିଧ ଦୁର୍ବାଙ୍କୁର ଘେନି
 ଯବ ମକର ତିଳ କାମେୟାଦ ଅଗ୍ନି । ୪୩ ।
 କୃଷ୍ଣ ଗୋମଳ ମେଦ ଅଗ୍ନିକ ସମିଧ
 ନବ ଶର୍ପି ଜଳ ଅଶଣ୍ଡି ତ ତଣ୍ଡୁଳ ପରାଦ । ୪୪ ।
 ପଞ୍ଚ ହୋମ ମନ୍ତ୍ର ଲକ୍ଷେକ ଶାକଲ୍ୟ ବୈଶ୍ଣାବର
 ସ୍ୱାହା ସ୍ୱଧା ମନ୍ତ୍ର ଜପ ସେକାକ୍ଷର । ୪୫ ।
 ଶତେ ଯବ ଆୟୁତନ ଖୋଳିଲେ ଯାଗକୁଣ୍ଡ
 ଆଗେଣ ଉତ୍ତାରେ ସେ ମେଦାସୁର ପିଣ୍ଡ । ୪୬ ।
 ଅଗ୍ନି ଦେବତାଙ୍କୁ ତହିଁ କଲେକ ବରଣ
 ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ୱର ବିନୟେ କରଇ ପ୍ରଦକ୍ଷିଣ । ୪୭ ।
 ଯେବଣ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଅଛନ୍ତି ପ୍ରତ୍ୟେ ଦୁଃଖ ବ୍ରହ୍ମା
 ମୁଁ କିସ ସଞ୍ଚି କହିବି ତାହାଙ୍କର ମହିମା । ୪୮ ।
 ଅନୁସାମଧେୟା ମନ୍ତ୍ର ପ୍ରଥମ ଆହୁତି
 ବାତ ପବନ ବୈଶ୍ଣାବର ମନ୍ତ୍ରେଣ ପଞ୍ଚ ସହସ୍ର ମୂରତି । ୪୯ ।
 ପ୍ରଥମ ଆହୁତି ଯେ ସପତମ ଦିନେ
 ଚରୁ ପୁଟାଇଲେ ଘୃତ ରସପାନେ । ୫୦ ।

୪୦ { ଈଶାନେ ମାରକଣ୍ଡ ପଛମେଶ କାଳରାନ୍ତି
 ଦକ୍ଷିଣେ ବରୁଣ ଦେବତା ଉତ୍ତରେ ଶିବାନ୍ତି (ଶିବ ବସନ୍ତି) ।

୪୨।୧ ଦୁର୍ଭାସା ମାରକଣ୍ଡ ଉତ୍ତର ଗଉତମେ ।

୪୨।୨ ବେଦମନ୍ତ୍ର ଦ୍ୱାରା ଅନାମିକା ଓ ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠ ଦ୍ୱାରେ ମୃତ୍ତିକା ଉଦ୍ଧାରଣ କରା ।

ଚରୁ ପୁଟାଇ ଦିଲେ ରାଜାର ଅଗ୍ରତେ
 ପଦ୍ମାବତୀ କି ଦିଲେ ସାନନ୍ଦ ମନ ଚିତ୍ତେ । ୫୧ ।
 ଚରୁ ଘେନି ରାଜା ଚଳଇ ଅନ୍ତେଶ୍ୱରପୁରେ
 ସ୍ନାହାନ କରିଗଲେ ମହାଦେବି ଅଇଲେ ଉଚ୍ଛୁରେ । ୫୨ ।
 ଉଚ୍ଛୁର ହୋଅନ୍ତେ ଚରୁ ତେଜ ଉଗ୍ର ଯେ ହୋଇଲ
 ରକ୍ଷିଙ୍କ ଆଗ୍ୟାଂୟେ ପ୍ରାଣନ ଦେବା କଲ । ୫୩ ।
 ଭୁଳା ବିଚ୍ଛା ଧନୁ ମକର କୁମ୍ଭ ମୀନ ମେଷ
 ବୃଷ ମିଥୁନ କକଡ଼ା ଘେନି ହୋଇଲ ଦଶମାସ । ୫୪ ।
 କକଡ଼ା ମାସ ଶୁକଳ ଯେ ଦ୍ୱାଦଶୀ ତଥୁ ଗୁରୁବାର
 ଅନୁରାଧା ନକ୍ଷତ୍ର ବେଳ ଅତାଇ ପହର । ୫୫ ।
 ଶୁଭେଶ ପ୍ରସବ ହୋଇଲକ ସୁତ
 ଦେଖଇ ଜନନୀ ଯେତ ଅଟଇ ବିପରୀତ । ୫୬ ।
 ପ୍ରିୟ ପୁରୁଷ ବେନି ଲକ୍ଷଣ ନାହିଁ ଚିହ୍ନ
 ପୁତ୍ର ହୋଇଲ ବୋଲି ଶବ୍ଦ ଉଚ୍ଚନ୍ତି । ୫୭ ।
 ରାଜାକର ଗୁପ୍ତେ କହିଲେ ମୁଦୁସୁଲଗଣ
 ପ୍ରିୟ କି ପୁରୁଷ ଅଙ୍ଗେ ନ ଦେଖିଲୁ ବର୍ଣ୍ଣ ଚିହ୍ନ । ୫୮ ।
 ବିସ୍ମୟେ ହୋଇଲ ରାଜା ବ୍ୟାସକୁ ସୁମର
 ଜାଣି ବିଜେ ଆସି କଲେ ତପରୁଣ । ୫୯ ।
 ବଇକୁଲ୍ୟ ହୋଇ କରି କହିଲେ ଦ୍ରୋପଦ ନୃପତି
 ଭୁମ୍ଭର ସଞ୍ଜେତେ ହୋଇଲ ଅପୂର୍ବ ପୁତ୍ର ଜାତ । ୬୦ ।
 ମୁହିଁ ଯାଗ କଲ ଦୁହିତାର ନିମନ୍ତେ
 ଈଶ୍ୱରେ ଆଗ୍ୟାଂ ଦିଲେ ଆବର ସକଳ ତପୋବନ୍ଧେ । ୬୧ ।
 ପ୍ରିୟ ପୁରୁଷ ଯେ ନୋହିଲକ ବେନି
 ନ ଚ ପ୍ରିୟ ନ ଚ ପୁରୁଷ ହୋଇଲ ଅଭାଗିନୀ । ୬୨ ।
 ହସ୍ତେଶ ଶତଗ ଘେନି ଉଠିଲ ନୃପବର
 ଶିର ଛେଦ ପକାଇବ ବ୍ୟାସଙ୍କ ଆଗର । ୬୩ ।

ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ରାଜା ଛୁଡ଼ ଛୁଡ଼ କୋପ
 ତେଣେହେଁ କାରଣ ତୋତେ ଅଛୁ ନା ସରୁପ । ୬୪ ।
 ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନାଶଗଲେ ସେ ନଶନ୍ତି କଉରବେ
 ଯେହାର ଦ୍ରୁପନେଶ ଶତ୍ରୁ ଛୁଡ଼ବେ ଗାଙ୍ଗବେ । ୬୫ ।
 ଅମ୍ଭେ ନାମେ କନ୍ୟା ଯେ ଅଟଇ ଜାଣ ପୁତ୍ର
 ବର ପ୍ରଦାନ ଯେହାକୁ ନୋହିଲେ ଗାଙ୍ଗବେ । ୬୬ ।
 ଶ୍ରେଷ୍ଠର ଉପରେ ଯେ ଅଗ୍ନି ଆରେପିଲ
 ତୋତେ ଯେହେଁ ସାଧୁକ ବୋଲି ଅଗ୍ନିରେ ଝାସିଲ । ୬୭ ।
 ଯେହାକୁ ଦେଖିଣ ଯେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନାଶ ଯିବେ
 ତେବେ ସେ ଦ୍ରୋଣ କର୍ଣ୍ଣ ନଶିବେ କଉରବେ । ୬୮ ।
 ଶିର ଯେ ଯେହାର ଖଣ୍ଡୁ ଥିଲୁ ଯେବେ
 ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ନାମ ଯେହାର ଦେଅସି ରାଜଦେବେ । ୬୯ ।
 ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ଯଦୁଂ ଯେସନେକ କଥା
 ଜନ୍ମ କଲ ନୟଂସେକକୁ ଛୁଡ଼ିଲ ମନ ବ୍ୟଥା । ୭୦ ।
 ତୋହାର ବଚନ ବ୍ୟାସେ ମୋତେ ହୋଉ ପରମ ହିତ
 କାହାର ବେଳେ ଭାଙ୍ଗି ହୋଅଇ ମହତଙ୍କ କୃତ୍ୟ । ୭୧ ।
 ଦୁହିତା ଗୋଟିୟେ ମୋତେ ଉପୁଜାଇ ଦେବୁ
 ଆପଣେ ଥାଇ ଅର୍ଜୁନକୁ ପ୍ରଦାନ କରିବୁ । ୭୨ ।
 ରାଜାର ବଚନେ ସେହି ଶକ୍ତିମୁନି ନାତି
 ପୁଣିହିଁ ପାଡ଼ିଲେ ଯାଗ୍ୟଂ ସନ୍ତାନ ଆହୁତି । ୭୩ ।
 ମକର ମାସ କୃଷ୍ଣ ପକ୍ଷ ଦୁଷ୍ଟପା ବୁଧବାର
 ମହା ନକ୍ଷତ୍ର ଯୋଗ ଲଗ୍ନ ସାର । ୭୪ ।
 ସେ ଦିନରେ ବ୍ୟାସେ ଦିଲେ ଯେ ଆହୁତି
 ଯାଗ୍ୟଂ ବିକାଶିଲ ଧୂମବର୍ଣ୍ଣ ଜ୍ୟୋତି । ୭୫ ।
 ଧୂମପୟେ ଦେଖି ବ୍ୟାସ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁଲ
 ଅଗ୍ନି ବିଦାର ପୁତ୍ରେକ ଉପୁଜିଲ । ୭୬ ।

ଦୃଷ୍ଟିରେ ଗୃହ୍ୟଲେ ଧୂମ ଅବଲୋକନ
 ଯେ ପୁତ୍ର ନାମ ତୋର ହୋଇ ଦୃଷ୍ଟ ଯେ ଧୂମନ । ୭୭ ।
 ଦ୍ରୋପଦ ବୋଇଲ ମୋର ପୁତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ କସ
 ଦୁହିତା ଜାତ ହୋଇଲେ ନାଶିବ କୁରୁବଂଶ । ୭୮ ।
 ଅର୍ଜୁନକୁ ପ୍ରଦାନ କରିବ କୁମାରୀ
 ସେ ମୋର ଅଭିମାନନ୍ତ ସାରବ କୌରବନ୍ତ ମାର । ୭୯ ।
 ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ଯେହାକୁ ନ କର ଅଧତନ
 ଦ୍ରୋଣର ଶିର ଛେଦିବ ସେ ଦୃଷ୍ଟ ଯେ ଧୂମନ । ୮୦ ।
 ଦ୍ରୋଣେ ନାଶ ଗଲେ ଜଣିମୁ କୁରୁଥାଠ
 ଦ୍ରୋପଦ ବୋଇଲେ ସେ ପୁତ୍ର ମୋର ଶ୍ରେଷ୍ଠ । ୮୧ ।
 ଦ୍ରୋଣେ ଯେବେ ନାଶ ଯିବେ ସେହାର ହସ୍ତେ
 ସେ ପୁତ୍ର ମୁଁ ଅଧତନ କରିବି କେମନ୍ତେ । ୮୨ ।
 ଶ୍ରେ ବ୍ୟାସେ ତୋତେ ମୋର ଶତେ ସହସ୍ର ଦଣ୍ଡ ପ୍ରଳମ୍ବିତ
 ଦୁହିତା ମୋତେ ଗୋଟିପେ କରିଦେବା ଜାତ । ୮୩ ।
 ଦ୍ରୋପଦର ବଚନେ ସେ ପୁରୁଷ ଉତ୍ତମି
 ପାତଲେକ ମହାଯାଗ ସେ ବେଦବ୍ୟାସ ମହାମୁନି । ୮୪ ।
 ମହାତେଜ ବୈଶ୍ଣବର ପିଙ୍ଗଳା ଜାଳା କାଳାନଳ
 ଜାତ ଅନଳ ହୋଟାନଳ ପଞ୍ଚୁ ଯେ ଅନଳ । ୮୫ ।
 ପଞ୍ଚ ଅଗ୍ନି ସୈକତ୍ତ କରି ମୁନି ଦିଲେ ଯେ ଆହୁତି
 ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ଖେପିଲୁ ଯେ ବହନର ଶିଖା ଜ୍ୟୋତି । ୮୬ ।
 ଶୂନ୍ୟ ପୁରୁଷମାନେ ନୁଆରିଲେ ରହି
 ମହାଜାଳା ବହିରେ ସବେ ହେଲେ ଦହି । ୮୭ ।
 ଦେଶ ହୋ ବଇବସୁତ ମନୁ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କର ମନ୍ତ୍ର
 ସେହି ଅଗ୍ନିରୁ ଉଆଉ ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତ । ୮୮ ।
 ଡାହାଣକ୍ରତେକ ହୋଇ ସେ ବୁଲଇ ବହନ
 ଜୀବନ୍ୟାସ ଆହୁତି ଯେ ଦିଅନ୍ତି ବ୍ୟାସ ମହାମୁନି । ୮୯ ।
 ଡାହାଣକ୍ରତେକ କରି ଆହୁତି ପୁଣ ଦିଲେ
 ପୁତ୍ର ସେ ଉତ୍ତପତ୍ତି ହୋଅଇ ହବିର୍ଭାଗ ପାଇଲେ । ୯୦ ।

ଯଦ୍ଵଂ ନ ଦେଖିଲେ ସେ ଅଗ୍ନିର ବାମ ମୁଖି
 ଜଟାୟେକ କାଟି ପକାଇଲେ ଆହୁତି । ୯୧ ।
 ତଦ୍ୟାପି ଅନଳର ତେଜ ନ ବିକାଶି
 କପାଳୁଂ ମାଂସ କାଟି ପକାଇଲେ ବ୍ୟାସ ମହାର୍ଷି । ୯୨ ।
 ମହା କଠୋର ଦେଖିଣ ବୈଶ୍ଣବରେ
 ବାମାବର୍ତ୍ତ ମୁଖି ହୋଇଣ ବୁଲିଲେ ପରଶରେ । ୯୩ ।
 ବ୍ୟାସଙ୍କର ତେଜ କହିତ କି ପାରି
 ଅଗ୍ନି ଦେବତା ସେ ଦେଖି ମହା ଭୟ କରି । ୯୪ ।
 ମକର ଶୁକ୍ଳ ସପ୍ତମୀ ତଥୁ ଗୁରୁବାର
 ରୋହିଣୀ ନକ୍ଷତ୍ର ଭୋଗ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସେ ଦିନର । ୯୫ ।
 ତତ୍ତ୍ଵେନ ନାମେ କରଣ ବଇଧୂତି ଯୋଗ
 ବୃଷ ଦରେ ଚନ୍ଦ୍ର କରେ ସେହି ଦିନ ଭୋଗ । ୯୬ ।
 ପଞ୍ଚ ଅଗ୍ନି ବିଦାରଣ ଦଶିଲୁକ ମୁରତି
 ଅଗ୍ନିରୁ କନ୍ୟାୟେ ଯେ ହୋଇଲେ ଉତ୍ତପତ୍ତି । ୯୭ ।
 ଲଲଟ ମୁଖ ନାସିକା ଗୁରୁ ଚରଣ ବିକାଶି
 ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ତେଜେ ଅଗ୍ନି ଦେବତାୟେ ମଳଣ ଦଶି । ୯୮ ।
 ଶରୀର ମଧ୍ୟେ ଯେହେ ଜଡ଼ିଥାଇ ମଳି
 ତେହେନେକ ପ୍ରାୟେ ଅଗ୍ନି ଦଶିଲୁ ପ୍ରଜଳି । ୯୯ ।
 ଯାଗ ସମାପତ କଲେ ବ୍ୟାସ ମହାମୁନି
 ମହା ଅନଳ ଭେଦ ସମ୍ଭୂତ ଜଗନ୍ନାଥ । ୧୦୦ ।
 ଶୂନ୍ୟ ଦେବତା ସେ ଅନାଦି ଅପଣ୍ଡି
 ହେ ଲୋକ୍ୟମୋହିନୀ ସେ ଭାବ ବିନାଶନା । ୧୦୧ ।
 ଅଗ୍ନି ବିଦାରଣ ଯେବଣ ଦେଶ ସମୃଦ୍ଧ
 ଶୟଳ ମୋହିନୀ ସେ ଯେ ଅନାଦି ସିଦ୍ଧଦେଶ । ୧୦୨ ।
 ବ୍ୟାସେ କହିଲେ ଶୁଣ ହୋ ଦ୍ରୋପଦ
 ସେ ଦ୍ଵାପର ଯୁଗକଇ ସେହାର ବଚନ ସିଦ୍ଧ । ୧୦୩ ।

ଦ୍ରୋପଦକୁ ସମର୍ପି ଚଳିଲେ ବ୍ରହ୍ମରଷି
ବିଚାର ଦ୍ରୋପଦ ପାଳଇ ଶୁଭ୍ରକେଶୀ । ୧୦୪ ।
ଦୁହିତାର ନାମ ଗୋଟି ଦିଲକ ନରପତି
ଉଚ୍ଛବ କରଇ ବୋଇଲି ସେହାର ନାମ ହୋଉ ଦ୍ରୋପଣ । ୧୦୫-୮୧୮୩

ଜୟଦ୍ରଥ ସମ୍ବତ ଦୁଃଶୀଳାର ବିବାହ

ସିନ୍ଧୁ ଦେଶର ରାଜା ଅଟଇ ମନମଥ
ତାହାର ପୁତ୍ରର ନାମ ଅଟଇ ସୁରଥ । ୧ ।
ସୁରଥ ଦୁତ ଗଲ ପାଞ୍ଚାଳ ଦେଶକୁ
ଦ୍ରୁପଦ ଦୁହିତା ଗୋଟି ଦେବ ଯେ ମମ ପୁତ୍ରକୁ । ୨ ।
ଅନେକ ସମ୍ବେଦ ସେ ବରଗିଲ ଦୁତ
ପଞ୍ଚାଳ ଦେଶେ ଯାଇଁ ପ୍ରବେଶ ଭୁବିତ । ୩ ।
ବିଜୟସେନ ବୋଲଣ ଅଟଇ ତାର ମନ୍ତ୍ରୀ
ପାଞ୍ଚାଳ ଦେଶେ ଯାଇଁ ପ୍ରବେଶ ତତ୍ତତ । ୪ ।

୧୦୪ । “ବିଚାର ଦ୍ରୋପଦ ପାଳଇ ଶୁଭ୍ରକେଶୀ” ପାଦାନ୍ତ ପରେ ଅନ୍ୟ ପୋଥିରେ
ଅଧିକା ପାଠ—

ଉଚ୍ଛବ କରିଣ ଦିନେ ବୋଲଇ ନୃପତି
ଦୁହିତାର ନାମ ଦିଅ ମିଳି ବିପ୍ରଯତି ।
ଅନଳ କର୍ପଣ କରି ହେଲ ସେହୁ ଜାତ
ବିପ୍ରେ ବୋଇଲେ ସେ କୃଷ୍ଣା ନାମେ ଖ୍ୟାତ ।
ଦ୍ରୁପଦର ନାମାନ୍ତର ଅଟେ ଯଜ୍ଞସେନ
ସେଣୁ ଯାଜ୍ଞସେନା ହେଲ ସେ କନ୍ୟାର ନାମ ।
ଦ୍ରୁପଦ ଦୁହିତା ସେହୁ ନାମ ଯେ ଦ୍ରୋପଦା
ଆବର ଯେତେକ ଥିଲେ ତହିଁ ସାମବେଦୀ ।
ସେ ବୋଇଲେ ସେହୁ ନାମ ପାଞ୍ଚାଳୀ ହୋଇଲ
ପଞ୍ଚାଳ ଦେଶରେ ଯହୁଁ ଜନମ ଲଭିଲ ।
ନାମ ଦେଇ ବିପ୍ରମାନେ ଗଲେ ଯେହା ଘରେ
ନମଇ ସାରଳା ଦାସ ସାରଳା ପୟରେ ।

ଦ୍ରୋପଦର ମନ୍ତ୍ରୀ ଯେ ସଦାନନ୍ଦ ନାମ
ବିଜୟସେନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଯାଇଁ ପ୍ରବେଶ ତାହାର ଆଶ୍ରମ । ୫ ।
ସଦାନନ୍ଦ ମନ୍ତ୍ରୀ ବିଜୟ ମନ୍ତ୍ରୀକୁ ଯୋଗାଣ କରଇ
ସ୍ନାହାନ ସ୍ନେହନ ଆଶୋବନ ସାରଇ । ୬ ।
କର୍ପୁର ତାମ୍ବୋଳ ଯେ ଭୃଞ୍ଜିନ୍ଦ୍ର ବେନି ମନ୍ତ୍ରୀ
ବିନୟେ ପୁଚ୍ଛାକଲ ସଦାନନ୍ଦ କତି । ୭ ।
ସିନ୍ଧୁ ଦେଶର ରାଜା ଯେ ଅଟଇ ସୁରଥ
ତାହାର ନନ୍ଦନ ନାମ ଅଟେ ଜୟରଥ । ୮ ।
ରାଜାର ଅଗ୍ରତେ ବାରତା ଅବଧାର
ଜୟରଥକୁ ଦେବା ଦ୍ରୋପଦ କୁମାରୀ । ୯ ।
ସଦାନନ୍ଦ ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଇଲି ନୋହଇ ସେମନ୍ତ
ଦ୍ରୋପଦ ରାଜା କମ୍ପା କରିବ ସନମତ । ୧୦ ।
ଅଗ୍ନିରୁ ଜାତ ହୋଇଲି ଯେବଣ କୁମାରୀ
ତାହାକୁ ବର ସେ ବ୍ରହ୍ମା ରୁଦ୍ର ଦର । ୧୧ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ଲେକେ ରାଜା ନାହିଁ ତାହାପେ ପ୍ରଦାନ
ମାନବେ କାହିଁ ଲେଉଟୁ ବରବେଶ ବିଧାନ । ୧୨ ।
ସଦାନନ୍ଦ ବଚନେ ସେ ବୋଇଲି ବିଜୟସେନ ମନ୍ତ୍ରୀ
ମୋତେ ଯେ ପଠିଆଇଲ ସିନ୍ଧୁ ଦେଶ ଅଧିପତି । ୧୩ ।
ରାଜାଙ୍କର ଗୁମୁରେ କଥାପେ ମୋତେ କୁହା
କିସ ବଚନ ମୋତେ ଯେ ବୋଲଇ ନରନାହା । ୧୪ ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଇଲି ମୁଁ ନୁଆରଇ ଜଣାଇ
ଆତ୍ମାନେ ବିଜୟେ ବେଳେ ଦର୍ଶନ କର ଯାଇ । ୧୫ ।
ବେନି ମନ୍ତ୍ରୀ ସେ ଯେ ସେକ ଯୋଗ ହୋଇଲେ
ତୁମ୍ଭେ ପୁରୋଇ କହିବଟି ମୋହୋର କଥା ପାସୋରିଲେ । ୧୬ ।
ଆଗ ହୋଇ ଦ୍ରୁଶନ କଲ ସଦାନନ୍ଦ ମନ୍ତ୍ରୀ
ଅବକାଶ ସ୍ଥାନେ ଯେ ବିଜୟେ ଭୁଅପତି । ୧୭ ।
ସିନ୍ଧୁ ଦେଶର ମନ୍ତ୍ରୀ ବାରତା ଜଣାଇ
ରାଜାଙ୍କୁ ଦ୍ରୁଶନ ସେ କଲ ବେଗେ ଯାଇଁ । ୧୮ ।

ଦ୍ରୋପଦ ପଶୁରିଲେ ଯେ କେଉଁଠି ରାଜାର କଥ
 ସଦାନନ୍ଦ ବୋଇଲୁ ଯେ ସିନ୍ଧୁ ଦେଶର ମନ୍ତ୍ରୀ । ୧୯ ।
 ଯେଥକୁ ଆଗତ ଯେ କେବଣ ବଧାନେ
 ନିଉଁଛୁଳି କରି ମନ୍ତ୍ରୀ କହଇ ବଦ୍ୟମାନେ । ୨୦ ।
 ଦେବ ସିନ୍ଧୁ ଦେଶ ରାଜା ଅଟଇ ମନୁମଥ
 ତାହାର ନନ୍ଦନ ଯେ ଅଟଇ ସୁରଥ । ୨୧ ।
 ଧାର୍ମିକ ବିବେକ ସେ ପଣ୍ଡିତ ଭାଗ୍ୟବନ୍ତ
 ସୋହୋଡ଼ ବଂଶିକ ସେ ଫାଗ୍ରାମେ ଶକତା । ୨୨ ।
 ତାହାର ନନ୍ଦନ ଯେ ଅଟଇ ଜୟରଥ
 ତାହାକୁ ପ୍ରଦାନ କରିବନି ତୁମ୍ଭର ଦୋହତ । ୨୩ ।
 ଅନେକ ସମ୍ଭରେ ଯେ ପିଆଇଲେ ମୋତେ
 ମୁହିଁ ଆସିଅଛି ଦେବ ତହିଁର ନିମନ୍ତେ । ୨୪ ।
 ଶୁଣିଣ କୋପ କଲୁ ନୃପତି ଦ୍ରୋପଦ
 ନଗର ବାହାରେ ନେଇ ଯେହାର ଶିରଛେଦ । ୨୫ ।
 ଉଚ୍ଚ କାଠ ଉପରେ ବସାଅ ଯେହାକୁ ନେଇ
 ଆବର ବେଳେ ଦୁଇ ନ ପେଷିବେ କେହି । ୨୬ ।
 ଅର୍ଜୁନକର ପ୍ରଦାନ କରିବ କୁମାରୀ
 ନୋହିଲେ ଦେବ ମୁଁ ଯେ ବ୍ରହ୍ମା ରୁଦ୍ର ହରି । ୨୭ ।
 ରାଜାର ଆଗ୍ୟାଂରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ଦୃଷ୍ଟଦୃମନ ବାଳ
 ସିନ୍ଧୁ ଦେଶ ମନ୍ତ୍ରୀକ ଧରିନେଲେ କୋପାନଳ । ୨୮ ।
 ନଗ୍ର ବାହାରେ ନେଇ ହେଲେ ତାହାର ଶିର
 ଆଗ୍ୟାଂୟେ ବସାଇଲେ ନେଇ ଉଚ୍ଚକାଠ ଉପର । ୨୯ ।
 ମନ୍ତ୍ରୀର ତୁଲେ ଯେ ଆସିଥିଲେ ଯେତେ ଲୋକେ
 ସିନ୍ଧୁ ଦେଶକୁ ଯେ ପଳାଇ ଗଲେ ଅତି ଶୋକେ । ୩୦ ।
 ବାରତା କହିଲେ ଯାଇ ସିନ୍ଧୁ ରାଜାର ଅଗ୍ରତେ
 ମନ୍ତ୍ରୀକ ନାଶକଲୁ ଯେ ପଞ୍ଚାଳ ଦେଶର ନୃପତି । ୩୧ ।

୨୭୧ ଶୂଳୀ କାଠ ଉପରେ ବସାଅ ଯେହା କର ।

ବୋଇଲୁ ଅର୍ଜୁନକୁ ଦେବ ମୋହୋର କୁମାରୀ
 ଆନର ବେଳେ କି ମୋତେ କନ୍ୟା ପୁରସର । ୩୨ ।
 ଶୁଣିଣ କୋପକଲୁ ଯେ ସିନ୍ଧୁଦେଶର ରାୟେ
 ଦ୍ରୋପଦ ଉପରକୁ ଆପଣେ ଦଣ୍ଡ କରେ । ୩୩ ।
 ଯାନ୍ତେଣ ପଥେ ଦେଖନ୍ତି ଯେ ସୁବାହୁ ନୃପତି
 ସୁରଥ ରାଜାର ତାର ଅନେକ ପୀରତି । ୩୪ ।
 ଦ୍ରୋପଦର ତୁଲେ ରାୟେ ନ କର ତୁ ଦ୍ରବ୍ୟ
 ଅନେକ ଶହସ୍ର ତାକୁ ଦେଇଛନ୍ତି ସଦାନନ୍ଦ । ୩୫ ।
 ଯେବଣ କରତ ସହସ୍ରେ ରାଜାଙ୍କୁ ଜଣିଲୁ
 ଦ୍ରୋପଦର ଯେକା ନାରାଜକେ ନାଶଗଲୁ । ୩୬ ।
 ମୂର୍ଖ ସେ କରତ ରାଜାର ଅଟଇ ସୋହୋଦର ଭ୍ରାତା
 ଦ୍ରୋପଦର ଭୟେ ଆସିଲୁନି ଅଛି ଯେଥ । ୩୭ ।
 ମଞ୍ଚରେ ରାଜା ହୋଇ ଦ୍ରୋପଦକୁ ନାହିଁ ପ୍ରତିବାଦୀ
 ତାହାର ତୁଲେ କମ୍ପେ ଲଇବୁ ପରମାୟା । ୩୮ ।
 ଦ୍ରୋପଦ ହୋଇଲୁନି ଆମ୍ଭର ବଇରି
 ପାଣ୍ଡବକୁ ଦେବ ଯେବେ ତାହାର କୁମାରୀ । ୩୯ ।
 ଆମ୍ଭେ ବନ୍ଧୁ ହୋଇବା ହିଂସାଧନର ତୁଲେ
 ଦ୍ରୋପଦକୁ ନାଶ କରିବା ଦ୍ରୋଣଙ୍କର ବୋଲେ । ୪୦ ।
 ସୁବାହୁ ବଚନେ ବାହୁଡ଼ଇ ସିନ୍ଧୁଦେଶ ରାୟେ
 ହସ୍ତ ନା ପୁରକୁ ଆପଣେ ଚଳି ଯାୟେ । ୪୧ ।
 ଅନେକ ରହୁ ଯୋଗାଡ଼ ଦେନିଣ ତହୁଁ ଗଲୁ
 କର୍ଣ୍ଣର ତୁଲେ ଜୟରଥକୁ ମଇଦି କରାଇଲୁ । ୪୨ ।
 ଅନେକ ବିନୋୟି ଯେ ହୋଇଲୁ କର୍ଣ୍ଣକୁ
 ଦୁଶିଲା କନ୍ୟାକୁ ପ୍ରଦାନ କର ଜୟରଥକୁ । ୪୩ ।

୩୯ “ପାଣ୍ଡବଙ୍କୁ ଦେବ ଯେବେ ତାହାର କୁମାରୀ” ପାଦାନ୍ତ ପରେ ଅନ୍ୟ ପୋଥିରେ—

ପାଣ୍ଡବମାନେ ଗଲେନି ଜରୁ ଘରେ ଜଳ
 ଆବର କାହାକୁ ଦେବ ଦ୍ରୁପଦ ଦୁଲ୍ଲୀ ।

କର୍ଣ୍ଣ ବୋଇଲେ ଯେବେ କହିଲ ଯେମନ୍ତ
 ଦୁର୍ଗାଳାକୁ ପ୍ରଦାନ ଯେ କରୁଅ ଜନ୍ମରଥ । ୪୪ ।
 ଜନ୍ମରଥକୁ ଘେନି କର୍ଣ୍ଣ ଚଳିଗଲା ବେଗେ
 କୁମାର ଘେନି ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା ହିଂସାଧନ ଆଗେ । ୪୫ ।
 ଭୋ ସ୍ୱାମୀ କୁରୁନାଥ ମୋହୋର ବଚନ କରବା
 ଦୁର୍ଗାଳା କନ୍ୟାକୁ ଜନ୍ମରଥକରଂ ଦେବା । ୪୬ ।
 କର୍ଣ୍ଣର ବଚନ ନ ଭଞ୍ଜିଲ କୁରୁପତି
 ଯେହାର ଦର୍ପେ ସେ ପାଇଲି ଭୀମସନା । ୪୭ ।
 ହିଂସାଧନକୁ ସନମତ କରାଇ ଗଲା ବେଗେ
 ଯାଇଁ ଜଣାଇଲା ସେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କର ଆଗେ । ୪୮ ।
 ସିନ୍ଧୁ ଦେଶର ରାଜା ଅଟଇ ସୁରଥ
 ତାହାର ନନ୍ଦନ ଯେ ଅଟଇ ଜନ୍ମରଥ । ୪୯ ।
 ଧାର୍ମିକ ବିବେକ ଅଟଇ ବଳବନ୍ତ
 କ୍ଷତ୍ରୀବର ସୁନ୍ଦର ବଂଶିକ ରଣ ଜିତା । ୫୦ ।
 କର୍ଣ୍ଣର ବଚନେ ବଦନ୍ତି ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
 ଜନ୍ମରଥ ମୋହୋର ମନକୁ ଖଟଇ । ୫୧ ।
 ଗାନ୍ଧାରୀ ବିଦୁରନ୍ତ କରାଇ ସନମତ
 ଭୂରୀସବା ଶୁଣୁ ଯେ ହୋଣ ଶଙ୍କୁନ ସହିତ । ୫୨ ।
 ବିଭୀଷଣ ସମ୍ଭାର ଯେ କରାଇଲେ ବିଧାନ
 ଅନକୁଳ ଧଇଲେ ନକ୍ଷତ୍ର ଯୋଗମାନ । ୫୩ ।
 ବଇଶାଖ ଶୁକଳ ପକ୍ଷ ଅଛୁୟେ ଭୃଗୁ
 ରୋହିଣୀ ନକ୍ଷତ୍ର ସେ ଶୁଭ ଯୋଗେ ଅଛି ବିଭୀ । ୫୪ ।
 ବାରତା ପାଇଣ ସେ ସିନ୍ଧୁ ଦେଶର ରାଜେ
 ଅନେକ ସମ୍ଭରେ ସେ ସମଦଣ୍ଡ ଘେନି ଆସେ । ୫୫ ।
 ଉଦ୍ଧାଳେକ ନାମେ ଯେ ଅଟନ୍ତି ପୁରୋହିତ
 ବିଭୀର ସମ୍ଭାର ସେ କରନ୍ତି ସମସ୍ତ । ୫୬ ।

ଶୁଭା ମଣ୍ଡୋପେକ ହୋଇଲା ଅତି ବୃଷାଳ
 ଅନେକ ଦେଶର ଯେ ଅଇଲେ ମହାପାଳ । ୫୭ ।
 ସୀତକାର କରଣ କସ କରନ୍ତି ମଙ୍ଗଳଣ
 ଅନେକ ଉଚ୍ଛବେଶ ବିଭୀର ଆରୋପଣ । ୫୮ ।
 ବିବିଧ ହୃଦେ ଯେ ବାଜଇ ବାଜଣା
 ବର ବେଶ କରାଇଲେ ସୁରଥ ଦୁର୍ଗା । ୫୯ ।
 ପିତାର କୋଡରେ ଯେ ବସିଲା ଜନ୍ମରଥ
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର କୋଡର ଯେ ଦୃଶିଲା ଦୁହିତ । ୬୦ ।
 ଯଥା ବିଧି ବାକ୍ୟ କରନ୍ତି ପୁରୋହିତେ
 ସିନ୍ଧୁ ରାଜାର ଯେ କଉଶିକ ନାମ ଗୋଷ୍ଠେ । ୬୧ ।
 ଜଳଦ ଗୋଷ୍ଠ ରାଜା ଯେ ଅଟଇ କୁରୁପତି
 ବେନି କୁଳ ଗୋଷ୍ଠ ଉଦ୍ଧାର ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି । ୬୨ ।
 ଜନ୍ମରଥ ଦୁର୍ଗାଳା ବେନି କର ଗୋଷ୍ଠି
 ମହା ମନ୍ତ୍ର ବାକ୍ୟେ ଯେ ପାଡିଲେ କୁଶଗଣ୍ଡି । ୬୩ ।
 ଅନେକ ଯତ୍ନକୁ ଦଲେକ କଉଶେବେ
 ରଥ ଗଜ ଅଶ୍ୱ ଗୋଧନ ରହୁ ଅନେକ ସମ୍ଭବେ । ୬୪ ।
 ବିଭୀ ସାରିଣ ତହୁଁ ଗଲେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
 ଲଜ୍ୟା ହୋମ କରନ୍ତି ପୁରୋହିତେ ଅନକୁଳ ଘଟେ । ୬୫ ।
 ଘୃତ ପ୍ରାଣନ କଲେ ବର କନ୍ୟା ଘେନି
 ଅନ୍ତପୁରେ ବିଜେ ଜନ୍ମରଥ ଦୃଶିଲାକୁ ଘେନି । ୬୬ ।
 ଯେକ ଆସନେ ଭୋଜନ କରନ୍ତି କୁମର କୁମାରୀ
 ମଙ୍ଗଳ ଗୀତ ଗାଇଲେ ହୃଳହୃଳ ଧୁନି କରି । ୬୭ ।
 ରମଣ ମନ୍ଦିରେ ବିଜେ ଆସୋବନ ସାରି
 କର୍ଣ୍ଣର ତାମ୍ବୋଳ ଭଞ୍ଜନ୍ତି ମନୋହାରୀ । ୬୮ ।
 ମଧୁଶୟନୀ ଯୁଗତେ ଶୁଭଲେ ଯାଇଁ ବେନି
 ହରଷ ବିନୋଦେ ଯେ ପାହିଲା ରଘୁଣୀ । ୬୯ ।
 ଚତୁର୍ଦ୍ଦିବସେ ଯେ ଚଉଁଠି ବିଧାନ
 ପଞ୍ଚମ ଦିବସେ ଯେ ଉଚ୍ଛବକ ଭିଆଣ । ୭୦ ।

ସପତମ ଦିନେ ମଙ୍ଗଳଣ ସାର

କନ୍ୟାକୁ ଘେନି ଜନ୍ମରଥ ବିଜୟେ ସିନ୍ଧୁ ପୁରୀ । ୭୧—୮୨୫୪ ।

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ବିବାହ

ବଇବସୁତ ମନୁ ପରୁରଲେ ତପୋବନ୍ଧୁ

ପୁତ୍ର ଦୁହିତା ଉତ୍ପଳାଇ କସ କଲ ଦ୍ରୋପଦ ନୃପତି । ୧ ।

ବଦୟନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ବଇବସୁତ ମନୁ ପୁରୁଷ

ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ପୁତ୍ର ଦ୍ରୋପଦର ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ନାମ ପ୍ରକାଶ । ୨ ।

ଅଶ୍ୱେକ ସାଜଣ ସେ ଅନେକ ଆୟୁଧେ

ଅନୁକ୍ରମେ ଖେଦଇ ସେ ପବିତ୍ର ବନ ମଧ୍ୟେ । ୩ ।

ମାରଇ ସେ ଦୁଷ୍ଟ ଦାନବନ୍ତ ଖେଦ

ରଖଇ ତପୋବନ୍ତ ଜଗତ ପରସିଦ୍ଧି । ୪ ।

କୁମ୍ଭ ମାସ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ସପତମୀ ଦିନ

ଭୃଗୁବାର ଅନୁରାଧା ନକ୍ଷତ୍ର ବିଦ୍ୟମାନ । ୫ ।

ସେଦିନ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ଚଳଇ ଉତ୍ତଙ୍ଗ ମଣ୍ଡଳେ

ଲକ୍ଷେକ ଯୋଦ୍ଧା ଘେନି ବିଜୟେ କୁତୋହୋଲେ । ୬ ।

ଉତ୍ତଙ୍ଗ ଦେଶର ରାଜା ମଧୁକେଶର ବୋଲି

ସେହି ଦଣ୍ଡେକ ଘେନି ଆସଇ ଆଠ ଗୁଳି । ୭ ।

ସିବେଶୀ କୁଳେ ହୋଇଲେ ଭେଟା ଭେଟି

ନୃପତି ପରୁରଇ ସେ କାହାର କୁମାର ଗୋଟି । ୮ ।

ଅମନାତ୍ୟେ ବୋଇଲେ ସେ ପାଞ୍ଚାଳ ଆଧିପତି

ଦ୍ରୋପଦ ରାଜାରେ ଯେ ଅଟଇ ସନ୍ତତି । ୯ ।

ଶୁଣିଣ ମଧୁକେଶର ଯେ ସାନନ୍ଦ ହୋଇଲ

ଗଉରବ କରି ଆପଣା ରାଜ୍ୟକୁ ଘେନିଗଲ । ୧୦ ।

ଅନଙ୍ଗର ସାହିଷ୍ଣେ ସୁନ୍ଦର ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ

ଗର ବେଶ ଅଳଙ୍କାର ସବୁକୁହଁ ମଣ୍ଡି । ୧୧ ।

ଜଗଜ୍ଞ ଉପରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକି ବସାଇ

ଅନେକ ସମ୍ଭବେ ଯୋଗାଡ଼ କରାଇ । ୧୨ ।

ମଦନାବଳୀ ବୋଲି ତାହାର ପାଟରାଣୀ

ଭାରିଯାକୁ ବସାଇ ଭଲଇ ନୃପମଣି । ୧୩ ।

ଆଗୋ ମହାଦେଇ ଆମ୍ଭେ କଥାୟେକ କରିବା

ମଧୁବଞ୍ଚ କନ୍ୟାକୁ ଆମ୍ଭର ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକୁ ଦେବା । ୧୪ ।

ସୁସଞ୍ଚ ସୁନ୍ଦର ଦେଖି ସମସ୍ତେ ହେଁ ଗୁହଁ

ରାଜ୍ୟଯାକ ସମସ୍ତେ ହୋଉଛନ୍ତି ମୋହି । ୧୫ ।

ବିଶେଷେ ପ୍ରିୟ ଜନ ଆବର ପୁରୁଷ ବେଶୀ

ବିଦ୍ୟାଧର ପରାୟେକ ସୁନ୍ଦର ରୂପ ଦିଶି । ୧୬ ।

ସମସ୍ତ ପ୍ରିୟ ପୁରୁଷ ବଦୟନ୍ତି ବଚନ

ମଧୁବଞ୍ଚ କି ରାୟେ କରସି ପ୍ରଦାନ । ୧୭ ।

କୁଆଁର ବଦାପନା ସେ ଆସୁଥିବ ଆମ୍ଭର ଭ୍ରବନେ

ମାସ ପଡ଼ି ଦେଖୁଥିବା ନା ଆମ୍ଭର ନୟନେ । ୧୮ ।

ସମରାଜ୍ୟ ଲେକେ କରନ୍ତି ସେ ସନେକ ସାଧୁ ବାଣୀ

ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକି ବରଣ କଲେ ମଧୁକେଶର ନୃପମଣି । ୧୯ ।

ଶୁଭ ଯୋଗେଶ ରାଜା ବିଦା କରାଇଲ

ଅଶ୍ୱ ଗଜ ଭଣ୍ଡାର ଅନେକ ଯତ୍ନକୁ ଦିଲ । ୨୦ ।

ସହସ୍ରେକ ରଥ ପାଞ୍ଚ ସହସ୍ର ହାଥୀ

ଶତେ ସହସ୍ର ଶ୍ୱେତ ବାରୁ ଦିଲକ ନୃପତି । ୨୧ ।

ଲକ୍ଷେକ ଗୋଧନ ଦିଲ ଧେନୁ ଗାଈ

ମଧୁବଞ୍ଚକ ସମର୍ପିଲ ରାଜା ବିଦାଯୋଗ କରାଇ । ୨୨ ।

କନ୍ୟାକୁ ଘେନିଣ କୁମାର ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ

ସମଦଣ୍ଡ ସାଜି ଆପଣା ରଥ ମଣ୍ଡି । ୨୩ ।

ସହସ୍ରେ ପାଟଛତ୍ର ବେନ ସହସ୍ର ଆଲମ୍ବ

ସହସ୍ରେ ସୋଆସ ଛତ୍ର ରାୟେ କରଇ ଆରମ୍ଭ । ୨୪ ।

ଟମକ ନିଶାଣ ବାରତୁର ବିଜୟୋଷ କାହାଳି
ଲକ୍ଷେକ ବାଦ୍ୟୋଷ କମ୍ପଇ ମହାଆଳି । ୨୫ ।
ସହସ୍ରେକ ଶଙ୍ଖ ସହସ୍ରେକ ମହୁଗା
ଛୁମୁରେ ନୃତ୍ୟ କରନ୍ତି ସହସ୍ରେ ବିଦ୍ୟାଧର । ୨୬ ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣର ରଥେ ବିଜେ କୁମାର କୁମାରୀ
କନ୍ୟା ଘେନ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ଚଳଇ ନିଜ ପୁରୀ । ୨୭ ।
ଯଉଛୁକ ଯୋଗାଡ ମାନ ଆସୁଅଛୁ ପଛେ
ରଥ ଗଜ ଅଶ୍ୱ ଲଗିଅଛୁ କାଛେ କାଛେ । ୨୮ ।
ଅସ୍ତରୁ ପାଣିଦ୍ରବ୍ୟ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଯୋଗାଡ
ପ୍ରେମାନ ଆସୁଅଛୁ ପାଞ୍ଚ ଅଇବୁତେ ଭର । ୨୯ ।
ମଧୁ କେଶର ପଠିଆଇଲୁ ଅନେକ ସମ୍ବରେ
ମଧୁବଞ୍ଚକ ଘେନ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ବିଜୟେ ନିଜପୁରେ । ୩୦ ।
ରତ୍ନକ ଘେନ ଯେହ୍ନେ ବିଜୟେ କାମଦେବ
ପାଞ୍ଚାଳ ଦେଶ ଲେକେ ଦେଶି ପ୍ରେସନେକ ଭବ । ୩୧ ।
ଦ୍ରୋପଦ ଦେଶିଲେ ଜଗଜ୍ଞ ଉପରେଣ ଥାଇ
ବିଷ୍ଣୁସେନ ଗନ୍ଧର୍ବ କି ଆସଇ ଆକାଶୁ ଓହ୍ଲାଇ । ୩୨ ।
ମାନବ ରଥ ତ ପ୍ରେମନ୍ତ ନ ମଣ୍ଡି
ଦେଶାନ୍ତରେ ଜଣାଇଲେ ଦେବ ଆସଇ କୁମାର ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ । ୩୩ ।
ଦେଶିଣ ନରନାଥ ଅନେକ ସାନନ୍ଦ ହୋଇଲୁ
ଭୋ ଦଇବ ସୁମର ରଜା କପାଳେ ହସ୍ତ ଦିଲୁ । ୩୪ ।
ବିଭାର କାଳେ ଯେ ପାଲଟାଇଲେ ବସନ
କେହି ନ ଦେଶିଲେ ଯେ ନୟନେକ ଲକ୍ଷଣ । ୩୫ ।
ପ୍ରେ ଯେ ସଂସାର ଜନଙ୍କର ଅସ୍ତ୍ରକାର ବାଣୀ
ଧନ୍ୟ ଉଦ୍ଧତ ହୋଇବ କି ସବୁଙ୍କର ସାଧୁବାକ୍ୟ ଶୁଣି । ୩୬ ।
ପ୍ରେହେନେକ ବିରୁର ରଜା ବଇକୁଲ୍ୟ ମତି
ମଧୁବଞ୍ଚ କନ୍ୟା ମୁଖ ଗୁହ୍ୟ ଭଲଇ ପଦ୍ମାବତୀ । ୩୭ ।
ମଧୁବଞ୍ଚ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକି ବନ୍ଦାନ୍ତି ଅର୍ଦ୍ୟ ଘେନ
ପିତା ମାତାଙ୍କୁ ନମସ୍କାର କରନ୍ତି ଯାଇ ବେନ । ୩୮ ।

ପିତା ମାତାପ୍ରେ ସ୍ନେହଭରେ କରନ୍ତି କଲ୍ୟାଣ
ଧର୍ମେ ପ୍ରାପତ ହୋଇ ତୋତେ ପୁରୁଷ ଲକ୍ଷଣ । ୩୯ ।
ଅନେକ ବାଳୀ ଅର୍ଦ୍ୟ ଘେନ ଆନନ୍ଦେଣ ବନ୍ଦାଇ
ସୁଲକ୍ଷଣୀ ନାରୀମାନେ ହୁଲହୁଲୀ ଦେଇ । ୪୦ ।
ନୟନେକ ହୋଇ ମାତା ଗର୍ଭ ଜାତ ଯେ ହୋଇଲୁ
ପୁତ୍ର ଜାତ ହୋଇଲୁ ବୋଲି ରାଜ୍ୟରେ ଘୋଷଣ ପଡ଼ିଲୁ । ୪୧ ।
ନିସନ୍ଦେ ଜାଣିଲେ ପ୍ରେ ଅଟଇ ନୟନେକ
ମୁଦୁସୁଲୀ ରାଣୀ ଆଗେ ବାରତା କଲ ଗୋପ୍ୟକ । ୪୨ ।
ବ୍ୟାସଙ୍କୁ ଘେନ ପ୍ରେହା ଜାଣନ୍ତି ଗୁରୁ ଜଣ
ଆନ କେହି ନ ଜାଣନ୍ତି ନୟନେକ ଲକ୍ଷଣ । ୪୩ ।
ପରସ୍ପେଷ୍ଟ ପ୍ରତାପୀ ହୋଇଲୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ
ଜଗମୋହିନୀ କନ୍ୟା ଘେନ ଅଇଲୁକ ଭଣ୍ଡି । ୪୪ ।
ଯେତେ ପ୍ରିୟ ପୁରୁଷ ଅଇଲେ ସଙ୍ଗତରେ
ତାହାକୁ ନୃପତି ଦିଲୁ ଅନେକ ସମ୍ବରେ । ୪୫ ।
ବହୁତ ଉଚ୍ଛବ ରଜା କଲେକ ଦ୍ରୋପଦେ
ରଜାର ସମ୍ପଦ ଦେଶି ଅନେକ ସାନନ୍ଦେ । ୪୬ ।
ଦିନ ପାଞ୍ଚ ସାତ ପାଞ୍ଚାଳ ଦେଶେ ଥିଲେ
ଆଗ୍ୟାଂ ମାଗି କର ଉଡ଼ଙ୍ଗ ଦେଶେ ଚଳିଗଲେ । ୪୭ ।
ମଧୁକେଶର ରଜା ଆଗେ କହିଲେ ବାରତା
ବାବୁ ଅନେକ ସମ୍ପଦ ସେ ପାଞ୍ଚାଳ ଦେଶର କଥା । ୪୮ ।
ବର ମାତାର ନାମ ଅଟଇ ଯେ ପଦ୍ମାବତୀ
ପତିବ୍ରତା ପ୍ରିୟ ସେ ପ୍ରତସେ ଲକ୍ଷ୍ମୀର ମୂରତି । ୪୯ ।
ଜନଙ୍କର ମୁଖରୁ ପ୍ରେସନକ ବାକ୍ୟ ଶୁଣି
ଅନେକ ହରଷ ସେ ମଧୁକେଶର ନୃପମଣି । ୫୦ ।
ବହୁତ ଅଲେଖ ସେ ହୁଅନ୍ତି ମଧୁବଞ୍ଚ
ଭିନି ବରଷେ ହୋଇଲୁ ସୁନ୍ଦରୀ ପାକାସୁଖ । ୫୧ ।

ମଧୁବଞ୍ଚାର ରଜ ଉଚ୍ଛବ ଦେଖିଣ ପିତାମାତା
 ଭଲନ୍ତି ରାସ ଦିବସେ ସୁମରନ୍ତି ବଧାତା । ୫୨ ।
 ସପତମ ଦିନେ ସେ ହୋଇଲୁ ଶୁଦ୍ଧ ସ୍ନାହାନ
 ଅଷ୍ଟରହ ଶଞ୍ଜିତ ପଦ୍ମ ପୁଲ ଲକ୍ଷେ ଦିଲେ ଦାନ । ୫୩ ।
 ଯୋଗ ଲଗ୍ନ ମଙ୍ଗଳ ଗ୍ରହ କରଣ ଶୁଭ ଅନକୁଳେ
 ମଧୁବଞ୍ଚାଙ୍କ ଶୁଆଇଲେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀର କୋଳେ । ୫୪ ।
 ଦିବ୍ୟ ପଲଙ୍କେଣ ପଡ଼ିଲେ ଯେକଯୋଗେ
 ପୁରୁଷ ଲକ୍ଷଣ ନାହିଁ କିସ ହୋଇବ ସତସଙ୍ଗେ । ୫୫ ।
 ବାଳୁତ କୁମାରୀ ନ ଜାଣଇ ରତରସ
 ହରଷ ପ୍ରେମ କୁତୋହୋଲେ ଗଲୁ ବେନି ଯେ ବରଷ । ୫୬ ।
 ପରର ଶୃଙ୍ଗାର ଯହୁଁ ଶୁଣିଲୁ କୁମାରୀ
 ଦିନୁ ଦିନୁ କାମଶରେ ହୋଇଲୁ ତନୁ ଘାରି । ୫୭ ।
 ଲଜ୍ୟା ଉପେକ୍ଷା କରି ସ୍ବାମୀକି ଧଇଲୁ କୋଳରେ
 ମୃଗେ ରୁମ୍ଭନ ଦେଇ ବୋଇଲୁ ସ୍ବାମୀ ମୋତେ ଦେବୁ ନା ଶୃଙ୍ଗାରେ
 । ୫୮ ।
 କୋଳେ ବସାଇ ଚାଟୁ ପଟଳ ବୋଇଲୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକି
 ଶୃଙ୍ଗାର ନ ଦେଇ ମୋତେ ଦୁଇ ବରଷ ଭଣ୍ଡିଲୁ କାହିଁକି । ୫୯ ।
 ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ବୋଇଲୁ ସଖି ବାଳୁତ କାଳେ କିସ କାମ ସଧ
 ଆଶ୍ୟ କ୍ଷୟେ ହୋଅଇ ଅଳପ ଦିନେ ଛୁଡ଼ଇ କନ୍ଧ । ୬୦ ।
 ମଧୁବଞ୍ଚା ବୋଇଲୁ ତୁ ରଜାର କୁମର ଅଟୁ ସୁଖସ୍ବେଗୀ
 ସ୍ବେମାନ ବିରୁରଇ ଯେ ସେ ହୋଅଇ ଯୋଗୀ । ୬୧ ।
 ଭୋଜନ ସାଧନ ଶୃଙ୍ଗାର ରସ ଭୋଗ
 ବଂଶିକ କୁମାର ତୁ ସନ୍ତାନ ହୋଇବ ବେଗ । ୬୨ ।
 ମୋହୋର ସଙ୍ଗତରେ ଯେତେକ କୁମାରୀ
 ତାହାଙ୍କର ହୋଇଲୁନି ପୁଅ ଚାରି ଚାରି । ୬୩ ।

ସ୍ବେଦେନେକ କର୍ମ ମୋହୋର ନିଷ୍ଠୁଳେ ଗଲୁ ତପ
 ରଜାର କୁମାରୀ ହୋଇ ମୋହୋର ସ୍ବେତେକ ପାପ । ୬୪ ।
 କହୁଁ କହୁଁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ନଦ୍ରାଗଲୁ ଅସାଷ୍ଟମ ହୋଇ
 କାମ କଷ୍ଟେ ସୁନ୍ଦରୀକ ନଦ୍ରାଗବ ନାହିଁ । ୬୫ ।
 ଅସାଷ୍ଟମେ ନଦ୍ରା ଯହୁଁ ଗଲୁକ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ
 ଉଠି ମଧୁବଞ୍ଚା ପିନ୍ଧିଲୁ ବସ୍ତ୍ର ତାର ଫେଡ଼ି । ୬୬ ।
 ବିବସନ କରି ତା ଅଙ୍ଗ ଆଉଁଶଇ ସବୁ ଠାବ
 ଲେଖି ନ ପାଇଲୁ ସେ ପୁରୁଷର ସଭାବ । ୬୭ ।
 ଉଠିଣ ସୁନ୍ଦରୀ କରେ ଦେନିଣ ଘାପାବଳୀ
 ନରେଶି ଚାହିଲୁ ନୟନେକ ହୋଇଲୁ କିଭଳି । ୬୮ ।
 ପ୍ରିୟ ପୁରୁଷ ଲକ୍ଷଣ ହାଦେ ନାହିଁ
 ମୃଷାଗତ ହୋଇଲୁ ବାଳୀ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ କି ଚାହିଁ । ୬୯ ।
 ହା ହା ଦଇବ ମୋତେ ଯେହୁ ସେ ଭିଆଇଲୁ
 ହସ୍ତଗତ ନିଧୁ ତୁ ଅନ୍ତର କରଇଲୁ । ୭୦ ।
 ପୁରୁଷ ମଧ୍ୟରେ ଯେ ଅଟଇ ସୁଲକ୍ଷଣ
 ବଂଶ ଉଦ୍ଧାରଣ ସ୍ବେ ଅଟଇ ବିତକ୍ଷଣ । ୭୧ ।
 ପୁଣ୍ୟ ସେବା କଲି ଯେବେ ହର ପାଦପ
 ତେବେ ସେ ସୁଲକ୍ଷଣ ଯେହୁ ପାଇଲି ପତି । ୭୨ ।
 ସମୋଦ୍ର ପ୍ରାୟେକ କରିଥିଲି ଆଶ
 ମୁଁ ସୁନ୍ଦରୀ ପ୍ରିୟ ସ୍ବେ ସୁନ୍ଦର ପୁରୁଷ । ୭୩ ।
 ପ୍ରିୟ ଜନମ ବୋଲି ଯେହୁ ମନ ଇଚ୍ଛା
 ସୁନ୍ଦର ପୁରୁଷକୁ ସେ ପ୍ରିୟ କରଇ ମନ ବାଞ୍ଛା । ୭୪ ।
 ସୁନ୍ଦର ସୁଲକ୍ଷଣ ଦେଖି ପିତା ମୋର ଦିଲୁ
 ବିପାକ କରମ ମୋର ସ୍ବେମନ୍ତ ହୋଇଲୁ । ୭୫ ।
 ସ୍ବେଦେନେକ ବଇକୁଳ ହୋଅନ୍ତେ ମଧୁବଞ୍ଚା
 କରମକୁ ସନ୍ତାପୁଁ ପାହିଲୁକ ରାତି । ୭୬ ।

ବେଶ ବେଶନ ମାନ ସବୁ ପକାଇଲ ଭଞ୍ଜି
 ହାର ଅଳଙ୍କାରମାନ ସମସ୍ତ ଦୂରେ ତେଜ । ୭୭ ।
 ଅନ୍ଧ ଆହାର ସହିତେ ସକଳ କଲ ଉପେକ୍ଷା
 ଶୁଭକ ନିଜ ପ୍ରାଣ ବ୍ରତ ପ୍ରିୟ ଘାଣା । ୭୮ ।
 ପିତାର ଘରର ଯେ ଥିଲ ମୁଦୁସୁଲ
 ପିତାକୁ କହ ଯାଇଁ ଲେ ମୁଁ ନିରାଶ ହୋଇଲି । ୭୯ ।
 ଯାହାକୁ ପ୍ରଦାନ କଲ ମୋତେ ମୋହୋର ତାତ
 ପ୍ରିୟ ପୁରୁଷ ବାହାର ସେ ନୟନେକ ଜାତ । ୮୦ ।
 ମୁହିଁ ଦେହ ଶୁଭ ଅଛି ଦ୍ରୋପଦର ପୁରେ
 ଯାଇଁ କହ ଲେ ମୋର ପିତାର ଗୁମୁରେ । ୮୧ ।
 ଯେସନେକ ବାରତା ଶୁଣିଣ ମୁଦୁସୁଲୀ
 ହୋଧ ଅବସ୍ଥା ହୋଇଣ ଚଳିଲେ ସମସ୍ତ ପୋଇଲି । ୮୨ ।
 ପଞ୍ଚଦଶ ଦିନେ ଯାଇଁ ହୋଇଲେ ପରବେଶ
 ବାରତା ଜଣାଇଲେ ଯାଇଁ ମଧୁକେଶର ରଜା ପାଶ । ୮୩ ।
 ଭବିଷ୍ୟ ବାରତା ଦେବ ଶୁଣିମା ରାଜେଶ୍ୱର
 ପ୍ରିୟ ପୁରୁଷ ଦେବ ନାହିଁ ସେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀର । ୮୪ ।
 ମଧୁକେଶର କଷ୍ଟ ଦେବ କେ ସହିତେ ପାରି
 ଅଗ୍ନି ଜାଳ ଝାସିବ ବୋଲି ବସିଲ ଦୃଢ଼କରି । ୮୫ ।
 ଶୁଣିଣ ମଧୁକେଶର କୋପେଶ ପରଚଣ୍ଡ
 ସାଜରେ ପଞ୍ଚାଳ ଦେଶକୁ ମୋହୋର ସମଦଣ୍ଡ । ୮୬ ।
 ଯେହେନେକ ପାମର କିମ୍ପା ବିଦ୍ରା ଯେ ହୋଇଲ
 ନୟନେକ ବୋଲି ମୋତେ କିମ୍ପା ନ କହିଲ । ୮୭ ।
 ଅଗ୍ନି ଜାଳ ମରବ ଯେବେ ମୋହୋର ଦୁଲଣୀ
 ସେହି ଅଗ୍ନିରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକ ପକାଇବି ହାଣି । ୮୮ ।
 ମୋହୋର ଦୁହିତା ଯେବେ ତାହାରେ ନାଶପିବ
 ସେ ନୟନେକ ଗୁର କମ୍ପେ ବ୍ରତଧିବ । ୮୯—୮୩୪୩ ।

ମାତାଙ୍କର ଶୋକରେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀର ପୁରୁଷତ୍ୱ ପ୍ରାପ୍ତି

ଯେତେ ବୋଲଣ ରାୟେ କୋପେଶ ପରଚଣ୍ଡ
 ଦ୍ରୋପଦ ଉପରକୁ ସାଜିଲ ସମଦଣ୍ଡ । ୧ ।
 ମର୍ତ୍ତ୍ୟତେଜ ରଥ ବେନ ମର୍ତ୍ତ୍ୟତେଜ ହସ୍ତୀ
 ଦଶ ମର୍ତ୍ତ୍ୟତେ ଅଶ୍ୱ ତେର କ୍ଷେତ୍ରଣୀ ପାଦାନ୍ତ । ୨ ।
 ଅଶୀଲକ୍ଷ ମୁକୁଟବରା ଯୋଦ୍ଧା ଅହିବ୍ରତେକ ପାରିଦଣ୍ଡ
 ଘୋର ବାଦ୍ୟ ଶବଦେ ଯେ କମ୍ପଇ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ । ୩ ।
 ଦ୍ରୋପଦର ଆସ୍ତ୍ରାନେ ଦେଶାନ୍ତର ଯେ କହିଲ
 ତୋହୋର ରାଜ୍ୟକୁ ଦେବ ଉଡ଼ଜେଶ୍ୱର ବାହିଲ । ୪ ।
 ଦଣ୍ଡ ସାଜ ସଜ ହୋଇଲ ଦ୍ରୋପଦ
 ତୋହୋର ତୁଲେ ମଧୁକେଶର କରିବ ଆଜ ଦ୍ୱନ୍ଦ । ୫ ।
 ଦୋହିତାର ଅଭିମାନ ନେବ ବାହିଲ ସମରାଷ୍ଟ୍ର
 ଦ୍ରୋପଦ ବୋଇଲେ କିମ୍ପା ସାଜିବ ମୋହୋର ଆଠ । ୬ ।
 ତାହାର ମୋହୋର ଯେ ଅଛଇ ବନ୍ଧୁପଣ
 ଅଭିନ୍ନ ଆତ୍ମା ଆତ୍ମର କେ କରିବ ବାରଣ । ୭ ।
 ହସ୍ତୀୟେ ଆରେହ ଯେ ଦ୍ରୋପଦ ନୃପତି
 ସଙ୍ଗେ ଅଛି ତାର ଯେକା ସଦାନନ୍ଦ ମନ୍ଦି । ୮ ।
 ବାମ ପାଶେ ପୁତ୍ର ତାର ଦୃଷ୍ଟ ଯେ ଦୃମନ
 ମଧୁକେଶର ଗୁମୁକୁ ରଜା କରଇ ଗମନ । ୯ ।
 ଉଡ଼ଜେଶ୍ୱର ରହିଅଛି ଦ୍ୱିପୁରନ୍ଦେକ ଘାଟେ
 ପଞ୍ଚାଳେଶ୍ୱର ଯାଇଁ ଭେଟିଲ ନିକଟେ । ୧୦ ।
 ମଧୁକେଶର ନିକଟେ କହିଲେ ମୁନେହି
 ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ୱର ଦେବ ତୋର ସନ୍ନିଧ୍ୟେଶ ରହି । ୧୧ ।
 କୋପେଶ ଆଗ୍ୟାଂ ଦିଲ ସେ ମଧୁକେଶର
 ଯୋଦ୍ଧାକୁ ବୋଇଲ ରେ ଦ୍ରୋପଦକୁ ଧର । ୧୨ ।
 ଦ୍ରୋପଦେ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ହୋ ସମୁଧ
 ମୋହୋର କସ ଦୋଷ ତୋହୋର ଯେହେନେକ ବୁଦ୍ଧି । ୧୩ ।

ପଶୁକୁ ନ ବୁଝି କିମ୍ପା ତୁହି କଲୁ ଯେହା
 ନ ଜାଣି ଧାତକାରେ କଲୁ କିନା ବହା । ୧୪ ।
 ଆପଣାର ଦୋଷ ଆପଣେ ନ ବୁଝୁ
 ତୋହୋର କଲ କୃତ୍ୟ ମୋତେ କିମ୍ପା କୋପ କରୁ । ୧୫ ।
 ମଧୁକେଶର ବୋଇଲୁ ମୋହୋର ଦୋଷ ନାହିଁ
 ସୁନ୍ଦର ବିଚକ୍ଷଣ ବଞ୍ଚିକ ଦେଖି ଭଜିଲି ଅବା ମୁହିଁ । ୧୬ ।
 ସେ କିମ୍ପା ମୋତେ ନ କହିଲୁ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ
 ଦୁହିତାକୁ ମୋହୋର ବିଦ୍ରାହ ହୋଇଲୁ ମୋତେ ଭଣ୍ଡି । ୧୭ ।
 ଯେବେ ଯେବେ ମୋହୋର ଦୁହିତା ନାଶପିବ
 ସେ ନୟନେକ ଶୁଭ ବ୍ରତ କିସ ଯେ କରିବ । ୧୮ ।
 ତୁ ଯେବେ ଦ୍ରୋପଦ ମୋତେ ଦିଅସି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକି
 ଅଗ୍ନିର ମଧ୍ୟେ ପକାଇବ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ, ଦୁହିତାକ । ୧୯ ।
 ଦ୍ରୋପଦ ରାଜାକୁ ସେ ଧରି ନିଲ ବଳେ
 ଦୃଷ୍ଟଦୃମନ ପଳାଇଲୁ ପ୍ରାଣର ବିକଳେ । ୨୦ ।
 ସମଦଣ୍ଡ ସାଜିଣ ସେ ଦୃଷ୍ଟଦୃମନ
 ମଧୁକେଶର ତହିଁକି ଯେ ଖେଦାଇଲୁ ସଇନ । ୨୧ ।
 ଓହୋବଳ ଥାଠ ହୋଇଲେ ଉଚ୍ଚବାଚି
 ଉତ୍ତରନ୍ତି ଲଙ୍କିଆ ଧନୁ ସହସ୍ର ଆମଞ୍ଚ । ୨୨ ।
 ଯେମନ୍ତର ସମୟେ ମହାଦୋର ରୟଣୀ
 ମହାଦେବ ପଳାଇଲେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକି ଦେନ । ୨୩ ।
 ପୁତ୍ର ଦେନ ପଳାଇ ପଶିଲୁ ଗନ୍ଧମାରଦନ ପଦ୍ମରେ
 ପୁତ୍ର କୋଳେ ଧରି ଯେ ରୋବଇ ଉତ୍ତସ୍ତରେ । ୨୪ ।
 ମହା ନିଶାକାଳେ ଯେ ନିଶବଦ ବାଣୀ
 କାନ୍ଦନ୍ତେ ଶୁଭଇ ଯେ କୋକିଳସ୍ବର ଜାଣି । ୨୫ ।
 ବାଉନ କାନ୍ଦଇ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀର ରୂପ ଗୁଣ ଗୁଣି
 ଦୁର୍ଗୀର ସଂହାତ ବାବୁ ରେ ମୋର ଅନ୍ତର ଲଭିତ ପୁଣି । ୨୬ ।

୧୪।୧ ପଶୁକୁ—ପଶୁକା କରି ।

୧୪।୨ ବହା—ବିଦ୍ରାହ ।

ଦଶମାସ ତୋତେ ଗର୍ଭରେ ଧରିଲି ରେ ବାଳ
 ସବଂଗୁଣେ ସୁଲକ୍ଷଣ ବାବୁ ରେ ତୋହୋର କପାଳ । ୨୭ ।
 ଦାନେଣ ଶୁଭବନ୍ତା ବାବୁ ସାଂଗ୍ରାମେ ଶକତା
 ଯେତେକ ଲକ୍ଷଣ ବାବୁ ତୋତେ କଲକ ବିଧାତା । ୨୮ ।
 କେଉଁଣ ଲଙ୍କା ତୁ ଉପାଡ଼ିଲୁ ପୂର୍ବେ
 ଲଙ୍କା ଭଗ୍ନ ଦୋଷ ତୋତେ ହୋଇଲୁ ପୁତ୍ର ଯେବେ । ୨୯ ।
 ସୁଶୀତଳ ମୃଦୁବାଣୀ କୋକିଳ ଧ୍ବନି ଶ୍ରୀ
 ଅନ୍ଧାର ବିଜେ କରି ସେ ଯେ ତୁଳାକର୍ଣ୍ଣ ଆସି । ୩୦ ।
 ଗନ୍ଧମାର୍ଦ୍ଦନ ପଦ୍ମେ ଶୁଭଲ ହୋପ ବାଣୀ
 ଅନୁସର ତାହା ଭଗତମକ୍ଷଳ ନାଥ ଶୁଣି । ୩୧ ।
 ବାଉନ କାନ୍ଦନ୍ତେ ଯେ ଦୟା କଲେ ଶରମଣି
 ଦୃଶ ହୋଇଲୁକ ସେ ଯେ ଗନ୍ଧବ ରୂପାମଣି । ୩୨ ।
 ତୁଳାକର୍ଣ୍ଣ ବୋଇଲୁ ତୁ ଅଟୁ କାହାର କତି
 ଯେ ଦୋର ଅରଣ୍ୟେ କିମ୍ପାଇ ରୋଦନ କରୁ ନିଶାବତ । ୩୩ ।
 ରାଣୀ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ମହାତମା କେଉଁଣ ଦେବତା
 ମୁହିଁ ମହାଦୁର୍ଗୀ ନ ପାଡ଼ନ ମୋହୋର କଥା । ୩୪ ।
 ବଦୟନ୍ତି ଗନ୍ଧବ ଶୁଣ ଗୋ ଯୁବକ
 ମୋହୋର ନାମ ତୁଳାକର୍ଣ୍ଣ ମୁଁ ଅଳକା ଚନ୍ଦ୍ରକ୍ରାନ୍ତ । ୩୫ ।
 ଅମରାଧି ନାଥର ମୁଁ ଭଣ୍ଡାର ଅଧିକାରୀ
 ମୋହୋର ମାତାର ନାମ ପଦ୍ମାବତୀ ଅପକ୍ଷୟ । ୩୬ ।

୩୧।୨ “ଅନୁସର ତାହା ଭଗତ ମକ୍ଷଳ ନାଥ ଶୁଣି” ପରେ ପୋଥି ବିଶେଷରେ ଭନ୍ନପାଠ—

{ ରାମ ପାରିଧ୍ୟରେ ଆସିଥିଲୁ ତୁଳାକର୍ଣ୍ଣ
 ରୋଦନ ଶବ୍ଦ ଶୁଣି କଲ ହେତୁ ଗ୍ୟାନ ।
 ତାହାର ସନ୍ଦିଗ୍ଧେ ଯାଇ ମିଳିଲୁ ଗନ୍ଧବ
 କେବଣ କାରଣେ କାନ୍ଦୁ କହୁ ମୋର ଆଗ ।

୩୬।୨ “ମୋହୋର ମାତା ନାମ ପଦ୍ମାବତୀ ଅପକ୍ଷୟ” ପାଦାନ୍ତ ପରେ ଭନ୍ନ ପାଠ—

ମୋହୋର ଭାରିଯା ଯେ ବଲ୍ଲଭ ନାମେ ନାମ
 ରହୁ ସଂଯୋଗ ଯେ ହୋଇଲୁ ତାହାର ।

୩୧।୨ ଭଗତ ମକ୍ଷଳ—ଭକତ ବସ୍ତ୍ର ।

ନଳକୁମାର ମୋହୋର ତୁଲେ ପୀରତ ହୋଇଲେ
ମୁଁ ନ ଜାଣଇ ଆଉ ଗୋ ଭଣ୍ଡାରୁ ଅନେକ ଧନ ଶ୍ରେୟଲେ । ୩୭ ।
ଅବିଷେକ ଯୋଗାଡମାନ ନେଲେ ଶ୍ରେୟଲେ
ଅବିଷେକ କାଳେ ଦେଖିଲ ଭଣ୍ଡାରେ ଧନ ନାହିଁ । ୩୮ ।
ବାସବ ଦେବତା ଯେ ମୋତେ କୋପ କଲୁ
ଦେବ ଭଣ୍ଡାରୁ ମୋତେ ବାହାର କରି ଦଲୁ । ୩୯ ।
ପଦ୍ମାବତୀ ବୋଇଲେ ମୁଁ ଦ୍ରୋପଦର ଭାରିଆ
ମୋହୋର ପିଅର ଅଛି ପଦ୍ମକେଶର ରାଜା । ୪୦ ।
ମୋହୋର ନାମ ହାଦେ ଅଟଇ ପଦ୍ମାବତୀ
ପ୍ରେକା ପ୍ରେହ ପୁତ୍ର ଗୋଟି ମୋହୋର ହୋଇଲୁ ଉତପତ୍ତି । ୪୧ ।
ଦିନେକ ପ୍ରେହ ପୁତ୍ର ଦିଗବିଜେ କରିଗଲୁ
ମଧୁକେଶର ରାଜା ପ୍ରେହାକୁ ମଧୁବତୀକୁ ପ୍ରଦାନ କଲୁ । ୪୨ ।
ପୁରୁଷ ଲକ୍ଷଣ ଯଦୁଂ ପ୍ରେହାର ତହିଁ ନାହିଁ
ମଧୁବତୀ ବୋଇଲୁ ମୁଁ ହୋଇବି ଅଗ୍ନି ଦାସ । ୪୩ ।

ରାହେ ମାତା ଭାରିଆ ପ୍ରେକାନ୍ତେ ଛନ୍ତି ଶୋଇ
ଭାରିଆ ବୋଲି ମାତାଙ୍କୁ ଶୃଙ୍ଗାର କଲି ମୁହଁ ।
ରାହର ସମୟେ ମୋତେ ବିଚାର ନ ଗଲୁ
ଜନମା ନ ଜାଣିଲୁ ମୋତେ ସେ ଦେହ ଦଲୁ ।
ସେହ କାରଣେ ମୁହଁ ମନରେ ବିଚାରଲି
କେମନ୍ତ କରିବି ବୋଲି ମନରେ ଭୟ କଲି ।
ଜନ ମୁଖ ନ ଶୁଣିବି ପଶିବି ବନସ୍ତେ
ନାରଦଙ୍କୁ ପଚାରି ମୁଁ କହୁଲି ପ୍ରେକାନ୍ତେ ।
ସେ ବୋଇଲେ ମାତୃ ହରଣ ତୁ ନ କଲୁ ବିଚାର
ଇନ୍ଦ୍ର କି କାଟି ମେଲୁ ଝର୍ତ୍ତ ଗମନ କରି ।
ତେଣୁ ସେ କୋପ ମୋତେ କଲେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ
ପ୍ରେକାକା ବୁଲଇ ମୁଁ ବନସ୍ତ ଭିତର ।
ପଦ୍ମାବତୀ ବୋଇଲେ ମୁଁ ଦ୍ରୁପଦର ରାଣୀ
ପ୍ରେ ପୁତ୍ର ଅଟଇ ମୋହୋର ବାରମଣି ।
ନୟନ ଅଟଇ ପ୍ରେହାର ଲକ୍ଷଣ
ନ ଜାଣି ପଦ୍ମକେଶର ଦୁହିତା ଦଲୁ ଦାନ ।

ମଧୁକେଶର ବାହୁଲ ପାଆଳ ଦେଶକୁ
ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ନିମନ୍ତେ ଧରଅଛି ରାଜା ଦ୍ରୋପଦକୁ । ୪୪ ।
ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକ ଦ୍ରୋପଦ ଲେଖଇ ଚଉକତି
ବିକଳେ ଦେନ ପଳାଇ ଅଇଲି ମୁଁ ନିଶାବତ । ୪୫ ।
ଗନ୍ଧବ ବୋଇଲୁ ମୋହୋର ମାତା ପଦ୍ମାବତୀ
ତୁ ମୋହୋର ମାଉସୀ ହୋଇଲୁ ଯୁଗତି । ୪୬ ।
ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ମୋହୋର ହୋଇଲୁକ ଭ୍ରାତା
ମୁଁ ପ୍ରେହାକଇଁ କାରଣ କରିବଇଁ ଗୋ ମାତ । ୪୭ ।
ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକ ଦେନ ଗନ୍ଧବ ଅନ୍ତର ହୋଇଲୁ
ଆପଣାର ଇନ୍ଦ୍ର କାଟି ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ତହିଁ ଲଗାଇଲୁ । ୪୮ ।
ସଞ୍ଜୀବନୀ ମଉଷୟ ଦଲୁ ନେଇ ତହିଁର ଉପରେ
ଲଗିଲୁ ମହାମନ୍ତେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ଶରୀରେ । ୪୯ ।
ବଇବସୂତ ମନୁ ପଚାରିଲେ ପରସ୍ତାବେ
ତୁଳାକର୍ଣ୍ଣର ମହିମା ଅସଂଖ୍ୟ ମୁନିଦେବେ । ୫୦ ।
ପ୍ରେହାକୁ ପରାପତ ତାହାର କେବଣ ପାପ
ପୁରୁଷ ଲକ୍ଷଣ ଗୁଣଲୁ କେବଣ ଭଗତ ଅନୁରୂପ । ୫୧ ।
ଅଗସ୍ତି ବୋଇଲେ ଯାହା ପଚାରିଲୁ ବାରତା
ସାବଧାନେ ଶୁଣ ଯେ ପ୍ରେହର ତଥ୍ୟ କଥା । ୫୨ ।
ତୁଳାକର୍ଣ୍ଣକୁ ଅନେକ ଦୟା କଲେ ସହସ୍ରାକ୍ଷ
ଅମରେ କଲେ ତାକୁ ନୃତ୍ୟରେ ପରାସ । ୫୩ ।
ବାସବର ତତ୍ତ୍ୱ ସେ ସୁନ୍ଦର ଅଟଇ ତୁଳାକର୍ଣ୍ଣ
ଦେବତାନ୍ତ ଗୁଣ ବିଦ୍ୟାଧର ପ୍ରେହାକୁ କଲେ ମନ । ୫୪ ।
ସବୁ ଅପସରାନ୍ତ ପ୍ରେ ରମଣ କରଇ ରସେ
ପ୍ରେହାକଇଁ ଗୁଣ ଅପସରା ନ ଗଲେ ଇନ୍ଦ୍ର ପାଶେ । ୫୫ ।
ପ୍ରେହାର ମାତା ଯେ ଅଟଇ ପଦ୍ମାବତୀ
ରମ୍ଭାର ସାରିକ୍ଷେ ସେ ଅଟଇ ରୂପବନ୍ତୀ । ୫୬ ।

ମାତାକୁ ଦେଖି ସେ ମଦନେ ଆରତ ହୋଇଲ
 ଦିନେକ ଟି ପଦ୍ମାବତୀକ ବଳକାରେ ଧଇଲ । ୫୭ ।
 ମାତାକୁ ବଳେ ଧରି କଲକ ଶୃଙ୍ଗାର
 ତାହା ଜାଣି ଅମରୁ ଇନ୍ଦ୍ର ସେହାକୁ କଲେକ ବାହାର । ୫୮ ।
 କେହି ନ ଗୁହାନ୍ତ ଅମରେ ସେହାର ମୁଖ
 ବନଶାମୀ ହୋଇ ସେ ପାଇଲ ବହୁତ ଦୁଃଖ । ୫୯ ।
 ସେହି ରାଗେ ଇନ୍ଦ୍ର ଛେଦନ ହାଦେ କଲ
 ନୟନେକ ଲକ୍ଷଣ ଯେ ଆପଣେ ବହୁଲ । ୬୦ ।
 ଆକାଶେ ଅନେକ ଯନ୍ତ୍ର ପାଇଲ ଅପରାଧ
 ତେଣୁକରି ରାଗେ ଇନ୍ଦ୍ର କି ଗନ୍ଧ ଦିଲ ଶାସ୍ତି । ୬୧ ।
 ହେ ବୁଧ ଜନେ ବିରୁଦ୍ଧ କର ମନେ
 ଅକାରଣେ କାରଣ ପାଇ ମହତ ଦରଶନେ । ୬୨ ।
 ପାଇଲ କାରଣ ସେ ଦ୍ରୋପଦର ଆତ୍ମଜ
 ତୁଳାକର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସାଦେ ପାଇଲ ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟ । ୬୩ ।
 ପୁଷ୍ପେକ ବିମାନ ତାକୁ ଦିଲକ ତୁଳାକର୍ଣ୍ଣ
 ସେଥି ଆଶେହି ମାୟେ ପୋୟେ କର ଯେ ଗମନ । ୬୪ ।
 ଆପଣା ଶରୀରେ ଯେତେ ଅଳଙ୍କାର ଥିଲ
 ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ଅଙ୍ଗେ ସବୁ ଆଭରଣ କଲ । ୬୫ ।
 ଦେବାଙ୍ଗ ବସନ ମାନ କରିଣ ଆଭରଣ
 ବିମାନେ ବିଜେକଲ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ଚରଣ । ୬୬ ।
 ସମସ୍ତ ଶହସ୍ର ଶାହାସ୍ର ମାନ ତୁଳାକର୍ଣ୍ଣ ଦିଲ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀକ
 ରୂପେଣ କୁମାର ତେଜ କାମଦେବ ସତେ କି । ୬୭ ।
 ପୁଷ୍ପକୁ ଦେନି ତହୁଁ ଚଳିଲେ ପଦ୍ମାବତୀ
 ଦଣ୍ଡ ଦେନି ଯହୁଁ ରହିଛି ପଦ୍ମକେଶର ନୃପତି । ୬୮ ।
 ଶି ପୁରନ୍ଦର ପଦ୍ମ ଉପରେ ଉଡ଼ିଗୋଶ୍ୱର ବସିଛି ଆସ୍ଥାନେ
 ଧାତକାରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ପୁଷ୍ପେକ ବିମାନେ । ୬୯ ।
 ବିମାନରୁ ଉଠୁଥିଲ ଦ୍ରୋପଦର ଶିଷି
 ଦେଖିଣ ମଧୁକେଶର ଆସନୁଁ ଉଠିଲକ ସାସି । ୭୦ ।

ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତା କି ବିଜେ କଲେ ଅମରୁ
 ଯୋଦ୍ଧା ଅମନାଟେ ସାସିଲେ ଦେଖି ଦୁରୁଁ । ୭୧ ।
 ଶହସ୍ରାନ୍ତ ପକାଇ ସମସ୍ତେ ପରଶାମି
 ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ପ୍ରଣପତ୍ୟ ହୋଇଲ ଉଡ଼ିଗୋଶ୍ୱର ସ୍ୱାମୀ । ୭୨ ।
 ଆସ୍ଥାନେ ବିଜେ ଆସି କଲେକ କୁମର
 ଦେଖିଣ ଦ୍ରୋପଦ ପୁତ୍ରକୁ ଧଇଲେ କୋଳର । ୭୩ ।
 ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ବୋଇଲ ଶୁଣସି ଶଶୁରନ୍ତ
 କାହିଁର ନିମନ୍ତେ ତୁମ୍ଭେ ଉଆଇଲ ସୈନ୍ୟ । ୭୪ ।
 ମଧୁକେଶର ବୋଇଲ ତୁ ଅମରାଧିନାଥ ପ୍ରାୟେ
 କେଉଁଣ ପାତକେ ନୟନେକ ଲକ୍ଷଣ ତୋର କାୟେ । ୭୫ ।
 ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ବୋଇଲ ତୋର ଦୁହିତା ଦୁର୍ଗା
 ସାଧନ ପୁରୁଷ ମୁଁ ଅଟଇ ପରମ ଯୋଗୀ । ୭୬ ।
 ଇଚ୍ଛାୟେଣ ରତି ମୋର ଇଚ୍ଛାୟେଣ ବିଭୁତି
 ତହିଁକି ମାନ ଯେ ବସିଲ ମଧୁବତୀ । ୭୭ ।
 ମୁଦୁସୁଲୀ ଦେଖିଲେ ଯେ ପରାସ ନିମନ୍ତେ
 ଚରଣେ କହିଲେ ନୃପତି ଅଗ୍ରତେ । ୭୮ ।
 ଶୁଣିଣ ରାଜନ ଯେ ମନରେ ହରଷ
 ସନ୍ୟ ଦେନି ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲ ପଞ୍ଚାଳ ଦେଶ । ୭୯ ।
 ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ହସ୍ତ ଧରି ନେଲକ ମଧୁବତୀ
 ଇଚ୍ଛାୟେ କୁମର ତୁଲେ ବତାଇଲ ପୀରତି । ୮୦ ।
 ଅନେକ ଶୃଙ୍ଗାର ହୋଇଲ ମନଇଚ୍ଛା
 ପୁରାଇଲ ସୁନ୍ଦରୀ ତାହାର ମନବାଞ୍ଛା । ୮୧ ।
 ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ନିମନ୍ତେ ରାଜା ଅନେକ ବିରସ ହୋଇଥିଲ
 ଓହ୍ଲା କୁଳରେ ଅନେକ ହରଷ ଉପୁଜିଲ । ୮୨ ।
 ମଧୁକେଶର ପ୍ରଣପତ୍ୟ ଯେ ଦ୍ରୋପଦର ପାଦତଳେ
 ମମ ଦୋଷ ଉପେକ୍ଷା କରିବା ସବକାଳେ । ୮୩ ।
 ଦ୍ରୋପଦକୁ ସମାଧି ଚଳଇ ମଧୁସେନ
 ଓଡ଼ଙ୍ଗ ଦେଶେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲ ରାଜନ । ୮୪ ।

ମହାଦେଈ ଅଗ୍ରତେ କହିଲେ ସବ କଥାନ୍ତ
ଶୁଣିଣ ହରଷ ସେ ମଧୁବଞ୍ଚର ମାତ । ୮୫ ।
ଭ୍ରଥଶଶ୍ରୁ ରଜା କର୍ଣ୍ଣମାଧବ ନୃପତି
ତାହାର ଭାରିଯା ନାମ ଅଟଇ ଶୁଭମତି । ୮୬ ।
ସେ ରଣୀର ଗର୍ଭଂ ଦୁହିତାୟେ ଉତପତ୍ତି
ତାହାର ନାମ ରଜା ଦଲ ହାରବଣ । ୮୭ ।
ଦ୍ରୁପଦର ନନ୍ଦନ ଦୃଷ୍ଟ ସେ ଦୃମନ
ସେ ହାରବଣ କ ରଜା କଲକ ପ୍ରଦାନ । ୮୮ ।
ଶୁଣ ହୋ ବୈବସୁତ ମନୁ ବଦନ୍ତ ଅଗସ୍ତି
ଶ୍ରୀଶଶ୍ରୀର ହୋଇଲ ବେନ ପୁତ୍ର ଉତପତ୍ତି । ୮୯ ।
ଅନଙ୍ଗ ମକରଧ୍ବଜ ବେନଙ୍କର ନାମ
ଅତିଅନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ସେ ଜାଣିଣ ଦେବ କାମ । ୯୦—୮୪୩୩ ।

ପାଣ୍ଡବାଦଙ୍କର ଭିକ୍ଷାଚରଣ

ସ୍ବେଥୁ ଅନନ୍ତରେ ବଲଙ୍କ ଦେଶ ରଜା
ଅଗସ୍ତିଙ୍କ ପାଦପଦ୍ମେ କଲେ ଦବ୍ୟ ପୂଜା । ୧ ।
ପାଣ୍ଡବେ ରହିଥିଲେ ଯେ ହିତମୁକ ବନେ
ତହୁଁ କେବଣ କୃତ୍ୟ କଲେ ପଶୁ ପଞ୍ଚ ନାନେ । ୨ ।
ହିତମୁକ ବନେ ଘଟଉଛନ୍ତି କଲେ ରଜା
ଦଶ ବରଷର ସେ ଅଟଇ ଆତ୍ମଜା । ୩ ।
ପୁତ୍ର ଗୋଟି ଘେନି ହିତମୁକ ଥାଅସି ସ୍ବେହ ବନେ
ଆମ୍ଭେ ସମସ୍ତେକେ ଯେ ଆସିବୁ ସ୍ବେହ ସ୍ଥାନେ । ୪ ।
ରଜ୍ୟ ତେଜ ଯେବେ ହୋଇଲୁ ଶୀର୍ଷବାସୀ
ପାଦଶ୍ରମେ ସେ ମିଳଇ ଧର୍ମ ସିନା ଆସି । ୫ ।
ମଗୁଣିର ମାସ ଚଉଠୀ ଶୁକଳପକ୍ଷ ଗୁରୁବାର
ହିତମୁକ ବହୁଁ ଚଳିଲେ ପଞ୍ଚୁସାର । ୬ ।

ବନ ତେଜଣ ଯାଆନ୍ତେ କାମେନା ନଦୀକୂଳେ
ନଗ୍ନେକ ଦେଖିଲେ ସେ ଅତ୍ୟାଧି ପରମଲେ । ୭ ।
ଯୁଧେଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ଭଲ ନଗ୍ନ ଯେ ଗୋଟିସ୍ବେ
ନଦୀରେ ସ୍ବାହାନ କରି ସ୍ବେଥୁ ରହିବା ସମୟେ । ୮ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣ ରୂପ ବାବୁ ଧର ହୋ ମନ ଇଚ୍ଛା
ଦିନ ବଞ୍ଚିବା ନିମନ୍ତେ ମାଗିବା ଯାଇଁ ଭିକ୍ଷା । ୯ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣ ରୂପ ହୋ ଧରସି ଯୁଗତେ
ଯେ ଯାହାର ଅନରୂପେ ଘେନିଲ ଭିକ୍ଷା ପାତ୍ରେ । ୧୦ ।
ଲମ୍ବିତ ଜୁଟ ଯେ ସି କଳ୍ପ ବସନ
ଉତ୍ତର ପବନ ଶ୍ରୀବତ୍ସ ଲକ୍ଷଣ । ୧୧ ।
ହାଥେ ସି ଦଣ୍ଡ କାଶେଣ ବେଦ ଯେ କରଣ୍ଡ
ଗୋପ୍ୟାନେ ଶୋରେହା ବଟୁ ଅଶ୍ବିରେ କୁଣ ବିଡ଼ି । ୧୨ ।
କାନ୍ଧେଣ ଛତା କାଶେଣ ବେଦ ପୋଥି
ପୟରେ ପାଦୁକା ଯେ କରେଣ ଗଡୁ ପାଣି । ୧୩ ।
ସ୍ବେଦନେକ ବିଧାନ ବିପ୍ର ଯେ ସରୂପ
ନିଜ କାୟେ ଗୋପ୍ୟାନ କରି ଧଇଲେ ଦ୍ବିଜରୂପ । ୧୪ ।
ଯୁଧେଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ମାଗିବା ଯେବେ ଭିକ୍ଷା
କେ କସ ପାତ୍ର ଘେନିମା ମନବାଞ୍ଛା । ୧୫ ।
ଯୁଧେଷ୍ଠି ଘେନିଲେ ଶୌର ତମ୍ବାପାତ୍ର ଗୋଟିସ୍ବେ
ମୁଣି ଗୋଟିସ୍ବେକ ଘେନିଲେ ଧନଞ୍ଜୟେ । ୧୬ ।
ହରି ବିକ୍ରମେ ଆନ ନ ଆସଇ ମୋ ଭୁଣ୍ଡରେ
ହରି ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଲି ବୋଲୁ ଥିବ ମୁଁ ପ୍ରତି ହାରେ । ୧୭ ।
ଅର୍ଜୁନ ମନେ ଇଚ୍ଛା କଲେକ ଚନ୍ଦ୍ରପାଣି
କରେଣ ଘେନିଲେ ସେ ହରି ଗୋବିନ୍ଦ ଯେ ମୁଣି । ୧୮ ।
ନକୁଳ ସହଦେବ ଘେନିଲେ ତମ୍ବାପାତ୍ର
ଶୌର ପେଟୁଲି ଘେନିଲେ ଦେବା କୋନ୍ତେ । ୧୯ ।
ଯୁଧେଷ୍ଠି ପୁରୁ କଲେ ସେ ଯେ ଅର୍ଜୁନକୁ
କସ ବୋଲି ଭିକ୍ଷା ମାଗିବା ପରୁରନ ଶ୍ରମସେନକୁ । ୨୦ ।

ଜନମର ମଧ୍ୟେ ସ୍ଥାନ ଅଟଇ ଯେ ଭଞ୍ଜ
 ବଳ ବସୁ ଥାଉଁ ହୋଇଲଇଁ ଯେ ନରେଶ । ୨୧ ।
 ପରେ ବିନୋୟି ହୋଇ କହୁଥିବ କଥା
 ଭକ୍ଷାବାସୀ ଜନଙ୍କର ପ୍ରେମନେକ ବେବସ୍ତା । ୨୨ ।
 କୋପ ଦୂର କରି ଶାନ୍ତି ଯେବେ ଭଜି
 ବହୁତ ସମ୍ପଦ ନୋହଇ କଣ କଲୁ ଅରଜି । ୨୩ ।
 ପ୍ରେହା ପରିପାଳି ଯେବେ ପାରିବୁ ଶ୍ରମସେନ
 ଜନ ମୁଖ ଗୁହଁ ସୁଖେ ନେମା ଦିନ । ୨୪ ।
 ଶ୍ରମସେନ ବୋଇଲୁ ଦେବ ଦଶବରଷ ପରିଯନ୍ତେ
 ଜନ ମନୁଷ୍ୟ ନ ଦେଖି ପଶିଲୁ ବନସ୍ତେ । ୨୫ ।
 ଅଳ୍ପ ନ ପାଇଣ ଯେ ବନଫଳ ଭକ୍ଷି
 ଆବର ବଳ ବସୁ ରାଗ ଦେବ କାହାର ଦେହେ ଅଛୁ । ୨୬ ।
 ଭଜିଲୁ ଶାନ୍ତି ଯେ ହୋଇଲୁ ଗର୍ଯ୍ୟସ୍ଥାନ
 କଣ କଲପ ଭକ୍ଷାରେ ବଞ୍ଚିବା ଆମ୍ଭେ ଦିନ । ୨୭ ।
 ଜନ ମୁଖ ଗୁହଁ ଦେବ ଥିବାକ ସମୟେ
 ଶୁଣି ବିରୁରଲେ କୋଇଲୁ ଦେବା ମାୟେ । ୨୮ ।
 ବାବୁ ଭକ୍ଷା ବୋଲି କରି ଯେବଣ ବଣିଜ
 କଣ କଲୁ କରି ସେ ଯେ ଦିଅନ୍ତି ଗ୍ରାହକ୍ୟ । ୨୯ ।
 ବହୁତ ଦିଅନ୍ତା ନାହିଁ ଅଳପ ନ ଦଶଇ ନୟନେ
 ଯାଉ ତ ବୋଲି ବୋଲନ୍ତି ଅଗ୍ୟାନ୍ନ ଫୁଲମାନେ । ୩୦ ।
 ନ ପାଇଲୁ ଘରୁ ତାର କୁଡିଆ ନ ପୁଣ ଉପାଡୁ
 ରାଗ ଧରି ନ ପୁଣ ସବୁକୁ କରୁଥୁ । ୩୧ ।
 ବାବୁ ପ୍ରେତକ ଭ୍ରାନ୍ତି ରେ ଭଲଇ ମୋର ମନେ
 ମାତାଙ୍କ ବଚନେ ଯେ ହସିଲୁ ଶ୍ରମସେନେ । ୩୨ ।
 କେବଣ ଭକ୍ଷା ମା ଗୋ ବାହୁଡାନ୍ତି ନାହିଁ
 ସେହି ଭକ୍ଷା କରେ ମା ଗୋ ଘେନମଇ ମୁହିଁ । ୩୩ ।

କୋଇଲୁପ୍ରେ ବୋଇଲେ ଚନ୍ଦ୍ର ବୋଲି ଯେକ ଭକ୍ଷା
 ସମସ୍ତେ କରେ ଦିଅନ୍ତି ସେ ନିରଞ୍ଜନ ଘାଣ୍ଟା । ୩୪ ।
 ଧାନ ଗୁଡ଼ଲ ବିରି ମୁଗ ଆବର ପରିବା
 ହିରଣ୍ୟ ବସ୍ତ୍ର ହାଣ୍ଡି ଆଦି କରି ଦେବା । ୩୫ ।
 ସେ ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ଦେଖିଲେ ଦିନକର ପାପ ହରି
 ପ୍ରେହାକୁ ନମସ୍କାର କଲେ ଅଷ୍ଟୋତ୍ତର ଶତେ ବିପ୍ର ସରି । ୩୬ ।
 ବେନି ଚନ୍ଦ୍ର ପୂର୍ବେଇ ଯେବେ ଦିଅଇ ଅଳ୍ପ
 ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ଅଳ୍ପ କଷ୍ଟ ସେ ନ ପାବନ୍ତି ଜନ । ୩୭ ।
 ଶ୍ରମସେନ ବୋଇଲୁ ଭଲହିଁ କହିଲୁ ମାତା କୋନ୍ତେ
 ସେହି ଚନ୍ଦ୍ର ଭକ୍ଷା ମା ଗୋ ଯୋଗାଇଲୁ ମୋତେ । ୩୮ ।
 କୋଇଲୁ ବୋଇଲେ ବାବୁ ଚନ୍ଦ୍ର ଭକ୍ଷା ମାଗିଲେ ଅନେକ ଅଛୁ ଦୋଷ
 ଦୋହୋରୁ ଅଗ୍ନି ଥାଇଁ ତାହାଙ୍କର ପାଶ । ୩୯ ।
 ଯେଉଁଠା ଭକ୍ଷା ସେ ମାଗି କରି ନେବ
 ଦୁଇ ଭାଗ କରି ଭାଗେ ଦୋହୋରୁକୁ ଦେବ । ୪୦ ।
 ଯଜମାନ କଲ୍ୟାଣ ଚନ୍ଦ୍ର ଭକ୍ଷାକୁ ଦେବା
 ପ୍ରେତେକ କହି ସମାସ୍ୟା ଦେବା ଆନ କଥା ନ କହିବା । ୪୧ ।
 ଚନ୍ଦ୍ର ଭକ୍ଷାରେ ବାବୁ ଅନେକ ଅବିରୁଣ
 ମିଥ୍ୟା କହିଲେ ସେ ରତ୍ନରେବ ନକରେ ପଡ଼ଇ ବ୍ରାହ୍ମଣ । ୪୨ ।
 ଶ୍ରମସେନ ବୋଇଲୁ ଯାହିଁର ଯେମନ୍ତ ଭକ୍ଷା
 ମୁହିଁ କିବା ମାତା ଗୋ କହିବଇଁ ହାଦେ ମିଥ୍ୟା । ୪୩ ।
 ବନସ୍ତୁ କାଟିଲୁ ଶ୍ରମ ବେତଲଟୀ ମାନ
 ଚରି ବେନି ଚନ୍ଦ୍ର ଯେ ବୁଣିଲୁ ଅରଜୁନ । ୪୪ ।
 ବାଆଁଶେକ କାଟି ଯେ କଲେ ଭାର ଯଶ୍ବି
 ଲଇରେ ଗୁହ୍ନି ଶ୍ରମସେନ କଲେ ଦିଲେ ଚନ୍ଦ୍ର ଭାର ଗୋଟି । ୪୫ ।
 ଚିତାନ୍ତ ପ୍ରସାରି କୁଶବଟୁ ଘେନି କରେ
 ଗମନ୍ତି ପାଣ୍ଡବେ ଯେ ଓଡ଼ାଦି ଶିବପୁରେ । ୪୬ ।
 ଦେଖନ୍ତି ଓଆସେକ ନଗର ବାହୁଜେ
 ଅନ୍ତରୁରୁ ହୋଇ ତହିଁ ରହିଛି ପ୍ରେକ ଦିଜେ । ୪୭ ।

ଶ୍ରୀମଦେନ ବାଟ କଟାଇଲ ତାହାର ଦ୍ଵାରକୁ
 ସେ ଦ୍ଵାରକଇଂ ନ ଯାଇଂ ବୋଲି ବୋଇଲେ କୋଇଲିପେ
 ଶ୍ରୀମଦେନକୁ । ୪୮ ।
 ନିୟତ ନାମ ମାନ ଯେ ଲୁଚୁଇଂ ଗୋପ୍ୟ କରି
 ଜାଣନ୍ତା ହୋଇବ ନା ନିରୁତାନ୍ତ ନାମ ଧରି । ୪୯ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ନାମ ଯେ ବଢ଼ିଲେ ଜୟନ୍ତ
 ଶ୍ରୀମଦେନ ନାମ ଯେ ବଢ଼ିଲେ ଜୟନ୍ତ । ୫୦ ।
 ଅର୍ଜୁନ ନାମ ଯେ ବଢ଼ିଲେ ଅଜୟେ
 ଜୟସେନ ନାମ ନକୁଳ ଶର ବଢ଼େ । ୫୧ ।
 ଜୟେଶ୍ଵର ନାମ ବଢ଼ିଲ ସହଦେବ ମନ୍ତ୍ରୀ
 ସୈନ୍ୟେ ଶୁପତ ନାମ ବଢ଼ିଲେ ପଞ୍ଚ ଛନ୍ଦୀ । ୫୨ ।
 ଜୟନ୍ତ ବୋଇଲେ ରେ ଇନ୍ଦ୍ର ରତ୍ନ ଭାଇ
 ଅଛବ ଲୋକ ସେ ଯେ ନଗ୍ର ବାହାରରେ ଥାଇ । ୫୩ ।
 ଶ୍ରୀମଦେନ ବୋଇଲ ଦେବ ପରିମଳ ଭୁବନ
 ବାହ୍ୟବଳି କଲ ସୈନ୍ୟ ଅଟଇ ବିପ୍ରଜନ । ୫୪ ।
 ପଥୁକ ଜନ ପରୁରଲେ ସନ୍ଧ୍ୟେଶ ରାଇ
 ସୈ କସ ଘର ବାଉଁଶେ ବାହ୍ୟେ ଅଛୁ ରହି । ୫୫ ।
 ସକ୍ତନ ବୋଇଲ ଗୋସାଇଂ ସୈ ଅଟଇ ବିପ୍ରଙ୍କର ଘର
 ନଗ୍ରୁ ବାହାର କରି ଦିଲେ ବାହ୍ୟେ ପ୍ରକାର । ୫୬ ।
 ଗୋସାଇଂ ଉଦାଳେକ ନାମେଶ ସୈକଇ ଦ୍ଵିଜବର
 ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ଶୁଭ୍ରାଣୀ ବେନି ଭରିଯା ଘେନି କରଇ ସେ ଘର । ୫୭ ।
 ବେନି ଭରିଯାଙ୍କର ଉପୁଜିଲ ଦଶ ଦଶ ପୁତ୍ର
 ଦୁଇବାଡ଼ କରି ତାହା ବସାଇଲ ମହତ । ୫୮ ।
 ଶିବପୁର ନଗ୍ର ଯେ ଈଶାନ ଭାଗ କତି
 ଲକ୍ଷେ ନବ ସହସ୍ର ବ୍ରାହ୍ମଣ ବସନ୍ତି । ୫୯ ।
 ଓଡ଼ାଦି ନଗ୍ର ଯେ ପଶ୍ଚିମ ଭାଗର
 ଦୁଇଲକ୍ଷ ପାଞ୍ଚ ସହସ୍ର ବସାଇ ଯେ ଘର । ୬୦ ।

୫୮ । ବାହ୍ୟବଳି, ଶୂନ, ଶୁପତ, କାକ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜୀବମାନଙ୍କୁ ଘରର
 ବାହାରେ ଦେବା ଅନ୍ନ ବ୍ୟଞ୍ଜନକୁ ବାହ୍ୟବଳି କହନ୍ତି । ଏହା ବୈଶ୍ଵଦେବର
 ଅଙ୍ଗ । ପଞ୍ଚ ମହାଯଗ୍ୟରୁ ଏହା ଭୂତଯଗ୍ୟ ଅଟେ ।

ସୈ ଶିବପୁର ନଗ୍ର ବ୍ରାହ୍ମଣେ ବସନ୍ତି
 ଅପୁତ୍ର କ ହୋଇଲେ ନଗ୍ରୁ ବାହାର କରି ଦ୍ୟନ୍ତି । ୬୧ ।
 ବିଷ୍ଣୁକର ପଣ୍ଡାସୈ ନଗ୍ରୁ ଗ୍ରାମୀଣ
 ଯତ ସତେ ବଂଶ ନୋହିଲ ବର୍ଜମାନ । ୬୨ ।
 ନଗ୍ର ଲୋକେ ପନ୍ଥୁରୁ ବାହାର କରି ଦିଲେ
 ଅପୁତ୍ର କ ଲୋକ ବୋଲି କତିରେ ନ ରୁହାଇଲେ । ୬୩ ।
 ବିଷ୍ଣୁକର ପଣ୍ଡାଙ୍କର ସୈ ଅଟଇ ଗୃହବାସ
 ସନ୍ତାନ ଅଭାବେ ସୈ ଗୁଡ଼ିଲେ ନିଜ ଦେଶ । ୬୪ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଇଲେ ମା ଗୋ ସୈହ ସେ ଯୋଗାଇ
 ଶୁପତ କାଳକୁ ସୈ ବାହ୍ୟେ ଚର ଭୁଇଂ । ୬୫ ।
 ପ୍ରଥମେ ଭିକ୍ଷା କରିବା ସୈହାଙ୍କର ଘରେ
 ବସା ଶଶ୍ଵିସୈ ମାଗିବା ରହିବା ସୈହଠାରେ । ୬୬ ।
 ବିରୁରଣ ବିଜେ କଲେ ପଞ୍ଚୁ ପ୍ରାଣୀ
 ତୁଲେଶ ଗୋଡ଼ାବନ୍ତ କୋଇଲି ମହାମୁଣୀ । ୬୭ ।
 ଭିକ୍ଷା ପାସ କଲେ ବିଷ୍ଣୁକର ପଣ୍ଡା ଘରେ
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ଭୋଜନ ସାରି ବସିଅଛନ୍ତି ଭିତରେ । ୬୮ ।
 ମହାବ୍ରହ୍ମ ବାକ୍ୟ ଯେ ପ୍ରଥମ ଆଧ୍ୟାନ ଶଶ୍ଵି
 ପିଣ୍ଡାରେ ବସି ଉଦାରନ୍ତି ବୁଦ୍ଧିଷିତ ଯଜମାନ କାଣ୍ଡି । ୬୯ ।
 ଭିତରେଶ ଥାଇ ଶୁଣିଲେ ବିଷ୍ଣୁକର
 ନିର୍ଧୂମ ଅଗ୍ନି ଜାଣି ଦିଶଇ ତାହାଙ୍କର ଶରୀର । ୭୦ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ବିରୁରନ୍ତ ସୈତ ନାରାୟଣ ଘାଷା
 ଦଇବ ପୁରୁଷମାନେ କପଟେ ମାଗନ୍ତି ଭିକ୍ଷା । ୭୧ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣୀକ ବୋଇଲ ସୁଫଳ ଆଜ ଦିନ
 ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ମହେଶ୍ଵର ଇନ୍ଦ୍ର କୁବେର ପାଞ୍ଚଜଣ । ୭୨ ।
 ତୁଲେଶ ମାତା ସୈହାଙ୍କର ଅନାଦି ଶକତି
 ଦ୍ଵାରେଶ ଉଭା ହୋଇଲେ ସୈ ମୋତେ କଷଣ ନିମନ୍ତ । ୭୩ ।
 ତୁ ଦେଖି ଦ୍ରୁଶନ କରନି ଯାଇ ଆଗେ
 ସେ କସ ଆଗ୍ୟାଂ ଦିଅନ୍ତି ତୋତେ ଅନୁରାଗେ । ୭୪ ।

ଅନେକ ବେଶ ବେଶନ ହୋଇଣ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ
ସୁତଳ ଆଭରଣ ହେଲ ଦେବସ୍ତ୍ରୀ ଜାଣି । ୭୫ ।
ପାଟେକ ପିନ୍ଧି ଝିନ ବସ୍ତ୍ରକ ଉପୁରଣ
ଅର୍ଥ୍ୟ ଯୋଗାଡ଼ ପୁରୁଷ ଘେନିଲୁ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଆଳିରେଣ । ୭୬ ।
ଭିତରୁ ବାହାର ହୋଇଲୁ ବିଷ୍ଣୁକର ବନିତା
ପାଦାର୍ଥ୍ୟ ଦେଇଣ ସେ ହୋଇଲୁ ପ୍ରଳୟିତା । ୭୭ ।
କୋଇଲୁୟେ ଆଶ୍ୱସନା କଲେ ତାହାଙ୍କର ଗାନ୍ଧ
ବୋଇଲେ ମୋହୋର ତୋହୋର ହୋଇ ପଞ୍ଚସୁନ୍ଦ । ୭୮ ।
ଭାଗ୍ୟବନ୍ତ ହୋଇଲୁ ସେ ସହ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହୋଅନ୍ତୁ
ଶୂରବନ୍ତ ପଣ୍ଡିତ ଦୁଇ ଯେ ହୋଅନ୍ତୁ । ୭୯ ।
ପୃଷ୍ଠନେକ ବଚନ ଶୁଣିଣ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ
ଭିତର ମନ୍ଦିରୁ ସେ ବାହାର ହୋଇଲୁ ତତକ୍ଷଣି । ୮୦ ।
ପ୍ରଣପତି ହୋଇଲୁ ସେ କୋଇଲୁଙ୍କ ପଦ୍ମପାୟେ
ବୋଇଲେ ପରମ ମାହେଶ୍ୱରୀ ତୁ ଅଛୁ ମହାମାୟେ । ୮୧ ।
ପର ମନ ଜାଣିଲୁ ତୁ ପରଦୁଖେ ଚିନ୍ତା
ଅପୁଷ୍ପିକ ଜାଣି ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଲୁ ଗୋ ମାତା । ୮୨ ।
ଯେହ୍ନେ ସାତ୍ତ୍ୱିକ ସାତ୍ତ୍ୱିକ ମାତା ଗୋ ତୋହୋର ଆଗ୍ୟାଂ ବ୍ରତ
ସଞ୍ଜୟେ ହୋଇବ ମୋର ପଞ୍ଚ ଯେ ସନ୍ତତି । ୮୩ ।
ଯେବେ ପଣ୍ଡିତ ସେ ଶୂରବନ୍ତ ନୋହିବେ
ସେ ପୁତ୍ର ଗୁରୁ ଆଇ ଅଛ କସ ଯେ କରିବେ । ୮୪ ।
କୋଇଲୁୟେ ବୋଇଲେ ତୁ ଶୁଣ ହୋ ଦ୍ୱିଜବର
ଶୂରବନ୍ତ ପଣ୍ଡିତ ହାଦେ ପୁତ୍ର ଯେ ମୋହୋର । ୮୫ ।
ଭିକ୍ଷା ଆଶା କଲେ କରେ ଘେନି ଭିକ୍ଷା ପାତେ
ମାଗନ୍ତି କଣ ଭିକ୍ଷା ବ୍ରତନ୍ତି ପୃଷ୍ଠନେ । ୮୬ ।
ଅଛରତ କୃପଣ ଅସ୍ତିତ୍ୱ ଅଜାତି
ତାହାଙ୍କର ଘରେ ହାଦେ ଭିକ୍ଷା ଯେ ମାଗନ୍ତି । ୮୭ ।

୭୮।୨ ମୋର ପାଞ୍ଚଟି ପୁତ୍ର, ତୋର ମଧ୍ୟ ପାଞ୍ଚପୁତ୍ର ହେଉ ।

୭୯।୧ ସହ—ସହନଶୀଳ ।

୮୦।୨ ଅଛରତ—ଅସ୍ତିତ୍ୱ ।

ହେ କର୍ମ ପୁରୁଷ ହାଦେ ତୋତେ ମୋହୋର ନମସ୍କାର
ତବ ପଦ୍ମପାଦେ ଶତ ସହସ୍ର ଦଣ୍ଡବତ ମୋହୋର । ୮୮ ।
ତୁ ଯାହା କରୁ ତାହା କର୍ମ ବୋଲି ବୋଲି
ଅନ୍ତେ ବୁଦ୍ଧି ଶିଖି ଯେକା ତୁକୁହିଁ ହାରିଲି । ୮୯ ।
ସମ୍ପଦ କରିଣ ଯେ ଭିକ୍ଷାଲୁ ପିଣ୍ଡ ଗୋଟି
ଆବର କମ୍ପାଇ ବିପଦ କରିଦେଲୁ କଷ୍ଟ । ୯୦ ।
ତୁହି ସେ ଉତ୍ତମାୟ ତୁହି ସେ ମହାଭାଗ
ପୃଷ୍ଠ ମାନବ ଜନକୁ ମୋତେ ବିପତ୍ତି ନ କର । ୯୧ ।
ସତଳ ନିତଳ ଚଞ୍ଚଳ ଦେବ ତୁହି
ଭବ ଅଭାବ ତୋ ଚିତ୍ତ ଆନ ନାହିଁ । ୯୨ ।
ହେ ସଂସାର ଜନେ କେହି ନୋହି ବଣା
କର୍ମ ପୁରୁଷ ଗୋଟି ଜୀବକୁ ଧାରଣା । ୯୩ ।
ହେ କର୍ମ ପୁରୁଷ ତୋହୋର ଚରଣେ ଶରଣ ଭାବେ
ଶୂନ୍ୟମୁଦ ସାଗ୍ରେଳ ଦାସେ ନନ୍ଦୀକେଶ୍ୱର ସେବେ । ୯୪—୮୫୭୭ ।

ଶିବପୁରେ ଗୁଣ୍ଡାଳବଳ ବଧ ଓ ଭୀମଙ୍କର ରାଜ୍ୟଭିଷେକ

କୋଇଲୁୟେ ବୋଇଲେ ତୁ ଶୁଣ ଦ୍ୱିଜବର
ଭାଗ୍ୟବନ୍ତ ଶ୍ରେଷ୍ଠମତି ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ପୁତ୍ର ହୋଇବ ତୋହୋର । ୧ ।
କୋଇଲୁଙ୍କ ବଚନେ ସାନନ୍ଦ ବ୍ରାହ୍ମଣ
ବ୍ରାହ୍ମଣୀକ ବୋଇଲୁ ପାଗ ସମ୍ପଦ ଯେହ୍ନେଶଣ । ୨ ।
କୋଇଲୁୟେ ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ ଗୃହବନ୍ତ ଯୋଗେ
ପର ଅନ୍ନ ଭୋଗୀ ଆମ୍ଭେ ନୋହୁଁ ଜାଣ ଯେବେ । ୩ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ଯେ ନେଲେ କୋଇଲୁଙ୍କୁ
ଉତ୍ତମ ପୁର ତୁଚ୍ଛା କରି ଦିଲେ ତାଙ୍କୁ । ୪ ।
ଧାନ ଗୁଡ଼ଳ ମୁଗ ବିରି ଆଦି କରି
ଯେତେକ ଶଙ୍ଖାଳି ଥିଲୁ ସେ ପୁରରେ ଭରି । ୫ ।

ଗୁପ୍ତ ଧନ ଆଦି କରି ଯେତେକ ତହିଁ ଥିଲ
 ବିପୁଳ ଦାନ କରି ବ୍ରାହ୍ମଣ ଘରଯାକ ଗୁଡ଼ିଲ । ୭ ।
 ପୁଅକୁ ଘେନିଣ କୋନ୍ତଭୋଜର କୁମାରୀ
 ନିଶ୍ଚିନ୍ତେ ରହିଲେ ଯେ ବିଷ୍ଣୁକର ପୁରୀ । ୮ ।
 ଅନେକ ଭଗତ ହୋଅନ୍ତି ବ୍ରାହ୍ମଣ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ
 ପଦାର୍ଥ ନ ଦେବା ନ କରନ୍ତି ଇଷ୍ଟଦେବତା ଜାଣି । ୯ ।
 କୁତୋହୋଲେ ଭକ୍ଷାପାତ୍ର ଘେନି ନିଜ କରେ
 ନଗ୍ନେ ପରିମିଳନ୍ତି ଯେ ଓଡ଼ାଦି ଶିବପୁରେ । ୧୦ ।
 ଦେଖିଣ ଅନେକ ଭଗତ ହୋଅନ୍ତି ପୁରଜନେ
 କେଉଁଣ ଦେଶୀ ବୋଲି ପରୁରନ୍ତି ସାବଧାନେ । ୧୧ ।
 ପଶ୍ଚିମ ସଉରାଷ୍ଟ୍ର ଦ୍ରୁପଦା ନାମେ ପୁରୀ
 ଜନ୍ମିଲ ନିଜ ଦେଶ ଅଟଇ ଆନୁର । ୧୨ ।
 ଅନେକ ପୁରୁଷ ଆମ୍ଭେ ଅଛୁ ଶର୍ପକାରୀ
 ପରିମଳ ନଗ୍ର ବୋଲି ଆମ୍ଭେ ରହିଲୁ ଯେଥେ ଆସି । ୧୩ ।
 ବିଷ୍ଣୁକର ପଣ୍ଡା ଘରେ କଲୁ ଆମ୍ଭେ ବାସ
 ଗ୍ରାମୀଣେ ବୋଲନ୍ତି ତୁମ୍ଭେ ଭିତରକୁ ଆସ । ୧୪ ।
 ସୋଦର ବଢ଼ିବା ନମନ୍ତେ ଆମ୍ଭେ ଭକ୍ଷାବାରୀ
 ବିଷ୍ଣୁ ଆଶ୍ରିତେ ଅଛୁ ଆମ୍ଭେ ପବନ ସୋମବଂଶୀ । ୧୫ ।
 ଯାହାକୁ ଲପ୍ତେ କରିଅଛନ୍ତି ବାସୁଦେବ
 କେ ଅବା ତାହାଙ୍କର ବଶ୍ୟ ଯେ ନୋହିବ । ୧୬ ।
 ନେତ୍ର ଗାନ୍ଧ ଅଧର ବଢ଼ଣ ଲକ୍ଷଣ
 ଧାର୍ମିକ ବିବେକ ସେ ପଣ୍ଡିତ ଧର୍ମପଣ । ୧୭ ।
 ଲକ୍ଷଣବନ୍ତ ପୁରୁଷକୁ ନ ଗୁଡ଼ଇ ଶିରୀ
 ଭାବ ନିବାରଣେ ସେ ପ୍ରତକ୍ଷେ ଅଛନ୍ତି ଅବତର । ୧୮ ।
 ଅନେକ ଗଉରବ ପାଇଲେ ସେହୁ ପୁରେ
 ଭକ୍ଷା ମାଗନ୍ତି ରାଜ ପାହାନ୍ତି ପ୍ରହରେ । ୧୯ ।

ତେଣେ ରାଜ ପ୍ରହରେ ଥାଇଁ ମାଗି
 ନିଷ୍କର୍ମ ସାର ଗୋପ୍ୟାନ ହୋଅନ୍ତି ସେ ବେଗି । ୨୦ ।
 ଦବସେ ପଶିଥାନ୍ତି ବନସ୍ତ ଭିତରେ
 କୋଇଲୀପୁ ମାତ୍ର ଥାଆନ୍ତି ନିଜ ପୁରେ । ୨୧ ।
 କନ୍ଦମୂଳ ପଞ୍ଚୁଫଳ ବନେଶ ଗଣ୍ଡା ହରିଣ ମାରି
 ନିଷ୍କର୍ମ ଭୋଜନ ବେଳକ ଆସନ୍ତି ସାରି । ୨୨ ।
 ରାହେଣ ଭକ୍ଷା ସେ ମାଗନ୍ତି ପଞ୍ଚୁଜନ
 ଯିଏ ତଣ୍ଡୁଳ ଉପୁଜଇ କୋଇଲୀପୁ କରନ୍ତି ରନ୍ଧନ । ୨୩ ।
 ଅଧକଇଁ କୋଇଲୀପୁ ଭୀମକୁ ଦିଅନ୍ତି
 ଅଧେକ ମାତାକୁ ଘେନି ପାଞ୍ଚେହେଁ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତି । ୨୪ ।
 ବଞ୍ଚାଇ କୁତୋହୋଲେ ବଞ୍ଚୁଛନ୍ତି ଦିନ
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଇଲେ ଯେଥକୁ ନ ଅଟଇ ରାଜ୍ୟର ବିଧାନ । ୨୫ ।
 ଭୁଲ ବିଚ୍ଛୁ ଧନୁ ମକର କୁନ୍ଦ ମୀନ ମେଷ କୃଷ
 ଶିବପୁରେ ପାଣ୍ଡବେ ରହିଲେ ଅଷ୍ଟମାସ । ୨୬ ।
 ସେ ଘାନ୍ତି ବୃହସ୍ପତି ବସିଲେ ମଦା ସିଂଘେ
 ଗଉଡମୀ ଶର୍ପେ ପଡ଼ିଲ ସ୍ବାହାନ ପ୍ରୀତିଯୋଗେ । ୨୭ ।
 ସିଂଘ ମାସ ଶୁକଳ ପକ୍ଷ ଦୁର୍ଗାପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦିନରେ
 ସେ ଦିନ ବୃହସ୍ପତି ରହିଲେ ମଦା ସିଂଘରେ । ୨୮ ।
 ଆକାଶୁ ଓହ୍ଲାଇଲେ ଯେ ପିତୃଲୋକମାନେ
 ସମସ୍ତ ଦେବତାପୁ ବିଜୟେ ସେହୁ ସ୍ଥାନେ । ୨୯ ।
 କୋଟିପୁ ଶର୍ପ ଘେନି ଶର୍ପାଧି ପୁଷ୍କର
 ଭିନି ଦବସ ରହିବେ ସେହୁ ସେ ଶର୍ପର । ୩୦ ।
 ସେ ଭିନି ଦିନର ମଧ୍ୟେ ଯେ ସ୍ବାହାନ କରନ୍ତି
 ଜନ୍ମେକର ପାପ କ୍ଷୟେ ଯାଇ ପାଆନ୍ତି ଫଳଶ୍ରୁତି । ୩୧ ।
 ଯେକା ଘାନ୍ତି ଯେ ତହିଁ ମଥାକୁ ବୁଡ଼ାଇ
 ଜନ୍ମେକର ପାତେକ ସ୍ବାହାନ କଲେ ତହିଁ ନାହିଁ । ୩୨ ।

ଲେଖି ଲେଖିମାନ କୁଅନ୍ତୁ ଯେ ଗ୍ୟାନ୍ନେ ଅଗ୍ୟାନ୍ନେ
 ମାନିତ ଜନମାନନ୍ତ କୁଇଂଆନ୍ତୁ ବିଦ୍ୟମାନେ । ୩୨ ।
 ସେ ପାତେକମାନ ଯେ ସମସ୍ତ ରହୁଥାଇ
 ଅନ୍ୟ ଜଳେ ସ୍ନାନ କଲେ ଶୁଣି ନ ଯାଇ । ୩୩ ।
 ସୁଜାତି ଯେବେ ରମନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ଜାତି ସ୍ତ୍ରୀ
 ସେ ପାତେକମାନେ ଯେ ଥାଆନ୍ତୁ ଆବୋର । ୩୪ ।
 ମହୋଦଧିରେ ସ୍ନାହାନ କରଇ ବୃହସ୍ପତି ଯୋଗେ ଯେବେ
 ସେ ପାପ ଦୋଷମାନ ଗୁଣିଯାଇ ତେବେ । ୩୫ ।
 ମହା କାର୍ତ୍ତିକ ପଡ଼ିଲେ ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗା ଶୀର୍ଷେ ଯେ କରଇ ସ୍ନାହାନ
 ତେବେ ସେ ଗୁଣିଇ ସେଥୁ ମହା ପାତକମାନ । ୩୬ ।
 ସିଂହରେ ବୃହସ୍ପତି ବସନ୍ତ ଯେଉଁଠି ବେଳେ
 ମଥା ବୁଡ଼ାଇ ଯେ ଗଉଡମୀ ଶୀର୍ଷେ ଜଳେ । ୩୭ ।
 ତହିଁ ଗୁଣିଇ ଯେ ସମସ୍ତ ପାପ ଦୋଷମାନ
 ତେବେ ସେ ପିତୃ ଲୋକେ ବସଇ ସ୍ୱର୍ଗେ ପାଆନ୍ତୁ ଉଦକମାନ । ୩୮ ।
 ସିଂହ ଗୁଣି ଗୁରୁ ଯେବେ ବସଇ କନ୍ୟାରେ
 କନ୍ୟା ବୃହସ୍ପତି ଶୀର୍ଷେ ପଡ଼ଇ କୃଷ୍ଣ ବେଶୀରେ । ୩୯ ।
 କୋଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଶୀର୍ଷେ ଦେନ ତହିଁ ବିଜେ କରଇ ପୁଷ୍କର
 କୃଷ୍ଣବେଶୀ ସ୍ନାହାନ କଲେ ଦୋଷ ହୁଅଇ ଅପହାର । ୪୦ ।
 ଉଦାକୁରେ ସ୍ନାହାନ ଯେ କରଇ ମକର ମାସେ
 ତହିଁରେ ଗୁଣିଇ ସେ କୁଇଂଲ ପାତେକ ଦୋଷେ । ୪୧ ।
 ମଣି କର୍ତ୍ତ୍ତିକାରେ ଯେ ସ୍ନାହାନ କରଇ ବେଳେ
 ସମସ୍ତ ମହା ପାତେକ ଗୁଣିଇ ସେ ଜଳେ । ୪୨ ।
 ପ୍ରୟାଗ ଯିବେଶୀରେ ବୁଡ଼ାଇ ବେଳେ ମଥା
 ନାଶକର ଦଣ୍ଡେ ସେ ନ ପାଇବ ଅବସ୍ଥା । ୪୩ ।
 ସେସନେକ ବାକ୍ୟ ଯେ ଉପୁଜିଲ ପୁରାଣେ
 ଶୀର୍ଷକୁ ସଜ ହୋଇଲେ ପାଣ୍ଡବ ପଞ୍ଚୁଜଣେ । ୪୪ ।
 ବସ୍ତ୍ରୁକର ପଣ୍ଡା ଯେ ଅପୁତ୍ରିକ ହୋଇଥିଲ
 ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ପ୍ରସାଦେ ତାହା ଭାରିଆ ଆଶାବତୀ ହୋଇଲ । ୪୫ ।

ପାଞ୍ଚମାସ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ଯହୁଁ ହୋଇଲ ଗର୍ଭବାସ
 ନଗ୍ନେ ଦୋଷଣା ପଡ଼ିଲ ବସ୍ତ୍ରୁକର ପଣ୍ଡାର ଗଲ ଅପୁତ୍ରିକ ଦୋଷ । ୪୬ ।
 ପନ୍ଦ୍ରୁ ପଣ୍ଡାପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେ ହୋଇଥିଲେ ବାହାର
 ଗଉଡବେ କର ତାକୁ ବସାଇଲେ ସଭର । ୪୭ ।
 ଜୟନ୍ତେ ବୋଇଲେ ମାତା ଗୋ ତୁମ୍ଭେ ଥାଅ ପୂର୍ଣ୍ଣେ
 ଗଉଡମ ଶୀର୍ଷକୁ ଆମ୍ଭେ ଯିବୁ ପଞ୍ଚୁଭ୍ରାଥେ । ୪୮ ।
 କୋଇଲିପୂର୍ଣ୍ଣ ବୋଇଲେ ନ ଯାଉ ଶ୍ରମସେନ
 ଦ୍ରାଯୋଧନ ଦେଖିଲେ ତହିଁ କରବ ସାଂଗ୍ରାମ । ୪୯ ।
 ବନସ୍ତେ ଅଛୁ ସେ ମହା ଦୁଃଖ ପାଇଁ
 ସେ ରାଗ ସଂହରଣ କର ନୁଆରବ ତହିଁ । ୫୦ ।
 ସୁଦେଶି ବୋଇଲେ ବସ୍ତ୍ରୁକର ପଣ୍ଡାକୁ
 ଆମ୍ଭେ ଚାରି ଭାଇ ଯିବା ଗଉଡମ ଶୀର୍ଷକୁ । ୫୧ ।
 ଜୟେବନ୍ତ ପଣ୍ଡା ମାୟେ ଦୁହେଁ ସେଥୁ ଥିବେଟି
 ଆମ୍ଭେ ଆସିବା ଯାୟେ ସମ୍ଭାଳି ଥିବଟି ମାତା ଭାଇ ଦୁଇଗୋଟି । ୫୨ ।
 ଶୁଣିଣ ପଣ୍ଡାପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଲେ ଅଶୀଅ ହରଷ
 ଯେତେକ ପନ୍ଦ୍ର ଯୋଗାଡ଼ ଲଗଇ ମୁଁ ଭୁଲଇବ ଚାରି ମାସ । ୫୩ ।
 ଭୋଜନେ ଭୁଷ୍ଣ ଯେ ହେଉଥିବେ ନିତି
 ଭୁମ୍ଭର ପରସାଦେ ମୁଁ ଲଭିବି ପରମ ଗତି । ୫୪ ।
 ଶ୍ରମକୁ ତଥାରିଲେ ଧର୍ମର ତନୟେ
 ଚଳନ୍ତି ଚାରି ଭାଇ ଗଉଡମୀ ଶୀର୍ଷେ ଯାୟେ । ୫୫ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ରୂପେଣ ସେ କରନ୍ତି ଗମନ
 ଶୀର୍ଷେ ପ୍ରବେଶ ହୋଅନ୍ତୁ ଅଶତରଣ ଦିନ । ୫୬ ।
 କକଡ଼ା ଶୁକଳ ପକ୍ଷ ପୌର୍ଣ୍ଣମୀର ଦିନ
 ମେ ବେନି ନଗ୍ନେ ସାଂଗ୍ରାମ କରନ୍ତି ଅନ୍ୟାଅନ୍ୟ । ୫୭ ।
 ସାଂଗ୍ରାମ ପାଞ୍ଚଦିନ ଥାଉଁ ନଗ୍ନେ ପଡ଼ିଲ ଦୋଷଣା
 ସେହି ଭୂମି ବାରଦିନ ଯୁଦ୍ଧଟି ସାଜ ହୋ ଧନୁ ହୋଣ । ୫୮ ।

ଘୋଷଣା ଶବଦ ଶୁଣି ଉଚ୍ଚବାଚେ
 ରଥ ଗଜ ବାଜି ନାହିଁ ପାଦାନ୍ତ ଯୁଦ୍ଧ ସମ୍ମେ । ୫୯ ।
 ସାଜନ୍ତି ସହସ୍ରନ୍ତ ମାଜନ୍ତି ଶତଗମାନ
 ଗର୍ଜନ୍ତି ତର୍ଜନ୍ତି ଦୁର୍ଜନ ବିଧାନ । ୬୦ ।
 ଯି କଳ୍ପ ବସନ ପିନ୍ଧନ୍ତି ମାଲ କାଢ଼େ
 ଲମ୍ବିତ ଜୁଡ଼ାନ୍ତ ଫେଡ଼ି ପାତନ୍ତି ବେଣୀ ସୁସମ୍ମେ । ୬୧ ।
 ହସ୍ତରେ ଯସ୍ତ୍ର ଯେ ଗଳାରେ ମନ୍ଦାରର ମାଳା
 କେ ଇଟାର ଧୂଳି ଭୂଷଣ କେ ବିଭୂତି ଭୂଷଣ କଳା । ୬୨ ।
 କର୍ଣ୍ଣରେ ଦୁଦୁର କୁସୁମ ତାଳୁରେ ରଙ୍ଗ ଝୁମ୍ପା
 ଶ୍ଵାମସେନ ପରୁରଇ ପଣ୍ଡା ହେ ତୁମ୍ଭର ଯେସନେକ ସରୂପ କମ୍ପା । ୬୩ ।
 ବିଷ୍ଣୁ କର ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣିମା ଜୟବନ୍ତେ
 ଉପର ବଂଶେ ଆମ୍ଭର ପିତାର ପାଳିକ ପ୍ରୋହତେ । ୬୪ ।
 ଯଶୋବନ୍ତୀ ନାମେଣ ତାହାଙ୍କର ବ୍ରାହ୍ମଣୀ
 ଦୁଇପୁତ୍ର ଉତ୍ପଳିଲ ମକରକେତନ ଜାଣି । ୬୫ ।
 ଭାଗ୍ୟବର ବସୁବର ଦୁହିଁଙ୍କର ନାମ
 ବେଦମନ୍ତ୍ର ବାକ୍ୟ କେହି ନାହିଁ ତାଙ୍କୁ ସରସମ । ୬୬ ।
 ମକର ମାସେ ଯେ ଗଲେ ବଇସଣୀ ସ୍ନାହାନେ
 ଯେକା ମହାତ୍ମା ଉଦ୍ଧାଳେକ ଚଳନ୍ତି ଘୋରବନେ । ୬୭ ।
 ବିଷ୍ଣୁ କୁଟ ବୋଲି ଯେକଇ ପରବତ
 ସୁରନ୍ତକ ନାମେ ତହିଁ ଚଣ୍ଡାଳେକ ଥିତ । ୬୮ ।
 ତାହାର ଦୁହିତା ନାମ ଅଟେ ହାଦେ ଶ୍ରୀୟା
 ବନେ ଯେଠାୟେ ପ୍ରୋହତକୁ ଦେଖିଲ ଗୁଣ୍ଡାକୃଣୀ ଶ୍ରୀୟା । ୬୯ ।
 ଉଦ୍ଧାଳେକ ପ୍ରୋହତକୁ ଧଇଲକ ବଳେ
 ଶୃଙ୍ଗାର କରାଇଲ ସେ ପଦ୍ମତର ତଳେ । ୭୦ ।
 ଗୁଣ୍ଡାକୃଣୀ ଗର୍ଭେ ମୁନି ଗୁଡ଼ିଲେ ମହାରେତ
 ସଇନ୍ଦୂ ପୁଷ୍ପେକ ହୋଇଲକ ଜାତ । ୭୧ ।
 ଯେହି ମତି ସ୍ନାହାନେ ଯାନ୍ତି ନିତି
 ବଳେଣ ଶୃଙ୍ଗାର ସେ କରଇ ଦୁରପାତି । ୭୨ ।

ଯେମନ୍ତେ ମାସକେ ଉତ୍ପଳିଲେ ଦଶପୁତ୍ର
 ଦୁଷ୍ଟ ଆଶୁରେ ସେ ଯେ ହୋଇଲେ ସାମରଥ । ୭୩ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣେ ଉତ୍ପତ୍ତି ହୋଇଲ ଦଶ ସନ୍ତତି
 ତରେଣ ବେନି ଭାଗ କଲେ ବ୍ରହ୍ମପତି । ୭୪ ।
 ଓଡ଼ାଦି ଶିବନଗ୍ରୋ ଯେ ଗୁଣ୍ଡାଳଙ୍କ ବାସ
 ବରଷକେ ଦୁଇ ହୋୟେ ଯେହି ଶ୍ରୀବଣର ମାସ । ୭୫ ।
 କାଲି ଯେ ସାଂଗ୍ରାମ ହୋଇବ ଯେହି ନଗ୍ରୋ
 ତୁମ୍ଭେ ହେ ଯିବଟିକି କାଲି ଆମ୍ଭର ସାଙ୍ଗେ । ୭୬ ।
 କୋଇଲିୟେ ବୋଇଲେ ଯେ ଦୁଷ୍ଟ ପୁତ୍ର ଯେ ବାପୁଡ଼ା
 ଚପୁଡ଼ାକୁ ତୁମ୍ଭେ ଯେ ଉଦବେଗ ନ କର । ୭୭ ।
 ଅହି ନୃପ ବଲୁରି ବ୍ୟାଘ୍ର ଉତ୍ପଳର
 ଶ୍ଵାନ ମୁଣି ରକ୍ଷ ସିଂହ ମର୍କଟ ଆବର । ୭୮ ।
 ମହାଶଳା ଦେବତା ଆବର ଶର ଚଣ୍ଡ
 ଯେହାନୁ ଚାଲିଲେ ଉତ୍ପଳଇ ଅବଶ୍ୟ ବିଶଣ୍ଡ । ୭୯ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ବୋଇଲେ ଗୋ ଶୁଣିମା ମହାମାୟି
 ପୁରୁଷ ହୋଇ ଯେ ନଗ୍ରୋ ତ ରହି ନ ପାରଇ । ୮୦ ।
 ଶ୍ଵାମସେନ ବୋଇଲ ମା ଗୋ କିଛିହିଁ ନ କହ
 ସାଂଗ୍ରାମକୁ ଯିବାବେଳେ ମୋତେ ତୁମ୍ଭେ ରାଧି । ୮୧ ।
 ତରେଣ କୋଇଲିୟେ ହୋଇଲେକ ତୁନି
 ଆରବେଳେ ସମାସ୍ୟା ନ ଦିଲେ ଭୋଜର ନନ୍ଦନ । ୮୨ ।
 ଶ୍ଵାମକୁ ଘେନିଗଲେ ବିଷ୍ଣୁ କର ଦ୍ଵିଜବର
 ନେଇଣ ଉତ୍ପଳିଲ ସେ ସଭାର ଉପର । ୮୩ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣେ ଦେଖିଣ ମହାତେଜ ମୂର୍ତ୍ତି
 ଚତୁଃସମ ଖୋରାୟେ ଲେପନ କଲେ ଝାଡ଼ି । ୮୪ ।
 ଶତେ ସରି ରତ୍ନମାଳା ନେଇ ଆତ୍ମରଣ କଲେ ହୃଦେ
 ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ ମୁକତି ହୋଇବା ତୁମ୍ଭର ପରସାଦେ । ୮୫ ।

୮୪। ଚନ୍ଦନ, କସ୍ତୁରି, କୁଙ୍କୁମ, କର୍ପୂର ସମସ୍ତ ମାଟିର ପାତ୍ରରେ ରଖି ତାଙ୍କ ଅଙ୍ଗରେ
 ଲେପନ କଲେ । ଖୋରାୟେ—ମାଟିର ସରରେ ରଖି । କୋପରାୟେ ପାଠ ଅଛି ।

ଦେବାଙ୍ଗ ବସନ ଯେ ନେତର ପତନ
 ଠାକୁର ସମାନେ ଆଉରଣ କଲେ ଆଣି । ୮୭ ।
 ସେ ଶିବପୁର ନଗ୍ରେ ଓଡ଼ାଦି ନଗ୍ରେ ରାଜା ନାହିଁ
 ଘରେ ଘରେ ଠାକୁର ବୋଲବନ୍ତ ସେହି । ୮୭ ।
 ଶ୍ରୀମକୁ ପୂଜା କଲେ ଅନେକ ଗଉରବେ
 ବରଣେ ଉଷତ ସେ ପ୍ରକୃତ ଦୁଷ୍ଟଭାବେ । ୮୮ ।
 ଓଡ଼ାଦି ନଗ୍ରେ ବାହାର ହୋଇଲେ ଗୁଣ୍ଡାଲେ
 ମାରଣ କରୁଅଛନ୍ତି ସେ ସବକାଳେ । ୮୯ ।
 ଖାଙ୍କର କେଶ ଯେ ବଦନ ବିକଟ
 ପ୍ରଳୟ ଶୟର ଯେହ୍ନେ ଦଶଇ ମୟୂରର କଣ୍ଠ । ୯୦ ।
 ଧୂସୁର ଧୂସୁର ଯେ କାଛେଟୀ ବାଳପୁଞ୍ଜି
 ରେ ରେ କାର କରି ବାହାନାଦେ ଗଳଗାଜି । ୯୧ ।
 କୋନ୍ତ ଅସିବର ଛେଲ ଚନ୍ଦ୍ର ଯାଠି
 ଗଦା ମୁଦୁଗର ଉତ୍ତରନ୍ତି ଡାକନ୍ତି ହାଦେ ଉଠି । ୯୨ ।
 ଧାଇଁଲେ ବ୍ରାହ୍ମଣେ ଯେ ଗୁଣ୍ଡାଲ ବଳ ଦେଖି
 ପ୍ରହାରନ୍ତି ଶହସ୍ର ଯେ ଧର୍ମନ୍ତ ଉପେକ୍ଷି । ୯୩ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ଦେଖି ଧାଇଁଲେ ମଣ୍ଡଳ ବଳ
 ଶହସ୍ର ନିର୍ଜିତା ସେ ମଦର ରସେ ଭୋଜ । ୯୪ ।
 କଡ଼ା ମର୍ଦ୍ଦଳ ଯେ ଦୁମୁର ବାଉଁଶି
 ରେ ରେ କାର ଶବଦ କରିଣ ହୁଅନ୍ତି ପିଟାପିଟି । ୯୫ ।
 କୁରୁଳି ବୋବି ଦିଅନ୍ତି ଅଣ୍ଟାରେ ଲଇ ବିଣ୍ଡା
 ଯଶ୍ବିନ୍ତ ବୁଲଇ ଧାମନ୍ତ ପରଚଣ୍ଡା । ୯୬ ।
 ମାର ମାର ବୋଲି ଉଠନ୍ତି ଗଳଗାଜି
 ହାସେଣ ବ୍ରାହ୍ମଣେ ପଳାଇଲେ ଭଞ୍ଜି । ୯୭ ।
 ଗୋଡ଼ାଇ ପିଟନ୍ତି ଯେ କରୁଡ଼ନ୍ତି ଧରି
 ରକତେ ନୟା କଲେ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ମାର । ୯୮ ।

୧୫୩ ଓ ଦୁଳହଲି ନାଦେ ଯେ ଖେମଟା ନାଟ ମଣ୍ଡି ।

୧୫୩୧ ମଣ୍ଡଳ—ମଉ ଆଳ

ସିନ୍ଦୂର ବିଲେପନ ଯେହ୍ନେ ଭଇରବ ମହାକାଳେ
 ସେହ୍ନେମତି ଦଶନ୍ତ ମହାଲ ଗୁଣ୍ଡାଲେ । ୯୯ ।
 ଅନେକ ଦ୍ବିଜ ମାଇଲେ ବିକଟାଳ ଘୋର ରୂପେ
 ଜୟେବନ୍ତ ତୁମା ହୋଇ ବସିଅଛୁ ଗୋପେ । ୧୦୦ ।
 ବିଷ୍ଣୁକର ଭୁଜ ଧରିଅଛନ୍ତି ବାମ କରେ
 ବିଷ୍ଣୁକର ବୋଇଲେ ପଣ୍ଡା ହେ ପଳାଇ ଯିବା ଦୂରେ । ୧୦୧ ।
 କଟାଳ ବେଳ ଯାୟେ ରହି କିସ ବା କରିବା
 ବହୁତର ନିମନ୍ତେ କମ୍ପା ଆମ୍ଭେ ନାଶ ଯିବା । ୧୦୨ ।
 ଚଣ୍ଡାଳଙ୍କ ହସ୍ତେ କି ପ୍ରାଣ ହରାଇବା । ୧୦୩ ।
 ଜୟେବନ୍ତ ବୋଇଲେ ହୋ ଫାଗ୍ରାମକୁ ଅଇଲେ
 କୃତାନ୍ତକ ଶାସ୍ତି ଦିଅଇ ଭାଜି ପଳାଇଲେ । ୧୦୪ ।
 ଜିଣିଲେ ଉଚ୍ଛବ ଯେ ମଲେ ସ୍ବର୍ଗ ଲଭି
 ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଧର୍ମ ହୋ ଦୁଲଭ ସୁଲଭ । ୧୦୫ ।
 ଶ୍ରୀମସେନ ବୋଇଲ ରହି ଆଥ ପଣ୍ଡାୟେ
 ଆସନ୍ତୁ ଚଣ୍ଡାଳ ବଳ ଆମ୍ଭର କତି ଯାୟେ । ୧୦୬ ।
 ବିଷ୍ଣୁକର ପଣ୍ଡାୟେ ବୋଇଲେ ଆସେ ପ୍ରତି ବରଷ
 ଆମ୍ଭେ ଭଞ୍ଜି ପଳାଉ ସେ ସମସ୍ତ କରନ୍ତି ଧ୍ୟାନ । ୧୦୭ ।
 ଥୋକାୟେ ମାରନ୍ତି ସେ ଥୋକାୟେ ନିଅନ୍ତି ଧରି
 ଗୁଡ଼ ଦିଅନ୍ତି ସେ ପୁଣି ସାତ ବେଶି କରି । ୧୦୮ ।
 ନଗ୍ର ପୋଡ଼ଣ ଧନବସ୍ତ୍ର କରନ୍ତି ସେ ଜୁର
 ସୁଦରା ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ନେଇ ସେ କରନ୍ତି ଯେ ଘର । ୧୦୯ ।
 ସେହ୍ନେମତି ହୋଇ ଯାଉଛୁ ସବକାଳେ
 ତାହାଙ୍କୁ ସମସରି ନୋହୁଁ ଆମ୍ଭେ କେଉଁଠିସି ବେଳେ । ୧୧୦ ।
 ଜୟେବନ୍ତ ବୋଇଲ ପଣ୍ଡାୟେ ଥର ହୋଇ ରହି
 ମୋ ଦେହ କମ୍ପୁଅଛୁ ସେମନ୍ତ ନ କୁହ । ୧୧୧ ।
 ଯହୁଁ କଟାଳଲେ ଗୁଣ୍ଡାଲ ବଳମାନ
 ବିଷ୍ଣୁକର ପଣ୍ଡା ଦୟିନି କରଇ ଜୟେବନ୍ତେ । ୧୧୨ ।
 ଗୁଲ କି ନା ପଳାଇ ଯିବା ଗୋସାଇଁ
 ଭୁବ ଆପଣେ ନାଶ ଯିବୁ କାହାର ପାଇଁ । ୧୧୩ ।

ଶ୍ରୀମାନେ ତୋହୋର ମୋତେ ସମର୍ପଣ ଗଲେ
 ମାତା ମାହାମାଣୀ ଆସୁ ନିଶ୍ଚୟ ଯେ କଲେ । ୧୧୪ ।
 ଶ୍ରୀମସେନ ବୋଇଲୁ ତୁମ୍ଭେ ଥାଅ ଥର ହୋଇ
 ଯେହୁକ୍ଷଣ ମାରିବି ଯିବେ ଆର କାହିଁ । ୧୧୫ ।
 ବିଷ୍ଣୁ କର ବିଚାରଇ ଜାଣିଲି ଯେହୁହାର ମନ
 ଦୁମୋଟା ଶରୀର ଯେହୁହାର ଯେ ପବିତ୍ର ସମାନ । ୧୧୬ ।
 ତରେ କେହି ନ ଆସିବେ ଯେହୁହାର କତିକି
 ମୋତେ ପେଲି ପକାଇବ କଟାଳ ଯହୁଁ ଦେଖି । ୧୧୭ ।
 ମୋତେ ମାରିବେ ସେ ଯେ ପଳାଇଣ ଯିବ
 ମୋହୋର ଗୃହ ବାସ ଯେ ମାଡ଼ଣ ବସିବ । ୧୧୮ ।
 ସଞ୍ଜେ ଶରୀର ଯେ କଲ ପାପ ମନ
 ଜଳତୁଣ୍ଡିର ତୁଲେ ମୁଁ ହୋଇଲି ପ୍ରୀତିମାନ । ୧୧୯ ।
 ଦନ୍ତେଶ ଡରଣ ଦେନ ସେ କରଇ ଦୟିନି
 ଶୁଭୁ କିନା ଗୋସାଇଁ ମୋହୋର ଭୁଜ ବେନି । ୧୨୦ ।
 ଯେତେ ବିଚାରନ୍ତେ କଟାଳ କଲେ ଆସି
 ଅନେକ ନାରାଜ ଯେ ସମରେ ବରଷି । ୧୨୧ ।
 ସହସ୍ରେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଯହୁଁ ପଡ଼ିଲେ ନିମଜ୍ଜି
 ରାଗେଣ ଶ୍ରୀମସେନ ଉଠିଲୁ ଗଲଗାଜି । ୧୨୨ ।
 ଯେସନେକେ ବରଷା କାଳେ ଦଶଇ ବଂଶଗିରି
 ରାଗେ ବିକ୍ରୋଦର ବେନି ବୃଷ ଯେ ଉପାଡ଼ି । ୧୨୩ ।
 ତମ୍ଭାଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରାୟେ ଦଶଇ ବେନି ଡୋଳ
 ଗର୍ଜିଣ ମାରୁଡ଼ ଯେ ଉଠିଲୁ କୋପାନଳ । ୧୨୪ ।
 ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ କର୍ମିଲୁ ଯେ ଶ୍ରୀମର ପାଦ ଘାତେ
 ତରସ୍ତ ହୋଇଣ ରହିଲେ ଦୁରପାତେ । ୧୨୫ ।
 ବୃଷ ବୁଲଇଣ ପିଟିଲୁ ପାବନ
 ଶ୍ରୀ ପଳାଇଲେ ଗୁଣ୍ଡାଳ ବଳ ସଇନ । ୧୨୬ ।

ଗୋଡ଼ାଇ ମାଇଲୁ ତାଙ୍କୁ ବାର ଶ୍ରୀମସେନ
 ମାରି ଲେଟାଇଲୁ ଯେ ପଞ୍ଚବଂଶ ଯୋଜନ । ୧୨୭ ।
 ମହାବାଟେ ଯେସନେ କମ୍ପଇ କଦଳୀ ବନ
 ପାଦ ଘାତେ ଉଠିଲୁ ରକ୍ତ ମାଂସ କର୍ଦ୍ଦନ । ୧୨୮ ।
 ପିଟଇ ବିକ୍ରୋଦର ବଜ୍ରର ବିଘାତେ
 ନଗ୍ର ଗୁଡ଼ି ପଳାଇଲେ ପଞ୍ଚବଂଶ ଯୋଜନ ପରିଯନ୍ତେ । ୧୨୯ ।
 କାହାକୁ ମୁଥେ କାହାକୁ ଗୁପ୍ତେ ପ୍ରହାର କରି
 କେ ମୁଥ ଘାତେ ପଡ଼ନ୍ତି ବସୁନ୍ଧରା । ୧୩୦ ।
 ଜନ୍ମକାଳେ ଯାହାର ପଡ଼ନ୍ତେ ଶ୍ରୀଜିଲୁ ଶତଶିଂଗ ଗିରି
 ମାନବ ମାତ୍ରକେ କେତୁ ଅଛୁ ତାକୁ ସମସରି । ୧୩୧ ।
 ଦଣ୍ଡ ଭଗ୍ନ ଦେଖିଣ ଧାଇଁଲେ ବ୍ରାହ୍ମଣେ
 ଗୋଡ଼ାଇ ମାଇଲେ ଯେ ନ ଥୋଇଲେ ଜଣେ । ୧୩୨ ।
 ସମସ୍ତ ନାଶ କଲେ ପ୍ରିୟବ୍ରତ ଆଦି କରି
 ଅନେକ ଧନ ଦ୍ରବ୍ୟ ଆଣିଲେ ଜୁର କରି । ୧୩୩ ।
 ସାମାନ୍ୟ ପୁଅନ୍ତ କରୁଡ଼ଲେ ଦ୍ଵିଜବରେ
 ନିକଳଙ୍କ କଲେ ସେ ଓଡ଼ାଦି ନଗ୍ରପୁରେ । ୧୩୪ ।
 ଶିବପୁର ଆସ୍ତାନେ ବସିଲେ ଗରମାଦି ନିଦାକୂଳେ
 ମହାମେଳ ହୋଇଲେ ଅନନ୍ତ ବଟର ତଳେ । ୧୩୫ ।
 ଦନ୍ତେ ଡରଣ ଧରି ଶରଣ ପଶନ୍ତି ଦ୍ଵିଜବରେ
 ଯାହୁଁ ଯାହୁଁ ବୋଲି ପଡ଼ିଲେ ସମସ୍ତେ ଶ୍ରୀମସେନ ପୟରେ । ୧୩୬ ।
 ଅନେକ କାଳର ଯେ ଅଟନ୍ତି ମହାମଲ୍ଲି
 ବ୍ରାହ୍ମଣନ୍ତ ଉଦ୍ଧରଲୁ ଧର୍ମିଲୁ ଗୁଣ୍ଡାଳଙ୍କ ବଳ । ୧୩୭ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ଚଣ୍ଡାଳେ ହୋଇଥାଉ ଯେକ ଗୋଳ
 ପ୍ରତିଦିନ ଗୋଳ ଯେ କରନ୍ତି ମତୁଆଳ । ୧୩୮ ।
 ଆନନ୍ତ ରକ୍ଷାକଲୁ ଦୁଷ୍ଟ ଜନନ୍ତ ବିନାଶି
 ଯେ ରାଜ୍ୟ ସ୍ଵାମୀ ତୁ ଅବଶେକ ହୁଅସି । ୧୩୯ ।

ଆମ୍ଭର ରାଜ୍ୟେ ସ୍ୱାମୀ ନିଶ୍ଚୟେ ତୋତେ ପାଟ
 ଯେ ବେନ ରାଜ୍ୟ ମାଡ଼ ତୁ ହୋଇବୁ ମୁରୁଟ । ୧୪୦ ।
 ଯେ ଗନ୍ଧର୍ବମାନ ନଦୀ ଅଟଇ ପରସିଦି
 ଯେ ଅନନ୍ତ ବୈକୁଣ୍ଠରୁ ଅଛୁ ଯେହୁ ଭେଦି । ୧୪୧ ।
 ସମସ୍ତ ବ୍ରାହ୍ମଣେ ବେଦ ଆଧାନ ଯେ କଲେ
 ମୃଦୁନା ଅବିଷେକା କରି ମଥାରେ ପାଟ ଯେ ବାନ୍ଧଲେ । ୧୪୨ ।
 ଓଡ଼ାଦି ଶିବପୁର ନଗ୍ରେ ଅଧିକାରୀ
 ଅମନାଟ୍ୟ ପଣେ ବିଷ୍ଣୁ ପଣ୍ଡାକୁ ଦିଲେ ଶାଢ଼ୀ । ୧୪୩ ।
 ଜୟେବନ୍ତ ନାମେ ନୃପତି କାଳେବର
 ରାଜ୍ୟ ବିଧି ନିଯୋଗ ମତପୁଲ ସୁପକାର । ୧୪୪ ।
 ପାତ୍ର ଅମନାଟ୍ୟ ମହାପାତ୍ର ସାମଲ ଯେ ଜେନା
 ପଦ ପଦ କରି ଶାଢ଼ୀ ଦିଲେ ଶ୍ରୀମସେନା । ୧୪୫ ।
 ଆବାହନ ବିସର୍ଜନ ବିଷ୍ଣୁ କର ପଣ୍ଡା ମହାପାତ୍ରେ
 ନଗ୍ରେକ ଭିଆଇଲେ ଲୁଗିଣ ସମସ୍ତେ । ୧୪୬ ।
 ନବର ପରାଜିତ ବିଷ୍ଣୁ କର ପଣ୍ଡାର ଘର
 କୋଇଲିଆସେ ରହିଛନ୍ତି ସେହି ଉଆସର । ୧୪୭ ।
 ସହସ୍ରେ ସୁପକାର ରାଜନ୍ତି ମତପୁଲ
 ବିରୁରଇ ଶ୍ରୀମସେନ ଯେ ଦାନ୍ତ ସୁସ୍ତ ମୁଁ ପାଇଲି । ୧୪୮ ।
 ବନ ନରମାନଙ୍କୁ ସେ ଖେଦଇ ଚଉକତି
 ଆଶଇ ଧନ ଭଣ୍ଡାର ରଥ ହସେ ହସ୍ତୀ । ୧୪୯ ।
 କକଡ଼ା ସିଂହ କନ୍ୟା ତୁଳ ବିରୁ
 ସମୁଦ୍ରେଣ ରାଜ୍ୟ ହୋଇଲୁ ସୁରକ୍ଷା । ୧୫୦ ।
 ବେଙ୍ଗେ ଯାଇଁ ଆଶଇ ଗଜ ଅଶ୍ୱ ଧର
 ଶାଢ଼ୋଲ ଓଟ ବ୍ୟାଧି ଗଣ୍ଡା ଗୟଳ ମୃଗାର । ୧୫୧ ।
 ନିଶାଣ ଟମକ ଯେ ଗର ତୁର ବାଜି
 ପଞ୍ଚ ସେଉଣୀ ବଳ ସମୁଦ୍ରେ କରିଣ ଯେ ସାଜି । ୧୫୨ ।
 ଅନେକ ସାଧୁଲ ବନ ନଗ୍ର ଖଣ୍ଡ
 ଆସ୍ତ୍ରାନେ ଖଟିଲେ ଶତେ ପାରିଦଣ୍ଡ । ୧୫୩ ।

ଅନେକ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଯେ କରନ୍ତି ପାଦ ପୂଜା
 ବନ ନଗ୍ର ଦେଶେ କାଳେବର ମହାରାଜା । ୧୫୪ ।
 ମହା ସମୁଦ୍ରେ କରି ସେ ସାଜଇ ସଇନୀ
 ବୋଇଲୁ ହସ୍ତିନାକୁ ବାହୁବି ମୋର ନିଜ ବଳ ଘେନି । ୧୫୫-୮୭୮୭ ।

ବିଷ୍ଣୁ କର ପଣ୍ଡାଙ୍କର ଶିବପୁର ରାଜ୍ୟ ଲାଭ

ଯେଥୁ ଅନନ୍ତରେ ଶୁଣ ମନୁ ମହାଶୟେ
 ଶ୍ରୀ ମହାଭାରତ ଶୁଣି ପାପ କର ଶୟେ । ୧ ।
 ଗଉଡମ ଶୀର୍ଷ କଲେ ପଣ୍ଡୁର ଗୁରନାନେ
 ରାହେଣ ଗୁଲନ୍ତି ଦିବସେ ରହନ୍ତି ବନେ । ୨ ।
 ଗଉଡମୀ ସିଂହ ଶୁକଳ ଅଷ୍ଟମୀର ଦିନ
 ରାତ୍ର ପ୍ରହରେ ଆଉଁ ମିଳିଲେ ଶୀର୍ଷସ୍ଥାନ । ୩ ।
 ରାଜାମାନେ ବିଜେ କରି ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତେ
 ଜାର ନାରକା କାଳଯବନ ସହିତେ । ୪ ।
 ବାଣା ବଜ୍ରନାଭ ଯେ ସପ୍ତେମ୍ବର ସହିତେ
 କାଶୀଶ୍ୱର ରାଜା ଯେ ନିର୍ଘର ଗଣପତି । ୫ ।
 ମାଳବ ବିରାଟ ସଂକୋଚନ ମାଧବ ବାଲିକ ଭଇରବ
 ଶୁଷ୍କ ଦ୍ରୋଣ କର୍ଣ୍ଣ ଶଲ୍ୟ ସମସ୍ତ କଉରବେ । ୬ ।
 ରାହକାଳେ ରାଜାନ୍ତ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ
 ରାତ୍ର ଆଉଁ ସ୍ନାହାନ ପିଣ୍ଡ ଦାନ ଦିଲେ । ୭ ।
 ପଞ୍ଚ ଦିବସ ତହିଁ ରହିଲେ ପଞ୍ଚରାତ୍ର
 ସ୍ନାହାନ ତର୍ପଣ ଯେ କରନ୍ତି ପାହାନ୍ତି । ୮ ।
 ଦିବସେଣ ଆଆନ୍ତି ଗହନ ବିପୁନେ
 ଅନେକ ପିଣ୍ଡ ଦାନ ଦିଅନ୍ତି ରାଜାଗଣମାନେ । ୯ ।

ବଦସୁନ୍ଦ ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ଯୁଗପତି
 ଭୂରସବାଙ୍କୁ ସେକାନ୍ତେ ପୁରନ୍ତି ଦ୍ରୋପଦ ନୃପତି । ୧୦ ।
 ଶୁଣ ସାବଧାନେ ପାର୍ଥିବ ନୃପତିର ସୁତ
 ପାଣ୍ଡବଙ୍କୁ ମୁହିଁ ଯେ ଖୋଜିଲ ବହୁତ । ୧୧ ।
 ଖୋଜି ନ ପାରିଲି ଦେବ ପଣ୍ଡୁର ନନ୍ଦନ
 ପାଣ୍ଡବେ କାହିଁଛନ୍ତି କହ ସରୁପ ବଚନ । ୧୨ ।
 ଶୁଣିଣ ବୋଲନ୍ତି ଯେ ନୃପତିକୁଳ ସୁତେ
 ଯାହା ପରୁରଲୁ ରାଜା ଶୁଣସି ଦ୍ରୋପତେ । ୧୩ ।
 ଭୀମ ଦ୍ରୁପଦେ ଯେ ହୋଇଲେ ଅଭାବ
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ପାଣ୍ଡବଙ୍କୁ ଦିଲ ବାରୁଣାବନ୍ତେ ଠାବ । ୧୪ ।
 ବାରୁଣାବନ୍ତେ ଯେ ଜନ୍ମର ଘରେ ଥିଲେ
 ପାଣ୍ଡବର ମାତାସହ ଦହନ ହୋଇଲେ । ୧୫ ।
 ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ମରବାର ଚଉଦ ବରଷ ହୋଇଲ
 ଶୁଣି ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ବର ଆଶ୍ରିତ ହୋଇଲ । ୧୬ ।
 ଭୂରସବା ମୁଖରୁ ନିଷ୍ଠୁର ବାକ୍ୟ ଶୁଣି
 ବହୁତ ବିସରଲ ପଞ୍ଚାଳ ନୃପମଣି । ୧୭ ।
 ବିରୁର ବୋଇଲେ ହୋଇଲ କମ୍ପା ସେମନ୍ତ
 ଈଶ୍ବରଙ୍କର ବର ଦେବାର ତ ନୋହିଲ ପରପତ । ୧୮ ।
 ସେତେ ବିରୁର ଦ୍ରୋପଦ ନୃପମଣି
 ବହୁତ ବିସରଲ ଅର୍ଜୁନର ନାମ ଶୁଣି । ୧୯ ।
 ସେବେ ରାଜା ମାନନ୍ତ ମୁଁ କରିବି ବରଣ
 ଈଶ୍ବରଙ୍କର ସଞ୍ଚଳର ତ ହୋଇଲ ଅକାରଣ । ୨୦ ।
 ସେତେ ବୋଲି ବିରୁରେ ଦ୍ରୋପଦ ନୃପବର
 ଅର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଯୋଗାଡ଼ ଗୋଟିସେ ଘେନିଲ ହସ୍ତର । ୨୧ ।
 ଶୁଣି ଉଣା ଲକ୍ଷେ ରାଜା ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତ
 ଶ୍ରୀହସ୍ତେ ଅକ୍ଷତ ଶ୍ରୀଫଳ ଘେନିଣ ଦ୍ରୋପତ । ୨୨ ।
 ସମ୍ଭରେ ଆସ୍ଥାନ ତଳେ ପ୍ରଣୟନ କରଇ
 କରପସ ଯୋଡ଼ ଦ୍ରୋପଦ କାପୁଣ୍ୟେ ପରୁରଇ । ୨୩ ।

ସାବଧାନ ହୋଇ ଶୁଣିମା ସକଳ ରାସେ
 ମୋହୋର ଅଛି ଦେବ ଦୋହତା ଗୋଟିସେ । ୨୪ ।
 ମହା ଯାଗରୁ ଜାତ ହୋଇଲ ଜନ୍ମସେନା
 ଦ୍ରୋପଣ ସପ୍ତେମ୍ବର କରିବ ରାଜାମାନନ୍ତ ଘେନି । ୨୫ ।
 ଅପୁଷ୍ପ ଲକ୍ଷେକ ମୁଁ କରିବି ନିର୍ମିତ
 ତାହା ଯେ ବିଚ୍ଛବ ପ୍ରଦାନ ହୋଇବ ମୋହୋର ଦୋହତ । ୨୬ ।
 ମକର ଶୁକଳ ଦୁଃଶୟାର ଦିନ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇବ ଯାଇ ମୋହୋର ଭୁବନ । ୨୭ ।
 ଅକ୍ଷତ ଦେଇଁଣ ମୁଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବର
 ସରୁପ ଆଗ୍ୟାଁ ମୋତେ ଦେବାକ ନିରାଧାର । ୨୮ ।
 ରାଜାସେ ବୋଇଲେ ସେ ଅଟଇ ମହାଶୀର୍ଷ
 ସମସ୍ତ ରାଜାସେ ଆମ୍ଭେ ଧର୍ମ ନିମନ୍ତେ ଅଇଲୁ ସେଥ । ୨୯ ।
 ସେଥେଁ ସତ୍ୟ କରି ଯେବେ ସଭାକୁ ନ ଯିବୁ
 ଯେ ଅବା ନ ଯିବ ତାକୁ ଅବରଣି କରିବୁ । ୩୦ ।
 ସେ କଥା ଆମ୍ଭର ଅଲଘିତ ନିୟମ
 ସେହା ଯେ ନ କରଇ ସେ ନ ପାଇ ଶୀର୍ଷ କଲ ଧର୍ମ । ୩୧ ।
 ନିମନ୍ତଣ ବରଣକୁ ଗଲେ ଧର୍ମ ଅଛି
 ନ ଗଲେ ଅଧର୍ମ ଆମ୍ଭେ ସମସ୍ତେ କରି ବାଛି । ୩୨ ।
 ରାଜାମାନନ୍ତ ନିମନ୍ତଣ କରି ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ବର ରାସେ
 ପଞ୍ଚାଳ ଦେଶକୁ ସମଦଣ୍ଡ ଘେନିଣ ରାସେ ଯାସେ । ୩୩ ।
 ବ୍ୟାସଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ଗଉଡ଼ମୀ ଶୀର୍ଷ କଲେ
 କରପସ ଯୋଡ଼ଣ ପୁଛା କଲ ମହାପାଳେ । ୩୪ ।
 ଭୋ ବ୍ୟାସେ ଦ୍ରୋପଣକି ଜାତ କଲ ଅର୍ଜୁନ ନିମନ୍ତେ
 ପାଣ୍ଡବେ କାହିଁଛନ୍ତି କହିବା ମୁନି ମୋତେ । ୩୫ ।
 ମୁହିଁ ପୁଛା କଲ ହାଦେ ଭୂର ଯେ ସବାଙ୍କୁ
 ସମସ୍ତେ ଅଛ ତ ନ ଦେଖିଲି ପାଣ୍ଡବଙ୍କୁ । ୩୬ ।
 ଭୂରସବାସେ ବୋଇଲେ ପାଣ୍ଡବେ ବାରୁଣାବନ୍ତେ ଥିଲେ
 ଜନ୍ମର ଘର ଦହନେ ସମସ୍ତେ ନାଶ ଗଲେ । ୩୭ ।

ଚଉଦ ବରଷ ହୋଇଲାନି ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ମଲ୍ଲ
 ଶ୍ରେ ବ୍ୟାସେ ମୋତେ ସ୍ୱେମନ୍ତ ବୋଲି ଭୂରସବା କହିଲୁ । ୩୮ ।
 ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ହୋ ଶୁଣିଲୁ ସ୍ୱେମନ୍ତ
 ଦ୍ରୋପଣୀଙ୍କ ସ୍ୱେବେ ତୁ କରିବୁ କେମନ୍ତ । ୩୯ ।
 ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ତୁ ସ୍ୱେବେ ସପ୍ତମ୍ବର କର
 ଆମ୍ଭେ ଲକ୍ଷେକ ପାତକୁ ତୋହୋର ସଭାର । ୪୦ ।
 ଦ୍ରୋପଦ ବୋଇଲେ ରାଜାମାନଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କଲି ମୁଁ
 ମାଘର ପ୍ରଥମ ପକ୍ଷେ ଯିବଟି ତୁମ୍ଭେ ସମସ୍ତେ । ୪୧ ।
 ତୁମ୍ଭେ ଥାଇଣ ଉଆଇବ ସମସ୍ତ
 ତୁମ୍ଭେହେଁ ପ୍ରଦାନ କରିବ ତୁମ୍ଭେ କରିଅଛ ଜାତ । ୪୨ ।
 ସମଦଣ୍ଡ ଘେନିଣ ବାହୁଡ଼ଇ ଦ୍ରୋପଦ
 ତାହାର ପଛେ ଚଳନ୍ତି ପାଣ୍ଡବ ଚାନ୍ଦିଆ । ୪୩ ।
 ଦ୍ରୋପଦ ଚଳିଲୁ ନିଜର ଭୁବନେ
 ଯେ ଯାହାର ଦେଶକୁ ଗଲେ ରାଜାମାନେ । ୪୪ ।
 ପାଣ୍ଡବେ ଚଳିଲେ ଯେ ଓଡ଼ାଦି ଶିବପୁରେ
 ଦେଖିଲେ ସେ ରାଜ୍ୟ ହୋଇଅଛୁ ମହା ଯେ ସମ୍ଭରେ । ୪୫ ।
 ରଥଗଜ ଅଶ୍ୱ ସଇନି ପାଦାନ୍ତ
 କେବଣ ରାଜା ଅବା ମାଡ଼ ବସିଲୁକ ସ୍ୱେଥ । ୪୬ ।
 ସ୍ୱେତେକ ବିଚାରିଣ ଯେ ରହିଲେ ବନବାସେ
 ରାଜ୍ୟ ଉତ୍ତରକୁ ନ ପଶିଲେ ଦିବସେ । ୪୭ ।
 କଟକ ଉତ୍ତରେ ପଶିଲେ ନିଶାଗୁଡ଼
 ଶୂନ୍ୟ ମନ୍ଦିରେ ଦେଖିଲେ ସ୍ୱେକା ଅଛନ୍ତି କୋଇଳ । ୪୮ ।
 ସଙ୍କୋଚେଣ ପାଣ୍ଡବେ ନ ପଶିଲେ ଉତ୍ତରେ
 ଜୟେବନ୍ତ ଜୟେବନ୍ତ ବୋଲି ଡାକନ୍ତି ଦୁଆରେ । ୪୯ ।
 ଉତ୍ତରେ ଥାଇଁ ଦେଖା ବାରିଲେ ଯୁଦ୍ଧେଷୁଙ୍କ ତୁଣ୍ଡ
 ବାହାର ହୋଇଲେ ଦେଖା କରେଣ ଜଳଭାଣ୍ଡ । ୫୦ ।
 ମାତାଙ୍କର ଚରଣେ ପ୍ରଣୟତ୍ୟ ଚାରିଭାଇ
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ପୁଛା କଲେ ମାଗୋ ଶ୍ରୀମଦେନ ଅଛୁ କାହିଁ । ୫୧ ।

ମାତାପୁ ବୋଇଲେ ବାବୁ ଆସ ଉତ୍ତରକୁ
 ସୁସ୍ତ ହୋଇ ବସ କି ନା ମୁଁ କହଇ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ । ୫୨ ।
 ସ୍ୱାହାନ ଶୁଚିବନ୍ତ ହୋଇ ପଶିଲେ ଉତ୍ତରେ
 ଅନ୍ନ ପୁତାପୁ ମାପୁ ଦିଲେ ଦିବ୍ୟସାରେ । ୫୩ ।
 ଭୋଜନ ସାରିଣ ସେ ଆଶୋବନ କଲେ
 ସୁସ୍ତ ହୋଇ ବସିଲେ କୋଇଳାପୁ କହିଲେ । ୫୪ ।
 ତୁମ୍ଭେ ତେଣେ ଗଲ ବାବୁ ଗଡ଼ତମ ଶୀର୍ଷେ
 କକଡ଼ା ପୌଷ୍ଟିମୀ ଦିନ ଯୁଦ୍ଧ ହୋଇଲୁକ ସ୍ୱେଥେ । ୫୫ ।
 ବିଷ୍ଣୁକର ପଣ୍ଡା ଯେ ଶ୍ରୀମକୁ ଘେନି ଗଲ
 ଓଡ଼ାଦି ଶିବପୁରେ ଶ୍ରୀମ ଚଣ୍ଡାଳ ସବୁନ୍ତ ମାଇଲ । ୫୬ ।
 ଶିବପୁର ବ୍ରାହ୍ମଣେ ଅବଧାର କଲେ
 ସ୍ୱେ ବେନି ନଗ୍ନେ ଶ୍ରୀମଦେନକୁ ଅବିଷେକ କରାଇଲେ । ୫୭ ।
 ବିଷ୍ଣୁକର ପଣ୍ଡାପୁ ରାଜ୍ୟରେ ମହାମନ୍ତ୍ରୀ
 ପ୍ରତାପ୍ୟା ବହିଲୁ ଶ୍ରୀମ କାଳେବର ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତୀ । ୫୮ ।
 ଅନେକ ବନ ନଗ୍ର ମାରି ଘେନିଣ ଅଇଲ
 ରଥ ଗଜ ଅଶ୍ୱ ପାଞ୍ଚ ଶେଉଣୀ ବଳ କଲ । ୫୯ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ ଗଲୁ ଯେ ରସଭ
 ମିଥୁନ କକଡ଼ା ସିଂହ କନ୍ୟା ତୁଳ ମାସ ଛ ହୋଇବ । ୬୦ ।
 ଶ୍ରୀମ ଉଆଇଲୁ ସ୍ୱେସନେକ ଚରତ
 ଦ୍ରୁପାଦନ ତୁଲେ କରନ୍ତା ଦ୍ରୁପା ଯାଇଥିଲେ ଶୀର୍ଷ । ୬୧ ।
 ତୁମ୍ଭେ ଯେ ସ୍ୱେଥେଁ ଗୋ ସ୍ୱେକା ରହିଅଛ ମାତା
 ତୁମ୍ଭେ ନ କଲୁ ସେ ଦୟାଭାବ ଚନ୍ଦ୍ରା । ୬୨ ।
 କୋଇଳାପୁ ବୋଇଲେ କଉଁ ଲକ୍ଷଣେ ଜାତ କଲି ତାହାକୁ
 ଶସ୍ତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତେ କରି ବୁଝିଥାଇ ମୁକୁ । ୬୩ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଇଲେ ମାତା ଗୋ କେମନ୍ତ କରିବା
 ଦ୍ୱାରେଣ ଯାଇ ଗୋ ବାରତା କରାଇବା । ୬୪ ।
 ପୋଅନ୍ତ ଘେନିଣ କୋନ୍ତ ଭୋଜର କୁମାରୀ
 ଦ୍ୱାର ନାୟକକୁ କଲାଣ ଅବଧାର । ୬୫ ।

ବାବୁ ଆମ୍ଭେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣା ବ୍ରାହ୍ମଣ ଜଣ ଚାରି
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଦ୍ରବ୍ୟ କରାଇ ପାରିବକି ପଡ଼ିଆର । ୭୭ ।
ଦ୍ଵାର ନାୟକ ବୋଇଲେ ଯେ ଦଣ୍ଡେ ରହିଥିବା
ଦେବାଜନ ବେଳେ ନେଇ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଦ୍ରବ୍ୟ କରାଇବା । ୭୮ ।
ଯେତେ ବୋଲି ରୁହାଇ ଗଲେ ଦୁତକାଶ
ରାଜାଙ୍କ ଗୁମ୍ଫାରେ କହିଲେ କର ଯୋଡ଼ି କରି । ୭୯ ।
ହେ ଦେବ ଅବଧାନ ହୋଇବା କାଳେବର କାଳଦଣ୍ଡ ଚନ୍ଦ୍ରବତୀ
ପଶ୍ଚିମ ସୋମ ଶୁକ୍ଳର ଚାରିଜଣ ଦିଗବର ଆସିଛନ୍ତି । ୮୦ ।
ମାତା ମହାମାଣୀ ଅଛନ୍ତି ତାହାଙ୍କର ତୁଲେ
ଜୟନ୍ତ ଅଜୟ ଜୟସେନ ଜୟରାଷ୍ଟ୍ର ବୋଇଲେ । ୮୧ ।
ଯାଇଣ ଥିଲେ ଦେବ ଯେ ଗଉଡ଼ମୀ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ
ଦ୍ରବ୍ୟ କରି ଲେଉଟନ୍ତି ଦେବ ଆସିବେକ ଗୁମ୍ଫାକୁ । ୮୨ ।
ବିଷ୍ଣୁକର ମହାମନ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ କର୍ଣ୍ଣ ଲଗି
ତୁମ୍ଭର ମାୟେ ଯେବେ ଗୁମ୍ଫାକୁ ଆସନ୍ତି ବେଗି । ୮୩ ।
ଯୁଗତେଣ ସୋଦର ଆବର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣା
ମୁଖ ଚାହିନ୍ତେ ଦେବ ପାତକ ହେବ ଧନ୍ୟ । ୮୪ ।
ଭୀମସେନ ବିରୁରଭ ମନେ ମନେ ଗୁଣି
ବନେ କନ୍ଦମୁଳ ଖୁଆଇବେ ନେଇ ପୁଣି । ୮୫ ।
ସ୍ଵାମୀ କେମନ୍ତ ଆଗ୍ୟାଂ ହୋଇଲେ ପୁରୁଷ ଦୁତକାଶ
ରାଗେଣ ଚାହିଁଲେ କାଳ ନୟନ ଚନ୍ଦ୍ର କରି । ୮୬ ।
ଉପେ ପଳାଇଲେ ଦ୍ଵାରପାଳମାନେ
ଯାଇଣ କହିଲେ ସେ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ ସନ୍ଧିଧାନେ । ୮୭ ।
ପଣ୍ଡା ହେ ଠାକୁରଙ୍କର କୋପ ଯେ ହୋଇଲେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ
ଆଗ୍ୟାଂ ନୋହିଲେ ତୁମ୍ଭେ ଗୁମ୍ଫାକୁ ଯିବାକୁ । ୮୮ ।
ଆବର ଆମ୍ଭଙ୍କୁ କୋପ ହୋଇଲେ ବହୁତ
ତୁମ୍ଭେ ଗୁମ୍ଫାକୁ ଗଲେ ଅପ୍ରାପ ପାବନ୍ତ । ୮୯ ।

ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଇଲେ ବାବୁ ଦୁଃସ୍ତ ହୋ ଅରଜୁନ
ଦୁଷ୍ଟନ୍ତ ପ୍ରବୋଧବା ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ବଚନ । ୯୦ ।
ଆମ୍ଭର ତୁଲେ ପାଉଥିଲେ ସେ ବଡ଼ ଦୁଃଖ
ରାଜମାତ୍ର ହୋଇବ ନା ଅତି ବଡ଼ ସୁଖ । ୯୧ ।
ଯେତେକ ବୋଲିଣ ସେ ଦୁଃସ୍ତେ ଦେବ ଧର୍ମେ
ବାହୁଡ଼ି ବନସ୍ତେ ପଶିଲେ ନିଜ କର୍ମେ । ୯୨ ।
ଉତ୍ତର ପଦ୍ମା ଘେନି ସୁମନ୍ତେକ ପ୍ରୋହତେ
ଭୀମସେନ ତହିଁକି ଯାଆନ୍ତି ସେ ନିତ୍ୟେ । ୯୩ ।
ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଦେଖି ସେ ମୁନିଙ୍କି କଲେ ନମସ୍କାର
କଲ୍ୟାଣ କରି ପୁରୁଷେ ମୁନି ଭୀମନ୍ତ ନାହିଁ ଯେ ବାବୁ
ତୁମ୍ଭର ସଙ୍ଗର । ୯୪ ।

ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଇଲେ ସେ ଆମ୍ଭନ୍ତ ଉପେଷି
ଶିବପୁର ନଗ୍ର ଭୀମା ରାଜା ହୋଇଅଛୁ । ୯୫ ।
ଆମ୍ଭନ୍ତ ଦେଖିଣ ସେ ନ କଲକ କତି
ଶୁଣିଣ ହସିଲେ ସେ ସୁମନ୍ତେକ ବ୍ରହ୍ମଯତି । ୯୬ ।
ତୁମ୍ଭେ ଯେ ବସିଥାଅ ଯେହ ଠାବରେଣ
ଭୀମକୁ ଘେନିଣ ଆମ୍ଭେ ଆସିବୁଁ ଯେହୁଣି । ୯୭ ।
ଯୁଦ୍ଧେଷୁଙ୍କି ସମାଜି ଗଲେ ପୁରୋହିତେ
ପଦ୍ମା ଉତ୍ତର ଲଗି କରାଇଲେ ଭୀମସେନର ଗାହେ । ୯୮ ।
ପୁରୋହିତେ ବୋଇଲେ ତୁ ଯେ ଅଗ୍ୟାନ ମୁରୁଖ
ଯୁଦ୍ଧେଷୁଙ୍କି ଉପେଷିଣ ତୋର କସ ରାଜ୍ୟ ସୁଖ । ୯୯ ।
ଭୀମସେନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ତୁମ୍ଭା ହୋଇଥାଅ ମୁନ୍ୟ
ମୁହଁ ଘାନ୍ତିଯେ ଯାଇ ଆସଇ ହସିନା ଭୁବନ । ୧୦୦ ।
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ପୁଅନ୍ତ ମୁଁ ମାରି ଆସଇ ରଣ
ତେବେ ସେ ହୋଇବି ଯୁଦ୍ଧେଷୁଙ୍କି ସଙ୍ଗତେଣ । ୧୦୧ ।
ସୁମନ୍ତେକ ବୋଇଲେ ସେ ହସିନାରେ ନାହିଁ
ଦ୍ରୋପଦ ପୁରକୁ ଗଲେନି ସବୁ ରାଜାୟେ ଦଣ୍ଡ ବାହି । ୧୦୨ ।

ଦ୍ରୋପଦ ରାଜା ଯେ କରିଅଛୁ ସପ୍ତମ୍ବର
 ଲକ୍ଷେକ ନୃପତି ରୁଣୁ ହୋଇବେ ତାହାର ପୁର । ୯୨ ।
 ରାଧାଚନ୍ଦ୍ର ଲକ୍ଷ ବିନ୍ଦବ ଯେ ବାର ଫାଲଗୁନି
 ତୁମ୍ଭକୁ ପ୍ରାପତ ହୋଇବ ସେ ଜୟସେନା । ୯୩ ।
 ଅନେକ କଉତୁକ ଯେ ହୋଇବ ରଣ ରଙ୍ଗ
 ତୁ ଯେବେ ଯାଅ ଯା ବାବୁ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟିଙ୍କ ସଙ୍ଗ । ୯୪ ।
 ଶୁଣିଣ ମହା ସାନନ୍ଦ ବାର ଯେ ମାରୁତି
 ପଞ୍ଚାଳ ଦେଶେଣ ଯେ ଭେଟିବା କୁରୁପତି । ୯୫ ।
 ଭୀମସେନ ବୋଇଲୁ ରାଜ୍ୟ ଜନନ୍ତ ଯେ ରାଇ
 ରାଜା ହୋଇ ପୁତ୍ର ଭାରିଯା ମୋହୋରତ ନାହିଁ । ୯୬ ।
 ମୁହିଁ ଯେବେ ଯିବି ପ୍ରାଗ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ
 ବିଷ୍ଣୁକର ମହାପାତ୍ର ଠାକୁରଟି ତୁମ୍ଭକୁ । ୯୭ ।
 ସୁମନ୍ତେକ ପୁରୋହିତେ ଆଗ୍ୟାଂ ଅବଧାରି
 ଶିବପୁରେ ହୋଇଲେ ବିଷ୍ଣୁକରେ ଅଧିକାରୀ । ୯୮ ।
 ଶୁଣ ହୋ ପଣ୍ଡିତ ଜନେ ହୋଇ ସାବଧାନେ
 ସମସ୍ତ ସୁଫଳ ହୋଇଟି ମହତଙ୍କର ଦରଶନେ । ୯୯ ।
 ବିଷ୍ଣୁଙ୍କର ପଣ୍ଡା ଯେ ନଗ୍ର ବାହ୍ୟ୍ୟ ହୋଇଥିଲୁ
 କୋଇଳାଙ୍କର କଲ୍ୟାଣେ ବେନି ପୁତ୍ର ଯେ ହୋଇଲୁ । ୧୦୦ ।
 ସଭାରୁ ବାହାର କଲେ ପନ୍ଥରେ ନ ବରି
 ଅନ୍ତେଶ ହୋଇଲୁ ସେ ରାଜ୍ୟରେ ଅଧିକାରୀ । ୧୦୧ ।
 ମହତ ସେବା କଲେ ଯେସନେକ ବିଧି
 ମହତ ଦରଶନେ ସକଳ କାର୍ଯ୍ୟ ସିଦ୍ଧି । ୧୦୨ ।
 ସୁମନ୍ତେକ ମୁନି ଘେନି ଗଲେ ବ୍ରାହ୍ମଣେଶ୍ବର
 ନେଇଁଣ ଦ୍ରୁଶନ କରାଇଲେ ଯାଇଁ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟିଙ୍କ ଗୁମ୍ବର । ୧୦୩ ।
 ଭୀମସେନ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟିଙ୍କ ଚରଣେ ପରଶାମି
 ଭୀମସେନ ଶରୀର ଆଶ୍ୱସନା କଲେ ଦେବ ସ୍ୱାମୀ । ୧୦୪ ।

ତତ୍ତ୍ୱଂ ବିଜେ କରିଗଲେ ସୁମନ୍ତେକ ପୁରୋହିତେ
 ଅଗମ୍ୟ ବନସ୍ତେ ଚଳନ୍ତି ଯେ ପଞ୍ଚୁ ଭ୍ରାଥେ । ୧୦୫ ।
 ଶିବପୁର ନଗ୍ର ଜଣି ଉତ୍ତର କୋଣ ଆଡ଼େ
 ଭିନିଶତ ଯୋଜନ ଗଲେ ମହୋଦଧି କଇଁଛୁଡ଼େ । ୧୦୬—୮୭୮୮ ।

ବକାସୁର ବଢ଼ାନ୍ତ

ଶୁଭତପା ନାମେଣ ଅଛଇ ଯେକ ନଦୀ
 ଆକାଶ ଗଙ୍ଗାରୁ ମଉଦଧିକ ଅଛି ଭେଦି । ୧ ।
 ସେ ନଦୀର ଘାଟେ ଯେକଇ ନଗ୍ର ଗୋଟିୟେ
 ଯେକରନ୍ତା ବୋଲିଣ ତାହାର ନାମ ହୋୟେ । ୨ ।
 ବିପ୍ର ଆଦି କରି ଅଷ୍ଟାଦଶ ଜନ କୁଳ
 ନିର୍ମଳ ସ୍ଥାନ ଦେଖି ବସନ୍ତି ସକଳ । ୩ ।
 ନଦୀକୂଳ ପରିମଳ ଶଉଚ ପୁଣ୍ୟଭୂମି
 ବହଇ ମାହେଶ୍ୱରୀ ନଦୀ ଉତ୍ତରଗାମୀ । ୪ ।
 ବନ ତେଜଣ ଗମନ୍ତି ସେ ପଞ୍ଚୁଗାରେ
 ଭକ୍ଷା କୁତୋହୋଲେ ପଶିଲେ ସେ ପୁରେ । ୫ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟି ସଉରଭ ପାତ୍ର ଭୀମସେନ ଚନ୍ଦ୍ରବର
 ହରି ଗୋବିନ୍ଦ ମୁଣି ଅର୍ଜୁନ ହସ୍ତର । ୬ ।
 ନକୁଳ ତମ୍ବା କପୋର ସହଦେବ ହାଥେ ପାତ୍ରୀ
 କଉତୁକେ ନଗ୍ରେ ବିହରନ୍ତି ପଞ୍ଚୁଛନ୍ଦୀ । ୭ ।
 ଦେଶନ୍ତି ଜନ ଗହନ ମହା ନଗ୍ର ଗୋଟା
 ସମସ୍ତେ ହେଁ ଭାଗ୍ୟବନ୍ତ ଶରୀର ଦୃମୋଟା । ୮ ।
 ଭ୍ରମନ୍ତେ ଭ୍ରମନ୍ତେ ଆଦିତ୍ୟ ଅସ୍ତ୍ର ଗୟେ
 କାହିଁ ରହିବା ବୋଲି ଭାଲନ୍ତି ସଂଶୟେ । ୯ ।

ବେଦଶର୍ମଣ ବୋଲି ଯେକଲ ଦ୍ଵିଜବର
 ଭକ୍ଷାପାତ୍ର କଲେ ନେଇ ତାହାଙ୍କର ଦ୍ଵାର । ୧୦ ।
 ସେ ବେଦଶର୍ମଣ ପଣ୍ଡା ଅଟନ୍ତି ଭକ୍ଷାବାସୀ
 ତାହାଙ୍କ ଦ୍ଵାରେ ବେଦ କରନ୍ତି ଯେ ଘୋଷି । ୧୧ ।
 ବିଷ୍ଣୁସ୍ତୁତ୍ରାଦି ଯେ ହୋଇଲେ ତାହା ଗୁହ୍ୟ
 ପଣ୍ଡାସ୍ତୁତ୍ର ଭକ୍ଷାରୁ ନୁଆସନ୍ତି ଦେବାକୁ କିଛି ନାହିଁ । ୧୨ ।
 ମୋହୋର ସ୍ଵାମୀ ସେହିମତେ ଭକ୍ଷାବାସୀ
 ଯିବ ତ ବୋଲି ତ ମୋହୋର ବଚନକୁ ନୁଆସି । ୧୩ ।
 ଯେ ସେ ହୋଅନ୍ତା ମହତ ଦୟାବନ୍ତ
 ବଚନ ମଧୁର କହି ବୋଧନ୍ତା ତାହାନ୍ତ । ୧୪ ।
 ବଚନ ସମାଜି ବୋଲନ୍ତି ଭକ୍ଷାରୁ ଆସନ୍ତୁ ମୋହୋର ସ୍ଵାମୀ
 ଅତିଥି ସି ପୁତ୍ର କରି ତଣ୍ଡୁଳ ଅଧେ ଦେମି । ୧୫ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ବୋଲିଲେ ଗୋ ଅପାର ହୋଇଲେନି ନିଶି
 ମୋହୋର ଘରେ ଆଜକ ବସା କରି ରହସି । ୧୬ ।
 ଦଇବେ ଭକ୍ଷାଣୀ ଘରେ ନାହିଁ କିଛି
 ଉଆସରୁ ଅଧେକ ଯେ ତୁଚ୍ଛା ହୋଇଅଛି । ୧୭ ।
 ତହିଁ ଭିତରେ ରୁହାଇଲେ ନେଇ
 ରହିଲେ ପାଣ୍ଡବେ ମହା ସୁସ୍ଥ ପାଇଁ । ୧୮ ।
 ସନ୍ନ୍ୟସେ ବସି ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ସରୁପ ପରୁର
 ବେଦଶର୍ମଣ ପଣ୍ଡାସ୍ତୁତ୍ର ଅଇଲେ ଭକ୍ଷା କରି । ୧୯ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ଆସିଣ ସନ୍ନ୍ୟସେ ହୋଇଲେକ ବେଗେ
 ସମସ୍ତ କଥା ବ୍ରାହ୍ମଣୀ କହିଲେ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ ଆଗେ । ୨୦ ।
 ତାହାର ଭକ୍ଷା ଯେତେକ ସେ ଆଣିଥିଲେ
 କଣ କଲୁ ଥୋଇ ଆଉ ହାଣ୍ଡିରେ ଭରିଲେ । ୨୧ ।
 ହାଣ୍ଡି ତଣ୍ଡୁଳ ମୁଗ ନାନାଦି ପରିବା
 ଗୁମୁରେ ବେଦଶର୍ମଣ ପଣ୍ଡା ଥୋଇ ଅନେକ କଲେ ସେବା । ୨୨ ।

୧୨୧୨ ପଣ୍ଡାସ୍ତୁତ୍ର ଭକ୍ଷାରେ ଆସି ନାହାନ୍ତି ଘରେ ତଣ୍ଡୁଳ ନାହିଁ ।

୧୦୧୧ ବେଦଶର୍ମଣ—ବେଦଶର୍ମା ।

ସେ ନଗରେ ତୁମ୍ଭେ ଥିବ ଯେତେ ଦିନ
 ମୁହଁ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଦେଉଥିବି ଅନ୍ନ ଯେ ଭୋଜନ । ୨୩ ।
 ଯଦୁଂ ଉଆସରୁ ଅଧେକ ଦିନେ ବେଦଶର୍ମଣ
 ରହିଲେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତେ ମାଆନ୍ତି ଘେନି ଗଡ଼ ଜଣ । ୨୪ ।
 ଦିବସ ଭକ୍ଷାକୁ ସଜ ହୋଅନ୍ତି ଗୁରୁ ଭାଇ
 କୋଇଲିସ୍ତୁତ୍ର ବୋଇଲେ ସଙ୍ଗେ ନ ନିଅ ଶ୍ରମକଲ । ୨୫ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ଶ୍ରମ ନ ଯାଉ ଭକ୍ଷାକୁ
 ବହୁତ ଦିଅନ୍ତା ନାହିଁ ଅଳପ ନ ଦଶଇ ଯେହାକୁ । ୨୬ ।
 ଯିବ ତ ବୋଲିଣ ସେହାକୁ ଯେବଣ ଜନ ବୋଲିବ
 କୃତ୍ୟା ଭାଜି ତାର ସବୁନ୍ତି ମାରିବ । ୨୭ ।
 ଶ୍ରମସେନ ମାତା ଦୁହିନ୍ତି ଘରେ ଗୁଡ଼ି
 ଭକ୍ଷାପାତ୍ର ସେକରନ୍ତା ନଗ୍ନେ ସୁଖେଣ ବିହତ । ୨୮ ।
 ଯିବ ଅବା ଭକ୍ଷାରୁ ନିଅନ୍ତି ଉପୁରୁଇ
 ଆପଣେ ପାଞ୍ଚନ କରନ୍ତି କୋଇଲି ଦେବା ଆଇ । ୨୯ ।
 ଦୁଇଭାଗ କରି ଅଧେକ ଦିଅନ୍ତି ଶ୍ରମକୁ
 ସେହାଙ୍କର ଅଧକରୁ ଦିଅନ୍ତି ଦେବତା ଅତିଥିଙ୍କୁ । ୩୦ ।
 ଯେତେକ ଭାତରୁ ଗଲେ ପେଜ ଫୁଟିଯେ
 ଶ୍ରମକୁ ଦିଅନ୍ତି ତାହା କୋଇଲି ଦେବା ମାୟେ । ୩୧ ।
 ଅଧେକ ଆହାର ଯେ କରଇ ଶ୍ରମସେନ
 କାହାକଲ କଥା ନ କହଇ ଅବିଷଣେ କୋପମନ । ୩୨ ।
 ତୁଳ ବିଗ୍ନ ତହିଁ ରହିଲେ ମାସ ବେନି
 ଧନୁ ମାସର ଭୋଗ ହୋଇଲେ ଦିନା ତିନି । ୩୩ ।
 ଧନୁ ମାସ କୃଷ୍ଣ ପକ୍ଷ ଦୁଷ୍ଟାୟାର ଦିନ
 ବେଦ ଶର୍ମଣ ବ୍ରାହ୍ମଣୀକ ବୋଲଇ ବଚନ । ୩୪ ।
 ଶରୀର ଅଳସ ମୋର କପାଳ ବଥାଇ
 ଆଜକ ଭକ୍ଷାକୁ ଗୋ ମୁଁ ନ ପାରିଲ ଯାଇ । ୩୫ ।

୨୩୧୨ ମୁହଁ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଦେବି ଅଧେକ ସଞ୍ଚାମାନ ।

ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ବୋଇଲୁ ଯେବେ ଅଳସ ତୁମ୍ଭର କାୟେ
 ଥାଅ ଭକ୍ଷାକୁ ତୁମ୍ଭେ ନ ଯାଅ ପଣ୍ଡାୟେ । ୩୭ ।
 ଘରେ ତଣ୍ଡୁଳ ତ ଗୋଟିୟେ କାହିଁ ନାହିଁ
 ସ୍ବାମୀ ଆଳସ କଲେ କେମନ୍ତେ ଦିନ ବଞ୍ଚିବଇଁ । ୩୮ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ମୁଁ ଯେବେ ପଠିଆଇବି ବଳେ
 ଘରଣୀ ପଣ ମୋର ଦିଶିବ ସବକାଳେ । ୩୯ ।
 ବୋଲିବି ଯେକା ଦିନେ ଯେବେ ନ ପାରିଲୁ ପୁରୁଷେଇ
 କେତେ ଦିନ ଅଳସ ହୋଇବା ରକତ ମାଂସ ଦେହ ବହି । ୪୦ ।
 ଜରୀ ଅବସ୍ଥା ରୋଗ ବ୍ୟାଧି ଯେ ହୋଇଲେ
 ସତ୍ତ୍ୱେ ମରବା ତ ମୋହୋର ଭକ୍ଷାକୁ ନ ଗଲେ । ୪୧ ।
 ଯେତେ ବୋଲି ଘରଣୀ ପଣ ମୋର କରିବ ଦୁଷିତ
 ନ ଯାଉ ଦ୍ଵିଜବର ଆଜକ ହୋଉ ସୁସ୍ଥ । ୪୨ ।
 ପୁତ୍ର ଦୋହତା ଦୁଇଗୋଟି ଆମ୍ଭେ ଜଣ ବେନି
 ଭକ୍ଷାର କରି ଆଣିବା ପଛେ ତଣ୍ଡୁଳ ମାଣ ଭନି । ୪୩ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ଦୁହେଁ ବସିଲେ ଯେକଥାନେ
 ଦୁଖ ସୁଖ କଥା ବସି ଶ୍ରୀକନ୍ତ ବେନି ଜନେ । ୪୪ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କର ନାମ ଅଟେ ବେଦଶର୍ମଣ
 ବ୍ରାହ୍ମଣୀର ନାମ ରମା ଦେବୀ ଜାଣ । ୪୫ ।
 ପୁତ୍ରଗୋଟି ନାମ ଯେ ଅଟଇ ବିଦ୍ୟାଧର
 ଭାନୁବଂଶ ନାମ ଅଟଇ ଦୁହିତା ଗୋଟିର । ୪୬ ।
 ଖେଳ ଯାଇଥିଲେ ଆସି ମିଳିଲେ ନିଜବାସେ
 ଅନ୍ନ ପୂଜାୟେ ମାୟେ ଦଲେକ ହରଷେ । ୪୭ ।
 ଯେମନ୍ତ ସମୟେ ଅମ୍ବିକା ନାମେଣ ଗୁଣ୍ଡାଳ
 ସେ ନଗ୍ରେ ଘୋଷଣା ଦିଅଇ ସବକାଳ । ୪୮ ।
 ସାଗ୍ରେ ସାଗ୍ରେ ବୋଲି ଘଣ୍ଟା ବଜାଇ ଅନ୍ତରାଳ
 ବେଦଶର୍ମଣ ପଣ୍ଡାଙ୍କ ଘରେ କାଲି ଠାକୁରଙ୍କର ପାଳ । ୪୯ ।

ଘଣ୍ଟା ଶବଦ ଶୁଣି ଯେ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ବୋଇଲୁ
 ରହ ରହ ଶୁଣିମା କାଲି କାହା ଘରେ ପାଳି ଯେ ପଡ଼ିଲୁ । ୫୦ ।
 ସାଗ୍ରେ ସାଗ୍ରେ ବୋଲି ଯେ ଡାକିଲୁ ଗୁଣ୍ଡାଳ
 ବେଦଶର୍ମଣ ପଣ୍ଡାଙ୍କ ଘରେ କାଲି ଠାକୁରଙ୍କର ପଡ଼ିଲୁ ପାଳି । ୫୧ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ବୋଇଲୁ ପଣ୍ଡା ହେ ମୋହୋର ମୁଣ୍ଡ ତ ପୋଡ଼ିଲୁ
 କାଲି ଆମ୍ଭର ଘରେ ଠାକୁରଙ୍କର ପାଳି ତ ପଡ଼ିଲୁ । ୫୨ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ବୋଇଲୁ ସେ ମିଛହେଁ ନୁହଁ ବାଇ
 କେତେହେଁ ବେଦଶର୍ମଣ ଯେହୁ ପୁରେ ନାହିଁ । ୫୩ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ବୋଇଲୁ ଲେଖନି ପଣ୍ଡା ହେ
 ଆମ୍ଭର ପାଳି ଦିଲୁ କେତେ କାଳ ହୋୟେ । ୫୪ ।
 ଖଡ଼ ଘେନି ଲେଖା କରଇ ଦ୍ଵିଜବର
 ଯେକତନ୍ତ୍ର ନଗ୍ରେ ବସଇ ଯେଗାର ସହସ୍ର ନଉ ଷାଠିୟେ ଘର । ୫୫ ।
 ଘରକେ ପାଳିୟେ କରି ନେଉଅଛି ଲେଖି
 ପୁଣ ପୁଣ ଲେଖଇ ବିପ୍ର ଭ୍ରାନ୍ତି ଯେ ଉପେକ୍ଷି । ୫୬ ।
 ଯେଗାର ସହସ୍ର ନଉ ଷାଠିୟେ ଘର
 ପାଳି ପଡ଼ଇ ତେଜଶ ବରଷ ଦୁଇମାସ କୋଡ଼ିୟେ ଦିନର । ୫୭ ।
 ଲେଖି ଲେଖି ବିରସ ହୋଇଲୁ ଦ୍ଵିଜବର
 ରାସ ପାହିଲେ ପାଳି ପଡ଼ିବ ଆମ୍ଭ ଘର । ୫୮ ।
 ଜାଣିଣ ଅସାଷ୍ଟମ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ
 ଦୁହେଁ ମୋହେ ପଡ଼ିଲେ ବଜ୍ରଦାତ ଜାଣି । ୫୯ ।
 ମାତା ପିତାଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ଦୁଖ ଦେଖି
 ବାଳୁତ ପୁତ୍ର ଦୋହତା ସେବନ୍ତି ନିରମାଣି । ୬୦ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ଘରେ ଚହଳ ହୋଇ ବାଣୀ ଶୁଣି
 ଜଳା କବାଟି ବାଟେ ଗୁହାନ୍ତି କୋନ୍ତଭୋଜର ଦୁଲଣୀ । ୬୧ ।

୪୯।୧ ନାଗର ଶବଦ ଶୁଣି ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ବୋଇଲୁ ।

୫୦।୧ ସାଗ୍ରେ ସାଗ୍ରେ ବୋଲି ହସ୍ତେ ଗୁଣ୍ଡାଳ କାଠି ଗୁଲି ।

୫୭।୨:—ବ ୩୩।୨୦ ଦିନ—୧୧୯୭୦ ଦିନ ।

ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ବୋଇଲୁ ପଣ୍ଡାୟେ ଅଳସ ତୁମ୍ଭେ କଲ
 ଘରେ କିଛି ନାହିଁ ତୁମ୍ଭେ ଭକ୍ଷାକୁ ନ ଗଲ । ୨୧ ।
 ଉଦ୍ଧାର କରି ନାଥ ବଞ୍ଚିଲ ଆଜ ମୁହିଁ
 ଦୁବ ଅର୍ଘ୍ୟ ଦେବାକୁ ଘରେ ତଣ୍ଡୁଳ ଗୋଟିୟେ ନାହିଁ । ୨୨ ।
 କାନ୍ଦନ୍ତି ସମସ୍ତେ ପଡ଼ି ଲେଟନ୍ତି ମଝୁଆଳୀ
 ଯେମନ୍ତ ସମୟେ ପଡ଼ିଲ ବକ ରାକ୍ଷସର ପାଳି । ୨୩ ।
 ଭାତ ଶଗଡେ ପିଠା ଶଗଡେ ପୋଡୁଅ ହଳେ ବଳଦ ହଳେ
 ନରବଳ ଜଣେ କାହିଁ ପାଇବା ବୋଲି ରୋଦନ୍ତି ବକଳେ । ୨୪ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ବୋଇଲୁ ମୋହୋର ପିତାଘରକର ଯିବି
 ପୋଡୁଅ ହଳେ ବଳଦ ହଳେ ଶଗଡ ଦୁଇଗୋଟି ମାଗିବି । ୨୫ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ବୋଇଲୁ ମୁଁ ଅତିଥି ପଣ କରିବି
 ଭାତ ପିଠା ଥାଳିୟେ ଥାଳିୟେ କରି ନଗ୍ରରେ ମାଗିବି । ୨୬ ।
 କେଉଁଠାସି ବାଗେ ଯେହା ପୁରୋଇବା
 ନରବଳ ଜଣେ ଆମ୍ଭେ କାହିଁ ଭୁଆଇବା । ୨୭ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ବୋଇଲୁ ନାଥ ବୁଝିୟେ କରିବା
 ପୁଅ ଦୋହତା ବେନି ଗୋଟି ତୁମ୍ଭେ ସମ୍ଭାଳୁଣ ଥିବା । ୨୮ ।
 ମୁଁ ଶ୍ରେୟନ କାଲି ହୋଇବି ଦତ୍ତକୁ
 ତୋହୋର ବ୍ରତ ନାଥ ଭାରିଯା ଅଛୁ ନି ତୁକୁ । ୨୯ ।
 କର୍ମେଣ ଧନ ଅର୍ଜିଲେ ହୋଇବୁ ପୁଣ ବସି
 ଯେକା ଥାଉଁ ସ୍ୱାମୀ ମନେ ଆନ ନ ଧରିବା । ୩୦ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ବୋଇଲୁ ଯେ ନୋହଇ ସ୍ୱୟାତ
 ପୁଅ ଦୁହତା ବେନି ଗୋଟି ଅଟନ୍ତି ବାଳୁତ । ୩୧ ।
 ଯେକା ବାଳୁତକର ଗୁଡ଼ି ମାତା ଯେବେ ମରଇ
 ତାହାର ବକଳେ ପିତା କାହିଁ ଦେହ ଯେ ଧରଇ । ୩୨ ।
 ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଯେ ତୋହୋର ବାଳୁତ ବେନି
 ଯେହାଙ୍କର ବକଳେ କେ ବ୍ରତବ ଦେହ ଘେନି । ୩୩ ।
 ଯେ ପୁଅ ଦୁହତା ତୁମ୍ଭେ ଆସି ସମ୍ଭାଳି
 ମୁଁ ହୋଇବି କାଲି ନାଥ ବକ ରାକ୍ଷସର ପାଳି । ୩୪ ।

ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ବୋଇଲୁ ନାଥ ତୋହୋର ନାଶ ଗଲେ
 ମରଣହୁଁ ଅଧିକ କଷ୍ଟ ମୋତେ ବିଧବା ହୋଇଲେ । ୩୫ ।
 ସ୍ୱାମୀର ଅଭାବେ ବ୍ରତନ୍ତି ଯେବଣ ନାଶ
 ସେ ନାଶ ପୁଣି ପଛନ୍ତେ ହୋଅନ୍ତି ଦୋଷୀ । ୩୬ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ବୋଇଲୁ ମୋହୋର ଜାଇଁଥାନ୍ତେ
 ବକ ରାକ୍ଷସ ତୋତେ ଭକ୍ଷିବ କେମନ୍ତେ । ୩୭ ।
 ପିତା ମାତାରେ ବେକୁଲ ଦେଖି ପୁଅ ଗୋଟି ବୋଇଲୁ
 ଶ୍ରେ ପିତା ଆମ୍ଭର ଘରେ ଯେବେ ବକ ରାକ୍ଷସର ପାଳି ପଡ଼ିଲ । ୩୮ ।
 ପିତା ମାତା ବ୍ରତଥିଲେ ପୁଅ ଉପୁଜିବ
 ତୁମ୍ଭର ନାଶ ଗଲେ ସନ୍ତାନ କାହିଁ ଯେ ହୋଇବ । ୩୯ ।
 ଅଜା ଯୁଥ ଥିଲେ ଗୋସାଇଁ କି ଅପାଦ ଯେ ନାହିଁ
 କାଲି ପାଳକ ତାତ ସୁହ ମୋତେ ବକ ରାକ୍ଷସକୁ ଦେଇ । ୪୦ ।
 ପୁଅ ଥିଲେ ପିତାମାତାଙ୍କୁ କାହିଁ କଷ୍ଟ
 ମୋତେ ଭକ୍ଷଣ କରୁ କାଲି ବକ ରାକ୍ଷସ ଦ୍ରୁପିଷ୍ଠ । ୪୧ ।
 ଦଣ ବରଷ ପୁଅ ଗୋଟିର ଯେ ବଚନ ଶୁଣି
 ପୁଅ କୋଳେ ଧରିଣ ରୋଦନ୍ତି ବ୍ରାହ୍ମଣ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ । ୪୨ ।
 ନିରାଶ ବଚନ ଗୋଟି ମୁଁ ପରିମୁଣ୍ଡା ଯାଇ
 ତୋତେ ଦେଇ ଦେହ କମ୍ପେ ଧରିବଇ ମୁହିଁ । ୪୩ ।
 ଯେ ତୋହୋର ମୁଖରୁ ନିରାଶ ବଚନ ଗୋଟି ଶୁଣି
 ଶରୀର ଦହନ କମ୍ପେ ଆମ୍ଭର ନୋହିଲୁ ଯେହୁଣି । ୪୪ ।
 ପରେଣ ପ୍ରଦାନ କରିବି ସିନା ମୋତେ
 ଦୁହତା ଗୋଟି ବୋଇଲୁ ନ ରୋବ ପିତାମାତେ । ୪୫ ।
 ମୁଁ ତ ପର ଗୋଣୀ ସିନା ତାତ ଆନ ନ ବୁଝି
 ମୋତେ ଦେଇ ମାତା ଗୋ ବକ ରାକ୍ଷସର ପାଳି ଶୁଝି । ୪୬ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ବୋଇଲୁ ମାତା ତୁ ଅଟୁ ବାଳୁଣୀ
 ତୋତେ ଦେଖି ରାକ୍ଷସ କମ୍ପେ ହୋଇବି ସିପୁତ । ୪୭ ।

୩୩ । ୧ { ନିରାଶ ବଚନ ଗୋଟି ସେ ତୋର ଅପାଦ ଦେନିଯାଇ ।
 { ନିରାଶ ବଚନ ଗୋଟି ତୋର ନିଉକୁଣା ଯାଇ ।

ବ୍ରାହ୍ମଣ ବ୍ରାହ୍ମଣୀର ଯେସନେକ ବଚନ ଶୁଣି
 ଗ୍ରମୁରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ କୋନ୍ତଭେଜର ଦୁଲ୍ଲଣୀ । ୮୮ ।
 ତୁମ୍ଭର ଯେତେକ ବଇକୁଲ୍ୟ ଗୋ କାହିଁର ନିମନ୍ତେ
 କହ କିନା ପଣ୍ଡା ତାହା ମୋହୋର ଅଗ୍ରତେ । ୮୯ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ବୋଇଲ ଗୋ ଦୃଷ୍ଟ ବଡ଼ କଥା
 ହିରଣ୍ୟକପତ ବୋଲି ଯେକଇ ଦୟା ତା । ୯୦ ।
 ତାହାର ନନ୍ଦନ ହାଦେ ନିବୀଡ଼କପତ
 ତାହାର ତତ୍ତ୍ୱ ଉପୁଜିଲ ଦୁହିତାୟେ ଶୁର ବଜ୍ର । ୯୧ ।
 କିମ୍ବିଶ କିମ୍ବିଶ ହିତମେକ ବକ
 ହିତମିଶା ନାମେଶ ତାର ଦୋହିତା ଯେ ଯେକ । ୯୨ ।
 କିମ୍ବିଶ ଦତ୍ୟ ଥାଇ ସୁର ନୟା ଖରେ
 କିମ୍ବିଶ ଦତ୍ୟ ଥାଇ ମଧୁବନ ତୋଟାରେ । ୯୩ ।
 ହିତମିଶା ବନେ ଥାଇ ହିତମିଶ ଦଇତ
 ବକ ରାକ୍ଷସର ଯେକତହା ନଗ୍ନେ ସ୍ଥିତ । ୯୪ ।
 ଭାତ ଶଗଡ଼େ ପିଠା ଶଗଡ଼େ ଯେ ରାଜ୍ୟରେ ଭିଆଣେ
 ପୋଡ଼ୁଅ ହଲେ ବଳଦ ହଲେ ନରବଳ ଜଣେ । ୯୫ ।
 ତେତିଶ ବରଷ ବେନି ମାସ କୋଡ଼ିୟେ ଦିନେ ଯେତେକ ଦେଇ
 ଯେତେକ ଦିନେ ଯମ ପଣି ନୁଆରଇ ଯେ ପୁର କଇ । ୯୬ ।
 ତରେଣ ମେଘମାନ କରୁଥାନ୍ତି ବୃଷ୍ଟି
 ପଞ୍ଚାଶ ଭରଣ ଧାନ ଫଳଇ ଯେକ ବାଟି । ୯୭ ।
 ଆନ ଉପଦର୍ପ ନାହିଁ ଯେଥେ ରୋଗ ବ୍ୟାଧି
 ଜର ମୃତ୍ୟୁ ନାହିଁ କିଛି ହିଁ ଅବଧି । ୯୮ ।
 ମୋହୋର ଘରେ ତାର ପଡ଼ିବ କାଲି ପାଳି
 ସମସ୍ତ ଭିଆଇ ପାରେ ନାହିଁ ନରବଳ । ୯୯ ।
 କୋଇନ୍ତାୟେ ବୋଇଲେ ମା ଗୋ ମୁଁ ରହିଲି ତୁମ୍ଭ ଘରେ
 ପାପ ପୁଣ୍ୟ ଭାଗୀ ହୋଇ ପଶିଲୁ ତୋହୋର କର୍ମରେ । ୧୦୦ ।

ଯେ ଯୋଗାଡ଼ମାନ ବେଗେ କରସି ସମ୍ଭାର
 ନରବଳ ଜଣେକ ହୋଇଲ ଆମ୍ଭର ଭାଗର । ୧୦୧ ।
 ଭୁଲ୍ ଭୁଲ୍ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଶ୍ରବଣେ ଦିଲି ହାଥ
 ତୁମ୍ଭେ ଠାକୁରଣୀ କମ୍ପେ କହିଲ ଯେମନ୍ତ । ୧୦୨ ।
 ମୋହୋର ଘରେ ତିନିମାସ ରହିଲ ଯେ ସବେ
 ମୁହିଁ ପାପିଷ୍ଠ ତୋର ପୁତ୍ରକୁ କେମନ୍ତେ ଦେବି ଯେବେ । ୧୦୩ ।
 ମୁହିଁ ଯାଉଅଛି ଗୋ ଯେବେ ଅସୁର ତହିଁକ
 ପୁଅ ହିଁ ଭାରିଯାକୁ ମୋହୋର ଥିବ ତୁମ୍ଭେ ରଖି । ୧୦୪ ।
 କୋଇନ୍ତାୟେ ବୋଇଲେ ଯେ ମୋହୋର ସତ୍ୟ ସତ୍ୟ
 ତୋହୋର ନିମନ୍ତେ ଦେବି ମୋହୋର ଯେକ ପୁତ । ୧୦୫ ।
 ତୁମ୍ଭେ କିଛି ବିଷୟେ ନୁହନ୍ତି ପଣ୍ଡାୟେ
 ମୋହୋର ଅଛି ହାଦେ ଦୁଷ୍ଟ ପୁତ୍ର ଯେ ଗୋଟିୟେ । ୧୦୬ ।
 ଭିକ୍ଷା ମାଗି ନ ଯାଇ ଅଧେକ ଅନ୍ନ ଖାଇ
 କଥା ନ କହିଲ ବସିଥାଇ ମୁହିଁ ଯେ ଫୁଲଇ । ୧୦୭ ।
 ତାହାର ମରବାର ମୁଁ ମନାସଇ ଯୁଗତେ
 ଆମ୍ଭେ ଯାହା ମାରିବୁଁ ସେ ମରୁ ହାଦେ ଯେମନ୍ତେ । ୧୦୮ ।
 ଦୁଷ୍ଟ ପୁରୁଷ ଆବର ନଷ୍ଟ ଯେ ଭାରିଯା
 ରଣକାଶ ପିତା ଯେ ଅଭାବ ମଇତ୍ରା । ୧୦୯ ।
 କୁସ୍ଥାନ ଭୂମି ଅସୁର ଭୋଗ ଖର୍ଚ୍ଚ
 ଯେତେକ ଉପେକ୍ଷନ୍ତି ଯେ ଧାର୍ମିକ ପଣ୍ଡିତ । ୧୧୦ ।
 ଦ୍ୱିଜବରକୁ ବୁଝାଇ ଗଲେ ଦେବୀ କୋଇନ୍ତେ
 ଭ୍ରମସେନ ସନ୍ନିଧେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଭୁରତେ । ୧୧୧ ।
 ଭ୍ରମସେନ ହସିଲି ମାତାଙ୍କ ମୁଖ ଶୁଣି
 ଭାତ ପିଠା ବେନି ଶଗଡ଼ ବୋଲୁଥିଲି କାହିଁ । ୧୧୨ ।
 କୋଇନ୍ତାୟେ ବୋଇଲେ ମୁଁ ତୋହୋର ଅପାଦ ଘେନି ଯାଇ
 କେତେ ଅନ୍ନ କଷ୍ଟ ସେ ଦେଖିବି ତୋହୋର ମୁହିଁ । ୧୧୩ ।

ବାବୁ ବେଦଶର୍ମଣ ପଣ୍ଡା ଘରେ କାଳ ବକରାସସର ପାଳି
 ଭାତ ପିଠା ବେନ ଶଗଡ଼ ପୋଡୁଅ ବଳଦ ବେନ ହଳି । ୧୧୪ ।
 ସେତେକ ଘେନ ବାବୁ ଯାଅସି ଅଡ଼ାଇ
 ଭଲୁକି ନଘା କୁଲେ ରାସସକୁ ଦେଇ ଆସ ଯାଇ । ୧୧୫ ।
 ଭାତ ପିଠା ଶଗଡ଼ ଭିଆଇ କେହି ନଅନ୍ତା ନାହିଁ ତରେ
 ମୁହଁ ସତ୍ୟ କଲି ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ପୋପେକ ଦେବି ସେ ସଙ୍ଗରେ । ୧୧୬ ।
 ଭ୍ରମସେନ ବୋଇଲି ମାଗୋ ମୁହଁ ପିବିଟି କି ?
 ରାସସ କେମନ୍ତଟି ଆସଇ ନା ଦେଖି । ୧୧୭ ।
 ଭ୍ରମସେନ ସୁମରଇ ଦେବା ଅନାଦି ଶକତି
 ମୁକୁଇଁ ଯେଠାକୁ ପଠିଆଇ ଦିଅନ୍ତୁ ଦେବା କୋନ୍ତି । ୧୧୮ ।
 ସେସନେକ ପ୍ରସାଦେ ବରସ ମନେ ମାୟେ
 ବେଳ ଅବସାନେ ମିଳିଲେ ଗୁରୁ ଯେ ତନୟେ । ୧୧୯ ।
 ହାରେ ଉଭା ହୋଇ ଡାକନ୍ତି ଗାରମଣି
 ମାଗୋ ପାଦ ଶଉଚ କରିବା ବହନ ଦିଅ ପାଣି । ୧୨୦ ।
 କୋଇନ୍ତାୟେ ବରସେ ବାହାର ନୋହିଲେ
 ଭିକ୍ଷା ତଣ୍ଡୁଲ ଘେନ ଭିତରକୁ ଗଲେ । ୧୨୧ ।
 ଗୁରୁଭାଇ ମାତାଙ୍କ ଚରଣେ ବିନୋୟି
 ମାଗୋ ଭ୍ରମା ଗାଳି ଦିଲୁ କି ବସିଛ ବରସ ହୋଇ । ୧୨୨ ।
 ଶୁଣସି ରେ ବାବୁ ବଦୟନ୍ତି କୋନ୍ତଭେଜର ଦୁଲ୍ଲୀ
 ବେଦଶର୍ମଣ ପଣ୍ଡା ଘରେ କାଳ ବକ ରାସସର ପାଳି । ୧୨୩ ।
 ସମସ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଦ୍ଵିଜବର ସମ୍ପାଦନା ହାଦେ କଲୁ
 ନରବଳି ଜଣେ ସେ ଭିଆଇ ନ ପାରିଲୁ । ୧୨୪ ।
 ପୁଅ ଝିଅ ବେନ ଗୋଟି ବ୍ରାହ୍ମଣ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ
 ବସିଣ ରୋଦନ ଯେ କରନ୍ତି ଗୁରୁ ପ୍ରାଣୀ । ୧୨୫ ।

୧୧୯।୧ ସେସନେକ ସମୟେ ବରୁଣ ମାୟେ ।

୧୨୦।୨ “ମାଗୋ ପାଦ ଶଉଚ କରିବା ବହନ ଦିଅ ପାଣି” ପାଦାନ୍ତ ପରେ ଅଧିକା
 ପାଠ—

ଭ୍ରମସେନ ତହିଁ ପାଣି ଦିଲୁକ ବଡ଼ାଇ
 କାଠୁଆରେ ଗୋଡ଼ ଧୋଇ ଭିତରକୁ ଗଲେ ଗୁରୁଭାଇ ।

ତାହାଙ୍କର ବୈକୁଲ୍ୟ ଦେଖି ମୁଁ ସହି ନ ପାରିଲି
 ମୁଇଁ ନରବଳି ଜଣେ ଦେବି ବୋଲି ସତ୍ୟ କଲି । ୧୨୬ ।
 ଶୁଣିଣ ଅନ୍ତୀଭୂତ ହୋଇଲେ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ
 ମାଗୋ ସବେ ଆମ୍ଭେ ତୋହୋର ପୁତ୍ର ପାଞ୍ଚଗୋଟି । ୧୨୭ ।
 ଶତେ ଶତେ ପୁତ୍ର ଗୋ ଯାହାର ଅଛନ୍ତି
 ତାହାଙ୍କର ମାୟେ ଗୋ ସେମନ୍ତ ନ ବୋଲନ୍ତି । ୧୨୮ ।
 ମାଗୋ ଭ୍ରମକଇ ଦିଲୁ ଦାନ୍ତିୟେ କିମ୍ଭିଷ ଦତ୍ୟକୁ
 ଧର୍ମବଳେ ବ୍ରତ ସେ ଅଇଲୁ ସାଙ୍ଗକୁ । ୧୨୯ ।
 କିନ୍ତୁ ଦଇତ ଯେ ମଧୁବନେ ମାରୁଥିଲୁ
 ହିତମୁକ ଦତ୍ୟ ଗୋ ଅନେକ ଦୁଶ ଦିଲୁ । ୧୩୦ ।
 ଭ୍ରମସେନ ବାହୁବଳକୁ କରିଅଛଇ ଆଶ
 ଆନ ଜଣେ ଦିଅ ଗୋ ଭୟ ସେ ରାସସ । ୧୩୧ ।
 ନକୁଳ ସହଦେବ ବଇମାସି ବେନ ଭାଇ
 ମୋହୋର ଦେହେ ପ୍ରାଣ ଥିଲେ ତାହାଙ୍କୁ ଦେଇ ନ ପାରିଲ । ୧୩୨ ।
 ଆମ୍ଭେ ସବେ ତୋହୋର ଅଟୁ ତନୟୁସ
 ଭ୍ରମସେନ ଅଟେ ମୋ ସାଂଗ୍ରାମେ ସାମରଥ । ୧୩୩ ।
 ଅର୍ଜୁନ ଅଟଇ ଗୋ ଶସିପୁ ଧନୁର୍ଦ୍ଧାରୀ
 ଦୁଃଶାସ୍ତ୍ର ନାମ ଦିଲେ ହରି ତାହାନ୍ତ ଦେଇତ ନୁଆରି । ୧୩୪ ।
 ମୁହଁ ହାଦେ ଯୋଗ୍ୟ ନୋହଇ କାହିଁକି
 ମୋତେ ପଠିଆଅ ବକ ରାସସ ତହିଁକି । ୧୩୫ ।
 କୋଇନ୍ତାୟେ ବୋଇଲେ ବାବୁ ଦେବା ଭ୍ରମସେନକୁ
 ଅବଶ୍ୟ ମାରିବ ସେ ବକ ରାସସକୁ । ୧୩୬ ।
 ମୁଇଁ ପ୍ରତସେ ଜାଣଇ ଯେହାର ବଳବୀର୍ଯ୍ୟ
 ଦୁର୍ଦ୍ଦଣ୍ଡ ପବନର ଯେ ଅଟଇ ଆତ୍ମଜ । ୧୩୭ ।
 ଜନ୍ମ କାଳେ ଯେହାକୁ କୋଳେ ଅଛି ଧରି
 ରାସକାଳେ ପବନ ତଳେ ବ୍ୟାଘ୍ରକ ଦିଲୁ ରଡ଼ି । ୧୩୮ ।

୧୩୮ { ନକୁଳ ସହଦେବଙ୍କୁ ସମର୍ପି ଗଲେ ମାଦ୍ରୀ
 { ମୋହୋରେ ଦେଇ ନୋହୋଇ ମାୟେ ତାହାଙ୍କୁ ବିଶ୍ଵେ । ୧୩୮ ।

କୋଡ଼ରୁ ପୁଅକୁ ମୁଁ ପକାଇଲି ତଳେ
 ଶତଶିଂଗ ଗିରି ପଶିଲୁ ପାତାଳ ଭୁବନରେ । ୧୩୯ ।
 ପକାଇ କରି ମୁଁ ଯେ ଡରେ ପକାଇଲି
 ବୃକ୍ଷ ଗୋଟାକର ଉପରେ ଯାଇଣ ଉଠିଲି । ୧୪୦ ।
 ପାଦ ହଲାଇଣ କାନ୍ଦଇ ଯେ ବାଳଶିଷି
 ଗିଳିବ ବୋଲି ବ୍ୟାଘ୍ର ଧାଇଁଲୁ ଆନ୍ଦେଷି । ୧୪୧ ।
 ଭ୍ରମସେନ ପାଦ ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠି ବାଜିଲୁ ବ୍ୟାଘ୍ରର ମୃଧୁନା
 ଭ୍ରାଞ୍ଜିଣ ମୁଣ୍ଡ ତାର ହୋଇଲୁ ଶତେ ରୁନା । ୧୪୨ ।
 ଡାହାଣ ପାଦର କାଣି ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠିଟି ବାଜି
 ଶତେ ଯୋଜନ ଆପ୍ତେତନ ପ୍ରବତ ଶିଂଗ ଗଲୁ ଭ୍ରାଜି । ୧୪୩ ।
 କୋପେଣ ଶାପ୍ୟ ଯେ ଦିଲୁ ଗିରିବର
 ପ୍ରଥମହଂ ମୋତେ ଯେ ପ୍ରହାର କଲୁ, ତୁ ପ୍ରଥମ ଯୁଦ୍ଧେ ହାର । ୧୪୪ ।
 ବ୍ୟାଘ୍ରର ନଧନ ଦେଖି ମୁଁ ବୃକ୍ଷରୁ ଓହ୍ଲାଇଁ
 ପ୍ରବତକୁ ବୋଇଲି କିମ୍ପା ଶାପ୍ୟ ଦିଲୁ ମୋହୋର ପୁଷ୍କଳ । ୧୪୫ ।
 ଅକଳଙ୍କ କରି ମୁଁ ପୁଷ୍କକୁ କଲି ଜାତ
 ଶତଶିଂଗ ବୋଇଲୁ ମୋତେ କୋପ ନ କରି ଗୋ ମାତ । ୧୪୬ ।
 ପ୍ରଥମ ଯୁଦ୍ଧେ ଯେ ହାରିବ ଯୁଗତେ
 ଦୁଜ ଯୁଦ୍ଧରେ ମୁଁ ବସିବି ଯେହାର ଗାନ୍ଧେ । ୧୪୭ ।
 ଯଦ୍ୟପି ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ଇନ୍ଦ୍ର କୋବେର ମହେଶ୍ୱର
 ବିକ୍ରୋଦର ମୂରତ ସେ ଯେ କରିବ ପ୍ରହାର । ୧୪୮ ।
 ବାବୁ ଯେସନେକ ସନ୍ଦେଶ ମୁଁ ପାଇଅଛି ପୁରୀ
 ତେବେ ସେ ଭ୍ରମସେନକୁ ପଠିଆଉଅଛି ଯେବେ । ୧୪୯ ।
 ତୁମ୍ଭେ କିଛି ଚିନ୍ତା ବାବୁ ନ କରି ଯେ କଥାକୁ
 ଆଜି ଅବଶ୍ୟ ଭ୍ରମସେନ ମାରିବ ବକ ରାକ୍ଷସକୁ । ୧୫୦ ।
 ବାବୁ ଆମ୍ଭେ ରହିଲୁଁ ଆସି ଯେହୁ ଭୁବନେ
 କାଳକଲ ସୁମରଣା କରୁଥିବେ ନାହିଁ କି ନଗ୍ରଜନ ମାନେ ।

କୁନ୍ତୀଙ୍କର ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଭୀମଙ୍କୁ ବକାସୁର ବଧ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରେରଣ

ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ଚୁହୁଁଲେ ସହଦେବର ବଦନ
 ସ୍ୱରସେ ବକ ରାକ୍ଷସକର ମାରିବକି ଭ୍ରମସେନ । ୧ ।
 ସହଦେବ ବୋଇଲୁ ସ୍ୱାମୀ ଶୁଣିମା ସାବଧାନେ
 କୁନ୍ତୀଙ୍କ କନକ ବକ ହିତମୁକ ଯେକ ପିତାରୁ ଉତ୍ତପନ୍ନେ । ୨ ।
 ହିତମୁକ ବହେଣୀ ଅଟଇ ଯେହାଙ୍କର
 ତନି ଭାଇଙ୍କି ମାଇଲେନି ଠାକୁର ବିକ୍ରୋଦର । ୩ ।
 ଯେ ଚୁରିଙ୍କର ଭାବ ଯହୁଁ ନ ସହିଲୁ ମହା
 ଆକାଶେ ଦିଗପାଳେ ନୁଆରିଲେ ରହି । ୪ ।
 ଅମର ସ୍ୱର୍ଗରୁ ଯେ ଆଣିଲେ ଅପକ୍ଷର
 ଦେବ ଭଣ୍ଡାର ମାନ ଆଣିଲେ ସବୁନ୍ତି ଜୁର କରି । ୫ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତା ପକାଇଲୁ ଅସୁରଙ୍କ ଡରେ
 ଯମ ଦେବତା ରହି ନ ପାରିଲୁ ସଞ୍ଜୀବନୀ ପୁରେ । ୬ ।
 ଈଶ୍ୱର ଇନ୍ଦ୍ର କୋବେର ବହୁତ ଯୁଦ୍ଧ କଲେ
 ଯେ ଚୁରି ଭାଇନ୍ତି ସାଂଗ୍ରାମେ ଦେବେ ହାରି ପକାଇଲେ । ୭ ।
 ଦେବେଣ ବଧ ଯହୁଁ ନୋହିଲେ କଉଶୋପେ
 ଆମ୍ଭେ ଉତ୍ତପନ୍ନ ହୋଇଲୁଁ ମନୁଷ୍ୟ ସରୁପେ । ୮ ।
 ଯେହାନ୍ତ ବଧ କରିବା ନିମନ୍ତେ
 ଆମ୍ଭେ ବନବାସ କରାଇଲେ ଗୁପ୍ତେ । ୯ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ଦେବଙ୍କୁ କହିଲେ ସହଦେବ ମନ୍ତ୍ରୀ
 ଭ୍ରମସେନର ବଳ କୋଇନ୍ତାୟେ ଜାଣନ୍ତି । ୧୦ ।
 ସହଦେବର ବଚନେ ସାନନ୍ଦ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି
 ଯାଅ ବାବୁ ଆମ୍ଭ ଆଶ୍ୟ ଦେନ ବ୍ରତ ଭାଇଗୋଟି । ୧୧ ।

ଅପାଦ ଶଶ୍ତ୍ରୁ ଦେବା ପ୍ରତକ୍ଷେ ହେଙ୍ଗୁଳା
 ସେ ତୋତେ ଅନୁଗ୍ରହ କରନ୍ତୁ ସର୍ବମଙ୍ଗଳା । ୧୨ ।
 ତହୁଁ ବିଜେ କରି ଅଇଲେ କୋଇଲାୟେ
 ସମ୍ବର କରି ଯୋଗାଡ଼ କରସି ପଣ୍ଡାୟେ । ୧୩ ।
 ଯହୁଁର ନିମନ୍ତେ ତୁମ୍ଭେ ହୋଇଥିଲ ବିକଳି
 ମୃହୁଁ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଦେବି ଜଣେକ ନରବଳି । ୧୪ ।
 ଶୁଣିଣ ସାନନ୍ଦ ହୋଇଲ ଦ୍ଵିଜବର
 କରଇ ଯୋଗାଡ଼ ଯେ ଅନେକ ସମ୍ବାର । ୧୫ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ଗଲ ତାର ପିତାର ଘରକୁ
 ଭାତ ପିଠା ମାଗିଲ ବେନ ଶଗଡ଼ ତାହାର ପିତା ମାତାଙ୍କୁ । ୧୬ ।
 ଭଲ ଭଲ ଲେକେ ସସ୍ତ୍ର ଆଶାନ୍ତ ସର୍ବକାଳେ
 ଶ୍ରୀଗତ ନିର୍ଗତ ଲେକ ଲେଉଟଇ ଯେତେବେଳେ । ୧୭ ।
 ସଞ୍ଚିତ ଘରେ ସେ ପାଇଲକ ମାଗି
 ଦୁଇ ଶଗଡ଼ ପୁରୁଇ ଦୁଇ ହଳ ଯୋଡ଼ି ଆଣଇ ବେଣି ବେଣି । ୧୮ ।
 ଆଣି ଉତ୍ତରଲ ଆପଣାର ଦ୍ଵାରେ
 କୋଇଲାୟେ ବୋଇଲେ ଯାଅ ରେ ବ୍ରୁକୋଦରେ । ୧୯ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି କାନେ କହିଲେ ଗୁପ୍ତତେଣ ମାର
 କେହି ନ ଜାଣୁ ଯେଥୁଁ ହୋଇଯିବା ବାହାର । ୨୦ ।
 ଶଗଡ଼ ଓଡ଼ାଇ ଚଳଇ ଶ୍ରମସେନ
 କୋଇଲାୟେ ଗୋଡ଼ାଇ ଅଛନ୍ତି ସନ୍ଧ୍ୟାନ । ୨୧ ।
 ନଗ୍ର ପ୍ରିୟମାନେ ପରୁରନ୍ତି ଦେଖି
 ଯେହାର ପର ପୁତ୍ର ଗୋଟିକି ଗୋ ପିଆଅ କାହିଁକି । ୨୨ ।
 ଯେ ଯୋଗାଡ଼ ଲେଉଟି ଆସିବା ପ୍ରାୟେକ ମଣ୍ଡୁ
 ଯେବଣ ଜଣେ ଯାଇ ଗୋ ପୋଡ଼ାବଳି ଏହା କି ନ ଜାଣୁ । ୨୩ ।
 ଶତେ ଚନ୍ଦ୍ର ଜଣି ଯେହାର ବଦନ ଗୋଟି
 କି ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରସେନ ନଳକୁବେର କାମଦେବ ହେଟି । ୨୪ ।

୧୭। ସଞ୍ଚିତ ଅସଞ୍ଚିତ ଲେକେ ଲେଉଟନ୍ତି ଯେତେବେଳେ ।

କି ଅବା ଯେହାକଇ ନ ପାରିଲୁ ପୋଷି
 ଅକାରଣେ ବିନାଶ ନ କର ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଦିଅସି । ୨୫ ।
 କୋଇଲାୟେ ବୋଇଲେ ମୁଁ ରହିଲି ଯେହାର ପୁଣି
 ପାପ ପୁଣ୍ୟ ରହିଲି ମୁଁ ଯେହାର ଘର ଅଧେକ ଆବୋରି । ୨୬ ।
 ମୋହୋର କର୍ମେ ସେ ଯେବେ ହୋଇଲ ଯେମନ୍ତ
 ଧର୍ମ କି ଗଢ଼ଇ ଯେ ହୋଇଲେ ନିସତ । ୨୭ ।
 ତେଜଶ ବରଷ ବେନି ମାସ କୋଡ଼ିୟେ ଯେ ଦିନେ
 ପାଲି ପଡ଼ଇ ଗୋ ବକ ରାକ୍ଷସ ଭୋଜନେ । ୨୮ ।
 ସବେ ତୋହୋର ଯେ ଯେଥେଁ ରହିଲ ତନି ମାସ
 ତୁ କେମନ୍ତେ ନରବଳି ଗୋ ଦେବୁଟି ରାକ୍ଷସ । ୨୯ ।
 କୋଇଲାୟେ ବୋଇଲେ ମୋତେ ନ ବୋଲି ଗୋ ଯେହା
 ଆପଣେ ଯାହା କରି କର୍ମ ବୋଲି ତାହା । ୩୦ ।
 ସମସ୍ତ ଜନେ ବଦନ୍ତ ବଇକୁଲ୍ୟ ବାଣୀ
 ପୁତ୍ର ନୋହଇ କି ତୋର ଶତ୍ରୁ ମହାମୁଣୀ । ୩୧ ।
 ପଣ୍ଡିତ ଜନେ ବୋଲନ୍ତି ବାବୁ ଯେ ମହତ
 ପର ଦୁଃଖେଣ କାତର ଯେ ପର ଦୁଃଖେଣ ହିତ । ୩୨ ।
 ନଗ୍ର ବାହାରୁ ବାହୁଡ଼ିଲେ ଭ୍ରାତା ମାୟେ
 ଶଗଡ଼ ଓଡ଼ାଇ ଚଳଇ ପବନ ତନୟେ । ୩୩ ।
 ଘୋର ଗହନ ବନେ ଚଳଇ ମାରୁଡ଼ି
 ନଗ୍ର ଗୁଡ଼ିଲକ ଶାଠିୟେ କୁଣ ପ୍ରତି । ୩୪ ।
 ବଳଦ ହଳେ ପୋଡ଼ୁଅ ହଳେ ଓଡ଼ାଇଣ ନେଲି
 ସ୍ଵାହାନ କରି ଆସି ରୋଦର ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇଲ । ୩୫ ।
 ଡାହାଣ କରେଣ ଭାତ ବାମ କରେ ପିଠା
 ବାମ ଆଣ୍ଠୁ ମାଡ଼ଣ ଆକର୍ଷଣ ସନ୍ତୁଷ୍ଟା । ୩୬ ।
 ଡାହାଣ କରେ ଭାତ ଗୁଣ୍ଡାୟେକ ଖାଇ
 ବାମ କରେ ପିଠା ଗୋଟାୟେ ଗୋଟାୟେ ଗର୍ଭକୁ ସେପଇ । ୩୭ ।

୩୫। ବାମ ଆଣ୍ଠୁ ମାଡ଼ଣ ଭୁଞ୍ଜଇ ସନ୍ତୁଷ୍ଟା ।

୩୩। ଓଡ଼ାଇ—ଅଡ଼ାଇ । ୩୫। ରୋଦର—ଓଦର ।

ମହା ସୁଧାର୍ଥୀ ହୋଇଣ ଯେ ଶ୍ରାମସେନ
ପବନହୁଁ ବେଗ କରି ସେ କରଇ ଭୋଜନ । ୩୮ ।
ଯହୁଁ ବେଳ ହୋଇଲୁ ପ୍ରହରକ ବେନି
ରାକ୍ଷସ ବିଜେକଲୁ କରେ ଶୂଳ ଦୁଇଗୋଟି ଘେନି । ୩୯ ।
ଦେଖିଲୁ ଶ୍ରାମସେନ ମହା ସମୂହ କାୟେ
ଭୋଜନ କରନ୍ତେ ଦଶିଲୁ ରାହୁର ତେଜ ପ୍ରାୟେ । ୪୦ ।
ଆରେ ଆରେ ବୋଲି ଧାମଇଁ ଦୈତ୍ୟେଶ୍ବର
ଉତ୍ତୀଷ୍ଟ କପାଇଁ କରୁ ରେ ମୁଣୋହି ମୋହୋର । ୪୧ ।
ଧାଇଁ ଡାକ ଦିଅଇ ଦୁଷ୍ଟ ରାକ୍ଷସେ
ବ୍ରହ୍ମକୋଦର ବଚନ ନ ଶୁଣଇ ଭୁଞ୍ଜି ବାର ରସେ । ୪୨ ।
ଡାକ ଯହୁଁ ନ ଶୁଣିଲୁ ପବନ ତନୟେ
ଗର୍ଜଇ ବକାସୁର ମହାମଉ ନାଗପ୍ରାୟେ । ୪୩ ।
ଦଇତର ଗର୍ଜନ୍ତେ କର୍ମିଲୁ ଯେ ସପତ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ
ଭୁଞ୍ଜଇ ଶ୍ରାମସେନ ବେନି କରେ ବିସ୍ତାରିଣୀ ତୁଣ୍ଡ । ୪୪ ।
ଡାକଣ ବିରସ ଯେ ହୋଇଲୁ ଶରମଣି
ନ ଶୁଣଇ ମାରୁତ ବଧୀର ମତ ଜାଣି । ୪୫ ।
କୋପେଣ ବେନି ଶୂଳ ଯେ ବୁଲଇ ଅସୁର
ବଜ୍ର ଜାଣି ପିଟିଲୁ ଶ୍ରାମସେନର ଉପର । ୪୬ ।
ଭୁଞ୍ଜିଲୁ ବେନି ଶୂଳ ହୋଇଲୁ ମସୀଗୁଣ୍ଡା
ତହିଁ ନ ମାନିଲୁ ସେ ମାରୁତ ପରତଣ୍ଡା । ୪୭ ।
ରାଗେଣ ଦାନବକୁଳ ଶଶୁ ପବଂତେକ ଉପାଡ଼ି
ଶ୍ରାମସେନ ଉପରେ ଉଦ୍ଧୂ ବାହୁ କରି କରୁଡ଼ି । ୪୮ ।

୪୭୧ ଶୂଳ ଘେନି ଦାନବ ଧାମଇଁ ଖରତର ।

୩୯ ପଦ ସ୍ଥାନରେ ଭିନ୍ନ ପାଠ—

ଯହୁଁ ଶ ବେଳ ଯେ ହୋଇ ପହର ତନି

ରୋଷେ କୋପଭର ଅସୁର ମୁତ ଅଗ୍ୟାମ ।

ବେଳ ଉତ୍ତର ଘେନି କୋପଭର ହୁଅଇ ଅସୁର

ମହାତମ ହେଉଅଛୁ ଶରୀରେ ତାହାର ।

୨୧୧ ଉତ୍ତୀଷ୍ଟ—ଉତ୍ତୀଷ୍ଟ

ବ୍ରହ୍ମକୋଦର ମୁଣ୍ଡେ ଯେ ପଡ଼ିଲୁ ଗିରିବର
ଧୁଳିପ୍ରାୟେ ହୋଇଣ ସେ ପଡ଼ିଲୁ ଭୂମିର । ୪୯ ।
ଦେଖିଣ ବିରସ ଯେ ହୋଇଲୁ ରାକ୍ଷସେ
ତାହା ନ ମାନିଲୁ ଶ୍ରାମ ଭୁଞ୍ଜି ବାର ରସେ । ୫୦ ।
ଭୁଞ୍ଜି ଶ ଶରୀର ଯହୁଁ ହୋଇଲୁ ତାର ତୁଷ୍ଟ
ରାକ୍ଷସକୁ ମାରୁତ ଶୁଦ୍ଧିଲୁ ଲେଉଟି । ୫୧ ।
ବାମକରେ ଦରଶି ଧଇଲୁ ଦତ୍ୟର ବେନି ଭୁଜ
ସଞ୍ଜୟେ ମୋତା ତୁ ରେ ଅଟୁ ଦୁଷ୍ଟ ଯେ ଦନୁଜ । ୫୨ ।
ଅଗ୍ୟାନ ପାମର ରେ ଗ୍ୟାନ ତୋର ନାହିଁ
ଭୁଞ୍ଜି ବାର ବେଳେ ଶସୁକୁ ମାର ତ ନ ଯୋଗାଇ । ୫୩ ।
ଦେଖିଣ ରାକ୍ଷସ ଯେ ବିଷାଦ ହୋଇଲୁ
ଜାଣିଲୁ ଯେ ମୋତା ତ ମୋ ତହୁଁ ବଳିଲୁ । ୫୪ ।
ଦାନବ ବୋଇଲୁ ତୁ ରେ କାହିଁର ବ୍ରାହ୍ମଣ
ମୋହୋର ମୁଣୋହି ଉତ୍ତୀଷ୍ଟ କଲୁ କେଉଁଣ କାରଣ । ୫୫ ।
ଶ୍ରାମସେନ ବୋଇଲୁ ଆବର ଜୀବନ ତୋର କାହିଁ
ସୁମର ଇଷ୍ଟ ଦେବତା ରେ ମରବୁ ଆଜ ତୁହି । ୫୬ ।
ରାଗେଣ ନିଶାଚର ଶ୍ରାମକୁ ଦିଅଇ ପେଲି
ହାଥ ଛୁଡ଼ି ବ୍ରାହ୍ମଣ ହୋ ଅସୁରେଶ୍ବର ବୋଲି । ୫୭ ।
ଅସୁର ବେନି ଭୁଜ ଧରିଣ ବାମହସ୍ତେ
ଡାହାଣ କରେ ମାରୁତ ମାଇଲୁ ବଜ୍ର ମୁଥେ । ୫୮ ।
ଶ୍ରାମସେନର ବଜ୍ର ମୁଥ ପଡ଼ିଲୁ ଅସୁରର ମୁଣ୍ଡେ
ଶ୍ରୋଣିତ ଉଦୁଗାର ହୋଇଲୁ ତାହାର ତୁଣ୍ଡେ । ୫୯ ।
ପୁଣି ସାଷ୍ଟାମ ହୋଇଣ ଦାନବ ମହାବଳୀ
ଶ୍ରାମକୁ ପେଲି ଦିଲୁ ସେ ପଡ଼ିଲୁ ମହାଧଳୀ । ୬୦ ।
ଶ୍ରାମସେନକୁ ମାଡ଼ିଣ ବସିଲୁ ହୃଦଗତେ
ପ୍ରଥମ ଯୁଦ୍ଧେ ହାରଇ ସେ ପବନର ସୁତେ । ୬୧ ।
ବକକଇ ମାଡ଼ି ଯେହ୍ନେ ବସଇ ଶ୍ୟାମଳ
ପ୍ରତାପ୍ୟାଁ କରଇ ସେ ଅସୁର ଅରୁଣଳ । ୬୨ ।

ତୁ ଯେ ମୁଣୋହ ମୋହୋର କଲୁସି ରେ ନଷ୍ଟ
କିକୋତି ମାଂସ ତୋହୋର ରେ ଭସିବ ପାପିଷ୍ଠ । ୭୩ ।
ଭ୍ରମସେନ ବୋଇଲୁ ରେ ଅସୁରେଶ୍ଵର ନଷ୍ଟ
ଧର୍ମ ଯୁଦ୍ଧ ତୋହୋର ମୋହୋର ହୋଇଲୁ କରଣ । ୭୪ ।
କରଣ ବୋଇଲେ ଗୁଡ଼ଲ ଦଇତ୍ୟ ଅଇରି
ଆହେଷି କ୍ରକୋଦର ଲେଉଟାଇ ପାଡ଼ି । ୭୫ ।
ମାଡ଼ି ବସିଲୁ କ୍ରକୋଦର ଦତ୍ୟର ବସିସ୍ଥଳେ
କ୍ରକୋଦର ରୂପ ଯେ ବିକାଶିଲୁ ମହାବଳେ । ୭୬ ।
ମନ୍ଦର ମାଡ଼ି ଯେହ୍ନେ ବସଇ ମାହୁଲୁ ଗିରି
ମାଡ଼ିଣ କ୍ରକୋଦର ଯେ ଦିଅଇ ମହାରତ୍ନ । ୭୭ ।
ତୋଟି ମାଡ଼ିଣ ମାଇଲୁ ବଜ୍ର ମୁଥେ
ଲଲଟ ପାଟିଣ ଯେ ବହଇ ଶ୍ରୋଣିତେ । ୭୮ ।
ଅସୁର ବୋଇଲୁ ହୋ କରଣ ମୋହୋର
ଧର୍ମ ଯୁଦ୍ଧେ ହାରିଲୁ ହୋ ଗୁଡ଼ ଦ୍ଵିଜବର । ୭୯ ।
ଆରେ ଆରେ ଦାନବ ଗ୍ୟାନ ତୋର ନାହିଁ
ବ୍ରାହ୍ମଣ ଯୁଦ୍ଧ ସେ କରଣ ଲେଉଟୁ କାହିଁ । ୮୦ ।
ଦାନବ ବୋଇଲୁ ମାଲୟୁଦ୍ଧରେ ସ୍ଵେ ବାଟ
ମରଣ ସମ୍ଭାଳି ଯେ ବୋଇଲୁ କରଣ । ୮୧ ।
ଭ୍ରମସେନ ବୋଇଲୁ ମୋହୋର କରଣ ତୋହୋର କରଣକ
ମରିବାର ବେଳେ ନିଷତ ହୋଉଛୁ କାହିଁକି ? । ୮୨ ।
ଆରେ ଚୁରିପୁସ୍ତ ଉପୁଜାଇଲୁ ନିବୀଡ଼ କପଟ
ମୋହୋର ହାଥେ ମରଣ ତୋହୋର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ । ୮୩ ।
ଆରେ କୁମ୍ଭୀର ଦତ୍ୟକୁ ମାଇଲୁ ସୁର ନଦୀର ଉତ୍ତରେ
କନ୍ଦରା ଦତ୍ୟକୁ ମାଇଲୁ ମଧୁବନ ତୋଟାରେ । ୮୪ ।
ହିତମୁକ ଦତ୍ୟକୁ ମାଇଲୁ ହିତମୁକ ବନେ
ତୁ ଉକୁରି ଥିଲୁ ପଡ଼ିଲୁ ସ୍ଵେତେ ଦିନେ । ୮୫ ।

୭୩। କରଣ—କରଟ—(କର୍+ଅଟ)—କାଳିଯାଅ—ପୁର ବରତ ଶବ୍ଦ ।

୭୫। ଦଇତ୍ୟ—ଦାନବ, ବୈଷୟ; ଅଇରି—ଅରି—ଶ୍ରେଷ୍ଠ, ଦାନବ ଶ୍ରେଷ୍ଠ

ସ୍ଵେତେ ବୋଲି ଆହେଷିଣ ମାଡ଼ଲୁ ତାର ତଣ୍ଡି
ଅସୁର ପ୍ରାଣ ଗୁଡ଼ଲୁ ବେନ ଚକ୍ଷୁ ଫୁଟି । ୭୬ ।
ଜିଭ ବାହାର ହୋଇଲୁ ବେନ ଦଣ୍ଡ ପରିସନ୍ତେ
ନିଜ ପ୍ରାଣ ବିସର୍ଜିଲୁ ପଡ଼ିଲୁ ଦୁରପାତେ । ୭୭ ।
ଆଦିତ୍ୟ ଅସୁରଲୁ ପଶ୍ଚିମ ପ୍ରଦେଶେ
ସାଧୁ ସାଧୁ ପାବେନ ବୋଲନ୍ତି ସିଦ୍ଧେଶ । ୭୮ ।
ଅସୁର କେଶ ଧରି ରାସ କାଳେ ନେଲୁ
ନଗ୍ରାଜ ମୁଦ୍ରାଣେ ନେଇ ମୁଣ୍ଡି କରି ଥାପିଲୁ । ୭୯ ।
ଶାଳବୃକ୍ଷ ଗୋଟାକରେ ଅସୁରକୁ ଆଉଜାଇ
ମହାମୃତ କରି ଥାପିଲୁ ନଗ୍ରକୁ ଅନାଇଁ । ୮୦ ।
ରାସ ହୋଇଅଛି ଅତାଇ ପ୍ରହର
ପାଞ୍ଚେ ହେଁ ବାଟ ଚାନ୍ଦୁଁ ଅଛନ୍ତି ବସିକରି ଦ୍ଵାର । ୮୧ ।
ସପ୍ତର୍ଷି ତନି ପ୍ରହର ହୋଇଅଛି ନିଶି
ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଗୁମୁରେ ଭ୍ରମସେନ ମିଳିଲୁ ଆସି । ୮୨ ।
ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଇଲେ ମାଗୋ ବହନ ହୋଇ ଯିବା
ରାସ ପାହୁଲେ ପୁଣି ଜାଣନ୍ତା ହୋଇବା । ୮୩ ।
ସ୍ଵେ ନଗ୍ର ଲେକେ ସମସ୍ତେ କରିବେ ଯେ ପୂଜା
ସ୍ଵେ ନଗ୍ର ଭ୍ରମକୁ ପୁଣି କରିବେଟି ରାଜା । ୮୪ ।
ସ୍ଵେତେ ବିଚୁରିଣ ବାହାର ନିଶାଗତି
ନଗ୍ର ତେଜି ନେଇ ଗଣିଲେ ତତ୍ତ୍ଵଶାନ୍ତି । ୮୫ ।
ବଡ଼ ବଡ଼ ବିଟପ ଯେ ଗହନ କଣ୍ଠା ଭୂମି
ଗୁଲି ନ ପାରନ୍ତି ମାତାସ୍ଵେ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଦେବ ସ୍ଵାମୀ । ୮୬ ।
ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଇଲେ ଗୁଲି ଧୁର ହୋଇଯିବା ସ୍ଵେ ବନ ଉପେକ୍ଷି
ଲେଉଟଣ ନଗ୍ର ଜନେ ନ ପାବନ୍ତି ଯେମନ୍ତେ ଆମୁକୁ ଦେଖି । ୮୭ ।
ଭ୍ରମସେନ ବୋଇଲୁ ମାତା ଗୋ ଶିରେ ମୋର ବସ
ଶିରେ କୋଇନ୍ତା ଦେଖ ବସି ହୋଇଲେ ହରଷ । ୮୮ ।
ଜାହାଣ କରେ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବାମ କରେ କରଟୀ
ଦୁଇ କାଶେ ବସିଲେ ନକୁଳ ସହଦେବ ଭାଇ ବେନ ଗୋଟି । ୮୯ ।

୮୦। ମୃତ—ମୁଣ୍ଡି ୮୧। ଧୁର—ଦୂର

ପ୍ରବନ୍ଧଂ ବେଗେ ଯେ ଚଳଇ ବିକ୍ରୋଦର
 ଝୁଣି ଆଣି ଘାସେ ଗିରିବର ହୋଉଛନ୍ତି ରୁର । ୯୦ ।
 ନଗ୍ରଂ ବାହାର ହୋଅନ୍ତେ ରାସ ପ୍ରହରେକ ଥିଲ
 ଯେକା ପ୍ରହରକେ ଶ୍ରମସେନ ବିଶାଣତେ ଯୋଜନ ଗଲ । ୯୧ ।
 ଶ୍ରୀରାମବେଣୀ ବୋଲି ଯେକ ନଦୀ ଗୋଟିୟେ
 ତହିଁର କୂଳେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ ରଜନୀ ପ୍ରସ୍ତତ ହୋସେ । ୯୨ ।
 ଲକ୍ଷଣ ଜପାସୁରକୁ ମାଇଲେ ସେହୁ ବନେ
 ଶତତପା ବୋଲଣ ସେ ବନସ୍ତର ନାମେ । ୯୩ ।
 ସେ ନଦୀରେ ଖରେ ସାରିଲେ ପ୍ରାତଃ ସ୍ରାହାନ
 ରଣସୁନ୍ଦର ବୋଲି ଯେ ପଦ୍ମତେଜ ବିଦ୍ୟମାନ । ୯୪ ।
 ଦେଖନ୍ତି ଗଣ୍ଡା ହରିଣ ଚରନ୍ତି ପଲ ପଲ
 ବୋଲନ୍ତି ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବାବୁ ଯେ ବନ ଅଟଇ ଭଲ । ୯୫ ।
 ରହିଲେ ପଶୁ ନନ୍ଦନ ଘୋର ଗହନ ଅଟବ୍ୟା
 ସୁଖେ ବିହତନ୍ତି ବନେ ସେ ଶୂରବର ପାଣ୍ଡବା । ୯୬ ।
 ଅଗସ୍ତି ପଶୁରେଲେ ବଇବସୁତ ମନୁ
 ବକ ଦତ୍ୟ ବଧ ହୋଇଲ ଯୁଦ୍ଧେଷୁଙ୍କର ଗ୍ୟାନୁ । ୯୭ ।
 ଶ୍ରମସେନ ରାକ୍ଷସକୁ ଆଣିଲ କେଶ ଧରି
 ନନ୍ଦ ବାହାରେ ଆପିଲ ପ୍ରେତାଧିପୁର କର । ୯୮ ।
 ପାଣ୍ଡବେ ଯେ ବାହାର ହୋଇଲେ ମହା ନିଶାକାଳେ
 ମହା ଗହନେ ପଶିଲେ ରଜନୀ ପ୍ରସରର ବେଳେ । ୯୯ ।
 ଶୁଣ ହୋ ଯୋଗେଶ୍ବର ବୋଲନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
 ତମିର ବିଦାରଣ ସ୍ବାମୀ ବିକାଶିଲେ ଜ୍ୟୋତି । ୧୦୦ ।
 ପ୍ରସ୍ତତେ ନଗ୍ରଂ ବାହାର ହୋନ୍ତି ଯେ ପୁରଜନ ମାନେ
 ଦେଖିଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣପେ ଗୁହଂ ରାକ୍ଷସ ପ୍ରଜୁଳିତ ନୟନେ । ୧୦୧ ।
 ବିକଟାଳ ବଦନ ଯେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ବ ଜିହ୍ବାବଳୀ
 ଦଶ ନନ୍ଦ ବିରାଜିତ ତେଜ ତା ବିଜୁଳି । ୧୦୨ ।

୧୦୧ { ବ୍ୟବସାୟ ନିମନ୍ତେ ବାହାର ନଗ୍ରଜନେ
 ଦେଖିଲେ ମହା ବିଷୟେ କରି ଗୁହଂ ନୟନେ ।

ବିସ୍ତାର ଭୂଷ୍ଟ ଯେ ହୃଦେ ଲୁଲଇ ଜିହ୍ବା
 ଦେଖିଲେ ପୁରଜନମାନେ ଆକର୍ଷଣ ଦୁଲ୍ଲଭ । ୧୦୩ ।
 ନଗ୍ରକୁ ଆକର୍ଷଣ ମହାଭୟ ମୁଖି
 ଭଲନ୍ତି ପୁରଜନେ ଠାକୁର ହୋଇଲେ ଅସ୍ତପୃଷ୍ଠ । ୧୦୪ ।
 ଅମ୍ଭିକା ନାମେଣ ହକାରଲେ ଘୋଷଣକାଣ୍ଡ
 କାହାର ଘରେ ହୋଇଥିଲ କାଲି ଠାକୁରଙ୍କର ପାଳି । ୧୦୫ ।
 ଝାଡ଼ିକାରେ ଘୋଷଣକାଣ୍ଡ ଗଲ ବେଗେ ଧାଇଁ
 ବେଦଶର୍ମଣ ପଣ୍ଡାକୁ ସେ ଡାକିଲେ ହକରାଇ । ୧୦୬ ।
 ପୁରଜନମାନେ ପଶୁରନ୍ତି ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ
 ହି ପୁଷ୍ପ କର ହୋ ନ ପାରିଲୁ ଠାକୁରଙ୍କୁ । ୧୦୭ ।
 କସ କସ ଯୋଗାଡ଼ ପଣ୍ଡା ହେ କସ ଦିଲ କାଲି
 ବେଦଶର୍ମଣ ବୋଇଲ ମୁ ସମୁଦେଶ କାଲି ଯୋଗାଡ଼ ଦିଲି । ୧୦୮ ।
 ନରବଳି ଜଣେ କସ କଲ ହେ ଦ୍ବିଜବର
 ବେଦଶର୍ମଣ କହଇ ନଗ୍ର ଜନଙ୍କ ଆଗର । ୧୦୯ ।
 ମୋହୋର ପୁରେ ରହୁଥିଲେ ମାତା ପାଞ୍ଚ ପୁତ୍ର
 ମୋର କଷ୍ଟ ଦେଖି ଦିଲେ ସେ ଭାଇନ୍ତି । ୧୧୦ ।
 ନଗ୍ର ଜନ ବୋଇଲେ ପଣ୍ଡା ହେ ମନ୍ଦ କୃତ୍ୟ କଲ
 ଆପଣେ ନ ଯାଇ କମ୍ପେ ପରକୁ ପେଷିଲ । ୧୧୧ ।
 ଯାହାକୁ ପଠିଆଇଲ ଦେଶ ନି ତୋହୋର ପୁରେ
 ତତକ୍ଷଣେ ଧାଇଁ ଘାତ ଦେଖନ୍ତି ବ୍ରାହ୍ମଣ ଅନ୍ତପୁରେ । ୧୧୨ ।
 ଦେଖିଲେ ସେ ପୁରେ ଜନ ମନୁଷ୍ୟ କେହି ନାହିଁ
 ବେଦଶର୍ମଣ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଅଗ୍ରତେ ଯାଇ କହି । ୧୧୩ ।
 ପଣ୍ଡାୟେ ମୋଶୋହି ଯୋଗାଡ଼ ଖାଇଲ ସେ ଦୁର୍ମୁଖ ବ୍ରାହ୍ମଣ
 ରାସେ ପଳାଇ ସେ ଗଲେ ଛତ୍ରଜଣ । ୧୧୪ ।
 ବେଦିଶ ପୁରଜନେ ହୋଇଣ ବଜ ବଜ
 ପର କରଇ ନିକ ହୋ ଆପଣାର କାର୍ଯ୍ୟ । ୧୧୫ ।

୧୦୩୨ ଦେଖିଣ ନଗ୍ରଜନେ ହୋଇଲେ ଅରୁଣା ।

୧୦୪୧ ନଗ୍ରକୁ ଆକର୍ଷଣ ମହା ତେଜ ମୁଖି ।

ଠାକୁରଙ୍କର କୋପ ହୋଇଲୁ ତୋହୋର ପରମାଦେ
 ଯେହୁକ୍ଷଣି ନଗକୁ ପଡ଼ବ ଦୁସହ ପରମାଦେ । ୧୧୭ ।
 ତଳ ହୋ ବେଦଶର୍ମଣ ପଣ୍ଡା ହେ ଯେ ମହାନଗ୍ର ରଖ
 ଯେହୁକ୍ଷଣି ଠାକୁରଙ୍କୁ ହୋଅ ବଳଭୟ । ୧୧୮ ।
 ଅନେକ ଶୀତଳ ଯୋଗାଡ଼ ଦେନ ପୁର ଜନେ
 ମୋଶୋହୁ ଯୋଗାଡ଼ ଅପ୍ରମିତେ ଆଶନ୍ତୁ ବହନେ । ୧୧୯ ।
 ଶଗଡ଼ ଭିତରେ ଅନେକ ଶୀତଳ ଯୋଗାଡ଼ ସେ ଭର
 ତଳଇ ବେଦଶର୍ମଣ ନାରାୟଣ ନାରାୟଣ ସୁମର । ୧୨୦ ।
 ଭାତ ପିଠା ଯେତେ ଶଗଡ଼େ ପୁରାଇ
 ବକ ଦତ୍ୟ ଗୁମୁରେ ପ୍ରବେଶ ବିପ୍ର ଯାଇ । ୧୨୧ ।
 ଦୁରେଶ ଥାଇ ବିପ୍ର ଯେ ହୋଇଲୁ ପ୍ରଣପତ୍ୟ
 କ୍ଷମୟ ଭବ ହୋଇ ସୁତ କରଇ ବହୁତ । ୧୨୨ ।
 ପହଣ୍ଡେ ଯାଇଁ ନିଉଛୁଳି କରଇ ପରିଶାମି
 ବୋଇଲୁ ପୁରଜନ ମାନଙ୍କୁ କୋପ ନ କରିବା ଦେବସ୍ୱାମୀ । ୧୨୩ ।
 କୋପ ଶାନ୍ତ କରିବା ଯେ ଭୁବନ ଦେବ ରକ୍ଷ
 ମୋହୋର ଘରେ ପାଳି ମୋତେ ଦେବ ଭକ୍ଷ । ୧୨୪ ।
 ଅନେକ ବଇକୁଲ୍ୟେ ତୁଷ୍ଟି କରଇ ବିପ୍ର ହୋଧେ
 ପ୍ରଣପତ୍ୟ ହୋଇଯାଇ ମିଳିଲୁ ସନ୍ନ୍ୟାସେ । ୧୨୫ ।
 ଦେଖଇ ବିପ୍ର ଅଲକ୍ଷଣ ବକ ରାକ୍ଷସର କାୟେ
 ଜୀବନ ନିଆଣୀ ବିପ୍ର ହୋଇଲୁ ନିର୍ଭୟେ । ୧୨୬ ।
 ଅସୁରର ଭୁଜ ଧରି ଉଭା ଦ୍ୱିଜବର
 ସ୍ୱାମୀ ତୋହୋର ସଞ୍ଚିଲୁ ସିନା ଯେକରନ୍ତ ନଗପୁର । ୧୨୭ ।
 ସମସ୍ତ ପୁରଜନ ଆନେ ଅଛୁ ତୋର ଗର୍ଭେ
 ଅନେକ ଦୋଷୀ ଆନେ ତୋତେ ଭାବେ ଅଭାବେ । ୧୨୮ ।
 ଯେତେ ବୋଲି ବିପ୍ର ଅସୁର ଭୁଜ ଧରି
 ସ୍ୱାମୀ ମୋତେ ଭକ୍ଷ୍ୟପାନ କର ବୋଲି ଅସୁର ଭୁଜ ଉଛୁଡ଼ି । ୧୨୯ ।
 ବୃକ୍ଷକୁ ଆଉଜାଇ ସିନା ଥିଲୁ ଅସୁର ଆସି
 ଗଡ଼ଣ ପଡ଼ିଲୁ ସେ ଅସର କାମରୂପୀ । ୧୩୦ ।

ଅସୁରକର ଦେଖି ନିରୋପଇ ବେଦ ଯେ ଶର୍ମଣ
 ଦେଖଇ ରାକ୍ଷସର ଶରୀରେ ନାହିଁ ପ୍ରାଣ । ୧୩୧ ।
 ନଗଲୋକ ମାନେ ରହିଥିଲେ ଦୁରେ
 ଧାଇଁ ଯାଇଁ ସମସ୍ତେ ମିଳିଲେ କଡ଼ରେ । ୧୩୨ ।
 ଅସୁର ବଧ ଦେଖି ବେଦଶର୍ମଣକୁ ତୁଷ୍ଟି କରି
 ତୋହୋର ପ୍ରସନ୍ନେ ଆନୁର କଷ୍ଟ ଗଲୁ ପାରି । ୧୩୩ ।
 ମହତ ଭେଟିଲୁ ତୁ ଆନୁର କଲୁ ହେ କାରଣ
 ଚଉକତି ଲୋଡ଼ନ୍ତି ସେ ଭୟକୁ ବ୍ରାହ୍ମଣ । ୧୩୪ ।
 ଅଦଭୂତ ପୁରୁଷନ୍ତ ପାଇବା କାହିଁ ଲୋଡ଼ି
 ଆନୁର ରାଜ୍ୟେ ହୁଅନ୍ତା ଠାକୁର ଅଧିକାରୀ । ୧୩୫ ।
 ଯେକରନ୍ତ ନଗ ଲୋକେ ବେଦଶର୍ମଣକୁ କଲେ ପୂଜା
 ଯେକରନ୍ତ ନଗେ ବେଦଶର୍ମଣ ହେଲୁ ରାଜା । ୧୩୬ ।
 ବଦୟନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ମନୁ ମହତ
 ମହତ ଆଶେ କଲୁ ପ୍ରାଣୀ ହୋଅନ୍ତି ଯେମନ୍ତ । ୧୩୭ ।
 ସେହି ନଗେ ବେଦଶର୍ମଣ ଭକ୍ଷାପାତ୍ର କରୁଥିଲୁ
 ବଡ଼ଲୋକ ଆଶେ କରି ନୃପତି ହୋଇଲୁ । ୧୩୮ ।
 ବେଦଶର୍ମଣ ଭାରିଯା ଭୟକୁ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ
 ପୁଣ୍ୟ ପ୍ରସାଦେ ସେହି ନଗେ ହେଲୁ ଠାକୁରାଣୀ । ୧୩୯ ।
 ବନସ୍ତେ ବକ ରାକ୍ଷସର ମୂଳେ ଯେତେକ ଥିଲୁ ଧନ ଭଣ୍ଡାର
 ପୁରଜନ ମାନେ ସେ ସମସ୍ତ କଲେ ଜୁର । ୧୪୦ ।
 ରାଜ୍ୟେଶ ଅଭିଷେକ ବେଦଶର୍ମଣ ବ୍ରାହ୍ମଣ
 ପାତ୍ର ଅମନାତ୍ୟ ମାନ କଲୁକ ଭିଆଣ । ୧୪୧ ।
 ଅନେକ ସୁସ୍ତ ପାଇଲେ ସେ ନଗ ପୁରଜନେ
 ଅସୁରକୁ ଅନେକ ଭୟ ଉପକୁ ଥିଲୁ ମନେ । ୧୪୨ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତା ହୋଇଲୁ ଅନେକ ତୁଷ୍ଟି
 ଅସୁର ନାଶ ଗଲୁ ସରିଲୁ ସ୍ୱର୍ଗର ଅରକ୍ଷ । ୧୪୩ ।
 ସୋଦରନ୍ତ ଅନେକ ନାଶ କରୁଥିଲୁ ରାକ୍ଷସ
 ପାହୋରିଲୁ ସମସ୍ତ କଷ୍ଟ ଫିଟିଲୁ ତରାସ । ୧୪୪ ।

ପୃଥୀର ଶରୀର ଉତ୍ତାପ ହୋଇଲ
 ଦୁର୍ଗର କଉଶୋପ କଷ୍ଟେ ନାଶଗଲ । ୧୪୪ ।
 ବଦନ୍ତ ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ହୋ ଯୁଗପତି
 ଆପଣେ ଦୁଖେ ପଡ଼ି ପାଣ୍ଡବେ ଫେଡ଼ନ୍ତି ପରର ଦୁର୍ଗତି । ୧୪୫ ।
 କୁମ୍ଭୀର କନ୍ୟା ହୃତମୁକ ବଜ୍ରହର
 ମନୁଷ୍ୟ ଧ୍ବଂସନ ଯେ ପୃଥ୍ବୀକ ମହାଭର । ୧୪୬ ।
 ଅନେକ ବ୍ୟଥା ଯନ୍ତ୍ର ପାଇଲେ ଦେବତାମାନେ
 ବସୁଧା ବଇକୁଲ୍ୟ ଯେ ଅସୁରଙ୍କର ଗହନେ । ୧୪୭ ।
 ର୍ଷି ବିପ୍ର ତପୋଧନେ କରନ୍ତି ତପ ଉପଇଚ୍ଛା
 ଦୁରାପଦ ଭୟରୁ କେହି କରନ୍ତା ନୋହିଲକ ରକ୍ଷା । ୧୪୮ ।
 ହିଦଣ ଦେବେ ଯେ ବସି ଛାଲିଲେ ଆକାଶେ
 ଅଦଭୁତେ ପାଣ୍ଡବନ୍ତ ପେଷିଲେ ବନବାସେ । ୧୪୯ ।
 ଯେ ରୁଚି ଦତ୍ୟନ୍ତ ବଧ କରିବାର ନିମନ୍ତେ
 ପାଣ୍ଡବେ ବନବାସ ହୋଇଲେ ଯେଥୁର ଯେ ଅର୍ଥେ । ୧୫୦ ।
 ବନ ଭ୍ରବନ ରକ୍ଷା କଲେ ଦୁଷ୍ଟନ୍ତ ନିବାର
 ମଧୁବନେ, ହୃତମୁକ ବନେ ଘଟିଉଛନ୍ତି କଲେ ଅଧିକାର । ୧୫୧ ।
 ଓଞ୍ଜାଦ ଶିବପୁରେ ଶୁଣାଇ ବଳ ଧର୍ମ
 ଧର୍ମ ଉଦ୍ଧତ କଲେ ଗୁପ୍ତେ ବନବାସୀ । ୧୫୨ ।
 ବିଷ୍ଣୁଙ୍କର ବ୍ରାହ୍ମଣର ଆଶ୍ରିତେ ରହିଲେ
 ଶିବପୁରେ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କର ଠାକୁର କରାଇଲେ । ୧୫୩ ।
 ଯେକରନ୍ତା ନଗ୍ନେ ରହିଲେ ବେଦଶର୍ମଣର ଘରେ
 ସେହି ଠାକୁର ହୋଇଲେ ଯେକରନ୍ତା ନଗ୍ନପୁରେ । ୧୫୪-୧୦୧୩ ।

ଦୌପଦୀ ସ୍ବୟମ୍ବରେ ଲାଖ ନିର୍ମାଣ

ମନୁ ପରୁରଲେ ଅଗସ୍ତିଙ୍କର ପାଶେ
 ଶୁଣିଲେ ମହାମୁନି ହୋଇଲେ ସନ୍ତୋଷେ । ୧ ।

୧୪୮।୧ ତପ ଉପଇଚ୍ଛା—ତପ ଉପେକ୍ଷା, ତପସ୍ୟା ପରିତ୍ୟାଗ ।

ଯେଥୁ ଉତ୍ତରୁ କସ ହେଲ ମହାମୁନି
 ତବ ମୁଖେ ଶୁଣି ଚିତ୍ତ ହୋଇବ ମୋର ଧନ । ୨ ।
 କାର୍ତ୍ତିକ ଶୁକଳ ଯେ ପୌର୍ଣ୍ଣମୀର ଦିନ
 ଗୁରୁବାର ରୋହିଣୀ ନକ୍ଷତ୍ର ବିଦ୍ୟମାନ । ୩ ।
 ଦ୍ବାରକାକୁ ବିଜେ କଲେ ରାମକୃଷ୍ଣ ବେନ ଭ୍ରାତେ
 ହସ୍ତି ନାକୁ ବିଜେ କଲେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ ଦେଖିବା ନିମନ୍ତେ । ୪ ।
 ଦେଖିଣ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଅନେକ ଗଉରବେ କଲେ ପୂଜା
 ଆସ୍ଥାନେ ବିଜେ କଲେ ଦେବାଧି ଦେବରାଜା । ୫ ।
 ଗୋବିନ୍ଦେ ବିଜେ କଲେ ବିଦୁରଙ୍କୁ ଦେଖିଣ ଯେକାନ୍ତେ
 କୁଶଳ ବାରତା ପଚାରିଲୁ ଜଗନ୍ନାଥେ । ୬ ।
 ବିଦୁରେ ବୋଇଲେ ସ୍ବାମୀ ପୋଷ୍ଟେ ଗଲେ କେଉଁଠା ବନେ
 ବାରତା ନ ପାଇଲୁ କେଣେ ଗଲେ ଛଡ଼ ଜଣେ । ୭ ।
 ବିଦୁର ବୋଇଲେ ସ୍ବାମୀ ପୋଷ୍ଟେ କେମନ୍ତେ ବାରତା ପାଆନ୍ତୁ
 ପଞ୍ଚାଳ ଦେଶକୁ ଯେ ବହନ ହୋଇ ଯାନ୍ତୁ । ୮ ।
 ଅର୍ଜୁନକୁ ପ୍ରାପତ ହୋଇବାକ ଦ୍ରୋପଣ
 ରାଜାନ୍ତ ନିମନ୍ତ ଅଛି ପଞ୍ଚାଳ ଆଧିପତି । ୯ ।
 ଦ୍ରୋପଦ ରାଜା ଯେ କରିଅଛି ସ୍ବୟମ୍ବର
 ଦ୍ରାଯୋଧନ ଯିବ ଆଜ ଅତୀତ ପହର । ୧୦ ।
 ସମସ୍ତ ଦେଶର ଯେ ଯିବେକ ନୃପତି
 ଅର୍ଜୁନ ନିମନ୍ତେ ଜାତ କରିଅଛି ଦ୍ରୋପଣ । ୧୧ ।
 ଖୋଜି ନ ପାଇଲୁ ଗରେ ଅଛନ୍ତି କାହିଁ
 ଯେଥୁକୁ ଚିନ୍ତା କର ତୁ ଯଦୁକୁଳ ସାଇଁ । ୧୨ ।
 ସ୍ବାମୀ ପାଣ୍ଡବେ ଯେବେ ବ୍ରତନ୍ତି ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ଆଶ୍ରିତେ
 ତୋହର ଚିନ୍ତା ନ କଲେ ସେ ରାଜ୍ୟ ପାଇବେ କେମନ୍ତେ । ୧୩ ।
 ବିଦୁର ତୁଲେ କଥା ହୋଅନ୍ତେ ନାରାୟଣ
 ବ୍ୟାସଙ୍କୁ ଲୟେ କରି କଲେ ସୁମରଣ । ୧୪ ।
 ଦଣ୍ଡ କମଣ୍ଡଳ କଷା କଉପୁନି ବିଭୂତି
 ପାରେଶ୍ବର ନନ୍ଦନ ଯାଇଁ ମିଳିଲେ ତତ୍ତ୍ବଶାନ୍ତ । ୧୫ ।

୩।୨ ରୋହିଣୀ ନକ୍ଷତ୍ର—କୃତ୍ତିକାଗତ ରୋହିଣୀ । ୧।୨ ନିମନ୍ତ—ନିମନ୍ତେ ।

ଉଠିଣ ବଦୁର ଯେ ଶତ ସହସ୍ରେ ଦଣ୍ଡ ପରଶାମି
ବ୍ୟାସଙ୍କୁ ପୂଜା କଲେ ଶ୍ରୀ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦେବସ୍ବାମୀ । ୧୭ ।
ନାରାୟଣ ପୁଜା କଲେ ବ୍ୟାସଙ୍କର ମୁଖ ଗୃହଂ
ଭୋ ବ୍ୟାସେ ଯେତେବେଳେ ପାଣ୍ଡବେ ରହିଛନ୍ତି କାହିଁ । ୧୮ ।
ଧ୍ୟାନେଣ ଚିନ୍ତଲେ ଯେ ସତ୍ୟବତ୍ସର ସୁତେ
ଦେଖିଲେ ପାଣ୍ଡବେ ରହିଛନ୍ତି ପଞ୍ଚବଟୀ ବନସ୍ତେ । ୧୯ ।
ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ଶୁଣିମା ଦାମୋଦର
ପାଣ୍ଡବେ ରହିଛନ୍ତି ଯେ ଶ୍ରୀ ରାମବେଣୀ ଖର୍ପର । ୨୦ ।
ସୁର ନଦୀରେ ମାଇଲେ କୁମ୍ଭୀରୀ ଦତ୍ୟକୁ
ମଧୁବନେ ନାଶକଲେ କିନ୍ନରୀ ରାସସକୁ । ୨୧ ।
ହିତମୁକ ବନେ ହିତମୁକକୁ ମାରି
ଯେକରନ୍ତା ନଗ୍ନେ ବକାସୁରକୁ ନିବାର । ୨୨ ।
ହିତମୁକୀ ପ୍ରଦାନ ହୋଇଲୁ ଶ୍ରୀମଦେବ
ଦତ୍ତତ୍ତ୍ୱକଟ ନାମେ ତହିଁ ପୁତ୍ରେକ ଉତ୍ତପନ୍ନ । ୨୩ ।
ସବ କୁଶଳେ ପାଣ୍ଡବେ ତହିଁ ବ୍ରତଛନ୍ତି କ୍ଷମେ
ଯାହାକିଲ୍ଲ ଚନ୍ଦ୍ରା କରନ୍ତି ପୁରୁଷଙ୍କ ଉତ୍ତମେ । ୨୪ ।
ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ବଦୁରର ବଡ଼ ଦୟା
ଯେହାର ବୁଦ୍ଧିବଳେ ପାଣ୍ଡବେ ପାର ଗଲେ ମାୟା । ୨୫ ।
ଜଗନ୍ନାଥେ ବୋଇଲେ ବ୍ୟାସେ ତୁମ୍ଭେ ଦ୍ରୋପଦର ଦେଶକୁ ଯିବ
ବ୍ୟାସ କୁଟ କରି ତହିଁ ଲୁଖେକ ପାତକ । ୨୬ ।
ଅଶ୍ରୁତ ଅଦୃଷ୍ଟି ଯିଲେକେ ହୋଇବ
ମନଭେଦୀ ନାରାଜେ ସେ ଲୁଖ ଜୟେ ଯିବ । ୨୭ ।
ଯେମନ୍ତ କରଣ ପାତକୀକ ଲୁଖ
ତଳେ ଧନୁ ଯେକ ଥୋଇବ ବଳ ଯେକଲକ୍ଷ । ୨୮ ।
ଯେହା ସଞ୍ଜଣ ତୁମ୍ଭେ ଯିବ ଘୋରବନେ
ପାଣ୍ଡବନ୍ତ ପଠିଆଇ ଦେବ ଦ୍ରୋପଦ ଭୁବନେ । ୨୯ ।
ଦ୍ରୁପଦନ ଶକୁନ ଯେ କଲେକ ଗାରିମା
ଲକ୍ଷେ ରାଜାଙ୍କୁ ଦେଖାଇବା ନା ଅର୍ଜୁନର ମହିମା । ୩୦ ।

ଗୋବିନ୍ଦେ ବୋଇଲେ ଆନନ୍ଦ ନିମନ୍ତ୍ରିଲେ ଦ୍ରୋପତେ
ଆନେ ବେନ ଭାଇ ଯାଉଅଛୁ ଉତ୍ତସେନ ସହତେ । ୩୧ ।
ନାରାୟଣଙ୍କ ଆଗ୍ୟାଂୟେ ଯେ ଚଳନ୍ତି ମୁନିବରେ
ମନଭେଦୀ ନାରାଜ ଦିଲେ ବ୍ୟାସଙ୍କ ହାଥରେ । ୩୨ ।
ଯେ ନାରାଜ ଗୋଟି ନେଇ ଅର୍ଜୁନକୁ ଦେବ
ଯେ ଶହସ୍ରେ ବାସବ ରାଧାଚନ୍ଦ୍ର ବିନ୍ଦବ । ୩୩ ।
ରାଧାଚନ୍ଦ୍ର ନେଇ ପାତକ ସଭାରେ
ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନେ ବୁଲୁଥିବଟି ଆକାଶ ଶୂନ୍ୟରେ । ୩୪ ।
ରାଧାଚନ୍ଦ୍ର ମନଭେଦୀ ଶହସ୍ରେ ଯେ ଘେନି
ତହୁଁ ଚଳିଗଲେ ସେ ବ୍ୟାସ ମହାମୁନି । ୩୫ ।
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇଁ ପଞ୍ଚାଳର ଦେଶେ
ସଦାନନ୍ଦ ମନ୍ତ୍ରୀ ଜଣାଇଲୁ ବିଜେ କଲେ ବ୍ୟାସେ । ୩୬ ।
ଧାତକାରେ ଆସ୍ଥାନ ତେଜିଲେ ଦ୍ରୋପଦେ
ପାଦ୍ୟ ଅର୍ଘ୍ୟ ଦେଇ ପ୍ରଣୟ ବ୍ୟାସଙ୍କ ପଦପାଦେ । ୩୭ ।
ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ରାଜା ପରମ କଲ୍ୟାଣ ହୋଅସି
ସପ୍ତମୁର ବିଧାନ ରାଜା ପାତକୁ କି ବିଶେଷି । ୩୮ ।
ଗଙ୍ଗା ନଦୀକୁଳେ ଉଠଇ ଘରମାନ
ପାଞ୍ଚ ମନ୍ତ୍ରୀ ଘଟଣକାରୀ ଲୁଗିଅଛନ୍ତି ବହନ । ୩୯ ।
ପାଞ୍ଚ ଦଣ୍ଡ ଘେନି ନିର୍ମିତ ଯେ ନଳକାଠି
ତନି ତନି ନଳ ଆସୁତନ ଯେକ ବଖରୁ ଗୋଟି । ୪୦ ।
ବାଆସଠି ବଖରୁଯେ ଘରେକ ନିର୍ମିତ
ଛନ୍ଦ ଘର ମାନ ହୋଇଲୁନି ଚଉଦିଂଶ ଅହବ୍ରତ । ୪୧ ।
ଗଜ ଶାଳମାନ ପାଞ୍ଚ ମେବକ୍ଷ ପଦର ସହସ୍ର ଘର
ଅଶ୍ୱ ଶାଳମାନ ହୋଇଲୁ ସତୁରି ସାଗର । ୪୨ ।

୩୩୧ ଅନୁବ୍ରତେ ବୁଲୁଥିବ କୁରୁଳଚନ୍ଦ୍ର ଆକାରେ ।

୩୩୨ { ଗଙ୍ଗାକୁଳେ ଉଠଇ ଅଛଇ ଛନ୍ଦ ଘରମାନ ।
ଗଙ୍ଗାକୁଳେ ଉଠଇ ଛନ୍ଦଶାଳମାନ ।

୪୩୨ ଗଜ ଶାଳମାନ ପାଞ୍ଚ ପଦ୍ମ ପଦର ମେବକ୍ଷ ଘର ।

ରାଜାମାନନ୍ତ ଯେ ନବର ଆୟେତନ
 ଦଶ ଅଶ୍ୱକ୍ରତ ଘର କଣ୍ଠୟ ନିର୍ମାଣ । ୪୭ ।
 ଥମ୍ବର ଉପରେ ଯେ କଣ୍ଠୟ ଗୁପ୍ତେଣୀ
 ରୁଅ ଘର ବତା ସୁବର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ବାଣ । ୪୮ ।
 ତହିଁର ଉପରେ ଯେ ରୂପାର ଗୁପ୍ତେଣୀ
 ବସନ୍ତ କଳଶ ଯେ ତଳନ୍ତ ରତ୍ନମଣି । ୪୯ ।
 ଲକ୍ଷେକ ଜଗତ ଆସ୍ତ୍ରାନ ରାଜା ବସିବାକୁ
 ସହସ୍ରେ ସହସ୍ରେ ଯୋଗାଡ ମୁଣୋହ ଠାବକୁ । ୫୦ ।
 କଣ୍ଠୟ ଘଟଣ ଲକ୍ଷେକ ଯୋଗାଡ
 ଲକ୍ଷେକ ରାଜାଙ୍କୁ ପ୍ରେମ୍ବର ସମ୍ଭାର । ୫୧ ।
 ଗୁପ୍ତା ମଣ୍ଡୋପେ ସମ୍ଭାର ଥାନକୁ ନିର୍ବାଣ
 ପାଞ୍ଚ ଯୋଜନ ଆୟେତନ ଗୁପ୍ତେଣୀ କଣ୍ଠୟ ରତ୍ନମାନ । ୫୨ ।
 ଲକ୍ଷେକ ଥମ୍ବ ଅଛୁ ଗୁପ୍ତା ମଣ୍ଡୋପର
 ଅଷ୍ଟ ରତ୍ନ ନିର୍ମିତ କଲେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଥମ୍ବର । ୫୩ ।
 ରାଜାଙ୍କର ବସିବାକୁ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସିଂହାସନ
 ସେହି ଥମ୍ବ ଆଉଜଣା ଆହୁଟ ହାଥ ସୁବର୍ଣ୍ଣ । ୫୪ ।
 ନେତର ସୁପାତି ଯେ ଗୋଟିପ୍ରେ ଗୋଟିପ୍ରେ
 ନେତର ଚନ୍ଦ୍ର ଉପରେ ଶୋଭା ପାପ୍ରେ । ୫୫ ।
 ପ୍ରେସନେକ ନିର୍ମିତ ଯେ ସଭାର ଆୟେତନ
 ଲମ୍ବନ୍ତ ମୁକୁତା ମାଳ ଝର ଅଷ୍ଟରତ୍ନ । ୫୬ ।

୪୭—ପଦ ପରେ ଗୋଟିଏ ଷୋଡ଼ଶେ ଅଧିକା ପାଠ—

ପାଞ୍ଚ ଯୋଜନ ଆୟେତନ ଅନେକ ଗୁପ୍ତେଣୀ
 ବସନ୍ତ କଳଶ ଯେ ଝଟକନ୍ତ ରତ୍ନମଣି ।
 ପାଞ୍ଚ ଅମନାତ୍ୟ ଯେ ମିଳିବେ ତହିଁ ଜାଣି
 ଏମନ୍ତ କରି ରାଜା କଲ ନିର୍ବାଣ ।
 ଲକ୍ଷେକ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବସିବେ ଗୁପ୍ତା ମଣ୍ଡୋପର
 ଅଷ୍ଟରତ୍ନ ନିର୍ମିତ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଥମ୍ବର ।

ଅଲେଖ ସୁପକାର ଛବିଶାଳ ମାନଙ୍କୁ
 ଚାରି ଚାରି ମହାଜନ ମାନ ତୁଲେଣ ତାହାକୁ । ୫୭ ।
 ଅଗ୍ନି ଗଜମାନଙ୍କୁ ଚରଣୀ ପିଉଣୀ ଘାସ ବହର
 ସମସ୍ତ ସମ୍ପାଦିଲ ରାଜା କଲ ଦୃଢ଼ କରି । ୫୮ ।
 ବ୍ୟାସେ ପରଶଂସା କଲେ ଦ୍ରୋପଦ ରାଜାକୁ
 ସାଧୁ ସାଧୁ ଧୁନି ଗୋଟିପ୍ରେ କଲୁ ଦ୍ୱାପର ଯୁଗକୁ । ୫୯ ।
 ଦ୍ରୋପଦ ବୋଇଲେ ବ୍ୟାସେ ଅର୍ଜୁନ ଯେବେ ଆଆନ୍ତା
 ତାହାକି ପ୍ରଦାନ ମୁଁ କରନ୍ତି ଦୁହିତା । ୬୦ ।
 ପ୍ରେତ ଜନ୍ମସେନା ଅଗ୍ନିରୁ ଉତ୍ତପତ୍ତି
 ପ୍ରେତାର ନିମନ୍ତେ ମୁଁ ସବୁନ୍ତି ନିମନ୍ତ । ୬୧ ।
 ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ରାଜା ଆମ୍ଭର ବୋଲି କର
 ଲକ୍ଷେକ ପାତକୁ ଆମ୍ଭେ ତୋହୋର ସମ୍ଭାର । ୬୨ ।
 ପାଣ୍ଡବେ ମଲେ ବୋଲି ଯେ ସଂସାର ବାରତା ପାଉ
 ଆମ୍ଭେ ପ୍ରେ କଥାକୁ ଯେ ପରତେ ନ ଯାଉ । ୬୩ ।
 ଧର୍ମ ପବନ ଇନ୍ଦ୍ର ଅଶ୍ୱିନୀମାଳରେ
 ପ୍ରେମାନଙ୍କର ପୁତ୍ର ସେ ଅଟନ୍ତି ପଞ୍ଚୁଗରେ । ୬୪ ।
 ଅର୍ଜୁନର ଆତ୍ମା ଯେ ଅଟନ୍ତି ଜଗନ୍ନାଥ
 କୋଳେ ଧରି ଦୁଃଶାସ୍ତ୍ର ନାମ ଦିଲେକ ଅରୁଣ । ୬୫ ।
 ବିଦୁରର ସବଂ ଆବୋରନ୍ତି ପାଣ୍ଡବ
 ଆବର ସମସ୍ତ କଥା ଜାଣଇ ସହଦେବ । ୬୬ ।
 ପ୍ରେମାନଙ୍କର ଆଆନ୍ତେ କି ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ହୋଇବ ପରମାଦେ
 ପ୍ରେ କଥାକୁ କେବେହେଁ ଆମ୍ଭେ ନ ଯାଉ ସଂପ୍ରତେ ହାଦେ । ୬୭ ।
 ମହା ଯାଗରୁ ଜାତ କରାଇଲୁ ଜନ୍ମସେନା
 ମାନବେ ପ୍ରଦାନ କରାଇବୁ କି ତୋହୋର ନନ୍ଦନା । ୬୮ ।
 ଲକ୍ଷ ଗୋଟିପ୍ରେକ ଆମ୍ଭେ କରିବୁ ନିର୍ବାଣ
 ସେ ଲକ୍ଷ ବିନ୍ଧବ ଯେ କନ୍ୟା ଦେବୁ ତତକ୍ଷଣ । ୬୯ ।

ବ୍ୟାସକୂଟ ଲୁଖ ପାତଲେ ମୁନି ବ୍ୟାସ
 ଦେବେ ଅଗୋଚର ସେ ଯେ ମାନବେ ଅଦୃଶ । ୭୫ ।
 ମାନବ ତାଳେ ସାତ ତାଳ ଦେବେଶ ଶ୍ରେୟକ ତାଳ ବୋଲି
 ଦେବ ତାଳେ ସାତ ତାଳ ରାଧାଚନ୍ଦ୍ର ଘଟଣ କଲି ! ୭୬ ।
 ମାନବ ତାଳେ ଅଶରୁଣ ତାଳ ହୋଇଲୁ ଉଚ୍ଛର୍ଣ
 ଆକାଶକୁ ଚାହିଁଲେ ଅଦୃଶ ଦୁଃସ୍ୱର୍ଗ । ୭୭ ।
 ରାଧାଚନ୍ଦ୍ର ଦଶଇ ସହସ୍ରେକ ଧାର
 ଅନୁବ୍ରତେ ବୁଲୁଥାଇ କୁରୁଳଚନ୍ଦ୍ର ଆକାର । ୭୮ ।
 ତହିଁର ଉପରେ ବସାଇଲେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଯେକ ମାଛ
 ତଳେ ଧନୁଯେକ ଥୋଇଲେ ବଳ ଯେକ ଲକ୍ଷ । ୭୯ ।
 ତାଳେକ ଉଚ୍ଛର୍ଣ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପଟାୟେକ କର୍ଣ
 ତହିଁର ତଳେ ଥୋଇଲେ ଶୀର୍ଷ ଜଳଘଟ ଗୋଟି । ୮୦ ।
 ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ରାଜା ଶୁଣ ହୋ ଦ୍ରୋପଦ ନୃପତି
 ଲକ୍ଷେ ବଳ ପିନାକ ଧରବାକୁ କେନ୍ଦ୍ର ସାମରଥ । ୮୧ ।
 ତଳକଇଁ ଚାହିଁ ଉପରକଇଁ ମୁଷ୍ଟି
 ଚନ୍ଦ୍ରଭେଦୀ ନାରାଜ ମାଛ ବାମଚକ୍ଷୁ ଯିବ ପୁଟି । ୮୨ ।
 ଯେହେନେକ ସରୁପେ ଯେ ଲୁଖ ବିଭେ
 ତାହାକୁ ଦୁହିତା ଦେବୁଟି ପରମ ସାନନ୍ଦେ । ୮୩ ।
 ଯେକାନ୍ତେ ଦ୍ରୋପଦଙ୍କୁ କହିଲେ ବ୍ୟାସ ମହାମୁନି
 ଯେ ଲୁଖ ବିଭବ ସେ ଇନ୍ଦ୍ର ଗୋବିନ୍ଦ ପାଲଗୁନି । ୮୪ ।
 ଯେହା ତଦନ୍ତ କରି ଜାଣି ଥାଅସି ତୋହୋର ମନେ
 ଯେତେ କହି ମହାତମା ତଳିଲେ ଅନ୍ତର୍ଦାନେ । ୮୫ ।
 ପାଣ୍ଡବେ ରହିଛନ୍ତି ଯେ ଶ୍ରୀ ରାମବେଶୀ କୂଳେ
 କୃପଚନ୍ଦ୍ର ରୂପ ଧଇଲେ ବ୍ୟାସେ କୁତୁହୋଲେ । ୮୬ ।
 ଲମ୍ବିତ ଜୁଡା ବାଳ ପୁଞ୍ଜା ଯେ କାଢେଟି
 ପଞ୍ଚବନ୍ଦ ଚାଲି ପ୍ରପଞ୍ଚ ଲଙ୍ଘିଟି । ୮୭ ।

ଲମ୍ବିତ ରୋମମାନେ ଦଉଡ଼ି ବଞ୍ଚି ଶିରେ
 ଧବଳ ଚନ୍ଦ୍ର ମାସ ଅଛଇ ଶରୀରେ । ୭୮ ।
 ଲଙ୍ଘିତ ଭ୍ରୁକୁଟ କୁକୁଜ ଗଳତ ଆଖି
 ଭ୍ରମସେନ କରତାଳି ମାରି ହସିଲୁ ତାହା ଦେଖି । ୭୯ ।
 ମଣିଷ ବାତୁଳ କି ପ୍ରପଞ୍ଚ ରୂପ କାୟେ
 ଦେଖିଲି କି ମାୟେ ଗୋ ଅନ୍ୟାକାର ରୂପ ଗୋଟାୟେ । ୮୦ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ସହଦେବର ମୁଖ ଚାହିଁ
 ଚଉଦ ବରଷ ବନେ ବୁଲିଲୁ ଯେମନ୍ତ ରୂପ ଦେଖିଲୁ ନାହିଁ । ୮୧ ।
 ସହଦେବ ବୋଇଲେ ଦେବ ନ କର ଉପହାସ୍ୟ
 ଆମନ୍ତ୍ର କଷଣ ନିମନ୍ତେ ବିଜେ କଲେ ମୁନି ବ୍ୟାସ । ୮୨ ।
 ବିଦୁର ବାସୁଦେବ ହିଲେ ପଠିଆଇଁ
 ଆମନ୍ତ୍ର ଉତ୍ତରଛନ୍ତି କୃପଚନ୍ଦ୍ର ରୂପ ହୋଇ । ୮୩ ।
 ପୁଷ୍ପନ୍ତ ଘେନି ସେ କୋଇନ୍ଦ୍ରା ମହାମାଛ
 ଶତ ସହସ୍ର ଦଣ୍ଡ ପ୍ରଳମ୍ବିତ ହୋଇ ଭୂମିରେଣ ଶୋଇ । ୮୪ ।
 ବ୍ୟାସ ବୋଇଲେ ହୋ ତୁମ୍ଭେ ଚିହ୍ନିଲି କେମନ୍ତେ
 ନ ଚିହ୍ନିବୁ ବୋଲି ଆମ୍ଭେ ଅଇଲୁ ଯେମନ୍ତେ । ୮୫ ।
 ପ୍ରପଞ୍ଚ ରୂପ ଗୋଟି ଗୁଡ଼ିଲେ ମୁନିବର
 ନିଜ ରୂପ ଧରି ସେ ବସିଲେ ଆସ୍ଥାନର । ୮୬ ।
 ପୁଣ ପୁଣ ପ୍ରଣପତି ପଶୁର ତନୟେ
 ଆସନ ହିଲେ ନେଇ କୃଷ୍ଣାଜିନ ମୃଗ ଗୁଲ ଗୋଟିୟେ । ୮୭ ।
 କୋଇନ୍ଦ୍ରାୟେ ହୋଧ କଲେ ବ୍ୟାସଙ୍କର ମୁଖ ଚାହିଁ
 ତୁମ୍ଭର ଥାଆନ୍ତେ ପୋୟେ ମୋର ବନସ୍ତେ ବୁଲନ୍ତି ଦୁଖ ପାଇ । ୮୮ ।
 ଶୁନ ଜନ ପ୍ରାୟେ ନଗ୍ନେ ମାଗନ୍ତି ଯେ ଭିକ୍ଷ
 ଗାନ୍ଧାରୀ ପୁଅଙ୍କର ସେ ସମ୍ପଦ ମୋହୋର ପୁଅଙ୍କର ଯେତେ ଦୁଖ । ୮୯ ।

୭୮। { ପ୍ରଳମ୍ବ ରୋମ ଯେ ଦଉଡ଼ି ଜାଣି ଶିର ।
 ଲମ୍ବିତ ବଦନ ଜଟା ଦଉଡ଼ି ଜାଣି ଶିରେ ।

୭୮। ସବୁତ ଭୂଷଣ ଧବଳ ଦଶଇ ଶରୀରେ ।

କୋନ୍ତସେଜର ଦୁଲଣୀ ମୁଁ ସୋମବନ୍ଧର କୁଳବଧୂ
 ସୈତେ ଜୀବନ ଯାକ ଆମ୍ଭର ହୋଇଲୁ ଅସାଧୁ । ୯୦ ।
 ଛନ୍ଦୀ ପଣେ ଜାତ ହୋଇଲେ ସେ ମୋହୋର ପୁତ୍ର
 ଅପୁତ୍ରକ ହୋଇଲେ କେବଣ ଦୋଷ ଅର୍ଥେ । ୯୧ ।
 କହନ୍ତେ କୋନ୍ତାଙ୍କର ହୋଧ ଯେ ହୋଇଲୁ ଅପାର
 ବ୍ୟାସେ କହିଲେ ମାଗୋ ହୋଧ ଶାନ୍ତି କର । ୯୨ ।
 ଆକାଶ ନାଶ କଲେ ଯଦୁଂ ଅସୁର ଗୁରୁ ଗରେ
 କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ହିତମୁକ ବକାସୁରେ । ୯୩ ।
 ତାହାଙ୍କର ଭ୍ରାତୃ ଯଦୁଂ ନ ସହଲ ମେଦିନୀ
 ତେଣୁକରି ଆଗ୍ୟାଂ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଦିଲେ ପଦ୍ମଯୋନି । ୯୪ ।
 ଅସୁର ବଧକଲେ ପିତାମହର ବଚନେ
 ଅନେକ ସାନନ୍ଦ ଯେ ହେଲେ ଦେବ ମାନେ । ୯୫ ।
 ସୈବେ ପୁଅନ୍ତ ଦେବି ସୁଖ ଭୋଗ ପାଇବ ଗୋ ମାୟୁ
 ନିକଟେକ ରାଜ୍ୟ ସଞ୍ଚଳେନି ଦେବତାୟେ । ୯୬ ।
 ଭ୍ରାତୃ ନିବାରଣେ ତୁମ୍ଭେ ହୋଇଛ ଜନମ
 ଅପାଦ ଅନ୍ତେଶ ଗୋ ଉଦ୍ଧତ ହୋଇ ଧର୍ମ । ୯୭ ।
 ଜନମ କରମ ଆଧ୍ୟାନ ସମସ୍ତ ନାଶି
 ସୈକା ଶରୀର ଗୋଟି ଭୋଗ୍ୟ ଗୁରୁ ଗୋଟି ଶୁଣି । ୯୮ ।
 ଜନ୍ମ ନକ୍ଷତ୍ର ଗୋ ପାଇଲେ ସୈତେ ଦୁଖ
 କରମ ନକ୍ଷତ୍ର ସୈବେ ଭୁଞ୍ଜିବ ପରମ ସୁଖ । ୯୯ ।
 ଦୁଖ ପାର ଗଲାନି ସୈବେ ଅଳପ ଦିନ ସହ
 ରାସ ଦିବସେଶ ଚଳ ସୈଥେଂ ଦଣ୍ଡେହେଂ ନ ରୁହ । ୧୦୦ ।
 ଦ୍ରୋପଦ ରାଜା ଯେ ସୈବେ କରୁଅଛୁ ସପ୍ତମୁର
 ଲକ୍ଷେକ ନୃପତି ବିଜେ କରିବେ ତାହାର ପୁର । ୧୦୧ ।
 ରାଧାଚନ୍ଦ୍ର ବିଦିବ ସୈ ଗାର ଫାଲଗୁନି
 ତାହାକୁ ପ୍ରାପତ ଯେ ହୋଇବ ଜୟସେନା । ୧୦୨ ।
 କନ୍ୟା ଆଶନ୍ତେ ଗୋଳ ହୋଇବ ସାଂଗ୍ରାମ
 କଉରବଙ୍କର ଦର୍ପ ତହିଁ ମର୍ଦ୍ଦିବ ଶ୍ରାମସେନ । ୧୦୩ ।

୧୦୧୨ ସୈତେ କୁଳର ହୋଇ ମୁଁ ଜୀବନ ହୋଇଲୁ ଅସାଧୁ ।

ହରି ବଳରାମ ଆସୁଛନ୍ତି ବେନି ଭ୍ରାଥେ
 ହେଁରେ ଭେଟ ସିନା ପୁଣି ହୋଇବ ସମସ୍ତେ । ୧୦୪ ।
 ସପ୍ତମୁର ହେବାକୁ ଅଛଇ ଗୋଳଦିନ
 ସୈଥକୁ ଦ୍ରୋପଦ ରାଜ୍ୟ ତନିଶତ ପଞ୍ଚାଶ ଯୋଜନ । ୧୦୫ ।
 ବାବୁ ଅର୍ଜୁନ ତୁହି ସେ ପାରିବୁ ଲାଶ ବିନ୍ଧି
 ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥେ ଦିଲେ ଆମ୍ଭର ହସ୍ତେ ନାରାଜ ମନଭେଦ । ୧୦୬ ।
 ସୈ ମନଭେଦ ନାରାଜ ତୁ ସମ୍ଭାଳସି ଯତନେ
 ସୈକା ଦାନ୍ତିକେ ଭେଟଇଟି ଯାହାକୁ କରିବୁ ମନେ । ୧୦୭ ।
 ଆମ୍ଭେତ ଯାଉଅଛୁ ସପ୍ତମୁରକଇ ବୋଲି
 ପବନହୁଁ ବେଗେ ଯିବଟି ତୁମ୍ଭେ ସମସ୍ତେ ଚଳ । ୧୦୮ ।
 ସୈତେ ବୋଲି ମୁନି ପାଦୁକା ମନ୍ତ୍ର ଦିଲେ
 ନିମିଷକେ ଲକ୍ଷେ ଯୋଜନ ଯାଇଟି ସୈ ମନ୍ତ୍ର ପଢି ପାଦୁକା
 ଆଉଁଶିଲ । ୧୦୯ ।

ଶହସ୍ର ମନ୍ତ୍ର ଦେଇ ଚଳନ୍ତି ବେଦବ୍ୟାସେ
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଦେବ ପରୁରଲେ ବ୍ୟାସ ମୁନିଙ୍କର ପାଶେ । ୧୧୦ ।
 ଦ୍ରୋପଣୀ ପ୍ରାପତ ହୋଇବ କି ମୁନି ହେ ମୋତେ
 କନ୍ୟା ପାଇବାର ହୋଇଲେ ଯିବଇଁ ଯୁଗତେ । ୧୧୧ ।
 ଯେବେ ପ୍ରାପତ ନୋହିବଟି ଦ୍ରୋପଦ କୁମାରୀ
 ଆବର କମ୍ପାଇ ପର ସମ୍ପଦ ଦେଖି ଯିବୁଁ ଝୁରୁ । ୧୧୨ ।
 ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ବାବୁ ଶୁଣିମା ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ର
 ଅର୍ଜୁନ ନିମନ୍ତେ ଦ୍ରୋପଦ କରିଛୁ ସପ୍ତମୁର । ୧୧୩ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଇଲେ ଦେବ କହିଲ ତୁମ୍ଭେ ମିଥ୍ୟା
 ଆମ୍ଭେ ଶୁଣିଲୁ ଯେ ଦ୍ରୋପଦଙ୍କର ସପ୍ତମୁର ବାରତା । ୧୧୪ ।
 ତୁମ୍ଭେ କହିଲ ଅର୍ଜୁନ ଲାଗି ସପ୍ତମୁର
 ତୁମ୍ଭର କଥା ମୋତେ ଶୁଣିତେ ଅଗୋଚର । ୧୧୫ ।
 ପାଣ୍ଡବେ ମଲେ ବାରୁଣାବନ୍ତେ ଜୟର ଘରେ
 ସୈହୁ ବାରତା ଯାଇ ଶୁଣିଲୁ ତନି ପୁରେ । ୧୧୬ ।
 ସୈତେକ ଧାର୍ମିକ କାହୁଁ ଯେ ହୋଇଲୁ ଦ୍ରୋପଦେ
 ଅର୍ଜୁନ ନିମନ୍ତେ ସପ୍ତମୁର କରଇ କେମନ୍ତେ । ୧୧୭ ।

ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ବାବୁ ଶୁଣ ହୋ ଆଦି କଥା
 ତୁହି ସେ ଜାଣିଅଛୁ ନା ତହିଁର ବାରତା । ୧୧୮ ।
 ଦ୍ରୋଣେ ଦ୍ରୋପଦେ ଯେ ହୋଇଲେ ବିବାହ
 ଦ୍ରୋଣେ ଦ୍ରୋପଦକୁ ନିଆଇଲେଟି ଅର୍ଜୁନ ହାଥେ ବାନ୍ଧ । ୧୧୯ ।
 ହିଂସାଧନ ଅପ୍ରାପ୍ତ ଯେ କଲୁ ଦ୍ରୋପଦକୁ
 ହିଂସା ଦ୍ରୋଣେ ଯେ ଗୁଣିଲେ ମଇଦକୁ । ୧୨୦ ।
 ଲଙ୍କେଶ ଦ୍ରୋପଦ ତାର ରାଜ୍ୟକୁ ନ ଗଲୁ
 କୌରବନ୍ତ ଜଣିମ ବୋଲି ଶୁଣିଲେ ସେବା କଲୁ । ୧୨୧ ।
 କଷ୍ଟୋର ତପ ଦେଖି ବିଜୟେ କାପାଳୀ
 ବୋଇଲେ କୌରବନ୍ତ ଜଣି ନ ପାରିବୁ ତୋହୋର ଭଳି । ୧୨୨ ।
 ଭାରତର ନାଶ କରନ୍ତା ଯେ ପାଣ୍ଡବ ଧନୁର୍ଜୟେ
 ତାହାର ହାଥେ ଶୁଷ୍କ ଦ୍ରୋଣ ସମସ୍ତେ ଯିବେ ଶୟେ । ୧୨୩ ।
 ପୀରତି ବତାଅ ତୁ ରେ ଅର୍ଜୁନର ତୁଲେ
 କୌରବେ ନାଶ ଯିବେ ହାତେ ଯେକା ଅର୍ଜୁନର ବଳେ । ୧୨୪ ।
 ବିଶ୍ୱନାଥ ଆଗ୍ୟାଂସ୍ତେ ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ୱର ଗଲୁ
 ଆନନ୍ଦ ବରଣ ସେ ସନ୍ତତି ଯଗ୍ୟଂ କଲୁ । ୧୨୫ ।
 ଆନନ୍ଦ ପୂଜା କରି ବୋଇଲୁ ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ୱର ରାୟେ
 ମୋତେ ଜାତ କରି ଦେବ ହୋ ଦୋହତା ଗୋଟିୟେ । ୧୨୬ ।
 ସେ କନ୍ୟା ଗୋଟିକି ମୁଁହ ଅର୍ଜୁନକର ଦେବ
 ତାହାର ହାଥେ କୌରବନ୍ତ ନାଶ କରାଇବ । ୧୨୭ ।
 ତାହାର ବଚନେ ଆମ୍ଭେ ଯାଗ ଆରୋପଣ କଲୁ
 ପୁତ୍ର ଦୋହତାୟେ ଆମ୍ଭେ ଯାଗରୁ ଉତ୍ପନ୍ନକଲୁ । ୧୨୮ ।
 ଧୃଷ୍ଣଦ୍ୟୁମନ କୁମାର, କୁମାରୀ ଦ୍ରୋପଣୀ
 ଅର୍ଜୁନକୁ ଦେବ ବୋଲି କରନ୍ତୁ ସମ୍ମାନ । ୧୨୯ ।

୧୨୧। କୌରବନ୍ତ ଜଣିବ ବୋଲି ଘୋର ତପ କଲୁ ।

୧୨୮। { ତାହାର ବଚନେ ଆମ୍ଭେ ଯାଗ ଆରମ୍ଭ କଲୁ
 ଦୁଇପୁତ୍ର ଦୋହତାୟେ ଯାଗୁ ଉତ୍ପନ୍ନକଲୁ ।

୧୨୯। ଅର୍ଜୁନକୁ ଦେବ ବୋଲି ଅଛଇ ସମ୍ମାନ ।

ଶବଦେକ ଶୁଭଲ ପାଣ୍ଡବେ ନାଶ ଗଲେ
 ତେଣୁ କରି ଦ୍ରୋପଦ ସମ୍ବନ୍ଧର କଲେ । ୧୩୦ ।
 ବିଚକ୍ଷଣ ରାଜା ସେହି ଦ୍ରୋପଦ ନୃପତି
 ତୁମ୍ଭର ନାଶଗଲୁ କଥା ମନରେ କରଇ ଭ୍ରାନ୍ତି । ୧୩୧ ।
 ତେଣୁ କରି ମହାଲକ୍ଷ ପାଣ୍ଡବ ଦ୍ରୋପଦ
 ଅର୍ଜୁନହୁଁ ଆନ ନ ଜାଣଇ ସମ୍ପାଦ । ୧୩୨ ।
 ସଂସାରକୁ ଶୁଭଲ ଦ୍ରୋପଣୀ ସମ୍ବନ୍ଧର
 ଅର୍ଜୁନକୁ ସମ୍ବନ୍ଧରଟି ଦ୍ରୋପଦ ହୃଦୟର । ୧୩୩ ।
 ଅନେକ ଦେଶର ଯେ ମିଳିଲେ ରାଜଦେବ
 ଅର୍ଜୁନ ଗଲେ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧର ହୋଇବ । ୧୩୪ ।
 ଦ୍ରୋପଣୀର ସମ୍ବନ୍ଧର ଶୁଣିଲୁ ତୁମ୍ଭେ କାହିଁ
 ଅର୍ଜୁନ ନ ଗଲେ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧର ନାହିଁ । ୧୩୫ ।
 ବ୍ୟାସଙ୍କ ମୁଖରୁ ଯେହନେକ ବାକ୍ୟ ଶୁଣି
 ପାଣ୍ଡବେ ସାନନ୍ଦ ହୋଇଲେ ମନେ ଗୁଣି । ୧୩୬ ।
 ଯେତେ କହି ମହାତ୍ମା ଚଳିଲେ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନେ
 ଚଳନ୍ତି ପାଣ୍ଡବେ ତହୁଁ ମହା ତୋଷ ମନେ । ୧୩୭—୧୩୮ ।

ଅଙ୍ଗାରପନ୍ଥା ଯୁଦ୍ଧ

ଶତେ ଯୋଜନ ଗଲେ ଯେକଇ ଦିବସେ
 କେତୁମାଳ ବନେ ଯାଇ ହୋଇଲେ ପ୍ରବେଶେ । ୧ ।
 ଗନ୍ଧର୍ବ ନଦୀ ଯେ ବହଇ ଦକ୍ଷିଣଗାମୀ
 ଗନ୍ଧମାଦନ ପଦ୍ମ ସେ ଅଟଇ ଉତ୍ତରଗାମୀ । ୨ ।

୧୩୯। ତୁମ୍ଭ ନାଶଗଲୁ ତାହାର ନାହିଁ ସମ୍ପାଦ ।

୧୩୮। ଅର୍ଜୁନ ବନ୍ଧୁ କେହି ନ ଜାଣନ୍ତି ସେ ଲଢ଼େ ଭେଦ ।

ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଇଲେ ବାବୁ ଶୁଣସି ଅର୍ଜୁନ
 ପ୍ରାତଃସ୍ନାନ ସାରିବାକୁ ଦେଖ ଜଳ ଯେ ଉଦାନ । ୩ ।
 କେତେ ଦୂରେ ବାବୁ ରେ ଅଛଇ ଜଳଘାଟି
 ପ୍ରକୃତି ଶଙ୍କାୟେ ଶରୀର ବଡ଼ କଷ୍ଟି । ୪ ।
 କରେ ଶୋଭାବନ ଧନୁଶର ଭରଥ
 ଗନ୍ଧର୍ବ ନୟା ଶରେ ଯାଇଁ ପ୍ରବେଶ ତଡ଼ତ । ୫ ।
 ସେ ନୟା କଲେ ଯେ ତୋଟା ବନ
 ପାତ ପଡ଼ୁଅଛି ଯେ ଅଙ୍ଗୁ ଫଳମାନ । ୬ ।
 ଅନେକ କୁସୁମ ଅବସନ୍ତେ ତହିଁ ବହଇ ବସନ୍ତ
 ତୋଟା ଦେଖି ପ୍ରଶଂସା କରଇ ଗର ପାଥ । ୭ ।
 ତହିଁର ନିକଟେ ଅଛନ୍ତି ସହସ୍ରେ ବିଳାସୁଣୀ
 ଜଗଜନ ମୋହୋନୀ ସେ ରମ୍ଭା ଭୁଲ ଜାଣି । ୮ ।
 ସର୍ବ ଅଳଙ୍କାର ସେ ଆଭରଣ ହୋଇଣ କାମିନୀ
 ଶରୀରେ ପରିହରଣ ଝାନ୍ ରଙ୍ଗ ପତନି । ୯ ।
 ଜଳନ୍ଦୀତା ରଙ୍ଗେ ସେ ମାତିଥିଲେ ଯୁବକ
 ସୁନ ଜଂଘ ଯଉବନ ସବୁ ପୁଟିଣ ଦିଶନ୍ତି । ୧୦ ।
 ଅମୃତ ବିଳାସୁଣୀ ବଧୂକ ମଞ୍ଜୁଳ ବିମ୍ବ ଓଷ୍ଠି
 ପୁଷ୍ପ ତୋଳନ୍ତି ବିଳାସୁଣୀ ମଧୁର ଗୀତ ଗାବନ୍ତି । ୧୧ ।
 ଅର୍ଜୁନକୁ ଦେଖିଲେ ଯହୁଁ ତୋଟାର ଭିତରେ
 ଅତିଅନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ସେ ଘାରିଲେ ମଦନ ଜ୍ୱରେ । ୧୨ ।
 ଭୟେଣ ସଙ୍କୋଚେ ସେ ପଳାଇଲେ ତହୁଁ ବେଗେ
 ଧାଇଁ ଯାଇ ପଡ଼ିଲେ ସେ ଅଙ୍ଗାରପନ୍ଥର ଆଖି । ୧୩ ।
 ଗନ୍ଧର୍ବ ବୋଇଲୁ ଯେ ହୋଇଲୁ କେମନ୍ତ
 କାହାକୁ ଦେଖିଲୁ ଲେ ଭୁବର ଯେତେ ଭୟ ଚିତ୍ତ । ୧୪ ।

୯ { ଦିବ୍ୟ ବେଶନ ଯେ ହୋଇଣ କାମେନୀ
 ଶରୀରେ ପିନ୍ଧଇନ୍ତି ସୁରଙ୍ଗ ପତନି ।
 ୧୧/୧ ଅମୃତ ବିଳାସୁଣୀ ବଧୂକ ବିମ୍ବ ଓଷ୍ଠି ତାଳମ୍ବ ଦନ୍ତ ପନ୍ଥ ।

ବିଦ୍ୟାଧର ବୋଇଲେ ପୁରୁଷେକ ଦେଖିଲୁ
 ଅତିଅନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ସେ ଦେଖିଣ ମୋହଗଲୁ । ୧୫ ।
 ପଳାଇ ଅଇଲୁ ଦେବ ତାହାଙ୍କର ଭୟେ
 କି ସେ ମକରଧ୍ୱଜ ବିଷ୍ଣୁର ତନୟେ । ୧୬ ।
 କନ୍ୟାଙ୍କର ସମସ୍ୟା ଶୁଣି ଅଙ୍ଗାରପନ୍ଥ
 କଦଳୀ ପତ୍ର ଜାଣି କମ୍ପଇ ତାର ଅଙ୍ଗ । ୧୭ ।
 ମୁଁହ ସେ ସୁନ୍ଦର ଅଟଇ ସିଂହବନେ
 ଅମର ନାୟକର ପୁତ୍ର ମୁଁ ମୋ ତହୁଁ ସୁନ୍ଦର କେ ଆନେ । ୧୮ ।
 କୁତୂହୋଲେ ତେଜଇ ମୁଁ ଅମର ବାରସୁଖ
 ସସସ୍ତ୍ର କନ୍ୟା ଘେନି ମୁଁ ଜଳନ୍ଦୀତା କରଇ ନିତି । ୧୯ ।
 ଶ୍ରୀହସ୍ତେ ଧରିଅଛି ଉଦ୍ଭିଷ୍ଟ ନାମେ ଧନୁ
 ରେ ରେ କାଠ କରଣ ସେ ବାସେବର ତନୁ । ୨୦ ।
 ଦେଖଇ ପଞ୍ଚୁ ଫଳ ତୋଳଇ ଫାଲଗୁନି
 ବିଦ୍ୟାଧର ବିନ୍ଧଇ ଶର ଶର ମୁନା ଘେନି । ୨୧ ।
 ଗୁଣ ଟଙ୍କାର ଶବ୍ଦ ଶୁଣିଣ ସର୍ବସାଚୀ
 ଭୟେ କରି ଫାଲଗୁନି ନାରାଜ ତାହାର ଆମଞ୍ଚ । ୨୨ ।
 ପୁଣି ବିଦ୍ୟାଧର ଯେ ବିନ୍ଧଇ ପଞ୍ଚୁଶର
 ନାରାଜେ ଆଲିଙ୍ଗନ କଲେ ଅର୍ଜୁନ ବଦନର । ୨୩ ।
 ପୁଣି ପୁଣି ବିନ୍ଧଇ ସେ ଶତୀ ଦେବୀର ବଳା
 ରାଗେଣ ଫାଲଗୁନି ଯେ ତେଜେଣ ଅନର୍ଗଳା । ୨୪ ।
 ଆପଣେ ଶ୍ରୀକରେ ଯେ ଧଇଲୁ ପାଥ ଧନୁ
 ଅଙ୍ଗାରପନ୍ଥକୁ କଲକ ଶର ଆଧାନୁ । ୨୫ ।
 ବେନି ସହସ୍ର ନାରାଜ ବିନ୍ଧଇ ସର୍ବସାଚୀ
 ଅଙ୍ଗାରପନ୍ଥ ପାଦ ତଳେ ନାରାଜ କରଇ ପ୍ରାଚୀ । ୨୬ ।

୨୦/୧ ଶ୍ରୀହସ୍ତେ ଧରିଅଛି ଇନ୍ଦ୍ର କୋଦଣ୍ଡ ସମାନ ଧନୁ ।

୨୨/୨ ଦେଖି ଫାଲଗୁନି ରାଗେଣ ଶର ବଞ୍ଚି (ପା) ଗୁଣ ଆମଞ୍ଚ ।

୨୩/୨ ପ୍ରାଚୀ—ପୁରବର୍ତ୍ତୀ ହେଲୁ—ସମ୍ମୁଖରେ ରହିଲୁ ।

ନ ଚିହ୍ନି ବେନି ଭ୍ରାଥେ କରନ୍ତି ସାଂଗ୍ରାମ
 ନାରାଜ ମାନ ତହିଁ ନ ଗୁଡନ୍ତି ଧର୍ମ । ୨୭ ।
 ଯେବଣ ନାରାଜ ବିଚ୍ଛଇ ବିଦ୍ୟାଧର
 ଅର୍ଜୁନ ମୁଖେ ଚୁମ୍ବ ଦେଇ ପଡ଼ଇ ଭୂମିର । ୨୮ ।
 ଅର୍ଜୁନ ନାରାଜ ଯେ ବିଚ୍ଛଇ କୋପାନଳେ
 ଶହସ୍ତ୍ରେ ପଡ଼ଇ ଯାଇ ଅଙ୍ଗାରପନ୍ନଗ ପାଦ ତଳେ । ୨୯ ।
 ଅପାର ଯୁଦ୍ଧ ଯଦ୍ଧଂ ହୋଇଲୁ ଅପ୍ରମିତେ
 ଗନ୍ଧର୍ବକୁ ଜଣି ନ ପାରିଲୁ ଶହସ୍ତ୍ର ଘାତେ । ୩୦ ।
 ବେଳେ ବେଳେ କୋପ ଯେ ବାସବର ବାଳେ
 ଦେବ ଶହସ୍ତ୍ର ଅଙ୍ଗାରପନ୍ନଗ ବିଚ୍ଛଇ କୋପାନଳେ । ୩୧ ।
 ବକ୍ର ଶହସ୍ତ୍ରେକ ସେ କଲକ ଆଧାନ
 ନ ବିରୁ ଛେଦିଲୁ ତାହା ପଶୁରୁ ନନ୍ଦନ । ୩୨ ।
 ଗନ୍ଧର୍ବ ଶହସ୍ତ୍ରେକ ବିଚ୍ଛଇ ବିଦ୍ୟାଧର କୋପଭରେ
 ଅର୍ଜୁନ ନିବାରିଲୁ ତାହା ବକ୍ର ମୁଦୁଗରେ । ୩୩ ।
 ଅଗ୍ନି ଶହସ୍ତ୍ରେକ ଯେ ବିଚ୍ଛଇ ବାସବ
 ଜଳଧାର ଶହସ୍ତ୍ରେ ତାହା ଅର୍ଜୁନ ପ୍ରାଉବ । ୩୪ ।
 ପଦ୍ମତା ଶରେକ ଯେ ପେଟିଲୁ ଜମ୍ବୁଭେଞ୍ଜ
 ବକ୍ରା ଶହସ୍ତ୍ରେ ତାହା ପାଲଗୁନି ଛେଦି । ୩୫ ।
 ପନ୍ନଗ ଶହସ୍ତ୍ର ଯେ ଅଙ୍ଗାରପନ୍ନଗ ମାରି
 ଗରୁଡ଼ା ଶହସ୍ତ୍ରେ ତାହା ଅର୍ଜୁନ ନିବାର । ୩୬ ।
 ବେଳୁଂ ବେଳ ଅର୍ଜୁନର ବତଲକ କୋହ
 ରାଗେଣ ଶହସ୍ତ୍ର ଯେ ବିଚ୍ଛଇ ଅମୋହ । ୩୭ ।
 ଅନେକ ଶହସ୍ତ୍ର ମୋତେ ବିଚ୍ଛଇ ରେ ଚଣ୍ଡାଳ
 ସ୍ବେ ଘାନ୍ତି ତୁ ମୋର ଶହସ୍ତ୍ର ସମ୍ଭାଳ । ୩୮ ।
 ବିଦ୍ୟାଧର ବୋଇଲୁ ମୁଁ ସ୍ବେ ବନର ଅଧିକାରୀ
 ଅଦଭୁତେ ମୋତା ରେ କାହୁଁ ପଶିଲୁ ମୋହୋର ପୁଣ । ୩୯ ।

ନିଜ ବଂଶେ ତୋହୋର ଲଗାଇଲୁ କାଳି
 ଅସ୍ତ୍ର ମାଂସ କାଟି ତୋର ଆଜ ଦେବ ବିଶାବଳି । ୪୦ ।
 ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲୁ ତୁ ରେ ଅଟୁ ବାଟପଡ଼ା
 ସଞ୍ଜସ୍ବେ ପ୍ରାଣ ତ୍ୟାଜ ହୋଇବୁ ବାପୁଡ଼ା । ୪୧ ।
 ସହସ୍ତ୍ରେ ଯୁବଣ ତୋତେ କରିଛନ୍ତି ଆଶେ
 ସ୍ବେହାଙ୍କର ବିକଳେ ତୋତେ ନ ମାରିବି ସ୍ବେକବାରେ । ୪୨ ।
 ଗନ୍ଧର୍ବ କୋପ କଲୁ ପାଥର ବଚନ ଶୁଣି
 ବେନି ଗଦା ବୁଲଇ ଧାମଇ ଶିର ଝୁଣି । ୪୩ ।
 ମୋହୋନା ଶହସ୍ତ୍ର ଯେ ବିଚ୍ଛଇ ଧନୁଜସ୍ବେ
 ଅଙ୍ଗାରପନ୍ନଗ ପଡ଼ିଲୁ ଅର୍ଜୁନ ଶର ଘାସ୍ବେ । ୪୪ ।
 ଗର୍ଜିଣ ଅର୍ଜୁନ ଯେ ଧାଇଁଲୁ କୋପାନଳ
 ବାମ କରେ ଧଇଲୁ ଅଙ୍ଗାରପନ୍ନଗର ବାଳ । ୪୫ ।
 ବାଳ ଧରି ବାମ ଆଶୁରେ ଶିର ପାଡ଼ି
 ଡାହାଣ କରେ ଘେନିଲୁ ଗର ବିଜେ କର୍ଣ୍ଣ କଟାରି । ୪୬ ।
 ବଦନ ନିରୋପଇ ଯେ ଗର ପାଲଗୁନି
 କାହାର ପୁତ୍ର ତୁ ରେ କେ ତୋହୋର ଜନମା । ୪୭ ।
 ବିଦ୍ୟାଧର ପ୍ରାସ୍ବେ ତୁ ଯେ ଦିଶୁ ରେ ସୁନ୍ଦର
 ମାରିତେ ସତ ଯେ ନ ବଲଇ ମୋହୋର । ୪୮ ।
 ସହସ୍ତ୍ରେକ ଯୁବଣ ଜନ୍ତୁ ବାହାର ହୋଇଲେ
 ଲଜ ଅଭିମାନ ତେଜ ପ୍ରଣପତ୍ୟ ହୋଇଲେ । ୪୯ ।
 ସ୍ବେସନେକ ସମସ୍ବେ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ଆସନ୍ତି ଗନ୍ଧର୍ବ ନୟା କୂଳେ
 ସହସ୍ତ୍ର କନ୍ୟା ଯାଇଁ ପଡ଼ିଲେ ପାଦତଳେ । ୫୦ ।
 ଗୋସାଇଁ କାହାର କତି ସେ ଅଟଇ ପୁରୁଷ
 ଆମ୍ଭର ସ୍ବାମୀକ ଅଦୋଷେ କରଇ ପ୍ରାଣନାଶ । ୫୧ ।
 ସ୍ବେକ ପୁରୁଷକୁ ଯେବେ ସେ ନାଶହିଁ କରିବ
 ସହସ୍ତ୍ରେ ଯୁବଣ ଆମ୍ଭେ ହୋଇବୁଁ ବିଧବ । ୫୨ ।
 ପତିଂ ଦେହି ପତିଂ ଦେହି ପତିଂ ଦେହି ଯାହି
 ଦନ୍ତରେ ଡରିଣ ଦେନି କାପୁଣ୍ୟ ମତେ କହି । ୫୩ ।

ତୋହୋର ଚରଣେ ଦେବ କରୁଅଛୁଁ ସେବା
 ଅନୁଗ୍ରହ କରି ନାଥ ସ୍ୱାମୀ ଦାନ ଦେବା । ୫୪ ।
 ଧାଆଁରେ ମାରୁଡ଼ି ବୋଲି ବୋଇଲେ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ
 ନ ପୁଣ ମାରି ପକାଇ ସେ କଇଛା ଜଗଜ୍ଞେ । ୫୫ ।
 ବାବୁ ମୋହୋର ରାଣ ପାଣି ରୁହାଅ ଅର୍ଜୁନକୁ
 ସ୍ୱାମୀ ଦାନ ଦେବା ରେ ସେ କନ୍ୟାମାନଙ୍କୁ । ୫୬ ।
 ଧାଆଁରେ ନକୁଳ ସହଦେବ ବେନି
 ମୋହୋର ରାଣ ପାଣି ରୁହାଅ ଫାଲଗୁନି । ୫୭ ।
 ଆଗ୍ୟାଂ ପ୍ରମାଣେ ଧାମଇଁ ଶୁକ୍ରୋଦର
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ ମନ୍ଦ କଲୁ ସେ କଥାର । ୫୮ ।
 ତା ତହୁଁ ଦୁଷ୍ଟ ସେ ଅଟଇ ଶୁମସେନ
 ଅର୍ଜୁନ ତହୁଁ ଛଡ଼ାଇ ନିକି ସେ କରଇ ନିଧନ । ୫୯ ।
 ଆପଣେ ଧାମନ୍ତି ଦେବ ଧର୍ମ ଧର୍ମ ସୁମର
 ଆମ୍ଭର ଯିବା ଯାସେ ଅର୍ଜୁନ ଆସେ କ ରକ୍ଷା କରି । ୬୦ ।
 ଧାମଇଁ ପାବନି ସେ ହାକ ଦିଅଇ ଦୁରେ
 ରକ୍ଷା କରି ଥାଅ ବାବୁ ଆସୁଛନ୍ତି ଠାକୁରେ । ୬୧ ।
 ସହଦେବ ଯାଇଁ ଆବୋରିଲ ଗନ୍ଧବକୁ
 ଠାକୁରଙ୍କର ଆଗ୍ୟାଂ ସେ ନ ମାର ସେହୁକୁ । ୬୨ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଡାକ ଦିଲେ ରହ ରହ ପାଥ
 ନ ମାର ତାହାକୁ ରେ ମୋହୋର ଶପଥ । ୬୩ ।
 ନାଗଗଣେ ମାଗନ୍ତି ରେ ଦେବା ସ୍ୱାମୀଦାନ
 ଅନାସ୍ତ ନାଶ କରିବା ହୋ କେବଣ କାରଣ । ୬୪ ।
 ବାବୁ ରେ ସେବା ପୁରୁଷକୁ ସହସ୍ରେକ ନାଗ
 ଯୁବା ଯୁବଣ ସେହୁକୁ ନାହିଁ ପଟାନ୍ତର । ୬୫ ।

୫୪। ଶରଣ ପଞ୍ଚର ନାଥ ପତି ଦାନ ଦେବା ।

୫୫। ଅର୍ଜୁନକୁ ନ କହି ପୁଣ ନକରଇ ନାଶମାନ ।

ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ସ୍ୱାମୀ, ସେ ସେ ବାଟପତା
 ସେହୁକୁ ମାଇଲେ ଦୋଷ ନାହିଁ, ସେ ପୃଥୀକ ମହାଶୁର । ୬୬ ।
 ଅର୍ଜୁନ ହସ୍ତରୁ ଖଡ଼ଗ ଧଇଲେ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ
 ପ୍ରତାପୀଂ ସାଥୀକୁ ତୁ କଇଛା ଜଗଜ୍ଞେ । ୬୭ ।
 ସ୍ୱାମୀର ବଚନେ ଶୁଣିଲ ତାର ବାଳ
 ବିଦ୍ୟାଧର ପ୍ରଣପନ୍ଥ ଅର୍ଜୁନର ପାଦତଳ । ୬୮ ।
 ସାଧୁ ମହିମା ତୋର ମାନବ ଦେହ ବହି
 ତିନି ପୁରେ ଜଣନ୍ତା ତିନି ଜଣ ଆନ କେହି ନାହିଁ । ୬୯ ।
 ଅଙ୍ଗାରପନ୍ଥର ବଚନ ଧର୍ମଜୟେ ଶୁଣି
 ସେଲେକେ କେ କେ ତୋତେ ପାରନ୍ତା ଜଣି । ୭୦ ।
 ଆକାଶେ ଜଣି ପାରଇ ମୋତେ ବାସବ ଦେବତା
 ପାତାଳେ ବାସୁକି ବାସୁଦେବ ଯଥା । ୭୧ ।
 ମଞ୍ଚରେ ଜଣି ପାରଇ ମୋତେ ଫାଲଗୁନି
 ଆନ ଭଳି ଜଣନ୍ତା ମୋତେ ନାହିଁ ଭୁବନ ତିନି । ୭୨ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ମୋତେ ଜଣିବାକୁ କେମନ୍ତେ ସାମରଥ
 ଅଙ୍ଗାରପନ୍ଥ ମୁଁ ବାସବର ସୁତ । ୭୩ ।
 ସେହୁ ପୁରନ୍ଦର ଅଟଇ ମୋର ପିତା
 ତେଣୁ କରି ଜଣି ପାରଇ ମୋତେ ବାସବ ଦେବତା । ୭୪ ।
 ମଞ୍ଚେଣ ଅର୍ଜୁନ ଜଣି ପାରଇ ସେ ମୋତେ
 ସେ ମୋର ସୋଦର ସେ ଅଟଇ ଯୁଗତେ । ୭୫ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଇଲେ ହୋ କିସ ତୋହୋର ନାମ
 ମୁହିଁ ସେ ଅଙ୍ଗାରପନ୍ଥ ବିଦ୍ୟାଧର ଉତ୍ତମ । ୭୬ ।
 ସେସନ ବଚନ ଶୁଣି ଅର୍ଜୁନ ପରଶାମି
 ଦଶ ଦୋଷ ଅପ୍ରାପ ମୋହୋର କ୍ଷମା କରିବାକ ସ୍ୱାମୀ । ୭୭ ।
 ମୋହୋର ନାମ ଦେବ ଅଟଇ ଫାଲଗୁନି
 ଅଗ୍ୟାଂନ ପଣେ ମୁଁ ନୁଆରିଲି ଚିହ୍ନି । ୭୮ ।

୭୩। ଇନ୍ଦ୍ର କେସନେକେ ତୋତେ ଜଣିତେ ସାମରଥ ।

ମୁହଁ ଅନେକ ଦୋଷ କଲଇଁ ହୋଇଲି ଦୋରେହା
ଛେଦି ପକାଅ ଦେବ ଯେ ମୋହୋର ବେନି ବାହା । ୭୯ ।
ଯେ ଭୁଜେ ସ୍ୱାମୀ ମୁଁ ଯେ ଧଇଲି ତୋର ବାଳ
ଆବର ବ୍ରତ କସ କରବି ଗୁଣ୍ଡାଳ । ୮୦ ।
ବିଦ୍ୟାଧର ତୋଷ ହୋଇଲୁ ଅର୍ଜୁନର ବଚନେ
ମୋହୋର ବଡ଼ ଭାଗ୍ୟ ଧର୍ମ ନୋହିଲିତ ଆନେ । ୮୧ ।
ମୋହୋର ଭ୍ରାଥ ମୋତେ କଲୁ ଅପମାନ
ନିସ୍ତରିଲି ଆବର ମୋହୋର କାହାକୁ ଅଭିମାନ । ୮୨ ।
ଅର୍ଜୁନକୁ କୋଳେ ବସାଇ ଅଙ୍ଗାରପନ୍ଥଗ
ମୁଖେ ରୁମ୍ଭନ ଦେଇ ଆର୍ତ୍ତଶଇ ପାଥର ଅଙ୍ଗ । ୮୩ ।
ବାବୁ ତୋତେ ଜଣି ନ ପାରିଲି ସାଂଗ୍ରାମ ପ୍ରସ୍ରାବେ
ତୋହୋର ଛନ୍ଦୀପଣ ଜାଣିଲିନି ବାବୁ ଯେବେ । ୮୪ ।
ବାବୁ ଆଦ୍ୟତ୍ତଂ ପୃଥୀକ ଉଦ୍ଧାରଣ ସୋମବଂଶ
ତନ୍ତ୍ର ଦେବତାଙ୍କ ଶର୍ଯ୍ୟେ ବୁଧ ଯେ ପରକାଶ । ୮୫ ।
ବୁଧର ନନ୍ଦନ ହୋଇଲେ ପୁରରବା
ଅମରାଧି ନାଥ ଯେ ସ୍ୱର୍ଗେ ଶ ପୁରଦେବା । ୮୬ ।
ହେଲେକ୍ୟ ନାଥ ଯେ ଅମର ଭୁବନୁଁ
ସୈକସ୍ତର ଗଣ୍ଡା ଯୁଗ ଭୋଗ କଲେ ସେ ମହାମନୁ । ୮୭ ।
ପୁରରବାର ନନ୍ଦନ ଆୟୁର ନୃପତି
ସୈହ ସୋମବଂଶେ ବସିଲେ ଅମର ବାରସ୍ୱଣ । ୮୮ ।
ଆୟୁର ନନ୍ଦନ ଯେ ହୋଇଲେ ନଦୋଷ
ସୈହ ଇନ୍ଦ୍ର ପଦେ ବସିଲେ ସ୍ୱର୍ଗେ ଯୁଗ ପଞ୍ଚାଶ । ୮୯ ।
ରକ୍ଷିତ ଦୁଶ ଦିଲେ ମହାଉଗ୍ର ତପେ
ଶାପ୍ୟ ପାଇଣ ସେ ହୋଇଲେ ମହାସର୍ପେ । ୯୦ ।
ନଦୋଷ ନନ୍ଦନ ହୋଇଲୁ ଯଯାତି
ନବ କନ୍ୟା ପ୍ରଦାନ ହୋଇଲେ ସ୍ୱର୍ଗୁଁ ନବ ଜାତି । ୯୧ ।

୮୧୧ ଯେ ମୋହୋର ଭାଗ୍ୟ ମୁଁ ଦୃଷ୍ଟିତ ନୋହିଲି ଆନ ଜଣେ ।
୮୫୧ ବାବୁ ଯେ ପୃଥୀକ ଧାରଣା ଅଟଇ ସୋମବଂଶ ।

ସେ କନ୍ୟାଙ୍କର ତତ୍ତ୍ୱ ଜାତ ନବ ପୁତ୍ର
ନବ ଶଶ୍ୱ କରି ପୃଥୀ ବାଣି ଦିଲେ ତାତ । ୯୨ ।
ତତ୍ତ୍ୱ ସେ ନବ ଶଶ୍ୱ ନାମ ବହଇ ମେଦିନୀ
ଅଙ୍ଗାରପନ୍ଥଗ କହଇ ଶୁଣ ପାଲଗୁନି । ୯୩ ।
ଦେବଯାମା ବୋଲି କରି ଶୁଦ୍ଧଙ୍କର ଦୋହିତା
ପ୍ରଥମ ପ୍ରଦାନ ହୋଇଲେ ଯଯାତିକଇ ସେ ଦେବ କୁଳର ବନିତା । ୯୪ ।
ଦେବଯାମାର ହୋଇଲୁ ପୁରରବା ନାମେ ପୁତ୍ରେ
କୋବେର ପଦ ଘେନି ବସିଲୁ ମନୁ ସାତେ । ୯୫ ।
ପୁରର ନନ୍ଦନ ଯେ ହୋଇଲୁ ପ୍ରସାର
ସେ ଯମର ତତ୍ତ୍ୱ ବଳେ ଘେନିଲେ କାଳଦଣ୍ଡ ବଳହାର । ୯୬ ।
ନବଯୁଗ ପରିସନ୍ତେ ଯମଦଣ୍ଡ ଘେନିଲୁ
ଅମର ହୋଇଲେ ସ୍ୱସାରେ କେହି ନାଶ ଯେ ନ ଗଲୁ । ୯୭ ।
ମନୁ ରାଜା ତତ୍ତ୍ୱ ଯେ ଅନେକ ସାନନ୍ଦ ହୋଇଲୁ
ପୁତ୍ରେକ ଉତ୍ପଳିଲୁ ମନୁସାନନ୍ଦ ନାମ ଦିଲୁ । ୯୮ ।
ସୈହାଙ୍କର ନନ୍ଦନ ଯେ ହୋଇଲୁ ଇଳା ଗର
ଦୁଷ୍ୟନ୍ତ ବୋଲି ପୁତ୍ରେକ ହୋଇଲୁ ତାହାର । ୯୯ ।
କହଣା ନୁହଇ ସେ ଦୁଷ୍ୟନ୍ତ ମହିମା
ସପତ ପାପେଶ୍ୱର ହୋଇଲୁ ସୈକାଙ୍ଗ ମହାତମା । ୧୦୦ ।
ଦୁଷ୍ୟନ୍ତର ନନ୍ଦନ ଭରଥ ଉତ୍ପଳିଲୁ
ଭ୍ରଥଶଶ୍ୱ ମେଦିନୀ ସେ ଦେବତାନ୍ତ ଭୋଗ କରଇଲୁ । ୧୦୧ ।
ଭ୍ରଥର ନନ୍ଦନ ଯେ ହୋଇଲୁ ଭୂମନୁ
ଭୂମନୁ ଭୋଗ କଲୁ ସେ ଯେ ଭୂତଳ ଭୁବନୁଁ । ୧୦୨ ।
ବିରଥ ବୋଲଣ ତାର ପୁତ୍ରେକ ଉତ୍ପଳି
ସବୁନ୍ତି ବିରଥୀ କରି ମଞ୍ଚେ ହୋଇଲୁ ସୈକ ଛନ୍ଦୀ । ୧୦୩ ।
ତାହାର ନନ୍ଦନ ଯେ ଶମ୍ଭୁରାଣ ନୃପତି
ସୂର୍ଯ୍ୟର ଦୋହିତା ପ୍ରଦାନ ହୋଇଲୁକ ତାପଣ । ୧୦୪ ।
କୁରୁ ନାମେ ତତ୍ତ୍ୱ ଯେ ପୁତ୍ରେକ ଉତ୍ପଳିଲୁ
ତତ୍ତ୍ୱ ସେ କୁରୁବଂଶ ଉତ୍ପଳି ହୋଇଲୁ । ୧୦୫ ।

୧୦୫ । ତତ୍ତ୍ୱ ସେ କୁରୁବଂଶ ଉଦ୍ଭବ ହୋଇଲୁ ।

ବାବୁ ସେହେନେକ ମହିମା ଯେ ଅଛି ତୁମ୍ଭର ବୀଣ
ମୁହିଁ ହାଦେ ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତାଙ୍କର ଅଟଇ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଶିଷ । ୧୦୭ ।
ମୋହୋର ମାତାର ନାମ ଅଟଇ ଜାନକୀ ସରସ୍ବତୀ
ବୈଶ୍ଵାନର ବୀଣେ ମୁଁ ହୋଇଲି ଉତପତ୍ତି । ୧୦୮ ।
ବାବୁ ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତାଙ୍କର ଯେତେବେଳେ ପଡ଼ଇ ଅପରସ୍ତେ
ସ୍ବର୍ଗେ ଇନ୍ଦ୍ର ପଦ ମୋତେ ଦିଅନ୍ତି ଦେବତାୟେ । ୧୦୯ ।
ଅଙ୍ଗେଶ ଭୋଗ୍ୟ ମୁଁ କରଇ ଦବ୍ୟ ସ୍ବର୍ଗ
ତେଣୁ ସେ ନାମ ମୋର ଅଙ୍ଗାରପନ୍ନଗ । ୧୧୦ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁ ଅଙ୍ଗେ ହେଲେକ୍ୟ ରକ୍ଷା କଲୁ
ଅଙ୍ଗାର ନାମ ତୁ ସ୍ବାମୀ, ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ବହିଲୁ । ୧୧୧ ।
ପନ୍ନଗ ନାମ ସ୍ବାମୀ, ବହିଲୁ କିସ ଅର୍ଥେ
ସ୍ବେତର ଚରିତ ସ୍ବାମୀ, କହିବାକ ମୋତେ । ୧୧୨ ।
କହିଲ ବଦ୍ୟାଧର ଶୁଣ ହୋ ପାଳଗୁନ୍ୟ
ଶଗେଶ୍ବର ନାଶ କଲ ସକଳ ସର୍ପମାନ । ୧୧୩ ।
ଗରୁଡ଼ ଭୟେ ରହି ନ ପାରିଲେ ଉଡ଼ଙ୍ଗେ
ବାବୁ ମୋହୋର ଶରଣ ଯାଇ ପଶିଲେ ସେ ସ୍ବର୍ଗେ । ୧୧୪ ।
ମୁହିଁ ସାଂଗ୍ରାମେ ସରି ନୁହଇ ଗରୁଡ଼କୁ
ଶରଣ ରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ସମ୍ଭାଳିଲି ନାଗଙ୍କୁ । ୧୧୫ ।
ଯଦୁଂ ଗରୁଡ଼ର ଶୁଭଲ ଘୋର ରଡ଼ି
ସର୍ପେ କଙ୍କର ହୋଇ ଲାଗିଲେ ମୋହୋର ଶର । ୧୧୬ ।

୧୦୭।୧ ପଦ ସ୍ଥାନରେ ଅଧିକା ପାଠ—

କୁରୁର ନନ୍ଦନ ଶାୟନ୍ତନୁ ଭୂଷିତବୀ
ଶାୟନ୍ତନୁର ନନ୍ଦନ ଚନ୍ଦ୍ର ବିଚନ୍ଦ୍ର ଉପୁଜିବା ।
ଚନ୍ଦ୍ର ବିଚନ୍ଦ୍ରର ପୁତ୍ର ପଣ୍ଡୁ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବିଦୁର
ବେଦବ୍ୟାସ ଜାତ କଲେ ସ୍ବେ ତନି କୁମର ।
ପଣ୍ଡୁ ରାଜା କ୍ଷେତ୍ରେ ଇନ୍ଦ୍ର ରାଜା ବୀର୍ଯ୍ୟେ
ତୁମ୍ଭେ ଜାତ ହୋଇଲଟି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣର ତେଜେ ।
ପୂର୍ବର ଚରିତ କହିଲି ତୁମ୍ଭର ଯେ ପାଶେ
ମୁହିଁ ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତାଙ୍କର ଅଟଇ ନିଜ ଶିଷ୍ୟେ ।

ସମସ୍ତ ସର୍ପଙ୍କର ବିକଳ ଦେଖିଲି ମୁହିଁ ଯେବେ
ସମସ୍ତ ସର୍ପଙ୍କ ମୁହିଁ ଲୁଇଲି ଗର୍ଭେ । ୧୧୭ ।
ସର୍ପମୟ ମୋର ହାଦେ ହୋଇଲକ ଅଙ୍ଗ
ତେଣୁ ସେ ନାମ ମୋହୋର ଅଙ୍ଗାରପନ୍ନଗ । ୧୧୮ ।
ଗର୍ଭ ବିସ୍ତାରି ଦିଅଇ ଅଙ୍ଗାରପନ୍ନଗ
ଅର୍ଜୁନ ଦେଖଇ ତାର ଗର୍ଭେ ପାତାଳ ବିସ୍ତାର । ୧୧୯ ।
ବିହତନ୍ତ୍ର ସର୍ପେ ଯେ ଖେଳନ୍ତି କୁତୋହୋଲେ
ଅନେକ ଯୋଜନ ବିସ୍ତାର ଦେଖିଲି ବେନି ତୋଳେ । ୧୨୦ ।
ଦେଖିଣ ଅର୍ଜୁନ ଶତେ ସହସ୍ର ଦଣ୍ଡ ପରିଶାମି
ଯେତେ ଦୋଷ କଲି ମୋତେ କ୍ଷମା କରବାକ ସ୍ବାମୀ । ୧୨୧ ।
ଅଙ୍ଗାରପନ୍ନଗ ବୋଇଲି ମୁଁ ଆନକୁ ଶୁଣୁ ମୁଣ୍ଡି ଦଶଇ
ତୋତେ ଯେ ସାଂଗ୍ରାମେ ହାରିଲି, ତୁ ଯେଣୁ ମୋର ଭାଇ । ୧୨୨ ।
ବର ମାଗ ପାଥ ହୋ ଦେବଇଂ ମୁହିଁ ତୋତେ
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲି ବର ମାଗିବି କେମନ୍ତେ । ୧୨୩ ।
ଅଭଗତେ କିସ ବର ମାଗିବି ଦେବ ସ୍ବାମୀ
ଜାଣି ଅନୁଗ୍ରହ ମୋତେ କରବା ଦେବ ସ୍ବାମୀ । ୧୨୪ ।
ଶୁଣିଣ ଅନୁଗ୍ରହ କଲିକ ବିଦ୍ୟାଧର
ଅର୍ଜୁନକୁ ଦଲି ଗନ୍ଧବୀ ଶହସ୍ର ଯେ ସାର । ୧୨୫ ।
ଅରୁଣ କରଣ ବର୍ଣ୍ଣ ସ୍ବେକ ଯେ ବିମାନ
ସ୍ବେମାନ ପ୍ରାପତ ତୋତେ ହୋଉ ପାଳଗୁନ୍ୟ । ୧୨୬ ।
ମୋହୋର ତହିଁ ସ୍ବେ ଥିବ ଅନୁଗ୍ରହେ
ସୁମରନ୍ତେ ପ୍ରାପତ ହୋଇବ ଯୁଗତେ । ୧୨୭ ।
ପଞ୍ଚାଳ ଦେଶେ ଲୁଣ ବିକ୍ରିକୁ ଗର ପାଥ
ସେ ଜିହ୍ଵାସେମା ତୋତେ ହୋଇବ ପରାପତ । ୧୨୮ ।
ବାବୁ ଅଭିଷେକ କାଳକୁ ପୁରୋହିତ ଜଣେ ଲେଖି
ଧର୍ମ ପ୍ରୋହିତେ ଅଛନ୍ତି ଅମର ଅଧିକାର । ୧୨୯ ।
ସେ ତୁମ୍ଭର ତୁଲେ ପଞ୍ଚାଳ ଦେଶକୁ ଯାଆନ୍ତୁ
ଦ୍ରୋପଣୀକ ତୁମ୍ଭେ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ । ୧୩୦ ।

୧୨୭।୨ ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲି ବର ମାଗିବାକୁ ସମାନ ନୁହଇ ଯୁଗତେ ।

ଅଙ୍ଗାରପନ୍ନଗ ସୁମରଲେ ଧୌମ୍ୟ ପୁରୋହିତକୁ
 ଅମରୁ ଆସି ପ୍ରାପତ ମଞ୍ଚ ଜଗତକୁ । ୧୩୦ ।
 ପାଣ୍ଡବଙ୍କୁ ସମର୍ପିଲେ ଧୌମ୍ୟ ପୁରୋହିତେ
 ପାଣ୍ଡବ ସୁମରନ୍ତେ ଯାଇଁ ମିଳିବ ଅଗ୍ରତେ । ୧୩୧ ।
 ବାବୁ ଆମ୍ଭେ ଯିବୁଟି କୃତ୍ତୀଅର୍କ ମେଲେ
 ଦେବତାମାନେ ଥିବେଟି ପଞ୍ଚାଳ ଦେଶ ଆଲେ । ୧୩୨ ।
 ଯେତେ କହି ଅନ୍ତରାକ୍ଷେ ଗଲେ ବିଦ୍ୟାଧର
 ତତ୍ତ୍ୱ ପଞ୍ଚାଶରେ ମାତା ଗଲେ ବନ ଘୋର । ୧୩୩-୧୩୩୩ ।

ପାଣ୍ଡବଙ୍କର କୁରୁଲଣାଲେ ପ୍ରବେଶ

ଦ୍ରୂପଦଧନ ଆଗତ ବୋଲି କହିଲେ ବେଦବ୍ୟାସେ
 ତତ୍ତ୍ୱ ପବନ ନନ୍ଦନ ଚଳଇ ମହାସ୍ୱେତେ । ୧ ।
 ବନ ଗହନ କନ୍ଦରେ ଚାଲଇ ଶର ପେଲି
 ଗିରି ଉଚ୍ଚାର ଖାଲ ଟିକରେ କୋନ୍ତାୟେ ନ ପାରନ୍ତି ଚାଲି । ୨ ।
 ଥୋକାୟେ ଦୂର ଯାଇ ରହଇ ମାରୁତି
 ସୟମ୍ବର ନିକଟେ ଦେବ ଯିବାନା ତଡ଼ତି । ୩ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ବ୍ୟାସେ ମନ୍ଦକୃତ୍ୟ କଲେ
 ସୟମ୍ବର ବାରତା କମ୍ପା ଆନନ୍ଦ କହିଲେ । ୪ ।
 ଅନେକ ସମ୍ଭରେ ସେ ଅଛନ୍ତି କୁରୁପତି
 ନ ଦେଖୁଁ ଯେହାର ତ ଯେତେ ଶୁଷ୍କ ମୂର୍ତ୍ତି । ୫ ।
 ବନସ୍ତେ ଅଛି ଯେ ଅନେକ କଷ୍ଟ ପାଇ
 ଭାଇନ୍ତ ମାରିବ, ଦୟା ଯେହାର ତ ନାହିଁ । ୬ ।
 ଯେହାର କୋପରେ ଦ୍ରୂପଦଧନ ନାଶଯିବ
 ଅନ୍ଧରାଜା ଗୋଟି ମୋର ଅନାସ୍ତ ହୋଇବ । ୭ ।
 ଧୀରଧର ହୋଇ ଆମ୍ଭେ ଯାଉଥିବା ବନେ
 ସୟମ୍ବର ସବୁ ତେଣେ ଦ୍ରୋପଦୀକ ନେଇଯାଉ ଆନେ । ୮ ।

୭।୨ ଭାଇନ୍ତ ମାରିବ ଅନେକ କଷ୍ଟ ଦେଇ ।

କନ୍ୟା ଗୋଟିୟେକ ଗଲେଣ ପାଇବା
 ସ୍ତ୍ରୀର ଅର୍ଥେ କି ସେ ସୋଦର ମରାଇବା । ୯ ।
 ଯେସନେକ ବିଚାର ଦେବ ଚାଲନ୍ତି ଧୀର ଧୀର
 ଆସ କନା ବୋଲି ଡାକ ଦିଅଇ କୁକୋଦର । ୧୦ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ତୁ ଯେ ପବନୁ ବେଗେ ଚାଲୁ
 ତେତେ ବେଗେ ଆମ୍ଭେ ଚାଲି ଯେ ନ ପାରୁ । ୧୧ ।
 ଭ୍ରମସେନ ବୋଇଲୁ ମୋତେ ଯେବେ ଗୋଡ଼ାଇ ନ ପାର
 ତୁମ୍ଭେ ଆଗ ହୁଅ ମୁଁ ଚାଲଇ ତୁମ୍ଭ ପଛରେ । ୧୨ ।
 ଆଗେଣ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ପଛେଣ ମାରୁତି
 କୋଇନ୍ତାଙ୍କ ପାଦ ଭ୍ରମ ମାଡ଼ଇ ଧାଡ଼ି ଧାଡ଼ି । ୧୩ ।
 ଭ୍ରମସେନ ବୋଇଲୁ ଯେ କେବଣ ବିଚାର
 ଆଗରେ ନ ଚାଲି ପଛରେ ଓଟାରି ହୋଇପଡ଼ି । ୧୪ ।
 ଭ୍ରମସେନ ଭୁଜ ଧରି କୋଇନ୍ତା ଦେଶ ମାୟେ
 କୋଇନ୍ତାଙ୍କୁ ତୋଳି ଭ୍ରମସେନ ବସାଇଲୁ ମଥାୟେ । ୧୫ ।
 ଡାହାଣ କାନ୍ଧେ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ବାମ କାନ୍ଧେ କରଟୀ
 ଦୁଇ କାନ୍ଧେ ନକୁଳ ସହଦେବ ଭାଇ ବେନି ଗୋଟି । ୧୬ ।
 ଚାଲଇ ଭ୍ରମସେନ ପବନ ଆପାତେ
 ଉଚ୍ଚାର ଚାଲୁ ହେଉଅଛି ଭ୍ରମସେନର ପାଦଦାତେ । ୧୭ ।
 ଆକର୍ଷଣ ମୂରତି ହୋଇ ଚାଲଇ ଭ୍ରମସେନ
 ଯେକା ରାସକେ ଗଲୁ ଶୟେ ସବୁର ଯୋଜନ । ୧୮ ।
 ଦ୍ରୋପଦର ରାଜ୍ୟକୁ ପଞ୍ଚାଶ ଯୋଜନ ଅନ୍ତରେ
 ଗଙ୍ଗାଧାର ବହୁଅଛି ସଙ୍ଗମ ସାଗରେ । ୧୯ ।
 ଭ୍ରମସେନର ତତ୍ତ୍ୱ ଓହ୍ଲାଇବନ୍ତି ସେହି ନଦୀର କୂଳେ
 ବସିଲେ ପାଣ୍ଡବେ ଅଗ୍ରବନିକାର ତଳେ । ୨୦ ।
 ପ୍ରାତଃ ସ୍ନାନ ସାରିଲେ ସେହି ନଦୀର ଜଳେ
 ଉଠିଲେ ବାରଣ ଗିରି ପଦ୍ମତ ଉପରେ । ୨୧ ।

୧୭।୧ ଆପାତେ—ପବନର ଗଡ଼ରେ ।

୨୦।୨ ଅଗ୍ରବନିକା—ଅଗ୍ରରୁଚନନର ଛୋଟ ବଣ ।

ଦେଖିଲେ ଆସୁ ଅଛନ୍ତି ରଜାଗଣ ମାନେ
 ରଥ ଗଜ ଅଶ୍ୱ ଯେ ପାଦାନ୍ତ ଗହନେ । ୨୨ ।
 ଚଉବିଂଶ ଦାଣ୍ଡ ପଡ଼ିଅଛି ପାଞ୍ଚାଳ ଦେଶକୁ
 ପଞ୍ଚାଶ ଯୋଜନ ଥାଉଁ ପଣି ନୁଆରନ୍ତି ଭିତରକୁ । ୨୩ ।
 ଉତ୍ତର ଦେଶରୁ ଆସୁଛନ୍ତି ଦୁଇ ଉଣା ଗୁଳିଣି ସହସ୍ର ନୃପତି
 ପଶ୍ଚିମ ଦିଗରୁ ଆସନ୍ତି ଯେକ ଉଣା ପରୁଣ ସହସ୍ର ନୃପତି । ୨୪ ।
 ପୂର୍ବ ଦିଗରୁ ଆସୁଛନ୍ତି ସାତ ସହସ୍ର ରାୟେ
 ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗରୁ ତିନି ସହସ୍ର ନୃପତି ଆସେ । ୨୫ ।
 ପଞ୍ଚତରଣ ଯୋଜନ ଥାଉଁ ଦଶଅଛି ଥାଠ
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଇଲେ ହୋ ପଣିବାକୁ ନାହିଁ ବାଟ । ୨୬ ।
 ବାବୁ ନଦୀରେ ପାଣି କେତେ କଣ୍ଠନ ଶ୍ରମସେନ
 ପାଞ୍ଚତାଳ ଗଭୀର ସେ ନଦୀର ପୂର୍ଣ୍ଣମାନ । ୨୭ ।
 ଆହୋ ଆମ୍ଭେ କେମନ୍ତେ ଯିବୁ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଦେବ ବୋଇଲେ
 ସାତତାଳ ଉତ୍ତର ଯେ ଶ୍ରମସେନ ହୋଇଲେ । ୨୮ ।
 ବେନି ଭୁଜ ବିସ୍ତାରି ଶ୍ରମସେନ ଦିଲେ
 ଦୁଇ କାଳେ ଗୁରୁଭାଇ ମଥାପେ ମାତାଙ୍କୁ ବସାଇଲେ । ୨୯ ।
 ଭୁଜ ବୁଡ଼ି ଶିର ପରିଧନ୍ତେ ହେଲ ପାଣି
 ବୁଡ଼ି ସବୁନ୍ତି ମାରୁତି ପାରି କରି ଆଣି । ୩୦ ।
 ଉତ୍ତର କୂଳେ ଗରେ ଉଭା ଯେ ହୋଇଲେ
 ଅନେକ ଗହନ ସଇନ୍ୟ ତହିଁ ଯେ ଦେଖିଲେ । ୩୧ ।
 ରଥ ଗଜ ହସ୍ତ ପାଦାନ୍ତ ସୈନ୍ୟ ଥାଠ
 ପଞ୍ଚାଶ ଯୋଜନ ଥାଉଁ ପଣିତେ ନାହିଁ ବାଟ । ୩୨ ।
 ଶ୍ରମସେନ ବୋଇଲୁ ସ୍ୱାମୀ, ମୁଁ ହୋଇଥାଇ ଆଗେ
 ମୋତେ ଗୋଡ଼ାଇ ତୁମ୍ଭେ ଆସ ବେଗେ ବେଗେ । ୩୩ ।
 ଗୁଲଇ ବ୍ରହ୍ମକୋଦର ହଲଇ ଭୁଜ ବେନି
 ହାବୋଡ଼ାର ଦାସେ ଦୁଇପାଶେ ପଡ଼ୁଛନ୍ତି ସଇନି । ୩୪ ।
 ଭୁଜ ହାବୋଡ଼ନ୍ତେ ଯେ ଗଜେ ପଡ଼ନ୍ତି ତଳି
 ହାବୋଡ଼ା ହାବୋଡ଼ ଦାସେ ରଥେ ହେଉଛନ୍ତି ଧୂଳି । ୩୫ ।

ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଇଲେ ରହ ରହ ଶ୍ରମସେନ
 ଯେହୁଣି ଜାଣନ୍ତା ରେ ହୋଇବ ବିଦ୍ୟମାନ । ୩୬ ।
 ଦବସେ ବଞ୍ଚିବା ସେ ଗହଳ ଦଣ୍ଡ ଗୁଡ଼ି
 ରାସ ହୋଇଲେ ସିନା ଯିବା ପଥ ମାଡ଼ି । ୩୭ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବାଟ ଗୁଡ଼ି ରହିଲେ ନିମ ବନିକାସେ
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଇଲେ ଶ୍ରମ ଯାଆ ତୁ ଯେକାସେ । ୩୮ ।
 ଠାବ ଗୋଟିସେ ବାବୁ ତୁ ଗୋଜି ଆସ ଯାଇ
 ସୁସଞ୍ଚ ସ୍ଥାନ ହୋଇବ ଆଗମ ନିଗମ ଭୁଇଁ । ୩୯ ।
 ଆଗ୍ୟାଂ ପ୍ରମାଣେ ଯେ ଚଳଇ ବ୍ରହ୍ମକୋଦର
 ସନ୍ଧ୍ୟାକାଳେ ପଶିଲୁ ଯାଇ ଦ୍ରୋପଦ କଟକର । ୪୦ ।
 ରଜାମାନଙ୍କର ଯେ ଅଟଇ ମଧ୍ୟସ୍ଥାନ
 ସଇନି ମାଡ଼ି ରହିଛନ୍ତି ପଞ୍ଚ ଯେ ଯୋଜନ । ୪୧ ।
 ତଳ ପକାଇଲେ ନ ପଡ଼ଇ ଭୁଇଁ
 ଦ୍ୱାଦଶ ଯୋଜନ ଆସେତନ ଲିତାସେ ଠାବ ନାହିଁ । ୪୨ ।
 ନଗର ପଶ୍ଚିମ ଆଡ଼େ ଯମୁନା ନଦୀ କୂଳେ
 ତହିଁ ଯେକା ମାତ୍ର ଦେଖିଲୁ ତୁଚ୍ଛା କୁରୁଲିଖାଳେ । ୪୩ ।
 ଦେଖଇ ଦ୍ରୋପଦର ରାଜ୍ୟସଭା ନବର
 ଦବ୍ୟ ପୂର ଦେଖି ବିରୁରଇ ବ୍ରହ୍ମକୋଦର । ୪୪ ।
 ଶ୍ରମସେନ ବିରୁରଇ ଯେ ଦୁରେଶ ଥାଇଁ ଗୁହଁ
 ରଜାସେ ବସିଲେ ଯେ ମେଡ଼ରେ କେହି ନାହିଁ । ୪୫ ।
 ବିରୁରଇ ପାବେନି ସୁସଞ୍ଚ ମେଡ଼ ଦେଖି
 ସେଥୁ ଆଣି ସେହୁଣି ବସାଇବି ଯୁଦ୍ଧେଷୁକି । ୪୬ ।
 ଅନେକ ସାନଦେ ଶ୍ରମ ଧାମଇଁ ହରଷେ
 କରଯୋଡ଼ ଜଣାଇ ଯାଇଁ ଯୁଦ୍ଧେଷୁକି ପାଶେ । ୪୭ ।
 ସଭାର ମଧ୍ୟରେ ଦେବ ମେଡ଼େକ ନିର୍ମିତ
 ଆମ୍ଭନ୍ତୁ ବୋଲି ତାହା ଯେ ତୋଳାଇ ଅଛି ଦ୍ରୋପଦ । ୪୮ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ହସିଲେ ଶ୍ରମସେନର ବଚନ ଶୁଣି
 ମୁଖ ଲେକେ କହନ୍ତି କି ପଣ୍ଡିତଙ୍କର ବାଣୀ । ୪୯ ।

ଆମ୍ଭର ନାଶ ଗଲ ଚନ୍ଦ୍ର ବର୍ଣ୍ଣ ନାହିଁ
 ଆମ୍ଭର ଦ୍ରୋପଦ ଅବା ଜାଣିଅଛି କାହିଁ । ୫୦ ।
 ତୋତେ କିସ ବୋଲିବୁଁ ପ୍ରକୃତ ଆମ୍ଭର ମନ୍ଦ
 ଭଲ କଲୁ ବାବୁ ଯାଇଁ ରେ ନ କଲୁ ତହିଁ କଲି ଦ୍ଵନ୍ଦ୍ଵ । ୫୧ ।
 ସେହି ଯେ ଅଟଇ ଆମ୍ଭର ପରମ ଭ୍ରମ
 ରାଜାମାନନ୍ତ ଦେଖି ଯେ ନ କଲୁ ମନେ ରାଗ । ୫୨ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଦେବ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ରେ ଅର୍ଜୁନ
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ରୂପ ଆଉ ଭକ୍ଷା ପାତ୍ର ଘେନ । ୫୩ ।
 ଠାକୁରଙ୍କ ବଚନେ ଚଳଇ ଫାଲଗୁନ
 ଦଦର ଛତା କରେ ହାଥେ ହରି ଗୋବିନ୍ଦ ମୁଣି । ୫୪ ।
 ପଞ୍ଚାଳଦେଶ ରାଜାର ସୟଂସ୍ଵର ଦେଖିଲୁ
 ସାଧୁ ସାଧୁ ବୋଲି ପ୍ରଶଂସା ଗର କଲୁ । ୫୫ ।
 ଠାବ ନ ପାଇଲୁ ଯେ ଦ୍ଵାଦଶ ଯୋଜନେ
 ସେହି କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର ଦେଖଇ ଫାଲଗୁନେ । ୫୬ ।
 ବନସ୍ତର ନିକଟେ ଯେ ପବନର ତଳେ
 ବହଇ ଜାହାଣ ଗଙ୍ଗା ନିର୍ମଳ ନଦୀକୂଳେ । ୫୭ ।

୫୭ ପଦ ସ୍ଥାନରେ ଗୋଟିଏ ପୋଥିରେ ଅଧିକା ପାଠ—
 ବହଇ ଜାହାଣ ଯେ ପଶ୍ଚିମ ନଦୀକୂଳେ ।
 ବ୍ୟାସଙ୍କର ବଚନେ ଚଳିଲେ ପାଞ୍ଚଜଣେ
 କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରରେ ଯେ ରହିଲେ ତୋଷମନେ ।
 ବୁଦ୍ଧିଆ ବୋଲିଣ ଯେ କୁନ୍ତୀର ନାମ,
 ତାହାର ଶାଳରେ ଯାଇଁ କଲେକ ବିଶ୍ରାମ ।
 ଭୀଷଣ ନାମ ତାର ଲଳାବତୀ ହୋସ୍ତେ
 ଶ୍ରୀଧର ବୋଲିଣ ତାର ସ୍ଵେଦର ତନୟେ ।
 ରହିଲେ ତାହାର ମେଲେ ପଶୁର ତନୟେ
 ଦେଖିଣ କୁନ୍ତୀର ତାଙ୍କୁ କଲକ ସଦୟେ ।
 ଭକ୍ଷା ମାଗିଣ କଲେକ ରଜନ ଭେଜନ
 ସ୍ଵେଦ ଅନନ୍ତରେ କଥା ଶୁଣି ହୋ ରଜନ ।

ଅର୍ଜୁନ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯେହା ସଞ୍ଜେ ବାସୁଦେବ
 ଆନକୁ ପ୍ରାପତ ହୋଇବ କାହୁଁ ସେହୁ ଠାବ । ୫୮ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ପାଶେ ପାଥ ହୋଇଲୁ ପ୍ରବେଶ
 କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର ଭୁକ୍ତ ହୋଇଅଛି ରହିବା ଦେବ ଆସ । ୫୯ ।
 ଶ୍ରୀମତେନ ବୋଇଲୁ ବାବୁ ଭଲ ଠାବ କଲୁ
 ସେତେ ଠାବ ଗୋଟିଏ ଶୋକଣ ଅଇଲୁ । ୬୦ ।
 ସ୍ଵାମୀ ଶାଲ ଶୁଷ୍କ କଣା ଶପର ଶାର ଭୂମି
 ସେଠାରେ କେମନ୍ତେ ରହିବେ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଦେବ ସ୍ଵାମୀ । ୬୧ ।
 ଧର୍ମ ନନ୍ଦନ ବୋଲନ୍ତି ରହ ରହ ବ୍ରହ୍ମକୋଦର
 ସେ ଠାବ ଗୋଟି ବାବୁ ବଡ଼ାଇ ପବନ ସ୍ଥାନ ସାର । ୬୨ ।
 ଗାଈ ଗୋରୁ ଗୁହାଳ ଆବର କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର
 ପୁଣ୍ୟ ଦେହା ଭୂମି ସେ ପାତେକ ଦହଇ ସବକାଳ । ୬୩ ।
 ଦିବସେକ ଯେବେ ବାବୁ ସେ ସ୍ଥାନରେ ରହି
 ଛଡ଼ ମାସ ପରିଧନ୍ତେ ଯେ ପାତେକ ହୋସ୍ତେ ଦହ । ୬୪ ।
 ନଗ୍ର ବାହାରୁ ସେ ଚଳିଲେ ରାବକାଳେ
 ସୁବେଳେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର । ୬୫ ।
 ସୁମନ୍ତ ଭଗବାନ ଦେବ ଦାମୋଦର
 ସେ କଷ୍ଟ ଅବସ୍ଥାରୁ କରିବା ଦେବ ପାର । ୬୬ ।
 ହେ ମହେଶ୍ଵର ଦେବ ତବ ଚରଣେ ନମାମି
 ତବ ପଦପ୍ରାଦେ ଶତ ସହସ୍ର ଦଣ୍ଡ ପରିଣାମି । ୬୭ ।

୬୩/୧ “ଦିବସେକ ଯେବେ ବାବୁ ସେ ସ୍ଥାନରେ ରହି” ପାଦାନ୍ତ ପରେ ଅଧିକା ପାଠ ।

କାଠ ଲେଉଟ ନ ଯିବା ଅଗ୍ନି ଲେଉଟ ନ ଯିବା
 ନବତନ ହାଣ୍ଡି ଲେଉଟିଲେ ପାଇବା ।
 ସେ ଯେ ଶିଖିର ଶୀତ କାଳ ଲୁଗା ଆମ୍ଭର ନାହିଁ
 ପାଉଁଶ ଗୁଡ଼ାୟେ ପାଉଁଶ ଶୋଇବା ସୁସ୍ଥ ହୋଇ ।
 କୋଇଲାୟେ ବୋଇଲେ ସେହୁ ଯେ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ସ୍ଥାନ
 କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରକୁ ବେଗେ କରସି ଗମନ ।
 ମାହେନ୍ଦ୍ର ଲଗ୍ନେ ଶ୍ରୀ ସୁରୁଷୋତ୍ତମ ଚରଣେ ନମାମି ।
 ତବ ଭଗବତ ଗତି ଭବେ ଶତ ସହସ୍ର ପରିଣାମି ।
 ଭୃତ୍ୟର ଭୃତ୍ୟ ଦେବ ସହସ୍ର ଦଣ୍ଡ ପରିଣାମି ।

କାଳ ବ୍ରତମାନେ ଯେ ବ୍ରତନ୍ତ ପାଣ୍ଡବେ
ଯେଣୁ କରି ପ୍ରିୟ, ହରି ଧରନ୍ତି ହୃଦ ଭାବେ । ୭୮ ।
ମାଲେନ୍ଦ୍ରବଳଭୂଳ ଯାହାର ବଦନ ମଣ୍ଡଳ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବିରଜିତ ହୃଦେ ଶଙ୍ଖ ଶାଢ଼ୋଳ । ୭୯ ।
ଭବାଙ୍ଗ ପୁରୁଷ ଦେବ ଶୟଳ ଜନ ଚନ୍ଦ୍ରା
ତେଣୁ କରି ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ନାମ ବହନ୍ତି ସୃଷ୍ଟି କରତା । ୮୦ ।
ଯାବତ ଚନ୍ଦ୍ର ଦିବାକର ଥିବ
ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ନାମ ଗୋଟି ହୃଦୟରେ କରି ଠାବ । ୮୧ ।
ସ୍ଵସାର ମୋହଜଳେ ପଡ଼ି ସେଥେଁ ଭାସି
ଧର୍ମେଁ ସେ ଶର ନାବ ହୋଇଲକ ଆସି । ୮୨ ।
ସେ ନାବେ ବଢ଼ି ନରେ ଭରନ୍ତି ଅଗାଧ ଜଳ
ନାରାୟଣ ନାମ ଗୋଟି ଅଟଇ ବେନ କୂଳ । ୮୩ ।
ଅନୁଗ୍ରହ ନାଥ ସଦୟେ ଜଗବନ୍ଧୁ
ସ୍ଵସାର ଅଗାଧ ଜଳେ ନାରାୟଣ ପରମବନ୍ଧୁ । ୮୪ ।
ଜଳେଣ ଦେବ ମେଦାୟୁର ଶୟର କର୍ଦ୍ଦନ କରି
ତାହାକୁ ମେଦି, ମେଦିନୀ ନାମ ଦିଲେ ବସୁନ୍ଧରା । ୮୫ ।
ଶରଣ ରକ୍ଷଣ ନାଥ କରଣା ଜଗଜ୍ଜେଠି
ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ଭାବଇ ମୁଁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ନାମ ଗୋଟି । ୮୬ ।
ତୁକୁସାର ବଲ୍ଲଭ କାଳିନ୍ଦୀ ପ୍ରାଣନାଥ
ଶୁଦ୍ରମୁନି ସାବେଲା ଦାସ ଶତ ସହସ୍ର ଦଣ୍ଡ ପ୍ରଳୟିତ । ୮୭— ୯୪୦

ଦ୍ରୌପଦୀ ସ୍ଵୟମ୍ବର

ବଦୟନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ କୁନ୍ତ ରକ୍ଷିର ବାଳ
ନାରାୟଣ ସୁମରନ୍ତେ ସକଳ କାର୍ଯ୍ୟ ସୁଫଳ । ୧ ।
ନିର୍ଜନ ସ୍ଥାନ ଭୂମି ପବନ କୁରୁଲଗାଳ
ରହିଲେ ପାଣ୍ଡବେ ଯେ ମଙ୍ଗଳ ଶୁଭବେଳ । ୨ ।

୭୯୧ ମାଲେନ୍ଦ୍ରବଳ ରାଜ ନୟନ ମଣ୍ଡଳ ।

କୋଇନ୍ଦ୍ରାୟେ ବୋଇଲେ କୁରୁଲଗାଳ ଦେଖି
ମୋହୋର ବିରୁରକୁ ସେ ସ୍ଥାନ ବଡ଼ ସୁଖୀ । ୩ ।
କାଠ ଲେଉଟ ନ ଯିବା ଅଗ୍ନି ଲେଉଟ ନ ଯିବା
ନବତନ ହାଣ୍ଡି ଯେ ଲେଉଟଲେ ପାଇବା । ୪ ।
ସେ ମାଘ ମାଘ ଆନୁର ଶୀତ ବସୁ ନାହିଁ
ପାଉଁଶ ଗୁଡ଼ାୟେ ପାଉଁ ଶୋଇବା ଉଷ୍ମ ହୋଇ । ୫ ।
ପଞ୍ଚ କଟକର ମଧ୍ୟେ ସେ ଯେ ନରନାଥ
ଆବର ବିଶେଷେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ପଞ୍ଚଭୂତ । ୬ ।
ଧର୍ମ ପବନ ଇନ୍ଦ୍ର ଅଶ୍ଵିନକୁମାରୁଁ ଜାତ
କର୍ମର ଅବଳେ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ସେମନ୍ତ । ୭ ।
ରହଣ୍ଡେ ହଂସୁଲ ନେତ ଭୁଲି ପାଟ ମୃତୁଳା ସୁପାତି
ସ୍ଥିର ପାଉଁଶ ପାଇ ସେ ଯେ ଭଜିଲେ ଯି ପୁଣି । ୮ ।
ଆହୋ ବିପଦ କାଳେ ଯେବେ ବିରୁର କରଇ ପ୍ରାଣୀ
ଦୁଖ ସୁଖ ସହଣା ଯଶୀଙ୍କ ଧର୍ମ ପୁଣି । ୯ ।
ସେ ଆପଣେ କଷ୍ଟ ସହଲେ ସ୍ଵସାର ତାରଣ ନିମନ୍ତେ
ତାହାଙ୍କର ଚରିତ ଶୁଣିଲେ ଶୁଭଇ ଦୁର୍ଗତ ବିପତ୍ତେ । ୧୦ ।
ଇତି ଶ୍ରୀ ମହାଭାରତ ଆଦିପର୍ବ କଥା
ବାସ୍ତା ପୁରୋଇ ସେ ମହା ପାତକ ହରନ୍ତା । ୧୧ ।
ସମ୍ପତ୍ତି ବିପତ୍ତି ଯେ ହୋଅଇ ଅବଶ୍ୟ
ଶ୍ରୀ ମହାଭାରତ ଶୁଣନ୍ତେ ପାତେକ ହୋୟେ ଧୂଃସ । ୧୨ ।
କୋଇନ୍ଦ୍ରା ବୋଇଲେ ପୁରନ୍ତ ପାଣେ ରାଇ
ବ୍ରାହ୍ମଣ ସଭାକୁ ଯାଅ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବେଶ ହୋଇ । ୧୩ ।
ଦ୍ରୌପଦ ରାଜାର ଦାନ ଦେବା ବେଳେ
ତୁମ୍ଭେ ହୋ ଥାଅ ଯାଇ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କର ମେଳେ । ୧୪ ।
ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଇଲେ ମାଗୋ ଯେହୁଣ୍ଡି ଯାଇ ପାରଇ
ତୋର ପୁଅ ଭୀମା କୋପକୁ ବଡ଼ ମୁଁ ଡରଇ । ୧୫ ।
ଅନେକ ସମ୍ପଦ ଦେନ ଆସିଅଛି ରାଜା ମାନଗୋବିନ୍ଦ
ନ ପୁଣି ତାହାର ତୁଲେ ଭୀମା କରଇ ଦୟା । ୧୬ ।

୯୭୧ ଅନେକ ସମ୍ପଦେ (ସମ୍ପଦେ) ତହିଁ ଅଛି ମାନ ଯେ ଗୋବିନ୍ଦ ।

କୋଇଲୀୟେ ବୋଇଲେ ବାବୁ ଶ୍ରୀମା ରେ ମୋହୋର ଶପତ
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟିଙ୍କ ଆଗ୍ୟାଂ ତୁ ନ ଲଢ଼ିବୁ ଅନୁବ୍ରତ । ୧୭ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ବେଶ ଯେ ଧଇଲେ ପଞ୍ଚୁ ଖରେ
 ଶିକଞ୍ଜ ବସନ ଆରେପିଲେ କଟୀରେ । ୧୮ ।
 ନବଗୁଣ ପଇତା କରରେ ଉତ୍ତୁରୁ ଅଛି
 ଆଧାନ ମନ୍ତ୍ର ପୋଥି କାଶରେ ସବୁର ଅଛି । ୧୯ ।
 ଦ୍ଵାଦଶ ଚିତା ଯେ ଶ୍ରୀବତ୍ସ ଲକ୍ଷଣ
 କାଶେ ବେଦ କରଣି ତେଜମୟେ ବ୍ରାହ୍ମଣ । ୨୦ ।
 କାଳେଶ ଛତା ତଥୁ ପ୍ରୋକ୍ଷଣୀ ଯେ ଶ୍ରୀଆ
 ତମ୍ବାର ବର୍ଣ୍ଣ ଜାଣି ବିକାଶଇ ସବୁ କାୟା । ୨୧ ।
 ଗୋପ୍ୟାନ ଦୋହରୁ ଅଶ୍ଵାରେ କୁଶ ବିଡ଼ି
 ତନ୍ତ୍ର ସ୍ଵାମୀ ଦେବତା ବିଜୟେ କରଣି । ୨୨ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଗୁଡ଼ି ବ୍ରାହ୍ମଣ ସରୁପେ
 ସଭାକର ପାଣ୍ଡବେ ଚଳନ୍ତି ଗୋପ୍ୟାନ ରୂପେ । ୨୩ ।
 ଗଡ଼ୁ ତମ୍ବା ପାଣି କପୋର କରେଣ ଜପାମାଳୀ
 କଣ୍ଠେଶ ତୁଳସୀ ଭୁଜେ ରୁଦ୍ରାକ୍ଷର ମାଳୀ । ୨୪ ।
 ଯଦ୍ୟପି ଗୋପ୍ୟାନ ରୂପେ ଲୁଚୁବନ୍ତି କାୟେ
 ସରୁପ ବିକାଶଇ ନିର୍ଧମ ଅଗ୍ନି ପ୍ରାୟେ । ୨୫ ।
 ଗୁପ୍ତା ମଣ୍ଡୋପ କର୍ଷଣ ଆଡେ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କର ସଭା
 ମହା ସମୁଦେ ଯେ ଆଦିତ୍ୟ ଜ୍ୟୋତି ପ୍ରଭା । ୨୬ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ସଭାୟେ ବିଜେ ପାଞ୍ଚ ଖରେ
 ବିପ୍ର ପ୍ରତକ୍ଷେ ଦଶନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମା ରୁଦ୍ର କୋବେରେ । ୨୭ ।
 ସୁନାସୀର ନାରାୟଣ ପ୍ରାୟେ ଦଶନ୍ତି ପଞ୍ଚୁ ଖରେ
 ବସୁଦେବ ନାମେ ତହିଁ ଯେକଇ ଦ୍ଵିଜବରେ । ୨୮ ।
 ବୈତରଣୀ ନୟାକୂଳେ ଈଶାନ୍ୟ ନଗ୍ର ପୁରେ । ୨୯ ।

୨୯୧ ଶ୍ରୀଆ—ଶ୍ରୀବ । ପ୍ରୋକ୍ଷଣୀ ଓ ପ୍ରଣୀତା ଦୁଇଟି ପାତ୍ର । ପ୍ରୋକ୍ଷଣୀ—
 ପବିତ୍ରଜଳ ଧାରଣ ପାତ୍ର ।

ବଡ଼ାଇ ଧାର୍ମିକ ସେ ଅଟଇ ଅଥବା ବେଦୀ
 ଧାର୍ମିକ ବିବେକ ସେ ମନ୍ତ୍ରେଣ ପ୍ରସିଦ୍ଧି । ୩୦ ।
 ଗୁଣବନ୍ତ ବ୍ରାହ୍ମଣ ସେ ପାଣ୍ଡବନ୍ତ ରୂପ ଗୁହ୍ୟଂ
 ଯେ ପାଞ୍ଚଙ୍କର ମୂରତି ବ୍ରାହ୍ମଣ କୁଳେ ନାହିଁ । ୩୧ ।
 ଆକାଶୁଁ ବିଜେ କଲେ କି ପଞ୍ଚୁ ଦିଗପାଳେ
 କଷଣ ଦେଖି ବିଜେ କଲେ ରାଜ୍ୟ ପାଆଳେ । ୩୨ ।
 ମାନବ ଜନ୍ମ ପ୍ରାୟେ ନ ଦଶଇ ଯେହାଙ୍କର ତେଜ
 ଅନ୍ତେଣ ଜାଣିବା ଯେ ପାଞ୍ଚଙ୍କର ବଳ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ । ୩୩ ।
 ଗୁଣବନ୍ତ ଲକ୍ଷଣବନ୍ତ ଦେଖି ବସିତେ ଦିଲେ ଠାବ
 ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ ସଭାରେ ବସିଲେ ପଞ୍ଚୁ ଯେ ପାଣ୍ଡବ । ୩୪ ।
 ଶ୍ରୀମତେନ ବିଚାରଇ ଯେ ରାଜାଗଣ ମାନେ
 ମହା ସମୁଦେ ବସି ଅଛନ୍ତି ଯେ କନକ ଆସନେ । ୩୫ ।
 କିଞ୍ଚିତ କରି ଆଗ୍ୟାଂ ଦେବେକ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟି
 ନିମିଷକେ ମୋଡ଼ି ପକାଇବ ଲକ୍ଷେ ରାଜାଙ୍କର ମୁଣ୍ଡ ଗୋଟି । ୩୬ ।
 ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗର ରାଜାମାନେ ଆସିଅଛନ୍ତି ସମୁଦେ
 ପୂଜା କରି ଦ୍ରୋପଦ ବସାଇଲ ସଭାରେ । ୩୭ ।
 ଗଙ୍ଗାରେ ସ୍ନାନ କରି ମୁଣ୍ଡୋହି କରନ୍ତି ସବୁ ରାୟେ
 ଆଶୋବନ ସାରି ସଭାୟେ ବିଜେ କୟେ । ୩୮ ।
 କର୍ପୁର ତାମ୍ବୋଳ ଦେଇଣ ସବୁନ୍ତି
 ଜଣେ ଜଣେ ସମାର୍ଜଇ ସଦାନନ୍ଦ ମନ୍ତ୍ରୀ । ୩୯ ।
 ଉତ୍ତର ଦକ୍ଷିଣ ପୂର୍ବ ପଶ୍ଚିମ ଦିଗ ଗୁରୁ
 ଯେ ଯାହାର ଆସନେ ରାଜାୟେ ବସନ୍ତି ଆବୋରି । ୪୦ ।
 ଅନେକ ଉଚ୍ଚବ ଦ୍ରୋପଦର ଭୁବନେ
 ରାଜାମାନେ ପରବେଶ ହୋଇଲେ ପଞ୍ଚଦଶ ଦିନେ । ୪୧ ।
 ଶ୍ରୀକରେ ଅର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଘେନି ଧୃଷ୍ଣ ଯେ ଦୁ୍ୟମନ
 ସମସ୍ତ ନୃପତିକ କରଇ ସମାଧାନ । ୪୨ ।
 ଶିରେ ମଣି ମୁକୁଟ ହୃଦରେ ରତ୍ନମାଳା
 କର୍ଣ୍ଣେ କର୍ଣ୍ଣାଞ୍ଜଳ ସୀମନ୍ତନୀ ଜଗଦଳା । ୪୩ ।

ଭୁଜେଣ ବାହୁଟି ଚରଣେ ନୃପୁର
 ହାର କୁଣ୍ଡଳ ମଣିମୟେ ଦବ୍ୟ ସାର । ୪୪ ।
 ଶରୀରେ ମୃଗଲଭ ଚତୁସମ ଲେପନ
 ଶିରରେ ଆଉରଣ ସୁସଞ୍ଚ ପୁଷ୍ୟମାଳ ମାନ । ୪୫ ।
 ଯେକ ରଜାକେ ବରଣ ଶତେ ଶତେ ଖଦି
 ଲକ୍ଷେ ରଜାକୁ ଦ୍ରୋପଦ ଯେହେନେକ ସମ୍ପାଦ । ୪୬ ।
 ସମସ୍ତ ରଜାନ୍ତ ବରଣ କରଇ କୁମର
 ଅର୍ଘ୍ୟ ଦେନ ଦ୍ରୋପଦ ମିଳିଲ ସଭର । ୪୭ ।
 ଅର୍ଘ୍ୟ ଆଣି ଥୋଇଲ ସଭର ମଧ୍ୟ ସ୍ଥାନେ
 ଶତ ସହସ୍ର ଦଣ୍ଡ ପ୍ରଣୟତ୍ୟ ବିଧାନେ । ୪୮ ।
 ଜରସନ୍ଧ ବୋଇଲ ଉଠ ହୋ ଦ୍ରୋପଦ
 କେବଣ ତୋହୋର କାମାର୍ଥ କହନ ସମ୍ପାଦ । ୪୯ ।
 ଦ୍ରୋପଦ ବୋଇଲ ସ୍ବାମୀ ସାବଧାନେ ଶୁଣିମା
 ଅଗ୍ନିରୁ ଜାତ ମୋହୋର ଦୋହତା ଦ୍ରୋପଦ ଶୁଭ ବାମା । ୫୦ ।
 କୋଟିୟେ ରୁଷି ଦେନ ହୋମ କହେ ମହାତ୍ମା ବେଦବ୍ୟାସ
 ମହା ଅନନ୍ତ ତାହାର ଶରୀର ପ୍ରକାଶ । ୫୧ ।
 ମୋହୋର ମନ କାମନା କଲ ଯାହାର ଅର୍ଥେ
 ଦେବର ବିପାକେ ସେ ନାଶ ଗଲେ ଅନମିତ୍ତେ । ୫୨ ।
 ତାହାର ଭୂଲ୍ୟ ବର ନ ପାଇଲ ଯେ ମଧ୍ୟ ଭୁବନେ
 ତେଣୁ କରି ସୟମ୍ବର ରଞ୍ଜିତ ବିଦ୍ୟମାନେ । ୫୩ ।
 ମୋହୋର ଧୂବ ଭାଗ୍ୟୁ ଦୁହତା ଅନୁଯାୟୀ
 ଯେ ଲକ୍ଷେ ନୃପତିଙ୍କି କେତେ ପୁଣ୍ୟ ପାଇ । ୫୪ ।
 ସମସ୍ତେ ବରଣ ହୋଇଲ ତୁମ୍ଭେ ରୁଚିତ ଲକ୍ଷେ ଯେ ନୃପତି
 କାହାକି ଅସ୍ତି କରିବ କାହାକି କରିବ ନାସ୍ତ । ୫୫ ।
 ମହାଲକ୍ଷ ପାତଲ ମୋହୋର କ୍ରତର ନିମନ୍ତେ
 ଇଚ୍ଛାୟେ ବରବ କନ୍ୟା ମୋହୋର ନୋହଇ ଯୁଗତେ । ୫୬ ।
 ଯେ ମହାଲକ୍ଷ ମୋହୋର ଯେହୁ ବିନ୍ଧବ ଗୋସାଇଁ
 ଲକ୍ଷର ଚରିତ କହଇ ଶୁଣିମା ସାବଧାନ ହୋଇ । ୫୭ ।

୫୦ । ଅଗ୍ନିରୁ ଜାତ ମୋର ଯେ ଦୋଷତା ଧର୍ମୀ ।

ରାଧାଚନ୍ଦ୍ର ବୁଲଇ ଯେ ସହସ୍ରେକ ଧାର
 କନକର ମୀନ ଅଛି ତହିଁର ଉପର । ୫୮ ।
 କୁଲଳ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରାୟେ ସେ ବୁଲଇ ଅନ୍ତରାଳେ
 ତଳେ ଧନୁ ଯେକ ଅଛଇ ବଳ ଯେକ ଲକ୍ଷେ । ୫୯ ।
 ରାଧାଚନ୍ଦ୍ର ବୁଲୁଅଛି ସାତତାଳ ଉପେ
 ତାଳେକ ଉପରେ କନେକ ପଟାୟେ କର୍ଣ୍ଣିଲ ଅଛି ସଞ୍ଚେ । ୬୦ ।
 ଲକ୍ଷେ ବଳ ଧନୁ ଧରି ସେ ପଟାର ଉପରେଣ ଉଠି
 ତହିଁର ତଳେ ଥୋଇଲ ଅଛି ଶୀର୍ଷଜଳ ଘଟି ଗୋଟି । ୬୧ ।
 ତଳକୁ ହେବ ଦୃଷ୍ଟି ଉପରକୁ ହୋଇବ ମୁଖି
 ବିନ୍ଧବ ନାରାଜ ଚନ୍ଦ୍ର ଦେହ ମୀନ ବାମ ଚକ୍ଷୁ ଯିବ ପୁଟି । ୬୨ ।
 ଯେହେନେକ ସରୁପେ ଯେଉଣ ଶକ୍ତି ଲକ୍ଷ ବିନ୍ଧବ
 ମୋହୋର ଦୁହତା ଦ୍ରୋପଦୀକ ସେ ପ୍ରଦାନ ହୋଇବ । ୬୩ ।
 ଯେ ଲକ୍ଷ ବିନ୍ଧବ ସେ ଲଭିବ କୁମାରୀ
 ତହିଁକି କେହି ତୁମ୍ଭେ ନୋହିବ ହିଂସାକାରୀ । ୬୪ ।
 ଅଛ ତୁମ୍ଭେ ନୃପତିଗଣ ମହିମା ମହାବଳ
 କନ୍ୟା ନିଅନ୍ତେ ତାହାକୁ ନ ପୁଣ କର ଗୋଳ । ୬୫ ।
 ଯେଥକୁ ସ୍ବାମୀ ତୁମ୍ଭେ କହିବା ଦୃଢ଼ ବାଣୀ
 ତେବେ ସେ ସଭକୁ ମୋହୋର ଦୋହତା ପାରଇ ଆଣି । ୬୬ ।
 ସମସ୍ତେ ରଜାୟେ ବୋଇଲେ ଯେହୁ ସେ ସତ୍ୟ ସତ୍ୟ
 ଯାହାର ପୁଣ୍ୟ କର୍ମ ତାହାକୁ କନ୍ୟା ପରପତ । ୬୭ ।
 ତାହାକୁ ନ ସହି ଯେ କରିତ ଲେଉଟ ଦୃଢ଼
 ସମସ୍ତ ନୃପତି ତାହାକୁ କରିବା ଶିରଛେଦ । ୬୮ ।
 ସୟମ୍ବର ସ୍ଥାନ ବରଣ ଲକ୍ଷ କଥା ନିବର୍ତ୍ତି
 ନିଜ ଭୁବନେ ପ୍ରବେଶ ପଞ୍ଚାଳ ଅଧିପତି । ୬୯ ।
 ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ ଧୃଷ୍ଣୟମନ ବେନ ପୁଷ୍ପର ରାଜ
 ଦ୍ରୋପଦୀ ଆଣ ବାବୁ କନ୍ୟା ବେଶ କରଇ । ୭୦ ।
 କେଶିନୀ ନାମେ ଯେ ଅଟଇ ମୁଦୁସୁଲ
 ସବାଳକାର କରଇ ଲକ୍ଷେକ ପୋଇଲ । ୭୧ ।

କନ୍ୟାକୁ ସ୍ତ୍ରୀହୀନ କରନ୍ତି ସବେ ମିଳି
ନାନା ଗତିରେ ଯେ କବେଶ୍ୱର ପଖାଳି । ୭୬ ।
କୁକୁମ କସ୍ତୁରୀ ଯେ ଲେପନ୍ତି ଶରୀରେ
ମୃଗଲତା କସ୍ତୁରୀ ଲେପିଲେ ତଥା ଉପରେ । ୭୭ ।
ଆଲଟ ଡାଳିଣ ସୁଖାବନ୍ତ କେଶ
ଅଙ୍ଗେ ପରିଧାପନ କରନ୍ତି ନବତନ ଝିନବାସ । ୭୮ ।
ଜାଇ ଯୁଦ୍ଧ ମଲ୍ଲୀ ମାଳତୀ ନାଗେଶ୍ୱର ପାଖୁଡ଼ା
ସୁଗନ୍ଧ ପୁଷ୍ପ ଦେଇ ସାଞ୍ଜୋଇଲେ କବେଶ୍ୱର ଭାଷି । ୭୯ ।
ସୁସଞ୍ଜ ଖୋପା ପରମଳ ସୁବାସେ
ଲୁବୁଧେ ମଧୁକରେ କୁରୁଳନ୍ତି ପାଶେ । ୮୦ ।
ମୁକୁତା ଜାଲି ଉପରେ ସୀମନ୍ତମା ମଣି
ଲଲଟ ପାଟିରେ ସ୍ୱରା ଅସ୍ତରହେ ଖଞ୍ଜିଣି । ୮୧ ।
କର୍ଣ୍ଣେଶ ତଡ଼ଙ୍ଗ ନାଶାରେ ରତ୍ନପୁଲ
ହୃଦେଶ ଝଟକନ୍ତି ରତ୍ନହାର ଅମୃତ । ୮୨ ।
ଭୂଜେଶ କଙ୍କଣ ଶୋଭିତ ରତ୍ନଚୂଡ଼ା
ଅସ୍ତରହେ ଖଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠରେ ମୁଦ୍ଧ ଜଡ଼ । ୮୩ ।
ପାଦେଶ ନୃପୁର ଝଲକନ୍ତି ସ୍ୱରା
ନ ସହଇ ସୁନ୍ଦରୀ ବହୁତ ରତ୍ନ ଭାଷି । ୮୪ ।
ମିଳିଣ ଗଣିକାପେ କରନ୍ତି ଅଲେଖ
ସେ ବେଶ ବେଶନମାନ ସୁନ୍ଦରୀ ବୁଝଇ ବିମୁଖ । ୮୫ ।
ଉପରେ ପରିଧାପନ ଇନ୍ଦ୍ରଗୋବିନ୍ଦ ଦାସୀନେତ ଗୋଟି
ଅନଳ ଜ୍ୟୋତି କି ସେ ବିକାଶଇ ଦେହ ପୁଟି । ୮୬ ।
ଭୂଲେଶ ଅଛନ୍ତି ସେ ଲକ୍ଷେକ ପରିବାସ
ତାହାଙ୍କର ବେଶନାନ କହିତ କି ପାରି । ୮୭ ।

୭୩୧ ମୃଗଲତା ସଉରଭ ଗନ୍ଧ ସମୃଦ୍ଧ ବିସରେ ।

୭୪ { ଜାଇ ଜୁଇ ସେବଣ ପାଖୁଡ଼ା ମାଳତୀ
ସୁବାସ କୁସୁମେ କବେଶ୍ୱର ସାଞ୍ଜୋବନ୍ତ ।

୮୧୧ ଅନଳ ଜ୍ୟୋତି କି ସେ ବିକାଶଇ ତେଜ ପୁଟି ।

୮୩୧ ସପ୍ତର୍ଷି ଯୁବା-ବୟସ ସେ ଲହୁଳା କୁମାରୀ ।

ସପ୍ତର୍ଷି ଯୁବଣ ସେ ପ୍ରିୟରତ୍ନ କାନ୍ତି
ଅନେକ କନ୍ୟା ଉପରେ ଯେ ଅଟନ୍ତି ରୂପବନ୍ତୀ । ୮୪ ।
ଅମରବିଳାସୁଣୀମାନେ ଉତପତ୍ତି ହୋଇଅଛନ୍ତି ଆସି
ଆନକୁ ନାୟେକା ସେ କୃଷ୍ଣାକର ଅଟନ୍ତି ଦାସୀ । ୮୫ ।
ଅନେକ ବେଶ ବେଶନ ଯେ ହୋଇଣ ଯୁବଣ
ପ୍ରିୟରତ୍ନ ନାୟେକା ସେ ଜଗତ ମୋହନ୍ତ । ୮୬ ।
ସହସ୍ରେକ ରୂପର ତାଳନ୍ତି ଚଉକତି
ସହସ୍ରେକ ରୂପର ଯେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଝଟକନ୍ତି । ୮୭ ।
ଉତ୍ତରଲେ ସୁନ୍ଦରୀ ସହସ୍ରେକ ଉଲ୍ଲୋଳ ନେତରୁଣୀ
ଛୁମୁରେଣ ନୃତ୍ୟ କରନ୍ତି ସହସ୍ରେକ ଯୁବଣ । ୮୮ ।
ମଧୁର ରସ ବାଦ୍ୟ ବାଜଇ ଶୁଦ୍ଧ ବାଣୀ
କୋକିଳ ଧ୍ୱନି ସୁସ୍ୱରେ ଗାବନ୍ତି ଗାୟେଣୀ । ୮୯ ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଯୋଗାଡ଼ ଦେନ ସହସ୍ରେ ପରିବାସ
ସହସ୍ରେ କନ୍ୟା ଚଳନ୍ତି ଆଗେ ପୁଷ୍ପ ବୃକ୍ଷି କରି । ୯୦ ।
କନେକ ହାନ୍ତୋଲାପେ ବିଜୟେ ପାଞ୍ଚାଳୀ
ଚଳନ୍ତି ଯୁବଣଗଣେ ସମସ୍ତେ ହେଁ ଶୁଦ୍ଧଶାଳୀ । ୯୧ ।
ନାନା ବାଦ୍ୟରେଶ ଯେ ପୁରତ ଗହଳ
ଶରଦ ଉଚ୍ଛବେ ଯେହ୍ନେ ମାତଙ୍ଗୀ ବୃନ୍ଦମେଳ । ୯୨ ।
ତେସନେକ ଶୋଭାବନ ସରୁପ ପ୍ରକାଶି
ଦେଶିଣ ରାଜାଗଣମାନେ ସମସ୍ତେ ପ୍ରଣାମି । ୯୩ ।
ଦ୍ରୋପଣର ବଦନ କେହି ନ ପାରନ୍ତି ଚାହିଁ
ଧାର୍ଯ୍ୟଗଣମାନଙ୍କ ମୁଖ ଚାହିଁ ସମସ୍ତେ ହୋଇଲେକ ମୋହି । ୯୪ ।
ପ୍ରେମେ ବେତ୍ତିଛନ୍ତି ଲକ୍ଷେକ ଯୁବଣ
ଲକ୍ଷେ ରାଜାଙ୍କୁ ପ୍ରେମ ଯୋଗାନ୍ତି ପ୍ରିୟବନ୍ତ । ୯୫ ।
ସଭାର ମଧ୍ୟରେ ନେଇ ଉତ୍ତରଲେ ବାଳୀ
ସମସ୍ତ ଗଣିକାମାନେ ମଙ୍ଗଳ ଧ୍ୱନି ତୋଳି । ୯୬ ।

୮୧୧ ମଧୁର ଶବଦେ ବେଶୁ ଶାଶୁ ଯନ୍ତ୍ର ଧ୍ୱନି ।

ମେଢ଼ର ମଧ୍ୟେ ବିଜେ କରାଇଲେ ଯୁବକ
 ପୂର୍ଣ୍ଣମୀ ଚନ୍ଦ୍ର ଜାଣି ବିରାଜଇ ବଦନ ଜ୍ୟୋତି । ୯୭ ।
 ସଭାରେ ଉଭା ହୋଇ ଧୃଷ୍ଣ ଯେ ଦୃମନ
 ରାଜାଗଣମାନଙ୍କୁ ପରୁରନ୍ତି ବଚନ । ୯୮ ।
 ଲକ୍ଷେ ରାଜାପୁରୁଷେ ଯେ ବସିଲ ଆସ୍ଥାନେ
 ସବୁକୁ ବରଲି ମୁଁ ବରବେଶ ବିଧାନେ । ୯୯ ।
 ପୁରୁ ମୋହୋର ଉଗ୍ରୀ ଯେ ଆଶିଲ ଦ୍ରୋପଣୀ
 ବିରୁର ନରୋପିବା ପୁରୁହାର ମୁରତି । ୧୦୦ ।
 ଯେହୁ ପାର ଲକ୍ଷ ବିଧିବା ଗୋସାଇଁ
 ସପ୍ତମୁର କଲି ମୁଁ ପାଞ୍ଚାଳୀର ପାଇଁ । ୧୦୧ ।
 ସମସ୍ତରାଜାମାନେ ବସି ଅଛନ୍ତି ମଉନବ୍ରତେ
 ସମସ୍ୟା ଦିଲ ସେ ମଗଧେଶ୍ଵର ନରନାଥେ । ୧୦୨ ।
 ଜାରାସନ୍ଧ ବୋଇଲ ହୋ ଶୁଣ ଧୃଷ୍ଣଦୃମନ
 କେହି ନ କହନ୍ତି ତୋତେ ତଥ୍ୟ କଥା ମାନ । ୧୦୩ ।
 ତୁ ଯେ ହାହୋଳାରେ ବସାଇ ଆଶିଲୁ ଦ୍ରୋପଣୀ
 କେହି ନ ଦେଖିଲେ ତାହାର ଚନ୍ଦ୍ର ବର୍ଣ୍ଣ ମୁରତି । ୧୦୪ ।
 ମେଢ଼ରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆଣ ଦ୍ରୋପଣୀ ଯେ ବାଳୀ
 ଦେଖନ୍ତି ରାଜାଗଣମାନେ ସରୁପ ହୁଆଳୀ । ୧୦୫ ।
 ଜାରାସନ୍ଧ ବଚନେ ଦ୍ରୋପଦ ନୃପତି
 ମେଢ଼ରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆଣଇ ତତସଣାନ୍ତି । ୧୦୬ ।
 କେଶିନୀ ଜୟସେନା ଧରିଛନ୍ତି ଦ୍ରୋପଣୀର ହସ୍ତ
 ଦେଖନ୍ତି ଚନ୍ଦ୍ର ବର୍ଣ୍ଣ ସରୁପ ସଜାତ । ୧୦୭ ।
 ବଦନ ଦେଖି ରାଜାପୁରୁଷ ହୋଇଲେ ମତିଭ୍ରମ
 ଭେଦଲ କାମଣର ମଦନେ ଅସାଷ୍ଟମ । ୧୦୮ ।
 ନିର୍ଦ୍ଦର ଦେଶର ରାଜା ଯେ ଗଣପତି
 ଦେଖିଣ ବିସରଲ ସେ ସୁଦଶର ମୁଖି । ୧୦୯ ।
 ସାଧୁ ପୁରୁଷ ସୁଦଶ ରାଜାର ଦୁଲ୍ଲଭ
 ବଂଶର ସାଧୁ ଯେ ପୁରୁଷକୁ ପ୍ରତିପାଳ । ୧୧୦ ।

ଆକୁଞ୍ଚିତ କେଶ ଗହଳ ଚକ୍ରର
 କୁସୁମ ବିହନେ ବିହତନ୍ତ୍ର ମଧୁକର । ୧୧୧ ।
 ରସାଣ ପଦ ପ୍ରାପ୍ତେ ଦଶଇ ଲଲଟ ପାଟି
 ବଧୂକ ଅଧର ଡାକମ୍ବ ଗଜ ଦଶନ ବିମୁଦ୍ରଣୀ । ୧୧୨ ।
 ପୈକଶଶ୍ଵ କପୋଳ ଶଙ୍ଖିତ ଭ୍ରୁଲତା
 ରୋମାବଳୀ ଅମୃତ କି ଦଶଇ ବନିତା । ୧୧୩ ।
 ଆରକତ ଶୋଭାବନ ଦଶେ ବେନିତୋଳ
 ଅବଲୋକନେ ଗୁହ୍ୟଲେ ତଳିବେ ସକଳ । ୧୧୪ ।
 ଗୁହ୍ୟଲେ ବନ୍ଧ ନୟନେ ହୃଦୟ ଯିବ ପୁଷ୍ପି
 ସଂସାର ରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ତଳକୁ କଲ ଦୃଷ୍ଟି । ୧୧୫ ।
 କିଞ୍ଚିତ କରି ସେ ଯେବେ ଗୁହ୍ୟବ ସଭାକୁ
 ଅନେକ ପୁରୁଷ ହତ୍ୟା ଦୋଷ ଲଗିବ ପୁରୁଷକୁ । ୧୧୬ ।
 ପ୍ରିୟଧର୍ମ ପୁରୁଷ ଅଟଇ ସୁଗ୍ୟାନୀ
 ପାପକୁ ଭୟେ କରି ସେ ହୋଇଲ ମାନନୀ । ୧୧୭ ।
 ଶ୍ରେ ଧର୍ମ ଦେବତା ପୁରୁଷକୁ ନ ଗୁହ୍ୟ
 ଭଲେ ଅଇଲୁ ଆମ୍ଭେ ଅପ୍ରମାଦେ ପୁରୁଷ ଯାଉଁ । ୧୧୮ ।
 ପୁରୁଷନେକ ମନେ ବିରୁରନ୍ତି ସର୍ବସ୍ଵପ୍ନେ
 ଅଦାସ୍ତ ଅଯୋନ ଅଗ୍ନିରୁ ଜାତ ହୋପୁ । ୧୧୯ ।
 ଯଦ୍ୟପି ପାଷାଣ ହୋଇବ ବଳୁ ଗୋଟି
 ଅପାଙ୍ଗ ନୟନେ ଗୁହ୍ୟଲେ ସେହି ଯିବ ପୁଷ୍ପି । ୧୨୦ ।
 ପୁରୁଷ ସେ ଦେବ କାର୍ଯ୍ୟେ ଜଗତ ମୋହିନୀ
 ରକ୍ଷି ବିପ୍ର ତପୋଧନ ତପ ଯେ ଭଞ୍ଜନୀ । ୧୨୧ ।
 ନାସାକୁ ପଟାନ୍ତର ନୋହଇ ତଳପୁଲ
 ଦିନକର ବିଳମ୍ବେ ଝଡ଼ ପଡ଼ଇ ଭୂମିତଳ । ୧୨୨ ।
 ଅଭୂତ ଶୋଭାବନ କନକ ପଦ ଜାଣି
 ସୁଶୀତଳ ପବନ ମଳୟାନଳମଣି । ୧୨୩ ।

୧୧୪ { କର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଲମ୍ବିତ କି, ରଞ୍ଜିତ କାମ ଦୋଳା
 { ରୋମାବଳୀ ରେଖାକି ବିରାଜିତ ତପଲା ।

ସେହାର ନାସାରୁ ବାହାର ଯେବଣ ପବନ
ନିମ୍ନ ବନିକାରେ ଲାଗିଲେ ହୋଇବ ଚନ୍ଦନ । ୧୨୪ ।
ତାମ୍ବୁଳ ବିହ୍ନୁନେ ଯେ ଅଧରେ ରଙ୍ଗ ପୁଟି
ବାଳ ଆଦିତ୍ୟଙ୍କର ତେଜ ବିମ୍ବକୁ ନ ଘଟି । ୧୨୫ ।
ବିମ୍ବ ପଟାନ୍ତର ଅଧର, ବୃଦ୍ଧ କାଳେ
ସେହି ସେ ତୁଲ୍ୟ ନୋହୁବେ ଝଡ଼ିବ ଅବଶ୍ୟ ତଳେ । ୧୨୬ ।
ଯେସନ ଘଟଣ ଶୁଦ୍ଧ ହିଙ୍ଗୁଳର ପାଟି
ତେସନେକ ଶୋଭାବନ ତାହାର ଅଧର ଗୋଟି । ୧୨୭ ।
ବଞ୍ଚୁଳ ନ ଗଛର ତାହାର ଦନ୍ତପନ୍ଥ
ପଞ୍ଜୁ ତାଳିମ୍ବ ସେ ରୂପ ବିକାଶନ୍ତି । ୧୨୮ ।
ସୁଲଳିତ ସୁସଞ୍ଜ ଅଧର ପାଟି ଗୋଟି
ବଢ଼ିଣ କଳାରେ କି ଚନ୍ଦ୍ରମା ତେଜ ଘୋଟି । ୧୨୯ ।
ଗ୍ୟାନବନ୍ତ ସୁନ୍ଦରୀ ସେ ବିକାଶର ବାଣୀ
ମଉଁପିକ ରୂପବନ ଉପେକ୍ଷିବେ ସେହାର ବାକ୍ୟ ଶୁଣି । ୧୩୦ ।
ଯେବଣ ପୁରୁଷକୁ ସେ ବିକାଶିବ ବାକ୍ୟ
ଶରୀର କେ ଧରିବ ହୋଇବ ଅଶକ୍ୟ । ୧୩୧ ।
ଶରଦ ପୂର୍ଣ୍ଣିମୀ ଚନ୍ଦ୍ର ଯେ ବଦନ ଭଲ
ରହୁର ତେଜ ଲାଗି ସେ କଳଙ୍କ ବହୁଲ । ୧୩୨ ।
ନିକଳଙ୍କ ବଦନ ସେହାର ଅଟଇ ନିରଦୋଷୀ
ତେଣୁ କରି ପଟାନ୍ତର ନ ଘଟଇ ଶଶି । ୧୩୩ ।
ନ ଜାଣି ପଟାନ୍ତର କରିବା କେହ୍ନେ ଜହ୍ନ
ପ୍ରଜାପତିର ଶାପେ ତନ୍ତୁ ହୋଇଲୁକ ଶୀତ । ୧୩୪ ।

୧୨୪।୨ ଲମ୍ବ ସାହାଜାରେ ଲାଗିଲେ ସେ ହୋଇବ ଚନ୍ଦନ ।

୧୨୮।୨ { ତାଳିମ୍ବ ନଗଛର ତାହାର ଦନ୍ତପନ୍ଥ
ପଞ୍ଜୁକାଳେ ସେ ସରୂପ ବିକାଶନ୍ତି ।

୧୩୪ { ହୃଦୟ ବିସ୍ତାର ପୃଥକ ବର୍ତ୍ତୁଳ ଯଉବନ
ଗଜକୁମ୍ଭ ବିସ୍ତାର ମହାସିଂହ ପ୍ରାୟେ ଶୀତ ।

୧୨୮।୧ ବଞ୍ଚୁଳ—ଅଶୋକଫୁଲ ।

ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଘଟ ଜାଣି ଦଶଇ ଗଳକଳ
କ୍ଷୁଦ୍ର କୁନ୍ଦରେ ଦେଇ କି ଘଟିଲୁ ପ୍ରବର । ୧୩୫ ।
ବେନ ଶ୍ରବଣେ ତଳନ୍ତି ବେନବାହୁ ଶିଖେ
କୃଷ୍ଣମେଘ ଉଦେ ହୋଇ ଯେହ୍ନେ ଉଡ଼ନ୍ତି ବଳାକେ । ୧୩୬ ।
ତେସନେକ ପଟାନ୍ତର ଅଇବି ଦର୍ପଭଞ୍ଜା
ବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ବହୁଥଳ ତାହାର କୃପଣଦାନ ମୟା । ୧୩୭ ।
ଅନାଦି ଅପର୍ଣ୍ଣା ସେ ସିଦ୍ଧ ଯେ ସମ୍ଭବ
ଶରୀର ବର୍ଣ୍ଣିବାକୁ କିସ କ୍ଷମ ଯେ ହୋଇବି । ୧୩୮ ।
ଅନଳୁଂ ଉତପତ୍ତି ସେ ତେଜ ବିସ୍ତାର
ମୁଁ କିସ ବର୍ଣ୍ଣିବି ମାନୁଷେ ଅବତର । ୧୩୯ ।
ପୃଥୁଳ ସୁସଞ୍ଜ ସୁନ୍ଦର ସେ ତୋହୋର ଭୁଜ ବେନ
କୁମୁଦ ନାଳ କମଳ ଜଡ଼ିତ ହିରଣ୍ୟ ଘେନି । ୧୪୦ ।
ସୁରଭି ପଟାନ୍ତର ବେନ କରସ୍ଥଳୀ
ଚମ୍ପୈକ କଢ଼ି ଜାଣି ଦଶଇ ଅଙ୍ଗୁଳ । ୧୪୧ ।
ଜାତି ପାଖୁଡ଼ା ଜାଣି ଦଶଇ ଲଖ ରେଖ
ନୋହଇ ଅତି ସୁନ୍ନ ନୋହଇ ଅତି ଶିଖ । ୧୪୨ ।
ଭଲଟ କଦଳୀ ଜାଣି ବେନ ଜାନୁସ୍ଥଳୀ
ରକତ କୁମୁଦ ଜାଣି ବେନ କରତଳ । ୧୪୩ ।
ପାଟ ପୋପେଳା ଜାଣି ପାଦନଖ ରେଖ
ହରିଲ ସବୁର ଦର୍ପ ହୋଇଲୁ ନିରେଖ । ୧୪୪ ।
ସଭାପୂର୍ଣ୍ଣ ଥାଇ ବୋଲଇ କାଳଦମନ
କନ୍ୟାର ଶରୀରେ ତ ଅଳଙ୍କାର ଶୀତ । ୧୪୫ ।

୧୩୮।୨ ସିଦ୍ଧ ସାଧବା ବଦନକୁ କି ସଂକ୍ଷେପି କହୁବ ।

୧୪୧।୧ ସରସିକ ପଟାନ୍ତର ବେନକର ସ୍ଥଳୀ (ପା)

୧୪୨।୨ { ନୋହଇ ସରସମ ଅପୂର୍ବ ବିଶିଖ
ନୋହଇ ଅତି ସୁନ୍ନ ନୋହଇ ଅତି ଶିଖ ।

୧୪୫।୨ କନ୍ୟାର ଶରୀର ଶୋଭାକୁ ଅଳଙ୍କାର ଦଶେ ଶୀତ ।

୧୪୧।୧ ସୁରଭି—ସୁବର୍ଣ୍ଣ ।

ଦ୍ରୁଯୋଧନ ବୋଇଲୁ ହୋଇଲୁ କି ବାଇ
ଶରକୁ ଭାବ ବୋଲି ଅଳଙ୍କାର ନ ବହି । ୧୪୭ ।
କର୍ଣ୍ଣ ବୋଇଲୁ କିସ କରିବ ଅଳଙ୍କାର
କଣ୍ଠପୁରୁ ଶତେରୁଣ ତେଜ ଯେ ପୈତ୍ରାର । ୧୪୮ ।
ଅଗ୍ନି ସାରିଷେ ଯାହାର ତେଜ ଝଳି
କିସ ଶୋଭାବନ କରିବ କଣ୍ଠପୁରୁ ଭଳି । ୧୪୯ ।
ଯେସନେକ ଜଳରେ ଗମଇ ହଂସ ପକ୍ଷି
ଚଳନ୍ତେ ସୁନ୍ଦରୀ ତେସନେକ ପାଦଗତି । ୧୫୦ ।
ନ ଜାଣିଣ ଦ୍ରୋପଦ କଲକ ସପ୍ତମ୍ବର
ପୈତ୍ର ସଭାରେ ନାହିଁ ପୈତ୍ରାକର ପଟାନ୍ତର ବର । ୧୫୧ ।
ପୁଣିହିଁ ଜନମି ଯେବେ ଆସଇ କାମଦେବ
ପୈତ୍ରାର ରୂପକୁ ସେହି ସେ ଶୋଭା ପାଇବ । ୧୫୨ ।
ପୈତ୍ରନେକ ବିଚାରନ୍ତ ସମସ୍ତ ଦଣ୍ଡଧାରୀ
କେଶିନୀ ମୁଦୁସୁଲୀ ଦେଖାୟେ ରାଜାନ୍ତ ନିରାଧାର । ୧୫୩—୧୫୪ ।

ସ୍ବପ୍ନସ୍ବର ସଭାରେ ରାଜାମାନଙ୍କର ସ୍ବରୂପ ନିର୍ଣ୍ଣୟ

ଦ୍ରୋପଣ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଗୋ କେଶିନୀ
ପୈତ୍ରମାନେ କେବଣ ଦେଶରୁ ଅଇଲେ ସନ୍ତ୍ୟ ଦେନ । ୧ ।

୧୪୭। ସୁକୁମାରୀ ହିଁ ଶକ୍ତି ଯେ ବହୁତ ଅଳଙ୍କାର ଭାବ ହୋଇ ।

୧୪୮। “ପୈତ୍ରାର ଶୋଭା...ପାଇବ” ପଦପରେ ଗୋଟିଏ ପୋଥିରେ ଅଧିକା ପାଠ—

ପୈତ୍ରମନ୍ତ ବିଚାରନ୍ତ ସକଳ ନରସାଇଁ
ଦ୍ରୋପଦୀକ କେଶିନୀ ଯେ ମେଢରେ ବସାଇଲୁ ନେଇ ।
ସଭାର ମଧ୍ୟସ୍ଥାନେ ମେଢେକ ନିର୍ମିତ
ତଥା ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ଦିଲେକ ଦ୍ରୋପଦ ଦୋହତ ।
ଦେଖିଲେ ଦ୍ଵାଦଶ ଯୋଜନ ପୂର୍ବତ ଲକ୍ଷେ ରାଜାଙ୍କର ପାଠ ।
ସମ୍ଭବ ଆସ୍ଥାନେ ଯେ ବତାଇ ମୁରୁଟ ।

ଆମ୍ଭର ରାଜ୍ୟକୁ ଅଇଲେ କି ନିମନ୍ତେ
କେଶିନୀ ବୋଇଲୁ ରାୟେ ସପ୍ତମ୍ବର କଲେ ତୋତେ । ୨ ।
ତୁ ଦେଖା ବାଳୁତ ଯେ ନ ଜାଣୁ ଗୋ ପୈତ୍ରା
ରାଜାମାନେ ମିଳିଲେ ହୋଇବ ତୋହୋର ବିହା । ୩ ।
ମୁଦୁସୁଲାର ବଚନେ ବୋଲଇ ଦ୍ରୋପଣ
ଧ୍ୟୁ ସଭାର ମଧ୍ୟେ କେ ମୋହୋର ପତି । ୪ ।
କେଶିନୀ ବୋଇଲୁ ମାଗୋ ସପ୍ତମ୍ବର ତୋହୋର
ଯେହୁ ଲକ୍ଷ ବିନ୍ଧବ ସେ ତୋହୋର ବର । ୫ ।
ଦ୍ରୋପଣ ବୋଇଲେ କେ କେବଣ ଦେଶର ଅଧିକାରୀ
ଧନବନ୍ତ ଗୁଣବନ୍ତ ବିବେକ କେ କେବଣ ଗୁଣେ ପ୍ରତପ୍ତ । ୬ ।
ପୈତ୍ରମାନ କେଶିନୀ ମୋତେ କହନ୍ତି ସଞ୍ଜିତି
ପୈତ୍ରାଙ୍କର ଗୁଣ ସରୁପ ବୁଝଇ କିନା ଅଦ୍ୟାପି । ୭ ।
ଦ୍ରୋପଣର ଅଗ୍ରତେ କହଇ କେଶିନୀ
ରାଜାମାନଙ୍କର ମହିମା ଶୁଣିମା କିନ୍ତୁସେମା । ୮ ।
କୁଞ୍ଜଗଳ ଦେଶର ଗୋ ଦେଶ ଆଧିପତି
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ନନ୍ଦନ ପୈତ୍ର ମାନ ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତ । ୯ ।
କାଳ ବଞ୍ଚାୟେ ପୈତ୍ର ଯେ ମାନଗୋବିନ୍ଦର ପଣେ
ଗାନ୍ଧାରସେନ ବଣ ପୈତ୍ର ନାଶିଲୁ ଅକାରଣେ । ୧୦ ।
ଶଙ୍ଖନୟ ପଦ୍ମନୟ ଶୋଭିତ କରସ୍ଥଳେ
ପାଷାଣେ କର ଲଗନ୍ତେ ପାଣିଦ୍ରବ୍ୟ ସଞ୍ଚକାଳେ । ୧୧ ।

୧୪୯। ଅପୂର୍ବ ସଭା ତହୁଁ ଗହଳ ସଭା
କିମ୍ପାଇ ଆସନ୍ତି ଏ ଆଠସନ୍ତ୍ୟ ଦେନ ।
କେଶିନୀ ବୋଇଲୁ ସପ୍ତମ୍ବର କଲେ ତୋହୋର ହୃତେ ।
ଲକ୍ଷେକ ରାଜା ବସି ଅଛନ୍ତି ତୋହୋର ନିମନ୍ତେ ।

୧୫ ପଦ ସ୍ଥାନରେ ଛୁପାପୋଥିର ଅଧିକା ପାଠ—
ଶଙ୍ଖନୟ ପଦ୍ମନୟ ଯାର କରପଥେ ଥାଇ
ଭାର ହୁଲେ ରାଜାୟେ ପୃଥୀରେ କେହି ନାହିଁ ।
ପଟାନ୍ତର ଦେବାକୁ ଯେ ନାହିଁ ଭୂମଣ୍ଡଳେ
ମାନେ ମାନଗୋବିନ୍ଦ ପୈତ୍ର ଅଟେ ରବିତଳେ ।

ଅତି ମାନେ ମାନଗୋବିନ୍ଦ ରାଜା ଅଟଇ
 ଗୁଲନ୍ତେ ଭୂମିରେ ଅବେଶ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପଦ୍ମ ପୁଟଇ । ୧୬ ।
 ଶୁଷ୍କ ବୋଲି କରି ଯେବଣ ସେନାପତି
 ଇଚ୍ଛାମୃତେ ସେ ଗଙ୍ଗାଙ୍କର କୋଳେ ଉତପତ୍ତି । ୧୭ ।
 ଶରୀର ନ ଛୁଡଇ ସେ କାଳର ଯୁଗତେ
 ଦାସ ସଂହରଣ କଲେ ସେ ପିତାର ନିମନ୍ତେ । ୧୮ ।
 ଭରଦ୍ବାଜଙ୍କର ନନ୍ଦନ ସେ ଦେଶ ଗୁରୁ ଦ୍ରୋଣ
 ପ୍ରଶୁରୁମଙ୍କର ବିଦ୍ୟାସେଣ ସକଳ ଜଣି ପାରଇ ପୁଣ । ୧୯ ।
 ହସ୍ତେ ଶହସ୍ର ସୈନ୍ୟଙ୍କର ଆଇଟି ଯେତେବେଳେ
 ଜଣନ୍ତା ନାହିଁ ସେହୁଙ୍କୁ କେ ଯିଲେକ୍ୟ ମଣ୍ଡଳେ । ୨୦ ।
 ସୈନ୍ୟଙ୍କର ନନ୍ଦନ ସେ ଅଶ୍ୱତ୍ଥାମା ମହାରଥୀ
 ସିଂହାସନ ଯୋଦ୍ଧାସେ ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ଜଣନ୍ତା ନାହିଁ ପୁଣି । ୨୧ ।

୧୧ ପଦ ସ୍ଥାନରେ ପାଠ—

ନିରନ୍ତର କମଳା ଯେ ବିଜୟ କରଇ
 ଅଭୟାର୍ଥ ଅତଳ ଯେ ହୋଇଛି ତାହାର ।
 ଗୁଲନ୍ତେ କନକ ପଦ୍ମ ପାଦରେ ପୁଟଇ
 ମନ୍ଥରେ ପଦ୍ମଗାନାସୁଣ ସେ ବୋଲଇ ।

୧୨ ପଦ ସ୍ଥାନରେ ଅଧିକା ପାଠ—

ଏହାର ଭରସା ନାମ ଅଟେ ଭୀଷଣ
 ଆଠଦିନେ ପ୍ରଦାନ ହୋଇଅଇ ନିତି ପ୍ରତି ।
 ଅହନିଶି ବରବେଶ ହୋଇଥାଇ ଯାର
 ପିତାମାତା ଆଦି କରି କାହାକୁ ନ କରେ ନମସ୍କାର ।

୧୪ ପଦ ସ୍ଥାନରେ ଶୁପା ପୋଥିର ପାଠ—

ଧାର୍ମିକ ବିବେକ ଜଣେ ନାହିଁ ଏହା ପରି
 ପ୍ରଶୁରୁମ ସୈନ୍ୟକୁ ଯୁଦ୍ଧେ ଗଲୁ ହାର ।
 ପ୍ରତଜ୍ଞା ସାର୍ଥକ କରେ ଏହି ମହାବୀର
 କୁରୁକୁଳ ପିତାମହ ଶାନ୍ତନୁ କୁମର ।

୧୬ ପଦ ପରେ ଅଧିକା ପାଠ—

ସୈନ୍ୟଙ୍କର ହସ୍ତେ ଧନୁ ଯେ ଧଇଲେ
 ନାଶକର ସଞ୍ଜିବନୀର ଛୁତଇଟି ଭଲେ ।

ଅଶ୍ୱତ୍ଥାମାଙ୍କର ମାତୃଳ ଦ୍ରୋଣଙ୍କର ଶାଳକ ଉତ୍ତମ
 କୃପ ଆଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ଗୋ ଅଟଇ ସୈନ୍ୟଙ୍କର ନାମ । ୧୮ ।
 ଦେଶ ସଖୀ ଶାକଲ୍ୟ ଦେଶର ରାଜା ଶଲ୍ୟ ମହାରଥୀ
 ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ମାତୃଳ ସେ ଦ୍ରୂପଦେବ ସେନାପତି । ୧୯ ।
 ସଞ୍ଜୟେ କରି ଯେବେ କରିବ ସାଂଗ୍ରାମ
 ସୈନ୍ୟଙ୍କର ଧନୁ ଧଇଲେ ସାସନ୍ତି ଶ୍ରୀ ପୁରୁଷଉତ୍ତମ । ୨୦ ।
 ଶକୁନି ମହାମନ୍ତ୍ରୀ ଦେଶ ଗୋ ଗାନ୍ଧାର ଦେଶର
 ସୈନ୍ୟର ବଂଶ ନାଶ କଲୁ ଭରଣ ପଥରଦର । ୨୧ ।
 ଦେଶ ଦେଶ ସଖୀ ସେ ଭୂରସବା ମହାରଥୀ
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ସୋମବଂଶୀ ସେ ଅଟଇ ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତ । ୨୨ ।
 ଦୁର୍ଗିଲାର ବଲ୍ଲଭ ଗୋ ଦେଶ ଜୟରଥ
 ସିନ୍ଧୁଦେଶ ଠାକୁର ସେ ସୁରଥର ସୁତ । ୨୩ ।
 ସୈନ୍ୟଙ୍କର ଚରିତ ଗୋ ଶୁଣ ମହାସଖା
 ତୋତେ ବିଦ୍ରାହୋଇବାକୁ କରୁଥିଲୁ ମତି । ୨୪ ।

୧୭ ପଦପରେ ଅଧିକା ପାଠ—

ତାହାଙ୍କର ମାତୃଳ ଯେ ଦ୍ରୋଣଙ୍କ ଶାଳକ
 ଅମର ଯୋଦ୍ଧା ସେ ଅଟନ୍ତି ଆଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ କୃପ ।
 ସେ ଯେବେ ହସ୍ତେ ନାରାଜ ଧଇଲେ
 ଇନ୍ଦ୍ର ଶଙ୍କା କରଇ ଯେ ବାରମ୍ବାର ପୁରେ ।

୨୧/୧ ଶକୁନି ମହାରାଜ ଗୋ ଗାନ୍ଧାର ଦେଶର ।

୨୨/୨ ବିଶେଷେ ପରମ କ୍ଷତ୍ରିୟ ସେ ସୋମବଂଶ ଆଧିପତି ।

୨୨ ପଦ ସ୍ଥାନରେ ଅଧିକା ପାଠ—

ସଂଗ୍ରାମ କାଳେ ଭୂରସବାସେ ନାରାଜ ଧଇଲେ
 ବସୁଧା ଶିର ଟେକି ନ ପାରେଟି ଭଲେ ।

୨୪ ପଦ ପରେ ଅଧିକା ପାଠ—

ସୈନ୍ୟର ଅଭ୍ୟନ୍ତରେ ଦେଶ ଗୋ ରାଜପୁତ୍ରୀ
 ସେ ସେ କର୍ଣ୍ଣ ମହାଦାନା କ୍ଷତ୍ରିୟ ମହାରଥୀ ।
 ଅମୃତ କୁଣ୍ଡଳ ବଳ ଛଉରୀ ଅଭେଦ କପଟ
 ଗୋପ୍ୟେଶ ଶରୀରେ ଶକ୍ତିଲେ ଆଦିତ୍ୟ ।
 ସୈନ୍ୟର ପାଦଭରା ନ ସହେ ବସୁମତୀ
 ଶତେଭର ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଲକ୍ଷ ଦିଅଇ ନିତି ।

ସେହାର ଅନ୍ତେଶ ଗୋ ଦେଶ ଦ୍ରୋପଣୀ
 ସେ ସେ ଜାଗସନ ମଗଧ ଦେଶର ନୃପତି । ୨୫ ।
 ଛପାଣୋଇ ସହସ୍ର ରାଜା ଖଟନ୍ତି ସେହାକୁ
 ତେଇଶି ଶତ୍ରୁଣୀ ବଳ ଘେନି ସେ ଅଇଲ ସେଥକୁ । ୨୬ ।
 ଶତେ ନଳ ଆସେତନ ନାମଗିରି ଟାଣି
 ରାଜାଙ୍କର ଉରଶଲ ସେ ଅଟେ ନୃପମଣି । ୨୭ ।
 ତେଦି ଦେଶର ରାଜା ଗୋ ଅଟଇ ଦମଘୋଷ
 ସାତ ଶତ୍ରୁଣୀ ବଳ ଘେନି ହେଲ ପରବେଶ । ୨୮ ।
 ଶିଶୁପାଳ କୁମର ସେ ଅତିଅନ୍ତ ସୁନ୍ଦର
 ସେ ସେ ରୁକୁଣୀ କି ଗୋ ହୋଇଥିଲ ବର । ୨୯ ।
 ବଳାକାରେ ତାହା ଜଗନ୍ନାଥେ ନିଲେ ହରି
 ନାରାୟଣର ତୁଲେ ସେ ଅହର୍ନିଶି ଦ୍ରବ କର । ୩୦ ।
 ଦ୍ରୋପଣୀ ବୋଇଲେ ସେଣେ ତହିଁ ନାହିଁ ପିରେଜନ
 ଦଣ୍ଡେ ଶଣେ ସିନା ଗୋ ସେହାଙ୍କର ଜୀବନ । ୩୧ ।
 ଦେଶ ଦେଶ ସଖୀ ଗୋ କୁଣ୍ଡୀ ନଗ ରାୟେ
 ରୁକୁ ରୁକୁଣ ରକବାହୁ ରକମାଳ ସେ ରୁରି ତନୟେ । ୩୨ ।
 ଦୁହିତାର ନାମ ଯେ ସେହାର ଅଟଇ ରୁକୁଣୀ
 ନାରାୟଣଙ୍କ ବଲ୍ଲଭ ସେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ କମଳଣୀ । ୩୩ ।

୨୪ ପଦପରେ ଅଧିକା ପାଠ—

ସେହାର ଭୁଜଦର୍ପ ଶୁଣି ଗୋ ଦ୍ରୋପଣୀ
 ସେହାରେ ଦ୍ରୁଯୋଧନକୁ ପ୍ରାପତ ହୋଇଲ ଭୀଷ୍ମବଂଶୀ ।
 ଅଙ୍ଗ କର ଦ୍ରୁଯୋଧନ ସ୍ବାକୁ ରାଜ୍ୟେକ ଦଲ
 ଅଙ୍ଗ ଦେଶ ରାଜା ବୋଲି ନାମ ବୋଲାଇଲ ।
 ସମରେ ଧନୁ ସେ ଯେବେ ଧରବାକ ଛଲେ
 ସପତ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଜିଣି ସେ ଯେ ପାରଇ ଅବହେଲେ ।
 ଦେଶ ଦେଶ ସଖୀ ଗୋ ସେହୁ ରାଜାର ଶତେଭ୍ରାଥ
 ସମର କଲେ ଜିଣି ପାରନ୍ତି ଇନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ଆଦିତ୍ୟ
 ଦ୍ରୋପଣୀ ବୋଇଲେ ଗୋ ସେ ଅଟଇ ମନ୍ଦ
 ବାଳକାଳୁଁ ହତ୍ୟାବାସୀ କରାଇଲ ଦ୍ରୁପ ।

୨୭୧ ଶତେ ନଳ ଆସେତନ ରାଜଗିରି ଟାଣି ।

ମା ଗୋ ବଜ୍ରଗିରି ଦେଶର ରାଜା ବନମାଳୀ
 ବେନି ମର୍ତ୍ତୁତ ରଥ ଘେନି ଅନୁବ୍ରତେ ଚଳି । ୩୪ ।
 ଅତି ସୁକୁମାର ଗୋ ଅଟଇ ସେହାର କାୟେ
 ଆକାଶ ଚଳଇ ସେ ଅଙ୍ଗାରପନ୍ଥାରେ ପ୍ରାୟେ । ୩୫ ।
 ମାଳବ ଦେଶ ରାଜା ସେ ଅଟଇ କୃତବର୍ମା
 ସେହାର ହସ୍ତୀର ନାମ ଅଟଇ ଅଶସ୍ତ୍ରମା । ୩୬ ।
 ନବ ଶେଉଣୀ ବଳ ଗୋ ଅଟଇ ଅନୁବ୍ରତେ
 କୋବେର ସାରିକ୍ଷେ ରାଜା ଅଟନ୍ତି ଧନବନ୍ଧେ । ୩୭ ।
 କାଶୀ ଦେଶର ରାଜା ଗୋ ଅଟଇ କାଶୀଶ୍ବର
 ସେନାଦଶ ଶତ୍ରୁଣୀ ବଳ ଅଟଇ ସେହାର । ୩୮ ।
 ନିର୍ଘ୍ନ ଦେଶର ରାଜା ଅଟଇ ଗଣପତି
 ବଡ଼ାଇ ପ୍ରତାପୀ ରାଜା ସେ ଜଗତେ ବିଖ୍ୟାତ । ୩୯ ।
 ପାଞ୍ଚଲ୍ୟ ରଥ ଆଠଲ୍ୟ ହାଥୀ
 ପଞ୍ଚାଶ ଲକ୍ଷ ହସ୍ତେ ତେର ଶତ୍ରୁଣୀ ପାଦାନ୍ତ । ୪୦ ।
 କଳିଙ୍ଗ ଦେଶର ରାଜା ସେ ଅଟେ କଳିଙ୍ଗସେନ
 ନବଲକ୍ଷ ଗୁଞ୍ଜର ତୁଲେ ସାତଶତ୍ରୁଣୀ ସନ୍ଧ୍ୟ । ୪୧ ।
 ସଖୀ ଉତ୍ତଙ୍ଗ ଦେଶର ରାଜା ଯେ ମଧୁକେଶର
 ଶ୍ରୀଶକ୍ତିର ଶଶୁର ଗୋ ଅଟଇ ମହାବୀର । ୪୨ ।
 ବଣ୍ୟାନର ଦେଶର ଗୋ ଧୃତସେନ ରାୟେ
 ଦଶଲକ୍ଷ ଯୋଦ୍ଧା ଘେନି ଗୋ ତୋହୋର ଆଶେ ଆୟେ । ୪୩ ।
 କନାରଜ ଦେଶର ଗୋ ରାଜା ଜମ୍ବୁମାଳୀ
 ଆଠ ଶତ୍ରୁଣୀ ବଳ ଘେନି ସେ ପଞ୍ଚାଳ ଦେଶେ ମିଳି । ୪୪ ।
 ଡାହାଳ ଦେଶର ରାଜା ଗୋ ଅଟେ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ
 ଶ୍ବେତ ଅଶ୍ବ ପଦ୍ମେକ ତୁଲେ କଲକ ଗବନ । ୪୫ ।
 ବଙ୍ଗବଂଶିକ ରାଜା ଗୋ ନୃପତି ବୀରବାହୁ
 ସାତଲକ୍ଷ ରଥୀ ଘେନି ବିଜୟେ କଲ ସେହୁ । ୪୬ ।

୪୪ { କାନ୍ୟକୁବ୍ଜ ଦେଶର ରାଜା ବନମାଳୀ
 ଆଠସୈନ୍ୟ ବଳ ଘେନି ଆସିଅଛୁ ଚଳି ।
 ୩୭୧ ସାରିକ୍ଷେ—ସାରିକ୍ଷେ—ସାଦୃଶ୍ୟେ ।

ତେଲଙ୍ଗ ଦେଶର ଗୋ ଶ୍ଵେତଙ୍ଗ ଚନ୍ଦ୍ରବତୀ
 ସୂର୍ଯ୍ୟବଂଶୀ ରାଜା ଗୋ ପ୍ରତାପୀ ମହାଛନ୍ଦୀ । ୪୭ ।
 ଶାଞ୍ଜିଶ ଦେଶର ରାଜା ଗୋ ଅନୁପାମ ଚନ୍ଦ୍ରବତୀ
 ଗଜ ଅଶ୍ଵ ନାହିଁ ତୁଲେ ତନି କୋଟି ରଥୀ । ୪୮ ।
 ଶତେ ନଳ ଆୟତନ ଯେହାର ମଲ୍ଲାର ନାମେ ଗିରି
 ପଶ୍ଚିମ କୋଶଳେ ଯେହାକୁ ନୃପତି ନାହିଁ ସମସର । ୪୯ ।
 ଶିବୁତି ଦେଶର ରାଜା ଅଟଇ ଶରବାହୁ
 ମହା ଶ୍ଵଶୁରୁପୀ ସାଂଗ୍ରାମରେ ନିଶଙ୍ଗ ରାହୁ । ୫୦ ।
 ଗୁଞ୍ଜର ଦେଶର ଦାମୋଦର ସେନ ନୃପତି
 ରଥ ଗଜ ଅଶ୍ଵ ତୁଲେ ଯେହାର ଶରଣୀ ପାଦାନ୍ତ । ୫୧ ।
 ମଦ ଦେଶର ରାଜା ଗୋ ଅଟଇ ଶିଗର୍ଜି
 ପାଞ୍ଚ ଶରଣୀ ବଳ ତାହାର ତନିକୋଟି ରଥ । ୫୨ ।
 ଜାଞ୍ଜିକ ଯେହାର ରାଜ୍ୟ ଘେନିଲକ ବେଳେ
 ହତରାଜ୍ୟ ହୋଇ ବୁଲଇ ବନସ୍ତ ମଣ୍ଡଳେ । ୫୩ ।
 ମହ୍ୟଦେଶର ରାଜା ଅଟଇ ବିରାଟେଶ୍ଵର
 ସାତ ଶରଣୀ ବଳ ଗୋ ତୁଲେଶ ଯେହାର । ୫୪ ।
 ଦୁହାଂଳ ଦୁଇ ପଦ୍ମ ବରଡ଼ ବାରଲକ୍ଷ ଗାଈ
 ଅଶ୍ଵର ବାର ଲକ୍ଷ ବସ୍ତ୍ରା ତରଣ ଲକ୍ଷ ମାଈ । ୫୫ ।
 ସଖୀ, ଦୁହାଂଳ ଦୁଇପଦ୍ମ ଗୋପାଳ ଦୁହନ୍ତ
 ପ୍ରଥମ ଚରେକ ଯେ ପୃଥୀକ ଦୁହଁ ପକାବନ୍ତ । ୫୬ ।
 କଟକ ବେଢ଼ି ସାତଘଡ଼ ପରସନ୍ତେ ବହଇ ଶୀର ନଘ
 ତାଳେକ ଉଚ୍ଛର୍ଗେ ଶୀର ବହଇ ଧବଳମୁଖୀ ଭେଦ । ୫୭ ।
 ଯେହାର ବନସ୍ତେ ସଖୀ ଗୋ ଅଛନ୍ତି ଯେତେକ ଜୀବଜନ୍ତୁମାନେ
 ସମସ୍ତ ଜୀବ ମାନେ ଯେ ବ୍ରତନ୍ତ ଶୀର ପାନେ । ୫୮ ।
 ପୁର ଜନ୍ତେ ଯେବେ ପ୍ରୟାଗେ ଥାଇ ଝାସି
 ତେବେ ସେ ଯେହାର ଗୋ ରାଜ୍ୟେଶ ବିଳସି । ୫୯ ।

୫୦ { ଶିବୁତି ଦେଶର ରାଜା ଅଟଇ ଶରବାହୁ
 ମହା ଶ୍ଵଶୁରୁପୀ ସାଂଗ୍ରାମରେ ରଙ୍ଗ ରାହୁ ।

ଦେଶ ଦେଶ ସଖୀ ଗୋ ଶରଦେଶ୍ଵର ଚନ୍ଦ୍ରବତୀ
 କଞ୍ଚନ ନାମେଶ ରାଜା ଯେ ଉତ୍ତର ଦିଗେ ବିଶ୍ୟାତ । ୬୦ ।
 କଞ୍ଚକ ମୂଳେ ଗୋ ଶତେପୁଷ୍ପ ଘେନି
 ପୁଣ୍ୟେଶ ତୋଷିଲୁ ଯେ ଦୁର୍ବାସା ମହାମୁନି । ୬୧ ।
 ଶତେ ସିଂହର ବଳ ସଖୀ ଗୋ କଞ୍ଚକ ସେନାପତି
 କଶୟ ଗିରି ଉପାଡ଼ଲୁ ନବଯୋଜନ ଶୀର୍ଷପ୍ରତି । ୬୨ ।
 ଚର ଦେଶର ରାଜା ଗୋ ବାମଦେବ ଶର
 ରଥ ଗଜ ଅଶ୍ଵ ଯେହାର ସତର ସାଗର । ୬୩ ।
 ଶର ଦେଶର ରାଜା ଗୋ ଅଟଇ ସୁବାହୁ
 ସୁମନ୍ତେକ ମଣି ପାଇ ଧନେଶ ବଡ଼ ସାହୁ । ୬୪ ।
 ମହାବିଷ୍ଣୁର ରାଜା ଗୋ ନୃପତି ଦୁର୍ଜୟେ
 ଦେବ ଦାନବ ମାନବେ ଗୋ ନ କରଇ ଭୟେ । ୬୫ ।
 ଭୋଟ ଦେଶର ରାଜା ଗୋ କର୍ଣ୍ଣକେଶର ଶର
 ସନ୍ଧ୍ୟ ନ ଆଶିଲୁ ରଥ ତନିକୋଟି ସାଗର । ୬୬ ।
 ସବୁ ରଥ ଯେହାର ଦଶଇ ରତ୍ନମୟେ
 ଇଚ୍ଛା ହୋଇଲେ ତାହାକଇ ବରସି ଗୋ ମାୟେ । ୬୭ ।
 ମହାର ଦେଶର ରାଜା ଅଟଇ ରକ୍ଷିକେଶୀ
 ବାସ୍ତୋର ପଦ୍ମ ସନ୍ଧ୍ୟ ଘେନିଶ ଯେହୁ ଆସି । ୬୮ ।
 କାଉଂସ ଦେଶର ରାଜା ଗୋ ସଖୀ କାମପାଳ
 ମନସିକ ଜାଣି ଗୋ ଶସିୟ ମହାମଲ୍ଲ । ୬୯ ।
 ଦଶଲକ୍ଷ ରଥ ତାର ଦଶଲକ୍ଷ ହାଥୀ
 ଦଶଲକ୍ଷ ଭୂରଙ୍ଗମ ଦଶଲକ୍ଷ ପାଦାନ୍ତ । ୭୦ ।
 ବଙ୍ଗାଳ ଦେଶର ଗୋ ରାଜା ସଦାଶିବ
 ପାଞ୍ଚ ଶରଣୀ ସନ୍ଧ୍ୟ ଘେନି ଅଇଲୁ ରାଜଦେବ । ୭୧ ।
 ଖେଚର ଦେଶର ରାଜା ସଖୀ ମନୋହର
 ସନ୍ଧ୍ୟବଳ ତୁଲେ ଯେହାର ପାଞ୍ଚ ଯେ ସାଗର । ୭୨ ।

୭୧।୧ ଗୋରେଶ ଦେଶର ରାଜା ସଦାଶିବ ।

୭୨।୧ { ଶୀର ଦେଶର ଗୋ ରାଜା ଅନୁହର
 ଶତ୍ରୁଗ ଦେଶର ଗୋ ରାଜା ମନୋହର ।

ଗୁରୁର ଦେଶର ରାଜା ମଦନ ମହାଦେବ
 ଲକ୍ଷେ ଯୁବକ ବିଳସଇ ପ୍ରସୂର । ୭୩ ।
 କାମ୍ୟେକ ନୃପତି ସେ କାମାକ୍ଷୀ ପ୍ରସନ୍ନେ
 ଜାଣଇ ସାଧନ ବିଦ୍ୟା ସେ ସମସ୍ତ ବିଦ୍ୟାମାନେ । ୭୪ ।
 କୌଶିକ ଦେଶର ରାଜା କର୍ଣ୍ଣ ମାଧବସେନ
 ଦଶ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ଯୋଦ୍ଧା ଘେନି ଅଇଲ ତୋହୋର ଭୁବନ । ୭୫ ।
 ଛନ୍ଦ ଦେଶର ନୃପତି ଗୋ ଅଟଇ ଚଣ୍ଡବଳୀ
 ଅସଂଖ୍ୟ ସନ୍ଧ୍ୟା ଘେନି ସେ ଭ୍ରମଇ ମହାଆଳୀ । ୭୬ ।
 ବିଚିତ୍ର ଦେଶର ଗୋ ନୃପତି ବିକର୍ଣ୍ଣ
 ଚାରି କ୍ଷତ୍ରୀ ବଳ ଘେନି ବିଜୟେ ରାଜନ । ୭୭ ।
 ନେପାଳ ଦେଶର ଗୋ ରାଜା ନରାନ୍ତକ
 ରଥ ଗଜ ଅଶ୍ୱ ପାଦାନ୍ତ ତାହାର ଅନେକ । ୭୮ ।
 ବାରମ୍ବର ପୁରର ଗୋ ବାମଦେବ ନୃପତି
 ଶ୍ୱେତ ବର୍ଣ୍ଣ ସେହାର ତନୁସାଗର ହାଥୀ । ୭୯ ।
 ରଥ ଗଜ ପାଦାନ୍ତ ଗୋ ତୁଲେ ନାହିଁ କିଛି
 ଅନୁବ୍ରତେ ସେହାର କରୁ ନ ଛାଡ଼ନ୍ତି ଲକ୍ଷୀ । ୮୦ ।
 ଅତି ପୁଣ୍ୟ ସଖୀ ଗୋ କରିଥାଇ ଯେବେ
 ସେ ରାଜାର ଭାରିଯା ହୁଅ ସଖୀ ତେବେ । ୮୧ ।
 ପାରିଜାତ ଦେଶର ରାଜା ମାଳିଅଞ୍ଜ
 ପ୍ରଶୁରାମ ବିଦ୍ୟା ସେ ଜଣିପାରଇ ମଞ୍ଜ । ୮୨ ।
 ସେହା ପିତା ସଖୀ ଗୋ ଜଳତରଙ୍ଗ ନୃପତି
 ସେତାୟୁଗେ ବରୁଣକୁ ଦଣ୍ଡି ଲକ ତନୁ ଘାନ୍ତି । ୮୩ ।
 ଭୋଜ ଦେଶର ରାଜା କୋନ୍ତଭୋଜ
 ପୃଥ୍ୱୀର ମଧ୍ୟେ ଗୋ ଅଟନ୍ତି ମହାରାଜ । ୮୪ ।
 ସେହାଙ୍କର ଦୁହିତା ଅଟଇ ଦେବୀ କୋନ୍ତୀ
 ତାହାକୁ ପ୍ରଦାନ ହୋଇଲେ ପଣ୍ଡୁ ଯେ ନୃପତି । ୮୫ ।

କୋଇଲିଙ୍କର ତହୁଁ ଯେ ଉଡ଼ୁକଲେ ତନୁ ପୁଣି
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଶ୍ରାମ ଅରଜୁନ ତନୁହେଁ ବଳବନ୍ତ । ୮୬ ।
 ମାତ୍ରୀ ବୋଲି କରି କୋଇଲିଙ୍କର ସପତଣୀ
 ନକୁଳ ସହଦେବ ତାହାଙ୍କର ବେନି କୁମର ଜାଣି । ୮୭ ।
 ସେ ପଞ୍ଚ ପାଣ୍ଡବେ ମହା ମହା ବଳିଷ୍ଠ
 ଉପାୟେ ହିଂସାଧନ ତାହାଙ୍କୁ କଲ ପ୍ରାଣଭ୍ରଷ୍ଟ । ୮୮ ।
 ଭୋଟ ଦେଶର ରାଜା ସୁରଙ୍ଗସେନ ବୀର
 ଚନ୍ଦ୍ର କରଣ ଜାଣି ସେହାର ହୃଦେ ହାର । ୮୯ ।
 ଅଶ୍ୱାଦଶ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ହାଥୀ ସେହାର ତୁଲେ
 ସେ ତୋହୋର ସମ୍ବନ୍ଧର ଦେଖିତେ ଅଇଲେ । ୯୦ ।
 ଭୋଟାଙ୍ଗ ଦେଶର ରାଜା ମନୁମଥ ବ୍ରହ୍ମା
 ଚାରି କ୍ଷତ୍ରୀ ବଳ ଘେନି ସଭାରେ ଆରମ୍ଭ । ୯୧ ।
 ଅନୁପାମ ଦେଶର ରାଜା କୃତାନ୍ତକ
 ରଥ ଗଜ ଅଶ୍ୱ ତୁଲେ ସଇନି ଅନେକ । ୯୨ ।
 ଚଣ୍ଡୀହର ଦେଶର ରାଜା ଦମନିକ
 ସଙ୍ଗେ ଅଛୁ ସେହାର ତୁରଙ୍ଗ ନବଲକ୍ଷ । ୯୩ ।
 ଗିରିବଜ୍ର ଦେଶର ଗୋ ପୁଣ୍ଡରୀକ ବାସୁଦେବ
 କାଠର ଗରୁଡ଼ ଚଢ଼ି ବୁଲଇ ବିଷ୍ଣୁର ସଭାବ । ୯୪ ।
 କାଠର ବେନିଭୁଜ କରି ଶଙ୍ଖ ଚନ୍ଦ୍ର ବହଇ
 ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ନିନ୍ଦଇ ଦୁର୍ଭାଗ କଥା କହି । ୯୫ ।
 ବୋଲଇ ଜୟସେନା ଗୋ ନ ପାଡ଼ି ସେହାର କଥା
 ଜୀବନଯାକ ସେହାର ଲୋ ଦିନ ଗଣିତା । ୯୬ ।
 ସେ ସଂସାର ଯାକ ଲୋ ଅଟଇ ବିଷ୍ଣୁମୟେ
 ଅସୁର ଅଂଶ ଲୋକ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ନିନ୍ଦା କରେ । ୯୭ ।

୯୭।୨ ଜୀବନ ସେହାର ଗୋ ଘଡ଼ିସେ ନୁହଇ ଗଣିତା

୯୭।୨ { ଅସୁର ଅଂଶ ଲୋକେ ବିଷ୍ଣୁ ନିନ୍ଦନ୍ତି ନିର୍ଭୟେ
 { ଅସୁର ଅଂଶ ଲୋକେ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କୁ ନ କରନ୍ତି ଭୟେ ।

୯୭ ପଦର ଭାବ—ତାହାର ଜୀବନ ବୃଥା ଅଟେ । ତାହାର ସମସ୍ତ ଜୀବନ ଗୋଟିସେ
 ଦିନ ମଧ୍ୟ ନୁହେଁ ।

ଅରବିନ୍ଦ ଦେଶ ରାଜା ଅନଙ୍ଗ ବାସୁଦେବ
ବଡ଼ ବିଦ୍ୟାବନ୍ତ ଶୁଣାବନ୍ତ ଶାନ୍ତଶୀଳ ରାଜା ସୁସ୍ଵଭାବ । ୯୮ ।
ଶାକଲ୍ୟ ଦେଶର ରାଜା ଶାଲୁ ଯେ ନୃପତି
ଦଶ ସହସ୍ର ରଥ ଘେନି ସେ ଚଳଇ ଶୂନ୍ୟଗତି । ୯୯ ।
ପ୍ରାଗଜ୍ୟୋତିଷପୁର ରାଜା ମନସିଞ୍ଜ
ସାତ କ୍ଷତ୍ରଣୀ ବଳ ଘେନି ଚଳଇ ମହାରାଜ । ୧୦୦ ।
ସଖୀ କାମପୁରନଗ୍ର ରାଜା ବିରୂପାକ୍ଷ
ଶାଢ଼େଇ ବାହାନେ ରାଜା ମୁକୁଟ ବନ୍ଧା ଯୋଦ୍ଧା ଦଶଲକ୍ଷ । ୧୦୧ ।
ସଖୀ ନିଶିଳ ଦେଶର ରାଜା ଦରଦ ସେନ
ଅଶୀ ପରାକ୍ଷ ଯେହାର ତୁଲେଶ ସଇନ । ୧୦୨ ।
ଯମୁନା ପୁର ରାଜା ଗୋ ଅଟଇ ଜମାଗୋଷ୍ଠ
ଉଷୋକଶ ପଦ୍ମ ସନ୍ଧ୍ୟା ତୁଲେ ଚଳଇ ନୃପଶ୍ରେଷ୍ଠ । ୧୦୩ ।
ଯେହାର ମହିମା ସଖୀ ଗୋ ଦେବକୁ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ
ଦକ୍ଷିଣ କାଶୀ ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠରେ ଅଛି ଯେହାର ଜୀବ । ୧୦୪ ।
ନାମ ଧରି ଲିହି ପୋଛିଲେ ହୁଅଇ ବେନି ଶଶ୍ଵ
ଯେହାର ତୁଲକୁ ସରି ନୋହେ ଯମଦଣ୍ଡ । ୧୦୫ ।
ହରଣ୍ୟପୁର ରାଜା ଯେ ଅଟେ ପଦ୍ମନାଭ
ମହାବଲ୍ଲଭ ସେ ସେବଇ ବାସୁଦେବ । ୧୦୬ ।
ତେଲଙ୍ଗ ପୁରର ରାଜା ଅଟଇ ବିଶ୍ଵନାଥ
ଭସ୍ମ ଲେପନ ଶରୀରେ ଜଟାଭର ମାଥ । ୧୦୭ ।
ଧର୍ମ କଥାଉଁ ଯେହାର ଆନେ ନାହିଁ ବାଞ୍ଛା
ଯୋଗ ଲୟେ କରିଣ ଭବଇ ବିଶ୍ଵନାଥ । ୧୦୮ ।
ତନ୍ନିଶତ ଯୋଜନର ଯେ ଅଟଇ ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତ
ସତ୍ୟ ଆଶୁରବନ୍ତ ଯେ ସୁଦାରାୟେଣ ବ୍ରତ । ୧୦୯ ।
ଭଇଭେବ ଦେଶର ସଖୀ ଭଇଭେବ ରାଜ
ଯେକଇ ଚରଣ ସବୁର ଚାରି ଚାରି ଭୁଜ । ୧୧୦ ।

୧୦୨।୧ { ଶିଳ ଶିଳା ଦେଶ, ମାଲଦେଶ
ଲେଖନ ଦେଶର ରାଜା ଦରଦ ସେନ

୧୦୩।୧ ଜମାପୁଷ୍ପ

ତମ୍ଭରୁ ହି ଶୂଳ ଖଟୁଙ୍ଗ ପାତ୍ର ଦ୍ରଷ୍ଟେ
ମଉଲେକ ଜଟା ଧବଳବର୍ଣ୍ଣ ଗାନ୍ଧେ । ୧୧୧ ।
ସମସ୍ତେ ଚଳନ୍ତି ଯେ ବଇଲ ବାହାନେ
ନିମିଷକେ ଜଣି ପାରନ୍ତି ଯେ ମଧ୍ୟ ଭୁବନେ । ୧୧୨ ।
ଜେନାବଳୀ ନଗ୍ନେ ରାଜା ଗୋସିଂହ ନୃପତି
ଅଶୀ କୋଟି ସନ୍ଧ୍ୟା ତୁଲେ ଯେହୁ ମହାରଥୀ । ୧୧୩ ।
ବିଜୟ ନଗ୍ର ରାଜା ଅଟଇ ଋତୁପର୍ଣ୍ଣ
ଅମଳାନ ସୂର୍ଯ୍ୟବଂଶୀ ଯେ ଶ୍ରୀରାମ ନନ୍ଦନ । ୧୧୪ ।
ପଞ୍ଚାଶ ସାଗର ଗୋ ଖଟଇ ଯେହାକୁ ସଇନି
ତୋହାର ପ୍ରତି ଆଶେ ସେ କଲେ ଗବନି । ୧୧୫ ।
ବିରାଳ ଦେଶର ଗୋ ରାଜା ନରସିଂହ
ଶଙ୍ଖଚକ୍ର ଧରନ୍ତା ଯେ ସେବଇ ଶ୍ରୀରାଜ । ୧୧୬ ।
କର୍ଣ୍ଣାଟ ଦେଶର ଗୋ ରାଜା ଯଦୁରାଷ୍ଟ୍ର
ଅଶିଲକ୍ଷ ଯୋଦ୍ଧା ଘେନି ଅଇଲ ରାୟଶ୍ରେଷ୍ଠ । ୧୧୭ ।
ଯାଜନଗ୍ର ରାଜା ଗୋ ଅଟଇ ଧରଣୀଧର
ସମଦଣ୍ଡ ଘେନିଣ ବିଜୟେ ନୃପବର । ୧୧୮ ।
ଯମନିକ ଦେଶର ଗୋ ରାଜା ଯମନିକ
ତବ ଆଶେ ଅଇଲ ଗୋ ଦ୍ରୋପଦ ଦୁହିତ । ୧୧୯ ।
ଦ୍ଵିଜ ନଗ୍ରର ଗୋ ଚନ୍ଦ୍ରକେତୁ ନୃପତି
ସମଦଣ୍ଡ ଘେନି ଅଇଲ ସପ୍ତମ୍ଭର ପ୍ରତି । ୧୨୦ ।
ଅନିଳ ଦେଶର ଗୋ ରାଜା ସୁରପତି
ନବ ସାଗର ରଥୀ ଘେନି ଗୋ ବିଜୟେ ଦ୍ରୋପଣୀ । ୧୨୧ ।

୧୧୩।୨ ଅଶୀକୋଟି ସୈନ୍ୟ ପାଞ୍ଚ କୋଟି ଯେ ରଥୀ ।

୧୧୫ { ଏ କଥା ସଞ୍ଜପି ଶୁଣ ଜଗନ୍ନାଥ
ଯାହା କର୍ମେ ଯଶସ୍ୟ ବଞ୍ଚିବ ସେ ପୁଣି ।

୧୧୬।୨ { ଶଙ୍ଖଚକ୍ର ଧାରୀ ସେ ବହଇ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗ
ଶଙ୍ଖଚକ୍ର ଆଭରଣ ବହଇ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗ ।

୧୧୫ ଗବନି—ଗମନ—ଗମନ

ରଣଜୟେ ନଗର ଗୋ ରାଜା ଶରମଣି
 ତୋହୋର ସୟମ୍ବରେ ବିଜେ କଲକ ଠାକୁରାଣୀ । ୧୨୨ ।
 ପଦ୍ମଦଳ ଦେଶର ଗୋ ରାଜା ସୁରମଣି
 ସୟମ୍ବରେ ବିଜେ କଲେ ନୃପମଣି । ୧୨୩ ।
 ଚଣ୍ଡପୁର ଦେଶର ରାଜା ଚଣ୍ଡେଶ୍ୱର
 ଚଉଦ ଶତ୍ରୁଣୀ ବଳ ଘେନି ଗୋ ବିଜୟେ ସୟମ୍ବର । ୧୨୪ ।
 ଶତ୍ରୁଗ ନଗ ରାଜା ଯେ କାର୍ତ୍ତିକସେନ
 ଅସଂଖ୍ୟ ସନ୍ୟ ଘେନି ଅଇଲ ରାଜନ । ୧୨୫ ।
 ଦେବନଗ ରାଜା ଅଟଇ କୁଶକେତ
 ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ସନ୍ୟ ସେହାର ତୁଳରେ ଚଳନ୍ତି । ୧୨୬ ।
 କାଞ୍ଚନଗ୍ରୀ ରାଜା ଅଟଇ ନଳସେନ
 ଅସ୍ଥାଦଶ ଶତ୍ରୁଣୀ ସନ୍ୟ ଘେନି ଅଇଲ ରାଜନ । ୧୨୭ ।
 କେଶରୀ ନଗେ ଗୋ ରାଜା ପଦ୍ମକେଶରୀ
 ନବ ସାଗର ସନ୍ୟ ତୁଲେ ବିଜେ ଦଣ୍ଡଧାରୀ । ୧୨୮ ।
 କୁଶ ମଣ୍ଡଳ ରାଜା ପରମାନନ୍ଦ ମଲ୍ଲ
 ପାଞ୍ଚ ଶତ୍ରୁଣୀ ବଳ ଘେନି ସେହାର ତୁଳ । ୧୨୯ ।
 ଦୁର୍ଗମଣ୍ଡଳ ରାଜା ଅଟଇ ପଶୁଧ୍ୱଜ
 ତୋହୋର ଆଶେ ଗୋସାମଣୀ ଛୁଡ଼ଇ ନିଜ ରାଜ୍ୟ । ୧୩୦ ।
 ଚନ୍ଦ୍ରମଣ୍ଡଳ ଦେଶ ରାଜା ମାରକଣ୍ଡ
 ଦ୍ୱାଦଶ ଶତ୍ରୁଣୀ ଗୋ ଆଶିଷ୍ଟ ସମଦଣ୍ଡ । ୧୩୧ ।
 ଶିବ ମଣ୍ଡଳର ରାଜା ଧୂର୍ଜଟି
 ରଣେ ଅଜୟ ବିରଥୁ ସାଂଗ୍ରାମେ ନ ଲେଉଟି । ୧୩୨ ।
 ଗଉରୀ ମଣ୍ଡଳର ରାଜା ରୁଦ୍ରଦାସ
 ଅନେକ ଦୁରୁଂ ଗୋସାମଣୀ ଅଇଲ ତୋର ପାଶ । ୧୩୩ ।
 ବର ମଣ୍ଡଳ ରାଜା ଶ୍ରେଷ୍ଠେକ ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତ
 ପଞ୍ଚବିଂଶ ବୃନ୍ଦ ଗୋ ସେହାର ପାଦାନ୍ତ । ୧୩୪ ।

୧୨୫।୨ ଅକ୍ରଣେକ ସନ୍ୟ ଘେନି ଅଇଲ ରାଜନ ।
 ୧୩୩।୧ ଚଉରା ମଣ୍ଡଳର ରାଜା ରୁଦ୍ରଦାସ ।

ଭୂମନୁ ମଣ୍ଡଳ ରାଜା ଭୂମନୁ ନୃପତି
 ପଦ୍ମେକ ରଥ ସେହାର ଶୁଭ ପଦ୍ମ ହସ୍ତୀ । ୧୩୫ ।
 ଦଶ ପଦ୍ମ ତୁରଙ୍ଗମ ପଞ୍ଚାଶ ପଦ୍ମ ସଇନି
 ବହୁତ ଦୁରୁ ଅଇଲ ସେଥକୁ ସନ୍ୟ ଘେନି । ୧୩୬ ।
 ମଧୁବନ ମଣ୍ଡଳେ ଗୋ ରାଜା ଉତ୍ତସେନ
 ତୁଲେ ଆଶିଲ ପାଞ୍ଚ ପରାୟୁଧ ସଇନ । ୧୩୭ ।
 ପ୍ରଜାପତି ନାମ ସେକଇ ମଣ୍ଡଳ
 ନଉଶତ ପାରଦଣ୍ଡ ରାଜାକୁ ଖଟନ୍ତି ସବକାଳ । ୧୩୮ ।
 ପାଞ୍ଚ ଅହିବ୍ରତ ପାରଦଣ୍ଡ ସଇନି
 ତୋହୋର ଆଶେ ଠାକୁରାଣୀ ଅଇଲ ବଳ ଘେନି । ୧୩୯ ।
 ଧ୍ରୁବ ମଣ୍ଡଳ ବୋଲି ଗୋ ଉତ୍ତର ଦିଗ ଅନ୍ତେ
 ତହିଁର ନୃପତି ଗୋ ଅଟଇ ଧୂମସେନେ । ୧୪୦ ।
 ନବସାଗର ସନ୍ୟ ସେହୁ ସଙ୍ଗେ ଘେନି
 ତୋହୋର ସୟମ୍ବରେ ଗୋ ବିଜୟେ ନୃପମଣି । ୧୪୧ ।
 ଶଶିମ ପ୍ରଦେଶେ ମେରୁ ଯେ ମଣ୍ଡଳ
 ତହିଁର ନୃପତି ଗୋ ଅଟଇ ମେରୁଶୂଳ । ୧୪୨ ।
 ପାଞ୍ଚ ସାଗର ଯୋଦ୍ଧା ସବେ ବ୍ୟାଘ୍ର ବାହାନ
 ସମସ୍ତ ସନ୍ୟ ଦଶନ୍ତ ଲେହନ ବରଣ । ୧୪୩ ।
 ମନ୍ଦର ମଣ୍ଡଳ ରାଜା ଅଟଇ ବସନ୍ତ
 ତୁଲେଣ ଆଶିଲ ସେ ଯେ ପାଞ୍ଚ କୋଟି ରଥ । ୧୪୪ ।
 ମରୁତ ଦେଶର ରାଜା ଗୋ ମାନ ଅରଜୁନ
 ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ଯୋଦ୍ଧା ତୁଲେ ବସିଛି ରାଜନ । ୧୪୫ ।
 କେଶରୀ ରାଷ୍ଟ୍ର ଯେ ରାଜା ଇନ୍ଦ୍ରବର
 ତୁଲେଣ ସନ୍ୟ ଆଶିଲ ଛତ୍ର ଯେ ସାଗର । ୧୪୬ ।
 ନରକେଶରୀ ରାଜା ଗୋ ଅଟଇ ଉତ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର
 ବାଆନ ଲକ୍ଷ ସନ୍ୟ ଅଟଇ ସେହାର ଆଟେ । ୧୪୭ ।

୧୩୫।୧ ଭୂମନୁ ମଣ୍ଡଳ ରାଜା ଭୂମନୁ ନୃପତି ।
 ୧୩୭।୨ ପରାୟୁଧ—ପରାକ

ବଇରାଷ୍ଟ୍ର ରାଜା ବଇର ଧୂମାନ୍ତ
 ବୈତୁର୍ଯ୍ୟମଣି ଗୋ ଯେହାର ରାଜ୍ୟେ ହୋୟେ ଜାତ । ୧୪୮ ।
 ହରିରାଷ୍ଟ୍ର ଦେଶ ରାଜା ଯମନକ ମହାରାୟେ
 କରତାର ପ୍ରସନ୍ନେ ସଖୀ ସାଂଗ୍ରାମେ ଅଭୟେ । ୧୪୯ ।
 ଉତ୍ତର ଦିଗ ପ୍ରାନ୍ତେ ଦେଶ ସଉରାଷ୍ଟ୍ର
 ଉତ୍ତରାସେନ ନୃପତି ଅସଂଖ୍ୟ ସନ୍ଧ୍ୟା ଆଟ । ୧୫୦ ।
 ରହରାଷ୍ଟ୍ର ବୋଲି ଗୋ ପଶ୍ଚିମ ଦିଗରାଷ୍ଟ୍ର
 ବିଷ୍ଣୁବଂଶେ ରାଜା ସେ ଅଟଇ ବଳିଷ୍ଠେ । ୧୫୧ ।
 ଡାହାଳ ଦେଶର ଗୋ ନୃପତି ଦାମୋଦର
 ତୁଲେଶ ଆଶିଅଛୁ ରଥ ତେର ଯେ ସାଗର । ୧୫୨ ।
 ବଂଶୁଗିର ଦେଶର ଗୋ ନୃପତି ବଂଶମାଳୀ
 ତେର ସାଗର ସନ୍ଧ୍ୟା ଘେନି ସପ୍ତେଂବରେ ଚଳି । ୧୫୩ ।
 ମାହିନ୍ଦ୍ର ଦେଶର ଗୋ ରାଜା ମଧୁସେନ
 ଘୋଳ ଲକ୍ଷ ରଥ ଘେନି ବିଜୟେ ରାଜନ । ୧୫୪ ।
 ବାରରାଷ୍ଟ୍ର ଛତିଶ ମଣ୍ଡଳ ଭିଆଣ
 କେଶିମା ଚହ୍ନାଇଲ ସମସ୍ତ ରାଜାଗଣ । ୧୫୫ ।
 ବଂଶମାଳ ଦେଶର ଗୋ ରାଜା ଜାରା ଶବର
 ଅମନାତ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ତୁଲେ ସନ୍ଧ୍ୟା ତେର ସାଗର । ୧୫୬ ।
 ମାହିନ୍ଦ୍ରମାଳେ ରାଜା ମଲ୍ହାର ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତ
 ତୁଲେଶ ଅଛୁ ତାର ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ଦ୍ରାପୀ । ୧୫୭ ।
 ହେମମାଳ ରାଜା ଗୋ କୋଦାଳ ହରିହର
 ପାଞ୍ଚପଦ୍ମ ଅଶ୍ୱ ଘେନି ବିଜୟେ ସପ୍ତେଂବର । ୧୫୮ ।
 ଗିରିମାଳ ଦେଶର ରାଜା କରତ ଧୂମାଳୀ
 ଗୁରଲକ୍ଷ ଓଟ ସପ୍ତେଂବରେ ମିଳି । ୧୫୯ ।
 ଦରଦ ଦେଶର ରାଜା ଗୋ ଚନ୍ଦ୍ରବଳୀସେନ
 ତୁଲେଶ ଅଛୁ ତାର ତିନି ପଦ୍ମ ସନ୍ଧ୍ୟା । ୧୬୦ ।

୧୪୯।୨ ରାଜା—ଯବନାୟ, ଯମୁନାୟ । ୧୫୨।୧ ଦାମୋଦର—ଦାମୋଦର

୧୫୯।୨ କାଶିମାଳୀ, କର୍ଣ୍ଣମାଳୀ, ଚନ୍ଦ୍ରମାଳୀ (ପା)

ଦକ୍ଷିଣ କୋଶଳ ରାଜା କେତୁମାଳୀ
 ମେବକ୍ଳେକ ସନ୍ଧ୍ୟା ଘେନି ଅଇଲୁକ ଚଳି । ୧୬୧ ।
 ପଶ୍ଚିମ କୋଶଳ ରାଜା ଗୋ ମୃଗସେନ
 ମୁକୁଟ ବନ୍ଧା ଯୋଦ୍ଧା ତୁଲେ ତେର ସାଗର ସନ୍ଧ୍ୟା । ୧୬୨ ।
 ସୁରତ କୋଶଳେ ରାଜା ଅଟେ ସୁରଜିତ
 ତୁଲେଶ ସନ୍ଧ୍ୟା ତାହାର ନଉ ଅହିବ୍ରତ । ୧୬୩ ।
 ଉତ୍ତର କୋଶଳର ଯେ ରାଜା ଲଗ୍ନାଜିତ
 ଶ୍ୱେତାର ଶ୍ୱେତ ଅଶ୍ୱ ତୁଲେ ଚଉଦ ମର୍ତ୍ତ୍ୟକ । ୧୬୪ ।
 ଗୁଣ୍ଡାଳ କୋଶଳେ ରାଜା ଗୋ ନାରକା
 ଅଶୀପଦ୍ମ ସନ୍ଧ୍ୟା ଘେନି ସଂସାର ଦହଇ ଯେକା । ୧୬୫ ।
 ଛିଣାନ୍ଧ୍ୟ କୋଶଳ ରାଜା ଅଟେ ଯମନକ
 ପଞ୍ଚ ପଦ୍ମ ସନ୍ଧ୍ୟା ଘେନି ଗୋ ବିଜୟେ ରଣରକ । ୧୬୬ ।
 ଆନନ୍ଦ ପାଟଣାର ଯେ ସୁଜାଣ ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତ
 ଅହିବ୍ରତେକ ନାବ ଘେନି ଅଇଲୁ ରାଜା ଯେଥୁ । ୧୬୭ ।
 ଚଇତନ ପାଟଣା ଗୋ କନ୍ଦର୍ପ ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତ
 ନବ ଲକ୍ଷ ନାବ ଘେନି ଗୋ ଅଇଲୁ ତୁଅପତି । ୧୬୮ ।
 ନିରନ୍ତର ପାଟଣା ରାଜା କର୍ଣ୍ଣାଟ ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତ
 କୋଟିୟେ ନାବ ଘେନି ଗୋ ବିଜୟେ କଲୁ ଯେଥୁ । ୧୬୯ ।
 କମଳାଉର ପାଟଣାର ଗୋ ଅରବିନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତ
 ତିରଣ ସହସ୍ର ନାବ ଘେନି ଗୋ ବିଜୟେ କଲୁ ଯେଥୁ । ୧୭୦ ।
 ମିଥୁନ ପାଟଣା ରାଜା କଣ୍ଠୟ ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତ
 ଅହିବ୍ରତେକ ନାବ ଘେନି ବିଜୟେ ନୃପତି । ୧୭୧ ।
 ହରିହର ପାଟଣା ରାଜା ଅଜାଣ ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତ
 ଲକ୍ଷେକ ନାବ ଘେନି ବିଜେ କଲୁ ଯେଥୁ । ୧୭୨ ।
 କନକାବଣ୍ଡ ପାଟଣାର ମାଳରାମ ଦଣ୍ଡଧର
 ଅଶୀ ସହସ୍ର ନାବ ଘେନି ଆସିଲୁ ସପ୍ତେଂବର । ୧୭୩ ।

୧୭୨।୧ ଅନନ୍ତ ପାଟଣାରେ ସେ ସୁଜାଣ ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତ

୧୭୩ ପଦ୍ମପରେ ଅଧିକା ପାଠ—

ଅରବିନ୍ଦ ପାଟଣାର ମଧୁସେନ ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତ

ନବ ସହସ୍ର ନାବ ଘେନି ବିଜୟେ କଲୁ ଯେଥୁ ।

ନରପୁର ପାଟଣା ରାଜା ଗୋ ଅମରର
 ଅଣୀ ସହସ୍ର ନାବ ଦେନ ବିଜୟେ ଦଣ୍ଡଧାରୀ । ୧୭୪ ।
 କଣ୍ଟାରେ ପାଟଣା ଗୋ ଦାସସେନ ନୃପତି
 ପରାଜେନ ନାବ ଦେନ ବିଜୟେ କଲ ଯେଥୁ । ୧୭୫ ।
 ବେଲ୍ଲ ପାଟଣାର ବେଲ୍ଲସେନ ରାୟେ
 ଦଣ୍ଡ ଲକ୍ଷ ନାବ ଦେନ ତୋର ସପ୍ତମ୍ବରେ ଆୟେ । ୧୭୬ ॥
 ଜମ୍ବୋଦୀପର ମଧ୍ୟେଣ ନବ ସହସ୍ର ନବଶତ ଶତାଶୋଇ ପାଟଣା
 ଲେଖନ ବାକ୍ୟ କେତେ କରିବି ଘଟଣା । ୧୭୭ ।
 ସମସ୍ତ ପାଟଣାରେ ଗୋ ଯେତେ ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତ
 କେଶିନୀ ମୁଦୁସୁଲୀ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରାଲଲ ସବୁନ୍ତି । ୧୭୮ ।
 କେଶିନୀ ବୋଇଲ ଶୁଣ ଗୋସାମଣୀ
 ଦାନବ ରାଜାମାନନ୍ତ କେ କହୁ ପରମାଣୀ । ୧୭୯ ।
 ଶାଖାପୁର ନଗ୍ରୋ ଗୋ ବଜ୍ରଲତ ସଉଲତ
 ଯେହାଙ୍କ ଆଠକୁ ପୃଥ୍ବୀ ନ ଦିଅଇ ଗୋ ଠାବ । ୧୮୦ ।
 ଆକାଶହୁଁ ତଳ ଗୋ ମଞ୍ଚହୁଁ ଉପର
 ପବନ ନ ବହଇ ଗୋ ଯେହାଙ୍କର ପୁର । ୧୮୧ ।
 ହିରଣ ଭୁବନେ ଗୋ ରାଜା ସଅମ୍ବର
 ଶତେ ସହସ୍ର ବଳ ଯେହାଙ୍କ ଶତେକ କୁମର । ୧୮୨ ।
 ଅସୁର କୁଳକୁ ଗୋ ନାହିଁ ପଟାନ୍ତର । ୧୮୩ ।
 ଶୋଣିତ ନବରେ ରାଜା ବାଣାସୁର ଦତ୍ୟ
 ଚଉରାଶୀ ଶଉରୀ ସନ୍ଧ୍ୟା ଯେହାଙ୍କ ସହସ୍ରେଭୁଜ ମଉ । ୧୮୪ ।
 ବିରାଜ ଭୁବନେ ରାଜା କୁମ୍ଭ ଯେ ନିକୁମ୍ଭ
 ମହା ମହା ଦୁରନ୍ତକ ଅଟନ୍ତି ଦାନବ । ୧୮୫ ।
 ବିଜୟା ଭୁବନେ ଗୋ ଦାନବ କଞ୍ଚଣ
 ଅସ୍ତ୍ରାଣ୍ୟ ଆଠ ଦେନ କଲ୍ଲକ ପୟାଣ । ୧୮୬ ।

ମହାଦାସ ନଗ୍ର ରାଜା କାଳନନ୍ଦମି
 ବେନ ଅଙ୍ଗୁଣ ବଳ ଦେନ ଅଇଲ୍ଲକ ଭ୍ରମି । ୧୮୭ ।
 ଦେଶ ଦେଶ ସଖୀରେ ଉତ୍ତର କୋଶଳର ମଧ୍ୟେ
 ଯମାଗୋଷ୍ଠ ନାମ ଯେ ବହଇଟି ହାଦେ । ୧୮୮ ।
 ଲେଖି ପୋଛୁଲେଣ ହୋଅନ୍ତ ବେନଶଶ୍ତ୍ର ଜାଣ
 କାଳିକା ଦାତ ଦିଲେ ତାହାର ଦମ୍ଭିଣ ହସ୍ତେଣ । ୧୮୯ ।
 ଦେଶ ଦେଶ ସଖୀ ଯେତ ଅଟେ ଦରଦସେନ
 ବଡ଼ାଇ ଶକତା, କେ ସାଗ୍ରାମେ ନୋହଇ ସମାନ । ୧୯୦ ।
 କୃତାନ୍ତେକ ବଳ ଅନ୍ତ ନ ଯାଇ ଗୋ ମାୟେ
 ବସିଲେ ଦାନବ ବଳ ଗୋ ତୋହୋର ସଭାୟେ । ୧୯୧ ।
 ଯେହେନେକ ଜଗତମାହିନୀ ଅଟୁ ମାହେଶ୍ଵରୀ
 ସମସ୍ତେହେଁ ବଶ୍ୟ ଗଲେ ଯେ ତୋହୋର ବାକ୍ୟ କରି । ୧୯୨ ।
 ଯେତେକ ନୃପତି ଦେଖାଇଲ ତୋର ଆଗେ
 ଶନ୍ତ ମଇତ୍ର ସମସ୍ତେ ଛନ୍ତି ପ୍ରିୟ ଭାବେ । ୧୯୩ ।
 ଲକ୍ଷେ ରାଜାର ଗୋ ଯେତେକ ସଇନ
 ସମସ୍ତେ ହୋଇଛନ୍ତି ଗୋ ନକ୍ଷତ୍ର ଗଣମାନ । ୧୯୪ ।
 ସେହି ମହାସଭାକୁ ଗୋ ଭୁବି ସେ ଅଟୁ ଶଶୀ
 ଉଦେ ହୋଇଲୁ ଗୋ ଭାଜିଲ ଦର୍ପ ନିଶି । ୧୯୫ ।
 ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ହୋ ମନୁ ପୁରୁଷ
 ଦ୍ରୋପଣୀଙ୍କ ଆଗେ କେଶିନୀ କହିଲ ବିଶେଷ । ୧୯୬ ।
 କହିଲେ ଦ୍ରୋପଣୀ ଶୁଣିଲ ରାଜାଙ୍କର ନାମ
 ଯେବେ କହ କେଶିନୀ ରାଜ୍ୟ ମଣ୍ଡଳ ବିଧାନ । ୧୯୭ ।
 କହିଲ କେଶିନୀ ଶୁଣ ଗୋ ପାଞ୍ଚାଳୀ
 ବାର ରାଷ୍ଟ୍ର ଛଡ଼ିଣ ମଣ୍ଡଳ କହିବି ବିରୋଳ । ୧୯୮ ।
 କଳିଙ୍ଗ ଓଡ଼ିଶା ବଙ୍ଗ ଯେ ତେଲଙ୍ଗ ଦେଶ
 ଖାଞ୍ଜିଣ ସିନ୍ଧୁତ ଭୋଟ ଦୋଟ କଣ୍ଟୀଟ ଦେଶ । ୧୯୯ ।

୧୯୨।୨ ସମସ୍ତେ ବଶ ହୋଇଲେ ତୋତେ ଦେଖିକରି ।

୧୮୭।୧ କାଳନନ୍ଦମି—କାଳନେମି ।

ମନ୍ଦାର କାଉଁଶ ଡାହାଳ ବେଲୁଳ ଖେଚର ଦେଶ
 ଶିଳିଣୀ, ମାଳବ ଗୁଜ୍ଜର ମଦ ମଧ୍ୟଦେଶ । ୨୦୦ ।
 କାଶ୍ମୀର ଦରଦ କୌଶିକ ନର୍ଦ୍ଦର ଦେଶ
 କୁବୁଜ ଗାନ୍ଧାର କନାଉଜ କ୍ଷେପ ବିକ୍ଷେପ ବିଶେଷ । ୨୦୧ ।
 ପାରିଜାତକ ଘୋଷାଳ ମଲ୍ଲାର ନେପାଳ ଗାନ୍ଧାର
 ବାରସ୍ୱତୀ ବୃନ୍ଦାବନ ଲୁଟି ଯେ କେଦାର । ୨୦୨ ।
 ପଦ୍ମବଳ କରଞ୍ଜି ମାଳ ଅନିଳ ବଙ୍ଗାଳ
 ଚୀର ମହାଚୀର କନ୍ଧ ରୁଦ୍ରାଣ ବଂଶମାଳ । ୨୦୩ ।
 ଗଉଡ଼ ଗୋବିନ୍ଦ ରୁଡ଼ଙ୍ଗ କାଞ୍ଚିକାବେଶ୍ୱ କଞ୍ଚିଣ
 ନୈଷଧ ମେଲେଇ ମଞ୍ଜେଶ୍ୱର କାଶୀ ପଦ୍ମବଳ ହିରଣ । ୨୦୪ ।
 ଶାଶାମଣ୍ଡଳ ଭାଷାମଣ୍ଡଳ ଗୈଳ ମଣ୍ଡଳ
 ପାଣି ମଣ୍ଡଳ ଉଡ଼ଙ୍ଗ ମଣ୍ଡଳ ଭାସ୍କର ମଣ୍ଡଳ । ୨୦୫ ।
 ଉଦେ ମଣ୍ଡଳ ନକ୍ଷତ୍ର ମଣ୍ଡଳ ଚନ୍ଦ୍ର ମଣ୍ଡଳ
 ମାହେନ୍ଦ୍ର ମଣ୍ଡଳ ସୁବେଳ ମଣ୍ଡଳ ବିଷ୍ଣୁ ମଣ୍ଡଳ । ୨୦୬ ।
 ରୁଦ୍ର ମଣ୍ଡଳ ଜାନୁ ମଣ୍ଡଳ ଭାନୁ ମଣ୍ଡଳ
 ବ୍ରହ୍ମା ମଣ୍ଡଳ କରସ୍ତଳ ମଣ୍ଡଳ ଭଦ୍ର ଯେ ମଣ୍ଡଳ । ୨୦୭ ।
 ଯମ ମଣ୍ଡଳ କୌସ୍ତୁଭ ମଣ୍ଡଳ କଶ୍ୟପ ମଣ୍ଡଳ
 କୋଶଳ ମଣ୍ଡଳ ପଦ୍ମ ମଣ୍ଡଳ ବାରୁଣୀ ମଣ୍ଡଳ । ୨୦୮ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରପ୍ରସାଦ ମଣ୍ଡଳ ବଜ୍ରଗିରି ମଣ୍ଡଳ ଶୋଣିତ ମଣ୍ଡଳ
 ମେରୁ ମଣ୍ଡଳ ମଳୟ ମଣ୍ଡଳ ଯେ ମନ୍ଦାର ମଣ୍ଡଳ । ୨୦୯ ।
 ଅମର ମଣ୍ଡଳ କୁଞ୍ଜଗଳ ମଣ୍ଡଳ ଧ୍ରୁବାଦି ମଣ୍ଡଳ
 ମଧୁବନ ମଣ୍ଡଳ ସୁର ମଣ୍ଡଳ ଯେ ଯୋଜନ ମଣ୍ଡଳ । ୨୧୦ ।
 ପୃଥ୍ବୀ କେଶିନୀ କହ୍ନୁ ଛତ୍ର ମଣ୍ଡଳ ନାମ ଧରି
 ଶୁଣିଣ ସାନନ୍ଦ ଯେ ଦ୍ରୋପଦ କୁମାରୀ । ୨୧୧ ।

୨୦୪ ଚଣ୍ଡୀ, ମହାଚଣ୍ଡୀ, ଉପାଙ୍ଗ ଅଧିକା ଦେଶ ପାଠମାନଙ୍କରେ ଅଧିକା ଅଛି ।

୨୧୧ ମଣ୍ଡଳ ସ୍ଥାନରେ ପାଠାନ୍ତର—

ଗତ, ଅହ, ବେଦ, ଶ୍ରୀଖଣ୍ଡ, ଭୂରଙ୍ଗ, ସାନୁ, ବିକାଶ, ଗୈଶାର, ଶୁଦ୍ଧ, ଧୂତି,
 ଆକାଶ, ପାତାଳ, ଶୂନ୍ୟ, କମଳ, ସିଂହ, ଅଚଳ ଓ ପତଙ୍ଗ ପ୍ରଭୃତି ମଣ୍ଡଳ-
 ମାନଙ୍କର ନାମ ପୋଥିମାନଙ୍କରେ ମିଳେ । ବହୁ ପୋଥିରେ ମେଳ ହେବା ୩୭
 ମଣ୍ଡଳର ନାମ ଗୁଣ୍ଡିତ ହେଲା ।

ଅଙ୍ଗରାଷ୍ଟ୍ର ସୋମରାଷ୍ଟ୍ର ଭରବ ରାଷ୍ଟ୍ର
 ଅଯୋଧ୍ୟା ରାଷ୍ଟ୍ର ସିଂହମାଳ ରାଷ୍ଟ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରରାଷ୍ଟ୍ର । ୨୧୨ ।
 ଓଡ଼ ରାଷ୍ଟ୍ର ଅନୁପାମ ରାଷ୍ଟ୍ର ଯେ ଜୟ ରାଷ୍ଟ୍ର
 ଗଙ୍ଗ ରାଷ୍ଟ୍ର ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ଯେ ସତରାଷ୍ଟ୍ର । ୨୧୩ ।
 ପୃଥ୍ବୀ ବାରରାଷ୍ଟ୍ର ଯେ କେଶିନୀ କହ୍ନୁ
 ଶୁଣି ମହାଦେଈ ମନେ ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଲା । ୨୧୪ ।
 ଯାଜ ନଗ୍ର ଭରବେବ ନଗ୍ର ଯେ ଉଜ୍ଜାଣି ନଗ୍ର
 କାଞ୍ଚିପୁର ବିଜୟା ନଗ୍ର କାମପୁର ନଗ୍ର । ୨୧୫ ।
 କାଞ୍ଚିପୁର ଯମୁନା ପୁର ମଥୁନ ପୁର
 ଜେନାବଳୀ ମାଲ୍ୟବନ୍ତ ଜୟନ୍ତୀ ନଗ୍ର କାମପୁର । ୨୧୬ ।
 ବାରୁଣାବନ୍ତ ନଗ୍ର ବସନ୍ତପୁର ଶିବ ନଗ୍ର
 ହସ୍ତିନାପୁର ପୈକଚନ୍ଦ୍ର ବଂଶମାଳ ନଗ୍ର । ୨୧୭ ।
 ପଦ୍ମବଳ ନଗ୍ର ବିଷ୍ଣୁ ନଗ୍ର କଞ୍ଚିନପୁର ନଗ୍ର
 କାଶୀପୁର ବ୍ରହ୍ମପୁର ନଗ୍ର ଜମ୍ବୂ ନଗ୍ର । ୨୧୮ ।
 ଅନୁଭବ ନଗ୍ର ଶତଗପୁର ନଗ୍ର ମାହେନ୍ଦ୍ର ନଗ୍ର
 ଭେଜକୁଣ୍ଡଳ ନଗ୍ର ଯେ ଭୀମାର ନଗ୍ର । ୨୧୯ ।
 ହିରଣ ନଗ୍ର କୌଶିକ ନଗ୍ର ବେଦ ନଗ୍ର
 ପାଟୋଳି ନଗ୍ର ମାଳଗା ନଗ୍ର ଗଉଡ଼ ନଗ୍ର ସତ୍ତ୍ୱ ନଗ୍ର । ୨୨୦ ।
 କେଶିନୀ ବୋଇଲା ଯେ ପୁର ଆଧିପତି ମାନେ
 ତୋହୋର ଆଶେ ଗୋ ଅଇଲେ ସନ୍ନିଧାନେ । ୨୨୧ ।
 ଭ୍ରଥ ଖଣ୍ଡ ଲବଣ ଖଣ୍ଡ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ
 ଉଦୟ ଖଣ୍ଡ କୌସ୍ତୁଭ ଖଣ୍ଡ କାଶୀ ଖଣ୍ଡ । ୨୨୨ ।
 କୃତାନ୍ତକ ଖଣ୍ଡ କୌଶିକ ଖଣ୍ଡ ମଣ୍ଡଳ ଖଣ୍ଡ ରାଜା
 ସମସ୍ତ ବଞ୍ଚାଇଲି ଗୋ ଦ୍ରୋପଦ ଆତ୍ମଜା । ୨୨୩ ।
 ବ୍ରହ୍ମ ଶସିପୁ ବଣ୍ୟ ଶୁଦ୍ର ଚୂରଜାତି
 ଦଇତ ଦାନବ ରାକ୍ଷସ ପିରୁଣ ନୃପତି । ୨୨୪ ।

ଅସୁର ଯକ୍ଷ କିନ୍ନର ହରିବଳ
 ଯବନ ବଳ କୃତାନ୍ତେକ ବଳ ଯେ ବୃନ୍ଦାରକ ବଳ । ୨୨୫ ।
 ସୋମସୂର୍ଯ୍ୟ ବଂଶ ଯଦୁ ବଂଶ ଭୋଜ ବଂଶ
 କୁରୁ ବଂଶ ଅନ୍ତକ ବଂଶ ହଇହୟ ବଂଶ । ୨୨୬ ।
 ରୁଦ୍ରାଣ ବଂଶ ବୃଷ୍ଟିକ ବଂଶ ଗୋପାଳ ଯେ ବଂଶ
 କୁକୁର ବଂଶ ବୃନ୍ଦାରକ ବଂଶ ଦକ୍ଷ ବଂଶ । ୨୨୭ ।
 ଶୈଳ ଶୂଳୁକ୍ୟ ଫୁଲୁକି ଗଙ୍ଗା ଭୋପାଳ ବଂଶ
 ଯେ ରୂପେ ସଖୀ ଗୋ ଅଛନ୍ତି ଅଷ୍ଟାଦଶ ବଂଶ । ୨୨୮ ।
 ଅଷ୍ଟାଦଶ ବଂଶର ମଧ୍ୟେ ସଖୀ ଗୁରୁ ଉଣା ଲକ୍ଷେକ ନୃପତି
 ତୋହୋର ପ୍ରତିଆଶେ ସଭାରେ ବିଜେ କରିଣ ଅଛନ୍ତି । ୨୨୯ ।
 ପୃଥ୍ବୀର ମଧ୍ୟେ ରଜା ହୋଇବାକ ଯେତେକ
 ମୁହିଁ ସଞ୍ଚି କରି କହି ପାରିବି କେତେକ । ୨୩୦ ।
 ପ୍ରସାପ ବାକ୍ୟେ ମୁହିଁ ଯେତେକେ ଗୋ ବଞ୍ଚାଇଲି
 ଉଞ୍ଚ ଉଞ୍ଚ ରଜାମାନନ୍ତ ଗୋ ଥୋକାୟେ କହିଲି । ୨୩୧ ।
 କେଶିନୀ ବୋଇଲୁ ଶୁଣ ଗୋସାମଣୀ
 ତୋହୋର ଅର୍ଥେ ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ବର ସବୁନ୍ତି ବରିଆଣି । ୨୩୨ ।
 ରଜାମାନଙ୍କୁ ଗୋ ମୁଣୋହି ଯୋଗାଡ଼
 ଯେକ ଯେକ ରଜାଙ୍କୁ ପଲମ ଶତେ ଶତେ ଭର । ୨୩୩ ।
 ମୁଣୋହି ସାରିଣ ରାୟେ ଆଶ୍ବେବନ କରନ୍ତି ଯେତେବେଳେ
 ସେ ରତ୍ନ ଯୋଗାଡ଼ମାନ ନେଇ ପକାନ୍ତି ଅଗାଧ ଜଳେ । ୨୩୪ ।
 ପୁଣି ନବତନ ପଲମ ଯୋଗାଡ଼ କରଇ
 ଆରେକ ଦିନେ ପୁଣି ରଜାୟେ କରନ୍ତି ମୁଣୋହି । ୨୩୫ ।
 ଲକ୍ଷେ ନୃପତିଙ୍କ ଉଆଣ ଯେହିମତେ
 ଧଂସି ହୋଇଲୁ ରଜା ତୋହୋର ନିମନ୍ତେ । ୨୩୬ ।
 ଦେବେଶ ଦୁଃଖି ଗୋ ମନୁଷ୍ୟେ ଅଗୋଚର
 ଶୁଣିଲୁ ନାହିଁ ତ ଗୋ ଯେସନେକ ସୟଂବର । ୨୩୭ ।

ଶତେକ ବଖରାକେ ଘରେକ ନିବିଂଶ
 ପଞ୍ଚଶ ବୃନ୍ଦ ଗୋ ଛନ୍ଦଶାଳମାନ । ୨୩୮ ।
 ଗଜଶାଳ ଅଶ୍ବଶାଳ କେନ୍ଦୁ ପାରିବ କଳି
 ଅନୁଛନ୍ଦ ବସୁଛନ୍ଦ ଯେ ମାଗନ୍ତି ଯେତେ ଭଳି । ୨୩୯ ।
 ଦ୍ରୋପଣ ବୋଇଲେ ଶୁଣ କେଶିନୀ ମୁଦୁସୁଲୁ
 କୋଟିୟେ ପଦ୍ମେ ସାଗରେ କ୍ଷତ୍ରଣୀ ଯେ କାହାକୁ ଯେବୋଲି । ୨୪୦ ।
 ପଦ୍ମେକ କେତେ ସଖି ଗୋ ସାଗରେକ କେତେ
 ଯେହା ସଞ୍ଚିଣ କହିବା ସଖି ମୋତେ । ୨୪୧ ।
 ପ୍ରଣପତ୍ୟ ହୋଇଣ ଯେ କହିଲ କେଶିନୀ ମୁଦୁସୁଲୁ
 ଶୁଣ ସାବଧାନେ ଗୋସାମଣୀ କ୍ଷତ୍ରଣୀୟେ କେତେ ବୋଲି । ୨୪୨ ।
 ରଥ ପଞ୍ଚଷଠି ସହସ୍ର ଗଜ ପଞ୍ଚଷଠି ସହସ୍ର
 ଅଶ୍ବ ପଞ୍ଚଷଠି ସହସ୍ର ପାଦାନ୍ତ ପଞ୍ଚଷଠି ସହସ୍ର । ୨୪୩ ।
 ଛନ୍ଦ ପଞ୍ଚଷଠି ସହସ୍ର ଆଲମ୍ବ ବିଲମ୍ବ ପଞ୍ଚଷଠି ସହସ୍ର । ୨୪୪ ।
 ଉଦଣ୍ଡ ପଞ୍ଚଷଠି ସହସ୍ର ପଞ୍ଚଷଠି ସହସ୍ର ମୟୂର ଝାଲପକ୍ଷୀ
 ସୁପକାର ପଞ୍ଚଷଠି ସହସ୍ର ପୋଇଲି ପଞ୍ଚଷଠି ସହସ୍ର ଯେ ଲେଖି । ୨୪୫ ।
 ବାଦ୍ୟକାର ପଞ୍ଚଷଠି ସହସ୍ର ନିବିଂଶ
 ପଞ୍ଚଷଠି ସହସ୍ର ଫୁଫୁକାର ବାଦ୍ୟମାନ । ୨୪୬ ।
 ପଞ୍ଚଷଠି ସହସ୍ର ବଇଲ ପଲ୍ଲଣ । ୨୪୭ ।
 ଦ୍ରୋପଣର ଆଗେ କହିଲ କେଶିନୀ ମୁଦୁସୁଲୁ
 ଯେତେ ସନ୍ଧ୍ୟାକୁ ଠାକୁରଣୀ ଗୋ ଅହିବ୍ରତେକ ବୋଲି । ୨୪୮ ।
 ଦଶ ଅହିବ୍ରତେ ଗୋ ପଟଳେ ନିବିଂଶ
 ଦଶ ପଟଳେ ଗୋ ସେନାମୁଖ ବଖାଣ । ୨୪୯ ।
 ଦଶ ସେନାମୁଖେ ଜଳଧାରାୟେ ବୋଲି
 ଦଶ ଜଳଧାରା ମୁଖେ ବାରୁଣୀୟେ କହିଲି । ୨୫୦ ।
 ଦଶ ବାରୁଣୀ ମୁଖେ ନଳେକ ନିବିଂଶ
 ଦଶ ନଳେ ଯେ ଉଦ୍ଭେଦ ପ୍ରମାଣ । ୨୫୧ ।

ଦଶ ଉଦ୍ଧୈ କୃତେକ ଯେ ବୋଲି
 ଦଶ କୃତେ ଯେ ଯେକ ନକ୍ଷତ୍ର କହିଲି । ୨୫୧ ।
 ଦଶ ନକ୍ଷତ୍ର ମୂଳେ ମନୁ ମୁଖେ ଜାଣି
 ଦଶ ମନୁ ମୁଖେ ହୋୟେ ଯେକଇ କ୍ଷତ୍ରଣୀ । ୨୫୩ ।
 ପୁଣ କେଶିନୀ ବୋଇଲି ଶୁଣ ଗୋ ମାହେଶ୍ଵରୀ
 ଗୋତର ନ ଗଲ ଗୋ ସଞ୍ଜି ପି ନୁଆର । ୨୫୪ ।
 ପଦ୍ମକର ଲେଖା ଗୋ ପରୁରଲୁ ମୋତେ
 ଶୁଣିମା ସାବଧାନେ ଦେଖା କହଇ ମୁହିଁ ତୋତେ । ୨୫୫ ।
 ଦଶ ଦଶ ଯେକ ଶୟେକ ବୋଲି ଜାଣି
 ଦଶ ଶୟେ ଗୋ ସହସ୍ରେ ଅଟେ ପୁଣ । ୨୫୬ ।
 ଦଶ ସହସ୍ରେ ଅଟଇ ଅହିବ୍ରତେ
 ଦଶ ଅହିବ୍ରତେ ଗୋ ଲକ୍ଷେକ ପ୍ରମିତେ । ୨୫୭ ।
 ଦଶ ଲକ୍ଷେ ଗୋ କୋଟିୟେ ଯୁଗତ
 ଦଶ କୋଟିୟେ ଗୋ ହୁଅଇ ମର୍ତ୍ତ୍ୟେ । ୨୫୮ ।
 ଦଶ ମର୍ତ୍ତ୍ୟେ ଗୋ ମେବଜ୍ଞେ ବୋଲିଟି ଯୁଗତ । ୨୫୯ ।
 ଦଶ ମେବଜ୍ଞେ ହୋଅଇ ଯେକ କୃତ
 ଦଶ କୃତେ ଗୋ ଖବେକ ଜାଣ ସାଧ । ୨୬୦ ।
 ଦଶ ଖବେକ ଗୋ ନିଖବେକ ବୋଲି ଜାଣି
 ଦଶ ନିଖବେ ଗୋ ଶଙ୍ଖେକ ପରିମାଣି । ୨୬୧ ।
 ଦଶ ଶଙ୍ଖେ ଗୋ ପଦ୍ମେକ ଜାଣ ବୋଲି
 ଦଶ ପଦ୍ମେ ଗୋ ସାଗରେ କହିଲି । ୨୬୨ ।
 ଦଶ ସାଗରେ ଗୋ ବୋଲିଟି ଅନନ୍ତେ
 ଯେତେକ ଗୋତର ହୋଇଲି ଆନ ନ ଜାଣଇ ଚିତ୍ତେ । ୨୬୩ ।
 ଦଶ ଅନନ୍ତେ ଗୋ ବୋଲିଟି ପରାବର୍ତ୍ତେ
 ଦଶ ପରାବର୍ତ୍ତେ ଗୋ ବୋଲିଟି ମାରାୟୁଧେ । ୨୬୪ ।
 ଦଶ ମାରାୟୁଧେ ବୋଲିଟି କ୍ଷତ୍ରଣୀ
 ଦଶ କ୍ଷତ୍ରଣୀରେ ସଖୀ ଲେଖ ବକ୍ଷତ୍ରଣୀ । ୨୬୫ ।
 ଦଶ ବକ୍ଷତ୍ରଣୀରେ ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣେକ ଜାଣି
 ଦଶ ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣେକ ଅନଳେ ପରିମାଣି । ୨୬୬ ।

ଦଶ ଅନଳେ ଗୋ କାଠୟେ ହୋଇଲି
 ଦଶ କାଠିୟେ ସଖି ବିକାଠି ଲହିଲି । ୨୬୭ ।
 ଯେସନେକ ସରୁପେ ସଖି ଯେସନେକ ଭିଆଣ
 ଯେଥେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ଗୋ ତୋହୋର ସୟେଂବରେଣ । ୨୬୮ ।
 କେଶିନୀ ବୋଇଲି ଶୁଣ ଦ୍ରୋପଦ ଦୁଲଣୀ
 ଯେହେନେକ ଯାବତ ଲେଖା ଗୋ ସଇନ ଠାକୁରଣୀ । ୨୬୯ ।
 କେଶିନୀ ବୋଇଲି ନିରାଧାର ବଚନେ
 ଶୁଣିଣ ପାଞ୍ଚାଳୀ ଯେ ବିସ୍ମୟେ ପଞ୍ଚମନେ । ୨୭୦ ।
 ଯେଥୁ ଅନନ୍ତରେ ଯେ ବିଲଙ୍କ ଆଧିପତି
 ଅଗସ୍ତିଙ୍କ ଚରଣେ ଯେ ବିନୟ ଭଗତି । ୨୭୧ ।
 ଭୋ ମୁନି କଥାୟେ ଯେ ମୋତେ କହିବାକ ଫେଡ଼ି
 ତବ ମୁଖୁଁ ଶୁଣିଲେ ଯେ ପାତେକ ଅପହର । ୨୭୨ ।
 ବୋଇଲି ଯେ ଦ୍ରୋପଦଙ୍କ ଆଗେ ଚିହ୍ନାଇ ଦିଅଇ କେଶିନୀ
 କେମନ୍ତେ ଜାଣିଲି ସେ ନଗପୁର ମଣ୍ଡଳ ରାଜାଙ୍କର ନାମ ଦେନ । ୨୭୩ ।
 ଯେ କଥା ମୋତେ ସଂଗୟ ଲାଗିଲି ମହାମୁନି
 କେଶିନୀ ଅଟଇ ଜାତ ମାନବ ଯେ ଯୋନି । ୨୭୪ ।
 ବଦୟନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ମନୁ ଯେ ଧାର୍ମିକ
 ଯେ କଥା ସଞ୍ଜି ପି ଶୁଣିବାକୁ ଭୁବି ସେ ବିବେକ । ୨୭୫ ।
 କହନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଯେ ପୂର୍ବର ଯେ କଥା
 ଯେଣୁ ସେ କେଶିନୀ ଯେ ହୋଇଲି ମହାଗ୍ୟାଂତା । ୨୭୬ ।
 ଆକାଶ ଗଙ୍ଗାରେ ସ୍ନାନ ଯେ କରନ୍ତି ନାରଦ ମୁନିବର
 ତାହାଙ୍କର ତପସ୍ନାନ ବେଳେ ଯେ ଯେ ମିଳିଲି ଶୁମ୍ଭର । ୨୭୭ ।
 ଅନେକ ବିନୟ ହୋଇ ଶୁଣିଲି ଗଡ଼ଦାଲି
 ରଞ୍ଜି ବୋଇଲେ ଗୋ କିସ କାର୍ଯ୍ୟ କହନି ତୋହୋର । ୨୭୮ ।
 କେଶିନୀ ବୋଇଲି ତୁମ୍ଭେ ଯେ ସବଗ୍ୟଂ ପୁରୁଷ
 ତୁମ୍ଭର ଆଗରେ ମୁହିଁ କହିବଇଁ କିସ । ୨୭୯ ।
 ଜାଣି ଅନୁଗ୍ରହ ମୋତେ କରିବା ମୁନିବର
 ତୁମ୍ଭର ହେତୁ ଦୃଶ୍ୟ ମୋତେ ହୋଇବ ଗତ ଯେ ଆଗତର । ୨୮୦ ।

ସୈନ୍ୟ ଶୁଣି ମୁନି ଯେ କାଢିଲେ କଳିଧୋକଡ଼ରୁ ଅଞ୍ଜନ
 ସୈନ୍ୟ ନୟନେ ଘେନି ଶୁଣିଲେ ତୋତେ ହୋଇବ ଦୃଶ୍ୟମାନ । ୨୮୧ ।
 ଆବର କହିଲେ ଯେ ମନ୍ତ୍ର ସାରସ୍ବତ
 ସୈନ୍ୟ ପଢି ଘେନିଲେ ତୋତେ ଦିଶିବ ସୈ ତନି ଜଗତ । ୨୮୨ ।
 ସେ ମନ୍ତ୍ର ଅଞ୍ଜନ ଶୁଣି କେଶିନୀ ଘେନିଲୁ ନୟନେ
 ତେଣୁ ସେ ସମସ୍ତ ତାକୁ ଯେ ହୋଇଲୁ ଦୃଶ୍ୟମାନେ । ୨୮୩ ।
 ତେଣୁ ସେ ଦ୍ରୋପଣୀକ ଚହାଇ ଦିଅଇ ସମସ୍ତ
 ଶୁଣିଲୁକି ରାଜା କେଶିନୀର ଅଟଇ ସୈନ୍ୟନେକ ଚରତ । ୨୮୪ ।
 ମନୁ ପୁରା କଲେ ଅଗସ୍ତି ମହା ମୁନେୟ
 ସୈନ୍ୟ କସ ହୋଇଲୁ ଯେ ଲକ୍ଷର ବିଧାନେ । ୨୮୫ ।
 ଦ୍ରୋପଣୀ ବୋଇଲେ ଗୋ ମୋର ମନ୍ତ୍ର ଭ୍ରାତ ବେନି
 ଅନମିତ୍ରେ ବରଲେ କିମ୍ପା ସୈନ୍ୟେ ରାଜାର ସଇନି । ୨୮୬ ।
 ସୈନ୍ୟେକ ଆରମ୍ଭେ ଯେ କଲେକ ସୟମ୍ବର
 ସୈ ସଭାର ମଧ୍ୟେ କେ ମୋତେ ହୋଇବାକି ବର । ୨୮୭ ॥
 କେଶିନୀ ବୋଇଲୁ ଗୋ କହିବାକି ସରୁପ ତୋତେ
 କେ ତୋହୋର ବର ବୋଲି ନ ଜାଣଇ ନିରୁଚାନ୍ତେ । ୨୮୮ ।
 ରାଜାର ବ୍ରତ ଗୋ ନିରାଧାର ଦେଖ
 ଯେ ବିନ୍ଧବ ରାଧାଚନ୍ଦ୍ର ମହାଲକ୍ଷ । ୨୮୯ ।
 ସୈନ୍ୟକୁ ତଳସୈ ଗୋ କରୁଥିବୁ ପାଆଳୀ
 ଯେ ଲକ୍ଷ ବିନ୍ଧବ, ତୁ ତାହାର ମନର ହୁଅାଳୀ । ୨୯୦ ।
 ସୟମ୍ବର ସଞ୍ଜି ପି କହିଲ କେଶିନୀ
 ମେଢରେ ନେଇ ବିଜେ କରାଇଲେ ଜୟସେନା । ୨୯୧ ।
 କରପସ ଯୋଡ଼ଣ ବୋଲଇ ଧୃଷ୍ଣ ଯେ ଦୃମନେ
 ସାବଧାନ ହୋଇ ଶୁଣିମା ରାଜାଗଣମାନେ । ୨୯୨ ।
 କନ୍ୟାର ରୂପଗୁଣତ ନିରୈପିଲ ସମସ୍ତ
 ଯେ ଲକ୍ଷ ବିନ୍ଧବ କନ୍ୟା ତାହାକୁ ପରାପତ । ୨୯୩ ।

ସୈନ୍ୟମନ୍ତ୍ରର ସମସ୍ତେ ରାମକୃଷ୍ଣ ବେନି
 ଶୁଭ ଯୋଗେ ବିଜେକଲେ ଛପନକୋଟି ଯଦୁବଂଶ ଘେନି । ୨୯୪ ।
 ଉତ୍ତସେନ ନନ୍ଦ ଉପନନ୍ଦ ସହତେ
 ବିଜେ ଜଗମୋହନ କୁତୋହୋଲ ଦେଖିବାର ନିମନ୍ତେ । ୨୯୫ ।
 ଶର୍ପିଯାସୀ ଯେ ଉଚ୍ଛବର ସ୍ଥାନେ
 କୁତୋହୋଲେ ବିଜେ କରନ୍ତି ଯେ ବୃନ୍ଦାଅର୍ଚ୍ଚମାନେ । ୨୯୬ ।
 ପୃଥ୍ବୀଙ୍କ ଅଳଂକାର ନାରାୟଣଙ୍କର ପ୍ରଭା
 ଶରୀର ବିହନେ ଅଳଂକାର କାହିଁ ଶୋଭା । ୨୯୭ ।
 ଶୟଳ ସଂସାରେ ନାରାୟଣ ହିଁ ବଲ୍ଲଭ
 ସଭା ଶୋଭିଲୁ ଯଦୁଂ ବିଜେକଲେ ବାସୁଦେବ । ୨୯୮ ।
 ଦାନବ ବଳମାନେ କରନ୍ତି ବୋଲି ସାସ
 ଶୂନ୍ୟ ରୁହାଇଲେ ସ୍ବାମୀ ରଥ ନନ୍ଦିଘୋଷ । ୨୯୯ ।
 ଶ୍ରୀ ବଳରାମେ ବିଜେ କଲେ ତାଳଧ୍ବଜ ରଥେ
 ରଥରେ ବିଜୟେ ସ୍ବାମୀ ରେବତୀ ସହତେ । ୩୦୦ ।
 ନାରାୟଣ ବିଜେ ଦେଖିଣ ଦେବ ଅମରାଧି
 ବିଦ୍ୟାଧରଗଣ ଘେନି ବିଜୟେ ଜୟଭେଷା । ୩୦୧ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣେ ବକ୍ର ଆରୋପଣ ଆରୋହଣ ଅଇରାବତ ପିଠି
 ହସ୍ତୀ ବେନି ପାରୁଣେ ଖଟନ୍ତି ବିଦ୍ୟାଧର ଚଉପାଶେ କୋଟି । ୩୦୨ ।
 ଅମରଗଣ ଛନ୍ଦ ଘେନି ଖଟନ୍ତି ଚଉପାଶେ
 ଇନ୍ଦ୍ର ଗୋବିନ୍ଦ ସୈନ୍ୟେ ହୋଇ ରହିଲେ ଶୂନ୍ୟ ଯେ ଆକାଶେ । ୩୦୩ ।
 ଅମରାଧି ନାଥ ଯଦୁଂ ଅଇଲକ ଚଳି
 ରୁଦ୍ରଗଣ ଘେନି ବିଜୟେ କପାଳୀ । ୩୦୪ ।
 ଦୃଷ୍ଣ ଆରୋହ ବିଜେ କଲେ ଦେବ ଯେ ଇଶାନ
 ଗଣପତି କାର୍ତ୍ତିକେଶ୍ବର ଚଉଦ କୋଟି ଶିବଗଣ । ୩୦୫ ।
 ହୃଦରେଣ ଗିରିଜା ମଉଳେ ଶଶାଙ୍କ ଧବଳୀ
 ଦେଖି ପ୍ରଣିପତ୍ୟ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଦେବ ହଳୀ । ୩୦୬ ।

ମରୁତ ବଶ୍ୟାନର ଯେ ଦେବଗୁରୁ ବୃହସ୍ପତି
 ଭୁବୁ କାଶ୍ୟପ ଅଙ୍ଗିରା ନାରଦ ବ୍ରହ୍ମପତି । ୩୦୭ ।
 ବରୁଣ ନୈରୁତି କୃବେର ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ
 ଅନ୍ତରାକ୍ଷେ ବିଜୟେ ଦେବେ ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ବର ରାଜ୍ୟ । ୩୦୮ ।
 ଅନ୍ତରାକ୍ଷେ ବିଜେ କଲେ ଆସି ଦେବଗଣେ
 ସପ୍ତମ୍ବର ଦେଶି ପ୍ରଣାମା କଲେ ଦେବ ନାରାୟଣେ । ୩୦୯ ।
 ପୁଷ୍ପକୃଷ୍ଣ ହୋଉଅଛି ଆକାଶ ଭୁବନେ
 ସଭାରେ ପଡୁଅଛି ଶିଶିର ଗୁଣ୍ଡିମାନେ । ୩୧୦ ।
 ଗନ୍ଧ ଆମୋଦଇ ଯେହ୍ନେ ମଳୟାନଳ ବିଜେ
 ସବେ ବିରୁରନ୍ତି ହୋ ବିଜେ କଲେ ଦେବରାଜେ । ୩୧୧ ।
 ପୁଷ୍ପକୃଷ୍ଣ ଉତ୍ତରେ ଯେ କଶପୁ ହୋଇଲୁ ବୃଷ୍ଣି
 ଦ୍ବାଦଶ ଯୋଜନ ପରିଧନ୍ତେ ଜନେ ସୁଖେଶ ସାଉଁଟି । ୩୧୨ ।
 ରାଜାମାନେ ପ୍ରଣାମନ୍ତି ସାଧୁ ସାଧୁ ଦ୍ରୋପତି
 ତୋହୋର ପ୍ରସାଦେ ହୋ ବିଳସିଲୁ ସମସ୍ତ । ୩୧୩ ।
 ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ଅବତରି ଆସି ଦେଶନ୍ତି ପଦ୍ମଯୋନି
 ସପ୍ତମ୍ବର ସ୍ଥାନେ ପ୍ରବେଶ ବଶିଷ୍ଠ ମହାମୁନି । ୩୧୪ ।
 ତୁଲେଶ ଅଛନ୍ତି ନବ ସହସ୍ର ଶିଷି
 ଆସ୍ଥାନ ତେଜ ରାଜାଗଣେ ଚରଣେ ନିବେଶି । ୩୧୫ ।
 ଅହିକ୍ରତେକ ଶିଷ ଘେନି ଦୁର୍ଭାସାୟେ
 ମହାସଭାର ମଧ୍ୟେ କଲେକ ବିଜୟେ । ୩୧୬ ।
 ପଉଲେସ୍ତି ବିଶ୍ରବା ଅଗସ୍ତି ମହାମୁନେ
 ଦେବରାଷି ବ୍ରହ୍ମରାଷି ବିଜୟେ ସଭାର ଆସ୍ଥାନେ । ୩୧୭ ।
 ସୁଦେବ ମାରକଣ୍ଡ ଉଦାଳେକ ପୁରୋହିତେ
 ତୁଲେଶ ଶିଷ ଯେହ୍ନାଙ୍କର ଅହିକ୍ରତେ । ୩୧୮ ।
 ଗଉତମ ଉତ୍କଳ ଆବର ଭାରଦ୍ବାଦଣେ
 ସହସ୍ରେ ସହସ୍ରେ ଶିଷି ଯେହ୍ନାଙ୍କର ପାଶେ । ୩୧୯ ।
 ସନକ ସନାତନ ସନନ୍ଦନ ସନତକୁମାର ବ୍ରହ୍ମରାଷି ଗୁରୁ
 ଅହିକ୍ରତେକ ଶିଷ ଘେନି ସପ୍ତମ୍ବରେ ବିଜେ କରି । ୩୨୦ ।

ମାଣ୍ଡବ୍ୟ ବିଭୀଷ୍ଟକ ରାକ୍ଷସଶୂଳ ସହିତେ
 ସଭାରେ ବିଜେ କଲେ ତୁଲେଶ ଶିଷ ଅହିକ୍ରତେ । ୩୨୧ ।
 ସୁମନ୍ତକ ବାଲମିକି ଲେମ୍ବଣ ସତ୍ୟତପା
 ଯେ ତନୁ ଅହିକ୍ରତ ଶିଷ୍ୟ ଘେନି ବିଜୟେ ସମୀପା । ୩୨୨ ।
 ଶାୟନ୍ତନୁ ପାରେଶ୍ବର ବିଶ୍ବାମିତ୍ର ସବ ରାକ୍ଷି
 ଯେହ୍ନାଙ୍କର ତୁଲେ ପଦର ସହସ୍ର ଶିଷି । ୩୨୩ ।
 ଷାଠିୟେ ସହସ୍ର ଶିଷ୍ୟ ଘେନି ବେଦବ୍ୟାସେ
 ଶୂଳ ମୁନି ଜଇମିନି ବଇଶମ୍ପାୟନ ଅଛନ୍ତି ପାଶେ । ୩୨୪ ।
 ଲକ୍ଷେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଘେନି ଧୌମ୍ୟ ପୁରୋହିତେ
 ଆକାଶୁ ଓହ୍ଲାଇଲେ ବିଶ୍ବଦେବାଙ୍କ ସହିତେ । ୩୨୫ ।
 ରାକ୍ଷି ମାନନ୍ତି ଦେଶି ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ବର ରାଜା
 ଚରଣ ଉଦକ ଘେନି କରଇ ପାଦପୂଜା । ୩୨୬ ।
 କୃଷ୍ଣାଞ୍ଜନ ଗୁଲ ଗୋଟିୟେ ଗୋଟିୟେ ଦଲକ ସବୁନ୍ତି
 ସମୀପ ଥିଲ ସେ ସବୁ ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ବର ନୃପତି । ୩୨୭ ।
 ପ୍ରଣପତ୍ୟ ହୋଇ ଶୁଭଲ ଦ୍ରୋପଦ ନୃପତି
 ରାକ୍ଷି ମାନେ ବୋଇଲେ ତବ ବାଞ୍ଛା ହୋଉ ଯେ ପରାପତି । ୩୨୮ ।
 କୁଶହସ୍ତ ହୋଇଶ ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ବର ରାୟେ
 ଗୁରୁ ଭଣ୍ଡାର ଧନ ସେ ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ଦାନ ଦୟେ । ୩୨୯ ।
 ସଭାର ଉତ୍ତାନ ଭାଗେ ହୋଉଛି ଗୋଦୋହନ
 ଦେଶାଙ୍କି ବଳିଭୋଜା ଦେବଙ୍କୁ ଶୀତଳ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ । ୩୩୦ ।
 ମନୁ ପୁରା କଲେ ଅଗସ୍ତି ମହରାଷି
 କେତେ ଧେନୁ ଦୋହନ କଲେ କହିବା ବିଶେଷି । ୩୩୧ ।
 ସହସ୍ରେକ ଗାବେ ଗୋଷ୍ଠ ଯେକ ବୋଲି
 ଶତେକ ଗୋଷ୍ଠରେ ଯେ ହୋୟେ ଯେକ ପଲ୍ଲୀ । ୩୩୨ ।
 ଶତେକ ପଲ୍ଲୀରେ ନଉଡ଼ିୟେକ ବୋଲି
 ଶତେକ ନଉଡ଼ିରେ ମହାଶୁଭେ କହିଲି । ୩୩୩ ।

ଶତେକ ମହାଶତେ ହୋଇଲ ମହାଭୋଇ
 ଦ୍ଵାଦଶ ମହାଭୋଇରେ ଯେତେ ଗୋଧନ ଖଟଇ । ୩୩୪ ।
 ଦ୍ଵାଦଶ ମହାଭୋଇରେ ହୋଇଲ ଯେତେ ଗାଈ
 ଅପାଦ ଶାନ୍ତି ନିମନ୍ତେ ଦ୍ରୋପଦ ଯେତେ ଗାଈ ଦୋହନ କରଇ । ୩୩୫ ।
 ଶୀର ନୟା ଗୋଟିୟେ ବହୁଯାଇଁ ବନେ
 ସୁଖେ ପିବନ୍ତି ତହିଁ ଉଦ୍ୟାନ ଖାବମାନେ । ୩୩୬ ।
 ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ଆଦିବ୍ରହ୍ମା
 ଦ୍ରୋପଣୀ ସୟମ୍ବର ଯେସନେକ ମହିମା । ୩୩୭ ।
 ଲକ୍ଷେ ଲକ୍ଷ ପଞ୍ଚାମୃତେ କରନ୍ତି ସ୍ତ୍ରୀହାନ
 ଯେତେ ଦୂରେ ଅଛନ୍ତି ଶମ୍ଭୁ ଲଙ୍କାମାନ । ୩୩୮ ।
 ଅନେକ ଶୀତଳ ବଳଭୋଜା ଦିଅନ୍ତି ଭଦ୍ରକାଳୀ
 ପୋତୁଅ ମେଷ ଗୁଗଳ ଲକ୍ଷେ ଲକ୍ଷେ ବଳି । ୩୩୯ ।
 ଋକ ଯଜୁ ସାମ ଅଥବା ଋଷି ବେଦୀ
 ଲକ୍ଷେ ଲକ୍ଷେ ବ୍ରାହ୍ମଣେ ବରଣ ସମ୍ପାଦି । ୩୪୦ ।
 ମହା ଯାଗଶାଳେ ଆହୁତି ଦିଅଇ ହବି
 ମହାମନ୍ତ ବାକ୍ୟେ ସ୍ଵାହା ସ୍ଵଧା ଦେଶ । ୩୪୧ ।
 କରନ୍ତି ନୃତ୍ୟ ଗୀତ ଅନେକ ବିଦ୍ୟାଧରୀ
 ଡାକନ୍ତି ଚଣ୍ଡପୁତ୍ର ମଙ୍ଗଳ ସୀତକାରି । ୩୪୨ ।
 ଆଦିତ୍ୟ ସୋମ ମଙ୍ଗଳ ବୁଧ ବୃହସ୍ପତି
 ଶୁକ୍ର ଶନିଶୁକ୍ର ଯେ ରହୁ କେତୁ ଗ୍ରହ ସ୍ଥିତି । ୩୪୩ ।
 ତଥୁ ବାର ନକ୍ଷତ୍ର ଯୋଗ କହନ୍ତି ଗ୍ରହପୁତ୍ର
 ମଙ୍ଗଳ ପାଠ ଉଚ୍ଚେ ପଢନ୍ତି ଋଷି ପୁତ୍ର । ୩୪୪ ।
 ଯେସନେକ ସମ୍ପଦ ଦ୍ରୋପଦ ଭୁବନ
 ଯେ ଯେତେକେ ଯିପୁତି ଅବିଚ୍ଛନ୍ନେ ଦିଅନ୍ତି ଦାନ । ୩୪୫ ।
 ଉପନେକ ବାଡିଲ ନେଇ ଲଖର ଚଉକତି
 ଧନକୁତମାନ ଯେ ଦେବାଙ୍ଗ ବସନ ଥୁଅନ୍ତି । ୩୪୬ ।

୩୩୮ । { ଲକ୍ଷେ ପଳ ପଞ୍ଚାମୃତେ ମହା ସ୍ତ୍ରୀହାନ
 { ଯେତେ ଦୂରେ ଅଛନ୍ତି ଶିବଗଣମାନ ।

୩୪୧ । ଚଣ୍ଡପୁତ୍ର—ପୁତ୍ର ପାଠକ, ଭଟ୍ଟ ।

୩୪୬ । ଉପନ—ଉପଦେଶକ-ଉପହାର ।

ରାଜାକେ ମାଣିକ୍ୟ ଶତେ ଶତେକ ବଢ଼ି
 ଦିହନ୍ତି ଜଗନ୍ନାଥ ଆଲୁଅମୟେ ପୃଥୀ । ୩୪୭ ।
 ଧନୁ ଗୋଟିୟେ ଯେ ହୋଣ ଗୋଟିୟେ
 ବେଢ଼ିଣ ଜଳନ୍ତି ସ୍ଵର ଜଡ଼ିତ ପାପ ଶୟେ । ୩୪୮ ।
 ଦାସୀନେତ ପତନା ଝିନ ବସନ କୁଡେ
 ଶତେ ଶତେ ପାପ ଜଳନ୍ତି ମର୍ଜିତ ଜଡ଼ିତ ସମୁଦେ । ୩୪୯ ।
 ଦୁର୍ଗି ଆପିଲେ ଅସିପଦ ଗୋଟାୟେ ଫଳକ ଗୋଟାୟେ
 ମୁକୁତା ଜଡ଼ିତ ତହିଁ ଜଳନ୍ତି ପାପ ଶୟେ । ୩୫୦ ।
 ଗଦା ଗୋଟାୟେ କୋନ୍ତ ଗୋଟାୟେ
 ମାଳା ଜଡ଼ିତ ତହିଁ ଜଳନ୍ତି ପାପ ଶୟେ । ୩୫୧ ।
 ସୁବର୍ଣ୍ଣର ରୁଖା ମର୍ଜିତ ଜଡ଼ିତ ସହସ୍ରେ
 ରାଜାକେ ଯେତେକ ପାପ ଜଳନ୍ତି ଗୁମୁରେ । ୩୫୨ ।
 ନେତର ଚନ୍ଦ୍ରାତପ ଉପରେ କନେକ ପୁଷ୍ପମାଳ ଖଞ୍ଜି
 ଅଷ୍ଟରହେ ଖଞ୍ଜିତ ମାଣିକ୍ୟ ପୁଞ୍ଜି ପୁଞ୍ଜି । ୩୫୩ ।

୩୫୪ । ଦାସୀନେତ ... ସମୁଦେ-ଏହି ପଦ ସ୍ଥାନରେ ଅନ୍ୟ ପାଠ ଅଛି—

ଦାସୀନେତ ପତନା ଧନ କୁଡ଼ି କୁଡ଼ି ଅପ୍ରମିତ
 ନାନା ଉପହାର ଯେ ନ ଯାଇ ତଦନ୍ତ ।
 ଗଦା କୋନ୍ତ ଲଙ୍କିଆ ଶାବେଲୀ କରବାଳ
 ରତ୍ନ ଜଡ଼ି କର ଯେମାନ ଥୋଇଲ ସୟମ୍ବର ସଭର ।
 ବିଚିତ୍ର ମଣି ଅମ୍ବର ନେତ ବସ୍ତ୍ର ଭୂଷଣ
 ଉପରେ ଚନ୍ଦ୍ରାତପ ଝଟକନ୍ତି ରତ୍ନ କରଣ ।
 କର୍ପୁର ପନଥର କସ୍ତୁରୀ ମିଶି ଛତା
 ଅଷ୍ଟରହେ ମାଳମାନ ଲମ୍ବନ୍ତି ତହିଁ ଝର ।
 ପାୟେତା ବିସ୍ତାର ଗନ୍ଧ ପୁଷ୍ପ ହୋଣମାନ
 ଅତି ସାନନ୍ଦେ ବସିଲେ ରାଜାଗଣମାନେ ପୁଣ ।

ସୈନ୍ୟମତ ସମୁଦେ ସମାଧି ଅଛି ଲକ୍ଷେକ ରାଜାକୁ
 କୋବେର ଭୁବନ ନୁହେଁ ଯେ ପଟାନ୍ତର ଦେବାକୁ । ୩୫୪ ।
 ଅମର ଭୁବନ ଅବା ପଟାନ୍ତର କରନ୍ତି
 କଳପି ନୁହଇ ସେ ଯହୁଁ ପୁନର୍ଜନ୍ମ ହୁଅନ୍ତି । ୩୫୫ ।
 ସୈନ୍ୟନେକ ସଭା ସମୁଦେ ଯୁଗତେ
 ଜଗନ୍ନାଥେ ପୁଜା କଲେ ବଳରାମଙ୍କ ଅଗ୍ରତେ । ୩୫୬ ।
 ସେ ଯେ ଦୁର୍ଲଭ ଲକ୍ଷେକ ପାତଲ ଦ୍ରୋପତେ
 ସେ ଲକ୍ଷ ବିନ୍ଦବାକୁ ସ୍ବାମୀ କେ ଅଛି ସାମରଥେ । ୩୫୭ ।
 ବଳରାମେ ବୋଇଲେ ବାବୁ ଶୁଣ ଜନାଦାନ
 ଦୃଷ୍ଟିଭେଦ ଅଟଇ ଯେ ରାଧେବ ସୁତ କର୍ଣ୍ଣ । ୩୫୮ ।
 ନିଶ୍ଚୟେ କର୍ଣ୍ଣ ଯେ ମହାଲକ୍ଷ ବିନ୍ଦବ
 ଦ୍ରୋପଣୀ କନ୍ୟା ମାନଗୋବିନ୍ଦକଇ ଦେବ । ୩୫୯ ।
 ଅଶକ୍ୟ ଅଗୋଚର ହୋ ସେ ଅଟଇ ଆନକୁ
 ସୈନ୍ୟନେକ ବିରୁଦ ଯେ ଦଶଇ ଆନୁର ମନକୁ । ୩୬୦ ।
 ସୈନ୍ୟନେକ ବିରୁଦ ଯହୁଁ କହିଲେ ସଂସିଷେଣ
 ଶୁଣିଣ ଯାସିଲେ ଯେ ଦେବ ନାରାୟଣ । ୩୬୧ ।
 ଦ୍ରୋପଦ ରାଜା ଯେ ବ୍ୟାସକୁଟ ଲକ୍ଷ ପାତଲ
 ତଳେ ଶୀର୍ଷଜଳ ଘଟେକ ଆସିଲ । ୩୬୨ ।
 ତଳକୁ ଦୃଷ୍ଟି କଲେ ଦଶଇ ଶୁଭ୍ର ମୀନ
 ଅଦୃଷ୍ଟିରେ ଦୃଷ୍ଟି ଭେଦ ପାରବକ କର୍ଣ୍ଣ । ୩୬୩ ।
 ବଳରାମେ ଅଟନ୍ତି ଭୂତ ଭବିଷ୍ୟ ଗ୍ୟାନ୍ତା
 ନ ଜାଣି କହିଲେ କି ସୈନ୍ୟନେକ ବାରତା । ୩୬୪ ।
 ବଳରାମଙ୍କ ଭୁଲେ କଥା ହୁଅନ୍ତେ ନାରାୟଣ
 ହୃଦଗତେ ଚିନ୍ତା କଲେ ଚନ୍ଦ୍ର ସୁଦ୍ରଶେନ । ୩୬୫ ।
 ଆଗ୍ୟାନ୍ ଦଲେ ସ୍ବାମୀ ଦେବ ଦାମୋଦର
 ତୁ ଅନ୍ତରାଳେ ଭ୍ରମୁଥିବୁଟି ଶୁରତାଳ ଉଚ୍ଛର୍ଗର । ୩୬୬ ।
 ଯେବଣ ନାରାଜ ବିନ୍ଦବେ ଶୁଷ୍ଟ ଦ୍ରୋଣ କର୍ଣ୍ଣ
 ଶଲ୍ୟ ଅଶସ୍ତ୍ରମା ଜୟରଥ କୃପଗ୍ରସ୍ତ । ୩୬୭ ।

ସେ ସପତ ରଥୀ ଆଦି କର ଭୂରସବା ମହାବୀର
 ଯେତେ ନାରାଜ ବିନ୍ଦବେ ତୋହୋଠାରେ ବାଜି ପଡ଼ିବେ ଭୂମିର । ୩୬୮ ।
 ନାରାୟଣ ଆଗ୍ୟାନ୍ ସେ ସୁଦ୍ରଶେନ ଚନ୍ଦ୍ର ଗଲ
 ଶୁରତାଳ ଉଚ୍ଛର୍ଗରେ ଯାଇଁ ଶରଣ । ୩୬୯ ।
 ଦେବ ଦାନବ ମାନବ ଆଦି କର
 କାହାକଇଁ ଦୃଶ୍ୟ ନାହିଁ ଚନ୍ଦ୍ରକୁଟ କଲେ ଦେବ ହର । ୩୭୦ ।
 ଚନ୍ଦ୍ରକୁଟ ମାୟା ଯହୁଁ ଶ୍ରୀହର ଭୁଆଇଲେ
 ଚନ୍ଦ୍ରକୁଟ ହରି ବୋଲି ବ୍ରହ୍ମା ନାମ ଦଲେ । ୩୭୧ ।
 ସୈନ୍ୟନେକ ମାୟା କଲେ ଦେବ ଦାମୋଦର
 ବଳରାମ ଦେବଙ୍କୁ ସେ ନୋହିଲ ଗୋଚର । ୩୭୨ ।
 ଆକାଶେଣ ଦେଖିଲେ ବ୍ରହ୍ମା ଜଗତପିତା
 ମଞ୍ଜେଶ ବ୍ୟାସେ ଦେଖିଲେ ଭୂତ ଭବିଷ୍ୟ ଗ୍ୟାନ୍ତା । ୩୭୩ ।
 ଆପଣେ ଜାଣନ୍ତି ଦେବ ଦାମୋଦର
 ତିନି ଜଣହୁଁ ଶୁଣି ଜଣଙ୍କୁ ନାହିଁ ନା ଗୋଚର । ୩୭୪ ।
 ବ୍ରହ୍ମା ଦେଖି ଯେ ଅନେକ ସୁତ କଲେ
 ମାୟାଧର ବୋଲି ସେ ଅନେକ ବିନୋୟିଲେ । ୩୭୫ ।
 ଜୟ ତୁ ମାୟାଧର ମାୟା ମେଖଳୀ
 ଜୟ ତୁ ମାୟାଧର ଚନ୍ଦ୍ରକୁଟ ବନମାଳୀ । ୩୭୬ ।
 ଜୟ ତୁ ମାୟାଧର ସୟଳ ସଂସାର ଜନବନ୍ଧୁ
 ଜୟ ତୁ ମାୟାଧର ପ୍ରଳୟାନ୍ତକ ସିନ୍ଧୁ । ୩୭୭ ।
 ଜୟ ତୁ ମାୟାଧର ଅନନ୍ତ କାମରୂପୀ
 ଜୟ ତୁ ମାଧବ ସୟଳ ତରୁ ବ୍ୟାପି । ୩୭୮ ।
 ଜୟ ତୁ ମାଧବ ସୟଳ ସୈନ୍ୟ ଆତ୍ମା
 ଜୟ ତୁ ମାଧବ ଯୋଗମନ୍ତ୍ର ବ୍ରହ୍ମା । ୩୭୯ ।
 ଜୟ ତୁ ମାଧବ ଅନନ୍ତ ଶ୍ରୀରଙ୍ଗୀ
 ଜୟ ତୁ ମାଧବ ହୃଦେ ବ୍ୟାସ କୁଟ ଭଙ୍ଗୀ । ୩୮୦ ।

ଜୟ ତୁ ମାଧବ ସୟଳ ଜନସଞ୍ଚା
 ଜୟ ତୁ ମାଧବ କୃତାନ୍ତକ କାଳବଞ୍ଚା । ୩୮୧ ।
 ଜୟ ତୁ ମାଧବ ମାଲେନ୍ଦ୍ରୀ ପୁଷ୍ପ ବର୍ଣ୍ଣ
 ଜୟ ତୁ ମାଧବ ମହାପାତକ ଦହନ । ୩୮୨ ।
 ଜୟ ତୁ ମାଧବ ଭଗତ ବଢ଼ଳା
 ଜୟ ତୁ ମାଧବ ଅନନ୍ତ ରୂପ କଳା । ୩୮୩ ।
 ଜୟ ତୁ ମାଧବ ଭାରତୀୟ ବଢ଼ିଭ
 ଜୟ ତୁ ମାଧବ ଶରଣ ରକ୍ଷଣ ବାସୁଦେବ । ୩୮୪ ।
 ଜୟ ତୁ ମାଧବ ତବ ଚରଣେ ଶରଣ ମମ
 ଶୁଦ୍ରମୁନି ସାବେଳ ଦାସ ଶତେ ସହସ୍ର ଦଣ୍ଡ ପରିଣାମ । ୩୮୫-୧୯୭୭ ।

ଲୁଗବନ୍ଧ

ବଢ଼ବସୁତ ମନୁ ପରୁରଲେ ଶୁଣ ଅଗସ୍ତି ହେ
 ଲୁଗର ଚରଣ ମୋତେ କହିବା ସଦେହେ । ୧ ।
 ଅଗସ୍ତି ବୋଇଲେ ଶୁଣ ହେ ରାଜନ
 କହିତ ଶକ୍ୟ ନୋହଇ ଦ୍ରୋପଦ ଲୁଗ ବିଧାନ । ୨ ।
 ଧୃଷ୍ଣଦୁମନ ଯାଇ ବିଜେ କଲେ ସଭା
 ଯେ ପାର ଗୋସାଇଁ ଲୁଗ ଯେ ବିନ୍ଧିବା । ୩ ।
 ମୁହଁ ସୟମ୍ବର କଲି ଯହଁର ନିମନ୍ତେ
 ତହିଁକି କାରଣ ସ୍ଵାମୀ କରବା ନା ମୋତେ । ୪ ।
 ସ୍ଵାମୀ ରାଜାଧିରାଜେଶ୍ଵର ମାନଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତୀ
 ଲକ୍ଷେ ରାଜା ମଉତମଣି ସୋମବଂଶର ଆଧିପତି । ୫ ।
 ଗୁଣ ବିଦ୍ୟାୟେ ବକତା ପରାମର୍ଶେ ଶକତା
 ଧନେଶ ଗାରିମା ତେଜେଶ ବଳବନ୍ତା । ୬ ।

୩୮୪ { ଜୟ ତୁ ମାଧବ କମଳା ବଢ଼ିଭ
 { ଜୟ ତୁ ମାଧବ ଭଗତ ସୁଲଭ ।

୧୨ ଲୁଗର ଚରଣ ମୋତେ କହିବା ମୁନି ହେ ।

ବଂଶେଶ ନିକଳଙ୍କ ବେଦ ମନ୍ତ୍ରେଣ ପ୍ରସିଦ୍ଧ
 ସ୍ଵାଗ୍ରାମେ କଇଚ୍ଛାବନ୍ତ ସେ ନିକଳଙ୍କ ଯୋଦ୍ଧା । ୭ ।
 ଧୃଷ୍ଣଦୁମନଙ୍କର ଉପହାର ବଚନେ
 କର୍ଣ୍ଣର ବଦନ ଚାହିଁଲ ରାଜା ଦ୍ରୁପାଧନେ । ୮ ।
 କାହିଁକି ମଇନ୍ଦ୍ର ହୋଇଅଛ ତୁମ୍ଭ
 ମହାଲୁଗ ବିନ୍ଧି ଲଭିବା ଜୟସେନା । ୯ ।
 କର୍ଣ୍ଣ ବୋଇଲ ତୁମ୍ଭେ ଅତି ମାନେ ମାନଗୋବିନ୍ଦ
 ଦ୍ରୋପଦ ବୋଇଲ ତୁମ୍ଭେ ରାଜାମାନେ ଲୁଗ ବିନ୍ଧ । ୧୦ ।
 ତୁମ୍ଭେ ସେ ବରଅଛି ଦ୍ରୋପଦ ନିମନ୍ତେ
 ଅବରଣେ ମଧ୍ୟପାତେ ପଶିବା କେମନ୍ତେ । ୧୧ ।
 ରାଜାମାନେ ତୁମ୍ଭେ ଆଗ ଲୁଗ ବିନ୍ଧିବ ପ୍ରତ୍ୟେ
 ତୁମ୍ଭେମାନେ ବିନ୍ଧି ନୁଆରିଲେ ଆମ୍ଭେ ବିନ୍ଧିବୁ ଯେ ପଛେ । ୧୨ ।
 ପାର କି ନ ପାର ବିନ୍ଧିବ ନା ଯୁଗତେ
 ତୁମ୍ଭର ନ ବିନ୍ଧିଲେ ଆବର କେ ବିନ୍ଧିବ କେମନ୍ତେ । ୧୩ ।
 ସୋମବଂଶ ସୂର୍ଯ୍ୟବଂଶ ପୃଥୀକି ତୁମ୍ଭେ ମୂଳ
 ଆବର ରାଜାମାନେ ତୁମ୍ଭର ବାହୁତଳ । ୧୪ ।
 କର୍ଣ୍ଣର ବଚନେ ରାଜା ମାନଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତୀ
 ଆସ୍ତ୍ରାନର ମଧୁଂ ରାଜା ଓହ୍ଲାଇଲ ଧାତି । ୧୫ ।
 ବାବୁ ମହିମା ସେ ଯେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରର ତନୟେ
 ପ୍ରତ୍ୟେ ବିଶୁଅଛି ଅମରାଧିନାଥ ପ୍ରାୟେ । ୧୬ ।
 ଗୁଲନ୍ତେ ଶୋଭାବନ ବିନ୍ଦୁମ-ସିନ୍ଦୁ-ଠାଣି
 ଝଟକନ୍ତୁ ଗଜମୁକୁତା ଯେ ବିରାଟ ଶୁଭମଣି । ୧୭ ।
 ଶିରେ ଅନର୍ଘ୍ୟମଣି-ମୁକୁଟ କୋଟିୟେ ମାଣିକ୍ୟ ଲଗି
 କୋଟିୟେ ପାଦେ କମଳଣୀ ବିଜୟେ ସଉତରୀ । ୧୮ ।
 ଗୁଲନ୍ତେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଅବେଶ ପଦ୍ମପୁଷ୍ପ
 ଚଉରାଶି ଗୁଣ ଲକ୍ଷଣେ ଯେ ନୃପତି ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର । ୧୯ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ୱେ ପନଙ୍ଗାନାଭୟାଣ ମୃତ
 ମେତରେ ଥାଇ କେଶିମାକ ପରୁରଇ ଦ୍ରୋପଣୀ । ୨୦ ।
 କେବଣ ଦେଶର ସଖୀ ସ୍ୱେ ଅଟଇ ରଜା
 ଅମର ସ୍ୱର୍ଗ ତେଜ କି ବିଜୟେ କଲେ ବିଜୋଜା । ୨୧ ।
 କୁକୁମ ତନ୍ମନ ଲେପନ ଅସରଳ ସୁତା ବରବେଶୀ
 ମଙ୍ଗଳ ସରୁପ ତ ବିଭାଯୋଗ ଦିଶି । ୨୨ ।
 କେଶିମା ବୋଇଲୁ ସ୍ୱେହାର ଭାରିଯା ଭାବୁବଣ
 ଅଷ୍ଟଦିନେ ପ୍ରଦାନ ହୋଉଥାଇ ଯୁଗତ । ୨୩ ।
 ପନଙ୍ଗାନାଭୟାଣ ରୂପ ଅଟଇ ସ୍ୱେହାର
 ପିତା ମାତା ଆଦି କରି କାହାକୁ ନାହିଁ ନମସ୍କାର । ୨୪ ।
 ଅତି ସୁକୁମାର ଅଟଇ ସ୍ୱେହାର କାସ୍ତେ
 ସରୁପ ଦଶଇ ଗୋ ତରୁଣ ଆଦିତ୍ୟର ପ୍ରାୟେ । ୨୫ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରପ୍ରସାଦ, ଯମପ୍ରସାଦ, ଜଇନ୍ତା, ହସ୍ତିନା, ବାରୁଣା
 ସ୍ୱେ ପଞ୍ଚୁ କଟକର ରଜା ସ୍ୱେ ଜମ୍ବୁଦ୍ୱୀପକୁ ଧାରଣା । ୨୬ ।
 ପାଣ୍ଡବନ୍ତ ନାଶ କଲୁ ସ୍ୱେ ଜତୁର ଘର ଭିଆଇ
 ଉପାୟେ ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତୀ ସ୍ୱେହାକୁ ସରସମ କେନ୍ଦ୍ର ନାହିଁ । ୨୭ ।
 ଦ୍ରୋପଣୀ ବୋଇଲୁ ସ୍ୱେହାକୁ ବୟସ ଅଳପ
 ସ୍ୱେତେ ବେଳହୁଁ ସ୍ୱେ ହତ୍ୟା ବିବାଦୀ ମହାପାପ । ୨୮ ।
 ପଥର ଘରେ ଲୁଇ ନାଶ କଲୁ ଗାନ୍ଧାରସେନର ବଂଶ
 ଜତୁ ସଜଳସ ଘର ଭିଆଇ ସ୍ୱେ ପାଣ୍ଡବନ୍ତ କଲୁ ନାଶ । ୨୯ ।
 ଛନ୍ଦୀକ ମହିମା ଜାଣି ଶତ୍ରୁକୁ ଜଣଇ ଯେବେ ରଣେ
 ବିଶ୍ୱାସଦାତ୍ତେ ସୋଦରନ୍ତ ମାଇଲୁ ଅକାରଣେ । ୩୦ ।
 ସ୍ୱେହାର ସମାନେ ସଖୀ ନାହିଁ ନା ମନ୍ଦ ଦୋଷୀ
 ସ୍ୱେତେ ପାପିଷ୍ଠକୁ କମ୍ପେ ସଭାରେ ଦିଲେ ବସି । ୩୧ ।
 ବିଷ ମଉଷୟ ସଖୀ ଗୋ ମନ୍ଦର ଉପାୟେ
 ସ୍ୱେମନ୍ତ ବାଗେଶ ଯେ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ନାଶ କସ୍ତେ । ୩୨ ।

ଇନ୍ଦ୍ର ଲୋକେ ତାହାର ବଦନ ନ ଚାହିଁ
 ରତ୍ନରବ ନକେ ପଡ଼ଇ ପୁନରପି ଜନ୍ମ ନାହିଁ । ୩୩ ।
 ସ୍ୱେହେନେକ ପାପିଷ୍ଠ ଯେବେ ଲୁଖ ବିନ୍ଧବ
 ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ର ପୁରାଣମାନନ୍ତ ମିଥ୍ୟା ଯେ ହୋଇବ । ୩୪ ।
 ସ୍ୱେସନେକ ବିଚାରନ୍ତେ କେଶିମା କିନ୍ତୁସେମା
 ଲୁଖର ତଳେ ପ୍ରବେଶ ଦି ଯୋଧନ ମହାତେଜ ଘେନି । ୩୫ ।
 ଧୃଷ୍ଣଦୃମନକୁ ଚାହିଁ ବୋଲଇ ବଚନ
 କହ ଲୁଖ ବିନ୍ଧବାର କେବଣ ଚରିତ ବିଧାନ । ୩୬ ।
 ଧୃଷ୍ଣଦୃମନ ବୋଲଲେ ଶୁଣ କୁରୁପତି
 ଲୁଖ ବିନ୍ଧବାର କଥା ଶୁଣି ସି ନୃପତି । ୩୭ ।
 ସାତ ତାଳ ଉଡ଼େ ଅଛି କନକର ମୀନ
 ତହିଁ ତଳେ ରାଧାରତ୍ନ ବୁଲେ ଘନ ଘନ । ୩୮ ।
 ତାଳେକ ଉପରେ ଯେ ଅପୂର୍ବ ପଟାୟେ
 ତଳେ ଥୋଇଲୁ ଅଛି ଜଳଘଟ ଗୋଟାୟେ । ୩୯ ।
 ଉପର ପଟାରେ ଅଛି ଧନୁ ସ୍ୱେକ ଲକ୍ଷ୍ୟ
 ସେ ଧନୁ ଧରି ପଟାରେ ଉଠିବ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ । ୪୦ ।
 ଉପରକୁ ଗଣ୍ଡି ମୁଠି କରିଣ ରହିବ
 ତଳେ ଜଳଘଟକଇ ନିରେଖି ଚାହିଁବ । ୪୧ ।
 ନାଗଜ ବିନ୍ଧବ ଆକର୍ଷି ପୂର୍ବେଇ
 ମାଛର ବାମ ଚକ୍ଷୁରେ ବାଣ ବିନ୍ଧବାକ ଯାଇ । ୪୨ ।
 ଡାହାଣ ଚକ୍ଷୁ ବାଟେ ରହିବ ନିକଳି ଶର
 ତେବେ ସେ ଲଭିବୁ ରଜା ଦ୍ରୋପଣୀ ଆମ୍ଭର । ୪୩ ।
 ସ୍ୱେସନେକ ବଚନ ଶୁଣି କୁରୁପତି
 ମହାଲୁଖ ପଟାରେ ଯାଇଁ ଉଠିଲୁ ତତ୍ତତ୍ । ୪୪ ।
 ଦ୍ରୋପଣୀର ବଦନ ଚାହିଁଲୁ ମାନ ଯେ ଗୋବିନ୍ଦ
 ମଦନେ ବେତଲ ହୋଇଲୁ ଚକ୍ଷୁ ଥାଉଁ ଅଇ । ୪୫ ।
 ଦିବସେଣ କିଛି ନ ଦିଶିଲୁ ତାହାକୁ
 ଲୁଖର ତଳେ ରଜା ଯେ ଦରଶଇ ଧନୁକୁ । ୪୬ ।

ଧନୁ ବୋଲିଣ ଯେ ବଜାଇଲ କର
 ହସ୍ତ ପଶିଲ ଯାଇ ଜଳଦଟର ଉପର । ୪୭ ।
 ଶିଖଣ୍ଡୀ ଧୂଷ୍ଟଦୂମନେ ଯେ ଉପହାସ୍ୟ ବୋଲି
 ପଳା ଯା ପଳା ଯା ବୋଲିଣ ଦିଲେ ତାକୁ ପେଲି । ୪୮ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ପରାୟେ ହୋଇଲ କି ତୋହୋର ଚକ୍ଷୁ
 ଚକ୍ଷୁ ଆଉଁ ଆଉଁ ତୁ ଅଳ ହୋଉ ଅଳ୍ପ । ୪୯ ।
 ଧନୁ ଜଳଦଟ ତୁ ଯେବେ ନୁଆରିଲୁ ବାରି
 ତୁ କିସ ବିନ୍ଧୁକୁ ଲଖି ଯାଅ ଯା ବାହୁଡ଼ି । ୫୦ ।
 ବହୁତ ହିଂସା ଯେ ବୋଇଲ ଶିଖଣ୍ଡୀ
 ବରବେଶ ହୋଇ ତୁ ରେ ସଂସାର ଜନ ଭଣ୍ଡି । ୫୧ ।
 ଲଜ ପାଇଣ ବସିଲ ମାନଗୋବିନ୍ଦ
 ଆତୋ ଆତୋ ବୋଲି ବାହାଇଲ ଜାରାସନ୍ଧ । ୫୨ ।
 ଲଖର ତଳେ ଉଭା ହୋଇଲ ମଗଧେଶ୍ଵର ନାଥେ
 ଲକ୍ଷେବଳ ଧନୁ ଧଇଲ ବାମ ହାଥେ । ୫୩ ।
 ହୁଲେକ ତୋଳି ଯେ ନୁଆରିଲ ଗୁଣ ଦେଇ
 କରତାଳ ମାରି ହସିଲେ ସକଳ ନୃପସାଈଁ । ୫୪ ।
 ଲଜେଣ ବାହୁଡ଼ିଲ ସେ ମଗଧେଶ୍ଵର ରାୟେ
 ମୁକୁଟ ପକାଇ ଯାଇ ସେ ବସିଲ ସଭାୟେ । ୫୫ ।
 ତାହାର ଅଭିମାନ ଦେଖିଣ ନରପତି
 ଶିଶୁପାଳ କୁମାର ଯେ ବାହାର ହୋଇଲ ଝାଡ଼ି । ୫୬ ।
 ପ୍ରତାପ୍ୟାଂ ଆରମ୍ଭେ ସେ ଦମଦୋଷର ତନୁ
 ଆହେଷି ଶିଶୁପାଳ ଧଇଲ ବେଗେ ଧନୁ । ୫୭ ।
 ଦୁଇ ହାଥେ ଧରି ଆହେଷିଣ ତୋଳି
 ନାସିକା ବାଟେ ସ୍ଵେଦର ପଡ଼େ ତାର ଗଳି । ୫୮ ।

କୋପେଣ ଶିଖଣ୍ଡୀ ଯେ ଧଇଲ ପଛକତି
 ଗଳଥା ଦେଇଣ ଯେ ସଭାକୁ ନେଲ ଝାଡ଼ି । ୫୯ ।
 ଶିଶୁପାଳ ଅଭିମାନ ଦେଖିଣ ଛୁକୁଣ
 ରେ ରେ କାର କରିଣ ସଭାରୁ ବାହାର ତତକ୍ଷଣ । ୬୦ ।
 ଆକ୍ରଷଣ କରିଣ ଧନୁ ଯେ ଧଇଲ
 ଭୂମିରୁ ଧନୁକୁ ସେ ଛଡ଼ାଇ ନ ପାରିଲ । ୬୧ ।
 ପଳା ଯା ବୋଲିଣ ଅନେକ ହିଂସା ବୋଲି
 ଶିଖଣ୍ଡୀ ଉଆଇଁ ଦିଲକ ଯେ ପେଲି । ୬୨ ।
 ସଭାରେ ଲଜ ପାଇ ବସିଲ ଛୁକୁଣ ମହାଛନ୍ଦୀ
 ସଭାରୁ ବାହାର ହୋଇଲ ନିର୍ଦ୍ଦର ଗଣପତି । ୬୩ ।
 ଲଖର ତଳେ ଯାଇଁ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲ
 ଧନୁ ତୋଳି ସେ ଗୁଣ ଦେଇ ନୁଆରିଲ । ୬୪ ।
 ଲଖର ତଳେ ସେ ପାଇଲ ମହାଲଜ
 ସଭାକୁ ଆସି ତ ସେ ନୁଆରିଲ ମହାରାଜ । ୬୫ ।
 ଶିଖଣ୍ଡୀ ହସ୍ତ ଧରି ନେଲକ କୁଣ୍ଡିଆଇଁ
 ସଭାର ଭିତରେ ଗୁଡ଼ିଲ ତାକୁ ନେଇଁ । ୬୬ ।
 କାଶୀ ଦେଶର ରାଜା ଯେ କାଶୀଶ୍ଵର
 ଲଖ ବିନ୍ଧବ ବୋଲି ସଭାରୁ ବାହାର । ୬୭ ।
 ଧାଇଁ ଯାଇଣ ଧନୁ ଯେ ଧଇଲ ଆହେଷି
 ଶୁଳି ନୁଆରି ସେ ଅଭିମାନେ ବସି । ୬୮ ।
 ଶିଖଣ୍ଡୀ ତାହାକୁ ବେଗେ ଧରି ତହୁଁ ନେଲ
 ଗଳାରେ ହାଥ ଦେଇଣ ସଭାରେ ଗୁଡ଼ିଲ । ୬୯ ।
 କାଶୀଶ୍ଵର ଅଭିମାନେ ରାଜା କଳିଙ୍ଗସେନ
 ସଭାରୁ ବାହାର ହୋଇଲ କୋପମନ । ୭୦ ।
 କଳିଙ୍ଗସେନ ଶୁଳି ନୁଆରିଲ ଧନୁ
 ପଳା ଯା ବୋଲି ପେଲି ଦିଲ ଦ୍ରୋପଦର ତନୁ । ୭୧ ।

କଳିଙ୍ଗସେନ ଅପମାନେ ନୃପତି ଶଅମ୍ବର
ପ୍ରତାପ୍ୟାଂ କରିଣ ରାଜା ସଭାରୁ ବାହାର । ୭୨ ।
ମହାପ୍ରତାପୀ ସେ ନୃପତି ବଳବନ୍ତା
ଅସୁରେଶ୍ବର ମହାରାଜା ଯେ ସାଗ୍ରାମେଣ ଶକତା । ୭୩ ।
ଲୁଣର ତଳେ ଯାଇଁ ହୋଇଲୁ ପରବେଶ
ପ୍ରତାପ୍ୟାଂ ସାରଥେ ଧନୁକୁ କରଇ ଆକର୍ଷ । ୭୪ ।
ଶତେସିଂହର ଯେ ବଳ ତାହାର ପରାଜୟ
ପୃଥୀର ରାଜା ହୋଇ ସାଗ୍ରାମେ ତାକୁ ନାହିଁ ସମ । ୭୫ ।
ଆହେଷିଣ ଧନୁ ଯେ ଧଇଲୁ ନୃପମଣି
ଆକାଶ କମ୍ପିଲୁ ତାହାର ଗର୍ଜନ ନାଦ ଶୁଣି । ୭୬ ।
ଭୁଜେଣ ଧନୁ ଧରି ଉଭା ହୋଇଲୁ ରାୟେ
କୋପେଣ ଗର୍ଜଇ ସେ ମଉ ନାଗ ପ୍ରାୟେ । ୭୭ ।
ଗୁଣ ଦେବାକୁ ବାମ ଭୁଜେ ଧନୁ ତୋଳି
ଆକ୍ରଷଣ ଦାୟେ ମୁଖୁଁ ରେଧିର ତାହାର ପଡ଼ିଲୁ ନିକଳି । ୭୮ ।
ଲଜେ ପାଇ ବସିଲୁ ଅସୁରଧି ନୃପତି
ସଭାରୁ ବାହାର ହୋଇଲୁ ବଜ୍ରଲତ୍ନ ମହାରୁଦ୍ରୀ । ୭୯ ।
ଲୁଣ ସନ୍ଧ୍ୟେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲୁ ମହାରାୟେ
ଧନୁ ଆକ୍ରଷଇ ରାହୁର ତେଜ ପ୍ରାୟେ । ୮୦ ।
ଧନୁ ଧରି ତୋଳି ନୁଆରିଲୁ ଭୁଜବଳେ
ମାଡ଼ି-ପଡ଼ିଲୁ ଧନୁ ବଜ୍ରଲତ୍ନର ବଛଥଲେ । ୮୧ ।
ଉତ୍ତନସାହା ହୋଇ ପଡ଼ିଅଛି ଅସୁରଧି
ଭୁଜତୋଳି ଧଇଲୁ ଶିଖଣ୍ଡୀ ମହାଯୋଧୀ । ୮୨ ।
ଶଅମ୍ବର ବଜ୍ରଲତ୍ନ ଯଦୁଂ ପାଇଲେ ଅଭିମାନ
ସଭାରୁ ବାହାର କେହି ନୋହିଲେ ଅସୁର ରାଜନ । ୮୩ ।
ଅନେକ ଦେଶର ଯେ ରାଜାଗଣ ଉଠି
କେହି ରୁକି ନୁଆରିଲେ ଶିବର ଧନୁ ଗୋଟି । ୮୪ ।

୭୨।୨ କୋପେଣ ଗର୍ଜଇ ସେ ମଉବ୍ୟାଦ୍ର ପ୍ରାୟେ ।
୭୨।୧ ସସ୍ବମ୍ବର—ଶମ୍ବର । ୭୩।୨ ସାରଥେ—ସାର୍ଥକେ ।
୮୧।୨ ବଛଥଲେ—ବନ୍ଧୁଥିଲେ ।

ବସୁଧାର ନନ୍ଦନ ନାରକା ମହାବୀର
ରେ ରେ କାର ଶବଦ କରି ସଭାରୁ ହୋଇଲୁ ବାହାର । ୮୫ ।
ଲୁଣର ତଳେ ଯାଇଁ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲୁ
ବାମ ଭୁଜେ ଧନୁ ଧରି ଉର୍ଦ୍ଧ୍ବଗତେ ତୋଳିଲୁ । ୮୬ ।
ହୁଲେଣ ପାଦ ଦେଇ ମାଡ଼ିଲୁ ଶିବଧନୁ
ହୁଲେ ଗୁଣ ଦେଇ ନୁଆରିଲୁ ସେ ବସୁଧାର ତନୁ । ୮୭ ।
ଲେଭେଣ ନାରକା ଧନୁ ନ ଛାଡ଼େ ହାଥରୁ
ଶିଖଣ୍ଡୀ ବୋଇଲୁ ଆବର ଥାଇ କସ କରୁ । ୮୮ ।
ପଳା ଯା ସଭାକୁ ବୋଲି ବୋଇଲୁ ଧୃଷ୍ଣ ଯେ ଦୃମନ
ଲଜେଣ ବାହୁଡ଼ିଲୁ ସଭାକୁ ଯାଉଥାନ । ୮୯ ।
ସମସ୍ତ ରାଜାମାନେ ବସିଲେ ହେଠ ମାଥ
ଦେଶିଣ ବିଷାଦ ହୋଇଲୁ ଦ୍ରୋପଦ ନୃପତି । ୯୦ ।
ସଭାରେ ବିଜେ କଲେ ରାଜାନ୍ତ ସମାଜି
ସମାଧାନ କରି ରାଜା ଅଭିମାନ ପରିତ୍ୟାଜି । ୯୧ ।
ଦ୍ରୋପଦ ବୋଇଲୁ ଗୋସାଇଁ ଛନ୍ଦୀଙ୍କର ବିଧାନ
ସେ କଥାକୁ କେହି ନ କରିବା ଅଭିମାନ । ୯୨ ।
ଯେହୁ ପାର ଲୁଣ ବିକ୍ରିସି ନୃପମଣି
ଓହୋ କୁଲେ ଲଜ୍ଜା ଉପୁଜୁଅଛି ଜାଣି । ୯୩ ।
ରାଜାମାନେ ଯଦୁଂ ହୋଇଲେ ମଉନବ୍ରତ
ଯୋଦ୍ଧା ଅମନାତ୍ୟଙ୍କୁ ବୋଇଲୁ ଦ୍ରୋପଦ ନୃପତି । ୯୪ ।
ଛନ୍ଦୀ ହୋଇ କରି କେହୁ ଅଛ ସାମରଥ
ଯେ ଲୁଣ ବିକ୍ରିବ କନ୍ୟା ଦେବଇ ସେ ମୋର ସତ୍ୟ । ୯୫ ।
ଦ୍ରୋପଦର ବଚନେ ମାନଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତ
କର୍ଣ୍ଣର ବଦନ ରାଜା ଚାହିଁଲୁ ତଡ଼ିତ । ୯୬ ।
କାହିଁକି ବିଳମ୍ବ କରୁଅଛ ମଇତ୍ର
ସେ ବଚନ ଶୁଣି ଯେ ଆଦିତ୍ୟର ସୁତ । ୯୭ ।

୯୧।୨ ସମାଧାନ କରି ରାଜା ଅଭିମାନ ପରିତ୍ୟାଜି ।
୮୭।୨ ତନୁ—ସୁତ

ସବୁରୁ ବାହାର ହୋଇଲା ବାର କର୍ଣ୍ଣ
 ଧାର୍ମିକ ବିବେକ ସେ ସୁନ୍ଦର ଲେହନ ବର୍ଣ୍ଣ । ୯୮ ।
 ଅମୃତ କୁଣ୍ଡଳ ଶୋଭିତ ବେନି କର୍ଣ୍ଣ
 ବାଳ ଅକ ଜାତ ହୋଇଲା କି ଯେ ମଞ୍ଚ ଭୁବନ । ୯୯ ।
 ଶିରେ ମଣି ମୁକୁଟ ଚାଲନ୍ତେ ସିଂହଠାଣି
 ଦ୍ରୋପଣୀ ବୋଇଲେ ଯେ କେବଣ ଦେଶର ନୃପମଣି । ୧୦୦ ।
 କେଶିନୀ ବୋଇଲା ତୁ ଗୋ ଶୁଣସି ପାଞ୍ଚାଳୀ
 କୋଇଲାୟେ ବାସ୍ୟ ଦିଲେ ଅଂଶୁମାଳୀ । ୧୦୧ ।
 ଆଦିତ୍ୟର ବାସ୍ୟ ଜାତ ଯେ କର୍ଣ୍ଣ ମହାବଳୀ
 ଅବିଭାଜିତ କାଳେ ବିଦ୍ୟା ପରାସ କଲେ ଭେଜର ଦୁଲ୍ଲୀ । ୧୦୨ ।
 ଲଜେ ଦେବୀ ଗର୍ଭେ ନ ଧଇଲେ ଆଦିତ୍ୟଙ୍କ ବାସ୍ୟ
 ସଇନ୍ଦୂ କର୍ଣ୍ଣବାଟେ ଉତ୍ପଳିଲା ଆମ୍ବୁଜ । ୧୦୩ ।
 କର୍ଣ୍ଣେ ଜାତ ହୋଇଲା କର୍ଣ୍ଣ ଯେହାତ ନାମ
 ନିତ୍ୟାପତି ବିଧିସର ଶତେ ଭାର ସୁବର୍ଣ୍ଣ । ୧୦୪ ।
 ଗାତେ ଚାଲନ୍ତେ ଯେ ବସୁଧା ମୁଖରୁ ରୂପର ବହ
 ଉରେଣ ନିତ୍ୟାପତି ଶତେ ଭାର ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଲଞ୍ଜ ଦିଅଇ ମହା । ୧୦୫ ।
 ଦାନେ ଶୂରବନ୍ତା ମାନେ ଶୂରବନ୍ତା ବଳେଣ ବଳବନ୍ତା
 ଦ୍ରୁପଦାଧର ମଇତ୍ର ଯେ ସାଂଗ୍ରାମେ ଶକତା । ୧୦୬ ।
 ଲଞ୍ଜର ତଳେ ଯାଇଁ ପ୍ରବେଶ ବାର କର୍ଣ୍ଣ
 ବଳରାମ ବୋଇଲେ ହୋ ଦେଶ ଜନାଧିନ । ୧୦୭ ।
 ଯେହୁଣି କର୍ଣ୍ଣ ଯେ ମହାଲଞ୍ଜ ବିନ୍ଧବ
 ଦ୍ରୋପଣୀ ଘେନି ରାଜା ମାନଗୋବିନ୍ଦ ଯିବ । ୧୦୮ ।
 ଗୋବିନ୍ଦେ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଗ୍ୟାମା ମହାବ୍ରହ୍ମା
 ତୁମ୍ଭର ବଚନ ମିଥ୍ୟା ହୋଇବ କି ସ୍ବାମୀ । ୧୦୯ ।
 ଯେମନ୍ତର ସମୟେ କର୍ଣ୍ଣ ମହାରଥୀ
 ବାମ କରେ ଧନୁ ତୋଳି ଧଇଲା ତତକ୍ଷଣାନ୍ତ । ୧୧୦ ।
 ହୁଲେ ପାଦ ଦେଇ ମାଡ଼ିଲା ବେଗେ ଧନୁ
 ଅବମାଲେ ଗୁଣ ବସାଇଲା ରାଧେବର ତନୁ । ୧୧୧ ।

ଗୁଣ ଦେଇ ଧନୁ ଆମଞ୍ଚନ କଲ
 ସାଧୁ ସାଧୁ କର୍ଣ୍ଣ ବୋଲି ସଭାୟେ ଧନୁୟେ ଶୁଭଲ । ୧୧୨ ।
 ପୃଷ୍ଠଦୃମନକୁ ପରୁରଇ ବାର କର୍ଣ୍ଣ
 ଲଞ୍ଜର ଚରିତ କହ ତୋର କେଉଁଠା ବିଧାନ । ୧୧୩ ।
 ପୃଷ୍ଠଦୃମନ କହଇ ଶୁଣ କର୍ଣ୍ଣ ମହାଛନ୍ଦୀ
 ସାତ ତାଳ ଉଚ୍ଛର୍ଗ ଲଞ୍ଜ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ବଗତି । ୧୧୪ ।
 ରାଧାଚନ୍ଦ୍ର ଅଛୁ ସହସ୍ରେକ ଧାର
 ଶୂନ୍ୟେଣ ଭ୍ରମଇ ସେ କୁରୁଲ ଚନ୍ଦ୍ର ଆକାର । ୧୧୫ ।
 ତହିଁର ଉପରେ ଅଛୁ ସୁବର୍ଣ୍ଣର ରେହି
 ସେ ରୂପ ନିରୋପିବୁ ଜଳ ଘଟଇ ଗୁହିଁ । ୧୧୬ ।
 ଛାଇ ନିରୋପନ୍ତେ ତଳକୁ ହୋଇବ ଦୃଷ୍ଟି
 ନାରାଜ ବିନ୍ଧବ ଉପରକୁ କରିବ ମୁଷ୍ଟି । ୧୧୭ ।
 ଚନ୍ଦ୍ର ନିକଳି ମାଛର ପୁଟିବ ବାମ ଆଖି
 ଯେସନେକ ସରୁପେ ବିନ୍ଧଲେ ଦେବଇଁ ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖୀ । ୧୧୮ ।
 କୁମାର ବଚନ ଶୁଣି କର୍ଣ୍ଣ ମହାରଥୀ
 ଲଞ୍ଜ ପଟା ଉପରେ ଯାଇ ଉଠିଲେ ତତକ୍ଷଣାନ୍ତ । ୧୧୯ ।
 କୋଡ଼ା ଆମଞ୍ଚନ କଲ ଗୁଣ ଟଙ୍କାର ଶବଦ
 ବିଦ୍ୟାଧର ହାସିଲେ ଶବଦ ଘୋର ନାଦ । ୧୨୦ ।
 ତଳକୁ ଦୃଷ୍ଟି ଯେ ଉପରକୁ ମୁଷ୍ଟି
 କର୍ଣ୍ଣର ତହିଁକି ଯେ ସବୁଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି । ୧୨୧ ।
 ଆନ୍ଦେଷି କର୍ଣ୍ଣବାର ବିନ୍ଧଲ ନାରାଜଇ
 ଚୂରିତାଳ ଉଚ୍ଛର୍ଗେଣ ଚନ୍ଦ୍ରରେ ଅନ୍ତରାକ୍ଷେ ବାଜଇ । ୧୨୨ ।
 ବାହୁଡ଼ ନାରାଜ ପଡ଼ଇ ଭୂମିଗତେ
 ନୋହିଲା ନୋହିଲା ବୋଲି ବୋଇଲେ ସମସ୍ତେ । ୧୨୩ ।
 ଲଜ ପାଇ କର୍ଣ୍ଣ ବାହୁଡ଼ଇ ତଡ଼ତି
 ସବୁରୁ ବାହାର ହୋଇଲେ ଦ୍ରୋଣ ମହାରଥୀ । ୧୨୪ ।
 ପ୍ରତଗ୍ୟାଂ କରି ଭାରଦ୍ବାଦଶଙ୍କର ତନୁ
 ଆନ୍ଦେଷି ଧଇଲେ ଦୁଃଖ ପିନାକା ଧନୁ । ୧୨୫ ।

ନାରାଜ ପୁରୁଷେ ପଟା ଉପରେଣ ଉଠି
 ତଳକୁ କରି ଦୃଷ୍ଟି ପଟା ଉପରକୁ ମୁଣ୍ଡି । ୧୨୭ ।
 ଆହେଷି ନାରାଜ ବିନ୍ଧିଲେ ଦ୍ରୋଣଗୁରୁ
 ସୁଦୃଢ଼ ଶେନ ଚନ୍ଦ୍ର ବାଜି ନାରାଜ ପଡ଼ିଲକ ଦୁରୁ । ୧୨୮ ।
 ସଭାରେ ଲଜ ପାଇଲେ ଗୁରୁ ମହାତମା
 ପିତାର ଅଭିମାନେ ବାହାର ଅଶସ୍ତ୍ରମା । ୧୨୯ ।
 ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କରଣ ସେ ଦ୍ରୋଣଙ୍କର ତନୁ
 ଗୁଣ ଟଙ୍କାର କରି କରେ ଧଇଲେକ ଧନୁ । ୧୩୦ ।
 ପଟାର ଉପରେ ଉଠିଲେ ଯାଇଁ କୋପେ
 ଆହେଷି ନାରାଜ ବିନ୍ଧିଲେ ପରିତାପେ । ୧୩୧ ।
 ଗୁରୁତାଳ ଉଚ୍ଛର୍ଷେ ସୁଦୃଢ଼ ଶେନ ଚନ୍ଦ୍ର ବାଜି
 ବେନଶସ୍ତ୍ର ହୋଇଲେ ନାରାଜ ଭୂମିରେ ପଡ଼ିଲ ଭଜି । ୧୩୨ ।
 ଲଜ ପାଇ ବସିଲେ ଅଶସ୍ତ୍ରମା ମହାରଥୀ
 ସଭାରୁ ବାହାର ହୋଇଲେ ଶ୍ଵେତ ସେନାପତି । ୧୩୩ ।
 ଲଙ୍କର ସନ୍ଧ୍ୟା ଧ୍ୟେ ମିଳିଲେ ଗାଙ୍ଗେବ
 ଆହସଣ କରି ଦେନିଲେ ଶିବ ରୂପ ବେଗ । ୧୩୪ ।
 ଶ୍ଵେତ ପରୁରଲେ ଦ୍ରୋପଦର ବାଳେ
 ଆନେ ଯେବେ ଲଙ୍କ ବିନ୍ଧିବୁ ଧର୍ମବଳେ । ୧୩୫ ।
 ଦାସ ସଂହାରଣ ଆନେ କରିଅଛୁ ବାବୁ
 ଆନେ ଲଙ୍କ ବିନ୍ଧିଲେ କନ୍ୟା ହିଂସାଧନକୁ ଦେବୁ । ୧୩୬ ।
 ଶିଖଣ୍ଡୀ ବୋଇଲେ ବିନ୍ଧି ଯେ ତୋହୋର ଆଗ୍ୟା
 ଯେବେ ଶ୍ଵେତ ତୋହୋର ଦେଖିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ । ୧୩୭ ।
 ଧନୁ ଧରି ଶ୍ଵେତ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କରୁଥିଲେ
 ଶିଖଣ୍ଡୀକ ଦେଖି ସେ ବାହୁଡ଼ ଅଇଲେ । ୧୩୮ ।
 ହିଂସାଧନ ବୋଇଲ ତାତ ବାହୁଡ଼ କସ ଅର୍ଥେ
 ଶ୍ଵେତ ବୋଇଲେ ହୋ କଷଣ ପଡ଼ିଲକ ମୋତେ । ୧୩୯ ।
 ସଭାରେ ମଉନ ବ୍ରତେ ବସିଲେ ମହାମଲ୍ଲ
 ସଭାରୁ ବାହାର ହୋଇଲେ ରାୟଗୁରୁ ଶଲ୍ୟ । ୧୪୦ ।

ଲଙ୍କର ତଳେ ଯାଇଁ ହୋଇଲେ ପରବେଶ
 ଧନୁ ବାମ କରେ ଧରି କଲେ ଗୁଣ ଦୋଷ । ୧୪୧ ।
 ପଟାର ଉପରେ ଉଠିଲେ ନାରାଜେକ ପୁରୁଷେ
 ତଳକୁ ଦୃଷ୍ଟି ଉପରକୁ ମୁଣ୍ଡି କରି ବିନ୍ଧିଲେ ନିଠାଇ । ୧୪୨ ।
 ଚିନ୍ତାଳ ନାରାଜ ଯେ ଉପରକୁ ଉଠି
 ଭୂମିରେଣ ନାରାଜ ଯେ ପଡ଼ିଲ ଲେଉଟି । ୧୪୩ ।
 ରାଜାମାନେ ହସିଲେ କରତାଳ ଦେଇ
 ଶଲ୍ୟ ମହାରଥୀ ବସିଲେ ଅପମାନ ପାଇ । ୧୪୪ ।
 ରାୟଗୁରୁ ଶଲ୍ୟ ଯହୁଁ ବସିଲେକ ଲଜେ
 ଆସ୍ତ୍ରାନୁ ଓହ୍ଲାଇଲେ କୃପ ଯେ ଆରୁର୍ଯ୍ୟ । ୧୪୫ ।
 ଆତୋ ଆତୋ ବୋଲି ଯାଇଁ ଧନୁକୁ ଧଇଲେ
 ପଟାର ଉପରେ ଉଠି ନାରାଜ ବିନ୍ଧିଲେ । ୧୪୬ ।
 ସବେଣ ନାରାଜ ଯେ ଉଠିଲ ତାଳ ଛନି
 ବାହୁଡ଼ ନାରାଜ ପଡ଼ିଲ ମେଦିନୀ । ୧୪୭ ।
 ଦେଖି କରି ସମସ୍ତେ ହୋଇଲେ ବ୍ୟାଜ ବ୍ୟାଜ
 ଲଜେଣ ବାହୁଡ଼ଲେ କୃପ ଯେ ଆରୁର୍ଯ୍ୟ । ୧୪୮ ।
 ମଉନବ୍ରତ ହୋଇ ବସିଲେ ମହାଛନ୍ଦୀ
 ସଭାରୁ ବାହାର ହୋଇ ଭୂରସବା ମହାରଥୀ । ୧୪୯ ।
 ରେ ରେ କାର କରି ପଟାରେ ଉଠିଲେ
 ଲକ୍ଷେ ବଳ ଧନୁ ଧରି ହସ୍ତରେ ଆମସ୍ତ୍ରଲେ । ୧୫୦ ।
 ମହା ଶ୍ଵେତମୁଖି କରି ନାରାଜେକ ସନ୍ଧି
 ରୋଷଭରେ ମହାଶର ନାରାଜ ଧରି ବିନ୍ଧି । ୧୫୧ ।
 ଗୁରୁତାଳ ପରିଯନ୍ତେ ଉପରକୁ ବାଣ ଗଲ
 ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ବାଣ ବାହୁଡ଼ ଅଇଲ । ୧୫୨ ।
 ନୋହିଲ ନୋହିଲ ବୋଲି ବୋଇଲେ ସମସ୍ତ ରାଜ ଦେବା
 ତହୁଁ ଲଜ ପାଇ ଆସ୍ତ୍ରାନେ ବସିଲେ ଭୂରସବା । ୧୫୩ ।

ଆସ୍ଥାନୁ ଡେଇଁଣ ପଡ଼ିଲୁ ଜନ୍ମରଥ
 ଲୁଖର ତଳେ ପରବେଶ ଦୁଶୀଳା ପ୍ରାଣନାଥ । ୧୫୩ ।
 ଧନୁ ଧରି ପଟା ଉପରେଣ ଉଠି
 ତଳକୁ ଦୃଷ୍ଟି ଯେ ଉପରକୁ କଲୁ ମୁଷ୍ଟି । ୧୫୪ ।
 ଆହସଣ କରି ନାରାଜ ପୁରୋଇ ଉଛୁଡ଼ିଲୁ
 ବେକର ଉପରେ ଧନୁ ମାଡ଼ଣ ପଡ଼ିଲୁ । ୧୫୫ ।
 ମୁହଁ ମାଡ଼ି ତଳେ ପଡ଼ିଲୁ ନୃପତି ଜନ୍ମରଥ
 ନାସିକା ମୁହଁ ବାଟେ ବହଇ ଶୋଣିତ । ୧୫୬ ।
 ପଡ଼ଣ ଅସାଷ୍ଟମ ଯେ ହୋଇଲୁ ନୃପମଣି
 ଧୂଷ୍ଟଦୁମନେ ଧନୁ ଉପରୁ କାଢ଼ି ଆଣି । ୧୫୭ ।
 ପଳା ଯା ବୋଲି କରି ପେଲି ଦିଲୁ ଶିଖଣ୍ଡୀ
 ପୁଣି ଥୋକାୟେ ଦୁରେ ପଡ଼ିଲୁ ମୁହଁ ମାଡ଼ି । ୧୫୮ ।
 କର୍ଣ୍ଣାଟ ଦେଶର ରାଜା କନ୍ଦର୍ପ ନୃପତି
 ଲୁଖ ବିନ୍ଧିବାକୁ ଆସଇ ମହାଛନ୍ଦୀ । ୧୫୯ ।
 ଆହେଷଣ ଧନୁ ରାଜା କରେଣ ଧଇଲୁ
 ପଟା ଉପରେ ଉଠି କୋଡ଼ା ଆମଞ୍ଚନ କଲୁ । ୧୬୦ ।
 ମାଡ଼ଣ ଧନୁ ଯେ ପଡ଼ିଲୁ ହୃଦଗତେ
 ପଟାର ଉପରେ ରାଜା ପଡ଼ିଲୁ ମୋହଗତେ । ୧୬୧ ।
 ଧାଇଁ ଯାଇଁ ପାଶେ ମିଳିଲୁ ଶିଖଣ୍ଡୀ
 ଦୁଇ ହାଥେ ଧନୁ ଧରି ହୃଦରୁ ତାର କାଢ଼ି । ୧୬୨ ।
 ଯେମନ୍ତେ ଅପାର ରାଜା ବାହୁଡ଼ି ଅଇଲେ
 ଲୁଖ ବିନ୍ଧି ନ ପାରି ଅଭିମାନେ ବସିଲେ । ୧୬୩ ।
 ତବଦ ହୋଇ ସଭାରେ ବସିଲେ ସମସ୍ତ ନୃପତି
 ଲୁଖ ବିନ୍ଧିବାକୁ କାହାର ନ ବଳଇ ମତି । ୧୬୪ ।
 ସଭାରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଧୂଷ୍ଟଦୁମନ
 ଭୋ ଦେବ ରାଜାଗଣମାନେ କମ୍ପେ ହୋଇଲୁ ମଉନ । ୧୬୫ ।

ଲୁଖ ବିନ୍ଧିବାକୁ ଆସିବ ନା ଗୋସାଇଁ
 ଯେତେ ଆଦୌ ମୁଁ ସହଇ ଯହଁର ପାଇଁ । ୧୬୬ ।
 ଅନ୍ତେ ଆସି ଯେ ହୋଉଛ ନିଷ୍ଠୁଳ
 ତୁମକୁ ଲଜ୍ଜା ତ ହୋଉଛି ସବକାଳ । ୧୬୭ ।
 ପୁଣି ପୁଣି ପରୁରଇ ସେ ଦ୍ରୋପଦର ବସ୍ତ୍ର
 ଲୁଖ ବିନ୍ଧିବାକୁ କାହାର ନାହିଁ ନା ଲଜ୍ଜା । ୧୬୮ ।
 ଲୁଖର କତିକି ନ କରନ୍ତି ନା ନୟନ
 କନ୍ୟା ନେମାକୁ ଯେ ସବୁଙ୍କର ମନ । ୧୬୯ ।
 ରାଜାୟେ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣସି ଶିଖଣ୍ଡୀ
 ଦେବକୁ ଦୁର୍ଲଭ ଯେବଣ ଲୁଖ ଖଣ୍ଡି । ୧୭୦ ।
 କାହିଁ ତୋର ଚନ୍ଦ୍ର କାହିଁ ତୋର ମସ୍ତକ
 ଆବର ଅଶକ୍ୟ ଦେଖ ଧନୁବଳ ଯେକଲକ୍ଷ । ୧୭୧ ।
 ଅଦୃଷ୍ଟିକୁ ନାରାଜ ହୋ ବିନ୍ଧିତ କି ପାରି
 କେବଣ କେବଣ ରାଜା ଅଇଲେ ବାହୁଡ଼ି । ୧୭୨ ।
 ଦ୍ରୋପଣ ବୋଇଲୁ ସଖୀ ସରିଲୁ ସୟମ୍ବର
 ଲୁଖ ବିନ୍ଧିବାକୁ ରାଜା କେହି ନୋହିଲେ ବାହାର । ୧୭୩ ।
 କେଶିନୀ ବୋଇଲୁ ବଡ଼ ବଡ଼ ରାଜାମାନେ ବିନ୍ଧି ନୁଆରିଲେ
 ସାମାନ୍ୟ ରାଜାୟେ ତରେ ବାହାର ନୋହିଲେ । ୧୭୪ ।
 ଦ୍ରୋପଣ ବୋଇଲେ ଯେ ଯେତେବେଳେ ଆରମ୍ଭିଲେ ସୟମ୍ବର
 ମୁହଁ ବୋଇଲି ଯେ ଲୁଖ ଦେବକୁ ଅଗୋଚର । ୧୭୫ ।
 ଦୁଷ୍ଟ ଭାଇଙ୍କର ବୁଦ୍ଧି ଯେତେକ ପରପଞ୍ଚ
 ଲୁଖ ପାଡ଼ିଲୁ ଦେବତାଳେ ସାତତାଳ ଉଞ୍ଚି । ୧୭୬ ।
 ମାନବତାକୁ ଅଣରୁଣ ତାଳ ଅଟଇ
 ନିରୋପି ରୁହିଲେ ଦଶଇ ଅର୍ଦ୍ଧ ଆକାଶଇ । ୧୭୭ ।
 ଚନ୍ଦ୍ର ଉପରକୁ ବିନ୍ଧିବେ ନା ପ୍ରବନ୍ଧ
 କେମନ୍ତେ ଦୃଷ୍ଟି ପାଇବ ଅଟଇ ନା ବଡ଼ ଓଜ୍ଜ୍ୱଳ । ୧୭୮ ।
 ମାନବତାଳେ ସାତତାଳ ଯେବେ ହୁଅନ୍ତା ଯୁଗତେ
 ତାହା ବିନ୍ଧିବାକୁ ଅପାର ରାଜା ହୁଅନ୍ତେ । ୧୭୯ ।

ଦେବତାଲେ ସାତତାଳ ଉଚ୍ଛର୍ଗ କଲ
 ତହିଁର ଉପରେ ନେଇ ଚନ୍ଦ୍ରକ ପାତଲ । ୧୮୦ ।
 ସେ ଚନ୍ଦ୍ର ପୁଣ ନ ଥାଇ ସ୍ଥିର ହୋଇ
 ଅନୁବରତେ ଭ୍ରମୁଥାଇ କୁରାଳ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରାୟେ ହୋଇ । ୧୮୧ ।
 ଆବର ବିପତ୍ତିତ ଦେଖ କନକର ମସ୍ତ
 ଚନ୍ଦ୍ର ଉପରକୁ ଯେ ବିନ୍ଦବ ନା ପ୍ରତପ୍ତ । ୧୮୨ ।
 ତାହା ନ କରି ଗୋ ପୁଣ ମାଛେକ ଉଆଇଲ
 ସେ ମାଛର ଦେହକୁ କମ୍ପେ ଲୁଖ ଗୋ ନ କଲ । ୧୮୩ ।
 ସେ ମାଛର ପୁଣ କଲ ବାମ ଆଖି
 ଯେହେନେକ ପରପଞ୍ଚ କଲ ବିରୁଦ୍ଧ ସଖୀ । ୧୮୪ ।
 ଭୂମିରେ ଥାଇ ସିନା ବିନ୍ଦବାକ ଶର
 ତାହା ନ କରି ପଟାୟେକ କଲିଲ ତାଳେକ ଉପର । ୧୮୫ ।
 ତହିଁ ଉପରେ ଉଠି ଧନୁକୁ ଧଇଲେ
 ମୁଣ୍ଡ ବୁଲଇ ପଡନ୍ତି ତଳକୁ ଦୃଷ୍ଟି ଦିଲେ । ୧୮୬ ।
 ଯେ ଯାହାର ଧନୁ ତାହାକୁ ସେ କଲ
 ତାହା ଛୁଡ଼ି ଶିବଧନୁ କଲ ଲକ୍ଷେକ ବଳ । ୧୮୭ ।
 ଯେମାନ ସବୁ ଯେବେ କଲକ ଅଶକ୍ୟ
 ନାରାଜ ବିନ୍ଦବେନା ଉପରକୁ କରି ମୁଖ । ୧୮୮ ।
 ଆବର ବିପତ୍ତିତ ଦେଖ ଉପରକୁ ଥିବ ମୁଣ୍ଡ ତଳକୁ ଥିବ ଦୃଷ୍ଟି
 ଚନ୍ଦ୍ର ଭେଦ ମାଛର ବାମ ଚକ୍ଷୁ ଯିବ ଫୁଟି । ୧୮୯ ।
 ଯେହେନେକ ଅଗୋଚର ଲୁଖ କାହିଁ ଅଛି
 ଯେତେ ଧର୍ମି ହୋଇଲ କାର୍ଯ୍ୟ ନୋହିଲ କିଛି । ୧୯୦ ।
 ଯେତେ ସୟଂବର ସଖୀ ଗୋ ନିଶ୍ଚଳ ହୋଇଲ
 କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ି କେଶିନୀ ମୁଦୁସୁଲ କହିଲ । ୧୯୧ ।
 ମୋହୋର ବୁଦ୍ଧିଯେକ କରିବୁ କି ଗୋ ମାୟେ
 ଯେ ତୋହୋର ଇଚ୍ଛା ବରବୁ କି ରାଜା ଗୋଟିୟେ । ୧୯୨ ।

ପୂର୍ବେ ସୟମ୍ବର କଲ ଶୁଷ୍କ ନୃପତି
 ଦେବତାନ୍ତ ଛୁଡ଼ି ନଳକୁ ବରଲ ଦମୟନ୍ତୀ । ୧୯୩ ।
 ଚନ୍ଦ୍ରଧ୍ୱଜ ରାଜାର ଦୁହିତା ଇନ୍ଦ୍ରମଣି
 ଇଚ୍ଛାୟେ ବରଲ ସେହୁ ଅଜ ନରପତି । ୧୯୪ ।
 ଇଚ୍ଛାୟେ ବରଲେ ସୀତା ଦେବ ରଘୁପତି
 ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦେବୀ ଇଚ୍ଛାୟେ ବରଲେ ଶ୍ରୀପତି । ୧୯୫ ।
 ସୟମ୍ବ ମନ୍ତ୍ରୁ ଜାତ ବରୁଣର ଦୁହିତ
 ବ୍ରହ୍ମା ଛୁଡ଼ି ବରଲେ ଜଗନ୍ନାଥ । ୧୯୬ ।
 ପଦ୍ମନାଭ ଦୁହିତା ବରଲ ଇନ୍ଦ୍ରକୁ
 ସୁମିତ୍ରା ବରଲ ଯେ ଦଶରଥ ରାଜାଙ୍କୁ । ୧୯୭ ।
 ସୂର୍ଯ୍ୟ ସୟମ୍ବର କଲ ନାହିଁକି ତଥା
 ଦେବତାନ୍ତ ଛୁଡ଼ି ବରଲ ଶମ୍ଭୁରାଣ ନୃପତି । ୧୯୮ ।
 ରୁକ୍ମଣ ଯେ ଶିଶୁପାଳକୁ ବରଥିଲେ
 ସେ ପୁଣି ରୂପତେ ନାରାୟଣଙ୍କୁ ବରଲେ । ୧୯୯ ।
 ତୋହୋର ବିରୁଦ୍ଧ ଯେଥି ରାଜା ଯେକ ବର
 ଯେ ମୋହୋର ବାକ୍ୟ ଦେବୀ ନିରାଧାର କର । ୨୦୦ ।
 ଦ୍ରୋପଣୀ ବୋଇଲେ ଗୋ ଯାହା ବୋଇଲୁ ଏ ସତ
 ଯେ ରାଜାମାନଙ୍କୁ କାହାକିଲ ନ ବଳଇ ମୋହୋର ଚିତ୍ତ । ୨୦୧ ।
 କେହେନେକ ଉଆଣ ଗୋ କରଅଛି ଚନ୍ଦ୍ରଧ୍ୱଜ
 ସେହି ସେ ଜାଣନ୍ତି ସଖୀ ଆଶା ଯେ ମୋହୋର । ୨୦୨ ।

- ୧୯୩୧ { ପୂର୍ବେ ସୟମ୍ବର କଲ ଭୀମ ନରପତି
 ତାହାର ଦୁହିତା ନାମ ଅଟେ ଦମୟନ୍ତୀ ।
 ତା ଇଚ୍ଛାରେ ସେହି ସଭା ମଧ୍ୟରେ ବାଛୁଲ
 ଦେବତାଙ୍କୁ ଛୁଡ଼ି ନଳରାଜାକୁ ବରଲ ॥ (ଛାପା ବହି)
 ୧୯୫୨ ନଦୋଷ, ରଘୁ ନରପତି ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରାମାଦକ ପାଠ ପୋଥିମାନଙ୍କରେ
 ଦେଖାଯାଏ ।
 ୧୯୭୧ ପଦ୍ମନାଭ ଦୋହିତା, ଚନ୍ଦ୍ରନାଭ ଦୋହିତା, ଚନ୍ଦ୍ରନାଭ ଦୁହିତା,
 ପ୍ରଭୃତି ପାଠ କେତେକ ପୋଥିରେ ଅଛି—ଅପପାଠ ।

ଅଭୟେ ମାହେଶ୍ୱରୀ ଗୋ ଅନାଦି ଶକତି
 ସହସ୍ରେକ ଭୁଜେଣ ଯେ ଅଗ୍ନିରୁ ଉତପତ୍ତି । ୨୦୩ ।
 ଶତ୍ରୁଞ୍ଜ ଉନ୍ମୁରୁ ପିନାକ ଶୂଳ ହସ୍ତର
 ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ର ଗଦା ପଦ୍ମ ଶାରଙ୍ଗ ଧନୁ ଧର । ୨୦୪ ।
 ଅଦୃଶ୍ୟେ ସୁଦ୍ରୁ ଶୈଳ ମାଳ ଚନ୍ଦ୍ରଧାରୀ
 ଛେଲ ବାବଲ କୋନ୍ତ ନାରାଜ କରେ ଧର । ୨୦୫ ।
 ଗଦା ମୁଦୁଗର ଯେ କୋଦଣ୍ଡ ପିନାକୀ
 ମତୁଆଳ ତାଳେ ବାଜଇ ନବଲକ୍ଷ ଡାକ । ୨୦୬ ।
 ଶୂଳ ଶକତି ଅମୋହ ଶକତି ବଜ୍ର ଶକତି
 ହିମ ଅସ୍ତ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟଅସ୍ତ୍ର ଅନଳ ତେଜ କାନ୍ତି । ୨୦୭ ।
 କାଳପାଣୀ ନାଗପାଣୀ, ଜଳପାଣୀ ପରମାଣୀ
 ଅଭୟା କାନ୍ତାମା ମାତାଙ୍ଗୀ ମାର ଘୋର ଶଶୁଣୀ । ୨୦୮ ।
 କୋଦଣ୍ଡ ଅଜଙ୍ଗ ଧନୁ ଆଦ୍ରାବଳୀ ଧନୁଧାରୀ
 ନାରାୟଣ ଶହସ୍ର ମୋହନା ଶହସ୍ର ବଜ୍ର ଶହସ୍ର ଉଦ୍ଧର । ୨୦୯ ।
 ମାନସ ମାନବଣୀ ଗୋ ଅଭୟେ ମହାଦୋରରୂପା
 ଅନନ୍ତ ନାଗ ଭୂଷଣୀ ଗୋ ଚରଣେ ଗଗନ କ୍ଷେପା । ୨୧୦ ।
 ପାତାଳେ ପାଦ ଯାହାର ଆକାଶେ ମୁର୍ଦ୍ଧନୀ
 ଭସ୍ମ ବିଲେପନ, ଅଙ୍ଗେ ଶୋହେ ବଜ୍ରସେହା । ୨୧୧ ।
 ପଟ୍ଟହ କୁଣ୍ଡଳୀ ଅଧୀଷ୍ଠି ସରଗୁଣା
 ପିନାକୀ ଶତ୍ରୁଞ୍ଜ ଅଭୟ ବ୍ରହ୍ମସ୍ପର ଶାଣୀ । ୨୧୨ ।
 ଚକ୍ରପୁଟ ଗୁଣ୍ଡପୁଟ ଘଟି ଯେ ଉତ୍କଟି
 ଭରହର ତାଣ୍ଡବ ଯେ ପଞ୍ଚତାଳେ ଖଟି । ୨୧୩ ।
 ଲଙ୍ଗୀ ମନ୍ତ୍ରର ଘର୍ବର ବାଜେ ପୁଣି ପୁଣି
 ମର୍ଦ୍ଦିଲୁ ଦତ୍ୟବଳ ମୋହନୀ ଗୋସାମଣୀ । ୨୧୪ ।
 ଉଦ୍ଧ ଉଦ୍ଧ ଉନ୍ମୁରୁ ମାତାଙ୍ଗୀ ମତୁଆଳୀ
 ଗାବନ୍ଧୁ ନାଚନ୍ତି ମନ୍ଦିର ରସ ଭୋଜୀ । ୨୧୫ ।

୨୧୩ { ଭରହର ରସେ ଭବାନୀ ପଞ୍ଚମ ତାଳ ଖଟି
 ଚକ୍ରପୁଟ ଗୁଣ୍ଡପୁଟ କୋଟି ଯେ ଭ୍ରୁକୁଟି ।

ଭୋଳ ରସେ ମତୁଆଳୀ ସୁରଙ୍ଗ ରସ ସଜିତା
 ସର୍ବ ଭୟ ଭଞ୍ଜନୀ ଗୋ ଉଗତ ଜନଶନ୍ତା । ୨୧୬ ।
 ଅରକ୍ଷ୍ମ ଅପାଦ ଗୋ ପାତକ ମୋର ଖଣ୍ଡି
 ପର ଦୁଶେ କାତରୀ ଗୋ ଚନ୍ଦ୍ରକା ଚୂଳ ମଣ୍ଡି । ୨୧୭ ।
 ଚଣ୍ଡୀ-ଗୁମ୍ଫା ଶୈରୀ ମିଳିଣ ସକଳେ
 ଭୂତ ପ୍ରେତ ପିଶୁଣୁଣୀ ନାଚନ୍ତି କୁତୋହୋଳେ । ୨୧୮ ।
 ସୁମନ ମୋହନ ବଶ ଉଚ୍ଚାଟନ ଭଜି
 ମହାରସେ ବୁଡାଇ ଯେ ମହୁମାଂସ ଭୋଜୀ । ୨୧୯ ।
 ଅମାର୍ଗ ମାର୍ଗ ଯାହାର ସୈଲେକ୍ୟ ଯେକ ଶଶ୍ତ୍ର
 ଭୁବ ଗୋସାମଣୀ ମଣୁ ମନୁକୁ ଗୁରୁଦଣ୍ଡ । ୨୨୦ ।
 ଚଞ୍ଚଳା ଚର୍ଚ୍ଚିକା ମେଖଳା ଯେ ମହାଶଳା
 ପ୍ରସନ୍ନେ ଅଭୟ ବର ଦେଉ ଗୋ ସର୍ବମଙ୍ଗଳା । ୨୨୧ ।
 ଯେ କଳିକାଳ ପାତକ ଭୁବ ପାରୁ ଶଶ୍ତ୍ର
 ଶୁଦ୍ରମୁନ ସାବେଳ ଦାସକୁ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇବା ସିଦ୍ଧ ସାବେଳ ଚଣ୍ଡୀ । ୨୨୨ ।
 ଯେସନେକ ସୁଦ୍ଧ ଯଦ୍ଧଂ କଲେକ ପାଞ୍ଚାଳୀ
 ସଦୟେ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଲେ ଭଦ୍ରକାଳୀ । ୨୨୩ ।
 ଧର୍ମ ଉଦ୍ଧତ ଯେ ହୋଇଲୁ ପାଞ୍ଚାଳୀକ
 ଆଗେ ଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଲୁ ଶଙ୍ଖଚିଲ ଭଦ୍ରକା ପକ୍ଷୀ । ୨୨୪ ।
 ବାମ ନୟନ ଦେଖର ଯେ ଘନ ଘନ ଫୁରୁ
 ଶୁଭ ଶକୁନ୍ୟ ଯେ ଦେଖାଇଲେ ଶାକାମୟୀ । ୨୨୫ ।
 ଯେମନ୍ତର ସମୟେ ଯେ ସ୍ୱାମୀ ବଳରାମ
 କଥାୟେ ପୂଜା କରିବା ଶୁଣି ହେ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ । ୨୨୬ ।
 ଅସମ୍ଭବ ଲକ୍ଷ ଯେ କଲକ ଦ୍ରୋପଦ
 ଲକ୍ଷ ବିନ୍ଦ ନ ପାରିଲେ ରାଜଗଣ ବୃନ୍ଦ । ୨୨୭ ।
 ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ଶୁଣିମା ବଳଦେବ
 ଭୁମ୍ଭେ ଯେ ବୋଇଲ କର୍ଣ୍ଣ ମହାଲକ୍ଷ ବିନ୍ଦବ । ୨୨୮ ।
 ବଳରାମେ ବୋଇଲେ ସେ ଅଟେ ଦୃଷ୍ଟି ଭୋଗୀ
 ତେଣୁ ବିରୁଦ୍ଧକୁ ଅବା କର୍ଣ୍ଣ ପାରେ ଲକ୍ଷ ବିନ୍ଦ । ୨୨୯ ।

ସେ ଲକ୍ଷ ବିନ୍ଦବାକୁ ହରି କେ ଅଛି ସାମରଥ
 ସେହୁ ସଞ୍ଜି ମୋତେ କହୁଥି ବାରତ । ୨୩୦ ।
 ଯଦୁଂ କଷ୍ଟୋରେଣ ପରୁରିଲେ ସ୍ୱକ୍ଷେଣ
 ବଳରାମଙ୍କ ଅଗ୍ରତେ କହନ୍ତି ନାରାୟଣ । ୨୩୧ ।
 ସାବଧାନେ ଶୁଣ ଦେବ ବଦୟନ୍ତି ଶ୍ରୀବକ୍ଷି
 ଭିନ୍ନ ଭୁବନେ ବିଚିତ୍ରା ଦେବ ଭିନ୍ନଜଣ ଅଛି । ୨୩୨ ।
 ବଳରାମ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଜଗନ୍ନାଥ
 ସରୁପ କହ କନା କେ ବିନ୍ଦବ ମହାଲକ୍ଷ । ୨୩୩ ।
 ଜଗନ୍ନାଥେ ବୋଇଲେ ଆକାଶେ ବିନ୍ଦ ପାରଇ ସୁରପତି
 ପାତାଳେ ବିନ୍ଦ ପାରଇ ବାୟୁକ ସୁଗତି । ୨୩୪ ।
 ମଞ୍ଚେ ବିନ୍ଦ ପାରଇ ଶର ପାଲଗୁନ
 ତିଳେକ୍ୟର ମଧ୍ୟେ ସବେ ଅଛନ୍ତି ଜଣ ଭିନ୍ନ । ୨୩୫ ।
 ହଳୀ ବୋଇଲେ ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତା ଲକ୍ଷ ବିନ୍ଦ ପାରଇ ଯେବେ
 ଅମରପୁର ତେଜ କିମ୍ପା ନଇଲ ବାସବେ । ୨୩୬ ।
 ଜଗନ୍ନାଥେ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଦେବ ହଳମତି
 ପୁରନ୍ଦରକୁ ଅଯୋଗ୍ୟ ଅଟଇ ଦ୍ରୋପଣୀ । ୨୩୭ ।
 ବଇବସୁତ ମନୁ ପୁରା କଲେ ଅଗସ୍ତିକି
 ପ୍ରତ୍ୟେ ପାଞ୍ଚାଳୀ ଅନଳୁଂ ଜାତ ଟିକି । ୨୩୮ ।
 ସେ କଥା କହିଲେ ଜଗନ୍ନାଥେ ବଳଦେବଙ୍କ ଆଗେ
 ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତାଙ୍କୁ ଯିଦ୍ୱୟେନା ହୋଇଲ ଅଯୋଗ୍ୟ । ୨୩୯ ।
 ପ୍ରତ୍ୟେ ଦ୍ରୋପଦ ରଜା ବ୍ରାହ୍ମଣ ନୃପତି
 ମହାଯାଗ ଭେଦି କନ୍ୟା ଅନଳୁଂ ଉତପତ୍ତି । ୨୪୦ ।
 ଅଗସ୍ତି ବୋଇଲେ ଶୁଣ ବଇବସୁତ ମନୁ
 ମିଥ୍ୟା ବଚନ ନୁଆସଇ ନାରାୟଣଙ୍କର ବଦନୁଂ । ୨୪୧ ।
 ଅର୍ଜୁନର ଭାରିଯା ସେ ହୋଇବ ସୁଗତେ
 ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତାଙ୍କର କୁଳବଧୁ ସେ ଅଟଇ ତେମନ୍ତେ । ୨୪୨ ।
 ବଳରାମଙ୍କୁ ବଞ୍ଚାଇଣ କହିଲେ ଦାମୋଦର
 ଇନ୍ଦ୍ରକଇ ଅଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ବୋଇଲେ ମାଳାମୁରଙ୍କ ଆଗର । ୨୪୩ ।

ଶ୍ରୀବଳରାମେ ତାହା ନୁଆରିଲେ ଜାଣି
 ଅଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଲରୁ ତ ନୁଆସିବ ବକ୍ରପାଣି । ୨୪୪ ।
 ତୁ ଯେବେ ଲକ୍ଷ ବିନ୍ଦ ପାରିବୁ ବନମାଳୀ
 ଦ୍ୱାରକାକୁ ଅବିଷେକା ସେ ତ ଯୋଗାଇ ପାଞ୍ଚାଳୀ । ୨୪୫ ।
 ପ୍ରତ୍ୟେ ଉତପତ୍ତି ଅଦାର ଅଯୋନି
 ମହାଯାଗୁଂ ଜାତ କଲେ ବ୍ୟାସ ମହାମୁନି । ୨୪୬ ।
 ମାଳାମୁରଙ୍କ ଅଗ୍ରତେ ବଦୟନ୍ତି ଜଗନ୍ନାଥେ
 ମୁହଁ କାହଁ ବିନ୍ଦବ ମୋତେ ଦ୍ରୋପଣୀ ଅପ୍ରାପତେ । ୨୪୭ ।
 ମନଭେଦୀ ନାରାଜ ତ ମୋହୋର ତହିଁ ନାହିଁ
 ତେଣୁ ସେ ଅପ୍ରାପତ ଶୁଣ ହଳସାଇଂ । ୨୪୮ ।
 ବଳରାମ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ମଧୁହାରୀ
 ଇନ୍ଦ୍ରକୁ ଅଯୋଗ୍ୟ ତୋତେ ଅପ୍ରାପତ କୁମାରୀ । ୨୪୯ ।
 ସୁହେଷ୍ଠି ଶ୍ୟାମ ଅର୍ଜୁନ ନକୁଳ ସହଦେବ
 ଜହୁର ଘରେ ଦହନ ହେଲେ ପଞ୍ଚୁ ଯେ ପାଣ୍ଡବ । ୨୫୦ ।
 ଆବର ସେଥେଁ କିମ୍ପା ଥିବାକ ଦୁଖ ପତି
 ସଞ୍ଜସ୍ୱେ ଦ୍ରୋପଣୀ ହୋଇଲ ଅବେହାତୀ । ୨୫୧ ।
 ଉଠ ବାବୁ ବାୟୁଦେବ ଦ୍ୱାରକାକୁ ଯିବା
 ଖରା କାକର କୁହନ୍ତି ଶୀତରେ କିମ୍ପାଇଁ ପଡ଼ିଥିବା । ୨୫୨ ।
 ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ବୋଇଲେ ସ୍ୱାମୀ ରହିବା ଆଜକ
 କାଲି ଅବଶ୍ୟ ଦେବ ବିନ୍ଦବ ଜଣେ ଲକ୍ଷ । ୨୫୩ ।
 ବଳରାମ ବୋଇଲେ ମୋତେ କହୁ କନା କହାଇ
 ଆପଣେ ବିନ୍ଦବୁ ଯେବେ ଆବର କିମ୍ପା ଆମୁନ୍ତି ଲୁଗୁଇ । ୨୫୪ ।
 କରପଦ ଯୋଡ଼ଣ ବୋଲନ୍ତି ଜନାର୍ଦ୍ଦନ
 କାଲି ପ୍ରଭାତେ ବିନ୍ଦବ ଲକ୍ଷ ଅରଜୁନ । ୨୫୫ ।
 ନାରାୟଣଙ୍କ ବଦନୁ ସେସନକ ବଚନ ଶୁଣି
 ଆତ୍ମା ଉଚ୍ଛର୍ଗିଲ ପ୍ରାୟେ ବିରସ ଦେବ ହଳପାଣି । ୨୫୬ ।
 ଜହୁର ଘରେ ପାଣ୍ଡବେ ହୋଇଲେ ଦହନ
 ଦିବସେ କୃଷ୍ଣ ତୁହି କି ଦେଖିଲୁ ସୁପନ । ୨୫୭ ।

ଆମ୍ଭେ ସମସ୍ତେ ପାଣି ଦରଶନେ ଗଲୁ
 ପାଣ୍ଡବେ ଦହନ ହୋଉ ଅଛନ୍ତି ପ୍ରତ୍ୟେ ଦେଖିଲୁ । ୨୫୮ ।
 ପଞ୍ଚୁ ପାଣ୍ଡବେ କୋଇଲି ବ୍ରାହ୍ମଣ ପୁରୁଷନ
 ଦହନ ହୋଇଲୁଠାରେ ଯେ ଦେଖିଲୁ ବର୍ଣ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ର । ୨୫୯ ।
 ଅଗୋଚର କଥା ବାବୁ କହିଲୁ ବାୟୁଦେବ
 ଆବର ବ୍ରତ କାହିଁ ଅଛନ୍ତି ପାଣ୍ଡବ । ୨୬୦ ।
 ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ସ୍ୱାମୀ ଶୁଣିମା ହଳହସ୍ତେ
 ପାଣ୍ଡବେ ଉତପତ୍ତି ଭ୍ରାତୃର ନିବାରଣ ଅର୍ଥେ । ୨୬୧ ।
 ଦେବକୁଳେ ଅଛନ୍ତି ଦେବ ସୁରପତି
 ରବିକୁଳେ ଅଛନ୍ତି ବ୍ୟାସ ମହାଯତି । ୨୬୨ ।
 ରାଜାକୁଳେ ସପତ ଅଛନ୍ତି ବିଦୁର
 ମନ୍ଦୀରୁଡ଼ାମଣି ସହଦେବ ସଙ୍ଗତର । ୨୬୩ ।
 ସୈନ୍ଦବଙ୍କର ଥାନେ ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ନାହିଁ ମୃତୁ
 ମଉସଲ ନାଥ ନ ଜାଣ ତୁମ୍ଭେ ତତ୍ତ୍ୱ । ୨୬୪ ।
 ସଞ୍ଜୟେ ଯେବେ ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ହୋଅନ୍ତା ନା ମୃତୁ
 ମୋତେ କାମପାଳ ସ୍ୱାମୀ କାହିଁ ତୁ ଦେଖନ୍ତୁ । ୨୬୫ ।
 ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ମୃତୁପିଣ୍ଡକୁ ମୁହିଁ ଅଟଇ ସମିଧ
 ଛତ୍ର ଜଣ ଆମ୍ଭେ ଉତପତ୍ତି ହୋଇଛୁ ଯେ ଭୁବନର ମଧ୍ୟ । ୨୬୬ ।
 ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ତତ୍ତ୍ୱ ଶୁଣି ନିଷ୍ଠୁର ବାଣୀ
 ବଳରାମ ବିସରଲେ ନାରାୟଣ ବଚନ ଶୁଣି । ୨୬୭ ।
 ମୁଁ ତୋର ସୋଦର ହରି ମୋତେ ତୋର ମାୟା
 ଆମ୍ଭେ ଲୁଚୁଇ ପାଣ୍ଡବଙ୍କୁ ତୋହୋର ଯେତେ ଦୟା । ୨୬୮ ।
 ପାଣି ଦଶନେ ଯେ ମୋତେ ଘେନି ଗଲୁ
 ମୃତୁପିଣ୍ଡ ଦେଖି ଯେ ମୁକ୍ତାଗତ ହୋଇଲୁ । ୨୬୯ ।
 ଅନେକ ବାଗେ ତୋତେ ମୁହିଁ କଲି ସମାର୍ଜନ
 ଭୂମିରେ ଲେଟି ଯେ କରୁଥିଲୁ ତୁ ରୋଦନ । ୨୭୦ ।

ସୈନ୍ଦବ କଥା ହରି କାହିଁକି ତୋର ଗଲୁ
 କାଳେ ଆସି ପୁଣ ବାବୁ ସୈନ୍ଦବ ହୋଇଲୁ । ୨୭୧ ।
 ମୋତେ ହରି ହିଆରେ ତୋହୋର ସୈନ୍ଦବ କଇତବ କଥା
 ତୋହୋର ସଙ୍ଗରେ ହରି ନ ଥାଇ ସବଥା । ୨୭୨ ।
 ସୈନ୍ଦବେ ବୋଲି ବଳରାମେ ରାଗେ ଉଠି ଗଲେ
 ମୁହିଁ ତୋର ନ ଧୂଳି ବୋଲିଣ ବୋଇଲେ । ୨୭୩ ।
 କାଦମ୍ବର ପାନେ ଭୋଲ ଯାହାର ମତି
 ଥୋକାୟେ ଦୁର ଯାଇ ଭଲନ୍ତି ଶାନ୍ତି ମୃତି । ୨୭୪ ।
 ଆମ୍ଭେ ଯେବେ ସୈନ୍ଦବ ରାଗେ ଯିବା ଆଜ
 ପାଣ୍ଡବଙ୍କୁ ଅଭାବ ବୋଲି ବୋଲିବେ ଦେବରାଜ । ୨୭୫ ।
 ଥୋକାୟେ ଦୁରୁ ବାହୁଡ଼ିଲେହିଁଦେବ ବଳେବର
 ପୁଣିହିଁ ଆସି ବସିଲେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ କିତର । ୨୭୬ ।
 ପରମ କଳାଶ ବାବୁ ହୁଅସି ଶ୍ରୀପତି
 ସତେ ହେଁ କି ପାଣ୍ଡବେ ଅଛନ୍ତି ନା ବ୍ରତ । ୨୭୭ ।
 ପାଣ୍ଡବେ କୁଣିଲେ ଯେବେ ଅଛନ୍ତି ପାଞ୍ଚଭାଇ
 ଜୟର ଘରେ ଆନ କେ କେ ହୋଇଲେ ଯେ ଦହି । ୨୭୮ ।
 ଗୋବିନ୍ଦେ ବୋଇଲେ ସ୍ୱାମୀ ଶୁଣିମା ମାଳାମ୍ବର
 ପାଣ୍ଡବନ୍ତ ମାରବା ନମନ୍ତେ ଭିଆଇଲେ ଜୟର ଘର । ୨୭୯ ।
 କକତା ମାସ ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ ପଞ୍ଚମୀ ଭୂମିବାର
 ମହା ବରଷଣ କଲକ ଦେବ ଅତି ଘୋର । ୨୮୦ ।
 ଅଜର ନାମେଣ ଦେବ ଯେ ସୈନ୍ଦବ କରୁତ
 କଉଶିକ ବନେ ଗୁହବାସ ତାର ସ୍ଥିତ । ୨୮୧ ।
 ସେ କରୁତ ନାଶ ଗଲୁ ବଜ୍ରର ବିଦାତେ
 କରୁତୁଣୀ ପଳାଇଲୁ ତୁଳେ ଘେନି ପଞ୍ଚଗୋଟି ପୁତ୍ର । ୨୮୨ ।

୨୭୧।୧ ସୈନ୍ଦବ ପରପଞ୍ଚ ରଞ୍ଜନା କଥା କାହିଁକି ତୋର ଥିଲା ।

୨୭୩।୨ ନ ଧୂଳି ବୋଲି ବଳରାମ ପାଇଲେ ।

୨୭୨।୧ କଇତବ କଥା—କପଟ କଥା ।

୨୮୦।୧ ଭୂମିବାର—ଭୌମବାର, ମଙ୍ଗଳବାର ।

ଜହୁର ଘରେ ଯାଇ ଆଉଜିଲେ ନିଶାଗତି
 ଜହୁନ୍ତା ନାମ ଶୁଣି କୋଇଲାପେ କଲେକ ପୀରତି । ୨୮୩ ।
 ପଞ୍ଚଗୋଟି ପୁଅ ଦେନ ରହିଲ ଜହୁର ଘରେ
 ପୁରଞ୍ଚନ ପଣ୍ଡା ଥିଲ ତାହାଙ୍କର ସଙ୍ଗରେ । ୨୮୪ ।
 ସେହି ରାତି ପଞ୍ଚୁ ପାଣ୍ଡବେ ବାହାର ହୋଇଲେ
 ଶ୍ରୀମତେନ ପୁର ଦହିଲ ସମସ୍ତେହେଁ ନାଶ ଗଲେ । ୨୮୫ ।
 ତହୁଁଣ ସୁରନୟା ପାର ହୁଅନ୍ତେ ପଞ୍ଚୁ ଗାରେ
 କୁନ୍ଦୀର ଦତ୍ୟ ମାଇଲ ଶ୍ରୀମତେନ ଜଳର ଭିତରେ । ୨୮୬ ।
 ଶବରୁଣୀ ପଞ୍ଚପୁତ୍ରେ ପୁରଞ୍ଚନ ପଣ୍ଡା ଲଇ
 ପେ ସାତେହେଁ ଜହୁର ଘରେ ହୋଇଲେକ ଦହି । ୨୮୭ ।
 ପୁର ଦୋଷେ ତାଙ୍କୁ ପଡ଼ିଲ ପ୍ରମାଦ
 ପାଣ୍ଡବେ ମଲେ ବୋଲି ଶୁଭଲ ଶବଦ । ୨୮୮ ।
 ବିହୁର ବୁଦ୍ଧିରେ ପାଣ୍ଡବେ ଗଲେ ବିମ୍ବରେ ଗଳି
 ସୁର ନୟାରେ ନାବୀଚିତି ହୋଇଲେକ ପାରି । ୨୮୯ ।
 କୁନ୍ଦୀର ଦଇତକୁ ଶ୍ରୀମ ମାଇଲ ସୁର ନୟା ଭିତରେ
 କୋଇଲା ଆଦି କରି ତହୁଁ ଚଳିଗଲେ ଶରେ । ୨୯୦ ।
 କିନ୍ତୁ ଦଇତକୁ ମାଇଲ ମଧୁ ବନେ
 ହିଡ଼ିମ୍ବକ ବଧ୍ୟ କଲ ହିଡ଼ିମ୍ବକ ବନେ । ୨୯୧ ।
 ହିଡ଼ିମ୍ବକ ବିଦ୍ରା ହୋଇଲେ ଶ୍ରୀମତେନ
 ତାହାର ହୋଇଲ ଘଟଉତ୍ତକଟ ନୟନ । ୨୯୨ ।
 ଓଡ଼ାଦ ଶିବପୁରେ ପେକତନା ନଗ୍ର କଲେ
 ରୁଣ୍ଡାଳ ବଳ ମାରି ବିଷ୍ଣୁ କରକୁ ରାଜ୍ୟ ଦଲେ । ୨୯୩ ।
 ପେକତନା ନଗ୍ର ମାଇଲ ବକ ରାକ୍ଷସ
 ଅଙ୍ଗାରପନଙ୍ଗ ଯୁଦ୍ଧରେ ଜିଣିଲେ ବିବସ୍ତ । ୨୯୪ ।
 ଗୋବିନ୍ଦେ ବୋଇଲେ ସ୍ବାମୀ ଶୁଣିମା କଲେବର
 ପେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ସଭାରେ ଅଛନ୍ତି ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ଠାକୁର । ୨୯୫ ।

୨୯୩।୧ ଓଡ଼ାଦ ଶିବପୁର ପେକତନା କଲେ ।

୨୯୫।୨ ପେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ସଭାରେ ଅଛନ୍ତି ପାଣ୍ଡବେ ପଞ୍ଚୁ ଗାର ।

ନାରାୟଣ ବଚନେ ସେ କହନ୍ତି ସଂସ୍ତେଷଣ
 କୁଶଳେ ବ୍ରତ ଥାନ୍ତୁ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ନକୁଳ ସହଦେବ ଅର୍ଜୁନ । ୨୯୬ ।
 ପେକା ମରନ୍ତା ଯେବେ ଶ୍ରୀମା ବଡ଼ ମନ୍ଦ
 ଆମ୍ଭର ଭୁଲେ ସେ କରି ଲେଡେ ଦନ୍ତ । ୨୯୭ ।
 ଆମ୍ଭକୁ ଦେଖିଲେ ସେ ନ ଉଠଇ ବସଇ ପିଠି କରି
 ତାହାକୁ ମାନ୍ୟ ମୋର ହୃଦେ କନ୍ତୁ ଅଟଇ ମୁରାରି । ୨୯୮ ।
 ଗୋବିନ୍ଦେ ବୋଇଲେ ସ୍ବାମୀ ଯେବେ ଶ୍ରୀମା ନାଶ ଯିବ
 ପୃଥ୍ବୀର ଭାବ ଆନେ କେ ଉଶ୍ମାସ କରିବ । ୨୯୯ ।
 ପେମାନେ ସେ ବସିଛନ୍ତି ମହା ମହା ଗାର
 ସ୍ବାମୀ ପୃଥୀ ନ ସହଇ ପେହାଙ୍କର ଭାବ । ୩୦୦ ।
 ବଳରାମ ବିସରିଲେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ବଚନେ
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରର ପୋପେ ଆବର ବ୍ରତବେ କେସନେ । ୩୦୧ ।
 ପାଣ୍ଡବଙ୍କୁ ଯେବେ ତୋହୋର ପେଡେକ ସଦପେ
 ନିଶ୍ଚୟେ ନାଶ ଗଲେ ଗାରାଗା ଶତେ ପୋପେ । ୩୦୨ ।
 ଶ୍ରୀବଳରାମେ ପରୁରିଲେ ଶୁଣ ହୋ ଗୋବିନ୍ଦ
 ଅର୍ଜୁନ କିମ୍ପା ପେବେ ନୁଆସଇ ଲାଖ ବିନ୍ଧ । ୩୦୩ ।
 କାମପାଳ ସ୍ବାମୀଙ୍କି ନାରାୟଣ ବୁଝାଇ
 ଅର୍ଜୁନ କାହୁଁ ଆସିବ ଯୁଧିଷ୍ଠିରଙ୍କ ଆଗ୍ୟାଂ ନାହିଁ । ୩୦୪ ।
 କିମ୍ପାଇ ଆଗ୍ୟାଂ ତାକୁ ନ ଦିଅନ୍ତି ଧର୍ମସୁତ
 ଦେଖିବା କୁତୋହୋଲ ଲାଖ ବିନ୍ଧ ପାଥ । ୩୦୫ ।
 ଗୋବିନ୍ଦେ ବୋଇଲେ କାହୁଁ ଆଗ୍ୟାଂ ସେ ଦେବେ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ଠାକୁର
 ରାଜାପେ ଲାଖ ବିନ୍ଧ ବୋଲି ବୋଇଲେ ଦ୍ରୁପଦେଶ୍ଵର । ୩୦୬ ।
 ସେ ପେଡେବେଳକୁ ନୋହନ୍ତି ଅବିଷେକା
 ସେ ଦେନ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ଅର୍ଜୁନକୁ ନ ଦିଅନ୍ତି ବାକ । ୩୦୭ ।

୨୯୮।୨ ତାହାକୁ ମାନ୍ୟ ହୃଦେ ରାଗ ଅଛି ଆମ୍ଭର ।

୩୦୭।୧ ଅବିଷେକା—ଅଭିଷେକା, ବ୍ରାହ୍ମଣବେଶୀ, ୩୦୭।୨ ବାକ—ବାକ୍ୟ

ଯେତେବେଳେ ଦ୍ରୋପଦ ବୋଲିବ ଆସନ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଗୁଣ୍ଡାଳ
ଆଦି ଯେ ବ୍ରତ

ଯେ ଲକ୍ଷ ବିନ୍ଧବ ତାକୁ ଦେବ ଦ୍ରୋପଣ ଦୁହିତୀ । ୩୦୮ ।
ତେତେବେଳେ ଆଶ୍ୟାଂ ଦେବେ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ
ନିମିଷକେ ଲକ୍ଷ ବିନ୍ଧବ କିରାଟୀ । ୩୦୯ ।
ସୈନ୍ୟନେକ ବିରୁଦ୍ଧେ ରାମକୃଷ୍ଣ ବେନ
ଧର୍ମ ଦେବତାକୁ ସୁମରନ୍ତି ଯିଦ୍ବସେନା । ୩୧୦ ।
ସଭାର ମଧ୍ୟେ ବିଜୟେ କଲେ ଦ୍ରୁପଦ ନୃପତି
ବୋଇଲେ ଗୋସାଇଁ ରାଜାମାନେ ଲକ୍ଷ ବିନ୍ଧବ ନା ଯୁଗତେ । ୩୧୧ ।
ରାଜାମାନେ ଯେବେ ନ ପାରିବେ ବିନ୍ଧ
ପାତ୍ର ଅମନାତ୍ୟ ସାମନ୍ତ ଯେତେ ଯୋଧୀ । ୩୧୨ ।
ଯେ ଲକ୍ଷ ବିନ୍ଧବ ଦେବଇ କୁମାରୀ
ସୈ ମୋର ବଚନ ସତ୍ୟ ସତ୍ୟ ନିରାଧାର । ୩୧୩ ।
ଦଇତ ଦାନବ ପିରୁଣ ରାକ୍ଷସ ସହତେ
ଦେବଇଁ ପାଆଳୀ ସୈ ମୋହୋର ସତ୍ୟେ ସତ୍ୟେ । ୩୧୪ ।
ସମସ୍ତେ ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଲେ ତାହା ଶୁଣି
କଟାଳି ଦ୍ରୁପଦ ବୋଲଇ ପୁଣ ପୁଣି । ୩୧୫ ।
ଆଦିତ୍ୟ ଆସନ ଗୁଣ୍ଡାଳ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଆଦି କରି
ଯେ ଲକ୍ଷ ବିନ୍ଧବ ଦେବ ଦୁହିତା ମୋହୋର । ୩୧୬ ।
ଦ୍ରୁପଦ ବୋଲଇ ଯହୁଁ ନିରାଧାର ବଚନ
ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଦେବେ ରହିଲେ ଅର୍ଜୁନ ବଦନ । ୩୧୭ ।
ସ୍ବାମୀଙ୍କ ଅନୁମତ ଦେଖିଣ ପାଲଗୁନ
ଧାତକାରେ ଉଠିଲ ସ୍ବାମୀଙ୍କ ଦିବ୍ୟ ଆଶ୍ୟାଂ ଘେନି । ୩୧୮ ।
ଅର୍ଜୁନ ଉଠନ୍ତେ ସଭାର ଦ୍ବିଜମାନେ
ସମସ୍ତ ବ୍ରାହ୍ମଣେ ଆସି ଧଇଲେ ପାଲଗୁନେ । ୩୧୯ ।

୩୦୮ { ଦ୍ରୋପଦ ଯେତେବେଳେ ଆଶ୍ୟାଂ ଦେବ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଗୁଣ୍ଡାଳ ପରିଯନ୍ତେ
ଯେ ଲକ୍ଷ ବିନ୍ଧବ ଅବଶ୍ୟ ଦେବଇ ଦ୍ରୋପତି ।
୩୦୮।୧ ବ୍ରତ—ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଛି ।

ଆହେ ପଣ୍ଡାମ୍ଭେ ତୁମ୍ଭେ ଉଠଲ କାହିଁକି
ଲେଉ କଲକି ସୁନ୍ଦର କନ୍ୟା ଦେଖି । ୩୨୦ ।
ମହା ମହା ରାଜାମାନେ ପାଉଛନ୍ତି ଲଜ
ତୋହୋ ସାଦ୍ରଣେ ବାବୁ ରେ ନାହିଁନା ନିଲଜ । ୩୨୧ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣ ବିଶେଷେ ଆମ୍ଭର ଅଟଇ କୁଣ କାଇଁଣ
ରାଜକୁମାରୀକ ତୋର କପାଇଁ ମୁହାଁଣ । ୩୨୨ ।
ଲକ୍ଷ ବିନ୍ଧ ନ ପାରିବୁ ଫଳାଇବୁ ଝାଡ଼
ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ମାର ବୋଇଲେ ଯେ ମାରିବେ ସବୁନ୍ତି । ୩୨୩ ।
ଅନେକ ଦୁରୁଂ ଯେ ଅଇଲୁ କରିଅଛୁ ଆଶା
ଜବନ ଯାକ ଆମ୍ଭର ଦାନରେ ଭରସା । ୩୨୪ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣ କୁଳକୁ କଷ୍ଟକ ହୋଇଲୁ ରେ ବାବୁ
ଦାନହୀନ ପାଇବୁ ଆବର ପ୍ରାଣେ ନାଶ ଯିବୁ । ୩୨୫ ।
ଦଦର ଛତା ଚାରି ପାଶୋଇ ଆବର ହରିଗୋବିନ୍ଦ ମୁଣି
ତନିକ ପକାଇ ତୁ ଯେ ଉଠିଲୁ ଶିର ଝୁଣି । ୩୨୬ ।
ସମସ୍ତ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ଅର୍ଜୁନକୁ ଧରି ବସାଇଲେ
ସୈମନ୍ତ ଚରିତମାନ ଦ୍ରୁପଦ ଦେଖିଲେ । ୩୨୭ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣ ଗୋଟିସୈ ଯେ ଉଠି ଆସୁଥିଲେ
ସମସ୍ତ ବ୍ରାହ୍ମଣ ହୋଇ ତାହାକୁ ନିରୋଧିଲେ । ୩୨୮ ।
ଧୃଷ୍ଣଦୃମନକୁ ରାଇଣ ବୋଇଲେ ଦ୍ରୁପତେ
ଆଦି ଛନ୍ଦୀ ବିପ୍ରେ ଯେ ଅଟନ୍ତି ନା ଯୁଗତେ । ୩୨୯ ।

୩୨୧।୨ ତୋହୋ ସାଦ୍ରଣେ ନାହିଁନା ନିଲଜ—ଏହା ପରେ ଦୁଇଟି ପୋଥିରେ
ଅଧିକା ପାଠ ।

ପଣ୍ଡା ଭଟ୍ଟ ମିଶ୍ର ଯେ ଆବର ବାଜପେୟୀ
କମା ବ୍ରାହ୍ମଣ ଯେ ଆବର ପାଣିଗ୍ରାହୀ ॥
ତମ୍ଭା ପାତ୍ରୀ ଗଡ଼ୁ ଥୋଇ ସମସ୍ତ ବିପ୍ର ଧାଇଁ
ବ୍ରତ କରାଇବା ଆମ୍ଭେ ବିଷ ଯେ କରାଇ ॥
ବ୍ରାହ୍ମଣ ଲୋକର ଆଶା ଅଟଇ କିସ ଭାଷା
ରାଜକୁମାରୀକ ଦ୍ବଳ କିସ ତୋହୋର ଆଶା ।

ବ୍ରାହ୍ମଣ କୁଳେ ପ୍ରଶୁରମେ ଉତପତ୍ତି
 ସେହି ସେ ସ୍ବେକୋଇଶବାର ନିଛନ୍ତି କଲ ପୃଥୀ । ୩୩୦ ।
 କେବଣ ମହାମା ଅବା ସେ ଅଛଇ ଗୁପତେ
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ସଭାକୁ ଚାହିଁ ବୋଲଇ ଦ୍ରୋପଦ ନୃପତ୍ୟେ । ୩୩୧ ।
 ଗୋସାଇଁ ଯାହାର ଗୁଣ ବିଦ୍ୟା ଅଛଇ ଶରୀରେ
 ଲକ୍ଷ ବିନ୍ଦବା ହୋଉ ଦ୍ରୋପଣୀକ ଦେବଇଁ ତାହାରେ । ୩୩୨ ।
 ପୁଣି ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଚାହିଁଲେ ଅର୍ଜୁନର ମୁଖ
 ବାହାନାଦ କରି ସେ ସଭାରୁ ଉଠିଲୁ ବିବକ୍ତ । ୩୩୩ ।
 ପୁଣି ବେଢ଼ିଲେ ଆସି ବ୍ରାହ୍ମଣଗଣମାନେ
 ବଡ଼ାଇ ନିଜେ ପ୍ରକୃତ ତୁ ରେ ବହୁଲୁ କେସନେ । ୩୩୪ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ହୋଇ ତୋର କମ୍ପେ ସ୍ବେତେକ ଭରସା
 ଇନ୍ଦ୍ରପଦେ ବସିବାକୁ ବଳାଉ ମନସା । ୩୩୫ ।
 ଆମ୍ଭେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଅଟୁ ଭକ୍ଷାବାସୀ
 ରାଜକୁମାରୀ ହୋ ଆମ୍ଭର ନୁଆସି । ୩୩୬ ।
 ଅର୍ଜୁନର ହସ୍ତ ଧରି ବ୍ରାହ୍ମଣଗଣମାନେ
 ପରୁରନ୍ତି ବାରତା ଯୁଦ୍ଧେଷୁକ ସନ୍ନିଧାନେ । ୩୩୭ ।
 ଆହୋ ପଣ୍ଡାପେ ସେ ତୁମ୍ଭର କସ ଯେ ହୁଅନ୍ତି
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଲଲେ ଆମ୍ଭର କନିଷ୍ଠ ଭ୍ରାତ ସେଟି । ୩୩୮ ।
 ସେ ଯେବେ ପଣ୍ଡାପେ ଭ୍ରାତ ଅଟନ୍ତି ତୁମ୍ଭର
 ସ୍ବେତେ ଦୁଷ୍ଟକୁ କମ୍ପେ ରଖିଛୁ ସାଙ୍ଗର । ୩୩୯ ।
 ଅନେକ ଦୁରୁଁ ଯେ ଅଛଇ ଦାନ ଆଶେ
 ସ୍ବେହାର ପ୍ରମାଦେ ସମସ୍ତେ ଯିବେ ନାଶେ । ୩୪୦ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଦେବେ ବୋଲଲେ ରହ ରହ ହିଁ ଜିବରେ
 ଲକ୍ଷ ବିନ୍ଦଲୁ ଲେକହିଁ ସେ ଲଜ ପାଇବାନା ମସ୍ତରେ । ୩୪୧ ।
 ଯେ ଲକ୍ଷ ବିନ୍ଦ ନ ଗଲ ନ ପାଇଲୁ କିଛି ଲଜ
 ତୁମ୍ଭେ କମ୍ପେ ବ୍ରାହ୍ମଣେ ନିରୋଧ କରି ଆଜ । ୩୪୨ ।

୩୪୨ । ୨ ତୁମ୍ଭେ କମ୍ପେ ବ୍ରାହ୍ମଣେ ଘଷାଳ କରି ଆଜ ।

ଯାହା ଶରୀରେ ଅଛି ଗୁଣ ବିଦ୍ୟା
 ସାଧନ ନ ଥିଲେ ସେ କି ଯାଇ ପାରଇ ସିଧା । ୩୪୩ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଦେବ ଦେଖାଇଲେ ଶ୍ରୀମତେନକୁ
 ସେ ପଣ୍ଡାପେ କମ୍ପେ ନ ଗଲେ ଲକ୍ଷ ବିନ୍ଦବାକୁ । ୩୪୪ ।
 ଅର୍ଜୁନର ହାଥ ଧଇଲେ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ
 ଦେଖ ହୋ ବେନି ଭୁଜେ ଫଳଅଛି ଗୁଣଦୃଷ୍ଟି । ୩୪୫ ।
 ଯାଅ ହେ ପଣ୍ଡାପେ ସୁଖେ ଲକ୍ଷ ବିନ୍ଦ
 ସତ୍ତ୍ବେ କଲ୍ଲାଣ କର ନ କର ନିଷେଧ । ୩୪୬ ।
 ସମସ୍ତ ବ୍ରାହ୍ମଣ ତହିଁ କଲ୍ଲାଣ ଧୁନି ଭାଷି
 ଲକ୍ଷ ବିନ୍ଦ ତୋତେ ପ୍ରାପତ ହୋଉ ଶୁଭ୍ରକେଶୀ । ୩୪୭ ।
 କଲ୍ଲାଣ କଲ୍ଲାଣ ବୋଲି ଶୁଭଲକ ଧୁନି
 ଲକ୍ଷ ବିନ୍ଦ ପ୍ରାପତ ହୋଉ ଯିଦ୍ବସେନା । ୩୪୮ ।
 ସୁମନେଶ ଆଗ୍ୟାଁ ଦିଲେକ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ
 ଶତ୍ରୁ ମାରି ଉତ୍ତମୁଅ ନଶୁ ତୋ ଅରକ୍ଷି । ୩୪୯ ।
 ସମାସ୍ୟା କରନ୍ତି ବାସୁଦେବ ବଳରାମଙ୍କୁ
 ସ୍ବେତେ ଚକ୍ର ପଡ଼ିଅଛି ବ୍ରାହ୍ମଣ ସଭାକୁ । ୩୫୦ ।
 ଦେଖିଲେ ଅର୍ଜୁନର ବିନ୍ଦମ ପାଦଗତି
 ଆସ୍ତ୍ରାନ ତେଜ ବାସୁଦେବ ଉଠିଲେକ ଝାଡ଼ି । ୩୫୧ ।
 ବଦନ୍ତି ନାରାୟଣ ଆଜ ନିସ୍ତରିଲ ନିସ୍ତରିଲ
 ପ୍ରାଣର ସଖା ଅର୍ଜୁନକୁ ମୁଁ ନୟନେ ଦେଖିଲି । ୩୫୨ ।
 ଯିଏ ଅବା ଦୁଷ୍ଟ ଶରୀରେ ମୋହୋର ଥିଲୁ
 ତୋହୋର ମୁଖ ଚାହାନ୍ତେ ସବୁ ଶୟ ଗଲ । ୩୫୩ ।
 ସ୍ବେତେ କୃତ୍ୟ କୃତ୍ୟ ହୁଅନ୍ତେ ମଧୁରପୁ
 ଦେଖିଣ ବଳରାମେ ବିରସିଲେ ବସୁ । ୩୫୪ ।

୩୫୪ । ୨ { ଦେଖିଣ ବଳରାମ ବିରସ କଲେ ବସୁ,
 { ଦେଖିଲେ ବଳରାମ ନିରସ କଲେ ବସୁ ।

୩୫୫ । ୨ ନଶୁ—ନାଶହେଉ ।

୩୫୬ । ୨ ଦୁଷ୍ଟ—ମନ୍ଦକାରୀ, ପାପ

ପାଦଗତି କରି ଚଳଇ ଫାଲଗୁନି
ଦେଖିଣ ସାନନ୍ଦ ହୋଇଲେ ବ୍ୟାସ ମହାମୁନି । ୩୫୫ ।
ବିଦୁରେ ବୋଇଲେ ନିସ୍ତୁରିଲି ନିସ୍ତୁରିଲି ଆଜି
ଦେଖିଲି ଅର୍ଜୁନକୁ ସୁଫଳ ମୋର କାର୍ଯ୍ୟ । ୩୫୬ ।
କର୍ଣ୍ଣର ମୁଖ ଗୁହ୍ୟ ବୋଲଇ ଧୁଶାସନ
ବ୍ରାହ୍ମଣ ଚରିତ ଭ୍ରାଥ ବୁଝିଲୁ କେସନ । ୩୫୭ ।
ହୃଦୟ ଗୋଟାୟେକ କରିଅଛନ୍ତି ବ୍ରାହ୍ମଣେ
ଉପହାସ ପାଇ ସେଥୁଁ ଯାଆନ୍ତି ରାଜାଗଣମାନେ । ୩୫୮ ।
ଦୁର୍ଜୟେ ବୋଇଲୁ ହୋ ସମସ୍ତେ ଖଣ୍ଡା ଘେନି
ମାରିବା ସେହିଠାରେ ମରୁ ସେ ବ୍ରାହ୍ମଣ । ୩୫୯ ।
ଦୁଷ୍ଟର ବ୍ରାହ୍ମଣ ଅନର୍ଯ୍ୟାସୀ ଯୋଗୀ
ମନ୍ଦବାଟୀ ସ୍ତ୍ରୀ ତପୋଧନ ବଇରାଣୀ । ୩୬୦ ।
ହଟକମି ଶାହାସ୍ତେ ହେ ସେସନେକ ଅଛୁ
ସେହାନ୍ତ ମାଇଲେ ପାତକ ନାହିଁ କିଛି । ୩୬୧ ।
ହିଂସୋଧନ ବୋଇଲୁ ରେ ରହ ରହ ଧୁଶାସନ
ସେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଗୋଟିକି ନ ଧର ଆନ ମନ । ୩୬୨ ।
ଲୁଖ ବନ୍ଧୁ ସେବେ ସେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଗୋଟି
ରାଜକନ୍ୟା କିସ କରିବ ଭକ୍ଷାଣୀ ବ୍ରାହ୍ମଣ ସେଟି । ୩୬୩ ।
ଧନ ଗୁଡ଼ାୟେ ଆମ୍ଭେ ଯେ ସେହାକଇଁ ଦେବା
କନ୍ୟା ଗୋଟି ଘେନି ଆମ୍ଭେ ହସ୍ତିନାକୁ ଯିବା । ୩୬୪ ।
ସେସନେକ ଆଗ୍ୟାଁ ଯଦୁଁ ଦିଲେ ମାନଗୋବିନ୍ଦ
ସମସ୍ତେ ବୋଇଲେ ହୋ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଲୁଖ ବନ୍ଧ । ୩୬୫ ।
ଭୀଷ୍ମ ପରୁରଲେ ଦ୍ରୋଣଙ୍କ ମୁଖ ଗୁହ୍ୟ
ଚିହ୍ନି ପାରିଲ ଟିକି ସେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଗୋଟିକଇ । ୩୬୬ ।

୩୫୮ { ଇନ୍ଦ୍ର ଗୋଟାୟେକ ନ ପାରିଲୁ ମାରି
ଲୁଖ ବନ୍ଧବାକୁ ସେ ଅଇଲୁ କି ବରୁଣ ।

୩୬୦ { ମନ୍ଦ ବାଟ ମଇଁଷି ତପୋଧନ ବଇରାଣୀ
ମନ୍ଦ ଜାତି ସ୍ତ୍ରୀ ନଟଣଟ ବଇରାଣୀ ।

୩୬୦।୧ ଅନର୍ଯ୍ୟାସୀ—ବହୁ ବିଷୟରେ ଯୋଗଦେବା ।

୩୬୦।୨ ବଇରାଣୀ—ବରାଣୀ, ବିଶେଷ ରାଣୀ—ଅତିହୀନୀ

ଦ୍ରୋଣେ ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ ବରଯାତ୍ରୀମାନେ ଅଛୁ ବସି
ସେତେବେଳେ ବର ଗୋଟି ମିଳିଲକ ଆସି । ୩୬୭ ।
ମହା ସାନନ୍ଦେ ଭୀଷ୍ମଙ୍କୁ କହିଲେ ଦ୍ରୋଣ ମହାରଥୀ
ନାଶ ଗଲେ ବୋଲି ବୋଇଲେ ଯେ ପାଣ୍ଡବେ ଛନ୍ତି ବ୍ରତ । ୩୬୮ ।
ଅର୍ଜୁନର ପ୍ରତାପ୍ୟାଁ ହୋ ସେହିକ୍ଷଣି ଦେଖ
ସଭା ମଣ୍ଡିଲୁ ଯେ ବିନ୍ଧବ ମହାଲୁଖ । ୩୬୯ ।
ଭୀଷ୍ମ ବୋଇଲେ ତ ବଡ଼ାଇ ଦୁଇଭ
ଜହୁର ଘରେ ଦହନ ଦେଖିଲୁ ସଭାବ । ୩୭୦ ।
ଭୟ ଗଲୁ ଲୋକ ଅଛୁରିଲୁ କେମନ୍ତେ
କିନ୍ତୁ ମାୟା ଯେ ନ ଜାଣିଲୁ ତଥ୍ୟ । ୩୭୧ ।
ଭୀଷ୍ମେ ବୋଇଲେ ହୋ ନୁଆରିଲୁ ଚିହ୍ନି
ସତେହେଁ ହୋଇବ କି ପାଣ୍ଡବ ଫାଲଗୁନି । ୩୭୨ ।
ଭୀଷ୍ମେ ବୋଇଲେ ଦ୍ରୋଣେ ଥର ହୋଇ ଥର
ଆବର ଘଡ଼କେ ସତ୍ୟ ତଦନ୍ତ ଜାଣିବା । ୩୭୩ ।
ଦ୍ରୋପଦ ରାଜା ବାଜିଅଛି ସେ ଉପନ
ଧନୁ ଶହସ୍ର ଗଦା ମୁଦୁଗର ଧନ ମାନ । ୩୭୪ ।
ଦରିଦ୍ର ହୋଇଣ ଯେବେ ଆସଇ ଲୁଖ ବନ୍ଧବାକୁ
ସେ ରହିଣ ଗୁହ୍ୟବ ଧନକୁତମାନଙ୍କୁ । ୩୭୫ ।
ଶର ହୋଇ ଯେବେ ଲୁଖ ବନ୍ଧ ଆସିବ
କୋନ୍ତ ଗଦା ମୁଦୁଗର ଖଡ଼ଗ ଧନୁ ଆମଞ୍ଚିବ । ୩୭୬ ।
ଛନ୍ଦୀ ହୋଇ ଯେବେ ଆସଇ ଲୁଖ ବନ୍ଧ
ଧନୁ ଧରି ଆମଞ୍ଚିବ ସେ ନିତୟେ ବଡ଼ ଯୋଧୀ । ୩୭୭ ।
ଯେବଣ ଛନ୍ଦୀ ଅଟଇ ଶ୍ରୀନାରାୟଣ ଭଗତ
ପୁରାଣ ପୁସ୍ତ ଲସେ କରି ସେ ବଖାଣିବ ଲୁଖ ବନ୍ଧବା ତଦନ୍ତ । ୩୭୮ ।
ସେମନ୍ତ ସନ୍ତକମାନ ଥୋଇ ଦ୍ରୁପଦ ନୃପତ୍ୟ
ଉପହାର ଗୋଟିୟେ ବୋଲି ବୋଲିବେ ଲୋକତେ । ୩୭୯ ।

୩୭୦।୨ ଜହୁର ଘରେ ଦହନ ହୋଇଲେ ଦେଖିଲୁ ମୃତୁ ଶବ ।

୩୭୪।୧ ଉପନ—ଉପାୟନ, ଉପହାର

ଅର୍ଜୁନ ସେ ଠାବରେ ହୋଇଲେ ଯେ ପରବେଶ
 ଧନକୁତମାନ ନନ୍ଦର ସ୍ୱେଦେ ପିରୋଜନ କସ । ୩୮୦ ।
 ଧନକୁତମାନ ଜଣିଗଲା ପାଥ
 ଧନୁ ଗୋଟି ଦେଖି ଧଇଲ ବାମ ହସ୍ତ । ୩୮୧ ।
 ଆମଞ୍ଚନ କରି ବାହୁଡ଼ାଇଁ ଥୋଇ
 ରଜାୟେ ବୋଇଲେ ସ୍ୱେତ ଭସ୍ମ କ ନୋହଇ । ୩୮୨ ।
 ସ୍ୱେ ଯେବେ ନରସ୍ୱେ ଭକ୍ଷାବାସୀ ହୁଅନ୍ତା
 ରହୁଅଳଙ୍କାର ମାନ ଶରୀରେ ଆଉରଣ କରନ୍ତା । ୩୮୩ ।
 ଧନୁ ବାହୁଡ଼ାଇ ଥୋଇଲେ ପାଲଗୁନ
 ପୁରଣ ପୁସ୍ତକ ଦେନ ନରୋପକ ମନେ ମନେ ଗୁଣି । ୩୮୪ ।
 ଦ୍ରୋପଣ ବୋଇଲେ ସଖୀ ପାଇଲ ସନ୍ଦେଶ
 ସ୍ୱେତେବେଳେ ଶୁଭ ଶଙ୍କୁନ ହୋଇଲ ପରବେଶ । ୩୮୫ ।
 କେଶିନୀ ମୁଦୁସୁଲ୍ଲ କୋଇଲେ ଦ୍ରୋପଣ
 ଆଗୋ ସ୍ୱେତେବେଳେ ବର ଅଇଲ ଆଉମାନେ ବରଯାଗୁ । ୩୮୬ ।
 ସଖୀ ସ୍ୱେହ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଗୋଟି ହାଦେ ଲଖ ବିନ୍ଦବ
 ସ୍ୱେହ ସେ ନରସ୍ୱେ ଅଟଇ ମୋହୋର ବଳିଭ । ୩୮୭ ।
 କେଶିନୀ ବୋଇଲ ଗୋ ଯେହ୍ନେ ତୋର କର୍ମ
 କେହେନ୍ନେ ପାପ ଲକ୍ଷଣେ ଗୋ ହୋଇଲୁ ତୁ ଜନ୍ମ । ୩୮୮ ।
 ସ୍ୱେ ଲକ୍ଷେ ରଜା ଯେ ମୃଧୁନା ଅବିଷେକ
 ଇଚ୍ଛା ନ ବଳିଲ ତୋର ସ୍ୱେମାନନ୍ତ ଦେଖି । ୩୮୯ ।
 ଭକ୍ଷାଣୀ ବ୍ରାହ୍ମଣର ହୋଇବୁ ମନୋହାରୀ
 ରଜାନ୍ତ ଗୁଡ଼ି ସ୍ୱେହାର ହୋଇବୁ ଯେ ନାରୀ । ୩୯୦ ।
 ଦ୍ରୋପଣ ବୋଇଲେ ଗୋ ଶୁଣ ମୁଦୁସୁଲ୍ଲ
 ଯେତେବେଳୁଁ ସ୍ୱେହାର ମୁଁ ବଦନ ଦେଖିଲି । ୩୯୧ ।
 ପଞ୍ଚଶର ଦେନ କି ସତେ ବିଜୟେ ଅନଙ୍ଗ
 ସେହି ସରୁପେ ମୋତେ ଦିଶିଲ ସ୍ୱେହାର ଅଙ୍ଗ । ୩୯୨ ।
 ଯେତେବେଳୁଁ ସ୍ୱେହାର ମୁଁ ଦେଖିଲି ବଦନ
 କାମ ଶରଦାତେ ମୋତେ ଯେ ପୀଡ଼ିଲ ମଦନ । ୩୯୩ ।

ଆଗୋ ପ୍ରତକ୍ଷେ ଶଙ୍କୁନ ସେ ସ୍ଥିର କରି ଦେଖ
 ସ୍ୱେହକ୍ଷଣି ବ୍ରାହ୍ମଣ ଯେ ବିନ୍ଦବ ମହାଲଖ । ୩୯୪ ।
 ପୂର୍ବେଶ ମୁଖେ ଯେବେ ଅଛଇ ତପ କରି
 ବ୍ରାହ୍ମଣର ଦୋହରା ମୁଁ ବ୍ରାହ୍ମଣର ହୋଇବି ମନୋହାରୀ । ୩୯୫ ।
 ସ୍ୱେସନେକ ବିରୁର ସେ ପରମ ମହାସଖୀ
 ସୁମରଇ କାତ୍ୟାୟନୀ ଅନାଦି ଶକତି । ୩୯୬ ।
 ତୁ ଦେଖା ବିଜୟେ ଗୋ କରି ସ୍ୱାର କରି
 ସ୍ୱେହକ୍ଷଣି ସ୍ୱେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ମହାଲଖ ବିନ୍ଦୁ । ୩୯୭ ।
 ସ୍ୱେମନ୍ତର ସମୟେ ଶର ପାଲଗୁନ
 ଲଖର ତଳେ ଉଭା ତାକୁ କେହି ଯେ ନ ଚିହ୍ନି । ୩୯୮ ।
 ଶୀଘ୍ର ଦୁର୍ବଳ ଦେଖି ଉପହାସ୍ୟ କରନ୍ତି ସମସ୍ତେ
 ଧାଡ଼ିକାରେ ଅର୍ଜୁନ ଧନୁ ଧଇଲ ବାମ ହସ୍ତେ । ୩୯୯ ।
 ଉଭା ବାହୁ କରି ଧନୁ ତୋଳିଲକ ଦେନ
 ସାଧୁ ସାଧୁ ବିପ୍ର ବୋଲି ସଭାରେ ଉଲ୍ଲିକ ଧୁନି । ୪୦୦ ।
 ଶିଖଣ୍ଡୀ ପୃଷ୍ଠଦୂମନ ଅଛନ୍ତି ବେନ ଭ୍ରାଥ
 ଅର୍ଜୁନ ପରୁରଇ ଲଖର ଚରିତ କହନି କେମନ୍ତ । ୪୦୧ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ ଅଗ୍ରତେ କହଇ ଦୂମନ
 ଶୁଣ ହୋ ଦ୍ୱିଜବର ଲଖର ବିଧାନ । ୪୦୨ ।
 ଆନ ରଜାମାନଙ୍କୁ ଯେ କରିଥିଲ ଗୋପ୍ୟ
 କୋହୋର ଆଗେ ଆମ୍ଭେ କହୁଛୁଁ ସରୁପ । ୪୦୩ ।
 ଦେବତାଲେ ସାତତାଳ ଅଟଇ ଲଖର ଉଞ୍ଚ
 ରାଧା ଚନ୍ଦ୍ରେକ ତହିଁ ବୁଲଇ ସୁସଞ୍ଚ । ୪୦୪ ।
 ସେ ଚନ୍ଦ୍ର ଅଟଇ ଯେ ସହସ୍ରେକ ଧାର
 ପଦ୍ମୁଁ ବେଗେ ଭ୍ରମଇ କୁରାଳ ଚନ୍ଦ୍ର ଆକାର । ୪୦୫ ।

୩୯୭।୧ ସୁମରଇ କାତ୍ୟାୟନୀ ଅନାଦି ଶକତି ପରେ ଅଧିକା ପାଠ—
 ତୁ ଦେଖା କାତ୍ୟାୟନୀ ଗୋ ପରମ ମାହେଶ୍ୱରୀ
 ମନର ମାନସୀ ଗୋ ସୁଫଳ କରସି ମୋହୋର ।

ତହିଁର ଉପରେ ଅଛି କନକର ମାଛ
 ଦୁଃଖ ପିନାକୀ ଜାଣ ଧନୁ ବଳ ଯେକଲକ୍ଷ । ୪୦୬ ।
 ତାଳେକ ଉପରେଣ ପଟାୟେକ କଣ୍ଠି
 ତହିଁର ତଳେ ଅଛି ଶୀର୍ଷ ଜଳ ଘଟ ଗୋଟି । ୪୦୭ ।
 ତଳକୁ କରିବ ଦୃଷ୍ଟି ଉପରକୁ କରିବ ମୁଷ୍ଟି
 ଜଳ ଘଟେ ଛୁପୁ ନିଶ୍ଚେପିବ ମୀନର ଦୃଷ୍ଟି । ୪୦୮ ।
 ଚନ୍ଦ୍ର ଭେଦି ମାଛର ବାମ ଚକ୍ଷୁ ପିବ ପୁଷ୍ଟି
 ଯେତେ ସରୁପେ ଲୁଖ ବିନ୍ଧିଲେ ନେମ କନ୍ୟା ଗୋଟି । ୪୦୯ ।
 ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲ ମୁଁ ଯେବେ ଲୁଖ ବିନ୍ଧିବି
 ବଳ ଦୁର୍ବଳ ପଡ଼ିଲେ ମୁଁ କେମନ୍ତେ କରିବି । ୪୧୦ ।
 ରାଜାମାନଙ୍କର ସନ୍ଧ୍ୟା ଅଛନ୍ତି ଅପ୍ରମିତେ
 ନ ପୁଣ ଦୁଷ୍ଟ ରାଜା ବଳାକାର କରନ୍ତି ନା ମୋତେ । ୪୧୧ ।
 ଶିଖଣ୍ଡୀ ବୋଇଲ ଦ୍ଵିଜ ନ ଭଲ ତୁମ୍ଭେ ଯେହୁ
 ସାତ ଶତ୍ରୁଣୀ ବଳ ଘେନି ମୁଁ ତୋତେ ହୋଇବି ଯେ ସାହା । ୪୧୨ ।
 ତୁ ଯେବେ ଯାଇ ରାଜାଗଣନ୍ତ ପକ୍ଷର
 ଲୁଖ ବିନ୍ଧିବାକୁ ମନ ଅଛୁକ ତାହାଙ୍କର । ୪୧୩ ।
 ଯେ ପାରନ୍ତୁ ଲୁଖ ବିନ୍ଧନ୍ତୁ ଆସି ଆଜ
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ବିନ୍ଧନ୍ତେ ନ ପୁଣ ରାଜାମାନେ ପାଥ ବଡ଼ ଲଜ । ୪୧୪ ।
 ପଶ୍ଚାନ୍ତେ କୋପ ମୋତେ କରି ତ ନ ଯୋଗାଇ
 ଅବରଣେ ମଧ୍ୟପାତ୍ର ହୋଇଅଛି ମୁହିଁ । ୪୧୫ ।
 ଯେହୁ ଶୁଣି ଶିଖଣ୍ଡୀ ଯେ ବେଗେ ଚଳି ଗଲ
 ସଭା ମଧ୍ୟେ ଶବଦାଇ ରାଜାଙ୍କୁ କହିଲ । ୪୧୬ ।
 ଯେ ପାରିବ ଲୁଖ ଆସି ବିନ୍ଧ ରାଜାଗଣ
 ନୋହିଲେ ଲୁଖ ଗୋଟିକି ବିନ୍ଧୁଛୁ ବ୍ରାହ୍ମଣ । ୪୧୭ ।

୪୧୧।୨ ନ ପୁଣ ଦୁଷ୍ଟ ରାଜାୟେ ଗୋଳ କରନ୍ତି ଅନମିତେ ।
 ୪୦୭।୨ ଦୁଃଖ ପିନାକୀ—ଦ୍ଵି ଶୟ ପିନାକ ଧନୁ ।

ନ ଶୁଣିଲ ପ୍ରାୟ ରାଜା କିଛି ନ କହିଲେ
 ଶିଖଣ୍ଡୀ ଫେରି ଯାଇ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଅର୍ଜୁନଙ୍କୁ କହିଲେ । ୪୧୮ ।
 ଧନୁ ଧରି ମନେ ବିରୁଦ୍ଧ ପାଲଗୁନ୍ଧ୍ୟ
 ଯେ ଧନୁରେ ଗୁଣ ଦେଇ ଅଛଇ ଖର କଣ୍ଠି । ୪୧୯ ।
 ଗୁଣ ଦିଲ ଛତ୍ରୀଙ୍କି ଅଧେକ ଅଛି ଭଗ
 ଛତ୍ରୀଙ୍କର ଧର୍ମ ଯେ ପୁରୁଷଙ୍କର ଅନୁରାଗ । ୪୨୦ ।
 ବାମ ପାଦ ଦିଲ ପାଥ ତାହାଣ ଜାନୁ ଉପରେ
 କଞ୍ଚିତ ମାତ୍ରେ ଧନୁ ଧଇଲ ବାମ କରେ । ୪୨୧ ।
 ଆଶୁର ଉପରେ ଧନୁହଳ ବସାଇ
 ବାମ କରେ ଦୃଢ଼ ମୁଷ୍ଟି କରି ଧନୁରୁ ଗୁଣ ଯେ ଓଲ୍‌ହାଇ । ୪୨୨ ।
 ଦେଖିଣ ଆଶ୍ଵିନ ଯେ ସକଳ ନୃପତି
 ମାନବେ ତ ଗୋଚର ନୋହିଲ ଯେସନେକ କୃତି । ୪୨୩ ।
 ଗୁଣ ଓଲ୍‌ହାଇ ପାଥ ଭୂମିରେ ଧନୁହଳ ଦେଇ
 ଧନୁ ସଳଖିଲ ବାମ ଆଶୁ ଯେ ପେଲଇ । ୪୨୪ ।
 ପୁଣ ବିକାଶଇ ଯେ ଭଇରବ ମୂରତି
 ଯେକା ଚରଣକେ ଉଭା ହୋଇଲକ ପୃଥୀ । ୪୨୫ ।
 ତାହାଣ ଆଶୁ ଉପରେ ବାମ ପାଦ ଦିଲ
 ଅବମାଳେ ବାସବି ଯେ ଧନୁରେ ଗୁଣ ଚଢ଼ାଇଲ । ୪୨୬ ।
 ଶୂନ୍ୟେଣ ଯଦ୍ଵଂ ଗୁଣ ଦିଲକ ପାଲଗୁନ୍ଧ୍ୟ
 ସଭାରେ ଉଠିଲ ସାଧୁ ସାଧୁ ଧୂନି । ୪୨୭ ।
 ପଶ୍ଚିତ ଜନେ ବିରୁଦ୍ଧ ମନେ
 ଲୁଖ ବିନ୍ଧନ୍ତା ନୋହିଲ କେହି ଯଦ୍ଵଂ ମଧ୍ୟ ଯେ ଭୁବନେ । ୪୨୮ ।
 ଅଗ୍ନିରୁ ଜାତ ଅଟଇ ପାଞ୍ଚାଳୀ
 ଗୋପ୍ୟ ରୂପେ ଅବା ବିଜେ କଲେ ଅଂଶୁମାଳୀ । ୪୨୯ ।
 ଆଦିତ୍ୟ ଯେବେ ନୋହିବେଟି ହାଦେ
 ଅମରାଧିନାଥ ବିଜେ କଲେ ଦେବ ଇନ୍ଦ୍ରେ । ୪୩୦ ।

୪୨୭।୨ ଅବହେଲେ ବାସବି ଯେ ଧନୁରେ ଗୁଣ ବସାଇଲ ।

ବଡ଼ ମତେ ସେ ଯେବେ ନୋହିବ ସହସ୍ର ଯୋନି
 ଆଦ୍ୟନ୍ତଃ ହରିଲୁ ସେ ଗଉଡ଼ମ ପତନା । ୪୩୧ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ରୂପ ଧରି ବିଜେ ସୁନାସୀର
 ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତା ନୋହିଲେ କି ସେ ଅଟଇ କୁବେର । ୪୩୨ ।
 ସୈନ୍ୟନେକ ବୁଦ୍ଧି ଭାଳନ୍ତି ସଭାରେ ରାଜାପୁ
 ଧନୁରେ ନାରାଜ ପୁରୋଇଲୁ ଧନୁଜସୈନ୍ୟ । ୪୩୩ ।
 ମାନଗୋବିନ୍ଦ ସଭାସୈନ୍ୟ ଯେ ଦ୍ରୋଣଗୁରୁ ଅଛନ୍ତି
 ନମସ୍କାର କରନ୍ତେ ନ ପୁଣି ସମସ୍ତେହେଁ ଜାଣନ୍ତି । ୪୩୪ ।
 ନାରାଜ ପୁରୋଇ ପାଥ ଯେ ଭୂମିକ ବିଜ୍ଞାନ
 ଦ୍ରୋଣଙ୍କର ନାମ ଧରି ସେ ମଥାରେ ଦାଧ ଦିଲ । ୪୩୫ ।
 ସଭାରେ ଥାଇଣ ଯେ ଦ୍ରୋଣଗୁରୁ ଦେଖିଲେ
 କରପଦ ପ୍ରସାରିଣ ଯେ କଳାଶ ବାଞ୍ଛିଲେ । ୪୩୬ ।
 ବିଦ୍ୟାଲଭ ହୋଉ ତୋତେ କନ୍ୟା ପ୍ରାପତ ହୋଉ
 ଯେସନେ ବାଞ୍ଛା ତୋହୋର ସେହୁ ସିଦ୍ଧ ହୋଉ । ୪୩୭ ।
 ଆନୁର ଆଶ୍ରୟ ଦେନ ବ୍ରତ ଶତ୍ରୁ ନିପାତି
 ପଞ୍ଚୁ କଟକେ ମାଡ଼ି ତୁମ୍ଭେ ହୋଅସି ସୈନ୍ୟକଣ୍ଠି । ୪୩୮ ।
 ଅମର ସ୍ୱର୍ଗରେ ଯେ ଅଛନ୍ତି ମଦବାନ
 ତହିଁକି ନମସ୍କାର କରଇ କୋଇଲୁଙ୍କର ନୟନ । ୪୩୯ ।
 ଦେଖି ଆଶିଷ ଯେ ବାଞ୍ଛା କଲେ ପୁରନ୍ଦରେ
 ବିଦ୍ୟାଲଭ ହୋଉ କନ୍ୟା ପ୍ରାପତ ହୋଉ ଯେ ତୋହୋରେ । ୪୪୦ ।
 ଶତ୍ରୁ ମାନନ୍ତ ସମସ୍ତ ନିପାତନ ସମସ୍ତେ କରି
 ପଞ୍ଚୁ କଟକେ ତୁମ୍ଭେ ହୋଅସି ଦଣ୍ଡଧାରୀ । ୪୪୧ ।
 ଦକ୍ଷିଣକୁ ମୁଣ୍ଡି କରିଣ ପାଲଗୁନ
 ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ନାମ ଧରି ସେ କରଇ ଦଇନ । ୪୪୨ ।
 ଗୋବିନ୍ଦେ ବୋଇଲେ ସ୍ୱାମୀ ଶୁଣିମା ହଲହସ୍ତେ
 ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ନମସ୍କାର କରଇ ଶର ପାଥେ । ୪୪୩ ।
 ତୁମ୍ଭେ ତାହାକୁ ଦେବ କଳାଶ ବାଞ୍ଛା କର
 ବାଞ୍ଛା ସିଦ୍ଧ ସ୍ୱାମୀ ହୋଉ ଯେ ତାହାର । ୪୪୪ ।

କଳାଶ ବଚନ ନୁଆସଇ କଦାଶ୍ଚିତେ
 ଅକଳାଶ ବାଞ୍ଛା ସେ ଆସଇ ହୃଦଗତେ । ୪୪୫ ।
 ଗୋବିନ୍ଦଙ୍କର ଭୟେ ସେ ବୋଇଲେ କଳାଶ ତୋତେ ହୋଉ
 ତୁ ଲାଶ ବିନ୍ଦ ରେ ବାବୁ କନ୍ୟା ଆନନେଉ । ୪୪୬ ।
 ବଳରାମଙ୍କର କିନ୍ତୁ ମନ ଯେ ଜାଣିଲେ ଜଗମୋହନ
 ଆପଣେ ଆଶିଷ ବାଞ୍ଛା କରନ୍ତି ଜନାର୍ଦ୍ଦନ । ୪୪୭ ।
 ବିଦ୍ୟାଲଭ ହୋଉ କନ୍ୟା ଯେ ପ୍ରାପତ ତୋତେ ହୋଉ
 ଶତ୍ରୁ ମାରି ଉଦ୍ଧା ହୋଅ ବଇରି ଭୟ ଯାଉ । ୪୪୮ ।
 ପୃଥ୍ୱୀ ଭାବ ଉଦ୍ଧାସ କର ସମସ୍ତ ରାଜାନ୍ତ ନିପାତି
 ପଞ୍ଚୁ କଟକେ ତୁ ହୋଅ ସୈନ୍ୟକଣ୍ଠି । ୪୪୯ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କର ସଭାରେ ଯେ ଅଛନ୍ତି ସୁଦେଷ୍ଟି
 ତହିଁକି ନମସ୍କାର କରଇ କିଶୋରୀ । ୪୫୦ ।
 ସୁଦେଷ୍ଟି ବୋଇଲେ ଗୋସାଇଁ ବ୍ରାହ୍ମଣଗଣମାନେ
 ସେ ଲବିବିରା ପଣ୍ଡା ଗୋଟିକ ହୋଇବା ସାବଧାନେ । ୪୫୧ ।
 ସେ ନମସ୍କାର କରୁଅଛି ବ୍ରାହ୍ମଣ ସଭାକୁ
 ସମସ୍ତେ ହେଁ କଳାଶ କରିବା ତାହାକୁ । ୪୫୨ ।
 ସମସ୍ତ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ କିର ପ୍ରସାରିଲେ
 ମନ ବାଞ୍ଛା ସିଦ୍ଧ ହୋଉ ବୋଲଣ ବୋଇଲେ । ୪୫୩ ।
 ବିଦ୍ୟାଲଭ ହୋଉ କନ୍ୟା ହୋଉ ତୋତେ ପ୍ରାପତ
 ତୋତେ ପ୍ରାପତ ହୋଉ ଦ୍ରୋପଦର ଦୋହିତ । ୪୫୪ ।
 ସୈନ୍ୟନେକ ଆଶ୍ୟାଂ ଯହଁ ଦିଲେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ସଭା
 ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଭ୍ରାତୃମାନଙ୍କୁ ମନେ ଧରି କରଇ ସେବା । ୪୫୫ ।
 ରକ୍ଷିଙ୍କ ସଙ୍ଗତେ ଅଛନ୍ତି ବ୍ୟାସ ମହାମୁନି
 ତହିଁକି ପ୍ରଣାମ କରିଇ ପାଲଗୁନ । ୪୫୬ ।
 ମାରକଣ୍ଡେ ବୋଇଲେ ବ୍ୟାସେ ସେ ଲବିବିରା ବ୍ରାହ୍ମଣ
 କେ ଟି ତୁମ୍ଭେ ତାକୁ ଜାଣ କି ନ ଜାଣ । ୪୫୭ ।
 ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ଆଗତ କହିତ କି ପାରି
 ଗୁପ୍ତ କଥାନ୍ତୁ ଫେଡ଼ି ଲେକେ ନ ବିସ୍ତାରି । ୪୫୮ ।

ଯାହାକୁ କାମ ଅର୍ଥ କଲାକ ଦୁପଦ ନୃପତି
 କାଳେ ପାଇଲା ସେ ଦେବା ଯେ ଦ୍ରୋପଣୀ । ୪୫୯ ।
 ସେତେକ ବରୁର ସମସ୍ତ ମହାମୁନି
 କଲାଣ କଲାଣ ଶୁଭଲାକ ଗରୁ ଧୁନି । ୪୬୦ ।
 ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲ ଲକ୍ଷେ ରାଜାର ଯେତେକ ସଜନି
 ଅସ୍ଥାଦଶ ବଂଶର ବ୍ରାହ୍ମଣ ସବ ମହାମୁନି । ୪୬୧ ।
 ସେ ମହାସଭାରେ ମୋହୋର ସବୁନ୍ତି ଦଇନି ସେବା
 ସେବେହେଁ ଯେ ପାର ଗୋସାଇଁ ଲକ୍ଷ ଯେ ବିହବା । ୪୬୨ ।
 ସହ ନ ପାରି ଦ୍ରୋଣେ ବୋଇଲେ ପଣ୍ଡା ହୋ ଲକ୍ଷ ବିର ଯା ବହନ
 ପୋତନ୍ତା ଘାଆ ଉପରେ କେତେ ଦେଉଅଛ ହୋ ରୁନ । ୪୬୩ ।
 ସାଧୁ ସାଧୁ ଜୟେ ଜୟେ ଲକ୍ଷେ ରାଜାଙ୍କର ମୁଖେ
 ଅଦୃଷ୍ଟି କି ନାରାଜ ବିରୁଦ୍ଧ ପ୍ରତାପେ । ୪୬୪ ।
 ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କର ବେନି ଯେ ନୟନ
 ସେକ ଲୟେ କରି ଦେଖନ୍ତି ସେକା ଅର୍ଜୁନର ବଦନ । ୪୬୫ ।
 ସେ ମହା ସଭାକୁ ମୋହୋର ଶତେ ସହସ୍ରବାର ଦଣ୍ଡବତ ସେବା
 ବିରୁଦ୍ଧ ଲକ୍ଷ ସ୍ବାମୀ ଆଗ୍ୟାଁ ମୋତେ ଦେବା । ୪୬୬ ।
 ମହା ସଭାର ମଧ୍ୟେ ଉଠିଲ ଘୋର ଧୁନି
 ସବୁଙ୍କର ବାଞ୍ଛା, ତୋତେ ପ୍ରାପତ ହୋଉ ଯିବୁସେନା । ୪୬୭ ।
 ପଣ୍ଡିତ ଜନମାନେ ଯେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ଦାସ
 ତେଣୁ ସେମାନେ କରନ୍ତି ଜନ ମାନଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ ଅଭ୍ୟାସ । ୪୬୮ ।
 ଦୁଷ୍ଟ ରାଜାମାନେ ବିର ବୋଲି ମଙ୍ଗଳ ଅଭ୍ୟାସି
 ଦରିଦ୍ର ବ୍ରାହ୍ମଣକର ଧନ ଦେଇ ନେମା ଶୁଭ୍ରକେଶୀ । ୪୬୯ ।

୪୬୦ “ସେତେକ...ଗରୁ ଧୁନି”—ଏହା ପରେ ଦୁଇଟି ପୋଥିର ଅଧିକା ପାଠ—

ଅର୍ଜୁନ ନମସ୍କାର କଲେ ହୁ ଯୋଧନକୁ
 ସେ ପିଠର ସମାନ ଜ୍ୟେଷ୍ଠତ୍ରାଥ ଆମୁକୁ ।
 ସଭାରେ ଯେତେ ବଡ଼ ବଡ଼ ଲୋକ ଥିଲେ
 ସବୁଙ୍କୁହଁ ଅର୍ଜୁନ ନମସ୍କାର କଲେ ।

୪୬୭, ୧ ସବୁଙ୍କର କଲ୍ୟାଣ ତୋତେ ପ୍ରାପତ ହୋଉ ଯିବୁସେନା ।

କଉଁ ଦୁଷ୍ଟ ରାଜା ବିରୁଦ୍ଧ କନ୍ୟା ନେମା ବଳେ
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ଲକ୍ଷ ବିରୁ ବୋଲି ଭାଷନ୍ତି ସକଳେ । ୪୭୦ ।
 ସନ୍ନ ଦୁଷ୍ଟ ରାଜାଙ୍କର ସବୁଙ୍କର ମୁଖେ
 ମଙ୍ଗଳ ଧୁନି ଯେ ଶୁଭଲ ପ୍ରତାପେ । ୪୭୧ ।
 ତାଳକ ଉଚ୍ଛର୍ଷେ ପଟାୟେ ପାଥ ଉଠି
 ଜଗନ୍ନାଥ କାନ୍ତି ନେଲେ ସୁଦ୍ଧି ଶେନ ଚନ୍ଦ୍ରଗୋଟି । ୪୭୨ ।
 ଧନୁ ଧରି କୋଡ଼ା ଆମଞ୍ଚନ କଲ
 ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତାକର ସୁମର ମନଭେଦୀ ନାରାଜ ମାଗିଲ । ୪୭୩ ।
 ମାତଳ ଆଶି କରେ ଦିଲ୍ଲକ ନାରାଜ
 ଧନୁଗୁଣେ ବସାଇଲ ବାସବ ଆମୁଜ । ୪୭୪ ।
 ନାରାଜ ପୁରୋଇ ପାଥ ଉଭା ଠିଆ ଠାଣ
 ବାବୁ ମୋର ଆସ୍ୟ ଘେନି ବ୍ରତ ବୋଲି ବୋଇଲେ ଗୁରୁ ଦ୍ରୋଣ । ୪୭୫ ।
 ଗୋବିନ୍ଦେ ବୋଇଲେ ଗୋସାଇଁ ଗୁହଁବାନା ହଳପତି
 ଶୂର ବୀର ପ୍ରତାପ୍ୟାଁ ଦେଖ ଅର୍ଜୁନର ଠିଆ ଠାଣି ମୁଖି । ୪୭୬ ।
 ପିଠି କିତକି ଯେ ବଦନ ଲେଉଟି
 ଡାହାଣକୁ ଅଙ୍ଗ ସାରଦେଇ ଯେ ତଳକୁ କଲ ଦୃଷ୍ଟି । ୪୭୭ ।
 ଉପରକୁ ମୁଣ୍ଡି କରି ରହିଲ ଫାଲଗୁନ
 ସବମଙ୍ଗଳ ହୋଉ ବୋଲି ଭାଷିଲେ ଯିବୁସେନା । ୪୭୮ ।
 ମନଭେଦୀ ନାରାଜ ପାଥ ଧନୁରେ ବସାଇ
 ତିଆରିଲ ବାସବ ଶହସ୍ରକୁ ଲୟ ଦେଇ । ୪୭୯ ।
 ଯେତେ ଦୂରେ ଅବା ଅଛି ଲକ୍ଷ ମାନ
 ଯାଇଁ ଭେଦ ତାହାର ବାମ ଯେ ନୟନ । ୪୮୦ ।
 ଉଚ୍ଛବ ଆନନ୍ଦ କନ୍ୟା ଶ୍ରବ ହରଷେ
 ମହାସଭା ଦେଖି ପ୍ରତାପ୍ୟାଁ ଗାତ ରେଷେ । ୪୮୧ ।
 ଦ୍ରୋଣେ ପ୍ରଶଂସା କଲେକ ପାଥକୁ
 କଉଁକ୍ଷଣେ ସେ ବିଦ୍ୟା ପାଇଲ ଗୁରୁ କହନ୍ତି ଭାଷୁକୁ । ୪୮୨ ।
 ସାତ ଉତ୍ତର ସତେ ଶିଷ୍ୟଙ୍କର ହୋଇଲୁ ଆମ୍ଭେ ଗୁରୁ
 ପୁଣି କାହାକର ଶକ୍ୟ ନାହିଁ ସେହାର ଧନୁ ଧରୁ । ୪୮୩ ।

ଆମ୍ଭ ପିତା ପୁତ୍ରଙ୍କର କମ୍ପର ବେନି ଭୁଜ
ଦର୍ପ ଶୁଭର ଶହସ୍ର ହୋଅଇ ନିସ୍ତେଜ । ୪୮୪ ।
ଶୁଭଙ୍କର ଶିର କମ୍ପର କର୍ଣ୍ଣର କମ୍ପର ଜାନ୍ତୁ
ହୃଦୟ କମ୍ପର ହିଂସାଧନର ଧୁଶାସନର ତନ୍ତୁ । ୪୮୫ ।
ସୁଦେଶି ଶ୍ରୀମଦେନ ଶଙ୍ଖଙ୍କର କମ୍ପର ମୁଷ୍ଟି
କୃପ ଭୂରସଙ୍ଗଙ୍କର କମ୍ପର ଗୁଣଦୃଷ୍ଟି । ୪୮୬ ।
କେସନେକ କ୍ଷଣେ ବିଧାତା ନିଦାଣ କଲକ ତୋତେ
ନିକଳଙ୍କ ନିକମ୍ପ ଅଟଇ ତୋର ଗାନ୍ଧେ । ୪୮୭ ।
ସୈନ୍ଦବନେକ ବିରୁର କରନ୍ତେ ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ ବେନି
ଅର୍ଜୁନ ତଳପେ କରି ସୁମରଇ ଭବାନୀ । ୪୮୮ ।
ନାରାଜ ପୁରାନ୍ତେ ବିକାଶଇ ଶୁଷ୍କ ମୂର୍ତ୍ତି
ତ୍ରେଲୋକ୍ୟେ ବିକାଶଇ ବିଷ୍ଣୁର ତେଜକାନ୍ତି । ୪୮୯ ।
ନାରାୟଣ ସପଥ ଯାହାକୁ ବାସବ ସପଥ
ବ୍ୟାସ ଦ୍ରୋଣ ସପଥ ରୁଦ୍ର ଯେ ସପଥ । ୪୯୦ ।
ଶମ୍ଭୁ ମିତ୍ର ମୁଖେ ଶୁଭନ୍ତ ଶୁଭ ଧୂନି
ତେବେ ସେ ମହାଲାଶ ବିରଇ ଫାଳଗୁନି । ୪୯୧ ।
ଲକ୍ଷେ ରାଜାର ମଧ୍ୟେ ଅର୍ଜୁନ ପୈକା ଯୋଧୀ
ରେ ରେ କାର ଶବଦ କରି ଅର୍ଜୁନ ଲାଶ ବିଧି । ୪୯୨ ।
ଆହୋ ବହୁତ କାଳ ଯେ ଧଇଲ ନାହିଁ ଧନୁ
ଗାତ ରୋଷେ ଶୁଭିଲା ବାସବର ତନ୍ତୁ । ୪୯୩ ।
ଦେବତାଲେ ସାତତାଳ ମାନବେ ଅଣଗୁଣ
ବିରୁର ନିରୋପିଲେ ଲାଶ ଅର୍ଦ୍ଧ ଯେ ଆକାଶ । ୪୯୪ ।
ରାଧା ଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ ମାଛର ବାମ ଚକ୍ର ଗଳ
ତାହାଣ ଚକ୍ର ବାଟେ ଶର ହୋଇଲା ନିକଳ । ୪୯୫ ।

୪୯୫ ଶ୍ରୀଧର...ନିକଳ ସ୍ଥାନରେ ଦୁଇଟି ପୋଥିର ଅଧିକ ପାଠ—

ଶ୍ରୀଧର ଭେଦ ମାଛର ବାମଚକ୍ର ଫୁଟି
ବାହାର ହୋଇ ନାରାଜ ଗଲ ବେଗେ ଉଠି ॥

ବାହାର ହୋଇ ନାରାଜ ଗଲା ଅତି ବେଗେ
ଛତ ଲକ୍ଷ ଯୋଜନେ ବିଶ୍ରାମିଲା ଅମର ସ୍ଵର୍ଗେ । ୪୯୬ ।
ସମସ୍ତ ରାଜାଗଣେ କଲେ ସାଧୁ ସାଧୁ ଧୂନି
ହଳହଳ ଶବଦ କଲେ ସମସ୍ତ କାମେନା । ୪୯୭ ।
ସେ ମାଛର ବାମ ଚକ୍ରରେ ଯେ ପୁଷ୍ୟ ମାଳାୟେ ବନ୍ଧାଥିଲା
ସେ ପୁଷ୍ୟ ମାଳ ଛୁଡ଼ଣ ସତ୍ତା ମଧ୍ୟରେ ପଡ଼ିଲା । ୪୯୮ ।
ଆକାଶେ ବୃନ୍ଦାଅର୍କେ କଲେ ପୁଷ୍ୟ ବୃଷ୍ଟି
ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥେ ବାଦ୍ୟ କଲେ ପଞ୍ଚଜନ୍ୟ ଶଙ୍ଖ ଗୋଟି । ୪୯୯ ।
ପଞ୍ଚଜନ୍ୟ ଶଙ୍ଖ ଶବଦର ଗହ ଗହ ଘୋଷ ଦାଣି
ଦୁଷ୍ଟ ରାଜାମାନଙ୍କର ହୃଦୟ କମ୍ପିଲା କମ୍ପ ଶବଦ ଶୁଣି । ୫୦୦ ।
ଶୁଣି ରାଜାମାନେ ଆସ୍ଥାନୁ ଉଠିଲେକ ଧାତ
ବୋଇଲେ ଜଗନ୍ନାଥେ ବିଜୟେ କାହିଁ କରନ୍ତି ଯେଥୁ । ୫୦୧ ।
ଅସୁର ରାଜାମାନେ କେହି ନ ରହିଲେ ଉପେ
ପଳାବନ୍ଧୁ ରାଜାୟେ ଅସମ୍ଭାଳ କାୟେ । ୫୦୨ ।
ମନୋହର ରତ୍ନମାଳା କରେ ଦେନିଶ ଦ୍ରୋପଣ
ବିଜୟେ ମାହେଶ୍ଵରୀ ଅର୍ଜୁନର କତି । ୫୦୩ ।
ଜୟେ ମଙ୍ଗଳ ଧୂନି ଶୁଭିଲା ତ୍ରେଲୋକ୍ୟେ
ସଞ୍ଚୟେ ବିଜେ କଲେ କି ପିନାକ ଦେନି ତିୟମ୍ବକେ । ୫୦୪ ।
ହିଂସାଧନ ବୋଇଲେ ଧୃଷ୍ଣଦୃମନ ରୁଦ୍ରାସି ବାଳୀ
ଆଗନ୍ତୁ ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ନ ଦିଅ ବରଣ ଯେ ମାଳି । ୫୦୫ ।

ଛତ ଲକ୍ଷ ଯୋଜନ ଆକାଶକୁ ଉଠିଗଲା ନାରାଜ
ରାଜାଗଣମାନେ ଦେଖି ହୋଇଲେ ଆଶ୍ଚିତ ॥
ଆକାଶ ମାର୍ଗକୁ ବୋଲି ନାରାଜ ଚଳି ଗଲା
ବାସବ ଦେବତାଙ୍କୁ ଯାଇ ଦରଶନ କଲା ॥
ଦେଖି ଚିହ୍ନିଲେ ଇନ୍ଦ୍ର ଅର୍ଜୁନର ବାଣ
ଅନେକ ହରଷ ଯେ ହୋଇଲେ ମଦବାନ ॥
ତହୁଁ ବାଣ ଯେ ଲେଉଟି ଅଇଲା
ସାଧୁ ସାଧୁ ଧୂନି ଆକାଶରେ ଶୁଭିଲା ॥

ସମସ୍ତ ରାଜାମାନେ ବିଚାର କର ରୁହିଁ
 ମାଛର ଚକ୍ଷୁରେ ନାଭିର ରହି ନାହିଁ । ୫୦୭ ।
 ସରୁପେ ଦିନବର ନାଭିର ବିନ୍ଦୁ
 ଚକ୍ଷୁରେ ନ ବାଜିଣ ଯେ ପାରୁଣେ ଲାଗି ଗଲ । ୫୦୮ ।
 ଯେବେ ବିନ୍ଦୁ ଗ୍ରାସୁଣ ସରୁପ ହୁଅନ୍ତା
 ମାଛର ଚକ୍ଷୁରେ ଯେବେ ନାଭିର ରହିଥାନ୍ତା । ୫୦୯ ।
 ତାହା ସେ ସରୁପ ବୋଲି ବୋଲଇ ଯୁଗତେ
 ଚିହ୍ନ ବର୍ଣ୍ଣ ନାହିଁ କନ୍ୟା ନେବ ହୋ କେମନ୍ତେ । ୫୧୦ ।
 ଦ୍ରୋପଦେ ବୋଇଲେ ଯେବେ ଦିନବର ଲାଗି ନ ବିନ୍ଦୁ
 ମାଛର ବାମ ଚକ୍ଷୁରୁ କିମ୍ପା ପୁଷ୍ୟମାଳି ଛୁଡ଼ିଣ ପଡ଼ିଲ । ୫୧୧ ।
 ମାନଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲି ସୁଦେ ଲାଗିଥିଲି
 ନାଭିର ହାବୋଡ଼ନ୍ତେ ସେ ଛୁଡ଼ିଣ ପଡ଼ିଲା । ୫୧୨ ।
 ଶିଖଣ୍ଡୀ ବୋଇଲା ଗୋପାଳଂ ଦେଖିଲ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ
 ଆକାଶଂ ପୁଷ୍ୟ ବୃଷ୍ଟି ହେଲା କେ ଯେହା କରିପାରିବ ମିଛ । ୫୧୩ ।
 ଦୁଷ୍ଟ ରାଜାମାନେ ସମସ୍ତେ କଲେ ନାସ୍ତି
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ଲାଗି ନ ବିନ୍ଦୁ କେମନ୍ତେ ବରବ ଦ୍ରୋପଣ । ୫୧୪ ।
 ଦ୍ରୁପଦ ବୋଇଲେ ଗୋପାଳଂ ପଞ୍ଚଜନ୍ୟ ଶଙ୍ଖଧ୍ବଜ
 ଆପଣେ ନାଭିପୁଣ ଶ୍ରୀକରେ ଶଙ୍ଖ ଦେନ । ୫୧୫ ।
 ଜଗନ୍ନାଥ ବୋଇଲା ତୁମ୍ଭେ କିଛୁହିଁ ନ ଜାଣି
 ନନ୍ଦ ଗଞ୍ଜିତ ପୁଅ କୃଷ୍ଣ ଅତି ସୁନ । ୫୧୬ ।
 ତୁମ୍ଭେ ତାହାନ୍ତ ବୋଲି ଗୋବିନ୍ଦ ଗୋବିନ୍ଦ
 ଗଞ୍ଜିତ କୁଳେ ଜନ୍ମ ସେ ଅଟଇ ବଡ଼ ମନ୍ଦ । ୫୧୭ ।
 ଅଗାଧ ଗଞ୍ଜିତ ସେ ଗାଧ ତାର ନାହିଁ
 ଶଙ୍ଖ ଗୋଟିୟେ ଦେନ ଅବିଚ୍ଛନ୍ନେ ବାଉଥାଇ । ୫୧୮ ।
 ସେ ଯେବେ ନାଭିପୁଣ ଆସୁନ ମୋର ଆଗେ
 ଅସ୍ଥାଦିଶ ବେଳ ଧାଡ଼ି ଦେଲି ଜୁଆଇଁର ରାଗେ । ୫୧୯ ।
 ଗୋପପୁର ତେଜ ସେ ମଧୁର ରହିଲା
 ମୋହୋର ଭୟେ ପୁଣି ମଧୁର ଛୁଡ଼ିଲା । ୫୨୦ ।

ମଧୁବନ ନଗେ ସେ ନୁଆରିଲା ରହି
 ତାହା ଛୁର କଥା କିମ୍ପେ ଯେ ସଭାରେଣ କହି । ୫୨୧ ।
 ଶୁକ୍ଳେ ବୋଇଲେ ତୁ କିମ୍ପେ ନିନ୍ଦୁ ନାଭିପୁଣ
 ପରେ ମରାଇବେଟି ତୋତେ ନ ମାରିବେ ଆପଣ । ୫୨୨ ।
 ଅଗସ୍ତିଙ୍କ ଆଗେ ବରବସୁତ ମନୁ କହିଲା
 ଅର୍ଜୁନ ଲାଗି ବିନ୍ଦୁବାର ତ ନିଷ୍ଠୁର ହୋଇଲା । ୫୨୩ ।
 ପୁଣି ଆବର ହୋଇଲା କେବଣ ଚରତ
 ଯେହା ସଞ୍ଜି ପିମୋତେ କହିବା ତପୋବନ୍ତ । ୫୨୪ ।
 ଶୁଣି ହୋ ଯୋଗେଶ୍ବର ବଦନ୍ତ ଅଗସ୍ତି
 ଦୁଷ୍ଟ ରାଜାମାନେ ଭ୍ରାଜିଲେ ଅସଂଖ୍ୟ କାରତ । ୫୨୫ ।
 ମହା ଗୋଲ ଶବଦ ଯେ ଶୁଭିଲ ସଭାରେ
 ନାସିକାରେ ହସ୍ତ ଦେଇ ହସିଲେ ବଳେବରେ । ୫୨୬ ।
 ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ଦେବ ହସିଲ କିସ ଅର୍ଥେ
 ଉପହାସ୍ୟ ପରସ୍ପେ ସ୍ବାମୀ ଦିଶିଲିକ ମୋତେ । ୫୨୭ ।
 ବଳଦେବ ବୋଇଲେ ତୁ ଶୁଣିଅ ଅରୁଣ
 ଶଙ୍ଖଧ୍ବଜ ଶବଦ ତୋର ଅଟଇ କେମନ୍ତ । ୫୨୮ ।
 କି ତୋତେ ପାଣ୍ଡବେ ଆଣିଲେ ଧନ ଦେଇ
 ଲାଗି ନ ବିନ୍ଦୁ ଶଙ୍ଖ ବାଉ ତୁ କିସ ପାଇଁ । ୫୨୯ ।
 ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ସ୍ବାମୀ ଶୁଣିମା ମାଳାମୁର
 ଅର୍ଜୁନର ମହିମା ଦେବେ ମାନବେ ଅଗୋଚର । ୫୩୦ ।
 ଯଦ୍ୟପି ଗୋଲ ଆଜି କରବେ ରାଜାଗଣେ
 ପୁନରପି ଲାଗି ବିନ୍ଦିବ ସେ ଗର ପାଲଗୁନେ । ୫୩୧ ।
 ଦୁଷ୍ଟ ରାଜାମାନେ ଗୋଲ ଯେ କରବେ ଶତେବାର
 ଅର୍ଜୁନହଂ ଦ୍ରୋପଣକି ନୋହିବ ଆନ ବର । ୫୩୨ ।
 ଗାତ ବାକ୍ୟ ଯଦ୍ବଂ ବୋଇଲେ ନାଭିପୁଣ
 ସେ କଥା ବିଶ୍ବମିତ୍ର ଅର୍ଜୁନ କର୍ଣ୍ଣେଣ । ୫୩୩ ।

ଗୋଳ ଶବଦ ଶୁଣି ବିସ୍ମୟେ ଯିଦ୍‌ସେମା
 ସୁମରଇ କାତ୍ୟାୟିନୀ ଗୋ ଦୁରତ ନାଶନା । ୫୩୩ ।
 ତୁ ଦେବା ଜଗତତାରଣୀ ମହାମାୟେ
 ଭଗତ ମଙ୍ଗଳୀ ଗୋ ଶଶୁ କିନା ଅସଦ ଅପରପେ । ୫୩୪ ।
 ତୋହୋର ପରସନ୍ନେ ମୁଁ ଲଭିବି ନିଜ ପତି
 ତୋହୋର ସଞ୍ଜଲ ମାଗୋ ଲଭିବି ଅମାତ । ୫୩୫ ।
 ଶ୍ରୀହସ୍ତେ ଘେନିବୁ ଦେବା କନକ ପୁଷ୍ୟମାଳ
 ଦୁର୍ଗାକଇ ଲୟ କରି ସୁମରଇ ପାଆଳୀ । ୫୩୬ ।
 ଦ୍ରୋପଦୀର ବଇକୁଳ ଅର୍ଜୁନ ଯେ ଦେଖି
 ବଦନ ନିରୋପଇ ଶରଦ ଶଶୀମୁଖୀ । ୫୩୭ ।
 ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଗୋ ରହ ରହ ଯିଦ୍‌ସେମା
 ଅନମିତେ ହୋଧ କମ୍ପେ କରୁ ରେ ମାନସ । ୫୩୮ ।
 ଯଦ୍ୟପି ଦୁଷ୍ଟେ ଗୋ କରିବେ ଆଜ ଗୋଳ
 ସେ ମହାଲକ୍ଷ ଗୋ ବିନ୍ଧବ ଶତେ ବେଳ । ୫୩୯ ।
 ଶୁଣିଣ ଦ୍ରୋପଦୀ ଯେ ପରମ ସାନନ୍ଦେ
 ଅନେକ ହରଷ ବାଳୀ ହୋଇଲୁ ତାର ଦୃଢ଼େ । ୫୪୦ ।
 ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ପୁଷ୍ପଦୁମନ
 ରାଜାମାନଙ୍କୁ ଯେ ଯାଇ କର ସମାଧାନ । ୫୪୧ ।
 ସେ ଦାନ୍ତ ଆରବେଲେ ଗୋ ବିନ୍ଧବ ମହାଲକ୍ଷ
 ଚନ୍ଦ୍ର ସହସ୍ତେ ଛୁନାଇବି ସମସ୍ତେହେଁ ଦେଖ । ୫୪୨ ।
 ବାସବର ବଚନେ ପୁଷ୍ପ ଯେ ଦୁମନ
 ସଭାରେ ସମ୍ବୋଧନା କରନ୍ତି ରାଜାଗଣମାନ । ୫୪୩ ।
 ଶ୍ରୀ ରାଜାଗଣମାନେ ଶୁଣିମା ସାବଧାନେ
 ପୁଣିହୁଁ ଲକ୍ଷ ଯେ ବିନ୍ଧବ ବିପ୍ରଜନେ । ୫୪୪ ।
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧର୍ମବଳ ଦେଖିବା ସେହିକ୍ଷଣି
 ପୁଷ୍ପଦୁମନ ସେ ଯେ କହନ୍ତି ପୁଣି ପୁଣି । ୫୪୫ ।
 ଥର ହୋଇ ତୁମ୍ଭେ ଲକ୍ଷକୁ କରିବା ନୟନ
 ସେଦାନ୍ତ ଲକ୍ଷ ଯେ ବିନ୍ଧୁ ଅଛଇ ବ୍ରାହ୍ମଣ । ୫୪୬ ।

ପୁଷ୍ପଦୁମନ ବଚନ ରାଜାଗଣେ ଶୁଣି
 ଯେ ଯାହାର ଆସ୍ତ୍ରାନେ ବସିଲେ ନୃପମଣି । ୫୪୭ ।
 କରେଣ ଧନୁ ଧରି ବାର ଅର୍ଜୁନ ଆମଞ୍ଚ
 ବିରୁରଇ ବାସବ ଧନୁରେ ବଳ ନାହିଁ କିଛି । ୫୪୮ ।
 ବଳହୀନେ ଯେବେ ମୁଁ ସୁମରଇ ମୋର ଧନୁ
 ପୁଣିହୁଁ ନାସ୍ତି ଭବିବେ ରାଜାଗଣମାନୁଁ । ୫୪୯ ।
 ଦ୍ରୋପଦର ପୁତ୍ରକୁ ସନ୍ନ୍ୟସ୍ୟ ହକାର
 ପ୍ରିୟଭାବ କରିଣ ଯେ ଅର୍ଜୁନ ଫରୁର । ୫୫୦ ।
 ଆହୋ ପୁଷ୍ପଦୁମନ ଶୁଣିମା ସାବଧାନେ
 ସେ ଧନୁ ବଳହୀନ ହୋଇଲୁ ବିନ୍ଧବ ଟିକି ଆନେ । ୫୫୧ ।
 ପୁଷ୍ପଦୁମନ ବୋଇଲୁ ଅବା ମୁଁ କରିବି ସନମତ
 ରାଜାମାନଙ୍କୁ ପରୁର ତହିଁର ତଦନ୍ତ । ୫୫୨ ।
 ସେତେ ବୋଲି ପୁଷ୍ପଦୁମନ ସଭା ମଧ୍ୟେ କହି
 ସାବଧାନ ହୋଇ ଶୁଣ ଆହୋ ନରସାଇଁ । ୫୫୩ ।
 ସେ ଧନୁରେ ବଳ ନାହିଁ ଆରେକ ଧନୁରେ
 ବିନ୍ଧବାକୁ ବ୍ରାହ୍ମଣ କରନ୍ତି ସୁଇଛାରେ । ୫୫୪ ।
 ରାଜାମାନେ ବୋଇଲେ ସେ ନୁହଇ ଯୁଗତ
 ତୋହୋର ଆନ ସିନା ହୋଇବ ସତ୍ୟବ୍ରତ । ୫୫୫ ।
 ସେହା ଶୁଣି ଅର୍ଜୁନ ବିରୁରେ ମନେ ଗୁଣି
 ଦୁସହ ସଙ୍କଟ ମୋତେ ନାରାୟଣ ବିହଲେକ ଆଣି । ୫୫୬ ।

୫୪୯ । ରାଜାୟେ ନାସ୍ତି କରିବେ ମହା ଗ୍ୟାନ୍ତୁ ।

୫୫୫ । ତୋହର ଆନ ସିନା ହୋଇବ ସତ୍ୟବ୍ରତ—ଦ୍ରୋପଦେ ଗୋଟିଏ ପୋଥିର ଅଧିକା ପାଠ—

ସେ କଥା ଶୁଣି ଅର୍ଜୁନ ବିରୁରଇ ମନେ
 ସଙ୍କଟରୁ ମୋତେ ନାଥ ତାରିବୁ କେସନେ ।
 ଦୁସହ ସଙ୍କଟ ମୋତେ ଲାଗିଲୁ ଆସି
 କର ପ୍ରତିକାର ମୋତେ ବଇକୁଣ୍ଠବାସୀ ।
 ଅର୍ଜୁନର ଦଇନ ଶୁଣିଲେ ନାରାୟଣ
 ଦରହସିତେ ଅର୍ଜୁନକୁ କରନ୍ତି କଲାଣ ।

ପଟାର ଉପରେ ଥାଇ ସୁମରଇ ମଦବା
 ଭୋ ପିତା ଗାଣ୍ଡୀମ ଧନୁ ମୋତେ ଦେବା । ୫୫୭ ।
 ଅର୍ଜୁନର ସଙ୍କେତ ଜାଣି ପୁରନ୍ଦର
 ଅନ୍ତରାଳେ ଗାଣ୍ଡୀମ ଆଣି ଦିଲେ ଅର୍ଜୁନର କର । ୫୫୮ ।
 ସୈନ୍ୟନେକ ଚରଣ କାହାକୁ ନାହିଁ ଦୃଶ୍ୟ
 ଇନ୍ଦ୍ର ଆଣିଦେବା ଜାଣନ୍ତି ନାରାୟଣ ବେଦବ୍ୟାସ । ୫୫୯ ।
 ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ସେ ଧନୁ ଥୋଇବଇଁ କାହିଁ
 ରାଜାୟେ ପୁଣି ଗୋଳ କରିବେ ସେହୁ ଶୁଣି । ୫୬୦ ।
 ସୈନ୍ୟତେକ ବିରୁଦ୍ଧ ସେ ବାସବର ତନୁ
 ଆହେନ୍ତି ଅର୍ଜୁନ ଯେ ଧଇଲ ବେନି ଧନୁ । ୫୬୧ ।
 ଗୋବିନ୍ଦେ ବୋଇଲେ ସ୍ବାମୀ ଶୁଣ ବଳରାମ
 ଅର୍ଜୁନ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଦାଦେ ସୈନ୍ୟନ ଉତ୍ତକର୍ମ । ୫୬୨ ।
 ଦୁଃଶୀ ପିନାକରେ ମନଭେଦୀ ଶର ସନ୍ଧି
 ଅର୍ଜୁନ ବିନୋୟି ଭଗତ ହୋଇ ଶହସ୍ରକୁ ବନ୍ଧି । ୫୬୩ ।
 ଚନ୍ଦ୍ର ଭେଦି ମାଛର ବାମ ନୟନେ ଗଳିବୁ
 ଡାହାଣ ଚକ୍ରବାଟେ ଝଲକି ନିକଳି ରହିବୁ । ୫୬୪ ।
 ଆପଣାର ଗାଣ୍ଡୀମରେ ବସାଇଲା ଶାସନର
 ତୁ ଯାଇ ପଡ଼ିବୁ ରାଧାଚନ୍ଦ୍ରର ଉପର । ୫୬୫ ।
 ଚନ୍ଦ୍ର ଛୁନାଇ ପକାଇବୁ ଭୂମିଗତେ
 ରାଜାଗଣମାନେ ଦେଖନ୍ତୁ ସମସ୍ତେ । ୫୬୬ ।
 ଦୁଇ ଧନୁରେ ଅର୍ଜୁନ ଦୁଇ ଶହସ୍ର ଧରି
 ଆହେଷି ଛୁଡ଼ିଲୁ ଗୁଣ ଆମଞ୍ଚନ କରି । ୫୬୭ ।
 ତଳକୁ କଲ ଦୃଷ୍ଟି ଉପରକୁ କଲ ମୁଷ୍ଟି
 ବିଶ୍ଵରୂପ ପ୍ରକାଶ କଲକ କିଶ୍କିଣୀ । ୫୬୮ ।
 ଅନ୍ତରାଳ ମାର୍ଗେ ଚଳିଗଲୁ ବେନି ଶର
 ଦୁଇ ଲକ୍ଷ ବଳ ଅଟଇ ଯେ ସେ ବେନି ଧନୁର । ୫୬୯ ।

୫୫୮, ଅର୍ଜୁନର ସଂକଟ ଜାଣିଣ ପୁରନ୍ଦର ।

୫୬୮, ବିଶ୍ଵରୂପ ତେଜ ରୂପ ପ୍ରକାଶିଲ କିଶ୍କିଣୀ ।

୫୬୮, ବିଶ୍ଵରୂପ—ସ୍ଵରୂପ ।

ସଭାର ଅଭିମାନେ ଅର୍ଜୁନ କୋପେ ଶର ସନ୍ଧି
 ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ସୁମର ଆହେଷି ନାରାଜ ବିନ୍ଧି । ୫୭୦ ।
 ମନଭେଦୀ ନାରାଜ ଗଲକ ଶୂନ୍ୟପଥେ
 ଝାଡ଼ିକାରେ ପଡ଼ିଲୁ ମାଛର ବାମ ନେତ୍ରେ । ୫୭୧ ।
 ଡାହାଣ ଚକ୍ର ବାଟେ ନିକଳି ରହିଗଲୁ ଶର
 ଆଗ୍ୟାଂ ପ୍ରମାଣେ ରହିଲୁ ମାଛର ବାମ ଚକ୍ରର । ୫୭୨ ।
 ଆହୋ ପଶୁପତି ନାରାଜ ଯେ ଗଲ ପଛକଡ଼ି
 ଚନ୍ଦ୍ର ଉପରେଣ ପଡ଼ିଲକ ଯାଇଁ ଝାଡ଼ି । ୫୭୩ ।
 ମାଛ ଘେନି ରାଧାଚନ୍ଦ୍ର ଭୂମିରେ ପଡ଼ଇ ଛୁଡ଼ି
 ଆସ୍ଥାନ ସନ୍ଧିଧ୍ୟେ ରାଜାଙ୍କ ଶ୍ରମୁରେଣ ଯାଇଁ ପଡ଼ି । ୫୭୪ ।
 ଶ୍ରୀହସ୍ତେ ତୋଳି ଘେନିଲେ ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ଵର ରାୟେ
 ଦ୍ରୁପଦନ ଶ୍ରମୁରେ ନେଇ ପ୍ରତ୍ୟେ ଦେଖାୟେ । ୫୭୫ ।
 ତୁ ଯେ ନାସ୍ତି କରି ବାବୁ ପାତିଲୁ ମହାଗୋଳ
 ଶ୍ଵଷ୍ଟ ଦ୍ରୋଣ ଆଦି କରି ଦେଖ ହେ ସକଳ । ୫୭୬ ।
 କରେଣ ଘେନିଲେ ଶିଖଣ୍ଡୀ ଧୃଷ୍ଣ ଯେ ଦୁମନ
 ଦୁଜେ ଦେଖାଇଲେ ନେଇ ଜାରସନ୍ଧ ରାଜାର ସନ୍ଧିଧାନ । ୫୭୭ ।
 ମନଭେଦୀ ନାରାଜ ମାଛର ବାମ ଚକ୍ରରେ ଭେଦିଅଛି ।
 ଦେଖି ରାଜାଗଣମାନଙ୍କର କିଛି ନ ପୁରଇ ବାଟ । ୫୭୮ ।
 ଶଙ୍ଖଧ୍ଵନି ଶବଦ ଯେ କଲେ ଦେବହର
 ତ୍ରେଲୋକ୍ୟ କର୍ମିଲ ପଞ୍ଚଜନ୍ୟ ଶଙ୍ଖ ଶବଦରେ କରି । ୫୭୯ ।
 କରେଣ ସୁନ୍ଦରୀ ଘେନିଣ ରତ୍ନମାଳୀ
 ଅର୍ଜୁନ ସନ୍ଧିଧ୍ୟେ ଯାଇଁ ବିଜୟେ ପାଞ୍ଚାଳୀ । ୫୮୦ ।
 ମାଳା କଣ୍ଠେ ଦିଅନ୍ତେ ବୋଲଇ ପାଲଗୁନ
 ମୁକୁ ବରଣ ନ କରି ଗୋ ଯିଦ୍ଵସେନା । ୫୮୧ ।
 ଯଦ୍ଵଂ ଅର୍ଜୁନ ଦ୍ରୋପଦୀକ ବରତ ନ ଦିଲୁ
 ମାନଗୋବିନ୍ଦ ଶଙ୍କୁନିକ ହକାର ପୁଛା କଲ । ୫୮୨ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣର ଆଶା ଦେଖିଲୁଟିକି ମାତୁଳ
 ଧନ ଆଶେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ନ ଘେନିଲୁ ବରଣମାଳ । ୫୮୩ ।

ଚଳସି ମାତୁଳ ହୋ ଦ୍ଵିଜବର ପାଶ
 ଦ୍ରୋପଣୀକୁ ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ସନ୍ଧିଧକୁ ଘେନିଆସ । ୫୮୪ ।
 ଧନକୁ ବ୍ରାହ୍ମଣ କଲ ଯେବେ ଇଚ୍ଛା
 ଦେବା ଯେତେକ ସେ ରହୁ କରଇ ମନେ ବାଞ୍ଛା । ୫୮୫ ।
 ରାଜାର ଆଗ୍ୟାଂରେ ଗାନ୍ଧାରସେନର ସନ୍ତତି
 ଚତୁଷ୍ପଣେ ମିଳିଲୁ ଯାଇ ବ୍ରାହ୍ମଣର କତି । ୫୮୬ ।
 ସୈକାନ୍ତେ ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ସନ୍ଧିଧେଶ ହକାର
 ସାଧୁ ଧନ୍ୟ ବ୍ରାହ୍ମଣ ହୋ ଜୀବନ ତୋହୋର । ୫୮୭ ।
 ଯେବଣ ଲକ୍ଷ ବିନ୍ଧ ନ ପାରିଲେ ଯିଲେକେ
 ତୁ ତାହା ଜୟ କଲୁ ଲକ୍ଷେ ରାଜାର ସନମୁଖେ । ୫୮୮ ।
 କୁଞ୍ଜଗଳ ଆଧିପତି ରାଜା ମାନ ଯେ ଗୋବିନ୍ଦ
 ତାହାର ସନ୍ଧିଧକୁ ଆସିବୁ ତୋତେ ଆଗ୍ୟାଂ ଦେଇଛୁ ସାନନ୍ଦ । ୫୮୯ ।
 ତୁ ତ ବ୍ରାହ୍ମଣ ହୋ ଅଟୁ ଭକ୍ଷାବାସୀ
 କର୍ମେ ପ୍ରାପତ ତୋତେ ହୋଇଲୁ ଶୁଭ୍ରକେଶୀ । ୫୯୦ ।
 ରାଜାର କୁମାର ସେ ଅଟଇ ପୂଣ୍ୟମାମୀ
 ତୋହୋର ତତ୍ତ୍ଵଂ କନ୍ୟା ଯିବେଟି ବଳେ ଘେନି । ୫୯୧ ।
 ଯେତେ ଧନ ଇଚ୍ଛା ତୋତେ ତେତେ ଧନ ଦେବା
 ଶତେ ବିଳାସୁଣୀ ତୋତେ ପ୍ରଦାନ କରାଇବା । ୫୯୨ ।
 ବେହେରା ମାହାପାତ୍ର ପଣେ ତୋତେ ଦେବା ଶାନ୍ତି
 ତୁହି ସେ ପଞ୍ଚ କଟକେ ହୋଇବୁ ଅଧିକାରୀ । ୫୯୩ ।
 ସୈନ୍ୟନକ ବଚନ ଶୁଣି ବୋଲଇ ଅରଜୁନ
 ସେ କଥାମାନ ମୋର ନ ପଶଇ କର୍ଣ୍ଣ । ୫୯୪ ।
 ଆହୋ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶଙ୍କୁନ ତୋହୋର ସବୁ କଥା ମିଛ
 ମୁଁ ପଞ୍ଚରୁଜ୍ୟେ ଅଧିକାରୀ ସେ କଥା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ । ୫୯୫ ।
 ଆଜ ଅବଶ୍ୟ ତୁମ୍ଭେ ଆମ୍ଭର ତୁଲେ ଦ୍ରବ ଯେ କରିବ
 ସାଗ୍ରାମ କଲେ କେହି ଜଣେ ଆଜ ବ୍ରତ ଯେ ନ ଯିବ । ୫୯୬ ।
 ସୈନ୍ୟନ କରି ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ନିର୍ବାଣ କଲୁ ବିଧାତା
 ପଞ୍ଚାଳ ରାଜ୍ୟେ ହୋ ତୁମ୍ଭର ମୃତ୍ୟୁ ସମାଗତା । ୫୯୭ ।

ଆବର ଧନକଇ ଇଚ୍ଛା ଯେବେ ବଳିଲୁ ତୁମ୍ଭର
 ଭ୍ରମୁମଣ୍ଡଳ ଆନ କାନ୍ଦାକୁ ଦେଇ ଧନ କାମ୍ୟ କର । ୫୯୮ ।
 ସୈନ୍ୟନକ ବଚନ ଯତ୍ତଂ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବୋଲଇ ଉଚ୍ଚ ସ୍ଵରେ
 ଭୂରସବ । ଗାଙ୍ଗବେ ହସିଲେ ନାସାରେ ଦେଇ କରେ । ୫୯୯ ।
 କୋପେଣ ବୋଲଇ ସେ କୁମାର ଧୂଶାସନ
 କ୍ଷତ୍ରୀ ହୋଇ ସହବା କି ସୈନ୍ୟନକ ଅଭିମାନ । ୬୦୦ ।
 ସମୋଦ୍ର ଲଢ଼ିଲେ କି ରକ୍ଷା ହୁଅଇ କୂଳ
 ମେରୁ ଟଳିଲେ କି ପୃଥୀକି କାହିଁ ଥଳ । ୬୦୧ ।
 ଭକ୍ଷାଣୀ ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ କାହିଁକି ସୈନ୍ୟନକ ବିନୟେ
 ଲେଖନ୍ତି ଗଉରବ କଲେ ସୈନ୍ୟନ କଥା ହୋସେ । ୬୦୨ ।
 ସେ ଗୁରୁ ଭକ୍ଷାଣୀକ କମ୍ପେ ଆମ୍ଭେ ଧନ ଦେବା
 ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ହାବୋକା ମାରି କନ୍ୟା ଘେନି ଯିବା । ୬୦୩ ।
 ସୈନ୍ୟନେ ବୋଲି ଧୂଶାସନ ଧାଇଁଲୁ ଆସ୍ଥାନୁ
 ଚଉପଠୀ ଭ୍ରମ ଗଦା ଘେନି ଧାମଇଁ ଗାନ୍ଧାରର ତନୁ । ୬୦୪ ।
 ପ୍ରତାପ୍ୟାଂ ସାମରଥ ରେ ରେ କାର କରି ମୁର୍ଖି
 ଶିଖଣ୍ଡୀ ଧୂଷ୍ଟଦୁମନେ ଅଛନ୍ତି ପାଥ କତି । ୬୦୫ ।
 ଆପଣେ ଦ୍ରୋପଦ ଧୂଶାସନକୁ ପ୍ରବୋଧ
 ସତ୍ୟ ଲଢ଼ିଲେ ବାଉସେ ହୋଉଛୁ ଅବଧ । ୬୦୬ ।
 କୋପେଣ ଧୂଶାସନ ଗୁପୋଡ଼େକ ମାରି
 ପଡ଼ିଲୁ ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ଵର ରୁଧିର ଉଦୁଗାର । ୬୦୭ ।
 ରାଜାର ଅସାଷ୍ଟମ ଦେଖି ଶିଖଣ୍ଡୀ ବାହୁଡ଼ିଲୁ
 ଧୂଷ୍ଟଦୁମନ ଯାଇ ଧୂଶାସନକୁ ଓଗାଳିଲୁ । ୬୦୮ ।
 ଶିଖଣ୍ଡୀ ବୋଲଇ ହୋ ଶୁଣ ଦ୍ଵିଜବର
 ଦ୍ରୋପଣୀକ ଘେନି ହୋ ଯାଅ ଆମ୍ଭ ପୁର । ୬୦୯ ।
 ଧୂଶାସନ ଯତ୍ତଂ ଆହେଷିଲୁ ଧୂଷ୍ଟ ଦୁମନକୁ
 ଅଣୀ ସହସ୍ର ଯୋଦ୍ଧା ଯାଇଁ ଆବୋରିଲେ ତାହାକୁ । ୬୧୦ ।

୬୦୩ । ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ଘଉଡ଼ାଇ କନ୍ୟା ଘେନିଯିବା ।

୬୦୪ । ଲେଖ—ନାଚ ।

୬୦୩ । ହାବୋକା—ଗଲା ଧକ୍କା ।

ସାଷ୍ଟମ ହୋଇଣ ଯେ ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ବର ଉଠି
 ଆଶ୍ୱାସିଲେ ଯାଇଁଣ ଅର୍ଜୁନ ମୁଖ ଗୋଟି । ୭୧୧ ।
 ମୁହିଁ ତୋର ଅପାଦ ଦେନଇଁ କିନା ବାବୁ
 ଅପସରି ଯାଅ ବାବୁ ଯେଥେ ଥିଲେ ନାଶ ସିବୁ । ୭୧୨ ।
 ଦ୍ରୋପଣୀ ପ୍ରଣପନ୍ଥ ଅର୍ଜୁନ ପାଦ ବେନି
 ଦୁଃସ୍ୱପି ପଣ୍ଡାୟେ ସବୁର ଦଇନ ଦେନ । ୭୧୩ ।
 କୋପେଣ ଆସୁଅଛି ଯେ ଧୁଶାସନ ମନ୍ଦ
 ଭାଇ ମୋହୋର ନ ସହବେ ଯେହୁଣି ହୋଇବ ଦୁନ୍ଦ । ୭୧୪ ।
 ଦୃଢ଼ର ରଜାୟେ ଅଟଇ ମାନଗୋବିନ୍ଦ
 କର୍ଣ୍ଣ ଜୟରଥ ଶିଶୁପାଳ ଆବର ଜରସନ୍ଧ । ୭୧୫ ।
 ପୁଣ୍ଡିରକ ଦନ୍ତବନ୍ଧ ବାଣାସୁର ନାରକା
 ଭାଇମାନେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବେଟି ସଙ୍ଗେ ଥିବୁ ତୁ ଯେକା । ୭୧୬ ।
 ମୁହିଁ ସ୍ୱାମୀ ତୋର ଅପାଦ ଦେନିଯାଇଁ
 ଶରୀର ନାଶ ନ କର ମୁହିଁ ଅନାସ୍ତିମା ପାଇଁ । ୭୧୭ ।
 ସ୍ୱାମୀ ଯେକା ପ୍ରାକର୍ମେ କାହିଁ ଧରି ହୋଅଇ ପୃଥୀ
 ଯେକା କଇବ୍ରତେ କି ସମୋଦ୍ର ହୋୟେ ମନ୍ଥି । ୭୧୮ ।
 ପବିତ୍ର ଟଳଇ କି ଯେକା ଜଣକର ବଳେ
 ବହୁତ କ୍ଷୟ ଯାଇ କି ଯେକା ଜଣକର କୋପ କଲେ । ୭୧୯ ।
 ଦେବତାହିଁ ହୋଇଲେ ନ ଶୋହଇ ଯେକା
 ଯେକା ଜଣକର ଥିଲେ ଶୀର୍ଷ ନୋହେ ଲେଖା । ୭୨୦ ।
 ନାଶସିବୁ ନା ସ୍ୱାମୀ କାର୍ଯ୍ୟ ନୋହବ କିଛି
 ଯେକା ସରଜନନ୍ତ କାହିଁରେ ନ ପୁଛି । ୭୨୧ ।
 ଯହୁଁ କଟାଳ ଆସି କଲକ ଧୁଶାସନ
 କରେଣ ଶହସ୍ର ଧଇଲେ ଧୃଷ୍ଣ ଯେ ଦୃମନ । ୭୨୨ ।
 ଦ୍ରୋପଣୀ ବଇକୁଳ ହୋଇ ସୁମରିଲେ ଭଦ୍ରକାଳୀ
 ମା ଗୋ ଦ୍ରୁପାଧନ ପାମର ତ ସତ୍ୟକୁ ନ ପାକ । ୭୨୩ ।
 ଆରେ କଉରବେ ଆନନ୍ଦ ଦିଅ କଷ୍ଟ
 ସତ୍ୟ ନ ପାକି ଯେ ଲଂଘୁଇ ପାପିଷ୍ଠ । ୭୨୪ ।

୭୨୧।୨ ଯେକା ସରଜନନ୍ତ—ଜଣେ ହୋଇ ସୃଷ୍ଟହେବା ବ୍ୟକ୍ତିକୁ କାହିଁରେ
 ଗଣନ୍ତି ନାହିଁ ।

ମୁହିଁ ଯେ ନୋଧେ ତ ହୋଉଅଛି ବଇକୁଳ
 ଯେ ମୋହୋର ଲୁଅ ଭୁଲୁଛି ହୋଇବ କି ଭଲ । ୭୨୫ ।
 ଯଦ୍ୟପି ମୁହିଁ ନଶ୍ଟେ ଅଟଇ ଯିଦ୍ବସେନା
 ଅଗ୍ନିରୁ ଉତ୍ପଳିଲ ଅଦାର ଅଯୋନି । ୭୨୬ ।
 ଯଦ୍ୟପି ମୁହିଁ ଅଟଇ ସତ୍ୟବତ୍ସ
 ମହାମନ୍ତେ ଜାତ କଲେ ବ୍ୟାସ ମହାଯତି । ୭୨୭ ।
 ଯେ ମୋହୋର ଶାପ୍ୟ ପ୍ରତକ୍ଷେ ଭୁଲୁଛି ପତ୍ନୀ
 ଯେହୁ ସ୍ୱାମୀକର ହାଥରେ କଉରବନ୍ତ କନ୍ଦ ଛୁଡୁ । ୭୨୮ ।
 ଶୁଣିଣ ବାସବି ଯେ ପାଇଲେ ମନେ ହାସ
 ନ ପୁଣି ଦ୍ରୋପଣୀ ବୋଲେ ଭୁଲୁର ବଣ ଯାଉ ନାଶ । ୭୨୯ ।
 ବେଳେ ବେଳେ ବତାଇ ଆସୁଅଛି କୋପ
 ଆନୁର କତିକି ଯେହୋର ଆସିବ ଅଭିଶାପ । ୭୩୦ ।
 ଯେ ମହାସଙ୍ଗର ଶାପ ନ ଯିବ ମେଷ୍ଟଣ
 ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଦେଖା ମୋହୋର ବାକ୍ୟ ଶୁଣ । ୭୩୧ ।
 ତୁ ଯେ ବୋଇଲୁ ଦେଖା ମୁକୁ ଯେକା
 ଯେକା ହନୁମନ୍ତେ ଦହନ କଲା ଲଙ୍କା । ୭୩୨ ।
 ଯେକା ମନ୍ଦରକେ ଶିରୋଦ୍ର ହାଦେ ମନ୍ଥି
 ନିଦାଘ ବଳ ଧର୍ମିଲାଟି ଯେକା ନାରାୟଣ ମୃତ । ୭୩୩ ।
 ବିନତାର ନନ୍ଦନ ଗରୁଡ଼ ଅଟଇ ଯେକା
 ଧର୍ମିଲା ନାଗବଳ ନ କଲା କିଛି ଶଙ୍କା । ୭୩୪ ।
 ଇଚ୍ଛୁକୁର ବଂଶେ କୁମର ଭାଗ୍ୟରଥ
 ଯେକାୟେ ଆକାଶ ଗଙ୍ଗା ଆଶି ବୁଝାଇଲା ପୃଥୀ । ୭୩୫ ।
 ଯେକା ନାଶ ରାଜା ଯେ ଅଟଇ ଅନନ୍ତ
 ଫେରୁରେ ଧଇଲା ଅଛି ନବଦାସ ସିବୁ ସାତ । ୭୩୬ ।
 ଯେକା ପ୍ରଶୁରାମ କଲେ କ୍ଷୟିତ୍ୱ
 ଯେକୋଇଣ ବାର ପୃଥୀ କଲେ ନିଛନ୍ଦ । ୭୩୭ ।

୭୩୩।୧ ଶିରେଦ୍ର—ଶିରେଦ୍ର—ଶିରସମୁଦ୍ର

୭୩୫।୧ ଇଚ୍ଛାକୁ—ଇଚ୍ଛାକୁ, ଭାଗ୍ୟରଥ—ଭାଗୀରଥ ।

୭୩୭।୨ ନିଛନ୍ଦ—ନିଷନ୍ଦ ।

ଆମ୍ଭର ଉପର ବଂଶେ ନୃପତି ଯଯାତି
 ସୈକା ଜଣକେ ଭିଆଇଲା ନବଶସ୍ତ୍ର ପୃଥୀ । ୫୩୮ ।
 ସୈକା ଅଗସ୍ତି ରୁଷି ବାଳ ବିନୋଦ ଖେଡ଼େ
 ସମୋଦ୍ର ଚକ୍ରପୈ କଲେଟି ସମ୍ପୋଡ଼େ । ୫୩୯ ।
 ତୁ ମୋତେ ସଙ୍ଗାଭୁଣୀ ନ ବୋଲନ୍ତି ସୈକା
 ଗଭୀର ସମୋଦ୍ର କାହିଁ ଦେଉ କାଠି ଯୋଗା । ୫୪୦ ।
 ସୈହସିଣି ଦେଖ ମୋର ସୈକାର ଚରଣ
 ମାରବ ଦୁଷ୍ଟନ୍ତ ଆଜ କରବ ଭଗନସ୍ତ୍ର । ୫୪୧ ।
 ଲକ୍ଷେ ଯୋଦ୍ଧା ଦେନ କୁମାର ଶିଖଣ୍ଡୀ
 ପବନ ଗତି ଯୋଦ୍ଧାସୈ ଗଜ ଅଶ୍ୱନ୍ତ ମଣ୍ଡି । ୫୪୨ ।
 ଶୈଖାର ତୁରଙ୍ଗ ତୁଲେ ଯୋଦ୍ଧାସୈ ପାଞ୍ଚ ଲକ୍ଷ
 ଶହସ୍ରନ୍ତ ବୁଲାଇ ଅର୍ଜୁନକୁ ହୋଇଲା ସାହାପକ୍ଷ । ୫୪୩ ।
 ହସ୍ତେ ଧନୁ ଧରି ଗୁଣ ଟଙ୍କାରୁ କର
 ଲକ୍ଷେପୁର କର ଯେ ଧୁଶାସନକୁ ବେଢ଼ି । ୫୪୪ ।
 ଧୁଶାସନକୁ ବେଢ଼ିବା ଦେଖି କୁରୁପତି
 ଆସ୍ଥାନ ତେଜି ଉଠିଲା ମାନଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତ । ୫୪୫ ।
 ମଣିନାଗ ନାମେ ସୈକଇ ମଉଁ ଗଜେ
 ଧାତକାରେଣ ତାହାର ପିଠିରେ କଲା ବିଜେ । ୫୪୬ ।
 ସତୁର ସତୁର ଭର ବେନ ଗଦା ହସ୍ତେ
 ଯୋଦ୍ଧା ଅମନାତ୍ୟ ମାନେ ବସିଲେ ଯାଇ ରଥେ । ୫୪୭ ।
 ଗଜ ରଥ ଅଶ୍ୱ ଯୋଦ୍ଧା ନ ଯାଇ ପରକଳ
 ଦୁନୁ ଭି ଶବଦେ ଯେ କମ୍ପଇ ମହାଆଳୀ । ୫୪୮ ।
 ପଶୁପଦ ଗଦା ମୁଦୁଗର ଛେଲ ଚନ୍ଦ୍ର କାତି
 କୁନ୍ତ ଖଡ୍ଗ ଅସିବର ମୂଷଳ ଶକ୍ତି । ୫୪୯ ।
 ଧନୁଫଳା ଆଡ଼ଣ ଅସିପଦ ଯାଠି
 କମ୍ପାଣ ଗୁରୁଜ ଉଦ୍ଧୃଷ୍ଟ ଶତ୍ରୁ ପାଟି । ୫୫୦ ।
 ଧାମରେ ଧାମରେ ମାର ବେଗ ବେଗ ସାଜି
 ଦକ୍ଷାର ଶବଦେ ଗଜେ ଧାମନ୍ତ୍ର ଗଳଗାଜି । ୫୫୧ ।

ଜାର ନାରକା ଶିଶୁପାଳ ରୁକ୍ମଣ
 ରେ ରେ କାର ଶବଦେ ଉଠିଲେ ସମସ୍ତ ରାଜାଗଣ । ୫୫୨ ।
 ପଣ୍ଡିତ ଧାର୍ମିକ ବିବେକ ଯେତେ ରାସେ
 ଦୁଷ୍ଟ ରାଜାମାନନ୍ତ ସମାର୍ଜନା କସେ । ୫୫୩ ।
 ଅନମିତ୍ରେ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ତୁମ୍ଭେ ନ କର ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ
 ସାମାନ୍ୟ ପ୍ରାୟେକ ତୁମ୍ଭେ ନ ମଣ ତାହାକୁ । ୫୫୪ ।
 ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କୁ କମ୍ପେ ଦୃଶ୍ୟ ହୋ ନୋହିଲ
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ନୋହିଲ ସେ ନାରାୟଣ ବିଜେ କଲ । ୫୫୫ ।
 ଅସନ୍ନବ ଲକ୍ଷ ବିହୀନ ଯୁଗତେ
 ତୁମ୍ଭେ ତାହାକୁ ଦୃଷ୍ଟି କର କୋଉଣସି ମତେ । ୫୫୬ ।
 ଯେ ସେ ଅପଣ୍ଡିତ ମୂର୍ଖ ଦୁଷ୍ଟ ଯେ ପ୍ରକୃତ
 ପଣ୍ଡିତଙ୍କ କଥା ସେ ଶ୍ରବଣେ ନ ଶୁଣନ୍ତି । ୫୫୭ ।
 ଦ୍ରୁପଦୋଧନ ବୋଇଲ ତୁମ୍ଭେ ନ ଜାଣ ହୋ କିଛି
 ଆକାଶର ଜନ ଯେବେ ସରୁପ କାହିଁ ଅଛି । ୫୫୮ ।
 ସେହୁ ଯେହୁ ବିଷ୍ଣୁ ଶଙ୍ଖ ଚନ୍ଦ୍ର ଗଦା କାହିଁ
 ହୃଦରେ ସୈହାର ଯେ ଶ୍ରୀବତ୍ସ ଚନ୍ଦ୍ର ନାହିଁ । ୫୫୯ ।
 ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ଭୁବନରେ ବିଷ୍ଣୁ ଜନମ ହୋଇଲେ
 ଗୋପେ ଜନ୍ମ ହୋଇ ନନ୍ଦ ସୁତ ବୋଲାଇଲେ । ୫୬୦ ।
 ମଧୁପୁରେ ପଣି କଂସାସୁରକୁ ମାଇଲେ
 ଅଷ୍ଟମୁଖ ଆଦି କରି ସର୍ବ ସଂହାରଲେ । ୫୬୧ ।
 ଉତ୍ତସେନକୁ ତହିଁ ନୃପତି ପଦ ଦିଲେ
 ସେହି ପୁଣି ଜାରସନ୍ଧ ଭୟେ ପଳାଇଲେ । ୫୬୨ ।
 ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥେ ଜାତ ହୋଇଲେ ମଧ୍ୟ ଭୁବନେ
 ଜାରସନ୍ଧ ଉରେ ପଳାଇ ପଶିଲେ ଦ୍ୱାରକା ଭୁବନେ । ୫୬୩ ।
 ଯଦ୍ୟପି ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣେ ଆସିବ ଦେବରାଜ
 କାହାର ଦର୍ପେ ସୈଥୁ କନ୍ୟା ନେଉ ଆଜି । ୫୬୪ ।
 କେତେ ସାଂଗ୍ରାମ କରିବ ସୈ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବଳବନ୍ତ
 ମୋହୋର ଗୁମୁରୁ କନ୍ୟା କେହୁ ରେ ନିଅନ୍ତା । ୫୬୫ ।

ସୈତେ ବୋଲି କୋପ କଲ ଗାନ୍ଧାରୀ ସୁତ
 କଦଳୀପତ୍ର ପ୍ରାୟେ କମ୍ପଇ ତାର ଗାନ୍ଧ । ୭୭୭ ।
 ସୁବୁଦ୍ଧି ପଣ୍ଡିତ ରାଜାମାନେ ତଥାରୁଣ ଥିଲେ
 ତାହାଙ୍କୁ ମାନଗୋବିନ୍ଦ କୋପେଣ ବୋଇଲେ । ୭୭୮ ।
 ସୈତେକ ରାଜାମାନେ ସାଂଗ୍ରାମକୁ କର ଅବା ଭୟେ
 ଓପ୍ରୋଧ ଦେନ ତୁମ୍ଭେ ତଳ ସବ ରାୟେ । ୭୭୯ ।
 ପ୍ରତକ୍ଷେ ଦେଖିଲ ସେ ଅଇଲ ଦ୍ଵିଜବର
 ଦେଖୁଁ ଦେଖୁଁ ବଣା କମ୍ପା ଅର ପରକାର । ୭୮୦ ।
 ଦଦରା ଛତା ଖଣ୍ଡିଆ ପାଶୋଇ ହରିଗୋବିନ୍ଦ ମୁଣି
 ତନକି ପକାଇ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଅଇଲ ସୈନ୍ଦବଣି । ୭୮୧ ।
 ଲଖଣ୍ଡ ଅବା ବିନ୍ଧଲ ଧର୍ମବଳେ
 ତାହା ଗୁରକୁ ବୋଲି ତୁମ୍ଭେ କେବଣ ଦିଗପାଲେ । ୭୮୨ ।
 ସଜ୍ଜନ ରାଜାମାନେ ହୋଇଲେ ଅନ୍ତର
 ଜାଣିମା ସୈନ୍ଦବଣି ପ୍ରତଗ୍ୟା ତୁମ୍ଭର । ୭୮୩ ।
 ଧର ଧର ମାର ମାର ପଡୁଅଛି ବୋବି
 ଚରଣ ବିଦାତେ କମ୍ପୁଅଛି ପୃଥୀଦେବୀ । ୭୮୪ ।
 ରଥ ଗଜ ଅଶ୍ଵ ପାଦାନ୍ତ କଳନା ନ ଯାଇ
 ଭେଗ ମହୁଗା ତାଳ କଂସାଳ ମୁରଜ ବାଜଇ । ୭୮୫ ।
 ମଞ୍ଜୁକ ଘୋଷିଲ ଉଚ୍ଛୁଳିଣ ନଦୀରାଜ
 ଶବଦ ଶୁଭଲ ଶୂନ୍ୟ ଥାଉ ସାଜ ସାଜ । ୭୮୬ ।
 ସୈନ୍ଦବନେକ ଶବଦ ଯହୁଁ ଶୁଣିଲେ ବ୍ରାହ୍ମଣେ
 ସବେ ସଭାରୁ ଉଠିଲେ କୋପଭର ମନେ । ୭୮୭ ।
 ଭ୍ରମ ନକୁଳ ଯେ ସହଦେବ ଅଛନ୍ତି ବସି
 ଠାକୁରଙ୍କ ଆଗ୍ୟାକୁ ସେ ଅଛନ୍ତି ଉଦେଶି । ୭୮୮ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ତହିଁ ଧାଇଁଲେ ଧାଡ଼ିକାରେ
 ଆମ୍ଭର ପ୍ରତଗ୍ୟା ଭ୍ରଷ୍ଟ କରି ଲେଉଟଇ କେ ରେ । ୭୮୯ ।
 କେନ୍ଦ୍ର ପୀତାନ୍ତ ଦେନଲେ ଡାହାଣ ହସ୍ତରେ
 କେନ୍ଦ୍ର ଗଡ଼ୁ କପୋର ଦେନଲେ ବାମ କରେ । ୭୯୦ ।

ଶୁବ ଡାଙ୍ଗ ପ୍ରୋକ୍ଷଣୀ କେ ବୁଲଇ କୋପଭରେ
 ମାର ମାର ବୋଲି ଧାଇଁଲେ ଦ୍ଵିଜବରେ । ୭୯୦ ।
 ଛତାନ୍ତ ଭ୍ରାଜିଣ କେ ବେଶମାନନ୍ତ ବୁଲଇ
 ଖଣ୍ଡା କରଯଷ୍ଟି ଦେନ ବିପ୍ରେ ବେଗେ ଧାଇଁ । ୭୯୧ ।
 ରେ ରେ କାର କରି ବ୍ରାହ୍ମଣେ ମାଡ଼ି ପଡ଼ିଲେ ତହିଁ । ୭୯୨ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କର ମୂର୍ତ୍ତି ସନ୍ଧ୍ୟାଙ୍କର ଉଚ୍ଚବାଚେ
 ଭ୍ରମସେନ ଶରୀର କମ୍ପଇ ରୋମାଞ୍ଚେ । ୭୯୩ ।
 ଶରୀର କମ୍ପନ୍ତେ ଯେ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ଦେବେ ଗୁହଁ
 କେମନ୍ତ ହେ ପଣ୍ଡାୟେ ତୁମ୍ଭେ ଲେଉଟ କିନା ଯାଇ । ୭୯୪ ।

୭୯୦ “ମାର ମାର ବୋଲି ଧାଇଁଲେ ଦ୍ଵିଜବରେ” ପାଦାନ୍ତ ପରେ ଛୁପାବହର
 ଅଧିକା ପାଠ—

ଅନ୍ୟାୟ କରି କନ୍ୟାକୁ ନେବେ ଯେବେ ଆଜ
 କାଲେ କାଲେ ଆମ୍ଭେମାନେ ପାଇବା ନା ଲଜ ।
 ମାର ମାର କ୍ଷତ୍ରିୟକୁ ଉପରୋଧ ଗୁଡ଼ି
 ମାଡ଼ି ପଡ଼ିଲେ ବ୍ରାହ୍ମଣେ ଧରି ଛତା ବାଡ଼ି ।
 ରେ ରେ କାର କରି ତେଜଂ ପଡ଼ିଲେ ବ୍ରାହ୍ମଣେ
 କ୍ଷତ୍ରିୟ କୁଳରେ ଆମ୍ଭେ ନ ରଖିବା ଜଣେ ।
 ସୈନ୍ଦବ ଦେଖି ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠିର କଲେ ମହାଭୟ
 ବିପ୍ର ବଧେ ମହାପାପ ହୋଇବ ନିଶ୍ଚୟ ।
 କରଯୋଡ଼ି ବୋଇଲେ ହେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଗୋସାଇଁ
 ସଭାରୁ ଉଠିଲ ତୁମ୍ଭେମାନେ କାହଂପାଇଁ ।
 ବିପ୍ରେ ବୋଇଲେ ଦୁଷ୍ଟକୁ କରିବୁ ସଂହାର
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ କୋପକୁ ସହର ।
 ଲଞ୍ଜବିଦା ଦ୍ଵିଜବର ସାମାନ୍ୟ ନୁହଇ
 କଉତୁକେ ଦେଖିବା ନା ଆମ୍ଭେ ସୈନ୍ଦବେ ଥାଇ ।
 ସୈନ୍ଦବମୁଖେ ଆଶୀର୍ବାଦ କରି ସେ ଦ୍ଵିଜକୁ
 କନ୍ୟା ନେଉ ଜଣି ଆଜି କ୍ଷତ୍ରିୟ କୁଳକୁ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠିଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ବସିଲେ ବ୍ରାହ୍ମଣେ
 ବୋଇଲେ ମରନ୍ତୁ ଆଜି ଦୁଷ୍ଟ ରାଜାଗଣେ ।

୭୯୩ { ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ ଉଚ୍ଚବାଚ ମୁଖରାବ ଶୁଣି
 ଭ୍ରମ କମ୍ପଇ ବାତରେ ରମ୍ଭା ପଦ ଜାଣି ।

କିଞ୍ଚିତ ଆଗ୍ୟାଂ ଶ୍ରୀମା ଲେଖୁଥିଲା ମନେ
 ଯାଇଁ ଲେଖି କି ବୋଲନ୍ତେ ଧାଇଁଲା ଶ୍ରୀମସେନେ । ୭୮୫ ।
 ଆଗେଣ ଦେଖିଲୁ ଯେ ତେନ୍ତୁଳି ବେନି ବୃକ୍ଷ
 ଧାଡ଼ିକାରେ ଉପାଡ଼ିଲୁ ତାହା ପବନର ବଳ । ୭୮୬ ।
 ବଳରାମେ ବୋଇଲେ ତୁ ଦେଖ ଦେଖ ଜଗନ୍ନାଥ
 ଅର୍ଜୁନ ଚରଣ ହୋଇଲୁ କେମନ୍ତ । ୭୮୭ ।
 ଗୋବିନ୍ଦେ ବୋଇଲେ ସ୍ଵାମୀ ଦେଖ ହୋ ବଳରାମ
 ବେନି ବୃକ୍ଷ ବୁଲାଇ ଉଣେ ବିଜେ କଲା ଶର ଶ୍ରୀମ । ୭୮୮ ।
 ଉଭା ହୋଇଣ ଶୁଦ୍ଧିଲେ ଦେବ ହଳପତି
 ଦେଖିଲେ ଶ୍ରୀମସେନର ବ୍ରୀକୋଦର ମୁରତି । ୭୮୯ ।
 ନୃସିଂହ ମୁରତି ଯେହ୍ନେ ହିରଣ୍ୟ ବିଦାରଣ କାଳେ
 ତମ୍ବାଚନ୍ଦ୍ର ଜାଣି ଶ୍ରୀମର ଭ୍ରମଇ ବେନି ଡୋଳେ । ୭୯୦ ।
 ପୋଡ଼ିଲାର ପଦ୍ମ ଯେହ୍ନେ ଆସଇ ଉପୁଡ଼ି
 ଆଗେଣ ପଡ଼ିଲାକି ଆସି କୃତାନ୍ତକ ଧାଡ଼ି । ୭୯୧ ।
 ଆରେ ଆରେ ବୋଲି ଶ୍ରୀମ ରଡ଼ିପେ ଶୁଭିଲା
 ମଧ୍ୟ ଭୁବନ କି ହାଦେ ଲେଉଟି ପଡ଼ିଲା । ୭୯୨ ।
 ପାଞ୍ଚ ଲକ୍ଷ ଯୋଜନ ଯେ ସ୍ଵୟମନା ପୁର
 ଆସନ ତେଜଣ ଯେ ଯାସିଲେ ଦେବ ନାଶକର । ୭୯୩ ।
 କୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ଯେବଣ ବୃକ୍ଷ କରେ ଉପାଡ଼ିଲା ଶ୍ରୀମ
 ସେ ବୃକ୍ଷ ଆର୍ତ୍ତ ହୋଇଲା ପାଣ୍ଡବ ତରୁ ନାମ । ୭୯୪ ।

୭୮୪ ପଦ ପରେ ଭିନ୍ନପାଠ—

ପୁନଶ୍ଚ କିଞ୍ଚିତ ଆଗ୍ୟାଂକୁ ଶ୍ରୀମ ଲେଖୁଥିଲା ମନେ
 ଯାଅ ବୋଲୁଁ ଉଠି ଧାଇଁ ଗଲା ତତକ୍ଷଣେ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣେ ବୋଇଲେ ଦ୍ଵିଜ ସ୍ଵେ କସ୍ତୁର
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ମୋର ସ୍ଵେହ୍ନ ସହୋଦର ।
 ଲକ୍ଷବିନା ବିପ୍ରଠାରୁ ସ୍ଵେହ୍ନ ଅଟେ ବଡ଼
 ବିପ୍ରେ ବୋଇଲେ ମରନ୍ତୁ ଦୁଷ୍ଟ କ୍ଷତ୍ରୀ ମୁଣ୍ଡ ।

୭୯୩।୧ ସ୍ଵୟମନୀ—ସଞ୍ଜୀବନୀ ।

ଶ୍ରୀମସେନ ମୂର୍ତ୍ତି ଯଦୁଂ ଦେଖିଲେ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି
 ଲଲାଟେ ତାଡ଼ିଲେ ନେଇ ବେନି କର ଗୋଟି । ୭୯୫ ।
 ଶରୀର କମ୍ପନ୍ତେ ବୋଇଲେ ଲୋଡ଼ୁ କରେ ଯାଇ
 ସ୍ଵେତକ ମାନ୍ଦବେ ଧାଇଁଲା ଗର୍ଜନ ନାଦ ଦେଇ । ୭୯୬ ।
 ଆବର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଦେଖ କରେଣ ବେନି ବୃକ୍ଷ
 ପ୍ରତକ୍ଷେ ଦେଖିଲୁଁ ମାଇଲା ବକା ହିଡ଼ିମ୍ବକ । ୭୯୭ ।
 ବନସ୍ତରୁ ଅଭିମାନ ଶରୀରେ ଅଛି ଧରି
 ଭାଇନ୍ତ ମାରିବ ମୋର ସେ ରାଗ ସୁମର । ୭୯୮ ।
 ବାବୁ ନକୁଳ ରେ ଯାଅ ବେଗ ହୋଇ
 ମୋହୋ ଆନ ପାଡ଼ି ଭୀମକୁ ଯାଇ ଆଣ ବାହୁଡ଼ାଇ । ୭୯୯ ।
 ଧାମଇଁ ନକୁଳ ଯେ ସ୍ଵାମୀର ଘେନି ଆଗ୍ୟାଂ
 ଶ୍ରୀମହୁଁ ବଳିଲୁ ଯେ ନକୁଳର ପ୍ରତାପ୍ୟାଂ । ୮୦୦ ।
 ଶ୍ରୀମର ତୁଲେ ନକୁଳ ହୋଇଲୁକ ସଙ୍ଗ
 ସେହ୍ନ ପୁଣି ବେନି ବୃକ୍ଷ ଉପାଡ଼ି ଧାମଇଁ ଅତି ବେଗ । ୮୦୧ ।
 ନିର୍ଧୂମ ଅଗ୍ନି ଜାଣି ବିକାଶଇ କାପେ
 ପ୍ରତକ୍ଷେ ଦିଶନ୍ତୁ ସେ କେତୁ ମଙ୍ଗଳର ପ୍ରାପ୍ତେ । ୮୦୨ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ବିଷାଦ ହୋଇଲେ କପୋଳେ ଦେଇ ନିଜ ହସ୍ତ
 ସହଦେବକୁ ବୋଇଲେ ବାବୁ ହୋଇଲୁ କେମନ୍ତ । ୮୦୩ ।
 ସ୍ଵେକରୁ ହୋଇଲେ ଦୁଇ ଦୁଇରୁ ହୋଇଲେ ଭିନି
 ମଞ୍ଜୁସୈ ବୁଡ଼ିଲା ଦ୍ଵିଯୋଧନ ଆଜି ଯିବ କି ଦେହ ଘେନି । ୮୦୪ ।
 ରାଗେଣ ଶ୍ରୀମସେନ ଆଜି ସବୁନ୍ତ ମାରିବ
 ଅନ୍ଧରାଜା ଗୋଟି ମୋର ଆଜି ଅନାସ୍ତ ହୋଇବ । ୮୦୫ ।
 ବାବୁ ସେ କଥା ନ ଯୋଗାଇ ରେ ମୋହୋର ମନକୁ
 ସ୍ତ୍ରୀର ଗୁର ପାଇଁ କମ୍ପା ମାରିବା ସୋଦରକୁ । ୮୦୬ ।
 ବାବୁ ନୋହୁ ନୋହୁ ଦ୍ରୋପଣୀ ରେ ଆମ୍ଭର ତେଣେ କାର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ
 ତୁ ଯାଇ ସହଦେବ ସେ ସବୁନ୍ତ ଆଣ ବାହୁଡ଼ାଇ । ୮୦୭ ।
 ବାବୁ ତୁ ତ ଧାର୍ମିକ ଭଗ୍ୟବନ୍ତ ପଣ୍ଡିତ ମନ୍ତ୍ରୀ ରୂପାମଣି
 ସହୋଦ୍ର ମାରି କି ବାବୁ ଆଣିମା ରମଣୀ । ୮୦୮ ।

୭୯୯।୧ ଆନ—ରାଣ, ଶପଥ ।

ନୋହଇ କିନା ସେ ରେ ପ୍ରିୟ ମାତ୍ର ଗୁରୁ
 ସୋଦର ଥିଲେ ପ୍ରିୟ ପାଇବା ଅପାର । ୭୦୯ ।
 ଆମର ଶପଥ ବାବୁ ରେ ବେଗେ ଘେନି ଆସ ଯାଇ
 ସହଦେବ ଧାଇଁଲା ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟିଙ୍କ ଆଗ୍ୟାଂ ପାଇ । ୭୧୦ ।
 ବେଗେଣ ଯହୁଁ ଧାଇଁଲା ମନ୍ତ୍ରୀ ରୂତାମଣି
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟି ବିରୁଦ୍ଧେ ପୈ ବାହୁଡ଼ାଇ ଆଣିମ ଯେହୁଣି । ୭୧୧ ।
 ସହଦେବ ଯେ ସେ ନୋହଇ ଦ୍ଵନ୍ଦ୍ଵକାଶ
 ଯେହାର ବଚନ ଆମ୍ଭେ ନ ଲଘୁ ଭାଇ ଗୁର । ୭୧୨ ।
 ବନସ୍ତର କଷ୍ଟ ଯେ ସୁମର ଅନୁରାଗେ
 ଶ୍ରମ ନକୂଳ ସହଦେବ ଧାଇଁଲେ ଅତି ବେଗେ । ୭୧୩ ।
 ଦେଖିଣ ଆଶ୍ରିତ ହୋଇଲେ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟି
 ସବୁହୁଁ ବଳିଲା ତ ସହଦେବର ଅରଣ୍ଠି । ୭୧୪ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟି ବୋଇଲେ ଯେକା ଆମ୍ଭେ ମନ୍ଦକୃତ୍ୟ କଲୁ
 ଗୋଟିପ୍ପେ ଗୋଟିପ୍ପେ କରି ସବୁନ୍ତ ବରଗିଲୁ । ୭୧୫ ।
 ଯେକୁଁ ଦୁଇ ଦୁଇରୁ ତନୁ ତନୁ ହୋଇଲେ ଗୁର
 କରିବେ ମହାଯୁଦ୍ଧ ବନସ୍ତ କଷ୍ଟନ୍ତ ସୁମର । ୭୧୬ ।
 ଯେକମୁଖ ହୋଇ ଯେ ଧାମଇଁ ବିକ୍ରୋଦର
 ଗହ୍ଵ ଘୋଟିଲୁ କି ଜାଣି ନିଶାକର । ୭୧୭ ।
 ତନ୍ତ୍ର ଯେହେଁ ଲୀନ ଯାଇ ଗହ୍ଵର ତେଜ ଦେଖି
 ଭଞ୍ଜିଲେ ଯୋଦ୍ଧାପ୍ତେ ସମର ଉପେଖି । ୭୧୮ ।
 ଧୁଶାସନ ଧାମଇଁ ଗଦାକୁ ବୁଲଇ
 ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ କତକ ସେ ଯେକମୁଖ ହୋଇ । ୭୧୯ ।
 ଶିଖଣ୍ଡୀ ଧୃଷ୍ଣଦୁମନ ଯେ ଅର୍ଜୁନ ପାରୁଣେ ଥିଲେ
 ଧୁଶାସନକୁ ଦେଖିଣ ଭଞ୍ଜି ପଳାଇଲେ । ୭୨୦ ।
 ଅର୍ଜୁନ କତରେ ସେ ହୋଇଲେ ପରବେଶ
 ନ ରହନ ପଣ୍ଡା ହେ ଦୁଃଶାସ ବେଗେ ଆସ । ୭୨୧ ।
 ସମୋଦ୍ର ପୋତା ହୋଇ କି ଧୁଳି ପକାଇଲେ
 ପବତ ଭଞ୍ଜନ୍ତୁ କି ଟେକା ଯେ ମାଇଲେ । ୭୨୨ ।

ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ରାଜାର କୁମର ଅଟ
 ରାଜ୍ୟ ଭୋଗ ଅଛୁ ପାଇବ କମ୍ପେ କଷ୍ଟ । ୭୨୩ ।
 ତୁମ୍ଭେ ତ ରାଜକୁମର ଆମ୍ଭେ ଅଟୁ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଜନ
 ଦୁଃସାଥୀ ତୁମ୍ଭେ ହୋ ନ କର ସାଂଗ୍ରାମ । ୭୨୪ ।
 ଭିକ୍ଷାଣୀ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଆମ୍ଭେ ଜୀବନକୁ କିସ ଆଶ
 ପାଇଲୁ ସାଂଗ୍ରାମ ଆମ୍ଭେ ରଣେ ଦେବୁଁ ଝାସ । ୭୨୫ ।
 କିଣିଲେ ଉପୁଜିବ ସାଧୁ ସାଧୁ ଧନ
 ମଲେହେଁ କିଣିମା ନା ଭୁବନ ସଞ୍ଜୀବନୀ । ୭୨୬ ।
 ଯେତେକ ବିରୁଦ୍ଧେ ଧାମଇଁ ଧୁଶାସନ
 ଗଦା ବୁଲଇ ପ୍ରବେଶ ଅର୍ଜୁନ ସନ୍ନିଧାନ । ୭୨୭ ।
 ଆରେ ଆରେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ତୋର ଯେତେକ ସାହସ
 ଜଳନ୍ତା ଜୁଇରେ ଆସି ଦେଉଅଛୁ ଝାସ । ୭୨୮ ।
 ବହନ ଦ୍ରୋପଣୀକ ଗୁଡ଼ ରେ ବ୍ରାହ୍ମଣ
 ହତ୍ୟା ନ ବିରୁଦ୍ଧ ମୁଣ୍ଡ ମୋଡ଼ିବ ଯେହୁଣି । ୭୨୯ ।

୭୨୭।୨ “ମଲେହେଁ କିଣିମା ନା ଭୁବନ ସଞ୍ଜୀବନୀ” ପାଦାନ୍ତ ପରେ ଛୁପା ବହୁରେ
 ଅଧିକା ପାଠ—

ଧୃଷ୍ଣଦୁମନ ବୋଇଲେ ଗୋ ଆସ ଯିବା ବେଗେ
 ସମୁଦ୍ର ପରସ୍ପେ ଯୋଦ୍ଧା ଆସୁଛନ୍ତି ବେଗେ ।
 ଦ୍ରୋପଣୀ ବୋଇଲେ ଭାଇ ହେଲୁକି ଅଗ୍ୟାନ
 କରିବ କି ତୁମ୍ଭେ ସତ୍ୟ ବଚନ ଲଘନ ।
 ଯେ ବିକଲ ଲାଶ ଜାଣ ସେହୁ ମୋର ବର
 ସେହୁ ମୋ ଜୀବନ ଧନ ମୁଁ ଦାସୀ ତାହାର ।
 ସେ ମଲେ ତାହାର ସଙ୍ଗେ ମରଣ ମୋହୋର
 ଆଉ କାହୁଁ ପାଇଁ ମୁହଁ ଯିବ ତୁମ୍ଭେ ଘର ।
 ପିତାଙ୍କୁ ସଙ୍ଗରେ ଘେନି ଯାଅ ବେନଭାଇ
 ନଗରକୁ ରକ୍ଷାକର ସନ୍ଧ୍ୟା ସଙ୍ଗେ ନେଇ ।
 ଯେ ଦୁଷ୍ଟ ରାଜାପ୍ତେ ନିକି ବାହାନ୍ତି ପୁରକୁ
 ମୁହଁ କେବେ ନ ଛୁଡ଼ିବି ଯେ ଦ୍ଵିଜବରକୁ ।
 ଯେତେ କଥାବାଞ୍ଛି ହେଉଁ ଧୁଶାସନ ବୀର
 ଗଦା ବୁଲଇ ପ୍ରବେଶ ଅର୍ଜୁନ ଗୁମୁର ।

ଅର୍ଜୁନକୁ ଧୁଶାସନ ସ୍ୱେମନ୍ତ ବୋଲିବାର ସମୟେ
 ରେ ରେ କାର କରି ପଛେ ପ୍ରବେଶ ପବନର ତନୟେ । ୭୩୦ ।
 ଧୁଶାସନର ଗ୍ୟାନ ନାହିଁ ବ୍ରାହ୍ମଣ କଥ ବୋଲି
 ପାଞ୍ଚାଳୀକ ଧରିବ ବୋଲି ଆସୁଅଛି ପେଲି । ୭୩୧ ।
 ଆରେ ଆରେ ବୋଲି ବେନ ବୃଷେ ବୁଲାଇଲା ଶ୍ରେମେ
 ପିଠି କଥ ଧୁଶାସନକୁ ପିଟିଲା ଗରୁ ତମେ । ୭୩୨ ।
 ଗର୍ଜିଣ ଧୁଶାସନ ପଡିଲା ଭୂମିଗତେ
 ନାସିକା ବାଟେ ଶୋଣିତ ବହଇ ଅପ୍ରମିତେ । ୭୩୩ ।
 ଯାଇଣ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲୁ ଶ୍ରେମ ଅର୍ଜୁନର କଥ
 ପଡିଅଛି ଧୁଶାସନ ଡେଇଁଗଲା ଝାଡ଼ । ୭୩୪ ।
 ଦ୍ରୋପଣୀ ବୋଇଲେ ଗୋସାଇଁ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣିମା ପଣ୍ଡାୟେ
 ସେ ପଣ୍ଡାୟେ ତୁମ୍ଭର କସ ହୋଅନ୍ତି ମହାପ୍ରବନ୍ଧ କାୟେ । ୭୩୫ ।
 ଦ୍ରୋପଣୀର ଅଗ୍ରତେ କହନ୍ତି ପାଲଗୁନ
 ସେ ଆମ୍ଭର ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଭ୍ରାତା ଶୁଣସି ପିତୃସେମା । ୭୩୬ ।
 ଗର୍ଜିଣ ମାରୁତି ପୁଣି ଧାଇଁଲା କୋପ କରି
 ଦରଶିଣ ବାମ କରେ କେଶ ତାହାର ଧରି । ୭୩୭ ।
 ମୁଣ୍ଡ ମୋଡ଼ିବାକୁ ଲୋଡ଼ଇ ମାରୁତି
 ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲା ଦେବ କୋପ କରି ଶାନ୍ତି । ୭୩୮ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଠାକୁରେ ସେହାଙ୍କୁ ସୋଦର ବୋଲନ୍ତି
 କଞ୍ଚିତ ଦୋଷକୁ ହାଦେ ବହୁତ ନୋହଇ ଶାନ୍ତି । ୭୩୯ ।
 ଅର୍ଜୁନ ଛଡ଼ାଇ ଦିଲା ଧୁଶାସନ ବାଳ
 ଶ୍ରେମସେନ ଫିଙ୍ଗି ଦିଲା ଗଳାଇ ଜାନୁ ତଳ । ୭୪୦ ।
 ଦ୍ରୁପଦାଧନ ଅଗ୍ରତେ ଶଙ୍କୁନି କହିଲା
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ଦର୍ପେ ତୋର ଧୁଶାସନ ନାଶ ଗଲା । ୭୪୧ ।
 ଶଙ୍କୁନିର ତହୁଁ ନରାଧାର ବଚନ ଶୁଣି
 କୋପେ ଶିର ଝୁଣି ଉଠିଲା କୁରୁମଣି । ୭୪୨ ।
 କୋପେଶ ହସ୍ତୀ ସେ କମ୍ପାଇ କୁରୁପତି
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ବୋଲି ସେ ଶୁଣୁଥିଲା କୋପମୁଖି । ୭୪୩ ।

୭୩୫ । ସେ ପଣ୍ଡାୟେ ତୁମ୍ଭର କସ ହୋଅନ୍ତି ମହାଜଙ୍ଗମ ସେହାଙ୍କର କାୟେ ।

ଧୁଶାସନ ଅପମାନ ଦେଖିଣ ସବୁଆଥେ
 ଗର୍ଜି ଧାଇଁଲେ ସେ କୋପାନଳ ଚିତ୍ତେ । ୭୪୪ ।
 ନକୁଳ ସହଦେବ ଆସୁଛନ୍ତି ଧାଇଁ
 ଦୁର୍ଜୟେ ଦୁର୍ବଳକ ମୁଖେ ପଡିଲେକ ଯାଇଁ । ୭୪୫ ।
 ନକୁଳକୁ ଦୁର୍ଜୟ ମାଇଲା ନେଇ କୋନ୍ତେ
 ବଞ୍ଚାଇ ନକୁଳ ତା ଧଇଲା ବାମ ହସ୍ତେ । ୭୪୬ ।
 କୋନ୍ତ ଧରିଣ ଦୁର୍ଜୟକୁ ମାଇଲା ପାଦଦାତେ
 ଉତ୍ତନସାୟା ହୋଇ ପଡିଲା ଧୁଶାସନ ସାନ ଭ୍ରାତେ । ୭୪୭ ।
 ସେହି କୋନ୍ତ ଦେନ ମାଇଲା ତା'ର ହୃଦେ
 ହାଥୀରେ ଥାଇ ଦେଖଇ ରଜା ମାନଗୋବିନ୍ଦେ । ୭୪୮ ।
 ଦୁର୍ଜୟେ ଅସାଷ୍ଟମ ଦେଖି ଧାଇଁଲା ଦୁର୍ବଳ
 ସହଦେବ ବୃଷ ଦେନ ଉପରେ ତାହାର ପିଟଇ । ୭୪୯ ।
 ଦାୟେଶ କଉଶେବ ପଡିଲା ମୁହଁ ମାଡି
 ରେଧୁରମୟେ ହୋଇଲା ପାଶାଣରେ ପଡି । ୭୫୦ ।
 ସାଗ୍ରାମେ ବିଅର୍ଥ ଯହୁଁ ହୋଇଲେ ଶୁଭ ତନି
 ସମର ଆବୋରିଲା ମନ୍ତ୍ରୀ ସେ ଶଙ୍କୁନି । ୭୫୧ ।
 ଶଙ୍କୁନିକ ଦେଖି ଧାଇଁଲା ସହଦେବ
 ରେ ରେ କାର କରି ବୃଷେ କଲା ପରାତବ । ୭୫୨ ।
 ବୃଷର ବିଦାତେଶ ପଡିଲା ସାରଥୀ
 ଭୂମିରେ ରଥ ବସିଲା ତତକ୍ଷଣାନ୍ତେ । ୭୫୩ ।
 ରଥ ଉପରୁ ବେଗେ ଡେଇଁ ପଡିଲା ଶଙ୍କୁନି
 ସହଦେବକଇ ବିଛଇ କରେଣ ଧନୁ ଦେନ । ୭୫୪ ।
 ନାରାଜ ବଞ୍ଚାଇଲା ମନ୍ତ୍ରୀରୂପାମଣି
 ଶଙ୍କୁନିକ ବୃଷେକ ପ୍ରହାର କଲା ଆଣି । ୭୫୫ ।
 ଦାୟେଶ ନଚେଷ୍ଟ ସେ ଶଙ୍କୁନି ମହାମନ୍ତ୍ରୀ
 ଶଙ୍କୁନିର କେଶ ସହଦେବ ଧଇଲାକ ଝାଡ଼ । ୭୫୬ ।
 ଡାହାଣ ପାଦ ସହଦେବ ବଡ଼ାଇଁ ଉଠେଁ କରି ତୋଳିଲା
 ଜାନୁ ତଳେ ତାକୁ ଗଳାଇଁ ଫିଙ୍ଗି ପକାଇ ଦିଲା । ୭୫୭ ।

ଶକୁନିର ରଥ ଘେନି ଗଲେ ଭାଇ ବେନି
ନକୁଳ ସହଦେବ ଯାଇଁ ଅର୍ଜୁନର ପାଦତଳେ କରନ୍ତି ଦଇନି । ୭୫୮ ।
ଅନେକ ରତ୍ନ ମଣି ଯେ ମଣ୍ଡିଣ ଅଛି ରଥେ
ଦେଖିଣ ସାନନ୍ଦ ଯେ ଦ୍ରୋପଦର ଦୋହତେ । ୭୫୯ ।
ପ୍ରେମାନେ ସ୍ବାମୀ ତୁମ୍ଭର କସ କସ ହୋଅନ୍ତି
ପ୍ରେ ମୋହୋର ସାମୁଜ ଭାଇ ଶୁଣ ଗୋ ଦ୍ରୋପଣୀ । ୭୬୦ ।
ଦେଖିଣ ପାଆଳୀ ପ୍ରଣାମନ୍ତି କାୟେ
ଗୁରୁହେଁ ଦଶନ୍ତ ତ ମକରକେତନ ପ୍ରାୟେ । ୭୬୧ ।
ବିହମ ମୁଣ୍ଡି କଲେ କେତୁ ମଙ୍ଗଳ ଜାଣି
ଦେଖି ଅନେକ ସାନନ୍ଦ ଦ୍ରୋପଦ ଦୁଲଣୀ । ୭୬୨ ।
ଭୀମ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ହେ ବସ ରଥେ
ରଥେ ବସିଲେ ଦ୍ରୋପଣୀ କେଶିନୀ ମୁଦୁସୁଲ ସହତେ । ୭୬୩ ।
ପ୍ରେସନେକ ସମୟେ କର୍ଣ୍ଣ ମହାରଥୀ
ଦୁଇ ପାଖେ ଅଛି ତାର ଗୁର ଅହବ୍ରତେ ହାଥୀ । ୭୬୪ ।
କର୍ଣ୍ଣର ମୂରତ ଦେଖି ସାନନ୍ଦ ପାବନି
ଗର୍ଜିଣ ଉଠିଲା ବୁଲାଇଣ ବେନି ବୃଷ ଘେନି । ୭୬୫ ।
ଅର୍ଜୁନ ପ୍ରଣାମତ୍ୟ ଭୀମସେନର ପାଦ
ସମ୍ଭାଳି ଯୁଦ୍ଧ କର ସ୍ବାମୀ ନ କର ପ୍ରମାଦ । ୭୬୬ ।
ଦର୍ପନ୍ତ ରୂର କରି ଭଙ୍ଗାଇ ଦେବା ଆଠ
ପଳାନ୍ତ କଉରବେ ସାଂଗ୍ରାମେ ପାଇଣ ମହା ଘାଟ । ୭୬୭ ।
ଶତ୍ରୁ ଦର୍ପ ମର୍ଦ୍ଦନ ବାନା ଦେବ ଉଆଇଲେ ବିଦ୍ୟମାନ
ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଠାକୁରଙ୍କର ବିରସ ନୋହୁ ମନ । ୭୬୮ ।
ପ୍ରେସନକ ବିଗୁର ସବୁର ମନେ ଗୁଣି
ପ୍ରେମନ୍ତର ସମୟେ କର୍ଣ୍ଣ ନାଗଜ ବିନ୍ଧିଲାକ ଆଣି । ୭୬୯ ।

୭୬୭। ପଳାନ୍ତ କଉରବେ ଯୁଦ୍ଧେ ପାଇଣ ମହାକଷ୍ଟ ।

୭୬୭। ଘାଟ—ଦୁର୍ଘଟଣା, କଲଙ୍କ ।

ଭୀମସେନ ଧୁଶାସନକୁ ସମରେ ଜିଣିଥିଲା
ଚଉଷଠୀ ଭାର ଗଦା ତାର ତହୁଁ ଉଛୁଡ଼ି ଘେନିଗଲା । ୭୭୦ ।
ସେ ଗଦା ବେନିକି ଧରି ଅଛି ବେନି ହାଥେ
ଦ୍ରୋପଦ ରାଜାର ଧନୁ ଧରିଅଛି ଶର ପାଥେ । ୭୭୧ ।
ଆଦ୍ୟ ଯେବଣ ଧନୁ ରଚିଲେ ବିଶ୍ଵକର୍ମା
ସେତାରେ ବହିଲେ ତାହା ଶିଶୁର ମହାତମା । ୭୭୨ ।
ନକୁଳ ଯେ ଜିଣିଲା ଦୁର୍ଜୟେ ବଳବନ୍ତ
ତାହାର ହାଥରୁ ଉଛୁଡ଼ି ଘେନିଲାକ କୁନ୍ତ । ୭୭୩ ।
ସେହି କୁନ୍ତ ନକୁଳ ଧରିଅଛି କରେ
ଯୋଦ୍ଧାମାନନ୍ତ ଦେଖି ଦନ୍ତ ଗୁପ୍ତ ଅଧରେ । ୭୭୪ ।
ଦୁରାଶ୍ଵକୁ ସାଂଗ୍ରାମେ ଜିଣିଲା ସହଦେବ
କରେଣ ମନ୍ତ୍ରୀବର ଧରି ଅଛି ତାର ଗୁବ । ୭୭୫ ।
ସିକନ୍ଧ ବସନ ଫେଡ଼ି ମାଲ କାଛେଣି ପିନ୍ଧି
ଲମ୍ବିତ ଜୁଡ଼ା ଫେଡ଼ି ନାଗବନ୍ଧେଣ ବାନ୍ଧି । ୭୭୬ ।
ବାମ କରେଣ ବାନ୍ଧିଲା କନ୍ଧର ପଇତା
ଅଧରେ ଦନ୍ତ ଗୁପ୍ତି ରକତ-କୁମ୍ଭ-ନେହା । ୭୭୭ ।
ସିଦ୍ଧ ଛନ୍ଦୀ ସେ ଛଦ୍ରମେଣ ପଣ୍ଡା
ଉତକଟିତ ରୋମାବଳୀ କରେଣ ଆୟୁଧ ଶଣ୍ଡା । ୭୭୮ ।
ରେ ରେ କାର ଶବଦେ ଗୁରୁହେଁ ଉଠିଲେ ଗଲଗାଜି
ପବନହୁଁ ପାଦଗତ ବିହତନ୍ତ ଦ୍ରୁପିଷ୍ଠ ବଳ ଗଞ୍ଜି । ୭୭୯ ।
ବିଦୁରେ ଦେଖିଲେ ଯେ ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ମୃତ
ବନସ୍ତେ ପୋୟେ ମୋର ପାଇଲେ ଅନ୍ନ ଶାସ୍ତି । ୭୮୦ ।
ଭୀଷ୍ମ ବୋଇଲେ ଦ୍ରୋଣେ ପ୍ରେମାନେ କେମନ୍ତ
ଦ୍ରୋଣେ ବୋଇଲେ ନକୁଳ ସହଦେବ ଭୀମ ପାଥ । ୭୮୧ ।

୭୭୮। ଛନ୍ଦ୍ର—କ୍ଷତ୍ରିୟ ବା କ୍ଷତ୍ରଧାରୀ ।

୭୭୮। ସିଦ୍ଧ—କାୟଦଣ୍ଡ, ମନଦଣ୍ଡ ଓ ବାକ୍ଦଣ୍ଡ (କାୟ, ମନ ଓ ବାକ ଜନ୍ମ) ।

ଶୁଣି ଭ୍ରାତେ ଆସି ହୋଇଲେକ ସେକ
 ସଞ୍ଜେ କଉଁସେ ବଳ ହୋଇବେ ନରେଶ । ୭୮୨ ।
 ଶୁଣେ ବୋଇଲେ ଶୁଲ ସମାଧାନ କରିବା
 ଦ୍ରୋଣେ ବୋଇଲେ ରହ ସାଗ୍ରାମ ଦେଖିବା । ୭୮୩ ।
 ଆନେହେଂ ସାଗ୍ରାମ କରିବା ନିପ୍ରୋଧ
 ଜାଣିମାନା ପାଣ୍ଡବେ କେତେମାନ ଯୋଧ । ୭୮୪ ।
 ଶୁଣି ଅହବ୍ରତ ମୁକୁଟବନ୍ଧା ଯୋଦ୍ଧା ଦେନଶ ଶର କର୍ଣ୍ଣ
 ଦ୍ରୁପଦନକୁ ରୁହାଇ ଧାଇଁଲା ରାଧେବନନ୍ଦନ । ୭୮୫ ।
 କର୍ଣ୍ଣର ରଥେ ଯେ ବିକର୍ଣ୍ଣ ସାରଥୀ
 ବାହଇ ତୁରଙ୍ଗମ ସେ ପବନହୁଁ ବେଗ ଗତି । ୭୮୬ ।
 ଭୀମସେନ ଧାଇଁଲା କରେ ଗଦାନ୍ତ ବୁଲାଇ
 କର୍ଣ୍ଣର ରହୁବରେ ହାଦେ ପିଟିଲା ବେଗେ ନେଇ । ୭୮୭ ।
 ଶ୍ରୀଜି ଶ ରଥ ଯେ ହୋଇଲା ଶତେ ଚୂନା
 ନାଶକର ପ୍ରାୟେ ଭେଟିଲା ବ୍ରୁକୋଦର ଜେନା । ୭୮୮ ।
 କର୍ଣ୍ଣ ବିରଥ ଦେଖି ଶଲ୍ୟ ଅଶସ୍ତ୍ରମା
 ରଥେ.ରଥେ ଚଢ଼ି ଆବୋରିଲେ ଦେଖଇ ଶର ଭୀମା । ୭୮୯ ।
 ଧନୁଧ୍ବେ ଧନୁଧ୍ବେ ଧରି ପୁରୋଇଲେ ନାରାଜ
 ଭୀମକୁ ବିକଲେ ଅଶସ୍ତ୍ରମା ଶଲ୍ୟ ମହାରାଜ । ୭୯୦ ।
 ଅନ୍ତରାକ୍ଷେ ଗଦା ବୁଲାଇଁ ଭୀମସେନା
 ମାରୁତର ହୃଦେ ପଡ଼ି ସବ୍ ନାରାଜ ହୋଇଗଲା ଚୂନା । ୭୯୧ ।
 ଗଜି ଶ ବ୍ରୁ କୋଦର ଦିଅଇ ଦୋର ରଡ଼ି
 ଶଲ୍ୟଙ୍କର ରଥ ଭୀମ ଧଇଲା ଦରାଣ୍ଡି । ୭୯୨ ।
 ଧରଣ ରଥ ବୁଲାଇଲା ଅନ୍ତରାକ୍ଷେ
 ଅଶସ୍ତ୍ରମା ରଥେ ନେଇ ପିଟିଲା ପ୍ରତାପେ । ୭୯୩ ।
 ଶ୍ରୀଜି ଶ ବେନ ରଥ ହୋଇଲା ମସ୍ତୀଗୁଣ୍ଡା
 ରଣ ରଙ୍ଗେ ନାଚଇ ମାରୁତ ପରଚଣ୍ଡା । ୭୯୪ ।
 ଗଜଙ୍କର ଉପରେ ଯେ ଅଛନ୍ତି ମାହୁନ୍ତେ
 ମାରନ୍ତି ଲାଙ୍କିଆ ଯେ ପ୍ରହାର କରନ୍ତି ଶଶ କୋନ୍ତେ । ୭୯୫ ।

ବାମ ଅଙ୍ଗ ପାଦ ଭୀମସେନ ନ କରଇ ଶୁଦ୍ଧି
 ଦରାଣ୍ଡି ବେନ ଭୁଜେ ଧଇଲା ବେନ ନାଥୀ । ୭୯୬ ।
 ମହା ମଉ ନାଗ ଦଶନ୍ତ ପଦ୍ମ ପରାୟେ
 କଞ୍ଚିତେ ବୁଲାଇବେ ତାହା ପବନ ତନୟେ । ୭୯୭ ।
 ଦୁଇ ହାତେ ଧରି ଅନ୍ତରାକ୍ଷେ ବୁଲାଇ
 ଗଜ ଯୋଦ୍ଧାଙ୍କର ଉପରେ ପ୍ରହାରଲା ନେଇ । ୭୯୮ ।
 ଗଜକୁ ଗଜ ପଡ଼ିତାଳ ଭୂମିରେଣ ଲୋଟି
 ହାବୋଡ଼ା ହାବୋଡ଼ି ଘାତେ ରଥେ ଯାଉଛନ୍ତି ପାଟି । ୭୯୯ ।
 ଆରେ ଆରେ ବୋଲି ଗର୍ଜଇ ମାରଇ ପାଦଦାତେ
 ଚରଣ ପଡ଼ି ଚୁରୁ ହୋଉଛନ୍ତି ଅଶ୍ବ ଯେ ରାଉତେ । ୮୦୦ ।
 ପଟା କୁନ୍ତ ଲାଙ୍କିଆ ଅସିପଦ ମୁଖଳୀ
 ଝଲକନ୍ତି ଛେଲ ଚନ୍ଦ୍ର ଶ୍ୟାମଳ ମେଘେ କି ବିଜୁଳି । ୮୦୧ ।
 ବେଢ଼ିଣ ଯୋଦ୍ଧାୟେ କରନ୍ତି ପ୍ରହାର
 ନାରାଜ ନ ପୁଟଇ ବ୍ରୁ କୋଦର ଅଙ୍ଗର । ୮୦୨ ।
 ଶତଶିଂଗ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଅଛି ଜନ୍ମକାଳେ
 ବଜ୍ର ଶରୀର ହୋଇବ ତୋହାର ବ୍ରୁ କୋଦର ରୂପ ବେଳେ । ୮୦୩ ।
 ସେ ରୂପ ବିକାଶିଛି ଶରବର ପାବନ
 ସେକ ଉତ୍ତର ଶତେ ସିଂହର ପ୍ରାକର୍ମ ଅଛି ଦେନ । ୮୦୪ ।
 କହନ୍ତେ ଅସମ୍ଭବ ସେ ସାଗ୍ରାମର କଥା
 ଭୟେଣ ଆସ୍ତାନ ଗୁଡ଼ଇ ନାଶକର ଦେବତା । ୮୦୫ ।
 ଗହଳ ଧନ୍ଦୋଳ ଯୁଦ୍ଧ ଦେଖି ନାରଦ ମହାମୁନି
 ଆରେ ଭୀମକୁ ବେଢ଼ିଲେ ଯୋଦ୍ଧାୟେ ଧାଆଁ କିନା ପାଲଗୁନ । ୮୦୬ ।
 ଲଗୁ ଲଗୁ ବୋଲି ନୃତ୍ୟ କରନ୍ତି ତପୋନିଷ୍ଠି
 ଧାଆଁ ରେ ବୋଲି ଡାକ ଦିଅନ୍ତି ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ଗୁପ୍ତ ନାମ ଗୋଟି । ୮୦୭ ।
 ଧାଆଁ ରେ କୌରବେ ନ ଦୁଃସ୍ତ ସାଗ୍ରାମେ
 ପଣ୍ଡାକୁ ଗଣ୍ଡାୟେ ନୋହୁ ଅଛନ୍ତି ଶମେ । ୮୦୮ ।

୮୦୫/୧ ପ୍ରଥମ ଦାଦରେ—ଭୁଗଣ୍ଡ, ଶତଶିଂ, କୋଠାର, ପରଦ, ଫଳା ଅସ୍ତ୍ର ଶସ୍ତ୍ର ପ୍ରଭୃତି ବିଭିନ୍ନ ପୋଥିରେ ଅଛି ।

ଆରେ କୋଉଁରେବେ କିମ୍ପେ ହେକୁଂହେଲ ହୋଉଅଛ
 ବ୍ରାହ୍ମଣେ ସାଗ୍ରାମେ ତୁମ୍ଭେ ନୁହନ୍ତି ନା ଓଛ । ୮୦୯ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ପରସ୍ପେ ରେ ନ ବୁଝି ସେହାକୁ
 ତୁ ଆପଣେ ଉଠ ହୋ ବୋଇଲେ ହିଂସାଧନକୁ । ୮୧୦ ।
 କଳି କୁତୋହୋଲ ଦେଖିବାର ନିମନ୍ତେ
 ପାଣ୍ଡବନ୍ତ ବୋଲି ମୁନି ନ ବୋଲନ୍ତି ତଥ୍ୟ । ୮୧୧ ।
 ଚୁରଗୋଟି ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ଲକ୍ଷେକ ନୃପତି
 କାହାର ମୁଖ ଚୁହୁଂବଟି ଭ୍ରାଜି ଶ ଗଲେ ସେଥି । ୮୧୨ ।
 ଲାଗୁ ଲାଗୁ ବୋଲି ଡାକନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ତନୁଜା
 ନାରଦଙ୍କ ବଚନେ ଧାଇଁଲେ ସବ ରଜା । ୮୧୩ ।
 କୁନ୍ତ ନାରାଜ ଶତଗ ପଳା ଶକତି ଘେନି
 ଦୁଇ ଭୁ ବାଦ୍ୟେ ନାଦ ଶୁଭର ଘୋର ଧ୍ବନି । ୮୧୪ ।
 କରେଣ ଧନୁ ଧରି ଅର୍ଜୁନ ନକୁଳ ସହଦେବ
 ମହାଘୋର ନାଦେ ଧାଇଁଲେ ସେ ତନି ପାଣ୍ଡବ । ୮୧୫ ।
 ଭୀମକୁ ବେଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ଶତେକ ମହାରଜା
 ନକୁଳ କୁନ୍ତ ଦାସେ ଦୁଇ ଭାଗେ ସନ୍ୟ ଭଞ୍ଜା । ୮୧୬ ।
 ଦୁସହ ସାଗ୍ରାମ ଦେଖିଣ ଦେବ ସୁରପତି
 ଆକାଶୁଁ ହୋଣ ଗୁଡ଼ ଦିଲେ ତତକ୍ଷଣାନ୍ତ । ୮୧୭ ।
 ମାତଳ ଘେନି ଅଇଲା ଅନ୍ତରାକ୍ଷେ
 ଅର୍ଜୁନର ଗୁମୁରେ ସେ ଦିଲାଇ ପ୍ରତକ୍ଷେ । ୮୧୮ ।
 ଦେବ ଶହସ୍ର ପାଇଣ ଶର ପାଲଗୁନି
 ବିକଳା ଅବିଚ୍ଛନ୍ନେ ନାରାଜ କରେ ଘେନି । ୮୧୯ ।
 ପଞ୍ଚାଶ ସହସ୍ର ରଜା ଘେନିଣ ଉଠିଲା ଶର ଜାଗ
 ଅର୍ଜୁନକୁ ଶତେ ପୁର କରି ବେଢ଼ିଲା ମହାଶୟ । ୮୨୦ ।
 କେ ଶତେ ନାରାଜ କେ ବେନି ଶତ ବାଣ
 କେ ଶତେ ଶହସ୍ର ବିରନ୍ତି ଅବିଚ୍ଛନ୍ନ । ୮୨୧ ।

କେ ପାଞ୍ଚ ସହସ୍ର କେ ବିରନ୍ତି ଅହିବ୍ରତେ
 କକଡ଼ା ବୃଷ୍ଟି ଜାଣି ଦିଶଇ ଶରପଥେ । ୮୨୨ ।
 ଦୁସହ ନାରାଜ ବିରନ୍ତି ମହାଘୋର
 ଆକାଶେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଲେ କରତାର । ୮୨୩ ।
 ଅନେକ ଯୋଦ୍ଧା ତୁଲେ ବିରନ୍ତି ସବରସ୍ପେ
 ଦିବସ ଦିଶିଲା ଯେ ରାସକାଳ ପ୍ରାୟେ । ୮୨୪ ।
 ସାଧୁ ସାଧୁ ରେ ପାଣ୍ଡବ ତୁମ୍ଭର ମହିମା ଧନ ଧନ
 ଚୁରଜଣ ଘୋଟିଅଛ ଲକ୍ଷେ ରଜାର ସଇନ । ୮୨୫ ।
 ଗୋବିନ୍ଦେ ବୋଇଲେ ସ୍ବାମୀ ଦେଖ ବଳରାମ
 ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ଯୋଦ୍ଧାପଣ ଦୁସହ ସାଗ୍ରାମ । ୮୨୬ ।
 ଦଶ ସହସ୍ର ରଜାସ୍ପେ ଯେତେକ ନାରାଜ ବିର
 ସୈକା ଅରଜୁନ ସବୁର ନାରାଜ ଛେଦି । ୮୨୭ ।
 ନକୁଳର ମହିମା ହୋ କହିତ କି ପାରି
 ସୈକା କୋଳକେ ଯେ ସେ ବହୁତ ସନ୍ୟ ମାରି । ୮୨୮ ।
 ପବନହୁଁ ବହନ ଯେ ସହଦେବ ଯୁଦ୍ଧେ
 ଅହିବ୍ରତକେ ରଥ ପାଡ଼ିଲା ଯେ ପହଡ଼କର ମଧ୍ୟେ । ୮୨୯ ।
 ଭୀମସେନର ସାଗ୍ରାମ ଦେବଙ୍କୁ ଅଗୋଚର
 ରଥୀ ହସେ ସାରଥୀ ସୈକା ପ୍ରହାରକେ ହୁନ୍ତି ରୁରି । ୮୩୦ ।
 ରତ୍ନମଣି ମୁକୁଟ ସୀମନ୍ତମା ଶ୍ରୀଭୁଷା
 ଗର ତଦନ ଯାଇଁ ହୋଇଲା ରକତ ମିଶା । ୮୩୧ ।
 ଅର୍ଜୁନ ଗୁମୁକୁ ରଜା ଜାଗସନ ଉଠି
 ଶ୍ରୀକରେ ଧନୁ ଧରି ନାରାଜ କରଇ ବୃଷ୍ଟି । ୮୩୨ ।
 ଶାସମୁନା ଶରେ ମାରଲା ସବସାଗୀ
 ଅନ୍ତରାଳ ହୋଇଁ ଜାଗରକୁ ନ ଦିଶଇ କିଛି । ୮୩୩ ।
 ହୃଦରେ ପଡ଼ିଲା ତା'ର ମହାନାରାଜ ଗୋଟି
 ସେନ୍ଦ୍ରା ଉପରେ ଭେଦ ଛଇଛୁଡ଼େ ଗଲା ପୁଟି । ୮୩୪ ।

ଦାୟେଶ ଜାଗସର ସେ ପଡ଼ିଲା ଭୂମିରେ ତଳି
ସାଧୁ ସାଧୁ ପାଥ ବୋଲି ପ୍ରଶଂସା କରନ୍ତି ଦେବ ଦୁଳୀ । ୮୩୫ ।
ଆରେ ତୋହୋର ପରା ସଖା ଆଉଁ ଆମ୍ଭେ ହୋଇଲୁ ଯେମନ୍ତ
ସେହି ଜାଗସର ଭୟେ ଆମ୍ଭେ ଦୁଃଖ ପାଇଲୁ ବହୁତ । ୮୩୬ ।
ସେହେନେକ ମହିମା ଅଟଇ ମଗଧ ମହାପାଳେ
ଜନ ବେଳେ ହାରିଲି ମୁଁ କୋଟିପ୍ରେ ସିଂହର ବଳେ । ୮୩୭ ।
ଆଦ୍ୟନ୍ତୁଁ ଆମ୍ଭେ ଯେବେ ତୋତେ ବରଥାନ୍ତି
ମଥୁରା ପରା ରାଜ୍ୟ ଆମ୍ଭେ କମ୍ପାଇଁ ଶୁଭକ୍ତ । ୮୩୮ ।
ହରି ଆପଣେ ତୁ ବିଜେ କର ସାଗ୍ରାମକୁ
ଅର୍ଜୁନକୁ ବୋଲି ଶିର ଛେଦୁ ଯେ ଜାଗସରକୁ । ୮୩୯ ।
ଆମ୍ଭର ଭ୍ରାନ୍ତି ସେବେ ଶୁଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ
ଗୋବିନ୍ଦେ ବୋଇଲେ ଛଣି ଧର୍ମ ପାଳଇ ବୀର ପାଥ । ୮୪୦ ।
ପିଠି ଦେଇ ପଳାଇଲେ ନାରାଜ ଘାତ ବିକଳେ
କଷ୍ଟୀ ଜନଙ୍କୁ ସେ ନ ମାରଇଁ ସବକାଳେ । ୮୪୧ ।
ତୁମ୍ଭେ ଜାଗକୁ କିଛି ଭୟେ ଭ୍ରାନ୍ତି ନ କର ଦେବରାୟେ
ସେହି ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ହାଥେ ତାକୁ କରାଇବି କ୍ଷୟେ । ୮୪୨ ।
ଶୁଣି ବଳରାମେ ହୋଇଲେ ପରମ ସାନନ୍ଦ ମତି
ଆବର କଉରବେ କି ଜୀବନ ପାବନ୍ତି । ୮୪୩ ।
ବଳରାମେ ବୋଇଲେ ହରି ଦ୍ଵାରକା ଚାଲି ଯିବା ।
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ପୁଅଙ୍କର କଷ୍ଟ ନ ଦେଖିବା । ୮୪୪ ।
ଗୋବିନ୍ଦେ ବୋଇଲେ ସ୍ଵାମୀ ଆଜ ରହିବାକ ସେଥେ
ସେ କନ୍ୟାକୁ ପାଣ୍ଡବେ କରନ୍ତି କେମନ୍ତେ । ୮୪୫ ।
ମହାଲକ୍ଷ ପ୍ରତକ୍ଷେ ବିହ୍ଵଳକ ଧନୁର୍ଜୟେ
ରଣ ମନ୍ଥନ କରୁଛୁ ସେବେ ପବନ ତନୟେ । ୮୪୬ ।

- ୮୩୭ { ସେହେନେକ ମହିମା ଅଛି ତୋହୋର ବାଳକାଳେ
ସେହେନେକ ମହିମା ଅଟଇ ପଣ୍ଡୁର ଦୁଲ୍ଲଳେ ।
୮୪୫ { ଗୋବିନ୍ଦେ ବୋଇଲେ ସ୍ଵାମୀ ଆଜକ ସେଥେ ଥିବା
ସେ କନ୍ୟା ପାଣ୍ଡବେ ସେ କିସ କରନ୍ତି ଅବା ।

ସୁହେଷ୍ଠି ଦେବ ଅଛନ୍ତି ଯେ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଅନୁବମେ
ଅର୍ଜୁନ କନ୍ୟାକୁ ବର ନ ଦିଲୁ ବିଚାରତ ଧର୍ମେ । ୮୪୭ ।
କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଦାନ ହୋଇବ ଯିଦ୍ଵସେନା
କେମନ୍ତେ ଭିଆଇବେ ସେ ବ୍ୟାସ ମହାମୁନି । ୮୪୮ ।
ସେହେନେକ ବିଚାର କେଶବ ବଳଦେବ
ବହୁତ ବହୁତ କଥା ଯେ ହୋଇଲୁ ପ୍ରସାଦ । ୮୪୯ ।
ଅଗାଧ ସାଗର ସେ ଶ୍ରୀମହାଭାରତ
ସବୁ ସଞ୍ଚୟନ୍ତେ ଲେଖନକୁ ହୋଇବ ଅପ୍ରମିତ । ୮୫୦ ।
ସେ ନିମନ୍ତେ ଠିକ ଠିକ କର ବଞ୍ଚାଇ କହିଲି
ହୃଦୟରେ ମୋର ବିଜେ କର ହିମବନ୍ତର ଦୁଲ୍ଲଳୀ । ୮୫୧ ।
ମୋତେ ଯେତେ ଦୃଶ୍ୟ ଲେଖନକୁ ଯୋଗ୍ୟ ନାହିଁ
ଅତି ଅରୋଚର ପୁଣି ନୁଆରଇ କହି । ୮୫୨ ।
ସେମନ୍ତେ କହିଲ ଠିକ ଠିକ ଶ୍ରବେ
ଶୁଣୁମୁନି ସାବେଳି ଦାସ ବଦୟନ୍ତି ପ୍ରସାଦେ । ୮୫୩—୧୦୮୩୦ ।

ରାଜାମାନଙ୍କ ସହିତ ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ଯୁଦ୍ଧ

ଅଗସ୍ତିଙ୍କି ପୁରୀ କଲେ ବଇବସୂତ ମନୁ
ରଣରଙ୍ଗ କୁତୋହୋଲ ମୋତେ କହିବା ମହାମନୁ । ୧ ।
ବଦନ୍ତି ମହାତମା ଯେ ମନୁ ପୁରୁଷକୁ
ନିବ୍ରତ ଦେଖି ଅର୍ଜୁନ ଶୁଭିଳା ଜାଗସରକୁ । ୨ ।
ବାଣୀ ନାରକା ବଜ୍ରଲାଭ ଶଅମ୍ଭର
ସେ ଚାରି ରାଜାଙ୍କୁ ତୁଲେ ଯୋଦ୍ଧା ଚାରି ଯେ ସାଗର । ୩ ।
ସେତେକ ଦେନ ଉଠିଲେକ କଉଶୋପେ
ମନ୍ଦର ଗିରି ପ୍ରାୟେକ ଦିଶନ୍ତି ସରସେ । ୪ ।
ଘୋଟନ୍ତି ମେଦିନୀ ଯେ ଉଲୁକାପାତ ଜାଣି
ବିସ୍ଫୁସ୍ତେ ହୋଇଲା ଦେଖି ଦ୍ରୋପଦ ଦୁଲ୍ଲଣୀ । ୫ ।

ଦ୍ରୋପଣୀ ବୋଇଲେ ତୁ ଶୁଣ ଲୋ କେଶିନୀ
 ଘୋର ଅନ୍ଧାର ପ୍ରାୟେକ ଦିଶିଲା ଯେ କାହାର ସଇନ । ୭ ।
 ମୁଦୁସୁଲ ବୋଇଲା ଗୋ ଶୁଣ ଗୋସାମଣୀ
 ଯାହା ପରୁରଲୁ ମୁଁ କହଇ ପରମାଣୀ । ୮ ।
 ଯେ ଅସୁର ଗରାୟେ ଅଟନ୍ତି ରୁହନ୍ତେ ରାୟେ
 ବାଣୀ ନାରକା ବଜ୍ରଲାଭ ଶଅମ୍ଭର ପୟାଣ କରି ଆୟେ । ୯ ।
 ଦୁଃଖ ସମୋଦ୍ର ପ୍ରାୟେକ ଦିଶୁଅଛି ଆଠ
 ଦେବତାୟେ ଉପେ ଗୁଣିଲେ ସ୍ୱର୍ଗବାଟ । ୧୦ ।
 ଯେ ଯେବେ ଅସରନ୍ତ ଆଜି ଜଣିମଟି ହେଲେ
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜାଣିମା ଯେ ଆକାଶ ଦିଗପାଳେ । ୧୧ ।
 ଦ୍ରୋପଣୀ ବୋଇଲେ ଲୋ କେଶିନୀ ମୁଦୁସୁଲ
 ଯେହୁକ୍ଷଣି ଜଣିମେ ମୁଁ ଶୁଭ ଶଙ୍କୁନ ଦେଖିଲି । ୧୨ ।
 ଦେବେ ଦାନବେ ଯାହାର ମହିମା ଦୁଲଭ
 ଭୀମସେନ ବୋଇଲା ମୋହୋର ଭାଗେ ହୋଇଲା ବଜ୍ରଲାଭ । ୧୩ ।
 ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲା ଭୀମସେନର ଆଗ
 ସହସ୍ର ଭୁଜ ବାଣୀ ହୋଇଲା ମୋର ଭାଗ । ୧୪ ।
 ନକୁଳ ବୋଇଲା ଯେ ଅସୁର ନାରକା
 ଆଠ ଯାକ ଯେହାର ମୁଁ ଆବୋରିଲି ଯେକା । ୧୫ ।
 ସହଦେବ ବୋଇଲା ଯେ ନୃପତି ଶଅମ୍ଭର
 ଯେ ରାଜା ହୋଇଲା ମୋହୋର ଭାଗର । ୧୬ ।
 ଶୁଭ ରାଜାଙ୍କୁ ଶୁଭ ଭାଗ କରି ବାଣୀ
 ପ୍ରଥମେ ମାରୁଛି ଯେ ଗର୍ଜନ କରି ଉଠି । ୧୭ ।
 ରଥେକ ଚଢ଼ି ଅଛି ବଜ୍ରଲାଭ ମହାବଳ
 ସେ ରଥେ ଯୋଉଲ ଅଛି ସହସ୍ରେକ ଶାର୍ଦୂଳ । ୧୮ ।
 ହସ୍ତେଶ ଘେନି ଅଛି ବଜ୍ର ଯେ ଶକତି
 ଉପେଶ ବୃନ୍ଦାଅର୍ଚ୍ଚେ ନୁଆସନ୍ତି ତାର କତି । ୧୯ ।

ଆଦିତ୍ୟ ଦେବତା ଅସ୍ତ ହୋଉଅଛି ଯେତେବେଳେ
 ଭୀମସେନ ତେଜ ବିକାଶିଲୁ ମହା କୋପାନଳେ । ୧୯ ।
 ସାରଥୀ ରଥ ବାହୁରୁ ଅତି ବେଗେ
 ଲେହସାର ଧନୁ ଧରି ନାରାଜ ବିରାଜ ଅତି ରାଗେ । ୨୦ ।
 ନିରାଶି ଧାଇଁଲୁ ସେ ପବନର ବଛେ
 ଅନ୍ଧାର ବେଳେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲୁ ରଥ ପଛେ । ୨୧ ।
 ଆହସଣ କରି ସେ ଧାଇଁଲା ରଥ ଦଣ୍ଡ
 ଭୀମକୁ ସାହା ହୋଇଲା ପବନ ପରତଣ୍ଡ । ୨୨ ।
 ଅସୁରର ରଥ ଭୀମ ବୁଲାଇଲା ଅତି ବେଗୀ
 ଦକ୍ଷିଣ ମୃତ୍ତି କରିଣ ପକାଇଲା ଫିଙ୍ଗି । ୨୩ ।
 କୋପେଶ ଫିଙ୍ଗି ଦିଲା ପାଣ୍ଡବ ଭୀମସେନ
 ବଜ୍ରଲାଭ ପଡ଼ିଲା ଯାଇଁ ପଞ୍ଚଦଶ ଯୋଜନ । ୨୪ ।
 ରାଜାର ବିଅର୍ଥେ ପଳାବନ୍ଧୁ ସଇନ
 ଧାମଇ ବ୍ରୁକୋଦର କରେଣ ଗଦା ଘେନି । ୨୫ ।
 ପଳାବନ୍ଧୁ ଦୁରନ୍ତକ ବଳ ସମର ଉପେଛୁ
 ବିକଳେ ବୋଲନ୍ତି ଆସି ଲାଗଇ କିନା ପଛୁ । ୨୬ ।
 ବାସ ଭଗ୍ନ ପଣୀ ପ୍ରାୟେ ବିକଳେ ପଳାନ୍ତି
 ବିଶାଣତେ ରଥ ଭିନି କୋଟି ହାଥୀ । ୨୭ ।
 ଅଗଣିତ ଅଶ୍ୱ ଅସଂକ୍ଷେପ ପାଦାନ୍ତ
 ମାରିଲେ ନ ସରଇ ଯେ ଅସୁରବଳ ଅସ୍ତମିତ । ୨୮ ।
 ଯେତେକ ସଇନ ଭୀମ ମାଇଲାକ ରେଲେ
 ପଡ଼ିଲେ ନିଶାତର ବଳ ସାଗ୍ରାମ କୁତୁହୋଲେ । ୨୯ ।
 ବାଣୀ ବାସବର ଯେ ପଡ଼ିଲା ସମର
 ପଞ୍ଚଶତ ଭୁଜେ ବାଣ ବିରାଇ ବାଣାସୁର । ୩୦ ।
 ଦାବୋଡ଼ା ଶରେକ ଯେ ମାଇଲା ବାର ପାଥ
 ବାଣାସୁର ହୃଦରେ ପଡ଼ିଲା ଯେହେ ବଜ୍ରଦାତ । ୩୧ ।

ଦାୟେଣ ଯାସ କଲା ବଳ ରଜାର ବାଳ
 ମୋହନା ଶରେକ ମାଇଲା ଛନ୍ଦୀୟ ଅଗୁଣିଲ । ୩୨ ।
 ମୋହେ ବାଣୀୟୁର ପଡ଼ିଲା ଉତ୍ତନସାସ୍ତ୍ର ହୋଇ
 ଅନ୍ତରାଳେ ସାରଥୀ ତାର ରଥେକ ନେଲା ବାହି । ୩୩ ।
 ରଜାର ବିଅର୍ଥେ ଦଣ୍ଡ ହୋଇଲକ ଭଗ୍ନ
 ଅନେକ ସନ୍ଧ୍ୟା ଶୋଭାଇ ମାଇଲା ଭ୍ରମସେନ । ୩୪ ।
 ପଡ଼ିଲେ ଅସୁରେ ଭୂମିରେ ଲୋଟି କାପେ
 ବାତ ବିଦାତେ ଯେହ୍ନେ କଦଳୀ ବନ ପ୍ରାପ୍ତେ । ୩୫ ।
 ଭ୍ରମସେନ ଅର୍ଜୁନ ଧାଇଁଲେ ବହନ
 ନାରକା ଶଅମ୍ଭରକଲ ଭେଟିଲେ କୋପମନ । ୩୬ ।
 ନାରକାର ରଥ ଭ୍ରମସେନ ଧରି
 ଶଅମ୍ଭର ନୃପତିର ରଥେ ନେଇଣ କରୁଡ଼ । ୩୭ ।
 ଯେସନେକେ ମଉଦଧି ପବନ ବିଦାତେ ଉଠି
 ପୈକା ପାଣ୍ଡବକେ ଲକ୍ଷେ ରଜା ଘୋଟି । ୩୮ ।
 ନାରକା ଶଅମ୍ଭର ବେନି ରଥ ହାଦେ ଚୁର ଗଲ
 ଭାଳିଲେ ଦନୁଜବଳ ଆବୋରନ୍ତା କେହି ନୋହିଲ । ୩୯ ।
 ମହାଘୋର ସାଗ୍ରାମ ହୋଇଲା ନିଶାସିତ
 ପଳାନ୍ତି ଦାନବ ବଳ ନ ରହନ୍ତି କତି । ୪୦ ।
 ଆପଣେ ଆପଣେ ମାରନ୍ତି ହୋଅନ୍ତି ଅନ୍ୟା ଅନ୍ୟ
 ପର ଆପଣାର ବୋଲି ନ ପାରନ୍ତି ଚିହ୍ନି । ୪୧ ।
 କେଶିନୀ ମୁଦୁସୁଲ ବାହଇ ଦ୍ରୋପଣୀର ରଥ
 ଅନେକ ସଇନି ପାଣ୍ଡବେ କରନ୍ତି ନିପାତ । ୪୨ ।
 ଅସୁର ବଳ ଧର୍ମ ଧାମଇଁ ବ୍ରାହ୍ମଣେ କୋଦର
 ତେର ଯୋଜନ ଦାନବନ୍ତ ପଡ଼ଇ ପୟେଡ଼ । ୪୩ ।
 ରୋଧୁର ନୟା ବହଇ ବନସ୍ତ ଭିତରେ
 କଦଳୀ ଭେଲ! ଗାଣି ଉଠୁଣିଆଇଲେ ଅମୁରେ । ୪୪ ।
 ସମର କରନ୍ତେ ଯେ ରୟଣୀ ପାଇଲ
 କୁରୁବଳ ଥାଠ ଘେନି ମାନଗୋବିନ୍ଦ ରହିଲା । ୪୫ ।

ଦେଖଇ ଭ୍ରମସେନ କଉରବେ ବଳ
 ବୃହନ୍ନା ମାରୁତି କଟାକ୍ଷ କୋପାନଳ । ୪୬ ।
 ରକତେ କଦନ ରୁଚି ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ଅଙ୍ଗ
 ହିରଣ ବିଦାରଣେ ଯେସନେ ଦଶଇ ନରସିଂହ । ୪୭ ।
 ଶଲ୍ୟ ଅଶସ୍ତ୍ରମା କୃପ ଆରୁର୍ଯ୍ୟ
 ଶକୁନି ଜଦ୍ୟରଥ କଳିଙ୍ଗସେନ ମହାରାଜେ । ୪୮ ।
 ପୈମାନେ ସମସ୍ତେ ରଥେ ରଥେକ ଆରୋହି
 ଗିରିବର ସମାନେଣ ଅଛନ୍ତି ଶରେ ରହି । ୪୯ ।
 ଅସୁର ବଳ ନିପାତି ଆସନ୍ତି ରୁଚି ଶରେ
 ରଥେକ ଆରୋହି ଅଛନ୍ତି ଦ୍ରୋପଣୀ ସଙ୍ଗରେ । ୫୦ ।
 ଦୁରେଣ ଦେଖିଲେ କେଶରୀ ଲଙ୍ଗୁଡ଼ ଧ୍ବଜ ଚିହ୍ନ
 ଫର ହର ଉଡ଼ନ୍ତି ଆଲମ୍ବ ଧବଳ ବର୍ଣ୍ଣ । ୫୧ ।
 ସାଂଗ୍ରାମ କରନ୍ତେ ପାଇଲା ରୟଣୀ
 ଦେଖିଲା ମହା ସମୃଦ୍ଧେ କୁରୁବଳ ସଇନି । ୫୨ ।
 ଧାମଇଁ କୋପଭରେ ପାଣ୍ଡବ ସୁନ୍ଦର
 ଅସୁରଙ୍କ ତହୁଁ ଉଛୁଡ଼ି ଘେନିଥିଲା ବଜ୍ର ମୁଦୁଗର । ୫୩ ।
 ପବିତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତେକ ଦଶଇ ବେନି ବାହୁ
 ନିଶାକର ମେଲେ କିବା ନିଜାକରେ ରୁଦ୍ଧ । ୫୪ ।
 ତେସନ ଶୋଭାବନ ପାଣ୍ଡବ ମହାବଳୀ
 ଶ୍ରୋଣିତ ବର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛୁ ସବୁର ମନ୍ଦାର ପୁଷ୍ପ ଭଳି । ୫୫ ।
 ରେ ରେ କାର କର ଧାମଇଁ ଭ୍ରମସେନ
 ଗୁମୁରେ ଓଗାଳିଲା ଆସି ମହାବଳୀ କର୍ଣ୍ଣ । ୫୬ ।
 ଅନେକ ଶର ଯେ ବିହଳା ମହାବେଷେ
 ଶସ୍ତ୍ର ସବୁ ଭଗ୍ନ ହୋଇଲା ମାରୁତିର ହାସେ । ୫୭ ।
 କର୍ଣ୍ଣର ରଥେ ନେଇ ମାଇଲା ବଜ୍ରମୁଥେ
 ମହାଭାସ ପାଇ ରଥ ଭାଙ୍ଗି ହୋଇଲା ଶଶ୍ତ୍ର ଶତେ । ୫୮ ।
 ସାରଥୀ ହସ୍ତେ ଯେ ପଡ଼ିଲେ ମନ୍ତ୍ରଲୋଟି
 କର୍ଣ୍ଣର ହୃଦେ ନେଇ ମାଇଲା ବଜ୍ର ମୁଷ୍ଟି । ୫୯ ।

ଶ୍ରୀମଦେନର ବଜ୍ର ମୁଥ ଦାତେ କର୍ଣ୍ଣ ଯେ ଦୁମାଲଂ
 ଅଶସ୍ତ୍ରମା ରଥ ଟେକିଲା ବେଗେ ନେଇଂ । ୭୦ ।
 ଅର୍ଜୁନ ମିଳିଲା ଯାଇ ଅଶସ୍ତ୍ରମା ପାଶେ
 ଦ୍ରୋଣଙ୍କର ନନ୍ଦନ ବିନ୍ଧିଲା ବାଣ ମହାବେଗେ । ୭୧ ।
 ସହସ୍ରେ ନାରାଜ ଯେ ମାଇଲା ରୋଷଭରେ
 ପଡ଼ନ୍ତି ନାରାଜ ଯାଇଂ ପାଥର ଉପରେ । ୭୨ ।
 ତନି ଭୁବନ କର୍ମି ଲା ଅଶସ୍ତ୍ରମାର ବାଣେ
 ଦେଖିଣ ପାଲଗୁନି ଯେ କଲାକ ଆବରଣେ । ୭୩ ।
 ପୁଣି ଅହିବ୍ରତେକ ନାରାଜ ପୁରୋଇଣ ଦ୍ରୋଣି
 ଅର୍ଜୁନ ଉପରକୁ ବିନ୍ଧିଲାକ କୋପେ ଟାଣି । ୭୪ ।
 ଜଳଧାରା ପ୍ରାୟେକ ହୋଇଲା ଶର ବୃଷ୍ଟି
 ଦେଖିଣ ବଞ୍ଚାଇଲା ତାହା ଶରବର କରୁଟୀ । ୭୫ ।
 ପୁଣି ଅଶସ୍ତ୍ରମା ଲକ୍ଷେ ନାରାଜ ଦେନ
 ଦ୍ରୋଣଙ୍କର ନନ୍ଦନ ଯେ ବିନ୍ଧିଲା ବେଳ ତନି । ୭୬ ।
 ଅର୍ଜୁନ ସହିଲା ଅଶସ୍ତ୍ରମାର ଶର
 ନାରାଜ ପୁରୋଇଲା ପାଣ୍ଡବ ସୁନ୍ଦର । ୭୭ ।
 ଅହିବ୍ରତେ ନାରାଜ ପୁରୋଇ ଅଶସ୍ତ୍ରମାକୁ
 ଚାରି ଅହିବ୍ରତ ଶର ବିନ୍ଧିଲା ରଥ ଉପରକୁ । ୭୮ ।
 ଚାରି ଅଶ୍ୱକୁ ଚାରି ଅହିବ୍ରତ ଶର
 ଅହିବ୍ରତେକ ଶର ପେଷିଲା ସାରଥୀ ଉପର । ୭୯ ।
 ଯେକାବେଳେକେ ସମସ୍ତ ନିରୋଧ
 ଅନ୍ଧାର ଘୋର କରି ଅର୍ଜୁନ ଶର ବିନ୍ଧି । ୮୦ ।
 ପଡ଼ିଲେ ନାରାଜ ଅବିଚ୍ଛନ୍ନେ ମୃତ୍ତି
 ପ୍ରଥମେ ଛୁଡ଼ି ପଡ଼ିଲେ ହସ୍ତ ଯେ ସାରଥୀ । ୮୧ ।
 ଦୁର୍ଜେଣ ଅଶସ୍ତ୍ରମା ରଥ ପଡ଼ଇ ଛୁଡ଼ି
 ଦ୍ରୋଣର ଉପରେ ରଥ ପଡ଼ିଲାକ ମାଡ଼ି । ୮୨ ।
 ଦାୟେଣ ଅଶସ୍ତ୍ରମା ପଡ଼ଇ ଅସାଷ୍ଟମେ
 ଶଲ୍ୟ ରଥ ଧରି କରୁଡ଼ଇ ଶର ଶ୍ରୀମେ । ୮୩ ।

ନକୁଳ କୁମାର ନେଇ ମାଇଲା ବଜ୍ର କୁନ୍ଦେ
 କୃପଙ୍କର ରଥ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଲା ସାରଥୀ ସହିତେ । ୮୪ ।
 ସହଦେବ ଶକୁନିକ ମାଇଲା ମୁଦୁଗରେ
 ରଥ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଲା ଶକୁନି ଉପରେ । ୮୫ ।
 ଅଶସ୍ତ୍ରମା କୃପାଗୃଧ୍ୟ ଶଲ୍ୟ ଯେ ଶକୁନି
 ଚାରିହେଁ ପଲାଇଲେ ଅସାଷ୍ଟମ କାୟେ ଦେନି । ୮୬ ।
 ଥାଠ ଆବୋର ଯେ ଥିଲେ ଚାରି ଶର
 ଭଗନସ୍ତ୍ର ହୋଇ ପଶିଲେ ସନ୍ଧ୍ୟର ଭିତରେ । ୮୭ ।
 ଆରେ ଆରେ ବୋଲି ଯେ ଡାକଇ ଶ୍ରୀମଦେନ
 ପଶିଲା ରଣରଙ୍ଗେ ସୋହୋଡ଼ ଥାଠ ମନ୍ତ୍ରନ । ୮୮ ।
 ଅଠାଶୋଇଂ ଭାଇ ତୁଲେ ମାନବହସ୍ତ
 ସମସ୍ତେ ଚିତ୍ତିଅଛନ୍ତି ମୟେମତ୍ତ ଦାଥୀ । ୮୯ ।
 ହସ୍ତେଣ ଗଦା ପରଶୁ ମୁଦୁଗର
 ବେଢ଼ିଣ ପ୍ରହାର କଲେ ଶ୍ରୀମଦେନର ଉପର । ୯୦ ।
 ଗହଳ ସମର ଦେଖି କୋପେ କାଳେବର
 ଧାମଇ ରଣରଙ୍ଗେ ପାଣ୍ଡବ ସୁନ୍ଦର । ୯୧ ।
 ଅନ୍ତରାଳ ନୟନ ସେ ବଦନ ବିକଟା
 ଭଇରୋବ ମୃତ୍ତି ସେ କଂକାଳ ରୁଦ୍ରପେଟା । ୯୨ ।
 ବିହତ ଦାଡ଼ି କରାଳ ବିକଟ ବିକରାଳ
 ଶାଂକର କେଶ ନୟନ ଭ୍ରମଇ ଅନ୍ତରାଳ । ୯୩ ।
 ବେନି ଭୁଜେ ଦରଶି ଧଇଲା ଗଜ ବେନି
 ଅନ୍ତରାଳେ ବୁଲାଇଲା ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବାହୁ ଦେନି । ୯୪ ।
 ଘୋର ରକ୍ତ ଶବଦ କରି ଶ୍ରୀମଦେନ ଉଠି
 ଭାଙ୍ଗିଲେ କଉରୋବ ବଳ ଅନ୍ତରାଳ ଦୃଷ୍ଟି । ୯୫ ।
 ଗଜେ ଗଜ ଧରି ଶର କୋପେଣ କରୁଡ଼ି
 ରାଜା ଆରୋହନ୍ତେ ଗଜ ତହୁଁ ଶ୍ରୀମ ବାମ ଭୁଜେ ଧରି । ୯୬ ।
 ଡାହାଣ କରେ ନେଇ ମାଇଲା ବଜ୍ରମୁଥେ
 ଅସ୍ଥି ମାୟେଂସ ଧୁଳି ହୋଇଲା ଦାଥୀ ମୟମତ୍ତେ । ୯୭ ।

ପାଦଗତ ହୋଇଣ ଦ୍ରୁଯୋଧନ ପଳାଇ
 ହାକ ଦିଅଇ ଶ୍ରମସେନ ରହ ରହ ଭାଇ । ୮୮ ।
 ରଜାକୁ କଟାଳ ଯନ୍ତ୍ର କଲା ପାଣ୍ଡବ ପ୍ରଜାଣ
 ରଥେ ରଥେ ଚଢ଼ିଣ ଧାଇଁଲେ ଶୁଷ୍କ ଦ୍ରୋଣ । ୮୯ ।
 ପବନର ନୟନ ଶୁଷ୍କ ଦ୍ରୋଣକୁ ଦେଖି
 ଧାମଇଁ ଗର୍ଜିଣ ଗଉରୋବ ଉପେଷି । ୯୦ ।
 ମାତଙ୍ଗ ପଦ୍ମ ଜାଣି ଶ୍ରମସେନ ଶରୀର
 ଭୁବ ଭୁବନ କମ୍ପିଲା ଯାହାର ପାଦଭର । ୯୧ ।
 ଦ୍ରୋଣ ଗୁରୁ ଦେଖିଲେ ପବନର ନୟନ
 ଶୁଷ୍କ ବୋଇଲେ ଦ୍ରୋଣେ ବିଜେ କଲ ଶ୍ରମସେନ । ୯୨ ।
 ଶତଶିଖ ପଦ୍ମ ଭୂଟିଲା ଯାହାର ପାଦ ଲାଗି
 ବନସ୍ତ କଷ୍ଟ ସୁମର ଧାମଇ ମହାରାଣୀ । ୯୩ ।
 ମୂର୍ଖ ଅଗ୍ୟାନ ସେ ଦୁର୍ଭର ଦୁଷ୍ଟ ମନ୍ତ୍ର
 ଜଣି ପାରିବା ଟିକି ସେହୁହାର ତୁଲେ କଲେ ଦ୍ରବ । ୯୪ ।
 ଦ୍ରୋଣେ ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ ସ୍ବାଗ୍ରାମ ନ କଲେ
 ଦ୍ରୁଯୋଧନ କୋପ କରିବ ନା ସେହୁମତେ ବାହୁଡ଼ିଲେ । ୯୫ ।
 ଶୁଷ୍କ, ଦ୍ରୋଣ ଦ୍ରୁଯୋଧନକୁ ଆବୋରି ହୋଇଛନ୍ତି ଆଗେ
 ଧାମଇ ମାରୁଡ଼ି ଯେ ପବନହୁଁ ଅତବେଗେ । ୯୬ ।
 ନୟନ ବିକାଶିଲା ରକତ କୁମୁଦ ଦୃଷ୍ଟି
 କୋପେଣ ପାଣ୍ଡବ ଲୋହାର ବେନ ଗଦା ଘେନି ପିଟି । ୯୭ ।
 ଶୁଷ୍କ ଚଢ଼ିଥିଲେ ରୂପା ରଥ କଣ୍ଠସ୍ଥ ଶୁଭେଶି
 ଗଦା ବିଦାତେ ଭଗ୍ନ କଲା କାଳଦଣ୍ଡପାଣି । ୯୮ ।
 ଶୁଷ୍କଙ୍କର ରଥ ଯନ୍ତ୍ର ଭଜି ରୁର ଗଲା
 ଆରେକ ରଥ ଚଢ଼ି ପୁଣିହୁଁ ଆବୋରିଲା । ୯୯ ।
 ସୈନ୍ୟମଣ ହୋଇଣ ଶୁଷ୍କ ଦ୍ରୋଣ ବେନ ଯୋଧୀ
 ଅବିଚ୍ଛନ୍ନେ ବାଣ ଘେନି ଶ୍ରମସେନ ଉପରକୁ ବନ୍ଧି । ୧୦୦ ।

ଯେସନେକେ ଜଳ ପଦ୍ମ ପଡ଼ଇ ଖସି
 ମାରୁଡ଼ିର ଶରୀରେ ଜୁକୁଜୁଳା ପୋକ ପ୍ରାୟେ ଦିଶି । ୧୦୧ ।
 ଶୁଷ୍କ ଦ୍ରୋଣଙ୍କର ଶହସ୍ରକୁ ତାର କଛୁ ନାହିଁ ଭୟେ
 ଶହସ୍ରେ ପଡ଼ି ରୁର ହୋଉଛନ୍ତି ପଦ୍ମେ ଟେଲା ପ୍ରାୟେ । ୧୦୨ ।
 ଦୁସହ କଟାଳ ଦେଖି ପାଣ୍ଡବ ମହାତେଜୀ
 କୋପେଣ ଶୁଷ୍କଙ୍କର ରଥ ଧଇଲା ଗଲଗାଜି । ୧୦୩ ।
 ଭୁଜଦଣ୍ଡେ ତୋଳି ରଥ କୋପେଣ ବୁଲାଇ
 ଦ୍ରୋଣଙ୍କର ରଥେ ତାହା କରୁଡ଼ିଲା ନେଇ । ୧୦୪ ।
 ଭଞ୍ଜି ଶ ବେନ ରଥ ହୋଇଲା ଭଗନସ୍ତ୍ରୀ
 ଅସାଷ୍ଟମ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ବେନ ମହାରଥୀ । ୧୦୫ ।
 ଦୁରେ ରହ ଦେଖି ହୋଧ କରଇ ମାନଗୋବିନ୍ଦ
 କିମର୍ଥେ ବୁଡ଼ାଇଲି ମୁଁ ସେତେକ ସମ୍ପଦ । ୧୦୬ ।
 କର୍ଣ୍ଣ ଅଶସ୍ତ୍ରମା କୃପ ଭୂରସବା ଶଙ୍ଖ
 ବିନା କାର୍ଯ୍ୟେ ଦେହ ଗଞ୍ଜାଇଲେ ମହା ମହା ମଲ୍ଲ । ୧୦୭ ।
 ଶଙ୍ଖନ ଆଦି କରି ଶୁଷ୍କ ଦ୍ରୋଣ ପଡ଼ିଲେ
 ସେତେକ ବିପଦ ମୋତେ କେଉଁଣ ପୁରୁଷ ବିହଲେ । ୧୦୮ ।
 ଶତେ ଭ୍ରାଥ ଘେନି ମୁଁ ପ୍ରାଣ ପାଇଲି ଯେ ଧର୍ମେ
 ବୁଡ଼ାଇଲି ରାଜ୍ୟ ମୁହିଁ କେବଣ ବିଧାତାର କର୍ମେ । ୧୦୯ ।
 ଶୁଷ୍କ ଦ୍ରୋଣଙ୍କୁ ଆହେଷି ଅଛୁ ଶ୍ରମ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ବବାହୁ
 ଦ୍ରୁଯୋଧନ ବିରୁରଇ ସେ ପ୍ରତକ୍ଷେ ଅଟେ ରହୁ । ୧୧୦ ।
 ଗଦା ପିଟନ୍ତେ ନେଇ ଦ୍ରୋଣଙ୍କ ଉପରେ
 ଅର୍ଜୁନ ନକୁଳ ସହଦେବ ଆସି ଧଇଲେ ଭିନି ଖରେ । ୧୧୧ ।
 ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲ ରହ ରହ ଗୋସାଇଁ
 ସେହୁଙ୍କୁ ନାଶ କରିବାକୁ ଠାକୁରଙ୍କର ଆଗ୍ୟା ନାହିଁ । ୧୧୨ ।
 ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ସ୍ବାମୀ ମନେ କମ୍ପେ ନ ଭଲ
 ପିଅର ଗୁରୁ ସେମାନେ କମ୍ପେ ଧର୍ମକୁ ନ ପାଳ । ୧୧୩ ।
 ଅର୍ଜୁନ ବଚନେ ଶ୍ରମସେନ ଶାନ୍ତି କଲ କୋପ
 ସାଷ୍ଟମ ହୋଇ ଦ୍ରୋଣ ବୋଇଲେ ସାଧୁ ସାଧୁ ମୋହୋର ବାପ । ୧୧୪ ।

ତବ ଜୀବନ ଧନ ପିତା ଭୁବର ଧନ
 ଧନ ଧନ ସାଧନା ଅଟଇ ଭୁବର ଜନନୀ । ୧୧୫ ।
 ଅନେକ ପ୍ରଣୟା ଯଦୁଂ କରନ୍ତି ଶୁଷ୍କ ଦ୍ରୋଣେ
 ନମସ୍କାର କରି ବାହୁଡଲେ ଚାରି ଜଣେ । ୧୧୬ ।
 ଶାଳୁ ପୁଣ୍ୟଶକ ଦମଦୋଷ ରକ୍ତଶ ଶିଶୁପାଳ
 ସେମାନେ ରହିଅଛନ୍ତି ଆବୋରଣ ବଳ । ୧୧୭ ।
 ଭୀମସେନ ଧାମଇଂ ତାହାଙ୍କ ଉପରକୁ
 ସିଂହ ଦେଖି ଯେହ୍ନେ ପଶ୍ଚେତ ପଡଇ ବନଜାବମାନଙ୍କୁ । ୧୧୮ ।
 ବିକଟ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଖି ପଳାନ୍ତି ଥାଠ ଶୁଞ୍ଜି
 ପଞ୍ଚୁ ରାୟେ ସେକ ହୋଇ ନାରାଜ ବିନ୍ଧଲେ ଗଳଗାଜି । ୧୧୯ ।
 ଶସ୍ତ୍ରକୁ ବ୍ରହ୍ମକୋଦର ନ କରଇ କିଛି ଭୟେ
 ପାଞ୍ଚ ରାଜାଙ୍କର ଶର ଛେଦଇ ଧନୁର୍ଜୟେ । ୧୨୦ ।
 ଭୀମସେନ ଗଦା ପିଟେ କରି ଘୋର ଭଞ୍ଜ
 ବେଳ ହୋଇଲାନି ଆସି ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ଘଡ଼ । ୧୨୧ ।
 ଗୋଲ ଯୁଦ୍ଧ ହୋଇଲାନି ରାସ ଘେନି ତନି ଯେ ଦବସ
 ନାରାଜ ବିନ୍ଧ ନ ପାରନ୍ତି ଜନେ ନିରାଶ ଉପବାସ । ୧୨୨ ।
 ଭୀମ ଅର୍ଜୁନର ସାଗ୍ରାମେ ଶାନ୍ତି ନାହିଁ
 ଅନ୍ୟେଣ ଇଚ୍ଛା ନାହିଁ ସାଗ୍ରାମେ ହାସ ଦେଇ । ୧୨୩ ।
 ସେହନେକ ମହିମା ପାଣ୍ଡବ ପଞ୍ଚାଶ
 ପଞ୍ଚରୁକ୍ଷ ଶତ୍ରୁଣୀ ବଳେ ପଶି କଲେ ମହାରଣ । ୧୨୪ ।
 ମେରୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେଣ ବିଜୟେ ଦନକର
 ଉଦେନାଥ ଅସ୍ତ୍ର ଯେ ହୋଇଲୁ ଅନ୍ଧାର । ୧୨୫ ।
 ଶୁଷ୍କ ଦ୍ରୋଣେ ପଳାବନ୍ତି ଶ୍ରୋଣିତ ବର୍ଣ୍ଣ ଅଙ୍ଗ
 କଂଶୁକ ପୁଷ୍ପ ଜାଣି ଦଶନ୍ଧି ବିରଜ । ୧୨୬ ।
 ଦ୍ରୁପଦ ଧନ ରହିଥିଲୁ ଯୋଜନେକ ଅନ୍ତରେ
 ଶୁଷ୍କ ଦ୍ରୋଣେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ କୁରୁନାଥ ଶ୍ରମୁରେ । ୧୨୭ ।

ଗଙ୍ଗାକୁଳେ ପବତ ଗୋଟିୟେ ନାମ ରଣଜୟେ
 ଭଗ୍ନବଳ ଘେନି ତହିଁ ରହିଛି କୁରୁରାୟେ । ୧୨୮ ।
 ସେଣେ ଗହଳ ଧନ୍ଦୋଳ କହିତ କି ପାରି
 ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଉଛୁଳୁ ଅଛି ଭୀମସେନର ଘୋର ରତି । ୧୨୯ ।
 ଶୁଷ୍କ ଦ୍ରୋଣେ ବୋଇଲେ ହୋ ସେଥି ନ ଥିବା
 ବନ ଗହନ ଭିତରକୁ ଚାଲି ଅପସର ଯିବା । ୧୩୦ ।
 ସେ ଥାଠ ଶୁଞ୍ଜି ଆସିବ ଆନୁର କତିକି
 ନ ପାରିବା କେହି ରହି ସବୁ ବୁଡାଇବା ନିକ । ୧୩୧ ।
 ତହୁଁ ଘୁଞ୍ଚି ବନସ୍ତେ ପଶିଲେ କୁରୁରାୟେ
 ଜାରୁ ଥାଠ ପଳାଇ ନ ପାରନ୍ତି ଗଦାଘାୟେ । ୧୩୨ ।
 କାହାର ଅଙ୍ଗ ଶୁଞ୍ଜି ଅଛି କାହାର ଚରଣ ଛୋଟା
 ଗଜ ଅଶ୍ୱ ଚଳି ନୁଆରନ୍ତି ସବୁହେଁ ଶରପୁଟା । ୧୩୩ ।
 କଦଳୀ ବନେ ଯେହ୍ନେ ପଶିଲୁ ମଉନାଗ
 ଶଗେଶ୍ୱରେ ଦେଖି ବିମ୍ବରେ ଯେହ୍ନେ ପଶଇ ଉଡ଼ଙ୍ଗ । ୧୩୪ ।
 ବିଶେଷେଣ ମହାମଉ ଆବର ନିଶାକାଳ
 ଶୁଞ୍ଜିଲୁ ଦମନ ବଳ କରିଣ ମହାଗୋଳ । ୧୩୫ ।
 କେ ପର କେ ଅପର ଅଟଇ ଆପଣା
 କେ ଶସ୍ତ୍ର ମିଶ୍ର ବୋଲି ନ ହେଲୁ କଳଣା । ୧୩୬ ।
 ପଶ୍ଚେତର ଘାୟେ ଲିଭିଲୁ ଦିହୁଡର ହୁଳା
 ଦୁର୍ଗୁଣ ପ୍ରହାର କଲୁ ପବନର ବଳା । ୧୩୭ ।
 ଅର୍ଜୁନର ସାଗ୍ରାମ କହିତ କି ପାରି
 ଉଭୟ ମୁଖେ ସେ ସନ୍ୟନ୍ତ ସାଗ୍ରାମେଣ ମାରି । ୧୩୮ ।
 ବିରଥ ବିଶଦ୍ରସ୍ତ୍ର ସାଗ୍ରାମେ ଦିଅଇ ପିଠ
 ନ ମାରଇ ରଣେ କଇଚ୍ଛା ଜଗଜ୍ଜେଠି । ୧୩୯ ।
 ଭୀମସେନ ସଇନ ମାଇଲୁ ବହୁତ
 ଦୁଇ ହସ୍ତେ ଧରି ପିଟଇ ରଥେ ରଥ । ୧୪୦ ।
 ବଜ୍ରଲତ ରଥ ଶତେ ନଳ ଆୟତନ
 ଅସ୍ତ୍ରବ୍ରତେକ ଶାଢ଼ୋଳ ଯୋଗଲୁ ଥିଲୁ ବିଦ୍ୟମାନ । ୧୪୧ ।

ଦଶଲକ୍ଷ ଶ୍ରୀ ପାଣିଦ୍ରବ୍ୟ ଲଗିଥିଲ
 ସେ ରଥ ପିଙ୍ଗିଦିଲ ଯୁଗଳେ ପଡ଼ିଲ । ୧୪୭ ।
 ରଥଭଗ୍ନ ଦେଖି ଶ୍ଯୁ ଘ୍ରୋଣେ ପଳାଇଲେ
 ଆବର କେବଣ ବାପୁଡ଼ା ରହିବ ତାହାର ଛୁମ୍ବରେ । ୧୪୮ ।
 ଯେସନେକେ ଶୀରସିକୁ ମର୍ଦ୍ଦିଲ ମନ୍ଦର
 କାଳଦଣ୍ଡ ଘେନି ବିଜୟେ କି ନାଶକର । ୧୪୯ ।
 ଦୁସହ ସାଗ୍ରାମେ ପଶିଲେ ଚାରିଭାଇ
 ସନ୍ଧ୍ୟାବଳ ନ ମାରନ୍ତି ଠାକୁରଙ୍କ ଆଶ୍ୟାଂ ନାହିଁ । ୧୫୦ ।
 ଯେକା ବିକ୍ରୋଦର ମାଇଲ ଅନେକ ସଇନ
 ଶହସ୍ର ପକାଇଁ ସଇନ ଦନ୍ତେ ତରଣ ଘେନି । ୧୫୧ ।
 ରଥ ଗଜ ଅଶ୍ୱ ଗୁଡ଼ ପଳାନ୍ତି ମହାଦୁର୍ଗେ
 ରଖ ରଖ ସ୍ୱାମୀ ବୋଲି ଦଶନହ ଭରି ମୁଖେ । ୧୫୨ ।
 ନିର୍ଦ୍ଦୟ ନରପତି ଯାହାର ଶରୀର
 ଶରଣ ବୋଇଲେ ଦୁଗୁଣ କରଇ ପ୍ରହାର । ୧୫୩ ।
 ଅର୍ଜୁନ ବଇକୁଳ ସନ୍ଧ୍ୟର କଷ୍ଟ ଦେଖି
 ସ୍ୱାମୀ ଯେହାନ୍ତ ମାଇଲେ କି ହେବ ସତ୍ତ୍ୱେଂ ନିରମାଣି । ୧୫୪ ।
 ଭିନ୍ନ ୦୦ଂସି ଗାର ମହାଯୁଦ୍ଧ କଲ
 ପଞ୍ଚଦଶ ଯୋଜନ ଯାୟେ ପାୟେଡ଼ା ପଡ଼ିଲ । ୧୫୫ ।
 ଦମନକ ଶାଲୁ ପୁଣ୍ଡରୀକ ଶିଶୁପାଳ ରୁକ୍ମଣ
 ଯେକା ପ୍ରହାରକେ ବିରଥୀ ହୋଇଲେ ପାଞ୍ଚଜଣ । ୧୫୬ ।
 ଦମନକ ଶାଲୁ ପୁଣ୍ଡରୀକ ରୁକ୍ମଣ ଶିଶୁପାଳ
 ବେନ ହସ୍ତେ ଧଇଲ ପାଞ୍ଚଙ୍କର ବାଳ । ୧୫୭ ।
 ଆହେଷିଣ ଆଶୁଅଛୁ ପବନର ବାଳେ
 ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱବାହୁ କରି ଆଶନ୍ତେ ଚରଣ ନ ପଡ଼ଇ ତଳେ । ୧୫୮ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ଦେବ ବିଜେ କରିଅଛନ୍ତି ଦକ୍ଷିଣ ଜଗତ ଉପରେ
 ସନ୍ଧ୍ୟେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ଯାଇଁ ଚାରି ଗରେ । ୧୫୯ ।
 ମକର ମାସ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ଦଶମୀ ଦିନର
 ଚନ୍ଦ୍ର ଦେବତା ଉଦେ ହୋଇଅଛି ଅତାଇ ପ୍ରହର । ୧୬୦ ।

ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ଦେବ ଦେଖିଲେ ଶ୍ରୀମତେନର ମୂରତି
 ଜଗତ ଉପରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଅଇଲେ ତଡ଼ତ । ୧୬୧ ।
 ପ୍ରଣପତ୍ୟ ହୋଇ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ଚାରି ପ୍ରାଥେ
 ଦେଖିଲେ ପାଞ୍ଚ ଜଣଙ୍କ କେଣ ଶ୍ରୀମତେନ ହାଥେ । ୧୬୨ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ଦେବ ବୋଇଲେ ଶୁଣିମା ପଣ୍ଡାୟେ
 ଗୁଡ଼ିଦିଅ ପଳାନ୍ତୁ ଯେ ପାଞ୍ଚ ରାଜାୟେ । ୧୬୩ ।
 ଆମ୍ଭେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଆମ୍ଭର କିସ ହତ୍ୟାବାଦୀ
 ବେଦ ଶାହାସ୍ତ୍ର ଆମ୍ଭର ଶରୀର ସମ୍ପାଦି । ୧୬୪ ।
 ସେ ପାଞ୍ଚ ରାଜାନ୍ତ ଗଳାଇ ଦିଲ ଜାନୁ ତଳେ
 ଗୁଡ଼ିଲ ମାନ୍ଦିକେ ପଳାଇଲେ ପ୍ରାଣର ବିକଳେ । ୧୬୫ ।
 ସେ ଭଗ୍ନ ବଳ ପଳାଇ କୁରୁ ଆଠେଣ ପଶି
 ପଳାନ୍ତି ସମସ୍ତେ ରହିତ ନୁଆରନ୍ତି ଭରସି । ୧୬୬ ।
 ଯେକକୁ ଆରେକ କେହି ପ୍ରତେ ନାହିଁ ରାୟେ
 ଅସମ୍ଭାଳେ ପଳାବନ୍ତି କେହି ନେଉଟି ନ ଚାହାନ୍ତି ଭୟେ । ୧୬୭ ।
 ଯେ ପାଞ୍ଚ ରାଜାୟେ ଯେ ଗଲେକ ପଳାଇ
 ରଜନୀ ପ୍ରଭାତେ ଧାଠେ ଚେଟିଲେକ ଯାଇଁ । ୧୬୮ ।
 ମହାଅଗ୍ନି ନଦୀ ଶରେ ରହି ଅଛନ୍ତି ସଇନ
 ସନ୍ଧ୍ୟେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ନିଜ ଆତ୍ମା ଘେନି । ୧୬୯ ।
 ଦ୍ରୂପଦ୍ୟୋଧନ ରାଜା ତହିଁ ନିତ୍ୟ କର୍ମ ସାର
 ବନସ୍ତେ ପଶି ସଇନ କନ୍ଦମୂଳ ଆହାର କରି । ୧୭୦ ।
 ସଇନ ସମୀକ୍ଷା କରନ୍ତି ରାଜାମାନେ
 କାହାର ପାଆକ ପଡ଼ିଲ କାହାର ଦୁଇ ଶ୍ରୀ ନିଧନେ । ୧୭୧ ।
 ଦ୍ରୂପଦ୍ୟୋଧନ ରାଜାର ଯେ ଅସ୍ତ୍ରାଦି ଶସ୍ତ୍ରଣୀ
 ସାତ ଶସ୍ତ୍ରଣୀ ପଡ଼ିଲେ ପଳାଇଲେ ଯେଗାର ଶସ୍ତ୍ରଣୀ । ୧୭୨ ।
 ଯେତେକ ସଇନ ଅଇଲେ ଉତ୍ତର
 ସାଷ୍ଟମ ହୋଇ ଆତ୍ମା ନାହିଁ ନା କାହାର । ୧୭୩ ।

୧୭୪ { ମହାକଳ ନଦୀ ଶରେ ରହି ଅଛନ୍ତି ସଇନ
 ସନ୍ଧ୍ୟେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ନିଜ ଆତ୍ମା ଘେନି ।

ଦ୍ରୂପଦ ଯେ ପ୍ରାଣୀ କଲ ସେ ପାଞ୍ଚ ରାଜାନ୍ତ ରାଜ
 ତୁମ୍ଭେ ଯେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଧର ନିଲ ଗୁଣେ କସ ପାଇଁ । ୧୭୯ ।
 ରୁକ୍ମଣ ବୋଇଲ ସ୍ୱାମୀ ଶୁଣିମା ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
 ଆମ୍ଭେ ଆବୋରିଲ ତାହାର ଭାଇ ଗୋଟି । ୧୮୦ ।
 ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଦିବ୍ୟର ସେ କରୁଛ ଜଗଜ୍ଜେ
 ଧର୍ମବଳେ ନ ମୋଡ଼ିଲ ସେ ପାଞ୍ଚଙ୍କର ମୁଣ୍ଡ ଗୋଟି । ୧୮୧ ।
 ନାହାଙ୍କର ପିଅର କି ସେ ଜ୍ୟେଷ୍ଠତ୍ରାଥ ବ୍ରାହ୍ମଣେକ ଅଛି
 ମହା ଭଗ୍ୟବନ୍ତ ସେ ସୈନ୍ୟାନ୍ତ କଲ ବାଚ । ୧୮୨ ।
 ଗୁଣ ହେ ପଣ୍ଡାୟେ ବୋଲ ଦୟା ଭବ କଲ
 ତାହାର ବଚନେ ସେ ଆମ୍ଭେ ଗୁଣିଲ । ୧୮୩ ।
 ଦ୍ରୂପଦ ବୋଇଲ ସୈନ୍ୟ ନ ଗଲ ବୁଝିବ
 ଭୟକ ବ୍ରାହ୍ମଣ ହୋଇ କାହୁଁ ହୋଇଲ ସୈନ୍ୟ । ୧୮୪ ।
 ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବୋଇଲେ ତୁ ରାଜାଧିରାଜ ଶିରୋମଣି
 ସୈନ୍ୟବେଳ ପରିଧନ୍ତେ କମ୍ପେ ତାହାନ୍ତ ନ ଚିହ୍ନି । ୧୮୫ ।
 ପୁଣ ପୁଣ ଗାଙ୍ଗେବନ୍ତ ପୁଣେ ଦ୍ରୂପଦ
 ସେ କେ ଟି ତାହାଙ୍କୁ ତ ନାହିଁ ମୋର ଗ୍ୟାନ । ୧୮୬ ।
 ରାଜା ବଚନେ କହନ୍ତି ଗଙ୍ଗାର ନନ୍ଦନ
 ଯାହା ତୁ ପରୁରଲୁ ଶୁଣ ହୋ ଦ୍ରୂପଦ । ୧୮୭ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର କି ଗୋବିନ୍ଦ କହ ଅର୍ଜୁନ ସେ ତନୁ
 ଆନ କେ ଜଣନ୍ତା ନାହିଁ ଲକ୍ଷେ ରାଜାର ସଇନ । ୧୮୮ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତାର ଆମ୍ଭେ ନୋହୁ ନା ବଇରି
 ଅର୍ଜୁନ ଲେଖାୟେ ତ ପିତାମହ ଆମ୍ଭେ । ୧୮୯ ।
 ଆମ୍ଭେ ଗଦାଗୁରୁ ଅଟନ୍ତି ବଳଭଦ୍ର
 ତାହାଙ୍କ ଦେଖନ୍ତେ ଆମ୍ଭେ ଦୟା କରନ୍ତି ଗୋବିନ୍ଦେ । ୧୯୦ ।
 ପାଣ୍ଡବେ ତ ମଲେ ଜହର ଘରେ ଜଳ
 ଆମ୍ଭେ ଜଣିମାକୁ କେ ସାମର୍ଥ ଅଛି ଆମ୍ଭେ ଭଲ । ୧୯୧ ।
 ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବୋଇଲେ ବାବୁ ବୁଝିଲ ତୋହୋର ଗ୍ୟାନ
 ଲକ୍ଷ ଯେ ବନ୍ଧୁ ସେହୁ ପ୍ରତ୍ୟେ ଅରଜୁନ । ୧୯୨ ।

ବେନ ବୃକ୍ଷ ବୁଲଇ ଯେ ଧାଇଁଲ ପ୍ରଥମେ
 ପବନର ନନ୍ଦନ ସେ ଯେ ପାଣ୍ଡବ ଶ୍ରମସେନେ । ୧୯୩ ।
 ତାହାର ପଛେ ଯେ ବେନ ବୃକ୍ଷ ଧରି କରେ
 ନକୁଳ ସହଦେବ ସେ ମାୟାର କୁମରେ । ୧୯୪ ।
 ସୁଝେଷୁ ମାସ ନ ଥିଲେ ତାହାଙ୍କର ଭୁଲେ
 ଚାରି ପାଣ୍ଡବେ ଲକ୍ଷେ ରାଜାନ୍ତ ଜଣିଲେ । ୧୯୫ ।
 ଦ୍ରୂପଦ ବୋଇଲ ସୈନ୍ୟ ଅତି ଅଗୋରର
 ପଞ୍ଚୁ ପାଣ୍ଡବେ କୋଇଲାୟେ ମଲେ ଜହର ଘର । ୧୯୬ ।
 ପ୍ରତ୍ୟେ ଦେଖିଲୁ ସାତଜଣ ମଲ
 ପୁରୁଷନ ସହଚେ ପ୍ରତ୍ୟେ ନାଶ ଗଲ । ୧୯୭ ।
 ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦ୍ରୋଣ ବୋଇଲେ ସେମାନ ସବୁ ମିଥ୍ୟା
 ପୁରୁଷନ ନାଶ ଗଲ ସେହି ସେ ସତ କଥା । ୧୯୮ ।
 କହିଲେ ଶକୁନି ଧୂମ୍ରାସନ କର୍ଣ୍ଣ ଶଲ୍ୟ
 ଆଦ୍ୟହୁଁ ଜାଣିନି ନା ତୁମ୍ଭେ କୁରୁବଳକୁ ନ କହ ଭଲ । ୧୯୯ ।
 ଜହର ଘରେ ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେ ନାଶ ଗଲେ ପାଣ୍ଡବେ ।
 ସୋଦ୍ରମାପଣ ତୁମ୍ଭେ ନ ଗୁଣ କେବେହେଁ ଗାଙ୍ଗବେ । ୨୦୦ ।
 ଦ୍ରୋଣକୁ କହନ୍ତି ସେ ଲଘବ ଚରିତ
 ମରନ୍ତା ଲେକକୁ ସୈନ୍ୟାଙ୍କର ଶୋଗ ଯେ ବହୁତ । ୨୦୧ ।
 ପ୍ରଶୁରମ ଅବା ଦୟା କଲେ ଅନୁରାଗେ
 ଯେ ସେ ଭକ୍ଷାଣୀ ସେହି ସେ ତହିଁର ସଂଯୋଗେ । ୨୦୨ ।
 ଗୁରୁ ତୋଷି ଅବା ବିଦ୍ୟା ପାଇଲେ
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ଜନମୁ କି ଆନ ଜନମ ହୋଇଲେ । ୨୦୩ ।
 ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବୋଇଲେ ବାବୁ ଆମ୍ଭେ ଭଞ୍ଜିଲ
 ଦେହ ଗଞ୍ଜାଇଲ ପ୍ରାଣେ ନାଶ ନ ଗଲ । ୨୦୪ ।
 ଅଜାତଶତ୍ରୁ ସେ ଯେ ଧର୍ମରାଜ ସୁଝେଷୁ
 ତାହାଙ୍କର ବଚନ ଅଲଘି ତ ସେ ଭାଇ ଚାରିଗୋଟି । ୨୦୫ ।
 ତେଣୁ କରି ନାଶ ନ କଲେ ତୁମ୍ଭେ ରଣେ
 ଜନ୍ମ କଳଙ୍କ ଦେନ ତୁମ୍ଭେ ହୋଇଲ ଜଣେ ଜଣେ । ୨୦୬ ।

ଆରେ ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ ଗର୍ବ ଭାବେ ତୁମ୍ଭେ ବୁଡ଼ାଇଲ ଆତ୍ମନ୍ତ
 ଯେହୁ ଦିନା ଦୁଇ ଗୁରୁରେ ଜାଣିମାନା ସତ ମିଛ ତଦନ୍ତ । ୧୯୭ ।
 ଭଗ୍ନ ବଳ ଘେନି ଚଳଇ ମାନଗୋବିନ୍ଦ
 ପାଞ୍ଚାଳୀକ ଦେଖି ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଅନେକ ସାନନ୍ଦ । ୧୯୮ ।
 ଯାହା ସେ ବୋଇଲେ ବ୍ୟାସ ମହାମୁନି
 ମହତଙ୍କର ବାକ୍ୟ ଘେନି ଲଭିଲୁ ଯିଦ୍ଧସେନା । ୧୯୯ ।
 ମଦନଗିରି ପଦ୍ମରେ ସଜନି ନିବ୍ରତ କଲ
 ଦ୍ରୋପଦ ପୁଅଙ୍କର ଚନ୍ଦ୍ର ବର୍ଣ୍ଣ ନ ଦିଶିଲ । ୨୦୦ ।
 ଶ୍ରୀମଦେନ ବୋଇଲ ଦେବ ଦ୍ରୋପଣୀ ଘେନିଣ ସଙ୍ଗରେ
 ଗୁଲ୍ ଦିନେ କରିବା ଦ୍ରୋପଦ ଜଗଣ ଉପରେ । ୨୦୧ ।
 ତେବେ ସେ ଦ୍ରୋପଦର ଜାଣିମାନା ତରଥ
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଦେବେ ବୋଇଲେ ବାବୁ ନୋହୋଇ ଯେମନ୍ତ । ୨୦୨ ।
 ଆରେ ଆମ୍ଭେ ଅଇଲୁଇ ବିପତ୍ତିର କାଳେ
 ଦୃଗତି ବଞ୍ଚି ରହିଲୁଇ ବାବୁ କୁରୁଲର ଶାଳେ । ୨୦୩ ।
 ସମ୍ପଦର କାଳେ ଆନ ଠାବେ କମ୍ପେ ଯିବା
 ସେହୁ କୁରୁଲଶାଳେ ରହି ହୋଇବାକ ବିଭା । ୨୦୪ ।
 ବିପଦର କାଳେ ଆତ୍ମନ୍ତ ଠାବ ଦିଲୁ ଚନ୍ଦ୍ରୀ
 ମୁକତ ହୋଇବ ନା ଆତ୍ମର ବିଭା ଦେଖି । ୨୦୫ ।
 ପାଣ୍ଡବେ ପାଞ୍ଚେହେଁ କେଶିନୀ ଦ୍ରୋପଣୀ
 ବଇତୁର୍ଯ୍ୟ ପଦ୍ମରେ ବସିଣ ଭଲନ୍ତି । ୨୦୬ ।
 ଲକ୍ଷେକ ଶୂଢ଼ ଉଗନସ୍ତେ ପଳାଇଲେ
 ସଭୟେଁ ଯେକ ହୋଇ ଲେଉଟନ୍ତି ବୋଲି ବାଟ ନିରୋଧଲେ । ୨୦୭ ।
 ଆତ୍ମର ଆଉଁ ପ୍ରମାଦ ପଡ଼ିବକ ଦ୍ରୋପଦକୁ
 ଦୋହତା ଗୋଟି ଦେଇ ସମର୍ପି ହୋଇଲୁ ଆତ୍ମକୁ । ୨୦୮ ।
 କେଶିନୀ ବୋଇଲୁ ତୁମ୍ଭେ ମହତ ପଞ୍ଚୁଜନେ
 ଲକ୍ଷେକ ନୃପତି ଜଣିଲୁ ତୁମ୍ଭେ ବିଦ୍ୟମାନେ । ୨୦୯ ।

ପୁଣିନ୍ତ ଘେନି କେଶେ ପଳାଇଲେ ଦ୍ରୋପତ
 ଅନେକ ବିକଳ ହୋଉଛନ୍ତି ଲେଉଟଣ ତୁମ୍ଭନ୍ତ । ୨୧୦ ।
 ଗୁଲ୍ ଗୁଲ୍ ସ୍ଵାମୀ ଆମ୍ଭେ ନିଜ ଭୁବନକର ଯିବା
 ପାଞ୍ଚାଳ ଦେଶ ରାଜାର ଦୋଷ ନ ଧରିବା । ୨୧୧ ।
 ସ୍ଵାମୀ ଦ୍ରୋପଣୀ ଜାତକଲ ଯହ୍ନର ନିମନ୍ତେ
 କାଳେ ସୁକାର୍ଯ୍ୟ ଲଭିଲୁ ଦ୍ରୋପଦ ନୃପତି । ୨୧୨ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ ଅଟୁ ଯେ ଭଣାଗ
 ଆତ୍ମନ୍ତ ଦେବ ବୋଲିକ ଦ୍ରୋପଦ ସଞ୍ଚଲେ କୁମାରୀ । ୨୧୩ ।
 କେଶିନୀ ବୋଇଲୁ ମୁଁ ଜାଣଇ ଯେଥର ଭବ
 ତୁମ୍ଭନ୍ତ ବୁଝଇ ମୁହିଁ ପଞ୍ଚୁ ଯେ ପାଣ୍ଡବ । ୨୧୪ ।
 ଦ୍ରୋପଦ ରାଜାକୁ ଯେବେ ଦ୍ରୋଣେ ଧରି ନେଲେ
 ଅର୍ଜୁନର ହାଥେ ନେଇ ବନ୍ଦୀ କରାଇଲେ । ୨୧୫ ।
 ଅନମିତ୍ତେ ଅପମାନ ଦିଲୁକ ଦ୍ରୋପଦ
 ତାହାର ଅଭିମାନେ ରାୟେ ଖଟିଲୁ ବିଲେତନ । ୨୧୬ ।
 ଅଠର ବରଷେ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଲେ ଧୃଜଟୀ
 ଦ୍ରୋପଦ ବୋଇଲେ ମୋତେ ଦେବା ଦୋହତା ଯେକ ଗୋଟି । ୨୧୭ ।
 ମୁହିଁ ତାହା ପ୍ରଦାନ କରିବି ଅର୍ଜୁନକୁ
 ତାହାର ହାଥେ ନଶାଇବି କୌରବକୁ । ୨୧୮ ।
 ଈଶ୍ଵରେ ଆଗ୍ୟା ଦିଲେ ବ୍ୟାସ ଦୁର୍ଭାଷାକୁ
 କନ୍ୟା ଗୋଟିୟେ ତୁମ୍ଭେ ଉପୁଜାଇ ଦିଅ ଦ୍ରୋପଦକୁ । ୨୧୯ ।
 ସ୍ଵାମୀର ଆଗ୍ୟାୟେ ମହାମୁନି କଲେ ଯାଗ
 ଶିଖଣ୍ଡୀ ଧୃଷ୍ଣଦୃମନ ସେ ଜାତ ହୋଇଲେ ଆଗ । ୨୨୦ ।
 ପଛେଣ ଜାତ ହୋଇଲେ ଯେହୁ ଯିଦ୍ଧସେନା
 ପାଣ୍ଡବେ ଜଦୁର ଘରେ ଦହନ ହୋଇଲେ ଶୁଭଲକ ଧୃଜ । ୨୨୧ ।
 ବ୍ୟାସକୁ ପରୁରଲେ ଯେସନେ କଲେ କଥା ଫୁଟ
 ମହା ଲକ୍ଷେକ ଭିଆଇ ପାତଲେ ବ୍ୟାସକୂଟ । ୨୨୨ ।

ଅର୍ଜୁନହଂ ଆନ ଯେହା ନୋହବ ବିନ୍ଧନ୍ତା
 ସେ ଲୁଖ ଯେ ବିନ୍ଧବ ଦେବଲ୍ ତାହାରେ ଦୋହତା । ୨୨୩ ।
 ସେସନେକ ଚରିତ ଉଆଇଲେ ମୁନ ବ୍ୟାସେ
 ସୟମ୍ବର କଲ ରଜା ତୁମ୍ବର ପ୍ରତିଆଶେ । ୨୨୪ ।
 ସଦାଶିବର ବାକ୍ୟ କେ ଆନ କଲ
 ଯାହା ବାଞ୍ଛିଲ ଗ୍ରୋପଦ ତାହା ସେ ପାଇଲ । ୨୨୫ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ପୁରୁଷଲେ କେଶିନୀ ଅଗ୍ରତେ
 ଆମ୍ବେ ପାଣ୍ଡବେ ବୋଲି ତୁ ଜାଣିଲୁ କେମନ୍ତେ । ୨୨୬ ।
 କେଶିନୀ ବୋଇଲା ଯେ ଆଦି ଅବତାରେ
 କେତୁକା ନାମ ସେହାର ଆଦି ସତ୍ୟ ଯୁଗରେ । ୨୨୭ ।
 ମୋହୋର ନାମ ସେ ଅଟଇ ଉଗ୍ରତାର
 ଦାସୀପଣେ ଖଟଇ ମୁଁ ସେହାର ମନୋହର । ୨୨୮ ।
 ଦୁଃଶୟ ଜନମେ ସେ ସେକବଳା ପାବଣୀ
 ମୋହୋର ନାମ ଦେବ କାଉଁରୀ ମାଳିନୀ । ୨୨୯ ।
 ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ମୁଁ ସେହାର ପରିବାରୀ ଅଟଇ
 ଭୃତ୍ୟ ସଭାବେ ମୁଁ ସେହାର ଚରଣେ ଖଟଇ । ୨୩୦ ।
 ତୃଣୟ ଜନମେ ସେ ଅଟଇ ଶରୀ ଦେବୀ
 ମୁହିଁ ସେ ପ୍ରିୟମୁଦା ସେହାର ଚରଣେ ସେବି । ୨୩୧ ।
 ଚତୁର୍ଥ ଜନମେ ସେ ଗ୍ରୋପଣୀ ରୂପେ ଅବତରି
 କେଶିନୀ ନାମ ମୋହୋର ମୁଁ ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ଭୃତ୍ୟକାରୀ । ୨୩୨ ।
 ତୁମ୍ବେ ପାଞ୍ଚଇନ୍ଦ୍ର ସିନା ଅଟ ସେକ ମୂରତି
 ମୁଁ ତୁମ୍ବେ ଜାଣି ଅଛୁନି ତୁମ୍ବେ ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ପତି । ୨୩୩ ।
 ଅନେକ ଜନ୍ମର କଥା ଯହୁଁ କହିଲୁ କେଶିନୀ
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ତୁ ତ ପୂଜାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ମାନ । ୨୩୪ ।
 ଅନେକ ଗଉରବେ କଲେ କେଶିନୀକ
 ଅପର୍ଣ୍ଣା ବୃନ୍ଦାଅର୍ଚ୍ଚ ମେଲେ ଲେଖିଲେ ପାଞ୍ଚାଳୀକ । ୨୩୫ ।
 କନ୍ୟାକୁ ଘେନି ସେ ପଣ୍ଡୁ ପଞ୍ଚୁପୁତ୍ର
 କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରକୁ ଗମନ୍ତୁ ମାତାଙ୍କର ସମୀପେ । ୨୩୬ ।

ସେ କନ୍ୟା ଦେଖି ବିରୁରନ୍ତ ଦେବ ଧର୍ମେ
 ଲୁଖ ବିନ୍ଧଲ ଅର୍ଜୁନ ବରି ନ ଦିଲ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଅନୁକମେ । ୨୩୭ ।
 ଆମ୍ବେ ସେ କନ୍ୟା ହୋଇବ ଯୁଗତେ
 କେମନ୍ତେ ଉଆଇଛନ୍ତି ବ୍ୟାସ ତପୋବନ୍ତେ । ୨୩୮ ।
 କନ୍ୟାର ଲେଉଟେ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ମନରେ ବିରୁର
 ଯୁଗତେ କନ୍ୟା ହୋଇବ ଆମ୍ବେ । ୨୩୯ ।
 ଶ୍ରୀମତେନ ବିରୁରଇ ଅର୍ଜୁନ ଅବା ଲୁଖ ବିନ୍ଧଲ
 ଦୁଷ୍ଟରାଜାମାନନ୍ତ ଘେନି ମାନଗୋବିନ୍ଦ ଗୋଲ କଲ । ୨୪୦ ।
 ମୁଁ ଯେବେ ସାଗ୍ରାମ ନ କରି ହୋଅନ୍ତି ତୁମ୍ଭ
 ଅର୍ଜୁନ ଗୁରୁ ଦପେ କି ଆଶନ୍ତା ସିଦ୍ଧସେନା । ୨୪୧ ।
 ମୋହୋର ସେ କନ୍ୟା ହୋଇବ ଯୁଗତେ
 ଅର୍ଜୁନ ସେ କଥା ଅବା ଲଢ଼ିବ କେମନ୍ତେ । ୨୪୨ ।
 ଯୁଗତେ ଯେବେ ମୋତେ ନ ଦେବେ କୁମାରୀ
 ବଳାଜ୍ଞାରେ ଅବଶ୍ୟ ମୁଁ ନେମଇଁ ଉଚ୍ଛୁନ୍ତି । ୨୪୩ ।
 ସାଂଗ୍ରାମେ ଶୁଣିହେଁ ତ ନୋହନ୍ତି ମୋତେ ସରି
 ପାଞ୍ଚାଳୀକ ଘେନି ରହିବ ପଛେ ହିତମୁଖୀ ବନ ପୁରୀ । ୨୪୪ ।
 ନକୁଳ ବିରୁରଇ ସୁକୁମାର ମୋତେ ଦେଖି
 ମୋତେ ସେ ନିଶ୍ଚେ ବରିବ ଶରଦ ତନ୍ତ୍ରମୁଖୀ । ୨୪୫ ।
 ସହଦେବ ବିରୁରଇ ମୁଁ ମନ୍ତ୍ରୀଚୂଡ଼ାମଣି
 ମୋତେ ସେ ପ୍ରାପତ ହୋଇବ ଯେ ଗ୍ରୋପଦ ଦୁଲ୍ଲଖୀ । ୨୪୬ ।
 ସେସନେକ ବିରୁର ଯେ ସବୁଙ୍କର ମନେ
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ଆମ୍ବେ ଲେଉଟ କରିବୁଁ କେସନେ । ୨୪୭ ।
 ଆମ୍ବେ ଲେଉଟ କଲେ ହୋଇବ ବହୁତ ମନ୍ଦ
 ସୋଦରେ କଳଙ୍କ ଲୁଗିବ ହୋଇବ ବଡ଼ ଦ୍ରବ । ୨୪୮ ।
 ମାତାଙ୍କର ଅଗ୍ରତେ କହିବା ଗୋପ୍ୟ କରି
 ଯେହେଁ ଆଶ୍ୟାଂ ଦିଅନ୍ତି କୁନ୍ତସେନର କୁମାରୀ । ୨୪୯ ।
 ରାସ ଯେ ହୋଇଅଛି ଅତୀତ ପ୍ରହାର
 ସୟଂବର କନ୍ୟା ଘେନି ପ୍ରବେଶ କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର ଦ୍ଵାର । ୨୫୦ ।

ମା ଗୋ ପାଣି କଳସାୟେ ଦେବା ପାଦ ଶଉଚ କରିବା
 କୋଇଲାୟେ ବୋଇଲେ କିସ ପ୍ରାପତ ହୋଇଲ ରେ ବାବା । ୨୫୧ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣସି ଗୋ ମାୟେ
 ପ୍ରାପତ ହୋଇଲ ବଡ଼ ସୁସଞ୍ଚି ଫଳ ଗୋଟାୟେ । ୨୫୨ ।
 ମାତା ବୋଇଲେ ଯେବେ ପ୍ରାପତ ଯେକ ଫଳ ଗୋଟି
 ପାଞ୍ଚ ଭାଇ ଯାକ ତୁମ୍ଭେ ଭୁଞ୍ଜି ବାବୁ ବାଞ୍ଜି । ୨୫୩ ।
 ଯେସନେକେ ଆଗ୍ୟାଂ ଦିଲେ ସେ ପରମ ଅପଣ୍ଡା
 ତୁମ୍ଭର ଆଗ୍ୟାଂ ଆନନ୍ଦ ପାଷାଣ ରେଖ ସିନା । ୨୫୪ ।
 ଶ୍ରୀମସେନ ବୋଇଲ ମା ଗୋ ସେ ସତେ ନୋହଇ ଫଳ
 ଲକ୍ଷ ବିନ୍ଧ ଆଣିଲୁ ଗୋ ଦ୍ରୋପଦ ଦୁଲ୍ଲଭ । ୨୫୫ ।
 କୋଇଲାୟେ ବୋଇଲେ ବାବୁ ମହତଙ୍କର ବଚନ
 ତୁମ୍ଭେ ସାଧୁ ପୁତ୍ର ମୋର ବଚନ ନ କର ଆନ । ୨୫୬ ।
 ଯେହ୍ନେ ଆଗ୍ୟାଂ ମୁଁ ଦେଲି ନିରାଧାର
 ପାଞ୍ଚେହେଁ ପ୍ରଦାନ ହୋଅ ଦ୍ରୋପଦ କୁମାରୀ । ୨୫୭ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ମା ଗୋ ଯେହ୍ନେ ସେ ଯୁଗତ
 କୋଇଲାୟେ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ପ୍ରକୃତି । ୨୫୮ ।
 କେଶିନୀ ମୁଖ ଚାହିଁ ବୋଇଲେ ଯିବୁସେନା
 କେମନ୍ତେ ବୁଲନ୍ତି ଗୋ ଭିକ୍ଷା ପାତ୍ର ଦେନ । ୨୫୯ ।
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ ମହାନିଶା କାଳେ
 ଭରଣ ଲେଟିୟେ ଜାଳିଲେ କୁରୁକର ଶାଳେ । ୨୬୦ ।
 କେଶିନୀ ବୋଇଲ ଗୋସାମଣୀ ଜାଣିଲ ଯେହ୍ନେଙ୍କର ବସା
 ଦ୍ରୋପଦ ବିକଳ ତେଣେ ହୋଉଥିବନ ମନାଷା । ୨୬୧ ।
 ରାଜାର ଅଗ୍ରତେ ମୁଁ ବାରତ କରଇଂ ଯାଇଂ
 ଯେଥକୁ ଦ୍ରୋପଦକୁ ଆଶଇ କତାଇଂ । ୨୬୨ ।
 ଯେତେକ ତଥାପି ଗଲକ ମୁଦୁସୁଲ
 ଦ୍ରୋପଦ ଭୁବନକୁ ସେ ବହନ ହୋଇଂ ତଳ । ୨୬୩ ।
 କୁମାର ଶାଳରେ ପାଉଁଶ ଶେଯ୍ୟା ଗୋଟିୟେକ କଲେ
 କରପଟି ଗୋଟିୟେ ପାଉଁ କୋଇଲାୟେ ସୁତଲେ । ୨୬୪ ।

ତାହାଙ୍କର ପାଦତଳେ ପାଉଁଶ ଶେଯ୍ୟା ଗୋଟିୟେ ପାଉଁ
 ତହିଁର ଉପରେ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ଦେବ ଯେ ପହଞ୍ଚି । ୨୬୫ ।
 ତାହାଙ୍କର ପାଦତଳେ ପାଉଁଶ ଶେଯ୍ୟା ଚାରି ଗୋଟି
 ତହିଁର ଉପରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ଶ୍ରୀମ ନକୁଳ ସହଦେବ କରୁଟୀ । ୨୬୬ ।
 ତାହାଙ୍କର ପାଦତଳେ ପାଉଁଶ ଶେଯ୍ୟା ସୁପାଣୀ
 କୋଇଲାୟେ ବୋଇଲେ ଗୋ ସେହ୍ନେଠାରେ ଶୋଅ ଦ୍ରୋପଣୀ । ୨୬୭ ।
 ଶୁର ଶେଯ୍ୟା ଦେଖି ସେ ଦ୍ରୋପଦର ଦୋହତ
 ଭୋ ଦଇବ ବୋଲି ସେ କପାଳେ ଦିଲ ହାଥ । ୨୬୮ ।
 କୋଇଲାୟେ ବୋଇଲେ ଗୋ ଭିକ୍ଷାଣୀ ମୋହୋର ପୋୟେ
 ତୋହୋର କରମେ ଯେହ୍ନେ ପାଇଲୁ ଗୋ ମାୟେ । ୨୬୯ ।
 ଯାହା ଅରଜି ମାତା ତାହା ସିନା ଭୁଞ୍ଜି
 ସମ୍ପଦ ବିପଦ ମା ଗୋ ସଂସାରର ମଝି । ୨୭୦ ।
 ଦ୍ରୋପଣୀ ବଇକୁଲ୍ୟ ପାଉଁଶ ଶେଯ୍ୟା ଦେଖି
 ଭୋ ଦଇବ ପୁରୁଷ ମୋହୋର କପାଳେ ଯେହ୍ନେ ସେ ଅଛୁ ଲେଖି । ୨୭୧ ।
 ହଂସୁଲୁ ତୁଳୀ ଗଜଦନ୍ତ ରହୁ ଖଟୁଲି
 ବେଢି ଇଚ୍ଛାରନ୍ତୁ ମୋତେ ଲକ୍ଷେକ ପୋଇଲି । ୨୭୨ ।
 ସୁପାଣୀର ଉପରେ ଦାସୀନେତ ପାଉଁ
 ତହିଁରେ ଉପରେ କର୍ପୁର ଗୁଣ୍ଡି ସେବଣୀ ପାଖୁଡ଼ି । ୨୭୩ ।
 ତହିଁରେ ରଗଡ଼ ହୋଅଇ ମୋହୋର ଶରୀର
 କେମନ୍ତେ ଶୋଇବି ମୁଁ ପାଉଁଶ ଶେଯ୍ୟା ଉପର । ୨୭୪ ।
 ଲକ୍ଷେକ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଦେନ ବ୍ୟାସ ମହାଯତ
 ମହାଯାଗ କୁଣ୍ଡୁ ମୋତେ କଲେ ଉତପତ୍ତି । ୨୭୫ ।
 ପାଞ୍ଚାଳ ରାଜାର ମୁଁ ଅଟଇ ଦୁଲ୍ଲଖୀ
 ଭୋ ଦଇବ ପୁରୁଷ ମୋତେ ଯେହ୍ନେ କଲୁ ଆଣି । ୨୭୬ ।
 ଯେ ଶୁର ପାଉଁଶ ଉଡ଼ି ପଡ଼ିଲେ ଦିନକର ସୁକୃତ ଯାଇ
 ଯେହ୍ନେ ମାଉଁ ଗଲେ ଆଷ୍ୟ ଶ୍ରୀହାନ ହୋଅଇ । ୨୭୭ ।

୨୭୮।୨ ବେଢି ବିଚ୍ଛବନ୍ତ ସହସ୍ରେକ ମୁଦୁସୁଲୀ ।

୨୭୯।୨ ଇଚ୍ଛାରନ୍ତୁ—ସମ୍ଭାଳନ୍ତୁ, ବିଚ୍ଛାବନ୍ତୁ, ବିଶ୍ରାମନ୍ତୁ ।

ମୁହିଁ ପରମ ମାହେଶ୍ୱରୀ ଶରୀରେ ଗ୍ୟାନ ଥାଉଁ ଥାଉଁ
 ସେ ଭୟ ଶେଷରେ ଶୋଇବି ମୁଁ ଆଉ କାହୁଁ । ୨୭୮ ।
 ଦେଖିଣ ଶ୍ରୀମ ସେ କଟାକ୍ଷିଣ ଶୁଭିଂ
 ବୋଲଇ ଦ୍ରୋପଣୀ ଗୋ ନ ଶୁଅ କାହିଁପାଇଁ । ୨୭୯ ।
 ଦେଖିଣ ଭୟେ କଲ ଦ୍ରୋପଦ କୁମାରୀ
 ସେ ଦୁଷ୍ଟ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଗୋଟି ନ ପୁଣ ମୋତେ ମାର । ୨୮୦ ।
 ଭୟେଣ ପାଞ୍ଚାଳୀ ପଦ୍ମଜଲେ ବଜଲେ
 ପଞ୍ଚୁ ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ଚରଣର ତଳେ । ୨୮୧ ।
 ଦେଖଇ ଚନ୍ଦ୍ର ଭାର ଯେ ତମ୍ଭା କପୋରୀ
 ଉତ୍ତର ଗଡ଼ୁ ପୀତା ଯେ ସୀମସ୍ଥାନେ ସବୁ ଡେର । ୨୮୨ ।
 ଦଦର ଛତା ଚର ପାଶୋଇ ହରଗୋବିନ୍ଦ ମୁଣି
 ସ୍ୱାହା ପ୍ରୋଷଣୀ ସଉରୋର ପାଦ ପାଣି । ୨୮୩ ।
 କୁଣ ତମ୍ଭାପାତ୍ରୀ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ପୁଷ୍କର ମାଳୀ
 ଦେଖି ମୃତ୍ୟୁଗତ ହୋଇଲ ଦ୍ରୋପଦ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ । ୨୮୪ ।
 ରାଜକୁମାରୀ ହୋଇ ସେହେନେକ କର୍ମ ମୋହୋର
 ଭକ୍ଷଣୀ ବ୍ରାହ୍ମଣମ୍ଭ ମୁହିଁ ପାଇଲଇଁ ବର । ୨୮୫ ।
 ଭୋ ଦଇବ ପୁରୁଷ ତୁ ପାପ ପୁଣ୍ୟ ନ ବିଚାରୁ
 ପ୍ରିୟ ବୋଲି କରି ଜନମ କମ୍ପେ କରୁ । ୨୮୬ ।
 ଆନ ରାଜା ହୋଇ ଯେବେ ମୋତେ ପାଆନ୍ତା
 ମଥାର ଉପରେ ବସାଇ ମୋତେ ଘରେ ନିଅନ୍ତା । ୨୮୭ ।
 ନିର୍ଦ୍ଦୟା ବ୍ରାହ୍ମଣ ସେତେ ହରସୋଗୀ
 ଅନ୍ତେଶ ହୋଇଲି ମୁଁ ସେହାଙ୍କର ପାଦତଳକୁ ଯୋଗୀ । ୨୮୮ ।

୨୭୯।୨ ନ ଶୁଭିଂ ଦ୍ରୋପଣୀ ଗୋ ନ ଶୁଅ କାହିଁ ପାଇ—ଦ୍ରୋପଦୀ ନ ଶୁଭିଂ, ନ ଶୁଭାନ୍ତେ
 ଶ୍ରୀମ ବୋଲଇ, ହେ ଦ୍ରୋପଣୀ ! ତୁମ୍ଭେ କାହିଁକି ଶୋଭନାହୁଁ । ଏପରି
 ପାଠ ଅଛି ।

୨୮୮।୧ ହରସୋଗୀ—ହରଙ୍କ ପରି ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ।

ଦ୍ରୋପଣୀର ଶୋଚନା ହାବେ କହିତ କି ପାରି
 ରାଜାର ନନ୍ଦନା ସେ ବିଶେଷେ ବାଳୁତ କୁମାରୀ । ୨୮୯ ।
 ବିକଳେ ପଦ୍ମଜଲ ସେ ଶ୍ରୀମରେ ହାସ କରି
 ପୁଣ ପୁଣ ଦ୍ରୋପଣୀ ନାରାୟଣ ନାରାୟଣ ସୁମରି । ୨୯୦-୧୯୧୨୦ ।

ଦ୍ରୋପଦୀର ପୁରାଣ କଥା

ଶୁଣ ବଇବସୁତ ମନୁ ବଦୟନ୍ତ ଅଗସ୍ତି
 କୁଟୁମ୍ବ ବସାଇ ଭଲଇ ଦ୍ରୋପଦ ନୃପତି । ୧ ।
 ଅକାରଣେ କମ୍ପେ ମୁଁ ସପ୍ତମ୍ଭର କଳି
 କାର୍ଯ୍ୟ ନ ପାଇଲି ଧର୍ମୀ ହୋଇ ମଲି । ୨ ।
 ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଲୁଖ ବିକଲେ ସେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଗୋଟି
 କାଳକ ଶତ୍ରୁ ପଣ ମୋତେ କଲକ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର । ୩ ।
 ଯେବଣ ଗୋଲ ସେ କଲେ ଦୁଷ୍ଟ ରାଜାପୁତ୍ର
 ମୋହୋର କଲ କୃତ ଆବର କାହାକୁ ଦୋଷ ଦିପ୍ତେ । ୪ ।
 କେ କେଣେ ମାଇଲି ସେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଗୋଟିକି
 ଭୟେ ପଳାଇଲୁ ଆମ୍ଭେ ନୁଆରଲୁ ଦେଖି । ୫ ।
 କେ ପାଞ୍ଚାଳୀକ ମୋର ଦେନଗଲ ବଳେ
 ରୋବଇ ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ୱର ଦୋହତାର ବିକଳେ । ୬ ।
 ଧୃଷ୍ଣଦୁମନର କଷ୍ଟ କହିତେ କେହୁ ପାରି
 ଅନେକ ରୋଦନ କରଇ ସେ ଭୂମିରେଣ ପଡ଼ି । ୭ ।
 ଦୋହତାର ବିକଳେ ରୋବଇ ପଦ୍ମାବତୀ
 ମା ଗୋ କାଳକ ପ୍ରତିପାଳି ତୋତେ ମୁଁ ସେବେ ହୋଇଲି ବିଅର୍ଥୀ । ୮ ।
 କେ ପ୍ରାଣେ ମାଇଲି କେବା କେଣିକି ଦେନ ଗଲ
 ପୋଡ଼ୁ ମୋର ଦେହ ମୋତେ କମ୍ପେ ମରଣ ନୋହିଲ । ୯ ।
 ଆରେ ବାବୁ ମୋହୋର ଶିଖଣ୍ଡୀ ଧୃଷ୍ଣଦୁମନ
 ଲେଉଟ କି ନା ବାବୁ ଆରେ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କର ବର୍ଣ୍ଣ ଚିହ୍ନ । ୧୦ ।

ଗୋଳବେଳେ ଅବା ସେ କେଣେ ଥାନ୍ତି ଲୁଚି
ଭୟେ ପଳାଇଲୁଁ ଆମ୍ଭେ ନ ଗଲ ବସ୍ତ୍ର ଦୁଃଖ । ୧୧ ।
ତାହାର ତୁଲେ କିନା ରଣ ଯଗ୍ୟଂ ନ କଲୁ
ଦ୍ରୋପଦୀର ପାଇଁ କିମ୍ପେ ସଭୟେ ନ ମଲୁଁ । ୧୨ ।
ଦ୍ରୋପଦର ବଚନେ ସେ ଦ୍ରୋପଦର ବେନିବଳା
ତୁଲେ କୁମାରେ ଦେନିଲେ ସହସ୍ରେକ ହୁଳା । ୧୩ ।
ସଭାର ଆୟତନ ଯାଉଛନ୍ତି ଲେଖି
ଦେଖିଲେ ଅନେକ ରାଜା ଯୋଦ୍ଧା ଛନ୍ତି ପଡ଼ି । ୧୪ ।
ରହମଣି ମୁକୁଟ ବିରାଜିତ ଲଲିତେ
ରକତେ ଯିପଣ୍ଡ ହୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି ରଣ ଆଡ଼େ । ୧୫ ।
ରକତ ମାୟେଂସ ଦେଖି ବିଜୟେ ଶମଶାନୀ
କରନ୍ତି ସେଧର ପାନ ଯୋଗୀକୃନ୍ଦ ଘେନି । ୧୬ ।
ଟହ ଟହ ହାସ୍ୟେ ହୁଳହୁଳି ଶବଦେ
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଉଛୁଳୁ ଅଛି ତାକି ତମ୍ଭରୁ ନାଦେ । ୧୭ ।
ମାତଙ୍ଗୀକୃନ୍ଦ ଘେନି ଦେଖା କରନ୍ତି ଭ୍ରମଣୀ
ଅନେକ କ୍ଷୀତାରଙ୍ଗ କରନ୍ତି ଗୋସାମଣୀ । ୧୮ ।
ଚର୍ଚ୍ଚିକା ଗୁମୁଣ୍ଡା ଗୁଚକେଶ୍ବରୀ ଉଦ୍ରୁକାଳୀ
କଙ୍କାଳୀ ବେତାଳୀ କାଳୀ ଭୈରୋଗୀ ବାସେଳୀ । ୧୯ ।
ମତୁଆଳ ଖେଡେ ହୃଦେ ବନମାଳା
ଖେଚରୀ ଭୂଚରୀ ଦେଖା ଚକିତା ଚଞ୍ଚଳା । ୨୦ ।
କେ ବ୍ୟାଘ୍ର କେ ସିଂହ କେ ଶାଢ଼େ'ଲ ବାହନୀ
ଗଜ ଅଶ୍ବ ଗର୍ଧଭ ବଳେୟା ପୟାଣୀ । ୨୧ ।
ନାଚନ୍ତି ଗାବନ୍ତି ବାଦନ୍ତି କୁତୋହୋଲେ ଖେଡ଼ି
ପ୍ରେତ ଭୂତମାନେ ଦିଅନ୍ତି ଘୋର ରଡ଼ି । ୨୨ ।
ମହା ନିଶା କାଳେ ରକତ ମାୟେଂସେ ଭେଳା
ତୋ ରୂପ ତଲୟେ ମା ଗୋ ଉଦ୍ଧର ସବମଙ୍ଗଳା । ୨୩ ।
ସେ ନବ କୋଟି କାନ୍ତାମା ଚରଣେ ମୋର ସେବା
ଶୁଦ୍ରମୁନି ସାବେଳା ଦାସକୁ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇବା । ୨୪ ।

୧୫୨ ରକତେ କର୍ଦ୍ଦନେ ହୋଇଛନ୍ତି ଦୁଷ୍ଟ ଦ୍ରୁପିଷ୍ଠେ ।

ହୁଳାନ୍ତ ଲଗାଇ ଚଳିଯାନ୍ତି ଧୃଷ୍ଣଦୁମନେ
ସମସ୍ତ ଦେଶମାନେ ହୋଇଲେ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନେ । ୨୫ ।
ଲେଖନ୍ତି ମେଡ଼ ମଣ୍ଡପ ଅଣଉହାତ ଥାନମାନେ
ତୋଟାପୁର ନାଟପୁର ପଶିଲେ ଗହନ ବନେ । ୨୬ ।
ସମସ୍ତ ଗୋପ୍ୟଥାନେ ଲେଖନ୍ତି ଉପଲେସି
କେବଣ ଠାବେ ଅବା ଗୋପ୍ୟ ଥାନ୍ତି ବସି । ୨୭ ।
ରୁଧିରେ ମୃତୁପିଣ୍ଡ ପଡ଼ିଛନ୍ତି ଅସ୍ତମିତେ
ଆସ୍ତାନ ଆଦି କରି ଚଉବିଂଶ ଯୋଜନ ପରିଧନ୍ତେ । ୨୮ ।
ଲେଖି ନ ପାଇଲେ ସେ ଦ୍ରୋପଦର ଗୁଚେ
ଭ୍ରମନ୍ତେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ କୁରାଳଶାଳ ନିକଟେ । ୨୯ ।
ଶିଖଣ୍ଡୀ ବୋଇଲୁ ଯେ ଅଟଇ ଅଣଉହାତ ଥାନ
ସୈନ୍ୟ ଅବା ବ୍ରାହ୍ମଣେ ହୋଇଥିବେ ଗୋପ୍ୟାନ । ୩୦ ।
ଉତ୍ତନଶାସ୍ତ୍ର ହୋଇ ପହଞ୍ଚିଛି ପବନର ବାଳ
ନିଶ୍ବାସ ଘାତେ ଆକାଶକୁ ଉଠୁଅଛି ଗୁଳ । ୩୧ ।
ପାଞ୍ଚଦିନ ପରିଧନ୍ତେ ଆହାର ନଦ୍ରା ନାହିଁ
ଶବ୍ଦ ମର୍ଦ୍ଦି ସୁସ୍ତେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତେ ଅଛି ଶୋଇ । ୩୨ ।
ନିଶ୍ବାସ ଘାତେ ଗୁଳ ଗୋଟି ଉଠଇ
ଦ୍ବାଦଶ ତାଳ ଉପରକୁ ସଞ୍ଚା ଗୁଡ଼ି ଉଡ଼ଇ । ୩୩ ।
ନିଶ୍ବାସ ସହରନ୍ତେ ପୁଣ ବାହୁଡ଼ଣ ବସଇ
ଦୂରେ ଥାଇ ଧୃଷ୍ଣଦୁମନ କଲେ ମହାହାସଇ । ୩୪ ।
ଶିଖଣ୍ଡୀ ବୋଇଲୁ ବାବୁ ନ ଯିବା ତହିଁର ପାଶ
ସୈନ୍ୟଶି ଭାସିବେଟି ଶୋଇଛନ୍ତି ଶେଷ । ୩୫ ।
ଭୟେଶ କୁମାରେ ନ ଗଲେ ତାହାଙ୍କର କି
ବାହୁଡ଼ି ଯାଇଁ ପିତା ଦ୍ରୋପଦଙ୍କୁ କହନ୍ତି । ୩୬ ।
ଭୋ ତାତ ଅନେକ ଦୂର ଗଲୁ ଆମ୍ଭେ ଗମି
କାହାକିଲ୍ ଦେଖି ନୁଆରିଲୁ ଦେବ ସ୍ବାମୀ । ୩୭ ।

୨୭୧୯ ଉପଲେସି—ଉପନେସି, ଉପନ୍ୟାସ ।

୩୧୧୯ ଉତ୍ତନଶାସ୍ତ୍ର—ଉତ୍ତନଶାସ୍ତ୍ରୀ ।

ଦ୍ରୋପଣୀ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କର ଯେ ନାହିଁ ବର୍ଣ୍ଣ ଚିହ୍ନ
 ଶୁଣି ଦ୍ରୋପଦେଶର ବିଚ୍ଛନ୍ନ କଲ ମନ । ୩୮ ।
 ଉଚ୍ଚସ୍ୱରେ ଶ୍ରେୟନ କରଇ ଭୂଅପତି
 ପୁରଜନମାନେ ସମସ୍ତେ ଶ୍ରେୟନ୍ତୁ । ୩୯ ।
 ମା ଗୋ ଅଦାର ଅଯୋନି ଜାତ ଅଗ୍ନିକୁମାରୀ
 ପିତାର ଅଦକ୍ଷପଣେ ହୋଇଲୁ ଦୁଃଖ ଭରି । ୪୦ ।
 ମୋର ହୃଦର କଥା କହିବି କାହା ଆଗ
 ଶରୀର ବିସର୍ଜିବି ଗୋ ନ ହେଉ ଶୋକ ଯୋଗ । ୪୧ ।
 କରନ୍ତି ଶ୍ରେୟନ ସେ ପୁରର ସମସ୍ତ କାମିନୀ
 ସ୍ୱେଦନ୍ତର ସମୟେ ପ୍ରବେଶ କେଶିନୀ । ୪୨ ।
 ଜଣାଇଁ ମୁଦୁସୁଲୀ ପଶିଲ ଅନ୍ତେଶ୍ୱର ପୁରେ
 ସମସ୍ତେ ଥିର ହୋଇ ବୋଲନ୍ତି ସ୍ୱେତ ଥିଲ ସଙ୍ଗତରେ । ୪୩ ।
 ଦ୍ରୋପଦ ବୋଇଲେ ଗୋ କେବଣ ବାରତା
 କେଶିନୀ ବୋଇଲୁ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଭ ଶୋକ ଚିନ୍ତା । ୪୪ ।
 ସମସ୍ତ କୁଶଳ ଯେ କହଇ ମୁଦୁସୁଲୀ
 ଦ୍ରୋପଦ ବୋଇଲେ ମୁଁ ନିସ୍ତରିଲି ନିସ୍ତରିଲି । ୪୫ ।
 କେଶିନୀ କହଇ ବସି ସମସ୍ତ ବିଧାନ
 ଲୁଖ ବିଛଇ ସ୍ୱାମୀ ଯେବଣ ବିଦୁଜନ । ୪୬ ।
 ତାହାନ୍ତ ଗୋଲ ଯଦୁଂ କଲେ କୁରୁ ଗରେ
 ବଡ଼ ଭ୍ରାତେକ ଆସି ହୋଇଲୁ ସଙ୍ଗତରେ । ୪୭ ।
 ବେନି ବୃକ୍ଷ ଉପାଡ଼ି ଧରିଅଛି ବେନି ହାଥେ
 ଦେଖିଣ ଭଜିଲେ ଦୁଷ୍ଟ ରାଜାୟେ ସମସ୍ତେ । ୪୮ ।
 ବୃକ୍ଷ ବୁଲଇ ପବନ ଗତି କରି ପିଟି
 ରଥ ଗଜ ଅଶ୍ୱ ପଡ଼ିଲେ ଭୂମି ଲେଟି । ୪୯ ।
 ପୁଣି ଧାଇଁଲେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଜଣ ବେନି
 ବୃକ୍ଷେ ବୃକ୍ଷେ ସେ କରେ ଛନ୍ତି ଘେନି । ୫୦ ।

୩୮ । ବିଚ୍ଛନ୍ନ—ଅତି ଚିନ୍ତାଯୁକ୍ତ । ୪୦ । ଅଦକ୍ଷ—ଅଦକ୍ଷ ।
 ୩୯ । ଶ୍ରେୟନ୍ତୁ—ଶ୍ରେୟନ କରନ୍ତି ।

ଆସନ୍ତେଣ ଦେଖିଲେ ମନ୍ତ୍ରୀ ଯେ ଶଙ୍କୁନି
 ସେ ହାସେ ପଳାଇଲୁ ଯେ ଅଇଲେ ତାହାର ରଥ ଘେନି । ୫୧ ।
 ଅନେକ ରହୁ ଯେ ମଣ୍ଡିଲୁ ଅଛି ରଥେ
 ତହିଁର ଉପରେ ବସାଇଲେ ଦ୍ରୋପଣୀଙ୍କ ମୋତେ । ୫୨ ।
 ଯେବଣ ସ୍ୱାଗ୍ରାମ କଲେ ଭଜବରେ
 ଦେବଙ୍କୁ ଦୁଲ୍ଲଭ ସେ ମାନବେ ଅଗୋଚରେ । ୫୩ ।
 ଲକ୍ଷେ ରାଜାକର ସେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଗୁରୁ ଜଣେ
 ତଦନ୍ତ ନାହିଁ ଦେବ ପଡ଼ିଲେ ଯେତେ ରଣେ । ୫୪ ।
 ଯେତେବେଳେ ସ୍ୱାଗ୍ରାମ କଲେ ରୁକ୍ମଣ ବାଣାୟୁର ସଅମ୍ଭର ବଜ୍ରଲଭ
 ଦେଖିବାକୁ ଅବଶ୍ୟ କହିବାକୁ ଦୁଲ୍ଲଭ । ୫୫ ।
 ରଥେ ରଥେ ଗଜେ ଗଜେ ପିଟିଲେ ଦେବ ଧରି
 ସ୍ୱେଦା ଘାନ୍ତିକେ କରୁଡ଼ନ୍ତି ଅଶ୍ୱ ଗୁରୁ ଗୁରୁ । ୫୬ ।
 ଭଜି ପଳାଇଲେ ରାଜାୟେ ନ ରହିଲେ କେହି
 ପଞ୍ଚଦଶ ଯୋଜନ ପରିସନ୍ତେ ରୁଧିର ନଦୀ ବହି । ୫୭ ।
 ମହା ବଳବନ୍ତା ସେ ଅଟନ୍ତି ବ୍ରାହ୍ମଣେ
 ଲକ୍ଷେ ରାଜା ଦର୍ପ ସେ ମର୍ଦ୍ଦିଲେ ଗୁରୁଜଣେ । ୫୮ ।
 କାଳଦମନ ଶିଶୁପାଳ ପୁଣ୍ଡରୀକ ରୁକ୍ମଣ
 ଶାଲୁ ନୃପତିକ ଲଇ ଦୁଷ୍ଟ ପାଞ୍ଚଜଣ । ୫୯ ।
 ସ୍ୱେଦାଙ୍କର ସୁନୟ ଦେବ ଅସଂକ୍ଷେପ କରି ମାରି
 ସ୍ୱେ ପାଞ୍ଚ ରାଜାନ୍ତ ଦେବ ଆଣିଲେ କେଣ ଧରି । ୬୦ ।
 ଜୟଦେବ ବୋଲି କରି ସ୍ୱେକର ପଣ୍ଡାୟେ
 ସେହି ବସିଥିଲେ ଦେବ ଦକ୍ଷିଣ ପଞ୍ଚୁ ମଣ୍ଡୋଆୟେ । ୬୧ ।
 ତାହାଙ୍କର ଗୁମୁରେ ନେଇ ପାଞ୍ଚନ୍ତ ପକାଇ
 ସେ ଗୁରୁ ପଣ୍ଡାୟେ ଯେ ଗଡ଼ଘାଲି ଶୋଇ । ୬୨ ।
 ବଡ଼ ଧାର୍ମିକ ବିବେକ ସେ ବଡ଼ ଦୟାବନ୍ତ
 ବୋଇଲେ ଶୁଭଦିଅ ମାରି କସ ଅଜିବା ସ୍ୱେଦାନ୍ତ । ୬୩ ।

୬୧ । ସେହି ବସିଥିଲେ ଦେବ ଦକ୍ଷିଣ ଜଗତ ଗୁମୁ ମଣ୍ଡୋଆୟେ ।

୬୨ । ଦୁଲ୍ଲଭ—ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ । ୫୯ । ଲଇ—ସହିତ, ଲଗାଇ ।

ତାହାଙ୍କର ବଚନ ଦେବ ଅଟଇ ଅଲକ୍ଷ୍ମୀ ତ
 ଆଗ୍ୟାଂ ପ୍ରମାଣେ ଦେବ ଗୁଡ଼ି ଦଲେ ତାହାନ୍ତ । ୭୪ ।
 ବେନ ଜାନୁ ତଳରେ ଦେବ ଦଲେ ତାହାନ୍ତ ଗଳାଇ
 ସମସ୍ତ ରାଜାଙ୍କୁ ଯେ ଶାସ୍ତି କହଣା ନ ଯାଇ । ୭୫ ।
 ସଞ୍ଜିବି କେଶିନୀ ମୁଦୁସୁଲ କହଲୁ ସମସ୍ତ
 ଶୁଣି ପଞ୍ଚାଳେଶ୍ବର ଅନେକ ଉଷତ । ୭୬ ।
 ତୁ ମୋହୋର ମାତା ଗୋ ତୋହୋର ଅପାଦ ଘେନଇ ମୁହଁ
 ଯେବେ ତୁ ସେମାନନ୍ତ ଗୋ ଗୁଡ଼ି ଅଇଲୁ କାହିଁ । ୭୭ ।
 କହଇ କେଶିନୀ ଯେ ଶୁଣ ନୃପରାଜ
 ଯେ ମୋହୋର ବଚନ ଦେବ ଶୁଣିମା ସାବଧାନ । ୭୮ ।
 ଆମ୍ଭନ୍ତ ଘେନିଗଲେ ସେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ପାଞ୍ଚ ଖରେ
 ଯାଇଁ ଗହଲେ କୁରୁକ୍ଷଣାଳ ଭିତରେ । ୭୯ ।
 ସ୍ବାମୀ ଅନେକ ବିନୋୟି ମୁଁ କହଲି ତାହାଙ୍କୁ
 ବିଜେ କରିବା ଦେବ ଦ୍ରୋପଦ ଭୁବନକୁ । ୮୦ ।
 ଇଚ୍ଛା କଲେ ଦେବ ହେ ଲେକ୍ୟ ପାରନ୍ତି ସେ ଗମି
 ଇଚ୍ଛା ନ କଲେ ଦେବ ସେ ମେରୁଦ୍ବଂ ଅତଳ ସ୍ବାମୀ । ୮୧ ।
 ଶ୍ରେ ଦେବ ଗୋସାମଣୀ ମୋତେ ଆଗ୍ୟାଂ ଦଲେକ ରାଇ
 ବୋଇଲେ ପିତାଙ୍କୁ ମୋହୋର ଘେନିଆସ ବେଗେ ଯାଇଁ । ୮୨ ।
 ବହନ ବିଜେ ଦେବ କରିବା ମହାପଟେ
 ନ ପୁଣ ଦେଖି ନ ପାରି ସେ ଚଳନ୍ତି ଶୂନ୍ୟ ପଥେ । ୮୩ ।
 ଶିଖଣ୍ଡୀ ବୋଇଲୁ ଦେବ ବ୍ରାହ୍ମଣ ତହିଁ ନାହିଁ
 କେବଣ ଦାନବେ ଦେବ ଅଛନ୍ତି ତହିଁ ଶୋଇ । ୮୪ ।
 ଆମ୍ଭେ ସେହି କୁରୁକ୍ଷଣାଳେ ଦେଖିଲୁ ଦେବଭୟେ
 ସନ୍ଧିଧକୁ ନ ଗଲୁ ଦେବ ରାକ୍ଷସଙ୍କ ଭୟେ । ୮୫ ।
 ଦ୍ରୋପଦ ବୋଇଲେ ଆୟୁ ଯାଅନି କେଶିନୀ
 ଶିଖଣ୍ଡୀ ଧୃଷ୍ଣଦୁମନନ୍ତ ସଙ୍ଗତରେ ଘେନି । ୮୬ ।
 ତନୁହେଁ ଆଜେ ହୋଇଥିବେ ସେ ଗୁପ୍ତତେ
 ଅନ୍ତର ହୋଇ ଦେଖିବ ସେ ବ୍ରାହ୍ମଣ କି ଦଇତେ । ୮୭ ।
 ଅତାଇ ପ୍ରହର ହୋଇଅଛି ରୟଣୀ
 ଚଳିଲେ କେଶିନୀ ରାଜକୁମାରନ୍ତ ଘେନି । ୮୮ ।

୭୭।୧ ଆୟୁ—ଆର୍ଯ୍ୟ, ଆଉ ମଧ୍ୟ ହେବ ।

କୁରୁକ୍ଷଣାଳ ସନ୍ଧିଧେଣ ସେ ଯାଇଁ
 ଭୟେଣ ଦୂର ହୋଇ ରହଲେ ବେନ ଭାଇ । ୯୦ ।
 ହସ୍ତରେ ଦହୁଡ଼ିୟେ ଘେନି କେଶିନୀ ମୁଦୁଗାମୀ
 ଭିତରେ ପଶିଲୁ ନିର୍ଭୟେ ନିଭୁମି । ୯୧ ।
 ଦେଖିଲୁ ଶୋଇଅଛନ୍ତି ସାତ ଜଣେ
 ତୁମା କରି ହକାରିଲୁ ଦେଖ ହୋ ବ୍ରାହ୍ମଣେ । ୯୨ ।
 ଦେଖନ୍ତି ସୀମଥାନେ ଶୋଇଅଛୁ ଯେକଇ ମହନ୍ତାଣ
 ତାହାଙ୍କର ପାଦ ତଳେ ବ୍ରାହ୍ମଣେକ ଶୟନ କରି । ୯୩ ।
 ତାହାଙ୍କର ପାଦ ତଳେ ଶୋଇଛନ୍ତି ବ୍ରାହ୍ମଣ ଧୂର ଗୋଟି
 ପାଉଁଶ ଗୁଡ଼ାୟେ ପାଉଁ ଶୋଇଛନ୍ତି ନାହିଁ କର୍ପଟି । ୯୪ ।
 ତାହାଙ୍କର ପାଦ ତଳେ ଶୋଇଛନ୍ତି ଦ୍ରୋପଣ
 ମା ଗୋ କେବଣ ପାତକ କଲୁ ପାଉଁଛୁ ଯେତେ ଶାସ୍ତି । ୯୫ ।
 ରହ ବେଲୁରି ଖଟ ନେତର ସୁପାତି ଜାତି ପାଶୁଡ଼ି
 ତହିଁ ତୋହୋର କାୟା ଗୋଟି ହୋଅଇ ରଗଡ଼ି । ୯୬ ।
 ଲକ୍ଷେ ମାତ୍ର ତୁଳ କର୍ପୁରର ଧୂଳି
 ସେ ଶଯ୍ୟାର ଉପରେ ତାହା ସିଞ୍ଚନ୍ତି ତନି ଓଳି । ୯୭ ।
 ଆଲଟ ରୂମର ଧରି ଲକ୍ଷେକ ମୁଦୁସୁଲ
 ଅହର୍ନିଶି ଇଚ୍ଛାରନ୍ତି ତୋତେ ଲକ୍ଷେକ ପୋଇଲି । ୯୮ ।
 ଭିକ୍ଷାଣୀ ବ୍ରାହ୍ମଣ କି ଯେ ଅସୁର କାମରୂପୀ
 ଯେହାଙ୍କର ପାଦତଳକୁ ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଲୁ ଅଦ୍ୟାପି । ୯୯ ।
 ରାଗେଣ କୋପଭର ହୋଇଲୁ ଶିଖଣ୍ଡୀ
 ହାଣିବ ବ୍ରାହ୍ମଣନ୍ତ ବୋଲି ଅସିପସ କାତି । ୧୦୦ ।
 କେଶିନୀ ବୋଇଲୁ ତୁମ୍ଭର ଯେ ମରବାର ବୁଦ୍ଧି
 ଯେହୁକ୍ଷଣି ବୁଡ଼ାଇବ ତୁମ୍ଭେ ଦ୍ରୋପଦର ସମ୍ପ୍ରଦି । ୧୦୧ ।
 ପବତ ପଡ଼ି ରୁର ହୁଅନ୍ତି ଯେହାଙ୍କର କାୟେ
 କସ ହୋଇବ ତୋର ଶଶ୍ତ୍ରାଶ୍ବେଷ୍ଟ ଦାୟେ । ୧୦୨ ।

୧୦୧।୧ ମହନ୍ତାଣ—ବୃଦ୍ଧ ନାଣ । ୧୦୨।୧ ଇଚ୍ଛାରନ୍ତି—ସେବା କରନ୍ତି, ସମ୍ଭାଳନ୍ତି ।

୧୦୩।୧ ସମ୍ପ୍ରଦି—ସମ୍ପ୍ରଦି ।

ବୁଲ ହୋ ଘେନ ଆସିବା ଯାଇଁ ଦ୍ରୋପଦ ରଜାକୁ
 ଭଗତ ହୋଇଣ ଘେନିଯିବା ଯେ ସେହୁଙ୍କୁ । ୯୨ ।
 ଦୁମନ ବୋଇଲୁ ସେ କଥାହିଁ ଅଟଇ
 ଦ୍ରୋପଦ ଆସି ଦେଖନ୍ତୁ ତାହାଙ୍କର ଦୁହିତା କଷ୍ଟର । ୯୩ ।
 କନ୍ୟା ଗୋଟି ଘେନି ସେ ପଳାଇ ଆସିଲେ ଗଳି
 ସେଥେ ଲୁଚି ରହିଲେ ଓହ୍ଲେ ଥାନ ବୋଲି । ୯୪ ।
 ଦଦର ଛତା ଛଣ୍ଡା ପାଶୋଇ ହରିଗୋବିନ୍ଦ ମୁଣି
 ଜନ୍ମେଣ ପାତକ କରିଅଛି ସେ ମୋର ଭୟେଣୀ । ୯୫ ।
 କେଶିନୀ ବୋଇଲୁ ବାବୁ ସେମନ୍ତ ନ ବୋଲି
 ବଡ଼କୁ ନିନ୍ଦା କଲେ ଆପଣାକୁ ହୋଅଇ ସଲ । ୯୬ ।
 ପାଦେଣ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ତୁମ୍ଭେ ପେଲୁଅ କିସ ଅର୍ଥେ
 ମରିବାର ବୁଦ୍ଧି ଯେ ପାତଲେ ବେନି ଭ୍ରାଥେ । ୯୭ ।
 ଦେବତାନ୍ତ ନିନ୍ଦା କଲେ ନକେ ହୋଅଇ ଜାତ
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ନିନ୍ଦା କଲେ ବଂଶ ହୋଅଇ ନିପାତ । ୯୮ ।
 ତପୀ ନିନ୍ଦା କଲେ ଶରୀର ହୋସେ ଶତ
 ନୟନକ ହୋଇ ପୁରୁଷ ନିନ୍ଦା କଲେ ସଖି । ୯୯ ।
 ଗୁରୁ ନିନ୍ଦା କଲେ ହୋଅଇ ଶିରଛେଦ
 ମାତା ପିତା ନିନ୍ଦା କଲେ ପଡ଼ଇ ପରମାଦ । ୧୦୦ ।
 ପାଠ ଗୁରୁ ନିନ୍ଦା କଲେ ପ୍ରାପତ ନୋହଇ ବିଦ୍ୟା
 ବାତୁଳ ହୋଇ ବୁଲଇ ଯେ ନିନ୍ଦଇ ଯୋଗସିଦ୍ଧା । ୧୦୧ ।
 ନ ଜାଣି ନିନ୍ଦା କରନ୍ତି ଯେ ବଇଦ ଯୋଗୀ
 ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେଣ ସେ ହୋଇଥାଇ ସଦା ରୋଗୀ । ୧୦୨ ।
 କ୍ଷତ୍ରିଜି ନିନ୍ଦା ଯେ କରଇ ନ ଜାଣି
 ରାଜ ଦଣ୍ଡେ ଅପ୍ରାୟ ସେ ଅବଶ୍ୟ ହୋଅଇ ହାଣି । ୧୦୩ ।
 ଶହସ୍ର ନିନ୍ଦା କଲେ ନ ମିଳଇ କ୍ଷତ୍ରିବଧ
 ଶାହାସ୍ର ନିନ୍ଦା କଲେ ହୁଅଇ ଗଳିତ କୋଷ୍ଠ ବ୍ୟାଧି । ୧୦୪ ।

୯୪୧ ଓହ୍ଲେ—ଉହାତ । ୯୭୧ ସଲ—ମନ୍ଦ, ଅମଙ୍ଗଳ ।
 ୧୦୪୧ ଶହସ୍ର—ଶହ, ୧୦୪୨ ଶାହାସ୍ର—ଶାସ୍ର ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନିନ୍ଦା କଲେ ଦରିଦ୍ର ହୁଅଇ ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ
 ଭରଣ ନିନ୍ଦା କଲେ ଗଜମୁଖ ଜନ୍ମ ଅନୁକମେ । ୧୦୫ ।
 ମନ୍ଦ ନିନ୍ଦା କଲେ ହୁଅନ୍ତି ବଧୂର
 ଔଷଧ ନିନ୍ଦା କଲେ ରୋଗ ହୋଅଇ ଅପାର । ୧୦୬ ।
 ଗୋରୁ ନିନ୍ଦା କଲେ ହାନି ହୋଅଇଟି କୃଷି
 ପୁଷ୍ପ ନିନ୍ଦା କଲେ ଯେ ହୁଅନ୍ତି ନିଅଂଶୀ । ୧୦୭ ।
 ଶ୍ରିଗୁ ନିନ୍ଦା କଲେ ନୋହଇ ଗୃହବାସ
 ମହତ ନିନ୍ଦା କଲେ ଅପ୍ରମିତ ଦୋଷ । ୧୦୮ ।
 ତୁମ୍ଭେ ଯେ ମହତ ସେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଶସ୍ତ୍ରଧାରୀ
 ଗ୍ୟାନବନ୍ତ ହୋଇ କମ୍ପେ ପରେ ନିନ୍ଦା କରି । ୧୦୯ ।
 ତୁମ୍ଭେ ଯେ ପଳାଇଲୁ ମୁହିଁ ଦେଖିଲି ବେନି ତଛୁ
 ଅଗ୍ୟାନେ ନାଶ ଯିବାକୁ କମ୍ପାଇ ଲେଉଅଛୁ । ୧୧୦ ।
 କେଶିନୀ ମୁଦୁସୁଲୁ ସବୁଝାଇଣ କହି
 ଶିଖଣ୍ଡୀ ଧୃଷ୍ଣଦୁମନକୁ ନେଲୁ ଭୟେ କରାଇ । ୧୧୧ ।
 ରାସ ହୋଇଣ ଅଛି ତୃଣପୁ ପ୍ରହର
 କୁମରେ ପ୍ରବେଶ ଆସି ହୋଇଲେ ପିତାଙ୍କ ଛମ୍ପୁର । ୧୧୨ ।
 ମହାଯାଗ କରଇ ଦେବ ଜାତକଲୁ ଦୋହତା
 ଗୁଣ୍ଡାଳହୁଁ ବଳିଲୁ ଦେବ ତାହାଙ୍କର ଅବସ୍ଥା । ୧୧୩ ।
 ଜନ୍ମେ ଦରିଦ୍ର ଭିକ୍ଷାଣୀ ବ୍ରାହ୍ମଣ ପାଞ୍ଚ ବାପୁଜା
 ପାଉଁଶେ ପଡ଼ିଅଛନ୍ତି ଧୂସୁର ଧୂସୁର । ୧୧୪ ।
 ସେ ମାଦମାସ ଶୀତ ପାଉଁଶ ଶଯ୍ୟା ପାଡ଼ିତ ନାହିଁ ବାସ
 ଚନ୍ଦ୍ର ହରିଗୋବିନ୍ଦ ମୁଣି ବ୍ରତନ୍ତ ଭିକ୍ଷାବାସ । ୧୧୫ ।
 ତୁ ମହା ସପ୍ତମ୍ଭର ଦେବ କରାଇଲୁ ଅବା
 ତାହାର କର୍ମ ଗୋଟି କେ ଆନ କରିବା । ୧୧୬ ।

୧୦୭ ପଦ ସ୍ଥାନରେ ଅନ୍ୟ ପୁସ୍ତକର ପାଠାନୁସାରେ—

{ ଶିବ ନିନ୍ଦା କଲେ ଗୁହର ଗୃହବାସୀ
 { ଧାନ୍ୟ ନିନ୍ଦା କଲେ ନ ଉପୁଜଇ କୃଷି ।

୧୦୭୧ ନିଅଂଶୀ—ନିରଂଶୀ, ବଶସ୍ଥାନ ଅବସ୍ଥା । ୧୧୧୧ ସବୁଝାଇଣ—ସମ୍ୟକ୍ ଭବେ
 ବୁଝାଇବା । ୧୧୪୧ ଧୂସୁର—ପାଂଶୁବର୍ଣ୍ଣ, ମଳିନ, ଧୂସରବର୍ଣ୍ଣ ।

ସ୍ୱେଦନେକ ପ୍ରପଞ୍ଚ ଦେବ ମହା ଦୁଃଶ୍ରୀ
 ଦ୍ରୋପଣକୁ ଦେଖିଲୁ ଦେବ ତାହାଙ୍କର ପାଦଯୋଗୀ । ୧୧୭ ।
 ମାଆ ରାଣେକ ଶୋଇଅଛି ଦେବ କୁନ୍ଦାର ପାଉଁଶର
 ଆବର ବାପୁଡ଼ା ଶୋଇଛି ପାଦତଳେ ତାହାର । ୧୧୮ ।
 ସ୍ୱେଦାଙ୍କର ପାଦତଳେ ଶୋଇଅଛନ୍ତି ଶୁର ବାପୁଡ଼ା
 ବସୁନ୍ଦନେ ଦଶନ୍ତ ଦେବ ଅରୁଣ ଲା ମହାବାସ । ୧୧୯ ।
 ତାହାଙ୍କର ପାଦତଳେ ଶୋଇଅଛି ପାଞ୍ଚାଳୀ
 ବିକଳେ ଶୋଇଛି ଗୁର ପାଉଁଶର ଧୂଳି । ୧୨୦ ।
 ଦରଦ୍ର ଭଣ୍ଡ କ ସେ ଅଟନ୍ତି ସ୍ଥାନଜାତି
 କନ୍ୟା ଗୋଟି ଘେନି ସେ ତରେ ଯାଇଁ ଲୁଚିଣ ଅଛନ୍ତି । ୧୨୧ ।
 ସ୍ୱେ ମୋଡ଼ୀ କେଶିନୀ ସେ ବଡ଼ ଅନାରୁଣ
 ପରିବାସ ପେଷଣକାରୀ ସିଦ୍ଧାଣୀ ଚତୁର । ୧୨୨ ।
 ଧନ କିଛି ସ୍ୱେଦାକୁ ଯେବେ ଲେଖି ଲେକ ଦେବ,
 ରୋଗୀ ଲେକକୁ ସ୍ୱେ କାମଦେବ କରିବ । ୧୨୩ ।
 ଦ୍ରୋପଦ ବୋଇଲେ ରେ ଶୁଣ ପୁତ୍ର ବେନ
 ତୁମ୍ଭେ କିମ୍ପେ ନିନ୍ଦା କଲ ରେ ମୁଦୁସୁଲ କେଶିନୀ । ୧୨୪ ।
 ଆରେ ଆନ ରାଜା ହୋଇ ଯେବେ ମୋ ଦୁହିତାକୁ ପାଆନ୍ତା
 ଗଙ୍ଗାପ୍ରାୟେ କରି ମଥାରେ ଘେନି ଥାଆନ୍ତା । ୧୨୫ ।
 ତାହାଙ୍କର ପାଦତଳକୁ ଯେବେ ଯୋଗ୍ୟ ମୋହୋର କୁମାରୀ
 ନୋହନ୍ତି ବ୍ରାହ୍ମଣ ସେ ସ୍ୱର୍ଗୁଁ ଅବତର । ୧୨୬ ।
 ଦ୍ରୋପଣର ଭାଗ୍ୟ ମୋହୋର ବଂଶର ବଡ଼ ପୁଣ୍ୟ
 ଦେଖି ମୁକତ ହୋଇଲୁ ଫିଟିଲୁ କଷ୍ଟମାନ । ୧୨୭ ।
 ବାବୁ ଦେଖି ମୁକତ ହୋଇଲୁ ରେ ରାଜ୍ୟ ଜନ ମୋହୋର
 ବହନ କରି ମୋର ପୁରେ ଉଚ୍ଛବ କର । ୧୨୮ ।

୧୨୮।୨ ପାଦାନ୍ତ ପରେ ପୋଥି ବିଶେଷରେ ଅଧିକା ପାଠ—

ଅନେକ ସମ୍ଭବେ ରାଜା ଘେନିଣ କେଶିନୀ

ଆବର ସଙ୍ଗତେ ଅଛନ୍ତି ପୁତ୍ର ବେନ ।

(ଅବଶିଷ୍ଟ ପର ପୃଷ୍ଠାରେ)

୧୨୩।୧, ଲେଖି—ମାତ ।

ରାଜାର ଆଗ୍ୟାଂରେ ପୁରେ ଦିଆଇଁ ଦୋଷଣ
 ବାଜିଲୁ ବର ତୁର ଟମକ ନିଶାଣ । ୧୨୯ ।
 ସମଦଣ୍ଡ ଘେନି ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ୱର ରାୟେ
 କୁରୁକଶାଳ ସନ୍ନିଧରେ ପ୍ରବେଶ ଆସି ହୋସେ । ୧୩୦ ।
 ସ୍ୱେଥୁ ଅନନ୍ତରେ କରୁଣାକର ନାମରେ କୁନ୍ଦାର
 କୋଇନ୍ତାକୁ ତୋଳିଲୁ ଗୋ କେତେ ନିଦ୍ରାକର । ୧୩୧ ।
 ପୁଅନ୍ତୁ ତୁମ୍ଭର ଗୋ ତୋଳ କିନା ମାୟେ
 ଆପଣେ ବିଜେ କରି ଆସନ୍ତି ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ୱର ରାୟେ । ୧୩୨ ।
 କୋଇନ୍ତାସେ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ଶ୍ରୀମ ଅର୍ଜୁନ ନକୁଳ ସହଦେବକୁ ତୋଳି
 ଚିଆଁଇ ଉଠିଲେ ସେ ପାଣ୍ଡବ ମହାବଳୀ । ୧୩୩ ।
 ରୁସିତା ନାମେଣ ସେ ଅଟଇ କୁନ୍ଦାରୁଣୀ
 ଦ୍ରୋପଣଙ୍କି ତୋଳି ବସାଇଲୁ ଆଣି । ୧୩୪ ।
 ନବତନ ଘଟରେ ଗଙ୍ଗାଜଳ ଆଣି ପୁରୋଇ
 ସେ ଚନ୍ଦ୍ରୀ ଭାରିଯା ଦ୍ରୋପଣଙ୍କି ସ୍ନାତ୍ତାନ କରାଇ । ୧୩୫ ।
 ଅନେକ ସୁଗନ୍ଧ ଲଗାଇ କେଶ ପଖାଳି
 ଆପଣାର ତନ୍ତ୍ର ପିନ୍ଧାଇଲୁ ନବତନ ପାଟୋଳି । ୧୩୬ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ବାବୁ ଶୁଣ ପାଲଗୁନ
 ହୃଦଗତେ ସୁମର ତୁ ରାମକୃଷ୍ଣ ବେନ । ୧୩୭ ।
 ହୃଦଗତେ ଅର୍ଜୁନ କଲକ ସେକ ଲସେ
 ନାରାୟଣଙ୍କୁ ଚିନ୍ତିଲୁ ସେ ଛନ୍ଦୀ ଧନୁର୍ଜୟେ । ୧୩୮ ।
 ହରି ବଳରାମେ ଜାଣିଲେ ଯୋଗବଳେ
 ଗରୁଡ଼ ପିଠି ଆରେହ ଅଛନ୍ତି ଶୂନ୍ୟମଣ୍ଡଳେ । ୧୩୯ ।

୧୨୮ପାଦାନ୍ତର ପୂର୍ବ ପୃଷ୍ଠାର ଅଧିକା ପାଠ—

ମଙ୍ଗଳ ଧୂଳି କର ଚଳଇ ସର୍ବ ଥାଠ

କେଶିନୀ ମୁଦୁସୁଲ ଆଗେ କତାଉଛୁ ବାଟ ।

କୁରୁକଶାଳ ସନ୍ନିଧେ ମିଳିଲୁ ନୃପତ୍ୟ

ଅନେକ ସାନନ୍ଦ ଯେ ହୋଇଣ ଦ୍ରୋପତ ।

ଜାକଇ ଗୋସାଇଁ କେ ଲଖବିକା ବ୍ରାହ୍ମଣ

ଆସ ହୋ ଧାଡ଼ିକାରେ ମୁଁ କରିବି ବରଣ ।

ଦ୍ଵାରକା ନାୟକନ୍ତ ସାତବଂଶ ସହଚେ
 ଅଷ୍ଟପାଟବଂଶୀ ନାୟକାନ୍ତ ଆଶିଲେ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟିଙ୍କ ବିଭା ଦେଖିବା ନିମନ୍ତେ ।
 ତାଳଧ୍ଵଜ ରଥେ ବିଜୟେ ମାଳାମ୍ବର
 ଗରୁଡ଼ ନ ସହଇ ଯେ ବଳଦେବଙ୍କର ଭାର । ୧୪୧ ।
 ଛପନ କୋଟି ଯଦୁ ଯାଦବ ଗାର ତୁଲେ
 କୁରାଳଶାଳେ ଆସି ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣେ ବିଜେକଲେ । ୧୪୨ ।
 ବଇନେସ ପିଠିରୁ ଉତ୍ତର ନାରାୟଣ
 ପ୍ରଳୟ କରନ୍ତି ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟିଙ୍କର ଚରଣ । ୧୪୩ ।
 ବଳଦେବଙ୍କୁ ପୂଜା କଲେକ ଦେବ ଧର୍ମେ
 ଭୀମ ଅର୍ଜୁନ ନକୁଳ ସହଦେବ ଗୁର ପ୍ରଳୟିତ ଶ୍ରୀପୁରୁଷଙ୍କ ଉତ୍ତମେ ।
 ଛପନ କୋଟି ଯାଦବଙ୍କର ସଇନ
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟିଙ୍କ ଚରଣେ କରନ୍ତି ସବେ ମାନି । ୧୪୪ ।
 ଯେତେବେଳେ ବିଜୟେ କଲେ ଦୃଷିକେଶୀ
 ଶାଠିୟେ ସହସ୍ର ଶିଷ୍ୟ ଘେନି ବିଜୟେ ବ୍ୟାସ ମହର୍ଷି । ୧୪୫ ।
 ଲକ୍ଷେକ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଘେନି ଧୌମ୍ୟ ପୁରୋହିତେ
 ବିଭା ଯୋଗାଡ଼ ଘେନି ବିଜୟେ ତୁରତେ । ୧୪୬ ।
 ଲକ୍ଷେ ଶିଷ୍ୟ ଘେନି ଉଦାଳକ ସୁମନ୍ତକ ବଶିଷ୍ଠ ବିଶ୍ଵାମିତ୍ରେ
 ସହସ୍ରେ ବାଲଶିଳ୍ୟା ଘେନି ମାରକଣ୍ଡ ବାଲମିକ ଲେମଣ ସହଚେ । ୧୪୭ ।
 ଦୁର୍ଭାସା ଭରଦ୍ଵାଜ ଜନକ ବିଭୀଷିକେ
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟିଙ୍କ ବିବାହ ଉଚ୍ଚବେ ଆସି ପ୍ରବେଶ ଯାଗନିକେ । ୧୪୮ ।
 ଗଉଡ଼ମ ଶାୟନ୍ତନୁ ମହାର୍ଷି ପାରେଶ୍ଵର
 ଅହବ୍ରତେକ ଶିଷ୍ୟ ଘେନି ଅଇଲେ ସଙ୍ଗର । ୧୪୯ ।
 ମହା ର୍ଷିମାନେ ସମସ୍ତେ ବିଜେ କଲେ
 ଦେଖି ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟି ଦେବେ ପାଦାର୍ପଣ ଦିଲେ । ୧୫୦ ।
 ସମସ୍ତ ର୍ଷିମାନ ଘେନି ନାରାୟଣ ବିଜେ କଲେ ଯଦୁ
 ଅମରଗଣ ଘେନି ବାସବ ମିଳିଲେକ ତତ୍ତ୍ଵ । ୧୫୧ ।

୧୪୫। ସବେ ମାନ—ସବେ ମାନ୍ୟ କରନ୍ତି ।

୧୪୬। ଦୃଷିକେଶୀ ସ୍ଥାନରେ ର୍ଷିକେଶୀ ପାଠ ଦେଖାଯାଏ ।

୧୪୮। ଯାଗନିକେ—ଯାଜ୍ଞିକମାନେ ।

ସୁଧର୍ମା ସଭାକୁ ଆଣିଲେ ଅମର ପୁରୁ
 କୁବେର ଅନେକ ରତ୍ନ ଅଳଙ୍କାର କାଢିଲ ଉଣାରୁ । ୧୫୩ ।
 ଆକାଶୁ ଅଇଲେ ସମସ୍ତ ଦଇବତ ପୁରୁଷେ
 ସମସ୍ତେ ବିଜେ କଲେ ଯେ କୁରାଳଶାଳ ପାଶେ । ୧୫୪ ।
 ତହିଁ ରତ୍ନ ଭୁବନ ଗୋଟି ସଞ୍ଚିଲେ ଦେବତାୟେ
 ମାନବଙ୍କୁ ଦଶଇ ସେ କୁରାଳଶାଳ ପ୍ରାୟେ । ୧୫୫ ।
 ଅଗସ୍ତିଙ୍କ ପୁତ୍ରା କଲେ ବଇବସୁତ ମନୁ
 କୁରାଳଶାଳ କେସନେକ ହୋଇଲ କଣୟ ଭୁବନୁ । ୧୫୬ ।
 ଅଗସ୍ତି ବୋଇଲେ ଶୁଣ ହୋ ମନୁ ପୁରୁଷ
 ଯେତେବେଳେ ଦ୍ରୋପଦ ସପ୍ତମ୍ବର ବିଧାନ କଲ ପ୍ରକାଶ । ୧୫୭ ।
 ଲକ୍ଷେ ରାଜାଙ୍କୁ ସେ ଲକ୍ଷେ ଭୁବନ କଲ
 ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ନାମ ସେ ସଭାରେ ନ ପଡ଼ିଲ । ୧୫୮ ।
 ଆକାଶେ ଜାଣିଲେ ଇନ୍ଦ୍ର ଦଇବତ
 ବିଶ୍ଵକର୍ମା ରାଜ ଆଗ୍ୟା ଦିଲେ ପୁରୁହୂତ । ୧୫୯ ।
 ଆକାଶୁ ନିଅ ମୋର ଅନ୍ତରାକ୍ଷ ଭୁବନ
 ଦ୍ରୋପଦ ରାଜ୍ୟ ଅନ୍ତରେଣ ହି ବେଶୀ ନଦୀ ସନ୍ନିଧାନ । ୧୬୦ ।
 ସେ ଭୁବନ ରକ୍ଷା କରଇ କରୁଣାକର ବିଦ୍ୟାଧର
 ଅସୁର ଉପେ ହୋଇଲେ ତହିଁ ଲୁଚଇ ପୁରନ୍ଦର । ୧୬୧ ।
 ଆକାଶକୁ ଅଦୃଶ୍ୟ ସେ ଅନ୍ତରାକ୍ଷ ଭୁବନ ଅଟଇ
 ପୁରନ୍ଦର ଆଗ୍ୟାୟେ ତହିଁ ମାଳା ରତ୍ନ ଘଟଇ । ୧୬୨ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ଆଗ୍ୟାୟେ ତାହା ବିଶ୍ଵକର୍ମା ନେଲ
 ହି ବେଶୀ ଗଙ୍ଗାକୁଳେ ନେଇଣ ଥୋଇଲ । ୧୬୩ ।
 କରୁଣାକର ବିଦ୍ୟାଧରକୁ ବୋଲଇ ସୁନାଶୀର
 ଗୋପ୍ୟାତ ରୂପେ ତୁ ହୋଇବୁ କୁନ୍ଦାର । ୧୬୪ ।
 ଅମର ବିଳାସୁଣୀ ଯେ ଯେହାର ନାମ ର୍ଷିତା
 ମେନକାର ଦୁହିତା ଯେ ତୋହୋର ବନିତା । ୧୬୫ ।
 ଜାଲ ଅଗ୍ନି ହାଣ୍ଡି ତୁ ଯେମାନ ଥିବୁ ସଞ୍ଚି
 ମୋହୋର ହିତେ ପାଣ୍ଡବେ ହୋଉଛନ୍ତି ଦୁଶୀ । ୧୬୬ ।

କୁନ୍ତୀ ଶ୍ରୀ କିନ୍ତୁ ହିତମୁକ ବକି ଶୁଣି
 ଅମର ଭୁବନକୁ ଯେ ନିତ୍ୟେ ଦ୍ୟନ୍ତ ଧାଡ଼ି । ୧୭୭ ।
 ତାହାନ୍ତ ବଧ କରାଇବାର ନିମନ୍ତେ
 ପାଣ୍ଡବନ୍ତ ବନବାସ କରାଇଅଛୁ ଯୁଗତେ । ୧୭୮ ।
 ମୋହୋର ନିମନ୍ତେ ଯେ ପାଉଛନ୍ତି ଦୁଃଖ
 ଦ୍ରୋପଦର ଭୁବନେ ପାଇବେ ନାହିଁକି ସୁଖ । ୧୭୯ ।
 ଗହନ ଅଟବ୍ୟା ସେ ଅସୋହୃତ ଭୂମି
 କଣ୍ଠୟ ଭୁବନ ଆପିଲେ ସୁରନାଥ ସ୍ଵାମୀ । ୧୮୦ ।
 ଯେହେନେକ କରି ସଞ୍ଚିତ କଲେ ଦେବରାୟେ
 ସେ ବାରସ୍ପତି ଭୁବନ ଦଶଇ କୁରୁକ୍ଷାଳ ପ୍ରାୟେ । ୧୮୧ ।
 ମୁକୁତା ଚରୁ ତହିଁ କର୍ପୁର ଗୁଣି ସିଞ୍ଚି
 ବେନି ଦଣ୍ଡ ବହଳ ପକାଇଲେ ବଞ୍ଚି । ୧୮୨ ।
 ଯେହେନେକ ସଞ୍ଚିତ କଲେ ଦେବତାୟେ
 ସେ ରହୁ କର୍ପୁର ଗୁଣି ଦଶଇ କୁନ୍ତାର ପାଉଁଶ ପ୍ରାୟେ । ୧୮୩ ।
 କରୁଣାକର ବିଦ୍ୟାଧର ରୂଷିତା ନାମେ ବିଦ୍ୟାଧର
 ଚନ୍ଦ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରୀ ପ୍ରାୟେ ଦଶନ୍ତ ଗୋପ୍ୟକାୟ । ୧୮୪ ।
 ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ଗୋପ୍ୟ ସେ ଗୋପ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ
 ତାହାଙ୍କର ଗୋପ୍ୟ ସରିଲୁ ସେ ଉଦ୍ଧତ ହୋଇଲେ । ୧୮୫ ।
 ପରିମଳ ଭୁବନ ସେ ଦୁଃଖ ବାରସ୍ପତି
 ଦେଖି କାମପାଳ, ଯାଦବେ ପ୍ରଶଂସା କରନ୍ତି । ୧୮୬ ।
 ବ୍ୟାସେ ପୁଚ୍ଛାଇଲେ ସ୍ଵାମୀ ଶୁଣିମା ଶ୍ରୀ ବାସୁଦେବେ
 ଦ୍ରୋପତୀଙ୍କ ପ୍ରଦାନ ହୋଇବେ ପଞ୍ଚୁ ଯେ ପାଣ୍ଡବେ । ୧୮୭ ।
 ଦ୍ରୋପଦ କିସ ବୋଲିବେ ସେ ଯେହାଙ୍କ ବଚନ ଶୁଣି
 କି ଉତ୍ତର ଦେବେ ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ଵରଙ୍କ ଦୁଲଣୀ । ୧୮୮ ।

୧୭୭ ପଦ ପରେ ଅଧିକା ପାଠ—

ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ହୋଇ ଯେ ପଡ଼ିଛନ୍ତି ଖପର
 ସେମାନେ ସବୁ ଯେ ସୁବର୍ଣ୍ଣର କପୋର ।

୧୭୮ ଅସୋହୃତ—ଅସୁନ୍ଦର । ୧୭୮। ୧. ବେନିଦଣ୍ଡ—ଗୁରୁହାତ ।

ଶଶେକ ଆମ୍ଭେ ଗୋପ୍ୟାନ ହୋଇଥିବା
 ଓହୋକୁଳ ଗୋପ ବାରତା ଶୁଣିମା । ୧୭୯ ।
 ଯେସନେକ ବିରୁର ସେ ରହିଲେ କୁରୁକ୍ଷାଳ ଭୁବନେ
 କୋଟିୟେ ମହରୂଷି ତହିଁ ହୋଇଲେ ଗୋପ୍ୟାନେ । ୧୮୦ ।
 ସାତ ବଂଶ ଘେନି ରାମକୃଷ୍ଣ ଉତ୍ତପେନ
 ଦେବତାନ୍ତ ସହତେ ଗୋପ୍ୟାନ ମଦବାନ । ୧୮୧ ।
 ରହୁ ଯୋଗାତ୍ମାନ ଘେନି ଅଳଙ୍କା ଅଧିପତି
 ସେହି ଗୋପ୍ୟାନ ହୋଇଲେ ତହିଁରେ ଅନ୍ତର୍ଗତ । ୧୮୨ ।
 ଯେମନ୍ତର ସମୟେ କେଶିନୀ ମୁଦୁସୁଲ୍ଲ
 ରହୁବାସ ଅଳଙ୍କାର ଘେନି ଅଇଲୁ ଦ୍ରୋପତୀଙ୍କ ଅଲେଖ ତଳକ କରିବ ।
 ବୋଲି । ୧୮୩

ସୁନ୍ଦର ମାନନ୍ତ ରାଇ ଆଗ୍ୟାଂ ଦିଲେ ନୃପବର
 ଦକ୍ଷିଣ ଦ୍ଵାରୁ କୁରୁକ୍ଷାଳକୁ ବୋଲି ଛାୟାମଣ୍ଡୋପ କର । ୧୮୪ ।
 ଦ୍ରୋପଦ ସିଂହଦ୍ଵାରଠାରୁ କୁରୁକ୍ଷାଳ ପାଞ୍ଚ ଯୁଗ
 ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ବିକ୍ରାଣି ତହିଁ ଲାଗିଲେ ବହନ । ୧୮୫ ।
 ସବୁ ସଞ୍ଚିତ ରଜା ଯେ ଅଟଇ ଦ୍ରୋପଦ
 ଆଗ୍ୟାଂୟେ ସମସ୍ତ ତହିଁ ହୋଇଲୁ ସମ୍ପାଦ । ୧୮୬ ।
 ଅଲେଖ ଯୋଗାତ୍ମ ଘେନି ଅଇଲୁ କେଶିନୀ
 ଦେଖିଲୁ ଦେବ ସଭା ପ୍ରାୟେ ଦଶଇ ପୁରୁଷେଂ ସଇନି । ୧୮୭ ।
 ଦ୍ରୋପତୀ ବୋଇଲେ ତୁ ଶୁଣ ଗୋ କେଶିନୀ
 ମୋହୋର ପିତା ମାତାର ଲେ ଖବନ ଧନ ଧନ । ୧୮୮ ।
 ମୁଁ ହିତ ଉତ୍ତମ ହୋଇଲୁ ସ୍ତ୍ରୀ ଶୁକୁଳେ ଜନ୍ମ
 ଯେ ପାଞ୍ଚେ ଆକାଶ ଦଇବତ ଆଦିବ୍ରହ୍ମ । ୧୮୯ ।
 କଣ୍ଠୟ ନିର୍ମାଣ ଲେ ଅଟଇ ଯେ ଭୁବନ
 ମାନବଙ୍କୁ ଦଶଇ କୁରୁକ୍ଷାଳ ଯେସନ । ୧୯୦ ।
 ସମସ୍ତ ଦେବତାୟେ ଯେହୋରେ ଥିଲେ
 ଦ୍ରୋପଦର ମନ ବିଚିତ୍ରାକୁ ଯେହୋରେ ଗୋପ୍ୟ ହୋଇଲେ । ୧୯୧ ।

୧୮୮୭ ସେହି ମଧ୍ୟ ଗୋପ୍ୟ ହେଲେ କେହି ନ ଚିହ୍ନନ୍ତି ।

ପାଉଁଶ ଯେଉଁଠି ଲେ ସେ କର୍ମରୁ ଶୁଣି
 ସେମାନେ ସବୁ ହାଦେ ସୁବର୍ଣ୍ଣର ହାଣ୍ଡି । ୧୯୬ ।
 ସେହୁ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ଯେ ଦିଶୁଅଛି ଖପର
 ସେମାନେ ସବୁ ହାଦେ ଗୋ ସୁବର୍ଣ୍ଣ କପୋର । ୧୯୭ ।
 ପିତାର ଆଗରେ ମୋର କହ ଯାଇଁ ଧାଡ଼ି
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ପ୍ରାୟେ ବୁଝି ନ ପୁଣ ବୋଲଇ ଅମାତ । ୧୯୮ ।
 କେଶିନୀ ବୋଲଇ ମୋତେ ସେମାନ କମ୍ପେ କହ
 ମୁହଁ ତାହା ସଞ୍ଚି କହିଅଛଇଁ ଆଗହୁଁ । ୧୯୯ ।
 ଅନେକ ସମ୍ବରେ ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ବର ରାୟେ
 କୁରୁଲଣାଳ ଦ୍ବାରେ ଯାଇଁ କଲେକ ବିଜୟେ । ୨୦୦ ।
 ଦେଖିଲେ ନାରାୟଣ ଦଶଇ ଘର ପୁର
 ଦେଖିଣ ଉପହାସ୍ୟ କଲେକ ସବ ଶର । ୨୦୧ ।
 ସେତେ ଠାବ ଆଉଁ ସେଥେଁ କମ୍ପେ ଯେ ରହିଲେ
 ମନ୍ଦ ଠାବ ବୋଲି ସମ୍ବନ୍ଧର କାଳେ କେହି ସେଥକୁ ନଇଲେ । ୨୦୨ ।
 କଷ୍ଟଜନମାନେ ସିନା କୁସ୍ଥାନେ ଥାଆନ୍ତି
 ଜାଣିଲୁ ସେମାନଙ୍କର ଅସାର୍ଥକ ଜୀବନ । ୨୦୩ ।
 ବାହାରେ ଥାଇ ତାକ ଦିଅନ୍ତି ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ବର ରାୟେ
 ବାଉଁଶେ ବାହାର ହୋଇ ଆସ କନା ଲୁଗା ବିଛା ପଣ୍ଡାୟେ । ୨୦୪ ।
 ଗରୁଡ଼ଂସୀ ପଣେ ନ ଶୁଣନ୍ତି ଦ୍ରୋପଦ ରାଜାର ବୋଲ
 ଯୋଦ୍ଧାୟେ ବୋଲନ୍ତି ସେ ବୁଝେ ଅଟନ୍ତି ଅବା କାଲ । ୨୦୫ ।
 ରାଜାର ଗୁର ଗଣେ ଅଟନ୍ତି ବଡ଼ ଦୁଷ୍ଟ
 କ୍ଷଣେ କ୍ଷଣେ ମନ୍ଦ କହୁଅଛନ୍ତି ଦ୍ରୁପିଷ୍ଠ । ୨୦୬ ।

୧୯୭ ପଦ ପରେ ଅଧିକା ପାଠ—

ଦୁର୍ଜନ ଲୋକମାନେ ବିଷୟ କହୁଛନ୍ତି
 ସେତେ ଠାବ ଆଉଁ କମ୍ପେ କୁରୁଲଣାଲେ ଶୁଅନ୍ତି ।
 ଦେଖିଲୁ ସେହୁଙ୍କର ଅସାର୍ଥକ ଜୀବନ
 ବାହାର ଦ୍ବାରେ ଥାଇଁ ଭଲନ୍ତି ଦ୍ରୋପଦ ରାଜନ ।

୨୦୦ । ବାଉଁଶେ—ଶୁଣୁର ଜାମାତା ପ୍ରତି ଓ ଜାମାତାର ଶୁଣୁର ପ୍ରତି ସମ୍ମାନ ସୂଚକ
 ସମ୍ବୋଧନ ।

ଯୋଗୀ ତପସୀ ରାଜଲ ପୁଣ ଭସାବାସୀ
 ମାଗି ବ୍ରତନ୍ତି ସେମାନେ ମିଛୁକା ଗରୁଡ଼ଂସୀ । ୨୦୭ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଇଲେ ବାକୁ ଯାଅ ଧନଞ୍ଜୟେ
 ବାକ୍ୟ ଶୁଣ କନା କସ ବୋଲନ୍ତି ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ବର ରାୟେ । ୨୦୮ ।
 ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ସ୍ବାମୀ ମୁଁ ଯିବଇଁ କେଉଁଠି ମତେ
 ଗଲେ ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ବର ଅବଶ୍ୟ ବରଣ କରିବ ମୋତେ । ୨୦୯ ।
 ତୁମ୍ଭେ ଯିବା ହୋଉ ଦ୍ରୋପଦର ତହିଁକ । ୨୧୦ ।
 ସାବଧାନେ ଶୁଣିମା ସେ ଆଜ୍ଞା ଦିଅଇ କି କି
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଇଲେ ସେ ରାଇଲେ ଲୁଗାବିଛା ପଣ୍ଡାକୁ
 ଆମ୍ଭେ କସ ଉତ୍ତର ଯେ କହିବା ତାହାକୁ । ୨୧୧ ।
 ଆମ୍ଭେ ପରୁରବ ତୁମ୍ଭେ ଲୁଗା ବିଛଇ ଟିକି
 ହୋଇ ବୋଲି ଆସିବ କି ଆମ୍ଭର ମିଥ୍ୟା ବାକ । ୨୧୨ ।
 ଭ୍ରମସେନ ବୋଇଲୁ ତୁମ୍ଭେ ନ ଯାଅ ନ ଯାଉ ଶର ପାଥ
 ତାକ ଦେଉ ତେଣେ ହୋଇଲେନି ବିମୁଖ ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ବର ନାଥ । ୨୧୩ ।
 ମୁହଁ ଯିବିନି କି ଦ୍ରୋପଦର ତହିଁକ
 କସ ବୋଲଇ ଦ୍ରୋପଦ ଶୁଣଇଁ କନା ବାକ । ୨୧୪ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଦେବ ହସିଲେ ଭ୍ରମସେନର ବଚନେ
 ତୋହୋର ମନ ଆମ୍ଭେ ଜାଣିଛୁନା ଯେହ୍ନେ । ୨୧୫ ।
 ପଞ୍ଚୁ ପାଣ୍ଡବେ ଯେ ହାତ ଧରାଧର
 ସେକ ମୃତ୍ତି ହୋଇ ବାହାର ହୋଇଲେ ଆଗସରି । ୨୧୬ ।
 ସେ ପାଞ୍ଚଙ୍କର ମୃତ୍ତି ଦେଖିଣ ପଞ୍ଚାଳ
 ପାଦ୍ୟ ଅର୍ଘ୍ୟ ଦେଇ ପୂଜା କଲୁକ ପାଦତଳ । ୨୧୭ ।
 ବାଉଁଶେ କେଉଁଠି ପଣ୍ଡାୟେ ତୁମ୍ଭେ ଲୁଗା ବିଛଇଟି
 କାହାକୁ ପ୍ରଦାନ କରିବ ମୋହୋର ଦୁହିତା ଗୋଟି । ୨୧୮ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଦେବ ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ ପଞ୍ଚ ଭ୍ରାଥ
 ସେକାଜଣେ ଅଜିଲେ ପାଞ୍ଚେହେଁ କରୁଁ ଭୁକ୍ତ । ୨୧୯ ।
 ପଦାର୍ଥେ ପାଇଲେ ପାଞ୍ଚେହେଁ ଭୁଞ୍ଜୁ ବାଣ୍ଟି
 ପାଞ୍ଚଙ୍କର ହୋଇ ଆମ୍ଭର ସେକ ଆତ୍ମା ଗୋଟି । ୨୨୦ ।

୨୧୨ ବାକ—ବାକ୍ୟ ।

ଦ୍ରୋପଦ ବୋଇଲେ ଯେ ଅଟଇ ମହତ
 ବଡ଼ ବଡ଼ଙ୍କର କଥା ଅଟଇ ଯେମନ୍ତ । ୨୧୭ ।
 ଦ୍ରୋପଦ ବୋଇଲେ ଯେ ଯେ ପ୍ରିୟ ରହୁକାନ୍ତି
 ଜଣକଇଁ ବିଦ୍ରା ନା ହୋଇବ ଯୁଗତ । ୨୧୮ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଦେବ ବୋଇଲେ ଆତ୍ମର ଯେମନ୍ତ ବେଢ଼ର
 ଯେକା ଦ୍ରୋପଦଙ୍କ ଆତ୍ମେ ପାଞ୍ଚେହେଁ ଅଟୁ ବର । ୨୧୯ ।
 କର ହେ ନୃପତି ତୋର ଅଛି ଯେବେ କାର୍ଯ୍ୟ
 ଯେ ପାଞ୍ଚକୁ ଯେ କନ୍ୟା ପ୍ରଦାନ କରିବୁ ଯେ ଆଜ । ୨୨୦ ।
 ଶୁଣିଣ ମୁକ୍ତାଗତ ହୋଇଲୁ ରାଜନ
 ଦୁର୍ଦ୍ଦଶ ବଚନ ବୋଇଲେ ଧୃଷ୍ଣୁ ଯେ ଦୃମନ । ୨୨୧ ।
 ଶିଖଣ୍ଡୀ ବୋଇଲୁ ତୁମ୍ଭେ ଉତ୍ତାପି ଜନ ଅଟ
 ସଂତପ୍ତେ ଜାଣିଲୁ ତୁମ୍ଭେ ଜନ୍ମହୁଁ ଅଟ ନଷ୍ଟ । ୨୨୨ ।
 ଯେମନ୍ତ ବେଢ଼ର ଅଟଇ ନଟକାର ଜାତି
 ଗୋଲକୁଣ୍ଡା ଅଟନ୍ତି ତାହାଙ୍କର ଯୁବଣ । ୨୨୩ ।
 ଦ୍ରୋପଦ ବୋଇଲୁ ବାଉଁଶେ କହିଲୁ ଅମାତ
 ଯେକ ପ୍ରିୟଙ୍କ କାହିଁ ଅଛି ପାଞ୍ଚପତି । ୨୨୪ ।
 ଯେକ ପୁରୁଷକୁ ଯେ ଯୁଗତେ ପଞ୍ଚୁ କନ୍ୟା
 ଲୋକତ କର୍ମକୁ ଦିଶିଲୁ ତୁମ୍ଭର ବାକ୍ୟ ସୁନା । ୨୨୫ ।
 ମହତ ହୋଇ କହିଲୁ ଅମହତ ବାକ୍ୟ
 ପୁରୁଷମାନଙ୍କୁ ଯେ କଥା ନୁହଇ ନା ଶକ୍ୟ । ୨୨୬ ।
 ବେଳୁଁ ବେଳ ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ବର କହୁଅଛି ବାକ୍ୟ ଚଳ
 ବ୍ୟାସଙ୍କର ବଦନ ରୁହିଁ ବୋଲନ୍ତି ବନମାଳୀ । ୨୨୭ ।
 ଶ୍ରୀମତେନ ନ ସହିବଟି ଦ୍ରୋପଦର ହିଂଦାସ
 ଯେହୁକ୍ଷଣି ଦ୍ରୋପଦର ହୋଇବ ପ୍ରାଣନାଶ । ୨୨୮ ।
 ତତକ୍ଷଣେ ବ୍ୟାସେ ଯେ ବାହାର ହୋଇଲେ
 ଦ୍ରୋପଦ ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ମଧ୍ୟେ ବିଜେ କଲେ । ୨୨୯ ।
 ବ୍ୟାସଙ୍କୁ ଦେଖି ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ବର ରାୟେ
 ଶତେ ସହସ୍ର ଦଣ୍ଡ ପ୍ରଳୟିତ ବ୍ୟାସଙ୍କ ପଦ୍ମପାୟେ । ୨୩୦ ।

୨୨୧୧ ମୁକ୍ତା—ମୁକ୍ତ । ୨୨୨୧ ଚଳ—ରାଗି ।

ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ବର ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭର ଯେ ଦୟା ମୋତେ ସବକାଳେ
 ଜାଣିଣ ଅଇଲୁ ସ୍ବାମୀ ମୋତେ କଟାଳର ବେଳେ । ୨୩୧ ।
 ଆପଣେ ତୁମ୍ଭେ ତୁଲେ ଦେନ ଦଣ ସହସ୍ର ମୁନି
 ମହାଯାଗରୁ ଜାତକଲ ମୋହୋର ନନ୍ଦନା । ୨୩୨ ।
 ରାଜାନ୍ତ ଆଣିଲ ମୋହୋର ବରଣେ
 ଲୁଗ ସଞ୍ଚିଲ ତୋହୋର ଆଜ୍ଞା ପରମାଣେ । ୨୩୩ ।
 ଯେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଗୋଟି ଲୁଗ ବିକଲୁ ଅବରଣେ
 ଯେବେ ବୋଲନ୍ତି ପ୍ରଦାନ ହୋଇବୁଁ ପାଞ୍ଚଜଣେ । ୨୩୪ ।
 ସାଠିୟେ ଲକ୍ଷ ଗ୍ରହ କଲ ଯେ ନିର୍ଜିତେ
 ଯେକା ପ୍ରିୟଙ୍କ କାହିଁ ପଞ୍ଚ ତ୍ରଥା ଅଛି କି ତୋହୋର ଶାସ୍ତ୍ର ଯୁଗତେ
 ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ବାବୁ ଶୁଣ ହୋ ଦ୍ରୋପଦ
 ତୋହୋର ଦୁହିତାକୁ ପଞ୍ଚତ୍ରଥା ଅଛି ପୂର୍ବର ଲିଖିତ । ୨୩୬ ।
 ତୁ ଯେ ପରୁରଲୁ ପୂର୍ବର ବାରତା
 ଶୁଣ ସାବଧାନେ ତୋତେ କହୁଁ ପୂର୍ବର ଆଦି କଥା । ୨୩୭ ।
 କୃତସବ ବୋଲୁ ଯେକ ପ୍ରଳୟ କାଳେ
 ନାରାୟଣ ଯୋଗଲୟେ ସେ ମହାଶୂର୍ବ ଜଳେ । ୨୩୮ ।
 ବିରାଜତ ନାମେ ଯେ ଯେକଇ ଉଡ଼ଙ୍ଗ
 ଅନନ୍ତ ଶଯ୍ୟାରେ ବିଜେ ଦେବ ତାହା ଅଙ୍ଗ । ୨୩୯ ।
 ନାହିଁ ସ୍ବର୍ଗ ନାହିଁ ମଞ୍ଚ ନାହିଁ ଯେ ପାତାଳ
 ପୃଥୀ ଆପ ତେଜ ବାୟୁ ଆକାଶ ନାହିଁ ଯେ ସକଳ । ୨୪୦ ।
 ଦେବ ଦାନବ ଯକ୍ଷ କିନ୍ନର ଆଦି କର
 ନାଗଲୋକ ଆବର ଜଙ୍ଗମ ଗାଟ ପତଙ୍ଗ ସମସ୍ତ ପ୍ରଳୟଧାରୀ । ୨୪୧ ।
 ନାହିଁ ଚନ୍ଦ୍ର ନାହିଁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ ଯେ ପବନ
 ନାହିଁ ଦିବା ନାହିଁ ରାତ୍ର ନାହିଁ ସନ୍ଧ୍ୟା ଅବକାଶମାନ । ୨୪୨ ।
 ଦକ୍ଷିଣକୁ ଶିର କରି ମହାସର୍ପ ଅଛଇ ଶୋଇ
 ଯେତେ ପ୍ରଳୟ ପାଣି ତାର ଗର୍ଭକୁ ନ ଅଶ୍ବଇ । ୨୪୩ ।
 ସେ ସର୍ପ ପଶାରେ ଦେବ ଦେଇ ସୀମଥାନ
 ମହାଯୋଗ ଶୟନ ଦେବ ନାରାୟଣ । ୨୪୪ ।

ସନ୍ନିଧ୍ୟେ କଳାୟୁଣୀ ଶଟ୍ଟଲ ଆଦିନାଶ
 ଅନାଦି ଅପଣ୍ଡା ସେ ସମସ୍ତ ଜାତ କରି । ୨୪୫ ।
 ସତ୍ୟଯୁଗ ସତର ଲକ୍ଷ ଅଠାଈସି ସହସ୍ର ବରଷ
 ଉନପାଦ ଯେ ଶୁରଲକ୍ଷ ବଢ଼ିଣ ସହସ୍ର ବରଷ । ୨୪୬ ।
 ସେତୟା ଯୁଗ ବାରଲକ୍ଷ ଛୟାଶୋଇ ସହସ୍ର ବରଷ
 ଉନପାଦ ତନି ଲକ୍ଷ ଚବିଶ ସହସ୍ର ବରଷ । ୨୪୭ ।
 ଦ୍ଵାପର ଯୁଗ ଆଠଲକ୍ଷ ଚଉଷଠି ସହସ୍ର ବରଷ
 ଉନପାଦ ଦୁଇ ଲକ୍ଷ ଷୋଳ ସହସ୍ର ବରଷ । ୨୪୮ ।
 କଳିଯୁଗ ଶୁର ଲକ୍ଷ ବଢ଼ିଣ ସହସ୍ର ବରଷ
 ଉନପାଦ ଯେକଲକ୍ଷ ଆଠ ସହସ୍ର ବରଷ । ୨୪୯ ।
 ଗଣ୍ଡାୟେକ ବୋଲି କହି ଶୁର ଯୁଗେ
 ଯେହୁରୂପେ ସର୍ପକୁ ଯେକ ଦିନ ଭୋଗେ । ୨୫୦ ।
 ଯେହୁମତେ ଅଷ୍ଟଉତ୍ତର ଶତେ ବରଷ
 ଯେତେକାଳ ହୋଇଲେ ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତା ଯାଇ ନାଶ । ୨୫୧ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ନାଶ ଗଲେ ପିତାକୁ ହୋଅଇ ଯେକ ଦିନେ
 ଯେହୁମତେ ବ୍ରହ୍ମାକୁ ଅଷ୍ଟଉତ୍ତର ଶତେ ବରଷ ଲେଖନେ । ୨୫୨ ।
 ଯେତେକେ ବ୍ରହ୍ମାର ଆୟୁଷ ଯେବେ ସରଇ
 ଶିଶୁର ଦେବତାଙ୍କୁ ଦିବସେ ଅପହରଇ । ୨୫୩ ।
 ଯେ ବିଧିରେ ଅଷ୍ଟଉତ୍ତର ଶତେକ ବରଷ
 ମହାରୁଦ୍ର ଦେବତାର ଅଟଇ ଆୟୁଷ । ୨୫୪ ।
 ରୁଦ୍ର ନାଶ ଗଲେ ଆଦିତ୍ୟଙ୍କୁ ହୁଅଇ ଦିନେ
 ଅଷ୍ଟଉତ୍ତର ଶତ ବରଷେ ଆଦିତ୍ୟ ହୋୟେ ଲୁନେ । ୨୫୫ ।
 ଶତେକ ଆଦିତ୍ୟ ଗଲେ ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ହୁଅଇ ଦିନେ
 ଅଷ୍ଟଉତ୍ତର ଶତ ବରଷେ ଚନ୍ଦ୍ର ହୁଅଇ ନିଧନେ । ୨୫୬ ।
 ଯେହୁ ମତେ ଶତେ ଅଷ୍ଟଉତ୍ତର ବରଷେ ଚନ୍ଦ୍ର ହିଁ ନାଶିବିବ
 ଚନ୍ଦ୍ର ହିଁ ନାଶଗଲେ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କୁ ଯେକ ଦିବସ ହୋଇବ । ୨୫୭ ।

ଦିବସ ସରଲେ ରାସେ ଯାଇ ନିଦ୍ରା
 ବିଷ୍ଣୁଙ୍କର ନିଦ୍ରାଗଲେ ଭଞ୍ଜିଲ ଯୋଗମୁଦ୍ରା । ୨୫୮ ।
 ଅନାଦି ପୁରୁଷ ଯେତେବେଳେ ନିଦ୍ରା ଯାୟେ
 ପୃଥ୍ଵୀ ଆପ ତେଜ ବାୟୁବ ଆକାଶ ସମସ୍ତ ଯାଇ କ୍ଷୟେ । ୨୫୯ ।
 ତାହାର ନିଦ୍ରା ଗଲେ କିଛିହିଁ ନ ଥାଇଁ
 ଦିବସହିଁ ଯେତେ କାଳ ରାସହିଁ ତେତେ କାଳ ହୋଇ । ୨୬୦ ।
 ନିଦ୍ରା ଭଞ୍ଜିଲେ ପ୍ରସରଇ ରୟଣୀ
 ପୁଣି ଉଦେ କରବନ୍ତ ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ ଚକ୍ଷୁ ବେନି । ୨୬୧ ।
 ଦେଖଇ ଜଳମୟେ ସତରତର ନାହିଁ କିଛି
 ବସି ଅମୃତ ନୟନେ ଶୁଦ୍ଧାନ୍ତ ଶ୍ରୀବକ୍ତ୍ରି । ୨୬୨ ।
 ଅମୃତ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଯହୁଁ ଶୁଦ୍ଧଲେ ଅନାଦି
 ପଞ୍ଚଦଶ ବ୍ରହ୍ମା ଜଳରୁ ଉତ୍ପତ୍ତିଲେ ଶୂନ୍ୟ ଭେଦି । ୨୬୩ ।
 ପୁଣି ଉଦେ କରନ୍ତି ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣର କାୟେ
 ସେ ଧାତୁବାଦ୍ୟ ପୁରୁଷଙ୍କୁ ହୋଇଲ ଜଳ ଆଶୁଆୟେ । ୨୬୪ ।
 ସରସ୍ଵତୀଙ୍କି କଟାଳିଲେ ଯୁବାରୂପ ଦେଖି
 କଟାକ୍ଷି ଶୁଦ୍ଧଲେ ସେ ଅନାଦି ଧବଳମୁଖୀ । ୨୬୫ ।
 ସେ ଅନାଦି ନାରାୟଣ କଟାକ୍ଷ ନୟନେ
 ତ୍ରେଲୋକ୍ୟ ମୋହନ କନ୍ୟା ହୋଇଲ ଉତ୍ତପନ୍ନେ । ୨୬୬ ।
 ସେ ଅନାଦି ନାରାୟଣ ମାଗିଲ ଆଧାର
 ବାକ୍ୟଦେବୀ ବୋଇଲେ ପଞ୍ଚଦଶ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ତୁ ମାର । ୨୬୭ ।
 କେ ତୁ ବୋଲି ବୋଇଲେକ ଯହୁଁ ଆଦିନାଶ
 କେତୁକା ନାମ ଯେ ହୋଇଲ ତାହାରି । ୨୬୮ ।
 ବାକ୍ୟ ଦେବୀ ବଚନେ ଧାଇଁଲେ କେତୁକା
 ସହସ୍ର ବରଷେ ବ୍ରହ୍ମାୟେ ମାରଇ ଯେକା । ୨୬୯ ।
 ଚଉଦ ବ୍ରହ୍ମା ମାଇଲ ଚଉଦ ସହସ୍ର ବରଷେ
 ରୁଧିର ମାୟେଁସ ସେ ଆପ୍ୟାନ କଲକ ସନ୍ତୋଷେ । ୨୭୦ ।

କୋଟିପୈ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ହୋଇଛି ଜଳମୟେ
 ବ୍ରହ୍ମା କେତୁକାକୁ ଜଳ ହୋଇଲୁ ଆଶୁ ଆଣି ପ୍ରାୟେ । ୨୭୧ ।
 ଶୁଦ୍ଧେକ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ଧରି ମୁଆରି ପଛେ ଗୋଡ଼ାଇଲୁ
 ନାରାୟଣ ଶରଣ ବୋଲଣ ଫୁକାରିଲୁ । ୨୭୨ ।
 ମହାରଞ୍ଜ ଶବଦେ ଭାଞ୍ଜିଲୁ ଯୋଗନନ୍ଦା
 ନୟନ ମଳିଣ ଗୁହ୍ୟଲେ ଯୋଗସିଦ୍ଧା । ୨୭୩ ।
 ପଳାଇ ଶୁଦ୍ଧେକ ବୋଲଇ ନାରାୟଣ ସାହି ସାହି
 ବିଷ୍ଣୁ ନାଥ ବୋଲଲେ ଗୋ ରହ ରହ ଆୟୀ । ୨୭୪ ।
 କେତୁକା ବୋଲଲୁ ଯେ ମୋହୋର ନିଜ ଭକ୍ଷ
 ମୁହିଁ ସି ପୁତ୍ର ହୋଇବ ତୁମ୍ଭେ କିମ୍ପେ ଯେହା ରଖ । ୨୭୫ ।
 ବିଷ୍ଣୁ ବୋଲଲେ ଆବର ବ୍ରହ୍ମାମାନେ ମୋହୋର ଗଲେ କାହିଁ
 ଧବଳାଙ୍ଗୀ ବୋଲଲେ ସ୍ୱାମୀ ଜାଣିତେ କେହି ନାହିଁ । ୨୭୬ ।
 ମୋତେ ରମିତେ ଇଚ୍ଛା କଲେ ତୁମ୍ଭର ନିଦ୍ରାକାଳେ
 ରାଗେ କେତୁକା ମୁଁ ଜାତ କଲି ବେନି ଡୋଳେ । ୨୭୭ ।
 ଆଗ୍ୟାଂ ଦେଲି କେତୁକାପୈ ଯେହାନ୍ତ ସବୁକୁଇ ଭକ୍ଷ
 ଯେ ମୋଡ଼ା ବଡ଼ାଇ ଦୁଷ୍ଟ ଯେହାନ୍ତ କିମ୍ପେ ରଖ । ୨୭୮ ।
 ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣେ ବୋଲଲେ ଶରଣ ପଶିଲୁ ଆନନ୍ଦ ଯେବେ
 ସମୟେକ ରଖ ଯେହାକୁ ଭକ୍ଷ ଦ୍ୱାପର ଯୁଗେ । ୨୭୯ ।
 ବାକ୍ୟଦେଶ ବୋଲଲେ ଯେ ହୋଇବ କେମନ୍ତେ
 ଯେହା ବିସ୍ତାରିଣ ଦେବ କହିବା ଆଦିନାଥେ । ୨୮୦ ।
 ନାରାୟଣ ବୋଲଲେ ଯେବେ ହୋଇବ ସତ୍ୟଯୁଗ
 ସତ୍ୟ ଅନ୍ତରେ ହୋଇବ ସେତୟା ଯୁଗ ଭୋଗ । ୨୮୧ ।
 ସେତୟା ଅନ୍ତେ ଯେ ହୋଇବ ଦ୍ୱାପର
 ଯେ ଶୁଦ୍ଧକ ବ୍ରହ୍ମା ଧୁଶାସନ ରୂପେ ଅବତାର । ୨୮୨ ।
 ଯେ କେତୁକା ଜନ୍ମ ହୋଇବ ଦ୍ରୋପଣୀ ରୂପ ହୋଇ
 ଦ୍ୱାପର ଯୁଗେ ଧୁଶାସନକୁ ଖାଉ ତହିଁ । ୨୮୩ ।
 ଯେ କେତୁକା ହେଲୁ ଯହୁଁ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ବଇର
 ତଉଦ ବ୍ରହ୍ମା ଖାଇଲୁନି ମୁଣ୍ଡ ମୋଡ଼ି କରି । ୨୮୪ ।

ଯେ ଶୁଦ୍ଧକ ବ୍ରହ୍ମାର କୋପ ଯେହାକୁ ସବକାଳେ
 ଯେହାର କେଶ ଧରି ନେବ କଉରବ ସଭାତଳେ । ୨୮୫ ।
 ଦ୍ରୋପଣୀବଲ୍ଲଭ ହୋଇବ ଭ୍ରମସେନ
 ଭ୍ରମ ଧୁଶାସନର ଯେ ହୋଇବ ସାଂଗ୍ରାମ । ୨୮୬ ।
 ଧୁଶାସନକୁ ସାଂଗ୍ରାମେ ମାରବ କ୍ରକୋଦର
 ଭୁଜ ଓପାଡ଼ି ଯେହାର ମଥାରେ ନିଉଡ଼ିବ ରୁଧିର । ୨୮୭ ।
 ରକତେ ସ୍ନାହାନ କରିବ ଦ୍ରୋପଣୀ
 ସେ ରୁଧିର ପାନ କରିଣ ହୋଇବ ତ୍ରୁପ୍ତ । ୨୮୮ ।
 ଶୁଣ ହୋ ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ୱର ଯେ ଅନାଦି ସିଦ୍ଧକଥା
 ଯେତେ ସରୂପେ ତୋହୋର ଦ୍ରୋପଣୀ ଦୁହିତା । ୨୮୯ ।
 ଯେ ହାଦେ ଦ୍ରୋପଣୀ ଯେ ହାଦେ ଭ୍ରମସେନ
 ଧୁଶାସନ ରୁଧିର ଯେ କରିବ ଆପ୍ୟାନ । ୨୯୦ ।
 ଯେହା ଶୁଣି ଦ୍ରୋପଦ ଯେ ବ୍ୟାସକୁ ପୂଜାକଲୁ
 ସେତୟା ଯୁଗ ଯେ ପୁଣି କାହିଁ ପୁଡ଼ାଇଲୁ । ୨୯୧ ।
 ପ୍ରଥମେ କେତୁକା ଦୁଜେ ଯେକବଳା ପାଦ୍ମିଣୀ
 ବ୍ୟାସେ ବୋଲଲେ ଶୁଣ ହୋ ଦ୍ରୋପଦ ନୃପତି । ୨୯୨ ।
 ହେମବନ୍ତ ତଳେ ମାଳତୀ ନାମେଣ ଯେ ନଦୀ
 ତହିଁ ଯେକବଳା ପାଦ୍ମିଣୀ ଯୋଗ ସାଧୁ । ୨୯୩ ।
 ଯେକବଳାକଇଁ ଇଚ୍ଛା କଲେ ଦେବ ହର
 ଆସିଣ ସଦାଶିବ ଖଟନ୍ତି ପାଶର । ୨୯୪ ।
 ମୀନମାସ ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ ଶ୍ରୀ ଯେକାଦଶୀ
 ବସନ୍ତ ଋତୁ ହସ୍ତା ନକ୍ଷତ୍ର କନ୍ୟାସୁଣି । ୨୯୫ ।
 ସେ ଦିନେ ଗାୟତ୍ରୀ ଆସନ୍ତି ଗଙ୍ଗାକୁ ପାଣି ଦେରି
 ନିରଞ୍ଜନ ପୁରୁଷ ତ୍ରୁଥା ଅଟନ୍ତି ତାହାରି । ୨୯୬ ।
 ନିରଞ୍ଜନ ପଞ୍ଚୁ ଆମ୍ବା ପଞ୍ଚୁ ଶଶି ହୋଇ
 ସେ ଗାୟତ୍ରୀ ପଛକତ ଅଛନ୍ତି ଗୋଡ଼ାଇ । ୨୯୭ ।
 ଶିଶୁର ବୋଲଲେ ଦେଶ ଯେକବଳା ପାଦ୍ମିଣୀ
 ମାତା ତୋର ଗାୟତ୍ରୀ ଯେତେକ ଅସତୀ । ୨୯୮ ।

ଯେକା ଗାଈକ ଗୋଡ଼ାଇ ଅଛନ୍ତି ପଞ୍ଚୁ ଶ୍ରେଣୀ
 ପାଞ୍ଚକଇଁ ଆଶା ଦେଖାଇ କରୁଅଛି ଲକ୍ଷ ଉକ୍ଷ । ୨୯୯ ।
 ଯେବଣ ଶ୍ରେଣୀ ତାର ଲକ୍ଷା ଯେ ହୋଇବ
 ଚୂରିକି ନିରାଶ କରି ଯେକ ଆବୋରବ । ୩୦୦ ।
 ଯେ ପାଞ୍ଚକଇଁ ଆଶା ଅଛି ଯେ ଦେଖାଇ
 ପ୍ରିୟଜନର ଯେ ଧର୍ମକୁ ନୁଆସଇ । ୩୦୧ ।
 କପିଳାକୁ ଯେକବଳା ମନେ କଲ ବିକୃତି
 ବୋଇଲେ ମାତାର ଯେ କଥା ନ ଯୋଗାଇ ଯୁଗତି । ୩୦୨ ।
 ପ୍ରିୟ ଜନ୍ମ ହୋଇ ଯେତେକ ଅବିଶ୍ୱାସୀ
 ଈଶ୍ୱରେ ଯେକବଳା ଗାୟତ୍ରୀକ ଦୁଷୀ । ୩୦୩ ।
 ଯେସନେକ ଚରିତ ଯେ ଜାଣିଲେ କପିଳା
 ବୋଇଲେ ତୁ ମନେ ବିକୃତ ଧଇଲୁ ଗୋ ଯେକବଳା । ୩୦୪ ।
 ଶ୍ରେ ଈଶ୍ୱର ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖି ବିକୃତ ଧଇଲୁ ମନେ
 ତୁ ଯେହାର ଭ୍ରାଥ ହୋଇ ଜନ୍ମକୁ ଧୂଷ୍ଣ ଯେ ଦୃମନେ । ୩୦୫ ।
 ତୁ ଯେ ଯେକବଳା ମନେ ଧଇଲୁ ବିକୃତି
 ଦ୍ରୋପଣୀ ରୂପେ ଜାତ ହୁଅ ତୋର ହୋଉ ପଞ୍ଚୁପତି । ୩୦୬ ।
 ଯେତେକ ଶାପ ଦେଇ ଗଲେକ କପିଳା
 ମହାଯୋଗ ଘେନି ବସିଲେ ଯେକବଳା । ୩୦୭ ।
 ପାଟୋଳି ବସନ ପଞ୍ଚାଉନ କୋଟି ମାଡ଼ି
 ମହାଲୟେ ବସିଲେ ସକଳ ଜଞ୍ଜାଳ ଛୁଡ଼ି । ୩୦୮ ।
 ଆଦିତ୍ୟର ସୁତ ଯେ ଅଟଇ ଶନିଶ୍ୱର
 ତାହାର ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିଲେ ଯେ ଦହଇ ସଂସାର । ୩୦୯ ।
 ଡରେଣ ତାହାକୁ କନ୍ୟା ଦିଅନ୍ତା କେହି ନାହିଁ
 ଦଶଲକ୍ଷ ବରଷ ସେ ଅଛି ଅବିଭାଜି ହୋଇ । ୩୧୦ ।
 ଅନଳସେନ ବୋଲଣ ଦକ୍ଷ ବଂଶେଶ ରାଜା
 କୃତ୍ତିକାବଞ୍ଚ ବୋଲଣ ତାହାର ତନୁଜା । ୩୧୧ ।
 ଅନଳସେନକୁ ବୋଇଲେ ଦିନକର ଜ୍ୟୋତି
 ଆମ୍ଭର ଶନିଶ୍ୱରକୁ ଦେବୁ ତୋର ଦୋହତା କୃତ୍ତିକାବଞ୍ଚ । ୩୧୨ ।

କରତାର ବଚନ ସେ ବାଞ୍ଛି ନୁଆରିଲ
 ଦେବ ମୋହୋର ଦୋହତା ନିରଞ୍ଜନକୁ ସତ୍ୟ ମନାଇଲ । ୩୧୩ ।
 ସ୍ୱାମୀ ଯେକବଞ୍ଚି ପାଟୋଳି ବସ ପଞ୍ଚାଉନ କୋଟି
 ଦୁହିତାକୁ ଦୋହତାଉଥିବୁ ନ ପଡ଼ିବ ତହିଁ ଶନିଶ୍ୱର ଦୃଷ୍ଟି । ୩୧୪ ।
 ସେ ବସୁ ତେଜେ ଶନିଶ୍ୱରଙ୍କ ଆଦିପଣ ହୋଇବାକ ଶାନ୍ତି
 ଦେବଇଁ କନ୍ୟା ମୋହୋର ହୋଇଲୁ ସତ ସତ । ୩୧୫ ।
 ରାଜାର ବଚନେ ସେ ସ୍ୱାମୀ କରତାର
 ଦେଖିଲେ ଯେକବଞ୍ଚି ପାଟୋଳି ବସୁ ନାହିଁ ଅନ୍ୟ ଠାବର । ୩୧୬ ।
 ପଞ୍ଚାଉନ କୋଟି ପାଟୋଳି ବସୁ ମାଡ଼ି ବସିଅଛି ଯେକବଳା ପାଦପା
 ତାହାଙ୍କୁ ମାଗି ଆଣିବାକୁ ହୋଅନ୍ତି ଭ୍ରାନ୍ତି । ୩୧୭ ।
 ଯହିଁ ତପେ ବସିଛନ୍ତି ଅନାଦି କେତୁକା
 ଦିନକରନାଥ ଯାଇ ଭେଟିଲେ ତାଙ୍କୁ ଯେକା । ୩୧୮ ।
 ଆଦିତ୍ୟ, ଯେକବଳା ପାଦପାଙ୍କି ବହୁତ କଲେ ଭୂସ୍ତି
 ବିନୟ ଦେଖି ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଲେ ଯେକବଳା ପାଦପା । ୩୧୯ ।
 କେବଣ ଆଧ୍ୟାନ ହୋ ମାଗ କରତାର
 ବିରଞ୍ଚି ନାରାୟଣ ବୋଲନ୍ତି ଉତ୍ତର । ୩୨୦ ।
 ଶନିଶ୍ୱରକୁ ବିଦା କରାଇବ ମହାମାୟେ
 ତୁ ଯେ ସିଦ୍ଧଦେବୀ ମୋର ପୁତ୍ରକୁ କରିବୁ ସଦୟେ । ୩୨୧ ।
 ଯେକବଞ୍ଚି ପାଟୋଳି ବସୁ ପଞ୍ଚାଉନ କୋଟି
 ଯେତେକ ପାଇଲେ ଅନଳସେନ ଦେବ ଦୁହିତା ଗୋଟି । ୩୨୨ ।
 ଯେକବଳା ବୋଇଲେ ଶୁଣିମା ଦେବରାଜ
 ଯେ ବସେ ନାରାୟଣ ଅଛି ବହୁତ କାର୍ଯ୍ୟ । ୩୨୩ ।
 ଆଦିତ୍ୟ ବୋଇଲେ ତୋହୋର କାର୍ଯ୍ୟକାଳେ
 ଯେ ବସୁ ଦେବ ତୋହୋର କଟାଳର ବେଳେ । ୩୨୪ ।
 ଚତୁର୍ଥ ଅବତାରେ ମୁଁ ହୋଇବି ଦ୍ରୋପଣୀ
 ଗାୟତ୍ରୀ ଶାପେ ମୋର ହୋଇ ପଞ୍ଚୁପତି । ୩୨୫ ।
 କଷଣ ପଡ଼ିବ ମୋତେ କୁରୁସଭା ତଳେ
 କଉରବେ ମୋତେ ବିବସନ କରିବେ ଯେତେବେଳେ । ୩୨୬ ।

ସେ ମୋହୋର ସଙ୍ଗପଣ ନାଶିବାର ନିମନ୍ତେ
 ସେ କାଳରେ ବସୁ ଦେବ ମାଣିବଇଁ ତୋତେ । ୩୨୭ ।
 ପଞ୍ଚାଙ୍ଗନ କୋଟିରେ କୋଟିପ୍ରେ ବସୁ ଲଇଁ
 ଛପନ କୋଟି ବସୁ ମୋତେ ଦେବୁ ତୁ ତୁଲଇ । ୩୨୮ ।
 କରତାର ବୋଇଲେ ହୋଇଲ ମୋହୋର ସତ୍ୟ ସତ୍ୟ
 ମାଣି ପଞ୍ଚାଙ୍ଗନ କୋଟି ବସୁ ନେଲେ ଦିନକରନାଥ । ୩୨୯ ।
 ଅନଳସେନ ନୃପତିକ ବସୁ ଦିଲେ ନେଇ
 ବିଶ୍ଵର କାଳେ ବସୁ ଘୋଡ଼ାଇଲେ କନ୍ୟାର ତହିଁ । ୩୩୦ ।
 ଶନିଶ୍ଵରକୁ ପ୍ରଦାନ କରଇଲେ କୃତ୍ତିକାବତୀ
 ରକ୍ତ ବସ୍ତ୍ର ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇ ଶନି ହେଲେ ଶାନ୍ତି । ୩୩୧ ।
 ବିବାହ ଉତ୍ସରେ ମାଣି ନେଲେ କରତାର
 ସେ ବସୁ ସଂହରିଲେ ନେଇ ରଥର ଉପର । ୩୩୨ ।
 ଶୁଣ ହୋ ଦ୍ରୋପଦ ବୋଲନ୍ତି ମୁନି ବ୍ୟାସେ
 ଦୁଜ ଅବତାର କଥା କହିଲୁ ଅବଶେଷେ । ୩୩୩ ।
 ତୃଣୟୁ ଅବତାରେ ସେ ଶରୀ ରୂପ ଧରି
 କ୍ଷେତ୍ରାଧିପତି ପୁଷ୍କର ଘରେ ଅବତର । ୩୩୪ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତାକୁ ପ୍ରଦାନ କଲ ସେ ପୁଷ୍କର ରାଜନ
 ଅଛପ୍ରେ ପାଟବଂଶୀ ବସିଲ ସେ ଅମର ସ୍ଵର୍ଗଧାନ । ୩୩୫ ।
 ଦଶ ଲକ୍ଷ ବରଷ ପରିଯନ୍ତେ ସେ ବାସବ ମନୋହାରୀ
 ନିକଟକେ ରାଜ୍ୟକଲ ଇନ୍ଦ୍ର ଜମୁଦତ୍ୟ ମାର । ୩୩୬ ।
 ଶୁଣ ହୋ ବଇବସୁତ ମନୁ ବଦୟନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
 ଅନୁରଥ ବଂଶେଶ ବ୍ରାହ୍ମଣେକ ଉତ୍ତପତ୍ତି । ୩୩୭ ।
 ସେହି ବ୍ରାହ୍ମଣର ନାମ ଅଟଇ କେଶିରଥ
 କେଶିରଥ ପୁତ୍ର ହୋଇଲ ଦାସରଥ । ୩୩୮ ।
 ଦାସରଥର ପୁତ୍ର ଯେ ଅଟଇ ମନୁରଥ ନାମ
 ଉଦ୍ଦରଥ ବୋଲି ତାହାର ପୁତ୍ରେକ ମହାବ୍ରହ୍ମ । ୩୩୯ ।
 ସେହାର ନନ୍ଦନ ବିଷ୍ଣୁରଥ ଦ୍ଵିଜ ।
 ଯମରଥ ବୋଲି ତାହାର ତନୁଜ । ୩୪୦ ।

ଯମରଥର ପୁତ୍ର ବ୍ରହ୍ମରଥ ବୋଲି
 ରୁଦ୍ରରଥ ନାମ ତାହାର ପୁତ୍ରେକ କହିଲି । ୩୪୧ ।
 ରୁଦ୍ରରଥର ପୁତ୍ର ଭୃଷ୍ମରଥ ନାମ
 ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ର ପୁରାଣେ ଜାଣି ଦୁଃଶାସନ । ୩୪୨ ।
 ବୈଶାଖ ଶୁକଳ ଦୁଃଶାସନର ଦିନ
 ଅର୍ଜବାର ରୋହିଣୀ ନକ୍ଷତ୍ର ବିଦ୍ୟମାନ । ୩୪୩ ।
 ସେ ଦିନ ଭୃଷ୍ମରଥ ଅମର ସ୍ଵର୍ଗକୁ ଗଲେ
 ବାସବ ଦେବତା ତାଙ୍କୁ ବସିତେ ନ ବୋଇଲେ । ୩୪୪ ।
 ଲଜେଶ ଆସ୍ଥାନରୁ ଅଇଲେ ତପଂଶୁରୀ
 କୋପେଶ ଆଜ୍ଞା ଦିଲେ ବୃତ୍ରରଥକୁ ହକାର । ୩୪୫ ।
 ଆରେ ବୃତ୍ର ! ତୁ ଯାଇଁ ରୁଦ୍ରଙ୍କୁ ସେବା କର
 ଈଶ୍ଵର ଦେବତାଙ୍କୁ ସେବା କରି ବସ ଅମର ସ୍ଵର୍ଗପୁର । ୩୪୬ ।
 ଭୃଷ୍ମର ଆଗ୍ୟାଂ ପାଇ ସେ ବୃତ୍ର ମହାରୁଷି
 କପିଳାସ କନ୍ଦରକୁ ସେ ବିଜେ ବାଲ ଶିଷି । ୩୪୭ ।
 ଆନ କିଛି ନ ଜାଣଇ ସେ ଯେ ବାଲସୁତ
 ବାଲଶିଳା ତପେ ସେ ଶଟଇ ବିଶ୍ଵନାଥ । ୩୪୮ ।
 ସ୍ଵାହାନ ଷଟକର୍ମ ନିତ୍ୟକର୍ମ ସାରି
 ରାହ ବେନି ଘଡ଼ି ଥାଉଁ ଯାଇଥାୟେ ଗଡ଼ି । ୩୪୯ ।
 ଶିବ ଶିବ ବୋଲି ସୁମରୁ ଥାଇ ଅନୁବ୍ରତେ
 ଗଡ଼ିଆଲି ଶୁପ୍ରେ ଦେଉ ପ୍ରହର ପରିଯନ୍ତେ । ୩୫୦ ।
 ଚଉବଂଶ ବରଷ ପରିଯନ୍ତେ ଘୋର ତପକଲ
 ଈଶ୍ଵର ଦେବତାଙ୍କର ଆସନ କର୍ମିଲ । ୩୫୧ ।
 ମେଷମାସ ଶୁକଳପକ୍ଷ ପଞ୍ଚମୀର ରାତି
 ଶଉରାବାର ମୃଗଶିରା ନକ୍ଷତ୍ର ପାହାନ୍ତି । ୩୫୨ ।
 ଗଡ଼ି ଯାଉଅଛି ନିତ୍ୟ କର୍ମର ବିଧାନେ
 ସର୍ପ ବିଧାତ ହୋଇଲ କପିଳାସ ଈଶାନେୟ । ୩୫୩ ।
 ମହା ଗରଳ ଜ୍ଵାଳା ଲାଗି ସେହୁ ବାଲ
 ଶରୀର ବିସର୍ଜନ ମୁଖୁଁ ବହଇ ଗରଳ । ୩୫୪ ।

ବର ଦେବେ ବୋଲି ଆସୁଛନ୍ତି କାଶୀ
 ଉମା ମହେଶ୍ୱର ଦେଖିଲେ ମରଅଛି ବାଳଶିଷି । ୩୫୫ ।
 ଉମା ବୋଇଲେ ସ୍ୱାମୀ ଶିବ ସେବା ସ୍ୱେମନ୍ତ
 ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ସେବା କରି ନାଶ ଗଲୁ ସେ ବାଳୁତ । ୩୫୬ ।
 ସଦାଶିବ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଗୋ ଗିରିଜା
 ସେ ପୁଅ ଗୋଟିକି କରିବା ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ରାଜା । ୩୫୭ ।
 ଈଶ୍ୱର ବୋଇଲେ ନାରଦଙ୍କୁ ହକାରି
 ସେ ପୁଅ ଗୋଟି ନଅ ତୁ ଯଶୋବନ୍ତପୁରୀ । ୩୫୮ ।
 ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ବୋଲିବୁ ଯେ ରୁଦ୍ରଙ୍କ ଭଗତା
 ତୋହୋର ତହୁଁ ଭଲଠାବେ ଥୋଇବୁ ନେଇ ଧାତା । ୩୫୯ ।
 ମୃତୁପିଣ୍ଡ ଗୋଟି ନେଇ ବସାଇଲେ ମନ ପବନ ଦଣ୍ଡେ
 ପୁଅ ଘେନି ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯଶୋବନ୍ତୀ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ । ୩୬୦ ।
 ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଆଗେ ସମର୍ପିଲେ ବୃତ୍ତ ମହର୍ଷି
 ସଦାଶିବ ଆଗ୍ୟାଂ ତୋତେ ସେହାକୁ ଭଲଠାବେ ଥୋଅସି । ୩୬୧ ।
 ମୃତୁ ପିଣ୍ଡ ଗୋଟି ଘେନିଗଲେ ସୃଷ୍ଟି କରତା
 ନିଜ ପ୍ରାଣ ଦେଇ ଜିଆଁଇଲେ ଦେବ ଧାତା । ୩୬୨ ।
 ନାରଦଙ୍କୁ ରାଜ ସମର୍ପିଲେ ବାଳସ୍ୱତ
 ମୋହୋର ତହୁଁ ଭଲ ଠାବେ ଅମରପୁର ସିନା ଯୁଗତ । ୩୬୩ ।
 ବାସବ ଦେବତାର ସେ ଫିଟିଲୁ ଇନ୍ଦ୍ରପଦ
 ବୃତ୍ତ ମହର୍ଷିଙ୍କି ଇନ୍ଦ୍ର ପଦେ ବସାଅ ନାରଦ । ୩୬୪ ।
 ପିତାର ଆଗ୍ୟାଂରେ ଚଳନ୍ତି କଳହପ୍ରିୟା
 ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ଜଣାଇଲେ ଧାତା ବୋଇଲେ ଯାହା । ୩୬୫ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ କହିଲେ ତୋହୋର ତହୁଁ ହାଦେ ଫିଟିଲୁ ଇନ୍ଦ୍ରପଦ
 ବୃତ୍ତ ମହର୍ଷି ସ୍ୱର୍ଗେ ହୋଇବାକ ଇନ୍ଦ୍ର । ୩୬୬ ।
 ଆଗ୍ୟାଂ ପ୍ରମାଣେ ସ୍ୱର୍ଗ ଗୁଡ଼ିଲେ ମଦବା
 ଯାହା ସେ ସଞ୍ଚିଲେ ପିତାମହ ରୁଦ୍ରଦେବା । ୩୬୭ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ଦଣ୍ଡ ଛଦି ମାନ ଗୁଡ଼ିଲୁ ସମସ୍ତ
 ଶତୀକ ଘେନି ସେକା ବାହାର ହୋଇଲେ ପୁରୁଷୂତ । ୩୬୮ ।

୩୬୪।୧ ଫିଟିଲୁ—ବୁଟିଲୁ ।

ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତା ଯେତେବେଳେ ଶତୀକ ଗୁଡ଼ି ଅମର ପୁରୁ ଗଲେ
 ବୃତ୍ତ ମହର୍ଷି ଇନ୍ଦ୍ର ପଦେ ବସିଲେ । ୩୬୯ ।
 ତପେ ମନାଇଲେ ସେ ଦେବ ତୁଲେଚନେ
 ଘେନିଲେ ଇନ୍ଦ୍ର ପଦ ରୁଦ୍ର ପରଶନେ । ୩୭୦ ।
 ଦିଗପାଳେ ଚଳିଲେ ବୃତ୍ତ ମହର୍ଷିର ଆଗ୍ୟାଂବର୍ତ୍ତୀ
 ଅପସରାସେ ଖଟିଲେ ବାହାନ ଅଇରାବତ ହାଥୀ । ୩୭୧ ।
 ସମସ୍ତ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଭିଆଇଲୁ ମାତ୍ରମେ
 ସରସ୍ୱତର ପାଳିଲେ ମହର୍ଷି ଅତି ଧର୍ମେ । ୩୭୨ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତା ରାଜ୍ୟଦ୍ରଷ୍ଟା ହୋଇଗଲୁ
 ପଦ୍ମବନେ ପଶି ନାରାୟଣକର ଚିନ୍ତାକଲୁ । ୩୭୩ ।
 ଚଉବିଂଶ ବରଷେ ଜାଣିଲେ ଜନାର୍ଦ୍ଦନେ
 ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତାଙ୍କୁ ଭେଟିଲେ ଖଗେଶ୍ୱର ବାହାନେ । ୩୭୪ ।
 ଅନେକ ବଳକୁଳ୍ୟ ହୋଇଲେ ଆଶଶ୍ରୁଲେ
 ଶତେ ସହସ୍ର ଦଣ୍ଡ ପ୍ରଳୟ ନାରାୟଣଙ୍କ ପାଦତଳେ । ୩୭୫ ।
 ସ୍ୱାମୀ ଜନ୍ମ ଦତ୍ୟ ମାର ସଞ୍ଚିଲୁ ଅମର
 ଇନ୍ଦ୍ର ପଦେ ବସିଲୁ ମୁଁ ମନୁ ଯେ ସତର । ୩୭୬ ।
 ଈଶ୍ୱର ବ୍ରହ୍ମାସେ ହରିଲେ ମୋହୋର ଇନ୍ଦ୍ରପଦ
 ବୃତ୍ତ ମହର୍ଷିଙ୍କି ଦିଲେ ସେ ମୋହୋର ପଦ । ୩୭୭ ।
 ଅନାଥର ବନ୍ଧୁ ତୁ ଜଗନ୍ନାଥ ନାରାୟଣ
 ତୋହୋର ପ୍ରସାଦେ ଦେବ ମୁଁ ପାଇବି କାରଣ । ୩୭୮ ।
 ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ତୁ ଯାଅସି ଅମର
 ବୃତ୍ତ ମହର୍ଷିଙ୍କି ମାର ଇନ୍ଦ୍ରପଦ ଘେନି ଯେ ତୋହୋର । ୩୭୯ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ବୋଇଲୁ ମୋହୋର ଘେନିଲୁ ସମସ୍ତ
 କିସ ଘେନି ମୁଁ ସମର କରିବି ଶହସ୍ର ନାହିଁ ମୋହୋର ହସ୍ତ
 । ୩୮୦ ।
 ସେହଠାରେ ତପ କରୁଥିଲେ ମହର୍ଷି ଦଧିରା
 ତାହାଙ୍କୁ ରାଜ ଆଗ୍ୟାଂ ଦିଲେ ଶିରାବଳି । ୩୮୧ ।

ତୁ ପ୍ରାଣ ଛାଡ଼ି ବାବୁ ବାସବର ଅର୍ଥେ
 ତୋହୋର ଅସ୍ଥି ଘେନି ମାରୁ ଯେ ରୁଷି କୁଡ଼େ । ୩୮୨ ।
 ଯେସନେକ ଆଗ୍ୟାଂ ଯଦୁଂ ଦିଲେ ଶିଶୁବର୍ଣ୍ଣ
 ପ୍ରାଣ ବିସର୍ଜନ ହୋଇଲୁ ଦଧିରୁଚି ମହରୁଷି । ୩୮୩ ।
 ରୁଷିର ପିଣ୍ଡ ଯେ ଘେନିଲୁ ସହସ୍ରାକ୍ଷ
 ତାହା କଲୁ ନେଇ ହାଦେ ଅଭେଦ କପଟ । ୩୮୪ ।
 ପଞ୍ଜର ହାତକୁ ସେ କଲୁକ କୋଦଣ୍ଡ
 ତହିଁକି ଗୁଣକଲୁ ମଝିଶିରା ଚର୍ମଶାସ୍ତ୍ର । ୩୮୫ ।
 ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠ ମାନଙ୍କୁ ପୁଣି ନାସକ ଯେ କଲୁ
 ପାଦର ଅସ୍ଥିକ ସେ ମୁକୁଟର କଲୁ । ୩୮୬ ।
 ରୁଷିର ଚର୍ମ ଯେ ହୋଇଲୁ ମେଖଳି
 ଯେମାନନ୍ତ ଘେନି ତହୁଁ ମଦବାନ ଚଳି । ୩୮୭ ।
 ନାସପୁଣ ବୋଇଲେ ଯାଅ ଦେବ ଇନ୍ଦ୍ର
 ବୃତ୍ତ ମହରୁଷିଙ୍କି ମାର ଘେନି ଇନ୍ଦ୍ରପଦ । ୩୮୮ ।
 କୋପେଣ ଇନ୍ଦ୍ର ଯେ ଚଳଇ ଅତି ରାଗେ
 କ୍ଷଣ ମାତ୍ରେ ଯାଇଁ ମିଳିଲୁ ଅମର ସ୍ୱର୍ଗେ । ୩୮୯ ।
 ବୃତ୍ତ ମହରୁଷିର ସଙ୍ଗେ ଅନେକ ଯୁଦ୍ଧ କଲୁ
 ବାକୁତ ନନ୍ଦନ ସେ ସାଂଗ୍ରାମେ ହାରିଲୁ । ୩୯୦ ।
 ରୁଷିଙ୍କର କପଟ ସେ ମାଇଲୁ ବୁଲଇ
 ଦାସପୁଣ ବୃତ୍ତ ରୁଷି ପଡ଼ିଲୁ ଦୁମାଇଁ । ୩୯୧ ।
 ରୁଷିଙ୍କର ନଖ ଯେ ଶାସ୍ତ୍ର ପ୍ରଶ୍ନ
 ଯେମନ୍ତେ ବୃତ୍ତ ମହରୁଷି ହୋଇଲୁ ଧୁଳି ପାଂଶୁ । ୩୯୨ ।
 ବୃତ୍ତ ମହରୁଷିଙ୍କି ମାଇଲୁକ ଇନ୍ଦ୍ର
 ଆପଣେ ଇନ୍ଦ୍ର ପଦେ ବସିଲୁ ଦେବ ଇନ୍ଦ୍ର । ୩୯୩ ।
 ନିଜ ସ୍ୱର୍ଗେଣ ସେ ହୋଇଲୁକ ରାଜା
 ଦିଗପାଳମାନେ ସମସ୍ତେ କଲେ ପାଦପୂଜା । ୩୯୪ ।
 ଭୃଷ୍ଣା ମହରୁଷିଙ୍କି ଯେ କହିଲେ ନାରଦ
 ତୋହୋର ପୁତ୍ରକୁ ନାଶକଲୁ ଦେବ ଇନ୍ଦ୍ର । ୩୯୫ ।

ବାହୁଡ଼ାଇ ଇନ୍ଦ୍ରପଦ ଘେନିଲୁ ସେ ବଳେ
 ଭୃଷ୍ଣାୟେ ସମସ୍ୟା ନ ଦିଲେ ଯୋଗଲୟେ ବେଳେ । ୩୯୬ ।
 ରାଗେଣ ଭୃମିକି ମାଇଲେ ଧରି ବାଲି ମୁଠାୟେ
 ବାଳଶିଳା ବାହାର ହୋଇଲେ ବେନି ଯେ ତନୟେ । ୩୯୭ ।
 ବାଲମ୍ବିକି ଶ୍ରୀ ଅମ୍ବକ ଦୁଇଙ୍କର ନାମ ଦିଲେ
 ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତାଙ୍କୁ ମାର ବୋଲି ପେଷିଲେ । ୩୯୮ ।
 ପିତାର ଆଗ୍ୟାଂୟେ ସେ ବେନି ଯେ ତନୟେ
 ଅମର ସ୍ୱର୍ଗରେ ସେ ପଶିଲେ ନିର୍ଭୟେ । ୩୯୯ ।
 ଚନ୍ଦ୍ରସେନ ଜୟସେନ ଅଙ୍ଗାରପନ୍ନଙ୍କ ପ୍ରଚଣ୍ଡାବଳୀ
 ଚାରି କୁମାରେ ଯାଇ ବାଳଶିଳାନ୍ତ ଓଗାଳି । ୪୦୦ ।
 ଅନେକ ସମର କଲେକ ବିଦ୍ୟାଧରେ
 ଗନ୍ଧର୍ବନ୍ତ ମାଇଲେ ସେ ରୁଷିର କୁମାରେ । ୪୦୧ ।
 ମୋହଣରେ ପକାଇ ଅଇଲେ ଖର କର
 ଶାଶୁବ ବନେ ଆସି ଭେଟିଲେ ଅମରାରି । ୪୦୨ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ଭୁଲେ ଅନେକ ସମର ହୋଇଲୁ
 ବଜ୍ର ଶରେ ଇନ୍ଦ୍ର ରୁଷି କୁମାରନ୍ତ ମାଇଲୁ । ୪୦୩ ।
 ଆପଣାର ପୁତ୍ରକୁ ଆଣି ଦଲୁକ ଅମୃତ
 ଅଙ୍ଗାରପନ୍ନଙ୍କ ଜୟସେନ ପ୍ରଚଣ୍ଡାବଳୀ ଚନ୍ଦ୍ରସେନ ପାଇଲେ ଜବିତ
 । ୪୦୪ ।

ନାରଦ ଯାଇ କହିଲେ ଭୃଷ୍ଣା ମହରୁଷିଙ୍କି
 ଇନ୍ଦ୍ର ନାଶ କଲୁ ତୋର ପୁତ୍ର ଦୁହିଙ୍କି । ୪୦୫ ।
 ଶୁଣି ଭୃଷ୍ଣାୟେ ଉଠିଲେ ମହାବୀରି
 କାଳାନଳ ତେଜ ଜାଣି ଆସଇ ପରମ ଯୋଗୀ । ୪୦୬ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତାଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରିବ କେନ୍ଦ୍ର ଆଜି
 ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ମହେଶ୍ୱର କେ ରଖନ୍ତୁ ଦେବରାଜ । ୪୦୭ ।
 ମନପବନ ଦଣ୍ଡ ଚଢ଼ି ନାରଦେ ଧାଡ଼ିକାରେ ଅଇଲେ
 ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତାଙ୍କୁ ଆସିଣ ବାରତା କହିଲେ । ୪୦୮ ।

୪୦୨।୨ ଇନ୍ଦ୍ର ଭୁବନେ ଯାଇ ଭେଟିଲେ ବଜ୍ରଧାରୀ ।
 ୪୦୨।୨ ଅମରାରି—ଅମରଶ୍ରେଷ୍ଠ, ଇନ୍ଦ୍ର ।

ରୂପ ପୁଣି ତୁ ଯେ କଲୁ ପ୍ରାଣେ ଭ୍ରଷ୍ଟ
 ତୋହୋର ତହିଁ ଆସୁଅଛି କୋପେ ଭ୍ରଷ୍ଟ । ୪୦୯ ।
 ମନୁଅନ୍ତ ମହାତ୍ମା ସେ କଲେ କଲେ ତପୀ
 ବ୍ରହ୍ମାର ଆୟୁଷ ସର ଯାହାର ଆୟୁଷ ବ୍ୟାପି । ୪୧୦ ।
 ତାହାର କୋପ କରନ୍ତେ ଟଳଇ ହାଦେ ମେରୁ
 ପଳାଇ ସମୁଦ୍ରେ ପଶ ଯା ଆଉ ସେଥେ କସ କରୁ । ୪୧୧ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ବୋଇଲୁ ଭ୍ରଷ୍ଟା ମହର୍ଷିର କୋପେ
 ସମୋଦ୍ର ଦହନ ହୋଇବ ତାହାର ଗରୁ ତାପେ । ୪୧୨ ।
 ସୈନ୍ଦବ ମହାତ୍ମା ଯେବେ କୋପିତ କରବ
 ନାରାୟଣ ଆଦି କରି କେ ମୋତେ ରଖିବ । ୪୧୩ ।
 ପଞ୍ଚୁଆତ୍ମା ଶରୀରୁ କାତିଲ ସୁରପତି
 ଧର୍ମେଶ ଆତ୍ମାୟେ ନେଇ ଥୋଇଲକ ଧାଡ଼ି । ୪୧୪ ।
 ଦୁଜ ଆତ୍ମା ନେଇ ପବନେ ଥୋଇଲ
 ତଜ ଆତ୍ମା ନେଇ ଅନ୍ତରାଳେ କଲ । ୪୧୫ ।
 ଚତୁର୍ଥ ଆତ୍ମା ନେଇ ଅଶ୍ୱିନୀକ ଦଲ
 ପଞ୍ଚମ ଆତ୍ମାକୁ ନେଇ କୁମାରେ ସମର୍ପିଲ । ୪୧୬ ।
 ପଞ୍ଚୁଆତ୍ମା ପାଞ୍ଚଠାରେ ସୁନାଶୀର କଲ
 ପାପ ଆତ୍ମା ଦେନଶ ପୁରନ୍ଦର ବସିଲ । ୪୧୭ ।
 ଭ୍ରଷ୍ଟାୟେ ଭେଟିଲେ ଆସି ବାସବର ଛୁମ୍ବରେ
 ହୋଧଉରେ ଦେହ କମ୍ପଇ ଥରହରେ । ୪୧୮ ।
 ବାସବକୁ ଚାହିଁ ବୋଲନ୍ତି ତପୋନିଷ୍ଠ
 ତୁ ମୋହୋର ପୁଣି ନାଶକଲୁ ରେ ଦୁଷ୍ଟ । ୪୧୯ ।
 ଶରୀର ତୋହୋର ଭସ୍ମ ହୋଉ ବୋଇଲେ ରୂପି ଭ୍ରଷ୍ଟ । ୪୨୦ ।
 ବାସବେ ବୋଇଲେ ତୁମେ ଶୁଣିମା ମୁନିବର
 ବିରୁର କୋପ କରିବା ଦୋଷ ନାହିଁ ମୋହୋର । ୪୨୧ ।
 କୋପାନଳେ ଗୁହାନ୍ତେ ଅନଳ ଉଠିଲ
 ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତାର ଶରୀର ଭସ୍ମ ହୋଇଗଲ । ୪୨୨ ।

ଆପଣେ ଭ୍ରଷ୍ଟାୟେ ଯେ ବସିଲେ ଇନ୍ଦ୍ର ପଦେ
 ପାଳିଲେ ସେଲେକ୍ୟ ସେ ପରମ ସାନନ୍ଦେ । ୪୨୩ ।
 ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ହୋ ଶୁଣ ଦ୍ରୋପଦ ନୃପତି
 ଭ୍ରଷ୍ଟାର କୋପେ ଇନ୍ଦ୍ର ହେଲୁ ଭସ୍ମଗତି । ୪୨୪ ।
 ତାହାର ଶରୀରା ଯେ ଅଟଇ ଦେଶ ଶରୀ
 ଆକାଶ ଗଙ୍ଗାକୂଳେ ସେ ରୋଦନ କରୁଅଛି । ୪୨୫ ।
 ସିଂହ ଶୁକଳ ଦ୍ୱାଦଶୀ ଚନ୍ଦ୍ରବାର
 ଉତ୍ତରାଷାଢ଼ା ନକ୍ଷତ୍ର ଭୋଗ ଅଟଇ ସେ ଦିନର । ୪୨୬ ।
 ବୃଷଭ ବାହାନେ ବିଜେ ଉମା ମହେଶ୍ୱର
 ବିଜେ କରି ଆସୁଅଛନ୍ତି ଆକାଶ ଗଙ୍ଗା ଶୀର । ୪୨୭ ।
 ବୃଷଭ ରୁହାଈଶ ବୋଇଲେ ଶଶିମୁଖୀ
 ପ୍ରିୟାୟେ ରୋଦନ କରୁଛି ଅନାସ୍ତ ବଡ଼ ଦୁଖୀ । ୪୨୮ ।
 ସଦାଶିବ ବୋଇଲେ ପ୍ରିୟ ଜନ୍ମ ବଡ଼ ବାଞ୍ଛ
 ଅପ୍ରସନ୍ନ ଜନନ୍ତ ଗୋ କୁଞ୍ଜଂତ ନ ଯୋଗାଇ । ୪୨୯ ।
 ଗଉର ବୋଲନ୍ତି ଶୁଣିମା ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱର
 ପ୍ରିୟଜନ୍ମ ଗୋଟାକୁ ଦେବ ଦୋଷ ଯେ ଅପାର । ୪୩୦ ।
 ସୈବ ପ୍ରିୟାୟେ ରୋଦନ୍ତେ ଆରେକ ପ୍ରିୟ ଯେ ରୁହାଈବ
 ଅନ୍ୟ ଜାତି ହୋଇଲେ ଦୁରୁଦ୍ଧଂ ସମର୍ଜିବ । ୪୩୧ ।
 କଳିଦ୍ରବ୍ୟ ହିଂସା ଯଦ୍ୟପି ସେହୁ କରିଥିବ
 ରୋଦନ କାଳେ ଯାଇଁ ଅବଶ୍ୟ ରୁହାଈବ । ୪୩୨ ।
 ସୈବା ବିରୁର ନ କରନ୍ତି ଯେଉଁ ପ୍ରିୟଜନେ
 କାଠ ବେଙ୍ଗ କରି ତାହାନ୍ତ ଜନ୍ମ କରଇ ଯମେ । ୪୩୩ ।
 ପ୍ରିୟଜନକୁ ଦେବ ଅଛି ସୈବନେକ ଶାସ୍ତି
 ତୁମ୍ଭେ କ୍ଷଣେକ ବିଶ୍ରାମ କର ଦେବ ମୁଁ ତାହାର ହୋଧ କରଇ ଶାନ୍ତି । ୪୩୪ ।
 ସୈବଦେବଦେବ ଦୋଷକୁ ପାଦପାଦ ଭୟେ କରି
 ସୁଗ୍ୟାମା ପ୍ରିୟମାନେ ସୈବା ପରିମାଣି ବିରୁର । ୪୩୫ ।
 ଶିଶୁରକୁ ବୁଝାଇ ଦେଶ ବୃଷଭଂ ଓହ୍ଲାଇଲେ
 ନ କାନ୍ଦ ଆତ୍ମା ବୋଲି ମୁଖେ ହସ୍ତ ଦିଲେ । ୪୩୬ ।

ସୁନ୍ଦର ସୁଲକ୍ଷଣ ସୁକୁମାର ତୋର କାୟେ
 ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଦିଶୁଅଛି ଅମର ନାୟେକାଣୀ ପ୍ରାୟେ । ୪୩୭ ।
 ମାଗ ଗୋ ମହାମୁଣୀ ମନେ ଯାହା ଇଚ୍ଛୁ
 ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରାପତ ହୋଇବ ମନେ ଯାହା ବାଞ୍ଛୁ । ୪୩୮ ।
 ଆମ୍ଭେ ସେ ଅଟୁ ହାଦେ ଶଙ୍କର ଗିରିଜା
 ମନ କାମନା ସିଦ୍ଧ ହୋଉ ତୁ ନିଜ ପୁରକୁ ଯା ଯା । ୪୩୯ ।
 ପଠଂ ଦେହ ପଠଂ ଦେହ ବୋଲି ବୋଲିଲେ ପାଞ୍ଚଥର
 ତୋଷେ ହର ପାଦପାଦ ବୋଲିଲେ ତୋର ହୋଉ ପଞ୍ଚବର । ୪୪୦ ।
 ଶତୀ ବୋଲିଲେ ତୁମ୍ଭେ ହର ଯେ ପାଦପାଦ
 ଯେକ ପ୍ରାଣକ କେହ୍ନେ ହୋଇବ ପାଞ୍ଚପଥ । ୪୪୧ ।
 ଈଶ୍ଵରେ ବୋଲିଲେ ମା ଗୋ ନ ଭଲ ବିକଳ
 ଭୁଷ୍ମାର କୋପେ ଦହିଜ ହୋଇଲୁ ଆଶଶ୍ରୁକ । ୪୪୨ ।
 ପଞ୍ଚୁଆମ୍ଭା ଥୋଇଲୁ ଯେ ପଞ୍ଚୁଠାବେ କରି
 ସେ ପାଞ୍ଚ ଆମ୍ଭା ଯେ ମଞ୍ଜେଶ ଅବତର । ୪୪୩ ।
 ଧର୍ମେ ହାଦେ ଯେବଣ ଆମ୍ଭାକୁ ଥୋଇଲୁ
 ଧର୍ମତେଜ ଘେନି ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ଉପୁଜିଲୁ । ୪୪୪ ।
 ପବନେ ଥୋଇଲୁ ଯେବଣହଂ ଆମ୍ଭା
 ପବନ ତେଜ ଘେନି ଉପୁଜିଲୁ ଶାର ଶ୍ରୀମା । ୪୪୫ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ଯେବଣ ଆମ୍ଭା ଶୂନ୍ୟେଣ ଥୋଇଥିଲୁ
 ବାସବର ତେଜ ଘେନି ସେ ଅର୍ଜୁନ ଉପୁଜିଲୁ । ୪୪୬ ।
 ଅଶ୍ଵିନୀରେ ଥୋଇଲୁ ଯେବଣ ଆମ୍ଭା ଗୋଟି
 ଅଶ୍ଵିନୀ ତେଜ ଘେନି ନକୁଳ କୁମାର ସେଟି । ୪୪୭ ।
 କୁମାରେଣ ଥୋଇଥିଲୁ ଯେବଣ ଆମ୍ଭାୟେକ
 ବେନି ସତ୍ତ୍ଵ ବାଜି ସେ ସହଦେବ ଧାର୍ମିକ । ୪୪୮ ।
 ତୁ ଶତୀ ଉପୁଜିବୁଁ ଦ୍ରୋପଦର ଯଶ୍ୟଂ
 ପଞ୍ଚୁ ପାଣ୍ଡବନ୍ତ ନେଇ ଦିଅ ତୋର ଅଙ୍ଗେ । ୪୪୯ ।
 ଯେତେ ବୋଲଣ ହର ପାଦପାଦ ଆଗ୍ୟାଂ ଦିଲେ
 ସେ ଶତୀଦେବୀ ତୋର ଯାଗେ ଉପୁଜିଲେ । ୪୫୦ ।

୪୪୮।୨- ବେନି ସଂହରେ ଜାତ ସହଦେବ ଧାର୍ମିକ (ସହରେ-ବେନିଙ୍କ ଶକ୍ତି ସଂଗ୍ରହରେ)

ବ୍ୟାସେ ବୋଲିଲେ ଶୁଣ ଦ୍ରୋପଦ ନୃପତି
 ଦୋହତାର ଆଦିକଥା ତୋହୋର ଅଟଇ ଯେମନ୍ତ । ୪୫୧ ।
 ଯେ ପଞ୍ଚୁ ପାଣ୍ଡବେ ଯେକା ଯେ ଦ୍ରୋପଣ
 ଭାବ ନିବାରଣେ ମଞ୍ଚରେ ଉତ୍ତପତ୍ତି । ୪୫୨ ।
 ଯେ ପଞ୍ଚ ମୁରତିକ ତୁ ନ ମଣ ଭିନ୍ନାଭିନ୍ନ
 ଯେକଲୟେ କରିଣ ତୁ ପାଣ୍ଡବନ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣି ଚିହ୍ନ । ୪୫୩ ।
 ଶୁଣି ପରମ ସାନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ରଧର ସୁତ
 ବ୍ୟାସଙ୍କୁ ଭୁଞ୍ଜି ସେହୁ କରଇ ବହୁତ । ୪୫୪ ।
 ନମସ୍ତେ ଶ୍ରେ ବ୍ୟାସଦେବ ପାରେଶ୍ଵର ଶିଷ
 ନାଉକା ବିମାନେ ଯାହାର ତେଜହଂ ବିକାଶି । ୪୫୫ ।
 ସତ୍ୟବତ୍ସ ନନ୍ଦନ ତୁ ଭୂତ ଭବିଷ୍ୟ ଗ୍ୟାଂତା
 ସାର୍ଥକ ପୁରୁଷ ତୁ ଅଦୃଷ୍ଟି କି ବକତା । ୪୫୬ ।
 ଅଗ୍ୟାମାକୁ ଗ୍ୟାନ ଦିଅନ୍ତା ଅଗତିକୁ ମୋକ୍ଷଗତି
 ମୁଖକର ପଣ୍ଡିତପଣ ଦିଅଇ ତୋହୋର କୃତଶ୍ରୁତି । ୪୫୭ ।
 ଅଶାକାର ପୁରୁଷ ତୁ ବାରିଲୁ ବର୍ଣ୍ଣି ଚିହ୍ନ
 ଅଜପା ଲୟ କରି ତୁ ଠୁଳ କଲୁ ଶୂନ୍ୟ । ୪୫୮ ।
 ହେମ ଶିଶିର ବସନ୍ତ ଗ୍ରୀଷମ ବରଷା ଶରଦ ଋତୁରୁ
 ଧାତୁବାଦ ପୁରୁଷ ତୁ କଲୁ ସମସ୍ତ ହେତୁ । ୪୫୯ ।
 କୋଟିୟେ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଯାହାର ଉଦର ଭିତରେ
 ଶତେ ପ୍ରଳୟ ବଞ୍ଚିଲୁ ତୁ ନାରାୟଣ ଗର୍ଭରେ । ୪୬୦ ।
 ପରମାନନ୍ଦ ପୁରୁଷ ତୁ ଅଟୁ ଗ୍ରନ୍ଥକର କବି
 ମୁହିଁ କି ବର୍ଣ୍ଣନା ତୋତେ କରିତେ ପାରିବି । ୪୬୧ ।
 ଅନର୍ଗଳା ସରସ୍ଵତୀର ତୁ ଭଣ୍ଡାର ଅଧିକାରୀ
 ନ କହି ବିଦ୍ୟାସିଲୁ ତୁ କଲପ କୋଟି ଚୁରି । ୪୬୨ ।
 କାଳ ବଞ୍ଚାଇବାକୁ ସାମରଥ ଯେବଣ ରୁଷି
 ବ୍ରହ୍ମାର ବ୍ରହ୍ମପଦକୁ ଯାର ତଳେ ଅଭ୍ୟାସି । ୪୬୩ ।
 ତୋହୋର ପଦପାଦେ ଶରଣ ମୋର ନିତ୍ୟେ
 ଶୁଦ୍ରମୁନି ସାବେଲ ଦାସ ବଦନ୍ତ ସୁଚିତ୍ତେ । ୪୬୪ ।

୪୫୭।୨ ମୁଖ ପଣ୍ଡିତ ହୋଅଇ ଶୁଣି ତୋ ଭରଣା ।

ଜୟ ତୁ ଭରଣୀ ଶ୍ରୀତ ତୋର ଶ୍ରୀ
ସବ ଦୁଇ ପରିତ୍ୟାଜି ମୁଁ ବଳାଇଲି ମମାସା । ୪୭୫ ।
ନାଗପୁଣ ବଲ୍ଲଭ ଗୋ ଆଗ୍ୟା ମୋତେ ଦେବା
ଗିରିଜା ବାକ୍ୟରେ ମୁଁ ହୋଇଲି ମାନବା । ୪୭୬ ।
ଇତି ଶ୍ରୀ ମହାଭାରତ ଆଦିପର୍ବ ଆଦି
ସଂସାର ଜନ ହିତେ ମୁଁ ବଞ୍ଚାଇଲି ଅଦ୍ୟାପି । ୪୭୭—୧୧୫୮୭ ।

ଦ୍ରୌପଦୀ ପରଶମ୍ଭୁ

ବ୍ୟାସକୁ ତୁମ୍ଭେ ଯତ୍ନ କଲେକ ଦ୍ରୌପଦ
ନାଗପୁଣ ସ୍ବାମୀ ଶୁଣି ଚିତ୍ତେ ପରମ ସାନନ୍ଦ । ୧ ।
ବନ୍ଧୁ ବର୍ଗ କୁଟୁମ୍ବ ପତ୍ନୀମାନନ୍ତ ଘେନି
ତତକ୍ଷଣେ ବିଜେକଲେ ରାମକୃଷ୍ଣ ବେନି । ୨ ।
ଦେଖିଣ ଦ୍ରୌପଦ ଯେ ଅନେକ ଭୟ କଲି
ଅଶକ୍ୟ ଦେଖି ଦୁରୁଁ ଦଣ୍ଡଲଇ ସୁତଲ । ୩ ।
ସ୍ବାମୀ ଆପଣେ କୋଳ କରି ତୋଳି ଧଇଲେ ଚନ୍ଦ୍ରଧର
ଅପାପୀ ପୁରୁଷ ତୁ ଆମ୍ଭର ଶଶୁର । ୪ ।
ଯେକା ଦ୍ରୌପଦୀ ଯେ ତାରିଲୁ ତୋର ବଂଶ
ସୁଦୋହତାୟେ ଜାତକଲୁ ତୋହୋର ସମସ୍ତେ ହୋଇଲୁଁ ବଶ । ୫ ।
ଯେକା ଦୋହତାୟେ ଦେଇ ଜଣିଲୁ ଫଇଲେକ୍ୟ
କୋଟିୟେ ପୁରୁଷର ତୋର ଦହଜ ହୋଇଲୁ ପାତକ । ୬ ।
ଯେ ସେ ପଣ୍ଡିତ ଧାର୍ମିକ ସୁଗ୍ୟାନ
ବିରୁର ଭିଆନ୍ତି ସେ ଶୁଭ କାର୍ଯ୍ୟମାନ । ୭ ।
ସୁବେଳେ ସୁପୁରୁଷ ଅତି ଭାଗ୍ୟେଶ ପାଇ
ସୁରମୋହନ ପୁରୁଷେ ତୁ ପାଇଲୁ ଜୁଆଇଁ । ୮ ।
ଅନେକ ପ୍ରଣୟା କଲେ ଯତ୍ନ ଦେବ କୃଷ୍ଣ
ଦ୍ରୌପଦ ବୋଇଲୁ ମୋହୋର ଗ୍ୟାନ ଭ୍ରଷ୍ଟ । ୯ ।

୩୨ ଅଶକ୍ୟ—ଅସମ୍ଭବ, ଅଭୂତ ଅର୍ଥରେ ।

ମହତ ପୁରୁଷକୁ ମୋର ପୋଷ୍ଟେ ବୋଇଲେ ହିଂଦାସ
ଭୋ ସ୍ବାମୀ ପାଣ୍ଡବେ ମୋର ଉପେକ୍ଷିବା ଦୋଷ । ୧୦ ।
ଅଶ୍ରୁଜଳ ହୋଇ ଦ୍ରୌପଦେ ଅନେକ ତୁମ୍ଭେ ବୋଲି
କ୍ଷଣେ କ୍ଷଣେ ମହାରାଜା ସୁତଇ ଗଡ଼ିଆଲି । ୧୧ ।
ମୁହିଁ ଅଗ୍ୟାନ ଦେବ ଦୋଷ ମୋହୋର ନ ଘେନିମା
ଅନେକ ଅପରାଧ ସ୍ବାମୀ କରିବା ମୋର କ୍ଷମା । ୧୨ ।
ମୁହିଁ ଭୟକୁ ପ୍ରାୟେ ମଣିଥିଲି ସାଂସାରକା ଧର୍ମେ
ଶଶୁରନ୍ତ ପଦକୁ ମୁହିଁ କିସ କ୍ଷମେ । ୧୩ ।
ପୁଣ ପୁଣ ଦ୍ରୌପଦ ପୁଣନ୍ତ ଘେନି ଲେଟି
ଆପଣେ କୋଳ କରି ଧଇଲେ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି । ୧୪ ।
ଅପାପୀ ପୁରୁଷ ତୁ ଅଛୁ ପୁଣ୍ୟମାନ
ପରମ ସାଧନା ଦୋହତା ତେ ହୋର ଯିଦ୍ଦସେନା । ୧୫ ।
ଇହଲେକ ପରଲେକ ତୁ ତାରିଲୁ ସମସ୍ତ
ଅଶ୍ରୁମେଧ ଯାଗ କଲୁ ତୁ ଦ୍ରୌପଦ ନୃପତି । ୧୬ ।
ଯେହେନେକ କର୍ମେଶ ଯେବେ ଉତ୍ପଜଇ ଦୁଲଣୀ
ପୁଣ୍ୟବନ୍ତ ଧାର୍ମିକ ଦେଖି ପ୍ରଦାନ କରିବ ଜାଣି । ୧୭ ।
ଅମହତ ଅପଣ୍ଡିତ ଅକୁଳୀଣ ଅଜାତ
ଅବିରୁରେ ଦିଲେ ତହିଁ ଉତ୍ପଜଇ ଅନେକ ଶାସ୍ତି । ୧୮ ।
ଓହୋକୁଳ ନାଶଯାଇଁ କଳଙ୍କ ଦୋଷ ଥିଲେ
ବଡ଼ାଇ ଦୁରାପଦ ନ ବିରୁର କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ । ୧୯ ।

୧୦। ଭୋ ସ୍ବାମୀ ପାଣ୍ଡବେ ମୋର ନ ଘେନିମା ଦୋଷ ।

୧୨ ପଦ ସ୍ଥାନରେ ଅନ୍ୟ ଏକ ପୋଷ୍ଟରେ ଅଧିକା ପାଠ—

ବିଷରୁଲି ବ୍ୟାସେ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଆଦେଶ

ଅଗ୍ୟାନ ପାମର, ପାଣ୍ଡବଙ୍କୁ କଲି ଦୋଷ ।

ମୁଇଁ ଅନାଥ ସ୍ବାମୀ ତୁମ୍ଭରଇଁ ସିନା

ଭବଗ୍ରାସ୍ତନାଥ ଭଗତ ଘେନି କିନା ।

୧୧। ଓହୋକୁଳ—ଉତ୍ପଜୁକୁଳ ।

କଳଙ୍କ କଳିଯୁଗ ସେ ଅମାତ ଅପାର
 ପଣ୍ଡିତ ଜନମାନେ ସେହା ବରୁଣ କାର୍ଯ୍ୟ କର । ୨୦ ।
 ପରମାଣି ବୁଝିଲେ ସମସ୍ତ ପୁଣ୍ୟ ବାଟ
 ଅବରୁରେ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ସକଳ ଧର୍ମ ନଷ୍ଟ । ୨୧ ।
 ଶର୍ପେ ଚନ୍ଦ୍ର ଲେଖନ କଲେ ଉତ୍ତମ ମାଠିଆ
 ଦେବତା ପ୍ରାୟେ ଆରାଧନା କରି ତାହା । ୨୨ ।
 ନବତନ ଘଟ ଯେ କୁମାରୀ ପଡ଼ଇ
 ଅମାତ ଠାବେ ପଡ଼ିଲେ କେହି ନ ଛୁଅଇଁ । ୨୩ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ ନ ଥିଲୁ ଆରମ୍ଭେ
 ଗୋପ୍ୟାନ ସରୁପ ଚନ୍ଦ୍ର ନୁଆଇଲ ଭୁମ୍ଭେ । ୨୪ ।
 ଧାର୍ମିକ କଥା କହି ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ସମାଜି
 ଗୁଣିଲ ଭୟ, ମାନ ଭଗତ ଭାବେ ଭଜି । ୨୫ ।
 କଳଙ୍କ ଗୁଣ ଯେତେବେଳେ ନିକଳଙ୍କ ହୋଇଲ
 ଅଦୃଶ୍ୟମାନ ଯେ ସବୁ ଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଲ । ୨୬ ।
 ନାରାୟଣ ଦିଶୁଥିଲ ଯେବଣ କୁରୁକଶାଳ
 ଦ୍ରୋପଦ ଦେଖିଲ ସେବେ ବାରସ୍ତ୍ରୀ ମଣ୍ଡଳ । ୨୭ ।
 ଶୂନ୍ୟେଣ ଅଇଲେ ଯେ ଦିଗପାଳମାନେ
 ଅଇରାଗ୍ରତ ଆରୋହ ବଜ୍ରପୁ ମଦବାନେ । ୨୮ ।
 ସେହା ଶୁଣି ଅଗସ୍ତିଙ୍କ ବଇବସୁତ ମନୁ ବୋଇଲେ
 ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତାଙ୍କୁ ଭୁଷା ମହର୍ଷି ନାଟକଲେ । ୨୯ ।
 ସେବେ କେଟି ଇନ୍ଦ୍ର ହୋଇଲ ଅଗସ୍ତି ସେ
 ବରୁଣ ଲଗିଲ ମୋତେ ବଡ଼ାଇ ସନ୍ଦେହେ । ୩୦ ।
 ବଦୟନ୍ତ ଅଗସ୍ତିସେ କୁମୁରୁଷିର ବାଳ
 ଶୁଣ ସାବଧାନେ ବିଲଙ୍କ ଦେଶର ଆଖଣ୍ଡଳ । ୩୧ ।
 ରାଗେଣ ଭୁଷାସେ ଯେ ନାଶ କଲେ ଅସୁନ୍ଦ
 ଅମର ଭୁବନେ ସେ ବସିଲେ ଇନ୍ଦ୍ରପଦ । ୩୨ ।

୨୮।୧ ଶୂନ୍ୟେଣ ଦେଖିଲେ ଯେ ଦିଗପାଳମାନେ ।

୩୨।୧ ଅସୁନ୍ଦ—ଇନ୍ଦ୍ର

ତପୋଧନ ଲୋକ କି ଜାଣଇ ଭିଆଣ
 ଅନର୍ଯ୍ୟାପ ହୋଇଲ ସମସ୍ତ ଅଧାରଣ । ୩୩ ।
 ଅମର ବିଳାସୁଣୀ ଚଉଷଠୀ କୋଟି
 ନାୟେକ ନ ପାଇଣ ସେ ସରସେ ନ ଖଟି । ୩୪ ।
 ନିତ୍ୟକର୍ମ ସାରନ୍ତେ ମୁନିଙ୍କର ଅସ୍ତ ହୋସେ ବେଳ
 ଯେ ଯାହାର ଠାବେ ଥାନ୍ତି ନ ଚଳନ୍ତି ଦିଗପାଳ । ୩୫ ।
 ସୈବଦେବେ ପିତାମହ ବିଜୟେ ଅମରେ
 ଭୁଷାସେ ପୂଜା କଲେ ପିତାର ଆଗରେ । ୩୬ ।
 ରାଗେଣ ସ୍ୱର୍ଗ ଆମ୍ଭେ ଦେନଲୁଁ ପୁଣ୍ୟଲେ
 ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ସେ ନ ଯୋଗାଇଁ ଆମ୍ଭେ ଥିବୁ ତପବଳେ । ୩୭ ।
 ତୁ ଦେବ ଜଗତ ପିତାମହ ଧାତା
 ଅମରକୁ ଆନ ଜଣେ ଭିଆଅ ସୃଷ୍ଟିର କରତା । ୩୮ ।

୩୫।୨ 'ଯେ ଯାହାର ଠାବେ ଥାନ୍ତି ହୋଇଣ ନିଶ୍ଚଳ,' ଏହି ପାଦାନ୍ତ ପରେ
 ପୋଥି ବିଶେଷରେ ଅଧିକା ପାଠ—

ରତ୍ନା ମେନକା ଉଷଣୀ ତିଳୋତ୍ତମା ବାଳୀ
 ଚଉଷଠୀ କୋଟି ନାୟିକାସେ ହୋଇ ସୈବମେଳ ।
 ତୁଷ୍ଟାରସିଙ୍କ ପାଶରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
 ସକଳ କାମିନୀମାନେ ନମସ୍କାର କଲେ ।
 ସୁକଲ୍ୟାଣ ବାଞ୍ଛାକଲେ ତୁଷ୍ଟା ମୁନିବର
 କି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଆଗମନ ସେଠାକୁ ଭୁମ୍ଭର ।
 କନ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ତପରୁଣ
 ଯେ ଇନ୍ଦ୍ର ହେବ ସେ ଆମ୍ଭ ସଙ୍ଗତେ ବହର ।
 ଚଉଷଠୀ କୋଟି ଆମ୍ଭେ ଅଟୁଁ ବିଦ୍ୟାଧରୀ
 ସମସ୍ତ ନାୟିକା ଆମ୍ଭେ ଇନ୍ଦ୍ର ମନୋହାରୀ ।
 ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ଇନ୍ଦ୍ର ହେଲ ତୁମ୍ଭେ ତପୋନିଷ୍ଠି,
 ଆମ୍ଭେମାନେ ବିରହରେ କମ୍ପେ ହେବୁ କଷ୍ଟି ।
 ସେହା ଶୁଣି ତୁଷ୍ଟା ରସି ହେଲେ ଥମ୍ପୀଭୂତ
 ତତକ୍ଷଣେ ସୁମରଣା କଲେକ ବିଧାତ ।
 ଜାଣି ପିତା ବିଜେ କଲେ ଅମର ଭୁବନେ
 ତୁଷ୍ଟାରସି ପୂଜା କଲେ ବିଧାତା ସନ୍ନିଧାନେ ।

ଦହନ ହୋଇଲୁ ଇନ୍ଦ୍ର ଯେବଣ ଠାବରେ
 ସେ ପ୍ରାତଃ ଘେନିଲେ ବ୍ରହ୍ମା ବେଗେ ନିଜ କରେ । ୩୯ ।
 କମଣ୍ଡଳୁ ଜଳ ସିଞ୍ଚି ତାହା କଲେ ଲେଟି
 ଶରୀର ସରୁପ କରି ପିତୃଳାୟେ ରଞ୍ଜି । ୪୦ ।
 ଅମୃତ ଦୃଷ୍ଟି କରି ଶୁଦ୍ଧିଲେ ଜୀବନ୍ୟାସ ମନ୍ତ୍ରେ
 କରତାର ବଚନେ ପୁରୁଷେ ହୋଇଲେ ସମ୍ଭୂତେ । ୪୧ ।
 ସରୁପେଣ ଇନ୍ଦ୍ର ପୁରୁଷେ ସମ୍ପାଦି
 ଅମର ସ୍ଵର୍ଗପଦ ଦିଲେ ଅମରାୟ । ୪୨ ।
 ତୁ ଯାହା ପୁଛାକଲୁ ବରବସୁତ ମନୁ
 ସେହି ଅସ୍ତ୍ର ପୁରୁଷ ହୋଇଲୁ ପିତାମହ ଗ୍ୟାନ୍ତୁ । ୪୩ ।
 ଆକାଶ ଗୁଡିଲେ ଭୃଷ୍ଣା ମହର୍ଷି
 ଆକାଶଗଙ୍ଗା କୂଳେ ପୁଣିହିଁ ତପେ ବସି । ୪୪ ।
 ଦିଗପାଳମାନଙ୍କୁ ଯହୁଁ ଦେଖିଲୁ ଦ୍ରୋପଦ୍ୟ
 ଅନେକ ସାନନ୍ଦେ ରଜା ହୋଇଲୁ କୃତକୃତ୍ୟ । ୪୫ ।
 ଦିଗପାଳମାନେ ଯହୁଁ ବିଜେ କଲେ କୁରୁଲଗାଳେ
 ଆକାଶ ସଭା ଗୁଡି ବିଜୟେ ଆଶଶ୍ରୁଲେ । ୪୬ ।
 ବିଭା ଯୋଗାଡ଼ି ଘେନି ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ଵର ରଜା
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠିଙ୍କ ପଦ୍ମପାଦେ କଲେ ପାଦ ପୂଜା । ୪୭ ।
 ଦେବତାନ୍ତ ଆଦି କରି ବ୍ରହ୍ମା ବରଣ କଲୁ
 ବିଦୁରଜ ମନ୍ତ୍ରେ ଶୂନ୍ୟ ପୁରୁଷନ୍ତ ତୋଷିଲୁ । ୪୮ ।
 ଭୃଷିମାନନ୍ତ ସେ ସବୁନ୍ତ କଲୁ ପୂଜା
 ଅଷ୍ଟକୁଳା ନାଗନ୍ତ ସବୁନ୍ତ ବରଣ କଲୁ ରଜା । ୪୯ ।
 ପ୍ରଥମ ଦିବସ ସେ ବିଭାର ଯୋଗାଡ଼ି କରି
 ବିତରଣ ବ୍ରାହ୍ମଣେ ସେ ଅନ୍ନ ସମ୍ପ୍ରକାଶ । ୫୦ ।
 ଭୃଷିମାନନ୍ତ ସେ ଦିଲେ ଗଣ୍ଡା ମାୟେଂସ ଭୋଜି
 କନ୍ଦମୂଳ ଦାସ୍ୟ ସେ ଯାହା ପାରେ ଭୁଞ୍ଜି । ୫୧ ।
 ଅମିୟ ରସ ଭୋଜନ ରାମକୃଷ୍ଣ ଭାଇ ବେନି
 ଭୁଞ୍ଜନ୍ତି ଯଦୁବଂଶ ଭୋଜବଂଶ ଦ୍ଵାରକା ସଇନି । ୫୨ ।

ଅଷ୍ଟାଦଶ ବଂଶ ନାୟେକା ଘେନାଇ ଅରୁଣ
 କରନ୍ତି ସୀତାରଙ୍ଗ ଦେବ ଯେ ଅନନ୍ତ । ୫୩ ।
 ନିକଟ ରଜାମାନେ ଦ୍ରୋପଦର ବନ୍ଧୁଗଣ
 ସେ ରଜାମାନନ୍ତ ଦ୍ରୋପଦ କଲୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ । ୫୪ ।
 ବାରତା ପାଇଣ ସେ ସମସ୍ତ ନୃପତି
 ଅନେକ ଦଣ୍ଡରାୟେ ପଲ୍ଲୀ ଆସନ୍ତି । ୫୫ ।
 କୁମ୍ଭମାସ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ତୃତୀୟା ଅନ୍ତରେ ଚଉତି
 ବୃହସ୍ପତି ବାର ଉତ୍ତର ପାଲଗୁନ ନକ୍ଷତ୍ର ହେଟି । ୫୬ ।
 ବସନ୍ତ ଋତୁ ମଧ୍ୟେ ବୃହସ୍ପତିଙ୍କର ବେଳ
 ବିଭାକୁ ଧଇଲେ ତହିଁ ଶୁଭ ଅନକୁଳ । ୫୭ ।
 କକଟ ଲଗ୍ନରେ ଯେ ପାପଗ୍ରହ ଭେଦ ନାହିଁ
 ବାଳବ ନାମେ କରଣ ଉତ୍ତରେ କୌଳବ ଭୋଗ ତହିଁ । ୫୮ ।
 ତାର ଚନ୍ଦ୍ର ଉତ୍ତମ ଯେ ଶୁଭ ନାମେ ଯୋଗ
 ମକର ସଂକ୍ରାନ୍ତି ଠାରୁ ତିନି ଦିନ ଭୋଗ । ୫୯ ।
 ତୃତୀୟରେ ଚନ୍ଦ୍ର ଯେ ଦଶମେ ବୃହସ୍ପତି
 ସପତମେ ଆଦିତ୍ୟ ମଙ୍ଗଳ ପଞ୍ଚମେ ଥିବ । ୬୦ ।
 ନବମେ ଶନିଚର ଯେକାଦଶେ ଭୋଗ ରାହୁ
 ପାପ ଗ୍ରହ ନାହିଁ ବୋଲି ଅନକୁଳ କଲେ ତହିଁ । ୬୧ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠିଦେବଙ୍କର ଅଟଇ ଦ୍ଵିଜା ମେଷ ।
 ଶ୍ରୀମଦେବଙ୍କର ଅଟଇ ରେହଣୀ ବୃଷ । ୬୨ ।
 ଅର୍ଜୁନଦେବଙ୍କର କନ୍ୟା ଉତ୍ତର ପାଲଗୁନ
 ସ୍ଵାମୀ ତୁଳସୀ ନକୁଳ କୁମାର ଘେନି । ୬୩ ।
 ସହଦେବଙ୍କର ଶତଭିଷା କୁମ୍ଭ ରାଶି
 ଜନ୍ମ କର୍ମ ଆଦି ବୁଝିଣ ବିନ୍ୟାସି । ୬୪ ।
 ମଙ୍ଗଳ ବିଧିମାନ କରନ୍ତି ପୁରୋହିତେ
 କୁକୁମ୍ଭ ଲେପନ କରନ୍ତି ସବୁଙ୍କର ଗାନ୍ଧେ । ୬୫ ।

ଯେକ ଆରେକେ ହାସ୍ୟ ପରହାସ୍ୟ
 ଉଚ୍ଛବ ମଙ୍ଗଳ ଯେ ଉପୁଜଇ ବଡ଼ାଇ ହରଷ । ୭୭ ।
 ଯେ ବିଧି କୁତୋହୋଳ ଅପ୍ରମିତ ମଙ୍ଗଳ
 ଦେବ ମାନୁଷ୍ୟେ ହୋଇଲେ ସବେ ମେଳ । ୭୮ ।
 ଗଙ୍ଗା ଜଳେ ପଶିଣ ପଶାଳନ୍ତ କାପେ
 ନଦୀଯାକ ଦଶିଲ ଯେ କୁଙ୍କୁମ ବର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାପ୍ତେ । ୭୯ ।
 ଯେସନେକ ଉଚ୍ଛବ ଦ୍ରୋପଦର ପୁରୀ
 ଦେବତା ସମାନେ ଦଶନ୍ତ ନରନାରୀ । ୮୦ ।
 ବହୁତ ଜନ ମିଳି ଗୀତରସ ଗାଇ
 ଦେଶ ଦେବନ୍ତ ଗନ୍ଧ ପୁଷ୍ୟ ଭୂଷଣ କରାଇ । ୮୧ ।
 ବରକନ୍ୟାକୁ କରନ୍ତୁ ବେଶ ଯେ ବେଶନ
 ଦ୍ରୋପଦୀଙ୍କି ପରୁରନ୍ତ ବ୍ୟାସ ମହାମୁନି । ୮୨ ।
 ଆଶୁ ପାଣ୍ଡବେ ଯେ ଅଛନ୍ତି ପାଞ୍ଚ ମୂରତି
 ଯେ ପାଞ୍ଚଙ୍କର ମଧ୍ୟେ କାହାକୁ ବଳଇ ତୋ ମତି । ୮୩ ।
 ବ୍ୟାସଙ୍କର ବଚନେ ବୋଲଇ ଯିଦ୍ବସେମା
 ଯେ ମୋହୋର ବଚନ ଶୁଣିମା ମହାମୁନି । ୮୪ ।
 ଭୁମ୍ଭେ ବ୍ରହ୍ମବେଶୁ ଗୁରୁ ପରମ ଗୁରୁ
 ଭୁମ୍ଭର ଶ୍ରମରେ କେ ମିଥ୍ୟା କହିତେ ପାରୁ । ୮୫ ।
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଜୟେ କରନ୍ତୁ ପିଅର ମାୟେ
 ପାଞ୍ଚେହେଁ ଦଶନ୍ତ ମୋତେ ଯେକା ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରାପ୍ତେ । ୮୬ ।
 ବ୍ୟାସେ ବୋଲଲେ ହୋ ଦ୍ରୋପଦ ଶୁଣିଲଟିକି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ
 ଆମ୍ଭର ବଚନ ତୁ ଯେ କରୁଥିଲୁ ମିଛ । ୮୭ ।
 ଦ୍ରୋପଦ ବୋଲଲୁ ଭୁମ୍ଭେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ରହ୍ମବେଶୁ
 କେ ନିନ୍ଦା କରିବ ଭୁମ୍ଭର ଦିବ୍ୟ କଥା । ୮୮ ।
 ବ୍ୟାସଙ୍କର କୋଳେ ବସିଲେ ପାଣ୍ଡବେ ପାଞ୍ଚ ଭ୍ରାତେ
 ମହାବାକ୍ୟ କରନ୍ତୁ ଧ୍ୟାନୀ ପୁରୋହିତେ । ୮୯ ।
 ଦେଶ କାଳ ବାକ୍ୟ କରନ୍ତୁ ପଠନ
 ଦେବ ଦେବତାମାନନ୍ତ କରନ୍ତୁ ନିମନ୍ତଣ । ୯୦ ।

ଶ୍ରୀରାମ ମୁଦ୍ରା ଶିଳା ସ୍ନାହାନର ପାଣି
 ପାଣ୍ଡବେ ଦ୍ରୋପଦା ଶିରେ ନିଉଡନ୍ତୁ ଆଣି । ୮୦ ।
 ଦେବ ପୂଜା ବ୍ରହ୍ମା ବରଣ ଦଇବତ
 ଶୀତଳ ଦ୍ରବ୍ୟ ଦିଲେ ଅଶ୍ୱକୁଳା ନାଗନ୍ତୁ । ୮୧ ।
 ଶଙ୍ଖପଦ୍ମ ମହାପଦ୍ମ କକୋଟିକ କୁଳିକ
 ବାସୁକୀ ତପକ ଯେ ଅଟେ ଅନନ୍ତକ । ୮୨ ।
 ସଗୋଷ୍ଠ ବାକ୍ୟେଣ ସିଦ୍ଧକାର ସାରି
 ସବେ ଆନନ୍ଦେ ବେଦଧୁନି କରି । ୮୩ ।
 ଆଷାଢ଼ ସାମବାକ୍ୟେ ଦୃଢ଼ ବନ୍ଧନ ସୁତା
 କୁଙ୍କୁମ ବର୍ଣ୍ଣ କରି କାନ୍ଧରେ ଭରିଲେ ପଇତା । ୮୪ ।
 ଦୁର୍ବାଙ୍ଗୁର ଭରି ବଦରି ପତ୍ର ପାଦ
 ବରକନ୍ୟାଙ୍କର ଭୁଜରେ ନେଇ ବାନ୍ଧି । ୮୫ ।
 ଗ୍ରହ ପୂଜା କଲେ ଗ୍ରହ ଶାନ୍ତି ମନ୍ତ୍ରେ
 ଆଦିତ୍ୟ ସୋମ ମଙ୍ଗଳ ବୁଧ ବୃହସ୍ପତି । ୮୬ ।
 ଶୁକ୍ର ଶନିଶୁକ୍ର ଯେ ରାହୁ କେତୁ ସହିତେ
 ଆଦିତ୍ୟ କାଶ୍ୟପ ଗୋହେ ସୋମ ଆହେୟ ଗୋହେ । ୮୭ ।
 ମଙ୍ଗଳ ଭାରଦ୍ବାଦଣ ଗୋହେ
 ବୁଧ ଆହେୟସ ଗୋହେ । ୮୮ ।
 ବୃହସ୍ପତି ଆଜିରସ ଗୋହେ
 ଶୁକ୍ର ଭର୍ଗବସ ଗୋହେ । ୮୯ ।
 ଶନିଶୁକ୍ର କାଶ୍ୟପସ ଗୋହେ
 ରାହୁ କେତୁନିଧୀ କେତୁ କୈମିନି ଗୋହେ । ୯୦ ।
 ବ୍ରହ୍ମ ଦେବତାଙ୍କର ଜଳ ଉଦେକ ଗୋହେ
 ବରୁଣ ଦେବତାର କୁଣ୍ଡଳୀଣ ଗୋହେ । ୯୧ ।

୮୦। ନିଉଡନ୍ତୁ—ଡାଳନ୍ତୁ । ୮୩। ସଗୋଷ୍ଠ ସ୍ଥାନରେ ସଗୋଷ୍ଠ ପାଠ ଦେଖାଯାଏ ।

୮୩। ସିଦ୍ଧକାର—ସୀକାର ।

୮୪। ଅସାତଥା ସୁତା, ଅସରଳା ସତା ସ୍ୱେପର ଲୋକମାନଙ୍କର କଥା ।

ଅଷାଢ଼—ଅସରଳ ।

୯୧। କୁଣ୍ଡଳୀଣ—କୌଣି ନିଧି ।

ଅଶ୍ୱକୁଳା ନାଗ ଯେ ଜଟାୟୁ ସଗୋଷ୍ଠେ
 ଅଗ୍ନି ଦେବତାଙ୍କ ଦଧୀତ ଗୋଷ୍ଠେ । ୯୨ ।
 ଗ୍ରାମ ଦେବତାର ବିମଳସ ଗୋଷ୍ଠେ
 ଶାୟେନ୍ଦ୍ର ସୋମପାଳ ଗୋଷ୍ଠେ । ୯୩ ।
 ପାଣ୍ଡୁ ଦେବସ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ରମସ ଗୋଷ୍ଠେ
 ବିଷ୍ଣୁଦେବଇଂ ସୋମପାଳ ଗୋଷ୍ଠେ । ୯୪ ।
 ପାଣ୍ଡୁ ଦେବ ସମର୍ପଣେ ପୁରାୟ । ୯୫ ।
 ଚନ୍ଦ୍ରଧ୍ୱଜ ଦେବସ୍ୟ ପ୍ରପୌତ୍ରୀ ପୃଷ୍ଠତ ଦେବସ୍ୟ ପୌତ୍ରୀ
 ଦ୍ରୁପଦେଶ୍ୱରସ୍ୟ ପୁତ୍ରୀ । ୯୬ ।
 ଧୌମ୍ୟ ପ୍ରୋହତେ ମନ୍ତ୍ର ଉଚ୍ଚାର ଆପଣେ
 ବ୍ୟାସ ମହାମୁନି ଯେ ଆରୁର୍ଯ୍ୟ ବରଣେ । ୯୭ ।
 ତାର ବାର ଚନ୍ଦ୍ର ଯୋଗ କରଣ ମୁହୂର୍ତ୍ତକାଂକ୍ଷକେଷୁ
 ଯଦୁବେଂଶୟ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବ୍ରହ୍ମା ବରଣ ପାଦେଷୁ । ୯୮ ।
 ବିଭ୍ରା ମଙ୍ଗଳ କଲେ ଓହ୍ଲେକୁଳ ଗୋଷ୍ଠେ
 ପାଞ୍ଚଜନ୍ୟ ଶଙ୍ଖଧ୍ୱଜ ଶବଦ କରନ୍ତି ଆପଣେ ଜଗନ୍ନାଥେ । ୯୯ ।
 ଅଗ୍ରେ ନୃତ୍ୟ ଆରମ୍ଭେ ଖଟନ୍ତି ଚଞ୍ଚଳା
 ହୁଳହୁଳ ଶବଦେ ମଙ୍ଗଳ ଗୀତ ଗାବନ୍ତି ଅବଳା । ୧୦୦ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ଯେ କରନ୍ତି ବେଦଧ୍ୱଜ
 ହୁଳହୁଳ ଶବଦ କରନ୍ତି କାମିନୀ । ୧୦୧ ।
 ମାତେନ୍ଦ୍ର ଯୋଗ ଘେନି ଶୁଭଲଗ୍ନ ବେଳା
 ସତ୍ୟ ବାକ୍ୟ କରନ୍ତି ଅଭିନବ ବାଳା । ୧୦୨ ।
 ବରକନ୍ୟାଙ୍କର କର ଧରି ଧୌମ୍ୟ ପ୍ରୋହତେ
 ଯେକ ଯୋଗ କରାବନ୍ତି ବେନି କରପତ୍ତେ । ୧୦୩ ।
 ଦ୍ରୋପଣ ଦେବୀଙ୍କର ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଯେ ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠି
 ଶ୍ରୀହସ୍ତେ କୁଣ ଯୋଗ ଧର୍ମରସ୍ତେ ଯୁବେଷ୍ଠି । ୧୦୪ ।
 ଦ୍ରୋପଣ ଦେବୀଙ୍କର ତର୍ଜନୀ ଅଙ୍ଗୁଳି
 ଶ୍ରୀହସ୍ତେ କୁଣ ଯୋଗ ଶ୍ଯମ ମହାବଳୀ । ୧୦୫ ।
 ଦ୍ରୋପଣ ଦେବୀଙ୍କର ମଧ୍ୟମା ଅଙ୍ଗୁଳି ଯେଟି
 ଶ୍ରୀହସ୍ତେ କୁଣ ଯୋଗ କଲେକ କିଶିଟୀ । ୧୦୬ ।

ଦ୍ରୋପଣ ଦେବୀଙ୍କର ଅନାମିକା ଅଙ୍ଗୁଳି
 ଶ୍ରୀହସ୍ତେ କୁଣ ଯୋଗ ନକୁଳ ମହାବଳୀ । ୧୦୭ ।
 ଦ୍ରୋପଣ ଦେବୀଙ୍କର କନିଷ୍ଠ ଅଙ୍ଗୁଳି ଯେଟି
 ଶ୍ରୀହସ୍ତେ କୁଣ ଯୋଗ ସହଦେବକର ଗୋଟି । ୧୦୮ ।
 ଦ୍ରୋପଣ ଦେବୀଙ୍କର ପଞ୍ଚ ଅଙ୍ଗୁଳିରେ ପଞ୍ଚପାଣ୍ଡବଙ୍କର ହାଥ
 ମହାମନ୍ତେ କୁଣ ଯୋଗ କଲେ ଧୌମ୍ୟ ପୁରୋହିତ । ୧୦୯ ।
 ଜୟ ଜୟ ଶବଦ କଲେ ସର୍ବ ମୁନି
 ଆପଣେ ଜଗନ୍ନାଥ କଲେ ଶଙ୍ଖଧ୍ୱଜ । ୧୧୦ ।
 ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଉଛୁଳିଲୁ ଶଙ୍ଖଧ୍ୱଜ ବାଣୀ
 ଆକାଶୁ ପୁଷ୍ୟ ବୃଷ୍ଟି କଲେ ବଜ୍ରପାଣି । ୧୧୧ ।
 ଆକାଶେ ଶୁଭଲ ଯଦୁଂ ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ବିଭ୍ରା
 ଦେବସ୍ତ୍ରୀୟେ ବୋଇଲେ ଦେଖିତେ ଚାଲି ଯିବା । ୧୧୨ ।
 ସର୍ବ ଅଳଙ୍କାରେ ହୋଇ ଅନେକ ବେଶ ଯେ ବେଶନେ
 ଦେବସ୍ତ୍ରୀୟେ ଦେଖନ୍ତି ରହି ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନେ । ୧୧୩ ।
 ସ୍ୱର୍ଗେ ଥାଇଣ ଯେ ସମସ୍ତ ସାଧନା
 ହୁଳହୁଳ ଧ୍ୱଜ ଯେ କଲେ ସର୍ବ ଦେଶ । ୧୧୪ ।
 ସାଧୁ ସାଧୁ ଧ୍ୱଜ ଯେ କଲେ ଦେବସ୍ତ୍ରୀୟ
 ଶୂନ୍ୟ ଭୁବନେ ଥାଇ ମଙ୍ଗଳ ସିଦ୍ଧିକାରୀ । ୧୧୫ ।
 ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ଭାରିଯା ଦେଶ ଯେ ସାବିତ୍ରୀ
 ରୁଦ୍ର ଦେବତାଙ୍କର ଭାରିଯା ପାବଣୀ । ୧୧୬ ।
 ବାସବ ଦେବତାଙ୍କର ଭାରିଯା ଯେ ଶର୍ତ୍ତୀ ମହାସଖା
 କୁବେରଙ୍କ ଭାରିଯା ଯେ ଅପର୍ଣ୍ଣା ହାରାବଣୀ । ୧୧୭ ।
 ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଭାରିଯା ଯେ ଅଟଇ ରୋହିଣୀ
 ବୃହସ୍ପତିଙ୍କର ଭାରିଯା ତାରା ମହାରାଣୀ । ୧୧୮ ।
 ଆଶ୍ୱିନୀଙ୍କର ଭାରିଯା ସ୍ୱର୍ଗ୍ୟା ଗୁପ୍ତା ବେନି ଗୁଣୀ
 ସିଦ୍ଧ ଅପର୍ଣ୍ଣା ଯେ ଅଟନ୍ତି ସାଧନା ମହାଭାଣୀ । ୧୧୯ ।
 ବଶ୍ୟାନରଙ୍କ ଭାରିଯା ଅଟନ୍ତି ସ୍ୱାହା ସ୍ୱଧା
 ଆଗମ ପୁରୁଷଙ୍କ ଭାରିଯା ମେଧା ଯେ ସୁମେଧା । ୧୨୦ ।

ଯମ ଦେବତାଙ୍କ ଭାରିଆ କାଳୀ ଯେ କରୁଲୀ
 ମେଘଙ୍କର ଭାରିଆ କୁଣ୍ଡଳୀ ଆଦ୍ରାବଳୀ ତାରୁଲୀ ବଜୁଲୀ । ୧୨୧ ।
 ବରୁଣ ଦେବତାଙ୍କ ଭାରିଆ ମାରବଣୀ ରଣୀ
 ବସୁଧା ବସୁମଣୀ ସେ ତନି ଭୟେଣୀ । ୧୨୨ ।
 ସୈମାନେ ଦକ୍ଷର ନନ୍ଦନା ଯେ ଚଉଷଠୀ
 ପ୍ରଳୟ ଶରୀର ସେହାଙ୍କର ଆଷ୍ୟ କୋଟି କୋଟି । ୧୨୩ ।
 ସୈମାନେ କରନ୍ତି ସମସ୍ତେ ସାଧୁ ସାଧୁ ବାଞ୍ଛା
 ଭାବ ନିବାରଣୀ ଗୋ ସ୍ୱର୍ଗ ମଞ୍ଚ କର ରକ୍ଷା । ୧୨୪ ।
 ଆକାଶେ ମଙ୍ଗଳ ଧନ କଲେ ଅପର୍ଣ୍ଣାବୃନ୍ଦମାନେ
 ହଳହଳ ଶବଦ ଶୁଭଲ ସ୍ୱର୍ଗ ଯେ ଭୁବନେ । ୧୨୫ ।
 ମଞ୍ଚଜନମାନେ ସମସ୍ତେ ଶୁଣିଲେ
 ସାଧୁ ସାଧୁ ଦ୍ରୋପଦ ବୋଲଣ ସମସ୍ତେ ବୋଇଲେ । ୧୨୬ ।
 ସ୍ୱର୍ଗ ମଞ୍ଚ ପାତାଳ ସେ ତନି ଭୁବନ
 ଅନେକ ମଙ୍ଗଳ ଧନ ସାଧୁ ସାଧୁ ବଚନ । ୧୨୭ ।
 ଡାହାଣାଗ୍ରତେକ ଶଙ୍ଖେ ଜଳ ତଳ ଲଇ
 ଯୌମ୍ୟ ପୁରୋହିତେ ଦିଲେ ଦ୍ରୋପଦ ହାଥେ ନେଇ । ୧୨୮ ।
 ଦୁହିତା ପ୍ରଦାନ ଯେ କଲୁ ପାଣ୍ଡବକୁ
 ଯଉତୁକ ଦିଅ ରଜା ଯଥା ବିଧାନକୁ । ୧୨୯ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଦେବ ସମର୍ପଣେ ଭୀମସେନ ଦେବ ସମର୍ପଣେ,
 ଅର୍ଜୁନ ନକୁଳ ସହଦେବ ସମର୍ପଣେ ମହାମନ୍ତ ଧନ ଉଦ୍ଧାରନ୍ତି ବ୍ରାହ୍ମଣେ । ୧୩୦ ।
 ଶ୍ରୀହସ୍ତେ ଶଙ୍ଖେ ଯେ ଘେନିଲେ ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ୱର ନୃପତ୍ୟେ
 ପାଞ୍ଚ ଲକ୍ଷ ଧେନୁ ଦିଲୁ ବସାନ୍ତ ସହଚେ । ୧୩୧ ।
 ଶ୍ରୀହସ୍ତେ ପାଣି ଦେଇ ପଞ୍ଚାଳ ରାଜ୍ୟେଶ୍ୱର
 ଅଶ୍ୱରୁହ ପାଣିଦ୍ରବ୍ୟ ଦିଲୁ ପଞ୍ଚୁ ଯେ ଭଣ୍ଡାର । ୧୩୨ ।

୧୨୨/୧ ବସୁଧା, ବସୁମଣୀ, ସୁମତି, ଛିତି ପ୍ରଭୃତି ବରୁଣଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ରୂପେ ଅନ୍ୟ
 ପୋଥିମାନଙ୍କରେ କଥିତ ।

୧୨୮/୧ ଜବତଳ, ଜଳତଳ ଉଭୟ ପାଠ ଅଛି ।

ଶ୍ରୀହସ୍ତେ ଶଙ୍ଖେ ଘେନି ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ୱର ତୋଷି
 ପାଣି ଗୁଡ଼ିଦିଲୁ ପାଞ୍ଚ ଲକ୍ଷ ଦାସୀ । ୧୩୩ ।
 ଶ୍ରୀହସ୍ତେ ଜଳ ଘେନି ଦ୍ରୋପଦ ନରନାଥ
 ଯୋଦ୍ଧା ଆଦି କରି ଦିଲୁ ପାଞ୍ଚ ଲକ୍ଷ ରଥ । ୧୩୪ ।
 ଶ୍ରୀହସ୍ତେ ଶଙ୍ଖେ ଘେନି ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ୱର ନୃପତି
 ନିଦୋଷ ମଣ୍ଡଣୀ କରି ଦିଲୁ ମର୍ତ୍ତ୍ୟତେକ ମୟୈମତ୍ତ ହାଥୀ । ୧୩୫ ।
 ଶ୍ରୀହସ୍ତେ ଜଳ ଗୁଡ଼ି ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ୱର ରାୟେ
 ରୈଖାର ତୁରଙ୍ଗମ ଦିଲୁ ଦଶ ଲକ୍ଷ ହସ୍ତେ । ୧୩୬ ।
 ଶ୍ରୀହସ୍ତେ ପାଣି ଘେନି ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ୱର ସ୍ୱାମୀ
 ରୁଦ୍ରମଣ୍ଡଳ ଯମମଣ୍ଡଳ ଦିଲୁ ବେନି ରାଜ୍ୟ ଭୂମି । ୧୩୭ ।
 ପଞ୍ଚଶତ ଯୋଜନ ଆପେତନ ଯେ ବେନି ମଣ୍ଡଳ
 ତୋଷେ ତାକୁ ଦିଲୁ ଦ୍ରୋପଦ ମହାପାଳ । ୧୩୮ ।
 ସବାଙ୍ଗ ଅଳଙ୍କାର କରି ଲକ୍ଷେକ ଯୁବଣୀ
 ତୋଷେ ଯଉତୁକ ଦିଲୁ ପାଞ୍ଚାଳେଶ୍ୱର ନୃପତି । ୧୩୯ ।
 ସୁବର୍ଣ୍ଣର ପାଞ୍ଚ ପଲଙ୍କ ଶେଯ୍ୟାର ଯୋଗାଡ଼େ
 ସୁବର୍ଣ୍ଣର ପଲମ ଦିଲୁ ଲକ୍ଷେ ଲକ୍ଷେ ମାଡ଼େ । ୧୪୦ ।
 ଯଉତୁକ ଦିଲୁ ରଜା ଶ୍ରୀହସ୍ତେ ଜଳ ଘେନି
 ସମସ୍ତ ସଜ କରି ଦିଲୁ ବେନି ଲକ୍ଷ ସଇନ । ୧୪୧ ।
 ପାଞ୍ଚ ଲକ୍ଷ ପାଟିଛନ୍ଦ ଯେ ଆଲଟ ଉଦଣ୍ଡ
 ପାଞ୍ଚ ଲକ୍ଷ ଯେକ ଲକ୍ଷି ମଜୁରଝାଲ ଖଣ୍ଡ । ୧୪୨ ।
 ପାଞ୍ଚ ଲକ୍ଷ ଆଲମ୍ବ ପାଞ୍ଚ ଲକ୍ଷ ସୁଆର
 ସୈନ୍ୟତେକ ଯଉତୁକ ଦିଲୁ ଦ୍ରୋପଦ ଦଣ୍ଡଧାରୀ । ୧୪୩ ।
 ଟମକ ନିଶାଣ ନାନା ବାଦ୍ୟ ଆଦି କରି
 ସମସ୍ତ ଯଉତୁକ ଦିଲୁ ବିନୟ ଶ୍ରବ କରି । ୧୪୪ ।
 ଆସ୍ଥାନୁ ଉଠି ଦ୍ରୋପଦ ମହାପାଳେ
 ଦଣ୍ଡଲକ୍ଷ ସୁତଲ ସୁଦେଶ୍ୱି ପାଦତଳେ । ୧୪୫ ।
 ରୋସାଇଁ ପ୍ରତକ୍ଷେ ନିରଞ୍ଜନ ଅନାଦି ସୋମବଂଶୀ
 ଯାହାର ବଲ୍ଲଭ ଅଟନ୍ତି ହୃଷିକେଶୀ । ୧୪୬ ।

ତାହାକୁ ଯଉତୁକ ଦେବାକୁ ମୋହୋର ଶକ୍ୟ କିମ୍ବ
 ଦୁହିତା ଗୋଟିୟେ ଦେଇ ସମର୍ପି ହୋଇଲେ କ୍ଷମାକରିବାକ ଦଣ ଦୋଷ ।
 ଅନେକ ବିନୋୟି ଯେ ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ବର ରାଧେ
 ପୁଣ ପୁଣ ପୁଣି ଘେନି ରାଜା ଗଡ଼ଘାଲ ଗୋପେ । ୧୪୮ ।
 ପଦ୍ମାବତୀ ବୋଲଣ ଦ୍ରୋପତର ପାଟରାଣୀ
 ଅନେକ ସମ୍ବରେ ଯଉତୁକ ଦିଲେ ଆଣି । ୧୪୯ ।
 ପ୍ରାର୍ଥନା ବାକ୍ୟ ଯହୁଁ କରାଇଲେ ପୌମ୍ୟ ପୁରୋହିତେ
 ଅଶ୍ରୁଜଳ ବହଇ ରାଣୀର ବେନି ନେତ୍ରେ । ୧୫୦ ।
 ହୋଧଉର ହୋଇ ବୋଲଇ ରାଜା ଦ୍ରୋପତ
 ପୁନରପି ଦୁହିତା ଯେ ନୋହୁ ନୋହୁ ଜାତ । ୧୫୧ ।
 ଜଗଣ୍ଡେଷୁ ପୁରୁଷର ଦୁହିତା ହୋଇଲେ
 ଭୃଷର ଭୃଷ ହୋଇ ସେ ପରେ ପ୍ରଦାନ ଯେ କଲେ । ୧୫୨ ।
 ଆପଣାର ବଳବୀର୍ଯ୍ୟ ସମସ୍ତ ବୁଝାଇ
 ପରେ ପରିଚର୍ଯ୍ୟା କରେ ଭୃଷପଣ ହୋଇ । ୧୫୩ ।
 ଦୁହିତା ପ୍ରସବଇ ଯେବଣ ଭାରିଯା
 ତାହାର ସହିତେଣ କରିବାକ ପରିତେଜ୍ୟା । ୧୫୪ ।
 ତାହା ଶୁଣି ବୋଇଲେ ଯେ ବ୍ୟାସ ମହର୍ଷି
 ବିଭକାଳେ ଅବଶ୍ୟ ହୋଧେକ ଉପୁଜଇ ଆସି । ୧୫୫ ।
 ଅନାଦି ସରସ୍ବତୀ ଆଦି ଯେ ଅପର୍ଣ୍ଣା
 ତାହାର ତହୁଁ ଆତଯାତ ଉପୁଡ଼ି ପ୍ରଳୟ ସିନା । ୧୫୬ ।
 ଆଦି ବ୍ରହ୍ମ ଅଂଶେ ଯେ ଦକ୍ଷ ପ୍ରଜାପତି
 ଯଗ୍ୟରୁ ସାଠିୟେ କନ୍ୟା ହେଲେ ଉତପତ୍ତି । ୧୫୭ ।
 ବିଗପାଳମାନଙ୍କୁ ଯତନେ ଦିଲୁ ବାଣି
 ଧର୍ମ ଦେବତାଙ୍କୁ ଦିଲୁ ଦୁହିତା ଦଣଗୋଟି । ୧୫୮ ।
 ଶୁକ ମତି ଧୃତି କାନ୍ତି କ୍ଷାନ୍ତି ତନୁ ଭାନୁ ମେଧା ସୁମେଧା ଶରଧା
 ଧର୍ମ ଦେବତାଙ୍କୁ ଦିଲୁ ହୋଇଣ ଆନନ୍ଦା । ୧୫୯ ।

୧୫୯ { ଶୁକ ଧୃତି ମତି କାନ୍ତି ଶାନ୍ତି ମେଧା ସୁମେଧା ତନୁ ଶରଧା
 ସେ ଦଣ କନ୍ୟା ଧର୍ମକୁ ନେଇ ଦିଲୁ ବିବୁଧା ।

ଶୁଣ ଦ୍ରୋପତ ସାବଧାନେ ତୋତେ କହୁଁ
 ଶୂନ୍ୟ ପୁରୁଷମାନେ ଉତପତ୍ତି ଯେହାର ତହୁଁ । ୧୬୦ ।
 ଶୁକର ତହୁଁ ଆବର୍ତ୍ତକ ମେଘ ଉପୁଜିଲୁ
 ମତିର ତହୁଁ ସମ୍ବର୍ତ୍ତକ ମେଘ ଜାତ ହେଲୁ । ୧୬୧ ।
 ଧୃତିର ତହୁଁ ଉପୁଜିଲୁ ଦ୍ରୋଣ ମେଘ
 କାନ୍ତି ତହୁଁ ଉପୁଜିଲୁ ପୁଷ୍କର ମେଘ । ୧୬୨ ।
 କ୍ଷାନ୍ତିର ତହୁଁ ଜାତ ଆୟୁଦେବ
 ତନୁର ତହୁଁ ଜାତ ଜ୍ୟୋତିର ମନ୍ତ୍ରପଦ । ୧୬୩ ।
 ଭାନୁର ତହୁଁ ଜାତ ଧନୁ ମହାମନ୍ତ୍ର
 ମେଧାର ତହୁଁ ଜାତ ସୁସୁମନା ଯନ୍ତ୍ର । ୧୬୪ ।
 ସୁମେଧାର ତହୁଁ ଜାତ ହୋଇଲେ ବରୁଣ
 ଶରଧାର ତହୁଁ ହେମ ଶିଶିର ବସନ୍ତ ଶ୍ରୀଷମ ବରଷା ଶରଦ
 ଛତୁରୁତୁ ଜାଣ । ୧୬୫ ।
 ଶୁଣ ହୋ ଦ୍ରୋପତ ଶାହାସ୍ତ୍ର ଉକତ ତୋତେ କହୁଁ
 ଯେ ଶୂନ୍ୟ ପୁରୁଷେ ଉପୁଜିଲେ ଦଣ କନ୍ୟାଙ୍କର ତହୁଁ । ୧୬୬ ।
 ଶିଶୁର ଦେବତାଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କଲେ ଉମା
 ପ୍ରଜାପତିଙ୍କର କୋଟିୟେ ପୁରୁଷ ତାରିଲେ ସଦାଶିବର ବାମା । ୧୬୭ ।
 କଶ୍ୟପଙ୍କୁ ଦିଲେ ତେର ଗୋଟି ଯେ କୁମାରୀ
 ମହା ବ୍ରହ୍ମବେଶ୍ବ ସତରାତର ଅଧିକାରୀ । ୧୬୮ ।
 ଦିତି ଅଦିତି କଦ୍ରୁ ବିନତା କଳା ଅରିଷ୍ଟା
 ସିଂହକା ସୁରଭି ଗୁହିତା ଦନୁ ଗନ୍ଧର୍ବା ରକ୍ଷା ଆବର ପୁରୁଷଶ୍ରେଷ୍ଠ । ୧୬୯ ।
 ଯେ ତେର କନ୍ୟାଙ୍କ ଘରୁ ଉତପତ୍ତି ଯେଉଁଣ ଯେଉଁଣ
 ଆହୋ ଦ୍ରୋପଦ ରାଜା ତୁ ସାବଧାନେ ଶୁଣ । ୧୭୦ ।
 ଅଦିତି ଦିତି ତହୁଁ ଦେବ ଅସୁର ହାଦେ
 କଦ୍ରୁର ତହୁଁ ଉପୁଜିଲେ ନାଗବୃନ୍ଦେ । ୧୭୧ ।
 ବିନତାର ତହୁଁ ଉପୁଜିଲେ ଅରୁଣ ଗରୁଡ଼ ପକ୍ଷୀଭାଗେ
 କଳାର ତହୁଁ ଉପୁଜିଲେ କାଳକେୟ ଯୋଗେ । ୧୭୨ ।

୧୭୧।୧ କଳା ସ୍ଥାନରେ କାଳୀ ଅଛି ।

୧୭୨।୨ କାଳୀର ତହୁଁ ଉପୁଜିଲେ କାଳକେୟ ଯୋଗେ ।

ଗନ୍ଧର୍ବା ତତ୍ତ୍ୱଂ ଉତପତ୍ତି ଗନ୍ଧର୍ବ ସମସ୍ତେ
 ଦକ୍ଷତଂ ଦକ୍ଷଗଣେ ହୋଇଲେ ସମୁଦେ । ୧୭୩ ।
 ରକ୍ଷାର ତତ୍ତ୍ୱଂ ଉପୁଜିଲେ ଚଉପାୟା ଜୀବଜନ୍ତୁ ଯେତେ
 ସିଂହ ଶାର୍ଦୂଳ ଗଜ ଅଶ୍ୱ ବ୍ୟାଘ୍ର ଭଲୁକ ମକଟ ବଳୟା ସହଚେ । ୧୭୪ ।
 ଅରିଷ୍ଟାର ତତ୍ତ୍ୱଂ ଜନମିଲେ ଅରିଷ୍ଟ ଜୀବମାନେ
 ଦନ୍ତୁଠାରୁ ଉପୁଜିଲେ ଯେ ଦାନବଗଣେ । ୧୭୫ ।
 ମାନୁଷୀର ତତ୍ତ୍ୱଂ ଉପୁଜିଲେ ମାନବମାନେ
 ଶଶ୍ତ୍ରାସ୍ତ୍ର ଆଦି କରି ଯେତେ ବିଦ୍ୟମାନେ । ୧୭୬ ।
 ସିଂହକା ତତ୍ତ୍ୱଂ ଜନମିଲେ ରାହୁ ଯେ ରାକ୍ଷସେ
 ସୁରଭର ତତ୍ତ୍ୱଂ ଜାତ ଗୋଧନ ପ୍ରକାଶେ । ୧୭୭ ।
 ଗୁହ୍ୟଜାରୁ ଉପୁଜିଲେ ଗୁହ୍ୟକ ଲୋକମାନେ
 ଶାଠିୟେ କନ୍ୟାରୁ ସବେ ହେଲେ ଉତପନ୍ନେ । ୧୭୮ ।
 ବ୍ୟାସେ ବୋଇଲେ ବାବୁ ଶୁଣ ହୋ ଦ୍ରୋପଦ ନୃପତି
 ଦକ୍ଷର ନନ୍ଦନା ତତ୍ତ୍ୱଂ ଜାତ ହୋଇଲେ ସମସ୍ତ । ୧୭୯ ।
 କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ି କହଇ ପାଞ୍ଚାଳେଶ୍ୱର ଦେବ
 ଶ୍ରେ ମୁନି କଥାୟେ ପରୁରବ ମୋତେ କୋପ ନ କରିବ । ୧୮୦ ।
 ସଭାର ସ୍ଥଳେ ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ୱର ବୋଇଲ
 ଉମାକନ୍ୟା ଛଲେ ଦକ୍ଷ ପ୍ରଜାପତି ନାଶଗଲ୍ । ୧୮୧ ।
 ମାରକଣ୍ଡ ବୋଇଲେ କଥା ବଢ଼ିବ କହନ୍ତେ
 କନ୍ୟାନ୍ତ୍ର ସମର୍ପି ଯେବେ ଯାଅ ଯା ଦ୍ରୋପଦ ନୃପତି । ୧୮୨ ।
 ଚଳଇ ଦ୍ରୋପଦ ରାଜା ନିଜ ଯେ ଆଶ୍ରମେ
 ଧୌମ୍ୟ ପୁରୋହିତେ କଲେ ଲଜା ହୋମେ । ୧୮୩ ।
 ଅସ୍ତ୍ରକ୍ଷେପ ଯାଗ କଲେ ଲଜା ହୋମ ଆହୁତି
 ଘୃତ ଆହୁତି ଅମୃତ ଦେଇ ସି ପୁତି କଲେ ଯେ ବହୁତି । ୧୮୪ ।
 ଅମର ପୁରୋହିତେ ଯେ ଧର୍ମେଣ ଅଛନ୍ତି
 ଅଗ୍ନିର ଜହ୍ନରେ ଦିଲେକ ପୂର୍ଣ୍ଣାହୁତି । ୧୮୫ ।

୧୮୫।୧ ଅସ୍ତ୍ରକ୍ଷେପ—ଅଶେଷ ।

୧୮୫।୨ ବହୁତି—ବହନ, ଅଗ୍ନି ।

ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ଘୃତ ଦିଲେ ବର କନ୍ୟାଙ୍କର ହାଥେ
 କନ୍ୟାର ହାଥ ଧରି ପାରଣା କଲେ ପଞ୍ଚୁଭ୍ରାଥେ । ୧୮୬ ।
 ଘୃତ ପାରଣା କଲେ ଦେବୀ ଯେ ଦ୍ରୋପଣୀ
 ଆଶୋବନ ସାରି ଯେକ ଆସନେ ବସନ୍ତି । ୧୮୭ ।
 ନଟ ଭଟ ଭକ୍ଷାଣୀ ଥିଲେକ ଯେତେ ଜନ
 ଦରିଦ୍ର ଜନେ ଦିଲେ ଅନେକ ରତ୍ନମାନ । ୧୮୮ ।
 ଗୁରୁ ଭଣ୍ଡାରୁ ଯେତେ ଯତ୍ନକୁ ପାଇଥିଲେ
 କନ୍ୟାଦାନ ନିମନ୍ତେ ଅନେକ ଦାନ ଦିଲେ । ୧୮୯ ।
 ଗୋଧନ ଧନ ବସ୍ତ୍ର ସମସ୍ତ ଅଳଙ୍କାର
 ସମସ୍ତ ଦାନ ଦିଲେ ପଣ୍ଡୁର କୁମର । ୧୯୦ ।
 ଦ୍ରୋପଣୀର ମାତା ଅଟଇ ପଦ୍ମାବତୀ
 ଲକ୍ଷେ ସ୍ତ୍ରୀ ଦେନ ବର କନ୍ୟାଙ୍କର ଶିରେ ଅର୍ଘ୍ୟ ବଦାପନ୍ତି । ୧୯୧ ।
 ମା ଗୋ ଆସ୍ୟ ଧନ ପୁତ୍ର ଅନେକ ସମ୍ପଦ ବାଞ୍ଛି
 ଅବଶ୍ୟ ଫଳ ଶୁଭ ହୋଇବ ଯାହା ତୋହୋର ଇଚ୍ଛା । ୧୯୨ ।
 ପ୍ରତକ୍ଷେ ନରଞ୍ଜନ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠିଦେବଙ୍କର ବିଭା
 ସମସ୍ତ ଜନେ ଶୁଣି ମୁକତି ହୋଇବା । ୧୯୩ ।
 ଅନେକ ଜନମର ପାତକ ଦୁଷ୍ଟ ଶଶ୍ତ୍ର
 ଅଣ ଅପ୍ରାପ୍ୟ କଷ୍ଟଂ ତର ନ ଲାଗୁ ଯମଦଣ୍ଡ । ୧୯୪ ।
 ଅପାଦ ବିପଦ ଦୁଷ୍ଟ କେଳଣ ସମସ୍ତ ପାର ଯାଉ
 ଦରିଦ୍ର ଦୋଷ ତୁଟୁ ଶସ୍ତ୍ର ଶାନ୍ତି ହୋଉ । ୧୯୫ ।
 ସୁବେଳେ ସୁଲକ୍ଷଣେ ଶୁଭ ଅନକୂଳେ
 ରାଜା ମୁଖେ ଯଶ ହୋଉ ଦେବୀ ସବମଙ୍ଗଳେ । ୧୯୬ ।
 ଯେ ଯେହା ପଡ଼ନ୍ତି ଶୁଣନ୍ତି ସାବଧାନେ
 କୋଟିୟେ ପାତକ ହରଇ ଯେହେ ପୁଷ୍କର ସ୍ନାହାନେ । ୧୯୭ ।
 ଇହଲୋକେ ଗତି ପରଲୋକେ ମୁକତି
 ଶ୍ରୀ ମହାଭାରତ ଯେସନ ଫଳଶୁଭ । ୧୯୮ ।
 ମୁହିଁ ବାଞ୍ଛି କରଇ ଯେ ସଂସାର ଜନଙ୍କୁ
 ସମସ୍ତେ ଆଶ କରି ବଇକୁଣ୍ଠ ଭୁବନକୁ । ୧୯୯ ।

୧୮୭।୧ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ—ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ।

ସମସ୍ତ ଜନମାନଙ୍କର ଅପାଦ ଶୟ ଯାଉ
 ଆଦିଷ ଧନ ପୁତ୍ର ବାଞ୍ଛା ସିଦ୍ଧ ହୋଇ । ୨୦୦ ।
 କଳିକାଳ ଦୁରାପଦ ଯଦୁଂ କଟାଳିଲ ସଂସାରକୁ
 ତଦ ଦର୍ପ ଧର୍ମବାକୁ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥେ ଆଗ୍ୟାଂ ଦଲେ ମୁକୁ । ୨୦୧ ।
 ନ ପତି ପଣ୍ଡିତ ମୁଂ ଆଗ୍ୟାଂ ପରମାଣେ
 ଶ୍ରଦ୍ଧ ଅର୍ଥ କଲି ମୁଂ ଶ୍ରୀଚଣ୍ଡୀ ସାବେଳା ପ୍ରସନ୍ନେ । ୨୦୨ ।
 ସେ ଯାହା କହଇ ମୁଂ ଲହଇ ସେହିମତେ
 ମୁଖ ହୋଇ ଲେଖନ କଲି ମୁଂ ନୋହଇ ପଣ୍ଡିତେ । ୨୦୩ ।
 ଯେ ଅବା ଭ୍ରାନ୍ତି ହୋଅଇ ମୋର ମନେ
 ଆପଣେ ପୁରୋଇ ଦେଶ ଶ୍ରୀହସ୍ତେ କରନ୍ତି ଲେଖନେ । ୨୦୪ ।
 ସରୁପେ ଦେଖାଇଲେ ମୋତେ ଆପଣାର ଚନ୍ଦ୍ର ବର୍ଣ୍ଣ
 ମୋତେ କାହିଁ ସଖ୍ୟ ହୋଇବ ସେ ଦବ୍ୟ ଲେଖନ । ୨୦୫ ।
 ଶ୍ରୀଚଣ୍ଡୀ ସାବେଳାକୁ ବିନୋୟୀ ଭାବ ଚିତ୍ତେ
 ଶତ ସହସ୍ର ଦଣ୍ଡ ପ୍ରଳୟ ମୋହୋର ନିତ୍ୟେ । ୨୦୬ ।
 ବିଦ୍ୟାସିତ ଶତଦଳ କମଳ ଦବ୍ୟକାୟେ
 ଇନ୍ଦ୍ର ଲୋକେ ବରଦାୟେନା ଭଗବତ୍ସୁକୀ ମହାମାୟେ । ୨୦୭ ।
 ଯେ ମୋହୋର ଶିର ଲୁକ୍ତ ତାହାଙ୍କ ପଦ୍ମ ପାଦେ
 କହିଲି ଆଦ୍ୟପର୍ବ ସିଦ୍ଧ ସାବେଳା ପ୍ରସାଦେ । ୨୦୮ ।
 ଭୁଲସାର ବଞ୍ଚିତ ଚରଣେ ଲୟେ ଆଶ
 ବଦୟନ୍ତି ଶୂଦ୍ରମୁନି ଶ୍ରୀ ସାବେଳଚଣ୍ଡୀ ଦାସ । ୨୦୯—୧୧୭୯୭ ।

ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ଅର୍ଦ୍ଧରାଜ୍ୟ ଦାନ

ଶୁଣ ହୋ ରାଜନ ଶିଖଣ୍ଡୀ ଧୃଷ୍ଣଦୁମନ ଯେ ବେନି ଭ୍ରାଥେ
 ଅଗ୍ନି କ ଶୀତଳ କରାଇଲେ ସମାପତେ । ୧ ।

- ୨୦୧।୨ ତଦ ଦର୍ପ—ତାହାର ଦର୍ପ । ୨୦୩।୧ ଲହଇ—ଲେଖଇ ।
 ୨୦୫।୨ ସଖ୍ୟ—ଶକ୍ୟ ।
 ୨୦୮।୧ ଲୁକ୍ତ—ଲୋଚ୍ଚୁ ।

କନ୍ୟାର କର ଯେ ଧରଣ ଧର୍ମରାୟେ
 ଦ୍ରୋପଦର ଭୁବନକୁ ବିଜେ କର ଆୟେ । ୨ ।
 ଅନ୍ତେଶ୍ୱରପୁର ଯନ୍ତ୍ର ଧେ ମୁଣେହି ଭୁବନେ
 ତହିଁ ଯାଇଁ ବିଜୟ କଲେ ଧର୍ମନାନେ । ୩ ।
 ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ବଞ୍ଚିତ ଆଠଦେଶକ ଶୋଳସହସ୍ର ବାଲୀ
 ସବୁ ଅଳଙ୍କାର ହୋଇ କରେଣ ଅର୍ଦ୍ଧସ୍ଥାଳୀ । ୪ ।
 ମାଣିକ୍ୟର ଦୀପନ୍ତ ଦେନି ନିଜ କରେ
 ଅର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ନିଦାଇଲେ ବର କନ୍ୟାଙ୍କର ଶିରେ । ୫ ।
 ଅନେକ ଶୁଭବାଞ୍ଛା କଲେ ସବେ ବାଲୀ
 ଦ୍ୱାରକା ହିଁ ରାମାନେ ମଙ୍ଗଳ ଧନ ତୋଳି । ୬ ।
 ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ୱର ଅନେକ ଭଗତ ହୋଇଲେ
 କୁଟୁମ୍ବ ଦେନି ପ୍ରଣପତ୍ୟେ ସୁତଲେ । ୭ ।
 ପୁରୁ ଜନ୍ମେଣ ମୁଂ କରୁଥିଲି ପରମ ଶ୍ରାବ୍ୟ
 ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ପରସନ୍ନେ ମୋତେ ନାରାୟଣଙ୍କର ଅନୁରାଗ । ୮ ।
 ସ୍ନାହାନ ସାରି ଭୋଜନ ଦ୍ରୋପତର ପୁରେ
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ଅଗ୍ରତେ କହିଲେ ବଳେବରେ । ୯ ।
 ଆମ୍ଭେ ଯାଉଅଛୁ ଦ୍ୱାରକା ଭୁବନେ
 କନ୍ୟା ଦେନି ଯାଅ ତୁମ୍ଭେ ପଞ୍ଚଦଶ ଦିନେ । ୧୦ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ସ୍ୱାମୀ ବିଜେ କର ଯିବା
 ଯୋଗାନନ୍ଦ ପୁରୁଷ ମୋତେ ଦୟା କରୁଥବା । ୧୧ ।
 ଗୋବିନ୍ଦ ପ୍ରଣପତ୍ୟ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠିଙ୍କ ପଦ୍ମପାଦେ
 ଉଠିଣ କୋଳକଲେ ପ୍ରଭୁ ପରମ ସାନନ୍ଦେ । ୧୨ ।
 ଅର୍ଜୁନ ନକୁଳ ଯେ ସହଦେବ ତନି
 ଶ୍ରୀରାମ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ଚରଣେ କରନ୍ତି ଦୟା ନି । ୧୩ ।
 ଦ୍ରୋପଦ ଅନେକ କଲେ ଅର୍ଦ୍ଧ୍ୟସୂକା
 ଗରୁଡ ପିଠିରେ ବିଜେକଲେ ଦେବରାଜା । ୧୪ ।

- ୧୧।୨ “ଯୋଗାନନ୍ଦ ପୁରୁଷ ମୋତେ ଦୟା କରୁଥବା” ପାଦାନ୍ତ ପରେ
 ୨ ଟି ପୋଥିର ଅଧିକା ପାଠ—
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ଦେବ ବଳରାମଙ୍କୁ ନମନ୍ତି
 କଲ୍ୟାଣ କଲେ ବଳଦେବ ହୋଇଣ ପରମ ଶାନ୍ତି ।

କନ୍ୟାମାନନ୍ତ ସେ ଦେନିଣ ଦେବ ହରି
 ଦ୍ରୋପଦ ଭୁବନୁ ଆକାଶମାଗେ ଚଳ । ୧୫ ।
 ଯେତେଦୂରେ ଦଶଇ ଗରୁଡ଼ଧ୍ବଜ ଚନ୍ଦ୍ର
 ହୁଳହୁଳି ଧ୍ବଜ କରନ୍ତି ନଗ୍ର ନାଶ ଜନ । ୧୬ ।
 ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଣ ସ୍ବାମୀ କଲେକ ଗମନ
 ନିଜ ପୁରକଇ ଆସିତେ କାହାର ନ ବଳଇ ମନ । ୧୭ ।
 ନାମ ଧଇଲେ ଯାହାର ମୁକତି ଗତି ପାଇ
 ଦ୍ରୋପଦର ପ୍ରସାଦେ ଶୁଦ୍ଧିଲୁ ଚକ୍ଷୁ ଯେ ପୂର୍ବେଇ । ୧୮ ।
 ସାଧୁ ସାଧୁ ପାଞ୍ଚାଳୀ ଦ୍ରୋପଦର ଦୁଲ୍ଲଳୀ
 ସାଧୁ ସାଧୁ ଜବନ ତାହା ଯେ ସୁସ୍ତେଶ ପ୍ରତିପାଳ । ୧୯ ।
 ଦ୍ରୋପଦ ପ୍ରଦାନ ହୋଇଲେ ଯାହାକୁ
 ଜଗନ୍ନାଥେ ନମସ୍କାର କରନ୍ତି ତାହାକୁ । ୨୦ ।
 ତହୁଁ ଅଧିକ ତ ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ଦରଶନେ
 ଯେତେ ବୋଲଣ ବାହୁଡ଼ଲେ ନଗ୍ରଜନମାନେ । ୨୧ ।
 ଚଳନ୍ତି କନ୍ୟାମାନେ ଯେ ଯାହାର ଭୁବନେ
 ମୁଣୋହଁ ଯୁଗତେ କନ୍ୟା ଦେନି ବିଜେ ବରମାନେ । ୨୨ ।
 ଆଶୋବନ ସାର କର୍ପୁର ତାମ୍ବୋଳ ଭୃଞ୍ଜି
 ଚନ୍ଦ୍ରଶାଳା ପୁରେ ଯାଇଁ ନିଶ୍ଚିନ୍ତେ ଶୟନ ଭଜ । ୨୩ ।
 ଯେକା ପଲଙ୍କେ ଶୟନ ପଞ୍ଚୁ ଭ୍ରାଥ ଦ୍ରୋପଦ
 ନିଦ୍ରା ଆଳସେ ପାହୁଲକ ନିଶାଗୁଡ଼ । ୨୪ ।
 ସ୍ବାହାନ ନିଷକର୍ମ ସାରିଲେ ଧର୍ମସୁତେ
 ଦୁଃଖଭଞ୍ଜକ ବଦାପନା ହୋଇଲେ ତୋଷ ଚିତ୍ତେ । ୨୫ ।
 ଚତୁର୍ଦ୍ଦିବସେଣ ହୋଇଲୁ ଚଉଁ
 ଯେ ବିଧି କାର୍ଯ୍ୟ ସାରିଲେ ନଗ୍ର ଦଟି । ୨୬ ।
 କର୍ଦ୍ଦନ ଉଚ୍ଛବ ସାରିଲେ ପଞ୍ଚଇ ଦିବସେ
 ଖେଳନ୍ତି କୁତୁହୋଲେ ବିଦ୍ରା ମଙ୍ଗଳ ହରଷେ । ୨୭ ।
 କେନ୍ଦ୍ର କୁକୁମ ଦେନି ଯେ ହୋଅନ୍ତି ମରାମର
 କର୍ଦ୍ଦନ ଦେହ ଯେ ହୋଇଲୁ ସବୁକର । ୨୮ ।

୨୭।୧ କର୍ଦ୍ଦନ, ହୃଦନ ପାଠ ଅଛି ।

ନନ୍ଦାହ ସ୍ବାହାନେ ବିଜେ ସବଜନେ
 ଗଙ୍ଗାକୁ ଉଚ୍ଛବ ଯେ କରନ୍ତି ବିଧାନେ । ୨୯ ।
 ସପତମ ଦିବସେ ଇନ୍ଦ୍ର ଉଚ୍ଛବ ଯେ କରି
 ଅଷ୍ଟ ଦିବସେ ଅଷ୍ଟମଙ୍ଗଳା ବିଧି ଯେ ସାରି । ୩୦ ।
 ବରବେଶ ସାରି ଆସନ୍ତି ଦ୍ରୋପଦ ଭୁବନୁ
 ସେହି କୁରାଳଶାଳେ ରହିଲେ ଯେ କୋଇଲାଙ୍କର ତନୁ । ୩୧ ।
 କୋଇଲାୟେ ଅନ୍ନ ପରଷନ୍ତି ଭୃଞ୍ଜି ପଞ୍ଚୁ ଭ୍ରାଥ
 ପଞ୍ଚାଳ ଦେଶେ ପାଣ୍ଡବେ ହୋଇଲେ ଉଦ୍ଦତେ । ୩୨ ।
 ଶ୍ରୀରାମକୃଷ୍ଣ ଗଲେ ଯେ ଦ୍ଵାରକା ଭୁବନେ
 ବଳରାମେ ବୋଇଲେ ତୁ ଶୁଣ ଜନାଦିନେ । ୩୩ ।
 ଆମ୍ଭେ ଯିବା ହାଦେ ହସ୍ତିନା ନଗ୍ର ବାଟେ
 ହସ୍ତିନାୟେ ବାରତା କରିବା ଧୃତିରାଷ୍ଟ୍ରେ । ୩୪ ।
 ବଳରାମଙ୍କର ବଚନେ ଅଲଭିତେ ଦେବ ହରି
 ବିଜେ ନାଗପୁଣ୍ୟ ଯେ ହସ୍ତିନା ନଗ୍ର ପୁର । ୩୫ ।
 ସଞ୍ଜୟେ ଜଣାଇଲେ ଯେ ଶୁଣିମା ଧୃତିରାଷ୍ଟ୍ରେ
 ଦ୍ଵାରକା ସମ୍ପାଦ ଦେନି ବିଜୟେ ରାମକୃଷ୍ଣେ । ୩୬ ।
 ଶୁଣିଣ ଆସ୍ଥାନ ତେଜ୍ୟା କରି ଉଠିଲୁ ଅନ୍ଧରାଜା
 ରାମକୃଷ୍ଣ ପଦ୍ମ ପାଦେ କଲକ ଦିବ୍ୟ ପଜା । ୩୭ ।
 ଶତେ ସହସ୍ର ଦଣ୍ଡ ହୋଇଲୁ ପରଶାମି
 ଅନେକ ପୁଣ୍ୟ ଅରଜିଲ ଉଦ୍ଧରବା ଦେବ ସ୍ବାମୀ । ୩୮ ।
 କେଶିକ ବିଜୟ ବଧୂମାନନ୍ତ ଦେନି
 ରାଜା ଉଗ୍ରସେନ ସହିତେ ରାମକୃଷ୍ଣ ବେନି । ୩୯ ।
 ଶୁଣ ହୋ ଧୃତିରାଷ୍ଟ୍ର ବୋଲନ୍ତି ବଳେବର
 ଆମ୍ଭେ ଥିଲୁ ହାଦେ ଅର୍ଜୁନ ସପ୍ତମ୍ବର । ୪୦ ।
 ଧୃତିରାଷ୍ଟ୍ର ପରୁରଲେ ଶୁଣିମା ବଳଦେବ
 ବଡ଼ାଇ କଥାବସ୍ତୁତ କହିଲୁ ଅସମ୍ଭବ । ୪୧ ।

୨୫।୨ { ନାନା ଉଚ୍ଛବ ଯେ କରନ୍ତି ବିଧାନେ
 { ବରକନ୍ୟାକୁ ଯେ କରାଇଲେ ସ୍ବାହାନେ ।

୨୭।୧ ସମ୍ପାଦ—ସମ୍ପାଦ ।

ସଂସାରେ ଶୁଣିଲୁ ଯେ ଦ୍ରୋପଣୀ ସପ୍ତମ୍ବର
 ଲକ୍ଷେକ ନୃପତି ମିଳିଲେ ତାହାର ପୁର । ୪୨ ।
 ପାଣ୍ଡବେ ମଲେ ଯେ ଜହ୍ନର ଘରେ ପଣି
 ଅର୍ଜୁନ ସପ୍ତମ୍ବର ବୋଲି କେମନ୍ତେ ପରକାଣି । ୪୩ ।
 ବଳରାମେ ବଦନ୍ତ ଶୁଣ ଅମ୍ବିକାର ସୁତ
 କେହି ଜାଣି ନୁଆରିଲେ ଯେସନେକ କୃତ୍ୟ । ୪୪ ।
 ଦ୍ରୋପତି ରାଜା ଯେ ସପ୍ତମ୍ବର କଲ
 ଅର୍ଜୁନକୁ ଦେବି ବୋଲିଣ ସେ ଲକ୍ଷେକ ପାତଲ । ୪୫ ।
 ସୋଳ ଦିବସ ପରିଯନ୍ତେ ହୋଇଲ ସପ୍ତମ୍ବର
 ସମସ୍ତ ରାଜାୟେ ଧର୍ମୀ ହୋଇଲେ ସେ ଲକ୍ଷର । ୪୬ ।
 ଶୁଷ୍କ ଦ୍ରୋଣ କର୍ଣ୍ଣ ଶଲ୍ୟ ଆବର ଦ୍ରୂପଦ
 ସମସ୍ତ ରାଜାମାନେ ପାଇଲେ ଅପମାନ । ୪୭ ।
 ତଦାନ୍ତେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ପାଣ୍ଡବ ପାଞ୍ଚ ଭ୍ରାତା
 ମହାଲକ୍ଷ ବିଚ୍ଛନ୍ନ ସେ ବାସବର ସୁତ । ୪୮ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଅମ୍ବୀଭୂତ ହୋଇଲ ତାହା ଶୁଣି
 କେମନ୍ତ କଥାୟେତ କହିଲ ହଳପାଣି । ୪୯ ।
 ଜହ୍ନର ଘରେ ପାଣ୍ଡବେ ହୋଇଲେ ଦହଜ
 ଆପଣେ ତୁମ୍ଭେ ହୋ ଦେଖିଲ ଦେବରାଜ । ୫୦ ।
 ପ୍ରେତ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଇ ଆପଣେ ତୁମ୍ଭେ ଥାଇ
 ଆବର ପାଣ୍ଡବେ ଦେବ ଅଛନ୍ତି ଅବା କାହିଁ । ୫୧ ।
 ପୁଣ୍ୟରାଜ ବାସୁଦେବ ଯେହ୍ନେ ବହେ ନାମ
 ତେମନ୍ତ ପାଣ୍ଡବ ଅବା ଦେଖିଲ ବଳରାମ । ୫୨ ।
 ବଳରାମେ ବୋଇଲେ ଯେ ନୋହଇ ତେମନ୍ତ
 ପ୍ରତ୍ୟେ ଦେଖିଲୁଟି ପାଣ୍ଡବ ପଞ୍ଚୁ ଭ୍ରାତା । ୫୩ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ଶ୍ରୀମ ଅର୍ଜୁନ ନକୁଳ ସହଦେବ
 କୋଇନ୍ଦା ଆଦି କରି ଦେଖିଲୁ ସେହି ଠାବ । ୫୪ ।

ଯେକା ଦ୍ରୋପଣୀକ ବିଭା ହୋଇଲେ ପାଞ୍ଚ ଭାଇ
 ଧୌମ୍ୟ ପୁରୋହିତେ ବ୍ୟାସ ମୁନି ଥିଲେ ତହିଁ । ୫୫ ।
 ବ୍ୟାସଙ୍କର କୋଳେ ବସି ହୋଇଲେ ପ୍ରଦାନ
 ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତା ଯେ ବିଜୟେ ସେହି ଥାନ । ୫୬ ।
 ପଣ୍ଡୁର ନନ୍ଦନ ବିଚିତ୍ରବର୍ଣ୍ଣ ଅଜା
 ଶାୟେନ୍ଦ୍ରୁ ଅଟନ୍ତି ଯେ ତାହାଙ୍କର ପଣ ଅଜା । ୫୭ ।
 ଅନେକ ଯତ୍ନକୁ ଦଲକ ଦ୍ରୋପତି
 ଧନ ଧାନ୍ୟ ଗୋଧନ ଗଜ ଅଶ୍ବ ରଥ । ୫୮ ।
 ଭଣ୍ଡାର ଦେଶ ପାରିଦଣ୍ଡ ଆଦି କରି
 ଅନେକ ସମ୍ବତ୍ସର କହିତେ କି ପାରି । ୫୯ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବୋଇଲେ ଯେ ହୋଇଲ କେମନ୍ତ
 ଭୟ ଆଙ୍କୋରିଲ ମୁଁ ନ ଜାଣଇ ତଥ୍ୟ । ୬୦ ।
 କେବଣ ମାୟା ଯେ ନୁଆରିଲ ଜାଣି
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଅଗ୍ରତେ କହନ୍ତି ହଳପାଣି । ୬୧ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି କି ପରୁରିଲୁ ସେ କହିଲେ ସମସ୍ତ
 ଯେବଣ ଦିନେ ଦହନ ହୋଇଲେ ଗିରି ବାରୁଣାବନ୍ତ । ୬୨ ।
 ରାହେ ବାହାର ହୋଇ ଜହ୍ନର ଘରୁ ପଳାଇଲୁ
 ସେହି ରାହେ ସୁରନଦୀ ଘାଟେ ବିଶ୍ରମିଲୁ । ୬୩ ।
 ନାବରେ ବସି ହୋଅନ୍ତେଣ ପାରି
 ଶ୍ରୀମସେନ ମାଇଲ ଦଇତ କୁମ୍ଭିର । ୬୪ ।
 କିନ୍ତୁ ଦଇତକୁ ମାଇଲ ମଧୁବନେ
 ହିତମ୍ବକ ବଧ କଲ ହିତମ୍ବକ ବନେ । ୬୫ ।
 ବକ ଦଇତ ମାଇଲ ଯେକତହା ନଗରେ
 ଅଙ୍ଗାରପନ୍ଥକକଇ ଜଣିଲୁଁ ବାଟରେ । ୬୬ ।
 ମହାଲକ୍ଷ ବିଚ୍ଛନ୍ନ ପାଥ ବ୍ରାହ୍ମଣ ସବୁପେ
 ବାରିତ ନୁଆରିଲେ ହୋଇଥିଲୁ ଗୋପେ । ୬୭ ।
 ଅର୍ଜୁନ ଯେତେବେଳେ ମହାଲକ୍ଷ ବିଚ୍ଛନ୍ନ
 ପୁଅ ତୋର ମାନଗୋବିନ୍ଦ ଅନମିତେ ଗୋଳକଲ । ୬୮ ।

ଅନେକ ସାଂଗ୍ରାମ ତତ୍ତ୍ୱଂ ହୋଇଲୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ଅନେକ ଦେଶ ରାଜା ପଡ଼ିଲେ ଅନେକ ସଇନି । ୭୯ ।
 ତାଳେକ ଉଚ୍ଛର୍ଣ୍ଣେ ସେ ବହୁଲ ରକତ ନୟା
 କାହାର କେତେ ପଡ଼ିଲେ ନୁଆରଲୁ ସମ୍ପାଦି । ୮୦ ।
 ଦମନକ ଶାଲୁ ଶିଶୁଲ ପୁଣ୍ୟକ ରୁକ୍ଷଣ
 ସେ ପାଞ୍ଚକର କେଶ ଧରି ନେଲୁ ଶ୍ରମସେନ । ୮୧ ।
 ବାବୁ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଧନ୍ୟ ମହମା ତାହାଙ୍କର
 ସେତେ କଷ୍ଟେ କୋପ ନ ବସେ ଶରୀର । ୮୨ ।
 ଗୁପ୍ତଦିଅ ବୋଲି ଶ୍ରମସେନକୁ ଆଗ୍ୟାଂ ଦଲେ
 ଜାନୁ ତଳେ ଗଳାଇ ଶ୍ରମ ଯାଅ ରେ ଯା ବୋଇଲେ । ୮୩ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବୋଇଲୁ ମୋତେ କହିବା ବାକ୍ୟ ସତ୍ୟ
 ଗାନ୍ଧାରୀ ପୁତ୍ରମାନେ ଅଛନ୍ତିଟିକି ବ୍ରତ । ୮୪ ।
 ଗୋବିନ୍ଦେ ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ ଦିବସେଣ ଦେଖିଲୁ
 ରାଜକାଳେ ଯୁଦ୍ଧତ ତଦନ୍ତ କରି ନୁଆରଲୁ । ୮୫ ।
 ଦଣ୍ଡଭଗ୍ନ ହୋଇଲୁ ଆଜକୁ ବାଇଶ ଦିନ
 ରାଜ୍ୟେ କମ୍ପେ ପ୍ରବେଶ ନୋହିଲୁ ଦ୍ରୂପଦଧନ । ୮୬ ।
 ବଳରାମେ ବୋଇଲେ ବଡ଼ ଅପରାଧେ ଥାଠ
 ବହୁତ ଦୂର ଚାଲି ନ ପାରନ୍ତି ବାଟ । ୮୭ ।
 ଦଣ୍ଡ ସମ୍ଭାଳିଣ ଆସଇ କୁରୁବଞ୍ଚଂ
 ତେଣୁ ସେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇ ଆସୁଅଛଇ କୁରୁସାଞ୍ଚଂ । ୮୮ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ କହିଲୁ ଯେତେ କୃତ୍ୟ
 ଆବର କି ପୋଷେ ମୋର ଅଛନ୍ତି ଜଣକେ । ୮୯ ।
 ବଳରାମେ ବୋଇଲେ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଅଣକୋପୀ
 ସେତେ କଷ୍ଟେହେଁ ଦୟା ନ ଗୁଣିଲୁ ଅଦ୍ୟାପି । ୯୦ ।
 ସେତେକ କହି ଦେବ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ ସମାଜି
 ମାଳାମୁରଙ୍କ ବଚନେ ହୋଧ ରାୟେ ତେଜି । ୯୧ ।

୭୮।୯ କୁରୁବଞ୍ଚଂ—କୁରୁପତି ।

୮୧।୨ ହୋଧ—କୋହ, ଶୋକ ।

ଗୋବିନ୍ଦେ ବୋଇଲେ ହୋ ଶୁଣ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
 ସେହି ଦିନା ଚାରିରେ ପୁଅନ୍ତ ପାଉ ସିନା ଭେଟ । ୮୨ ।
 ଆମ୍ଭେ ଯାଉଅଛୁ ଦ୍ଵାରକା ଭୁବନକୁ
 ସେବେହେଁ ତିଆର ହୋ ତୋର ପୁଅମାନଙ୍କୁ । ୮୩ ।
 ପୁଅନ୍ତ ଘେନି ତୋର ଚଳ ପଞ୍ଚାଳ ଦେଶେ
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଘେନି ଆସସି ହରଷେ । ୮୪ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବୋଇଲୁ ଦେବ ହରି ରହିବା ଦିନା ଚାରି
 ଦ୍ରୂପଦଧନ ଅଇଲେ ତାକୁ କହିବାକି ତିଆର । ୮୫ ।
 ଗୋବିନ୍ଦେ ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ କୁଟୁମ୍ବ ସହତେ
 ପଞ୍ଚାଳ ଦେଶେ ଥାଲୁ ସମ୍ଭ୍ରମର ଦେଖିବା ନିମନ୍ତେ । ୮୬ ।
 ଦ୍ଵାରକା ଭୁବନେ ସେହାନୁ ଗୁପ୍ତଣ ଆସିବୁ
 ସେହି ପାଞ୍ଚଦିନ ଅନ୍ତରେ ବାହୁଡ଼ ପ୍ରବେଶିବୁ । ୮୭ ।
 ସବେ ସାଙ୍ଗହୋଇ ଯିବା ପଞ୍ଚାଳ ଦେଶକୁ
 ଅନେକ ସମ୍ଭବେ ଆଶିବା ପଣ୍ଡୁର ପୁଅଙ୍କୁ । ୮୮ ।
 ସେସନେକେ ତିଆର ରାମକୃଷ୍ଣ ବେନି
 ଚଳନ୍ତି ନିଜ ଭୁବନେ ଯଦୁବଳ ଘେନି । ୮୯ ।
 ଦ୍ଵାରକା ଭୁବନେ ହୋଇଲେ ପରବେଶ
 ଦେଖିଣ ପୁରଜନେ ହୋଇଲେ ହରଷ । ୯୦ ।
 ଦ୍ଵାରକା ଭୁବନେ ଅନେକ ହରଷ ଉଚ୍ଛବ ବଧାଇ
 ଯେ ଯାହାର ଭୁବନେ ରହିଲେ ସବେ ଯାଇଁ । ୯୧ ।
 କୁମ୍ଭମାସ ଶୁକଳ ପକ୍ଷ ତୃତୀୟା ରବିବାର
 ରେବତୀ ନକ୍ଷତ୍ର ଯେ ଭୋଗ ସେ ଦିନର । ୯୨ ।
 ଭଗ୍ନବଳ ଘେନି କୁରୁବଞ୍ଚ ମହାରାୟେ
 ହସ୍ତିନା ଭୁବନେ ସେ ଯାଇଁ କଲେକ ବିଜୟେ । ୯୩ ।
 ସଞ୍ଜୟେ କହିଲେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରର ପାଶେ
 ରାଜ୍ୟେଣ ବିଜେକଲୁ ରାଜା ଅନେକ ବିରସେ । ୯୪ ।

୮୨।୯ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ସ୍ଥାନରେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ପଦ ସବୁ ପୋଷ୍ଟରେ ପାଠ ।

ଅଠରୁ ଶତଶ୍ରୀ ବଳ ସନ୍ଧ୍ୟା ଦେନ ଗଲ
 ସାତ ଶତଶ୍ରୀ ପଡ଼ିଲ ଯେଗାର ଶତଶ୍ରୀ ଦେନଶ ଅଇଲ । ୯୫ ।
 ବ୍ରତଶ୍ରୀନ ହୋଇ ଦେବ ଜଣେ କେହି ନାହିଁ
 ସମସ୍ତେ ଆସୁଛନ୍ତି ଅବସ୍ଥା ଦୁଃଖ ପାଇଁ । ୯୬ ।
 ଶୁଣି ଅନେକ ହରଷ ହୋଇଲ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
 ସେମନ୍ତେହେଁ ନିସ୍ତରଲ ମୁଁ ପୁଅକୁ ପାଇଲିକିଁ ଭେଟ । ୯୭ ।
 ଶୁଷ୍କ ଦ୍ରୋଣ କର୍ଣ୍ଣ କୃପ ଅଶ୍ୱତ୍ଥମା ଭୂରୀସର୍ପ
 ଯେ ଯାହାର ଅନରୂପେ ମାନ୍ୟ ଭଗତ ସେବା । ୯୮ ।
 ଅନେଶତ ପୁତ୍ର ସୁତଲେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରକୁ ପ୍ରଣପତ୍ୟ ହୋଇ
 ଦ୍ରୂପଦୋଧନ ନମସ୍କାର ନ କଲ ପିତାକିଲି । ୯୯ ।
 ଆସ୍ତ୍ରାନେ ବିଜେକଲେ କଉରବେ ଶିରୋମଣି
 ରାଜ୍ୟରେ ଶୁଭଇ ଯେ ଅନେକ ହୋଧ ଧୁନି । ୧୦୦ ।
 ସେକାନ୍ତେ ବିଦୁରକୁ ହକାରି ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
 ବୋଇଲ ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ତୁଲେ ପଡ଼ିଲଟିକି ତୁମ୍ଭ ଭେଟ । ୧୦୧ ।
 ବିଦୁରେ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଭ୍ରାତା
 ମାନବେ ଶକ୍ୟ କାହିଁ ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ଚରିତ । ୧୦୨ ।
 ଦ୍ରୋପଦକୁ ଧରଇ ଆଣିଲେ ଯେ ଗୁରୁ ଦ୍ରୋଣେ
 ଅନେକ ହିଂସାସ ତାକୁ କଲେ କୁରୁରାଣେ । ୧୦୩ ।
 ସେ ରାଗଶକ୍ତି ଦ୍ରୋପଦ ଧରିଆଇ ହୃଦେ
 ରାଜ୍ୟକୁ ନ ଯାଇ ଖଟିଲ ସଦାନନ୍ଦେ । ୧୦୪ ।
 କୌରବେନ୍ଦ୍ର ନାଶିବି ବୋଲି ଘୋର ତପକଲ
 ଶୁଷ୍କ ଦ୍ରୋଣ ଜଣିମି ବୋଲି ଦ୍ରୋପଦ ବର ଯେ ମାଗିଲ । ୧୦୫ ।
 ଈଶ୍ୱରେ ବୋଇଲେ ତୋହୋରେ ନୋହଇ ରେ ସାଧୁ
 ଅର୍ଜୁନ ସେ ସାଂଗ୍ରାମେ ଅଟଇ ପ୍ରତିବାଦୀ । ୧୦୬ ।

୯୯ { ସବୁ ପୁତ୍ର ଶୋଇଲେ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରଣାମ କରି
 ବିନା ନମସ୍କାରେ ଦ୍ରୂପଦୋଧନ ଯେ ଉତ୍ତର ।

ଦୁର୍ଭସା ରାଜ ଆଶ୍ୟାଂ ଦଲେ ଯିପୁରୀ
 ମହାଯାଗ୍ୟୁଂ ଜାତ କରି ଦିଅସି ଦ୍ରୋପଦକୁ ଯେକଇ କୁମାରୀ । ୧୦୭ ।
 ଅର୍ଜୁନକୁ ପ୍ରଦାନ କରି ସେ ଦୋହତ
 କୌରବେନ୍ଦ୍ର ହିଂସାସ କରଇ ସେ ଅର୍ଜୁନର ହାଥ । ୧୦୮ ।
 ସଦାଶିବଙ୍କ ବଚନେ ରାଜା ଚଳିଲ ନିଜ ପୁରେ
 ମହାଯାଗ ନୃପତି ଆରମ୍ଭ କରଇଲ ଅନେକ ସନ୍ତରେ । ୧୦୯ ।
 ଯାଗେ ଯାଗନିକ ଦଶଲକ୍ଷ ମହାମୁନି
 ମହାଯାଗ୍ୟୁଂ ଜାତ କଲେ ସେ ଯିଦ୍ମସେନା । ୧୧୦ ।
 ଦୁହ୍ୱତାକୁ ସମ୍ଭାଳି ରାଜା ଥିଲକ ଯତନେ
 ପାଣ୍ଡବେ ନାଶ ଯହୁଁ ଶୁଣିଲ ଜଦୁଘର ଦହନେ । ୧୧୧ ।
 ଅର୍ଜୁନ ନ ପାଇ ରାଜା ସପ୍ତମ୍ଭର କଲ
 ଦୁର୍ଲଭ ଲକ୍ଷ ପାଡ଼ିଲ କାହାକୁହିଁ ଶକ୍ୟ ଯେ ନୋହିଲ । ୧୧୨ ।
 ଦେବତାଲେ ସାତତାଳ ମାନବତାଲେ ଅଶରୁଣ ଉଚ୍ଚ
 ରାଧାଚନ୍ଦ୍ର ଉପରେ ସୁବର୍ଣ୍ଣର ଯେକ ମାଛ । ୧୧୩ ।
 ଲକ୍ଷେବଳ ଧନୁ ଦୁଃଖ ଯେ ପିନାକୀ
 ଉପରକୁ ମୁଣ୍ଡି ତଳକୁ ଦୃଷ୍ଟି ପାଣି ଘଟ ନରେଣି । ୧୧୪ ।
 ସେହେନେକ ଅସମ୍ଭବ କରି ଦୁର୍ଲଭ ଲକ୍ଷ ସଞ୍ଚି
 ମାନବେ ଶକ୍ୟ ନୋହିଲ ଧନୁ ନୁଆରିଲେ କେହି ଆମଞ୍ଚି । ୧୧୫ ।
 ଶୋଳଦିନ ପରିଯନ୍ତେ କେହି ବିଚିତ୍ରା ନୋହିଲ
 ଭକ୍ତକୁ ବ୍ରାହ୍ମଣେକ ସଭାରୁ ବାହାର ହୋଇଲ । ୧୧୬ ।
 କଞ୍ଚିତ ମ'ସକେ ଲକ୍ଷ ବିକଲ ଦିଜବର
 ରାଧାଚନ୍ଦ୍ର ପୁଟିଲ ପଡ଼ି ନାରାଜ ମାଛର ବାମ ଚକ୍ରେ । ୧୧୭ ।
 ପ୍ରଥମ ଘାନ୍ତି ଦ୍ରୂପଦୋଧନ ଗୋଳକଲ
 କଇଚ୍ଛା ଜଗଜ୍ଜେଠୀ ସେ ଲକ୍ଷ ପୁଣିହିଁ ବିକଲ । ୧୧୮ ।
 ମାଛର ବାମ ଚକ୍ରେ ପୁଟି ଡାହାଣ ଚକ୍ରେ ନିକଳି
 ଚନ୍ଦ୍ର ସହଚେ ଛୁଡ଼ି ପଡ଼ିଲ ମନ୍ତ୍ରଥଳୀ । ୧୧୯ ।

୧୧୪।୧ ପିନାକ ପଦ ରାଧାରେ ପିନାକୀ ହୋଇଅଛି ।

ଦ୍ରୋପଣୀ ଯେତେବେଳେ ବରଦେ ଅଇଲୁ
 ପୁଅ ତୋର ହୁଏ ଯୋଧନ ଅନମିତେ ଗୋଳ କଲୁ । ୧୨୦ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ମାର ବୋଲି ଧାଇଁଲୁ ଧୁଶାସନ
 ସାଂଗ୍ରାମକୁ ଭୟେ ନ କଲୁ ପଶ୍ଚିତ ବିଦୁଜନ । ୧୨୧ ।
 ଆରେକ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଗୋଟାୟେ ଦୁଇ ବୃଷ ଉପାଡ଼ି
 ଗଜ ଯୁଥ ଦେଖି ଯେହ୍ନେ ଧାମଇଁ କେଶରୀ । ୧୨୨ ।
 ପ୍ରଥମୁହିଁ ଆଣି ଧୁଶାସନକର ପିଟି
 ଘାୟେ ନନ୍ଦନ ତୋହୋର ପଡ଼ିଲୁ ମନ୍ତ୍ର ଲେଟି । ୧୨୩ ।
 ବାଳ ଧରି ମୁଣ୍ଡ ମୋଡ଼ନ୍ତେଣ ହାଥେ
 ଲଖବିକ୍ଷା ବ୍ରାହ୍ମଣ ଧଇଲୁ ଭୁରିତେ । ୧୨୪ ।
 ବଡ଼ ଦୟାବନ୍ତ ସେ ଅଟଇ ଦିନବର
 ତାହାର ପ୍ରସାଦେ ରକ୍ଷାଗଲେ ପୋୟେ ତୋହୋର । ୧୨୫ ।
 ତେବେହେଁ ନ ଦୁଃଖିଲୁ ମୁଖ ମାନଗୋବିନ୍ଦ
 ଶୁରି ବ୍ରାହ୍ମଣେ ମାଇଲେ ଯେତେକ ସନ୍ଧ୍ୟାବୃନ୍ଦ । ୧୨୬ ।
 ଦୁଇ ରାସ ଦୁଇ ଦିବସ ହୋଇଲୁ ସମର
 ଅଷ୍ଟାଦଶ ଯୋଜନ ପରିଧନ୍ତେ ପଡ଼ିଲୁ ପୟେଡ଼ । ୧୨୭ ।
 ଅନେକ ସାଂଗ୍ରାମ ଦେଖିଲୁ ମୋହୋର ଅଛୁ
 ଲକ୍ଷେ ରାଜା ଭଜିଲେ ଦେଖି ନ ପୁରଇ ମୋହୋର କିଛି । ୧୨୮ ।
 ଶୁଷ୍ଟେ ଦ୍ରୋଣେ କହିଲେ ସାଂଗ୍ରାମର ଅନ୍ତେ
 ସ୍ବଚୟେ ପାଣ୍ଡବେ ଯେ ଅଟନ୍ତି ଶୁରିଭ୍ରାଥେ । ୧୨୯ ।
 ଯେହ୍ନେନେକ ବାରତା ଶୁଣିଲୁ ଘୋର ବନେ
 ସ୍ବଚୟେ କରି ଶୁଣିଲୁ ଯେ ପଣ୍ଡୁର ନନ୍ଦନେ । ୧୩୦ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବୋଇଲୁ ମୁଁ ପାଇଲି ଦିବ୍ୟ ଗ୍ୟାନ
 ନିଶ୍ଚୟେ ପାଣ୍ଡବେ ସେ ପଣ୍ଡୁର ପାଞ୍ଚ ନାନ । ୧୩୧ ।
 ମୁହିଁ ଅବା ଅଛ ହୋଇଲି ତୁମ୍ଭର ବଂଶେ
 ଚକ୍ର ଆଉଁ କମ୍ପେ ତୁମ୍ଭକୁ ହୋଇଲୁ ଅଦୃଶ୍ୟେ । ୧୩୨ ।
 ତୁମ୍ଭେ ଦଣ୍ଡ ଦେନି ପଳାଇଲୁ ଯେତେବେଳେ
 ପାଣ୍ଡବନ୍ତ ଭେଟିଲୁ ଦ୍ରୋପତ ମନ୍ତ୍ରପାଳେ । ୧୩୩ ।

ଶୁଭଯୋଗେ ବିଭା କଲୁ ଦ୍ରୋପତ ନନ୍ଦିନୀ
 ପଞ୍ଚୁ ପାଣ୍ଡବେ ପ୍ରଦାନ ହୋଇଲେ ଯେକା ଯିଦ୍ବସେନା । ୧୩୪ ।
 ଅନେକ ଧନ ଭଣ୍ଡାର ରଥ ଗଜ ସନ୍ଧ୍ୟାବଳ
 ଅନେକ ଯଉତୁକ ଦିଲୁ ନୃପତି ପାଞ୍ଚାଳ । ୧୩୫ ।
 ଶୁଣି ବିଦୁର ପରୁରଇ ତୋଷ ଚିତ୍ତେ
 ଯେହ୍ନେନେକ ସନ୍ଦେଶ ବାରତ ସ୍ବାମୀ ପାଇଲୁ କେମନ୍ତେ । ୧୩୬ ।
 ବିଦୁରର ଅଗ୍ରତେ କହିଲେ ଗାନ୍ଧାରୀ
 ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ବିଭା ବେଳେ ଥିଲେ ରାମହରି । ୧୩୭ ।
 ସମୁଦେ ବିଭା ଯୋଗାଡ଼ମାନ ଦେବ ଦେଖି
 ଚତୁର୍ଥ ଦିବସ ହୋଇଲୁ ବିଜେ କଲେ ଯେଥୁକ । ୧୩୮ ।
 ବିଭା ଯୋଗାଡ଼ମାନ ଅନେକ ଅଛନ୍ତି ଆଣି
 ଆନନ୍ଦ ଦେଖାଇଲେ ଶାରଙ୍ଗ ହଳପାଣି । ୧୩୯ ।
 ଶୁଷ୍ଟ ଦ୍ରୋଣ କର୍ଣ୍ଣ ଶଲ୍ୟ ଶକୁନି ଦ୍ରୁପଦ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
 ସଞ୍ଜୟେ କହିଲେ ସେ ଆସ୍ତ୍ରାନେଶ ଯାଇଁ । ୧୪୦ ।
 ମୁଖ ଭାବେ ବାବୁ ତୁ ମରାଇଲୁ ସଇନ
 ପାଣ୍ଡବନ୍ତ କେହି ଯେ ନୁଆରିଲୁ ଚିହ୍ନ । ୧୪୧ ।
 ବିଭାବେଳେ ଥିଲେ ଜଗନ୍ନାଥେ ବଳଦେବେ
 ଦ୍ରୋପଣୀକ ପ୍ରଦାନ ହୋଇଲେ ପଞ୍ଚୁ ଯେ ପାଣ୍ଡବେ । ୧୪୨ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବୋଇଲେ ବାବୁ ପଞ୍ଚାଳ ଦେଶକୁ ଯିବା
 ଗଉରୋବ କରି ପୁଅନ୍ତ ଦେନଶ ଆସିବା । ୧୪୩ ।
 ସୋଦରେ ସୋଦରେ ସେ ଅନ୍ୟାଅନ୍ୟ
 ତହିଁକ ଆବର ବାବୁ କସ ଅଭିମାନୀ । ୧୪୪ ।
 ଆନ ଯେବେ ତୁମ୍ଭନ୍ତ ଅପରପ୍ରେ କରନ୍ତା
 ତେବେ ସେ ବଂଶକୁ ମୋର ଲଜ୍ଜା ଉପୁଜନ୍ତା । ୧୪୫ ।
 ସେ କଥାମାନ ଉପେକ୍ଷା କରି ବାବୁ
 ଆପଣା ବଡ଼ପଣ ଆପଣେ ରକ୍ଷା କରିବୁ । ୧୪୬ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବଚନେ ବୋଲଇ କୁରୁପତି
 ଚିହ୍ନ ଚିହ୍ନ ପାଣ୍ଡବେ ମୋତେ କଲେ ଯେତେ ଶାସ୍ତି । ୧୪୭ ।

ତାହାନ୍ତ ଆଣି ମୁଁ ଯିବି କେମନ୍ତେ
 ପାଣ୍ଡବେ ଅଭାବ ମୋତେ ହୋଇଲ ଯୁଗତେ । ୧୪୮ ।
 ମୁଁ ଅବା ତାହାନ୍ତ ନ ଚିହ୍ନି କଲିକ ସମର
 ଚିହ୍ନି ଚିହ୍ନି ସନ୍ଧ୍ୟାନ୍ତ ମାଇଲେ ମୋହୋର । ୧୪୯ ।
 ଯେଥୁର ପାଇଁ ମୋତେ ନ ବୋଲ ରାଜଦେବ
 ଆବର ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ତୁଲେ କାହିଁ ସଦିଭାବ । ୧୫୦ ।
 ଶୁଷ୍କ ବୋଇଲେ ଯେହୁ ନ ବୋଲ ଅକାରଣେ
 ସେହି ସେ ରଖିଲେଟି ଆମ୍ଭର ବଡ଼ ପଣେ । ୧୫୧ ।
 ନିଶ୍ଚୟ କରି ଯେବେ କରନ୍ତେ ସମର
 ଜଣେ କେହି ଉତ୍ତର ଆସନ୍ତେ କି ନିଜ ପୁର । ୧୫୨ ।
 ଅର୍ଜୁନର ଆମ୍ଭନ୍ତ ବହୁତ ଅଛଇ ଉପୋଧ
 ଶୁମସେନର କୋପ ସେହି ସେ ନିରୋଧ । ୧୫୩ ।
 ଅଗାଧ କଥାରେ କିଛି ନାହିଁ ଦୋଷ
 ଗୌରବ କରି ଆଣିଲେ ଉପୁଜିବ ବହୁତ ଯଶ । ୧୫୪ ।
 ତୁ ଯଦ୍ୟପି ତାହାନ୍ତ ନୁଆଣିବୁ କୁରୁରାଜ ଦେବ
 ତାହାଙ୍କର ରାଜ୍ୟକୁ କି ଆସିବାର ରହିବ । ୧୫୫ ।
 ବହୁତ ମଣାଇ ବୋଇଲେ ଶୁଷ୍କ ଦ୍ରୋଣେ
 ଶୁଣି ସନମତ କଲ କୁରୁରାଣେ । ୧୫୬ ।
 ଦିନା ଦଶ ସୁସ୍ଥ କଲ ନିଜ ସନ୍ଧ୍ୟାବଳ
 ଦଣ୍ଡ ସାଜିଲ ରାଜା କୁରୁବଇ ମହାପାଳ । ୧୫୭ ।
 ରଥ ଗଜ ଅଶ୍ୱ ସଇନ ପାଦାନ୍ତ
 ଶୁଷ୍କ ଦ୍ରୋଣଙ୍କର ମୂଳେ ସମସ୍ତ ରଥୀ ମହାରଥୀ । ୧୫୮ ।
 ମୀନ ମାସ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ଚଉର୍ଦ୍ଦା ତଥ
 ଅର୍କବାର ସେ ଦିନ ନକ୍ଷତ୍ର ଭୃଗୁ ସ୍ୱାମୀ । ୧୫୯ ।
 ବାଣିଜ୍ୟ ନାମେ କରଣ ଦୃଷ୍ଟ ନାମେ ଯୋଗ
 କୁନ୍ତ ସଙ୍କରାନ୍ତକ ଯେ ସତାଇଣ ଦିନ ଭୋଗ । ୧୬୦ ।

୧୪୮।୨ ତେଣୁ କରି ପାଣ୍ଡବେ ମୋତେ କଲେ ଅପହାର ।

୧୫୨।୧ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷେ ଯେବେ କରନ୍ତେ ସମର ।

ରାସ ବେନିଦଣ୍ଡ ଆଉଁ କୁନ୍ତ ଲଗ୍ନ ବେଳା
 ପାପ ଲଗ୍ନ ନାହିଁ ବଧୂତ ଚନ୍ଦ୍ରକଳା । ୧୬୧ ।
 ସମଦଣ୍ଡ ଦେନଶ ନୃପତି କୁରୁସାଇଁ
 ହସ୍ତିନାରୁ ବାହାର ହୋଇଲ ଥାଠ ଯେ ଚଳାଇ । ୧୬୨ ।
 ହିଂସାଧନ ଗଲ୍ଲର ଆରେକ ଦିନର
 ଦ୍ୱାରକାଉଁ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ କୃଷ୍ଣ ମାଳାୟର । ୧୬୩ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଅଗ୍ରତେ ପ୍ରବେଶ ଦେବ ରାଜା
 ଦେଶିଣ କୁରୁବଇ କଲ ପାଦ ପୂଜା । ୧୬୪ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବୋଇଲେ ତଥାରିଲ ହିଂସାଧନ
 ସମଦଣ୍ଡ ଦେନଗଲ ପାଞ୍ଚାଳ ଭୁବନ । ୧୬୫ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବୋଇଲ ଦେବ ମୋହୋର ବଚନେ କରିବା
 ପାଞ୍ଚାଳ ଦେଶକୁ ଚାଲ ସମସ୍ତେହେଁ ଯିବା । ୧୬୬ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବଚନ କାହିଁ ସଙ୍କ୍ରାନ୍ତି ଶେଷ
 ଦ୍ରୋପଦ ରାଜ୍ୟକୁ ଅନକୂଳ କଲେ ତତକ୍ଷଣ । ୧୬୭ ।
 ମୀନ କୃଷ୍ଣ ପଞ୍ଚମୀ ବିଶାଖା ଚନ୍ଦ୍ରବାର
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବିଜେକଲେ ରଥର ଉପର । ୧୬୮ ।
 ବିଦୁର ସାରଥୀ ବାହଇ ତୁରଙ୍ଗ
 ସଞ୍ଜୟେ ଗାନ୍ଧାରୀ ଭୂରସବା ଆଗ । ୧୬୯ ।
 ପଛେଣ ଚଳନ୍ତ ରାମ କୃଷ୍ଣ ବେନି
 ରଥ ଗଜ ଭୂରଙ୍ଗମ ସମଦଣ୍ଡ ସଇନ । ୧୭୦ ।
 ପ୍ରଥମ ଦିବସରେ ଥାଠ ଚଳାଇ
 ବିଶାଖାତେ ଯୋଜନ ଉଜାଣ ଦେଶେ ଯାଇଁ । ୧୭୧ ।
 ଆରେକ ଦିନ ରାଜା ଗଲ ଥାଠ ବଡ଼ି
 ପଦ୍ମଦଳ ଦେଶେ ରହିଲ ଶତେ ଯୋଜନ ମାଡ଼ି । ୧୭୨ ।
 ଆରେକ ଦିବସେ ରାଜା ଥାଠ ପଲ୍ଲଣିଲ
 ଛୟାଶୋଇ ଯୋଜନରେ ମନ୍ଦର ଦେଶେ ରହିଲ । ୧୭୩ ।

୧୭୩।୨ ମନ୍ଦର ସ୍ଥାନରେ ମନ୍ଦାର ପାଠ ଅଛି ।

ଆର ଦିନ ରାଜା ଥାଠ ଗଲ ଘେନି
 ବେହେରୀ ଗଙ୍ଗାକୂଳେ ମିଳିଲେ ଯାଇଁ ସଇନି । ୧୬୪ ।
 ଯେହୁମତି ପୟାଣ କଲ ବାଇଣି ଦବସ
 ଉଦ୍ଧାଳେକ ପାଟଣାରେ ଯାଇଁ ହୋଇଲୁ ପ୍ରବେଶ । ୧୬୫ ।
 ଦ୍ରୋପତ ରାଜ୍ୟ ତହୁଁକି ଚଉବିଂଶ ଯୋଜନ
 ଆସ୍ତାନେ ଦେଶାଉରେ ବାରତା କରନ୍ତି ଘନ ଘନ । ୧୬୬ ।
 ସମଦଣ୍ଡ ଘେନି ବିଜେ ମାନଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତ
 ପାଣ୍ଡବେ ନେମା ନିମନ୍ତେ ଆସଇ କୁରୁପତି । ୧୬୭ ।
 ଶୁଣିଣ ପାଞ୍ଚାଳ ଦେଶର ରାଜା ଆସଇ ଆସ୍ତାନୁ ଉଠି
 ବାରତା ଜଣାଇଲେ ଯାଇଁ ଧର୍ମ ଯେ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ । ୧୬୮ ।
 ସମଦଣ୍ଡ ଘେନିଣ ନୃପତି ପୃଥ୍ବୀଶ୍ଵ
 ଶୁଷ୍କ ଦ୍ରୋଣ ଦ୍ରୁପାଧନ କର୍ଣ୍ଣ ରାମ କୃଷ୍ଣ । ୧୬୯ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଇଲେ ଆହ୍ୱା ଶୁଣ ଶିଖଣ୍ଡୀ
 ରଥ ଗଜ ଅଶ୍ୱ ସବୁ ବହନ ଆଣ ମଣ୍ଡି । ୧୭୦ ।
 ଅପଣେ ବିଜେ କଲେ ପୃଥ୍ବୀଶ୍ଵ ରାମ କୃଷ୍ଣେ
 ପାଣ୍ଡୁଟି ଯିବା ଆମ୍ଭେ ଥୋକାୟେ ଦୂର ବାଟେ । ୧୭୧ ।
 ଆଗ୍ୟାଂ ପ୍ରମାଣେ ପୃଷ୍ଠଦୃମନ ଶିଖଣ୍ଡୀ
 ରଥ ଗଜ ଅଶ୍ୱ ସଇନି ବଳ ମଣ୍ଡି । ୧୭୨ ।
 ଅନେକ ରତ୍ନେ ସେ ମଣ୍ଡିଲେ ଶ୍ରେତ ହାଥୀ
 ମୁକୁତା ମାଳମାନ ଲମ୍ବଇ ଚଉକତି । ୧୭୩ ।
 ଅନେକ ରୂମର ଯେ ତାଳିୟା ନେତମାନ
 ଶ୍ରେତ ହାଥୀ ଉପରେ ବିଜେ ଧର୍ମନାନ । ୧୭୪ ।
 ହାଥୀୟେକ ଚଢ଼ିଣ ବିଜେ ପବନ ତନୟେ
 ଲକ୍ଷେ ମୁକୁଟବରା ଯୋଦ୍ଧା ଘେନି ଆଶିଆଣି ହୋୟେ । ୧୭୫ ।
 ହାଥୀୟେକ ଚଢ଼ି ବାସବ ତନୟେ
 ବେନିଲକ୍ଷ ମୁକୁଟବରା ଯୋଦ୍ଧା ଘେନି ଯୁଦ୍ଧେଷୁଙ୍କ ଡାହାଣ ପଶାୟେ

। ୧୭୬ ।

୧୭୬।୧ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ, ଶ୍ରୀଶ୍ରୀ, ଶିଖଣ୍ଡୀ ପାଠ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଦେଖାଯାଏ।

ବେନିଲକ୍ଷ ମୁକୁଟବରା ଯୋଦ୍ଧା ଘେନିଣ ନକୁଳ
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁଙ୍କ ବାମ ପଶାୟେ ମାଦ୍ରୀର ଦୁଲ୍ଲଭ । ୧୭୭ ।
 ରୁରଲକ୍ଷ ମୁକୁଟବରା ଯୋଦ୍ଧା ଘେନିଣ ମନ୍ତ୍ରୀ ରୁଡ୍ଧାମଣି
 ଚଳଇ ସହଦେବ କୁମାର ଯୁଦ୍ଧେଷୁଙ୍କ ପଛୁଆଣି । ୧୭୮ ।
 ସୁବର୍ଣ୍ଣ ରଥେ ଚଢ଼ି ଦ୍ରୋପତ ନୃପତି
 ମର୍ତ୍ତ୍ୟୁ ତେକ ରଥୀ ଘେନି ଯୁଦ୍ଧେଷୁଙ୍କ ପଛକତି । ୧୭୯ ।
 ସହସ୍ରେକ ଯୋଦ୍ଧା ଘେନି ପୃଷ୍ଠ ଯେ ଦୃମନ
 ବେନି ପଶାୟେ ଉଭର ଅଛନ୍ତି ପାଟଛନ୍ଦମାନ । ୧୮୦ ।
 ସହସ୍ରେ ଯୋଦ୍ଧା ଘେନି ଶିଖଣ୍ଡୀ ମହାବଳୀ
 ବେନି ପଶାୟେ କୁମାରେ ରୂମରନ୍ତ ତାଳି । ୧୮୧ ।
 ବାରତୁର ବିକିଘୋଷ ଟମକ ନିଶାଣ
 ବେନି ଲକ୍ଷ ବାଦ୍ୟକାର ବଜାନ୍ତି ଆଗେଣ । ୧୮୨ ।
 ଯେସନେକ ସମୟେ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ରାଜଦେବେ
 ଗଙ୍ଗାର ଉତ୍ତର କୂଳେ ଚଳନ୍ତି ସମ୍ଭବେ । ୧୮୩ ।
 ଗୋବିନ୍ଦେ ବୋଇଲେ ରାଜା ଶୁଣି କୁରୁପତି
 ବଡ଼ାଇ ସମ୍ଭବ ତ ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ମୃତ୍ତି । ୧୮୪ ।
 ପୃଥ୍ବୀଶ୍ଵ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ହୋ ବିଦୁର
 ବଡ଼ାଇ ସମ୍ଭବେ ତ ବାଜଇ ବାରତୁର । ୧୮୫ ।
 ବିଦୁର ବୋଇଲୁ ସ୍ୱାମୀ ପାପ କଲୁ ପୂର୍ବେ
 ଚକ୍ରଧୂଳେ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ସମ୍ପଦ ଦେଖନ୍ତୁନା ରାଜଦେବେ । ୧୮୬ ।
 ଶ୍ରେତ ହାଥୀୟେ ଆଗେହି ଧର୍ମର ତନୟେ
 ପ୍ରତକ୍ଷେ ଦିଶୁଛନ୍ତି ଦେବ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ପରାୟେ । ୧୮୭ ।
 ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ଯୋଦ୍ଧା ଘେନିଣ ଦ୍ରୋପତ ନୃପତି
 ରୂମର ଛନ୍ଦ ଆଲମ୍ବ ଘେନି ଶିଖଣ୍ଡୀ ପୃଷ୍ଠଦୃମନ ବେନିଭ୍ରାଥେ । ୧୮୮ ।
 ଶଙ୍କୁନ ବୋଇଲୁ ଶୁଣ ବାବୁ ଦ୍ରୁପାଧନ
 ଦେଶ ଦେଶ ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ମହିମା କୃତ୍ୟମାନ । ୧୮୯ ।
 ଦେଶିଣ ବିସ୍ତାୟେ ହୋଇଲୁ କୁରୁରାଣ
 ବାରାଣସ୍ୟବଦନ ଗୋଟି କଲକ ମଳିନ । ୧୯୦ ।

୧୯୪।୨ ମୃତ୍ତି—ମୃତ୍ତି ୨୦୦।୨ ବାସ—ଜଳ । ନୟ—ରତ୍ନ । ବାରାଣସ୍ୟ—ଚନ୍ଦ୍ର ।

ଶୁଷ୍କ ଦ୍ରୋଣ ଭୂରସବ୍ଦା ସଞ୍ଜୟେ ବିଦୁର
 ସୈମାନଙ୍କର ଅନେକ ଉଷତ ଶରୀର । ୨୦୧ ।
 ହିଂସୋଧନ ଶତେଭାଇ କର୍ଣ୍ଣ କୃପ ଶଲ୍ୟ ଅଶସ୍ତ୍ରମା
 ସୈମାନଙ୍କର ବିସ୍ମୟେ ଆକୁଳ ପଞ୍ଚୁଆମ୍ବା । ୨୦୨ ।
 ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ମମତା ଦେଖି ଉଷତ ଶକୁନ
 ପିତୃକାର୍ଯ୍ୟ କରିବ ତ ମୁଁ ପାଣ୍ଡବନ୍ତ ଘେନି । ୨୦୩ ।
 ଥୋକାୟେ ଲୋକ ହରଷ ବିରସ ବହୁତ
 ଗଙ୍ଗାକୂଳେ ଯେକ ପରବତ ନଇରତ । ୨୦୪ ।
 ସେ ପବତ ତଳେ ହୋଇଲେ ଭେଟା ଭେଟି
 ହାଥୀରୁ ଉତ୍ତରଲେ ଧର୍ମରାୟେ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ । ୨୦୫ ।
 ସଇନ ବେନ ଭାଗ ହୋଇଲେ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଦେଖି
 ସମସ୍ତ ଯୋଦ୍ଧାମାନେ ବାହାନନ୍ତ ଉପେକ୍ଷି । ୨୦୬ ।
 ନନ୍ଦଘୋଷ ତେଜ୍ୟା କରି ଦେବହର
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ମୁଖ ଗୁହଁ ନମସ୍କାର କରି । ୨୦୭ ।
 ବଳରାମଙ୍କ ପଦୁପାଦ ତଳେ ପ୍ରଣମି ଯୁଦ୍ଧେଷୁ
 ତତ୍ତ୍ଵ ନମସ୍କାର କଲେ ଯାଇ ରାଜା ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର । ୨୦୮ ।
 ଶୁଷ୍କ ଦ୍ରୋଣ ଶକୁନଙ୍କୁ କରି ନମସ୍କାର
 ଅଶସ୍ତ୍ରମା କୃପ ଭୂରସବ୍ଦା ଆବର । ୨୦୯ ।
 ସୈମାନଙ୍କୁ ନମସ୍କାର କଲେ ଧର୍ମସୁତ
 ସମସ୍ତେ ବାଞ୍ଛା କଲେ ଆମ୍ଭର ଆଶ୍ୟ ଘେନି ବ୍ରତ । ୨୧୦ ।
 ଶତ୍ରୁ ମାର ଉଭା ହୁଅ ବାଞ୍ଛା ହୋଉ ସିଦ୍ଧ
 ରାଜ୍ୟ ପ୍ରାପତ ହୋଉ କହିଲୁ ତୋତେ ସିଦ୍ଧ । ୨୧୧ ।
 ଶ୍ରୀହସ୍ତେ ଅର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଘେନି ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ଵର ରାଜା
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ପଦୁପାଦେ କଲ ଦବ୍ୟ ପୂଜା । ୨୧୨ ।
 ଭୂରସବ୍ଦାଙ୍କୁ ପୂଜା କରି ଶୁଷ୍କ ଦ୍ରୋଣଙ୍କୁ
 ଯେ ବିଧି ପୂଜା କଲ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଅନୁବ୍ରମଙ୍କୁ । ୨୧୩ ।

ସୁବିଧାନ କଥା କହନ୍ତି ସମସ୍ତ
 କୁଶଳ ବାରତା ପରୁରନ୍ତି ଦ୍ରୋପତ ନୃପତି । ୨୧୪ ।
 ସବ୍ କୁଶଳ କହନ୍ତି ଯେ ଯାହାର ଆନନ୍ଦେ
 ହେଠ ମାଥ ହୋଇ ବସିଲୁ ମାନ ଯେ ଗୋବିନ୍ଦେ । ୨୧୫ ।
 ଦୁର୍ଜୟେ ଆଦି କରି ଗାନ୍ଧାରୀ ପୁରମାନେ
 ଭୀମସେନକଲ ଦେଖି ହେଠ ବଦନ ଅଭିମାନେ । ୨୧୬ ।
 ଶକୁନ ବୋଇଲୁ ହୋ ତୁମ୍ଭେ ଯେ ହୁଅ ବଡ଼ ଦୁଷ୍ଟ
 ହାରିବା ଜଣିମା ଶତ୍ରୀକୃତ୍ତି ଅଟଇ ପରମ ଯେ କଷ୍ଟ । ୨୧୭ ।
 ସମାଜି ଦ୍ରୋପତେ ଯେ ନିଲେ ନିଜ ପୁରେ
 ଆସ୍ଥାନେ ହିଂସୋଧନ ବିଜୟେ ସମ୍ଭରେ । ୨୧୮ ।
 ବାହାନ ଉପେକ୍ଷି ବିଜୟେ ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣେ
 ସଞ୍ଜୟ ବିଦୁର ଆବର ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରେ । ୨୧୯ ।
 ଶୁଷ୍କ ଦ୍ରୋଣ ଭୂରସବ୍ଦା କର୍ଣ୍ଣ ଶଲ୍ୟ ଅଶସ୍ତ୍ରମା
 ବାହକ ସୋମଦତ୍ତ ଶକୁନ କୃପବ୍ରହ୍ମା । ୨୨୦ ।
 ଆସ୍ଥାନ ମଧ୍ୟେ ବସିଲେ ସବ୍ ଯୋଦ୍ଧା
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ପୂଜାକଲେ ଯାହାକୁ ଯେହ୍ନେ ବିଧି । ୨୨୧ ।
 ଯେ ଯାହାର ଅନରୂପେ ମାନନା ଅପାର
 ହିଂସୋଧନ କାହାକୁହିଁ ନ କଲ ନମସ୍କାର । ୨୨୨ ।
 ମୂର୍ଖ ଫଣେ କାହାକୁହିଁ ନମସ୍କାର ନାହିଁ
 ଅନେକ କୁଶଳ ବାରତା ହେଲେ କୁହାକୁହିଁ । ୨୨୩ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର କୋଳ କରି ନିଲେ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ
 ବାବୁ ତୁମ୍ଭେ ପରମାଦ ଶୁଣି ମୁଁ ଦୁର୍ଗୁଣେ ନିରମାଣି । ୨୨୪ ।
 କହୁଁ କହୁଁ ହୋଧର ନୃପତି ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
 ପ୍ରବୋଧନା କରନ୍ତି ଧର୍ମରାୟେ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ । ୨୨୫ ।
 ସ୍ଵାମୀ ଜଦୁର ଘର ଯେତେବେଳେ ହୋଇଲୁ ଦହନ
 ପଳାଇ ପଶିଲୁ ଯାଇଁ ମହାଘୋର ବନ । ୨୨୬ ।

୨୧୪ { ସମସ୍ତ କୁଶଳ କହନ୍ତି ଯେ ଯାହାର ଅନୁକମ୍ପେ
 { ହେଠମାଥ ହୋଇ ବସିଲୁ ରାଜା ହିଂସୋଧନେ ।

୨୨୪/୨ ବାବୁ ତୁମ୍ଭେ ପରମାଦ ଶୁଣି ମୁଁ ଦୁର୍ଗୁଣେ ନିରମାଣି ।

ବହୁତ ଦୁର୍ଗମେ ଯେ ପଶିଲୁ ଅମାର୍ଗ ମାର୍ଗେ
 ବନଜାବ ଜନ୍ତୁ ଦେଖି କ୍ଷୀଣଲୁ ଅନେକ ରଙ୍ଗେ । ୨୨୭ ।
 ବଜ୍ରକପଟର ବଶିକ ଅସୁର ଚାରି ଶାସ
 ମେଦିନୀ ସହ ନ ଥିଲୁ ତାହାଙ୍କର ଭାସ । ୨୨୮ ।
 କୁମ୍ଭୀର କନ୍ଦରା ବକ ହିତମ୍ଭୀକା
 ଚାରି ଦତ୍ୟ ମାଇଲ ଦେବ ଶ୍ରାମସେନ ପ୍ରେକା । ୨୨୯ ।
 ଅଙ୍ଗାରପନଙ୍କୁ ଜଣିଲୁ ଫାଲଗୁନ
 ପୂଜା କଲୁ ବିଦ୍ୟାଧର ବହୁତ ଶସ୍ତ୍ର ଘେନ । ୨୩୦ ।
 ପ୍ରେ ସପ୍ତମ୍ଭର ନମନ୍ତେ ଦ୍ରୋପତ ନୃପତି
 ଗଉଡମୀ ଶୀର୍ଷେ କଲୁ ସବୁନ୍ତ ନମନ୍ତ । ୨୩୧ ।
 ଆମ୍ଭେ ଥିଲୁ ଦେବ ଗଉଡମୀ ଶୀର୍ଷେ
 ପ୍ରେଥକୁ ଅଇଲୁ ସପ୍ତମ୍ଭର ଦେଖିବା ନମନ୍ତେ । ୨୩୨ ।
 କର୍ମେଣ ଦେବ ଲାଶ ବିକ୍ଷଳ ଗର ପାଥ
 ଦୁଷ୍ଟ ରାଜାପ୍ରେ ମିଳି ପ୍ରେଥକୁ କଲେକ ଅନର୍ଥ । ୨୩୩ ।
 ଧୃତିରାଷ୍ଟ୍ର ବୋଇଲେ ବାବୁ ତୁମ୍ଭନ୍ତ ଦେଖିଲି
 ଅନେକ ସାନନ୍ଦେ ମୁହିଁ ନିସ୍ତରଲି ନିସ୍ତରଲି । ୨୩୪ ।
 ରାଜ୍ୟେଣ ଉଚ୍ଛବ କରାଇ ଦ୍ରୋପତ
 ମୁଖୋହିଁ ଯୋଗାତମାନ କରନ୍ତୁ ପରମ ସାନନ୍ଦ । ୨୩୫ ।
 ସ୍ନାହାନ ଯୋଗାତ ଶରମାନନ୍ତ ଦିଲେ
 ସୁଗନ୍ଧ ତଇଲ ଘେନି ଗଙ୍ଗାରେ ସ୍ନାହାନ ଯେ କଲେ । ୨୩୬ ।
 ଅମୃତ ଯୋଗାତମାନ ସଞ୍ଚିଲେ ମିଳି ସୁପକାରେ
 ମୁଖୋହିଁରେ ବିଜେ କଲେ କୃଷ୍ଣ ବଳେବରେ । ୨୩୭ ।
 ପାରିଦଶ୍ଵ ରାଜାମାନନ୍ତ ଘେନି ଧୃତିରାଷ୍ଟ୍ର
 ମୁଖୋହିଁରେ ବିଜେ କଲେ ସକଳ ବଳିଷ୍ଠେ । ୨୩୮ ।
 ଗଣ୍ଡା ହରିଣ ମୃଗ ମାୟେଂସ ଶ୍ରେଣୀ
 ପରଷନ୍ତୁ ତୁଲାଇ ଯେହୁ ଯେତେକ ଭୁଞ୍ଜି । ୨୩୯ ।

ଭୁଞ୍ଜି ଶ ସଇନି ଯେ ଅନେକ ହି ପୁତ୍ର
 ହାସ୍ୟ ଲାସ୍ୟ ପରିହାସ୍ୟ ସୁପକାରେ ପରଷନ୍ତୁ । ୨୪୦ ।
 ଶାକ ମୃଗ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ଆବର ଗ୍ରୀହି ବଡ଼ା
 ମଧୁରୁଚି ଛେନା ମିଶ୍ରିତ ଝରବଡ଼ା । ୨୪୧ ।
 ପାଚକ ମଧୁର ଘୃତ ମାୟେଂସ ଭଜା
 ପୁତନ୍ତ ଘେନି ପରଷନ୍ତୁ ଦ୍ରୋପତେଶ୍ଵର ରାଜା । ୨୪୨ ।
 ଆମିଷ ନରାମିଷ ଯେ ଆତ୍ମିକ ଅଲେଖ କାଞ୍ଜି
 ବିଶାଶତେ ମେଞ୍ଜନ ଘେନି ସମସ୍ତେ ହି ପୁତ୍ର ହୋଇ ଭୁଞ୍ଜି । ୨୪୩ ।
 ପିଠାର ମହିମାମାନ କହିତେ କି ପାରି
 ଘୃତ ମଧୁରେ ସେ ଅମୃତ ରସ ସରି । ୨୪୪ ।
 ବହୁତ ଗୋରସ ପରଷନ୍ତୁ ଆଣି
 ଭୁଞ୍ଜି ଶ ହି ପୁତ୍ର ହୋଇଲେ ନୃପମଣି । ୨୪୫ ।
 ଆଞ୍ଞୋବନ କଲେ କରେ ଘେନି ରତ୍ନଝରା
 ସୁବାସିତ ମାର ଦିଲେ ସମ୍ଭବ ଯେ କରି । ୨୪୬ ।
 ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଖଡ଼ିଜା ଦିଲେ ଦନ୍ତଶୁଣ୍ଠା କାଠି
 ବହୁତ ପ୍ରଶଂସିଲେ ନୃପତି ଧୃତିରାଷ୍ଟ୍ର । ୨୪୭ ।
 ଧୃତିରାଷ୍ଟ୍ର ବୋଇଲେ ଦ୍ରୋପତ ମହିମା ତୋର ସାଧୁ ସାଧୁ
 ଧନ ଧନ ମହିମା ତୋହୋର ଦୁହିତା ଯେ ଆମ୍ଭର କୁଳବଧୂ । ୨୪୮ ।
 ବହୁତ ହି ପୁତ୍ର ଆମ୍ଭେ ହୋଇଲୁ ପଞ୍ଚାଳ
 ପ୍ରେହ ସଦିଗ୍ରବ ତୋହୋର ପୁଅକୁ ମୋର ଥାଉ ସଦ୍‌କାଳ । ୨୪୯ ।
 ଦ୍ରୋପତର ମହିମା କହିଲୁ ଦି ଯୋଧନ
 ଶ୍ରେ ତାତ ଆମ୍ଭର ପ୍ରେକ ରାଜ୍ୟର କିସ ସନ୍ଧ୍ୟା । ୨୫୦ ।
 ଲକ୍ଷେ ରାଜା ସନ୍ଧ୍ୟା ଘେନି ରହିଲେ ଷୋଳଦିନ ପରିଯନ୍ତେ
 ସବୁନ୍ତ ଯୋଗାତ ଦେଉଥିଲୁ ପ୍ରେହ ମତେ । ୨୫୧ ।
 ସାଧୁ ସାଧୁ ଦ୍ରୋପତ ମହିମା ତୋର ଧନ ଧନ
 ପ୍ରେତେ ମହିମା କରିବାକୁ ନାହିଁ ନା ମେଦିନୀ । ୨୫୨ ।

ଦ୍ରୋପଦ ହୋଇଲେ ବହୁତ ଭଗତି ମାନ୍ୟ
 ପଞ୍ଚାଳ ଦେଶେ ରହଲେ କୁରୁପତି ଆଠଦିନ । ୧୫୩ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ଶ୍ରୀମ ଅର୍ଜୁନ ନକୁଳ ସହଦେବ
 ପୁତ୍ରନ୍ତ ଦେନ ରାଜା ହସ୍ତିନାକୁ ସଜ କଲ ସବ । ୧୫୪ ।
 ଅନେକ ସମ୍ଭବେ ରାଜା ଥାଠ ଯେ ପଲ୍ଲୀ
 ଅନ୍ତେଶ୍ଵରେ ଥାଇ ଉତ୍ତର ଦିଲେ କୋନ୍ତଭେଜର ଦୁଲଣୀ । ୧୫୫ ।
 ପୁଅନ୍ତ ଦେନ ମୋହୋର ଯିବେ ଯେବେ ହସ୍ତିନାକୁ
 କାଳେ ସମ୍ଭାଳି ନୁଆରବେ ଯେ ମୋହୋର ପୁତ୍ରକୁ । ୧୫୬ ।
 ପୁରୁଷନ ପଣ୍ଡାକୁ ଦେନ ଯେବଣ କୁଟ
 ଦରେକେ ଭିଆଇଲେ ଜଉ ସଜଳସ ଗୁଆ ଦୃଢ଼ ଛଣପଟ । ୧୫୭ ।
 ରାସକାଳେ ସେ ପୁରୁଷନ ଜୁଇ ଲଗାଇଲ
 ପରକୁ ହଂସା କରି ସେ ଆପଣେ ନାଶ ଗଲ । ୧୫୮ ।
 ଧର୍ମେଣ ପାର ହୋଇ ପଳାଇଲୁ ଝାଡ଼
 ପୁଅନ୍ତ ଦେନ ମୁହିଁ ତହିଁ ରାସେ ନାଶ ଯାଇଥାନ୍ତି । ୧୫୯ ।
 ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବୋଇଲୁ ମା ଗୋ ନ ଧର ସେମାନ
 ଯେ ମୋହୋ ସଞ୍ଚଲ ସେ ହୋଇଲୁ ନାଶପାନ । ୧୬୦ ।
 ଧର୍ମେଣ ସେ ବର୍ଜିତ ମା ଗୋ ଶୁଣି ଯୁଗେ
 ଧର୍ମଥୁଲ ପ୍ରାଣୀ ପାର ହୁଅନ୍ତି ଶୁଭ ଯୋଗେ । ୧୬୧ ।
 ପାଞ୍ଚାଳୀ ଦେନ ମା ଗୋ ରଥେ ବିଜେ କର
 ମୁଖ ପୁଅଙ୍କର ମା ଗୋ ଦୋଷ ଯେ ନ ଧର । ୧୬୨ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ମା ଗୋ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଥିବା ଯାୟେ
 ହିଂସାଧନ କଥାକୁ କସ ଅଭିମାନ ମାୟେ । ୧୬୩ ।
 ଯୁଗତେ ଗରବେଶ୍ଵର ବାଳୁତ ବୟସ
 ଯେ ଯାହା ବୋଲଇ ସେ ସେହି କଥାରେ ବଣ । ୧୬୪ ।
 ମାଆନ୍ତ ପ୍ରବୋଧନା କରନ୍ତି ଧର୍ମଶିଷ
 ଶୁଭ ମଙ୍ଗଳ ଯୋଗେ ମା ଗୋ ବିମାନେଶ ବସ । ୧୬୫ ।

ଆକାଶୁ ପୁଷ୍ୟକ ବିମାନ ଆଣିଲୁ ମାତଳ
 ଦେବରଥେ ଆସେହଲେ କୋଇନ୍ତାୟେ ପାଞ୍ଚାଳୀ । ୧୬୬ ।
 ମାୟେ ଅର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଦିଲେ ପାଞ୍ଚାଳୀର ଶିରେ
 ଅନେକ ବାଗେଶ ଶଟ୍ଟିଥୁବ ସ୍ଵାମୀଙ୍କ ପୟରେ । ୧୬୭ ।
 ମା ଗୋ ପ୍ରତକ୍ଷେ ନରଞ୍ଜନା ମାନୁଷ ଅବତାର
 ଯେକା ଦୁହିତା କୋଟିୟେ ପୁରୁଷ ମୁକତ କଲୁ ମୋହୋର । ୧୬୮ ।
 ଧୃଷ୍ଣଦୁମନ ଶିଖଣ୍ଡୀ ବେନ ରାଜ
 କେଶିନୀ ମୁଦୁସୁଲୁ ତୁଲେ ଥାଉଁ ଯାଇ । ୧୬୯ ।
 ଅନେକ ସାନନ୍ଦ ପାଞ୍ଚାଳ ରାଜନ
 ଶତେ ରଥେ ପୁରୋଇଲୁ ପାଣିଦ୍ରବ୍ୟ ମାନ । ୧୭୦ ।
 ମର୍ତ୍ତୁତେକ ରଥ ବେନ ମର୍ତ୍ତୁତ ହାଥୀ
 ପାଞ୍ଚବୃନ୍ଦ ତୁରଙ୍ଗମ ଭନ ଶଉଣୀ ପାଦାନ୍ତ । ୧୭୧ ।
 ପାଟିଛନ୍ଦ ଉଦଣ୍ଡ ଉଲଗ ଯେକ ଲକ୍ଷି
 ଚଉଦ ଲକ୍ଷ ଆଲମ୍ବ ଦ୍ରୋପଦ ଦିଲୁ ଲେଖି । ୧୭୨ ।
 ବାଜଣାମାନନ୍ତ ବେନ ବୃନ୍ଦ ସାଜି
 ମନ୍ତ୍ର ହାତୋଲଇ ଘୋର ବାଜଣା ଶବଦ ବାଜି । ୧୭୩ ।
 ଲକ୍ଷେ ଗାଈ ଦିଲୁ ଦୁହାଂଳ ବସା ଧେନୁ
 ସଙ୍ଗେ ସମର୍ପିଲା ଶିଖଣ୍ଡୀ ନାମେ ତନୁ । ୧୭୪ ।
 ଲକ୍ଷେକ ପରିବାସ ଦେନଶ ମୁଦୁସୁଲୁ କେଶିନୀ
 ସନ୍ନିଧେ ସୁଦଣ୍ଡ ଶଟ୍ଟି ଯିଦ୍ଦସେନା । ୧୭୫ ।
 କୁମ୍ଭମାସ ପୂର୍ଣ୍ଣମୀ ଅନ୍ତେ ଚଉଠୀ
 ଶଉଣବାର ସ୍ଵାଘା ନକ୍ଷତ୍ର ବେଳ ବେନ ଦଟି । ୧୭୬ ।

୧୬୮ । ୧ “ଯେକା ଦୁହିତା କୋଟିୟେ ପୁରୁଷ ମୁକତ କଲୁ ମୋହୋର” ପାଦାନ୍ତ
 ପରେ ଅଧିକା ପାଠ—

ସମସ୍ତ ପିତୃଲୋକ ଗଲେ ବଇକୁଣ୍ଠପୁରୀ

ଯେକା ଦୁହିତା ମୋର କୋଟିୟେ ପୁରୁଷ ଉଦ୍ଧର ।

୧୬୮ । ୧ ନରଞ୍ଜନା—ଦୁର୍ଗା ।

୧୬୯ । ୧ ଚଉଦୋଳା ମର୍ତ୍ତୁତେକ ନୃପତି ଦିଲୁ ଲେଖି ।

ବେନି ଦତ୍ତ ଉତ୍ତରୁ ବୃହସ୍ପତିଙ୍କର ବେଳା
 ହରଷଣ ନାମେ ଯୋଗ କରଣ ବାଣିଜ୍ୟ ହୋଇଲ । ୨୭୭ ।
 ମୀନ ଲଗ୍ନେ ତହିଁ ପାପ ଗ୍ରହ କିଛି ନାହିଁ
 ଦୁର୍ଗାପ୍ତେ ବୃହସ୍ପତି ଚଳିଲେ ରଥ ବାହି । ୨୭୮ ।
 ପାଞ୍ଚାଳ ଦେଶୁ ଚଳଇ ସଇନ
 ଅନେକ ପ୍ରିୟଜନେ କଲେ ମଙ୍ଗଳ ଧୁନି । ୨୭୯ ।
 ଅମୃତ ଲଗ୍ନ ବେଳେ ଚଳିଲେ ଥାଠ ଗୋଟି
 ଦଣ୍ଡ ଦେନ ଦ୍ରୋପଦ ଆସଇ ପାଣ୍ଡୁଟି । ୨୮୦ ।
 ଗନ୍ଧର୍ବ ନଦୀ ବହଇ ସତ୍ତ୍ୱରା ଯୋଜନ
 ତହିଁ ପରିଯନ୍ତେ ଗଲେ ପଞ୍ଚାଳ ରାଜନ । ୨୮୧ ।
 ତହୁଁ ମିଳିଲେ ଗନ୍ଧର୍ବାଦିନ ପଦ୍ମ ନିକଟେ
 ରଥୁଁ ଓହ୍ଲାଇଲେ ନୃପତି ଧୃତିରାଷ୍ଟ୍ର । ୨୮୨ ।
 କୋଳକଲେ ଧୃତିରାଷ୍ଟ୍ର ଦ୍ରୋପଦରାଜାକୁ
 ଶ୍ରେ ସମୁଧ୍ୱ ଗତ ଦୋଷମାନ ନ ଧରବୁ ମୋହୋର ପୁତ୍ରକୁ । ୨୮୩ ।
 ବାଳୁତ ଅଗ୍ୟାନ ତାହାଙ୍କର କିସ ବୁଦ୍ଧି
 ଦ୍ରୋଣଙ୍କ ବଚନେ ତୋତେ ହୋଇଲେ ଅପ୍ରାଧ । ୨୮୪ ।
 ଅର୍ଜୁନ ତୋହୋର ଯେଣୁ ହୋଇଲ ଜାମାତା
 ସେ ସମସ୍ତ ଗଲ ଅର୍ଜୁନ ଦେଖନ୍ତା । ୨୮୫ ।
 ଦୁହିତାକୁ ତୋହୋର ତିଆରିସି ରାପ୍ତେ
 ଦୋଷ ନ ଧରବ ମୋହୋର ମୂର୍ଖ ଯେ ତନୟେ । ୨୮୬ ।
 ଦୋଷ ଉପେକ୍ଷିବା ଦଶବେଳ ପରିଯନ୍ତେ
 ତହୁଁ ତେଣିକି ଭୁଞ୍ଜିବେ ଯେ ଯାହାର ଲିଖିତେ । ୨୮୭ ।
 ଦ୍ରୋପଦ ବୋଇଲେ ସେ ପରମ ମାହେଶ୍ୱରୀ
 ସର୍ବଗ୍ୟ ସଖା ସେ ତାହାକୁ କିସ ମୁଁ ତିଆରି । ୨୮୮ ।
 ବାହୁତ ଯାଅସି ସମୁଧ୍ୱ ନିଜ ରାଜ୍ୟ
 ତୁଲେଣ ଯାଆନ୍ତୁ ତୋର ବେନି ଯେ ଆତ୍ମଜେ । ୨୮୯ ।

ଚଳନ୍ତୁ ଦ୍ରୋପଦ ସମସ୍ତଙ୍କୁ କଲ୍ୟାଣ କରି
 ଜଣେ ଜଣେ ତିଆରିଇ ସବୁର ହାଥ ଧରି । ୨୯୦ ।
 ଗନ୍ଧର୍ବ ନଦୀ ଶରୁଁ ବାହୁତଇ ନୃପତି
 ଚଳିଲେ କୁରୁନାଥ ହୋଇ ଦକ୍ଷିଣ ମୂରତି । ୨୯୧ ।
 ମେଷମାସ ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ ତୃତୀୟା ଗୁରୁବାର
 ରୋହିଣୀ ନାମ ନକ୍ଷତ୍ର ଭୋଗ ସେ ଦିନର । ୨୯୨ ।
 ଗରନାମେ କରଣ ଶୁଭନାମେ ଯୋଗ
 ରୋହିଣୀ ନକ୍ଷତ୍ରେ ଚନ୍ଦ୍ର ଶୁଭ ଦଣ୍ଡେ ଭୋଗ । ୨୯୩ ।
 ପ୍ରଥମ ତିନିଦଣ୍ଡରେ ବୃହସ୍ପତିଙ୍କ ବେଳା
 ବୃଷ ଲଗ୍ନେ ନାହିଁ ପାପ ଗ୍ରହ କଳା । ୨୯୪ ।
 ମାହେନ୍ଦ୍ର ଯୋଗ ବାରି ଶୁଭ ଅନକୁଳେ
 ହସ୍ତିନା ରାଜ୍ୟେ ପ୍ରବେଶ ଶୁଭ ମଙ୍ଗଳ ବେଳେ । ୨୯୫ ।
 ଦେଶିଣ ରାଜ୍ୟଲୋକେ ହୋଇଲେ ଆନନ୍ଦ
 ହୁଳହୁଳି ଦ୍ୟନ୍ତି ସାତ ନାଶବୃନ୍ଦ । ୨୯୬ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ତାତ ଆନେ ବାରୁଣାବନ୍ତେ ଥାଉଁ
 ପରିମଳ ଭୂମିରେ ଯେ ଆନେ ପ୍ରେୟ ରହୁଁ । ୨୯୭ ।
 ଧୃତିରାଷ୍ଟ୍ର ବୋଇଲେ ବାବୁ ନ ବୋଲି ପ୍ରେମନ୍ତ
 ପ୍ରେକାଆତ୍ମା ହୋଇଥିବ ପାଞ୍ଚ ଉତ୍ତର ଶତେ ଭ୍ରାଥ । ୨୯୮ ।
 ବାବୁ ଅନେକ ହିଂସା ଅପବାଦ କରିଥିଲୁ
 ଦହନ ବାରତା ଶୁଣି ଅନେକ ବିକଳ ହୋଇଲୁଁ । ୨୯୯ ।
 ହେ ପଣ୍ଡିତ ଜନେ ପରିମାଣି ବୁଝିବା
 ସୋଦରେ ହିଂସା ଅପବାଦ ନ କରିବା । ୩୦୦ ।
 ପୁଅନ୍ତ ସମାଜି ନୃପତି କୁରୁବରେ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇଁ ହସ୍ତିନା ନଗରେ । ୩୦୧ ।
 ପୁରଜନମାନେ କଲେ ହା ହା କାର ଧୁନି
 କାହିଁ ଗୋପ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ ପ୍ରେ କାୟାମାନ ଦେନି । ୩୦୨ ।

ଅନେକ ମଙ୍ଗଳ ଜୟ ଜୟ ଧ୍ବଜ ତୋଳି
କାମିନୀଗଣମାନେ ଦିଅନ୍ତି ଡୁଲଡୁଲି । ୩୦୩ ।
ନିଜ ନବରେଣ ପ୍ରବେଶ ତତ୍ତତ୍ତ
ଅର୍ଘ୍ୟ ଦେନ ବାହାର ହୋଇଲେ ଭାନୁମଣି । ୩୦୪ ।
ଦ୍ରୋପଣଙ୍କ ଶିରେ ଅର୍ଘ୍ୟ ଯେ ବନ୍ଦାଇ
ଶତ ସହସ୍ର ଦଣ୍ଡ ପ୍ରଳୟ ତ ହୋଇ । ୩୦୫ ।
ଅନେକ ମଙ୍ଗଳ ଯେ କରଇ ଭାନୁମଣି
ଅନେକ ରତ୍ନ ଯୋଗାଡ ପାଇଲେ ଦ୍ରୋପଣ । ୩୦୬ ।
ହସ୍ତିନା ନଗର ପଛୁମକଡ ଆଡେ
ରହିଲେ ପାଣ୍ଡବେ ପୁଷ୍ୟା ନୟା କଇଁଛୁଡେ । ୩୦୭ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ଦେବଙ୍କୁ ଆସ୍ଥାନକୁ ଅଣାଇଁ
ଆସ୍ଥାନେ ବିଜେ କରିଛନ୍ତି କୁରୁସାଇଁ । ୩୦୮ ।
ସଭାୟେଣ ବାସୁଦେବ ବଚନ ପରକାଶି
ଆହୋ ଦ୍ରୂପଦ ଯୋଧାଙ୍କୁ ସମ୍ଭାଳି ଆସି । ୩୦୯ ।

୩୦୩ । କାମିନୀ ଗଣମାନେ ଦିଅନ୍ତି “ଡୁଲଡୁଲି” ପାଦାନ୍ତ ପରେ ଅଧିକାପାଠ :—

ଉକୁଲେ ସକଳ ନଗ ପରଜନ
ପାଣ୍ଡବନ୍ତ ଦେଖି ଧାମନ୍ତି ତୋଷମନ ।
କେବଣ ହୁଁ ଶ ରୂପବନ୍ତୀ ଅଟନ୍ତି ଅଭୁଲ୍ୟ
ଦେବହୁଁ ଶ ପଟାନ୍ତର ନାହାନ୍ତି ସମଭୁଲ୍ୟ ।
ଆରେକ ବୋଲଇ ଦେବହୁଁ ଶ ଆମ୍ଭେ ଦେଖିବା କାହୁଁ
ଦ୍ରୋପଣକ ଦେଖି ସମସ୍ତେ ହୋଇବାକ ମୋହ ।
ଧନ୍ୟ ସେ ପାଣ୍ଡବ ସୋହୃଦ ପଞ୍ଚାଶ
ମହାଲକ୍ଷ ବିହଲେ ସେ ଲକ୍ଷେ ରାଜା କଲେକ ଭଙ୍ଗାଶ ।
ସେହାଙ୍କର ପ୍ରସାଦେ ସେବେ ଅଇଶୁର୍ଯ୍ୟେ ଥିବା
ଅପାଦ କାଳେ ସମସ୍ତେହେଁ ବଞ୍ଚିବା ।
ନିଜ ନବରେ ଯହୁଁ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
ନଗଜନମାନେ ସମସ୍ତେହେଁ ବାହୁଡିଲେ ।
ରାଣୀହୁଁ ସପ୍ତରେ ଯାଇଁ ପ୍ରବେଶ ତତ୍ତତ୍ତ
ଅର୍ଘ୍ୟ ଦେନ ବାହାର ହୋଇଲେ ଭାନୁମଣି ।

ସେହାହୁଁ ସୋଦର ତୋତେ ନାହୁଁଟି ଆନ ଜଣ
ସୋଦର ସମ୍ଭାଳିଲେ ଆପଣାର ଅନେକ ହୋଇ ପୁଣ୍ୟ । ୩୧୦ ।
ତୁ ଯେବେ ପାଣ୍ଡବଙ୍କୁ ନ ସମ୍ଭାଳିବୁ ନୃପତି
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ସଂସାରେ ଯେ ହୋଇବ ଅପଣ୍ୟାତି । ୩୧୧ ।
ପାଣ୍ଡବେତ ନାଶ ନୋହନ୍ତି ଗୁରୁ ଯୁଗେ
ସେହା ପରିମାଣି ତୁମ୍ଭେ ଆସି କଉଁରେବେ । ୩୧୨ ।
ଦ୍ରୂପଦନ ବୋଇଲୁ ସ୍ବାମୀ ଶୁଣ ଦେବ ହରି
ତୋହୋର ଆଜ୍ଞା ଭ୍ରଷ୍ଟ କଲେ ନିଶ୍ଚେଁ ସେହୁ ମରି । ୩୧୩ ।
ସବୁନ୍ତି ତିଆରିଲେ ଦେବ ଜଗନ୍ନାଥେ
ହାରକା ଭୁବନକୁ ବିଜୟେ ବେନି ଭ୍ରାଥେ । ୩୧୪ ।
ନନ୍ଦ ବସୁଦେବ ପରୁରନ୍ତି ସବୁ କଥା
କହିଲେ ଯେ ରାମକୃଷ୍ଣ ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ବାରତା । ୩୧୫ ।
ପାଣ୍ଡବେ ଦ୍ରୂପଦନର ଅନେକ ପୀରତି
ଭେଜନେ ଶୟନେ ଅଭେଦ ଦିନ ରାତି । ୩୧୬ ।
ଗୁଡିଲେ ହୁଁସା ଅପବାଦ ମାନ
ବଢିଲୁ ପୀରତି ଅଭେଦ ଦିନ ଦିନ । ୩୧୭—୧୨୧୧୩ ।

ମାଳତୀ ଶବରୀ ଉପାଖ୍ୟାନ

ଜୟ ତୁ କେଶବ ନାରାୟଣ ଶବରୀ
ବନରୁଣ ରୂପେ ଅଟବା ବିନୋଦ କର । ୧ ।
ଅଜମୀତ କରତର ଦୁହିତା ମାଳତୀ
ତାହାକୁ ବିଷ ହୋଇ କରତ ଚନ୍ଦ୍ରବ୍ରତ । ୨ ।
ସ୍ବାମୀ ମଉଳିରେ ଶୋଭାବନ ଖାଙ୍କର କବେରୀ
ଗୁଞ୍ଜର ଗରଗଡା ମାଳି ଲଲଟେ ଚୋପରି । ୩ ।
ଶିରେ ସୁନାର ପୁଷ୍ପ ଝଲକନ୍ତି ସୀମନ୍ତନୀ
କଣ୍ଠେ ଗରଗଡମାଳି କର୍ଣ୍ଣେଣ ଶୁଟିକ କୁଣ୍ଡଳ ବେନି । ୪ ।

ହରିଜନ୍ମ ବ୍ରତ

କେୟୁର ଆରକତ ଶୋଭିତ କର୍ଣ୍ଣାଞ୍ଜଳ

ଅଧର ଉଡ଼ଙ୍ଗ ପ୍ରଳୟ ଗଣ୍ଡସ୍ଥଳ । ୫ ।

ଅହୋ ଜାଲି ବସନ ଆଭରଣ ହୃଦଗତେ

ମୟୂର ପୁଚ୍ଛ ବାହା ଶୋଭିତ ବେନି ହାଥେ । ୬ ।

ଲେହନ ବର୍ଣ୍ଣ ତରୁ ଜୁଜୁକୂଳା ପୋକ ଚିତା

ଲଲଟେ କିଂଶୁକ ପୁଷ୍ୟ କମଳଦଳ ପବିତ୍ରା । ୭ ।

ସୌକ୍ଷ୍ମ ପତ୍ତୀ ଖଣ୍ଡିତ ହୃଦେ ବନମାଳା

ରଙ୍ଗରସ ପାନେ ଅଭୟେ ମଉ ଶ୍ରେଳା । ୮ ।

ମଣ୍ଡଳ ନାଟ ଦେବ ଘୋ ଘୋ ଶବଦେ

ଦ୍ଵିତନ୍ତ୍ର ବିହତନ୍ତ୍ର ଦେବା କଳିକଳା ବ୍ରତ ନାଦେ । ୯ ।

ଶାଢ଼େଲ ଚର୍ମ ମେଖଳ ପରିହରଣ କର୍ପଟୀ

ଶୁଭ ଶୁଚିକେଶ ଭୂଷଣ ମୟୂର ଝଲକନ୍ତ । ୧୦ ।

ରଙ୍ଗେ ବିହତନ୍ତ୍ର ମାଳତୀ ଶବରୀ

ଗଣ୍ଡା ଜୀବ ମାର ଝାଡ଼ମୃଗ ହେର । ୧୧ ।

କର୍ଣ୍ଣାଞ୍ଜଳେ ବିହଙ୍ଗମ କଣ୍ଠେ ମାଳକଣ୍ଠ ପତ୍ତୀ

ଦକ୍ଷିତ ବକ୍ଷସ୍ଥଳେ ରସାଣେ ତାରାପତ୍ତୀ । ୧୨ ।

ପାଦେ ନୃପୁର ଗଣ୍ଡସ୍ଥଳେ କୁଣ୍ଡଳ ଲୁଲି

ଝଲ ଝଲିତ ମର୍କଟ ପାବନ କରଥଳୀ । ୧୩ ।

ମାଳତୀ ଶବରୀ ବଳିତ ନାରାୟଣ

ଶୁଦ୍ରମୁନି ସାରୋଳା ଦାସ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚରଣେ ଶରଣ । ୧୪—୧୭୧୭୭ ।

୭ { ଲେହନ ବର୍ଣ୍ଣ ତରୁ ତଳ ତଳ ଶୋଭିତା
ଲଲଟେ କିଂଶୁକ ପୁଷ୍ୟ କୋଇଲି ସୂତା ପଇତା ।

୧୧ ମାତାଙ୍କ ନାଟେ ଦେବ ଘୋଙ୍ଗର ଶବଦେ ।

ମନୁ ପରୁରଲେ ଶୁଣ ମହାମୁନୀ

ପୁଝେଷୁ ରହିଲେ ବାରୁଣାବନ୍ତ ସ୍ଥାନ । ୧ ।

ଧୃତିରାଷ୍ଟ୍ର ଗଲେ ଯେ ହସ୍ତିନା ନବରେ

ପୁଝେଷୁ କଦାଚିତେ ହସ୍ତିନା ନ ଗଲେ । ୨ ।

ମାତା ଆଦି ନିଶ୍ଚିନ୍ତେ ରହିଲେ ସପ୍ତ ଜଣ

ସକଳ ସମ୍ଭାରମାନ ରଖି ସେ ସ୍ତ୍ରୀନେଶ । ୩ ।

ବଇବସୂତ ମନୁ ପୁଚ୍ଛା କଲେ ଅଗସ୍ତିକି

କଥାୟେ ପୁଚ୍ଛିବି ହେ କହିବାକ ବ୍ରହ୍ମ ବାକ । ୪ ।

ପନ୍ଥାଜାନାରାୟଣ ସେ-ସେ ଅଟଇ ମାନଗୋବିନ୍ଦ

ଲକ୍ଷ୍ମୀ କେବଣ ବାଗେ ବିଜେ କଲେ ତାହାଙ୍କର କର । ୫ ।

ପୈ କଥା ମୁନି ମୋତେ କହିବା ବିସ୍ତାରି

ତବ ମୁଖୁ ଶୁଣିଲେ ଯେ ଦୁଃସ୍ତରୁ ହେବ ପାରି । ୬ ।

ଶୁଣ ହେ ମନୁ ପୁରୁଷ ବଦୟନ୍ତ ଅଗସ୍ତି

ପୈ କଥା ଶୁଣିମାକୁ ତୁହ ସେ ଶକତି । ୭ ।

ସିଂହମାସ କୃଷ୍ଣ ପକ୍ଷ ଅଷ୍ଟମୀ ଯେ ତଥା

ସେହିଣୀ ନାମେ ନକ୍ଷତ୍ର ବାର କୃତ୍ତିକ । ୮ ।

କୃଷ୍ଣ ଘରେ ଶଶଧର ଭୋଗ ଯେ କରନ୍ତି । ୯ ।

ସେହି ଦିନ ହସ୍ତିନା ସଭା ଯେ ଆସ୍ଥାନରେ

ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ କର୍ଣ୍ଣ ଭୂରୀସବା ସଞ୍ଜୟେ ବିଦୁରେ । ୧୦ ।

ଧୂଶାସନ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶ ଦୃକର୍ଣ୍ଣ ସହିତେ

ବସିଣ ବିରୂର ପୈ ଯେ କରନ୍ତି ସମସ୍ତେ । ୧୧ ।

ରୁଲ ଯିବା ଦ୍ଵାରକାକୁ ଦେଖିବା ହରିଜନ୍ମ ବ୍ରତେ । ୧୨

ପୈମନ୍ତ ବିରୂର ବାହାରିଲେ କୁରୁବଳ

ଯାଇଁ ମିଳିଲେ ସେ ଦ୍ଵାରକା ମଣ୍ଡଳ । ୧୩ ।

ଦେଖିଣ ନାରାୟଣ ସୋମବଂଶ ଆଧିପତି

ଆସ୍ଥାନେ ବସାଇ ମହାମାନନା କରନ୍ତି । ୧୪ ।

ଅଛନ୍ତି ଯଦୁବଂଶରେ ସମସ୍ତେ ଉତ୍ତର
 ଆସନେ ବସାଇ ନାରାୟଣ ବଚନ ପରୁର । ୧୫ ।
 କେଉଁଣି କାରଣେ ତୁମ୍ଭର ଆଗମନ
 କିବା କାହିଁ ଯାଇଥିଲ ଥାଠ ତ ଗହନ । ୧୬ ।
 କହନ୍ତି ଶ୍ରେଷ୍ଠେ ତୁମ୍ଭର ହରିଜନ୍ମ ବ୍ରତ ଶୁଣି
 ଦେଖିବାରେ ଅଛନ୍ତି ଆମ୍ଭର ମନେ ଗୁଣି । ୧୭ ।
 ଯେହୁ ଶୁଣି ଶ୍ରୀହରି ରାସେକ ରୁହାଇଲେ
 ସେ ରାସେ ଜନ୍ମାଷ୍ଟମୀ ଉପବାସ କଲେ । ୧୮ ।
 ପ୍ରଭାତୁଁ ଉଠିଣ ସେ ଯେ ସମସ୍ତ କୁରୁବଂଶ
 କମଳାଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିଲ ଯେ ମାନଗୋବିନ୍ଦ ଉପର । ୧୯ ।
 ମୁହିଁ ନ ପାରିଲେ ସେ ଦେବୀ ଦେଖିଣ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
 ଯେସନେକ ଗୁଣବନ୍ତ ଶ୍ରୀବନ୍ତ ପୁରୁଷ ଶିତରେଣ ଅଛୁ । ୨୦ ।
 ଯେହୁର କନ୍ଧରେ ମୁଁ କେମନ୍ତେ କରିବି ବିଜୟେ
 ଯେତେକ ବୋଲି କମଳା ମନେ ବିଚଳିତ ହୋୟେ । ୨୧ ।
 ଯେମନ୍ତେହେଁ ତହିଁ କେତେହେଁ ଦିନଗଲ
 ଦିନକୁ ଦିନ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କର ତନୁ ଶୀତ ଯେ ହୋଇଲ । ୨୨ ।
 ଯେକ ଦିନେ ଯେକାନ୍ତେ ବସିଣ କମଳାଙ୍କୁ ସରସ୍ବତୀ ବାକି
 ସରସ୍ବତୀ ପରୁରନ୍ତି ସଙ୍ଗାତ ଚିତ୍ତ ଅନ୍ତର କାହିଁକି । ୨୩ ।
 ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବୋଇଲେ ଗୋ ସଖୀ ମୋ ହୃଦୟ ବେଦନା
 ତୋହୋ ଆଗେ ନ କହିଲେ କାହା ଆଗେ କହିବି ସିନା । ୨୪ ।
 ଶୁଣ ଗୋ ସଖୀ ମୋର ମନ ହେଉଛି ଯେମନ୍ତ
 ଦ୍ଵାରକାକୁ ଆସିଥିଲ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ସୁତ । ୨୫ ।
 ତାହାର ତହିଁ ଦେଖିଲି ଶ୍ରୀବନ୍ତ ଲକ୍ଷଣ
 ତାହାର କରେ ବସିବାକୁ ବଳଇ ମୋ ମନ । ୨୬ ।
 ଯେହୁ କଥା ହେତୁ ମନ ମୋର ବିକୃତ ଯେ ଜାଣ । ୨୭ ।
 ଫେଡ଼ି ନ କହଇ ମୁଁ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଶ୍ରେୟର
 ଶୁଣିଣ ଶାରଦା ଯେ ବୋଇଲେ ଉତ୍ତର । ୨୮ ।

ଯେ ଶୁର କଥାକୁ ଗୋ ନ କର ବିଚାର । ୨୯ ।
 ଯେହୁଁ ରାସେ ବସିବି ମୁଁ ପ୍ରଭୁଙ୍କର କଣ୍ଠଗତେ
 ମନାଇଁ ନିଅ କଥା ତାଙ୍କଠାରୁ ପାର ତୁମ୍ଭେ ଯେତେ । ୩୦ ।
 ଯେମନ୍ତେ ବିଚାରନ୍ତେ ଆଦିତ୍ୟ ଅସ୍ତ ଗଲ
 ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣଙ୍କର ଯେକ ଆସନ ହୋଇଲ । ୩୧ ।
 ନାରାୟଣେ ବୋଇଲେ ଗୋ କିମ୍ପାଇଁ ବିଚଳିତ
 ଯେ କଥା ମୋହୋର ଆଗେ କହ ଗୋ ସଦାତ । ୩୨ ।
 ନାରାୟଣଙ୍କ ଅଗ୍ରତେ କହନ୍ତି ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ
 ଦ୍ଵାରକାକୁ ଆସିଥିଲ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବଞ୍ଚି । ୩୩ ।
 ତାହାକୁ ଦେଖିଲି ଯେ ଅଜାୟ ବିଚପନ
 ତାହାର କରେ ବସିବାକୁ ବଳଇ ମୋ ମନ । ୩୪ ।
 ସେହୁ ହେତୁ ଫେଡ଼ିଣ ନ କହଇ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ
 ଚଳି କରି ହୋଧ ସ୍ଵାମୀ କରନ୍ତି କି ମୁକୁ । ୩୫ ।
 ଶୁଣିଣ ହରଷେ ଆଗ୍ୟାଂ ଦିଲେ ଜଗନ୍ନାଥ
 ମାନଗୋବିନ୍ଦର କରେ ବିଜୟେ କରସି ଗୋ ଭୁରତ । ୩୬ ।
 ସାନନ୍ଦ ମନ ଯେ ଶୁଣିଣ କମଳେ
 ଅବନୀଲେ ଚଳିଲେ ହସ୍ତିନା ମଣ୍ଡଳେ । ୩୭ ।
 ଆସ୍ଥାନେ ସମୁଦେ ବିଜୟେ କୁରୁପତି
 ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମାନଗୋବିନ୍ଦର କରେ କଲେ ଥୁତି । ୩୮ ।
 ମଥା ପୋତିଣ ଯେ ବସଇ କୁରୁବଂଶ
 କମଳା କରେ ବସନ୍ତେ ନ ଟେକଇ ଶିର । ୩୯ ।
 ସେହୁ ଦିନୁଁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବିଜେ କନ୍ଧରେ ତାହାର
 ଶିଶୁ ସମ୍ପତ୍ତି ବଢ଼ିଲ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର କୁମରର । ୪୦ ।
 ଶୁଣିଲୁ କି ରଜା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଯେମନ୍ତ ରହିଲେ ହସ୍ତିନା ନବର
 ଅତି ମାନେ ମାନଗୋବିନ୍ଦ ବାରଧ୍ଵ ନୃପବର । ୪୧ ।
 ଶୁଣିଣ ସାନନ୍ଦ ହୋଇଲେ ମନୁ ଯେ ନୃପତି
 କଥାୟେକ ଶୁଦ୍ଧିବ ମୋତେ କହିବାକ ଘଟରସିକ ସନ୍ତତି । ୪୨ ।

ବୋଇଲ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବିଜେ ତାହାର କର
ଚତୁପାଦେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବୃଦ୍ଧି ମାନଗୋବିନ୍ଦର । ୪୩—୧୨୧୭° ।

* ଲକ୍ଷ୍ମଣକୁମାର ଜନ୍ମ

ଲକ୍ଷ୍ମଣ କୁମାର କେମନ୍ତେ ହୋଇଲ ଜନମ
ସେହା ବିସ୍ତାର କହିବା ମୋତେ ପୁରୁଷଙ୍କ ଉତ୍ତମ । ୧ ।
ତବ ମୁଖେ ଶୁଣି ମୁଁ ଯେ ହୋଇବି ପବନ
କେମନ୍ତେ ଜନ୍ମ ହୋଇଲ ମାନଗୋବିନ୍ଦର ପୁତ୍ର । ୨ ।
ସେହା ସଞ୍ଚି ମୁନି ମୋତେ ଯେ କହିବା
ବଦୟନ୍ତ ଅଗସ୍ତି ବୈବସୁତ ମନୁ ଦେବା । ୩ ।
ରକ୍ଷତ ଶୁକଳ ଯେ ପଞ୍ଚମୀର ତଥା
ଚନ୍ଦ୍ରବାର ରେହଣୀ ନକ୍ଷତ୍ର ବିଶାଖ । ୪ ।
ସେ ଦିନ ଭାନୁମଣ୍ଡା ଯେ ହୋଇଲେ ପାକାସ୍ତ୍ରଣ ନ
ସେମନ୍ତେ ସାତ ଦିନ ଯେ ଗୁପ୍ତେ ଗଲ ଦିନ । ୫ ।
ପ୍ରଭାତେ ସ୍ନାନ ସାରି ଆସିଣ ସୁନ୍ଦରୀ
ଆପଣା ନିଜ ମନ୍ଦିରେ ଅଛନ୍ତି ବିଜେ କରି । ୬ ।
ସେମନ୍ତେ ଆଦିତ୍ୟ ଯେ ହୋଇଲେକ ଅସ୍ତ
ଭାନୁମଣ୍ଡା ତୁଲେ ମାନଗୋବିନ୍ଦ ବିଳାସ । ୭ ।
ଅନେକ ପ୍ରୀତି ଉପକଳ ରତରଙ୍ଗ ରସ
ସେହି ଦିନୁ ଶୁଣି ଯେ ହୋଇଲ ଗର୍ଭବାସ । ୮ ।
ସେମନ୍ତେ ମକର ମାସ ଯେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଦଶ ମାସ । ୯ ।
ଦଶ ମାସ ଦଶ ଦିନରେ ପ୍ରସବ ହୋଇଲ କୁମର
ଅତିଅନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ଯେ ଦଶଇ କାୟେ ତାର । ୧୦ ।
ଦେଶିଣ ଆନନ୍ଦ ଯେ ହୋଇଲେକ ସବେ
ସବୁ ସୁଲକ୍ଷଣ କୁମାରେ ହୋଇଲକ ଜନ୍ମେ । ୧୧ ।

* ଲକ୍ଷ୍ମଣକୁମାର ଜନ୍ମ କେବଳ ଦୁଇ ଖଣ୍ଡ ପୋଥିରେ ଦେଖାଯାଏ ।

ଗ୍ରହପୁତ୍ର ତକାଇଣ କଲେକ ଗଣନ
ସେ ବୋଇଲ ସବୁ ଶୁଭ ହୋଇଲ ଅଳପେ ମନ୍ଦ ଜାଣ । ୧୨ ।
ସମ୍ଭବେ ଉତ୍ସବ କରନ୍ତି ହାଦେ ପୁଣି
ବିପ୍ରଙ୍କୁ ତାକ ରଜା ଦିଅନ୍ତି ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଦାନ । ୧୩ ।
ପ୍ରଥମେ କୁମରକୁ ଦିଲେ ଭୃଷ୍ମସବାଙ୍କ କୋଳରେ
ଦେନଲେ କୁଳବୃଦ୍ଧ ଅଲେଖ କୁମାରେ । ୧୪ ।
ଦୁଜେଣ ଦେନଲେ ଯେ ଶୁଷ୍କ ସେନାପତି
ତୃତୀୟେ ବିଦୁର ଚତୁର୍ଥେ ସଞ୍ଜୟେ ମହାମନ୍ତ୍ରୀ । ୧୫ ।
ଧୃତିରାଷ୍ଟ୍ର ବୋଇଲେ ତୁ ଶୁଣସି ସଞ୍ଜୟେ
ସେ ପୁତ୍ର ଯୋଗ୍ୟକ କହନ ଉପାୟେ । ୧୬ ।
କୋଳେ ଦେନ ସଞ୍ଜୟେ ବାଛୁ ତ କଲେ ଗୁଣ
ସବୁ ଗୁଣେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟଇ ନନ୍ଦନ । ୧୭ ।
ସବୁ ଗୁଣେ ଲକ୍ଷଣ ଦେଖିଲେକ ତାର
ନାମ ଦିଲେ ତାର ଯେ ଲକ୍ଷ୍ମଣ କୁମର । ୧୮ ।
ସଞ୍ଜୟେ ବଦନ୍ତି ଶୁଣ ହେ ଧୃତିରାଷ୍ଟ୍ର
ସେ ପୁତ୍ର ହାଥେ କେହି ଅଗ୍ନି ନ ପାଇବ ସଞ୍ଜାତ । ୧୯ ।
ସେ ପୁତ୍ର ହାଦେ ଯେ ହୋଇବ ବିଚକ୍ଷଣ
ଅଳପେ ନାଶ ଯିବ ମହାଭାରତ ସମରେଣ । ୨୦ ।
ଶୁଣିଣ ହରଷ ଯେ ହୋଇଲେ ଧୃତିରାଷ୍ଟ୍ର ରଜନ
ମନୁ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଅଗସ୍ତି ମହାମୁନି । ୨୧ ।
ଲକ୍ଷ୍ମଣ କୁମର ଜନ୍ମ ଶୁଣି ହୋଇଲ ସଦଗତି
ସେଥୁ ଅନ୍ତେ ପାଣ୍ଡବେ କିସ କଲେ କହିବା ମହାଯତି । ୨୨—୧୨୧୯୨ ।

* ପ୍ରଚଣ୍ଡାସୁର ବଧ

ନକୁଳର ପାଟ ଯେ କେମନ୍ତେ ସ୍ବର୍ଗେ ହେଲ
ସେହା ଶୁଣିବାକୁ ମୋର ଶରଧା ବଳିଲ । ୧ ।

* ପ୍ରଚଣ୍ଡାସୁର ବଧ କେବଳ ଦୁଇଖଣ୍ଡ ପୋଥିରେ ଅଛି ।

ଅଗସ୍ତି ବୋଇଲେ ଶୁଣ ହେ ମନୁ ରାଜନ
 ନକୁଳକୁ ପାଟ ଯେହ୍ନେ ଦିଲେ ମଦବାନ । ୨ ।
 ସାବେର ସତ୍ୟଯୁଗ ଇଲାବ୍ରତ ଖଣ୍ଡେ
 ହନ୍ତକାରଠାରୁ ଯେକ ଜନ୍ମିଲ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶେ । ୩ ।
 ଦୁର୍ଦ୍ଦଶର ପୁତ୍ର ହେଲ ବସୁ ଯେ ଅସୁର
 ବସୁଠାରୁ ଉତ୍ତପତ୍ତି ହୋଇଲ ଲେହାସୁର । ୪ ।
 ଲେହାସୁର ନନ୍ଦନ ହୋଇଲ କେତୁମାଳା
 ସେ କେତୁମାଳା ନନ୍ଦନ ହୋଇଲ ପିଙ୍ଗଳା । ୫ ।
 ପିଙ୍ଗଳାର ନନ୍ଦନ ହୋଇଲ କୁଣ୍ଡଳୀ
 କୁଣ୍ଡଳୀର ପୁତ୍ର ସେ ଯେ ହୋଇଲ ମୁଷଳୀ । ୬ ।
 ମୁଷଳୀର ନନ୍ଦନ ହୋଇଲ ଜମ୍ବାସୁର
 ଅସୁର ବୋଲିଣ ପୁତ୍ର ହୋଇଲ ଯେହ୍ନାର । ୭ ।
 ଅସୁରର ପୁତ୍ର ସେ ହୋଇଲ କାଳକେତୁ
 ସେ ଅସୁର ପ୍ରତାପୀ ଖାଇଲ ଜୀବଜନ୍ତୁ । ୮ ।
 ଅସ୍ତି କୁଡ଼ କୁଡ଼ ସେ ଥୋଇଲ ନବସୃଷ୍ଟି
 ଉଗ୍ର ହୁଂକାରେ ବିନାଶ ତାକୁ କଲେ ପରମେଷ୍ଠି । ୯ ।
 କାଳକେତୁ ନନ୍ଦନ ହୋଇଲ ଧ୍ରୁବାସୁର
 ଯେହ୍ନାର ନନ୍ଦନ ହେଲ ସଂଘଟ ଅସୁର । ୧୦ ।
 ସଂଘଟର ନନ୍ଦନ ହୋଇଲ ସିଂଘନାଦ
 ସିଂଘନାଦର ନନ୍ଦନ ହୋଇଲ ବିଷାଦ । ୧୧ ।
 ବିଷାଦର ନନ୍ଦନ ହୋଇଲ ବଜ୍ରବାହୁ
 କେତୁମାଳା ବୋଲି ପୁତ୍ର ହୋଇଲ ତାର ତହୁଂ । ୧୨ ।
 କେତୁମାଳା ତହୁଂ ଉପୁଜିଲ ଧୁମାସୁର
 ପ୍ରଚଣ୍ଡାସୁର ବୋଲି ଯେହ୍ନାର କୁମର । ୧୩ ।
 ପ୍ରତାପୀ ଅସୁର ସେ ଯେ କୈଳାସକୁ ଗଲ
 ଅନଶନ ବ୍ରତେ ସେ ସଦାଶିବଙ୍କୁ ତୋଷିଲ । ୧୪ ।
 ସହସ୍ର ବରଷ ସେ ସେବିଲ ଯାତୁଧାନ
 ତଥାପି ସେ ନ ଦେଖିଲ ଶିବ ରୂପବର୍ଣ୍ଣ । ୧୫ ।

ଆରଣ ଲଗାଇ ତାଡ଼ିଲ ବେନି ଆଶି
 ସଦାଶିବେ ଶୁଦ୍ଧିଣ ବୋଇଲେ ପଙ୍କଜାଶୀ । ୧୬ ।
 ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ସେବା କଲ ପ୍ରଚଣ୍ଡା ଅସୁର
 ତାର ପକ୍ଷେ ସ୍ବାମୀ କଙ୍କେ ଯେତେକ ନିଷ୍ଠୁର । ୧୭ ।
 ଅମ୍ବିକାଙ୍କର ବଚନ ସେ ସଦାଶିବ ଶୁଣି
 ଦୃଷ୍ଟ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ବିଜେ କଲେ ଶୂଳପାଣି । ୧୮ ।
 ଦେଖିଲେକ ଅସୁର ଦେହରେ ନାହିଁ ଗ୍ୟାନ
 ଅମୃତ ନୟନେ ସେ ଶୁଦ୍ଧିଲେ ଶିଳେଚନ । ୧୯ ।
 ତତକ୍ଷଣେ ଅସୁର ଚେତନା ପାଇଲ
 ଦୁଃଖ ଅର୍ଜିଲର ତପ ଶୁଦ୍ଧିଣ ବୋଇଲ । ୨୦ ।
 ମୁଁ ତୋହୋର ଯତନା ନୋହଇ ଦୋଷକାରୀ
 ଅକାରଣେ ତପ ମୋ ଶୁଦ୍ଧିଲୁ କପରି । ୨୧ ।
 ସଦାଶିବ ବୋଇଲେ ତୁ ଯାହାକୁ କରୁ ତପ
 ଆମ୍ଭେ ସଦାଶିବ ସିନା ଦେଖ ମୋ ସରୂପ । ୨୨ ।
 ଅସୁର ବୋଇଲ ଯେବେ ତୁମ୍ଭେ ସଦାଶିବ
 ଦେଖିବଇଁ ନିଜ ରୂପ ଧର ଦେବଦେବ । ୨୩ ।
 ପ୍ରଚଣ୍ଡାସୁର ବଚନେ ନିଜ ରୂପ ଧରି
 ଧବଳ କମଳ ବସୁ ଚର୍ମ ବ୍ୟାଘ୍ରାୟୁର । ୨୪ ।
 କନ୍ଧରେ ଉତ୍ତର ସ୍ବାମୀ ଅଟଇ ପଣିବର
 କଣ୍ଠତଟ ନିନ୍ଦଇ ନବଜଳଧର । ୨୫ ।
 ଶିଶୁଲ ଉତ୍ତର ସ୍ବାମୀ ଅନ୍ତରାଳେ ଶୁଭି
 ବାମ ଜାନୁ ଉପରେଣ ବିଜେ କରଞ୍ଜି ଶାକାମ୍ଭେର । ୨୬ ।
 ଶିରେ ସପ୍ତପେଣୀ ସେ କାଳୀୟ ନାମେ ଅହି
 ଶିନେଶ ଧାରଣ ସ୍ବାମୀ ଭାଲରେ ଚନ୍ଦ୍ର ଶୋହି । ୨୭ ।
 ପଞ୍ଚମୁଖେ ପଞ୍ଚବେଦ ଶୁଭେ ଘନ ଘନ
 ଗଣପତି କାର୍ତ୍ତିକେୟ ଛନ୍ଦ୍ର ସନ୍ନିଧାନ । ୨୮ ।

ଶିରରେ ଶିମୁଣୀ ଜଟା ପରିଧାନ ବେଶ
 ଦେଖିଣ ସନ୍ତୋଷ ହେଲୁ ପ୍ରଚଣ୍ଡା ରାକ୍ଷସ । ୨୯ ।
 ତତକ୍ଷଣେ ଶତ ସହସ୍ର ଦଣ୍ଡ ପରଶାମି
 କରପକ୍ଷ ଯୋଡ଼ି ବୋଲେ ଉଦ୍ଧରବା ସ୍ଵାମୀ । ୩୦ ।
 ବହୁ ସୁଖ କରି ପଦ୍ମପାଦେ କରେ ନମସ୍କାର
 ସନ୍ତୋଷେ ଶିବ ବୋଲନ୍ତି ମାଗ ମାଗ ବର । ୩୧ ।
 ପ୍ରଚଣ୍ଡାସୁର ବୋଲଲୁ ଶୁଣ ଦେବ କାଶୀ
 ଭୋ ଦୟାସାଗର ହେ ପ୍ରସନ୍ନ ହେଲୁ ଆସି । ୩୨ ।
 ଦେବତା ଅସୁରଙ୍କର ଅଟଇ ବିବାଦ
 ଅସୁରଙ୍କୁ ଦେବତାୟେ କରନ୍ତି ଶିରଚ୍ଛେଦ । ୩୩ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରାଦି ଦେବତା ମୋତେ ନ ଜଣିମେ ରଣେ
 ମୁଁ ସମରେ ପଶନ୍ତେ ଡରବେ ଦେବଗଣେ । ୩୪ ।
 ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁଙ୍କର ହାଥେ ନ ହୋଇବି ନାଶ
 ବଳୁ ଅଙ୍ଗ ହେଉ ବର ଦିଅ ଦେବଜଣ । ୩୫ ।
 ଅନ୍ତର୍ଗଳ୍ପେ ରଥ ମୋର କରିବ ଭ୍ରମଣ
 ଶି ପୁର ମଧ୍ୟରେ ମୋର ଶୁଭବ ବାରପଣ । ୩୬ ।
 ନାନା ଶସ୍ତ୍ରମାନ ମୋର ଦେହରେ ନ ଭେଦିବ
 ତଥାପି ମୁଣ୍ଡ ଛୁଡ଼ନ୍ତେ ପୁନ ପୁନ ହେବ । ୩୭ ।
 ଶି ପୁର ମଧ୍ୟରେ ଭୟ ନୋହିବ କାହାକୁ
 ନିଶ୍ଚୟ ମରବ ମୁଁ ଯେ ମାରିବି ଯାହାକୁ । ୩୮ ।
 ନର ଅସୁରଙ୍କର ହାଥେ ନାଶ ମୁଁ ନୋହିବି
 ଆବର କଥାୟେ ଶୁଣ ଚରଞ୍ଜି ବା ହେବି । ୩୯ ।
 ସଦାଶିବ ବୋଲଲେ ରେ ସବୁ ଅସୁ ହେଉ
 ନର ସୁର ଅସୁରଙ୍କୁ ଭୟ ତୋ ନ ଥାଉ । ୪୦ ।
 ଯେହୁ ଶୁଣି ସଦାଶିବେ ବୋଲଇ ଉତ୍ତର
 ଭୋ ସ୍ଵାମୀ ଯେହୁର ନାମ ଅଟେ ମୃତ୍ୟୁପୁର । ୪୧ ।
 ଜନମ ହୋଇଲେ ତ ଅବଶ୍ୟ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇ
 ଦେବତା ଜନ୍ମ ଲଭିଲେ ମରନ୍ତି ନା ସେହି । ୪୨ ।

କେହ୍ନେ ମୃତ୍ୟୁ ଲଭିବି କହିବା ନିଶ୍ଚୟାର
 ଶୁଣି ଆଗ୍ୟାଂ କରନ୍ତି ସେ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଉତ୍ତର । ୪୩ ।
 ଉତ୍ତର ବୋଲଲେ ହୋ ପ୍ରଚଣ୍ଡା ଦାନବ
 ପଞ୍ଚଇନ୍ଦ୍ର ଜନ୍ମିଲେଣ ସେ ତୋତେ ମାରିବ । ୪୪ ।
 ସଦାଶିବ ବଚନେ ଅସୁର ବିରୁରଇ
 ଇନ୍ଦ୍ରେକ ହୋଇଲେ ତାକୁ ସ୍ଵର୍ଗ ଯେ ସହଇ । ୪୫ ।
 ପଞ୍ଚଇନ୍ଦ୍ର କେହ୍ନେ ସେ ହୋଇବେ ଅବତାର
 ସଦାଶିବ ବୋଲଲେ ସେ ପୁଣି ଅଶ୍ଵିନୀର । ୪୬ ।
 ମାନୁଷୀର ଗର୍ଭରେ ସେ ଅଶ୍ଵିନୀ ବୀର୍ଯ୍ୟରେ
 ପଞ୍ଚଇନ୍ଦ୍ର ଜନ୍ମ ଯେ ହୋଇବେ ମଞ୍ଚୟରେ । ୪୭ ।
 ତାହାର ହାଥରେ ତୋର ଅଟଇ ନିଦାନ
 ଯେତେ ବୋଲି ସଦାଶିବ ହେଲେ ଅନ୍ତର୍ଧାନ । ୪୮ ।
 ବର ପାଇଣ ସେ ପ୍ରଚଣ୍ଡାସୁର ମହାବଳୀ
 ଜେନାବଳୀ ନଗ୍ରକୁ ଅସୁର ଗଲୁ ଚଳି । ୪୯ ।
 କୌନ୍ତସ୍ୟ ପବନ ତଳେ ଜେନାବଳୀପୁର
 ସେ ଗ୍ରାମେ ଅସୁରଙ୍କର ନବ ଲକ୍ଷ ଘର । ୫୦ ।
 ସେ ଗ୍ରାମରେ ପ୍ରବେଶ ଯେ ଅସୁର ମହାବଳୀ
 ଦେଖିଣ ସବୁ ରାକ୍ଷସେ ହୋଇଲେ ଯେ ମେଳି । ୫୧ ।
 ହର ବର ପ୍ରସାଦେ ସକଳ ମହାଗରା
 ମେଦିନୀ ନ ସହଇ ଯେ ଅସୁରଙ୍କ ଭାର । ୫୨ ।
 ପ୍ରଚଣ୍ଡାସୁର ପୁରେ ନବଲକ୍ଷ ଶଶା
 ସେ ପୁରେ ରାକ୍ଷସବଳ ଅଟେ ଅକଳଣା । ୫୩ ।
 ମେଢ ମଣ୍ଡପ ଜଗଣ ଦେଉଳ ଅଟାଳ
 ପଦର ଯୋଜନ ଗ୍ରାମ ନବଲକ୍ଷ ଗଳି । ୫୪ ।
 କୁବେର ସମାନେ ସେ ଅସୁର ଧନବନ୍ତ
 ରଥ ଗଜ ଭୂରଞ୍ଜମ ପାଦାନ୍ତ ଅପ୍ରମିତ । ୫୫ ।
 ଯେଉଁ ଦିଗେ ସମଦଣ୍ଡ ଯାନ୍ତି ତାର ଚଳି
 ସେହି ଦିଗମାନଙ୍କରେ ପଡ଼ଇ ବୋବାଳି । ୫୬ ।

ଦଣ୍ଡ ସାଜି ଚରଣର ବୁଲିଲୁକ ମନ୍ତ୍ର
 ସେ ଅସୁର ଗୁମୁରେ ରହି ନୁଆରନ୍ତି କେହି । ୫୭ ।
 ସତର ଯୋଜନ ମାଡ଼ ଚଳନ୍ତି ତା ଥାଠ
 ଜନ ଜନ୍ମ କବଳ ସେ କରନ୍ତି ପାପିଷ୍ଠ । ୫୮ ।
 ଯୋଦ୍ଧାଙ୍କର ଧାପ ସେ ଶରଙ୍କର ରଡ଼ି
 ଆସାତ ମାସରେ କବା ମେଘ ଘଡ଼ଘଡ଼ି । ୫୯ ।
 ରକ୍ତସାୟୀଠାରୁ ତାର ଚାରିଗୁଣ ସନ୍ଧ୍ୟା
 ମୃତୁମଣ୍ଡଳର ରାଜା ନୁହନ୍ତି ସମାନ । ୬୦ ।
 ପଶ୍ଚିମ ଦିଗକୁ ସେ ଭେଦଇ ମହାଶାସ
 ମେଦିନୀ ନ ସହଇ ପ୍ରଚଣ୍ଡାସୁର ଭାବ । ୬୧ ।
 ହେମାଦ୍ରୀ ଜଣିଣ ସେ ଚଳଇ ଦଇତ
 ମନ୍ଦରକୁ ଦେଖି ବିଚାରଇ ଯେ ଅଟଇ କିଞ୍ଚିତ । ୬୨ ।
 ରଖିଲେ ରଖିବ ନ ରଖିଲେ ଫିଙ୍ଗିଦେବ
 ପୃଥ୍ବୀ ଧାରଣା ଯୁକ୍ତ କମ୍ପାଇ ଦଣ୍ଡିବ । ୬୩ ।
 ମେରୁ ଆଶ୍ରେ ଦେଖିଲ ତା ବତାଇ ସୁଖିନୀ
 ଆକାଶକୁ ଲଗିଅଛି ତାର ଶତେ ଶୂଙ୍ଗ । ୬୪ ।
 ନବଲକ୍ଷ ଯୋଜନ ଅଟଇ ଆୟତନ
 ଯେ ଅବା କିଞ୍ଚିତ ମୋତେ ହୋଇବେ ସମାନ । ୬୫ ।
 ଯେମନ୍ତ ବିଚାରି ଶର ରଡ଼ିଯେ ଗୁଡ଼ିଲ
 ମେରୁ ପରେ ମନ୍ଦର କି ଝଡ଼ଣ ପଡ଼ିଲ । ୬୬ ।
 ସେ ରଡ଼ି ଦାସେ ତରସ୍ତ ହେଲ ମେରୁଗିରି
 ଲକ୍ଷେ ଭାର ରତ୍ନ ଦେଇ କହେ ପୁରସରି । ୬୭ ।
 ଶୁଣ ଦତ୍ତପତି ତୁମ୍ଭେ ମୋହୋର ଉତ୍ତର
 ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ ଅଟଇ ମୁଁ ଧରିଛି ଚରଣର । ୬୮ ।
 କାହାର ସଙ୍ଗେ ମୁଁ ନୋହଇ ଦୁରକାଶ
 ପ୍ରସ୍ତର ସ୍ବଭାବ କାହିଁ ଚଳିତ ନ ପାରି । ୬୯ ।
 ତଥାପି ମୁହିଁ ତ ତୋର ବଇଶ୍ୟ ନୋହଇ
 ଅକାରଣେ ମୋତେ ତୁମ୍ଭେ ଦଣ୍ଡିଲ କିସ ପାଇଁ । ୭୦ ।

ତୋ ସମାନ ହେଲେ ହେବେ ଦଶଦିଗପାଳ
 ଯେ ସନ୍ଧାନ ଦେଲି ଦେନ ତାଙ୍କ ପାଶେ ଚଳ । ୭୧ ।
 ଯେ ସମୟେ ଶରଧନ୍ୟା ମନ୍ତ୍ରୀ ତା କହିଲ
 ସନ୍ଧାନ ଦେଇ ଯଦ୍ୟପି ଶରଣ ପଶିଲ । ୭୨ ।
 ଶରଣ ଲୋକେ ଧର୍ମିବା ନୋହଇ ଉଚିତ
 ମନ୍ତ୍ରୀର ବଚନେ ବାହୁଡ଼ିଲ ସେ ଦଇତ । ୭୩ ।
 ଅଳକା ଭୁବନେ ସେ ପ୍ରବେଶ ହେଲ ଯାଇଁ
 ଶର ତାଙ୍କ ଚମକେ କୁରୁମ ଚମକଇ । ୭୪ ।
 ଶୁଣି କରି ଧନାଧିପ ତରସ୍ତ ହୋଇଲ
 ରତ୍ନ ଭଣ୍ଡାର ସମର୍ପି କାକୁସ୍ଥେ ବୋଇଲ । ୭୫ ।
 ଚଉରାଶି ଭଣ୍ଡାରର ଅଟେ ଅଧିକାଂଶ
 ଜାଣିବାରେ ଯେ ଭଣ୍ଡାର ଅଟଇ ତୋହୋର । ୭୬ ।
 ରଖିଲେ ରଖିବୁ ନୋହଲେ ବୋହନେବୁ
 ଭଣ୍ଡାର ରକ୍ଷକ ମୁଁ ଅଟଇ ତୋର ବାବୁ । ୭୭ ।
 ମନ୍ତ୍ରୀ ଯେ ବୋଇଲ ଯେହାର ନାହିଁ ଟାଣ ପଣ
 ଯେହାର ସଙ୍ଗେ ଉଚ୍ଚବାଚ ହେବା କି କାରଣ । ୭୮ ।
 ପ୍ରଚଣ୍ଡାସୁର ବୋଇଲ ପୃଥ୍ବୀ ବୁଲିଲି
 ଦଣ୍ଡେ କ୍ଷଣେ ମାତ୍ର କାହିଁ ଯୁଦ୍ଧିତ ନ କଲି । ୭୯ ।
 ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଇଲ ଯେ ବାହାରନ୍ତା ଶତ୍ରୁପଣେ
 ତାହାର ସଙ୍ଗେ ଯୁଦ୍ଧ ବା କରନ୍ତେ ଦଣ୍ଡେ କ୍ଷଣେ । ୮୦ ।
 ନିରେଖ ଲୋକଙ୍କୁ ତବ ବିନା କେନ୍ଦ୍ର ରଖି
 ଯେମନ୍ତ କରି ଆଗ୍ୟାଂ ଦେଉଛ କାହିଁକି । ୮୧ ।
 ମନ୍ତ୍ରୀର ବଚନେ ସେ ଅସୁର ଶାନ୍ତି ହେଲ
 କୁବେର ପୁରରୁ ସେ ବାହୁଡ଼ି ବିଜେ କଲ । ୮୨ ।
 ମନେ ବିଚାରିଲ ଯେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟରେ ନାହିଁ କେହି
 ପାତାଳକୁ ଯିବା ନାଗରାଜା ବା ଯୁଦ୍ଧଇ । ୮୩ ।
 ଯେତେ ବୋଲି ପାତାଳକୁ ପଲ୍ଲଣିଲ ଥାଠ
 ଆଗରେ ମନ୍ତ୍ରୀବର ତା କତାଇଲ ବାଟ । ୮୪ ।

ହିମାଞ୍ଚଳନ୍ତ ଶେଷେ ହେମାଦ୍ର ନାମେ ନଦୀ
 ପାତାଳ ଗଙ୍ଗା ମଧ୍ୟରୁ ଆସୁଅଛି ଭେଦ । ୮୫ ।
 ସେ ନଦୀ ଉତ୍ତର ଖାଣେ ପାତାଳକୁ ବାଟ
 ସେ ବାଟ ଭେଦ ଚଳିଲେ ଅସୁରର ଥାଠ । ୮୬ ।
 ଦଶ ଯୋଜନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ ଅକ୍ଷକାର ଭୂମି
 ସେ ବିମ୍ବରେ ପଶିଣ ଯେ ହେଲେ ପାତାଳଗାମୀ । ୮୭ ।
 ଦେଖିଲୁ ପାତାଳ ସେ ଅଲେଖ ରତ୍ନମୟେ
 ରାସ ଦିବା ସେ ପୁରେଣ ବାରଣ ନ ଯାୟେ । ୮୮ ।
 ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ କରି ରତ୍ନ ପ୍ରଦୀପର ପନ୍ଥ
 ବିନା ଅଗ୍ନିରେ ସେମାନେ ନିର୍ମଳେ ଜଳନ୍ତି । ୮୯ ।
 ଅନନ୍ତ ତକ୍ଷକ ବାସୁକି ଯେ କର୍କୋଟକ
 ଯେ ଶୂରଂହେ ଶୂର ଦ୍ଵାରେ ଅଟନ୍ତି ନାୟେକ । ୯୦ ।
 ପ୍ରଥମ ଦ୍ଵାରେ ଅନନ୍ତ ଥିଲେ ଦ୍ଵାର ରକ୍ଷୀ
 ଆଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଲେ ସେ ଦାନବ ସନ୍ୟ ଦେଖି । ୯୧ ।
 ମନେ ବିଚାର କଲେ ଯେ କେବଣ ଅସୁର
 ପାତାଳ ବେକୁଣ୍ଠେ ତ ପଶିଲ ନିଶାଚର । ୯୨ ।
 ଅଗାଧ ସମୋଦ୍ର ଜାଣି ଖେପୁଛନ୍ତି ଥାଠ
 ଦେଖି କରି ନାଗରାଜା ନିରୋଧଲେ ବାଟ । ୯୩ ।
 ସହସ୍ରେ ପଟା ଉତ୍ତର ନିରୋଧଲେ ଦ୍ଵାର
 ମହା ବିଷ ଜ୍ଵାଳାବଳୀ ଅନଳୁ ପ୍ରଖର । ୯୪ ।
 ଯୋଜନେ ଥାଉ ଦଶିଲୁ ପଟାର ଆକୃତି
 ଲକ୍ଷେକ ଯୋଜନ ସେ ବେଶ୍ଵିତ ହୋଇଛନ୍ତି । ୯୫ ।
 ନବତାଳ ଉତ୍ତର ହୋଇଛନ୍ତି ଥାଠ ମୋଟ
 ପାତାଳ ବଇକୁଣ୍ଠକର ଅଟନ୍ତି କବାଟ । ୯୬ ।
 ଯାହାକୁ ଚିହ୍ନି ଗୁଡ଼ବେ ଯିବ ଅବା ସେହି
 ନିରୋଧଲେ ଯିବାକୁ ପଶିବା କ୍ଷମ ନାହିଁ । ୯୭ ।
 ଲଙ୍ଘିତ ଉପରେ ଦେଇଛନ୍ତି ମୁଖ ତେର
 ସହସ୍ର ବଦନରୁ ପବନ ଆସେ ଫେର । ୯୮ ।

ବେନି କଲେ ଜହ୍ନୁ। ସେ ବୁଲନ୍ତି ବେନି ବେନି
 ତା ନାଶା ପବନ କି ପ୍ରଳୟ କାଳ ବହି । ୯୯ ।
 ବିଷଜ୍ଵାଳା ପବନ ଘାରିଲୁ ସବୁ ଅଙ୍ଗ
 ମନ୍ତ୍ରୀ ଡାକିଲୁ ଫେର, ନ ଘଟେ ସୁଯୋଗ । ୧୦୦ ।
 ଯେ ଜଳ ଅନ୍ଧାର ଯେଣିକି ଯେ ବାଟ ନାହିଁ
 ଆବର ଆଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟ ଅଗ୍ନି ଦୁଗୁଣ ଜଳଇ । ୧୦୧ ।
 ବିଷାଗ୍ନି ଲଗନ୍ତେ କାହିଁ ଶରୀରେ ଅଛି ବଳ
 ଘଡ଼ିଯେ ମାତ୍ର ରହିଲେ ମରବ ସକଳ । ୧୦୨ ।
 ପ୍ରଚଣ୍ଡାସୁର ବୋଇଲୁ ଆସ ବେଗେ ଫେର
 ଯେ ପୁରେ ସର୍ପ ସମୂହ ନୁହନ୍ତି ବଇର । ୧୦୩ ।
 ରଥ ଗଜ ଚଳିବାକୁ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ଯେ ବାଟ
 ଅକାରଣେ ଗଞ୍ଜି ହେବ ଯେତେ ବଡ଼ ଥାଠ । ୧୦୪ ।
 ରାଜାର ବଚନେ ଥାଠ ଅଇଲେ ବାହାର
 ପଛେ ଶୂରଧନ୍ୟା ମନ୍ତ୍ରୀ ଅଇଲୁକ ଫେର । ୧୦୫ ।
 ପ୍ରଚଣ୍ଡାସୁର ବୋଇଲୁ କିଂକେ ଭୟ କଲୁ
 ମନ୍ତ୍ରୀବର ବୋଇଲୁ ହେ ବାଟ ନ ପାଇଲୁ । ୧୦୬ ।
 ତୁନି କରି ମନ୍ତ୍ରୀ କର୍ଣ୍ଣେ କହଇ ଉତ୍ତର
 ବଡ଼ ଅକଳିତ ଯେ ଅନନ୍ତ ରାଜାସୁର । ୧୦୭ ।
 ସ୍ଵରାଜ୍ୟରେ ସର୍ପବଳ କିସ ପିରେଜନ
 ଯେକ ଯେକ ସର୍ପେ ମେରୁ ମନ୍ଦର ସମାନ । ୧୦୮ ।
 ତୁଣ୍ଡ ବିସ୍ତାରନ୍ତେ ସ୍ଵର୍ଗ ପାତାଳ ପଶିବ
 ସର୍ପ ଜଣି କିସ ଆତ୍ମ ପିରୋଜନ ହେବ । ୧୦୯ ।
 ଆତ୍ମର ବଇର ସେ ଅଟଇ ସୁନାଶୀର
 ତାକୁ ଜଣି ଭୋଗ ଆମ୍ଭେ କରିବା ଅମର । ୧୧୦ ।
 ଶୂରଧନ୍ୟା ମନ୍ତ୍ରୀ ଯହୁଁ କହିଲୁ ଯେ ବାଣୀ
 ସ୍ଵରାଜ୍ୟକୁ ଥାଠ ଚଳାଇଲୁ ନୃପମଣି । ୧୧୧ ।
 ବାଜଇ ଦମା ଦାମଣ୍ଡି ମଞ୍ଜୁଳ ମହୁରୀ
 ଜେନାବଳୀ ନଗକୁ ଥାଠ ଆସନ୍ତି ଯେ ଫେର । ୧୧୨ ।

ଲକ୍ଷେକ ଶୂନ୍ୟର ରାଜା ଅଗ୍ରତେ ତାଳନ୍ତି
 ଲକ୍ଷେ ପାଟିକ୍ଷ ସେ ଆବର ଉଡାବନ୍ତି । ୧୧୩ ।
 ଯେକଲକ୍ଷୀ ପଞ୍ଚଲକ୍ଷୀ ବେନି ଯେ ମନ୍ତ୍ର ତ
 ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣବନ୍ଧା ଶଙ୍ଖ ମିଶି ବାଜଇ ଅସୁତ । ୧୧୪ ।
 କୌମୋଡ ପବତ ତଳେ ସନ୍ଧ୍ୟ ହେଲେ ଯାଇଁ
 ଡଗରା କହନ୍ତେ ଦ୍ଵାରପାଳ ଦ୍ଵାର ଫେଇ । ୧୧୫ ।
 ପଶିଲେ ଅସଂଖ୍ୟ ବଳ ଗଡର ଭିତର
 ଆଗ୍ୟାଂ ଦିଲ୍ଲ ଯୋଦ୍ଧାୟେ ଚଳିଲେ ନିଜ ଘର । ୧୧୬ ।
 ନିତ୍ୟକର୍ମ ବିଧାନ ସାରିଲେ ଯେ ଯାହାରେ
 ଯେ ବିଧି ମୁଣୋହି ପୁଣ କଲେକ ଅସୁରେ । ୧୧୭ ।
 ପ୍ରଚଣ୍ଡା ଅସୁର ନିତ୍ୟକର୍ମ ଯେ ସାରିଲ
 ହାଥୀ ଘୋଡାଙ୍କ ଚରଣୀ ଖାଦ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ଦିଲ୍ଲ । ୧୧୮ ।
 ଭଣ୍ଡାର ଶୁକରମାନେ ଦିଲେ ନେଇ ବୋହି
 ଯେଉଁ ଶାଳେ ଯେତେକ ଖାଦ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ଅଣ୍ଟଇ । ୧୧୯ ।
 ଆପଣେ ପ୍ରଚଣ୍ଡାସୁର ମୁଣୋହି ଯେ କଲ
 ଆସୁଣ୍ଠ ଶ୍ଵେଜନ ଯେ ତାହାର ଭସ ଥିଲ । ୧୨୦ ।
 ଆଞ୍ଚୋମନ ସାରିଣ ତାମ୍ବୋଲ ଲୁଗି ହୋଇ
 ରତ୍ନ ଖଟ ଉପରେ ସେ ପହୁଡଲ ଯାଇ । ୧୨୧ ।
 ନିଯୋଗୀ ସେବକମାନେ ଯାଇଁ ସେ ଖଟିଲେ
 ଟମକ ଦେଇଣ ନଗ୍ନେ ଦୋସାଧୁ ବୁଲିଲେ । ୧୨୨ ।
 ରାସ ଶେଷ ହୋଇଲ ଉଠିଲେ ପୁରଜନେ
 ରାଜାର ସିଂହ ଦୁଆରେ ଆସି ମିଳିଲେ ବହନେ । ୧୨୩ ।
 ସିଂହାସନେ ବିଜୟେ ଅସୁର କୁଳପତି
 ପାତ୍ର ମନ୍ତ୍ରୀ ଅମନାତ୍ୟ ସମସ୍ତେ ମିଳନ୍ତି । ୧୨୪ ।
 ଗହ ଗହ ଅସୁରଙ୍କ ସଭା ଗରୁ ଟାଣ
 ଅମରେ ଯେମନ୍ତ ସଭା କରେ ସୁରରାଣ । ୧୨୫ ।
 ଯେମନ୍ତ ସମୟେଣ ନାରଦ ମୁନିବର
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ ଅସୁର ସଭାର । ୧୨୬ ।

ଦେଖିଣ ପ୍ରଚଣ୍ଡାସୁର ନମସ୍କାର କଲ
 ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଆସନ ଦେଇ ଶତାର୍ଦ୍ଧେ ପୂଜିଲ । ୧୨୭ ।
 ଅସୁର ଭକତ ସେ ଦେଖିଣ ମୁନିବର
 କଳହପ୍ରିୟ ନାରଦ ବୋଲନ୍ତି ଉତ୍ତର । ୧୨୮ ।
 ଭଲେ ଅଛନ୍ତି କି ଅସୁର କୁଳସାଇଁ
 ଦାରା ପୁତ୍ର ବନ୍ଧୁ ଅଛନ୍ତିନା ସୁସ୍ତେ ରହି । ୧୨୯ ।
 ପାତ୍ର ମନ୍ତ୍ରୀ ଅମନାତ୍ୟ ଶଟକ୍ରନ୍ତା ତୋତେ
 ଗଜ ଅଶ୍ଵ ଚରଣୀ ଦେଉ ନା ନିତ୍ୟେ ନିତ୍ୟେ । ୧୩୦ ।
 ରଥୀ ମହାରଥୀ ଯେ ପାଦାନ୍ତ ବଳ ତୋର
 ଯେମାନେ ଚଳନ୍ତିଟି କି ଆଗ୍ୟାଂରେ ତୋହୋର । ୧୩୧ ।
 ଝଡା ମୁଦୁସୁଲ ଦାସୀ ପରିବାସ ଜନେ
 ଯେମାନେ ଅଛନ୍ତି ନା ଅନ୍ତପୁର ସୁବିଧାନେ । ୧୩୨ ।
 ପ୍ରଚଣ୍ଡାସୁର ବୋଇଲ ଭୁବର ପ୍ରସାଦେ
 ଯେ ସବେ ମୋହୋର ବାକ୍ୟେ ଥାନ୍ତି ଅପ୍ରମାଦେ । ୧୩୩ ।
 ନାରଦେ ବୋଇଲେ ତୁ ବଇଶି ସାଧୁ କିନା
 ଶତ୍ରୁକ୍ତ ପାତାଙ୍ଗ ଉଡାଉ କିନା ବାନା । ୧୩୪ ।
 ଅସୁର ବୋଇଲ ମୋର ଶସ୍ତ୍ର କେହି ନାହିଁ
 ଶତ୍ରୁକ୍ତ ପାତାଙ୍ଗ ବାନ୍ଧିବ କିସ ପାଇଁ । ୧୩୫ ।
 ନାରଦେ ବୋଇଲେ ତୁ ତ ହୋଇଲୁ ଉଦାସ
 ତୋ ପିତା ଧୂମାସୁରକୁ ଇନ୍ଦ୍ର କଲ ନାଶ । ୧୩୬ ।
 ପୁତ୍ର ହୋଇ ପିତା କାର୍ଯ୍ୟ ଯେବେ ନ କରଇ
 କୁପୁତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ସେ ଯେ ଗଣନା ହୋଅଇ । ୧୩୭ ।
 ଦେବାସୁର ମଧ୍ୟରେ ଯେ ବିବାଦ ଯୁଗେ ଯୁଗେ
 ତୋହ ତାର ଭାବ ଅଛି କେବଣ ସରଗେ । ୧୩୮ ।
 ଯେତେ ବୋଲି ମୁନି ଯେ ଚଳିଲେ ଅନ୍ତର୍ଧାନେ
 ଶୁଣି କୋପ ଉପୁଜିଲ ଅସୁରର ମନେ । ୧୩୯ ।
 ମନ୍ତ୍ରୀକ ବୋଇଲ ମୋର ସାଜ ସମଦଣ୍ଡ
 ଅମର ଭୁବନ ମୁଁ କରିବି ଶଶ୍ଵ ଶଶ୍ଵ । ୧୪୦ ।

ଦେବତା ମାତ୍ରକେ ନ ଥୋଇବି ସ୍ୱର୍ଗପୁର
 ସ୍ୱେମନ୍ତ ଆଗ୍ୟାଂ ମନ୍ତ୍ରୀକ ଦିଲ୍ଲକ ଅସୁର । ୧୪୧ ।
 ଶୁଣି ମନ୍ତ୍ରୀବର ବହନ ହୋଇ ଗଲ
 ସିଂହଦ୍ୱାରେ ଯାଇଣ ଘୋଷଣା ଦିଆଇଲ । ୧୪୨ ।
 ସାଜ ସାଜ ବୋଲଣ ସେ ଶୁଭଲ ଘୋଷଣା
 ଚତୁରଙ୍ଗ ବଳ ସଜ ହୋଇଲେ ତକ୍ଷଣ । ୧୪୩ ।
 ଶୁଣି ତତ୍ତ୍ୱବତ୍ ସଜ ହୋଇଲେକ ସନ୍ୟ
 ବିଗୁରନ୍ତି ଆଜ ସ୍ୱର୍ଗେ ଚଳିବେ ରାଜନ । ୧୪୪ ।
 ଅସ୍ତ୍ରକ୍ଷେପ ସଜନି ଅଇଲେ ସଜ ହୋଇ
 ସିଂହଦ୍ୱାରେ ସବ୍ ସନ୍ୟ ମିଳିଲେକ ଯାଇଁ । ୧୪୫ ।
 ମାତୁଳେ ସଜ ସେ ତନି ଲକ୍ଷ ଦ୍ୱାଥୀ ଘେନି
 ଅସୁରଙ୍କ ମୁଖରବେ ପୁରଲ ମେଦିନୀ । ୧୪୬ ।
 ରଥୀ ତନି ସହସ୍ର ଯେ ହୋଇଲେ ବାହାର
 ପାଦାନ୍ତ୍ର ଯେ ତନି ଲକ୍ଷ ତେତେ ହସ୍ତେବର । ୧୪୭ ।
 ସବ୍ ଥାଠ ସିଂହଦ୍ୱାରେ ମିଳିଲେକ ଯାଇଁ
 ଦିବସେ ରବିଙ୍କ କରଣ ନ ଦିଶଇ । ୧୪୮ ।
 ସହସ୍ତ୍ରକ ତୋଲ ବାଜଇ ନାନା ବର୍ଣ୍ଣ
 କନ୍ତା ଦୁମୁରା କାହାଳୀ ବାଜେ ଘନ ଘନ । ୧୪୯ ।
 ମଦିରା ଖାଇଣ ସେ ଅସୁରେ ମତୁଆଳ
 ମୁଖରାବ ଶବ୍ଦରେ ଶୁଭଇ ଚହଲ । ୧୫୦ ।
 ଶୁରଧନ୍ୟା ମନ୍ତ୍ରୀ ଯେ ଚଢ଼ିଣ ହସ୍ତେବର
 ସଜ ହୋଇ ଘରୁ ତାର ହୋଇଲ ବାହାର । ୧୫୧ ।
 ଅଶ୍ୱରୁ ଉତ୍ତର ରାଜା ନବରେ ପଶିଲ
 ଅସୁର ରାଜାକୁ ଯାଇଁ ଦରଶନ କଲ । ୧୫୨ ।
 ରାଜାକୁ ବୋଇଲ ରଥ ସାଜ ବେଗ ହୋଇ
 ଥାଠ ସନ୍ୟ ସିଂହଦ୍ୱାରେ ଅଛନ୍ତି ଗୋସାଇଁ । ୧୫୩ ।
 ମନ୍ତ୍ରୀର ବଚନେ ପ୍ରଚଣ୍ଡାସୁର ଉଠିଲ
 ଯେ ବିଧି ବିଧାନେ ସେ ଅସୁର ବେଶ ହେଲ । ୧୫୪ ।

ଦିବ୍ୟ ବେଶ ହୋଇ ରଥେ ବସିଲକ ଯାଇଁ
 ଅନକୂଳ ଘେନି ବାହାରଲ ନରସାଇଁ । ୧୫୫ ।
 ଆକାଶ ମଣ୍ଡଳେ ତାର ଶିଖା ଲୁଗିଅଛି
 ଚନ୍ଦ୍ରଦ୍ୱାସ ଧରି କରେ ଝମକାଉଅଛି । ୧୫୬ ।
 ଚୈତ୍ର କୃଷ୍ଣ ଅଷ୍ଟମୀ ଅଟେ ଗୁରୁବାର
 ମୂଳା ନାମେ ନକ୍ଷତ୍ର ଅଟେ ସେ ଦିନର । ୧୫୭ ।
 ବବ ନାମେ କରଣ ପରିଦ ଯେ ଯୋଗ
 ମୀନ ସଂହାନ୍ତକ ଅଠର ଦିନ ଭୋଗ । ୧୫୮ ।
 ସେ ଦିନ ଅସୁରକଇଁ ସମ୍ପଦ ଯେ ତାର
 ବେଳ ଦ୍ୱାଦଶ ଦଣ୍ଡେଣ ହୋଇଲ ବାହାର । ୧୫୯ ।
 ରଥୀ ଦ୍ୱାଥୀ ପାଦାନ୍ତ୍ର ଚଳିଲେ ଅତି ଶରେ
 ସ୍ୱେକେ ସ୍ୱେକେ ଜଣି ସେ ପାରନ୍ତି ବଜ୍ରଧରେ । ୧୬୦ ।
 ଶିବ ବର ପ୍ରସାଦେ ଅମାପ ବଳବନ୍ତା
 ଦେବାସୁର ଗନ୍ଧର୍ବଙ୍କୁ କାଟିରେ ଗଣିତା । ୧୬୧ ।
 ପଛ ପଟୁଆରେ ଗଲେ ଅନେକ ସଜନି
 ଛେଲ ଚନ୍ଦ୍ର ଗଦା କରେ ଅସିପତ୍ର ଘେନି । ୧୬୨ ।
 ଟମକ ନିଶାଣ ଭେରା ଦୁମୁରା ବଜାଇ
 ଆଗିଆଣି ଦଣ୍ଡ ଆଗେ ସ୍ୱେମାନ ବଜାଇ । ୧୬୩ ।
 ପଛୁଆଣି ଦଣ୍ଡ ମଧ୍ୟେ ରାଜା ଯାଉଅଛି
 ଦିବ୍ୟ ସୁଖାସନ ପରେ ଅସୁର ବସିଛି । ୧୬୪ ।
 ପାଦଦ୍ୱାତରେ ଗଗନ ନ ଦିଶଇ
 ଉଲୁକାପାତ କି ଜାଣି ଶବ୍ଦ ଶୁଭଇ । ୧୬୫ ।
 ମହାଥାଠ ଚଳାଇଣ ଅସୁର ଚଳିଲ
 ଅସୁର ବଳ ବିଦାତେ ପୃଥ୍ୱୀ କର୍ମିଲ । ୧୬୬ ।
 ତରେ ଥର ହର ହୋଇ କର୍ମିଲ ଧରଣୀ
 ଶିର ନ ଟେକିଲ ସେ ବାସୁକ ନାଗ ପଣି । ୧୬୭ ।

ଅନର୍ଥୀପ ସଇନି ସେ ଚଳନ୍ତି ସମ୍ଭରେ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ସେ ଅମର ନିକଟରେ । ୧୭୮ ।
 ସୈନ୍ୟ ଅନନ୍ତରେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ନରସାଇଁ
 ଦେବତାନ୍ତ ଦେନ ଇନ୍ଦ୍ର ସ୍ୱର୍ଗ ଭ୍ରମି ଯାଇଁ । ୧୭୯ ।
 ଐଶ୍ୱର୍ୟ ଉପରେ ଚଢ଼ିବ ବଜ୍ରଧର
 ଭ୍ରମିଣ ସେ ଯାଉଅଛି ଦକ୍ଷଣ ସ୍ୱର୍ଗର । ୧୮୦ ।
 ଅସୁରଙ୍କ ଆସିବାର ନ ଜାଣନ୍ତି କେହି
 ଚନ୍ଦ୍ରସେନ ଅଙ୍ଗାରପନ୍ଥା ଛନ୍ତି ରହି । ୧୮୧ ।
 ସୈନ୍ୟ ସମୟେ ପ୍ରଚଣ୍ଡା ଅସୁର ଧାଡ଼ି ଦଳ
 ଅମର ମଣ୍ଡଳ ମଧ୍ୟେ ଚମକ ପଡ଼ିଲ । ୧୮୨ ।
 ଧର ଧର ମାର ମାର ଶବଦ ଶୁଭ୍ରଇ
 ମୁଖରୁ ଶବଦେ କୁରୁମ ଉଚ୍ଛ୍ୱଳଇ । ୧୮୩ ।
 ଶୁଣି ଗନ୍ଧର୍ବଗଣେ ଧାଇଁଲେ କୋପ ହୋଇ
 ଚନ୍ଦ୍ରସେନ ଆଗରେ ସେ ଓଗାଳିଲ ଯାଇଁ । ୧୮୪ ।
 ତେଣେ ଇନ୍ଦ୍ର ପାଶକଇଁ ପେଶିଲ ଡଗର
 ଇନ୍ଦ୍ର ବିଜେ କରିଥିଲେ ଖାଣ୍ଡବ ବନର । ୧୮୫ ।
 ଡଗର ଗୁମୁରୁ ସେ ଶୁଣିଣ ଶରୀୟାଇଁ
 ରାଗେଣ ଧାମଇଁ ଐଶ୍ୱର୍ୟକୁ ଧୁଆଁଇ । ୧୮୬ ।
 ଡଗରକୁ ପୁଛଇ ଇନ୍ଦ୍ର କିସ ସମାରୁର
 ଡଗର ବୋଇଲ ସ୍ୱାମୀ ପ୍ରଚଣ୍ଡା ଅସୁର । ୧୮୭ ।
 ଜେନାବଳୀ ନଗ୍ନେ କୌମୋଚ ଦେଶେ ଘର
 ସ୍ୱର୍ଗକୁ ବାହୁଲ ସନ୍ଧ୍ୟା ଦିଶୟ ସାଗର । ୧୮୮ ।
 ସୈନ୍ୟ ଶୁଣିଣ ହୋଧେ ଧାମନ୍ତି ମଦକା
 ସଙ୍ଗତରେ ଅଛନ୍ତି ସେ ଡନ କୋଟି ଦେବା । ୧୮୯ ।
 ସେ ଯାହା ଯାନବାହାନ ଆଗେହୁଣ ଥିଲେ
 ଅସୁରଙ୍କ ଥାଠକୁ ସେ ତରସେଣ ଧାଇଁଲେ । ୧୯୦ ।
 ଅସୁର ଥାଠ ଭେଟିଲେ ଜଟୀବଟ ତଳେ
 ରେ ରେ କାର କରିଣ ସେ ଓଗାଳିଲେ ବଳେ । ୧୯୧ ।

୧୭୭। ଧୁଆଁଇବା — ଦଉଡ଼ାଇବା, ଧାବମାନ କରାଇବା ।

ନାନା ଶସ୍ତ୍ର ଧରିଣ ସେ ହୋଇଲେ ପିଟାପିଟି
 କେହି କାହାକୁ ସମରେ ନ ଆସନ୍ତି ହଟି । ୧୮୨ ।
 ବେନି ବଳ ଇଂଝାଇ ପହରେ ଯୁଦ୍ଧ କଲେ
 ପର କେ ଆପଣା ବୋଲି ବାରଣ ନ ଗଲେ । ୧୮୩ ।
 ଅଶୀ କୋଟି ଗନ୍ଧର୍ବ ଧାଇଁଲେ ଶସ୍ତ୍ର ଧରି
 ଗନ୍ଧର୍ବ ଶର ସେ ଯେ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ପ୍ରହାର । ୧୮୪ ।
 ଯେସନେକେ ଶ୍ରୀବଣେ ପଡ଼ଇ ଜଳଧାର
 ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଅସୁରେ ହୋଇଲେ ଦରମର । ୧୮୫ ।
 ଯମ ନେରୁତ ସେ ସେ କୁବେର ବରୁଣ
 ସୈନ୍ୟଙ୍କ ଶରେ ଅସୁରେ ହରାଇଲେ ପ୍ରାଣ । ୧୮୬ ।
 ଅନର୍ଥୀପ ଅସୁରେ ପଡ଼ିଲେ ରଣ ଭୁଇଁ
 ସାତ ତାଳ ଗନ୍ଧର୍ବରେ ରକତ ନୟା ବହି । ୧୮୭ ।
 ସେ ରକ୍ତ ନୟାରେ ମଡ଼ା ପଡ଼ିଲେ ପଶ୍ଚେଡ଼
 ଗଣ୍ଡି ମୁଣ୍ଡ ଛୁଣ୍ଡି ପଡ଼େ କାର ହାତ ଗୋଡ଼ । ୧୮୮ ।
 ଐଶ୍ୱର୍ୟ ଆଗେହୁ ସେ ଦେବଙ୍କର ରସେ
 ବଜ୍ର ପ୍ରହାରନ୍ତେ କୋଟି କୋଟି ହୋନ୍ତି କ୍ଷୟେ । ୧୮୯ ।
 ତଥାପି ଅସୁର ବଳେ ନୁହନ୍ତି ବିମୁଖା
 ସୈନ୍ୟକୁ ଆରେକ ସେ ଅଟନ୍ତି ରଣରଙ୍ଗା । ୧୯୦ ।
 ସୈନ୍ୟ ସମୟେ ସେ ପ୍ରଚଣ୍ଡାସୁର ରସେ
 ସନ୍ଧ୍ୟା ଅପହାର ଦେଖି ତା ରଥ ଧୁଆଁସେ । ୧୯୧ ।
 ଅଙ୍ଗାରପନ୍ଥା ତାକୁ ଦୂରରୁ ଦେଖିଲ
 ପ୍ରଚଣ୍ଡା ଅସୁରକୁ ଆଗରୁ ଓଗାଳିଲ । ୧୯୨ ।
 ଦେଖି ପରୁରଇ ସେ ଅସୁର କୁଳ ରସେ
 ତୁମ୍ଭେ ବେନି ଅଟ ପର ଇନ୍ଦ୍ର ତନୟେ । ୧୯୩ ।
 ଅସୁର ପୁଛନ୍ତେ ସେ କୁମରେ କୋପକଲେ
 ଗନ୍ଧର୍ବଶର ପ୍ରଚଣ୍ଡା ଶିରେ ପ୍ରହାରରେ । ୧୯୪ ।
 ତା ଅଙ୍ଗରେ ଶସ୍ତ୍ର ବାଜି ପଡ଼ୁଅଛି ଝଡ଼
 କୋପଭରେ ଅସୁର ଦିଅଇ ସିଂଘରଡ଼ । ୧୯୫ ।

ଅନେକ ଶର ପ୍ରଚଣ୍ଡାସୁର ଯେ ବିନ୍ଧୁଲ
 ପ୍ରତିଶରେ ଅଙ୍ଗାରପନ୍ଥା ତାହା ନିବାରଲ । ୧୯୭ ।
 ରାଗେ ଶର ବିନ୍ଧୁଲ ଅସୁର ଉପରକୁ
 ନ ଭେଦିଣ ଶର ଖସି ପଡ଼ିଲ ତଳକୁ । ୧୯୮ ।
 ଚନ୍ଦ୍ରସେନ ଗନ୍ଧର୍ବ ରଥରେ ବିଜେ କଲ
 ରଣେ ବିଜେ କରିଣ ଅସୁରେ ଓଗାଳଲ । ୧୯୯ ।
 ରହ ରହ ବୋଲଣ ଗଦା ଯେକ ଧରି
 ଅସୁରଙ୍କ ଉପରେ ସେ ଗର୍ଜିଣ ପ୍ରହାର । ୨୦୦ ।
 ଯେକା ପ୍ରହାରକେ ସେ ପଡ଼ିଲେ ଶତ ଶତ
 ଗଦାଦାତେ ମସିଗୁଣ୍ଡା ହୁଅନ୍ତି ଦଇତ । ୨୦୧ ।
 ରାଗେ ଶରୀପତ ଧୁଆଁଇଲ ଶିରବତ
 ତତକ୍ଷଣେ ରଣେ ବିଜେ କଲ ଶରୀନାଥ । ୨୦୨ ।
 ଦେଖିଣ ପରୁରେ ତାଙ୍କୁ ଦୃଢ଼ର ଅସୁର
 ଯେ ତୋହୋର ନାମ ପରା ଅଟେ ବଜ୍ରଧର । ୨୦୩ ।
 ତୁ ସେ ବଜ୍ରଧର ମୋର ପିତାର ବଇଶ୍ଵ
 ଅକାରଣେ ପିତାକୁ ମୋହୋର ବଧ କରି । ୨୦୪ ।
 ଶୁଣି ହୋଧଉର ହୋଇ ବୋଇଲେ ମଦବା
 ଯେହୁକ୍ଷଣି ତୋତେ ପିତାପାଶ ପଠାଇବା । ୨୦୫ ।
 ଯେତେ ବୋଲି ବଜ୍ରକୁ ବୁଲାଇ ବଜ୍ରଧର
 ପ୍ରଚଣ୍ଡା ଅସୁର ଉପରେ କଲେକ ପ୍ରହାର । ୨୦୬ ।
 ମେରୁ ଗିରି ରୁଣ୍ଡି ହୋୟେ ଯେଉଁ ବଜ୍ରଦାତେ
 କିଛିହୁଁ ନୋହିଲ ସେ ହସିଲ ଦୁରାପାତେ । ୨୦୭ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରକୁ ଚାହିଁଣ ସେ ବୋଲଇ ଦୁରାଚର
 ଯେତେ ଶସ୍ତ୍ର ଅଛି ଇନ୍ଦ୍ର କର ତୁ ପ୍ରହାର । ୨୦୮ ।
 ବଜ୍ର ନ କାଟନ୍ତେ ଇନ୍ଦ୍ର ହେଲ ସ୍ଥାନ ତେଜ
 କରେ ଶୂଳ ବୁଲାଇ ଧାଇଁଲ ଦନୁଜ । ୨୦୯ ।
 ସେ ଶୂଳ ପିଟିଲ ନେଇ ଇନ୍ଦ୍ରର ଉପର
 ଦାୟେ ଅସାଷ୍ଟମ ହେଲ ଶିରବତ ପର । ୨୧୦ ।

ଅସାଷ୍ଟମ ଦେଖି ଗଜ ଇନ୍ଦ୍ରେ ଦେନିଗଲ
 ନନ୍ଦନ ବନ ଗୁମ୍ଫାରେ ନେଇଣ ଥୋଇଲ । ୨୧୧ ।
 କଳ୍ପଦ୍ରୁମ ପବନାଦି ବିଷଲ୍ୟକରଣୀ
 ସେ ପବନ ଲାଗନ୍ତେ ଉଠିଲ ବଜ୍ରପାଣି । ୨୧୨ ।
 ମନେ ବିଭୁରଲ ସେ ଯେ ଦୃଢ଼ର ଅସୁର
 ଆଜ କୁର କରିଣ ସେ ନେମଇଁ ଅମର । ୨୧୩ ।
 ଜୀବନର ଉପେ ଇନ୍ଦ୍ର ବାହାର ନୋହିଲ
 ସେ ଗୋପ୍ୟ ବିମ୍ବରେ ସେ ଆତ୍ମାକୁ ରକ୍ଷା କଲ । ୨୧୪ ।
 ଯେଥୁ ଅନନ୍ତରେ ସେ ଗନ୍ଧର୍ବ ଚନ୍ଦ୍ରସେନ
 ମଉଁ ତେ ଗନ୍ଧର୍ବ ଦେନି ଧାଇଁଲ ନନ୍ଦନ । ୨୧୫ ।
 ଅଙ୍ଗାରପନ୍ଥା ତେଣେ ବିଜେ କଲ ରଣେ
 ଅସ୍ତ୍ରାଣ୍ୟ ଗନ୍ଧର୍ବ ବଳେ ଚଳଇ ଆପଣେ । ୨୧୬ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ ଜାଣିଣ ହାଥରେ ଧନୁ ଦେନି
 ବିରନ୍ତି ନାରାଜ ସେ ଯେ କିଜାଣି ବହନ । ୨୧୭ ।
 ଗନ୍ଧର୍ବ ବଳ ମାରନ୍ତି ନାନା ଶସ୍ତ୍ର ଧରି
 ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଅସୁରେ ପଡ଼ନ୍ତି ପ୍ରାଣ ହାରି । ୨୧୮ ।
 ଚନ୍ଦ୍ରସେନ ଅଙ୍ଗାରପନ୍ଥା ବେନି ରଥୀ
 ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଅସୁର ବଳ ପକାନ୍ତି ନିପାତି । ୨୧୯ ।
 ଗଦା ପରିତ ଡମ୍ବୁର ଚନ୍ଦ୍ର ଅସିବର
 ଗନ୍ଧର୍ବେ ମାରନ୍ତେ ଭୂମେ ଲେଟନ୍ତି ଅସୁର । ୨୨୦ ।
 ଅସୁରେ ନାନା ଅସ୍ତ୍ରଧର ଧରିଣ ପିଟନ୍ତି
 ଗନ୍ଧର୍ବ ବଳ ନିଶ୍ଚେଷ୍ଟେ ଭୂମିରେ ଲେଟନ୍ତି । ୨୨୧ ।
 ବେନିବଳ ଉଚ୍ଚବାତ ନ କରନ୍ତି ଶଙ୍କା
 ଯେକକୁ ଆରେକ ସେ ଅଟନ୍ତି ରଣରଙ୍ଗା । ୨୨୨ ।
 ଦିଗପାଳେ ନାମ ଶୁଣି ଶୁଞ୍ଚି ପଳାଇଲେ
 ଅମର ଭୁବନ ଶୁଦ୍ଧ ଗୋପ୍ୟାନେ ରହିଲେ । ୨୨୩ ।
 ଚନ୍ଦ୍ରସେନ ଅଙ୍ଗାରପନ୍ଥା କଲେ ଯୁଦ୍ଧ
 ଅନେକ ଗୁଣସ ବଳ ଯେ ଯେ କଲେ ବଧ । ୨୨୪ ।

ତାଳେକ ମର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ ରକ୍ତନୟା ବହିଗଲ
 କୁଡ଼ କୁଡ଼ ହୋଇ ମଡ଼ା ଭାସେ ଭେଳା ଭେଳା । ୧୧୪ ।
 ରଣରଙ୍କ କୁଡ଼ହୋଲେ ନାଚନ୍ତି କବଚ
 ସେଣୁ ସ୍ବର୍ଗ ଆଳ ଗୁଡ଼ ଗଲେନି ଅସ୍ବଦ । ୧୧୫ ।
 ଗନ୍ଧବେ ମାଇଲେ ରଣେ ହୋଇଣ ପ୍ରଚଣ୍ଡ
 ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଅସୁରଙ୍କ କଟାଗଲ ମୁଣ୍ଡ । ୧୧୬ ।
 ପ୍ରଚଣ୍ଡା ଅସୁର ଇନ୍ଦ୍ର ସଙ୍ଗେ ଯୁଦ୍ଧୁଥିଲ
 ଇନ୍ଦ୍ର ସମରେ ଦୁଃସନ୍ତେ ସ୍ବର୍ଗକୁ ଧାଇଁଲ । ୧୧୭ ।
 ସମର ଭୂମିରେ ଶର ପଶିଲ ସେବାଇ
 ରକ୍ଷସ ସଭାରେ ସ୍ବର୍ଗ ହୋଇଅଛି ଗୁରୁ । ୧୧୮ ।
 ଦେଖି ହା ହା କାର କଲ ଅସୁର ରଜନ
 ମନେ ବିଚାରଇ କେନ୍ଦ୍ର କଲକ ସେସନ । ୧୧୯ ।
 କୋପାନଳେ ରଥ ଧୁଆଁଇଲ ମହାବଳୀ
 ଅଙ୍ଗାରପନ୍ଥା ଆଗେ ତତକ୍ଷଣେ ମିଳି । ୧୨୦ ।
 ଦେଖିଲ ଅସୁର ବଳ ସେ ମନ୍ଥନ କରେ
 ରହି ନ ପାରନ୍ତି କେହି ତାହାର ଗୁମୁରେ । ୧୨୧ ।
 ଆପଣାର ସନ୍ୟ ବଳ ଦେଖିଣ ଭଙ୍ଗାଣ
 ମହାହୋଧେ ଧାଇଁଲ ସେ ଅସୁରକୁଳ ରାଣ । ୧୨୨ ।
 ବୋଇଲ ପାମର ମୋର ନାଶ କଲୁ ବଳ
 ସେତେ ବୋଲି ଚିଂହାଇଣ ପିଟିଲ ରୁଦ୍ରଶୂଳ । ୧୨୩ ।
 ଅଙ୍ଗାରପନ୍ଥା ଉପରେ ସେ ଶୂଳ ପଡ଼ିଲ
 କଦାପି ସେ ଶୂଳକୁ ସେ ନିବାର ନ ପାରିଲ । ୧୨୪ ।
 ହୃଦରେ ପଡ଼ିଲ ଶୂଳ ଅଗ୍ନି ତେଜ ଜାଣି
 ରୁଦ୍ର ଉଦଗାର ସେ ପଡ଼ିଲ ଶରମଣି । ୧୨୫ ।
 ଦେଖି ଚନ୍ଦ୍ରସେନ ଆଗେ ଓଗାଳିଲ ଯାଇ
 ଶ୍ରୀବଣ ବରଷା ଜାଣି ଶର ବରଷଇ । ୧୨୬ ।

ବଜ୍ରେଣ ନିର୍ଜିତ ସେ ପ୍ରଚଣ୍ଡାସୁର କାୟେ
 ଦେହେ ବାଜିଣ ଶରମାନ ମସିଗୁଣ୍ଡା ହୋୟେ । ୧୨୭ ।
 ବାବଲ ସେ ଚନ୍ଦ୍ରସେନ ବିନ୍ଧିଲ ଓଟାରି
 ମହା ଗିରିପରେ ଟେକା ମାଇଲର ପରି । ୧୨୮ ।
 ଅର୍ଦ୍ଧଚନ୍ଦ୍ର ବାଣ ସେ ବିନ୍ଧିଲ ଇନ୍ଦ୍ର ସୁତ
 ଭୁଣ୍ଡ ବିସ୍ତାରିଣ ତାହା ଗିଳିଲ ଦଇତ । ୧୨୯ ।
 ଜଳଧାର ନାଗପାଶ କାଳାନଳ ଶର
 କୁହୁକା ସୂର୍ଯ୍ୟାବ୍ରତେକ ଖଗେନ୍ଦ୍ର ତମୁର । ୧୩୦ ।
 ବଜ୍ରାଶର କାଳପାଣି ଜଳପାଣି ଆଦି
 ସେ ଦେବଶର ତାହାର ଶରୀରେ ନ ଭେଦି । ୧୩୧ ।
 ଗନ୍ଧବା ଶର ଯେ ଜୀବହନ୍ତକାରୀ ଯେତେ
 ବିନ୍ଧେ ଚନ୍ଦ୍ରସେନ ପବନହୁଁ ବ୍ୟଗ୍ରଗତେ । ୧୩୨ ।
 ଚକ୍ରର ପଲକେ ବିନ୍ଧେ କୋଟି କୋଟି ବାଣ
 ଶରୀରେ ନ ଭେଦି ସେ ପଡ଼ନ୍ତି ଉପୁଡ଼ିଣ । ୧୩୩ ।
 ପ୍ରଚଣ୍ଡା ବୋଇଲ ଭୂରେ ଶୁଣ ଇନ୍ଦ୍ର ସୁତ
 ଯେତେ ଶସ୍ତ୍ର ଅଛି ତାହା ବିନ୍ଧି ରେ ଭୁରିତ । ୧୩୪ ।
 ଦେଖି ଶୁଣି ଚନ୍ଦ୍ରସେନ ନ ଚୁରଇ କିଛି
 ଶରବର ପରାହମେ ସମର କରୁଛି । ୧୩୫ ।
 ପ୍ରଚଣ୍ଡାସୁର ଧଇଲ ଭଇସେବ ମୁଷଳ
 ସେ ଶହସ୍ର ତେଜ ଦିଶେ ଜାଣି ଦାବାନଳ । ୧୩୬ ।
 ସେ ଶୂଳ ବୁଲଇଲ ତିନିବାର କରି
 ଚନ୍ଦ୍ରସେନ ଉପରକୁ ତକ୍ଷଣେ ପ୍ରହାରି । ୧୩୭ ।
 ସେ ଶହସ୍ର ନିବାରବାକୁ ଚନ୍ଦ୍ରସେନ ବିନ୍ଧି
 ନିବାର ନ ହୋଇ ଧାୟେ ଦଶଦିଗ ରୁଦ୍ଧ । ୧୩୮ ।
 ହର ବର ପ୍ରସାଦେ ଅସୁର ମହାବଳୀ
 ଚନ୍ଦ୍ରସେନ ହୃଦେ ପଡ଼ି ପିଠିରେ ନିକଳି । ୧୩୯ ।

ପଡ଼ିଲକ କୁମର ଉତ୍ତନଶାସ୍ତ୍ର ହୋଇ
 ଗନ୍ଧବେ ଛନ୍ଦକ୍ଷେ ଦେଖିଣ ପଲାଇ । ୧୫୦ ।
 ସ୍ୱର୍ଗ ମଣ୍ଡଳ ଛୁଡ଼ି ଦେବେ ପଲାଇଲେ
 ଜୀବନ ବିକଳେ ଯାଇ କେ କେଣେ ଲୁଚିଲେ । ୧୫୧ ।
 ପଶିଲେ ଅସୁର ବଳ ସ୍ୱର୍ଗ ମଣ୍ଡଳକୁ
 ପଶିଣ ଜୁରକଲେ ଦେବଭଣ୍ଡାରକୁ । ୧୫୨ ।
 ସ୍ୱାର୍ଥ ମାଳା ମୋଡ଼ି ଯେ ମାଣିକ୍ୟ ରତ୍ନହାର
 ଇଚ୍ଛାୟେ ଲୁଟିଲେ ଯେହା ଦୁର୍ଗର ଅସୁର । ୧୫୩ ।
 ଦେବତାଙ୍କ ଆୟୁମାନ ନେଲେ ସବୁ ବନ୍ଧୁ
 ପଶିଲେ ଅସୁର ଆଠ ତଳେ ପ୍ରାନ୍ତ ନାହିଁ । ୧୫୪ ।
 ଗନ୍ଧବୀ କନ୍ଦରାମାନ ବଳରେ ହରିଲେ
 ଅମରପୁର ଶ୍ରୀମତୀ ଉଗନସ୍ତ କଲେ । ୧୫୫ ।
 କନ୍ଦ ବିକଳ ଅସୁରେ ବୁଲିଲେକ ଯାଇଁ
 ନିର୍ଭୟ ହୋଇଲେ ଭୟ ତାଙ୍କ ଦେହେ ନାହିଁ । ୧୫୬ ।
 ମହା ଦାନବ ସେ ବେଢ଼ିଗଲେ ସ୍ୱର୍ଗପୁର
 ମନ ଇଚ୍ଛା ଲୁଟିକଲେ ସହସ୍ରେ ଭଣ୍ଡାର । ୧୫୭ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରପୁରେ ପ୍ରବଣା ଯେ ପଶିଲ ହସାଇ
 ଅପରାଧମାନଙ୍କୁ ସେ ଧରିଣ ଆଣଇ । ୧୫୮ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରଶାଳା ପୁରେ ପଶିଲକ ଆଇଁକି ନୟନ
 ଦେଖିଲ ସେ ପୁରେ ଶତୀଦେବୀ ଛନ୍ଦ ରହୁ । ୧୫୯ ।
 ଶୂରଧନ୍ୟ ମନ୍ଦିକଇଁ ପୁଛଇ ଅସୁର
 ଅମର ମଣ୍ଡଳ ସାଧ୍ୟ ହୋଇଲ ମୋହୋର । ୧୬୦ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ଭରଣା ଶତୀ ଯେ ଅଟେ ଟିକି ଯେହ
 ଯେହା ଦେବ ଇନ୍ଦ୍ରଶାଳା ପାଟେଣ ବସଇ । ୧୬୧ ।
 ଯହୁଁ ଶ୍ରେୟାନାଥ ପ୍ରଭୁ ମୋଡେ ଦିଲେ ବର
 ଯେତେକାଳେ ତପସିଇ ହୋଇଲ ମୋହୋର । ୧୬୨ ।
 ଯେତେବୋଲି ଚନ୍ଦ୍ରଶାଳା ପୁରକୁ ପଶିଲ
 ଶତୀଦେବୀ ହାଥ ଧରି ଓଟାରି ଆଣିଲ । ୧୬୩ ।

ଆପଣାର ରଥପରେ ନେଇ ବସାଇଲ
 ମହାଭୟେ ଶତୀଦେବୀ କହୁ ଶୋକ କଲ । ୧୬୪ ।
 ଅପରାଧମାନେ ଶତୀ ସଙ୍ଗରେ ଗଲେ
 ପରିବାସ ସହଚେ ଇନ୍ଦ୍ର ଶୀ ସଙ୍ଗରେ ନେଲେ । ୧୬୫ ।
 ଅମର ଜୟେ କରିଣ ଅସୁର ବାହାର
 ସ୍ୱର୍ଗ ଜୟ ହେଲ ବିଶ୍ୱରକ୍ଷ ସେ ମନର । ୧୬୬ ।
 ଜେନାବଳୀ ନଗକୁ ସେ କରଇ ଗବନ
 ସଙ୍ଗେ ଗୋଡ଼ାଇଲେ ତାର ଚତୁରଙ୍ଗ ସନ୍ଧ୍ୟା । ୧୬୭ ।
 ନଗରେ ପଶିଣ ସେ ଦୋଷଣା ଦିଆଇଲ
 ରଥ ଉପରୁ ଶତୀଦେବୀଙ୍କ ସେ ଓହ୍ଲାଇଲ । ୧୬୮ ।
 ବୋଲଇ ଗୋ ଛନ୍ଦ୍ରାୟଣୀ ଶୁଣ ମୋର ବାଣୀ
 ଆଜ ଦିନଠାରୁ ମୋର ହୋଇଲୁ ଘରଣୀ । ୧୬୯ ।
 ଯଶ ବିଦ୍ୟାଧର ପୁଣି ହୋଇଲେ ମୋହୋର
 ଯେ ବଚନ ଶତୀ ଆଗେ କହିଲ ଅସୁର । ୧୭୦ ।
 ଶ୍ରୀରାବତ ସହଚରେ ଚନ୍ଦ୍ର ଗଲ ନାଶ
 ଅପରାଧମାନେ ତ ଶଟିବେ ମୋର ପାଶ । ୧୭୧ ।
 ଅମର ମଣ୍ଡଳେ ମୁଁ ସେ ଯୁଗେ ବିଳସିବି
 ଇନ୍ଦ୍ରପଣେ ସୁଧର୍ମର ସଙ୍ଗରେ ବସିବି । ୧୭୨ ।
 ଯେ ପହଞ୍ଚି ଶତୀ ଆଗେ କହିଲ ଅସୁର
 ଶତୀ ବୋଇଲେ କର୍ମେ ପୁଁ ଅଛଇ ମୋହୋର । ୧୭୩ ।
 ପ୍ରତୀକ୍ଷାପୁର କୋଇଲ ଶତୀଙ୍କ ବିନୋୟୀ
 ଅମର ମଣ୍ଡଳେ ମୋଡେ ଇନ୍ଦ୍ର କର ନେଇ । ୧୭୪ ।
 ଶତୀ ବୋଇଲେ ସେ କଥା କମ୍ପାଇ ପଶୁରୁ
 ବଳାକାରେ କମ୍ପାଇ ଆଣିଲୁ ସ୍ୱର୍ଗପୁରୁଁ । ୧୭୫ ।
 ବ୍ରତାଶ୍ରୟ ହୋଇ ତହିଁ ବସିଥିଲ ପୁଣି
 ବଳାକାରେ ହରି ଆଣି କଲୁ ପ୍ରାନ୍ତମାନ । ୧୭୬ ।
 ଯେକବଂଶ ଦିନେ ବ୍ରତ ପୁରବ ମୋହୋର
 ତେବେ ସେ ଭରଣା ମୁଁ ସେ ହୋଇବି ତୋହୋର । ୧୭୭ ।

ତୋତେ ଘେନି ଅମରେ ମୁଁ ଅବିଷେକା ହେବି
 ବନ୍ଧି ଯା ଲେଖିଛୁ କମ୍ପେ ଅନ୍ୟସ୍ତ୍ରା କରିବି । ୨୭୮ ।
 କପଟ କରିଣ ଶତ୍ରୀ ଯେ କଥା କହିଲୁ
 ସେ କଥାକୁ ସତପ୍ରାୟେ ଅସୁର ବୁଝିଲୁ । ୨୭୯ ।
 ଶତ୍ରୀ ବୋଇଲେ ଆହୁର କଥାୟେକ ଅଛି
 ଯେକମନେ ଶୁଣ ମୁହିଁ ଯାହା ସେ କହୁଛି । ୨୮୦ ।
 ଶୁଣ ରାଜା ଯେକୋଇଣ ଦିନ ପରିସନ୍ନେ
 ପୁଂସ ମାତ୍ର ମୁଖ ନ ଚାହିଁ କଦାଶ୍ଚିତେ । ୨୮୧ ।
 ଅଭ୍ୟନ୍ତର ପ୍ରାନ୍ତେ ମୋତେ ରଖିଥାଅ ନେଇ
 ଯେକୋଇଣ ଦିନ ପୁଣ୍ୟ ଦେଖିବାକ ଯାଇଁ । ୨୮୨ ।
 ଦଇବ ଘଟଣା ପୁଣ କେ କରିବ ଆନ
 ସତ୍ୟ ପ୍ରାୟେ ମଣିଲୁ ତା ଅସୁର ରାଜନ । ୨୮୩ ।
 ମନ୍ତ୍ରୀକ ବୋଇଲୁ ଆନ ନବରେକ କର
 ଯେ ଶତ୍ରୀକ ରଖ ନେଇ ଯେକାନ୍ତର ପୁର । ୨୮୪ ।
 ପ୍ରଚଣ୍ଡାସୁର ବଚନେ ମନ୍ତ୍ରୀ ଚଳିଗଲୁ
 ଭିନ୍ନ ନବର କରିଣ ଶତ୍ରୀକ ରଖିଲୁ । ୨୮୫ ।
 ଯେଥୁ ଅନନ୍ତରେ ହୋ ଶୁଣିମା ନୃପରାଜ
 ବବରେ ଲୁଚିଣ ଥିଲୁ ଶତ୍ରୀର ରମଣ । ୨୮୬ ।
 ଅସୁର ଶତ୍ରୀକ ହରି ଘେନିଗଲୁ ଯଦୁଂ
 ତଗରେ କହିଲେ ହୋ ଶୁଣିମା ଦେବ କହୁଁ । ୨୮୭ ।
 ଅଙ୍ଗାରପନ୍ଥା ଚନ୍ଦ୍ରସେନ ବେନି ସୁତ
 ଯୁଦ୍ଧ ବଧ କରି ଶତ୍ରୀ ନେଲୁକ ଦଇତ । ୨୮୮ ।
 ଅନେକ ଗନ୍ଧର୍ବ ବଳ ମାରି କରି ଗଲୁ
 ଶତ୍ରୀ ସହଚେଣ ସେ ଅମର ଜୁର କଲୁ । ୨୮୯ ।
 ଶୁଣିଣ ବହୁ ହୋଧୁତ ହୋଇଲେ ସୁରରାଜ
 ସୁଧର୍ମା ସଭାକୁ ଚଳିଗଲେକ ଆପଣ । ୨୯୦ ।
 ଦେଖିଲେ ସେ ଦେବସଭା ହୋଇଅଛି ନଷ୍ଟ
 ବିରୁଦ୍ଧ ଯେ ଅବସ୍ଥା କଲୁକ ପାପିଷ୍ଠ । ୨୯୧ ।

ଯେମନ୍ତର ସମୟେ ସେ ମାତଳ ତହିଁ ହୋଇ
 ଶିରେ କର ଦେଇ କହେ ସକଳ ବିନୋୟୀ । ୨୯୨ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ବୋଇଲେ ମାତଳ ଚଳ ଯେହୁଷଣ
 ବ୍ରହ୍ମାଦି ଦେବତାଙ୍କୁ ବହନ କରି ଆଣ । ୨୯୩ ।
 ଯେସନେକ ଆଗ୍ୟାଂ ଯଦୁଂ ଇନ୍ଦ୍ର ରାୟେ ଦିଲେ
 ତତ୍ତ୍ଵଣେ ମାତଳ ବହନ ଚଳିଗଲେ । ୨୯୪ ।
 ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ମନ୍ଦିରେ ମାତଳ ବେଗେ ଯାଇଁ
 ଦେଖିଲୁ ବସିଅଛନ୍ତି ସାବିତ୍ରୀ ଦେବୀ ଯାଇଁ । ୨୯୫ ।
 ଶଶ୍ଵେ ଦୁରୁଂ ଦେଖି ପାୟେ ପଡ଼ଣ ଶୋଇଲୁ
 ଶିରେ କରଦେଇ ପଛକୁ ଘୁଞ୍ଚିଗଲୁ । ୨୯୬ ।
 ବ୍ରହ୍ମାୟେ କଲ୍ୟାଣ କରି ତାହାକୁ ପରୁରି
 କମର୍ଥେ ଆଗମ ତାହା କହନ ତଥ୍ୟ କରି । ୨୯୭ ।
 ମାତଳ ବୋଇଲୁ ହୋ ଶୁଣିମା ବେଦବର
 ଇନ୍ଦ୍ର ଆଗ୍ୟାଂ ଦିଲେ ସ୍ଵାମୀ ଯିବ ଧାତକାର । ୨୯୮ ।
 କାଲି ପ୍ରଚଣ୍ଡା ଅସୁର ସ୍ଵର୍ଗକୁ ବାହିଲୁ
 ଚନ୍ଦ୍ରସେନ ଅଙ୍ଗାରପନ୍ଥା ବଧ କଲୁ । ୨୯୯ ।
 କିନ୍ତୁ ସେ ବିଦ୍ୟାଧର ଶତ୍ରୀର ସହଚେ
 ଦେବ ଭଣ୍ଡାରୁ ଦି ନେଲା ସ୍ଵର୍ଗେ ଥିଲା ଯେତେ । ୩୦୦ ।
 ଯେହୁ ଶୁଣି ବିଧାତା ଯେ ଉଠିଲେ ବହନ
 ମରୁଳ ବାହାନେ ଚଢ଼ି କଲେକ ଗବନ । ୩୦୧ ।
 ବ୍ରହ୍ମାୟେ ଚଳିଲେ ସୁଧର୍ମା ସଭାକୁ
 ମାତଳ ଚଳିଲୁ ବୃହସ୍ପତି ଭୁବନକୁ । ୩୦୨ ।
 ମାତଳ ବୋଇଲୁ ଗୁରୁ ଯିବା ବେଗ ହୋଇ
 ଇନ୍ଦ୍ରର ଅବସ୍ଥା ଚାଲି ଦେଖିବ ଗୋସାଇଁ । ୩୦୩ ।
 ଯେହୁ ଶୁଣି ବୃହସ୍ପତି ବେଗ ହୋଇ ଗଲେ
 ଅମର ଆସ୍ତ୍ରାନେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ । ୩୦୪ ।
 ପିତାଙ୍କୁ ଦେଖିଣ ଗୁରୁ କଲେ ନମସ୍କାର
 ବ୍ରହ୍ମାୟେ ବୋଇଲେ ବାବୁ ଶୁଣ ରେ କୁମର । ୩୦୫ ।

କାଲି ପ୍ରତ୍ୟାସୁର ଅମରେ ଧାଡ଼ ଦିଲୁ
 ଅଙ୍ଗାରପତ୍ନୀଙ୍କ ଚନ୍ଦ୍ରସେନକୁ ମାଲଲ । ୩୦୭ ।
 ଶରୀ ସହଚରେ ହରନେଲକ ପାମର
 ସେବେ ଶାଆଁଲଣ ଦିଅ ଲହର କୁମର । ୩୦୮ ।
 ଆଗ୍ୟା ପାଇ କୃତସ୍ତୁତ ଗଲେ ଚତୁଷଶ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇଁ ସାଂଗ୍ରାମ ମଣ୍ଡଳେଶ । ୩୦୯ ।
 ଅଙ୍ଗାରପତ୍ନୀଙ୍କ ଚନ୍ଦ୍ରସେନ ଛନ୍ଦ୍ର ପଡ଼ି
 ଆବର ଗରବକୁ ଶୁଆଇଁ ଧାଡ଼ ଧାଡ଼ । ୩୧୦ ।
 କମଣ୍ଡଳୁ ପାଣି ଗୁରୁ ସିଞ୍ଚିଲେ ବହନ
 ମୃତୁ ସଞ୍ଜୀବନୀ ମନ୍ତ୍ରେ ଦିଲେ ଜୀବଦାନ । ୩୧୧ ।
 ଅଙ୍ଗାରପତ୍ନୀଙ୍କ ଚନ୍ଦ୍ରସେନ ଯେ ଗରବ
 ଚତୁଷଶେ ପ୍ରାଣ ପାଇ ଉଠିଲେକ ସବ । ୩୧୨ ।
 ନଦ୍ରାଗତ ପ୍ରାଣୀ ପ୍ରାୟେ ସମସ୍ତେ ଉଠିଲେ
 ଯେ ଯାହାର ଶସ୍ତ୍ରମାନ ଆମଞ୍ଚନ କଲେ । ୩୧୩ ।
 ଅଙ୍ଗାରପତ୍ନୀଙ୍କ ଚନ୍ଦ୍ରସେନ ବେନ ଗଲେ
 ଅମର ସଭାରେ ଯାଇଁ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ । ୩୧୪ ।
 କୃତସ୍ତୁତ ଦିଲେ ସବ ବଳନ୍ତ ଶାଆଇଁ
 ଦେଶିଣ ଆନନ୍ଦ ହୋଇଲେ ତହୁଁ ଶରୀସାଇଁ । ୩୧୫ ।
 ବହୁତ ପ୍ରଶଂସା ଲହୁ ଗୁରୁକୁ ଯେ କଲେ
 ତେଜଶ କୋଟି ଦେବତା ସମସ୍ତେ ମିଳିଲେ । ୩୧୬ ।
 ନାରଦ ଅଇଲେ ଗଣା ଯନ୍ତ୍ରକୁ ବଜାଇ
 ବରୁଣ ପବନ ପ୍ରବେଶିଲେ ବେଗ ହୋଇ । ୩୧୭ ।
 ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ନବଗ୍ରହ ସହଚେ ଅଇଲେ
 ଅଶ୍ୱିନୀକୁମାରେ ଅଶ୍ୱବସୁ ବିଜେ କଲେ । ୩୧୮ ।
 ଗଣ ଗରବ ଦେବତା, ଯେ ଯହାରେ ଥିଲେ
 ଯେ ଯାହାର ମତେ ଆସି ସଭାରେ ମିଳିଲେ । ୩୧୯ ।
 ଚଉଦ କୋଟି ଯେ ତହୁଁ ଶିବଗଣ ଘେନି
 ଚତୁଷଶେ ବିଜୟ କଲେକ ଶୂଳପାଣି । ୩୨୦ ।

ସୁଧର୍ମ ସଭାରେ ଆସି ମିଳିଲେ ସମସ୍ତେ
 ବସିଛନ୍ତି ଲହୁଁ ଦେବତା ହୋଇ ମଉନବ୍ରତେ । ୩୨୧ ।
 ଅଙ୍ଗାରପତ୍ନୀଙ୍କ ଚନ୍ଦ୍ରସେନ ଯେ ଅଇଲେ
 ତାହାଙ୍କର ପଛେ ବସୁମତୀ ବିଜେ କଲେ । ୩୨୨ ।
 ମୁଖରୁ ରୁଧିର ତାର ବହଇ ଝରଝର
 ବୋଇଲୁ ଦେବେ ସମ୍ଭାଳ ମେଦିନୀ ତୁମ୍ଭର । ୩୨୩ ।
 ବସୁଧାର ବାକ୍ୟ ସବ ଦେବତା ଶୁଣିଲେ
 ମାନ ଅଭିମାନେ ଶିବଙ୍କ ମୁଖକୁ ଶୁଦ୍ଧିଲେ । ୩୨୪ ।
 ସଦାଶିବ ବୋଇଲେ ହୋ ଶୁକେଶି କମ୍ପାଇ
 ମରୁତ ବୋଇଲେ ତବ ପ୍ରସାଦେ ଗୋସାଇଁ । ୩୨୫ ।
 ଅନର୍ଥପ ବର ଦିଅ ଅସୁରମାନଙ୍କୁ
 ସେ ବର ପାଇଣ ଧାଡ଼ ଧାଡ଼ ଅମରକୁ । ୩୨୬ ।
 ଦେବତାନ୍ତ ନାଶିଣ ହରନ୍ତି ଦେବସ୍ତ୍ରୀ
 ଧନ୍ୟ ତୁମ୍ଭ ଭକ୍ତ ଧନ୍ୟ ମହିମା ତୁମ୍ଭର । ୩୨୭ ।
 ସଦାଶିବ ବୋଇଲେ ସେ ଆମ୍ଭର ପ୍ରକୃତ
 ବର ଦେଉଁ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ସେ ଯେ ସେମନ୍ତେଶ ଚନ୍ଦ୍ର । ୩୨୮ ।
 ଯାହାର ଯହାରେ ମୃତୁ ଯହାରେ ଘଟାଇ
 ଦୁଷ୍ଟ ହୋଇଲେ ମରନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଶ୍ରେଣି ହୋଇ । ୩୨୯ ।
 ବରୁଣ ବୋଇଲେ ଦୁଷ୍ଟ ମରିବ କେମନ୍ତେ
 କଦର୍ଥନା ହୋଇଲୁଁ ଆମ୍ଭେ ସକଳ ଦଇବତେ । ୩୩୦ ।
 ସଦାଶିବ ବୋଇଲେ ଜାଣନ୍ତି କୃତସ୍ତୁତ ଯେ
 ଯାହାର ହାଥରେ ଅସୁର ହୋଇବ ବିନଶ୍ୟତ । ୩୩୧ ।
 ସେ କଥା ଶୁଣିଣ ସବେ ଗୁରୁକୁ ପରୁର
 ଶୁଣି କୃତସ୍ତୁତ ପାଞ୍ଜି ଫେଇଣ ବରୁର । ୩୩୨ ।
 କୃତସ୍ତୁତ ବୋଇଲେ ଶୁଣିମା ବଳଧର
 ପ୍ରତୀକ୍ଷା ବଧ ହୋଇବ ନକୁଳ ହାଥର । ୩୩୩ ।
 ଲହର କୁମର ସେ ଅଶ୍ୱିନୀ ବାସ୍ୟେ ଜାତି
 ସେ କହୁତେ ବଧ କରି ପାରିଇ ଦଇତ । ୩୩୪ ।

ଶୁଣିଣ ଇନ୍ଦ୍ର ବୋଲନ୍ତି ମାତଳ ମୁଖ ଶୁଣି
ପୁଷ୍ୟକେ ବସାଇ ଆଣ ମାନ୍ତ୍ରୀର ତନୟ । ୩୩୪ ।
ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଅଗ୍ରତେ ମୋର କଷଣ କହିବୁ
ଶତୀ ହରି ନେଇଅଛୁ ତାହା ଜଣାଇବୁ । ୩୩୫ ।
ସେ ମୋହୋର ପଞ୍ଚ ପୁତ୍ର ଜାଣନ୍ତି ନା ମୋତେ
ଲକ୍ଷ ବନ୍ଧ ଲକ୍ଷେ ରାଜା ଜଣିଲେ କହିତେ । ୩୩୬ ।
ଯେବେ ଦ୍ରୁପଦ ଯେ ଗଉରବ କଲ ଯାଇ
ଦ୍ରୋପଣ ସହିତେ ସବୁ କୁଟୁମ୍ବ ଦେନାଇ । ୩୩୭ ।
ହସ୍ତିନାକୁ ନ ଗଲେ ସେ କଳହ ନିମନ୍ତେ
ମହା ନିଷ୍ଠୁରେ ଅଛନ୍ତି ସେ ବାରୁଣାବନ୍ତେ । ୩୩୮ ।
ଅସ୍ତ୍ରକ୍ଷେପ ଦ୍ରବ୍ୟ ଦ୍ରୋପଦେଶ୍ବର ଦଳ
ବିପୁର ମଧ୍ୟରେ ଯେହା କାହିଁ ନ ଦେଖିଲ । ୩୩୯ ।
ପୁତ୍ରଙ୍କ ବିବାହ ମୁଁ ଯେ ଯାଇଥିଲି ଦେଖି
ବାରୁଣାବନ୍ତେ ରହିଲେ ହୋଇ ମହାୟୁଗୀ । ୩୪୦ ।
ଯେ ମୋର ଅବସ୍ଥା ଯେବେ କର୍ଣ୍ଣରେ ଶୁଣିବେ
ଶୁଣିଲ ମାତଳେ ନକୁଳକୁ ପଠାଇବେ । ୩୪୧ ।
ତାହାର ଅଇଲେ ପ୍ରିୟ ହେବ ସ୍ବର୍ଗପୁର
ତାର ହାଥେ ବଧ ହେବ ଦ୍ରୁପିଷ୍ଠ ଅସୁର । ୩୪୨ ।
ସବୁ ଦେବ ସମୁଦ୍ରେ ବୋଇଲେ ମଦବାନ
ମାତଳ ଯେ ଆସେହଲେ ପୁଷ୍ୟକ ବିମାନ । ୩୪୩ ।
ଆକାଶ ମାର୍ଗରେ ସେ ଯେ ରଥ ବାହି ନେଲ
ପବନଦ୍ବୟ ରଥ ବେଗେଣ ଚଳିଲ । ୩୪୪ ।
ବାରୁଣାବନ୍ତେ ରଥ ପ୍ରବେଶିଲ ଯାଇଁ
ସିଂହଦ୍ବାରେ ରଥ ରଖି ଗଲକ ଓହ୍ଲାଇ । ୩୪୫ ।
ଦେଖିଲ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଯେ ଆସ୍ଥାନେ ଛନ୍ତି ବସି
ଯେ ସମୟେ ମାତଳ ପ୍ରବେଶ ହେଲ ଆସି । ୩୪୬ ।
ମାତଳକ ଦେଖିଣ ଉଠିଲେ ପଞ୍ଚ ଶରେ
ନମସ୍କାର କଲେ ସବେ ମାତଳ ପୟରେ । ୩୪୭ ।

ଗଉରବ କରିଣ ଆସ୍ଥାନରେ ବସାଇଲେ
କମର୍ଥେ ଅଇଲତ ବୋଲଣ ପରୁରିଲେ । ୩୪୮ ।
ମାତଳ ବୋଇଲ ବାବୁ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଆଗ୍ୟାଂରେ
ରଥେ ବସାଇଣ ନେବ ମାନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ କୁମରେ । ୩୪୯ ।
ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଇଲେ ଯେ ଡକର ମଦବାନ
ନକୁଳ କମ୍ପାଇ ଯିବ ଯାଉନା ଅର୍ଜୁନ । ୩୫୦ ।
ମାତଳ ବୋଇଲ ଆଗ୍ୟାଂ ନକୁଳ ନେମଇଁ
ବିନା ଆଗ୍ୟାଂରେ ଅର୍ଜୁନ ନ ନିଅଇ ମୁହଁ । ୩୫୧ ।
ଯୁଦ୍ଧେଷୁର ବୋଲନ୍ତି ସ୍ବର୍ଗରେ କସ ଉପେ
ପ୍ରତ୍ୟାସୁର ବୋଲଣ ଅସୁର ଗୋଟାୟେ । ୩୫୨ ।
କୌମୋଡ ପବନର ଉତ୍ତରେ ତାର ଦର
ଜେନାବଳୀ ନଗ୍ର ନାମେ ବଡ଼ାଇ ଦୁର୍ବର । ୩୫୩ ।
ସେ ସେ ଅସୁର ଗଡେ ବେଢିଅଛୁ ଖଣା
ଦେବ ଦାନବ ମାନବେ ଅଟେ ଅକଳଣା । ୩୫୪ ।
ସେ ପୁରେଣ ଧୁମାସୁର ଅଟଇ ଯେ ରାଜା
ସ୍ବର୍ଗକୁ ସେ ଧାଡ଼ ଦ୍ୟନ୍ତେ ବଧିଲେ ବିଡୋଳା । ୩୫୫ ।
ବକ୍ର ଧର ନିବାରଣ କଲେ ଶନ୍ଦିରାୟେ
ତାହାର ନନ୍ଦନ ଯେ ପ୍ରତ୍ୟାସୁର ହୋୟେ । ୩୫୬ ।
ରୁଦ୍ର ବର ପାଇଣ ସେ କାହାକୁ ନ ଡରଇ
ରଥ ଚଢ଼ି ତନୟରେ ଅସୁର ଭ୍ରମଇ । ୩୫୭ ।
ଗଣ ଗନ୍ଧର୍ବ ଦେବତା ଆଦି ନ ଡରଇ
ସ୍ବର୍ଗ ପୁରେ ପଣି ଦେବଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ଯୁଦ୍ଧିଲ । ୩୫୮ ।
ସ୍ବର୍ଗେ ଧାଡ଼ ଦିଲ ବିନା ଶୁରର ଅନ୍ତରେ
ଅମର ପୁରୁ ଶତୀକ ନେଲ ବଳାକ୍ତାରେ । ୩୫୯ ।
ସକଳ ଦେବତା ଆସି ଆସ୍ଥାନେ ବସିଲେ
ବ୍ରହ୍ମାୟେ ବୃହସ୍ପତିଙ୍କି ଶୁଣି ପରୁରିଲେ । ୩୬୦ ।
କାହାର ହାଥରେ ପୁଣି ମରିବ ଅସୁର
ଶୁଣି କର ବୃହସ୍ପତି କହିଲେ ଉତ୍ତର । ୩୬୧ ।

ସେ ଅସୁର ଯେ କାହାର ହାଥରେ ନ ମରଇ
ନକୁଳ ହାଥରେ ପୁର ମୃତୁଟି ଅଟଇ । ୩୭୭ ।
ବ୍ରହ୍ମା ବୃହସ୍ପତି ଇନ୍ଦ୍ର ଆଶ୍ୟାଂ ଦିଲେ ବେଗେ
ନକୁଳର ହାଥେ ସେ ଅସୁର ବସୋଗେ । ୩୭୮ ।
ଦେବତାଙ୍କ ଆଶ୍ୟାଂରେ ମୁଁ ଅଇଲି ବିହନ
ରଥରେ ବସାଇ ନେମି ମାନ୍ଦୀର ନନ୍ଦନ । ୩୭୯ ।
ଦେବଦୂତ ବାକ୍ୟ ଯୁଦ୍ଧେଷି ଦେବ ଶୁଣି
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ପଠାଅ ସୈନ୍ୟସଣି । ୩୮୦ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଆଶ୍ୟାଂ ଦିଲେ ସୁରପତି
ନକୁଳ ନ ଗଲେ କାଳେ ବୋଲିବେ ଅମାତ । ୩୮୧ ।
ଭ୍ରମସେନ ବୋଇଲ ମୁଁ କଥାସେ ଶ୍ରୀକ
ସହଦେବକୁ ପଶୁର ସେ କା ହାଥେ ମରଇ । ୩୮୨ ।
ଭ୍ରମସେନ ବଚନେ ଯୁଦ୍ଧେଷି ତୁଷ୍ଟ ହେଲେ
ସହଦେବ ମୁଖ ଗୁହଁ ଯୁଦ୍ଧେଷି ପୁଛିଲେ । ୩୮୩ ।
କହ କହ ଭାଇ ବେଗେ ସୈନ୍ୟର ବରୁର
ନକୁଳର ହାଥେ କି ସେ ମରବ ଅସୁର । ୩୮୪ ।
ମନ୍ଦୀ ଶୁଣି କରକୁ ଗୁହଁଣ ବୋଲଇ
ନକୁଳ ଠାକୁରେ ତାକୁ ମାରିବେ ଗୋସାଇଁ । ୩୮୫ ।
ସୈନ୍ୟ ଶୁଣି ଯୁଦ୍ଧେଷିର ଆନନ୍ଦ ହୋଇଲେ
ବେଗ ହୋଇ ଯାଅ ନକୁଳକୁ ଆଜ୍ଞା ଦିଲେ । ୩୮୬ ।
ଯୁଦ୍ଧେଷିଙ୍କ ମୁଖରୁ ସୈନ୍ୟ ଆଜ୍ଞା ପାଇ
ଧନୁ ଶର ଧରି ଭ୍ରମ ମାନ୍ଦୀର ତନୟ । ୩୮୭ ।
ଯୁଦ୍ଧେଷିଙ୍କ ନକୁଳ ଯେ ନମସ୍କାର କଲ
ପଛେ ଭ୍ରମସେନ ଅର୍ଜୁନକୁ ଓଲଟିଲ । ୩୮୮ ।
ସହଦେବ ନକୁଳକୁ କଲ ନମସ୍କାର
ଯାଉଅଛି ବୋଲି ବସେ ରଥର ଉପର । ୩୮୯ ।
ବହୁତ କଲାଣ ସେ ଯେ କରନ୍ତି ତନ ଭାଇ
ପ୍ରଚଣ୍ଡାସୁରକୁ ମାର ସବୁ ଶୁଭେ ଯାଇଁ । ୩୯୦ ।

ମାତଳ ନକୁଳ ଯାଇଁ ବସିଲେ ରଥରେ
ଦେବରଥ ଗବନ କରଇ ଧୀରେ ଧୀରେ । ୩୯୧ ।
ଅର୍ଦ୍ଧ ଆକାଶରେ ରଥ କରଇ ଗବନ
ନକୁଳ କହଇ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ମୋ ବଚନ । ୩୯୨ ।
ସୈନ୍ୟଠାରେ ରଥ ମୋର ଛୁଆଇବା ଶଣେ
ଯାହା ମୁଁ କହଇ ଦେବ ଶୁଣିବା ସାବଧାନେ । ୩୯୩ ।
ଅସୁର ନ ମାଇଲେ ନ ଯିବ ସ୍ୱର୍ଗଥାଳ
ଅସୁର ସଂହାର ମୁଁ ଡେଇଁବି ଆଶଶ୍ରୁଳ । ୩୯୪ ।
ଶରୀ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ଆଶିଷ ମୁକୁଳାଇ
ତେବେ ସେ ପାଣ୍ଡବ ନାମେ ବାରଧୂ ଉଡ଼ଇ । ୩୯୫ ।
ସୈନ୍ୟ ଅନନ୍ତରେ ସେ ଯେ ବଲିଙ୍କ ଦେଶର ରାସ୍ତେ
ଅଗସ୍ତିଙ୍କ ଚରଣରେ ବହୁତ ବନସ୍ତେ । ୩୯୬ ।
ସୈନ୍ୟ ଅନନ୍ତରେ କସ ହୋଇଲ ରବିତ
ସୈନ୍ୟ ମୋତେ ସଞ୍ଜପିଣ କହବା ତଦନ୍ତ । ୩୯୭ ।
ଅଗସ୍ତି ବୋଇଲେ ହୋ ଶୁଣିମା ମନୁ ରାସ୍ତେ
ବରଦ ଆଶ୍ୟାନ ସେ ଅମୃତ ରସ ମୟେ । ୩୯୮ ।
ଦେବ ସବୁ ମଧ୍ୟରେ ନାଚୁଛୁ ବସିଥିଲେ
ଅମର ସବୁରୁ ସେ ସେ ବାହାର ହୋଇଲେ । ୩୯୯ ।
ମନଦଣ୍ଡ ଚଢ଼ି ଗଲେ ଅସୁର ରାଜ୍ୟକୁ
ଯାଇଣ ଡେଇଁଲେ ମୁନ ପ୍ରଚଣ୍ଡାସୁରକୁ । ୪୦୦ ।
ଆସ୍ଥାନ କରିଣ ବସି ଅଛଇ ଅସୁର
ଯାଇଣ ମିଳିଲେ ତହିଁ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ କୁମର । ୪୦୧ ।
ନାରଦଙ୍କୁ ଦେଖିଣ ଅସୁର କୁଳରାଣ
ପ୍ରଳୟିତ କଲା ସେ ଯେ ରାଷିଙ୍କ ପ୍ରୟୋଗେ । ୪୦୨ ।
ବୋଇଲା ଆଜି କି ଭାଗ୍ୟ ହୋଇଲା ମୋହୋରି
ନୟନେ ଦେଖିଲ ଯାହା ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ କୁମର । ୪୦୩ ।
ଅସୁର ଭଗତ ଦେଖି ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ଶିଷି
କଲ୍ୟାଣ କରିଣ ସେ ଯେ ବୋଇଲେକ ହସି । ୪୦୪ ।

ତୋହୋର ଠାରେ ଆମ୍ଭର ବହୁତ ସ୍ନେହ ଥାଇ
 ତେଣୁ ଶଙ୍ଖୁଳି ଅଇଲୁ ଶୁଣ ନରସାଇଁ । ୩୯୦ ।
 ଗୁପ୍ତ କଥାସେ ଅଛୁ କହିବା ତୋହୋରେ
 ଶହ ଉପଗତ ହେଲା କହିଲ ସଭୁରେ । ୩୯୧ ।
 ପୁଣ୍ୟେ ବୋଲଣ ସେ ଯେ ଯେକଇ ଦଣ୍ଡଧର
 ତାହାର କନିଷ୍ଠ ଅଟଇ ଶ୍ରୀମ ମହାଶର । ୩୯୨ ।
 ତାହାର କନିଷ୍ଠ ନାମ ଅର୍ଜୁନ ଅଟଇ
 ଛନ୍ଦୀପଣେ ତାହାକୁ କେ ସାରସସ ନାହିଁ । ୩୯୩ ।
 ତାହାର ସାବୁଜ ସେ ଯେ ନକୁଳ ମହାଶର
 ଆସିଅଛୁ ତୋର ସଙ୍ଗେ କରିବ ସମର । ୩୯୪ ।
 ତାହା ଶୁଣି ସେ ଅସୁର ଗର୍ଜିଣ ଉଠିଲ
 ନାରଦଙ୍କୁ ବହୁତ ସେ ପ୍ରଶଂସିତ କଲ । ୩୯୫ ।
 ବୋଇଲ ଗୋସାଇଁ ମୁଁ ଯେ ଶିବଙ୍କ ପ୍ରସାଦେ
 ଶହ ମାନ କଦାପି ନ ଉରେ ରଣ ମଧ୍ୟେ । ୩୯୬ ।
 ଅସୁର ବୋଇଲ ସ୍ବାମୀ ହେବା ଅବଧାନ
 କେଉଁଠାରେ ରହିଅଛୁ ପଶୁର ନନ୍ଦନ । ୩୯୭ ।
 ନାରଦ ବୋଇଲେ ଅଛୁ ସେ ଅର୍ଦ୍ଧ ସ୍ଵର୍ଗରେ
 ମାତଳ ଅଛଇ ପୁଣ ତାର ସଙ୍ଗତରେ । ୩୯୮ ।
 ଯେହୁ ଶୁଣିଣ ଅସୁର ମହାହୋଧ କଲ
 ମନ୍ଦୀକ ରାଇଣ ସେ ଯେ ବଚନ ପ୍ରକାଶିଲ । ୩୯୯ ।
 ବୋଇଲ ତୁ ଥାଠ ସଜ କରୁଅ ମୋହୋର
 ଆଜ ମାର ଆସିବଇଁ ପଶୁର କୁମର । ୪୦୦ ।
 ଗଜାର ଆଗ୍ୟାଂରେ ମନ୍ଦୀ ବେଗେ ଚଳିଗଲ
 ସିଂହଦ୍ଵାରେ ଯାଇଣ ଟମକ ଦିଆଇଲ । ୪୦୧ ।
 ଟମକ ଡାକଇ ସଜହୁଅ ସବ ସନ୍ଧ୍ୟା
 ରାଇ ଆଗ୍ୟାଂ ଦେଇଛନ୍ତି ଅସୁର ଗଜନ । ୪୦୨ ।

ଦ୍ଵାଥୀ ରଥୀ ପାତାନ୍ତ ସମସ୍ତ ସଜ ହୋଇ
 ଅଶ୍ରୁତେ ଅସୁଆରେ ଆଗରେ ଧୁଆଁଇ । ୪୦୩ ।
 ବାର କୋଟି ରଥୀ ପୁଣ ହୋଇଲେ ବାହାର
 ନାନା ଶସ୍ତ୍ର ଥୋଇଲୁକ ରଥର ଉପର । ୪୦୪ ।
 ମନ୍ଦୀକ ବୋଇଲା ମୋର ରଥେ ଆସି ବସ
 ନକୁଳ କୁମାର ଆଜ କରିବ ବିନାଶ । ୪୦୫ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ଯଦ୍ୟପି ତା ପାଇଁ ହେବ ପରିଦାଇ
 ତାହା ସହିତରେ ସେହୁ ଯମପୁର ଯାଇ । ୪୦୬ ।
 ଅସଂକ୍ଷେପ ଥାଠ ଘେନ ଚଳଇ ଅସୁର
 ଜେନାବଳୀ ନିଜ ରାଜ୍ୟ ହୋଇଲା ବାହାର । ୪୦୭ ।
 ଗଧ ଶୁକର ମଇଁଷି ଶାର୍ଦୂଳ ବାହାନେ
 ଚଳନ୍ତି ଅସୁରେ ରଥ ଗଜ ଯେ ସଜନେ । ୪୦୮ ।
 ଦଳ ଦଳ ହୋଇଣ କମ୍ପଇ ମହାଦେବ
 ବିକଟାଳ ହୋଇଣ ଅସୁରେ ଦ୍ୟନ୍ତ ବୋଧ । ୪୦୯ ।
 ଅର୍ଦ୍ଧ ଆକାଶେ ଅସୁର ମିଳିଲୁକ ଯାଇ
 ସିଂହରଡ଼ି ଘାତେଣ ସେ ଆକାଶ କମ୍ପଇ । ୪୧୦ ।
 ପାଦ ରେଣୁ ଘାତେଣ ଆଦିତ୍ୟ ତେଜ ଗଲା
 ମାର ମାର ଧର ଧର ଶବଦ ଶୁଭିଲା । ୪୧୧ ।
 ଦିବା ଅନ୍ଧାର ଦେଖି ନକୁଳ ପରୁରଇ
 ଦିବସରେ ଅନ୍ଧାର ଦିଶଇ କାହିଁପାଇଁ । ୪୧୨ ।
 ମାତଳ ବୋଇଲା ସେହୁ ଅସୁର ବାହିଲ
 ନାରଦ ମୁଖରୁ ତବ ଆଗମନ ଶୁଣିଲା । ୪୧୩ ।
 ଯେହୁ ଶୁଣି ନକୁଳ ଯେ କୋପମନ ହେଲା
 ଦ୍ରୋଣଙ୍କୁ ସୁମର ଧନୁ ଆମଞ୍ଚନ କଲା । ୪୧୪ ।
 ଶାଣ୍ଡୀମ ସାରିଣ୍ୟେ ଧନୁ ଅଟଇ ଯାହାର
 ଶୁଣ ଚଢ଼ାଇଣ ଧନୁ କଲକ ଟଙ୍କାର । ୪୧୫ ।
 ଧନୁ ଶୁଣ ଘୋଷକ ଶୁଭଇ ଦଡ଼ଦଡ଼
 ରେ ରେ କାର କରିଣ ଶୁଭଇ ସିଂହରଡ଼ି । ୪୧୬ ।

ପୁଣି ଜଗନ୍ନାଥକୁ କରଇ ସୁମରଣ
କରୁଣାସାଗର ସ୍ବାମୀ ମୋ ଦୟାଳୁ ଦେନ । ୪୯୭ ।
ଦତ୍ୟ ନିଶୋଧନେ ଛୁମ୍ବି ଜାମ ଦକତାର
ମସ୍ତାକ ସେ ଦଶ ଅବତାର ରୂପ ଧରି । ୪୯୮ ।
କୂର୍ମରୂପ ଧରି ମନ୍ଦର ଗିରି ଧରି
ବରହ ରୂପରେ ଉଦ୍ଧରିଲ ବସୁନ୍ଧରା । ୪୯୯ ।
ମସ୍ତା ଅବତାରେ ଶଙ୍ଖାସୁର ବଧ କରି
ନରସିଂହ ରୂପ ଧରି ହରିଶାସ ମାରି । ୫୦୦ ।
ପୃଥ୍ବୀର ଗାନ୍ଧାର ନିବାସ କରି
ପାନବାସକ ହେ ପାନ ଶରଣ ପୁକାର । ୫୦୧ ।
ଆନେ ପଣ୍ଡୁସୁତେ ସ୍ବାମୀ ଛୁମ୍ବିରେ ଶରଣ
ସେ ସଙ୍କଟ ରକ୍ଷାକର କମଳାରମଣ । ୫୦୨ ।
ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ନକୂଳ ମନରେ ସୁମରିଲ
ଅସଂକ୍ଷେପ ବଳ ତାର ଶରଣେ ହୋଇଲ । ୫୦୩ ।
ସେ ସମୟେ ପ୍ରବେଶିଲ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଅସୁର
ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ଚେକ ରଥୀ ଯେ ଅଛନ୍ତି ସଙ୍ଗତର । ୫୦୪ ।
ନକୂଳର ରଥକୁ ସେ ବେଢିଲେ ଯାଇ ଶରେ
ମାର ମାର ବୋଲଣ ସେ ଯେ ଡାକନ୍ତି ନିଶାଚରେ । ୫୦୫ ।
ସେ ସମୟେ ଅସୁରେ ମାଇଲେ ଶସ୍ତ୍ରମାନ
ନକୂଳ ଶସ୍ତ୍ର ପ୍ରହାର କରଇ ଛେଦନ । ୫୦୬ ।
ଜଳଧାର ଜାଣି ଶର ଅସୁରେ ବିକନ୍ତି
ସେକା ନାଶକେ ତାହା ନକୂଳ ବୁକେଇ । ୫୦୭ ।
ଲକ୍ଷେ ପୁର କରିଣ ନକୂଳେ ବେଢିଗଲେ
ଛେଲ ଚନ୍ଦ୍ର ନାଶକ ଲଙ୍କିଆ ପ୍ରହାରିଲେ । ୫୦୮ ।
ବେଳୁଂ ବେଳ ସମର ହୋଇଲ ଅଗୋଚର
ରାଗେଣ ନକୂଳ ଯେ କମଇ ଅରହର । ୫୦୯ ।
ନକୂଳ ଶତେ କାଶ୍ମୀର ରାଗେଣ ମାଇଲ
ଦ୍ରୋଣ ରୁଦ୍ର ସୁମର ସେ ଶରନ୍ତ ପେଶିଲା । ୫୧୦ ।

ଅନର୍ଥୀପ ଶର ସନ୍ଦେହ ପଡିଲାକ ଯାଇଁ
ବିଶାଣତେ ରଥୀ ଯେ ପଡିଲେ ପ୍ରାଣଦେଇ । ୫୧୧ ।
ରଥୀ ହାଥୀ ମାହୁନ୍ତ ହୋଇଲେ ସବ ଯସେ
ସାଂଗ୍ରାମ ଭୂମି ଗୋଟା ହୋଇଲା ରକ୍ତମୟେ । ୫୧୨ ।
ଅସଂକ୍ଷ ଦାନବେ ନକୂଳକୁ ବେଢିଛନ୍ତି
କୁନ୍ତ ଶକ୍ତି ମୁଦଗର କୋପେଣ ପ୍ରହାରନ୍ତି । ୫୧୩ ।
ନକୂଳର ଅଙ୍ଗରେ ବାଜଣ ଘାଣ ଶର
ଝେର ଝେର ହୋଇଣ ଯେ ବହଇ ରୋଧର । ୫୧୪ ।
ଦେଖିଣ ନକୂଳ ଯେ ମହା ଦୋଧର ହେଲା
ସହସ୍ରେ ନାଶକ ପୁଣି ଗୁଣେ ବସାଇଲା । ୫୧୫ ।
ମନ୍ତ୍ର ସୁମର ନାଶକ ଗୁଡିଲାକ ବେଗେ
ଗଣ୍ଡି ମୁଣ୍ଡ ହୋଇ ଅସୁରେ ପଡିଲେ ମସ୍ତାଗ୍ରାଣେ । ୫୧୬ ।
ରକତରେ କର୍ଦ୍ଦ ନ ହୋଇଲା ବସୁମଣ୍ଡ
ଅସୁରେ ଭୂମିରେ ପଡି ଗଡି ଗଡି ଯାନ୍ତି । ୫୧୭ ।
ସେହାଙ୍କ ପଡିବା ଦେଖି ମହାରଥୀମାନ
ଶତେ ପୁର କରି ନକୂଳକୁ ବେଢିଲେ ବହନ । ୫୧୮ ।
ଘାଣଶର ଶକ୍ତି ଭଲ ବଢିଲେ ଅପାର
ଦୁରୁଂ ନିବାରିଇ ତାହା ମାନ୍ଦ୍ରୀର କୁମର । ୫୧୯ ।
ବେଳୁଂ ବେଳ ଅସୁରେ ହୋଇଲେ କୋପଚିତ୍ତ
ନକୂଳ ଉପରେ ନେଇ ପ୍ରହାରିଲେ କୁନ୍ତ । ୫୨୦ ।
ପଞ୍ଚାଶ ଶର ନକୂଳ ରତ୍ନରେ ନିର୍ମିତ
ମନ୍ଦିଣ ପେଶିଲା ତାହା ମଦନାର ସୁତ । ୫୨୧ ।
ସେ ନାଶକେ ପଡି ମଲେ ବେନି ସସ୍ତ୍ର ରଥୀ
ପଞ୍ଚକୋଟି ହସ୍ତେବର ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ଚେକ ହାଥୀ । ୫୨୨ ।
ନକୂଳର ଶର ବିଦାତେ ଅସୁରେ ପଡିଲେ
ରକତ ନଦୀ ସୁଅରେ ଥୋକେ ଭସିଗଲେ । ୫୨୩ ।
ନକୂଳର ଶରେ ଯେ ଅନେକ ସନ୍ଦେହ ମଲେ
ରଥୀ ହାଥୀ ପାଦାନ୍ତ ଅନେକ ସନ୍ଦେହ ନାଶଗଲେ । ୫୨୪ ।

ବାତ ବଦାତେ କଦଳୀ ବନ ଯେହ୍ନେ ଦହି
 ତେସନେ ଅସୁରଙ୍କୁ ଦଲ୍ଲକ ଲେଟାଇ । ୪୪୫ ।
 ତାଳେକ ଉତ୍ତରୋ ତହିଁ ରକ୍ତନୟା ବୁଢ଼ାଇଲ
 ଦେଖିଣ ପ୍ରତାପୁର ମହାହୋଧ ହେଲ । ୪୪୬ ।
 ଅସୁର ବୋଇଲ ତାର ମନ୍ତ୍ରୀମୁଖ ଶୁଣି
 ନକୁଳ ଗୁମୁକୁ ମୋର ରଥ ନଥ ବାହି । ୪୪୭ ।
 ସନ୍ଧ୍ୟା ନିବାରନ୍ତେ ରାସଦିବା ବହିଗଲ
 ଦୁଃଖୀ ଦିନର ବେଳ ପ୍ରହରେ ହୋଇଲା । ୪୪୮ ।
 ସାଗରେକ ଅସୁର ନକୁଳ କଲ ନାଶ
 ବସୁମନ୍ତର ଭାବ ଥୋକେ ହୋଇଲା ଉଣ୍ଡାସ । ୪୪୯ ।
 ପ୍ରତାପୁର ଦେଖିଣ ପ୍ରଶଂସିଲ ମନେ
 ଧନ୍ୟରେ ପାଣ୍ଡବା, ଛନ୍ଦୀ ନାହିଁ ତୋ ସମାନେ । ୪୫୦ ।
 କହୁଁ କହୁଁ ମନ୍ତ୍ରୀ ତାର ରଥ ବାହିନେଲା
 ନକୁଳ ଗୁମୁରେ ନେଇ ରଥକୁ ଟେକିଲା । ୪୫୧ ।
 ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଲେ ଯେ ତୋ ଶତ୍ରୁ ପୁରୁଷକୁ ଦେଖ
 ଯେହ୍ନେ କିନାଶ ଅନ୍ୟ ଦୁଖ ଯେ ଉପେକ୍ଷ । ୪୫୨ ।
 ମନ୍ତ୍ରୀର ବଚନେ ସେ ଅନେକ କୋପକଲା
 ଅନେକ କୋପ କରି ନକୁଳେ ଶୁଣିଣ ଶାଳିଦିଲା । ୪୫୩ ।
 ଦୁହେଁ ମହାଛନ୍ଦୀ କେହି ନୁହନ୍ତିନା ଓଛ
 ତ୍ରୋଣୁଁ ବାଛୁ ବିଚିତ୍ର ନାରାଜ ମହାଶୟ । ୪୫୪ ।
 ସହସ୍ରେ ବାଣ ଅସୁର ଶୁଣରେ ବସାଇ
 ନକୁଳ ଉପରକୁ ତା ବିକଳା ନଠାଇଁ । ୪୫୫ ।
 ସେ ବାଣ ଆସନ୍ତେଣ ତା ନକୁଳ ଦେଖିଲା
 ଯେକା ନାରାଜକେ ତାହା ଦୂରରୁ କାଟିଲା । ୪୫୬ ।
 ଦେଖିଣ ଅସୁର ଯେ କମ୍ପଇ ଥରହର
 ନକୁଳ ବିକଳା କୋପେ ଅନର୍ଥ୍ୟାପ ଶର । ୪୫୭ ।
 ଅସୁର ଅଙ୍ଗରେ ପଡ଼ି ଅଗ୍ନି ଝେଳିଲା
 ବାଡ଼ି ମୋଡ଼ି ନାରାଜ ଯେ ଭୂମିରେ ପଡ଼ିଲା । ୪୫୮ ।

କୋପେଣ ଅସୁର ଯେ ପନ୍ଥକା ଶର ବିକ
 ପଣା ଟେକି ପନ୍ଥକେ ଧାମନ୍ତ ଦିଗ ରୁକ । ୪୫୯ ।
 ଦେଖିଣ ନକୁଳ ଯେ ଗରୁଡ଼ା ଶର କଲା
 ଅସୁର ସର୍ପମାନଙ୍କୁ ଦୂରୁ ଶିଳିଦିଲା । ୪୬୦ ।
 ପୁଣିହିଁ ସେ ମେଘାଶୟ ଅସୁର ବିକଳା
 ପବନା ଶରେ ନକୁଳ ତାକୁ ଉଡ଼ାଇଲା । ୪୬୧ ।
 ଶର ଆତପାତରେ ଗଗନ ନ ଦିଶଇ
 ଶ୍ରାବଣ ବରଷା ଜାଣି ଶରକୁଣ୍ଡି ହୋଇ । ୪୬୨ ।
 ଯେକକୁ ଆରକେ ଶର ବିକ୍ଷ ନିବାରନ୍ତି
 କେହି କାହାକୁ ନିଓଛ ସମାନ ଅଟନ୍ତି । ୪୬୩ ।
 ଯେ ଯାହାର ଛୋଟେ ଆଇ ଅପାଲଟି ଶର
 ସେହି ବିକଳୁ ତାହା ହୋଇଣ ନିଷ୍ଠୁର । ୪୬୪ ।
 ଶର ଆତପାତେ ନ ଦିଶଇ ରଣଭୂଇଁ
 ଯେକ ଶରକୁ ସେ ଯେ ଆରେକ ନିବାରଇ । ୪୬୫ ।
 ଭିନି ଦିବସ ଭିନି ରାସ ଯୁଦ୍ଧ ହେଲା
 କେହି କାହାକୁହିଁ ଯୁଦ୍ଧେ ଜଣି ନ ପାରିଲା । ୪୬୬ ।
 ଶରଙ୍କର ଆତପାତ ଶୁଣିଯୋଷ ନାଦ
 ଶୂନ୍ୟ ପୁରୁଷେ ଶୂନ୍ୟରେ ହୋଇଲେ ତବଦ । ୪୬୭ ।
 ପ୍ରଳୟ କାଳ ଜାଣିଣ ଶରଙ୍କ ଗର୍ଜନ
 ଦିବାସର ଗଲାନ ହୋଇଲା ସପ୍ତଦିନ । ୪୬୮ ।
 ବିଜୁଳ ଝଟକି ଜାଣି ଶରଙ୍କର କାନ୍ତି
 ଘଡ଼ଘଡ଼ ପ୍ରାୟେକ ସେ ଶବଦ କରନ୍ତି । ୪୬୯ ।
 ଯେକ ବିକଳାରେ ଶର ଆରେକ ନିବାରେ
 କାହାର ଶର କାହାର ନ ବାଜେ ଶରରେ । ୪୭୦ ।
 ବିକ୍ଷ ବିକ୍ଷ ଅସମର୍ଥ ହେଲେ ବେନ ଜନ
 ନୁହଇ ନିବାର ଶର ଶରରେ ଭେଦନ । ୪୭୧ ।
 ବେଳୁଁବେଳ ସମର କରନ୍ତି ମହାଘୋର
 ଦୁହେଁ ମହାଛନ୍ଦୀ ସେ ସେ ଅଟନ୍ତି ଧନୁର୍ଦ୍ଧର । ୪୭୨ ।

କାଣ୍ଡରେ ନକୁଳ ଦେହ ହୋଇଲା ନି ଗୁରୁ
 କାଣ୍ଡାୟେ ଦେହୁଁ ରକ୍ତ ଝର ଝର ବହି । ୪୭୩ ।
 ମହାହୋଷେ ନକୁଳ ଶରନ୍ତ ପ୍ରହାରଲ
 ଅସୁରର ଶରୀରକୁ ବିକୋଡ଼ କାଟିଲା । ୪୭୪ ।
 ରକତରେ ଜର ଜର ସେ ବେନଙ୍କର କାୟେ
 କେହି କାହାକି ନ ଦୁଃଖି ବେନ ପାୟେ । ୪୭୫ ।
 ସହସ୍ରେକ ଶସ ଶର ନକୁଳ ପେଷିଲ
 ଅସୁର ଶରୀରକୁ ସେ ବିକୋଡ଼ କାଟିଲା । ୪୭୬ ।
 ପୁଣିହିଁ ନକୁଳ ବଜ୍ରାଶର ପ୍ରହାରଲ
 ଅସୁରର ଶରକୁ ସେ କାଟି ପକାଇଲା । ୪୭୭ ।
 ବେକ ସଳଖରୁ ବାଣ ଗଲଗଲ ସହୁଁ
 ମୁଣ୍ଡ ଛୁଣ୍ଡି ଭୂମିରେଣ ପଡ଼ିଲକ ତହୁଁ । ୪୭୮ ।
 ପୁଣି ଗର୍ଭ ଭିତରୁ ଶିରେକ ବାହାରଲ
 ଦେଖିଣ ନକୁଳ ମନେ ମହାହୋଷ କଲ । ୪୭୯ ।
 ପୁଣିହିଁ ନକୁଳ କୋପେ ଅର୍ଦ୍ଧଚନ୍ଦ୍ର ପେଶି
 ସେ ଶିର ଛୁଣ୍ଡିଣ ଭୂମିରେ ପଡ଼ିଲକ ଆସି । ୪୮୦ ।
 ପୁଣି ଶିର କମଳ ତା ଗର୍ଭୁଁ ଉପୁଜିଲ
 ଦେଖିଣ ନକୁଳକରୁ ବୁଦ୍ଧି ନ ଖୁରଲ । ୪୮୧ ।
 ମନେ ବିରୁରର ଯେ ଅନିବାର ଅସୁର
 କି ବିରୁର କରିଣ ଅଛନ୍ତି ଚନ୍ଦ୍ରଧର । ୪୮୨ ।
 ପୁଣି ଇନ୍ଦ୍ରାଶର ନକୁଳ ବିଚେ ଟାଣି
 ପ୍ରଚଣ୍ଡାସୁର ଶିର ପକାଇଲ ଦାଣି । ୪୮୩ ।
 ପୁଣି ଶିର ଉଦର ଭିତରୁ ବାହାରଲ
 ଧନୁ ଧରି ନକୁଳ ସଙ୍ଗତେ ଯୁଦ୍ଧ କଲ । ୪୮୪ ।
 ନକୁଳର ଦେହେ କାଣ୍ଡ ହୋଇଲା ନି ଗୁରୁ
 ରକତ ବହି ପଡ଼ଇ ଯେ ଧାର ଧାର ହୋଇ । ୪୮୫ ।
 ନକୁଳ ବିରୁର କରେ କି ବୁଦ୍ଧି କରିବି
 କେମନ୍ତ ପ୍ରକାରେଣ ଯେ ଅସୁର ସହାରବି । ୪୮୬ ।

୪୭୪।୨ ବିକୋଡ଼ — ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ କରି କାଟିବା । ୪୮୨।୧ ଅନିବାର — ଦୁର୍ଦ୍ଦଶ ।

ପୁଣି ପଶୁପଦ ବାଣ ବିନ୍ଧିଲ ନକୁଳ
 ଅସୁରର ଛୁଣ୍ଡିଗଲ ଶିର ସେ କମଳ । ୪୮୭ ।
 ପୁଣି ଗର୍ଭରୁ ଶିରେକ ହେଲ ତଳଷଣ
 ବିନ୍ଧଇ ଅସୁର ସେ ସେ ଅନିବାର ବାଣ । ୪୮୮ ।
 ଯେ ବିଧିରେ ଶତେବାର ଶିର ତା ଛୁଣ୍ଡିଲ
 ପୁଣ ପୁଣ ଗର୍ଭରୁ ତା ଶିର ବାହାରଲ । ୪୮୯ ।
 ନକୁଳ ମୁଖକୁ ଗୁହଁ ବୋଲଇ ଅସୁର
 ଯେ ଶରମାନଙ୍କେ କାହିଁ ମୃତୁ ଯେ ମୋହୋର । ୪୯୦ ।
 ଶିର ଛୁଣ୍ଡିଗଲେ ମୁଁ ରେ ଯଦ୍ୟପି ମରନ୍ତି
 ଯେତେ ଦିନ ଯାୟେ କି ଯେ ପୃଥିବୀରେ ରହିଥାନ୍ତି । ୪୯୧ ।
 ସବୁ ସୁରଗଣେ ବେଢ଼ି ମାରଥାନ୍ତେ ମୋତେ
 ତୁ ଯେ କଥାମାନ ପୁଣ ନ ବିରୁରୁ ଚିତ୍ତେ । ୪୯୨ ।
 ତୋହୋର ଦ୍ଵାଧରେ କାହିଁ ମୋହୋର ମରଣ
 ଯମପୁରକୁ ତୋତେ ରେ ପେଶିବି ସ୍ଵେଦ୍ଵକ୍ଷଣ । ୪୯୩ ।
 ଯେତେ ବୋଲୁଁ ଅସୁର ବିନ୍ଧଇ ଶରମାନ
 ଅତି ବିମୁଖ ହୋଇଲି ମାତ୍ରୀର ନୟନ । ୪୯୪ ।
 ନ ପାରିଲେ କିସଟି ବୋଲିବେ ଦାମୋଦର
 କି ବୋଲି ବୋଲିବେ ମୋତେ ଅର୍ଜୁନ ଠାକୁର । ୪୯୫ ।
 ଶ୍ରୀମସେନ ଠାକୁରେ ବହୁତ ହିଁଦାସିବେ
 ଶୁଣିଣ କଉରେବେ ଯେ ଉପଦାସ କରିବେ । ୪୯୬ ।
 ମରଣରୁ ଲଜ୍ଜା ମୋତେ ଅଧିକ ହୋଇବ
 ନ ଜାଣି କି ମୋତେ ପଠାଇଲ ସହଦେବ । ୪୯୭ ।
 ଯେମନ୍ତ ଭାବଣ ମନେ ବିସ୍ଫୁର୍ତ୍ତ ହୋଇଲ
 କରପଦ ଯୋଡ଼ି ମାତଳିକ ପୁଛା କଲ । ୪୯୮ ।
 କି ବୁଦ୍ଧି କରିବି ହୋ ମାତଳି କହ ମୋତେ
 ଛୁଣ୍ଡିବାର ମୁଣ୍ଡ ପୁଣ ଗର୍ଭୁଁ ଉତ୍ତପତ୍ତି ସେ କେମନ୍ତେ । ୪୯୯ ।
 ଯେତେ ଶର ସେ ଅସୁର ମୋତେ ପ୍ରହାରଇ
 ମମ ଅଙ୍ଗେ ଭେଦଇ ସେ ବିଅର୍ଥ ନ ଯାଇ । ୫୦୦ ।

ଦାୟେ ଅନ୍ତରାଳ ହୋଇ ମୋହୋର ଶରୀର
 କେମନ୍ତେ ମାତଳ କହ ମରବ ଅସୁର । ୪୦୧ ।
 ମାତଳ ବୋଇଲ ଶୁଣ ସାବଧାନ ହୋଇ
 ଯେମନ୍ତେ ମରବ ସେ ତାହା ଜାଣିଅଛୁ ମୁହିଁ । ୪୦୨ ।
 ଯେତେବେଳେ ସଦାଶିବଙ୍କୁ ଯେ ସେବାକଲ
 ସେବାରେ ମନାଇ ବର ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେ କଲ । ୪୦୩ ।
 ବୋଇଲ ସ୍ବାମୀ ଅମର ହେବ ମୋର କାୟେ
 ଅସୁ ହୋଉ ବୋଲଣ ବୋଇଲେ ଦେବରାୟେ । ୪୦୪ ।
 ଆବର ବର ମାଗିଲ ପ୍ରଗଣା ଅସୁର
 ଦେବ ଦାନବ ମାନବେ ମୃତୁ ନୋହୁ ମୋର । ୪୦୫ ।
 ସଦାଶିବ ବୋଇଲେ ରେ ତାହାହିଁ ଅସୁ ହୋଉ
 ସମର ଭୁଇଁରେ ତୋର ଭୟହୁଁ ନ ଥାଉ । ୪୦୬ ।
 ଅସୁର ବୋଇଲା ସ୍ବାମୀ ଯେ ମୃତୁମଣ୍ଡଳ
 ଯେଥୁ ଜନ୍ମ ଲଭିଲେ ମରବ ଆଶଶ୍ରୁଳ । ୪୦୭ ।
 ଜନମ ହୋଇଲେତ ଅବଶ୍ୟ ମୃତୁ ହୋଇ
 କେଉଁଠା ପ୍ରକାରେ ମୁଁ ମରବ କହ ତାହି । ୪୦୮ ।
 ଶିବ ବୋଇଲେ ମୁଣ୍ଡ କାଟିଲେ ନ ମରବୁ
 ବୁକୁ ଫୁଟିଲେ ତୁ ପୁଣ ବନାଶ ହୋଇବୁ । ୪୦୯ ।
 ଅଗ୍ନିଶର ଦେନ ଅବା ତୋତେ ଯେ ମାରବ
 ଅଙ୍ଗ ଜଳଗଲେ ତୋର ମରଣ ହୋଇବ । ୪୧୦ ।
 ଯେସନ ବଚନ ଯହୁଁ ମାତଳ କହଲ
 ନକୁଳର ମନ ମଧୁ ସୁଗନ୍ଧ ଶୁଭଲ । ୪୧୧ ।
 ଶୋଣ ଭିତରୁ ସେ କାଟିଲା ଅଗ୍ନିଶର
 ଗୁଣେ ବସାଇଲା ତାହା ନକୁଳ କୁମାର । ୪୧୨ ।
 ଆକର୍ଷି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯହୁଁ ଗୁଣ ଓଟାରିଲା
 ପ୍ରଗଣ ଅନଳ ଶିଖା ଆକାଶେ ଘୋଟିଲା । ୪୧୩ ।
 ଦ୍ରୋଣ ଗୁରୁ ସୁମରଣ ଶୁଭନ୍ତେ ନାଶକ
 ପ୍ରଗଣାସୁର ଶରୀର ହୋଇଲା ଦହକ୍ୟ । ୪୧୪ ।

ମନ୍ତ୍ରୀ ସଙ୍ଗେ ଦହନ ହୋଇଲା ରଥ ଆଦି
 ନକ୍ଷତ୍ରକ ହୋଇଲେ ଅମରେ ଜନ୍ମୋତ୍ତେଜ । ୪୧୫ ।
 ଯହୁଁ ସେ ମହା ଅସୁର ହୋଇଲ ବନାଶି
 ଦେଖିଣ ନୃତ୍ୟ କଲେ ନାରଦ ମହର୍ଷି । ୪୧୬ ।
 ତାହା ଦେଖି ମାତଳ ଯେ ଆନନ୍ଦ ହୋଇଲ
 ନକୁଳ କୁମରକୁ ବହୁତ ପ୍ରଶଂସିଲ । ୪୧୭ ।
 ଶୁଣ ହୋ ବଳଙ୍କ ରଜା ବୋଲନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
 ଯେସନେକେ ପ୍ରଗଣା ହୋଇଲ ବନଶ୍ୟତ । ୪୧୮ ।
 ଅସୁର ମରବା ଦେଖି ନାରଦେ ଚଳିଲେ
 ସୁଧର୍ମା ସଗ୍ରରେ ଯାଇଁ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ । ୪୧୯ ।
 ସଗ୍ର ମଣ୍ଡାଈଣ ଯେ ବସିଛି ସୁରନାଥ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ ନାରଦ ଚପୋବନ୍ତ । ୪୨୦ ।
 ନାରଦଙ୍କ ହରଷିତ ଜାଣି ବକ୍ରପାଣି
 ପଶୁରନ୍ତି କାହିଁ କିସ ଦେଖିଅଛୁ ପୁଣି । ୪୨୧ ।
 ନାରଦେ ବୋଇଲେ ଯେ ନକୁଳ ମହାଶର
 ସ୍ବର୍ଗେ ପଶନ୍ତେ ଧର୍ମିଲ ପ୍ରଗଣା ଅସୁର । ୪୨୨ ।
 ସାତ ଦିନ ସାତ ରାତ୍ର ଯୁଦ୍ଧ ସେ ଯେ କଲ
 ସାଗରେକ ଯୋଦ୍ଧାକୁ ସେ କଷ୍ଟତେ ଜିଣିଲ । ୪୨୩ ।
 ପ୍ରଗଣାସୁରକୁ ସେ ବଧଲ ନକୁଳ
 ଦେଖା ଶୁଣା ନାହିଁ ଯାହା ଦେଖିଲ ଆଶଶ୍ରୁଳ । ୪୨୪ ।
 ଯେହା ଶୁଣି ସୁରରାୟେ ଆନନ୍ଦ ହୋଇଲେ
 ନକୁଳ କୁମାରକୁ ପ୍ରଶଂସା ବହୁ କଲେ । ୪୨୫ ।
 ସ୍ବର୍ଗପୁରେ ଜୟ ଜୟ ଶବଦ ଶୁଭଲ
 ପଦ୍ମ ପୁଷ୍ପ ପ୍ରାୟେ ଇନ୍ଦ୍ର ମୁଖ ବିକାଶିଲ । ୪୨୬ ।
 ବସନ୍ତ ବହୁଲା ଚନ୍ଦ୍ର ଧୀର ଧୀର ହୋଇ
 ଅନେକ ସାନନ୍ଦ ହେଲେ ସ୍ବର୍ଗବାସୀ ତହିଁ । ୪୨୭ ।
 ସଗ୍ର ମଣ୍ଡାଈଣ ସୁରରାୟେ ବିଜେକଲ
 କୃତସ୍ତୁତିକି ଯେ ଇନ୍ଦ୍ର ହକାର ଆଣିଲା । ୪୨୮ ।

ତେଜଶ କୋଟି ଦେବତା ସମସ୍ତେ ଅଛନ୍ତି
 ସୁଧର୍ମ ସଭାରେ ଯେ ସମସ୍ତେ ବିଜେକଲେ । ୫୭୯ ।
 କପିଳାସୁଁ ଶୁଣିରେ ଅଛନ୍ତି ବେଗ ହୋଇ
 ସୈନ୍ୟାଦଶ କୋଟି ଶିବଗଣ ସଙ୍ଗେ ଲାଲ । ୫୮୦ ।
 ଯେ ଯାହାର ମତେ ସଭାମଧ୍ୟେ ବିଜେକଲେ
 ଯଶୋବନ୍ତୀ ପୁରୁଷ ବେଦବ୍ରହ୍ମା ଯେ ଅଛନ୍ତି । ୫୮୧ ।
 ଦେଶିଣ ଦେବତାମାନେ ଶିରେ କର ଦିଲେ
 ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଆସନରେ ବସାତା ବିଜେକଲେ । ୫୮୨ ।
 ବ୍ରହ୍ମା ପୁରୁଷ କଲେ ସେ ଇନ୍ଦ୍ର ମୁଖ ଶୁଣି
 ପ୍ରଚଣ୍ଡା ଅସୁର ମଲା ସୁଗେ ଭଲ ନାହିଁ । ୫୮୩ ।
 ବୃହସ୍ପତି ଆଗ୍ୟାଂ ଦିଲେ ଶୁଣି ସୁରଗଣ
 ନକୁଳ କୁମାରକର ଦକାଶ ଆଶ । ୫୮୪ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ହିଁ ବୋଇଲେ ସୁରସେନ ବେଗେ ଯାଉ
 ଆମ୍ଭ ଆଗ୍ୟାଂ ଅଛୁ ବୋଲି ନକୁଳକୁ କହୁ । ୫୮୫ ।
 ଆଗ୍ୟାଂ ପାଇ ଗନ୍ଧର୍ବ ବହନ ଚଳିଗଲା
 ନକୁଳ ଗୁମୁରେ ଯାଇଁ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା । ୫୮୬ ।
 ବୋଇଲା ବାସବଙ୍କର ଆଗ୍ୟାଂ ଅଛୁ ତୋତେ
 ମୁଁ ଆସିଅଛୁ ଯେନ ଯିବଇଁ ସଙ୍ଗେ । ୫୮୭ ।
 ସୁରସେନ ମୁଖରୁ ସୈନ୍ୟାନେକ ବାକ୍ୟ ଶୁଣି
 ମାତଳିକ ଶୁଣି ବୋଲଇ ମୁଦୁବାଣୀ । ୫୮୮ ।
 ବୋଇଲା ଦୃଢ଼ ନବରେ ଯିବା ଆମ୍ଭେ ଶରେ
 ଶରୀ ଠାକୁରଣୀ ଛନ୍ତି ତାହାର ମନ୍ଦିରେ । ୫୮୯ ।
 ତାହା ଶୁଣି ମାତଳି ଯେ ସନମତ କଲା
 ରଥ ସାଜି ନକୁଳ କୁମାର ବିଜେକଲା । ୫୯୦ ।
 ମାତଳି ଯେ ସୁରସେନ ରଥରେ ବସିଲେ
 ଜେନାବଳୀ ପୁରକଇଁ ରଥ ବାହନେଲେ । ୫୯୧ ।
 ସେ ପୁରଜନକୁ ଯାଇଁ ପୁରୁଷ କାରତ
 ତୁମ୍ଭେ ଜାଣ କେଉଁଠାରେ ଅଛନ୍ତି ଶରୀମାତ । ୫୯୨ ।

ଉଗରେ ବୋଲନ୍ତି ସେ ଅସୁର ପୁରେ ନାହିଁ
 ଅରୁଣ ପଦ୍ମ ତଳେ ଛନ୍ତି ମହାଦେଇ । ୫୯୩ ।
 ଉଗରେ ନକୁଳ କହେ କଥାଅ ସେ ବାଟ
 ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ନେଇଣ ବାରେ କରୁଅନି ଭେଟ । ୫୯୪ ।
 ପ୍ରଚଣ୍ଡା ଅସୁର ସ୍ୱର୍ଗକର ଧାଡ଼ି ଦିଲା
 ନକୁଳ କୁମାର ହାଥେ ବଧ ସେ ହୋଇଲା । ୫୯୫ ।
 ସୈନ୍ୟା ଶୁଣି ଉଗରେ କଥାଲେ ବାଟ
 ଶରୀଙ୍କ ନବରେ ଅଛୁ ବଜ୍ରର କବାଟ । ୫୯୬ ।
 ସୈନ୍ୟା ଶୁଣି ଉଗରସ୍ତେ ଆଗରେ ଧାଇଁଲେ
 ଗନ୍ଧର୍ବ ନାଗମାନଙ୍କୁ ସୈନ୍ୟ ଡାକ ଦିଲେ । ୫୯୭ ।
 ବୋଇଲେ କେ ଦ୍ୱାରେ ଅଛୁ ଫିଟାଅ କବାଟ
 ଭେଟ କରି ଆସିଅଛୁ ମଦନାର ଗୁଟ । ୫୯୮ ।
 ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ନନ୍ଦିନୀ ସେ ମଦନା ଗନ୍ଧର୍ବୀ
 ଶରୀଙ୍କ ସେ ସଦ୍‌ବାକ୍ୟରେ ଥାନ୍ତି ସେବ । ୫୯୯ ।
 ସେ ଯାଇ କହିଲା ମାଗୋ ଶରୀ ଠାକୁରଣୀ
 ନକୁଳ ଆସିଣ ତବ ଦ୍ୱାରେ ଅଛୁ ପୁଣି । ୬୦୦ ।
 ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ସେ ଆଗ୍ୟାଂ ଦିଲେ ଫିଟାଅ କବାଟ
 ସୁରସେନ ଅଛଇଁ ଗୋ ଫିଟିଲା ସଙ୍କଟ । ୬୦୧ ।
 ଶରୀ ବୋଇଲେ ଗୋ ସଖୀ ସୈନ୍ୟ କି କଥା କହ
 ସେ ଯେବେ ଅଛଇଁ ସତ ଟିକି ମାନ୍ତ୍ରୀପୁଅ । ୬୦୨ ।
 ଯାଅ ଲୋ କବାଟ କାଢ଼ି ଦିଅ ତୁ ବହନ
 ଲେଖାରେ ନକୁଳ ଅଟଇ ମୋହୋର ନନ୍ଦନ । ୬୦୩ ।
 ସୈନ୍ୟା ଶୁଣି ଗନ୍ଧର୍ବୀ ବହନ ହୋଇ ଗଲା
 ସେ ଯନ୍ତ୍ର କଳିଣୀ ଯାଇଁ ଫିଟାଇଣ ଦିଲା । ୬୦୪ ।
 ବାଟ କଥା ଉଗରେ ଯେ ପଶିଲେ ସଂସାର
 ଶରୀ ଦେଖି କହନ୍ତି ସକଳ ବୁଝାଇ । ୬୦୫ ।
 ମା ଗୋ ଶୁଣିମା ହେଉ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ପାଟରଣୀ
 ପ୍ରଚଣ୍ଡାସୁର ବାହାଳା ସ୍ୱର୍ଗକର ପୁଣି । ୬୦୬ ।

ନକୁଳ ବୋଲଣ ମା ଗୋ ପଶୁର କୁମର
 ସେହି ଯୋଗେ ଆସିଣ ଗୋ ଥିଲୁ ସ୍ୱର୍ଗପୁର । ୫୫୭ ।
 ଶର ଭୂର ଶୁଣିଣ ସେ ନରୋପଲ ବାଟ
 ଅସୁରଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ କଲୁକ ମୋଟ ଶେଷ । ୫୫୮ ।
 ସାତ ଦିନ ସାତ ରାତ ପୈକାକେ ପୁଣିଲୁ
 ପ୍ରଚଣ୍ଡାସୁର ସହିତେ ସବୁ ନାଶ କଲୁ । ୫୫୯ ।
 ପୈବେ ସେ ଆସିବୁ ଆପଣଙ୍କୁ ଘେନିଯିବ
 ଲମ୍ବୁଙ୍କ ଗୁମ୍ଫାରେ ନେଇ ଭେଟ କରାଇବ । ୫୬୦ ।
 ଶୁଣି କରି ଶରୀ ଦେଖ ହୋଇଲେ ଆନନ୍ଦ
 ମୁଖ ବକାଶି ଦଶିଲୁ କ ପୁଣିମାର ଶୁଭ । ୫୬୧ ।
 ଶରୀ ପ୍ରଣୟା କରନ୍ତୁ ଧନ୍ୟ ରେ ନକୁଳ
 ପ୍ରଚଣ୍ଡା ଦାନବ ସେ ଅଟଇ ମହାବଳ । ୫୬୨ ।
 ସତସ୍ତ୍ରର ବାର ସେ ସ୍ୱର୍ଗକୁ ଧାଡ଼ି ଦଲୁ
 ତେଜଶ କୋଟି ଦେବତା କିଅତେ ଜଣିଲୁ । ୫୬୩ ।
 ସତସତୀ ଶଉଣୀ ତାହାର ଅଙ୍ଗବଳ
 ପୈକାକା କେମନ୍ତେ ତାହା ନାଶିଲୁ ନକୁଳ । ୫୬୪ ।
 ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ମହମା ତୋ ନକୁଳ କୁମାର
 କର୍ତ୍ତି ରୁହାଇଲୁ ତୋର ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ପୁର । ୫୬୫ ।
 ପୈ ସମୟେ ନକୁଳ ସେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
 ଯେତେ ଦୂରୁ ସେ ଶରୀ ଦେଖା ସେ ଦଶିଲେ । ୫୬୬ ।
 ସେହିଠାରୁ ପାୟେ ପଡ଼ି ଶୋଇଲେ ବହନ
 ଶରୀ ଡାକ ଦିଲେ ସେ ଉଠ ଉଠ ରେ ନନ୍ଦନ । ୫୬୭ ।
 ନ ଉଠଇ ନକୁଳ କରଇ ନିଉସ୍ତୁଳି
 ଧାଇଁ ଶରୀଦେଖା ସେ ନକୁଳେ ଧରି ତୋଳି । ୫୬୮ ।
 ଆସଣା ଅଞ୍ଚଳେ ଧୂଳିମାନନ୍ତ ହୋଇଲେ
 କର ଧରି ଜାନୁପରେ ନେଇ ବସାଇଲେ । ୫୬୯ ।
 ରୋକିଲେକ ଶରୀ ଦେଖା ହୋଇଣ ବକଳ
 ଗଙ୍ଗା ଯମୁନା ପ୍ରାୟେ ବହେ ଅଶ୍ରୁ ଜଳ । ୫୭୦ ।

ନକୁଳ ବୋଇଲେ ଦୋଷ ଶାନ୍ତିକର ମାୟେ
 ପୈ ତୁମ୍ଭର ପ୍ରସାଦେ ଅସୁରେ ଗଲେ ଶୟେ । ୫୭୧ ।
 ଶରୀ ପ୍ରତିକାର ବାବୁ ପୈ ଘୋର ସଙ୍କଟ
 ମାନ ଉଦ୍ଧରଲୁ ଆସି ଧନ୍ୟ ରେ ତୁ ଗୁଟ । ୫୭୨ ।
 ପୈ ତୋହୋର ଗୁଣ ବାବୁ ସୁଦୃଢ଼ କାହିଁ
 ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ପୁରେ କେ ପୈମନ୍ତ ଦେବ ନାହିଁ । ୫୭୩ ।
 ବହୁତ ପ୍ରଣୟି ଶରୀ ନକୁଳେ ବୋଇଲେ
 କରପସ ଯୋଡ଼ଣ ନକୁଳ ଜଣାଇଲେ । ୫୭୪ ।
 ତୁମ୍ଭର ଆଗ୍ୟାରେ ପୈ ଅସୁର ଶୟେ ଗଲୁ
 ମୁଁ ତୁମ୍ଭର ଭୃଷ୍ୟ ସିନା ଯଶ ଉପକଲୁ । ୫୭୫ ।
 ଶରୀ ବୋଇଲେ ନନ୍ଦନ ନୁହଇକି ତାହି
 ଅମର ସ୍ୱର୍ଗକୁ ବଳା ରକ୍ଷା କଲୁ ତୁହି । ୫୭୬ ।
 ଦୁଃଖୀୟ ସମୋଦ୍ର ଜଣି ସେ ଅସୁର ବଳ
 ପୈକାକେ କେମନ୍ତେ ନାଶ କଲୁ ତୁ ନକୁଳ । ୫୭୭ ।
 ପୈତେ ବୋଲିଣ ନକୁଳ ଶରୀର ଆଉଁଶିଲେ
 ବକ୍ର ଅଙ୍ଗ ହେଉ ବୋଲି ଦେଖାସେ ବୋଇଲେ । ୫୭୮ ।
 ନକୁଳ ବୋଇଲେ ମା ଗୋ ରଥେ ବିଜେ କର
 ଅମର ମଣ୍ଡଳ କଇଁ ଯିବାନା ସଭର । ୫୭୯ ।
 ନକୁଳ ବୋଇଲେ ମା ଗୋ ସ୍ୱର୍ଗ ଠାକୁରାଣୀ
 ତୁମ୍ଭ ବନା ସ୍ୱର୍ଗ ନ ଶୋହଇ ଗୋସାମଣୀ । ୫୮୦ ।
 ନକୁଳ ବରଦେ ଦେଖା ତସଣେ ଉଠିଲେ
 ଅପରାଧୀ ଘେନିଣ ରଥରେ ବିଜେ କଲେ । ୫୮୧ ।
 ରମକାଇ ରଥ ତେଣେ ବାହଇ ମାତଳି
 ପବନଦ୍ରୁ ପୁଷ୍ପେକ ସେ ଗଲା ବେଗେ ଚଳି । ୫୮୨ ।
 ସ୍ୱର୍ଗ ମଣ୍ଡଳରେ ପ୍ରବେଶିତ ହେଲା ସାନ
 ଶରୀ ଦେଖା ପ୍ରବେଶିଲେ ଆପଣା ଭୁବନ । ୫୮୩ ।
 ନିଜ ପୁରେ ପ୍ରବେଶିଲେ ପରିବାରୀ ଘେନି
 ସେ ଯାହା ସେବାରେ ଯାଇଁ ଶୁଣିଲେ କାମିନୀ । ୫୮୪ ।

ନକୂଳ ଘେନଣ ମାତଳ ଚଳଗଲା
 ସୁଧର୍ମ ସଦ୍‌ଗୁଣେ ଯାଇଁ ତକ୍ଷଣେ ମିଳିଲା । ୫୮୫ ।
 ବ୍ରହ୍ମା ବୃହସ୍ପତି ଇନ୍ଦ୍ର ଶିବଙ୍କୁ ଦେଖିଣ
 ପାପେ ପଡ଼ି ଶୋଇଲାକ ମାଦ୍‌ବୀର ନନ୍ଦନ । ୫୮୬ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ବୋଇଲେ ରେ ଉଠ ପଣ୍ଡୁରାଜା ପୁଅ
 ଯାଅ ଚନ୍ଦ୍ରସେନ ହୋ ନକୂଳକୁ ଉଠିଆଅ । ୫୮୭ ।
 ଧାଇଁଯାଇ ଚନ୍ଦ୍ରସେନ ନକୂଳକୁ ଉଠାଇଲ
 କର ଯୋଡ଼ଣ ନକୂଳ ଉଠି ଉଭୟେଲ । ୫୮୮ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ଆଶ୍ୟାଂ ଦିଲେ ସୁଧର୍ମ ସଦ୍‌ଗୁଣ ସେ ଆସ
 ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ନକୂଳ ରେ ପଣ୍ଡୁରାଜ ଶିଷ । ୫୮୯ ।
 ଆସ୍ତ୍ରାନ ଉପରକୁ ନକୂଳ ଉଠିଗଲେ
 ଦେଖି ଅଶ୍ୱିନୀମାରେ କୋଳରେ ଧଇଲେ । ୫୯୦ ।
 ମୁଖରେ ରୁମ୍ଭନ ପିତା ହରଷେ ଦିଅନ୍ତି
 ବ୍ରହ୍ମା ବୃହସ୍ପତି ବହୁ କଲ୍ୟାଣ କରନ୍ତି । ୫୯୧ ।
 ଅମରେଣ ଅଧିକାରୀ ହୋଅ ତୁ ବୋଇଲେ
 ଗଣ ଗନ୍ଧର୍ବ ଦେବତା ଯେତେ ବସିଥିଲେ । ୫୯୨ ।
 ଯେକେ ଯେକେ ହୋଇ ସବେ କଲ୍ୟାଣ ବାଞ୍ଛୁଲେ
 ଯେଥୁ ଅନନ୍ତରେ ଶୁଣ ଅଗସ୍ତି ଭାଷିଲେ । ୫୯୩ ।
 ଅମରେ ନକୂଳ ଶର ପୁରୁଷାର୍ଥ ପାଇ
 ଉଠି ନକୂଳକୁ କୋଳ କଲେ ଶରୀସାଇଁ । ୫୯୪ ।
 ତୋହୋର ହେତୁ ଯେ ସ୍ୱର୍ଗ ରକ୍ଷା ହେଲ ବାବୁ
 ଯେ ଅମର ମଣ୍ଡଳ ଅର୍ଜିଲ ତୋର ସବୁ । ୫୯୫ ।
 ନକୂଳକୁ ପୁରନ୍ଦର ଗଉରବେ କଲେ
 ବହୁ ଅଳଙ୍କାର ତାର ଦେହରେ ଖଞ୍ଜିଲେ । ୫୯୬ ।
 ଦେବାଙ୍ଗ ପାଟେକ ଇନ୍ଦ୍ର ଘେନିଲେ ଆପଣେ
 ନକୂଳର ମସ୍ତକେ ବାନ୍ଧିଲେ ତତକ୍ଷଣେ । ୫୯୭ ।
 ଅଭିଷେକ ବିଧି ପୁରନ୍ଦର ଅଣାଇଲେ
 ସୁଧର୍ମ ସଦ୍‌ଗୁଣେ ଅଭିଷେକ କରାଇଲେ । ୫୯୮ ।

ସବୁ ଦେବଗଣେ ତହିଁ ଆନନ୍ଦ ହୋଇଣ
 ନକୂଳର ଶିରେ ପୁଷ୍ପ ନୃଷ୍ଟି କଲେ ପୁଣ । ୫୯୯ ।
 ଭିତରେଣ ବାରତା ପାଇଲେ ଶରୀଦେଈ
 ଅର୍ଯ୍ୟସ୍ଥାଳୀ ଘେନଣ ଅଇଲେ ମହାମାତ୍ର । ୬୦୦ ।
 ସ୍ୱର୍ଗର ନାୟିକାମାନେ ଛନ୍ଦ୍ର ସଙ୍ଗତରେ
 ସବେ ଆସି ପ୍ରବେଶିତ ହୋଇଲେ ସଭାରେ । ୬୦୧ ।
 ଘାପାବଳୀ ଘେନଣ ନକୂଳେ ବନ୍ଦାଇଲେ
 ଅମର ମଣ୍ଡଳେ ପାଟ ହୋଇଲା ବୋଇଲେ । ୬୦୨ ।
 ଯେତେବେଳେ ବନ୍ଦାଇଲେ ଶରୀ ଠାକୁରାଣୀ
 ଗଣ ଗନ୍ଧର୍ବ ଦେବତା କଲେ ଜୟ ଧ୍ୱନୀ । ୬୦୩ ।
 ଆଶିଷ୍ୟ ତଣ୍ଡୁଳ ଶିରେ ଦିଲେ ବେଦବର
 ଅମରେ ପାଟ ହେଲ ନକୂଳ କୁମର । ୬୦୪ ।
 ରାଜ ଅଭିଷେକ ବିଧି ତକ୍ଷଣେ ସାରିଲେ
 ସକଳ ଦେବତା ଜୟ ଜୟ ଶବ୍ଦ କଲେ । ୬୦୫ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ଆଶ୍ୟାଂ ଦିଲେ ସେ ନକୂଳ ମୁଖ ଗୁହଁ
 ଇନ୍ଦ୍ରାସନେ ବସ ବାବୁ ମୋ କଲ୍ପଣା କିଛି ନାହିଁ । ୬୦୬ ।
 ନକୂଳ ବୋଇଲ ସ୍ୱାମୀ ଯେ କାହୁଁ ହୋଇବ
 ପିତା ଥାଉଁ ଥାଉଁ କାହୁଁ ପୁତ୍ର ରାଜା ହେବ । ୬୦୭ ।
 ସେବକ କାହୁଁ ସାମନ୍ତ ଆସନେ ବସିଛି
 ଯେମନ୍ତ ଯେ ଅବିହତ କହିବା ହେଉଛି । ୬୦୮ ।
 ସେ କଥାକୁ ଅଙ୍ଗୀକାର ନ କଲା ନକୂଳ
 ସଭା ମଉଳିଲ ଗଲେ ଦଶ ଦିଗପାଳ । ୬୦୯ ।
 ଇନ୍ଦ୍ର ଭୁବନେ ନକୂଳ ସପ୍ତଦିନ ରହି
 ଯେଣେ ମନ ବାରୁଣାବନ୍ତକୁ ଯିବାପାଇଁ । ୬୧୦ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ବୋଇଲ ସ୍ୱାମୀ ମୋତେ ଆଶ୍ୟାଂ ଦେବା
 ବାରୁଣାବନ୍ତକୁ ଯିବ ନାହିଁ ନ କରବା । ୬୧୧ ।
 ଶୁଣିଣ ମନ୍ଦବା ସ୍ୱାମୀ ଆନନ୍ଦ ହୋଇଲେ
 ମାତଳକ ଗୁହଁ ଇନ୍ଦ୍ର ବଚନ ବୋଇଲେ । ୬୧୨ ।

ପୁଷ୍ୟକେ ବସାଇ ନକୁଳକୁ ଘେନି ଯାଅ
 ବାରୁଣାବନ୍ତରେ ଶୁଭ ଆସ ପଶୁ ପୁଅ । ୭୧୩ ।
 ଶୁଣିଣ ମାତଳି ଯେ ପୁଷ୍ୟକ ସାଜି ଆଣି
 ନକୁଳ ଦେବ ସମୂହଂ ହୋଇଲ ମେଲଣି । ୭୧୪ ।
 ପୁଷ୍ୟକ ବିମାନେ ଶର ବସିଲୁକ ଯାଇ
 ମାତଳି ସାରଥୀ ରଥ ଅନ୍ତରାଳେ ବାହ । ୭୧୫ ।
 ଧୀରେ ଧୀରେ ଆକାଶରେ ଚଳେ ଦେବରଥ
 ବାରୁଣାବନ୍ତ ନିକଟରେ ଦେଖିଲେକ ପାଥ । ୭୧୬ ।
 ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଦେବ ବିମାନ ଗୋଟାୟେ
 ବାରୁଣାବନ୍ତ ସଲଖୁଂ ଆକାଶୁଂ ଖସାୟେ । ୭୧୭ ।
 ଭୀମସେନ ବୋଇଲୁ ଯେ କେଉଁଠି ରାକ୍ଷସ
 ମୋତେ ଆଗ୍ୟାଂ ଦିବା ସ୍ୱାମୀ କରିବଇଂ ନାଶ । ୭୧୮ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ବୋଇଲେ ଭୀମ ଯେ ତୋର ପ୍ରକୃତ
 କେ ଅବା କେଣିକି ଯାୟେ ତୁ ବୋଲୁ ଅମାତ । ୭୧୯ ।
 ସହଦେବ ଶୁଣିଣ ହସିଲେ କର କର
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ପରୁରନ୍ତୁ ଶୁଣ ଭାଇ ମୋର । ୭୨୦ ।
 ଯେ ବିମାନ କାହାର କେ ଯାଉଅଛି କାହିଁ
 ଶୁଣି କରପସ ଯୋଡ଼ ସହଦେବ କହଇ । ୭୨୧ ।
 ସ୍ୱାମୀ ନକୁଳ ଠାକୁର ଯେ ସ୍ୱର୍ଗେ ଯାଇଥିଲେ
 ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଅସୁରକୁ ଅମରେ ବଧ କଲେ । ୭୨୨ ।
 ସ୍ୱର୍ଗେ ପାଟ ବାନ୍ଧିଲେ ସକଳ ଦେବତାୟେ
 ଶରୀ ସହତରେ ଅର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଦିଲେ ଦେବରାୟେ । ୭୨୩ ।
 ବିଦାୟ ହୋଇ ଆସନ୍ତୁ ତୁମ୍ଭର ଗୁମୁକୁ
 ବ୍ରହ୍ମାଦି ଲେଖୁଛନ୍ତି ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ । ୭୨୪ ।
 ଶୁଣି ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଠାକୁରେ ତକ୍ଷଣେ ଉଠିଲେ
 ସିଂହଦ୍ୱାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ ସଧୀରେ ଚଳିଗଲେ । ୭୨୫ ।
 ପଛେ ପଛେ ଗୋଡ଼ାନ୍ତ ଆବର ଛନ ଭାଇ
 ଆକାଶକୁ ଦେବରଥ ସଧୀରେ ଖସଇ । ୭୨୬ ।

ବାରୁଣାବନ୍ତରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶିଲା ଯାନୁଆରୀ
 ରଥରୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲା ମାୟା ରମ୍ୟନ । ୭୨୭ ।
 ଯେତେବେଳେ ଯୁଦ୍ଧେଷୁକି ନକୁଳ ଦେଖିଲୁ
 ବିନତି କରିଣ ପାୟେ ପଡ଼ିଣ ଶୁଭିଲ । ୭୨୮ ।
 ନ ଉଠଇ ନକୁଳ ଭୂମିରେଣ ଲେଟି
 ଧାଇଁ କୋଳ କରିଣ ଯେ ତୋଳିଲେ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ । ୭୨୯ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ତୋଳନ୍ତେ ତହୁଂ ନକୁଳ ଉଠିଲୁ
 ଭୀମ ଅର୍ଜୁନର ପାଦେ ନମସ୍କାର କଲୁ । ୭୩୦ ।
 ଧାଇଁଣ ଭୀମସେନ ନକୁଳ କୋଳ କରି
 ସହଦେବ ଲେଟିଲୁ ନକୁଳ ପାଦ ଧରି । ୭୩୧ ।
 ତକ୍ଷଣେ ଭାଇକି ସେ ନକୁଳ ଉଠାଇଲେ
 ସେ ଶୁଣି ପାଶୁବେ ମାତଳିକି ମାନ୍ୟ କଲେ । ୭୩୨ ।
 ଛତୁଜଣେ ସଙ୍ଗ ହୋଇ ଗଲେ ଆସ୍ତାନକୁ
 ମାତଳି କହିଲୁ ସଙ୍ଗ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଦେବକୁ । ୭୩୩ ।
 ପ୍ରଚଣ୍ଡାସୁର ମାରବା ଶରୀକି ଆଣିବା
 ତେଜଶ କୋଟି ଦେବତା ପାଟକୁ ବାନ୍ଧିବା । ୭୩୪ ।
 ସକଳ ଚରଣ ସେ କହିଲୁ ଦେବପୁତ୍ର
 ଶୁଣିଣ ଶୁଣି ଭାଇ ଯେ ହୋଇଲେ ଆନନ୍ଦିତ । ୭୩୫ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁକିଠାରୁ ସେ ମାତଳି ବିଦାୟେଲା
 ରଥ ବାହୁଡ଼ାଇ ସେ ସ୍ୱର୍ଗକୁ ବାହୁଲା । ୭୩୬ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଅଗ୍ରତେ ସଙ୍ଗ କହିଲା ବାରତ
 ସ୍ୱର୍ଗ ପୁରେ ଆନନ୍ଦେ ରହିଲେ ଶରୀକାନ୍ତ । ୭୩୭ ।
 ବଇବସୁତ ମନୁ ଆଗେ କହିଲେ ଅଗସ୍ତି
 ସ୍ୱର୍ଗରେ ପାଇଲା ପାଟ ମାୟାର ସନ୍ତତି । ୭୩୮ ।
 ଶୁଣି ବଇବସୁତ ମନୁ କୃତକୃତ୍ୟ ହେଲା
 ଯେ ଆଦିପର୍ବରେ ଯେତେ ଚରଣ ଶୁଣିଲା । ୭୩୯ ।
 ତଦନ୍ତରେ ମଧ୍ୟପର୍ବ ହୋଇବ ଲେଖନ
 ଆଦିପର୍ବ ସଦାନୁୟେ ହୋଇଲା ସପ୍ତର୍ଷି । ୭୪୦ ।

ଜଙ୍ଗେରପୁର ବାସିନୀ ଶ୍ରୀରାମ ସାରଳା
 ସେ ମହାମାୟା ମୋ କଣ୍ଠେ କଲେ ଯହୁଁ ଖେଳା । ୭୪୧ ।
 ମୋତେ ଆଗ୍ୟାଂ ଦଲେ ଲେଖ ଶ୍ରୀ ମହାଭାରତ
 ତେଣୁ କରି ଆଦିପଦ କରିଲ ବଞ୍ଚିତ । ୭୪୨ ।
 ଧର୍ମ ଅର୍ଥ କାମ ମୋକ୍ଷ ଲଭ ପ୍ରାଣୀ ଶୁଣି
 ସେ ସାରଦା ଅନଗୁହେ ଭରତ ବଖାଣି । ୭୪୩ ।
 ସେ ଯାହା କହଇ ତାହା ମୁଁ କରଇ ଲେଖନ
 ମୋର ଦୋଷ ନ ଧରିବ ହେ ବିବେକ ଜନ । ୭୪୪ ।
 ସେ ସାରଦା ବେନ ପାଦତଳେ ଚଉଁ ଧ୍ୟାୟି
 ଶୁଦ୍ରମୁନି ସାବେଳା ଦାସ ପୂଜା ଗୀତେ ଗାଇ । ୭୪୫ ।
 ସୁଜନ ଜନମାନଙ୍କୁ ପୂଜି ନବେଦନ ମୋର
 ଲେଖନକାର ଦୋଷାଦୋଷ ସେ ନ ଧର । ୭୪୬ ।
 ମୁନି ଜନମାନଙ୍କର ମନ ହୋୟେ କାଳେ ଭ୍ରମ
 ମୋ ଶୁର କେତେ ମାତର ନରକ ଅଧମ । ୭୪୭—୧୭୮୩୯ ।

ଆଦିପର୍ବର ଅନ୍ତର୍କ୍ରମ ପାଠ

ମହାଭାରତ ଗିରି ବିବରଣ

ପୃଥୁ ଅନନ୍ତରେ ଶୁଣ କେତେ ଦିନ ଅନ୍ତେ
 ପଞ୍ଚନନ୍ଦନଙ୍କ ଭୁଲେ କୁନ୍ତୀ ଦେଖି ଯାନ୍ତେ । ୧ ।
 ପଦ୍ମ ଶିଖେ ଦେଖିଲେ ବିବର ପଲକେ
 ପରୁରନ୍ତ ସହଦେବେ ଶୁଣୁ ପୃଥୁକେ ପୃଥୁକେ । ୨ ।
 ଶରଣ ମଧ୍ୟେ ପୃଥୁ ମୁନି ଅଛୁ ପୁଣି
 କାଣିଥିଲେ କହ ବାବୁ ମନ୍ତ୍ରୀ ଚୁଡ଼ାମଣି । ୩ ।
 କରଯୋଡ଼ ବିନୟରେ କହେ ସହଦେବ
 ଶୁଣିମା ପୃଥୁ ବିବର କଥା ଆହେ ଦେବ । ୪ ।

କରତଳ ଶୁଣୁଁ କହେ ମନ୍ତ୍ରୀ ଚୁଡ଼ାମଣି
 ହେତା ପୁଣିର ଚରିତ ଶୁଣ ପାଟଣୀ । ୫ ।
 ଅଯୋଧ୍ୟା କଟକେ ଦଶରଥ ବୋଲି ରଘୁ
 ଅପୁତ୍ରିକ ମା ଗୋ ନାହୁଁ ତାହାର ତନୟେ । ୬ ।
 ମହା ବ୍ୟାକୁଳ ଚିତ୍ତରେ ଶ୍ରୀମେ ନୃପମଣି
 ସନ୍ତପ୍ତ ବନେ ନିଷ୍ଠୁଳ ଜୀବନ ପରାଣୀ । ୭ ।
 ବଶିଷ୍ଠେ ବୋଲନ୍ତି ନୁହଁ ବିସ୍ମିତ ନୃନାଥ
 କେମନ୍ତେ ଆସିବେ ପୃଥୁ ଶୁଣୁକ ସୁତ । ୮ ।
 ଲୋମପାଦ ଦଶରଥ ମରଣ ସଙ୍ଗେ
 ବେଶ୍ୟା ପଠାଇ ଆଣିଲେ ଉଷ୍ୟଶୃଙ୍ଗ ଯତ । ୯ ।
 ଶାନ୍ତା ନାମେ ଦଶରଥ ନୃପତି ନନ୍ଦନୀ
 ତାହାକୁ ବିଷ୍ଣୁ ହୋଇଲେ ଉଷ୍ୟଶୃଙ୍ଗ ମୁନି । ୧୦ ।
 କାମାତା, ରଜା ବିକଳ ଦେଖି ଯାଗ କଲା
 ରତ୍ନଭାଣ୍ଡ ବହାଇଣ ଚରୁ ପୁଟାଇଲା । ୧୧ ।
 କୌଶଲ୍ୟା କୈକେୟୀ ସୁମିତ୍ରା ଯେ ତନ
 ଅଟନ୍ତି ସେ ଦଶରଥ ରଜା ପାଟଣୀ । ୧୨ ।
 ଚରୁ ଗ୍ରାସ କଲେ ସୁଖେ ପୃଥୁ ତନ ଯୁବକ
 ତନଙ୍କଠାରୁ ସେ ଶୁର ପୁତ୍ର ଉତ୍ତପତ୍ତି । ୧୩ ।
 ହମେଶ ରଜା ପାଇଲା ଶୁଭେଷି ତନୟ
 ସାହାରେ ହୋଇବ ପୃଥୁ ଶ୍ରୀରାମ ଶତ୍ରୁ । ୧୪ ।
 ଶ୍ରୀରାମ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଆଉ ଭରତ ଶତ୍ରୁ
 ପୃଥୁକା ମିଳିଲେ ବିଶ୍ଵାମିତ୍ର ତପୋଧନ । ୧୫ ।
 ଯାଗ ଚଣ୍ଡା ଅର୍ଥେ ରାମ ଲକ୍ଷ୍ମଣେ ସେ ନେଲେ
 ମନ୍ତ୍ର ସହ ଅସ୍ତ୍ର ଶସ୍ତ୍ର ସବୁ ତାଙ୍କୁ ଦିଲେ । ୧୬ ।
 ପଥେ ଯାନ୍ତେ ତାଡ଼କାକୁ କଲେ ସେ ନିଧନ
 ଅମୋକ୍ଷକୁ ମୋକ୍ଷ କଲେ ଶ୍ରୀରାମ ଲକ୍ଷ୍ମଣ । ୧୭ ।
 ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ମୁନିଙ୍କ ଆଶ୍ରମ
 ଶ୍ରୀରାମ ଲକ୍ଷ୍ମଣ କଲେ ଉଷିକୁ ପ୍ରଣାମ । ୧୮ ।

ମୁନିମାନଙ୍କର ଯଗ୍ୟଂ ରଖିବାହୁକ୍ତଲେ
 ସୁଖ୍ୟାତ ଅର୍ଜୁନେ ରାମ ସଜ୍ଜାକ୍ୟ ମଣ୍ଡଳେ । ୧୯ ।
 ମୁନିମାନଙ୍କର ଶୁଭ ଆଶୀର୍ବାଦ ପାଇ
 ବଶ୍ୟମିତ ମୁନି ତୁଲେ ତହୁଂ ବେନି ଭାଇ । ୨୦ ।
 ବଦେହ ମଣ୍ଡଳେ ଯାଇ ହୋଇଲେ ପ୍ରବେଶ
 ଶ୍ରୀରାମ ଚରଣେ ଶରଣ ଶ୍ରୀ ସାବେଳା ଦାସ । ୨୧ ।
 ବଦେହ ମଣ୍ଡଳେ ହୋସ୍ତେ ସୀତା ସପ୍ତମୁର
 ଅନେକ ଦେଶୁ ମିଳିଲେ ଆସି ଦଣ୍ଡଧର । ୨୨ ।
 ଦେଖନ୍ତୁ ସେ ପୁର ଗୋଟି ଦଶେ ଅତି ଶୋଭା
 କ ଜାଣି ସେ ପୁର ତହୁ କରଣର ଆଶ୍ରା । ୨୩ ।
 ଶ୍ରୀରାମ ପ୍ରବେଶ ହେବା ବଦେହ ଶୁଣିଲେ
 ପଟ୍ଟେ ଧୁଳି ଉତ୍ସବେ ପୁର ମଣ୍ଡାଇଲେ । ୨୪ ।
 ବାଟକୁ ଅଇଲେ ନେବା ପାଇଁ ମୁନିବରେ
 ରାମ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ପ୍ରବେଶ ଉତ୍ସବ ନବରେ । ୨୫ ।
 ରାମଙ୍କୁ ଦେଖି ସନ୍ତୋଷ ସର୍ବ ତପୋଧନ
 ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ବସ୍ତୁ କରବେ ଦାନବ ନଧନ । ୨୬ ।
 ସେହି ଶ୍ରୀରାମ ମାନବ ରୂପେ ଅବତାର
 ସେହି ଉତ୍ସାହ କରିବେ ସିନା ମହାବର । ୨୭ ।
 ମୁନିଙ୍କୁ ଦେଖିଣ ରାମ ପ୍ରଣିପାତ କଲେ
 ଅକଳିତ ବଳ ଧନୁ ନେଇ ଦେଖାଇଲେ । ୨୮ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣେ ସେ ଧନୁ କଲେ ରାମ ଆମଞ୍ଚନ
 ବେନିଶସ୍ତ୍ର ହୋଇ ଧନୁ ଗୋଟି ହେଲା ଭଗ୍ନ । ୨୯ ।
 ଶବଦରେ କମ୍ପି ଲାକ ସପତ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ
 ଦଳ ଦଳ ହୋଇଲା ସେ ପୃଥୀ ନବଶସ୍ତ୍ର । ୩୦ ।
 ଧନୁ ଭଗ୍ନ ହେବା ଦେଖି ଜନକ କୁମାରୀ
 ରାମ କଣ୍ଠେ ଲମ୍ଫାଇଲେ ନେଇ ପୁଷ୍ପମାଳ । ୩୧ ।
 ଜନକ ବୋଇଲେ ଦେବ ତୋତେ ମୋ କୁମାରୀ
 ବ୍ରତ ମୋହୋର ଶୁଣିଲେ ହେ କୋଦଣ୍ଡଧାରୀ । ୩୨ ।

ଶୁଣିଣ ସମସ୍ୟା ଦଲେ ରାମ ରୂପଧାରୀ
 ଅଯୋଧ୍ୟାକୁ ଦୂତ ପଠିଆଅ ବେଗ କରି । ୩୩ ।
 ମକର କୃଷ୍ଣ ଉତ୍ତମ ଦିନ ଦେଖି ତହୁଂ
 ଅଇଲେକ ପିତା ଦଶରଥ ଥାଠ ବାହୁ । ୩୪ ।
 ବଦେହ ମଣ୍ଡଳେ ଯାଇ ତୁରନ୍ତେ ମିଳନ୍ତି
 ବିବାହ ବିଧି ସ୍ୱୀକାର ବରଣ କରନ୍ତି । ୩୫ ।
 ରୁପା ମଣ୍ଡପ ବେଦରେ ବସି ମୁନିଗଣ
 ସତ୍ୟବାକ୍ୟ ଉଚ୍ଚାରଣ କରନ୍ତି ବରଣ । ୩୬ ।
 ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ କଲେ ସୀତାଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ
 ଭରତଙ୍କୁ ମାଣ୍ଡବୀ ସେ ଜନକ ରାଜନ । ୩୭ ।
 ଲକ୍ଷ୍ମଣେ ଉର୍ମିଳା ଶସ୍ତ୍ରଦିନେ ଶୁଭକାର୍ତ୍ତୀ
 ଶୁଭ ପୁଣେ ଶୁଭ କନ୍ୟା ଦଲେ ମନେ ଚନ୍ଦ୍ର । ୩୮ ।
 ବିଭା ହୋଇ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଅଯୋଧ୍ୟା ଆସନ୍ତେ
 ଓଗାଳିଲେ ତାଙ୍କୁ ଯମଦଗ୍ଧି ସୁତ ପଥେ । ୩୯ ।
 ପରଶୁରାମର ଦର୍ପ ମର୍ଦ୍ଦି ରଘୁବୀର
 ପ୍ରବେଶିଲେ ଦାଶରଥ ଅଯୋଧ୍ୟା ନଗର । ୪୦ ।
 ମୁନିଯଗ୍ୟଂରେ ଦତ୍ୟଙ୍କୁ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ମାର
 ନିଶ୍ଚିନ୍ତେ ଅଯୋଧ୍ୟା ପୁରେ ଥିଲେ ରୂପଧାରୀ । ୪୧ ।
 ଶ୍ରୀରାମ ଶତ୍ରୁଧ୍ୱଂସକ ଦେଖି ଅଳ୍ପ ସୁତ
 ମନେ ମନେ ଭଲନ୍ତି ସେ ରାଜା ଦଶରଥ । ୪୨ ।
 ପୁତ୍ର ଶ୍ରୀରାମ ମୋହୋର ଜଣତେ ବିଶ୍ୱାସ
 ତାହାକୁ ରାଜ୍ୟ ଦେଇଣ ହେବି ସ୍ୱର୍ଗପ୍ରାପ୍ତ । ୪୩ ।
 ବଶିଷ୍ଠଙ୍କୁ ଦେନ ବସି ଭଲେ ନୃପବର
 କରିବ ରାମେ ଅଯୋଧ୍ୟା ରାଜ୍ୟେ ଦଣ୍ଡଧର । ୪୪ ।
 ମକର ଶୁକ୍ଳ ଦଶମୀ ତଥୁ ଗୁରୁକାରେ
 ରୋହିଣୀ ନକ୍ଷତ୍ର ଭୋଗ ଅଟେ ସେ ଦିନରେ । ୪୫ ।
 ଶୁକ୍ଳ ନାମେ ଯୋଗ ବବ ନାମରେ କରଣ
 ନରପତି ହେବାର ସେ ଅଟେ ଶୁଭଦିନ । ୪୬ ।

ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ଅଭିଷେକ ଶୁଣିଣ ମନ୍ତ୍ରଣ
 କୈକେୟୀ ଆଗେ କହଇ ତାର ହୃଦ କରି । ୪୭ ।
 ଆଗେ ରଘୁଣୀ ପ୍ରସାଦେ ରାମ ହେବ ରାଜା
 ତୋହୋର ପୁଅ କରିବ ତାର ପାଦ ପୂଜା । ୪୮ ।
 ଅନେକ ପ୍ରକାରେ ତାକୁ କହିଲା ମଣାଇ
 ଶୁଣିଣ କୈକେୟୀ ରାଣୀ ରାଜାକୁ କହଇ । ୪୯ ।
 ପୁତ୍ର ବର ଦେବା ସତ୍ୟେ ସତ୍ୟ କରି ରାମ
 ଶ୍ରୀରାମକୁ ବନ, ରାଜ୍ୟ ଭରତକୁ ଦିଅ । ୫୦ ।
 ଶ୍ରୀରାମ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ତତ୍ତ୍ୱ ଗଲେ ବନବାସେ
 ସଙ୍ଗରେ ଜାନକୀ ଶୋଭାପାନ୍ତି ତାଙ୍କ ପାଶେ । ୫୧ ।
 ଦରସ ହୋଇଣ ଭଜି ଜଣ ଚଳଗଲେ
 ରାମ ନ ଦେଖିଣ ରାଜା ମରଣ ଲଭିଲେ । ୫୨ ।
 ମୃତଶବକୁ ସଂସାର ଭରତ ଶମ୍ଭୁ ଦ
 ବଶିଷ୍ଠ ମୁନ ସହଚରେ ଗଲେ ଘୋର ବନ । ୫୩ ।
 ରାମଙ୍କୁ କହିଲେ ପାଇଁ ଶମ୍ଭୁ ଦ ଭରତ
 ଶୁଲନ୍ତ ଅଯୋଧ୍ୟା ପୁରେ ହେବ ନରନାଥ । ୫୪ ।
 ସେତେ କହିଲେ ଶ୍ରୀରାମ ନ ଆସିଲେ ଫେରି
 ବାହୁଡି ଅଇଲେ ଦୁହେଁ ଅଯୋଧ୍ୟା ନଗର । ୫୫ ।
 ତତ୍ତ୍ୱ ଗମନ୍ତ ବସିନ ମଧ୍ୟେ ଦାଶରଥ
 ରହିଲେକ ପଞ୍ଚବଟୀ ବନେ ସୀତାପତି । ୫୬ ।
 ପୁତ୍ର ପୁର୍ଣ୍ଣାକ୍ଷୀ ତତ୍ତ୍ୱ ବାସ କରିଥିଲା
 ଯେହୁ ସମୟେ ଆସିଣ ଭପସ୍ଥିତ ହେଲା । ୫୭ ।
 ହାବ ଶବ ଦେଖାଇ ସେ ରାମଙ୍କ ଅଗ୍ରତେ
 ବୋଲଇ ବଳସ ଭୁବେ ମୋହୋର ସଙ୍ଗରେ । ୫୮ ।
 ତଦନ୍ତେ ରାମ ବୋଲିଲେ ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କୁ ଡାକ
 ସଂଯୋଗର ଦଣ୍ଡ ଯେବେ ଦିଅ ଯେ ମୁରାଜି । ୫୯ ।
 ତତ୍ତ୍ୱ ସେ ତାହାର ନାକ କାନ ଦିଲେ ଛେଦ
 ଉରେ ଅସୁର ପଳାଇଗଲା କାନ୍ଦ କାନ୍ଦି । ୬୦ ।

ରାବଣେଶ୍ୱର ଅଗ୍ରତେ କହିଲା ସମସ୍ତ
 ଯତ୍ନ ବେନ ଭାଇ କଲେ ଦୈତ୍ୟନକ କୃତ୍ୟ । ୬୧ ।
 ଖର ଦୁଷଟ ସିଂହୀ ମୂଳେ ସେନାପତି
 ସେ ବେନ ତପସ୍ୱୀ କଲେ ସର୍ବ ବିନଶ୍ୟତ । ୬୨ ।
 ଶୁଣିଣ ରାବଣେଶ୍ୱର କୋପେଣ ପ୍ରତପ୍ତ
 ଆଜି କାଟିବଇଁ ବେନ ଯତ୍ନଙ୍କର ମୁଣ୍ଡ । ୬୩ ।
 ପୁଷ୍ୟକ ରଥ ଆସେହି ଚଳେ ଦଶାନନ
 ଶ୍ରୀରାମର ତେଜ ଦେଖି ବସନ୍ତ ବଦନ । ୬୪ ।
 ଯେହୁ ତ ଅଟଇ ସ୍ୱୟଂ ବସ୍ତୁ ଅବତାର
 ଯେହୁ ହାଥେ ନାଶପିବେ ସକଳ ଅସୁର । ୬୫ ।
 ମୋହୋର ମରଣ ଜାଣ ହୋଇବ ନକଟେ
 ଯେ ଯେ ଜନକ ଦୁହିତା ସ୍ୱୟଂ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଅଟେ । ୬୬ ।
 ମାୟା ମୃଗେକ ତପସେ ଉପାୟଲା ତତ୍ତ୍ୱ
 ଆପେ କପଟେ ତପସ୍ୱୀ ରୂପ ଗୋଟି ବହି । ୬୭ ।
 ଜନକ କୁରଙ୍ଗୀ ଦେଖି ଲୋଭେ ମହାସଙ୍ଗ
 ଶୁଭା କରି ଶ୍ରୀରାମଙ୍କୁ ପାଇଣ ମାଗନ୍ତି । ୬୮ ।
 ମୃଗ ମାରବାକୁ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ତତ୍ତ୍ୱ ଗଲେ
 ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କୁ ସେ ମଢିଆ ଗୋଟି ଜଗାଇଲେ । ୬୯ ।
 ନାଗଜ ପୁରୁଷେ ଧାଈଁ ଧାନ୍ତି ରଘୁବର
 ଅନ୍ତରାଳ ମାର୍ଗେ ମୃଗ ପାୟେ ଖରଇର । ୭୦ ।
 ପଡନ୍ତେ ପାଇ ତା ଅଙ୍ଗେ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ବାଣ
 ରାବେକ ଦିଲା ଶରଣ ରଖ ହୋ ଲକ୍ଷ୍ମଣ । ୭୧ ।
 ରଖ ହୋ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ବୋଲି ଶୁଭେ ଯେଣୁ ବାଣୀ
 ଶୁଣିଣ ବସନ୍ତ ପାଇ ଜନକ ଦୁଲଣୀ । ୭୨ ।
 ବସନ୍ତ ଶରଣେ ଦେଖି ଲକ୍ଷ୍ମଣେ ନଗର
 ବୋଲନ୍ତି ସେ ବେନ ଶବ ବାଣୀ ଚନ୍ଦ୍ର ମୁଣୀ । ୭୩ ।
 ନରପୁଂ ପଡିଲା ସ୍ୱାମୀକୁ ବନେ ଅପରାଧ
 ଶାସ୍ତ୍ର ଶବଦ ଶୁଭକ ତେଣୁ ମନେ ଭୟ । ୭୪ ।

1032

ସୀତାଙ୍କ ବଚନେ ଶର ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଯେ ଗଲା
 ତପସ୍ବୀ ରୂପେ ରାବଣ ସୀତା ହରନେଲା । ୭୫ ।
 ଅଶୋକ ବନେ ଥୋଇଲା ଲଙ୍କାଗଡ଼େ ନେଇ
 ଅଇଲେ ସେ ମୃଗଭର ଘେନି ବେନି ଭାଇ । ୭୬ ।
 ସୀତା ନ ଦେଖି ବ୍ୟାକୁଳ ହେଲା ପଞ୍ଚମନ
 ଖୋଜିଲେ ରାମ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଗହନ ବିପିନ । ୭୭ ।
 ଭ୍ରମି ଭ୍ରମି କିନ୍ତୁ ବ୍ୟାଧିରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
 ସୁଗ୍ରୀବର ସଙ୍ଗେ ତହିଁ ମଇତ୍ର ବସିଲେ । ୭୮ ।
 ଭେଟିଲେ ଶର ହନୁକୁ ଦାଶରଥ ତହିଁ
 ବଜ୍ର କୌପୀନ ଅମୃତ କୁଣ୍ଡଳ ଅଛଇ । ୭୯ ।
 ରାମ ଅବତାରେ ହନୁମନ୍ତ ନିଜ ଭୃତ୍ୟ
 ସୁଗ୍ରୀବର ହତେ କଲେ ବାଳକ ନିପାତ । ୮୦ ।
 ସୀତା ଖୋଜିବାକୁ ରାମ ହନୁକୁ ପେଷିଲେ
 ଚାରି ଯଥପତି ଚାରିଦିଗକୁ ଲୋଡ଼ିଲେ । ୮୧ ।
 ଯମଦଗ୍ଧି ପଦ୍ମରେ ଉଠେ ହନୁମନ୍ତ
 ଉଠନ୍ତେ ପଦ୍ମ ଗୋଟି ହେଲା ରାସାଂଗତ । ୮୨ ।
 ତହିଁ ବିହମିଣ ହନୁ ସେ ମହାଦ ଉଠି
 ଲଙ୍କା ଗଡ଼କୁ ପବନସୁତ ଦିଲା ଦୃଷ୍ଟି । ୮୩ ।
 ବିହମିଣ ତହିଁ ଗଲା ଅଞ୍ଜନାର ସତ
 ପାଦଭରେ ହୋଇଲେ ସେ ଗିରି ରାସାଂଗତ । ୮୪ ।
 ଶୁଣ ସାବଧାନେ କୁନ୍ତଭୋଜର ଦୁହତେ
 ସେହି ବିବର ହୋଇଲା ହନୁ ପାଦଦାତେ । ୮୫ ।
 ମହାଦ ଗିରି ସେହାର ନାମ ଆଗୋ ମାତ
 ଅମୋକ୍ଷ ଜନ ସେଠାରେ ହୁଅନ୍ତି ମୁକତ । ୮୬ ।
 ପାପନାଶିନୀରେ ସ୍ନାନ କଲେ ଶୁଦ୍ଧ କାୟ
 ନ ପାରଇ ପାପୀ ଜନେ ନେଇ ଯମରାୟ । ୮୭ ।

ଶତ ଶତ ଜନ୍ମର ଗୋ ପାପ ଯାଇ କ୍ଷୟ
 ମୁକତ ଗତ ହୁଅନ୍ତି ପ୍ରଭୁ ଦେବରାୟ । ୮୮ ।
 ଶୁଣିଲଟି ସାବଧାନେ ପରୁରଲ ଯାହା
 ରାମାବତାରେ ହନୁର ପାଦେ ହେଲା ସେହା । ୮୯ ।
 ସେ ମହାଭାରତ ଜନେ ଶୁଣ ମନ ଦେଇ
 ଶ୍ରୀହରି ଭକ୍ତ ସାବେଳାଦାସ ଯେ ଲେଖଇ । ୯୦ ।

ଅଚରିତ୍ର

ପଞ୍ଚ ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ଶୀର ପାନ

ଅଗସ୍ତି ମୁନି କହନ୍ତି ପଞ୍ଚ ଯେ ପାଣ୍ଡବେ । ୧ ।
 ବନେ ଭ୍ରମନ୍ତେ ଦେଖିଲେ ଶମ୍ଭୁଙ୍କୁ ସେ ଠାବେ । ୨ ।
 ମୁନିଙ୍କୁ ଆଶ୍ରମେ ଦେଖି କଲେ ନମସ୍କାର
 ସେ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ପରା ପଣ୍ଡୁଙ୍କ କୁମର । ୩ ।
 ଜତୁଢ଼ରୁ ପାର ହେଲ କେହ୍ନେ ପାଞ୍ଚଜଣ
 ହିଂସାଧନ ରାଜା ରାଗ କରିଥିଲୁ ପୁଣି । ୪ ।
 ବଦନ୍ତି ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଠି ଦେବ ଶୁଣ ମୁନିବର
 ହିଂସାଧନର କପଟେ ବହୁ ସୁଖ ମୋର । ୫ ।
 ତାର ପୁଣ୍ୟରୁ ଦେଖିଲ ସିନା ବନ ଘୋର
 ଅନେକ ଶର୍ପେ ବୁଡ଼ିଲା ସେ ମୋହୋର ଶିର । ୬ ।
 ତା ଯୋଗୁଁ ପାଇଲ ସିନା ତୁମ୍ଭର ଦର୍ଶନ
 ତୁମ୍ଭେ ଦେଖିଣ ହେଲା ପାତକ ଦହନ । ୭ ।
 ଆଗ୍ୟାଂ ମାଗନ୍ତି ତାହାଙ୍କୁ ସେ ଚାରି କୁମାର
 ବନେ ଅଛନ୍ତି ଦୁହିତା କୁନ୍ତ ଭୋଜକର । ୮ ।

ମୁନି ବୋଇଲେ ହେ ରାଜା ଶୀର ଖାଇ ଯାଅ
 ଅତୀତ ଆଶିଲେ ଗାଈ ତିଳୋତ୍ତମା ହିଅ । ୯ ।
 ବାହୁରା ଫିଟାଇ ଦେଇ ବସି ତପସ୍ବରା
 ଦୁଇଭାଇ ଦୁହିଁଲେ ସେ ବ୍ୟଗ୍ର ବ୍ୟଗ୍ର କରି । ୧୦ ।
 ପରୁରନ୍ତ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟିର ଶୁଣ ତପସ୍ବରା
 ଯେ ଗାଈ ସନ୍ଦେଶ ମୋତେ କହିବା ବିସ୍ତାରି । ୧୧ ।
 ବଦନ୍ତ ଯତି କପିଳା ହିଅ ଯେ ସୁରଭୀ
 ସୁରଭୀର ନନ୍ଦନା ଯେ ଅଟଇ ଜାହ୍ନବୀ । ୧୨ ।
 ଜାହ୍ନବୀର ନନ୍ଦନା ଯେ ଅଟଇ ବଞ୍ଚଳା
 ବଞ୍ଚଳାର ନନ୍ଦନା ଯେ ଅଟଇ ଚଞ୍ଚଳା । ୧୩ ।
 ବଞ୍ଚଳା ଯେ ଯାଇ କୁଣଦ୍ରୀପକୁ ଚରିଣ
 ଯେ ପାରରେ ଥାଇ ତାର ଦୁହିତା ଯେ ପୁଣ । ୧୪ ।
 ପ୍ରତିଦିନ ଗାଈ ଗୋଟି ଯାଇଣ ଆସଇ
 ଯେ ପାରରେ ହିଅକୁ ସେ ଶୀରପାନ ଦେଇ । ୧୫ ।
 ଯେକ ଦିନକରେ ବଡ଼ ଉଛୁର ହୋଇଲ
 ଚିର ଟାଣିବାରୁ ତଦୁତ୍ତରେ ସେ ଅଇଲ । ୧୬ ।
 ବୋଇଲ ଦୁହିତା ତାର ଶୁଣି ଗୋ ମାତ
 ଆଜି ଶୀର ସ୍ବାଦୁ ମୋତେ ଲାଗେ ଅପ୍ରମିତ । ୧୭ ।
 ସେବୋଲେ ସ୍ତନରେ ଲୁଣ ପାଣି ଲଗିଥିଲ
 ତେଣୁ କରି ବଡ଼ ସ୍ବାଦୁ ତୁଣ୍ଡକୁ ଲଗିଲ । ୧୮ ।
 ବୋଲଇ ବାହୁରା ମାତ ନିଅ ମୋତେ ସଙ୍ଗେ
 ଦେଖିବି ସାଗର ପାଣି କେମନ୍ତେ ସଂଯୋଗେ । ୧୯ ।
 ଆଉ ଦିନ ସେ ହିଅକୁ ସଙ୍ଗରେ ଘେନିଲ
 କଲେ ରଖି ସେ ପାରିକୁ ପୁଣି ଚରିଗଲ । ୨୦ ।
 ମାତାର ଯାଆନ୍ତେ ଶୁଧା ଯଦୁଂ କଟାଳିଲ
 ଲେଭେଣ ବାହୁରା ପାଣିଯାକ ପିଇଦଲ । ୨୧ ।

ସମୁଦ୍ରରେ ପାଣି ନାହିଁ ପଡ଼ିଲ ଶୁଣିଲ
 ଅନେକ ଜୀବଜନ୍ତୁଙ୍କ ପ୍ରାଣ ନାଶ ହେଲା । ୨୨ ।
 ବିଧାତାଙ୍କୁ ଜଣାଇଲେ ତଦୁଂ ଦେବଗଣ
 ମତ୍ସ୍ୟ କଳପ ବିନାଶ ହେଲେ ପଦ୍ମାସନ । ୨୩ ।
 ବ୍ରହ୍ମା ତଦୁଂ କହିଲେକ ଯାଇ ଗୋ ମାତାଙ୍କୁ
 ତୋର ହିଅ ପିଇଦଲା ସମୁଦ୍ର ପାଣିକୁ । ୨୪ ।
 ବ୍ରହ୍ମା ବଚନେ ସୁରଭୀ ଚିତ୍ତ ହେଲା ଦ୍ରବ
 ଶୀର ପ୍ରସରୁ ପୂରିଲା ସମୁଦ୍ର ଗର୍ଭ । ୨୫ ।
 ସତ୍ୟଯୁଗେ ହରି ଶୀର ସମୁଦ୍ର ମନ୍ଥିଲେ
 ଅନେକ ଦ୍ରବ୍ୟ ପାଇଣ ବାଣ୍ଟି ଘେନିଗଲେ । ୨୬ ।
 ସେହି ଅଂଶରେ ନାଭୁଣୀ ଅଟେ ତିଳୋତ୍ତମା
 ଯେହାର ବହିଣୀ ନାମ ଅଟଇ ପୃଥ୍ବୀନା । ୨୭ ।
 ଶୁଣିଣ ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟି ଦେବ ଦରଷ ହୋଇଲେ
 ସ୍ନାନ ତପିଣ ସାରିଣ ଶୀର ପାନ କଲେ । ୨୮ ।
 ବୋଇଲେ ଯେ ଶ୍ରୀମତେନ ଶୁଣ ମୁନିବର
 ରାଜ୍ୟ ଗଲା ଦିନୁ ନାହିଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆହାର । ୨୯ ।
 ଯେହା ଶୁଣି ମୁନି କାମଧେନୁକୁ ଯେ ରାଇ
 ଦୃଷ୍ଟି ତନି ଭାର ଦୁହିଁ ଦଲେ ତପିସାଇଁ । ୩୦ ।
 ଶୁଣିଣ ବସି ସୁଖେ ଶୀର ପାନ କର
 ଶ୍ରୀମତେନ ଯେ ବିରୁର କରଇ ମନର । ୩୧ ।
 ତିନିଜଣ ଖାଇଲେଣି ଶୀର ଯେହମତ
 ତିନିଭାର ଖାଇଲେ ମୁଁ ହୋଇବି ତୃପ୍ତ । ୩୨ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷ୍ଟି ବୋଇଲେ ଯେବେ ହୋଇବି ରାଜନ
 କନକମୟ ପାତ୍ରରେ ଧୋଇବି ଚରଣ । ୩୩ ।
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆହାର ରାଜ୍ୟ ଗଲା ଦିନୁ ନାହିଁ
 ତୁମ୍ଭେ ଥୋକାସ୍ତେ ଦେଇଣ ଶାନ୍ତି କରାଇ । ୩୪ ।

ମୁନିଙ୍କୁ ଆଗ୍ୟାଂ ମାଗିଣ ଅଇଲେ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ
 ଫଳଭାର କରେ ଘେନି ଅଛଇ କରୁଣୀ । ୩୫ ।
 ତତକ୍ଷଣେ ମାତାଙ୍କୁ କଲେ ନମସ୍କାର ସେହି
 ଯେତେ ବିଳମ୍ବ କମ୍ପାଇଂ କଲ ବନେ ଯାଇ । ୩୬ ।
 ବହୁତ ଦୂର ପଥ ଗୋ ଯାଇଥିଲୁ ମାତ
 ଫଳ କିଛି ନ ପାଇଲୁ ଯେହୁ ଯେ ବନସ୍ତ । ୩୭ ।
 ପଥ କୁଟୀର ଆଶ୍ରମ ଭିଆଇ ସେ ବନେ
 ଭ୍ରମନ୍ତି ଯେ କୁତୁହୋଲେ ପଶୁରୁ ନନ୍ଦନେ । ୩୮ ।
 ଶ୍ରୀହରି ଚରଣ ବନ୍ଦି ଶ୍ରୀ ସାରୋଳା ଦାସ
 ଲେଖଇ ମହାଭାରତ ସାଗର ସଦୃଶ । ୩୯ ।

ଆଦିପର୍ବ ଦ୍ଵିତୀୟ ଖଣ୍ଡ ସମାପ୍ତ

ଆଦିପର୍ବର ପରିଶିଷ୍ଟ

ସାରଳା ଦେବୀଙ୍କ ବନ୍ଦନା

ଆଦିପର୍ବ ଷଷ୍ଠ ପୃଷ୍ଠାର ୧୧୧ ପାଠପରେ 'ଦ' ପୋଥିରେ ଅଧିକା ପାଠ:—

ସଂସାରେ ଯେତେକ ଦେବୀ ଦେବୀ ଛନ୍ତି ରହି
 ମଉନେ ବସିଥାନ୍ତି ସମାସ୍ୟା ନ ଦେଇ । ୧ ।
 ଶ୍ରୀ ସାରୋଳା ଚଣ୍ଡୀ ମହିମାଂ ଅଗୋଚର
 ପୁ ପୁ କାର ଧୁନି ଶବଦ ଅଗୋଚର ନିରନ୍ତର । ୨ ।
 ଅଭାବେ ଯେଉଁ ଜନ ଯାନ୍ତି ତାର ପାଶେ
 ସେ ଦେବୀର ନିଶ୍ଵାସେ ସେ ଯାନ୍ତି ପ୍ରାଣନାଶେ । ୩ ।
 ଭଗତି ଭାବରେ ଯେ ଚରଣେ ଖଟଇ
 ଚଉବର୍ଗ ସିଦ୍ଧି ସେ ତାହାକୁ ଦିଅଇ । ୪ ।
 ରଣେ ବଣେ କାର୍ଯ୍ୟେ ଅକାର୍ଯ୍ୟେ ଯେ ସୁମରଇ ତାର ନାମ
 ସେଠାରେ ଗୋସାମଣୀ ହୁଅନ୍ତି ପ୍ରସନ୍ନ । ୫ ।
 ସେ ନଗ୍ନେ ଦେବୀ ବିଜୟେ କରିଛନ୍ତି
 ଧନ ଧାନ୍ୟ ବିପୁଳ ତାଙ୍କୁ ଦେଇଛନ୍ତି । ୬ ।
 ଦୁର୍ଗା ହୋଇ ଜଣେହେଁ କେହି ତହିଁ ନାହିଁ
 ପ୍ରବାସୀ ଜନେ କେହି ଉପବାସେ ନ ଶୁଅଇ । ୭ ।
 ସଂଖୋଳ ଲେଖି ତାହାନ୍ତ ଅନ୍ନ ଯେ ଦିଅନ୍ତି
 ଉଦୟରୁ ଅସ୍ତ ଯାୟେ ଦେବୀ ତନି ମୂରତି ଧରନ୍ତି । ୮ ।
 ପ୍ରଭାତ କାଳେ ବାଳକ ରୂପେ ବାଳକ ସଙ୍ଗେ ଖେଳୁଥାଇ
 ନାନା ରଙ୍ଗେ ବାଳକଙ୍କ ମନ ସେ ତୋଷଇ । ୯ ।

ସେ ରୂପେ ପ୍ରହରେକ ଖେଳଇ ବାଳକ ରୂପେତ
 ଚନ୍ଦ୍ରଂଶ ଦେଶ ବାହାର ହୁଅଇ ଭୁବିତ । ୧୦ ।
 ବାଳକ ରୂପ ଗୁଡ଼ି ହୁଅଇ ଯୁବାନାଶ
 ଯୁବାସ୍ତ୍ରୀ ମାନଂକ ସଂଗତେ ହୁଅଇ ସେ ମେଳ । ୧୧ ।
 ସଖୀ ସଂସାରୁଣୀ ଦାସୀ ରୂପ ସେ ଧରଇ
 ସବୁଂକରି ମନ ସେହୁ ମୋହିତ କରଇ । ୧୨ ।
 ସେମନ୍ତେ ପ୍ରହରେକ ହୁଅଇ ମେଳ ମତି
 ସେ ନଗ୍ର ସ୍ତ୍ରୀ ନ ଜାଣନ୍ତି ସେହାର ଭାବ ଭକ୍ତି । ୧୩ ।
 ଆପଣେ ମହାମାୟୀ ସେ ରୂପେ ଖେଳଇ
 ଯୁବାସ୍ତ୍ରୀ ମାନଂକର ମନ ଯେ ହରଇ । ୧୪ ।
 ଯୁବା ରୂପ ଗୁଡ଼ି ଦେଶ ହୁଅଇ ବାହାର
 ପ୍ରାଚୀ ନଦୀରେ ଦେଶ ସୁ ନ ସାରି ନିତ୍ୟେ ଯେ ବେହାର । ୧୫ ।
 ବେଶ ବେଶନ ଯେ ଅଲେଖ ତଳକ
 ଷଡ଼ରସ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ଯେ ଭୋଜନ କରଇ ହାକ । ୧୬ ।
 ପାଟେ ପିନ୍ଧି ପାଟେକ ଉପରାଣ କରଇ
 ନାନା ଅଳଂକାର ଦେଶ ଆଭରଣ ହୁଅଇ । ୧୭ ।
 ଶିରରେ ସୀମନ୍ତମା ଗଳାରେ ମୋତିମାଳ
 କର୍ଣ୍ଣରେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ କାପ ଆବର କଢି ଯୋଡ଼ି । ୧୮ ।
 ହାଥରେ ତାଡ଼ ଯେ ପୟରେ ନେୟର
 ବିଦ ମୁଦି କଂକଣ ରସାଣ ସୁନ୍ଦର । ୧୯ ।
 ଶତେ ସରି ସୁବର୍ଣ୍ଣ କଣ୍ଠରେଣ ଲଇ
 ଦବ୍ୟ ଶଙ୍ଖା ବାହି ଯେ ହାଥକୁ ଶୋଭା ପାଇ । ୨୦ ।
 ଅସ୍ତ୍ରଭୁଜ ତାଙ୍କୁ ଦଶଇ ଶୋଭାବନ
 କାତ ଖପର ଯେ ଦେନଶ ହାଥରେଣ । ୨୧ ।
 ସିଂହ ପିଠିରେ ମହାମାୟୀ କରଇ ବିଜୟେ
 ଡାକେଣୀ ପିରୁଣୁଣୀ ଖଟନ୍ତି ତାର ପାୟେ । ୨୨ ।
 ଚରୁଣୀ ରୂପ ଧରି ଦେଶ ହୁଅଇ ବାହାର
 ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ କାୟା ଯେ ପୂରଇ ତାହାର । ୨୩ ।

ଉଦାନ ଦୁଇ ପ୍ରହରେ ଦେଶ କରଇ ଭ୍ରମଣୀ
 ଶଶକେ ବୁଲି ଆସଇ ନବଖଣ୍ଡ ମେଦିନୀ । ୨୪ ।
 ଭ୍ରମଣ ସାରି ଦେଶ ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟେ ଆସଇ
 ଦୀପ ଦିହୁଡ଼ି ସେ ଯେ ଗୁମୁରେ ଜଳୁଥାଇ । ୨୫ ।
 ଦେଉଳ ଭିତରେ ବିଜେ କରନ୍ତି ଠାକୁରାଣୀ
 ସେହି ସିଂହ ଉପରେ ବିଜୟେ ଗୋସାମଣୀ । ୨୬ ।
 ଶ୍ରୀ ପୁରୁଷୋତ୍ତମଂକୁ ବିଜେ କରନ୍ତି ଆପଣ
 ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଂକୁ ଦ୍ରୁଶନ କରନ୍ତି ବହନ
 ତାଂକର ଯେଉଁ ସେବା କରନ୍ତି ତତକ୍ଷଣ । ୨୭ ।
 ବଡ଼ସିଂହାର ଖଟଣୀ ଦେବତାଂକ ମେଲଣିର ବେଳେ
 ମେଲଣି ହୋଇ ଦେଶ ବାହାର ତତକାଳେ । ୨୮ ।
 ସିଂହର ପିଠିରେ ଯେ ବିଜୟେ କରନ୍ତି
 ତତକ୍ଷଣେ ଆପଣାର ମନ୍ଦିରେ ମିଳନ୍ତି । ୨୯ ।
 ସେହିପରି ନିତିପ୍ରତି କରନ୍ତି ବେହାର
 ସେତେକ ମହମାଂ ଚଣ୍ଡୀ ସାବେଳା ଦେବାର । ୩୦ ।
 ଧନ୍ୟ ସେ ମହାମାୟୀ ତାଙ୍କୁ ପଟାନ୍ତର ନାହିଁ
 ରାଜାଂକର ଘରେ ତାଙ୍କୁ ଭୋଗ ଖଞ୍ଜା ନାହିଁ । ୩୧ ।
 ଛେଳି ପୋରୁହ ବୋଦା ସେ ଭିଆଇ
 କାହିଁ କେତେ ଦୂରରୁ ଆଣଇ ସେ ମୋହି । ୩୨ ।
 ନିତ୍ୟେହେଁ ଭୋଗ ତାର ପଡ଼ିଆ ନୋହଇ
 ଦେଶାଂକର ଆଗ୍ୟାଂୟେ ଯେ ସମସ୍ତ ମିଳଇ । ୩୩ ।
 ସେମନ୍ତେ ସେକବିଠେ ଯେ ତାହାନ୍ତି ସେବନ୍ତି
 ସେ ଯାହା ବାଞ୍ଛିଇ ତାକୁ ମନ ଜାଣି ଦ୍ୟନ୍ତି । ୩୪ ।
 ମୁହଁ ଯେ ସାବେଳା ଦାସ ସେହି ଗ୍ରାମରେ ଥାଇ
 ନାନା କଷ୍ଟ ପଡ଼ଣ ଦିନ ମୁଁ ବଞ୍ଚଇ । ୩୫ ।
 ଜାତରେ ଶୁଦ୍ର ମୁଁ ଯେ ଅଟଇ ମୁରୁଖ
 ପାଠ ଶାହାସୁମାନ ମୁଁ ନ ଜାଣଇ ହାକ । ୩୬ ।

ସାବେଳା ଗ୍ରାମରେ ମୁଁ ଅଟଇ ପ୍ରଧାନ
 ପୁରୁଷ ଅନୁକମେ ଅଟୁଁ ଯେ ଗ୍ରାମୀନ । ୩୭ ।
 ଆମ୍ଭର ଇଷ୍ଟଦେବତା ସାବେଳା ଚଣ୍ଡୀ ଦେବୀ
 ତାହାର ଚରଣେ ଆମ୍ଭେ ସର୍ବଦା ଆଉ ସେବି । ୩୮ ।
 ଅପ୍ରାପ୍ୟ କଲେ କ୍ଷମା କରଇ ମହାମାୟୀ
 ଅନ୍ନ ବସ୍ତ୍ର ଆମ୍ଭକୁ ସଂଯୋଗେ ମିଳଇ । ୩୯ ।
 ଶୁଷ ଚଷିଣ ଆମ୍ଭେ ନାନା କୃଷି କରି
 ଧାନର ଶୁଷ କାକୁଡ଼ ମାଣ୍ଡିଆ ଆଦି କରି । ୪୦ ।
 ନାନା କୃଷି କରି ଦୁଖରେ ଦିନ ନେଉ
 ଯେଥିର ଆହାରଦେ ଦିନ ବଞ୍ଚିଥାଉ । ୪୧ ।
 ଆମ୍ଭର ପିତାଙ୍କର ଯେ ଅଟଇ ଶୂରପୁଣ୍ଡ
 ପିତା ମାତା ଆମ୍ଭର ଅଟନ୍ତି ବୃଦ୍ଧଗତ । ୪୨ ।
 ସବୁହୁଁ ସାନ ମୁଁ ଯେ ଜଡ଼ଭବ ମତ
 ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଭ୍ରାତ୍ରମାନେ ଯେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥାନ୍ତି । ୪୩ ।
 ଯେଉଁ କୃଷିରେ ମୋତେ ଲଗାଇ ଦିଅନ୍ତି
 ସେ କାର୍ଯ୍ୟ ସୁଖେଣ ମୁଁ କରୁଥାଇ ନିତି । ୪୪ ।
 ଅଗ୍ୟାନ ଭାବେ ମୁଁ ଯେ କରୁଛି ନ ଜାଣଇ
 ଆପଣା କର୍ମେ ଯେ ମିଳଇ ତାହା ସୁଖେଣ ଭୁଞ୍ଜଇ । ୪୫ ।
 ଯେମନ୍ତେଣ ମୁହିଁ ଯେ ବଞ୍ଚୁଥାଇ ଦିନ
 କେବଳ ମନ ଥାଇ ମୋର ଗୋବିନ୍ଦ ଚରଣ । ୪୬ ।
 ଶୂରୁକ ଦୟା ଯହୁଁ ମୋତେ ଯେତେକ ଅଛଇ
 ଅଳପ ବୟସେ ମୋ ମନ ଭ୍ରମଣ ହୁଅଇ । ୪୭ ।
 ଗୋବିନ୍ଦଙ୍କ କଥାକୁ ଯେତେ ନ ବଳଇ ଚିତ୍ତ
 ମୁରୁଖ ଜନ ମୁଁ ଯେ ଅଟଇ ଅପଣ୍ଡିତ । ୪୮ ।
 ଶୁଦ୍ର ମୁରୁଖ ମୁଁ ଅଗ୍ୟାନ ଅଟଇ
 ସାଧୁ ଜନମାନଙ୍କର ଚରଣେ ଚିତ୍ତ ମୁଁ ଖଟାଇ । ୪୯ ।
 ଯେହି ରୂପେଣ ଯେ ଥୋକାୟେ ଦିନ ଗଲ
 ପୂର୍ବର ବାସନା ଯେ ଆନୁ ଆନ ନୋହିଲ । ୫୦ ।

ଶୁଣ ହୋ ସାଧୁଜନେ ଦେବୀର ମହିମା
 ଲକ୍ଷ ଦେବାକୁ ତାହାନ୍ତ ନାହିଁ ନା ଉପମା । ୫୧ ।
 ବଇଶାଖ ଶୁକଳ ଯେ ଅସ୍ଥମୀ ମଂଗଳବାର
 ବଡ଼ହୁଁ ତପତି ହେ କରିଛି ସେ ଦିନର । ୫୨ ।
 ପ୍ରାଚୀ ନଦୀର ଯେ ଉତ୍ତର କୂଳରେ
 ଆଖୁ ଭୂମି ଖଣ୍ଡି ଯେ କରିଛୁ ସେଠାରେ । ୫୩ ।
 ଯନ୍ତ୍ର ସଜ ବସାଇ ପାଣି ତେଣୁ ତହିଁକ
 ଚୂର ସଜ ଗୋଟି ଯେ ବସାଇଣ ହାକି । ୫୪ ।
 ସେହି ଠାବରେ ଯେ ରାଜପଥ ଅଟଇ
 ପ୍ରାଣୀମାନେ ନିତ୍ୟେ ସେ ପଥରେଣ ଯାଇ । ୫୫ ।
 ପ୍ରସିଦ୍ଧ ପୁରୁଷ ବାଳକ ନ ଯାଇ କଳଣା
 ଯାଉଁ ଆସୁଥାନ୍ତି ଯେ ନ ଯାଇ ଗଣନା । ୫୬ ।
 ମଧ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ପାଣି ତେଣୁ ଥାଇଁ ମୁହିଁ
 ଭଣ୍ଡ ବିଭଣ୍ଡ କରି ଗୀତ ମୁଁ ପୁକାରଇ । ୫୭ ।
 ଯେମନ୍ତେଣ ଦେଖ ସେ ଦଇବର କୃତ
 ଗ୍ରୀଷମ ସେ ଦିନ କରିଛି ବହୁତ । ୫୮ ।
 ବେଳ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଦୁଇ ପ୍ରହର ଅଟଇ
 ଯେମନ୍ତେଣ ବେଳେ ଦେବୀ ଭ୍ରମଣୀ କରୁଛନ୍ତି ମହାମାୟୀ । ୫୯ ।
 ଯାନ ବାହାନ ନାହିଁ ପାଦରେ ଗବନ
 ସଙ୍ଗତେ କେହି ନାହିଁ ଯେକାକେ ଆପଣ । ୬୦ ।
 ସୋଡ଼ଶା ରୂପ ଯେ ଧରିଣ ମହାମାୟୀ
 ଦିବ୍ୟ ବେଶରେ ନାନା ଅଳଙ୍କାର ଲଇ । ୬୧ ।
 ଯେକାନ୍ତ ହୋଇଣ ଯେ ଆସୁଛନ୍ତି ଭ୍ରମି
 ମାନମା ରୂପ ଯେ ଧରିଣ ଗୋସାମଣୀ । ୬୨ ।
 ମୋହୋର ଭୂମି ହୁଅନ୍ତେ ଜାଣିଲେ ଠାକୁରାଣୀ । ୬୩ ।
 ତାହାନ୍ତ ଦେଖି ମୁଁ ଯେ ଲଜ୍ଜାଗତ ପାଇଲି
 ମଥା ପୋତିଣ ମୁଁ କାହିଁ କରି ବସିଲି । ୬୪ ।

ସୈମନ୍ତେଣ ଦେବୀ ଯେ ଗଲେ ବାହାର ହୋଇ
 ଯୁବା ରୂପ ଗୁଣ ବୃଦ୍ଧା ରୂପ ତହିଁ ହୋଇ । ୭୪ ।
 କିଣ୍ଡେ ଦୂର ଯାଇଁ ଦେବୀ ହେଲେ ବୃଦ୍ଧା ରୂପ
 ଯୁବାକନ୍ୟା ରୂପ କଲେକ ସେହୁ ଗୋପ୍ୟ । ୭୫ ।
 ସୈମନ୍ତ ହୋଇଣ ସେହୁ ଦେବୀର ଚରିତ
 ପ୍ରହରକେ ଭ୍ରମଣୀ କଲେ ଜଗତ ମାତ । ୭୬ ।
 ପୁଣି ସେହି ବାଟେ ଆସନ୍ତି ଗୋସାମଣୀ
 ସକଟ ତାରଣୀ ସେ ମାନ ଉଦ୍ଧାରଣୀ । ୭୭ ।
 ମୋହୋର ମନ ସେହୁ ବିଷୟର ପାଇଁ
 ବୃଦ୍ଧା ଫୁଲ ରୂପ ଧଇଲେ ଗୋ ମାତ । ୭୮ ।
 ମେତେ ଗୁଣେଣ ସେ ବୋଇଲେ ମୃଦୁବାଣୀ
 କୋକିଳ ଭାଷିଲୁ ପ୍ରାୟେ ଶୁଭ୍ରଅଛି ଧ୍ବନି । ୭୯ ।
 ଗୀତ ଗାଉଥିଲୁ ତୁନି ଯେ ହୋଇଲୁ
 ଲଜ୍ଜା ଭାବକୁ ତୁ ମନରେ ପାଇଲୁ । ୮୦ ।
 ମୁହିଁ ବୋଇଲି ମାଗୋ ଯାଉଅଛ ତୁମ୍ଭେ
 କେସନେ ଭଣ୍ଡ ବିଭଣ୍ଡ ଫୁକାରିବି ତୁଣ୍ଡେ । ୮୧ ।
 ସୈତେକ କହି ମୁହିଁ ହୋଇଲି ତୁନି
 କି ଗୀତ ଗାଇବି ଯେ କହିବିଅ ପୁଣି । ୮୨ ।
 ଠାକୁରାଣୀ ବୋଇଲେ ତୁ ବିଷ୍ଣୁର ଚରିତ ବଖାଣ
 ତୋହୋର ମୁଖରେ ଅନ୍ୟ ବାକ୍ୟ ନ ଫୁରୁ ବଚନ । ୮୩ ।
 ସୈହା ଶୁଣି ମୁଁ ଯେ ଚମତ୍କାର ପାଇ
 ଅମ୍ଭୀଭୂତ ହୋଇ ରହିଲି ମୁହିଁ । ୮୪ ।
 କ୍ଷଣେକ ରହି ମୁଁ ଯେ ଫୁକାରିଲି ଗୀତ
 ହୃଦୟ ଫୁଟି ବାହାର ହୋଇଲୁ ବିଷ୍ଣୁର ଚରିତ । ୮୫ ।
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚରିତ ମୁଖ୍ୟ ବାହାର ହୋଇଲୁ
 ମୋହୋର ଭୁଣ୍ଡରେ ଅନ୍ୟ କଥା ନ ଫୁରିଲୁ । ୮୬ ।
 ସୈତେକ କହି ଦେବୀ ହୋଇଲେ ଅନ୍ତର୍ଧାନ
 ମନେ ମନେ ମୁହିଁ କରିଲି ବିଚାରଣ । ୮୭ ।

ସୈ କଥା ଗୋଟି ମୋତେ ଅଭୂତ ଦିଶିଲୁ
 କେଉଁ ଦେବୀ ଦେବୀ ମୋତେ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଲୁ । ୮୮ ।
 କେମନ୍ତେ ଜାଣିମି ମୁଁ ସୈଥିର ଚରିତ
 ମନକୁ ମୋହୋର ଯେ ଲାଗିଲୁ ଭୟେ ଭୀତ । ୮୯ ।
 ସେ ଦ୍ବିନ କରନ୍ତି ଯେ ବହନ ସରିଲୁ
 ମନକୁ ମୋହୋର ଯେ ଉଚ୍ଛନ୍ନ ଲାଗିଲୁ । ୯୦ ।
 ମନର ଉଚ୍ଛନ୍ନେ ମୁଁ ଅଇଲି ଗୁହବାସ
 ମନଗୋଟି ମୋହୋର ହୋଇଛି ଉଚ୍ଛାସ । ୯୧ ।
 ଶ୍ରୀ ଜନ୍ମୋଥକୁ ମନରେ ଧାୟେ କରି
 ମନରେ ରହିଲି କାହାକୁ ସମାସ୍ୟା ନ ଦେଇ କରି । ୯୨ ।
 ଅନ୍ଧ ପାଣି ଯେ କିଛି ନ କଲି କେଜନ
 ସୈମନ୍ତେ ରାସ ଗଲୁ ପ୍ରହରକେ ଜାଣ । ୯୩ ।
 ରାସ ପ୍ରହରକ ଉତ୍ତରୁ କଲି ଶୟନ
 ନିଦ୍ରାରେ ଶୋଇଲି ଯେ ହରାଇଲି ଗ୍ୟାନ । ୯୪ ।
 ରାସ ଦୁଇ ପ୍ରହର ହୋଇଲୁକ ଯଦୁ
 ଠାକୁରାଣୀ ବିଜୟେ କଲେକ ଆସି ତହୁଁ । ୯୫ ।
 ମୋହୋର ସୀମସ୍ଥାନେ ବସିଲେ ମହାମାୟୀ
 ନାନା ବେଶ ବେଶନ ଅଳଙ୍କାର ଲାଗି । ୯୬ ।
 ଅଷ୍ଟ ଭୁଜରେ ଅଷ୍ଟ ଆଉଧ ଆଉରଣ କରିଣ
 ସିନ୍ଦୂରେ ମୁଖ ଗୋଟି କରିଛି ମଣ୍ଡଣ । ୯୭ ।
 ନିଧୁମ ଅଗ୍ନି ପ୍ରାୟେ ବିରାଜେ ଶରୀର
 କାୟା ପରିଚ୍ଛ କି ଅସୁରା ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡର । ୯୮ ।
 ସୈମନ୍ତେ ବେଶ ହୋଇ ଜଗତ ଜନମା
 ମୋହୋର ସୀମସ୍ଥାନେ ବିଜେ କଲେକ ପୁଣି । ୯୯ ।
 ବୋଇଲେ ସାବେଳା ଉଠି ରେ ବହନ
 ସୈତେ ବେଶେ ପାସୋରିଲୁ ମୋହୋର ବଚନ । ୧୦୦ ।
 ଯାହା ସେ ବିବସେ ଆଗ୍ୟା ଦେଲି ତୋତେ
 ବିଷ୍ଣୁ ପୁରାଣ ଫୁରୁ ତୋହୋର କଣ୍ଠ ତଟେ । ୧୦୧ ।

ଯେତେ ବେଗରେ ପାସୋରଲୁ ତାହି
 ବସ୍ତୁର ଚରିତ ଯେ ଅମୃତ ପୟୋଧୁ ଅଟଇ । ୯୨ ।
 ଯେତେକ ବଚନ ଯହୁଁ ଶୁଣିଲେ ଠାକୁରାଣୀ
 ସତ କି ସପନ ମୁଁ ନୁଆରଲି ଜାଣି । ୯୩ ।
 ନିଦ୍ରାର ପ୍ରସାପେ ସପନରେ ମୁହିଁ
 ବୋଇଲି ମାତା ଗୋ କେ ତୁମ୍ଭେ ପୁଣ୍ୟଦେହୀ । ୯୪ ।
 ହସିଣ ବୋଲନ୍ତି ଯେ ସାବେଳା ଚଣ୍ଡୀ ଦେବୀ
 ମୁହିଁ ସାବେଳା ଚଣ୍ଡୀ ଅଟଇ ମହାଭେଦୀ । ୯୫ ।
 ତୁ ଯହୁଁ ସବଦା ମୋହୋରେ ଭଗତ
 ତେଣୁ ସେ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଲି ଶୁଦ୍ଧମତି । ୯୬ ।
 ବସ୍ତୁର ଚରିତ ତୁ କରିବୁ ବଖାଣ
 କରତ ରହିବ ମୁତୁ ଭୁବନେଶ । ୯୭ ।
 କଳିଯୁଗେ ପ୍ରାଣୀମାନେ ହୋଇଲେ ଅଗ୍ୟାନ
 ଗୋବିନ୍ଦର ନାମ ପାସୋରଲେ ତାଳେଣ । ୯୮ ।
 ଅଗ୍ୟାନ ମୁଦପଣେ ଅଳପେ ନିଶାୟିବେ
 ନାନା ପୀରତ ସେ ତର ନୁଆରବେ । ୯୯ ।
 ଯେଣୁ କରି ତୋ ଆଗେ କହୁଅଛି ସରୁପ
 ଶ୍ରୀ ମହାଭାରତ ଅଷ୍ଟାଦଶ ପୁରାଣ କରିବୁ ଉକତ । ୧୦୦ ।
 ପୁରାଣ ଗ୍ରନ୍ଥ ତୁ ପଦରେ ଛନ୍ଦକୁ
 ତେବେ ସେ ସଂସାର ଲୋକନ୍ତ ମୁକତି ଗତି ଦେବୁ । ୧୦୧ ।
 ଯେ ଶାସ୍ତ୍ର ପଢ଼ି ପ୍ରାଣୀମାନେ ଗ୍ୟାନବନ୍ତ ହେବେ
 ତେବେ ସେ ଘୋର ନରକୁ ଉଦ୍ଧାର ଗତି ପାଇବେ । ୧୦୨ ।
 ଯେତେକ ବୋଲି ସେ ସାବେଳା ସଂକଟ ତାରେଣୀ
 ଦୟା କରି କହିଲେ ମୋତେ ଅମୃତ ରସବାଣୀ । ୧୦୩ ।
 ଯହୁଁ ପ୍ରସନ୍ନ ମୁଖ ହୋଇଲେ ମହାମାୟୀ
 ସେହି ସପନରେ ମୁଁ ନମସ୍କାର କରଇ । ୧୦୪ ।
 ନମସ୍କାର ହୋଇ ପଡ଼ିଲଇଁ ଚରଣେ
 ପିମ୍ପୁଡ଼ି ଉପରେ ପବିତ୍ର ଲଦୁଛ କେସନେ । ୧୦୫ ।

ଜନ୍ମରୁ ବିଦ୍ୟା ସେ ତ ପଢ଼ିଲି ମୋର ନାହିଁ
 କେମନ୍ତେ ଅଷ୍ଟାଦଶ ପୁରାଣ ଲେଖିବଇଁ । ୧୦୬ ।
 ଲେଖନ ପଦ ମୁଁ ଯେ ଧରିବି କେମନ୍ତେ
 ଅସମ୍ଭବ ଚରିତ ମୋତେ କହିଲ ଜଗତ ମାତେ । ୧୦୭ ।
 ମୁହିଁ ଯେ ଅରଖିତ ଜାତିରେ ଶୁଦ୍ଧ
 ଗଣ୍ଡ ମୁରୁଖ ସଂଗତେ ମୁଁ ଲେଖା ଯେ ଅଟଇ । ୧୦୮ ।
 ତୁ ଯେବେ ଦୟା ମୋତେ କରିବୁ ଗୋ ମାୟେ
 ଜଗତେ କାରତ ରହିବ ଥୋକାୟେ । ୧୦୯ ।
 ଯହୁଁ ମୁଁ ଯେ ରୂପେ କହିଲି ବଚନ
 କ୍ଷଣେ ତୁନି ହୋଇ ଦେଖା କହନ୍ତି ବୟାଣ । ୧୧୦ ।
 ବୋଇଲେ ମନେ ତୁ ନ ଭୁଲ ହୋ କିଛି
 ଲେଖନ ପଦ ମୁଁ ତୋତେ ଯାତ ଦେଉଅଛି । ୧୧୧ ।
 ତୋହୋର କଣ୍ଠରେ ମୁଁ ନିତେଁ ବସିଥିବି
 ଗଲ ନ ଗଲ ପଦ ହୃଦରେ କହିଦେବି । ୧୧୨ ।
 ଲେଖନ ପଦ ଗୋଟିୟେ ଦେନଶ ମହାମାୟୀ
 ମୋହୋର ସୀମଥାନେ ଥୋଇଲେକ ନେଇ । ୧୧୩ ।
 ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ହୋଇଣ ଗଲେ ତତକ୍ଷଣ
 ଯେମନ୍ତ ସମୟେ ମୋର ହୋଇଲୁ ତେଜନ । ୧୧୪ ।
 ସପନ ପ୍ରାୟେ ମୁଁ ସମସ୍ତ ମଣିଲି
 ସୀମଥାନେ ଲେଖନ ପଦ ମୁଁ ଦେଖିଲି । ୧୧୫ ।
 ଲେଖନ ପଦ ଦେଖି ଉଲ୍ଲାସ ମୋର ମନ
 ବୋଇଲି ଦୟା ମୋତେ କଲେ ସିଂହ ଯେ ବାହାନ । ୧୧୬ ।
 ତତକ୍ଷଣେ ମୁହିଁ ଶେଷ୍ୟାରୁ ଉଠିଲି
 ପ୍ରାଚୀ ନଦୀରେ ଯେ ନିତ୍ୟକର୍ମ ସାରିଲି । ୧୧୭ ।
 ଶ୍ରୀ ଚଣ୍ଡୀ ସାବେଳା ଛୁମ୍ବରେ ମିଳିଲଇଁ
 ଶୟେ ଅଷ୍ଟୋତ୍ତର ଦଣ୍ଡବତ କରଇଁ । ୧୧୮ ।
 ଅନେକ ସ୍ତୁତି କରଇ ଶିରେ କର ଦେଇ
 ଅରଖିତେ ଦୟା ଗୋ କଲୁ ମହାମାୟୀ । ୧୧୯ ।

୧୦୪୭
୧୦୫୬

ମହାଭାରତ

ଆଦିପର୍ବ

୧୦୪୭
(୦୫୭)

ଯେବେ ଦୟା କଲୁ ଗୋ ପରୁରବି ଯାହା
ପ୍ରସନ୍ନ ମୁଖରେ ମୋତେ କହିଦେବା ତାହା । ୧୨୦ ।
ପୂର୍ବ ଜନ୍ମରେ ମୁଁ ଅଟଇ କି ଜାତି
ଶୂଦ୍ର କୁଳରେ ଆସି ହୋଇଲି ଉତପତ୍ତି । ୧୨୧ ।
ଆଉ ଜନ୍ମରେ ମୁହିଁ କାହାର କୁଳେ ଥିଲି
କେବଣ ପାତକେ ମୁଁ ମୁରୁଖ ହୋଇଲି । ୧୨୨ ।
ଯେହ୍ନା ସଞ୍ଜି ପି ଦେବୀ କହିବାକ ମୋତେ
ତେବେ ସେ ଶୁଭବନା ମୋହୋର ମନ ତାପେ । ୧୨୩ ।
ଯେସନକ ବଚନ କହନ୍ତେ ଦେବୀର ଶ୍ରମରେ
କର କର ହସିଲେ ଦେବୀ ପ୍ରଭାତ ଭିତରେ । ୧୨୪ ।
ପାଶାଣୁ ପୁଟି ଦେବୀ କହନ୍ତି ବୟାଣ
ତୋ ପୂର୍ବଜନ୍ମ କଥା ଯେକମନେ ଶୁଣ । ୧୨୫ ।
ମେରୁର ପଞ୍ଚମ ଭାଗେ କପିଳାସ କନ୍ଦର
ଦୁର୍ଗାୟ ସ୍ୱର୍ଗ ସେ ନାହିଁ ଆନ ପଟାନ୍ତର । ୧୨୬ ।
ଚଉଦ କୋଟି ଶିବଗଣ ଘେନିଣ ବିଶ୍ୱନାଥ
ସବଦା ବିଜୟ ତହିଁ ଶିପୁରାୟତ୍ତ । ୧୨୭ ।
ବୃହସ୍ପତି ପ୍ରଳୟ ଯେତେବେଳେ ହୋଅଇ
ସେ ପବତକୁ ପ୍ରଳୟ ପାଣି ନ ଲଗଇ । ୧୨୮ ।
ଗଉଁଶକୁ ଘେନି ବିଶ୍ୱନାଥ ଗୋସାଇଁ
ହୀଡ଼ାରଙ୍ଗ ଭେଳେ ସୁଖେଣ ଆନ୍ତି ରହି । ୧୨୯ ।
ଗଣାୟେକ ଟିଣାୟେକ ଆବର ଗଣେଶ୍ୱର
କାର୍ତ୍ତିକର ମୂଳେ ଯେ ବୃଷ ଯେ କୁମର । ୧୩୦ ।
ଦକ୍ଷିଣ ଦ୍ୱାରେ ଯେ ଗଣନାଥ ମୂଳେ ଥାଇଁ
ପୂର୍ବ ଚରିତ ଯେ ଟିନାୟେକ ଗଣାୟେକ ରାଇ । ୧୩୧ ।
ତୁ ସେ ବିଶ୍ୱନାଥଙ୍କର ଧର୍ମର କୁମର
ତୋହୋର ବିଭୀଷଣ ବିଶ୍ୱନାଥଙ୍କର । ୧୩୨ ।
ତୋହୋର ତାହାଙ୍କ ଠାରେ ବଡ଼ ଯେ ଭଗତ
ବହୁତ ଦୟା ତୋତେ କରନ୍ତି ପାବଣ । ୧୩୩ ।

ତୋହୋର ବିଶ୍ୱାସ ଭଗତ ଭାବ ଦେଖି
ଆପଣେ ଶ୍ରୀମୁଖେ ତୋତେ ଦିଲେକ ପଞ୍ଚମୁଖୀ । ୧୩୪ ।
ବୋଇଲେ ପଞ୍ଚମ ଦ୍ୱାରେ ତୁ ଦ୍ୱାରପାଳ ହୋଇବୁ
ଆବର ବର ତୋତେ ଦେଉଅଛୁଁ ବାବୁ ! ୧୩୫ ।
ତନ୍ନୟରେ ତୋତେ ଜଣନ୍ତା କେନ୍ଦ୍ର ନୋହୁ
ପଞ୍ଚମ ଦ୍ୱାର ଗୋଟି ତୋର ମୂଳେ ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଆଉ । ୧୩୬ ।
ଯେତେକ ବର ଦିଲେ ଯେ ତୋତେ ହର
ବିଭୁତ ବୋଲିଲେ ଯେ ତୋହୋର ଶରୀର । ୧୩୭ ।
ପଞ୍ଚମ ଦ୍ୱାରପାଳପଣ ଦେଇ ବିଶ୍ୱନାଥ
ନିର୍ଭର ହୋଇଣ ତୁ ରହିଥାଅ ଯେଥ । ୧୩୮ ।
ଯେସନେକ ଆଗ୍ୟାଂ ପାଇଣ ତୁ ଭଲେ
ପଞ୍ଚମ ଦ୍ୱାରେ ତୁ ରହିଲୁ ନିର୍ଭରେ । ୧୩୯ ।
ଯେମନ୍ତେଣ ଗଲୁ କେତେହେଁକ କାଳ
ନିଗନ୍ତ ହୋଇଣ ତୁ ହୋଇଲୁ ଦ୍ୱାରପାଳ । ୧୪୦ ।
ହର ଗଉଁଶାଂକ ଚରଣେ ସେବା କରିଥାଉ
ମନରେ ଭୟ ନ ଥାଇ କାହାକୁଇଁ ଆଉ । ୧୪୧ ।
ଶୁଣ ହେ ସାରଳା ଦାସ ପୂର୍ବ ଜନ୍ମର ଚରିତ
ଯେକମନେ ଶୁଣ ଯେଥୁର ଚନ୍ଦ୍ର । ୧୪୨ ।
ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଶୁକଳ ଯେ ପଞ୍ଚମୀର ଦିନ
ତ୍ରୀଷମ କାଳ ଯେ ଅଟଇ ବିଦ୍ୟମାନ । ୧୪୩ ।
ସେ ଦିନରେ ପାବଣ ଭ୍ରମଣ କରିଣ
ପଞ୍ଚମ ବନରେ ଯେ ବୁଲନ୍ତି ବେନି ଜନ । ୧୪୪ ।
ମଳୟ ପବନ ଯେ ବହଇ ତହିଁରେ
କୋକିଳ ଚଢ଼େଇ ଯେ ସୁସ୍ୱରେ ଧ୍ୱନି କରେ । ୧୪୫ ।
କାକ ପକ୍ଷୀମାନେ ହୀଡ଼ନ୍ତି ବନସ୍ତରେ
ନାନା ପୁଷ୍ପମାନେ ଆମୋଦନ୍ତି ସମୀରେ । ୧୪୬ ।
ମଳୟ ପବନ ଯେ ସୁସ୍ୱର ହୋଇ ବହି
ମଳୟ ପବନ ଲଗନ୍ତେ ଶୁଣିଲୁ ପଞ୍ଚବଇ । ୧୪୭ ।

୧୦୪
୧୦୪୮

ମହାଭାରତ

ହର ପାଦପାଦ ବସିଲେ ଶ୍ରୀରାମ ବଟ ତଳେ
କୋମଳ ହସ ଚୁଡ଼ାୟେ ପାଦପାଦ ଭୂମିରେ । ୧୦୪୮ ।
ଆନନ୍ଦ ହୋଇଣ ଶୋଇଲେ ନିଶିନ୍ଦେ
କୋମଳ ପଦ ଘେନି ପାଦପାଦ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ବିଶ୍ୱନାଥେ । ୧୦୪୯ ।
ପାଦପାଦ ଅଙ୍ଗେ ଉଭୟ ସେ ନାହିଁ
ଅଥ ଉଲଗ୍ନ ହୋଇ ବସିଅଛନ୍ତି ମହାମାୟୀ । ୧୦୫୦ ।
ପ୍ରେମନ୍ତ ସମୟରେ ଦେଖ ଦଇବର କୃତ
ନିଦ୍ରାରେ ଅଚେତନ ହୋଇଅଛନ୍ତି ବିଶ୍ୱନାଥ । ୧୦୫୧ ।
ଭୁବ ସେହିକ୍ଷଣି ବାହାର ଯେ ହୋଇ
ସେହି ବନସ୍ତରେ ପଶିଅଛୁଁ ଯାଇଁ । ୧୦୫୨ ।
ଅଚେତେ ପଶିଲୁ ତୋର ଚରଣ ନାହିଁ
ପାଦପାଦ ଦୃଷ୍ଟି ଯେ ପଡ଼ିଲୁ ତୋର ଠାଇଁ । ୧୦୫୩ ।
ତତକ୍ଷଣେ ଦେଖ ଉଭୟ ବସୁ ଘେନି
ଅଙ୍ଗ ଘୋଡ଼ାଇଣ ଦିଲେକ ତହିଁ ପୁଣି । ୧୦୫୪ ।
ପ୍ରେମନ୍ତେ ଖଣ୍ଡେ ଦୂର ଭ୍ରମିଣ ଗଲୁ ଭୁବ
ତୋତେ ଦେଖି କୋପ କଲେ ଗଉରା ଦେଇ । ୧୦୫୫ ।
କରେ ଗଣ୍ଡ ମୁରୁଖ ଆସୁଅଛୁ କାହିଁକି
ଗ୍ୟାନ ଗୋଚର ତୋର ଦେହରେ ନାହିଁକି ? । ୧୦୫୬ ।
ପ୍ରେମନ୍ତ ସମୟେଣ ଅନାଇଣ ଦିଲୁ
ଇଶ୍ୱର ପାଦପାଦ ଦେଖିଣ ଭୟ କଲୁ । ୧୦୫୭ ।
ପଛ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇଣ ଭୟମାନ ପାଇ
ଡରେ ଥର ହର କମ୍ପିଅଛୁ ଦେହ । ୧୦୫୮ ।
ପ୍ରେମନ୍ତେଣ କୋପ ଯେ ହୋଇଲେ ଗଉରା
ତୁ ସ୍ଥାନ ଚାଣ୍ଡାଳ ଅଟୁ ସିନା ମୁରୁଖ ମୁତା । ୧୦୫୯ ।
ଆମ୍ଭର ସ୍ତନ ମୁଦ୍ରା ତୁ ନୟନେ ଦେଖିଲୁ
ସ୍ୱେତେ ପାପ କର୍ମ ତୁ ଅକାରଣେ ଅଜିଲୁ । ୧୦୬୦ ।
ଯାହା ମୁଁ ମନରେ ତୋତେ ଶାପ ଦିଲି
ଅଜ୍ଞାଥା କରିଣ ନୋହୋଇ କାହାର । ୧୦୬୧ ।

ଆଦିପର୍ବ

୧୦୪୯
୧୦୫୦

ସ୍ୱେଦେ ତୁ ମୃତୁ ମଣ୍ଡଳେ ହୋଅ ଜାତ
ଗଣ୍ଡ ମୁରୁଖ ତୁ ହୋଅ ଅପଣ୍ଡିତ । ୧୦୬୨ ।
ସ୍ୱେ ଜନ୍ମର କଥା ପାସୋରିବୁ ହାଦେ ହେଲେ
ଆମ୍ଭ ସ୍ତନ ମୁଦ୍ରା ଦେଖିଲୁ ଯହଁ ତୋଳେ । ୧୦୬୩ ।
ଅଗ୍ୟାନ ହୋଇଣ ତୁ ଦିନ ଯେ କାଟିବୁ
ନାନା କୀର୍ତ୍ତି କରି କାଳ ହରୁଥିବୁ । ୧୦୬୪ ।
ସ୍ୱେତେ ଶାପ ଯହଁ ଦିଲେ ଜଗତ ମାତ
ତୋହୋର ମନେ ଭୟ ହୋଇଲୁ ବହୁତ । ୧୦୬୫ ।
ଭୟେଣ ଚରଣେ ପଡ଼ିଲୁ ତୁ ଯାଇଁ
ରଖ ରଖ ବୋଲିଣ ଶିରେ କରି ଦେଇ । ୧୦୬୬ ।
ଅନେକ ସୁଖ କରି ବିନୟ ଶ୍ରବ ହେଲୁ
ନୟନୁଁ ଲେଖକ ଭୂମିରେ ପକାଇଲୁ । ୧୦୬୭ ।
ତୋହୋର ଶ୍ରେୟନ ଯେ ବିଶ୍ୱନାଥେ ଜାଣିଲେ
ନିଦ୍ରା ଶ୍ରୀ ଶ ଯେ ତତକ୍ଷଣେ ଉଠିଲେ
କି ଚରିତ ବୋଲି ପାଦପାଦ ପରୁରିଲେ । ୧୦୬୮ ।
ସ୍ୱେଆମ୍ଭର ଅଟଇ ଧର୍ମର କୁମର
ସ୍ୱେ ଦୋଷ କମ୍ପା ତୁମ୍ଭେ ଘେନିଲ ମନର । ୧୦୬୯ ।
ଇଶ୍ୱରେ ବୋଇଲେ ସ୍ୱେ ଥାଉ ପଞ୍ଚମ ହାରେ
ଅନ୍ୟାୟେ ଦୁଷ୍ଟ ପଣ ସ୍ୱା ନାହିଁନା ଶରୀରେ । ୧୦୭୦ ।
ବିଶ୍ୱନାଥ ଯହଁ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଲେ
ଭୁବ କରି ଯୋଡ଼ଣ ଜଣାଇଲୁ ଭଲେ । ୧୦୭୧ ।
ମାତାର ଦୟା ହୋଇଲୁକ ତୋତେ
ତୁମ୍ଭେ ଯେ ମୋତେ ଦୟାକଳ ବିଶ୍ୱନାଥେ । ୧୦୭୨ ।
ମୁହିଁ ମୃତୁ ମଣ୍ଡଳେ ଜନମ ଲଭିବି
ଅଗ୍ୟାନ ଶ୍ରବରେ ଦିନ ଯେ ବଞ୍ଚିବି । ୧୦୭୩ ।
ମଞ୍ଚରେ ଜାତ ହୋଇ ହୋଇବି ଅଗ୍ୟାନ
ନାନା ପାତେକ ଅବସ୍ଥିତିରେ ନିରନ୍ତରେ ବଳିବ ମୋ ମନ । ୧୦୭୪ ।
ସ୍ୱେ ଜନ୍ମର କଥା ତାଳେ ପାସୋରିବି
ଅତି ମୁତ ପଣେ ଦିନ ମୁଁ ହରିବି । ୧୦୭୫ ।

ହର ପାବଣୀକ ସେବା ବିଫଳ ହୋଇଲ
 ସେତେ ସୁକୁଚ ମୋର ଅଳପେ କ୍ଷୟ ଗଲ । ୧୭୭ ।
 ସେତେକ କହି ବିକଳେ କଲୁ ଯେ ରୋଦନ
 ଦୟା କରି ତୋତେ ବୋଇଲେ ହିଲେତନ । ୧୭୮ ।
 ପାବଣୀ ଦଲ ଶାପ ଅନ୍ୟଥା ନୋହିବ
 ସେଥକୁ କଥାସେ ତୋତେ କହିବା ପ୍ରତିଭବ । ୧୭୯ ।
 ଅବଶ୍ୟ ମୃତୁ ମଣ୍ଡଳେ ଜନମ ଲଭିବୁ
 ପାବଣୀର ଶାପେ ଶୁଦ୍ର ଯୋନି ପାଇବୁ । ୧୮୦ ।
 ମର୍ତ୍ତ୍ୟରେ ଜାତ ତୁ ଯାଇଁ ଶୋଇବୁ
 ଅଗ୍ୟାତବ୍ୟ ଶୁଦ୍ର ଯୋନି ତୁ ପାଇବୁ । ୧୮୧ ।
 ମର୍ତ୍ତ୍ୟରେ ଜାତ ତୁ ହୋଇବୁ ଅଗ୍ୟାନ
 ସେମନ୍ତେ ଯିବ ତୋ ଥୋକାସେକ ଦିନ । ୧୮୨ ।
 ମୁଖ ହୋଇ ବିଦ୍ୟା ନ ପଢିବୁ କିଛି
 ଗଣ୍ଡ ମୁରୁଖ ହୋଇବୁ ତୁହି ସେ ଲେଖି । ୧୮୩ ।
 ଦୁର୍ଗି କର ଯୋଡ଼ି ପରୁରଲୁ ତୁହି
 ଆବର କଥାସେ ପରୁରବ ମୁହିଁ । ୧୮୪ ।
 କେବଣ ଗ୍ରାମରେ ମୁଁ ହୋଇବି ଜନମ
 ସେହୁ କଥା ଗୋଟି କହିବା ହୋଇ ସାବଧାନ । ୧୮୫ ।
 ଶୁଣି ବିଶ୍ୱନାଥେ ଅଳପ ହସିଲେ
 ବୋଇଲେ ଉତ୍ତଳ ଦେଶ ଓଡ଼ିଶା ମଣ୍ଡଳେ । ୧୮୬ ।
 ମାଳଗିରି ମାଳସୁନ୍ଦର ବଟ ନିକଟର
 ପ୍ରାଚୀ ନଦୀର ସେ ଯେ ଉତ୍ତର ଶରୀର ।
 ସ୍ୱର୍ଗ ବଳିଶ ସେ ଦେଶ ପଟାନ୍ତର । ୧୮୭ ।
 ତହିଁର ପଡ଼ା ଯେ ସାବେଳା ନାମେ ଗ୍ରାମ
 ତୋହୋର ପିତା ତହିଁ ହୋଇବ ଗ୍ରାମୀନ । ୧୮୮ ।
 ତୋହୋର ନାମ ଯେ ହୋଇବ ସାବେଳା
 ଜନମୁଁ ମୁରୁଖ ବିଦ୍ୟାରେ ନାହିଁ ମେଳା । ୧୮୯ ।
 ଅଗ୍ୟାନ ପଣରେ ଯିବ ତୋର ଦିନ
 ସାଧୁଙ୍କ ଚରଣରେ ନ ଥିବ ତୋର ମନ । ୧୯୦ ।

ଯେଉଁ ରୂପେ ଦୁର୍ଗା ଶାପ ଛନ୍ତି ଦେଇ
 ସେହି ରୂପେ ଜନମ ଲଭିବୁ ତୁହି । ୧୯୧ ।
 ସେସନକ ଆଗ୍ୟା ଯହୁଁ ଦିଲେ ବିଶ୍ୱନାଥ
 ତାହାଙ୍କର ବଚନ ମୁଁ କଲି ଶିରାଗତ । ୧୯୨ ।
 ପାବଣୀକ ଶୁଦ୍ଧ ବିଶ୍ୱନାଥ ବୋଇଲେ
 ଆପଣା ସେବକକୁ କୋପ ସେତେ କଲେ । ୧୯୩ ।
 କେମନ୍ତେ ସଂସାର ରକ୍ଷା ହେବ ସେବେ
 ଅଳପ ଦୋଷକୁ ବିହଲ ସେତେ ପରମାଦେ । ୧୯୪ ।
 ତୁକୁଇଁ ଆମ୍ଭେତ ଦେଉଅଛୁ ଶାପ
 ତୋହୋର ଅଂଶେହିଁ ଜନମୁଁ ସେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ । ୧୯୫ ।
 ତୋହୋର ଅଂଶେ ଯାଇଁ ମର୍ତ୍ତ୍ୟରେ ଜନମିବ
 ନାମ ଗୋଟି ତୋ ସାବେଳା ଚଣ୍ଡୀ ହେବ । ୧୯୬ ।
 ସେ ଦେଶର ନାମ ସିଂହ ଯେ ବୋଲଇ
 ତେଣୁ ସେ ସିଂହ ସାବେଳା ନାମ ବହୁ ମହାମାଈ । ୧୯୭ ।
 ସିଂହର ବାହାନେ ତୁ ଜଗତ ଭ୍ରମୁଥିବୁ
 ଛେଳି ପୋରୁଅ ବୋଦା ନିରତେ ଭସିବୁ । ୧୯୮ ।
 ରକତ ମାଂସରେ ତୋର ମନ ଥିବ ବଳି
 ପ୍ରେତ ପିରୁଣଙ୍କ ସଂଗତେ ତୋହୋର ଯେ ମେଳି । ୧୯୯ ।
 ରାଜାଙ୍କର ତୋର ନୋହିବ ଭୋଗ ଖଞ୍ଜା
 ନାନା ଦେଶୁଁ ମୋହି ଖାଇବୁ ଗିରିଜା । ୨୦୦ ।
 ତୋହୋର ମହିମା ଜଗତେ ବିଶ୍ୟାତ ହେବ
 ମୁଖ ଲୋକଙ୍କର ତୋତେ ଭୟ ସେ ହୋଇବ । ୨୦୧ ।
 ଭୟରେ ନର ଲୋକେ କରିବେ ତୋତେ ପୂଜା
 ଅଭୟେ ବରଦାନ ନାମ ତୋ ହେଉ ଗିରିଜା । ୨୦୨ ।
 ସେତେ ଶାପ ଯହୁଁ ଦିଲେ ହିଲେତନ
 ତେଣୁ ସେ ମଞ୍ଚରେ ଦୁହେଁ ହୋଇଲେକ ଜନ୍ମ । ୨୦୩ ।
 ଦୁର୍ଗ ବିଶ୍ୱନାଥ ମୋତେ ବୋଇଲେ ବଚନ
 ଆବର କଥାସେ ତୁ ସେକ ମନେ ଶୁଣ । ୨୦୪ ।

ସାଗ୍ରେଳା ଦାସକୁ ତୁମ୍ଭେ ସଦୟ ହୋଇବ
 ବିନା ଭଗବତର ତାର ଯେ ବର ଦେବ । ୨୦୪ ।
 ସାଗ୍ରେଳା ବୋଲଣ ଯେ ତାହାର ନାମ ଦେଇ
 କଣ୍ଠ ତଟେ ଆପଣେ ବସିବୁ ମହାମାୟୀ । ୨୦୫ ।
 ବିଦ୍ୟାଶାସ୍ତ୍ର ତାକୁ ବୁଝାଇ କହିବୁ
 ଲେଖନ ପଦ ଯେ ବେଳେଣ ଯାଚିବୁ । ୨୦୬ ।
 ଶ୍ରୀ ମହାଭାରତ ପୁରାଣ ଗୀତରେ ଦେବୁ କହି
 ତେବେ ସେ ସଂସାରେ କାହିଁ ଥିବ ରହି । ୨୦୭ ।
 ଶାପରୁ ମୁକ୍ତି ସେ ହୋଇବାକ ପାଇ
 ତହୁଁ ସେ ବଖାଣି ଗ୍ରନ୍ଥ ଗୋବିନ୍ଦର । ୨୦୮ ।
 ଯେଉଁ ଦିନୁ ତୁମ୍ଭେ ତାକୁ ହୋଇବ ପ୍ରସନ୍ନ
 ସେହିଦିନୁ ଅଗାଧ ତାର ହୋଇବ ଖଣ୍ଡନ । ୨୦୯ ।
 ଯେସନେ ଆଗାଧ ଯହୁଁ ବିଶ୍ୱନାଥ ଦିଲେ
 ତେଣୁ ଆସି ଦୁଃଖ ଜନମ ଲଭିଲେ । ୨୧୦ ।
 ତୁ ଯେବେ ପରୁରଲୁ ମୋତେ ପୂର୍ବ ଜନ୍ମର ଚରିତ
 ସେ କଥା ଶୁଣି ସନ୍ତୋଷ କର ତୋର ଚିତ୍ତ । ୨୧୧ ।
 ପୂର୍ବ ଜନ୍ମ ଚରିତ ଯହୁଁ କହିଲେ ଗୋସାମଣୀ
 ତେବେ ସେ ତହୁଁ ଅର୍ଥ ଜାଣିଲ ମୁଁ ପୁଣି । ୨୧୨ ।
 ଲେଖନ ପଦ ଗୋଟି ହାଥରେ ଦେନିଶ
 ପୁଣି ପୁଣି ନମଇ ଯେ ଦେବାର ଚରଣ । ୨୧୩ ।
 ଶିବର କର ଦେଇ ଉଭା ହୋଇ ରହିଲି
 ବିନୟ ଭାବ ହୋଇ ପୁଣି ପରୁରଲି । ୨୧୪ ।
 ବୋଇଲି ମାତା ଗୋ ପୁଣି ଦୟା ଯେବେ କଲୁ
 ଅପଣ୍ଡିତ ଜନକୁ ପଣ୍ଡିତ କରାଇଲୁ । ୨୧୫ ।
 ଶ୍ରୀ ମହାଭାରତ ପୁରାଣ ମୋ' ଦେଇ
 ଜଗତେ କାରତ ରଖୁଛୁ ମହାମାୟ । ୨୧୬ ।
 ଯେ ଯେ କଳୟୁଗ ଅମାତ ସଂସାର
 ମୁଖ ଅପଣ୍ଡିତ ଯେ ଅଟନ୍ତି ଅପାର । ୨୧୭ ।

ସାଧୁ ଜନମାନେ ଶୁଣି ନ ଧରିବେ ଦୋଷ
 ଶୁଣିଣ ଆନନ୍ଦେ ଯେ ହୋଇବେ ହରଷ । ୨୧୮ ।
 ମୁଖ ଜନମାନେ ଅର୍ଥ ନ ଜାଣିମେ
 ବହୁତ ପ୍ରକାରେ ନିନ୍ଦା ବଖାଣିମେ । ୨୧୯ ।
 ହୋଇଲ ପଦକୁ ନୋହିଲ ବୋଲିବେ
 ଶ୍ରୀ ମହାଭାରତ ଯେ ମୁଖରେ ନିନ୍ଦିବେ । ୨୨୦ ।
 ଯେଥକୁ ମାତା ଗୋ ବଡ଼ ଉପେ କରନ୍ତି
 ସେଣୁ କର ତୋର ଚରଣେ ଜଣାଉଛୁ । ୨୨୧ ।
 ମୁହିଁ ଯେ ସ୍ଥାନ ଜନ ତୁଳ ମୋହୋର ବୁଦ୍ଧ
 ତୋହୋର ବଚନେ ହେଉଛୁ ମୁହିଁ ସିଦ୍ଧି । ୨୨୨ ।
 ହସିଣ ବୋଇଲେ ସିଂହ ଯେ ବାହେନୀ
 ମୋହୋର ବଚନ ତୁ ଶୁଣି ପରିମାଣି । ୨୨୩ ।
 ତୋହୋର କଣ୍ଠେ ବସି କହିଦେବ ମୁହିଁ
 ନୋହିଲ ବୋଲଣ ଯେ ବଚନ ବୋଲଇ । ୨୨୪ ।
 ତାହାକୁ ଶାପ ମୁଁ ଅବଶ୍ୟ ବହୁବି
 ତାହାର ବଂଶରେ ବିଦ୍ୟା ଅପ୍ରାପତ କରାଇବି । ୨୨୫ ।
 ଶ୍ରୀ ମହାଭାରତ ଯେ ଅଟଇ ମହାଭାର
 ସବୁ ଶାସ୍ତ୍ରାସ୍ତ୍ର ଯେ ଅଟଇ ଉତ୍କଳ । ୨୨୬ ।
 ଶ୍ରୀ ମହାଭାରତ ଅର୍ଥ କେହି ପାଇନାହିଁ
 ଅଗମ୍ୟ ଚରିତ ଯେ ଗମି ନ ପାରଇ । ୨୨୭ ।
 ପୂର୍ବର ଭାଗ୍ୟ ତୋର ଅଛଇ ସୁକୃତ
 ତୋତେ ଯେ ଦୟା କରିଅଛନ୍ତି ବିଶ୍ୱନାଥ । ୨୨୮ ।
 ବାକ୍ୟଦେଶ ପ୍ରସନ୍ନେ ହୋଇବୁ ମହାକବି
 କବିତା ପଣେ ତୁ ହୋଇବୁ ପ୍ରସିଦ୍ଧି । ୨୨୯ ।
 ମୃତୁ ମଣ୍ଡଳେ କଳୟୁଗ ମଧ୍ୟରେ
 ଶୁଦ୍ରମୁନି ନାମ ବହୁବୁ ଶରୀରେ । ୨୩୦ ।
 ବିଷ୍ଣୁ ଚରଣରେ ହୋଇବୁ ଭଗତି
 ତେବେ ସେ ଲଭିବୁ ତୁ ହୋ ପରମ ଗତି । ୨୩୧ ।

ସାଧୁ ଜନମାନେ କରବେ ସେ ଦୟା
 ବିଷ୍ଣୁରେ ତଳସ୍ଥେ କରବୁ ତୁ ମାୟା । ୨୩୨ ।
 ସ୍ୱେତେ କହି ଦେଖ ମଉନେ ରହିଲେ
 ମୋହୋର ମନେ ମୁଁ ଭାଲିଲି ତୁଲେ । ୨୩୩ ।
 ଶ୍ରୀରାମ ସାବେଳା ଚରଣେ କଲିଲି ଦଇନ
 ବିନୟ ଭାବେ ଶିରେ ଯୋଡ଼ିଲି ବେନି ପାଣି । ୨୩୪ ।
 ବୋଇଲି ମାତା ଗୋ ସାବଧାନେ ଶୁଣ
 ଦୟାକଲୁ ଯେବେ ଭଗତି ତୋ ଚରଣ । ୨୩୫ ।
 ଯେତେବେଳେ ମୋତେ ପଦ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଅଇ,
 ତାକଲେ ଶ୍ରବଣେ ଶୁଣିବୁ ମହାମାୟୀ । ୨୩୬ ।
 ଯେତେବେଳେ ମୁଁ କରବି ସୁମରଣ
 ମୋହୋର ତାକଲେ ଶୁଣିବୁ ତତକ୍ଷଣ । ୨୩୭ ।
 ମାତା ବୋଲି ମୁଁ ତାକିବି ଯେତେବେଳେ
 ଆପଣେ 'ଓ' ତୁ କରବୁ ସେତେବେଳେ । ୨୩୮ ।
 ତେବେ ସେ ସଂସାର ଲୋକେ ଜାଣିମେ ତୋ ବାଣୀ
 ବୋଲିବେ ଦୟାକଲେ ଜଗତ ଜନମା । ୨୩୯ ।
 ଶୟନେ ଆସନେ ଭୋଜନେ ଗମନେ
 କ୍ଷଣେ ନ ଛାଡ଼ିବ ମୋହୋର ନୟନେ । ୨୪୦ ।
 ସ୍ୱେତେକ କର ଯତ୍ନ ମାଣିଲିଲି ମୁହିଁ
 ଅସ୍ତ୍ର ହୋଉ ବୋଲି ବୋଇଲେ ମହାମାୟୀ । ୨୪୧ ।
 ବୋଇଲେ ପୁଣି ରେ କହିଲ କଥାସ୍ତେ
 ଅଷ୍ଟାଙ୍ଗ ଶରୀର ମୋର ବର୍ଣ୍ଣିବୁ ସବୁଠାସ୍ତେ । ୨୪୨ ।
 ଭବ ଦ୍ୱାରକୁ ମୋର କେତେ ନ ବର୍ଣ୍ଣିବୁ
 ତେବେ ରେ ମୋହୋରେ ଭଗତି ହୋଇଥିବୁ । ୨୪୩ ।
 ସ୍ୱେତା ଶୁଣି ମୁହିଁ ଶ୍ରବଣ କୁଲିଲି
 ପୁଣିହିଁ ଚରଣ ତଳରେ ପଡ଼ିଲି । ୨୪୪ ।
 ତୁ ମୋହୋର ଜନମ ମୁଁ ତୋହୋର ଧର୍ମସୁତ
 ତୋହୋର ବଚନ ମୁଁ ପାଳିବି ନୟତ । ୨୪୫ ।

ସ୍ୱେତେ କହି ଦେଖ ହୋଇଲେ ଅନୁରାଜ
 ମୋହୋର ଦ୍ୱାଥରେ ତୋଳି ଦିଲେକ ଲେଖନ । ୨୪୬ ।
 ସେହି ମଣ୍ଡୋପେ ବସିଲି ମନର ସୁଖରେ
 ଦ୍ୱାଥରେ ଦେଖିଅଛି ଲେଖନ ପତରେ । ୨୪୭ ।
 ନମସ୍ତେ ଦୁର୍ଗା ଗୋ ଦୁର୍ଗତି ଶଶିଶୀ
 ସଂକଟ ପଡ଼ିଲେ ଗୋ ରଖୁ ଗୋସାମଣୀ । ୨୪୮ ।
 ଚଣ୍ଡ ମୁଣ୍ଡକୁ ମାଗୋ ମାଇଲୁ ବୁଦ୍ଧି ବଳେ
 ରକ୍ତସାୟୀକୁ ମାଇଲୁ ପାତଣ ଶପରେ । ୨୪୯ ।
 ମଇଁଷା ଅସୁରକୁ ନାଶିଲୁ ଯେ ତୁହି
 ଅସୁର ବୁକୁରେ ସି ଶୂଳ ମାଡ଼ିଦେଇ । ୨୫୦ ।
 ମଇଁଷାସୁର ମର୍ଦ୍ଦିନୀ ନାମ ବୋଲିଲୁ
 ଦେବତାଙ୍କ ହୃଦେ ଅସୁର ବଳ ଦହିଲୁ । ୨୫୧ ।
 ନମସ୍ତେ କାନ୍ତାମା ଗୋ ଅଭୟେ ବରଦାମା
 ସିଂହ ବାହେନୀ ଗୋ ଦୁଖ ବିନାଶିନୀ । ୨୫୨ ।
 କଳିକାଳ ଧୂଂସନୀ ଗୋ କମଳ ଲୋଚନୀ
 ବାର ବାର କବି ତୋର ଚରଣେ ଦଇନି । ୨୫୩ ।
 ଅଷ୍ଟଦିନେ ମା ଗୋ ପଡ଼ଇ ତୋର ବାର
 ଅଷ୍ଟ ନାତି ଦୁବ ଯେ ଅଷ୍ଟ ଗୋଟି ତଣ୍ଡୁଳ । ୨୫୪ ।
 ସ୍ୱେକମନେ ସ୍ୱେକଚିତ୍ତେ ଯେ ତୋତେ ସେବଇ
 ଧନ ଜନ ବିପୁଳ ଭୋଗ ଯାତି ଦେଉ ନେଇ । ୨୫୫ ।
 ସର୍ବ ମଙ୍ଗଳା ରୂପ ମାତଙ୍ଗୀ ମଉଗ୍ଧେଲୀ
 ଗୁରୁ ଅର୍ଥ ସୁଖେଶ ସେ ହରଷ କୁତୁହୋଲୀ । ୨୫୬ ।
 ସାବେଳା ଚଣ୍ଡୀ ଯେ ଅଟଇ ମହାଦେବୀ
 ତାହାର ପୁଣି ମୁହିଁ ସାବେଳା ଦାସ କବି । ୨୫୭ ।
 ପ୍ରସନ୍ନେ ଆଗାମୀ ମୋତେ ଦିଲେକ ଶାକାମୁଣ୍ଡ
 ଲଭ ତୁ କପିଳାସ ମହାଭାରତ ଗୁରୁ କବି । ୨୫୮ ।
 ଅନୁକାଳେ ତୁ କପିଳାସ ପୁରକୁ ଯିବୁ
 ପଛ ମ ଦ୍ୱାରେ ତୁ ଦ୍ୱାରପାଳ ହେବୁ । ୨୫୯ ।

ଆଉ ଜନ୍ମେ ତୁ ବିଶ୍ୱନାଥକୁ ମନାଇ
ପଞ୍ଚମ ଦ୍ଵାରପାଳପଣ ପାଇଥିଲୁ ତୁହି । ୨୭୦ ।
ଅନ୍ତେ ରହିବୁ ତୁ ସେ ସେବା ଆବୋର
ତେବେ ସେ ଦୁର୍ଗାର ଶାସ୍ତ୍ର ହେବୁ ପାରି । ୨୭୧ ।
ସୈନ୍ଦବ ଆଗ୍ୟାଂ ଦଲେ ଚଣ୍ଡୀ ଯେ ସାବେଳା
ତେଣୁ ସେ ମହାଭାରତ ଫୁରିଲ ମୋ ଗଳା । ୨୭୨ ।
ଶ୍ରୀହରି ଆଗ୍ୟାଂରେ ମୁଁ ହୋଇଲି ଶୁଦ୍ରମୁନି
ତେଣୁ ସେ ଜଗତେ ହୋଇଲି ବଶାଣି । ୨୭୩ ।
ଶ୍ରୀଚଣ୍ଡୀ ସାବେଳା ଚରଣକୁ ମୋର ଆଶ
ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ସାବେଳା ତୁମ୍ଭର ମୁଁ ଦାସ । ୨୭୪ ।

ଜଗନ୍ନାଥ ବନ୍ଦନା

ବନ୍ଦଇ ନାରାୟଣ ମାଳଗିରି ନାଥ
ଚତୁର୍ଦ୍ଧା ରୂପ ଧରି ବିଜୟେ ପଦ୍ମନେତ୍ର । ୧ ।
ସୈକଲ ମୁଖି ଯେ ଚାରି ରୂପ ହୋଇ
ଜଗନ୍ନାଥ ବଳଭଦ୍ର ସୋହୋଦ୍ରା ସୁଦ୍ଧି ଶେନ ନାମ ବହି । ୨ ।
ବଳରାମ ବୋଲଣ ଯେବଣ ନାମ ହୋଇ
ପ୍ରତ୍ୟେକ ସେ ସଦାଶିବ କପିଳାସବାସୀ ସେହି । ୩ ।
ମଧ୍ୟରେ ସୋହୋଦ୍ରା ଯେ ଜଗତର ପିତା
ସ୍ଵୟାର ଜାତ କରିବାକୁ ଅଟନ୍ତି ମହାଗ୍ୟାଂତା । ୪ ।
ଅନାଦି ମାତାଂକର ଶାପ ଗୁଣ ଦେନ
ତେଣୁ ସେ ସ୍ତ୍ରୀଲିଙ୍ଗ ରୂପ ବହିଛନ୍ତି ପୁଣି । ୫ ।
ସେ ଜଗନ୍ନାଥ ଯେ ସ୍ଵୟାର ଉଦ୍ଧାରଣ
ମୈତ୍ର ଜନ ଉଦ୍ଧାରଣ ସେ ବଞ୍ଚେ ରୂପେଣ । ୬ ।
ଚତୁର୍ଦ୍ଧାଙ୍କୁ ଚତୁର୍ଥ ଆୟୁଧ ଶୋଭାପାଇ
ତେଣୁ ସେ ସୁଦ୍ଧି ଶେନ ଚନ୍ଦ୍ର ଥମ୍ଭ ଯେ ବୋଲଇ । ୭ ।

କଳି ଯୁଗ ଲୋକଂକ ଅମାତ ଶ୍ରବ ଜାଣି
ତେଣୁ ପାଦ ପାଣି ନ ବହିଲେ ଚନ୍ଦ୍ରପାଣି । ୮ ।
ନାସା ଶ୍ରବଣ ଯେ ଅଧର ସହିତେ
ଲୁଗୁଇଣ ମଉନ ହୋଇଲେ ଜଗନ୍ନାଥେ । ୯ ।
ଦାସ ଜନଂକର ହିତକାଶୀ ହୁଅନ୍ତି
ସପତ ପଣା ଅହି ଶିରରେ ବଢ଼ନ୍ତି । ୧୦ ।
ସପତ ପଣା ଉପରେ ନାରାୟଣ
ଗୋଲକ ଭୁଇଁ ତହିଁ କରିଣ ଭିଆଣ । ୧୧ ।
ରାଧାଂକୁ ବାମ ଭୁଜରେ ବସାଇଲେ ଦଇତାରି
ଗୋଲକ ଭୁଇଁରେ ଯେ ନିତ୍ୟ ରାହାସ କେଲି । ୧୨ ।
ଅଷ୍ଟ ନାୟେକା ଯେ ଜନ୍ମମାନ ଦେନ
ଯେ ଯାହାର ଖଟଣିରେ ଲୁଗିଛନ୍ତି କାମେନା । ୧୩ ।
କୋଟି କୋଟି ଯୁଗ ପ୍ରଳୟ ହୋଇଲେ
କେବେହେଁ ସେ ନୀଡ଼ା ଭଙ୍ଗ ନୋହେ ଭଲେ । ୧୪ ।
ସ୍ଵୟାରର ଚନ୍ଦ୍ରା ଯେ ଶେଷ ମୂଳେ ଦେଇ
ରାହାସ କେଲିରେ ମନ ଯେ ମଜାଇ । ୧୫ ।
ସେହି ଜଗନ୍ନାଥ ମହିମା ଅଗୋଚର
ଅନ୍ତ ନ ପାଇଲେ ବ୍ରହ୍ମା ଯେ ଶଂକର । ୧୬ ।
ଶ୍ରୀ ମାଳଗିରିକ ଯେ ପଟାନ୍ତର ନାହିଁ
ଆପଣାର ଅଙ୍ଗେ ଯେ ଆପେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇ । ୧୭ ।
ଆପଣାର ଦେହ ଯେ ମାଳସୁନ୍ଦର ଗିରି କଲେ
ମାୟାରୂପ ଧରି ନିର୍ଭରେ ରହିଲେ । ୧୮ ।
କଳ୍ପବଟ ଯେ ରୋହିଣୀ ନାମେ କୁଣ୍ଡ
କୋଟିପୈକ ଶୀର୍ଷ ସେଠାରେ କରିଛୁ ରୁଣ୍ଡ । ୧୯ ।
ଶୀର୍ଷର ନାମ ଯେ ଦକ୍ଷିଣ ମଉଦଧି
କୋଟିପୈକ ଶୀର୍ଷ ଦେନ ଖଟିଛୁ ଜଳଧି । ୨୦ ।
ସୈମନ୍ତ ରୂପେ ଶେଷରେ ବିଜୟେ ନାରାୟଣ
ଦାରୁ ବ୍ରହ୍ମ ରୂପରେ ଆପଣେ ନିରକାଶ । ୨୧ ।

ଶ୍ରୀ ମହାଭାରତ ଶ୍ରେୟଶ୍ଚ ପୁରାଣ
 ସନ୍ତୋଷ ଚିତ୍ତରେ ମୋତେ ହୁଅ ସାବଧାନ । ୫୦ ।
 ରାଜାର ମନ ଯହୁଁ ଜାଣିଲେ ମହାମୁନି
 ପଦ୍ମସ ଗଙ୍ଗାଜଳ ଭସିଲ ପ୍ରାୟେ ମଣି । ୫୧ ।
 ସଂକଳ୍ପ କରି ରାଜା ଶୁଣ ଶୁଣ ଚିତ୍ତେ
 ତେବେ ସେ ଶୁଣିବୁ ଶ୍ରୀ ମହାଭାରତେ । ୫୨ ।
 ଅଷ୍ଟାଦଶ ପୁରାଣ ଯେ ଅମୃତ କାହାଣୀ
 ଶ୍ରବଣେ ଶୁଣିଲେ ନରକ ହୋୟେ ଜଣି । ୫୩ ।
 ଯେକ ମନେ ଯେକ ଚିତ୍ତେ ଯେ ଯେହା ଶୁଣଇ
 ଅନ୍ତେଣ ଅମର ବଇକୁଣ୍ଠେ ବସଇ । ୫୪ ।
 ଅମୃତ ଖାଇବଇଂ ପାରିଜାତେକ ପୁଷ୍ୟ
 ଅନେକ ଗଉରବ କରଇ ଶରୀର ବିଳାସ । ୫୫ ।
 ଧନ ଧାନ୍ୟ ବହୁତ ପୁଷ୍ପ ପତ୍ରସି ମିଳେ
 ଲୁଭ ଦାନ ଅପରପେ କେବେହେଁ ନ ପଡ଼େ । ୫୬ ।
 ଆରୋଗ୍ୟ ଶରୀର ସର୍ବଦା ହୋଇଥାଇ
 ରାଜହାରେ ସେ ବହୁତ ପୂଜା ପାଇ । ୫୭ ।
 ଡାକେଣୀ ଭୂତ ପିରୁଣ ବ୍ୟାଘ୍ର ଭୟେ
 ଯେମାନ ଭେଦ ନ ପାରନ୍ତି ତାରେ ଯାୟେ । ୫୮ ।
 ସକଳେ ଯେକମନେ ଯେ ମହାଭାରତ ଶୁଣନ୍ତି
 ନାନାଦି ଦୁଷ୍ଟକୃତରୁ ସେ ନିସ୍ତରନ୍ତି । ୫୯ ।
 ଯେତେକ ବଚନ ଯହୁଁ ଅଗସ୍ତି କହିଲେ
 ଶୁଣି ମନୁ ରାଜା ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଲେ । ୬୦ ।
 ସକଳୁ କରି ରାଜା ବସିଲ ଆସନେ
 ସହସ୍ରେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଥୋଇଲ ମୁନିଂକ ଚରଣେ । ୬୧ ।
 ନଉତନ ବସ୍ତ୍ର ପାଦ ପୂଜା କଲ
 ଅନେକ ବିନୟ ହୋଇ କରଯୋଡ଼ି ରହିଲ । ୬୨ ।
 ସେ ମହାଭାରତ କହିବା ମୁନି ମୋତେ
 ବ୍ୟାଧି ପାତେକ ନ ରହୁ ମୋର ଗାତେ । ୬୩ ।

ବଇବସୁତ ମନୁ ଯହୁଁ ପୁରା କଲେ ଅଗସ୍ତିଂକ
 କହ ମହାମୁନି ଅମୃତ ରସ ବାକି । ୬୪ ।
 ମହାଭାରତ ନାମ ହୋଇଲ କେମନ୍ତେ
 ଯେହା ତଦନ୍ତ କରି କହିବା ମୁନି ମୋତେ । ୬୫ ।

ଦ୍ରୋପଦୀ ସ୍ବୟମ୍ବର ସ୍ଥାନରେ ପାଠ

ଭକ୍ଷା ମାଗିଣ କଲେକ ରଜନ ଭୋଜନ
 ଯେଥୁ ଅନନ୍ତରେ କଥା ଶୁଣ ହେ ରଜନ । ୧ ।
 ବଇବସୁତ ମନୁକୁ ଯେ ଅଗସ୍ତି ସମ୍ଭାଷି
 ସ୍ବୟମ୍ବର ସ୍ଥାନେ ରାଜା ମିଳୁଛନ୍ତି ଆସି । ୨ ।
 ରଥ ଗଜ ଅଶ୍ବ ତହିଁ କହଣା ନ ଯାଇ
 ବାଦ୍ୟର ଶବ୍ଦେ ଯେ ପୃଥୀ ଉଛୁଳଇ । ୩ ।
 ପ୍ରଥମରେ ବିଜେ କଲ ଜାଗସର ରାୟେ
 ଛୟାଶୋଇ ସହସ୍ର ରାଜା ସଗତରେ ଆସେ । ୪ ।
 ଅଙ୍ଗବଳ ସଜନ ତାର ତେଇଶ ସେଉଣୀ
 ବାଦ୍ୟର ଶବ୍ଦେ ତାର କମ୍ପଇ ମେଦିନୀ । ୫ ।
 ଶାଲୁ ଦନ୍ତବନ୍ଧ ଅଇଲେ ସଜନ ଦେନ
 ଜାଗସର ରାଜା ଅଟନ୍ତି ଭାଇ ବେନ । ୬ ।
 ଚାରି ଚାରି ସେଉଣୀ ଯେ ଗୋସିଂହର ବଳ
 ଆବର ନୃପତିମାନେ ମିଳିଲେ ସକଳ । ୭ ।
 ଦମଦୋଷ ନନ୍ଦନ ଅଟଇ ଶିଶୁପାଳ
 ଯେମାନେ ମିଳିଲେ ଆସି ସ୍ବୟମ୍ବର ମେଳ । ୮ ।
 ଭନିଶତ ସେଉଣୀ ବଳ ତାହାର ସଗତର
 ଦ୍ରୋପଦ ସଭାରେ ଆସି ମିଳିଲ ନୃପବର । ୯ ।
 ପଦ୍ମଦଳ ଦେଶରୁ ଯେ ପଦ୍ମନାଭ ରାୟେ
 ପଞ୍ଚ ସେଉଣୀ ବଳ ଦେନ ସଗତରେ ଆସେ । ୧୦ ।

୧୦୭୨
1062

ମହାଭାରତ

ଦ୍ରୋପଦ କଟକରେ ମିଳିଲେକ ଯାଇଁ
ସଭାରେ ବସିଲ ସେହୁ ଗଉଁସେବ ଯାଇ । ୧୧ ।
ବିହମ କେଶରୀ ବୋଲି ନୃପତି ଗୁଣଗ୍ରାସୀ
ସାତ ସେଉଣୀ ସଇନ ଦେନ ଅଇଲକ ବାହୁ । ୧୨ ।
ଯମାଦୋଷ୍ଟ ବୋଲଣ ଯେ ଗରିଷ୍ଠ ରାଜନ
ଦ୍ଵାଦଶ ସେଉଣୀ ବଳ ଦେନ ଅଇଲ ବହନ । ୧୩ ।
କାମପାଳ ଦେଶ ରାଜା ଅଟଇ କାମସେନ
ସତୁର କୋଟି ତାର ଅଟଇ ନିଜ ସଇନ । ୧୪ ।
ଯମନିକ ଦେଶ ରାଜା ଅଟଇ ରୁତୁପାମ
ପଂଶୁଣ କୋଟି ବଳ ଦେନ କଲକ ଗମନ । ୧୫ ।
ସଣ୍ଢ ବସଣ୍ଢ ରାଜା ଆବର ବାଣାସୁର
ସୈନ୍ୟ ତୁଲେ ସଇନ ଖବ ଯେ ସୈନ୍ୟର । ୧୬ ।
କାଳନରମି କାଳଦଣ୍ଡ ନୃପତି ମାଗଧେ
ସୈନ୍ୟ ତୁଲେ ସଇନ ପରଦେ ପରଦେ । ୧୭ ।
ଶାଳୀବାହନ ରାଜା ବିହମ ଶମ୍ଭୁରାଣ
ତିନ ତିନ କୋଟି ସଇନ ସୈନ୍ୟାଂକର ଜାଣ । ୧୮ ।
ପ୍ରତାପ ଅସୁର ଗର ନାରକା କପିଳ
ସାତ ସାତ ସେଉଣୀ ସୈନ୍ୟାଂକର ନିଜ ବଳ । ୧୯ ।
ମାନଭୋଟ ରୁଦ୍ରଭୋଟ ସୈ ବେନ ମହାପାଳ
ସୈନ୍ୟାଂକର ତୁଲେ ସଇନ ଅତିହଂ ଗହଳ । ୨୦ ।
ମେଘ କରତ ସଂହାରୁତ ବେଶୁ
ସୈନ୍ୟାଂକର ସଇନ କେ ପରିମାଣୁ । ୨୧ ।
ଗଙ୍ଗାଧର ମାଳଧର ଗର ସୁନାଧୁଜ
ସୈନ୍ୟାଂକର ତୁଲେ ଅନେକ ରଥ ଗଜ । ୨୨ ।
ଗୁରୁଟ ରାଜା ଗର ମାଳଧୁଜ ରାଣ
ସାତ ସାତ କୋଟି ସଇନ ସୈନ୍ୟାଂକର ଜାଣ । ୨୩ ।
ଅଶୁକେତୁ ରାଜା ରହିଲ ଥାଟ କୋଟି ବାଜା
କପିଳା ରାଜା ରହିଲ ଅନେକ ସଇନ ସାଜ । ୨୪ ।

ଆଦିପର୍ବ

୧୦୭୩
1063

ଲେହଚନ୍ଦ୍ର ମଣିଚନ୍ଦ୍ର ଗର ଉଦ୍ଘୋଷର
ସାତ ସାତ କୋଟି ପ୍ରତାପ ଅସୁର ସଂହାର । ୨୫ ।
ଲେହ ଅଇଲ ଆବର ରୂପ ଧରି
ତିନ ତିନ ସେଉଣୀ ଯେ ବଳ ସୈନ୍ୟାଂକର । ୨୬ ।
କୁମୁଦ କାଞ୍ଚନ ଗୁରୁ ଯେ ସୋଡଳ
ସୈନ୍ୟ ରାଜାଂକର ସଂଗେ ପାଞ୍ଚ ସେଉଣୀ ବଳ । ୨୭ ।
ରଙ୍ଗ ଶାବେଦଳ ଯେ ସୁଜଳ ନୃପସାର
ସୈନ୍ୟ ଦେନ ଅଇଲେ ସଇନ ବେନ ଯେ ସାଗର । ୨୮ ।
କୁମ୍ଭ ନକୁମ୍ଭ ଗର କ୍ରକୋଦର
ସୈନ୍ୟ ଦେନ ଅଇଲ ଯେ ସେଉଣୀ ପଦର । ୨୯ ।
ବସୁକନ୍ତ ବୋଲଣ ଯେ ସୈନ୍ୟ ରାଜା ଥିଲ
ବିଂଶ ସେଉଣୀ ବଳ ଦେନ ସମୁଦେ ଅଇଲ । ୩୦ ।
ଅଶ୍ଵାଦଶ ସେଉଣୀ ବଳ ଦେନ ବାଣାସୁର ରସେ
ପଞ୍ଚାଳ ଦେଶର ରାଜା ସମୁଦେ ସମୁଦେ । ୩୧ ।
ଦ୍ରୋପଦସେନର ଭାଇ ନନ୍ଦସେନ ରସେ
ନବକୋଟି ବଳ ଦେନ ପ୍ରବେଶ ସେହୁ ହୋସେ । ୩୨ ।
ସମସ୍ତେହେ ମିଳୁଛନ୍ତି ସମୁଦର ଠାବ
ସାତ ସେଉଣୀ ବଳ ଦେନ ଅଇଲ ବଜ୍ରନାଭ । ୩୩ ।
କଳିଙ୍ଗ ଦେଶରେ ଯେ କଳିଙ୍ଗସେନ ନୃପମଣି
ତାହାର ତୁଲେ ସଇନ ଆଠ ଯେ ସେଉଣୀ । ୩୪ ।
ନବଲକ୍ଷ ଗୁଞ୍ଜର ତୁଲେ ପରିମାଣି
ତେର କୋଟି ରଥ ତୁଲେ ଗୁରୁଣୀ ପଲ୍ଲଣୀ । ୩୫ ।
ସମୁଦର ସ୍ଥାନେ ଯେ ହୋଇବାକ ଦ୍ରବ
ଆବର ଆଣିଅଛୁ ଅଶୁ ଗୁରୁକୃପ । ୩୬ ।
ପାଟକ୍ଷସ ନିରନ୍ତରେ ଆଲମ୍ବ ଗହଳ
ପଦର କୋଟି ଯୋଦ୍ଧା ଦେନଣ ଅଙ୍ଗବଳ । ୩୭ ।
ପାଦାନ୍ତ ଲେଖିବାକୁ ନାହାନ୍ତି ଭର୍ଜନ
ମାଡ଼ଣ ରହିଲ ଥାଟ ଦ୍ଵାଦଶ ଯୋଜନ । ୩୮ ।

୧୦୭୪
1064

ମହାଭାରତ

ଅସ୍ତ୍ରାଦଶ ଶେଷେ ବଳ ଭୁରଙ୍ଗ ଅପ୍ରମାଣ
ବାଦ୍ୟନାଦ ଶବ୍ଦେ କମ୍ପିତ ଗଗନ । ୩୯ ।
ସ୍ୱେ ବସୁରେ ବିଜେ କଲ ରଜା ଦ୍ରୁ ଯୋଧନ
ବାମ ଡାହାଣେ ଛନ୍ଦ୍ର ଅନେଶ୍ୱର ଭାଇନାନ । ୪୦ ।
ରୂମର ଆଲଟ ଯେ କହଣ ନ ଯାଇ
ଦ୍ରୋପଦ କଟକରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ଯାଇଁ
ରଜାଗଣ ସଭାରେ ମିଳିଲ କୁରୁସାଇଁ । ୪୧ ।
ଶୁଷ୍କ ଦ୍ରୋଣ ଅଶସ୍ତ୍ରମା ଶଲ୍ୟ କର୍ଣ୍ଣ
ଭୂରସବା ସୋମଦତ୍ତ ଅଛନ୍ତି ବିଦ୍ୟମାନ । ୪୨ ।
ଶଗେଶ୍ୱର ଯୋଗେଶ୍ୱର ଗୋମାଳ ଗୋଗଳ
ସୁରସେନ ସହଦେ ସୈନ୍ୟକ ଭୁଲେ ସଜ । ୪୩ ।
କାମେଶ୍ୱର ଜଙ୍ଗଡେଶ୍ୱର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଯେ ଆତ୍ମଜା
କଉଶିକ କଞ୍ଚନ ଆବର ମୃଗଧୂଜା । ୪୪ ।
ସିନ୍ଧୁ ଦେଶ ରଜା ତ୍ରୁଗତ ବିରାଟ
ଭନ ଭନ ଶେଷେ ଯେ ସୈନ୍ୟକର ଥାଉ । ୪୫ ।
ପୁଣ୍ଡରୀକ ବାସୁଦେବ ସୁବାହୁ ସୁବଳ
ରବିବର ଆବର ଭଞ୍ଜୁକ ମହାପାଳ । ୪୬ ।
ଭୁଜଙ୍ଗସେନ ରାୟେସେନ ଶତ୍ରୁରାୟେ କାଳ
ସୈନ୍ୟମାନେ ମିଳିଲେ ଆସି ସମ୍ବୁଧର ମେଳ । ୪୭ ।
ହରିସେନ ବୀରସେନ ଦଇତ କୁଳ ବେନ
ଭନ ଭନ କୋଟି ଅଇଲେ ସଇନ ଘେନ । ୪୮ ।
ମୃଗସେନ ବୋଲିଣ ଅସୁର କୁଳ ନାଥ
ସୁବର୍ଣ୍ଣର ଘେନ ଅଇଲ ସହସ୍ରେକ ରଥ । ୪୯ ।
ଧୂଳିମାନେ ଉଡ଼ିବାରେ ନ ଦିଶଇ ବାଟ
ଗୁରୁ ଶେଷେ ବଳ ତାହାର ସାମରଥ । ୫୦ ।
ସୁସୁଧର ମଣ୍ଡଳେ ମିଳିଲେ ନୃପସାଇଁ
ଦ୍ରୋପଦର କଟକେ ବସିତେ ଠାବ ନାହିଁ । ୫୧ ।

ଆଦିପର୍ବ

୧୦୭୫
1065

ବୀରଭଦ୍ର ମଣିଭଦ୍ର ଧୃଷ୍ଣ ଯେ ଦୁ୍ୟମନ
କେତନ ସର୍ବ ପଛେ ଅଇଲେ ଉଗ୍ରସେନ । ୫୨ ।
ଦ୍ରାଦଶ ଶେଷେ ଯେ ତାହାର ସଇନ ବଳ
ରାମ କୃଷ୍ଣ ସହଦେ ଅଇଲେ ଯଦୁବଳ । ୫୩ ।
ସମ୍ବୁଧର ଥାନେ ଆସି ମିଳିଲେ ଗହନ
ଠୋଳ ହୋଅନ୍ତେ ସଇନ ନ ଯାଇ କଳନ । ୫୪ ।
କେ କହି ପାରିବ ଯେ ଲକ୍ଷେକ ମହାପାଳ
ଅନେକ ସମ୍ବରେ ସଇନ ପୁରତ ଗହଳ । ୫୫ ।
ଯାହା ସେ ଉକତ କଲେ ବ୍ୟାସ ମହାମୁନି
ପଣ୍ଡିତ ଜନକୁ ମୋର ସହସ୍ତେ ଦଇନ । ୫୬ ।
ଲକ୍ଷ ମାତ୍ର କରିଣ ମୁଁ ଥୋକାପ୍ତେ କହିଲି
ପଦକେ ଦଶପଦ କରିଣ ଗୁଡ଼ିଲି । ୫୭ ।
ଲକ୍ଷେକ ରଜା ଯେ ନୃପତି ଅନୁପମ
ଜଣେ ଜଣେ କରିଣ ମୁଁ କହିବି କେତେ ନାମ । ୫୮ ।
ସୈନ୍ୟ ଶୁଣି ପୁଛାକଲେ ବରବସୁତ ମନୁ
ଅଇଲେ କେବଣ ଦେଶୁ କହ ହେ ମହାମନୁ । ୫୯ ।
ନଗ୍ରାକର ନାମ ମୋତେ କହିବା ମହାମୁନେ
ଅଗସ୍ତି ବୋଇଲେ ତୁ ଶୁଣ ହୋ ରଜନେ । ୬୦ ।
ତୁ ଯେ ପୁଛାକଲୁ ମୋତେ ରଜାଙ୍କ ଭୁବନ
ଶ୍ରୀ ମହାଭାରତ ଯେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗହନ । ୬୧ ।
ଠିକ ଠିକ କରି ମୁଁ କହିଲ ରଜା ତୋତେ
ସାବଧାନେ ଶୁଣ ତୁ ବିଲଙ୍କ ମହାପତେ । ୬୨ ।
ନାଟ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶୁଣିର ଯେ ବସନ୍ତ ପ୍ରଶସ୍ତ
ତ୍ରହୋସ ସତ୍ତ୍ୱସ୍ତ୍ର କଂକଣ ବିଦିତ
ମାଳବ ଗଉଡ଼ ଯେ ସିନ୍ଧୁ ତୁଳାଇତ । ୬୩ ।
କୃତପୁର ଜୋଡ଼ପୁର ଗୋରେଶ କର୍ଣ୍ଣାଟ
ମଲିକାପୁର ବିଜୟାପୁର ନଗ୍ର ମରହଟ । ୬୪ ।
ବଡ଼ମଲ୍ଲାର ଯେ କଞ୍ଚନ ନଗ୍ରପୁର
ଶ୍ରେତପୁର କେତୁପୁର ବଙ୍ଗାଳ କେଶର । ୬୫ ।

ସିଙ୍ଗଳା ପିଙ୍ଗଳା ଯେ ନାଟ ଦରଶନ
 ବେଦପୁର ନଇରୁତପୁର ମିଳିକାରୁଦ୍ରାଣ । ୭୭ ।
 କସିପୁର କାଶିପୁର ମରୁତୁଟ ନେପାଳ
 ଦେମ ଦେଶ ବାମ ଦେଶ ବିଷୟ ଦେଶପାଳ । ୭୮ ।
 କୁଳାବଲ ପାଟଣା ଆବର ଜେନାବଳୀ
 ଶିବପୁର ଯୋଦ୍ଧା ଆବର କୁଶସ୍ଥଳୀ । ୭୯ ।
 ଜୟନ୍ତନା ଦ୍ରୁପିନା ବାରୁଣା ଇନ୍ଦ୍ରପ୍ରସନ୍ନ ସମପ୍ରସନ୍ନ
 କୁହ୍ନାଙ୍ଗ ଦ୍ରୁପିନାପୁର ଦେବ ଭଗବତ । ୮୦ ।
 କାଉଁରୀ ଶ୍ରେର ମଣ୍ଡଳ କଂକଣ ଶ୍ରେୟସ୍ତ
 ବାରସ୍ପତି ହିରାବଳୀ କଟକ ମନ୍ଦିତ । ୮୧ ।
 ବର୍ଧବ କୁଣ୍ଡିନଗ୍ରୀ ସିଦ୍ଧବ ମଧୁବନ
 ରାଷ୍ଟ୍ର ବଲରାଷ୍ଟ୍ର ଦେଶ ନେପାଳ ଶାସନ । ୮୨ ।
 ମାଡ଼ିଶ ରହିଲେ ଥାଠ ଦ୍ରାବଣ ଯୋଜନ
 ଉଣାଇଣ ଲକ୍ଷ ଜନେ ମିଳିଲେ ବ୍ରାହ୍ମଣ । ୮୩ ।
 ତହିଁର ସଙ୍ଗତେ ନନ୍ଦ ପାଣ୍ଡବ ପାଞ୍ଚଜଣ
 ଦ୍ରୋପଦ କଟକ ଅଟେ ବାନ୍ଦୋରୀ ଯୋଜନ
 ସନ୍ଧ୍ୟାବଳ ରହନ୍ତେ ପୁରୁଲ ତନୁକୁଣ । ୮୪ ।
 ବାଦ୍ୟନାଦ ଶବଦ କେ ପାରିବଟି କହି
 ମୁଖରାବ ଶବଦେ କମ୍ପ ଅଛି ମୟା । ୮୫ ।
 ଅଗାଧ ସାଗର ସଇନ ରଥଗଜ ଭେଳା
 ସମୋଦ୍ର ମନ୍ଥନେ ଯେହ୍ନେ ଦେବଦତ୍ୟ ମେଳା । ୮୬ ।
 ତେସନକେ ରାଜାଗଣ ସପ୍ତମୁରେ ଆଗମ
 ନିମନ୍ତଣେ ଅଇଲେ କେହି ନୋହିଲେ ବିମନ । ୮୭ ।
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଆସି ସପ୍ତମୁର ସ୍ଥାନ
 ସ୍ୱର୍ଗ ତେଜ ଅଇଲେ ତ୍ରୁଦଣ୍ୟ ଦେବମାନ । ୮୮ ।
 ଚଉଦକୋଟି ବଳ ଦେନ ଅଇଲେ ତ୍ରୁଲେଚନ
 ସପ୍ତମୁର ଦେଖିତେ ବଳଲ ଚାହାଁକର ମନ । ୮୯ ।
 ଦେବ ଇନ୍ଦ୍ର ଅଇଲେ ଆଶ୍ୱିନୀ ଦେବସାନ
 ଅଧ୍ୟାସ୍ତଗେ ହୋଇ ସେ ରହିଲେ ମଧ୍ୟସ୍ଥାନ । ୯୦ ।

ପୁଷ୍ୟକ ବିମାନ ଚଢ଼ି ଅଇଲେ କୁବେର
 ହଂସର ବାହାନେ ବିଜେଲେ ବେଦବର । ୯୧ ।
 ବଶ୍ୟାନର ଅଇଲେ ଆଶ୍ୱିନୀ ମେଷ
 ଆବର ଅଇଲୁ ଯମ ତେଜଣ ଆକାଶ । ୯୨ ।
 ମୃଗର ବାହାନେ ବିଜେ ପବନ ଅଶଞ୍ଚୟ
 ସକଳେ ମିଳିଲେ ଆସି ପାଞ୍ଚାଳର ଦେଶ । ୯୩ ।
 ସିଦ୍ଧ ବୃନ୍ଦ ସହିତେ ଅଇଲେ ପ୍ରଜାପତି
 ଦେବଗୁରୁ ପଣ୍ଡିତ ଅଇଲେ ବୃହସ୍ପତି । ୯୪ ।
 ଆକ୍ରତେକ ସମୁତେକ ଦ୍ରୋଣ ଯେ ପୁଷ୍କର
 ଅପାର ଖଣ୍ଡ ମେଘ ଦେନ ମିଳିଲେ ସେଠାର । ୯୫ ।
 ସତାଇଣ ନକ୍ଷତ୍ର ବିବୁଧଗଣ ତୁଲେ
 ଦଶହରପାଳେ ଯେ ସମସ୍ତେ ଅଇଲେ । ୯୬ ।
 ଯେ ଯାହାର ବାହାନରେ ବିଜୟେ ଦେବତାସ୍ତେ
 ଅଧ୍ୟାସ୍ତଗରେ ରହିଲେ ନକ୍ଷତ୍ରଗଣ ପ୍ରାଚୟ । ୯୭ ।
 ଦେଖିଲେ ଭୁବନ ତାର ଅତିହଂ ଅଦୃଶ୍ୟ
 ଘରେ ଘରେ ବସିଅଛି ସୁବର୍ଣ୍ଣ କଳସ । ୯୮ ।
 ନିରନ୍ତରେ ଉଡ଼ଇ ପାତାଙ୍ଗ ଚଉପାଶ
 ବାଜେଣୀ ବିତପନ ରବିର ତରାସ । ୯୯ ।
 ଅଗର ଧୂପ ଚନ୍ଦନ କ୍ରମୁରର ଗନ୍ଧବାସ
 ଆମୋଦଇ ନାନାଗନ୍ଧେ ପୁରଇ ଆକାଶ । ୧୦୦ ।
 ଆସ୍ତାନ ମଣ୍ଡୋପ ଗୋଟି ଅତି ବିତପନ
 ସୁବର୍ଣ୍ଣର ଖମ୍ବ ଯେ ବିଷୟ କମମାନ । ୧୦୧ ।
 ଇନ୍ଦ୍ରଗୋବିନ୍ଦ ଗୁନ୍ଦୁଆ ଉପରେଣ ଟାଣି
 ସ୍ତର ମାଳା ପୁଞ୍ଜି ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ଖଞ୍ଜିଣି । ୧୦୨ ।
 ଚଉକଡ଼ ଲମ୍ବିହନ ମୁକୁଟାର ଝର
 ନିଶାକାଳେ ଯେସନେକେ ବିରାଜଇ ତାର । ୧୦୩ ।
 ନେତର ଚରାଳ ଯେ ଉଡ଼ଇ ସମକାନ୍ତ
 ମାଳମେଘେ ଯେସନେ ଦଶଇ ବକ ପତ୍ତୀ । ୧୦୪ ।

ସ୍ୱେମନ୍ତ ଦ୍ରୋପଦ ରଜା ସଭା ମଣିଅଛି
 ସ୍ୱର୍ଗ ସ୍ୱର୍ଗ ସୁଧର୍ମା ସଭା କି ଆସିଅଛି । ୧୪ ।
 କନ୍ୟାର ମଣ୍ଡୋପ ଗୋଟି ଦିଶଇ ସୁନ୍ଦର
 ବାରସ୍ୱର୍ଗ ପୁର କି ପେଟିଲ ସୁନ୍ଦର । ୧୫ ।
 ରତନର ପାବଳ କି ମାଣିକ ଜଡ଼ିଲ
 କୋବେର ଭୁବନ କି ଶସିଶ ପଡ଼ିଲ । ୧୬ ।
 ରୂପାର କୁଶକାଣ୍ଡ ସୁବର୍ଣ୍ଣର ବତା
 ରତ୍ନାକର ଦେଇଛି କି ସୁବର୍ଣ୍ଣର ହତା । ୧୭ ।
 ରତ୍ନର ଗୁମ୍ଫେଣି ବାଳ ଆଦିତ୍ୟର ଗୁମ୍ଫା ଜ୍ୟୋତି
 ରତନର ଝରମାନ ଲମ୍ବଇ ଚଉକଡ଼ି । ୧୮ ।
 ମଣ୍ଡୋପ ଆଗରେ ଅଛି ଶୁଭ୍ର ଖମ୍ବ ପାତି
 ରାଧାଚନ୍ଦ୍ର ବୁଲଇ ଉପରେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱଗତି । ୧୯ ।
 ତହିଁ ତଳେ ଥୋଇଅଛି ଲକ୍ଷେକ ବଳ ଧନୁ
 ସୁରପତି ପକାଇ କି ଦିଲ୍ଲକ ଗଗନୁ । ୧୦୦ ।
 ସେ ରୂପେ ଆରୋପି ଅଛି ଲାଖ ସନ୍ନିଧର
 କେବଣ ଠାବରେ ଥୋଇଅଛି ଧନୁଶର । ୧୦୧ ।
 କେବଣ ଠାବରେ ଅଛି ଗଦା ମୁଦୁଗର
 ଶାସ୍ତ୍ର ଗୋଷ୍ଠ ଥୋଇଅଛି କେବଣ ଠାବର । ୧୦୨ ।
 ସୈନ୍ୟମ ମଣ୍ଡଣି କରୁଅଛି ଜଗଜ୍ଞର ମେଡ଼
 କେବଣ ଠାବରେ ମକୁତା ସୁବର୍ଣ୍ଣର କୁଡ଼ି । ୧୦୩ ।
 ଧନପରେ ଇଚ୍ଛା ଯା'ର ଧନ ଦେଖି ସେ ରହଇ
 ଶାହସ୍ତ ଇଚ୍ଛା ଯାର ସେ ଶାହାସ୍ତ କରଇ । ୧୦୪ ।
 ଶହସ୍ତେ ନିର୍ଜିତା ଯେ ସେ ଧନୁ ଶୋଣ ବହଇ
 ଯେ ଯହଁରେ ତୋଷ ସେ ତହିଁରେ ମଜ୍ଜଇ । ୧୦୫ ।
 ନାନାବାଦ୍ୟ ବାଜୁଅଛି ବିବିଧ ଶବ୍ଦ
 ସୈନ୍ୟନେକ ରଞ୍ଜନା ସେ କରୁଛି ଦ୍ରୋପଦ । ୧୦୬ ।
 ସପ୍ତମ୍ବର ଦେଖି ରଜା ହରଷ ହୋଇଲେ
 ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ଦ୍ରୋପଦ ବୋଲି ପ୍ରଶଂସା ସେ କଲେ । ୧୦୭ ।

ସୁରଗଣମାନେ ସବୁ ସଭାକୁ ନଇଲେ
 ସପ୍ତମ୍ବର ଲାଖ ଉପରେ ମଧ୍ୟସ୍ୱର୍ଗରେ ରହିଲେ । ୧୦୮ ।
 ଶୁଣସି ରାଜନ ବୋଲି ଅଗସ୍ତି କହିଲେ
 ଚିତ୍ତ ବୃତ୍ତ ଦେଇ ରଜା ଶୁଣ ଭୁବି ଭଲେ । ୧୦୯ ।
 ଗୁଣିଦିଗେ ଶୁଭଲ ଯେ ସପ୍ତମ୍ବର ଦାସ
 ରଞ୍ଜିତମାନେ ଯେ ସମସ୍ତ କଲେ ଇଚ୍ଛା । ୧୧୦ ।
 ଲକ୍ଷେକ ଶିଷ୍ୟ ଦେନ ବ୍ୟାସ ମହାମୁନେୟ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ସେ ଦ୍ରୋପଦ ଭୁବନେ । ୧୧୧ ।
 ଲକ୍ଷେ ଶିଷ୍ୟ ଦେନ ପରାଶର ତପୋଧନ
 ପଞ୍ଚାଳ ଦେଶକୁ ସେ କଲେକ ଗମନ । ୧୧୨ ।
 ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ବଶିଷ୍ଠ ଲେମଣ ମହାମୁନି
 ଲକ୍ଷେ ଲକ୍ଷେ ଶିଷ୍ୟ ସଙ୍ଗତରେ ଦେନ । ୧୧୩ ।
 ଶ୍ରୀବତ୍ସ କପିଳ ଯେ ଦୃଢ଼ସ୍ୟା ଅଗସ୍ତି
 ଅଷ୍ଟବକ୍ର ଅଙ୍ଗିରା ଆବର ପଡ଼ିଲସି । ୧୧୪ ।
 ବାଳଗିଲ୍ୟା ଯବଗିଲ୍ୟା ଉତ୍ତଙ୍ଗ ମହାମତି
 ବିଭୀଷେକ ମାର୍କଣ୍ଡ ଆବର ମହାଯତି । ୧୧୫ ।
 ଦେବଳ କପିଳ ଯେ ସତ୍ତ୍ୱ ବିଭୀଷେକ
 ସୈନ୍ୟାଂକର ତୁଲେ ମୁନି ଅଇଲେ ଅନେକ । ୧୧୬ ।
 ପୁଣ୍ଡରୀକ ଗଉଡ଼ମ ମରୀଚି ମହାରୁଷି
 ଦତ୍ତବିଷ୍ଣୁ ମୂଳେ ଅଇଲେ ସବରୁଷି । ୧୧୭ ।
 ସନକ ସତ୍ତ୍ୱନକ ଆଦି କରି ଯତି
 ନାରଦେ ବିଜେ କଲେ କଳହ ମୂରତି । ୧୧୮ ।
 ବାଣା ବଜ୍ରାବନ୍ତ ମୁନି ପରମ ଯୋଗଧ୍ୟାନେ
 ସଭାରେ ପରବେଶ ସେ ହୋଇଲେ ହୃଷ୍ଟମନେ । ୧୧୯ ।
 ଦେବରୁଷି ବ୍ରହ୍ମରୁଷି ରାଜରୁଷିମାନେ
 ସପ୍ତମ୍ବରେ ବିଜେକଲେ ଦ୍ରୋପଦ ଭୁବନେ । ୧୨୦ ।
 ଦେବ ଦାନବ ରାକ୍ଷସ ନୃପତିଗଣମାନ
 ସୈନ୍ୟାନ୍ତ ସଭାରେ ଦେଖି ଜଣାଇ ଧୃଷ୍ଣ ଯେ ଦୁଃମନ । ୧୨୧ ।

ପିତାଂକୁ ଜଣାଇଲୁ ଶୁଣିମା ମହାଭୟେ
 ଆସିଣ ମିଳିଲେଟି ସକଳ ରାଜାୟେ । ୧୨୨ ।
 ଦ୍ରୋପଦ ବୋଇଲୁ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣି ମୋର ନାନ
 ଆସିଣ ମିଳିଲେ ଯେବେ ରାଜାଗଣମାନ । ୧୨୩ ।
 ନିଜ ପୁରେ କରାଅ ଉଚ୍ଛବ ବଧାନ
 ହୃଳହୃଳ ମଙ୍ଗଳ ଗାବନ୍ତୁ ଆନେ ଆନ । ୧୨୪ ।
 ଦିବ୍ୟବେଶ କରି ଦ୍ରୋପଦୀକ ଦେନିଯାଅ
 ସୁବର୍ଣ୍ଣ ମଣ୍ଡପେ ନେଇ କନ୍ୟାକୁ ବସାଅ । ୧୨୫ ।
 ପିତାର ବଚନେ ସେ ଚଳିଲେ ବେନିଭାଇ
 ନିଜ ପୁରେ କରାଇଲେ ଉଚ୍ଛବ ବଧାଇ । ୧୨୬ ।
 ଦ୍ରୋପଦୀକ ଦାସୀମାନେ ବେସନ କରାଇ
 ଚନ୍ଦନ ଚତୁସମ ଅଙ୍ଗରେ ଦସାଇ । ୧୨୭ ।
 ଦେବାଙ୍ଗ ପତନ କଲେ ଅଙ୍ଗେ ଆଉରଣ
 ନାନାମଣି ଅଳଂକାର ଶରୀରେ ଭୂଷଣ । ୧୨୮ ।
 ସ୍ୱାସ ମାଳା ରତ୍ନକତି ତାର କର୍ଣ୍ଣରେ ଶୋଭଇ
 ଚୁଲନ୍ତେ ସୁନ୍ଦରୀ ତନୁ ଭୁବନ ମୋହଇ । ୧୨୯ ।
 ସୁଗନ୍ଧ ଅପସରା ରମ୍ଭା ଶତୀ ତ ନୋହଇ
 ଚୁଲନ୍ତେଣ ବାମା ତନୁ ପୁରକୁ ମୋହଇ । ୧୩୦ ।
 କସ୍ତୁରୀ ଚିତାଗୋଟି ରଞ୍ଜିତ କପୋଳେ
 ନବରୁ ବାହାର ହେଲୁ ପ୍ରିୟଂକର ମେଲେ । ୧୩୧ ।
 ଚଉପାଶେ ବେଡ଼ିଛନ୍ତି ଲକ୍ଷେକ ନୃପତି
 ଚୂମର ଆଲଟମାନ ଧରିଣ ଅଛନ୍ତି । ୧୩୨ ।
 ମଉରଜ ଗମନା ଚାଲଇ ମହାସୁଖ
 ଦେଖିଣ ରାଜାଗଣେ ଅସୁର ଯେ ମତି । ୧୩୩ ।
 ମୋହମାନ ହୋଇ ରାଜା କରନ୍ତି ବରୁର
 ସୁବର୍ଣ୍ଣଂକ ମଧ୍ୟେ ଯେ ଅଟଇ ରତ୍ନସାର । ୧୩୪ ।
 କନ୍ୟା ଦେଖି ରାଜାମାନେ ବରୁର କରନ୍ତି
 ଯେ ଲାଖ ବନ୍ଧବ ସେ ନେବ ରୂପବତୀ । ୧୩୫ ।

କେନ୍ଦ୍ର ବୋଲେ କେନ୍ଦ୍ର ଲାଖ ବନ୍ଧବ ନୁଆରନ୍ତି
 ଦୁଲଭ ଲାଖ ଯେ ବୋଲି ବରୁର କରନ୍ତି । ୧୩୬ ।
 କେନ୍ଦ୍ର ରାଜା ବୋଲେ ତୁମ୍ଭେ ହୋଇଲକ୍ଷ୍ମୀବାଇ
 ଦଇବ ସଞ୍ଚିତ ଜଣେ ଅବଶ୍ୟ ବନ୍ଧଇ । ୧୩୭ ।
 ଥୋକାୟେ ବୋଇଲେ ଯେ ଲାଖ ବନ୍ଧବ
 ଯେ ଦିବ୍ୟ ସୁନ୍ଦରୀକ ସେହୁ ଦେନିଯିବ । ୧୩୮ ।
 ବନ୍ଧବ ନୁଆରନ୍ତି କେବଣ ରାଜା ବୋଲି
 ସମ୍ବନ୍ଧର ଲାଖ ଦେଖି ସ୍ଥକିତ ହୋଇଲି । ୧୩୯ ।
 ସମ୍ବନ୍ଧର ଲାଖ ଦେଖି ସ୍ଥକିତ ହୋଇଲି
 ଯେତେ ବୋଲି ରାଜାମାନେ ହୋଅନ୍ତି ବୋଲୁ ବୋଲି । ୧୪୦ ।
 ସୁବର୍ଣ୍ଣ ମଣ୍ଡପେ ଯାଇଁ ବସିଲୁ ପାଞ୍ଚାଳୀ
 କରେ ଦେନିଅଛି ଯେ କନକ ପୁଷ୍ପମାଳି । ୧୪୧ ।
 ସକଳ ନୃପତିକ ଚୂଡ଼ଂଇ ଚଷ୍ମ ତାଳି
 ସଖୀ ସଂଘାତୁଣୀ ତାର ମନେ ମନେ ଭାଳି । ୧୪୨ ।
 ହସିଣ ବଚନ ତାଂକୁ ବୋଲଇ ପାଞ୍ଚାଳୀ
 କଥାୟେ ତୋତେ ମୁହିଁ ପୁଚ୍ଛଇ ଗୋ ବାଳୀ । ୧୪୩ ।
 କେ ଲାଖ ବନ୍ଧବ ମୋତେ କହ ଯଥାର୍ଥ
 ସେହି ମୋର ପ୍ରଭୁ ବୋଲି ଜାଣିବ ନିୟତ । ୧୪୪ ।
 ପ୍ରତିଗାମୀ ବୋଇଲୁ ମା ଗୋ ଶୁଣ ମୋ ଉତ୍ତର
 ବସିଛନ୍ତି ସ୍ୱର୍ଗ ରାଜା ସକଳ ଦେଶର । ୧୪୫ ।
 ଯେକୁ ଯେକ ସୁନ୍ଦର ସେ ଅଟନ୍ତି ଧନୁର୍ଦ୍ଧର
 ଯେ ଲାଖ ବନ୍ଧବ ସେ ହୋଇବ ତୋର ବର । ୧୪୬ ।
 ତାହା ଶୁଣି ଦ୍ରୋପଦୀ ଯେ ବୋଲଇ ଉତ୍ତର
 ବିଷାଦେ ବୋଲଇ ମନ୍ଦ କଲୁ ମୋ ପିୟର । ୧୪୭ ।
 ଜାଣିଲି ପିତା ଯେ ମୋର ମୃଗ ମନ୍ଦ ବାଇ
 ଏହେନେକ ବିପତ୍ତିତ କଥା କହଣା ନ ଯାଇ । ୧୪୮ ।
 ମୋହୋର ବରୁରେ ଯେଥୁ କିଛି ନ ଯୋଗାଇ
 ଆବର ଅଗାଧନ ଯେ ହୋଇଲେ ମୋର ଭାଇ । ୧୪୯ ।

କୁଳ ଶୀଳ ବଂଶ ଜାଣି ଦେଇଥାନ୍ତା ବିଦ୍ରା
 ତାହାକୁ ସେବା କରି କରନ୍ତି ନିରାଶ । ୧୪୦ ।
 ନିମନ୍ତ୍ରଣ କଲେ ସପ୍ତମ୍ବରେ କେସନେକ ବିଧି
 ମୋହୋର ଇଚ୍ଛାୟେ ମୁହଁ ବର ଯେ ବରନ୍ତି । ୧୪୧ ।
 ତାହା ଛାଡ଼ି ଲାଖ ପାତଳ ଅଙ୍ଗୁଳି
 ଯେ ଲାଖ ବନ୍ଧବ ସେ ହୋଇବ ମୋର ପତି । ୧୪୨ ।
 ନିମନ୍ତ୍ରଣେ ମିଳିଲେ ଲକ୍ଷେକ ନୃପବର
 ବିରୁର ଜାଣିଲେ ଯେଥେ ଥୋକାୟେ ଯେ ଭଲ । ୧୪୩ ।
 ଲାଖ ଦେଖି ରାଜାମାନେ ହୋଇଲେ ବିରସ
 କମ୍ପେ ଦୁଃଖ ପାଇ ଅଳ୍ପ ଯେତେ ଦୂର ଦେଶ । ୧୪୪ ।
 କନ୍ୟା ଆମ୍ଭେ ନେବୁ ବୋଲି କରିଥିଲୁ ମନ
 ଲାଖ ବିଧି କନ୍ୟାକୁ ତ ଦେନିଯିବ ଆନ । ୧୪୫ ।
 ଯେତେ ବୋଲି ତବଦ ହୋଇଲେ ଭୂଅପାଳ
 ମୁଖରାବ ଶବଦ ଯେ ଶୁଭଇ ଚହଲ । ୧୪୬ ।
 ଧୃଷ୍ଣଦ୍ୟୁମନ ବୋଲି ଯେ ଦୃପଦର ବାଳ
 ରଥ ଚଢ଼ି ମିଳିଲେ ସେ ସପ୍ତମ୍ବର ଆଳ । ୧୪୭ ।
 ରାଜାକୁ ଶୁଣିଣ ଯେ ବୋଲଇ ବଚନ
 ସକଳ ଦେଶର ଭୁମ୍ଭେ ମିଳିଛ ରାଜନ । ୧୪୮ ।
 ଆମ୍ଭର ବଚନ ଭୁମ୍ଭେ ଶୁଣିମା ସବରାୟେ
 ଯେଉଁ ଅର୍ଥେ କଲୁ ଆମ୍ଭେ ସପ୍ତମ୍ବର ଉପାୟେ । ୧୪୯ ।
 ସାତ ତାଳରେ ବସିଅଛି ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଘଟ ଗୋଟିୟେ
 ପବନ ଉପରେ ଚନ୍ଦ୍ର ବୁଲୁଅଛି ବାୟେ । ୧୫୦ ।

ହିତମୁକ ବନେ ଘଟୋଜ୍ଜ୍ୱଳର ଅଭିଷେକ

ସୈନ୍ୟ ଯେ କେତେକାଳ ତହିଁ କଟାଇଲେ
 ତଦନ୍ତେ କି ହେଲା ବଇବସୁତ ପରୁରଲେ । ୧ ।

ବଦନ୍ତ ଅଗସ୍ତିଶୁଣ ହେ ମନୁ ପୁରୁଷ
 ପୁତ୍ର ଦେଖି ଧର୍ମରାଜା ଅନେକ ହରଷ ।
 ବିଚ୍ଛା ଶୁକ୍ର ସପ୍ତୋଦଶୀ ତଥୁ ବୁଧବାର
 ଅନୁରାଧା ନକ୍ଷତ୍ର ଯେ ଅଟେ ସେ ଦିନର । ୩ ।
 ଶୁଭ ନାମେ ଯୋଗ ପୁଣି ବାଳବ କରଣ
 ବ୍ୟାସନ୍ତ ଯେ ସୁମରଲେ ଧର୍ମକ ନନ୍ଦନ । ୪ ।
 ବିଜେ ବ୍ରହ୍ମବେଶ୍ୱ ସଙ୍ଗେ ଘେନି ମୁନିଗଣ
 ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଆସି ହିତମୁକ ବନ । ୫ ।
 ଦଣ୍ଡ କମଣ୍ଡଳୁ କଷା କଉଁପୀନ କାଢ଼ି
 ଦେଖି ପୂଜା କଲେ ଧର୍ମ ରାଜନ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ । ୬ ।
 ସପତ ରୁଷି ସହଚେ ବଶିଷ୍ଠ ପଡ଼ଲୁ
 ସୁଦେବ କଉଁଶ୍ମିନ୍ୟ ମାର୍କଣ୍ଡେୟ ବ୍ରହ୍ମଧତ୍ତ । ୭ ।
 ଯମଦଗ୍ନି ଅଙ୍ଗିରା ଯେ ମଣ୍ଡଳ ଲେମ୍ବଣ
 ହିତମୁକ ବନେ ସବ ମୁନିୟେ ପ୍ରବେଶ । ୮ ।
 ମୁନିମାନନ୍ତ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ ଦେବ ପୂଜା କରି
 ଆସନ ଦଲେକ ପାଦ ପ୍ରସାଳ ତାଙ୍କର । ୯ ।
 ଭୋ ଦେବ ଯେ ବନେ ହେବ ଘଟୋଜ୍ଜ୍ୱଳ ରାଜା
 ଅଭିଷେକ କର ଶୀର୍ଷ ଜଟଳ ପାଉ ପୂଜା । ୧୦ ।
 ଯୁଦ୍ଧେଷୁଙ୍କର ବଚନେ ବେଦବ୍ୟାସ ଯତ୍ନ
 କୁଣ୍ଡେ ଅଗ୍ନି ଆଗ୍ନିପିଣ୍ଡ ପାତଲେ ଆହୁତ । ୧୧ ।
 ଅର୍ଯ୍ୟମା ଅନଳ ମଧ୍ୟେ ଶାସ୍ତ୍ରର ଯୁକ୍ତେ
 ସକଳ ରୁଷିୟେ ମିଳି ଆହୁତ ଦିଅନ୍ତେ । ୧୨ ।
 ପୁଷ୍କରକୁ ଧ୍ୟାନକଲେ ଯେନାନ୍ତେ ଯୁଦ୍ଧେଷୁ
 କୋଟି ଶୀର୍ଷ ଘେନି ବିଜେ ଯହଁ ମୁନିଗୋଷ୍ଠୀ । ୧୩ ।
 ବସାଇଲେ ଯୁଦ୍ଧେଷୁର କୋଳେ ଘଟୋଜ୍ଜ୍ୱଳ
 ସାନନ୍ଦେ ପୁତ୍ରକୁ କଲେ ମୁଦ୍ଧା ଅଭିଷେକ । ୧୪ ।
 ପୁଷ୍କର ମେଘକୁ ରାଇ କହିଲେ ସୁରେଶ
 ଘଟୋଜ୍ଜ୍ୱଳ ଶିରେ ଭୁବୁ କୁସୁମ ବରଷ । ୧୫ ।

ଯଦ୍ଵଂ ବିଜୟେ ପାଣ୍ଡବେ ଘେନି ମୁନିଗୋଷ୍ଠୀ
 ଦେବ ଇନ୍ଦ୍ର କରାଇଲେ ତଦ୍ଵଂ ପୁଷ୍ୟବୃଷ୍ଟି । ୧୬ ।
 ଯଦ୍ଵଂ ଗଗନେ ଶୁଭଲ ଦୁନ୍ଦୁଭ ଶବଦ
 ଦ୍ଵାରକା ପୁରେ ଜାଣିଲେ ପ୍ରଭୁ ଯେ ଗୋବିନ୍ଦ । ୧୭ ।
 ଆଶିଷ ବାଞ୍ଛିଲେ ଦେବରାଜା ଚନ୍ଦ୍ରଧର
 ବୋଇଲେ ଶ୍ରୀମ କୁମର ସୁଖେ ରାଜ୍ୟ କର । ୧୮ ।
 ରୁଷିମାନେ ଆଶୀର୍ବାଦ ଅର୍ଘ୍ୟ ପୁଣି ଦିଲେ
 ଘଟୋକ୍ତକୁ ହିତମୁକ ବନେ ରାଜା କଲେ । ୧୯ ।
 ରୁଷିୟେ ଗମନ କଲେ ଯେ ଯାହାର ସ୍ଥାନେ
 ରହିଲେ ପାଣ୍ଡବେ ସୁସ୍ଥେ ହିତମୁକ ବନେ । ୨୦ ।
 ଯେବଣ ଜନେ ଶୁଣନ୍ତି ଯେହା ସାବଧାନେ
 ଶରୀର ନିର୍ମଳ ଯେହେ ପୁଷ୍କରାଦି ସ୍ରାନେ । ୨୧ ।
 ବଣରେ ସମସ୍ତ ହତ୍ୟା ଦୋଷ ପାଇ ଶୟ
 ଯେଥରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଆହେ ନରରାୟ । ୨୨ ।
 ଜୟ ଶ୍ରୀରାମ କୋଦଣ୍ଡ ଘନା ଶିଖା ଗୁରୁ
 ପୃଥୀର ହିତ ଅର୍ଥେ ତୁ ଦଇତ ନବାରୁ । ୨୩ ।
 ମୁନି ଜନ ରଞ୍ଜନ ତୁ ମାନ ଉଦ୍ଧାରଣ
 ଭୁରୁସୁତ ଦର୍ପ ଧଂସି ଦତ୍ୟ ନବାରଣ । ୨୪ ।
 ଜୟ ତୁ ରାମ ଧାନ୍ୟଜନ ରୁଡ଼ାମଣି
 ଜୟ ତୁ ରାମ ବଇର କାଳଯମ ଜାଣି । ୨୫ ।
 ଜୟ ତୁ ରାମ ଅମୋକ୍ଷ ଜନ ମୋକ୍ଷ ଦାତା
 ଜୟ ତୁ ରାମ ସକଳ ମନ୍ତ୍ର ପରିହାରୀ । ୨୬ ।
 ଜୟ ତୁ ରାମ ବଇକୁଣ୍ଠ ପୁର ଅଧିବାସୀ
 ଜୟ ତୁ ଶ୍ରୀରାମ ମନ୍ତ୍ର ଭରତର ନାଣି । ୨୭ ।
 ଜୟ ତୁ ଶ୍ରୀରାମ ସୀତା ଦେବୀଙ୍କର ପତି
 ଜୟ ତୁ ଶ୍ରୀରାମ ମୁନି ଜନ ତୋତେ ଚନ୍ଦ୍ର । ୨୮ ।
 ଜୟ ତୁ ଶ୍ରୀରାମ କଉଶଲୀର ନନ୍ଦନ
 ପିତା ସତ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ତେଜି ବିପିନେ ଗମନ । ୨୯ ।

ଜୟ ତୁ ଶ୍ରୀରାମ ଭକ୍ତି ମୁକ୍ତି ଫଳ ଦାତା
 ଜୟ ତୁ ରାମ ନରକୁ ଉଦ୍ଧାର କରତା । ୩୦ ।
 ଜୟ ତୁ ରାମ ଅହନ୍ୟା ଶାପ ବିମୋଚନ
 ଜୟ ତୁ ରାମ ସାକାର ବିଷ୍ଣୁ ସନାତନ । ୩୧ ।
 ଜୟ ତୁ ଶ୍ରୀରାମ ବାଳସାର ପ୍ରାଣ ହର
 ଜୟ ତୁ ରାମ ସୁଗ୍ରୀବେ ଦିଲୁ ରାଜ୍ୟ ଭାର । ୩୨ ।
 ଜୟ ତୁ ଶ୍ରୀରାମ ଦଶଶିରଠାରେ କୋପୀ
 ଜୟ ତୁ ଶ୍ରୀରାମ ରାଜ୍ୟେ ବିଭୀଷଣ ସ୍ଥାପି । ୩୩ ।
 ଜୟ ତୁ ଶ୍ରୀରାମ ରଣେ ଅସୁର ସଂହାର
 ଜୟ ତୁ ରାମ ସଂସାର ଜନକୁ ଉଦ୍ଧାର । ୩୪ ।
 ଜୟ ତୁ ରାମ ଜଗତ ଜନ ତାତ ମାତ
 ଜୟ ତୁ ରାମ ଅଯୋଧ୍ୟା ଦେଶ ନରନାଥ । ୩୫ ।
 ଜୟ ତୁ ଶ୍ରୀରାମ ଅଟୁ ଆଦି ନରଞ୍ଜନ
 ଜୟ ତୁ ଶ୍ରୀରାମ ମିତ୍ର ଦୁଷ ବିମୋଚନ । ୩୬ ।
 ଜୟ ତୁ ରାମ ତୋ ଯୋଗୁଁ ଚରାଚର ବ୍ରତ
 ଜୟ ତୁ ଶ୍ରୀରାମ ନବ ଦୁର୍ବାଦଳ କାନ୍ତି । ୩୭ ।
 ଶୁକ୍ରମୁନି ଶ୍ରୀ ସାରଳା ଦାସକୁ ଉଦ୍ଧର
 ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ଦାଶରଥ ପାଦର କିଂକର । ୩୮ ।
 ନମଇଁ ଯେ ସରସ୍ଵତୀ ବ୍ରହ୍ମାର ନନ୍ଦନ
 କରେ ତୋର କରତାଳ ଶୋହେ ଗାଣା ପାଣି । ୩୯ ।
 ଶ୍ରୀବାକ୍ୟଦେବୀ ଚରଣ ତଳେ ମୋର ସେବା
 ଶୁକ୍ରମୁନି ଶ୍ରୀ ସାରଳା ଦାସେ ଗତି ମୁକ୍ତି ଦେବା । ୪୦ ।
 ଯେହୁ ଯେ ମହାଭାରତ ଆଦ୍ୟପର୍ବ କଥା
 ଶୁଣନ୍ତେ ଶୁଣେ ଦୁଷ୍ଟକୁତ ସବ ମନୋବ୍ୟଥା । ୪୧ ।

ସଞ୍ଜୟ, ଶକୁନ, ବିଦୁର ଓ କୃଷ୍ଣଙ୍କର ପରାମର୍ଶ

ମନୁ ବୋଇଲେ କରଣ ମୁନ ପାଦ ପୂଜା
ପାଣ୍ଡବ ନିଧନେ ହେଲୁ ଦ୍ରୂପାଧନ ରାଜା । ୧ ।
ପାଣ୍ଡବ ନାଶନ କମ୍ପା ନ ଭଲେ ଶକୁନ
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ନ ଭଲଇ ସଞ୍ଜୟକୁ ଦେନ । ୨ ।
ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ମନୁ ରାଜଦେବ
ଦ୍ଵାରକାକୁ ଆସିଥିଲେ ଦିନେ ବାସୁଦେବ । ୩ ।
ସଞ୍ଜୟ ଶକୁନକ ସେ ରାଇ ଯେକଠାବେ
ବୋଇଲେ ନିଚନ୍ତ ଯେବେ ହୋଇଲେ କଉଶେବେ । ୪ ।
ଆହେ ମନ୍ତ୍ରୀବର ଯେବେ ଶୁଣ ଯେକମନେ
ପାଣ୍ଡବେ ତ ନାଶଗଲେ ଜତୁ ନିକେତନେ । ୫ ।
ହସିଣ ଶକୁନ କହେ ଶ୍ରୀ ବାସୁଦେବକୁ
ତୋହୋର ଭକ୍ତର ଭୟ କି ଜତୁ ଗୃହକୁ । ୬ ।
ଯାହାକୁ ତୁ ବାସୁଦେବ ରଖିବୁ ଯେ ଭବେ
ତାହାର କଉଶେବ ଗୁରୁ କି କରି ପାରିବେ । ୭ ।
ଜୟନ୍ତୀ ଶବର ମଲ୍ଲ ପାଞ୍ଚପୁଅ ଦେନ
ଦୁଷ୍ଟ ପୁରୋଚନକୁ ଯେ ଖାଇଲୁ ବହନ । ୮ ।
ମହା ବିବର ଭିତରେ ଗଲେ ପାଞ୍ଚ ଭାଇ
ମୋତେ କି ପରୁରୁ ତୁ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ହୋଇ । ୯ ।
ସଞ୍ଜୟ ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ମୋତେ କି ପରୁର
ପାଣ୍ଡବ ବିଦୁନେ କାହିଁ ପ୍ରଭୁ ଚକ୍ରଧର । ୧୦ ।
ଜୀବ ପରମକୁ ଗୁଡ଼ି ରହି ପାରିଲ କି
ଶିବ ଗୁଡ଼ି ପାରିନ୍ତି କି ଦେବୀ ପାଦପଞ୍ଚକ । ୧୧ ।
ବିଷ୍ଣୁ କାହୁଁ ଭକତକୁ ଗୁଡ଼ିବେ ହେ ହରି
ଲେନେ ଜାଣିବାକୁ ଦେବ ଗଲେ ସିନା ମରି । ୧୨ ।
ବାସୁଦେବ ବୋଇଲେ ହେ ସଞ୍ଜୟ ଶକୁନ
ଜାଣଇ ସବଗ୍ୟ ଅଟ ତୁମ୍ଭେ ମନ୍ତ୍ରୀ ବେନ । ୧୩ ।

ଯେହା କହି କଲେ ତାକୁ କୋଲ ସମ୍ଭାଷଣ
ଯେମନ୍ତେ ଯେହା ନ ଜାଣେ ରାଜା ଦ୍ରୂପାଧନ । ୧୪ ।
ଯେବେ ହେ ଶକୁନ ପିତୃ ବଇରି ସାଧୁକୁ
ତେବେ ପାଣ୍ଡବଙ୍କ କଥା କାହିଁ ନ କହିବୁ । ୧୫ ।
ଯେବେ ଆମ୍ଭ ପ୍ରୀତି ବାଞ୍ଛା କରୁ ମନ୍ତ୍ରୀବର
ଦ୍ରୂପାଧନ ନ ଜାଣିବ ଯେ ସବୁ ବିଗୁର । ୧୬ ।
ଆମ୍ଭ କଥା ଆନ କଲେ ହେବ ନକ ପ୍ରାପ୍ତ
ନ କହିବ ବୋଇଲୁ ସେ ଗାରାଣ୍ଡର ଭ୍ରାତ । ୧୭ ।
ଭେଦ ବାସୁଦେବ ତୋ ବୋଲେ ଯେହା ହୃଦ୍ରେ କରି
ଅନ୍ୟ କେ ଅଛୁ ତା ଆନ କରିବ ହେ ହରି । ୧୮ ।
ଯେମନ୍ତେ ମୋହୋର ପିତୃ କାର୍ଯ୍ୟ ହୃଦ୍ରେ ସାଧୁ
ସେ କଥା ଲୁଲି ତୋତେ ପ୍ରଭୁ ଦୟାନିଧି । ୧୯ ।
ସଞ୍ଜୟ ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ଦୟା କଲେ ତୁହି
ମହା ପାତକୀ ଜନକୁ କଠିପାରୁ ହାହି । ୨୦ ।
ମୁହିଁ ତୋହୋର ସେବକ ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ପୁଣି
ମୋହ ପ୍ରତି ଦୟା ରଖିଥିବୁ ଚନ୍ଦ୍ରପାଣି । ୨୧ ।
ସଞ୍ଜୟକୁ ପଠିଆଇ ବିଦୁରକୁ ଆଣି
ଗୁରୁ ଜଣେ ଭଲନ୍ତି ଯେ କୃଷ୍ଣାଜନ୍ମ ଶୁଣି । ୨୨ ।
ବିଦୁର ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଆହୋ ବାସୁଦେବ
ଯେବେ କାହିଁ ରହିଛନ୍ତି ସେ ପଞ୍ଚ ପାଣ୍ଡବ । ୨୩ ।
ଓଡ଼ିଦେଶେ ଶିବପୁରେ ବୋଇଲେ ସଞ୍ଜୟ
ବେନି ବରଷ ଲେଖିବ ପଞ୍ଚାଳେଶ ରାୟ । ୨୪ ।
ଗୁରୁ ଜଣ ବସି ଯେକ କଥା ବିଗୁରିଲେ
କାହିଁ ନ କହିବା ଶିର କୁଆଁଛୁଇଁ ହେଲେ । ୨୫ ।
ନୟମ ବାଣୀ ବୋଲନ୍ତେ ପ୍ରଭୁ ବାସୁଦେବ
ଯେ ଭଜନେ ଉଠିଣ ଗଲେ ଯେହା ଠାବ । ୨୬ ।
ରାସ ପ୍ରହରକ ଥାଉଁ ଦ୍ରୂପାଧନ ଉଠି
ନିତ୍ୟକର୍ମ ସାରି ହୃଦ୍ରେ ସୁଖ ମନ୍ତ୍ର ପାଠି । ୨୭ ।

୧୦୭୮
10 ୨୪

ମହାଭାରତ

ବେଳ ପ୍ରହରକ ଯାସେ ଶୁଣଇ ପୁରାଣ
ବେନ ପ୍ରହରେ ମୁଣୋହି ଘରେ ବଜେ ପୁଣ । ୨୮ ।
ମୁଣୋହି ସାରି ତାମୁଳ ଲୁଗି ହୁସେ ଯାଇଁ
ପ୍ରତିଦିନ ପେଟୁମତ କରେ ରାଜସାଇଁ । ୨୯ ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ଶକୁନି ତାହାର ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଥାଇ
ରାଜ୍ୟ ଭଲ ମନ୍ଦ ବୁଝେ ଦୂତ ପଠିଆଇ । ୩୦ ।
ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ ମାୟାଧର ହରି
ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ ବଲ୍ଲଭୁଷ୍ଣ ବିହାରୀ । ୩୧ ।
ଯୁଗେ ଯୁଗେ ତୋ ଜନମ ଭକତଂକ ହିତେ
ସାବେଲୀ ଦାସ ମୁଁ ଭୂତ୍ୟ ତବ ପାଦେ ନିତ୍ୟ । ୩୨ ।

